

BIBLIOGRAFIA LITERATURY POLSKIEJ

„NOWY KORBUT”

Henryk Sienkiewicz

Digitalizacja przeprowadzona w ramach zadania „Cyfrowe zasoby dokumentacji literatury polskiej w wolnym dostępie” realizowanego przez Fundację Akademia Humanistyczna w partnerstwie z Instytutem Badań Literackich Polskiej Akademii Nauk i Muzeum Literatury im. Adama Mickiewicza. Dofinansowano ze środków Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego.

**Ministerstwo
Kultury
i Dziedzictwa
Narodowego.**

Redakcja
Hanna Wachnowska

Indeksy
Dobrosława Świerczyńska

Korekta
Anna Tłuchowska

Skład i łamanie
Anter – Poligrafia

Projekt okładki
Wojciech Górka

Podstawowe prace wykonywał w latach 2000–2006 zespół w składzie: Maria Bokszczanin (Korespondencja), Zofia Dernałowicz (Ikonografia), Joanna Król, Dobrosława Świerczyńska, pod kierunkiem Dobrosławy Świerczyńskiej w ramach dwóch grantów KBN - nr 1 H01C 011 27, nr 5 H01C 064 20. Od 2007 r. wszystkie prace prowadziła Dobrosława Świerczyńska przy współudziale Marii Bokszczanin

Wydanie publikacji dofinansowane przez Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego

© Copyright by Dobrosława Świerczyńska, 2015

© Copyright for this edition by Fundacja Akademia Humanistyczna
and Instytut Badań Literackich PAN, 2015

ISBN 978-83-61750-54-3

W S T Ę P

Bibliografia w serii „Nowy Korbut” dotycząca Henryka Sienkiewicza, w kolejności ogólnej tom 17 vol. III, jest szóstym tomem poświęconym jednemu autorowi. W ubiegłym stuleciu wyszły opracowania bibliograficzne twórczości J. I. Kraszewskiego (1966), B. Prusa (1981), J. Kasprowicza (1994), E. Orzeszkowej (1999), J. Słowackiego (2000). Każdy z tych tomów przygotowywany był – ogólnie biorąc – zgodnie z podstawowymi ustaleniami dla całej serii, sformułowanymi jeszcze przez zespół prof. Kazimierza Budzyka, zmodyfikowanymi dla części XIX-wiecznej przez zespół prof. Jarosława Maciejewskiego, ale zawiera też pewne odstępstwa wynikające z wagi literackiej i kulturowej oraz rodzaju twórczości tytułowego autora, a także z wielości różnego rodzaju zapisów bibliograficznych. Materiały Sienkiewiczowskie, nawet w tej grupie pięciu wydzielonych edycji, wyróżniają się liczbą zarówno w grupie twórczości (np. przekłady na języki obce), jak i opracowań, również adaptacji, przeróbek, nawet listów. Nie wydzielono tu tematu „Współpraca z czasopismami”, trzeba by bowiem wymienić ogromny procent tytułów czasopism polskich z trzech zaborów oraz wiele czasopism obcych. Przygotowano natomiast indeks tytułów czasopism i wydawnictw zbiorowych, zawierających głównie pierwodruki autorskie, czasem właśnie w trzech zaborach.

Sienkiewicz był przez półtora stulecia najpopularniejszym pisarzem na ziemiach polskich oraz najbardziej znanym pisarzem polskim na świecie. W ankiecie „Polityki” (nr 12/1999) zajął pierwsze miejsce wśród autorów polskich, a Trylogia uznana została za „dzieło wszech czasów”; w XXI wieku młodzież poznaje Sienkiewicza pewnie częściej przez różne adaptacje, np. filmowe, poczytność dzieł Sienkiewiczowskich niewątpliwie zmalała. Trzeba jednak podkreślić, że trudno znaleźć prace o literaturze polskiej XIX/XX wieku bez pojawienia się tam nazwiska Sienkiewicza jako autora (często z przytoczeniem jakiegoś fragmentu) lub jako „tematu”. Ewidencja wszystkich takich wzmianek w druku jest chyba niemożliwa. Pozwalają na to coraz szerzej różne współcześnie dostępne bazy elektroniczne.

W tomie „HENRYK SIENKIEWICZ” zachowano podstawowy układ nowokorbutowy z pewnymi modyfikacjami:

WSTĘP zawiera informacje ogólne i omówienie metody pracy, krótki zarys biograficzny oraz wykaz podstawowych skrótów.

TWÓRCZOŚĆ – dział ten to bibliografia wszystkich rodzajów pisarstwa w układzie chronologicznym (także listy prywatne publikowane za życia Pisarza) z zacho-

waniem jednego ciągu numeracji – jest to więc swoiste kalendarium twórczości. Podano, w miarę posiadanych materiałów: dokumentację bibliograficzną dla każdego tytułu, od powstania i pierwodruku, przedruki całości tekstów do r. 2010 (czasem do 2014), a także większych fragmentów publikowanych za życia autora (niekiedy rejestrowano fragmenty po 1916 r., czasem nawet do r. 1939) i różne adaptacje polskie, następnie tłumaczenia uporządkowane wg języków, czasem z różnojęzycznymi adaptacjami. Wiele zapisów kończy się numerami w nawiasach, odsyłającymi do wydań zbiorowych. Dział ten zawiera też wykazy wydań zbiorowych i wyborów polskich w układzie chronologicznym oraz zbiorów i wyborów przekładów według alfabetu języków; w ramach danego języka zachowywano chronologię. Dział ten kończy zestawienie LISTÓW Sienkiewicza w układzie alfabetycznym nazwisk (nazw) adresatów z odsyłaczami do wydań zbiorowych.

Działy **OPRACOWAŃ**, z nową, jednolitą numeracją, pisaną kursywą w indeksie, dotyczą różnych grup tematycznych:

OPRACOWANIA TWÓRCZOŚCI – dział ten zawiera bibliografię opracowań podzielonych na grupy uporządkowane tematycznie, w ramach tematu – chronologicznie, np.: monografie i prace zbiorowe oraz zbiory studiów, do których przy wielu kolejnych zapisach znajdują się w nawiasach odsyłacze, opracowania ogólne, opracowania tematyczne twórczości według wybranych zagadnień, opracowania poszczególnych utworów według alfabetu tytułów (z załamaniem tego układu z powodu Trylogii) oraz wydań zbiorowych, opracowania recepcji twórczości, opracowania adaptacji, korespondencji, recepcji zagranicznej itp.

OPRACOWANIA BIOGRAFICZNE – dział ten rejestruje biografie, biografie fabularyzowane, omówienia aktywności pisarskiej, społecznej i politycznej Sienkiewicza, otrzymane nagrody (z Noblem) i jubileusze do 1916 roku, śmierć Pisarza, obchody pogrzebowe, przyczynki biograficzne i wspomnienia powstałe do r. 2010 w układzie tematyczno-chronologicznym, w ramach chronologii – według alfabetu nazwisk lub tytułów czasopism dla tekstów anonimowych.

KULT – to kolejny, bardzo obszerny dział opracowań, zawierający teksty poświęcone Sienkiewiczowi po 1916 r., materiały dotyczące różnych jubileuszy i rocznic, sesji i wystaw, muzeów, pomników itp.

SIENKIEWICZ W SZKOLE – to dział zawierający ważniejsze zapisy bibliograficzne dotyczące funkcjonowania twórczości Pisarza w programach szkolnych, opracowania lektur, poradniki dydaktyczne itp., przy czym w zasadzie nie rejestrowano materiałów zawartych w podręcznikach i wypisach szkolnych.

MATERIAŁY – dział zawierający m. in. rejestrację dokumentów dotyczących życia Pisarza i rodziny, kwestie majątkowe, spisy rękopisów, ikonografię (korbutowe *novum*).

Wiele zapisów, także w dziale opracowań, kończy się odsyłaczami w nawiasach do numerów ksiąg zbiorowych, specjalnych wydawnictw lub numerów czasopism poświęconych Pisarzowi (antykwą dla części wymienionej w dziale **TWÓRCZOŚĆ**, kursywą dla **OPRACOWAŃ**). W ramach chronologii najpierw porządkowano pozy-

cje autorskie, potem anonimowe, często grupując je pod tytułami czasopism (np. po śmierci Pisarza czy po tzw. drugim pogrzebie). W całym opracowaniu przewidziana jest też dodatkowo tzw. żywa pagina, odsyłająca do numeracji pozycji tematycznych czy chronologicznych.

Przyjęto zasadę, że głównie w działach przedruków, przekładów i opracowań imię Pisarza występuje w formie inicjału, H. jak Henryk, ale też E. jak Enrico czy G. jak Gienrik itd.

Ważną częścią edycji są indeksy:

1) Alfabetyczny indeks tytułów tekstów Sienkiewiczowskich w dziale TWÓRCZOŚĆ: utworów fabularnych, felietonów, wierszy, korespondencji, recenzji, polemik, przemówień, aforyzmów, listów, również prywatnych, publikowanych za życia Pisarza i in.; zgromadzono także – w miarę możliwości – pod zbiorczymi hasłami numery drobniejszych tekstów, np. aforyzmy, artykuły, felietony, korespondencje, odczyty, przekłady, przemówienia, recenzje, wiersze, wspomnienia pośmiertne itp. z odesłaniem do odpowiednich, pisanych pogrubionym drukiem, numerów działu.

2) Alfabetyczny indeks wybranych podtytułów/tematów z cyklicznych felietonów, recenzji, tekstów publicystycznych, korespondencji z podróży itp., zamieszczanych w druku m. in. pod tytułami: „Bez tytułu”, „Bibliografia”, „Chwila bieżąca”, „Korespondencje...”, „Listy...” „Mieszaniny literacko-artystyczne”, „Sprawy bieżące”, „Wiadomości bieżące”..., z pogrubionymi liczbami odsyłającymi do działu TWÓRCZOŚĆ.

3) Alfabetyczny indeks tytułów czasopism i wydawnictw zbiorowych zawierających autorskie pierwodruki tekstów Sienkiewiczowskich.

4) Alfabetyczny indeks tytułów tłumaczeń tekstów Sienkiewiczowskich, z liczbami odsyłającymi do pogrubionych numerów w dziale TWÓRCZOŚĆ.

5) Alfabetyczny indeks nazwisk i nazw osobowych (oczywiście poza tymi z tekstów fabularnych) występujących zarówno w dziale TWÓRCZOŚĆ – z numeracją podaną antykwą, jak i w dziale OPRACOWAŃ, przy czym tu cyfry pisano kursywą.

Rejestrację zapisów w miarę możliwości doprowadzono do 2014 roku z tym, że im bliżej tego końcowego roku, tym selekcja materiałów była większa, szczególnie w odniesieniu do zawartości czasopism, która niemal na bieżąco jest dostępna na nośnikach elektronicznych i rejestrowana np. przez bazy Biblioteki Narodowej. Zapisy nazwisk autorów podawano po myślniku (–) nawet wtedy, jeśli tekst zamieszczono w zbiorze studiów danego autora, co odnotowano skrótem „w:”; natomiast jeśli tekst pochodził z pracy zbiorowej, stosowano skrót „w zb.:", czyli „w zbiorze”, z odesłaniem do odpowiedniego numeru opracowań z rozpisaną zawartością lub do poszerzonego zapisu bibliograficznego. Zawartość wydań zbiorowych podawano mniejszą czcionką; podobnie jeśli opracowanie miało więcej niż trzy recenzje, ich rejestrację wydzielano także mniejszą czcionką. W zapisach dotyczących np. artykułów, recenzji, not w dziennikach i tygodnikach podawano daty roczne i numery lub daty druku, często bez stron, chyba że paginacja była ciągła w dłuższym okresie wydawania (np. kwartalna); nie podawano też na ogół informacji o wydaniach

porannych czy wieczornych dzienników. Skróty tytułów czasopism stosowano zgodnie z przepisami Instytutu Bibliograficznego Biblioteki Narodowej – dlatego wprowadzono ogólny wykaz skrótów, bez tytułów przywoływanych czasopism, wydawnictw, instytucji. Ów wykaz skrótów jest niewielki, starano się, aby skróty były czytelne oraz zgodne z polską normą skrótów w opisie bibliograficznym i katalogowym. Przy oryginalnych zapisach w alfabecie niełacińskim stosowano transkrypcję (nie transliterację) według polskich zasad ortograficznych lub podawano tytuł polski (np. przy przekładach chińskich); nazwy miast obcych podawano zwykle w wersji spolonizowanej (np. Mediolan, nie Milano), chyba że wersja oryginalna przyjęła się w polskich atlasach geograficznych (np. Chicago). Tytuły czasopism i skróty ich tytułów oraz nazwy serii wydawniczych podawano, zgodnie z zasadami „Nowego Korbuta”, kursywą. Jednowyrazowych tytułów czasopism nie skracano. Nie skracano także na ogół tytułów czasopism obcych, z kilkoma wyjątkami, np. *Rev.* – *Revue*, *Ztg* – *Zeitung*. Starano się minimalizować ilość znaków, np. nawiasów, dwukropków, przecinków. Niektóre zapisy będą się celowo powtarzały w całości lub w części, np. by nie odsyłać Czytelnika do numeru przy opracowaniu kilku tytułów w jednej pracy, tym bardziej, że nie zakładano autopsji tekstów w licznych przedrukach. Niektóre zapisy, niestety, powtórzą się z powodu przeoczenia.

Niniejsza bibliografia wiele zawdzięcza pracom profesora Juliana Krzyżanowskiego, zawartym w tomach edycji zbiorowej „Dzieł” Sienkiewicza: t. LVIII – „Dzieła Sienkiewicza. Bibliografia” z 1953 roku, t. LIX „Dzieła Sienkiewicza w przekładach. Bibliografia” także z roku 1953, t. LX „Piśmiennictwo o H. Sienkiewiczu. Materiały bibliograficzne” z roku 1955, podawane jako tomy 58, 59, 60. Drugim wielkim źródłem, rękopiśmiennym!, jest tzw. Kartoteka Bara w Instytucie Badań Literackich PAN, rejestrująca literacką zawartość wielu czasopism do 1939 roku. Te wyjątkowe źródła są oczywiście rejestrowane w odpowiednich miejscach „Nowego Korbuta”. Sprawdzono dawne podstawowe bibliografie ogólne z „Bibliografią polską XIX stulecia” K. Estreichera i jej kontynuacją oraz „Urzędowym Wykazem Druków” na czele, bibliografie współczesne, jak np. „Polską Bibliografię Literacką”, „Bibliografię Zawartości Czasopism”, „Polonika Zagraniczne”, opracowania biobibliograficzne dotyczące Sienkiewicza w różnych kompendiach i wiele innych źródeł. Przeprowadzono kwerendy wielu czasopism, wielu katalogów i branżowych informatorów bibliograficznych, a także skorzystano z wiedzy wielu bezpośrednich Informatorów.

Prace nad tomem „Henryk Sienkiewicz” w serii Nowego Korbuta rozpoczęły się w 2000 roku i prowadzone były do r. 2006 w ramach dwóch grantów ówczesnego KBN (nr 1 H01C 011 27, nr 5 H01C 064 20) pod auspicjami Instytutu Badań Literackich PAN, przez czteroosobowy zespół: M. Bokszczanin, Z. Dernałowicz, J. Król, D. Świerczyńska pod kierunkiem Dobrosławy Świerczyńskiej. Obydwa granty (bibliografia podmiotowa do 2003 roku i przedmiotowa do 2005) zostały przyjęte i rozliczone. Od 2007 r. wszystkie prace prowadziła D. Świerczyńska przy udziale M. Bokszczanin. Wydruki komputerowe tomu „Henryk Sienkiewicz”

były stale dostępne i służą badaczom twórczości Pisarza w lokalu Instytutu Badań Literackich PAN.

Podziękowania specjalne należą się właśnie Dyrekcji Instytutu Badań Literackich PAN za życzliwość i wsparcie, np. przez umożliwienie kontynuowania pracy w lokalu Instytutu, obok wspaniałej instytutowej Biblioteki. Należy też podziękować za pomoc różnym agendum Biblioteki Narodowej, paniom Annie Sienkiewicz i Ewie Bąkowskiej z Działu Informacji Naukowej Biblioteki Jagiellońskiej, Bibliotece Ossolineum, Bibliotece Śląskiej, Bibliotece Uniwersyteckiej w Poznaniu, pani E. Słomianowskiej-Kamińskiej z Biblioteki Uniwersytetu Warszawskiego, Centralnej Bibliotece Wojskowej w Warszawie, Zespołem Muzeum Sienkiewicza w Poznaniu i w Oblęgorku oraz wielu innym osobom i placówkom. Kwerendy zagraniczne ułatwiali poloniści pracujący w różnych krajach, m.in. pp. Maria Bracka z Kijowa, Olga Ciwkacz z Iwano-Frankiwska (Stanisławowa), Halina Lorentz z Florencji, Dawid Kolbaja z Gruzji, Jerzy R. Krzyżanowski z USA, Luigi Marinelli z Rzymu, Vasile Moga z Rumunii, Urszula Styczek z Japonii, Elżbieta Szulc-Walle z Paryża, Eugenia Vaitkevičiūtė z Wilna, Zofia Weisswasser z Wiednia, Bożena Zaboklicka z Hiszpanii i wielu innych.

Podziękowania należą się także Szanownym Recenzentom, prof. prof. Romanowi Lothowi i Bogdanowi Mazanowi za trud przeczytania ogromnej bibliografii i za cenne, a życzliwe uwagi. Niestety na tym końcowym etapie pracy niektórych zaleceń z różnych powodów nie dało się zrealizować (np. stosowanej w serii „Nowego Korbuta” metody zapisu nazwisk kapitalikami).

Henryk Sienkiewicz od kilku lat ma swoje konto internetowe: <http://www.henryk-sienkiewicz.eu> z licznymi dodatkowymi „wejściami” i „linkami”. M. in. Krzysztof Grabiński przygotowuje tu rodzaj kalendarium Pisarza pt. „Henryk Sienkiewicz – piewca języka polskiego”. W katalogu internetowym Biblioteki Narodowej na koniec 2014 roku znajduje się ponad 4640 rekordów dotyczących edycji tekstów Sienkiewicza oraz ponad 850 rekordów rejestrujących opracowania.

ZARYS BIOGRAFICZNY

SIENKIEWICZ HENRYK Adam Aleksander Pius

Powieściopisarz, nowelista, publicysta, dziennikarz, działacz społeczny.

Pseudonimy: Al., -Al., Al..., H.S., (H.S.), H. S-cz, Henryk Stankiewicz (jako błąd druku), Juliusz Polkowski, K. Dobrzyński, L., Lit., Litwos, Musagetes, Os..., S., Un Polonais, XXX, *, -§-, Eugenia Rudnicka (w rkp. art. do *Prawdy*) oraz prawdopodobnie: Holewiński, Dziennikarz polski.

Henryk Sienkiewicz urodził się 5 maja 1846 w Woli Okrzejskiej k. Łukowa na Podlasiu. Ojciec, Józef, wywodził się ze spolonizowanego rodu tatarskiego nobilitowanego w XVIII w., matka, Stefania z Cieciszowskich, należała do zamożnej, skoligaconej z Lelewelami i Łuszczewskimi rodziny szlacheckiej. Przyszły pisarz uczył się początkowo w domu, potem w gimnazjach warszawskich. Jesienią 1866 r. uzyskał – jako eksternista – maturę i zapisał się do Szkoły Głównej, najpierw na wydział prawa, potem na wydział medyczny, wreszcie – w lutym 1867 – na wydział filologiczny. W Szkole Głównej wówczas wykładali m. in. Józef Przyborowski i Aleksander Tyszyński, a wśród kolegów-studentów byli Piotr Chmielowski, Stanisław J. Czarnowski, Konrad Dobrski, Aleksander Głowacki (B. Prus), Mściśław Godlewski, Józef K. Kotarbiński, Leopold Mikulski, Aleksander Świętochowski. Sienkiewicz zarabiał na życie korepetycjami oraz guwernerką u zamożnych rodzin Wejherów i Woronieckich. Mieszkał najczęściej z kolegami na stancjach, nawet wtedy, gdy rodzice kupili kamieniec na warszawskiej Pradze. Pisać zaczął jeszcze przed studiami, pierwsza powieść z 1865 r., pt. „Ofiara”, nie zachowała się. Wierszowana „Sielanka młodości” została odrzucona przez redakcję *Tygodnika Ilustrowanego*. Sienkiewicz debiutował w druku w pozytywistycznym *Przeglądzie Tygodniowym* (1869 nr 16 z 18. IV.) recenzją teatralną. W *Tygodniku Ilustrowanym* drukował kilka miesięcy później prace historycznoliterackie, a w *Wiencu* – pierwszy szkic powieściowy pt. „Na marne”. W czerwcu 1871 ukończył studia filologiczne na – już – Cesarskim Uniwersytecie Warszawskim. Rok później nakładem *Przeglądu Tygodniowego* ukazały się „Humoreski z teki Worszyły”. W tym samym czasie Sienkiewicz stał się felietonistą, dziennikarzem i publicystą pism warszawskich z grupy tzw. młodej prasy oraz raczej „starej” *Gazety Polskiej*. Jako przedstawiciel tej ostatniej nadsyłał korespondencje z Wystawy Powszechnej w Wiedniu. Po konfliktach z żądającym faktów redaktorem J. Sikorskim w końcu 1873 r. Sienkiewicz rozstał się z *Gazetą Polską*, zintensyfikował współpracę z *Niwą*, którą za pożyczone pieniądze kupił wiosną 1874 r. do spółki z M. Godlewskim i J. Ochorowiczem, obejmując dział literacki. Późnym latem 1874 odbył pierwszą dłuższą podróż do Europy Zachodniej. Relacje z tej podróży znajdują się głównie w prywatnej korespondencji do ówczesnej narzeczonej, Marii Kellerówny. Sprawozdań dziennikarskich (np. z Ostendy) nie opublikowano w prasie z powodu „zbytniego radykalizmu”. Sienkiewicz był coraz bardziej znanym felietonistą i nowelistą, drukowane były wówczas „Sielanka”, „Stary sługa”, „Hania”. Gdy redakcję *Gazety Polskiej* objął w końcu roku 1874 Edward Leo, Sienkiewicz stał się znów jej głównym współpracownikiem. Był też aktywnym uczestnikiem życia kulturalnego i artystycznego Warszawy. W lutym 1876 jako korespondent *Gazety* wyjechał do Ameryki Północnej, gdzie m.in. miał przygotowywać grunt dla osiedlenia się Heleny Modrzejewskiej-Chłapowskiej i jej rodziny. Do *Gazety Polskiej* nadsyłał cieszące się dużym powodzeniem „Listy Litwosa z podróży”. W Ameryce powstały „Szkice węglem” oraz pierwszy artykuł polityczny, drukowany anonimowo w *Daily Evening Post* pt. „Poland and Russia. The Czar’s Government in Poland and on the Danube” w tłumaczeniu na angielski z udziałem Heleny Modrzejewskiej. W drodze powrotnej do Warszawy, trwającej od końca marca 1878 do początku listopada 1879, przebywał prawie rok we Francji, gdzie poznał Brunona Abakanowicza, oraz kilka miesięcy w Galicji, gdzie nawiązał wiele kontaktów i gdzie w 1878 i 1879 drukował szkice o emigracji polskiej i opatrzone

pseudonimem XXX opowiadanie „Z pamiętnika korepetytora”, w zaborze rosyjskim drukowane po późniejszych zmianach pt. „Z pamiętnika poznańskiego nauczyciela” pod pseudonimem Litwos. We Lwowie wystawiono w marcu 1879 napisany także w Ameryce dramat „Na jedną kartę”. W tym okresie powstały też m. in. nowele „Szkiecy węglem”, „Selim Mirza”, „Komedia z pomyłek”, „Przez stępy”, „Jamiół”, „Janko Muzykant”, „Orso”, „Latarnik”, „Za chlebem”. Powodzenie Sienkiewicza wśród czytelników skłoniło firmę Gebethner i Wolff do podjęcia wydania zbiorowego pt. „Pisma H. Sienkiewicza”, których pierwsze 4 tomy (z 17) ukazały się w r. 1880. Pisarz nie rezygnował jednak z pracy dziennikarskiej. Pisywał do *Gazety Polskiej, Niwy*, a w końcu 1881 r. został współzałożycielem, współpracownikiem i redaktorem konserwatywnego dziennika *Słowo*, gdzie ukazywały się także kolejne utwory.

Ta intensywna praca oraz zabiegi o stanowisko i materialną stabilizację wiązały się ze zmianami rodzinnymi: w sierpniu 1881 r. Sienkiewicz poślubił pochodzącą ze starego rodu litewskiego Marię Szetkiewiczównę, która zmarła na gruźlicę kilka lat później (19 X 1885), zostawiając dwoje dzieci: Henryka Józefa i Jadwigę, wychowywanych głównie przez teściową Pisarza, Wandę Szetkiewiczową.

Sienkiewicz od 1881 r. współpracował – zachęcony przez M. Godlewskiego – z Kasą im. J. Mianowskiego, recenzując np. różne projekty literackie i wydawnicze, a pod koniec wieku z Warszawską Kasą Przechowczą i Pomocy dla Literatów i Dziennikarzy, której początkowo przesował i na której rzecz przeznaczał niektóre honoraria.

Pisarz stopniowo wycofywał się z zajęć redaktorsko-dziennikarskich w *Słowie*, gdzie do 1882 drukowane były prace publicystyczne i artykuły oraz nowele: „Bartek Zwycięzca”, „Wspomnienie z Maripozy”, „Sachem”. Od maja 1883 zaczynają ukazywać się w warszawskim *Słowie* oraz krakowskim *Czasie*, pisane w europejskich uzdrowiskach u boku chorej żony, odcinki „Ogniem i mieczem” i „Potopu”, ukończonego już po śmierci Marii Sienkiewiczowej. Cieszące się ogromnym powodzeniem „Ogniem i mieczem” miało w 1884 r. dwie edycje, a w roku następnym wyszło jako tomy 6–9 „Pism” Sienkiewicza. Odcinki „Potopu” drukowane były niemal jednocześnie od grudnia 1884 do września 1886 (z przerwami) w warszawskim *Słowie*, krakowskim *Czasie* i w *Kurjerze Poznańskim*, w edycji 6-tomowej powieść ukazała się tuż po druku ostatniego odcinka prasowego. „Pan Wołodyjowski” drukowany był także w odcinkach dzienników trzech zaborów od czerwca 1887 do maja 1888, powieść w edycji 3-tomowej, nakładem *Słowa*, ukazała się też niemal jednocześnie z końcem pierwodruku prasowego. Poszczególne części Trylogii były wznawiane oddzielnie, wreszcie od 1896 r. wychodziły nakładem firm Gebethner i Wolff oraz H. Wawelberg jako „Pisma”, zawierające w dwóch woluminach „Ogniem i mieczem”, w trzech „Potop”, w jednym „Pan Wołodyjowski”. Dar 15 tys. rubli, otrzymany od tajemniczego „Michała Wołodyjowskiego” (prawdopodobnie od Fundacji Kochmana we Lwowie) w r. 1888, Sienkiewicz przeznaczył na stypendium imienia zmarłej żony, mające wspomagać chorych na gruźlicę artystów i pisarzy. Poprawiła się też sytuacja finansowa Sienkiewicza i w roku 1887 zrezygnował – na rzecz Mścisława Godlewskiego – z prowadzenia *Słowa*. Podróżował już nie tylko do uzdrowisk, ale też turystycznie – i pisał. Wyprawy w latach 1886–1888 do Aten i Konstantynopola, do Włoch, Hiszpanii, Francji zaowocowały reportażami z podróży, np. „Wycieczka do Aten”, „Walka byków”. Wiosną 1888 r. oświadczył się zakochanej w nim od dawna kuzynce, Marii Babskiej, ale zaręczyny te zerwał. W tym okresie powstawała powieść „Bez dogmatu”, drukowana od końca 1889 r. w krakowskim *Czasie*, warszawskim *Słowie* oraz w *Dzienniku Poznańskim*, a jej trzytomowa edycja ukazała się nakładem *Słowa* w 1890 roku. W styczniu 1891 Sienkiewicz rozpoczął kilkumiesięczną wyprawę do Afryki, „Listy” z tej podróży ukazywały się znów w dziennikach trzech zaborów niemal jednocześnie.

Po powrocie do kraju powstało kilka nowel, ale przede wszystkim Pisarz udzielał się w towarzystwach Warszawy i Krakowa. Przystojnego, sławnego w kraju i za granicą, i już majątnego wdowca swatano wielokrotnie, wreszcie w listopadzie 1893 r. Sienkiewicz poślubił Marię Romanowską, młodą przybraną córkę zamożnych ziemian ukraińskich, Wołodkowiczów. Małżeństwo wkrótce się rozpadło, a pisarz znów odwiedzał uzdrowiska, pisał nowele i zbierał materiały do „Rodziny Połanieckich”, powieści drukowanej w *Bibliotece Warszawskiej* od lipca 1893 do października 1894, często wznawianej i traktowanej przez ówczesnych czytelników jako tzw. powieść z kluczem.

Kolejne lata to praca głównie nad „Quo vadis?”, najbardziej znaną w kraju i na świecie, i najczęściej wydawaną powieścią Sienkiewicza. Pierwodruk ukazywał się w odcinkach w warszawskiej *Gazecie Polskiej*, krakowskim *Czasie* i *Dzienniku Poznańskim* od marca 1895 do lutego 1896 roku. Wydanie osobne w 3 tomach nakładem Gebethnera i Wolfa ukazało się z datą cenzury 13 II 1896, a więc z końcem druku odcinkowego. „Quo vadis?” jest polską powieścią mającą u nas i w świecie najwięcej wydań i najwięcej różnego rodzaju adaptacji, była też przedmiotem największego piractwa wydawniczego dokonywanego na polskim utworze.

Zdobyta sława zaowocowała zapraszaniem Sienkiewicza do różnych międzynarodowych stowarzyszeń i gremiów naukowych, a nazwisko zaczęło ważyć w dyskusjach dotyczących spraw społecznych i wielkiej polityki. Sprzyjała temu praca nad „Krzyżakami”, zaczęta jeszcze w r. 1894. Druk tej powieści historycznej rozpoczął się w lutym 1897 r. w *Tygodniku Ilustrowanym, Gazecie Lwowskiej* oraz innych czasopismach i trwał z przerwami do lipca 1900. Powodzenie „Krzyżaków”, ilość przedruków całości i fragmentów ożywiły tematykę pruską, obecną i tak w polskiej publicystyce i literaturze. Tematyka ta będzie coraz częściej występowała w tekstach publicystycznych Sienkiewicza.

W 1897 r. podjęto projekt zorganizowania jubileuszu 25-lecia pracy literackiej Pisarza, ale Sienkiewicz taktownie zasugerował jubileusz Mickiewiczowski, w którego organizacji sam uczestniczył, włącznie z budową i odsłonięciem pomnika poety w Warszawie. Swój jubileusz przesunął na rok 1900. Uroczystości odbywały się niemal we wszystkich polskich miastach, a nawet we wsiach-parafiach, w ośrodkach polonijnych na świecie, a także w wielu miastach europejskich. W darze od rodaków Pisarz otrzymał niewielką posiadłość Oblęgorek koło Kielc. Uroczyste jubileuszowe przerwały twórczość powieściową, powstało kilka nowel, wiele tekstów publicystycznych, listów otwartych i polemik, również politycznych, prowadzonych także w skali europejskiej. Kolejna powieść historyczna, „Na polu chwały”, drukowana z przerwami od listopada 1903 do sierpnia 1905, nie spotkała się z dobrym przyjęciem czytelników. Ceniona była natomiast publicystyka społeczno-polityczno-kulturalna oraz twórczość nowelistyczna. Sienkiewicz był już wtedy traktowany jako czołowa postać polskiego życia kulturalnego, narodowego, a nawet politycznego. W tym czasie był też atakowany przez twórców z grupy Młodej Polski, m. in. przez Stanisława Przybyszewskiego, Stanisława Brzozowskiego, Wacława Nałkowskiego, ale sam na te ataki, które w szerokim odbiorze społecznym mu nie zaszkodziły, bezpośrednio prawie nie reagował.

W r. 1904, przeszło 15 lat po pierwszych oświadczeniach, ożenił się z Marią Babską, która okazała się dobrą opiekunką dla niemłodego już pisarza, dbającą też o jego twórczość i dobre stosunki z dziećmi.

Starania rozpoczęte przez S. Tarnowskiego o literacką nagrodę Nobla dla Sienkiewicza, uwiecznione zostały powodzeniem: 10 grudnia 1905 r. autor „Quo vadis?” otrzymał 138 tys. koron szwedzkich za „zasługi jako pisarza epickiego”, czyli – jak byśmy dziś powiedzieli – „za całokształt”, choć powszechnie uważa się, że za „powieść z czasów Nerona”, czyli „Quo vadis?”.

W okresie rewolucji 1905 r. Sienkiewicz występował głównie jako publicysta, autor różnych „Listów”..., natomiast – mimo licznych namów i próśb – nie kandydował ostatecznie do carskiej Dumy Państwowej i nie należał formalnie do żadnej partii, choć niewątpliwie sympatyzował ze środowiskami konserwatywnymi. W latach 1907/1908, po polemice z artykułem M. Björnsona pt. „Polacy jako ciemniejący”, został oskarżony przez studentów ukraińskich o obrazę i skazany przez sąd wiedeński na wysoką grzywnę oraz pokrycie kosztów sądowych. W procesie udziału nie brał. Ten gorączkowy, porewolucyjny czas polityczny znalazł odbicie w powieści „Wiry”, drukowanej od stycznia 1909 do kwietnia 1910. Jednocześnie powstawały drobne opowiadania, często parabele o tematyce antycznej, przekłady z Horacego, oczywiście „Listy” i odezwy. W lipcu 1909 Sienkiewicz pożegnał pięknym wspomnieniem pośmiertnym znaną mu od młodości Helenę Modrzejewską. W końcu tego roku rozpoczął pracę nad swą ostatnią wielką powieścią, „W pustyni i w puszczy”, opartą też na materiałach z podróży do Afryki sprzed blisko 20 lat. Ta powieść „dla młodzieży”, drukowana od października 1910 do listopada 1911 niejako odnowiła i utrwaliła popularność Pisarza. Sławie nie zaszkodziły nawet słabe, nieukończone „Legiony”. W następnych latach powstawały drobne teksty literackie oraz wiele „Listów” i apeli.

Wybuch wojny światowej zastał Sienkiewicza w Oblęgorku, tu spotkał się z przedstawicielami wojska polskiego, a w końcu sierpnia wyjechał z rodziną do Krakowa, następnie do Wiednia, gdzie po wielu staraniach dyplomatycznych, jako poddany rosyjski, otrzymał 3 października zezwolenie na pobyt w neutralnej Szwajcarii. Z Vevey koło Lozanny, gdzie osiadł na początku listopada 1914 r., kierował razem z Antonim Osuchowskim, Ignacym Paderewskim i Erazmem Piltzem tzw. Komitetem Generalnym Pomocy Ofiarom Wojny w Polsce, pisał odezwy, np. „Do ludów ucywilizowanych”, listy z prośbami o pomoc i podziękowania, wstępy do innych prac. W maju 1916 r. obchodził w Vevey 70-lecie urodzin i otrzymał wtedy wiele dowodów uznania. Nie chciał się angażować w rozgrywki polityczne. Zmarł 15 listopada 1916 w Vevey. Pochowany został na miejscowym cmentarzu z procedurami przewidzianymi przepisami dyplomatycznymi; król brytyjski, Jerzy V, przysłał wieniec, papież Benedykt XV – specjalny adres. Uroczystości i akademie żałobne odbywały się na ziemiach polskich i w wielu krajach europejskich. W 1924 podjęto projekt sprowadzenia zwłok Pisarza do Polski. Pociąg wiozący trumnę wyruszył z Vevey 25 października, napotykał na różnych stacjach

tłumy żegnających, dotarł do Warszawy następnego dnia, a po uroczystościach powitania na dworcu rzesze wielbicieli odprowadziły trumnę do Katedry Św. Jana. 27 października, po uroczystym nabożeństwie, złożono szczątki w podziemiach katedralnych. Był to tzw. drugi pogrzeb Sienkiewicza, odbyło się równie wiele uroczystości, akademii i nabożeństw jak w roku 1916, powstało wiele utworów poświęconych Pisarzowi.

Jak już wspomniano, Sienkiewicz był niewątpliwie najczęściej przedrukowywanym, najbardziej popularnym i cenionym pisarzem przełomu XIX i XX wieku w kraju i najbardziej znanym autorem polskim na świecie. Nakłady nowel i powieści, szczególnie „Quo vadis?”, dotąd są wysokie, teksty pisarza pojawiają się w różnych antologiach, a adaptacje filmowe, telewizyjne oraz komiksy, powstające w ostatnich latach, utrwalają nazwisko Pisarza wśród młodszych pokoleń polskich i zagranicznych. Elektroniczna baza Sienkiewiczowskich poloników zagranicznych w połowie 2014 roku wymienia 525 pozycji.

Dobroslawa Świerczyńska

WAŻNIEJSZE SKRÓTY

- a. – akt
Alm. – almanach
arch. – archiwum, archiwalny
art. – artykuł
AU – Akademia Umiejętności
autogr. – autograf, autografy
b.d., bd. – bez daty
b.m. – bez miejsca
b.p. – bez podpisu
b.r., b.r.m – bez roku, miejsca wydania
Bibl. – Biblioteka
Bibl-czka – Biblioteczka
bibliogr. – bibliografia, bibliograficzny
Biul. – Biuletyn
BJ, Bibl. Jagiel. – Biblioteka Jagiellońska w Krakowie
BN, Bibl. Nar. – Biblioteka Narodowa w Warszawie
BN – *Biblioteka Narodowa*, seria wydawnicza
BUW – Biblioteka Uniwersytetu Warszawskiego
cd. – ciąg dalszy
centr. – centralny, centrum
cz. – część
dat. – datowany
dedyk. – dedykowany, dedykacja
dod. – dodatek
dok. – dokument, dokumentacja
druk. – drukowany, druk, drukarnia
Dz. – *Dziennik*
egz. – egzemplarz
ekran. – ekranizacja
fragm. – fragment, fragmenty (np. przy przedrukach)
Gaz. – *Gazeta*
GiW – Gebethner i Wolff, wydawnictwo
gł., Gł. – główny
Hum., humanist. – *Humanistyczny*
i n. – i następne
IBL PAN – Instytut Badań Literackich PAN
il., Il. – ilustracje, *Ilustrowany*
in. – inny, inne
inc. – incipit
inf. – informacja
jw. – jak wyżej
jęz., Jęz. – język, *Językowy*
Kal. – Kalendarz, Kalendarium
Kat. – Katowice
Katal. – Katalog
Katol. – Katolicki
KiW – Książka i Wiedza, wydawnictwo
koresp. – korespondent, korespondencja
KUL – Katolicki Uniwersytet Lubelski
Kur. – *Kurier*
LSW – Ludowa Spółdzielnia Wydawnicza
Lub., Lub. – Lublin, *Lubelski*
Lw., Lw. – Lwów, *Lwowski*
mal. – malarz, malował
Mat., Mat. – materiały, *Materiały*
med., Med. – medycyna, *Medyczny*
Muz. – Muzeum, muzealny
Muzycz. – *Muzyczny*
nadb. – nadbitka
nakł. – nakład, nakładem
nast. – następny, następne
Niedz. – *Niedzielną, -ny*
nr – numer, numery
odb. – odbitka
OLP – Obraz Literatury Polskiej XIX i XX w.
Ser. IV Literatura polska w okresie realizmu i naturalizmu t. II. Warsz. 1966
oprac. – opracował, opracowanie
oryg. – oryginał = rękopis
osob. – osobny, wyd. osobne
Ossol. – Ossolineum – Wydawnictwo, Biblioteka im. Ossolińskich
Petersb., SPetersb., Pet. – Petersburg, Sankt Petersburg
pierwodr. – pierwodruk
PIW – Państwowy Instytut Wydawniczy
podp. – podpis, podpisany
Pol. – *Polski, Polska*
polem. – polemiczny, art. polemiczny
Polit. – *Polityczny*
Por. – *Poranny*
por. – porównaj, zobacz
poszerz. – poszerzony

- powst. – powstanie, powstał
poz. – pozycja
Pozn., *Pozn.* – Poznań, *Poznański*
prowdr. – pierwodruk, zob. pierwodr.
Prz. – *Przeгляд*
przedr. – przedruk, przedruki
przekł. – przekład, tłumaczenie
Przew. – *Przewodnik*
pt. – pod tytułem
PZWS – Państwowe Zakłady Wydawnictw Szkolnych
r. – rok, rocznik
rec. – recenzja
red. – redakcja, redaktor
Ref. – *Reforma*
reprod. – reprodukcja, reprodukowany
reż. – reżyser, reżyseria
Rev. – *Revue*
rkp., rkpsy – rękopis, rękopisy
Rocz., *Rocz-i*, R. – *Rocznik*, *Roczniki*, rok wyd.
rys. – rysunek, rysował
s. – ilość stron, strony (zawartość od–do)
ser. – seria
sg. – sygnatura zob. sygn.
spr. – sprawozdanie, sprawozdania
st.st. – starego stylu, datowanie
streszcz. – streszczenie, omówienie zawartości
sygn. – sygnatura
Śl. – *Śląski*
Świąt. – *Świąteczna*, *-ny*
t. – tom, tomy
teatr., *Teatr.* – teatralna, *Teatralny*
tłum. – tłumaczenie, tłumaczył
TN – Towarzystwo Naukowe
Tow. – Towarzystwo
TV – telewizyjny, telewizja
tyt. – tytuł, tytułowy
UJ – Uniwersytet Jagielloński
UMCS – Uniwersytet im. Marii Curie-Skłodowskiej
Uniw. – Uniwersytet, uniwersytecki
UW – Uniwersytet Warszawski
uzup. – uzupełnienie, uzupełnił, dopełnił
vol. – volumn, wolumen
w. – wiek
w: – w tomie prac danego autora
w zb.: – w pracy zbiorowej
Warsz., *Warsz.* – Warszawa, *Warszawska (-ki)*
właśc. – właściwie
WP – Wiedza Powszechna, wydawnictwo
WSP – Wyższa Szkoła Pedagogiczna
wyd. – wydanie, wydał, wydawnictwo
wyst. – wystawiony, wystawienie teatralne
z. – zeszyt, poszyt
ZG – Zarząd Główny
zb., zbior. – zbiór, praca zbiorowa
zebr. – zebrał, zebrany
zmien. – zmienione, zmieniony
zob. – zobacz, porównaj
zorg. – zorganizowany (-a, -e)
Ztg – *Zeitung*

TWÓRCZOŚĆ

BIBLIOGRAFIA PODMIOTOWA

W rejestracji twórczości Sienkiewicza zastosowano układ chronologiczny dla wszystkich gatunków pisarstwa, porządkując zapisy według daty powstania lub pierwodruku danego tekstu, a w wypadku utworów drukowanych w czasie dłuższym niż cykl roczny (np. powieści w odcinkach, stałe felietony), łączono je pod tytułem z datą początku druku; wyjątkiem są cykliczne teksty publicystyczne bez wewnętrznej numeracji, opatrzone różnymi podtytułami, które podzielono według lat druku. Listy prywatne, tylko te publikowane za życia Pisarza, rejestrowano pod datą ich powstania lub pierwodruku. Zarejestrowano także tytuły utworów nieochronionych pod przypuszczalnymi datami powstania. Zasady układu chronologicznego, wyznaczanego liczbami drukiem pogrubionym, odnoszą się zarówno do nawet jednozdaniowych aforyzmów, krótkich recenzji, cykli felietonowych, listów do redakcji, jak i do słynnych powieści z wielką ilością przedruków, przekładów i adaptacji. Alfabetyczny spis tytułów umieszczony jest w INDEKSIE TYTUŁÓW odsyłającym do odpowiednich numerów działu TWÓRCZOŚĆ. Wprowadzono też zbiorcze zapisy z propozycjami określeń drobniejszych form gatunkowych, np. aforyzmy, listy, przemówienia, przekłady, recenzje, wiersze itp. z podaniem odpowiednich numerów. W miarę możliwości dawano informacje o autografach i rękopisach. Wykaz wszystkich znanych dotąd listów pisarza umieszczono w odrębnym wykazie według alfabetu nazwisk (nazw) adresatów.

Po informacjach o pierwodruku tekstu i formie podpisu rejestrowano, również w porządku chronologicznym, przedruki prasowe i książkowe, także większe fragmenty do 1945 r.; w latach późniejszych zapisy poddano selekcji, można je bowiem znaleźć w bibliografiach ogólnych, jak np. *Polska Bibliografia Literacka* lub *Bibliografia Zawartości Czasopism*. Rejestrowano też zebrane informacje o przeróbkach danego utworu, skrótach, adaptacjach scenicznych, radiowych, filmowych, telewizyjnych i na nośnikach elektronicznych. W bibliografii nie notowano fragmentów czy nawet np. całych nowel, drukowanych w podręcznikach szkolnych.

Przekłady poszczególnych utworów uporządkowano według alfabetu języków z zastosowaniem skróconego zapisu bibliograficznego, w ramach języka – w porządku chronologicznym, grupując, w wypadku kilku przekładów z danego języka, zapisy wznowień i przedruków tego samego tłumacza. Na końcu zapisów o przedrukach polskich i przekładach podawano często w nawiasach liczby odsyłające do wydań zbiorowych. Starano się też zgromadzić zapisy dotyczące skrótów, przeróbek i adaptacji utworów w danym języku. W miarę posiadanych informacji podawano liczbę stron. Formułka „toż:” wskazuje na elementy występujące w poprzednim zapisie, informacje nowe lub zmienione dopisywane są po dwukropku. Zgodnie z zasadami Nowego Korbuta na ogół (poza wyjątkami np. dla pierwodruków i niektórych stałych wydawców, jak GiW, PIW, Ossol., oraz dla edycji współczesnych, gdy w tym samym roku ukazywało się kilka tych samych tytułów) – nie podawano nazw firm wydawniczych, formatów, stron nieliczbowanych, drukami itp. Niekiedy rejestrowano nazwę serii wydawniczej z numerem. Określenia „oprac.:" używano często dla wszelkich zabiegów edytorskich i redakcyjnych (np. wybór, wstęp, przypisy, komentarze), określenia „tłum.” dla polskich i obcojęzycznych odpowiedników terminów „tłumaczył”, „przysposobił”, „dokołał przekładu”, „il.” dla wszelkich prac graficznych itp. Kolejne edycje podawano z zapisem roku lub miejsca i roku wydania. Niekiedy ilość stron w edycjach wielotomowych zapisywano ze znakiem +. Zapisy i nazwy obcojęzyczne starano się podawać według obowiązujących zasad polskiej transkrypcji z danego języka.

Aforyzmy i wpisy do albumów, często z podaniem incipitów, umieszczone w ciągu chronologicznym tekstów, odsyłano do numeracji wprowadzonej przez J. Krzyżanowskiego w *Dziela*ch t. 40 i 54. Tzw.

złote myśli i aforyzmy spoza tych zespołów rejestrowano bez podawania przedruków czy źródeł, na ogół są to bowiem fragmenty wybrane z utworów Sienkiewicza przez edytorów lub redakcje czasopism.

Teksty niepewnego autorstwa lub uzupełnione po wprowadzeniu numeracji zapisywano z dodatkową literą po numerze pozycji i stosowną informacją.

Po rejestracji danych dla poszczególnych tytułów zestawiono chronologiczny wykaz polskich wydań zbiorowych i wyborów utworów (nawet gdy zawierały tylko dwa tytuły) z rozpisaniem zawartości, następnie wykaz edycji zbiorowych i wyborów przekładów według języków, w ramach języka według porządku chronologicznego, z rozpisaną, w miarę posiadanych materiałów, zawartością z podaniem tytułu przekładu i tytułu polskiego.

W nawiasach kwadratowych [ ] znajdują się informacje dodatkowe wprowadzone przez autorki bibliografii. Cały dział TWÓRCZOŚĆ ma jednolitą numerację.

1865

1. Ofiara. Powst. IX-XI 1865, Poświętne.

A u t o g r. zaginiony, niedrukowane.

1867

2. Sielanka młodości [inc.: „Jaś był studentem w Szkole...”]. Powst. X 1867.

P i e r w o d r.: I. Chrzanowski: Pierwszy utwór Sienkiewicza (Sielanka młodości). *Ateneum* 1901 t. II (cenz. 23 VI 1901), s. 597-600.

P r z e d r.: *Tyg. Il.*, 1901 nr 29, s. 561-562. – *Kur. Pozn.*, 1901 nr 338. – Mały felieton. Pierwszy utwór Sienkiewicza. *Dz. Pol.*, Lw. 1901 nr 283.

– Pierwsza miłość. *Gaz. Pol.*, Chicago 1901 nr 52. – F. Hoesick: Wiersze H. Sienkiewicza. *Nowa Ref.* 1919 nr 452. – Pisma zapomniane. Lw. 1922 s. 457 (489). – Dzieła t. 40. Warsz. 1951 (527). – F. Przedpelski: Pierwszy utwór H. Sienkiewicza pt. Sielanka. *Kultura*, Warsz. 1966 nr 51/52 s. 13.

P r z e k ł a d h i s z p.: Yo vivo así, sin penas ni dolores... Tłum. A.R. Benavides Velgalaso. Tarma-Huancayo 1932.

3. Sam nie wiem, jak mam weną poetycką włądać... [wiersz]. Powst. 1867, Bielice.

P i e r w o d r.: I. Chrzanowski: Z teki młodzieńczej Sienkiewicza. *Rok Pol.* 1916 nr 4 s. 76-77.

P r z e d r. pt.: Pińskie błoto. *Gaz. Por. 2 gr.* Warsz. 1916 nr 174. – F. Hoesick: Wiersze H. Sienkiewicza. *Nowa Ref.* 1919 nr 452. – Bez tytułu, w: Pisma zapomniane [tu data powst. 1869]. Lw. 1922 s. 463-465 (489). – Dzieła t. 40. Warsz. 1951 (527). – Fragm. w: M. Kornilowiczówna: H. Sienkiewicz. [Warsz.] 2005 s. 186.

– F. Hoesick: Wiersze H. Sienkiewicza. *Nowa Ref.* 1919 nr 452. – Pisma zapomniane. Lw. 1922 s. 457 (489). – Dzieła t. 40. Warsz. 1951 (527). – F. Przedpelski: Pierwszy utwór H. Sienkiewicza pt. Sielanka. *Kultura*, Warsz. 1966 nr 51/52 s. 13.

3a. Włazi kotek na płotek... [dwuwiersz przypisywany młodemu Sienkiewiczowi]. P i e r w o d r.: T. Boy-Zeleński: Podróż w czasie. *Kur. Por.*, Warsz. 1929 nr 130; polem.: I. Chrzanowski: O nieznanym wierszu H. Sienkiewicza [koresp.]. *Kur. Warsz.* 1929 nr 141; Jeszcze o dwuwierszu H. Sienkiewicza. *Kur. Por.* 1929 nr 164; T. Boy-Zeleński: Słowa cienkie i grube. Warsz. 1931 s. 127-128; przedr. dwuwiersza w kolejnych edycjach pism Boya-Zeleńskiego.

1869

4. „Bo się spali. Ty, Władku” [wiersz]. Powst. 1869, Bielice.

P i e r w o d r. pt.: Nieznany list Sienkiewicza. Oprac. S. Demby. *Warszawianka* 1924 nr 1 s. 5. P r z e d r. pt.: List do przyjaciół. Dzieła t. 40. Warsz. 1951 (527).

5. Przegląd teatralny. Wystąpienie gościnne p. Wincentego Rapackiego w roli Caussade’a w komedii „Nasi najserdeczniejsi”. Powst. przed 17 IV 1869.

P i e r w o d r.: *Prz. Tyg.* 1869 nr 16 z 18 IV s. 136-137 [debiut, podp. H. Sienkiewicz].

P r z e d r.: Pisma t. 77. Warsz. 1905 (476). – [fragm.]. *Kur. Warsz.* 1918 nr 8 s. 3. – Pisma t. 41. Lw. 1937 (494). – Dzieła t. 46. Warsz. 1951 (527).

6. Mikołaj Sęp Szarzyński. Studium literackie. Powst. przed 3 VII 1869, Warszawa.

P i e r w o d r.: *Tyg. Il.* 1869 nr 79-80 z 3 i 10 VII. P r z e d r.: Pisma t. I cz 1. Warsz. 1904 (477). – Pisma t. 77. Warsz. 1905 (476). – Pisma t. 41. Lw. 1937 (494). – Dzieła t. 45. Warsz. 1951 s. 3-24 (527).

1870

7. Kasper Miaskowski. Studium literackie. Powst. w maju 1870, Warszawa. Pierwodr.: *Tyg. Il.* 1870 nr 127 z 4 VI – 129. Przedr.: Pisma t. I cz. 1. Warsz. 1904 (477). – Pisma t. 77. Warsz. 1905 (476). – Pisma t. 41. Lw. 1937 (494). – *Dzieła t.* 45. Warsz. 1951 (527).

1871

7a. Konradio!.. [List do K. Dobrskiego z 1871 r. o powieści „Na marne”, fragm.]. Pierwodr. i przedr.: I. Chrzanowski: Kilka słów o powstaniu pierwszej powieści Sienkiewiczza. *Tyg. Il.* 1901 nr 1, 2; toż w: *Okruchy literackie.* Warsz. 1903 s. 175-178. – *Listy t. I cz. 1.* Warsz. 1977 s. 332-334 (562a).

1872

8. Na marne. Szkic powieściowy. Powst. między VII 1869 Bielice a III 1872 Warszawa.

Pierwodr.: *Wieniec*, Warsz., 1872 nr 37 z 7 V – 60, z 9 il. H. Pillatiego. [W rozdz. XIII (nr 52, s. 477) 20-wierszy skreślonych przez cenzurę, od „Wstał i pożegnał ją...” do „Helena, zostawśy sama”, uzupełniono w wyd. z r. 1876, s. 166].

Przedr.: Na marne. Szkic powieściowy. Warsz. 1876. Nakł. Red. „Przeglądu Tygodniowego” s. 244 (Cenz. 17 II 1875). – Pisma t. 2. Warsz. 1901 (477). – Pisma t. 74. Warsz. 1905 (476). – Pisma t. 36. Warsz. 1912 (471). – Pisma t. 33. Lw. 1931 (494). – Nowele. Na marne. Lw. 1936. – *Dzieła t. 1.* Warsz. 1949 (527). – Pisma wybrane t. 1. Warsz. 1976, toż: 1987 (562). – Nowele t. 1. Warsz. 1978 (563).

Przekład y:

a n g.: In Vain. Tłum. J. Curtin. Boston-Londyn 1899 s. 237.

c h o r w.: Uzalud. Tłum. I. Broz. *Vijenac*, Zagrzeb 1884 nr 1-18.

c z e s.: Promarněno. Obraz ze života kijejských studentů. Tłum. Cyril S. Moudrý. *Světobzor* 1884 z 17 XII – 1885 z 15 V. – Na zmar. Obraz ze života kijejských studentů. Tłum. Cyril S. Moudrý. *Telč* 1883 s. 253; toż: *Telč* 1901. – Na zmar. Tłum. J. Rozvoda, w: *Drobné spisy t. 13.* Praha 1902 (668).

d u Ń./norw.: Sønderrevet. Tłum. H. Krog. *Kristiania* 1915 s. 112.

e s t o Ń.: Koolicaliste ja vanemale astmele. [Tłum.] E. Levina, [oprac.] J. Nemtšinski [J. Niemczyński], il. E. Maisaar. Tallin 1954 s. 160.

f i Ń.: Kunniansa vankina. Romani ylioppilas-elämäste. Tłum. A. & Felix Borg. Tampere 1923 s. 168.

f r a n c.: En vain. Tłum. G. Lefèvre [T. Wyzewa-Wyżewski?]. *L'Echo de Paris* 1900 i nadb.; toż: *Paryż* 1901 s. 277; toż: *Paryż* [odb. *L'Echo de Paris*] 1916; toż: *Paryż* 1924.

h i s z p.: En vano. Tłum. E. Heras. Barcelona 1900. – Luchar en vano. Tłum. T. de Ramón Orts-Ramos. Barcelona 1900 (722). – En vano. Tłum. J.G. Rodriguez, w: Orso. *Madryt* [ok. 1900] (723). – Luchar en vano (La viuda). Argentyzna, ok. 1900. – En vano. *La España Moderna* 1901 nr 1 i n. – En vano. *Recuerdos de la vida de estudiante.* Tłum. P. Pedraza y Páez. Buenos Aires 1918 s. 255, *Bibl. de la Nación* 840. – En vano. Tłum. N. Tasin. *Madryt* 1922 s. 248; toż: Tłum. N.T. [N. Tasin?]. Buenos Aires – Meksyk 1948 s. 168, *Colección Austral* 854. – En vano. *Madryt* 1952 s. 66, *Novelas y Cuentos.* – toż: Barcelona 1964.

n i d e r l.: Vervlogen idealem. Utrecht 1901.

n i e m.: Zersplittert. Aus dem Kiewer Studentenleben. Tłum. i oprac. P. Löbenstein. Lipsk 1882 s. 161, *Universalbibl.* 1637-38; toż: *Budapest Journal* 1887. – Vergebens. Roman. Tłum. L.A. Hauff. Berlin 1901 s. 147. – Junge Leiden. Roman. Tłum. W. Thal. II. A. von Schrötter. Berlin 1902 s. 127, *Bibl. fürs Haus* 282. – Studenten-liebe. Roman. Tłum. T. Kroczek. Berlin 1904 s. 96, il., *Wochen-Bibl.* 161. – Zersplittert. Tłum. S. Placzek, w: *Werke t. 8.* Regensburg 1908 (781).

p o r t u g.: En vāno. Tłum. H.L. Alves. Sao Paulo 1956 s. 166.

r o s.: Popustu. Roman. Tłum. A. Sacharowa. *Nowyj Russkij Bazar* 1890 nr 1-19. – Naprasno. Tłum. F.W. Dombrowskij. Petersburg. 1892; toż w: *Sobranije soczinienij t. 2.* Kijów 1894 s. 1-138 (814); toż w: *Połnoje sobranije soczinienij t. 1.* Kijów 1898 s. 191-249, toż: 1907 (818). – Ubityje siły. Powieść. Tłum. F.W. Dombrowskij. Kijów 1894 s. 175; toż: Petersburg. 1895, 1898.

r u m.: În zadar. Tłum. Haralamb M. Ciocălteu. Bukareszt [ok. 1913] s. 200. *Bibl. pentru toji 942/43 bis.* – Dragostea zboara ca o pasare. Ploesti 1924, 1929; toż: oprac. O. Dercaci, V.M. Dercaci. Ploesti 1992 s. 128. – In zadar. Roman. Tłum. E. Eftimiu. Bukareszt [b.r.]. – In

zadar. Tłum. M. A. Dumitrescu. Bukareszt 1993 s. 160.

s e r b.: Mladost-ludost. Tłum. Vladimir. *Javor*, Nowy Sad 1883 nr 1-34. – Razoreno. *Sloga*, Belgrad 1903. – Razoreno. *Novela iz kijevskeg studentskog života*. Koprivnica 1925 s. 162, *Svjetska Bibl.* 53.

s z w e d z.: Splitttrad. Tłum. L. Br., w: *Noveller, valda polska översättningar*. Sztokholm 1890 t. 2. – Förgäves. Roman. Tłum. J. Granlund. Sztokholm 1901 s. 244.

w ę g.: Szétforgácsolt erők. *Egyetértes*, Budapeszt 1888. – Ifjuság. Budapeszt 1898. – Erőpazarlos. *Lengyel regény. Alkotmány* 1904. – A szertetet rabja. Budapeszt 1907 s. 140. – Meddő küzdelmek. Tłum. Cassian [K. Bánai]. *Alkotmány* 1915.

w ł o s.: Invano. *Dalle memorie della vita da studente. Romanzo*. Tłum. N. Romanovsky. Mediolan 1900; toż: 1905, 1912 (920). – Lotte vane. Tłum. i oprac. A. Mario. Mediolan 1900 s. 266; toż: Mediolan 1913. – La vedova. Tłum. T. Zucconi. Florencja 1900 (930).

A d a p t.: B.A. Menotti: *La vedova*. *Dramma lirico tratto dal romanzo di E. Sienkiewicz* [wg tłum. T. Zucconi]. Musica di G. B. Pinna. Neapol 1908; wyst. 7 VI 1908 w Neapolu.

9. Przegląd literacki. „Pan Graba”, powieść p. Elizy Orzeszkowej.

P i e r w o d r.: *Wieniec* 1872 nr 85 (z 22 X) – 87 [b.p.].

P r z e d r.: Pisma t. 77. Warsz. 1905 (476). – Pisma t. 41. Lw. 1937 (494). – *Dzieła* t. 45. Warsz. 1951 (527). – Orzeszkowa, Sienkiewicz, Prus. *O literaturze*. Oprac. Z. Najder. Warsz. 1956 s. 163-178 (549).

10. Przegląd piśmiennictwa polskiego. „Kurs historii wieków średnich”, napisany przez Tadeusza Korzóna (z dołączeniem tablic genealogicznych i czterech map historycznych). Warsz. 1872. Przejrzał H. Sienkiewicz.

P i e r w o d r.: *Niwa* 1872 nr 21-22, z 1 i 15 XI. P r z e d r.: Pisma t. 77. Warsz. 1905 (476). – Pisma t. 41. Lw. 1937 (494). – *Dzieła* t. 45. Warsz. 1951 (527).

11. Humoreski z teki Worszyłły [I, II]. Tyt. pierwotny: *Wędrowki po naszych drogach*. Powst.: marzec-wrzesień 1872.

P i e r w o d r.: Humoreski z teki Worszyłły. Podał do druku H. Sienkiewicz. [T. I] *Nikt nie jest prorokiem między swymi*. Warsz. 1872. Nakł. Red. „Przeglądu Tygodniowego” s. 76. (Cenz. 22 IV/4 V/ 1872); dodruk z błędnym nazw. autora: Podał do druku Henryk Stankiewicz [I] (Cenz. 26 IX 1872, sygn. BUW 17.15.822); [T. II] *Dwie drogi*.

Warsz. 1872. Nakł. Red. „Przeglądu Tygodniowego” s. 120. (Cenz. 19 X 1872).

P r z e d r.: Pisma t. 3. Warsz. 1901 (477). – Pisma t. 75. Warsz. 1905 (476). – Pisma t. 34. Warsz. 1931 (494). – Nowele. Lw. 1936 (499). – *Dwie drogi*. *Amer. Echo*, Toledo 1945 nr 13-18. – *Dzieła* t. 1. Warsz. 1949 (527). – Oprac. Wł. Wasilewska. Warsz. 1951, s. XXII, 133. *Bibl. Pisarzy Pol. i Obcych* 66. – Oprac. A. Nofer. Wroc. 1952, s. 154. *Nasza Bibl.* – Wyd. nowe. Oprac. Wł. Wasilewska. Warsz. 1953 s. 206. – *Hania i inne nowele*. Warsz. 1954 (542). – *Wybór pism*. *Nowele* t. 1. Warsz. 1954 (547). – *Nowele* t. 1. Warsz. 1964 (555). – *Pisma wybrane* t. 1. Warsz. 1976, 1987 (562). – *Nowele* t. 1. Warsz. 1978 (563). – *Nikt nie jest prorokiem między swymi*, w: *Wybór nowel i opowiadań*. Wroc. 1979 (564); toż: 1986, 1988. – *Humoreski z teki Worszyłły*. *Wyd. 2. Wstęp i oprac. B. Mazan*. Wroc. 1988 s. 155. *Nasza Bibl.*

D o k u m e n t d ż w i ę k.: *Nowele wybrane*. Płyta CD. Piaseczno 2010 (621).

P r z e k ł a d y:

c z e s.: Humoreski ze zapisků Woršyłly. *Nikdo neni doma prorokem*. *Dvě cesty*. Tłum. J. Rozvoda, w: *Drobné spisy* t. 12. Praha 1902 (668). – *Dvě cesty*. Tłum. J.J. Langner. Praha 1901 s. 95, *Světová knihovna* 232. – *Dvě cesty*, w: *Na slunem pobřeží*. Praha 1903 (673). – *Humoreski ze zapisků Worszyłłowa*. Tłum. V. Kredba, w: *Sebráné spisy* t. 15. Praha 1929 (679). – *Dvě cesty*. Tłum. H. Teigová i K. Málek, w: *Strážce majáku*. Praha 1956 (684).

f r a n c.: *Les deux chemins de la vie*. Tłum. C. de la Tour, w: *Cette troisième*. Paryż 1902 (707).

n i e m.: *Der Prophet gilt nichts in seinem Vaterlande*. *Zwei Wege*. Tłum. K. Harrer, w: *Der Leuchtturmwärter*. Lipsk 1958 (796). – *Der Prophet gilt nichts in seinem Vaterlande*. Tłum. V. Körner, w: *Meistererzählungen*. Zurich 1986 (797).

r o s.: *Eskizy iz dnewnika Worszyłły*. *Zarja* 1881 nry z marca. – *Dwie drogi*. *Rasskaz. Nowosti i Birżewaja Gazieta* 1881 nry z VIII i IX. – *Wołk*. *Raznyje dorogi*. *Jumoristiceskije zamietki iz portfiela Worszyłły*. Tłum. P.W. Gribojedowa. *S kritiko-biograficeskim oczerkom W.W. Czujko i portretom awtora*. Petersb. 1899 s. 237. – *Dwa puti*. *Powiest’*. *Niet proroka w swoim otieczestwie (Iz zapisno kniżki Worszyłło)*, w: *Junoszeskije proizwiedienija*. Kijów 1902 (825). – *Niet proroka w swoim otieczestwie*. Tłum. Je. Łysenko, w: *Powiesti i rasskazy*. Moskwa 1957 s. 3-49 (858).

r u m.: Două căi. Tłum. S. Velea, w: Hania. Bukareszt 1986 (876); toż w: Paznicul farului. Bukareszt 1987 (876).

s ł o w e Ń.: Nihče ni prerok nad svojimi. Tłum. J. Moder, w: Zgodnje novele. Ljubljana 1979 (893).

s z w e d z.: Ingen är profet i egest fädernsland. [B.m.] 1901.

w ę g.: Polgár és nemes. Regény. Tłum. H. Ilosway. Budapeszt 1902 s. 84. – Senki sem próféta a maga hazájában. Tłum. I. Mészáros, w: Valogatott elbeszélések. Budapeszt 1956 (910). – Polgár és nemes. Kisregény. Tłum. M. Balla, w: Művei. Debreczyn 1993 (912).

1873

12. Bez tytułu. Powst. od marca do grudnia 1873.

P i e r w o d r.: *Gaz. Pol.* Warsz. 1873 nr 67 z 24 III. – 280. [Niespójną numerację spowodowało przeplatanie cyklu Sienkiewicza felietonami W. Bogusławskiego i E. Leo].

I. O prasie periodycznej, polityce; O nas i o Niemcach, o szkołach, odczytach, projektach, rautach i koncertach, Przytulisku i Biurze Nędzy Wyjątkowej, wiośnie. *Gaz. Pol.* 1873 nr 67 z 24 III [bez podp.]. – Przedr. fragm. w: F. Hoesick: Sienkiewicz jako felietonista. Warsz. 1902 s. 10.

III [II]. Nasi dzisiejsi poeci. Poezja i powieść. Dyplomacja prelegentów. Kobiety i wiosna. Prima aprilis. „Kopernik” p. Matejki w „Tygodniku Ilustrowanym”. Drzeworytnictwo. Malarstwo. Wystawa wiedeńska. Animusz jako cecha naszego charakteru. Sprzedaż Wiśniowca. Stare i nowe czasy. Marzenia. Właściciele domów. *Gaz. Pol.* 1873 nr 78 z 7 IV [podp.: H.S.]. – Przedr. fragm. w: F. Hoesick: Sienkiewicz jako felietonista. Warsz. 1902 s. 19, 25. – Orzeszkowa. Sienkiewicz. Prus. O literaturze. Oprac. Z. Najder. Warsz. 1956 s. 179-183 (549).

V [III]. Gospodynie po świętach. Na placu Ujazdowskim. Życzenia. Nowe zwyczaje. Płeć piękna i małżeństwa. Dziwne zaślubiny. Capuletti i Montecchi. Wpływ wiosny. Saski Ogród. Zwierzyniec Bartelsa. Artysta ekonomistą. Nowy gladiator. Projekt reformy literackiej. *Gaz. Pol.* 1873 nr 89 z 22 IV [podp.: H.S.]. – Przedr. fragm. w: F. Hoesick: Sienkiewicz jako felietonista. Warsz. 1902 s. 16, 179, 188-190. – F. Hoesick: Warszawa. Pozn. 1920 s. 350-351, 361-365. – J.J. Lipski: Warszawscy „Pustelnicy” i „Bywalscy”. t. 1. Warsz. 1973 s. 166-172. – H. Sienkiewicz: Felietony warszawskie. Warsz. 2002 s. 29-35 (608).

VII [IV]. „Odsiecz Wiednia” Brandta. Domo-we uroczystości. Jeszcze o „Mazepie”. Koncerta. Dwugłowy słowik. Nasze drogi i mosty. Nowe pismo. Dawne i nowe pszczolnictwo[!]. Ludność nadwiślańska. Saska Kępa. Nasze piękności. Kąpiele. Podróżomania. Metamorfozy. *Gaz. Pol.* 1873 nr 99 z 5 V [podp.: H.S.]. – Przedr. fragm.

w: F. Hoesick: Sienkiewicz jako felietonista. Warsz. 1902 s. 13, 197-198, 310. – F. Hoesick: Warszawa. Pozn. 1920 s. 375-377. – H. Sienkiewicz: Felietony warszawskie. Warsz. 2002 s.36-39 (608).

IX [V]. Ruch piśmienniczy i spory literackie. Brak światła na ulicach. Majówki. Urodzaje. Wystawa wiedeńska. Sztuczne nawozy i 500 000 rubli. Skarb czy dług. Kultura, kredyt i spółka. Nie będzie starzyzny. *Gaz. Pol.* 1873 nr 110 z 19 V [podp.: H.S.]. – Przedr. fragm. w: F. Hoesick: Sienkiewicz jako felietonista. Warsz. 1902 s. 190-191. – F. Hoesick: Warszawa. Pozn. 1920 s. 365-366.

XI [VI]. Odczyty minione męskie i przyszłe kobiece. Nasi znani i nasze znane. Przeszkody do prelekcji. Muzyka węgierska. Orkiestra z miejscowych artystów. Walka o uszy i pieniądze. Korzyści z zagranicy przywożone. Polowanie na posagi. Loterie fantowe i różne z nich wynikające smutki. Nudne rozrywki. Krótki felieton z powodu niepogody. *Gaz. Pol.* 1873 nr 121 z 3 VI [podp.: H.S.].

XIII [VII]. Teatr Letni. „Mazepa”. Przyjemności miejskie. Ulewy i upały. Kurz. Ulica Marszałkowska. Nasze bruki wobec postępu. Mleczarnie i miłość. Teatr niemiecki w Alkazarze. Uroczystość Bożego Ciała. Jarmark wełniany. Wyścigi. *Gaz. Pol.* 1873 nr 131 z 16 VI [podp.: H.S.]. – Przedr. fragm. w: F. Hoesick: Sienkiewicz jako felietonista. Warsz. 1902 s. 32-36, 182-183. – F. Hoesick: Warszawa. Pozn. 1920 s. 355-356. – H. Sienkiewicz: Felietony warszawskie. Warsz. 2002 s. 40-44 (608).

XIV [VIII]. Wianki. Popisy szkolne. Dobroczynność. Loteria fantowa. Życie towarzyskie. Etykieta. Warszawa z wysokości lotu ptaka. Rady dla czytelników. Warszawiaci na wsi i wieśniacy w Warszawie. *Gaz. Pol.* 1873 nr 143 z 30 VI [podp.: H.S.]. – Przedr. fragm. w: F. Hoesick: Sienkiewicz jako felietonista. Warsz. 1902 s. 36-38, 181-182, 187. – F. Hoesick: Warszawa. Pozn. 1920 s. 354-355, 361-362, 369-371. – H. Sienkiewicz: Felietony warszawskie. Warsz. 2002 s. 45-49 (608).

XXVIII [IX]. Jak się piszą niektóre felietony i recepta na nie. Właściciele domów i reżyseria teatralna. Walka. Kawa pokoju. Jesień. Nowe wydawnictwa. Biblioteka Główna. Projekta. Odczyty dla Żydów. Terminatorowie warszawscy. *Gaz. Pol.* 1873 nr 223 z 6 X [podp.: H. S-cz]. – Przedr. fragm. w: F. Hoesick: Sienkiewicz jako felietonista. Warsz. 1902 s. 40-42. – H. Sienkiewicz: Felietony warszawskie. Warsz. 2002 s. 50-52 (608).

XXX [X]. Goście z wystawy powszechnej. Wystawa przemysłowa wszystkich guberni Królestwa. Kongres naturalistów. Nowe reformy w Spółce Połączonej Pracy Kobiet. Kantory. Panie i służące. Rauty jesienne. Tanie żarty. Zakończenie. *Gaz. Pol.* 1873 nr 235 z 20 X [podp.: H.S.]. – Przedr. w: H. Sienkiewicz: Felietony warszawskie. Warsz. 2002 s. 53-55 (608).

XXXII [XI]. Wojna. Rozczarowanie. Wojna roznościcieli kurierów: „Codziennego” i „Warszawskiego”. Sezon prelekcji. Nie ma sali. Zasady Resursy Obywatelskiej. Schronienie pod gościnny, lubo nie opalany, dach teatru Rappo. Prelekcja p. Ochorowicza. Rozczarowanie pewnego starozakonnego. Seria odczytów. Harderoskop p. Hardera. Koncert na dochód niezamożnych studentów. Uniwersytet nie jest jedyną naszą naukową instytucją. Gimnazjum realne. Cmentarz. Pamięć o umarłych odradza żywych. *Gaz. Pol.* 1873 nr 246 z 3 XI [podp.: H.S.]. – Przedr. fragm. w: F. Hoesick: Sienkiewicz jako felietonista. Warsz. 1902 s. 42-45. – H. Sienkiewicz: Felietony warszawskie. Warsz. 2002 s. 56-60 (608).

XXXIII [XII]. Przejazdy na ulicach. Nasi doróżkarze. Bezpłatne lekcje gimnastyki. Św. Marcin. Zima. Teatr. Nowe sztuki. Walka o bilety. Antyteza. Śmiechy na „Otellu”. Rollina. Ślizgawka na Saskim Placu. *Gaz. Pol.* 1873 nr 258 z 17 XI [podp.: H.S.]. – Przedr. fragm. w: F. Hoesick: Sienkiewicz jako felietonista. Warsz. 1902 s. 183-184. – F. Hoesick: Warszawa. Pozn. 1920 s. 356-358. – H. Sienkiewicz: Felietony warszawskie. Warsz. 2002 s. 61-64 (608).

XXXV [XIII]. Gawędka z czytelnikiem. Nowiny warszawskie. Zakład rękodzielniczy dla kobiet, czyli nowa tajemnica Warszawy. Listy na cudze imię. Właściciele składów węgla. Chóry w Towarzystwie Muzycznym. Zwyczaj teatralne. Wigilia św. Katarzyny. Zebranie w Resursie Obywatelskiej. Apologia czasu. Rozrywki war-

szawskie. Teatr Rappo. Amerykańskie małżeństwo. Orkiestra węgierska. Tivoli i jego wieczory tańczące. Sprawozdanie dyrekcji Towarzystwa Kredytowego Miejskiego. Zakończenie. *Gaz. Pol.* 1873 nr 269 z 1 XII [podp.: H.S.]. – Przedr. fragm. w: F. Hoesick: Sienkiewicz jako felietonista. Warsz. 1902 s. 46-47, 185-186. – F. Hoesick: Warszawa. Pozn. 1920 s. 359-361. – H. Sienkiewicz: Felietony warszawskie. Warsz. 2002 s. 65-70 (608).

XXXVII [XIV]. Reklama i jej historia wedle amerykańskich podań. Dedykacja. Prospekty i ich dobra strona. Emulacja wydawnicza. Trochę o muzyce. Malarstwo i gramatyka. Życie artysty (seria obrazów). Kilka słów w obronie członków Resursy Kupieckiej przeciw złośliwym napadom. *Gaz. Pol.* 1873 nr 280 z 15 XII [podp.: H.S.]. – Przedr. fragm. w: F. Hoesick: Sienkiewicz jako felietonista. Warsz. 1902 s. 49-52.

Przedr. całości: Pisma t. 78. Warsz. 1906 (476). – Pisma t. 41. Lw. 1937 (494). – Dzieła t. 47 (tu wprowadzono numerację ciągłą, I-XIV, dla felietonów Sienkiewicza). Warsz. 1950 (527).

13. „Genezis z Ducha”. Modlitwa z rękopisu J. Słowackiego. Lw.-Pozn. 1872. Przejrzał H. Sienkiewicz.

P i e r w o d r.: *Bluszcz* 1873 nr 18 z 30 IV. Przedr.: Pisma t. 77. Warsz. 1905 (476). – Dzieła t. 45. Warsz. 1951 (527).

14. Z wystawy w Wiedniu. III, IV, V. P i e r w o d r.: *Gaz. Pol.* 1873 nr 148-149 z 5-7 VII, nr 156 z 15 VII [podp.: H.S.].

Przedr.: Pisma t. 78. Warsz. 1906 (476). – Dzieła t. 44. Warsz. 1950 (527).

15. Literatura, bibliografia i krytyka. (Nowe dzieła). „Stosunki Stolicy Apostolskiej z Iwanem Groźnym, carem i W. Ks. Moskiewskim” przez Dr W. Zakrzewskiego. Krak. 1872.

P i e r w o d r.: *Gaz. Pol.* 1873 nr 184 z 19 VIII [podp.: H.S.].

Przedr.: Dzieła t. 45. Warsz. 1951 (527).

16. Przegląd literacki. „Czarna nić”. Powieść Felicjana Gryfa; „Sabina” Michała Bałuckiego; „Pamiętniki Daniela” Józefa Tretiaka.

P i e r w o d r. *Prz. Tyg.* 1873 nr 48 z 18/30 XI – 50, 52 [„ocena H. S.” w spisie treści rocznika]. Przedr.: Pisma t. 77, 78. Warsz. 1905, 1906 (476). – Dzieła t. 45. Warsz. 1951 (527).

1874

17. Przegląd piśmiennictwa polskiego. „Pieśni i piosenki”, zbiór poezji Marii Szeliği.

P i e r w o d r.: *Niwa*, 1874 t. V nr 52-53 z 15 II i 1 III, s. 90-91, 113-114 [bez podp., w spisie treści „przez Henryka Sienkiewicza”].

Przedr.: Pisma t. 78. Warsz. 1906 (476). – Dzieła t. 46. Warsz. 1951 (527).

18. Z ustronia.

P i e r w o d r.: *Niwa*, 1874 t. V nr 53 z 1 III, s. 114-115 [inc.: „Głęboko jestem przekonany...”, podp.: Julijusz Polkowski, pseud. zbiorowy red. *Niwy*].

Przedr.: Dzieła t. 47. Warsz. 1950 s. 237-246 (527), [wg J. Krzyżanowskiego w edycji Pisma t. 78. Warsz. 1905 s. 264-273 (476) znajduje się inny art. opatrzony tym samym pseud., pióra A. Świętochowskiego, błędnie przypisany Sienkiewiczowi. Por. Dzieła t. 47. Warsz. 1950 s. 246].

19. Przegląd literacki. „Głowy do pozłoty” Lama.

P i e r w o d r.: *Prz. Tyg.* 1874 nr 10 z 8 III [bez podp., w spisie treści rocznika: „ocena Sienkiewicza”].

Przedr.: Pisma t. 78. Warsz. 1906 (476). – Dzieła t. 46. Warsz. 1951 (527). – w: Orzeszkowa. Sienkiewicz. Prus. O literaturze. Warsz. 1956 s. 184-188 (549).

20. Wiktor Hugo: Rok dziewięćdziesiąty trzeci. Pierwsze opowiadanie: Wojna domowa. [Tłum. anonimowe, tłumaczyli z franc. prawdop.: H. Sienkiewicz, D. Freudensohn-Zgliński i L. Miński].

P i e r w o d r.: Warsz. 1874, t. 1-3, s. 263+211+249 jako dod. do nr 10, 14 i 17 *Prz. Tyg.* z 8 III, 5 i 26 IV 1874.

21. Sprawy bieżące. I. [O komedii Fozii Mellerowej „Zyzio”, inc. „Każdy, kto tylko z uwagą śledzi za różnymi zwrotami w naszym komediopisarstwie...”].

P i e r w o d r.: *Niwa* 1874 t. VI, nr 1 z 1 VII, s. 49-54 [podp.: H. S.].

Przedr.: Pisma t. 78. Warsz. 1906 (476). – Pisma t. 44. Lw. 1937 (494). – Dzieła t. 47. Warsz. 1951 (527).

22. Bibliografia informacyjna. Biblioteka rzemieślnika polskiego: „Przewodnik dla cieśli”, ułożył J. Heurich, Warszawa 1874 r.; „Wędrowni delegata, szkice humorystyczno-obyczajowe”

27. Jan Chęciński. Wspomnienie pośmiertne. P i e r w o d r.: *Gaz. Pol.* 1875 nr 2 z 4 I [podp.: Os...].

Przedr. w: F. Hoesick: Sienkiewicz jako felietonista. Warsz. 1902 s. 53-59. – Pisma t. 79. Warsz. 1906 (476). – Dzieła t. 40. Warsz. 1951 (527).

28. Chwila obecna. Powst. styczeń – grudzień 1875.

przepisał Jordan. Seria I i II. Warszawa 1874; „Stefan Damalewicz, historyk, przełożony kanoników Laterańskich w Kaliszu”, n[apisał] Adam Chodyński, Kalisz 1873; „Akta grodzkie i ziemskie z czasów Rzeczypospolitej Polskiej” z Archiwum tzw. Bernardyńskiego we Lwowie wskutek fundacji Aleks. hr. Stadnickiego, Lwów 1873; „Obce żywioły”, komedia w 5-ciu aktach przez J. Aleksandra hr. Fredrę, Kraków 1873; „Mały nauczyciel”, komedycja w 2 aktach Marii Grabowskiej. Lwów 1874.

P i e r w o d r.: *Niwa* 1874 t. VI z 1 VII s. 54-56 [podp.: S. H.].

Przedr.: Pisma t. 78. Warsz. 1906 (476). – Dzieła t. 46. Warsz. 1951 (527).

23. Teatr. „Stary mąż”, komedia w 4 aktach przez Józefa Korzeniowskiego.

P i e r w o d r.: *Niwa* 1874 t. VI z września s. 114-120 [podp.: H. Sienkiewicz].

Przedr.: Pisma t. 78. Warsz. 1906 (476). – Dzieła t. 46. Warsz. 1951 (527).

24. Sprawy bieżące III. Sztuki: „Nieszczęśliwi” A. Kotzebuego, „Pan Alfons” Dumasa-syna, „Fałszywi poczciwcy” Barrière’a i Thibousta, grane w Teatrze Letnim w Ogrodzie Saskim, Eldorado i Alhambrze.

P i e r w o d r.: *Niwa* 1874 t. VI z września s. 160-162 [podp.: S.].

Przedr.: Pisma t. 78. Warsz. 1906 (476). – Dzieła t. 46. Warsz. 1951 (527).

25. Z powodu „Sfinka” [Feuilleta].

P i e r w o d r.: *Niwa* 1874 t. VI z października s. 578-586 [podp.: Henryk Sienkiewicz].

Przedr.: Pisma t. 79. Warsz. 1906 (476). – Dzieła t. 45. Warsz. 1951 (527).

26. Kronika teatralna. „Flecista”, komedia w 1 akcie Augiera, tłum. W. Szymanowskiego. „Z postępem”, komedia w 5 aktach K. Zalewskiego. „Nieobecny”, komedia w 1 akcie przez Manuela, tłum. Z. D.

P i e r w o d r.: *Niwa* 1874 t. VI z grudnia s. 825-834 [podp.: Henryk Sienkiewicz].

Przedr.: Pisma t. 79. Warsz. 1906 (476). – Dzieła t. 46. Warsz. 1951 (527).

1875

P i e r w o d r.: *Gaz. Pol.* 1875 nr 7 z 11 I-282; [odc. I-XXXVI z września bez podp., od odc. XXXVII z 15 października podp.: Litwos; od odc. XXXV pomyłki w numeracji].

I. Wiejskie nudy i warszawskie rozkosze. Młodzi i starzy. Odrodzenie Resursy Kupieckiej. Towarzystwo Muzyczne. Członek z kalendarza. Powinnowanie noworoczne. Zapis Staszica. Trąd

piśmiennictwa. Saltabadil i Sparafucile. Gołoleź paryska. Opera włoska. „Kurier Świąteczny” i Rozyna. Epilog. *Gaz. Pol.* 1875 nr 7 z 11 I. – Fragm. w: F. Hoesick: Sienkiewicz jako felietonista. Warsz. 1902 s. 59-60.

II. Kotylion i operetka. Opera włoska. Woda. Hydropatia i skutki zimnych kąpeli. Paszkwil jako nowa roślina pastewna. Towarzystwo śmieszaków. Wylawianie rubli. Wydatki karnawałowe. Czwartkowe przedstawienie w Teatryku Dobroczyńności. Maskarada. *Gaz. Pol.* 1875 nr 12 z 18 I. – Fragm. w: F. Hoesick: Sienkiewicz jako felietonista. Warsz. 1902 s. 62-64. – H. Sienkiewicz: Felietony warszawskie. Warsz. 2002 s. 78-82 (608).

III. Lenistwo felietonistów. Katastrofa tytułowa. Następstwa takowej. Zmiana pojęć karnawałowych. Bez maski w masce. Obiady balowe. Serce i żołądek. Ulice Warszawy. Opera włoska. Kurjery i kurierki. *Gaz. Pol.* 1875 nr 18 z 25 I. – Fragm. w: F. Hoesick: Sienkiewicz jako felietonista. Warsz. 1902 s. 68-69. – H. Sienkiewicz: Felietony warszawskie. Warsz. 2002 s. 83-86 (608).

IV. Bal w Ratuszu. Kontramarkarnia. Złośliwość losu. Wypadek w Łukowie. Dziwy. Konkurs krakowski. Rodzina Pempuchonów. Impresario z Krakowa. Przytulisko i żywe obrazy. Portrety w „Musze”. Piąta maskarada. *Gaz. Pol.* 1875 nr 24 z 1 II. – Fragm. w: F. Hoesick: Sienkiewicz jako felietonista. Warsz. 1902 s. 109-112. – Fragm. w art.: Sienkiewicz – pięćdziesiąt lat temu. *Gaz. Kalis.* 1924 nr 247.

V. Ocean zapomnienia i krytycy. Adam i Lewandowski. Miodowe miesiące. Operacje małżeńskie. Panna na hipotece. Stroje i łokciowe rachunki. Specyfik na zaprowadzenie oszczędności. Wyścigi matrymonialne. Nowożytny Grek. Poezja i cywilizacja. Współczucie dziennikarskie. Gra do puli. Teatr amatorski. Biuro Nędzy Wyjątkowej. Panem et circenses. Trupa końska. *Gaz. Pol.* 1875 nr 29 z 8 II. – Fragm. w: F. Hoesick: Sienkiewicz jako felietonista. Warsz. 1902 s. 71-73.

VI. Mandaryni, cygara i papierosy. Logika krajin podziemnych. Moja obrona i reżyseria. Przedstawienie w Teatrze Dobroczyńności. Psia opera. Żydzi. Bruki żelazne. Nasze osobliwości. Dwie kategorie służących. Jeszcze historia zgubionego fraka. Rycerz z Łukowa. „Córka pani Angôt”. *Gaz. Pol.* 1875 nr 35 z 15 II.

VII. Towarzystwo a towarzystwo. Cechy towarzystwa. Żywe obrazy. Przytulisko. Biuro Wyjątkowej Nędzy. Bilanse. Moje obrony. Sympatie. Tama Daniszewskiego. Ogród Bartelsa. Za i przeciw. Nowe wydawnictwa. *Gaz. Pol.* 1875 nr 41

z 22 II. – Fragm. w: F. Hoesick: Sienkiewicz jako felietonista. Warsz. 1902 s. 73-76. – H. Sienkiewicz: Felietony warszawskie. Warsz. 2002 s. 87-90 (608).

VIII. Rodzina Dziurdziulewiczów i jej zasługi. Jako małe szkody dla wielkich korzyści chętnie ponosić należy. Komedja pod tytułem „Posiedzenie”. Arystofanes i jego „Rycerze”. Towarzystwo Muzyczne. „Diabeł Kulawy”. *Gaz. Pol.* 1875 nr 47 z 1 III. – Fragm. w: F. Hoesick: Sienkiewicz jako felietonista. Warsz. 1902 s. 105-112.

IX. Złość ludzka. Ultramontanizm i ciepłe pleidy. Narwicki, biały charakter. Nowi Cyncynaci. Wybory w Towarzystwie Muzycznym. Zosia i Juleczka. Moja skrucha. Jeszcze o „Kulawym Diabie”. Odjazd panien Epstein. Brylantowy podarunek. Śniadania i śniadankowiczowstwo. Dystrybucje jako szkoła obyczajów i doświadczeń. Omnibusy warszawskie. Rauty. Wiosna. *Gaz. Pol.* 1875 nr 52 z 8 III.

X. Posiedzenie Towarzystwa Zachęty Sztuk Pięknych. Nasza opieszałość. Składka na drzewo. Muzeum Przemysłowe. Album Napoleona Ordy. Pactwo wędrowne. Opera włoska. Psy śpiewające. Muzeum Gassnera. Konkurs dramatyczny. *Gaz. Pol.* 1875 nr 57 z 15 III.

XI. Nowy komitet. Zasługi interregnum. Córy opozycji. Szczęście kobiety. Nasze niedbalstwo. Spółka Jedwabnicza. Koncert studencki. Gimnazja i uczniowie. Fałszywa wiosna i uniesienia felietonisty. Ptaki za pieniądze i ptaki za darmo. Kwesty. Diariusz Wielkiego Tygodnia. Jako po burzy następuje zwykle pogoda. Alleluja! *Gaz. Pol.* 1875 nr 63 z 22 III. – Fragm. w: F. Hoesick: Sienkiewicz jako felietonista. Warsz. 1902 s. 98-99.

XII. Salamoński i „towarzystwo”. Hrabiowie i siodlarze. Piekarze i bułki. Ważność faktów. Konkurs dramatyczny. Inne projektowane konkursy. Pośrednik jako zguba. Ogród zoologiczny. Saski Ogród. Wiosna. Miasto w pierwszy dzień wiosny. Letnie mieszkania. Komorne. *Gaz. Pol.* 1875 nr 74 z 6 IV. – Przedr. w: H. Sienkiewicz: Felietony warszawskie. Warsz. 2002 s. 91-93 (608).

XIII. Towarzystwo Muzyczne w Kielcach. Przeciętny kaliszianin. Jeszcze o zapisie Walentego Stanczukowskiego. Bal w Czerwonym Domu. Salon porady prawnej. Jedenaście źródeł. Zakłady. Wisła. Wiosna. Pierwsze fiołki. Kwiaty na ulicach i ich sprzedaż. Żebractwo i handel. Żebractwo jako sztuka. Artykuły wstępne. „Pamiętniki aktora teatru w Gawronowie”. *Gaz. Pol.* 1875 nr 79 z 12 IV. – Fragm. w: F. Hoesick: Sienkiewicz jako felietonista. Warsz. 1902 s. 95-97, 198-199; F. Hoesick: Warszawa. Pozn. 1920 s. 378.

XIV. Projekta filantropijne. Kolonie Dobroczynności. Letnie mieszkania i niektóre trafiające się na nich przygody. Dom dla sierot w Ciechocinku. Inne sieroty potrzebujące domu. Dom nagrody dla dobrej służby. Jaki mamy klimat? Domy walące się. Czy komorne droższe, czy spadnie? Okropne skutki płochości. Komplementa dla publiki i koncert na rzecz Towarzystwa Wsparcia Podupadłych Artystów. Salon koncertowy. *Gaz. Pol.* 1875 nr 84 z 19 IV. – Fragm. w: F. Hoesick: Sienkiewicz jako felietonista. Warsz. 1902 s. 200-202; F. Hoesick: Warszawa. Pozn. 1920 s. 381-383.

XV. Wielki magik Buchwaldy. Sztuka, którą na pewno widzieć będziemy. Cyrk Salamońskiego i lwy. Pan Texel. Trochę o pogodzie. Bruki i latarnie. Boczne ulice. Oznaki wiosny w mieście. Saski Ogród. Wszystko tak, jak było. Ogród Botaniczny. Poetyczne uniesienie, po którym felietonista składa na tydzień pióro. *Gaz. Pol.* 1875 nr 90 z 26 IV. – Fragm. w: F. Hoesick: Sienkiewicz jako felietonista. Warsz. 1902 s. 178; F. Hoesick: Warszawa. Pozn. 1920 s. 348-350. – H. Sienkiewicz: Felietony warszawskie. Warsz. 2002 s. 94-96 (608).

XVI. Czy resursa rzemieślnicza, czy przemysłowców? Brak tytułów. Niemczyzna. Nasza *jeunesse dorée*. Cyrk Salamońskiego. Zabawa loteryjno-kwiatowa. Saski Ogród. Zasługi. Obcięte konary. Nieporozumienie. Towarzystwo Muzyczne. *Suum cuique*. Ogród zoologiczny. Obniżenie lokalów. Sezon letni. Teatr. Nowiny literackie. *Gaz. Pol.* 1875 nr 95 z 3 V. – Fragm. w: F. Hoesick: Sienkiewicz jako felietonista. Warsz. 1902 s. 81-82, 100-102. – H. Sienkiewicz: Felietony warszawskie. Warsz. 2002 s. 97-101 (608).

XVII. Koncert Fliegego. Sala koncertowa. Zapachy. Koncert niedzielny. Towarzystwo Muzyczne. Teatr Letni. Kapelusze i cukierki. Golarz i szcztokarz. Wojna. „Kurier Codzienny” i Bolesław Prus. Konkurs pedagogiczny. Francuskie podręczniki o dobrym dziecku. *Gaz. Pol.* 1875 nr 99 z 10 V. – Fragm. w: F. Hoesick: Sienkiewicz jako felietonista. Warsz. 1902 s. 99-100. – H. Sienkiewicz: Felietony warszawskie. Warsz. 2002 s. 102-105 (608).

XVIII. Młodzieniec złoty i pozłacany. Cyrk. Benefis pani Salamońskiej. Benefisy przyszłości. Pani Keller i trupa francuska. „Giroflé i Girofla”. Profesor Buchwaldy i afisze. Do Warszawy. Czy sposób, w jaki Gmina Ewangelicka zarządza funduszami, może być powodem dyskusji literackiej. Panna i znak zapytania. Berlińskie sposoby. Pomarańczowa skórka i literat. Złe obyczaje. Saski Ogród. Gaz i roślinność. Święta. Stary obyczaj i nowy współzawodnik. *Gaz. Pol.* 1875 nr 105

z 18 V. – Fragm. w: F. Hoesick: Sienkiewicz jako felietonista. Warsz. 1902 s. 133-135; toż: *Głos Rzesz.* 1902 nr 3, *Kur. Poz.* 1902 nr 17.

XIX. Historia wąsów. Hołdy mazowieckie. Co będzie dalej? Buchwaldy. Sezon letni. Ogólna ociążałość. Ciało kupieckie. Reprezentanci. Zarząd szpitala na Pradze i fantowa loteria w Parku Aleksandryjskim. Telegrafisci. Depesze. Sezon pożarny. *Gaz. Pol.* 1875 nr 110 z 24 V. – Fragm. w: F. Hoesick: Sienkiewicz jako felietonista. Warsz. 1902 s. 83-84.

XX. Piękne widoki. Procesje. Wielkości widziane na odległość. Na wyżyny! Teatr Letni. Ciemności i naftowe latarnie. Poranek dramatyczny. Kopernik. Teatra ogródkowe. Charakterystyka. Teatra jako szkoły. Dumas syn. Do dyrektorów. Cyrk. Salamoński, Warszawianin i ogród zoologiczny. Fantowa loteria. Rozhukane miłosierdzie. Panna Marie! Profesor Buchwaldy. Cyganie w Łazienkach. *Gaz. Pol.* 1875 nr 115 z 31 V. – Fragm. w: F. Hoesick: Sienkiewicz jako felietonista. Warsz. 1902 s. 108, 120, 191-192, 202-203; F. Hoesick: Warszawa. Pozn. 1920 s. 367-369, 384-385. – H. Sienkiewicz: Felietony warszawskie. Warsz. 2002 s. 106-111 (608).

XXI. Ponęty Warszawy. Afisze. Karnawał pod gołym niebem. Ciemne strony sezonu. Jeszcze i bez końca, o pożarach. Dobro ogólne i jego miłośnicy. Przeciętni. Skutki platoniczności. Towarzystwa. Wycieczka członków Towarzystwa Osad Rolnych. Obietnice poprawy. Wycieczka do Jabłonny. Obniżanie się mieszkań. Jarmark wełniany jako ostatnia nadzieja. Wyjazdy za granicę. Sport. Wyścigi. Młodzi lordowie. Trenowanie. Różne poty. *Gaz. Pol.* 1875 nr 122 z 8 VI. – Fragm. w: F. Hoesick: Sienkiewicz jako felietonista. Warsz. 1902 s. 85-86. – H. Sienkiewicz: Felietony warszawskie. Warsz. 2002 s. 112-116 (608).

XXII. Wyprawa do Studzieńca. Widok Studzieńca. Przeszłość. Wpływ pracy i natury. Platoniczni członkowie. 2168 i 600. Pochwała sześciuset. Żyrardów. Nasze skłonności. Jarmark wełniany. Ruchliwa chwila. Tendencja. Wyścigi. Służba „z towarzystwa”. Bohater wyścigów. Zarobki a zarobki. Głowa i nogi. Nasze rasy. *Gaz. Pol.* 1875 nr 128 z 15 VI. – Fragm. w: F. Hoesick: Sienkiewicz jako felietonista. Warsz. 1902 s. 121-126, 199-200.

XXIII. Jeszcze wyścigi. Wzruszenia. Połamane nogi. Z przeszkodami. My i Anglia. Gorzka prawda. Fakta. Piękne projekta. Szosy miechowskie. Czego brak Miechowianom? Przyszłość projektu. Bajka o szpitalu. Posiedzenia Spółki Jedwabniczkiej. Jedwabnictwo i proboszcze wiejszy. Miliony przyniosła fantowa loteria. Upadek zabawy.

Ostatnia. *Gaz. Pol.* 1875 nr 134 z 22 VI. – Fragn. w: F. Hoesick: Warszawa. Pozn. 1920 s. 379-380.

XXIV. Święty Jan dawny i terażniejszy. Termin. Wianki. Zamieranie obyczaju. Posiedzenie akcjonariuszów Drogi Warszawsko-Bydgoskiej. Dwie koleje. Oponent z zasady. Nowe koleje. Mój pesymizm. Smutna rzeczywistość. Przykłady naszej zaradności. Popis przemysłu i rolnictwa w Kaliszu. Z Sandomierskiego. Straże pożarne. Historia z beczką. Drągi do bosaków. Przy Kolei Terespolskiej. Trójpolówka. Drewniane schody. Miejscowe zwyczaje. Wycięte lasy. Historia o Icku Popycku i pewnym magnacie. Icek-psychocholog. Towarzystwo Kredytowe. Jubileusz. Nasze winy. Wakacje. Przyszłość. *Gaz. Pol.* 1875 nr 140 z 30 VI. – Przedr. fragm.: pt.: Icek Papycek[!] kupuje las. *Ananas. Kal.*, Krak. 1897 s. 9-10; toż: *Opolanin. Kal. Gaz. Opol.* na r. 1898. Opole [1897]. – pt. Historia o Icku Popycku, w: F. Hoesick: Sienkiewicz jako felietonista. Warsz. 1902 s. 90-91. – pt. Św. Jan. Wianki, w: F. Hoesick: Warszawa. Pozn. 1920 s. 371-375. – pt.: Icek Papycek[!] kupuje las, w art. I. Chrzanowskiego: „Kalendarz Opolski” i Sienkiewicz na Śląsku. *Kur. Warsz.* 1935 nr 1 s. 18-19; toż w: I. Chrzanowski: Literatura a naród. Lw. 1936 s. 365-368. *Przekład r o s.*: fragm. pt. Les. Tłum. W.F. Borodicz. *Wołżskij Wiestnik* 1900 nr 159 z 19 VII.

XXV. Dzieci wiejskie. Bez opieki. Ochrony wiejskie i znaczenie ich w społeczeństwie. Egzamina i popisy. Instytut Muzyczny. Instytut Głuchoniemych. Czysta letnia. Czasy ogórkowe. Różne choroby. Wyjazdy za granicę. Rewolucja w „Bibliotece”. Wieści. Urzędnicy Drogi Terespolskiej. Kółko czytelnicze. Inni urzędnicy. Kąpiele. Nurki. *Gaz. Pol.* 1875 nr 145 z 6 VII. – Fragn. w: F. Hoesick: Sienkiewicz jako felietonista. Warsz. 1902 s. 121, 148-150.

XXVI. Kłopoty felietonisty. Kwestie, o których była już mowa. Historia o proboszczu i o pijanym chłopie. Prasa. System kukania. Synteza obozów. Jeszcze kwestia pożarna. Mińsk i jego przyszłość. Konin. Straż konińska. 98:2. Złota młodzież konińska i jej charakterystyka. Rozmowa z wieśniakiem. Ogród zoologiczny. Co się zrobiło? Odezwy. Statek na piasku. Moje marzenia i rzeczywistość – czyli Wisła przyszłości i terażniejszości. Znak życia. Trochę o panu Bartelsie. Niejasna kwestia. Przenosiny czy wynosiny. Niedźwiedzie i wilki na ulicy. Ich przyszłość. Teatra. „Antokol” i jego położenie. Francuzi w Dolinie Szwajcarskiej. Teatr warszawski. Urlopy. Pustki. *Gaz. Pol.* 1875 nr 151 z 13 VII. – Przedr. fragm: *Kur. Pozn.* 1902 nr 17.

XXVII. Sesje i sesyjki. Narady o zwierzętach. Na śmierć! Skóra na niedźwiedziu. Projekta.

Projekta na urlopie. Muzeum Przemysłowo-Rolnicze. Co myślą organizatorowie. Historia o Radziwille i o pewnym Żydku karczmarzu. My i projektodawcy. Komitety sanitarne. Zjazdy sanitarne. Znowu projekta. Ornaty i francuszczyzna. Czytelnia dla kobiet. Paul de Kock i nowy przekład jego dzieł. Offenbach. Powódź offenbachiad. Teatr. Piąty akt „Fausta”. Panna Deryng. Obietnice i zawody. Zdumienie. Scena lwowska i Dyrekcja Teatrów Warszawskich. *Gaz. Pol.* 1875 nr 158 z 21 VII.

XXVIII. Zgłiszczka i pustka. *Gaz. Pol.* 1875 nr 163 z 27 VII. – Fragn. w: F. Hoesick: Sienkiewicz jako felietonista. Warsz. 1902 s. 137-143. – 5 *Rzek* 1966 nr 3. – H. Sienkiewicz: Felietony warszawskie. Warsz. 2002 s. 117-121 (608).

XXIX. Historia Muzeum Przemysłowego. Ofiarności i jej warunki. Składki na pogorzalców. Przedstawienia w teatrach ogródkowych. Deszcz. Jedna szósta. Stały teatr. Jak można wyjechać na wakacje nie tracić dochodu w Warszawie. Nudy. Pan d'Auroche. Falszywa wieść o biurze stręczenia pracy. Czy most, czy kanalizacja. Komitet sanitarny. Syrena. Deszcz. Zbiory. Prawdopodobna ruina. Kapitał i ziemia. Videant... *Gaz. Pol.* 1875 nr 169 z 1 VIII. – Przedr.: H. Sienkiewicz: Felietony warszawskie. Warsz. 2002 s. 122-124 (608).

XXX. Urodzaj na komitety. Najnowsze pogorzalowe. Miejscowy i warszawski. Widowisko w cyrku. Widowisko w „Eldorado”. Członek zbyt gorliwy czy zbyt ostrożny. Nawał zająć. Nie można dwóch srok na raz chwycić. Bis dat, qui cito dat. Pomoc i jej warunki. Historia o wróblach. Filantrop i biedak, czyli ludowa logika. Marudztwo. Nienowa historia. Pożar wczorajszy. Straż i strażacy. Ich zabawy. Opowiadanie pułkownika. Ratunek. Kolej konna i publiczność, czyli coś nigdzie niebywałego. Nasze ultimatum. Zabawa na Pradze. Szpital na Pradze. Warszawa. Wielki człowiek w przejeździe. Bitwa pod Sedanem i miejscowe komentarze. Koniec. *Gaz. Pol.* 1875 nr 174 z 10 VIII. – Przedr. fragm. w: F. Hoesick: Sienkiewicz jako felietonista. Warsz. 1902 s. 135.

XXXI Sąd królowej. Kto chudy? Chuda Dywidenda, ale nietłusta i Administracja. Winy administracji. Za granicę. Jedyny fakt. Pogorzele i pogorzelecy. Przemysłowcy. Miłosierdzie jako pole eksploatacji. Nieprzyjaciele kieszeni: zewnętrzny i wewnętrzny. Spekulacje. Loterie. Ostatnia loteria. Pożyczka. Promesy i mikroskopijny napis. Mały kraszek, który wielkim krachem stać się może. Moje rady. Przeciwności. Pociągi spacerowe. Odpust w Częstochowie. Zamieszanie. Potrzebne środki ostrożności. Koniec sezonu. Goście kąpielowi. Nowe życie i nowy sezon. *Gaz.*

Pol. 1875 nr 180 z 17 VIII. – Przedr. fragm. w: F. Hoesick: Sienkiewicz jako felietonista. Warsz. 1902 s. 144-145.

XXXII. Zimowy sezon. Niepojęte wieści. Dramaty o białych wierszach. „Niewinni”. Artysta i krytycy. Słowno o akcentach. Jak należy być królową. Municypalność. Most. Jego prawa i lewa strona. Licytacja na konserwację kanałów i mostków. Stare nowiny. Pożar w Przasnyszu. Sprawozdanie Dyrekcji Głównej Towarzystwa Kredytowego Ziemskiego. Groźby przyszłości. Subhastacje. Kto z nich korzysta. Towarzystwo Jedwabnicze. Przyszłe skarby. Proboszcze. Towarzystwo Muzyczne. Czysta i pustka. Wielkie wspomnienia. Mówcy. Ludzie, którzy nie znoszą spoczynku. Nowy liść w wieńcu. Powodzenie felietonistów. Dziwaczne gusta. Najnowszy filolog. Jego groźby. Jego obawy. *Gaz. Pol.* nr 187 z 25 VIII. – Przedr. fragm. w: F. Hoesick: Sienkiewicz jako felietonista. Warsz. 1902 s. 166-167.

XXXIII. Nowy wynalazek. Nowa maszyna. Kto będzie korbą kręcił? Pociągi męzowskie. Nowy obyczaj lokowania pasażerów. Moje wspomnienia. Welocypedy. Królowa welocypedu. Przedsiębiorczy impresario. Ostatnia loteria fantowa. Jej program. Komitet loteryjny. Pro i contra. Instytucje dobroczynne. Żebractwo. Przyczyny żebractwa. Groszowe miłosierdzie. Groszowość w ogóle. Posiedzenie członków Stowarzyszenia Spożywczego „Merkury”. Merkury starożytny i nowożytny. Klęski. Pożary. Miłosierdzie usypia. Przyzwyczajamy się. Precz z apatią! *Gaz. Pol.* 1875 nr 192 z 31 VIII. – Przedr.: H. Sienkiewicz: Felietony warszawskie. Warsz. 2002 s. 125-128 (608).

XXXIV. Ostatnie zebranie członków Stowarzyszenia Spożywczego „Merkury”. Dlaczego zebranie nie miało miejsca? Złośliwości i potwarze. Przechytność i mądrość członków. Trudności uruchomienia. Niebezpieczeństwo pod sufitem. Pożądane consilium facultatis. Instytucje ekonomiczne. Nasi filistrzy. Historia pana Cymbalkiewicza. Jako stał się znakomitym. Nekrolog. Opinie. Teatra ogródkowe. Zawiedzione nadzieje. Prasa i przedsiębiorcy teatralni. „Czarne widmo nędzy”. Wilkońska i jej ostatnie chwile. Puste strzały. Sezon polowania. Myśliwcy miejscy. Deputacje zajęcze. Grubsza zwierzyna. Uprzejmość warszawiaków. W jaki sposób powraca się z polowania ze zwierzyną. *Gaz. Pol.* 1875 nr 198 z 9 IX. – Przedr. fragm. w: F. Hoesick: Sienkiewicz jako felietonista. Warsz. 1902 s. 116-117.

XXXV. Idę za modą. „Hacfiro”. Czym będzie. Przypuszczenia. Pismo poświęcone strzyży owiec. Gorzka prawda najlepsza w cztery oczy. „Hacfiro” jako organ konserwatyzmu. Obawy

konserwatyzmu. Wyłomy. Skąd brać prenumeratorów? Hebrajszczyzna. Zjazd kolejników. „Hrabina”. Panna Cholewicka i dyrektorowie kolei niemieckich. Program zjazdu. Jeszcze „Hrabina”. Moniuszko. Pomnik dla Moniuszki. Pierwotne projekta. Wątpliwości. Rada i syndyk. *Gaz. Pol.* 1875 nr 209 z 23 IX. – Fragm. w: H. Sienkiewicz: Felietony warszawskie. Warsz. 2002 s. 129-131 (608).

XXXV [właśc. XXXVI]. Rozmowa. Żargon handlowy. Giełda i giełdowicze. Czy będziemy mieć własny język handlowy? Wziętość cudzoziemszczyzny. Giełda zbożowa. Zaslugi projektodawców. Moje projekta. Magazyny zasług i składy projektów. Czym być mogą. Tanie kuchnie. Fartuszki. Milczenie. Urzędnicy Lombardu. Historia o armacie, czyli salto mortale felietoniczne. Nowe budowle. Styl warszawski. Nasza oryginalność. Sława. Sacher Masoch i jego zdanie o nas. Kwestia wewnętrzna. Kruszę kopie. Czytelniczki i czytelnia p. Jeleńskiego. *Gaz. Pol.* 1875 nr 219 z 5 X. – Fragm. w: F. Hoesick: Sienkiewicz jako felietonista. Warsz. 1902 s. 154-155.

XXXVI [właśc. XXXVII]. Koleje konne. Czy dawne spełniały swe zadanie? Po co ludziom na złość robić? Powody, dla których jestem przeciwny kolejom. Komitet zoologiczny. Pytania i odpowiedzi. Co za naukę stąd brać mamy. Dzień siódmy. Co by zostało po przesianiu. Lata nieurodzaju. Przyszli historycy. Niesłychany wypadek, czyli kąpiel w okowicie. Rozbitkowie i opinia. Jak należy nazwać rzecz po imieniu. Moje obowiązki. Ja i „Gazeta Handlowa”. Nie rozumieją mnie. Pytanie: co jaśniejsze? Treść i prawda. Prace Herkulesa. Redaktor-Herkules. Moje sympatie. Przemawiam językiem zrozumiałym. Jeszcze o „Hacfirze”. Nowe pytanie. Podwójna rola. Kalendarze. „Kołęda” autorki „365 obiadów”. Wyjątki. Koniec. Słowno pro domo sua. Mój podpis. (Litwos). *Gaz. Pol.* 1875 nr 228 z 15 X.

XXXV [właśc. XXXVIII]. Kwestia wschodnia. Powody polityczne. Nowe drogi, karetki, omnibusy, pocztylioni *et tutti frutti*. Lombard i moje dobre chęci. Kilka słów poważnych o Żydach a humorystycznych o niektórych organach. Dawidek. Z giełdy do salonu. Moja galeria. Kawaler Zielonogłowski i marszałek Nadymalski. Mam takich więcej. Przejście do spraw poważniejszych. „Niewinni”. Rozmowa. Obraz. Ziarnko piasku. Moje powody i moje rady [podp.: Litwos.]. *Gaz. Pol.* 1875 nr 251 z 12 XI. – Fragm. w: F. Hoesick: Sienkiewicz jako felietonista. Warsz. 1902 s. 126-128, 168-170.

XXXVI [właśc. XXXIX]. „Pociecha”. Rakowiec. Warszawa. Różnica między komunikacjami lądowymi i wodnymi. Towarzystwo oparte na

wzajemności. Szosy. Bronię go. Dwa sposoby ułatwienia komunikacji. Pozytywiści i idealisci. Sielanka. Zasługi sielankowe. Los koni. Co by się stało. Moje rady prasie. Doświadczenie. Ostrożność. Okropne skutki płochości. Komitet zoologiczny. Turecczyzna. Komitet i publiczność. Burza w teatrze. Komu postawić pomnik. Inde irae. Verdi. Zapal dla znakomitości. Panna Donadio i miła z nią rozmowa. Uwielbienie dla cudzoziemskiej. Ucywilizowane polowanie. Skok felietonowy. Nowy sposób egzekucji. Ze słyszenia i na własne oczy. Pan Eysymont i tragi-komedia. Jej treść. Wartość. Dialog. Zakończenie. [Podp.: Litwos.] *Gaz. Pol.* 1875 nr 267-268 z 2-3 XII s. 1-2. – Fragn. w: F. Hoesick: Sienkiewicz jako felietonista. Warsz. 1902 s. 131-132, 145-146.

XXXVII [właśc. XL]. Szkołka przy ulicy Pięknej. Potwarze i paszkwile. Moja obrona. Sprawy Resursy Obywatelskiej. Zasada matematyczna. Przysięga. Potrzeba sali. Powtórzenie. Przytulisko. Żywe obrazy. Biuro Wyjątkowej Nędzy. Obrona. Komitet Towarzystwa Zachęty Sztuk Pięknych. Jaka sztuka, taki komitet. Występuje przeciw Panu C. G. Usprawiedliwienie. Przekłady. „Consuelo”. Pan Breslauer. Dawne wydawnictwa. [Podp.: Litwos.] *Gaz. Pol.* 1875 nr 282 z 21 XII. s. 1-3. – Fragn. w: F. Hoesick: Sienkiewicz jako felietonista. Warsz. 1902 s. 130, 165. **P r z e d r. całości:** Pisma. Chwila obecna. t. 58-60. Warsz. 1903 (476). – Pisma t. 42-43. Lw. 1939 (494). – Dzieła t. 48-49. Warsz. 1950 (527).

29. Literatura, bibliografia i krytyka. „Modlitwy Wacława”. Zabytek języka polskiego z wieku XV, odkryty i skopiony przez śp. Aleksandra hr. Przędzickiego wydał i objaśnił Lucjan Malinowski, doktor filozofii.

P i e r w o d r.: *Gaz. Pol.* 1875 nr 86 z 21 IV [podp.: H. S-cz.].

P r z e d r.: Pisma t. 79. Warsz. 1906 (476). – Dzieła t. 45. Warsz. 1951 (527).

30. Literatura, bibliografia i krytyka. „Zwyczajność Heleny”. Powieść przez Z.K. [Z. Kowerską?]. Warsz. 1875.

P i e r w o d r.: *Gaz. Pol.* 1875 nr 162 s. 1-3 [bez podp., autorstwo prawdopodobne].

31. Kronika miejscowa. Teatr. „Nasi”. Komedja w 5-ciu aktach W. Bobrowskiego.

P i e r w o d r.: *Gaz. Pol.* 1875 nr 163 s. 2-3 [podp.: H.S.].

32. Sielanka. Obrazek leśny.

P i e r w o d r.: Sielanka. Obrazek leśny. *Bluszcz* 1875 nr 39 z 17/29 IX. s. 305-308.

P r z e d r.: Pisma t. 19. Warsz. 1889, 1890, 1896, 1899, 1905, 1911 (471). – Fragn. pt. W lesie (z „Sielanki”), w: Proza i poezja w przykładach... Warsz. 1899 (475). – Pisma t. 13. Warsz. 1900 (476). – Fragn. pt. Modlitwa drzew. *Kal. „Prawdy”*, Krak. 1902 s. 36-37. – Nowele t. 2. Warsz. 1905, 1917 (479). – Fragn. pt. Modlitwa drzew. *Praca*, Pozn. 1906 nr 36 s. 1389-1390. – Sielanka. Warsz. 1907, 1916, 1924, 1925, 1931 BUL 55 (482). – Fragn. pt. Modlitwa drzew. *Myśl Rob.*, Krak. 1909 nr 19 s. 3. – Sielanka. *Zgoda*, Chicago 1910 nr 16-18. – Sielanka. *Obrazek Polak*, Krak. 1912 s. 33-41. – Sielanka. *Obrazek leśny. Nowiny Codz.*, Bytom 1916 nr 69-72. – *Gaz. Lud.*, Katow. 1918 nr 146 i n. – Fragn. pt. Modlitwa lasu. *Płomyk*, Warsz. 1919 s. 202-204. – Sielanka. (Obrazek leśny). *Echa Leśne*, Warsz. 1928 nr 8-10. – Pisma t. 36. Lw. 1931 (494). – Sielanka. *Gaz. Olszt.* 1937 nr 292-297. – Fragn. pt. Na Zielone Świątki. *Gaz. Pol.*, Jerozolima 1942 nr 122. – *Dzieła t. 2.* Warsz. 1948 (527). – Fragn. pt. Modlitwa lasu. *Jedność* 1948 nr 59. – Wybór pism t. 1. Warsz. 1954, 1955 (547). – Nowele t. 2. Warsz. 1964 (555). – Nowele t. 1. Warsz. 1978 (563). – Pisma wybrane t. 1. Warsz. 1976, 1987, 1989, 1991 (562).

P r z e k ł a d y:

a n g.: An Idyll. Tłum. V.A. Hlasko i T.H. Bullick, w: Let Us Follow Him. New York 1897 (625). – „Sielanka”. A Forest Picture... Tłum. J. Curtin. Boston 1898, toż. Londyn 1898 (627).

b u ł g.: Idilija. Tłum. z ros. T. Georgiew [ok. 1903]. – Idilija, w: *Razkazi*. Sofia 1917 (642). – Idilija w gorata. Tłum. D.Ch. Br'zicow, w: *Sachem*. Sofia 1918 (644).

c h o r w.: Idila. Tłum. I. Gostisza, w: *Pripovijesti*. Zagrzeb 1898 (659). – *Pastirska pjesna*. Sielanka. Tłum. Mate Ivančić. *Proswjeta*, Zagrzeb 1913 nr 7 s. 486-495.

c z e s.: Sielanka. Tłum. B. Prusik, w: *Drobné povídky*. Praha 1901 (667); toż w: *Drobné spisy t. 4.* Praha 1901 (668). – *Selanka. Lesni obrázek*. Tłum. V. Kredba, w: *Sebráné spisy t.15.* Praha 1929 (679).

f r a n c.: Idylle mazovienne. Tłum. M. Poradowska [Gachét]. *Revue des Deux Mondes*, Paryż 1893 z 15 III, s. 314-339; toż: Paryż 1903. – *Une idylle dans les bois*. Tłum. H.C., w: *Nouvelles variées*. Paryż 1901 (704). – *Sous bois. Idylle*. Tłum. Ch. Zaluski. Neapol 1904 s. 30. – *Une idylle dans la forêt*, w: *Bartek le Vainqueur*. Paryż 1912 (712). – *Idylle*. Tłum. J. F. de Tersant i J.A. Teslar, w: *Oeuvres choisies*. Paryż 1932, toż: 1933 (715).

ł o t e w.: Idylle. Tłum. L. Skalbe, w: *Kopotiraksti t. 19.* Ryga 1935 (752).

n i e m.: Waldidyll. [Tłum. B. Rogatyn]. *Politik*, Praha 1902 nr 25 s. 1-4. – toż: Tłum. B. Rogatyn, w: *Polnische Erzähler*. Praha 1904 s. 332-346. – Eine Idylle. Tłum. S. Goldenring, w: *Gesammelte Werke* t. 6. Berlin [1920] (791).

r o s.: Idilija. Lesnaja kartinka. Tłum. W.M.L. [W. Ławrow]. *Russkaja Mysl*, Moskwa 1890 nr 12; toż: Tłum. W. M. Ławrow, w: *Powiesti i rasskazy*. Moskwa 1898 s. 221-234 (819); toż: Moskwa 1905 s. 67-85 (834); toż: Moskwa 1906 s. 200-211 (837); toż: Moskwa [1913] 1914 s. 63-80 (847). – Lesnaja kartinka. Rasskaz. Tłum. A. Sacharowa. *Dień*, SPetersb. 1890 nr 12, dod. s. 348-357. – Posielanka. Lesnaja kartinka. Tłum. F.W. Dombrowskij, w: *Sobranije soczinienij* t. 3. Kijów 1894 s. 265-282 (814); toż w: *Połnoje sobranije soczinienij* t. 1. Kijów 1898 s. 474-480, toż: Kijów 1907 (818); toż: Posielanka. Lesnaja kartinka. Petersburg. 1907 s. 16. – Lesnaja kartinka. Rasskaz, w: *Posobije dla ustrojstwa obszczedostupnych [...] cztienij*. Charków 1895 s. 113-120. – Idilija. Lesnaja kartinka. Tłum. M. L. de Walden, w: *Połnoje illustrirowannoje sobranije soczinienij* t. 17. Petersburg. 1902 s. 55-66 (829); toż w: *Połnoje sobranije soczinienij* t. 4. Petersburg. 1912 s. 281-292 (844). – W boru. Lesnaja kartinka. Tłum. A. Je-n. *Niżegorodskij Listok* 1907 z 15 XII. – Idilija. Tłum. E. Puszczyńska, w: *Sobranije soczinienij* t. 16. Moskwa 1914 s. 346-357 (848).

s e r b.: Idila. *Sloga*, Belgrad 1902.

s z w e d z.: En skogsdyll. Tłum. E. Weer [Wester], w: *Polacker*. Sztokholm 1901 (897); toż w: *Konstanärhistorier...* Sztokholm 1903 (899). – Ett fragment, w: *Dokumente zur Interpunktion europäischer Sprachen*. Göteborg 1939 s. XXIV-XXXV.

w ę g.: Az idyll. Tłum. K. Banyái. *Fävárosi Lapok* 1896. – Az idill. *Elet*, Budapeszt 1917 z 7/14 VIII s. 198-202.

w ł o s.: Idillio. Schizzo silvestre. Tłum. E. Chludzińska-Paulucci, w: *Bartek il Vincitore*. Citta di Castello 1899 (915). – Idillio, w: C. Sylva: *Chi bussa*. Florencja 1916 s. 3-21. – Un idillio nella foresta. Tłum. E. Mercatali, w: *Bartek il Vincitore*. Mediolan 1917 (936). – Idillio nella foresta. Romanzo. Turyn 1930 s. 64, *Romanzi scelti* 7.

33. Stary sluga. Powst. listopad 1875.

P i e r w o d r.: Z natury i życia. I. Stary sluga. *Gaz. Pol.*, 1875 nr 258 z 20 XI [podp.: Litwos]. Przewod.: [jako I rodz. Hani]. *Tydz. Lit. Artyst. Nauk. i Społ.*, Lw. 1879 nr 1. – Stary sluga. Pisma t. 1. *Warsz.* 1880, toż wyd.: 1881, 1884, 1887, 1893, 1899, 1911, 1919, 1924 (471). – Pisma t. 1. *Warsz.* 1900 (476). – Nowele t. 1. *Warsz.* 1905,

1917 (479). – *Dz. Śl.*, 1907 nr 146-150. – *Warsz.* 1918 s. 23, *BULiMS* 215, toż wyd. nast.: 1925, 1927, 1928, 1930, 1935. – Pisma t. 35. Lw. 1931 (494). – Edynburg ok. 1943, toż 1945; toż w: *Mała trylogia*. Chicago [ok. 1947]. – Lippstadt 1947, *Wyd. „Jutra Pracy”* nr 27. – *Dzieła* t. 4. *Warsz.* 1949 (527). – Wybór pism t. 2. *Warsz.* 1954, 1955 (547). – *Stary sluga*. *Warsz.* 1956; toż wyd. nast.: 1957, 1962, 1978. – *Nowele* t. 2. *Warsz.* 1964 (555). – *Stary sluga*. *Warsz.* 1970. – *Pisma wybrane* t. 2. *Warsz.* 1976, 1987, 1989, 1991 (562). – *Nowele* t. 2. *Warsz.* 1978 (563). – Wybór nowel i opowiadań. *Wroc.* 1979, 1986, 1988, 1992 (564). – *Stary sluga*. *Szczec.* 1986 (571). – *Nowele wybrane*. *Rzesz.* 1991 (579). – *Ta trzecia*. *Warsz.* 1991 (580). – *Nowele i opowiadania*. *Warsz.* 1999, 2004, 2006 (600). – *Nowele wybrane*. *Warsz.* 1999 (601). – *Nowele wybrane*. *Warsz.* 2000 (604). – *Nowele i opowiadania*. *Warsz.* 2006 (615). – *Opowiadania*. *Dok. dźwiękowy*. *Warsz.* 2008 (616). – *Stary sluga*. *Dok. dźwiękowy*. *Warsz.* 2008 (617).

P r z e k ł a d y:

a n g.: *The Old Servant*. Tłum. J. Curtin, w: Hania. Boston 1897 (624). – *The Old-Serving-Man*. Tłum. H.E. Kennedy i Z. Umińska, w: *Tales*. Londyn 1931 (632). – *The Old Servant*. Tłum. M. Lipiński, w: *The little trilogy*. New York 1995 (637).

b u ł g.: *Starija sluga*. Tłum. R.St. Tanew, w: Chanja. Sofia 1918 (643). – *Starijat sluga*. Tłum. D. Ikonow, w: *Szkići s wuglem*. Noweli. Sofia 1974 (650).

c h o r w.: *Stari sluga*. Tłum. J.E. Tomić, w: Hania. Zagrzeb 1880, 1881, 1917, toż: Zagrzeb 1924 (658). – *Stari sluga*. Tłum. B. Brleković, w: *Naraw i život*. *Wienac*, Zagrzeb 1881 nr 28-32. – *Stari sluga*. Tłum. M. Mareković. *Hrvatska*, Zagrzeb 1890 nr 149-151.

c z e s.: *Stary sluha*. Tłum. A. Schwab-Polabský. *Lumir* 1880 r. VIII s. 382-4. – *Stary sluha*. Tłum. Lip. C. Frič. *Domáci přítel* 1881. – *Stary sluha*. Tłum. J. z Kowalskich. *Našinec*, Ołomuniec 1882 nr 59. – *Stary sluha*. Tłum. -rajstýn. *Domažlické Listy* 1883 nr 1, 8, 17. – *Stary sluzebnik*. *Pražský Tydeník* 1883 nr 41-42. – *Stary Mikolaj*. Tłum. V. Vanek. *Kutnohorské Listy* 1884 nr 21, 23, 24. – *Stary sluha*. Tłum. V. Vanek. *Vesna* 1885 nr 19-23. – *Stary sluha*. *Volně dle Jindřicha Sienkiewiczze*. *Moravska Orlice* 1886 nr 124-127. – *Stary sluha*. Tłum. J. Hudec. Praha 1886, 1897 (664); toż w: *Drobné povídky*. Praha 1901 (667); toż w: *Drobné spisy* t. 2. Praha 1901 (668). – *Stary sluha*. *Hlasy z Hané*. *Prostějov* 1887 nr 76, 80. – *Stary sluha*. Tłum. B. Prusík. *Květy*, Praha 1900 z. 3 s. 337-342. – *Stary sluha*. Tłum. J.J.

Langner, w: *Polský lid*. Praha 1901 (671). – Staryj sluha. Tłum. V. Kredba, w: *Sebráné spisy* t. 3. Praha 1927 (679); toż w: *Za chlebem*. Praha 1937 (681). – Staryj sluha. Tłum. K. Krejčí, w: *Spisy* t. 11. Praha 1975 (685).

d u ŋ.: Den gamle Tjener. Tłum. K. Berlin, w: *Kultegninger*. Kopenhaga 1888 (687).

e s p e r a n t o: La maljuna servisto. Tłum. L. Zamenhof, w: *Noveloj*. Lipsk 1925 (692).

f r a n c.: Le vieux serviteur. Nouvelle. Tłum. F.T. [F. Trawiński]. *Bulletin Polonais* 1887 nr 35; toż: *La Revue Universelle Illustrée* 1890 z 15 X. – Le vieux serviteur, w: *Esquisses polonaises*. Paryż 1889 (698). – Le vieux serviteur. Tłum. N. Ordega, w: *À la source du bonheur*. Paryż 1901 (700).

g r u z i ŋ.: Mochuci msachuri. Tłum. W. Dzdziguri. Tbilisi 1968 s. 24, *Erti Mothr Bibl.* 61.

h e b r.: Ha-meszaret ha-zaken. Tłum. Ch. Sz. Ben-Abram, w: *Hania*. Tel-Aviv 1946, 1956, 1963 (719).

h i s z p.: El preceptor. Tłum. M. Graelles, w: *Sigamosle*. Barcelona 1901 (724). El preceptor, w: *Hania*. Tłum. L. Bronstein. Madryt [po 1917] (730). – El criado viejo. Tłum. R. Hoenigsfeld, w: *Obras escogidas*. Madryt 1981 (738). – El preceptor. Tłum. A. Lázaro Ros, w: *Obras escogidas*. Madryt [1958, 1969], 1989 (739).

k i r g i s.: Kartac malaj. Tłum. z ros. G. Mametaliew, w: *Janko muzykant*. Frunze 1975 (748).

ł o t e w.: Wezais sulainis. Raksti. Leepajā 1895. – Vecais kalps. Tłum. V. Dzeltiņš, w: *Kopoti raksti* t. 16. Ryga 1930 (752).

ł u Ź y c.: Staryj służobnik. Tłum. B. Cyż. *Serbske Nowiny* 1923 nr 251-256; toż w: *Hana*. Budziszyn 1925 (754).

n i d e r l.: De oude knecht. Tłum. W.A. Majier, w: *Meesters der Poolse vertelkunst*. Amsterdam 1959 s. 14-130.

n i e m.: Der alte Diener. Tłum. F. Löbenstein, w: *Dorfgeschichten*. Lipsk 1881 (758). – Der alte Diener. Tłum. J. Praun. *Budapester Journal* 1887; toż w: *Janko der Musikant*. Budapeszt 1887 (759). – Der alte Diener. Tłum. T. Kroczek, w: *Janko der Musikant*. Osnabrück 1903 (774); toż: Berlin 1909 (786). – Der alte Diener, w: *Polen*. Ein Novellenbuch. Oprac. A. v. Guttry. Monachium 1917 s. 1-19. – Der alte Diener. Tłum. S. Goldenring, w: *Geschichten aus aller Welt*. Berlin 1925 (793).

p o r t u g.: Juntos até as portas do céu. Ana. Tłum. Cardoso. Rio de Janeiro 1944; toż: Rio de Janeiro 1946 s. 196.

r o s.: Staryj sluga. Powiest'. *Riżskij Wiestnik* 1880 nr 164-166; toż: *Zarja* 1881 nr 9-10. – Staryj sluga. Rasskaz. *Dielo*, Petersburg. 1881 nr 11. – Staryj sluga. Tłum. K.Ż. *Russkij Kurier* 1881 nr 18. –

Staryj sluga. Rasskaz. Tłum. S.S. Jurjew. *Russkije Wiedomosti* 1887 nr 319; toż: *Minskij Listok* 1888 nr 46-47. – Staryj sluga. Tłum. W. Ławrow, w: *Powiesti i rassказы*. Moskwa 1893, 1898, 1905, 1906, 1913, 1914 (813, 819, 834, 837, 847). – Staryj sluga. Tłum. F.W. Dombrowskij, w: *Sobranije soczinienij* t. 2. Kijów 1894 s. 139-154 (814); toż w: *Połnoje sobranije soczinienij* t.1. Kijów 1898 s. 250-255; toż wyd. 2: Petersburg. 1907 (818). – Staryj sluga. (Iz wospominanij awtora). *Don-skaja Riecz* 1900 z 18 XII; toż: *Orłowski Wiestnik* 1901 nr 45, 48; toż: *Smolenskij Wiestnik* 1901 nr 78, 79. – Staryj sluga. Tłum. Je. Ł. Karłowa. SPetersb. 1902 (831), toż w: *Połnoje illustrirowannoje sobranije soczinienij* t. 12. Petersburg. 1902 (829); toż w: *Połnoje sobranije soczinienij* t. 1. Petersburg. 1912 (844). – Staryj sluga. Tłum. Je. i I. Leontiew, w: *Staryj sluga*. Rassказы. Moskwa 1912 s. 3-19; toż: Moskwa 1916, 1918 (845). – Staryj sluga. Tłum. W. Wysockij, w: *Sobranije soczinienij* t. 1. Moskwa 1914 s. 15-24 (848); toż w: *Izbrannyje rassказы dla dietiej szkolnogo wozrasta*. Moskwa 1915, 1918 s. 12-27 (849). – Tłum. Ja. Krotowska-ja, w: *Polskaja nowiełła*. Moskwa 1949 s. 250-262. – Tłum. Je. M. Riftina, w: *Powiesti i rassказы*. Moskwa 1949 s. 17-30 (852); toż: Moskwa 1957, 1962 (858); toż w: *Sobranije soczinienij* t. 7. Tuła 1993 (865); toż w: *Sobranije soczinienij* t. 1. Moskwa 1997 (866).

r u m.: Sluga veche. Tłum. I.C. Panțu, w: *No-vele*. Braszow 1901 (867). – Bătrînă slugă. Tłum. S. Nădejde, w: *Viața la sate*. Bukareszt 1908 (868). – Sluga bătrînă. Tłum. C.V. [C. Vladimir], w: *Janko muzicantul*. Bukareszt [1911] (869). – Bătrînul servitor. Tłum. W. Ghül, w: *Nu-vele*. Bukareszt 1912, 1914 (870). – Bătrînul slujitor. Tłum. S. Velea, w: *Hania*. Bukareszt 1986 (876); toż w: *Paznicul farului*. Bukareszt 1987 (877); toż w: *Hania*. Bukareszt 1991 (878).

s e r b. Stari sluga. Tłum. N. Manojłowic-Rajko. Nowy Sad 1887; toż w: *Pripowetke*. Nowy Sad 1887, 1888 (879).

s ł o w a c.: Staryj sluha. Tłum. A. Halasza. Turč. Sv. Martin 1903 (884).

s ł o w e ŋ.: Stari sluga. Tłum. J. Moder, w: *Zgodnje novele*. Ljubljana 1979 (893).

s z w e d z.: Trotjänaren. Tłum. E. Wester, w: *Kolteckningar*. Noveller, valda polska t.1. Sztokholm 1890 (894); toż w: *Polacker*. Sztokholm 1901 (897). – Den gamle tjänaren, w: *Konstnär-historier*. Sztokholm 1903 (899). – Den gamla trotjänaren. Tłum. Lars Levander, w: *Geografiska berättelser för Sveriges bardomskolor* t. I Europe. Sztokholm 1923 s. 83-87.

u k r a i ŋ.: Staryj sluga. Tłum. A. Kruszelnycy. *Bukowyna* 1900 z maja/czerwca.

u z b e c k i: Keksza chizmatkor. Tłum. z ros. O. Szaropow, w: Ganja. Taszkient 1978 (905).

w ę g.: Az öreg szolga. Tłum. M. Latkóczy. *Ország Világ* 1883. – Az öreg szolga. Rajz a lengyel családi életből. Tłum. M. Balla. *Ország Világ* 1885. – Az öreg szolga. Tłum. E. Kesselbauer. *Alkotmány* 1900. – Iz öreg lakáj. Tłum. E. Brázay. *A Het* 1918. – A ven cseled. Tłum. I. Mészáros, w: Nobel dijas irók Antológiaja. Budapest 1935.

w ł o s.: Il vecchio famiglia. Tłum. M. Olaszewska. *Gazzetta dell'Emilia* 1890. – Il vecchio servitore. Tłum. D. Ciampoli. Rzym 1893; toż: Rzym 1895; toż: *La Scuola Secondaria Italiana*, Mediolan 1896; toż: Rzym 1900; toż w: Hania. Rzym [1938], 1946 (942); toż fragm. w: Nel Centenario di Sienkiewicz. Rzym 1946 s. 47-52. – Il vecchio servitore. Tłum. T. Zucconi, w: *Natura e vita*. Mediolan 1900 (922). – Il vecchio servitore. Racconto. Tłum. A. Groër, w: *Seguiamolo*. Mediolan 1900 (927). – Il vecchio servitore. Transcrizione in caratteri stenografici. Autografia di E. Molina. Wenecja 1901. – Il vecchio servitore. Tłum. C. Agosti Garosci, w: *Il guardiano del faro*. Mediolan 1953 (944).

34. Ad usum Delphini. Wspomnienia z teatru we Lwowie.

P i e r w o d r.: *Gaz. Pol.* 1875 nr 260 z 11/23 XI [podp.: Litwos].

P r z e d r.: F. Hoesick: Sienkiewicz jako felietonista [fragm.]. Warsz. 1902 s. 158-163. – Pisma t. 60. Warsz. 1903 (476). – Dzieła t. 49. Warsz. 1950 s. 197-211 (527).

35. Przegląd działalności Akademii Nauk w Krakowie. II Wydział Historyczno-Filozoficzny. Powst. 21 IV 1875.

P i e r w o d r.: *Niwa* 1875 t. VII nr 1 z 3/15 VI, s. 46-52 [podp.: Henryk Sienkiewicz].

P r z e d r.: Pisma t. 79. Warsz. 1906 (476). – Dzieła t. 45. Warsz. 1951 s. 258-266 (527).

36. „Nietoperze”. Komedia w czterech aktach Edwarda Lubowskiego.

P i e r w o d r.: *Niwa* 1875 t. VII nr 2 z 15 II, s. 136-142 [podp.: Henryk Sienkiewicz].

P r z e d r.: Pisma t. 79. Warsz. 1906 (476). – Dzieła t. 46. Warsz. 1951 (527).

37. Sprawy bieżące. II. Kilka słów w obrobie „Niwy” i jej współpracownika p. Jeleńskiego, który w artykule pn. „Kalisz i jego okolice” zaznaczył, iż dużo spotyka się Niemców wśród kupców i przemysłowców kaliskich. W kwestii poczty i napisów w gmachu pocztowym li tylko w języku rosyjskim. O możliwości wysyłania listów nie tylko do Jeddo, Bangkok, Rio-Janeiro,

ale i do Wilanowa, Mokotowa itd. O przyjęciu do skutku budowy kolei nadwiślańskiej. O wyborach do zarządu Kasy Zjednoczenia przy Kolei Warszawsko-Wiedeńskiej. O nowych wydawnictwach.

P i e r w o d r.: *Niwa* 1875 t. VII nr 3 z 1 III s. 213-219 (nazw. autora w spisie rzeczy).

P r z e d r.: Pisma t. 79. Warsz. 1906 (476). – Pisma t. 44. Lw. 1937 (494). – Dzieła t. 47. Warsz. 1950 (527).

38. Teatr. „Kosa i kamień”, przysłowie dramatyczne J.I. Kraszewskiego. „Okno na pierwszym piętrze”, dramat w 1 akcie J. Korzeniowskiego.

P i e r w o d r.: *Niwa* 1875 t. VII nr 4 z 15 IV s. 446-449 [podp.: H.S.].

P r z e d r.: Pisma t. 79. Warsz. 1906 (476). – Dzieła t. 46. Warsz. 1951 (527).

39. Teatr. „Filiberta”, komedia w 3 aktach E. Augiera, przekład wierszem K. Kaszewskiego.

P i e r w o d r.: *Niwa* 1875 t. VII nr 9 z 15 V s. 677-681 [b.p., w spisie treści „przez tegoż”]

P r z e d r.: Pisma t. 79. Warsz. 1906 (476). – Dzieła t. 46. Warsz. 1951 (527).

40. Z powodu „Intrygi i miłości” (Cabale und Liebe), dramatu F. Szyllera, przedstawionego na benefis p. Modrzejewskiej w Teatrze Wielkim warszawskim.

P i e r w o d r.: *Niwa* 1875 t. VII nr 9 z 1 V s. 682-691 [nazw. autora w spisie rzeczy].

P r z e d r.: Pisma t. 79. Warsz. 1906 (476). – Dzieła t. 46. Warsz. 1951 (527).

41. Kronika teatralna. „Wit Stwosz”. Dramat w pięciu aktach z faktów dziejowych napisał W. Rapacki, artysta dramatyczny.

P i e r w o d r.: *Niwa* 1875 t. VII nr 12 z 15 VI s. 941-946 [podp. Henryk Sienkiewicz].

P r z e d r.: Pisma t. 79. Warsz. 1906 (476). – Dzieła t. 46. Warsz. 1951 (527).

42. Sprawy bieżące.

P i e r w o d r.: *Niwa* 1875 t. VIII od lipca do grudnia*.

I. [Oh, te upały! Egzaminy młodzieży. Zwrot ku przedmiotom realnym na pensjach żeńskich. Królestwo za jeden treściwy list kobiecy. Gorąco jednak nie przeszkadza pracować. O nowych książkach. Podróże Klemensa Kanteckiego i Józefa z Mazowsza w celach naukowych. Zamiar p. Jeleńskiego stworzenia w Warszawie czytelnia dla kobiet. Życzenie, aby p. Jeleński mógł jak najprędzej na cel tak piękny własny dom wybudować, chociażby z betonu. Pierwsza u nas fabryka be-

* Nawiasy [ ] wskazują, że podtytuły/tematy wprowadzono w trakcie opracowywania bibliografii.

tonu. Groby. Kremer, Libelt, Wilkońska. List T.I. Roli w kwestii postawienia pomników Libeltowi i Kremerowi. Dwa popisy: Instytutu Muzycznego i Instytutu Głuchoniemych]. *Niwa* 1875 t. VIII nr 13 z 1 VII s. 59-71 [b.p., nazw. Sienkiewicza w spisie treści].

II. Antokol. Pochód cywilizacyjny. Teatra ogródkowe. Boginki. Skwary warszawskiego żywota i dorozki. Instytucja miejska. Klepsydry. Sławetne miasto. Ochronki miejskie i felietonista [podp.:*, nazw. Sienkiewicza w spisie treści]. *Niwa* 1875 t. VIII nr 14 z 15 VII, s. 149-152. – Fragm. w: H. Sienkiewicz: Felietony warszawskie. Warsz. 2002 s. 71-72 (608).

III. [W kwestii straży ogniowych. Historia warszawskiego ogrodu zoologicznego. Komitet sanitarny. Kanalizacja czy trzeci most na Wiśle. Groźba epidemii. Ucieczka mieszkańców Warszawy na lato za granicę lub na prowincję. Reżyseria teatru na urlopie. Występy panny Derzyna. Kolacyjka „Pod Rakiem”] [podp.: Al..., nazw. Sienkiewicza w spisie treści]. *Niwa* 1875 t. VIII nr 16 z 15 VIII, s. 309-316. – Przedr. w: H. Sienkiewicz: Felietony warszawskie. Warsz. 2002 s. 73-77 (608).

[IV] błędnie III. [Sprawozdania z rozmaitych towarzystw. Nasze stosunki społeczne jako materiał barwisty do komedii satyrycznej i tendencyjnej. „Febris aurea” Z. Sarneckiego. Koniec *saison morte*. Wypadek w świecie literackim, który powinien być dostarczyć materiału felietonistom. Polemika p. Baudouina de Courtenay. Uczony filolog ma rozdrażnione nerwy. Miłość własna nieraz wiedzie ludzi na bezdroża śmieszności] [podp.: Al., nazw. Sienkiewicza w spisie treści]. *Niwa* 1875 t. VIII nr 17 z 1 IX, s. 384-392.

[V] błędnie IV. Wieści niepokojące panny i aplikantów kolejowych. Co zarządowi do tego. Abyssus abyssum. Jeszcze o stowarzyszeniu „Merkury”. Co go zabija. Niedośzłe zebranie. Co robili członkowie. Historia muzeum. Muzeum hr. Łubieńskiego i Mathiasa Bersohna. Co się z nim stało. Filantropowie i dobroczyńcy. Potrzeba nowych komitetów. Bajka o losie chorego kura. Przykład z Ostrowi. Klub. Czynność Ostrowi. Towarzystwo Muzyczne. Koniec wakacji. Sezon przeszedł w przyszły. Teatrzyki. Czym są, a czym być mogły. Stosunek do prasy. Loteria fantowa [podp.: -Al-, nazw. Sienkiewicza w spisie treści]. *Niwa* 1875 t. VIII nr 18 z 15 IX s. 451-458.

[VI] Gromy „Przeglądu”. Jeszcze o liście filologa. Konsekwencja i parlamentarny język. „Przegląd” dawniejszy i dzisiejszy. Nowiny bieżące. Zjazd kolejników. Skutki zjazdu. Posiedzenie akcjonariuszów Drogi Żelaznej Warszawsko-Budgoskiej. Rozdział zarządu. Przyczyny tego.

Mężowie negatywni. Przykre wieści. Przyszłość. Platoniczne akcje i platoniczna dywidenda. Szkoła Handlowa Leopolda Kronenberga. Doniosłość jej. Kantor wekslowy p. Porazińskiego. Konkurencja. Zapewnienia. Wskazówki na lepsze. „Hacifiro”. Mimowolne pytanie bez odpowiedzi. Język hebrajski. Potrzeba organu niehebrajskiego. „Izraelita”. Czy odpowiada celowi. Nadużycie graniczne. Idealne beczki. Nazywanie rzeczy po imieniu. Opinia wobec nadużyć [podp.: -Al-, w spisie bez nazw.]. *Niwa* 1875 t. VIII nr 19 z 1 X s. 539-546.

VI. [VII] Pożary prowincjonalne. Widowska dobroczynne. Nasze miłosierdzie i afisze. Sierpc i teatr. Skażenie języka i Sierpc. Pożar na Solcu. Straż ogniowa warszawska. Straż ogniowa na prowincji. Dzieje lokomocji. Tramwaje. Wpływ tramwajów na rozrost miasta. Przeszkody. Zwierzyniec. Wycie wilków [podp.: -Al-, nazw. Sienkiewicza w spisie treści]. *Niwa* 1875 t. VIII nr 20 z 15 X s. 630-636.

Przedr.: Pisma t. 78, 79. Warsz. 1906 (476). – Pisma t. 44. Lw. 1937 (494). – Dzieła t. 47. Warsz. 1950 (527).

43. Hania. Powst. listopad – grudzień 1875. P i e r w o d r.: Z natury i z życia. II. Hania. *Gaz. Pol.* 1876 nr 4 z 2 I – nr 30 [podp.: przez Litwosa]. P r z e d r. pt.: Hania. [Tu jako rozdz. I Stary sługa]. Powieść Litwosa. *Tydz. Lit. Artyst. Nauk. i Społ.*, Lw. 1879 t. 8 nr 1. – 3, cd. *Tydz. Pol.*, Lw. 1879 nr 2-13. – Pisma t. 1. Warsz. 1880, 1881, 1884, 1887, 1893, 1911, 1919, 1924 (471). – Pisma t. 1-2. Warsz. 1899 (476). – Nowele t. 1. Warsz. 1905, 1917 (479). – Hania. *Biesiada*, Pozn. 1914 nr 32 – 1915 nr 17. – *Nowiny*, Opole 1917 nr 1-57. – Stary sługa. Hania. Edynburg-Chicago 1920 s. 176 (488a). – Hania. Warsz. 1930 *BULiMS* 79, s. 176, toż: 1936, 1938. – Pisma t. 35. Lw. 1931 (494). – Nowele [1]. Lw. 1936 (498). – Lille 1938 s. 106. *Wiarus Polski*. – Stary sługa. Hania. Edynburg ok. 1943, 1945. – Hania. Chicago, ok. 1943, 1944 s. 176 [kilka edycji, wyd. *Polish American Book Company*]. – Hania. [Rozdz. 1] Stary sługa. Lippstadt 1947, *Wyd. „Jutra Pracy”* 27. – Hania w: Mała trylogia. Chicago [ok. 1947] (522). – Dzieła t. 4. Warsz. 1948 (527). – Hania i inne nowele. Warsz. 1954 (542). – Wybór pism t. 2. Warsz. 1954, 1955 (547). – Stary sługa. Hania. Warsz. 1956, toż wyd. nast.: 1956, 1957, 1962, 1978. – Nowele t. 2. Warsz. 1964 (555). – Hania, druk brail., 2 vol. Warsz. 1969, 1971. – Stary sługa. Warsz. 1970 (559). – Hania. *Tydz. Pol.*, dod. *Nowego Dz.*, Nowy Jork 1973 nr 145-149, 1974 nr 150-173. – Pisma wybrane t. 2. Warsz. 1976, 1987, 1989, 1991 (562). – Nowele t. 2. Warsz. 1978 (563). – Stary sługa. Szczec. 1986

(571). – Nowele wybrane. Rzesz. 1991 (579). – Nowele i opowiadania. Warsz. 1999, 2004 (600). – Nowele wybrane. Warsz. 2000 (604). – Nowele i opowiadania. Warsz. 2006 (615).

A d a p t. s c e n.: Hania. Sztuka w 5 a., oprac. J. Mikulski, 1895; także pt. Selim, na podstawie Hani, ok. 1901.

A d a p t. f i l m.: Hania. Reż. M. Waszyński, 1935 [niewyświetlana]; Scen. B. Peplowski, S. Urbanowicz. Reż. J. Lejtes [zdjęcia przerwano w sierpniu 1939]. – Hania [i Stary sługa]. Scen. oprac. J. Hen. Reż. S. Wohl, K. Wierzbiański. Prod. Zespół Film. „Perspektywa” 1984.

A d a p t. r a d i o w a: Hania. Oprac. Z. Zawadzka, reż. W. Maciejewski. Teatr Polskiego Radia 29 VII 1973.

P r z e k ł a d y:

a n g.: Hania. Tłum. J. Curtin. Londyn 1897; toż: Filadelfia 1898; toż: Boston 1898 (624). – [Fragm.] A Polish Elopement (A selected reading from „Hania”). *Current Literature* 1898 nr 2 s. 130-135. – The Duel. Tłum. S.C. de Soissons, w: Tales. Londyn 1899 (629) – Hania. Tłum. H.E. Kennedy i Z. Umińska, w: Tales. Londyn 1931 (632). – Hania. Tłum. M. Lipiński, w: The little trilogy. New York 1995 (637).

b u ł g.: Chanja. Roman. Tłum. R.St. Tanewa. Sofia 1918 (643). – Chanja. Tłum. D. Ikonow, w: Szkici s wuglem. Sofia 1974 (650).

c h i Ń.: [Hania]. Tłum. w czasop. lit. ok. 1954 r.

c h o r w.: Hania. Tłum. J.E. Tomić. Zagrzeb 1880, 1881, 1917, 1924 (658). – Narav i život. Tłum. B. Brleković. *Vienac*, Zagrzeb 1881 nr 28-32. – Hania. Ljubavni roman. Zagrzeb 1924 s. 122.

c z e s.: Hana [fragm.]. Tłum. J. Hudec. Ołomuniec 1882 s. 73; toż w: Starý sluha. Praha 1886 (664); toż w: Drobné povídky. Praha 1901 (667); toż w: Drobné spisy t. 2. Praha 1902 (668). – Hana. Tłum. V. Kredba, w: Sebráné spisy t. 3. Praha 1927 (679); toż w: Za chlébem. Praha 1937 (681); toż w: Spisy t. 11. Praha 1975 (685).

ď u Ń.: Hania. Tłum. K. Berlin, w: Kultegninger. Kopenhaga 1888 (687). – Hannah. Fortaelling. Autoryzowane dla jez. norw. i duń. Tłum. A. Bangersky. Christiania 1903 s. 133. – Duellen. Roman fra Polen. Kopenhaga 1912 s. 144.

f i Ń.: Kaksintaistelu. Pienoisromaani. Tłum. R. Silvano. Porvoo-Helsinki 1940 s. 184.

f r a n c.: Hania. Tłum. V.A.C. de Zabiello. *Revue et Revue des Revues*, 1900 nr 22 i n. – Hania. Tłum. H. Chirol. *Journal de Genève* 1900/1901; toż: Paryż 1901 s. 286; toż wyd. 3 [!]: Paryż 1901; toż: *Gazette de Lausanne* 1927; toż wyd. 10. Paryż [po 1930]. – Rivalité d’amour. Roman. Paryż [1910] s. 79. *In Extenso, ser. II, 14.*

h e b r.: Hania. Tłum. Chaim Szalom Ben-Abram. Tel Aviv 1946 s. 179; toż: 1956, 1963 (719).

h i s z p.: Hania. Tłum. F. Jose Bialostocki. Buenos Aires 1898 s. 238. – Hannia. Tłum. L. Obiols. Barcelona 1901 s. 255. – Hania. Tłum. N. Tasin, w: Cuentos i novelas cortas. Barcelona 1901. – Hannia. Tłum. A. Riera. Barcelona 1901 s. 160. – Hania. Tłum. Ramón Orts Ramos. Barcelona 1901 s. 224; toż: 1905, 1909. – Hania. Tłum. M.C.G. Barcelona 1904. – Hania. Tłum. z pol. L. Bronstein. Madryt [po 1917], toż: 1920, toż: 1929 s. 211. *Bibl. Nueva*; toż: Madryt 1944 (730). – Hania. [Tłum. N. Tasin?]. Madryt – Buenos Aires – Mexico City 1921; toż: 1944; toż: Madryt 1969. – Hania. Novela. La Plata 1943 s. 175. – Hania. Novela. Madryt 1944 s. 219. *Colección Mundial de Obras Selectas*. – Hania. Tłum. A. Marcoff. Barcelona 1946; toż: Buenos Aires 1948 s. 166. *Colección Austral*; toż w: Obras escogidas. Madryt 1989; toż: Madryt 1947, 1949, 1954. *Novelas y cuentos*; toż w: Obras escogidas t. 2. Madryt 1958 (736). – El fruto prohibido. Tłum. J. de Córdoba. Barcelona 1945. *Bibl. Moderne Mateu*. – Hãna. Tłum. H. L. Alves. Hawana 1958 s. 166. – Hania. Tłum. R. Hoenigsfeld, w: Obras escogidas. Madryt 1981, 1989 (738). – Hania. Madryt 2002 (742).

j i d y s z: Dos gele hoiz. *Romanzeitung*, Warsz. 1907 nr 31.

l i t e w.: Anna. Romãns. Tłum. J. Steglaws. Jelgawã 1894 s. 112.

ł o t e w.: Hana. Romans. Tłum. P. Jurgens [P. Melnais]. Ryga 1935 s. 160, *Orienta-Romanu ser. 99*; toż pt.: Hanna. Romans. Ryga 1995 s. 198. – Hana. Tłum. V. Dzeltņš, w: Kopoti raksti t. 16. Ryga 1932 (752).

ł u ż y c.: Hana. Roman. Tłum. B. Cyż. *Serbske Nowiny*, Budziszyn 1923 nr 251-299; toż: Budziszyn 1925 s. 164 (754).

n i d e r l.: Hania. Utrecht [ok. 1902] s. 207. *Bibl. van buitenlandse letterkundigen 7*; toż: Amsterdam 1930, *Prometheus 14*. – Hanna. Tłum. L.J. Teends, w: Verhalen. Hasselt 1960 (756).

n i e m.: Hanna. Roman. Tłum. E. von Krickmeyer. Stuttgart 1887 s. 141, *Allgemeine Romanbibliothek III Jahrgand Bd 22*. – Hanna. Tłum. J. Praun. *Budapester Journal* 1887 (759); toż: *Neues Pester Journal* 1887. – Die schöne Hania. Tłum. J. Praun [?], w: Ums liebe Brot. Einsiedeln 1901; toż: Kolonia 1902 (768). – Hania. Tłum. S. Goldenring, w: Gesammelte Werke [t. 2]. Berlin 1901; toż: Berlin [ok. 1907], 1909 (766). – Hanna. Tłum. B. Bonnin, w: Novellen. Halle u/S. 1902 (770). – Hania, w serii: Erlebtes und

Erträumtes. Novellen. Tłum. E. Morstin. Stuttgart 1905 s. 137. *Deva roman Sammlung*, 61. – Die schöne Hania. Tłum. S. Placzek, w: Werke t. 7. Regensburg 1908 (781). – Hania. Tłum. T. Kroczyk, w: Der alte Diener. Berlin 1909 (786); toż: Berlin 1924. – Hania. Tłum. S. Goldenring, w: Gesammelte Werke t. 2. Berlin 1909, 1920 (785). – Hania. Tłum. A. Guttry, w: Polen. Ein Novellenbuch. Monachium 1917 s. 21-150. – Hania. Tłum. B. Bonin, w: Am sonnigen Gestade. Berlin 1924; toż: Halle [ok. 1930] (792). – Hania. Bazylea 1946 s. 111. – Hania. Erzählung. Zürich 1946 s. 111, *Gute Schriften* 221.

n o r w.: Hannah. Tłum. A. Bangersky. [Christiania] 1903 s. 133.

n o w o g r e c.: Hoiantozeło. Tłum. Anast Kim. Keorgakopoulos. Ateny 1929 i nast.

o r m i a ñ.: Hanya. Tłum. z ros. A. Łukasian. Il. Bekarian. Erywań 1960 s. 172.

p o r t u g.: Hania. Tłum. S. Potocka i E. de Noronha. Lizbona 1902 (805). – Ana. Tłum. Cardoso, w: Junos até as portas céu. Rio de Janeiro [ok. 1944]. – Hania. Tłum. H.L. Alves. Oprac. A. Schmidt. Sao Paulo 1958 s. 168, *Club de livro* (808). – Hania. Tłum. G. Boffoni. Sao Paulo 1960 s. 175.

r o s.: Ania. *Rižskij Wiestnik* 1880 nry z VIII i IX. – Ania [fragm.]. *Zarja* 1881 nr 15, 17. – Gania. [Pieriewody odtzielnych romanow]. Petersb. 1881, X s. 1-166; toż 1892. – Gania. Tłum. W. Ławrow, w: Powiesti i rasskazy. Moskwa 1893 s. 140-307; toż: Moskwa 1898 s. 97-201; toż. wyd. 3: t. 1, Moskwa 1906 s. 88-182; toż: Moskwa 1913, 1914 (813, 819). – Gania. Powiest'. Tłum. F.W. Dombrowskij, w: Sobranije soczinienij t. 2. Kijów 1894 s. 155-279; toż: Petersb. 1897 s. 204; toż w: Połnoje sobranije soczinienij t. 1. Kijów 1898 s. 256-308; toż wyd. 2, il.: Petersb. 1907 (814, 818). – Gania. Tłum. Je. L. Karłowa, w: Połnoje illustrirowannoje sobranije soczinienij t. 12. Petersb. 1902 s. 15-103; toż w: Staryj sługa. Petersb. 1902; toż w: Połnoje sobranije soczinienij t. 1. Petersb. 1912 s. 11-80 (829, 831, 844). – Gania. Tłum. Je. i J. Leontiewowie, w: Staryj sługa. Moskwa 1912 s. 20-69; toż: Moskwa 1916, 1918 (845). – Gania. Tłum. W. Wysockij, w: Sobranije soczinienij t. 1. Moskwa 1914 s. 25-115 (848). – Gania. Tłum. Je. M. Riftina, w: Powiesti i rasskazy. Moskwa 1949 s. 30-151; toż: Moskwa 1957 s. 63-176; toż w: Sobranije soczinienij t. 1. Moskwa 1983; toż w: Kamo grjadiesz. Leningrad 1990 (852, 858, 860, 862); toż w: Sobranije soczinienij t. 7, Tuła 1993 (865); toż w: Sobranije soczinienij t. 1. Moskwa 1997 (866).

A d a p t. f i l m.: Gania. Reż. Jakow M. Posjelski. [Moskwa ?] 1917.

r u m.: Hania. Roman. Tłum. O.L. [Oscar Lăzărescu?] Pitești. Bukareszt 1906, *Biroului Universal*; toż: 1909, 1919, 1920. – Hania. Roman. Tłum. S. Leonard. Bukareszt 1937. – Hania. Tłum. S. Velea. Bukareszt 1986 (876); toż w: Paznicul farului. Bukareszt 1987 (877); toż w: Hania. Bukareszt 1991 (878).

s e r b.: Hanja. Tłum. N. Manojłowić-Rajko, *Stražilovo* 1888 nr 29-45; toż: Nowy Sad 1891 s. 186. – Hanja. Tłum. P. Vujiczić w: Selim Mirza. Belgrad 1967 (883). – Hania. [Wg tłum. N. Manojłowić]. Belgrad 2009 s. 172. *Srpska Književna Zadruga*.

s ł o w a c.: Hana. Tłum. A. Halaša i S.H. Vajansky, w: Starý sluha. Turč. Sv. Martin 1903 (884).

s ł o w e ñ.: Hana. Tłum. J. Moder, w: Zgodnje novele. Ljubljana 1979 (893).

s z w e d z.: Hanna. Tłum. E. Weer [E. Wester]. *Aftonbladet*, 1888; toż w: Hanna. Sztokholm 1896, 1900 (895); toż: Sztokholm 1917 s. 160.

u z b e c k i: Gania. Tłum. z ros. A. Szaropow. Taszkient 1978 (905).

w ę g.: Hanna. *Hazank*. Budapeszt 1900 s. 231-293. – Szép Hannia. Tłum. I. Tarsulat, w: Kisebb elbeszélések t. 2. Budapeszt 1904, 1905 (909). – Hania. Regény. Tłum. U. Érdekes. Budapeszt [1918] s. 63. *Legjobb Könyvek nr 32*. – Hanja. Regény. Tłum. G. Weigl. *Pesti Naplo* 1927 nr 116, 121, 127

w i e t n a m.: [Hania]. Tłum. Nguyen Huu Dung. Hanoi 1986.

w ł o s.: Anna. Tłum. i wstęp D. Ciampoli, w: Il Protettore. Rzym 1893 s. XV, 273; toż: 1895, 1900 (918); toż: Nuova ed. [bez wstępu]. Rzym b.r. [1900?], *Nuova Collezione di Romani e Novelle 4*. – Anna. Tłum. T. Zucconi. Florencia 1900 (916); toż w: Natura e Vita. Mediolan 1900 (922). – Rivalità d'amore. Romanzo. Tłum. z franc. Decio Cinti. Mediolan 1931 s. 246. – Hania, la nipote del vecchio servitore. Tłum. E. Damiani. [B.m. r., 1938]; toż: Rzym 1946 (942). – Hania. Oprac. M. Bersano Begey. Rzym-Turyń 1946. – Hania. Romanzo. Tłum. M. Bersano Begey. Turyń 1952 s. 201, *La Duecentocinquanta SAS 17*; toż: Turyń [1956] s. 336, *Tascabili rosa 12*; toż: 1957; toż: Catania 1966 s. 185, *Primavera 1*; toż: Turyń 1984 s. 141. – Hania. Tłum. G. Marzetti Noventa. Mediolan [ok. 1969], *I Darling 34*.

A d a p t. f i l m.: Anna. Reż. G. Conti de Liquoro. Prod. Gladiator Film przed 1939.

1876

44. Teatr. „Przed ślubem”, komedia w 5 aktach przez Kazimierza Zalewskiego.

P i e r w o d r.: *Niwa* 1876 t. IX ze stycznia s. 54-61; na s. 149-152 odpowiedź K. Zalewskiego. Pr z e d r.: Pisma t. 79. Warsz. 1906 (476). – Dzieła t. 46. Warsz. 1951 (527).

45. Listy Litwosa z podróży. Powst. od kwietnia 1876 do marca 1878.

P i e r w o d r.: *Gaz. Pol.* 1876 nr 102 z 9 V – 69 z 24 III 1878.

Wstęp. *Gaz. Pol.* 1876 nr 102 z 9 V -104. – Pr z e d r. fragm. [Belgia a Niemcy] pt.: Wróżba Sienkiewicza. *Tyg. Il.* 1914 nr 45. – Sienkiewicz o Belgii. *Kur. Pozn.* 1914 nr 239 s. 1. – *Il. Kur. Codz.* 1914 nr 250.

I. Pobyt w Londynie. Podróż do Liverpoolu. *Gaz. Pol.* 1876 nr 113 z 23 V – 115. – Pr z e d r. fragm.: W hotelu. Na dworcu kolejowym, w: Klejnoty satyry i humoru. Zebrał A. B. Brzostowski. Zesz. 1. Lw. 1896 s. 9-22. – Żółty dom. Obrazek londyński. (Urywek z „Listów z podróży”). *Tyg. Il.* 1907 nr 49 s. 991. – List z Londynu, w: Wspomnienie z Maripozy. B.m. [Szkocja 1945] (509).

II. Z Oceanu. *Gaz. Pol.* 1876 nr 125 z 8 VI – 127. – Pr z e d r. pt.: Na Oceanie Atlantyckim (Listy z podróży). Warsz. 1907 s. 32, toż: 1917, 1925, 1934. *BUL* 33. – Przez ocean. Listy z podróży. Szkocja 1947 s. 26 [powiel.]. – Przez Atlantyk. Pierwsze wrażenia z USA, w: H. Sienkiewicz. O Ameryce. Warsz. 1953 s. 1-5 (540).

III. Pobyt w New Yorku. Hotele amerykańskie. New York. Rozczarowanie. Ulice. Gmachy. Kościoły. Nieporządek. Rozmaite dzielnice. Murzyni. Irlandczycy. Amerykanie w ogólności. Zwyczaje i obyczaje. Znowu rozczarowanie. Instytucje publiczne. Sądy. Administracja. Nadużycia. Powody nadużyć. Środki przeciw nadużyciom. Szkoły i nauczycielki. Ich wpływ na obyczaje. Szkoła nad Cosumnes. Kobiety amerykańskie. Religijność. Złe i dobre strony. Przyszłość. *Gaz. Pol.* 1876 nr 148 z 7 VII – 149. – Pr z e d r. pt.: H. Sienkiewicz o New Yorku. *Nowy Świat*, Nowy Jork 1924 nr 365, 1925 nr 1-16. – Listy z podróży do Ameryki [fragm.: Pobyt w New Yorku]. *Twórczość* 1951 nr 4. – Pobyt w New Yorku, w: H. Sienkiewicz. O Ameryce. Warsz. 1953 s. 6-23 (540). – Listy z podróży do Ameryki. Sienkiewicz o Nowym Jorku. *Tydz. Pol.*, dod. do *Nowego Dz.*, Nowy Jork 1976 nr 258 s. 1-10 [z pastiszem pt. „Jak by Sienkiewicz opisał Nowy York A.D. 1976”].

IV. Koleją dwóch oceanów. Wyjazd z New Yorku. Hudson River. Zima. Koleje amerykań-

skie. Szybkość pociągów. Wagony. Sleeping-cary, sekcje. Konduktorowie. Kobiety w wagonach. Ranek. Ameryka po dniu. Krajobrazy. Trzebież lasów. Gospodarstwa. Ceny ziemi. Spekulacje. Osady na pustyni. Przystanek w Syrakuzie. Rochester. Ontario. Nad jeziorem. Widoki nadbrzeżne. Suspension Bridge. Niagara. Wodospady. Pod wodospadem. Erie. Detroit. Huron. Michigan. Widok Chicago. Hotele. Wyjazd z Chicago. Illinois. Osady polskie. Granica Iowy. Początek Wielkiego Zachodu. Emigracja na Zachód. Tłumy w pociągach. Do Czarnych Gór! Opowiadania o Czarnych Górach. Historia Nelly. Wojna z Siouxami. Zachodni kraniec Iowy. Okolice skunksów. Świat na stepie. Krzyże na stepie. Spotkanie z Indianami w Ketchum. Stosunki na kresach. Indianie i biali. Indianie i cywilizacja. Prawo Strzeleckiego. Dlaczego? Omaha. *Gaz. Pol.* 1876 nr 183 z 21 VIII – 186. – Pr z e d r. pt.: Koleją dwóch oceanów, w: H. Sienkiewicz. O Ameryce. Warsz. 1953 s. 24-45 (540).

V. Koleją dwóch oceanów. 1. [Podział cyframi arabskimi wprowadzono w trakcie opracowywania indeksów] Humbug. O dziewiczych lasach. Okolice bezdrzewne. Nebraska. Ziemie puste. Stepy. Wrażenie stepów. Pustynia. Jedność z naturą. Panteizm. Pociąg do nieskończoności jako przyczyna oroku stepów. Rozległość stepów. Granice. Środek. Rocky Mountains czyli Góry Skaliste. Bieg gór. Sierra Nevada. Półkola i kraj zawarty w półkolach. Stepy wschodnie i zachodnie. Brak drzew na linii kolei. Wysokość płaskowzgórza. Najwyższe szczyty. Położenie Nebraska. Jej klimat. Lato na stepach. Posucha. Cisza. Upały. Zwierzęta. Wieczory na stepie. Wędrowcy. Karawany osadników. Niebezpieczeństwa. Indianie. Pożary stepów. Sposoby ratunku. Użyźniający wpływ pożarów. Wiosna na stepach. Wody. Roślinność. Trawy. Świat zwierzęcy. Wiewiórki. Grzechotniki. Obozowiska piesków ziemnych. Ptaki. Pr z e d r z e z n i a c k. Różnice klimatyczne. Wieczna zima i wieczne lato. Pr z e d r z e z n i a c k. Ceny ziemi. 2. Sydney. Głowy bizunów. Okolice antylop. Indianie Pawnis. Pinie Bluffs. Wyoming. Góry i skały. Śnieżne domy. Jeszcze o Czarnych Górach. Najwyższe wzniesienia. Green-River. Kształty skał. Ogoben. Salt-Lake i Mormoni. Zasypane drogi. Więzienie w Tuano. Rozrywki. Pługi śnieżne. Pociąg lokomotywy. Nevada. Kraina śmierci. Obumarłe widoki. Nazwy. Krzyż i mogiła. Zwątpienie. Nocleg. Ranek na zachodnich stokach Nevady. Wiosna. Lasy. Kwiaty. Wody. Widoki. Kraina niższa. Sacramen-

to. Oakland. Koniec podróży. *Gaz. Pol.* 1876 nr 195 z 4 IX – 198.

VI. Szkice amerykańskie. – 1. Demokracja w Europie i w Ameryce. Zasada demokracji amerykańskiej. Szacunek pracy. Szkoły. Szkoły elementarne i wyższe. Uwaga publiczna. Zakres nauczania niższego. Równomierny rozdział oświaty. Brak różnic. Obyczaje. Świat niższy i wyższy w Europie. Brak tych światów w Stanach Zjednoczonych. Demokracja w praktyce. Trochę cyfr odnoszących się do Prus. Kto bliżej ideału. Moralność publiczna. Urzędnicy. Kresy amerykańskie. Tworzenie się społeczeństw. Siła postępu. Wyższa oświata i zamożność rodzi wyższą moralność. Przecięciowa zamożności. Bieda nie jest nędzą. Korespondencje z Ameryki. Moje listy. – 2. Emancypacja. Opinie europejskie. Rzeczywistość. Wyjątki. Żeński pułkownik. Przyczyny hamujące rozwój emancypacji. Możliwość jej nie jest praktyką. Położenie kobiet. Obyczaje. Kobieta niższa i wyższa w Europie. Przeciętna Amerykanka. Porównanie. Niżej i wyżej. Opinie podróżników. Wzór czy nie wzór? Wady bez przymiotów. Stroje. Próżniactwo. Francuszczyzna. Talenta. Muzyka. Obyczaj towarzyski. Hiszpanie i Amerykanie. Rozmowa. „Flirtation”. Zakończenie. *Gaz. Pol.* 1876 nr 210 z 25 IX – 214.

VII. Szkice amerykańskie. – Dolina Anaheim-ska. Drzewa. Ptaki. Zwierzęta. Okolice. Pola kaktusowe. Kujoty. Borsuki. Franio i jego cnoty. Grzechotniki. Bażanty. Co jest prawdziwie niebezpieczne. Anaheim i Anaheim Landing. Zmiany widoków. Fata morgana. Anaheim Landing i Ostenda. Towarzystwo. Życie. Kapitanowie. Przyjaciel Max. Co się robi w Landing. Polowanie. Pelikany. Ławy piaszczyste. Świat ptasi. Panteizm. Muskity. Kąpiele. Rekiny i raje. Głównogi. Lwy morskie. Rośliny morskie. Ryby i ich kształty. Bernard-pustelnik. Moje zbiory. Ameryka i Słońce przez duże s. Tęsknota za górami. Pożar lasów. Moje plany. Nauka języka hiszpańskiego. Nowa metoda. Przesyłki z San Francisco. Natura ciągnie wilka do lasu. Nasze gazety i amerykańskie. No 29 „Tygodnika”. Wiersz „W górach”. Poetka [M. Konopnicka]. Co słycać? Opinia publiczna. Nad Pełtwią. Nudy w Landing. Podróż. Anaheim. Profesor pięknych gestów. Nocna podróż w góry. *Gaz. Pol.* 1876 nr 234 z 23 X – 237; – Przedr. fragm. listu do J. Horaina z 8 X pt. O przyjeździe do Anaheim. *Gaz. Pol.* 1876 nr 250 z 11 XI.

VIII. Szkice amerykańskie. – 1. Przybycie w góry. Robinson Kruzoe. Widoki. Skały. Początek podróży. Podróż po miastach i podróż w pustyni. Kraniec cywilizacji. Pas ucivilizowany.

Szerokość i długość szlaku. Sierra Nevada jako granica. Mount Diablo. Widoki z Mount Diablo. Miasto. Fermi. Ku południowi pas zwęża się. Brzeg morski. Rozłożenie się ludności. Góry. Kaniony górskie. Santa Ana River jako granica szlaku. Pod lynchem. Klemy górskie. Warunki rządowe. Przyczyny niezaludniania się klemów. Bezdroża. Czym jest właściwie kanion. Polany górskie. Gardziele i potoki. Bujność roślinności. Świat zwierzęcy. Życie w kanionach. Rodzaje drzew. Osadnicy. Trudności założenia osady. Skwaterowie. Skwaterowie koczownicy i skwaterowie osadnicy. Życie koczowników, ich obyczaje, stosunki, prawa. Wujaszek lynch. Co wujaszek pozwala, czego nie pozwala. Skąd płynie lynch. Charakter Amerykanów. Skłonność do samopomocy. Przykłady. Energia narodu. Znaczenie społeczne lynchu. Różnice między skwaterami. Skwater kalifornijski, jego wady i przymioty. Charakter. Mała ilość. Meksykanie. Indianie. Gospodarstwa. Hodowla i pasiecznictwo. Gospodarstwa pszczelne i ich użyteczność. Piękność dolin. 2. Moje wypadki. Ognisko w wozie. Uczta. Opowiadania skwatera. Nocleg. Głosy nocne. Niespokojne sny. Ranek. Polowanie z zasadzki. Pierwszy jeleń. *Gaz. Pol.* 1877 nr 37 z 16 II – 41.

IX. Szkice amerykańskie. – Z puszczy. 1. Życie leśne. Poranne rozmowy. Śniadanie. Sjesta. Walka z grzechotnikiem. Kolekcja ogonów. Łupy z polowań. Gimmnastyka zmysłów. Akustyka. Prace literackie i przeszkody. Moja pracownia. Stół i fotel. Chłody nocne. Dolegliwości. Budowa domu. Mustang. Charakter mustangów. Siodła meksykańskie. Co wychowanie zrobić może. Stepowa hodowla. Ceny mustangów. Mustangi wyścigowe i pociągowe. Ukończenie domu. Oczekiwanie pory dżdżystej. Moje zdrowie. Zmiany klimatyczne. Dżak. Jednostajność usposobienia. Cechy amerykańskiego ludu. Skwaterowie jako typy. Refleksje Dżaka. Dżak i natura. Z Bogiem. Plany Dżaka na przyszłość. – 2. Zapowiedź. Trochę geografii. San Bernardino. Colorado. Gila i Gila Desert. Suche jeziora. Pustynia na wiosnę. Szarańcza. Santa Ana wind. Słońce. Pierwszy powiew. Skutki wiatru. Poranek po wichrze. Ucieczka konia. – 3. Na tropie. Park wersalski w pustyni. Uprzejmy caballero. Nocleg w lesie. Grzechotnik. Mika w piasku. Zimowa słota. Rodak i chodak. Mosiężne ćwieki. Strumień rozdziela się. Błądzą. Nieznane kaniony. Pierwotna natura. Powaga i cisza. Wychodzę z gór. Widoki z tarasu. Dolina i ocean. Dom Mitchela. Powrót do chaty. – 4. Odzyskana zguba. Król gór. Na szarego niedźwiedzia. *Gaz. Pol.* 1877 nr 52 z 7 III – 54, 56, 58, 60.

X. Szkice amerykańskie. Z puszczy. – 1. Skwarter Plesent i jego osada. Gospodarstwo. Widok ogólny. Senora Refugio. Inni goście. Sam i Lucjusz. Meksykanie. Przy ognisku. Duma meksykańska. O hiszpańskiej ludności w ogóle. Meksykanie i Jankesi. Przypomnienia. Panowie Jorba. Meksykanie wobec Stanów Zjednoczonych. Upadek ludności meksykańskiej i przyszłe jej losy. Jakim sposobem narodość upada. Rząd Stanów Zjednoczonych. Szczególne cechy. Grzeczność meksykańska. Panowie Salvadores. Wieczera. Opowiadania Lucjusza. Wspomnienia Lucjusza z Arizony. Życie w Arizonie. Zawody Indianie. Stosunki handlowe. Widok kraju. Komunikacje. Widoki pustyń amerykańskich. Moje wspomnienia z Utah. Nevada. Pustynia kalifornijska. Las dantejski. Stary Ramon. Dzwonki i „cyotte”. Przerwane posiedzenie. Ryś. Kozy angorskie. Kozieł i kozy. Rozmowa z Ramonem. Jeszcze o cyotte. Ramonowa harfa. Pieśni meksykańskie. Przykre wspomnienie. Zmarła dziewczyna. Amerykański żal. Paweł i Wirginia. Grób Wirginii. Noc. – 2. Brzask i wschód słońca. Wyprawa. Ramon na śladzie. Cisz poranku. Niebezpieczne wzgórze. Pierwszy strzał. Szary niedźwiedź. Koniec dramatu. Powrót. Turnieje. Zabawa z kogutem. Trzej Indianie. Przestrogi Lucjusza. Indianie kalifornijscy. Pasieka. Ule. Maszyna do wytapiania miodu. Dochody z pszczół. Towarzystwo pszczelarzy. Nadzieje. *Gaz. Pol.* 1877 nr 110 z 21 V – 117. – Przedr. fragm. pt. Listy z podróży. Z puszczy amerykańskiej. Chicago [ok. 1945] s. 47. *Polish American Book Company.*

XI. Szkice amerykańskie. Podróż morską. „Mohongo”. Wyjazd z zatoki. Widoki morskie. Pogoda. Humor na pokładzie. Zachód słońca. Rekin. Angel Island. Monterey. Piękna noc. Dalsza droga. Wspomnienia. Odwrotna podróż. Nowa kolej. Kaniony przydrożne. Krajobrazy. Roślinność. Góry bezpłodne. Skały. Zatrzymuję się na stepie. Indianin Pero. Układy. Wyruszamy w podróż. Klótnie. Na stacji. Widok stepów. Grunt stepowy. Wiewiórki. Pieski ziemne. Grzechotniki. Smutne wrażenie. Rozmowy z Perem. Geografia indyjska. Położenie gór. System pustyń. Stepy wiosną. Królestwo kwiatów. Nocleg na stepie. Kujoty. Pożoga na stepie. Noc spokojna. Ranek. Piaski. Mohave. Las umarły. Palmetty. Kamienne kształty. Mohave i Cahuijja. Wspomnienia z pobytu w wigwamach. Charakter Cahuijów. Indianki. Wojny w Idaho i ze Siouxami. Siedzący Byk i Biały Ptak. Głos pustyni. Pociąg kolei żelaznej. Kolej południowa. Trudy i przeszkody. Interes przedsiębiorców. Zaludnianie się krajów pustych. Fort Yuma. Kolonie wzdłuż kolei. Arkansas czy Nebraska? Zacięta polemika. Nowe projekta. Na

przebój. *Gaz. Pol.* 1877 nr 215 z 1 X – 221. – Przedr. fragm. początkowych pt. Z San Francisco do Los Angeles, w: Proza i poezja w przykładach... Warsz. 1899 s. 76-81 (475).

XII. Szkice amerykańskie. – 1. Wyoming. Zamierzona wyprawa. Góry Skaliste. Przygotowania. Trochę geografii. Góry i rzeki Wyomingu. Droga do Omaha. Różnica między Górami Skalistymi a Sierra Nevada. Kraina skał i kamieni. Cheyenne. Charakter i zajęcia mieszkańców. Pierwsze wrażenia. Mała ludność kraju. Forty środkowe. Klimat Wyomingu. Kaniony. Pokolenia indyjskie. Bawoły jako warunek istnienia Indian. Wędrowni bawołów. Polowania. Zmniejszanie się ilości bawołów. Wielka przeszkoda wędrowek. Schronienia. Kaniony jako zwierzyńce. *Gaz. Pol.* 1878 nr 42 z 20 II – 43.

XIII. Szkice amerykańskie. – 2. Przybycie do Percy. Wybrany kanion. Wozy, konie i muły. Karawana. Przewodnicy. Pierwsi Indianie i Indianki. Przybycie komisarza indyjskiego. Obietnice ze strony Utów. Regulamin wyprawy. Naczelnik obozowy i jego obowiązki. Naczelnik myśliwski. Lewa Ręka. Mówka Lewej Ręki. Wieczera u Irlandczyka. Pierwszy nocleg na wozie. Przyjacieli Ward. Ciągłe klótnie. Naczelnik Woothrup. Inni towarzysze. Ranek. Zaprzęganie mułów. Sposób ruszania z miejsca. Metysowie: Smith i Bull. Góry Słodkiej Wody (Sweet Water Mts.). Północne Widły Platty. Czarne Góry (Black Hills). Posępny widok Czarnych Gór. Kierunek Północnych Widel. Sąsiedztwo wody. Zarośla. Pierwszy strumień. Antylopy. Pierwszy strzał. Lunch. Nocleg na stepie. Wybór miejsca. Muły. Chwile trwogi. Straże. „Stampedy” indyjskie. Jak kradną muły i konie? Obozowisko widziane z ciemności. Myśli o Europie. Nawoływania straży. Sen ze zmęczenia. Przebudzenie. Jednostajne dnie. Boczne kaniony. Nieobecność ptaków. Kaniony kalifornijskie i Wyomingu. Zniechęcenie. Zły humor Lewej Ręki. Ryś. Drugi ryś i ruch lassa. Unikam walki noży. Bowie knife i sposoby używania go. Zwierz fixed. Placówka indyjska. Ślady Indian. Alarm w obozie. Obawa stampedu. Rady starego strzelca. Noc na straży. Prózna twoga. Ślady bawołów. Pierwszy bawoły. Wypadek naczelnika karawany z niedźwiedzicą. „Falszywy koniec” drzewa. Pochwytywany niedźwiedź. *Gaz. Pol.* 1878 nr 50 z 1 III – 55.

XIV. Szkice amerykańskie. – 3. Widoki kraju. Okolice lesistsze. Piękność natury. Koniec października. Lato indyjskie. Parki na pustyni. Poranki i wieczory. Mgły poranne. Jak Amerykanie pojmują piękności przyrody. Czarne Góry. Trochę z niedawnej przeszłości. Wyprawa Custer. Wyprawa Gordona. Pierwszy fort w Czarnych

Górach. Skargi Siouxów. Początek emigracji. Poceptane traktaty. Sprawa wytacza się w gazetach. Rząd nie wie, co robić. Ekspedycja wojenno-naukowa. Sprawozdanie profesora Jenney. Nowe układy i wojna. Bohater indyjski. Sitting Bull między Anglikami. Nienawiść do Amerykanów. Popularność Sitting Bulla w Stanach Zjednoczonych. Wyjeżdżamy z kanionu. Widok z tarasu. Stado bawołów na stepie. Gomitwa. Wspaniała zdobycz. Zmęczenie. Kłopoty przywódcy. Tajemniczość Indian. Odpowiedzialność. Goniec od komisarza. Niebezpieczne położenie. Wracamy. Stosunki z Utami. Ostrożności. Do bronii! Poselstwo indyjskie. Układy. Zręczność przywódcy. Eskortą indyjską. Przybycie do Percy. Rozjeżdżamy się. Powrót do San Francisco. Smutek. Wstrzymany wyjazd. *Gaz. Pol.* 1878 nr 66 z 20 III – 69.

Przedr. całosci i wyborów: Pisma t. 2-3. Warsz. 1880 (cenz. 9 I 1880), 1881, 1883, 1888, 1894, 1903, 1912, 1919, toż: wyd. 9, 1924 (471). – Pisma. t. 3-6 Warsz. 1899 (476). – Z puszczy amerykańskiej. Listy z podróży. Warsz. 1907 s. 44, toż: 1918, 1928. *BULiMS* 34. – Z puszczy amerykańskiej. Chicago [ok. 1908] s. 47. – Listy z podróży. *Nowiny*, Opole 1920 nr 137-241. – Listy z podróży. Z puszczy amerykańskiej. Chicago [ok. 1945] s. 47. Polish American Book Company. – Listy z podróży. Co kraj to obyczaj. *Nasz Świataek* 1946 nr 10/11. – Przez ocean. Listy z podróży B.m. [Szkocja] 1947 s. 26, powiel. *Wydawn. Lit. Śl. Opieki nad Żoł. I Gr. Dyw. PKPR nr 171.* – Szkice amerykańskie. Listy z podróży. B.m. [Szkocja] 1947 s. 31. *Wydawn. Lit. Śl. Opieki nad Żoł. I Gr. Dyw. PKPR nr 172.* – Listy z podróży. Ameryka w oczach H. Sienkiewicza. *Tryb. Dolnośl.* 1947 nr 326. – Dzieła t. 41-42. Warsz. 1950 (527). – O Ameryce. Listy z podróży do Ameryki. (Fragmenty). II. J. Kirilenko. Warsz. 1951 s. 111. *Bibl. Żoł., ser. I; Popularne Wypisy Lit.* 52; toż: Warsz., MON 1952. – Listy z podróży do Ameryki. Przedmowa W.W. Warsz. 1951 s. 175. *Bibli. „Rolnika Pol.”*. – Listy z podróży do Ameryki. Przedm. i oprac. Z. Najder. Warsz. 1956 s. 655. – Listy z podróży do Ameryki. *Tydz. Pol., dod. Nowego Dz.*, Nowy Jork 1973 nr 105, 106, 108, 110, 112, 120, 122, 124, 128. – Pisma wybrane t. 4. Warsz. 1978 (562). – Listy z podróży do Ameryki. Warsz. 1978 s. 428; toż w oprac. graf. J. Jaworowskiego. Warsz. 1985 s. 431, toż: 1986. – Pisma wybrane t. 4. Warsz. 1988, 1989, 1991 (562). – Listy z podróży do Ameryki. Warsz., Świat Książki, 2004 s. 557.

A d a p t r a d i o w a: Listy z Ameryki. Sienkiewiczowskie podróże. Oprac. E. Marcinkowska,

reż. S. Grotowska. Polskie Radio Program III, emisja styczeń 1986, toż Program I 1989.

P r z e k ł a d y:

a n g.: Letters from America [rozdz. „Pobyt w New Yorku”]. *The Living Age* 1922 t. 313 s. 756-763, t. 314 s. 23-29. – Letters from America. Tłum. Casimir Goński. *Poland* 1925 t. 6 nr 3-12, 1926 t. 7 nr 1-5. – Letters from America. (Out of the Desert, Came the Santa Ana, Anaheim Landing, A Fisherman’s Paradise). Tłum. E. i R. Zakheim. *Westways* 1946 t. 38 (lutymarzec). – Letters from America (That Was the West, My First Visit to Virginia City). Tłum. Ronard Strom. *Territorial Enterprise and Virginia City News* 1955 t. 102 z 25 II, 4 i 11 III – The Chinese in California. Tłum. Ch. Morley. *Californian Historical Society Quarterly* 1955 (grudzień) s. 301-316. – Portrait of America. Letters [Sojourn in New York. Aboard the Transcontinental. New York to Omaha. Omaha to San Francisco. American Democracy. American Women. Idyll in the Santa Ana Mountains. My Mountain Idyll continued. Life among the Squatters. Bear Hunt. Thoughts from San Francisco. Virginia City. The Chinese in California. Polish Communities in America]. Tłum., wybór i oprac. Ch. Morley. Nowy Jork, Londyn, Toronto, Bombaj, Karaczi. 1959 s. XIX, 300, portret Sienkiewicza przez Johana de Pol, mapa.

c h i Ń.: [Listy z podróży do Ameryki]. Tłum. Hang Zhenhui. Pekin, Wydawnictwo Nauki Społecznej, 2013 s. 545.

c h o r w.: Américanke. Onovi Américkog društva. Tłum. B. [I. Broz]. *Vijenac*, Zagrzeb 1880 nr 46-47, 49-50. – Iz New-Yorka u San Francisco. Tłum. I. Broz. *Vijenac*, Zagrzeb 1888 nr 16-30. – Iz Liverpoola do New-Yorka. Tłum. I.B. [I. Broz]. *Pobratim*, Zagrzeb 1891 nr 5-6, toż: *Vijenac*, Zagrzeb 1891 nr 5, 8.

c z e s.: Listy z cest [fragm. pt. Żółty dom]. *Hlas Naroda* 1889 nr 123. – Listy z cest [I. Uvod. Pobyt w Londynie. Cesta do Liverpoolu. Na oceanu. Pobyt w Nev-Yorku. II. Črty z Ameryki]. Tłum. J. Rozvoda. Praha 1901 s. 180+211 (669). – Listy z cest t. 1-3 [Po draze dvou oceanů. Skizy americké. V pustině]. Tłum. J.J. Langner. Praha 1901 (670). – Potulky Amerikou. Tłum. V. Kredba, w: Sebráné spisy t. 20. Praha 1930 s. 473 (679). – Listy z cest [fragm.]. *Nove Polsko*, Praha 1951 nr 4.

f r a n c.: Les steppes de Nebraska [fragm. listu V]; Les abeilles de Californie [fragm. listu VIII]. En Belgique [fragm. listu I]. Un colon américain [fragm listu VIII]. Tłum. V. Bugiel, w: Chefs d’oeuvre. Paryż 1923 s. 154-162, 168-176 (713).

j i d y s z: Dos gele hoiz (Londoner bild) [Żółty dom]. *Romanzeitung*, Warsz. 1907 nr 31.

l i t e w.: Amerikos lietuviu spauda 1874-1910. [Oprac. V. Biržiška]. Chicago 1894.

ł o t e w.: Amerikas ceļojuma vēstules (Jevadam. Ōkeanā. No transatlantiskas dzelzcela līnijas. Amerikas telojumi. No meža biezokņiem). Tlum. V. Dzeltinš, w: *Kopoti raksti* t. 24. Ryga 1936 (752).

n i e m.: Die Amerikanerin [podp. von Szenkiewicz]; Der todte Wald. Amerikanisches Reisebild; Steppenleben. Eine nordamerikanische Reiseerinnerung; Von San Francisco nach Los Angeles; Der Geist der Steppe. Eine nordamerikanische Reiseerinnerung. *Politik*, Praha 1899 nr 200, 225, 247, 292, 305. – Briefe aus Amerika. Mit spezieller Erlaubnis des Verfassers J. von Immenhof. Oldenburg 1903 s. V, 443. – Reisebriefe aus Afrika und Amerika. Tlum. S. Placzek, w: *Werke* t. 12. Regensburg 1911, 1927 (781). – Briefe aus Amerika. Tlum. Ch. Schubert-Consbruch i J. Jankowiak. Oprac. H. Olschowsky. Berlin 1970 s. 351, il.; toż wyd. 2: Berlin 1976; toż wyd. 3: Berlin 1980, Stuttgart 1980.

n o r w.: I New York. Livet i kolonien. Reisebrev. Tlum. I. Digernes, w: *Fyrwokterenn*. Oslo 1954 (799). – I. New York. Reisebrev (1876-1878). Mellom to oseaner. Bruddstykker av en skisse. Tlum. I. Digernes, w: *Sachem*. Oslo 1968 (800).

r o s.: Pis'ma s dorogi [fragm.]. Tlum. W.Ł. [W. Ławrow]. *Russkaja Mysl* 1882 nr 3 s. 302-328. – Amierikanskije oczerki (I-VII, VIII-XI). Tlum. W. Ławrow, Ł. Palmin, w: *Amierikanskije oczerki i rasskazy*. Moskwa 1883, t. 1 s. 3-303, t. 2 s. 3-217 (812). – Pis'ma iz putieszestwij. Priebowanije w Londonie i pojezdka w Liwerpul. S okieana. Priebowanije w Niu Jorkie. Czeriez dwa okieana. Amierikanskije oczerki. Tlum. F.W. Dombrowskij, w: *Sobranije soczinienij* t. 9. Kijów 1895 s. 1-264 (814); toż w: *Połnoje sobranije soczinienij* t. 5. Kijów 1899 s. 1-142; toż wyd. 2: Pet., Kijów, Charków 1907 (818). – Pis'ma iz putieszestwija po Amierikie. Amierikanskije eskizy. Tlum. Je. Ł. Karłowa. Petersburg 1902 (828); toż w: *Połnoje ilustrirowanije sobranije soczinienij*. Pet. 1902 t. 14 s. 3-136, t. 15 s. 3-83 (829). – Żeltyj dom. (Łondonskaja kartinka). Tlum. O. Wiszniewskaja. *Wiestnik Inostrannoj Literatury* 1908 nr 5/7 s. 611-619. – Żeltyj dom. Łondonskaja kartinka. Tlum. A. Je-n. *Nižgorodskij Listok* 1908 z 8.X s. 3; toż: *Astrachanskij Wiestnik* 1908 z 15 X; *Rjazanskij Wiestnik* 1908 z 19 X; *Probuždienije* 1910 nr 1; *Staryj Wladimiriec* 1910 z 29 XII. – Putiewyje oczerki. Pis'ma iz Amieriki. Tlum. E. Puszczinskaja, w: *Sobranije soczinienij* t. 10

s. 3-178. Moskwa 1914 (848). – Kosmopolitičeskij gorod-zachwateczik. Nju-Jork. *Moskowskij Komsomolec* 1951 z 15 X s. 4. – Pis'ma z puti. W Nju Jorkie. Tlum. M. Abkina. Mieždu dwumja okieanami. Tlum. N.A. Podolskaja, w: *Rasskazy i oczerki*. Moskwa 1952 s. 131-158 (855).

s ł o w a c.: Americké rozprávky [fragm.] Tlum. R. Žatko. Bratislava 1954 s. 145.

w ł o s.: Da Londra. Lettera. Tlum. M. Rygier. *Roma Letteraria*, Rzym 1900 nr 23.

46. Szkice węglem. Powst. lipiec 1876 Anaheim – 21 września 1876 Los Angeles.

A u t o g r.: BN, sygn. III. 6063, k. 32. Brulion pt. Szkice węglem czyli epopeja pod tytułem Co się działo w Baraniej Głowie Napiisał Litwos. Rkps ze skreśleniami cenz., odnalazł i opisał A. Kotula, zob. *Przekrój* 1951 nr 357-358 z 10 i 17 XII.

P i e r w o d r. po skreśleniach cenzury pt.: Szkice węglem z niedawnej przeszłości. Napiisał Litwos. *Gaz. Pol.* 1877 nr 5 z 8 I – 17.

P r z e d r. pt.: Z niedawnej przeszłości szkice węglem Litwosa. *Tydz. Pol.*, Lw. 1879 nr 40-45.

– Szkice węglem. Pisma t. 1. Warsz. 1880, 1881, 1884, 1887, 1893, 1899, 1911, 1919, 1924 (471).

– Fragm. pt. Pan Zolzikiewicz, pisarz gminny. *Gaz. Opol.* 1893 nr 30. – Fragm. pt. Opowiadanie księdza dziekana. *Ananas. Kal.*, Krak. 1896 s. 51-52. – Pisma t. 1. Warsz. 1899 (476). – Fragm. pt.

Zolzikiewicz w chacie Rzepowej. II. F. Ejsmond. *Bies. Lit.* 1903 nr 21. – Nowele t. 1. Warsz. 1905, 1917 (479). – Fragm. pt. Wójt Baraniej Głowy raport pisze. *Nowy Świat*, Nowy Jork 1925, dod. z 11 X. – Pisma t. 36. Lw. 1931 (494). – Nowele t. 1. Warsz. 1938 (501). – Szkice węglem. Łódź 1946 (517). – Nowele wybrane. Warsz. 1949 (528). – Dzieła t. 2. Warsz. 1948 (527). – Szki-

ce węglem. Warsz. 1948 s. 105. *Mała Biblioteczka Książki 13*; toż: Warsz. 1949 s. 156. *Bibl. „Rolnika Pol.” 156*. – Opowiadania wybrane. Warsz. 1949 (529). – Nowele wybrane. Warsz. 1951 (531). – Szkice węglem [tekst bez skreśleń cenzury]. *Przekrój* 1951 nr 357-358. – Nowele wy-

brane. Wyd. nowe. Warsz. 1951 (531). – Szkice węglem czyli epopeja pod tytułem Co się działo w Baraniej Głowie [tekst bez skreśleń cenzury]. Dzieła t. 53. Warsz. 1952 (527). – Szkice wę-

głem i inne nowele. Wybór i wstęp A. Brodzka. Warsz. 1951, 1954 (532). – Oprac. A. Nofer. Wroc. 1952, *Nasza Bibl.* – Szkice węglem i inne

nowele. Warsz. 1952 i wyd. nast. (536). – Nowele wybrane. Warsz. 1952 (537). – II. J.S. Mikla-

szewski. Warsz. 1953. *Czyt. Ks. Nowego Czytelnika*. – Szkice węglem. Wyd. nowe. Pośl. Wł. Wasilewska. Warsz. 1953 i wyd. nast. – Latarnik

i inne opowiadania. Warsz. 1954 (543). – Szkice węglem. Warsz. 1954 (545). – Wybór pism t. 1.

Warsz. 1954, 1955 (547). – Wybór nowel. Wroc. 1956 (552). – Szkice węglem. Oprac. T. Jodelka. Warsz. 1956 i wyd. nast. – Nowele wybrane. Oprac. T. Jodelka. Warsz. 1958, 1960, 1962, 1965 i wyd. nast. (553). – Nowele t. 1. Warsz. 1964 (555). – Szkice węglem. Opowiadania. Warsz. 1967 (558). – Nowele wybrane. Warsz. 1973 (561). – Szkice węglem. Posł. A. Reykowska. Oprac. aneksu: W. Jesionowska. Przyp.: T. Jodelka-Burzecki. Warsz. 1974 i wyd. nast. do 1977, il. *Bibl. Lektur Szkolnych*. – Pisma wybrane t. 1. Warsz. 1976, 1987, 1989, 1991 (562). – Nowele t. 1. Warsz. 1978 (563). – Wybór nowel i opowiadań. Oprac. T. Bujnicki. Wroc. 1979, 1986, 1988, 1992 (564). – Szkice węglem czyli epopeja pod tytułem Co się działo w Baraniej Głowie. Warsz. 1982 s. 77 i wyd. nast.. – Nowele wybrane. Warsz. 1984 (565). – Szkice węglem czyli epopeja pod tytułem Co się działo w Baraniej Głowie. Wstęp T. Jodelka-Burzecki. Warsz. 1986. – Szkice węglem. Wstęp i przyp. B. Mazan. Wroc. 1988 s. 103. *Nasza Bibl.* – Wybór nowel. Wroc. 1989 (573). – Dzieła wybrane t. 8. Warsz. 1991 (578). – Nowele wybrane. Rzesz. 1991 (579). – Szkice węglem. Bielsko-Biała 1993 s. 80. – Nowele i opowiadania. Warsz. 1994, 1999 (583). – Szkice węglem. Il. K. Gorecka-Wencel. Warsz. 1994 s. 90; toż: 1997. – Szkice węglem. Warsz. 1994 s. 66. *Lektury szkolne*; toż. Krak. 1997 s. 64. – Szkice węglem czyli epopeja pod tytułem Co się działo w Baraniej Głowie. Wroc. 1998 s. 76. *Nar. Bibl. Lektur Szkol.* – Nowele. Warsz. 1998, 1999 (599). – Nowele i opowiadania. Warsz. 1999, 2000, 2004, 2006 (600). – Nowele wybrane. Warsz. 1999 (601). – Nowele wybrane. Warsz. 2000 (604). – Nowele. Warsz. 2004 (610). – Nowele i opowiadania. Krak. 2006 (614). – Nowele i opowiadania. Warsz. 2006 (615). *Dokumenty dźwięk.*: Szkice węglem czyli epopeja pod tytułem Co się działo w Baraniej Głowie. You-ebook. Gdań. 2009. – Nowele i opowiadania [CD]. Krak. 2010 (620). – Nowele wybrane [CD]. Piaseczno [2010]. – Szkice węglem. Czyta R. Siemianowski. Fundacja Klucz. Warsz. 2011 (621b). *A d a p t. s c e n.*: W.K. Zieliński: Chłopska dola. Dramat ludowy w 3 a. Wyst. (także pt. Zemsta chłopca) od 1880. – Z. Mellerowa, J.K. Galasiewicz: Pan Zołzikiewicz. Dramat ludowy w 5 a. z muzyką Z. Noskowskiego. Wyst. Warsz. 1888; druk: Pozn. 1915 s. 158, nuty. *Naród sobie 100*. – Szkice węglem. Sztuka w 4 odsłonach. Na podstawie noweli... u dramatyzył S. Średnicki. Wstęp A. Stawar. Warsz. 1948 s. 41, *Bibl-czka Świetlic*. 8; toż wyd. 2: Warsz. 1949. – Pańska

łaska. Fragmenty w przeróbce S. Średnickiego dla teatrów amatorskich. Warsz. 1948.

A d a p t. m u z y c z n e: Z. Noskowski: Szkice węglem. Nowela muzyczna, uwertura na orkiestrę. Ok. 1887. – Pan Zołzikiewicz. Obraz dramatyczny w 5 odsłonach. Muz. Z. Noskowski. Pozn. 1915 [dod. nutowy].

A d a p t. f i l m.: Krwawa dola. Oprac. i reż. W. Paliński, 1912. Prod. Kooperatywa Artystyczna. – Szkice węglem. Adapt. L. Buczkowski i A. Demkowska. Reż. A. Bohdziewicz, 1957. Prod. Zespół Film. „Rytm”.

A d a p t. r a d i o w a: Szkice węglem. Radio-wo-tewizyjna szkoła średnia. Słuchowisko 27 XI 1976 i nast.

P r z e k ł a d y:

a n g.: Charcoal sketches. Tłum. J. Curtin [prasa ang. 1893]; toż w: Hania. Boston 1897 (624). – Charcoal sketches. Tłum. A. Zamoyski. Londyn 1990 (636).

b i a ł o r.: Eskizy wuhalem. Tłum. M. Maszara, w: Apawjadanni. Mińsk 1955 (639).

b u ł g.: Szkiści s wuglem. Tłum. D. Ikonow. Sofia 1974 (650).

c h i Ń.: Tłum. z ang. Zhou Zuoren ok. 1910; toż w miesięczniku *I ven*, 1926.

c h o r w.: Slike sa sela. Tłum. I. Gostiša, w: Pripovijesti. Zagrzeb 1898, toż: Zagrzeb 1919 (659, 661).

c z e s.: Černé obrázky. Tłum. Vojtěch Pakosta. Praha 1881 s. 92. *Zabavy večerní t. 19*. – Črty uhlem. Povidka. Tłum. Posel z Prahy. *České Noviny* 1883 nr 248. – Příroda a lidé. Tłum. rajstýn. *Domažlické Listy* 1883 s. 25-218. – Skizzy uhlem. Tłum. V. Vaněk. *Kutnohorské Listy* 1884 nr 68 i nast. – Hrubými rysy. Povidka z vesnického života. Tłum. Cyril S. Moudry. *Našinec*, Ołomuniec 1886 nr 126-1887 nr 1,7 (dod.). – Črty uhlem. Obrázky z venkovského života. Tłum. Cyril S. Moudry. Przekład autoryzowany. Třebíč 1890 s. 104. *Biblioteka morawska 1*. – Polský lid. Tłum. J.J. Langner. Praha 1901. – Črty uhlem. Tłum. J. Žalov, w: Drobné povídky. Praha 1901 (667); toż w: Drobné spisy t. 1. Praha 1901 (668); toż w: Skizzy. Teplice 1901 (672). – Črty uhlem. Tłum. V. Kredba, w: Sebráné spisy. 3. Praha 1927 (679); toż w: Za chlebem. Praha 1937 (681). – Črty uhlem. Tłum. i oprac. J. Rumler. Praha 1950 s. 283; toż w: Spisy t. 11. Praha 1974 (685); toż w: Starý sluha a jiné povídky. Praha 1975 (686).

d u Ń.: Kultegninger. Tłum. K. Berlin. Kopenhaga 1888 (687).

f i Ń.: Hiilipiirroksia. Tłum. Mikkola Talvio. Helsinki-Kuopio 1901 s. 127. *Otavan Helppohintainen Kirjasto* nr 55.

f r a n c.: Esquisse au charbon. Scènes de la vie polonaise. Tłum. Wik. *Revue Britanique*, Paryż 1885, X, s. 266-322. – Au village [skrót]. Tłum. Ch. Simond, w: *Esquisses polonaises*. Paryż 1889. – *Esquisses au fusain*. Tłum. B. Noiret. Paryż 1901 (702). – *L'Éternelle victime*. Tłum. E. Halpérine-Kaminsky. Paryż 1909 (711).

A d a p t. s c e n.: B. Kozakiewicz, G. Kahnen. [Wyst.] Paryż 1902.

g r e c.: *Tó aionio thuma* [fragm]. Tłum. Gián-nés Kotsiskas [?]. Ateny 1982 s. 69.

g r u z i Ń.: Nachszirit nachati suratebi. Tłum. Nata Nacwaladze. *Kartuli Biblioteka*, Tyflis 1883 nr 9. – [Wiejski pisarz Zołzikiewicz]. Tłum. I. Czchnoj. Tyflis 1913. – Zołzikiewicz. Tłum. I. Songulaszwili. *Ucchoetis mcerloba*, Tyflis 1913.

h i s z p.: *Vida rustica*. Barcelona [ok. 1902]. – *Vida rustica*. Tłum. Pedro Pedraza y Paez. Buenos Aires 1917. – *Bocetos al carbon*. Tłum. N.T. [N. Tasin?], w: *Obras escogidas t. 2*. Madryt 1958, toż: 1969 (736). – *El señor secretario*. Tłum. N. Tasin. Madryt 1921, toż: 1962 s. 48.

j i d y s z.: *Kojl-cajchnungen*. Tłum. Jechak Dajczer. Warsz. 1920 s. 94.

l i t e w.: *Paišiniai anglimis*. Gyvenimo bru-ožai. Tłum. I-tis. *Ūkininkas* 1890 nr 3. – *Krúvina teysybė*. Gyvenimo bruožai. [Szawle] 1928 s. 79.

ł o t e w.: *Zeema stahstipi*. Raksti. *Leepajä* 1895 (751a). – *Daba un dsihwe*. *Leepajä* 1895. – *Cemal audes ogles zimejum*. Tłum. L. Skalbe, w: *Kopoti raksti t. 19*. Ryga 1935 (752).

ł u ż y c.: *Skici z wuhlom*. Tłum. A. Nawka. *Nowa Doba* 1979 nr 134-185.

m a c e d o Ń.: *Skici naertani so jaglen*. Tłum. F. Dimevski, N. Lukomska. *Skopje* 2012 s. 234.

n i d e r l.: *Vluchtigse schetsen*. Tłum. J.L. Teengs, w: *Verhalen*. Hasselt 1960 (756).

n i e m.: *Natur und Leben*. Tłum. i wstępt.: „Aus dem Polnischen übertragen und beantwortet” P. Löbenstein, w: *Dorfgeschichten*. Lipsk 1881; toż: Lipsk [ok. 1917] s. 115; toż: Lipsk 1922 s. 143 (758). – *Kohlenzeichnungen*. *Dorfgeschichten*. Tłum. T. Kroczeck. Berlin 1903 s. 85. – „*Kohleskizzen*” oder ein Epos mit dem Titel „Was in Schafskopf geschah”. Tłum. V. Körner, w: *Meistererzählungen*. Zurich 1986 (797).

S k r ó t.: Ch.B. Hermann: *Der Dorfschreiben*. Berlin 1893 s. 32.

p o r t u g.: *O senhor secretario*. Tłum. I. S. Caramalho. *Lizbona* 1943. – *O senhor secretario*. Tłum. J. Daustee. *Rio de Janeiro* ok. 1946. – *O senhor secretario* [zbiór]. Tłum.: *Conceicao Cordeiro*, Ana C. Guerreiro, Solino Caramalho. *Lizbona* 2004. *Nova Europa. Polonia I* (806).

r o s.: *Eskizy uglem*. [Tłum. R.I. Siemientkowskij]. *Otieczestwiennyje Zapiski* 1880 nr 6 s. 515-566 i odb., Petersb. 1881; toż w: R.I. Siemientkowskij: *Polskaja biblioteka*. Petersb. 1882 s. 83-142. – *Nabroski uglem*. *Iz prirody i žyżni*, w: *Zapadnorusiec* [antologia]. Kijów 1880 t. 1 s. 1-60. – *Očerki uglem*. Tłum. F.W. Dombrowskij, w: *Sobranije soczinienij t. 2*. Kijów 1894 s. 281-354 (814); toż w: *Połnoje sobranije soczinienij t. 1*. Kijów 1898 s. 309-339; toż: 1907 (818). – *Eskizy uglem*. Tłum. Je. Ł. Karłowa, w: *Połnoje illustrirowannoje sobranije soczinienij t. 12*. Petersb. 1902 s. 104-153 (829); toż w: *Połnoje sobranije soczinienij t. 2*. Petersb. 1912 s. 81-122 (844). – *Eskizy uglem*. Tłum. W.M. Ławrow, w: *Powiesti i rasskazy t. 2*. Moskwa 1906 s. 1-52 (837). – *Nabroski uglem*. Tłum. E. Puszczinskaja, w: *Sobranije soczinienij t. 1*. Moskwa 1914 s. 161-208 (848). – *Eskizy uglem*. Tłum. pod red. Je. M. Riftiny, w: *Rasskazy*. Moskwa 1948 s. 89-150 (851); toż w: *Powiesti i rasskazy*. Moskwa 1949 s. 152-214 (852); toż w: *Rasskazy*. Psków 1951 s. 89-150 (854). – *Nabroski uglem ili epopeja pod nazwaniem „Czto proischodilo w Baraniej Gotowie”*. Tłum. Je. Karłowa, w: *Powiesti i rasskazy*. Moskwa 1957 s. 177-241 (858); toż w: *Janko-muzikant*. *Rasskazy*. Moskwa 1974 s. 13-95 (859); toż w: *Sobranije soczinienij t. 1*. Moskwa 1983 (860); toż w: *Biez dogmata*. Moskwa 1989 (861). – Tłum. A.I. Eppel, K. Starosielskaja, w: *Sobranije soczinienij... t. 1*. Moskwa 1997 (866).

r u m.: *Victimă*. Tłum. Hussar. *Adeverul*, Bukareszt ok. 1895. – *Natură și viață*. Tłum. I.C. Panțu. *Adeverul*, Bukareszt przed 1901; toż w: *Novelle*. Bukareszt 1901 (867). – *Eterna victimă*. Roman. Tłum. C.A.I. Ghica. Bukareszt 1929 s. 111. *Bibl. Eminescu 6-7*. – *Schițe in cărbune*. Tłum. S. Nădejde, w: *Viață la sate*. Bukareszt 1908 (868). – *Din viață poporului*. Tłum. W. Ghil, w: *Nouvele*. Bukareszt 1912, 1914 (870). – *Eterna victimă*. Roman. Tłum. N. Rădulescu-Niger. Bukareszt 1920; toż: 1922 (873). – *Schiță in cărbune*. Tłum. C. Petrescu, T. Holban, w: *Nouvele*. Bukareszt 1948, 1960 (874); toż w: *Pentru pîine*. Bukareszt 1953, 1955 (875); toż w: *Paznicul farului*. Bukareszt 1987 (877).

s e r b.: *Crtime ugljenom*. Tłum. Nikola Manojlović-Rajko. *Strážilovo* 1886 nr 33-41; toż: *Nowy Sad* 1887; toż w: *Pripovetke*. *Nowy Sad* 1887, 1888 (879). – *Skice ugljenom*. Tłum. S. Subotin, w: *Pripovetke*. *Nowy Sad* 1950 (882).

s ł o w a c.: *Črty uhlem*. Tłum. M. Stano, w: *Vyber z dela t. 1*. *Novely*. Bratysława 1953 (886).

s ł o w e ń.: Črtice z ogljem. Tłum. Podrawski [P. Miklavec]. Gorica 1902 (888). – Črtice z ogljem. Tłum. J. Moder, w: Zghodnje novele. Ljubljana 1979 (893).

s z w e d z.: Kolteckningar. Tłum. L.Br., w: Noveller... Sztokholm 1890 (894). – Kolteckningar. Tłum. E. Wester. Sztokholm 1903 (898).

u k r a i ń.: Malunky wuhlem. Tłum. I. Belej i S. Krut [właśc. T. Wasylewskyj]. *Dilo* 1877, Dod. Literackij; toż w: Z cuzych zilnykiw. Lw. 1885. – Eskizy wuglem abo Epopeja pid nazwoju „Szczó dijaloś u Baranjaczij holowi”. Tłum. S. Kowhanjuk, w: Nowiely. Kijów 1975 (903).

w ę g.: A falu jegyzője. Beszély. Tłum. M. Latkóczy. *Ország Világ* 1883. – Dráma a falun. Kisregény. Tłum. H. Illosvai. Budapest 1903 (908). – Széznázlatok. Falusi tragédia. Tłum. J. Tomcsányi. *Nemzeti Kultúra* 1915, toż: Budapest 1916 s. 101, *Olcso könyvtár* nr 823-824. – Szénrajz. Tłum. I. Mészáros, w: Valogatott elbeszélések. Budapest 1956 (910). – Szénrajz. Tłum. G. Kerekes. Bukareszt 1957.

w ł o s.: Schizzi col Carbone. Tłum. M. Olaszewska. *Gazetta dell'Emilia*. 1890, appendice. – Abbozzi a carbone. Scene della vita polacca alla campagna. Tłum. G. Biffi. Mediolan 1900 s. 83, *Biblioteca Universale* 268; toż: Mediolan [1923]. – Tłum. T. Zucconi, w: Natura e vita. Florencja [1900?], 1901, 1923 (923). – Schizzo a carbone. Tłum. D. Ciampoli, w: Nouvelle. Città di Castello 1900 (924). – Schizzi a carbone. Tłum. M. Karklina, w: L'Organista di Ponikla. Turyn 1932 (939). – Schizzi a carbone. Tłum. C. Agosti-Garosci, w: Il guardiano del faro... Mediolan 1953 (944); toż w: H. Sienkiewicz. Premio Nobel 1905. Rzym 1970 (947). – Schizzi a carbone. Oprac. A. Zoina [wg tłum. M. Karkliny]. Palermo 1993 s. 100. *Il Castello* 63.

47. Selim Mirza. Powst. wrzesień 1876, Anaheim.

P i e r w o d r.: Z życia i natury. Przez Litwosa. III. Selim Mirza. *Gaz. Pol.* 1877 nr 143 z 2 VII – 151, 154-165.

P r z e d r.: Pisma t. 4. Warsz. 1901 (477). – Selim Mirza. *Praca*, Pozn. 1903 nr 5-13. – Pisma t. 76. Warsz. 1905 (476). – Selim Mirza. *Gaz. Pol.*, Chicago 1906 nr 3-11. – Pisma t. 35. Lw. 1931 (494). – Nowele t. 2. Lw. 1936 (499). – Selim Mirza. Lille 1938 s. 68. *Wiarus Polski*. – Paryż. 1946 s. 39. *Bibl. Sztańd. Pol.* – Mała trylogia. Chicago ok. 1947 (522). – Dzieła t. 4. Warsz. 1949 (527). – Wybór pism t. 2. Warsz. 1954 (547).

– Stary sługa. Oprac. T. Jodelka. Warsz. 1956, 1957, 1962, 1978 (550). – Nowele t. 2. Warsz. 1964 (555). – Pisma wybrane t. 2. Warsz. 1976, 1987, 1989, 1991 (562). – Nowele t. 2. Warsz. 1978 (563). – Stary sługa. Szczec. 1986 (471). – Nowele wybrane. Rzesz. 1991 (579). – Nowele wybrane. Warsz. 1999 (601). – Nowele wybrane. Warsz. 2000 (604). – Nowele i opowiadania. Warsz. 1999, toż: 2004, 2006 (600).

P r z e k ł a d y:

a l b a ń.: Mirsija Rilindja. Pristina 1964.

a n g.: Selim Mirza. Tłum. M. Lipiński, w: The little trilogy. New York 1995 (637).

c z e s.: Selim Mirza. Tłum. J. Hudec, w: Drobne spisy t. 7. Praha 1901 (668). – Selim Mirza. Tłum. J.J. Langner. Praha 1901 s. 100, *Světová knihovna t. 131*. – Selim Mirza. Tłum. V. Kredba, w: Sebráné spisy t. 10. Praha 1928 (676). – Selim Mirza. Tłum. H. Teigová i K. Málek, w: Strážce majáku. Praha 1956 (684); toż w: Spisy t. 11. Praha 1975 (685).

f i ń.: Sissipäällikkö. Kohtauksia rankalaissakaisesta sodasta Kirjoittanut. Tłum. F. Borg. Hämeenlinna 1912 s. 128.

n i d e r l.: Selim Mirza. Tłum. L.J. Teengs, w: Verhalen. Hasselt 1960 (756).

n i e m.: Selim Mirza. Eine Erzählung aus dem deutsch-französischen Krieg. Tłum. S. Horowitz. Berlin 1908 s. 84.

r o s.: Selim Mirza. Tłum. A. Damanskaja. *Więstnik Inostrannoj Literatury* 1902 nr 2 s. 39-84. – Selim-Mirza, w: Junoszeskije proizwiedienija. Kijów 1902 s. 33-63 (825). – Selim Mirza. Tłum. W. Ławrow, w: Powiesti i rasskazy. Moskwa 1906 t. 2 s. 160-216 (837).

r u m.: Selim Mirza. Tłum. S. Velea, w: Hania. Bukareszt 1986, 1991 (876); toż w: Paznicul farului. Bukareszt 1987 (878).

s e r b.: Selim-Mirza. Tłum. P. Wujčić. Belgrad 1967 (883).

s ł o w e ń.: Selim Mirza. Tłum. J. Moder, w: Zgodnje movele. Ljubljana 1979 (893).

s z w e d z.: Selim Mirza. Tłum. A. Jensen. *Stockholms Dagblad* 1906. – Selim Mirza. Novell. Tłum. E. Wester. Sztokholm 1909 s. 107.

w ę g.: Örsegen. Epizód a porosz-francia háborúból. Tłum. K. Bányai. *Alkotmány* 1910.

48. Na przebój. Dramat w 5 a. Powst. VI-X 1876 Anaheim, niedruk., przerobiony w 1878 pt.: Na jedną kartę (69).

49. Szkice węglem. Cz. II. Powst. prawdop. X-XI 1876 Anaheim. Utwór niezachowany.

1877

50. Dramat amerykański. Powst. III-IV 1877
Sebastopol, Haywood, odnaleziony w 1954.

Autogr. fragm. Ossol. sygn. 12.583/II, s. 22; mf
BN 36572, niedruk.

51. Z drugiej półkuli. (List Litwosa). Powst.
V 1877 San Francisco.

P i e r w o d r.: [Wstęp od Redakcji. Przyroda;
Bezpieczeństwo; Miasta i biznes; Żydzi w Ame-
ryce]. *Kur. Codz.* 1877 nr 148 z 7 VII.

Przedr.: *Dzieła* t. 42. Warsz. 1950 s. 222-226
(527). – Listy z podróży do Ameryki. Warsz.
1956, toż: [bez Wstępu] Warsz. 1986 (548). –
Listy z podróży do Ameryki. Korespondencja
z San Francisco. Polacy za Oceanem. *Gł. Semin.*
Zagr. 1957 nr 1. – Listy z podróży do Ameryki.
Kalifornia, dnia 20 sierpnia 1877 r. *Płomyczek*
1985 nr 6. – Pisma wybrane t. 4. Warsz. 1978,
1988, 1989, 1991 (562). – Listy z podróży do
Ameryki. Warsz. 2004 (611).

**52. Wystąpienie pani Heleny Modrzejew-
skiej** na scenie angielskiej w San Francisco, Cal.
[ifornia]. Dnia 20 sierpnia 1877 r. Koresponden-
cja Litwosa. Powst. 21 VIII 1877.

P i e r w o d r.: [Afisze; Aplauz widzowi; Panna
Eytinge; Reakcja gazet; Marzenia o Warszawie].
Gaz. Pol. 1877 nr 203 z 17 IX – 205.

Przedr.: Pisma t. 79. Warsz. 1906 (476). – Pier-
wsze występy Heleny Modrzejewskiej w Ameryce.
Dwie korespondencje H. Sienkiewicza wysła-
ne ze San Francisco do jednej z warszawskich
gazet w końcu sierpnia 1877 r. Chicago, nakł.
W. Dyniewiczza, 1906 s. 32. – Fragm. pt.: Pier-
wszy występ H. Modrzejewskiej w San Francisco.
Tyg. Il. 1909 nr 17. – [Fragm.] *Dz. Chicag.* 1909
nr 95. – Pierwszy występ H. Modrzejewskiej
w San Francisco w „Adryannie Lecouvreur”.
Przyszłość, Chicago 1942 nr 1. – *Dzieła* t. 42.
Warsz. 1950 (527). – Listy z podróży do Ame-
ryki. Warsz. 1956 (548). – Pisma wybrane t. 4.
Warsz. 1978, 1988, 1989, 1991 (562). – [fragm.]
Płomyczek 1985 nr 6 s. 12-14. – Listy z podróży
do Ameryki. Warsz. 2004 (611).

53. Poland and Russia. The Czar's Govern-
ment in Poland and on the Danube. Powst. przed
5 IX 1877 w jęz. pol.

P i e r w o d r. a n g. w tłum. H. Modrzejewskiej
[i Jo Tucholskiej] w *The Daily Evening Post*, San
Francisco z 8 IX 1877.

Rekonstrukcja tekstu pol. w art.: Jacek Buko-
wiecki [J. Krzyżanowski] pt.: Pierwszy artykuł
polityczny H. Sienkiewicza (Rząd carski w Pol-
sce i nad Dunajem; Stosunki historyczne Pol-
ski i Rosji; Obecny stosunek Rosji do polityki

europejskiej; Tak zwana emancypacja chłopów
polskich; Uznanie dla polskich rewolucjonistów;
Kultura grecka a łacińska itd.[!]. Art. napisany
specjalnie dla [*The Daily Evening Post*] przez
dziennikarza polskiego). *Wiadomości*, Londyn
1965 nr 4 z 24 I s. 1-2.

54. List Litwosa. San Francisco, 9 września.
1877.

P i e r w o d r.: [Polscy Żydzi w Ameryce; H. Mo-
drzejewska; W Maripozie; Amerykańskie kobie-
ty; Demokracja amerykańska i narodowości].
Kur. Codz. 1877 nr 223 z 10 X – 224.

Przedr.: *Dzieła* t. 42. Warsz. 1950 (527). – Listy
z podróży do Ameryki. Warsz. 1956, 1986 (548).
– Pisma wybrane t. 4. Warsz. 1878, 1988, 1989,
1991 (562). – Listy z podróży do Ameryki. Warsz.
2004 (611).

P r z e k ł a d a n g. [fragm.]: Tłum. H.B. Segel,
w: *Stranger in our Midst. Images of the Jew in
Polish literature.* Londyn 1996 s. 99-101.

55. Korespondencja Litwosa z San Francisco.
Powst. IX 1877.

P i e r w o d r.: [Ofelia w polskim języku. Wraże-
nie. Opinia dzienników. Z San Francisco do New
Yorku. Owacje. Panna Eli Wilton. „Golden Era”.
„Rachel czy Ristori”. Zamówienia. Popyt na pol-
skie sztuki. Polemika z „Chronicle”. Adres i dary
prasy. Oda Hintona. Panna Rosa Eytinge. Artyści
i artystki tutejsze. Układy w sprawie powrotu].
Gaz. Pol. 1877 nr 225 z 12 X.

Przedr.: Pisma t. 79. Warsz. 1906 (476). – *Dzie-
ła* t. 42. Warsz. 1950 (527). – Listy z podróży do
Ameryki. Warsz. 1956, 1986 (548). – Pisma wy-
brane t. 4. Warsz. 1978, 1988, 1989, 1991 (562).
– Listy z podróży do Ameryki. Warsz. 2004 (611).

56. List Litwosa. San Francisco. Powst. 18
grudnia 1877.

P i e r w o d r.: *Kur. Codz.* 1878 nr 10-11 z 12-14
I. [San Francisco. Sierra Nevada. Virginia City.
Wydobywanie złota. Zwiedzanie kopalni. James
Littre. Mormoni. „Murdelion” Kaczkowskiego.
Modrzejewska].

Przedr.: *Dzieła* t. 42 s. 207-221 Warsz. 1950
(527). – Listy z podróży do Ameryki. Warsz.
1956, 1986 (548). – Pisma wybrane t. 4. Warsz.
1978, 1988, 1989, 1991 (562). – Listy z podróży
do Ameryki. Warsz. 2004 (611).

**57. Osady polskie w Stanach Zjednoczo-
nych.** Powst. XI-XII 1877, San Francisco.

P i e r w o d r.: Osady polskie w Stanach Zjed-
noczonych. Ogólna cyfra ludności polskiej.
Cyfry podawane przez gazety. Ludność wiej-
ska i miejska. Główne ogniska. Towarzystwa,

szkoły i kościoły. Znaczniejsze osady. Parafie. Nowowznoszone kolonie. Waren-Hoino i Nowy Poznań. Barzyńscy i Dyniewicz. Charakter ogólny emigracji. Przewaga duchowieństwa. Dobre i złe strony wpływu. Połączenie ogólne niemożliwe. Gazety. Wydawnictwa. Księgarnie. *Prz. Tyg.* 1878 nr 3 z 20 I – 6 [podp.: Litwos].

Przedr.: Pisma t. 80. Warsz. 1906 (476). – Dzieła t. 42. Warsz. 1950 (527). – *Fragm. pt.: Wśród polskich emigrantów*, w: H. Sienkiewicz o Ameryce. Warsz. 1953 (548). – Listy z podróży do Ameryki. Warsz. 1956, 1986 (548). – Pisma wybrane t. 4. Warsz. 1978, 1988, 1989, 1991 (562). – Listy z podróży do Ameryki. Warsz. 2004 (611).

58. Komedya z pomyłek. Szkic z życia amerykańskiego. Napisał Litwos. Powst. XI-XII 1877, San Francisco.

P i e r w o d r.: *Gaz. Pol.* 1878 nr 25 z 30 I – 28. Przedr.: *Tydz. Pol.* 1879 t. IX nr 47-48. – Pisma t. 3. Warsz. 1880, 1881, 1884, 1889, 1896, 1901, 1903, 1911 (471). – Pisma t. 12. Warsz. 1899 (476). – Komedya z pomyłek. (Szkic z życia amerykańskiego). *Figlarz*, Krak. 1916 nr 3-4. – Komedya z pomyłek. *Ognisko*, Parana 1926 nr 252-255. – Dzieła t. 3. Warsz. 1948 (527). – O Ameryce. Warsz. 1953 s. 76-90 (548). – Wybór pism t. 2. Warsz. 1954, 1955 (547). – Nowele t. 1. Warsz. 1964 (555). – Pisma wybrane t. 2. Warsz. 1976, 1987, 1989, 1991 (562). – Nowele t. 2. Warsz. 1978 (563). – Ta trzecia i inne opowiadania. Warsz. 1991 (580).

A d a p t. f i l m. i TV: scenariusz J. Hen, reż. J. Zarzycki, Prod. Studio Filmowe „Iluzjon” 1967, 1968.

P r z e k ł a d y:

a n g.: A Comedy of Errors. Tłum. J. Curtin, w: Yanko the Musician. Boston 1893, 1895 (622). – A Comedy of Errors. Tłum. I. Young, w: For Daily Bread. Filadelfia 1898 (626). – A Comedy of Errors. Tłum. H. E. Kennedy i Z. Umińska, w: Tales. Londyn 1931 (632). – A Comedy of Errors. Tłum. M.M. Coleman [?], w: Western septet. Cheshire 1973 (634); toż w: Selected Tales. Miami 1979 (635).

b i a ł o r u s.: Kamedyja pamyłak. Tłum. H. Maszara, w: Apawjadanni. Mińsk 1935 (639).

c z e s.: Komedia z omyłů. Náčrtek z amerického života. Tłum. F.Š. Lipanský. *Světozor* 1882 nr 18-19. – Komedia z pomyłek. Škice ze života amerického. Tłum. C.T. Kroměřížské Noviny 1885 nr 78, 80, 82, 83. – Mýlka. Americká povídka. Tłum. V.B. S-ý. *Zábavné Listy* 1887 nr 26. – Komedia z omyłů. Tłum. J. Rozvoda, w: Drobné spisy t. 8. Praha 1901 (668). – Kome-

die z omyłů. Tłum. J.J. Langner, w: Listy z cest t. 4. Praha 1901 (670). – Komedia z omyłů, črta z amerického života. Tłum. V. Kredba, w: Sebráné spisy t. 15. Praha 1929 (679).

d u ň.: An comedy Errors. Tłum. J. Grove, w: Fra Weuichselfloden... Kopenhaga 1891 (689).

f r a n c.: Faute de se comprendre. Esquisse de moeurs americaines. Tłum. W. Mickiewicz. *Revue Universelle Internationale*, Paryż 1885 nr 23 z 1 III. – La comédie des erreurs. Esquisse de la vie américaine. Tłum. M-me F. Kallenbach. *La Quinzaine* 1900 z 16 VII; toż odb.: La Chapelle Montigeon 1900 s. 18. – Les deux épiciers. Tłum. P. Luguët, w: Une idylle dans la prairie. Paryż 1902 (708). – La comédie des erreurs. Tłum. V. Bugiel w: Chefs d'oeuvre. Paryż 1923 (713).

g r u z i ň.: Szecdomata komedia. Tłum. z ros. Nata Nacwaladze. *Kartuli Bibl.*, Tyflis 1883 nr 9-10. – Tłum. Wasili Bibilezwili. *Kwali*, Tyflis 1893 nr 14-16.

h i s z p.: Comedia de equivocaciones. Tłum. J. Estramy. Madryt [ok. 1941]. – Una comedia de errores. Tłum. A. Lázaro Ros, w: Obras escogidas t. 2. Madryt 1958, toż: 1969 (736).

k a t a ł o ň.: Una comedia de les equivocacions. Tłum. C. Riba, w: Bàrtek el vencedor. Barcelona 1922 (746), toż: Barcelona 1937?; toż w: L'Àngel. Barcelona 1936 (747).

l i t e w.: Apsirikimų komedija. Atsitikimas iš amerikonoško gyvenimo. Tłum. Lapsaus Vaikas [Petras Tumasonis]. Chicago 1906 s. 32, toż: 1907.

ł o t e w.: Komedija aiz parpratuma. Amerikānu dzives asejums. Tłum. V. Dzeltiņš, w: Kopoti raksti t. 24. Ryga 1936 (752).

n i e m.: Eine Komödie der Irrungen. *Politik*, Praha 1897 nr 183 (z 4.VII) s. 1-6. – Eine Komödie der Irrungen. Tłum. B.W. Segel. Berlin 1901 (767). – Die Komödie der Irrungen. Tłum. J. Praun, w: Ums liebe Brot. Einsiedeln 1901 (768). – Eine Komödie der Irrungen. Tłum. S. Goldenring, w: Gesammelte Werke [t. 2]. Berlin [ok. 1901]; toż: Berlin [ok. 1907, 1909] (766). – Eine Komödie der Irrungen [tłum. S. Goldenring?]. Berlin 1905 (779). – Die Komödie der Irrungen. Deutsch-amerikanische Humoreske. Tłum. J. Praun. Einsiedeln 1916; toż: 1919 (790). – Eine Komödie der Irrungen. [Tłum. S. Goldenring], w: Gesammelte Werke t. 8. Berlin 1920 (791).

n o r w.: Bilder fra. Livet i Amerika. Tłum. I. Digernes, w: Fyrwokteren. Oslo 1954 s. 133-153 (799); toż w: Sahem. Oslo 1968 (800).

r o s.: Oszibka. Eskiz iz amerikanskoj žyżni. Tłum. W.M.L. [W. Ławrow]. *Russkaja Mysl*, Moskwa 1881, nr 12 s. 340-351; toż w: Amie-

rikanskije oczerki i rasskazy. Moskwa 1883 t. 2 s. 311-335 (812). – Kartinka iz žyżni amierikancew. Powiest'. *Kijewlanin* 1882 z 1. I, s. 1-4. – Komiedija oszybok. Amierikanskij eskiz. Tłum. W.I. Wiesielowskij. *Iziaszcznaja Litieratura* 1883 nr 5 s. 138-256. – Komiedija oszybok. Oczerk iz amierikanskogo byta. *Russkije Wiedomosti* 1884 z 29 V – 30 V; toż: *Orłowski Wiestnik* 1884 nr 149-152. – Oszybka. Rasskaz. *Niwa*, SPetersb. 1885 nr 25. – Komiedija oszybok. Oczerk iz amierikanskij żyżni. *Nowosti Dnia* 1887 z 22 III. – Komiedija iz za oszybki. Tłum. F.W. Dombrowskij, w: *Sobranije soczinienij t. 9*. Kijów 1895 s. 425-440 (814); toż w: *Połnoje sobranije soczinienij t. 5*. Kijów 1899 s. 223-230; toż: 1907 (818). – Komiedija iz za oszybok. Oczerk iz amierikanskij żyżni. Tłum. Je.Ł. Karłowa, w: *Połnoje illustrirowannoje sobranije soczinienij t.15*. Pisma iz Amieriki. Petersb. 1902 s. 106-117; toż jako oddzielna edycja, Petersb. 1902 (827, 829). – Komiedija oszybok. Kartinka amierikanskij żyżni. Tłum. M. Abkina, w: *Rasskazy i oczerki*. Moskwa 1952 s. 98-113 (855); toż w: *Powiesti i rasskazy*. Moskwa 1957 s. 242-257 (858); toż w: *Sobranije soczinienij t. 1*. Moskwa 1983, toż: 1998 (860, 866).

s ł o w a c.: Niedorozumienie. Tłum. I. Buday. *Národnie Noviny*, Turčiansky Sv. Martin 1903 nr 16.

s ł o w e Ń.: Poroka po pomoti. Slika iz amierikanskega žyženija. Tłum. Podravski [P. Miklavec], w: *Črtice z ogljem*. Gorica 1902 (888). – Burka z mesnjav. Crtica iz amierickego žyženija. Gorica 1933. – Komiedija zmešniav. Tłum. J. Moder, w: *Izbrana dela t. 12*. Ljubljana 1975; także jako odrębna edycja, s. 413 (891, 892).

s z w e d z.: Nya dagligt Allehanda. Tłum. E. Wester. *För Svenska Hem* [ok. 1899]; toż w: Bartek Segraren. Sztokholm 1899 (896). – En villfarelseruas komedii. Tłum. F. Jönsson, w: Bartek Segraren. Malmö 1930 (900).

v o l a p ũ k: Bőf pölamas. Tłum. A. Rylski. Lipsk 1888 (906).

w ę g.: Tévedések komédiája. Elbeszélés az amerikai életből. *Magyar Szemle* 1885?, 1899. – Tévedések vigjátéka. *A Het* 1901; toż w: *Ut kövessük és egyéb elbeszélések*. Budapest 1901 (907). – Félreértés. Elbeszélés. Tłum. Sz. Jambor. *Magyar Szemle* 1903. – Tévedések vigjátéka. Tłum. I. Tarsulat, w: *Kisebb elbeszélések t. 1*. Budapest 1904 (909). – Fűszer és szerelem. Elbeszélés. Tłum. I. Takáts. Budapest [1943] s. 32, *Modern Könyvkiadó*. – Tévedések vigjátéka. Tłum. I. Mészáros, w: *Valogatott elbeszélések*. Budapest 1956 (910).

w i e t n a m.: Tłum. Le Ba Thu w tyg. lit. po 1966 r.

w ł o s.: La commedia degli equivoci. Bozzetto della vita americana. Dal volapük di A.R. von Rylski. Tłum. Angelo Ferretti. Reggio nell'Emilia 1888 s. 29. – La commedia degli equivoci. Tłum. D. Ciampoli, w: *Novelle*. Citta di Castello 1900 (924). – La commedia dei „qui pro quo”. Tłum. Maria Rygiel. Progresso Italo-Americano, New York 1902. – La commedia degli errori. Tłum. M. Karolina, w: *L'Organista di Ponikla*. Turyn 1932 (939). – La commedia degli errori. Tłum. Enrico Damiani, w: *Novellieri slavi*. Rzym 1946 s. 417-426.

59. Chińczycy w Kalifornii. Powst. XI-XII 1877, San Francisco.

P i e r w o d r.: Chińczycy w Kalifornii San Francisco. Dzielnica chińska. Sklepy. Widok ulic. Świątynie. Wnętrze świątyni. Posąg Buddy. Modlitwy. Buddaizm. Przyczyny rozszerzenia się buddaizmu w niższych warstwach narodów azjatyckich. Nirwana. Stopniowe skażenie buddaizmu. Ogólny jego charakter. Różnica w Indostanie a w Chinach. Praktyczność Chińczyków. Niepowodzenie propagand chrześcijańskich. Teatr chiński w San Francisco. Sztuka z dalszym ciągiem. Domy gry. Domy tymczasowego przytułku. Policja i Chińczycy. Moralność. Brak kobiet. Poliandria. Kompanie chińskie. Monopol. Najem równy niewolnictwu. Postrach. Co robią Chińczycy? Ludność miejska i wiejska. Ogrody warzywne na krańcach San Francisco. Najemnicy chińscy w gospodarstwie ogrodowym. Ludność górnicza. Nędza jej. Klemy górnicze. Ludność miejska. Wszelkie rodzaje postug. Spadek cen. Praca Chińczyków. Pożytki ich. Złe strony. Konkurencja z ludnością białą wyrobniczą. Agitacja antychińska. Rozruchy w San Francisco. Meetingi. Prasa w kwestii chińskiej. Drobnicy kupcy, drobnicy przemysłowcy. Chińczycy i prawo obywatelstwa. Ograniczony przyływ białej emigracji. Pierwiastek antydemokratyczny. Środki powstrzymujące żółtą emigrację. Komisarz chiński. Zakaz wywożenia zwłok. Kwestia chińska w stosunku do ogólnej konstytucji Stanów. Przyszłe niebezpieczeństwo. Kongres. *Gaz. Handl.*, Warsz. 1878 nr 16 z 19 I, 18, 21, 22, 24 [podp. Litwos].

Prze dr.: *Dziela t. 42*, s. 314-337. Warsz. 1950 (527). – *Fragm. pt. Chińczycy w Kalifornii*, w: H. Sienkiewicz o Ameryce. Warsz. 1953 s. 46-51 (540). – *Pisma wybrane t. 4*. Warsz. 1978, 1988, 1989, 1991 (562).

1878

60. Do Pyrry [inc.: „Jakż to chłopiec wonnościami złany...”]. Oda z Horacjusza I, 5. Powst. IV 1878, Paryż (?); zob. też red. II z r. 1908 (355). Autogr. był w zbiorach S. Dembego.

P i e r w o d r.: *Nowiny* 1878 nr 20 z 29 IV [podp.: H.S.].

Przedr.: Pisma t. 80. Warsz. 1906 s. 119 (476). – *Czas* 1916 nr 268. – *Kraj*, Leszno 1916 nr 159. – *Dz. Nar.*, Piotrk. 1916 nr 298. – *Ze zbiorów S. Dembego. Tyg. Il.* 1916 nr 50 s. 597. – Pisma zapomniane ... Lw. 1922 s. 466 (489). – *Dzieła t. 40.* Warsz. 1950 s. 17 (527).

61. Listy Litwosa z Wystawy Paryskiej [do *Gazety Polskiej*].

I. Środa, 2 maja r. 1878. Otwarcie wystawy. Widok Paryża. Ruch uliczny. Trocadéro. Dziedziniec. Gmachy główne. Roboty i ich pośpiech. Wystawa otwarta, ale nie skończona. Uroczystość otwarcia. Pogoda. Deputacja. Marszałek i goście zagraniczni. Mowy. Okrzyki. Iluminacja w mieście. Republikańskie i monarchistyczne. St. Germain. Dzienniki. Radość ogólna. Komplementa. Gniewy.

P i e r w o d r.: *Gaz. Pol.* 1878 nr 103-105 z 6-9 V.

II. Paryż, 12 maja r. 1878. Pogłoski o wystawie w Berlinie. Niemcy w Filadelfii. Wszyscy oprócz Niemców. Istotne powody. Moralna klęska. Francuzi wobec przyszłej wystawy. Francuzi i Anglicy. Romans przez Kanał. Grzeczność francuska. Nowy Babilon. Bulwary wieczorem. „Noce paryskie”. Pozostałości. Gdzie szukać demokracji i rzeczypospolitej. Nowe powiewy. Ceny idą w górę. Mieszkania i restauracje. Fiakry. „Hernani” i Sarah Bernhardt. Fotografie. Wystawa. Daleko do końca. Oddziały: chiński i japoński. Oddziały angielskich kolonii. Skarby księcia Walii. Liryzm dzienników. Malowniczość pawilonów. Odlew gipsowy doktora Levitoux. Zadość przyzwoitości. Koldra. Goście z Królestwa. Dzienniki o wystawie.

P i e r w o d r.: *Gaz. Pol.* 1878 nr 114, 116, 117 z 21, 23, 24 V.

Przedr. całości: Pisma t. 80. Warsz. 1906 (476). – *Dzieła t. 44.* Warsz. 1950 (527).

62. Listy z Paryża [do *Nowin*].

I. Mylne wiadomości. Trocadéro. Historia Trocadéro i panny Davioud. Circus Maximus. Gwałt o gmach. Plany urzeczywistnione. Główna budowla. Kolumnady. Styl. Wszyscy zadowoleni. Cel dopięty. Wodospad z pałacu. Marszałek i koronowani goście. Mowa ministra handlu. Rzeczpospolita tryumfuje. Dzienniki monarchiczne. Odpowiedź marszałka. Wystawa. Gmach główny. Pawilony. Wystawa otwarta, ale nie skończona.

Uroczystość w Paryżu. Chorągwie i iluminacja. Niezadowolenie monarchistów. Pomyślny wróżby. P i e r w o d r.: *Nowiny* 1878 nr 22 z 12 V [podp.: H.S.].

II. Kłopoty korespondenta. Korespondent „Chicago Times”. Komedia z pomyłek. Wystawa. Miasto środkowe. Wrażenie z fantazji. Pawilony sztuk pięknych. Nasi malarze. Rozrzuceni. Przed Matejką. Niemcy. Wyznania księcia Hohenlohe. Prawdziwe przyczyny. Bankiety. Uroczystość Voltaire’a. Dzienniki monarchiczne i republikańskie. Artykuły Jenerała Türr. Klerykalizm we Francji. Niedoszłe przymierza. Rzeczpospolita i jej rzeźnicy. Za wiele gadaniny. Dalszy ciąg „Burzy”. Kaliban w pojęciu Renana. Kto jest Renan.

P i e r w o d r.: *Nowiny* 1878 nr 23 z 19 V, b.p.

Przedr. całości: Pisma t. 80. Warsz. 1906 (476). – *Dzieła t. 44.* Warsz. 1950 s. 60-80 (527).

63. Listy Litwosa z Paryża [do *Gaz. Pol.*].

I. Salon z r. 1878 [Francuzi a Niemcy. Artyści i talenty. Sztuka i obrazy na wystawie w Paryżu]. P i e r w o d r.: *Gaz. Pol.* 1878 nr 136 z 18 VI, 137, 139-140.

II. Sto tysięcy franków nagrody [O wyścigach i pojazdach w Lasku Bulońskim. Defilada powozów ze znakomitościami Paryża. Zwycięstwo Anglii i smutek Francji].

P i e r w o d r.: *Gaz. Pol.* 1878 nr 143 z 27 VI – 144.

Przedr.: Pisma t. 80. Warsz. 1906 (476). – *Dzieła t. 44.* Warsz. 1950 s. 81-109 (527).

64. Kongres międzynarodowy literacki w Paryżu.

P i e r w o d r.: [Udział Polaków. Delegaci europejscy. Tantiemy literackie i dziennikarskie. Potęga pióra. Korsarstwo literackie i dziennikarskie. Prawa spadkobierców ludzi pióra. Uchwały Kongresu]. *Nowiny* 1878 nr 11 z 11 VII.

Przedr.: *Tydz. Lit. Artyst. Nauk. i Społ.*, Lw. 1878 nr 47. – Pisma t. 80. Warsz. 1906 (476). – *Dzieła t. 44.* Warsz. 1950 (527).

65. Z wystawy antropologicznej w Paryżu.

P i e r w o d r.: [Etnograficzne zbiory polskie w różnych pawilonach. Etnografia, ceramika i wykopaliska. Czaszki ludzkie i mózgi. Wyniki badań. Etnologia, antropologia i etnografia jako nauki. Pawilony różnych państw]. *Nowiny* 1878 nr 42 z 11 VIII, 44.

Przedr.: Pisma t. 80. Warsz. 1906 (426). – *Dzieła t. 44.* Warsz. 1950 (527).

66. Znad morza. Powst. IX 1878 Grandcamp. Koresp. z Francji, wysłana do *Gaz. Pol.*, niedruk., zaginiona.

1879

67. Z Paryża, przez Litwosa.

P i e r w o d r.: [Życie umysłowe Paryża i Francji po Wystawie Światowej. Spory o loterię i pieniądze. Propozycje z Hamburga. Znaczenie nauki we Francji. Collège de France i katedra literatury, jej profesorowie. Słowiańszczyzna i jej osiągnięcia. Romantyzm słowiański a francuski. Naturalizm francuski.]. *Gaz. Pol.* 1879 nr 14 z 14 I – 20.

P r z e d r.: Pisma t. 80. Warsz. 1906 (476). – Dzieła t. 44. Warsz. 1950 (527). – Fragn. w: Orzeszkowa. Sienkiewicz. Prus. O literaturze. Warsz. 1956 s. 189-198 (549).

P r z e k ł a d y:

c z e s.: List z Paryża. Tłum. J. Rozvoda, w: *Dojmy z cest.* Praha 1901 (666).

r o s.: Pis'mo iz Paryża. Tłum. F. Dombrowskij, w: *Sobranije soczinienij* t. 9. Kijów 1894 s. 284-295; toż w: *Połnoje sobranije soczinienij* t. 5. Kijów 1899, wyd. 2 1907 s. 153-158 (814, 818). – Pis'mo iz Paryża. Tłum. Je. Ł. Karłowa, w: *Połnoje ilustrirowannoje sobranije soczinienij* t. 15. Pet. 1902 s. 98-105 (829).

68. Z Paryża, przez Litwosa.

P i e r w o d r.: *Tydz. Pol.*, Lw., 1879 nr 8 z 23 III. s. 118-121 [są to fragmenty listów poprzednich potraktowane jako list samodzielny].

69. Na jedną kartę [tyt. pierwotny: **Na przebój**, powst. we Francji 1878]; Wersja zmieniona w r. 1879 pt. Na jedną kartę. Dramat w 4 aktach przez Litwosa. Kopia sporządzona obcą ręką dla teatru lwowskiego, na stronie ostatniej zezwolenie urzędowe z 26 III 1879 na wyst. w Krakowie, sygn. Ossol. 11353/I s. 1-238.

P i e r w o d r.: Na jedną kartę. Dramat w 5 aktach. *Niwa*, 1880/1881, t. XIX nr 145 z 24 XII 1880, nr 146 z I 1881, nr 149, s. 42-68, 136-156, 198-226, 309-326, 360-375. – Na jedną kartę. Fragment dramatu. Akt I sc. 5 i 6. *Kur. Warsz.* 1881 nr 1 z 1 I, s. 9-10. – Wyd. osobne: Na jedną kartę. Dramat w 5 aktach. Warsz. 1881 s. 120.

P r z e d r.: Pisma t. 5. Warsz. 1886 (471). – Pisma t. 36. Warsz. 1901 (476). – Dzieła t. 39. Warsz. 1951 (527).

W y s t.: marzec 1879 Lwów; styczeń 1880 Kraków; luty 1881 Warszawa; 1900 Poznań i nast. A d a p t. r a d i o w a: Oprac. M. Dąbkowska, reż. A. Pruski. Teatr Polskiego Radia, emisja 6 IX 1981 i nast.

P r z e k ł a d y:

a n g.: On a single card. Tłum. J. Curtin, w: *Sielanka.* Boston-Londyn 1898 s. 175-252 (627). – Win or lose. A Drama in Five Acts. Tłum. S.C.

de Soissons, w: *So Runs the World.* Londyn 1898 s. 153-190 (628).

c z e s.: Na jednu kartu. Drama v 5 jednáních. Tłum. L.C. Frič. Jičín 1881 s. 78. *Slovanské divadlo I*; toż: Praha 1881.

p o r t u g.: Vencer ou morrer. Dramma em 5 actos. Tłum. z włos. Cândido de Figueiredo. Lizbona 1901 s. 147.

r o s.: Na odnu kartu. Komedija w 5 diejstwiach. Tłum. F.W. Dombrowskij, w: *Sobranije soczinienij* t. 3. Kijów 1894 s. 167-240 (814); toż w: *Połnoje sobranije soczinienij* t. 1. Kijów 1898 s. 437-465, toż wyd. 2: 1907 (818). – Wsio na kartu. Drama w 5 diejstwiach. Tłum. A.I. Cziczagowa. *Tieatral*, Moskwa 1896 nr 99 s. 6-64. – Na odnu kartu. Drama. Tłum. M.L. de Walden, w: *Połnoje ilustrirowannoje sobranije soczinienij*, t. 18. SPetersb. 1902 s. 49-93 (829). – Na odnu kartu. Drama w 5 a., w: *Połnoje sobranije soczinienij* t. 8. SPetersb. 1912 s. 489-533 (844).

w ł o s.: Sopra una carta. Dramma. Tłum. D. Ciampoli. Rzym 1901. – Sopra una carta. Dramma in 5 atti ridotto pel teatro italiano da Gerolamo E. Nani. [wg tłum. D. Ciampoli]. *Nuova Antologia*, Mediolan 1901 III-IV; toż: Mediolan 1901 s. 154. – Vincere o perire. Dramma in 5 atti. Tłum. z ang. A.G. Corrieri. Mediolan 1901 s. 103. – Sopra una carta. Tłum. G. Guatteri. *La Nuova Rassegna Bibliografica Letteraria* 1906, IV. – Vincere o perire. Dramma. Mediolan [przed 1926].

70. Przez stępy. [Pierwotny tyt.: **Opowiadania kapitana Korwina**]. Powst. IX-X 1878 Paryż – III 1879 Warszawa.

A u t o g r.: fragm. pt. Liliana, Ossol. sygn. 13880/II.

P i e r w o d r. pt.: Przez stępy. Opowiadanie kapitana R. Spisał Litwos. *Gaz. Pol.* 1879 nr 146 z 3 VII – 159.

P r z e d r.: Przez stępy. Napisał Litwos. *Tydz. Pol.*, Lw. 1879 t. IX nry 25-33. – Pisma t. 4. Warsz. 1880, 1882, 1884, 1891, 1899, 1912, 1919 (471). – Pisma t. 14. Warsz. 1900 (476). – Przez stępy. Opowiadanie kapitana R. *Dz. Kuj.*, Inowrocław 1901, nr 218-251 (z przerwami). – *Zgoda*, Chicago 1903 nr 1-11. – *Górnoślązak* 1904 nr 76 i n. – Nowele t. 1. Warsz. 1905, 1917 (479). – Przez stępy. *Gaz. Opol.* 1917 nr 20-42. – Kościan 1924 s. 56. – Pisma t. 36. Lw. 1931 (494). – Przez stępy. Opowiadanie kapitana R. Warsz. 1932 s. 90 i wyd. nast. *BULiMS* 242. – Dzieła t. 3. Warsz. 1948 (527). – Nowele t. 1. Warsz. 1964 (555). – Przez stępy. Opowiadanie kapitana R. *Dz. Pol. i Dz. Żoł.*, Londyn 1974 nr 137-166. – Pisma wy-

brane t. 2. Warsz. 1976, 1987, 1989, 1991 (562). – Nowele t. 2. Warsz. 1978 (563). – Przez stepy. Warsz. 1980 (566).

A d a p t. r a d i o w a: Oprac. A. Lisowska-Niepokólczycka, reż. M. Kulesza. Emisja maj 1986, 1988.

P r z e k ł a d y:

a n g.: Lillian Morris of Boston. Tłum. J. Curtin w: Lillian Morris. Boston 1894 (623). – Across the Plains. Tłum. J. Curtin w: Sielanka. Boston 1898 (627). – Where World's Meet. Lillian Morris. Tłum. J. Ch. Bay. Chicago 1899; toż: Wstęp S.C. Soissons. Nowy Jork 1901 s. 216. – Across the Prairies. Tłum. E. Blackett, w: Tales. Londyn 1931 (632).

b i a ł o r u s.: W prerjach. Rasskaz, w: Kamo gradieszi. Mińsk 1990 (639a)

b u ł g.: Idilija w sawana. Tłum. D. Ch. B'rzicow. Sofia 1918 s. 80, *Bibl. Cwet 41*. – Ljubow w pustynjata. Razkaz. Tłum. z franc. Żeko T. Szopow. Sofia 1933 s. 59.; toż: Ruse 1936 s. 60. – Prez prertite. Tłum. S. Ilczew, w: Za chljab. Sofia 1956 (648).

c h i Ń.: [Stepy]. Tłum. Zhou Zborem. [*Miesięcznik Powieści*]. Szanghaj 1921.

c z e s.: Po stepích. Vypravování kapitána R. Tlum. A. Schwab-Polabský. *Krakonoš* 1882 s. 147-238; toż: Po stepích, w: Drobné spisy t. 6. Praha 1901 (668). – Po stepích a jiné črty. Tlum. V. Kredba. Il. V. Černý. Praha 1929 s. 472; toż w: Sebráné spisy t. 15. Praha 1929 (679).

e s t o Ń.: [Per tyres?]. Tłum. E. Niemczyński, w: Ameerika novellid. Tallin 1964 (694).

f i Ń.: Rakkaustarina Ruohoavikolla. Romaani. Tlum. R. Borg. Porissa 1917 s. 75.

f r a n c.: Lillian Morris. *Annales Politiques et Littéraires* 1900. – Lillian Morris. Trad. anonyme, w: Bartek le Victorieux. Paryż 1901 (791). – Une idylle dans la Savane. Récit du capitaine R... Tlum. E. Halpérine-Kaminsky. Paryż 1901 s. 192. *Auteurs célèbres 404*. – À travers les Savanes. Tlum. B. Jardetski, w: Pages d'Amérique. Paryż 1901 (705). – Une idylle dans la prairie. Lillian Morris. Tłum. P. Luguet. Paryż 1902; toż: Paryż [ok. 1910] s. 152 (708). – Idylle dans la Savane. Il. P. Kaufman, w: Bartek le Vainqueur. Paryż 1912 (712). – À travers les Savanes. Tlum. B. Jardetski, w: Pages d'Amérique. Paryż 1934 (716).

h i s z p.: Liliana. Tłum. Ramón Orts-Ramos. Barcelona 1901 s. 224. – Liliana. Buenos Aires ok. 1901. – Un idilio en la pradera. Barcelona 1902 s. 294. – Liliana. A través de la Sábana. Tłum. P. Pedraza y Páez, w: El manouliat de la dicha. Buenos Aires 1916. – Liliana. Tłum. N. Tasin. Madryt 1921 (725). – Liliana. A través

de las estepas. Novela romántica. Madryt 1932 s. 23. – La caravana a través de las estepas. Tłum. A. Salazar Morera. Barcelona 1945 s. 191, il., *Colección Alaska 15*; toż pt.: Por les estepas en la caravana. Barcelona 1947. – Liliana, w: Narraciones. Buenos Aires-Meksyk 1947, 1948 (735). – Liliana. Madryt 1954 s. 80, *La Novela del Sábado 80*. – A través de las praderas. Tłum. A. Lázaro Ros, w: Obras escogidas t. 2. Madryt 1958, 1969 (736). – A través de las praderas. Tłum. R. Hoeningfeld, w: Obras escogidas. Madryt 1981 (738). – A través de las praderas. Tłum. A. Lázaro Ros, w: Obras escogidas. Madryt 1989 (739).

ł o t e w.: Caur stepém. Kapteina R. Stäfts. Tłum. L. Skalbe, w: Kopoti raksti t. 19. Ryga 1935 (752).

ł u ż y c.: Po prerijach. Tłum. A. Nawka. *Nowa Doba*, Budziszyn 1978 nr 30 – 1979 nr 35.

n i e m.: Durch die Steppe. Tłum. Tenner. *Posenener Zeitung* 1892 (inf. *Kraj*, Petersb. 1892 nr 7 s. 10). – Durch die Steppen. Tłum. S. Goldenring, w: Gesammelte Werke t. 3. Berlin [ok. 1901]; toż: Berlin [ok. 1907], 1909 (766). – Durch die Steppe. Tłum. J. Praun, w: Ums liebe Brot. Einsiedeln 1901 (768). – Lilian Moris. Durch die Steppen Amerikas. Tłum. R. Löwenfeld. Lipsk 1902 s. 113. *Weltbibl.* 2. – Durch die Steppe. Tłum. T. Kroczek, w: Janko der Musikant. Osnabrück 1903 (774). – Lilian Moris. Tłum. T. Kroczek, w: Ums liebe Brot. Graz 1904 (778). – Durch die Steppen. Tłum. S. Goldenring, w: Gesammelte Werke t. 4. Berlin 1920 (791); toż w: Geschichten aus aller Welt. Berlin 1925 (793). – Stärker als der Tod. [Oprac. wg wyd z 1902 pt. Lilian Moris] E. Geschwend. Kaldenkirchen. Wiedeń [1953] s. 32. *Frosche Saat 20*.

o r m i a Ń.: Taphastarum. Tłum. A. Harutjunian, w: Amerikjan novelner. Erywań 1954 (802).

p o r t u g.: Lillian Moris. Tłum. E. de Noronha, w: Sem Dogma. Lizbona 1901 (803). – Liliana. Tłum. H. L. Alves. Oprac. M. Graciotti. Sao Paulo 1959 s. 162.

r o s.: Czeriez stiepi. Rasskaz kapitana R. *Riżskij Wiestnik* 1881 nry z VII-VIII. – W stiepiach. [Tłum. R. Siemientkowskij]. *Otieczestwiennyje Zapiski* 1882 nr 4. – Czeriez stiepi. Rasskaz kapitana Ralfa. Powieść. Tłum. W.Ł. [W. Ławrow]. *Russkaja Mysl*, 1882 nr 5; toż: Tłum. W.M. Ławrow, w: Amierikanskije oczerki i rasskazy t. 2. Moskwa 1883 s. 218-310 (812); toż pt.: Czeriez stiepi. Rasskaz. Moskwa 1896 s. 127. – Czeriez stiepi. Tłum. F.W. Dombrowskij, w: Sobranije soczinienij t. 9. Kijów 1894 s. 347-403 (814); toż w: Połnoje sobranije soczinienij t. 5. Kijów 1899 s. 185-214, toż: Petersb. 1907 (818). – Czeriez stiepi. (Rasskaz kapitana R.) Tłum. M.L. de

Walden, w: Połnoje ilustrirowannoje sobranije soczinienij t. 16. Petersb. 1902 s. 4-49 (829); toż w: Połnoje sobranije soczinienij t. 3. Petersb. 1912 s. 174-212 (844). – Czeriez stiepi. Tłum. E. Puszczyńska, w: Sobranije soczinienij t. 16. Moskwa 1914 s. 255-302 (848). – Czeriez prerii. Rasskaz kapitana R. Tłum. Ja. Niemczinskij, w: Amierikanskije nowielły. Moskwa 1951 s. 125-159 (853). – W prerijach. Tłum. Je. Łysenko, w: Powiesti i rasskazy. Moskwa 1957 s. 258-315 (858); toż w: Sobranije soczinienij t. 1. Moskwa 1983 (860). – W prerijach, w: Kamo grjadiesz. Leningrad 1990 (862).

r u m.: O idilá în savană. Tłum. O.L. Pitești. Bukareszt 1907 s. 91.

s e r b.: Preko prerija. Tłum. L.R. Kneżewić. *Venac* 1926/1927 nr 1-8; toż: Belgrad 1927 s. 71. – Preko prerija. Tłum. P. Wujčić, w: Selim Mirza. Belgrad 1967 (883).

s ł o w a c.: Přez stěpi, w: Americké rozprávky. Tłum. R. Žatko. Bratislava 1954 (885).

s ł o w e ń.: Prez prerie. Tłum. R. Molle?, w: Izbrana dela t. 12. Ljubljana 1975 (891, 892).

s z w e d z.: Lilian Moris [Tłum. S. Granlund ?], w: Bartek Segraren. Sztokholm 1899 (896). – Lilian Moris. En kärlekssaga från prärien. Tłum. S. Granlund. Sztokholm 1912 s. 122; toż wyd. 2: Sztokholm 1917 s. 79.

w ę g.: Morris Lilliań. *Pesti Hirlap*, Budapeszt, 1900/1903, I. – Morgan kapitány kalandjai. Regény. Tłum. Cassian [K. Bányai]. *Zászlók* 1905-1906. – Drama a Sivatagon. Egy kapitány elbeszélése. Tłum. I. Tarsulat, w: Kisebb elbeszélések t. 2. Budapeszt 1905 (909). – Ralf kapitány naplója. Regény. Budapeszt [1944] s. 32. – Drama a Sivatagon. Egy kapitány elbeszélés. [Tłum. I. Tarsulat], w: A Római patricius. Budapeszt 1994 (913a).

w ł o s.: Per la steppa. Tłum. M[ichelina Olaszewska]. *Gazetta dell'Emilia* 1890 (dod.). – A traverso le steppe. Tłum. dr U. Norsa. *L'illustrazione Popolare* 1899; toż w: Per in pane. Mediolan 1900, 1902 (925). – Lilliana. Tłum. I. Rios. Mediolan 1900 s. 244; toż wyd. 2: Mediolan 1913; toż wyd. 3: Mediolan 1914 s. 236; toż: Sesto S. Giovanni 1926 s. 174; toż: 1930; toż: Mediolan 1931; toż: Sesto S. Giovanni 1931 s. 158, *Romanzo della domenica* 8. – Nella stepa. Tłum. T. Zucconi, w: Per il pane. Florencja 1900 (926). – La gioia d'amare. Tłum. F. Verdinois. Neapol 1906 s. 154; toż wyd. 2: Neapol 1906; toż: 1908, 1910. – A traverso la steppa, w: Per il pane. Mediolan 1926 (937).

71. Janko Muzykant. Powst. 1878, Francja – wiosna 1879, Lwów.

P i e r w o d r.: *Gaz. Lw.* 1879 nr 159 z 12 VII – 160. – *Kur. Warsz.* 1879 nr 159 z 18 VII.

Przedr.: *Strzecha Ojczysta*, Lw. 1879 nr 26. – *Przyj. Dom.*, Lw. 1880 nr 11. – *Przyjacieli*, Tor. 1880 nr 25-26. – *Pisma t. 1.* Warsz. 1880, 1881, 1884, 1887, 1893, 1899, 1911, 1919, 1924 (471). – *Zgoda*, Milwaukee 1886 nr 37. – *Nowele*. Warsz. 1896 (472). – *Gaz. Tor.* 1896 nr 201-203. – Proza i poezja w przykładach... Warsz. 1899 s. 386-392 (475). – *Pisma t. 1.* Warsz. 1899 (476). – Janko Muzykant. Nowelka. Scranton [ok. 1900] s. 15. – Janko Muzykant. *Gaz. Gdań.* 1900 nr 33. – *Katolik* 1900 nr 40-43. – *Nowele t. 1.* Warsz. 1905, 1917 (479). – Janko Muzykant. Warsz. 1907, 1909, 1913 i wyd. nast. do r. 1914 s. 36. *BUL 13*; toż: Wyd. nowe. Warsz. [1918] i wyd. nast. do 1939. *BULiMS 13* (480). – Janko Muzykant. *Przodownica*, Krak. 1907 nr 6-7. – *Mazur* 1909. – *Gaz. Lud.*, Lub. 1916 nr 20-22. – *Piast*, Krak. 1916 nr 23. – *Sztand. Pol.*, Gliwice 1920 nr 269-272. – *Młoda Polska*, Krak. 1924 nr 21-22. – Janko Muzykant. Modlitwa lasu. *Wielki Il. Kal. Królowej Korony Polskiej*. Miejsce Piastowe 1926 s. 88-93, 101-102; toż: Paryż po 1930 s. 15. – *Pisma t. 36.* Lw. 1931 (494). – Janko Muzykant. *Jedność*, Krak. 1938 nr 24. – *Siew Młodej Wsi*, Warsz. 1938 nr 21-22. – Opowiadania. Moskwa 1943 (503). – *Nowele w wyborze*. Jerozolima 1944 (505). – Janko Muzykant [b.m. W. Brytania 1944] (506). – Wroc. 1945 s. 14. *Bibl. dla Młodz. Szkół Powsz. 1.* – Janko Muzykant. Modlitwa lasu. Oprac. J. Obarski. Paryż [ok. 1945] s. 15. – Janko Muzykant. [b.m.] Szkocja [1945] (507). – *Nowele*. Lorch Württemberg [b.r., 1945?] (508). – *Hanower* 1945 s. 24. *Wydawn. Pol. Zw. Wychodźstwa Przymusowego*. – Janko Muzykant. *Latarnik*. Wyd. 26. Warsz. 1945 i wyd. nast. *BUL 13* (511). – Janko Muzykant. Chicago [Wyd. 24, ok. 1945] (510). – Bartek Zwycięzca. Newtown 1946. *Bibl. Autorów Polskich* (513). – Opowiadania. Paryż 1946 (516). – Janko Muzykant. [Łódź] 1946. *Mała Bibl. Książki 1* i wyd. nast. do 1951. – Warsz. 1947 (521). – *Chłopi*, Warsz. 1947 nr 26-29. – *Chłop. Droga* 1947 nr 48-49. – *Głos Rob.* 1947 nr 14. – *Nowele wybrane*. Warsz. 1948, 1949 (525, 526). – *Dzieła t. 2.* Warsz. 1948 (527). – *Gromada* 1949 nr 1-5. – *Mł. Wieś* 1949 nr 13. – Opowiadania wybrane. Warsz. 1949. *Bibl. „Rolnika Pol.”* (529). – *Nowele wybrane*. Warsz. 1949 (528). – Janko Muzykant. Warsz. 1950 i wyd. nast. do 1970. – *Nowele wybrane*. Warsz. 1951 (531). – *Szkice węglem i inne nowele*. Warsz. 1951 (532). – Janko Muzykant. Warsz. 1951 (533). – Opowiadania. Wilno 1952 (535). – *Szkice węglem i inne nowele*. Warsz. 1952 (536). – *Nowele wybrane*. Warsz. 1952. *Bibl. Przyjaciółki* (537). – Opowiadania. Warsz. 1953 (539). – *Latarnik i inne opowiada-*

- nia. Warsz. 1954 (543). – Opowiadania. Warsz. 1954 (544). – Szkice węglem i inne nowele. Warsz. 1954 (545). – Wybór pism t. 1. Warsz. 1954, 1955 (547). – Wybór nowel. Wroc. 1956 (552). – Nowele wybrane. Warsz. 1958 i wyd. nast. do 1964 (553). – Janko Muzykant. Oprac. J. Kulczycka-Saloni. Il. M. Kwacz. Warsz. 1962 s. 15. – Nowele t. 1. Warsz. 1964 (555). – Szkice węglem. Warsz. 1978 (558). – Janko Muzykant. Oprac. T. Jodełka-Burzecki. Warsz. 1972 i wyd. nast. do 1983. – Nowele wybrane. Warsz. 1973 (561). – Wybór nowel. Warsz. 1974, 1977, 1982, 1986 (560). – Pisma wybrane t. 1. Warsz. 1976, 1987, 1989, 1991 (562). – Nowele t. 1. Warsz. 1978 (563). – Wybór nowel i opowiadań. Wroc. 1979, 1986 1988, 1992 (564). – Janko Muzykant. Il. M. Kwacz. Warsz. 1981 s. 16. *Nasze Lektury*; toż: Warsz. 1983. – Rzesz. 1982 s. 13 i wyd. nast. – Nowele wybrane. Warsz. 1984 (565). – Janko Muzykant. *Plomyczek* 1985 nr 22. – Oprac. graf. S. Uścińska-Siwczuk. Warsz. 1990. Varsovia. *Lektury Szkolne* – Bydg. 1990, 1991. *Lektury Szkolne*. – Białyst. 1991. *Obowiązkowe Lektury Szkolne*. – Dzieła wybrane t. 8. Warsz. 1991 (578). – Nowele wybrane. Rzesz. 1991 (579). – Ta trzecia i inne opowiadania. Warsz. 1991 (580). – Bartek zwycięzca i inne opowiadania. Warsz. 1992 (582). – Antologia noweli polskiej – Lektury szkolne t. 1. Warsz. 1993. – Janko Muzykant. Białyst. 1992; toż: Bielsko-Biała 1993, 1995; toż: Warsz. 1993 i wyd. nast., toż: Pozn. 1994. – Nowele i opowiadania. Warsz. 1994, 1999 (583). – Latarnik. Warsz. 1994, 1997 (584). – Janko Muzykant. Oprac. J. Maluszkiwicz. Wroc. 1996. – Nowele. Warsz. 1996, 1998 (589, 598). – Nowele. Krak. 1996 (590). – Wybór nowel. Łódź 1996 (591). – Janko Muzykant. Bielsko-Biała 1996. – Białyst. 1997. – Katow. 1997; toż: Krak. 1997. – Rawa Maz. 1997; Rzesz. 1997; Warsz. 1997. – Krak. 1998. – Nowele i opowiadania. Warsz. 1999, 2004, 2006 (600). – Nowele wybrane. Warsz. 1999 (601). – Nowele wybrane. Warsz. 2000 (604). – Krak. 2000. – Tor. 2003. *Caritas Diec. Toruńskiej* – „Fundacja dla Janka Muzykanta. Cegielka”. – Nowele. Warsz. 2004 (610). – Nowele i opowiadania. Krak. 2006 (614). – Nowele i opowiadania. Warsz. 2006 (615). – Janko Muzykant. Oprac. W. Hajduk-Gawron. Kat. 2008 (617a). – Janko Muzykant [oprac. D. Osowska], w: Dziecięca antologia Literatury polskiej. Edycja polsko-gruzińska. Tbilisi 2009 s. 45-50. Dokumenty dźwięk.: Janko Muzykant. Płyta CD. Czyta B. Łuczak. Nadarzyn 2009. – Janko Muzykant. Latarnik. Dokument elektroniczny. Gdań. 2009. – Nowele i opowiadania. Krak. 2010 (620). – Nowele wybrane. Piaseczno [2010] (621).
- A d a p t. f i l m.: Janko Muzykant. Scenariusz F. Goetel, reż. R. Ordyński. Wytwórnia Blok-Muza-Film 1930.
- A d a p t. b a l e t.: Janko Muzykant. Libretto M. Kopiński i J. Zelnik, muz. W. Rudziński, wyst. od 1948.
- A d a p t. s c e n.: Janko Muzykant. Opera w 3 a., libretto T. Borowski i S. Wygodzki, muz. W. Rudziński, wyst. 1951. Janko Muzykant. Sztuka w 4 odsłonach J. Korczakowskiej. Warsz. 1959 s. 26. *Bibl. Teatrów Ludowych*. – Pantomima dla teatru lalek w 2 a., libretto oprac. Z. Jareмова do muz. F. Barfuss, 1969.
- A d a p t. T V: Janko Muzykant. Teatr Telewizji. Red. Programów Szkolnych. Emisja 23 I 1973 i nast. – Teatr dla dzieci. Oprac. M. Prałat i H. Łabonarska. Emisja 26 X 1992 i nast..
- A d a p t. r a d i o w a: Janko Muzykant. Oprac. A. Lisowska-Niepokólczycka. Emisja 17 II 1989 i nast.
- P r z e k ł a d y:
- a n g.: Little Janko. Tłum. C.O’C.E. [Charlotte O’Conor Eccles.]. *The Ave Maria* 1892 nr 3 s. 60-64. – Yanko the Musician. Tłum. J. Curtin. Boston-Londyn 1893, 1895 (622); toż w: Sielanka. Boston 1898 (627). – Janko the Musician. Tłum. N.B. Jopson. *The Slavonic and European Review* 1936 t. XV s. 25-36. – Janko the Musician. Tłum. Peter A. Ostafin. Orchard Lake (USA), 1938 s. 26. – Yanko the Musician. [Tłum. J. Curtin?], w: Polish Authors of Today and Yesterday. Oprac. I. Morska. New York 1947. – Janko the Musician, w: Stories of Many Nations. [USA ok. 1950] – Yanko. Tłum. M.P. Jopson. [USA, po 1950]. – Johnny the Musician. Tłum. W. Zebrowski. *Polish American Studies*, Orchard Lake (USA) 1965 nr 1 s. 17-29.
- a r a b.: Azif’ ul-keman. *Al-Hilal*, Kair, 1938 t. 47 z. 1.
- a z e r b.: Tłum. z ros. A. Jusufzade. Baku 1938 s. 16, il.; toż: 1939. – Čalfyčy Janko. Tłum. E.M. Afajew. Baku 1962 s. 42 (638).
- b i a ł o r u s.: Janka Muzykant. Tłum. Janka Swajak. Krak. 1904 s.10. – Janka-Muzykant. Tłum. z ros. Il. Basowa. Mińsk 1938. – Janka-muzykant. Tłum. M. Maszara, w: Apawjadanni. Mińsk 1955 (639).
- b u ł g.: Swirecz Janko. Razkaz. Tłum. Ch. Kesjakow, w: Christomatia. Oprac. S. Kostow i D. Miszew. Płowdiw 1889 s. 313-317. – Janko Muzikantit, w: Christomatia po izuczivanie słowiesnost’ta. t. 2. Płowdiw 1890. – Swirecz Janko. Tłum. St. Woznicki, w: Dwa razkaza. Warna 1902, 1903 (641). – Janko Muzikantat, w: Raz-

kazi. Sofia 1917 (642). – Janko Muzikant. Sofia 1919 (642). – Janko Muzykant. Tłum. Omega [D. Kalfow], w: Dwieta liwadi. Kiustendil [przed 1923] (646). – Janko Muzikant. Razkaz. Sofia 1929. *Bibl. Swietowno Izwesto Knigi* 2; toż 1932. – Janko Muzikant. Razkaz. Tłum. Chr. Radewski. Sofia [1938] s. 16. *Bibl. za wscizki* 91. – Janko Muzykant, w: Polska książkowa recz w obrazci. Sofia 1940 s. 255-282. – Janko Muzikant. Tłum. S. Ilczew. Sofia 1949 (647); toż w: *Za chljab*. Sofia 1956 (648); toż w: Janko Muzikant. Razkazi. Sofia 1961, 1979 (649); toż w: Janko Muzikant. Sofia 1979 s. 54, il.(651).

c h i ñ.: [Muzykant]. Tłum. Lu Xun, w: [Zbiór opowiadań z zagranicy]. *Dongjing* 1907/1908; toż w: *Ti wai xiao shuo* je. Szanghaj 1936. – Tłum. (z ros.) Szy Czy Tsun. Pekin 1950. – Tłum. Czeng Guang San. Nanjiang 1979; toż: Pekin 1982 (652-656).

c h o r w.: Glazebnik Janko. *Narodne Novine*, Zagrzeb 1883 nr 111-112. – Janko muzikant. Tłum. S. Pozor; Zagrzeb 1884 nr 216-217. – Janko. Tłum. L. Mirković. *Hrvatska* 1888 nr 92. – Muzikaš Janko. *Obzor* 1898 nr 9-10. – Janko glazebnik. Tłum. I. Gostosza, w: *Pripowijesti...* Zagrzeb 1898 (659); toż w: *Pripowijesti...* Zagrzeb 1919 (661). – Muzikaš Janko. Tłum. M. Ivanišević. *Narodna Obrana*, Osijek 1912 nr 75. – Janko Muzikant. Tłum. J. Živković. *Hrvatski ženski List* 1941 nr 11. – Janko muzikant. Tłum. J. Hamm, w: J. Iwaszkiewicz: *Mlin na Lutyngji i druge poljske pripovijesti*. Zagrzeb 1947 s. 9-21. – Janko muzikant. *Radio Zagreb* 1952 nr 11.

c z e c z e ñ.: Tłum z ros. M. Kagiermanowa. *Groznij* 1934 s. 16; toż: 1939.

c z e s.: Janko muzikant. Tłum. Lip. C. Frič. *Lev*, (Wiedeń) 1880 s. 1-4. – Jeník muzikant. Tłum. A. Schwab-Polabský. *Lumir* 1880, VIII, 78-80; toż: *Libuše* 1887, 1901, 1907. – Janko muzikant. Tłum. V. Pok. *Zábavné listy* 1881/1882 nr 11 s. 281-286. – Janko muzikant. *Z vesnických povídek*. Tłum. K. Škaba. *Naši mládeži* 1882/1883 s. 105-107. – Muzikantsky Janek. *Povídka z polské vesnice. Moravska Orlice* 1886 nr 96-97. – Janko muzikant. *Z vesnických povídek. Hlasy z Hane*, Prostějov 1887 nr 74-75. – Janko muzikant. Tłum. V.J. Bayer. *Národní Listy* 1887 nr 23. – Jeník muzikant. Tłum. J. Paulik. *Hlas Národa* 1894 nr 328. – Janko muzikant. Tłum. J. Žalov, w: *Drobné povídky*. Praha 1901 (667); toż w: *Drobné spisy* t. I. Praha 1901 (668); toż w: *Skizzy*. Teplice 1901 (672). – Janko muzikant. Tłum. J.J. Langner, w: *Polský lid. Menší povídky*. Praha 1901 (671). – Janko muzikant. Tłum. V. Kredba, w: *Sebráné spisy* t. 13. Praha 1929 (679). – Honzik muzikant. Tłum. J. Rumler, w:

Črty uhlem. Praha 1959 (683). – Janko muzikant. Tłum. H. Teigová i K. Málek, w: *Stražce majáku*. Praha 1956 (684). – Honzik muzikant. [Tłum. J. Rumler], w: *Spisy* t. 11. Praha 1975 (685); toż w: *Starý sluha*. Praha 1975 (686).

c z u w a s k i: Tłum. z ros. N. Krim. *Czebok-sary* 1937 s. 16.

du ñ.: Janko Spillemand. Tłum. O. Broch. *Ringern* 1898 nr 28. – Den lille Spillemand. Tłum. J. Grove, w: *Fra Weichselfloden*. Kopenhaga 1891 (689). – Janko. Tłum. N.C. Vogt, w: *Lys i mørke*. Kristiania 1917 (691).

e s p e r a n t o: Janko-Muzikanto. Tłum. A. Grabowski, w: *Du rakontoj en la lingvo internacia Esperanto*. Norymberga 1891 s. 12-20.

e s t o ñ.: Moosekant – Janko. Tłum. Helga Loik. Il. K. Kagovere. Tallinn 1982 s. 16.

f i ñ.: Janko-muzikant. Tłum. Eliseevoj. *Pietrostroj* [Pietrozawodsk] 1940; toż: *Pietrozawodsk* 1951, il.

f r a n c.: Janko le Musicien. Tłum. M. Poradowska, w: M. Poradowska-Gachet: *Tournesol*. Verviers 1880, 1884 s. 102-119 (696). – Janko le Musicien. Tłum. J. Mien. *Messenger de Vienne* 1881. – *Le petit musicien*. Tłum. A. Dietrich. *Revue Britannique*, Paryż 1884 nr 12 s. 352-361. – *Petit Jean le Musicien*. Association des anciens élèves de l'école polonaise. Nouvelle. Tłum. V. G[asztowtt]. *Bulletin Polonais*, Paryż 1885 nr 24 s. 15-20. – *Petit Jean le Musicien*. Tłum. Neyroud, w: *Bartek vainquer*, Paryż 1886 (697). – *Yanko le Musicien*, w: *Esquisses polonaises*. *Nouvelles polonaises*. Paryż 1889 s. 1-32 (698). – *Janko le Musicien. Autorité*. Paryż 1893 nr z 2 I. – *Janko le Musicien. Voleur illustré* 1897 nr 2100 s. 630-633 (z 3 X). [Przekł. anonimowy, bez nazw. Sienkiewicza, ze zmienionym zakończeniem: Janko, dzięki opiece właścicieli dworu, zostaje sławnym muzykiem]. – *Jean le Musicien. Gaulois* 1900 z 29 IX. – *Janko le Musicien*. Tłum. M. Poradowska, w: *Bartek le Victorieux*. Paryż 1901 [dwie ed. w tym roku], 1904 (701). – *Janko le Musicien*. Tłum. H.C., w: *Nouvelles variées*. Paryż 1901 (704). – *Yanko le Musicien*. Tłum. P. Luguet, w: *Une idylle dans la prairie*. Paryż 1902 (708). – *Petit Jean le musicien*, w: *Sur la côte d'azur*. Paryż 1905 (709). – *Janko le Musicien. La Pologne. Revue bi-mensuelle*, Paryż 1917 nr 4. – *Jeannot le Musicien*. Tłum. V. Bugiel, w: *Chefs d'oeuvre*. Paryż 1923 s. 54-56 (713). – *Janko le Musicien. Polonia*, Paryż 1925 nr 18. – *Jeannot le Musicien*. Nouvelle, w: Ch. Hyart: *Henri Sienkiewicz le malconnu*. Bruksela 1967 s. 9-18.

g r u z i ñ.: Ianqo memusike. Tłum. [siostry] A. i T. Lortkipanidze. *Moambe* [Miesięcznik],

Tyflis 1894 nr 2. – Tłum. I. Żwania. Tyflis 1915. – Tłum. I. Czchnoj. *Droeba*, Kutaisi 1915. – Tłum. M. Achaladze. Tbilisi 1959. – [skrót] w: Dziecięca antologia literatury polskiej. Edycja polsko-gruzinińska. Tbilisi 2009 s. 45-50.

h e b r.: Janko ha-menagen. Tłum. Warszawiak Jehuda, w: Polin. Warsz. 1935 (718). – Janko ha-menagen. Tłum. J. Lichtenbaum. *Ha-arec szelanu*, Tel-Aviv 1955 z 20 VII; toż w: Ba-abur pat lechem. Tel Aviv 1959 (720).

h i s z p.: Yanko el Músicante. Tłum. N. Tasin, w: Cuentos y novelas cortas. Barcelona 1901. – Janko el músico, w: Liliana. Barcelona 1902 (725). – Yanko el músico. Tłum. M.C.G., w: Bartek el victorioso. Barcelona 1902, 1922 (726). – Yanko el Músicante. Tłum. T. López Romero. Vedado – Cienfuegos – Santiago de Cuba 1938, 1965, 1966, 1960. – Yanko el Músico. Tłum. J. Estrany. Il. J.M. Prim. Madryt-Barcelona [1941] s. 92. *Colectión Constelación*. – Janko el Músico. [Tłum. N. Tasin], w: Narraciones. Buenos Aires 1941, 1948 (735). – Yanko el músico. Tłum. N.T.[Tasin?], w: Obras escogidas. t. 2. Madryt 1958, 1969 (736). – Yanko el músico. Tłum. R. Hoeningsfeld, w: Obras escogidas. Madryt 1981 (738). – Yanko el músico. [Tłum. N.T.], w: Obras escogidas. Madryt 1989 (739). – Janko el Músico. Tłum. A. Matyjaszczyk Grenda. Madryt 1999, *Bilingües* (741). – Janko el Músico. Tłum. F.P. González, w: Relatos. Madryt 2006 (743).

A d a p t. f i l m.: Yanco. Reż. S. Gonzalez. Meksyk 1961.

i n g u s k i: Tłum. z ros. A. Akriewa. Groznyj 1934, 1939 s. 16.

j a p o ñ.: Ongeku szi Janko. Tłum. Ki Kimura, w: Quo vadisu. Tokio 1928 s. 552-558 (744). – Ongakushi Yanko. [Tokio po 1956].

j i d i s z: w tyg. *Der Jud* 1901 [inf. *Kraj*, Pet. 1901 nr 50]. – Janko der Szpiler (dercajlung). Tłum. Sz. Bastomski. Wilno 1929 s. 11; toż: Wilno 1933.

k a ł m u c k i: Tłum. A. Akreva. Priozer-nyj 1934.

k a t a l o ñ.: En Janot músic. *La Veu del Montserrat* 1900 (XXIII) s. 315-318. – Yanko el Músic. *Esplai*, Barcelona 1932 nr 14.

k a z a c h.: Tłum. z ros. M. Dżoldybajew. Ałma-Ata 1937 s. 16, il.; toż: 1953 s. 20, il.

k i r g i s.: Tłum. z ros. G. Mambetaliewa. Frunze 1975 (748). – Tłum z ros. Bołotbek-Kubatiewkow, w: Angemeler. Frunze 1977, [Biszkek] 1987 (749).

k o m i: Tłum. z ros. M. Mołodcowa. Syktyvkar 1937 s. 16.

k r y m - t a t a r.: Tłum. J. Bachszisz. Simferopol 1933 s. 22; toż: 1939.

l i t e w.: Jonukas žaidžius. *Ūkininkas* 1892 nr 12. – Jonukas muzikantas. Tłum. Adolfas Vegėlė, w: Jūros švyturio sargas. Wilno 1907 s. 39 [750]. – Janka muzikantas. Tłum. Vytautas Visockas, w: Lenku klasiku apysakos ir novelės. Wilno 1981 s. 193-199.

ł o t e w.: Musikants Janta. Raksti. Leepajā 1895. – Janko-mūzikants. Tłum. V. Dzeltinš, w: Kopoti raksti t. 24. Ryga 1936 (752).

ł u ż y c.: Jank-muzikant. Tłum. Jurij Winger. *Lužica*, Budziszyn 1905 t. 25 nr 11-12, s. 82-84, 90-92; toż: *Serbske Nowiny* 1936 nr 64-66; toż w: Za Božim chlebom. Budziszyn 1936, 1957 (753); toż: oprac. Anton Nawka. *Nowa Doba* 1955 nr 19-20; toż w: Słowiańskie literatury. II. Budziszyn 1961 s. 241-246.

m a c e d o ñ.: Janko-Muzikant. *Dimokratis* 1958 nr 19.

m a r y j s k i: Janko-muzykant. Rasskaz. Tłum. z ros. M. Malinin, il. E. Griń. Jozskar-Oła 1956 s. 15.

m o ł d a w.: Janko-Muzykant. Tłum. z ros. Miczwiman. Tiraspol 1936 s. 19. – Janko-muzykant. Rasskaz. Tłum. z ros. N.G. Gross. Kiszyniów 1950 s. 20. – Tłum. z ros. E. Jasinskij. Kiszyniów 1954 (134)

m o n g o l.: Hogzimczin Janko. Tłum z ros. Z. Sandagaa, w: [Wybór opowiadań]. Ułan Bator 1968 (755a).

n i d e r l.: Janko Speelman. Tłum. J.L. Teengs, w: Verhalen. Hasselt 1960 (756).

n i e m.: Janko der Musikant. Tłum. P. Löbenstein, w: Dorfgeschichten. Lipsk 1881 i wyd. nast. (758). – Janko der Musikant. Tłum. J.V.T. Herzberg. *Bromberger Zeitung*, Bydg. 1882. – Janko der Musikant. Tłum. J. Praun. *Budapester Journal* 1887; toż: *Neues Pester Journal* 1887; toż w: Ums liebe Brot. Einsiedeln 1901 (768); toż w: Komödie der Irrungen. Einsiedeln 1916, 1919 (790). – Janko der Musikant. *Arbeiter Zeitung* 1897. – Janko der Musikant. *Berliner Illustrierte Zeitung* 1900. – Janko der Musikant. Eine Bauerngeschichte. *Politik*, Praha 1901 nr 33. – Janko der Musikant. Tłum. S. Goldenring, w: Gesammelte Werke. t. 3. Berlin [ok. 1901]; toż: Berlin [ok. 1907], 1909 (766.). – Janko der Musikant. Tłum. T. Kroczeck. Osnabrück 1903 (774); toż w: Ums liebe Brot. Graz 1904 (778). – Janko der Musikant. Tłum. B. Rogatyn, w: Polnische Erzähler. Praha 1904 s. 302-314. – Janko der Musikant, w: Gesammelte Werke t. 1. Graz 1906 (782). – Janko der Musikant. Tłum. S. Placzek,

w: Werke. t. 8. Regensburg 1908 (781); toż w: *Ausgewählte Werke der Nobelpreisträger*. t. 4. Berlin 1930. – Janko der Musikant. Tłum. S. Goldenring, w: *Gesammelte Werke* t. 3. Berlin [ok. 1909] (785). – Janko der Musikant. Tłum. Ph. Löbenstein, w: *Dorfgeschichten*. Lipsk 1911 (789). – Janko der Musikant. Tragödie eines Kindes. Tłum. J. Praun, w: *Komödie der Irrungen*. Einsiedeln [1916] (790). – Janko der Musikant. Tłum. S. Goldenring, w: *Gesammelte Werke*. t. 6. Berlin 1920 (791). – Janko der Musikant. Tłum. S. Placzek, w: *Folget Ihm nach*. Berlin 1930 (794). – Janko der Musikant. Tłum. C.A. v. Pentz. *Begegnung mit Polen*, Düsseldorf 1964 nr 4. – Der Spielmann, w: R. Stiegel: *Das ungewöhnliche Konzert und andere Musikergeschichten der Weltliteratur*. Berlin 1976 s. 127-135. – Janko der Musikant. Tłum. V. Körner, w: *Meistererzählungen*. Zurich 1986 (797).

n o r w.: Janko musikant. Tłum. I. Digernes, w: *Fyrvokteren*. Oslo 1954 s. 187-194 (799); toż w: *Sahem...* Oslo 1968 (800). – Janko musikant. Tłum. Jan Brodal, w: *Polen forteller*. Oslo 1991 s. 156-204.

o r m i a ñ.: Jerażyszt Jankon. Tłum. z ros. Nartamjanc. Tyflis 1894; toż: 1899. – Jerażyszt Jankon. Tłum. Stephan Zorjian. Erywań 1925; toż: Tyflis przed 1939; toż: II. S. Zakrzewskij. Erywań 1955 s. 26; toż: II. P. Malajian. Erywań 1975 s. 20.

p e r s.: Newazende. Z Hanri Cyankewikza [!] tłum. Mihr-i Ispend. *Szebaheung*, Teheran 1944. – Yânkâ-ye Ahangdân. Tłum. Iwona Nowiska, w: *Qesseháâi az musiqi*. Teheran [1966] s. 30-40.

p o r t u g.: Yanko. Tłum. E. de Noronha, w: *Sigamo-lo!* Lizbona 1901 (804). – Yanko o musico. Tłum. H.L. Alves, w: *Marisia*. Sao Paulo 1957 (807). – Janko o pequeno musico. Tłum. L. Benedetti, w: *O farenheiro...* Rio de Janeiro 1962 (809). – Yanco, w: *O senhor secretario...* Lizbona 2004 (806).

r o s.: Janko-muzykant. Tłum. Je.Cz. [Je. Borisow]. *Prawda*, Odessa 1880 nr 53 z 25 II – Janko-muzykant. *Swiet i Tieni*, Moskwa 1880 nr 39 s. 181-183. – Janko-muzykant. Tłum. A.S. *Ogoniok*, Petersb. 1880 nr 11. – Wania-muzykant. *Nowosti i Birżewaja Gazieta* 1881 nr 1; toż w: R. Siemientkowskij: *Polskaja biblioteka*. Petersb. 1882 s. 143-150; toż: 1895. – Janko-muzykant. Tłum. A.S. [A. Sacharowa, bez nazw. Sienkiewicza]. *Igruszeczka* 1881 nr 22 z 7 VI; toż w: *Sbornik rasskazow dla junoszewstwa*. Petersb. 1888 s. 121-136. – Janko-muzykant. Tłum. K.Ż. *Russkij Kurier* 1881 nr 77; toż: *Astrachanskij Listok* 1881 nr 142; *Saratowskij Dniwnik* 1881 nr 265; *Odesskij Listok* 1883 nr 54. – Jasza-mu-

zykant, w: *Dietskaja biblioteka*. Charków 1882 t. 2 s. 3-15. – Janko Muzykant. Tłum. W.M.L. [W. Ławrow]. *Russkaja Mysl* 1882 nr 3; toż w: *Iz rasskazow*. Moskwa 1882 (811); toż: Tłum. W.M. Ławrow, w: *Powiesti i rasskazy*. Moskwa 1893 s. 110-120 (813); toż wyd. 2: Moskwa 1898 (819); toż: *Woskresienije* 1903 nr 22; *Jużnyj Tielegraf* 1906 z 8 I; toż w: *Powiesti i rasskazy*. Moskwa 1905 s. 90-98, *Dietskije cztienije*; *Fonarszczik na majakie*. Moskwa 1900 s. 31-43 (823); *Anteja*. Petersb. 1904 s. 41-48 (833); *Powiesti i rasskazy*. Moskwa 1905 (834); *Rasskazy*. Moskwa 1905 s. 60-68 (835); *Powiesti i rasskazy* t. 1. Moskwa 1906 s. 71-76 (837); *Fonarszczik na majakie*. Moskwa 1913 s. 22-31 (846); *Powiesti i rasskazy*. Moskwa 1913, 1914 s. 84-92 (847). – Janko muzykant. (Małorosijskij oczerk) [bez nazw. Sienkiewicza]. Tłum. W.P. *Swiet*, Petersb. 1884 nr 90. – Janko. *Zaduszewnoje Slowo* 1885 [t. 10] nr 14; toż pt. Janko-muzykant, w: *Rasskazy dla junoszewstwa*. Petersb. 1903 s. 3-15; toż: 1905, 1914. – Janko-muzykant. Tłum. I. Je. *Moskowskaja ilustrirowanaja Gazietka* 1890 nr 205; *Saratowskije Gubernialnye Wiedomosti* 1891 nr 20-21; *Odesskije Nowosti* 1891 z 18 III; *Obzor* [Kalendarz] Kijów 1891 s. 15-21. – Janko muzykant. Tłum. F.W. Dombrowskij, w: *Sobranije soczinienij* t. 2. Kijów 1894 s. 355-364 (814); toż w: *Połnoje sobranije soczinienij*. t. 1. Kijów 1898 s. 340-343 (818). – Janko-muzykant. *Woskresienije* 1901 nr 3. – Janko-muzykant. Tłum. N.N. *Nasze Wremia* 1901 nr 15. – Janko-muzykant. Tłum. Je. Ł. Karłowa, w: *Połnoje ilustrirowanoe sobranije soczinienij* t. 12. Petersb. 1902 s. 154-160 (829); toż w: *Połnoje sobranije soczinienij* t. 2. Petersb. 1912 s. 123-128 (844).. – Janko-muzykant. *Rasskaz*. Tłum. N. Wasin, w: *K swietu*. Moskwa 1905 s. 55-63, wyd. 2: 1913 (836); toż: Moskwa 1906 s. 16. *Dobryje duszy. Cztienije dla dietiej i naroda*; toż: Moskwa 1914, 1917. – Janko-muzykant. Tłum. M. Toporowskaja, w: *Domoj*. *Rasskazy iz żyzni dietiej trudowego naroda*. Moskwa 1907 s. 22-29, 1912 s. 21-28; toż w: *Żyżń i słowo*. *Chrestomatija*. Pet. 1908 z. 1 s. 298-303; toż: Moskwa 1909 s. 16, 1910, [1911]. – Janko-muzykant, w: *Kniżka dla cztienija na 3-m godu obuczzenija* nr 12. Moskwa 1909 s. 16; toż: 1910, 1912, 1914. – Janko-muzykant. Tłum. W. Wysockij, w: *Rasskazy*. Moskwa [1909], 1912 s. 39-47 (841); toż w: *Izbrannyje rasskazy dla dietiej szkolnogo wzrosta*. Moskwa 1915, 1918 s. 3-11. – Janko-muzykant. *Rasskaz*. Tłum. Ł. Piermiak. Petersb. 1912 s. 15, *Dieszewaja izbrannaja bibl. dla siemii i szkoły*. – Janko-muzykant. Tłum. W. Achramowicz, w: *Sobranije soczinienij* t.1. Moskwa 1914 s. 209-214 (848).

– Janko-muzykant. Wstęp S. No-na [Nonina]. Petersb. 1918 s. 15. *Bibl. kopiejka 12*; toż: Niżnyj Nowgorod 1919 s. 8; toż: Moskwa 1923 s. 16. *Obszczedostupnaja bibl. 7*. – Janko-muzykant. Rasskaz. Moskwa 1922 s. 15. *Bibl. krasnoj molodieży 13*; toż: Moskwa 1927. *Dieszewaja bibl. dietiej sredniego wzrosta*. – Janko-muzykant. Tłum. i oprac. S. Laliccka. Il. Sokołowa-Asi. Moskwa 1927 s. 14. *Bibl. szkolnika*. – Janko-muzykant. Tłum. Je.Ju. Szabad. Moskwa 1933 s. 14. – Janko Muzykant. Tłum. A. Akrewa. Groznyj 1934 s. 16. – Janko-muzykant. Tłum. M. Sandomirskij. Il. P. Mituricz. Moskwa 1936 s. 16. *Kniga za knjigoj*; toż wyd. 2: Moskwa-Leningrad 1936, Moskwa 1937, Stalinabad [Duszanbe] 1941 s. 26; toż: il. S. Zakrzewskaja. Moskwa-Leningrad 1946 s. 16. *Pierwaja bibl. szkolnika*; toż: z il. G. Vasko. Ryga 1948 s. 19. – Janko Muzykant. Tłum. z pol. z dodatkiem ruskiego alfabetu I.G.Z. [Ignacy Zych]. Kraków 1945 s. 16. – Janko-muzykant. Tłum. Je.M. Riftina, w: Rassказы. Moskwa 1948 s. 81-88, toż: 1951 (851); toż: w: Powiesti i rassказы. Moskwa 1949 s. 269-276 (852); toż: Janko-muzykant. Rasskaz. Il. I. Tabakow. Czita 1955 s. 16. – Janko-muzykant. Rasskaz. Tłum. A.M. Malinin. Il. E. Griń. Jozskar-Ola 1956 s. 15. – Janko-muzykant. Tłum. W.G. Korolenko. *Molodoj Kolchoznik* 1957 nr 1; toż w: Powiesti i rassказы. Moskwa 1957 s. 324-332, 1962 (858); toż: Il. S. Monachow. Moskwa 1964 s. 16. *Szkolnaja Bibl.*; toż w: Janko-muzykant. Rassказы. Moskwa 1974 s. 96-106 (859); toż w: Polska nowiella XIX-XX g. Oprac. M. Malkow. Leningrad 1988 s. 78-85; toż w: Biez dogmata. Moskwa 1989 (861). – [wg tłum. Je. Riftiny], w: Sobranije soczinienij t. 7. Tuła 1993 (865); toż w: Sobranije soczinienij t. 1. Moskwa 1997 (866). P r z e r ó b k a: Janko-wor. Stichotworenije na motiw G. Sienkiewicza A. Fiedorowa. *Guslar* 1889 nr 47. A d a p t. b a l e t.: Janko-muzykant. Oprac. W.M. Jurowskij, wyst. Swierdłowski 1961. r u m.: Janko muzicantul. *Adeverul* [dziennik]. Bukareszt ok. 1895; toż: *Munca literara si scientifica*, po 1895. – Janko muzicantul. Tłum. I.A. Brătescu-Voinești. *Convorbiri Literare*, Bukareszt 1901, t. 36 s. 214 i n. – Janko muzicantul. Tłum. I.C. Panțu, w: Nuvelle. Braszow 1901 (867). – Janko muzicantul. Tłum. C. V. Bukareszt [1911]. – Janko muzicantul. Tłum. W. Ghül, w: Nuvele. Bukareszt 1912; toż: 1914 (870). – Micul Lăutar. Tłum. N. Rădulescu-Niger. Bukareszt 1920, *Colectiunea Negreanu 4*. – Janko muzicantul. In românește de S. Vladimir. Bukareszt [1925], *Lectura floarea, Literaturilor straine 14*. – Janko muzicantul. Trei povestiri duoase.

Tłum. G. Ulieru. Cimpulung-Muscel 1933. – Janko muzicantul. Tłum. C. Petrescu, T. Holban, w: Nuvele. Bukareszt 1948, 1960 (874); toż w: Pentru piine. Bukareszt 1953 (875); toż w: Paznicul farului. Bukareszt 1987 (877).

s e r b.: Siromah Janko. Tłum. Š. *Srpske Ilustrovane Novine*, Nowy Sad 1882 nr 34. – Janko muzikant. Tłum. M. Zivković. *Bosanska Vila* 1895 nr 11; toż: *Sloga*, Belgrad 1902/1903. – Sviráč Janko. Tłum. P.M. Petrović, w: Pripovetke. Belgrad 1914 (880). – Janko Muzikant. Tłum. D. Dj. [Dimitrije Djurović]. *Godišnjak Narodne Odbrane*, 1933 s. 176-181. – Janko muzikant. Tłum. B.R. Cirlić, w: Poljska pripowietka. Belgrad 1948. – Janko muzikant. *Omladinski Pokret*, Zagrzeb 1953 nr 11. – Muzikant Janko. Tłum. M. Lipužić. „TT”, Belgrad 1954 nr 41; toż: *Ljudska Pravica*, Belgrad 1958 nr 24. – Janko muzikant. Tłum. K. Málek. *Naše Rodine* (Czechy) 1974 nr 46.

s ł o w a c.: Janko muzikant [prasa ok. 1887]. – Janko muzikant. Tłum. A. Halaša. *Slovenské Pohľady*, Turč. Sv. Martin 1903. – Janko Muzikant. Tłum. M. Stano, w: Výber z diela t. 1. Novely. Bratislava 1953 (886).

s ł o w e ń.: Godec Janko. Tłum. J. Moder, w: Izbrana diela t. 12. Ljubljana 1975 (891); toż w: Novele. Ljubljana 1975 (892).

s z w e d z.: Janko musikanten. *Dagens Nyheter* 1886 z 30 I. – Janko den lille musikanten. Skizz av Sienkiewicz. *Stockholms Dagblad* 1886 z 28 VIII. – Janek musikanten. *Vårt Land* 1887 z 14/15 XII. – Spel-Janko. *Aftonbladet* 1888 z 17 V. – Den lille musikern. Tłum. L. B-r., w: Kolteckningar. Noveller t. 1. Sztokholm 1890 (894). – Janko musikanten. *Aftonbladet* 1894 z 16 VI. – Den lille musikern. Tłum. L. B-r [Lars Berger], w: Bartek Segraren. Sztokholm 1899 (896). – Den lille musikern, w: Konstnärhistorier och andra berättelser. Sztokholm 1903 (899). – I musikens bann. *Svenska Dagbladet* 1918 z 24 VII. – Den lille spelmannen. Tłum. Axel Hallonlöv, w: Moderna typer. Skisser och berättelser. Sztokholm 1919. – Janko musikanten. Tłum. Ellen d'Anckarsvärd. *Idun*, Sztokholm 1924. – Den lille musikanten. *Uppsala nya Tidning* 1927 z 19 III. – Janko musikant. Tłum. Lennart Ilke, w: Opowiadania polskie XIX i XX w. Uppsala 1994 s. 52-67.

t a d ż y c k i: Jenkö musyqačy. Tłum. z niem. Mirzekelan. Samarkanda 1929 s. 16. – Tłum. z ros. Stalinabad 1941 s. 26, il.

t a t a r.: Tłum. z ros. M. Chamitow. Il. L.A. Fattachow. Kazań 1955 s. 16.

t u r e c.: Muzikaci Yanko. Tłum. Ahmet Rasim. [Stambuł] 1900. – Calgici Yanko. Tłum. Necati Zekerija. *Sevinc*, Skopje 1963 nr 7; toż w: Inciler.

Nobel armagani kazanmis yazarlardan secmeler. Usküp 1966.

t u r k m e n.: Szandar Janko. Tłum. z ros. Cz. Aszirow. Aszchabad 1937 s. 16, il.

u k r a i n.: Iwaś muzyka. Tłum. Wasyl Lykycz. *Kalendar Ilustrowany Towarzystwa „Proswita”* [na 1884 g.]. Lwów 1883. – Muzyka Janko. Kijów 1901 s. 12 [bez nazw. autora i tłum.]. – Iwaś muzyka. Tłum. W.K. *Switowa Zirnicia*, Mohylów 1906 nr 33. – Janko-muzyka. Tłum. W. Domarnickij. Charków 1923 s. 20. – Janko muzykant. Opowidannie. Il. O. Aleksandrow. Kijów 1950 s. 15. *Domasznia Bibl. Szkolara*. – Janko muzykant. Tłum. M. Prihara. Il. H. Hawrylenko. Kijów 1957 s.16; toż: Janko muzykant. Opowidannia dla młodszoego szkolnoho wiku. Tłum. M. Prihara, il. I. Opilat i I. Penyka. Kijów 1990 s. 16. – Janko – muzykant. Tłum. S. Kowhanjuk, w: *Nowety*. Kijów 1975 (903).

u z b e c k i: Tłum. z ros. Taszkent 1937 s. 18; toż: Samarkanda 1939.

w a l i j s k i: Iancor cerrdor, w: *Striau byr or bwyleg*. Y Bala [Walia, ok. 1978].

w ę g.: Jankó Muzsikus. Rajz. Tłum. G. Zempléni. Budapeszt 1880. – Jankó Muzsikus. Regényvilág. [Budapeszt] 1881. – Jankó Muzsikus. Tłum. M. Latkóczy. *Ország-Világ* 1882. – Jankó, a zenész. Lengyel rajz. Tłum. M. Balla. *Fővarosi Lapok* 1884 nr 151-152. – Muzsikus Jankó. Rajz. Tłum. S. Solymossy. *Magyar Szemle* 1891 nr 223-225. – Jankó a muzsikus. Rajz. *Magyar Géniusz* 1903 nr 34. – A muzsikus Jankó. Tłum. I. Társulat, w: *Kisebb elbeszések t. 2*. Budapeszt 1904, 1905 (909). – Muzsikus Jankó. Rajz. Tłum. E. Vajda. *Élet* 1913 s. 993-998. – A muzsikus Jankó. Tłum. K. Banyai, w: *Lengyel elbeszélők*. Budapeszt [b.r., ok. 1917, 1925] s. 3-13. – Muzsikás Janko. Tłum. I. Mészáros, w: *Valogatott elbeszések*. Budapeszt 1956 (910). – Muzsikus Jankó. Rajz. Tłum. J. Kerekes. *Ifjusági Könyvkiadó* 1957 s. 151-196.

w ł o s.: Janko il musicante. Tłum. dr U. Norsa. *L'illustrazione Popolare*, Mediolan 1897. – Janko il musicante. Tłum. E. Chludzińska-Paulucci, w: *Bartek il vincitore... Citta di Castello* 1899 (915). – Giovannino il musicista. Tłum. T. Zucconi, w: *Anna*. Florencja 1900 (916). – Janko il musico. Bozzetto. Tłum. G. Trinko. Udine 1900 s. 22; toż w: *Seguiamolo*. Udine 1900 (929). – Il piccolo musicista. Tłum. A. Gröer, w: *Novelle*. Mediolan 1900 (921). – Janko il musicante. Tłum. O.L. [Loevental?] di Varsavia, w: *Per il pane*. Racconti. Mediolan 1900 (925); toż: Mediolan 1902; toż: Mediolan 1926 (937). – Janko il musicista. Tłum. E. Damiani. Rzym 1944. *Nel Volume Cento Novelle di Tutto il Mondo*; toż w: *Grandi novellieri*

d'ogni paese, scelti e vaccolti da Carlo Salvatore. Rzym 1944. – Janko il musicante. Tłum. C. Agosti Garosci, w: *Il guardiano del faro*. Mediolan 1953 (944). – Vaunino il musicante, w: *Ciampoli. Le straniere*. Nov. tradotte da D. Ciampoli. Rzym [b.r.]. – Janko il musicante [fragm. tłum. C. Agosti Garosci], w: *Antologia della letteratura Polacca*. Oprac. A. Zieliński. Mediolan 1970 s. 61-68. – Janko il musicante. Tłum. C. Agosti Garosci, w: *Sienkiewicz. Premio Nobel* 1905. Rzym 1970 (947).

72. Orso. Powst. 1879 Paryż – Lwów.
P i e r w o d r.: *Gaz. Lw.* 1879 nr 169 z 24 VII-172.
P r z e d r.: *Kur. Warsz.* 1880 nr 65-68. – Pisma t. 4. Warsz. 1880, 1882, 1884, 1891, 1899, 1912, 1919 (471). – Pisma t. 14. Warsz. 1900 (476). – Orso. Nowela. *Praca*, Pozn. 1903 nr 13, 14, 16. – Nowele t.1. Warsz. 1905, 1917 (479). – Orso. Sachem. Warsz. 1908 *BUL* 58; toż: 1916, 1921, 1923, 1928 (483). – Pisma t. 37. Lw. 1931 (494). – *Wieści Pol.*, Budapeszt 1940 nr 97-105. – *Dzieła t. 3*. Warsz. 1948 (527). – Orso. Warsz. 1953 (538). – O Ameryce. Warsz. 1953 (540). – Wybór pism t. 2. Warsz. 1954, 1955 (547). – *Lata t. 1*. Warsz. 1954 (543). – Orso. Warsz. 1956, 1958 (551). – Wybór nowel. Wroc. 1956 (552). – Nowele wybrane. Warsz. 1958, 1960, 1964 (553) – Nowele t. 1. Warsz. 1964 (555). – Wybór nowel. Warsz. 1974, 1977, 1982, 1986 (560). – Pisma wybrane t. 2. Warsz. 1976, 1987, 1989, 1991 (562). – Nowele t. 2. Warsz. 1978 (563). – Orso. Rzesz. 1984 (569). – *Dzieła wybrane t. 8*. Warsz. 1991, 1998, 1999 (578). – Nowele wybrane. Rzesz. 1991 (579). – *Ta trzecia*. Warsz. 1991 (580). – Sachem. Warsz. 1995 (585). – Nowele. Warsz. 1998, 1999 (599). – Nowele. Krak. 2000 (603). – Nowele. Warsz. 2004 (610). – Nowele. Warsz. 2006 (614). – Nowele. Krak. 2010 (621).
A d a p t. r a d i o w a: Orso. Oprac. H. Januszewska, reż. T. Szczepański. Teatr klasyki dla młodzieży, emisja 1976, 1978.

P r z e k ł a d y:

a n g.: Orso. Tłum. V.A. Hlasko i T.H. Bullick, w: *Let Us Follow Him*. Nowy Jork 1897 (625); toż w: *The Golden Book*. Nowy Jork 1924 t. 4 s. 404-412; toż: *Wstęp Carey McWilliams*. Los Angeles 1939 s. 33, *Six California Tales 3*. – Orso. Tłum. J. Curtin, w: *Sielanka*. Boston, Londyn, Nowy Jork 1898 (627). – *A Circus Hercules*. Tłum. S. de Soissons, w: *Tales*. Londyn 1899, 1901 (629). – Orso [wg tłum. V.A. Hlasko i T.H. Bullick]. *Wstęp Carey Mc Williams*. [San Francisco – Los Angeles] 1939 s. VIII, 9-33. *Book Club of California*. – Orso. Tłum. M.M. Coleman, w: *Western septet*. Cheschire 1973 (634).

a z e r b.: Orso. Tłum. E.M. Afajew, w: Čalfycy Janko. Baku 1962 (638).

b i a ł o r u s.: Orsa. Tłum. M. Maszara, w: Apawjadanni. Mińsk 1955 (639).

b u ł g.: Orso. Razkaz. Tłum. Wł. Arnaudow. Sofia 1913 s. 31, il.; toż: 1923, 1927, 1939.

c h i Ń.: Tłum. z ang. Szy Czy-tsun, w zbiorze: Tuan pien siao szo. Pekin 1928, 1950 (654); toż w miesięczniku *I-wen* ze stycznia 1954.

c h o r w.: Orijaš Orso. Tłum. S. Sušnik. *Hrvat-ska*, Zagrzeb 1891 nr 1-3. – Cirkusko-roblje. Tłum. z włos. J.T. [J. Tomić]. Sisak [ok. 1900]; toż: Tłum. J. Tomić. Sisak 1928 s. 28. – Orso. Tłum. B. [J. Benešić]. *Narodne Novine* 1912 nr 18 i n.; toż w: Najlepsze novele svijeta. Zagrzeb 1939 s. 171-199. – Pripoviesti. Tłum. J. Benešić. Zagrzeb 1947 (662).

c z e s.: Orso. Tłum. A. Schwab-Polabský. *Ko-leda* 1881 s. 301-304, 318-320. – Orso. Tłum. J. Rozwoda, w: Drobné povídky. Praha 1901 (667); toż w: Drobné spisy t. 11. Praha 1902 (668). – Orso. Tłum. H. Sedláček. Praha 1915 (676). – Orso. Tłum. V. Kredba, w: Sebráné spisy t. 15. Praha 1929 (679).

d u Ń.: Orso. Tłum. J. Grove, w: Fra Weichsel-floeden. Kopenhaga 1891 (689).

f r a n c.: Orso. Tłum. B. Jardeški i A. Savine, w: Pages d'Amérique. Paryż 1901 (705); toż: Pa-ryż 1934 (716). – Orso. Tłum. V. Bugiel, w: Chefs d'oeuvre. Paryż 1923 s. 65-92 (713).

h i s z p.: Orso. Tłum. J. Garcia Rodriguez. Madryt [ok. 1900] (723). – Orso. Tłum. T. de M. Graells, w: Sigámosle. Barcelona 1901 (724). – Orso. Un idilio en la pradera. Barcelona 1902 s. 294. *Bibl. Azul*. – Orso. Tłum. Leo Bronstein, w: Hania. Madryt [po 1917] (730). – Orso. Tłum. F. Evelio Fleites Fernandez. Loma de Belen-Cu-banacán 1946, toż: 1966, 1970. – Orso. Tłum. A. Marcoff, w: Hania. Barcelona 1946; toż: Buenos Aires – Meksyk 1948 (734). – Orso. Madryt – Buenos Aires 1956, toż: 1969. – Orso. [Tłum. brak], Madryt 1982 s. 80, *El Arca Perdida*. – Orso. Tłum. F.P. Gonzalez, w: Relatos. Madryt 2006 (743).

ł o t e w.: Zirkus behrni. Tłum. Paschwaldis [J.A. Kukurs]. Ryga 1899 s. 24. – Jaunais stipri-neks. [Tłum. brak], il. A. Apsīts. Ryga 1929 s. 45, *Jaumibas bibl.* 37. – Orso. Tłum. L. Skalbe, w: Kopoti raksti t. 19. Ryga 1935 (752). – Orso. Tłum. J. Osmanis, w: Pasauls bērni. Arzemju rakstinieku stāsti. Oprac. E. Juhnievičs. Ryga 1988 s. 84-101.

m a c e d o Ń.: Orso. Tłum. Kiro Kamilov. Skopje [1951] s. 28. *Svetsi klasici za Deca* 3; toż: Il. L. Marinković-Penkin. Skopje 1960 s. 27. *Bibl. Kolibri*.

m o ł d a w.: Orso. Tłum. z ros. A. Rumu. Ki-szyniów 1960 s. 29.

n i d e r l.: Orso. Tłum. L.J. Teengs, w: Verha-len. Hasselt 1960 (756).

n i e m.: Orso. Tłum. Wilhelm Lange. *Politik*, Praha 1889, IX. – Orso. Tłum. C. Hillebrand, w: Die Jagd nach dem Glück... Monachium 1899 (763). – Orso. Tłum. J. Praun, w: Ums liebe Brot. Einsiedeln 1901, Nowy Jork 1901, Kolonia 1901, 1902 (768). – Orso. Tłum. T. Kroczek, w: Janko der Musikant. Osnabrück 1903 (1903); toż w: Vier Erzählungen. Berlin 1903 (775). – Orso. Tłum. S. Horowitz, w: Der Leuchtturmwächter. Berlin 1907 (783).

n o r w.: Orso. Tłum. I. Digernes., w: Fyrvok-teren. Oslo 1954 (799); toż w: Sahem. Oslo 1968 (800).

o r m i a Ń.: Orso. Tłum. A. Harutjunian, w: Amerikyan novelner. Erywań 1954 (802).

r o s.: Orso. *Prawda* 1880 nr 226-227. – Dieti cyrka. Tłum. A.S. [Sacharowa]. *Igruzeczka* 1881 nr 8, 9. – Orso. Rasskaz. *Litieraturnyj Žurnal*, Petersb. 1881 nr 10; toż: *Czitatiel* 1898 nr 8. – Orso. *Rižskij Wiestnik* 1882 nr 3-5, 7, 10. – Orso. *Orłowski Wiestnik* 1882 nr 176, 178, 182; toż: *Smolenskij Wiestnik* 1883 nr 39-41. – Orso. Tłum. W.M. Ławrow, w: Amierikanskije oczerki i rasskazy t. 1. Moskwa 1883 s. 304-335 (812). – Orso. Tłum. B.P. Wołyni 1885 nr 62, 65, 72, 73. – Malczik Gierkules. Rasskaz. Moskwa 1887 s. 32; toż: 1894 s. 31; toż: Odessa 1903 s. 32; toż pt. Orso, malczik-Gierkules, w: Rasskazy dla junoszestwa. Petersb. 1903 s. 48-65, toż: 1905, 1914. – Orso. Tłum. F.W. Dombrowskij, w: Sobranije soczinienij t. 9. Kijów 1894 s. 405-423 (814); toż w: Połnoje sobranije soczinienij t. 5. Kijów 1899 s. 214-223; toż 1907 (818); toż: 1912. – Orso. *Južnyj Kraj* 1897 z 29-31 V. – Orso. Tłum. M.L. de Walden, w: Połnoje ilustrirowannoje sobranije soczinienij t. 16. Petersb. 1902 s. 50-65 (829); toż: *Wschody* 1906 nr 9/10; toż w: Połnoje sobranije soczinienij t. 5. Petersb. 1912 s. 333-345 (844). – Orso. Malen'kij Gierkules. Tłum. N. Wasin, w: K swietu. Moskwa 1905 s. 3-27; toż: Moskwa 1913 (836); toż pt. Malczik-Gierkules. Moskwa 1906 s. 32; toż: Moskwa 1913, 1916. – Orso. Tłum. W.M. Ławrow [nowy przekład], w: Powiesti i rasskazy t. 2. Moskwa 1906 s. 244-263 (837); toż: Moskwa 1906 s. 31. – Orso, w: Połnoje sobranije soczinienij t. 5. Petersb. 1912 (844). – Junyj Gierkules. Rasskaz. Il. W. Wołkowa. Petersb. 1912 s. 24; toż: Il. Sokołowa-Asi. Moskwa 1927 s. 24, *Bibl. szkolnika*. – Orso. Tłum. E. Puszczińska, w: Sobranije soczinienij t. 16. Moskwa 1914 s. 303-318 (848). – Orso. Tłum. I. Dobrowolskaja, w: Powiesti i rasskazy.

Moskwa 1949 s. 372-393 (852); toż w: Rasskazy i oczerki. Moskwa 1952 s. 78-97 (855); toż w: Powiesti i rasskazy. Moskwa 1957 s. 333-352, 1962 (858). – Orso. Tłum. Ja. Niemczinskij, w: Amierikanskije nowielły. Moskwa 1951 s. 93-114 (853); toż: Il. G. Filippowskij. Moskwa – Leningrad 1953 s. 32. *Kniga za knogoj*; toż: Moskwa 1954 s. 30. *Szkolnaja Bibl.*; toż: Moskwa 1956 s. 30. – Orso, w: Sobranije soczinienij t. 1. Moskwa 1983 (860). – Orso, tłum. Je. Riftina, w: Sobranije soczinienij t. 7. Tuła 1993 (865). – Orso, w: Sobranije soczinienij t. 1. Moskwa 1997 (866).

r u m.: Orso. Tłum. S. Velea, w: Paznicul farulu. Bukareszt 1987 (877).

s e r b.: Medo. Novela. Tłum. J. Frol. *Primorske Novine* 1917 nr 44-51.

s ł o w a c.: Orso. Tłum. R. Źatko, w: Americké rozprávky. Bratislava 1954 (885).

s ł o w e ń.: Orso. [Tłum. brak]. Il. L. Mariukovik. Skopje 1960. – Orso. Tłum. J. Moder, w: Izbrana dela t. 12. Ljubljana 1975 (891); toż w: Novele. Ljubljana 1975 (892).

s z w e d z.: Orso. Tłum. E. Wester. *Stockholm Dagblad* ok. 1898; toż w: Bartek Segraren. Sztokholm 1899 (896).

t a d ż y c k i: Orso. Tłum. z ros. Gaziew. Il. G. Filippowskij. Stalinabad 1957 s. 31.

u k r a i ń.: Orso. Tłum. M. Prihara, w: Jakos zimowego wieczora. Kijów 1971 s. 24-47. – Orso. Tłum. S. Kowhaniuk, w: Noweły. Kijów 1975 (903); toż w: Knyga pryhod. Opowidannia. Kijów 1983.

w ę g.: Orso. 1889 (inf. Kraj, 1889 nr 3). – Orso. Tłum. I. Tarsulat, w: Kisebb elbeszélések t. 2. Budapeszt 1905 (909). – Orso. Elbeszélés. Tłum. Cassian [K. Bányai]. *Zaszlonk* 1905. – A törzsfo. Tłum. I. Mészáros, w: Valogatott elbeszélések. Budapeszt 1956 (910). – Orso, w: A Rómani patricius. Budapeszt 1994.

w ł o s.: Orso. Tłum. N. Romanovsky, w: Invano. Mediolan 1900; toż: 1905, 1912 (920). – Orso. Tłum. T. Zucconi, w: Amori d'artista. Florencja 1901 (932); toż: 1937 (941).

73. Ładnowski. (Z prywatnego listu Litwosa). Powst. 1879.

P i e r w o d r.: *Gaz. Pol.* 1879 nr 153 z 11 VII. Przedr.: Dzieła t. 54. Warsz. 1952 s. 133-135 (527).

74. Osady polskie w Stanach Zjednoczonych Północnej Ameryki. Powst. od 15 V. do lipca 1879, Lwów; odczyt w Szczawnicy 2 sierpnia 1879.

P i e r w o d r.: Osady polskie w Stanach Zjednoczonych Północnej Ameryki. [Odmienność Ameryki od naszego świata. Różnorodność objawów

życia w Ameryce. Wielonarodowość i wolność jednostki w Ameryce. Warunki podróży emigrantów. Nowa ziemia i nadzieje. Zagubienie polskich emigrantów. Domy dla emigrantów. Polscy chłopcy w Ameryce. Wielkie przestrzenie Ameryki i trudności dotarcia do wolnej ziemi. Brak informacji dla emigrantów. Obywatelstwo Stanów Zjednoczonych. Polskie środowiska w okolicy Wielkich Jezior. Chicago, Milwaukee, Nowy Jork. Polskie osady, gminy, kościoły i gazety w Ameryce. Polscy Żydzi w Ameryce. Jednocząca i dzieląca rola parafii w polskich osadach. Osady Waren Hoino i Nowy Poznań w Ameryce. Osadnicy polscy i Indianie. Religia a obrona narodowości i języka. Małżeństwa mieszane a zachowanie języka]. *Przew. Nauk. i Lit.*, dod. *Gaz. Lw.* 1879, lipiec s. 577-591, sierpień s. 673-680.

P r z e d r.: Pisma zapomniane. Lw. 1922 s. 373-411 (489). – Dzieła t. 42. Warsz. 1950 s. 284-313 (527). – [Fragm. pt.:] Wśród polskich emigrantów, w: O Ameryce. Warsz. 1953 s. 56-63 (540). – Pisma wybrane t. 4. Warsz. 1978, 1988, 1989, 1991 (562).

75. Z Szczawnicy. Powst. przed 18 VIII 1879. P i e r w o d r.: *Gaz. Lw.* 1879 nr 189 (z 18 VIII) [podp.: L.].

Przedr.: Dzieła t. 44. Warsz. 1950 (527). – L. Ludorowski: H. Sienkiewicza sztuka reportażu podróżniczego. Lub. 2001 s. 3-8.

76. Z Wenecji. Przez Litwosa. Powst.: wrzesień 1879.

P i e r w o d r.: Z Wenecji. I, II, III [Triest. Przez Adriatyk do Wenecji. Wenecja historyczna i ludowa. Historia i postęp]. *Gaz. Lw.* 1879 nr 220-222 z 24-26 IX; podp. Henryk Sienkiewicz w nr 222. – *Gaz. Pol.*, Warsz. 1879 nr 214 z 25-26 IX – 215. Przedr.: Pisma t. 3. Warsz. 1880 (471). – Pisma t. 12. Warsz. 1899 (476). – Podróże polskich pisarzy do Włoch. Oprac. G. Maver. Rzym 1946 s. 67-77. *Bibl. Orla Białego*. – Dzieła t. 44. Warsz. 1950 s. 175-186 (527). – L. Ludorowski: H. Sienkiewicza sztuka reportażu podróżniczego. Lub. 2001 s. 21-32.

P r z e k ł a d y:

c z e s.: List z Benátek. Tłum. J. Rozvoda, w: Dojmy z cest. Praha 1901 (666). – List z Benátek. Tłum. V. Kredba, w: Sebráné spisy t. 21, Praha 1930 (679).

r o s.: Pis'mo iz Wenecji. Tłum. F.W. Dombrowskij, w: Sobranije soczinienij t. 9. Kijów 1894 s. 275-283 (814); toż w: Połnoje sobranije soczinienij t. 5. Kijów 1899, 1907 s. 148-153 (818). – Pis'mo iz Wenecji. Tłum. W.M. Ławrow, w: Putiewyje oczerki. Moskwa 1894 s. 395-409 (815). – Pis'mo iz Wenecji. Tłum. Je. Ł. Kar-

łowaja, w: Połnoje ilustrirowannoje sobranije soczinienij t. 15. Pet. 1902 s. 91-97 (829).

w ł o s.: Da Venezia. Lettera. Tłum. M. Rygier. *Roma Letteraria* 1900 nr 20; toż: *Roma Letteraria* 1905. – Lettera da Venezia. Tłum. G. Maver, w: Centenario di Sienkiewicz. Rzym 1946 s. 53-68; toż: *Iridion* 1946 nr 1/3.

77. List z Rzymu. Przez Litwosa. Powst.: ok. 18 X 1879.

P i e r w o d r.: List z Rzymu. Forum Romanum. Koloseum. Łaźnie Karakalli. *Gaz. Pol.* 1879 nr 234 z 18 X.

Przedr. pt.: Z wrażeń rzymskich. *Gaz. Lw.* 1879 nr 242-243. – Pisma t. 3. Warsz. 1880 (471). – [Fragm. pt.] Z ruin Rzymu. *Niedziela*, Detroit 1893 nr 11. – Pisma t. 12. Warsz. 1899 (476). – [Fragm. pt.] Przechadzka po Rzymie. *Nauka i Czyn* 1945/46 nr 5 [wkładka pt.] W świetle starożytnym z. 5 s. 39-40. – Dzieła t. 44. Warsz. 1950 (527). – L. Ludorowski: H. Sienkiewicza sztuka reportażu podróżniczego. Lub. 2001 s. 9-20.

P r z e k ł a d y:

c z e s.: List z Řima. Tłum. J. Rozvoda, w: Dojmy z cest. Praha 1901 (666). – List z Řima. Tłum. V. Kredba, w: Sebráné spisy t. 21. Praha 1930 (679).

r o s.: Pis'mo iz Rima. Tłum. W.M. Ławrow, w: Putiewyje oczerki. Moskwa 1894 s. 410-427 (815). – Pis'ma iz Rima. Tłum. F.W. Dombrowskij, w: Sobranije soczinienij t. 9. Kijow 1894 s. 265-274 (814); toż w: Połnoje sobranije soczinienij t. 5. Kijów 1899, 1907 s. 143-148 (818). – Pis'mo iz Rima. Tłum. Je.Ł. Karłowa, w: Połnoje ilustrirowannoje sobranije soczinienij t. 15. Petersb. 1902 s. 84-90 (829). – Na razwalinach drewniego Rima. Iz putiewyich oczerkow. *Nowy Mir* 1902 nr 85 s. 184-187.

w ł o s.: Da Roma. Lettera. Tłum. M. Rygier. *Roma Letteraria* 1900 nr 17-18; toż: *Roma Letteraria* 1913.

78. Z pamiętnika korepetytora. Powst. IX 1879, Wenecja.

P i e r w o d r.: *Gaz. Lw.* 1879 nr 236 z 14 X-238. Podp.: XXX.

Przedr.: Ze wstępem I. Chrzanowskiego. Krak. 1926 s. 29. Druk w nakł. 360 egz. ofiarowany II Zjazdowi Bibliofilów Polskich w Warszawie. – Z pamiętników korepetytora. *Wiad. Pol.*, Londyn 1940 nr 27 i n.; *Więści Pol.*, Budapeszt 1941 nr 20-29. – Dzieła t. 6. Warsz. 1949 (527). – Pisma wybrane t. 3. Warsz. 1976, 1987 (562). – Nowele t. 3. Warsz. 1978 (563).

P r z e k ł a d a n g.: Paul. Tłum. W.R. Thompson. *The Catholic World*, Nowy Jork 1884, z czerwca s. 406-419.

79. Z pamiętnika poznańskiego nauczyciela.

Powst. XI 1879.

P i e r w o d r.: Z pamiętnika poznańskiego nauczyciela. Napisał Litwos. *Niwa* 1879 t. XVI, z. 119 z 1/14 XII, s. 813-828.

Przedr.: Pisma t. 4. Warsz. 1880, toż: 1882, 1884, 1891, 1899, 1912, 1919 (471). – Nowele. Z il. A. Kamińskiego. Warsz. 1896 (472). – Pisma t. 23. Warsz. 1900 (476). – *Dz. Chicag.* 1900 nr 299-302. – *Gwiazdka. Ciesz.* 1902 nr 3-8. – Z pamiętnika poznańskiego nauczyciela. Nowela. Wyd. nowe. Warsz. 1902, 1903 s. 32. *Bibl. dla wszystkich.* – Nowele t. 1. Warsz. 1905, 1917 (479). – Z pamiętnika poznańskiego nauczyciela. Nowela. Warsz. 1907 s. 29 *BUL 54*; toż wyd. nowe: Warsz. 1917; toż: 1924 i 16 wyd. do 1948 r. *BULiMS 54* s. 29. – [Fragm.] *Złoty Róg* 1913 nr 37. – Z pamiętnika poznańskiego nauczyciela. Kijów 1916 s. 32, nakł. Red. „Świat Kobiety”. – Pisma t. 36. Nowele t. 4. Lw. 1931 (494). – Nowele. Budapeszt 1940 (502). – Opowiadania. Moskwa 1943 (503). – [fragm.]. *Teka Szk.* 1945/1946 nr 12/13. – B.m. [Szkocja] 1946 s. 24, powiel. *Wydawn. Lit. Oddz. Opieki nad Żoł. I Korpusu. nr 85.* – Nowela. Lippstadt 1946 s. 32, Wyd. „Jutra Pracy” nr 17. – Opowiadania. Paryż 1946 (516). – Bartek Zwycięzca. Newtown 1946 *Bibl. Autorów Polskich* (513). – Wybór nowel. Łódź 1946 (520). – Z pamiętnika poznańskiego nauczyciela. Warsz. 1947 s. 30. – [fragm.] *Teka Szk.* 1947 nr 11/13. – Nowele wybrane. Warsz. 1948 (525). – Nowele wybrane. Warsz. 1949, 1950 (528). – Dzieła t. 6. Warsz. 1949 (527). – Nowele wybrane. Wyd. nowe. Warsz. 1951 (531). – Szkice węglem i inne nowele. Warsz. 1951 (532, 545). – Nowele wybrane. Warsz. 1952 (537). – Latarnik i inne opowiadania. Warsz. 1954 (543). – Wybór pism t. 2. Warsz. 1954, 1955 (547). – Wybór nowel. Wroc. 1956 (552). – Nowele wybrane. Warsz. 1958 i wyd. nast. do 1964 (553). – Nowele t. 1. Warsz. 1964 (555). – Nowele wybrane. Warsz. 1973 (561). – Wybór nowel. Warsz. 1974, 1977, 1982, 1986 (560). – Pisma wybrane t. 3. Warsz. 1976, 1987, 1989, 1991 (562). – Nowele t. 3. Warsz. 1978 (563). – Wybór nowel i opowiadań. Wroc. 1979, 1986, 1988 (564). – Nowele wybrane. Warsz. [1980], 1984 (565). – Ta trzecia. Warsz. 1983, 1986 (568). – Z pamiętnika poznańskiego nauczyciela. Bydg. 1990. *Lektury Szkolne* (576). – Dzieła wybrane t. 8. Warsz. 1991 (578). – Ta trzecia i inne opowiadania. Warsz. 1991 (580). – Z pamiętnika poznańskiego nauczyciela. Białyst. 1991 s. 24. *Obowiązkowe Lektury Szkolne.* – Nowele wybrane. Rzesz. 1991 (579). – Z pamiętnika poznańskiego nauczyciela. Bielsko-Biała 1993

s. 21; toż: 1995, *Klasyka*. – Latarnik. Warsz. 1994 (584). – Nowele. Warsz. 1996, 1998 (589). – Nowele. Krak. 1996 (590). – Z pamiętnika poznańskiego nauczyciela. Wroc. 1995. *Narodowa bibl. lektur szkolnych*. – Latarnik. Warsz. 1997 (596). – Z pamiętnika poznańskiego nauczyciela. Białyst. 1997, Krak. 1997, Warsz. 1997. – Nowele. Warsz. 1998, 1999 (599). – Nowele i opowiadania. Warsz. 1999, 2004, 2006 (600). – Nowele wybrane. Warsz. 1999 (601). – Z pamiętnika poznańskiego nauczyciela. Oprac. D. Nikiel-Wroczyńska. Krak. 2000. *Lektura z opracowaniem*. – Nowele i opowiadania. Krak. 2000 (603). – Nowele wybrane. Warsz. 2000 (604). – Nowele. Warsz. 2004 (610). – Nowele i opowiadania. Krak. 2006 (614). – Nowele i opowiadania. Warsz. 2006 (615). – Z pamiętnika poznańskiego nauczyciela. Ożarów Maz. 2012 s. 22. *Lektury dla szkół gimnazjalnych*.

Dokumenty dźwięk.: Nowele i opowiadania. Krak. 2010 (620). – Nowele wybrane. Piaseczno 2010 (621). – Z pamiętnika poznańskiego nauczyciela. Czyta M. Maciejewski, w: Quo vadis. Warsz. 2011 (621a).

P r z e k ł a d y:

a n g.: From the Diary of a Tutor in Poznan. Tłum. J. Curtin, w: Yanko the Musician. Londyn 1893; toż: Boston 1895 (622); toż w: Sielanka. Boston 1898 (627).

b i a ł o r u s.: Z dziennika poznanskaha nastawnika. Tłum. M. Maszara, w: Apawjadanni. Mińsk 1955 (639).

b u ł g.: Iz dnevnika na poznanskija ucitel. Tłum. S. Ilczew, w: Janko muzikantat. Sofia 1949 (647); toż w: Za chljab. Sofia 1956 (648); toż w: Janko muzikant. Sofia 1961 (649); toż: Sofia 1979 (651).

c h i Ń.: Pekin 1950 (654).

c h o r w.: Iz uspomena poznanskog učitelja. Tłum. V.H. [Homotarić]. *Vienac*, Zagrzeb 1888 nr 13-14. – Iz dnevnika poznanskog učitelja. [Tłum. T. Materić], w: Čitanka iz slavenske i madžarske književnosti. Zagrzeb 1896 s. 321-337. – Iz uspomena kućnog učitelja. Tłum. A.S. *Dom i Svijet*, Zagrzeb 1901 nr 3-5. – Tragedija jednog učenika. *Hrvatska* 1911 nr 46-49.

c z e s.: Z pamětniku polského učitele. Novella. Tłum. Han. Klíma. *Květy* 1879/1880 s. 466-476. – Ze zápisů učitele. Tłum. A. Schwab-Polabský. *Maj* 1880 s. 30-31. – Ze zápisníků poznańskiego učitele. Tłum. K.K. *Domažlické Listy* 1885 s. 394, 401, 409. – Z pamětniku poznańskiego vychovatele. *Budivoj* 1885 nr 1-3. – Z pamětniku polského učitele v poznańsku, w: Z povidek, Kytice... Opava 1893 (665). – Z pamětniku poznańskiego učitele. Tłum. Jaro Žalov, w: Drobné povídky.

Praha 1901 (667); toż w: Drobné spisy t. 1. Praha 1908 (668). – Ze zápisniku poznańskiego učitele. Tłum. J.J. Langner, w: *Polský lid*. Praha 1901 (671). – Z denníku poznańskiego učitele. Novela. Tłum. V. Kredba. Praha 1906 s. 28; toż w: Važte si české školy. Praha 1906, 1915 s. 39-56; toż: Praha 1921 s. 28, il.; toż w: Sebráne spisy t. 13. Praha 1929 (679). – Z paměti poznańskiego učitele, w: Spisy t. 11. Praha 1975 (685). – toż w: Starý sluha. Praha 1975 (686).

f r a n c.: Le petit Michel. Tłum. M. Poradowska, w: M. Poradowska-Gachet: Tournesol. Verriers 1880, 1884 (696). – Extrait des mémoires d'un précepteur du Grand Duché de Posen [skróć oprac. W. Gasztowtt]. *Le Contemporain*, Paryż 1881 z 1 XI. – Michelin. *Nouvelle polonaise. Revue Internationale*, Florencia 1884 z 10 III, s. 867-887. – Extrait des mémoires d'un professeur libre de Posen. Tłum. V.G. [Wacław Gasztowtt]. *Bulletin Polonais*, Paryż 1885 nr 25; toż pt.: Mémoires d'un professeur de Posen. *L'Idée*, Paryż 1900 z 15 XII i 1901 z 1 I; toż: *A l'Assaut*, Paryż 1902 nr 6 s. 8-10; toż: *L'Aigle Blanc. Revue des questions polonaises*, Lozanna 1916 s. 5-26. – Extrait du journal d'un instituteur posnanien. Tłum. Neyroud, w: Bartek Vainqueur. Paryż 1886 (697). – Extrait du journal d'un precepteur de Posen, w: Bartek le Victorieux. Paryż 1901 (701). – Les mémoires d'un précepteur en Posnanie [tłum. B. Noiret?], w: Sur la côte d'azur. Paryż 1905 (709). – Souvenirs d'un instituteur posnanien. Tłum. N. Ordęga i M.A. Zolkiewski w: Sous le joug. Abbeville 1906 (710). – Extrait du journal d'un précepteur de Posen. *Les Amis de la Pologne*, Paryż 1921 nr 1-4. – Journal d'un instituteur de Poznan. Tłum. J.F. Tersant i J.A. Teslar w: *Oeuvres choisies*. Paryż 1933 (715).

g r u z i Ń.: Poznaneli nastsavleblis dgiuridan. Tłum. [z ros.] Ilia Czkonia. *Droeba*, Tyflis 1880 nr 90, 92, 95-96; toż: *Arcagaule*, Tyflis 1894. – Tbilisi 1894 (717).

h i s z p.: Del diario de un maestro de Poznan. Tłum. T. Graells, w: *Novelas cortas*. Barcelona 1901. – Extracto del diario de un preceptor de Posen. Tłum. M.C.G. Barcelona [1901] s. 30; toż pt. El preceptor, w: Bartek el victorioso. Barcelona 1902, 1922 (726). – Extracto del diario el preceptor de Posen. Tłum. F. P. González, w: *Relatos*. Madryt 2006 (743).

k a t a ł o Ń.: Fulls del dietari d'un preceptor de Possen. *Esplai* 1932 nr 43.

k o r e a Ń.: Tłum. z ros. Cheong Byung Kwon [w czasopiśmie *Tendencja*]. 1991 nr 8-12.

ł o t e w.: Iz Poznanas skolotāja dienas grāmatas. Tłum. V. Dzeltņiš, w: *Kopotī raksti* t. 24. Ryga 1936 (752).

m o n g o l.: Poznoznanhotyn neg bagsijn temdeglegleijn devtrees. Tłum z ros. Z. Sandagaa, w: H. Sienkiewicz: Gurvan hyyhdiijn huvzaa [Wybór opowiadań]. Ulan Bator 1968 (755a).

n i e m.: Erinnerungen eines Posener Lehrers. *Die Neue Welt* 1897. – Aus den Erinnerungen eines Posener Hauslehrers. [Tłum. C. Hillebrand?], w: Folget Ihm nach. Wiedeń 1901 (764). – Das Martyrium eines Schulkindes. Aus den Grinnerungen eines Posener Lehrers. *Politik*, Praha 1901 nr 358 s. 1-4. – Erinnerungen eines Posener Lehrers. Tłum. S. Goldenring, w: Gesammelte Werke t. 2. Berlin [ok. 1901]; toż: Berlin [ok. 1907], toż: 1909 (766). – Aus den Memorien eines Posener Lehrers. *Wiener Allgemeine Zeitung* 1902. – Aus den Erinnerungen eines Posener Lehrers, w: Janko der Musikant. Osnabrück 1903 (774). – Erinnerungen eines Posener Lehrers, [Tłum. S. Goldenring], w: Gesammelte Werke t. 2. Berlin [ok. 1909]; toż: t. 8. Berlin 1920 (785, 791). – Aus den Erinnerungen eines Posener Hauslehrers. Tłum. V. Körner, w: Meistererzählungen. Zurich 1986 (797).

o r m i a ñ.: Paznanjan usuczzi hiszatakaranic. Tłum. Tigran Nazarian. *Szuzsi* [?] 1881; toż: Tyflis 1894. – Tłum. Kh. Nartamianc. *Arzagankh* 1896. – Tłum. S. Lisycjan. *Murcz* 1901. – Tłum. K. Mikhajelian. Erywań 1944.

p o r t u g.: Extracto do diario d'um preceptor de Posen, w: Hania. Lizbona 1902 (805).

r o s.: Iz wospominanij ucziela [bez nazw. autora]. *Tielegraf* 1880 z 19 (31) I. – Iz dniewnika poznanskogo ucziela. *Wiestnik Jewropy* 1880 nr 3. – Iz zapisok poznanskogo ucziela. *Ogoniek* 1880 nr 12. – Iz zapisok poznanskogo domaszniego ucziela. *Riżskij Wiestnik* 1881 nr 143, 145, 147. – Misza. Rasskaz. Tłum. A.A. Żukowskij. *Iziaszcznaja Litteratura* 1881 nr 7. – Iz zapisok poznanskogo ucziela. Tłum. F.W. Dombrowskij, w: Na swietłom bieriegu. Petersb. 1897 s. 87-112 (816); toż w: Połnoje sobranije soczinienij t. 6. Kijów 1899 s. 125-134; toż: Petersb. 1907 (818). – Iz zapisnoj kniżki rieprietitora. Tłum. M. Gierbanowskij. *Nowoje Slowo* 1896 nr 1; toż: *Wołyń* 1896 nr 271, 272. – Michaś. Iz dniewnika poznanskogo ucziela. Tłum. N.I. Pieriełygin. *Dietskij Otdych* 1903 nr 3. – Iz dniewnika poznanskogo ucziela. Tłum. M.L. de Walden, w: Połnoje illustringowanije sobranije soczinienij t. 16. Petersb. 1902 s. 66-79 (829); toż w: Połnoje sobranije soczinienij t. 3. Petersb. 1912 s. 213-224 (844). – Iz dniewnika poznanskogo ucziela. Tłum. W.M. Lawrow, w: Powiesti i rasskazy t. 2. Moskwa 1906 s. 107-121 (837). – Iz dniewnika poznanskogo ucziela. Tłum. E. Puszczinskaja, w: Sobranije soczinienij t. 16. Moskwa 1914

s. 213-226 (848). – Iz dniewnika poznanskogo ucziela. Tłum. pod red. Je. Riftiny, w: Rasskazy. Moskwa 1948 s. 3-20 (851); toż w: Powiesti i rasskazy. Moskwa 1949 s. 247-294 (852); toż w: Rasskazy. Psków 1951 s. 3-20 (854); toż w: Izbrannyje rasskazy i pisma. Moskwa 1953 (857). – Iz dniewnika poznanskogo ucziela. Tłum. pod red. W.S. Ratner, w: Powiesti i rasskazy. Moskwa 1957 s. 353-370, 1962 (858). – Iz dniewnika poznanskogo ucziela. Tłum. Je. Riftina, w: Sobranije soczinienij t. 7. Tuła 1993 (865).

r u m.: Din amintirile unui preceptor. Tłum. Atanasie Ionescu. Bukareszt 1904. – O noapte de Crăciun. Surmenatul. Tłum. A. Ionescu. Bukareszt 1904 s. V, 47. – Memoriele unui profesor. Tłum. N. Rădulescu-Niger, w: Micút lăutăr. Bukareszt 1920 (872). – Din jurnalul unui invățător din Poznan. Tłum. C. Petrescu, T. Holban, w: Nuvele. Bukareszt 1948, 1960 (874); toż w: Pentru pîine. Bukareszt 1953, 1955 (875).

s e r b.: Iz pametara poznanskog učitelja. Tłum. N. Manojlović-Rajko. *Stražilowo* 1885 nr 28-30; toż w: Pripowetke. Nowy Sad 1887, 1888 (879). – Iz memoara poznanskog učitelja. Tłum. J. L. Lontkijewićewa. *Srpska Književna Glasnik* 1905 nr 8-10. – Učenicova smrt. [Tłum. P.M. Petrović], w: Pripowetke. Belgrad 1914 (880). – Iz dniewnika poznanskog učitelja. Tłum. S. Subotin, w: Pripowetke. Nowy Sad, *Matica Srpska* 1950, 1960 (882).

s ł o w a c.: Miškova smrt. Tłum. M.V., w: Zábavné a ponéké knižky. Turčiansky Sv. Martin 1903 II/3. – Z pamätnika poznanskeho učitelja. Tłum. M. Stano, w: Výber z diela t. 1. Novely. Bratislava 1953 (886).

s ł o w e ñ.: Iz uspomena poznanskoga učitelja. Tłum. V.H. [Homotarić]. *Vjenc* 1880 nr 13-14 [inf. *Czas* 1899 nr 174]; toż w: Čitanki iz slaven-skij kniževnosti. Zagrzeb 1896 s. 321-327. – Iz spominov domačego učitelja. Tłum. J. Moder, w: Izbrana dela t. 12. Ljubljana 1975 (891); toż w: Novele. Ljubljana 1975 (892).

s z w e d z.: Ur en posener lärares dagbok fors. Tłum. E. Wester. Helsingfors [b.r.]; toż w: Polacker. Sztokholm 1901 (897).

u k r a i ñ.: Iz szczodennika poznanskogo uczytela. Tłum. M. Prihara, w: Jakos zymowogo wieczora. Kijów 1971 s. 3-23. – Iz spogadiw poznanskogo uczytela. Tłum. S. Kowhanjuk, w: Nowely. Kijów 1975 (903).

w ę g.: Egy nevelő naplójából. *Magyar Szemle* 1901 s. 534-537. – Egy poseni tanító naplójából. *Pesti Hirlap* 1902. – Egi poznanji tanító emlékeiből. Tłum. K. Bányai. *Alkotmány* 1911. – A tanító emlékiratai. Tłum. K. Bányai, w: Lengyel elbeszélők. Budapest [ok.1917]. – Edesa-

nyja szemefénye. Tłum. F. Bilewicz. Budapeszt 1944 s. 32. – Egy poznani tanító naplójából. Tłum. I. Mészáros, w: Valogatott elbeszélések. Budapeszt 1956 (910). – Egy poznani tanító naplójából. Tłum. G. Kerekes, w: A kenyerert. Bukareszt 1957 (911).

w ł o s.: Le memoire di un precettore. Tłum. A. Groër, w: Nouvelle. Mediolan 1900 (921). – Dal „Diario” di un istitutore posnaniano. [Tłum. D. Ciampoli] w: Nouvelle. Città di Castello 1900 (924). – Le memoire di un istitutore. [Tłum. G. Rossi] w: Seguiamolo. Florencja 1900 (928); toż: Florencja 1905, 1926. – Memoire di un maestro di Poznan. Tłum. C. Agosti Garosci, w: Il guardiano del faro. Mediolan 1953 (944); toż w: Sienkiewicz. Rzym 1970 (947).

80. Kronika miejscowa [w przedrukach występuje pt. **Wiadomości bieżące**]. Felietony, recenzje, sprawozdania pisane od listopada do końca grudnia 1879 i dalej do listopada 1881, z przerwami, dla *Gazety Polskiej* z podtytułami, podp. najczęściej znakiem paragrafu: §, -§-; inne formy podpisu odnotowano po rejestracji odcinka. Wewnętrzna numeracja pochodzi od opracowującej. Graficznie wydzielono fragmenty przedrukowane].

80/1. Głód na Górnym Szląsku. Ze świata Bohemii. „Dama kameliowa”. Wydawnictwo pism Sienkiewicza. Czy istnieje polska szkoła malarstwa? P. Kazimierz Zalewski. Z powodu przybycia Modrzejewskiej. *Gaz. Pol.* 1879 nr 260 z 19 XI. – Z powodu przybycia p. Heleny Modrzejewskiej. Strachy na Lachy. List palestranta z XVIII wieku. Artyści polscy w Rzymie. Jeszcze o głodzie na Szląsku. *Gaz. Pol.* 1879 nr 261 z 20 XI. – Przedstawienie „Antoniusza i Kleopatry”. Pani Modrzejewska. Sacher Masoch. Polemika kurierów. *Wiek o minhocao. Gaz. Pol.* 1879 nr 262 z 21 XI. – Kwestia oświaty. Filie pocztowe. Niejaki Kisliczenko. Tadeusz Błotnicki. *Gaz. Pol.* 1879 nr 263. – Wieść o przyjeździe Sary Bernhardt. W Szkole Dramatycznej. Boston w Massachusetts. „*Kurier Codzienny*”. Wyrok. „Grzechy hetmańskie”. Kraszewski w sprawie Macierzy. *Gaz. Pol.* 1879 nr 264. – Wyrwałość. Pan Napoleon Orda. Prospekt. Walery Przyborski. Nowe wydanie „Dzieł” Fredry. Józef Bliźniński. *Gaz. Pol.* 1879 nr 265. – Zapowiadają szereg koncertów. „Córka kamieniarza”. Rozprawa Karola Dunina. Przeróbka rosyjska „Radców pana radcy”. Pan Kazimierz Kaszewski. Asnyka „Kiejstut”. Wyjątki z depeszy o głodzie na Szląsku. *Gaz. Pol.* 1879 nr 266. – Aleksander Wejnert. Bazar. Nowe czasopismo „*Kronika Lekarska*”. „*Nowiny*”. Głód na Szląsku. Nędza

głodowa w Galicji. Teodor Morawski. Erudycja francuska. *Gaz. Pol.* 1879 nr 267. – Aleksander Wejnert. Pani Modrzejewska. Obraz Siemiradzkiego. Setne przedstawienie. Chemicy kolejni. „*Motwa*”. *Gaz. Pol.* 1879 nr 268.

80/2 Czystość języka. *Gaz. Pol.* 1879 nr 269. – Przedr. w: J. Birkenmajer: H. Sienkiewicz o czystości języka. *Por. Jęz.* 1935 z. 7 s. 112-113; *Gaz. Warsz.* 1934 nr 308 dod.; Miłujmy mowę ojczystą! H. Sienkiewicz o czystości języka. *Kur. Zach.* 1934 nr 310; Orzeszkowa. Sienkiewicz. Prus. O literaturze. Warsz. 1956 s. 199-200 (549).

80/3. Sprawozdanie. Panna Deryng. Nazwy polskie w Ogrodzie Botanicznym. Wezwanie. Ryszard Berwiński. *Gaz. Pol.* 1879 nr 270. – Zamierzone odczyty dla Żydów. W sprawie czystości języka. „*Kronika Rodzinna*” drukuje listy Kraszińskiego. „Chrystus przed sądem”. Znakiemity skrzypek Sarasate. Tegoroczni nowozaccięzni. *Gaz. Pol.* 1879 nr 271. – Przedr. fragm.: J. Birkenmajer: Sienkiewicz i sprawa polskiej terminologii zawodowej. *Por. Jęz.* 1934 z. 8 s. 132-133.

80/4. Koncert na Szlązaków. Opera. Pani Modrzejewska przyjeżdża do Warszawy. Przekłady z naszej literatury. „*Kronika Lekarska*”. Jules Mien. *Gaz. Pol.* 1879 nr 272. – W sprawie języka. Mickiewicz w Czechach. Lewental ogłasza prospekt Biblioteki Najcelniejszych Utworów. Bibliografia. *Gaz. Pol.* 1879 nr 273. – Przedr. fragm.: Sienkiewicz i sprawa polskiej terminologii zawodowej. *Por. Jęz.* 1934 z. 8 s. 134.

80/5. Z padolu łez. *Gaz. Pol.* 1879 nr 274. – Sztucharstwo. Zapalka szwedzka. Sprawa węgla. *Gaz. Pol.* 1879 nr 275. – Panna Maria Deryng w Pradze. Pan Kazimierz Zalewski. Pomoc naukowa „Nauka zachowania zdrowia i zdolności do pracy”. Wystawa obrazów starych szkół malarskich. Album Prosińskiego. *Gaz. Pol.* 1879 nr 276 [podp.: H.S.] – Nauka stenografii w szkołach średnich. „Hamlet” Czachórskiego. W imię nędzy. Pytanie. List z Paryża. Ciężki zawód. Przekład [W. Mayzla] dzieła K. Reklama. *Gaz. Pol.* 1879 nr 277. – Wyjazd. W sprawie węgla. „*Nowiny*”. Ze Szpitala Dziecinnego. Twórczość ludu. List Kraszewskiego. O gazie w Warszawie. *Gaz. Pol.* 1879 nr 278. – Szczerbiec. Głosopis (fonograf). „*Pamiętnik Warszawskiego Instytutu Głuchoniemych i Ociemniałych*”. *Gaz. Pol.* 1879 nr 279. – Nowa praca historyczna. W sprawie czystości języka. Co robimy dla swoich biednych. *Gaz. Pol.* 1879 nr 280. – Adam Suzin. Adamowski, the Polish Violinist. „Hamlet” Czachórskiego. My i „Figaro”. Andriolli. „Chata za wsią” po czesku. Przytulki nocne. Zawiadomienie o języku urzęd-

dowym w szkołach. Niedogodność. Poprawka. Druki akwarelowe. Towarzystwo Zachęty Sztuk Pięknych. Składka w Resursie. Przypomnienie. Nowa ulica. *Gaz. Pol.* 1879 nr 281. – Głód na Szląsku. „Hamlet” Czachórskiego. Sprawa węgla. Pytanie. Spór o słownik. *Gaz. Pol.* 1879 nr 282. – Przedr. fragm.: J. Birkenmajer: Sienkiewicz i sprawa polskiej terminologii zawodowej. *Por. Jęz.* 1934 z. 8 s. 135-136.

80/6. Rozmyślania teatralne. Miłośnicy cnoty. „Świeczniki chrześcijaństwa”. Pomoc. Składka na weselu. Bibliografia polska. Komisja do sprawy węglowej. „Poezje” A. Pileckiego. Fundusz wieczysty im. Kraszewskiego. Krasicki. Powieść M. Szeligi. Uczniowie Szkoły Dramatycznej. Słowik. Maria Derynżanka. Zima w mieście. Uśmiechy losu. *Gaz. Pol.* 1879 nr 283 [podp.: Musagetes]. – Przedstawienia w Teatryku Dobroczynności. Cel szlachetny. Bazar na rzecz ubogich. Dzieło Karasowskiego. „Żywoty Świętych” Skargi. Dobry pomysł. Komitet Towarzystwa Resursy Obywatelskiej. Bal dobroczynny. Składnica węgla i taksa. Zarządy kolei. Braki. W Ministerium Finansów. *Gaz. Pol.* 1879 nr 284. – Salon artystyczny Ungra. Szkoła Dramatyczna Derynga. Zmiany w bazarze. Rada uniwersytetu dozwoliła wypożyczać książki. Uważni czytelnicy gazet. Andriolli. Szkice i akwarele Matejki. Bazar. W. Anczyc w Warszawie. Utwory W. Marrené po włosku. Wydawnictwa gwiazdkowe. Choinki. Egzamin nauczycieli prywatnych. Podręczniki w szkołach elementarnych. Węgiel. *Gaz. Pol.* 1879 nr 285 [podp.: Musagetes].

80/7. Premium. Słynna śpiewaczka Kochańska w Dreźnie. Włosi. Podarki dla ubogich. Dziennikarze i artyści warszawscy. Głód na Szląsku. Odczyty na Szlązaków. „Tygodnik Ilustrowany” i Macierz. Bazar się skończył. Obawy głodu. W zbiorze powiastek dla dzieci. Przerwane druty. Nowe pismo. „Dziennik Warszawski”. W Łomży zbiórka na Szlązaków. *Gaz. Pol.* 1879 nr 287. – Przedstawienie. Skład opery włoskiej. Panna Derynżanka. Dochód z bazaru. Bilety na bal Resursy Kupieckiej. Kraszewski i biblioteka górnicza. Unger wydaje reprodukcję „Bitwy pod Grunwaldem”. Piękny karton Andriollego. Ogrzewalnie. Czasowe szpitale. *Gaz. Pol.* 1879 nr 288. – Próby. Pani Modrzejewska. Zapomogi. „Siła jako ruch” J. Ochorowicza. Firma Orgelbrandów wydała dodatek do encyklopedyj. Uczniowie Derynga. Skrzypek Barcewicz w Moskwie. Portret. W sprawie Szlązaków. Kłopot. T-wo Opieki nad Dziećmi. Pomieszczenie szpitala czasowego. Przyszła wystawa. T-wo Opieki nad Zwierzętami. *Gaz. Pol.* 1879 nr 291. – T-wo Zachęty Sztuk Pięknych

wystawia Pileckiego „Goplane”. Henryk Jarecki. Stanisław Witkiewicz. Malarz Jan Owidzki. „Tygodnik Powszechny”. T-wo Wkładkowo-Pożyczkowe w Onikście. *Gaz. Pol.* 1879 nr 292 z 31 XII. Przedr. całości: Pisma t. 44. Lw. 1937 (494) – Dzieła t. 51 [pt. Wiadomości bieżące]. Warsz. 1950 s. 6-121 (527).

81. Mieszaniny literacko-artystyczne. Cykl osiemnastu felietonów pisanych od grudnia 1879 do grudnia 1881 do *Niwy*, t. XVI–XX, druk. pod pseud. Litwos.

I. „*Niwa*” i ja. Dane na kronikarza. O czym będę pisał. Do książek. Moja nadzieja. Adam Asnyk i wspomnienia znad morskiego brzegu. „Przyjaciele Hioba”. Profile. Talenta i safanduly. „Pod szczęśliwą gwiazdą”. Zwykle koleje. Aniołowie z książek i aniołowie z rzeczywistości. „Les rois en exil”. Inne ideały. Wspomnienie o Gottlieb. Zakończenie. *Niwa*, 1879 t. XVI z. 120 z 16 XII, s. 915-925. – Przedr. fragm. w: F. Hoesick: Sienkiewicz jako felietonista. Warsz. 1902 s. 208-215.

II. Występy Modrzejewskiej. Wspomnienie. Talent i sceptycyzm. Jako warszawski sceptycyzm się rozplakał. Zostań czy pamiętaj? Warunki miejscowe. Nieco o teatrze i o tym, co go tyczy. Co lepiej. Siły wewnętrzne. Mamy szkołę polską czy polskie malarstwo? Siemiradzki, Czachórski. Walery Przyborowski: „Rubin wezryski”. Pesymizm mego przyjaciela. Kobiety i mężczyźni. Miłosierdzie i miłość. Frazes i prawda. Powieści kobiet i czego w nich brak. Powieść, której autorki nie wymieniam. *Niwa* 1880 t. XVII z. 121 ze stycznia, s. 71-78. – Przedr. fragm. w: F. Hoesick: Sienkiewicz jako felietonista. Warsz. 1902 s. 216-218, 224-225.

III. „Pieśni” Heinego. Przekład Aleksandra Kraushara. Wyd. nowe i uzupełnione. Warszawa 1880. Nakładem Gebethnera i Wolffa. *Niwa* 1880 t. XVII z. 123 z lutego, s. 227-237. – Przedr. fragm. w: F. Hoesick: Sienkiewicz jako felietonista. Warsz. 1902 s. 218-224.

IV. „Bratnie dusze” [Sewera]. Portret Modrzejewskiej. Maria Konopnicka. *Niwa* 1880 t. XVII z. 125 z marca, s. 381-389. – Przedr. fragm. w: F. Hoesick: Sienkiewicz jako felietonista. Warsz. 1902 s. 226-231.

V. Trudności i kłopoty. Prawdy. Odczyty. „Kasia i Marynka” [Żmichowskiej]. Trzy rodzaje kobiet. *Niwa* 1880 t. XVII z. 126, s. 468-478. – Przedr. fragm. w: F. Hoesick: Sienkiewicz jako felietonista. Warsz. 1902 s. 231-234.

VI. „Daniel Rochat”, komedia Wiktoryna Sardou. *Niwa* 1880 t. XVII z. 128, s. 616-624. – Przedr. fragm. w: F. Hoesick: Sienkiewicz jako felietonista. Warsz. 1902 s. 234-236.

VII. „Sąd honorowy”. Komedia w 5 aktach Edwarda Lubowskiego. *Niwa* 1880 t. XVII z. 131 z maja, s. 769-777. – Przedr. w: F. Hoesick: Sienkiewicz jako felietonista. Warsz. 1902 s. 238-242. – Orzeszkowa. Sienkiewicz. Prus. O literaturze. Warsz. 1956 s. 201-210 (549).

VIII. Przeciw Zoli. *Niwa* 1880 t. XVII z. 132 z 15 czerwca, s. 929-937. – Przedr. w: F. Hoesick: Sienkiewicz jako felietonista. Warsz. 1902 s. 243-246. – Orzeszkowa. Sienkiewicz. Prus. O literaturze. Warsz. 1956 s. 211-221 (549).

IX. „Z mojego zielnika”, nowela Heritesa. „Romans pana Michała”, powieść Zacharyasiewiczza. „Kraszewski w Warszawie”, humoreska sceniczna Mariana Gawalewicza. *Niwa* 1880 t. XVIII z. 133 s. 60-67. – Przedr. w: F. Hoesick: Sienkiewicz jako felietonista. Warsz. 1902 s. 249-253.

X. Żywe źródło. „Czartowska ława” Galasiewiczza. Zygmunta Sarneckiego prace dramatyczne: „Zemsta pani hrabiny”, „Febris aurea”, „Nad ranem”. *Niwa* 1880 t. XVIII z. 137, s. 373-385. – Przedr. fragm. w: F. Hoesick: Sienkiewicz jako felietonista. Warsz. 1902 s. 254-262. [Autogr. rec. sztuki Galasiewiczza – Ossol. syg. 12.443/II, karta 79].

XI. „Szkie” Kubali. *Niwa* 1880 t. XVIII z. 140 z października, s. 607-618. – Przedr. fragm. w: F. Hoesick: Sienkiewicz jako felietonista. Warsz. 1902 s. 264-267.

XII. „Szkie” Kubali. „Powrót z Golgoty” Krurowskiego. *Niwa* 1880 t. XVIII z. 141 z października, s. 689-698.

XIII. „Chore dusze”, powieść Kraszewskiego (dwa tomy). Wyd. Gebethnera i Wolffa. *Niwa* 1880 t. XVIII z. 144 z grudnia, s. 949-954. – Przedr. fragm. w: F. Hoesick: Sienkiewicz jako felietonista. Warsz. 1902 s. 271-274.

XIV. Odczyty Spasowicza. „Posąg”, dramat Szymanowskiego. *Niwa* 1881 t. XIX z. 145 ze stycznia, s. 69-79. – Przedr. fragm. w: F. Hoesick: Sienkiewicz jako felietonista. Warsz. 1902 s. 285-292.

XV. „Widma” Elizy Orzeszkowej. „Elisza”, fragment dramatyczny Marii Konopnickiej. Berlicza Sasa: „Mozaika”, gawędy szlacheckie z lat ubiegłych. *Niwa* 1881 t. XIX z. 147 z 15 II s. 235-240. – Przedr. fragm. w: F. Hoesick: Sienkiewicz jako felietonista. Warsz. 1902 s. 274-278.

XVI. Mała popularność niemieckich pisarzy. „Wybór pism” Pawła Heysego: „Sabinki”, „Samotnia”, „Odrodzenie”, „Annina”, „Wdówka z Pizy”, „Węgierska hrabina”, „Męczennik wyobraźni”, „Dziecię wieszczek”. *Niwa* 1881 t. XIX z. 149 z marca, s. 401-406. – Przedr. fragm. w: F. Hoesick: Sienkiewicz jako felietonista. Warsz. 1902 s. 280-284.

XVII. Wydawnictwo pani Orzeszkowej. „Studia nie z natury” Spasowicza: Syrokomla. Pol. Tragiczna szekspirowska historia o królewiczu duńskim Hamlecie. „Wyświęcona” Hercnisa. „Album” Napoleona Ordy. *Niwa* 1881 t. XX z. 166 z listopada, s. 765-774. – Przedr. fragm. w: F. Hoesick: Sienkiewicz jako felietonista. Warsz. 1902 s. 293-301. – Orzeszkowa. Sienkiewicz. Prus. O literaturze. Warsz. 1956 s. 228-238 (549).

XVIII. „Numa Roumestan”, powieść Alfonsa Daudeta. *Niwa* 1881 t. XX z. 168 z grudnia, s. 930-934. – Przedr. fragm. w: F. Hoesick: Sienkiewicz jako felietonista. Warsz. 1902 s. 301-305. Przedr. całości: Pisma t. 47-48. Warsz. 1902 (476). – Pisma t. 46. Lw. 1937 (494). – Dzieła t. 50. Warsz. 1950 (527).

1880

82. Kronika miejscowa. Wiadomości bieżące. Wiadomości bieżące krajowe. Felietony i sprawozdania pisane do *Gazety Polskiej* 1880 nr 1-292 od 1 I do 31 XII [z przerwami], podp. znakiem paragrafu -§-; inne formy podp. przy zapisach. Kontynuacja poz. 80.

82/1 Kronika miejscowa. Bał w Resursie Kupieckiej. Śpiewak. Opera. Śpiewaczka. Dekoracje do „Antoniusza i Kleopatry”. Bibliografia [A. Kalina]. Występy. Filie pocztowe. Kołęda w puszczy. Projekt. Przedłużenie Kolei Nadwiślańskiej. Gmach obserwatorium w Wilnie. P. Deryng w Pradze. Adam Asnyk. *Gaz. Pol.* 1880 nr 1 z 2 I. – Pani Modrzejewska. Nowy teatr. Kolej Warszawsko-Wiedeńska na Szlązaków. Bolesław

z Ustronia. Dochód z bazaru. Uniwersytety. Oplata za naukę. *Gaz. Pol.* 1880 nr 2 z 3 I. – Teatr. Bał. Organizacja. Bronisław Gąlczyński. Nabywanie majątków w generał-gubernatorstwie wileńskim. *Gaz. Pol.* 1880 nr 3 z 5 I. – Kraszewski dziękuje „Kłosom”. Odwilż. Cieślewski opuszcza operę. Sala licytacyjna. Modrzejewska. Obraz. M. Derynżanka dziękuje publiczności czeskiej. Urzędnicy kolejowi na Szlązaków. Więzienie dla dłużników. Kongres przyrodników. Utrzymanie wyższej policji. *Gaz. Pol.* 1880 nr 4 z 7 I. – Nowiny teatralne. Pogrzeb ucznia Neufelda. Ze sztuki. Z literatury. Hotel Brühlowski. Spółka kapitalistów. Kurator. Konsulat hiszpański. W Żelechowskim zbiórka na Szlązaków. Szach perski o Warszawie. *Gaz. Pol.* 1880 nr 16 z 22 I.

– Ze świata sztuki. Na Szlązaków. Kraszewski. Dziennik „Dla głodnych”. *Gaz. Pol.* 1880 nr 17 z 23 I. – Koncert A. Rubinsteina. Komedia Scribe’a „Walka kobiet”. Kazimierz Łuniewski kronikarzem „Kłosów”. Wystawa obrazów. Teatr Wielki i dorożki. Fabrykant wyrobów tabaczkanych i ortografia. Trapszo w Płocku. Składka na kościół w Irkucku. Magistrat warszawski a sala koncertowa. *Gaz. Pol.* 1880 nr 18 z 24 I. – Ze świata sztuki. Koncert A. Rubinsteina. Wasilewski w „Hugonotach”. K. Zalewski, prelekcja o Moliere. Koncert K. Morzkowskiej. Komitet Twa Zachęty Sztuk Pięknych. Szyny stalowe. Sygurd Wiśniowski o emigracji. *Gaz. Pol.* 1880 nr 20 z 27 I. – „Tydzień Piotrkowski” i składki na Szlązaków. *Gaz. Pol.* 1880 nr 21 z 28 I. – Ze świata sztuki. Henryk Wieniawski. Przedstawienie „Damy kameliowej”. Odczyt Boguskiego. Bilety odczytowe. „Ateneum” drukuje „Szaloną” Kraszewskiego. Kraszewski o „Hrabinie Cosel”. W. Podwysocki docentem w Dorpacie. Bał na Szlązaków w Kutnowskim. *Gaz. Pol.* 1880 nr 22 z 29 I. – Matejko, nowe obrazy. W Salonie Ungra. „On i Ona” Siemiradzkiego. „Kleopatra” Żmurki. Moniuszko, malarz. C. Godebski pracuje nad pomnikiem Mickiewicza. Wieści teatralne. *Gaz. Pol.* 1880 nr 24 z 31 I.

82/2 Dziennik „Dla głodnych”. „Ładny chłopiec” Kraszewskiego. F.Wł. Hovorka. T-wo Zachęty Sztuk Pięknych. Bibliografia. Przyrząd Bruneau. *Gaz. Pol.* 1880 nr 25 z 3 II. – Bał na biednych. *Gaz. Pol.* 1880 nr 26 z 4 II. – Z literatury. *Gaz. Pol.* 1880 nr 29 z 7 II. – Z literatury. Odczyty. *Gaz. Pol.* 1880 nr 30 z 9 II. – „Poznerka” o Polakach. *Gaz. Pol.* 1880 nr 36 z 16 II. – Koncert Barcewicza. *Gaz. Pol.* 1880 nr 46 z 27 II. – Odczyty. *Gaz. Pol.* 1880 nr 48 z 1 III. – Odczyty na dochód Osad Rolnych. *Gaz. Pol.* 1880 nr 50 z 4 III. – Odczyty Wojciecha Dzierduszyckiego. *Gaz. Pol.* 1880 nr 51 z 5 III. – Opuszczeni. *Gaz. Pol.* 1880 nr 67 z 25 III. – W sprawie Sandomierza. „Targ na konie” Stanisława Witkiewicza. *Gaz. Pol.* 1880 nr 68 z 26 III. – A. Parczewski: „Rejestr poborowy”. „Pierwsze kroki” K. Hoffmana. *Gaz. Pol.* 1880 nr 69 z 27 III. – Erudycja francuska. *Gaz. Pol.* 1880 nr 75 z 6 IV. – Tom III „Pism” Henryka Sienkiewicza. *Gaz. Pol.* 1880 nr 76 z 7 IV. – „Śmierć Leszka Białego” Matejki. „Studium o Żydach” A. Czarnowskiego. *Gaz. Pol.* 1880 nr 108 z 19 V. – Pogłoska o dymisji M. Deryng. K. Morzkowska w „Trubadurze”. „Taniec wśród mieczów” Siemiradzkiego. K. Miller kończy portret Miarki. Jan Rosen: Polowanie. Brak napisów w języku polskim. Gmach pocztowy. Koniki polne. Szpital dla podrzutków. Kwestia egzaminów. *Gaz. Pol.*

1880 nr 109 z 20 V. – „Faust” w operze. Z. Mel-lerowej „Poranek muzyczny”. M. Gawalewicz „Z rozpaczy”. Łazienki letnie. Prace w mieście. Odczyt A. Pileckiego. *Gaz. Pol.* 1880 nr 110 z 21 V. – Wiadomości bieżące krajowe. Głody, powódzie i namowy agentów powodują emigrację do Ameryki. *Gaz. Pol.* 1880 nr 111 z 22 V [podp.: H. Sienkiewicz]. Przedr. pt. List w sprawie emigracji Polaków do Ameryki. Pisma t. 80. Warsz. 1906 s. 298-302 (476). – „Czyja wina?” H. Sienkiewicza. Śnieg w Lublinie. L. Grabowski ofiarowuje 20 000 rb. na Macierz. M. Kochańska w Kolonii. Kubary, podróżnik. *Gaz. Pol.* 1880 nr 112 z 24 V. – „Taniec wśród mieczów” Siemiradzkiego. Modrzejewska w Londynie. *Gaz. Pol.* 1880 nr 113 z 25 V. – Unger urządza wystawę obrazów z koźmi. J. K. Gregorowicz zamierza dać wybór swych powieści. Bibliografia. Tramwaje. Wyścigi w Wilnie. *Gaz. Pol.* 1880 nr 114 z 26 V. – Wystawa nowoczesnych polskich malarzy w Resursie Kupieckiej. *Gaz. Pol.* 1880 nr 115 z 28 V.

82/3 Budynki na wystawę koni. „Ziarno”. K. Morzkowska. Szklarze nad Warszawą. Euzebiusz Parylewicz, emigrant. „Przewodnik heraldyczny”. „Historia powszechna” Holzwartha. *Gaz. Pol.* 1880 nr 122 z 5 VI. – Andriolli. „Felicjta” Odyńca. W. Niewiadomskiego „Obrazy z życia flory”. Wiersz Jana III. Jarmark wełniany. *Gaz. Pol.* 1880 nr 123 z 7 VI. – Burza. Tramwaje. Łazienki letnie. Ruch budowlany. Skrzypek Adamowski wraca do Warszawy. Panna Deryng udaje się do Pragi. Wystawa koni w Roseniach. Jelinek w Warszawie. Wyścigi. C. Godebski. Wystawa koni w Warszawie. „Ziarno”. *Gaz. Pol.* 1880 nr 124 z 8 VI. – Rewizja szkół. Kobieta-doktor. Zmiana w systemacie karnym szkolnym. Modrzejewska w Londynie. Zbiór poezyj najcelniejszych poetów polskich. *Gaz. Pol.* 1880 nr 125 z 9 VI. – Wieści teatralne. Panna Reszke zamierza przybyć do kraju. Wystawa koni. Wystawa tacka. Instytut Leśny. Związki małżeńskie studentów. T-wo Dobroczynności. Medaliony Kraszewskiego. Nowa ulica. Ciechocinek. Lichwa. Talent. Lekarze. Polacy w Serbii. *Gaz. Pol.* 1880 nr 126 z 10 VI. – Wystawa koni. Pismo bankowo-ekonomiczne. Komedie Kraszewskiego. Dolina Szwajcarska. J. Mrówki „Narada z Kubą”. *Gaz. Pol.* 1880 nr 127 z 11 VI. – „Faust”. Modrzejewska i Kochańska w Londynie. „La Modestie” W. Brodzkiego. W. Sardou „Dora”. „Ziarno”. R. Szwojnicki portretuje Marię Deryng. „Tygodnik Ilustrowany”. „Kiejstut” Asnyka po niemiecku. „Listy o jeździe konnej” S. Rewieńskiego. *Gaz. Pol.* 1880 nr 128 z 12 VI. – Wystawa koni. Wyścigi. *Gaz. Pol.* 1880 nr 129 z 14 VI. – Wystawa koni. Polewanie

ulic. Skrzypek Adamowski udaje się do Londynu. *Gaz. Pol.* 1880 nr 130 z 15 VI. – „Ziarno”. „Jarmark w Bałcie” Brandta i „Targ na konie” Witkiewicza. Modrzejewska w Londynie. *Gaz. Pol.* 1880 nr 138 z 24 VI. – „Faust” Goethego. Wspomnienie z wystawy. Obraz Matejki „Bitwa pod Grunwaldem”. Uroczystość wianków. W Eldorado rozpoczyna występy A. Zimajero-wa. Wasilewski w operze. Alhambra wystawia dramat Zglińskiego „Tomasz Valle”. „Ziarno”. Koniec roku szkolnego. „Dietetyka kąpielowa” B. Skórczewskiego. Nadużycie. *Gaz. Pol.* 1880 nr 139 z 25 VI. – W teatrze letnim zapowiedziana „Carmen”. Jakowicka w operze. Widowisko w Nowym Tivoli. Premia. W sali licytacyjnej sprzedaż obrazów. Edmund Chojecki. Dobroczynny testament. Reszkowie w Warszawie. Druga gwiazda. W sprawie pomnika Hoffmano-wej. Czy Juliusz Verne jest Polakiem? Wystawa koni. Piękność na wystawie. Kółko błędne. Bibliografia. „Trzy kopy bajek” B. Brońca. „Księga stad”. Nałęczów. *Gaz. Pol.* 1880 nr 140 z 26 VI. – Wędrowna wystawa obrazów. Popis Instytu-tu Muzycznego. M. Gawalewicz „Kraszewski w Warszawie”. St. Gieysztor zakłada księgarnię. „Ziarno”. Sprzedaż obrazów. Uniwersytet Warszawski. Drzewa wiśniowe. Wydawnictwo. Karol Estreicher w sprawie H. Niewęglowskiego. Wydział historyczno-filologiczny ogłasza tematy rozpraw. Szkoła budownictwa. Przystanek Bobry. W obronie wyścigów. Figury dra Levittoux. Wyrok. Projekt. *Gaz. Pol.* 1880 nr 141 z 28 VI. – „Faust”. Sezon ogórkowy. Gościnne występy. „Encyklopedia wychowawcza”. Żmurko, malarz. „L'Année Artistique”. Salon Ungra. „Słownik wyrazów budownictwa polskiego”. Czasopisma polskie. W sprawie taksy dla doróżkarzy. Naczó-łek domu giełdowego. Andriolli. Widowisko na dochód rodziny po Ostrowskim. Przedstawienie na dochód Sandomierzan. Skarb. *Gaz. Pol.* 1880 nr 142 z 30 VI.

82/4 Pożegnalna owacja. Próba „Fausta”. Ma-jówka. Wystawa Twa Zachęty. „Rocznik Lite-racki”. Kolonia francuska. Zbiór pseudonimów. W. Koziebrodzki. Ślub p. Romany Popiel. Dok-tor Chałubiński. Szyna w poprzek toru kolejowego. Zamknięcie wystawy tkackiej. Spotka-nie wychowañców Szkoły Głównej. Odzież na Górnym Szląsku. *Gaz. Pol.* 1880 nr 143 z 1 VII. – „Faust”. Reszkowie. Komedia „Mąż na wsi”. Przedstawienie na dochód rodziny po Ostrow-skim. Sale teatralne. „Kazimierz W. i Esterka” Żmurki. W Salonie Ungra obraz Siemiradzkiego „Gonitwa za motylem”. Powieść. „Wielka rodzi-na w wielkim narodzie”. „Świat czarów”. „Nowy przewodnik”. „Ziarno”. Zły humor. W sprawie

czystości języka. Wędrowka. Konkurs. Spotkanie b. wychowañców Szkoły Głównej. Sprawa. Kra-dzież dziecka. Przedstawienia w Płocku szkoły dramatycznej Derynga. Na wystawie rolniczej w Rydze. *Gaz. Pol.* 1880 nr 144 z 2 VII. – Znagy tenor p. Mierzwiński. Teatr Letni, próby z ar-tystami pragnącymi występować w Warszawie. Artystka p. Lüde. Pan Nowicki i patent. Sprosto-wanie. Restauracje gmachu teatralnego. „Przyro-da i Przemysł”. Zjazd wychowañców b. Szkoły Głównej. Zjazd do Ciechocinka. Skarb. Były re-daktor „Przeglądu Leśniczego”. *Gaz. Pol.* 1880 nr 145 z 3 VII.

82/5 Tantiema dla autorów dramatycznych. Przedstawienia w Teatrze Letnim. Paszporty za-graniczne. „Listy” Tissota. Na obiedzie dzienni-karskim. W teatrze lwowskim grano „Szkice wę-glem”. *Gaz. Pol.* 1880 nr 205 z 16 IX. – W „Il-lustracji Wiedeńskiej”. Położenie bez wyjścia. Odczyty. Utwory poetyczne Marii Konopnickiej. „Kalendarz dla młodego wieku”. „Zameczki po-dolskie”. Tom IV „Pism” Sienkiewicza. Nowe pismo. *Gaz. Pol.* 1880 nr 206 z 17 IX. – Pan Popiel przełożył „Iliadę”. Ósmy tom „Dzieł” Ju-liana Bartoszewicza. „Kłosy”. F. Ehrenfeuchta „Goldsak”. Czego się trzymać. M. Robiczek, twórca reprodukcji obrazów. *Gaz. Pol.* 1880 nr 207 z 18 IX. Przedr. fragm. w: J. Birkenmajer: Musagetes i znak paragrafu. *Prosto z Mostu* 1937 nr 38.

– „Dzieła” L. Siemieńskiego. I. Polkowski „Gobeliny na Wawelu”. *Gaz. Pol.* 1880 nr 208 z 20 IX. – Modrzejewska w Liverpoolu. W se-zonie zimowym. „Kurier Codzienny”. Zmiana nazw ulic w Piotrkowie. W „Korespondencje Płockim” opis Przasnysza. W narodowym teatrze czeskim „Kiejstut” Asnyka. *Gaz. Pol.* 1880 nr 209 z 21 IX. – Co robić? Trawniki podeptane. Koncepta „Figara”. Międzynarodowa wystawa we Florencji. Z Neapolu. *Gaz. Pol.* 1880 nr 210 z 22 IX. – I. Radlińskiego „Język asyryjski”. „Ty-godnik Rolniczy”. „Inżynieria i Budownictwo”. Podręcznik do literatury. Józef Grajnet, powieści historyczne dla ludu. Ehrenfeucht: „Goldsak”. „Kurier Codzienny”. Książę A. Lubomirski. Na górze Athos. *Gaz. Pol.* 1880 nr 211 z 23 IX. – Taż sama bezstronność. Est modus. *Gaz. Pol.* 1880 nr 213 z 25 IX.

82/6 Odczyty. „Szkice” Kubali. *Gaz. Pol.* 1880 nr 224 z 8 X. Przedr. fragm. w: J. Birkenmajer: Musagetes i znak paragrafu. *Prosto z Mostu* 1937 nr 36.

– Obrazy Krudowskiego. *Gaz. Pol.* 1880 nr 225 z 9 X [podp.: S.]. – Obrazy Żmurki. Nowe książ-ki. „Kalendarz domowo-gospodarski”. *Gaz. Pol.*

1880 nr 227 z 12 X. – „Historii polskiej treściwie opowiedzianej ksiąg dwanaście” J. Szujskiego. *Gaz. Pol.* 1880 nr 228 z 13 X. – Z wystawy sztuk pięknych. Czasopismo „*Lumir*”. *Gaz. Pol.* 1880 nr 229 z 14 X. – „Dwa pojedynki” J. Bogorii. „Ze wspomnień żołnierza” Wł. K. Zielińskiego. *Gaz. Pol.* 1880 nr 237 z 23 X. Przedr. fragm. w: Orzeszkowa. Sienkiewicz. Prus. Warsz. 1956 s. 222-225 (549). – Wyszły powieści Balzaca i Azeglio. Wyszędł t. 4 Pism H. Sienkiewicza. „Wypisy z autorów starożytnych” K. Kaszewskiego. Wystąpienie Modrzejewskiej w Londynie. *Gaz. Pol.* 1880 nr 239 z 26 X. Przedr. fragm. w: J. Birkenmajer: Musagetes i znak paragrafu. *Prosto z Mostu* 1937 nr 42.

– W Salonie Ungra obraz J. Brandta „Lisowczycy”. *Gaz. Pol.* 1880 nr 240 z 27 X. – Two Zachęty Sztuk Pięknych. „Stanisław Poniatowski...” K. Kanteckiego. *Gaz. Pol.* 1880 nr 241 z 28 X. – Osmioletni skrzypek Wyganowski. „*Ateneum*” za październik. *Gaz. Pol.* 1880 nr 242 z 29 X. – Portrety Heymana. *Gaz. Pol.* 1880 nr 243 z 30 X.

82/7 Reformy teatralne. „Bezdzietni”, „Duma i ambicja”, komedie Mostowskiego. *Gaz. Pol.* 1880 nr 244 z 2 XI. Przedr. fragm. w: Orzeszkowa. Sienkiewicz. Prus. O literaturze. Warsz. 1956 s. 226-227 (549).

– Z wystawy Twa Zachęty Sztuk Pięknych. *Gaz. Pol.* 1880 nr 246 z 4 XI. – „Zaduszny dzień Adamka”. „Przekłady obcych poetów” Felicjana. *Gaz. Pol.* 1880 nr 247 z 5 XI. Przedr. fragm. w: J. Birkenmajer: Musagetes i znak paragrafu. *Prosto z Mostu* 1937 nr 42.

– „Pamiętnik Akademii Umiejętności w Krakowie”. „*Kłosy*”. *Gaz. Pol.* 1880 nr 249 z 8 XI. – „Tak zwany magnetyzm zwierzęcy”. „Kobiety Mickiewicza, Słowackiego i Krasińskiego”. *Gaz. Pol.* 1880 nr 251 z 10 XI. – „Szkice historyczne” L. Kubali. *Gaz. Pol.* 1880 nr 252 z 11 XI. Przedr. fragm. w: J. Birkenmajer: Musagetes i znak paragrafu. *Prosto z Mostu* 1937 nr 36. – „Dzieje Polski w zarysie” M. Bobrzyńskiego. *Gaz. Pol.* 1880 nr 253 z 12 XI. Przedr. fragm. w: J. Birkenmajer: Musagetes i znak paragrafu. *Prosto z Mostu* 1937 nr 37. – „O powinnościach matek” Lusawy. „Chore dusze” Kraszewskiego. „Trójlistek” L. Niemojowskiego. *Gaz. Pol.* 1880 nr 254 z 13 XI. – Dział rzeźby w Twie Zachęty Sztuk Pięknych. *Gaz. Pol.* 1880 nr 256 z 16 XI. – „Wojna chocimska” W. Potockiego. Z wystawy w Twie Zachęty Sztuk Pięknych. *Gaz. Pol.* 1880 nr 257 z 17 XI. Przedr. fragm. w: J. Birkenmajer: Musagetes i znak paragrafu. *Prosto z Mostu* 1937 nr 38.

– Odczyt Stanisławskiego o „Boskiej komedii”. „*Pamiętnik Twa Tatrzańskiego*”. *Gaz. Pol.*

1880 nr 259 z 19 XI. – „Wawrzyniec Puttkamer” K. Estreichera. *Gaz. Pol.* 1880 nr 260 z 20 XI. – „Dzieła” Józefa Kremera. *Gaz. Pol.* 1880 nr 261 z 22 XI. Przedr. fragm. w: J. Birkenmajer: Musagetes i znak paragrafu. *Prosto z Mostu* 1937 nr 42. – Trzeci odczyt Stanisławskiego. „Przygody IMc. Pana Marka Hińczy” Kraszewskiego. *Gaz. Pol.* 1880 nr 262 z 23 XI. – „Zarys rozwoju wiedzy o ziemi” F. Czernego. *Gaz. Pol.* 1880 nr 264 z 25 XI.

82/8 „Iliada” Homera, przekład P. Popieła. „*Gość*”, kalendarz. *Gaz. Pol.* 1880 nr 276 z 11 XII. Przedr. fragm. w: J. Birkenmajer: Musagetes i znak paragrafu. *Prosto z Mostu* 1937 nr 38.

– „Pogadanki z dziećmi” Z. Morawskiej. R. Świerbińskiego „Wiara Słowian”. *Gaz. Pol.* 1880 nr 277 z 13 XII. – „Historia filozofii” F.A. Langego. „Faust” Goethego w przekładzie F. Jezierskiego. J. Bartoszewicza „Zamek biały”. Powieść „Dla dobra dzieci” A. Wilczyńskiego. „*Gwiazda*”, kalendarz petersburski. *Gaz. Pol.* 1880 nr 279 z 15 XII. – „Dla dobra dzieci”. *Gaz. Pol.* 1880 nr 280 z 16 XII. – Komitet delegowany teatralny. Salon Ungra. *Gaz. Pol.* 1880 nr 281 z 17 XII. – Odczyt Spasowicza. Felicjana przekład „Pieśni” Petrarki. *Gaz. Pol.* 1880 nr 282 z 18 XII. – Drugi odczyt Spasowicza. *Gaz. Pol.* 1880 nr 283 z 20 XII. Przedr. fragm. w: J. Birkenmajer: Musagetes i znak paragrafu. *Prosto z Mostu* 1937 nr 45.

– „Zamek biały” Bartoszewicza. Z wystawy Twa Zachęty Sztuk Pięknych. *Gaz. Pol.* 1880 nr 284 z 21 XII. – Z Salonu Ungra. „Pamiętniki kwestarza” Ignacego Chodźki. *Gaz. Pol.* 1880 nr 285 z 22 XII. – „Sielanki szlacheckie” Wilczyńskiego. Powieść Kraszewskiego „Dwa bogi, dwie drogi”. Z wystawy Krywultra. *Gaz. Pol.* 1880 nr 286 z 23 XII. – „Dwa bogi, dwie drogi”, powieść współczesna Kraszewskiego. *Gaz. Pol.* 1880 nr 287 z 24 XII. – Wydawnictwa E. Orzeszkowej i S-ka. *Gaz. Pol.* 1880 nr 288-289 z 27 XII. Przedr. fragm. w: J. Birkenmajer: Musagetes i znak paragrafu. *Prosto z Mostu* 1937 nr 42.

– „Gramaticke základy” F. Vymazala. W Salonie Ungra. „Sielanki szlacheckie” A. Wilczyńskiego. *Gaz. Pol.* 1880 nr 290 z 29 XII. – „Dzieła” Juliana Bartoszewicza. t. IX. *Gaz. Pol.* 1880 nr 291 z 30 XII. Przedr. fragm. w: J. Birkenmajer: Musagetes i znak paragrafu. *Prosto z Mostu* 1937 nr 36. – Bartoszewicz: „Podróż bezimiennego księdza francuskiego do Polski za króla Jana Sobieskiego”. *Gaz. Pol.* 1880 nr 292 z 31 XII.

Przedr. całości: Pisma t. 44-45. Publicystyka. Lw. 1937 (494). – Dzieła t. 51-52 [pt. Wiadomości bieżące]. Warsz. 1950 (527).

83. Czy ci najmiłszy? Powst. II/III 1880.

Autogr.: BJ 7814 IV t. 2 k. 131-132.

Pierwodr.: Czy ci najmiłszy? Ziarno. Wydawnictwo dla głodnych. Warsz. 1880 [cenz. 20 III] s. 38. Podp.: Henryk Sienkiewicz Litwos.

Przedr.: Pisma t. 4. Warsz. 1901 (477). – Pisma t. 76. Warsz. 1905 (476). – *Gaz. Pol.*, Chicago 1905 nr 41. – *Nowiny dla Wszyst.*, Krak. 1906 nr 75. – *Gaz. Pol.*, Chicago 1912 nr 34. – *Kal. Katol. Pol. i Górniczy* na r. 1915. Bochum 1914. – *Praca*, Pozn. 1915 nr 24. – *Dz. Nar.*, Piotr. Tryb. 1916 nr 275. – *Głos Rzesz.* 1916 nr 51. – *Praca*, Pozn. 1916 nr 50. – *Ognisko*, Paryż 1929 nr 443. – *Prz. Oświat.*, Poznań 1924 nr 4. – *Dom Rodz.*, dod. *Śl. Pom.*, Tor. 1928 nr 47. – [pt.:] Serce matki. Nowelka. *Wieniec-Pszczółka*, dod. *Przyj. Młodz.* Warsz. 1929 nr 24. – Pisma t. 37. Lw. 1931 (494). – Mała trylogia. Chicago [1947] (522). – Dzieła t. 5. Warsz. 1948 (527). – Wybór pism t. 1. Warsz. 1954, 1955 (547). – *Wieści* 1958 nr 14. – Nowele t. 2. Warsz. 1964 (555). – Baśnie i legendy. Warsz. 1967, 1970, 1973, 1975, 1978, 1986 (557). – Pisma wybrane t. 3. Warsz. 1976, 1987 (562). – Nowele t. 3. Warsz. 1978 (563). – *Dziatwa*, Londyn 1982 z grudnia. – *Głos Pol.*, Buenos Aires 1986 nr 28. – Dzieła wybrane t. 9. Warsz. 1991 (578). – Baśnie i legendy. Warsz. 1996 (587).

Przekłady:

ang.: Is He the Dearest One? Tłum. J. Curtin, w: *Life and Death*. Boston 1904 (631).

bułg.: Koj e najmil? Błagarska sbirka. [Ok. 1915]. *Pochodna wojnizska bibl.* 35; toż w: *Razkazy*. Sofia 1917 (642).

chorw.: Zar ti je on najmiliji? Tłum. Hrvoj Hrvatić [A. Harambašić]. *Preporod*, Zagrzeb 1898 nr 6 s. 168-170. – Zar ti je najmiliji? *Obzor*, Zagrzeb 1901 nr 112. – Najmilij sin. Po Sienkiewiczu spjevala Ružica [wiersz]. *Narodna Odbra-na* 1903 nr 207.

czes.: Zdaž je ti nejmilejšim? Tłum. Lip. Coelestin Frič. *Ruch* 1880 s. 302-303. – Či jest ti nejmilejši? Tłum. Fr. Bauer. *Moravské Noviny*, Brno 1884 nr 246. – Či on ti milejši? Tłum. Fr. Tichý. *Šumavan* 1888 nr 93. – Zdaž je ti milejši? Tłum. K. Anders. *Matice Slovenská* 1895 nr 21/22. – Ten li nejmilšim? Tłum. J. Hudec, w: *Drobné spisy* t. 10. Praha 1902 (668). – Ten-li ti nejmilš? Tłum. V. Kredba, w: *Sebráné spisy* t. 15. Praha 1929 (679).

esperanto: Ĉu li estas al vi plej kara? Tłum. Bejot. *Pola Esperantisto* 1910 nr 11-12.

ros.: Mat'. *Nowaja Illustracija* 1902 z 12 VIII s. 254-255; toż: *Wołżskij Wiestnik* 1902 z 23 VIII; toż: *Dalnyj Wostok* 1902 z 5 X. – Kto mileje wsiech, w: *Junoszeskije proizwiedienija*. Kijów 1902 s. 63 (825).

słowac.: Vari ti je najmilši? Tłum. M.N. *Slniečko* 1978 nr 9.

szwedz.: Den käraste. Tłum. A.J. [A. Jensen]. *Polsk Bulletin* 1918 nr 8.

włos.: Ti è gli il più caro? Tłum. i oprac. E. Delle Roncole. *Nuova Rassegna di Letterature Straniere. Letteratura Polacca*. Florencja 1906, IV s. 766-767.

84. Za chlebem. Odczyt na rzecz Warszawskiego Towarzystwa Dobroczyńności [wygłoszony 2, 19, 25 lutego 1880] przez H. Sienkiewicza. Tekst pierwotny powstał przed październikiem 1879 pt. „Rodzina chłopska za oceanem”.

Pierwodr.: Za chlebem. [Odczyt] I. Na oceanie. Rozmyślenia. Burza. Przybycie. *Gaz. Pol.* 1880 nr 91 z 24 IV – 95; [Odczyt] II. W Nowym Jorku. *Gaz. Pol.* 1880 nr 105 z 14 V – 107, 109-111; [Odczyt] III. Życie osadnicze. *Gaz. Pol.* 1880 nr 116 z 29 V – 121. – Za chlebem [wersja tzw. poznańska, przenosząca Lipińce z Mazowsza w Poznańskie]. *Dz. Pozn.* 1880 nr 98 z 29 IV – 129 i odb., Pozn. 1880 s. 82.

Przedr.: Pisma t. 4. Warsz. 1880, 1882, 1884, 1891, 1899, 1912, 1919 (471). – [Fragm.] *Gaz. Górnośl.* 1880 nr 33 i n. – Za chlebem. *Pielgrzym*, Pelplin 1891 nr 154, 1892 nr 1-13. – Za chlebem. Warsz. 1896 s. 96 [Wyd. jubileuszowe H. Wawelberga]; toż: Krak. 1896 s. 96. *Tow. Oświaty Ludowej*; toż Krak. 1896 jako bezpl. dod. do *Ogniska Rodzinnego*. – [fragm. pt.:] Wawron Toporek i córka jego Marysia w Ameryce. *Gaz. Gdań.* 1896 nr 121-138. – Za chlebem. *Praca*, Pozn. 1896-1897, dod. – *Polonia w Ameryce*, Cleveland 1898 nr 32-47. – *Gaz. Olsztyń.* 1898 nr 50-78. – Pisma t. 23. Warsz. 1900 (476). – *Dz. Berliń.* 1901 nr 248-259, 261-277. – *Przodownica*, Krak. 1901 nr 7-12. – *Wielkopolanin*, Pittsburg 1901 nr 4, 11, 12. – Za chlebem. Wyd. nowe. Warsz. 1903 s. 119. *Bibl. dla wszystkich*. – Krak. 1903. – Nowele t. 1. Warsz. 1905, Krak. 1905, 1917 (479). – Za chlebem. Warsz.-Krak. GiW, 1907 s. 108. *BULiMS* 53 (17 wyd. do 1948). – *Przyj. Rodziny* 1912, dod. – [Fragm.]. *Praca*, Pozn. 1916 nr 19. – *Gaz. Opol.* 1916 nr 194-1917 nr 19. – Za chlebem [fragm. i streszcz.]. *Gaz. Lud.*, Katow. 1917 nr 154-156. – Za chlebem. Powieść. Kościan 1925 s. 71. Bezpl. dod. do *Gaz. Kościańskiej*. – Za chlebem. Nowe Miasto [ok. 1925] s. 80. Bezpl. dod. do *Drwęcy*. – *Ognisko*, Paryż 1929 nr 408-419. – Pisma t. 37. Lw. 1931 (494). – Nowele w wyborze. Jerozolima 1944 (505). – Za chle-

bem. Paryż 1935 s. 61. *Bibl. Polaka we Francji I*. – Za chlebem [Fragm.] *Plomyczek*, Moskwa 1945 nr 5. – Za chlebem. [Łódź] 1946. *Mala Bibl. Książki 3*; toż: Warsz. 1947. – Oprac. K. Czachowski. Warsz. 1947 s. 139. Warsz. 1947 s. 102. – Cz. 1-3. B.m. Szkocja [1947] s. 24+28+28, powiel., *Wydawn. I Korpusu, nr 115-117*. – Za chlebem. Smutna opowieść z życia emigrantów polskich w Ameryce. Lippstadt 1947 s. 63. *Wydawn. „Jutra Pracy” nr 19*. – Za chlebem [fragm.]. *Ziel. Sztańd.* 1947 nr 21. – Dzieła t. 2. Warsz. 1948 (527). – Nowele wybrane. Warsz. 1948, 1949 (526, 528). – Opowiadania wybrane. Warsz. 1949 (529). – Za chlebem. Warsz. 1949 (530). – Warsz. 1950 s. 107. – Za chlebem. II. K. Henisz. Warsz. 1951 s. 130. *Bibl. żół. s. I, 38*. – Oprac. M. Grabowska. Warsz. 1951 s. 111. – Za chlebem. Warsz. 1951 (534). – Nowele wybrane. Wyd. nowe. Warsz. 1951 (531). – Szkice węglem i inne nowele. Warsz. 1951 (532). – Opowiadania. Wilno 1952 (535). – Szkice węglem i inne nowele. Warsz. 1952 (536). – Nowele wybrane. Warsz. 1952. *Bibl. „Przyjaciółki”* (537). – Za chlebem. Warsz. 1952 s. 123, toż wyd. 3 Warsz. 1953 s. 110; toż: wyd. 5 Warsz. 1953 s. 103. – H. Sienkiewicz. O Ameryce. Warsz. 1953 (540). – Latarnik i inne opowiadania. Warsz. 1954 (543). – Wybór pism t. 1. Warsz. 1954 (547). – Wybór nowel. Wroc. 1956 (552). – Nowele wybrane. Warsz. 1958, 1960, 1962 i wyd. nast. (553). – Za chlebem. Oprac. T. Jodelka. Warsz. 1960 s. 87. – Oprac. A. Nofer. II. M. Kwacz. Warsz. 1962 s. 90. – Nowele t. 1. Warsz. 1964 (555). – Nowele wybrane. Warsz. 1973 (561). – Wybór nowel. Warsz. 1974, 1977, 1982, 1986 (560). – Pisma wybrane t. 2. Warsz. 1976, 1987 (562). – Nowele t. 2. Warsz. 1978 (563). – Wybór nowel i opowiadań. Wroc. 1979, 1986, 1988 (564). – Nowele wybrane. Warsz. 1984 (565). – Za chlebem. *Nasza Rodz.*, Paryż 1985 nr 1-12. – [Fragm.] *Tyg. Powsz.* 1986 nr 1 s. 9-12. – Dzieła wybrane t. 8. Warsz. 1991, 1995, 1998, 1999 (578). – Nowele wybrane. Rzesz. 1991 (579). – Za chlebem. Bielsko-Biała 1993 s. 67. – Nowele wybrane. Warsz. 1999 (599). – Nowele i opowiadania. Warsz. 1999, 2004, 2006 (600). – Nowele wybrane. Warsz. 2000 (604). – Nowele. Warsz. 2004 (610). – Nowele. Krak 2006 (614). – Nowele i opowiadania. Warsz. 2006 (615). Dokumenty dźwięk.: Opowiadania. Czyta P. Kutny. Warsz. 2008 (616). – Za chlebem. Czyta H. Kinder-Kiss. Warsz. 2009 (618). – Nowele i opowiadania. Krak. 2010 (620). – Nowele wybrane. Czyta R. Nadrowski. Piaseczno 2010 (621).

S k r ó t: Za chlebem. Nowela odczytana przez autora na rzecz Towarzystwa Dobroczyńności. Streszczenie. *Echo*, Warsz. 1880 nr 26, 41, 46.

A d a p t. m u z y c z n a: Opera w 2 a., muz. K. Gorski. Charków. [Ok. 1900].

A d a p t. s c e n.: Za chlebem. Oprac. S. Sojecki. *Świetlica* 1948 nr 10 s. 8-10.

A d a p t. r a d i o w a: Za chlebem. Teatr klasyki dla dzieci i młodzieży. Oprac. A. Lisowska-Niepokólczycka. Emisja marzec 1980, Polskie Radio Program IV i nast.

P r z e k ł a d y:

a n g.: For Daily Bread. Tłum. Ch. O’Conor Eccles. *The Ave Maria. A Catholic Magazine* 1892 nr 11-18; toż pt. Peasants in Exile. *The Ave Maria* 1899, dod. s. 179. – For Daily Bread. Tłum. I. Young. Filadelfia 1896 (626). – After Bread. A Story of Polish Emigrant Life to America, by the Author of „Quo vadis?”. Tłum. V.A. Hlasko i T.H. Bullick. Nowy Jork 1897 s. 165. – For Daily Bread. Tłum. I. Young [i S. Słupski]. Filadelfia 1898 (626). – For Bread. Tłum. J. Curtin, w: Sielanka. Boston 1898 (627). – Her Tragic Fate. Tłum. J. Ch. Bay. Wstęp S. Count de Soissons. Londyn, Chicago 1899 s. 235; toż: Nowy Jork [1901] s. 216. – In the New Promised Land. A Novel. Tłum. S. Count de Soissons. Londyn 1900 s. 140; toż: 1910.

a z e r b.: Czarak dalyndża. Tłum. [z ros.] R. Ajjubzede. Baku 1960 s. 123.

b i a ł o r u s.: Pa chleb. Tłum. M. Maszara, w: Apawjadanni. Mińsk 1955 (639).

b u ł g.: Za chleb. Powest. Tłum. S. Malinowska. Sofia 1904 s. 93. – Za nasza sztnija. Tłum. D. Gabe. Sofia 1921 s. 71. *Bibl. Cvet za junosi II*. – Za bogatstwo w Ameryka. Roman. Tłum. M. Moskow. Sofia 1929 s. 54. – Za chljab. Tłum. S. Ilczew. Sofia 1956 (648).

c h i Ń.: Tłum. [z ang.] Szy-czy-ts’un, w miesięczniku *I-wen*, 1954 ze stycznia. – [Opowiadania]. Pekin 1950, 1955, 1982 (654, 656).

c h o r w.: Za kruhom. *Hrvatska Kruna* 1907 nr 89-128. – Za kruhom. Tłum. M. Pavlin. *Novine* 1916 nr 200-228.

c z e s.: Za chlebem. Tłum. -ý [E. Bohdanecyk]. *České Noviny* 1880 s. 155-180. – Pro kousek chleba. Osud polského vystěhovalce. Tłum. Fr. Klíma. Brno 1882 s. 110. *Zábavná Bibl.* 75. – Za chlebem. Povidka. Tłum. C. Frič. Praha 1883 s. 92. *Ustřední knihovna 112/113*. – Za chlebem. Tłum. V.A. Jung. *Pokrok*, Omaha (Nebraska, USA) 1883. – Za chlebem. *Narodna Časopys* 1894 (inf. *Kraj*, Pet. 1894 nr 2 s. 10). – Za chlebem. Tłum. B. Prusík. Praha 1901 s. 110. *Přítel domoviny II*; toż w: Drobné spisy t. 9. Praha 1901 (668); toż w: *Polský lid*. Menší povídky. Pra-

ha 1901 (671). – Za chlebem. Tłum. V. Kredba, w: Sebráné spisy t. 3. Praha 1927 (679); toż: Za chlebem. Praha 1937 (681). – Za chlebem. Tłum. H. Teigová i K. Málek, w: Strážce majáku. Praha 1956 (684); toż w: Spisy t. 11. Praha 1975 (685); toż: Starý sluha. Praha 1975 (686).

c z u w a s k i: Säkär šyrasa. Aiasam valli. Tłum. [z ros., alf. ros.] L. Borisowa. Szupaszkar 1953 s. 64.

f i ñ.: Leivän Haussa [fragm.]. Tłum. M. Mikkola [Talvio]. *Ottavan Helppokinainen Kirjasto*, Kuopio 1901 nr 66. – Leivän Haussa. Tłum. M. Talvio. Helsinki 1901 s. 111. – Leivän Haussa. Tłum. P. Alatalo. Kustanus 1951 s. 119.

f r a n c.: Marysia. Tłum. Mlle B. Noiret. w: Esquisses au fusain. Paryż 1901 (702). – Pour le pain. Tłum. B. Jardetski i A. Savine, w: Pages d’Amerique. Paryż 1901 (705); toż: Paryż 1934 (716).

h e b r.: Ba’awur pat Lehem. Tłum. J. Lichtenbaum. Tel-Aviv 1959, 1965 (720).

h i s z p.: En busca de felicidad. (Por el pan). Tłum. A. Riera. Barcelona 1901 s. 205; toż: 1902. – Por el pan. Tłum. G. Martinez Sierra. Madryt 1901 s. 157. – En busca de la felicidad. Argentyna ok. 1901. – El pan de la emigración. Tłum. F. de P. Bertrán. Barcelona 1901 s. 239; toż: Argentyna po 1901. – Por el pan. Tłum. F. de P. Bertrán. Barcelona 1901. – Por el pan. Tłum. N. Tasin, w: Cuentos y novelas corlas. Barcelona 1901. – Por el pan. Barcelona 1902 s. 195 (727). – El pan de la emigración. Tłum. J.-M.R. y E.B. Barcelona 1902 s. 175. – Por el pan. Tłum. M.C.G., w: Cuentos y narraciones. Barcelona 1904 (728). – Los emigrantes. Tłum. R.J. Slaby. Cz. 1-2. Barcelona 1925 (732). – Marisia o las amarguras de la emigración. Novela romántica. Madryt 1934; toż: Madryt 1940 s. 24. – Emigrantes. Barcelona 1953. – Los emigrantes. Tłum. F. Torres. Barcelona 1957. – Por el pan. Tłum. F. Presa González, w: Relatos. Madryt 2006 (743).

i s l a n d.: I sarum saga. Reykiavik 1918.

j a p o ñ.: Pan wo motomete. Tłum. [z ang.] Keifu Murakami. Tokio 1925 s. 267.

k a t a l o ñ.: El pan de la emigración. Versión castellana. Tłum. J.M.R. y E. Barcelona 1902. – Endebades. Tłum. Joseph M-a Girona. Barcelona 1922 s. 200. *Editorial Catalana. Bibl. Literària* 53; toż: 1925.

k a z a c h.: Za chlebom. Powieść. Tłum. [dla szkół] z ros. Alma-Ata 1952 s. 80. – Za chlebom. Tłum. [z ros.] A. Achmetow. Alma-Ata 1952 s. 136, il.

l i t e w.: Duonos jeszkocezi. Tłum. P. Milčiauskas [autor jako Senku]. *Aušra* [Wilno?] 1886 nr 1-5; toż: *Niamuno sargas* 1887 nr 1-13. – Du-

onos jieszkocezi. Tłum. V. Sagaras [V. Šlekys]. *Garsas Amerikos Lietuvių* 1896 nr 47-52; toż: Shenandoah (USA) [1897, 1902] s. 82.

ł u ż y c.: Za Bożim khlëbom. Tłum. J.W. [J. Winger]. *Lužica*, Budziszyn 1909 nr 1-12, 1910 nr 1-8; toż: *Serbske Noviny*, Budziszyn 1923 nr 106-131; toż: Budziszyn 1936 (753); toż: *Nova Doba* 1955 nr 21-46. – Za Bożim khlëbom. Wg tłum. J. Wingera oprac. A. Nawka. Budziszyn 1957 s. 186.

n i e m.: Nach Brot. Tłum. Meixner. *Reforma*, Wiedeń 1883. – Ums liebe Brot. Eine Auswanderer Geschichte. Einsiedeln 1884 s. 96, *Familienbibliothek IV/20*. – Ums Brot. Tłum. L. Brixen. Drezno 1892 s. VIII, 283 (760). – Die Jagd nach dem Glück. Monachium 1899 (763). – Ums Brot. *Zuricher Zeitung* 1900. – Ums liebe Brot. Tłum. Jonas Fränkel. Berno 1901 s. V, 172. – Ums liebe Brot. Tłum. S. Goldenring, w: *Gesammelte Werke* [t. 2]. Berlin [ok. 1901]; toż Berlin [ok. 1907], 1909 (766, 785). – Ums liebe Brot. Tłum. A. Weiss. Einsiedeln 1901 (768). – Marysia, w: An der Riviera. Berlin 1903 (771). – Ums Brot. Tłum T. Kroczek, w: Janko der Musikant. Osnabrück 1903 (774). – Ums liebe Brot. Tłum. T. Kroczek. Graz 1904 (778). – Ums liebe Brot, w: Der Leuchtturmwächter. Tłum. S. Horowitz. Berlin 1907 (783). – Ums liebe Brot. Tłum. J. Praun. Kerelär u. Lipsk [ok. 1919] s. 96. – Ums liebe Brot. Tłum. S. Goldenring, w: *Gesammelte Werke* t. 2. Berlin 1920 (791). – Ums liebe Brot. Tłum. S. Goldenring?, w: *Geschichten aus aller Welt*. Berlin [1925] (793).

n o r w.: Till Amerika Etter brød. I New York. Livet i kolonien. Tłum. I. Digernes, w: Fyrvokteren. Oslo 1954 (799); toż w: Sahem. Oslo 1968 (800).

o r m i a ñ.: Hacyw. Moskwa 1892. – Hacyw. Tłum. H. Haruthiunian, w: *Amerikyan novelner*. Erywań 1954 (802).

p o r t u g.: Eterna vitima. Os emigrantes. Nove-la. Tłum. J. Daustee. Rio de Janeiro 1946 s. 183. – O drama de Marisia. Tłum. J. Barão. Porto [br.] s. 199. – Marisia. Tłum. H.L. Alves. Sao Paulo 1957 (807).

r o s.: Za chlebom. *Rižskij Wiestnik* 1881 nr 24 z I – 58 z III. – Za chlebom. Powieść. [Tłum. R.I. Siemientkowskij]. *Dielo*, Petersburg. 1881 nr 5; toż: *Otiieczestwiennyje Zapiski* 1881 nr 5; toż w: R.I. Siemientkowskij: *Eskizy uglem*. Polska-ja bibliotieka. Petersburg. 1882 s. 151-209 (810); toż pt.: *Amierikanskij chleb*. *Czitatiel* 1897 nr 37. – Za chlebom. Tłum. F. Dombrowskij, w: *Sobranije soczinienij* t. 9. Kijów 1894 s. 295-346 (814); toż: Petersburg. 1896 s. 96; toż: Petersburg. 1899 s. 184; toż w: *Połnoje sobranije soczinienij* t. 5.

Kijów 1899 s. 158-184; toż: 1907 (818). – Za moriem. Po G. Sienkiewiczze. Petersb. 1896 s. 28, *Czitalnia narodnoj szkoły 7*; toż: Petersb. 1898, *Knižka za knižkoj 11*; toż: Petersb. 1907, 1911. – Za chlebom. Tłum. M.L. de Walden, w: Połnoje illustrirowannoje sobranije soczinienij t. 16. Petersb. 1902 s. 80-128 (829); toż: Petersb. 1905 s. 90, *Czitalnia narodnoj szkoły*; toż w: Połnoje sobranije soczinienij t. 5. Petersb. 1912 s. 293-332 (844); toż w: Powiesti i rasskazy. Moskwa 1957 s. 371-431 (858); toż w: Janko-muzykant. Rasskazy. Moskwa 1974 s. 107-185; toż w: Biez dogmata. Moskwa 1989 (861). – Za chlebom. Tłum. W.M. Ławrow, w: Powiesti i rasskazy t. 2. Moskwa 1906 s. 53-106 (837). – Za moriem. Rasskaz iz amierikanskoj żyzni pieriesielencew. [Tłum. F. Dombrowskij?]. Petersb. 1907 s. 64. – Za chlebom. Tłum. E. Puszczinskaja, w: Sobranije soczinienij t. 1. Moskwa 1914 s. 280-329 (848). – Za moriem. Za chlebom. Tłum. N. Wasin. Moskwa 1915 s. 63. *W szkole i doma 16*. – Za chlebom. Tłum. pod red. Je. Riftiny, w: Rasskazy. Moskwa 1948 s. 21-80 (851); toż w: Powiesti i rasskazy. Moskwa 1949 s. 311-371 (852); toż w: Rasskazy. Psków 1951 s. 21-80 (854); toż w: Rasskazy. Moskwa 1952 s. 3-62 (856); toż w: Rasskazy i oczerki. Moskwa 1952 s. 9-68 (855). – Za chlebom. Powiest'. Tłum. i skrócił J. Niemczinskij. Oprac. W.E. Arcimowicz. Il. O. Wieriejskij. Moskwa 1950 s. 71. *Szkolnaja Bibl.*; toż w: Amierikanskije nowielły. Moskwa 1951 s. 19-93 (853). – Za chlebom, w: Sobranije soczinienij t. 1. Moskwa 1983, 1998 (860). – Sobranije soczinienij t. 7. Tuła 1993 (865). – Sobranije soczinienij t. 1. Moskwa 1998 (866).

r u m.: Pentru pâine. Tłum. S.G. Berechet. Bukareszt 1918 s. 111. *Bibl. Pentru toti 422*; toż: Bukareszt 1922, 1924; toż: Bukareszt b.r.[1926]. – Pentru pâine. Tłum. C. Petrescu i T. Holban, w: Nuvele. Bukareszt 1948, 1960 (874); toż: Oprac. O. Zaicik. Bukareszt 1953, 1955 (874, 875); toż w: Paznicul farului. Bukareszt 1987 (877).

s e r b.: Za hlebom. Tłum. M. Rajko, w: Pripovetke. Nowy Sad 1887, 1888 (879). – Za hlebom. Tłum. S. Subotin, w: Pripovetke. Nowy Sad 1950 (882). – Za hlebom [fragm]. *Svjet* 1958 z 21/22 X. – Za hlebom. Nowy Sad 1960.

s ł o w a c.: Za chlebom. Povest. Tłum. O. Halaša. Turčiansky Sv. Martin [1901], *Poučna Bibl.*; toż; 1904 s. 114, dod. *Národich Novin II/4. Románová Bibl.* – Za chlebom. Tłum. R. Žatko, w: Amerycké rozpravky. Bratisława 1954 (ZP 262). – Za chlebom. Novela. Tłum. M. Stano. Trnava 1949 s. 80; toż w: Výber z diela t. 1. Bratisława 1953 (886).

s ł o w e ń.: Za kruhom. Tłum. P. Miklavec. Rudolfstadt [Novomesto] 1884, *Narodna Bibl. II*. – Za kruhom. Tłum. M. Pavlin [właśc. Marijane Kralj]. Zagrzeb 1916 s. 104. – Za kruhom. Tłum. J. Moder, w: Izbrana dela t. 12. Novele. Ljubliana 1975 (891, 892).

s z w e d z.: Under kamp för bröd, w: Hanna. Sztokholm 1896 (895).

t a t a r.: Tłum. z ros. Kazań 1953 s. 80.

u k r a i ń.: Za chlibom. Tłum. O. Makowa. *Narodna Czasopys* 1891 nr 149-156, 159-162, 166-172. – Za chlibom. Z polskoj mowy pere-wiw i nezrozumili słowa pojasnyw L. Selańskij. Lw. 1902. – Po chlib. Tłum. M. Pryhara. Kijów 1963 (902). – Po chlib. Tłum. S. Kowhanjuk, w: Noweły. Kijów 1975 (903).

w ę g.: Nyomorból a halálba. Regény. Tłum. B. Róna. Budapest 1903 s. 91; toż wyd. 2: Budapest 1923; toż: Budapest 1932. – A mindennapi kenyér. Tłum. I. Tarsulat, w: Kisebb elbeszélések t. 1. Budapest 1904 (909). – Az igéret földjén. Tłum. I. Mészáros, w: Valogatott elbeszélések. Budapest 1956 (910). – A kenyérért. Novellák. Tłum. G. Kerekes. Budapest 1957 (911). – A mindennapi kenyér. [Tłum. I. Tarsulat?], w: A Római patricius. Budapest 1994 (913a).

w ł o s.: Per il pane. Tłum. U. Norsa. *Illustrazione Popolare*, Mediolan 1900 nr 30-36; toż w: In cerca di felicità. Mediolan 1900 (919); toż: Mediolan 1914, 1928, 1931; toż: Sesto S. Giovanni 1931 (938). – Per il pane. Tłum. N. Romanovsky. Mediolan 1900, 1902 (925). – Per il pane. Tłum. T. Zucconi. Florencja 1900 (926). – Per il pane. Tłum. U. Giusti. Città di Castello 1900. – Pane e morte. Romanzo polacco. Tłum. G. Schmidt. Neapol 1901 s. 143. – [Fragm. pt.:] Aliprandi. Nell ignoto. Florencja [1923]. – Per il pane. [Wyd. 5]. Mediolan 1926 (937).

A d a p t. s c e n.: Marisia. Opera. Libretto i muz. G. Sartorio, powst. przed 1914.

85. Czyja wina? Obrazek dramatyczny w 1 akcie. Powst. czerwiec 1879 Lwów – 1880 Warszawa.

P i e r w o d r.: Czyja wina? Obrazek dramatyczny w 1 akcie. *Niwa* 1880 t. XVII z. 129 z maja, s. 685-698.

Przedr.: *Tydz. Pol.*, Lw. 1880 t. XI nr 47-48. – Pisma t. 4. Warsz. 1880, 1882, 1884, 1891, 1899... 1912, 1919 (471). – Pisma t. 24. Warsz. 1900 (476). – Dzieła t. 39. Warsz. 1951 (527). – Dramaty. Krak. 2005 (612).

A d a p t. r a d i o w a: Czyja wina? Oprac. i reż. M. Dziegielewska. Polskie Radio Program I, emisja 17 V 1987.

Przekłady:

a n g.: Whose Fault? A Dramatic Picture in One Act. Tłum. [E. Savoie-Carignan?] S.C. de Soissons, w: So Runs the World. Londyn-Nowy Jork 1898 s. 89-123 (628); toż w: Tales. Londyn 1899, 1901 (629). – Whose Fault? Tłum. J. Curtin, w: Sielanka. Boston 1898 s. 175-252 (627).

c z e s.: Kdo zavinil? *Maj*, Praha 1880. – Či vinou? Dramatický obraz o jednom jednání. Tłum. Lip. C. Frič. Jičín 1881 s. 21, *Slovanské divadlo 10*; toż: Praha 1882 s. 21. – Kdo to zavinil? Dramatický obraz o jednom jednání. Tłum. A. Schwab-Polabský. Praha 1898. *Ochotnické divadlo t. 136*.

e s p e r a n t o: Kiu estas kulpa? Drama bildo en 1 akto. Tłum. B. Kuhl. Wolfbüttel [1911] s. 24.

h i s z p.: Un contrato voluntario, w: Bartek el Victorioso. Barcelona 1965 (737).

r o s.: Kto winowat? Dramaticzeskaja scenka w 1 diejstwii. Tłum. F.W. Dombrowskij. Petersb. 1897 s. 30; toż w: Na swietlom bieriegu. Petersb. 1897 s. 169-196 (816); toż w: Połnoje sobranije soczinienij t. 6. Kijów 1899 s. 155-164; toż: Petersb.-Kijów-Charków 1907 (818). – Czija wina? Dramaticzeskij etiud w odnom diejstwii. Tłum. E.M. Babeckij. *Charkowskije Gub. Wiedomosti* 1900 z 21-22 XII; toż: Charków 1901 s. 42. – Czija wina? Dramaticzeskaja kartina w 1 diejstwii. Tłum. M.L. de Walden, w: Połnoje illustrirowanoje sobranije soczinienij t. 16. Petersb. 1902 s. 129-142 (829).

s z w e d z.: Skuld? w: Bartek segraren. Sztokholm 1899 (896).

w o ł a p ũ k: Kim binom kod? Tłum. A. Ryłski, w: Bõf põlamas. Lipsk 1888 (906).

w ł o s.: Di chi la colpa? Scena drammatica in un atto. Tłum. M. Olivotti. Palermo 1901 s. 31.

86. Tissot w Warszawie.

P i e r w o d r.: *Nowiny*, Warsz. 1880, dod. do nru 224 [cenz. 2 VIII 1880, podp.: H.S.].

Przedr.: Pisma zapomniane. Lw. 1922 s. 3-12 (489). – Pisma t. 37. Lw. 1931 (494). – *Dzieła t. 6*. Warsz. 1949 (527). – Pisma wybrane t. 3. Warsz. 1976, 1987 (562). – Nowele t. 3. Warsz. 1978 (563).

87. W krainie złota. Powst. VIII-IX 1880, Ruda.

P i e r w o d r.: W krainie złota. Nowella przez Litwosa. *Nowe Mody Paryskie*, Warsz. 1880 nr 31-38, 1881 nr 1-12.

Przedr.: Pisma zapomniane. Lw. 1922 s. 13-63 (489). – Pisma t. 37. Lw. 1931 (494). – *Dzieła t. 3*. Warsz. 1948 (527). – [Fragm.:] *Rzeczpospolita* 1949 nr 223. – [Fragm. pt.:] *Narodziny Sacramento*, w: H. Sienkiewicz o Ameryce. Warsz.

1953 (540). – Nowele amerykańskie. Warsz. 1955 (546). – Wybór pism t. 2. Warsz. 1954, 1955 (547). – Nowele t. 1. Warsz. 1964 (555) – Pisma wybrane t. 2. Warsz. 1976, 1987 (562). – Nowele t. 2. Warsz. 1978 (563). – *Przez stepy*. Warsz. 1980 (566).

A d a p t. r a d i o w a: Oprac. A. Celmer-Zajackowski, emisja maj 1989 i nast.

Przekłady:

a n g.: The Country of Gold. Tłum. M.M. Coleman, w: Western septet. Cheschire 1973 (634).

f r a n c.: Au pays de l'Or. Tłum. J.F. de Tersant i J.A. Teslar, w: Oeuvres choisies. Paryż 1933 (715).

r u m.: În țara aurului. Tłum. S. Velea, w: Hania. Bukareszt 1986 (876); toż w: Paznicul farului. Bukareszt 1987 (877).

w i e t n a m.: Tłum. Le Ba Thu. Hanoi 1987.

88. Jamiol. Powst. grudzień 1878 Paryż – 1880 Warszawa.

P i e r w o d r.: Jamiol. Obrazek wiejski. Przez Litwosa. *Gaz. Pol.* 1880 nr 218 z 1 X.

Przedr. pt. Obrazek wiejski: Jamiol. *Gaz. Tor.* 1880 nr 230-231. – Pisma t. 5. Warsz. 1882, 1883, 1886, 1889, 1911 (471). – *Tyg. II.* 1888 nr 312 s. I-XI, dod. nadzw., z il. P. Stachiewicza, i odb. – Nowele. Krak. 1896 (472). – Pisma t. 12. Warsz. 1899 (476). – Nowele t. 1. Warsz. 1905, 1917 (479). – Wspomnienie z Maripozy. Warsz. 1907 *BULiMS 14*, toż wyd. do 1947 (481). – *Przodownica*, Krak. 1909, nr 1-2. – *Przyszłość Ludu*, Lw. 1910 nr 9/10. – *Piast*, Krak. 1918 nr 1. – *Gaz. Ludowa*, Warsz. 1924 nr 43-45. – *Gaz. Olszt.* 1924 nr spec. XII. – Pisma t. 37. Lw. 1931 (494). – *Kal. Franciszkań.* 1940 s. 60-65. – Janko Muzykant. Łódź 1946. *Mała Bibl. Książki I*; toż: Warsz. 1946, 1948, 1949, 1951 (414). – *Dzieła t. 2*. Warsz. 1948 (527). – Nowele wybrane. Warsz. 1948, 1949 (528). – Nowele wybrane. Warsz. 1951 (531). – Szkiece węglem... Warsz. 1951 (532). – Szkiece węglem... Warsz. 1952 (536). – Nowele wybrane. Warsz. 1952 (537). – Szkiece węglem... Warsz. 1954 (545). – Wybór pism t. 1. Warsz. 1954, 1955 (547). – Wybór nowel. Wroc. 1956 (552). – Nowele t. 1. Warsz. 1964 (555). – Wybór nowel. Warsz. 1974 (560). – Pisma wybrane t.1. Warsz. 1976, 1987, 1989, 1991 (562). – Nowele t. 1. Warsz. 1978 (563). – Wybór nowel i opowiadań. Wroc. 1979, 1986, 1988 (564). – Nowele wybrane. Rzesz. 1991 (579). – *Dzieła wybrane t. 8*. Warsz. 1991, 1995, 1998, 1999 (578). – Nowele. Warsz. 1998, 1999 (599). – Nowele. Warsz. 2004 (610).

Dokumenty dźwięk.: *Opowiadania*. Warsz. 2008 (616). – Hania. Jamiol ... Warsz., Fundacja Klucz, 2011 (621b).

Przekłady:

a n g.: Yamyol. A village sketch. Tłum. J. Curtin, w: Lillian Morris. Boston 1894 (623). – The Angel. Tłum. Virgilia Peterson. *Poland* 1931 (t. IX) s. 418-421.

b u ł g.: Angiel. (Rasskaz). Tłum. Ch. Kesjakow, w: Chrestomatia. Płowdiw 1889; toż: *Dennica* 1891. – Jamioł. Tłum. S. Ilczew, w: *Za chľjab*. Sofia 1956 (648); toż w: *Janko muzikant*. Sofia 1979 (649, 651).

c h i ŋ.: [Nowele, Zbiór opowiadań]. Pekin 1928, 1950, 1955, Nanjiang 1979 (653-655).

c h o r w.: Angjeo. *Hrvatska Domovina*, Zagrzeb 1900 nr 137-138.

c z e s.: Anděl. Vesnický obrázek. Tłum. F.A. Hora. *Plzneňské Listy* 1883 nr 26/28. – Andělíček. Obrázek ze vsi. Tłum. J.J. Langner. *Krakonoš* (Jičin) 1884 s. 217-218; toż w: *Polský lid*. Menší povídky. Praha 1901 (671). – Anděl. Tłum. B. Prusik, w: *Drobné povídky*. Praha 1901 (667); toż w: *Drobné spisy* t. 3. Praha 1901 (668). – Jamioł. Tłum. V. Kredba, w: *Sebráné spisy* t. 13. Praha 1929 (679).

d u ŋ.: Englen. Et Lands bybilledes. Tłum. S. Rosznecki, w: *Seierherren Bartek*. Kopenhaga 1889 (688).

e s p e r a n t o.: La angelo. Tłum. L. Zamenhof, w: *Novelaj*. Lipsk 1925 (692).

f i ŋ.: Enkeli, w: *Majakantartia*. Helsinki 1903 (695).

f r a n c.: L'Ange. Esquisse villageoise. Tłum. Neyroud, w: *Bartek Vainqueur*. Paryż 1886 (697). – Yamyol. Tłum. P. Luguat, w: *Une idylle dans la prairie*. Paryż 1902 (708). – L'Ange. Tłum. V. Bugiel, w: *Henri Sienkiewicz*. Paryż 1923 s. 136-147, 1926 (713).

h i s z p.: El ángel. Tłum. T. de M. Graels, w: *Sigámosle*. Barcelona 1901 (724). – Angel. Tłum. C. Riba. Barcelona 1936.

k a t a ł o ŋ.: L'Angel. Tłum. C. Riba, w: *Bartek el vencedor*. Barcelona [1922] (746); toż w: *L'Angel*. Barcelona 1936 (747).

l i t e w.: Angelas. [Tłum. S. Zareckas?], w: *Eikime paskui Ji!* Kowno 1931 (751).

ł o t e w.: Engelis. Tłum. L. Skalbe, w: *Kopoti raksti* t. 19. Ryga 1935 (752).

n i e m.: Der Engel. *Die Zeit*, Wiedeń 1897. – Der Engel. Tłum. B.W. Segel, w: *Das Urteil der Zeus*. Berlin 1901 (769). – Der Engel. Berlin 1903. – Der Engel. Tłum. T. Kroczek, w: *Janko der Musikant*. Osnabrück 1903 (774); toż: *Vier Erzählungen*. Berlin 1903 (775).

r o s.: Angiel. Dieriewiennaja kartinka. Tłum. W.E. Zaria 1881 nr 157 z 17. VII. – Marisia. Tłum. Je.Ł. *Odesskij Listok* 1883 nr 196; toż: *Smolenskij Wiestnik* 1884 nr 5. – Angiel. Siel-

skaja kartinka. *Kijewlanin* 1884 nr 10. – Sirota. Sielskaja kartinka. *Nowoje Wremia* 1884 z 25.XII. – Sirotko. Dieriewienskaja kartinka. Tłum. W.P. *Wołyń* 1885 nr 41-42. – Jamioł. *Gazeta A. Gacuka* 1888 nr 7 s. 106-107. – Angiel. Dieriewienskaja kartinka. Tłum. F.W. Dombrowskij, w: *Sobranije soczinienij* t. 3. Kijów 1894 s. 241-251 (814); toż w: *Połnoje sobranije soczinienij* t.1. Kijów 1898 s. 466-469; toż wyd. 2: Petersburg 1907 (818). – Angiel. Rasskaz. Tłum. O.P.Ł. *Wsiemirnaja Ilustracija* 1897 [t. 58] nr 22. – Angiel. *Żeleznodorożnaja Niedziela*, Petersburg 1900 nr 37 s. 589-591. – Angiel. Tłum. M.L. de Walden, w: *Połnoje ilustrirowanoe sobranije soczinienij* t. 18. Petersburg 1902 s. 3-8 (829); toż w: *Połnoje sobranije soczinienij* t. 6. Petersburg 1912 s. 419-424 (844). – Angiel, w zbiorze: *Nieszczastnyje*. Moskwa 1903 s. 60-70; toż: Moskwa 1905 s. 52-60. – Angiel. Dieriewienskaja kartinka. Tłum. Ł. Piermiak. Petersburg 1912 s. 15. *Bibl. dla siewmii i szkoły*. – Angiel. Dieriewienskaja kartinka. Tłum. Je. Puszczyńska, w: *Sobranije soczinienij* t. 16. Moskwa 1914 s. 207-212 (848). – Angiel. Tłum. N. Podolskaja, w: *Powiesti i rasskazy*. Moskwa 1957 s. 316-323 (858); toż w: *Sobranije soczinienij* t. 1. Moskwa 1983 (860).

r u m.: Ingerul. Tłum. Elena Efimiu, w: *Antologia prozei poloneze*. Bukareszt 1937. – Ingerul. Tablou rural. Tłum. C. Petrescu, T. Holban, w: *Nuvela*. Bukareszt 1948, 1960 (874); toż w: *Pentru piine*. Bukareszt 1953; 1955 (877); toż w: *Paznicul farului*. Oprac. S. Velea. Bukareszt 1987 (877).

s e r b.: Andžeo. Tłum. Lazar R. Knežewić. *Nova Iskra* 1899. – Andžeo. Nowela. *Novi List*, Sušak 1900 nr 177-178. – Siroče. Tłum. D. Popović Daničar. *Kolo. Književni i Naučni List*. 1901 II nr 10. – Angjeo. Tłum. Milan Matić. *Bosanska Vila* 1901 nr 9-10. – Andžeo. Tłum. M. Rakosz. *Brankovo Kolo* 1907 nr 51-52. – Andžeo. Tłum. L.R. Knežewić, w: *Bartek pobedilac*. Belgrad 1921 (880a). – Andžeo-čubar. Tłum. J. Hamm, w: *J. Iwaszkiewicz: Mlin na Lutynji i drugie poljske pripovijesti*. Zagrzeb 1947 s. 23-29.

s ł o w a c.: Anjel. Tłum. I. Buday. Zábavné a panéké knižky. Turčiansky Sv. Martin 1903 III/2; toż: *Narodnie Noviny*, Turčiansky Sv. Martin 1910 nr 32. – Anjel. Tłum. M. Stano, w: *Výber z diela* t. 1. Bratisława 1953 (886).

s ł o w e ŋ.: Angelj. Slika iz poljskega živiljenja. Poslovenij Fran Gestrin, w: *Pojdimo za Njim!* Gorica 1893 s. 46-56 (887). – Jangel. Tłum. J. Moder, w: *Izbrana dela* t. 12. Ljubljana 1975 (891); toż: *Novele*. Ljubljana 1975 (892).

s z w e d z.: Skyddsengeln. Byberättelse. *Stockholms Dagblad* 1886 z 21 VIII. – Engeln. Berät-

telse. Tłum. E. Weer [Wester]. *Stockholms Dagblad* 1897 z 14 II.

w ę g.: Az angyal. Elbeszélés. Tłum. ifj [G. Podradszky]. *Besztercebánya és Vidéka* 1904. – Az angyal. Tłum. E. Körmöczy. *Magyar Szemle* 1905. – Az árva. Tłum. PGy [G. Podradszky] *Alkotmány* 1908. – Éjjel az erdőn. Tłum. T. Csorba. *Vigilia* 1937 nr specjalny. – Az őrangyal. Falusi kep. Tłum. I. Mészáros, w: Valogatott elbeszélések. Budapeszt 1956 (910). – Az őrangyal. Tłum. G. Kerekes. Bukareszt 1957.

w ł o s.: L'Angelo. Tłum. D. Ciampoli. *La Scuola Secondaria III.*, Mediolan 1895 nr z I XI; toż w: Il giudizio di Zeus. Rzym 1900 (917). – L'Angelo, w: Seguiamolo. Florencja 1900, 1905; toż: Florencja 1926 (928). – L'Angelo. Tłum. C. Agosti Garosci, w: Il guardiano del faro. Mediolan 1953 (944); toż w: Sienkiewicz. Premio Nobel 1905. Rzym 1970 (947).

89. Niewola tatarska. Powst.: VIII – X 1880, Ruda.

Autogr.: pt. Niewola tatarska. Urywki z szlacheckiej kroniczki Aleksego Zdanoborskiego, Ossol., sygn. 12442/III k. 13.

P i e r w o d r.: Niewola tatarska. Urywki z kroniki szlacheckiej Aleksego Zdanoborskiego zebrał Henryk Sienkiewicz. *Niwa* 1880 t. XVIII z. 142 z listopada, s. 793-820.

Przedr.: *Tydz. Pol.*, Lw. 1881 t. XII nr 11-16. – [Tekst nieco zmieniony przez autora] *Pisma* t. 5. Warsz. 1882, 1883, 1886, 1889, 1911, 1912 (471). – *Pisma* t. 24. Warsz. 1900 (476). – *Nowele* t. 2. Warsz. 1905, 1917 (479). – *Niewola tatarska*. Urywki z kroniki szlacheckiej... Warsz. 1907 s. 53. *BULiMS* 50 i 8 wyd. do 1948. – *Pisma* t. 37. Lw. 1931 (494). – *Nowele* w wyborze. Jerozolima 1944 (505). – *Niewola tatarska*. Wyd. ósme [!] poprawione. Katow. 1945, s. 59. *Bibl. Szkolna. Seria I, 7.* – *Niewola tatarska*. B.m. [Szkocja] 1947 s. 36, powiel., *Wydawn. I Gr. Dyw. PKPR nr 165/6.* – *Dzieła* t. 5. Warsz. 1949 (527). – *Wybór pism* t. 2. Warsz. 1954, 1955 (547). – *Nowele* t. 2. Warsz. 1964 (555). – *Pisma* wybrane t. 3. Warsz. 1976, 1987, 1989, 1994 (562). – *Niewola tatarska* [fragm.]. *Plomyk* 1976 nr 21 s. 584-589. – *Nowele* t. 3. Warsz. 1978 (563). – *Wybór nowel i opowiadań*. Wroc. 1979, 1986, 1988 (564). – *Niewola tatarska*. *Lud*, Kurytyba 1984 nr 13-16. – *Dzieła* wybrane t. 8. Warsz. 1991, 1995, 1998, 1999 (578). – *Nowele*. Warsz. 1999 (599). – *Nowele i opowiadania*. Warsz. 1999, 2004 (600). – *W kręgu trylogii*. Warsz. 2000 (606). – *Nowele i opowiadania*. Warsz. 2006 (615).

Dokument dźwięk.: *Niewola tatarska*. Czyta R. Siemianowski. Warsz. 2011 (621a).

Adapt. muzyczna: Z. Zaremba H. Sienkiewiczowi. „Po powrocie z niewoli tatarskiej”. Polonez na fortepian op. 60 (do melorecytacji). Kijów, nakł. L. Idzikowskiego [ok. 1900].

Przekłady:

ang.: *Tartar Captivity*. Tłum. J. Curtin, w: Hania. Boston 1897 (624).

chorw.: U tatarskom robstvu. Ulomak iz obiteljske kronike Aleksisa Zdanoborskoga. *Dom i Svet*, Zagreb 1906 nr 14-17; toż: Zagreb 1906 s. 37. *Hrvatska Bibl.* 450.

czes.: V zajetí tatarském. Tłum. V. Kredba, w: *Drobné spisy* t. 8. Praha 1901 (668). – V zajetí tatarském. Tłum. J.J. Langner, w: *Polský lid*. Praha 1901(671). – *Tatarské zajetí*. Tłum. V. Kredba, w: *Sebráné spisy* t. 13. Praha 1929 (679).

franc.: Sous le joug. Chronique d'Alexis Zdanoborski, gentilhomme polonais. B.m.r. [ok. 1903]. – Toż: Tłum. N. Ordega i M.A. Zolkiewski. Abbeville 1906 (710). – En esclavage chez les Tartares. Tłum. J. de France de Tersant et J.-A. Teslar, w: *Oeuvres choisies*. Paryż 1933 (715).

łotew.: Tataru gūstā. Tłum. L. Skalbe, w: *Kopotī rakstī* t. 19. Ryga 1935 (752).

niem.: Tatarische Gefangenschaft. [Tłum. M. Paschkis]. *Alte und Neue Welt*, Einsiedeln 1899; toż w: *Ums liebe Brot*. Einsiedeln 1901 (768). – *Tatarische Gefangenschaft*. Tłum. S. Goldenring, w: *Gesammelte Werke* [t. 1]. Berlin ok. 1902; toż: 1907, 1909 (766, 785). – *Tatarische Gefangenschaft*. Tłum. S. Placzek, w: *Werke* t. 8. Regensburg 1908 (781). – *Tatarische Gefangenschaft*. Tłum. S. Goldenring, w: *Gesammelte Werke* t. 10. Berlin 1920 (791).

ros.: Tatarskaja niewola. Tłum. F.W. Dombrowskij, w: *Sobranije soczinienij* t. 3. Kijów 1894 s. 125-166 (814); toż w: *Połnoje sobranije soczinienij* t. 1. Kijów 1898 s. 419-436; toż wyd. 2: Petersburg 1907 (818); toż wyd. osobne: Petersburg 1907 s. 40. – W niewole u Tatar. Tłum. M.L. de Walden, w: *Połnoje illiustrirowannoje sobranije soczinienij* t. 17. Petersburg 1902 s. 135-155 (829); toż w: *Połnoje sobranije soczinienij* t. 7. Petersburg 1912 s. 471-488 (844). – *Tatarskaja niewola*. Tłum. W.M. Ławrow, w: *Powiesti i rasskazy*. Moskwa 1906 t. 2 s. 122-150 (837). – *Tatarskaja niewola*. (Otrivok iz szlachtskoj chroniki Aleksieja Zdanoborskogo). Tłum. M. Perc. Petersburg 1911 s. 3-60 (843). – *Tatarskaja niewola*. Tłum. Je. Puszczinskaja, w: *Sobranije soczinienij* t. 16. Moskwa 1914 s. 358-385 (848).

śłowen.: Pod tatarskim jarmom. *Slovenec* 1907 nr 170. – V tartarskom sužnosti. Tłum. J. Moder, w: *Izbrana dela* t. 12. Ljubljana 1975 (891); toż: Ljubljana 1975 (892).

s z w e d z.: I de tatars våld. Tłum. E. Wester. *Finks Tindskrift* 1897; toż w: Polacker. Sztokholm 1901 (897).

w ł o s.: Cattività tartara. Tłum. C. Agosti Garosci, w: *Il guardiano del faro*. Mediolan 1953 (944); toż w: Sienkiewicz. Premio Nobel 1905. Rzym 1970 (947).

90. Szkice amerykańskie. Odczyty wygłoszone w Kaliszu 29 i 30 maja 1880.

P i e r w o d r.: *Szkice amerykańskie I, II* [Wielkość Ameryki; Nowy Jork; Strona nadatlantycka; Stany środkowe; Chicago; Rola kolei; Góry Skaliste; Kalifornia; Ludzie i obyczaje; Różnorodność narodów; Praca i dorabianie się; Farmerzy; Granice stanów; Siuxowie; Lynch; Równość i różnorodność wśród ludzi; Kobiety w Ameryce a w Europie; Dwupartyjność, demokracja i administracja amerykańska]. *Gaz. Rol.*, Warsz. 1880 nr 47 z 19 XI-51 [podp. Litwos].

Przedr.: *Dzieła t. 54*. Warsz. 1952 s. 47-88 (527). – *Szkice amerykańskie* [fragm.]. *Tydz. Pol.*, Nowy Jork 1976 nr 303.

90a. Dwuwiekowa rocznica [Izaaka Newtona], podp. XXX. *Gaz. Lw.* 1880 nr 277 [z listopada].

91. W albumie panny Wiesławy Lelewełówny [inc. „Lubisz podobno w «Hani»...”; Powst. ok. 1880].

P i e r w o d r. z autogr.: *Gaz. Warsz.* 1930 nr 275 z 14 XII.

Przedr.: *Dzieła t. 40*. Warsz. 1951 (527).

92. W albumie panny Marii Babskiej [inc.: „Wszystko znajdziesz w Ameryce...”; Powst. ok. 1880].

A u t o g r. był w tzw. Tece Bernackiego.

P i e r w o d r.: *Dzieła t. 40*. Warsz. 1951 (527).

93. Aforyzmy z ok. 1880 r. [1. inc.: „Miłość jest mgłą...”; 2. inc.: „Lud nie jest bezkształtną bryłą...”].

P i e r w o d r.: *Kur. Warsz.* 1916 nr 321.

Przedr.: *Pisma zapomniane*. Lw. 1922 (489). – *Dzieła t. 40*. Warsz. 1951 (527).

1881

94. Kronika miejscowa. Literatura. Bibliografia. Sztuka. [W przedrukach rejestrowane też pt. **Wiadomości bieżące.** Felietony i recenzje, *Gazeta Polska* od stycznia do listopada 1881, z przerwami. Podp. -§-. Kontynuacja poz. 80, 82].

– Dyrekcja teatrów rozpoczęła rokowania z Popielówną; „Wisła” Leokadii Jordan-Wierusz. *Gaz. Pol.* 1881 nr 3 z 5 I. – „Dzieła” L. Siemieńskiego. *Gaz. Pol.* 1881 nr 6 z 10 I. Przedr. fragm. w: J. Birkenmajer: *Musagetes i znak paragrafu*. *Prosto z Mostu* 1937 nr 38.

– F.A. Lange „Historia filozofii”; Z prasy. *Gaz. Pol.* 1881 nr 14 z 20 I. – Obraz Makarta wystawiony w Salonie Ungra; „Mozaika”, gawędy szlacheckie Berlicza Sasa; Z prasy. *Gaz. Pol.* 1881 nr 16 z 22 I. – „Pod Blachą” J.I. Kraszewskiego. *Gaz. Pol.* 1881 nr 28 z 7 II. – „Z dalekiego Wschodu” Bronisława Rejchmana; Bibliografia; „Poradnik” J. Karłowicza. *Gaz. Pol.* 1881 nr 31 z 10 II. – „Mieszko Stary i jego wiek” St. Smolki. *Gaz. Pol.* 1881 nr 32 z 11 II. – „Ramułtowie” J.I. Kraszewskiego; Paweł Heyse „Wybór pism”; „Sumy neapolitańskie” K. Kanteckiego. *Gaz. Pol.* 1881 nr 34 z 14 II; przedr. fragm. w: Orzeszkowa. Sienkiewicz. Prus. O literaturze. Warsz. 1956 s. 284-287 (549).

– „Sumy neapolitańskie”. Opowiadanie historyczne Kl. Kanteckiego; „Dla Zagrzebia”. *Gaz. Pol.* 1881 nr 40 z 21 II. – Julian Klaczko: „Wie-

czory florenckie”. *Gaz. Pol.* 1881 nr 127 z 10 VI; przedr.: *Gaz. Pol.*, Warsz. 1935 nr 127.

– „Poezje” Czesława t. II. *Gaz. Pol.* 1881 nr 128 z 11 VI. – Wydawnictwa E. Orzeszkowej i S-ki. *Gaz. Pol.* 1881 nr 214 z 26 IX. – „Dramat rodzinny” Jakuba Goldszmita; „Poezje” Marii Konopnickiej. *Gaz. Pol.* 1881 nr 215 z 27 IX. – Sygurd Wiśniowski: „Czarna czy biała”, „Hidalgo”, „Odetta”. Bibliografia. *Gaz. Pol.* 1881 nr 219 z. I X. – „Olbracht Łaski, wojewoda sieradzki” A. Kraushara. *Gaz. Pol.* 1881 nr 220 z 3 X. – „Portugalia” Adolfa Pawińskiego; „Bratnie dusze” Sewera. *Gaz. Pol.* 1881 nr 221 z 4 X. – „Wbrew opinii” St. Grudzińskiego; „Tylko doktor” Henryka Glińskiego; „Dzieje Polski w zarysie” M. Bobrzyńskiego, t. II; Z Wystawy Twa Zachęty Sztuk Pięknych. *Gaz. Pol.* 1881 nr 238 z 24 X. – Z wystawy Krywulta w Hotelu Europejskim. *Gaz. Pol.* 1881 nr 241 z 27 X. – „Na łaskawym chlebie”. Komedia St. Stanisławskiego; „Obrazki z życia północno-wschodniej Afryki” Jana Finkelhausa. *Gaz. Pol.* 1881 nr 245 z 2 XI. – „Wyświecona”, obraz Hercnisa; „Krzyżacy 1410” J. I. Kraszewskiego. *Gaz. Pol.* 1881 nr 246 z 3 XI. Przedr. fragm. w: J. Birkenmajer: *Musagetes i znak paragrafu*. *Prosto z Mostu* 1937 nr 40; w: Orzeszkowa. Sienkiewicz. Prus. O literaturze. Warsz. 1956 s. 288-289 (549).

– „Bitwa pod Raszynem” W. Przyborowskiego; „Z podróży po Norwegii” Jana Finkelhausa. *Gaz. Pol.* 1881 nr 248 z 5 XI. – „Album widoków...”

Napoleona Ordy. *Gaz. Pol.* 1881 nr 250 z 8 XI. – „Straszne skutki zaniedbanego wychowania” Lusławcy. *Gaz. Pol.* 1881 nr 265 z 25 XI. Przedr. całości: Pisma t. 81. Warsz. 1906 (476). – Pisma t. 46. Lw. 1937 (494). – pt. Wiadomości bieżące. Dzieła t. 52. Warsz. 1950 (527).

95. O naturalizmie w powieści. Odczyt H. Sienkiewicza. Wygłoszony 2 i 9 grudnia 1880 na dochód Towarzystwa Dobroczyńności. Pierwodr.: *Niwa* 1881 t. XX z. 159-160, lipiec/sierpień, s. 157-172, 272-286. Przedr.: Pisma t. 48. Warsz. 1902 (476). – Pisma. Warsz. 1904 t. 1 cz. 2 (477). – Dzieła t. 45. Warsz. 1951 (527) – Programy i dyskusje literackie okresu pozytywizmu. Oprac. J. Kulczycka-Saloni. Wroc. 1985 s. 405-444.

96. Szkice literackie. Powst. IX 1881. Warszawa.

I. „Zarys literatury polskiej z ostatnich lat szesnastu”, przez doktora Piotra Chmielowskiego. Wydawnictwa E. Orzeszkowej i S-ki. Wilno. Drukiem Blumowicza. 1881.

Pierwodr.: *Gaz. Pol.*, 1881, nry 211-213 z 22-24 IX.

Przedr.: Pisma t. 81. Warsz. 1906 (476). – Dzieła t. 45. Warsz. 1951 (527). – Orzeszkowa. Sienkiewicz. Prus. O literaturze. Warsz. 1956 s. 239-263 (549). – Programy i dyskusje literackie okresu pozytywizmu. Oprac. J. Kulczycka-Saloni. Wroc. 1985 s. 405-444. – Prus. Z dziejów recepcji twórczości. Oprac. E. Pieścikowski. Warsz. 1988 s. 41-43.

II. „Pisma Bolesława Prusa: Przygoda Stasia. Antek. Powracająca fala. Michałko. Sieroca dola”. t. I. Warszawa 1881.

Pierwodr.: *Gaz. Pol.* 1881 nry 216-219 z 28 IX-1 X.

Przedr.: Pisma t. 81. Warsz. 1906 (476). – Dzieła t. 45. Warsz. 1951, s. 269-315 (527). – Orzeszkowa. Sienkiewicz. Prus. O literaturze. Warsz. 1956 (549). – J. Kulczycka-Saloni: H. Sienkiewicz. Materiały... Warsz. 1960, toż 1966 s. 89-95 (554). – Prus. Z dziejów recepcji twórczości. Oprac. E. Pieścikowski. Warsz. 1988 s. 44-50.

97. Latarnik. Powst. grudzień 1880 – wrzesień 1881

Autogr.: Ossol., sygn. 12.442/II, kart 10.

Pierwodr.: *Niwa* 1881 t. XX z. 165 z 20 X/1 XI s. 641-653.

Przedr.: Pisma t. 5. Warsz. 1882, 1883, 1886, 1899, 1911 (471). – Nowele. Warsz. 1896 (472). – Latarnik. *Światło* 1898 s. 284-289. – Pisma t. 24. Warsz. 1900 (476). – Latarnik. *Gaz. Olszt.* 1900 nr 72-78. – *Gaz. Gdań.* 1901 nr 25-32. – Nowele

t. 2. Warsz. 1905, 1917 (479). – Janko Muzykant. Warsz. 1907 *BUL 13* i wyd. nast. do 1939. *BULiMS 13* (480). – Latarnik. Wyd. 2 przejrzone. Milwaukee 1910. – *Mysł Rob.*, Krak. 1910, nr 16-19. – Latarnik [fragm.] *Praca*, Krak. 1912 nr 46. – Latarnik. *Piast*, Krak. 1916 nr 25, 26. – Nowele. Kijów 1916 (486). – Latarnik. *Jeniec Pol.*, Le Puy 1918 nr 54-55. – *Katolik*, Katow. 1919 nr 58-63. – *Nowiny Racib.* 1919 nr 58-63. – *Kobieta Pol.*, Krak. 1920 nr 5-12. – *Sztand. Pol.*, Gliwice 1920 nr 246-253. – *Straż nad Bugiem*, Lub. 1926 nr 3-12. – [Fragm.] *Więści z Polski* 1928 nr 3. – Pisma t. 38. Lw. 1933 (494). – Latarnik [fragm.]. Polacy w Danii. *Nivaa* 1934 nr 1/2. – [Fragm.] *Ziemia Sokalska* 1934 nr 9 dod. – Latarnik. Bukareszt 1939. *Bibl. Powieści w zeszytach 5-6.* – *Wiarus Pol.*, Lille 1940 nr 206. – *Pol. Czerw. Krzyż. Kal.*, Londyn 1941 s. 159-141. – Zbiór nowel i powieści. Lyon 1941 s. 64-78. – Latarnik. *Dz. Żoł.*, Szkocja 1942 nr 465-470. – Opowiadania. Moskwa 1943 (503). – Latarnik [fragm.]. *Plomyczek*, Moskwa 1943 nr 6. – Nowele w wyborze. Jerozolima 1944 (505). – Latarnik. Wydawn. Pol. Zw. Wychodźstwa[!] Przymusowego w Hanowerze 1945 s. 12. – *Książ. Pol. na Uchodź.*, Kenia 1944 nr 27-28. – Nowele. Lorch Württbg b.r. [1945? 1947?] (508). – Janko Muzykant. Chicago [ok. 1945] (510). – Janko Muzykant. Warsz. 1945 (511). – Latarnik. [b.m.] *Szkocja 1945 [powiel.]*, Wydawn. Lit. Oddz. Opieki nad Żołnierzem Dowództwa I Korpusu, nr 2; toż wyd. 2. *Szkocja 1945, JWVB nr 25.* – Bartek Zwycięzca. Newtown 1946 (513). – Opowiadania. Paryż 1946 (516). – Latarnik. Köln-Mülheim 1946 s. 12. *Wydawn. „Jutra Pracy” nr 3.* – Za chlebem. Łódź 1946. *Mala Bibl. „Książki” 3* (515); toż wyd. 2. Oprac. K. Czachowski. Warsz. 1947, 1949 toż: *Mala Bibl. KiW 3.* 1951 (515, 530). – Janko Muzykant. Warsz. 1947 (521). – Dzieła t. 3. Warsz. 1948 (527). – [fragm.] *Głos Szczec.* 1949 nr 36. – Nowele wybrane. Warsz. 1948, 1949 (525, 526.). – Latarnik. Warsz. 1950; toż: alfabetem Braille’a. Warsz. 1951 s. 59. *Książki dla niewidomych.* – Nowele wybrane. Wyd. nowe. Warsz. 1951 (528). – Szkice węglem. Warsz. 1951 (532). – Za chlebem. Oprac. M. Grabowska. Warsz. 1951 (534). – Nowele wybrane. Warsz. 1952 (537). – Opowiadania. Warsz. 1953 (539). – H. Sienkiewicz o Ameryce. Warsz. 1953 (540). – Latarnik... Warsz. 1954 (543). – Wybór pism t. 2. Nowele. Warsz. 1954, 1955 (547). – Wybór nowel. Wroc. 1956 (552). – Nowele wybrane. Warsz. 1958, 1960, 1964 (553). – Latarnik. Oprac. J. Kulczycka-Saloni. Warsz. 1962. – Nowele t. 1. Warsz. 1964 (555). – Latarnik. Oprac. T. Jodelka. Warsz. 1966, 1968, 1969, 1970, 1971. *Bibl. Szk.*

– Latarnik. (Wyd. masowe). Warsz. 1968 s. 77. *Kolibier*. – Nowele wybrane. Warsz. 1973 (561). – Wybór nowel. Warsz. 1974, 1977, 1982, 1986 (560). – Pisma wybrane t. 2. Warsz. 1976, 1987, 1989, 1991 (562). – Latarnik. Londyn [1976], *Polska Macierz Szkolna Zagranicą*. – Nowele t. 2. Warsz. 1978 (563). – Wybór nowel i opowiadań. Oprac. T. Bujnicki. Wroc. 1979, 1986, 1988 (564). – Latarnik. Warsz. 1982, 1986, 1987 (567). – Latarnik. Wyd. 9. Rzesz. 1982. – Nowele wybrane. Warsz. 1984 (565). – Latarnik. Warsz. 1987 (572). – Latarnik. Oprac. K. Poklewska. Wroc. 1988 s. 39. *Nasza Bibl.* – Latarnik. Krak. 1990 (574). – Latarnik. Bydgoszcz. 1990. *Arcanum. Lektury Szkolne*; toż: 1991, 1992 (575). – Dzieła wybrane t. 8. Warsz. 1991, 1998, 1999 (578). – Latarnik. Białystok. 1991 s. 24. *Obowiązkowa lektura szkolna*. – Nowele wybrane. Rzesz. 1991 (579). – Ta trzecia. Warsz. 1991 (580). – Bartek Zwycięzca. Warsz. 1992 (582). – Latarnik. Białystok-Białą 1993-1995, toż: Warsz. 1994, 1995. *Antologia noweli polskiej* – Lektury szkolne. Warsz. 1993 t. 1. – Latarnik. Oprac. J. Polanicki. Warsz. 1994 (584). – Wroc. 1996 (588). – Latarnik. Krak. 1996 s. 16; toż: Łódź 1996; Warsz. 1996 i wyd. nast. w serii *Lektury szkolne, Lektury ucznia*. – Nowele. Warsz. 1996 (589). – Nowele. Krak. 1996 (590). – Wybór nowel. Łódź 1996 (591). – Latarnik. Białystok. 1997 s. 16; toż: Rawa Maz. 1997; Warsz. 1997, *Lektury ucznia*. – Latarnik. Warsz. 1997 (596). – Nowele wybrane. Warsz. 1999 (601). – Nowele i opowiadania. Warsz. 1999 (600). – Nowele. Warsz. 1998 (598). – Nowele. Warsz. 1998, 1999 (599). – Nowele i opowiadania. Warsz. 1999, 2004, 2006 (600). – Latarnik. Oprac. D. Nikiel-Wroczyńska. Krak. 2000 s. 23. *Lektura z opracowaniem*. – Nowele wybrane. Warsz. 2000 (604). – Latarnik. Wroc. 2004 (609). – Nowele. Krak. 2006 (614). – Dokumenty dźwięk.: Nowele i opowiadania. Warsz. 2006 (615). Płyta CD. Czyta R. Felczyński. Wyd. ArtMTJ. Warsz. 2007. – Latarnik. Oprac. A. Achtełik. Kat. 2008 (617a). – Latarnik. Warsz. 2008 (617b). – Wyd. You-ebook. Gdań. 2009. – Nowele. Białystok. 2010 (619). – Nowele i opowiadania. Krak. 2010 (620). – Nowele wybrane. Piaseczno [2010] (621).

A d a p t. s c e n.: T. Lubicz-Majewski: Latarnik. Oprac. inscenizacyjne... *Teatr Lud*. 1938 nr 11. – Taka jest książki moc. (Sąd nad Latarnikiem). Oprac. S. Hołowski. Warsz. 1946 s. 20. *Tow. Teatru i Muzyki Lud*. – Latarnik. Adapt. scen. T. Śmieliński. Inscen. J. Rybkowski. *Świetlica* 1948 nr 8 s. 4-5. – Latarnik (adapt. scen. S. Ordega-Różnicki). *Katolik* 1957 nr 43 s. 6-7. – Latarnik. Sluchowisko muzyczne. Scen.: Z. Kopalnik

i B. Wiernik. Muz. S. Pruszyński. Wyk. A. Ślaska, W. Hańcza, J. Świdorski i in. Muza 1966 XL 0308. Teatr Wyobraźni. – Latarnik. Sluchowisko. Opowiada L. Piskorz. Emisja 2009.

A d a p t. f i l m.: Latarnik. Scenariusz: K. Frejdlich i Z. Skonieczny. Reż. Z. Skonieczny. Prod. Zespół Film. „Profil” 1977; toż: DVD 2008. *Filmoteka Narodowa. Wideoteka edukacyjna*.

P r z e k ł a d y:

a l b a Ń.: Fartari. *Nendori* 1959, 7 Korrik s. 177-190.

a n g.: The Light-House Keeper of Aspinwall. Tłum. J. Curtin, w: Yanko the Musician. Boston – Londyn 1893; toż: Boston 1895 (622); toż w: Sielanka. Boston-Londyn 1898 (627); toż w: Stories by Foreign Authors. Nowy Jork 1900 s. 11-38; toż: Nowy Jork 1902; toż w: Stories of the Sea and Sky. Nowy Jork 1921; toż w: N. Braddy: Masterpieces of Adventure. Nowy Jork, vol. 3, 1922; toż w: Great Stories of the World. Nowy Jork 1925, 1937; toż w: World Literature. Nowy Jork 1956; toż w: Great Short Stories of the World. Nowy Jork 1976. – An Exile’s yearning of Poland. *Polish Rev.* 1943 nr 14/15. – The Light-House Keeper. Tłum. M.M. Gardner, w: Tales. Londyn 1931, 1946 (632); toż w: Polish Authors of Today and Yesterday. Oprac. I. Morska. Nowy Jork 1947 s. 128-148. – The Lighthouse Keeper, w: A. Gillon, L. Krzyżanowski: Introduction to modern Polish literature. An Anthology... Nowy Jork 1964 s. 48-61; toż: 1982. – The Light-House Keeper of Aspinwall [oprac. wg tłum. J. Curtina?], w: Stories by foreign authors. Nowy Jork 1970.

P r z e r ó b k a: The Lighthouse Keeper (abridged) w: An Anthology of Polish Literature. Edited with English commentary and notes by M. Kridl. Nowy Jork 1957 s. 420-432.

a r a b.: Haras al manarech alti. Tłum. Mohieddin Nsouli. Bejrut 1947 z 24 VI.

b i a ł o r u s.: Wartannik majaka. Tłum. M. Maszara, w: Apawjadanni. Mińsk 1955 (639).

b u ł g.: Pazaczat za fara. Tłum. St. Woznicki, w: Dwa rozkaza. Warna 1903 (641). – Starijat skitnik, w: Janko Muzikant. Sofia 1919 (645). – Starijat skitnik pazaczat na fara. Tłum. S. Ilczew, w: Za chljab. Sofia 1956 (648).

c h i Ń.: [Tłum. Lu Xhoun?]. Druk ok. 1906. – Tłum. Lu Xun, w: Zbiór opowiadań z zagranicy [Yu wai xiao shuo]. Szanghaj 1936 (652, 654).

c h o r w.: Straża na svjetioniku. Tłum. A. Harambašić. *Dom i Sviet*, Zagrzeb 1890 nr 1-2; toż w: Dvije šaljine pripoviedke. Zagrzeb 1890, *Hrvatska Bibl.* 80; toż: Zagrzeb 1906 s. 34.

c z e s.: Hlídač majáku. Tłum. J. Penížek. *Květy* 1882 IV s. 99-107. – Hlídač majáku. Tłum.

J. Taul. *Na Straži*, Pilzno 1887 nr 6-9; toż: *Klatovské Listy* 1888 nr 13-16. – Stražce majáku. Z povidek H. Sienkiewiczze, w: *Kytice... Opava* 1893 (665). – Hlídač majáku. Tłum. J. Žalov, w: *Drobné povídky*. Praha 1901 (667); toż w: *Skizzy*. Cieplice 1901 (672); toż: w: *Drobné spisy t. 1*. Praha 1901 (668). – Hlídač majáku. Tłum. B. Prusik. *Besedy Lidu*, Praha 1901, IX; toż: *Ilustrovaný Svět* 1901, I. – Stražce majáku. Tłum. J.J. Langner, w: *Menší povídky*. Praha 1901 (671). – Stražnik majaka. Tłum. Horal. Ružomberok 1921 s. 23. – Stražce majáku. Tłum. F. Vondráček, w: *Spisy pro mládež*. Praha 1926 (678). – Stražce majáku. Tłum. V. Kredba, w: *Sebráné spisy t. 13*. Praha 1929 (679). – Stražce majáku. Tłum. H. Teigová i K. Málek. Praha 1956 (684); toż: *Spisy t. 11*. Praha 1975 (686, 686).

d u ň.: Fyrmasteren. Tłum. J. Grove w: *Fra Weichselfloden ... Kopenhaga* 1891 (689).

e s p e r a n t o: La lanternista, w: *Kaj aljaj prozajoj de polaj autoroj*. Amsterdam 1938 s. 3-55. *Libroservo Federacio de Laboristaj Esperantistoj*.

f i ň.: Majakanvartia. Tłum. M. Talvio. Helsinki 1903 (695).

f r a n c.: L'Allumeur du phare. Tłum. Neyroud, w: *Bartek Vainqueur*. Paryż 1886 (697). – Le gardien du phare. Tłum. M-me Giuntini [Grzymalanka]. *La Semaine Littéraire*, Genewa 1895 z 5 I. – Le gardien du phare d'Aspinwall. Tłum. P. Luguët, w: *Bartek le Victorieux*. Paryż 1900 (699); toż: *Paryż 1901 (701)*. – Le gardien du phare. Neapol 1901 s. 16; toż: *Paryż 1902*. – Le gardien du phare, w: *Nouvelles variées*. Paryż 1901 (704). – L'Allumeur du phare. Tłum. L. Disiere. *Revue de Belgique*, Bruksela 1902/1903; toż odb., Bruksela 1902 s. 20. – Le gardien du phare d'Aspinvall. Paryż 1902. – Le gardien du phare. Tłum. C. De Latour, w: *Cette troisième*. Paryż 1902 (707). – Tłum. H. Bugiel, w: *Chefs d'oeuvre*. Paryż 1923 s. 33-53 (713).

g r u z i ň.: Tłum. z ros. A. Nikitin. *Moambe*, Tyflis 1894 nr 1 s. 53-69. – Tłum. z ros. S. Rawicz, T. Pataraja. *Saundže*, Tyflis 1900 nr 2 s. 2-24.

h e b r.: Szomer ha-migdal. Tłum. N. Gelbert. *Moledet*, Tel Awiw 1928 nr II. – Szomer-hamigdal. Tłum. Warszawiak Jehuda, w: *Polin [antologia]*. Warsz. [1935] (718). – Szomer hamigdal by-asfinwal, w: *Miwchar ha-sipur ha-olami [Wybór opowiadań światowych]*. Tel Awiw 1947 s. 44-54. – Szomer-ha-migdal. Tłum. J. Lichtenbaum, w: *Ba-abur pat lechem*. Tel Awiw 1959 (720).

h i s z p.: El torrero del faro de colón. *Nuestro Tiempo*, Madryt 1901 nr 1 s. 53-62. – El torrero. Tłum. M.C.G., w: *Bartek el victorioso*. Barcelona 1902 (726); toż w: *Cuentos y narraciones*.

Barcelona 1904 (728). – El torrero. Barcelona 1941 s. 66. – El torrero. Tłum. N. Tasin, w: *Liliana*. Madryt 1921 (731); toż: N.T. [N. Tasin?], w: *Obras escogidas t. 2*. Madryt 1958 (736). – El torrero. Tłum. R. Hoenigsfeld, w: *Obras escogidas*. Madryt 1981, 1989 (738). – El farero. Tłum. A. Matyjaszczyk-Grenda, w: *Janko el Músico*. Madryt 1999 (741). – El torrero. Tłum. F.P. González, w: *Relatos*. Madryt 2006 (743).

j a p o ň.: Tödaji mamori. Touo-tatsu Tōgū. [Tokio ok. 1925]. – Aspinlol no totajmori. Tłum. Ki Kimura, w: *Quo vadisu? Tokio* 1928 s. 537-551 (744). – Tödaji. Tłum. Yoshigami Shōzō, w: *Sekai tampen meisaku-sen [wybór nowel europejskich]*. Tokio 1985. – Tōdaimori. Tłum. Yoshigami Shōzō, w: *Kikuchi Kan. Nami*. Tokio 2010 s. 114-165.

k a t a l o ň.: El fanoner. Tłum. i oprac. dydakt. Anna Monzó. Alzira (Walencja) 2009 s. 92.

k i r g i s.: [Tłum. z ros.]. Frunze 1977, Biszkek 1987 (749).

k o r e a ň.: Tungdaejigi. Tłum. Kim Un-Yong. Seul 1993 s. 167.

l i t e w.: Jūros švyturio sargas. Tłum. J. Margevičius. Wilno 1908.

ł o t e w.: Bakas uzraugs. Tłum. L. Skalbe w: *Kopoti raksti t. 19*. Ryga 1935 (752).

ł u ż y c.: Latarnik. Tłum. J.E. Smoler. *Lužica*, Budziszyn 1882. – Latarnik. Tłum. Mikławš Andricki. *Lužica*, Budziszyn 1905 s. 84-86, 92-95. – Tłum. J. Winger. *Serbske Noviny* 1936 nr 67-73; toż w: *Za božim chlěbom*. Budziszyn 1936 (753); toż w: *Slawjanske literatury cz. II*. Budziszyn 1961 s. 247-259. – Latarnik (wurěžk), w: *Wuhladko. Literarny Almanach t. 1*. Budziszyn 2000 s. 43-50.

n i d e r l.: De vuurtorenwachter. Tłum. L.J. Teengs, w: *Verhalen*. Hasselt 1960 (756).

n i e m.: Der Leuchtturmwächter. Tłum. S. Epstein. *Politik*, Praha 1882 nr 176-177. – Tłum. L. Brixen. Drezno 1892 (760). – Der Leuchtturmwächter. Tłum. J. Praun, w: *Ums liebe Brot*. Einsiedel 1901, toż: *Kolonia* 1901, 1902 (768). – Der Leuchtturmwächter. Tłum. S. Goldenring. *Gesammelte Werke [t. 1]*. Berlin [ok. 1901]; toż 1907, 1909? (766). – Der Leuchtturmwächter. Tłum. T. Kroczek, w: *Ums liebe Brot*. Graz 1904 (778). – Der Leuchtturmwächter. Tłum. S. Horowitz, w: *Gesammelte Werke t. 1*. Graz 1906; toż: wyd. 3 [!]. Berlin 1907 (783). – Der Leuchtturmwächter. Tłum. S. Goldenring, w: *Gesammelte Werke t. 1*. Berlin ok. 1909 (785), toż: t. 10, Berlin 1920 (791); toż w: *Geschichten aus alle Welt*. Berlin 1925 (793). – Der Leuchtturmwärter. [Tłum. J. Hahn?]. Bergen/Oberbayern 1949 s. 26. *Die Weltliteratur Polen* 34; toż: Berlin 1953

(795). – Der Leuchtturmwärter. Tłum. H. Loppe i K. Harrer, w: Die Kette. Polnische Meistererzählungen. Weimar 1959 s. 151-168; toż w: Polnische Meistererzählungen. Berlin 1959. – Der Leuchtturmwärter. Tłum. H. Loppe, K. Harrer. Lipsk 1958, 1961 (796). – Der Leuchtturmwärter. *Mickiewicz Blatter*, Heidelberg 1961 nr 16 s. 62-71. – Der Leuchtturmwächter, w: K. Bötcher, P.G. Krohn: Schiff von dem Wind. Berlin 1969 s. 128-142. – Der Leuchtturmwärter, w: Der Walfänger und andere Geschichten von den sieben Meeren. Berlin 1985 s. 187-201. – Der Leuchtturmwächter. Tłum. V. Körner, w: Meistererzählungen. Zurich 1986 (797).

n o r w.: Fyrvokteren. Tłum. I. Digernes. Oslo 1954 (799); toż w: Sahem. Oslo 1968 (800). – Fyrvokteren. Tłum. J. Brodal, w: Polen Forteller. [Oslo?] 1991 s. 139-155.

o r m i a ñ.: Lusardzaky. Tłum. z ros. Tyflis 1892 s. 44. – Tłum. H. Surchatian. *Mszak*, Tyflis 1904. – Tłum. A. Szachen. *Murcz*, Tyflis 1905. – Tłum. H. Haruthiunian, w: Amerykany nowelner. Erywań 1954 (802).

p e r s.: Fânusbân. Tłum. Roušan Vaziri. *Negah-e-nou*, Teheran [1993] nr 12 s. 150-165.

p o r t u g.: O faroleiro de Aspinwal. Tłum. E. de Noronha, w: Sigamo-Lo! Lizbona 1901 (804). – O faroleiro. Tłum. I. Caramalho, w: O senhor secretário. Lizbona 1943 (806). – O velho faroleiro. Tłum. H.L. Alves, w: Marisia. Sao Paulo 1957 (807). – O faroleiro. Tłum. L. Benedetti. Rio de Janeiro 1962 (809). – O faroleiro. Tłum. I. Caramalho, w: O senhor secretário [edycja poszerzona wg wyd. 1943]. Lizbona 2004 (806).

r o s.: Nadsmotrszczik nad majakom. *Zaria*, Kijów 1881 nr 244-245. – Na majakie. *Rasskaz. Dieło*, Petersburg. 1882 nr 2 s. 205-220. – Na majakie. Iz nowych amierikanskich rasskazow. *Smolenskij Wiestnik* 1883 nr 13, 16, 18. – Fonarszczik na majakie. Tłum. W. Ławrow. *Russkij Kurier* 1883 nr 94-95; toż w: Powiesti i rasskazy. Moskwa 1893 s. 308-329, toż wyd. 2: Moskwa 1898 (819); toż: Fonarszczik na majakie. Moskwa 1900 s. 3-30, toż wyd. 2: Moskwa 1910, 1913 (823); toż: *Woskresienije* 1903 nr 44; toż w: Powiesti i rasskazy: Moskwa 1905 s. 99-118, toż wyd. 2: Moskwa 1914 (834); toż w: Rasskazy. Moskwa 1905 s. 40-59 (835); toż w: Powiesti i rasskazy t. 1. Moskwa 1906 s. 212-224 (837). – Fonarszczik. *Rižskij Wiestnik* 1884 nr 21, 23, 27, 28. – Majak. Tłum. S. Roszczewskij, w: Charkowski studienckeskij sbornik. Charków 1893 s. 205-226. – Fonarszczik. Tłum. F.W. Dombrowskij, w: Sobranije soczinienij t. 2. Kijów 1894 s. 397-417 (814); toż w: Połnoje sobranije soczinienij t. 1. Kijów, Charków 1898 s. 358-365, toż: Petersburg

1907 (818). – Na majakie. Tłum. M.L. de Walden, w: Połnoje illustrirowannoje sobranije soczinienij t. 17. Petersburg. 1902 s. 124-134 (829). – Na majakie, w: Połnoje sobranije soczinienij t. 5. Petersburg. 1912 s. 346-356 (844). – Fonarszczik. Tłum. E. Puszcinskaja, w: Sobranije soczinienij t. 16. Moskwa 1914 s. 319-330 (848). – Fonarszczik. Tłum. W. Wysockij, w: Izbrannyje rasskazy dla dietiej szkolnogo wozrasta. Moskwa 1915, 1918 s. 28-45 (849). – Fonarszczik na majakie. *Rasskaz iz žizni majaczno go storoža w panamskom kanale*, w: Swietoczi morja. Nieobyczajnyje rasskazy iz žizni majacznych storożej raznych stran i narodow. Moskwa 1923 s. 19-40. – Na majakie. Tłum. Je. M. Riftina, w: Powiesti i rasskazy. Moskwa 1949 s. 295-310 (852); toż w: *Rasskazy i oczerki*. Moskwa 1952 s. 114-128 (855); toż w: *Rasskazy*. Moskwa 1953 s. 78-94 (856). – Storoż majaka. Tłum. i skróć Ja. Niemczinskij, w: Amierikanskie nowielny. Moskwa 1951 s. 160-174 (853). – Na majakie [wg tłum. M.L. de Waldena], w: *Powiesti i rasskazy*. Moskwa 1957 s. 432-447 (858); toż w: *Janko-muzykant*. *Rasskazy*. Moskwa 1974 (859); toż w: *Sobranije soczinienij*. Moskwa 1983 (860); toż w: *Polskaja nowieħa XIX-XX w.* Oprac. M. Małkow. Leningrad 1988 s. 85-100; toż w: *Biez dogmata*. Moskwa 1989 (861). – Na majakie [wg tłum. Je. Riftiny], w: *Sobranije soczinienij t. 7*. Tuła 1993 (865); toż w: *Sobranije soczinienij t. 1*. Moskwa 1997 (866).

r u m.: Pázitorul farului. Tłum. S. Berechet. Bukareszt 1920 s. 31. *Bibl. Slavoromana I*. – Paznicul farului. Tłum. C. Petrésu i T. Holban, w: *Nuvelé*. Bukareszt 1948, 1960 (874); toż w: *Pentru piñe*. Bukareszt 1953, 1955 (875); toż w: *Paznicul farului*. Bukareszt 1987 (877).

s e r b.: Strażar na morskoj kuli. *Jawor* 1885 nr 34-41. – Čuvar svetionika. Novi Sad, *Sušak* 1900 nr 179-184. – [Opowiadanie marynarza]. *Zastawa*, Novi Sad 1901 nr 138. – Palilac na faru. Tłum. L.R. Kneżewić. *Srpska Književna Glasnik* 1905 nr 10-11. – Čuvar svetilje. Tłum. P.M. Petrović, w: *Priopetke*. Belgrad 1914 (880). – Palilac na kuli svetiljli. Tłum. L.R. Kneżewić, w: *Bartek pobedilac*. Belgrad 1921 (880a). – Czubar kule-svetilje. Tłum. B.R. Cirić, w: *Poljska pripowetka*. Belgrad 1948. – Swetjoniczar. Tłum. P. Wujiczić, w: *Selim Mirza*. Belgrad 1967 (883).

s ł o w a c.: Strażca majaka. Tłum. M. Stano, w: *Výber z diela t. 1*. Bratysława 1953 (886). – Latarník. Tłum. R. Žatko, w: *Americké rozprávky*. Bratysława 1954 (885).

s ł o w e ñ.: Čuvaj na svetelniku. *Gonzia*, [Ljubljana?] 1933. – Čuvaj v svetilniku. Tłum. J. Modder, w: *Izbrana dela t. 12*. Ljubljana 1975 (891); toż: *Novele*. Ljubljana 1975 (892).

s z w e d z.: Fyrvaktaren. Tłum. E. Wester, w: Bartek Segraren. Sztokholm 1899 (896); toż: *Finks Tindskroft* 1900; toż w: Kolteckningar. Sztokholm 1903 (898). – Fyrmästaren. *Nya Da- gligt Allehanda* 1926 z 21 III.

t u r e c.: Fener bekçesi. Tłum. Süreyya Sami Berkem. Istanbuł 1943, *Son Asir Diünya Edebi- yatt Serisi* 13. – Fener bekçesi. Tłum. A. Sakkar. Istanbuł 1948 s. 23, *Dogan Kardeş Yaymlari* 10.

u k r a i ń.: Dogljadacz majaka. Tłum. S. Ko- whanjud, w: Nowely. Kijów 1975 (903).

w a l i j s k i: Gwylwiyr y gdenay, w: Striau byr or bywleg. Ok. 1978.

w ę g.: A világító torony öre. Tłum. M. Balla. *Fővarosi Lapok* 1884 nr 66-69. – Toż: tłum. J. Hevesi, w: Magywar Dekameronn II. Budapeszt [ok. 1892] s. 257-279. – Honvágy, w: Ot kövesük és egyéb elbeszélések. Budapeszt 1901 s. 51-76. – A világító-torony öre. Tłum. I. Társulat, w: Kisebb elbeszélések t. 1. Budapeszt 1904 (909). – A világító torony öre. Tłum. I. Mészáros, w: Klassikus Lengyel Elbeszélők. Budapeszt 1953 s. 334-349; toż w: Valogatott elbeszélések. Buda- peszt 1956 (910). – A világító torony öre. Tłum. G. Kerekes. Elbeszélés. Bukareszt 1956..

w ł o s.: Il guardiano del faro. Tłum. Ugo Giu- sti. *L'Illustrazione del Popolo*, Turyn 1895, X; toż w: Per il pane. [Tłum. N. Romanovsky?]. Mediolan 1900; toż: Città di Castello 1900; toż:

Mediolan 1902 (925). – Il guardiano del faro. Tłum. D. Ciampoli, w: Il giudizio di Zeus. Rzym 1900 (917). – L'accenditore del faro, w: Segui- amolo. Florencja 1900, 1905 1926 (928). – Il guardiano del faro. Tłum. G. Guatteri, w: Racconti e leggende. Rocca S. Casciano 1906 (933). – Il guardiano del faro, w: Per il pane. Mediolan 1926 (937). – Il guardiano del faro. Tłum. M. Karklina, w: L'Organista di Ponikla. Turyn 1933 (939). – Il guardiano del faro. Tłum. i wstęp E. Damia- ni. Rzym 1944, Nel Volume Romanticismo; toż w: Nel centenario di Sienkiewicz. Rzym 1946; toż: *Iridion* 1946 nr 1/3. – Il guardiano del faro. Tłum. C. Agosti Garosci. Mediolan 1953 (944); toż w: Lo scrivano. Rzym 1970. – Il guardiano del faro. Tłum. i oprac. A. Beniamino. Modena 1960 s. 51; toż: Catania 1964, 1965 s. 53; toż: wyd. 6 1964 s. 53. Edizioni Paoline. *Narrativa Maestri I Grandi Scrittori di Tutti i Tempi e di Tutte le Letterature* 75. – Il guardiano del faro [wg tłum. C. Agosti Garosci], w: Sienkiewicz. Premio Nobel 1905. Rzym 1970 (947).

98. Aforyzm nr 3 [z 1881 r. o F. Kostrzewskim, inc.: „Henryk VIII powiedział...”].

P i e r w o d r.: Niezapominajka czyli pamiętnik [...] dla Franciszka Kostrzewskiego [...] w War- szawie 1881. Warsz. 1882 s. 80.

P r z e d r.: *Wędrowiec* 1904 nr 38 s. 228. – Dzieła t. 40. Warsz. 1951 (527).

1882

99. Kronika tygodniowa. Kronika warszaw- ska. [Cykl 10 felietonów]. *Słowo*, Warsz. od 2 I do 23 III 1882, z przerwami. Podp. Litwos.

[I.] Koniec starego roku. Złe czasy. Otucha. Działalność publiczna. Dawny przykład. Skutki zaburzeń. Projekt Prusa. Środki ratunku, miło- sierdzie i kredyt. Pomyślniejsze wróżby. Pogło- ski, legendy ludowe. Niewytłumaczone powody. Co najprawdopodobniej wywołało ruch ostatni. „Szara Bera” i wieści o zemście. Potrzeba zapo- bieżenia wieściom. „*Gazeta Świąteczna*”. Ostat- nia klęska. Pożar. Zbieg okoliczności. Życzenia. *Słowo* 1882 nr 1 z 2 I. – Przedr. fragm. w: *Kraj*, Petersb. 1882 nr 2; F. Hoesick: Sienkiewicz jako felietonista. Warsz. 1902 s. 340-344; H. Sienkie- wicz: Felietony warszawskie. Warsz. 2002 s. 132-134 (608).

Kronika warszawska. II. Zamierzona wyprawa. Najpilniejsze potrzeby. Racja, „pro” i „contra”. Parę słów bez żartu. Pan Stefan Szolc-Rogoziń- siki. Trochę o geografii i o środkowej Afryce. Cel podróży. Uczestnicy. Literaci warszawscy. Przyjazd Sary Bernhardt. Zapowiedź. Podzięko- wanie. Prolog i akt pierwszy pobytu. Wieczór

przed teatrem i po teatrze. Diva. Piorun w redak- cji. Obrona. Dziwne czasy. Robert i Bertrand. Porównania kosztów. Przyszłe odczyty. Uspoko- jenie. *Słowo* 1882 nr 5 z 7 I. – Przedr. fragm. w: F. Hoesick: Sienkiewicz jako felietonista. Warsz. 1902 s. 342-345.

III. Sara Bernhardt. Odlot żurawi. Inteligentna publiczność. Pamiętnik. Ton francuski. Francusz- czyzna. Przerobiona piosenka. *Le roi est mort* itd. Przyjazd Modrzejewskiej. Meiningenowie. Brak zabaw. Ciężkie czasy. Głosy do Komitetu. Ofiarność. Dar dla Macierzy. Doświadczenie. Obietnica. Rozczarowanie. Zyski śniegowe. Zar- ządy i akcjonariusze. *Słowo* 1882 nr 10 z 14 I. – Przedr. fragm. w: F. Hoesick: Sienkiewicz jako felietonista. Warsz. 1902 s. 345; H. Sienkiewicz. Felietony warszawskie. Warsz. 2002 s. 135-137 (608).

IV. Powódź korepetycyj. Polityka kuropatwia. Crispinus. Consilium facultatis. Współczucie i uznanie. Kasa imienia Mianowskiego. Człon- kowie. Nadzieja. Komitet. Poeta spod Rypina. Nauka i kuropatwa. Nowa rubryka. Zaległość i inne towarzystwa. Towarzystwo Zachęty Sztuk

Pięknych. Rzeźba. Taine. Brodzki i Weloński. Gladiator. Wspomnienia rzymskie. Pracownia. Stankiewicz. Salon wystawy. Piwnicki. Horowitz. P. Bilińska i „Malarz wędrowny”. W. Kotarbiński. Gondola. Libelle. Dziwne wrażenia. Opowiadanie Suchenwirda. Szczególna maniera. Owidzki „Przed dworkiem”. *Słowo* 1882 nr 16 z 21 I. – Przedr. w: H. Sienkiewicz: Felietony warszawskie. Warsz. 2002 s. 138-142 (608).

V. „Szkice” Klina. Wiele hałasu o nic. Odczyt pana Szolca-Rogozińskiego. Jasnowidzenie. Pomoc. Obecna moda. Przyszłość. Prawdopodobne spory. Początek roku. Zapowiedzi. Nowy objaw umiłowania literatury. Zamilowanie i nienawiść. Dramata. Oktave Feuillet. „Historia jednej paryżanki”. Odgrzewania. Karnawał. Cisza. Maskarady. Korespondencja maskaradowa. Powaga myśli. Środek na biedę. Terminatorowie. Blaumontag. Wystawa p. Krywulta. Koniuszko. Krzesz. Matejko. *Słowo* 1882 nr 22 z 28 I. – Przedr. fragm. w: F. Hoesick: Sienkiewicz jako felietonista. Warsz. 1902 s. 348-349; H. Sienkiewicz. Felietony warszawskie. Warsz. 2002 s. 143-145 (608).

VI. Odkrycia. „Trzecia część”. Malkontenci. Dobre strony każdej sprawy i rzeczy. Na tysiąc jeden. O czym statystyka milczy. „Dla edukacji dzieci”. Zadania obywatelskie. Historia pewnego tatusia, jego synów oraz córeczek. Pan Łojko. Głos wołającego na puszczy. Kawalerowie. Morawski. Edukacja i edukacja. Kilka słów o dawnych tradycjach i potrzebach dziejowych. Pretensje. Koniec historii. Strachy na Lachy. Doktor i pacjent. Giełda karnawałowa. Stare sposoby. Wujaszkwowie. Testament hr. Kickiego. Zapowiedziana książka. Tow. Osad Rolnych. Odludek filantrop. Pobożne życzenie. *Słowo* 1882 nr 28 z 6 II. – Przedr. fragm. w: F. Hoesick: Sienkiewicz jako felietonista. Warsz. 1902 s. 352-355.

VII. Przykry sen i miłe przebudzenie. Letnie mieszkania. Spis jednodniowy. Delegaci. Jacy lepsi. Kto jest osobą. Rozumowanie staruszki. Żydożercy. Praktyczne sposoby. Pamiętaj, abyś dzień święty święcił. Tańcząca filantropia. Bal na studentów. Przytulisko. Dom dla szwaczek. Kasy pożyczkowe. 150 000 rs. Dodatnie rubryki. Nogi i głowa. Post. Książki i odczyty. „Biblioteka Warszawska”. Pośmiertny poemat Gustawa Zielińskiego. Dawne echa. Dawna i dzisiejsza poezja. „Książę Bismarck jako mówca” przez F.K. Kilka słów pro domo sua. Zrozumie, kto zechce. *Słowo* 1882 nr 34 z 13 II. – Przedr. fragm. w: F. Hoesick: Sienkiewicz jako felietonista. Warsz. 1902 s. 355-358; H. Sienkiewicz. Felietony warszawskie. Warsz. 2002 s. 146-149 (608).

VIII. Prośba do potomności z powodu p. p. Głaba i Cyrata. Historia pewnego lekarza, pew-

nego pacjenta i niezapłaconego honorarium. Nie-rozsądne pytania. Znikomość. Cnota. Filantrop i samowar. Kronika kradzieży. Wystawa w Amsterdamie i co możemy na nią wysłać, a czego wysłać nie możemy. Holendrzy i my. Pedagogi. Jednomysłność gmin. Co im nie smakuje. Ochrony i moralność ludu. „*Gazeta Świąteczna*”. Wiersz w „*Gazecie Świątecznej*”. P. Kowerska i P. Konopnicka. O poezji w ogólności, a p. Konopnickiej w szczególności. *Słowo* 1882 nr 40 z 20 II. – Przedr. fragm. w: F. Hoesick: Sienkiewicz jako felietonista. Warsz. 1902 s. 363-364, 366-367.

IX. List p. Z. G. do prawników. Łamigłowska. Milczenie. Pociecha filozoficzna i sposoby używane prywatnie. Smutne żarty. Tragikomedie w Michowie. Wójt i sąd. Spór o kancelarię. Pojedyncze akta tragikomedii. Uroczyste wystąpienie. Skutki wymowy. Ustąpienie. Posępna karawana. Koniec legendy. Obiad składkowy. Ilość jarmarków. Zagadki. Ptaki przelotne. Modrzejewska. Szolc-Rogoziński. Pożegnalny odczyt. Wrażenia. Julian Brun. Mój sekretarz. Poblążliwość czytelników. Co było ciekawego w „*Niwie*”. Dziwne zestawienia p. Kasznicy [„Dziennikarstwo warszawskie”]. „*Słowo*” i oportunist. „*Niwa*” i oportunist. Nasze przekonania. Wyjaśniona sprawa, w czym „*Niwa*” czyni krzywdę panie Czaki. Słowa Merkucja. Poważniejsze zadania. Ideał dziennika. Zdanie, na które mogą się zgodzić zachowawcy i postępowcy. *Słowo* 1882 nr 53 z 7 III. – Przedr. fragm. w: F. Hoesick: Sienkiewicz jako felietonista. Warsz. 1902 s. 372-375.

X. Jubileusz profesora Przyborowskiego. Wspomnienia uniwersyteckie. Literatury słowiańskie. Autorowie piśmienni. Katedra literatury polskiej. Lublin i Pińczów. Mały udział społeczeństwa w zmianach muzycznych. Właściwości muzyczne. Prawo. Drogowskaz. Związek między zakładami naukowymi i społeczeństwem. Zdanie filozofa. Eufonia i generał v. Stiehle. Moje wspomnienia. Pierwsze kroki na niwie kronikarskiej. Czego chciał mój pierwszy redaktor. Wspólny los. Jestem pomszczony. Bijesz ty moich Żydów. Przeróbka Lama. Jeszcze o oportunistach i o p. Kasznicy. Otwarta przyłbica i nienasunięta czapka. Wzajemność komplementów. Czego wymaga sprawiedliwość. Wyznania i nieporozumienia. Odczyty w Warszawie. Dopelnienia. Na co by się zgodzili pan Z. G. i pan Piskorski. Statystyka. Rozumowanie Zulusa. Podobieństwo. Projektowany konkurs. Teatr. „Nasze nieobecne”. Oszczędności. Stan rzeczy obecny. Wieża Babel. *Słowo* 1882 nr 65 z 23 III. – Przedr. fragm. w: F. Hoesick: Sienkiewicz jako felietonista. Warsz. 1902 s. 9, 382-384; H. Sienkiewicz.

Felietony warszawskie. Warsz. 2002 s. 150-151 (608).

Przedr. całości: Pisma t. 81. Warsz. 1906 (476). – Pisma t. 46. Lw. 1937 (494). – Dzieła t. 53. Warsz. 1952 (527).

100. „Ballady prozą” przez Alfonsa Daudeta. Śmierć Delfina, przełożył H. S.

P i e r w o d r.: *Słowo* 1882 nr 21 z 27 I.

Przedr. pt. Śmierć Delfina, w: F. Hoesick: Sienkiewicz jako felietonista. Warsz. 1902 s. 346-347. – Pisma t. 81. Warsz. 1906 (476). – Pisma t. 38. Lw. 1933 (494). – Dzieła t. 5. Warsz. 1949 (527). – Pisma wybrane t. 3. Warsz. 1976, 1987 (562). – Nowele t. 3. Warsz. 1978 (563). – Śmierć Delfina, w: A. Daudet: Trzy nowele. Oprac. J. Starnawski. Łódź 1994.

101. [Teksty z początku 1882 r. w sprawie pomocy dla wyprawy afrykańskiej Szolc Rogozińskiego oraz poparcia dla edycji nowel J. Grajnera, powst.: Warsz. ok. 1882.]

P i e r w o d r. w art. Z. Szwejkowskiego: Dwa nieznanne rękopisy Sienkiewicza z archiwum Kasy im. Mianowskiego (z ok. r. 1882). *Kultura*, Warsz. 1932 nr 10 z 6 III. Powst.: Warsz. 1882. (Por. poz. 82, *Gaz. Pol.* 1880 nr 211 z 23 IX Józef Grajner... i poz. 99, *Słowo* z 7 I 1882 II).

102. Kronika miejscowa i prowincjonalna.

Teatr. „Posąg”, dramat w trzech odsłonach przez Wacława Szymanowskiego. Wystąpienie p. Modrzejewskiej.

P i e r w o d r.: *Słowo* 1882 nr 33 z 11 II [podp. Lit.].

Przedr.: Pisma t. 81. Warsz. 1906 (476). – Dzieła t. 46. Warsz. 1951 (527).

103. Mieszaniny artystyczne i literackie przez Litwosa.

I. „Rzeczpospolita Babińska” Jana Matejki. Antologia polska. „Z różnych sfer” Elizy Orzeszkowej. „Woły robocze” Wilczyńskiego.

P i e r w o d r.: *Słowo* 1882 nr 37 z 16 II. – Przedr. fragm. w: F. Hoesick: Sienkiewicz jako felietonista. Warsz. 1902 s. 316-319, 359-362.

II. Profesor Tarnowski „O dalszym ciągu rozwoju poezji romantycznej w Polsce”.

P i e r w o d r.: *Słowo* 1882 nr 46 z 27 II. – Przedr. fragm. w: F. Hoesick: Sienkiewicz jako felietonista. Warsz. 1902 s. 367-372.

III. Edmunda de Amicis „Marokko”, przekład Marii z Siemiradzkiej Obrapalskiej, nakład F. Sulimierskiego. T.J. Hodi „Pan Ślepy Paweł”. P i e r w o d r.: *Słowo* 1882 nr 58 z 15 III. – Przedr. fragm. w: F. Hoesick: Sienkiewicz jako felietonista. Warsz. 1902 s. 376-381.

Przedr. całości: Pisma t. 81. Warsz. 1906 (476). – Pisma t. 46. Lw. 1937 (494). – Dzieła t. 50. Warsz. 1950 (527).

104. Odczyty na dochód Osad Rolnych.

P i e r w o d r.: *Słowo* 1882 nr 43 z 23 II [podp. Lit.].

Przedr.: Pisma t. 81. Warsz. 1906 (476). – Dzieła t. 53. Warsz. 1952 (527).

105. Wspomnienie z Maripozy.

Z opowiadania napisał Henryk Sienkiewicz. Powst.: w kwietniu 1882. Tytuł pierwotny: **W drodze do Drzew Olbrzymich**. Autogr. ze zbiorów P. Stachewicza BN, II 6064.

P i e r w o d r.: *Słowo* 1882 nr 89 z 22 IV – 91.

Przedr.: Wspomnienie z Maripozy. *Czas* 1882 nr 93 z 23 IV – 94. – *Gaz. Toruń.* 1882 nr 96-97. – Pisma t. 19. Warsz. 1889, 1896 [tu: Wspomnienia...], 1899, 1905, 1911 (471). – Pisma t. 24. Warsz. 1900 (476). – *Górnośląszak*, Katow. 1902 nr 12-13. – Nowele t. II. Warsz. 1905, 1917 (479). – Wspomnienie z Maripozy. Warsz. 1907 *BUL, BULIMS 14*, 9 wyd. do 1947 (481). – Nowele. Kijów 1916 (486). – Wspomnienie z Maripozy. *Więści z Pol.*, Warsz. 1929 nr 8. – Pisma t. 38. Lw. 1933 (494). – Wspomnienia [!] z Maripozy. *Więści polskie*. Budapeszt [1940] s. 21-30. *Bibl. Uchodźcy na Węgrzech*. – *Wiad. Pol.* 1941 nr 15. – Nowele w wyborze. Jerozolima 1944 (505). – Wspomnienia [!] z Maripozy. [Szkocja ok. 1945] s. 16. – Wspomnienie z Maripozy. Warsz. [1947] s. 21. – Wspomnienie z Maripozy [!], w: Organista z Ponikły. Lippstadt 1947 (523). – Nowele wybrane. Warsz. 1948, 1949, 1951 (525). – Dzieła t. 3. Warsz. 1948 (527). – Wspomnienie z Maripozy. Warsz. 1950 s. 23. – Wybór pism t. 2. Warsz. 1954, 1955 (547). – Wybór nowel. Warsz. 1956 (552). – Wspomnienia [!] z Maripozy. *Żoł. Pol.* 1956 nr 21. – Nowele wybrane. Warsz. 1958, 1960, 1962, 1964, 1965, 1967, 1968 i nast. (553). – Nowele t. 1. Warsz. 1964 (555). – Wspomnienie z Maripozy. *Nowa Polska* 1966 nr 10 s. 20-21. – Wybór nowel. Warsz. 1974 i nast. (560). – Nowele wybrane. Warsz. 1973, 1974 (561). – Pisma wybrane t. 2. Warsz. 1976, 1987 (562). – Wspomnienie z Maripozy. Londyn 1977. *Polska Macierz Szkolna Zagranicą*. – Nowele t. 2. Warsz. 1978 (563). – Wybór nowel i opowiadań. Oprac. T. Bujnicki. Wroc. 1979, 1986, 1988 (564). – Wspomnienia [!] z Maripozy. *Gwiazda Polarna* 1984 nr 31, 32. – Nowele wybrane. Warsz. 1984 (565). – Latarnik. Warsz. 1987 (572). – Latarnik. Bydgoszcz 1990. *Lektury Szkolne* (575). – Dzieła wybrane t. 8. Warsz. 1991, 1995, 1998, 1999 (578). – Ta trzecia i inne opowiadania. Warsz. 1991 (580). – Wybór nowel.

Wroc. 1991 (581). – Bartek Zwycięzca. Warsz. 1992 (582). – Wspomnienie z Maripozy. Bielsko-Biała 1993, 1996. – Latarnik. Wroc. 1996, 1998 (588). – Nowele. Warsz. 1996 (589). – Nowele. Krak. 1996 (590). – Wybór nowel. Łódź 1996 (591). – Nowele. Warsz. 1998 (598). – Nowele. Warsz. 1998 (599). – Wspomnienie z Maripozy. Katow. 1997. – Nowele wybrane. Warsz. 1999 (601). – Nowele wybrane. Warsz. 2000 (604). – Latarnik. Wroc. 2004 (609). – Nowele. Białyst. 2010 (619).

Dokument dźwięk.: Nowele wybrane. Piaszeczno [2010] (621).

P r z e k ł a d y:

a n g.: Memories of Maripoza. Tłum. V.A. Hłasko i T.H. Bullick, w: Let Us Follow Him. Nowy Jork 1897 (625). – Memories of Maripoza. Tłum. M.M. Coleman, w: Western septet. Cheschire 1937 (634).

c h o r w.: Mariposa. *Hrvatstvo* 1907 nr 74. – Uspomena iz Maripoze. Tłum. J.B. [Julije Benešić]. *Narodne Novine*, Zagrzeb 1912 nr 79-80; toż w: 1000 najljepših novela. Zagrzeb 1932 s. 18-29; toż w: Pripoviesti. Zagrzeb 1947 (662).

c z e s.: Vzpomínky z Maripozy. Tłum. B. Prusik, w: Drobné povídky. Praha 1901 (667); toż w: Drobné spisy t. 5. Praha 1901 (668). – Vzpomínka z Maripozy. Tłum. J.J. Langner, w: Menší povídky. Praha 1901 (671). – Vzpomínky z Maripozy. Tłum. H. Sedlaček, w: Orso. Praha 1915 (676). – Vzpomínka z Maripozy. Tłum. V. Kredba, w: Sebráné spisy t. 21. Praha 1930 (679).

e s p e r a n t o: Pememoroj el Mariposa. Tłum. M.T. *Pola Esperantisto* 1925 nr 6-7, 1926 nr 5-10.

f r a n c.: Souvenirs d'un voyage a Maripoza. Tłum. N. Ordéga, w: Sous le joug. Abbeville 1906 (710). – Souvenir de Maripoza. Tłum. J.F. de Tersant i J.A. Teslar, w: Oeuvres choisies. En esclavage chez les Tartares. Paryż 1933 (715).

h e b r.: Zihronot mit-Marpozia. Tłum. J. Lichtenbaum, w: Ba-awur pat Lechem. Tel Aviv 1959, 1965 (720).

h i s z p.: Los recuerdos de Mariposa. Tłum. N. Tasin. Barcelona 1901; toż: Madryt 1921. – Tłum. J. Pedro Oltolini Genovense. Cienfuegos (Kuba) 1937. – Tłum. F.P. Gonzáles, w: Relatos. Madryt 2006 (743).

ł o t e w.: Maripoza, tłum. L. Skalbe, w: Kopoti raksti t. 19. Ryga 1935 (752).

n i e m.: Von Einem der nicht vergessen konnte. *Politik*, Praha 1901 nr 224 s. 1-4. – Eine Erinnerung aus Mariposa. Tłum. S. Goldenring, w: Gessammelte Werke t. 4. Berlin [ok. 1901], 1907 (766, 785); toż: Gessammelte Werke t. 1. Berlin 1920 (791). – Erinnerungen aus Mariposa. *Mickiewicz-Blätter* 1968 nr 38.

r o s.: Polskij wychodiec w Kaliforniji. *Zarja* 1882 z 22 IV. – W Maripozie. Tłum. W. Ławrow. *Russkije Wiedomosti* 1903 z 12 VI; toż: *Rižskij Wiestnik* 1903 z 16-17 VI; *Dwinskij Listok* 1903 z 25 i 28 VI; *Pribaltijskij Kraj* 1903 z 5 VII; toż w: Powiesti i rasskazy t. 2. Moskwa 1906 s. 151-159 (837). – Wspominanija iz Maripozy. (Iz rasskaza). Tłum. M.L. de Walden, w: Połnoje illustrirowannoje sobranije soczinienij t. 17. Petersb. 1902 s. 67-74 (829); toż w: Połnoje sobranije soczinienij t. 7. Petersb. 1912 s. 463-470 (844). – Wspominanija o Maripozie. Tłum. Je. Puszczinska, w: Sobranije soczinienij t. 16. Moskwa 1914 s. 338-345 (848). – Wstriecha w Maripozie, w: Sobranije soczinienij t. 1. Moskwa 1983 (860); toż: Moskwa 1997 (866).

s ł o w e ń.: Spomin iz Maripose. Tłum. J. Moder, w: Zdodnje novele. Ljubljana 1979 (891); toż w: Novele. Ljubljana 1975 (892).

u k r a i ń.: Spogad pro Maripozu. Tłum. S. Kowhanjuk, w: Noweły. Kijów 1975 (903).

w ę g.: Wujek bibliája. *Magyarság*, Budapeszt 1934 z 16 II.

w ł o s.: Ricordo di Mariposa. Tłum. C. Agosti Garosci, w: Il guardiano del faro. Mediolan 1953 (944); toż w: Sienkiewicz. Premio Nobel 1905. Rzym 1970 (947).

106. „Hold pruski”. Obraz Jana Matejki.

P i e r w o d r.: *Słowo* 1882 nr 110 z 19 V.

P r z e d r.: F. Hoesick: Sienkiewicz jako felietonista. Warsz. 1902 s. 312-314. – Pisma t. 81. Warsz. 1906 (476). – Dzieła t. 53. Warsz. 1952 (527).

107. Zakupno „Holdu pruskiego”.

P i e r w o d r.: *Słowo* 1882 nr 135 z 20 VI, 137, 139.

P r z e d r.: *Czas*, Krak. 1882 nr 140 z 22 VI, 142. – F. Hoesick: Sienkiewicz jako felietonista. Warsz. 1902 s. 314-316. – Pisma zapomniane. Lw. 1922 s. 219-223 (489). – Dzieła t. 53. Warsz. 1952 (527).

108. Wystawa Towarzystwa Zachęty Sztuk Pięknych.

P i e r w o d r.: „Stańczyk” Matejki; „Ondyny” Kraya; Strzałecki. „Sobieski pod Wiedniem”. Dwa obrazy Witkiewicza. *Słowo* 1882 nr 149 z 7 VII.

P r z e d r.: F. Hoesick: Sienkiewicz jako felietonista. Warsz. 1902 s. 311-312. – Pisma zapomniane. Lw. 1922 s. 224-234 (489). – Dzieła t. 53. Warsz. 1952 (527).

109. Krytyka. Sprawozdania. Bibliografia.

P i e r w o d r.: „Z przeszłości Polesia kijowskiego”, opowiadanie historyczne dra Antoniego J.

Warsz. 1882. *Słowo* 1882 nr 151 z 10 VII [podp.: S.].

Przedr.: F. Hoesick: Sienkiewicz jako felietonista. Warsz. 1902 s. 311-312. – Pisma t. 81. Warsz. 1906 (476). – Dzieła t. 46. Warsz. 1951 (527).

110. Bartek Zwycięzca. Nowela. Powst.: II – IV 1882, Warszawa.
Autogr.: Bibl. Czartoryskich, Krak. Ew. 1573, kart 20.

P i e r w o d r.: *Słowo* 1882 nr 96 z 1 V – 106.

Przedr.: *Czas* 1882 nr 97-99, 101-105, 107. – *Gaz. Kiel.* 1882 nr 52-61. – Pisma t. 5. Warsz. 1882, 1883, 1886, 1899 (471). – *Kur. Nowojor. i Brookl.* 1891 nr 27 i n. – Bartek Słowik. *Nowiny Racibor.* 1892 nr 34-49. – Pisma t. 13. Warsz. 1900 (476). – *Gaz. Olszt.* 1900 nr 87-110. – *Wielkopolanin* 1902 nr 54-76. – Bartek Zwycięzca. Nowela. Krak.-Warsz. 1902, 1903 s. 104. *Bibl. dla Wszystkich.* – *Górnoślązak*, Katow. 1903 nr 80-97. – Nowele t. 2. Warsz. 1905, 1917 (479). – Bartek Zwycięzca. Warsz. 1907 *BUL, BULiMS 15* do wyd. 21, Warsz. 1948. – Bartek Zwycięzca. *Kal. „Kmieć Polski”*, Jarosław 1909. – *Przyj. Rodziny* 1911, dod. – *Piast*, Krak. 1916 nr 21. – Kijów 1916. – Le Puy 1917 s. 59. Nakł. „*Jenka Polaka*”. – *Gaz. Lud.*, Katow. 1918 nr 215 i in. – *Katolik*, Bytom? 1919 nr 64-85. – *Nowiny Racibor.* 1919 nr 64-85. – *Polak*, Katow. 1919 nr 64-85. – Pisma t. 38. Lw. 1933 (494). – Bartek Zwycięzca. Olsztyn 1933, dod. do „*Mazura*”. – Bartek Zwycięzca. Opowieść z czasów wojny niemiecko-francuskiej. Kurytyba 1939, *Biblioteka „Osadnika” 7*; toż: Parana 1939 s. 92. Nakł. „*Gazety Polskiej*” w Brazylji. – [Fragm.] *Wiadom. ze Świata* 1940 nr 162. – Opowiadania. Moskwa 1943, *Bibl.-czka Zw. Patriotów Pol. w ZSRR* (503). – Bartek Zwycięzca. Chicago [ok. 1944] s. 87. – Nowele w wyborze. Jerozolima 1944 (505). – Bartek Zwycięzca. Nowela. Warsz. 1946 s. 87, *BUL 15*. – Bartek Zwycięzca. Hanower, Pol. Zw. Wychodźstwa Przymusowego 1945 s. 40. – [Fragm.] B.m., Szkocja [1945] powiel., *Wydawn. Lit. Oddziału Opieki nad Żoł. Dowództwa I Korpusu nr 15*. – Bartek Zwycięzca. Katow. 1945, *Bibl. Szkolna, ser. I, 9*. – Nowele. Lorch Württhb b.r. [ok. 1945] (508). – Bartek Zwycięzca. Newton 1946, *Bibl. Autorów Polskich* (513). – Szkice węglem. [Łódź] 1946 (517). – Opowiadania. Paryż 1946 (516). – Bartek Zwycięzca. Oprac. J. Krzyżanowski. Warsz. 1947 s. 93. – Bartek Zwycięzca. Przedm. Fed. [E. Federowicz]. Cz. 1-3. B.m. Szkocja 1947 s. 24+20+24, powiel. *Wydawn. Lit. Opieki nad Żoł. I Gr. Dyw. PKPR nr 123-125*. – Bartek Zwycięzca. [Łódź] 1948, *Mala Bibl. „Książki” 2*. – Nowele wybrane. Warsz. 1948 (525, 526). – Dzieła t. 2. Warsz. 1948 (527).

– [Fragm.:] Za co Bartek bił Francuzów. *Nowa Wieś* 1949 nr 51. – Opowiadania. Warsz. 1954 (544). – Wybór pism t. 1. Warsz. 1954 (547). – Bartek Zwycięzca [fragm.] *Kal. Mazur.* 1956 s. 206-213. – [Fragm.] *Katolik* 1957 nr 34 s. 6-7. – Nowele wybrane. Warsz. 1958 i wyd. nast. do 1969 (553). – Nowele t. 1. Warsz. 1964 (555). – Nowele wybrane. Warsz. 1973 (561). – Pisma wybrane t. 1. Warsz. 1976, 1987 (562). – Nowele t. 1. Warsz. 1978 (563). – Wybór nowel i opowiadań. Wroc. 1979, 1986, 1988 (564). – Nowele wybrane. Warsz. 1984 (565). – Latarnik. Warsz. 1982, 1986 (567). – Wybór nowel. Wroc. 1989; toż: Krak. 1991 (573). – Z pamiętnika poznańskiego nauczyciela. Bydg. 1990 s. 58. *Lektury Szkolne* (576). – Dzieła wybrane t. 8. Warsz. 1991, 1995, 1998, 1999 (578). – Nowele wybrane. Rzesz. 1991 (579). – Ta trzecia i inne opowiadania. Warsz. 1991 (580). – Bartek zwycięzca. Warsz. 1992 (582). – Bielsko-Biała 1993. – Nowele i opowiadania. Warsz. 1994, 1999 (583). – Wybór nowel. Łódź 1996 (591). – Z pamiętnika poznańskiego nauczyciela. Wroc. 1996 (592). – Nowele. Warsz. 1996 (589). – Bartek zwycięzca. Łódź 1996, Krak. 1997. *Lektury szkolne*. – Nowele. Krak. 1996 (590). – Nowele. Warsz. 1998 (598, 599). – Nowele i opowiadania. Warsz. 1999 (600). – Nowele wybrane. Warsz. 1999 (601). – Nowele wybrane. Warsz. 2000 (604). – Nowele i opowiadania. Warsz. 2004, 2006 (615). *Dokumenty dźwięk.: Bartek Zwycięzca.* Gdań. Wyd. You-ebook 2009. – Nowele wybrane. Piaseczno [2010] (621). – Hania. Warsz. 2011 (621b). – Bartek Zwycięzca. Ożarów Maz. 2012 s. 62.

P r z e r ó b k i:

Bartek Zwycięzca. Wedle H. Sienkiewicza opowiedziała Jadwiga S. [J. Strokowa]. Gdań. 1896 s. 75; toż: *Gaz. Gdań.* 1896 nr 9 – 1897 nr 5; toż: *Gaz. Lud.*, Elk 1896-1897; toż: Lw. 1899 s. 79. *Wyd. Lud., XVIII, 2*.

A d a p t. s c e n.: J. Łętowski [Wł. Książek]: Bartek Zwycięzca. Przeróbka sceniczna. Wyst. Łódź 1884; pt. Bartek, wyst. ok. 1891. – Muzyka M. Hertza do fragm. przeróbki scenicznej J. Łętowskiego. Krak. 1887. – J. Ostojka-Sulnicki: Bartek Zwycięzca. Według noweli H. Sienkiewicza inscenizował w 2 aktach z epilogiem... Wyst. Warsz. 1916. – T. Lubicz Majewski: Walka. Oprac. scen. fragm. noweli H. Sienkiewicza. *Teatr Lud.*, Warsz. 1939 nr 7/8.

A d a p t. f i l m.: Bartek Zwycięzca. Scenariusz i reż. E. Puchalski i Z. Jaszcz. Wytwórnia „Film”. Pozn. 1923.

A d a p t. r a d i o w a: Bartek Zwycięzca. Oprac. A. Lisowska-Niepokólczycka. Reż. s. Pietrzykowski. Słuchowisko 6 V 1984, 18 VI 1989 i nast. P r z e k ł a d y:

a n g.: Bartek The Victor. Tłum. J. Curtin, w: Janko the Musician. Londyn 1893; toż: Boston 1895 (622); toż w: Sielanka. Nowy Jork 1898 (627); [fragm.] *Polish Revue*, Nowy Jork 1943 nr 30. – The Fate of a Soldier. Tłum. J. Ch. Bay. Nowy Jork 1898 s. 144, *The Sunnyside Series 103*; toż pt.: The new soldier or Nature and Life. Nowy Jork [1901] s. 135. – Bartek the Conqueror. Tłum. Else C.M. Benecke, w: Tales by Polish Authors. Oksford – Nowy Jork 1915; toż w: Tales. Londyn 1931 (632). – Bartek the Conqueror. Tłum. A. Zamojski, w: Charcoal sketches. Londyn 1990 (636).

b i a ł o r u s.: Bartek peramożnik. Tłum. M. Kraucou. Wilno 1926 s. 83.

b u ł g.: Bartek pobiedonosiec. Rasskaz. Tłum. Ch. Kesjakow. *Dennica* 1890 nr 188, 227, 267. – Bartek Pobeditel. Tłum. Ch. Br'zicow. Sofia 1918 s. 96, *Bibl. Cwet* 56. – Bartek-pobeditel. Tłum. S.L. [S. Lafczew]. Sofia 1919 s. 95; toż: Sofia 1920, *Bibl. Maiak* 29-30. – Bartek Pobediteljat. Tłum. S. Ilczew, w: Za chłjab. Sofia 1956 (648).

c h i Ń.: Tłum. Shi Cun zhe, w miesięczniku *I Ven*. Pekin po 1945. – [W zbiorze nowel]. Tłum. Szy-Czy Tsun. Pekin 1950 (654).

c h o r w.: Bartek pobieditelj ili kako Nijemac placá. Pripowiedka. Tłum. F. Kučinić. *Hrvatska Wila* 1882/1883 nr 1-4; toż: Sisak 1901 s. 68; toż: 1905. – Bariša pobjednik. Tłum. J. Benešić. *Bóg i Hrwati. Weliki [...]* Kalendar na r. 1910 s. 102-125.

c z e s.: Bartek vítěz. Tłum. Vaclav Pok Podébranský. *České Noviny* 1883 nr 32-37. – Bartoš vítěz. Tłum. L. Leskovec. *Krakonoš*, Jičín 1884 s. 233-294. – Vítěz Barta. Tłum. Lud. Pivoda. *Moravská Orlice* 1886 nr 98-109. – Barta vítěz. Tłum. J.Fr. Rejzek. *Jizeran*, Mlada Boleslav 1887 nr 22-54. – Janek Slavík, vítěz gravellotský. Povidka ze života českých Slezaků v Prusku. Tłum. Maryka Hanýsová. Opava 1891 s. 52. *Slezská Kronika*. – Bartek vítěz. Tłum. V. Kredba. Praha 1901 s. 99, *Přítel domoviny r. 17 t. 19*. toż w: Drobné spisy t. 10. Praha 1902 (668); toż w: Sebráné spisy t. 13. Praha 1929 (679). – Bartoš Vítěz. Tłum. J.J. Langner, w: *Polský lid*. Praha 1901 (671) – Vítěz Bárta. Tłum. J. Rumler, w: *Črty uhlem*. Praha 1950 (683); toż w: Spisy t. 11. Praha 1975 (685); toż w: *Starý sluha*. Praha 1975 (686).

d u Ń.: Seierherren Bartek. Tłum. St. Rosznecki. Kopenhaga 1889 (688); toż w: Gribende Roman-skildring fra den tysk-franske Krig. Kristiania 1914; toż: Kopenhaga 1914.

e s t o Ń.: Wöitja. Tłum. G. Teimann. [Tartu] 1903 (693).

f i Ń.: Bartek Sankari. Alkuteor puolalainen. Tłum. Emil Forsgren. Porissa 1889 s. 92. – Sankari Bartek. Tłum. M. Talvio. Helsinki 1905 s. 104.

f r a n c.: Bartek Vainqueur. Tłum. Neyroud. *Nouvelle Revue*, Paryż 1884 nr z 1 i 15 XI; toż: *Le Gagne Petit*, Paryż 1885, od 2-18 marca; toż w: Bartek Vainqueur. Paryż 1886 (697). – Bartek le Vainqueur. Tłum. E. Halpérine-Kaminsky. *La Lecture hebdomadaire* 1900 nr 65 – 1901 nr 68; toż: Avec une lettre-préface de l'auteur. Gravures en noir et en couleurs. Paryż 1902 s. XII, 235 (706). – Bartek le Victorieux. Tłum. P. Luguët. Paryż 1900; toż: Paryż 1901, toż: wyd. 3, 4 Paryż 1902 s. 1-94 (701). – Bartek le Vainqueur [wg tłum. E. Halpérine-Kaminsky]. Paryż 1912 (712).

g r u z i Ń.: Barteq-dzlevamosili. Tłum. L.A. i T. [siostry Lortkipanidze]. *Kartuli Biblioteka*, Tyflis 1883 nr 2; toż: Tyflis 1903.

h e b r.: Ha-chajal ha-meszuchrar. Tłum. D. Lazer. Tel-Aviv, Haifa 1947 s. 64, *Safrun Jeditot Aharonot* [inf. R. Löw].

h i s z p.: Bartek el Vencedor. Tłum. T. de M. Graells, w: Sigamos! Cuentos y novelas cortas. Barcelona 1901 (724). – Bartek el Vencedor. Tłum. S. Casanova [Lutosławska]. Madryt 1902 s. 106; toż: 1903. – Bartek el victorioso. Tłum. M.C.G. Barcelona 1902, 1922 (726); toż: Barcelona [ok. 1919] s. 32. *La Novela Breve* 9; toż: Barcelona [przed 1939]. *Colección Inquietud* 13. – Bartek el Triunfador. Tłum. A. Lázaro Ros, w: Obras escogidas t. 2. Madryt 1958; toż: 1968, 1969, 1989 (736); toż: Madryt 2001 s. 97, *Letra celeste* 6. – Bartek el Triunfador. Meksyk 1960 s. 75, *Col. Bibl. Familiar* nr 8. – Bartek el victorioso. Barcelona 1965 (737). – Bartek el triunfador. Tłum. R. Hoenigsfeld, w: Obras escogidas. Madryt 1981, 1989 (738). – Bartek el Triunfador [wg tłum. A. Lázaro Ros] oprac. E. Perez Zuniga. Madryt 2001 s. 97. – Bartek el héroe, w: Hania. Madryt 2002 (742). – Bartek el victorioso. Tłum. F.P. Gonzales, w: Relatos. Madryt 2006 (743).

k a t a ł o Ń.: Bårtek el vencedor. Tłum. C. Riba. Barcelona 1922 (746); toż pt. Bårtek. Barcelona 1937 s. 62. *Bibl. De la Rosa del Vents* 13.

k i r g i s.: Tłum. z ros. B. Kubatbiekow i in., w: Angemeler. Frunze 1977, toż: Frunze/Biszkek 1987 (749).

l i t e w.: Bartekas nugalétojas. Tłum. A. Vengris, w: Lenku klasiku apysakos ir noveles. Wilno 1981 s. 200-248.

ł o t e w.: Uzvarētajs. Ryga/Mitava 1900 s. 53. – Bartek uzvarētajs. Tłum. V. Dzeltinš, w: Kopoti raksti t. 16. Ryga 1930 (752).

l u ż y c.: Jan dobyčef. Tłum. J. Winger. *Lužica*, Budziszyn 1908 nr 1-11; toż: *Serbske Noviny*, Budziszyn 1936 nr 10-24.

n i d e r l.: Bartek de overwinnaar. Thiet-Amsterdam 1920 s. 86; toż: Amsterdam 1930.

n i e m.: Bartek der Sieger. Tłum. Löwenstein. *Budapester Journal* 1887, dod. – Bartek der Sieger. Tłum. J. Praun. Pressburg 1889 s. 52. *Roman-Beilage zur Pressburger Zeitung*. – Bartek der Sieger. *Frankfurter Zeitung* 1901 (inf. *Czas* 1901 nr 225). – Bartek der Sieger. Novelle. Tłum. S. Horowitz. Wiedeń-Lipsk 1904 s. 135, *Bibl. berühmter Autoren* 12. – Bartek der Sieger. Tłum. S. Goldenring, w: *Gesammelte Werke* t. 4. Berlin [ok. 1901] (766); toż: Berlin [ok. 1909] (785); toż w: *Gesammelte Werke* t. 7. Berlin 1920 (791). – Bartek der Sieger. Tłum. V. Körner, w: *Meistererzählungen*. Zurych 1986 (797). – Sieger Bartek [fragm.]. Tłum. R. Fieguth, w: *Polnischer Realismus*. Frankfurt n. M. 1996 s. 57-67.

o r m i a ñ.: Hachthanakoch Barteky. Tłum. z ros. [w czasop. *Dziennik*]. Erywań 1893; toż: Erywań 1944 s. 62.

p o r t u g.: Bartek o Victorioso. Tłum. E. de Neronha, w: *Sem dogma*. Lizbona 1901 (803). – Bartek o conquistador. Tłum. L. Benedetti, w: *O faroleiro*. Rio de Janeiro 1962 (809).

r o s.: Bartek-pobiediciel. Rasskaz. Tłum. R. Siemientkowskij. *Otieczestwiennye Zapiski*, Petersb. 1882, nr 6 s. 339-384. – Pobiediciel. *Riżskij Wiestnik* 1884, nry 1 i n. ze stycznia. – Bartek-pobiediciel. Tłum. W.M. Ławrow. Moskwa 1893, toż: Moskwa 1900 s. 84; toż w: Powieści i rasskazy. Moskwa 1893 s. 330-407 (813); toż wyd. 2. Moskwa 1898; toż wyd. 3: Moskwa 1906 t. 1 s. 225-269 (819); toż wyd. 4. Moskwa 1913, 1914 (847). – Pobiediciel. Tłum. F.W. Dombrowskij, w: *Sobranije soczinienij* t. 3. Kijów-Charków 1894 s. 3-62 (814); toż w: *Połnoje sobranije soczinienij* t. 1. Petersb.-Kijów-Charków 1898 s. 369-393, toż: 1907 (818). – Pobiediciel. Petersb. 1895 s. 43. *Czitalnia narodnoj szkoły*. – Bartek-pobiediciel. Rasskaz iz wojennogo byta. Tłum. F.W. Dombrowskij. Petersb. 1898 s. 36; toż wyd. 2: 1900 s. 64; toż wyd. 3: 1904. – Bartek-pobiediciel. Tłum. W.H. Baturiniec. Moskwa 1900 s. 108; toż wyd. 2. Moskwa 1904. – Bartek-pobiediciel. Tłum. M.L. de Walden, w: *Połnoje illustrirowanoje sobranije soczinienij* t. 18. Petersb. 1902 s. 9-48 (829); toż w: *Połnoje sobranije soczinienij* t. 7. Petersb. 1912 s. 425-462 (844); toż w: *Rasskazy dla junoszewstwa*. Petersb.-Moskwa 1903 s. 16-47; toż: 1905, 1914. – Pobiediciel. Petersb. 1902 s. 42. *Kniżka za kniżkoj* 10; toż: 1907, 1912. – Bartek-pobiediciel. Tłum. N. Wasin, w: *K swietu*. Moskwa 1905 s. 25-55; toż: 1913 (836).

– Bartek-pobiediciel. Charków 1905 s. 88. – Bartek-pobiediciel. Tłum. W. Wysockij, w: *Rasskazy*. Moskwa [ok. 1910], 1912 s. 48-110 (841); toż w: *Izbrannyje rasskazy dla dietiej...* Moskwa 1915 s. 42-102; toż 1918 (849). – Bartek-pobiediciel. Tłum. W. Achramowicz, w: *Sobranije soczinienij* t. 1. Moskwa 1914 s. 116-157 (848). – Bartek-pobiediciel. Tłum. S. Michajłowa-Sztern. Moskwa 1914 s. 32. *Bibl. Wojny* 35-36; toż: Moskwa 1942 s. 40. – Bartek-pobiediciel. Tłum. Je.M. Riftina, w: *Polskaja nowiella*. Moskwa 1949 s. 197-250; toż w: *Powieści i rasskazy*. Moskwa 1949 s. 215-268 (852). – Bartek-pobiediciel. Tłum. P. Achromowicz, w: *Powieści i rasskazy*. Moskwa 1957 s. 448-500 (858); toż w: *Janko-muzykant*. Moskwa 1974 s. 206-271 (859); toż w: *Biez dogmata*. Moskwa 1989 (861). – Bartek-pobiediciel, w: *Sobranije soczinienij* t. 1. Moskwa 1983 (860). – Bartek pobiediciel [wg tłum. Je. Riftiny], w: *Sobranije soczinienij* t. 7. Tuła 1993 (865); toż: *Sobranije soczinienij* t. 1. Moskwa 1997 (866).

r u m.: Bartek învingătorul. Tłum. J. Nădejde. Bukareszt [ok. 1895]. *Bibl. pentru toți* 258; toż: [ok. 1908]; toż: 1924 s. 86. – Bartek învingătorul. Tłum. S. Velea, w: *Paznicul farului*. Bukareszt 1987 (877).

s e r b.: Bartek pobedilac. Tłum. L.R. Knežević. *Delo* 1905 t. 36 nr 1 s. 42-88. – Pobedilac. Tłum. P.M. Petrović, w: *Pripowetke*. Belgrad 1914 (880). – Bartek pobedilac [tłum. L.R. Knežević]. Belgrad 1921 s. 101 (880a).

s ł o w a c.: Vitaz Bartek. Tłum. P. Halaša. Ružomberok 1913. – Vitaz Bartek. Tłum. M. Satno, w: *Výber z diela* t. 1. Bratysława 1953 (886).

s ł o w e ñ.: Jermač Zmogavač. Tłum. Fr. Virant. Ljubljana 1906. *Ljudiska knižnica* 3; toż: 1908. – Bartek Zmogavalec. Tłum. J. Moder, w: *Izbrana dela* t. 12. Ljubljana 1975 (891); toż w: *Novele*. Ljubljana 1975 (892).

s z w e d z.: Triumfatorn Bartek. Tłum. A. Pomin. *Stockholms Dagblad* 1888. – Triumfatorn Bartek. En moder sven dufva. Tłum. K. A. Tavaststjerna. Sztokholm 1889 s. 87; toż: Helsinki 1894 s. 80. – Bartek Segraren. Sztokholm 1899 (896). – Bartek Segervinnaren. Tłum. E. Weer [Wester]. Sztokholm 1904 s. 95. – Bartek Segraren. Tłum. S. Arvidsson. Malmö 1930 s. 190 (900).

u k r a i ñ.: Bartek – peremożec. Tłum. S. Kowhanjuk, w: *Nowely*. Kijów 1975 (903).

w ę g.: A győztes Bertók. Elbeszélés. Tłum. L. Csöpey. *Vásánrapi Ujsag* 1884 nr 3-6. – A pognébini hős. Elbeszélés. Tłum. T. Irok. Budapest-Szabadka 1904 s. 68. – A hős. Tłum. K. Bányai. Budapest 1911 s. 126. – A gravelotte-i hős. Tłum. I. Mészáros, w: *Valogatott elbeszélés*

sek. Budapeszt 1956 s. 129-185 (910); toż: Budapeszt 1994 (913).

w ł o s.: Slovik alla guerra. *Gazetta di Venezia* 1893 z listopada. – Bartek il vincitore. Tłum. E. Chludzińska-Paulucci. Città di Castello 1899 (915). – Bartek il vincitore. [Tłum. E. Chludzińska-Paulucci?], w: Seguiamolo! Florencja 1900; toż: 1905, 1926 (928). – Dopo Sedan. Tłum. O.F. Tencajoli. Mediolan 1904. – Bartek il vincitore. Tłum. E. Mercatali. Mediolan [1917], 1934 (936, 940). – Bartek il vincitore. Tłum. C. Agosti Garosci. Mediolan 1955 (945).

111. Sprawozdania powieściowe. „Na tułactwie”. Obrazy współczesne przez J. I. Kraszewskiego. Trzy tomy w jednym. Warszawa, nakład Gebethnera i Wolffa; „Do nieznanomej”. Nowela z rękopismu znalezionej, przepisał L. Méyet. t. I. Wydawnictwa E. Orzeszkowej i S-ki. Wilno 1882.

P i e r w o d r.: *Słowo* 1882 nr 155 z 14 VII.

Przedr.: F. Hoesick: Sienkiewicz jako felietonista. Warsz. 1902 s. 386-389. – Pisma t. 81. Warsz. 1906 (476). – Dzieła t. 46. Warsz. 1951 (527).

111a. Powiastki historyczne J. Grajnera. Powst. w połowie 1882.

P i e r w o d r.: *Kultura* 1932 nr 10-15.

Przedr. Dzieła t. 46. Warsz. 1951 (527); por. poz. 82/5, 101.

112. Teatr. „Wspólne winy”. Obraz dramatyczny w 5 aktach osnuty na tle stosunków wiejskich. Napisał J.K. Galasiewicz.

P i e r w o d r.: *Słowo* 1882 nr 168 z 29 VII [podp.: H.S.].

Przedr.: F. Hoesick: Sienkiewicz jako felietonista. Warsz. 1902 s. 390-391. – Pisma zapomniane. Lw. 1922 s. 235-240 (489). – Dzieła t. 46. Warsz. 1951 (527).

113. „Fryderyk Chopin, życie, listy, dzieła” przez M. Karasowskiego. Tomów 2. Warszawa. Nakład Gebethnera i Wolffa.

P i e r w o d r.: *Słowo* 1882 nr 224 z 7 X – 228.

Przedr.: F. Hoesick: Sienkiewicz jako felietonista. Warsz. 1902 s. 392-402. – Pisma zapomniane. Lw. 1922, s. 241-277 (489). – Dzieła t. 46. Warsz. 1951 (527).

114. Z powodu ofiarowania „Holdu pruskiego”.

P i e r w o d r.: *Słowo* 1882 nr 231 z 16 X.

Przedr.: Dzieła t. 53. Warsz. 1952 (527).

115. Z Puszczy Białowieskiej.

P i e r w o d r.: *Słowo* 1882 nr 238 z 24 X – 240, 242-244.

Przedr.: Z Puszczy Białowieskiej. *Łowiec* 1883 nr 5-6. – Pisma t. 19. Warsz. 1889, 1890, 1896, 1899, 1905, 1911 (471). – Z Puszczy Białowieskiej. *Niedziela*, Detroit 1893, nr 26. – Pisma t. 6. Warsz. 1899 (476). – Z Puszczy Białowieskiej. *Łowiec Pol.* 1900. – *Praca*, Pozn. 1903 nr 24-27. – Nowele t. 2. Warsz. 1905, 1917 (479). – Z Puszczy Białowieskiej. Warsz. 1907, 1917, 1925, 1931 s. 34. *BUL, BULiMS 49.* – *Wieści Pol.*, Budapeszt 1940 nr 120. – Dzieła t. 44. Warsz. 1950 (527). – [Fragm. pt.] Ku haszczom Białowieży, w: H. Syska: Od Wielkiego Nikaru. Puszczy Białowieskiej wizerunek. Warsz. 1973 s. 43-45. – w: L. Ludorowski: H. Sienkiewicza sztuka reportażu podróżniczego. Lub. 2001 s. 33-56.

P r z e k ł a d y:

c z e s.: V Belověžškám hrozdě. Tłum. J. Rozvoda, w: Dojmy z cest. Praha 1901 (666). – Z bělověžského pralesu. Tłum. V. Kredba, w: Sebráné spisy t. 21. Praha 1930 (679). – V Bělověžském pralesie. Tłum. H. Teigová i K. Málek, w: Strážce majáku. Praha 1956 (684).

r o s.: Bielowieżskaja puszcza. Tłum. F.W. Dombrowskij, w: Sobranije soczinienij t. 3. Kijów 1894 s. 307-334 (814); toż w: Połnoje sobranije soczinienij t. 1. Kijów 1898 s. 491-502, toż: 1907 (818). – Bielowieżskaja puszcza. Tłum. M.L. de Walden, w: Połnoje illiustrirowannoje sobranije soczinienij t. 17 s. 75-92 (829); toż w: Połnoje sobranije soczinienij t. 4. Petersb. 1912 s. 265-280 (844).

116. „Piękna”. Dramat w czterech aktach Wł. Okońskiego.

P i e r w o d r.: *Słowo* 1882 nr 241 z 27 X [podp. H. Sienkiewicz].

Przedr.: F. Hoesick: Sienkiewicz jako felietonista [fragm.]. Warsz. 1902 s. 404-407. – Pisma zapomniane. Lw. 1922 s. 278-288 (489). – Dzieła t. 46. Warsz. 1951 (527).

117. Pisma H. Sienkiewicza.

P i e r w o d r.: *Słowo* 1882 nr 251 z 8 XI [b.p.].

118. Odpowiedzi od Redakcji [polemika z red. *Prawdy*. Inc. „Organu p. Świętochowskiego nie puszczaliśmy przez drzwi...”].

P i e r w o d r.: *Słowo* 1882 nr 255 z 12 XI [b.p.]. Przedr.: Pisma zapomniane. Lw. 1922 s. 288 (489). – Dzieła t. 46. Warsz. 1951 s. 213 (527).

119. „Jacuś”. Komedia w czterech aktach przez Edwarda Lubowskiego.

P i e r w o d r.: *Słowo* 1882 nr 291 z 18 XII.

Przedr.: Pisma zapomniane. Lw. 1922, s. 289-294 (489). – Dzieła t. 46. Warsz. 1951 (527).

1883

120. Sachem. Powst. 1882/1883, Warszawa. Pierwodr.: *Słowo* 1883 nr 57 z 28 II. Przedr.: *Czas* 1883 nr 49. – *Romans i powieść* 1883 t. 5 nr 113. – *Kraj*, Pet. 1883 nr 8. – Pisma t. 19. Warsz. 1889, 1890, 1896, 1899, 1905, 1911 (471). – Sachem. *Obywatel*, Nowy Jork 1896 nr 15. – Pisma t. 12. Warsz. 1899 (476). – Sachem. *Górnoślązak*, Katow. 1902 nr 21–22. – Nowele t. 2. Warsz. 1905, 1917 (479). – Orso. Warsz. 1908, *BUL* 58; toż: 1916, 1921, 1923, 1929 (483). – Pisma t. 38. Nowele t. 7. Lw. 1933 (494). – *Dzieła* t. 3. Warsz. 1948 (527). – Sachem. *Razem* 1948 nr 12. – Szkice węglem. Warsz. 1951 (532). – Orso. Warsz. 1953 (538). – O Ameryce. Warsz. 1953 s. 91–98 (540). – *Latarnik*. Warsz. 1954 (543). – Wybór pism t. 2. Warsz. 1954 (547). – Wybór nowel. Wroc. 1956 (552). – Orso. Warsz. 1956, 1958 (551). – Nowele wybrane. Warsz. 1958, 1960 (553). – Nowele t. 1. Warsz. 1964 (555). – Nowele wybrane. Warsz. 1973 (561). – Wybór nowel. Warsz. 1974 (560). – Pisma wybrane t. 2. Warsz. 1976, 1987, 1989, 1991 (562). – Nowele t. 2. Warsz. 1978 (563). – Wybór nowel i opowiadań. Wroc. 1979, 1986, 1988, 1992 (564). – Ta trzecia. Warsz. 1983, 1986 (568). – Nowele wybrane. Warsz. 1984 (565). – Orso. Rzesz. 1984 (569). – Sachem. *Gaz. Olszt.* 1984 nr 44, 49. – *Latarnik*. Warsz. 1987 (572). – Wybór nowel. Wroc. 1989, toż: Krak. 1991 (573). – *Latarnik*. Krak. 1990 (574). – *Dzieła* wybrane t. 8. Warsz. 1991 (578). – Nowele wybrane. Rzesz. 1991 (579). – Ta trzecia i inne opowiadania. Warsz. 1991 (580). – Bartek Zwycięzca. Warsz. 1992 (582). – Antologia noweli polskiej - Lektury szkolne t. 1. Warsz. 1993. – Nowele i opowiadania. Warsz. 1994 (583). – Sachem. Bielsko-Biała 1993, 1994. – Sachem. Warsz. 1994, 1995 (585). – Nowele. Warsz. 1996 (589). – Nowele. Krak. 1996 (590). – Wybór nowel. Łódź 1996 (591). – Sachem. Kat. 1997, Krak. 1997 s. 10. – Nowele. Warsz. 1998 (598). Nowele. Warsz. 1998, 1999 (599). – Nowele i opowiadania. Warsz. 1999 (600). – Nowele wybrane. Warsz. 1999 (601). – Nowele wybrane. Warsz. 2000 (604). – Sachem. Oprac. D. Nikiel-Wroczyńska. Krak. 2000 s. 15. – Nowele i opowiadania. Krak. 2000, 2006 (603, 614). – Nowele i opowiadania. Warsz. 2004, 2006 (615). *Dokumenty dźwięk.*: Opowiadania. Warsz. 2008 (616). – Sachem (skrót, oprac. D. Osowska) w: *Za chlebem*. Sachem. Czyta H. Kinder-Kiss. Warsz. 2009 (618). – Nowele. Białyst. 2010 (619). – Nowele i opowiadania. Lektura z oprac. i audiobookiem. Krak. 2010 (620). *A d a p t. r a d i o w a*: Sachem. Oprac. H. Januszewska, reż. T. Szczepański. Polskie Radio. Teatr klasyki dla młodzieży, emisja 3 XII 1973

i nast. – Sachem. Radiowo-telewizyjna szkoła średnia. Polskie Radio Program I, 1976. – Sachem [dok. elektroniczny]. Warsz. 2009.

P r z e k ł a d y:

a n g.: Sachem. Tłum. J. Curtin, w: Lillian Morris. Boston 1894 (623). – Sachem. Tłum. M.M. Coleman, w: Western septet. Cheschire 1973 (634).

b i a ł o r u s.: Sachem. Tłum. M. Maszara, w: *Apawjadanni*. Mińsk 1955 (639).

b u ł g.: Sachem. Tłum. D. Ch. Br'zicow. Sofia 1918 (644). – Sachem. Tłum. S. Ilczew, w: *Za chłjab*. Sofia 1956 (648); toż w: Janko Muzikant. Sofia 1979 (651).

c h i Ń.: Yu wai xiao shuo [Zbiór opowiadań z zagranicy]. Tłum. Lu Xun. Szanghaj 1936 (652).

c h o r w.: Sahem. Tłum. I. Gostiša, w: *Pripowiesti*. Zagrzeb 1898 (659) – Pelivan. Tłum. V. *Narodne Nowine*, Zagrzeb 1906 nr 238–252. – Sahem. *Omladina*, Zagrzeb 1918 nr 9/12.

c z e s.: Sachem. Tłum. Jan Smerád. *Vesna* 1890 nr 21. – Tłum. B. Prusik, w: *Drobné povídky*. Praha 1901 (667); toż w: *Drobné spisy* t. 3. Praha 1901 (668). – Tłum. J.J. Langner, w: *Listy z cest* t. 4. Praha 1901 (670). – Tłum. V. Kredba, w: *Sebráné spisy* t. 13. Praha 1929 (679). – Tłum. H. Teigová?, w: *Spisy* t. 11. Praha 1975 (685); toż w: *Starý sluha*. Praha 1975 (686). – Sachem. *Američané*. Tłum. H. Teigová, J. Rozvoda. *Českolovenský Voják*, Praha 1986 nr 1 s. 16–20.

e s p e r a n t o: Sahem. Tłum. Ignacy Dziedzic. *Pola Esperantisto* 1924 nr 11/12.

f r a n c.: Le dernier des Serpents-Noirs. Tłum. G.K. *Revue Bleue*, Paryż 1899 nr 18 s. 552–556. – Sachem. Tłum. P. Luguët, w: Bartek le Victorieux. Paryż 1900, 1902 (699). – Sachem. Tłum. E. Halpérine-Kaminsky, w: Bartek le Vainqueur. Paryż 1902 (706); toż: Paryż 1912 (712). – Sachem. *Nouvelle. Les Amis de la Pologne*. Paryż 1921 nr 6. – Le chef indien. Tłum. W. Bugiel, w: *Chefs d'oeuvre*. Paryż 1923, 1926 (713).

g r u z i Ń.: [Sachem]. Tłum. M. Achaldze. *Tyflis* 1954, 1959. – Sachem (skrót), w: *Dziecięca antologia literatury polskiej*. Edycja polsko-gruzińska. Tbilisi 2009 s. 51–57.

h i s z p.: Sachem. Tłum. P. Pedraza y Páez, w: *El manantial de la dicha*. Buenos Aires 1916 (729). – Tłum. H. Pablo Jouanneaux. San José y Cuenca 1966. – Tłum. A. Matyjaszczyk Grenda, w: Janko Muzykant. Madryt 1999 (741). – Tłum. F.P. González, w: *Relatos*. Madryt 2006 (743).

k a t a ł o Ń.: Sachem. Tłum. J.B. i B. *Esplai* 1933 nr 57.

k i r g i s.: Sachem. Tłum. z ros. G. Mambetaliewa, w: Janko-Muzykant. Frunze 1975 (748). – Tłum. z ros. B. Kubatbiekow?, w: Angemeler. Frunze 1977, 1987 (749).

ł o t e w.: Sachems. Tłum. L. Skalbe, w: Kopoti raksti t. 19. Ryga 1935 (752).

m o n g o l.: Tłum. z ros. Z. Sagana. Ulan Bator 1968 (755a).

n i d e r l.: De Sachem. Tłum. L.J. Teengs, w: Virhalen. Hasselt 1960 (756).

n i e m.: Der Sachem. *Politik*, Praha 1895 nr 41 s. 1-3. – Der Sachem. Tłum. S. Goldenring, w: Gesammelte Werke [t. 1]. Berlin [ok. 1901, 1907, 1909] (766). – Sachem. Tłum. B.V. Segel, w: Eine Komödie der Irrungen. Berlin 1901 (767). – Sachem. Tłum. T. Kroczek, w: Janko der Musikant. Osnabrück 1903 (774). – Der Sachem. [Tłum. B.V. Segel?], w: Eine Komödie der Irrungen. Berlin 1905 (779). – Der letzte der Sachem. Tłum. S. Goldenring, w: Gesammelte Werke t. 10. Berlin 1920 (791). – Sachem. Tłum. K. Wolff, w: Polnischer Realismus. Frankfurt n. M 1996 s. 68-77.

n o r w.: Sahem. Tłum. I. Digernes, w: Fyrvokteren. Oslo 1954 (799); toż w: Sahem. Oslo 1968 (800).

o r m i a ñ.: Tłum. Tigran O. Howhannisjan. *Mszak*, 1899. – Tłum. z ros. A. Chynkojan. Moskwa 1928 s. 17. – Tłum. H. Harutjunian, w: Amerikyan novelner. Erywań 1954 (802).

p e r s.: [Sachem]. Tłum. z franc. Abdullah Tawakkol. *Keyhan-e hafte* [Iran] 1963 nr 52.

p o r t u g.: Sachem. Tłum. z pol. [bez nazw. tłumacza]. Lizbona ok. 1900 s. 31, il. *Novelas & contos*. – Sachem. Tłum. L. Benedetti, w: O faroleiro. Rio de Janeiro 1962 (809).

r o s.: Sachem. Oczerk iz amierikanskoj zyzni. *Kijewlanin* 1883 z 24 III; toż: *Ilustrirowannyj Mir* 1884 s. 695-698. – Sachem. Rasskaz. Tłum. N.M. Poll. *Žiwopisnoje Obzrenienje* 1883 s. 211-212. – Sachem. Rasskaz. Tłum. Je.I. B-skaja. *Odiesskij Listok* 1883 nr 70; toż: *Smolenskij Wiestnik* 1883 nr 49. – Sachem. *Saratowskij Dniewnik* 1883 nr 196. – Woźd. Rasskaz. *Russkije Wiedomosti* 1883 z 7 IX; toż: *Saratowskij Dniewnik* 1883 z 21 IX; toż: *Riebus* 1883 z 20 XI; toż: *Dielo*, 1884 nr 1. – Amierikanskij trubadur. Tłum. B.Z. *Pczelka* 1887 nr 40. – Sachem. Rasskaz. Tłum. A. Sacharowa. *Dień* 1890 nr 8, dod. – Sachem. *Rižskij Wiestnik* 1890 nr 178, 179. – Sachem. Rasskaz. Tłum. W. Ławrow, w: Sbornik w polzu gołodajuszczich. Moskwa 1891 s. 79-91; toż: 1892. – Sachem. Rasskaz. *Wiestnik Inostrannoj Litieratury* 1892 nr 5; toż: *Wołżskij Wiestnik* 1892 nr 116; toż: *Odiesskij Wiestnik* 1892 nr 139. – Poslednij iz „Czernych Zmiej”. *Rižskij Wiestnik* 1892 nr 156.

– Sachem. Iz żyzni brodiaczich akrobatow. Tłum. F.W. Dombrowskij, w: Sobranije soczinienij t. 3. Kijów 1893 s. 253-263 (814); toż w: Połnoje sobranije soczinienij t. 1. Kijów 1898 s. 470-473 (818); toż: Petersburg. 1907. – Sachem. Rasskaz. *Pridnieprowskij Kraj* 1900 z 19 XII. – Sachem. Tłum. W. S-cza. *Priazowskij Kraj* 1902 nr 171. – Poslednij iz Czernych Zmiej. *Narodnoje Blago* 1902 nr 32/33. – Sachem. Tłum. M.L. de Walden, w: Połnoje ilustrirowanije sobranije soczinienij t. 17. Petersburg. 1902 s. 48-54 (829); toż w: w: Połnoje sobranije soczinienij t. 8. Petersburg. 1912 548-552 (844). – Sachem. Tłum. Z. Lwowskij. *Niediela Sowremienogo Słowa* 1909 z 5.V; toż: *Golos Juga* 1909 z 18 VI. – Woźd’. Indiejskaja legienda. Tłum. S. Tonskij. Petersburg. 1910 s. 16. *Bibl. „Kopiejka”*. – Sachem. Tłum. Je. Puszczińska, w: Sobranije soczinienij t. 16. Moskwa 1914 s. 331-337 (848). – Woźd’. Tłum. S. Michajłowa-Sztern. *Siemja i Szkola* 1917 nr 2; toż pt. Woźd’ indiejcew. Rasskaz. Il. W. Artiemjew. Moskwa 1925 s. 19, *Bibl. Szkolnika*; toż: 1926, 1927. – Sachem. Tłum. I. Dobrowolska, w: Powiesti i rasskazy. Moskwa 1949 s. 394-402 (852); toż w: Rasskazy i oczerki. Moskwa 1952 s. 69-77 (855); toż w: Rasskazy. Moskwa 1953 s. 68-77 (856); toż w: Powiesti i rasskazy. Moskwa 1957, 1962 (858); toż w: Polskaja nowiela XIX-XX w. Oprac. M. Malkow. Leningrad 1988 s. 100-107. – Sachem. Tłum. Ja. Niemczinskij, w: Amierikanskije nowielły. Moskwa 1951 s. 115-125 (853). – Tłum. I. Dobrowolska?, w: Biez dogmata. Moskwa 1989 (861). – Tłum. Je. Riftina, w: Sobranije soczinienij t. 7. Tuła 1994 (865).

r u m.: Sachem. Tłum. S. Velea, w: Paznicul farului. Bukareszt 1987 (877).

s e r b.: Sahem. *Sloga*, Belgrad 1902 nr 3. – Sahem. Tłum. P. Wujczić, w: Selim Mirza. Belgrad 1967 (883).

s ł o w a c.: Sachem. Tłum. R. Žatko, w: Amerycké rozprávky. Bratisława 1954 (885); toż: *Expres* 1978 nr 33.

s ł o w e ñ.: Sachem. Tłum. J. Moder, w: Izbrana dela t. 12. Ljubliana 1975 (891); toż: *Novele*. Ljubliana 1975 (892).

s z w e d z.: Svarta ornarnas höfding. Sachem. Tłum. E. Wester. *Finsk Tindskrift* ok. 1900. – Indianhövaingen Sahem. Tłum. F. Jönssons, w: Bartek Segraren. Malmö 1930 (900).

u k r a i ñ.: Sachem. Tłum. S. Kowhanjuk, w: Nowely. Kijów 1975 (903).

w ę g.: Sachem. Elbeszélés. Tłum. Cassian [K. Banyai]. *Zászlónk* 1904. – A Vörös keselyű. *Villag* 1911. – Törzsének utolsó sarja. Tłum. (f.) [E. Früchtl]. *Alkotmány* 1912. – Sachem. Tłum. J. Szalánczy. *Ország-Wilag* 1918 nr 587-589.

– A törzsfő. Tłum. I. Meszaros, w: *Klasszikus Lengyel Elbeszélők*. Budapeszt 1953 s. 325-333; toż: 1956; toż: *Magyar Nemezet* 1958 nr 15.

w ł o s.: Sachem. Tłum. M. Karklina, w: *L'Organista di Ponikla*. Turyn 1933 (939). – Sachem. Tłum. C. Agosti-Garosci, w: *Bartek il vincitore*. Mediolan 1955 (945).

121. Ogniem i mieczem. Powieść z lat dawnych.

Powst. od końca 1882 w Warszawie pod pierwotnym tyt. „**Wilcze gniazdo**”, od IV 1883 pod tyt. „Ogniem i mieczem” do VIII 1884, Reichenhall. Auto gr. fragm. tekstu, 137 kart i rys. w Ossol. 12582 II; fragm. BN 8497; pierwotna red. opisu pogrzebu Longinusa Podbięty w Tekach M. Szembekowej w Muz. Nar. w Warszawie; 7 kart z t. 3 w zbiorach J. Krzyżanowskiego; podobizna stronicy rkpsu w: J. Muszkowski: *Z dziejów firmy Gebethner i Wolff*. Warsz. 1938, tabl. przed s. 49.

P i e r w o d r.: [Prolog] Ogniem i mieczem. *Kraj*, Petersb. 1883 nr 13 z 2 IV.

T. 1 *Słowo* 1883 nr 117 z 2 V-136, 138-146, 148-150, 152-153, 155-165, 167, 169-172, 174-180.

T. 2. *Słowo*, 1883 nr 197 z 23 VII-199, 201-202, 205-206, 208-209, 211, 213, 215-216, 218-220, 222-228, 230-234, 236-241, 243-247, 249-250, 252-255, 257, 259-261, 263-264, 266, 268, 270-273. T. 3. *Słowo* 1883 nr 291 z 23 VII-354 (z przerwami), 1884 nr 1-51 (z przerwami).

P r z e d r. na prawach pierwodr.: t. I *Czas* 1883 nr 100 z 3 V, 103-105, 108, 111-114, 116-119, 121-125, 129, 130, 132-133, 135-139, 141, 143, 145, 147-148, 151-155. T. 2. *Czas* 1883 nr 169 z 28 VII, 171-172, 175-176, 178-179, 181, 183, 185-191, 193-195, 197-200, 202, 204, 209, 211-217, 219-220, 222, 226-227, 229, 231-234. T. 3. *Czas* 1883 nr 247 z 30 X-296 (z przerwami), 1884 nr 1-54 (z przerwami).

W y d. o s o b n e: Ogniem i mieczem, powieść z lat dawnych. Warsz. GiW 1884. T. 1 s. 387 (Cenz. 8 VII 1883); T. 2 z portretem autora, s. 411 (Cenz. 28 IX 1883); T. 3 cz. 1 s. 450 (Cenz. 13 XI 1883), cz. 2 s. 451-756 (Cenz. 24 II 1884). – Ogniem i mieczem [w 4 tomach]. Wyd. 2 poprawione [z nową redakcją rozdziału końcowego]. Warsz. (Cenz. 21 VII 1884), GiW 1884. T. 1 s. 274, z portretem autora; t. 2 s. 290, t. 3 s. 318, t. 4 s. 233. – Pisma t. 6-9. Warsz. 1885, 1889, 1894, 1901, 1905, 1909, 1911, 1912, 1919 (471). – Pisma t. 1-2. Wyd. jubileuszowe. Nakł. H. Wawelberga. Warsz. 1896 (Cenz. 21 III 1896); toż: 1897 (473). – Ogniem i mieczem. *Gaz. Lud.*, Elk 1897-1898. – *Gaz. Pol. w Brazylii*, Kurytyba 1898-1899. – *Gaz. Grudziądz.* 1898-1901. – Pisma t. 38-46. Warsz. 1902 (476). – Pisma t. 1-2. Warsz. 1903,

1908, 1917 (473). – Ogniem i mieczem. *Gaz. Pol.*, Chicago 1907 nr 40-52, 1908 nr 1-52, 1909 nr 1-26. – Ogniem i mieczem. *Gaz. Grudziądz.* Dod. powieściowy 1912-1913. – Ogniem i mieczem. Powieść z lat dawnych z objaśnieniem wyrazów staropolskich i obcych. Pisma t. 1. Wyd. A.A. Paryski. Toledo [ok. 1916] s. 746 (488). – Ogniem i mieczem. Powieść z lat dawnych. T. 1-2. Lw. [ok. 1920, 1922], Ossol., s. 308+296; toż: T. 1-2. Lw. [ok. 1924], Ossol. s. 406+396. – Ogniem i mieczem. Wyd. nowe. T. 1-2. Lw. 1925, Ossol. s. 406+396. – Ogniem i mieczem. T. 1-2 [wyd. Ch. Brzoza dla czytelnika żydowskiego]. Warsz. 1926 s. 321+342. – Pisma t. 1-4. Lw. 1929 (494). – Ogniem i mieczem. Przyg. do druku W. Dobrzyński. Tarnów 1929. *Bibl. Kryt. Arcydział Lit. Pol.* – Ogniem i mieczem. T. 1-2. Lw. 1930. Ossol., s. 308+396 [Na odwrocie k. tyt. nota: „Za podstawę przedruku przyjęto tekst wyd. drugiego, przejrzanego i poprawionego przez autora”]. – Tanie wyd. T. 1-4. Lw. 1934. Ossol., s. 288+307+331+247; toż: 1936, 1938; toż: T. 1-2. 1939 s. 288+307. – Ogniem i mieczem. Wyd. z objaśnieniami i mapami. T. 1-8. Lw. 1936. Ossol., s. 166+178+167+191+184+157, mapy oraz dod.: T. Prauss, Skorowidz do mapy I obejmującej miejscowości w Trylogii H. Sienkiewicza znajdujące się poza Rzplitą Polską i jej krajami ościennymi, s. 6; T. Prauss, Skorowidz do mapy II obejmującej miejscowości i ważniejsze szlaki w „Ogniem i mieczem” s. 13. – Ogniem i mieczem. Powieść. T. 1-4. Londyn [1940]. M.I. Kolin Ltd. s. 288+307+331+247. *Bibl. Brytyjska*; toż: 1941, [1945]. – T. 1-4. Jerozolima 1943 s. 243+257+278+207. Wyd. „*W Drodze*”; toż: Jerozolima [ok. 1946]. *United Publ.* – Ogniem i mieczem (Powieść historyczna). *Ziemia Pom.* 1946 nr 237-241 [w nr 243 s. 3 not. od red. wyjaśniająca, że druk przerwano, ponieważ potrzebne jest zezwolenie Komisji Specjalnej przy Ministerstwie Kultury i Sztuki]. – Ogniem i mieczem. t. 1-4. Chicago 1948. Wydawn. „*Dziennik Związkowy*”. – Ogniem i mieczem. Powieść. T. 1-4. Lippstadt 1948 s. 1149. Wyd. „*Jutro Pracy*” nr 45. – Dzieła t. 7-10. Warsz. 1949 (527). – Wybór pism t. 5-6. Warsz. 1954, 1955 (547). – Ogniem i mieczem. T. 1-2. Oprac. S. Sandler. Il. J.M. Szancer. Warsz. 1954; toż wyd. 2 popr. T. 1-2. Wstęp S. Sandler: Dalekie i bliskie Sienkiewiczowskiej Trylogii. Warsz. 1955 s. 411+378; toż: Il. J.M. Szancer. T. 1-2. Warsz. 1956, 1957, 1958, 1960. – Ogniem i mieczem. T. 1-2. Wyd. popr. pod red. J. Krzyżanowskiego. Oprac. wg rękopisu, pierwodr. i wyd. 2 [z 1884] T. Jodelka. Il. J.M. Szancer. Warsz., PIW 1961; toż Warsz. 1962, 1963, 1964, 1965, 1966, 1967; toż: oprac.

- graf. J. Jaworowski. Warsz. 1966, 1967, 1968, 1969; toż: Warsz. 1969. *Ser. Ks. Kiesz. PIW-u*; toż: oprac. graf. i il. J. Jaworowski. Warsz. 1969, 1970; toż: Warsz. 1970. *Ser. Ks. Kiesz. PIW-u*; toż: oprac. graf. J. Jaworowski. Warsz. 1971, 1972; toż: Warsz. 1974. *Bibl. Klasyki Pol. i Obcej*; toż w: *Pisma wybrane t. 5-6*. Warsz. 1976 (562); toż: Warsz. 1977; toż: Przygotował. do druku T. Jodełka-Burzecki. Warsz. 1978; toż pod red. J. Krzyżanowskiego, oprac. T. Jodełka-Burzecki. Warsz. 1980. *Książka dla każdego*; toż: t. 1-2. Warsz. 1984 [w t. 2 zamieszczono rec. B. Prusa, S. Tarnowskiego, J.I. Kraszewskiego, Z. Kaczkowskiego]; toż: oprac. T. Jodełka-Burzecki. Warsz. 1984, 1986; toż: t. 1-2 w 1 vol. Warsz. 1986, 1988; toż pod red. J. Krzyżanowskiego. Oprac. T. Jodełka-Burzecki. Warsz. 1987, 1988; toż: Warsz. 1988 [w t. 2 rec. B. Prusa, S. Tarnowskiego, J.I. Kraszewskiego, Z. Kaczkowskiego]. – Ogniem i mieczem. T. 1-2. Krak., UJ 1989. – *Pisma wybrane t. 5-6*. Warsz. 1987, 1989, 1991 (562). – Ogniem i mieczem [Trylogia 1] s. 1003. Warsz. 1989. – Ogniem i mieczem. T. 1-2 pod. red. J. Krzyżanowskiego, oprac. J. Jaworowski. Warsz. 1989. – Ogniem i mieczem. T. 1-2. Krak. 1989. – T. 1-2. Wstęp: B. Mazan, oprac. D. Mazanowa. Wroc. 1990. *Nasza Bibl.* – *Dzieła wybrane t. 3*. Warsz. 1991 (578). – Ogniem i mieczem. Powieść z lat dawnych. T. 1-4 w 2 vol. Warsz.-Kiel. 1991 s. 387+411, il. *Wiedza Powszechna. W 75 rocznicę śmierci Pisarza*. – T. 1-2. Oprac. T. Jodełka-Burzecki. Warsz. PIW 1991. – Ogniem i mieczem. Il. K. Motyka. Rzesz. 1991 *Resovia*. – Ogniem i mieczem. T. 1-2. Olsztyn 1992. – Ogniem i mieczem. T. 1-2. Oprac. J. Łukaszewicz. Wroc. 1994. – Ogniem i mieczem. Il. M. Czernek. Bielsko-Biała 1994. – Ogniem i mieczem. Warsz. 1994 s. 549, il. – Il. S. Rozwadowski. T. 1-2. Warsz. 1995. – Ogniem i mieczem. Warsz. 1996 s. 690. *Bibl. Klasyki Pol.* – T. 1-2. 1997-1999. *Klasyka Polska*. – Wroc. 1997 s. 597. *Nar. Bibl. Lektur Szkolnych*; toż: Wroc. 2000 – Krak. 1998 s. 521. – Ogniem i mieczem. Warsz. 1998 s. 845. *Kolorowy świat lektur*. – Ogniem i mieczem. T. 1-2. Warsz. 1998. – Ogniem i mieczem. Koszalin 1999 (599b) – Ogniem i mieczem. T. 1-2. Il. M. Sołtysik. Chicago 1999. *Galeria Polskiej Książki*. – Ogniem i mieczem. Słowo wstępne J. Hoffman [wyd. z il. z filmu]. Warsz. 1999. – Red. L. Ludorowski, il. W. Piszczyk. Krak.-Lub. 2000 s. 662. *Edycja Bibliofiliska (593)*. – Ogniem i mieczem. Pomysł edytorski J. Pulnar. Il. i oprac. J. Pulnar, Z. Żygulski jun., fotografie Z.S. Pidperigora. T. 1-2. Pozn., Podsiadlik, Raniowski i s-ka [2001] s. 415+396. – Ogniem i mieczem. Oprac. A. Popławska. Il. J. Adamus-Ludwikowska. Krak. 2003 s. 592. – Warsz. 2003 s. 476. – Ogniem i mieczem. Oprac. A. Krawczyk. Krak. 2004 s. 568. – Ogniem i mieczem. T. 1-2. Warsz. 2004. *Złoty Ex Libris*. – Ogniem i mieczem. T. 1-2 w 4 cz. Zielona Góra 2004, Wyd. *Gaz. Lubus.*; toż 2005. – Ogniem i mieczem. Posł. T. Macios. Krak., Zielona Sowa 2005 s. 527. – Ogniem i mieczem. Warsz. 2007. *Domowa Bibl.* – Ogniem i mieczem. Krak. 2010 s. 842. *Ser. Arcydzieła Lit. Pol.* – Ogniem i mieczem. T. 1-2. Ożarów Maz. 2011. *Złota seria*.
- Dokumenty dźwięk.: Ogniem i mieczem. CD-ROM. Lub. 2004, 2006 *Lektury szkolne*. – Ogniem i mieczem. Czyta M. Konopczak. Warsz. 2007 *MTJ Klub czytanej książki*. – Ogniem i mieczem. 2 płyty CD. Czyta M. Voit. [Piaseczno, Heraclon International 2008] – 2 płyty CD. Czyta K. Globisz. Warsz., wyd. Aleksandria 2008. – Ogniem i mieczem. Czyta L. Teleszyński. 2 płyty CD. Warsz. Fundacja Klucz. 2011.
- Przedr. prasowe wybranych fragm. do 1945 r.: Zagłoba (Typ z powieści „Ogniem i mieczem”, fragm.). *Krakowianka. Kal.* Krak. 1891 s. 6-8. – Zagłoba [fragm.]. *Przyjacieli*, Tor. 1892 nr 80-1893 nr 104. – Humor i dowcipy Imci pana Zagłoby. *Praca*, Pozn. 1897 nr 84-86, 88, 89, 93, 95. – Chmielnicki. Książ Jarema. *Przew. Katol.* 1898 nr 39-44, 46. – Oblężenie Zbaraża opisane w powieści „Ogniem i mieczem”. Nakład Komitetu. Z drzeworzecami. Lw. 1899 s. 138. *Wyd. Ludowe XVIII, 9-10*. – Ogniem i mieczem (fragm., rozdz. 25) w: Proza i poezja w przykładach. Warsz. 1899 s. 283-288 (475). – Śmierć Longina. *Rodzina Chrześc.*, dod. *Gaz. Tor.* 1900; *Praca*, Pozn. 1901 nr 2. – Pod Zbarażem. Z powieści „Ogniem i mieczem”. Warsz. [ok. 1905]; toż: Warsz.-Krak. 1908, [1918] s. 86. *BMS* 22. – Bar wzięty. *Polak*, Katow. 1909 nr 142 i n. – Bitwa pod Machnówką (z powieści „Ogniem i mieczem”). Krak. 1915. *Bibl. Polskiego Żołnierza*. – Śmierć rycerza [L. Podbięty]. *Młodz. Pol.*, Krak. 1919 nr 8-9. – Potyczka na wyspie Chortycy. *Młodz. Pol.*, Krak. 1920 nr 8-9. – Pan Zagłoba. Wypisy z Trylogii. Warsz. 1920, s. 22, nlb. 2. *Czytania Żołnierskie 9c*. – Jak pan Zagłoba zdobył sztandar; Śmierć Longina Podbięty. *Przew. Katol.*, Pozn. 1924 nr 48, 50-52. – Pan Zagłoba. Wypisy z Trylogii. Lw. 1924. Nakł. Referatu Oświatowego Garnizonu m. Lwowa, nr 1 s. 15. – Bohaterska śmierć Longinusa Podbięty. Lw. 1924. Nakł. Referatu Oświatowego Garnizonu m. Lwowa, nr 2 s. 30. – Śmierć Longinusa Podbięty. *Żoł. Pol.*, Warsz. 1924 nr 43. – Wierny przysiędze (fragm. „Ogniem i mieczem”). *Przyj. Młodz.*, Pozn. 1926 nr 7. – Śmierć Longina Podbięty. *Rola*, Krak.

1934 nr 42. – „Wigilijna podróż Pana Zagłoby”. *Bluszcz* 1937 nr 52.

Przeróbki i skróty:

Ogniem i mieczem, powieść z lat dawnych, dla ludu i młodzieży przerobiła Janina S. [Janina Sedlaczkówna]. *Gaz. Gdań.* 1892 nr 124-152; *Gaz. Opól.* 1893 nr 39-61; wyd. osob.: Gdań. 1893 s. 125, Pozn. 1896; toż: Dla dorastającej młodzieży przerobiła Janina S. *Złoczów* 1896 s. 154. – Sta [S. Gałęcka]: Bunt Chmielnickiego. Obrazki historyczne z powieści „Ogniem i mieczem”. Pozn. 1900 s. 233. – Longinus Podbięty pod Zbarażem. Według powieści „Ogniem i mieczem”. *Prawda*, Krak. 1901 nr 2, 4, 6, 7. – Ogniem i mieczem. Powieść historyczna dla dojrzałszej młodzieży. Ułożył W. Grzymałowski. Z 8 rys. A. Piotrowskiego. Warsz. 1901 s. 276; toż: 1911, [1912], [1916]; toż: Poznań 1916; toż: Nowy Jork [1916]; toż: Warsz., Lub. [1920]. – Ogniem i mieczem [streszczenie]. Stanisławów, nakł. N. Eisensteina [1914] s. 156. – Książkowa. Z powieści „Ogniem i mieczem” dla młodzieży polsko-amerykańskiej oprac. Feliks Ładoń. Chicago [1915]. Spółka Wydawnictwa Polskiego, s. 324, il.; toż: [b.m.r., USA ok. 1946] s. 324. – Ogniem i mieczem. Streścił i uprzystępniał dla ludu ks. Jaroszewski. Druk i nakł. W. Kulerskiego. Grudziądz 1917, s. 446. Dod. powieściowy *Gaz. Grudziądz.* – Śmierć Longinusa Podbięty, według powieści ... „Ogniem i mieczem”. Warsz. 1920 s. 22. *Czytania Żołnierskie 7c.* – Ogniem i mieczem (w skróceniu). *Nowiny Codz.*, Racibórz 1924 nr 121 i n. – Ogniem i mieczem ... w ilustracjach W. Vetesco. Wybór tekstów i il. K. Vetesco. Warsz. 1991. – A. Rowiński: Pan Zagłoba [pastiszowa nie-Sienkiewiczowska młodość Zagłoby]. T. 1-2. Warsz. [1999] s. 480, il. [W latach 1990-2010 ukazało się wiele skrótów z opracowaniami dla różnych typów szkół].

A d a p t. s c e n.: Wesele Skrzetuskiego. Dla teatrów amatorskich. Lw. 1884. – „Żywe obrazy” z powieści wystawiane przez teatry prowincjonalne i amatorskie z okazji różnych rocznic od r. 1884. – E. Sulimczyk Świeżawski: Myśl do libretta opery z powieści Sienkiewicza [Ogniem i mieczem, projekt]. *Ateneum* 1885 z. 1 s. 134-154. – A. Saint Paul: Pan Zagłoba (według Ogniem i mieczem). Obraz w 5 odsłonach, 1887. – Ogniem i mieczem, obraz dramatyczny w 5 a. i 6 odsłonach z powieści... przerobił [w 1885] B. Pobóg [B. Filipowicz]. *Gródek* 1886 s. 117. – J.I. Badowski: Pan Zagłoba. Dram. scen. w 5 odsłonach. 1890. – W Czortowym Jarze. Obraz dram. w 1 a. Oprac. A. Świdarska. Wyst. Warsz. 1900, Krak. 1901. – Ogniem i mieczem. Oprac. dla scen polonijnych Tomaszewicz z William-

brodge. USA ok. 1902. – Ogniem i mieczem. Widowisko w 5 aktach według powieści H. Sienkiewicza. Oprac. J. Popławski. Wyst. Krak. 1916, Pozn. 1932, Tor. 1933. – Wróg kobiet. Komiczna operetka w 3 aktach. Libretto oprac. L. Stein. [wg motywów z „Ogniem i mieczem”], muz. E. Eisler. Wyst. Radom 1920, Teatr Powszechny „Miraż”. – Ogniem i mieczem. Widowisko batalistyczne w układzie Cz. Dmochowskiego. Reż. K. Burnatowicza, muz. W. Jurkiewicza. Wyst. Lw. 1937. – Książkowa. Z powieści „Ogniem i mieczem”. Dla młodzieżowej sceny polonijnej oprac. książk F. Ładoń. Chicago [ok. 1946]. – Ogniem i mieczem [fragm., udramat.]. *Scena Młodz.* 1958 nr 4. – Ogniem i mieczem, sztuka w 22 obrazach. Oprac. W. Maciejewska, muz. A. Bloch. 1965. – Teatr Pana Sienkiewicza [wg Trylogii]. Adapt. i realizacja sceniczna D. Michałowska. Teatr Jednego Aktora, wyst. od 1966 r.; Wyst. także pt. Pan Zagłoba. Gdynia 1972, 1973; toż: Pozn. 1974. A d a p t. m u z y c z n e: P. Filusiński: Mazury [4] z „Ogniem i mieczem” na fortepian. Wyd. K. Raschke. Tarnów [ok. 1900]. – Modlitwa z „Ogniem i mieczem”. Na śpiew z towarzyszeniem melodykonu. Warsz. [1916]. – A. Rubinstein, [muzyka do adapt. J. Popławskiego?], ok. 1929. – Z. Noskowski, muz. do paryskiego wyst. z 1904 r.

A d a p t. r a d i o w e: Fragm. w cyklu „Co wieczór powieść”. Ogniem i mieczem. Oprac. R. Windyżanka, reż. E. Płaczek, styczeń – luty 1970 i emisje nast. – Fortel Pana Zagłoby. Oprac. Z. Koczanowicz. Teatr Pol. Radia, emisja 22 I 1971 i nast.

A d a p t. f i l m.: Ogniem i mieczem. Scen. i reż. J. Hoffman. Warsz. 1999. Zodiak, Jerzy Hoffman. Film Production Sp. z o.o. – Ogniem i mieczem. Kulisy polskiej superprodukcji. Scen. i reż. I. Groblewska. Warsz. 1999. – Serial TVP. Reż. J. Hoffman 2001. – Ogniem i mieczem. With fire and sword. Scen. i reż. J. Hoffman. Dysk DVD ITI Home Video. Warsz. 2006. – Ogniem i mieczem. Cz. 1-2. Dwie płyty, dod. *Gaz. Wybórca* z 20 i 27 II 2009.

K o m i k s na podstawie powieści „Ogniem i mieczem”. Oprac. P. Woldan. Il. J. Szymański-Glanc. Łódź, Westa 1999 s. 40.

P r z e k ł a d y:

a n g.: With Fire and Sword. An Historical Novel of Poland and Russia. Tłum. J. Curtin. Boston – Londyn 1890 s. XVI, 779; toż: T. 1-2. Londyn 1892 s. XVIII, 585+673; toż: wyd. 2. Boston 1894 s. XIX, 779; toż: wyd. 6. Boston 1894 [!]; toż: wyd. 7. Boston-Londyn 1895 s. XIX, 779; toż: Authorized and unabridged translation. Londyn 1898, 1899 s. XIX, 779, mapy, il., 1904; toż: Boston 1898 s. XXII, 779, 7 tabl., 1 mapa; toż: Bos-

ton 1904, 1931; toż: Londyn 1964 s. XIX, 779, il. – With Fire and Sword. Tłum. Dr S.A. Binion. Nowy Jork 1905. – With Fire and Sword. In modern translation W.S. Kuniczak. Wstęp J.A. Michener. Fort Washington 1991 s. XVI, 1135; toż wyd. 4: Nowy Jork 1992; toż: Wstęp J.R. Krzyżanowski. Nowy Jork-Toronto 1993 s. XVI, 1135, mapa; toż: Nowy Jork 1998.

P r z e r ó b k i i s k r ó t y: [Fragm.] The Death of the Traitors; Escape of Zagloba and Helene, w: The Universal Anthology. Oprac. R. Garnett i in. Nowy Jork 1899 s. 134-157. – With Fire and Sword. [Oprac.] Tomaszewicz z Williambrodge. Nowy Jork 1902 s. 180. – With Fire and Sword. Londyn 1959 s. 45, *Classics Illustrated Featwing Stores by the World's Greatest Authors 54* [komiks]. – [Fragm. w:] A graded reader of classic Polish literature. Oprac. A. Juszcak. Nowy Jork 1996.

b u ł g: [Fragm pt.] Smertata na Longinus Podbipięta. Otkaslek iz romana „S ogen i mecz”. Tłum. D. Gabe-Penewa. *Polsko-Blgarski Pregled* 1924 nr 24/25. – S ogen i mecz [tłum. D. Gabe-Penewa]. *Macedonia*, Sofia 1929 nr 833-927. – S ogen i mecz. Roman. Tłum. D. Ikonow. Sofia 1966 s. 847, 1 tabl.; toż: S ogen i mecz. Bestseler na wsiczka wremena. T. 1-2. Sofia 1992 s. 347+364, il., *Istoriczeski Romani*; toż wyd. 3: T. 1-2. Płowdiw 1995; toż: Sofia 2001 s. 504+480, *Svetovna Klasika*.

c h i n: Huo you jian [skrót]. Tłum. z ang. Mei Rukai. Szanghaj [ok. 1980] s. 595. – Huo you jian. Tłum. Yi Lijun, Yuan Han-rong. T. 1-2. Wydawnictwo Literatury i Sztuki Hua Shan. Shijiazhuang 1997 s. 559 + 561-1088, il., mapa; toż: Pekin 2011.

c h o r w: Ognjem i mačem. Tłum. Hrvoj-Hrvatić [A. Harambašić]. Zagrzeb 1894-1896; toż: tłum. A. Harambašić. Zagrzeb ok. 1902 s. 571; toż: 1912, *Hrvatska Bibl. 643-645*. – Ognjem i mačem. Tłum. M. Kralj. Zagrzeb 1928 s. 782; toż: Zagrzeb 1995 s. 696. – Ognjem i mačem. Tłum. L.R. Knežević, w: *Odabrana djela*. Rijeka 1965 t. 1-2 (663).

c z e s: Ohněm a mečem. Historický román. Tłum. Lip. C. Frič. Il. E. Zillich. Praha 1887; toż: T. 1-2. Il. V. Oliva i E. Zillich. Praha 1889-1890 s. 246-231, *Sbornik illustrovaných románů ser. III 2*; toż: Praha 1890; toż: Podle 5 vyd. orig. prohl. a dopl. Josef Paulik. Praha 1901/1902 s. 1598, tabl. 10; toż: Praha 1904. – Ohněm a mečem. Tłum. V. Kredba. Il. V. Oliva. T. 1-2. Praha 1919 s. 604+627; toż wyd. 2: Ohněm a mečem. Román z давных лет. Il. V. Černý a V. Oliva. Praha 1925 s. 420+407; toż w: *Sebráné spisy t. 4-5*. Praha 1927 (679). – Ohněm a mečem. Román ze

starých časů. Tłum. C. Friče, dopelnil J.J. Langner. T. 1-4. Praha 1924, il. – Ohněm a mečem. Tłum. i oprac. V. Zapletalová, w: *Spisy t. 1-2*. Praha 1963 s. 420+410, *Knihovna Klasiků* (685); toż: Ohněm a mečem. Oprac. R. Krasnický. Praha 1986 s. 786, *Klub Čtenáru*; toż: t. 1-2. Třebíč 2003 s. 356+351, il.; toż: Brno 2003.

Przeróbki: Ohněm a mečem. Vydání pro mládež. Polský upravil V. Grzymalowski. Tłum. A. Spačil. S 10 obrazovými přílohami akad. malíře Věnceslava Černého. Praha 1904 s. 188; toż: Praha 1905 s. 205; toż wyd. 2: Praha 1920, *Vilím-kova knihovna mladeže 25*; toż wyd. 3: Praha 1923. – Ohněm a mečem. Tłum. A.J. Zdeborski i R.H. Bobin, w: *Spisy pro mladež*. Praha 1926.

d u n: Ild og Svaerd. Historisk Roman. Tłum. M. Mathiesen. Christiania 1902 s. 200; toż: Christiania 1903. – Med Ild og Svaerd. Historisk Fortaelling fra Kosakkrigenes Tid i Polen. Tłum. Å. Meyer Benedictsen. t. 1-2. Aalborg 1903-1904 s. 639+464. – Ild og svaerd. Roman. Tłum. A. Lütken. Kopenhaga 1906, 1911, 1912 s. 359.

e s t o n: Tule ja mõõgaga. Tłum. E.A. Jalakas. Tallin 1938; toż: T. 1-2. Tallin 1992, 1993 s. 285+301.

f i n: Tulella ja miekalla. [Tłum. z pol. M. Talvio, prasa w Helsinkach 1916-1918]. – Tulella ja miekalla. Kuvaus menneiltä ajoilta. Ensimmäinen Osa Toinen Painos. Tłum. M. Talvio. T. 1-4 [1921?] s. 284+311+332+245; toż: t. 1-2. Helsingissä 1930.

f r a n c: Par le fer et par le feu. Oprac. z przekładu ang. *Le Matin*, Paryż 1900-1901, od nr z 27 IX. – Par le fer et par le feu. Roman héroïque. Tłum. A. Wodziński i B. Kozakiewicz [7 tys. nakład]. Paryż 1900 s. 718, tabl. *Revue Blanche*; toż: 1901, 1907, 1916; toż: Par le fer et par le feu. Oprac. J. Kibowicz i M. Beaune. Verviers 1957 s. 503, il. *Collection Marabout-géant 63*; toż: oprac. i uzup. L. Dyèvre i G. Gruszecka, wstęp M. Mohrt. Paryż 1982 s. 605; toż: Paryż 1992 s. 662 (2 edycje).

Przeróbki i skróty: M. Bernhardt [i W. Kozakiewicz]: Par le fer et par le feu [adapt. dla teatru Sary Bernhardt]. Wyst. Paryż 1904 z muz. Z. Noskowskiego. – Par le fer et par le feu. Opera z muz. L. Lambert. Wyst. Paryż 1913. – La mort de M. Longinus Podbipięta [!], w: *Chefs d'oeuvre*. Paryż 1923 (713). – Par le fer et par le feu. [Komiks]. Rys. R. Furiere. [Paryż ?] 1956.

g r u z i n: Cecchlita da machwilit. Tłum. z ros. Grigol Kipszidze. *Moambe*, Tyflis 1894 nr 11 – 1896 nr 19; toż: Tyflis 1897.

h e b r: Ba-esz we-baherew. Sippur mi-jemej he-awar. Targejm mipolanit [tł. z pol.] A. Natan Frenk. Warsz. 1920 s. 240+259+192; toż: Tel

Aviv 1936; toż: oprac. A. Gilboa. T. 1-2. Tel-Aviv 1965 s. 313+295. – [Fragm pt. Spotkanie w stepie], tłum. Sz. Harewen, w: Michwar ha sipur ha polani [wybór opowiadań prozy polskiej]. Tel-Aviv 1959.

h i s z p.: A sangre y fuego. Tłum. A. Riera i J.J. Cadenas. T. 1-2. [Barcelona ok. 1900, Argentyna przed 1901]. – A sangre y fuego. Tłum. P. Pedraza y Páez. T. 1-2. Barcelona 1922 s. 286+586. – A sangre y fuego. Primera parte de la trilogia nacional polaca. Tłum. J.J. Ramón Slaby. T. 1-4. Barcelona 1925 s. 264+259+244+225. – A sangre y fuego. Trilogia polaca I. Tłum. C. Láscaris Conmeno. T. 1-2. Madryt 1946; toż: 1956, 1960. – A sangre y fuego. Tłum. P. Pedraza y Páez, w: Obras escogidas t. 1. Madryt 1957 (736); toż: 1964, 1969; toż: T. 1-2. Hawana 1977 s. 329+342; toż: Madryt 2007 s. 421.

i s l a n d.: Med bali og brandi. Phyti hefur Phorsteinn Phorsteinsson. T. 1-2. Reykiavik 1918 s. 452-312.

j a p o Ń.: Hi – to Ken. Tłum. Kan Fukunaga. [Tokio] 1920].

j i d y s z.: Mit fajer un szwerd. Roman in 4 tajln. Tłum. M. Blajstift. T. 1-4. Warsz. 1924-1929 s. 321+342+363+267; toż: Warsz. 1933.

l i t e w.: Ugnimi ir kalaviju. Senujų laikų apysaka. Tłum. J. Sužiedėlis. T. 1-4. Kowno-Mariampol 1932 s. 254; toż: Wstęp M. Birzyszka. [Kowno ok. 1938]; toż: oprac. A. Ručinskiene. T. 1-4. Wilno 2003; toż w wersji elektronicznej CD.

l o t e w.: Ar uguni un sobenu. Wehsturists romans tschetrās dalās. Ar autora atļauju tulkojis Paegļu Martiņsch. II. J. Schenbergs. Ryga 1915 s. 167. – Ar uguni un zobenu. Vēsturisks romans. Tłum. V. Dzeltins [i A. Golts]. T. 1-3, w: Kopoti raksti t. 4-6. Ryga 1930 (752); toż: [Ze wstępem pt.] Mazrieivijas hetmans Bogdāns Zinovijš Hmelnickis. II. Al. Kruk. T. 1-3. Petersb.-Ryga 1990-1993, s. 288+291-548+551-788; toż reprint ed. z 1930: Ryga 1993 s. 788; toż: SPetersb. 1993.

l Ź y c.: Ze Sienkiewicza. [Prolog do Ogniem i mieczem?]. Tłum. M. Andricki. *Lužica*, Budziszyn 1899 t. XVIII nr 2 s. 12-13.

n i d e r l.: Te vuur en te zwaard. Historische roman over Polen en Rusland. T. 1-2. Arnheim [b.r., ok. 1902]. – Te vuur en te zwaard. Historische roman over Polen en Rusland. Tłum. J. Brandt. T. 1-2. Arnheim-Nijmegen [b.r.] s. 459+427.

Przeróbka: Te vuur en te zwaard. Historische roman over Polen en Rusland. Oprac. z ang. Martin Deelen. Bussum 1959 s. 48, *Illustrated classics* 75.

n i e m.: Mit Feuer und Schwert. Tłum. autoryzowane H. Loewenthal. *Wiener Allgemeine Zeitung* R. IV, 1887-1888; toż: Wiedeń [b.r., 1889]. – Mit Feuer und Schwert. Roman. Tłum. C. Hillebrand. Wstęp Raphael Löwenfeld. T. 1-4. Berlin 1888 s. XIV, 207+ 228+241+185; toż wyd. 2: [Berlin 1890?]; toż wyd. 3: Berlin 1891; toż: Berlin 1901 s. 434. – Mit Feuer und Schwert. Historischer Roman. Tłum. C. Hillebrand, w: *Gesammelte Romane*. T. 3-4. Lipsk 1901 (765). – Mit Feuer und Schwert. Historischer Roman. Tłum. E. i R. Ettlinger. II. F. Schwormstädt i P. Stachiewicz. t. 1-2. Einsiedeln 1903 s. 544+512 [pięć nakładów w latach następnym]. – Mit Feuer und Schwert. Historischer Roman aus dem Kosaken-Aufstände des Chmielnicki. Nach der illustrierten Ausgabe übertr. S. Horowitz. Berlin 1903 s. 296; toż wyd. 2: Berlin 1920. – Mit Feuer und Schwert [skrót?]. Tłum. S. Placzek, w: *Werke*. t. 2. Regensburg 1906 s. 280 (781). – *Gesammelte Werke* t. 2-3. Graz 1906 (782). – Mit Feuer und Schwert. Historischer Roman. II. Ausgabe. Tłum. St. Bniński. Berlin 1909 s. 391; toż: Berlin ok. 1935 s. 386. – Mit Feuer und Schwert. Historischer Roman. Berlin 1910 s. 830. – Mit Feuer und Schwert. Historischer Roman. Tłum. M. von Borski. Berlin [ok. 1913] s. IV, 622. – Mit Feuer und Schwert. Tłum. H. Römer. Kolonia 1986 s. 384. – Mit Feuer und Schwert. Der grosse historische Roman. Tłum. C.G. Lecaux. T. 1-2. Bergisch Gladbach 1999 s. 672+681-1344, *Bastei Lübbe 14196*. – Mit Feuer und Schwert. Historischer Roman. Erfstadt 2004 s. 671.

S k r ó t y, fragm.: Mit Feuer und Schwert. I. Pan Zagloba. II. Die Belagerung von Zbaraz. Wiedeń 1915 s. 157+147, *Soldaten Bibliothek 11-12*; toż: 1917. – Mit Feuer und Schwert [skrót?]. Berlin [ok. 1916] s. 348; toż: Berlin 1930. – Mit Feuer und Schwert [fragm.]. Tłum. K. Wolff, w: *Polnischer Realismus*. Frankfurt n. M. 1966 s. 251-270.

n o r w.: Ild og sverd. Historisk roman. [Tłum. M. Mathiesen.] Kristiania 1902; toż: 1908 s. 266. *Den 17 Mai*. – Ild og sverd. Tłum. [i oprac.] Nic. Henriksen. Oslo 1952 s. 261.

o r m i a Ń.: Hrow i srow. Tłum. A. Guntakczjan. T. 1-4. Wenecja 1906-1907 s. 281+416+438+303.

p o r t u g.: A ferro e a fogo. Tłum. O. Monteiro. Lizbona 1901 s. 712; toż: T. 1-2. Rio de Janeiro 1928 s. 319+160; toż: 1936. – Con ferro e col fuoco. Tłum. A-K. Catania 1929, 1965, 1966. – A ferro e fogo. Tłum. R. Magalhaes. Rio de Janeiro 1942. – A ferro e fogo. Tłum. R. Werneck de Aguiar. Rio de Janeiro 1944. – A ferro e fogo. Tłum. J. Ferreira Horta Fernandes. Rio de Janeiro [ok. 1950] s. 539. – A ferro e fogo. Tłum. L. Pinto

Ferreira. T. 1-3. Lizbona 1962 s. 220+232+226. *Bibl. Popular Minerva 8-10*. – A ferro e fogo. [Trilogia]. Tłum. T. Barcinski. T.1-2. Rio de Janeiro 2004.

r o s.: Ogniem i mieczom. Prolog k romanu. *Kijewlanin* 1883 nr 88. – Ogniem i mieczom. Istoriceszkaja powiest'. Tłum. K.Je. Kielpisz. *Izjaszcznaja Litieratura* 1883 nr 7-9, 12 i nast. – Ogniem i mieczom. Istoriceszkij roman. Tłum. N.M. Poll. *Žiwopisnoje obozrenije* 1883 nr 7-12, 1884 nr 1-2. – Ogniem i mieczom. Istoriceszkaja powiest'. [Tłum. Je.W. Czeszychin]. *Riżskij Wiestnik* 1884 nry z III-XVIII. – Ogniem i mieczom. Istoriceszkij roman. Tłum. W.M.L. [Ławrow]. *Ruskaja Mysl*, Moskwa 1885 nr 1-10; toż: Tłum. W.M. Ławrow. Moskwa 1886 s. 678; toż w: Połnoje sobranije soczinienij t. 3. Moskwa 1902 s. 640 (829); toż: Moskwa 1903; toż w: Połnoje sobranije soczinienij t. 3. Moskwa 1915 s. 640 (842). – Ogniem i mieczom. Istoriceszkij roman. Tłum. F. Dombrowskij. T. 1-2. Petersb. 1887; toż: Petersb.-[Kijów?] 1888 s. 529+492; toż: Petersb. 1894; toż: Ogniem i mieczom. Istoriceszkij roman w 4 czastjach, w: Sobranije soczinienij t. 4-5. Kijów 1894 s. 356+350 (814); toż w: Soczinienija t. 1. Petersb. 1897 s. 164+175+192+132 (817); toż: Petersb. 1897 s. 663; toż w: Połnoje sobranije soczinienij t. 2. Kijów-Charków 1898 s. 1-311 (818); toż wyd. 5: Peterb. 1900 s. 688; toż: Petersb.-Kijów 1907 s. 311. – Ogniem i mieczom. Trilogija cz. 1. Tłum. M.L. de Walden, w: Połnoje illustrirowannoje sobranije soczinienij t. 19-20. Petersb. 1902 s. 560 (829). – Ogniem i mieczom. Tłum. Je. i J. Leontiewy, w: Trilogija. Petersb. 1909 s. VIII, 579 (840). – Ogniem i mieczom, w: Połnoje sobranije soczinienij t. 9-15. Petersb. 1912 (844). – Ogniem i mieczom. Istoriceszkij roman w 2 t. Tłum. W.A. Wysockij, w: Sobranije soczinienij t. 2-3. Moskwa 1914 s. 298 (848). – Ogniem i mieczom. Roman. Tłum. A. Eppel, K. Starosielska, w: Sobranije soczinienij t. 2. Moskwa 1983 (860); toż: Moskwa 1990 s. 684; toż: Z posłowiem B. Stachiejewa. Il. B. Paszkow. Moskwa 1991 s. 730; toż: Il. B. Ławrow. Moskwa-Charków 1997 s. 701. – Ogniem i mieczom. Roman. Il. P. Anidalow, w: Sobranije soczinienij t. 3. Tuła 1993 s. 638 (865). – Ogniem i mieczom. [Tłum. W.M.L., Ławrow?]. Jarosław 1993 s. 605. – Ogniem i mieczom. Roman. Moskwa 1993 s. 652, *Ser. Istoriceskich Romanow*. – Ogniem i mieczom. Roman. Tłum. A.I. Eppel. T. 1-2. Petersb. 1995 s. 424+384, il. – Ogniem i mieczom. Roman, w: Sobranije soczinienij t. 2. Moskwa 1997 (866). – Ogniem i mieczom. [Tłum. A. Eppel, K. Starosielskaja, il. J. Kossak]. Moskwa 2002 s. 733, *Zarubieźnaja Klassika*.

P r z e r ó b k i: Ogniem i mieczom. Drama w 5 dziejstwijach i 10 kartinach. Oprac. Je. Ilczenko-Gorskaja. Moskwa 1902 s. 99. – Ogniem i mieczom. Istoriceszkaja piesa w 7 dziejstwijach i 10 kartinach. Iz romana znamenitago polskago pisatiela G. Sienkiewicza. Oprac. S. Trofimow i N.P. Trefilow. SPetersb. 1910 s. 36. – Ogniem i mieczom. Otrywok [z t. 2]. Tłum. Je. Nieczuj, w: *Otieczestwo*. Pietrograd 1916 t. 1 r. II.

r u m.: Prin foc și sabie [fragm.]. *Epoca*. Bukareszt 1901, II-VII. – Prin foc și sabie. Roman. Tłum. S. Nădejde. [T. 1-3]. Bukareszt 1909-1910 s. 650; toż: Bukareszt 1925, *Biroului Universal*. – Prin foc și sabie. Tłum. Al. Iacobescu. Bukareszt 1940 s. 556; toż: Bukareszt 1942. – Prin foc și sabie. Roman. Tłum. i oprac. S. Velea. T. 1-2. Bukareszt 1975 s. XLIII, 458+448; toż: T. 1-4. Bukareszt 1982 s. LII, 275+336+300+293, *Bibl. Pentru Toți 1105-1108*; toż: Bukareszt 1988 s. 781; toż: T. 1-2. Bukareszt 1995 s. 420+376, *Bibl. Garamond 1-2*; toż: T. 1-2. Bukareszt 2003 s. 507+443, *Rao Clasic*; toż: Bukareszt 2008. s. 928.

s e r b.: Ognjem i maczem. Tłum. L. R. Knežević. T. 1-2. Belgrad 1910 s. 421+407; toż: T. 1-4. Belgrad 1923 s. 240+254+272+208; toż: Roman w 4 knjige [2 vol.]. Belgrad 1953 s. 454+442, *Zanimljiva Bibl.* 52-53; toż: Belgrad 1960 s. 381+374; toż w: Odabrana djela t. 1-2. Rijeka 1965 (663); toż: Oprac. D. Živanović. T. 1-2. Belgrad 1979 s. XIX, 436+ 415; toż: T. 1-2. Gornij Milanovac 1989 s. 395+376; toż: T. 1-2. Belgrad 2000 s. 464+427; toż: Podgorica 2004 s. 735. *Bibl. Vijesti Milenium*.

s ł o w a c.: Ohněm a mečem. Historický roman. Tłum. M. Stano, A. Germuška i J. Hollý. T. 1-2. Turčiansky Sv. Martin 1930-1931 s. 427+408. – Ohňom a mečom. Tłum. i oprac. M. Andráš. Posловіe H. Ivaníčková. T. 1-2. Bratisława 1967 s. 470+466, il.; toż wyd. 2: T. 1-2. Bratisława 1988 s. 457+436, *Edicia Meteor 124-125*.

s ł o w e ń.: Z ognjem in mečem. Historični roman. Tłum. Podravski [P. Miklavec]. Nove Mesto 1892 s. 302; toż: Ljubljana [1901]. – Z ognjem in mečem. Povest iz davnih let. Tłum. M.M. [M. Mračę]. Il. V. Oliva i E. Zillich. T. 1-2. Ljubljana 1892-1893 s. 233+213, *Zabavna knjižnica 7-8*. – Z ognjem in mečem. Povest iz davnih let. Tłum. dr R. Molé. T. 1-2. Ljubljana 1923. – Z ognjem in mečem. Zgodovinski roman. Tłum. R. Molé. Ljubljana 1953 s. 628. – Z ognjem in mečem. Tłum. J. Moder, w: Izbrana dela t. 1-2. Ljubljana 1970 s. 454+438 (890); toż: Ljubljana 1974 (891).

s z w e d z.: Med eld och svärd. Historisk roman. Tłum. M. H-n. Sztokholm 1887. – Med eld

och svärd. Historisk roman från kosackupproret i Polen 1648-51. Tłum. V. Hedberg. T. 1-2. Sztokholm 1900 s. 243+247; toż wyd. 2: Sztokholm 1906; toż wyd. 3: Sztokholm 1929 s. 403. – Med eld och svärd. Roman. Tłum. E. Anckarsvärd. Sztokholm 1945 s. 548, ilustr.; toż: Sztokholm 1948.

t u r e c.: Demir ve ateş. Tłum. A. Okay. Istambuł 1973 s. 451. – Ateş ve kiliçla. Tłum. Musa Şamgul. T. 1. Istambuł 1974 s. 338, t. 2. Ankara 1977 s. 214. *Polonya Klasikleri 3.* – Ateş ve kiliçla. Tłum. Okay Gönensin. Istambuł 1987 s. 331; toż: Istambuł 1991, *Nobel Dizisi*; toż: Istambuł 2007 s. 377, il.

u k r a i Ń.: Wogniem i mieczem. Roman. Tłum. Wiktor S. Bojko. Oprac. R.P. Radyszewskij. Charków 2006 s. 637, il. *Bibl. switowj literatury*; toż: 2007, 2008. *Istorija Ukrainy w romanach.*

w ę g.: Tüzzel-vassal. Regeny. Tłum. K. Bányai. *Budapesti Napló* 1901 nr 261-259 i n.; toż: T. 1-2. Budapeszt 1915 s. 349+320; toż wyd. 2: Budapeszt 1928 s. 418; toż [wyd. 3]: Budapeszt 1933. – Tüzzel-vassal. Regány. Tłum. I. Mézszáros. Wstęp E. Kovács. Budapeszt 1960 s. 657; toż: 1969; toż wyd. 3: Budapeszt 1974 s. 665; toż wyd. 4: T. 1-2. Budapeszt 1980 s. 346+339;

toż [wyd. 5]: Budapeszt 1992 s. 748; toż: T. 1-2. Budapeszt 2001 s. 375+350.

w ł o s.: Col ferro e col fuoco. Tłum. F. Verdinnois. Neapol 1899; toż: *Il Mattino* 1900; toż wyd. 2. Con prefazione storica del chiarissimo storico polacco A. Darowski. Mediolan 1900 s. XII, 692, z portr. autora; toż: wyd. 5 il.: Mediolan 1905; toż: wyd. 6: Mediolan 1925 s. 572. – Col ferro e col fuoco. Romanzo storico [tłum. nie podany] Florencia 1901, *Bibl. Salani illustr. 178-179*; toż: Florencia 1906. – Col ferro e col fuoco. Piacenza 1909 s. 575, 42 il. – Col ferro e col fuoco. Tłum. M. Racowska (!) i E. Fabietti. T. 1-2. Sesto S. Giovanni 1933 s. 431+414. – Col ferro e col fuoco. Tłum. A.-K. Catania 1929; toż: [Nowe tłum. i wstęp] A.-K. T. 1-4. Catania 1962-1963 s. 215+219-426+429-649+653-804; toż wyd. 2: Catania 1965 s. 804, il. – Col ferro e col fuoco [fragm. pt. Śmierć Podbiępięty]. Tłum. A.K., w: *Antologia della letteratura Polacca*. Oprac. A. Zieliński. Mediolan 1970 s. 67-68.

A d a p t. scen.: Col ferro e col fuoco. Oprac. i reż. Renzi. Wyst. Turyn 1901.

A d a p t. film.: Col ferro e col fuoco. Scenariusz U. Liberatore i in. Reż. F. Cerchio. Mediolan 1962.

1884

122. Legenda żeglarska. Powst.: czerwiec 1884.

A u t o g r.: fragm. Muz. Nar. w Warsz., syg. 1056, Sztambuch Kostrowickich.

P i e r w o d r. Legenda żeglarska w: Na pomoc! Wydawnictwo zbiorowe na korzyść powodźian. Warsz. 1884, s. 25 [Cenz. 2 VII 1884].

P r z e d r.: *Czas* 1884 nr 178. – *Gaz. Toruń.* 1884 nr 180. – *Dz. Pol.*, Lw. 1884 nr 181. – *Gaz. Krak.* 1884 nr 179. – Legenda żeglarska. Krak. 1890. *Bibl. Rodzinna.* – *Nowa Bibl. Rodzinna* t. II. Krak. 1890 s. 1-7. – Pisma t. 13. Warsz. 1900 (476). – *Dz. Berliń.* 1901 nr 120. – *Dz. Kuj.*, Inowrocław. 1901 nr 218. – *Gwiaz. Ciesz.* 1901 nr 24. – Sielanka. Warsz. 1907, 1916, 1924; toż wyd. 4. Warsz. 1931. *BULiMS* 55 (482). – *Gaz. Pol.*, Chicago 1908 nr 40. – *Praca*, Pozn. 1908 nr 40. – *Przodownica*, Krak. 1908 nr 6/7. – *Zgoda*, Chicago 1908 nr 33, 1910 nr 19. – *Gość Świąt.*, Grudź. 1917 nr 9. – *Prz. Ośw.*, Pozn. 1928 nr 11. – *Nasz Świat*, Warsz.-Działdowo 1930 nr 27-28. – Warsz. 1933 s. 10. – Pisma t. 38. Lw. 1933 (494). – *Gaz. Olszt.* 1937 nr 298. – *Wieści Pol.*, Budapeszt 1940 nr 131. – *Wiarus Pol.*, Francja 1941 nr 1. – *Wiad. ze Świata*, Anglia 1941 nr 48. – *W Imię Boże*, Perth 1941 nr 16. – *Polska*, Kujbyszew 1942 nr 8. – *Wiad. Pol.*,

Londyn 1942 z 5 VII. – *Zwycięzimy*, ZSRR 1944 nr 177. – Janko Muzykant. [B.m. W. Brytania 1944] (506). – Janko Muzykant. [B.m.]. Szkocja [1945] (507). – *Dzieła* t. 5. Warsz. 1949 (527). – Wybór pism t. 2. Warsz. 1954, 1955 (547). – *Katolik* 1957 nr 10. – *Nowele* t. 2. Warsz. 1964 (555). – *Baśnie i legendy*. Warsz. 1967, toż: 1970, 1973, 1975, 1978, 1986 (557). – *Pisma wybrane* t. 3. Warsz. 1976, 1987 (562). – *Nowele* t. 3. Warsz. 1978 (563). – Wybór nowel i opowiadań. Wroc. 1979, 1986, 1988, 1992 (564). – *Dzieła wybrane* t. 9. Warsz. 1991 (578). – *Ta trzecia i inne opowiadania*. Warsz. 1991. (580). – *Baśnie i legendy*. Warsz. 1996 (587).

Dokument dźwięk.: *Opowiadania*. Warsz. 2008 (616).

P r z e k ł a d y:

a ł b a Ń.: Legiendia marinare. *Gëzimi*, Skopje 1964 nr 28-29.

a n g.: A Legend of the Sea. Tłum. J. Curtin, w: *Life and Death...* Boston 1904 (631). – *Sailor's Legend*. Tłum. Ehrbar-Kelly. *Ogniwo Przyj.*, (wyd. dwujęz.) 1940 nr 23.

a z e r b.: Tłum. A. Abdulla. *Adalbijjat va In-džasant* z 26 IX 1970.

b u ł g.: Morjaszka legenda. Tłum. Dora Gabe-Peneva. *Polsko-Błgarski Pregled*, Sofia 1924 nr 12.

c h o r w.: Mornarska legenda. *Obzor*, Zagrzeb 1900 nr 113. – Plowidbena legenda. Tłum. Zdenka Marković. *Pobratim*, Zagrzeb 1905 nr 18 s. 393-394.

c z e s.: Lodnická legenda. Povidka. Tłum. A.S. *Plzeňské Listy* 1886 nr 10; toż: *Pozor* 1886 nr 21; toż: *Vesna Kutnohorská* 1886 nr 10; toż: *Otavan* 1900 nr 4. – Plavecká legenda. Tłum. B. Prusik. *Rudé Květy* 1901 nr 1; toż w: *Drobné povídky*. Praha 1901 (667); toż w: *Drobné spisy* t. 5. Praha 1901 (668). – Legenda plavecká. Tłum. J.J. Langner. *Besedy Lidu*, Praha 1901, IX s. 438; toż: *Illustrovaný Svět*, Praha 1901, I. – Námořnická legenda. Tłum. V. Kredba, w: *Sebráné spisy* t. 13. Praha 1929 (679).

e s p e r a n t o: Marista legendo. Tłum. S. Krukowski. *Pola Esperantisto*, Warsz. 1908 nr 1.

f r a n c.: Légende maritime. Tłum. C.G. [Ciuntini-Grzymalanka?]. *Bulletin Polonais*, Paryż 1891 nr 52 s. 155-157. – La pourpre. Tłum. M-me Joseph Kallenbach [Françoise Pitet Kallenbach?]. *Revue de Fribourg* 1904, VII i odb. – La pourpre. Tłum. N. Ordéga, w: *Sous le joug...* Abbeville 1906 (710).

n i e m.: Seemanns-Legende. Tłum. B. Rogatyn, w: *Polnische Erzähler*. Praha 1904 s. 315-319. – Die Seemannslegende. Tłum. L. Bartonek. *Deutsch-polnische Heft*e. Düsseldorf 1964 nr 1. – Seefahrerlegende. Tłum. V. Körner, w: *Meistererzählungen*. Zurich 1986 (797).

r o s.: Morskaja legiend. *Zarja* 1884 z 13 VII. – Legiend. morjakow. Tłum. Ł. Bujko.

Astrachanskij Listok 1900 z 16 XII. – Morskaja legiend. Tłum. A. Czerkasowa. *Rossija* 1901 z 23 II. – Morskaja legiend. Tłum. M.P. *Kaspj* 1903 z 11 III; toż: *Astrachanskij Wiestnik* 1903 z 20 III; *Krimskij Kurier* 1903 z 3 IV. – Legiend. *Donskaja Riecz'* 1904 z 3 X. – Korabielszcziki. Legiend. Tłum. W.A. *Siewiero-Zapadnyj Golo*s 1908 z 20 I.

s e r b.: Mornarska legenda. Tłum. M. Sakač. *Ustavnost* 1909 nr 82. – Mornarska legenda. *Pionir-Kekec* 1964 nr 2.

s ł o w a c.: Rihoda o plavcoch. Tłum. N.D. *Lud*, Bratislava 1980 nr 74.

w ę g.: A hajó. Legenda. Tłum. K. Bányai. *Alkotmány* 1910 nr 144. – A hajó. Alegoria. *Magyarország* 1919 nr 121.

w ł o s.: Leggenda marinara. Tłum. C. Agosti Garosci, w: *Bartek il vincitore*. Mediolan 1955 (945).

122a. J.I. Kraszewski – le prisonnier de Magdebourg [autorstwo prawdopodobne, podp. A. Holyński].

P i e r w o d r.: *Nouvelle Revue* 1884 (R. 6 t. 30) s. 744-766.

Przedr. pt.: Józef Ignacy Kraszewski – więzień Magdeburga, w zb.: *Sienkiewicz w lustrze biografii*. *Studia Sienkiewiczowskie* t. 9. Lub. 2009 (102).

122b. List do J. Miena z 1 X 1884.

P i e r w o d r.: Prospekt „La Vistule” [Wisła. Ofiarom powodzi]. Krak. 1885.

Przedr.: *Dziela* t. 55. Warsz. 1951 s. 481 (527); *Listy* t. III cz. 2. Warsz. 2007 s. 73-74 (593a).

1885

123. Urywek z listu do St. Smolki z 18 II 1885.

P i e r w o d r.: *Czas* 1885 nr 44 z 24 II.

Przedr.: *Listy* t. V cz. 1. Warsz. 2009 s. 58 (615a).

124. W albumie pani Zofii z Kossaków Romańskiej [inc.: „Pierwszy to obowiązek...”]. Powst. 12 V 1885, Krak.

Autogr. był w Bibl. Pawlikowskich, odpisy w tzw. Tece Bernackiego; obecnie Ossol. 13568.

P i e r w o d r.: *Dziela* t. 40. Warsz. 1951 s. 39 (527).

Przedr. w: J. Litwinek: *Sztambuchy literackie*

w. XIX w zbiorach rękopiśmiennych Biblioteki Ossolineum. *Ze Skarbcza Kult.* [1979] z. 32 s. 65.

125. [Podziękowanie H. Sienkiewicza dla uczestniczących w pogrzebie Marii z Szetkiewiczów Sienkiewiczowej. Inc.: „Wszystkim, którzy w d. 25 b.m. (X 1885) raczyli zebrać się...”]

P i e r w o d r.: *Kur. Por.*, Warsz. 1885 nr 302 s. 4.

126. Potop. Powst. od 1 X 1884 – do 21 VIII 1886 Warszawa – Meran – Mentona – San Remo – Reichenhall – Zakopane – Warszawa – Falkenstein – Kaltenleutgeben.

Autogr. fragm. Ossol. syg. 5152/II, 102 k. z t. 1-2; 12170/III, 2 k. z t. 5; 12 441/II 2 k. z t. 1; 12.582/II; zbiory J. Krzyżanowskiego 49 k. z t. 1, 3 i 5; BN 8497/IV k. 33-40; Muz. Nar. w Warsz., Teka M. Szembekowej, k.1 z t.1; Bibl. Śląska w Katow. 1520/III (fragm.). Podobizny autografów: Wstęp do „Potopu”. Lw. 1924 s. 1, tabl. 5; *Fragm. z rozdz. XVII* t. 3 w *ABC Lit. Artyst.* 1933 nr 46.

P i e r w o d r.: *Potop. Słowo*, Warsz. 1884 nr 292 z 23 XII – 1886 nr 201 z 10 IX z przerwami.

Przedr. na prawach pierwodr.: *Czas*, Krak. 1884 nr 296 z 24 XII. – 1886 nr 200 z 2 IX. – *Kur. Pozn.* 1884 nr 297 z 25 XII. – 1886 nr 204 z 7 IX. W y d. o s o b n e pt.: *Potop. Powieść historyczna*. T. 1-6. Warsz., GiW, Druk. Noskowskie-

- go 1885-1886, t. 1 s. 343 (cenz. 17 IX 1885); t. 2 s. 234 (cenz. 22 X 1885); t. 3 s. 416 (cenz. 16 I 1886); t. 4 s. 308 (cenz. 2 IV 1886); t. 5 s. 250 (cenz. 27 V 1886); t. 6 s. 268 (cenz. 4 IX 1886). – Potop. Powieść historyczna, t. 1-6, s. 343+234+416+308+250+268, w: Pisma t. 10-15. Warsz., GiW 1889; toż: Warsz. 1901, 1910, 1912, 1917 (471). – Potop. *Ameryka*, Toledo 1895 nr 29 – 1897 nr 1 i nast. – Potop t. 1-3, w: Pisma [wyd. jubileuszowe H. Wawelberga] t. 3-5. Warsz. 1896, 1897, 1901, 1903, 1908, 1917 (473). – Potop. *Dz. Śląski*, Bytom 1901 nr 14-300, 1902 nr 1-121. – Pisma t. 3-5 (wg edycji Wawelberga). Warsz. 1901, 1903, 1908 i n. (473). – Pisma t. 61-69. Warsz. 1904 s. 157+166+166+163+166+159+159+163+171 (476). – Potop. Powieść historyczna. *Gaz. Chic.* dod., Chicago 1912 nr 1-52. – Potop. Powieść historyczna, wyd. 7. Warsz.-Krak. 1917 s. 234+416+308+250+268. – Potop t. 1-3 [wg edycji Wawelberga]. Warsz. 1917 (cenz. niem. 29 XII 1916) s. 312+391+278. – Pisma [t. 2]. Wyd. A.A. Paryski. [z dod.: W. Gąsiorowski, Jaki powinien być sztandar wojska polskiego]. Toledo [ok. 1917] s. 1228 (488). – Potop. Powieść historyczna. Wyd. nowe. T. 1-3. Lw. 1925 s. 410+513+365. – Potop. T. 1-3. Lw. 1926 s. 312+391+278. – Pisma t. 5-10. Lw. 1929 s. 357+241+430+315+259+274 (494). – Potop. Tanie wyd. T. 1-6. Lw. 1935; toż: Lw. 1938, 1939. – Potop. Powieść. Wyd. z objaśnieniami i mapami. T. 1-13. Lw. 1936, Ossol., s. 177+182+163+163+173+172+183+154+166+170+176+170+147 oraz dod.: T. Prauss: Skorowidz do mapy III obejmującej miejscowości i ważniejsze szlaki w „Potopie”, s. 13. – Potop [wg wyd. Ossol. 1929] oprac. M.I. Kolin. T. 1-6. Londyn 1941-1943; toż: Londyn 1945. – Potop. T. 1-6. Jerozolima 1943, wyd. *W Drodze*; toż wyd. 2 [ok. 1946]. – Potop. Powieść. Wyd. nowe [oparte na rkps]. Il. A. Uniechowski. T. 1-6. Warsz. PIW 1949 s. 310+213+356+266+217+232. – Dzieła t. 11-16. Warsz. 1949 (527). – Potop. T. 1-6 [w 2 vol.] Chicago. 1948. Wyd. *Dz. Związk.* – Potop. T. 1-3. Oprac. S. Sandler. Warsz. 1953 PIW; toż wyd. 2, 3. Warsz. 1953, 1954. – T. 1-3. Il. J.M. Szancer. Warsz. 1954 PIW; toż wyd. nast. do 1960. – Wybór pism. T. 7-9. Warsz. 1955 (547). – Potop. T. 1-3. Wyd. poprawione. Pod red. J. Krzyżanowskiego, oprac. L. Michalska i M. Skalska. Warsz. PIW 1961; toż: il. J.M. Szancer. Warsz. PIW 1962, 1963, 1964, 1965, 1966; toż: oprac. graf. J. Jaworowski, 1967, 1968, 1969. – Potop. T. 1/2, 3/4. Warsz. 1969. *Ser. Ks. Kiesz. PIW-u.* – T. 1-4. Warsz. 1970. – T. 1-3. Red. J. Krzyżanowski. Oprac. L. Michalska i M. Skalska na podst. rękopisu, pierwodr. i wyd. 1. Oprac. graf. J. Jaworowski. Warsz. PIW, 1966, 1967, 1970, 1971, 1972. – T. 1-3. Red. J. Krzyżanowski. Oprac. L. Michalska i M. Skalska. Warsz. 1974. *Bibl. Klasyki Pol. i Obcej*; toż 1977. – T. 1-3. Warsz. 1974-1975. – T. 1-3. Warsz. 1977. *Bibl. Lektur Szk.* – Pisma wybrane t. 7-9. Warsz. 1976, 1987 i wyd. nast. do 1991 (562). – T. 1-3. Pod red. J. Krzyżanowskiego. Oprac. L. Michalska i M. Skalska. Warsz. PIW 1978; toż Warsz. 1980. – T. 1-3. Warsz. MON (Bellona) 1982. – T. 1-3. Pod red. J. Krzyżanowskiego. Oprac. L. Michalska, M. Skalska [w t. 1 rec. P. Chmielowski i S. Tarnowski]. Warsz. 1982 PIW *Książka dla Każdego*; toż: Warsz. 1984. – T. 1-3. Oprac. A. Nofer-Ładyka. Warsz. 1983. *Ser. Kiesz. PIW.* – T. 1-3. Oprac. T. Jodelka-Burzecki. Warsz. PIW 1986. – T. 1-3. Red. J. Krzyżanowski, oprac. L. Michalska i M. Skalska. Oprac. graf. J. Jaworowski. Warsz. PIW 1986, 1988, 1989. – T. 1-3. Katow. 1988. – Potop. T. 1-3. Warsz. MON 1988, 1989. – T. 1-3. Krak. 1989. – T. 1-3. Wstęp B. Mazan, oprac. D. Mazanowa. Wroc. Ossol. 1991. – Potop. Powieść historyczna. T. 1-6. [Edycja wg wyd. 1 z 1886. W 75 rocznicę śmierci Pisarza]. Warsz. 1991. *Wiedza Powsz.* – Potop. T. 1-3. Tekst na podst. wyd. z 1936 r., il. K. Motyka. Rzesz. 1991. – T. 1-6. Kielce 1991. *W 75 rocznicę śmierci Pisarza.* – T. 1-3. Oprac. na podst. rękopisu, pierwodruku i wyd. 2, L. Michalska i M. Skalska. Warsz. PIW 1991 i wyd. nast. do 1997 r. – Dzieła wybrane t. 4, il. A. Gołębiowski. Warsz., LSW 1991 (578). – Potop. T. 1-3 w 1 vol.. Warsz., Arkadia 1992 s. 775, il. kolor. *Literatura i Ekran.* – Potop. T. 1-3. Olsztyn 1992. – Potop. T. 1-3. Oprac. J. Łukasiewicz. Wroc. 1994. *Bibl. klasyki.* – Potop. Oprac. graf. M. Szyszko. Warsz. 1994 s. 748, il. – T. 1-3. Wroc. 1996. *Narod. bibl. lektur szkolnych.* – Potop [cz. 1-6 w 1 vol]. Il. S. Rozwadowski. Warsz., Świat Książki 1996; toż: T. 1-3. Warsz. 2003. – T. 1-3 w 1 vol. Bielsko-Biała 1997, il., mapy, aneks. – Potop. Il. W. Piszczek. [Pod red. L. Ludorowskiego]. Krak. 1997. *Edycja bibliofilska* (593). – Potop. T. 1-3. Rzeszów 1998. *Kolorowy świat lektur.* – T. 1-3. Warsz., Prószyński i Ska 1997, 1998. *Klasyka Polska.* – Krak., Zielona Sowa 1998. – Potop. Il. M. Sołtysik. T. 1-3. Chicago – Warsz. 1999. – Trylogia. Koszalin 1999 (599b). – Potop. T. 1-2. Warsz., Vocatio 2000. – T. 1-2. Warsz., Amercom 2000. – T. 1-3. Kiel. 2003-2004. *Bibl. Gazety „Echo Dnia”.* – T. 1-3. Warsz., Świat Książki 2003. – T. 1-3. Rzesz. 2004. *Bibl. „Nowin”.* – Potop. Oprac. T.K. Macios. Krak., Zielona Sowa 2004 s. 854. *Lektura z oprac.*; toż: 2005 s. 783. *Arcydziela Lit. Pol.* – Potop. T. 1-3. Warsz. 2004. *Złoty exLibris.* – Potop. Cz. 1-2. Krak., Zielona

Sowa 2011. – T. 1-2. Ożarów Maz. 2011. *Złota seria*. – Potop. Il. W. Piszczek. [Pod red. L. Ludorowskiego]. Krak.-Lub. 2011 s. 956. *Edycja bibliofilska* (593).

Dokumenty dźwięk.: Potop. 2 płyty CD. *Lektury szkolne* 2000. – Potop. Czyta M. Białecki. 2 płyty CD. Warsz., Agora-Bellona 2007. *Lektury obowiązkowe „Gazety Wyborczej”*; toż: Warsz. MTJ 2008. *Klub czytanej książki*. – Potop. Czyta M. Walczak. Oprac. M. Fox. Katow. 2007. *Książki mówione*. – Potop. Czyta M. Voit. 3 płyty CD. Piaseczno, Heraclon International, 2008. – Potop. Czyta L. Filipowicz. Warsz. Fundacja Klucz 2011.

Przedr. prasowe wybranych fragm. do roku 1945: Potop, fragment dla nauki dzisiejszego pokolenia. *Oreodownik*, Pozn. 1885 nr 293 s. 2-3. – Jak pan Jędrzej Kmicic na czele tatarskiego czambułu wojsował w Prusach; Jak król Jegomość nagroził Kmicica; Jak to wyglądało w Warszawie po wzięciu jej przez Szwedów. *Przyj. Ludu*, Pozn 1886, *Dod. mies.* nr 43, 48, 51. – Obrona Częstochowy. Pan Kmicic. *Przyjaciel*, Tor. 1886 nr 11-103. – Michałko. Ustęp z Potopu. *Nowiny*, Lw. 1886 nr 21-22. – Dzień 7 kwietnia rocznicą narodową [fragm. t. 6, rozdz. XI]. *Gaz Nar.*, Lw. 1886 nr 65-66. – Przed 230-tu laty. *Niedziela*, Lw. 1886 nr 3. – [Fragm.] Andrzej Kmicic. *Gaz. Opol.* 1892 nr 76-102, 1893 nr 1-25. – Obrona Częstochowy. *Katolik*, Bytom 1895 nr 27. – Obrona Częstochowy. *Przew. Katol.*, Pozn. 1897 nr 51-52; toż: *Posłaniec Katol.*, Bochum 1898 nr 47-50. – [Fragm., rozdz. 25] w: Proza i poezja w przykładach. Warsz. 1899 s. 289-295 (475). – Obrona Częstochowy. Ustęp z powieści. *Obrona Ludu*, Krak. 1900 nr 34-63. – Obrona Częstochowy. *Przodownica*, Krak. 1903, nr 12 dod. – Oblężenie przez Szwedów klasztoru Jasnogórskiego. *Przyj. Dzieci* 1903 nr 5-7. – Noc wigilijna w klasztorze Jasnogórskim w czasie oblężenia przez Szwedów. *Zorza* 1904 nr 52. – Szwedzi pod Częstochową. *Naród* 1906 nr 22. – Z „Potopu”. *Naprzód*, Krak. 1906 nr 328. – Skończona pokuta. *Gaz. Opol.* 1906 nr 1. – Przed szturmem. *Szkola Pol.*, dod. *Gaz. Tor.* 1908 nr 4. – Boże Narodzenie w Częstochowie w r. 1655 (Fragm. wg powieści... „Potop”). *Kal. Dziedzictwa*. Cieszyn 1911 s. 84-90. – Wigilia na Jasnej Górze. *Dz. Kuj.*, Inowrocław. 1916 nr 296. – Jak Zagłoba zdobył sztandar. *Piast*, Krak. 1916 nr 24. – Wycieczka z Jasnej Góry. *Piast*, Krak. 1916 nr 48. – Bitwa pod Klewanami. *Praca*, Pozn. 1916 nr 19. – Dzielnny Michałko. *Młodz. Pol.*, Krak. 1919 nr 2-3. – Oblężenie Zamościa. *Ziemia Zamoj.* 1924 nr 30-37. – Pan Kmicic na Jasnej Górze. *Przyj. Młodz.* 1925 nr 3, 4. – Obro-

na Jasnej Góry. *Wieniec-Pszczółka*, Krak. 1925 47-49. – Oblężenie Zamościa przez Szwedów w roku 1656. Z przedm. M. Pieszki. Zamość 1925 s. 46. *Bibl. Oświat. Sejmiku Zamojskiego nr 1*. – Bitwa pod Klewanami. *Żoł. Pol.*, Warsz. 1926 nr 21-22. – W obronie prawa i władzy jeden przeciw tysiącom zwyciężyć może. *Drużyna* 1926 nr 25. – [Fragm. rozdz. XIV]. *Wola Ludu* 1926 nr 48-60. – Potop. [Fragm. Rozdz. XIV i XXIX]. *Rzeczpospolita*, Warsz. 1926 nr 136. – Z „Potopu”. *Płomyk* 1934/1935 nr 36. – *Podbipięta* 1936 nr 6. – Śluby Jana Kazimierza. *Dzwon Niedz.*, Krak. 1930 nr 18. – Oblężenie Częstochowy w r. 1655. *Polonia*, Katow. 1932 nr 2820. – Kościół Jasnogórski. *Gazetka dla Kobiet*, Pozn. 1936 nr 9. – Śluby Jana Kazimierza we Lwowie. *Czyn Młodz. PCK.*, Warsz. 1935/1936 nr 3. – Wieczór wigilijny w oblężonym klasztorze. *Wiad. Pol.*, Glasgow 1940 nr 161; toż: *Oboz. Mater. Świetl.*, Węgry? 1940 z. 24. – Zwycięstwo Czarnieckiego pod Warką. *Biul. Tyg. Wychodź. Pol.*, Rumunia 1940 nr 100. – Obrona Częstochowy. Wigilia na Jasnej Górze. *Więści Pol.*, Budapeszt 1941 nr 142-147; *Gaz. Pol.*, Jerozolima 1941 nr 128; *Ku Wolnej Pol.*, 1941 nr 9; *Ogniwo Przyj.* 1941 nr 50. – Kordecki. *Dz. Żoł.*, Szkocja 1942 nr 496. – Obrona Częstochowy. *Więści Pol.*, Budapeszt 1942 nr 1-39. – Król i pan Wasz. *Polska*, Kujbyszew 1942 nr 9. – Śluby Jana Kazimierza. *Biul. dla Ofic. Oświat.*, Palestyna 1943. – Wigilia w klasztorze. *Na Żoł. Szlaku*, Szwajcaria 1943 t. 3. – Pułkownik Kmicic i wachmistrz Soroka. *Sztandar*, Lens 1944 nr 2-6. – Wigilia na szczytach Częstochowy. *Razem Młodzi Przyj.*, Francja 1944 nr 7-8; *W Imię Boże*, Rzym 1944 nr 24. – Przez rzekę. *Zwyciężymy*, ZSRR 1944 nr 156. – Szturm Warszawy w roku 1656, w: *Kalejdoskop warszawski*. Londyn 1945 s. 18-19.

Przeróbki i skróty:

Sz. Parasiewicz: Obrazki historyczne z „Potopu”. Wyd. Ludowe, s. VII, 41. Lw. 1888; toż wyd. 2. Lw. 1891 s. 48. – Andrzej Kmicic. Z powieści H. Sienkiewicza „Potop” [skróty]. *Gaz. Opol.* 1892 nr 82-1893 nr 15. – Potop. Streściła i przerobiła Janina S. [J. Sedlaczkówna]. *Gaz. Gdań.* 1893 nr 50-70. – Potop. Powieść dla ludu i młodzieży przerobiła Janina S. [J. Sedlaczkówna]. Gdań. 1893 s. 146. – Potop. Powieść z lat dawnych H. Sienkiewicza dla dorastającej młodzieży opracowała Janina S. [J. Sedlaczkówna]. Wyd. 2 Złoczów 1896 s. 176. – Potop. Powieść z dawnych lat. Dla młodzieży [przerobiła Janina S. Aleksota [J. Sedlaczkówna]. Pozn. 1897 s. 124. – Obrona Częstochowy, opowiadanie z czasów wojny szwedzkiej, przerobione przez S.J. [Jadwigę z Szetkiewiczów Janczewską] z powieści „Potop”

H. Sienkiewicza. Warsz. [1897], GiW, s. 178. [Cenz. 10. VII 1897]. – Obrona Częstochowy. Powrót króla Jana Kazimierza do kraju. *Gaz. Grudziądz.* 1898 nr 27-150. – Potop w ilustracjach. Album. Rys. S. Batowski, Cz. Jankowski, P. Stachiewicz. Warsz. 1899. Nakł. Wyd. *Kraj w obrazach*. – Potop. Powieść historyczna dla dojrzałszej młodzieży. Ułożył W. Grzymałowski. Z 8 rys. A. Piotrowskiego. Warsz. 1901; toż: 1906; toż: Wyd. nowe. Krak. 1913, [1917]. – Obrona Częstochowy. Opowiadanie z czasów wojny szwedzkiej zaczerpnięte z „Potopu”... przez J. S. [Jadwigę z Szetkiewiczów Janczewską]. Wydanie nowe. Warsz. 1902, GiW s. 178. [Cenz. 21 V 1902]. – Wygnanie Szwedów z Polski. *Gaz. Grudziądz.* 1902 nr 137 – 1904 nr 95. – Obrona Częstochowy. *Gaz. Opol.* 1904 nr 10-64. – Przygody pana Andrzeja. *Gaz. Opol.* 1904 nr 93-106, 1905 nr 1 i nast. – Skończona pokuta. *Gaz. Opol.* 1906 nr 1 i nast. – Jasna Góra. *Nowiny Codz.*, Wil. 1916, dod. – Obrona Częstochowy. *Gaz. Opol.* 1921 nr 8-63. – Potop [fragm.]. *Nowiny Codz.* 1924 nr 61-167. – Sienkiewicz na weselo. Wesole wyjątki z Trylogii. Knechtsteden 1946. Wydawn. „*Jutra Pracy*” nr 5. – Rok 1656 [fragm. Potopu]. Il. K. Henisz. Warsz., MON 1951 s. 199. *Bibl. Żołnierza*; toż: 1953. – Potop w ilustracjach Wł. Vetesco. Wybór tekstów i il. K. Vetesco. Warsz. 1990. – Potop. Fragmenty. Wszystkie wątki. Wszystkie istotne postaci. Warsz. 2007 s. 286. *Lektury dla zapracowanych*.

A d a p t. s c e n.: J.N. Popławski: Potop. Obraz sceniczny w 5 a. Wyst. od 1886. – J.N. Popławski: Kmicic. 9 obrazów z powieści... Wyst. od 1908. – [P.I. Czardynin:] „Potop”. Epos uscenizowany. Moskwa 1914 s. nlb. 2, 17. Tow. Akc. A. Chanżonkow i Ska. (Druk. W. Rybicki); toż: Warsz. 1915 s. 17, z portretem autora. – Jasełka pana Zagłoby. Ok. 1914. – R. Targowska: Szwedzi w Rudniku, sztuka w 3 a. Dla teatrów włościańskich oprac... Sandomierz 1920 s. 62. – J. Nałęcz [J. Dylkiewicz]: Obrona Częstochowy. Sztuka w 8 obrazach, 10 odsłonach, na role męskie według „Potopu” H. Sienkiewicza i „Kordeckiego” J.I. Kraszewskiego. Katow. [1935] s. 72. *Bibl. sceniczna K.D.K.* 34. – Obrona Częstochowy. Dramat w 8 odsłonach, oprac. Mar. Godlewski. Wyst. 1938. – Potop. Oprac. scen. R. Karpiński. Wyst. Katow. 1957. – K. Barnaś: Potop. Widowisko w 20 obrazach. Adapt. i reż. ...Wyst. 1966. – Teatr Pana Sienkiewicza [fragm. Trylogii]. Teatr jednego aktora, wyst. 1966 i nast. – W. Maciejewska: Potop. Adapt. scen. w 23 obrazach. Wyst. Częst. 1968. – A. Bloch: Pan Zagłoba. Musical. Libretto W. Maciejewska. Gdynia 1972.

A d a p t. f i l m.: Obrona Częstochowy. Scen. i reż. E. Puchalski. Wytwórnia Sokół. Warsz. 1913/1914, film niedokończony. – Przeor Kordecki, obrońca Częstochowy [na motywach powieści Sienkiewicza]. Scen. i reż. E. Puchalski. Wytwórnia Rymofilm 1934. – Potop. Scenariusz: A. Kersten, J. Hoffman, W. Żukrowski. Scenopis: J. Hoffman, J. Wójcik, cz. 1 Oleńka, cz. 2 Zdrada, cz. 3 Przebudzenie, cz. 4 Zwycięstwo. [druk powiel. Warsz. 1971]. Reż. J. Hoffman 1974, muz. Kazimierz Serocki. Prod. PRF „Zespoły Filmowe”, Wytw. Film. Biełarusfilm (Mińsk), Wytw. Film. im. Dowżenki (Kijów); toż: DVD. Warsz. Telewizja Polska S.A 2000.

A d a p t. r a d i o w a: Panna z Wodoktów. Oprac. Z. Orszulska, reż. J. Warnecki. Teatr Polskiego Radia, emisje od 1966. – W Taugogach. Oprac. Z. Orszulska, reż. Z. Kopalko. Teatr Polskiego Radia, emisje od 1966. – Sztandar ze złotym lwem. Oprac. J. Chamiec. Słuchowisko dla szkół, emisja od 1967. – Zdrada. Oprac. Z. Zawadzka. Reż. W. Maciejewski. Teatr Polskiego Radia emisja od 1967. – Potop [odc. 1-24]. Adapt. R. Windyżanka. Reż. E. Płaczek. Teatr Polskiego Radia, emisje od 1968. – Fortel pana Zagłoby. Słuchowisko. Oprac. Z. Koczanowicz. Emisje od 1969. – Postaw sukna. Słuchowisko. Oprac. Z. Zawadzka. Emisje od 1970. – Imć pan Babinicz. Oprac. i reż. J. Warnecki. Teatr Polskiego Radia, emisje od 1970. – Prawdziwe dzieje imć pana Kmicica [o prototypach postaci]. Oprac. K. Wesołowski, T. Pikulski. Emisje od 1983. – Jan Kazimierz i „Potop”. Oprac. E. Bojarska. Emisja 1984. – Potop. Oprac. A. Mandalian, reż. J. Kukuła. Cz. 1-3. Emisje od 1987. – Potop. Polskie Radio Program III. Emisja od 27 III 1988. – Trzej rycerze pastisz na podst. Trylogii pomysłu A. Waligórskiego wykonywany przez wrocławski kabaret Elita. Polskie Radio Wroc. Emisje od lat siedemdziesiątych XX w.

P r z e k ł a d y:

a n g.: The Deluge. An historical Novel of Poland, Sweden and Russia. A Sequel to „With Fire and Sword”. Tłum. J. Curtin. T. 1-2. Boston 1891 s. XVIII, 585+673; toż: Londyn 1892; toż: Londyn-Boston 1895; toż: Boston 1898; toż: Boston-Londyn 1898; toż: Boston-Londyn 1899, s. XVIII, 589, mapa + 673; toż: Boston 1910, 1915, 1917, 1925, 1928; toż: Londyn 1966; toż: St Clair Shores 1970; toż: Nowy Jork 1971. – Fragm. pt. The Death of Radziwill, w: The Universal Anthology. XIV. Oprac. R. Garnett, L. Wallace, A. Brandl. Nowy Jork 1899 s. 263-274. – How the Mountaineers saved the King John Kasimir [fragm. Potopu]. *Voice of Poland* 1944 nr 1. – The deluge. Tłum. W.S. Kuniczak. Wstęp

T. Napierkowski. T. 1-2. Nowy Jork 1991 s. XXI, 842+919, mapa; toż: 1998, *Copernicus Society of America*.

b u l g.: Potop. *Macedonia*, Sofia 1930 nr 1054-1288. – Potop. Roman. Tłum. D. Ikonow. T. 1-2. Sofia 1967 s. 720+674; toż wyd. 2: Sofia 1993, *Istoriczeski romani*; toż: T. 1-2. Sofia 2001 s. 766+719. *Swetowna klasika*. – Potop. T. 1-3. Tłum. R. Mole. Sofia 1974.

c h i Ń.: Hong liu. Tłum. z ang. Mei Ru Ke. T. 1-3. Szanghaj 1982 s. 602+659+636; toż: Hong liu. Szanghaj 1998. – Hong liu. Tłum. Yi Lijun, Yuan Hanrong yi. T. 1-3. Shijiazhuang, Wydawnictwo Literary i Sztuki Hua Shan, 2001 s. 553+557-1267+1271-1795; toż: T. 1-2. Pekin 2011 s. 808+ 809-1593, il.

c h o r w.: Potop. Historički roman. Tłum. A. Harambašić. *Proswieta*, Zagrzeb 1902 nr 1-24, 1903 nr 1-24; toż w: *Sabrana djela t. 4/5*. Zagrzeb 1903 s. 727 (660). – Potop. Historijski roman. Tłum. M. Kralj. Zagrzeb 1941/1942, *Knjižnica dobrih romana t. 93-96*. – Potop. Historički roman. Tłum. A. Harambašić i in., w: *Odabrana djela t. 3-4*. Rijeka 1965 (663).

c z e s.: Potopa. Velký historický román. Tłum. J.J. Langner. Praha 1899 s. 1804, il., *Levná knihovna ilustrovana I, nr 1-54*; toż: Praha 1900, 1905, 1924. – Potopa. Tłum. V. Kredba. Il. V. Černý. Praha 1921; toż: Praha 1923, 1926; toż w: *Sebráné spisy t. 6-8*. Praha 1927 (679). – Potopa. Tłum. i oprac. V. Zapletalová. T. 1-2. Praha 1957 s. 755+623, *Klub čtenaru 73-75*; toż w: *Spisy t. 3-5*. Praha 1968 s. 677+573 (685); toż wyd. 5: Il. J. Béhounek i K. Havliček. T. 1-2. Praha 1977 s. 503+413, tabl.; toż: Il. J. Béhounek. Praha 1988 s. 909, *Dila klasiků*. – Potopa. [Tłum. V. Zapletalová], T. 1-2. Třebíč 2005 s. 633+526.

S k r ó t y: Potopa. Oprac. V. Grzymalowski, tłum. A. Spáčil. Praha 1906, *Knihovna mládeže 31*; toż wyd. 2: Il. V. Černý. Praha 1911 s. 217; toż wyd. 3: Praha 1926 s. 217. – Potopa. Tłum. i oprac. A.J. Zdeborský i R.H. Bobin, w: *Spisy pro mladež*. Praha 1926 (678).

đ u Ń.: Syndfloden. Historisk Roman. Tłum. F. Bekkevold. T. 1-3. Christiania 1903 s. 253+294+255.

e s p e r a n t o: La kavalira duelo. El Diluvio [fragm.]. Tłum. M. Chmieliński. *Pola Esperantisto* 1939 nr 4.

e s t o Ń.: Potop. Roman v 6 č. [tłum. brak]. Revel 1902 s. 1096. – Uputus. Tłum. R. Peterson. T. 1-2. Tartu-Tallin 1938 s. 413. *Nobeli Laureaadid*; toż: red. L.M. Anderson. T. 1-3. Tallin 1993 s. 251+301+188.

f i Ń.: Veden paisumus. Historiallinen Romaani. Ensimmäinen Osa. Helsingissä 1909 s. 326. – Ve-

denpaisumus. Historiallinen Romaani. Tłum. R. Silvanto [i V.K. Trast]. T. 1-3. Helsinki 1926 s. 460 + 453 + 404.

f r a n c.: Le Déluge. Chapitre premier. Un intérieur samogitien en 1655 [fragm.]. Tłum. V.G [W. Gasztowtt]. *Bulletin Pol.*, Paryż 1886 nr 30-31. – Le Déluge. Roman héroïque. Tłum. A. Wodziński i B. Kozakiewicz. Paryż [1901] 1902 s. 682, mapa; toż: 1905.

h e b r.: Ha-mabul. T. 1-2 tłum. A. Natan Frenk, t. 3-4 tłum. A. Lewinson. Tel-Aviv 1930-Berlin 1931, s. 919+646; toż: T. 1-5. Tel-Aviv 1955; toż: T. 1-3. Tel-Aviv 1966 s. 415+416-751+752-993.

h i s z p.: El diluvio. Tłum. I. Merleski. T. 1-2. Barcelona 1901 s. 384+460. – El diluvio. Novela heroica. Tłum. K. Petrovski i F. Verdejo. T. 1-2. Paryż 1902 s. 296+208. – El diluvio. Tłum. P. Pedraza y Páez. Buenos Aires 1917 s. 333. *Bibl. de la Nación 744*; toż: Barcelona 1922, 1935 s. 291. *Bibl. de Grandes Novelas*; toż: Barcelona 1941 s. 302; toż: Barcelona 1946, 1956. – El diluvio. Trilogia Polaca 2. Version española C. Láscaris Conmeno. Madryt-Buenos Aires-Meksyk 1946 s. 327; toż: Meksyk 1954. – El diluvio. Wg tłum. P. Pedraza y Páez, w: *Obras escogidas t. 1*. Madryt 1957, 1964, 1968 (736); toż: Hawana 1977 s. 355. *Arte y Literatura*. – El diluvio. Tłum. J. Sirvent. Barcelona 1955 s. 384. – El diluvio. [Wg tłum. P. Pedraza y Páez]. Madryt 2007 s. 483. *Cindadela Libros*.

j a p o Ń.: Dai kōzui. Tłum. Takamaru Sasaki. T. 1-2. Tokio 1920-1921; toż: Tokio 1969 s. 308.

j i d i s z: Der Mabul. Historischer Roman. Tłum. M. Blajsztift. T. 1-6. Warsz. 1926/1927 s. 401+275+486+350+288+308.

k o r e a Ń.: Kumichisu. Tłum. Kwi-hwa Kim. T. 1-3. Seul 1992.

l i t e w.: Tvanas. Istoriška apysaka. Atspauda iš „Dirvos”. [Tłum. A. Kaupo]. Oprac. A.M. Miluko i V.J. Stagara. T. 1-2. Shenandoah [USA] 1898; toż: 1900 s. 178+194. – [Fragm.] Censtachavos apginimas. Tłum. S.J. Wilno 1908 s. 139. – Tvanas. Senujų laikų apysaka. Tłum. J. Sužiedėlis. T. 1-3. Kowno 1936-1938; toż: Kowno 1966.

ł o t e w.: Plüdi. Tłum. V. Dzeltniš, w: *Kapoti raksti t. 7-11*. Ryga 1931 (752). – Plüdi. Vesturisks romans. Tłum. V. Dzeltniš, oprac. I. Lapinš. T. 1-2. Ryga 1992-1993 s. 576+543.

m a c e d o Ń.: Potop. Skopje 1955.

n i e m.: Sturmflut. [Tłum. R. Löwenfeld]. *Wiener Allgemeine Zeitung* 1887. – Sturmflut. Tłum. M. Rodakowski. Peszt 1887?. – Sturmflut. Historischer Roman. Tłum. C. Hillebrand. T. 1-2. Lipsk 1900 s. 691+670; toż wyd. 2: Lipsk 1900; toż wyd. 3: T. 1-3. Berlin [1911?] s. 436+459+396; toż w: *Gesammelte Romane t. 6-8*. Lipsk 1902

(765). – Sintflut. Historischer Roman. Tłum. S. Horowitz. Berlin 1903 s. 372; toż: 1904 s. 396, il.; toż: Berlin [ok. 1915], 1927. – Sturmflut. Historischer Roman. Tłum. E i R. Etlinger. Il. F. Schwormstädt i P. Stachiewicz. T. 1-3. Einsiedeln 1906 s. 522+621+459. – Die Sturmflut. Tłum. S. Placzek?, w: Werke t. 3. Regensburg 1906 (781). – Sturmflut, w: Gesammelte Werke t. 4-6. Graz 1908 (782). – Sintflut. Historischer Roman. Tłum. St. Bninski. Berlin [b.r.]; toż Berlin 1909 s. 395, il.; toż: Berlin 1925 s. 391. – Sintflut. Historischer Roman. Tłum. S. i E. Winikoff. Berlin 1922; toż: Berlin 1925, *Globus Bibliothek 41/42*. – Sturmflut [wg tłum. S. Placzek?]. Adamant Media Corporation [Lipsk?] 2000.

n o r w.: Synfloden. Tłum. Nic Henriksen. Oslo 1953 s. 331.

o r m i a ñ.: Dyrhechech. Tłum. A. Guntakczjan. T. 1-2. Wenecja 1913 s. 696+559.

p o r t u g.: O Dilúvio. Tłum. S. Potocka i E. de Noronha. T. 1-4. Lizbona 1901 s. 228 + 232 + 228 + 230. – O dilúvio. Tłum. z ang. A. Veiga, J.A. Bentes. Lizbona 1901 [3 vol.] s. 952. – O Dilúvio. Tłum. S. Cabral. Rio de Janeiro 1931 s. 444. – O dilúvio. Tłum. R. Furguim. Lizbona-Rio de Janeiro [przed 1939] s. 444. – Dilúvio. Tłum. R. Werneck de Aguiar. Rio de Janeiro 1944. – O Dilúvio. Tłum. J. Ferreira Horta Fernandes. Rio de Janeiro [ok. 1950] s. 334; toż: 1968. – O dilúvio. Tłum. L. Pinto Ferreira. T. 1-4. Lizbona [ok. 1965]. – O dilúvio. Tłum. [skrót?] L. Costa. Lizbona 1977 s. 274. – O dilúvio. [Tłum. T. Barciński]. Rio de Janeiro 2005 s. 515.

r o s.: Potop [tłum. Je.W. Czeszychin?]. *Riżskij Wiestnik* 1884 nry z XII, 1885 nry ze I-XII, 1886 nry z I-IX. – Potop. Istoriceskij roman w 6-ti cz. *Žiwopisnoje obozrenije* 1885 nr 1-12. – Potop. *Warszawskij Dniwnik* 1885 nr 7-275, 1886 9-275 [z przerwami]. – Potop. Istoriceskij roman w 6-ti cz. Tłum. W.M.L. [Ławrow]. *Russkaja Mysl*, Moskwa 1887 nr 1-12; toż: Tłum. W.M. Ławrow. T. 1-2. Moskwa 1887-1888 s. 521+310; toż w: Połnoje sobranije soczinienij t. 4-5. Moskwa 1903 s. 492+294 (830); toż w: Połnoje sobranije soczinienij t. 4-5. Moskwa [1917] (842). – Potop. Istoriceskij roman w 6-ti cz. i 2-ch t. Tłum. F.W. Dombrowskij. Petersb. 1887 s. 472+367+218+225; toż: Petersb. 1890; toż w: Sobranije soczinienij t. 6-7. Kijów 1894 s. 532+362 (814); toż w: Soczinienija t. 2. Petersb. 1897 s. 1058, *Bibl. „Siewiera”* (817); toż w: Połnoje sobranije soczinienij t. 2-3. Petersb. -Kijów-Charków 1898, 1900, toż: Kijów 1907, 1910 s. 313-466+1-308 (818). – Potop. Istoriceskij roman w 2 t. i 3 cz. Tłum. N.I. Pieriełygin. Moskwa – Petersb. 1901 s. 502+444. – Potop.

Roman. Triłogija cz. 2. Tłum. M.L. de Walden, w: Połnoje illiustrirowannoje sobranije soczinienij t. 21-23. Petersb. 1902 s. 788 (829). – Potop. [Tłum. brak], w: Połnoje sobranije soczinienij t. 16-23. Petersb. 1912 s. 703 (844). – Potop. Tłum. W.A. Wysockij, w: Sobranije soczinienij t. 4-6. Moskwa 1914 s. 955 (848). – Potop. Roman. Tłum. Je. Jegorowa (cz. 1-2), L. Matecka i Ju. Winer (cz.3). Oprac. O. Michajłow, I. Miller. Il. I. Spasskij. T. 1-3 (w 2 vol.). Moskwa 1970 s. 719+647; toż w: Sobranije soczinienij t. 3-4. Moskwa 1984 (860). – Potop. Tłum. Je. Jegorowa (t.1) i Je. Jegorowa, I. Matecka, L. Petruszewskaja, K.J. Starosielskaja (t. 2). Il. B. Paszkow. Moskwa 1987 s. 701+667. – Potop. Roman., il. P. Anidałow. Cz. 1-2. Tuła 1993 s. 494, w: Sobranije soczinienij t. 4-5. Tuła 1993 (865). – Potop. Tłum. Je. Jegorowa. Il. B. Ławrow, w: Sobranije soczinienij t. 3-4. Moskwa 1996 s. 541+509 (866); toż: oprac. I. Miller. Moskwa 1997; toż: Charków 1997 s. 589+573; toż: Moskwa 2003. – Potop [wg tłum. Je. Jegorowej oprac. Ju.A. Limonowa, S.S. Władimirow]. T. 1-2. Moskwa 2005, s. 637+605. *Zarubieźnaja Klassika*. Przeróbki i skróty: Gierojkaja oborona Czenstochowa. Rasskaz iz wremien szwedzkoj wojny. Izwleczenie iz romana „Potop”. Tłum. F.W. Dombrowskij. Petersb. 1898 s. 200. – Potop. Istoriceskaja powieść. W obrabotkie dla junoszetwa. Moskwa 1907 s. 110. Biezpłatnoje priloženije k žurnalu *Putiewodnyj Ogoniek*. – Potop. Tłum. Je i I. Leontiewy, w: Triłogija. Izdanie... dla junoszetwa. Petersb. 1909 s. 209-431 (840). Adapt. scen.: S. Triefiłow, N.P. Triefiłowa: Potop. Feeria scen. w 15 odsłonach. Petersb. 1905. – Potop. (Inscenirowka po romanu). N. Nowgorod 1915 s. 14.

Adapt. film.: Scen. i reż. P.I. Czardynin, współpraca E. Puchalski. Wytwórnia Chażonkow i Ska. [Moskwa] 1914 [film niedokończony].

r u m.: Potopul. Roman istoric. Bogat ilustrat. T. 1-5. Bukareszt [b.r., przed 1939]. – Potopul. Roman. Tłum. Al. Iacobescu. Bukareszt 1941 s. 557; toż: 1942. – Potopul. Tłum. O. Zaicik. T. 1-5. Bukareszt 1969, s. LXIV, 264 + 324 + 340 + 345 + 501, *Bibl. pentru Toți 488-492*; toż: t. 1-3. Bukareszt 1977 s. XX, 446 + 542 + 389. – Potopul. Roman. Tłum. i oprac. S. Velea. T. 1-6. Bukareszt 1983/1984 s. XXXIV, 222 + 288 + 320 + 320 + 272 + 240. *Bibl. Pentru Toți 1171-76*; toż: T. 1-2. Bukareszt 1989 s. 622+549, il.; toż: T. 1-3. Bukareszt 1995 s. 402+475+338.

s e r b.: Potop. Roman. Tłum. L.R. Kneżewić. T. 1-3. Belgrad 1931/1932, s. 467+555+409; toż: Przedm.: S. Subotin, il. A. Hecl. T. 1-2. Belgrad 1954 s. 598+625; toż: Rijeka 1965; toż: Belgrad

1979 s. 650+657-1356; toż: T. 1-2. Gornij Milanowac 1989 s. 608+631.

s ł o w a c.: Obrana Čenstochovej. Uryvok z románu Potopa. Tłum. J.B. Bohuslavský. Trnava 1930 s. 122. – Potopa. Tłum. M. Stano, A. Germuška i J. Hollý. T. 1-3. Turčiansky Sv. Martin 1931 s. 422+534+376. – Potopa. Tłum. i oprac. M. Stano. Posłowie R. Brtán. T. 1-3. Bratislava 1956 s. 430+540+403; toż w: Vyber z dela t. 4-6 (886); toż: Bratislava 1969 s. 398+487+369 (886); toż wyd. 3: Posłowie J. Hvišč, oprac. J. Watzka. Bratislava 1969. – Potopa. Tłum. J. Sedlák. T. 1-3. Bratislava 1986 s. 410+509+396, *Meteor 115*.

s ł o w e n.: Potop. Zgodovinski roman. Poslovenil Podravski [P. Miklavc]. T. 1-2. Gorica 1904/1905 s. 672+512. *Slovenska Knjivovna*. – Potop. Zgodovinski roman. Tłum. R. Molé. Ljubljana 1924, 1926; toż: Oprac. O. Hudales. T. 1-2. Maribor 1956 s. 512+572, mapa; toż w: Izbrana dela t. 3-5. Ljubljana 1970 (890); toż: Ljubljana 1974 s. 424+533+382 (891). – V službi Najsvetejše [fragm. Potopa]. Zgodovinska slika iz švedsko-poljske vojne. Gorica 1938 s. 196.

s z w e d z.: Syndafloden. Historisk roman fran svensk-polska kriget 1655-57. Tłum. E. We[st]jer. T. 1-3. Sztokholm 1901 s. 277+308+263.

w ę g.: Vizözön. Regény. Tłum.***. Budapest 1905 s. 820; toż wyd. 2: Oprac. S. Sik. Budapest 1923 s. 468; toż wyd. 3: Budapest 1932 s. 479. – Fergó szél. Regény. T. 1-2. Budapest 1919. – Özönviz. Regény. Tłum. I. Mészáros. Oprac. E. Kovács. T. 1-2. Budapest 1962 s. 661+635; toż: Budapest [1965] s. 656+611; toż: Warsz. 1967 s. 661+635; toż: Budapest 1969 s. 656+611; toż wyd. 4: Budapest 1974 s. 656+609; toż wyd. 5: Budapest 1981 s. 611+572; toż: Budapest 1992 s. 1113; toż: Budapest 2001 s. 734+700.

A d a p t. r a d i o w a: Özönviz [fragm.]. Radio Budapest 1965.

w ł o s.: Il Diluvio. Tłum. I. Rios. Mediolan 1901 s. 775; toż: Mediolan 1905 s. 570. – Il Diluvio. Nuove edizione riveduta. Rzym [1922] s. 408. – Il Diluvio. Tłum. A. Corradini. Wstęp V. Gambi. Il. S. Marinelli. Catania [1968] s. 994. A d a p t. s c e n: D'Arborio Silvano: Giano Radziwiłł. Wyst. Rzym 1901.

1886

127. Wilk i koziel. (Bajka).

A u t o g r. Ossol. sg 12.442/II s. 243 [por. red. II, pt. Koziel i wilk z r. 1909].

P i e r w o d r.: Czas 1886 nr 246 z dn. 27 X [inc. „Raz basior, napotkawszy capa”...].

Przedr.: *Dz. Pol.*, Lw. 1886 nr 247. – *Gaz. Tor.*, 1886 nr 251. – *Łowicz*, Lw. 1886 nr 12. – *Przyj. Ludu*, Pozn. 1886 nr 43. – *Polak*, Krak. 1900 nr 12. – *Zgoda*, Chicago 1901 nr 7. – *Polak. Kal.*, Krak. 1903 s. 105. – *Gon. Wil.* 1908 nr 265. – *Pol. Kal. Nar.* 1913 s. 47. – *Pol. Kal. Mariań.* 1913 s. 47. – J. Ejsmond: Antologia bajki polskiej [inc.: „Raz basior, napotkawszy capa...”]. Warsz. [1915] s. 133-135. – *Bies. Lit.* 1917 nr 3 s. 35. – *Czas*, Krak. 1917 nr 6. – *Il. Kur. Codz.* 1917 nr 4 – *Kur. Warsz.* 1917 nr 5. – *Polsko-Błgarski Pregled* 1920 nr 8. – *Kal. Zorzy*, Warsz. 1922 s. 50. – Pisma zapomniane. Lw. 1922 s. 477-478 (489). – *Expr. Por.*, Kielce 1935 nr 203. – Wilk i kozioł. *Wiad. Pol.*, Londyn 1942 nr 8. – *Nasz Świat* 1942 nr 27. – *Wiarus Pol.* 1943 nr 23. – *Świt*, Nowy Jork 1943 nr 10. – Opowiadania. Moskwa 1943 (503). – *Polak w Iranie* 1944 nr 79. – *Sztandar*, Lens 1944 nr 21. – Opowiadania. Paryż 1946 (516). – *Dziela t.* 40. Warsz. 1951 s. 29 (527). – *Horyzont* 1956 nr 22/23. – *Kal. Szpilek* 1956 s. 114-115. – *Poradnik Rolnika*. Warsz. 1956 s. 11. – *Szpilki* 1966 nr 46 s. 4. – M. Kornilowiczówna: Sienkiewicz. [Warsz.] 2005 s. 190.

Przekłady:

b u ł g.: Wolk i kozel. Basnia. Tłum. Chr. Kesjakow, w: *Christomatia po izuczianie słowienostwa t. 2*. Płowdiw 1889 s. 406-407; toż: *Polsko-Błgarski Pregled* 1920 nr 14.

u k r a i n.: Wowk i kozel. *Dilo*, Kijów 1909.

128. Kwiaty i krzemienie. Bajka. Powst. listopad 1886, Bebek (Turcja) lub w Zakopanem.

A u t o g r. brulionu w zbiorach J. Krzyżanowskiego; fragm. w Muz. Lit. H. Sienkiewiczza w Poznaniu, sygn. 1ML; odpis ręką M. z Babskich Sienkiewiczowej w Ossol., sygn. 12 442/II s. 247.

P i e r w o d r.: Pisma zapomniane. Lw. 1922 s. 479 (489).

Przedr.: *Prz. Ośw.*, Pozn. 1927 s. 308. – *Kur. Zach.*, Sosn. 1930 nr 259. – *Wiad. Pol.*, Londyn 1942 nr 8. – Opowiadania. Moskwa 1943 (503). – *Polak w Iranie* 1943 nr 25. – *Żoł. Wol.* 1943 nr 96. – Opowiadania. Paryż 1946 (516). – *Dz. Łódz.* 1946 nr 354. – *Reklama* 1946, marzec/kwiecień s. 2. – *Rob. Pom.* 1946 nr 17. – *Dziela t.* 40. Warsz. 1951 (521). – *Widnokrąg*, dod. *Nowin Rzesz.* 1966 nr 41. – D. Płygawko: Prusy i Polska. Pozn. 1994 s. 138. – *Kult. Wsi* 1996 nr 2 s.196. – [Wariant w:] Listy t. V cz. 3. Warsz. 2009 s. 429-430 (615a).

129. [Bolesław i Anna, fragm. dram.]

Autogr. Muz. w Oblęgorku, pisany na żalobnym papierze listowym, ok. 1886.

P i e r w o d r.: Dzieła t. 54. Warsz. 1952 s. 25-34 (527).

1887

130. Aforyzm o Litwie [Inc.: „W ostatnich czasach coraz częściej zdarza się spotykać z objawami separatyzmu litewskiego”]. Datowany: „Dubniki dn. 28 lutego 1887”.

Autogr. w Miejs. Bibl. Publ. w Łodzi, Dział Zbiorów Specjalnych.

P i e r w o d r.: z fotografią autogr. w art.: D. Świerczyńska: Nieznane autografy Sienkiewicza. *Prz. Humanist.* 1974 nr 6 s. 139-140.

131. Do redakcji „Słowa”. List z 11 III, Kraków [inc.: „Na próżno szturmujecie o Wołodyjowskiego...”].

P i e r w o d r.: *Słowo* 1887 nr 57 z 15 III.

Przedr.: *Prz. Lit. dod. Kraju*, Petersburg. 1887 nr 11. – Dzieła t. 54. Warsz. 1952 s. 154 (527). – Listy t. V cz. 3. Warsz. 2009 s. 325-326 (615a).

131a. Wspomnienie z Aten. Odczyt wygłoszony w Krakowie 25 III 1887. Druk zob. Wycieczka do Aten poz. 145.

132. Do redakcji „Słowa”. List z 31 V, Kaltenleutgeben [Rezygnacja z funkcji redaktora „Słowa”].

P i e r w o d r.: *Słowo* 1887 nr 119 z 2 VI.

Przedr.: Dzieła t. 54. Warsz. 1952 s. 155 (527). – Listy t. V cz. 3. Warsz. 2009 s. 326-327 (615a).

133. Pieśń litewskich borów [inc.: „Wyszedł raz srogi ukaz do litewskich borów...”], red. II, z niewielkimi zmianami, pt. **Upór litewski**. Powst. listopad 1887, autogr., kartka ze sztabucha Jadwigi Dynowskiej, zbiory J. Krzyżanowskiego. Wiersz znajduje się też w liście do H. Merzbacha z sierpnia 1888, wpisany był do albumów Róży Tarnowskiej i Marii Dzieduszyckiej przed kwietniem 1892; Fotografia niedatowanego autografu w *Tyg. Powsz.*, Krak. 1966 nr 46 s. 3.

P i e r w o d r.: pt.: Wiersz przez H. Sienkiewicza. *Gaz. Pol.*, Czerniowce, styczeń 1892.

Przedr.: pt. **Upór litewski**. *Dz. Chicag.* 1893 nr 245. – Pieśń litewskich borów. *Kur. Warsz.* 1916 nr 321. – Wiersz ze zbiorów S. Dembego. *Czas* 1916 nr 591. – *Dz. Nar.*, Piotrk., 1916 nr 275. – *Gaz. Lud.*, Lub. 1916 nr 50. – Pieśń litewskich borów. *Gaz. Pol.*, Dąbrowa Górna. 1916 nr 332. – Nieznany wiersz Sienkiewicza. *Głos Nar.* 1916 nr 565. – Pieśń litewskich borów. *Il. Kur. Codz.* 1916 nr 300. – *Piast*, Krak. 1916 nr 49. – *Praca*, Pozn. 1916 nr 51. – **Upór litewski**. *Kur. Warsz.* 1917 nr 1; toż: w art. M. Synoradzkiego „Z Warszawy”. *Bies. Lit.* 1917 t. 83 nr 3 s. 34. – Pieśń litewskich borów. *Kal. Galicyjski* na rok 1918. Lw. 1917. –

F. Hoesick: Wiersze H. Sienkiewicza. *Nowa Ref.* Krak. 1919 nr 452. – Pieśń borów litewskich. *Polsko-Błgarski Pregled* 1920 nr 8. – Pieśń litewskich borów. *Kur. Częstoch.* 1921 nr 221. – *Kur. Zagłębia*, Sosn. 1921 nr 270. – Pisma zapomniane. Lw. 1922 (489). – *Gaz. Lw.* 1922 nr 44. – *Kal. Zorzy*, Warsz. 1922 s. 59. – Pieśń litewskich borów [z datą „4 listopada 1887”]. *Śl. Pol.* 1924 nr 294. – *Orzeł Biały*, Lub. 1925 nr 37. – *Kal. Leśny Inform.*, Wil. 1927 s. 135. – *Prz. Oświat.*, Pozn. 1927/8 s. 308. – H. Sienkiewiczowi. W 50-lecie „Ogniem i mieczem” (1883-1933). Oprac. L. Bochenek. Pozn. 1933 s. 16. – *Nasz Świat*, Detroit 1942 nr 27. – *Wiad. Pol.*, Londyn 1942 nr 8. – *Polak w Iranie*, Teheran 1943 nr 27 z 17 I. – Dzieła t. 40. Warsz. 1951 (527). – Fotografia autografu. *Tyg. Powsz.* 1966 nr 46 s. 3. – Listy t. II cz. 2. Warsz. 1996 s. 464-465 (593a). – M. Kornilowiczówna: Sienkiewicz. Warsz. 2005 (613). – Listy t. III cz. 2. Warsz. 2007 s. 67 (615a).

A d a p t. muzyczna: J. Koschowa, inf. o kompozycji M. Zamoyskiej do słów Sienkiewicza ok. 1905 r. i wykonaniu w Kuźnicach (korespondencja do *Tyg. Powsz.* 1967 nr 2 s. 3).

P r z e k ł a d y:

a n g.: The song of the pines of Litwa. *Alliance Journal*, USA, 1955 nr 5 s. 26.

e s p e r a n t o: La prego de arbaro. Tłum. J. Kaszycki. *Pola Esperantisto* 1937 nr 5.

134. Pan Wołodyjowski. Powst. kwiecień 1887, Abbazia do 5 maja 1888, Warszawa.

Autogr.: Ossol. 12438/II k. 1-253, fragm. syg. 12441/II k. 3; fragm. BN 8497; fragm. Muz. Nar. w Warsz., Teki M. Szembekowej.

P i e r w o d r.: Pan Włodyjowski. Powieść. Część I. *Słowo* 1887 nr 119 z 2 VI-184 z 22 VII; Część II. *Słowo* 1887 nr 238 z 25 X-1888 nr 1 z 2 I; Część III. *Słowo* 1888 nr 16 z 21 I-105 z 11 V [z przerwami].

Wyd. osobne i przedr. całości: *Czas* 1887 nr 125-1888 nr 110. – *Dz. Pozn.* 1887 nr 125-1888 nr 111. – Pan Wołodyjowski. Powieść historyczna. Nakł. „Słowa”. T. 1. Warsz. 1887 s. 280 (cenz. 4 IX 1887); T. 2. Warsz. 1888 s. 250 (cenz. 29 III 1888); T. 3. Warsz. 1888 s. 374 (cenz. 17 V 1888); toż wyd. 2: T. 1-3. Nakł. „Słowa”. Warsz. 1889 (cenz. 20 II 1889). – Pisma t. 16-18. Warsz. 1891, 1907; toż wyd. 9: Warsz. 1917 (471). – Pan Wołodyjowski. Filadelfia 1892. *Wyd. Patriota*. – *Gaz. Gnieźn.* 1895 nr 1 i nast. – Pisma t. 3. *Wyd. jubil. Wawelberga*. Warsz. 1896 s. 400 (cenz. 21 III

1896); toż: 1897 [dwie ed.]; 1901, 1903, 1908 (473). – *Dz. Śl.*, Bytom 1902 nr 213-300, 1903 nr 1-99. – Pan Wołodyjowski. Powieść z lat dawnych. T. 1-2. Toledo, USA [ok. 1904]. Wyd. jubileuszowe s. 554, toż: Z objaśnieniami wyrazów staropolskich i obcych. Toledo 1912 s. 287+300. – Pisma t. 70-73. Warsz. 1904 (476). – *Gaz. Pol.*, Chicago 1909 nr 26-52; 1910 nr 1-29. – Pisma [t. 3]. Warsz. 1917 (cenz. niem. 29 XII 1916). – Pisma [t. 3]. Wyd. A.A. Paryski [z dod. tekstu: Ordon, Armia polska]. Toledo USA [ok. 1917] (488). – Pan Wołodyjowski. Wyd. nowe. Lw. 1925. Ossol. s. 526. – Lw. [1926?]. Ossol. s. 400. – Pisma t. 11-13. Lw. 1929 (494). – Pan Wołodyjowski. Tanie wyd. T. 1-3. Lw. 1936, 1938, 1939. – Pan Wołodyjowski. Wyd. z objaśnieniami i mapami. [Skorowidz do mapy IV obejmującej miejscowości i ważniejsze szlaki w „Panu Wołodyjowskim” oprac. T. Prauss]. T. 1-5. Lw. Ossol. 1936, 1938. – Pan Wołodyjowski. T. 1-3. Jerozolima 1943-1944. *Wyd. „W Drodze”*. – T. 1-3. Jerozolima 1946. *United Publ.* – T. 1-3. Chicago 1948. „*Dziennik Związkowy*”. – Dzieła t. 17-19. Warsz. PIW 1950 (527), toż jako wyd. osobne do 1953. – Wybór pism t. 10. Warsz. 1954, 1955 (547). – Pan Wołodyjowski. Wstęp: J. Stawiński. Il. J.M. Szancer. Warsz., PIW 1954, 1955, 1956, tabl. 10. – toż: Il. J.M. Szancer. Warsz. PIW 1957, 1958, 1960. – Oprac. pod red. J. Krzyżanowskiego (na podst. rkp., pierwodr. i wyd. 1) L. Michalska i M. Skalska. Il. J.M. Szancer. Warsz. PIW 1961; toż: 1962-1966. – Oprac. graf. J. Jaworowski, tabl. 12. Warsz. PIW 1966, 1967, 1968. – Pan Wołodyjowski. Oprac. pod red. J. Krzyżanowskiego (na podst. rkp., pierwodr. i wyd. 1) L. Michalska i M. Skalska z barwnymi zdjęciami z filmu. Pan Wołodyjowski t. 1-2. Warsz. 1969-1971. *Ser. Kiesz. PIW-u*. – Oprac. graf. J. Jaworowski, R. Świętochowski i in. Warsz. PIW 1969, 1970, 1971, 1972; toż: Warsz. 1974. *Bibl. Klasyki Pol. i Obcej*; toż: Warsz. 1977. – Pan Wołodyjowski t. 1-3. Oprac. L. Michalska i M. Skalska. Warsz. PIW 1978, 1979, 1980, 1984. *Książka dla każdego*. – Pisma wybrane t. 10. Warsz. 1978, 1987, 1988, 1989, 1991 (562). – Pan Wołodyjowski. Oprac. L. Michalska i M. Skalska. Warsz. MON 1983 s. 558. – Oprac. T. Jodelka-Burzecki. Warsz. PIW 1986. – Oprac. L. Michalska i M. Skalska pod red. J. Krzyżanowskiego. Warsz. PIW 1987, 1988, 1989; toż: Warsz. MON 1988, 1989 [zawiera rec. S. Tarnowskiego i P. Chmielowskiego]. – Krak. 1989. *Dom Książki* – Dzieła wybrane t. 5. Warsz. 1991 (578). – Pan Wołodyjowski. Powieść historyczna, t. 1-3 [przedr. wyd. 1, nakł. „Słowa” 1887-1888]. Warsz., Wiedza Powsz. 1991. – Pan Wołodyjowski [na podst. wyd. Ossol. z 1936 r.].

Il. K. Motyka. Rzeszów, Resovia 1991. – Warsz. PIW 1991, 1997. – Il. M. Szyszko. Warsz. Elipsa 1992, 1994. – Olsztyn, Euro 1992. – Oprac. J. Łukasiewicz. Wroc., Wyd. Dolnośląskie 1994. *Bibl. Klasyki*. – Il. M. Czernek. Bielsko-Biała, Beskidzka Oficyna Wyd. 1994, 1997. – Oprac. B. Mazan, D. Mazanowa. Wroc., Ossol. 1995. *Nasza Bibl.* – Warsz., Świat Książki 1996, 2003. – Wroc., Siedmioróg 1996-1998. *Nar. Bibl. Lektur Szkolnych*. – Warsz., Podsjedlik i Ska, 1997. *Bibl. Klasyki Pol.* – Warsz., Prószyński i Ska 1998. – Warsz. 1998. *Kolorowy Świat Lektur*. – Krak., Zielona Sowa, 1998. – Il. M. Sołtysik. Warsz., „Ex Libris” 1999. – Chicago 1999. *Galeria Polskiej Książki*. – Koszalin 1999. – Warsz. KWE 2000. – Warsz. Vocatio 2000. – Oprac. H. Kośętka, il. W. Piszczek. Krak.-Lub. 2002. *Edycja bibliofilska dzieł H. Sienkiewicza* (593). – Krak., Zielona Sowa, 2003-2010. *Arcydzieła Lit. Pol.* – Warsz. 2004. *Złoty Ex Libris*. – Zielona Góra 2004. – Rzeszów 2004. – Pan Wołodyjowski. Cz. 1-3. Kiel. 2006. *Bibl. Gaz. „Echo Dnia”*. – Ożarów Maz. 2011.

P r z e d r. f r a g m.: Turcy pod Kamieńcem Podolskim w r. 1670. *Niedziela*, Lw. 1889 nr 48. – Bitwa pod Chocimem w r. 1674. *Niedziela*, Lw. 1890 nr 7, 8. – Turcy pod Kamieńcem Podolskim. *Niedziela*, Detroit 1893 nr 14. – [Rozdz. 56, w:] Proza i poezja w przykładach. Warsz. 1899 s. 295-302 (475). – Wierzcie, rycerze [Piosenka Krzysij]. *Kraj*, Pet. 1900 XIX, nr 50, s. 11. – Pan Wołodyjowski, dzielny żołnierz polski. *Gaz. Grudziądz*. 1901 nr 141-1902 nr 54. – Mały rycerz. *Rodzina Chrześc.*, dod. *Gaz. Tor.* 1908. – Zdobyć Kamieńca. Warsz. 1908 s. 29, *BMS 69*; toż 1918. – Śmierć pana Wołodyjowskiego. *Polska Lud.*, Lub. 1916 nr 54; *Drużyna*, Warsz. 1926 nr 19, 22, 24. – Bitwa pod Chocimem. *Ku Wolnej Pol.*, Palestyna 1941 nr 1; *Dzielny żołnierz. Wiarus Pol.*, Francja 1942 nr 229-253. – Z kurzem krwi bratniej, w: Baśnie i legendy. Oprac. T. Jodelka-Burzecki. Warsz. 1967, 1970, 1973, 1975, 1978, 1986, 1991, 1996 (557).

D o k u m e n t y dźwięk.: Pan Wołodyjowski. Czyta J. Gajos i in. wg adapt. Polskiego Radia z 2004 r. 2 płyty CD. Mistrzowie słowa 2. Warsz. 2007. *Bibl. „Gazety Wyborczej”*. – Czyta M. Konopczak. Warsz. Agencja Artyst. MTJ 2007, 2010. *Klub czytanej książki*. – Czyta M. Voit. Piaseczno, Heraclon International 2008. – Czyta R. Siemianowski. Warsz., Fundacja Klucz 2011.

P r z e r ó b k i i skróty: Pan Wołodyjowski. Streściła Janina S. [J. Sedlaczkówna]. *Gaz. Gdań.* 1893 nr 89 i nast. – Pan Wołodyjowski. Powieść dla ludu i młodzieży (przerobiła Janina S. [J. Se-

dłaczkówna]). Gdań. 1893 s. 66. – Pan Wołodyjowski. Powieść z lat dawnych... dla dorastającej młodzieży opracowała Janina S. [J. Sedlaczkówna]. Wyd. 2. Złoczów 1897 s. 80. *Bibl-czka. dla dzieci i młodzieży ku rozrywce i nauce ks.* 27. – Dzielný żołnierz, opowiadanie historyczne z powieści „Pan Wołodyjowski”, z upoważnienia autora przerobione przez H. Sł. Warsz., GiW 1900 s. 120; wyd. 2. Warsz. 1907 s. 131; Krak. 1907 s. 131 [wg J. Krzyżanowskiego autorką jest prawdopodobnie siostra pisarza, Helena Sienkiewicz; Raczej może Helena Sługocka, zamężna Okolska]. – Opowiadanie Muszalskiego. Ustęp z powieści H. Sienkiewicza. Oprac. L. Belmont. *Kraj*, Petersburg 1898; toż w: L. Belmont: *Rymy i rytmy t. 2 cz. 2.* Warsz. 1900 s. 305-328. – Pan Wołodyjowski. Powieść historyczna dla dojrzalszej młodzieży. Ułożył W. Grzymałowski. Z 8 rys. A. Piotrowskiego. Warsz. 1902 s. 269. – Obrona Kamieńca. Opowiadanie historyczne z powieści ... „Pan Wołodyjowski”. *Dz. Berliń.*, 1902 nr 202-225. – Pan Wołodyjowski. Powieść historyczna dla dojrzalszej młodzieży. Ułożył W. Grzymałowski. Z 8 rysunkami A. Piotrowskiego. Wyd. drugie. Warsz. 1907. – Mały rycerz. *Nowiny Codz.*, Opole 1916 nr 158 i n. – Dzielný żołnierz. Opowiadanie historyczne dla młodzieży z powieści „Pan Wołodyjowski”. Budapeszt 1941. *Bibl. Pol.* s. 105. powiel. – Bitwa pod Chocimem. *Ku Wolnej Polsce* [Palestyna] 1941 nr 1. – Dzielný żołnierz. *Wiarus Pol.*, Lille 1942 nr 229. – Pan Wołodyjowski. *Biul. dla Ofic. Oświat.*, Palestyna 1943 s. 42 i n. – Pan Wołodyjowski. Notatki na marginesie. Cytaty, które warto znać. Streszczenie. Oprac. A. Popławska. Krak. 2005 s. 399, il.

A d a p t. s c e n.: A. Siemaszko: Pan Wołodyjowski. Komedia w 5 a., wyst. od 1889. – J.N. Popławski: Mały rycerz. Komedia w 4 a. Powst. ok. 1890. – J.N. Popławski: Pan Wołodyjowski. 4-aktowy obraz sceniczny. 1891. – J.N. Popławski: Hajduczek. Komedia w 4 a. na tle powieści H. Sienkiewicza „Pan Wołodyjowski”. Wyst. od 1895. – J.N. Popławski: Pani Wołodyjowska. Wyst. od 1901. – J.N. Popławski: Azja Tuhaj-Bejowicz. Sztuka w 4 a. Wyst. od 1902. – I.J. Badowski: Pan Zagłoba [Trylogia]. Dram. w 5 obrazach. Powst. ok. 1890. – W. Ketlingowym dworku. Adapt. dla teatru polonijnego w Argentynie. Ok. 1958. – K. Garczyński: Wołodyjowski i białogłowy. Komedia w 3 a. Wyst. 1966. – Teatr Pana Sienkiewicza [na podstawie Trylogii], wyst. od 1968. – W. Maciejewska: Mały rycerz i panny. Sztuka sceniczna wg „Pana Wołodyjowskiego”.

Wyst. od 1968 r. Warsz. LSW 1969. s. 138. *Bibl. Teatrów Amatorskich.*

A d a p t. m u z y c z n e: S.N.: Piosnka Krzysi. Z powieści „Pan Wołodyjowski” Polonez na sopran z towarzyszeniem fortepianu. Warsz. 1889, [nakł.] „Echo Muzycz. Teatr. i Artyst.”. – Wierzenie rycerze, duet do słów H. Sienkiewicza z towarzyszeniem fortepianu. [Muzyka:] P. Maszyński (pośw. Lutni warszawskiej). Warsz. [1893], GiW, opus 27, nuty; toż pt.: Kantata na cześć H. Sienkiewicza. Warsz. b.r. [1900]. – L. Lewandowski: Pan Wołodyjowski. Mazur [powst. 1900]. Wyd. GiW, Warsz. [1904]. – Pan Wołodyjowski. Akt III sc. 9. Piosnka żołnierza, [oprac. muz.] H. Skirmuntt, w: *Sami sobie.* Warsz. 1900 s. 175. – Pan Wołodyjowski. Dramat muzyczny w 3 a. Libretto wg powieści historycznej... przez H. Skirmuntta. Warsz. 1900 s. 40, dod. „Słowa”, toż: Warsz. 1902 s. 44; Wyst. 21 III 1903, Lwów. – E. Rózewicz: Baśka. Walc na fortepian, opus 46. [Wyd. 1917]. – J. Turowiczówna: Inscenizacja piosenki „Wierzenie rycerze” z ok. 1936 r.

A d a p t. r a d i o w e: Mały rycerz w Warszawie. Adapt. M. Komorowska, reż. E. Płaczek. Teatr Pol. Radia XII 1966 i emisje nast. – Pod Chocimem. Teatr Pol. Radia 1968 i emisje nast. – Pan Wołodyjowski. Adapt. R. Windyzanka, reż. E. Płaczek. Emisja w 17 odcinkach, grudzień 1976-styczeń 1977. – Pan Wołodyjowski. Teatr Pol. Radia, emisja Program III 10 IV 1988 i nast.

A d a p t. f i l m.: Pan Wołodyjowski. Scen. J. Lutowski, J. Hoffman. Reż. J. Hoffman, muz. A. Markowski. Prod. Zespół Film. „Kamera” 1968. – Kaseta VHS „Nauka” 1974; CD-ROM, [fragm. w cyklu] *Lektury szkolne* 2004, 2006. A d a p t. T V: Przygody pana Michała [4-odcinkowy serial TV]. Oprac. scen. J. Lutowski, reż. P. Komorowski 1969. Prod. PRF Zespoły Filmowe; toż: 1 kaseta DVD. Warsz. TV S.A. 1999.

P r z e k ł a d y:

a n g.: Pan Michael. An Historical Novel of Poland, the Ukraine and Turkey. A Sequel to „With Fire and Sword” and „The Deluge”. Tłum. J. Curtin. Boston – Londyn 1893 s. XVI, 527, il.; toż: Londyn 1894, 1895; toż: Boston 1896, 1897; toż: Boston – Londyn 1898; toż: Boston 1899, Popular edition; toż: Londyn 1901, 1905; toż: Boston 1907, 1910, 1921, 1925; toż: Boston 1940; toż: Londyn 1966; toż: Nowy Jork 1968. – Pan Michael. Tłum. Dr S.A. Binion. Filadelfia 1898 s. 529, il.; toż: Nowy Jork [1905]. – Pan Michael at Kamenyets [fragm.]. Tłum. J. Curtin w: *The World’s Great Catholic Literature.* Nowy Jork 1942 s. 366-369. – Azya’s death [fragm.]. Tłum.

Ch. Cenkalska. *Polska* (am.) 1969 nr 7 s. 31-33, *Polska* (ang.) 1969 nr 5 s. 31-33. – Fire in the steppe. In modern translation W.S. Kuniczak. Wstęp J.J. Maciuszko. Nowy Jork 1992 s. 717, mapy. *Copernicus Society of America*.

b u l g.: Pan Wołodyjowski. *Macedonia*, Sofia 1931 nr 1325-1457. – Pan Wołodyjowski. Tłum. D. Ikonow. Sofia 1969 s. 566; toż: Sofia 2001 s. 607. *Svetovna Klasika*.

c h i Ń.: Fuwodiyue fusiji qishi. Tłum.: Yi Lijun, Yuan Hanrong yi. Pekin, 2011 s. 657, il. Wydawnictwo Literatury Ludowej.

m o r w.: Pan Wołodyjowski. Historijski roman. [Tłum. N. Manojlović-Rajko]. *Narodne Novine*, Zagrzeb 1894 nr 189-298, 1895 nr 1-94. – Gospodin Wołodyjowski. Historicki roman. Tłum. dr A. Harambašić. *Proswjeta* 1904 nr 1-24; toż: Zagrzeb 1904 s. 522. – Pan Volodijovski. Tłum. L.R. Knežević. *Odabrana djela t. 5. Rijeka* 1965 (663).

c z e s.: Pan Volodyjovski. Tłum. J.J. Langner. Il. V. Černý. Praha 1901 s. 711; toż: Praha 1901 s. 614; toż wyd. 2: Praha 1906; toż wyd. 3: Praha 1915; toż: Pan Volodyjovski. Historický román. Il. V. Černý. Praha 1924 s. 614. – Pan Volodyjovski. Tłum. V. Kredba, w: *Sebráné spisy t. 9. Praha* 1928 (679). – *Spisy t. 6. Praha* 1965 – Pan Volodyjovski. Tłum. V. Dvořáčková. *Oprac. V. Zapletalová, w: Spisy t. 6. Praha* 1965 s. 545 (685); toż jako osobne wyd. 2: Praha 1973 s. 483; toż: Il. K. Franta. Praha 1977 s. 589; toż: Praha 1983 s. 478; toż: Praha 1995 s. 485.

S k r ó t y: Pan Volodyjovski. Tłum. [wg skrótu W. Grzymałowskiego] A. Spáčil. Praha 1907. *Knihovna mládeže* 32; toż: Pan Volodyjovski. Historický román pro dospělejší mládež. Tłum. A. Spáčil. Il. V. Černý. Wyd. 2. Praha 1936 s. 151, tabl. – Pan Volodyjovski. Tłum. [i skróty] A.J. Zdeborský i R.H. Bobin, w: *Spisy pro mládež. Praha* 1926/1927 (678).

A d a p t. s c e n.: *Přigody milosne pana Volodyjovkego*. [Wg adapt. W. Maciejewskiej] tłum. J. Havlašek, rež. F. Kordula. Wyst. Tešínské Divadlo 1972/1973.

d u Ń.: Pan Wołodyjowski. Den lille Ridder. Historisk Roman. Tłum. G. Johannesen. T. 1-3. Christiania 1903 s. 178+150+179. – Den lille Ridder. Historisk roman [skrót?]. Kopenhaga 1913 s. 237.

e s t o Ń.: Wolodiewski. *Ajaloolik roman kolmes joas*. Tłum. E. Reinthal. Tallin 1913. – Pan Wołodyjowski. Tłum. L. Skomorowska. Red. E. Puskar. Tallin 1995 s. 454.

f i Ń.: Herra Wołodyjowski. Historiallinen Romaani. Tłum. V.K. Trast. T. 1-2. Helsingissä 1930 s. 377-359.

f r a n c.: Pan Michaël. Tłum. M-me Ch. Laurent. *La Grande Revue*, Paryż 1900 od 1 VII. – Messire Wolodowski [!]. Roman héroïque. Tłum. A. Wodziński i B. Kozakiewicz. Paryż [1902] s. 420, mapa. – Pan Michaël. Messire Volodyowski. Tłum. Ch. Grolleau. Paryż 1902 s. 638; toż: 9 wyd. do 1904, z 11 il. M. van Maele. – [Fragm.] *La mort d'Azja*. Tłum. Y. Lamy-Grum. *Polska* (fr.) 1969 nr 5.

h e b r.: Pan Wolodijovski. Tłum. Baruch Haral. Tel-Aviv 1965 s. 422.

h i s z p.: Miguel Volodyjovski. *Madryt* 1889 [inf. *Czas* 1889 nr 153]. – Miguel Volodyjovski. *Argentyna* po 1900. – Pan Miguel Volodyjovski. *Novela polaca*. Tłum. J. Santos Hervás. T. 1-2. Barcelona 1901. – *Un héroe polaco*. Tłum. J. de Dios Pera. Barcelona 1901. — *Un héroe polaco*. Tłum. A. Monleón. Barcelona 1901, 1902 s. 279. – *Señor Volodyovski*. Barcelona 1902. – *Un héroe Polaco* Miguel Volodyjovski. Tłum. Pedro Pedraza y Páez. Barcelona 1922 s. 236. *Bibl. de grandes novelas* 232; toż: 1941 s. 236; toż: Barcelona 1946, 1959; toż w: *Obras escogidas t. 1. Madryt* 1957, 1964 (736); toż: *Havana* 1977 s. 467. – Miguel Wolodijowski. *Trilogia polaca cz. 3*. Tłum. C. Láscaris Conmeno. *Madryt* 1946 s. 255. – [Fragm.] *La muerte de Azja*. Tłum. V.M. Ferreras. *Polska* (hiszp.) 1969 nr 5, fot. z filmu.

j i d i s z: Pan Wołodyjowski. *Roman in 3 tajln*. Tłum. M. Blajstift. T. 1-3. Warsz. 1928 s. 253+224+354.

k a t a l o Ń.: *Por la Patria*. Tłum. A. Manelón. Barcelona 1902 s. 266.

l i t e w.: [Panas Volodyjovski]. Tłum. ok. 1938 [inf. *Tyg. II*. 1938 nr 28 s. 528].

ł o t e w.: Pāns Volodijevskis. *Mazais pulkvedis. Vēesturisks romans 3 dāļās*. Tłum. V. Dzeltinš, w: *Kopotī rakstī t. 12-13. Ryga* 1931 (752).

n i d e r l.: *Een heldenziel*. T. 1-2. Amsterdam 1902.

n i e m.: Pan Wołodyjowski. *Der Kleine Ritter*. Historischer Roman. Tłum. J. Praun. Stuttgart, „*Romanwelt*” 1894. – Pan Wołodyjowski. *Der Kleine Ritter*. Historischer Roman. Tłum. J. Praun, E. i R. Etlinger. Il. M. Schwermstätt i T. Stachiewicz. *Kolonia* 1901 s. VII, 697; toż: *Einsiedeln* 1902 s. VII, 697. – *Der Kleine Ritter*. Pan Volodyjovski. *Historischer Roman*. Tłum. i oprac. R. Loewenfeld. Berlin [ok.1898]; toż: 1901; toż w: *Gesammelte Romane t. 5. Lipsk* 1902 (765). – *Der Kleine Ritter*. *Herr Wołodyjowski*. *Historischer Roman*. Tłum. S. Horowitz. Berlin 1905 s. 308, il. – *Herr Wołodyjowski*. Tłum. S. Placzek, w: *Werke t. 4. Regensburg* 1906 (781). – *Der Kleine Ritter*. *Historischer Roman*. [Tłum.

S. Horowitz?], w: *Gesammelte Werke* t. 7. Graz 1908 (782); toż: Graz 1910 s. 352. – Der Kleine Ritter (Herr Wołodyjowski). Historische Roman. Berlin [ok. 1925] s. 456.

n o r w.: Den lille oberst. Tłum. N. Henriksen. Oslo 1955 s. 224.

o r m i a ñ.: Paron Wołodyjowskyn. Tłum. A. Guntakczjan. Wenecja 1914 s. 331.

p o r t u g.: Un pequeno heroi. Tłum. J.A. Machado. Lizbona [1957] s. 286, il. – A cruz e o crescente. Romance historico da Polonia, Ucraina e Russia. Tłum. R. Werneck de Aguiar [fragm. Trylogii?]. Rio de Janeiro 1944. – O pequeno cavaleiro (Trilogia parte III). Tłum. T. Barciński. Rio de Janeiro 2006 s. 627.

r o s.: Pan Wołodyjewskij. Tłum. Je.W. i Je. R. Czeszychin. *Riżskij Wiestnik* 1887 nry z V-XII, 1888 nry I-X. – Posle potopa. Pan Wołodyjewskij. Istoriceskij roman w 3 cz. Cz. 1-2. Tłum. A.K. Rozalon-Soszalskaja. Petersburg. 1888 s. 462; cz. 3. Tłum. A. Seliwanow. Petersburg. 1889 s. 322. – Pan Wołodyjewskij. Istoriceskij roman w 3 cz. Tłum. F.W. Dombrowskij, w: *Sobranije soczinienij* t. 8. Kijów/Petersb. 1894 s. 465 (814); toż w: *Soczinienija* t. 3. Petersburg. 1897 s. 552 (817); toż: Charków 1898; toż w: *Połnoje sobranije soczinienij* t. 3-4. Petersburg.-Kijów-Charków 1898-1899 s. 309-543+1-102 (818); toż: Kijów 1907. – Pan Wołodyjewskij. Istoriceskij roman w 3 cz. Tłum. A. Cziczagowa. Moskwa 1902 s. 452. – Pan Wołodyjewskij. Trologiji cz. 3. Tłum. M.L. de Walden, w: *Połnoje ilustrirowannoje sobranije soczinienij* t. 24. Petersburg. 1902 s. 408 (829). – Pan Wołodyjewskij. Tłum. W.M. Ławrow, w: *Połnoje sobranije soczinienij* t. 6. Moskwa 1904 s. 505 (830); toż: Moskwa 1917. – Pan Wołodyjewskij, w: *Połnoje sobranije soczinienij* t. 24-27. Petersburg. 1912 (844). – Pan Wołodyjewskij. Istoriceskij roman. Tłum. W. Wysockij, w: *Sobranije soczinienij* t. 7. Moskwa 1914 s. 407 (848). – Pan Wołodyjewskij. Roman. Tłum. G.W. Azykowa, K.Ja. Starosielska, S. Tonkongowa, w: *Sobranije soczinienij* t. 5. Moskwa 1984 (860); toż: oprac. B. Stachiejew, il. A. Dunin. Moskwa 1991 s. 413; toż: Moskwa 1992 s. 476; toż: Charków 1993 s. 382. – Pan Wołodyjewskij. Roman. Moskwa 1993 s. 440. *Bibl. „Literaturnyje Gorizonty”*. – Pan Wołodyjewskij. Roman. Il. P. Anidałow, w: *Sobranije soczinienij* t. 6. Tuła 1993 s. 383 (865). – Pan Wołodyjewskij. Tłum. G. W. Azykowa. Il. B. Ławrow, w: *Sobranije soczinienij* t. 5. Moskwa 1998 s. 421 (866). – Pan Wołodyjewskij. SPetersb. 2005 s. 366. – Pan Wołodyjewskij. Roman. Tłum. G.W. Azykowa, K.Ja. Starosielska, S. Tonkongowa. Wstęp W. Stachiejew. Moskwa 2007 s. 478, il. *Zarubieźna klassika*.

Pr z e r ó b k i i s k r ó t y: L.W. Korwin Piotrowskij: Djawolenok. Sceny iz romana Pan Wołodyjewskij. W 6 kartinach s prologom. Petersburg. 1901 s. 117. – Wragi. Proswietlenije (Iz romana: „Pan Wołodyjewskij”). Tłum. W. Ławrow. *Dietskoje cztienije* 1902 nr 9, 10. – Maleńkij rycar’. (Pan Wołodyjewskij). W obrabotkie dla junoszewstwa. Moskwa 1907 s. 83. – Pan Wołodyjewskij. Tłum. E. i J. Leontiewy, w: *Trilogija*. Izdanie dla junoszewstwa. Petersburg. 1909 s. 435-576 (840).

r u m.: Pan Wołodowski[!]. Tłum. Al. Iacobescu. Bukareszt 1942; toż: Pan Wołodyjowski. Bukareszt 1945 s. 350. – Pan Wołodyjowski. Roman. Tłum. i oprac. S. Velea. Bukareszt 1974 s. XIV, 521; toż: T. 1-2. Bukareszt 1985 s. XXVIII, 292+236; toż: Bukareszt 1992 s. 510. *Bibl. Garamond*; toż: Bukareszt 1992 s. 494; toż: Bukareszt 1996 s. 511. *Bibl. Garamond*; toż: Bukareszt 2009 s. 591. *Leda classic*.

s e r b.: Pan Wołodyjowski. Roman. Tłum. D. Žiwanović i W. Popović. Belgrad 1937 s. 607; toż: Belgrad 1956 s. 593; toż: Belgrad 1979 s. 569; toż: Gornij Milanowac 1989 s. 534.

s ł o w a c.: Pán Wołodyjowski. Tłum. M. Stanó, A. Germuška i J. Hollý. Turčiansky Sv. Martin 1931 s. 537. – Pán Wołodyjowski. Tłum. M. Andráš. Posłowie J. Sedlák. Bratisława 1968 s. 517. *Svetovi klasici* 175; toż: Bratisława 1987 s. 526. *Meteor* 116.

s ł o w e ń.: Mali vitez. Zgodovinski roman. Z mnogimi lepimi podobami. Po poljskem izvirniku poslovenil Podravski [P. Miklavec]. Cz.1-3. Ljubljana 1902. – Mali vitez. [Tłum. R. Molé?]. Ljubljana 1935 s. 613, il. – Mali vitez. Tłum. Prof. Osana. Domoljub 1939. – Mali vitez. [Tłum. M.V.]. Koper, Primorsko 1955 s. 485. – Mali vitez. Tłum. M.A., w: *Izbrana dela* t. 6. Ljubljana 1970 (890); toż: Ljubljana 1974 s. 540 (891); toż: *Oprac. dla młodzieży* S. Šali. Ljubljana 1974 s. 349 [skróty?]; toż: wstęp M. Špela. Ljubljana 1991 s. 461, *Zbirka Svetovni Klasiki* 10.

s z w e d z.: Den lille riddaren. Historisk roman. Tłum. E. We[st]jer. T. 1-2. Sztokholm 1902 s. 294+259. – Azias död. *Tidskriften Polen* [Warsz.] 1969 nr 5.

w ę g.: A kis ezredes. Budapest 1902. – Wołodyjowski úr. A kislovag. Történeti regény. Tłum. L. Szekrényi. Budapest 1902 s. 290+283; toż wyd. 2: Budapest 1932 s. 415. – A kislovag. Wołodyjowski úr. Regány. Tłum. I. Mészáros. *Oprac. E. Kovács*. Budapest 1963 s. 545; toż: Budapest 1970, 1975, 1981?; toż wyd. 6: Bratisława-Budapest 1985 s. 620; toż: A kislovag. Regány. Budapest 1993 s. 744; toż: Budapest 2001 s. 615.

w ł o s.: Pan Michele Volodyovski. Tłum. I. Rios. *La Perseveranza*, Mediolan od 19 XII 1899; toż: Mediolan 1900 s. 441; toż: Mediolan 1901 s. 431. – Donne ed eroi. [Pan Wołodyjowski]. Tłum. A. Corradini. Wstęp: V. Gambi. II. S. Marinelli. Catania 1969 s. 595.

135. „Zemsta rabina”. Przez E. Siebeckera. Przełożył z franc. XX [H. Sienkiewicz]. Powst. VIII, Gastein. P i e r w o d r.: *Słowo* 1887 nr 196 z 5 IX [podp. XX]. Przedr.: *Dzieła* t. 54. Warsz. 1952 s. 88-94 (527).

139. Aforyzm [4, inc.: „Piękność ... trzeba umieć nosić...”]. Wpis do albumu Zofii z Szarskich Pochwalskiej, dat. Kraków, 2 lutego 1888 r. P i e r w o d r. i p r z e d r.: *Dzieła* t. 40. Warsz. 1951 s. 60 (527). – J. Pochwalska: *Mój teść. Stolica* 1977 nr 7 s. 7.

140. List z Paryża do redaktora „Czasu” [sprostowanie plotek o życiu i twórczości]. P i e r w o d r. i p r z e d r.: *Czas* 1888 nr 210 z 14 IX. – *Dzieła* t. 54. Warsz. 1952 s. 155-156 (527). – Listy t. V cz. 3. Warsz. 2009 s. 246 (615a).

141. Ta trzecia. (Z pamiętnika malarza). Powst. VIII/IX 1888 Ostenda. P i e r w o d r.: *Kur. Codz.*, Warsz. 1888 nr 282 z 11 X – 314. – *Dz. Pozn.* 1888 nr 236-260. Przedr.: *Prz. Lit.*, dod. *Kraju*, Petersb., 1888 nr 45-51. – Z pamiętnika malarza [fragm.]. *Kur. Krak.* 1888 nr 226, 227, 1889 nr 228, 229. – Pisma t. 19. Warsz. 1889, 1890, 1895, 1899, 1905, 1911 (471). – Pisma t. 25. Warsz. 1901 (476). – Nowele t. 2. Warsz. 1905, 1917 (479). – *Gaz. Pol.*, Chicago 1906 nr 3-11. – *Gaz. Lud.*, Katow. 1920 nr 250-270. – [Fragm. pt.] *Przygoda w podróży.* (Ustęp z pamiętnika malarza). *Żoł. Pol.* 1925 nr 44. – Warsz. 1930 s. 83. *BULiMS* 73. – Pisma t. 38. Lw. 1933 (494). – Ta trzecia. Londyn 1941 s. 99. *Książnica Narodowa.* – Ta trzecia [fragm.]. Bari 1944. *Sekcja Wydawn. 2 Korpusu.*, powiel. – Ta trzecia [fragm.]. [B.m.] Szkocja [1945]. *Wyd. Lit. Oddz. Opieki nad Żoł. I Korpusu nr 4.* – *Dzieła* t. 6. Warsz. 1948 (527). – Ta trzecia [fragm.]. *Tydz. Lit.* 1949 nr 8. – Wybór pism t. 2. Warsz. 1954, 1955 (547). – Wybór nowel. Wroc. 1956 (552). – Ta trzecia. Nowela. Rys. M. Gramski. Londyn 1957 s. 78. – Nowele t. 2. Warsz. 1964 (555). – Ta trzecia. II. E. Rejment-Zawadzka. Warsz., PIW 1969. *Bibl. Jednoróżca.*

136. List do redakcji „Słowa” [o druku „Pana Wołodyjowskiego”] zob. Do Redakcji „Słowa” poz. 131.

137. List do redakcji „Słowa” [o rezygnacja ze stanowiska redaktora] zob. Do Redakcji „Słowa” poz. 132.

138. List do Petara Miklavca [z 1887 r., upoważniający do przekładów]. P i e r w o d r. w art.: X: Ze stosunków polsko-słoweńskich. *Prz. Powsz.*, Krak. 1907 t. 96 s. 159-160. Przedr.: Listy t. III cz. 2. Warsz. 2007 s. 75-76 (615a).

1888

– Warsz., KiW 1969. *Kolibier.* – Pisma wybrane t. 3. Warsz. 1976, 1987, 1989, 1991 (562). – Nowele t. 3. Warsz. 1978 (563).. – Ta trzecia. *Dz. Pol. i Dz. Żoł.*, Londyn 1981 nr 23-47. – Oprac. T. Jodelka-Burzecki. Warsz. 1983, 1986 (568). – *Przyjaciółka* 1986 nr 33-40. – Wybór nowel. Wroc. 1989 (573). – *Dzieła* wybrane t. 8. Warsz. 1991, 1995, 1998, 1999 (578). – Ta trzecia i inne opowiadania. Warsz. 1991 (580). – Nowele i opowiadania. Warsz. 1999 (600). – Nowele wybrane. Warsz. 1999 (601). – Nowele wybrane. Warsz. 2000 (604). – Nowele i opowiadania. Warsz. 2004, 2006 (615). Adapt. scen.: W.Z. [W. Zagórski? A. Nowicki?]: Ta trzecia. Krotchwila w 4 aktach z noweli H. Sienkiewicza przez W.Z. Wyst. ok. 1900. – Ta trzecia. Adapt. scen. Oprac. Z. Wróblewski. *Teatr Lud.* 1966 nr 10 s. 37-57.

Adapt. r a d i o w a: Ta trzecia. Oprac. R. Belczyk, reż. R. Niewiarowicz. Teatr Polskiego Radia, Studio klasyczne. Emisja 11 lipca 1967 i nast.

Adapt. TV: Ta trzecia. Oprac. L. Koźniewska. Reż. B. Rodkowski. Teatr telewizyjny 1961. – Oprac. L. Chmielewski, reż. B. Kilkowska. Teatr rozrywki 1973.

P r z e k ł a d y:

a n g.: That Third Woman. Tłum. J. Curtin. Nowy Jork 1897; toż w: Hania. Boston-Londyn 1897 (624). – The Third Woman. Tłum. N.M. Babad. Nowy Jork 1898 s. 158. – In Bohemia. That Third Woman. Tłum. S. de Soissons, w: Tales. Londyn 1899, 1901 (629). – The Third Woman, w: Tales by Polish Authors. Tłum. E.C. Benecke. Oksford 1915; toż w: Tales. Londyn 1931, 1946 (632). – The Third Woman. Tłum. M.M. Coleman, w: Selected tales. Miami 1979 (635).

c h i n.: Nu-ren. Tłum. He Lu bo w prasie ok. 1946. – Disage nu re. Tłum. z ang. Tang Zeng. II. Yang Be Zi. Yunan 1982 s. 148. – Disange nuren. Tłum. Lin Hongliang yi. Guilin 2001.

c h o r w.: Treća. Tłum. M. Mareković. *Hrvatska* 1895 nr 13-30. – Ta treća. Tłum. I. Gostisza, w: Pripowijesti. Zagrzeb 1898 (659).

c z e s.: Ta třeti [fragm.?). Tłum. J. Semerád. *Vesna* 1893 nr 9. – Ta třeti. Tłum. V. Hanuš. Praha 1895 s. 83, *Levné svazky novel 37*; toż w: *Drobné povídky*. Praha 1901 (667); toż w: *Drobné spisy t. 3*. Praha 1902 (668). – Ta třeti. Z humoru uměleců. Tłum. Č. Semerád. Praha 1911, *Humor života Ia*. – Ta třeti. Tłum. V. Kredba, w: *Sebráné spisy t. 3*. Praha 1927 (679); toż w: *Za chlébem*. Praha 1937 (681).

d u n.: Den Tredie. Tłum. J. Grove, w: *Fra Weichselfloden*. Kopenhaga 1891. – Den Tredie. Tłum. N.V. [Nils C. Vogt]. *Christiania* 1903; toż: ok. 1912 (690). – Den Tredie. Tłum. N.C. Vogt, w: *Lys i mørke*. Kristiania 1917 (691).

e s p e r a n t o: Mia fiancigo [fragm.]. Tłum. A. Grabowski. *Pola Esperantisto* 1911 nr 10. – *Ŝi, la tria*. Humora rakonto el la vivo de artistoj. Tłum. A. Grabowski. Warsz. 1913 s. 89.

f i n.: Se kolmas. Humoristinen kertomus taitei lijaelämästä. Tłum. R. Silvanto. Helsinki 1903; toż: 1911 s. 80.

f r a n c.: Journal d'un artiste. Tłum. M-lle N. Ordega. Paryż 1901 (703). – Cette troisième. Tłum. C. de la Tour. Paryż 1902 (707).

g r u z i n.: Mesame. Tłum. W. Weziriszwili. *Iwera*, Tyflis 1897 nr 13-14, 16-18, 20-21.

h i s z p.: Las tres novias del pintor. Barcelona 1900 s. 159; toż: *Bibl. de la Nación*, Buenos Aires 1903 nr 96 s. 131-240. – Diario de un artista. Tłum. P. del Palma. Barcelona 1941 s. 156. – El diario de un artista. Argentyna [po 1943]. – Las tres novias del pintor. *Madryt* [1955] s. 160, *Las Mejores Novelas de los Autores de Todo el Mundo* 9. – Tres cartas de un viaje del artista. *Madryt* 1955. – La tercera mujer. Tłum. A. Lázaro Ros, w: *Obras escogidas t. 2*. *Madryt* 1958, 1964, 1969 (736).

j a p o n.: Ni-nin Gako [Dwaj malarze]. Tłum. Uchida Roan. Tokio 1932, toż w prasie lit. ok. 1965. – Futari gako [Dwaj artyści]. Tokio 2004 s. 133.

ł o t e w.: Trěča. Tłum. V. Dzeltniš, w: *Kopotni raksti t. 16*. Ryga 1932 (752).

ł u ż y c.: Tři žonske. Roman ze žiwjenija wumělcow. *Serbske Nowiny* 1930 nr 254-273.

n i e m.: Die Dritte. Tłum. H. Majdanska. *Budapester Journal* 1887; toż: Lipsk 1893 (761). – Die Dritte. Aus den Memoiren eines Malers. Tłum. A. Kolasinski. *Politik*, Praha 1889 [3 kwartał?];

toż: *Laibacher Zeitung* 1890. – Die Dritte. Tłum. J. Praun, w: *Ums liebe Brot*. *Einsiedeln* 1901 (768). – Die Dritte. Tłum. S. Goldenring, w: *Gesammelte Werke t. 4*. Berlin [ok. 1901, 1907] (765). – Die Dritte. Tłum. B. Bonnin, w: *Novellen*. Halle a/S. 1902 (770). – Die dritte Braut. Erinnerungen eines Malers. Tłum. R. Löwenfeld. Lipsk 1902 s. 125. *Weltbibliothek I*. – Drei Frauen. Tłum. K. Grelich. II. R. Gutschmidt. Stuttgart [1901, 1902, 1903] s. 124; toż, wyd. 4. Stuttgart 1903 s. 125; toż: Stuttgart 1909; toż: Berlin 1909 s. 79. – Die Dritte. Eine heitere Künstlergeschichte. Tłum. i oprac. T. Kroczek. Berlin 1903 s. VIII, 79. – Drei Frauen. Tłum. T. Kroczek, w: *Am Sonningen Gestade*. Berlin 1904 (777). – Die Dritte. Tłum. S. Goldenring. Berlin [br.] s. 100; toż w: *Gesammelte Werke t. 1*. Berlin 1920 (785, 791). – Die Dritte. Tłum. B. Bonnin, w: *Am sonnigen Gestade*. Berlin 1924; toż: Halle ok. 1930 (792). – Die Dritte. Tłum. V. Körner, w: *Meistererzählungen*. Zurych 1986 (797).

n i d e r l.: De derde vrouw. Tłum. J. Teuven. *Amersfoortsche Courant* 1900 nr 1893 i nast [16 odcinków]; toż w: *De derde vrouw...* Antwerpia 1979 (757) – *De derde Bruid*. Herinneringen van een schilder. Gouda 1905.

r o s.: Ona tritja. (Iz wospominanj chudožnika). Tłum. A. Sieliwanow. *Birżewyje Wiedomosti* 1888 nr 271 i nast. (z X-XI). – Ta tritja. (Iz dniewnika chudožnika). Rasskaz. Tłum. W.M.L. [W. Ławrow]. *Russkaja Mysl* 1889 nr 1 s. 194-243; toż w: *Pierly i adamanty wsiemirnogo jumora*. Petersburg. 1889 s. 86-130; toż: Tłum. W. Ławrow, w: *Powiesti i rasskazy*. Moskwa 1893 s. 1-80 (813); toż w: *Powiesti i rasskazy t. 1*. Moskwa 1898, 1906 (819); toż w: *Połnoje sobranije soczinienij t. 4*. Petersburg. 1912 (844); toż w: *Powiesti i rasskazy*. Moskwa 1913 (847). – Eta tritja. Iz dniewnika chudožnika. Tłum. T. Waretti. *Samarskaja Gazieta* 1889 nr 85 i nast. (z IV-VI). – Ta tritja. Rasskaz chudožnika. Tłum. F.W. Dombrowskij, w: *Sobranije soczinienij t. 3*. Kijów 1893 s. 63-124 (814); toż w: *Połnoje sobranije soczinienij t. 1*. Kijów 1898 s. 394-418, toż: Petersburg. 1907 (818); toż w: *Bartek-pobieditel*. Petersburg. 1899 s. 177-356 (821). – Ta tritja. Tłum. F.F. Aleksandrow i M.L. de Walden, w: *Połnoje illustrirowannoje sobranije socziniej t. 17*. Petersburg. 1902 s. 3-48 (829); toż w: *Połnoje sobranije soczinienij t. 4*. Petersburg. 1912 s. 225-264 (844). – Ta tritja. (Otrivok iz dniewnika chudožnika), w: *Wiesielaja kniga*. *Humoristyczeskije rasskazy znamenitych inostrannyh pisatielej*. Petersburg. 1912 s. 201-218. – Ta tritja. Tłum. W. Achramowicz, w: *Sobranije soczinienij t. 1*. Moskwa 1914 s. 237-279 (848).

A d a p t.: Wiwat (jednoaktówka). Oprac. Gaj-Sagajdacznaja [J.A. Szebalina]. 1893 (inf. *Świat*, Krak. 1893 s. 375, z sierpnia).

r u m.: A treia dragoste. Tłum. S. Nădejde, w: *Viața la sate*. Bukareszt 1908 (868). – *Amintiri din viața de artisti*. Tłum. W. Ghül. Bukareszt [b.r., 1912] s. 96. *Bibl. pentru toți 719*. – A treia. Tłum. S. Velea, w: *Paznicul farului*. Bukareszt 1987 (877).

s ł o w e ń.: Ta tretija. Tłum. Podravski [P. Miklavec], w: *Črtice z ogljem*. Gorica 1902 (888). – Tretja. Tłum. J. Moder, w: *Izbrana dela t. 12*. Ljubljana 1975; toż: *Novele*. Ljubljana 1975 (891, 892).

s z w e d z.: Den tredje. Tłum. V. Langlet. *Nya Dagligt Allehanda* 1897; toż: Sztokholm 1897 s. 82. – Den tredje. Tłum. E. Wester. *Ny illustrerad Tidning* [ok. 1900]. – Nummer 3, w: *Po-lacker*. Sztokholm 1901 (897). – Den tredje, w: *Konstnärhistorier*. Sztokholm 1903 (899). – Den tredje. Tłum. J. Granlund. Sztokholm 1908, 1912. – Den tredje. Tłum. F. Jönsson w: *Genom öknen*. Malmö 1931 t. 3 s. 105-186 (901). – Den tredje. *Berättelse ur konstnärlivet*. *Arbetaren* 1932 z 23 VIII – 13 IX.

w ę g.: A harmadik. Lengyel elbeszélés. *Fővárosi Lapok* 1893. – A harmadik. Lengyel elbeszélés. Tłum. G. Gelsei. Makól-Szeged 1900 s. 157; toż wyd. 2: Budapeszt 1903. – A harmadik. *Pesztí Hirlap* 1902; toż: *Magyar Hirlap* 1903. –

Művész szerelem. Kisregény. Tłum. H. Ilosvai. Budapeszt 1903. – A harmadik. Tłum. I. Tar-sulat, w: *Kisebb elbeszélések t. 1*. Budapeszt 1904 (909). – Az a harmadik. Tłum. K. Bányai. *Alkotmány* 1909. – Eva főszerebpen. Regeny. Budapeszt 1943 s. 32. – A harmadik. Tłum. I. Mészáros, w: *Valogatott elbeszélések*. Buda-peszt 1956 (910). – A harmadik. Kisregény. Tłum. M. Balla, w: *Művei*. Debreczyn 1993 (912).

w i e t n a m.: Náng thù ba. Tłum. L'e' Bá Thu. *Van hoc nuócngoi* [mies. lit.], Hanoi 1996 nr 3 s. 8-54.

w ł o s.: La terza. Tłum. E. Chludzińska-Paulucci, w: *Bartek il Vincitore*. Città di Castello 1899 (915). – *Amori d'artista*. Tłum. T. Zucconi. Florencja 1901 (932); toż: Florencja 1911, 1923, 1931, 1937. – *Quell'altra*. Tłum. M. Karklina, w: *L'Organista di Ponikla*. Turyn 1933 (939). – *Quell'altra*. Tłum. C. Agosti Garosci, w: *Il guardiano del faro*. Mediolan 1953 (944); toż w: *Sienkiewicz*. Rzym 1970 (947).

142. List do Redaktora „Słowa” [w sprawie daru od Pana Wołodujowskiego w wysokości 15 000 rubli].

Autogr.: Ossol. syg. 12.170/III s. 33.

P i e r w o d r.: *Słowo* 1888 nr 277 z 11 XII.

Przedr.: *Kronika miejscowa i zamiejscowa*. *Gaz. Nar.*, Lw. 1888 nr 287. – *Dzieła t. 54*. Warsz. 1952 s. 156-157 (527). – *Listy t. V cz. 3*. Warsz. 2009 s. 328-329 (615a).

1889

143. List do Akademii Umiejętności [z 11 II 1889 o utworzeniu stypendium im. Marii z Sztokiewiczów Sienkiewiczowej, z tzw. daru Wołodujowskiego].

P i e r w o d r.: *Rocz. Zarządu Akademii Umiejętności*, Krak. 1889 s. 18.

Przedr.: *Dzieła t. 55*. *Koresp. t. 1*. Warsz. 1951 s. 4 nr 1 (527). – *Rocz. Bibl. PAN w Krakowie*. R. XLII 1997 s. 135 i n. – *Listy t. V cz. 3*. Warsz. 2009 s. 95 i n. (615a).

144. List do Redaktora „Słowa” [c.d. sprawy daru Wołodujowskiego].

P i e r w o d r. i przedr.: *Słowo* 1889 nr 52 z 4 III. – *Kur. Codz.* 1889 nr 62. – *Dzieła t. 54*. Warsz. 1952 s. 157 (527). – *Listy t. V cz. 3*. Warsz. 2009 s. 95 i n. (615a).

145. Wycieczka do Aten.

Odczyt pt. „Wspomnienia z Aten” wygłoszony był 25 III 1887 w Krakowie. W druku tekst pt. *Wycieczka do Aten*.

P i e r w o d r.: *Wycieczka do Aten*. Urywek z notatek podróży. *Niwa t. XVIII*, 1889 nr 1 z 20 XII 1888/ I I 1889 – nr 5, s. 3-4, 18-19, 36-37, 52-53, 67-68.

Przedr.: *Pisma t. 19*. Warsz. 1889, 1890, 1896, 1899, 1905, 1911 (471). – *Pisma t. 26*. Warsz. 1901 (476). – *Wycieczka do Aten*. *Praca*, Pozn. 1903 nr 32-34. – *Zgoda*, Chicago 1903 nr 35-38. – *Nowele t. 2*. Warsz. 1905, 1917 (479). – *Wycieczka do Aten* [fragm.]. *Wiad. Pol.*, Londyn 1941 nr 20. – *Dzieła t. 44*. Warsz. 1950 (527). – L. Ludorowski: *H. Sienkiewiczza sztuka reportażu podróżniczego*. Lub. 2001 s. 77-96.

P r z e k ł a d y:

a n g.: *An Excursion to Athens*. Tłum. V.A. Hlasko i T.H. Bullick. Nowy Jork 1897 s. 59.

ch i ń.: Tłum. Zhang Yousong, ok. 1928.

c z e s.: *Wýlet do Aten*. Tłum. J. Rozvoda, w: *Dojmy z cest*. Praha 1901 (666). – *Wýlet do Aten*. Tłum. V. Kredba, w: *Sebráné spisy t. 21*. Praha 1930 (679).

n i e m.: Athen. Eine Reiseerinnerungen; Auf dem Archipelagus. Eine Reiseskizze; Die Neugriechen; Auf der Akropolis von Athen. *Politik*, Praha 1901 nr 116, 130, 154, 241.

o r m i a ñ.: Tłum. Pota Agajanc. Tyflis 1902 s. 48.

r o s.: Pojezdka w Afiny. *Mir Bożij* 1892 nr 6 s. 25-46. – *Dień* 1892 (inf. *Kraj*, Petersb. 1892 nr 1 s. 12). – Pojezdka w Afiny. Tłum. M.W. Ławrow, w: Powiesti i rasskazy. Moskwa 1893 s. 81-109 (813); toż: 1898 s. 59-77 (819); toż w: Powiesti i rasskazy t. 1. Moskwa 1906 s. 54-70 (837); toż: 1913 (847). – Pojezdka w Afiny. Tłum. F.W. Dombrowskij, w: Sobranije soczinienij t. 3. Kijów 1893 s. 325-358 (814); toż w: Połnoje sobranije soczinienij t. 1. Kijow-Charków 1898 s. 503-512; toż: 1907 (818). – Pojezdka w Afiny. Tłum. F.F. Aleksandrow i M.L. de Walden, w: Połnoje illustrirowannoje sobranije soczinienij t. 17. Petersb. 1902 s. 93-108 (829).

146. O powieści historycznej. Art. pisany od końca stycznia do marca 1889, Zakopane. Odczyt wygłoszony 9 IV 1889 w Krakowie. Brulion odczytu BJ 6598 III.

A u t o g r.: BJ Fo 287, 24 karty; Mikrofilm. Bibl. IBL PAN sygn. 5574.

P i e r w o d r.: *Słowo*, Warsz. 1889 nr 98 z 30 IV – 101, 103-104.

Przedr.: *Prz. Pol.* 1889 t. 92 s. 282-300. – Pisma t. 1 cz. 2. Warsz. 1904 s. 81-122 (477). – Pisma t. 81. Warsz. 1906 (476). – Sąd Sienkiewicza o powieści historycznej (Wyjątek z rozprawy „O powieści historycznej”). *Gaz. Por.*, Lw. 1924 nr 7226. – *Dzieła* t. 45. Warsz. 1951 (527). – O powieści historycznej, w: Sienkiewicz. O literaturze. Oprac. Z. Najder. Warsz. 1956 s. 290-311 (549). – H. Sienkiewicz. Materiały... oprac. J. Kulczycka-Saloni. Warsz. 1960, 1966 s. 96-116 (554).

147. Kto da więcej?! Szkice z licytacji Zakopanego. Powst. w maju 1889.

A u t o g r. fragm. pt. Zakopane Ossol. sygn. 13880/II.

P i e r w o d r.: *Słowo* 1889 nr 115 z 22 V [podp. pseud.: K. Dobrzyński].

Przedr. w art. J. Krzyżanowskiego: Licytacja Zakopanego. *Wiadomości*, Londyn 1958 nr 51/52 s. 15. – Nieznane drobiazgi Sienkiewiczowskie. *Twórczość* 1959 nr 1 s. 80-83. – W. Wnuk: Ku Tatom. Warsz. 1970 s. 17-22. – J. Krzyżanowski: Pokłosie Sienkiewiczowskie. Warsz. 1973 s. 680-684.

148. Walka byków. Powst. kwiecień Abbazia – czerwiec Kraków.

P i e r w o d r.: Walka byków. Wspomnienie z Hiszpanii. *Słowo* 1889 nr 151 z 9 VII – 156. – *Czas* 1889 nr 154 z 9 VII – 160.

Prz e d r.: Walka byków w Hiszpanii. Pisma t. 19. Warsz. 1890, 1896, 1899, 1905, 1911 (471). – Walka byków. Urywek z opowiadania ... *Kraj*, Peters. 1898 nr 19, *Dział lit.-artyt.* s. 232-234. – Walka byków. Wspomnienia z Hiszpanii. *Praca*, Pozn. 1903 nr 28-30. – Nowele t. 2. Warsz. 1905, 1917 (479) – Pisma t. 81. Warsz. 1906 (476). – Walka byków. Wspomnienie z 1889. B.m. [Szkocja] 1946 s. 16. powiel. *Wyd. Lit. Oddz. Opieki nad Żoł. I Korpusu nr 43.* – Walka byków. Wspomnienia z Hiszpanii, w: *Dzieła* t. 44. Warsz. 1950 (527). – Walka byków. (Wspomnienie z Hiszpanii) [fragm.]. *Głos Rob.* 1958 nr 192 s. 2. – Walka byków, w: Hiszpania malowniczo-historyczna. Zapirenejskie wędrówki Polaków w latach 1838-1930. Antologia. Oprac. P. Sawicki. Wroc. 1996 s. 266-286, il. *Acta Univ. Wratisl. 1710.* – Walka byków. Wspomnienia z Hiszpanii, w: L. Ludorowski: H. Sienkiewicza sztuka reportażu podróżniczego. Lub. 2001 s. 57-76; toż w: H. Sienkiewicza podróż do Hiszpanii i „Walka byków”. Lub. 2007 s. 41-71; toż: 2008, 2009; toż: edycja polska i hiszpańska: El viaje de H. Sienkiewicz a España y „La corrida”. Tłum. na hiszp. S. Angel. Lub. 2010 s. 183, il.

P r z e k ł a d y:

a n g.: The Bull-Fight. A reminiscence of Spain. Tłum. J. Curtin, w: Lillian Morris. Boston 1894 (623).

c z e s.: Zápas s býky. Vzpomínka ze Španěl. Tłum. V. B S-ý. *Hlas Národa* 1889 nr 209, 212, 215, 216. – Zápas s býky v Španělsku. Tłum. J. Rozvoda, w: Dojmy z cest. Praha 1901 (666). – Býčci zápasy. Vzpomínka ze Španělska. Tłum. V. Kredba, w: Sebráné spisy t. 21. Praha 1930 (679).

f r a n c.: Combat de taureaux. Tłum. P. Luguët, w: Bartek le Victorieux. Paryż 1900; toż: 1902, 1912 (699).

h i s z p.: Una corrida de toros. Tłum. M. Royce Woods. Long Beach – San Luis Julianez 1901, toż: 1906, 1928, 1929, 1933, 1939. – La corrida. Tłum. P. Pedraza de Páez, w: El manantial de la dicha. Buenos Aires 1916 (729). – La corrida. Recuerdos de España. Primera traducción al español Th. Thevenaz. [Madryt-Lub., 2007], il. – La corrida. Tłum. S. Angel. Lub. 2010, por. poz. 296.

n i e m.: Der Stierkampf. Tłum. S. Goldenring, w: Gesammelte Werke t. 3. Berlin [ok. 1901], 1907 (766); toż: Der Stierkampf. Berlin 1908 (784); toż: Gesammelte Werke t. 3. Berlin [1909] (785); toż: Gesammelte Werke t. 5. Berlin 1920

(791); toż w: *Geschichten aus aller Welt*. Berlin [ok. 1925] (793).

p o r t u g.: A tourada. Tłum. S. Potocka, w: Hania. Lizbona 1902 (805).

r o s.: Boj byków. Iz wspomnianij ob Ispanii. Tłum. A. Sacharowa. *Priroda i Ludi* 1890 nr 48-50. – Boj byków w Ispanii. Iz wspomnianij. Tłum. F.W. Dombrowskij, w: *Sobranije soczinienij* t. 3. Kijów 1893 s. 283-306 (814); toż w: *Połnoje sobranije soczinienij* t. 1. Kijów 1898 s. 481-490; toż: 1907 (818); toż w: *Kluczy szczast'ja*. Petersb. 1912 s. 17-30; toż w: *Pried zarieju*. Petersb. 1914 s. 17-30. – Boj byków. Wospominanija o Ispanii. Tłum. M.L. de Walden, w: *Połnoje illiustrirowannoje sobranije soczinienij* t. 17. Petersb. 1902 s. 109-123 (829); toż w: *Połnoje sobranije soczinienij* t. 8. Petersb. 1912 s. 534-547 (844). – Boj byków w Ispanii. Petersb. 1910 s. 8. *Uniwersalnaja chrestomatija* 3. – Boj byków w Ispanii, w: *Sokrowiszczu russkoj i inostrannoj literatury*. Sobrał W.A. Maksimow. Petersb. 1922 t. 1 cz. 1, s. 17-24.

w ę g.: Madridi bikaviadel. Elbeszélés. Tłum. Cassian [K. Bányai]. *Zászlóknk* 1903 s. 49-51 i n.

149. Wspomnienie z Kissingen [inc. „Powiedział mi znajomy...”]. Powst. czerwiec/lipiec 1889.

A u t o g r.: Bibl. Raczyńskich w Pozn., 1553/8a, oraz w albumie hr. Turnowej w Bibl. Raczyńskich, zniszczonym po 1939.

P i e r w o d r.: Nieznane wiersze Sienkiewicza. *Nowy Kur. Pozn.* 1935 nr 46. – *Dzieła* t. 40. Warsz. 1951, s. 46 (527). – *Listy* t. I cz. 1, Warsz. 1977 s. 118-119 (562a). Por. poz. 182a.

150. Morały [inc.: „Bacz zawsze, panienko...”]. Powst. latem 1889.

A u t o g r.: Bibl. Raczyńskich w Pozn. 1553/8a; wariant z inc.: „Bacz dobrze, panienko...”, wpisany do albumu Anny Leo ok. 1891 r.; fragm. wiersza znajduje się w noweli pt. „Wyrok Zeusa” (162).

P i e r w o d r.: Pisma zapomniane. Lw. 1922 s. 489-490 (489). – A. Leo: *Wczoraj*. Warsz. 1929 s. 155-156.

Przedr.: *Dzieła* t. 40. Warsz. 1951 s. 47-48 (527), t. 54. Warsz. 1952 s. 42-43 (527). – *Listy* t. III cz. 1. Warsz. 2007 s. 497-498 (615a).

151. Sabalowa bajka. Powst. w lipcu 1889, Kraków lub Zakopane.

A u t o g r.: Bibl. Publ. m.st. Warszawy sygn. 1500, 1 k. Autogr. brulionu wersji I, pt. **O chłopie, który śmierć w wierzbie zatkał**, BN I 6066.

P i e r w o d r.: Sabalowa bajka. Spisał... *Czas* 1889 nr 170 z 27 VII i odb., Krak. 1889 s. 3.

Przedr.: *Dz. Pozn.* 1889 nr 172. – *Mies. Galicyjskiego Tow. Ochrony Zwierząt* 1889 nr 7-8. – *Pszczółka II.*, Lw. 1889 nr 15. – *Il. Bibl. Rozmait.*, Wiedeń 1891 t. 1 s. 158. – *Kur. Warsz.* 1891 nr 337. – *Tyg. Il.* 1891 nr 101 [ze zmianami dokonanymi przez autora oraz z il. P. Stachiewicza]. – *Wiarus Pol.*, Bochum 1892 nr 18. – *Strzecha Rodzinna*. Kal. na r. 1893. – *Niedziela*, Detroit 1893 nr 22. – Sabalowa bajka [z podobizną autografu]. *Sport*, Warsz. 1901 nr 15 s. 2-3. – Sabalowa bajka. (Opowiadanie góralskie). *Gwiazdka Ciesz.* 1901 nr 9 s. 99. – *Pisma* t. 4. Warsz. 1901 (477). – *Zorza*, dod. *Przyj. Ludu*, Lw. 1901 nr 1 s. 5. – Wypisy do nauki literatury polskiej. Ułożył W. Nowicki. t. 2. Warsz. 1905 s. 463-465. – *Czytania polskie*. Ułożył M. Reiter. [T. 3]. Lw. 1912 s. 244-246. – Sabalowa bajka. *Jutrzenka*, Warsz. 1912 nr 11. – *Opowiadania wybrane*. Wiedeń 1915 z. 3 s. 22-24. *Bibl.-czka Pol.* – Sabalowa bajka. *Piast*, Krak. 1916 nr 16. – *Przew. Nauk. i Lit.*, dod. *mies. Gaz. Lw.* 1920 s. 430-433. – *Gazetka dla Dzieci*, Kościan 1927 nr 43. – *Dla Dzieci*, dod. *Siewcy Prawdy*, Sandomierz 1934 nr 16. – Sabalowa bajka, w: *Dzieła* t. 2. Warsz. 1948 (527); pt. O chłopie, który śmierć w wierzbie zatkał, w: *Dzieła* t. 53. Warsz. 1952 s. 327-329 (527). – Sabalowa bajka. *Od A do Z*, 1955 nr 22. – *Polskie baśnie ludowe*. Oprac. T. Jodelka. Warsz. 1956 s. 441-443. – *Klechdy ludu polskiego*. Oprac. S. Czernik. Warsz. 1957 s. 373-374. – *Nowele* t. 2. Warsz. 1964 (555). – *Baśnie i legendy*. Warsz. 1967; toż: 1970, 1973, 1975, 1978, 1986, 1991, 1996 (557). – W. Wnuk: *Ku Tatrom*. Warsz. 1970 s. 27-28. – *Pisma wybrane* t. 1. Warsz. 1976; toż: 1987 (562). – *Nowele* t. 1. Warsz. 1978 (563). – *Mały Gość Niedz.* 1986 nr 11 s. 15. – *Wisielka* 1986 nr 1/2 s. 54. – *Księga bajek polskich*. Oprac. M. Grabowska. T. 2. Warsz. 1988 s. 175-176. – *Dzieła wybrane* t. 9. Warsz. 1991 (578). – *Ta trzecia...* Warsz. 1991 (580). – Sabalowa bajka. *Zgoda*. Biuletyn Informacyjny Urzędu Gminy w Niedźwiedziu. 1998 nr 11. *Dokument dźwięk.*: Sabalowa bajka. Czyta J. Zelnik. Warsz., Festina lente. 2012

P r z e k ł a d y:

a n g.: Good's All-Seeing Eye. Tłum. S. Luter. Prasa ang. ok. 1940. – *The Mountaineer's Tale*. Tłum. L. Borski, w: *Polish Folk Tales*. Nowy Jork 1947 s. 87-90. – *Good's All-Seeing Eye*. Tatra Issue. Tłum. S. Luter i M.M. Coleman. *Alliance Journal*, Cambridge Springs 1954 nr 4 s. 29-32.

c z e s.: Sabalová bajka. *Valašské Hlasy* 1890 s. 46-48. – *Pohádka Sabalová*. Z povídek H. Sienkiewiče, w: *Kytice z luhu slovanských i cizích uvil a ve prospěch ústředni Matice školské* wydal

dr Fr. Kahlik. Opawa 1893. – Sabalová bajka. Tłum. J. Hudec, w: *Drobné spisy* t. 11. Praha 1902 (668). – Sabalová pohádka. Tłum. F. Vondráček, w: *Sebráné spisy* t. 13. Praha 1929 (679).

f r a n c.: La mort et le paysan. Conte. Tłum. J. Lorentowicz. Il. P. Stachiewicz. *Revue du Bien*, Paryż 1901 z 15 IV.

r o s.: Smiert'. Rasskaz. *Syn Otieczestwa*, SPetersb. 1891 nr 51 s. 403.

s z w e d z.: Sabalas saga. Skiss. Tłum. A.J. [A. Jensen]. *Polsk Bulletin*, 1918 nr 8/9. – Natten på berg kammaren. *Allt för Alla* 1922 s. 1907-1908.

w ł o s.: Fiaba polacca. Tłum. E. Dolle Roncole. *Nuova Rassegna di Letterature Straniere*, Florencja 1906 t. 4 s. 765-766.

152. Tytusowi Chałubińskiemu. Powst. 6 XI 1889, Kaltenleutgeben.

P i e r w o d r.: *Słowo* 1889 nr 253 z 9 XI.

Przedr.: *Czas* 1889 nr 269. – Trzy głosy o śp. Tytusie Chałubińskim. *Tyg. Il.* 1889 nr 359. – Pisma zapomniane. Lw. 1922 (489). – *Dzieła* t. 40. Warsz. 1951 s. 101-104 (527).

153. Bez dogmatu. Powieść współczesna.

Powst. od lipca 1889 do września 1890, pierwotny tyt. **W piętach**.

Autogr.: Ossol., sygn. 6669/II. T. 1-kart 77, t. 2-kart 59, t. 3-kart 135 (braki). – BJ sygn. Fo 289-2 karty; 6600.III. – Zbiory J. Krzyżanowskiego, 1 karta red. pierwotnej.

P i e r w o d r.: *Słowo* 1889 nr 271 z 2 XII-293, 1890 nr 1-30; T. 2. 1890 nr 81-141; T. 3 nr 169-229 (z przerwami).

Przedr.: *Czas* 1889 nr 264 z 6 XII-299, 1890 nr 2-238 (z przerwami, bez podziału na tomy).

– *Dz. Pozn.* 1889 nr 280-300, 1890 nr 2-237 (z przerwami). – Wyd. osobne: Bez dogmatu.

Powieść w trzech tomach. Warsz. 1890. Nakład „Słowa”. T. 1 s. 320 (cenz. 7 VII 1890); T. 2 s. 356 (cenz. 16 IX 1890); T. 3 s. 355 (cenz. 14 X 1890); toż: wyd. 2. Warsz. 1891. – Bez dogmatu.

Powieść. Pisma t. 21-23. Wyd. nowe [3]. Warsz. 1896 s. 234+262+258; toż: 1899, 1900, 1906, 1910, 1912, 1919, 1920 (471). – Pisma t. 7-11. Warsz. 1899, s. 155+163+157+154+148 (476).

– Pisma t. 14-16 [wyd. 9, nowe, oprac. I. Chrzanowski]. Lw., Ossol. 1928 s. 195+215+218; toż: 1934 [właśc. 1933] (494). – *Dzieła*. t. 29-31. Warsz. 1949, tabl. 3: H. Sienkiewicz ok. r. 1880; początek autografu powieści; urywek redakcji zaniechanej (527). – Bez dogmatu. Warsz.

PIW 1957, 1958, 1963; toż: Posłowie J. Krzyżanowski. Warsz. PIW 1985, 1993, 1995; toż: II. W. Kurczak. Warsz. LSW 1995. – Pisma wybrane t. 11. Warsz. 1978, 1988, 1989, 1991 (562). –

Bez dogmatu. Wroc. 2000. *Bibl. Klasyki*. – Bez dogmatu. Posłowie T. Bujnicki. Warsz. 2000; toż: oprac. T. Bujnicki. Wroc. 2002, *BN seria I*, 301. – Bez dogmatu. Krak. Zielona Sowa 2005 s. 332. *Arcydziela Literatury Pol.*; toż: 2007.

A d a p t. s c e n.: Bez dogmatu. Oprac. T. Byrski (inf. *Nowości Teatr.* 1972 nr 3 s. 11).

A d a p t. f i l m.: Bez dogmatu. Reż. Wiskowski, 1918 (nieukończony).

A d a p t. r a d i o w a: Oprac. T. Byrski. Teatr Pol. Radia 15 V 1976. – Oprac. B. Prządka-Gilui. Emisja 1 VI 1986

P r z e k ł a d y:

a n g.: Without Dogma. A Novel of Modern Poland. Tłum. I. Young. Boston – Londyn 1893 s. XI, 423; toż: Londyn 1894, 1895; Boston 1896, 1898; Toronto 1899; Boston 1906.

b u ł g.: Bez dogma. Roman. Tłum. M. Jarukowa. Płowdiw – Sofia 1914 s. 410; toż: Płowdiw 1917 s. 392. – Bez dogma. Roman w 3 cz. Tłum. R.G. Lewakow. Szumen [1934] s. 424. *Bibl. Chudoż. Lit. I*.

c h o r w.: Bez dogme. Roman. Tłum. I.V. [I. Velikanović]. Mitrovica 1903. – Tłum. I. Velikanović. Zagrzeb 1911 s. 432.

c z e s.: Bez dogmatu. Román. S povolenim spisovatelovým s polstiny tłum. J.J. Langner (cz. 1-3). Praha 1899 s. 484; toż: Praha s. 515, 1903, 1911; toż wyd. 3 (!): Praha 1922 s. 490. – Bez dogmatu. Tłum. V. Kredba, w: *Sebráné spisy* t. 16. Praha 1929 (679).

d u Ń.: Uden Faeste. Roman. Tłum. autoryzowane A.B. [Annie Bangersky?]. Christiania 1902, 1903 s. 461; Uden Ballast. En Bog om Kaerlighed. Tłum. A. Lütken. Kopenhaga 1910 s. 358.

f i Ń.: Anielka. Tłum. M. Talvio. T. 1-2. Helsinki 1913 s. 335+341-553; toż: Helsinki 1933 s. 428. *Kymmenen hyvää* 7.

f r a n c.: Sans dogme. Tłum. Le Comte A. Wodzinski. Paryż 1893 s. IV+397; toż: Paryż 1894, 1895 s. IV+393 [edycja dedyk. w druku „A Madame Marie Orpizewska, née Wodzinska, Służewo 14 juin 1895”]; toż: Paryż 1895; toż: Paryż 1900 s. IV+404; Paryż 1905.

g r e c.: Horis dogma. Tłum. Korallias Makre. Ateny 1924. *Bibl. Eklekta Erga* 94.

g r u z i Ń.: Aranc’ dawananki. Tłum. z ros. T. Howhannisyan [Ovannisjan]. *Murcz*, Tyflis 1891-1892; toż: Tyflis-Erywań 1894 s. 517; por. też ormiań.

h i s z p.: Sin dogma. Madryt ok. 1901. – Más allá del misterio. Tłum. C. Bargiela. Barcelona 1900 s. 270. – Misterios del amor. Madryt 1901 s. 224. *Obras de Autores Célebres* 7. – Más allá del misterio. Tłum. P. Pedraza y Páez. Barcelona

[przed 1902]; toż w Argentynie ok. 1902; toż: Buenos Aires 1916, 1926 s. 336. *Bibl. de la Nación 711*; toż: Barcelona 1941 s. 268. *Bibl. de Grandes Novelas 194*; toż: Barcelona 1946. – Más allá del misterio (Sin dogma). Tłum. L. Trillas. Barcelona 1957 s. 384. – Sin dogma. Madryt 1934; toż: 1959. – Más allá del misterio [wg tłum. P. Pedraza y Páez]. Barcelona 1993 s. 270.

j i d i s z: Ohn a gloyben. Jidisz. Tłum. D. Kasel. T. 1-3. Warsz. 1921 s. 207+211-404+405-513.

l i t e w.: Be dogmos. Romans. Tłum. J. Suźiedelis. T. 1-2. Kowno-Mariampol 1936; toż: Kowno 1938. – Be dogmos. Romans. Tłum. A. Liobytė, A. Paraščiakas. Wilno 1980 s. 352.

l o t e w.: Bes dogmata. Romans. Latwiskio no A. Deglawa. Ryga 1905 s. 239. – Bes dogmata. Tłum. R. Kroders, w: Kopoti raksti t. 15. Ryga 1932 (752). – Bes dogmata. Tłum. J. Lagatovskis. Il. A. Galeviuss. Ryga 1980 s. 365.

n i d e r l.: Uit het leven van een Scepticus. Tłum. N.C.L. Amsterdam-Haarlem-Loosjes [b.r., 1901] s. 335.

n i e m.: Ohne Dogma. Roman. Tłum. J. Kürschner. Stuttgart 1891; toż: T. 1-2. Stuttgart 1892 s. 330+354; toż: Stuttgart/Lipsk 1901 s. 602; toż: Stuttgart 1903 s. 602. *Meisterwerke der ausländischen Erzählungs-Litteratur*. – Ohne Dogma. Roman. Tłum. S. i E. Winikoff. Berlin 1892 s. 612. *Globushaus*; toż: Berlin [ok. 1906] s. 612. *Globushaus Druckerei*; toż. ok. 1920. – Ohne Dogma. Roman. Tłum. A. Kotulski. Mit dem Bildnisse des Dichters. Berlin, b.r. [ok. 1901] s. 330; toż: Berlin 1906 s. 330, il.; toż: 1910. – Ohne Dogma. Roman in drei Teilen. Tłum. i oprac. B. Bonnin. Mit einer Vorbemerkung und dem Bilde des Verfassers. Halle a/S. 1901, s. IV+381, il. *Bibliothek der Gesamtlitteratur des in- und Auslandes 1475-9*; toż: Halle 1914. – Ohne Dogma. Roman. Tłum. i oprac. T. Kroczek. Berlin 1903, s. VIII+405; toż: Berlin 1915 s. 479. *Welt-Literatur*. – Ohne Dogma. Roman. Tłum. Ch. i J. Jankowiak. Berlin 1989 s. 437. – Ohne Dogma [fragm]. Tłum. Ch. i J. Jankowiak, w: *Polnischer Realismus*. Frankfurt n. M. 1996 s. 214-226.

o r m i a n.: Aranc dawananki. Tłum. z ros. T. Howhannisyan [Ovannisjan]. *Murcz* [tygodnik lit.], Tyflis 1891-1892; toż: Tyflis-Erywań 1894 s. 517; toż: Tyflis 1911; toż: Konstantynopol 1925, Bejrut 1938; toż: Erywań 1961 s. 526 [zob. też przekł. gruzińskie].

p o r t u g.: Sem Dogma. Tłum. E. de Noronha. T. 1-2. Lizbona 1901 s. 227+219. – Sem dogma. Tłum. L. de Napoles. Lizbona 1901. – Sem Dogma. Rio de Janeiro ok. 1931.

r o s.: Biez dogmata. Roman. Tłum. W.M.L. [W. Ławrow]. *Russkaja Mysl*, Moskwa 1890 nr

1-3, 5-10. – Biez dogmata. Sowremiennyj roman. Tłum. W. M. Ławrow. Moskwa 1893 s. 584. Wyd. „*Russkaja Mysl*”; toż: 1894, 1896; toż wyd. 4: Moskwa 1898 s. 362; toż w: *Połnoje sobranije soczinienij t. 2*. Moskwa 1902, 1913 (830). – Biez dogmata. Tłum. F.W. Dombrowskij, w: *Sobranije soczinienij t. 1*. Kijów – Charków 1893 s. 404 (814); toż: Petersburg. 1897 s. 428; 1898 s. 406; toż w: *Połnoje sobranije soczinienij t. 1*. Kijów-Charków 1898 (818); toż: Biez dogmata. Roman w 3 czastjach. Połnyj pieriewod F.W. Dombrowskogo [wyd. 3]. SPetersb. 1901 s. 424. *Izd. Trud.*; toż w: *Połnoje sobranije soczinienij t. 1*. Kijów-Charków 1907 s. 1-188 (818). – Biez dogmata. Roman. Tłum. M.L. de Walden, w: *Połnoje illustrirowannoje sobranije soczinienij t. 7-8*. SPetersb. 1902 s. 307 (829). – Biez dogmata. Roman w 3 cz. Tłum. W. Achramowicz, w: *Sobranije soczinienij t. 11*. Moskwa 1914 s. 303 (848). – Biez dogmata. *Istorija molođogo czelowieka XIX st*. Moskwa 1932 s. 340. *Sierija romanow pod redakciej M. Gorkogo i A. Winogradowa nr 14-16*. – Biez dogmata. Roman. Tłum. M.E. Abkina. Oprac. O. Michajłowa. Moskwa 1960 s. 397; toż w: *Sobranije soczinienij t. 6*. Moskwa 1985, 1989 (860); toż: Biez dogmata. Moskwa 1989 (861); toż w: *Sobranije soczinienij t. 6*. Moskwa 1998 (866). – Biez dogmata, w: *Sobranije soczinienij t. 8*. Tuła 1993 (865).

A d a p t. s c e n.: Biez dogmata. Pan Płoszowski. Drama w 5 diejstwijach i 7 kartinach. [Oprac.] S. Poliwanow. Odessa 1912 s. 110.

A d a p t. f i l m.: Biez ischoda. Reż. W.K. Wiskowskij. Prod. Biofilm przed 1914 (nie wyświetlany).

r u m.: Fără credință. Roman sentimental. Tłum. S. Nadejde. Bukareszt 1908. – Aniela. Roman. Tłum. E. Lința. Bukareszt 1975 s. 396. – Fără ideal. Tłum. E. Lința. Bukareszt 1999 s. 415. – Fără ideal. Tłum. i oprac. S. Velea. Bukareszt 1999 s. 414, il.; toż: 2005.

s e r b.: Bez dogme. Roman. Tłum. M.St. Janković [i L.R. Knežević]. *Misao*, Belgrad 1919 nr 1-4, 1920 nr 5-32; toż: Belgrad 1920 s. 307; toż: tłum. M. Janković i L.R. Knežević. Oprac. D. Živanović. Belgrad 1964 [1965] s. 419; toż wyd. 3: Belgrad 1967 s. 419, il. – Život bez dogme. Tłum. P. Vujičić. Belgrad 1981. *Dobitnici Nobelove Nagrade 24*. – Bez dogme. Roman. Tłum. M.St. Janković i L.R. Knežević. Oprac. D. Živanović. Belgrad 2000 s. 458. *Bibl. Complet*.

s ł o w e n.: Brez dogme. Roman. Po poljskem izvirniku poslovenil Podravski [P. Miklavec]. Gorica 1904; toż: Brez dogme. Tłum. P. Miklavec. Ljubljana 1905. – Brez dogme. [Wyd.] Goriška Tiskarna A. Gabrščka [b.r.m.] 1907. –

Brez dogme. Tłum. J. Moder, w: *Izbrana dela t. 11. Ljubljana 1975 s. 418 (891)*.

s z w e d z.: Utan fäste. Roman. Tłum. E. Weer [Wester]. Sztokholm 1902 s. 406; toż wyd. 2: Sztokholm 1903 s. 440.

u k r a i ń.: Bez dogmata. Roman. Tłum. O. Lenik. Oprac. W. Wedina. Kijów 1986 s. 382. *Werszyny Switowego Pysmenstwa t. 57*.

w ę g.: Hitvallás nélkül. Regény. [Skrót]. Budapest 1891.

w ł o s.: Oltre il mistero. Tłum. D. Ciampoli. *Rivista Politica e Letteraria*, Rzym 1898-1899; toż: *Il Giorno*, Rzym 1899-1900; toż: *Rivista di Roma. Numero Unico Pro Polonia* 1915. – Oltre il mistero. Romanzo. Tłum. D. Ciampoli. Con la biografie dell'autore. Mediolan 1900 s. XX+380; toż: Mediolan 1912. *Bibl. Amena 834*; toż: Me-

diolan 1928, 1932; toż: Mediolan 1937 s. 380. – Nell'ignoto. Senza dogma. Florencja 1900 s. 265; toż ok. 1921. – Senza dogma. Romanzo. Tłum. F. Verdinois. T. 1-3. Lanciano 1919 s. VII, 180+151+144, *Scrittori italiani e stranieri 135-137*.

154. List do W. Baworowskiego z 1889 r. [fragm., inc. „...Te przekłady Pańskie, które czytalem w Helgolandzie...”].

P i e r w o d r. w art. A. Krechowickiego: H. Sienkiewicz o przekładach Wiktora z Baworowa. *Gaz. Lw.* 1889 nr 290 z 16 XII.

Przedr.: *Dz. Pol.*, Lw. 1890 nr 352, dod. – W. Hahn: Wiktor Baworowski. *Nauka i Szt.* 1946 nr 7/8 s. 181. – *Dzieła t. 55.* Warsz. 1952 (527). – *Listy t. I cz. 1.* Warsz. 1977 s. 57-59 (562a).

1890

155. Legenda austriacka [inc.: „Raz stary, strudzony Taaffe...”, wiersz]. Powst. Wiedeń, wiosną 1890.

A u t o g r.: Muz. Nar. w Warszawie, w papierach Franciszki z Krasińskich Woronieckiej, rkps 2105/7.

P i e r w o d r.: J. Krzyżanowski: Nieznane drobiazgi Sienkiewiczowskie. *Wiadomości*, Londyn 1958 nr 51/52 s. 15; toż: *Twórczość* 1959 nr 1; toż w: J. Krzyżanowski: *Pokłosie Sienkiewiczowskie.* Warsz. 1973 s. 685-686.

156. Wiersz do Dra Winternitza, lekarza w Kaltenleutgeben, [inc.: „Anglicy powiadają, że wiedza jest siłą...”].

P i e r w o d r.: *Jednodn. ku czci Winternitza.* Kaltenleutgeben 1890.

Przedr.: *Czas* 1890 nr 142. – *Gaz. Lw.* 1890 nr 131. – *Prz. Polit. Społ. i Lit.*, Lw. 1890 nr 139. – *Słowo* 1890 nr 133. – *Dzieła t. 40.* Warsz. 1951 s. 41 (527). – H. Sienkiewicz w Wiedniu i w Kaltenleutgeben. Warsz.-Wiedeń 1997 s. 17. P r z e k ł a d n i e m.: An Doktor Winternitz. Tłum. J. Ziemska, w: H. Sienkiewicz w Wiedniu i Kaltenleutgeben. Wiedeń 1997 s. 41.

157. W albumie pani A. [Amelii?, Adolfiny?] Czarnowskiej [inc. „Człowiek jest jako pielgrzym...”], powst. wiosną 1890.

P i e r w o d r.: *Pisma zapomniane.* Lw. 1922 (489). – *Dzieła t. 40.* Warsz. 1951 s. 53 (527).

158. Gdzie ma stanąć pomnik Mickiewicza w Krakowie [inc.: „Mickiewicz jest nie tylko jednym z największych ludzi...”]. Powst. VI 1890, Kraków.

P i e r w o d r.: Mickiewicz na Wawelu. Oprac. K. Bartoszewicz. Krak. 1890 s. IV.

Przedr.: *Kraj*, Petersburg. 1890 IX nr 26 s. 25. – O miejsce dla pomnika Mickiewicza w Krakowie. *Dzieła 54.* Warsz. 1952 s. 119 (527). – *Listy t. V cz. 3.* Warsz. 2009 s. 161 (615a).

159. Przedmowa [do zbioru nowel „On i ona” W. Soleckiej].

A u t o g r.: BJ 7028 I.

P i e r w o d r.: W. Solecka: „On i ona”. Lw. 1890 s. I-VIII.

Przedr.: *Pisma zapomniane.* Lw. 1922 s. 295-302 (489). – *Dzieła t. 46.* Warsz. 1951 (527).

160. List do Dra Józefa Majera, prezesa AU z 5 X 1890 [w sprawie stypendium].

P i e r w o d r.: *Czas* 1890 nr 231 z 8 X.

Przedr.: *Dzieła t. 55.* Warsz. 1952 (527). – *Listy t. V cz. 3.* Warsz. 2009 s. 101 (615a).

161. Nauka. Z Heinego [wiersz, inc. „Do pszczołki raz pszczoła...”]. Powst. XI 1890.

P i e r w o d r.: z autogr. Muz. w Oblęgorku: *Dzieła t. 54.* Warsz. 1952 s. 41 (527).

162. Wyrok Zeusa. Bajka grecka. Powst. XI 1890.

A u t o g r.: BN III. 6065; pt. Wyrok, Ossol. 13880/II.

P i e r w o d r.: Wyrok Zewsa. *Kur. Warsz.* 1891 nr 1 z 1 I. – Wyrok Zewsa. Bajka grecka. *Świat*, Krak. 1891 nr 1 z 1 I, s. 1-6.

P r z e d r.: Bajka grecka. *Słowo* 1891 nr 1. – Wyrok Zeusa. *Pisma t. 20.* Warsz. 1894, 1896, 1900, 1906, 1911 (471). – *Pisma t. 25.* Warsz. 1901 (476). – *Nowele t. 2.* Warsz. 1905, 1917 (479). – *Pisma t. 38.* Lw. 1933 (494). – *Wiad. Pol.*, Londyn 1941 nr 13. – *Dzieła t. 5.* Warsz. 1949 (527). – *Nowele t. 2.* Warsz. 1964 (555). – *Baśnie i legendy.* Warsz. 1967, 1970, 1973,

1975, 1978, 1986 (557). – Pisma wybrane t. 3. Warsz. 1976, 1987, 1991 (562). – Nowele t. 3. Warsz. 1978 (563). – Dzieła wybrane t. 9. Warsz. 1991 (578). – Baśnie i legendy. Warsz. 1991, 1996 (587).

A d a p t s c e n.: W. Rapacki: Piękna Eryfila, muzyczna awantura olimpijska w 2 odsłonach. Muzyka autora. Wyst. Warsz. 1919. – H. Ryl: Trzy opowieści [Sąd Ozyrysa, Wyrok Zeusa, Co się raz stało w Sydonie]. Oprac. dla teatru lalek. 1976.

P r z e k ł a d y:

a n g.: The Decision of Zeus. Tłum. J. Curtin, w: Sielanka. Boston 1898 (627). – The Verdict. Tłum. S. Count de Soissons, w: So Runs the World. Londyn 1898 s. 127-149 (628). – The Decision of Zeus. Tłum. S.C. de Soissons, w: Tales. Londyn 1899, 1901 (629).

b u ł g.: Zewsowa przisz'da. Tłum. D.C. Br'zicow, w: Sachem. Sofia 1918 (644).

c h o r w.: Zeusow sud. Starogrčka priča. Tłum. S.Š. *Obzor*, Zagrzeb 1894 s. 254-256. – Zeusow sud. Starogrčka priča. Tłum. Š. *Narodne Nowine*, Zagrzeb 1907 nr 34-35.

c z e s.: Zevův rozsudek. Tłum. B. Prusik, w: Drobné povídky. Praha 1901 (667); toż: Drobné spisy t. 5. Praha 1901 (668). – Diův rozsudek. Řecká bajka. Tłum. V. Kredba, w: Sebráné spisy t. 15. Praha 1929 (679).

e s p e r a n t o: Serendo de Apollo. El la fablo greka. Tłum. A. Grabowski, w: La Liro de la Esperantistoj. Kolekto de versaĵoj en la lingvo internacia Esperanto. Norymberga 1893.

f r a n c.: Le jugement de Zeus. Tłum. N. Ordega. *Revue des Revues*, Paryż 1898 (inf. *Kraj* 1898 nr 17, dod. lit.-art. s. 26); toż w: Journal d'un artiste. Paryż 1901 (703). – Arrêt de Zeus. Tłum. F.T. [F. Trawiński]. *Bulletin Polonais*, Paryż 1904 nr 186. – Le jugement de Zeus. Tłum. E. Halpérine-Kaminsky, w: L'éternelle victime. Paryż 1909 (711). – Le jugement de Zeus, w: Bartek le Vainqueur. Paryż 1912 (712).

h e b r.: Ha-massi. *Ha-achdut* 1913 nr 37.

h i s z p.: El fallo de Zeus. Tłum. M. de Broel-Plater, w: Cuentos selectos. Madryt 1900 (721). – El juicio de Júpiter. Barcelona 1964.

k a t a ł o Ń.: El jui de Júpiter. Tłum. C. Riba, w: Bärtek el vencedor. Barcelona 1922 (746); toż w: L'Angel. Barcelona 1936 (747).

ł o t e w.: Dzěva lemums. Tłum. V. Dzeltinš, w: Kopoti raksti t. 24. Ryga 1936 (752).

n i e m.: Das Urteil des Zeus. Tłum. H. Majdańska. [Lipsk 1893?], Berlin 1895 (762). – Das Urteil des Zeus. Ein altgriechischen Märchen. Tłum. B.W. Segel. Berlin 1901 (769). – Das Urteil des Zeus. Ein Märchen. Tłum. S. Golden-

ring, w: Gesammelte Werke t. 3. Berlin [ok. 1901, 1907] (766), [1909] (785); toż w: Meisterbuch der Erzählungen. Eine Auslese bester Erzählungen aller eiten und Völker von L. Orbing. Berlin 1909; toż w: Gesammelte Werke t. 6. Berlin 1920 (791).

r o s.: Prigowor Zjewsja. *Kijewlanin* 1890 z 20 XII; toż: *Astrachanskij Listok* 1891 z 5 I. – Pari. Rasskaz. *Wsiemirnaja Biblioteka* 1891 nr 1 s. 233-242. – Prigowor Zjewsja. Greckaja skazka. *Odiesskij Wiestnik* 1891 nr 56; toż: *Wołżskij Wiestnik* 1891 nr 128; toż: *Smolenskij Wiestnik* 1891 nr 69. – Prigowor Zjewsja. (Greckaja skazka). Tłum. S.R. *Charkowskije Gubernskije Wiedomosti* 1894 nr 111; toż: 1901 nr 143; *Kijewskaja Gazieta* 1901 nr 160. – Sud Zjewsja. Tłum. S. *Kawkaz*, [Tyflis] 1896 nr 285; toż: *Astrachanskij Listok* 1896 nr 304. – Greckaja skazka. Tłum. O. Siemienowa. *Wołyn* 1897 nr 39. – Prigowor Zjewsja. (Greckaja skazka). Tłum. F.W. Dombrowskij, w: Na swiełtom bieriegu. Petersb. 1897 s. 141-154 (816); toż w: Połnoje sobranije soczinienij t. 6. Kijów 1899 s. 145-149; toż: 1907 (818). – Suźdienenie Zjewsja. Tłum. C. P-w. *Saratowskij Listok* 1898 nr 100. – Sud Zjewsja. *Južnoje Obozrenije* 1898 z 29 VI; toż: *Wołyn* 1898 z 3.VII; *Astrachanskij Wiestnik* 1898 z 10 VII; *Riżskij Wiestnik* 1898 z 17 VII; *Žurnal Žurnalow* 1898 t. 2 nr 11 s. 411-417; *Now'* 1898 z 15 IX. – Sud Zjewsja. *Siewiernyj Kraj* 1900 z 2-3 VII. – Prigowor Zjewsja. Greckaja skazka. Tłum. Nisa. *Kasprij* 1901 z 27.VI; toż: *Aschabad* 1901 z 14 VII. – Prigowor Zjewsja. Tłum. M.L. de Walden, w: Połnoje illiustrirowannoje sobranije soczinienij t. 15. Petersb. 1902 s. 118-126 (829); toż w: Połnoje sobranije soczinienij t. 2. Petersb. 1912 s. 152-160 (844).

r u m.: Prinsoarea sau judecãta lui Iupiter. Tłum. P. Ionescu. Bukareszt [1910] s. 16. – Judecãta lui Zeus. Tłum. N. Rãdulescu-Niger, w: Eterna victima. Bukareszt 1922 (873).

s z w e d z.: Zeus-dom. Tłum. E. Wester. *Stockholms Dagblad* ok. 1898.

w ę g.: Jupiter itélete. *Budapesti Hirlep* 1904. – Zeus itélete. Görög mese. Tłum. K. Bányai. *Budapesti Napló* 1909.

w ł o s.: Il giudizio di Zeus. Tłum. G. Rossi. *Gazzetta Letteraria*, Turyn 1890 z 8 IX; toż: *Il Giorno*, Rzym 1900. – Il giudizio di Zeus. Tłum. D. Ciampoli. Rzym 1900 (917). – Il giudizio di Giove. Tłum. T. Zucconi, w: Natura e vita. Florencja [1900], 1901, toż: Florencja 1923 (923). – Il giudizio di Zeus, w: Vita rusticana. Mediolan 1900 (931). – Il giudizio di Zeus (Giove). Tłum. E. Mercatali, w: Bartek il vincitore. Mediolan 1917 (936). – Il verdetto di Zeus. Tłum. G. Pianko. *Polonia-Italia*, Warsz. 1938/39, IV. – Il giudizio di Giove, w: Bartek il vincitore. Mediolan

1934 (940). – Il giudizio di Zeus. Tłum. C. Agosti-Garosci, w: Bartek il vincitore. Mediolan 1955 (945).

163. Lux in tenebris lucet. Powst. XI 1890, Zakopane.

Autogr.: BN akc. 653.

Pierwodr.: *Bibl. Warsz.* 1891 t. I z. 1 (cenz. 5 I 1891), s. 1-8.

Przedr.: *Słowo* 1891 nr 22. – *Gaz. Nar.*, Lw. 1891 nr 24. – Pisma t. 20. Warsz. 1894, 1896, 1900, 1906, 1911 (471). – Nowele. Warsz. 1896, 1900 (479). – Pisma t. 26. Warsz. 1901 (476). – Nowele t. 1. Warsz. 1905, 1917 (479). – Lux in tenebris lucet. Warsz. 1931. *BULiMS* 18 (496). – Pisma t. 38. Lw. 1933 (494). – Dzieła t. 6. Warsz. 1949 (527). – Pisma wybrane t. 3. Warsz. 1976, 1987, 1989, 1991 (562). – Nowele t. 3. Warsz. 1978 (563). – Wybór nowel i opowiadań. Wroc. 1979, 1986, 1988 (564).

Przekłady:

angi.: Lux in tenebris lucet. (Artist's end). Tłum. J. Curtin, w: Hania. Boston 1897 (624). – Light in Darkness. Tłum. V.A. Hlasko i T.H. Bullick, w: Let Us Follow Him. Nowy Jork 1897 (625). – An Artist's End. Tłum. I. Young, w: For Daily Bread. Filadelfia 1898 (626). – True to his Art. Tłum. S.C. de Soissons, w: Tales. Londyn 1899 (629). – Lux in tenebris lucet [fragm.]. Tłum. M. Lipiński, w: Treasury of classic Polish Love Short Stories in Polish and English. Nowy Jork 1997 s. 30-35.

bułg.: Lux in tenebris lucet. Tłum. A. Ganczewa. *Polsko-Błgarski Pregled*, Sofia 1919 nr 11 s. 84-87.

chorw.: Lux in tenebris lucet. Tłum. M.L. [M. Lovrenčević]. *Hrvatska* 1891 nr 33-34. – Lux in tenebris lucet. Tłum. I. Gostiša, w: Pripovijesti. Zagrzeb 1898, 1919 (659). – Čudan događaj [? Sen?]. Tłum. D.R. *Dom i Sviet*, Zagrzeb 1903 nr 7.

czes.: Lux in tenebris lucet. Tłum. V. Kredba. *Hlas Národa*, Praha 1895 nr 262; toż w: Drobné povídky. Praha 1901 (667); toż w: Sebráné spisy t. 13. Praha 1929 (679). – Lux in tenebris lucet. Tłum. J. Rozvoda, w: Drobné spisy t. 14. Praha 1902, 1908, 1911 (668).

duń.: Lys i mørke. En Fortaelling fra Kunstnerlivet. Tłum. N.C. Vogt. *Ringeren* 1899. – Lux in tenebris lucet. Tłum. N.V. [Vogt?], w: Den tredie. Christiania 1903 (690). – Lys i mørke. Tłum. N.C. Vogt. *Kristiania* 1917 (691).

esperanto: Lux in tenebris lucet. Tłum. L. Zamenhof, w: *Noveloj*. Lipsk 1925 (692).

fiń.: Lux in tenebris lucet. Tłum. R. Silvano [Silvander], w: Valkomen kotka. Puolalasia novelleja. Helsinki 1937 s. 7-18.

franc.: Lux in tenebris lucet. Adapté du polonais par J. Sas. *Revue de Famille* 1893, III s. 553-560. – Lux in tenebris lucet. Tłum. H.C. *Le Carnet Historique et Littéraire*, Paryż 1901; toż w: *Nouvelles variées*. Paryż 1901 (704). – Vision Suprême. Tłum. V.A.C. de Zabiello. *La Revue*, Paryż 1901 nr 21 s. 298-303. – Lux in tenebris lucet. Tłum. N. Ordega i M.A. Zolkiewski, w: Sous le joug. Abbeville 1906 (710). – Lux in tenebris lucet. Tłum. V. Bugiel, w: Chefs d'oeuvre. Paryż 1923 s. 73-104 (713). – Lux in tenebris lucet. Tłum. A. Léo Rose. *La Revue Bleue*, Paryż, 1928 nr z 21 IV i n.

hiszp.: La luz en tinieblas esplandece. Tłum. D. César Seredín Palo. Guantanamo 1943, 1949. japoń.: Jamini kagajaku hikari. Tłum. Ki Kimura, w: Quo vadisu. Tokio 1928 s. 559-567 (744).

itew.: Lux in tenebris lucet. [Tłum. S. Zareckas], w: Ei kime paskui Ji! Kowno 1931 (751).

łotew.: Gaisma ari tumsā miraz. Tłum. V. Dzeltinš, w: Kopoti raksti t. 24. Ryga 1936 (752).

niderl.: Lux in tenebris lucet. Tłum. E. de Keyser. Mechelen 1902.

niem.: Lux in tenebris lucet. Tłum. H. Majdańska. *Budapester Journal* 1891; toż w: Die Dritte. Lipsk 1893 (761). – Lux in tenebris lucet. *Lodzer Zeitung*, Łódź 1898 (VII/VIII). – Lux in tenebris lucet. *Politik*, Praha 1899 nr 64 z 5.III. s. 1-4. – Lux in tenebris lucet. Tłum. S. Goldenring, w: Gesammelte Werke [t. 2]. Berlin [ok. 1901]; toż: [ok. 1907], 1909 (766, 785). – Lux in tenebris lucet. Tłum. J. Praun, w: Ums liebe Brot. Einsiedeln 1901 (768). – Lux in tenebris lucet. Tłum. B.W. Segel, w: Das Urteil des Zeus. Berlin 1901 (769). – Das Licht leuchtet im Dunkeln. Tłum. S. Placzek, w: Werke t. 8. Regensburg 1908 (781). – Aus Nacht zum Licht. Tłum. F. von Kronoff. Konstanz 1912 s. 25. – Lux in tenebris lucet. Tłum. S. Goldenring, w: Gesammelte Werke t. 8. Berlin 1920 (791).

ros.: Lux in tenebris lucet. *Kijewskoje Slovo*, 1898 z 22 i 23.I.; toż: *Wołyń* 1891 z 30 i 31. I. – Lux in tenebris lucet (Swiet wo mrakie sijajet). Tłum. A. Stanisławskij. *Sibirskij Wiestnik* 1891 z 17.II. – Swiet wo t'mie swietit. [Tłum. N.T.]. *Żiwopisnoje obozrenije* 1891 nr 10; toż: *Char'kowskije Gubernialnyje Wiedomosti* 1891 nr 70; toż: *Siewier* 1891 nr 7, 1914 nr 7; toż: Tłum. N.T. *Wołżskij Wiestnik* 1891 nr 178. – Lux in tenebris lucet. Nowiełła. Tłum. G.N. *Warszawskij Wiestnik* 1892 nr 240; toż: *Wołgar* 1892 nr 264. – Lux in tenebris lucet. *Wilenskij Wiestnik* 1891. – Lux in tenebris lucet. (Swiet wo t'mie swietit). Rasskaz. Tłum. W.Sz. [W. Szymanowskij]. *Mir Bożij* 1894 nr 11. – Lux in tenebris lucet. Tłum. N.B. *Saratowskij Listok* 1894 nr 163. – Swiet

in wo t'mie swietit. Tłum. F.W. Dombrowskij, w: Na swietłom bieriegu. Petersburg. 1897 s. 155-168 (816); toż w: Połnoje sobranije soczinienij t. 6. Kijów 1899 s. 150-164, toż: 1907 (818). – Smiert' chudożnika. Tłum. z franc. S. Portugalowa. *Saratowskij Listok* 1901 nr 242. – Chudożnik (Swiet wo t'mie swietitsia!). Tłum. z niem. M.B. *Sibirskij Wiestnik* 1901 nr 277. – Poslednieje widienije. *Nowosti Dnia* 1902 z 7 IV.; toż: *Smolenskij Wiestnik* 1902 z 14 IV. – Lux in tenebris lucet. Tłum. M.L. de Walden, w: Angiel. Petersburg. 1902 (824); toż w: Połnoje illustrirowannoje sobranije soczinienij t. 18. Petersburg. 1902 s. 151-157 (829); toż w: Połnoje sobranije soczinienij t. 6. Petersburg. 1912 s. 408-414 (844). – Lux in tenebris lucet. Tłum. S. Swietorzeckij. *Jużnyj Kraj* 1902 z 16 IX. – Swiet swietit wo mrakie. Tłum. G. Popow. *Nauka i Żizń* 1905 nr 10/11. – Lux in tenebris lucet. Tłum. W.M. Ławrow, w: Powiesti i rasskazy t. 2. Moskwa 1906 s. 224-236 (837). – Swiet i wo t'mie swietit. Tłum. Je. Puszczinska-ja, w: Sobranije soczinienij t. 16. Moskwa 1914 s. 227-233 (848).

r u m.: Lux in tenebris lucet. Tłum. S. Nadejde, w: *Vięta la sate*. Bukareszt 1908 (868).

s e r b.: Swietłost u mraku. Tłum. N. Velimirović, w: *Podimo za Njim*. Belgrad 1921 (881).

s z w e d z.: Ljusset lyser i mörkret. Tłum. E. Weer [Wester]. *Stockholms Dagblad* 1894; toż w: Hanna. Sztokholm 1896 (895); toż w: Kolteckninger... Sztokholm 1903 (898); toż w: Konstnärhistorier... Sztokholm 1903 (899). – Ljusset lyser i mörkret. Berättelse. *Hela världen* 1939 nr 7 s. 27-30.

t u r e c.: Kamyonka. Tłum. Ahmet Rasim. Stambuł 1900, inf. *Prz. Orient.* 1954 z. 3.

w ę g.: Lux in tenebris lucet. Elbeszélés. Tłum. Cassian [K. Bányai] Magiar Szemele 1902 s. 608-610; toż: Hevi Szemele 1903 s. 169-172. – Lux

in tenebris lucet. Tłum. I. Tarsulat, w: *Kisebb elbeszélések t. 2*. Budapeszt 1905 (909).

w i e t n a m.: Anh sáng trong chôn u minh. Tłum. Nguyễn Huu Dung. *Văn học Nuóngoai*, Hanoi 1993 nr 3 s. 55-61.

w ł o s.: Lux in tenebris lucet. Tłum. E. Chludzińska-Paulucci, w: Bartek il Vincitore. Città di Castello 1899 (915). – Lux in tenebris lucet. Tłum. D. Ciampoli. *Rivista Politica e Letteraria*, 1899 z 1 II. – Tenebre e luce. Tłum. T. Zucconi, w: *Natura e vita*. Florencja 1901, 1923 (923). – Lux in tenebris lucet. Tłum. M. Rygier. *Nuova Antologia* 1902 nr 723. – Lux in tenebris lucet. Tłum. A. Frankenstein, w: *Due prati*. Mediolan 1910 (934). – Lux in tenebris lucet. Tłum. M. Karklina, w: *L'Organista di Ponikla*. Turyn 1933 (939). – Lux in tenebris lucet. Tłum. C. Agosti Garosci, w: Bartek il vincitore. Mediolan 1955 (945).

163a. „Dla kochanej i poczciwej Betsy od Dicka. H. Sienkiewicz, Wiedeń 14 grudnia [18]90”. Dedykacja na książce A. Daudeta „Port-Tarascon” dla Jadwigi Janczewskiej.

P i e r w o d r.: Listy t. II cz. 2. Warsz. 1996, il. 84 (593a).

164a. Wiersz do „Antalka” [inc.: „Grakoś spisał się, Antoni!...”], powst. ok. 1890, podp.: Koledzy ze „Słowa”, autorstwo Sienkiewicza prawdopodobne.

P i e r w o d r. i p r z e d r. w art. J. Krzyżanowskiego: Nieznane drobiazgi Sienkiewiczowskie. *Wiadomości*, Londyn 1958 nr 51/52 s. 15; toż: *Twórczość* 1959 nr 1 s. 78; toż w: Pokłosie Sienkiewiczowskie. Warsz. 1973 s. 678.

165. Szarada o bakaliach. Powst. ok. 1890.

P i e r w o d r. i p r z e d r. w art. J. Krzyżanowskiego: Nieznane drobiazgi Sienkiewiczowskie. *Wiadomości*, Londyn 1958 nr 51/52 s. 15; toż: *Twórczość* 1959 nr 1 s. 78; toż w: Pokłosie Sienkiewiczowskie. Warsz. 1973 s. 679.

1891

166. Listy z Afryki; od Listu III druk pt. **Listy z podróży**. Powst. od stycznia 1891, Kair, do stycznia 1892, Wiedeń, Kaltenleutgeben.

A u t o g r.: Ossol. 12170/III, fragm.. listu IV, s. 5-21; Ossol. 12442/II list III s. 225-241; fragm. Bibl. PAN, Krak. 2477; zbiory J. Krzyżanowskiego, k. 48, listy VI, VII oraz fragm. V.

P i e r w o d r.: *Słowo* 1891 nr 24 z 31 I-275, 1892 nr 1-46 z 27 II [z przerwami].

P r z e d r. na prawach pierwodr.: *Czas*, Krak. 1891 nr 27 i n., 1892 nr 1-37 [z przerwami]. – *Dz. Pozn.* 1891 nr 27-298; 1892 nr 1-40 [z przerwami].

I. Kair 18 stycznia 1891 r. W Neapolu. Oczekiwanie. Wigilia. Schliemann. Statek Rawenna. Podróż. Morze. Cieśnina Messyńska. Podróżni. Dwa dni chwiejby. Ranek. Pogoda. Damietta. *Słowo* 1891 nr 24 z 31 I. – Przedr. pt. Kair, 18 stycznia 1891 r. *Dz. Pol. i Dz. Żoł.*, Londyn 1956 nr 293 s. 3.

II. Port Said. Miasto. Ławice. Nil i morze. Przyjazd. Arabowie. Krętanina. Kanał. Pustynia. Jej charakter. Stary Testament. *Słowo* 1891 nr 33 z 12 II.

III. Listy z podróży. Nocna wycieczka do piramid. Noce wschodnie. Różnica widoków. Pi-

ramidy. Sfinks przy świetle księżycy. Pustynia. Nokturn. *Słowo* 1891 nr 146 z 6 VII. – Przedr. fragm. pt. Obraz pustyni (z „Listów z podróży”). *Dz. Chicag.*, 1891 nr 88-89; *Dz. Pozn.* 1891 nr 27 i n.; fragm. pt. Sienkiewicz o pustyni. *Kur. pol.*, Krak. 1891 nr 44; Obraz pustyni. *Szkola*, Lw. 1891 s. 88-89; *Zgoda*, Chicago 1891 nr 11-12.

IV. Listy z podróży. Zawód. Rozmyślenia. Suez. Miasto i port. Widoki. „Bundesrath”. Wyjazd. *Słowo* 1891 nr 185 z 22 VIII.

V. Listy z podróży. Zatoka Sueska. Temperatura. Niemcy. Mały parowiec. Zachód słońca. Noc. Synaj. Pobrzeża. Zwrotnik. Latarnie. Bab-el-Mamdeb. Wiatr. Zatoka Adeńska. Aden. *Słowo* 1891 nr 197 z 5 IX – 200.

VI. Listy z podróży. Ocean. Przylądek Guardafui. Harem. Ryby latające. Nadzwyczajne zjawiska. Wrażenie. Światło zodiakalne. Nowe gwiazdy. Upał. Uroczystość równikowa. Wypadek na kanale. Ziemia. Brzeg Zanzibaru. Roślinność. Miasto. Widok. Komora. Hotel. Mieszkańcy. *Słowo* 1891 nr 204 z 16 IX – 207.

VII. Listy z podróży. Rodzina Lazarewiczów. Abdallah i Nasibou. Goście hotelowi. Podróżnicy. Wieczory. Mnazimoja. Za Mnazimoją. Stado dziewcząt. Riva. Pałac. Hindusi i Arabowie. Targowiska owoców. Manga. Banany. Małpi chleb. Gojawy. Papaja. Dzielnica murzyńska. Język Suahili. Mahometanizm. *Słowo* 1891 nr 211 z 24 IX – 216.

VIII. Listy z podróży. Listy i znajomości. Fraki i białe krawaty. Obiady. Wspomnienia powieści Mérégo. Pani Jameson. Tipu-Tib. Redbreast. Audiencja u sułtana. Sala. Nieregularni. *Słowo* 1891 nr 223 z 8 X-226. – Fragm. pt. Audiencja u sułtana w Zanzibarze. *Nowiny Codz.*, Bytom 1916 nr 82.

IX. Listy z podróży. Sewa Hadzi. Misja Braci Białych. Dzieci. Misja Główna. Mgr de Courmont i O. Le Roy. Rady i narady. Klimat i jego skutki. *Słowo* 1891 nr 230 z 16 X – 231.

X. Listy z podróży. Ksiądz Le Roy. Przeszkody. Misje w głębi łądu. Przykrości. Wycieczka z księdzem Ruby. Dzieci. Wioski w głębi wyspy. Spoczynek. Kąpiel i śniadanie. Godziny upału. Wizyta u Araba. Etykieta arabska. Powrót. Dobre wieści. *Słowo* 1891 nr 236 z 23 X-237, 239-240. – Przedr. fragm. listów IX i X w art.: Zdanie H. Sienkiewicza o misjach katolickich w Afryce. *Prz. Polit., Społ. i Liter.*, Lw. 1891 nr 269, 270; przedr. fragm. pt. „Przykrości” [opinie o „Bez dogmatu” w prasie]. *Echa warszawskie. Prz. Tyg.* 1891 nr 44, 47, *Kraj*, Petersb. 1891 nr 46 (Luźne kartki).

XI. Listy z podróży. Kupowanie zapasów. Co potrzeba brać. Omyłki. Przejazd. Lunch. Łądowanie. Bagamoyo. Wielka misja. Ogród czy las? Dom. Przełożony. Brat Oskar. Śniadanie. Wieść

o Wissmanie. Ogrody misji. Urządzenia. Misja i czarni. Murzyni chrześcijanie i mahometanie. Noc bezsenna. *Słowo* 1891 nr 251 z 11 XI – 254.

XII. Listy z podróży. Ostatnie przygotowania. Brat Oskar. Nasi ludzie. Ceregiele przed wyruszeniem. Bagamoyo. Wissman. Psychologia czarnych. Życie w Bagamoyo. Domy. Mrówki. Obiad w klubie oficerskim. Owady. *Słowo* 1891 nr 262 z 24 XI – 264.

XIII. Listy z podróży. Wyruszenie z Bagamoyo. Wątpliwość. Widoki przydrożne. Ścieżki. Zarośla. Dzikie pola. Przejście kałuży. Spotkanie karawany. Skóra pawianów. Widoki Europejczyków w Afryce. M’toni. Poborca. Rzeka Kingani. Krokodyle. Błaski na rzece. Wyprawa szalupą. Hipopotamy. Atak. Powrót. Druga wyprawa. Dwie głowy. Hipopotam toczony w dół rzeki. Zachód słońca. Idziemy dalej. *Słowo* 1891 nr 270 z 4 XII – 275.

XIV. Listy z podróży. Wschodnio-afrykańskie pomorze. Rzeki. Niże rzek. Roślinność. Pory roku. Massika i Vouli. Fauna. Owady. Ptaki. Zwierzęta czworonożne. Ludzie. Wioski. Formy rządu. Murzyni i Niemcy. *Słowo* 1892 nr 1 z 2 I – 5.

XV. Listy z podróży. Dalszy pochód. Porządek pochodu. Suchy step. Kikoka. Kałuża z wodą. Madi-bunduki. Południe. Koloryt kraju. Tukany. M’Sa. Wioska. Zarząd zapasami. Pierwszy królik. Wzajemne podarunki. Nasi ludzie. Dzieci po wsiach. Chaty. Pogoda. *Słowo* 1892 nr 6 z 9 I – 9.

XVI. Listy z podróży. Pochody. Jak należy podróżować. Dzień karawany. Brak wody. Pombe. Dalszy pochód. Przybycie do Pira-Muene. Król Muene-Pira. Ludożerstwo. Pombe. Wizyta pod namiotem. Historia plemienia U-Doe. Opuszczamy ludożerców. *Słowo* 1892 nr 10 z 15 I – 11.

XVII. Listy z podróży. Wioska Tebe. Karaluchy. Brzegi Wami. Boecklinowski obraz. Las dziewczicy. Przejście rzeki. Sposoby przeciw krokodylom. Las z drugiej strony rzeki. Widoki Mandery. *Słowo* 1892 nr 12 z 18 I – 14.

XVIII. Listy z podróży. Mandera. Miłe wrażenia. Wypoczynek. Sąd polubowny. Wpływ misjonarzy. Wymowni Murzyni. Nasi ludzie. „Wielki świat”. Pochód do M’Pongwe. *Słowo* 1892 nr 15 z 21 I – 16.

XIX. Listy z podróży. Drugie przejście Wami. Polowanie. Upał. Antylopa Kudu. Dzikie królik. Nocleg w lesie. Szafarstwo. Pentarki. Powrót wśród gorąca. Bliskość massiki. Nadzieje myśliwskie. *Słowo* 1892 nr 17 z 23 I – 18.

XX. Listy z podróży. Małe wioski. Digwasu. Trudny pochód nad Wami. Położenie wioski. Olbrzymie drzewo. Krokodyle. Zabity krokodyl. Król Brahimu. Pochód do Brahimu. Długa droga. Kobiety pracujące. Postój w lesie. „Bahari”.

Gugurumu. Noc. Gorączka. Febra. Stękanie lwa. *Słowo* 1892 nr 28 z 6 II – 30.

XXI. Listy z podróży. Karabaka. Pochód przez błota. Przeprowa przez Kingani. Step. Las palmowy. Reszta sił. Misjonarze. Noc. Drugi atak. Osłabienie. Lekarstwa. Wizyta Wissmana. Statek „Wissman”. Morze. Przejazd do Zanzibaru. Szpital. *Słowo* 1892 nr 36 z 16 II-37. – Przedr. pt.: List z Zanzibaru 18 II [1891]. *Gaz. Pol.* 1892 nr 87; *Dz. Pol.*, Lw. 1892 nr 87; *Kraj*, Peters. 1892 nr 12.

XXII. Listy z podróży. Zmiany w Zanzibarze. Żniwo śmierci. Pobyty w szpitalu. Widoki. „Pei-Ho”. Przebieg choroby. Godziny południowe. Wyspa Umarłych. Pokój w szpitalu. Statek. Pożeganie. Odjazd. Zmiana wrażeń. *Słowo* 1892 nr 41 z 23 II – 43.

XXIII. Listy z podróży. Na oceanie. Dzieci. Podróżni. Stara Francja. Noce. Statek. Przęd okretu. Arka Noego. Życie na statku. Człowiek w morzu. Ratunek. Jedziemy dalej. Noce na pokładzie. Przylądek Guardafui. Aden. Dziwna burza. Obok Murzyni. Widok ziemi. Pallas-Athene. Morze Czerwone. Suez. Koniec. *Słowo* 1892 nr 44 z 25 II – 46.

P i e r w o d r.: wyd. osobne całości: Listy z Afryki, w dwóch tomach. Z licznymi ilustracjami w tekście [także z fotografiami Sienkiewicza i Tyszkiewicza, wykonanymi w czasie podróży]. Warsz. 1893. Nakł. „Słowa” s. 246+235 [cenz. 11 V 1892].

Przedr.: Pisma t. 30. Warsz. 1898 [cenz. 11. XI 1897]; toż wyd. 4. Warsz. 1907; toż: 1908, [1913], 1923 (471). – Pisma. Warsz. 1901 t. 27-29 (476). – Listy z podróży do Afryki. *Katolik*, Bytom 1911 nr 2-21 i n. – Pieszko przez Czarny Łąd. (Listy z Afryki), [fragm.]. T. I-II. Warsz. [1907] *GiW* s. 44+53. *BUL* 31-32; toż wyd. nowe. Warsz. 1917. *BUL* 31-32. – Listy z Afryki. Wyd. nowe. Warsz. [1923] *GiW* s. 356; toż: Cz. I-II. Warsz. 1925, [1929]. – Pieszko przez Czarny Łąd. (Listy z Afryki). Cz. I-II. Wyd. nowe [3]. Warsz. *GiW* 1923, 1925, [1929?] *BUL* 31-32. – Pieszko przez Czarny Łąd (Listy z Afryki). Wyd. nowe. Chicago [ok. 1930, toż: ok. 1945]. *Polish American Book Company*. – Dzieła t. 43. Warsz. 1949 (527). – Listy z Afryki. Oprac. D. Stępniewska. Wstęp Z. Najder. Warsz. 1956. – Listy z pustyni i z puszczy. Wybór tekstów i oprac. M. Śniezdzińska. Pozn. 2001 s. 203.

P r z e k ł a d y:

a n g: [Fragm.] Tłum. I. ze Słupskich Young. 1892 lub 1893 (inf. *Tyg. Mód i Pow.* 1893 nr 8 s. 58). – [Fragm. listu XVI]. Tłum. E. Bojarski. *Tanganyika Notes and Records* 1958 nr 51 s. 227-231.

b u ł g.: Pisma ot Afriki. Tłum. Ch. Gierczew. Z portretem autora. B. m. [1915] s. 412. *Wse-mirna Bibl.* 194-200. – Pisma ot Afriki. Tłum. A. Podwrzaćowa. Il. K. Popow. Sofia 1947 s. 302.

c h o r w.: [Fragm. pt.] Sfinga na mjesiećini. *Hrvatska Pokret* 1912 nr 130.

c z e s.: Listy z Afriký. Tłum. J. Paulík. Praha 1901 s. 320. – Listy z Afriký. Tłum. J. Rozvoda. T. 1-4. Praha 1901 s. 107+88+78+76, *Naše Knihy* 4/5, 7/8. – Potulky Afrikou. Tłum. V. Kredba, w: Sebráné spisy t. 21. Praha 1930 (679).

h e b r.: Be-artzot he-chama. Al ha-piramidot ba lajla. [Nocna wycieczka do piramid z listu III]. [Tłum. Jechiel]. *Moledet* 1912 nr 2.

n i e m.: Die Pyramiden bei Nacht [fragm. listu III]. *Politik*, Praha 1895 nr 22 z 22 I s. 1-2. – Port Said. Eine Reiseerinnerung [fragm. listu II]. *Politik*, Praha 1900 nr 268 z 27 IX s. 1-2. – Zanzibar. Eine afrikanische Reiseerinnerung [fragm. listu XI]. *Politik*, Praha 1901 nr 246 z 6 IX. – Briefe aus Afrika. Tłum. J. Immendorf. *Berliner Tageblatt* 1901 (inf. *Czas* 1901 nr 225); toż: Briefe aus Afrika. Mit spezieller Erlaubnits des Autors. Tłum. J. von Immendorf [właśc. P. zu Castell-Rüdenhausen]. Oldenburg/Lipsk 1902 s. VIII, 346; toż: 1903 s. V, 443. – Reisebriefe aus Afrika. Tłum. S. Placzek, w: Werke t. 12. Regensburg 1911, toż: 1927 (781).

r o s.: W stronie piramid [fragm. listu III]. *Odesskij Listok* 1891 z 1 VIII nr 199 s. 2. – Pis'ma iz Afriki [fragm.]. Tłum. W.M. Ławrow. *Russkaja Mysl*, Moskwa 1891 nr 10-12, 1892 nr 1-3; toż w: Putiewyje ocerki. Moskwa 1894 s. 1-394 (815). – Pis'ma iz Afriki. Tłum. M. Krukowskij. Petersburg. 1895 s. 269, il., dod. pisma *Priroda i ludi*. – Pis'ma iz Afriki. Tłum. O.I. Iwanowa. Petersburg. 1902 s. 177; toż w: Połnoje illustringirowanije sobranije soczinienij t. 13. Petersburg. 1902 s. 182 (829). – Pustynja. Sfinks i piramidy [fragm. listu III], w: *Žizń i słowo*. Petersburg. 1908 z. 1 s. 276-279. – Pis'ma iz Afriki. Tłum. I.B. Rumer, w: Sobranije soczinienij t. 10. Moskwa 1914 s. 179-360 (848).

167. W albumie Jadwigi Dynowskiej [inc.: „Dawne przysłówie ...”]. Powst. Zakopane 28 VIII 1891.

Autogr.: BN akc.14855.

P i e r w o d r.: Dzieła t. 54. Warsz. 1952 s. 43 (527).

167a. Kronika [fragm. listu do redaktora „Słowa” z 2 III 1891 r. w sprawie korespondencji z Afryki]. *Gaz. Lw.* 1891 nr 73. – Listy t. I cz.2. Warsz. 1977 s. 155 i n. (562a).

1892

168. U źródła. Powst. marzec-kwiecień 1892, Wiedeń, Kaltenleutgeben. Fragm. brulionu pt. **Jak we śnie**, BJ Fo 288, 6599.III; pt. U źródła, Bibl. Woj. i Mieję. w Bydgoszczy, sygn. 157, 25 k. P i e r w o d r.: U źródła. *Bibl. Warsz.* 1892 t. II [cenz. 12 V], s. 185-201.

Przedr.: U źródła. *Czas* 1892 nr 136 z 15 VI-139. – *Dz. Pozn.* 1892 nr 137-141. – *Gaz. Toruń.* 1892 nr 140-144. – *Kur. Warsz.* 1892 nr 164-166. – *Słowo* 1892 nr 132-133. – Pisma t. 20. Warsz. 1894, 1896, 1900, 1906, 1911 (471). – Pisma t. 25. Warsz. 1901 (476). – Nowele t. 2. Warsz. 1905, 1917 (479). – *Biesiada*, Pozn. 1916 nr 2-6. – Pisma t. 39. Lw. 1933 (494). – *Dzieła* t. 6. Warsz. 1948 (527). – Nowele t. 2. Warsz. 1964 (555). – Pisma wybrane t. 3. Warsz. 1976, 1987, 1989, 1991 (562). – Nowele t. 3. Warsz. 1978 (563). – Wybór nowel i opowiadań. Wroc. 1979, 1988, 1992 (564).

P r z e k ł a d y:

a n g.: At the source. Tłum. J. Curtin, w: Hania. Boston 1897 (624).

c h o r w.: Na izvoru. Tłum. S. Sušnik. *Prosvjeta*, Zagrzeb 1894 nr 6-8. – Na vrelu. Tłum. I. Gostiša, w: Pripovijesti. Zagrzeb 1898 (659); toż w: Pripovijesti. Zagrzeb 1919 (661).

c z e s.: U pramene. Tłum. V. Horák. *Narodni Listy* 1892 nr 182. – U zřidla. Tłum. J. Hudec, w: Drobné spisy t. 11. Praha 1901 (668). – U zdroje. Tłum. V. Kredba, w: Sebráné spisy t. 15. Praha 1929 (679).

e s p e r a n t o: Će la fonto. Tłum. Kabe [K. Bain]. La lanternisto. Aabyhøj 1973.

f r a n c.: La fièvre. Tłum. W. Mickiewicz. *Revue Britannique*, Paryż 1893 nr 12. – À la source du bonheur. Tłum. [autoryzowane] N. Ordega. Paryż 1901 (700).

h i s z p.: El manantial. [Tłum. R.L. Diaz?]. *Revista Nueva* 1900 nr 8. – La cordura de los locos. Tłum. T. de M. Graells, w: Sigamosle. Barcelona 1901 (724). – El manantial de la dicha. Buenos Aires 1916 (729). – El manantial. Tłum. L. Bronstein, w: Hania. Madryt [po 1917] (730). – El manantial. Tłum. A. Marcoff, w: Hania. Barcelona 1946; toż: Buenos Aires 1948 (734).

ł o t e w.: Pie avita. Tłum. V. Dzeltniš, w: Kopoti raksti t. 24. Ryga 1936 (752).

n i e m.: An der Quelle. *Berliner Tageblatt* 1893 [inf. *Kraj* 1893 nr 27 s. 13]. – An der Quelle. *Politik*, Praha 1898 nr 147 z 29 V s. 1-7. – An der Quelle. Tłum. C. Hillebrand. Monachium 1899; toż w: Die Jagd nach dem Glück. Monachium 1899 (763). – An der Quelle. Tłum. B.W. Segel, w: Das Urteil des Zeus. Berlin 1901 (769). – An

der Quelle. Tłum. S. Placzek, w: Werke t. 7. Regensburg 1908 (781). – An der Quelle. Tłum. V. Körner, w: Meistererzählungen. Zurich 1986 (707).

p o r t u g.: A fonte de felicidade. Tłum. H.L. Alves, w: Hânia. Sao Paulo 1958 s. 166 (808).

r o s.: U istocznika. Nowieła. Tłum. W.M. Ławrow. *Russkaja Mysl* 1892 nr 6; toż w: Powiesti i rasskazy. Moskwa 1898, 1905 (819). – U istocznika. *Odiesskij Wiestnik* 1892 z 11, 14 i 18 VI. – U istocznika. Tłum. W.Sz. [Szymanowski]. *Nasze Wremia* 1894 z 30.I; toż: *Žiwopisnoje Obozrenije* 1894 nr nr 49-50. – U istocznika. Tłum. Je-na. *Samarskaja Gazieta* 1895 nr 2, 5, 7. – U istocznika. Tłum. F.W. Dombrowskij, w: Na swietłom bieriegu. Petersb. 1897 s. 113-139 (816); toż w: Połnoje sobranije soczinienij t. 6. Kijów – Charków 1899, toż: 1907 s. 135-144 (818). – U istocznika. Tłum. S. Swientorżeckij. *Jużnyj Kraj* 1902 z 29 -30 X. – U istocznika. Tłum. M.L. de Walden, w: Połnoje illustrirowanoje sobranije soczinienij t. 15. Petersb. 1902 s. 132-146 (829); toż w: Połnoje sobranije soczinienij t. 3. Petersb. 1912 s. 161-173 (844). – U istocznika. Moskwa 1905. *Bibl. dla siemii i szkoły*. – U istocznika. Tłum. Je. Puszczinska-ja, w: Sobranije soczinienij, t. 16. Moskwa 1914 s. 234-249 (848).

s e r b.: Na izvoru. Tłum. N. Velimirović, w: Podimo za Njim. Belgrad 1921 (881).

s z w e d z.: Vid källan. Tłum. E. Wester, w: Hanna. Sztokholm 1896 (895); toż w: Kolteckningar. Szokholm 1903 (898).

u k r a i Ń.: Pry samim dzereli. *Narodna Czasopys* 1893 nr 184-187.

w ę g.: A forrásnál. *Magyar Hirlap*, Budapeszt 1901; toż w: Őt kövessük. Budapeszt 1901 (907).

w ł o s.: Alla sorgente. Tłum. O.L. di Varsavia. *L'Illustrazione Popolare*, Mediolan 1897. – Alla sorgente. Tłum. N. Romanovsky. Mediolan 1900; toż w: Invano. Mediolan 1900 (920); toż: Mediolan 1905, toż: 1912. – Il tifo. Tłum. D. Ciampoli, w: Novelle. Città di Castello 1900 (924). – Alla sorgente. Tłum. T. Zucconi, w: Amori d'artista. Florencia 1901, 1927 (932); toż: Florencia 1937 (941).

169. Toast na cześć mistrza Kazimierza [Pochwalskiego, inc.: „Ja, co się podejrzeń boję...”]. Powst. przed sierpniem 1892.

Autogr.: BN sygn. 2895 k. 28.

P i e r w o d r.: *Dzieła* t. 40. Warsz. 1951 s. 40 (527).

170. Lotus [wiersz w albumie M. Wołodkowi-
czówny, inc.: „Choćbyś zeszedł światy...”]. Powst.

w końcu 1892 r. Kopia autogr. była w archiwum Pawlikowskich w Medyce.

P i e r w o d r.: *Prz. Chyrowski* 1930 t. I nr 148 s. 19.

Przedr.: *Tęcza*, Pozn. 1935 nr 4 s. 16. – *Dzieła* t. 40. Warsz. 1951 s. 42-43 (527).

170a. Epigram [inc. „Ładna Ata, piękna Ama...”]. Powst. w końcu 1892 ?.

P i e r w o d r.: *Tyg. Il.* 1931 nr 14 s. 271.

Przedr.: pt. Epigram na zalotną mamę, w: *T. Żeleński Boy: Znasz-li ten kraj*. Warsz. 1932 s. 73 i wyd. nast. – *Zalotna mama*. *Dzieła* t. 40. Warsz. 1951 s. 45 (527).

1893

171. Pójdźmy za Nim! Pierwotny tytuł: **An-tea**. Powst. kwiecień 1892, Karlsbad – wrzesień/grudzień 1892, Zakopane. Fragm. czytany w Krakowie 21 I 1893.

A u t o g r. fragm. bez tyt. Ossol. sygn. 13880/II.

P i e r w o d r.: Pójdźmy za Nim! *Z rys. J. Maszyńskiego*. *Tyg. Il.* 1893 nr 158 z 7 I-163.

Przedr.: *Słowo* 1893 nr 37-38. – *Czas* 1893 nr 38-45. – *Wiecz. Rodz.* 1893 nr 8-10. – *Pisma* t. 20. Warsz. 1894, 1896, 1900, 1906, 1911 (471).

– Pójdźmy za Nim. Chicago [ok. 1900] s. 47. – *Pisma* t. 26. Warsz. 1901 (476).

– Pójdźmy za Nim! Berlin, 1903 s. 101. *Bibl. domowa „Dz. Berliń.”* za czerwiec 1903. – *Gaz. Opol.* 1903 nr 103 i n. – *Nowele* t. 2. Warsz. 1905, 1917 (479).

– Pójdźmy za Nim! Warsz. 1907 s. 46, *BUL 51*. – *Polak*, Katow. 1908 nr 77-93. – Pójdźmy za Nim!

Wyd. nowe. Warsz.-Lub.-Krak.-Łódź-Nowy Jork [1913], 1917, 1920; toż: Wyd. nowe [3]. Warsz. 1922, 1928, 1931, 1933, 1935, 1937, 1938, 1939.

BULiMS 51. – *Ognisko*, Paryż 1929 nr 372-378. – *Pisma* t. 39. Lw. 1933 (494).

– *Nowele*. Buda-peszt 1940 (502) – Pójdźmy za Nim! *W obozie*. Kirkcaldy 1941 s. 119-154. *Nauka Chrystusowa*, 13. – *Nowele* w wyborze. Jeruzolima 1944 (505)

– Pójdźmy za Nim! Wyd. 6. Chicago. [ok. 1945]. *Polish American Book Company*.

– Pójdźmy za Nim. B.m. Szkocja [1947? 1948?]. powiel., *Wyd. Lit. I Grupy Dywizji Pol. nr 157*. – *Dzieła* t. 5. Warsz. 1949 (527)

– Pójdźmy za Nim! *Katolik* 1956 nr 10-14/15. – *Zorza Świąt*. 1957 nr 2-10

– *Nowele* t. 2. Warsz. 1964 (555). – Pójdźmy za Nim! *Gaz. Niedz.*, Londyn 1971 nr 37-52. – Pójdźmy za Nim. Nowela. Londyn 1972. *Veritas*. *Bibl. Gazety Niedzielnej*. – *Pisma* wybrane t. 3. Warsz. 1976, 1987, 1989, 1991 (562).

– *Nowele* t. 3. Warsz. 1978 (563). – Pójdźmy za Nim!

Oprac. L. Ludorowski. Krak.-Lub. 1996. *Edycja bibliofilska dzieł H. Sienkiewicza* (593); toż z dedyk. „Świętemu Janowi Pawłowi Drugiemu w hołdzie”. Lub. 2014 s. 211, il.

A d a p t. scen.: Pójdźmy za Nim. Przeróbka scen. w 1 a. Z. Przybylskiego. Wyst. 1895. – *Nazarejczyk*. Z noweli Sienkiewicza. *Bies. Lit.* 1909 nr 14 s. 264-269. – Pójdźmy za Nim. Sztuka

sceniczna. Oprac. S. Skórka. *Miejsce Piastowe* 1939 s. 24. *Bibl. Teatralna „Michalineum”*.

P r z e k ł a d y:

a n g.: Life’s Secret. Tłum. Ella M. Tuck. *Cornhill Magazine* 1896; toż: *Living Age* 1897 t. 212 s. 579-589. – Let Us Follow Him, Wheresoever He Calls. Tłum. S.C. Slupski. Nowy Jork 1897 s. 85. – Let Us Follow Him. Tłum. J. Curtin. *Outlook* 1897 t. 57 s. 997-1010; toż w: Hania. Boston – Londyn 1897 (624); toż: Boston 1897 s. VI, 91, il.; toż: Filadelfia 1898; toż: Londyn 1900 s. 98; toż: Chicago 1900. – Let Us Follow Him. Tłum. V.A. Hlasko i T.H. Bullick. Nowy Jork 1897 (625). – Antea. Tłum. S. de Soissons, w: Tales. Londyn 1899; toż: Londyn 1901 (629).

– Let Us Follow Him. Tłum. S. de Soissons, w: Tales. Londyn 1931 (632). – Life’s Secret. [wg tłum. E.M. Tuck]. Londyn 1938 s. 22. – Let Us Follow Him. Orso. Oprac. C. McWilliams. San Francisco 1939. *Six California Tales* 3. – Let Us Follow Him, w: Selected tales. Miami 1979 (635).

b u ł g.: Julij i Marijam. Razkaz ot wremieta na jeruzalimskata obsada. Tłum. Archimandrid Z.P. Popetrow. Kjustendil 1907 s. 176. – Da idiem sled Niego. Powiest iz rimskija zivot. Tłum. S.N.L. [S.N. Lafczew]. Sofia 1917 s. 42; toż: ok. 1920 s. 50. – Da wierwim podire Niego, w: Razkazi. Sofia 1917 (642). – Da Go posledwame. Tłum. P. Ikonow. Warna 1922 s. 40. – Da trgniem sled Niego. Tłum. Omega [D. Kalfow], w: Dwietliiwadi. Kjustendil [ok. 1923] (646).

c h o r w.: Podżimo za Njim. Tłum. I. Gostiša, w: Pripowijesti. Zagrzeb 1898; toż: 1905 (659). – Hajdmo k Njemu. Nowela iz Kristowe dobe. Zagrzeb 1911. *Hrvatska Bibl. 876*. – Na Golgoti. Tłum. M. Grłowić. *Narodne Nowine*, Zagrzeb 1913 nr 68.

c z e s.: Pojd’me za Nim. Tłum. -g- [J.J. Langner]. Praha 1895 s. 56, *Volné chvilky* 22; toż: Praha 1921. – Pojd’me za Nim. Povidka z dob Kristových. Tłum. Jul. Košnař. Praha 1900 s. 56; toż: Praha 1901. – Pojd’me za Nim. Tłum. V. Kredba, w: Drobné povidky. Praha 1901 (667); toż w: Drobné spisy t. 5. Praha 1901 (668). – Jei následujme. Tłum. A. Rudolf. Hradec Kralove

1904 s. 58; toż: Tabor 1904. – Pojd' me za Nim. Tłum. F. Vondráček, w: Sebráné spisy t. 13. Praha 1929 (679).

d u ŋ.: Synet. Fortaelling fra Kristi Tid. Tłum. W. Moe. Christiania 1903 s. 107.

e s p e r a n t o: Ni servu Lin. Tłum. Br. Kuhl. *Pola Esperantisto*, Dod. Warsz. 1909 s. 61.

e s t o ŋ.: Iema järele. Tłum. H. Rink. Juriewis-Tartu 1901 s. 47. – Järele. Tłum. G. Teimann, w: Wöitja. Tartu 1903 (693).

f i ŋ.: Seuratkaamme Häntä. Kertomus. Tłum. M.L. [Miko Latva]. Ze wstępem o H. Sienkiewiczzu. Porissa 1900, s.1-7, 9-84; toż: Porvoossa 1912 s. 107. – Seuratkaamme Häntä. Tłum. M. Talvio, w: Majakanvartia. Helsinki 1903 (695).

f r a n c.: Sur Ses pas. Tłum. baronne C. de Baulny née Rouher. *Le Correspondant*, Paryż 1894 od 25 III, s. 1005-1030. – Suivons Le. Nouvelle. Tłum. z ros. E. Garnault. *Revue Blue*, Paryż 1898 nr 23-24; toż: *Moniteur de Rome* 1898. – Allons à Lui. Nouvelle. Tłum. J.L. de Janasz. *Revue Blanche*, Paryż 1900 nr 179 – Antea. *Revue Maurice*, Genewa 1900/1901. – Allons à Lui. Tłum. C. Albin de Cigala. Paryż 1901 s. 120; toż wyd 4[!]: Paryż 1901 s. 120. – Suivons-Le! Tłum. i wstęp [pt. Sienkiewicz et Styka] E. Halpérine-Kaminsky. Il. J. Styka. Paryż 1901, s. 1-66, 67-254; toż: Paryż 1926. – Suivons-Le! Tłum. Comtesse Roman Potocka [Selda Potocka]. Darmstadt 1911 s. 47.

g r e c.: As ton acolouthissoume! [Tłum. z franc.] Ateny [ok. 1954] s. 48.

d z i e n n i k.: Tłum. [z ros.] A. Nikitin. *Iweria* (dziennik) 1893 nr 62-64.

h i s z p.: Sigámosle! Tłum. M. Broel Plater, w: Cuentos selectos. Madryt 1900 (721); toż: Argentyna [ok. 1901]; toż: Barcelona [ok. 1902]. – Sigámosle! Tłum. T. de M. Graells. Barcelona 1901 (724); toż w: Cuentos y narraciones. Barcelona 1903 (728). – Sigámosle! Tłum. M.C.G. Il. J. Styka. Barcelona. *Topograf. Católica* 1902 s. 224. – Sigámosle. Tłum. A. Lázaro Ros, w: Obras escogidas. t. 2. Madryt 1958; toż: 1964, 1969 (736).

i s l a n d.: Vitrum. Saga frá Kristis dögum. Tłum. A. Johansson. Reykjavik 1914 s. 77.

j a p o ŋ.: Džindžika [Jujika] no Esu. Tłum. Roan Uchida, w: Ni-nin Gako. Tokio 1932 (745). – Yujika no Esu. Kami-no jidai-no Monogatari. Tłum. Yoichi Kōno. [B.m.] 1979.

k a t a l o ŋ.: Seguim-Lo. Tłum. R.S.T. [R. Slaby?]. *D'Ací I D'Allà* 1920, VI s. 1154-1164.

l i t e w.: Eikime paskui Ji! Tłum. S. Zareckas. Kowno 1931 (751).

ł a c.: Anthea sive Emaus ad Ipsium. Tłum. Angelini. *Vox Urbis* 1898; toż: *Osservatore Romano*

1898. – Anthea, sive fabula „Emaus ad Ipsium” a Petro Angelinio latine versa quam denuo edidit atque illustravit Theodoricus Sacré. Bruksela 2010 s. 177.

ł o t e w.: Sekosim Viņam. Tłum. V. Dzeltinš, w: Kopoti raksti t. 16. Ryga 1930 (752).

ł u ŷ y c.: Pójmy za Nim. Tłum. J. Winger. *Lužica*, Budziszyn 1907 nr 1-7; toż: *Serbske Noviny* 1936 nr 25-36; toż w: Za Božim khlebom. Budziszyn 1936, 1957 (753).

m a l g a s k i: Andhea hanaraka Azy. [Tłum. norweski misjonarz R. Ragnar]. Tananariva 1936 s. 41.

n i d e r l.: Antea of laten wij Hem volgen. Tłum. z franc. H. Mossert. Rotterdam 1901 s. 40; toż: Doettinchen 1916, 1919; toż: Il. J. Styka. [po 1926] s. 114.

n i e m.: Folget Ihm nach. *Politik*, Praha 1899 [inf. *Kraj* 1899 nr 16 s. 47]. – Folget Ihm nach. Tłum. C. Hillebrand. Wiedeń 1901 (764). – Folgen wir Ihm nach. Tłum. S. Goldenring, w: Gesammelte Werke [t. 1]. Berlin [ok. 1901]; toż: Berlin 1907, 1909 (766). – Ihm lass uns folgen. Tłum. B.W. Segel, w: Eine Komödie der Irrungen. Berlin 1901 (767). – Folgen wir Ihm nach. Tłum. J. Praun, w: Ums liebe Brot. Einsiedeln 1901, Kolonia 1901, 1902 (768). – Folgen wir Ihm nach, w: Der Engel. Berlin 1903 (772). – Ihm lass uns folgen. Berlin [ok. 1903] (773). – Folget Ihm nach. Tłum. T. Kroczek, w: Janko der Musikant. Osnabrück 1903 (774). – Ihm lass uns folgen! [tłum. B.W. Segel?], w: Eine Komödie der Irrungen. Berlin 1905 (779). – Folget Ihm nach. Tłum. S. Placzek, w: Werke t. 8. Regensburg 1908 (781); toż w: Pantheon. Werke der Nobelpreisträger... Lipsk 1927 s. 93-153; toż w: Ausgewählte Werke der Nobelpreisträger t. 4. Berlin 1930. – Folgen wir Ihm nach. Tłum. S. Goldenring, w: Gesammelte Werke t. 6. Berlin 1920 (791). – Folgen wir Ihm nach. Tłum. V. Körner, w: Meistererzählungen. Zurych 1986 (797).

n o r w.: Synet. Fortelling fra Kristi Tid. Oslo 1954 s. 83.

o r m i a ŋ.: Tesenk nran. Tłum. Vardanjan. *Arcagaule* [tyg. literacki], Erywań-Tyflis 1894; toż: Achalcich 1896 s. 68. – Tesenk nran. Tłum. J. Adamjanc. Tyflis 1898 s. 69; toż: 1899; toż w zbiorze: Azat zamer. Tyflis 1900. – Tesenk nran. Tłum. A. Hosepjan. Wenecja 1913 s. 62.

p o r t u g a l.: Sigamo -Lo! Tłum. E. de Noronha. Lizbona 1901 (804). – Sigamo-Lo! Tłum. A. Figueirinhas. Porto 1901 s. 64. – Vamos con Êle! Novelle de tempo de Christo. Tłum. C. Malheiro Dias. Lizbona 1901 s. 62; toż: Lizbona 1925 s. 64. – Vamos con El. Tłum. G.P. Kenneth Eggars. Vera-Cruz 1931. – Juntos até as portas

de Cēu. Tłum. B. Cardoso. Rio de Janeiro 1946 s. 196. – Devemos seguir-Lo! Tłum. L. Benedetti, w: O faroleiro... Rio de Janeiro 1962 (809).

r o s.: Pojdiem za Nim! Rasskaz. Tłum. W.L. [Ławrow]. *Russkaja Mysl* 1893, nr 1-2; toż w: Powiesti i rasskazy. Moskwa 1893 s. 408-451 (813); toż: Moskwa 1895 s. 56; toż w: Powiesti i rasskazy. Moskwa 1898 s. 298-325 (819); toż: Moskwa 1900 s. 48; toż w: Powiesti i rasskazy. Moskwa 1905, 1911 s. 5-43 (834); toż w: Rasskazy. Moskwa 1905 s. 3-39 (835); toż: Powiesti i rasskazy t. 1. Moskwa 1906 (837); toż: Moskwa 1913 s. 31; toż w: Powiesti i rasskazy. Moskwa 1914 s. 5-40 (847). – Pojdiem za Nim! Tłum. I. Kraskowskij. Moskwa 1893 s. 125. – Pojdiem za Nim! Tłum. I. Rewa. *Kijewlanin* 1893 nr 37, 39-42. – Pojdiem za Nim! *Žiwopisnoje Obozrienije* 1893 nr 12; toż: *Syn Otieczestwa* 1893 nr 85; toż: *Poltawskije Gub. Wiedomosti* 1893 nr 23-25. – Pojdiem za Nim! Tłum. F.W. Dombrowskij, w: Sobranije soczinienij t. 2. Kijów – Petersburg. 1894 s. 365-398 (814); toż w: Połnoje sobranije soczinienij t. 1. Kijów 1898 s. 344-357, toż: 1907 (818). – Pojdiem za Nim! Rasskaz. Sbornik romanow, powiesti i rasskazow. Petersburg. 1894. – Pojdiem za Nim! Po G. Sienkiewicz. Tłum. K. SPetersb. *Wiedomosti* 1900 nr 97; toż: *Rižskij Wiestnik* 1900 nr 82; *Poltawskije Gub. Wiedomosti* 1900 nr 87; *Witebskije Gub. Wiedomosti* 1901 nr 74; *Astrachanskij Listok* 1901 nr 73. – Pojdiem za Nim. Tłum. Nisa. *Kaspj* 1901 nr 71-72. – Pojdiem za Nim! Tłum. N.I. Pieriełygin. *Moskowskije Wiedomosti* 1901 nr 88-89; toż: Moskwa 1904 s. 40; toż: Moskwa 1911 s. 32. – Posledujem za Nim. Tłum. M.L. de Walden, w: Pisma iz putieszestwija po Amierikie. Petersburg. 1902 (828); toż w: Połnoje ilustrirowanije sobranije soczinienij t. 14. Petersburg. 1902 s. 137-160 (829); toż w: Połnoje sobranije soczinienij t. 2. Petersburg. 1912 s. 129-151 (844). – Antieja. Petersburg. 1904 (833). – Pojdiem za Nim!, w: Na dosugie. Sbornik rasskazow. Niżnij Nowgorod 1903 s. 3-66. – Idu za Nim (Antieja). Petersburg. 1904 s. 3-40. – Pojdiem za Nim! Tłum. N. Wasin, w: K swietu. Moskwa 1905 s. 64-95, 1913 (836); toż: Moskwa 1915 s. 48. – Pojdiem za Nim! (Po G. Sienkiewicz). Tłum. K. *Poltawskije Gub. Wiedomosti* 1908 nr 83. – Pojdiem za Nim! Tłum. W. Wysockij, w: Rasskazy. Moskwa 1910 s. 3-38, toż: 1912 (841). – Pojdiem za nim. Tłum. W. Achramowicz, w: Sobranije soczinienij t.1. Moskwa 1914 s. 215-236 (848).

S k r ó t y: Eto On! Pojdiem za Nim! (Iz poslednich dneij ziemnoj żyzni Christa). Tłum. W.L. [W. Ławrow]. *Astrachanskij Wiestnik* 1893 z 4 IV. – Raspiatije Isusa Christa. Tłum. W.L. [W. Ławrow], w: Pojdiem za Nim. Sbornik. Pe-

tersb. 1900 s. 42-56; toż: Petersburg. 1912 s. 38-51. – Posledujem za Nim. Petersburg. 1918 s. 22.

r u m.: Să-L urmăm! Tłum. z franc. D.T. Protopopescu. *Apararea Nationale* 1903; toż: Bukareszt 1903; toż: Ploeszti 1904; toż: 1905 s. VI, 76; toż: 1915; toż wyd. il.: Bukareszt 1935. – Să-L urmăm! Tłum. I. Mihălcescu. Bukareszt 1927 s. 63.

A d a p t.: Umbra lui Crist. Piesă intr-un act după o nuvelă lui Sienkiewicz. Blaj 1914 s. 32.

s e r b.: Hajdmo k Njemu. *Sloga*, Belgrad 1902. – Hajdmo k Njemu. Tłum. V. Gahowić. *Brankowo Kolo* 1904 nr 31-34. – Podimo za Njim. Tłum. N. Welimirowić. Belgrad 1921 (881).

s ł o w a c.: Pod'me za Nim! Tłum. J. Buday. Trnava 1907 s. 63. *Zábavna čitanka* 6.

s ł o w e Ń.: Pojdimozza Njim! Povest. Poslovenil Petrovič. Gorica 1893 s. 1-45 (887).

s z w e d z.: Låt om oss följa Honom. Tłum. E. Wester. *Stockholms Dagblad* 1890; toż w: Hanna. Sztokholm 1896 (895); toż w: Kolteckningar. Sztokholm 1903 (898). – Låt oss följa Honom! Berättelse. II. J. Styka. Tłum. V.G. von Düben. Sztokholm 1902 s. 137. – Låt om oss följa Honom. Tłum. F. Jönsson, w: Bartek Segraren. Malmö 1930 (900). – Synen. Tłum. R. Fur. Jönköping 1959 s. 84.

u k r a i Ń.: Chody za Nym! Tłum. e. *Ruslan* 1897.

w ę g.: Kövessük Őt. Tłum. M. Kőszeghy. *Magyar Szemele* 1901. – Kövessük Őt. Elbeszélés Krisztus Urunk korából, w: Őt kövessük. Budapest 1901 (907). – Menjünk Hozzá! Novella Krisztus Urunk korából. Tłum. A. Zigány. *Pesti Hirlap* 1902; toż: Budapest [1903]; toż w: Quo vadis? Budapest 1912. – Kövessük Őt. Elbeszélés Krisztus Urunk korából. [Tłum. I. Tar-sulat?], w: Kisebb elbeszélések t. 1. Budapest 1904 (909). – Őt kövessük. Kisregény. Tłum. G. Kindelmann Győző. Budapest 2007 s. 73.

w ł o s.: Seguiamolo! Tłum. G. Trinko. *Il Cittadino Italiano*, Udine 1894; toż: 1900 (929); toż wyd. 3: Udine 1903. – Seguiamolo! *L'Observatore Romano* 1898. – Seguiamolo! Racconto storico preludio al „Quo vadis?”. Tłum. A. Groer. Mediolan 1900 (927); toż pt. Seguiamolo! Racconto dei tempi di Mesia. Mediolan 1900; toż: Seguiamolo! [Tłum. A. Groer]. Florencja 1900, 1905 i wyd. nast. (928). – Andiamo a Lui! Tłum. E. Salvadori. *L'Ora Presente*, Rzym 1900, toż jako odb., Rzym 1900; toż: Andiamo a Lui! Novella storica del tempo di Cristo. Wyd. 2. Rzym 1905. – Seguiamolo! Tłum. G. Rossi. Mediolan 1901 s. 72. *Bibl. Universale* 280; toż: Mediolan 1908. – Seguiamolo! Racconto storico del tempo del Messia. Tłum. V. Arabia. Neapol 1904 s. 184,

il. – Seguiamolo! Racconto storico dei tempi di Cristo. Tłum. G. Guatteri, w: Racconti e legende. Rocca S. Casciano 1906 (933). – Seguiamolo! Tłum. C. Agosti Garosci, w: Bartek il Vincitore. Mediolan 1955 (945). – Ai tempi di Gesù. Adattamento per ragazzi di C. Ferri. Mediolan-Sesto S. Giovanni-Ferrara 1964 s. 103.

A d a p t.: Novella orientale sul dramma della passione di Gesù. Ex fabula E. Sienkiewicz. A cura di F. N. Vercelli 1909 s. 30; toż: Turyn 1931 s. 31.

172. Bądź błogosławiona! Legenda indyjska. Powst. luty 1893, Warszawa.

P i e r w o d r.: *Bibl. Warsz.* 1893 t. II (z maja), s. 359-361.

Przedr.: *Czas* 1893 nr 126. – *Dz. Pol.*, Lw. 1893 nr 155. – *Dz. Pozn.* 1893 nr 126. – *Gaz. Nar.*, Lw. 1893, nr 128. – *Kur. Lw.* 1893 nr 155. – *Kur. Warsz.* 1893 nr 151. – *Prz. Polit. Społ. i Lit.* 1893 nr 128. – *Gaz. Toruń.* 1894 nr 206. – Pisma t. 20. Warsz. 1894, 1896, 1900, 1906, 1911 (471). – Wybór nowel i opowiadań najznakomitszych współczesnych pisarzy polskich. Oprac. H. Kopia. Lw. 1895 s. 71-75. *Bibl. dla Młodzieży.* – Nowele. Warsz. 1896 (472). – Pisma t. 26. Warsz. 1901 (476). – Nowele t. 1. Warsz. 1905, 1917 (479). – *Blawatek*, Lw. 1907 s. 51-56. – *Biesiada*, Pozn. 1916 nr 19. – Lux in tenebris lucet. Warsz. 1931 *BULiMS 18* (496). – Pisma t. 39. Lw. 1933 (494). – Dzieła t. 5. Warsz. 1949 (527). – *Polska*, Warsz. 1964 nr 2. – Baśnie i legendy. Warsz. 1967, 1970, 1973, 1978, 1986 (557). – Pisma wybrane t. 3. Warsz. 1976, 1987 (562). – Nowele t. 3. Warsz. 1978 (563). – Dzieła wybrane t. 9. Warsz. 1991 (578). – Baśnie i legendy. Warsz. 1996 (587). – Nowele. Warsz. 2004 (610).

A d a p t. m u z y c z n a: W. Rzepko: Bądź błogosławiona. Melorecytacja. Wyd. z nutami. Warsz. 1917.

P r z e k ł a d y:

a n g.: Be Thou Blessed. Tłum. J. Curtin, w: Hania. Boston 1897 (624); toż w: The Judgement ... Boston 1900 (630) – Be Blessed. Tłum. A. Hlasko i T.H. Bullick, w: Let Us Follow Him... Nowy Jork 1897 (625). – Be Happy! Tłum. S.C. de Soissons. *Munsey's Magazine* 1898 t. 18 s. 356-360. – Be Blessed. Tłum. S.C. de Soissons, w: Tales. Londyn 1899, 1901 (629). – The Blessing. Tłum. V. de Kreuter. *Poland* 1930, I, s. 18-19.

c h o r w.: Budi blagoslovljena. Tłum. V. Gjurin. *Hrvatska* 1894 nr 221; toż: *Kalendar. Živila Hrvatska* na r. 1895 s. 94-96; toż: *Hrvatska Domovina* 1897 nr 128. – Budi blagoslavena! *Obzor*, Zagrzeb 1895 nr 173. – Budi blagoslovljena. Tłum. I. Gostiša, w: Pripovijesti. Zagrzeb 1898 (659). – Budi sretna! *Bog i Hrvati Kalendar* na r. 1899. Zagrzeb [1898] s. 135-137. – Budi

sretna. Iz ostavštine H. Sienkiewicza. *Ilustrovani List* 1916 nr 53. – Budi blagoslovljena. Tłum. N.R. *Dom i Svijet*, Zagrzeb 1901 nr 31.

c z e s.: Bud' blahoslavená. Tłum. A. Hlávka. *Narodni Listy* 1893 nr 207. – Bud' blahoslavená. *Česka Politika* 1893. – Bud' blahoslavená. Tłum. J. Hudec. Praha 1901; toż w: Drobné spisy t. 11. Praha 1902 (668). – Bud' blahoslavená. Tłum. V. Kredba, w: Sebráné spisy t. 13. Praha 1929 (679). – Bud' šťastna. Tłum. Ignotus [V. Pšorn]. Výchov na Moravě 1932 s. 9.

e s p e r a n t o: Estu benita. Tłum. Lozo [L. Zamenhof]. *Pola Esperantisto* 1909 nr 6; toż w: Noveloj. Lipsk 1925 (692).

f i Ń.: Ole siunattu!, w: Valkoinen kotka. Puolalaisia novelleja. Tłum. Reino Silvanto [R. Sylvander]. Helsinki 1937, s. 32-35.

f r a n c.: Sois bénie! Légende hindoue. Tłum. M. Gorecka née Mickiewicz. *Revue Catholique des Revues*, Paryż 1896 nr 28 s.302-304. – Sois bénie! Légende hindoue. Tłum. H.C. [Henri Chirol; na s. podtytułowej list H. Sienkiewicza zezwalający na przekład], w: Nouvelles variées. Paryż 1901 (703). – Sois bénie! Nouvelle. Tłum. C. de La Tour. *Le Carnet Historique et Littéraire*, Paryż 1901 nr 5 s. 190-192. – Sois bénie! Tłum. F.T. [F. Trawiński]. *Bulletin Polonais* 1904 nr 194 s. 223-225. – Sois bénie! Légende hindoue. Tłum. V.A.C. de Zabiello. *Revue du Bien* 1905 nr 10.

g r u z i Ń.: Ikav Kurtheuli. Tłum. A. Nikitin. *Iweria*, Tyflis 1893 nr 135. – Ikav Kurtheuli. Tłum. D. E. Iweria, Tyflis 1899 nr 240; toż: *Cnobis Purceli*, Tyflis 1902 nr 66.

h i s z p.: Bendita Seas. Leyenda india. Tłum. M. de Broel-Plater, w: Cuentos selectos. Madrid 1900 (721). – La bienvenida. Tłum. T. de M. Graells, w: Sigamosle. Barcelona 1901 (724). – La bienvenida. Tłum. N. Tasin, w: Narraciones. Madryt-Buenos Aires-Mexico 1947, 1948 (735); toż: Tłum. N.T. [N. Tasin], w: Obras escogidas t. 2. Madryt 1958, 1964 (736); toż: Buenos Aires 1969.

i s l a n d.: Su Phridja. Reykiavik 1923.

j a p o Ń.: Sziuku fuku mandzi ni are. Tłum. Ki Kimura., w: Kuo vadisu. Tokio 1928 s. 568-570 (744).

j i d i s z: w ks. zbior.: Ideal i życie. Warsz. [ok. 1905]. – Zajgebencz. *Romanzeitung* 1908 nr 29.

l i t e w.: Buk palaiminta! Indiska legenda. *Värpa*, Kowno 1895 nr 2, toż w zb.: Vizdeliäi, Wilno [?] 1902 s. 57-60.

ł o t e w.: Esi svētīta. Indiešu legenda. Tłum. V. Dzeltiņš, w: Kopoti raksti t. 24. Ryga 1936 (752).

n i e m.: Sei gelobt. Tłum. B. Neufeld. *Nord und Süd* 1894, IX. – Sei glücklich. *Politik*, Praga

1897. – Sei gesegnet, w: Folget Ihm nach. Wieden 1901 (764). – Sei gesegnet. Tłum. S. Goldenring, w: Gesammelte Werke t. 4. Berlin [ok.1901, 1907, 1909] (766, 785) – Sei glücklich. Ein Liebesidyll. Tłum. F.W. Selbach. Lipsk 1902 s. 127. *Moderne Bibliothek* 35. – Sei gesegnet. Tłum. T. Kroczek, w: Janko der Musikant. Osnabrück 1903 (774). – Sei gepriesen! Eine indische Legende. Tłum. V. Körner, w: Meistererzählungen. Zurych 1986 (797).

n o r w.: Voer velsignet. En indisk Legende. Tłum. A. Wysocki. *Ringeren* 1899 nr 10.

o r m i a ñ.: Orhnal Jehir. Tłum. A. Isahakian. *Taraz*, Tyflis 1893.

p o r t u g.: Seyas abençoadá. Senda indiana. Tłum. H.E. Humphreyes. *Echo da Polonia*, Curitiba 1925, IX/X. – Bemvinda, w: O senhor secretario. Lizbona 1943, 2004 (806).

r o s.: Bud' błogosławienna! *Kijewlanin* 1893 z 9.VII s. 1; toż: *Riżskij Wiestnik* 1893 z 15 VII s. 2. – Bud' błogosławienna! Legiendá. Tłum. W.M.L. [W. Ławrow]. *Russkaja Mysl* 1893, VI; toż: *Litterackije siemiejnje wieczera* 1893 nr 8 s. 1277-1280; toż: *Orłowski Wiestnik* 1893 nr 6 s. 163-165; toż: *Astrachanski Wiestnik* 1893 z 25 VII s. 2; toż: *Siewier* 1896 nr 26 s. 893-894. – Bud' błogosławienna! *Astrachanski Listok* 1893 nr 266 s. 2. – Lotos. Indijskaja legiendá (po Sienkiewiczuzi). Tłum. W-wa. *Nasze Wremia* 1893 nr 34 s. 551-552. – Bud' błogosławienna. Tłum. W. Roźdiestwienskij. *Niżegorodskij Listok* 1894 z 25 III. – Chwała tiebie. Indijskaja legiendá. Tłum. Sz. *Moskowskije Wiedomosti* 1894 z 17 X. – I bud' błogosławienna. Tłum. I. Siewiernyj. *Sibirskij Wiestnik* 1896 z 6 III. – Błogosławiennaja. Indusskaja legiendá. Tłum. F.W. Dombrowskij. *Odesskije Nowosti* 1896 z 3 VII.; toż w: Na swietłom bieriegu. Petersburg. 1897 s. 209-214 (816); toż w: Połnoje sobranije soczinienij t. 6. Kijów – Charków 1899 s. 169-170; toż: 1907 (818). – Bud' błogosławienna. Legiendá. Tłum. A.P. *Siewiero-Zapadnoje Slowo* 1900 z 24 VIII.; toż: *Riżskij Wiestnik* 1900 z 26 VIII; toż: *Smolenskij Wiestnik* z 27 VIII; toż: *Jug* 1900 z 3 IX. – Bud' błogosławienna (Indusskaja legiendá). Tłum. G.R. *Caricynskij Wiestnik* 1901 z 17 V. – Bud' błogosławienna. Tłum. Zoja G-owska. *Char'kowskij Listok* 1901 z 30 IX; toż: *Wołżskij Wiestnik* 1903 z 30 VIII. – Bud' błogosławienna. Tłum. A. Gorbátowskaja. *Sybirska. Zizn'* 1901 z 9 XII; toż: *Dalnyj Wostok* 1902 z 30 I. – Bud' błogosławienna. Legiendá. Tłum. R.F. *Pribaltijskij Kraj* 1902 z 13 V; toż: *Witebskije Gub. Wiedomosti* 1902 z 19 V. – Bud' błogosławienna. *Siewiernyj Kawkaz* 1902 z 1 VII; *Samarskaja*

Gazeta 1902 z 6 VII; *Wołżskij Wiestnik* 1902 z 9 VII. *Uralskaja Zizn'* 1902 z 12 VII; *Orenburgskaja Gazeta* 1902 z 27 VII. – Bud' błogosławienna. Tłum. M.L. de Walden, w: Połnoje sobranije soczinienij t. 18. Petersburg. 1902 s. 158-160 (829); toż w: Połnoje sobranije soczinienij t. 6. Petersburg. 1912 s. 415-418 (844). – Bud' błogosławienna! Tłum. R.I. Giejta-Ollisiewicz. *Uralskaja Žizn'* 1908 z 24 IX. – Bud' błogosławienna. Tłum. M. Perc, w: *Tatarskaja niewola...* Petersburg. [1911] s. 63-64 (843). – Bud' błogosławienna. Tłum. E. Puszczińska, w: *Sobranije soczinienij t. 16*. Moskwa 1914 s. 252-254 (848). – Bud' błogosławienna. Tłum. I. Sajnowicz. *Litieraturnaja Rossija* 1964 z 1 I s. 22-23.

r u m.: Tii binecuvântată. *Jiul* 1894 nr 8-9. – Floarea de lotus. Tłum. A. Ștefulescu. *Jiu* (miesięcznik), Targu-Ziu 1895; toż: *Lucedfăru!*, Sibiu 1903 nr 14-15. – Biencuvântarea lui Crișna. *Odorheiu* 1919.

s e r b.: Budi blagoslovljena. Tłum. A.Ž. Ilić. *Bosanska Vila* 1894 nr 17. – Da si blagoslovena! (Indijska legiendá). Tłum. I.A.P. *Narodne Novine* 1900 nr 186. – Budi blagoslovena. *Sloga*, Belgrad 1902. – Lotosov cvet. Indijska legiendá. Tłum. M. L. Popović. *Nova Iskra* 1904 nr 2.

s ł o w a c.: Bud' blahoslavena! Indická legiendá. Tłum. I. Buday. *Narodne Noviny*, Turčiansky Sw. Martin 1902 nr 21. – Bud' blahoslavena! Tłum. J. Uram. *Narodne Noviny*, Bratislava 1908 nr 8. s z w e d z.: Var prisad. En legend från Indien. *Göteborgs Handel- och Sjöfarts-Tidning* 1893 z 19/VIII. – Var välsignad! En indisk legend. *Dagens Nyheter* 1895 1895 z 11 VI. – Lotusblomman. Indisk legend. *Stockholms Dagblad* 1895 z 23.VIII. – Blif lyckig! En orientalisk legend. *Göteborgs-Posten* 1898 z 28.I; toż: *Nya Dagligt Allehanda* 1898 z 2.II; toż: *Socialdemokraten* 1899 z 18.I; toż: *Arbetet* 1899 z 27.III. – Välsignad vare du, w: *Konstnärhistorier...* Stockholm 1903 (899). – Var välsignad. Tłum. E. Weer [Wester]. *Idun* 1905 s. 619. – Var välsignad. En indisk legend. *Svensk damtidning* 1929 nr 24. – Var välsignad. Indisk legend. Tłum. J. Malm w: *Allmän litteratur* 1966 s. 301.

u k r a i ñ.: Bud' błogosławienna. Indyjska legiendá. *Hałyczany* 1893.

w ę g.: Lotosz. Elbeszélés. *Az Ujság* 1906. – A lótoszvirág. Hindu legiendá. *Magyar Szemle* 1901 s. 342-343. – A lótoszvirág. Indus legiendá. Tłum. I. Acuer {Aruer?}. *Alkotmány* 1901. – Légy boldog. Elbeszélés. Tłum. L. Kalcsek. *Alkotmány* 1907. – Légy áldett! Hindu legiendá. Tłum. K. Bányai. *Rakosi Szántó* 1928.

w ł o s.: Che tu sii benedetta. Tłum. E. Chludzkańska-Paulucci, w: *Bartek il vincitore*. Città

di Castello 1898 (915). – Il fiore di loto. Tłum. D. Ciampoli. *L'Illustrazione Italiana*, Mediolan 1900, z 7.I. nr 1 s. 16-17. – Sii benedetta. Tłum. U. Zaccardi. Neapol 1900 s. 8. – Sii benedetta. Tłum. T. Zucconi, w: *Amori d'artista*. Florencja 1901 (932). – Sii benedetto. Legenda indiana. Tłum. G. Gualteri, w: *Racconti e legende*. Rocca S. Casciano 1906 (933). – Sii benedetta! Tłum. C. Agosti Garosci, w: *Bartek il vincitore*. Mediolan 1955 (945).

Pr z e r ó b k i: Sii felice! Idilio orientale di E. Sienkiewicz. Tradizione in versi di A. Bardella, dedicata alla figlia Alma pelgiorno della Nozze. B.m. 1899 s. 5. – Fiore di loto, melodrama. Oprac. G. Pasquetti, muz. G. Castagnoli. Florencja 1906.

173. Z wrażeń włoskich. Nervi. Powst. III 1893.

P i e r w o d r.: Z wrażeń włoskich. Nervi. *Bibl. Warsz.*, 1893 t. II (czerwiec) s. 483-489.

Pr z e d r.: Z wrażeń włoskich. Nervi. *Dz. Pozn.* 1893 nr 152. – *Gaz. Pol.* 1893 nr 145. – Pisma t. 20. Warsz. 1894, 1896, 1900, 1906, 1911 (471). – Pisma t. 13. Warsz. 1900 (476). – Nowele t. 2. Warsz. 1905, 1917 (479) – *Dzieła* t. 44. Warsz. 1950 (527). – Z wrażeń włoskich, w: L. Ludorowski: *H. Sienkiewicza sztuka reportażu podrózniczego*. Lub. 2001 s. 97-104 (607).

Pr z e k ł a d y:

c z e s.: Z italských dojmů. Tłum. J. Rozvoda, w: *Dojmy z cest*. Praha 1901 (666).

n i e m.: Erinnerungen aus Italien. Tłum. S. Goldenring, w: *Gesammelte Werke* [t. 2]. Berlin [ok. 1902]; toż: Berlin [ok. 1907], 1909 (765, 785); toż w: *Gesammelte Werke* t. 8. Berlin 1920 (791).

r o s.: Iz italskich wpiecatlenij. Nerwi. Tłum. W.M. Ławrow. *Russkije Wiedomosti* 1893 z 12 VII; toż w: *Putiewyje oczerki*. Moskwa 1894 s. 430-439 (815). – Ugołok Italii. Tłum. S.R. *Charkowskije Gub. Wiedomosti* 1895 nr 31. – Iz wpiecatlenij po Italii. Tłum. F.W. Dombrowskij, w: *Na swietłom bieriegu*. Petersb. 1897 s. 215-226 (816); toż w: *Połnoje sobranije soczinienij* t. 6. Kijów 1899 s. 171-175; toż 1907 (818). – Iz wpiecatlenij wo wremiena putieszestwija po Italii. Tłum. M.L. de Walden, w: *Połnoje illustrirowannoje sobranije soczinienij* t. 15. Petersb. 1902 s. 126-131 (829). – Italskije wpiecatlenija. Tłum. S. Swientorżeckij. *Jużnyj Kraj* 1903 z 17 III.

w ł o s.: Dalle impressioni d'Italia. Nervi. Tłum. A. Frankenstein, w: *Due prati*. Mediolan 1910 (934).

174. Osiczyna. Powst. 1892?

Autogr.: BJ Fo 288 k. 9; Redakcja I 6599 III k. 9.

P i e r w o d r.: Osiczyna. Legenda. *Skarbonka. Jednodniówka*. Krak. 1893 z 25 V s. 3.

Pr z e d r.: Osiczyna. *Bies. Lit.* 1901 nr 1. – Legenda. Osiczyna. *Prz. Chyrow.* 1929 nr 5. – Pisma t. 39. Lw. 1933 (494). – Osiczyna. *Tyg. Warsz.* 1946 nr 20 s. 3. – Osiczyna. *Gaz. Lud.* 1947 nr 93 s. 5. – *Dzieła* t. 5. Warsz. 1949 (527). – *Przypowieść o osinie* [tekst brulionowy]. *Dzieła* t. 53. Warsz. 1952 s. 330 (527). – Osiczyna. *Polska* 1964 nr 2. – Pisma wybrane t. 3. Warsz. 1976, 1987 (562). – Nowele t. 3. Warsz. 1978 (563).

Pr z e k ł a d y:

n i e m.: Die Espe. *Mickiewicz-Blätter* 1963 nr 24.

w ł o s.: Il pioppo tremulo. Tłum. C. Agosti Garosci, w: *Bartek il vincitore*. Mediolan 1955 (945).

175. W albumie młodej dziewczynki [inc. „Czerp wodę z źródła...”].

Autogr.: Ossol. syg. 5465/II s. 67. – Autogr. ze zmianami na fot. dedykowanej „Zofii-Lygi. Zakopane 11 września 1896. H. Sienkiewicz”.

P i e r w o d r.: *Skarbonka. Jednodniówka*. Krak. 1893 z 25 V s. 6.

Pr z e d r. pt.: Do dziewczyny [inc.: „Czerp wodę z źródła...”]. *Dzień*, Lw. 1904 z 25 III. – Czerp wodę z źródła. *Dz. Chicag.* 1904 nr 70. – W albumie młodej dziewczynki. *Dzieła* t. 40. Warsz. 1951 s. 45 (527). – Czerp wodę z źródła... [jako wpis z 1905 r. w sztambuchu teściowej A. Łapickiego Zofii z Chrzęszczewskich]. *Stolica* 1975 nr 26 s. 10.

176. Organista z Ponikły. Powst. maj/czerwiec 1893.

P i e r w o d r.: *Słowo* 1893 nr 140 z 22 VI.

Pr z e d r.: *Czas* 1893 nr 141.-142. – *Gaz. Toruń.* 1893 nr 147-148. – Pisma t. 20. Warsz. 1894; toż wyd. 2. Warsz. 1896, 1900, 1906, 1911 (471). – Pisma t. 12. Warsz. 1899 (476). – *Gaz. Tor.* 1901 nr 32. – *Przodownica*, Krak. 1901 nr 1. – Nowele t. 2. Warsz. 1905, 1917 (479). – Wspomnienie z Maripozy. Warsz. 1907, 1912 *BUL 14*; toż wyd. nowe. Warsz. 1918, 1921, 1923, 1927?, 1930, 1934, 1946, 1949 *BULiMS 14* (481). – *Piast*, Krak. 1916 nr 30. – Pisma t. 39. Lw. 1933 (494). – Nowele w wyborze. Jerzolima 1944 (505). – Organista z Ponikły. Lippstadt 1947 (523); Szkocja 1947. *Wyd. Lit. Oddz. Opieki nad Żoł. I Korpusu*. – *Dzieła* t. 6. Warsz. 1948 (527). – Nowele wybrane. Warsz. 1949 (528). – Nowele wybrane. Warsz. 1951 (531). – Wybór pism t. 1. Warsz. 1954, 1955 (547). – Nowele t. 1. Warsz. 1964 (555). – Pisma wybrane t. 3. Warsz. 1976, 1987, 1989, 1991 (562). – Nowele t. 3. Warsz. 1978 (373). – Wybór nowel i opowiadań. Wroc. 1979; toż [wyd. zmienione] 1986, 1988 (564). –

Dziela wybrane t. 8. Warsz. 1991, 1995, 1998, 1999 (578). – Nowele. Warsz. 1998, 1999 (599). – Nowele i opowiadania. Warsz. 1999, 2004, 2006 (600, 615).

A d a p t. scen.: Grajek. Opera w 2 a. Libretto osnute na noweli Sienkiewicza, muz. i słowa T. Joteyko. Wyst. Warszawa 23 XI 1919 [inf. *Gaz. Por. 2 gr.*, Warsz. 1919 nr 329].

P r z e k ł a d y:

a n g.: The Organist of Ponikla. Tłum. J. Curtin, w: Hania. Boston 1897 (624). – The Organist of Ponikla. Tłum. S.C. de Soissons. *Munsey's Magazine*, USA, 1898 [t. 18] s. 356-360. – A Country Artist. Tłum. S.C. de Soissons, w: Tales. Londyn 1899 (629). – The Organist of Ponikla, w: Select ed tales. Miami 1979 (635).

c h o r w.: Orguljaš iz Ponikava. Tłum. S. Sušnik. *Kalendar Živila Hrvatska* na r. 1895 s. 124-135. – Orguljaš iz Ponikava. Tłum. I. Goštiša, w: Pripovijesti. Zagrzeb 1898 (659); toż w: Pripovijesti. Zagrzeb 1919 (661).

c z e s.: Varhanik z Poniklé. Tłum. J.J. Langner, w: Menši povidky. Praha 1901 (671). – Varhanik z Ponikly. Tłum. F. Vondráček. *Narodni Listy* 1901, dod. do nr 55. – Varhanik z Ponikly. Tłum. V. Kredba, w: Drobné spisy t. 11. Praha 1902 (668); toż w: Sebráné spisy t. 13. Praha 1929 (679).

f i Ń.: Poniklan urkuri. Tłum. Reino Silvanto [Sylvander] w: Valkoinen kotka. Puololaisia novelleja. Helsinki 1937 s. 23-31.

f r a n c.: L'Organiste de Ponikla. Tłum. V. Bugiel, w: Chefs d'oeuvre. Paryż 1923 s. 126-135 (713); toż: *Les Amis de la Pologne*, Paryż 1923 nr 12-13.

h i s z p.: El organista de Ponikla [tłum. brak], w: Lilibana. Barcelona 1902 (725). Tłum. M.C.G., w: Bartek el victorioso. Barcelona 1902, 1922 (726). – El organista de Ponikla. Tłum. N. Tasin. Madryt 1921. – Tłum. J. Estrany, w: Yanco el musico. Madryt 1941 (733). – El organista de Ponikla [Tłum. N. Tasin?], w: Narraciones. Buenos Aires, Mexico 1947, 1948 (735). – Hânia. El organista de Ponikla. Hawana 1958. – El organista de Ponikla. Tłum. N.T. [N. Tasin?], w: Obras escogidas t. 2. Madryt 1958, 1964, 1969 (736). – El organista, w: Bartek el victorioso. Barcelona 1965 (737).

k a t a ł o Ń.: L'organista de Ponikla. *La Veu del Montserrat* 1900 (XXIII) s. 268-271. – L'organista de Poniklo. Tłum. C. Riba, w: Bárték el vencedor. Barcelona 1922 (746); toż w: L'Àngel. Barcelona 1936 (747).

k o r e a Ń.: Tłum. Cheong Byung Kwon. [miesięcznik *Tendencja*] 1991 nr 6-7.

ł i t e w.: Panyklos vargoninkas. [Tłum. S. Zarckas], w: Eikime paskuni Ji. Kowno 1931 (751).

ł o t e w.: Poniklas engelnieklis. Tłum. L. Skalbe, w: Kopoti raksti t. 19. Ryga 1935 (752).

ł Ź y c.: Organista z Ponikłowa. Tłum. J. Winger. *Lužica*, Budziszyn 1906 nr 2-3.

n i d e r ł.: Olenka. Tafereelen uit de geschiedenis van Polen. Tłum. I. Teule. Roermond 1907.

n i e m.: Der Organist von Poniklo. *Politik*, Praha 1898 nr 30 s. 1-3. – Der Organist von Ponikla. Tłum. C. Hillebrand, w: Die Jagd nach dem Glück... Monachium 1899 (763). – Der Organist von Ponikla. Tłum. S. Goldenring w: Gesammelte Werke t. 3. Berlin [ok. 1901, 1907] (766); toż w: Der Stierkampf. Berlin 1908 (784); toż w: Gesammelte Werke t. 3. Berlin 1909 (785). – Der Organist von Poniklo. Tłum. B.W. Segel, w: Eine Komödie der Irrungen. Berlin 1901 (767). – Der Organist von Ponikla, w: Der Engel. Berlin 1903 (772); toż w: Ihm lass uns folgen. Berlin [ok. 1903] (773). – Der Organist von Poniklo. Tłum. T. Kroczek, w: Janko der Musikant. Osnabrück 1903 (774); toż w: Vier Erzählungen. Berlin 1903 (775). – Der Organist von Poniklo. [Tłum. B.W. Segel?], w: Eine Komödie der Irrungen. Berlin 1905 (779). – Der Organist von Poniklo. Tłum. S. Placzek, w: Werke t. 8. Regensburg 1908 (781). – Der Organist von Ponikla. Tłum. S. Goldenring, w: Gesammelte Werke t. 5. Berlin 1920 (791). – Der Organist von Ponikla. Tłum. V. Körner, w: Meistererzählungen. Zurich 1986 (797).

p o r t u g.: Organista, w: O Senhor secretario. Lizbona 1943; toż: Lizbona 2004 (806). – O Organista de Ponikly. Tłum. H.L. Alves, w: Hânia. Sao Paulo 1958 (808).

r o s.: Organist iz Ponikly. *Kijewlanin* 1893 nr 174, 176; toż: *Odiesskij Wiestnik* 1893 nr 172; toż: *Rižskij Wiestnik* 1893 nr 146; toż: *Wolgar* 1893 nr 153. – Organist iz Ponikly. Tłum. N.D. B-en. *Siewier* 1894 nr 24. – Organist iz Ponikly. Tłum. S.R. *Charkowskije Gub. Wiedomosti* 1894 nr 334. – Organist iz Ponikly. Tłum. F.W. Dombrowskij. *Odiesskije Nowosti* 1896 z 13 VIII; toż: *Astrachanskij Wiestnik* 1897 z 16 III; toż w: Na swietłom bieriegu. Petersb. 1897 s. 197-208 (815); toż w: Połnoje sobranije soczinienij t. 6. Kijów 1899 s. 165-168, toż: Petersb. 1907 (818). – Organist iz Ponikly. Tłum. M.L. Walden, w: Angiel. Petersb. 1902 (824); toż w: Połnoje ilustrirowannoje sobranije soczinienij t. 18. Petersb. 1902 s. 146-150 (829); toż w: Połnoje sobranije soczinienij t. 6. Petersb. 1912 s. 401-407 (844). – Organist iz Ponikly. Tłum. O.W. *Wolgar* 1903 nr 122. – Organist iz Ponikly. Tłum. W.M. Ławrow, w: Powiesti i rasskazy. Moskwa 1906 t. 2 s. 217-223 (837). – Organist iz Ponikly. Tłum. E. Puszcinskaja, w: Sobranije soczinienij t. 16. Moskwa 1914 s. 386-391 (848). – Organist

iz Ponikly. Tłum. M. Leszczinskaja, w: Powiesti i rasskazy. Moskwa 1957, 1962 (858).

r u m.: Organistul din Ponikla. Tłum. S. Velea, w: Paznicul farului. Bukareszt 1987 (877).

s e r b.: Orguljaš iz Ponikla. Tłum. R. Košutić. Belgrad 1898 s. 8. *Zabavnik* 3. – Orguljaš iz Ponikla. *Dom i Sviet* 1901.

s ł o w a c.: Organista z Ponikly. *Slovenské Noviny* 1902 nr 214-215. – Organista z Ponikly. Tłum. M. Stano, w: Výber z diela t. 1. Bratislava 1953 (886).

s z w e d z.: Organisten i Ponikla. Tłum. E. Weer. *Stockholms Dagblad* 1894; toż w: Hanna. Sztokholm 1896, 1900 (895). – Organisten i Ponikla. Tłum. F. Jönsson, w: Bartek Segraren. Malmö 1930 (900).

w ę g.: A Poniklai Kántor. Elbeszélés. Tłum. L. Szekrenyi. *Alkotmány* 1901 nr 309-310.

w ł o s.: L' Organista. (Racconto polacco). Tłum. U. Giusti. *Illustrazione Popolare*, Mediolan 1897 s. 754-759. – L'Organista di Ponikla. Tłum. N. Romanovsky, w: Per il pane. Mediolan 1900 (925); toż w: Vita rusticana. Mediolan 1900 (931); toż w: Per il pane. Mediolan 1902, 1926 (937). – L'Organista di Ponikla. Tłum. T. Zucconi, w: Natura e vita. Florencja [1900], 1901, 1923 (923). – L'Organista di Ponikla. Tłum. A. Frankenstein, w: Due prati. Mediolan 1910 (934). – L'Organista di Ponikla. Tłum. M. Karklina. Turyn 1932, 1933 (939). – L'Organista di Ponikla. Tłum. C. Agosti-Garosci, w: Bartek il vincitore. Mediolan 1955 (945).

177. Listy o Zoli („Le Docteur Pascal”). Powst. po 18 lipca 1893, Zakopane.

A u t o g r.: Ossol. 5435/II s. 1-43; 12443/II s. 1-2, fragm. brulionu.

P i e r w o d r.: *Słowo*, Warsz. 1893 nr 172 z 31 VII-175. – *Czas*, Krak. 1893 nr 173 z 1 VIII-176. – *Dz. Pozn.* 1893 nr 173-178.

P r z e d r.: Pisma t. 20. Warsz. 1894, 1896, 1900, 1906, 1911 (471). – *Prz. Polit. Społ. i Lit.* 1897 nr 209-212. – [Fragm. w:] K. Laskowski: W obronie kresów poznańskich. *Niwa* 1897 nr 34 s. 665. – Pisma t. 26. Warsz. 1901 (476). – Sienkiewicz o Zoli. *Kur. Warsz.* 1902 nr 270, dod. – [Fragm.] *Polsko-Błgarski Przegled* 1919 nr 12. – [Fragm. pt. Myśli] *W Imię Boże*, Perth 1941 nr 21. – *Dzieła* t. 45. Warsz. 1951 (527). – *Przeciw Zoli*, w: O literaturze. Warsz. 1956 (549).

P r z e k ł a d y:

a n g.: Zola. Tłum. S.C. de Soissons, w: So Runs the World. Londyn 1898 s. 43-85 (628).

c h o r w.: Neke misli o Zoli. Tłum. V. Gjurin. *Hrvatska Domovina* 1896 nr 177.

f r a n c.: Lettre sur Zola. Le „Docteur Pascal” et le cycle Rougon-Macquart. Tłum. C. de

Brockere et Cte Fleury. *Le Carnet Historique et Littéraire*, Paryż 1901, nr VII i odb., Paryż 1901 s. 24. – Lettre sur Zola. Le docteur Pascal et le cycle Rougon-Macquart. *Bulletin Polonais*, Paryż 1902 I s. 4-12. – [Fragm. w] Zola en Pologne. Oprac. S. Wędkiewicz. *Bulletin du Centre Polonais de Recherches Scientifiques de Paris* 1953 nr 11.

ł a c.: De Aemilio Zola. *Vox Urbis*, Rzym 1902 nr 8.

n i e m.: Schreiben über Zola. Tłum. J. Praun. *Politik*, Praha 1903.

r o s.: O proizwiedienijach Zola. [Tłum. F.W. Dombrowskij]. *Odiesskije Wiedomosti* 1896 z 10, 12 i 16 VII; toż w: Na swietom bieriegu. Petersb. 1897 s. 227-244 (816); toż w: Połnoje sobranije soczinienij t. 6. Kijów 1899; toż: Petersb. 1907 s. 176-182 (818). – Pisma o Zola (Le docteur Pascal). Tłum. S. Swientorzeckij. *Jużnyj Kraj* 1902 18 i 19 XI. – Pisma o Zola. Tłum. Je.L. Karłowa i M.L. de Walden, w: Połnoje illustrirowannoje sobranije soczinienij t. 15. Petersb. 1902 s. 147-160 (829).

w ł o s.: Emilio Zola giudicato da Sienkiewicz. Lettera. *Minerva – Rivista della Roviste*, Turyn 1902.

178. Rodzina Połanieckich. Powst. koniec 1892 Warszawa, Zakopane, Neapol, Kaltenleutgeben, Cieplice – do października 1894, Parc St. Maur, Francja.

A u t o g r.: fragm., Bibl. UMCS 139.

P i e r w o d r.: Rodzina Połanieckich. Powieść. *Bibl. Warsz.* 1893 t. III [cenz. 2 VII 1893]-1894 t. I-IV.

P r z e d r.: *Gaz. Pol.* 1893 nr 166 z 24 VII-1894 nr 284 (z przerwami).

W y d. o s o b.: Rodzina Połanieckich. Powieść. T. 1-3. Warsz., GiW 1895 [cenz. 25 X i 18 XII 1894] s. 322+378+499. – Pisma t. 24-26. Warsz. 1897, 1900, 1901, 1903, 1908, 1917, 1917 (471). – Pisma t. 15-22. Warsz. 1900 (476). – Rodzina Połanieckich. Wyd. nowe. T. 1-3. Warsz. [1923] s. 277+331+428. – Pisma t. 17-19. Lw. 1928, 1933 (494). – Rodzina Połanieckich. T. 1-3. Wyd. 11. Warsz. 1937 s. 281+335+432. *Wyd. dla prenumeratoremów dziennika A.B.C.* – *Dzieła* t. 32-34. Warsz. 1949 (527). – Rodzina Połanieckich. T. 1/2-3. Warsz. PIW 1957; toż: Warsz. 1958, 1959, 1963, 1976. – Pisma wybrane t. 12. Warsz. 1978, 1988, 1989, 1991 (562). – Rodzina Połanieckich. t. 1/2-3. Warsz. PIW 1986, 1992. – *Dzieła wybrane* t. 6. Warsz. 1991 (578). – Warsz., PIW 1992, – Rodzina Połanieckich. Warsz. *Świat Książki* 1997, 2004, 2006. – Wroc. 1998. – Pozn. 1998. *Bibl. klasyki polskiej.* – Warsz. 2000. *Perły*

literatury. – Warsz. *Świat Książki* 2004. – Krak., Zielona Sowa 2004, 2005.

Dokument dźwięk.: Czyta A. Nehrebecka. Agencja Artyst. MTJ. Warsz. 2010.

A d a p t. r a d i o w a: Oprac. A. Sudlitz, reż. A. Zakrzewski. Teatr Pol. Radia, 11 odc. grudzień 1977-styczeń 1978. – Rodzina Połanieckich, czyli miłość niejedno ma imię. Oprac. B. Helbrecht, reż. J. Warenycia. Emisja 26 XII 1986.

A d a p t. f i l m. - T V.: Rodzina Połanieckich. Oprac. B. Hlebowicz i A. Mularczyk, reż. J. Rybkowski. Serial TVP, 7 odc., 1978. Prod. PRF Zespoły Filmowe. – Marynia. Oprac. B. Hlebowicz i A. Mularczyk, reż. J. Rybkowski. [Montaż na podst. serialu z 1978] 1983.

P r z e k ł a d y:

a n g.: Children of the Soil. Tłum. J. Curtin. Boston – Londyn 1895 s. X, 675; toż: 1898. – [fragm.] The Irony of Life. Tłum. N. Babad. Ok. 1900.

c h o r w.: Obitelj Poljanieckih. *Hrvatska Domanovina* 1900 nr 1-252. – Porodica Polanieckih. Roman. Tłum. M. Pavlin [Marijana Kralj]. *Novine*, Zagrzeb 1917 nr 226-296, 1918 nr 55-137; toż: t. 1-2. Zagrzeb 1918, 1928 s. 390.

c z e s.: Rodina Polaneckých. Román. Tłum. dr Duchoslav Panýrek. T. 1-4. Il. V. Černý. Praha 1901/1902; toż: Praha 1902 s. 1039. – Rodina Polaneckých. Román. Tłum. V. Kredba, il. O. Homoláč, w: Sebráné spisy t. 18-19. Praha 1930 (679).

d u Ń.: Marynia. En Nutidsroman. Tłum. G. Johannsen. Christiania 1904 s. 286.

f r a n c.: La famille Połaniecki. Tłum. Comte A. Wodzinski. *Le Temps*, Paryż 1900; toż: Paryż 1900 s. 449; toż: Paryż 1901 [4 edycje]; toż wyd. 7. Paryż 1903 s. 453 [wg katal. centr. Francji – do 1916 r. było 16 edycji].

h i s z p.: La familia Połaniecki. Tłum. L.F. Obiols. Barcelona 1901 s. 288. – La familia Połaniecki. Tłum. P. Pedraza y Páez. Barcelona [ok. 1917] s. 271. Ed. Ramón Sopena. – La familia Połaniecki. Versión directa del polaco. Madryt-Walencja [19]28. *Bibl. de Novelas Populares.* – La familia Połaniecki. T. 1-2 [B. m. r., przed 1939] s. 288+303. – La casa solariega. La familia Połaniecki. Tłum. P. Pedraza y Páez. Barcelona 1942 s. 270. *Bibl. De Grandes Novelas 213*; toż: 1946, 1947; toż: Buenos Aires, b.r., s. 287+289. *Bibl. de la Nación 725/726.* – La casa solariega. Madryt 1946 s. 270, il.

j i d i s z: Di miszpoche Połaniecki. Roman. Tłum. J. Szper. T. 1-3. Warsz. 1926-1927 s. 294 + 327 + 451.

ł o t e w.: Połānecku dzimta. Romana turpinajums. Tłum. V. Dzeltniš, w: Kopoti raksti t. 21-23. Ryga 1935-1936 (752).

n i e m.: Die Familie Połaniecki. *Alte und Neue Welt* 1898-1899. – Die Familie Połaniecki. Roman. Tłum. E. i R. Ettliger. Oprac. K. Muth. Einsiedeln 1899 s. 542, il.; toż: Eingeleitet durch eine litterar-historische und biographische Skizze von K. Muth. Einsiedeln 1900 s. VIII, 542, il.; toż: Einsiedeln [ok. 1908]; toż: [ok. 1910] s. 554; toż wyd. 12 [!]: Einsiedeln [ok. 1913] s. 542. – Die Familie Połaniecki. Tłum. S. Placzek, w: Werke t. 6. Regensburg 1908 (781). – Die Familie Połaniecki. [Tłum. brak], w: Gesammelte Werke t. 8. Graz 1907 (782). – Die Familie Połaniecki. Roman. Tłum. T. Kroczek. Berlin 1907 s. 470. – Die Familie Połaniecki. Roman. Tłum. C. Hillebrand. Mit eileitung und 8 vollbildern von B. Konrad. Graz/Wieden [1907] s. VII, 619. – Die Familie Połaniecki. Roman. Berlin 1910 s. 656. – Die Familie Połaniecki. Roman. Tłum. P. Seliger. T. 1-2. Lipsk 1912 s. 367+383, *Universalbibliothek 5377-84.*

n o r w.: Familien Połaniecki. Roman. Morgenbladets följeton. Christiania 1901 s. 644.

p o r t u g.: A familia Połaniecki. Tłum. L. de Nápoles. Lizbona 1901 s. 454. – A familia Połaniecki. Rio de Janeiro 1901.

r o s.: Siemiejstwo Połanieckich. *Literaturnyje Siemiejnyje Wieczera* 1893 nr 10-12. – Siemiejstwo Połanieckich. Roman w 2 cząściach. Tłum. M. Kriwoszejew. *Siewiernyj Wiestnik*, Petersb., od VIII 1893 – XII 1894; toż: Petersb. 1895 s. 637, 1 portr. – Siemja Połanieckich. Roman. Tłum. W. Ł. [Ławrow]. *Russkaja Mysl* 1893 nr 8-12, 1894 nr 1-7, 9-12; toż: Moskwa 1895 s. 1023; toż wyd. 2: Moskwa 1913 s. 555. – Siemja Połanieckich. Roman. Tłum. F.W. Dombrowskij, w: Sobranije soczinienij t. 10. Kijów 1895 s. 628 (814); toż: Soczinienija t. 5. Petersb. 1898 s. 684 (817); toż w: Połnoje sobranije soczinienij t. 4. Kijów 1898 (818); toż wyd. 3: Petersb. 1900 s. 608. – Siemiejstwo Połanieckich. Roman. Petersb. 1897 s. 738. – Siemiejstwo Połanieckich. Roman. Tłum. A. Sacharowa. [B.m. r., ok. 1899]; toż: 1903. – Siemja Połanieckich. Tłum. D.M.K., w: Połnoje ilustrirowannoje sobranije soczinienij t. 4-6. Petersb. 1902 s. 535 (829). – Siemja Połanieckich. Roman. Tłum. W. Chodasiewicz, w: Sobranije soczinienij t. 8-9. Moskwa 1914 s. 568 (848). – Siemja Połanieckich. Tłum. N.Ja. Podolskaja, w: Sobranije soczinienij t. 6-7. Moskwa 1985 (860); toż: Posłowie B.F. Stachiejew, il. B. Paszkow. Moskwa 1990 s. 603; toż: Moskwa 1991 s. 477; toż: w: Sobranije soczinienij t. 8. Tuła 1993 (865). – Siemja Połanieckich, w:

Sobranije soczinienij t. 6-7. Moskwa 1998 (866).
– Siemja Połanieckich. T. 1-2. SPetersb. 2007 s. 446+364.

Skrót.: Siemiejstwo Połanieckich. *Siemjanin* 1897 nr 1 dod., s. 1-80.

rum.: Familia Połaniecki. *Secoul XX*. Bukareszt [po 1900]. – Naemul Połaniecki. Roman. Tłum. Al. Iacobescu. Bukareszt [b.r., ok. 1942] s. 460. – Familia Połaniecki. Roman. Tłum. i oprac. S. Velea. T. 1-3. Bukareszt 1987, *Bibl. Pentru Toți 1278*; toż: T. 1-2. Bukareszt 1992 s. XV, 394+286.

serb.: Porodica Polanjeckih. Roman u tri knjige. Tłum. Čed. Petrović. *Delo*, Belgrad? 1902 ks. 23-25, 1903 ks. 26-29, 1904 ks. 30-35, 1905 ks. 36-37. – Porodica Połanieckih. Tłum. M. Kralj. *Narodna Politika* 1918 nr 1-43, 1919 nr 2-72.

słow.: Rodina Polaneških. Roman. Tłum. P. Miklavc. *Z mnogimi lepimi podobami*. Ljubljana [1904].

szwedz.: Familien Polaniecki. Tłum. O.H.D. [Dumrath?]. Sztokholm 1901 s. 340, 1 portr.; toż wyd. 2: Sztokholm 1902; toż: Sztokholm 1906 s. 368. – Familien Połaniecki. Roman. Aarhus Stiftstidendes Foljeton. Aarhus 1904 s. 410.

węg.: A Połaniecki család. Tłum. M.J. Hrabovszky. *Peszti Hírlap* 1902-1903; toż: Budapeszt [1913] s. 160; toż: Budapeszt [1920] s. 238. – Polaneckzi család. Tłum. M. Balla, w: *Művei*. Debreczyn 1993 (912).

włos.: La famiglia Polaneski [!]. Tłum. F. Verdinois. *Corriere di Napoli* 1899 [nr od stycznia]; toż: Neapol 1899 s. 442; toż: Neapol 1899, *Novità Italiana*. – La famiglia Połaniecki. Mediolan 1900 s. 369; toż wyd. 2: Mediolan 1900. – La terra degli avi [La famiglia Polaneski]. Romanzo. Florencja 1903 s. 293, *Bibl. Salani illustrata 155*; toż: Florencja [1923]. – La famiglia Połaniecki. Tłum. F. Verdinois. Mediolan 1909 s. 342. – La famiglia Połaniecki. Romanzo. Mediolan / Sesto S. Giovanni 1928 s. 407.

179. Sen. Powst. 1893.

Pierwodr.: Sen. (Z opowiadania). W: Upominek. Książka zbiorowa na cześć E. Orzeszkowej. Krak. – Petersb. 1893 s. 516-517.

Przedr.: Sen. *Czas* 1893 nr 235. – *Gaz. Nar.*, Lw. 1893 nr 234. – *Gaz. Przemyska* 1893 nr 83. – *Kur. Codz.* 1893 nr 279. – *Kur. Pol.*, Krak. 1893 nr 283. – *Kraj*, Petersb. 1893 nr 39. – *Pisma* t. 37. Warsz. 1902 (476). – *Praca*, Pozn. 1902 nr 50. – *Zgoda*, Chicago, 1903 nr 2. – *Nowele* t. 1. Warsz. 1905, 1917 (479). – *Praca*, Pozn. 1909 nr 25. – Sen. *Biesiada*, Pozn. 1916 nr 19. – *Pisma* t. 39. Lw. 1933 (494). – *Dziela* t. 6. Warsz. 1949 (527). – *Pisma* wybrane t. 3. Warsz. 1976, 1987 (562). – *Nowele* t. 3. Warsz. 1978 (563).

Przekłady:

chorw.: Čudan događaj. Tłum. D.R. *Dom i Svet*, Zagrzeb 1903 s. 135. – San. *Hrvatska Smotra* 1907 nr 3 s. 142-143.

czes.: Sen. Tłum. J. Rozvoda, w: *Drobné spisy* t. 14. Praha 1908 (668). – Sen, w: *Několik drobných prací*. Praha [po 1926] (677). – Sen. Tłum. V. Kredba, w: *Sebráné spisy* t. 15. Praha 1929 (679).

fiń.: Uni. Tłum. R. Silvanto, w: *Valkoinen kotka*. Puolalaisia nevelleja. Helsinki 1937 s. 19-22.

hiszp.: En sueño. Tłum. E.R. Baston. *Manual* 1929, toż: 1958. – *Sueño profético*. Tłum. N.T. [N. Tasin?], w: *Obras escogidas* t. 2. Madryt 1958, 1964, 1969 (736).

łotew.: Sāpnis. Tłum. V. Dzeltiņš, w: *Kopotī raksti* t. 24. Ryga 1936 (752).

niem.: Ein Traum. Tłum. S. Goldenring, w: *Gesammelte Werke* [t.1]. Berlin [ok. 1901]; toż: [ok. 1907], 1909 (766, 785). – *Der Traum*. Tłum. T. Kroczeck. *Agramer Tageblatt* 1903; toż w: *Janke der Musikant*. Osnabrück 1903 (774). – Ein Traum. Tłum. S. Goldenring, w: *Gesammelte Werke* t. 10. Berlin 1920 (791).

ros.: Son. Iz rasskazow. Tłum. W.Sz. [W. Szymanowski]. *Nasze Wremia* 1893 z 10 X; toż: *Czitatiel* 1898 nr 41. – Son. Otrywok. *Birżewyje Wiedomosti* 1893 z 10 XI. – Son. *Orłowski Wiestnik* 1893 z 25 XI; toż: *Astrachanski Listok* 1893 z 1 XII. – Son. *Rasskaz. Pietierburgskij Listok* 1893 z 25 XII; toż: *Astrachanski Wiestnik* 1894 z 30 XII; *Kazanski Tielegraf* 1895 z 9 I. – Son. *Żyżń i Iskusstwo* 1894 z 1 I; toż: *Astrachanski Wiestnik* 1894 z 5 I. – *Wieszczij son*. Tłum. N. Jefimow. *Wsiemirnyj Wiestnik* 1903 nr 6/7; toż: *Dwinski Listok* 1903 z 24 IX. – Son. Tłum. Ja. Mackiewicz i I. Chwojnik, w: *Sud Oziris*. Moskwa 1909 s. 93-98 (838). – Son. *Rasskaz*. Tłum. Ł.M. *Stolicznaja Mohwa* 1910 z 6 IX; toż: *Zakawkazie* 1910 z 19 IX. – Son. Tłum. E. Puszczinskaja, w: *Sobranije soczinienij* t. 16. Moskwa 1914 s. 250-251 (848).

słow.: Sen. *Slovenské Noviny*, Peštudin [Budapeszt] 1903 nr 131.

szwedz.: Drömmen. Tłum. E. Wester. *Stockholms Dagblad* ok. 1900; toż w: *Polacker*. Sztokholm 1901. – En dröm. Efter den polske Nobelpristagaren. *Lektyr* 1924 nr 2; *Socjaldemokraten* 1924 z 25 IX; *Upsala nya tidning* 1924 z 27 IX; *Göteborgs-aftenbladet* 1924 z 27 IX.

węg.: Az álom. *Hölgyek Naplára* 1919.

włos.: Un sogno, w: *Vita rusticana*. Mediolan 1900 (931). – Un sogno. Tłum. T. Zucconi, w: *Amori d'artista*. Florencja 1901 (932); toż:

Florence 1937 (941). – Il sogno. Tłum. A. Franckenstein, w: Due prati. Mediolan 1910 (934).

180. Dzince od Tatusia [wiersz w albumie córki, inc.: „Przy brzegach Indii...”], powst.: Rogalin, 8 października 1893. Maszynopis z podp. H. Sienkiewicza w Arch. Pawlikowskich, I D/40. P i e r w o d r. w zb.: Przedświt dzieciom polskim. Kijów 1916 (wyd. w grudniu) s. 41. P r z e d r.: *Kur. Pozn.* 1924 nr 249 s. 2. – [faksimile tekstu]. *Płomyk*, Warsz. 1924/25 nr 8 s. 96. – *Prz. Chyrowski* 1929 nr 147 s. 191. – Dzieła t. 40. Warsz. 1951 (527). – *Katolik* 1957 nr 9 s. 10. – *Płomyk* 1983 nr 11 s. 30. – M. Korniłowiczówna: Sienkiewicz. [Warsz.] 2005 s. 187 (613).

181. O „Szkicach węglem” i swej twórczości. Wywiad odeski [w art. S.P.: U G. Sienkiewicza. *Odiesskij Listok* 1893 nr 272 z 22. X s. 2]. P r z e d r. pol.: *Czas* 1893 nr 255. [inc. „Szkice węglem pisałem...”]. – Dzieła t. 54. Warsz. 1952 s. 187 (527).

182. List do Edwarda Leo z 30 XII 1893 [prostużący plotki o chorobie pisarza, inc.: „Wysłałem w tej chwili depezę. Kto mnie wyprawia z taką ochotą na tamten świat?...”]. P i e r w o d r.: *Słowo* 1894 nr 1. – Depesza od H. Sienkiewicza. *Gaz. Pol.*, Warsz. 1894 nr 1,2. – *Czas* 1894 nr 5. P r z e d r.: Dzieła t. 55. Warsz. 1951 s. 428 nr 3 (527). – Listy t. III cz. 1 s. 499 (615a).

1894

182a. O Wielkopolankach [inc.: „Raz mi (w Kissingen właśnie)...”]. Powst. wiosną 1894. P i e r w o d r. pt.: Sienkiewicz o Wielkopolankach. *Dz. Pozn.* 1894 nr 97 z 23 IV s. 1 [poprzedzony listem: „Od p. hr. Władysława Łąckiego z Posadowa otrzymaliśmy wiersz H. Sienkiewicza o Wielkopolankach. «Posadowo, 20 kwietnia. Szanownej Redakcji przesyłam w obronie Wielkopolanki wiersz H. Sienkiewicza napisany w Kissingen [...] Z uszanowaniem Władysława Łącki»”].

P r z e d r. pt. O Wielkopolankach. *Dz. Chicag.* 1894 nr 110. – S. Karwowski: Historia Wielkiego Księstwa Poznańskiego. Pozn. 1931 t. III s. 53. – *Nowy Kur. Pozn.* 1935 nr 46. – W. Hahn: H. Sienkiewicz o Wielkopolankach. *Życie Lit.*, Pozn. 1946 nr 7/8 s. 20. – Dzieła t. 40. Warsz. 1951 s. 45 (527). – Na pamiątkę znajomości zawartej w Kissingen. *Szpilki* 1966 nr 51/52 s. 8. Por. poz. 149.

183. Quo vadis? Odczyt Sienkiewicza (w Zakopanem, 15 sierpnia 1894). [Fragm. epilogu]. P i e r w o d r.: *Gaz. Pol.*, Warsz. 1894 nr 189, 194.

184. Aforyzm [inc.: „Podług mnie najmizerniejszy talent wart jest więcej, niż najwspanialsza doktryna”]. P i e r w o d r.: *Satyr*, Krak./Lw. R. III 1894 bez daty s. 3 [nr zatrzymany przez cenzurę, sygn. BJ 1793 III Czas.].

185. Piśmiennictwo i sztuka. „Ateneum” angielskie o Sienkiewiczu.

P i e r w o d r.: *Słowo* 1894 nr 101 z 4 V. s. 3 [Tekst niepodpisany, wg J. Krzyżanowskiego autorstwa Sienkiewicza – streszczenie anonimowej recenzji przekładu nowel pt. „Yanko de Musician and other Stories” przez J. Curtina w *Atheneum*, Londyn 1894 nr 3465 z 24 III s. 375].

186. Aforyzm [inc.: „Hejże ha! ludzka gonitwa...”]. *Złote listki. Tyg. Il.* 1894 nr 24 s. 379.

1895

186a. List z 12 III 1895 w sprawie druku „Quo vadis?”. P i e r w o d r.: Z miasta. „Szanowny Redaktorze. Z powodu influenzy [...] nie mogę dostarczyć Wam pierwszej części rękopisu Quo vadis? przed 25 marca [...]”. *Gaz. Pol.*, Warsz. 1895 nr 60 z 13 III s. 2.

187. Quo vadis? Powst. od połowy 1894, Zakopane, Kaltenleutgeben, Cieplice, Rogalin, Warszawa do 18 lutego 1896, Nicea. A u t o g r.: Całość bez jednolitej paginacji z notatkami dla red. *Gaz. Pol.* (Ze zbiorów Kronen-

bergów). BN, IV 6067, kart 312 oraz akc. 6191; Karty brulionu: Ossol., 12441/II, 39.

P i e r w o d r.: Quo vadis? Powieść z czasów Nerona. *Gaz. Pol.*, Warsz. 1895 nr 70 z 26 III-1896 nr 50 z 29 II.

P r z e d r. na zasadzie pierwodr.: *Czas* 1895 nr 72 z 28 III-1896 nr 53 z 4 III; – *Dz. Pozn.* 1895 nr 76 z 29 III-1896 nr 53 z 4 III.

W y d. o s o b n e: Quo vadis? Powieść z czasów Nerona. T. 1-3. Warsz. 1896 [cenz. 13 II 1896] s. 309+253+345; toż w: Pisma t. 27-29. Warsz. 1897, toż: 1899, 1900, 1901, toż. wyd. nowe, 1906, 1910, 1912, 1913, toż. wyd. dziewięć

- z 1918 w 1 vol., s. 917, toż: wyd. nowe. T. 1-3. Warsz. 1919 (27-29) s. 309+253+345 (471). – Quo vadis. Cz. 1-6. Pisma t. 30-35. Warsz. 1901 s. 169+185 +185+175+164+155 (476). – Quo vadis? Z 20 heliogramami według obrazów P. Stachiewicza. Warsz. 1902, folio, s. 218, tabl. 20; toż wyd. 2: Warsz. 1910. – Quo vadis? Powieść z czasów Nerona. t. 1-3. Chicago 1905 i wyd. nast. – Quo vadis? Powieść z czasów Nerona. Wyd. nowe popularne. Warsz. 1918 s. 534; toż: 1924, 1925, 1927; toż wyd. [9] popularne. Z rycinami wg P. Stachiewicza. Warsz. 1927 s. 371, tabl. 7; toż wyd. 10: Warsz. 1931 s. 371 – Quo vadis. Powieść z czasów Nerona. Weissensee [po 1920] s. 329, il. – Pisma t. 20-22. Lw. 1933 s. 282+229+313 (494). – Quo vadis? Powieść. Leszno 1926 s. 451. Bezpl. dod. do *Głosu Leszczyń.*, *Dz. Rawickiego* i *Gaz. Bojanowskiej*. – Quo vadis? Powieść z czasów Nerona. T. 1-3, wyd. 11. [!]. Warsz. 1936 s. 282+229+313 [Wyd. dla prenumeratorów „A. B. C.”, bez sprzedaży w księgarniach]; toż wyd. 11 [!]. Warsz. 1938 s. 282+229+312, tabl. 8. – Quo vadis? Powieść z czasów Nerona. T. 1-3. Nowy Jork 1944 s. 282+229+313. – T. 1-2. Rzym [1944] s. 253+262-536, *Bibl. Orla Białego*. – Quo vadis? Powieść z czasów Nerona. T. 1-2. Jeruzolima 1945 s. 253+231. *Szkolna Bibl-czka na Wschodzie 74-75*. – Quo vadis? Powieść z czasów Nerona. T. 1-2. Wyd. 12 [!]. Warsz. [1946] s. 268+274, toż: 1948 s. 268+274. – Dzieła t. 20-22. Warsz. 1949 s. 231+191+258, tabl. (527). – Quo vadis? Powieść z czasów Nerona. T. 1-2. Hanower 1947 s. 253+251. – Wyd. 5 [powojenne]. Warsz. 1953 s. 677; toż: Warsz. 1953 s. 513, 1954 s. 513; toż wyd. popr. pod red. J. Krzyżanowskiego. Warsz. 1955, 1956 s. 667. – Wybór pism t. 11. Il. K. Henisz. Warsz. 1954 s. 710; toż wyd. 2: Warsz. 1955 (547). – Quo vadis? Krak. 1956, s. 759. *Bibl. Polska*. – Quo vadis? Wstęp J. Krzyżanowski. Oprac. T. Jodelka. T. 1-2. Warsz. 1958 s. 399+471, *Bibl. Szkolna* [i kolejne 22 wydania]. – Quo vadis? Powieść. Warsz. 1959 s. 729. – Quo vadis? Oprac. graf. A. Heidrich. Warsz. 1961 s. 668; toż wyd. 15-19: Warsz. 1963, 1966, 1968, 1970, 1972; toż wyd. 20: Warsz. 1973 s. 608. *Bibl. Klasyki Pol. i Obcej*; toż wyd. 21: Warsz. 1977 s. 531; toż wyd. 22: Wstęp J. Krzyżanowski, Przyp. i aneks T. Jodelka. T. 1-2. Warsz. 1980 s. 421+381, *Ser. Kieszonkowa PIW*; toż wyd. 23-30: Warsz. 1982, 1983, [1984], 1985, 1986, 1988, 1990, 1992. – Pisma wybrane t. 13. Warsz. 1976, 1987, 1989, 1991 (562). – Quo vadis? Rzesz. 1989 s. 403. – Quo vadis? *Tyg. Demokr.* 1982 nr 31-43, 1983 nr 1-33. – Quo vadis? *Dz. Pol. i Dz. Żoł.*, 1985 nr 154-309, 1986 nr 1-130. – Quo vadis? Warsz. 1988. – Rzeszów 2999. – Quo vadis? Il. J. Miciak. Katow. 1990 s. 423. – Dzieła wybrane t. 1. Warsz. 1991 s. 568 (578). – Quo vadis? Il. P. Głodek. Warsz. 1993. – Quo vadis? Oprac. K. Pysiak. Wrocław 1993, *Bibl. Klasyki*. – Bielsko-Biała 1993, 1998. – Quo vadis? Warsz. 1994 i wyd. n. – Quo vadis? Oprac. K. Poklewska. Wroc. 1994 s. 529. *Nasza Bibl.* – Quo vadis? Krak. 1995. – Warsz. 1995, 1997. – Quo vadis? Warsz. 1995. – Warsz. 1995 – Quo vadis? Oprac. B. Mazan. Warsz. 1995, 1997, 1998. *Lektury z opracowaniem*. – Dzieła [t. 1]. Oprac. H. Kosętka, L. Ludorowski. Krak. – Lub. 1996 (593). – Quo vadis? Warsz. 1996, 1999. – Quo vadis? Kat. 1997. – Krak. 1997. – Quo vadis? Powieść z czasów Nerona. Wydanie jubileuszowe. Edycja bibliofilska dla upamiętnienia 100-lecia „Quo vadis”. Oprac. L. Ludorowski [i in.]. Krak. – Lubl. 1997 s. 481, il. – Quo vadis? Il. J. Kurczak. Warsz. 1997. Warsz., *Polskie Media Mercom* 2000. – Quo vadis? Sandomierz 2001. – Quo vadis? Oprac. T. Żabski. Wroc. 2002. *BN I, 298*. – Quo vadis? Reprint wyd. z 1902 z 20 heliogramami według obrazów P. Stachiewicza. Wroc. [2002]. – Quo vadis? T. 1-2. Krak. 2003 i wyd. n. – Quo vadis? Rzesz. 2004. – Cz. 1-2. Warsz. 2004. *Złoty Exlibris*. – Quo vadis? [Warsz. 2005]. *Bibl. „Gaz. Wyborczej” 17*. – Oprac. M. Stęplewska. Krak. 2006. – Oprac. A. Sabak. Il. W. Kowal. Krak. 2010. *Lektura dobrze opracowana*.
- Dokumenty dźwięk.: Quo vadis? Płyty CD. Warsz., Ag. Artyst. MTJ 1996, 2006, 2010. – Quo vadis? Oprac. K. Kolbasiuk. Czyta G. Holoubek. Nagr. RTW 1999. *Książki mówione*. – Quo vadis? Czyta G. Młodzik. Warsz. 2006, 2011. *Klub czytanej książki*. – Quo vadis? Czyta H. Drygalski. Piaseczno, Heraclon International 2008. – Quo vadis? Czyta J. Zadura. Warsz., Fundacja Klucz, 2011 i nast. (621a).
- Przedprasa, także większe fragm. do 1945 r.: Pierwsi męczennicy. (Ustęp z powieści „Quo vadis”). *Gaz. Nar.*, Lw. 1895 nr 358. – Neron (fragm. z „Quo vadis”). *Bies. Lit.* 1896 nr 18. – „Quo vadis?” [fragm.]. *Dz. Krak.* 1896 nr 132. – Co oni widzą? (Ustęp z „Quo vadis”). *Dz. Pol.*, Lw. 1899 nr 92. – Quo vadis, Domine? [fragm.] *Bies. Lit.* 1900 nr 51 s. 492-493. – Podobizna pierwszej szpalty felietonu „*Gazety Polskiej*” z dnia 26 marca 1895 roku (nr 70), w którym zaczęliśmy drukować „Quo vadis”. *Gaz. Pol.* 1900 nr 293 s. 3. – Quo vadis, Domine? *Praca*, Pozn. 1901 nr 2. – [Fragm.] Święty Piotr w Rzymie. *Przyjaciel*, Toruń 1901 nr 73-128. – Śmierć Nerona (z powieści „Quo vadis”). *Bies. Lit.* 1904 nr 10 s. 190-192, il. – Dokąd idziesz, Panie? *Gaz. Pol.*, Chicago 1905 nr 3. – [Fragm.] Quo vadis, Domine? *Praca*, Pozn. 1907 nr 13. – Quo vadis, Do-

mine? *Bies. Lit.* 1910 nr 13. – Quo vadis, Domine? *Gaz. Pol.*, Chicago 1911 nr 15. – Quo vadis, Domine? *Czyn. Katol.*, Częstoch. 1936 nr 1. – Śmierć Piotra apostoła. *Przyp. Spisza i Orawy*, Krak. 1938 nr 86-87. – Quo vadis? Koniec tyrana. Zwycięskie męczeństwo. Tryumf prawdy. Bukareszt, [ok. 1940] *Bibl. Powieści w Zeszytach 7-9*. – [Fragm.] *Mater. Świel.*, Budapeszt 1940 nr 11. – [Fragm.] *Wiarus Pol.*, Francja 1942 nr 292-309, 1943 nr 1-172. – [Fragm.] *W Imię Boże*, Jerozolima 1944 nr 12. – [Fragm.] w: Janko muzykant. [Wielka Brytania 1944]. – [Fragm.] W cyrku Nerona. Szkocja 1946 s. 28. *Wyd. Lit. I Korpusu 68*. – Quo vadis? [Fragm.] *Głos. Katol.* 1946 nr 21, *Nauka i Czyn* 1945/46 z. 6, *Teka Szk.* 1946/47 nr 2. – Quo vadis? *Ziemia Pomor.* 1946 nr 341-354, 1947 nr 2-331.

P r z e r ó b k i i s k r ó t y: Quo vadis? [Streszczenia]. *Dz. Krak.* 1896 nr 132-146, 148-158; *Dz. Pol. Lw.* 1896 nr 140-147; *Gaz. Gdań.* 1896 nr 57-77; *Kur. Lw.* 1896 nr 139-149; *Kron. Rodz.* Warsz. 1896 nr 10-11; *Światło* 1900 nr 34 i n. – Ligia. Z „Quo vadis”. *Zorza*, Warsz. 1899 nr 15-52, 1900 nr 1-27. – Quo vadis. Powieść z czasów Nerona dla dojrzalszej młodzieży przerobił R. A. Bobin. Warsz. 1899 s. 498, ryc. 10, mapa 1; toż wyd. nast. Warsz. 1900, 1901, 1907, 1916-1919, 1928, 1935, 1937, 1938 [od 1928 zatwierdzone do lektury uzupełniającej w I kl. gimnazjum]. – Quo vadis. (Dokąd idziesz?). Powieść z czasów prześladowania chrześcijan za Nerona. (W skróceniu). *Dz. Kujaw.* 1900-1901; *Gaz. Gdań.* 1900-1901; *Gaz. Tor.* 1901 nr 39-250 (z przerwami); *Obrona Ludu*, Krak. 1900 nr 65-81, 1901 nr 5. – Święty Piotr w Rzymie, opowiadanie z czasów prześladowania chrześcijan za Nerona, przerobione z powieści „Quo vadis” przez H. Sł. [Helenę Sługoczką-Okolską? Helenę Sienkiewiczównę?]. Warsz. 1900, s. 219; toż: 1901, 1903, 1907. – Święty Piotr w Rzymie, opowiadanie z czasów prześladowania chrześcijan za Nerona. Przerobione z powieści „Quo vadis”. *Gaz. Opol.* 1901 nr 21-89. – Quo vadis? 22 światłodruków wg obrazów P. Stachewicza [prospekt albumu]. Krak. [ok. 1901, 1905]. – Dokąd idziesz, Panie. Opowiadanie historyczne z czasów prześladowania chrześcijan za panowania Nerona. *Rodzina*, Krak.-Mikołów 1906-1907; toż: Mikołów 1907. Nakł. K. Miarki, s. 292. – Quo vadis? Powieść z czasów Nerona (w skróceniu). Berlin [ok. 1915] s. 329, il. – Pochodnie Nerona. *Nowiny Codz.* 1916 nr 66. – „Quo vadis?” Jana Styki. [Oprac. T. Styka, J. Styka]. Przedm. W. Bunikiewicz. Warsz. 1936 s. 20, tabl. 16. Tow. Zachęty Sztuk Pięknych. Przewodnik nr 10. – Triumf prawdy. Koniec tyrana. (Z „Quo vadis?”). Z. 1-2. Bukareszt [przed 1948] s. 32+32, *Bibl. Powsz.* 8-9. – Okrutne i piękne z „Quo vadis?” Wybór

i oprac. T. Daszkiewicz. Warsz. 1994 s. 24. *Studium kultury współczesnej*. – „Quo vadis?” na pocztówkach [z fragm. tekstu]. Oprac. ze zbiorów Muz. Lit. im. H. Sienkiewicza w Poznaniu A. Surzyńska-Błaszak i B. Sokołowska-Hurnowicz. Pozn. 2001 s. 146, il. – Martin Abram [pseud.]: Quo vadis. Trzecie tysiąclecie. Na podstawie powieści H. Sienkiewicza „Quo vadis?” Warsz. 2002, s. 431, *Bibl. Frondy Apostolicum*. – Quo vadis? Fragmenty. Wszystkie wątki, wszystkie istotne postaci. Warsz. 2007 s. 128. *Lektury dla zapracowanych*.

A d a p t. s c e n.: „Quo vadis”. Żywe obrazy w układzie Leona Szpadkowskiego, wyst. w cyrku Warszawskim 10 V 1896. – Lygia, tragedia na tle powieści „Quo vadis” wg Jamesa Barreta. Tłum. M. Wołowska. *Dz. Chicag.* 1898 nr 240-283. – Chilon Chilonides. Sztuka w 4 a. Wyst. od 1903. – Chilon Chilonides. Obrazy sceniczne. Ok. 1908, Wilno. (inf.) *Gon. Wil.* 1908 nr 48. – J. Sroka: Quo vadis. Libretto w 5 aktach i 6 odsłonach. *Echo Muzycz.*, Chicago 1928 nr 1-9. – Chrystus zwycięża. Obrazek sceniczny z „Quo vadis”. Łomża, Druk. Diecezjalna. 1937 s. 15. – Quo vadis, Domine? Sceny z życia pierwszych chrześcijan. Oprac. i reż. A. Osławska. Krak., Teatr Mundi 2000, 2001 i nast.

A d a p t. m u z y c z n o - s c e n.: Ligia. Opera w 3 a., muz. E. Młynarski, libretto K. Laskowski. Ok. 1898. – Quo vadis? Muz. F. Słomkowski, libretto A. Walewski. Wyst. Lw. 1900. – Quo vadis? Opera w 5 a. J. Nougues’a. Libretto H. Caëna. Wyst. [w tłum. pol.] od 1899. Wyd. Warsz. [1910], Lw. 1911. – B. Matuszczak: Quo vadis? H. Sienkiewicza. Dramat muz. w 7 odsłonach z Prologiem i Epilogiem. Reż. J. Stokalska. Oprac. muzycz. Z. Graca. Wyst.: Warszawska Opera Kameralna od listopada 1996.

A d a p t. m u z y c z n e: T. Pluciński: Quo vadis? Cavatina opus 4, na głos i fortepian. Słowa Or-Ot [A. Oppman]. Łódź 1900, nakł. autora. – Quo vadis. Oratorium F. Nowowiejskiego, 1907. – Quo vadis? [Oratorium wg F. Nowowiejskiego]. Oprac. i reż. Z. Bogdański. Opera Śląska, Bytom 2000.

A d a p t. f i l m.: Quo vadis? Warszawa 1935-1938 [film nieukończony]. – Quo vadis? Reż. J. Kawalerowicz, 2001. Prod. Wytwórnia Chronos Film; od 2003 film dostępny na płytach DVD, także w serii *Widzoteka edukacyjna*, oraz od 2011 *Kino konesera*.

A d a p t. r a d i o w a: Quo vadis? Oprac. H. Szof. Reż. J. Kukuła. Polskie Radio Program III, emisja od 1986 r.

A d a p t. T V: Quo vadis? Cz. 1-6. Serial TVP. Reż. J. Kawalerowicz, 2003; serial dostępny na płytach DVD.

Przekłady*:

albani.: Ku po shkon? Kallzim i kohve te Nerodinit. E punoi skqyp P. Vinçin Prennushi O.F.M. Piesa. T. 1-2. Szkodra 1933. – Quo vadis? Roman. Tłum. P.V. Prensushi. Prisztina 1967 s. 391, il. – Quo vadis? Tłum. H. Babameto. T. 1-2. Tirana 1999 s. 336+250.

angi.: Quo vadis? A Narrative of the Time of Nero. Tłum. J. Curtin. Boston – Londyn 1896, 1897 s. 541; toż: New Edition with portrait of H. Sienkiewicz, Maps [7] of Ancient Rome and Photogravures from Pictures by H. Pyle, E.H. Garret and E. van Muyden and from Ancient Sculptures. T. 1-2. Boston 1897 s. X, 355+VI, 352; toż: With portrait of H. Sienkiewicz. Toronto 1897 s. 541; toż: T. 1-2, z reprodukcji listu autora do wydawcy +7 il. z obrazów Pyle'a, Garretta, Boulanger'a, Benouville'a, van Muydena i in.; toż: First English Cheap Edition. Londyn, May 1898 s. 541; toż: July 1898; toż: August 1898; Londyn 1899 [4 ed.]; toż: Londyn 1899, tabl. 8; toż: Londyn 1903 s. 541, tabl. 9; toż: Londyn-Boston 1923, 1925 (Copyright A.M. Curtin); toż: Boston 1939; toż: Il. H. Pyle i E. van Muyden. Boston 1943 s. 422, New Edition; toż: Garden City 1943, *Star Books*; toż: Boston 1949; toż: Nowy Jork 1950; toż: Boston 1951; toż: Wstęp A. Klots Jr., Nowy Jork 1955, *Great Illustrated Classics*; toż: Quo vadis? A Narrative of the Time of Nero. Nowy Jork 1960, s. 503, *Bantam Classic June* (5 edycji); toż: With an introd. by H. Lamb and il. by S. Fiume. Nowy Jork 1961, 1969 s. XII, 524; toż: Quo vadis? The spectacular story of Nero's Rome and the early Christians. Only authorized Edition. World-famous Curtin translation. Nowy Jork, Grosset & Dunlap, [b.r.] s. 422. – Quo vadis? A Tale of the Time of Nero. Tłum. Dr S.A. Binoin, Author of „Ancient Egypt” and S.A. Malevsky. Nowy Jork 1897 s. 514; toż: Il. M. de Lipmann. Filadelfia 1897 s. 515; toż: Londyn 1899, 1900, toż pt.: Quo vadis? Whither Goest Thou? A Tale of the Time of Nero. Londyn 1901 s. 512; toż: 1903, 1906 s. 512, tabl., il.; toż: 1919 s. 480; toż: New large type edition with biographical introduction by J. Walker McSpaddon. Nowy Jork 1924 s. XIV, 601. – Quo vadis? A Story of the Time of Nero. Tłum. W.E. Smith. Nowy Jork 1898 s. 412, *The Sunnyside Series 101*. – Quo vadis? Tłum. Ch.J. Hogarth.

Londyn 1914, 1919 s. 447, *Wayfarer's Library*; toż: Londyn 1922 s. 384, *Nelson's Classics*; toż: oprac. M.M. Gardner. Londyn – Nowy Jork 1941 s. XIV, 447, bibliogr., *Everymen's Library-Fiction 970*; toż: 1951 s. XIV, 448; toż: 1960, 1962, 1964, 1967 s. 448; toż: Londyn, Edynburg, Paryż, Melbourne, Johannesburg, Toronto, Nowy Jork 1976 s. 384; toż: Londyn-Toronto-Melbourne 1980 s. XII, 447; toż: Gloucester-Nowy Jork 1989 s. VIII, 447, *Continental Classics*. – Quo vadis? Tłum. J.A. Heyman. Chicago [b.r., ok. 1914]. – Quo vadis? Nowy Jork 1941, *Books of Distinction*. – Quo vadis? Whither Goest Thou? A tale of the time of Nero. Londyn [ok. 1948] s. 451, *Aldor Classic Library*; toż: 1949; toż: Londyn [ok. 1949, 1950] s. 480. – Quo vadis? Whither Goest Thou? A Story of the Days of Nero. Edynburg [po 1950] s. 512. – Quo vadis? A narrative of the time of Nero. Bantam [Jawa, 1960], *Bantam classic S.C.65*. – Quo vadis? Tłum. Stanley J.G. Nowak. [USA ok. 1960, inf. *Życie Lit.* 1961 nr 12 s. 15, Polonica]. – Quo vadis? Oprac. C.A. Andrews. Nowy Jork [1969] s. 512. – Quo vadis? Tłum. S.N. Mam. Martins Ferry [USA] 1974 s. 346. – Quo vadis? Translated for the modern reader by S.F. Conrad. Nowy Jork 1992 s. 493, mapy; toż: In a new English. Nowy Jork 1993. – Quo vadis. In modern translation by W.S. Kuniczak. Nowy Jork-Toronto 1993 s. 579, mapy; toż: 1997, 1998, 2000, 2002, 2006 s. 579 [edycje w twardej oprawie i w broszurze]. – Quo vadis? A narrative of the time of Nero. Waszyngton 1998 s. 687. – Quo vadis? A story of faith in the last days of the Roman Empire. [Tłum. i oprac.] J. Wheeler. Wheaton 2000, s. LIX, 606. – Quo vadis? Oprac. [wg tłum. J. Curtina] A. Karcz. Nowy Jork 2004. *The Barnes and Noble Library*.

Skróty i fragm.: Quo vadis? [fragm. przekł. J. Curtina], w: The Universal Anthology VI. Oprac. R. Garnett i in. Nowy Jork 1899. – A Meeting at the Cistern, w: The Literature of all Nations und all Ages. Oprac. J. Hawthorne i in. Chicago 1900 s. 364-368. – Quo vadis? Whither Goest Thou? A tale of the time of Nero. Londyn [ok. 1906] s. 190, il. – Quo vadis? Written in a concise form and illustrated with seventy-five pictures [...] from the film by the Cines Company of Rome. Londyn 1913 s. 64. – Death of Petronius, w: Writings of Mandkind. Kansas City 1924 t. VII. – Keeper of the

* Wykaz przekładów „Quo vadis?” uzupełniono na podstawie ogromnego zbioru gromadzonego przez ks. dra Jerzego Langmana w rzymskim Instytucie Studiów Kościelnych, po śmierci Księdza przekazanego w 2000 roku dla Biblioteki Liceum oo. Jezuitów w Gdyni przy ul. Tatrzańskiej 35. Te właśnie zbiory pozwalają na w miarę obszerny ogląd edycji powieści, często najwyraźniej wydań pirackich, zniekształconych, bez nazwiska tłumacza, bez wydawcy, daty i miejsca druku, niekiedy także bez nazwiska Sienkiewicza! Takie fakty dodatkowo utrudniają pełną rejestrację edycji przekładów, wyróżnia je czasem tylko np. nowa ilustracja okładki lub obwoluta. Daty kolejnych wydań i dodruków spisywano niekiedy z informacją w notach drukarskich niektórych katalogów i reklam księgarskich.

Faith, w: The world loves on. A treasury of spiritual fiction. Garden City 1951. – Quo vadis? The Cover and Photographs. „Metro Goldwyn Mayer” 1952. – Quo vadis? The story which inspired the film. A condensation of the original novel as transl. by J. Curtin. Londyn 1952 s. 181, with 8 gravures. *Reader's Circle Series*. – Quo vadis? Adapted by C.Y. Stark. Nowy Jork 1953 s. 362, il., *School edition*; toż: Londyn-Edynburg-Paryż-Melbourne-Toronto-Nowy Jork 1953 s. 384. – Quo vadis? A classic story of love and adventure. Edited and abridged by James S. Bell, jr. [wg tłum. J. Curtina]. Chicago 1992 s. 499; toż: Sevenoaks 1993 s. 499.

A d a p t s c e n.: Artist of Burning Rome [scena wg tłum. J. Curtina]. *Living Age* 1897 z 9 I. – W. Barret: Lygia. Drama in 5 a. Londyn 1898. – W. Barret: Quo vadis? Drama in 5 a. [Za zgodą autora oprac...]. Wyst. w Londynie od r. 1899. – Brunswald [właśc. J.L. Gilder]: Quo vadis? Wyst. w kwietniu 1900, Chicago. – S. Stange [i J. Gilder]: Quo vadis? Drama in 5 a. Wyst. w reż. F.C. Withneya od 12 XII 1899 w Chicago, od 1900 w Londynie. – Quo vadis? A play in five acts and seven scens, adapted from the novel of... by M. Doran. Londyn-Nowy Jork 1900 s. 102, 7 tabl.; toż: 1927, 1928. – Lygia. Sztuka jednoaktowa dla sceny w Nowym Jorku. Oprac. J. Righetti [inf. *Kur. Warsz.* 1906 nr 203 z 25 VII]. – J. Pearet: Lygia. Tragedia [bez podania nazw. Sienkiewicza]. Wyst. od 1907. – Quo vadis? Musical drama for mixed chorus, soli, organ and orchestra by F. Nowowiejski. The English transl. by J. Bernhoff. Fulda 1913 s. 36, 12 tabl., nuty.

A d a p t f i l m.: The Sign of the Cross [film na motywach „Quo vadis?” wg przeróbki W. Barreta, bez nazw. Sienkiewicza]. Reż. C.B. DeMille, USA, Paramount Pictures 1932. – Quo vadis? Scenariusz J. Lea Mahin i in. Reż. M. Le-Roy, USA, Metro Goldwyn Mayer 1951/1952.

a r a b.: Quo vadis? [Tłum. i skróć z franc.]. [Tunis?] 1910 s. 125, il. J. Styka [odb. fotograficzna w Bibl. IBL PAN]. – Quo vadis? Tłum., skróć i oprac. I.J. Matar. Bejrut [1954] s. 146, il.

b e n g a l i: Tłum. Nripendra Krishna Chatterji. Kalkuta 1954 s. IV, 155, il.

b i a ł o r u s.: Quo vadis. Raman. Tłum. P. Tatarynowicz. [Rzym] 1956 s. 474. – Quo vadis. Raman? Tłum. E. Łysenko. Oprac. A. Stoljapow. Mińsk 1990 s. 541. *Bibl. Oteczestwenoj i Zarubeżnoj Klassiki*. – Quo vadis. Raman. Tłum. P. Tatarynowicz. Oprac. [wg wyd. z r. 1956] W. Martynenka. Mińsk 2002 s. 411, il.

b i r m a ñ s k i: Mee hlyan hñint kyar pyu. Tłum. z ang. Aung Khant. Rangun 1973 s. 305.

b u ł g.: Kamo griadesi? Istoriceski roman ot wremenata na Nerona. Tłum. z ros. K. Welinkow.

Sofia 1898 s. 500, *Bibl. za Proczi 1-3*. – Kamo griadesi? Istoriceski roman ot wremenata na Nerona. Tłum. W. Jurdanow. Il. J. Styka. Sofia 1912 s. 724; toż: T. 1-2. Sofia 1920 s. 208+209-403. – Quo vadis? [fragm]. *Polsko-Błgarski Pregled*, Sofia 1919 nr 12. – Kamo griadesi? Istoriceski roman ot wremeta na Nerona. Tłum. St. Mawrodyjew. Sofia 1927 s. 579, il. – Kamo griadiesi. Roman iz žiwota na prwite christjani. Tłum. L. Stojanow. Sofia [ok. 1927] s. 487. – Kamo griadesi? Roman ot epochata na Nerona. Tłum. G. Kowaczew-Brill. Oprac. St. Kucew i W. Joncew. Il. Žan Stika [J. Styka]. Sofia 1947 s. 454. *Bibl. Swetowno Izwestni Knigi 2*. – Quo vadis? Tłum. A. Ganczewa-Zografowa, K.M. Kujew i L. Andrejczin. Oprac. M. Iwanowa. Il. I. Kosew. Sofia 1971 s. 606. *Bibl. Swetowna Klasika*; toż wyd 2: Sofia 1980 s. 583; toż wyd. 3: Sofia 1983 s. 580; toż pt. Quo vadis, Domine? [z oprac.: K.M. Kujew: Quo Vadis? i istoriceskite romani H. Sienkiewiczze]. Sofia 1998 s. 438. *Swetowni Istoriceski Roman*. – Kamo griadesi? Istoriceski roman ot epochata na Neron. Tłum. z pol. [w 1947 r.] G. Kowaczew. Sofia 1992 s. 338.

A d a p t.: Libretto na „Kamo griadesi?”. Proczut roman w tri serii. Płowdiw 1913 s. 14. – S ogin i mecz protiv christijanite. Il. E. Waszczenko. Sofia 1930 s. 30. *Bibl. ot istoricznych razkazi za junost*. – Kamo grjadesi? Tłum. N. Rozewa. Il. M. Baticzeli. Sofia 1946 s. 127. *Zlatna Bibl. 101*.

c h i ñ.: [Quo vadis?]. Tłum. Xu Bing Hang. Taipei ok. 1922. – Ni wang he czu ku. Tłum. Fei Ming Jun. B.m.r. [po 1945] s. 765. – Pao Chün Fen Ch'éng. Tłum. Sun Tien-shing. Taipei 1953 s. 238. – Ni wang he czu ku. Tłum. z ros. Jing Shan. T. 1-2. Taipei 1967 s. 398+399-765. – Ni wang he czu ku. Tłum. z ang. Li Ksieng. Szanghaj 1980 s. 670, il. – Jun wang he fang. Tłum. z ang. Mei Rukai. Szanghaj 1986 s. 786. – [Quo vadis]. Tłum. Lin Hong-Liang. T. 1-2. [Pekin] 1987 s. 362+364-764. – [Quo vadis] Tłum. Zhang-Zheng-hu, w: Jing-Xun-ji. Junan 1991 (657). – Ni wang cze czuku. Tłum. Szi Heng Ji. Szanghaj 2001 s. 592. – Fuwodi juefusi gishi [Quo vadis?]. Tłum. Zhang Zheng-hui. Pekin, Wydawnictwo Literatury Ludowej 2000; toż [fragm.?] w: Wybór pism H. Sienkiewicza. Pekin [Beijing] 2011 s. 605.

c h o r w.: Quo vadis? Kamo idiesz? Roman iz dobe cara Nerona. Tłum. A. Harambašić. *Hrvatska* 1895 nr 190 i nast.; toż: Quo vadis? Pripovest iz dobe cara Nerona. Tłum. dr A. Harambašić. *Proswjeta* 1899 nr 1-24; toż pt.: Quo vadis? Historicki roman iz vremena cara Nerona. Zagrzeb 1899, 1901 s. 560, 1909; toż: Zagrzeb 1912, *Hrvatska Bibl.* 588-593. – Quo vadis? Roman iz dobe rimskog cara Nerona. Tłum. A. Šimčik.

Oprac. J.A. [J. Andrić]: „O piscu ove knige”. Il. P. Stachiewicz. Zagrzeb 1927 s. 525. *Knjižnica dobrih romana 5-7*; toż wyd. 2: Poslowie Dr J. Andrić, oprac. V. Miroslavčević. Zagrzeb 1945 s. 519; toż wyd. 3: Zagrzeb 1945 s. 519; toż w: *Obrana djela t. 7*. Rijeka 1965 (663); toż: *Wstęp Z. Malić: Sienkiewicz put do historiskoga romana*. Zagrzeb 1969 s. XVIII, 488, *Bibli. 100 Romana 1/4*; toż: Zagrzeb 1984 s. 631; toż: Zagrzeb, 1993, *Bibl Zrno*; toż: Oprac. D. Blažina. Zagrzeb 1995 s. 573, *Bibl. Nobelovci 7*.

S k r ó t: Quo vadis? Zagrzeb 1929 s. 224.

c z e s.: [Fragm. pt.] Prvni mučedníci. (Z románu „Quo vadis?”). Tlum. J.J. Langner. *Čas*, Praha 1896 nr 21. – Quo vadis? Román z doby Neroovy. Tlum. J.J. Langner. Praha 1897-98, *Přítel domoviny r. XIV*; toż: T. 1-2. Praha 1898 s. 768; toż: Il. A. Minardi. Praha 1901, 1902 s. 808; toż wyd. 4-9: Praha 1904, 1912, 1917, 1924, 1926. – Quo vadis? Tlum. J. Hodek. Rokycany 1912, *Krameriová knihovna ser. I.* – Quo vadis? Tlum. J. Rozvoda. Praha 1916 s. 632; toż wyd. 2: Praha 1921 s. 587. – Quo vadis? Historický román. Tlum. V. Kredba, il. J. Styka. Praha 1929; toż w: *Sebráné spisy t. 14*. Praha 1929 s. 842 (679); toż: 1936 s. 706, tabl. 21; toż: Praha 1940 s. 706. – Quo vadis? Tlum. i oprac. E. Sojka. Poslowie K. Krejčí. Plan Rzymu A. Beran [jako wyd. 14]. Praha 1958 s. 592; toż w: *Spisy t. 9*. Praha 1958 s. 590 (685); toż: Praha 1969 s. 493; toż: Praha 1969, *Klub Četnářů*; toż: Praha 1983 s. 650; toż wyd. 18 [!]: Praha 1986 s. 660; toż: Il. V. Tesař. Praha 1994 s. 558, *Český Klub*; toż: Praha 2003. **A d a p t:** Quo vadis? Oprac. na sceně A. Hofman. Wyst. Praha 1901 [inf. *Kraj*, Petersb. 1901 nr 51 s. 604]. – Quo vadis? Tlum. [skrót] A.J. Zdeborský i R.A. Bobin. Praha 1908 s. 400, *Knihovna mladeže 1*; toż wyd. 2: Praha 1920, 1922; toż w: *Spisy pro mladež*. Praha 1926-27 (678). – Quo vadis? Tlum. A.J. Zdeborský. Pro dospívající mladeži upravil R.A. Bobin. Il. V. Černý. Praha 1909. – Quo vadis? Drama v 10 obrazech z doby cisaře Nerona. Dle stejnojmenného románu pro jeviště upravila J. Janečková. Brtnice na Moravách 1938, *Lidove Divadlo sv. 142*.

d u ň: Quo vadis? [fragm.]. *Düna Zeitung*, Kopenhaga 1895. – Fra Neros Tid. Historisk Roman. Tlum. A. Lütken. *Düna Zeitung* 1899; toż: T. 1-2. Kopenhaga 1899 s. 228+232; toż: Quo vadis? Fra Neros Tid. T. 1-2. Kopenhaga 1909 s. 214+212; toż: Kopenhaga 1929 s. 400, *Bogvennens Bibl.*; toż: Kopenhaga 1931 s. 400; toż: Kopenhaga 1951 s. 328; toż: Kopenhaga 1956, 1957 s. 343, il. Eiler Krag; toż wyd. 4: Kopenhaga 1971 s. 342, il. – Quo vadis? Historisk Roman fra Keiser Neros Tid. Tlum. M. Mathiesen. Med historisk

Innledning af Adiunkt T. Vetlesen. 2 Planer og 2 Karter-Akvarel til omslaget af A. Block samt 54 helsides. Il. af A. Minardi. Eneste autoriserede Udgave for Norge og Danmark. Christiania 1902 s. 349; toż wyd. 2: Christiania 1903 s. 432; toż: Kristiania-Kopenhaga 1913 s. 348. – Quo vadis? Fra Kajser Neros Tid. Dansk-Norsk Forlagskompagni. Tlum. S. Horten. T. 1-2. Kopenhaga 1911 s. 256+264; toż 1918, 1925 s. 416. – Quo vadis? Eller fra Neros tid. Tlum. A.H. Heimann. Kopenhaga 1912 s. 352; toż: Oprac. O. Borchsenius. t. 1-3. Kopenhaga 1918-1919 s. 288+286+288; toż: Oprac. P. Lauring. Kopenhaga [ok. 1944]. t. 1-2, s. 378+381-712; toż: T. 1-2. Kopenhaga 1982 s. 304+305-580 [zob. też tłum. norweskie].

e s p e r a n t o: Quo vadis? Romano el la tempo de Nero. Tlum. L. Zamenhof. T. 1-2. Amsterdam 1934 s. 272+271; [Fragm.] Tlum. O. Bujwid. *Pola Esperantisto*, Warsz. 1935 nr 8-9. – Quo vadis? Romano el la tempo de Nero. Tlum. L. Zamenhof [wyd. 2]. Warsz., Polonia 1957 s. 717; [Fragm.] *Pola Esperantisto* 1958 nr 4.

e s t o ň: Kahe ilma wahel? Roman keiser Nero ajast. Tlum. M. Naumann. Tallin 1900. – Quo vadis? Tlum. L. Skomorowska. Tallin 1998 s. 446. *Logose Romaan*; toż: [Madryt!] 2007 s. 251.

e t i o p s k i: Geta hoyi wedeti tihēdalei? A yezemene Nero tirikiti. Tlum z ang. [J. Curtina] Teke site birihani Hayilemelekoti. Adis Abeba 1014 s. 391.

f i ň: Quo vadis? Kertomus Neron ajoilta. Tlum. M. Talvio. T. 1-3. Porvoossa 1901 s. 274+225+301; toż: Porvoo-Helsinki 1912, 1921, 1930, 1936; toż: Helsinki 1948 s. 516; toż wyd. 6: Helsinki 1954 s. 516. *Maaailman Suurromaneja*; toż wyd. 7: Helsinki 1959, 1965 s. 516; toż wyd. 10: Helsinki 1976 s. 544, il. *Nobel*; toż wyd. 12: Porvoo-Helsinki 1990 s. 544, *Maaailman Suurromaneja*; toż: Helsinki 1990 s. 504.

f r a n c e: Quo vadis? Un roman sous Néron. Fragments [Uczta Nerona-Pożar Rzymu-Pochodnie Nerona]. Tlum. M-me la baronne C. de Baulny née Rouher. *Le Correspondant*, Paryż 1896 z 25 XII 1896 oraz 1897 z 10 i 25 I. – Quo vadis? Récit des temps de Néron. [Pięć początkowych rozdziałów]. Tlum. J.V.G. [Gasztowt]. *Bulletin Polonais*, Paryż 1897 nr 104, 107, 109, 111-113. – Un festin chez Néron. Tlum. V. Gasztowtt. *Bulletin Polonais*, Paryż 1899 nr 130-132 s. 113-183. – Les jeux du cirque au temps de Néron. *Revue du Dimanche*, Lozanna 1900 nr 50. – Quo vadis? Roman des temps des néroniens. Tlum. B. Kozakiewicz i J.L. de Janasz. Paryż 1900 s. 645; toż: Il. J. Styka, z portr. H. Sienkiewicza. Paryż 1900 s. 592 [w nakładzie: 40 numerowanych egz. luksusowych folio 20 egz. na papierze chińskim,

20 egz. na papierze japońskim]; toż: Paryż 1901 s. 554, 69 il.; toż: Edition jubilé. Paryż 1901 s. 567, 1 portr.; toż wyd. 5: Paryż 1900 s. 645; toż: wyd. 6: Paryż 1901 s. 615; toż: Edition illustrée. Paryż 1902 s. 560; toż: Paryż 1904 s. 592; toż: Paryż 1909; toż: Paryż 1909 s. VII, 623; toż: T. 1-2. Paryż 1923 s. 360+275. *Bibl. Charpentier*; toż: Paryż 1930; toż: il. A. Galland. Paryż 1935 s. 254. *Librairie Hachette*; toż: Paryż 1949, 1950, 1952. *Bibl. Verte*; toż: Roman des temps néroniens. Wstęp H. de Montherlant. Paryż 1971 s. 603. *Le Livre de Poche 3161*; toż: Paryż 1976; toż: Il. Minnard. Paryż 1979, 1984 s. 522. *1000 Soleils Or* [reprint wyd. z 1901 r.]; toż: Il. C. Lacroix. Paryż 1979 s. 254, tabl. 4. *Bibl. Verte Diamant*; toż: Roman des temps néroniens. Paryż 1987 s. 350; toż: Il. N. Vogel. Evry 1994 s. 634, *Collection Jeunesse 50*; toż: Paryż 1996 s. 381. *Gai savoir*; toż: T. 1-2. Paryż 1998 s. 362+284, il. – Quo vadis? Un roman sous Néron. Tłum. la baronne C. de Baulny née Rouher. Wyd. il.: 17 gravures originales, 3 vues, 2 cartes et 2 plans. Einsiedeln 1900 s. 784; toż wyd. 6, 7: Einsiedeln 1901 s. 784. – Quo vadis? Roman néronien. Tłum. E. Halpérine-Kaminsky. Il. de 125 gravures sur bois et 53 planches hors texte d'après les dessins de J. Styka gravées par G. Lemoine. Folio. T. 1-2. Paryż 1901-1904, folio, s. 291, tabl. 71+235, tabl. 67; toż: Il. de 159 gravures sur bois et 50 planches tirées a part d'après J. Styka. Paryż 1904. – Quo vadis? Roman des temps de Néron. Tłum. P.A. de Roncey. Il. de Tofani. Paryż 1904 s. 738, il; toż: Paryż 1909. – Quo vadis? Roman des temps des Césars. Tłum. Regor de Sennerav [właśc. Roger de Varennes]. Paryż 1913, 1930, 1931, 1937, 1939 s. 378, il. *Collection Nelson*. – Quo vadis? Tłum. R. Allard. Verviers [1950?] s. 467, *Marabout Géant*; toż: [1951] s. 466. *Collection Marabout-Géant 2*; toż: Lozanna 1961 s. 434, 6 tabl. *La Guilde du livre 394*; toż: Verviers 1975 s. 471. *Bibl. Marabout 534*. – Quo vadis? Paryż [1955]. Cette édition de „Quo vadis?” de H. Sienkiewicz, lauréat 1905 (Pologne) réalisée par les presses du compagnonnage est une sélection des éditions Rombaldi réservée à la guilde des bibliophiles [wyd. 80 egz. numerowanych na papierze czerpanym z rys. Picassa na okładce i z kolorowymi drzeworytami; nakład 2500 egz.]. *Collection des prix Nobel de littérature*. – Quo vadis? T. 1-2. Kapellen-Anvers 1968 s. 348+263. *Collection du XX Siecle*. – Quo vadis? T. 1-2. Genewa 1968 s. 328+328. *Les Grandes Romans Historiques 7/8*. – Quo vadis? Roman des temps néroniens [wg tłum. Kozakiewicz - Janasz]. T. 1-2. 1976 s. 320+323, tabl. *Les Grandes Romans Historiques*; toż: Wstęp H. de Montherlant.

Paryż 1971 s. 603; toż: Paryż 1976. *Livre de poche 3161*; toż: Paryż 1979 s. 522. – Quo vadis? Traduction intégrale d'Ely Halpérine-Kaminski. Wstęp, słownik i bibliogr. oprac. D. Beauvois. Paryż 1983 s. 539; toż: Paryż 1984, 1987. – Quo vadis? Il. Y. Chaland. Oprac. S. de Fréminville i A.-L. de Brisac. Paryż 1996 s. 381, *Gai Savoir*. – Quo vadis? Roman des temps néroniens [wg tłum. Kozakiewicz-Janasz]. Oprac. M. Żurowska, I. Avril. Paryż 2001 s. 703, il. – Quo vadis? Roman. Tłum. M. Cieszewska. Paryż 2001 s. 707, glossaire. – Quo vadis? [wg tłum. Kozakiewicz-Janasz]. Paryż 2002 s. 410, *Le Livre de Poche. Roman Historique 1119*. – Quo vadis? [wg tłum. E. Halpérine-Kaminski]. Press, glossaire, chronologie et bibliographie par D. Beauvois. Paryż 2005 s. 539; toż: Oprac. C. Aziza. Paryż 2010 s. XVIII, 625.

A d a p t. s c e n e. Quo vadis? Drame en 5 actes et 9 tableaux tiré du roman de H. Sienkiewicz par E. Moreau avec une partie musicale de F. Thomé. Wyst. Paryż, marzec 1901. – Quo vadis de Sienkiewicz [!]. Tableaux et scènes de Rome antique 54-68 ap. C. Adaptation en vers de P. Marcillat. Cambrai 1908 s. 107. – H. Cain: Quo vadis? D'après le roman de H. Sienkiewicz traduit par B. Kozakiewicz et L. de Janasz. Musique de J. Nougues. Représente pour la première fois à l'Opéra de Nice (Fevrier 1909), direction H. Villefranche et à Paris, Théâtre Lyrique Municipal (26 Novembre 1909), direction M.M. Isola Frères. Paryż (Astruc-Enoch Librairie Théâtrale) 1910 s. 64, folio [w druku dedyk.: „À l'Antique Terre du Latinum – Henryk Sienkiewicz, Henri Caïn, Jean Nougues. Roma 1907/Capri 1908”]; [album z rys. sylwetek autorów, reżyserów i postaci, fragm. partytury, wydrukowano 200 egz.]; toż: Paryż 1928 s. 64, *Librairie Théâtrale*.

S k r ó t y: Quo vadis? Nouvelle édition expurgée à l'usage de la jeunesse, ornée d'un portrait et d'un plan des quatorze régions de la Rome ancienne [wg tłum. Kozakiewicz-Janasz]. Paryż 1901 s. VIII, 615, tabl., mapa; toż: 1909, 1949. – Quo vadis? Tłum. P. Picard. Edition abrégée. Paryż 1907 s. 256, 19 il. – Quo vadis? Roman des temps néroniens. [Nowa adapt. dla młodzieży] Par E.L. Michel. Paryż 1907 s. 191. – Quo vadis? Roman des temps néroniens. Tłum. J. Ferenczy. Il. J. Styka. Edition abrégée. Paryż 1909 s. 123, il., *Roman succès*; toż: z. 1-3. Paryż 1913 s. 96+96+96, *Meilleurs livres 44-46*; toż: Il. de Kupka et Lionel. Paryż, b.r., s. IV, 254, *Collection des chefs-d'oeuvre illustrés français et étrangers*. – Quo vadis? [wg tłum. Kozakiewicz - Janasz]. Il. Orazi. Wyd. skrócone. Paryż 1910 s. 120, *Idéal Bibl. 19*; toż: Paryż 1935 s. 253, il. A. Galland;

toż: Il. A. Hofer. Paryż 1952 s. 256, *Bibl. Verte*; toż: Il. C. Lacroix. Paryż 1972 s. 254, *Bibl. Verte*. – Quo vadis? L'Écrivain et le Peintre. H. Sienkiewicz i J. Styka. Texte de l'Album Boyer d'Agen. Paryż 1912. – Quo vadis? Roman du temps des Césars. Tłum. Regor de Sennerav [właśc. Roger-de Varennes]. Ed. abrégée pour la jeunesse. Paryż 1927 s. 195, il. *Bibl. des écoles et des familles*; toż: Paryż 1937, 1966 s. 188, z il. z fimu MGM, *Jeunes Bibliophiles*; toż: Paryż 1973 s. 187, il. *Collection Nouveaux Bibliophiles*. – Quo vadis? Adaptation populaire de R. Slawsky. Paryż 1927 s. 48, *Nouvelle collection nationale*. – Quo vadis? Paryż 1929 s. 112, il., *Ma bibliothèque 12*. – Quo vadis? Adaptation de H. Roullard et K. Kobilanski. Paryż 1934 s. 256, il., *Bibl. Juventa – Série rouge*; toż: Paryż 1959 s. 222, il.; toż: Paryż 1965, 1968 s. 160, il., *Bibl. Juventa*. – Quo vadis? Roman des temps néroniens. Nouvelle adaptation E.L. Michel. Paryż 1937 s. 188, *Belles Editions*; toż: Paryż 1946 s. 160. – Quo vadis? Paryż 1947, 1953 s. 191, *Les Grands Romans Etrangers 1*. – Quo vadis? Adapt. G. Vallerey. Paryż 1948 s. 192, il., *Oeuvres Célèbres Pour la Jeunesse*; toż: Paryż 1953 s. 192, *Bibl. Verte*; toż: Il. A. Arias Crespo. Paryż 1985, 1988 s. 251, *Bibl. Verte*; toż: Il. Y. Chaland. Paryż 1990, *Adventure Héroïque 906*. – Quo vadis? Adapt. Y. Girault. Paryż 1977 s. 191, il. – Quo vadis? Tłum. i adapt. P. Lapalme. Il. J.-M. Ruffieux. Paryż 1982 s. 119, *Lecture et Loisir II*. – Quo vadis? Adapt. de V. Fert [wg tłum. Kozakiewicz - Janasz]. Paryż 1983 s. 147, il.; toż: Il. A.A. Crespo. Paryż 1988 s. 250. – Quo vadis? [fragment i streszczenie], w: Moeurs et coutumes romaines. Oprac. R. Mas. T. 1-2. Paryż 1984 s. 127+31, *Oeuvres et Themes*. – Quo vadis? Paryż 1985 s. 155, *Ser. Nuance 21*. – Quo vadis? Montréal 1994 s. 192. – Quo vadis? Roman des temps néroniens. Données textuelles [document électronique]. Paryż 1995 s. VIII, 219, *Nouv. éd. a l'usage de la jeunesse*. – Quo vadis? Paryż 1996 s. 155. *Aprège Junior*.

Adapt. film.: [Scenariusz L. Nouguet pt. „Męczeństwo chrześcijan” na motywach Quo vadis?]. Reż. F. Zecca. Wytwórnia Pathé i braci Lumière 1901 [zachowane fragm. taśmy]. – Au temps des premières Chrétiens [na motywach Quo vadis?]. Reż. A. Calmettes. Prod. Film d'Art, Paryż 1910. Quo vadis? d'après le roman de H. Sienkiewicz. Warner home video France. Paryż 1997.

grece.: Quo vadis? *To Astu*, Ateny 1901-1902 nr 3512-3679. – Quo vadis? Pou Pegaineis? Mytiostoria tes Neronikes Epoches. Pleres metafrasis ek tes gallikes ekdoseos, meta Pollon E. Disason Zografon. Ekdisos tetarte. Ateny 1930 s. 328, il. – Quo vadis? [Tłum.] T. Barlas. Ateny

[ok. 1954] s. 478. – Quo vadis? [Tłum.] M. Anastasiadi. Ateny [ok. 1954] s. 230. – Quo vadis? [Tłum. z pol.] A. Petre. Ateny 1993 s. 277, *Istoriko Muthistorema*. – Quo vadis? Quo vadis. Mithistorima tis ephie toy Neronos. Tłum. T. Mparla. [Wstęp o H. Sienkiewicz] Ateny, [b.r., po 1990] s. VIII, 9-477, il., *Ser. Darema*. Skróty: Quo vadis? Chaménoi ste zoügkla. Tłum. P. Tsimikali. Ateny 1949 s. 102, il. – Quo vadis? [Tłum. z franc.] M. Prionisti. Ateny 1954 s. 207. – Quo vadis? Ntomine? Pou pegaineis, Kyrie? [Tłum.] G. Tsoukala. Ateny 1990 s. 133, il., *Logotchnike Bibl. Gia Paidia Kai Neous Agkura 10*.

gruziń.: Quo vadis? Vidre hchwal? Tłum. [z ros.] N. Awaliszwili przed 1918; toż: Oprac. T. Koplatadze, A. Gamkrelidze. Tbilisi 1964 s. 584.

adapt. scen.: Vidre hchwal [z ros. przeróbki N. Sobolszczykow Samarin] tłum. A. Cereteli. *Niszaduri*, Tyflis 1908; toż: Tyflis 1909; toż w: A. Cereteli: [Pisma wszystkie] t. 5. Tbilisi 1949. Wyst. w reż. W. Szalikaszwili w Tyflisie od 1909.

hebr.: Quo vadis? Sipur mijeme Niron qesar. Tłum. z pol. Ch.Sz. Ben-Awram. Tel-Awiw 1927; toż: 1929 s. 602; toż: T. 1-2. Tel-Awiw 1946 s. 292+293-625; toż wyd. nast.: Tel-Awiw 1950, 1952, 1953, 1955 s. 625. – Quo vadis? Tłum. Uri Or-Lew [J. Orłowski]. Jerozolima 2003 s. 540.

hindi: Jab Rome jal raha tha. [Tłum. i skróty z ang.] Srikant Vyas. Allahabad 1958 s. 279. – Samrat Niro. Ramešacandra Avasthi [skróty]. Lucknow 1959 s. IV, 140.

hiszp.: La corte de Nerón. Quo vadis? Tłum. A. Riera i R. Sempau. Barcelona 1900 s. 412. *Collección Regente*. – Quo vadis? Narración histórica del tiempo de Nerón. Barcelona [ok. 1900] s. 364, il. *Calle de Aragón 255*. – Quo vadis? A dónde vas? Narración de la época de Nerón. Tłum. E. Poirier. T. 1-2. Valparaiso-Barcelona 1900 s. XVI, 450+468; toż: Quo vadis? Narración de la época de Nerón. Oprac. A. Orrego Luco. Quinta edición. T. 1-2. Barcelona-Buenos Aires-Mexico 1902 s. XIX, 416+414; toż: Barcelona 1903, 1904; toż: Madryt 1908; toż: Valparaiso 1920. – Quo vadis? Tłum. M. de Toro y Gomez. T. 1-2. Paryż 1901. – Quo vadis? Tłum. J. García Bravo. Barcelona 1901 s. 464. – Quo vadis? Tłum. B. Amengual. [Z przedm. kardynała Spinoli, arcybiskupa Sewilli]. Barcelona 1901 s. XII, 496; toż: 1908 s. VIII, 477; toż: 1914. – Quo vadis? Tłum. Maucci. Barcelona 1904. – Quo vadis? Narración de la época de Nerón. T. 1-4. Buenos Aires 1909 s. 281+285+287+289. *Bibl. de la Nación 121-124*. – Quo vadis? Tłum. S. Pérez Casanova [Lutosławska]. T. 1-2. Bar-

celona 1908, *La Novela de Ahora 23-24*; toż: Madryt [ok. 1910]. – Quo vadis? Narración de la época de Nerón. Tłum. G. de Villalain. Madryt 1914; toż: Il. M. Angel. Madryt 1915 s. 421; toż: 1929, 1939, 1942, 1943, 1944, 1949. – Quo vadis? Novela histórica del tiempo de Nerón. Versión española por un socio del Apostolado de la Prensa. Madryt 1923 s. 500 [4 edycje]. – Quo vadis? Santiago de Chile 1929, 1933, 1952. – Quo vadis? Tłum. P. Alcalá Zamora. Barcelona 1933, 1935, 1949 s. 351, *Biblioteca de Grandes Novelas*; toż: Buenos Aires 1934 s. 319; toż: Meksyk 1955 s. 488, il.; toż: Meksyk 1959 s. 488, *Colección Ilustrada de Obras Inmortales*; toż: Meksyk 1961 s. 450; toż: Meksyk 1967 s. 488, il. – Quo vadis? Buenos Aires 1934 s. 319. *Bibl. de grandes novelas*. – Quo vadis? Versión española por un socio del Apostolado de la Prensa. Madryt 1939 s. 474 [6 ed. do 1946 r.]. – Quo vadis? Relato de la época de Nerón y de los primeros cristianos. Buenos Aires 1939 s. 352, *Bibl. de las Obras Famosas*; toż: 1945, 1954; toż: Rio de Janeiro-Buenos Aires 1957 s. 352, *Bibl. Las Obras Famosas*. – Quo vadis? Novela histórica del tiempo de Nerón. Versión castellana F. Ontióveros. Madryt 1942, 1956. *Apostolado de la Prensa*. – Quo vadis? Novela histórica. Madryt 1942 s. 474; toż: Madryt 1944 s. 496. – Quo vadis? [wg tłum. E. Poirier], il. M. Ribas. Barcelona 1943 s. 686; toż: Barcelona 1950 s. 543; toż: T. 1-2. Meksyk 1958. – Quo vadis? Narración histórica del tiempo de Nerón. Barcelona 1944 s. 420. – Quo vadis? Tłum. E.D.A. Buenos Aires 1950 s. 465, *Colección Chesterton 67*; toż wyd. 4 [!]. Buenos Aires 1951, *Colección Austral*; toż: 1966. – Quo vadis? Novela de la época de Nerón. Tłum. i oprac. R. Hoeningsfeld. Wstęp J. Potocki. Madryt 1951 s. XVI, 1029, il.; toż wyd. nast.: Madryt 1954, 1958, 1967 s. 1043, il., mapy; toż w: *Obras escogidas t. 2*. Madryt 1958 (736). – Quo vadis? Meksyk 1951 s. 431. – Quo vadis? Novela de los tiempos de Nerón. Adaptación G. de Villalain. Il. M. Ángel. Madryt 1951 s. 421; toż: Meksyk 1951, 1969 s. 421. – Quo vadis? Tłum. J. de Axpe. Barcelona 1959, 1960, 1961, 1963, 1964 s. 536, toż: 1965, 1967. – Quo vadis? Tłum. P. Tamorit. Valencia 1960. – Quo vadis? Tłum. M.E. de Lavinc. Barcelona 1960, 1962, 1964, 1967, 1969; toż: Santa Julia de Andorra 1960. – Quo vadis. Buenos Aires 1961, *Bibl. Universal*. – Quo vadis? Wyd. 3 [?]. Madryt 1963 s. 399. *Ediciones Paulinas*. – Quo vadis? Tłum. E. García. Wstęp i oprac. J. Uya Morera. Barcelona 1970 s. 415, il., *Podium-Obras Significativas*. – Quo vadis? T. 1-2. Madryt 1970 s. 354+355, tabl, il., *Colección Grandes Novelas Históricas*. – Quo vadis?

Barcelona 1972, 1977 s. 536, *Bibl. Sopena 9/1*. – Quo vadis? Tłum. C. Moreno. Barcelona 1979 s. 592; toż: Barcelona 1980 s. 584; toż wyd. 4 [!]: Barcelona 1980, s. 592, *Circulo de Lectores*. – Quo vadis. [Nowe tłum. z pol.] R. Hoeningsfeld. Barcelona 1983 s. 461, tabl. *Colección los Premios Nobel 39*; toż wyd. nast.: Barcelona 1984, 1985, 1986; toż: T. 1-2. 1987. *Bibl. Mundial de Grandes Aventuras 76-77*; toż: T. 1-2. Barcelona 1988 s. 230+231-461, *Bibl. de Novela Histórica 20-21*. – Quo vadis? [Tłum. J. Guillén]. Meksyk 1983 s. XIII, 429. – Quo vadis? Madryt 1985 s. 470, il., *Colección Clásicos Jóvenes Gaviota*. – Quo vadis? [Tłum. z pol.] S. Fernández, E. Fernández y Mauro Armiño. Madryt 1985 s. 543, il. *Colección Tus Libros*; toż: 1986, 1989, 1993; toż: Oprac. E. Fernández y Mauro Armino. Il. J. Serrano. Madryt 1995 s. 543. – Quo vadis? T. 1-2. Barcelona 1986. – Quo vadis? T. 1-2. Madryt 1986, 1994. *Grandes Genios de la Literatura Universal 72-73*; toż: Madryt 1986 s. 376, toż: Barcelona 1987, Santiago 1987. – Quo vadis? Tłum. R. Sopena, w: H. Sienkiewicz 1905. Barcelona 1993. *Obras Selectas de Premios Nobel (740)*. – Quo vadis? [Tłum z pol.] T. 1-2. Madryt 1994, 1998. *Grandes Génios de la Literatura Universal 72-73*; toż w serii: *Lo Mejor de la Novela de Aventuras*. – Quo vadis? Tłum. i oprac. E. Fernández y Mauro Armino. Barcelona 1995 s. 450; toż: Barcelona 1996 s. 564, il. – Quo vadis? Tłum. J.M. de Sagarra. Barcelona 1997 s. 623. – Quo vadis? Barcelona 2003 s. 495. – Quo vadis? [wg tłum. R. Hoeningsfeld]. Madryt 2005 s. 589, *Novela Historia 15*; toż: Madryt 2005 s. 626. – Quo vadis? Tłum. D.A. Gonçalves. Madryt [2006] s. 569. *Romances históricos 9*. – Quo vadis? [wg tłum. R. Hoeningsfeld]. Barcelona 2008 s. 706.

P r z e r ó b k i i s k r ó t y: Quo vadis? Nerón y los mártires cristianos [wybór fragm]. Barcelona 1900. – Lygia. Oprac. scen.: S. Delgado, muz. R. Chapi. Wyst. Madryt od grudnia 1901. – Quo vadis? Adaptación para la juventud por M. de Mayo. Il. P. Antequera Azpiri. Burgos 1925 s. 118. *Bibl. Enciclopedia Hispanoamericana*. – Quo vadis? Novela. Il. De Vingals. Barcelona 1935 s. 132. – Quo vadis? Adapt. F. Lanza Alvarez. Il. S. Mesana. Buenos Aires 1943 s. 122. *Colección Topacio*. – Quo vadis? [Tłum. i adapt.] A. Salazar Morera. Barcelona 1944 s. 125, il. – Quo vadis? Adaptado a los niños H.C. Granch. Barcelona 1945 s. 127, il., toż: 1946 i nast. – Quo vadis? Novela histórica del tiempo de Nerón. Madryt 1946 s. 224. – Quo vadis? Tłum. I. Tobalina. Revisión literaria de Montenegro. Barcelona 1949 s. 302, *Colección Tesoro Viejo 21*. – Quo vadis? Adapt. Isabel Tobalina [pseud.]. Il. de

- Rivas. Madryt 1949 s. 164, *Colección Hernando de Libros para la Juventud 24*; toż wyd. 3: Madryt 1958 s. 159. – Quo vadis? Oprac. R. Ballester. Barcelona 1952 s. 315, il., *Collección juvenil cadeta 28*; toż: Quo vadis? Barcelona [ok. 1952] s. 256. *Collección Mujercitas*; toż: Barcelona 1961, 1963, 1967, 1969. – Quo vadis? T. 1-2. Madryt 1953 s. 160+160, *Ed. Paulinos*; toż: 1958, 1963. – Quo vadis? Tłum. J.M. Lladó. Barcelona 1953 s. 238, *Serie grande 89*. – Quo vadis? Tłum. E. Vallés. Barcelona 1953, 1969. – Quo vadis? Tłum. J. Sirvent. Barcelona 1954 s. 240. *Enciclopedia Pulga 20*. – Quo vadis? Narración histórica del tiempo de Nerón. Tłum. T. Gorordo Laurrauri. Madryt 1954 s. 324. – Quo vadis? Tłum. i oprac. J.A. Vidal Sales. Barcelona [1955] s. 255, il., *Colección Historias*; toż: Barcelona 1959 s. 255, il.; toż: Barcelona 1962, 1963, 1965, 1966 s. 255, il. *Col. Historias Selección 4*; toż wyd. 2: Barcelona 1972, 1973; toż wyd. 4. Il. F. Darnís Vicente. Barcelona-Bogota-Buenos Aires-Caracas-Meksyk 1973 s. 255. *Colección Historias. Clasicos Juveniles 4*; toż wyd. 6: Barcelona 1976. – Quo vadis? Tłum. F. Ontoveros. Barcelona 1956 s. 230; toż: 1965, 1969 i wyd. nast. – Quo vadis? Havana 1956, 1959, 1966. – Quo vadis? [Tłum. A. Mateo] Barcelona [ok. 1957] s. 237, il., tabl. 2. *Horizontes Juveniles 17*. – Quo vadis? Adaptación para la juventud por N. Lorens. Madryt [b.r.] s. 155, il. – Quo vadis? [wersja rysunkowa, komiks?]. Buenos Aires 1951. *Patoruzito t. 5 nr 296*. – Quo vadis? Novela. Wyd. 2 [!]. Barcelona [1952] s. 256. – Quo vadis? Tłum. i adapt. J. Talayero. San Sebastian 1955 s. 197, *Colección Juvenil Goleta 4*. – Quo vadis? [wg tłum. J.A. Vidal Sales z 1955] oprac. graf. [komiksowe!] A. Bosh Penalva y F. Darnis. Barcelona 1963. – Quo vadis? Novela histórica del tiempo de Nerón. Versión castellana F. Onióveros. Wyd. 2. Madryt 1956 s. 222, imprimatur z 1 grudnia 1955. – Quo vadis? [Wyd. dla młodzieży]. Barcelona 1960 s. 110, il., *El libro de Plata*. – Quo vadis? Novela de los tiempos de Nerón. Adapt. C. Toral y Penaranda. Barcelona 1961 s. 165. – Quo vadis? Bilbao [1963] s. 128, il., *Editorial felicidad 10* [edycja bez nazw. H. Sienkiewicz i tłumacza]. – Quo vadis? Adapt. J. Martos. Il. R. Zamorano. Madryt 1964 s. 134, il., *El Globo de Colores*. – Quo vadis? Barcelona 1968 s. 124. *Col. Historias-Juvenil 10*. – Quo vadis? Adapt. A. Cunillera Gavaldá. Barcelona 1970, 1971; toż: il. V.B. Ballestar. Barcelona 1972 s. 261, tabl. 9. *Ser. Azul 56*; toż: Madryt 1985 s. 168. *Colección Nueva Auroga 92*. – Quo vadis? Tłum. i adapt. E. Sotillos Torrent. Barcelona 1978 s. 200. *Novelas Famosas 20*; toż wyd. 2: Barcelona-Madryt-Buenos Aires 1979 s. 204; toż wyd. 3 i nast.: Barcelona 1981, 1983, 1985. – Quo vadis? Tłum. [i oprac. dla dzieci – komiks] J.A. Vidal. Wyd. 4 [!]. Barcelona 1977 s. 32; toż wyd. 5: Barcelona 1980 s. 30. – Quo vadis? Barcelona 1985 s. 102, il. – Quo vadis? Novelas ilustradas 11 [komiks]. Barcelona 1985. – Quo vadis? Caracas [1986] s. 168, il. – Quo vadis? Adap. lit. E.M. Fariñas, oprac. graf. A. Sanchez [komiks]. Barcelona 1987 s. 80, *Grandes Aventuras 10*. – Quo vadis? Lima [2004] s. 98, il. i wyd. nast.
- i n d o n e z.: Iman dan pengasih. Tjeritera dari zaman Kaisar Nero dinegeri Roma. Di-Indonesiadan oleh N.St. Iskandar. Dzakarta 1948.
- i r l a n d.: Quo vadis? Tłum z ros. Aindrias O' Céileachair do chuir i ngaedhilg. Oifig Diolta Foillseachain Rialtais. Baille Athe Cliath [Dublin] 1936 s. 693.
- i s l a n d.: Quo vadis? Hvert aetlardu? Saga frá tímum Nerós. Porsteinn Giolason Pýddi. Reykjavík 1905 s. XV, 520.
- j a p o n i.: Doku-ni iku. Tłum. Kyuu Matsumoto. T. 1-2. [Tokio] 1907-1908, toż: 1913. – Kuo vaju. Tłum. i oprac. Keigetsu Oumachi [b.m., 1915]. – Doko e Yuku? Kuo vadisu? Tłum. Takeshi [Ki] Kimura. Tokio 1924 s. 890; toż w: Kuo vadisu – Tamptensiu [nowele], tłum. Tuyoski Kimura, oprac. i wstępem opatrzył dr J. Fryling. Tokio 1928 s. 1-536 (744); toż: Tokio 1929, 1930 s. 548; toż: Kuo vadisu? Tokio 1952, 1958, 1972. – Quo vadis? Doko e Yuku? Tłum. Unsyn Shigeo Masumoto. Tokio [ok. 1926] s. 865. – Quo vadisu Monogatari? Tłum. Takeshi Taniguchi. Tokio 1927 s. 295, 4 tabl. – Quo vadis? Tłum. Toshiomi Yamaguchi. Tokio 1953 s. 276. – Quo vadis? T. 1-3. Tłum. Yoichi Kono. Tokio [b.r., 1954]. – Quo vadisu? Tłum. Ryochu [Yoshitada] Umeda. Tokio 1959 s. 815; toż: T. 1-3. Tokio 1964. – Quo vadis? Tłum. I. Mikuszowska. Tokio 1960. – Doko e Yuku. Tłum. Obayashi Kiyoshi. Tokio 1968 s. 333; toż: Tokio [1980] s. 400; toż: 1982 s. 398. – Kuo vadisu? Tłum. Akira Kimura. Tokio 1973 [w serii: *Światowa literatura nagród Nobla*], toż: 1995, 2003. – Kuo-vadisu. Tłum. Kimura Shōichi. Tokio 1978 s. 305; toż wyd. 2: Tokio 1981 s. 602; toż: T. 1-3. Tokio 1995 s. 355+359+323; toż: Tokio 2007. – Quo vadis? Futaba tosho [1998]. T. 1-2. s. 239+319, il. – Kuo vadisu. Tłum. Shōzo Yoshigami [t. 1-2]. Tokio 2000 s. 529; toż: 2003 s. 489, toż: 2010.
- S k r ó t y i k o m i k s y: Shi-ni iku mi. [Oprac.] Hisashi Homma. [B.m.] 1912. – Doko-e iku. Oprac. Ritsu Sakai. 1923. – Kuo vadchisu. 1930. – Quo vadisu? Oprac. Atsuo Ouki, 1954. – Quo vadisu? Oprac. Jin Igareshi. 1958. – Kuo vadisu. 1. Moesakaru honō-no naka-wo [pochodnie], 2.

Ai-to megumi-no shori-e [zwycięstwo miłości]. [Komiks wydawany od ok. 1980 r.]

j i d i s z: Kwo vadis? Tłum. I. Dajczer [Deutscher]. T. 1-6. Warsz. 1928 s. 146+162+166+158+158+124. *Bibl. Majn chawer*.

k a t a l o ñ.: Quo vadis? [fragm.] *La Veu del Montserrat* 1900, XXIII s. 234-303. – Quo vadis? Barcelona [ok. 1927] s. 288. *Les Grans Novel les Populars*. – Quo vadis? Versio catalana. Barcelona [1930] s. 288. *Central Catalana Publicacions*. – Quo vadis? Novella del temps de Neró. Tłum. M. del Carme Nicolau. T. 1-2. Barcelona 1931 s. 372+360. *Bibl. La dona catalana*. – Quo vadis? Tłum. J. M. de Sagarra. Barcelona 1997 s. 623. – Quo vadis? Tłum. L. de Nàpoles. Barcelona 2004 s. 445. *Os Grandem Genios da Literatura Universal*.

S k r ó t y: Quo vadis? Tłum. M. Olaya. Barcelona 1964 s. 255. *Historias en Catalán*. – Quo vadis? Tłum. A. Cunillera Gavaldá. Barcelona 1966 s. 254, il. *Auriga Serie Azul*; toż: Barcelona 1966, 1968, 1972. zob. też h i s z p.

k o r e a ñ.: Quo vadis? Kweobadisu. Tłum. Naum Young-u. Seul 1959 s. 554; toż: Seul 1961; toż: Seul 1962, 1976 s. 554. – Kuobadiseu. Tłum. Jim Bong Cheon. Seul 1978 s. 474. – K'uo badisu. Tłum z pol. Mik-sok Han. Seul 1991 s. 470. – K'uo badisu. Tłum z pol. Sang-il Kim [?Kim Song-il]. Seul 1991 s. 446; toż: Seul 1991, 1992, 1993. – K'uo badisu. Tłum z pol. Hyong-min Shim. Seul 1992 s. 401; toż: [tłum. Shim Hyong-min]. Seul 1993 s. 378. – K'uo badisu. Tłum z pol. Chong Song-guk. Seul 1993 s. 610. – Quo vadis? Tłum. z ang. Han Min-sok. Seul 1994.

l i t e w.: Quo vadis. Nerono laikų apasyka. Lietuviškai vertė V.J. Stagaras [V. Šlekys]. T. 1-3. Shenandoah [USA] 1904-1905 s. 278+225+302. – Quo vadis? Istorinis romanas. Tłum. K. Puida. T. 1-6. Kowno 1927-1929; toż: T. 1/4. Kowno 1929 s. 300. – Quo vadis? Istorinis romanas. Tłum. E. Morkunas. Kowno 1935 [ukazał się tylko t. 1]. – Quo vadis? Romanas. Tłum. V. Visockas. Wilno 1991 s. 479; toż: Wilno 2007 s. 527. *Žaltvyksles Kolekcija*.

ł a c.: Quo vadis? Turyn 1939.

ł o t e w.: Kurp eji? (Quo vadis?) Vesturisks romans 3 dalas. Tłum. V. Dzeltiņš, il. A. Kruka. Ryga 1935 s. 520 (752). – Quo vadis? Tłum. z pol. [wg V. Dzeltiņša]. Il. A. Kruka. Ryga 1993 s. 493. A d a p t. s c e n.: Quo vadis? Kurp eji? Drama 6 ainos ... stasta. Latv. [Oprac.] A. Vizuls [Vizulas?]. Rezekne [Rzeczyca] 1935 s. 47.

ł u ż y c.: Quo vadis? Tłum. [i skrót] J. Bryl. *Serbske Nowiny*, Budziszyn 1930 nr 1-86.

m a c e d o ñ.: Quo vadis? Tłum. D. Biljanoski. Skopje 1971 s. 662. *Nobelowczi*.

m a l t a ñ.: Fejn Sejjer? Mfisser bil malti minn Alf. M. Galea [skrót]. T. 1-2. Malta 1902, il.

m o ł d a w.: Quo vadis? Roman. Tłum. [z rumuń.] R. de Luca, E. Lința. Chișinău [Kiszyniów] 1989, 1992 s. 350; toż: 2003.

n i d e r l.: Quo vadis? Een vershaal uit den tijd van Nero door. Naar de Amerikaansche uitgave van J. Curtin. Tłum. H. Pÿttersen. Rijswijk [1898] s. 373; toż wyd. 2: S'Gravenhage 1901 s. 499; toż: Tilburg 1903, 1910; toż wyd. 6 [!]: T. 1-2. Amsterdam 1918 s. 285+290, il., tabl.; toż: tłum. H. Pÿttersen (Tz.). Rijswijk 1922, 1936. – Quo vadis? Een vershaal uit den tijd van het eerste Christendom. Lejda 1902. – Waarheen gaat gij? Quo vadis? Roman. Doetinchen 1910. – Quo vadis? Een vershaal uit den tijd van het eerste Christendom. Voor de jengd bewerkt door B. Augusti. Vertaald door Alma. Lejda 1922 [1923] s. 226, il. – Quo vadis? Een vershaal uit de van Nero. Tłum. J.M. Palm. S'Gravenhage [1950] s. 315, il. z filmu MGM; toż wyd. 9 [!]: Rijswijk 1952 s. 371; toż wyd 10: Een vershaal uit den tijd van Nero. Rijswijk 1953 s. 373, il. z filmu; toż wyd. 11: S'Gravenhage 1959 s. 315, *Kramers pocket reeks 2*; toż: Baarn 1963 s. 312, il.; toż wyd. 13: S'Gravenhage 1964 s. 320; toż: Quo vadis? Een vershaal uit de tijd van Nero. Haga [1967] s. 315; toż: S'Gravenhage, Filmeditie. 1967, 1970 s. 384, tabl. 16. – Quo vadis? Opnieuw voor Vlaandern bewerkt. Bruksela 1952 s. 319; toż: Bruksela [b.r.]. *Reinaert Reeks*. – Quo vadis? Naar de Spaanse vert. door K. Van Roosendaal. Il. F. Darnis. Bruksela 1970 s. 232. *Herica-Bibliotheek 56*. – Quo vadis? Tłum. [z pol.] door T. Kars. Amsterdam 1987 s. 403; toż: Nijkerk 1995 s. 398; toż: Il. R. Trache. Amsterdam 1998 s. 463, ser. *s'Werelds Meest Geliefde Boeken 48*; toż: Tłum. T. Kars, bew. door Els Musterd de Haas. Oud-Bejderland 2007 s. 627.

P r z e r ó b k i i s k r ó t y: Quo vadis. Amsterdam 1923. Reeks Cinema-tomans nr 56. – Quo vadis? Naverteld door de jeugd en vert door A.F. de Man. Antwerpia 1963 s. 123, il. – Quo vadis? Naverteld door Klaas van der Geest. S'Gravenhage 1957 s. 108; toż: Antwerpia 1957 s. 108; toż wyd. 2 [!]: Platen van Rudy van Giffen. Haga 1960 s. 108.

n i e m.: Quo vadis? Tłum. Dr Karchowski. *Niederrheinische Volkszeitung* 1895. – Quo vadis? [Tłum. L. Frydman?]. *Fremden Blatt*, Wiedeń 1895-1896. – Quo vadis? Roman. [wg tłum. L. Frydman?]. T. 1-2. Wiedeń 1898 s.160+176. *Collection Hartleben 11-12*; toż: Lipsk ok. 1900; toż: 18 wydań: Wiedeń 1901-1920. – Quo vadis? Historischer Roman. Tłum. autoryzowane J. Bolinski. T. 1-2. Lindau 1898 s. 398+442; toż wyd. 2: Quo vadis? Historischer

- Roman aus der Zeit der Christenverfolgungen. Tłum. J. Boliński, oprac. H. Feodorowski. T. 1-2. Lindau 1899 s. 398+422, z portr. autora; toż: Quo vadis? Historischer Roman. t. 1-2. Berlin b.r., s. 378+422; toż: Berlin 1906 s. 457+500; toż: Lindau 1910 s. 398+442; toż: Berlin [1920], 1929 s. 378+422 i wyd. nast. [b. r., różniące się adresami drukarni]. – Quo vadis? Historischer Roman. Tłum. J. Boliński i H. Feodorowski. Ungekürzte Ausgabe. Berlin 1898 s. 512; toż: Berlin 1929; toż: Ponta Grossa (Parana). Deutsches Kulturamt für Süd-Amerika, 1930 s. 511; toż: oprac. W. Dreedon [Dreecken]. Lahr 1949 s. 430; toż: Lahr in Baden, Schauenberg 1953 s. 325. – Quo vadis? Historischer Roman. Tłum. E. i R. Ettlinger. T. 1-2. Einsiedeln 1898-1899; toż: Historischer Roman aus der Zeit des Kaiser Nero. II. A. Rothaug, plany i mapy. Einsiedeln 1899 s. 616; toż wyd. 2 [dodruk?]: 1899; toż wyd. 3: 1900 i wznowienia do 1905; toż wyd. 16: Einsiedeln-Waldshut-Kolonia nad Renem [1906] s. 616; toż wyd. 18: Einsiedeln – Kolonia nad Renem, b.r. i wyd. nast.; toż wyd. 32 [tanie]: Einsiedeln 1913. – Quo vadis? Erzählung aus der Zeit Neros. Tłum. E. Pathory. Vorbemerkung Dr F. Sweft. Halle 1900 s. 523, 1 portr.; toż: Halle 1913, 1922 s. IV, 555. *Meistererzähler der Weltliteratur 10*. – Quo vadis? Tłum. S. Goldenring. Gesammelte Werke [t. 1]. Berlin [ok. 1901] s. 1-320 (766). – Quo vadis? Geschichtliche Erzählung aus der Zeit Neros. Konstanz-Deutschland, Emmishofen-Schweiz, [1901] s. 334. – Quo vadis? Erzählung aus dem Zeitalter Neros. Tłum. C.E. Morsztyn. Lipsk-Stuttgart [1901, skład czcionką gotycką]; toż: Stuttgart 1902 s. 776; toż: 1902; toż wyd. 3: Stuttgart 1908. – Quo vadis? Erzählung aus der Zeit Neros. Tłum. C. Hillebrand. T. 1-2. Lipsk 1902 s. 371+342; toż w: Gesammelte Romane t. 9-10 (765). – Quo vadis? Historischer Roman aus der Zeit des Kaisers Nero. [Tłum. i oprac.] T. Kroczek. Berlin 1902 s. 478; toż wyd. 2: Berlin 1902 s. VIII, 466, toż dodruk: Berlin 1902; toż: Berlin 1903, 1904 i wyd. nast. do 1926. – Quo vadis? Erzählung aus der Zeit Neros. Tłum. P. Seliger. T. 1-2. Lipsk 1903 s. 376+339. *Universalbibl. 4481-2*; toż: Lipsk 1906-1920. – Quo vadis? Erzählung aus der Zeit Neros. Tłum. P. Geratke. Osnabrück 1904 s. 723. – Quo vadis? Erzählung aus dem Zeitalter Neros. Tłum. [nowe] S. Goldenring. II. R. Trache. Reutlingen 1906 s. 655; toż: 1921, 1932. – Quo vadis? Historischer Roman aus der Zeit des Kaisers Nero. Tłum. [wstęp i słownik osób oprac.] A. Kotulski. T. 1-2. Berlin [1906] s. IV, 160+194, z potr. autora; toż w 1 vol.: Berlin [przed 1913]. – Quo vadis? Wohin des Weges? Historischer Roman aus der Zeit des Kaisers Nero. Tłum. M. von Borski. Berlin [1906] s. 640, z portr. H. Sienkiewiczza; toż: 1916, 1922. – Quo vadis? Historischer Roman. Tłum. S. Placzek. T. 1-4, w: Werke. Regensburg 1906 s. 753 (781); toż wyd. 9 [!]: Regensburg 1922, *Sammlung historischer Romane Bd. 2*. – Quo vadis? Historischer Roman. Tłum. W. Kastner. Berlin 1906; toż wyd. il.: Berlin 1909 s. 320. – Quo vadis? Historischer Roman aus der Zeit der Kaiser Nero [Tłum. C. Hillebrand?]. Mit einer Einteilung von dr J. Ranftl, 9 Vollbildern und einer Plan-Skizze der alten Rom. Graz 1907 s. XIV, 538; toż w: Gesammelte Werke t. 9. Graz 1907 (782). – Quo vadis? Eine Erzählung aus der Zeit Neros. Tłum. S. Leiblinger-Rothenburg. T. 1-2. Lipsk 1909 s. 392+392. *Mayers Volksbücher 1543-1544*. – Quo vadis? Tłum. St. Bniński. Berlin 1909. – Quo vadis? Erzählung aus der Zeit Neros. Tłum. i oprac. E.P. Bauer. Berlin 1910 s. 452; toż: Berlin [1914], ok. 1925, 1930 s. 452. – Quo vadis? Historischer Roman aus der Zeit des Kaisers Nero. [Tłum.] W. Cremer. Berlin [1910] s. 318; toż: Oprac. H. Eulenberg. Berlin 1924; toż: Berlin 1925. *Schillerromane 7*. – Quo vadis? Erzählung aus der Zeit Neros. Halle [1913] s. IV, 555; toż: 1922. *Meistererzähler der Weltliteratur*. – Quo vadis? [Tłum. C. Hillebrand?]. Wstęp J. Ranftl. Graz 1920 s. 534; toż: Graz 1921; toż: Quo vadis? Historischer Roman aus der Zeit des Kaisers Nero. Oprac. Dr J. Ranftl. Mit 9 Vollbildern und 1 Plan-Skizze der alten Rom 37-41 Tausend. Graz 1931 s. XII, 535. – Quo vadis? Roman aus der Zeit Neros. Tłum. H. Reichenbach. Lipsk 1921 s. 531, *Die Schatzkammer 41*; toż: Lipsk 1922, 1932, 1938; toż: Lipsk b.r. – Quo vadis? Roman aus der Zeit Neros. Von C. Reibetanz[tz?]. Lipsk 1923 s. 510; toż: Vollständige Ausgabe mit Buchschmuck. Berlin 1936 s. 514. *Berühmte Romane der Weltliteratur*. – Quo vadis? Oprac. B. Dedek. Berlin 1924. *Der gute Bildroman 4*. – Quo vadis? Historischer Roman aus der Zeit Neros. Tłum. i oprac. E. Buchner. Berlin 1925 s. 409; toż: Berlin [b.r.]. – Quo vadis? Berlin 1925 s. 416. – Quo vadis? Roman. Wiedeń-Peszt-Lipsk br., s.160+176. – Quo vadis? Historischer Roman. Tłum. I. Leutz. Berlin 1926 s. 416; toż: Berlin [ok. 1940] s. 488; toż: Berlin [ok. 1943, 2 edycje różniące się grafiką okładki]. – Quo vadis? Oprac. H. Hertz. Lipsk 1927 s. 320. *Zenith-Bücher 4*; toż: Lipsk 1928 s. 312. – Quo vadis? Erzählung aus der Zeit Neros. Berlin 1929 s. 414. *Meistererzähler*. – Quo vadis? Historischer Roman. Berlin [1930] s. 396. – Quo vadis? Historischer Roman aus der Zeit des Kaisers Nero. Lipsk 1938 s. 318, *Der Quell 49*; toż: Lipsk 1938 s. 318, *Roman-Sammlung aus der Vergangenheit und*

Gegenwart 57. – Quo vadis? Historischer Roman aus der Zeit des Kaisers Nero. Lucerna 1943 s. IV, 325; toż wyd. 3[!]: Oprac. A. Loepfe. Lucerna 1946 s. VIII, 325; toż wyd. 4: Lucerna 1947. – Quo vadis? Roman. Wiedeń 1945 s. 401; toż wyd. 3 [!]: Wiedeń 1947; toż: Wiedeń 1948; toż wyd. 5: Wiedeń 1951 s. 472. – Quo vadis? Historischer Roman. Tłum. J. Boliński i H. Feodorowski, oprac. [wg wyd. z r. 1898] W. Dreecken. Lehr 1952 s. 429. – Quo vadis? Roman. Hamburg b.r. [ok. 1950] s. 416. – Quo vadis? Il. W. Hausmann. Zurych [1952] s. 388. – Quo vadis? Historischer Roman. Oprac. Dr phil. H. Wiedtemann. Lehr in Baden 1953 s. 510; toż: 1956, 1960 s. 510. – Quo vadis? Roman. Tłum. K. Harrer. Berlin 1956 s. 678; toż wyd. 2: Berlin 1957; toż [wyd. 3]: Berlin 1984 s. 314. – Quo vadis? Roman. [Tłum. R. Zoozmann, skrót?]. Wyd. 9. Monachium-Zurych 1956 s. 367; toż: 1957 s. 351 i wyd. nast. do 1965; toż wyd. 14: Zurych [1968] s. 439. *Nobelpreis für Literatur*. – Quo vadis? Roman. Berlin [1959] s. 477. – Quo vadis? Historischer Roman. Monachium 1960 s. 450. *Goldmanns gelbe Taschenbücher 638/639*. – Quo vadis? Roman aus der Zeit Neros. Il. R. Rothfuchs. Gütersloh [1963] s. 580. – Quo vadis? Historischer Roman. Tłum. M. Stebich. Monachium [1964] s. 437. – Quo vadis? Roman. Tłum. H. Werner. Olten-Stuttgart-Salzburg 1964 s. 304. – Quo vadis? Roman. Wyd. 4 [!]. Berlin 1966 s. 644. – Quo vadis? Historischer Roman aus der Zeit des Kaisers Nero. Klagenfurt [1968] s. 319; toż: 1971. – Quo vadis? Roman. Il. A. Heidrich. Berlin 1970 s. 601; toż wyd. 2: Berlin 1972 s. 602. – Quo vadis? Monachium 1975 s. 334. *Heyne-Nostalgie-Bibliothek 12*; toż: Stuttgart, Gütersloh, Wiedeń, Berlin 1977. – Quo vadis? Balve [1976] s. 394. – Quo vadis? Historischer Roman aus der Zeit des Kaisers Nero. Oprac. K. Bauer. Klagenfurt, [b.r.] s. 300. – Quo vadis? Historischer Roman aus der Zeit des Kaisers Nero. Oprac. R.W. Pinson. Wyd. A. Horn. Bayreuth-Himberg 1980 s. 348; toż: Engelberg 1980 s. 394. – Quo vadis? Roman. Tłum. K. Harrer. Berlin 1984 s. 374. – Quo vadis? [wg tłum. z pol. R. Zoozmann] Oprac. E.Th. Koloschinsky, H. Baumgartner. Würzburg 1984 s. 343. *Arena-Bibl. der Abenteuer* 23; toż: Würzburg 1986, 1990 s. 343. *Arena-Taschenbuch* 23; toż: Monachium 1985 s. 334. *Knaur-Taschenbücher 1360*; toż: Würzburg 1990, 1991 s. 343. *Bibl. der Abenteuer*; toż: Würzburg 1993; toż wyd. 4 [!]: Würzburg 1995. – Quo vadis? Roman aus der Zeit Neros. [Tłum. z pol.]. Wiedeń – Kornwestheim [1985] s. 473. – Quo vadis? Eine Erzählung aus der Zeit Neros [wg tłum. E. Pathory]. Oprac. M. Wölken. Zurych 1985 s. 599. *Diogenes*

Taschenbuch; toż: Zurych 1995 s. 261. – Quo vadis? Roman. [Tłum. Kurt Harrer?]. Oprac. B. Schulz. Monachium [1993] s. 551. – Quo vadis? [wg tłum. S. Goldenring]. Oprac. Ch. Berger i H. Lamb, il. K. Mühlmeister. Stuttgart 1994 s. 607; toż: Zurych 1994. – Quo vadis? [wg przekładu J. Bolińskiego]. Oprac. M. i R. Erb. Monachium 1994 s. 621; toż wyd 2: Monachium 2000 s. 622. – Quo vadis? Eine Erzählung aus der Zeit Neros. Mit Nachw. Zeittat und Glossar von Sch. Schahnadat. Düsseldorf-Zurych 2000 s. 670. – Quo vadis? Roman aus der Zeit Neros [wg tłum. H. Reichenbacha z r. 1921]. Kolonia 2003, 2004, 2005 s. 512. – Quo vadis? Historischer Roman [wg tłum. J. Bolińskiego]. Rheda-Wiedenbrück 2003 s. 509; toż: Erfstadt 2004 s. 748. – Quo vadis? Ein historischer Roman aus der Zeit des Kaisers Nero. Bindlach 2004 s. 351. – Quo vadis? [wg tłum. J. Bolińskiego] Oprac. M. i R. Erb. Monachium 2009 s. 629.

Przeróbki i skróty: E. Pohl: *Lygia*. Dram. in 5 akt. [Inf. Tyg. II. 1901 nr 5 s. 98]. – Kaiserreich und Gottesreich. Erzählung aus den Tagen der ersten christlichen Märtyrer. Nach H. Sienkiewicz „Quo vadis?” frei bearbeitet für die reifere deutsche Jugend von Brigitte Augusti. Mit 12 Tonbildern von J. Gehrts. Lipsk 1901, 1902, 1909. – Quo vadis? Geschichtliche Erzählung aus der Zeit Kaiser Neros [skrót]. Konstancja ok. 1901 s. 336. – Quo vadis? Dramatische Szenen für Soli, Chor, Orchester und Orgel. Mus. von F. Nowowiejski. Fulda 1908. – Quo vadis? Historischer Roman aus der Zeit des Kaisers Nero. Mit einleitenden Worten, ausführlichem Namens- und Sachregister und dem Porträt des Dichters. Berlin [ok. 1915] s. IV, 160+194, il. – Quo vadis? Ausschnitt H. Fassbender. Saarbrücken 1920. – Quo vadis? Historischer Roman aus der Zeit Neros und Christenverfolgung. Neu bearb. übersetzt und etwas gekürzt von S. Szczepanski. Mit Bildern von H. Hähnel. Stuttgart 1920 s. 259, tabl., il.; toż: Stuttgart 1922. – Quo vadis? Roman. Tłum i oprac. [gekürzt] R. Zoozmann. Berlin 1922, 1924 s. 326. *Sammlung Phönix* 9; toż: Berlin [1930], [ok. 1940]; toż: wyd. il. Berlin [b.r.], s. 416. *Schreitersche Berlagsbuchhandlung*. – Quo vadis? Oprac. G. Bauer [wg tłum. S. Szczepanski?]. Il. K. Mühmeister. Stuttgart 1925 s. 364. – Quo vadis? Historischer Roman. [wg tłum. I. Leutz] Gekürzte Susgab. Berlin [ok. 1926]. – Quo vadis? [Skrót tłum. S. Goldenring dla szkół oprac.] E. Brätigam. Padeborn 1930 s. 167. *Textausgaben alter und neuer Schriftsteller* 118. – Quo vadis? Kandolf Franc: Schauspiel in 5 Aufzügen. Frei nach H. Sienkiewicz und F. Nabor. Monachium 1924 s. 231; toż: Monachium 1932. *Hofflings Volksbühne* 231. – Ur-

sun und Lygia. Donauwört [1954] s. 95, il. – Quo vadis? Caesar und Gott [wyd. bez nazw. Sienkiewiczza]. Oprac. A.D. Smith. Giessen/Lahn [1954] s. 408. – Quo vadis? Roman. Oprac. i skrócił Ernst P. Bauer. Wiesbaden [1960] s. 196; toż: [1975]. – Quo vadis? Historischer Roman aus der Zeit des Kaisers Nero. Thum. [i oprac. skrócił] H. Lorenz. Klagenfurt 1978 s. 238. – Quo vadis? [komiks, ok. 1984]. – Quo vadis? Kindle Edition. [b.m.] 2011.

n o r w.: Quo vadis. Soge fras Nero-tidi. Christiania 1902, dod. do „Den 17de Mai”, s. 322. – Kvar gjeng Du? Quo vadis? Kultursoga fraa Neros Tid. Umsetjing paa Lansmaal ved M. S. [Steinsvik]. Christiania 1903 s. XI, 448. *Centralstyret for de norske Folkeskolers Barnebibli.* – Quo vadis? Historisk Roman fra Kejser Neros. Thum. M. Mathisen. Med historisk Innledning af Adjunkt T. Vetlesen. Eneste autoriserede Udgave for Norge og Danmark. Kristiania [1902] s. XII, 349, il.; toż: Oslo 1929 s. 490, toż: 1930, 1931. – Quo vadis? Revidert utgave av M. Mathisen. T. 1-2. Oslo 1941 s. 189+177; toż: Quo vadis? Historisk Roman fra Keiser Neros Tid. Med historisk Indledning af T. Vetlesen. Il. A. Minardi. Kristiania 1942 s. XII, 349; toż: Oslo 1952 s. 424. *Verdens Beste Romaner 18*; toż: Oslo 1958; toż wyd. 7 [!]: Oslo 1972 s. 375; toż: Oslo 1986 s. 362; toż: Il. Tofani. T. 1-2. Stabekk 1988 s. 269+269. *Bokklubbens Levende Klassikere.* – Quo vadis? Til norsk ved Kari Borg. Oslo 1950 s. 385; toż wyd. 4 [!]. Oslo 1958 s. 383, il. – Quo vadis? Forkortet og bearb. av E.C. son Bredberg. Fra svensk ved Frithjov Iversen. Oslo 1960 [1961] s. 255. *Store klassikere*; toż: Hälsingborg 1967 s. 296; toż: Oslo 1970 s. 242. – Quo vadis? Översatt av E.C. son Bredberg. Förord J. Bolinder Höganäs. 1975 s. 300, il. – Quo vadis? [skrócił]. Oslo 1977 s. 244. *Den Kristne Bokringen.* – Quo vadis? Overs. av K. Borg Mannsåker. Oslo 1986 s. 383.

n o w o g r e c.: Quo vadis. Pou pyhaineis. Musingistoria tys neronikys epochys. Plyrys metafrasis ek tys hallikys ekdhoseos meta pollon E.D. Zohrafon. Ateny 1930 s. 328, il.

o r m i a ñ.: Ho ertas? Thum. [z ros.] S. Lisycjan. Tyflis 1898 s. 736; toż: 1899, 1912, 1913; toż: Erywań 1925; toż: T. 1-2. Konstantynopol-Bejrut 1952 s. 416+418-823; toż: Ho ertas? Vep Neroni zamanakits. Tłum. z ros. St. Lisycjan. Erywań 1961 s. 734, z portr. H. Sienkiewiczza; toż: Erywań 1983 s. 575.

p e r s.: Kudża mirawi? Thum. z ang. Abbas Arian Pur-i Kaszani. Teheran 1930 s. 281; toż: Kodża mirawi? Thum. Abbas Arianpur [!]. Londyn 1933 s. 284, il. – Kudża mirawi? Thum. Arin-Pur-Kaszani. Teheran 1949 s. 384. – Quo vadis? çeriwen Nihal Yeginobali. Konya 1996 s. 496.

– Koja mirawi? Thum. Hasan Szahbaz. Teheran 2007 s. 543.

p o r t u g.: Quo vadis? Narrativo do tempo de Nero. Thum. E. Prado. *O Commercio de Sao Paulo*, Sao Paulo 1899 nr 1952 i nast. – Quo vadis? T. 1-3. Thum. E. de Noronha. Lizbona 1900 s. 192+192+232; toż wyd. 3: Quo vadis? Romance passado no reinado do imperador Nero. Lizbona 1901 s. 624. *Compannia Nacional Editora*; toż: Rio de Janeiro 1913. *Bibl. Horas Romanticas*; toż: T. 1-2. Lizbona 1966; toż: Lizbona 1972 s. 407. – Quo vadis? Narrativa historica dos tempos de Nero. Thum. L. de Nápoles. T. 1-2. Porto b.r. [ok. 1901] s. ? + 283; toż wyd. 2. Lizbona 1901 s. 659. – Quo vadis? Romance do tempo de Nero. Paryż [!] 1902 s. 642; toż: Lizbona 1903 [9 edycji do 1939 r.]; toż: Rio de Janeiro 1939; toż wyd. 11 i nast.: 1951 s. 537, 1959, 1966. – Quo vadis? Thum. Mayer Garçao. Il. Dietrich, A. de Moraes Sousa e Silva. Gravuras C. Traver. Lizbona 1905 s. 672, *Bibl. popular.*; toż ok. 1930 s. 669. – Quo vadis? Romance dos tempos neronianos. Thum. Rev. J. C. Alves Vieira. Porto 1927; toż: T. 1-2. Porto [ok. 1935]. – Quo vadis? Sao Paulo 1942 s. 345. – Quo vadis. Romance. Kurytyba 1945, 1965, 1969. – Quo vadis? Romance. [Thum i oprac.] G. Marques. Lizbona 1947 s. 209; toż wyd. 2-4: Lizbona 1951, 1953, 1955 s. 301. – Quo vadis? Thum. N.N. Rio de Janeiro 1951, 1966, 1969. – Quo vadis? Lizbona 1952 s. 397. – Quo vadis? Narrativa histórica dos tempos de Nero. Oprac. O.F. da Silva. Sao Paulo 1952 s. 441; toż: Sao Paulo 1953 s. 399; toż: Sao Paulo [1957] s. 347. *Os grandes romances do Cristianismo I.* – Quo vadis? Thum. L. Ferreira. Lizbona 1959 s. 532; toż: Wstęp Marques Gentil. Lizbona 1963 s. 534; toż 1969. – Quo vadis? Thum. J. Marques Pereira. T. 1-2. Porto [1959] s.304+305-598. *Coleção Gigante.* – Quo vadis? Sao Paulo 1964 s. 450, *Ed. Paulinas* [na k. tyt. nazw. Sienkiewicz]. – Quo vadis? Thum. J. Mas. Lizbona [ok. 1965]. – Quo vadis? Thum. S. Filgueira. Rio de Janeiro 1969 s. 262; toż: Romance do tempo de Nero. Rio de Janeiro 1988 s. 356, il.; toż: 1993, *Clássicos de Bolso.* – Quo vadis? [wg tłum. E. de Noronha] T. 1-2. Lizbona [ok. 1973]. *Coleção Os Grandes Romances Históricos 8-9.* – Quo vadis? Thum. J. Mas. Amadora 1974 s. 260, il. *Coleção Histórias 34.* – Quo vadis? Thum. S.N. Mem. Martines 1974 s. 346, *Col. Livros de Bolso Europa-América 99.* – Quo vadis? Thum. S.N. Lizbona 1976 s. 491. – Quo vadis? Thum. D.A. Gonçalves. Porto 1978 s. 448, il. *Clássica Civilização Autore Polacos.* – Quo vadis? Altimdo do Tojal. Lizbona 1979 s. 447. – Quo vadis? Thum. P. Reis. Sao Paulo [ok. 1979]. – Quo vadis?

Romance do tempo de Nero. Tłum. S. Filgueira. Rio de Janeiro 1993 s. 356. – Quo vadis? T. 1-2. Amadora 1994. *Grandes Génios de la Literatura Universal*. – Quo vadis? Tłum. z ang. R. Stuart. Sao Paulo 1995 s. 690. – Quo vadis? Tłum. Gab. de Trad. P.A.R. Alfragide 1998. *Grandes Génios da Literatura Universal*. – Quo vadis? Mem Martins 2001 s. 372, *Grandes Clássicos do Século XX* 38. – Quo vadis? Romance do tempo de Nero. Tłum. J.K. Albergaria [b.m.r., 2005] s. 551. *Grandes da Cultura Universal* 22.

Adapt. i skryt. M. Mesquita: Petronio. Peça livremente extrahida do romance „Quo vadis?”. Wyst. Lizbona od 8 III 1901. – Quo vadis? Oprac. M. Mesquita. Wyst. Lizbona 1909; druk: Lizbona 1901 s. 154. – Quo vadis. J. Romano Torres. Adaptação popular. Lizbona [ok. 1912] s. 287; toż: Lizbona [ok. 1923]; toż ok. 1950. – Quo vadis? Onde vais? Resumo completo de grande obra. Lizbona [b.r., ok. 1929] s. 112. – Aonde vais? Quo vadis? Lizbona 1956 s. 80; toż: Rio de Janeiro 1981 s. 80, il. – Quo vadis? Oprac. A. Arinos de Melo Franco. Rio de Janeiro [ok. 1973] s. 176. – Quo vadis? Adapt. A. Gomes. Il. O. Storni. Wyd. 9 [!]. Sao Paulo 1974 s. 131. *Obras Célebres*. – Quo vadis? Narrativa historica dos tempos de Nero. [Tłum i oprac.] R. Alberty, il. A. Trigo. [Lizbona] 1987 s. 239. *Bibl. Verbo da Juventude* 5. – Quo vadis? [Tłum i oprac.] S. Marques Dias Beck. Sao Paulo 1988 s. 234, il. – Quo vadis? Adapt. L. A. Aquiar, il. E.C. Pereira. Sao Paulo 1997 s. 39 [komiks]. *Clássicos Ilustrados*; toż: 2004.

ros.: Kamo griadieszi? Roman iz wriemien Nierona. Tłum. W.M. Ławrow. *Russkaja Mysl*, Moskwa 1895, IV-XII, 1896, I-III.; toż: *Siewiernyj Wiestnik*, Petersburg. 1895 V-XII, 1896 I-V; toż: Moskwa 1896 s. 516; toż: Petersburg. 1896, dod. pisma *Swiet*; toż: S primieczanijami S.I. Sobolewskiego. Moskwa 1897 s. 528; toż: Kamo griadieszi? Istoriceskij roman. Moskwa 1902 s. 528; toż w: Połnoje sobranije soczinienij t. 1. Moskwa 1902, 1909 (830, 842). – Quo vadis? Istoriceskaja powiest'. S razrieszenija awtora pieriewiel M.L. [M. Łagodnowski]. T. 1-3. Warsz. 1896, s. 247+233+240. – Kamo griadieszi? Roman iz wriemien Nierona. Tłum. I. Kaskowskij. Moskwa 1897 s. 620. – Kamo griadieszi? Roman iz wriemien Nierona. Połnyj pieriewod. Petersburg. 1897 s. 482, il. – Quo vadis? (Kuda griadiesz?) Roman iz wriemien Nierona w II czastjach. Połnyj pieriewod F.W. Dombrowskogo. S predisłowiem i primieczanijami pieriewodczika. Petersburg. 1897 s. V, 562; toż wyd. 2: Petersburg. 1898 s. V, 568, z portr. H. Sienkiewiczza; toż w: Połnoje sobranije soczinienij t. 5-6. Kijów 1898 (818); toż: 1900 s. 820. – Quo vadis? Roman iz wriemien Nierona.

Pieriewod s polskiego. [Tłum. N.D. Jefimow?]. Wyd. 4. Petersburg. 1897 s. 523, 1 portr. – Quo vadis? Kamo griadieszi? Istoriceskij roman w II czastjach. Petersburg. 1898 s. 600. *Parowaja skoropieczatnia Ja.I. Libermana*; toż wyd. 2: Petersburg. 1904. – Kamo griadieszi? Quo vadis? Roman iz wriemien Nierona. [Tłum. W.M. Ławrow]. Wyd. 4. Moskwa 1901 s. 456; toż: S ilustracijami francuskich chudożników i kritiko-biograficzeskim oczerkom P.W. Bykowa. SPetersb. 1902 s. 469. – Quo vadis. Roman iz wriemien Nierona. Tłum. M. L. de Waldem, w: Połnoje ilustrirowannoje sobranije soczinienij t. 1-3. Petersburg. 1902 (829). – Kamo griadieszi? Quo vadis? [Tłum. W. Achramowicz?], w: Połnoje sobranije soczinienij t. 33-36. Petersburg. 1913 (844). – Kamo griadieszi? Tłum. W. Achramowicz, w: Sobranije soczinienij t. 15 [w 2 vol.]. Moskwa 1914 (848). – Kamo griadieszi? Istoriceskij roman. [Wyd. wg tłum. W.M. Ławrowa z 1902]. Bruksela 1981 s. 528. *Foyer Oriental Chrétien*. – Quo vadis? Roman. Tłum. z pol. Je. M. Łysenko. Oprac. A. Stolarow, w: Sobranije soczinienij t. 8. Moskwa 1985 s. 445 (860); toż: Moskwa 1987 s. 447. – Kuda idiesz? Roman. Tłum. Je. Łysenko. Oprac. A. Stolarow, il. I. Uszakow. Moskwa 1986 s. 605, il.; toż: Warsz. KAW 1989; toż: Moskwa 1991. – Kamo griadieszi? Roman. Tłum. Je. Łysenko. Oprac. A. Stolarow. Moskwa 1989 s. 445. – Quo vadis? Tłum. Je. Łysenko. Mińsk 1990 s. 541; toż: Moskwa 1991, 1992 s. 524, *Laureaty Nobielewskiej Premii*; toż: Stawropol 1993; toż: Jekatierinburg 1993. – Kamo griadieszi? Tłum. Je. Łysenko, Je.M. Riftina. Leningrad-Mińsk 1990 (861). – Quo vadis? Roman. Tłum. Je. Łysenko. Oprac. A. Stolarow. Moskwa 1991 s. 558. *Dietskaja Litieratura*. – Kamo griadieszi? Tłum. z pol. Tuła 1993 w: Sobranije soczinienij t. 1 (865). – Quo vadis, w: Sobranije soczinienij t. 8. Moskwa 1999 (866). – Kamo griadieszi? [wg tłum. Je. Łysenko]. Moskwa 2001, 2002 s. 1006. *Bibl. Christianskoj Prozy*. – Kuda idiesz. Roman [wg tłum. Je. Łysenko]. Moskwa 2001, s. 605, il., *Zarubieżnaja klassika*. – Kamo griadieszi? [tłum. Je. Łysenko, Je.M. Riftina]. Oprac. A. Nikołajewa, il. G. Komarowa. Moskwa 2004. *Izd. Sreten. Monastyra*. – Kuda idiesz? Roman [wg tłum. Je. Łysenko]. Oprac. A. Stolarow. Moskwa 2004 s. 605. *Zarubieżnaja Klassika*; toż: 2006; toż ze wstępem B. Stachiejewa. Moskwa 2006 s. 702, il. *Bibl. Wsiemirnoj liteiratury*. – Kuda idiesz? Tłum. Je. Łysenko. Oprac. A. Stolarow. Moskwa 2006 s. 605. – Kamo griadieszi? [wg tłum. Je. Łysenko, E. Ritfiny]. Oprac. O. Nikołajewa. Il. G. Komarowa. Moskwa, Izd. Sretenskogo Monastyra 2007 s. 973. – Kamo griadieszi [wg tłum.

Je. Łysenko]. Moskwa 2007 s. 652. *Istoriczeskij roman*. – Kamo griadieszi? Audiokniga MP3, czyta S. Starczikow, 2008.

S k r ó t y: Iz žizni pierwych christian w carstowanije Nierona. Sostaw po „Quo vadis?”. Tuła 1899 s. 19. – Kamo griadieszi? Quo vadis? Roman iz wriemien Nierona. Sokraszczeno po izdaniju *Russkoj Mysli* [wg tłum. W.M. Ławrowa]. T. 1-2. Petersb. 1901 s. 280+232. *Bibl. Junogo Czitatelja*; toż: Petersb. 1910; toż wyd. 4: Petersb. 1913. – Kamo griadieszi? Powieść iz wriemien Nierona. Tłum. I. Kraskowski. Obrabotannyje dla junoszedstwa Je.M. Poliwanowoj. Moskwa 1901 s. 515. – Kamo griadieszi? Roman. Sokraszczennyj pieriewod O.N. Popowoj. S 12 rys. Petersb. 1902 s. 246; toż wyd. 2: Petersb. 1908. – Kamo griadieszi? Roman iz epochi gonienija na christian pri Nieronie. Petersb. 1904 s. 362, il.. *Bibl. Junogo Czitatelja*. – Kamo griadieszi? Powieść iz wriemien Nierona. Oprac. A. Kaczaczew. [Moskwa 1907] s. 175. Bezpl. dod. do czasop. *Putiewodnyj Ogoniek* za 1907 r. – Dien’ w rimskom cirkie. Christianskije muczeniki na arienie rimskogo cirka. Izwlek iz romana G. Sienkiewicza „Kamo griadieszi?”. Tłum. P. Wiskowatow [izd. 6!]. Petersb. 1913 s. 16. – Kamo griadieszi. Roman iz wriemien pierwych christian. Moskwa 1915 s. 96. – Kamo griadieszi? Roman iz wriemien Nierona. Tłum. E. Pimienowa. Wyd. 5. Petersb. 1916 s. 369, il.

A d a p t. s c e n.: Nowyj mir. Piesa iz „Kamo griadieszi?”. Wyst. [Petersb.?] 1899. – Quo vadis? [Adapt. W. Barreta, tłum. na ros.] Oprac. Szełgunow. Wyst. Petersb. 1900. – Ot mraka k swietu. Drama w 5 diejstwijach i 14 kartinach s epilogom, s pien’mi i tancami. Pieriedielka iz romana Quo vadis? Oprac. F.W. Dombrowskij. Petersb. 1901 s. 75. – Quo vadis? Dramat w 5 a. i 9 odsłonach, oprac. E. Moreau, z muz. F. Thomé. Tłum. z franc. Petersb. [1901]. – Quo vadis? Pantomima. Wyst Odessa 1901. – Kamo griadieszi? Adapt. scen. A. Murawiewa. Wyst. Moskwa 1902. – Quo vadis? Drama w 5 d. i 7 kartinach. Adapt. scen. N. Sobolszczykow-Samarin. [Wyst. od] 1903; wyd. Moskwa 1913 s. 62. – Eunika i Pietronij. Libretto po romanu G. Sienkiewicza sostawil A.A. Gorskij. Balet w 2 diej. i 3 kart., wyst. od XII 1915, muz. F. Chopina. – Kamo griadieszi? Adapt. scen. W.K. Tatiszczew. 1918.

r u m.: Quo vadis? *Apararea Nationala* [dziennik], Bukareszt 1899-1900. – Quo vadis? Tłum. z franc. *Secokol XX* [Bukareszt] 1900-1901. – Quo vadis? Roman din timpurile lui Neron. Tłum. z franc. [A.I. Nițenau]. T. 1-2. Bukareszt, Tiparul, 1900, 1902; toż: Bukareszt 1904 s. 648; toż: 1908; toż z 72 il. Bukareszt 1914. – Quo vadis?

Ediție completă si ilustrată. Tłum. H.G. Lecca. Bukareszt 1907, *Bibl. pentru toti 141-146*; toż: 1909 s. 482, il.; toż: 1915, 1926. – Quo vadis? Roman din timpurile neroniene. Tłum. G.B. Rareș (G.E. Bottez). Bukareszt [ok. 1912]. – Quo vadis? Roman din timpurile primilor creștini. Bukareszt 1926 s. 445. – Quo vadis? Roman ilustrat cu peste ilustrațiuni si coperta in colori. Bukareszt [b.r.]. – Quo vadis? Tłum. Al. Iacobescu. T. 1-2. Bukareszt 1939 s. 254+269; toż: 1943, 1945. – Quo vadis? Roman. Tłum. Const. A.I. Ghica, D. Stoica. Bukareszt 1943 s. IX, 579; toż: 1945. – Quo vadis? Tłum. R. Luca, E. Lința. Oprac. S. Velea. Bukareszt 1967 s. 552. *Clasicii Literaturii Universale*; toż: Bukareszt 1968 s. 551; toż pod red. V. Besleaga. Chisinau 1989 s. 524, 1 portr.; toż: Bukareszt 1991. – Quo vadis? [Wg tłum. Al. Iacobescu]. Bukareszt 1991; toż: Bukareszt 1992 s. 496. – Quo vadis? Roman. Tłum. R. Luca, E. Lința, oprac. S. Velea. Bukareszt [1993] s. XVIII, 493; toż: Bukareszt 1998 s. 493; toż: T. 1-2. Bukareszt 1998 s. XXII, 282+304, *Bibl. Pentru Toti 1478-9*; toż: Bukareszt 1998 s. 394. *Bibl. Garamond*. – Quo vadis? Tłum i oprac. C. Jinga. T. 1-2. Bukareszt 2000 s. 271+248; toż: 2002, *Heritage 8-9*. – Quo vadis? Roman. Tłum. R. Luca, E. Lința. Bukareszt 2003, *Bibl. RAO*. – Quo vadis? Tłum. i oprac. S. Velea [wyd. nowe, zmienione]. Bukareszt 2004 s. 586. *Leda Clasic*; toż: 2008 s. 592.

A d a p t. i s k r ó t y: Quo vadis? Piesă in 6 acte. Oprac. Octav Minar. Bukareszt 1915 s. 132. – Quo vadis? Celebrul roman. [Oprac.] Moș Ene. Bukareszt 1943 s. 30, il. – Quo vadis? Roman din timpurile neroniene. Oprac. G.B. Rareș [skrót wg tłum. G.E. Botteza]. Bukareszt [b.r., ok. 1968] s. 264. – Quo vadis? Edite prescurtată E.N. Dumitru. Oprac. N. Mareș. Bukareszt 1992 s. 240. – Quo vadis? Repovestire de M. Drumes. Il. A. Ionescu. Bukareszt 1998 s.124. – Quo vadis? [Skrót tł. H.G. Lecca z 1907 r.]. Bukareszt 2009 s. 170.

s e r b.: Quo vadis? *Dnjewnik*, Belgrad 1900-1901. – Quo vadis? Tłum. L.R. Knežević. Belgrad 1900, *Narodna Bibl.*; toż: Belgrad 1901, 1912, 1913; toż: Quo vadis? Roman. Belgrad 1923 s. 617; toż: [wstęp:] D. Živanović; Belezka o piscu i delu. Subotnica 1955, 1960 s. 592, *Bibl. Minerwa 13*; toż wyd. 4: Oprac. T. Mladenović. Subotnica-Belgrad 1964 s. 569; toż: Belgrad 1980 s. 616. *Srpska Književna Zadruga*; toż: Gornji Milanowac 1989 s. 522. – Quo vadis? *Nowo Wreme*, Belgrad 1910-1911. – Quo vadis? Istoriski roman iz wremena Neronowa. Tłum. M. Pawlowić. Belgrad 1935 s. XIV, 728. – Quo vadis? [wg tłum. L.R. Knežewicia]. Belgrad 2000 s. 628, *Bibl. Completer*; toż: Belgrad 2003 s. 547;

toż: Belgrad 2007 s. 636. *Bibl. Liber.*; toż: Belgrad 2011.

S k r ó t: Quo vadis? Slobodno i dijelom jako pokraćeno A. Šatović. Nickelsdorf 1981 s. 94, il.

s ł o w a c.: Quo vadis? Tłum. O. Halaš [i S.H. Vajanský]. Turčiansky Sv. Martin 1911; toż: T. 1-2. Turčiansky Sv. Martin 1920 s. 263+264-524. – Quo vadis? Román z čias Néronových. Tłum. M. Stano. Wstep S. Mečiar. Il. V. Hložník. T. 1-3. Trnava 1942 s. 222+182+237. *Edicia Svet 4-6*; toż wyd. 2: t. 1-2. Trnava 1948 s. 306+332; toż wyd. 3: Oprac. J. Sedlák i J. Watzka. Bratislava 1966 s. 553. *Svetovi Klasic 147*; toż wyd. 4: Bratislava 1970 s. 499. *Hviezdoslavova Knížnica 176*; toż wyd. 5: Bratislava 1971. *Svetovi Klasic 188*; toż: oprac. J. Sedlák. Bratislava 1990 s. 553. *Meteor 135*.

A d a p t.: Svaty Peter w Rimie. Povest z časov prenasledovanja krestanov za cesara Nera. Vyťah zo svetochnyrneho romanu Quo vadis? Poslovenčil A. Pavčo. Turčiansky Sv. Martin [b.r.]; toż: Oprac. J.B. [J. Buday]. Trnava 1926 s. 234.

s ł o w e ń.: Quo vadis? Roman iz Neronowe dobe. Poslovenil Podravski [P. Miklavec]. Gorica 1901. *Svetovna knjižnica nr 3*; toż: Quo vadis? Zgodovinski roman. Tłum. P. Miklavec. Ljubljana 1909, 1910. – Quo vadis? Zgodovinska povest iz mučeniške dobe. Tłum. J. Glonar. Gorica 1928, toż: 1929 s. 576; toż: Ljubljana 1942. – Quo vadis? [Tłum. J. Moder?], w: Izbrana dela t. 9. Ljubljana 1974 (891); toż: 1975, 1991 s. 605. – Quo vadis? [Tłum. J. Moder]. Tržic 2006 s. 590. *Zbirka bestseller*.

A d a p t.: Quo vadis. Roman v slikah. Oprac. E. Traven. Il. J. Beranek. Ljubljana 1943 s. 210.

s o t h o (Afryka pld.): Na u ca kae? Quo vadis? E fetotsoe ke H.H. Lekhethoa [tłum. skrótu ang. C.J. Hogartha przez R. Hilborna]. Morija 1960 s. 64.

s z w e d z.: Från Neros dagar. Quo vadis? Tłum. Vera v. Kramer. T. 1-2. Sztokholm 1898 s. 295+263; toż wyd. 2: z 54 rys. A. Minardi. Sztokholm 1902 s. 447; toż wyd. 3: 1905 s. 446; toż wyd. 4: 1921 s. 570. – Quo vadis? Vart gar du? Historisk romantisk skildring från Neros dagar. Tłum. S. Granlund. T. 1-3. Sztokholm 1911-1913 s. 187+190+187 [ed. broszurowa i luksusowa z il.]; toż wyd. 2: Sztokholm 1916 s. 576; toż wyd. 3: 1927; toż wyd. 4: T. 1-2. Malmö 1929 s.152+152; toż wyd. 5: Malmö 1932 s. 640; [Fragm. w:] *Allers Familj Journal 1923-1925*. – Quo vadis? Berättelse från Neros dagar. Tłum. fil. mag. M. Olsson. Malmö 1930 s. 300. – Quo vadis. I korsets tecken. En roman från Neros sista dagar. [Tłum. i oprac.] E. C-son Bredberg. Wstep O. Rabenius. Sztokholm 1934

s. 368, il.; toż: Världberömda roman från Neros sista dagar. I Sammandrag och svensk ny tolkning av E. C-son Bredberg. Sztokholm 1953 s. 237; toż pt.: Quo vadis? I korsets tecken. Sztokholm 1954 s. 221; toż: 1960 s. 316; toż pt. Vart gar du? Quo vadis? Oprac. J. Bolinder. Sztokholm 1975 s. 299, 29 tab.; toż: oprac. M. Särman. Sztokholm 1986 s. 299. – Quo vadis? [Tłum. S. Granlund]. Oprac. H. Lundin. Sztokholm 1982 s. 320; toż: Sztokholm 1986 s. 608. – Quo vadis? Med 25 il. av Tofani. Uddevalla 1982 s. 320. – Från Neros Dagar. Quo vadis? Förra delen. Sztokholm 1998 s. 263.

A d a p t. s c e n.: Quo vadis? Tłum. [z franc.] F. Hedberg. Wyst. Sztokholm od marca 1912.

t u r e c.: Quo vadis? Nereje gidijorsun. Tłum z franc. Abdul Hak Hamidi-bej. [b.m., ok. 1911] [inf. *Tyg. II*. 1912 nr 15 s. 311]. – Quo vadis? Nereje gidijorsun? Tłum. Nüzhet-bej. T. 1-3. Pera-Istanbul 1912 s. 160+168+216. *Roman Kutübhanesi 3-5*. – Kovadis? Bu eseri Saziye Berin Kurt dilimize çevirmiştir. İstanbul 1952 s. II, 768, *Polonya Klasikleri 2*; toż: Wyd. 2. İstanbul 1966 s. 722. – Quo vadis? Roman. Tłum. Nihal Yeginobali. İstanbul 1962 s. 395; toż: İstanbul 1983 s. 408. – Quo vadis? Tłum. Ayda Düz. İstanbul 1975 s. 357. *Polonya Edebiyatı. I*. – Kovadis. Quo vadis? Ankara 1989, 1997. – Quo vadis? Nereye gidijorsun? Tłum. Şemesettin Yapar. İstanbul 2004 s. 496. *Edebiyat Roman Dzisi 4*. – Quo vadis? [Wg tłum. Nihal Yeginobali]. İstanbul 2009 s. 496.

u k r a i ń.: Quo vadis? Roman. Tłum. O. Buraczkiwskij. Lw. 2007 s. 564; toż: Lw. 2010. *Bibl. switowej literatury*.

w ę g.: Quo vadis? Régeny két részben. Tłum. N. Erényi. *Fővárosi Lapok*. Budapest 1898-1899. – Quo vadis? Regény. *Budapesti Napló* 1900. – Quo vadis? Regény két kötetben Nero császár korából. Tłum. N.G. Erényi. T. 1-2. Budapest 1901 s. 299+229, il. – Quo vadis? Regény Nero császár korából. Tłum. N.G. Erényi. T. 1-2. Budapest 1901 s. 129+142; toż: Budapest 1904, 1906. – Quo vadis? Történeti regény Nero császár korából. Tłum. L. Szekrényi. Il. L. Pataky. T. 1-2. Budapest 1901 s. 289+303, tabl.; toż wyd. 2: Budapest 1903 s. 311+306. – Quo vadis? Regény Nero császár idejéből. Az ifjúság és a családok számára készült fordítás a szerző életrajzával, bevezetéssel és magyarázó jegyzetekkel. Il. H. Löschinger. Tłum. A. Zigany. T. 1-2. Budapest 1901 s. 333+365; toż pt.: Quo vadis? Regény Nero császár korából. [Dodatek: Pójdźmy za Nim] Menjünk Hozzá! Novella Krisztus urunk korából. Wyd. 3. T. 1-2. Budapest 1903 s. XIII, 299+265; toż wyd. 5 [!]: Budapest 1918 s. XV,

310+270; toż wyd. 7: Budapeszt 1923 s. 310+270; toż wyd. 8: Budapeszt [1930] s. 521. – Quo vadis? Regény. Tłum. I. Mészáros. Budapeszt 1957 s. 531; toż: 1959; toż: Budapeszt 1971 s. 593; toż wyd. 5: Oprac. G. Kerényi. Budapeszt 1979 s. 553; toż wyd. 6: 1983; toż wyd. 7: 1983; toż wyd. 8: Budapeszt-Bratysława 1990 s. 569; toż: Budapeszt 1994 s. 659. *Európa Klasszikus Regények*; toż: ze wstępem B. Szappanos. Budapeszt 1994 s. 690. – Quo vadis? Oprac. G. Dér. Budapeszt 1970 s. 298. – Quo vadis? Történeti regény Nero császár korából [reprint tłum. L. Szekrényi z 1903]. T. 1-2. Budapeszt 1998 s. 311+306; toż: 2000; toż: Budapeszt 2002 s. 510. – Quo vadis? Regény. Tłum. I. Mészáros. Budapeszt 2001 s. 628; toż: Budapeszt 2005 s. 690. – Quo vadis? Tłum. B. Murányi. T. 1-2. Budapeszt 2007.

S k r ó t y: Quo vadis? Regény Krisztus urunk korából. Tłum. A. Zigány. Il. N. Wesely. Budapeszt 1906 s. 160+144; toż: Budapeszt 1908, 1912, 1926, 1932, 1942. – Quo vadis? Regény Nero császár korából. Új borítékiad. Budapeszt 1916 s. 160+144. – Quo vadis? Regény. Budapeszt 1910 s. 198; toż: 1921. – Quo vadis? Budapeszt 1920 s. 320. – Quo vadis? Atdolgozott kiadás. Budapeszt 1931 s. 348. – Quo vadis? Ifjúsági kiad. Budapeszt [1946] s. 270. – A Rómani patricius. A Quo vadis? írója. Budapeszt 1994 s. 281 (913a).

A d a p t. s c e n.: Quo vadis? Libretto J. Nougésa tłum. A. Mérci. Wyst. Budapeszt XII. 1911.

w i e t n a m.: [Quo vadis?] Tieu thuyet? Tłum. Nguyen Huu Dung. [b.m.r. Hanoi, ok. 1986]; toż: Hanoi 2009 s. 831.

w ł o s.: Quo vadis? Racconto storico. Prima versione italiana autorizzata dall'autore. Tłum. F. Verdinois. *Corriere di Napoli*, Neapol 1898 od 1 X-1899; toż: Neapol 1899 s. 479; toż: Quo vadis? Racconto storico dei tempi di Nerone. Prima versione italiana. Unica autorizzata dall'autore. Con prefazione de M. Giobbe. Neapol 1899 s. XVII, 524; toż wyd. 3 i 4: Neapol 1899 s. 479; toż: Quo vadis? Racconto storico dei tempi di Nerone. Versione italiana di F. Verdinois. Unica autorizzata dall'autore. Nuova edizione riveduta e purgata. Neapol-Rzym, 1900 s. XVI, 440, 1 tabl. [wyd. z aprobatą cenz. kościelnej, ze wstępem tłumacza, podobizną listu H. Sienkiewicza i jego fotografią dedykowaną tłumaczowi w dn. 22 III 1899 oraz przekładem noweli „Na Olimpie” – „Sull'Olimpo. Leggenda” s. XI-XVI]; toż: Racconto storico dei tempi di Nerone. Wyd. nowe poprawione. Neapol-Rzym 1900 s. 440; toż: Neapol 1900 s. 479, 1901, 1913, 1924. – Quo vadis? Nouva traduzione. Mediolan 1899 s. 414. – Quo vadis? Mediolan 1900. *L'Aurora Milanese* [dod.].

– Quo vadis? (Dove vai?) Romanzo storico dei tempi di Nerone. Tłum. Prof. E.W. Foulques. Neapol 1900 s. 435, il. – Quo vadis? Romanzo. Tłum. K. Nagel. Mediolan 1900 s. 379; toż: „secondo migliao”; toż: Mediolan 1907 s. 379. *Bibl. Amena 579*; toż: Mediolan 1914, 1921, 1925, 1927 s. 379. *I migliori romanzi stranieri*. – Quo vadis? Tłum. G. Oberosler. Mediolan 1900 s. 478; toż: Mediolan 1901. – Quo vadis? Narrazione del tempo di Nerone Tłum. P. Valera. Mediolan 1896 s. 391 [wyd z uwagą: La presente edizione e fatta in appoggio agli Art. 9 e 28 della legge 25 Giugno 1895 N. 2337 sulle Opere dell'ingegno, essendosi adempito alle relative prescrizioni]; toż: Mediolan 1900 s. 381. *Collezione Sonzogno 3*; toż: Quo vadis? Narrazione del tempo di Nerone. Mediolan 1912, 1915, 1916, 1926 s. 394. – Quo vadis? Racconto storico dei tempi di Nerone. Mediolan 1900 s. 416. – Quo vadis? Racconto del tempo di Nerone. Mediolan 1931 s. 483. *La S. Paolo*. – Quo vadis? Romanzo storico del tempo di Nerone. Tłum. i oprac. prof. T. Zucconi. T. 1-2. Florencja 1900 s. 256+304, il. *Bibl. Salani Illustr. 152-153*; toż: Florencja 1905 s. 520; toż: T. 1-2. Florencja 1907 s. 256+304, il.; toż: Florencja 1915 s. 636, il. *Romazi 22*; toż: il. C. Jouas i C. Chiostr. Florencja 1916, 1917; toż: Florencja 1923 s. 566, 1926; toż: Florencja 1927 s. 432, 1932; toż: Mediolan 1984 s. 394. – Quo vadis? Racconto storico dei tempi di Nerone. (Nuova versione italiana). Mediolan 1900 s. 416. – Quo vadis? Racconto storico dei tempi di Nerone. Tłum. P. Premoli i prof. F. Groppetti. Il. G. Marchi. Lodi 1900 s. 496; toż: Tłum. P. Premoli. Mediolan 1907 s. 544, il.; toż: Mediolan 1910, 1912. – Quo vadis? Romanzo storico. Nuova traduzione ad uso della gioventù e delle famiglie. Tłum. E. Salvadori. (Z uwagami z zakresu archeologii O. Marucchi). Rzym 1900 s. XXXIX, 497, [wyd. z imprimatur władz kościelnych]; toż wyd. 2: Rzym 1901, 1905, 1908, 1909, 1913, 1914; toż: Il. J. Styka. Turyn 1923 s. XXXII, 413; toż: Turyn 1925, 1930; toż: Rzym 1932; toż: Turyn 1933, 1939; toż wyd. nowe poprawione, il. J. Styka. Turyn 1952 s. XXXII, 413. – Quo vadis? Romanzo. Il. 54 rys. A. Minardi. Mediolan 1901 s. 461; toż: Mediolan 1906 s. 463. *Proprieta Litteraria ed Artistica*. – Quo vadis? Racconto storico dei tempi di Nerone. Mediolan 1901 s. 431. *Bibl. Economica Reclame Illustrata*. – Quo vadis? Romanzo storico dei tempi di Nerone. Tłum. V. Arabia. Neapol 1902 s. 356, 21 il.; toż: Quo vadis? Racconto storico dei tempi di Nerone. Neapol 1906 s. 402, il.; toż: Mediolan 1910. – Quo vadis? Traduzione perfetta dal Testo polacco, con 65 illustrazioni di L. Fornari. Mediolan [b.r. ok.

1905], s. 508; toż: z 65 il. L. Fornari. Mediolan 1906 s. 544. *Societa Editoriale Milanese*. – Quo vadis? Tłum. G. Collini. Il. G. Rossi. Florencja 1906 s. 492; toż: Florencja 1908, 1910; toż: Florencja 1913 s. 304. – Quo vadis? Tłum. F. Bideri. Neapol 1906, 1909 s. 279, il.; toż: Con prefazione critico-biografica di A. Macchia. Neapol 1918 s. XV, 279. *Collezione dei grandi scrittori antichi e moderni VI*, 58; toż: Neapol 1930. – Quo vadis? Nuova traduzione integrale. Il. T. Scarpelli i G. Rossi. Florencja [ok. 1910] s. 304; toż: Florencja 1914, s. 425. *Edizione popolare*; toż: Florencja 1933 s. 235, 14 tabl., folio; toż: il. T. Scarpelli. Florencja 1947 s. 286. – Quo vadis? Edizione cinematografica illustrata dai quadri tratti dal film della Societa Italiana Cines. Mediolan 1913 s. 429, 78 il.; toż: Mediolan 1914. – Quo vadis? Racconto storico del tempo di Nerone. Florencja 1913 s. 226. – Quo vadis? Romanzo storico dei tempi di Nerone. Florencja 1916 s. 636, *Collezione Salani*; toż: Florencja 1927 s. 432, toż: 1929, 1934. – Quo vadis? Romanzo storico dei tempi di Nerone. Tłum. T. Bozzano. Sesto S. Giovanni 1916 s. 301. – Quo vadis? Alba 1920-Alba 1930 s. 485 [kilka edycji pirackich]. – Quo vadis? Racconto del tempo de Nerone. Nuova vers. sulla scorta delle migliori trad. italiane e straniere per cura di A. Michelotti. Turyn 1921 s. 338; toż: Turyn 1924, 1933. – Quo vadis? Racconto storico dei tempi di Nerone. Il. Prof. F. Fabbi. Mediolan 1921 s. 287; toż: 1923. – Quo vadis? Racconto storico dei tempi di Nerone. Sesto S. Giovanni-Mediolan 1926 s. 527; toż 1927; toż pirackie wyd. broszurowe b.r. i m. z różnymi obwolutami. – Quo vadis? Racconto storico dei tempi di Nerone. Tłum. E. Fabietti. Sesto S. Giovanni 1926 s. 527; toż: Quo vadis? Racconto del tempo de Nerone. [Tłum i oprac.] E. Fabietti. Mediolan 1930 s. 527; toż: Sesto S. Giovanni-Mediolan 1932 s. 527; toż: Quo vadis? Racconto storico dei tempi di Nerone. Sesto S. Giovanni-Mediolan 1934 s. 527. – Quo vadis? Romanzo. Mediolan 1930 s. 608. *Bibl. Nuovissima* 82; toż Mediolan [b.r.], Bietti s. 608; toż: Mediolan [b.r.], Bietti s. 418. – Quo vadis? Prima trad. integrale. M. Rakowska e E. Fabietti. Mediolan 1932 s. 590 1 portret. *I grandi scrittori*. – Quo vadis? Mediolan 1932. *I grandi scrittori italiani e stranieri* 3. – Quo vadis? Romanzo. Mediolan 1933 s. 418. *Bibl. internazionale* 152. – Quo vadis? Romanzo storico dei tempi di Nerone. Roma Alba 1934 s. VII, 600. – Quo vadis. Tłum z pol. A.R.A. [B.m.r., ok. 1934]. – Quo vadis? Riduzione con note per la gioventu e per le scuole a cura di E. Fabietti. Mediolan 1934 s. 592, 15 tabl. – Quo vadis? Racconto del tempo

di Nerone. Mediolan 1934 s. 479, 6 tabl. – Quo vadis? Racconto storico dei tempi di Nerone. Tłum. P. de Rossi. Mediolan 1934 s. 352; toż: 1935 s. 352; toż: Mediolan 1954 s. 327; toż: Mediolan 1960, 1966, 1968, 1972, 1977. – Quo vadis? Edizione per la gioventu. Florencja 1938 s. 576. *Bibl. delle signorine* 28. – Quo vadis. [Nowe tłum.] A. Pitta. Rzym 1940 s. 559. *Collezione „Delta”*; toż: Rzym 1944. – Quo vadis? Romanzo storico dei tempi di Nerone. Rzym 1942 s. 534. *Istituto Missionario Pia Societa San Paolo*; toż: Rzym 1944 s. 474; toż: Alba 1953 s. 454, *Edizione Paoline*. – Quo vadis? Il. T. Scarpelli. Florencja 1947 s. 286; toż: Florencja 1954 s. 319, il. – Quo vadis? Romanzo storico dei tempi di Nerone. Tłum. C. Agosti-Garosci. T. 1-2. Mediolan 1950, s. 375+377-637. *Bibl. Universale* 176-182; toż: Mediolan 1950, s. 376+381-644. *Proprieta letteraria riservata*; toż: Mediolan [1964] s. 587. *I Premi Nobel per la Letteratura* 7. – Quo vadis? [wg tłum. z 1932 r.] M. Racovska [!] i E. Fabietti, ze wstępem „Ai Lettori” oraz z 16 il. L. Melandri. Mediolan 1952 s. 7, 11-589; toż: Mediolan 1963 s. 7, 11-589. – Quo vadis? [Florencja] 1953 s. 396. *Grandi Romani Salani* 157. – Quo vadis? Romanzo. Tłum. C. Villa. Mediolan 1953 s. 290. *I Grandi Romanzi Illustrati* 1. – Quo vadis? Tłum. M. Czubek-Grassi i E. Bazzarelli. T. 1-2. Mediolan 1953 s. 301+299. *Bibl. Moderna Mondadori. Nuova Serie* 331-334; toż w: Le opere. Mediolan-Turyn 1964; toż: 1978, 1981 (946, 948); toż: Palermo-Mediolan 1982 s. 761; toż: Mediolan 1985, il. z filmu. – Quo vadis? Romanzo storico dei tempi di Nerone. Wenecja 1956 s. 556. *I libri del focolare* 15. – Quo vadis? Romanzo storico dei tempi di Nerone. Alba 1959 s. 455. *Edizioni Paoline* [zob. ed. z r. 1944]. – Quo vadis? Tłum. F. i O. Frascini. Brescia 1969 s. 348. *Classici Italiani e Stranieri per la Scuola Media*. – Quo vadis? Romanzo. Ed. a cura R. Mainardi. Mediolan 1973 s. 521. – Quo vadis? Wstęp G. Maver. Mediolan 1981 s. 888 (948). – Quo vadis? [wg tłum. C. Agosti-Garosci z 1950 r.]. Oprac. L. Santucci. Mediolan 1984 s. XXI, 639, il.; toż: 1985 s. 520; toż: Mediolan 2001. *I Classici del Romanzo Storico*. – Quo vadis? Romanzo storico del tempo di Nerone [wg tłum. T. Zucconi]. Mediolan 1984. *Oscar. I Grandi Romanzi* 2. – Quo vadis? Racconto storico dei tempi di Nerone. Oprac. L. Cioni. Mediolan 1985 s. 254. *La Bibl.* 56. – Quo vadis? Tłum. z pol. Mediolan [1991]; toż: 1995 – Quo vadis? Tłum. I. Moscardo. T. 1-2. B.m. 1992. – Quo vadis? Romanzo dei tempi di Nerone. [Rzym, San Paolo] 1995 s. 442. – Quo vadis? [wg tłum. T. Zucconi z 1900 r.]. Mediolan 1996 s. XIV, 387. *Leggere*

i *Classici 45*. – Quo vadis? Tłum. M. Martini i L. Ryba. Rzym 1998. – Quo vadis? [wg tłum. T. Zucconi z 1900 r.]. Wstęp W. Gombrowicz. Mediolan 2002. – Quo vadis? [wg tłum. C. Agosti-Garosci z 1950 r.]. Mediolan 2003 s. 641 i wyd. nast.

Skróty i przeróbki: Ursus. Romanzo storico. Sequito al „Quo vadis?” di E. Sienkiewicz. Degli A. Ubaldo. Turyn 1906. – Quo vadis? Romanzo. Narrato da E. Treves. Il. M. Battigelli. Turyn 1936 s. 124. *La Scala d'Oro. Bibl. graduata per i ragazzi V, 4*; toż: *Ridotto la stessa con nomine di Francesco Perri*. Turyn 1940 s. 122; toż: Turyn 1942-1958 [kilkanaście edycji]; toż: Turyn 1978 s. 122. – Quo vadis? Riduzione e trad. di L. Orsini. Brescia 1949 s. 300, 17 il. *I Libri Sempre Vivi*. – Quo vadis? Adattamento e trad. a cura di R. Banti. Florencia 1950 s. 286, il. *I Libri Della Gioventu, Nuova Ser. I*; toż 1952 s. 268; toż: Quo vadis? [wyd.] J.R. Torres & C. b.r. s. 287, il. – Quo vadis? Tłum. C. Pananti. Il. L. Togliatto. Turyn 1951 s. 202. – Quo vadis? Romanzo. Tłum. L. Ottino Foglino. Mediolan 1952 s. 184. *Smeraldo 36*. – Quo vadis? Riduzione di M. Giussani. Turyn 1952 s. 223. *La Duecentocinquanta SAS 16*; toż: Turyn 1953, 1956, 1959. – Quo vadis? Tłum. A. Rovinelli, il. Albertarelli. Mediolan 1953 s. 159; toż: Bologna [b.r.] s. 161. *Collana Mughetto*. – Quo vadis? Romanzo. Tłum. [i skróty] G. Toschi. Mediolan 1953 s. 189, il. *Collana Teen-Agers 13*; toż: z il. film. prod. MGM. Mediolan 1959 s. 154. – Quo vadis? Testo integrale rielaborato da A. Coccia. Il. M. Marioni. Mediolan 1954 s. 303, folio. – Quo vadis? Florencia 1954 s. 120, il. – Quo vadis? A cura di A. Rossi. Il. A. Mairani i C. Galleni. Bologna 1955 s. 165. *La Galleria dei Grandi Romanzi 38*; toż: Bologna 1970. – Quo vadis? Tłum. P. Foresti. Il. Bartoli. Mediolan 1955 s. 151. *I Classici Collezione per Ragazzi 16*. – Quo vadis? Riduzione e cura G. Valle. Brescia 1958 s. 202, 6 tabl., il.; toż wyd. 2: Brescia 1962; toż: Brescia [1969] s. 125; toż wyd. 4: il. C. Galleni. Brescia 1972 s. 203. – Quo vadis? Romanzo per ragazzi di H. Sienkiewicz [oprac. dla dzieci] A.B. Migliarini. Mediolan 1959 s. 120. *Classici della gioventu 69*. – Quo vadis? „Copertina” di B. Bodini. Il. R. Molino. Mediolan 1962 s. 143. *Superbirilli*; toż: Mediolan 1962 s. 111. *I birili nr III 41/16*. – Ai tempi de Gesu. Riduzione di C. Ferri. Mediolan 1964 s. 103, il. *Lo Scaffale di Pierino 3*. – Quo vadis? Romanzo per ragazzi di H.S. Versione di A.B. Migliarini. Sesto S. Giovanni 1964 s. 123. *Collana „Classici della Gioventu”*. – Quo vadis? Copertina di C.A. Michelini. Il. R. Molino. Mediolan 1967 s. 119. – Quo vadis? A cura di M. Bormioli. Mediolan 1956 s. 295,

tabl. 8. *Narrativa Moderna 7*; toż: Adattamento, riduzione e commento a cura di M. Bormioli. Verona 1965 s. 301. – Quo vadis? A cura di A. Rossi [z 1955]. Il. A. Mairani, A. d'Agostini. Bologna 1967 s. 154. *Galleria Grandi Romanzi 38*. – Quo vadis? Racconto storico dei tempi di Nerone. Tłum. i oprac. E. Fabietti. Mediolan 1970 s. 256, il. *I Romanzi della Storia 3*; toż: Mediolan [ok. 1980], 1982, 1984. – Quo vadis? Romanzo storico. Riduzione. [b.m.] 1972 s. 380. – Quo vadis? Oprac. P. Foresti. Il. Bartoli. Mediolan [ok. 1971] s. 150. – Quo vadis? Riduzione di M. Sgarbossa. Il. Yasminka. Florencia 1973 s. 253. *I Grandi Libri 55*. – Quo vadis? [Tłum. i oprac.] G. Marzetti Noventa. Bergamo 1973 s. 215. – Quo vadis. Romanzo storico riduzione. Mediolan 1986 s. 376, *I Grandi Geni della Letteratura Universale*. – Quo vadis? Tłum. B. Cipolat. Sesto S. Giovanni 1986 s. 211; toż: 1995.

A d a p t. s c e n.: D'Arborio Silvano [pseud.?]; Quo vadis? Dramat w 10 odsłonach. Wyst. Teatr Manzoniego w Rzymie od r. 1900. – Quo vadis? Opera w 3 a. Muz. A. Marucelli. Libretto P. de Luca. Wyst. Rzym 1900. – Ligia. Opera. Muz. G. Bezzi. Libretto P. de Luca. Wyst. Ankona 1901. – [Wersja włoska libretta wg] H. Cain. – Catulli P. Antonio: Quo vadis? Drama storico dei tempi di Nerone tratto dal romanzo omonimo di E. Sienkiewicz. Oprac... Rzym 1902 s. 114. – G.R.: Quo vadis? Scene romane del tempo di Nerone. Tratto dal romanzo omonimo di E. Sienkiewicz e devise in 6 quadri. Rzym 1903 s. 95. – Quo vadis? Opera w 5 a. i 6 sc. Muz. J. Nougues. Wyst. Mediolan 1909, druk: Mediolan 1911. – V. Fontana: Libretto do opery Quo vadis? Verona 1914. – Petronio. Muz. G. Giovanetti. Libretto G. Custer de Nobili. Rzym 1923.

A d a p t. f i l m.: Quo vadis? [sceny filmowe]. Scen. i reż. E. Guazzoni. Rzym, Cines 1912. – A. Ambrosio: Quo vadis? Wytwórnia „Cines”. Rzym-Mediolan 1913; Wyd. Quo vadis? Romanzo. Edizione cinematografica cioè ilustrata da 78 quadri tratti dalle celebri „Films” della Societa Italiana „Cines” Mediolan 1914 s. 429, Rzym; toż: Mediolan 1926. – Quo vadis? Adapt. i reż. G. d'Annunzio (syn) i G. Jacoby. Film wytwórni „Unione Cinematografica Italiana”. Rzym 1924. – Quo vadis. Reż. F. Rossi. Film [6 odc.] dla TV RAI, Rzym 1985 i nast.

188. W sprawie pomnika Mickiewicza [w Krakowie].

P i e r w o d r. O pomnik Mickiewicza [inc. „Kiedy wstąpiłem do komitetu, rzecz była już w zasadzie rozstrzygnięta. Komitet powierzył wykonanie pomnika Riegerowi...”]. *Słowo*, Warsz. 1895 nr 49 z 16 (28) lutego s. 1.

Przedr. *Dz. Pol.*, Lw. 1895 nr 65 z 1 II. – *Dz. Pozn.* 1895 nr 55 s. 6. – *Gaz. Nar.*, Lw. 1895 nr 62. – [Nota o posiedzeniach komitetu i nieobecności Sienkiewicza z powodu choroby gardła]. *Kraj*, Petersb. 1895 nr 12 s. 16.

188a. Odpowiedź na list zespołu „Russkoj Mysli”, powst. przed 21 II 1895, [inc.: „Dziękuję szczerze za dowód uznania, jaki w mojej osobie składacie literaturze polskiej...”].

Pierwodr. i przedr. *Kraj*, Pet. 1895 nr 6 z 21 II. – *Dz. Pozn.* 1895 nr 37. – E. Orzeszkowa. Listy zebrane. Oprac. E. Jankowski. T. II. Warsz. 1955 s. 334. – Listy t. V cz. 3. Warsz. 2009 s. 321 (615a).

189. Aforyzm [5, inc.: „Kobiety nie przebacząją...”].

Pierwodr. i przedr.: *Czas* 1895 nr 70 z 24 III. – *Dzieła t.* 40. Warsz. 1951 (527).

190. O Bismarcku. [Odpowiedź na ankietę tygodnika *Die Gegenwart* z okazji 80 rocznicy urodzin Kanclerza, inc.: „Oczywiście nie mogę zaliczać się do wielbicieli Bismarcka...”]. Powst. w końcu marca 1895 w Warszawie.

Autogr. brulionu: Ossol. 12443/II 3a s. 103.

Pierwodr.: O Bismarcku. *Czas*, Krak. 1895 nr 80 z 6 IV. – *Gaz. Pol.*, 1895 nr 79. – Opinia o Bismarcku. *Kur. Warsz.* 1895 nr 96 z 6 IV. – O Bismarcku. *Słowo*, Warsz. 1895 z 6 IV.

Przedr.: *Dz. Pol.*, Lw. 1895 nr 97. – Głosy o księciu Bismarcku. *Gaz. Lw.* 1895 nr 81. – O Bismarcku. *Kur. Codz.* 1895 nr 96. – *Kur. Lw.* 1895 nr 99. – Sienkiewicz o Bismarcku. *Tyg. Il.* 1895 nr 15 s. 238. – Sienkiewicz o Bismarcku. List z r. 1895. *Kraj*, Petersb. 1898 nr 30 s. 10-11. – *Prz. Polit. Społ. i Liter.*, Lw. 1898 nr 181. – Dwie łąki. Krak. 1908 (484). – *Pisma t.* 35. Warsz. 1912 (471). – *Dzieła t.* 53. Warsz. 1952 (527). – J. Pajewski: H. Sienkiewicz o Bismarcku w r. 1895, w: *Studia i materiały do dziejów Wielkopolski i Pomorza t. 2*. Pozn. 1956 s. 232-233. – J. Krzyżanowski: Sienkiewicz, Bismarck, Fontane. *Wiedomości*, Londyn 1979 nr 42. – L. Ludorowski: Antypruska publicystyka H. Sienkiewicza. Lub. 1996 s. 31-33 (586). – M. Kornitowiczówna: Sienkiewicz. [Warsz.] 2005 s. 194-196 (613).

Przekład y:

n i e m.: Über Bismarck. Tłum. G. Karpeles. *Die Gegenwart*, Berlin 1895 nr 14 z 6 IV. – Zu Bismarcks achtzigstem Geburtstag. *Mickiewicz-Blätter* 1960 nr 15.

r o s.: O Bismarckie. Pis'mo w Gazietu „Gegenwart”. Tłum. W.L. [W. Ławrow]. *Russkaja Mysl* 1898, nr 8; toż: *Pridnieprowskij Kraj* 1898 z 25 VIII; toż w: *Dwa ługa*. Moskwa 1909 s. 75-79 (839). – O Bismarckie. Tłum. Ja. Mackiewicz i I. Chwojnik, w: *Sud Ozirisa*. Moskwa 1909

s. 99-105 (838). – O Bismarckie, w: A.M. Femełidi: G. Sienkiewicz. Odessa 1904; toż: Petersb. – Moskwa 1912 s. 373-375.

191. List na jubileusz E. Lubowskiego z 28 XII 1895.

Autogr. w zbiorach J. Krzyżanowskiego, 2 karty, inc.: „Nie mogąc stawić się osobiście na jubileuszową uroczystość...”.

Pierwodr. i przedr.: *Gaz. Pol.*, Warsz. 1895 nr 299 z 29 XII. – *Kur. Codz.* 1895 nr 358 z 29 XII. – *Kur. Warsz.* 1895 nr 358. – *Dz. Por.*, Krak. 1896 nr 2. – *Dzieła t.* 54. Warsz. 1952 s. 117-118 (527). – Listy t. V cz. 3. Warsz. 2009 s. 276-278 (615a).

192. Żurawie. Powst. XII 1895.

Pierwodr.: *Kur. Warsz.* 1896 nr 1 z 1 I.

Przedr.: *Dz. Pol.*, Lw. 1896 nr 2. – *Dz. Pozn.* 1896 nr 2. – *Kur. Pozn.* 1896 nr 2. – Jak powstały „Szkice węglem”. *Głos Nar.* 1896 nr 2. – *Pisma t.* 37. Warsz. 1902 (476). – *Nowele t.* 1. Warsz. 1905, 1917 (479). – *Dzieła t.* 3. Warsz. 1948 (527). – *Sztand. Młod.* 1951 nr 278 s. 3. – *Wybór pism t.* 2. Warsz. 1954 (547). – *Pisma wybrane t.* 2. Warsz. 1976, 1978 (562). – *Nowele t.* 2. Warsz. 1978 (563).

Przekład y:

a n g.: The Cranes. Tłum. J. Curtin, w: *Life and Death...* Boston 1904 (631). – The Cranes. Tłum. M.M. Coleman, w: *Western septet*. Cheshire 1973 (634).

c h o r w.: Ždralovi. Tłum. I.G. [I. Gostiša]. *Hrvatska*, Zagrzeb 1903 nr 22.

c z e s.: Jeřabí. Tłum. J. Rozvoda, w: *Drobné spisy t.* 14. Praha 1902 (668). – Jeřabí. Tłum. J. Rozvoda, w: *Několik drobných prací H. Sienkiewicze*. Praha 1903, 1908 (674). – Jeřabí. Tłum. F. Vondraček, w: *Sebráné spisy t.* 13. Praha 1929 (679).

f r a n c.: Les grues cendrées. Tłum. V. Bugiel, w: Henri Sienkiewicz. Paryż 1923 s. 163-167 (713).

g r u z i Ń.: Tłum. z ros. I. Czawczawadze. *Moambe*, Tyflis 1898 nr 5.

ł o t e w.: Dzerves. Tłum. L. Skalbe, w: *Kopotli raksti t.* 19. Ryga 1935 (752)

n i e m.: Die Kraniche. Tłum. S.R. Landau [odczyt na wieczorze poświęconym Sienkiewiczowi w Wiedniu, XII 1896, inf. *Kraj*, Petersb. 1896 nr 52 s. 274]. – *Die Kraniche. Agramer Tageblatt* 1903.

r o s.: Żurawli. Tłum. s. *Russkije Wiedomosti* 1896 nr 338; toż: *Wołżskij Wiestnik* 1897 nr 17. – Żurawli. Tłum. Ja. Mackiewicz i I. Chwojnik, w: *Sud Ozirisa*. Moskwa 1909 s. 153-159 (838).

– Żurawli. Tłum. E. Puszczińska, w: *Sobranije soczinienij t. 1.* Moskwa 1914 s. 158-160 (848).
– Żurawli. Tłum. M. Striekałowa, w: *Powiesti i rasskazy.* Moskwa 1957 s. 517-519 (858). –

Żurawli, w: *Sobranije soczinienij t. 1.* Moskwa 1983, 1898 (860, 866).

w ę g.: Darvak. Tłum. I. Mészáros, w: *Valogott elbeszélések.* Budapest 1956 (910).

1896

193. Słowo wstępne.

Autogr.: Ossol., sygn. 12443/II s. 5-11.

P i e r w o d r.: Anatol Krzyżanowki [N. Korwin-Szymanowska]: *Pasierby. Powieść na tle współczesnym, poprzedzona Słowem wstępnym* H. Sienkiewicza. Warsz. 1896 [cenz. 26 VI 1896] t. I s. I-XV i wyd. nast.

Przedr.: *Pisma zapomniane.* Lw. 1922 s. 303-312 (489). – *Dzieła t. 46.* Warsz. 1951 (527).

194. List do redakcji „Słowa” [inc.: „Słowo w No 161...” w sprawie włoskiej recenzji „Quo vadis”.]

P i e r w o d r.: Od H. Sienkiewicza otrzymaliśmy następujące pismo. *Słowo* 1896 nr 173 z 31 VII s. 2.

Przedr.: *Czas* 1896 nr 175. – *Gaz. Lw.* 1896 nr 176. – *Kraj* (dod. lit.). Petersburg. 1896 nr 30 s. 40. – *Prz. katol.*, Warsz. 1896 nr 37. – *Dzieła t. 40.* Warsz. 1951 s. 134-136 (527). – *Listy t. V cz. 3.* Warsz. 2009 s. 338-340 (615a).

195. Aforyzm w „Księdze Szembekowskiej” z 14 IX 1896 [nr 10, inc. „Nieszczęście ma to do siebie...”].

P i e r w o d r.: *Kur.* Warsz. 1900 nr 333.

Przedr.: *Pisma zapomniane.* Lw. 1922 s. 495 (489). – *Dzieła t. 40.* Warsz. 1951 s. 62 nr 10 (527). – K. Mycielski: *Sztambuch pradziadka [z faksymile wpisu].* *Wiadomości*, Londyn 1953 nr 26 s. 1.

196. Aforyzm napisany dla Koła Literacko-Artystycznego we Lwowie.

P i e r w o d r.: [Inc.: „Służba społeczeństwu umięjącemu uznać każdą pracę...”]. *Rocznik Koła Lit.-Artyst. we Lwowie* 1896 s. 35.

197. Muszę wypocząć. Obrazek sceniczny. (Bolesławowi Prusowi). Powst.: XII 1896.

P i e r w o d r.: *Kur. Codz.* 1897 nr 1 z 1 I.

Przedr.: *Dz. Krak.* 1897 nr 304-305. – *Dz. Pol.* 1897 nr 5 – *Gaz. Nar.*, Lw. 1897 nr 5. – *Słowo* 1897 nr 3. – *Pisma t. 37.* Warsz. 1902 (476) – *Dzieła t. 39.* Warsz. 1951 (527).

Adapt. scen.: *Muszę wypocząć.* Oprac. A. Marianowicz. *Świat*, Warsz. 1952 nr 52 s. 22-23.

Przekłady:

a n g.: I must take a Rest. *Current Literature* 1906 t. 41 s. 114-116.

b u ł g.: *Pocziwkata na pisatojla.* Sceniczna kartina. Tłum. Omega [D. Kalfow], w: *Dwieti liwadi.* Kjustendil [b.r. ok. 1913] (646).

c z e s.: *Musím si odpočinout.* Tłum. F. Vondráček. *Národní Listy* 1897 nr 24. – *Bánsnikovy prázdnyiny.* Tłum. A.K. *Moravska Orlice* 1909 nr 294.

n i e m.: *Ich möchte ausruhen.* Eine Bühnen Humoreske. Tłum. S.R. Landau. *Die Vornehme Welt*, Wiedeń 1897 nr 6 z 11 II s. 2-3. – *Ich mus ausruhen.* Tłum. G. Horowitz. *Politik*, Praha 1897 nr 19 z 19 I s. 1-3. – *Dichters Weihnachtsrast.* Tłum. B. Rogatyn, w: *Polnische Erzählung.* Praha 1904 s. 320-331.

r o s.: *Sledujet otdochnut’.* Kartinka. *Lucz* 1896 z 24 XII; toż: *Astrachanskij Wiestnik* 1897 z 11 I. – *Ja dołžen otdochnut’!* Sceniczeskaja kartinka. *Poswiaszczajetsia Bolesławu Prusu.* Tłum. W. Ławrow. *Mirowyje Otgoloski* 1897 nr 5 s. 5-6; toż: *Russkije Wiedomosti* 1897 nr 10; toż w: *Powiesti i rasskazy t. 2.* Moskwa 1906 s. 239-244 (837). – *Nado otdochnut’.* Scenka. *Poswiaszczajetsia Bolesławu Prusu.* *Saratowskij Dniewnik* 1897 z 10 I. – *Ja dołžen otdochnut’!* Sceniczeskaja kartinka. *Poswiaszczennaja Bolesławu Prusu.* [Tłum. M.W. Diedow]. *Warszawskij Dniewnik* 1897 z 30 I; toż: *Riżskij Wiestnik* 1897 z 3 II; toż w: *Pomoszcz gołodnym.* Warsz. 1899 t. 1 s. 1-9. – *Ja dołžen otdochnut’!* Scena. Tłum. M. S-aja. *Kijewskoje Słowo* 1897 z 8 IV. – *Roźdiestwienskij otdych pisatiela.* Tłum. Sz. *Charkowskije Gub. Wiedomosti* 1903 z 29 VII. – *Otdych pisatiela.* Sceniczeskaja kartinka. Tłum. Ja. Mackiewicz i I. Chwojnik, w: *Sud Ozirisa...* Moskwa 1909 s. 141-152 (838).

w ę g.: Pihenés. Jelenet. Tłum. Ö. Wiblitzhauser. *Uj Idök* 1909.

w ł o s.: *Riposiamoci.* Bozetto scenico. Al collega illustre Alessandro Glowacki. [Tłum. F. Verdinois]. *Corriere di Napoli* 1902 nr 1.

198. Szanowny Redaktorze! [„Tygodnika Ilustrowanego”, list z 21 XII 1896 r., inc.: „Wskutek napływu materiałów... do «Krzyżaków»...”].

P i e r w o d r.: *Tyg. Il.* 1897 nr 1 s. 4.

Przedr.: *Listy t. V cz. 3.* Warsz. 2009 s. 356 (615a).

199. Powieść o cesarzu Othonie [fragm.]. Powst. ok. 1896.

Autogr.: Ossol. sygn. 12.441/2 s. 57-58.

P i e r w o d r.: J. Birkenmajera, *Pam. Lit.* 1935 s. 548-552. – Dzieła t. 54. Warsz. 1952 s. 95-98 (527).

200. Na jasnym brzegu. Powst.: VII, Zakopane-X, Kaltenleutgeben 1896. Fragm. autogr.: Ossol. sygn. 12442/II s. 47-71.

P i e r w o d r.: *Kraj, Dział Lit. Artyst.*, Petersb. 1897 nr 1 z 2 stycznia - 11.

Przedr.: *Dz. Pozn.* 1897 nr 21-73 (z przerwami). – *Gaz. Lw.* 1897 nr 13-74. – *Słowo* 1897 nr 12, 13, 19-21, 24, 28-30, 39, 40, 43, 44, 53-55, 59, 60, 65, 69, 70. – Na jasnym brzegu. Szkic do powieści. *Zgoda*, Chicago 1897 nr 20-29. – Wyd. o s o b.: Na jasnym brzegu. Nowela. Warsz., GiW, 1897 s. 163 [cenz. 22 IV 1897]. – Pisma t. 37. Warsz. 1902 (476). – Nowele t. 2. Warsz. 1905, 1917 (475). – Pisma t. 36. Warsz. 1912 (471). – Na jasnym brzegu. Nowela. Lw. Ossol. 1922 s. 94. – Pisma t. 39. Lw. 1933 (494). – Dzieła t. 6. Warsz. 1949 (527). – Nowele t. 3. Warsz. 1978 (563). – Pisma wybrane t. 3. Warsz. 1976, 1987, 1989, 1991 (562).

A d a p t. s c e n.: Dramat w 6 a. Oprac. Ad. Zagórski. Ok. 1920.

A d a p t. f i l m.: Reż. E. Puchalski 1921. Prod. Ornak.

P r z e k ł a d y:

a n g.: On the Bright Shore. Tłum. J. Curtin, w: Hania. Boston 1897 (624); toż: Filadelfia 1898. – In Monte Carlo. Tłum. S. Count de Soissons. Londyn 1899 s. XII, 160; toż: Londyn 1902; toż: In Monte Carlo. A Story. Tłum. i oprac. S. Count de Soissons. Londyn 1904 s. X, 160; toż: Londyn 1927 s. 158. – On the Sunny Shore. Tłum. E. Savoie-Carignan. Nowy Jork 1899. – On the bright shore. Tłum. A. Zamoyski, w: Charcoal sketches. Londyn 1990 (636).

b u ł g.: Na brega. Powest. Tłum. W.Ja. Atanasow. Płowdiw 1917 s. 135.

c h i Ń.: [W Monte Carlo]. Tłum.: Je Ling-feng. [Szanghaj ok. 1928].

c z e s.: Na slunném pobřeží. Tłum. J. Lipenský. Praha 1898 s. 92. *Světová knihovna* 5; toż: Praha 1903 (673). – Na jasnem břehu. Tłum. V. Hanus, w: Drobné povídky. Praha 1901 (667); toż w: Drobné spisy t. 4. Praha 1901 (668).

f r a n c.: Sur la Côte d'Azur. Tłum. B. Noiret, w: Esquisses au fusain. [Paryż] 1901 (702). – Madame Elzen. A la Côte d'Azur. Tłum. C. de LaTour i le comte Fleury. II. A. Sureda. Paryż 1901 s. 260. – Sur la Côte d'Azur. Roman. [Tłum. B. Noiret]. Paryż 1905 (709).

h i s z p. i k a t a ł o Ń.: En la costa azuli. [Tłum. A. Riera?], w: Luchar en vano. Barcelona 1900 (722). – La viuda de Elzen. Tłum. A. Sundheim. Barcelona 1902 s. 157. *Colección Moderna*. – La viuda de Elzen. Tłum. J. Estrany. Madryt 1941 s. 16. *Novelas y Cuentos*.

n i d e r l.: Aan het zuidoijle Strand. *Bata-viaassch Nieuwstad* 1900 nr 267 z 17 X. – Te Monte Carlo. Utrecht 1911.

n i e m.: Am lichten Gestade (Ein Expose). Deutsch von K.B. *Politik* Praha 1897 nr 334 s. 1-2. – An der Riviera. Roman. Tłum. S.R. Landau. *Die Vornehme Welt*, Wiedeń 1897 nr 7-12. – Am südlichen Gestade. Tłum. Dr Orlovsky. Drezno [1900] s. 151. – Am lichten Gestade. Tłum. S. Horowitz. Berlin 1901 s. 136; toż: Berlin 1902. – Am hellen Gestade. Tłum. S. Goldenring, w: *Gesammelte Werke* t. 4. Berlin [ok. 1901] (766). – Am sonningen Gestade. Tłum. B. Bonnin. Halle a/S 1902 (770); toż: Berlin 1924; toż: Halle [ok. 1930] (792). – An der Riviera. Tłum. W. Thal. Berlin 1903 (771). – Am sonningen Gestade. Tłum. T. Kroczeck. Berlin 1904 (777). – An heiteren Gestaden ein Riviera. Roman. Tłum. Ad. Hess. Berlin [1911] s. 123. *Bibl. Siesta*. – Am hellen Gestade. Tłum. S. Goldenring, w: *Gesammelte Werke* t. 4. Berlin [ok. 1909]; toż: T. 2. Berlin 1920 (791); toż w: *Geschichten aus aller Welt*. Berlin [ok. 1925] (793).

r o s.: Na jasnom bieriegu. Powiest'. Tłum. W.M. Ł. [W. Ławrow]. *Russkaja Mysl'*, 1897 nr 1-3, 5; toż: Tłum. W.M. Ławrow. Moskwa 1897 s. 103; toż wyd. 2: Moskwa 1913 s. 80. – Na swietłom pobieriezy. *SPeterburgskije Wiedomosti* 1897 nry ze I-III. – Na swietłom bieriegu. Tłum. W. Borodzicz. *Kazanskij Tielegraf* 1897 nry ze I-IV. – *Nowosti i Birzewaja Gazeta* 1897 nry ze I-III. – Tłum. N.D.B. *Jekatierinoslawskije Gub. Wiedomosti* 1897 nry z I-IV; toż: *Kurskij Listok* 1897. – Tłum. F.W. Dombrowskij. Petersb. 1897 s. 3-85 (816); toż w: *Połnoje sobranije soczinienij* t. 6. Kijów 1899 s. 91-124, toż: wyd. 2: 1907 (818). – Na swietłom bieriegu. Tłum. O.W. Żukowskaja. *Wiestnik Inostrannoj Literatury* 1897 nr 2-5. – Na swietłom bieriegu. Powiest'. Tłum. Je. K-owskaja. *Siemier* 1897 nr 10-20. – Na łazoriewom bieriegu. Powiest'. *Siemja* 1897 nr 4-14. – Na bieriegu. Powiest'. Tłum. K. Rusanowaja. *Żiwopisnoje Obozrenije* 1897 nr 5 s. 1-71 (dod.); toż: Petersb. 1897 s. 1-71. *Domaszniaja Bibl.* 5. – Na morskomo bieriegu. Tłum. Boz. *Riżskij Wiestnik* 1897 nry z V-VI. – Priekrasnaja naturszczica. Powiest'. Tłum. K. Karelin. Petersb. 1897 s. 67, dod. gaz. *Swiet.* – Na swietłom bieriegu. Tłum. M.L. de Walden, w: *Połnoje illustrirowannoje sobranije soczinienij* t. 18. Peterb.

1902 s. 93-145 (829); toż w: *Połnoje sobranije sozcinielij t. 6.* Petersb. 1912 s. 357-400 (844). – *Naturszczica. Powiest’.* Prielestnaja kartinka kupalnogo siezona w Nicce. Oprac. I.K. Giendigier. Sewastopol 1905 s. 100.

r u m.: Doamnă Elzen. La coasta de azur. Tłum. M. Negru. Bukareszt 1911 s. 117. *Bibl. Minerva 109*; toż: 1924. – Amanta. Roman. Tłum. N. Rădulescu Niger. Bukareszt 1920. – Doamnă Elzen [wg tłum. M. Negru z 1911 r.]. Bukareszt 1992 s. 85; toż: 1992; toż: [wyd. il.]. Bukareszt 1992 s. 102.

s e r b.: U župnome primorju. Tłum. L.R. Knežević. *Nowa Iskra* 1899; toż: Belgrad 1921 s. 87. *Odabrana dela poljske kniževnosti 2.* – Na wedroj obali. Nowela. Tłum. J. Cholubek. Nowy Sad 1903 s. 82.

s z w e d z.: På solig kust. Tłum. E. Weer [Wes-ter]. *Stockholms Dagblad* 1897; toż w: Polacker. Sztokholm 1901 (897).

w ę g.: A napsugaras tengerparten. Kisregény. Tłum. K. Bányai. *Virradat* 1918; toż pt.: Monte Carlo. Regény. Budapeszt 1919 s. 150.

w i e t n a m.: Tłum. Nguyen Huu Dung. Hanoi 1987.

w ł o s.: Sulla spiaggia azzurra [tłum. U. Nor-sa?], w: In cerca di felicità. Mediolan 1900; toż: Mediolan 1914; toż: Sesto S. Giovanni - Mediolan 1928; toż: Mediolan - Sesto S. Giovanni 1931 (919). – In riva al mare. Novella. Tłum. A. Groër. *Gazzetta Musicale di Milano* 1900 nr 5-17; toż: *Idea Liberale*, Mediolan 1900 nr IX; toż: *Rassegna Nazionale* 1900 nr 116; toż: Mediolan 1900 s. 104 [dwie edycje]; toż: Mediolan 1931. – Sulla costa luminosa. Novella. Tłum. M. Capranica Jukoska. *Il Secolo Illustrato dello Domenica*, Mediolan 1900 z. VIII; toż: Mediolan 1901 s. 94, il. *Bibl. Universale 275*; toż: Mediolan 1908; toż: Mediolan 1932 s. 96. – Sulla spiaggia luminosa. Novella. Tłum. E. Anatra. Neapol 1901 s. 132. – La signora Elzen. Florencja 1921 s. 80. *Bibl. Amena 1888*.

1897

201. Listy do Redakcji „Tygodnika Ilustrowanego” [inc.: „Wskutek napływu materiałów historycznych...”; „Pisząc Krzyżaków jednocześnie z drukiem...”].

P i e r w o d r.: *Tyg. Il.* 1897 nr 1 z 2 I s. 3, nr 18 z 1 V s. 344 [faksymile listu].

Przedr.: *Dzieła t. 54.* Warsz. 1952 s. 158 (527). – Listy t. V cz. 3. Warsz. 2009 s. 356 (615a).

202. Depesza do Koła Literacko-Artystycznego we Lwowie [inc.: „Zasylam gorące podziękowanie za członkostwo honorowe”].

P i e r w o d r.: *Czas* 1897 nr 32 z 10 II s. 3.

Przedr.: Listy t. V cz. 3. Warsz. 2009 s. 155 (615a).

203. Stowarzyszeniu Akademików Śląskich w Cieszynie odpowiedź [podziękowanie za życzenia jubileuszowe na ręce p. Michejdy.: „Dziękuję najserdeczniej i zarazem posyłam życzenia dzielnym akademikom i ludowi szląskiemu pomyślnej i potężnej w skutkach pracy w imię wspólnego dobra i wspólnych ideałów. Henryk Sienkiewicz”]

P i e r w o d r.: *Czas* 1897 nr 13 z 17 I s. 2. – *Kur. Codz.* 1897 nr 16. – *Kraj*, Petersb. 1897 nr 1 s. 19.

204. Aforyzm dla cyklistów [6, inc.: „Ja, który wprowadziłem do naszej literatury powieściowej cały szereg ludzi zdrowych...”].

P i e r w o d r.: *Cyklista* 1897 nr 1 s. 20.

Przedr.: *Kur. Warsz.* 1897 nr 3. – *Tyg. Mód i Pow.* 1897 nr 2 s. 16. – *Wędrowiec*, 1897 nr 2

s. 27. – *Kolarz, Wioślarz, Łyżwiarz* 1900 nr 94 (z faksymile wpisu). – *Sport*, Warsz. 1900 nr 51 (z faksymile wpisu). – *Kronika. Kraj*, Petersb. 1900 nr 50. – *Dzieła t. 40.* Warsz. 1951 (527).

205. Aforyzm [80, inc.: „Wyrachowanie polega na tym...”].

P i e r w o d r.: *Kraj*, Petersb. 1897 nr 15 s. 149.

206. Rozum i miłość. Aforyzm [inc.: „Jam jest świecą...”].

P i e r w o d r.: *Dz. Pol.*, Lw. 1897 nr 35. – *Kur. Pozn.* 1897 nr 31.

Przedr.: *Pisma zapomniane.* Lw. 1922 s. 496 (489). – *Dzieła t. 40.* Warsz. 1951 s. 49 (527).

P r z e k ł. s ł o w a c.: Rozum a láska, w: *Kdóń w divadle.* Antologia polskiej bajki. Tłum. L. Feldek i T. Janowic. Bratysława 1986 s. 70.

207. Zaproszenie na zebranie Komitetu Mickiewiczowskiego z 18 III 1897, podp. H. Sienkiewicz i P. Chmielowski.

P i e r w o d r.: Z. Wasilewski: *Pomnik Mickiewicza w Warszawie.* Warsz. 1899 s. 15. – *Dzieła t. 54.* Warsz. 1952 s. 119-120 (527). – Listy t. V cz. 3. Warsz. 2009 s. 163 (615a).

208. Aforyzmy [nr 119, inc.: „Stosunki społeczne – prawo...”, 120, inc.: „Cnota ma swoje góry...”, 122, inc.: „Niech by całe wieki filozofii...”, 123, inc.: „Nie zawsze twarz fizyczna...”, 124, inc.: „Ogół nie umie powiedzieć, czego chce...”, 125, inc.: „Kobiety w ogóle, a zwłaszcza Polki...”, 126, inc.: „Miłość...”]. *Jednodniów-*

ka na dochód przytuliska weteranów powstania 1863/4. Krak. 1897, 6 VI, s. 8; por. też nr 255.

209. Krzyżacy. Powieść historyczna. Powst.: I 1896 – III 1900.

Autogr.: BN syg. IV.6068, 526 kart, 6996 III k. 7-23, mikrofilm 9886 z mat. S. Bryły i L. Kolanowskiego; Ossol. syg. 12.441/II, 10 kart brulionu; BJ karty 2, syg. 7892.

P i e r w o d r.: Krzyżacy. Powieść historyczna. Tyg. II., 1897 nr 5 z 18/30 I, s. 85-87 – nr 52 [z przerwami]; 1898 nr 1-52 [z przerwami]; 1899 nr 4-53; 1900 nr 1-28 (maj).

P r z e d r. p r a s o w e całości na zasadzie pierwodruków oraz fragm. do ukończenia pierwodr. w r. 1900: Krzyżacy. *Słowo* 1897 nr 25 z 2 II-298 [z przerwami]; 1898 nr 1-295, 1899 nr 17-299, 1900 nr 4-160. – *Dz. Pozn.* 1897 nr 49-298; 1898 nr 1-288; 1899 nr 1-298; 1900 nr 6-163. – *Gaz. Lw.* 1897 nr 27-297; 1898 nr 10-295; 1899 nr 18-296; 1900 nr 6-163 [z przerwami]. – *Kur. Nowojorski* 1897 nr 27 i n., 1898 nr 18 i n., 1900. – *Gaz. Opol.*, 1898 nr 1-104; 1899 nr 2-92; 1900 nr 12-76. – Z powieści „Krzyżacy”. *Związek Chłopski*, Nowy Sącz, 1898 nr 4-14. – Polowanie na niedźwiedzia [fragm.]. *Łowiec*, Lw. 1898 nr 10. – Krzyżacy. *Gaz. Lud.*, Elk 1899 nr 16 i n. – *Gaz. Tor.* 1899 nr 262-1900 nr 277. – *Przyjaciel*, Tor. 1899 nr 136-1900. – *Słońce*, St Paul (USA) 1899 nr 5 -1900 nr 46. – Bitwa pod Grunwaldem (ostatni rozdział „Krzyżaków”). Odczyt Sienkiewicza w Krakowie 27 IV 1900 oraz 30 IV i 4 V we Lwowie [druk całości i fragm.:] *Gaz. Nar.*, Lw. 1900 nr 181, 183, 189, 195, 199; *Głos Nar.*, Krak. 1900 nr 148, 149, 156, 163, 165; *Dz. dla Wszyst.*, Warsz. 1900 nr 101; *Gaz. Nar.*, Lw. 1900 nr 119; *Głos Lit. i Społ.*, Krak. 1900 nr 11; *Kur. Lw.* 1900 nr 119; *Kur. Pol.*, Warsz. 1900 nr 120; *Łączność* 1900 nr 29; *Nowa Ref.*, Krak. 1900 nr 98; *Polak*, Krak. 1900 nr 12; *Zgoda*, Chicago 1900 nr 20. – Wyjątki z „Krzyżaków”. *Bies. Lit.* 1900 nr 51; *Łowiec*, Lw., 1900 nr 15.

W y d a n i a o s o b n e: Krzyżacy. Powieść historyczna. [T. I i fragm. t. II]. Warsz. 1898, Fo, s. 105 [Osobna odbitka z Tyg. II., przeznaczona dla jego nowych prenumeratorów, przejrzana przez autora]. – Krzyżacy. Powieść w czterech tomach. Wyd. jubileuszowe. Warsz. GiW 1900 s. 338+268+339+358 [cenz. 12 VI 1900]. – Krzyżacy. T. 1-6. Chicago [wyd. Smulski], [1899-] 1900 s. 241+182+184+171+116. – Krzyżacy. Powieść historyczna. Gdań., nakł. B. Miłski. 1900 s. 1122. – Krzyżacy. Cz. I – IX. Pisma t. 49-57 Warsz. 1903 s. 160+163+161+168+163+163+158+132+138 (476). – Krzyżacy. Powieść w 4 tomach [2 vol.]. Wyd. popularne w pięćsetną rocznicę Grunwaldu. Warsz., GiW

1910 s. 331+379. – Krzyżacy. T. 1-2. Richmond [Australia b.r., ok. 1910], s. 240+270. *Bibl. Tyg. Kat.* – Krzyżacy. Powieść w 6 tomach [2 vol.]. Chicago [1908] s. 326+273. – Krzyżacy. Powieść w czterech tomach. Wyd. 3. Pisma t. 31-34. Warsz. 1908 s. 338+268+339+358; toż: 1911, toż: 1919 (471). – Krzyżacy. Powieść historyczna. Wyd. 3. Cleveland 1911. – Krzyżacy. Wyd. nowe. Lw., Ossol. 1922 s. 331+379; toż: 1923. – Krzyżacy. Powieść historyczna. Olszt. 1930 s. V, 547, il. [skład szwabacha]; toż: Szczytno, Mazur 1930 s. 548. – Pisma t. 23-26. Lw. 1932 (494). – Krzyżacy. T. 1-4. Lw. Ossol. 1933 s. 284+224+286+295; toż: 1937, 1939. – Krzyżacy. Powieść. T. 1-8. Lw. 1937 s. 192+149+139+128+163+170+175+175; Wyd. z objaśnieniami i mapą. T. Prauss: Skorowidz do mapy, s. 12. – Krzyżacy. Powieść. Tanie wydanie. T. 1-4. Lw. Ossol. 1938, 1939. – Krzyżacy. T. 1-2. Richmond [Australia, przed 1939], druk dla Tyg. *Katol.* – Krzyżacy. T. 1-4. Paryż 1939, 1940 „*Głos Polski*”. – Krzyżacy. T. 1-4. Jerozolima „W Drodze” [1945] s. 208+210+231+241. – Krzyżacy. Powieść. T. 1-2. Warsz. 1945 s. 448+519; toż: Warsz. 1946. – Krzyżacy. Powieść. Oprac. pod kier. S. Pigoń. T. 1-2. Warsz.-Krak.-Wroc. 1948 s. 475+559. Komitet Upowszechnienia Książki; toż: Il. J.M. Szancer. Warsz. PIW 1949; toż: T. 1-4. Warsz. 1948 s. 181+214+223+246. – Krzyżacy. Oprac. J. Krzyżanowski. Dzieła t. 23-26. Warsz. 1948 (527); toż: T. 1-2. Warsz. 1948 s. 415+464. *Bibl. Rolnika Pol.* 5; toż: Nowe wyd. il. T. 1-2. Il. J.M. Szancer. Warsz. 1949 s. 437+503; toż: Warsz. 1950. – Krzyżacy. T. 1-2. Warsz. 1951 s. 362+414. *Bibl. „Trybuny Ludu”* 24-25. – T. 1-2. Warsz. PIW 1953 s. 410+479; toż wyd. nowe. Warsz. PIW 1954 s. 327+367. – Wybór pism t. 3-4. Warsz. 1954, 1955 (547). – T. 1-2. Warsz. PIW, 1956, 1958, 1962. – Krzyżacy. *Wiadomości*, Paryż 1956 nr 34-37, 39-146, 1957 nr 148-292. – Krzyżacy. T. 1-2. Wstęp J. Krzyżanowski. Przyp. T. Jodełka. Warsz. PIW 1958. *Bibl. Szkolna*; toż 8 wyd.: 1960-1967; toż: 1971 *Seria Ks. Kiesz. PIW*; toż: 1971 *Bibl. Klasyki Pol. i Obcej*; toż: T. 1-2. Drzeworyty S. Toepfer. Warsz. 1960 i wyd. nast. do 1990. – Pisma wybrane t. 14-15. Warsz. 1976, 1987, 1989, 1991 (562). – Krzyżacy. T. 1-4. Warsz. 1977. *Ser. Kieszonkowa PIW*; toż: T. 1-2. Warsz. 1979; toż: 1979 *Książka dla Każdego*; toż: 1983, 1986, 1992; – Krzyżacy. Powieść historyczna. T. 1-2. Warsz. Bellona 1979. – Krzyżacy. Il. W. Vetesco. T. 1-2. Warsz. PIW 1982, 1983. – T. 1-2. Warsz. KiW 1988; toż 1989, 1993, 1994, 1997. – T. 1-2. Il. W. Vetesco. Rzesz. 1989. – T. 1-2. Gdań. 1990. – T. 1-4. Oprac. T. Bujnicki. Wroc. 1990. *BN I*, 270. – Dzieła wybrane t. 2.

Warsz. 1991 (578). – Krzyżacy. T. 1-2. Białyst. KAW 1991. – T. 1-2. Rzesz. 1992, 1995. – T. 1-2. Posłowie M. Kosman. Warsz. 1993. – Il. M. Czermak. Bielsko-Biała 1994. – Krzyżacy [tekst wg wyd. PIW, Dzieła t. 23-24 pod red. J. Krzyżanowskiego]. Warsz., Agencja Elipsa 1994 s. 511, tabl., il. – Krzyżacy. T. 1-2. Pozn. Zysk i ska 1994, 1995. – T. 1-2. Warsz. 1995. *Świat Książki*. – Pozn. 1995 s. 638. *Bibl. Klasyki Pol.* – T. 1-2. Oprac. D. Mazanowa. Warsz. 1995, 1997, 1998. – Posłowie M. Brzostowicz. Pozn. 1996 s. 664. – Krak. 1996. Eventus. – T. 1-2. Warsz. 1997, 1998. Prószyński i S-ka. – Krak. Zielona Sowa 1997. – T. 1-2. Warsz. 1997. Vocatio. – Warsz. 1998. Philip Wilson Warsaw. – T. 1-2. Il. M. Sołtysik. Chicago-Warsz. 1999. *Złoty Sienkiewicz*. – Bielsko-Biała. 1998 *Beskidzka Oficyna Wydawnicza*. – T. 1-2. Warsz. 1999. -i i S-ka [z adnot.: Tekst oparto na wyd. PIW z 1978]; toż: 1999 [bez adnotacji]. – Krzyżacy [z adnot.: Tekst oparto na wyd. PIW 1983]. Pozn., 2000 s. 693, il. *Klasyka polska Kurpisz*. – Krzyżacy. Warsz. KWE 2000 s. 638. – Krzyżacy. Powieść. Red. H. Kosętko. Il. W. Piszczek. *Edycja bibliofilska*. Krak.-Lub. 2000 s. 604 (593). – Krzyżacy. T. 1-2. Krak. Zielona Sowa 2003, 2005. – T. 1-2. Warsz., Świat Książki 2004. – T. 1-2. Warsz. Exlibris 2004. *Galeria Polskiej Książki*. – T. 1-2. Rzesz. 2005. Dod. „Nowiny”. *Złota Kolekcja*. – Oprac. T. Macios. Krak. Zielona Sowa 2005 s. 520. *Arcydzieła Lit. Pol.* – Red. M. Tomczyk. Krak. 2005. – Oprac. R. Brzozowska. Krak. 2005 s. 587. – Krzyżacy. T. 1-4. Kiel. 2006. *Bibl. Gaz.* „Echo Dnia”. – T. 1-4. Warsz. 2007. Krzyżacy. Krak., Zielona Sowa 2008 s. 520. il. *Arcydzieła Lit. Pol.*; toż: Krak. 2010 s. 649, il. – T. 1-2. Fot. A. Bujaka. Krak. Biały Kruk, 2010 il., *Wydanie jubileuszowe*. – Krzyżacy. Oprac. P. Olszówka, A. Sobak. Krak., Wyd. Skrzat 2010 s. 749. *Lektura dobrze opracowana*. Dokumenty dźwięk. Krzyżacy, 2 płyty CD. Czyta A. Piszczatowski. [Warsz. S.D.T.Film, 2005, 2006]. *Lektura do słuchania*. – Krzyżacy. Dwie płyty CD. Czyta S. Heropolitański. Warsz. Ag. Art. MTJ 2006, *Klub czytanej książki*; toż: 2010. – Krzyżacy. T. 1-4. Warsz. Polska Presse 2007. *Domowa Bibl.* – Krzyżacy. *Książki mówione*. Kędzierzyn-Koźle M.T.M. 2008, *Lektura z opracowaniem*. – Krzyżacy. Trzy płyty CD. Czyta M. Florek. Częst., Wyd. Promatek 2011, 2012. – Krzyżacy. Dwie płyty CD. Czyta L. Filipowicz. Warsz., Fundacja Klucz 2011. Pr z e d r. ważniejszych fragm. 1901-1951: – Bitwa pod Grunwaldem. *Praca* 1901 nr 2. – Bitwa pod Grunwaldem. *Polak na obczyźnie*, dod. *Dz. Berlińskiego* 1901 nr 40-44. – Fragm. końcowy oraz podobizna autografu pierwszej kartki

„Krzyżaków”. *Praca*, Pozn. 1901 nr 2. – Ślub rycerski. *Przyj. Dzieci* 1901 nr 3. – Bitwa pod Grunwaldem. Lw. 1901 s. 64. *Wyd. Ludowe* 21. – Bitwa pod Grunwaldem. *Głos Rzesz.* 1902 nr 29, toż: *Głos Ziemi Sandomier.*, Tarnobrzeg 1902 nr 17 dod.; *Gwiazd. Ciesz.* 1902 nr 34-38; *Prawda*, Krak. 1902 nr 29-48; *Przodownica*, Krak. 1902 nr 8 dod. – [Podobizna autogr. oraz fragm.]. *Praca*, Pozn. 1902 nr 26, 28, 36. – Bitwa pod Grunwaldem. *Z. „Krzyżaków”*. *Górnoślązak* 1902 nr 160 i n. – Bitwa pod Grunwaldem. Lw. 1903 s. 16. Dod. *Tyg. Ojczyzna* 7. – [Fragm.]. *Obrońca Ludu*, Krak. 1903 nr 10. – [Fragm.]. *Obrona Ludu*, Krak. 1904 nr 48. – Urywek z „Krzyżaków”. *Gaz. Pol.*, Chicago 1906 nr 11-52; 1907 nr 1-31. – [Fragm.]. *Obrona Ludu*, Krak. 1908 nr 22, 1909 nr 38. – Jurandowe męki. *Fragm. Gaz. Codz.*, Warsz. 1908 nr 18. – Zemsta Juranda. Sąd Boży. *Kal. Mariński* 1908 s. 131-130. – Z bitwy pod Grunwaldem. *Polak w Brazylii*, Kurytyba 1908 nr 42 (Dział Powieściowy nr 41). – Bitwa pod Grunwaldem. Lw. [1908], s. 72; toż: 1911. – Pod Grunwaldem. Warsz. 1908 s. 46. *Bibl. Młodz. Szk.* 68; toż: Warsz. 1914. – Jurand ze Spychowa. Warsz. 1908 s. 103. *BMS* 80. – Łowy w puszczy. Na niedźwiedzia. Warsz.-Krak. 1908 s. 21. *BMS* 95; toż wyd. nowe [2]. Warsz. 1919; toż: Chicago [ok. 1020] s. 21. – Pod Grunwaldem. Pozn. 1909 s. 64, il. – Urywek z „Krzyżaków”. *Zorza* 1910 nr 28. – Pamiątka 500-iej rocznicy bitwy pod Grunwaldem (fragm. „Krzyżaków”, „Dzwonnik”). *Przyjaciel*, Wil. 1910 nr specjalny. – Bitwa pod Grunwaldem. *Kal. „Gospodarz”*, Krak. 1910 s. 24-35; *Kal. Ojczyzny*, Krak. 1910 s. 117-125; *Dz. Chicag.* 1910 nr 164; *Dz. Ciesz.* 1910 nr 161; *Gon. Codz.*, Wil. 1910 nr 93; *Mały Świątek*, Lw., Nr Grunwaldzki z 1 VI 1910; *Polak*, 1910 nr 85; *Śl. Pol.*, Lw. 1910 nr 295; *Wiad. Codz.* 1910 nr 160; *Ziemia Lub.* 1910 nr 191. – Bitwa pod Grunwaldem opisana w powieści „Krzyżacy”. Lw. 1911 s. 72. – Grunwald. *Gaz. Gdań.* 1911 nr 3 i n.; *Katolik* 1911; *Polak* 1911. – Bitwa pod Grunwaldem. *Ognisko*, Warsz. 1913 nr 28. – Pod Grunwaldem. *Z powieści „Krzyżacy”*. Wyd. nowe. Warsz.-Lub.-Łódź-Nowy Jork 1914 s. 46. *Bibl. Młodzieży Szk.* 68. – Grunwald. Moskwa 1916 Wyd. „Świt” s. 64. *Bibl. Wychodźstwa [!] Polskiego* t. 8. – Pod Grunwaldem. *Nowiny Codz.*, Wil. 1917. – Pod Grunwaldem. *Młodz. Pol.*, Krak. 1920 nr 7. – Z bitwy pod Grunwaldem. *Kal. Rodz.*, Cieszyn 1920 s. 43-45. – Obrazki z bitwy pod Grunwaldem. *Nowy Świat*, Nowy Jork 1923, dod. z 14 I. – Na bobrze [!], [fragm.]. *Prz. Myśliwski*, dod. *Kur. Pol.* 1923 nr 2-4. – Śmierć i pogrzeb Danusi. *Ziemia Sieradz.* 1924 nr 42. – Na niedźwiedzia [fragm.]. *Wieniec-Pszczółka*

1924 nr 21. – Z bitwy pod Grunwaldem. *Wieniec-Pszczółka* 1924 nr 28. – Krzyżacy. Urywki z powieści. *Gaz. Mazur*, Warsz.-Działdowo 1924 nr 8-12, 14-16, 18-47, 1925 nr 1-5. – Bitwa pod Tannenbergiem (Z „Krzyżaków”). Olsztyn 1925 s. 48. *Wyd. Zrzeszenia Ewangelików Polaków*. – Jak Krzyżacy od wieków gnębili i wyznawali Mazurów Pruskich [fragm.]. *Mazowsze Płockie i Kujawy*, Płock 1926 nr 3. – Krzyżacy [fragm.]. *Mazur*, Szczytno 1930, dod. powieść. nr 1-35. – Wypełnimy przepowiednię [fragm.]. *Siew Młodej Wsi*, Warsz. 1934 nr 16/17. – Po bitwie [fragm.]. *Dzwoneczek*, dod. *Dzwonu Niedziel.*, Krak. 1935 nr 29. – [Fragm.] Bitwa pod Grunwaldem. *Głos Katol.*, Kiel. 1939 nr 21; *Wieś Pol.* 1939 nr 18; *Zespół*, Warsz. 1939 nr 20. – [Fragm. pt.] Pomsta ojca. *Siew Młodej Wsi*, Warsz. 1939 nr 16-17, 20. – [Fragm.] Krzyżacy. Koniec bitwy pod Grunwaldem. *Wiad. ze Świata* 1940 nr 158-164, 169; *Gdy z krzyżakiem źle...* *Praca i Walka* 1940 nr 28; *Bitwa pod Grunwaldem*. Paryż 1942 s. 20, powiel.; *Gaz. Pol.*, Jerozolima 1942 nr 166; *Nowe Widnokr.*, Kujbyszew 1942 nr 2; *Bitwa pod Grunwaldem*. *Amer. Echo* 1942 nr 28; *Orzeł Biały* 1942 nr 26-27; *Junak*, Palestyna 1943 nr 1; *Polak w Afr.* 1943 nr 8; *Walka*, Warsz. 1943 nr 26-28; *Nasze Pis.* 1943 nr 24-48; *Nowe Widn.*, Moskwa 1943 nr 14; *Polak w Iranie* 1943 nr 52; *Płomyczek*, Moskwa 1944 nr 18; *Zwyciężymy* 1944 nr 137; *Promyk* 1944/1945 nr 3/8 s.14-16; *Głos Rob.* 1945 nr 26; *Przekrój* 1945 nr 20; *Świetlica*, Krak. 1945 nr 2; *Wici* 1945 nr 14; *Głos Wielkop.* 1945 nr 137. – Krzyżacy. *Głos Rob.* 1946 nr 194; *Wiciowa Droga* 1946 nr 3-4. – Bitwa pod Grunwaldem. *Chłopi*, Warsz. 1946 nr 59; *Repatriant* 1946 nr 25; *Tryb. Rob.* 1946 nr 129; *Żoł. Pol.* 1946 nr 26. – Krzyżacki podstęp. *Nauka i Czyn* 1946/1947 nr 2. – Kto im dobrze czyni, temu się złem wypłacą. *Wola Ludu* 1946 nr 159. – Powrót Juranda z krzyżackiego więzienia. *Świt*, Katow. 1946 nr 2. – Przed bitwą. *Wola Ludu* 1946 nr 159. – Rok 1410. *Latarnia Mor.* 1946 nr 4. – Zmiażdżona pycha. *Głos Katol.* 1946 nr 29. – Zwycięstwo. *Czyn Młodz. PCK* 1946 nr 3. – Krzyżacy. *Odra* 1947 nr 12; *Wola Ludu* 1947 nr 167. – Bitwa pod Grunwaldem. *Głos Rob.* 1946 nr 192. – Danuśka. *Naszemu Dzieciom* 1947 nr 2. – Przed bitwą. *Dz. Lud.* 1947 nr 181. – Grunwald [fragm.]. Warsz. MON 1951 s. 29. *Bibl. Żoł. I*; toż: il. M. Kościelniak. Warsz. MON 1951 s. 95, *Bibl. Żoł. Ser. 5*. – Bitwa pod Grunwaldem 15 lipca 1410 roku. *Fragm. powieści H. Sienkiewicza*. Wybór i oprac. A. Syta. Il. B. Lis-Romańczukowa. Warsz., Stowarzyszenie Księgarzy Polskich 1987 s. 198, il. toż: 1990.

Przeróbki: Krzyżacy. Streszczenie [cz. 1]. *Dz. Pol.*, Lw. 1897 nr 324, 325, 327, 329, 333, 334. – *Kur. Pozn.* 1897 [fragm. i streszcz. cz. 1] nr 278, 280, 282, 283, 285, 286, 289. – Krzyżacy. Powieść. Z przyzwoleniem autora dla ludu przerobił B. M. [Bernard Miłski?]. *Gaz. Opol.*, 1897 nr 81 – 1900 nr 76; toż: *Gaz. Gdań.* 1897 nr 77-1900 nr 88. – Teresa Jadwiga [T.J. Papi]: Pod Grunwaldem. Walka Polaków z Niemcami. Z powieści „Krzyżacy” skróciła dla młodzieży... Warsz. 1898 s. 68. – Krzyżacy. Powieść... z pozwoleniem autora przerobił B.M. [Bernard Miłski?]. Chicago br. [1900] s. 272. – Krzyżacy. Powieść historyczna dla młodzieży, pod kierunkiem autora ułożona [przez Helenę Sienkiewiczównę?]. Z 8 rys. A. Piotrowskiego. Warsz. 1901, GiW, s. 341, tabl. 8; toż wyd. nowe: Warsz. 1905, [1917]; toż: wyd. 3. Z 7 rys. A. Piotrowskiego. Warsz. 1928, GiW s. 345; toż: Warsz. 1939. – Danusia, córka Juranda. *Zorza*, Warsz. 1902 nr 32-52, 1903 nr 1-52. – Grunwald. Wydanie pamiątkowe. Wydano staraniem i nakładem Lwowskiego Komitetu dla wskrzeszenia pamiętnego pogromu Krzyżaków w r. 1410. Lw., lipiec 1902 s. 48. – Krzyżacy. Powieść historyczna... wyd. dla ludu. *Gaz. Grudz.* 1908 nr 29-1909 nr 148. – Krzyżacy. Powieść historyczna z czasów krzyżackich. Streścił J. Kwiatkowski. Mikołów [ok. 1912?]. – Krzyżacy. Opowiadanie z dziejów. Stanisławów 1920 s. 31. – Grunwald. (Oprac. z powieści historycznej H. Sienkiewicza „Krzyżacy”). Moskwa [1916] s. 64. – Krzyżacy. Powieść historyczna z czasów krzyżackich. Streścił J. Kwiatkowski. Mikołów, K. Miarka, 1924 s. 108; toż: 1925, 1926. – Żywot i męki Juranda rycerza. Opowiadanie według powieści pt. „Krzyżacy”. Warsz. 1932. Wojskowy Instytut Wyd., s. 49. *Bibl. Społeczna 16 [10?]*. – Krzyżacy... w ilustracjach W. Vetesco. Wybór tekstów i il. K. Vetesco. Warsz. 1991. – Krzyżacy [skrót dla szkół]. Warsz. 1995 s. 38. – Krzyżacy. Na podstawie powieści H. Sienkiewicza oprac. W. Jewszel. [Lektury dla tych, którym czytanie sprawia trudność]. Sopot 1998 s. 304. – Krzyżacy. Fragmenty. Wszystkie wątki, wszystkie istotne postaci. Warsz., Bel Studio 2007 s. 155. *Lektury dla zapracowanych*.

Adaptacje: Krzyżacy. Ośm obrazów z powieści ... w układzie scenicznym A. Walewskiego. Warsz. ok. 1900; wyst. pt.: Krzyżacy. Obraz dziejowy w 12 odsłonach. Oprac. A. Walewski. Krak. 1901-1902, 1905, Lw. 1902, Wilno 1908, Warsz. 1919, Krak. 1920, Pozn. 1920, Bydż. 1923, Łódź 1938; toż pt.: Zbyszko i Danusia, wyst. na terenie zaboru rosyjskiego od 1902. – Grunwald. Obrazek sceniczny w 2 odsłonach. W 500-letnią rocznicę bitwy pod Grunwaldem podług powie-

ści H. Sienkiewicza „Krzyżacy” opracował dla teatrów amatorskich Prawdomir. Czortków 1910 s. 16; toż: Stanisławów 1920 s. 23. – Krzyżacy. Opera. Libretto i muz. A. Dolżycki. [Wyst. Pozn.] 1929. – Krzyżacy. Oprac. scen. L. Eustachiewicz. 1956. – Pojedynk Zbyszka. *Mater. Repert.* 1957 nr 1. – Krzyżacy. Oprac. scen. S. Brejdygant. 1965. – Krzyżacy. Sztuka w 5 aktach z epilogiem. Adapt. dram. i uwagi insc. K. Śniadecka. Scenogr. J. Szeski. Muz. A. Szaliński. Warsz. 1965. s. 161, il., powiel. – Krzyżacy. Oprac. A. Bystroniowa [dla polskich zespołów amatorskich na Zaolziu]. [Karwina?] 1974.

A d a p t. m u z y c z n e: M. Świerzyński: Piosnka Danusi. Śpiew na fortepian. Krak. 1902. – W. Rzepko: Piosenka Danuśki. Melorecytacja. Warsz., GiW, 1917. – Gdybym ci ja miała ... [Piosenka Danusi, z nutami]. *Teatr Lud.* 1947 nr 7/8. A d a p t. b a l e t.: Sceny baletowe pt. Jurand. Oprac. A.B. Banow, muz. A. Josifow, reż. B. Slovák. Wyst. Państwowa Opera i Filharmonia w Gdyni, 1986.

A d a p t. f i l m.: Niezrealizowany projekt filmu w 1923 r. – Krzyżacy. Scen. J.S. Stawiński, A. Ford. Reż. A. Ford. Muz. K. Serocki. Prod. Zespół Film. „Studio” 1959; Kasety VHS (video), „Nauka” 1993; DVD 2000, TVP SA 2007; CD-ROM [fragm.]. Lektury. Lub. 2004. – Krzyżacy. Niezrealizowany projekt adapt. film. J. Żamojdy, 1998. – Serial telewizyjny w reż. B. Lindy, 2002 (nieukończony). – Krzyżacy. Rekonstrukcja filmowa wg A. Forda. Warsz., Agora 2010 (2 dyski). *Bibl.* „*Gaz. Wýborczej*” 12. – Krzyżacy. Reż. A. Ford. Studio filmowe „Kadr”, dwa dyski DVD. Warsz. DMMS 2013.

A d a p t. r a d i o w e: Rycerz ze Spychowa. Oprac. J. Skotnicka. Reż. Z. Kopalko. Teatr Pol. Radia 15 XII 1966. – Krzyżacy. Adapt. dla szkół. Oprac. J. Kawecki. Słuchowisko IX 1967; toż: Wakacyjny Teatr Polskiego Radia, VII 1970. – Pawi czub krzyżacki. Oprac. S. Majchrowski. Słuchowisko 21 III 1969. – Krzyżacy. Cz. 1-3. Oprac. Z. Orszulska, reż. H. Rozen. Teatr Klasyki dla młodzieży, emisja styczeń 1979 i nast. do 1989. – Oprac. R. Dworaczyńska, reż. A. Zakrzewski. Słuchowisko 1986.

P r z e k ł a d y:

a n g.: The Knights of the Cross. Tłum. Count de Soissons. Nowy Jork 1897. – The Knights of the Cross. Tłum. autoryzowane J. Curtin. T. 1-2 w 1 vol. Boston – Londyn 1899-1900, s. 768; toż: Toronto 1900; toż: T. 1-2. Boston 1901 s. 412+352, 1915; toż: Londyn 1910, Boston 1930. – The Knights of the Cross or Krzyżacy. Historical Romance. Tłum. Dr S. A. Binion. T. 1-3 w 1 vol. Nowy Jork 1900 s. XXVII, 853,

1 tabl., il.; toż: 1909. – The Knights of the Cross. Danusia. An Historical Romance. Tłum. Count C.E. de Savoie-Carignan. Oprac. J. Manson. Londyn 1900 s. 484; toż: Londyn 1902 s. 649. – The Teutonic Knights. A Historical Novel. Tłum. Alicja Tyszkiewicz [właśc. B.W.A. Massey]. Oprac. Lord R.G. Vansittart. Edynburg 1943 s. 728; toż: Nowe oprac. M. Lipiński. Nowy Jork 1993 s. 786, mapa; toż: Nowy Jork 1996; toż: 2000 s. 786. – The Knights of the Cross. [Tłum. niepodany]. Waszyngton 2002.

S k r ó t y i p r z e r ó b k i: The Knights of the Cross. Tłum. B. Dahl. Abridged. Nowy Jork 1900; [fragm. w:] *Current Literature* 1900 t. 27 nr 2. – The Teutonic Knights [rozd. XXIV, tekst pol. i ang.]. *Ogniwo Przyj.* 1940 nr 10-13. – The Teutonic Knights. (An excerpt). *Voice of Poland*, Edynburg 1943 nr 26.

b i a ł o r u s.: Kryżaki. Roman. Tłum. M. Keńka, il. W. Paulawec. Mińsk 1997 s. 719. *Szkolnaja Bibl.* – Meczenoscy. Tłum. i skróć. E. Wygodska. Mińsk 1911 s. 359.

b u ł g.: Kr’estonosci [fragm.]. Tłum. E. Chr. Zlatoustowa. *Poslko-Blgarski Pregled* 1920 nr 21, 1921 nr 9-10, 12. – Kr’estonosci. Tłum. E. Chr. Zlatoustowa i S.N. Ławciew. T. 1-2. Sofia 1921 s. XXIV, 686. – Kr’estonosci. Roman w 4 cząści. Tłum. i wstęp pt. „Kratki belezki za žiwota i tvorczestvo na H. S. i pospejalno za romana mu Kr’estonosci” E. Chr. Zlatoustowa. Oprac. St. K’ncew i W. Joncew, il. [S. Batowski]. T. 1-2. Sofia 1947 s. 480+ 500. – Kr’estonosci. Istoriceski roman. Tłum. E. Chr. Zlatoustowa. Wyd. 3. Sofia 1962 s. 770, il.; toż wyd. 4: Red. S. Ilczew. Sofia 1970 s. 772; toż wyd. 5: Wstęp K.M. Kujew pt. Za genezis na Kr’estonosci. Sofia 1982 s. 789, tabl.; toż: T. 1-2. Sofja 2002 s. 432+496. *Swietowna klasika. Epos.*

c h i Ń.: Shizi jun qishi. Tłum. z ang. Chen Guang shang-yi. [Czen Guang Szang-i?]. T. 1-2. Szanghaj 1978 s. 438+439-942; toż: T. 1-2. Szanghaj 1981 s. 438+439-942, 17 tabl. – Shizi jun qishi. Tłum. Yi Lijun, Yuan Hanrong. T. 1-2. Shijianzhuang, Wydawnictwo Literatury i Sztuki Hua Shan, 1996 s. 433+437-925. – Shizi jun qishi. Tłum.: Yi Lijung, Zhang Zhenhui. Wydawnictwo Literatury i Sztuki Gór Kwiatów, w prowincji Hebei. 1996. – Shi zi jun qi shi. Tłum. Lin Hongliang yi, w zbiorze: [Wybór pism]. Pekin 2011 s. 825, il. (657a).

c h o r w.: Križari. Tłum. dr A. Harambašić. *Proswjeta*, Zagrzeb 1901 nr 1-24; toż: Križari. Historicki roman u četiri dijela. Zagrzeb 1901; toż: Oprac. J. Ritig. Zagrzeb 1960 s. 704. *Swjetski klasici*; toż w: Odabrana djela t. 6. Rijeka 1965

(663); toż: Oprac. S. Szkunca. Rijeka 1965 s. 674. – Křižari. Roman iz prošlosti Poljske. Tłum. dr F. Binički. Zagrzeb 1928 s. 799, il. *Knjižnica dobrih romana* 29-32.

c z e s.: Křižáci. Román. Tłum. J.J. Langner. T. 1-3. Praha 1898/1899 s. 1112. *Přítel domoviny XV*; toż: T. 1-2. Praha 1899 s. 1335; toż: 1900, 1903 [wyd. w 40 zeszytach], 1924. – Křižáci. Historický román. Tłum. V. Kredba, w: Sebráné spisy, t. 1-2. Praha 1927 (679); toż wyd. 2. Il. V. Černý. Praha 1933. – Křižáci. Tłum. i oprac. J. Janouch. Przedm. K. Krejčí. Il. M. Novák. Praha 1949 s. 707. *Živé dědictví 2*; toż wyd. 2: Praha 1950; toż: wiersze tłum. H. Jechová, il. G. Krum. Praha 1955 s. 553. *Knihovna Vojáka* 86; toż: oprac. V. Zapletalová w: Spisy, t. 7-8. Praha 1959, s. 348+400. *Knihovna Klasiku 7-8* (685); toż wyd. 2: Wstęp B. Křemenák. Praha 1971 s. 344+390. *Světová knihovna*; toż: Praha 1977 s. 724. *Klub Čtenáře 387*; toż: T. 1-2. Ostrava 1995 s. 338+378; toż: T. 1-2. Třebíč 2000, 2001 s. 316+356, il.; toż: Brno 2001.

S k r ó t y: Křižáci. Tłum. A. Spačil. Il. V. Černý. Praha 1910 s. 324. *Knihovna mládeže 2*; toż w: Spisy pro mládež. Praha 1926-1927 (678).

d u Ń.: Korsridderne. Historisk Roman fra det XV aarhundrede. Tłum. A.B., z il. F. Schwormstädt. T. 1 Ridderløftet, t. 2 Jomfrurovet, t. 3 Tvekampen. Christiania 1904-1906.

e s p e r a n t o: La bataliuvito [fragm.]. Tłum. M. Chmieliński. *Pola Esperantisto* 1939 nr 5-6.

e s t o Ń.: Ristirüütliid. Tłum. L. Skomorowska. Oprac. J. Kapliński. Tartu-Tallin 1937. – Ristirüütliid. Tłum. R. Karemäe. Tallin 1976 s. 774.

f i Ń.: Ristiritarit. Tłum. R. Silvanto. Helsingissä 1936; toż wyd. 2: Helsinki-Parvoo 1961 s. 847.

f r a n c.: Les Chevaliers Teutoniques [fragm.] Tłum. V.G. [Gasztowt]. *Bulletin Polonais* 1900 nr 477. – Les Chevaliers de la Croix. Tłum. M.R. Skalski. *Independece Belge* 1901, IV-XII; toż: *Le Français*, Paryż 1901, II-XII; toż: Les Chevaliers de la Croix. Roman historique. Paryż 1901 s. 313; toż: Les Chevaliers de la Croix. Nouvelle mise en ventre avec ill. de Lobel Riche. Paryż 1903 s. 373; toż: Paryż 1931 s. 282. *Collection universelle*. – Les Chevaliers Teutoniques. Roman historique. Tłum. A. Wodzinski i B. Kozakiewicz. Wstęp J.H. Rosny. Paryż 1905 s. IV, 431. *Bibl. Charpentier*. – Les chevaliers teutoniques. Tłum. J. de France de Tersant i J.-A. Teslar. T. 1-2. Paryż 1933, s. VIII, 436+438-940. *Collection polonais*; toż: Paryż 1934, 1935; toż: oprac. D. Mortier. T. 1-2 [t. 2 pt. Les remparts de Cracovie]. Paryż 1985 s. 472+543, mapa, il. film. *Grands Romans*

Historiques. – Les chevaliers teutoniques. Tłum. J. Nittman. Verviers 1961 s. 438. *Marabout-géant 113*; toż: Paryż 1975 s. 436. *Bibl. Marabout 557*; Paryż 1976 s. 488; toż: Paryż 2002 s. 357, il., *Littérature Étrangère*. – Pour l'honneur et pour la Croix. Tłum. A. Wodziński i B. Kozakiewicz [oprac. wg wyd. z 1905 r.]. Paryż 1985 s. 440, il. S k r ó t y i p r z e r ó b k i: La Bataille de Grunwald. Extrait du Les Chevaliers Teutoniques. Tłum. A. Wodzinski i B. Kozakiewicz. Paryż 1910 s. 23; toż: 1916. – B. Kozakiewicz: La Vision de Grunwald. Scène historique d'après le roman de H. Sienkiewicz. Jouée au Théâtre Sarah Bernhard le 18 avril 1919. Paryż 1922 s. 29. – [Komiks:] Les Teutoniques. 1. Dans l'ombre des forêts noires [oprac. Rodolphe]. Paryż 1999 s. 47; toż: wyd. 2. Paryż 2001. – Les Teutoniques. Cz. 2. Le premier cercle de l'enfer. Scénario Rodolphe, il. B. Capo d'après le roman d'H. Sienkiewicz. Paryż 2001, *Hors collection*.

g r e c.: Hoi Teutones hippotai. *Asty*, Ateny 1901; toż: *Hestia*, Ateny 1905 nr 4137-4197.

g r u z i Ń.: Dżwarosnebi. Tłum. W. Dżidziguri. Tbilisi 1971 s. 322; toż: Tbilisi 1977 s. 626, tabl., il.

h i s z p.: Los caballeros teutónicos. Versión española. Tłum. A. Riera. T. 1-2. Barcelona 1901 s. 286+249. – Los Cruzados. Barcelona [ok. 1902]. – Los caballeros teutones. Barcelona 1905 s. 232. *Bibl. De la Vanguardia*. – Los caballeros teutónicos. Al castellano por M.C. y G. Barcelona 1906 s. 318; toż 1909 s. 322. – Los caballeros de la Cruz. Barcelona [przed 1914]. *Bibl. Azul*. – Los caballeros teutones. Tłum i oprac. P. Jiménez Romeo. Barcelona 1953, s. 255, il. *Colección Juvenil Cadete 57*; toż: Barcelona 1982 s. 216. – Los cruzados. Tłum. z pol. Wstęp T. Bujnicki. Havana 1990 s. 356. *Bibl. de Literatura Universal*.

S k r ó t y i p r z e r ó b k i: Los Caballeros teutónicos. Oprac. de Montenegro. Barcelona 1947 s. 123 [2 wyd.]; toż: Barcelona 1961. – De teutonose ruiters. Tłum. J.-J. Ubeda Fuentes. Barcelona 1953 s. 32. – Los caballeros teutones. Komiks. Tłum. i oprac. A.M. Farrero, il. J.J.U. Fuentes. Wyd. 2 [!] Barcelona 1976 s. 32; toż wyd. 3: Barcelona 1979 s. 30.

i n d o n e z.: Pasukan berkuda. Dżakarta 1979 s. 32 [skrót].

j a p o Ń.: Fukkatsu-no Bushi. Tłum. Unshuu Matsumoto. Tokio [po 1912]. – Dżudzigin [Jūjigin-no] no kishi. Tłum. Sohei Morita. Tokio 1930 s. 468. *Sekai Taishu Bungaku Zenshu 51*. – Juujigin-no koshi. Tłum. Renzaburō Shibata. Tokio 1951 [seria: *Zbiór światowych bestsellerów*]; toż: Tokio 1975.

k a t a l o ñ.: Los caballeros teutónicos. Tłum. A. Riera. Barcelona 1901.

k o r e a ñ.: Sibjagun-eui gisa. Tłum. Lee Si Cheol. Seul 1978 s. 282.

l i t e w.: Križiokai. Istoriszkas apraszimas. Isgude ant lietuviszko J.B. Smelsteris. T. 1-2 [dod. do czas. „Saule”]. Mahanoy City (USA) 1902 s. 495+496-1034. – Kryžiuočiai. Istorinė apysaka. Tłum. z pol. K. Jankūnas. T. 1-3. Brooklyn – Nowy Jork 1956, il. – Kryžiuočiai. Tłum. T. Černiauskas. [Wstęp] J. Jurginis: Menine ir istorinė tiesa H. Sienkiewicz „Kryžiuočiuose”. T. 1-2. Wil. 1967 s. 342+394; toż: Kowno 1995 s. 319+368; toż: Oprac. Bružas. T. 1-2. Wilno 2003.

ł o t e w.: Krustneši. Vėsturisks romans. Tłum. V. Dzeltiņš, w: Kopoti raksti t. 1-3. Ryga 1930 (752). – Krustneši. Tłum. J. Laganovskis. H. Seiers devis maksliniecisko apdari. Ryga 1962 s. 648, il.; toż: Ryga 1963 s. 613, il.; toż: oprac. I. Lapinš. Ryga 1992 s. 662.

ł u ż y c.: Pokazka z Sienkiewiczowych „Křižakow” [bitwa grunwaldzka]. Tłum. J. Winger. Łu-żica, Budziszyn 1903 nr 10/11 s. 82-84; toż w: J. Páta: Serbska čitanka. Praha 1920 s. 154-158. – Jurand wojuje z Křižakami. Wujimek z romana... Tłum. A.N. Nowa Doba, Budziszyn 1962 nr 71.

m a c e d o ñ.: Krstonosci. Tłum. F. Dimevski, N. Lukomska. Skopje 2013 s. 859.

m o ł d a w.: Kručjacij. Tłum. B. Rabij. Kiszyniów 1974 s. 790. – Kručjacij. Wg tłum. ros. Je. Jegorowoj oprac. I. Miller. Il. S. Ostrow. Kiszyniów 1980; toż: Kiszyniów 1983, 1988.

m o n g o l.: Tłum. z ros. Altangerel [inf. *Perspektywy* 1971 nr 16 s. 36].

n i d e r l.: De kruisridders. Danusia. Een historische roman. T. 1-2. Amsterdam [b.r.].

n i e m.: Die Kreuzritter. Historischer Roman. Tłum. E. i R. Ettlinger. *Alte und Neue Welt* 1900-1901. – Die Kreuzritter. Historischer Roman. Tłum. C. Hillebrand. T. 1-2. Lipsk 1901 s. 394+484; toż w: Gesammelte Romane. T. 1-2. Lipsk 1901 (765). – Die Kreuzritter. Historischer Roman aus dem XV Jahrhundert. Tłum. E. i R. Ettlinger. Oprac. K. Muth. Il. F. Schwormstädt. T. 1-2. Einsiedeln-Kolonia 1901 s. IV, 352+353-600; toż wyd. 5 [!] Einsiedeln 1901 [i kolejnych 10 edycji]. – Die Kreuzritter. Historischer Roman. Berlin [b.r., po 1900] s. 816. *Globus Verlag*. – Die Kreuzritter. Historischer Roman. Tłum. S. Horowitz. Berlin 1902 s. 362; toż: Berlin 1906 s. 383; toż: Berlin 1912. – Die Kreuzritter. Historische Erzählung. Tłum. Vik. W. von Rakowski. T. 1-4 w 1 vol. Osnabrück 1902 s. 984. – Die Kreuzritter. Historischer Roman aus dem XV Jahrhundert. Tłum. i oprac. T. Kroczeck. Halle a/S. 1903 s. IV,

750, il. *Bibl. der Gesamt-Literatur de In- und Auslandes 1678-1686*; toż: Wstęp Dr J. Ranftl, il. D. Pauluzzi. Graz 1904 s. XXIII, 568. *Volksbücherei 41-48*; toż: Graz 1907 s. VIII, 568; toż: Graz 1920, 1931. – Die Kreuzritter. Tłum. S. Placzek, w: Werke t. 5. Regensburg 1907 (781). – Die Kreuzritter. Geschichtlicher Roman. Tłum. A. Kotulski. Berlin 1906 s. 363; toż: Hamburg 1910; toż: Berlin 1906; toż: Hamburg 1949 s. 363. – Die Kreuzritter. Tłum. S. Goldenring. Reutlingen 1913 s. 432. – Die Kreuzritter. Historischer Roman. Olsztyn 1920 [dod. do niemieckiej *Gaz. Olszt.*, druk od maja]. – Die Kreuzritter. Roman. Tłum. V. Mika. T. 1-2. Berlin 1965 s. 570+659. – Die Kreuzritter. Dieser Textfassung liegt eine alte Übers. die vom Author besorgten Volksausgabe zugrunde G. Gossmann. Berlin 1965 s. 362. *Spannend Erzählt 62*; toż: Wiedeń 1966; toż: wyd. 2, wstęp: J. Kalisch: Historische Betrachtungen zum Roman „Die Kreuzritter”. Berlin 1981 s. 367; toż wyd. 3: Berlin 1991 s. 419; toż: Berlin 2000 s. 319. – Die Kreuzritter. Balve/Sauerland 1978 s. 390. – Die Kreuzritter. Historischer Roman. [Wg tłum. E. i R. Ettlinger]. Erfststadt 2004; toż: T. 1-2. Augsburg 2005 s. 330+291; toż 2006 s. 672.

S k r ó t y: Der Zweikampf. *Begegnung mit Polen*, Düsseldorf 1966 nr 5. – Die Kreuzritter. [Oprac. dla młodzieży] B. Pernot. Wiedeń 1976 s. 222; toż: Wiedeń-Monachium-Zurych 1981 s. 222.

n o r w.: Korsidderne. Tłum. E.Th. Schøning. Oslo 1954 s. 253.

o r m i a ñ.: Chaczakirner. Patmakan irardardzuthijun. Tłum. z ros. A. Haruthjunjan. Erywań 1957 s. 772; toż: 1989 s. 797.

p o r t u g.: Os Cavalleiros da Cruz. Tłum. A. Veiga. Lizbona-Sao Paulo 1901 s. 312. – Os cavalleiros teutónicos. Rio de Janiero 1938; toż: Pernambuco-Sao Paulo 1944. – Os Cavalleiros da Cruz. Tłum. J. Loureiro. Lizbona 1976 s. 261. *Clássicos da Aventura 1*.

r o s.: Kriestonoscy. [Fragm cz. 1]. Tłum. A.I. Cziczagowa. Moskwa 1897 s. 192. – Mieczenoscy. Cz. 1. Tłum. N. Filipow. Petersb. 1897 s. 96. – Kriestonoscy. Istoriczeskij roman. Tłum. W.Ł. [W. Ławrow]. *Russkaja Mysl*, Moskwa 1897 nr 2-3, 5-9, 1898 nr 1-2, 5-6, 10-12, 1899 nr 1-5, 9-10, 12, 1900 nr 1-2, 6-12; toż: Tłum. W.M. Ławrow. Moskwa 1901 s. 691. – Kriestonoscy. Tłum. N. Arabazyna. *Siewiernyj Wiestnik* 1897 nr 2-6, 10-12, 1898 nr 1-3, 6-12. – Kriestonoscy. Istoriczeskij roman. *Litieraturnyje Siemiejnyje Wieczera* 1897 nr 2-12, 1898 nr 1-3, 5-9, 11, 12; toż: Cz. 1-2. Petersb. – Moskwa 1898 s. 212+107. – Mieczenoscy. Tłum. M.A. Biekietowa. *Wiestnik Inostrannoj Litieratury* [dodatek] 1897 nr 3-11,

1898 nr 1-4, 6-8, 11-12, 1899 nr 1, 3-6, 8-9, 11, 1900 nr 1-2, 5-8; toż: Petersb. 1900 s. 584. – Kriestonoscy. Istoriceszkij roman. Tłum. F.W. Dombrowskij. Petersb. 1897 s. 909; toż: 1900; toż w: Soczinienija t. 7. Petersb. 1898 s. 527 (817); toż: Petersb. 1900 s. 834; toż w: Połnoje sobranije soczinienij t. 7. Kijów-Charków 1910 (818). – Kriestonoscy. Istoriceszkij roman. Tłum. Wł. Borodicz. *Kazanskij Tielegraf* 1897-1900. – Kriestonoscy. Istoriceszkij roman. Tłum. N.I. Pierielygin. Petersb. 1898 s. 579; toż: Moskwa 1900 s. 635. – Mieczenoscy. Tłum. N.N. Filipow i W.A. Petersb. 1898 s. 609; toż: T. 1-2 w: Połnoje illustringowannoje sobranije soczinienij t. 9-11. Petersb. 1902 s. 276+280 (829); toż w: Połnoje sobranije soczinienij t. 28-33. Petersb. 1912 s. 244+280 (844). – Mieczenoscy. Roman w 4 cz. Tłum. W. Chodasewicz. Moskwa 1914 s. 591; toż w: Sobranije soczinienij t. 12-13. Moskwa 1914 (848). – Kriestonoscy. Roman. Tłum. pod red. K. Dunin-Borkowskiego, posł. I. Gorskij. Il. P. Sokołow-Skala. Moskwa 1950 s. 784. – Kriestonoscy. Istoriceszkij roman. Tłum. E. Wygodskaja. Oprac. W. Obolewicz. Leningrad 1959 s. 336. – Kriestonoscy. Roman. Tłum. Je. M. Jegorowa. Oprac. I. Miller. T. 1-2. Moskwa 1960 s. 589, tabl.; toż: Posłowie W. Gapowa. Mińsk 1983 s. 654, il. *Bibl. Otieczestwiennoj i Zarubieźnoj Klassiki*; toż: Wstęp I.S. Miller. Il. N. Kaminskaja. Moskwa 1985 s. 606, tabl. 8; toż: Taszkient 1985 s. 541, il.; toż w: Sobranije soczinienij t. 9. Moskwa 1985 (860); toż: Oprac. B.F. Stachiejew. T. 1-2. Warsz. 1988 s. 287+303; toż: Oprac. B. Stachiejew. Moskwa 1993 s. 586; toż: Charków-Moskwa 1993 s. 669; toż: Jekatierinburg 1993 s. 685; toż: il. W.N. Denisow. T. 1-2. Moskwa 1993 s. 318+374. *Rycarskij Roman*; toż: Il. S.B. Bachmustow. Sarańsk 1993 s. 670; toż: Oprac. B. Stachiejew. Moskwa 1997 s. 669; toż: Il. A. Antonow. T. 1-2. Moskwa 1998 s. 350+381; toż: Moskwa 1999 s. 589; toż: Moskwa 2001 s. 638. *Zarubieźnaja Klassika*; toż: Oprac. W.A. Goriew. Moskwa 2003 s. 730. *Zolotoj Fond Mirowoj Klassiki*. – Kriestonoscy. Erywań 1989 s. 797. – Kriestonoscy. Roman. [Wg tłum. Je. Jegorowoj?]. Il. P. E. Anidałow, w: Sobranije soczinienij t. 2. Tuła 1993 s. 541 (865). – toż w: Sobranije soczinienij t. 9. Moskwa 1998 s. 589 (866). – Kriestonoscy. Roman [wg tłum. Je. Jegorowoj]. Moskwa 2005. *Zarubieźnaja Klassika*; toż: Oprac. W.A. Goriew. Moskwa 2005. *Zolotoj Fond Mirowoj Klassiki*. – Kriestonoscy. T. 1-2. Il. I. Sajko. Moskwa 2005. *Zolotaja Bibl. Prikluczenij*. – Kriestonoscy. Roman. SPetersb. 2005 s. 542. – Kriestonoscy [wg tłum. Je. Jegorowoj].

Moskwa 2005, 2006 s. 638. *Zarubieźnaja Klassika*; toż: Moskwa 2007 s. 780, il.

Skróty i przeróbki: Kriestonoscy. Istoriceszkij roman w 2 cz.. Tłum. Je. i I. Leontiewy s polskiego izdanija dla junoszesztwa. Sokraszczennije pod red. awtora. *Junyj Czitatel* 1903 nr 1 s. 1-132, nr 3 s. 3-192; toż: SPetersb. 1903 s. 132+192; toż: Moskwa 1908 s. 324. – Zbyszko i Danusia. Istoriceszkaja piesa w 8-mi kart. Pieriedielka iz romana „Mieczenoscy” [A. Walewskiego]. Pieriewod s polskiego A. Frenkel. Muz. S. Swierzynskij. Wyst.: Moskwa [ok. 1903]; toż: Zbyszko i Danusia. Piesa. Pieriedielka A. Walewskiego iz romana „Mieczenoscy”. Pieriewod s polskiego A. Frenkel. Moskwa [po 1903]; toż: Moskwa 1905 s. 97. – Mieczenoscy. Istoriceszkaja powieść w obrabotkie dla junoszesztwa. Moskwa 1907 s. 52. – Posle sraženija. Otrywok iz romana Kriestonoscy. Oprac. R. Kijewskaja. *Iskra* 1910 nr 27. – Bitwa pri Grunwaldie. (Iz romana „Kriestonoscy”). *Kijewlanin* 1914 z 6 VIII. – Grunwaldskaja bitwa. *Internacionalnaja Literatura* 1941 nr 9-10; toż: *Krasnoflotiec* 1942 nr 12. – Mieczenoscy. Istoriceszkij Roman. Skróty z pol. E. Wygodzkaja. Mińsk 2011 s. 359.

ru m.: Cavalerii Crucei. *Epoka* [dziennik], Bukareszt 1903. – Cavalerii Crucei. Roman eroic. Tłum. G.B. Rares [G.E. Bottez]. Bukareszt 1923; toż: T. 1-2. Bukareszt 1928 s. 240+248. – Cavalerii crucii. Roman. Tłum. Al. Iacobescu. Bukareszt 1945 s. 487. – Cavalerii teutoni. Tłum. D. Telemac i P. Vintilă. Oprac. M. Vircioroveanu. T. 1-2. Bukareszt 1957 s. 447+496. *Clasicii literaturii universale*; toż wyd. 2: Bukareszt 1962 s. 391+456; toż: Bukareszt 1991 s. 392+456; toż: 2000. – Cavalerii teutoni. Tłum. S. Velea. Bukareszt 2007 s. 840. *Leda Classic*.

serb.: Krstasi. Witezowi tewtonski istoriski roman. Tłum. L.R. Knežević. T. 1-2. Belgrad 1934 s. XIV, 357+ 361-761. *Klasicii swietski*; toż: 1935; toż: ok. 1940; toż: Il. A. Hecl. Belgrad 1958 s. 308+339. *Klasiczna i sawremiena dela omladinske kniževnosti 5-6*; toż: Belgrad 2007 s. 598.

słowac.: Križáci. Tłum. A. Germuška. T. 1-3. Trnava [1934] s. 294+327+293; toż 1937. – Križáci. Roman. Tłum. A.G. [A. Germuška?]. T. 1-2. Trnava 1948 s. 389+395. – Križáci. Tłum. M. Stano, w: Vyber z diela t. 2-3. Bratisława 1955, 1957 (886); toż: Posłowie J. Bánky. Bratisława 1957 s. 359+417; toż wyd. 3: Oprac. J. Watzka, J. Sedlák. Bratisława 1967 s. 326+381. *Svetový Rad 56*; toż wyd. 4: *Svetovi Klasicii 167*; toż wyd. 5: Oprac. J. Sedlák i J. Marušiák. Bratisława 1972 s. 819, il.

Skróty i przeróbki: Bitka pod Grunwaldom. Oprac. Horál [P. Bella]. Pešťbudin [Budapeszt]

1911 s. 90. – Danuša. Tłum. Horal. Pešťbudin 1911; toż wyd. 2-5: Turčiansky Sv. Martin 1924 s. 89. – Jagienka. Tłum. Horal. Pešťbudin 1911; toż: Turčiansky Sv. Martin 1925. – Jurand zo Spychova. Z powieści „Krzyżacy”. Tłum. Horal. Pešťbudin 1911 s. 227; toż: Turčiansky Sv. Martin 1925 s. 194. – Jagienka a Danuška. Oprac. S. Dončová. Il. F. Šesták. Bratysława 1972 s. 228, il.

s ł o w e ñ.: Križarji. Zgodovinski roman. Tłum. Podrawski [P. Miklavec]. Ljubljana 1902. – Križarji. Tłum. R. Molé. Ljubljana 1934 s. 411. *Ljudska knjižnica 56*; toż: 1935; toż: T. 1-2. Ljubljana 1960 s. 350+408, il.; toż w: Izbrana dela t. 7-8. Ljubljana 1970, 1975 (890, 891).

s z w e d z.: Korsriddarna. Historisk roman. Tłum. E. Weer [E. Wester]. T. 1-2. Sztokholm 1903 s. 392+392; toż: Oprac. K.O. Zamore. T. 1-2. Sztokholm 1961 s. 319+317. *Tidens bokklubb 2203*.

t u r e c.: Töton sövályeleri. Tłum. Musa Samgul. Cz.1. Istambuł 1949 s. VI, 624; toż: Cz. 1-2. Istambuł [1949-] 1950, s. VI, 624+580.

u k r a i ñ.: Chrestonosci. Roman. Tłum. S. Kowhanjuk. Posłowie J. Bułachows'ka. Kijów 1959 s. 700; toż: Kijów 1960. *Bibl. Switowej Klasyky*; toż: Kijów 1965 s. 702.

w ę g.: A keresztes lovagok. Történeti regény a XV századból. T. 1-2. Budapeszt 1902 s. VII, 311+304. – A keresztes lovagok. Történeti regény. Tłum. A. Zigány. Budapeszt 1932 s. 429. – Kereszteslovagok. Történeti regény. Tłum. I. Mészáros. Posłowie E. Kovács. Budapeszt 1955 s. 678; toż wyd. 2: T. 1-2. Bratysława - Budapeszt 1965 s. 381+422; toż: Drzeworyty S. Toepfer. Warsz.-Budapeszt 1969 s. 526; toż wyd. 5: Oprac. E. Kovács. T. 1-2. Budapeszt 1975 s. 401+460; toż: Kijów; toż: Il. N. Tawasz. Budapeszt 1993 s. 928.

S k r ó t: Kereszteslovagok. Tłum. I. Mészáros, w: G. Hedegüs: Alszentek scelekedetei. Budapeszt 1953 s. 226-236.

w ł o s.: I Crociati. Romanzo. Tłum. N. Romanovsky. T. 1-2. Mediolan 1900-1901 s. 211+281. *Biblioteca Amena 628-630*; toż: Mediolan 1902. – I Cavalieri della Croce. Tłum. I. Rios. Mediolan 1901 s. 371; toż: Wenecja 1903. – I Cavalieri teutonici. Tłum. Nino de Santis [Desanctis?]. Rzym 1902 s. 331; toż: Rzym 1909; toż: Rzym 1910. *Nuova Collezione di Romanci e Novelle 27/28*. – I Crociati. Tłum. F. Verdinois. Mediolan 1925. – I Cavalieri della Croce. Romanzo storico. Tłum. z franc. D. Cinti. Mediolan 1937 s. 380. *Romantica Mondiale 154*. – I cavalieri teutonici. Tłum. I. Andreini Rossi. Wstęp: V. Gambi. Il. S. Marinelli. Catania 1970 s. 953.

210. List do Lucjana Wrotnowskiego [z 9 IV 1897, o rezygnacji z jubileuszu własnego na rzecz jubileuszu Mickiewicza i budowy pomnika].

P i e r w o d r. i p r z e d r.: *Gaz. Pol.* 1897 nr 110 z 10 IV. – *Dz. Pozn.* 1897 nr 112. – *Prz. Tyg.* 1897 nr 22. – *Gaz. Lw.* 1897 nr 112. – *Kraj*, Petersb. 1897 nr 19 s. 25. – *Kur. Warsz.* 1897 nr 133. – *Tyg. Mód i Pow.* 1897 nr 21 s. 207. – Z. Wasilewski: Pomnik Mickiewicza w Warszawie. Warsz. 1899 s. 11. – *Dzieła t. 56.* Warsz. 1951 s. 366 (527). – *Listy t. V cz. 2.* Warsz. 2009 s. 555 (615a).

211. Komitet Budowy Pomnika Mickiewicza

[o ukonstytuowaniu się Komitetu i zbiórce funduszy, inf. z 6 V 1897]. Podpisani: H. Sienkiewicz, v-ce prezes; Z. Wasilewski, sekretarz.

P i e r w o d r.: *Bluszcz* 1897 nr 19 z 13 V. – *Gaz. Warsz.* 1897 nr 121. – toż pt. Od Komitetu Budowy Pomnika Mickiewicza [Odezwa.]. Podp.: H. Sienkiewicz i Z. Wasilewski. *Gaz. Lw.* 1897 nr 106.

P r z e d r. i f r a g m.: Z. Wasilewski: Pomnik Mickiewicza w Warszawie. Warsz. 1899 s. 15. – [Fragm. w:] L. Ludorowski: Sienkiewiczowski pomnik A. Mickiewicza, w: *Studia Sienkiewiczowskie t. 3.* Lub. 2003 s. 236 i n. – L. Ludorowski: Sienkiewicz jako budowniczy pomnika Mickiewicza w Warszawie. *Rocz. Tow. Lit. im. A. Mickiewicza*, Warsz. [2006] 2007 s. 75 i n.

212. List o zbieraniu składek na pomnik Mickiewicza przez panny wiejskie [inc.: „...]

Gdyby się takie Marynie Połanieckie całym sercem zabrały do sprawy...”].

P i e r w o d r. i p r z e d r.: *Słowo* 1897 nr 137 z 20 VI. – *Tydzień*, Piotrk., 1897 nr 26. – *Listy t. V cz. 3.* Warsz. 2009 s. 163-164 (615a).

213. List do Jakuba Kruka, burmistrza Zbaraża [podziękowanie za nazwanie ulicy nazwiskiem Sienkiewicza].

P i e r w o d r. i p r z e d r.: *Słowo* 1897 nr 232 z 12 X s. 2. – *Kraj, Dział Lit.-Artyst.*, Petersb. 1897 nr 40 z 3 (15) X s. 27. – *Listy t. III cz. 1.* Warsz. 2007 s. 400 (615a).

214. List do Towarzystwa Dziennikarzy Polskich z 25 X 1897 r. [w sprawie odczytu o bitwie pod Grunwaldem].

P i e r w o d r.: *Czas* 1897 nr 252 z 4 XI. – *Gaz. Lw.* 1897 nr 250. – Przedr.: *Listy t. V cz. 3.* Warsz. 2009 s. 368 (615a).

215. Pani Zofii Osbergerowej, inc. „Nie jest to przesąd zaden...”, dat. Wenecja, 10 września 1897.

Autogr.: BN akc. 18.797.

P i e r w o d r.: Do pani Z. O. *Czas* 1897 nr 263 z 17 XI. – W albumie pani Z. Osbergerowej [tu inc. „Nie jest to przesada żadna...”]. *Kur. Warsz.* 1897 nr 318 z 17 XI. – *Kur. Pozn.* 1897 nr 264. – *Gaz. Lw.* 1897 nr 261.

Przedr.: *Nowa Ref.* 1919 nr 452. – W albumie Pani Z. Osbergerowej. Pisma zapomniane. Lw. 1922 s. 487 (489). – Polka (mało znany wiersz napisany do Zofii O.). *Dzień Tryb.*, Piotrk. 1924 nr 68. – *Dzieła t. 40.* Warsz. 1951 (527). – W albumie pani Z. Osbergerowej. *Szpilki* 1966 nr 51/52 s. 8. – Listy t. III cz. 2. Warsz. 2007 s. 287, fot. rkps 57 (615a).

216. Sienkiewicz o kobietach [redakcyjny wybór tekstów].
Bluszcz 1897 nr 52 s. 410-411.

217. W sprawie rodziny I. Hamerlińskiego [zmarłego przy budowie pomnika Mickiewicza w r. 1897/98 ?].

Autogr. Muz. w Oblęgorku.

P i e r w o d r. List do redakcji. *Dzieła t. 54.* Warsz. 1952 s. 3-4 (527). – Listy t. V cz. 3. Warsz. 2009 s. 445-446 (615a).

1898

218. Aforyzm [7, inc.: „Ponieważ «Fortuna kołem się toczy»...”] wpisany do Księgi Pamiątkowej Warszawskiego Tow. Cyklistów 29 I 1898. P i e r w o d r.: *Kolarz, Wioślarz i Łyżwiarz*, Warsz. 1900, Dod. z 17 XI, nr 94 s. 3.

Przedr.: Pisma zapomniane. Lw. 1922 (489). – *Dzieła t. 40.* Warsz. 1951 (527). – R. Wroczyński: *Dzieje wychowania fizycznego i sportu.* Wroc. 1971 s. 197 [z fot. autografu].

219. Aforyzmy w rubryce „Złote listki”. *Wędrowiec* 1898 nr 10, 14, 18, 26, 28, 32, 35, 37 [81, inc.: „Przyjaźń jak nieśmiertelnik...”, fragm. „Na jedną kartę”; 82, inc.: „Miłość jako nasionko...” fragm. „Potopu”; 83, inc.: „Nadzieja czegoś...” fragm. „Potopu”; 84, inc.: „Pamięć jest to skład...”; 105, inc.: „Miłość, która chce być tylko duchem...”, fragm. „Bez dogmatu”; 19, inc.: „Muzyka jest jak morze...”, fragm. „Quo vadis”; 17, inc.: „Tylko cierpiący...”; 16, inc.: „Dusza ludzka...”, fragm. „Rodziny Połanieckich”]. – *Dzieła t. 40, 54.* Warsz. 1951 (527).

220. Adres na 25-lecie piątków dra K. Beniego [inc.: „Drogi nasz Gospodarzu! Upłynęło dwadzieścia pięć lat od czasu, jak nas przyjmujesz na swoich piątkach...”]. Adres ułożony przez Sienkiewicza dołączono do kartonu z podobiznami i podpisami 44 uczestników „piątków”, z datą 1898?

Autogr. Muz. w Oblęgorku nr inw. 928, list datowany [Warszawa 1906].

P i e r w o d r.: Ze wspomnień o Sienkiewiczu. *Głos Nar.* 1916 nr 588 z 20 XII z fotografią Adresu.

Przedr.: *Dzieła t. 54.* Warsz. 1952 s. 129 (527). Listy t. V cz. 3. Warsz. 2009 s. 26-27 (615a).

221. Mowa na odsłonięcie pomnika Mickiewicza w Warszawie w dn. 24 XII 1898. Przemówienie, niewyłoszone wskutek zakazu policyj-

nego, wysłano do prasy galicyjskiej [inc.: „Duch Jego był zawsze między nami...”].

Autogr.: Ossol. sygn. 12.443/II s. 81-82.

P i e r w o d r.: Przemówienie podczas odsłonięcia pomnika Mickiewicza. *Czas* 1899 nr 4 z 5 I.

Przedr.: Przemówienie... Rok Mickiewiczowski. Lw. 1899, cz. 2 s. 214-215 – *Zgoda*, Chicago 1899 nr 302. – *Wiecz. Rodz.* 1905 nr 47/48.

– Mowa na odsłonięcie pomnika Mickiewicza w Warszawie, w: *Dwie łąki.* Krak. 1908 (484). – *Pisma t. 35.* Warsz. 1912 (471). – *Amer. Echo*, Toledo 1943 nr 29. – *Dzieła t. 40.* Warsz. 1951 s. 79-80 (527). – H. Sienkiewicz i jego twórczość. Warsz. 2000 s. 15-16 (605). – *Studia Sienkiewiczowskie t. 9.* Lub. 2009 s. 169-170 (102).

P r z e k ł a d r o s.: Riecz pri otkrytii pamiatnika A. Mickiewiczu w Warszawie (Nie proizniesiennaja po zapreszczeniju prawitielstwa). Tłum. W. Ławrow, w: *Dwa ługa.* Moskwa 1909 s. 80-82 (839). – Riecz pri otkrytii pamiatnika A. Mickiewiczu w Warszawie (Nie była proizniesiena wsledstwie zapreszczenija prawitielstwa). Tłum. Ja. Mackiewicz i I. Chwojnik, w: *Sud Ozirisa.* Moskwa 1909 s. 107-111 (838).

221a. Pomnik Mickiewicza w Warszawie [sprawozdanie z uroczystości i omówienie wystąpienia Sienkiewicza]. *Czas* 1898 nr 295 z 25 XII.

222. List do red. „Kuriera Warszawskiego” z 26 XII 1898 [zasługi A. Pługa w sprawie pomnika Mickiewicza w Warszawie].

P i e r w o d r. i przedr.: *Kur. Warsz.* 1898 nr 356 z 27 XII. – *Czas* 1898 nr 297 z 29 XII s. 3 – *Kraj*, Petersb. 1898 nr 52. – *Dwa listy.* *Dz. Chicag.* 1899 nr 14. – *Dzieła t. 54.* Warsz. 1952 s. 121 (527). – Listy t. V cz. 3. Warsz. 2009 s. 287-288 (615a).

223. Telegram do Związku Pisarzy Rosyjskich wysłany do redakcji „Kraju” na obchód Mickiewicza w Petersburgu, dat. Kraków 27 XII 1898 [inc.: „Nie mogąc przybyć osobiście...”].

Pierwodr. i przedr.: *Kraj, Dział il.*, Petersb. 1899 nr 1-2 s. 32. – *Czas* 1899 nr 14 z 18 I. – *Kur. Codz. Warsz.* 1899 nr 15. – *Kur. Warsz.* 1899 nr 15. – Rok Mickiewiczowski. Lw. 1899, cz. 2 s. 256. – Listy t. V cz. 3. Warsz. 2009 s. 187 (615a).

224. Sprostowanie umieszczone w „Czasie” [inc. „Dowiaduję się, iż jeden z dzienników ogłosił przed kilku dniami przemówienie na uroczystość odsłonięcia pomnika Mickiewicza...”].

Pierwodr. i przedr.: *Czas* 1898 nr 293 z 30 XII s. 3 – *Kraj*, Petersb. 1898 nr 52 [przedr. z „*Czasu*”]. – Rok Mickiewiczowski cz. 2. Lw. 1899 s. 213-214.

225. Toast na cześć Cypriana Godebskiego, twórcy pomnika Mickiewicza w Warszawie, na urocz. 29 grudnia 1898.

Pierwodr. i przedr.: *Kur. Warsz.* 1899 nr 2 z 3 I. – *Czas* 1899 nr 4 z 5 I. – *Dz. Pol.*, Lw. 1899 [jako dod. do nr 352 z 1898]. – *Gaz. Lw.* 1899 nr 2. – *Zgoda*, Chicago, 1899 nr 4. – Rok Mickiewiczowski. Lw. 1899, cz. 2 s. 212-215. – *Czyt. dla Wszyst.*, Warsz. 1905 nr 29 [dod.]. – *Dzieła t.* 40. Warsz. 1951 s. 113 (527).

Przekład ros.: Riecz na bankietie w czest’ Godebskiego. Otrywok. *Kurier*, Moskwa 1898

nr 354 s. 3; toż: *Južnoje obozrenije* 1898 nr 684 s. 3-4. – Riecz poswjaszczennaja sozdatielu pamiatnika Mickiewicza, skulptoru Godebskomu. *Mir Bożij* 1899 nr 2 s. 26-27; toż: Pamiatnik Mickiewiczu w Warszawie. *Istoriczeskij Wiestnik* 1899 nr 2 s. 740-741.

226. List do Redakcji „Tygodnika Ilustrowanego” (faksymile).

[„Szanowny Redaktorze. Z powodu rozlicznych zajęć związanych z odsłonięciem pomnika nie mogę dostarczyć wam w tym tygodniu rękopisu Krzyżaków. Z poważaniem H. Sienkiewicz”]

Pierwodr.: *Tyg. Il.* 1899 nr 1 z 1 I s. 5. – *Dzieła t.* 56. Warsz. 1951, s. 355 nr 50 (527). – Listy t. V cz. 2. Warsz. 2009 s. 458 (615a).

227. Akt wzniesienia pomnika A. Mickiewicza w Warszawie [współautorstwa Sienkiewicza].

Druk w: Z. Wasilewski: Pomnik Mickiewicza w Warszawie. Warsz. 1899, s. 65-66. – [Fragm. w:] L. Ludorowski: Sienkiewiczowski pomnik A. Mickiewicza, w: *Studia Sienkiewiczowskie*, t. 3. Lub. 2003 s. 236 i n. (87). – L. Ludorowski: Sienkiewicz jako budowniczy pomnika Mickiewicza w Warszawie. *Rocz. Tow. Lit. im. A. Mickiewicza*, Warsz. [2006] 2007.

1899

228. Pomnik Mickiewicza [Podziękowanie z 8 I 1899, inc.: „Komitet budowy pomnika Mickiewicza w Warszawie poczuwa się do obowiązku wyrażenia publicznie wdzięczności... za 138 listów z gratulacjami ...”, podp.: H. Sienkiewicz, Z. Wasilewski].

Pierwodr.: *Tyg. Il.* 1899 nr 5 z 28 I s. 99.

229. Przemówienie ku czci I. Paderewskiego 16 stycznia 1899 w Warszawie [inc.: „Nie spodziewałem się mówić...”].

Pierwodr. i przedr.: *Kur. Warsz.* 1899 nr 13. – *Echo Muz. Teatr. i Lit.* 1899 nr 3. – *Kraj*, Petersb. 1899 nr 3 s. 10. – *Dzieła t.* 54. Warsz. 1952 s. 123 (527). – H. Sienkiewicz i jego twórczość... Warsz. 2000 s. 16-17 (605).

230. Na Olimpie. Legenda. Powst. na początku 1899 r. Tekst czytany był 25 V 1899 w Resursie Kupieckiej w Warszawie na rzecz Kasy Literackiej.

Autogr. pt. Bajka, z poprawkami: BN syg. III 6069; zbiory J. Krzyżanowskiego, rkps wersji dla tłumaczy oraz red. brulionowa pt. **Noc sądu. Bajka.**

Pierwodr.: Na Olimpie, w: Sami sobie. Książka zbiorowa na rzecz Warszawskiej Kasy Literackiej [cenz. 27 II 1899]. Warsz. 1900 s. 229-233.

Przedr.: Na Olimpie. *Legenda. Dz. Pol.*, Lw. 1900 nr 82. – *Kur. Codz.*, 1900 nr 359. – *Prz. Zakopiań.* 1900 nr 10. – *Przyj. Młodz.*, Lw. 1900 nr 5. – Na Olimpie. *Legenda z il. P. Stachiewicza. Tyg. Il.* 1900 nr 11 s. 210-211. – *Tyg. Nar.*, Lw. 1900 nr 33. – *Tyg. Pol.*, Warsz. 1900 nr 13. – *Zgoda*, Chicago 1900 nr 16. – Na Olimpie. *Legenda. Odb. jednostronna. Fo* (234 x 398 mm) 1900 [sporządzona dla tłumaczy]. – *Pisma t.* 37. Warsz. 1902 (476). – *Bies. Lit.* 1903 nr 23. – *Nowele t.* 2. Warsz. 1905, 1917 (479). – *Pisma t.* 39. Lw. 1933 (494). – Na Olimpie. *Wiad. Pol.*, Londyn 1941 nr 7. – *Dzieła t.* 5. Warsz. 1949 (527). – *Nowele t.* 2. Warsz. 1964 (555). – *Baśnie i legendy. Warsz.* 1967; toż: 1970, 1973, 1975, 1978, 1986 (557). – *Pisma wybrane t.* 3. Warsz. 1976, 1987 (562). – *Nowele t.* 3. Warsz. 1978 (563). – *Dzieła wybrane t.* 9. Warsz. 1991 (578). – *Baśnie i legendy. Warsz.* 1996 (587).

Dokument dźwięk. Na Olimpie. Czyta J. Żelnik. Warsz. 2012.

Adapt. scen.: Sąd na Olimpie [„żywe obrazy”]. Oprac. F. Ejsmond, muz. K. Gorski. Wyst. Teatr Wielki w Warsz. 29-30 XII 1900 i wyst. nast.

A d a p t. m u z y c z n a: K. Gorski. Na Olimpie. Poemat symfoniczny na temat noweli H. Sienkiewicza. Premiera Pozn. 1904.

P r z e k ł a d y:

a n g.: The Judgement of Peter and Paul on Olympus. A Poem in Prose. Tłum. J. Curtin. *The Century Illustrated Monthly Magazine*, Nowy Jork 1899 t. 59 nr 2 s. 316-317; toż: Boston 1900 (630); toż w: Life and Death. Boston 1904 (631); toż [tekst pol. i ang.]: *Mysł Polska* 1940 nr 2. – Peter and Paul on Olympus. *Reedy's Mirron*, St. Louis, USA, 1916 nr 50. – On Mount Olympus. Tłum. J.P. Wachowski. *Poland*, Nowy Jork 1931 nr 1.

c h o r w.: Na Olimpu. Tłum. A. Antolčić. *Kalendar Bóg i Hrvati* na r. 1901 s. 87-88. – Na Olimpu. Prică. Tłum. Z. Marković. *Pobratim*, Zagrzeb 1903/1904 nr 8 s. 166-167. – Na Olimpu. Legenda. Tłum. J.B. [J. Benešić]. *Jeka* 1905 nr 8. – Na Olimpu. Tłum. Fran S. Gundrum Oriovčanin. *Domaće Ognjište*, Zagrzeb 1907 /1908 s. 70-71.

c z e s.: Na Olympu. Tłum. V. Kredba, w: *Sebráné spisy* t.15. Praha 1929 (679).

f r a n c.: Sur l'Olympe. Légende. Tłum. Baronne É. de Blazowska. *Revue de Belgique* 1900 i odb., Bruksela 1900 s. 7. – Une nuit au sommet de l'Olympe. Tłum. N. Ordega, w: À la source du bonheur. Paryż 1901 (700). – Sur le haut Olympe. Tłum. N. Ordega, w: Journal d'un artiste. Paryż 1901 (703). – L'Olympe. Nicea 1903. – Sur l'Olympe. Légende. Tłum. Z.E.T. Nicea 1903 s. 9; toż: *La Revue du Bien*, Paryż 1904 nr 5. – Sur l'Olympe. Légende. Tłum. M.Ch. [M. Chyżyńska]. *Bulletin Polonais*, Paryż 1907 nr 224.

h i s z p.: El Olimpio. Tłum. N. T. [N. Tasin]. Madryt 1901. – En la cumbre del Olympo. *Bianco y Negro* 1902 z grudnia. – El Olimpio. Tłum. Waldo Ramón Cruz Vedado. Artemisa-Mariano 1942, toż: 1965, 1966. – En el Olimpio. Tłum. N. Tasin, w: Narraciones. Buenos Aires-Meksyk 1947, 1948 (735); toż w: Obras escogidas t. 2. Madryt 1958, 1969 (736).

l i t e w.: Ant Olimpo. Legenda. Tłum. J. Montvila i V.J. Stagaros, w: Regėjimas, pasaka B. Pruso. Shenandoah [USA] 1900, odb. z czasop. *Littis*.

n i e m.: Auf dem Olympos. *Aus Fremden Zungen*, Stuttgart 1900. – Auf dem Olymp. Tłum. S. Goldenring, w: *Gesammelte Werke* [t. 2]. Berlin [ok. 1901]; toż: Berlin [ok. 1907], 1909 (766, 785). – Auf dem Olymp. Tłum. T. Kroczeck, w: Janko der Musikant. Osnabrück 1903 (774). – Auf dem Olympos. Tłum. E.V. Korn. *Polnische Post*, Wiedeń 1907 nr 17/18. – Auf dem Olymp. Tłum.

S. Goldenring, w: *Gesammelte Werke* t. 8. Berlin 1920 (791).

r o s.: Sud na Olimpie. Poema w prozie. Tłum. z ang. *Syn Otieczestwa* 1899 z 25 XII; toż: *Saratowski Listok* 1899 z 30 XII; *Wołyń* 1899 z 30 XII; *Riżskij Wiestnik* 1900 nr 4; *Astrachanski Wiestnik* 1900 z 8 I; *Caricyński Wiestnik* 1900 z 10 II. – Na Olimpie. Tłum. R. Charkowski. *Wiedomosti* 1900 nr 9. – Na Olimpie. Legenda. *Kijewlanin* 1900 nr 46; toż: *Zakaspjskoje Obozrenije* 1900 nr 45; toż: *Wilenski Wiestnik* 1900 nr 49. – Sud Pietra i Pawła na Olimpie. Poema w prozie [nazw. autora Staniewicz!]. Tłum. z ang. *Sibirski Wiestnik* 1900 nr 57. – Na Olimpie. Legenda. Tłum. A.P. *Siewiero-Zapadnyje Slowo* 1900 z 17 III. – Na Olimpie. Legenda. Tłum. W. Ławrow. *Kurjer* 1900 nr 77; toż: *Jug* 1900 z 24 III; toż: *Grodnienski Gub. Wiedomosti* 1900 z 25 III; toż: *Astrachanski Listok* 1900 z 28 III; toż: *Pierrski Gub. Wiedomosti* 1900 z 30 III; toż: *Orłowski Wiestnik* 1900 z 1 IV; toż: *Niżgorodski Listok* 1900 z 26 V. – Na Olimpie. Tłum. Je.P. *Pietierburskaja Žiżń* 1900 nr 406; toż: *Pribaltijski Kraj* 1900 nr 73; toż: *Smolenski Wiestnik* 1900 nr 75; toż: *Kawkaz* 1900 nr 188; toż: *20-tyj Wiek* 1916 nr 49. – Na Olimpie. Legenda. Tłum. W.Ju.S. *Russkije Wiedomosti* 1900 nr 17; toż: *Odesski Nowosti* 1900 z 22 III; *Tifliski Listok* 1900 nr 71; *Samarskaja Gazieta* 1900 nr 78; *Sibirskaja Žiżń* 1900 nr 122. – Na Olimpie. *Kazbek* 1900 z 1 IV. – Na Olimpie. Legenda. *Wiestnik Inostrannoj Litieratury* 1900 nr 4. – Na Olimpie. Tłum. M.L. de Walden. *Siewier* 1901 nr 15; toż: *Kazbek* 1901 z 26 IV; *Golos Juga* 1905 nr 3; *Libawski Wiestnik* 1905 nr 36. – Na Olimpie. Tłum. E.M. *Kawkaz* 1901 nr 250. – Na Olimpie. Nowiełła. Tłum. N. *Saratowski Dniwnik* 1902 nr 32. – Na Olimpie. *Łodzinski Listok* 1902 nr 29. – Na Olimpie. Nowiełła. *Zarja* 1903 nr 22; toż: *Zarja* 1905 nr 386. – Na Olimpie. Legenda. Tłum. N. Knutow. *Rul* 1908 nr 116. – Na Olimpie. Tłum. Ja. Mackiewicz i I. Chwojnik, w: *Sud Ozi-risa*. Moskwa 1909 s. 172-176 (838). – Na Olimpie. Tłum. Żan B. *Jużnyj Tielegraf* 1910 z 19 XII, dod. – Na Olimpie. (Legenda), w: A.M. Feme-lidi: G. Sienkiewicz. Jego literaturnaja epocha. Odessa 1904; toż: Moskwa 1912 s. 371-373.

Przeróbki ros.: Na Olimpie. Tłum. [wierszem] A. Kalin[owskij]. *Rossija* 1900 z 22. IV. – Na Olimpie (Legenda). [Tłum. wierszem]. *Mir Bożij* 1900 nr 10.

r u m.: Apostoli. Legende. Prekierate A. Nahu. Odorhej 1919 s. 32.

s e r b.: Na Olimpu. *Novi List*, Sušak 1900 nr 206. – Na Olimpu. Tłum. N. Stajić. *Brankovo Kolo* 1908 nr 44.

u k r a i ń.: Na Olimpi. Lehenda. Tłum. F.I. Oleśnycki. *Diło* 1905.

w ę g.: Apostolok az Olympuson. Legenda. *Fővárosi Lapok* 1900; toż: *Pesti Napló* 1900. – Az Olimpuson. Tłum. J. Aschenbrenner. *Magyar Szemle* 1905 nr 147-148. – Az Olimpuson. Tłum. K. Bányai. *Elet*, Budapeszt 1910 z 13 II s. 212.

w ł o s.: Sull' Olimpo. Tłum. D. Ciampoli. *L'Illustrazione Italiana* 1900 nr 22 s. 394; toż w: Per il pane. Mediolan 1900, 1902, 1926 (925). – Sull' Olimpo. *Il Giorno*, Rzym 1900. – Sull' Olimpo. Legenda. Tłum. F. Verdinois, w: *Novelle russe*. Neapol 1901 s. 139-148. – Sull' Olimpo. Legenda. Tłum. G. Guatteri. *Nuova Rassegna Bibliografica Letteraria* 1904 nr 7/8 s. 126-128; toż w: *Racconti e leggende*. Rocca S. Casciano 1906 (933). – Sull' Olimpo, w: Per il pane. Mediolan 1926 (937). – Sull' Olimpo. Tłum. C. Agosti Garosci, w: *Bartek il Vincitore*. Mediolan 1955 (945).

231. List otwarty do ks. Espera Uchtomskiego [pisany ok. 1 VI 1899 z okazji stulecia urodzin A. Puszkina, z propozycją przeznaczenia honorariów za przekłady swych utworów na pomoc rosyjskim dzieciom oraz z informacją o własnej donacji; tekst franc. z tłum. ros.].

Autogr.: Bibl. Miejsk. w Bydgoszczy, sygn. 6319626.

P i e r w o d r. i p r z e d r.: *Kur. Warsz.* 1899 nr 156 z 8 VI. – *Kraj*, Petersburg 1899 nr 22 z 9 VI s. 14-15. – *Dz. Chicag.* 1899 nr 152. – *Dz. Pol.*, Lw. 1899 nr 159. – *Dz. dla Wszystk.*, Warsz. 1899 nr 128. – [fragm.] *Gaz. Lw.* 1899 nr 130. – *Gaz. Nar.*, Lw. 1899 nr 159. – *Gaz. Pol.* 1899 nr 128. – *Gaz. Warsz.* 1899 nr 149. – *Głos Nar.* 1899 nr 128. – *Kraj*, Petersburg 1899 nr 22. – *Kur. Pol.*, Warsz. 1899 nr 155. – *Niwa Pol.*, Warsz. 1899 nr 23. – *Polak w Ameryce* 1899 nr 27. – *Prz. Polit. Społ. i Lit.* 1899 nr 132. – *Tyg. Il.* 1899 nr 25 s. 484. – *Tyg. Pol.*, Warsz. 1899 nr 24. – *Wiek*, Warsz. 1899 nr 128 [tekst w jęz. pol. i franc.]. – *Zgoda*, Chicago 1899 nr 28. – *Związek Chłop.*, Nowy Sącz 1899 nr 18. – Pisma zapomniane (tekst wg rkps). Lw. 1922 (489). – *Dzieła t. 54*. Warsz. 1952 (527). – B. Białokozowicz: *Z dziejów wzajemnych polsko-rosyjskich związków literackich w XIX w.* Warsz. 1971 s. 154-155.

P r z e k ł a d r o s.: Ot Gienrika Sienkiewicza. *Sankt-Pietierburgskije Wiedomosti* 1899 nr 140 z 25 V (6 VI) s. 2; toż: *Nowoje Wremia* z 26 V; *Nowosti i Birzewaja Gazieta* 1899 z 26 V; *Syn Otieczestwa* 1899 z 26 V; *Kurjer* 1899 z 27 V; *Russkoje Slowo* 1899 z 27 V; *Niżegorodskij Listok* 1899 z 28.V; *Warszawskij Dniwnik* 1899 z 29 V; *Wołyń* 1899 z 29 V; *Smolenskij Wiestnik* 1899 z 29 V; *Wiedomosti Odesskogo Gradona-*

czalstwa 1899 z 30 V; *Noworossijskij Tielegraf* 1899 z 30 V; *Saratowskij Dniwnik* 1899 z 30 V; *Biessarabiec* 1899 z 31 V; *Wilenskij Wiestnik* 1899 z 2 VI; *Donskaja Riecz* z 2 VI; *Samarskaja Gazieta* 1899 z 3 VI; *Saratowskij Listok* 1899 z 3 VI; *Wostocznyj Wiestnik* 1899 z 15 VI; toż w: *Russko-polskije odnoszenija i czestwowanije Polakami Puszkina*. Petersburg 1899 s. 37-38.

232. Aforyzmy [114, inc. „Jest w tym boleść...”; 115, inc. „Najtrudniej jest poznać szczęście...”].

P i e r w o d r. i p r z e d r.: *Kraj*, Petersburg 1899 nr 5. – *Dzieła t. 54*. Warsz. 1951 (527).

233. Mowa przy odsłonięciu pomnika Juliusza Słowackiego w parku Miłosławskim dnia 16 IX 1899 roku [inc.: „Opatrzność, tworząc narody...”]. Kopia z podp. H. Sienkiewicza w Ossol. 14741

P i e r w o d r.: *Dz. Pozn.* 1899 nr 213 z 17 IX.

P r z e d r. także pt.: „Mowa polska”, „O mowie polskiej”, „Harfa polska”, „Sienkiewicz w hołdzie Słowackiemu” i in.: *Dz. Kijow.* 1899 nr 228. – *Dz. Pol.*, Lw. 1899 nr 262. – *Gaz. Lw.* 1899 nr 24. – *Gaz. Pol.* 1899 nr 213. – *Głos Nar.* 1899 nr 212. – *Głos Warsz.* 1899 nr 287. – *Katolik*, Milwaukee 1899 nr 23. – *Kraj, Dział II.*, Petersburg 1899 nr 38 (z obszernym mat. ilustracyjnym). – *Kur. Codz.* 1899 nr 259. – *Kur. Litew.* 1899 nr 277. – *Kur. Pol.* 1899 nr 258. – *Kur. Pozn.* 1899 nr 214. – *Kur. Warsz.* 1899 nr 259. – *Niwa Pol.* 1899 s. 664. – *Polonia w Ameryce*, Cleveland 1899, nr 41. – *Sl. Pol.* 1899 nr 224. – *Słowo* 1899 nr 214. – *Tyg. Il.* 1899 nr 40. – *Tyg. Mód i Pow.* 1899 nr 39. – *Tyg. Pol.*, Warsz. 1899 nr 39. – *Wiecz. Rodz.*, Warsz. 1899 nr 42. – *Wiek* 1899 nr 222. – Słowackiemu. *Nowa Ref.* 1904 nr 264. – Mowa polska, w: *Dwie łąki*. Krak. 1908 (484). – *Wielkopolanin*, Pittsburgh, 1912 nr 8. – Pisma t. 35. Warsz. 1912 (471). – *Dz. Nar.*, Piotrków 1916 nr 275. – *Gaz. Wiecz.* 1916 nr 3238. – *Kobieta Pol.*, Krak. 1916 s. 6. – *Kur. Pozn.* 1916 nr 104, dod. – *Kal. Powsz. na r. 1917*. Mikołów [1916]. – *Kal. „Piasta”*, Krak. 1917 s. 25-26. – *Gaz. Lud.*, Warsz. 1919 nr 3. – *Kal. Powsz. Il.*, Włocł. 1920 s. 261-262. – *Gaz. Por.*, Lw. 1924 nr 7226. – *Życie Młodz.*, Olszt. 1926 nr 9. – J. Słowacki, mistrz mowy polskiej, w: *I moje będzie za grobem zwycięstwo*. Zbiorek poezyj J. Słowackiego. Tor. 1927. – [Mowa w Miłosławiu, w art.:] F. Pohorecki: *Pierwszy pomnik Słowackiego na ziemiach polskich*. *Kur. Pozn.* 1927 nr 284 s. 6-7. – Sienkiewicz o Słowackim. *Kur. Zach.*, Sosn.-Katow. 1927 nr 175. – Polska harfa. *Piast*, Krak. 1927 nr 26. – *Ognisko*, Paryż 1927 nr 279. – *Znicz*, Piotrków 1927 nr 7. – w zb.: *W dzień Bożego Narodzenia*. Warsz. 1928 s. 16.

– Mowa polska. *Prz. Ośw.*, Pozn. 1930 nr 4. – *Pol. Lud.* 1946 nr 60. – *Sodalis*, Orchard Lake, USA 1949, VI. – *Dzieła* t. 40. Warsz. 1951 s. 81 (527). – *Warmia i Mazury* 1964 nr 11. – Polska harfa. *Katolik* 1984 nr 38. – *Przew. Katol.* 1986 nr 45 s. 6. – Mowa wygłoszona w roku 1899 przy odsłonięciu pomnika poety w Miłosławiu. *Poezja Dzisiaj* 1999 nr 3/4 s.154-155. – w zb.: H. Sienkiewicz i jego twórczość. Warsz. 2000 s. 17-18 (605). – *Studia Sienkiewiczowskie* t. 9. Lub. 2009 s. 171-172 (102).

P r z e k ł a d y:

a n g.: Słowacki's Address. Tłum. G. Cooledge, 1900 [prasa chicag.].

ł u ż y c.: Słowacki. Tłum. M. Andricki. *Lužica*, Budziszyn 1899, XVIII s. 93.

r o s.: Polskaja riecz. Tłum. W. Ławrow, w: *Dwa ługa*. Moskwa 1909 s. 83-85 (839). – *Pol-skaja riecz*. Tłum. Ja. Mackiewicz i I. Chwojnik, w: *Sud Ozirisa*. Moskwa 1909 s. 167-171 (838).

234. Aforyzmy [85-113, zdania z utworów Sienkiewicza, prawdopodobnie wybory redakcyjnej] w rubr. Złote listki. *Wędrowiec*, 1899 nr 6, 10, 19, 20, 21, 27, 37, 43, 51 [85, inc. „Człowiek zawsze może wstąpić...”; 86, inc. „Nie ma nic straszniejszego...”; 87, inc. „Z życia przychodzi wszystko zło...”; 88, inc. „Najenergiczniejszy człowiek...”; 89, inc. „Czyny człowieka...”; 90, inc. „Wojna i miłość...”; 91, inc. „Kto wszedł w podziemie...”; 92, inc. „W każdej przyszłości...”; 93, inc. „W każdym z nas siedzi...”; 94, inc. „Gdy kochanie rwie się...”; 95, inc. „Samotne serce...”; 96, inc. „Niechęć tak jak miłość...”; 97, inc. „Uczucia są dwojakie...”; 98, inc. „Są ludzie przekleci...”; 99, inc. „Jest w świecie...”; 100,

inc. „Choćby świat...”; 101, inc. „Wspomnienia...”; 102, inc. „Trochę się człowiek czuje...”; 103, inc. „Mężczyźnie wykształcenie...”; 104, inc. „Świat dźwiga...”; 105, inc. „Miłość, która chce być tylko duchem...” 106, inc. „Nędznik...”; 107, inc. „Jest pewna odwaga...”; 108, inc. „Jeśli życie jest bezsens...”; 109, inc. „Ze wszystkich prawd...”; 110, inc. „W dzisiejszych czasach...”; 111, inc. „Z powagą narzeczonej...”; 112, inc. „Analiza...”; 113, inc. „W tym morzu zła...”].
Przedr.: *Dzieła* t. 54. Warsz. 1952 s. 104-107 (527).

234 a. Złote myśli [zdania z utworów Sienkiewicza]. *Tyg. Nar.*, Lw. 1899 nr 11, 1900 nr 16.

234 b. Myśli [zdania z utworów Sienkiewicza]. *Kraj*, Petersb. 1899 nr 2, 11.

235. List do Franciszka Szaniora [głównego ogrodnika Warszawy i twórcy skweru wokół pomnika Mickiewicza].

P i e r w o d r. i p r z e d r.: *Gaz. Pol.*, Warsz. 1899 nr 246 z 15/27 X. – *Listy* t. V cz. 1. Warsz. 2009 s. 93-94 (615a).

236. W sprawie procesu Galicyjskiej Kasy Oszczędności i stosunków w Galicji [sprawa S. Szczepanowskiego]. Powst. początek listopada 1899.

A u t o g r.: Ossol. syg. 12.170/II.

P i e r w o d r.: *Słowo*, Warsz. 1899 nr 266 z 19 XI [bez podp.].

P r z e d r. [ze zmianami wg rękopisu] w art.: J. Krzyżanowski: Sienkiewicz i Szczepanowski. *Prz. Humanist.* 1970 nr 4 s.1-12; toż w: *Pokłosie Sienkiewiczowskie*. Warsz. 1973 s. 542-545 (60).

1900

237. List do baronowej Suttner. Powst. w lutym 1900.

A u t o g r. fragm. brulionu tekstu pol.: Ossol. syg. 12.443/II 3b s. 105; tekst w jęz. franc. BN 9640. P i e r w o d r., tekst pol. i franc.: *Czas* 1900 nr 54 z 1 III i odb., Krak. 1900 s. 8, na dochód szkoły w Białej.

P r z e d r.: Baronowa Suttner i Sienkiewicz. *Dz. Pozn.* 1900 nr 83. – *Głos Nar.*, Krak. 1900 nr 50. – *Katolik*, Milwaukee 1900 nr 1. – *Kraj*, Petersb. 1900 nr 8 s. 5-6. – pt. Do Niemców. *Kur. Lw.* 1900 nr 62. – *Łączność*, Krak. 1900 nr 10. – *Naród*, Lw. 1900 nr 24. – *Niedziela*, Lw. 1900 nr 12. – *Pogoń*, Tarnów 1900 nr 18. – *Promień*, Lw. 1900 nr 3 s. 80. – *Prz. Polit.*, dod. *Przyj. Ludu*, Cieszyn -Nawsie 1900 nr 6. – *Ruch Katol.*, Lw. 1900 nr 50. – *Tyg. Nar.*, Lw. 1900 nr 24. – *Dwie łąki*. Krak. 1908 (484). – *Pisma* t. 35. Warsz. 1912 (471). –

Dzieła t. 53. Warsz. 1952 (527). – L. Ludorowski: *Antypruska publicystyka H. Sienkiewicza*. Lub. 1996 s. 34-35 (586).

P r z e k ł a d y:

c h o r w.: O burskom ratu. *Obzor*, Zagrzeb 1900 nr 59.

f r a n c.: Lettre de H. Sienkiewicz à la baronne Suttner. *Le Journal*, Paryż 1900 z 23 III. – La Pologne et la guerre actuelle. *L'Indépendance Belge* 1900 z 23 III. – Larmes de crocodile. *La Paix*, Paryż 1900 z 1 IV 1900. – Opprimés. *Le Progrès de l'Est*, Nancy 1900 z 3 IV. – Transvaal et Pologne. *Le Correspondant*, Paryż 1900 z 10 IV. – Lettre à la baronne Suttner. *Bulletin Polonais*, Paryż 1900, nr 141.

r o s.: Pis'mo baronessie Bertie Suttner. *Siewiernyj Kurier* 1900 z 1 III; toż: *Pridnieprowskij Kraj* 1900 z 1 III; toż: *Pribaltijskij Kraj* 1900

z 1 III. – G. Sienkiewicz po powodu transwaalskiej wojny. *Ural* 1900 z 4 III. – Pis'mo baronessie Suttner. Tłum. Ja. Mackiewicz i I. Chwojnik, w: *Sud Ozirisa*. Moskwa 1900 s. 162-166 (838). – Pis'mo k baronessie Zuttner. Tłum. W. Ławrow, w: *Dwa ługa*. Moskwa 1909 s. 86-89 (839).

w ł o s.: *Il Transvaal e la Polonia*. Lettera. *Mi-nerva-Rivista delle Riviste*. Turyń 1900. – Lettera alla Baronessa Suttner. *Il Mattino*, Neapol 1900 nr 68.

238. Toast łaciński. Powst. przed 6 VI 1900 na zjazd z okazji 500-lecia Uniwersytetu Jagiellońskiego [inc.: „Vos quidem advenae amantissimi...”].

P i e r w o d r. i p r z e d r.: *Filomata* 1929 nr 3. – *Ruch Lit.* 1931 nr 9 s. 276-27. – *Dzieła t. 54*. Warsz. 1952 s. 182-183 (527).

239. Uniwersytetowi Jagiellońskiemu. Profesorowie i wychowawcy byłej Szkoły Głównej Warszawskiej. Adres jubileuszowy z 7 VI 1900 [inc.: „W dniu uroczystym...”].

P i e r w o d r. i p r z e d r.: *Czas* 1900 nr 160. – *Kur. Lw.* 1900 nr 162. – Księga pamiątkowa pięćsetletniego Jubileuszu odnowienia Uniwersytetu Jagiellońskiego. Krak. 1901 s. 224-227. – *Dzieła t. 40*. Warsz. 1951 s. 115-118 (527).

240. Wilsonowi Barretowi [Inc. „Ci spomiedzy nas...”, odręczna dedykacja na fotografii dla W. Barreta].

P i e r w o d r.: *Cardiff Evening Express* z lipca 1900; Sienkiewicz u obcych. *Tyg. Il.* 1900 nr 30 z dn. 28 VII. s. 594.

241. O sanatorium akademickie. List do Redakcji „*Czasu*” [z 24 VII zawiadamiający o przesylce 50 k[oron] na dom zdrowia dla młodzieży w Zakopanem, inc. „Dowiedziawszy się o pomyśle p. Cieglewicza...”].

P i e r w o d r. i p r z e d r.: *Czas* 1900 nr 186 z 25 VII. – *Gaz. Lw.* 1900 nr 170; *Kur. Warsz.* 1900 nr 208 z 27 VII. – *Dzieła t. 54*. Warsz. 1952 s. 5 (527). – *Listy t. V cz. 3*. Warsz. 2009 s. 246-247 (615a).

241a. Do nieznaney nowelistki. [inc.: „Łaska-Pani, nadesłane mi utwory przeczytałem...”]. List z 30 X 1900.

P i e r w o d r. i p r z e d r.: *Dzieła t. 54*. Warsz. 1952 s. 136-137 (527). – *Listy t. V cz. 3*. Warsz. 2009 s. 447-448 (615a).

242. Wystawa kart pocztowych. Aforyzmy Sienkiewicza [8-11, 8 inc.: „Nie wolno dopasowywać kobiety...”; 9, inc.: „Śmierć jest bezsilną...”; 10, inc.: „Nieszczęście...”; 11, inc.: „Głupoty ludzkiej nie można brać...”]. *Kur. Warsz.*,

1900 nr 333. – *Pisma zapomniane*. Lw. 1922 s. 494 (489). – *Dzieła t. 40*. Warsz. 1951 s. 61-62 (527).

243. Aforyzmy.

P i e r w o d r. i p r z e d r.: *Wędrowiec*, 1900 nr 51 [116-118, inc. 116, inc.: „Nie lubię prasy...”; 117, inc.: „Zauważyłem już dawno...”; 118, inc.: „Dzisiejszy człowiek...”]. – *Dzieła t. 54*. Warsz. 1952 (527).

244. Myśli i zdania z dzieł H. Sienkiewicza. *Ziarno*, Warsz. 1900 nr 51.

244a. Myśli i aforyzmy z dzieł H. Sienkiewicza. *Przedświt*, Lw. 1900 nr 7, 8.

244b. Złote myśli z dzieł H. Sienkiewicza. *Gaz. Opol.* z 22. XII 1900 nr 101.

244c. Złote myśli H. Sienkiewicza. *Kur. Warsz.* 1900 nr 353 z 22. XII s. 12.

245. Zagłoba swatem. Komedia w 1 a. Powst. X-XI 1900 Warszawa. Wyst. też pt. **Swaty Zagłoby**:

Autogr.: *Bibl. Woj. i Miejska* w Bydgoszczy, syg. 351, egz. dla teatru w Poznaniu. z poprawkami autora; *Fragm.* w Muzeum H. Sienkiewicza w Oblegorku.

P r e m i e r a: *Teatr Wielki*, Warszawa 22 XII 1900; *Kraków* 23 XII, także *Lwów* i *Poznań* na przedstawieniach jubileuszowych w grudniu 1900. – *Wyst. nast.*: *Kraków* 1901; *Lwów* 1901; *Odessa* 1901; *Warszawa* 1928; *Łódź* 1960; *Kraków* 1966; *Rzeszów* 1966; *Londyn* 1975; *Wilno* 1977, 1988/89.

P i e r w o d r. i p r z e d r.: [Sc. I] *Słowo* 1900 nr 293. – [Sc. XII-XIII]. *Kur. Warsz.* 1900 nr 353. – [Streszcz. i fragm.]. *Ruch Katol.*, Lw. 1900 nr 294. – *Zagłoba swatem*. Obrazek dramatyczny. *Tyg. Nar.*, Lw. 1900 nr 63. – *Wiek II*. 1900 nr 354. – *Rozwój*, *Łódź* 1900 nr 293. – *Dz. Pol.*, Lw. 1900 nr 355. – *Dz. Chicag.* 1901 nr 17-22. – *Gaz. Gdań.* 1901 nr 4-14, 17-22. – *Gaz. Kołomyj.* 1901 nr 1-3. – *Gaz. Pol.*, Czerniowce 1901 nr 1-2. – [Fragm.] *Praca*, Pozn. 1901 nr 2. – *Ziarno*, Warsz. 1901 nr 123. – *Zagłoba swatem*. Komedia. Lw. 1922, Ossol. s. 43. – *Pisma zapomniane*. Lw. 1922 s. 173-213 (489). – *Zagłoba swatem*. Komedia. Lw. 1935 s. 39. – *Dzieła t. 39*. Warsz. 1951 (527). – *Zagłoba swatem*. (Komedia w 1 akcie). *Nowa Wieś* 1958 nr 40 (dod.). – *Zagłoba swatem*. Komedia w jednym akcie. Oprac. Wł. Zawistowski, il. Sz. Kobylński. *Gdań.* 1991 s. 69. – *W kręgu Trylogii*. Warsz. 2000 (606). – *Dramaty*. *Krak.* 2005 (612). – *Zagłoba swatem*, w: *Komedia dworkowa*. Antologia. Oprac. A. Zioliwicz. *Krak.* 2006. *Bibl. Sarmacka* 5.

Oprac. muzyczne: L. Idzikowski. „Swaty pana Zagłoby. Polonez na fortepian op. 78”. Hołd H. Sienkiewiczowi. [Kijów] 1900; W. Lewandowski. Zagłoba swatem. Mazur na fortepian. Warsz. [1900]; W. Olszewski. Zagłoba. Mazur na fortepian. Jekatierinosław 1900.

Adaptacja: Zagłoba swatem. Oprac. Z. Orszulska. Reż. W. Maciejewski. Teatr Pol. Radia, emisja 31 III 1975 i nast.

Przekład rós.: Zagłoba swatom. Komedia w 1 diejstwi. Tłum. Je.M. Babieckij. *Charkowski-gie Gub. Wiedomosti* 1901 nr 24-27; toż: Charków 1901 s. 61; toż pt. Zagłoba – starostoj. Moskwa 1901, 1911 s. 37.

246. Przemówienie na własnym jubileuszu [w sali ratuszowej w Warszawie, inc.: „Trudno mi wypowiedzieć słowami...”]. Powst. przed 22 XII 1900.

Autogr.: Ossol. syg. 12.042/III s. 54-55.

Pierwodr.: *Kur. Warsz.* 1900 nr 353 z 22 XII s. 16.

Przedr. i skróty: *Gaz. Pol.* 1900 nr 294. – *Gaz. Warsz.* 1900 nr 340. – *Kur. Codz.* 1900 nr 353. – *Kur. Pol.*, 1900 nr 354. – *Słowo*, Warsz. 1900 nr 293. – *Wiek II.* 1900, nr 353. – Mowa jubileuszowa Sienkiewicza [z reprodukcją autografu]. *Kraj*, Petersburg 1900 nr 50, dod. s. 8-9. – *Czas* 1901 nr 1. – Pisma zapomniane [przedr. z autografu]. Lw. 1922 s. 439-440 (489). – *Dzieła t. 40.* Warsz. 1951 (527). – Sienkiewicz i jego twórczość. Warsz. 2000 s. 19 (605, 81).

Przekład łuzyc.: Tłum. M. Andricki. *Lużica*, Budziszyn 1901 nr 1.

247. Marzenia młodości. List do I. Balińskiego, redaktora „Wieczorów Rodzinnych” z 5 XII 1900 [inc.: „Nie wiem i nie pamiętam, czy umiałem już czytać...”].

Pierwodr.: List H. Sienkiewicza. *Wiecz. Rodz.*, Warsz. 1901 nr 1 z 1 I.

Przedr. pt.: Dzieciństwo Sienkiewicza. *Czas* 1901 nr 5. – Czym chciał być Sienkiewicz. *Dz. Pol.*, Lw. 1901 nr 8. – *Dz. Pozn.* 1901 nr 8. – *Gaz. Lw.* 1901 nr 6. – *Gaz. Pol.*, Warsz. 1901 nr 6. – H. Sienkiewicz o pragnieniach młodości. *Słowo* 1901 nr 6. – *Wiek II.* 1901 nr 8. – *Zgoda*, Chicago 1901 nr 36. – Marzenia młodości. Pisma zapomniane. Lw. 1922 s. 415-416 (489). – Dlaczego Sienkiewicz został pisarzem wojennym? *Dz. Bydg.* 1924 nr 254. – *Wiad. Lit.* 1924 nr 43 s. 4 (z podobizną autografu). – *Młoda Rzeczp.* 1946 nr 24. – *Dzieła t. 40.* Warsz. 1951 (527). – *Listy t. I cz. 1.* Warsz. 1977 s. 36-37 (562a).

Przekład y:

bułg.: Senkewicz za sebe si. Tłum. i oprac. Redakcji. *Polsko-Błgarski Pregled* 1924 nr 24/25 s. 200.

hisz p.: Sueñ'os e ideales de la juventud. Tłum. M. Rogelio Martinez Noriega. Vedado-Marianao 1942.

ros.: Sienkiewicz w dietstwie. *Pietierburgskaja Żyżń* 1900 z 31 XII; toż: *20-tyj wiek* 1916 XII.

1901

248. Odezwa [Podziękowanie za udział w jubileuszu, inc.: „Wszystkim okolicom kraju...”], przesłana z listem do M. Godlewskiego z 5 I 1901.

Pierwodr.: *Słowo* 1901 nr 6 z 8 I.

Przedr.: *Bies. Lit.* 1901 nr 2 s. 33. – *Czas* 1901 nr 7. – *Dz. Pozn.* 1901 nr 8. – *Dz. dla Wszyst.*, Warsz. 1901 nr 6. – *Gaz. Por.* 1901 nr 8. – *Gaz. Grudziądz.* 1901 nr 7. – *Kraj*, Petersburg 1901 nr 52. – *Kron. Rodz.* 1901 nr 3. – *Kur. Warsz.* 1901 nr 8. – *Przyj. Dzieci* 1901 nr 3. – *Świat*, Łódź 1901 nr 2. – *Wiecz. Rodz.* 1901 nr 5. – *Dzieła t. 40.* Warsz. 1952 (527). – *Listy t. I cz. 2.* Warsz. 1977 s. 264-265 (562a). – Sienkiewicz i jego twórczość. Warsz. 2000 s. 19 (605).

249. Odpowiedź Sienkiewicza [z 22 I 1901, podziękowanie dla korporacji Lutycja w Dorpacie za członkostwo honorowe].

Pierwodr. i przedr.: *Tyg. Il.* 1901 nr 4 z 26 I s. 64. – *Listy t. V cz. 3.* Warsz. 2009 s. 186 (615a).

250. Podziękowanie za adres jubileuszowy od Koła Polskiego w Berlinie (z 11 II 1901),

[inc.: „Dostojny i czcigodny Panie Prezesie...”, wysłane do H. Szumana].

Pierwodr. i przedr.: *Dz. Pozn.* 1901 nr 45. – *Kur. Pozn.* 1901 nr 89 z 23 II. – *Dzieła t. 54.* Warsz. 1952 (527). – *Listy t. V cz. 1.* Warsz. 2009 s. 158-159 (615a).

251. List do Koła Polskiego w Wiedniu, dat. 11 II 1901 Warszawa [inc.: „Dostojny i czcigodny Prezesie. Racz wyrazić w moim imieniu Kołu Polskiemu w Wiedniu...”, wysłany do W.L. Jaworskiego].

Pierwodr.: *Czas* 1901 nr 39 z 16 II. – *Kur. Codz.* 1901 nr 49 z 16 II. – *Bies. Lit.* 1901 nr 10. – *Gaz. Lw.* 1901 nr 39. – *Kraj*, Petersburg 1901 nr 6. – *Kur. Pol.* 1901 nr 49. – *Wiek II.* 1901 nr 49. – *Dzieła t. 54.* Warsz. 1952 (527). – *Listy t. V cz. 3.* Warsz. 2009 s. 160 (615a).

252. List do puszkacza z Gniezna, pana Nakulskiego [sprzed 17 II 1901, inc.: „Bardzo jestem wdzięczny za pańskie ładunki bezdymne...”].

P i e r w o d r.: H. Sienkiewicz a przemysł polski. *Dz. Pozn.* 1901 nr 40 z 17 II s. 4.

253. List do p. Ange Galdemara o genezie „Quo vadis”.

P i e r w o d r. tekstu franc.: Le genèse de „Quo vadis”. *Le Gaulois* 1901 z 16 III; toż: *Le Gaulois* 1924 z 27 X z reprodu. autografu. – M. Kosko: La Fortune de „Quo vadis”. Paryż 1935 s. 220-221. Pr z e d r. pol. także pt. Odpowiedź na pismo..., Odpowiedź na list..., O genezie „Quo vadis”: *Czas* 1901 nr 67 z 21 III. – *Gaz. Tor.* 1901 nr 73. – *Dz. Pol.* 1901 nr 82. – *Gaz. Lw.* 1901 nr 67. – *Kraj*, Petersburg 1901 nr 10, dod. *Życie i Sztuka* z 9/22 III s. 120. – *Świat*, Łódź 1901 nr 13. – *Tyg. Mód i Pow.* 1901 nr 21 s. 174-5. – Pisma zapomniane. Lw. 1922 s. 417-419 (489). – *Dzieła* t. 40. Warsz. 1951 (527). – H. Sienkiewicz. Materiały zebrana i oprac. J. Kulczycka-Saloni. Warsz. 1960, 1966 s. 116-117 (554). – *Listy* t. I cz. 1. Warsz. 1977 s. 433-435 (562a). Pr z e k ł a d y r o s.: Genezis „Quo vadis”. Tłum. Je.G. *Wołyni* 1901 z 3 VI s. 5. – *Kak ja zadumał napisat’ moj roman „Quo vadis”* [fragm.]. *Izwiestija Kniznykh Magazinow*, Petersburg 1901 nr 11 s. 123-124.

254. List do Bronisława Kozakiewicza z 28 III 1901.

P i e r w o d r. i pr z e d r. franc.: [G. Davenay:] Une lettre de H. Sienkiewicz. *Le Figaro*, Paryż 1901 nr 127 z 7 V. – Facsimilé d’une lettre écrite en polonais par H. Sienkiewicz [do B. Kozakiewicza]. *L’Art du Théâtre* (revue mensuelle Paris) 1901 nr 5 (Numéro spécial „Quo vadis”) s. 116. – Une lettre de H. Sienkiewicz, w: M. Kosko: La Fortune de „Quo vadis”. Paryż 1935 s. 221-224. – Un Best-seller 1900: Quo vadis. Paryż 1960 s. 141-146. Pr z e d r. p o l.: *Czas* 1901 nr 108 z 11 V. – H. Sienkiewicz i krytyka francuska. *Gaz. Lw.* 1901 nr 108. – *Gaz. Lw.* 1901 nr 176. – *Gaz. Pol.* 1901 nr 136. – *Kraj*, Petersburg 1901 nr 19, dod. *Życie i Sztuka* s. 221. – Sienkiewicz o „Quo vadis”. *Kur. Codz.* Warsz 1901 nr 130. – *Kur. Pozn.* 1901 nr 217. – *Kur. Warsz.* 1901 nr 128. – *Dzieła* t. 54. Warsz. 1952 (527). – *Listy* t. III cz. 1. Warsz. 2007 s. 196-204 (615a).

255. Aforyzmy [119-126; 119, inc.: „Stosunki społeczne...”; 120, inc.: „Cnota...”; 121, inc.: „Jeśli nawet kobieta...”; 122, inc.: „Niechby całe wieki filozofii...”; 123, inc.: „Nie zawsze twarz fizyczna...”; 124, inc.: „Ogół nie umie powiedzieć...”; 125, inc.: „Kobiety w ogóle...”; 126, inc.: „Miłość jest tak ogromnym szczęściem...”]. P i e r w o d r.: *Jednodniówka* wydana staraniem ludzi dobrej woli na rzecz pogorzalców w Ole-

szycach. Rzesz. 1901 s. 4-5. – *Jednodniówka* na dochód przytuliska weteranów 1863/4 roku. Krak. [1904 s. 11, z fotografią autora]. – *Dzieła* t. 54. Warsz. 1952 (527).

255a. Aforyzmy [z dzieł H. Sienkiewicza]. *Prz. Polit., Spół. i Lit.*, Lw. 1901 nr 1, 3.

255b. Złote myśli z dzieł H. Sienkiewicza. *Praca*, Pozn. 1901 nr 2, 4.

256. List w sprawie fundacji im. Marii Sienkiewiczowej [z 17 V 1901 zmieniający zapis z 2 II 1889].

P i e r w o d r.: *Rocz. Akademii Umiejętności*. Krak. 1901, s. 87-90. – *Listy* t. V cz. 3. Warsz. 2009 s. 105-107 (615a).

257. Toast. [Fragm. Trylogii nie włączony przez pisarza do powieści, wymieniany też pt. **Kochajmy się! oraz Toast pana Zagłoby**; inc.: „Było ich pięćdziesięciu...”].

A u t o g r. brulionu BJ 6996 III k.1-4; Bibl. Woj. i Miejs. w Bydgoszczy, sygn. 179, karty 4.

P i e r w o d r.: Scena polska w Łodzi w l. 1844-1901. Łódź 1901 [cenz. 31 VIII 1901], s. 83-92. Pr z e d r.: *Czas* 1901 nr 246. – *Dz. Berlin.* 1901 nr 300-301, 1902 nr 1 (dokończenie) – *Dz. Chicag.* 1901 nr 262. – *Dz. Kujaw.* 1901 nr 252-254. – *Dz. Pol.*, Lw. 1901 nr 442. – *Gaz. Gdań.* 1901 nr 130. – *Gaz. Kołomyj.* 1901 nr 40. – *Gaz. Nar.*, Lw. 1901 nr 297. – *Kur. Pozn.* 1901 nr 493. – *Przedświt*, Lw. 1901 nr 249. – *Prz. Polit., Spół. i Lit.*, Lw. 1901 nr 249. – *Wielkopolanin* 1901 nr 250-251. – *Zgoda*, Chicago 1901, nr 50. – *Dz. Cieszyń.* 1906 nr 26-27, 1910 nr 1. – Pisma zapomniane. Lw. 1922 (489). – *Pol. Zbrojna* 1924 nr 291-292. – *Kal. Król. Korony Pol.*, Miejsce Piastowe 1931 s. 98-102. – Pisma t. 39. Lw. 1933 (494). – *Dzieła* t. 5. Warsz. 1949 (527). – *Głos Rob.* 1957 nr 13 s. 3. – *Nowele* t. 2. Warsz. 1964 (555). – *Baśnie i legendy*. Warsz. 1967; toż: 1970, 1973, 1975, 1978, 1986 (557). – Pisma wybrane t. 3. Warsz. 1976, 1987 (562). – *Płomyk* 1976 nr 9. – *Odgłosy* 1977 nr 52. – *Nowele* t. 3. Warsz. 1978 (563). – *Dzieła wybrane* t. 9. Warsz. 1991 (578). – *Baśnie i legendy*. Warsz. 1996 (587).

P r z e k ł a d y:

c z e s.: Připitek. Tłum. J. Bečka, w: *Svatba v Atenach*. Praha 1938 s. 35-41 (682).

f r a n c.: Toast de Messire Zagłoba. Tłum. J. de Tersant i J.A. Teslar, w: *Une aventure à Sidon*. Paryż 1931 (714); toż w: *Oeuvres choisies*. Paryż 1933 (725).

258. Odezwa w sprawie Wrześni [inc. „Zapadł niesłychany wyrok...”]; tekst drukowany też pod tytułami: **O gwałtach pruskich. List w spra-**

wie wrześnińskiej. List w sprawie ofiar wrześnińskich. Powst. 20 listopada 1901 w Krakowie. Autogr. – fragm. brulionu pierwszej red. – Ossol. sygn. 12.443/II s. 109-110.

P i e r w o d r.: List w sprawie ofiar wrześnińskich. *Czas* 1901 nr 270 z 22 XI i odb. pt. List H. Sienkiewicza do Redakcji „*Czasu*”. Krak. 22 listopada 1901. (Cena 5 hal.; sygn. BJ 32257/II).

P r z e d r.: *Dz. Chicag.* 1901 nr 287. – *Dz. Kujaw.*, Inowroc. 1901 nr 271. – *Dz. Pol.*, Lw. 1901 nr 488. – *Gaz. Lw.* 1901 nr 296. – *Głos Nar.*, Krak. 1901 nr 216. – *Głos Rzesz.* 1901 nr 48. – *Kraj*, Petersb. 1901 nr 46. – *Kur. Lw.* 1901 nr 326. – *Kur. Pozn.* 1901 nr 536. – *Mies. Kur. Pol.*, Warsz. 1901, XII. – *Nowa Ref.* 1901 nr 271. – *Przedświt*, Lw. 1901 nr 272. – *Prz. Polit., Spół. i Lit.*, Lw. 1901 nr 272. – *Sł. Pol.* 1901 nr 550. – *Teka*, Lw. 1901 nr 11. – *Tydzień*, Piotrk., 1901 nr 49. – *Wiek XX*, 1901 nr 545. – *Zgoda*, Chicago 1901 nr 50. – Cz. Jankowski: Sześćset lat stosunków polsko-pruskich z przydanymi głosami ... Wilno 1903 s. 80-81. – Pisma zapomniane. Lw. 1922 s. 535-537 (489). – Do polskich matek. List otwarty. *Kur. Pozn.* 1924 nr 249. – *Pol. Zach.* 1927 nr 274. – H. Sienkiewiczowi. W 50-lecie „Ogniem i mieczem”. 1883-1933. Oprac. L. Bochenek. Pozn. 1933. – *Dzieła* t. 53. Warsz. 1952 (527). – M. Konopnicka: Korespondencja t. 4. Warsz.

1975 s. 193-194. – L. Ludorowski: Antypruska publicystyka H. Sienkiewicza. Lub. 1996 (586).
P r z e k ł a d y:

f r a n c.: Lettre ouverte [inc.: Nous nous trouvons en face d'un arrêt stupéfiant...] w: H. Sienkiewicz: Bartek le Vainqueur. Paryż 1902 s. IX-XII.

r o s.: Wozzwanije Sienkiewicza. *St. Pietierburgskije Wiedomosti* 1901 nr 315.

w ł o s.: L'autore del „Quo vadis?” alle madri italiane. Appello. Tłum. A. Begey. *Vita Femminile*, Turyn 1901 z 15 XII; toż: *Gazette di Torino*, Turyn 1902.

259. Mowa rektorska Edwarda Janczewskiego [napisana przez Sienkiewicza przed 7 XII dla rektora Uniwersytetu Jagiellońskiego na inaugurację roku akad. 1901/1902]. Autogr.: Muz. Lit., Warsz. inw. 195.

P i e r w o d r.: *Czas* 1901 nr 283 z 8 XII [tekst wygłoszony]. – O. Jędrzejczyk: Mowa rektorska H. Sienkiewicza [tekst wg autografu z fotografią s. 1]. *Pam. Lit.* 1956 z. 4 s. 510-515. – *Gaz. Krak.* 1986 nr 267.

260. Rozumiem!... [inc. „Opowiadano raz przy pewnym dowcipnisiu...”, anegdota o „stołach mówiących”].

P i e r w o d r.: *Niezapominajka. Kalendarzyk Literacki i Informacyjny* na rok 1902. Krak. [1901] 1902 s. 6.

1902

261. List do Towarzystwa Dziennikarzy Polskich we Lwowie [z 5 I z podziękowaniami za życzenia świąteczne].

P i e r w o d r. i przedr.: *Gaz. Lw.* 1902 nr 4. – *Kraj*, Petersb. 1902 nr 1 s. 15. – Listy t. V cz. 3. Warsz. 2009 s. 369 (615a).

262. List do Lutni Petersburskiej [z 16 I z podziękowaniem za członkostwo honorowe].

P i e r w o d r.: *Kraj*, Petersb. 1902 nr 2 s. 22. – Listy t. V cz. 3. Warsz. 2009 s. 184-185 (615a).

263. Aforyzmy [nr 12-15; 12, inc.: „Tyś sama kwiat”; 13, inc.: „Tylko bardzo małe świeczki...”; 14, inc. „Co to za piękna doła kobieca...”; 15, inc. „Zaszczytniej jest dla kobiety.”, wiersz pt. **Przeznaczony**].

P i e r w o d r.: *Bal literacki. Jednodniówka*. Staraniem Kasy Literackiej. Warsz. 30 stycznia 1902, s. 12.

P r z e d r.: *Bies. Lit.* 1902 nr 6. – *Wędrowiec* 1902 nr 5. – *Prz. Polit., Spół. i Lit.* 1902 nr 28. – *Tyg. Pol.*, Warsz. 1902 nr 5/6 s. 7. – Pisma zapomniane. Lw. 1922 (489). – *Dzieła* t. 40. Warsz. 1951

(527). – [W albumie M. i L. Papieskich]. *Pamiętnik Bibl. Kórnickiej*. Wroc. 1986 z. 21 s. 169.

264. Odpowiedź na ankietę „Journala” w sprawie przyszłości Afryki południowej. Powst. 15 III 1902, znany też pt. **O przyszłości Burów/Boerów** [inc.: „Bohaterstwo Burów i ich wytrwałość.”]. Rkps w jęz. franc. Ossol. sygn. 13.346.

P i e r w o d r. franc.: *Le Journal*, Paryż 1902 z 17 III.

P i e r w o d r. i przedr. pol.: Sienkiewicz o Burach. *Czas* 1902 nr 65 z 19 III. – Sienkiewicz o przyszłości Boerów. *Gaz. Pol.*, Warsz. 1902 nr 75 z 19 III. – *Bies. Lit.* 1902 nr 13. – *Przedświt*, Lw. 1902 nr 67. – *Dz. Pol.*, Lw. 1902 nr 132. – *Dz. Pozn.* 1902 nr 69. – *Głos Rzesz.* 1902 nr 12. – Sienkiewicz o Burach. Przyszłość Afryki południowej (Odpowiedź na kwestionariusz Ludwika Naudeau) [inc.: „Zamieszkawszy w południowej Afryce są Burowie w gruncie rzeczy tylko kolonistami...”, z faks. podp. H. Sienkiewicza]. *Tyg. Il.* 1902 nr 13 z 29/16 III s. 257-8. – *Tyg. Mód i Pow.* 1902 nr 13. – O przyszłości Boerów. *Wiel-*

kopolanin 1902 nr 69. – Pisma zapomniane. Lw. 1922 s. 508-509 (489). – Dzieła t. 53. Warsz. 1952 s. 185 (527). – L. Ludorowski: Antypruska publicystyka H. Sienkiewicza. Lub. 1996 s. 36 (586). Przekład r.o.s.: Sienkiewicz i Sted o Berach. *Birżewyje Wiedomosti* 1902 z 8 III.

265. H.K.T. Bajka. Powst. koniec marca 1902. Autogr. pt. Bajka, dat. Warszawa 27 III 1909 w Muz. Lit. H. Sienkiewicza, Pozn. Sygn. Rkps 1ML k.2-3; fotogr. w: 30 lat Muzeum Literackiego w Poznaniu. Pozn. 2008 s. 20. – Fotogr. autogr. pt. Bajka, z datą 27 III 1902, *Warmia i Maz.* 1964 nr 10 s. 6 [różne zakończenia].

Pierw. o.d.r.: H.K.T. (Bajka), z faksymile podp. autora. *Tyg. Il.* 1902 nr 14 z 5 IV/23 III. s. 263 [nr poświęcony M. Konopnickiej].

Przedr. także pt. **H.K.T., Niepolityczna bajka,**

Bajka, Sokół i sęp z odmianami tekstu i różnymi formami zakończenia: *Czas* 1902 nr 80. – *Dz. Berliń.* 1902 nr 82. – *Dz. Kuj.* 1902 nr 79. – *Dz. Pozn.* 1902 nr 80. – *Kur. Pozn.* 1902 z 10. IV nr 162. – *Gaz. Nar.*, Lw. 1902 nr 98. – *Gwiazd. Ciesz.* 1902 nr 15. – *Nowe Śl. Pol.* 1902 nr 67. – *Przodownica*, Krak. 1902 nr 6. – *Przyj. Ludu*, Lw. 1902 nr 19. – *Rodzina i Szek*, Lw. 1902 nr 4. – *Słowo*, Warsz. 1902 nr 80. – *Śl. Pol.* 1902 nr 167. – *Tarnowianin*, Kal. na rok 1903, Tarnów 1902 s. 70. – *Zgoda*, Chicago 1907 nr 17. – *Ojczyzna*, Krak. 1907 nr 14 s. 233. – *Kal.* „*Gospodarz*”, Krak. 1908 s. 25. – *Naród Pol.*, Chicago 1908 nr 44. – *Praca*, Pozn. 1908 nr 38. – *Zgoda*, Chicago 1908 nr 35. – *Wielkopolanin*, Pittsburgh 1910 nr 2. – *Dz. Chicag.* 1912 nr 9. – *Zorza*, Warsz. 1914 nr 40. – Pisma zapomniane. Lw. 1922 s. 72-73 (489). – Pisma t. 40. Lw. 1931 (494). – Nowele. Lw. 1936 (500). – pt. Bajka z roku 1902. *Prz. Chyrow.* 1939 nr 4. – Opowiadania. Moskwa 1943 (503). – pt. Sokół i sęp. *W Imię Boże*. Jerozolima 1944 nr 5. – Opowiadania. Paryż 1946 (516). – *Dz. Łódz.* 1946 nr 354 s. 7. – *Głos Rob.* 1946 nr 14 s. 4. – *Ilustr. Tyg.* 1946 nr 8 s. 116. – Dzieła t. 5. Warsz. 1949 (527). – Wybór pism t. 2. Warsz. 1954, 1955 (547). – *Kal. Mazur* 1956 s. 214. – [Fot. rkps]. *Nowy Świat*, Pozn. 1956 nr 46. – Nowele t. 2. Warsz. 1964 (555). – *Warmia i Maz.* 1964 nr 10. – Baśnie i legendy. Warsz. 1967; toż wyd. 1970, 1973, 1975, 1978, 1986 (557). – Pisma wybrane t. 3. Warsz. 1976, 1987, 1989 (562). – Nowele t. 3. Warsz. 1978 (563). – Dzieła wybrane t. 9. Warsz. 1991 (578). – L. Ludorowski: Antypruska publicystyka H. Sienkiewicza. Lub. 1996 s. 39 (586). – Baśnie i legendy. Warsz. 1996 (587).

Przekłady:

ang.: A Non Political Story. Tłum. F.E. Fronczak. *Illustrated Buffalo Express* z 1902 [inf. *Czas* 1902 nr 129].

chorw.: H.K.T. Basna. *Obzor*, Zagrzeb 1902 nr 38.

czes.: H.K.T. Tłum. J. Bečka, w: Svatba w Atenach. Praha 1938 s. 45-46 (682).

łuzyc.: H.K.T. Bajka. Tłum M.N. *Sokolske Listy*, Budziszyn 1926 nr 6.

niem.: H.K.T. *Das Bayerische Vaterland*, Monachium 1902 [inf. *Kraj*, Petersb. 1902 nr 20 s. 229]. – Ein nichtpolitisches Märchen. Tłum. E. Kolischer. *Polnische Post*, Wieden 1908 nr 17.

ros.: G.K.T. Skazka. Tłum. K. Woinow. *Južnoje Obozrenije* 1902 z 31 III.; toż: *Niżgorodskij Listok* 1902 z 26 VI; *Ural* 1902 z 31 VII; *Dalnyj Wostok* 1902 z 3 IX. – G.K.T. Tłum. W. D-ij. *Krymskij Kurier* 1902 z 7 IV. – G.K.T. Basnja. *Wołyń* 1202 z 21 IV; toż: *Taganrogskij Wiestnik* 1903 z 27 IV; *Siewiernyj Kawkaz* 1902 z 9 V.

serb.: Basna. H.K.T. Tłum. L.K. [L.R. Knežević]. *Delo* 1903 t. 28 nr 1.

266. Maria Konopnicka. Powst. maj 1902.

Autogr.: Ossol. 12.443/II s. 13-27. BJ 6996 III, k. 28-31.

Pierw. o.d.r.: Marya Konopnicka [inc. „Ona mówi i śpiewa...”]. *Bibl. Warsz.* 1902 t. II (czerwiec) s. 421-428.

Przedr.: *Czas* 1902 nr 131. – *Dz. Pol.*, Lw. 1902 nr 273. – *Dz. Pozn.* 1902 nr 137. – *Kraj*, Petersb. 1902 nr 22. – *Kur. Codz.* 1902 nr 159. – *Kur. Lw.* 1902 nr 162. – *Kur. Pozn.* 1902 nr 266, 268. – *Kur. Warsz.* 1902 nr 160. – *Nowy Głos Pol.*, Lw. 1902 nr 187, dod. – Polak na obczyźnie, dod. *Dz. Berliń.* 1902 nr 31. – *Przyj. Ludu*, Lw. 1902 nr 19. – *Rozwój*, Łódź 1902 nr 130. – *Słowo*, Warsz. 1902 nr 133. – *Szkola*, Lw. 1902 nr 42 s. 314-316. – *Dawny Sztand.*, Warsz. 1908 nr 4. – Dwie łąki. Krak. 1908 (484). – Sienkiewicz o Konopnickiej. *Sfinks* 1910 t. 4 s. 345-353. – Pisma t. 35. Warsz. 1912 (471). – M. Konopnicka: Poezje t. I. Słowo wstępne H. Sienkiewicza. Oprac. J. Czubek. Warsz. [1916] s. I-IX. – *Kal. Rodz.*, Cieszyn 1920 s. 42-63. – Dzieła t. 45. Warsz. 1951 (527).

Przekłady:

czes.: Marie Konopnická. Tłum. P. Maternová. *Květy* 1902 XXIV s. 297.

franc.: Une femme poète. Mme M. Konopnicka. Tłum. fragm. A. Wodziński. *La Revue de Revues*. Paryż 1903 s. 445.

łuzyc.: [fragm. pt.] Maryi Konopnickiej. Tłum. M. Andrickij. *Luźica*, Budziszyn 1902 nr 10 s. 73.

niem.: Marie Konopnicka. Zu ihren fünfundzwanzigjährigen Dichter Jubiläum. *Politik*, Praha 1902 nr 248.

ros.: Marija Konopnicka. *Litteraturnyje Wieczera Nowogo Mira* 1902 nr 8 s. 508-512. – O Konopnickoj. Otrywki. Tłum. K. K-skij. *Minskij Listok* 1902 z 6 IX. – O Konopnickoj. Tłum. s. *Russkije Wiedomosti* 1903 z 11 I; toż: *Niżgorodskij Listok* 1903 z 15. I; *Siewiero-Zapad-*

noje Słowo 1903 z 16 I.; *Sybirskij Wiestnik* 1903 z 24 I. – Marija Konopnickaja. Tłum. W. Ławrow, w: Dwa ługa. Moskwa 1909 s. 90-100 (839). – O Marii Konopnickoj. Tłum. M. Tropowska, w: M. Konopnicka: Połnoje sobranije soczinienij t. 1. Moskwa 1911 s. 14-21; toż jako wstęp pt. Oczerk G. Sienkiewicza, w: M. Konopnicka: Na normandskom bieriegu. Moskwa 1911.

s e r b.: Oczerk ot H. Sienkiewicz, w: M. Konopnicka: Na normandskia breg. Sofia [po 1911].

267. List do Karola Rosego. Powst. 7 IX 1902 w Oblęgoroku.

P i e r w o d r. pt.: Do „Dziennika Berlińskiego” [inc. „Żądasz Pan rad i wskazówek jako przyszły wydawca «Dziennika Berlińskiego»...”]. *Dz. Berliń.*, 1902 nr 221 z 24 IX.

Przedr.: Czas 1902 nr 220. – *Dz. Chicag.* 1902 nr 234-237. – *Dz. Kuj.*, Inowroc. 1902 nr 224/225. – *Dz. Pol.*, Lw. 1902 nr 450 [skróty]. – *Dz. Pozn.* 1902 nr 222. – *Gaz. Pol.*, Chicago 1902 nr 42 [fragm.]. – List H. Sienkiewicza o germanizacji i polskości. *Głos Nar.* 1902 nr 222. – *Kraj*, Petersb. 1902 nr 38 s. 5 [fragm.]. – *Kur. Lw.* 1902 nr 267. – *Kur. Pozn.* 1902 nr 439. – *Prz. Polit. Spol. i Lit.*, Lw. 1902 nr 223. – *Przedświt*, Lw. 1902 nr 252. – *Sł. Pol.*, Lw. 1902 nr 467. – *Tyg. Berliń.* 1902 nr 2. – *Wielkopolanin* 1902 nr 223. – List H. Sienkiewicza do prasy polskiej w pruskim zaborze. *Zgoda*, Chicago, 1902 nr 43. – K. Rose: Wspomnienia berlińskie. Warsz. 1932 s. 23-28. – Dzieła t. 53. Warsz. 1952 (527). – L. Ludorowski: Antypruska publicystyka H. Sienkiewicza. Lub. 1996 (586).

P r z e k ł a d y:

f r a n c.: *Gaulois*, Paryż 1902 z października [tłum. Z. Mycielski?, inf. *Kraj*, Petersb. 1902 nr 44 s. 445].

n i e m.: *Schlesischer Ztg.*, Wroc. 1902 nr 676.

268. List do W. Maleszewskiego i Redakcji „Biesiady Literackiej” [z 30 IX 1902 w sprawie powieści „Na polu chwały”, inc.: „Niezmiernie mi przykro...”].

P i e r w o d r.: *Bies. Lit.* 1902 nr 41 i 42 z 10 i 17 X, z podobizną autografu.

Przedr.: *Kraj*, Petersb. 1902 nr 41, dod. *Życie i Sztuka* s. 430. – *Kur. Pozn.* 1902 nr 463. – *Gaz. Opol.* 1902 nr 84. – Dzieła t. 40. Warsz. 1951 (527). – Listy t. III cz. 2. Warsz. 2007 s. 31 (615a).

269. Wypowiedź H. Sienkiewicza o przyczynie nieobecności [rocznica śmierci żony] na jubileuszu M. Konopnickiej 19 X 1902.

P i e r w o d r.: *Dz. Berliń.* 1902 nr 238.

P r z e d r. w art.: E. Pieścikowski: Drobiazgi Sienkiewiczowskie. *Twórczość* 1959 nr 4 s. 149.

270. Odezwa H. Sienkiewicza i Adama Krajskiego do społeczeństwa polskiego w spra-

wie zbierania funduszy na rzecz M. Konopnickiej. [inc.: „Maria Konopnicka święci w roku bieżącym dwudziestopięciolecie swej pracy...”]. P i e r w o d r.: *Kur. Pozn.* 1902 nr 495. – *Dz. Berliń.* 1902 nr 272.

P r z e d r.: E. Pieścikowski: Drobiazgi Sienkiewiczowskie. *Twórczość* 1959 nr 4 s. 149-150.

271. Sienkiewicz o hakatyzmie. Prusacy pod pręgierzem opinii angielskiej. Studium inonarodowca poprzedzone przedmową H. Sienkiewicza. Powst. w październiku 1902 [inc.: „Gdyby artykuł poniżej zamieszczony wyszedł spod pióra polskiego pisarza...”].

A u t o g r. w arch. E.J. Dillona w The Stanford University Libraries, Kalifornia (USA), sygn. Nr M0935.

P i e r w o d r. i przedr. pol.: Sienkiewicz o hakatyzmie. *Czas* 1902 nr 253 z 4 XI. – *Dz. Pol.*, Lw. 1902 nr 515. – *Gaz. Nar.*, Lw. 1902 nr 273. – Prusacy pod pręgierzem opinii angielskiej. Studium inonarodowca poprzedzone przedmową H. Sienkiewicza. *Dz. Chicag.* 1902 nr 276. – Sienkiewicz o Prusakach. *Głos Nar.*, Krak. 1902 nr 260. – Sienkiewicz o Prusakach [z zaznaczonymi ingerencjami cenzury pruskiej]. *Kur. Pozn.* 1902 nr 480 z 7 XI. – List Sienkiewicza o Prusakach. *Nowy Dzwonek*, Krak. 1902 nr 9. – Sienkiewicz o Polakach w Prusach [fragm.]; Sienkiewicz o Prusakach wobec opinii angielskiej. *Przedświt*, Lw. 1902 nr 221, 246, 252. – Sienkiewicz o hakatyzmie. *Prz. Polit., Spol. i Liter.*, Lw. 1902 nr 256. – L. Ludorowski: Sienkiewicz, Dillon, Września. Wokół sprawy pruskiej. Lub. 2003 s. 17-21; toż: Lub. 2004.

P i e r w o d r. ang. w tłum. E. Naganowskiego, jako wstęp do art. E.J. Dillona o eksterminacyjnej polityce pruskiej [prawdopodobny tytuł ang.: To precede the Article on the Polish Children of Wreschen. By H. Sienkiewicz, Author of Quo vadis] zamieszczono w *The Contemporary Review*, Londyn 1902 (X) i *Mc Clure's Magazine*, Nowy Jork 1902 (X).

P r z e k ł a d n i e m., fragm.: *Düna-Zeitung*, Ryga 1902 z 5 XII.

272. List do E. Naganowskiego [z dn. 27 XI w odpowiedzi na pismo Filopolskiego Towarzystwa Literacko-Artystycznego w Londynie, inc. „Towarzystwo angielskie, które zajmuje się językiem, literaturą i w ogóle kulturą polską...”]. P i e r w o d r. i przedr.: *Gaz. Lw.* 1902 nr 280. – [Fragm.] *Kraj*, Petersb. 1902 nr 48 nr 273. – *Tyg. Mód i Pow.* 1902 nr 51 s. 611. – Listy t. III cz. 2. Warsz. 2007 s. 211-212. (615a).

273. Przemówienie na jubileuszu Ludwika Górskiego dn. 3 XII 1902, [inc.: „Szanowny Panie. Dożyłeś sędziwych lat w nieprzerwanej,

owocnej pracy dla Ojczyzny...”]. Auto gr. brulionu Ossol. 13880/II.

P i e r w o d r.: Sienkiewicz i Górski. *Dz. Pozn.* 1902 nr 270 z 4 XII. – *Kur. Pozn.* 1902 nr 503.

274. Aforyzm [20, inc.: „Życie prywatne ludzi oparte jest...”].

P i e r w o d r. i p r z e d r.: Jednodniówka Koła Panien. Lw. 1902. – Jednodniówka. Dla bezdom-

nych dzieci. Lw. 1902 s. 24. – *Czas* 1902 nr 283 z 10 XII. – *Gaz. Nar.*, Lw. 1902 nr 301. – *Gaz. Pol.* 1902 nr 336 z 11 XII. – *Rodzina i Szk.*, Lw. 1902 nr 12. – Pisma zapomniane. Lw. 1922 s. 496 (849). – *Dzieła* t. 40. Warsz. 1951 (527).

275. Myśli [redakcyjny wybór fragm.]. *Tydzień*, Piotrk. 1902 nr 51/52.

1903

276. Mowa wygłoszona przy otrzymaniu albumu pamiątkowego od przedstawicieli cechów krakowskich [inc.: „Dziękuję wam całym sercem za tę pamiątkę [...]. Wszyscy, którzy pracujemy, jesteśmy rękodzielnikami, każdy należy do jakiegoś cechu...”].

P i e r w o d r. i p r z e d r.: Hołd cechów krakowskich. *Czas*, Krak. 1903 nr 15-16 z 20-21 I. – *Dz. Pol.*, Lw. 1903 nr 34. – *Kraj*, Petersb. 1903 nr 3 s. 22.

277. Aforyzm [24, inc.: „Ruja pojawia się...”]. Odpowiedź na ankietę w sprawie dramatu modernistycznego.

P i e r w o d r. i p r z e d r.: *Kur. Teatr.* Warsz. 1903 nr 55 z 14 II. – *Kraj*, Petersb. 1903, dod. *Życie i Sztuka* nr 17, s. 1. – *Tyg Mód i Pow.* 1903 nr 11. – Pisma zapomniane. Lw. 1922 s. 497 (489). – *Dzieła* t. 40. Warsz. 1951 s. 64-64 (527). – *Listy* t. V cz. 3. Warsz. 2009 s. 283-284 (615a).

278. Aforyzmy [21-23; 21, inc.: „Kobieta jest jak Wenezuela...”; 22, inc.: „Kobiety umieją być...”; 23, inc.: „Higiena i miłość...”].

P i e r w o d r.: *Bal Literacki. Jednodniówka.* Warsz. 1903 [cenz. 21 II 1903]. – *Czas* 1903 nr 50 z 3 III. – *Kraj*, Petersb. 1903 nr 10, dod. *Życie i Sztuka*. – *Prz. Polit., Spół. i Lit.* 1903 nr 45. – *Zgoda*, Chicago 1903 nr 15. – Pisma zapomniane. Lw. 1922 s. 496-497 (489). – *Dzieła* t. 40. Warsz. 1951 s. 64 (527).

278a. Depesza do W. Czajewskiego z 25 II 1903 [„Zechciej pan oświadczyć podpisanym, że dziękuję najserdeczniej za uprzejme wezwanie i zamierzone przyjęcie, nie mogę ze względów zdrowia przybyć do Łodzi.”].

P i e r w o d r. i p r z e d r.: *Rozwój*, 1903 nr 46 z 26 II. – B. Mazan: Sienkiewicz w Łodzi 1900-1904. Z kroniki kultu. *Acta Universitatis Lodzensis. Zesz. Nauk. UŁ*, 1977 ser. Iz. 26 s. 37.

279. O Muzeum Mickiewicza w Paryżu [list z 16 maja 1903, inc.: „W numerze 123 «Kuriera» z dnia 5 maja...”].

P i e r w o d r.: *Kur. Warsz.* 1903 nr 134. – *Listy* t. V cz. 3. Warsz. 2009 s. 289 (615a).

280. Duma. Powst. IV/V 1903, Warszawa.

P i e r w o d r.: XXV. Księga jubileuszowa „Kuriera Porannego” 1877-1902, wydana z powodu 25-lecia pisma. Red. F. Fryze. Warsz. 1903 [cenz. 26 V 1903] s. 277-278.

P r z e d r.: Pisma zapomniane. Lw. 1922 s. 74-76 (489). – *Nowy Świat*, Nowy Jork 1924 z 16 XI. – *Siew* 1924 nr 45. – Pisma t. 40. Lw. 1931 (494). – *Nowele*. Lw. 1936 (500). – *Dzieła* t. 6. Warsz. 1949 (527). – Pisma wybrane t. 3. Warsz. 1976, toż 1987 (562). – *Nowele* t. 3. Warsz. 1978 (563). – *Dzieła* wybrane t. 8. Warsz. 1991, 1995, 1998, 1999 (578). – *Nowele*. Warsz. 1998, 1999 (599).
P r z e k ł a d y:

c z e s.: Pycha. Tłum. J. Bečka, w: *Svatba v Aténach*. Praha 1938 s. 47-49 (682).

e s p e r a n t o: Fiereco. *Humorajo*. Tłum. I. Keglo. *Pola Esperantisto* 1953 nr 10.

w ł o s.: L'orgoglio. Tłum. C. Agosti-Garosci, w: *Bartek il vincitore*. Mediolan 1955 (945).

281. Aforyzmy. *Kur. Krak.* 1903 nr 44.

282. Mowa na zjeździe wychowanców b. Szkoły Głównej w Warszawie dnia 6 czerwca 1903 r. [inc.: „Powierzono mi zaszczytny obowiązek...”]

P i e r w o d r.: *Kur. Warsz.* 1903 nr 155 z 7 VI.

P r z e d r.: *Bies. Lit.* 1903 nr 24. – *Bibl. Warsz.* 1903 t. III s. 189-191. – *Gaz. Warsz.* 1903 nr 149. – *Kur. Pol.*, Warsz. 1903 nr 158, 159. – Po latach czterdziestu. *Kraj*, Petersb. 1903 nr 22. – *Przedświt*, Lw. 1903 nr 131. – *Wiecz. Rodz.* 1903 nr 25 s. 202-203. – Księga Pamiątkowa Zjazdu b. wychowanców b. Szkoły Głównej Warszawskiej w 40-ą rocznicę jej założenia. Warsz. 1905, s. X-XI. – *Dzieła* t. 40. Warsz. 1951 s. 119. (527). – H. Sienkiewicz. *Materiały...* Oprac. J. Kulczycka-Saloni. Warsz. 1960, 1966 s. 120-123 (554).

283. List do Redakcji „Kuriera Warszawskiego” w sprawie powodźian.

P i e r w o d r.: [inc.: „Szanowny Panie Redaktorze! Wszystkie niemal dzienniki otworzyły składki na powodźian...”]. *Kur. Warsz.* 1903 nr 223 z 14 VIII.

P r z e d r.: *Bies. Lit.* 1903 nr 34. – *Czas* 1903 nr 185. – *Dz. Pol.* 1903 nr 383. – *Gaz. Lw.* 1903 nr 187. – *Gaz. Pol.* 1903 nr 221. – *Kron. Rodz.* 1903 nr 34. – *Kur. Codz.* 1903 nr 223. – *Kur. Pozn.* 1903 nr 235. – *Przedświt*, Lw. 1903 nr 187. – *Tyg. Il.* 1903 nr 34. – *Wiek Il.* 1903 nr 223. – Odczyty na powodzian. Dzieła t. 54. Warsz. 1952 s. 6-7 (527).

284. Dwie łąki. Legenda indyjska. Powst.: sierpień-październik 1903, Oblęgorek.

A u t o g r. i m a s z. z p o d p. autora, Ossol. 12 442/II s. 73-79, 81-88.

P i e r w o d r.: *Bies. Lit.* 1904 nr 8 z 19 II. s. 145-147 [nowela czytana przez Sienkiewicza na spotkaniach w czasie akcji „na powodzian” od grudnia 1903 do stycznia 1904; przy pierwodr. uwaga: „Pamiętka dla słuchaczy w Warszawie, Częstochowie, Piotrkowie, Kielcach, Radomiu, Kaliszu, Włocławku, Płocku, Kutnie, Łowiczu, Łodzi, Siedlcach, Lublinie, Łomży, Suwałkach – którzy przyszli na wezwanie: «Pomóżmy braciom nieszczęśliwym»”].

P r z e d r. całości lub fragm.: *Dz. Pol.*, Lw. 1904 nr 53. – *Gaz. Lw.* 1904 nr 42/43. – *Gaz. Nar.*, Lw. 1904 nr 25. – *Kur. Pozn.* 1904 nr 27. – *Tyg. Berliń.* 1904 nr 7, dod. *Dz. Berliń.*, nr 35. – *Wiek Il.*, Warsz. 1904 nr 4. – Dwie łąki. Krak. 1908 (484). – Pisma t. 35. Warsz. 1912 (471). – *Nowy Świat*, Nowy Jork 1922 nr 63. – Pisma t. 40. Lw. 1931 (494). – *Nowele*. Lw. 1936 (500). – *Gaz. Kuj.* 1946 nr 39. – Dzieła t. 5. Warsz. 1949 (527). – Baśnie i legendy. Warsz. 1967; toż wyd. 1970, 1973, 1975, 1978, 1986 (557). – Pisma wybrane t. 3. Warsz. 1976, toż 1987 (562). – *Nowele* t. 3. Warsz. 1978 (563). – Wybór nowel i opowiadań. Wroc. 1979, 1986, 1988 (564). – Dzieła wybrane t. 9. Warsz. 1991 (578). – Baśnie i legendy. Warsz. 1996 (587).

P r z e k ł a d y:

a n g.: A Hindoo Legend. Tłum. A. Delano. *Poet Lore*, Bethesda (USA) 1904 (t.15) nr 11 s. 48-51. – A Hindu Legend. Tłum. J. Curtin, w: *Life and Death...* Boston 1904 (631).

b u ł g.: Dwieta liwadi. Indyjska legenda. Tłum. Omega [D. Kalfow]. Kiustendil [b.r.] (646).

c h i Ń.: [Tłum. z ang.] *I Ven*, Pekin 1921.

c h o r w.: Indyjska legenda. *Živila Hrvatska. Kalendar* [1905] s. 79-82. – Dva polja. Indyjska legenda. Tłum. A.M. *Pokret*, Zagrzeb 1909 nr 126.

c z e s.: Dvě louky. Tłum. J. Rozvoda. *Den*, Praha 1908 nr 184. – Dvě louky. Indiacka legenda. Tłum. V. Kredba, w: *Sebráné spisy* t. 13. Praha 1929 (679).

f r a n c.: Deux prairies. Tłum. B. Kozakiewicz. *Le Figaro*, Paryż 1904 z 26 II. – Les deux

prairies. Légende indienne. Tłum. M. Gorecka. *Revue Bleue*, Paryż 1904 z 11 VI. – Les deux prairies. Légende indienne. [Dat.] Oblongorek 4 août 1903 [tłum. brak], w: *Sur la côte d'azur*. Paryż 1905 (709). – Deux prairies. Tłum. V. Bugiel, w: *Chefs d'oeuvre*. Paryż 1923 s. 148-152, toż: 1926 (713).

g r u z i Ń.: Tłum. z ros. G. Nebijeridze. *Iweria*, Tyflis 1900 nr 102. – Tłum. z ros. I. Maczawarini. *Moambe*, Tyflis 1904 nr 12.

j i d i s z.: Cwaj łonkes. *Idisches Wochenblatt* 1908.

ł o t e w.: Divas ielejas. Indiešu legenda. Tłum. V. Dzeltniš, w: *Kopotī rakstī* t. 24. Ryga 1936 (752).

ł u ż y c.: Dvě lúcy. Indiska legenda. *Nova Doba*, Budziszyn 1948 z 9 XII.

n i e m.: Es fürchten die Menschen den Übergang. Tłum. S. Placzek, w: *Werke* t. 8. Regensburg 1908 (781).

r o s.: Dwie liwady. Legiend. Tłum. D.D. Sliżeń [-Boxan]. *Siewiero-Zapadnyj Kraj* 1904 z 24 I; toż: *Siewiernyj Kraj* 1904 nr 31; toż: *Dalnyj Wostok* 1904 z 2 III; toż: *Jenisiej* 1904 z 17 III. – Dwa ługa. Indyjskaja legiend. Tłum. W.M. Ławrow. *Russkije Wiedomosti* 1904 z 17 II; toż: *Nižegorodskij Listok* 1904 nr z 21 II; toż: *Charkowskij Listok* 1904 z 22 II; toż: *Siewiero-Zapadnyj Kraj* 1904 z 24 II; *Donskaja Riecz* 1904 z 29 II; toż: *Priazowskij Kraj* 1904 z 29 II; toż: *Kijewskije Otkliki* 1904 z 1 III; *Stiepoj Kraj* 1904 z 16 III; *Jug* 1904 z 28 III; *Pribaltijskij Kraj* 1905 z 31.XII; toż w: *Powiesti i rasskazy*. Moskwa 1905 s. 44-49 (834); toż w: *Powiesti i rasskazy* t. 2. Moskwa 1906 s. 232-235 (837); toż w: *Dwa ługa*. Moskwa 1909 s. 1-7 (839).

– Indusskaja legiend. *Nowosti i Birżewaja Gazieta* 1904 z 20 II; toż: *Ural* 1904 z 5 III. – Dwa bieriegi. Indyjskaja legiend. Tłum. G. Sapoźnikow. *Žiwopisnoje obozrenije* 1904 nr 9. – Nowaja legiend. Sienkiewicza. Tłum. B***. *Zarja* 1904 z 1 III. – Dwie strony. Indyjskaja legiend. Tłum. M.L. de Walden. *Priroda i Žizn'* 1904 z 6 III; toż: *Woskresienije* 1904 nr 35. – Dwa ługa. Indyjskaja legiend. Tłum. M.A. Biekietowa. *Wiestnik Inostrannoj Literatury* 1904 nr 4 s. 117-120. – Strana žizni i strana smerti. Indyjskaja legiend. Tłum. A.G. *Siewier* 1904 nr 13. – Dwa ługa. *Južnyj Kraj* 1906 z 8 VI; toż: *Kowienskij Tielegraf* 1906 z 21 VI; *Wilenskij Wiestnik* 1906 z 23 VI. – Dwie doliny. Tłum. A.S. [A. Sołow]. *Uralskaja Žizn'* 1908 nr 3; toż: *Smolenskij Wiestnik* 1908 z 13 X; toż: *Saratowskij listok* 1908 z 16 X; *Južnyj Tielegraf* 1908 z 21 X; *Južnaja Zarja* 1908 z 28 X; *Siewiero-Zapadnyj Golos* 1910 z 25 XII. – Dwa ługa. Tłum. Ja. Mackiewicz i I. Chwojnik, w: *Sud*

Oziris. Moskwa 1909 s. 15-23 (838). – Dwie doliny. Tłum. E. Puszczinskaja, w: *Sobranije sozczinienij* t. 16. Moskwa 1914 s. 394-397 (848).

r u m.: *Împărația vieții și a morții*. Tłum. A. Nahu. Odorhej 1919. – *Intre două văi*. Legendă indiana. Tłum. C.V. Bukareszt 1939.

s e r b.: Dwa polja. *Jutarnij List* 1913 nr 549. – Dwe liwadi. Tłum. L.R. Kneżewić. Belgrad 1925, *Odabrana dela poljske kniževnosti* nr 3.

w ę g.: A két mező. Hindu legenda. Tłum. J. Fekete. *Budapesti Hirlap* 1904; toż: *Magyar Memet* 1904; toż: *Hazank* 1904. – Két mező. Indus hitregé. Tłum. Ö. Wildner. *Jövendő* 1905 nr 22. – A két mező. Hindu legenda. *Világ* 1910; toż: Debrecen 1910. – Két mező. Hindu legenda. Tłum. P. [G. Podradszky]. *Rákosi Szántó* 1923.

w i e t n a m.: Tłum. Nguyen Chi Thnat. *Van Nghe Quan Doi* 1994 nr 9.

w ł o s.: I due campi. Tłum. O.F. Tencajoli. *Domenica del Corriere*, Mediolan 1905 z 21.V. – Due prati. Tłum. A. Frankenstein. Mediolan 1910 (934). – Due campi [Legenda indyjska]. *Roma Della Domenica* 1933 z 12 XI. – Due prati. Tłum. C. Agosti Garosci, w: *Bartek il vincitore*. Mediolan 1955 (945).

285. Kordecki. Powst. pocz. listopada 1903. Autogr.: BN, sygn. III.6070.

P i e r w o d r.: Kordecki. *Kur. Warsz.* 1903 nr 316 z 15 XI.

Przedr.: *Czas* 1903 nr 263. – *Dz. Berliń.* 1903 nr 267. – *Dz. Chicag.* 1903 nr 284. – *Dz. Pozn.* 1903 nr 264. – *Gaz. Lw.* 1903 nr 264. – *Gaz. Nar.*, Lw 1903 nr 264. – Sienkiewicz o Kordeckim. *Gaz. Pol.*, Chicago 1903 nr 53. – *Głos Nar.* 1903 nr 315. – *Gwiazd. Ciesz.*, 1903 nr 47. – *Kur. Codz.* 1903 nr 320. – *Kur. Lw.* 1903 nr 320. – *Kur. Pozn.* 1903 nr 263. – O Kordeckim. *Lech* 1903 nr 266. – *Ognis. Dom.*, 1903 nr 47. – *Przedświt*, Lw. 1903 nr 264. – *Słowo*, Warsz. 1903 nr 263. – *Sł. Pol.*, Lw. 1903 nr 536. – *Zgoda*, Chicago 1903 nr 50. – *Głos Rzesz.* 1904 nr 16. – Dwie łąki. Warsz. 1908 (484). – *Czas* 1908 nr 212. – *Dz. Pozn.* 1908 nr 214. – *Kur. Litew.* 1908 nr 252. – *Zgoda*, Chicago 1908 nr 43, 50. – Pisma t. 35. Warsz. 1912 (471). – *Dz. Nar.*, Piotrk. 1916 nr 109. – Pisma t. 40. Lw. 1931 (494). – Nowele. Lw. 1936 (500). – Dzieła t. 5. Warsz. 1949 (527). – Pisma wybrane t. 3. Warsz. 1976; toż 1987 (562). – Nowele t. 3. Warsz. 1978 (563). – Dzieła wybrane t. 8. Warsz. 1991, toż: 1995, 1998, 1999 (578). – *Studia Sienkiewiczowskie* t. 5 cz. 1. Lub. 2005 (91).

P r z e k ł a d y:

r o s.: Kordeckij. Tłum. Ja. Mackiewicz, I. Chwojnik, w: *Sud Oziris. Moskwa* 1909 s. 57-66. (838). – Kordeckij. Tłum. W. Ławrow, w: *Dwa łąka. Moskwa* 1909 s. 68-74 (839).

w ł o s.: Kordecki. Tłum. C. Agosti Garosci, w: *Bartek il vincitore*. Mediolan 1955 (945).

286. List do ks. W. Kruski z 28 XI 1903 r. [inc. „Przepraszam za zwłokę [...] ale polowałem...”].

P i e r w o d r. i p r z e d r.: W. Kruska: *Historia polska w Ameryce, Milwaukee*, 1906 t. II s. 80-81 (z podobizną autografu). – *Wici Wielkop.*, r. III, 1934 nr 10 (37). – *Dzieła* t. 55. Warsz. 1952, s. 422 (527). – *Listy* t. III cz. 1 Warsz. 2007 s. 401-403 (615a).

287. Aforyzm [inc. „W każdym człowieku są dwie istoty: aktor i spektator”].

P i e r w o d r.: *Kraj*, Petersburg. 1903 nr 48 s. 10, dod. *Życie i Sztuka*.

288. List do Redakcji „Le Figaro” [z 7 XII 1903 w sprawie francuskiej edycji nowel Sienkiewicza jako pisarza rosyjskiego, inc.: „Szanowny Redaktorze! Wydawca Mr. Guyot...”].

P i e r w o d r. i p r z e d r. p o l.: O prawa autorskie. *Gaz. Pol.*, 1903 nr 341 z 13 XII. – List Sienkiewicza. *Czas* 1903 nr 286 z 15 XII. – *Gaz. Lw.* 1903 nr 287. – *Kraj*, Petersburg. 1903 nr 49. – *Rola*, Warsz. 1903 nr 34. – *Tydzień*, Piotrk. 1903 nr 51. – *Bies. Lit.* 1904 nr 4. – Do czasopism francuskich. *Dzieła* t. 54. Warsz. 1952 s. 172 (527). – *Listy* t. V cz. 3 Warsz. 2009 s. 258-259 (615a).

P i e r w o d r. f r a n c.: *Le Figaro*, Paryż 1903 nr 351 z 17 XII.

P r z e k ł a d r o s.: Pis'mo. *Kijewskoje Słowo* 1903 z 11 (24) XII s. 3; *Literaturnyj kurier. Nowyj Mir* 1903 nr 120 s. 44.

289. Na polu chwały. Powieść historyczna z czasów króla Jana Sobieskiego. Powst. XI 1903 – VIII 1905.

Autogr.: Ossol. sygn. 5560/II k. 1-383; fragm. rozdz. XIII Bibl. Publ. w Warsz. 1500 k. 2; fragm. BJ 6996 III k. 7-23; fragm. w Muz. H. Sienkiewicza w Oblęgorku.

P i e r w o d r.: *Bies. Lit.* 1903 nr 51/52 z 24 XII, 1904 nr 1-7, 9-23, 43-53, 1905 nr 1-8, 10-29, 31-32, 34-35, 42. – *Gaz. Lw.* 1903 nr 294 z 24 XII. – 295, 1904 nr 1-93/94, 140, 256-298, 1905 nr 1-258.

P r z e d r.: *Dz. Pol.* 1903 nr 598 [fragm.] – *Kur. Pozn.* 1903 nr 294, 1904 nr 1-49, 1905 nr 1 i nast. – Jan Sobieski pod Wiedniem (fragm.). *Obrona Ludu*, Krak. 1904 nr 51-52, 1905 nr 1 i n. – *Dz. Pozn.* 1905, dod. – *Gaz. Pol.*, Chicago 1905 nr 23-52, 1906 nr 1-2 i odb., Chicago 1906. – Wyd. osobne: *Na polu chwały*. Powieść historyczna z czasów króla Jana Sobieskiego. Z il. St. Sawiczewskiego. Warsz. 1906 s. 351

[cenz. 25 III 1906]; toż: Warsz. [1906, dodruk bez il.]. – Zurych 1906 s. 424. – Warsz. 1908 s. 424, toż: Lw. 1908. – *Dz. Chicag.* 1910 nr 118-227. – Na polu chwały czyli Sobieski pod Wiedniem. Toledo, USA [ok. 1916] s. 235. – Na polu chwały. Powieść historyczna z czasów króla Jana Sobieskiego. Chicago 1918 s. 336. – Krak. 1918 s. 340. – Pisma t. 27. Lw. 1931 (494). – Na polu chwały. Lw., Ossol. 1934 s. 375. *Premium dla prenumeratorów ABC.* – Nowy Jork, 1943 s. 375. – *Dzieła* t. 27. Warsz. 1950 (527). – Na polu chwały (fragm.). *Głos Rob.* 1957 nr 218. – Pisma wybrane t. 16. Warsz. 1978 (562). – Na polu chwały. Lub. 1986, 1989. – Olsztyn [1992]. – Łódź 1993. *Laureaci Nagrody Nobla.* – Londyn 1995. – Pod red. L. Ludorowskiego. Krak.-Lub. 1996 (593). – W kręgu Trylogii. Warsz. 2000 (606).

A d a p t. r a d i o w a: Oprac. A. Chmielewska, cz. 1-3. Emisja Polskie Radio Program II, wrzesień/październik 1986. – Oprac. i reż. J. Warenycia. Polskie Radio Program II, wrzesień 1989.

P r z e k ł a d y:

a n g.: The Field of Glory. An Historical Novel of the Time of King John Sobieski. Tłum. J. Curtin. Londyn 1906 s. IX, 460; toż: Boston 1906 s. IV, 334. – On the Field of Glory. An Historical Novel of the Time of King John Sobieski. Tłum. H. Britoff. Nowy Jork 1906 s. 320. – On the Field of Glory. Tłum. i oprac. M. Lipiński. Nowy Jork 2000 s. VI, 257.

c h i Ń.: Zhāndī qīng mēng. Tłum. Zhao Weiping, Zhao Yānhong yī. Changhūn 1998.

c h o r w.: Na polju slave. Historički roman iz doba Jana Sobjeskogo. Tłum. z ros. M. Lisičar i z pol. J. Benešić. *Obzor* 1904 nr 203-243, 1905 nr 95-157, 246-254; toż: Zagrzeb 1906 s. 294; toż: 1918. – Na polju slave. Historijski roman. Tłum. F. Binički. Zagrzeb 1936 s. 228.

c z e s.: Na poli slávy. Velký historický román z dob krále Jana Sobeského. Tłum. dr B. Prusik. Praha 1906 s. 520, il. – Na poli slávy. Tłum. V. Kredba, w: Sebráné spisy t. 12. Praha 1928 (679). – Na poli slávy. Tłum. A. Balajková. Praha 1988 s. 263, il., *Světová Próza.*

f i Ń.: Kunnian Kentällä. Historiallinen kertomus Juhana Sobieskin ajoilta. Tłum. M. Talvio. Helsingissä 1907 s. 356; toż: Helsinki 1930, 1937 s. 327. *Nobel-kirjasto* 3; toż: Helsinki 1969 s. 345, il.

f r a n c.: Au champ de gloire. Roman héroïque. Tłum. B. Kozakiewicz i A. Wodzinski. Paryż 1907 s. 398.

h i s z p.: El Campo de la gloria. Novela heroica. Tłum. M. Tasin. Madryt 1922 s. 377.

ł o t e w.: Uz slavas laukiem. Vēsturisks romāns no poļu karaļa Jana Sobieska laikā. Tłum. V. Dzeltiņš, w: Kopoti raksti t. 20. Ryga 1935 (752); toż z il. Al. Krūka. Hamburg 1953 s. 243.

n i e m.: Auf dem Felde der Ehre. Roman. Tłum. S. Horowitz. Wiedeń-Lipsk 1906 s. 376; toż: Berlin [1910] s. 376. – Auf dem Felde der Ehre. Roman aus der Zeit König Johann Sobieskies. Tłum. T. Kroczeck. Berlin [1906] s. 324. *Kollektion Otto Janke*; toż: Mit 6 Vollbildern von B. Konrad. Graz 1907 s. VIII, 399; toż: Graz 1921 s. 399. – Auf dem Felde der Ehre. Roman, w: Gesammelte Werke t. 11. Graz 1907 (782). – Auf dem Felde der Ehre. Roman. Tłum. S. Placzek, w: Werke t. 9. Regensburg 1908 (781). – Auf dem Felde der Ehre. Roman. Neu ins Deutsche übers. von M. von Borski. Vollständige Ausgabe. Berlin [1913] s. 380, il.

p o r t u g.: O campo da glória. Tłum. M. Tôres. Sao Paulo [1951] s. 259. *Coleção Saraiva* 36.

r o s.: Na pole slawy. Istoriceskaja powiest' iz wremien Jana Sobieskogo. Tłum. D. Slizeń [D. Bohan]. *Siewiero-Zapadnyj Kraj* 1903 nry z XII, 1904, 1905 nry z I-III. – Na pole brani. Istoriceskaja powiest' in wremien Jana Sobieskogo. Tłum. Je. Kiwszenko. *Nauka i Žizn'* 1904 nr 1-7. – Na pole slawy. Istoriceskij roman. Tłum. L.M. de Walden. *Woskresienije* 1904 nr 5-12, 15-25, 27. – Na popriszcze slawy. Powiest' iz wremien korola Jana Sobieskogo. Tłum. M.A. Biekietowa. *Wiestnik Inostrannoj Literatury* 1904 nr 3, 6, 7. – Na pole slawy. Istoriceskaja powiest'. Tłum. A.K.G. *Siewier* 1904 nr 19, 21-25, 27, 29. – Na pole slawy. Istoriceskij roman iz wremien Jana Sobieskogo. Tłum. F.W. Dombrowskij. *Russkij Wiestnik* 1904 nr 2-6, 1905 nr 3-10; toż: Petersb. 1906 s. 326. – Na pole slawy. Istoriceskij roman iz wremien Jana Sobieskogo. Tłum. W.M. Ławrow. *Russkaja Mysl* 1904 nr 6-8, 1905 nr 1, 2, 7, 9, 11; toż: Moskwa 1907 s. 233. – Na pole slawy. Istoriceskij roman iz wremien Jana Sobieskogo. Tłum. N. Wasin. *Narodnoje Blago* 1904 nr 12 [fragm.]; toż: Moskwa 1905 s. 324; toż: Moskwa 1906. – Na pole slawy. Istoriceskij roman iz wremien korola Jana Sobieskogo. Tłum. L.P. Daniłow. Moskwa 1906 s. 377; toż: Moskwa 1908; toż: Mińsk 2002 s. 318. – Na pole slawy. Istoriceskaja powiest' iz wremien Korola Jana Sobieskogo. Tłum. E.W. Puszczyńska, w: Sobranije sočinienij t. 16. Moskwa 1914 (848).

r u m.: Pe cîmp de glorie. Roman eroic. Tłum. z franc. Gr. Tăușan. Bukareszt [1907] s. 343; toż: Bukareszt 1927. – Pe cîmp de glorie. Roman. Tłum. i oprac. S. Velea. Bukareszt 1992 s. 253, il., *Colecția Eros*; toż: 2007.

s ł o w e ń.: Na polju slave. Tłum. Podravský [P. Miklaveč]. Ljubljana [ok. 1910]; toż: Ljubljana 1929.

s z w e d z.: På ärans fält. Historisk roman fran konung Jan Sobieskis tid. Tłum. E. We[st] er. Sztokholm 1906 s. 297.

w ę g.: A dicsőség mezején. Regény. Tłum. K. Bányai. Budapest 1911 s. 282; toż: oprac. Aquila Kiadó. Budapest 1993 s. 272.

w ł o s.: Sul campo della gloria. Romanzo storico dei tempi del re Giovanni Sobieski. *Il Movi-*

mento, Turyn 1904, od nr 5; toż: Mediolan 1905, Mediolan 1906 s. 306.

290. Listy do A.N. Moszyna (z 11 grudnia 1903 i z 4 marca 1904).

P i e r w o d r. oryg. i tłum.: *Żizń i Scena*, Wilno 1909, VII, nr 2.

P r z e d r.: Niezdannyje pisma inostrannych pisatielej XVIII-XIX wieku. Moskwa 1960 s. 352-353; toż w: B. Białokozowicz: *Z dziejów wzajemnych polsko-rosyjskich związków literackich XIX wieku*. Warsz. 1971 s. 139-141. – Listy t. III cz. 2. Warsz. 2007 s. 194-196 (615a).

1904

291. Aforyzm w „Księdze pamiątkowej *Rozwoju*” [„Każdy dziennikarz jest misjonarzem i pionierem”].

P i e r w o d r. i p r z e d r.: *Rozwój* 1904 nr 2 z 4 I 1904. – B. Mazan: Sienkiewicz w Łodzi 1900-1904. Z kroniki kultu. *Acta Universitatis Lodzensis. Zesz. Nauk. UŁ*, ser. I z. 26, 1977 s. 40.

291a. Aforyzm w „Księdze Pamiątkowej Muzeum Diecezjalnego” w Płocku z 9 I 1904 r. [inc. „Kościół jest stróżem przeszłości, opiekunem teraźniejszości i siewcą przyszłości”].

P i e r w o d r. w art. J. Starnawskiego: Rozproszone ziarna myśli H. Sienkiewicza. *Prz. Powsz.* 1988 nr 7/8 s. 196.

292. Aforyzm [nr 27, inc.: „Miłosierdzie to siejba...”, wpisany do Książki pamiątkowej w czasie akcji dla powodzi w Kaliszu w styczniu 1904 r.].

P i e r w o d r. i p r z e d r.: J. Czempiński: Kasa literacka... Warsz. 1929 s. 33. – Dzieła t. 40. Warsz. 1951 (527).

293. W sprawie grobowca Słowackiego [listy z 15 i 16 I 1904].

P i e r w o d r.: „Słowackiemu”. Jednodniówka. Dwa listy do Czytelni Akademii im. A. Mickiewicza w Krakowie. [Krak. 1904] s. 13-14. – *Pogoń*, Tarnów 1904 nr 51. – *Nowa Ref.*, Krak. 1904 nr 264. – Gdzie spoczną zwłoki Słowackiego. *Reformator*, Lw. 1905 nr 26. – *Echo Tatrzai.* 1919 nr 11/12. – Dzieła t. 55. Warsz. 1951 (527). – Listy t. V cz. 3. Warsz. 2009 s. 118-129 (615a).

293a. List Sienkiewicza [inc.: „Redaktor naszego pisma [...] otrzymał od H. Sienkiewicza list następujący «Dziękuję za łożę dla mojej rodziny na zamierzony w dn. 27 b.m. nasz odczyt»”].

P i e r w o d r.: *Kur. Codz.* 1904 nr 25.

294. List do Adama Krechowieckiego [z 22 I 1904].

P i e r w o d r. fragm. w art.: Hołd Lwowa. H. Sienkiewiczowi. [inc.: „Jutro jadę do Lublina... Jeśli ten list będzie czytany w jakim czarnym gabinecie...”]. *Gaz. Lw.* 1904 nr 40 z 19 II.

P r z e d r.: *Pam. Lit.* 1933 s. 552-553. – Dzieła t. 55. Warsz. 1951 s. 404 (527). – H. Sienkiewicz i jego twórczość. Warsz. 2000 s. 20 (605). – Listy t. III cz. 1. Warsz. 2007 s. 356 (615a).

295. Telegram do Arezzo [inc. „Żałuję, że nie mogę przybyć do Arezzo...” na 600-lecie Petrarcki]. Powst. 13 VII 1904, Warszawa.

P i e r w o d r.: Sienkiewicz na cześć Petrarcki. Gazety włoskie podają telegram H. Sienkiewicza *Tyg. Il.* 1904 nr 31 z 17/30 VII, s. 606. – Osobiste [inf. o treści telegramu Sienkiewicza]. *Kraj*, Petersb. 1904 nr 29 z 16/29 VII s. 15. – H. Sienkiewicz na cześć Petrarcki. *Bies. Lit.* 1904 nr 32 z 5 VIII s. 114. – Dzieła t. 54. Warsz. 1952 s. 125 (527).

296. List otwarty Polaka do ministra rosyjskiego [z października 1904, inc.: „W razie potrzeby odsłoniłbym swoje nazwisko...”].

P i e r w o d r.: List otwarty Polaka do Ministra rosyjskiego. Lw. 1904. Skład gł. w Księgami Gubrynowicza i Schmidta. Z drukarni „Polonia”, ul. Trzeciego Maja. 8-0, s. 25; toż: wyd. 2. Lw. 1905, odbite ze składu wyd. 1, przełamanego inaczej.

P r z e d r.: Dwie łąki. Krak. 1908 s. 245-268 (484). – List otwarty Polaka do ministra rosyjskiego [Z reprodukcją druku z 1904 r.]. Warsz. 1989 s. 25. – Tekst w jez. pol. i ang. w: *Studia Sienkiewiczowskie* t. 7. Lub. 2007 s. 29-59 (100).

P r z e k ł a d f r a n c.: Lettre d'un Polonais à un ministre russe. Varsovie, Octobre 1904 [Tłum. B. Kozakiewicz], w: *La Pologne et la crise russe*. Paryż 1905 s. 1-27 i nadb. [współopr. Sz. Askenazy: *Observations politiques à propos de la „Lettre d'un Polonais à un ministre Russe”*, s. 32-43].

297. List do Sary Bernhardt z października 1904 r. [Dzienniki paryskie ogłaszają list H. Sienkiewicza... z okazji wystawienia w jej teatrze „Ogniem i mieczem”. Sienkiewicz pisze: „Bez względu na to, jakim będzie sukces sztuki zaczerpniętej z «Ogniem i mieczem» jestem dumnym z tego, że na powieść moją zwrócił uwagę umysł tak znamienity wielkiej artystki”] Ruch artystyczno-literacki. *Gaz. Nar.*, Lw. 1904 nr 252 z 4 XI s. 3.

298. U bramy raj. Powst. listopad 1904. Autogr. w zbiorach J. Krzyżanowskiego, k. 2; Zbiory BN. Druk. także pt. **U bram raj, U wrót raj.**

Pierwodr.: U bramy raj, w: „Słowackiemu”. Jednodniówka ku czci J. Słowackiego. Krak. 1904 s. 97-100.

Przedr.: U bram raj. Baśń. *Dz. Pol.*, Lw. 1904 nr 534. – *Dz. Pozn.* 1904 nr 264. – *Dz. Chicag.* 1904 nr 282. – *Dz. Nar.*, Lw. 1904 nr 262. – *Dzień*, Lw. 1904 nr 263. – Słowackiemu Baśń. U bram raj. *Gaz. Pol.*, Chicago 1904 nr 48. – *Kur. Lw.* 1904 nr 318. – *Kur. Pozn.* 1904 nr 264. – *Now. dla Wszyst.*, Krak. 1904 nr 264. – *Przyj. Ludu*, Krak. 1904 nr 47. – *Sl. Pol.*, Lw. 1904 nr 537. – *Tyg. Sambor.-Drohobycki* 1904 nr 47. – *Wielkopolanin*, Pittsburg 1904 nr 49. – *Zgoda*, Chicago 1904 nr 49. – *Biesiada*, Pozn. 1916 nr 19. – U wrót raj. (Z nieznanych pism H. Sienkiewicza). *Dziś i Jutro*, Krak. 1925 nr 1 s. 9-10. – U bramy raj. Z zapomnianych pism Sienkiewicza. *Tyg. Il.* 1925 nr 4 s. 66. – *Nowy Świat*, Nowy Jork 1925, dod. z 22 II – Pisma t. 40. Lw. 1931 (494). – *Rocz. Mariański*, Krak. 1933 nr 6. – Nowele. Lw. 1936 (500). – *Dzieła t. 5.* Warsz. 1949 (527). – Nowele t. 2. Warsz. 1964 (555). – Baśnie i legendy. Warsz. 1967; toż: 1970, 1973, 1975, 1978, 1986 (557). – Pisma wybrane t. 3. Warsz. 1976, toż 1987 (562). – Nowele t. 3. Warsz. 1978 (563). – *Rycerz Niepokalanej* 1982 nr 6. – *W Drodze* 1982 nr 8 s. 79-80. – *Dzieła wybrane t. 9.* Warsz. 1991 (578). – Baśnie i legendy. Warsz. 1996 (587).

Przekłady:

chorw.: Pred vratima nebeskim. Tłum. J. Benešić. *Narodne Noviny* 1904 nr 267; toż w: *Pri-povijesti*. Zagrzeb 1947 (662).

hisz p.: En la puerta del Paraiso. Tłum. Á.A. Pérez Pájaro. Buenos Aires 1937.

portug.: Juntos ate as portas de Céu. Tłum. Cardoso. Rio de Janeiro [ok. 1944].

ros.: U worot raja. *Kijewskoje Slovo* 1904 z 7 XI. – W preddwieriu raja. Allegorическая scenka. *Wołyń* 1904 z 18 XI.

włos.: Alle porte del Paradiso. Tłum. C. Agosti Garosci, w: *Bartek il vincitore*. Mediolan 1955 (945).

299. List do Redakcji „Rozwoju” z 28 XI 1904 [o braku możliwości udziału w wydawnictwie poświęconym Prusowi].

Pierwodr. i przedr.: *Rozwój*, Łódź 1904 nr 276 z 1 XII. – *Dzieła t. 54.* Warsz. 1952 s. 125 (527). – *Listy t. V cz. 3.* Warsz. 2009 s. 311-312 (615a).

300. Korynek. Powst. XII 1904.

Pierwodr.: *Kur. Warsz.* 1905 nr 1 z 1 I, s. 10-11, il.

Przedr.: *Naród Pol.*, Chicago 1905 nr 31-32. – Dwie łąki. Warsz. 1908 (484). – Pisma t. 35. Warsz. 1908 (471). – Pisma t. 40. Lw. 1931 (494). – Nowele. Lw. 1936 (500). – *Dzieła t. 5.* Warsz. 1949 (527). – Nowele t. 2. Warsz. 1964 (555). – *Tyg. Pol.*, Paryż 1970 nr 5-6. – Pisma wybrane t. 3. Warsz. 1976, 1987, 1989, 1991 (562). – Nowele t. 3. Warsz. 1978 (563).

Przekłady:

ros.: Korinka. *Kijewskoje Slovo* 1905 z 1.I. – Korinek. Tłum. W. Ławrow, w: *Dwa łąga*. Moskwa 1909 s. 101-112 (839).

włos.: Korynek. Tłum. C. Agosti Garosci, w: *Bartek il vincitore*. Mediolan 1955 (945).

300a. List do J. Orwicza [N. Dzierżkówny] z końca 1904 r. [z podziękowaniem za opracowanie gry towarzyskiej „Pan Zagłoba”]. *Książka* 1905 nr 1 s. 26; por. nr 1029.

1905

301. Na żonę [fraszka, inc.: „Dość lubię moje gesi...”]. Powst. po 1904.

Autogr. z tzw. Teki Bernackiego.

Pierwodr. wg autogr. *Dzieła t. 40.* Warsz. 1951 s. 49 (527).

302. List do redakcji „Kurier Warszawskie-go” [w sprawie rzekomego zakazu odczytu w Petersburgu].

Pierwodr. i przedr.: *Kur. Warsz.* 1905 nr 67. – *Dzieła t. 54.* Warsz. 1952 s. 176 (527). – *Listy t. V cz. 3.* Warsz. 2009 s. 290 (615a).

303. List do redakcji *Rusi* w sprawie szkolnictwa w Królestwie Polskim [inc.: „Na zebraniu, które z powodu kwestii szkolnych odbyło się niedawno w Warszawie...”]. Powst. marzec 1905. Autogr. brulionu: BN III. 6071, kart 6.

P i e r w o d r. r o s.: Otkrytoje pis'mo G. Sienkiewicza. *Rus'*, Petersb. 1905 nr 56 z 5 (18) III; toż: *Ural* 1905 z 29 III.

P i e r w o d r. p o l.: List w sprawie reformy szkolnej. *Sl. Pol.*, Lw. 1905 z 19 III, odb. pt.: List H. Sienkiewicza w sprawie reformy szkolnej. Lw., marzec 1905 s. 1-5. Druk *Słowa Polskiego*.
P r z e d r.: [Brak przedr. w prasie warsz.]. – Głos Sienkiewicza. *Czas* 1905 nr 65. – H. Sienkiewicz zabrał głos w sprawie reformy szkolnej. *Dz. Chicag.* 1905 nr 78. – H. Sienkiewicz o stosunkach szkolnych w Królestwie. *Dz. Kuj.* 1905 nr 92. – *Dz. Pol.*, Lw. 1905 nr 132 [fragm.]. – List w sprawie reformy szkolnej. *Dz. Pozn.* 1905 nr 66. – List w sprawie reformy szkolnej. *Gaz. Lw.* 1905 nr 65. – Głos Sienkiewicza. *Gaz. Nar.*, Lw. 1905 nr 65. – *Gaz. Pol.*, Chicago 1905 nr 14. – *Głos Nar.*, Krak. 1905 nr 88. – Głos Sienkiewicza. *Kraj*, Petersb. 1905 nr 10 s. 3-4. – *Kur. Litew.*, Wil. 1905 nr 59. – *Kur. Pozn.* 1905 nr 66. – H. Sienkiewicz o szkole w zaborze rosyjskim. *Mies. Pedag.*, Cieszyn 1905 nr 4 s. 61-65. – *Prz. Pedag.*, 1905 s. 61-65. – *Prz. Polit., Spol. i Lit.* 1905 nr 66. – List otwarty w sprawie reformy szkolnej. *Szkola*, Lw. 1905 s. 89-91. – List H. Sienkiewicza. *Wielkopolanin*, Pittsburg 1905 nr 52. – *Zgoda*, Chicago 1905 nr 14. – *Głos Nar.* 1916 nr 579. – List w sprawie szkolnej do Redakcji „*Rusi*”. *Rok Pol.*, Krak. 1916 nr 9 s. 80-84. – Pisma zapomniane. Lw. 1922 s. 510-517 (489). – Listy t. V cz. 3. Warsz. 2009 s. 313-319 (615a).

304. Książki i ludzie [A. France'a „Sur la pierre blanche”]

A u t o g r. Ossol. 12443/II.

P i e r w o d r. i p r z e d r.: *Kur. Warsz.* 1905 nr 78, 92 (z 19 III i 2 IV). – Dwie łąki. Krak. 1908 (484). – Pisma t. 35. Warsz. 1912 (471). – *Dziela* t. 46. Warsz. 1951 (527).

P r z e k ł a d r o s.: Knigi i ludi. Kriticzeskije oczerki. *Wiestnik Literatury* 1905 nr 8-11. – Knigi i ludi. Tłum. W. Ławrow, w: Dwa ługa. Moskwa 1909 s. 113-131 (839).

305. Aforyzm [26, inc. „Państwa są jak dywany...”]. Wpis do albumu Karczewskich ze Szryńska 7 IV 1905.

P i e r w o d r.: *Straż Pol.*, Krak. 1908 nr 3.

P r z e d r.: *Głos Nar.* 1908 nr 315. – *Dz. Kijow.* 1908, nr 138. – *Kur. Warsz.* 1908 nr 191. – *Życie Il.*, Wilno, 1908 s. 215. – *Goniec*, Lw. 1908 nr 85. – S. Jurek: Nieznane aforyzmy Sienkiewicza. *Tyg. Warsz.* 1946 nr 20 s. 6-7. – A. Weber [K. Koźniewski]: Niemal przed półwiekiem. *Dziś i Jutro* 1949 nr 49. – *Dziela* t. 40. Warsz. 1951 (527).

306. List otwarty do hr. Adama Krasińskiego z 10 VII 1905 r. w sprawie strajku szkolnego w Królestwie w r. 1905 [inc.: „W odpowiedzi na list pański z wielkim zalem oznajmiam...”].

P i e r w o d r.: List H. Sienkiewicza do hr. Adama Krasińskiego. *Gaz. Warsz.* 1905 nr 183. – Głosy w sprawie bezrobocia szkolnego. Warszawa, w sierpniu 1905 r., s. 3-4. – Pisma zapomniane. Lw. 1922 s. 538-539 (489).

307. Przed wyborami do Dumy (Izby Państwowej).

A u t o g r. brulionu z września, wersje fragm.: I/II Ossol. 12.443/II s. 139-145; fragm. III. inc. „Z powodu zbliżających się wyborów...” Ossol. 12.443/II s. 163-165; IV. inc. „Ponieważ prawa ograniczające waszą [Żydów] wolność...” Ossol. 12.443/II s. 167.

P i e r w o d r. i p r z e d r. fragm.: Przed wyborami do Izby Państwowej. [Inc.: „Nie stawiam swej kandydatury do sejmiku państwowego ani w Warszawie, ani w Kieleckiem...”]. *Bibl. Warsz.* 1905 t. 4 s. 1-6 [cenz. 24 IX 1905]. – *Czas* 1905 nr 236 z 16 X. – O wyborach do Dumy. *Dz. Pol.*, Lw. 1905 nr 481. – Kogo wybrać. *Gaz. Nar.*, Lw. 1905 nr 237. – *Kur. Lw.* 1905 nr 287. – Sienkiewicz o wyborach. *Kur. Warsz.* 1905 nr 284. – *Prz. Polit., Spol. i Lit.* 1905 nr 237. – Odezwa H. Sienkiewicza. *Zgoda*, Chicago 1905 nr 45. – Przed wyborami do Dumy, w: Pisma zapomniane. Lw. 1922 s. 542-548 (489).

308. List do Redakcji „Gazety Polskiej” [w sprawie wywiadu dla włoskiego „*Momento*”, inc.: „Proszę uprzejmie o umieszczenie następującego sprostowania...”].

P i e r w o d r. i p r z e d r.: Interview z H. Sienkiewiczem. *Gaz. Pol.* 1905 nr 273 z 4 (17) X. s. 1. – *Dziela* t. 54. Warsz. 1952 s. 174-175 (527). – Listy t. V cz. 3. Warsz. 2009 s. 261 (615a).

309. Przemówienie [tzw. balkonowe] podczas procesji narodowej w Warszawie d. 5 listopada r. 1905.

A u t o g r. brulionu, Ossol., sygn. 12.443/II s. 147-161.

P i e r w o d r.: Przemówienie podczas procesji narodowej w Warszawie d. 5 listopada r. 1905. [Autor „Krzyżaków” przemówił jak następuje: „Bracia rodacy! Po długich latach kajdan...”]. *Gaz. Pol.*, Warsz. 1905 nr 289 z 25 X / 7 XI.

P r z e d r.: Sienkiewicz do ludu. *Goniec*, Warsz. 1905 z 10 XI. – *Gł. Nar.*, Krak. 1905 nr 340. – *Kur. Litew.* 1905 nr 49. – *Sl. Pol.*, Lw. 1905 nr 526. – Mowa wypowiedziana przez H. Sienkiewicza. *Wielkopolanin*, Pittsburg 1905 nr 49. – Pisma zapomniane. Lw. 1922 s. 445-446 (489). – *Dziela* t. 53. Warsz. 1952 s. 171-172 (527). – H. Sien-

kiewicz i jego twórczość... Warsz. 2000 s. 20-21 (605). – Mowa Sienkiewicza. Bracia Rodacy! [druk okolicznościowy]. Lub. 2009 s. 4.
Przekład franc.: Allocution de Sienkiewicz le 5 novembre. Tłum. E.V. *Bulletin Polonais*, Paryż 1906 nr 210.

310. List do redakcji „Rusi” [w sprawie stanu wojennego w 1905 r.]. Powst. październik/listopad 1905.

Pierwodr. przedr. ros.: [inc.: „U nas wwiediono wojennoje położenje...”]: *Rus’*, Petersburg. 1905 (z 10 listopada). – Polskije diela. (Pis’mo o wwiedienii wojennogo położenija w Polsce). *Zarja*, Petersburg. 1905 nr 389 z 11 XI s. 2. – Pis’mo G. Sienkiewicza. K russkomu obščestwiennomu mneniju. *Odesskij Listok* 1905 nr 264 z 12 (25) XI s. 2; toż: *Jużnoje Obozrenije* 1905 z 12 XI s. 3.

Pierwodr. przedr. pol.: List do redakcji „Rusi” [przekład z ros., inc.: „U nas w całym Królestwie Polskim zaprowadzono stan wojenny...”]. *Gaz. Pol.*, Warsz. 1905 nr 305 z 23 XI. – *Gaz. Warsz.* 1905 nr 261 z dn. 24 XI. – H. Sienkiewicz o dzisiejszym położeniu w Królestwie Polskim. *Dz. Pozn.* 1905 nr 238. – *Kraj*, Petersburg. 1905 z 24 (11) listopada nr 43/45 s. 19. – List Sienkiewicza. *Kur. Litew.*, Wilno 1905 nr 59. – *Kur. Warsz.* 1905 nr 324 z 23 XI. – *Ziarno* 1905 nr 45/46 s. 364.

311. Odezwa Komitetu Narodowego [inc.: „Dowodzić, że w Warszawie istnieje nędza...”]. Podp.: W imieniu Komitetu Narodowego Pomocy [dla] Pozbawionych Pracy – Henryk Sienkiewicz].

Pierwodr. przedr.: Odezwa Komitetu Narodowego. *Gaz. Pol.* 1905 nr 301 z 19 XI. – Wiadomości bieżące. Projekt Komitetu Narodowego. Otrzymujemy odezwę następującą: „Dowodzić, że w Warszawie istnieje nędza...” [Podp.:] Henryk Sienkiewicz. *Kur. Warsz.* 1905 nr 320 z 19 XI. – List H. Sienkiewicza. *Tyg. Mód i Pow.* 1905 nr 44/47 s. 517. – *Dzieła* t. 53. Warsz., 1952 s. 167-168 (527).

312. Wezwanie do rolników. Odezwa Komitetu Narodowego [inc.: „Długi strajk kolejowy pograżył tysiące [...] w nędzy.”]. Podp. Henryk Sienkiewicz].

Pierwodr.: *Gaz. Pol.* 1905 nr 302 z 20 XI.
Przedr.: Pisma zapomniane. Lw. 1922 s. 540-541 (489). – *Dzieła* t. 53. Warsz. 1952 s. 169-170 (527).

313. Odpowiedź na ankietę „Co myślę o Niemczech” [w *Le Courier Européen* z 1905]. Powst.: listopad 1905.

Pierwodr. przedr. fragm. w różnych wersjach i pod różnymi tytułami: Sienkiewicz o Niemczech [inc.: „Jestem z tych, którzy głoszą, że myśl o Ojczyźnie...”]. *Czas*, Krak. 1905 nr 266 z 21 XI. – *Dz. Chicag.*, 1905 nr 283. – *Dz. Pozn.* 1905 nr 270. – O Niemczech. *Gaz. Nar.*, Lw. 1905 nr 268. – H. Sienkiewicz o Niemczech. *Gaz. Pol.*, Warsz. 1905 nr 307. – Sienkiewicz o Niemczech [„Należę do tych, którzy twierdzą, że idea Ojczyzny [...] czy dusza niemiecka zwycięży duszę pruską, czy odwrotnie.”]. *Gaz. Warsz.* 1905 nr 259 z 22 XI s. 2. – Co myśli Sienkiewicz o Niemczech. *Głos Nar.*, Krak. 1905 nr 350. – Sienkiewicz o Niemczech. *Kur. Warsz.* 1905 nr 324. – Sienkiewicz o Niemczech. *Praca*, Pozn. 1905 nr 49. – *Ziarno* 1905 nr 45/46 s. 381. – Sienkiewicz o Prusakach (tekst autoryzowany). *Tyg. Il.* 1906 nr 3 z 27 I. s. 55. – Z ankiety, w: Dwie łąki [tu inna wersja tekstu]. Warsz. 1908 s. 199-201 (484). – Pisma t. 35. Warsz. 1912 (471). – Z ankiety „Co myślę o Niemczech”. *Dzieła* t. 53. Warsz. 1952 (527). – L. Ludorowski. Antypruska publicystyka H. Sienkiewicza. Lub. 1996 s. 45 i n.(586).

Przekłady:

franc.: Extrait de l’enquête du „*Courier Européen*” de l’Allemagne. *Bulletin Polonais* 1906 nr 210 s. 18-19. – L’Idée de la patrie. L’Art et les artistes. Numéro spécial de Mars. „La Pologne immortelle”. Paryż 1916 s. 3-4 [przedr. ankiety z r. 1905]; urywki z L’Idée de la patrie... umieszczano na pocztówkach z godłami Polski, wydawanych w Paryżu.

ros.: Ozyw o Niemczech. *Rasswiet* 1905 z 26 XI.

314. Naród sobie. Odezwa w sprawie Macierzy Szkolnej [inc.: „Ofiarności polskiego społeczeństwa jest wprost niewyczerpana...”].

Autogr. brulionu pt. **Macierz szkolna** w Ossol. 13880/II.

Pierwodr.: Naród sobie. (Odezwa w sprawie Macierzy Szkolnej). *Kur. Warsz.* 1905 nr 336 z dn. 5 XII. – Naród sobie. Ulotka zadrukowana jednostronnie. W lewym rogu u dołu: No 1464. Warsz. 1905. Druk. M. Filipowskiej, Senatorska 17; egz. z poprawkami pisarza. Ossol. 12 443/II s. 173 z datą 3 XII.

Przedr. także pt. Odezwa w sprawie Macierzy Szkolnej. *Dz. Pozn.* 1905 nr 291. – *Kur. Litew.*, 1905 nr 74. – *Mies. T-wa Szkoły Lud.*, Krak. 1905 s. 157-159, 479-483. – *Rola* 1905 s. 698-699. – *Rozwój*, Łódź 1905 nr 257. – *Sami sobie*. *Tyg. Mód i Pow.* 1905 nr 50 s. 555. – *Ziarno* 1905 nr 47/48 s. 388. – Naród sobie [po likwidacji Macierzy Szkolnej]. *Dz. Kijow.* 1908 nr 92. – *Głos Płoc.* 1908 nr 32. – *Głos Warsz.* 1908 nr 36. – *Gon. Wil.* 1908 nr 63. – *Wiecz. Rodz.*, Warsz. 1908 nr

19. – *Tyg. Mód i Pow.* 1908 nr 25 s. 15. – *Zgoda*, Chicago 1908 nr 22. – *Ziemia Lub.* 1908 nr 122. – Dwie łąki. Krak. 1908 s. 179-183 (484). – *Pisma* t. 35. Warsz. 1912 (494). – *Macierz Polska. Prz. Chyrow.* 1928 nr 5. – *Zmartwychwstanie 1918-1928. Chyrów 1928.* – *Dzieła* t. 53. Warsz. 1952 s. 165 (527). – *Naród sobie*. H. Sienkiewicz i Konstytucja majowa. Oprac. T. Daszkiewicz. Warsz.-Siedlce 1996.

P r z e k ł a d y:

f r a n c.: Actes et paroles. Appel ... en faveur de la Macierz. Tłum. E.V. *Bulletin Polonais*, Paryż 1906 nr 210 s. 17/18.

r o s.: Narod samomu siebie. Tłum. W. Ławrow, w: *Dwa ługa*. Moskwa 1909 s. 132-134 (839).

315. Przemówienie w Sztokholmie przy otrzymaniu nagrody Nobla 10 XII 1905.

A u t o g r. Ossol. 12.443/II 2b s. 83; karty brulionowe tekstów w jęz. pol. i łac., BN 7012.

P i e r w o d r. i przedr. fragm.: Mowa H. Sienkiewicza [inc.: „Ci, którzy mają prawo ubiegać się o tę nagrodę...”]. *Czas*, Krak. 1905 nr 289 z 19 XII. – *Kraj*, Petersb. 1905 nr 49-50 s. 2-3. – *Sł. Pol.*, Lw. 1905 nr 587 z 19 XII. – *Słowo*, Warsz. 1905 nr 318 z 19 XII. – *Tyg. Mód i Pow.* 1905 nr 52. – *Dz. Pozn.* 1905 nr 292. – *Gaz. Lw.* 1905 nr 289. – *Gaz. Pol.*, Chicago 1906 nr 2. – *Pisma zapomniane*. Lw. 1922 s. 447-448 (489).

– J. Birkenmajer: *Sienkiewicziana. Ruch Lit.* 1931 nr 9. – J. Birkenmajer: Z nieznanych autografów H. Sienkiewicza [tekst łac.]. *Pam. Lit.* 1935 nr 3/4. – *Dzieła* t. 40, 54. Warsz. 1951 (527). – *Nowości*, Tor. 1980 nr 266. – H. Sienkiewicz i jego twórczość... Warsz. 2000 s. 21 (605). – M. Kornilowiczówna: *Sienkiewicz*. [Warsz.] 2005 (613). – 100-lecie przyznania H. Sienkiewiczowi literackiej Nagrody Nobla. Pozn. 2005 s. 27.

P r z e k ł a d f r a n c.: Discour à Stockholm de la distribution au prix Nobel. Tłum. E.V. *Bulletin Polonais*, Paryż 1906 nr 210 s. 16-17.

316. Do kobiet polskich [na otwarciu nowego lokalu Polskiego Związku Niewiast Katolickich w Pałacu Spiskim w Krakowie w dn. 20 XII 1905]. „H. Sienkiewicz w pięknej przemowie zaznaczył, że w terażniejszych czasach nie dość mieć zasady, nie dość je wyznawać w życiu prywatnym, trzeba też chcieć i umieć dla nich pracować, i to właśnie jest zadaniem kobiety Polki. Nie groźne są bowiem dla okrętu wichry i rafy podwodne, groźną tylko rozterka w załodze”. *Czas*, Krak. 1905 nr 291. – *Nasz Kraj*, Lw. 1906 nr 1 s. 43. – *Ruch umysłowy wśród kobiet. Zgoda*, Chicago 1908 nr 53.

317. Myśli z pism Sienkiewicza o Bogu, wie-rze, woli Bożej i religii. [B.m.r., Warsz. 1905] s. 16.

1906

318. List do Redakcji „Dziennika Chicagowskiego” z 14 II 1906 [inc. „Szanowni Panowie. Redakcja „Czasu” otrzymała czek...”].

P i e r w o d r. i przedr. fragm.: *Dz. Chicag.* 1906 nr 45 z 27 II. [Potwierdzenie odbioru 1500 dol.; inf., że to początek i koniec „długiego” listu]. – *Listy* t. V cz. 3. Warsz. 2009 s. 254-255 (615a).

319. List otwarty do Polaków w Stanach Zjednoczonych Ameryki Północnej [inc.: „Rodacy! Komitet Warszawski Pomocy dla pozabawionych możliwości zarobkowania...”].

P i e r w o d r. i przedr. fragm.: *Gaz. Pol.*, Chicago 1906 nr 12 z 2 III. – *Dz. Chicag.* 1906 nr 61. – *Kur. Warsz.* 1906 nr 61 z 2 III. – *Bibl. Warsz.* 1906 t. II s. 190-1. – *Bies. Lit.* 1906 nr 11. – [Fragm. o funduszach na walkę z ciemnością]. *Dz. Chicag.* 1906 nr 125. – *Dz. Kijow.* 1906 nr 16. – [Fragm.] *Dz. Powsz.*, Warsz. 1906 nr 59. – *Gaz. Pol.*, Warsz. 1906 nr 59. – *Głos Nar.*, Krak. 1906 nr 111. – *List do Rodaków ze Stanów. Kur. Litew.* 1906 nr 41. – *Ofiarność Polaków zza morza. Naród*, Warsz. 1906 nr 4 s. 31-32. – *Nowa Gaz.*, Warsz. 1906 nr 106. – *Praca*, Pozn. 1906 nr 11. – *Prz. Polit., Spol. i Lit.* 1906 nr 52. – *Re-*

forma, Warsz. 1906 nr 54. – *Słowo*, Warsz. 1906 nr 59. – [Fragm. o funduszach na szkoły]. *Szkola Pol.*, Warsz. 1906 s. 74-75. – *Wiecz. Rodz.* 1906 nr 11. – *Wielkopolanin*, Pittsburg 1906 nr 14. – *Zgoda*, Chicago 1906 nr 12. – *Pisma zapomniane*. Lw. 1922 s. 549-551 (489). – *Świat Parański*, Kurytyba 1925 nr 5. – *Dzieła* t. 53. Warsz. 1952 s. 193-195 (527).

P r z e k ł a d n i e m.: An die Polen in den Vereinigten Staaten von Amerika. Tłum. V. Körner, w: *Polen im Exil. Eine Anthologie*. Oprac. K. Dybciak. Frankfurt n. M. 1988 s. 162-164.

320. List do Zarządu Ligi Oświaty w Petersburgu [z końca lutego 1906, inc.: „Powróciwszy dopiero wczoraj z zagranicy [...] nie mogę z wielkim zalem skorzystać z uprzejmego zaproszenia i przyjechać do Petersburga...”].

P i e r w o d r. i przedr.: *Riecz*, Petersb. 1906 z 14/27. – *Kur. Warsz.* 1906 nr 88 z 29 III. – *Listy* t. V cz. 3. Warsz. 2009 s. 179 (615a).

321. List do ks. W. Kruszk z 20 III 1906 [inc.: „Czcigodny Księżę Dobrodziejcu. Przed kilku dniami otrzymałem list Wasz, a w nim czek na 124,40 \$...”]

P i e r w o d r.: *Wielkopolanin*, Pittsburg 1906 nr 16 z 19 IV. – W. Kruszk: Historia polska w Ameryce. Milwaukee [1907] t. II s. 81 (z podobizną autografu).

322. List do włościan z parafii Kaźmierza Mała [tłumaczący, dlaczego Pisarz nie kandyduje w wyborach do Dumy].

P i e r w o d r.: *Gaz. Pol.*, Warsz. 1906 nr 92 z 4 IV s. 1.

Przedr.: List do włościan. *Kur. Warsz.* 1906 nr 95. – *Dz. Powsz.*, Warsz. 1906 nr 91. – *Gaz. Nar.*, Lw. 1906 nr 161. – *Kur. Litew.* 1906 nr 68. – *Gaz. Lw.* 1906 nr 80. – *Gaz. Pol.*, Chicago 1906 nr 17. – *Głos Nar.*, Krak. 1906 nr 166. – *Naród*, Warsz. 1906 nr 18 s. 1. – *Nowa Gaz.*, Warsz. 1906 nr 161. – *Odrodzenie* 1906 nr 12/13. – *Praca*, Pozn. 1906 nr 16. – *Słowo*, Warsz. 1906 nr 92. – *Zgoda*, Chicago 1906 nr 17. – [fragm.] *Mysł Nar.*, Warsz. 1922 nr 39. – List do włościan, w: Pisma zapomniane. Lw. 1922 s. 552-554 (489).

Prze k ł a d r o s.: Polska pieczęć. *Warszawskij Wiestnik* 1906 z 28 III/10 IV s. 3; Piśmo G. Sienkiewicza. *Zarja* 1906 z 29 III (12 IV); *Odesskij Listok* 1906 z 30 III /13 IV.

323. Mowa na zebraniu przedwyborczym IX okręgu w Dolinie Szwajcarskiej [dn. 22 kwietnia 1906, inc.: „Obywatele, stoję przed wami, aby wypełnić obywatelski obowiązek...”].

P i e r w o d r. i p r z e d r. fragm.: *Kur. Warsz.* 1906 nr 112 z 24 IV. – O zadaniu posłów polskich w Dumie rosyjskiej. *Dz. Ciesz.* 1906 nr 101. – Mowa H. Sienkiewicza wygłoszona na zebraniu przedwyborczym w Warszawie. *Gaz. pol.*, Chicago 1906 nr 20. – Mowa Sienkiewicza. *Kur. Litew.* 1906 nr 82. – Mowa do wyborców. *Naród*, Warsz. 1906 nr 33 s. 1-2. – Mowa Sienkiewicza wypowiedziana na zebraniu ND-cji IX Okręgu. *Nowa Gaz.*, Warsz. 1906 nr 190. – Mowa Sienkiewicza. *Ojczyzna*, Lw. 1906 nr 19 z 6 V.

324. Zadania katolicyzmu w Polsce. Odpowiedź na ankietę: Jakie są szczególniejsze zadania, które katolicyzm u nas ma dzisiaj do spełnienia.

P i e r w o d r.: [Odpowiedź na ankietę. Inc.: „We wszystkich ziemiach polskich Kościoł katolicki rozporządza dotychczas tak olbrzymim materiałem ludzkim...”]. *Prz. Powsz.* 1906 t. 90, z kwietnia, s. 81-84.

Przedr.: O zadaniach Kościoła w Polsce. *Dz. Chicag.* 1906 nr 99. – *Dz. Kijow.* 1906 nr 58. – *Gaz. Nar.*, Lw. 1906 nr 82. – *Praca*, Pozn. 1906 nr 18. – *Wielkopolanin*, Pittsburg 1906 nr 19. – Nieznany dotychczas list H. Sienkiewicza na temat zadań katolicyzmu w Polsce. *Ziemia Rzesz.* 1928 nr 33. – H. Sienkiewicz o katolicyzmie. *Sodalis*

Marianus, Krak. 1932 nr 11 s. 332-338. – Zadania katolicyzmu w Polsce [w art. I. Chrzanowskiego]. *Głos Nar.* 1933 nr 305.

325. Mr Teodor Roosevelt [depesza z wyrazami współczucia po trzęsieniu ziemi w San Francisco].

Inf. i przedr.: *Kur. Warsz.* 1906 nr 130. – *Naród*, Warsz. 1906 nr 48. – Listy t. III cz. 3. Warsz. 2007 s. 363 (615a).

326. Odezwa [inc.: „Ze wszystkich stron naszego kraju dochodzą wiadomości o terrorze...”]. P i e r w o d r. i p r z e d r.: *Odezwa. Gaz. Pol.*, Warsz. 1906 nr 131 z 16 V. – *Kur. Warsz.* 1906 nr 134 z 16 V. – *Dz. Cieszyń.* 1906 nr 116. – *Dz. Kijow.* 1906 nr 78. – Odezwa H. Sienkiewicza przeciw socjalistom. *Naród*, Warsz. 1906 nr 51 s. 2. – *Przyj. Ludu*, Wilno, 1906 nr 20. – Przeciw socjalistom. Odezwa H. Sienkiewicza. *Naród* 1906 nr 51. – Odezwa. *Wielkopolanin*, Pittsburg 1906 nr 23.

327. List do Hipolita Orłowskiego, proboszcza parafii Św. Jana Kantego w Cleveland, z 29 V 1906 [inc. „Otrzymałem od ks. kanonika Szaniawskiego czek ...”].

P i e r w o d r. i p r z e d r.: *Gaz. Pol.*, Chicago 1906 nr 26. – *Wielkopolanin*, Pittsburg 1906 nr 26. – Listy t. III cz. 2. Warsz. 2007 s. 254-256 (615a).

328. List do Związku Sokolów Polskich w Ameryce [dat. Seelisberg, sierpień 1906, podziękowanie za członkostwo honorowe].

P i e r w o d r. Listy t. V cz. 3. Warsz. 2009 s. 408 (615a); por. niżej nr 329.

329. List do A. Dobrzańskiego, sekretarza jeneralnego [„Sokoła”, z 20 VI 1906, inc.: „Szanowny Panie! Mianowanie mnie członkiem honorowym «Sokoła» w Ameryce...”].

P i e r w o d r. i p r z e d r.: *Zgoda*, Chicago 1906 z 8 VIII. – *Czas* 1906 nr 182 z 10 VIII s. 2. – Sienkiewicz o Sokolstwie. *Gaz. Pol.*, Warsz. 1906 nr 216 z 10 VIII. – Sienkiewicz o Sokolach. Wychożąca w Chicago *Zgoda* donosi... *Naród, Dod. II.* Warsz. 1906 nr 25 s. 200 z 1 IX. – *Praca*, Pozn. 1906 nr 33. – Listy [bez nazw. Dobrzańskiego] t. V cz. 3. Warsz. 2009 s. 408 (615a).

330. Przygoda Arystoklesa. Powst. lipiec/sierpień 1906, Oblęgorek.

Autogr. Ossol. sygn. 12442/II s. 89.

P i e r w o d r.: *Kur. Warsz.* 1906 nr 228 z 19 VIII. – *Czas* 1906 nr 189 z 20 VIII.

Przedr.: *Gaz. Lw.* 1906 nr 191. – *Gaz. Nar.*, Lw. 1906 nr 186. – *Prz. Polit., Społ. i Lit.*, Lw. 1906 nr 186. – *Przegląd*, Lw. 1906 z 22 VIII. – Dwie

łaki. Krak. 1908 (484). – Pisma t. 35. Warsz. 1912 (471). – Pisma t. 40. Lw. 1931 (494). – Nowele. Lw. 1936 (500). – *Amer. Echo*, Toledo 1943 nr 23. – *Dzieła* t. 5. Warsz. 1949 (527). – *Plomyk* 1949/1950 nr 1 s. 6. – Nowele t. 2. Warsz. 1964 (555). – *Polska* 1964 nr 2. – Baśnie i legendy. Warsz. 1967; toż: 1970, 1973, 1975, 1978, 1986 (557). – Pisma wybrane t. 3. Warsz. 1976, 1987 (562). – Nowele t. 3. Warsz. 1978 (563). – *Dzieła wybrane* t. 9. Warsz. 1991 (578). – Baśnie i legendy. Warsz. 1996 (587).

Dokument dźwięk.: Przygoda Arystoklesa. Czyta J. Zelnik. Warsz. 2012. Fundacja Festina Lente.

Przekłady:

chorw.: Platonova pustolovina. *Ilustrovani Obzor*, Zagrzeb 1908 nr 51. – Platonov slučaj. Tłum. M. Rakoš. *Prosvjeta*, Zagrzeb 1911 nr 13.

czes.: Aristoklova příhoda. Tłum. V. Kredba, w: *Sebráné spisy* t. 15. Praha 1929 (679).

franc.: Platon Coiffeur. Tłum. J.F. de Tersant i J.A. Teslar, w: *Oeuvres choisies*. Paryż 1933 (715).

łotew.: Aristoteļa piedzīvojums. Tłum. V. Dzeltniš, w: *Kopotī raksti* t. 24. Ryga 1936 (752).

niem.: Das Abenteuer des Aristokles. [Tłum. H. Sierankiewicz]. *Mickiewicz-Blätter*, Heidelberg 1963 nr 24 s. 217-218; toż: *Begegnung mit Poln.*, Düsseldorf 1966 nr 12 s. 688-689.

ros.: Prikłuczenije Aristokla. Tłum. S.Z. *Biessarabiec* 1906 z 11 VIII. – Prikłuczenije Platona. Tłum. O. Wiszniewskaja. *St.Pietierburgskije Wiedomosti* 1908 z 21 VI; toż: *Kijewskaja Iskra* 1908 nr 26; toż: *Wiestnik Wołnyi* 1908 z 8 VII. – Prikłuczenije Aristokla. Tłum. W. Ławrow, w: *Dwa ługa*. Moskwa 1909 s. 37-40 (839). – Prikłuczenije Aristokla. Tłum. E. Puszczinskaja, w: *Sobranije soczinienij* t. 16. Moskwa 1914 s. 392-393 (848).

serb.: Aristoklov doživljaj. Tłum. V. Belović. *Nasz Glas*, Smederowo 1963 nr 6.

szwedz.: Aristokles lugu. Tłum. A. Kaalep. *Edasi* 1973 z 18 VIII.

włos.: Aristocle. Tłum. A. Frankenstein, w: *Due prati...* Mediolan 1910 (934).

331. Diokles. Baśń ateńska. Powst. jesienią 1906.

Autogr. brulionu w zbiorach J. Krzyżanowskiego, obecnie w Ossol. akc. 34/09 k.4.?.; arkusz korektowy z poprawkami autora, Ossol. 12442/II s. 149-158: Diokles. Baśń ateńska [tyt. dopisany ręką Sienkiewicza na s. 1]. Krak., paźdz. 1906 s. 8; Egz. druk. z poprawkami autora?, Bibl. Jagiel. 203406 II rara.

Pierwodr.: *Kur. Warsz.* 1906 nr 354 z 23 XII. Przedr.: *Gaz. Lw.* 1906 nr 294. – Dwie łaki. Krak. 1908 (484). – Pisma t. 35 Warsz. 1912 (471). – Księga pamiątkowa. Na dziesięciolecie Biblioteki Miejskiej w Bydgoszczy 1920-1930. Bydg. [1931] s. 152-153. – Pisma t. 40. Lw. 1931, 1933 (494). – Nowele. Lw. 1936 (500). – *Dzieła* t. 5. Warsz. 1949 (527). – Baśnie i legendy. Warsz. 1967, 1970, 1973, 1975, 1978, 1986 (557). – Pisma wybrane t. 3. Warsz. 1976, 1987 (562). – Nowele t. 3. Warsz. 1978 (563). – Wybór nowel i opowiadań. Wroc. 1979; toż: 1986, 1988 (564). – *Dzieła wybrane* t. 9. Warsz. 1991 (578). – Baśnie i legendy. Warsz. 1996 (587).

Przekłady:

czes.: Diokles. Athénska pohádka. Tłum. V. Kredba, w: *Sebráné spisy* t. 13. Praha 1929 (679).

esperanto: Dioklo. Tłum. L. Zamenhof, w: *Noveloj*. Lipsk 1925 (692).

franc.: Diocles. Tłum. B. Kozakiewicz. *Le Figaro*, Paryż 1907 z 26 I., dod. lit. – Diocles. Tłum. J.F. de Tersant i J.A. Teslar, w: *Oeuvres choisies*. Paryż 1933 (715).

jidisz: Diocles. *Romanzeitung*, Warsz. 1908 nr 31.

ros.: Diokles. *Priazovskij Kraj* 1907 nr z 13 VII. – Diokles. Afinskoje skazanie. Tłum. O. Wiszniewskaja. *St.Pietiersburgskije Wiedomosti* 1908 nr 162 s. 2-3; toż: *Wiestnik Wołnyi* 1908 z 28 VI; toż: *Tieriek* 1903 z 29 VI; toż: *Ufimskij Kraj* 1908 z 29 VI; *Jużnyj Tielegraf* 1908 z 3 i 10 VIII. – Diokles. Afinskaja skazka. Tłum. Ja. Mackiewicz i I. Chwojnik. *Zolotaja Niwa* 1908 nr 1; toż w: *Almanach inostrannoj literatury*. Moskwa 1908 t. 1 s. 20-30; toż: *Uralskaja Žizn'* 1909 nr 39; toż w: *Sud Ozirisa...* Moskwa 1909 s. 25-36 (838). – Diokles. Rasskaz. *Niwa* 1909 nr 49. – Diokles. Afinskaja skazka. Tłum. W. Ławrow, w: *Dwa ługa*. Moskwa 1909 s. 8-18 (839). – Diokles. Tłum. R. Moguczaja. *Tichije Struny* 1910 nr 1. – Diokles. Afinskaja skazka. Tłum. N.W. *Utro* 1913 z 8 I; toż: *Tieriek* 1913 z 12 I.

wietnam.: Diokles. Truỵn có thanh Aten. Tłum. Nguyễn Huu Dung. *Văn Học Nuocngoai*, Hanoi 1996 nr 3.

węg.: Diokles. Elbeszélés. Tłum. I. Szémán. *Alkotmány* 1910. – Dioklesz. Athéni legenda. Tłum. B.K. [K. Bánya]. *Tavaszi* 1919.

włos.: Dioclesio. Tłum. A. Frankenstein, w: *Due prati...* Mediolan 1910 (934). – Dioclesio. Tłum. C. Agosti Garosci, w: *Bartek il vincitore*. Mediolan 1955 (945).

332. Depesza do redakcji „Gazety Polskiej” z powodu śmierci Jana Gadomskiego.

P i e r w o d r.: Od H. Sienkiewicza z Zakopanego nadszedł dziś następujący telegram: „Przesyłam wyrazy najgłębszego współczucia i żalu z powodu ciężkiej straty, jaką z ręki zbrodniarzy poniosła Ojczyzna, rodzina i redakcja. Sienkiewicz”. *Gaz. Pol.*, Warsz. 1906 nr 279 z 13 X s. 2.

333. Zjednoczenie narodowe. [Inc.: „Ucichło w prasie warszawskiej o koncentracji...”. Powst. przed 10 listopada 1906, Zakopane. Autogr. był w zbiorach J. Krzyżanowskiego. Artykuł, którego zapowiadana część druga pt. „Hej ramię do ramienia” nie ukazała się, drukowany był w całości lub fragmentach przez wiele dzienników pod różnymi tytułami, m.in. „Zjednoczenie narodowe”, „Obecna chwila polityczna”, „O położeniu w Królestwie”. [Por. nr 434a].

P i e r w o d r.: O położeniu w Królestwie. *Czas* 1906 nr 258 z 10 XI. – O położeniu w Królestwie Polskim. *Dz. Pozn.* 1906 nr 257 z 10 XI. – H. Sienkiewicz o położeniu w Królestwie. *Gaz. Pol.*, Warsz. 1906 nr 307 z 10 XI.

P r z e d r.: *Dz. Chicag.* 1906 nr 274. – *Dz. Powsz.*, Warsz. 1906 nr 300. – *Gaz. Lw.* 1906 nr 259. – *Gaz. Pol.*, Warsz. 1906 nr 307, 310. – Sienkiewicz o koncentracji narodowej. *Głos Nar.* 1906 nr 487. – O położeniu w Królestwie. *Gon. Por. i Wiecz.* 1906 z 18 XI. – List polityczny Sienkiewicza (w wyjątkach). *Kraj*, Petersb. 1906 nr 44. – *Kur. Warsz.* 1906 nr 313 z 12 XI. – Położenie w Królestwie. *Sl. Pol.*, Lw. 1906 nr 514. – *Tyg. Mód i Pow.* 1906 nr 46 s. 542. – Zjednoczenie narodowe, w: Dwie łąki. Krak. 1908 (484). – Pisma t. 35. Warsz. 1912 (471) – Zjednoczenie narodowe [i 8 aforyzmów wpłcionych w tekst]. Oprac. J. Korwin-Mikke. Warsz., Oficyna Liberalów, 1984 s. 20 [masz. powiel.]. *Bibl.-czka Laureatów Nobla*.

P r z e k ł a d r o s.: Narodnoje objedinenije. Tłum. W. Ławrow, w: Dwa łąga. Moskwa 1909 s. 146-157 (839).

334. List do Redakcji „Zgody” [dat. Zakopane, 19 XI 1906].

P i e r w o d r.: inc.: „Na zaproszenie do wzięcia udziału w numerze jubileuszowym «Zgody» Wielki Pisarz i Obywatel nadesłał list, który otrzymaliśmy we wtorek 4 grudnia”. „Zakopane, Villa Liljowa [!] 19 XI 1906. Szanowny Panie. Nie mieszkam zimą nigdy w Oblegorku. List panów przeleżał tam, albo może w Kielcach, przez kilka tygodni, zanim nadesłano go do Warszawy, a stamtąd do Zakopanego, gdzie bawię dla zdrowia mojej córki. Odebrałem zatem pismo Panów przed dwoma dniami, to jest w terminie absolutnie spóźnionym, tak, że nie tylko nie ma

czasu na obmyślenie i napisanie czegokolwiek, ale nawet i te słowa dojdą do Redakcji «Zgody» po 25 września. Żałuję mocno, że się tak stało, bo jakkolwiek w ostatnich zwłaszcza czasach jestem niezmiernie przeciążony pracą, jednakże, jako członek honorowy «Związku Narodowego» poczuwałbym się do obowiązku wzięcia udziału w jubileuszowym wydawnictwie «Zgody». W tych dniach wyjdzie w pismach niemieckich, francuskich i angielskich mój list otwarty do Wilhelma II w sprawie szkół pruskich i cierpień dzieci polskich w zaborze niemieckim. Zechciejcie, Szanowni Panowie, podać go nie w tłumaczeniu, ale wedle oryginału, jaki ukaże się niebawem w dziennikach polskich. Ponieważ nie wiem, jak długo zabawię w Zakopanem i czy lekarze nie każą nam szukać południowego klimatu, przeto zawiadamiam Szanownych Panów, że najlepiej jest zawsze pisać do mnie pod adresem redakcji warszawskich lub galicyjskich (np. *Gazeta Polska*, *Kurier Warszawski*, *Tygodnik Ilustr.*, *Czas*, *Słowo Polskie* etc.). Przy czym załączam wyrazy wysokiego poważania dla Szanownych Panów i dla całej ich tak szlachetnej i owocnej pracy narodowej”. *Zgoda*, Chicago 1906 nr 49 z 6 XII s. 1.

335. List otwarty do J.C.M. Wilhelma II, króla pruskiego. Powst.: 4-19 XI. Zakopane.

A u t o g r. brulionu, 3 kartki z poprawkami autora w Muz. Lit. H. Sienkiewicza w Pozn., sygn. 5ML. P i e r w o d r. p o l.: [inc.: „W chwili, gdy oczy całego ucywilizowanego świata...”] *Czas* 1906 nr 270 z 21 XI.

P r z e d r.: *Dz. Chicag.* 1906 nr 282. – *Dz. Kijow.* 1906 nr 229. – *Dz. Powsz.*, Warsz. 1906 nr 316. – *Dz. Pozn.* 1906 nr 270. – *Dz. Wil.* 1906 nr 63. – *Dzwon Pol.*, Warsz. 1906 z 24 XI nr 403. – *Gaz. Lw.* 1906 nr 270-272. – *Gaz. Nar.*, Lw. 1906 nr 265-266. – *Gaz. Pol.*, Warsz. 1906 nr 321. – *Gaz. Sambor.* 1906 nr 48. – *Głos Nar.*, Krak. 1906 nr 499. – *Gwiazd. Ciesz.* 1906 nr 82. – *Kraj*, Petersb. 1906 nr 46 s. 5. – *Kron. Rodz.*, Warsz. 1906 nr 49. – *Kur. Litew.* 1906 nr 260. – *Kur. Lw.* 1906 nr 324. – *Kur. Warsz.* 1906 nr 270 z 24 XI., 272. – *Ludzkosć*, Warsz. 1906 nr 117. – *Naród*, Warsz. 1906 nr 208. – *Naród Pol.*, Chicago 1906 nr 50. – *Obrona Ludu*, Krak. 1906 nr 47. – *Pogoń*, Tarnów 1906, nr 48. – *Prz. Polit.*, *Spol. i Lit.* 1906 nr 266. – *Prz. Por.*, Warsz. 1906 nr 80. – *Świat Słowian.* 1906 t. 2 s. 464-466. – *Wielkopolanin*, Pittsburg 1906 nr 48. – *Zgoda*, Chicago, 1906 nr 48, 50. – *Ziemia Lub.* 1906 nr 295. – Dwie łąki. Krak. 1908 (484). – Pisma t. 35. Warsz. 1912 (471). – H. Sienkiewiczowi. W 50-lecie „Ogniem i mieczem”. Oprac. L. Bochenek. Pozn. 1933. – *Dziela t. 53*. Warsz. 1952 s. 137-140 (527). – List otwarty do J.C. Mości Wilhelma II (Króla Pruskiego). Posł. Lech Ludo-

rowski. Lub. 1992. – L. Ludorowski: Antypruska publicystyka H. Sienkiewicza. Lub. 1996 s. 47-49, fascimile tekstu s. 87-88 (586). – H. Sienkiewicz i jego twórczość. Warsz. 2000 s. 22-23 (605).

P r z e k ł a d y:

a n g.: „Open Letter” to the Kaiser Wilhelm II. *Standard*, Londyn 1906 z 23 XI. – „Open Letter” to the Kaiser. *Wielkopolanin*, Pittsburg 1907 nr 6.

n i e m.: *Kölnische Volkszeitung* 1906 z 22 XI. – *Posener Ztg* 1906 nr 356.

r o s.: Pis’mo k Wilgelmu II (fragmenty). *Rus-skije Wiedomosti* 1906 z 15 (29) XI; toż: *Golos Prowincji* 1906 z 17 XI. – Otkrytoje pis’mo k Wilgelmu II. Tłum. Ja. Mackiewicz i I. Chwojnik, w: *Sud Ozirisa*. Moskwa 1909 s. 113-119 (838). – Otkrytoje pis’mo k Wilgelmu II, korolu prusskomu. Tłum. W. Ławrow, w: *Dwa ługa*. Moskwa 1909 s. 158-162 (839).

w ł o s.: Lettera aperta alla Maestà Imperiale di Guglielmo di Prussia. Tłum. prof. S. Dembiński. *La Rassegna Nazionale*, Rzym 1907 z III/IV s. 146-148. – Un appello di H. Sienkiewicz. *La Vita Internazionale*, Mediolan 1907; *Minerva-Rivista delle Riviste*. Turyn 1908.

336. List do J.A. Świącickiego, M. Konopnic-kiej, A. Krechowickiego i in. [inc.: „Szczepny i kochany Kolego! W składkach na fundusz imienia śp. Jana Gadomskiego...”].

P i e r w o d r. i p r z e d r.: *Gaz. Pol.*, Warsz. 1906 nr 326 z 29 XI. – *Kur. Warsz.* 1906 nr 330 z 29 XI s. 10-11. – *Ludzkosc*, Warsz. 1906 nr 126. – *Pam. Lit.* 1933 s. 561-562. – *Dzieła t. 55*, 56. Warsz. 1951 (527). – *Listy t. V cz. 1*. Warsz. 2009 s. 512-514 (615a).

337. Przeciw intrygom hakatyizmu [inc.: „Gazety niemieckie będące na usługach hakaty...”]. Powst. w początku grudnia 1906, Zakopane.

P i e r w o d r.: *Czas* 1906 nr 281 z 7 XII. P r z e d r.: *Bies. Lit.* 1906 nr 50. – *Dz. Powsz.*, Warsz. 1906 nr 329. – List w sprawie hakaty. *Głos*

H. Sienkiewicza. *Gaz. Lw.* 1906 nr 282. – *Gaz. Nar.*, Lw. 1906 nr 277. – *Gaz. Pol.*, Warsz. 1906 nr 336. – *Gaz. Sambor.* 1906 nr 50. – *Głos Rzesz.* 1906 nr 50. – *Kur. Litew.* 1906 nr 270. – *Kur. Warsz.* 1906 nr 340 z 9 XII. – *Ludzkość*, Warsz. 1906 nr 141. – *Prz. Polit., Spol. i Lit.* 1906 nr 277. – Przeciw kłamstwom hakatyizmu. *Rola*, Warsz. 1906 nr 50. – *Rozwój* 1906 nr 275. – *Tyg. Il.* 1906 nr 50 s. 1101. – H. Sienkiewicz ogłosił drugi list otwarty o hakacie. *Gaz. Pol.*, Chicago 1907 nr 2. – *Dzieła t. 53*. Warsz. 1952 s. 141 (527). – L. Ludorowski. Antypruska publicystyka H. Sienkiewicza. Lub. 1996 s. 50-51 (586).

338. [Depesza] Na jubileusz „Lutni” do P. Maszyńskiego z 10 XII. [inc.: „W dniu jubileuszu Lutni...”].

P i e r w o d r. i p r z e d r.: *Kur. Warsz.* 1906 nr 343 z 12 XII s. 13. – *Listy t. III cz. 2*. Warsz. 2007 s. 57 (615a).

339. Do redakcji „Dziennika Wileńskiego” [depesza, inc.: „Nie przypisuję uwag krytycznych złej woli...”; list, inc.: „Depeszę moją do «Dziennika Wileńskiego»..., dotyczące protestów przeciw artykułowi Cz. Jankowskiego”].

P i e r w o d r. i p r z e d r.: *Dz. Wil.* 1906 nr 75 z 11 (28) XII i nr 77 z 7 (20) XII. – *Kur. Warsz.* 1906 nr 344 z 13 XII. – *Listy t. V cz. 3*. Warsz. 2009 s. 256-257 (615a).

340. Aforyzmy [64-70; 64, inc.: „Socjalizm...”; 65, inc.: „Wszelkie przemiany społeczne...”; 66, inc.: „Nawet cztery działania...”; 67, inc.: „W naturze rozkład...”; 68, inc.: „Głupi to młot...”; 69, inc.: „Tylko tacy ludzie...”; 70, inc.: „Kto głośno mówi...”].

P i e r w o d r.: Jednodniówka na gwiazdkę dla biednych dzieci. Warsz., w grudniu 1906 s. 37-38. P r z e d r.: *Pisma zapomniane*. Lw. 1922 s. 500-501, nr 33-39 jako pierwodr. z papierów rodzinnych (489). – *Dzieła t. 40*. Warsz. 1951 s. 73-74 (527).

1907

340a. Odezwa Komitetu Centralnego Wyborczego do Wyborców w Królestwie Polskim; na końcu podp. „Henryk Sienkiewicz (prezes)” i ponad 40 nazwisk w układzie alfabetycznym, dat. Warszawa, 4 stycznia 1907 roku. Ulotka dwustronnie drukowana, inc.: „Myśl zjednoczenia sił społecznych w imię wspólnej pracy dla dobra kraju...”. Egz. BN DŻS IA 4h C1m.

341. Dzwonnik. Powst. ok. 23 I 1907 Zakopane. A u t o g r. był w zbiorach J. Krzyżanowskiego. P i e r w o d r.: *Dzwonnik*. Elizie Orzeszkowej w hołdzie dla Jej talentu i obywatelskich zasług.

Z rys. F. Ruszczyca. *Tyg. Il.* 1907 nr 4 z 26 I s. 74-78.

P r z e d r.: *Czas* 1907 nr 23 s. 1-2. – *Dz. Chicag.* 1907 nr 44. – *Dz. Cieszyń.* 1907 nr 33-37. – *Dz. Wileń.* 1907 nr 11-13. – *Gaz. Lw.* 1907 nr 26-28. – *Gaz. Pol.*, Chicago 1907 nr 8. – *Kur. Litew.* 1907 nr 12. – *Praca*, Pozn. 1907 nr 11-12. – *Wielkopolanin*, Pittsburg 1907 nr 10. – *Zgoda*, Chicago 1907 nr 8. – *Dwie łąki*. Krak. 1908 (484). – *Polak. Kal.*, Krak. 1909 s. 23-29. – w: *Z naszej przeszłości. Pamiątka 500-jej rocznicy bitwy pod Grunwaldem*. Wilno 1910 (po s. 53 z osobną pa-

ginacją) s. 1-11. – *Ognisko*, Warsz. 1912 nr 2 s. 65-73. – Pisma t. 35. Warsz. 1912 (471). – *Ojczyzna*, Kielce 1926 nr 27-30. – *Ognisko*, Paryż 1928 s. 325-326. – *Wielki Il. Kal. Powsz.*, Krak. 1928 s. 59-68. – Pisma t. 40. Lw. 1931 (494). – Nowele. Lw. 1936 (500). – *Dzieła* t. 6. Warsz. 1949 (527). – Pisma wybrane t. 3. Warsz. 1976, 1987 (562). – Nowele t. 3. Warsz. 1978 (563). – *Dzieła wybrane* t. 8. Warsz. 1991, 1995, 1998, 1999 (578). – Nowele wybrane. Rzeszów 1991 (579). – *Studia Sienkiewiczowskie* t. 8. Lub. 2008 s. 135-144 (101).

Przekłady:

chorw.: Zwonar. Tłum. J.B. [J. Benešić]. *Hrvatska*, Zagrzeb 1907 nr 31-32. – Zwonar. Tłum. F. Suša. *Prosvjeta*, Zagrzeb 1907 [nr 5] s. 145-149.

czes.: Zvonik. Tłum. J. Rozvoda, w: *Drobné spisy* t. 14. Praha 1902, toż: 1908, 1911 (668). – Zvonik. Elise Orzeszewske [!]. Tłum. J. Rozvoda, w: *Nekolik drobných prací*. Praha [ok. 1926] (677). – Zvonik. Tłum. V. Kredba, w: *Sebráné spisy* t. 15. Praha 1929 (679).

franc.: Le sonneur. Tłum. J.F. de Tersant i J.A. Teslar, w: *Oeuvres choisies*. Paryż 1933 (715).

ros.: Zwonar'. (Rasskaz poswjaszczen E. Orzeszko). Tłum. M.M. Lewitskij. *Iskry* 1907 nr 15; toż: *Južnyj Telegraf* 1907 z 22 IV. – Zwonar'. Tłum. A.K. *Utro* 1907 z 29 VIII; toż: *Jelisa-wietgradskije Wiedomosti* 1907 z 2 IX; *Wiestnik Wołyni* 1907 z 6 IX. – Zwonar'. Tłum. A. Je-n. *Nižegorodskij Listok* 1908 z 6 XI; toż: *Pribaltijskij Kraj* 1909 z 14 III. – Zwonar'. Tłum. Ja. Mackiewicz i I. Chwojnik, w: *Sud Ozirisa*. Moskwa 1909 s. 67-82 (838). – Zwonar'. Tłum. W. Ławrow, w: *Dwa ługa*. Moskwa 1909 s. 36-49 (839).

słoweń.: Zvonikar. Tłum. J. Glonar. *Domo-vina* 1907 nr 149-151, 1908 nr 1.

włos.: Il campanaro. Tłum. A. Frankenstein, w: *Due prati*. Mediolan 1910 (934). – Il campanaro. Tłum. C. Agosti Garosci, w: *Bartek il vincitore*. Mediolan 1955 (945).

342. Biesiada. Powst. luty-marzec 1907.

Autogr. brulionu Ossol., 13880/II, fragm. 12442/II.

Pierwodr.: *Gaz. Pol.* 1907 nr 87 z 29 III. Przedr.: *Dz. Chicag.* 1907 nr 97-98. – *Dz. Wileń.* 1907 nr 61-63. – *Kur. Pozn.* 1907 nr 75-78. – *Sl. Pol.* 1907 nr 151. – *Dwie łąki*. Krak. 1908 (848). – Pisma t. 35. Warsz. 1912 (471). – Pisma t. 40. Lw. 1931 (494). – Nowele. Lw. 1936 (500). – *Dzieła* t. 5. Warsz. 1949 (527). – Nowele t. 2. Warsz. 1964 (555). – Pisma wybrane t. 3. Warsz. 1976, toż: 1987 (562). – Nowele t. 3. Warsz. 1978 (563).

Przekłady:

chorw.: Gozba. Tłum. M. Sakač. *Hrvatska Smotra*, Zagrzeb 1908 z. 13/14.

czes.: Pfi večeri. Tłum. J. Rozvoda, w: *Drobné spisy* t. 14. Praha 1902, 1908 (668); toż: w: *Několik drobných prací*. Praha 1903, 1908 (674). – Pfi večeri. *Česka Narodni Hlidka* 1907 nr 3. – Pfi večeri. Tłum. J. Rozvoda, w: *Několik drobných prací*. Praha [po 1926] (677). – *Beseda*. Tłum. V. Kredba, w: *Sebráné spisy* t. 15. Praha 1929 (679).

ros.: Biesieda za użinom. *Warsz. Wiestnik* 1907 nr 24. – Biesieda. Tłum. Je. *Wołynskaja Žižn* 1907 nr 196. – Biesieda. Tłum. Ja. Mackiewicz i I. Chwojnik, w: *Sud Ozirisa*. Moskwa 1909 s. 41-56 (838). – Biesieda. Tłum. W. Ławrow, w: *Dwa ługa*. Moskwa 1909 (839).

węg.: Lakoma. Tłum. K. Bányai. *Vilag* 1912. w łos.: Un convegno. Tłum. A. Frankenstein, w: *Due prati*. Mediolan 1910 (934). – Il banchetto. Tłum. G. Agosti Garosci, w: *Bartek il vincitore*. Mediolan 1955 (945).

343. Trzeci Maj [inc.: „Uczcijmy pamięć Konstytucji Trzeciego Maja!"]. Powst. kwiecień 1907.

Autogr. pt. „Trzeci Maj,” zbiory J. Krzyżanowskiego, 2 karty red. brulionowej.

Pierwodr.: Uczcijmy pamięć Konstytucji Trzeciego Maja! Ulotka jednokartkowa, niedatowana, z [facsimile?] podp. Sienkiewicza w Bibl. IBL, sygn. F.25.196. – *Gon. Wiecz.*, Warsz. 1907 nr 199 z 30 IV.

Przedr.: *Bluszcz* 1907 nr 18 s. 195-196. – Trzeci Maja w Warszawie. *Czas* 1907 nr 101. – *Dz. Kijow.* 1907 nr 92. – Uczcijmy pamięć Konstytucji Trzeciego Maja! List otwarty do braci naszych za kordonem. *Dz. Pozn.* 1907 nr 100. – Uczcijmy pamięć Konstytucji Trzeciego Maja! *Dz. Wileń.* 1907 nr 91. – *Gaz. Nar.*, Lw. 1907 nr 101. – *Gaz. Pol.*, Warsz. 1907 nr 116. – *Głos Nar.*, Krak. 1907 nr 194. – *Kraj*, Petersb. 1907 nr 11. – *Kur. Warsz.* 1907 nr 118. – *Lud Boży*, Kijów 1907 nr 14. – *Mies. Tow. Szkoły Lud.*, Krak. 1907 s. 205-207. – *Naród*, Warsz. 1907 nr 99. – *Pogoń* 1907 nr 18. – *Słowo*, Warsz. 1907 nr 116. – Toż pt.: Trzeci Maj, w: *Dwie łąki*. Krak. 1908 s. 187-190 (484). – Trzeci Maj. (H. Sienkiewicz o ofiarności na cele oświaty). *Dz. Chicag.* 1910 nr 117. – Trzeci Maj, w: Pisma t. 35. Warsz. 1912 (471). – *Dzieła* t. 53. Warsz. 1952 (527). – Trzeci Maj 1791. Wola Okrzejska. Muzeum H. Sienkiewicza 1991 s. 8, il. [druk okolicznościowy]. – *Naród sobie*. H. Sienkiewicz i Konstytucja majowa. Oprac. T. Daszkiewicz. Wyd. 1, 2. Warsz. 1996 (314). – *Apel H. Sienkiewicza o godne uczczenie Konstytucji 3 Maja i składanie ofiar na Macierz Szkolną*, w:

H. Sienkiewicz i jego twórczość... Warsz. 2000 s. 24-25 (605).

Przekład ros.: Pis'mo. *Jelisawietgradskije Nowosti* 1907 z 26 IV s. 2. – Tretiego maja. Tłum. W. Ławrow, w: *Dwa ługa*. Moskwa 1909 s. 135-138 (839).

344. List na odsłonięcie pomnika Stefana Czarnieckiego [w *Czarncy* dn. 5 maja 1907]. Powst. 29 kwietnia 1907, Zakopane.

Autogr. fragm. Ossol 4388/II.

Pierwodr.: *Słowo*, Warsz. 1907 nr 121 z 6 V. – *Gon. Wiecz.*, Warsz. 1907 nr 206 z 6 V.

Przedr.: Sienkiewicz o Czarnieckim. *Dz. Chicag.* 1907 nr 119. – Uroczystość w *Czarncy*. *Dz. Kijow.* 1907 nr 95. – List na uroczystość ku czci Stefana Czarnieckiego. *Gaz. Lw.* 1907 nr 107. – Uroczystość Czarnieckiego. *Gaz. Nar.*, Lw. 1907 nr 106. – *Głos. Nar.*, Krak. 1907 nr 204. – Sienkiewicz o Czarnieckim. *Wielkopolanin*, Pittsb. 1907 nr 22. – Z Chyrowa [druk okolicznościowy], czerwiec 1907, III. – List H. Sienkiewicza nadesłany księdzu Rogalskiemu na uroczystość odsłonięcia pomnika w kościele w *Czarncy* w hołdzie od Rodaków Hetmanowi Stefanowi Czarnieckiemu 5 maja 1907 r. *Czasop. Lit.*, Częstoch. 1936 nr 2/3. – *Il. Kur. Codz.* 1937 nr 287. – *Głos Katol.*, Kielce 1939 nr 22. – *Pol. Lud.* 1947 nr 129. – *Tyg. Warsz.* 1947 nr 42 s. 9-10. – *Dziela* t. 40. Warsz. 1951 (527). – List Sienkiewicza nadesłany Księdzu Rogalskiemu na uroczystość odsłonięcia pomnika (epitaphium) w kościele w *Czarncy* w hołdzie od Rodaków Hetmanowi Stefanowi Czarnieckiemu 5 maja 1907. *Włoszcz. Zesz. Hist.* 1999 nr 1/2 s. 105-107; toż jako druk okolicznościowy. Lub. 2009 s. 1-4.

345. W odpowiedzi Björnsonowi. Powst. 3-4 maja 1907.

Autogr. (10 kart), zbiory J. Krzyżanowskiego [inc.: „Doradcy i informatorowie ruscy Björnsona...”]

Pierwodr. niem.: In Beantwortung [...] Björnson. *Die Zeit*, Wiedeń 1907 nr 1670 z 19 V. Pierwodr. pol.: W odpowiedzi Björnsonowi. *Czas* 1907 nr 114 z 21 V. – Odpowiedź na artykuł Björnsona „Polacy jako ciemiężcy”. *Gaz. Pol.*, Warsz. 1907 nr 135 z 21 V. – *Gaz. Nar.*, Lw. 1907 nr 115.

Przedr. pod różnymi tyt.: Odpowiedź na potwarsze Björnsona. *Bies. Lit.* 1907 nr 23. – H. Sienkiewicz a Bjoernson. *Dz. Chicag.* 1907 nr 135. – Odpowiedź na artykuł Björnsona „Polacy jako ciemiężcy”. *Dz. Kijow.* 1907 nr 105-107. – H. Sienkiewicz w odpowiedzi Björnsonowi. *Dz. Pozn.* 1907 nr 117. – *Dz. Wileń.* 1907 nr 107. – *Gon. Wiecz.*, Warsz. 1907 nr 233, 235.

– *Nowa Gaz.* 1907 nr 33. – *Prz. Polit., Spol. i Lit.* 1907 nr 116. – *Prz. Por.* 1907 nr 143. – *Kraj*, Petersb. 1907 nr 16 s. 4-5. – *Gaz. Pol.*, Chicago 1907 nr 24. – *Sl. Pol.*, Lw. 1907 nr 235. – Odpowiedź na artykuł Björnsona. *Dwie łaki*. Krak. 1908 (484). – *Pisma t. 35*. Warsz. 1912 (471).

Przekłady:

franc.: Réponse à l'article de Björnson sur les Polonais à propos de la question ruthène. Tłum. A.B. [A. Bagnicki]. *Bulletin Polonais*, Paryż 1907 nr 228; toż: *La Pologne Politique, Economique, Litteraire et Artistique*, Paryż 1924 nr 23 s. 537-545.

ros.: Otwiet Björnsonu. *Birżewyje Wiedomosti* 1907 z 19. V; toż: *Odesskije Nowosti* 1907 z 20.V. – Otwiet na statiju Bjernsterne-Björnsona. Tłum. Ja. Mackiewicz i I. Chwojnik, w: *Sud Ozirisa*. Moskwa 1909 s. 121-139 (838). – Otwiet na statiju Bjernsona. Tłum. W. Ławrow, w: *Dwa ługa*. Moskwa 1909 s. 163-178 (839).

346. Odpowiedź na listy dzieci poznańskich [inc.: „Dziękuję najserdeczniej za nadesłane mi listy...”].

Pierwodr.: *Kur. Pozn.* 1907 nr 237, dod. z 15 X. – *Dz. Pozn.* 1907 nr 237. – *Kur. Warsz.* 1907 nr 292. – [Przedr. z *Kur. Pozn.*] *Czas* 1907 nr 242 s. 2.

Przekład niem.: *Posener Ztg* 1907 nr 484.

347. List do Prezydenta [Krakowa] Juliusza Leo, dat. 3 XII 1907, Paryż [inc.: „Czcigodny Panie Prezydencie! Późno dowiedziałem się o śmierci Wyspiańskiego...”].

Pierwodr.: Sienkiewicz o Wyspiańskim. *Czas* 1907 nr 282 z 7 XII.

Przedr.: *Kur. Warsz.* 1907 nr 341 z 10 XII. – *Tyg. Mód i Pow.* 1907 nr 51. – *Wielkopolanin*, Pittsburg 1908 nr 1. – *Pisma zapomniane*. Lw. 1922 s. 347-348 (489). – *Dziela* t. 40. Warsz. 1951 s. 105 (527). – *Listy t. III cz. 1*. Warsz. 2007 s. 502 (615a).

348. Ankieta o wywłaszczeniu [drukowana także pt. **List w sprawie gwałtów pruskich, List H. Sienkiewicza o wywłaszczeniu, Odezwa Sienkiewicza, Odezwa do opinii** i in., inc. „Czcigodny panie! Zaszedł w XX wieku fakt wprost niesłychany...”]. Powst. XI/XII 1907, Paryż; przekład franc. (B. Kozakiewicza), dat. 7 grudnia 1907, włączono do książki „Prusse et Pologne”. Paryż 1909; brulion Ossol. 13880/II maszynopis tłum. z podp. Sienkiewicza Ossol. 12.334/II 3d s. 113-115.

Pierwodr.: Ankieta Sienkiewicza. *Czas* 1907 nr 292 z 14 XII s. 1.

Przedr., często z fragm. odpowiedzi: Wobec wywłaszczenia. *Dz. Ciesz.* 1907 nr 291. – *Dz.*

Kijow. 1907 nr 290. – *Dz. Wileń.* 1907 nr 281. – List w sprawie gwałtów pruskich. *Gaz. Codz.*, Warsz. 1907 z 16 XII. – Ankieta Sienkiewicza. *Głos Nar.*, Krak. 1907 nr 341, 557. – Wszecławiatowa ankieta. *Gon. Pol.*, Lub. 1907 nr 281. – *Gon. Wiecz.*, Warsz. 1907 nr 585. – *Kraj*, Petersb. 1907 nr 45-47. – *Kur. Litew.* 1907 nr 276. – *Kur. Pol.* 1907 nr 340. – Odezwa. *Kur. Warsz.* 1907 nr 341. – *Nowa Gaz.* 1907 nr 384. – *Nowa Ref.* 1907 z 19 XII. – *Postęp*, Krak. 1907 nr 76, 78. – *Prz. Por.* 1907 nr 353. – *Słowo*, Warsz. 1907 nr 344. – *Śl. Pol.*, Lw. 1907 nr 591. – *Tyg. Mód i Pow.* 1907 nr 52 s. 632. – Ankieta Sienkiewicza. *Dz. Chicag.* 1908 nr 10 i nast. – *Gaz. Pol.*, Chicagó 1908 nr 2. – *Nowa Gaz.* 1908 nr 6 i nast. – Sienkiewicz przeciw Krzyżakom. List w sprawie przymusowego wywłaszczenia Polaków w Poznańskim, rozesłany do wszystkich wybitnych ludzi świata. *Obrona Ludu*, Krak. 1908 nr 1. – Dwie łąki. Krak. 1908 s. 191-196 (484). – Wszecławiatowa ankieta w sprawie wywłaszczania. *Wielkopolanin*, Pittsburg 1908 nr 2. – *Zgoda*, Chicagó 1908 nr 2. – Pisma t. 35. Warsz. 1912 (471). – H. Sienkiewicz. Prusy a Europa. Nieznana dotąd w Polsce praca autora Trylogii w sprawie wywłaszczenia Polaków. *Tyg. Il.* 1924 nr 43 s. 701. – List w sprawie wywłaszczenia. *Teka Szk.* 1945/1946 nr 14. – *Dzieła* t. 53. Warsz. 1952 s. 143-145 (527). – D. Pługawko: Prusy i Polska. Ankieta H. Sienkiewicza. Pozn. 1994 s. 131-132. – L. Ludorowski: Antypruska publicystyka H. Sienkiewicza. Lub. 1996 s. 52-53 (586). – Odezwa H. Sienkiewicza do opinii światowej, w: H. Sienkiewicz i jego twórczość. Warsz. 2000 s. 27-28 (605).

Przekłady:

a n g.: An insult to civilization. By H. Sienkiewicz. *The Outlook*, Nowy Jork 1908 nr 10 z marca. – *Gaz. Pol.*, Chicagó 1909 nr 144; toż w art. M. Giergielewicza: Sienkiewicz's „Political duel”. *The Polish Review*, Nowy Jork 1964 nr 4 s. 65-79.

f r a n c.: Protestation et Enquête contre la loi prusienne d'expropriation [z listem z 16 XII 1907]. *Bulletin Polonaise* 1908 nr 234 s. 2-4; toż w: Prusse et Pologne. Enquête internationale organisée par H. Sienkiewicz. Paryż 1909 s. 282; Lettre de H. Sienkiewicz. aux intellectuels à propos de l'expropriation forcée [...] des Polonais. *Polonia*, Paryż 1916 nr 49. – Prusse et Pologne [dat. 7 XII 1907]. Paryż 1909 s. 17-25.

n i e m.: Pruss und Europe. Tłum. B. Scharlit. *Oesterreichische Rundschau*. Wiedeń 1908 I/II. – *Gesamtüberblick*, Pozn. 1908 nr 1.

r o s.: Wozzwanije Sienkiewicza. *Russkije Wiedomosti* 1907 z 11 XII. – Pis'mo Sienkiewicza. Iz polskoj pieczati. *Siewierno-Zapadnyj Gotos*

1907 z 11 XII. – Pis'mo w zaszczytu Polaków. *Odesskoje Obozrenije* 1907 z 12 XII; toż: *Jelizawietgradskije Nowosti* 1907 z 12 XII. – Zapros ob itczuzdienii ziemi. Tłum. W. Ławrow, w: Dwa ługa. Moskwa 1909 s. 139-142 (839).

w ł o s.: Un appello di E. Sienkiewicz. *La Vita Internazionale*, Mediolan 1907; toż: *Minerva-Rivista delle Riviste*. Turyn 1908.

349. Co się raz stało w Sydonie. Powst. październik/listopad 1907.

P i e r w o d r. w: Pamięci Jana Gadomskiego – Koledzy. Warsz. 1907 s. 181-196. *Bibl. Dzieł Wyborowych* 514.

Przedr.: *Gaz. Codz.*, Warsz. 1908 nr 1. – *Gaz. Lw.* 1907 nr 301 [dod.]. – *Naród Pol.*, Chicagó 1908 nr 7-9. – *Śl. Pol.*, Lw. 1908 nr 5, 7, 10, 12, 14. – *Tyg. Mód i Pow.* 1908 nr 12-15. – *Il. Kur. Codz.* 1914 nr 17-21. – *Rok Pol.*, Krak. 1918 nr 6 s. 401-413. – Pisma zapomniane. Lw. 1922 s. 77-96. (489). – Pisma t. 40. Lw. 1931 (494). – Nowele. Lw. 1936 (500). – *Dzieła* t. 5. Warsz. 1949 (527). – *Śl. Pol.* 1961 nr 53-58. – Baśnie i legendy. Warsz. 1967, 1970, 1973, 1975, 1978, 1986 (557). – Pisma wybrane t. 3. Warsz. 1976, 1987 (562). – Nowele t. 3. Warsz. 1978 (563). – *Dzieła* wybrane t. 9. Warsz. 1991 (578). – Baśnie i legendy. Warsz. 1996 (587).

Przeróbki: Co kobieta woli. Oprac. S. Iłowski. Warsz. 1958 s. 15-39. *Bibl. Teatrów Ludowych*. – Co się raz stało w Sydonie. Adapt. i reż. K. Skuszanka. Teatr Ludowy w Nowej Hucie 1961, transmisja TV 14 I 1962. Estrada Literacka. – Trzy opowieści (Co się raz stało w Sydonie, Wyrok Zeusa, Sąd Ozyrysa). Oprac. i reż. H. Ryl. Wyst. 1974, 1976 w teatrach lalkowych.

Przekłady:

c h o r w.: Što se jednoč u Sydonu zbiló. Tłum. M. Skakač. *Hrvatska Smotra* 1908 z. 21/24 s. 439-442.

c z e s.: Co se stalo v Sidoně. Praha 1901. – Co stalo se jdnou v Sidoně. Tłum. J. Rozvoda. *Den*, Praha 1908 nr 32; toż w: Drobné spisy t. 14. Praha 1908, 1911 (668); toż w: Několik drobných prací. Praha 1908 (674); toż: [ok. 1926] (677). – Sidonská udalost. Tłum. J. Bečka, w: Svatba v Aténach. Praha 1938 s. 50-75 (682).

e s p e r a n t o: Kio okazis foje en Sidono. Humoresko. Tłum. A. Grabowski. Warsz. 1909 s. 24.

f r a n c.: Ce qu'il advint une fois à Sidon. Tłum. B. Kozakiewicz. *Le Figaro*, Paryż 1908 z 7/9.V. – Ce qui eut lieu à Sidon. Tłum. P. Rougier. *Messenger Polonais*, Warsz. 1925 nr 21-24. – Une aventure à Sidon. Tłum. J.F. de Tersant i J.A. Teslar. Paryż 1931 (714); toż w: Oeuvres choisies. Paryż 1933 (715).

j i d y s z: *Wos iz a mol geszen in Sidon. A historisze ercelung.* Tłum. Leon. *Romanzeitung*, Warsz. 1908 nr 3-4.

r o s.: *Czto raz slucziłos' w Sidonie.* Tłum. K. *Utro* 1908 z 24 II; toż: *Priazowskiy Kraj* 1908 nr 10 s. 37-40; toż: *Odesskoje Obozrenije* 1908 nr 312 s. 2-3. – *Czto odnaždy slucziłos' w Sidonie.* Tłum. W. Ławrow. *Russkije Wiedomosti* 1908 nr 87 s. 3-4. – *Ogorodnik-car. Nowoje Slowo* 1909 nr 7 s. 81-85; toż: *Birzewyje Wiedomosti* 1909 z 16 VII; *Golos Juga* 1909 z 30 VII; *Jużnaja Zaria* 1909 z 30 VII; *Astrachanskiy Wiestnik* 1909 z 2 VIII; *Priazowskiy Kraj* 1909 z 18 VIII.

w ł o s.: *Quel che accadde una volta a Sidone.* Tłum. C. Agosti Garosci, w: *Bartek il vincitore.* Mediolan 1955 (945).

350. Płomyk (Józefowi Chelmońskiemu).

Powst. grudzień 1907.

P i e r w o d r.: *Gaz Lw.* 1907 nr 301 (z datą 1 I 1908). – *Kur. Warsz.* 1908 nr 1 z 1 I. – *Czas* 1908 nr 1 z 2 I.

P r z e d r.: *Dz. Chicag.* 1908 nr 21. – *Dwie łąki.* Warsz. 1908 (484) – *Dz. Chicag.* 1909 nr 65. – *Tyg. Chrczan.* 1909 nr 5-6. – *Polak. Kal.,* Krak. 1909 s. 48-52. – *Nasza Skarb.,* Krak. 1912 nr 2. – *Ognisko,* Warsz. 1912 nr 11, s. 499-503. – *Pracownik Pol.,* Bielsko-Biała 1912 nr 2-4. –

Wawel, Krak. 1912 nr 9-10. – *Pisma t. 35.* Warsz. 1912 (471) – *Dz. Chicag.* 1913 nr 243. – *Prawda,* Krak. 1913 nr 39. – *Mariański Kal. Związku Śląskich Katolików na r. 1930.* Cieszyń [1929]. – *Dz. Żoł.,* Szkocja 1942 nr 483-484. – *Dziela t. 2.* Warsz. 1948 (527). – *Baśnie i legendy.* Warsz. 1967, 1970, 1973, 1975, 1978, 1986 (557). – *Pisma wybrane t. 1.* Warsz. 1976, 1987 (562). – *Nowele t. 1.* Warsz. 1978 (563). – *Dziela wybrane t. 9.* Warsz. 1991 (578). – *Baśnie i legendy.* Warsz. 1996 (587).

P r z e k ł a d y:

c z e s.: *Plamének.* Tłum. J. Rozvoda, w: *Drobné spisy t. 14.* Praha 1902, toż: 1908, 1911 (668); toż w: *Několik drobných prací.* Praha 1908 (674); toż: [po 1926] (677). – *Plamének.* Tłum. V. Kredba, w: *Sebráné spisy t. 13.* Praha 1929 (679).

r o s.: *Łucz. Rasskaz.* Tłum. O. Wiszniewskaja. *Wiestnik Inostrannoj Litieratury* 1908 nr 5/7 s. 614-619. – *Ogoniek.* Tłum. Ja. Mackiewicz i I. Chwojnik, w: *Sud Ozirisa.* Moskwa 1909 (838). – *Łucz.* Tłum. W. Ławrow, w: *Dwa ługa.* Moskwa 1909 (839).

w ł o s.: *Piccola fiamma.* Tłum. A. Frankenstein, w: *Due prati.* Mediolan 1910 (934). – *La morte prussiana.* Novella. Tłum. E. de Andreis. *Rivista di Letterature Slave* 1928, III s. 51-66.

1908

351. Sąd Ozyrysa. Tytuł pierwotny: **Psunabudes.** Powst. 1907/1908.

A u t o g r. Ossol. sygn. 12442/II s. 101-113.

P i e r w o d r.: *Sąd Ozyrysa.* Przełożył z egipskiego papirusu H. Sienkiewicz. Z 2. il. J. Holewińskiego. *Tyg. II.* 1908 nr 2 z 11 I.

P r z e d r.: *Dz. Chicag.* 1908 nr 39. – *Zgoda,* Chicago 1908 nr 6. – *Dwie łąki.* Krak. 1908 (484). – *Kal. „Gospodarz”,* Krak. 1909, s. 59-62. – *Pisma t. 35.* Warsz. 1912 (741). – *Piast,* Krak. 1918 nr 21 s. 13-14. – *Pisma t. 40.* Lw. 1931 (494). – *Nowele.* Lw. 1936 (500). – *Dziela t. 5.* Warsz. 1949 (527). – *Wybór pism t. 2.* Warsz. 1954, 1955, 1964 (547). – *Baśnie i legendy.* Warsz. 1967, 1970, 1973, 1975, 1978, 1986 (557). – *Pisma wybrane t. 3.* Warsz. 1976, 1987 (562). – *Prz. Pol.,* Nowy Jork 1987 z 26. II s. 10. – *Nowele t. 3.* Warsz. 1978 (563). – *Dziela wybrane t. 9.* Warsz. 1991 (578). – *Ta trzecia i inne opowiadania.* Warsz. 1991 (580). – *Baśnie i legendy.* Warsz. 1991, 1996 (587). – *Sąd Ozyrysa.* Oprac. M. Żurawski. Warsz. 1997 (597).

P r z e k ł a d y:

c h o r w.: *Osirisov sud.* Egipatska priča. Tłum. Iran. *Pokret,* Zagrzeb 1908 nr 198.

c z e s.: *Osirisův soud.* Tłum. V. Kredba, w: *Sebráné spisy, t. 15.* Praha 1929 (679).

e s p e r a n t o: *La jugo de Oziris.* El egipta papiruso. Tłum. A. Grabowski. *Pola Esperantisto* 1908 nr 3; toż: Warsz. 1908 s. 15, il.; toż 1909.

f r a n c.: *Le jugement d'Osiris.* D'après un papyrus égyptien déchifféré. Tłum. B. Kozakiewicz. *Le Siècle,* Paryż 1908 z 28.II.

h i s z p.: *El juicio de Osiris.* Tłum. H. Garmano Sylt. Vera Cruz 1947; toż: 1950, 1970.

r o s.: *Sud Ozirisa.* *Russkije Wiedomosti* 1908 z 4 I; toż: *Byłoje-Grjaduszczeje* 1908 nr 1; *Uralskaja Žizń* 1908 nr 9; *Bakiniec* 1908 z 21 I; *Kijewskaja Iskra* 1908 nr 3; *Odesskoje Obozrenije* 1908 z 7 III. – *Sud Ozirisa.* Egipietskoje skazanije. *Uralskij Kraj* 1908 z 6 II. – *Sud Ozirisa.* Tłum. O. Wiszniewskaja. *StPietierburgskije Wiedomosti* 1908 z 20 VIII; toż: *Smolenskij Wiestnik* 1908 z 24 VIII. – *Sud Ozirisa.* Wypis iz egipietskiego papirusa. Tłum. Ł.N. *Wołyn* 1908 z 15 XII. – *Sud Ozirisa.* Tłum. W. Ławrow, w: *Dwa ługa.* Moskwa 1909 (839). – *Sud Ozirisa.* Tłum. Ja. Mackiewicz i I. Chwojnik. Moskwa 1909 (838). – *Sud Ozirisa* (Tiekst egipietskiego papirusa pieriewiel G. Sienkiewicz). Tłum. M.P. Malkow, w: *Zołoto*

i słońce. *Literaturnyje skazki i legiendy zapadnych i jużnych Sławian*. SPetersb. 1990 s. 41-45.

wę g.: Ozirisz itélete. Tłum. K. Horánszky. *Elét* 1909. – Ozirisz itélete. Egy Egyiptoni papiruszrol. Tłum. I. Mészáros, w: *Válogatott elbeszélések*. Budapest 1956 (910).

w ł o s.: La sentenza di Osiride. Tłum. C. Agosti Garosci, w: *Bartek il vincitore*. Mediolan 1955 (945).

352. O mecenasie Osuchowskim.

P i e r w o d r. i p r z e d r.: *Czas* 1908 nr 19 z 21 I. – *Bies. Lit. (Lechita)* 1908 nr 16. – *Dz. Chicag.* 1908 nr 37. – *Dz. Ciesz.* 1908 nr 22. – *Kraj Codz.*, Petersb. 1908 nr 16. – *Kur. Pol.* 1908 nr 29.

353. Poles in Prussia.

P i e r w o d r.: Poles in Prussia [inc.: „Sir, About six weeks ago I sent a circular letter to the most celebrated representatives of culture in the world...”]. *The Standard*, Londyn 1908 z 22 stycznia.

P r z e d r. całego tekstu lub fragm.: Odezwa H. Sienkiewicza do sumienia angielskiego. *Dz. Berliń.* 1908 nr 25. – *Dz. Kijow.* 1908 nr 27, dod. – List Sienkiewicza do „Standarda”. *Dz. Wil.* 1908 nr 16. – Nowy list H. Sienkiewicza. *Kraj Codz.*, Petersb. 1908 nr 17. – *Naród Pol.*, Chicago 1908 nr 18. – List Sienkiewicza do „Standarda”. *Nowa Gaz.* 1908 nr 48. – *Przegląd*, Lw. 1908 nr 7. – List do „Standarda”. *Śl. pol.* 1908 nr 44. – Article publié dans le journal „The Standard” du 22 janvier 1908 sous le titre „Poles in Prussia”, w: Prusse et Pologne. Enquête internationale organisée par H. Sienkiewicz. Paryż 1909 s. 12-16.

354. Prusy a Europa.

Powst. w styczniu 1908 [por. nr 353].
A u t o g r. BN akc. 9014.
P i e r w o d r. w tłum. B. Szarlitta pt. Preussen und Europa. *Oesterreichische Rundschau* 1908 z 1 II.
P r z e d r. fragm. i omówienie: Prusy i Europa [inc.: „Przed kilku tygodniami rozesłałem...”]. *Dz. Pozn.* 1908 nr 42/43. – w art.: H. Sienkiewicz. Prusy a Europa. Nieznana dotąd w Polsce praca autora Trylogii w sprawie wywłaszczenia Polaków [ze „Słowem wstępnym” B. Szarlitta, z podobizną fragm. autografu]. *Tyg. II.* 1924 nr 43 s. 701-703. – *Dzieła t. 53.* Warsz. 1952 (527). – Prusy i Polska. Międzynarodowa ankieta zorganizowana przez H. Sienkiewicza. Warsz. Pozn. 1960 s. 7-11. – D. Płygawko: Prusy i Polska... 1994 s. 69. – L. Ludorowski. Antypruska publicystyka H. Sienkiewicza. Lub. 1996 s. 54-61 (586).
P r z e k ł a d f r a n c.: Prusse et Pologne. Enquete internationale organisée par H. Sienkiewicz. Paryż 1909; toż wyd. 2: Paryż 1909 s. 17-23.

355. Ody Horacego.

Tłum. ok. 10 marca 1908.
I. 5 Do Pyrry [inc. „Cóż to za chłopiec różą woniejący...”]; I. 23 Do Chloe; III. 26 Do Venus. *Fragm. rkps Ossol.* 13880/II.
P i e r w o d r. w art. pt. H. Sienkiewicza przekłady z Horacjusza. *Świat*, Warsz. 1908 nr 11 z 14 III.
P r z e d r.: *Gon. Wil.* 1908 nr 29. – Do Pyrry [red. 2, inc.: „Jakież to chłopiec wonnościami zlany...”]. *Tyg. II.* 1916 nr 50. – *Czas* 1916 nr 268. – *Dz. Nar.*, Piotrk. 1916 nr 298. – *Kraj*, Leszno 1916. – *Pisma zapomniane*. Lw. 1922, s. 467, 471, 472 (489). – *Dzieła t. 40.* Warsz. 1951 (527).

356. List do Kazimierza Jeżewskiego, dat.

Warszawa, 26 III 1908 [inc.: „Po przejrzeniu opracowanych przez pana projektów opieki nad dziećmi...”].
P i e r w o d r.: *Wiek Nowy*, Lw. 1908 nr 2038 z 18 IV s. 6-7.

357. Tekst obrony przed sądem wiedeńskim,

[inc.: „Jakkolwiek z powodu złego stanu zdrowia [...] nie mogę stawić się osobiście w Wiedniu...”], dat. Kraków, 8 maja 1908].
P i e r w o d r. w art.: D. Lazer: Sienkiewicz i głódówka studentów ukraińskich. Nieznana obrona Sienkiewicza przed sądem wiedeńskim [z fotokopią fragm., ostatniego akapitu, podpisem H. Sienkiewicza i datą, ze zbiorów po obrońcy pisarza w procesie wiedeńskim, adwokacie Józefie Rosenblacie]. *Wiad. Lit.* 1933 nr 11 z 5 III.

358. [List do Związku Narodowego Polskiego w USA] W sprawie pomnika Mickiewicza w Chicago

[inc. „Szanowni Panowie. Żyjąc z dala od stosunków polsko-amerykańskich...” Kraków 18 maja 1908].
A u t o g r. brulionu, zbiory J. Krzyżanowskiego.
P i e r w o d r.: *Dz. Chicag.* 1908 nr 158. – *Dzieła t. 53.* Warsz. 1952 s. 198-199 (527). – *Listy t. V cz. 3.* Warsz. 2009 s. 400-401 (615a).

359. We mgle.

Powst. ok. X 1907, Montereux Clarens, zmiany V 1908.
Nowela napisana w 1907 dla *Bibl. Warsz.*, zatrzymana przez cenzurę, została odczytana 23 V 1908 na wieczór ku czci J. Słowackiego w ratuszu lwowskim.
A u t o g r. Ossol. 1459/II; fragm. 14285/II, 13889/II.
P i e r w o d r.: *Śl. Pol.*, Lw. 1908 z 30 V-12 VI, nr 253-273.
P r z e d r.: *Kur. Pozn.* 1908 nr 126-131. – *Naród Pol.*, Chicago 1908 nr 27-28. – *Prz. Powsz.*, Krak. 1908 t. 98, s. 425-438. – *Wielkopolanin*, Pittsburgh 1908 nr 32-34. – *Dz. Chicag.* 1909 nr 34-35. – *Czas* 1912 nr 463-467. – *We mgle*. Opowiadanie. Z rys. A. Kamińskiego. *Tyg. II.* 1912 nr 40

s. 826-829. – *Głos Rzesz.* 1914 nr 10-13. – Pisma zapomniane. Lw. 1922 (489). – Pisma t. 40. Lw. 1931 (494). – Nowele. Lw. 1936 (500). – Dzieła t. 6. Warsz. 1949 (527). – Nowele t. 2. Warsz. 1964 (555). – Baśnie i legendy. Warsz. 1967, 1970, 1973, 1975, 1978, 1986 (557). – Pisma wybrane t. 3. Warsz. 1976, 1987 (562). – Nowele t. 3. Warsz. 1978 (563). – Dzieła wybrane t. 9. Warsz. 1991 (578). – Baśnie i legendy. Warsz. 1991, 1996 (587). – *Studia Sienkiewiczowskie* t. 8. Lub. 2008 s. 147-159.

Przekłady:

czes.: V mlze. Tłum. J. Bečka, w: *Svatba v Atenach*. Praha 1938 (682).

włos.: Nella nebbia. Tłum. C. Agosti Garosci, w: *Bartek il vincitore...* Mediolan 1955 (945).

360. [Do Rodaków] Podziękowanie Sienkiewicza [inc.: „Wiadomo wam wszystkim, drodzy Rodacy...”, podziękowanie za słowa poparcia otrzymane po wyroku sądu wiedeńskiego w sprawie wytoczonej przez studentów ukraińskich].

Pierwod. i przedr.: Podziękowanie Sienkiewicza [spraw. ze spotkania w hotelu Pollera w Krakowie]. *Czas* 1908 z 1-2 VI. – List Sienkiewicza. *Śl. Pol.*, Lw. 1908 nr 257 z 2 VI. – *Kur. Warsz.* 1908 nr 154 z 4 VI. – *Gon. Pol.*, Lw. 1908 nr 416. – *Kraj Codz.*, Petersb. 1908 nr 121. – *Zgoda*, Chicago 1908 nr 33. – toż w: F. Bostel: Z korespondencji H. Sienkiewicza. *Pam. Lit.* R. XXX (1933) z. 3-4 s. 564 i odb., Lw. 1934. – Listy t. III cz. 1. Warsz. 2007 s. 377-378, przypis 3 (615a).

361. Wesele. Powst. w maju 1908.

Autogr. Ossol. 12442/II s. 117-133.

Pierwod. r.: Adamowi Krechowickiemu. Wesele, w: Adamowi Krechowickiemu. Książka jubileuszowa. Lw. (czerwiec/lipiec) 1908 s. 1-13. Przedr.: *Gaz. Pol.*, Chicago 1908 nr 40. – *Głos Warsz.* 1908 nr 100-104. – *Gon. Wil.* 1908 nr 120-123. – *Kur. Pozn.* 1908 nr 154-158. – *Śl. Pol.*, Lw. 1908 nr 313-319. – Wesele. Chicago 1908 s. 16. – Pisma zapomniane. Lw. 1922 s. 97-110 (489). – Pisma t. 40. Lw. 1931 (471). – Nowele. Lw. 1936 (500). – Dzieła t. 5. Warsz. 1949 (527). – Wybór pism t. 2. Warsz. 1954 (547). – Nowele t. 2. Warsz. 1964 (555). – Baśnie i legendy. Warsz. 1967, 1970, 1973, 1975, 1978, 1986 (557). – Pisma wybrane t. 3. Warsz. 1976, 1987 (562). – Nowele t. 3. Warsz. 1978 (563). – Dzieła wybrane t. 9. Warsz. 1991 (578). – Baśnie i legendy. Warsz. 1991, 1996 (587).

Przekłady:

czes.: Svatba. Tłum. R. Berger. *Venkov* 1909 nr 39. – Svatba v Athénách. Tłum. J. Bečka. Praha 1938 s. 76-93 (682).

niem.: Die Hochzeit. Tłum. S. Horowitz. *Union* 1909 nr 101.

ros.: Swad'ba. Rasskaz. *Birżewyje Wiedomosti* 1908 z VII; toż: *Tieriek* 1908 nr 161-162; toż: *Odesskoje Obozrenije* 1908 nr 208. – Swad'ba. Tłum. A.S. [Sołow ?]. *Jużnaja Zarja* 1908 z 5 X; toż: *Wiestnik Wołyni* 1908 z 27 X.

węg.: Lakodalom. Tłum. I. Mészáros, w: *Válogatott elbeszélések*. Budapest 1956 (910).

362. Aforyzmy [28-38; 28, inc.: „Antynacjonalizm w Polsce...”; 29, inc.: „Kłamstwo...”; 30, inc.: „Gdyby ludzie...”; 31, inc.: „Istnieje coś jeszcze głupszego...”; 32, inc.: „Każda żywa istota...”; 33, inc.: „Głupi i tyrański rząd...”; 34, inc.: „Dzieje uczą...”; 35, inc.: „Najpotężniejszym sprzymierzeńcem narodów...”; 36, inc.: „W sztuce istnieją...”; 37, inc.: „Szkoły w literaturze...”; 38, inc.: „Gdyby Chrystus zstąpił...”].

Pierwod. r.: *Straż Pol.*, Krak. 1908 nr 3.

Przedr.: *Głos Nar.* 1908 nr 315. – *Dz. Kijow.* 1908 nr 138. – *Kur. Warsz.* 1908 nr 191. – *Życie II*, Wil., 1908 s. 215. – *Goniec*, Lw. 1908 nr 85. – Dzieła t. 40. Warsz. 1951 (527).

362a. List w sprawie wycieczki do Pragi Czeskiej w czasie Zjazdu Słowiańskiego, dat. 19 VII 1908 [inc.: „Czcigodni Panowie! Na szaczątny dla mnie list...”].

Pierwod. r.: *Nasza Przyszłość*, Kijów 1908 z. 3 (lipiec) s. 457. – Listy t. V cz. 3. Warsz. 2009 s. 190-191 (615a).

363. [Epitafium, inc.:] „Ludwik Górski, wierzy narodu syn...”.

Autogr. Ossol. sygn. 12.443/II s. 90. Tekst był wryty na grobowcu w Ceranowie w 2. połowie 1908 r. zob. *Kur. Warsz.* 1908 nr 102 s. 9-10, nr 105 dod., s. 2.

Pierwod. r.: J. Birkenmajer: Pamiątka po Sienkiewiczu. *Myśl Nar.* 1936 nr 46. – Dzieła t. 54. Warsz. 1952 s. 128 (527).

364. Lew Tołstoj. Powst. sierpień 1908.

Pierwod. r.: Lew Tołstoj. (Pieriewod s rukopisi). [Odpowiedź na ankietę w 80-lecie urodzin]. *Russkije Wiedomosti*, Moskwa 1908 nr 199 z 28 VIII. Fragm. brulionu pt. O Tołstoju, Ossol. 12443

Przedr. całości lub fragm.: O Tołstoju. *Czas*, 1908 nr 204. – *Dz. Chicag.* 1908 nr 224. – *Dz. Kij.* 1908 nr 184. – *Dz. Pol.*, Lw. 1908 nr 224. – *Gaz. Pol.*, Chicago 1908 nr 45. – *Głos Nar.*, Krak. 1908 nr 208. – *Głos Warsz.* 1908 nr 161. – *Kraj*, Petersb. 1908 nr 199. – *Kur. Pol.*, Warsz. 1908 nr 251, 257. – *Kur. Warsz.* 1908 nr 248. – *Kur. Pozn.* 1908 nr 204. – *Nowa Gaz.* 1908 nr 412. – *Przegląd*, Lw. 1908 nr 20. – *Śl. Pol.*, Lw. 1908 nr

416X. – *Ziarno* 1908 nr 38. – *Świat*, Warsz. 1910, nr 48. – *Gaz. Pol.*, Chicago 1910 nr 50. – *Wiad. Codz.*, Warsz. 1910 nr 160. – Pisma zapomniane. Lw. 1922 s. 313-317 (489). – *Dzieła* t. 45. Warsz. 1951 (527). – H. Sienkiewicz. O literaturze. Warsz. 1956 s. 312-315 (549).. – P. Grzegorzczak: Lew Tolstoj w Polsce. *Zarys bibliograficzno-literacki*. Warsz. 1964 s. 58-61. – Pisarze i krytycy. Red. B. Galster, J. Kamionkowa, K. Sierocka. Wroc. 1975 s. 297-299. – M. Kornilowiczówna: Sienkiewicz. [Warsz.] 2005 s. 192-194 (613).

Przekłady:

niem.: H. Sienkiewicz über Tolstoj. *Polnische Post*, Wiedeń 1908 nr 38.

ros.: Lew Tolstoj. *Russkije Wiedomosti* 1908 nr 199; O Lwie Tolstom. Otrivki iz statij. *Tichyje Struny* 1910 nr 9. – O Tolstom. Tłum. S.D. Tonkonogowa, *Literaturnoje nasledstwo*. Moskwa 1965 [77] t. 1 s. 106-109.

365. Pismo na odnowienie grobowca hetmana Żółkiewskiego. Tekst znany też pt. **Do Narodu!** W dniu przeniesienia popiołów Hetmana Żółkiewskiego do sarkofagu w podziemiach Kolegiaty Żółkiewskiej 29 września 1908 oraz pt. **Głos Sienkiewicza**. Brulion autogr., dat.: Lido, 24 września 1908, Ossol. 12443/II s. 85-88.

Pierwodr.: Głos Sienkiewicza [inc.: „Czcigodni Panowie. Nie mogą przybyć osobiście..”]. Ulotka jednokartkowa zadrukowana jednostronnie. Nakł. Komitetu Obchodu Żółkiewskiego. Żółkiew 1908. Z drukarni St. Kopaczka w Rawie. Przedr.: Pismo H. Sienkiewicza na pogrzeb hetmana Żółkiewskiego. *Dz. Kijow.* 1908 nr 204. – Do Narodu! *Dz. Kuj.* 1908 nr 230, dod. – *Dz. Pol.*, Lw. 1908 nr 454. – *Gaz. Lw.* 1908 nr 224. – *Gaz. Nar.*, Lw. 1908 nr 225. – Głos Sienkiewicza. *Głos Nar.*, Krak. 1908 nr 448. – *Głos Warsz.* 1908 nr 185. – *Goniec*, Lw. 1908 nr 150. – *Gon. Wil.* 1908 nr 188. – *Kur. Lw.* 1908 nr 455. – *Kur. Pozn.* 1908 nr 228. – *Kur. Warsz.* 1908 nr 273. – *Nowa Ref.* 1908 nr 450. – *Przegląd*, Lw. 1908 nr 225. – *Prz. Por.*, Warsz. 1908 nr 274. – *Sl. Pol.*, Lw. 1908 nr 455. – *Wiek Nowy*, Lw. 1908 nr 2171. – Do Narodu. Pismo na odnowienie grobowca Hetmana Żółkiewskiego. *Kur. Lit.-Nauk.* 1925 nr 51, dod. II. *Kur. Codz.* 1925 nr 354. – Nieznany list H. Sienkiewicza. *Dz. Wil.* 1933 nr 322. – *Gaz. Warsz.*, dod. *Kult.-Lit.* 1933 nr 362. – *Głos Lit.-Nauk.*, dod. *Głosu Nar.* 1933 nr 319. – *Kur. Lw.* 1933 nr 330. – *Kur. Zach.*, Sosnowiec 1933 nr 334. – *Dzieła* t. 40. Warsz. 1951 s. 86-87 (527).

366. Bez adresu. Pod tyt. Wierszyk do najmłodszego pokolenia malarzy [inc.: „Nie dość brudnej peleryny..”] powst. w październiku 1908, jako fragm. listu do M. Ejsmondowej.

Pierwodr. pt.: Bez adresu, w: Dla młodzieży. Książka zbiorowa. Warsz. 1911 s. 68. – Pisma zapomniane. Lw. 1922 s. 486 (489). – *Dzieła* t. 40. Warsz. 1951 s. 54 (527). – [Wariant: „Wierszyk odnoszący się do młodzieży malarskiej” w liście do M. Ejsmondowej]. Listy t. I cz. 1. Warsz. 1977 s. 388 (562a).

367. Do redakcji pisma „Russkije Wiedomosti” z 26 XII 1908 [w sprawie honorarium za art. o Tolstoju, inc. „Szanowny Panie Redaktorze. Po powrocie moim z Włoch...”].

Autogr. w Bibl. Lenina w Moskwie, kopia w Muz. w Oblegorku.

Pierwodr.: [Fragm. końcowy listu o czci dla pisarza przed tłum. art.: O Lwie Tolstom, zob. 364]. *Tichyje Struny*, Moskwa 1910 nr 9. – *Dzieła* t. 54. Warsz. 1952 s. 177 (527). – J. Hen: Sienkiewicz, człowiek nieznan. *Nowiny Lit.* 1957 nr 2 s. 6. – Listy t. V cz. 3. Warsz. 2009 s. 322-323 (615a).

368. O wystawie słowiańskiej w Krakowie [inc. „Przede wszystkim muszę się zastrzec, że autorem projektu nie jestem ja [...] Wystawa powinna być przeglądem sił cywilizowanych Słowiańszczyzny. Złe będzie świadczyć o tych, którzy takiej idei zechcą stawiać tamę”].

Pierwodr.: Wywiad z H. Sienkiewiczem... *Dz. Pol.*, Lw. 1908 nr 608. – *Dz. Chicag.* 1909 nr 19. – Sienkiewicz o wystawie słowiańskiej w Krakowie. *Dz. Ciesz.* 1909 nr 6.

369. Słowacki – Helios. Powst. XII 1908.

Autogr. brulionu Ossol. 12443/II s. 37-45 [inc.: „Niegdyś, przed laty już [...]. Ten pomnik wznosi się dotychczas tylko w naszych sercach – kiedyż stanie w naszej stolicy”].

Pierwodr.: *Kur. Warsz.* 1909 nr 1 z 1 I. Przedr.: *Bies. Lit.* 1909 nr 36 s. 185-187. – *Czas* 1909 nr 237. – Juliusz Słowacki. *Dz. Ciesz.* 1909 nr 243. – Cześć Jej i Poecie! *Dz. Kijow.* 1909 nr 228. – *Głos Warsz.* 1909 nr 287. – *Kur. Litew.* 1909 nr 277. – *Kur. Pol.*, Warsz. 1909 nr 289. – *Kur. Warsz.* 1909 nr 288. – *Nowa Ref.* 1909 nr 477. – *Sztandar*, Warsz. 1909 nr 50. – *Tyg. Mód i Pow.* 1909 nr 46. – Sienkiewicz w hołdzie Słowackiemu. *Kal. Słowackiego na r. 1910*. Tarnopol 1909. – Język Słowackiego [fragm.]. *Porad. Jęz.*, Krak. 1909 nr 5 s. 70-73. – Słowacki – Helios. *Sl. Pol.*, 1909 nr 156. – *Straż Pol.* 1909 nr 12. – Juliusz Słowacki w poezji polskiej. Ułożył W. Hahn. Lw. 1910. – Pisma zapomniane. Lw. 1922 s. 318-325 (489). – Nasi wielcy o J. Słowackim [fragm.]. Wybrał J. Morski. Warsz. 1927 s. 8-9. – *Dzieła* t. 45. Warsz. 1951 (527).

Przekłady [fragm.] ros. i czes.: Sienkiewicz o Słowackom. *Zołotaja Niwa*, Moskwa 1909 nr 1 s. 39-42. – Sienkiewicz o Słowackem. *Lidové Noviny* 1909 nr 297.

370. Kozieł i wilk [red. nowa: „Raz basior, napotkawszy kozła, rzekł mu: Bracie, Litość mnie szczerza bierze [...] Sam się nimi zadławisz, gdy ci w gardle staną”, por. red. I pt. Wilk i kozieł z r. 1886 nr 127.].

Pierwodr.: Kozieł i wilk. *Głos Warsz.* 1909 nr 1 z 1 I.

Przedr.: Bajka. Kozieł i wilk. *Dz. Pol.*, Lw. 1909 nr 6. – *Gaz. Nar.*, Lw. 1909 nr 3. – *Rola*, Krak. 1909 nr 2. – *Śl. Pol.*, Lw. 1909 nr 7. – *Kur. Pozn.* 1909 nr 2. – *Naród Pol.*, Chicago 1909 nr 7. – *Ziemia Lub.* 1909 nr 8. – *Horyzont* 1956 nr 22/23. – *Kal. Szpilek* 1956 s. 114-115. – Poradnik Rolnika. Warsz. 1956 s. 11. – *Inf. Woj. Domu Kult.*, Gd. 1966 nr 56. – *Szpilki* 1966 nr 46 s. 4.

1909

371. Brody dla kóz. Z bajek Phaedrusa.

Autogr. Ossol. sygn. 12.442/II s. 245; znane są trzy redakcje końcowego „Morału”.

Pierwodr.: *Jednodniówka na dochód Znicza*. Pozn. 1909 s. 57.

Przedr.: *Gon. Wil.* 1910 nr 26. – *Tyg. Il.* 1910 nr 7 s. 140. – J. Ejsmond: Antologia bajki polskiej. Warsz. [1915], s. 133-136. – *Sowizdrzał* 1916 nr 47. – Pisma zapomniane [tu data powst. 1907]. Lw. 1922 s. 481-482 (489). – *Dzieła t.* 40. Warsz. 1951 (527). – *Szpilki* 1966 nr 51/52 s. 8.

371a. Przemówienie w dniu otwarcia ochrony im. H. Sienkiewicza w Warszawie w lutym 1909 r., inc.: „Wspomnienie tego dnia będzie jednym z milszych wspomnień mego życia...”.

Autogr. Ossol. 12443/II 2c.

Pierwodr. fragm.: *Kur. Warsz.* 1909 nr 53; *Nowa Gaz.* 1909 nr 289, 336. Por. nr 397.

372. Wiry. Powieść. Powst. 1907-1910, pierwotnie pt. **Ponad życiem**.

Autogr. fragm. Ossol. 12.440/II, k. 155; „Urywek z powieści. Sonata księżycowa”. Zbiory J. Krzyżanowskiego, 4 karty; 1 karta w Muz. H. Sienkiewicza w Pozn. sygn. 1/ML. Podobizna autografu fragm. końcowego: *Wieś II.*, Warsz. 1911 nr 1 s. 5.

Pierwodr. fragm. pt.: **Sonata księżycowa**. (Urywek z powieści, którą „*Słowo Polskie*” w lutym zaczęło drukować) [rozdz. V t. 1; listem do red. autor przeznaczył honorarium na pomoc dla ofiar trzęsienia ziemi w Messynie (por. Listy t. V cz. 3. Warsz. 2009 s. 345, 615a)]. *Śl. Pol.*, Lw. 1909 nr 42 s. 3 (z 21 I). – *Dz. Kijow.* 1909 nr 12. – *Gaz. Lw.* 1909 nr 20. – *Gaz. Powsz.*, Krak. 1909, nr 23. – *Kur. Warsz.* 1909 nr 24 z 24 I. – *Kraj*, Petersb. 1909 nr 7. – *Straż Pol.* 1909 nr 18. – *Tyg. Mód i Pow.* 1909 nr 6.

Pierwodr.: Wiry. Powieść. *Śl. Pol.*, Lw. 1909 nr 121 z 13 III-380, 458-610, 1910 nr 5-205. – *Kur. Pozn.* 1909 nr 60 z 14 III – 291, 1910 nr 1-97. – *Głos Warsz.* [*Gaz Warsz.*] 1909 nr 75 z 16 III – 89, 91-119, 122-146, 150-168; [cz. II] nr 257-

267, 271-300, 305-318; [cz. III] nr 344-357 z 30 XII, *Gaz. Warsz.* (d. *Głos Warsz.*) 1910 nr 1-37.

Przedr.: *Dz. Chicag.* 1909 nr 76-285, 1910 nr 4-49. – *Dz. Kijow.* 1909 nr 50-127; nr 203-255, 280, 1910 nr 1-27. – *Gon. Wil.* 1909 nr 50-130, 208-265, 1910 nr 1-52. – Jak panicz uwiódł dziewczynę. Z powieści „Wiry”. *Prawo Ludu*, Krak. 1909 nr 18. – [Fragm. pt.] Ponad życiem. *Naprzód*, Krak. 1909 nr 124. – H. Sienkiewicz o „polskich” socjalistach [fragm. „Wirów”]. *Myśl Rob.*, Krak. 1909 nr 10-11. – [Fragm.] *Goniec Codz.*, Wil. 1910 nr 13-24. – *Dz. Ciesz.* 1910 nr 37. – *Wiry. Wielkopolanin*, Pittsburg 1910 nr 39-52.

Wyd. osobne: Wiry. Powieść. T. 1-2. Warsz. GiW, 1910 s. 294+305. – Wiry. Podobizna autografu końcowego ustępu powieści. *Wieś II.*, Warsz. 1911, styczeń. – Wiry. Powieść. Pisma t. 28-29. Lw. 1932 (494). – Jeszcze garść myśli z „Wirów”. *Kur. Pozn.* 1934 nr 279. – Wiry. Powieść. T. 1-2. Tanie wyd. Lw. 1936 s. 229+235. – *Dzieła t.* 35-36. Warsz. 1951 (527). – Wiry. Oprac. Wł. Zawistowski. Gdań. 1990 s. 283. – Wiry. Warsz., PIW 1993 s. 288. – Wiry. T. 1-2 (w 1 vol.). Warsz. 2001 s. 352.

Przekłady:

ang.: Whirlpools. Tłum. Max A. Drezmal [Maksymilian Drzemala?]. Boston 1910 s. 390; toż: Londyn 1910 s. 392. – Whirlpools. A Novel of modern Poland. Tłum. Max A. Drezmal [wg wyd. z r. 1910]. Amsterdam 2004.

chiń.: [Instrument jasnej panny = Sonata księżycowa?]. Tłum z ros. Czeng Guang San, w: [Nowele wybrane]. Nanjing 1979 s. 89-97 (655).

chorw.: Virovi. Roman. Tłum. M. Jasinski i I. Arlavi. *Prosvjeta*, Zagrzeb 1912 nr 1-24.

czes.: Ve virech. (inf. *Kraj* 1909 dod. *Lit. i Szt.* s. 187). – Ve virech. Román. Tłum. J. Rozvoda. T. 1-2. Praha 1910-1911 s. 309+319. *Levná knihovna ilustrovaná, XII, 1-2*. – Ve zříceninách [fragm.]. *Nový Svět* IV/2, Praha 1911 nr 47. – Ve virech. Tłum. V. Kredba, il. V. Černý, w: Sebráné spisy t. 17. Praha 1930 (679).

n i e m.: Im Strudel. Tłum. S. Placzek, w: Werke t. 10. Regensburg [ok. 1910] (781). – Im Strudel. Roman. Tłum. B. Baumgarten. Wstęp M. Feuchtwanger. Halle a Salle 1910. *Bibl. der Gesamt-Literatur des In- und Auslandes 2180-2185*. – Strudel. Roman. Tłum. A. Hess. Berlin 1910 s. 444; toż [wyd. 2]: Berlin 1910. – Lebenswirbel. Roman. Autorisierte Übersetzung von M. Norbert [Maria Jeżewicz]. Monachium 1911 s. 481. – Im Strudel. Tłum. S. Horowitz. Lipsk 1919 s. 399. *Volksbücherei 1241-1245*. – Wirren. Roman. Tłum. K. Wolff. Oprac. O. Tokarczuk. Zurych 2005 s. 565.

r o s.: Wodowrot. Roman [fragm.]. *Nowoje Slovo* 1910 nr 1-5. – Lunnaja sonata (Otriwok iz romana „Wodowrot”). *Siewiero-Zapadnyj Gotos* 1910 z 13 IV; toż: *Wiatskaja Riecz* 1910 z 27 IV. – W omucie żizni. Tłum. Sz.W. Moskwa 1910 [cz. 1]. – W omucie żizni. Tłum. J.D. Mackiewicz i W.B. T. 1-3. Moskwa 1910 s. 192+124+136. – Omut. Tłum. pod red. A. Kukiel. Moskwa 1911 s. 430. – Wodowrot. Tłum. W.M. Ławrow. Moskwa 1912 s. 328.

A d a p t. f i l m.: Omut. Scenariusz i reż. M. Szuskiewicz, W.R. Gerdin. (Moskwa, 1914-1916).

r u m.: Convulsii. Tłum. S. Velea. Przedm. L. Ludorowski. Bukareszt 2005 s. 336. *Leda Clasic*. s ł o w e n.: [Wiry]. Tłum. P. Miklavec przed 1912 (inf. *Tyg. Il.* 1912 nr 41 s. 858).

s z w e d z.: Hvirflama. Roman. Tłum. E. We[st]er. Sztokholm 1910 s. 379.

u k r a i n.: Wir, w: Zibrannja tworiw t. 14. Kijów 1995 (904).

w ę g.: Örvény. Regény. Az *Ujsag* 1910-1911. – A Holdvilág-szonáta. Részletek az Örvényből. Tłum. K. Bánai. *Alkotmány* 1911. – Forgószél. Regény. T. 1-2. Budapest 1918-1919 s. 136+177. *Legjobb könyvek 167-168*. – Örvény. Tłum. M. Balla. Wstęp i oprac. H. Béla. Budapest 1921 s. VIII, 333; toż: Oprac. Aquila Kiadó. Budapest 1993 s. 301.

w ł o s.: Il vortice. Romanzo. Tłum. z ros. I. Rios. *La Rassegna Nazionale*, Rzym-Florencja 1912 t. 5-6, 1913 t. 1; toż: Florencja 1913 s. 274. *Bibl. Fiorentina per le Famiglie* 32.

373. Dar Grunwaldzki [Apel o zebranie miliona koron na szkoły kresowe; inc.: „Podczas pobytu mego w Szwajcarii wyczytałem [...] Uznając, że walka nie na armaty i bagnety, ale na szkoły jest najszlachetniejszą ...”].

P i e r w o d r.: Apel Sienkiewicza. *Nowa Ref.* 1909 nr 234 z 24 V.

P r z e d r.: *Dz. Kijow.* 1909 nr 107 (przedr. z „Nowej Reformy”). – *Głos Płoc.* 1909 nr 44. – *Głos Warsz.* 1909 nr 234. – *Kur. Warsz.* 1909 nr 143.

– *Nowa Gaz.*, Warsz. 1909 nr 234. – *Przodownica*, Krak. 1909 nr 6. – *Dzieła* t. 54. Warsz. 1952 s. 10-11 (527).

374. Mowa na jubileuszu Stanisława Tarnowskiego.

P i e r w o d r.: *Czas* 1909 nr 117 z 25 V.

P r z e d r.: *Gaz. Nar.*, Lw. 1909 nr 120. – *Głos Warsz.* 1909 nr 144. – *Kur. Warsz.* 1909 nr 146. – *Nowa Ref.* 1909 nr 237. – *Rzeczpospolita*, Lw. 1909 nr 11. – *Tyg. Il.*, 1909 nr 23 s. 460. – Przemówienie podczas jubileuszu St. hr. Tarnowskiego. *Tyg. Mód i Pow.* 1909 nr 24 s. 1-2. – Ku czci Stanisława Tarnowskiego. Opis uroczystości z dziennika „Czas”. (Nakł. i druk. „Czasu”). Krak. w maju 1909 roku, s. 39-42. – Pisma zapomniane. Lw. 1922 s. 449-451 (489). – *Dzieła* t. 40. Warsz. 1951 (527).

375. O polityce pruskiej [inc. „Rząd pruski będzie nas na próżno usiłował zlekceważyć...”. Wstęp do edycji ankiety „Prusse et Pologne”]. Powst. maj 1909. Czystopis i brulion: Ossol. 12443/II 3e.

P i e r w o d r.: *Tyg. Il.* 1909 nr 22 z 29 V.

P r z e d r.: Prusy a Polska. *Rzeczpospolita*, Lw. 1909 nr 8 i odb. – w: Ankieta Sienkiewicza. Prusy a Polska. Lw. 1909. – w: Prusy i Polska. Międzynarodowa ankieta zorganizowana przez Biuro Informacyjno-Prasowe Rady Narodowej. Paryż 1909. – Pisma zapomniane. Lw. 1922 (489). – *Dzieła* t. 53. Warsz. 1952 s. 158 (527). – L. Ludorowski. Antypruska publicystyka H. Sienkiewicza. Lub. 1996 s. 62 (586).

375a. Sienkiewicz o ortografii. Pisownia poetów i jej prawa. [Odezwa podpisana m. in. przez Sienkiewicza, inc. „W czasach ostatnich podjęto w kołach naukowych reformę pisowni polskiej [...]. Wyrażamy stanowczy protest przeciwko wszelkiemu fałszywemu zmienianiu pisowni autorów, które by naruszało w czemkolwiek dźwiękowe wartości słów, zmieniało przez to barwę języka i intencje autora”].

P i e r w o d r. *Śl. Pol.*, Lw. 1909 nr 256 z 3 VI.

376. „Pochwały życia wiejskiego” z Horacego. Powst. VI/VII 1909, Oblęgorek – Kraków. Autogr.w zbiorach J. z Pnińskich Wolańskiej, Bibl. Uniw. Toruń. 1124.

P i e r w o d r.: Pochwały życia wiejskiego „Virtae rusticae laudes”. Transkrypcja z Horacjusza [z listem Sienkiewicza do redakcji]. *Kur. Warsz.* 1909 nr 182 z 4 VII.

P r z e d r.: *Czas* 1909 nr 150. – *Dz. Chicag.* 1909 nr 169. – *Dz. Kijow.* 1909 nr 144. – *Dz. Powsz.*, Warsz. 1909 nr 187. – *Kur. Pozn.* 1909 nr 154. – *Śl. Pol.*, Lw. 1909 nr 310. – Pisma zapomniane.

Lw. 1922 s. 473-476 (489). – Odbitka z rękopisu. Ze zbiorów Gimn. Ks. Ks. Marianów na Bielanach. *Dziś i Jutro*, Pokrzywno 1936/1937 nr 16. – Dzieła t. 40. Warsz. 1950 s. 22-24 (527). – [Wiersz z facsimile rękopisu i komentarzem Anny M. Komornickiej]. *Meander* 1996 nr 1/2 s. 24-30. – M. Kornilowiczówna: Sienkiewicz. [Warsz.] 2005 s. 188-189 (613). – Listy t. V cz. 3. Warsz. 2009 s. 291 (615a).

377. Helena Modrzejewska (Wspomnienie pośmiertne).

P i e r w o d r.: *Czas*, Krak. 1909 nr 160 z 16 VII. – *Kur. Warsz.* 1909 nr 194 z 16 VII. Pr z e d r.: *Dz. Chicag.* 1909 nr 176. – *Dz. Kijow.* 1909 nr 151. – *Gon. Wil.* 1909 nr 150. – *Wielkopolanin*, Pittsburg 1909 nr 31. – *Kur. Pozn.* 1909 nr 161, dod. s. 1. – Głos Sienkiewicza nad trumną H. Modrzejewskiej. *Bibl. Warsz.* 1909 t. III s. 407. – *Naród Pol.*, Chicago 1909 nr 32. – *Śl. Pol.*, Lw. 1909 nr 332 s. 5. – Helena Modrzejewska. *Kal. Czecha*, Krak. 1910 s. 53-54. – Pisma zapomniane. Lw. 1922 (489). – Dzieła t. 40. Warsz. 1951 (527). Pr z e k ł a d c h o r w.: O H. Modrzejewskiej (z *Czasa*). *Obzor*, Zagrzeb 1909 nr 199 z 20 VII.

378. Jestem sobie syn szlachecki.

Autogr. wśród listów do W. Ulanowskiej [ok. IX 1909], sygn. Ossol. 6949/1 k. 80. P i e r w o d r.: Dzieła t. 40. Warsz. 1951 (527).

379. Elegia do Wandzi [inc.: „Pokazało się, niestety...”].

Autogr. wśród listów do W. Ulanowskiej [ok. IX 1909], sygn. Ossol. 6949/1 k. 80. P i e r w o d r.: Dzieła t. 40. Warsz. 1951 (527).

380. List w sprawie budowy sanatorium nauczycielskiego.

Autogr. Muz. w Obłęgorku. P i e r w o d r.: List do Mikołaja Budzanowskiego w sprawie budowy sanatorium nauczycielskiego. *Goniec*, Lw. 1909 nr 817 z 8 X. Pr z e d r.: Sienkiewicz o sanatorium nauczycielskim. *Dz. Pozn.* 1909 nr 233. – *Głos Warsz.* 1909 nr 219. – *Śl. Pol.*, Lw. 1909 nr 471. – Sienkiewicz o nauczycielstwie. *Szkolnictwo*, Nowy Sącz 1909 nr 32. – *Wiek Nowy*, Lw. 1909 nr 2477. – *Głos*, Pozn. 1936 nr 8. – O sanatorium dla nauczycieli. Dzieła t. 54. Warsz. 1952 (527). – Listy t. V cz. 3. Warsz. 2009 z. 272-273 (615a).

381. Aforyzmy [39-42; 39, inc.: „Opis lub obraz nagości...”; 40, inc.: „Nie jest również pornografią...”; 41, inc.: „Nagość artystyczna...”; 42, inc.: „Człowiek utalentowany...”].

P i e r w o d r.: Pornografia. Głosy polskie w najważniejszej sprawie moralności społecznej. Lw. 1909.

Pr z e d r.: *Tyg. Il.* 1925 nr 4 s. 66. – Dzieła t. 40. Warsz. 1951 (527).

382. List do Redakcji w sprawie testamentu von Olszewskiego z 19 X.

P i e r w o d r. i pr z e d r.: *Czas* 1909 nr 290 z 21 X. – *Głos Warsz.* 1909 nr 290 z 21 X. nr 290. – *Dz. Chicag.* 1909 nr 262. – *Kur. Pozn.* 1909 nr 243. – *Śl. Pol.*, Lw. 1909 nr 496. – *Zagłębie*, Sosn. 1909 nr 121. – *Kur. Warsz.* 1924 nr 300. – Dzieła t. 54. Warsz. 1952 s. 178 (527). – Listy t. V cz. 3. Warsz. 2009 s. 248-249 (615a).

383. Jako się pan Lubomirski nawrócił i kościół w Tarnawie zbudował. (Wedle ludowego podania).

Autogr. dat. 1909 w Ossol. sygn. 12 442/II s. 135-139.

P i e r w o d r.: **Jednodniówka Towarzystwa Wpisów Szkolnych** (w kwietniu 1909). Warsz. 1909 s. 1-4.

Pr z e d r. (także pt.: Jak się pan Lubomirski...): *Kal. „Gaz. Niedz.”* na rok 1910. Krak. 1909 s. 40-41. – *Mysł Rob.*, Krak. 1909 nr 12. – *Naród Pol.*, Chicago 1909 nr 35. – *Praca*, Pozn. 1909 nr 33. – *Ziemia Lub.* 1909 nr 136. – *Dz. Chicag.* 1910 nr 5. – *Gaz. Powsz.*, Krak. 1910 nr 295. – *Pol. Kal. Mariań.*, Krak. 1910 s. 40-41. – *Rola*, Krak. 1911 nr 1. – *Polak*, Katow. 1919 nr 153. – Pisma zapomniane. Lw. 1922 (489) – Jako się pan Lubomirski nawrócił i kościół w Tarnawie zbudował. Wedle ludowego podania. Warsz., Nakł. Tow. Bibliofilów Polskich 1924 s. 16. – *Nowa Ref.* 1924 nr 285. – *Lud Katol.*, Krak. 1925 nr 1. – Pisma t. 40. Lw. 1931 (494). – *Rola*, Krak. 1931 nr 1. – *Wieniec-Pszczółka*, Warsz. 1932. – *Dz. Pozn.* 1932/33 nr 21, dod. – *Nowele*. Lw. 1936 (500). – Dzieła t. 5. Warsz. 1949 (527). – Baśnie i legendy. Warsz. 1967; toż: 1970, 1973, 1975, 1978, 1986 (557). – Pisma wybrane t. 3. Warsz. 1976; toż: 1987 (562). – *Nowele* t. 3. Warsz. 1978 (563). – Dzieła wybrane t. 9. Warsz. 1991 (578). – Baśnie i legendy. Warsz. 1991, 1996 (587). – [fragm.] *Nowa Mysł Pol.* 2002 nr 51/52.

Pr z e k ł a d y:

a n g.: To the Witch's Mount and Back. Tłum. H. Zelczak w prasie USA przed 1939.

c z e s.: Jak se pan Lubomirski obrátil a kostel v Tarnave zbudoval. Tłum. J. Bečka, w: *Svatba v Aténách*. Praha 1938 s. 94-101 (682).

f r a n c.: Comment Messire Lubomirski se convertit et construisit une église à Tarnava. D'après une légende populaire. Tłum. J.F. de Tersant i J.A. Teslar, w: *Une aventure à Sidon*. Paryż

1931 (714); toż w: *Oeuvres choisies*. Paryż 1933 (715).

w ł o s.: Come il signor Lubomirski si converti e costruì una chiesa a Tarnava. Tłum. C. Agosti Garosci, w: *Bartek il vincitore*. Mediolan 1955 (945).

384. Pieśń pokoju [„Biały sztandar” W. Gomułickiego].

Autogr. Ossol. 12443/II s. 47-53.

P i e r w o d r.: *Pieśń pokoju*. *Kur. Warsz.* 1909 nr 335 z 4 XII. – *Tyg. Il.* 1909 nr 49 z 4 XII s. 998. Przedr.: *O Gomułickim* [przedr. z *Tyg. Il.*]. *Kur. Pol.*, Warsz. 1909 nr 336. – *Kur. Pozn.* 1909 nr 280. – *Słowo*, Warsz. 1909 nr 279. – *Dz. Chicag.* 1910 nr 167. – *Słowo i Czyn*, Wil. 1910 s. 11-12. – Pisma zapomniane. Lw. 1922 s. 326-331 (489). – *Dzieła t. 46*. Warsz. 1951 (527).

385. Ongi i dziś. Bitwa pod Koronowem. Powst. grudzień 1909.

Autogr. Ossol. 12442/II s. 141-147 brulion; pt. Bitwa pod Koronowem, fragm. BN akc. 809.

P i e r w o d r.: *Kur. Warsz.* 1910 nr 1 z 1 I.

Przedr.: *Ongi a dziś*. *Czas* 1910 nr 4. – *Ongi i dziś*. *Dz. Chicag.* 1910 nr 15. – *Gaz. Pol.*, Chicago 1910 nr 20. – *Kur. Pozn.* 1910 nr 4-6 z 6-9 I. – *Postęp*, Krak. 1910 nr 3. – *Ongi a dziś*. *Kal. Posłańca Serca Jezusowego* na r. 1912. Krak. 1911 s. 218-223. – Pisma zapomniane. Lw. 1922 s. 117-125 (489). – *Pol. Zbroj.*, Warsz. 1924 nr 285-286. – *Bitwa pod Koronowem*. (Z nieznaných utworów). *Dz. Cieszyń.* 1924 nr 244-246. – Pisma t. 40. Lw. 1931 (494). – *Ongi a dziś*. Nowele. Lw. 1936 (500). – *Ongi i dziś*. *Bitwa pod Koronowem*. *Dzieła t. 5*. Warsz. 1949 s. 79-88 (527). – Pisma wybrane t. 3. Warsz. 1976, toż: 1987 (562). – *Nowele t. 3*. Warsz. 1978 (563).

P r z e k ł a d w ł o s.: *Una volta e adesso*. *La battaglia di Koronowo*. Tłum. C. Agosti Garosci, w: *Bartek il vincitore*. Mediolan 1955 (945).

385a. List do K. Laskowskiego, redaktora miesięcznika „*Wieś Ilustrowana*”, z końca 1909 r. [inc. „Przepraszam, żem dotąd nie odpisał...”]. P i e r w o d r. i p r z e d r.: *Wieś Il.* 1910 nr 1, na styczeń, art. wstępny K. Laskowskiego, z podobną autografą. – *Listy t. III cz. 1*. Warsz. 2007 s. 420-421 (615a).

1910

386. [W Ostendzie, fragm. dram.]. Powst. w pocz. 1910.

Autogr. Muz. w Obłęgorku.

P i e r w o d r.: *Dzieła t. 54*. Warsz. 1952 s. 35-37 (527).

387. Odpowiedź na list otwarty Chérada-me’a [o stosunkach polsko-ukraińskich w Galicji].

Autogr.: zbiory J. Krzyżanowskiego.

P i e r w o d r.: *Gaz. Warsz.* 1910 nr 48 z 18 II. – *Kur. Warsz.* 1910 nr 49 z 18 II. – *Dz. Pozn.* 1910 nr 42.

Przedr.: *Dz. Ciesz.* 1910 nr 32, 42 [List Chérada-me’a i odpowiedź Sienkiewicza]. – *Dz. Chicag.* 1910 nr 57. – *Dz. Kijow.* 1910 nr 37. – *Gon. Wil.* 1910 nr 30. – *Kur. Litew.* 1910 nr 30. – *Kur. Pol.*, Warsz. 1910 nr 50. – *Kur. Por.*, Warsz. 1910 nr 49-50. – *Nowa Gaz.* 1910 nr 80. – *Sl. Pol.*, Lw. 1910 nr 83. – *Słowo*, Warsz. 1910 nr 78. – Pisma zapomniane. Lw. 1922 s. 520-524 (489).

P r z e k ł a d y:

f r a n c.: *Le Petit Journal* 1910 z lutego.

r o s.: *Otwiet na pis’mo Szeradama*. *Utro Rosii* 1910 z 10 I.

388. List do Komitetu rządzącego Kongres Polski w Waszyngtonie z powodu odsłonięcia pomników Pułaskiego i Kościuszki z dn. 15 kwietnia 1910 r.

P i e r w o d r.: *Zgoda*, Chicago 1910 nr 19.

Przedr.: *Kur. Por.* 1910 nr 145 z 27 V. – *Kur. Warsz.* 1910 nr 144 z 27 V. – *Nowa Gaz.* 1910 nr 237 z 27 V. – *Tyg. Nar. Il.*, Krak. 1910 nr 23. – *Bies. Lit.* 1910 nr 25. – *Głos Nar.*, Krak. 1910 nr 138. – *Dni polskie w Waszyngtonie* (List Sienkiewicza). *Kur. Litew.* 1910 nr 111. – *Pamiętnik wzniesienia i odsłonięcia pomników t. Kościuszki i K. Pułaskiego... w Waszyngtonie... w maju 210 r.* Oprac. R. Piątkowski. Chicago 1911 s. 78-79. – Pisma zapomniane. Lw. 1922 (489). – *Dzieła t. 53*. Warsz. 1952 (527). – *Listy t. V cz. 3*. Warsz. 2009 s. 402-403 (615a).

P r z e k ł a d y:

a n g.: *The Washington Times* z pocz. maja 1910.

n i e m.: *An die Polen in Amerika anlässlich der Enthüllung der Denkmäler für Pułaski und Kościuszko in Washington*. Tłum. V. Körner, w: *Polen im Exil*. Eine Anthologie. Oprac. K. Dybciak. Frankfurt n. M 1988 s. 164-165.

389. W sprawie ruin Zamku Chęcińskiego.

Autogr. Muz. w Obłęgorku.

P i e r w o d r.: *Gaz. Kielec.* 1910 nr 43 z 27 V.

Przedr. *Gaz. Warsz.* 1910 z 28 V. – *Nowa Gaz.*, Warsz. 1910 nr 242 z 31 V. – *Ziemia* 1910 nr 27. – *O opiekę nad ruinami zamku w Chęcinach*. *Dzieła t. 54*. Warsz. 1952 (527).

390. W sprawie rocznicy grunwaldzkiej [inc.: „W miarę, jak zbliża się pięćsetna rocznica bitwy...”]. Powst. maj/czerwiec 1910.

Autogr. red. brulion. Ossol. 12443/II s. 123-135.

Pierwodr.: *Gaz. Warsz.* 1910 nr 155 z 9 VI. Przedr.: *Dz. Kijow.* 1910 nr 140. – *Gaz. Powsz.*, Krak. 1910 nr 134. – Sienkiewicz przeciw gascielom Grunwaldu. *Głos Nar.* 1910 nr 154. – Przed obchodem grunwaldzkim „Zapomnieć o wszystkim...” [fragm. z *Gaz. Warsz.*]. *Israelita* 1910 nr 9 s. 7. – *Kur. Litew.* 1910 nr 121. – *Kur. Por.* 1910 nr 159. – *Kur. Warsz.* 1910 nr 158 z 10 VI. – Enuncjacja H. Sienkiewicza o Grunwaldzie. *Nowa Gaz.*, Warsz. 1910 nr 260. – Sienkiewicz o rocznicy grunwaldzkiej. *Prz. Ginnast.*, Lw. 1910 nr 7. – *Sl. Pol.*, Lw. 1910 nr 266. – *Tyg. Mód i Pow.* 1910 nr 26. – Czy obchodzić pięćsetną rocznicę Grunwaldu. *Tyg. Ziemi Sanoc.* 1910 nr 9. – *Wielkopolanin*, Pittsburg 1910 nr 26. – W sprawie rocznicy grunwaldzkiej. *Ziemia Lub.* 1910 nr 163. – Pisma zapomniane. Lw. 1922 s. 558-563 (489). – Dzieła t. 53. Warsz. 1952 (527). – H. Sienkiewicz. Materiały zebrała i oprac. J. Kulczycka-Saloni. Warsz. 1960, 1966 s. 120-123(554). – Obchodzić święto Grunwaldu! [fragm.]. *Wroc. Tyg. Katol.* 1972 nr 51/52 s. 18. – L. Ludorowski. Antypruska publicystyka H. Sienkiewicza. Lub. 1996 s. 63-65 (586). – H. Sienkiewicz i jego twórczość... Warsz. 2000 s. 29-31 (605).

391. Obchód grunwaldzki w Krakowie. List z 7 VII 1910 do Prezydenta m. Krakowa, J. Lea, w sprawie uroczystości Grunwaldu.

Pierwodr.: List do Prezydenta m. Krakowa, J. Lea, z powodu uroczystości grunwaldzkiej. *Czas*, Krak. 1910 nr 320 z dn. 17 VII.

Przedr.: *Dz. Chicag.* 1910 nr 182. – *Kur. Warsz.* 1910 nr 196. – *Ojczyzna*, Krak. 1910 nr 30. – List do Juliusza Leo. *Dzieła t. 54.* Warsz. 1952 s. 12 (527). – Listy t. III cz. 1. Warsz. 2007 s. 504-505 (615a).

Przekład r.o.s.: Pis'mo k prezidientu g. Krakowa. *Birżewyje Wiedomosti* 1910 z 7 VII s. 3.

392. Plan „W pustyni i w puszczy” [z czerwca/lipca 1910].

Autogr. Muz. w Oblegorku, fot. strony w: H. Sienkiewicz. *Kal. życia i twórczości.* Warsz. 1956, il. nr 71 po s. 256 (I).

Pierwodr.: *Dzieła t. 54.* Warsz. 1952 s. 99-100 (527).

393. Telegram po śmierci M. Konopnickiej [inc.: „Całym sercem biorę udział w głębokim żalu...”].

Pierwodr. i przedr.: *Kur. Warsz.* 1910 nr 281 z 11 X. – Listy t. V cz. 3. Warsz. 2009 s. 292 (615a).

394. W pustyni i w puszczy. Powst.: Baden, VI 1910 – Ploumanach, Warszawa, Ragaz VI 1911. Autogr. Ossol. syg. 12439/II, 192 k. z dedyk. dla M. Ejsmondowej; zbiory J. Krzyżanowskiego – 3 karty brulionu, rozdż. XXI.

Pierwodr.: *Kur. Warsz.* 1910 nr 297 z 27 X – 360 [z przerwami], 1911 nr 3-241.

Przedr. prasowe: *Dz. Chicag.* 1910 nr 259-301, 1911 nr 1-237. – *Dz. Pozn.* 1910 nr 252-299, 1911 nr 1-201. – *Gaz. Pol.*, Chic. 1911 nr 1-40. – *Kur. Wil.* 1910 z grudnia, 1911 nr 3-277. – *Sl. Pol.*, Lw. 1910 nr 597, 1911 nr 4-469. – *Gaz. Opol.* Od 1915 nr 191 do 1916 nr 109.

Wyd. osobne: *W pustyni i w puszczy.* Warsz. -Krak., GiW, Wende i Sp., 1912 [właśc. 1911] s. 395; wyd. 2: Warsz. 1912.-Krak. 1912. – *Mazur*, Szczytno 1912-1914. – Pisma t. 37-38. Warsz.-Krak. [1917] (471). – *W pustyni i w puszczy.* Lw., Ossol. 1921 s. 523, toż: 1922, toż: 1928 s. 508; toż: z 16 ryc. K. Mackiewicza. Lw., Ossol. 1929 [1930] s. 308. – Pisma t. 30-31. Lw. 1932 (494). – *W pustyni i w puszczy.* Tanie wyd. Lw. 1933. Ossol., s. 489; toż: T. 1-2. Lw. 1934. Ossol. s. 252+245; toż: Lw. 1938. – T. 1-2. Budapeszt 1940. *Kom. Pol.-Ang.* – *W pustyni i w puszczy.* Posadas [Argentyna] 1942. – Jerozolima 1943 s. 326. *Szk. Bibl.-czka na Wschodzie 7.* – T. 1-2. Il. S. Norblin. Londyn-Bombaj 1943 s. 252+245. – Nowy Jork ok. 1943; toż: 1951, 1952. – *W pustyni i w puszczy.* Warsz., Czytelnik 1946, 1947. – T. 1-2. Hanower 1946 s. 159+140. *Pol. Zw. Wychodźstwa[!]* *Przymus.* – T. 1-2. Oprac. pod kier. St. Pigonia. Warsz., PIW/Czytelnik 1948 s. 193+267. *Kom. Upowszechniania Książki.* – Toż. wyd. nowe. Il. J.M. Szancer. Warsz., PIW, 1949 s. 459; toż s. 412. – *Dzieła t. 37-38.* Warsz. 1950 (527). – *W pustyni i w puszczy.* Nowy Jork 1951 s. 507. – *Wyd. nowe [wg Dzieł t. 37-38, oprac. J. Krzyżanowski].* Il. J.M. Szancer. Warsz., PIW 1952 s. 399. – *Wybór pism t. 12.* Warsz. 1954, 1955 (547). – *W pustyni i w puszczy.* Wyd. 8-10. Warsz. 1954, 1955. – *W pustyni i w puszczy.* Wyd. 11. Wstęp K. Kuliczowska. Warsz. 1955, 1956; toż: *Posłowie: K. Kuliczowska.* Il. M. Rudnicki. Warsz. 1956 PIW. *Złota Bibl.* – *W pustyni i w puszczy.* *Posłowie K. Kuliczowska, przypisy M. Skalska.* Warsz. PIW 1957. *Bibl. Szkolna*; toż: 1958, 1960, 1961, 1962, toż: PZWS 1963, 1970. – Il. J. Srokowski. Warsz. PIW 1959; toż: 1962, 1966, 1967. – Il. i *posłowie Sz. Kobyliński.* Warsz. PIW 1963; toż: 1964, 1965, 1968, 1969, 1971, 1985, 1986, 1988. – Warsz. 1968. *Ser. Kiesz. PIW-u*; toż: 1977. – *Posłowie M. Brandys.*

Il. J. Towpik. Warsz. 1969. *Złoty Liść*. – Posłowie: T. Jodelka-Burzecki. Warsz. 1973. *Bibl. Klasyki Pol. i Obcej*; toż: 1974. – Warsz. 1976. – Warsz. Iskry 1977. *Klasyka Młodych*. – Pisma wybrane t. 17. Warsz. 1978, 1988, 1989, 1991 (562). – Posłowie: T. Jodelka-Burzecki. Warsz. 1981, 1982. *Ser. Kiesz. PIW-u*; toż 1983, 1985, 1986. – Wstęp: K. Kuliczowska. Katow., Śląsk 1987. *Bibl. Dzieci i Młodz.*; toż: 1989. – Łódź 1990. *Res Polona*. – Oprac. J. Dąbala. Posłowie: L. Ludorowski, il. T. Wilczkiewicz. Lub., Unipress 1990 [wyd. album.]. – Red. A. Nowakowska, P.M. Grafczyński. Posłowie: L. Ludorowski. Il. M. Załuski. Londyn – Lublin 1990 s. 237, il. [wyd. album.]. – Rzesz. *Resovia* 1991, 1993 i n. do 1997. – Warsz., Jota 1991, il. – Dzieła wybrane t. 7. Warsz. 1991 (578). – W pustyni i w puszczy. Białyst., KAW, 1991. *Obowiązkowe Lektury Szkolne*. – Oprac. M. Szyszko. Warsz., Elipsa 1992, il. – Bielsko-Biała 1993, 1998. – Warsz., Viator 1993, *Bibl. nastolatka*. – Tor. 1994. *Klasyka lit. dziecięcej*. – Warsz., Nasza Księgarnia 1994, 1996, 1997. – Warsz., *Świat Książki* 1994, 1995-2004. – Rzesz. 1994, 1995. – Katow., Wyd. Dolnośl., 1995, 1997. – Katow., Książnica 1995, 1996, tabl., il. – Pozn. 1995, 1996. – Wilno, Wyd. Polskie 1996, *Bibl. „Magazynu Wileńskiego”*. – Wroc., Siedmiogród, 1996, 1997, 2000. – Warsz., Kama, 1996, 1998. – Krak., Zielona Sowa 1996 do 1999 i n. – Oprac. K. Heska-Kwaśniewicz. Katow. 1996, 1997. – Posłowie: D. Okupniak. Pozn. 1996. – Gdań., Harmonia 1997, 1998. – Warsz., MEA 1999. – Warsz., Prószyński i Ska 1999. – Il. M. Sołtysik. Warsz.-Chicago 1999. *Złoty Sienkiewicz*. – Posłowie D. Skoczek. Bochnia 2000 s. 332, il. – Il. B. Tomczak. Pozn. GMP 2000. – W pustyni i w puszczy. Red. i oprac. L. Ludorowski, H. Kośętka i in., il. W. Piszczek. Krak. – Lub. 2001. *Edycja Bibliofiliska Dzieł H. Sienkiewicza* (593). – W pustyni i w puszczy. Wroc., Promocja 2001. – Warsz., Rytm 2001. – Warsz. Egmont 2001. – W pustyni i w puszczy. Z rycinami Sz. Kobylińskiego. Warsz., Porozumienie Wydawców, 2001, 2003 s. 392. – Warsz., Prószyński i Ska 2001 i n. – Warsz., Świat Książki 2004 i n. – Krak., Zielona Sowa 2004 i n. – Warsz., 2004, *Złoty Ex Libris*. – Warsz., 2006. *Lektury wszech czasów*. – Warsz., Polskapress 2006. – Łódź, Piątek Trzynastego Wydawnictwo, 2007. – Krak., Porębski 2009. – Pozn., IBIS 2009. – Krak., Zielona Sowa 2009, 2010. – Ożarów Maz. 2012. – Krak. 2014 Emotikon.

Dokumenty dźwiękowe: W pustyni i w puszczy. Czyta K. Czubówna i E. Sobczak. Płyta CD. Krak., Wyd. Szkolne i Pedagog., 2008; toż: Krak., Zielona Sowa 2009. – Czyta E. Sobczak. Warsz.

Agencja Artyst. MTJ 2006, 2008 2010. *Klub czytanej książki*. – Pozn. Multikulti 2008. – Płyta CD. Kędzieryzn-Koźle 2008. *Lektura z opracowaniem*. – Gdań. Wydawn. You-ebook 2009. – 2 płyty CD. Czyta M. Kula. Częstoch. 2011.

Przeróbki, fragmenty i skróty: W pustyni i w puszczy. Oprac. Ks. A. Brykczyński. [Płock?] 1912. – W lasach i w pustyni. Piotrograd 1916 s. 32. *Zajmująca Bibl.* – Przez pustynię. *W Słońcu*, Warsz. 1919 nr 14-15. – Poświęcenie chłopca. *Przyj. Młodz.*, Pozn. 1924 nr 10/11, toż: *Żoł. Pol.* 1924 nr 43, toż: *W Słońcu* 1924 nr 13/14. – Nieustraszona odwaga Stasia. *Siew* 1924 nr 44. – W pustyni i w puszczy. Powieść [skróć]. *Ognisko*, Paryż 1930/1931 nr 535-619. – Dzielny chłopiec. *Zuch*, Londyn 1944 nr 8-9; toż: Linz nad Dunajem (Austria) 1945 [powiel.]. *Obóz Polski 62*; *Tyg. Pol.*, Nowy Jork 1945 nr 16; *Nasze Pisem.*, Siedlce 1945 nr 5; *Czyn Młodz.* PCK 1946 nr 3; *Teka Szk.* 1945/46 nr 14; Silna wola nawet śmierć zwycięży. *Nasz Świątek* 1946 nr 10/11. – W pustyni i w puszczy. [Oprac. J.M. Szancer]. *Przyjaciel* 1947 nr 27-43. – W pustyni i puszczy w obrazkach. Oprac. ks. dr F. Dachowski. Słowo wstępne J. Góral. Kurytyba-Buenos Aires [1955] s. 77, rys. Wyd. „Bóg i Ojczyzna” [2 edycje: popularna i na papierze kredowym]. Dedyk. w druku: Drogiej naszej młodzieży, by żyła w miłości Boga i Ojczyzny, trwała przy wierze i mowie ojców, kształciła się w duchu rycerskim na przyszłych bohaterów książkę tę poświęcam. Ks. dr Filip Dachowski, prawnuk powstańca. Curitiba w dniu naszego święta religijnego i narodowego 1955 roku 3 V. – W pustyni i w puszczy. [Opow. z fot. z filmu]. *Płomyczek* 1973 nr 24 i n. – Wojciech Sambory [pseud.]: Powrót do Afryki. Dalsze losy bohaterów „W pustyni i w puszczy” H. Sienkiewicza. Warsz. 1993 s. 257. – W pustyni i w puszczy. Na podstawie powieści H. Sienkiewicza oprac. A. Adamiec. Il. D. Gzowska. Gdań. Wyd. Psychologiczne 1998 s. 278. *Lektury dla tych, którym czytanie sprawia trudności*. – W pustyni i w puszczy. Opowieść filmowa. Tekst J. Wunderlich. Zdjęcia K. Alsbrink. Warsz. 2001 s.64. – W pustyni i w puszczy. Oprac. A. Domańska. Adaptacja – co to jest? Fot., il. K. Blid Alsbrink. Warsz. Egmont-Polska 2001 s. 351. – W pustyni i w puszczy. Fragmenty, wątki, opracowania. Warsz. 2007. *Lektura dla Zapracowanych*.

Adaptacje: W pustyni i w puszczy. Przeróbka w 18 obrazach A. Szczerba [właśc. A. Ferski]. Wyst. 1932 Lublin, 1933 Warsz. i Wilno. – Staś i Nel. Sztuka w 16 obrazach. Oprac. M.G. Plaskotta dla teatru lalek, wyst. od 1958. – Oprac. B. Kułagowska dla teatru lalek w Kielcach, wyst. 1960.

- Oprac. T. Brzoza dla teatru lalek w Toruniu 1959, 1988. – W pustyni i w puszczy. Widowsko w 2-ch częściach. Oprac. J. Mazanek i Almir [Szczep. Gąssowski?], wyst. od 1962. – W pustyni i w puszczy. Inscenizacja scen. w 8 odsłonach. Oprac. Z. Fedorowski. Wyst. ok. 1966.
- A d a p t. r a d i o w e: W pustyni i w puszczy. Oprac. H. Januszewska. Cz. 1-2. Teatr dla dzieci, emisja XII 1969 i nast. do 1973. – Słoń. Teatr szkolny. Emisja 1971. – W pustyni i w puszczy. Oprac. A. Mandalian. Cz. 1-2. Teatr klasyki dla młodzieży. Emisja 1977. – Oprac. H. Matuszewska, reż. W. Tatkiewicz-Małkowska. Cz. 1-4. Emisja kwiecień-maj 1979 i nast. do 1988.
- A d a p t. f i l m o w e: W pustyni i w puszczy. Scenariusz A. Ścibor-Rylski i W. Ślesicki, reż. W. Ślesicki, 1973. Prod. Zespół Film. „Iluzjon”, Cinema Sudan; kasety film. od 1984, kasety VHS i DVD 2001, 2003, 2006, 2008, 2011. – Adapt. R. Brutter, M. Dutkiewicz. Oprac. i reż. G. Hood, 2001. Prod. Vision Film i in.
- A d a p t. T V: W pustyni i w puszczy. Serial TVP. Cz. 1-3. Reż. W. Ślesicki, 1974; toż: Kasety VHS 1984. – Adapt. R. Brutter, M. Dutkiewicz. Oprac. i reż. G. Hood, 2001. – Oprac. W. Dziki. Serial Polsat, Vision Film i in.; Kasety VHS 2001, 2003; DVD Łódź 2008. *Wideozbiórka edukacyjna*.
- K o m i k s y: W pustyni i w puszczy. Oprac. J. Dąbala, T. Wilakiewicz. Lub. 1990. – W pustyni i w puszczy. Oprac. K. Blid Alsbrick. Tekst D. Miśkiewicz. Warsz. 2001.
- O p r a c. m u z y c z.: Rzeka marzeń. Muz. K. Dębski [do filmu W pustyni i w puszczy]. Krak. PWM 2001.
- P r z e k ł a d y:
- a n g.: In Desert and Wilderness. Tłum. Max A. Drezmal. Boston 1911 s. 540; toż: Boston 1912; toż: Boston 1922; toż: Il. R. Schuyler. Boston 1923 s. 405; toż: Boston 1935 s. 452; toż: Edynburg 1945 s. 303; toż: Edynburg 1954. – Through the Desert. [Tłum. M. Webb Artols]. Nowy Jork – Londyn 1912 s. 542. – In Desert and Wilderness [wg tłum. M. A. Drezmala]. Il. K. Goszcz, wstęp A. Lutosławski. Warsz., Polonia Publishers, 1991 s. 452; toż: In Desert & Wilderness. Oprac. M. Lipinski. Nowy Jork 1994 s. 354, il., mapa.
- b u ł g.: Burja w pustynjata [fragm.] Tłum. G.W. Dermanczew. *Polsko-Błgarski Pregled*, Sofia 1920 nr 8. – Stas i Neli w pustynjata. Powest. Tłum. z ros. R. Petrowa. Sofia 1923. *Bibl. iz izbrani powiesti za deca i junoszi 6*; toż: Sofia 1934. – Iz afrikanskite pustyni i lesowe. Powest. Tłum. z ros. K. Grnczarow. T. 1-2. Sofia 1924-1925 s. 136+176; toż wyd. 3 pt.: Stas i Nelli. Iz afrikanskite pustyni i lesove. Il. i mapy W. Ljzajewicz. Cz. 1-2. Sofia 1947 s. 279. – Stas i Nelli. Iz afrikanskite pustyni i debri. Powest. Tłum. A. Podwarzaczowa. Sofia 1946 s. 446. *Bibl. Czudnite Kniżki*. – Stas i Neli. Iz afrikanskite pustyni i lesove. Tłum. O. Todorow. Płowdiw 1972 s. 326, il.; toż wyd. 2: Płowdiw 1974; toż wyd. 3: il. Ch. Brajkow. Sofia 1980 s. 308. *Swetowna Klasika za Deca i Junoszi*; toż wyd. 4: Sofia 1992 s. 344. *Detski Biseri*. – Stas i Neli. Roman za deca [wg tłum. K. Grnczarowa]. Sofia 1998 s. 432. *Wecznite Detcke Romani 36*.
- A d a p t. r a d i o w a: Stas i Neli. Radio Sofia 1968.
- c h o r w.: U žarkoj Africi. U pustynji i prašumi. Tłum. [i wstęp pt. H. Sienkiewicz] J. Benešić. Zagrzeb 1914 s. 367. *Zabawna Bibl. 16/17*; toż pt.: U pustynje i prašumi. Zagrzeb 1920; toż wyd. 2: Zagrzeb 1921; toż wyd. 3: Zagrzeb 1921 s. 236; toż wyd. 4 z autografom autorivim. Zagrzeb 1924. – U pustynji i prašumi. Tłum. I. Velikano- wić. Il. D. Parać. Zagrzeb 1958 s. 312. *Kol. Bibl. Jelen 6*; toż: 1960; toż wyd. 3: 1961; toż w: Oda- brana djela t. 8. Rijeka 1965 (663); wyd. 4 i nast.: Zagrzeb 1971 s. 324, *Bibl. Jelen*; Zagrzeb 1974 s. 324; Zagrzeb 1980 s. 325; Zagrzeb 1994 s. 349; toż: Zagrzeb 1994 s. 394, il.; toż: Varazdin 1999. *Bibl. Pčelica*; toż: Zagrzeb 2000 s. 536. *Moja kniga*; toż: Zagrzeb 2001 s. 340. *Pisci za mlade 31*; toż: Zagrzeb 2004 s. 302; toż: il. V. Lalin, oprac. dydak. J. Županić. Varazdin 2004 s. 352. – U pustynji i prašumi. Tłum. M. Markić, il. J. Sro- kovski. Belgrad 2003 s. 412. *Bibl. Raspust*.
- c z e s.: V poušti a v pustini. Tłum. J. Rozvoda i dr B. Prusík. Praha 1911; toż: 1912, *Levna ilustrovana knihovna 13*. – V pustinách. Tłum. J. Rozvoda. Il. V. Černý. Praha 1912 s. 341; toż: Praha 1917, 1922; toż: Praha 1926. *Spisy pro mládež*; toż wyd. 3: Praha 1930; toż wyd 4 z pod- tyt.: Dobrodružný román. Praha 1936 s. 229. – Temnou pevninou. Tłum. J. Smrčka. Praha 1919 s. 262. – Poušti a pralesem. Tłum. V. Kredba, w: Sebráné spisy t. 11. Praha 1928 (679). – Poušti a pralesem. Tłum. F. Vondráček. Il. A. Styka. Pra- ha 1928 s. 468, mapa. – Poušti a pralesem. Tłum. K. Málek. Oprac. Z. Žába. Il. V. Junek. Praha 1957 s. 377. *Knihy odvahy a dobrodružství 15*; toż: Praha 1962 s. 354; toż wyd. 3: Praha 1967 s. 320; toż w: Spisy t. 10 [posłowie pt. „Polská robinsonáda” B. Křemenák]. Praha 1971 s. 328 (685); toż: Il. V. Junek. Praha 1974 s. 340. *Klub Mladých Čtenářů*; toż: Il. K. Toman. Praha 1982 s. 330; toż: 1988 s. 314; toż: Il. V. Černý. Třebíč 2000 s. 335.
- S k r ó t y: V pustinách. Il. V. Černý. Praha 1968 s. 94, dod. do pisma *Ohniček*. – Poušti a pralesem. Tłum. [z 1926 r. J. Rozvody?] oprac. i skróciła

O. Grycová. Il. A. Křivánková. Vyškov [1991] s. 40, il.

d u ŋ.: Gennem ørkenen. Tłum. J. Koch. Kopenhaga – Christiania 1913 s. 300; toż: T. 1-2. Kopenhaga 1919.

e s p e r a n t o: Kapitataj en Nubio [fragm]. Tłum. z niem. W. van Zon. Amsterdam 1936 s. 120. – Tra dezerto kaj praarbaro. Tłum. M. Sygnarski. Warsz. 1978 s. 314, mapa.

e s t o ŋ.: Omal jõul läbi mustade maa. Elamusrikas jutt noorsoole ja tema sõpradele. Tallin 1925. – Läbi mustade maa. Oprac. J.L. Witam, il. Alo Hoidre. Tallin 1994 s. 212.

f i ŋ.: Erämaan Halki. Tłum. R. Silvanto [R. Sylvander]. Helsinki 1914 s. 448; toż: 1922. *Pääskysen Kirjasto 19*; toż wyd. 4: Helsinki 1953 s. 383, il.; toż wyd. 5: Helsinki 1965; toż wyd. 6: 1969; toż wyd. 7: Helsinki 1975.

f r a n c.: Au désert. Paryż ok. 1911. – Le gouffre noir. Tłum. P. Cazin. Il. M. Toussaint. Paryż 1934 s. 288. *Aventures et Voyages*.

g r u z i ŋ.: Udabnosa da junglebszi. Romani. Tłum. N. Gawaszelma. Tbilisi 2006 s. 356. *Nobliks Premiis Laureatebi*.

h e b r.: Be-jezimon we be arawah. Tłum. J. Lichtenbaum. Tel-Awiw 1928 s. 408; toż: Tel-Awiw [1943] s. 237; toż: Tel-Awiw 1947 s. 407. – Be-jeshimon ubyaar ad. Tłum. Szulamit Hareven. T. 1-2. Tel-Awiw 1970 s. 312, il. – Be yeszimon we be arawah. Tłum. Uri Or-Lew [Jerzy Orłowski]. Il. G. Szor. Jerozolima 1970 s. 338; toż: Jerozolima 1988.

Adapt. radio wa wg tłum. Or-Lewa w reż. E. Daval 16.II – 18 V 1977, Tel-Awiw.

h i s z p.: A través del desierto. Tłum. „autorizada por el autor” A.B.B. Barcelona 1914 s. 370. *Bibl. Emporium 18*; toż: Barcelona 1923 s. 374. – A través del desierto. Tłum. M. Fábregas. Barcelona 1953 s. 316; toż: 1956, 1958, 1963, 1968, 1969. – A través del desierto. Tłum. A.B.B. Meksyk 1958 s. 370. *Coll. Económica 519*. – A través del desierto. Barcelona [1960] s. 255. – A través del desierto. Tłum. F. Sabater. Madryt 1981 s. 369; toż: 1985. *Clásicos de Aventuras*. – A través del desierto y de la selva. Tłum. M. Olenska. Madryt 1983 s. 326, il.; toż: Salamanca 1985 s. 328, *Tus Libros 015*; toż: Posłowie C.B. Cadenas, il. Sz. Kobyliński. Madryt 1985 s. 327. *Bibl. Juvenil Anaya*; toż: Madryt 1985, 1988 (Ed. especial); toż: 1995. *Tus Libros Aventuras 52*.

P r z e r ó b k i: Entre selvas y desiertos. Tłum. i oprac. M. Szumowska, il. E. Cuschie. Buenos Aires 1955 s. 184. *Colección Robin Hood*; toż: Buenos Aires 1957, 1966, 1969. – A través del desierto [komiks]. Barcelona 1972 s. 22; toż: 1977.

Joynas literarias juveniles. – Aventuras de dos niños en África. Barcelona 1982 s. 288. – A través del desierte. [Tłum. i oprac. skrótu J. Repollés]. Barcelona 1985. *Grandes Novelas Ilustradas 5*.

j i d i s z: Iber midborjes un wisteniszn. Roman por jungt. Tłum. Sz. Rozenberg. Wilno-Warszawa 1928 s. 455. – Bijeszimon uba a rawach. Tłum. J. Lichtenbaum. T. 1-2. Tel-Awiw 1928 s. 1-196+197-408.

l i t e w.: Dykumose ir giriose. Apysaka. Antrasis pataisutas leidimas. Tłum. M. Pečkauskaitė. T. 1-2. Kowno 1921; toż: Kowno 1927, 1929. – Dykumose ir giriose. Nuotykių apysaka. Tłum. [pod red.] S. Keturakis. Kowno 1993 s. 308. – Dykumose ir giriose. Nuotykių apysaka. Tłum. M. Pečkauskaitė. Kowno 2008 s. 348.

ł o t e w.: Caūr tuksnesi. Prima dala. Tłum. A. Gobnec. Ryga 1926 s. 214. *Rakstu krajums jaunatenei 3*; toż: Ryga 1931 s. 272. – Tuksnesī un džungļos. Junatnes romans. Tłum. Aleksandrs [Alma?] Krūka, w: Kopoti raksti t. 14. Ryga 1932 s. 272 (752); toż: Ryga 1991 s. 231, il.

m a c e d o ŋ.: Vo pustinata i vo prašumata. Tłum. T. Nikolovski. Skopje 1976 s. 445.

m o ł d a w.: Saba [fragm.]. Tłum. [z ros.] M. Skuban. *Słowo*, dod., Kiszyniów 1964 nr 17.

n i d e r l.: Woestijn. Tłum. A.J.C.M. Tervooren. Amsterdam 1912 s. 280.

n i e m.: Durch Wüste und Wildnis. Tłum. I. Rasch, w: Werke t. 11. Regensburg 1910 (781); toż: 1913 s. 410. – Durch Wüste und Wildnis. [Tłum. H. Sauer]. Drezno 1911. – Durch die Wüste. Roman aus der Zeit des Mahdi. Tłum. S. Horowitz. Einsiedeln [ok. 1910] s. 490; toż: il. F. Schwormstadt. Einsiedeln 1911 s. 498; toż wyd. 5. Einsiedeln 1913; toż: Einsiedeln, Kolonia n. Renem, Strassburg [b.r., ok. 1924] s. 490, il.; toż: Zurych 1947 s. 479, 6 tabl. – Durch die Wüste. Roman. Hamm 1912 s. 416. – In die Wüste und Wildnis. Roman. Tłum. E. i S. Winikoff. Berlin 1913. – Durch die Wüste und Wildnis. Tłum. T. Kroczek. Graz-Wiedeń 1921; toż wyd. 2: Graz 1932 s. 325, *Weltberühmte Romane 6*. – Durch die Wüste. Ein Buch abenteuerlicher Erlebnisse für die Jugend und ihre Freunde. Wiedeń 1922 s. 582. – Durch Wüste und Wildnis [wg tłum. I. Rasch]. Il. K.I. Blisch. Regensburg 1947 s. 318; toż: Regensburg 1949 s. 317; toż wyd. 8. Regensburg [1959] s. 354, il. – Durch Wüste und Wildnis. Tłum. W. Frels. Il. W. Widmann. Krefeld 1949 s. 382. – Durch Wüste und Wildnis. *Volksbote* 1969 [druk w odcinkach]. – Durch Wüste und Wildnis. Balve/Sauerland 1978 s. 390.

S k r ó t y: Afrikanische Abenteuer [Durch die Wüste. Auszug]. Donauwörth [b.r., 1913] s. 47. *Deutsche Jugendhefte 3*. – In Nubien gefangen.

Mit gü. Donauwörth 1914 s. 40. *Deutsche Jugendhefte* 2. – Durch Urwald und Wüste. Il. H.J. Schuster. Donauwörth [1951] s. 63; toż wyd. 2: Donauwörth [1952] s. 63.

p o r t u g.: O heroi do deserto. Tłum. A. Arinos de Melo Branco. Rio de Janeiro 1974 s. 207. – No deserto e nas selvas. Tłum. R. Werneck de Augiar. Rio de Janeiro 1944 s. 434.

r o s.: W pustyniach i w puszczech. Roman. Tłum. Malewskaja. *Sankt-Pietterburgskije Wiedomosti* 1910 nr 254 – 1911 nr 244. – W pustynie i w diebriach. Otriwok. Tłum. Je. Tropowskij. *Mir* 1911 nr 2/3. – W pustynie i w puszczy. Powieść. Tłum. W.B. T. 1-3. Moskwa 1911 s. 134+140+198; toż: Moskwa 1912 t. 1-2. – W pustynie i w diebriach. Roman. Tłum. Je. Tropowskij. Moskwa 1912 s. 442; toż: Moskwa 1914, 1915, 1917; toż: Moskwa 1923 s. 574, *Wsieobszczaja Bibl.* 56. – W niedrach Afriki. Prikluczenija dwuch malen'kich anglicanz w stepiach i lesach Afriki. Tłum. Je. Tropowskij. Leningrad-Moskwa 1925 s. 300; toż: Moskwa 1990. – W pustynie i w diebriach. Powieść. Tłum. N. Kropotow i Je. Puszczińska, w: *Sobranije sozinienij* t. 14. Moskwa 1914 s. 240 (848). – W diebriach Afriki. Pieriwod z polskiego. Moskwa 2008 s. 318.

r u m.: De la Port-Said la Mombasa. Tłum. M. Vavi Petrescu. Bukareszt 1992 s. 198. – Prin pustiu și junglă. Roman. Tłum. S. Velea. Il. V. Vegeman. Bukareszt 1992 s. X, 230; toż: Bukareszt 1999 s. XVIII, 390, *Raritas*; toż: Bukareszt 1999 s. 230, il.; toż: Il. C. Balanescu. Bukareszt 2004.

s e r b.: Kroz pustinju i prašumu. Tłum. M. Janковиć. Belgrad 1912 s. 292; toż: il. St. Milosavljević; toż wyd. 2: Belgrad 1940. *Klasiczna dela omlad. knjiz.* 27. – Kroz pustinju i prašumu. Tłum. D. Živanović. Belgrad 1939; toż: Oprac. S. Subotin, il. L. Petrowić. Belgrad 1951 s. 410. *Zanimljiva Bibl.* 16; toż: T. 1-2. Belgrad-Sarajewo-Zagrzeb 1955 s. 189+188. *Klasiczna Dela Omladinske Književnosti*; toż: Belgrad 1960 s. 370, il.; toż: Oprac. N. Stanić. Sarajewo 1961 s. 328. *Szkolska lektira 30-31*; toż: Oprac. graf. L. Pawicewić. Belgrad 1962 s. 392. *Knjiga za svakoga 15*; toż: Il. T. Ruzmarin. Belgrad 1962 s. 370; toż: Wstęp S. Subotin pt. H. Sienkiewicz. Belgrad 1963, 1966 s. 314. *Bibl. Proswieta 2/45*; toż: Belgrad [1963], 1964 s. 396; toż: [Wstęp] P. Wujčić: Pogovor o piscu i delu. Il. M. Pisanjuk. Belgrad 1966 s. 326; toż: Belgrad 1966 s. 350; toż: Belgrad 1968 s. 326; toż: Belgrad 1968 s. 314; toż: Belgrad 1969 s. 314. *Proswjeta 2/45*; toż: Pogovor P. Wujčić. Il. M. Pisanjuk. Belgrad 1970 s. 325; toż: Pogovor S. Subotin. Belgrad 1971 s. 313; toż: Belgrad 1976. – Usbu-

dlijwa pustolovina dvoje dece u srcu Afrike. Il. D. Sojanović. T. 1-2. Belgrad 1980 s. 247+250. – Kroz pustinju i prašumu. Tłum. D. Živanović. Belgrad 1986 s. 341; toż: Oprac. S. Subotin. Belgrad 2000 s. 390; toż [z podtyt.: Uzbudliwa pustolovina dvoje dece u sercu Afrike]. T. 1-2. Belgrad 2001 s. 233+229. *Bibl. Plava Ptica*; toż: Belgrad 2003 s. 302. *Svetska Književnost za Decu 6*; toż: Podgorica 2005 s. 379; toż: Belgrad 2006. *Bibl. Milenjium*; toż: Belgrad 2006, s. 444, il., mapa. *Bibl. Kniga*; toż: Čačak-Pčelica 2009 s. 351, il. *Bibl. Knige Naseg Detinstwa 13*; toż: 2010. – toż: oprac. V. Jovanović. Gorni Milanovac 2013 s. 383; toż: Il. E Slavica 2013 s. 444.

S k r ó t y: Kroz pustinju i prašumu. Oprac. [wg tłum. D. Živanović] N. Stanić. Sarajewo 1963 s. 184. *Szkolska Lektira 4*. – Kroz pustinju i prašumu. Tłum. T. Dugonjić. Il. A. Kozić. Sarajewo 1966 s. 172. *Lastawica 20*; toż: s. 179; toż: Sarajewo 1972 s. 169; toż: oprac. [dla szkół] P. Čabarkapa. Podgorica 2000 s. 188.

s ł o w a c.: V pušti a v pralese. T. 1. Tłum. M. Stano. Turčiansky Sv. Martin 1936 s. 249. *Prekladová Knížnica Matice Slovenskej 9*; toż: Il. K. Ondrejčka. T. 1-2. Turčiansky Sv. Martin 1936-1937, s. 286+285. *Knížnica Dobré Slovo 43-44*; toż: Trnava 1949 s. 430. *Knížnica Plamen 36*; toż: Il. R. Kolář. Bratislava 1966 s. 310, *Dobré Slovo*; toż: Bratislava 1969. *Club Mladých Čitateľov*; toż: Bratislava 1972 s. 309; toż pt.: Puštou a pralesom. Il. A. Vojtašek. Liptovský Mikuláš 1999 s. 319.

s ł o w e ń.: Skozi pustinje in puščavo. Roman iz Mahdijevih časov. Tłum. dr L. Lenard. *Katolicka Bukvarna*, Ljubljana 1912; *Amerykanski Slovenec*, Chicago 1915; toż: Tłum. dr L. Lenard i I. Vouk. Ljubljana 1931 s. 334. *Ljudska knjižnica*. – V puščavi in goščavi. Tłum. F. Vodnik. 1952 s. 410, il.; toż: T. 1-2. Ljubljana 1968, s. 184+189-379, il.; toż w: *Izbrana dela* t. 10. Ljubljana 1970 (890, 891); toż: Oprac. I. Ilich, M. Tršar. Il. N. Omersa. T. 1-2. Ljubljana 1974 s. 165+164; toż w: *Izbrana dela* t. 10. Ljubljana 1975; toż: T. 1-2, 1978 s. 165+164; toż: T. 1-2. Ljubljana 1980 s. 183+189-379; toż: 1982 s. 165+164. *Zlata Knjiga*; toż: Ljubljana 1994 s. 367. *Zbirka Domen*. S k r ó t: V puščavi in goščavi [wg tłum. F. Vodnik]. Il. M. Muster. Ljubljana 2006 s. 70. *Jubilejna izdaja legendarnich sripov M. Muster 20*.

s z w e d z.: Genom öknen. Tłum. K. Jensen. Sztokholm 1913. – Genom öknen. Fortsättningsberättelse for barn. *Hemmets journal* 1930 nr 8-52. – Genom öknen. Tłum. F. Jönsson. T. 1-3. Malmö 1931 s. 187+189+186. – Genom öknen. Berättelse från Mahdias tid. Tłum. M.L. Gagner.

Oprac. B. Ellström. Sztokholm 1933 s. 282; toż: Sztokholm 1943 s. 269, il.

u k r a i ń.: W pustyni i puszczy, w: Zibrannia tworiw t. 15. Kijów 1995 s. 336 (904). – W pustieli ta džunglach. Tłum. R. Mihajluk. Lw. 2007 s. 424.

w ę g.: Sivatagban, öserdöben. Elbeszélés. Tłum. K. Bányai. *Elet* 1915; toż: Budapeszt 1915, toż (dodruck): 1917 s. 348; toż wyd. 2: Budapeszt 1922 s. 428; toż wyd. 3: Budapeszt 1928. – Sivatagon és vadonban. Regény. Tłum. I. Mészáros. II. S. Benko. Budapeszt 1959 s. 406, il.; toż: [Warszawa]-Budapeszt 1963 s. 376; toż: Budapeszt 1965; toż: II. L. Kondor. Budapeszt-Bratysława 1984 s. 382; toż: Budapeszt 1991 s. 303; toż: Budapeszt 1997 s. 352. – Sivatagon és vadonban. Tłum. I. Mészáros. Szeged 2007 s. 338.

w i e t n a m.: Tren sa mac va troung rung than. Tłum. Nguyen Huu Dung. Hanoi 1986 s. 470; toż: Hanoi 2002 s. 477, 2006 s. 538, il., 2007 s. 478.

w ł o s.: Per deserti e per foreste. Romanzo per i fanciulli. Tłum. G. Gromska. II. A. Magrini. Mediolan 1917 s. 326; toż: Mediolan 1923, 1931, 1933; toż w: Le opere. Scrittori del mondo

i Nobel. Turyn 1964, 1978, 1981 (945). – Per deserto alla jungla. [Trad. una anonima]. T. 1-2. Florencia 1929-1930. – Tra foreste e deserti. Romanzo. Tłum. G. Pochettino. Turyn 1935 s. 303, il.; toż: Turyn 1943 s. 301. – Per deserti e per foreste. Tłum. C. Agosti Garosci. T. 1-2. Rzym 1947 s. 272+272; toż: Rzym 1949; toż: Wstęp E. Sgarbossa. II. S. Marinelli. Mediolan 1967 s. 38. *Classici della Gioventù 10*; toż: Mediolan 1975; toż: Mediolan 1985.

S k r ó t y: Dal deserto alla jungla. Florencia 1929/1930 s. 150; toż: Florencia 1931. – Per deserti e foreste. Tłum. i oprac. B. Poderznik. II. Maraja. Mediolan 1958 s. 149; toż: Turyn 1985.

395. Telegram kondolencyjny do hr. Sofii Andriejewny Tolstoj, wdowy po Pisarzu [inc.: „Proszu was priniat wyrażenije mojej głębokoj skorbi i soboleznowanija. Wielikij gienij i myslitel budiet żyt' wieczno”].

P i e r w o d r.: *Russkoje Slovo* 1910 nr 259 z 10 (23) XI., s. 3. – *Siewiero-Zapadnyj Tielegraf*, Wilno-Kowno 1910 nr 268 z 12 (25) XI. – Przedr.: *Litieraturnnoje Nasledstwo*. Moskwa 1965 t. 75 cz.1 s. 109.

1911

396. Dom polski i jego znaczenie [inc.: „Nieraz przychodziło mi na myśl, że ten sam indywidualizm polski...”].

P i e r w o d r.: *Kur. Warsz.* 1911 nr 6 z 6 I.

P r z e d r.: Nasz dom. *Czas*, Krak. 1911 nr 14. – Sienkiewicz o „Domu polskim”. *Dz. Chicag.* 1911 nr 19. – *Głos Nar.*, Krak. 1911 nr 6. – *Głos Rzesz.* 1911 nr 14. – *Prz. Powsz.*, Krak. 1911 t. 109 s. 1-4. – Dom polski i jego znaczenie [fragm.]. *Śl. Pol.*, Lw. 1911 nr 13. – *Szkola* 1911 s. 65-67. – *Wiedza i Praca*, dod. *Rodz. i Szk.*, Lw. 1911 nr 1 s. 1-3. – Nasz dom. Poradnik praktyczny gospodarczo-społeczny dla kobiety polskiej. Książka zbiorowa pod red. L. Kotarbińskiej. Warsz. 1912 s. 1-4. – *Dz. Pozn.* 1915 nr 290. – *Życie Nowe*, Wiedeń 1915 nr 5. – Pisma zapomniane. Lw. 1922 (489). – *Nowy Świat*, Nowy Jork 1924 nr 293. – *Prz. Chyrow.* 1924 nr 1. – [fragm.]. *Tyg. Il.* 1933 nr 46. – *Rodz. Pol.*, Warsz. 1936 nr 11. – *Dziela* t. 53. Warsz. 1952 (527).

397. List do Redakcji „Kurier Warszawskiej” [inc.: „Istnieje na Mokotowskiej ochronka mego imienia...”].

P i e r w o d r.: *Kur. Warsz.* 1911 nr 39 z 8 II.

P r z e d r.: Prośba. *Kur. Pol.*, Warsz. 1911 nr 42. – O pomoc dla ochronki im. Sienkiewicza. *Dziela* t. 54. Warsz. 1951 (527). – *Listy* t. V cz. 3. Warsz. 2009 s. 292-293 (615a). Por. nr 371a.

398. Wiersz makaroniczny [inc.: „Rzecz sława mistrzowi...”].

P i e r w o d r.: *Kur. Warsz.* 1911 nr 60 z 1 III.

P r z e d r.: Dla młodzieży. Książka zbiorowa. Warsz. 1911 s. 68. – *Dz. Kijow.* 1911 nr 50. – *Kur. Pozn.* 1911 nr 54. – *Tyg. Il.* 1911 nr 16 s. 314. – J. Ejsmond: *Antologia bajki polskiej*. Warsz. [1915] s. 133. – *Sowizdrzał* 1916 nr 47. – Pisma zapomniane. Lw. 1922 s. 483 (489). – *Prz. Chyrow.* 1927 nr 3. – *Pol. Czerw. Krzyż*, 1941 s. 192. – *Dziela* t. 40. Warsz. 1951 (527).

P r z e k ł a d s ł o w a c.: Makarónska báseň. Tłum. L. Feldek, w: *Kôň v divadle*. *Antologia polskiej bajki*. Bratysława 1986 s. 70.

399. List do Marii Rodziewiczówny na obchód 25-lecia jej twórczości w dn. 13 czerwca 1911 w Warszawie [Inc.: „Dostojna Jubilatko. Nie mogąc osobiście wypowiedzieć Ci życzeń...”].

P i e r w o d r.: *Kur. Warsz.* 1911 nr 163 z 15 VI.

P r z e d r.: *Bluszcz* 1911 nr 25. – *Dz. Kijow.* 1911 nr 143. – *Gaz. Pol.*, Chicago. 1911 nr 27. – *Gaz. Warsz.* 1911 nr 163. – *Głos Nar.*, Krak. 1911 nr 136. – *Śl. Pol.*, Lw. 1911 nr 282 s. 3. – *Dziela* t. 40. Warsz. 1951 (527). – w: J. Skirmuntówna: *Pani na Hruszowej*. Oprac. G. Łaptos. Warsz. 1994 s. 109-110. – *Listy* t. III cz. 3. Warsz. 2007 s. 347-348 (615a).

400. Z powodu napaści [na R. Dmowskiego, list z 10 VII do Red. „*Gaz. Warsz.*”].

P i e r w o d r. i p r z e d r.: Od bawiącego w Ragaz H. Sienkiewicza otrzymujemy list następujący: „Łączę się z tymi wszystkimi uczciwymi ludźmi, którzy piętnują brutalną napaść na Romana Dmowskiego i potępiają jej chwalców”. *Gaz. Warsz.* 1911 nr 188 z 11 VII. s. 2. – *Kur. Pozn.* 1911 nr 157 z 13 VII. s. 1. [Przedr. z *Gaz. Warsz.*]

401. R. Rolland: Jan Krzysztof. Tłum. J. Sienkiewiczówna i H. Sienkiewicz. T. 3. Rozdz. pt. „Ada” tłum. H. Sienkiewicz. Warsz. 1911 s. 155-236.

402. W sprawie wojny włosko-tureckiej [list z 1911 r. do nieznanego adresata, inc. „Na pytanie pańskie, jaka jest moja opinia o obecnej wojnie włosko-tureckiej...”].

Autogr. z przekładem na franc. przez J. Sienkiewiczównę w zbiorach J. Krzyżanowskiego.

P i e r w o d r.: *Dzieła* t. 53. Warsz. 1952 s. 187-190 (527).

402a. Opinia na Odezwie Towarzystwa Gniazd Sierocych.

Faksymile tekstu Sienkiewicza na odwrocie jednostronicowego druku pt. *Odezwa Towarzystwa Gniazd Sierocych*. Warszawa, grudzień 1911 [„Przeczytałem z największym zajęciem «Program działalności Towarzystwa Gniazd Sierocych». Sądzę, że wszyscy ludzie dobrej woli powinni gorliwie poprzeć tę instytucję tak szlachetną i tak wielkiego znaczenia zarówno pod względem wychowawczym jak i ekonomicznym. Henryk Sienkiewicz”].

1912

403. List do Boyer d’Agen w sprawie genezy „*Quo vadis*” z 24 I 1912.

P i e r w o d r. pol.: *Kur. Warsz.* 1912 nr 63 z 3 III [inc.: „*Drogi Mistrzu...*”].

P r z e d r.: *Dz. Chicag.* 1912 nr 75. – *Dz. Kijow.* 1912 nr 52. – *Głos Nar.* 1912 nr 52. – *Dzieła* t. 40. Warsz. 1951, s. 141 (527). – *Listy t. I cz. 1.* Warsz. 1977 s. 98-101 (562a).

P i e r w o d r. i p r z e d r. franc.: *L’ecrivain et le peintre de „Quo vadis”, H. Sienkiewicz et Jean Styka. Texte de l’Album par Boyer d’Agen.* Paryż 1912 s. 5. – M. Kosko: *Un Best-seller 1900. Quo vadis.* Paryż 1916 s. 147 i n.

P r z e k ł a d r o s.: O „*Quo vadis*”. *Wołyn’* 1912 z 28 II s. 2. – O „*Quo vadis*”, w: *Izwiestija obszczestwa sławianskoj kultury.* Moskwa 1913 t. 2 cz. 1 s. 92-93.

404. Aforyzmy [44-50; 44, inc. „*Nowe kierunki i szkoły w sztuce...*”; 45, inc.: „*Nie ten służy najlepiej...*”; 46, inc.: „*Najdziwniejszą ze wszystkich teorii...*”; 47, inc.: „*Naród można przyrównać...*”; 48, inc.: „*Politycy popełniają...*”; 49, inc.: „*Jakże rzadko polscy mężowie stanu...*”; 50, inc.: „*Nieszczęściem Krasińskiego...*”].

P i e r w o d r.: Ku czci Zygmunta Krasińskiego. *Jednodniówka.* Krak. [luty] 1912 s. 10.

P r z e d r.: I. Chrzanowski: *Zapomniane aforyzmy Sienkiewicza.* *Gon. Krak.* 1926 nr 37. – Facsimile autografu „*Myśli*”. *Znicz,* Warsz. 1927 nr 1. – *Dzieła* t. 40. Warsz. 1951 s. 69-70 (527). – J. Starowski: *Rozproszone ziarna myśli H. Sienkiewicza.* *Prz. Powsz.* 1988 nr 7/8 s. 196-197.

405. Bajka [inc.: „*Za górami, za morzami...*”]. *Powst.* 12 III 1912.

Autogr. w albumie Wandy Ulanowskiej, obecnie w BJ.

P i e r w o d r.: *Pisma zapomniane.* Lw. 1922 (489). – Bajka. *Z zapomnianych pism H. Sienkiewicza.* *Niedziela,* Częst. 1927 nr 36. – *Pisma* t. 40. Lw. 1931 (494). – *Nowele.* Lw. 1936 (500). – *Dzieła* t. 5. Warsz. 1948 (527). – Bajka. *Za górami...* *Plomyczek* 1955/1956 nr 19 s. 574. – *Katolik* 1957 nr 2. – *Mały Expr. Il.* 1957 nr 2. – *Tyg. Spol. Kult. Katol.* 1957 nr 34. – Bajka. *Dz. Pol. i Dz. Żoł.,* Londyn 1957 nr 149. – *Bądź dobra...* (Bajka). *Expr. Il.* 1958 nr 290 s. 4. – *Nowele* t. 2. Warsz. 1964 (555). – *Baśnie i legendy.* Warsz. 1970, 1973, 1975, 1978, 1986 (557). – *Pisma wybrane* t. 3. Warsz. 1976, 1987, 1989, 1991 (562). – *Nowele* t. 3. Warsz. 1978 (563). – *Dziatwa,* Londyn 1979 z czerwca s. 21. – *Głos Pol.,* Buenos Aires 1986 nr 30. – *Dzieła wybrane* t. 9. Warsz. 1991 (578). – *Baśnie i legendy.* Warsz. 1991, 1996 (587).

P r z e k ł a d y:

c z e s.: Bajka. Tłum. J. Bečka, w: *Svatba v Aténach.* Praha 1938 s. 102-104 (682).

ł u ż y c.: *Budź dobro.* *Plomjo,* Budziszyn 1956 nr 19.

r o s.: *Samyj cennyj podarok.* Tłum. Ł. Piwowarowa, w: *Cwietok paporotnika.* *Polskije skazki.* Czita 1960 s. 86-87. – *Skazka.* Tłum. S.W. Rieuf, w: *Zołoto i sołnce.* *Litieraturnyje skazki i legiendy zapadnych i juznych Sławian.* *SPEtersb.* 1998 s. 46-47.

s ł o w e ń.: *Skazni.* *Nasz Swet,* Skopje – Ljubljana 1966 nr 165.

t u r e c.: *Öyküler.* Tłum. N. Disco. *Sevinc,* Skopje 1972 nr 9.

406. Telegram na jubileusz K. Tetmajera [inc.: „Znakomitemu poecie życzę długich lat pracy i życia...”].

P i e r w o d r.: *Kur. Warsz.* 1912 nr 123 z 28 III. Przedr.: *Śl. Pol.*, Lw. 1912 nr 151 z 30 III. – *Ziemia Lub.* 1912 nr 88. – Listy t. V cz. 1. Warsz. 2009 s. 553 (615a).

407. [Sumy bajońskie] List do red. „Prawdy” z kwietnia /maja 1912 r., podp. E.R. (Emilia Rudnicka).

A u t o g r. Ossol. 13 881/1.

P i e r w o d r.: *Dzieła t. 54.* Warsz. 1952 s. 139-140 (527). – Listy t. V cz. 3. Warsz. 2009 s. 308-309 (615a).

408. Telegram po śmierci Bolesława Prusa [inc.: „Umarł znakomity pisarz polski...”].

P i e r w o d r.: *Kur. Warsz.* 1912 nr 140 z 20 V. Przedr. w: *Bolesław Prus. 1847-1912. Kalendarz życia i twórczości.* Oprac. K. Tokarzówna i S. Fita. Warsz. 1969 s. 702-703. – Listy t. V cz. 3. Warsz. 2009 s. 293 (615a).

409. Magnificencjo, Czcigodny Panie Rektorze! [list do L. Finkla z 21 V 1912 z podziękowaniem za doktorat honorowy].

P i e r w o d r.: 250-lecie Wszechnicy Lwowskiej. *Śl. Pol.*, Lw. 1912 nr 247 s. 6.

Przedr.: F. Jaworski: *Uniwersytet Lwowski. Wspomnienie jubileuszowe.* Lw. 1912. – S. Fita: *Sienkiewicz we Lwowie*, w zb.: *Literatura i jej konteksty.* Rzesz. 2005 s. 182-183. – Listy t. V cz. 3. Warsz. 2009 s. 380 (615a).

410. Aforyzm [43, inc. „Romantyzm był tym w naszej literaturze...”].

P i e r w o d r.: *Świat*, Warsz. 1912 nr 37 z 14 IX s. 2. – Przedr.: *Dzieła t. 40.* Warsz. 1951 (527).

411. Autorki. Obrazek sceniczny w 1 akcie.

A u t o g r. Ossol. 12442/II s. 195-223. Powst. 1912. Odpis z podp. autora, BN akc. 8197

P i e r w o d r.: *Dzieła t. 39.* Warsz. 1951 (527). – *Dramaty.* Oprac. H. Kosętko. Krak. 2005 (612).

412. Autorki. Humoreska o dzieciach nie dla dzieci. Powst. 1912.

P i e r w o d r.: *Kur. Warsz.* 1912 nr 214. – *Autorki. Czas* 1912 nr 355-357 (z 16-18.VIII).

Przedr.: *Pisma zapomniane.* Lw. 1922 s. 129-145 (489). – *Pisma.* Lw. 1931 t. 40 (494). – *Nowele.* Lw. 1936 (500). – *Dzieła t. 6.* Warsz. 1948 (527). – *Nowele t. 2.* Warsz. 1964 (555). – *Tydz. Pol.*, dod. *Nowego Dz.*, Nowy Jork 1975 nr 34. – *Pisma wybrane t. 3.* Warsz. 1976, 1987 (562). – *Róże, Cecylie, Florentyny.* *Opowiadania pisarzy polskich.* Oprac. M. Błaszczyk i H. Lebecka. Warsz. 1974 s. 17-31. – *Nowele t. 3.* Warsz. 1978 (563).

P r z e k ł a d y:

a n g.: *The authors's dilemma.* Tłum. E. Bernaut, w: *The wayside willow.* [B.m.] 1945.

c z e s.: *Spisovatelki.* Humoreska o dětech ne však pro děti. Tłum. J. Bečka, w: *Svatba v Aténach.* Praha 1938 s. 105-126 (682).

n i e m.: *Die Schriftstellerinnen.* *Neues Wiener Journal* 1912, XII? – *Die zwei Schriftstellerinnen.* Humoreska über Kinder nicht für Kinder. Tłum. K. Harer, w: *Der Leuchtturmwärter.* Lipsk 1958 (795). – *Die zwei Schriftstellerinnen*, w: R. Chwanetz: *Von Spassvögeln, Witzbolden und Schelmen.* Berlin 1983 s. 177-188; toż wyd. 2. Berlin 1986. – *Schriftstellerinnen.* Eine Humoreske über Kinder doch nicht für Kinder. Tłum. V. Körner, w: *Meistererzählungen.* Zurych 1986 (797).

r o s.: *Awtorszi.* Humoreska o dietiach nie dla dietiej. Tłum. D.Ja. Morozowa. *Niedziela Sowremiennogo Słowa* 1912 nr 230.

w ę g.: *A regény.* *Alkotmány* 1912 nr 290.

413. List do Prezesa Komitetu Wsparcia Matek po poległych bohaterach południowo-słowiańskich. Powst. 30 XI 1912 [inc.: „Szanowny Panie Prezesie! Delegatom z Czesko-Słowackiej „Biesiady”...”].

P i e r w o d r. i p r z e d r.: *Wieczór słowiański. Kur. Por.* 1912 nr 334 z 1 XII. – *Dz. Kijow.* 1912 nr 309. – *Nowa Gaz.*, Warsz. 1912 nr 555. – *Koncert „Besedy”* na poległych Słowian. *Gaz. Pol.* 2 gr. 1912 nr 70. – *Dla ciebie matko.* *Zgoda*, Chicago 1912 nr 35. – *W sprawie koncertu słowiańskiego.* *Dzieła t. 54.* Warsz. 1952 s. 18-19 (527). – Listy t. V cz. 3. Warsz. 2009 s. 250-251 (615a).

1913

414. W odpowiedzi na list opowiadający o śnie i wróżbie Cyganki [wiersz, inc.: „Wróżyć ci więcej, piękna panienko...”]. Powst. maj 1913. P i e r w o d r. i p r z e d r.: *Pisma zapomniane.* Lw. 1922 s. 488 (489). – *Dzieła t. 40.* Warsz. 1951 s. 55 (527).

415. List na jubileusz Józefa Kotarbińskiego.

P i e r w o d r.: *Kur. Warsz.* 1913 nr 127 z 9 V. Przedr. *Głos Nar.*, Krak. 1913 nr 107. – *Dzieła t. 54.* Warsz. 1952 s. 126 (527). – Listy t. III cz. 1. Warsz. 2007 s. 187-188 (615a).

416. O swojej własnej twórczości. Odpowiedź na ankietę redakcji *Świata* pt.: Nasi powieściopisarze o sobie. [inc.: „Niegdyś na pytanie: jak tworzyć...”].

P i e r w o d r.: *Świat*, Warsz. 1913 nr 23.

Przedr.: *Sl. Pol.*, Lw. 1913 nr 266. – *Tyg. Mód (Nasz Dom)* 1913 nr 26. – Pisma zapomniane. Lw. 1922 s. 420-423 (489). – Sienkiewicz o sobie. *Prz. Oświat.* 1933 nr 5. – *Młoda Rzeczp.* 1946 nr 24. – *Dzieła t. 40.* Warsz. 1951 s. 143 (527). – H. Sienkiewicz i jego twórczość. Warsz. 2000 s. 32-33 (605). – M. Kornilowiczówna: Sienkiewicz. [Warsz.] 2005 s. 196-197 (613).

P r z e k ł a d r o s.: O samym siebie. *Birzewyje Wiedomosti* 1913 z 3/4 VII; *Siewiero-Zapadnyj Tielegraf* 1908 nr 184; *Odesskije Wiedomosti* 1913 nr 9067.

417. Maria Wodzińska. Powst. 1913.

Autogr. brulionu z 10 VI Ossol. 12443/II s. 13-27.

P i e r w o d r. i p r z e d r.: A. Wodziński: Nieznana przedmowa H. Sienkiewicza [do studium pt. Maria Wodzińska]. *Kur. Warsz.* 1927 nr 105 z 16 IV. – *Dzieła t. 46.* Warsz. 1951 s. 105-116 (527).

418. Odezwa w sprawie pomocy dla nawiedzonych głodem włościan galicyjskich [inc. „Od czasu do czasu dowiadujemy się...”]. Powst. pocz. października 1913.

P i e r w o d r.: *Kur. Warsz.* 1913 nr 277 z 7 X s. 2. Przedr.: *Bies. Lit.* 1913 nr 42. – *Bluszcz* 1913 nr 43 s. 480. – *Dz. Kijow.* 1913 nr 254. – *Dz. Pozn.* 1913 nr 233. – *Gaz. Por. 2 gr.* 1913 nr 278. – *Gaz. Warsz.* 1913 nr 274. – *Głos Nar.*, Krak. 1913 nr 233. – *Głos Płoc.* 1913 nr 83. – *Kur. Litew.* 1913 nr 220. – *Kur. Pol.* 1913 nr 278. – *Kur. Por.*, Warsz. 1913 nr 279. – Na głodnych w Galicji. *Odezwa. Sfinks* 1913 t. 4 s. 143-144. – Wezwanie o pomoc dla Galicji. *Tyg. Pol.* 1913 nr 41. – *Złoty Róg* 1913 nr 41. – *Dzieła t. 54.* Warsz. 1951 s. 20 (527).

419. Z dawnych dziejów. Powst. 1913.

Autogr. Ossol. 12.442/II s. 179-185.

P i e r w o d r.: *Głos Pol.*, Moskwa – Petersburg, grudzień 1913 [nr 1].

Przedr.: *Kur. Pozn.* 1914 nr 2. – Z dawnych czasów. *Prz. Pol.-Ameryk.*, Chicago 1914 nr 4. – Z dawnych dziejów. *Prz. Powsz.*, Krak. 1914 t. 121 s. 7-10. – *Gaz. Por. 2 gr.* 1915 nr 311. – *Nowe Ognisko. Tyg. Polit.*, Warsz. 1915 nr 38/39. – *Głos Nar.*, Krak. 1915 nr 287 z 8 XI. – *Kur. Pozn.* 1915 nr 2. – *Prz. Powsz.* 1915 nr 121, s. 7-10. – „Pamiętajcie o starej Ziemi”. *Świat Kobiety*, Warsz. 1915 nr 7. – Z dawnych dziejów. *Sokół Pol.*, Pittsburg 1915 z 18 XI. – Z dawnych dziejów. Wstęp R. Kwiatkowski. Okładkę rys.

J. Karczewski. Petrograd 1916 s. nlb. 9. – Przed wiekami. *Nowy Świat*, Nowy Jork 1922 z 22 X. – Pisma zapomniane. Lw. 1922 s. 166-171 (489). – *Pol. Zbroj.* 1924 nr 294. – Pisma t. 40. Lw. 1931 (494). – Nowele. Lw. 1936 (500). – *Wiad. Pol.*, Londyn 1942 nr 6. – *Junak*, Palestyna 1943 nr 3. – *Dzieła t. 5.* Warsz. 1949 (527). – *Więści* 1957 nr 18 s. 5. – Oprac. J. Krzyżanowski, w: Europejskie związki literatury polskiej. Warsz. 1969 s. 321-329; toż pt. Parabola o Messeńczykach w: Pokłosie Sienkiewiczowskie. Warsz. 1973 s. 208-211. – Baśnie i legendy. Warsz. 1967; toż wyd. 1970, 1973, 1975, 1978, 1986 (557). – Pisma wybrane t. 3. Warsz. 1976, 1987 (562). – Nowele t. 3. Warsz. 1978 (563). – *Dzieła wybrane t. 9.* Warsz. 1991 (578).

420. Legiony. Powst. od końca r. 1911 do lipca 1914.

Autogr. fragm. Ossol. 12645/II, kart 139.

P i e r w o d r.: Cz. 1. *Tyg. Il.* 1913 nr 49 z 6 XII-52, 1914 nr 1-17; Cz. 2 z podtytułem „Pod Dąbrowskim”. *Tyg. Il.* 1914 nr 18-31.

Przedr.: *Czas* 1913 nr 565-587; 1914 nr 1-313. – *Dz. Pozn.* 1913 nr 282-297, 1914 nr 3-175. – *Dz. Chicag.* 1913 nr 300 i nast. – Książka w obozie (Urywek z niewydanej jeszcze powieści). *Sl. Pol.*, Lw. 1914 nr 407-408. – Wyd. osob.: Legiony. Powieść historyczna. Warsz. GiW 1918 s. 255. – Z ziemi włoskiej do Polski [fragm.]. *Biesiada*, Pozn. 1918 nr 14; toż: *Głos Nar.* 1918 nr 74. – Legiony. Wyd. nowe. Lw. 1928. Ossol., s. 221; toż: 1934. – Pisma t. 32. Lw. 1932 (494). – Legiony. Oprac. J. Bielatowicz. Rzym 1946 s. 183. Instytut Literacki. – Legioniści nad jeziorem Trzyczeńskim [fragm.]. *Teka Szk.* 1945/1946 nr 10. – *Dzieła t. 28.* Warsz. 1950 (527). – Legiony. Oprac. M.M. Drozdowski. Warsz., LSW-Bellona 2000 s. 176.

P r z e k ł a d y:

c h o r w.: Legije. Roman. *Dom i Svjet*, Zagrzeb 1919 nr 1-12; toż: Legije. Roman. Zagrzeb [1919] s. 171. *Hrvatska Bibl.* 1054-1057.

c z e s.: Legie. Historický roman. Tłum. A. Spáčil. Praha 1918 s. 249. *Vilimkova Knihovna 164*; toż wyd. 2: Praha 1924 s. 249.

n i e m.: Die Legionen. Historischer Roman. [Tłum. i oprac. A. von Guttry]. Monachium 1917 s. XXV, 304, tabl. *Polnische Bibliothek III, 1*; toż: Monachium 1918.

r o s.: Legiony [fragm.]. Tłum. M. Rogowska. *Wokrug Swieta* 1914 [inf. Listy t. III cz. 1. 2007 s. 524]. – Legiony. Tłum. W. Achramowicz. *Wokrug Swieta* 1915 nr 1-25. – Legiony (Fragm.). Tłum. L.C. Kozłowski. *Russkije Wiedomosti* 1916 z 25 XII.

u k r a i ń.: Legioni, w: Zibrannja tworiw t. 14. Kijów 1995 (904).

421. Sokolowi berlińskiemu na dwudziesto-pięćciolecie!

A u t o g r. p t. „Sokołom”. Bibl. im. Raczyńskich, Pozn., sygn. 510/14. [inc. „W kronikach polskich pełno jest wzmianek o sile fizycznej...” z 1913 r.] P i e r w o d r.: Pamiętnik jubileuszowy Towarzystwa Gimnastycznego Sokół. Berlin 1889-1913 [Pozn. 1914].

P r z e d r.: *Przew. Gimnast.*, Warsz. 1914 nr 11. – Sienkiewicz o „Sokole”. *Il. Gaz. Pol.*, Krak. 1914 nr 19. – List H. Sienkiewicza do „Sokoła” Berlińskiego w 1913. *Gaz. Gdań.* 1926 nr 174. – Do „Sokołów”. *Sl. Pom.*, Tor. 1926 z 5 IX, nr

204. – H. Sienkiewicz o „Sokole”. *Il. Kur. Codz.* 1932 nr 269. – *Przew. Gimnast.*, Warsz. 1932 nr 11. – *Głos Pom.* 1946 nr 119 s. 2. – *Dzieła* t. 53. Warsz. 1952 s. 180 (527).

422. Do Leukony. Tłum z Horacego „Ad Leuconoen”. Rkps w sztambuchu J. Tarasiewiczowej, datowany 9 XII 1913.

P i e r w o d r.: *Świat Kob.* 1914 nr 9. – Przedr.: Pisma zapomniane. Lw. 1922 (489). – *Dzieła* t. 40. Warsz. 1951 (527). – Do Leukone. *Gaz. [Wyborcza]. Magazyn* 1993 nr 12 s. 16. – W art. A. Biernackiego: Sztambuch Janiny Tarasiewiczowej (z fotokopią rękopisu). *Blok-Notes Mus. Lit. im. A. Mickiewicza.* Warsz. 2008 [t.14] s. 135-136.

1914

423. Ludwik Kubala: „Wojna Szwedzka w roku 1655 i 1656. (Szkiców historycznych seria IV)”. Lw. [1914] s. 495.

A u t o g r. 2 wersji: Ossol. 12042/III s. 50-53, 12443/II s. 69-77.

P i e r w o d r.: *Książka* 1914 nr 1-2 (styczeń-luty) s. 17-20.

P r z e d r.: O L. Kubali. *Czas*, Krak. 1914 nr 48. – *Dzień*, Warsz. 1914 nr 76. – O „Wojnie Szwedzkiej”. *Kłosa Ukraińskie* 1914 nr 2. – O nowej książce Kubali pt. *Wojna Szwedzka* w roku 1655 i 1656. *Życie Pol.*, Lw. 1914 z. 4 s. 103-105. – Pisma zapomniane. Lw. 1922 s. 332-337 (489). – *Dzieła* t. 46 (527).

424. W albumie... [wiersz, inc.: „Pan Bóg jest wszechmogący”...]. Powst. marzec 1914.

P i e r w o d r. i p r z e d r.: Pisma zapomniane. Lw. 1922 s. 492 (489). – *Dzieła* t. 40. Warsz. 1951 s. 55 (527).

425. W albumie panny Sołtanówny [inc.: „Przyszłość na klucz zamknięta...”. Powst. 1914.

P i e r w o d r. i p r z e d r.: Pisma zapomniane [tu inf., że adresatką jest siostrzenica J. Weyssenhoffa]. Lw. 1922 s. 493 (489). – *Dzieła* t. 40 s. 55 (527).

426. List do redaktora Jana Ursyna-Zamajewy, dat. Warszawa, 20 lutego 1914 r. [m. in. z opinii o T. Szewczenec].

P i e r w o d r.: *Kłosa Ukraińskie.* Kijów 1914 nr 1 s. 10.

P r z e d r.: *Dzieła* t. 40. Warsz. 1951 (527). – Listy t. V cz. 3. Warsz. 2009 s. 274-275 (615a).

427. Do Aristiusa Fuskusa, z Horacego.

P i e r w o d r. i p r z e d r.: *Tyg. Il.* 1914 nr 15 z 11 IV. – *Kur. Lw.* 1914 nr 146. – Pisma zapo-

mniane. Lw. 1922 s. 469 (489). – *Dzieła* t. 40. Warsz. 1951 s. 25-26 (527).

427a. List do Redakcji czasopisma „Więś i Dwór” [z 10 VI 1914 z podziękowaniem za uczczenie 45-lecia pracy Pisarza].

P i e r w o d r.: *Więś i Dwór*, Warsz. 1914 nr 12 z 1 VII s. 2, z podobizną autografu.

P r z e d r.: E. Szonert: Z teki listów Sienkiewicza. *Ruch Lit.* 1960 nr 3. – Listy t. V cz. 3. Warsz. 2009 s. 361-362 (615a).

428. Od autora „Quo vadis” [inc.: „Wspomnienia, które przesyłam, wyszły nie spod mojego pióra, ale spod pióra mego imiennika i krewnego...”].

P i e r w o d r. w: Henryk Sienkiewicz [II]: Wspomnienia sierżanta legii cudzoziemskiej. Warsz., GiW 1914 s. 5 [cenz. 5 X 1914].

P r z e d r.: *Kraj*, Warsz. 1914 nr 8 i n. – *Dzieła* t. 46. Warsz. 1951 s. 111 (527).

429. Aforyzmy z notatnika w Oblęgorku [nr 51-70, powst. przed 1915, inc.: 51, inc.: „Muzyka balowa...”; 52, inc.: „Bal to częstokroć...”; 53, inc.: „Miłość należy do kosmetyków...”; 54, inc.: „Z komedii balowych...”; 55, inc.: „Miłość nie jest ślepa...”; 56, inc.: „Taniec...”; 57, inc.: „Szczęście jest to roślina...”; 58, inc.: „Optymizm jest głupi...”; 59, inc.: „Są kobiety, które własne nieszczęścia...”; 60, inc.: „Kobieta zła...”; 61, inc.: „Gdyby kobiety kochano...”; 62, inc.: „Czy nie miałem słuszności krzyżować Polaków?...”; 63, inc.: „Nowe odkrycia...”; 64, inc.: „Socjalizm...”; 65, inc.: „Wszelkie przemiany...”; 66, inc.: „Nawet cztery działania...”; 67, inc.: „W naturze rozkład...”; 68, inc.: „Głupi to młot...”; 69, inc.: „Tylko tacy ludzie...”; 70, inc.: „Kto głośno mówi: Nie przestanę karać...”].

P i e r w o d r. Pisma zapomniane. Lw. 1922 nr 20-39 (489).

Przedr. Dzieła t. 40. Warsz. 1951 s. 73-74 (527).

430. Aforyzm [nr 71, inc.: „Gdzie indziej szewc zazdrości szewcowi...”].

P i e r w o d r.: R. Dmowski: Polityka polska i odbudowa państwa. Warsz. 1925 s. 204.

Przedr. Dzieła t. 40. Warsz. 1951 s. 74 (527).

431. Aforyzmy [nr 74-79 z notatnika zatytułowanego „Myśli odludka”, ze zbiorów M. Dynowskiej z lat 1900-1914, 74, inc.: „Poeci i artyści...”; 75, inc.: „Powiedziano jest: «Kto się wywyższa»...”; 76, inc.: „Jeśli nie masz charakteru...”; 77, inc.: „Największy geniusz twórczy...”; 78, inc.: „Diabeł może także wymyślić...”; 79, inc.: „Literat pierwszy...”].

P i e r w o d r. oprac. I. Chrzanowski, *Gaz. Warsz.* 1924 nr 294 i *Głos Nar.*, Krak. 1924 nr 246.

Przedr.: *Tyg. Il.* 1925 nr 4 s. 66. – Dzieła t. 40. Warsz. 1951 s. 75-76 (527).

432. Aforyzmy z „Notesu” Sienkiewicza [nr 127-159; 127, inc.: „Chciałbym, aby miano fanatyka...”; 128, inc.: „Przykra prawda...”; 129, inc.: „Wszelkie teorie...”; 130, inc.: „Wszystkie istoty...”; 131, inc.: „Skalski. Nażył się...”; 132, inc.: „Różnica między racjonalnym poglądem...”; 133, inc.: „Litość jest uczuciem...”; 134, inc.: „Jeśli zgadzam się...”; 135, inc.: „Że Opatrzność o wszystkich myśli...”; 136, inc.: „Zrobię to: poobcinam uszy...”; 137, inc.: „Wszelkie religie...”; 138, inc.: „Zajac nie w sezonie...”; 139, inc.: „Broni się religii...”; 140, inc.: „Kochać się i mieć rozum...”; 141, inc.: „Wolność jest to prawo...”; 142, inc.: „Nie należy zabijać...”; 143, inc.: „Gdyby wystarczyło zaprzeczyć...”; 144, inc.: „Nie ma prawdziwego szczęścia...”; 145, inc.: „Dekadenci są to ludzie...”; 146, inc.: „Nowa szkoła...”; 147, inc.: „Tylko organizacja społeczeństwa...”; 148,

inc.: „Spostrzegł, że nienawidzę...”; 149, inc.: „Człowiek nie znosi w innych...”; 150, inc.: „Potrafił się oprzeć...”; 151, inc.: „Biada narodom...”; 152, inc.: „Wolę Polskę na krzyżu...”; 153, inc.: „Nie być wcale i w niczym konserwatystą...”; 154, inc.: „Jedną z rzeczy najbardziej przeciwnych...”; 155, inc.: „Arystokracja jest prawem natury...”; 156, inc.: „Nawet wśród wierszy Homera...”; 157, inc.: „Wolność przechodząca granicę...”; 158, inc.: „Kłamstwo jest bardziej nagie...”; 159, inc.: „Istnieje coś głępszego od optymizmu...”].

P i e r w o d r.: Dzieła t. 54. Warsz. 1952 s. 110-114 (527).

433. Aforyzmy w albumie Alfreda Wysockiego wpisane w październiku 1914 w Wiedniu [inc.: „Wolność przechodząca granicę...”; inc.: „Biada narodom...”; inc.: „Istnieje jednak coś głępszego od optymizmu...”; inc.: „Państwa są jak dywany...”].

P i e r w o d r. w art. A. Wysockiego: Sienkiewicz w Wiedniu w 1914 r. *Twórczość* 1947 z. 15 s. 118-119. – Dzieła t. 54. Warsz. 1952 s. 112-114 (527).

434. Aforyzm [72. Belgowie, inc.: „Nieszczęścia mijają...”, z XI 1914 r.].

P i e r w o d r.: „Księga króla Alberta”. *Kur. Warsz.* 1915 nr 9 z 9 I. – *Ziemia Przemys.* 1915 nr 9/10. – Dzieła t. 40. Warsz. 1951 s. 74 (527).

434a. Panowie członkowie Koła Polskiego w Wiedniu. Odezwa [inc.: „W straszną i wielką godzinę [...] Stajemy więc ramię do ramienia...”] powst. w X/XI 1914 r.

P i e r w o d r. Ulotka jednokartkowa, tekst odezwy podp. „H. Sienkiewicz”. Po drugiej stronie odezwa pt. „Polacy” podp. Szreniawa [L. Czerniewski]. Wg listu H. Sienkiewicza do Z. Morawskiego z 6 XI jest to „szelmostwo”, tj. fałszyfikat. Zob. Listy t. III cz. 2. Warsz. 2007 s. 171.

1915

435. Przemówienie... nad mogiłą T.T. Jeża.

P i e r w o d r.: *Polonia*, Paryż 1915 nr 4 z 23 I s. 6.

Przedr.: *Gaz. Warsz.* 1915 nr 39. – *Głos Nar.*, Krak. 1915 nr 34. – *Głos Pol.*, Piotrogr. 1915 nr 5. – *Kur. Lw.* 1915 nr 40. – *Kur. Pozn.* 1915 nr 46 dod., s. 1. – *Nowa Gaz.* 1915 nr 58. – *Sl. Pol.* 1915 nr 64. – *Tyg. Il.* 1915 nr 7 s. 102. – *Głos Nar.*, Krak. 1915 nr 75. – Pisma zapomniane. Lw. 1922 s. 452-453 (489). – *Zwierzciadło* 1948 nr 42 s. 1. – Dzieła t. 40. Warsz. 1951 s. 109-110 (527).
P r z e k ł a d w ł o s.: Discorso sulla tomba di Jeż-Miłkowski. *Eco della Stampa Polacca* 1915.

436. Do ludów ucywilizowanych. Powst.: Vevey I II 1915.

P i e r w o d r. franc.: Appel aux peuples civilisés. Vevey, luty 1915; też w: J. Lipkowski: La question polonaise et les Slaves de l'Europe centrale. Paris 1915 s. 160.

P i e r w o d r. pol.: („w przekładzie z francuskiego”). *Czas* 1915 nr 84 z 11 II.

Przedr. *Dz. Pozn.* 1915 nr 32, 62. – *Dz. Związk.*, Chicago 1915 nr 74. – *Gwiazd. Ciesz.* 1915 nr 14. – *Il. Kur. Codz.* 1915 nr 35. – *Kur. Warsz.* 1915 nr 43. – O ratunek dla Polski. Odezwa... *Piast*, Krak. 1915 nr 7. – *Postęp*, Pozn. 1915 nr 33. – *Praca*, Pozn. 1915 nr 8. – Organizowanie międzynarod-

wej pomocy dla spustoszonej Polski. *W Obronie Prawdy*, Krak. 1915 nr 2 s. 3-4. – *Wiedeń. Kur. Pol.* 1915 nr 113. – Pisma zapomniane. Lw. 1922 s. 525-527 (489). – Dzieła t. 53. Warsz. 1951 s. 203-205 (527). – H. Sienkiewicz. Materiały zebrała... J. Kulczycka-Saloni. Warsz. 1960, 1966 s. 123-125 (554). – H. Sienkiewicz i jego twórczość... Warsz. 2000 s. 36-37 (605).

Przekłady:

ang.: Appeal to the Civilised Nations [fot. tekstu ang.]. *Dz. Związk.*, Chicago 1915 nr 74; toż w: American-Polish Relief Committee for Poland. Oprac. J. Wedda. B.m. 1916 s. 3-4.

niem.: An die Zivilisierten Völker. Tłum. V. Körner, w: Polen im Exil. Eine Anthologie. Oprac. K. Dybciak. Frankfurt n. M. 1988 s. 188-190.

ros.: Wozzwaniye. *Russkoje Slovo* 1915 z 2 (15) II; toż: *Pridnieprowskij Kraj* 1915 z 6 (19) II; *Otkliki Kawkaza* 1915 z 7 II.

szwedz.: Till den civiliserade världen. Tłum. J. Ledóchowska, w: H. Sienkiewicz. Om Polen. Sztokholm 1915 s. 11.

włos.: Il martirio della Polonia. L'Appello ai popoli civili. Rzym, Agenzia Polacca di Stampa, 1915 s. 4.

437. List [1] do Stanisława Osady, Sekretarza Centralnego Komitetu Ratunkowego w Ameryce z 12 II 1915.

Pierwiodr. [Fragm., inc.: „Tymczasem nie będę pisał więcej o tych sprawach...”]. *Naród Pol.*, Chicago 1915 z 10 III.

Przedr.: Pamiętnik w 20-tą rocznicę obchodów zgonu H. Sienkiewicza [...] w Ameryce. Chicago 1936 s. 54-58. – *Pam. Lit.* R. 34:1937 s. 298-303 i odb., Lw. 1937. – I. Chrzanowski: Studia i szkice literackie. Krak. 1939 t. 2 s. 207-208. – Dzieła t. 53. Warsz. 1952 (527). – Czyn zbrojny wychodztwa[!] polskiego w Ameryce. Nowy Jork - Chicago 1957 s. 156-159. – H. Sienkiewicz i jego twórczość... Warsz. 2000 s. 38-41 (605). – Listy t. III cz. 2. Warsz. 2007 s. 262-267 (615a).

438. Krzyk Polski. [Wywiad w sprawie sytuacji Polski przeprowadzony w Bernie 14 II 1915, inc.: „Dwa kraje głównie ucierpiały w tej okropnej wojnie...”].

Pierwiodr.: Sienkiewicz tells of Polands woes. *The Daily News*, Londyn, 1915 z 15 II.

Pierwiodr. i przedr. pol.: *Głos Pol.*, Piotrogród 1915 nr 8 z 7 III. – *Dzień*, Warsz. 1915 nr 70 z 11 III. – *Gaz. Warsz.* 1915 nr 70 z 11 III. – *Gon. Wicz.* 1915 nr 127 z 11 III. Zniszczenie ziemi polskiej. *II. Kur. Codz.* 1915 nr 65. – *Kur. Warsz.* 1915 nr 71 [fragm.]. – Dzieła t. 54. Warsz. 1951 s. 191-195 (527).

Przekłady:

gruziń.: Polonietis godeba. Tłum. z ros. *Temi*, Tyflis 1915 z 30 III.

ros.: O położeniu Polczy. *Birżewyje Wiedomości* 1915 z 3 III s. 3; toż: *Golos Moskwy* 1915 z 6 III; toż: *Otkliki Kawkaza* 1915 z 14 III.

439. Prefazione [dat. „Vevey, w lutym 1915”], w: Pettinato Conetto: Sui campi di Polonia. Mediolan 1915 s. V-XI.

Pierwiodr. pol.: „List Sienkiewicza”. *Gaz. Warsz.* 1915 nr 111 z 23 IV. – *Kur. Por.*, Warsz. 1915 nr 112 z 23 IV.

Przedr.: *Kur. Lw.* 1915 nr 116. – *Praca*, Pozn. 1915 nr 28. – [List do C. Pettinato. Ogłosił i przełożył J. Birkenmajer]. *Mysł Nar.*, Warsz. 1930 nr 3 – J. Birkenmajer: Zapomniane orędzie Sienkiewicza. *Kur. Pozn.* 1936 nr 173 s. VI; Pamiątki po Sienkiewiczu. *Mysł Nar.* 1936 nr 47. – Dzieła t. 54. Warsz. 1952 s. 143-147 (527).

Przekład roso.: Pis'mo. Predisłowie k knigie Pettinato: Na polach Polczy. *Birżewyje Wiedomości* 1915 z 14 IV; toż: *Otkliki Kawkaza* 1915 z 19 IV.

440. List [2] do Stanisława Osady [z marca/kwietnia w sprawie sum otrzymanych od Polonii amerykańskiej, inc.: „Powstaje komitetów dużo i w Polsce...”].

Pierwiodr.: [fragm.:] *Sokół Pol.*, Pittsburg 1915 nr 16 z 22 IV; *Naród Pol.*, Chicago 1915 z 28 IV.

Przedr.: *Głos Nar.*, Krak. 1915 nr 109, nr 237. – *Kur. Lw.* 1915 nr 151. – *Kur. Pozn.* 1915 nr 106. – *Kur. Warsz.* 1915 nr 144. – Dla Polski. *Głos Nar.*, Krak. 1915 nr 75. – Listy do Rodaków w Ameryce. *Piast*, Krak. 1915 nr 20. – *Postęp*, Pozn. 1915 nr 112. – Pamiętnik w 20-tą rocznicę obchodów zgonu H. Sienkiewicza [...] w Ameryce. Chicago 1936 s. 54-58. – Listy t. III cz. 2. Warsz. 2007 s. 269 i n. (615a).

441. Do dzieci polskich w Ameryce [list z 26 IV 1915, po otrzymaniu 1340 franków, inc. „Drogie Dzieci! Otrzymałem zasiłek [...], który utworzył się z Waszych drobnych składek...”].

Pierwiodr.: H. Sienkiewicz do dzieci polskich w Ameryce. *Naród Pol.*, Chicago 1915 z 2 VI.

Przedr.: *Kur. Wicz.*, Warsz. 1915 nr 198. – Dzieła t. 53. Warsz. 1952 s. 212-213 (527). – Listy t. V cz.3. Warsz. 2009 s. 150-151 (615a).

442. Od H. Sienkiewicza [list do Redakcji „Sokola Polskiego” z 12 V 1915, inc. „Do wyższego ogólnego sprawozdania...”]

Pierwiodr.: *Sokół Polski*, Chicago 1915 nr 24 z 17 V.

Przedr.: H. Sienkiewicz i jego twórczość. Warsz. 2000 s. 45-47 (605). – Listy t. V cz. 3. Warsz. 2009 s. 346 i n.(615a).

443. Od H. Sienkiewicza (V-VII 1915).

Przedr. listów i fragm. z polskiej prasy emigracyjnej dot. prac Szwajcarskiego Komitetu Generalnego Pomocy dla Ofiar Wojny. *Kur. Lw.* 1915 nr 124. – *Kur. Pozn.* 1915 nr 119. – *Kur. Warsz.* 1915 nr 153. – *Mysł Pol.*, Paryż 1915 nr 18 s. 3. – *Postęp*, Pozn. 1915 nr 181, 201. – *Nowa Gaz.* 1915 nr 251. – *Śl. Pol.*, Lw. 1915 nr 254. – H. Sienkiewicz i jego twórczość. Warsz. 2000 s. 45-49 (605). – Listy t. V cz. 3. Warsz. 2009 s. 263 i n., 346-349 (615a).

444. Do Redakcji „Głosu Narodu” list z 6 VII 1915, Vevey [inc.: „W n. 157 «Głosu Narodu»...” – o rozliczeniach funduszy na pomoc dla ofiar wojny].

P i e r w o d r.: *Głos Nar.* 1915 nr 155 z 16 VII. Przedr.: *Dzieła* t. 53. Warsz. 1952 s. 214-215 (527). – Listy t. V cz. 3. Warsz. 2009 s. 263 i n. (615a).

445. List z 1 VIII 1915, Vevey [sprostowanie do informacji L. Włodka w *Tyg. Il.* z 10 VII o summach wypłaconych przez Szwajcarski Komitet Generalny].

P i e r w o d r.: List H. Sienkiewicza. *Głos Nar.* 1915 nr 109 z 12 VIII. Przedr.: *Kur. Pozn.* 1915 nr 185. – *Nowa Gaz.* 1915 nr 372. – *Śl. Pol.*, Lw. 1915 nr 266. – *The Telegraph*, Chicago 1915 z 19 IX. – *Dzieła* t. 53. Warsz. 1952 s. 216-217 (527). – Listy t. V cz. 3. Warsz. 2009 s. 264 i n. (615a).

446. Z Komitetu w Vevey (podp.: H. Sienkiewicz i A. Osuchowski).

P i e r w o d r.: *Kur. Nar.*, Warsz. 1915 nr 25 z 29 VIII. – *Ostrzeżenie. Gaz. Por. 2 gr.* 1915 nr 239. – *Kur. Warsz.* 1915 nr 273 s. 9.

447. List do Redakcji „Głosu Narodu” z 19 VIII 1915 [inc.: „Niekłóre dzienniki austriackie...”, zaprzeczenie wiadomości o wizycie u ministra Delcassé’a].

P i e r w o d r.: *Głos Nar.* 1915 nr 219 z 1 IX. Przedr.: *Dz. Pozn.* 1915 nr 199. – *Głos Pol.*, Sosnowiec 1915 nr 33. – *Il. Kur. Codz.* 1915 nr 223. – *Kur. Nar.* 1915 nr 32. – *Kur. Pozn.* 1915 nr 199. – *Dzieła* t. 53. Warsz. 1952 s. 218-219 (527). – Listy t. V cz. 3. Warsz. 2009 s. 266 i n. (615a).

448. List do Polskiej Rady Narodowej w Ameryce z 21 (20) X 1915 [inc.: „Ze względu na obecne trudności pocztowe...”].

P i e r w o d r.: *Kur. Warsz.* 1915 nr 337. – *Postęp*, Pozn. 1915 nr 289. – *Praca*, Pozn. 1915 nr 5. – H. Sienkiewicz i jego twórczość. Warsz. 2000 s. 49-51 (605). – D. Płygawko: Nowojorska Polonia i H. Sienkiewicz. *Mazowieckie Studia Humanistyczne*, Łowicz 2002 nr 2 s. 169 i n. – Listy t. V cz. 3. Warsz. 2009 s. 198-199 (615a). Przekład ang.: *Free Poland* 1918 z 6 V.

449. List [3] do Stanisława Osady z 1 XI 1915 [m. in. o noweli „Z dawnych dziejów” i propozycji jej przedruku].

P i e r w o d r.: *Dz. Chicag.* 1915 nr IV. – Pamiętnik w 20-tą rocznicę obchodów zgonu H. Sienkiewicza [...] w Ameryce. Chicago 1936 s. 54-58. – J. Birkenmajer: Listy H. Sienkiewicza w Muzeum Polskim w Chicago. *Pam. Lit.* 1937 s. 300. – *Dzieła* t. 53. Warsz. 1952 s. 220-221 (527). – Listy t. III cz. 2. Warsz. 2007 s. 277 i n. (615a).

450. List do kardynała Pietro Gasparriego z 6 XI 1915.

P i e r w o d r. włos.: Il Santo Padre e la Polonia [inc. Eminenza, Se mi permettodi rivolgermi...]. *Osservatore Romano*, Rzym z 11 XI 1915; toż: *Ruch Lit.* 1931 z. 9 s. 436.

P i e r w o d r. pol., fragm. pt. Sienkiewicz do Ojca Świętego. *Wiad. Archidiec. Warsz.* 1916 nr 1 s. 20.

Przedr.: H. Sienkiewicz: Listy t. I cz. 1. Warsz. 1977 s. 436-438 (562a). – D. Płygawko: Sienkiewicz w Szwajcarii. Pozn. 1986. – H. Sienkiewicz i jego twórczość. Warsz. 2000 s. 51-52 (605). – D. Płygawko: Światowa kolektka Papieża Benedykta XV dla Polski..., w: 100-lecie przyznania H. Sienkiewiczowi literackiej Nagrody Nobla. Pozn. 2005 s. 75.

451. Koń i mierzyn. Bajka. Metamorphosis.

P i e r w o d r.: Koń i mierzyn, w: J. Ejsmond: Antologia bajki polskiej. Warsz. [1915], s. 135-136. Przedr.: Koń i mierzyn. *Sowizdrzał*, Warsz. 1916 nr 47. – *Metamorphosis. Bajka*, w: Pisma zapomniane. Lw. 1922 s. 481-482 (489). – *Dzieła* t. 40. Warsz. 1951 s. 33 (527).

1916**452. Préface [Vevey 1916]**

[Julia Ledochowska:] Poland ravaged and bereaved. A lecture delivered in Copenhagen on the 19 Nov. 1915, by countes Ledochovska with a Preface by H. Sienkiewicz. Lauzanne [Londyn] 1916 s. 3; toż w jęz. franc.: J. Ledóchowska: „La Pologne dévastée”. Conférence prononcée a Co-

penhague le 19 novembre 1915. Avec une Préface de H. Sienkiewicz. Lozanna 1916. – *Dzieła* t. 54. Warsz. 1952 s. 148 (527).

453. Ameryka dla Polski. Listy do red. *Głosu Narodu* [z Vevey, 1915/1916, o odezwie prezydenta W. Wilsona].

P i e r w o d r.: *Głos Nar.*, Krak. 1916 nr 3 z 4 I, nr 6 z 8 I.

Przedr.: *Gaz. Por. 2 gr.* 1916 nr 9. – *Gaz. Podhal.*, Nowy Targ 1916 nr 9. – *Il. Kur. Codz.* 1916 nr 4. – *Prz. Por.*, Warsz., 1916 nr 9. – *Wieniec i Pszczółka* 1916 nr 2. – *Dzieła t. 53.* Warsz. 1952 s. 222 (527). – *Listy t. V cz. 3.* Warsz. 2009 s. 267 i n. (615a).

454. W sprawie Komitetu Generalnego w Vevey, List z dn. 7 II 1916 i art. [inc. pisma przewodniego do redakcji: „Wiele pism polskich wychodzących w Stanach Zjednoczonych ...”, inc. art.: „Prawie od początku swego istnienia Komitet...”].

Autogr. w BJ 6900.

P i e r w o d r.: *Czas* 1916 nr 40 z 16 II. – *Głos Nar.* 1916 nr 83 z 16 II.

Przedr.: *Nowa Ref.* 1916 nr z marca. – *Dz. Pozn.* 1916 nr 40. – *Kur. Warsz.* 1916 nr 50. – *Gaz. Por. 2 gr.* 1916 nr 51. – *Pisma zapomniane* [bez pisma przewodniego]. Lw. 1922 s. 569-572 (489). – *Dzieła t. 53.* Warsz. 1952 (527). – M. Kornilowiczówna: *Sienkiewicz*. [Warsz.] 2005 s. 199-200 (613). – *Listy t. V cz. 3.* Warsz. 2009 s. 268 (615a).

455. Podziękowanie Sienkiewicza [Kołę Krakowskiemu Towarzystwa Nauczycieli Szkół Wyższych za uznanie pracy b-pa Sapięhy, Paderewskiego i Sienkiewicza, wzmianka o A. Osuchowskim]. List do Red. „*Głosu Narodu*” z 17 II 1916.

Autogr. w BJ.

P i e r w o d r.: *Głos Nar.* 1916 nr 55 z 25 II.

Przedr.: *Dzieła t. 53.* Warsz. 1952 s. 228 (527). – *Listy t. V cz. 3.* Warsz. 2009 s. 268-269 (615a).

456. List do papieża Benedykta XV z 24 III 1916 [w imieniu Polskiego Komitetu Generalnego Pomocy Ofiarom Wojny w Polsce, podp. H. Sienkiewicz, A. Osuchowski].

P i e r w o d r. włos.: *Osservatore Romano* 1916 nr 63 z 3 III.

Autogr. wersji franc. Ossol. 13.347/II.

Przedr. pol.: *Postęp*, Pozn. 1916 nr 280. – *Prz. Wiecz.*, Krak. 1916 nr 68. – *Praca*, Pozn. 1916 nr 12. – *Listy t. I cz. 1.* Warsz. 1977 s. 69 (562a). – D. Płygawko: *Sienkiewicz w Szwajcarii*. Pozn. 1986 s. 149 i n. – D. Płygawko: *Benedykt XV dla Polski. 90-lecie papieskiej kolekty 21 listopada 1915*. Pozn. 2005 s. 75 i n. – D. Płygawko: *Światowa kolekta Papieża Benedykta XV dla Polski...*, w: 100-lecie przyznania H. Sienkiewiczowi literackiej Nagrody Nobla. Pozn. 2005 s. 76-77.

457. Sienkiewicz o Litwie. List z Vevey, z 13 IV 1916 r., [inc.: „Szanowny Panie Redak-

torze! Z wielkim zadowoleniem wyczytałem w „*Głosie Narodu*”, że w Krakowie poruszono myśl pomocy dla Litwy...”].

Autogr. w BJ.

P i e r w o d r.: *Głos Nar.* 1916 nr 205 z 22 IV s. 1. Przedr.: *Dz. Ciesz.* 1916 nr 97. – *Praca*, Pozn. 1916 nr 20 s. 466. – *Dzieła t. 53.* Warsz. 1952 s. 229-230 (527). – *Listy t. V cz. 3.* Warsz. 2009 s. 269-270 (615a).

458. List [4] do Stanisława Osady [przed 18 IV; inc. „Wielce szanowny Panie! Wyprawiliśmy dziś na ręce pańskie obszerną depeszę w sprawie żywności...”].

P i e r w o d r.: J. Birkenmajer, *Pam. Lit.* 1937 s. 302-303. – *Dzieła t. 53.* Warsz. 1952 s. 235-237 (527). – *Listy t. III cz. 2.* Warsz. 2007 s. 279-283 (615a).

459. Dlaczego mogłem czytać Szekspira?

Powst. kwiecień 1916, Vevey.

P i e r w o d r. pośmiertny: Why I was able to read Shakespeare. Tłum. L. Alma Tadema, w: *A Book Homage to Shakespeare* [tekst. pol. i ang.]. Oxford [w grudniu] 1916 s. 530-533.

Przedr. pol.: *Tyg. Il.* 1917 nr 26 s. 321. – *Gaz. Por. 2 gr.* 1917 nr 177. – *Pisma zapomniane*. Lw. 1922 (489) – *Dzieła t. 40.* Warsz. 1951 (527). – *Ruch Lit.* 1964 nr 5/6 s. 278-279.

460. Do Polskiej Rady Narodowej w Ameryce, list z 11 V 1916, Vevey [inc. „Czcigodni Rodacy! W dniu dzisiejszym otrzymałem list ... o wysyłce 30 000 dolarów...”].

P i e r w o d r.: *Gaz. Chicag.* 1916, czerwiec?. – J. Birkenmajer, *Pam. Lit.* 1937 s. 300-302. – *Dzieła t. 53.* Warsz. 1952 s. 231-233 (527). – D. Płygawko: *Nowojorska Polonia i H. Sienkiewicz. Mazowieckie Studia Humanistyczne*, Łowicz 2002 nr 2. – H. Sienkiewicz i jego twórczość. Warsz. 2005 (605). – *Listy t. V cz. 3.* Warsz. 2009 s. 199-202 (615a).

461. Podziękowanie Sienkiewicza dat.: Vevey 14 V 1916 [inc. „Czcigodni i drodzy Rodacy! Dzienniki polskie przyniosły zaszczytną dla mnie wiadomość...” o związaniu jubileuszu siedemdziesięciolecia ze składkami na pomoc dla ofiar wojny w kraju].

P i e r w o d r.: *Głos Nar.* 1916 nr 253 z 20 V. Przedr.: *Dz. Pozn.* 1916 nr 117. – *Echo Pragi* 1916 nr 21. – *Gaz. Por. 2 gr.* 1916 nr 142. – *Gon. Wiecz.* 1916 nr 257. – *Il. Kur. Codz.* 1916 nr 56. – *Kur. Pozn.* 1916 nr 117. – *Kur. Lw.* 1916 nr 278. – *Kur. Warsz.* 1916 nr 142. – *Postęp*, Pozn. 1916 nr 117. – *Praca*, Pozn. 1916 s. 506. – *Wiad. Archidiec. Warsz.* 1916 nr 7 s. 231. – *Pisma zapomniane*. Lw. 1922 s. 573-574 (489). – *Dzieła*

t. 40. Warsz. 1951 s. 156-157 (527). – H. Sienkiewicz i jego twórczość. Warsz. 2000 s. 54-55 (605). – Listy t. V cz. 3. Warsz. 2009 s. 270-271 (615a).

462. Podziękowanie Sienkiewicza za życzenia jubileuszowe [inc.: „J'exprime ma profonde reconnaissance...”, Telegram w jęz. franc. i w przekładzie pol.].

P i e r w o d r.: *Głos Nar.* 1916 nr 246 z 17 V. – *Kur. Lw.* 1916 nr 278. – Listy t. V cz. 3. Warsz. 2009 s. 279-280 (615a).

463. Podziękowanie Towarzystwu Dziennikarzy Polskich [we Lwowie], dat. Vevey, 24 V 1916 [inc.: „Czcigodni i drodzy Koledzy!...”]

P i e r w o d r.: *Gaz. Lw.* 1916 z 1 VI.

Przedr.: *Głos Nar.* 1916 nr 281. – *Dz. Pozn.* 1916 nr 128. – *Il. Kur. Codz.* 1916 nr 153. – *Postęp*, Pozn. 1916 nr 129. – Listy t. V cz. 3. Warsz. 2009 s. 370 (615a).

464. Podziękowanie dla Senatu Uniwersytetu Lwowskiego za życzenia, dat. Vevey 24 V 1916 [inc.: „Magnificencjo! Zaszczycony od kilku lat przez Waszą świętą Wszechnicę tytułem honorowym jej doktora...”]

P i e r w o d r.: Odpowiedź Sienkiewicza. *Głos Nar.* 1916 nr 289 z 8 VI.

Przedr.: *Kur. Lw.* 1916 nr 285. – *Dz. Pozn.* 1916 nr 133. – *Il. Kur. Codz.* 1916 nr 140. – *Postęp*, Pozn. 1916 nr 134. – *Dzieła t. 54.* Warsz. 1951 (527). – Listy t. V cz. 3. Warsz. 2009 s. 380-381 (615a).

465. Do Centralnego Komitetu Ratunkowego. Podziękowanie jubileuszowe. List z 27 VI 1916 [inc.: „Czcigodni i drodzy Rodacy. Tocz się obecnie wypadki...”].

P i e r w o d r.: J. Birkenmajer, *Pam. Lit.* 1937 s. 302. – *Dzieła t. 53 s. 234* (527). – Listy t. V cz. 3. Warsz. 2009 s. 231–232 (615a).

466. Behold Our Poland! Powst. w połowie 1916.

P i e r w o d r. a n g.: *American Red Cross Magazine* 1916 nr 11 z 14 XI. s.360-364, il., m.in. prawdop. ostatnie zdjęcie Sienkiewicza. – *Dz. Związk.*, Chicago 1916 nr 272/273 z 18/20 XI [z fot. tekstu ang].

P i e r w o d r. p o l.: [inc.: „Wojna obecna sprowadziła klęski na wszystkie prawie ludy Europy...”]. *Dz. Związk.*, Chicago 1916 nr 274 z 21 XI.

Przedr.: Ostatnie słowo H. Sienkiewicza do cywilizowanego świata, w: J. J. Sosnowski: *Prawda dziejowa 1914-1917.* Warsz. 1925 s. 320-322. – *Czyn zbrojny wychodźstwa [!] polskiego w Ameryce.* Nowy Jork-Chicago 1957 s. 300-303. – J.R. Krzyżanowski: *Ostatni apel Sienkiewicza.*

Thum. i oprac. pt. *Patrzcie na naszą Polskę* (Napisał H. Sienkiewicz, autor „Quo vadis”), [inc. przekładu: „Obecna wojna zadała straty prawie wszystkim narodom Europy...”]. *Kultura*, Paryż 1996 nr 10 s. 120-125. – *Odezwa H. Sienkiewicza* (opublikowana pośmiertnie) w sprawie konieczności pomocy Polsce, w: H. Sienkiewicz i jego twórczość. [Tekst wg *Dz. Związk.* 1916]. Warsz. 2000 s. 56-58 (605).

467. Lekarze. Bajka. Powst. latem 1916 w Vevey [inc.: „Jan cierpiał na duszności...”].

P i e r w o d r.: *Lekarze, bajka. Jednodniówka [Towarzystwa Ziemianek].* Pozn. 1916 s. 18.

Przedr.: *Tęcza*, Pozn. 1937 nr 1. – *Dzieła t. 40.* Warsz. 1951 s. 35-36 (527).

Przekł. c h o r w.: *Bajka.* Tłum. J. Radinović. *Smilje i Bosilje*, Zagrzeb 1975 nr 7; toż: *Jedinstvo*, Priština 1976 nr 46.

468. Literatura polska. Powst. latem 1916 [inc.: „Od początku swego istnienia literatura polska szła ręką w rękę z literaturą zachodniego świata.”].

P i e r w o d r.: *Pisma zapomniane.* Lw. 1922 s. 528-532 (489). – *Dzieła t. 53.* Warsz. 1952 s. 238-241 (527).

Przekł. d ni e m.: *Die Polnische Literatur.* Tłum. V. Körner, w: *Polen im Exil. Eine Anthologie.* Oprac. K. Dybciak. Frankfurt n. M 1990 s. 191-194.

469. Wspomnienie. Powst. 5 XI 1916, Vevey. Brulion dat. 1916 w Ossol. 12442/II s. 189-193. P i e r w o d r.: *Tyg. Il.* 1916 nr 48 z 25 XI. s. 572-573.

Przedr.: *Biesiada*, Pozn. 1916 nr 48. – *Czas* 1916 nr 603. – *Głos Nar.* 1916 nr 572. – *Dz. Pozn.* 1916 nr 273, dod. – *Gaz. Nar.*, Pozn. 1917 nr 75. – *Gaz. Pol.*, Dąbrowa Górna. 1916 nr 347. – *Il. Kur. Codz.* 1916 nr 307. – *Kur. Pozn.* 1916 nr 273, dod. – *Głos Rzesz.* 1917 nr 16. – *Wspomnienie z lat szkolnych. Mały Świątek*, Lw. 1917 nr 1-2. – *Pisma zapomniane.* Lw. 1922 s. 424-429 (489). – *Wspomnienie.* B.m. Szkocja 1945. *Wydawn. „FED” dla Rannych Żołnierzy nr 22.* – Janko Muzykant. B.m. Szkocja 1945 (507). – *Mł. Rzeczposp.* 1946 nr 24 s.1-2. – *Dzieła t. 40.* Warsz. 1951 s. 151-155 (527). – *Wybór pism t. 2.* Warsz. 1954, 1955 (547). – *Nowele t. 2.* Warsz. 1964 (555). – *Prz. Katol.* 1966 nr 26 s. 236, 240. – *Stolica* 1966 nr 50 s. 16, toż: *Stolica* 1975 nr 1 s. 4-5. – *Wspomnienie.* [Oprac. M. Prosnak-Tyszkowa]. Warsz. 1997. – *Wspomnienie z lat dzieciństwa*, w: H. Sienkiewicz i jego twórczość. Warsz. 2000 s. 13-15 (605). – H. Sienkiewicz: *Felietony warszawskie.* Warsz. 2002 s. 152-153 (608).

470. Aforyzm. Kartka z albumu, bez daty. [73, inc. „Nieprzyjaciół rodzaju żeńskiego mówi...”].
P i e r w o d r.: *Nowa Ref.* 1916 nr 642. – *Kur. Pozn.* 1916 nr 295.
Przedr.: *Wiedeński Kur. Pol.* 1917 nr 795. –
I. Chrzanowski: *Z zapomnianych pism Sienkiewicza. Tyg. Il.* 1925 nr 4 s. 66. – *Dzieła t. 40.* Warsz. 1951 (527).

470a. Hanna. Poemat na tle powstania 1863 r. Napisał Guldenstern. Krak. 1890 s. 176; toż wyd. 2, Krak. 2003 s. 176, il. W posłowniu, s. I-XXXII, edytor – Jan Płonka, pseudonim Guldenstern i autorstwo Hanny błędnie przypisuje H. Sienkiewiczowi.

WYDANIA ZBIOROWE I WYBORY UTWORÓW

471. PISMA. T. 1-38. Warsz., GiW, 1880 [właśc. 1879] – 1917 i wyd. nast.

Z a w a r t o ś ć:

T. 1, 1880. Stary sługa. – Hania. – Szkice węglem. – Janko Muzykant, s. 344; toż: 1881, 1884, 1887, 1893, 1899, 1911, 1919, 1924.

T. 2, 1880. Listy z podróży, s. 319; toż: 1881, 1884, 1888, 1894, 1903, 1912, 1919, 1924.

T. 3, 1880. Listy z podróży po Ameryce (dokończenie). – Listy z Rzymu i Paryża. – List z Wenecji. – Komedja z pomyłek, s. 269; toż: 1881, 1884, 1889, 1896, 1901, 1903, 1911, 1912, 1924.

T. 4, 1880. Przez stepy. – Orso. – Z pamiętnika poznańskiego nauczyciela. – Czyja wina? – Za chlebem, s. 310; toż: 1882, 1884, 1891, 1899, 1912, 1919.

T. 5, 1882. Latarnik. – Niewola tatarska. – Jamioł. – Na jedną kartę. – Bartek Zwycięzca, s. 304; toż: 1883, 1886, 1889, 1899, 1911, 1912.

T. 6-9, 1884. Ogniem i mieczem. Wyd. 2 przejrzane i poprawione, z portretem autora, t. 1-4 s. 274 + 290 + 318 + 233; toż: 1885, 1889, 1894, 1901, 1905, 1911, 1912, 1919.

T. 10-15, 1888. Potop. Powieść historyczna, t. 1-6, s. 343 + 234 + 416 + 308 + 250 + 268; toż: 1889, 1901, 1910, 1912, 1917.

T. 16-18, 1891. Pan Wołodyjowski, powieść historyczna, t. 1-3, s. 275 + 255 + 378; toż: 1907, 1917.

T. 19, 1889. Ta trzecia. – Sachem. – Sielanka. – Wspomnienie z Maripozy. – Z Puszczy Białowieskiej. – Wycieczka do Aten, s. 244; toż: [z dod. Walka byków w Hiszpanii]. 1890 s. 262; toż: 1896, 1899, 1905, 1911.

T. 20, 1894. Wyrok Zeusa. – Z wrażeń włoskich. – Organista z Ponikły. – U źródła. – Lux in tenebris lucet. – Bądź błogosławiona! – Pójdźmy za Nim! – Listy o Zoli, s. 212; toż: 1896, 1900, 1906, 1911.

T. 21-23, 1896. Bez dogmatu. Powieść t. 1-3. Wyd. nowe [drugie], s. 320 + 356 + 355; toż: 1899, 1900, 1906, 1910, 1912, 1919, 1920.

T. 24-26, 1897. Rodzina Połanieckich, t. 1-3, s. 265 + 314 + 416; toż: 1900, 1901, 1903, 1908, 1912, 1917.

T. 27-29, 1897. Quo vadis. Powieść z czasów Nerona, t. 1-3. Warsz. 1897 s. 309 + 253 + 345; toż: 1899, 1900, 1901; toż wyd. nowe: 1906, 1910, 1912, 1918 (wyd. jednotomowe), 1919.

T. 30, 1898. Listy z Afryki, s. 343; toż: 1907, 1908.

T. 31-34, 1908. Krzyżacy, t. 1-4, s. 338 + 268 + 339 + 358; toż: 1911, 1919.

T. 35, 1912. Dwie łąki i inne nowele, s. 245.

Z a w a r t o ś ć: Dwie łąki. – Diokles. – Przygoda Arystoklesa. – Biesiada. – Dzwonnik. – Plomyk. – Sąd Ozyrysa. – Kordecki. – O Bismarku. – Mowa przy odsłonięciu pomnika Mickiewicza. – Mowa polska. – List do baronowej Suttner. – Maria Konopnicka. – Korynek. – Książki i ludzie.

– Naród sobie. – Trzeci Maj. – Ankieta o wywłaszczeniu. – Z ankiety. – Zjednoczenie narodowe. – List do Wilhelma. – Odpowiedź na artykuł Bjornsona.

T. 36, 1912. Na marne. – Na jasnym brzegu, s. 303.

T. 37-38 [1917]. W pustyni i w puszczy, s. 248 + 266.

472. NOWELE. Z il. A. Kamieńskiego. Warsz., Nakład GiW. 1896 s. 220. (Cenz. 25 XI 1895). *Bibl. Ilustrowana.*

Z a w a r t o ś ć: Janko Muzykant. – Jamioł. – Z pamiętnika poznańskiego nauczyciela. – Latarnik. – Lux in tenebris lucet. – Bądź błogosławiona.

473. PISMA. [Trylogia]. Wyd. jubileuszowe w 6 tomach. Nakł. GiW oraz H. Wawelberga. Warsz. 1896 [cenz. 20 II, 15 III, 21 III 1896], toż: 1897 [dwie ed.], 1901, 1903 [t.1-6], 1908, 1917 [cenz. niem. 29 XII 1916].

Z a w a r t o ś ć: Ogniem i mieczem, t. 1-2. Warsz. 1896 s. 308 + 296; Potop, t. 1-3. Warsz. 1895 s. 312 + 391 + 278; Pan Wołodyjowski, s. 400.

474. Światła i kwiaty. Myśli zebrane z utworów H. Sienkiewicza Ułożył Mariusz [Wł. Rab-ski]. Z portretem autora. Pozn. 1896 s. VIII + 117; toż wyd. drugie pomnożone: Pozn. 1899 s. 11 + 13-139. Wersja paralelna, rosyjsko-polska, w: A.M. Femelidi: Chudoźniki i myśliciele różnych wremien i narodów XIX w. Polska. G. Sienkiewicz. Odessa 1904 s. 42-224; toż: Petersb. – Moskwa 1912.

475. PROZA I POEZJA w przykładach najcelniejszych autorów i mówców dla użytku młodzieży zebrane i ułożone przez D., W. i W. [M. Dynowską, J. Warnkową i W. Weychert-Szymanowską]. Warsz. 1899.

Z a w a r t o ś ć m.in.: Z San Francisco do Los Angeles (s. 78-81); W lesie (z Sielanki, s. 96-97); Ogniem i mieczem (s. 283-288); Potop (s. 288-295); Pan Wołodyjowski (s. 295-302); Janko Muzykant (s. 386-392).

476. PISMA. T. 1-81. Nakład Redakcji „Tygodnika Ilustrowanego” (dodatek bezpłatny). T. 1-81. Warsz. 1899-1906.

Z a w a r t o ś ć:

T. 1, 1899. Szkice węglem. – Janko Muzykant. – Stary sługa. – Hania [cz. I], s. 242.

T. 2, 1899. Hania (cd.), s. 161.

T. 3-5, 1899. Listy z podróży, s. 174 + 165 + 160.

T. 6, 1899. Listy z podróży: Szkice amerykańskie [do-kończenie]. Z Puszczy Białowieskiej, s. 162.

T. 7-11, 1899. Bez dogmatu, s. 155 + 163 + 157 + 154 + 148.

T. 12, 1899. Jamiol. – Organista z Ponikły. – Listy z Rzymu, Wenecji i Paryża. – Komedia z pomyłek. – Sachem, s. 150.

T. 13, 1900. Legenda żeglarska. – Bartek Zwycięzca. – Sielanka. – Z wrażeń włoskich, s. 160.

T. 14, 1900. Przez stepy. – Orso, s. 162.

T. 15-22, 1900. Rodzina Polanieckich, s. 150 + 153 + 155 + 149 + 165 + 139 + 161 + 155.

T. 23, 1900. Z pamiętnika poznańskiego nauczyciela. – Za chlebem, s. 158.

T. 24, 1900. Latarnik. – Niewola tatarska. – Wspomnienie z Maripozy. – Czyja wina? s. 143.

T. 25, 1901. Ta trzecia. – Wyrok Zeusa. – U źródła, s. 152.

T. 26, 1901. Pójdźmy za Nim. – Lux in tenebris lucet. – Bądź błogosławiona. – Lity o Zoli. – Wycieczka do Aten, s. 154.

T. 27-29, 1901. Listy z Afryki, s. 136 + 164 + 140.

T. 30-35, 1901. Quo vadis, s. 169 + 185 + 187 + 175 + 164 + 155.

T. 36, 1901. Na jedną kartę, s. 151.

T. 37, 1902. Żurawie. – Sen. – Muszę wypocząć. – Na Olimpie. – Na jasnym brzegu, s. 168.

T. 38-46, 1902. Ogniem i mieczem. Z il. A. Piotrowskiego, s. 144 + 138 + 165 + 145 + 163 + 178 + 146 + 170 + 148.

T. 47-48, 1902. Mieszaniny literacko-artystyczne. I-XVIII. Z przedm. I. Chrzanowskiego. – O naturalizmie w powieści, s. 160 + 179.

T. 49-57, 1903. Krzyżacy, s. 160 + 163 + 161 + 168 + 163 + 163 + 158 + 132 + 138.

T. 58-60, 1903. Chwila obecna, s. 217 + 199 + 190.

T. 61-69, 1904-1905. Potop, s. 157 + 166 + 166 + 163 + 166 + 159 + 159 + 163 + 171.

T. 70-73, 1905. Pan Wołodyjowski, s. 156 + 157 + 151 + 152.

T. 74, 1905. Na marne, s. 202.

T. 75, 1905. Humoreski z teki Worszyłły, s. 178.

T. 76, 1905. Selim Mirza. – Czy ci najmliszy? s. 125.

T. 77, 1905. Pisma ulotne 1869-1873, s. 158.

Z a w a r t o ś ć: 1869. Przegląd Teatralny. Wystąpienie gościnne p. Wincentego Rapackiego w roli Caussade'a, w komedii „Nasi Najserdecznijsi”. – Mikołaj Sep Szarzyński. Studium literackie. 1870. – Kasper Miaskowski. Studium literackie. 1872. – Przegląd Literacki. „Pan Graba”. Powieść Elizy Orzeszkowej. – Przegląd Piśmiennictwa Polskiego. Kurs historii wieków średnich, napisany przez Tadeusza Korzonia (z dołączeniem tablic genealogicznych i czterech map historycznych). Nakładem Brzozowskiego. Warszawa 1872; 1873. – Genезis z Ducha. Modlitwa z rękopisu J. Słowackiego. Lw., Pozn. 1872 r. – Przegląd Literacki. „Czarna nieć”. (Powieść Felicjana Gryfa). – „Sabiną” Michała Bałuckiego.

T. 78, 1905. Pisma ulotne 1873-1874, s. 315.

Z a w a r t o ś ć: Bez tytułu (1-37). – Z wystawy w Wiedniu (3-5). – „Pamiętniki Daniela” J. Tretiaka. – „Pieśni i piosenki” M. Szeligi. – Z ustronia. – „Głowy do pozłoty” J. Lama. – Sprawy bieżące I. – Bibliografia informacyjna (Przewodnik dla cieśli, ułożył J. Heurich; Wędrowni Delegata [...] przepisał Jordan; Stefan Damalewicz [...] napisał A. Chodyński; Akta grodzkie...; „Obce żywyły” [...] przez J.A. Fredrę; „Mały nauczyciel” [...] M. Grabowskiej. – „Stary mąż. Komedia” [...] J. Korzeniowskiego.

– Przegląd teatralny (sztuki: Kotzebuego „Nieszczęśliwi”, Dumasa syna „Pan Alfons”, Barrière'a i Thibousta „Fałszywi poczciwcy”).

T. 79, 1906. Pisma ulotne [1874-1877] s. 297.

Z a w a r t o ś ć: Z powodu Sfinksa. – Kronika teatralna („Flecista” Augiera, „Z postępem” K. Zalewskiego, „Nieobecny” Manuela). – Jan Chęciński. Wspomnienie pośmiertne. – „Modlitwy Waclawa”. – Przegląd działalności Akademii Nauk w Krakowie. – Teatr. „Nietoperze” E. Lubowskiego. – Sprawy bieżące. – Teatr. „Kosa i kamień” J.I. Kraszewskiego, „Okno na pierwszym piętrze” J. Korzeniowskiego. – Teatr. („Filiberta” E. Augiera). – Teatr (Z powodu „Intrygi i miłości” F. Szyllera). – Kronika teatralna („Wit Stwosz”, napisał W. Rapacki). – Sprawy bieżące III – IX. – Teatr („Przed ślubem” K. Zalewskiego). – Teatr (Wystąpienie H. Modrzejewskiej w San Francisco 20 VIII 1877 r.). – Korespondencja Litwosa z San Francisco.

T. 80, 1906. Pisma ulotne 1878-1880, s. 302.

Z a w a r t o ś ć: Osady polskie w Stanach Zjednoczonych. – Szkice amerykańskie I-III [właśc. XII-XIV]. – Przeróbka ody Horacjusza [inc.: Jakiz to chłopiec wonnościami zlan...]. – Listy Litwosa z Wystawy Paryskiej [I, II]. – Listy z Paryża [I, II]. – Listy Litwosa z Paryża. Salon z r. 1878. – Listy Litwosa z Paryża. II. Sto tysięcy franków nagrody. – Kongres międzynarodowy literacki w Paryżu. – Z wystawy antropologicznej w Paryżu [I, II]. – Z Paryża. – List w kwestii emigracji Polaków do Ameryki.

T. 81, 1906. Pisma ulotne 1881-1889 s. 317.

Z a w a r t o ś ć: Szkice literackie [I, II]. – Kronika tygodniowa. – Kronika warszawska [I]. – Kronika tygodniowa [III-VI.]. – Kronika miejscowa i prowincjonalna [VII]. – Kronika tygodniowa [VIII, IX]. – Odczyt na dochód osad rolnych [S. Tarnowskiego]. – Kronika tygodniowa [X, XI]. – Ballady prozą przez A. Daudeta. Śmierć Delfina. – Mieszaniny artystyczne i literackie. – Mieszaniny literacko-artystyczne. – Mieszaniny literacko-artystyczne [III]. – Hold pruski. – Krytyka. Sprawozdania. Bibliografia. – Sprawozdania powieściowe. – O powieści historycznej. – Walka byków.

477. PISMA nieobjęte wydaniem zbiorowym

[1901, 1904]. T. I, cz. 1-2. Warsz. 1904, t. 2-4. Warsz. 1901. Oprac. i nakł. S. Dembego.

T. 1, 1904. Cz. 1. Pisma młodociane. Z a w a r t o ś ć: Mikołaj Sep-Szarzyński. – Kasper Miaskowski, s. 100, tabl. 1 (portret H. Sienkiewicza z r. 1880, heliografiura); Cz. 2. Pisma późniejsze. O naturalizmie w powieści. – O powieści historycznej, s. 122 [cenz. 14 X. 1903].

T. 2, 1901. Pisma młodociane. Z a w a r t o ś ć: Na marne, s. 274 [cenz. 30 V 1900].

T. 3, 1901. Pisma młodociane. Z a w a r t o ś ć: Humoreski z teki Worszyłły. I. Nikt nie jest prorokiem między swymi. II. Dwie drogi, s. 236, nlb. 2 [cenz. 30 V 1900].

T. 4, 1901. Pisma młodociane. Z a w a r t o ś ć: Selim Mirza. – Czy ci najmliszy? – Sabałowa bajka, s. 158, nlb. 6 („Sabałowa bajka” w podobiznie autografu) [cenz. 20 VI 1900].

478. Sienkiewicz jako felietonista. Zapomniane kartki z teki Litwosa (1873-1883). Oprac.

F. Hoesick. Warsz. 1902 s. 409.

Z a w a r t o ś ć: Przedmowa; I. Felietony w *Gazecie Polskiej* (1873 r. „Bez tytułu”, 1875 r. „Chwila obecna”) s. 7-172; II. Życie i obyczaje Warszawy w felietonach Sienkiewicza (*Gazeta Polska* 1873-1875) s. 173-204; III. Mieszaniny literacko-artystyczne w *Niwie* (1879-1881); IV.

Malarstwo i rzeźba w felietonach literackich Sienkiewicza (1873-1882); V. Kroniki tygodniowe i felietony w *Słowie* (1882-1883).

479. NOWELE. T. 1-2. Wyd. popularne. Na-kład GiW [cenz. 2 XI 1905] s. 308 + 314; toż: Warsz. 1917.

Z a w a r t o ś ć:

T. 1. Stary sługa. – Hania. – Żurawie. – Szkice węglem. – Janko Muzykant. – Przez stępy. – Orso. – Z pamiętnika poznańskiego nauczyciela. – Za chlebem. – Jamioł. – Lux in tenebris lucet. – Bądź błogosławiona. – Sen.

T. 2. Lartarnik. – Niewola tatarska. – Bartek Zwycięzca. – Ta trzecia. – Sachem. – Sielanka. – Wspomnienie z Maripozy. – Z Puszczy Białowieskiej. – Wycieczka do Aten. – Walka byków. – Na jasnym brzegu. – Wyrok Zeusa. – Z wrażeń włoskich. – Organista z Ponikły. – U źródła. – Pójdźmy za Nim. – Na Olimpie.

480. Janko Muzykant. Latarnik. Warsz. 1907 s. 36. *BUL 13*; toż: 1909, 1913, 1917, toż: Warsz. [1918] *BULiMS 13* i wyd. nast. do 1939.

481. Wspomnienie z Maripozy. Jamioł. Organista z Ponikły. Warsz. 1907 s. 39. *BUL 14*; toż: 1912, 1918, 1921, 1923, 1927, 1930, 1934, 1946.

482. Sielanka. Legenda żeglarska. Warsz. 1907 s. 29. *BUL 55*; toż: Warsz. 1916, 1924, 1931.

483. Orso. Sachem. Warsz. 1908 s. 50. *BUL 58*; toż: 1916; toż wyd. 4: 1924, 1928.

484. DWIE ŁĄKI. Krak. 1908, Gebeth. i Sp., s. 269; [wyd. ocenzur.] Warsz. 1908 s. 246.

Z a w a r t o ś ć: [wyd. krakowskie:] Dwie łąki. – Diokles. – Przygoda Arystoklesa. – Biesiada. – Dzwonnik. – Płomyk. – Sąd Ozyrysa. – Kordecki. – O Bismarku. – Mowa na odsłonięcie pomnika A. Mickiewicza w Warszawie (Nie wygłoszona z powodu zakazu rządowego). – Mowa polska. – List do baronowej Suttner. – Maria Konopnicka. – Korynek. – Książki i ludzie. – Naród sobie. – Trzeci Maj. – Ankieta o wywłaszczeniu. – Z ankiety. – Zjednoczenie narodowe. – List otwarty do Wilhelma II, króla pruskiego. – Odpowiedź na artykuł Björnsona. – List otwarty Polaka do ministra rosyjskiego [List nie ukazał się w edycji warszawskiej].

485. Światła i kwiaty. Myśli zebrane z utworów H. Sienkiewicza. Ułożył Mariusz [W. Rab-ski]. Z portretem autora. Trzecie pomnożone wydanie. Pozn. 1912 s. 13 + 17-182.

486. NOWELE. Latarnik. Wspomnienie z Maripozy. Kijów 1916.

487. Złote myśli z dzieł H. Sienkiewicza. Wydał Ks. D. Bączkowski za pozwoleniem wojennej cenzury 1 XII 1916. Kijów 1916 s. 127; toż pt.: Kalendarz złotych myśli. Wieczna pamiątka po H. Sienkiewicz [z autografem Pisarza]. Kijów [1917]; toż w jęz. ros.: Sbornik myslej iż tworcztwa G. Sienkiewicza. SPetersb. 1917 s. 127.

488. PISMA. Wyd. jubileuszowe. Wyd. A.A. Paryski. Toledo [ok. 1916].

Z a w a r t o ś ć: [T. 1] Ogniem i mieczem. Powieść z lat dawnych, s. 746. [T. 2] Potop. Powieść z lat dawnych [współwyd. z: W. Gąsiorowski: Jaki powinien być sztandar wojska polskiego], s. 1228. [T. 3] Pan Wołodyjowski. Powieść z lat dawnych [współwyd. z: Ordon: Armia polska], s. 544.

488a. Stary sługa. Hania. Chicago 1920 s. 176. *Księgarnia ludowa*.

488b. Pan Zagłoba. Wypisy z Trylogii. Warsz. 1920. *Czytania żołnierskie 9*.

489. PISMA zapomniane i niewydane. Z polecenia rodziny wydał I. Chrzanowski. Lw., Ossol. 1922 s. VII, 579.

Z a w a r t o ś ć:

[1] Obrazki, nowele, opowiesci: – Tissot w Warszawie. – W krainie złota. – Toast. – H.K.T. – Duma. – Co się raz stało w Sydonie. – Wesele. – Jako się pan Lubomirski nawrócił i kościół w Tarnawie zbudował. – Ongi i dziś. Bitwa pod Koronowem. – Bajka [inc.: Za górami, za morzami...]. – Autorki. – We mgle. – Z dawnych dziejów.

[2] Komedja: Zagłoba swatem.

[3] Wrażenia artystyczne i literackie: Zakupno „Hołdu pruskiego”. – Wystawa Towarzystwa Zachęty Sztuk Pięknych. – „Wspólne winy” Galasiewiczza. – „Fryderyk Chopin” Karasowskiego. – „Piękna” Okońskiego. – Odpowiedzi od Redakcji [dla red. „Prawdy”]. – „Jacuś” Lubowskiego. – „Nowele” Walerii Soleckiej. Przedmowa. – „Pasierby” Anatola Krzyżanowskiego. – O Tolstoju. – Słowacki-Helios. – Pieśń pokoju [W. Gomulickiego]. – „Wojna szwedzka” Kubali.

[4] Wspomnienia pośmiertne: Tytusowi Chałubińskiemu. – Po śmierci Wyspiańskiego. – Helena Modrzejewska.

[5] Wrażenia z podróży: Z podróży do Kolonii, Ostendy i Paryża. – List z Ameryki [z dn. 12 marca 1876 r. do Stefanii z Zielińskich Leowej]. – Osady polskie w Stanach Zjednoczonych Północnej Ameryki.

[6] Wspomnienia osobiste: Marzenia młodości. – O genezie „Quo vadis”. – O swojej własnej twórczości. – Wspomnienie. – Dlaczego mogłem czytać Szekspira?

[7] Przemówienia: Toast na cześć Cypriana Godebskiego... – Na własnym jubileuszu. – Na zjeździe wychowawców Szkoły Głównej. – Podczas procesji narodowej w Warszawie d. 5 listopada r. 1905. – W Sztokholmie na uroczystości rozdawnictwa nagród imienia Nobla. – Na jubileuszu Stanisława Tarnowskiego. – Nad mogiłą Jeza.

[8] Poezje i aforyzmy: Sielanka młodości [Jaś był studentem w Szkole...]. – Bez tytułu [Sam nie wiem...] – Ody Horacjusza; I,5 inc.: Jakież to chłopiec...; pt. „Do Pyrry” inc.: Cóż to za chłopiec; I, 11 Ad Leuconoen; I, 22 Do Aristiusa Fuskusa; I,23 Do Chloe; III.26 Do Wenus; Epodon 2. Pochwały życia wiejskiego. – Wilk i kozieł. Bajka; Kwiaty i krzemienie. Bajka. – Metamorphosis. Bajka [Koń i mierzyn] – Brody dla kóz. Z bajek Phaedrusa. – Wiersz makaroniczny [z Horacego, Exegi monumentum...Rzecz sława mistrzowi...]. – Pieśń litewskich borów [Wyszedł raz strogi ukaz...]. – Bez adresu [Nie dość brudnej peleryny]. – W albumie pani Z. Osbergerowej [Nie jest to przesada żadna...]. – W odpowiedzi (na list, opowiadający o śnie i wróżbie cyganki). – Morały... [Bacż zawsze, panienko, na to..., Z odpisu otrzymanego za łaskawem pośrednictwem profesorowej Marii Morawskiej]. – W albumie pani A. Czarnowskiej [Człowiek jest jako pielgrzym...]. – W albumie [Pan Bóg jest wszechmogący..., marzec 1914]. – W albumie panny

Soltanówny [Przyszłość na klucz zamkniętą..., 1914]. – Aforyzmy, 1-39: [inc. Lud nie jest bezkształtną bryłą...; Miłość jest mgłą...; Ponieważ Fortuna...; Nie wolno dopasowywać kobiety...; Śmierć jest bezsilną wobec kochania...; Nieszczęście ma to do siebie...; Głupoty ludzkiej ...; Tyś sama kwiat...; Tylko bardzo małe świeczki...; Czytaj...; Co to za piękna dola kobieca...; Zaszczynie jest dla kobiety...; Życie prywatne ludzi...; Kobieta jest jak Wenezuela...; Kobiety umieją...; Higiena i miłość...; Ruja pojawia się...; Romantyzm...; Jam jest świecą...; Muzyka balowa...; Bal...; Miłość należy do kosmetyków...; Z komedii balowych...; Miłość nie jest ślepa...; Taniec...; Szczęście...; Optymizm...; Są kobiety...; Kobieta zła...; Gdyby kobiety kochano...; Czy nie miałem słuszności...; Nowe odkrycia...; Socjalizm...; Wszelkie przemiany społeczne...; Nawet cztery działania arytmetyczne...; W naturze rozkład...; Głupi to młot...; Tylko tacy ludzie...; Kto głośno mówi...].

[9] Do cudzoziemców w obronie własnego narodu: List otwarty do księcia Uchtomskiego. – Odpowiedź na ankietę w sprawie przyszłości Boerów. – List w sprawie szkolnej do redakcji „Rusi”. – O polityce pruskiej. – Odpowiedź na list Chéradame’a. – Do ludów ucywilizowanych [inc. Wojna największa w dziejach...]. – Literatura polska.

[10] Odezwy do własnego społeczeństwa: O gwałtach pruskich [inc.: Zapadł niesłyszany wyrok]. – List otwarty [do Adama Krasieńskiego] w sprawie strajku szkolnego w Królestwie w r. 1905. – Odezwa Do rolników [inc. Długi strajk kolejowy...]. – Przed wyborami do Dumy [inc.: Nie stawiam swej kandydatury...]. – List otwarty do Polaków w Stanach Zjednoczonych Ameryki Północnej. – List do włościan [z parafii Kazimierza Mała]. – List do Polaków w Ameryce z powodu odsłonięcia pomników Pułaskiego i Kościuszki w Waszyngtonie. – W sprawie rocznicy grunwaldzkiej. – Dom polski i jego znaczenie. – W sprawie Komitetu Generalnego w Vevey. – Podziękowanie za uczczenie siedemdziesiątej rocznicy urodzin.

490. Zdania i myśli zebrane z dzieł H. Sienkiewicza. [Oprac. J. Schleicher]. Lw. 1924, nakł. *Wiek Nowy*, jako dod. do nr 7003.

491. Złote myśli. Warsz. 1924, [druk B. Grabowski] s. 15.

492. Myśli. Wybrał W.O. Warsz. 1924 s. 59. *Bibl. Sapho 12*; toż pt.: Myśli wybrane. Oprac. K. Paszkowski. Warsz. 1924 s. 63 [dwie edycje różna czcionką].

493. Myśli z pism H. Sienkiewicza. Oprac. W. Kucharski. Lw. 1926 s. 333.

494. PISMA w układzie I. Chrzanowskiego. T. 1-46. GiW, Ossol., Lw. – [Warsz.] 1928-1939. Z drukarni Zakł. Nar. im. Ossol. we Lwowie.

Z a w a r t o ś ć:

T. 1-4, 1929. Ogniem i mieczem. Powieść. 1929, s. 288 + 307 + 331 + 247.

T. 5-10, 1929. Potop. Powieść, t. 1-6, s. 357 + 241 + 430 + 315 + 259 + 274.

T. 11-13, 1929. Pan Wołodyjowski. Powieść, t. 1-3, s. 243 + 214 + 320.

T. 14-16, 1928. Bez dogmatu. Powieść, t. 1-3. [Wyd. dziesiąte]; toż: 1934 [właśc. 1933], s. 195 + 216 + 218.

T. 17-19, 1928. Rodzina Połanieckich. Powieść, t. 1-3. [Wyd. dwunaste]; toż: 1933 s. 281 + 335 + 431.

T. 20-22, 1933. Quo vadis. Powieść z czasów Nerona. [Wyd. dziesiąte], s. 282 + 229 + 313.

T. 23-26, 1932. Krzyżacy, t. 1-4, s. 284 + 224 + 286 + 295.

T. 27, 1932. Na polu chwały. Powieść historyczna z czasów króla Jana Sobieskiego. 1932 [właśc. 1931] s. 375.

T. 28-29, 1932. Wiry t. 1-2, s. 220 + 235.

T. 30-31, 1932. W pustyni i w puszczy, t. 1-2, s. 248 + 241.

T. 32, 1932. Legiony. Powieść historyczna, s. 221.

T. 33, 1931. Nowele I. Na marne, s. 178.

T. 34, 1931. Nowele II. Humoreski z teki Worszyłły: Nikt nie jest prorokiem między swymi. Dwie drogi, s. 159.

T. 35, 1931. Nowele III. Z natury i z życia. Stary sługa. – Hania. – Selim Mirza.

T. 36, 1931. Nowele IV. Sielanka. – Szkice węglem. – Przez stepy. – Janko Muzykant. – Z pamiętnika poznańskiego nauczyciela.

T. 37, 1931. Nowele V. Orso. – W krainie złota. – Za chlebem. – Jamioł. – Niewola tatarska. – Czy ci najmilszy. – Tissot w Warszawie.

T. 38, 1933. Nowele VI. Latarnik. – Śmierć Delfina. – Wspomnienie z Maripozy. – Bartek Zwycięzca. – Sachem. – Legenda żeglarska. – Ta trzecia. – Wyrok Zeusa. – Lux in tenebris lucet, s. 251.

T. 39, 1933. Nowele VII. U źródła. – Pójdźmy za Nim. – Osiczyzna. – Organista z Ponikły. – Bądź błogosławiona. – Sen. – Na jasnym brzegu. – Na Olimpie. – Toast, s. 209.

T. 40, 1931. Nowele VIII. H.K.T. – Kordecki – Duma. – Dwie łąki. – U bramy rajy. – Przygoda Arystoklesa. – Diokles. – Dzwonnik. – Korynek. – Biesiada. – Co się raz stało w Sydonie. – Sąd Ozyrysa. – Wesele. – Jako się pan Lubomirski nawrócił... – Ongi a dziś. – Bajka. – Autorki. – We mgle. – Z dawnych dziejów, s. 218.

T. 41, 1937 [Warsz.]. Publicystyka I. Krytyka, studia i wrażenia literackie i artystyczne. (Wstęp. – Przegląd teatralny, 1869. – Mikołaj Sęp Szarzyński, 1869. – Kasper Miaskowski, 1870. – „Pan Graba” Orzeszkowej, 1872. – Przegląd piśmiennictwa polskiego, 1872. – Bez tytułu, 1873). Oprac. L. Bernacki, s. XII, 300.

T. 42, 1939. Publicystyka II. Krytyka, studia i wrażenia literackie i artystyczne. Chwila obecna 1875. Oprac. L. Bernacki, s. 221.

T. 43, 1939. Publicystyka III. Krytyka, studia i wrażenia literackie i artystyczne, Chwila obecna [cd.]. Oprac. L. Bernacki, s. 282.

T. 44, 1937 [Warsz.]. Publicystyka IV. Sprawy bieżące, 1874-1875; Wiadomości bieżące, rozbiory i wrażenia literacko-artystyczne, 1879. Oprac. L. Bernacki, s. 265.

T. 45, 1937 [Warsz.]. Publicystyka V. Wiadomości bieżące, rozbiory i wrażenia literacko-artystyczne, 1880, 1881. Oprac. L. Bernacki, s. 512.

T. 46, 1937 [Warsz.]. Publicystyka VI. Mieszaniny literacko-artystyczne, 1879-1882. Kronika tygodniowa, 1882. Oprac. L. Bernacki, s. 404.

495. Myśli z pism Sienkiewicza. Oprac. W. Kucharski. Lw.-Warsz.-Krak., Ossol. 1926, s. VII + 335.

496. Lux in tenebris lucet. Bądź błogosławiona. Warsz. 1931 s. 21. *BULiMS 18*.

497. Dzieła wybrane w streszczeniu [Krzyżacy, Ogniem i mieczem, Potop, Pan Wołodyjowski, Quo vadis?, Na polu chwały, Legion, Bartek

Zwycięzca, W pustyni i w puszczy], w: Zbiór materiałów do organizowania Dnia Sienkiewiczowskiego. Lw. 1933 s. 1-40.

498. NOWELE. Tanie wyd. [t. 1]. Lw. Ossol. 1936 s. 195.

Z a w a r t o ś ć: Stary sługa. – Hania.

499. NOWELE. Tanie wyd. [t. 2]. Lw. Ossol. 1936 s. 257.

Z a w a r t o ś ć: Selim Mirza. – Nikt nie jest prorokiem między swymi. – Dwie drogi.

500. NOWELE. Tanie wyd. [t. 3]. Lw. Ossol. 1936 s. 219.

Z a w a r t o ś ć: H.K.T. – Kordecki. – Duma. – Dwie łąki. – U bramy raj. – Przygoda Arystoklesa. – Diokles. – Dzwonnik. – Korynek. – Biesiada. – Co się raz stało w Sydonie. – Sąd Ozyrysa. – Wesele. – Jako się pan Lubomirski nawrócił... – Ongi a dziś. – Bajka. – Autorki. – We mgle. – Z dawnych dziejów.

501. NOWELE. T. 1-4. Warsz. 1938, GiW, Druk „Antiqua”. Wydanie dla prenumeratorów „A.B.C.” [poza sprzedażą księgarską].

Z a w a r t o ś ć: T. 1. Szkice węglem, s. 91; t. 2. Bartek Zwycięzca, s. 97; t. 3. Za chlebem s. 98; t. 4. Przez stepy. Opowiadanie kapitana R., s. 92.

502. NOWELE. Budapeszt 1940, Polish Relief Fund, s. 20 + 13, powieł.

Z a w a r t o ś ć: Pójźmy za Nim. – Z pamiętnika poznańskiego nauczyciela.

502a. DZIEŁA wybrane w streszczeniu. B. m.r. [ok. 1940] s. 41.

503. OPOWIADANIA. Moskwa 1943. Związek Patriotów Polskich w ZSRR, s. 118, tabl. 1.

Z a w a r t o ś ć: Latarnik. – Janko Muzykant. – Z pamiętnika poznańskiego nauczyciela. – Bartek Zwycięzca. – Z pism zapomnianych: H. K. T. – Wilk i kozieł. – Kwiaty i krzemienie.

504. Stary sługa. Hania. Powieść. Edynburg [ok. 1943], toż: Edynburg 1945.

505. NOWELE w wyborze. Jerozolima 1944 s. 267. *Szkolna Bibl.-czka na Wschodzie t. 39.*

Z a w a r t o ś ć: Niewola tatarska. – Bartek zwycięzca. – Janko Muzykant. – Organista z Ponikły. – Za chlebem. – Wspomnienie z Maripozy. – Latarnik. – Pójźmy za Nim.

506. Janko Muzykant. B.m.r. [Wielka Brytania, 1944] s. 15.

Z a w a r t o ś ć: Janko Muzykant. – Quo vadis? (fragm.). – Legenda żeglarska.

507. Janko muzykant. Legenda żeglarska. Wspomnienie. B.m.r. [Szkocja 1945], powieł. Wyd. Lit. Dowództwa I Korpusu nr 11.

508. NOWELE. Lorch Württemberg, b.r. [ok. 1945] s. 60.

Z a w a r t o ś ć: Bartek Zwycięzca. – Latarnik. – Janko Muzykant.

509. Wspomnienie z Maripozy [fragm.]. List z Londynu. Przemówienie. B.m.r. [Szkocja 1945] s. 16. Maszynopis powieł. Wyd. Lit. JWVB nr 19.

510. Janko Muzykant. Latarnik. Wyd. 24 [!]. Chicago b.r. [ok. 1945] s. 37. *Polish American Book Company.*

511. Janko Muzykant. Latarnik. Wyd. 26 (i 27). Warsz. 1945 s. 36, *BUL 13* i wyd. nast.

512. Stary sługa. Hania. Powieść. [Przedr. z wyd: Chicago 1920, Nakł. Księgarni Ludowej]. Edynburg 1945 s. 176.

513. Bartek Zwycięzca. Latarnik. Janko Muzykant. Z pamiętnika poznańskiego nauczyciela. Bajka. Newton 1946 s. 118. *Bibl. Autorów Polskich.*

514. Janko Muzykant. Jamioł. Łódź 1946, *Mala Bibl.-czka KiW 1* i wyd. nast. do 1951.

515. Za chlebem. Latarnik. Oprac. K. Czachowski. Łódź 1946. *Mala Bibl.-czka KiW 3*; toż: Warsz. 1947 i wyd. nast.

516. OPOWIADANIA. Paryż 1946, s. 107. Wyd. Rady Narodowej Polaków we Francji.

Z a w a r t o ś ć: Latarnik. – Janko Muzykant. – Z pamiętnika poznańskiego nauczyciela. – Bartek zwycięzca. – Z pism zapomnianych: H.K.T. – Wilk i kozieł. – Kwiaty i krzemienie.

517. Szkice węglem. Bartek Zwycięzca. [Łódź] 1946. Wyd. Książka, s. 174.

518. NOWELE. [B.m., Łódź] 1946 s. 74. Z a w a r t o ś ć: Latarnik. – Z pamiętnika poznańskiego nauczyciela. – Bartek zwycięzca.

519. NOWELE. Weinsberg 1946, s. 32. Z a w a r t o ś ć: Za chlebem. – Wspomnienie z Maripozy.

520. WYBÓR NOWEL. Łódź 1946 s. 74. Dod. do *Głosu Robotniczego* z 1946 r. nr 32, 38, 43, 45, 53, 58. *Bibl.-czka „Głosu Robotniczego”*. Z a w a r t o ś ć: Latarnik. – Z pamiętnika poznańskiego nauczyciela. – Bartek zwycięzca.

521. Janko Muzykant. Latarnik. Warsz., PIW 1947 s. 39.

522. Mała trylogia. Chicago 1947 s. 323. Z a w a r t o ś ć: Stary sługa. – Hania. – Selim Mirza. – [Dodatek: Czy ci najmiłszy? – Łowy w puszczy na niedźwiedzia, fragm. „Krzyżaków”].

523. Organista z Ponikły. Wspomnienie z Maripozy [!]. Lippstadt 1947 s. 22. *Wyd. „Jutra Pracy” nr 21.*

524. Za chlebem. Latarnik. Oprac. K. Czachowski. Warsz., Czytelnik, 1947. *Mala Bibl. Książki 3.*

525. NOWELE wybrane. W opracowaniu redakcji wydania zbiorowego „Dzieł” [Wstęp, objaśnienia i słowniczek J. Krzyżanowskiego]. Warsz., PIW 1948 s. 311. Zatwierdzone do użytku szkolnego przez Ministerstwo Oświaty.

Z a w a r t o ś ć: Latarnik. – Wspomnienie z Maripozy. – Janko Muzykant. – Z pamiętnika poznańskiego nauczyciela. – Bartek Zwycięzca.

526. NOWELE wybrane. Wstęp i oprac. J. Krzyżanowski. Warsz., PIW 1948 s. 309.

Z a w a r t o ś ć: Wstęp. – Latarnik. – Wspomnienie z Maripozy. – Janko Muzykant. – Z pamiętnika poznańskiego nauczyciela. – Bartek Zwycięzca. – Za chlebem. – Objasnienia i słowniczek.

527. DZIEŁA. Wydanie zbiorowe. Pod red. J. Krzyżanowskiego. Warsz., PIW 1948-1955. T. 1-60 [I-LX].

T. 1. Nowele młodzieńcze. Warsz. 1949 s. 284.

Z a w a r t o ś ć: Na marnie. Szkic powieściowy. – Humoreski z teki Worszyli: Nikt nie jest prorokiem między swymi. Dwie drogi. – Noty edytorskie. Tabl.: H. Sienkiewicz wg portretu K. Pochwalskiego, 1850 [właśc. 1890].

T. 2. Nowele ludowe. Warsz. 1948 s. 275.

Z a w a r t o ś ć: Sielanka. Obrazek leśny. – Szkice węglem. – Janko Muzykant. – Za chlebem. – Jamioł. Obrazek wiejski. – Bartek Zwycięzca. – Sabałowa bajka. – Płomyk. – Noty edytorskie. Tabl.: H. Sienkiewicz, fotografia z r. 1900 [właśc. z 1880].

T. 3. Nowele amerykańskie. Warsz. 1948 s. 221.

Z a w a r t o ś ć: Latarnik. – Wspomnienie z Maripozy. – Przez stępy – W krainie złota. – Orso. – Sachem. – Komedia z pomyłek. – Żurawie. – Noty edytorskie. Tabl.: H. Sienkiewicz i amerykański tłumacz jego dzieł na język angielski, Jeremiasz Curtin.

T. 4. Nowele z natury i z życia. Warsz. 1948 s. 239.

Z a w a r t o ś ć: Stary sługa. – Hania. – Selim Mirza. – Noty edytorskie. Tabl.: H. Sienkiewicz w r. 1872.

T. 5. Nowele. Obrazki. Przypowieści. Warsz. 1948 s. 275.

Z a w a r t o ś ć: Niewola tatarska. Urywek z kroniki szlacheckiej Aleksego Zdanoborskiego. – Toast. – Jako się p. Lubomirski nawrócił i kościół w Tarnawie zbudował. Wedle podania ludowego. – Kordecki. – Korynek. – Ongi i dziś. Bitwa pod Koronowem. – Pójdźmy za Nim! – Wyrok Zeusa. Bajka grecka. – Na Olimpie. Legenda. – Przygoda Arystoklesa. – Diokles. Baśń ateńska. – Biesiada. – Co się raz stało w Sydonie. – Sąd Ozyrysa. Przełożył z egipskiego papiirusu... – Wesele. – Z dawnych dziejów. – Czy ci najmilszy? – Legenda żeglarska. – Ballada prozą przez Alfonsa Daudeta. Śmierć Delfina. Przetłumaczył... – Bajka. – Osieczyna. – U bramy raj. – H.K.T. (Bajka). – Bądź błogosławiona. Legenda indyjska. – Dwie łąki. – Noty edytorskie. Tabl.: H. Sienkiewicz (wg fotografii z r. 1879).

T. 6. Nowele współczesne. Warsz. 1949 s. 313.

Z a w a r t o ś ć: Z pamiętnika poznańskiego nauczyciela. – Tissot w Warszawie. – Ta trzecia. – Lux in tenebris lucet. – U źródła. – Organista z Ponikły. – Sen. – Na jasnym brzegu. – Duma. – Dzwonnik. – Autorki. Humoreska o dzieciach nie dla dzieci. – We mgle. – Z pamiętnika korepetytora. – Noty edytorskie. Tabl.: H. Sienkiewicz w r. 1900.

T. 7-10. Ogniem i mieczem t. 1-4. Warsz. 1949 s. 238 + 257 + 280 + 209. Tabl.: t. 1. H. Sienkiewicz (wg portretu J. Buchbindera); t. 2. H. Sienkiewicz (wg rys. J. Buchbinde-

ra, 1881 r.); t. 3. H. Sienkiewicz (wg rys. St. Witkiewicza); t. 4. H. Sienkiewicz (popiersie dłuta J. Nałborczyka).

T. 11-16. Potop t. 1-6. Warsz. 1949 s. 227 + 207 + 368 + 263 + 219 + 238. Tabl.: t. 1. H. Sienkiewicz (Fotografia z r. 1886); t. 2 „Potop”. Pierwsza strona autografu; t. 3. Z autografia „Potopu”, Fragment zaniechany; t. 4. H. Sienkiewicz (podobizna z r. 1878); t. 5. H. Sienkiewicz jako prelegent na cele dobroczynne; t. 6. H. Sienkiewicz (karykatura St. Lenca).

T. 17-19. Pan Wołodyjowski t. 1-3. Warsz. 1950 s. 210 + 184 + 272. Tabl.: t. 1 i 2. Podobizny autografu „Pana Wołodyjowskiego”; t. 3. H. Sienkiewicz pędzla L. Wyczółkowskiego (z 1899). [Wydanie z tekstem po raz pierwszy opartym na znajomości rękopisu powieści; aparat krytyczny podany w rozprawie J. Krzyżanowskiego „Wśród autografów Sienkiewicza”. *Pam. Lit.*, 1951. R. XL].

T. 20-22. Quo vadis? t. 1-3. Warsz. 1949. s. 231 + 191 + 258. Tabl.: t. 1. H. Sienkiewicz z 1895; t. 2. H. Sienkiewicz, rzeźba P. Welońskiego [właśc. Wł. Skiwińskiego]; t. 3. H. Sienkiewicz wg medalionu St.R. Lewandowskiego.

T. 23-26. Krzyżacy t. 1-4. Warsz. 1948. s. 216 + 220 + 259 + 251. Tabl.: t. 1. „Krzyżacy”. Początek rękopisu; t. 2. H. Sienkiewicz z 1900; t. 3 H. Sienkiewicz w okresie pisania „Krzyżaków”; t. 4 „Krzyżacy”. Koniec rękopisu.

T. 27. Na polu chwały. Warsz. 1950 s. 322. Tabl.: H. Sienkiewicz (popiersie dłuta P. Welońskiego).

T. 28. Legiony. Warsz. 1950 s 178. Tabl. 1: Strona brulionowa autografu. [Wyd. z tekstem po raz pierwszy opartym na znajomości autografu].

T. 29-31. Bez dogmatu t. 1-3. Warsz. 1949 s. 149 + 164 + 168. Tabl. w t. 1 H. Sienkiewicz ok. r. 1880; t. 2 Początek autografu; t. 3. [urywek redakcji zaniechanej].

T. 32-34. Rodzina Połanieckich t. 1-3. Warsz. 1949 s. 230 + 269 + 363. Tabl.: t. 1. H. Sienkiewicz w gronie rodziny i przyjaciół; t. 2. H. Sienkiewicz (fot. z ok. r. 1895); t. 3. H. Sienkiewicz w swojej pracowni.

T. 35-36. Wiry t. 1-2. Warsz. 1951 s. 185 + 195. Tabl.: t. 1. H. Sienkiewicz (ok. r. 1906); t. 2. H. Sienkiewicz (w r. 1916).

T. 37-38. W pustyni i w puszczy t. 1-2. Warsz. 1950 s. 208 + 209. Tabl.: t. 1 H. Sienkiewicz z dziećmi (fot. zakopiańska J. Mienna, ok. r. 1895); t. 2. H. Sienkiewicz (fot. z r. 1913). Wyd. z tekstem opartym na znajomości brulionu autografu.

T. 39. Dramaty. Warsz. 1951 s. 257.

Z a w a r t o ś ć: Na jedną kartę. – Czyja wina? – Muszę wypocząć. – Zagłoba. swatem. – Autorki. – Zagłoba swatem (Redakcja C.) – Uwaga wydawcy. Tabl.: Karta tytułowa maszynopisu komedii „Zagłoba swatem”.

T. 40. Wiersze i inne drobne utwory. Warsz. 1951 s. 171. Tabl.: H. Sienkiewicz i koledzy w r. 1863.

Z a w a r t o ś ć: I. Wiersze młodzieńcze: Sielanka młodości [inc.: Jaś był studentem w Szkole...]. – [inc.:]... Sam nie wiem, jak mam wena poetyczną wadać [przedr. także pt. Pińskie błoto]. – List do przyjaciół [inc.: Bo się spali]. – II. Przekłady z Horacego: Do Pyrry [1, inc.: Jakież to chłopiec...]; Do Pyrry [2, inc.: Cóż to za chłopiec...]; Ad Leuconoen; Do Chloe; Do Wenus; Pochwały życia wiejskiego; Do Aristiusa Fuskusa. – III. Bajki: Wilk i kozieł (inc.: Raz basior, napotkawszy capa...). – Pieśń litewskich borów [inc.: Wyszędł raz srogi ukaz...]. – Kwiaty i krzemienie. Bajka [inc.: Szlachta rośnie...]. – Metamorphosis. Bajka [inc.: Raz zapałt koń pewien...]. – Brody dla kóz. Z bajek Phaedrusa. – Lekarze. Bajka. – IV. Epigramy i wiersze albumowe: W albumie panny Wiesławy Lelewełówny, W albumie panny Marii Babskiej, W albumie pani Zofii

z Kossaków Romańskiej, Toast na cześć mistrza Kazimierza, [Do doktora Winternitza], Lotus, Dzińce od tatusia, W albumie młodej dziewczynki, Ładna Ata..., Na pamiątkę znajomości zawartej w Kissingen, Wspomnienie z Kissingen, W albumie Pani Z. Osbergerowej, Morały, Czytaj..., Jam jest świecą..., Dość lubię moje gęsi..., Jestem sobie syn szlachecki, Elegia do Wandzi, W albumie Pani A. Czarnowskiej, Wiersz makaroniczny, Bez adresu, W odpowiedzi, W albumie..., W albumie panny Soltanówny. – V. Aforyzmy [nr 1-79 tytuły są od wydawcy]. – VI. Mowa na odsłonięcie pomnika Adama Mickiewicza w Warszawie; Mowa przy odsłonięciu pomnika J. Słowackiego [w Miłostawiu]; List na odsłonięcie pomnika Stefana Czarnieckiego; Pismo na odnowienie grobowca Hetmana Żółkiewskiego. – VII. Wspomnienia o zmarłych: Jan Chęciński; Tytusowi Chałubińskiemu; Po śmierci Wyspiańskiego; Helena Modrzejewska; Nad mogiłą Jeża. – VIII. Przemówienia i pisma okolicznościowe: Toast na cześć Cypriana Godebskiego; Adres jubileuszowy dla Uniwersytetu Jagiellońskiego; Na Zjeździe wychowawców Szkoły Głównej; Na jubileuszu Stanisława Tarnowskiego; Do Marii Rodziewiczówny w 25-lecie jej pracy. – IX. O sobie i swych pracach: Marzenia młodości (Do I. Balińskiego); Przemówienie na własnym jubileuszu (22 grudnia 1900 r.); Podziękowanie za udział w jubileuszu; List do „Słowa” w sprawie „Quo vadis?”; O geniezie „Quo vadis?” (Odpowiedź na pismo A. Galdemara); Redakcja „Biesiady Literackiej”; [Przemówienie] W Sztokholmie na uroczystości rozdawnictwa nagród imienia Nobla; O powstaniu i przekładach „Quo vadis?” Do Boyer d’Agen; O swojej własnej twórczości [odpowiedź na ankietę tyg. *Świat*]; Do Redaktora „Kłosów Ukrainskich” [J. Zamarajewa]; Dlaczego mogłem czytać Szekspira?; Wspomnienie; Podziękowanie za uczenie siedemdziesiątej rocznicy urodzin. – Uwagi wydawcy.

T. 41-42. Listy z podróży do Ameryki. Warsz. 1950 s. 244 + 359.

Z a w a r t o ś ć: t. 41 Wstęp. I Pobyt w Londynie. Podróż do Liverpoolu. – II Z oceanu. – III Pobyt w New Yorku. – IV-V Koleją dwóch oceanów. – VI-VII Szkice amerykańskie. Tabl.: H. Sienkiewicz (Fot. z czasu podróży do Ameryki).

T. 42: VIII-XIV Szkice amerykańskie. – List Litwosa z 18 grudnia 1877. – Z drugiej półkuli (List Litwosa). – List Litwosa z 9 września 1877. – Wystąpienie Pani Heleny Modrzejewskiej na scenie angielskiej w San Francisco. – Korespondencja Litwosa z San Francisco. – Osady polskie w Stanach Zjednoczonych. – Osady polskie w Stanach Zjednoczonych Północnej Ameryki. – Chińczycy w Kalifornii. – Uwaga wydawcy. Tabl.: H. Modrzejewska w roli Ofelii.

T. 43. Listy z Afryki. I-XXIII. Warsz. 1949 s. 283. Tabl.: Sienkiewicz w okresie podróży do Afryki (1891).

T. 44. Listy z podróży i wycieczek. Warsz. 1950 s. 271. Tabl.: H. Sienkiewicz z synem Henrykiem Józefem i córką Jadwigą (ok. r. 1892).

Z a w a r t o ś ć: Z wystawy w Wiedniu I-III. – Listy Litwosa z Wystawy Paryskiej I-II. – Listy z Paryża. I-II. – Listy Litwosa z Paryża I-II. – Kongres międzynarodowy literacki w Paryżu. – Z wystawy antropologicznej w Paryżu I-II. – Z Paryża. – Z Szczawnicy. – List z Rzymu. – Z Wenecji. – Z Puszczy Białowieskiej. – Walka byków. Wspomnienia z Hiszpanii. – Wycieczka do Aten. – Z wrażeń włoskich. Nervi. – Uwaga wydawcy.

T. 45-46. Szkice literackie t. 1-2. Warsz. 1951 s. 317 + 223. Tabl.: t. 1 Brulion odczytu H. Sienkiewicza „O powieści historycznej”; t. 2 H. Sienkiewicz około 1880 r. [fot.].

Z a w a r t o ś ć: T. 45 I. Szkice i rozprawki. – Mikołaj Sep Szarzyński. – Kasper Miaskowski. – O naturalizmie w powieści (1-2). – O powieści historycznej. – Listy o Zoli. – Maria Konopnicka. – O Tolstoj. – Słowacki-Helios. – II. Recenzje literackie. – „Pan Graba”. Powieść p. E. Orzeszkowej. – „Kurs historii wieków średnich” napisany przez T. Korzona. – „Genezis z ducha”. Modlitwa z rękopisu J. Słowackiego. – Nowe dzieła. „Stosunki stolicy apostołskiej z Iwanem Groźnym”... przez dra W. Zakrzewskiego. Krak. 1872. – Przegląd literacki. „Czarna nieć”. Powieść F. Gryfa; „Sabina” M. Bałuckiego. – Przegląd literacki. „Pamiętniki Daniela” J. Tretiaka. – Z powodu „Sfinksa”. – Literatura, bibliografia, krytyka. „Modlitwy Wacława”. Zabytek języka polskiego z XV w... – Przegląd działalności Akademii w Krakowie. II. Wydział historyczno-filozoficzny. – Szkice literackie I. „Zarys literatury polskiej z ostatnich lat szesnastu” przez dra P. Chmielowskiego. – Szkice literackie II. Pisma Bolesława Prusa: „Przygoda Stasia”, „Powracająca fala”, „Michałko”, „Sieroca doła” Warsz. 1881. – T. 46: I. Recenzje literackie: Przegląd piśmiennictwa polskiego. – „Pieśni i piosenki”, zbiór poezji M. Szepiły. – Przegląd literacki. „Głowy do pozłoty”, powieść J. Lama. – Bibliografia informacyjna. „Przewodnik dla cieśli” J. Heuricha, 1874; „Wędrówki delegata”, przepisał Jordan, 1874; „Stefan Damalewicz”, napisał A. Chodyński, 1873; „Akta grodzkie i ziemskie” 1873; „Obce żywioły” przez J.A. Fredrę, 1873; „Mały nauczyciel” M. Grabowskiej, 1874. – „Fryderyk Chopin, życie, listy, dzieła” przez M. Karasowskiego. Tomów 2. Warsz. 1882. – Krytyka, sprawozdania, bibliografia. „Z przeszłości Polesia Kijowskiego” przez Antoniego J. Warsz. 1882. – Sprawozdania powieściowe. „Na tułactwie”... przez J.I. Kraszewskiego; „Do nieznamomej”... przepisał L. Meyet. 1882. – Inc.: Powiastka historyczna [J. Grajner] pt. „Marcin Mrąga...” – Książki i ludzie. *Sur la pierre blanche* A. France’a. – Pieśń pokoju. – „Wojna szwedzka” Kubali. – II. Przedmowy. – „Nowele” W. Soleckiej. – „Pasierby” A. Krzyżanowskiego. – Maria Wodzińska. – Wspomnienia sierżanta Legii cudzoziemskiej. – III. Recenzje teatralne: Przegląd teatralny. Wystąpienie gościnne p. Wincentego Rapackiego w komedii „Nasi najserdeczniejsi”. – Teatr. „Stary mąż”, komedia w 4 a. J. Korzeniowskiego. – Przegląd teatralny: Kotzebuego „Nieszczęśliwi”, Dumasa-syna „Pan Alfons”, Barrière’a i Thibousta „Falszywi poczcyciwy”... – Kronika teatralna: „Flecista”, komedia w 1 a. Augiera, tłum. W. Szymanowskiego; „Z postępem”, komedia w 5 a. K. Zalewskiego, „Nieobecny”, komedia w 1 a. przez Manuela, tłum. Z.D. – „Nietoperze”, komedia w 4 a. przez E. Lubowskiego. – Teatr. „Kosa i kamień. Prysłowie dramatyczne” J.I. Kraszewskiego; „Okno na pierwszym piętrze”, dramat w 1 a. przez J. Korzeniowskiego. – Teatr. „Filiberta”, komedia w 3 a. E. Augiera, przekł. wierszem K. Kaszewskiego. – Teatr. Z powodu „Intrygi i miłości (Cabale und Liebe)”, dramatu F. Szyllera, przedstawionego na benefis p. Modrzejewskiej w Teatrze Wielkim warszawskim. – Kronika teatralna. „Wit Stwosz”, dramat w 5 a. napisał W. Rapacki, artysta dramatyczny. – Teatr. „Przed ślubem”, komedia w 5 a. przez K. Zalewskiego. – Kronika miejscowa i prowincjonalna. Teatr. „Posąg”, dramat w 3 odsłonach przez W. Szymanowskiego, wystąpienie p. Modrzejewskiej. – Teatr. „Wspólne winy”, obraz dramatyczny w 5 a., napisał J.K. Galasiewicz. – „Piękna”, dramat w 4 a. Wł. Okońskiego. – Odpowiedzi Redakcji „Słowa”. – „Jacuś”, komedia w 4 a. przez E. Lubowskiego. – Uwaga wydawcy.

T. 47. Sprawy bieżące. Warsz. 1950 s. 250. Tabl.: H. Sienkiewicz (fot. z r. 1869).

Z a w a r t o ś ć: Bez tytułu I-XIV felietony w *Gazecie Polskiej* 1873. – Sprawy bieżące I-IX, felietony w *Niwie* 1874 – 1875. – Z Ustronia, felieton w *Niwie* 1874 nr 53 [domniemany tekst Sienkiewicza?]. – Uwaga wydawcy.

T. 48-49. Chwila obecna. I-II. Warsz. 1950 s. 205 + 220. Tabl.: t. 1. H. Sienkiewicz (ok. r. 1895); t. 2. H. Sienkiewicz (karykatura St. Lenca).

Z a w a r t o ś ć: Felietony I-XL pisane do *Gazety Polskiej* od stycznia do grudnia 1875. – Ad usum Delphini. Wspomnienia z teatru we Lwowie.

T. 50. Mieszaniny literacko-artystyczne. Warsz. 1950 s. 240. Tabl.: H. Sienkiewicz (fot. z r. 1900).

Z a w a r t o ś ć: Mieszaniny literacko-artystyczne, *Niwa* 1879 t. XVI, 1880 t. XVII-XVIII, 1881 t. XIX-XX. – Mieszaniny artystyczne i literackie, *Słowo* 1882 nr 37, 46, 58. – Uwaga wydawcy.

T. 51-52. Wiadomości bieżące [wymienne pt. Kronika miejscowa, Wiadomości bieżące krajowe], druk w *Gaz. Pol.* 1879-1881, t. 1-2. Warsz. 1950 s. 284 + 270. Tabl.: I.H. Sienkiewicz (mal. S. Witkiewicz, 1878); II. H. Sienkiewicz (fot. ok. r. 1910).

Z a w a r t o ś ć: t. 1. Wiadomości bieżące, rozbiory i wrażenia literacko-artystyczne 1879 (nry 1-215), 1880 (nry 1-355); t. 2. *Gaz. Pol.* od 9 X 1880 nr 225 (nry 356-427), 1881 (nry 1-41). – Uwaga wydawcy. – Notatka bibliograficzna. – Alfabetyczny przegląd treści ważniejszych artykułów. [Numeracja w nawiasach odnosi się do podziału tematycznego poszczególnych Kronik, wprowadzonego przez L. Bernackiego w edycji z 1937 i powtórnego w Dzielach].

T. 53. Uzupełnienia I. Warsz. 1952 s. 348. Tabl.: AutoGRAF, „Szkiców węglem”.

Z a w a r t o ś ć: I. Ostatnie kroniki [Kronika tygodniowa/warszawska, I-X, *Słowo* 1882 od stycznia do marca]. – O pomoc dla wyprawy afrykańskiej Rogozińskiego. – Odczyt na dochód osad rolnych. – „Hold pruski”, obraz Jana Matejki. – Zakupno „Holdu pruskiego”. – Z powodu ofiarowania „Holdu pruskiego”. – Wystawa Towarzystwa Zachęty Sztuk Pięknych. – II. Sprawy pruskie: – O Bismarcku. – List do baronowej Suttner. – O gwałtach pruskich. – List do Karola Rosego. – Z ankiety „Co myślę o Niemczech”. – List otwarty do J.C.M. Wilhelma II, króla pruskiego. – Przeciw intrygom hakatyżmu. – Ankieta o wywłaszczeniu. – Prusy a Europa. – O polityce pruskiej. – W sprawie rocznicy grunwaldzkiej. – III. Sprawy społeczne wewnętrzne: – Naród sobie. – Projekt Komitetu Narodowego. – Odezwa do rolników. – Przemówienie podczas procesji narodowej. – Trzeci Maj. – Dom polski i jego znaczenie. – Sokołowi berlińskiemu na dwudziestopięciolecie. – IV. Sprawy innych narodów: – W sprawie przyszości Boerów. – W sprawie wojny włosko-tureckiej. – V. Sprawy Polonii amerykańskiej: – List otwarty do Polaków w Stanach Zjednoczonych. – List do Polaków w Ameryce z powodu odsłonięcia pomników Pułaskiego i Kościuszki w Waszyngtonie. – W sprawie pomnika Mickiewicza w Chicago. – VI. W sprawie pomocy ofiarom wojny: – Do ludów ucyzwilizowanych. – List I do Stanisława Osady. – List II do Stanisława Osady. – Do dzieci polskich w Ameryce. – Do redakcji „*Głosu Narodu*” 6 VII 1915. – Do redakcji „*Głosu Narodu*” 1 VIII 1915. – Do redakcji „*Głosu Narodu*” 19 VIII 1915. – List III do Stanisława Osady. – Do redakcji „*Głosu Narodu*” 29 XII 1915. – Do redakcji „*Głosu Narodu*” 7 II 1916. – W sprawie Komitetu Generalnego w Vevey (z 7 II 1916). – Do redakcji „*Głosu Narodu*” 17 II 1916. – Do redakcji „*Głosu Narodu*” 13 IV 1916. – Do Polskiej Rady Narodowej w Ameryce (list z 11 V 1916). – Do Centralnego

Komitetu Ratunkowego (z 27 VI 1916). – List IV do Stanisława Osady (z VIII 1916 ?). – Literatura polska. – VII. Nieznane redakcje nowel (Szkice węglem czyli epopeja pod tytułem Co się stało w Bzance Głowie. – O chłopie, który śmierć w wierzbie zatkał. – Przypowieść o osinie). Uwaga wydawcy.

T. 54. Uzupełnienia 2. Warsz. 1952 s. 207. Tabl.: „Dar Wołodyjowskiego”. Karykatura St. Lenca, 1889 r.

Z a w a r t o ś ć: I. Odezwy i listy o składki na cele publiczne: – W sprawie rodziny I. Hamerlińskiego. – O sanatorium akademickie. – Odczyty na powdźnian. – O sanatorium dla nauczycieli. – „Dar Grunwaldzki”. – List do J. Leo, prezydenta m. Krakowa. – O opiekę nad ruinami zamku w Chęcinach. – O pomoc dla ochronki im. H. Sienkiewicza. – List do Oswalda Balzera. – W sprawie koncertu słowiańskiego. – O pomoc dla dotkniętych głodem chłopów w Galicji. – II. Fragmenty dramatyczne: Bolesław i Anna; W Ostendzie. – III. Wiersze: Nauka; z Heinego; W albumie Anny Leo, inc. „Bacz dobrze, panienko...”; W albumie J. Dynowskiej, inc. „Dawne przysłowia...”. – IV. Utwory proza: – Szkice amerykańskie. – Zemsta rabina. – Fragment powieści o cesarzu Othonie. – Plan „W pustyni i w puszczy”. – V. Aforyzmy (nry 80-159). – VI. Wypowiedzi i przemówienia okolicznościowe: – Na jubileusz K. Lubowskiego. – O miejsce dla pomnika Mickiewicza w Krakowie. – Zaproszenie na zebranie Komitetu Mickiewiczowskiego. – Zasługi A. Pługa w sprawie pomnika Mickiewicza. – Ku czci I. Paderewskiego. – Na 600-lecie Petrarci. – Do redakcji „*Rozwoju*”. – Na jubileusz J. Kotarbińskiego. – [Epitaphium:] Ludwik Górski. – Adres na 25-lecie „Piątków” dra Benniego. – VII. Wypowiedzi o literaturze i sztuce: – Ładnowski. – Do nieznanej nowelistki. – Do Marii Błotnickiej. – „Sumy bająskie” (list do red. „*Prawdy*” podp. Emilia Rudnicka). – VIII. Dwie przedmowy polityczne: – C. Pettinato: Sui campi di Polonia. – J. Ledóchowska: La Pologne devastée. – IX. O sobie i własnych utworach: – List do Stefana Dembego. Autobiografia. – Do redakcji „*Słowa*”, 11 III 1887 [w sprawie druku „Pana Wołodyjowskiego”] i z 31 III 1887 [rezygnacja ze stanowiska redaktora]. – Do redakcji „*Czasu*” z 14 IX 1888 [sprostowanie plotek]. – Do redakcji „*Słowa*” z 11 XII 1888 i 2 III 1889 [„dar Michała Wołodyjowskiego”]. – Do redakcji „*Tygodnika Ilustrowanego*” [w sprawie druku „Krzyżaków”]. – Do wydawców w Bostonie z 1898 r. – Do J. Curtina (1898). – List otwarty do ks. E. Uchtomskiego [1899 r., w stulecie urodzin Puszkina przypomnienie o prawach autorskich], Do Federiga Verdinois [1990, prawa do przekładu noweli „Na Olimpie”]. – List do Bronisława Kozakiewicza [1901, o sukcesach „Quo vadis”]. – Podziękowania z 1901 r.: Towarzystwu Tatrzaskiemu, Kołu Polskiemu w Wiedniu, Kołu Polskiemu w Berlinie [za jubileuszowe życzenia]. – Do czasopism francuskich [protest przeciw traktowaniu pisarza jako autora rosyjskiego]. – Do redakcji „*Gazety Polskiej*” 1905 nr 273 [o wywiadzie w *Momento*]. – Do redakcji „*Kurier Warszawski*” [1905 nr 67 o odczycie w Petersburgu], Do pisma „*Russkije Wiedomosti*” [w sprawie honorarium za art. o Tolstoju 1908, 26 XII]. – W sprawie testamentu A. v. Olszewskiego [1909]. – Podziękowanie za życzenia Uniwersytetu Lwowskiego [1916]. – Toast łaciński z r. 1900. – X. Wywiady (Wywiad odeski 1893, Wywiad z r. 1900 we Lwowie, Wywiad dla *The Daily News* „Krzyk Polski”, przed 15 II 1915) – Uwaga wydawcy.

T. 55-56. Korespondencja 1-2. Warsz. 1951 s. 518. Tabl. 1. Sienkiewicz z żoną w Arcachon (karykatura własna z r. 1884); s. 387, tabl. 2. Fragment listu z Grandcamp (1879).

Z a w a r t o ś ć: 1. Listy do adresatów A-M (Adresat nieznanzy z Częstochowy – Morawski Kazimierz. – Uwaga wydawcy. 2. Listy do adresatów N-W (Naganowski – Wrotnowski) – Uwaga wydawcy.

T. 57. Kalendarz życia i twórczości H. Sienkiewicza. Oprac. J. Krzyżanowski, Warsz. 1954 s. 484, il.

T. 58. Dzieła Sienkiewicza. Bibliografia. Oprac. J. Krzyżanowski, Warsz. 1953 s. 282. Tabl.: „Humoreski z teki Worszyłły”, karty tytułowe dwu edycji z 1872 r.

T. 59. Dzieła Sienkiewicza w przekładach. Bibliografia. Oprac. J. Krzyżanowski przy współudziale L. Kukulskiego, Warsz. 1953 s. 256. Tabl.: przekład japoński „Quo vadis”.

T. 60. Piśmiennictwo o H. Sienkiewiczu. Materiały bibliograficzne. Oprac. J. Krzyżanowski przy współudziale Z. Daszkowskiego, Warsz. 1955 s. 469.

528. NOWELE wybrane. Warsz. PIW 1949 s. 265; toż: 1950.

Z a w a r t o ś ć: Szkice węglem. – Z pamiętnika poznańskiego nauczyciela. – Janko Muzykant. – Za chlebem. – Latarnik. – Jamioł. – Organista z Ponikły.

529. OPOWIADANIA wybrane. Warsz. 1949. *Bibl. „Rolnika Polskiego”*.

Z a w a r t o ś ć: Szkice węglem. – Za chlebem. – Janko Muzykant.

530. Za chlebem. Latarnik. Wyd. 3. Oprac. K. Czachowski, Warsz. 1949 s. 111. *Mala Bibl -czka KiW 3*.

531. NOWELE wybrane. Wyd. nowe. Warsz. PIW 1951, s. 317.

Z a w a r t o ś ć: Szkice węglem. – Z pamiętnika poznańskiego nauczyciela. – Janko Muzykant. – Za chlebem. – Latarnik. – Jamioł. – Organista z Ponikły.

532. Szkice węglem i inne nowele. Oprac. A. Brodzka, il. S. Styczyński, Warsz., NK, 1951 s. XIII, 304.

Z a w a r t o ś ć: Szkice węglem. – Janko Muzykant. – Jamioł. – Z pamiętnika poznańskiego nauczyciela. – Za chlebem. – Sachem. – Latarnik.

533. Janko Muzykant. Jamioł. Oprac. M. Grabowska, Warsz. 1951 s. 29. *Mala Bibl-czka KiW*.

534. Za chlebem. Latarnik. Oprac. M. Grabowska, Warsz. 1951 s. 111.

535. OPOWIADANIA. Rasskazy na polskom jazykie. Red. F. Szarlonas. Wilno 1952 s. 117.

Z a w a r t o ś ć: Janko Muzykant. – Za chlebem.

536. Szkice węglem i inne nowele. Oprac. W. Wasilewska, Warsz., KiW 1952, s. L, 180. Zawartość: Szkice węglem. – Janko Muzykant. – Za chlebem. – Jamioł.

537. NOWELE wybrane. Warsz. PIW 1952 s. 221. *Bibl. „Przyjaciółki”*.

Z a w a r t o ś ć: Henryk Sienkiewicz, przez J.A. Szczepańskiego. – Szkice węglem. – Z pamiętnika poznańskiego nauczyciela. – Janko Muzykant. – Za chlebem. – Latarnik. – Jamioł.

538. Orso. Sachem. Warsz., PIW 1953 s. 57; toż: Warsz. 1956 s. 39; toż: Oprac. T. Jodelka, Warsz. 1958 s. 72 i wyd. nast.

539. OPOWIADANIA. Oprac. T. Jodelka, Il. J.S. Miklaszewski, Warsz. 1953, s. 70.

Z a w a r t o ś ć: Janko Muzykant. – Jamioł. – Latarnik.

540. O Ameryce. H. Sienkiewicz o Ameryce. Opowiadania i wybór Listów z podróży. Oprac. Z. Wasilewski, Warsz. 1953 KiW, s. XXXI + 206.

Z a w a r t o ś ć: Z „Listów z podróży” [Przez Atlantyck. Pierwsze wrażenia z USA; Pobyt w New Yorku; Koleją dwóch oceanów; Chińczycy w Kalifornii; Wśród polskich emigrantów]. – Narodziny Sacramento (Z opowiadania pt. „W krainie złota”). – Komedia z pomyłek. Szkic z życia amerykańskiego. – Sachem. – Orso. – Za chlebem. – Latarnik. – (Komentarz).

541. Orso. Sachem. Wyd. nowe. Warsz. 1953, PIW s. 57 i wyd. nast.

542. Hania i inne nowele. Warsz. 1954, PIW s. 249, *Bibl. „Przyjaciółki”*.

Z a w a r t o ś ć: Nikt nie jest prorokiem między swymi. – Hania. – Czy ci najmiłszy? – Ta trzecia.

543. Latarnik i inne opowiadania. Wybór i posł. J. Kott, il. A. Uniechowski, Warsz. 1954, PIW s. 307, *Złota Bibl.*

Z a w a r t o ś ć: Szkice węglem. – Janko Muzykant. – Za chlebem. – Z pamiętnika poznańskiego nauczyciela. – Latarnik. – Orso. – Sachem.

544. OPOWIADANIA. Warsz. 1954 PIW s. 201, *Bibl. „Sztand. Młodych”*.

Z a w a r t o ś ć: Janko Muzykant. – Stary sługa. – Bajka. – Autorki. – Selim Mirza. – Bartek Zwycięzca. – H.K.T. – Legenda żeglarska. – Latarnik. – Orso. – Sachem.

545. Szkice węglem i inne nowele. Il. S. Styczyński Wyd. 2 zmienione. Warsz., NK 1954 s. 238.

Z a w a r t o ś ć: Szkice węglem. – Janko Muzykant. – Jamioł. – Z pamiętnika poznańskiego nauczyciela. – Za chlebem. – Sachem. – Latarnik. – Posłowie.

546. NOWELE amerykańskie. Warsz. PIW 1955 s. 289. *Bibl. Jaskółki*.

Z a w a r t o ś ć: Za chlebem. – Latarnik. – Wspomnienie z Maripozy. – Przez stępy. – W krainie złota. – Orso. – Sachem. – Komedia z pomyłek. – Żurawie.

547. WYBÓR PISM. Wyd. w 12 t., il., ze wstępem L. Kruczkowskiego, Warsz. PIW 1954; toż wyd. 2: Warsz. 1955.

T. 1. Nowele. Il. W. Daszewski, s. 444, tabl. 12; wyd. też jako edycja oddzielna.

Z a w a r t o ś ć: Wstęp. – Nikt nie jest prorokiem między swymi. – Dwie drogi. – Sielanka. – Szkice węglem. – Janko Muzykant. – Za chlebem. – Jamioł. – Bartek Zwycięzca. – Organista z Ponikły. – Czy ci najmiłszy.

T. 2. Nowele. Il. A. Uniechowski, s. 541; wyd. 2: Il. J.M. Szancer; wyd. też jako edycja oddzielna.

Z a w a r t o ś ć: Latarnik. – Wspomnienie z Maripozy. – W krainie złota. – Orso. – Sachem. – Komedia z pomyłek. – Żurawie. – Stary sługa. – Hania. – Selim Mirza. – Niewola tatarska. – Sąd Ozyrysa. – Wesele. – Legenda żeglarska. – HKT. – Z pamiętnika poznańskiego nauczyciela. – Ta trzecia. – Wspomnienie.

T. 3-4. Krzyżacy. Powieść. T. 1-2. Il. A. Marczyński, s. 459 + 539.

T. 5-6. Ogniem i mieczem. Powieść. T. 1-2. Il. J.M. Szancer, s. 535 + 518.

T. 7-9. Potop. Powieść. T. 1-3. Il. J.M. Szancer, s. 537 + 677 + 482.

T. 10. Pan Wołodyjowski. Powieść. Il. J.M. Szancer, s. 710.

T. 11. Quo vadis? Powieść. Il. K. Henisz., s. 730; wyd. 2: Il. I. Kuczborska.

T. 12. W pustyni i w puszczy. Powieść. Il. M. Rudnicki, s. 450.

548. Listy z podróży do Ameryki. Oprac. i wstęp Z. Najder. Warsz., PIW 1956 s. 632; toż bez wstępu Z. Najdera. Warsz. 1980.

Z a w a r t o ś ć: I. Pobyt w Londynie. Podróż do Liverpoolu. – II. Z Oceanu – III. Pobyt w New Yorku – IV. Kolejną dwóch oceanów. – V. Kolejną dwóch oceanów I. Humbug, 2. Sydney. – VI. Szkice amerykańskie 1. Demokracja w Europie i w Ameryce. 2. Emancypacja. – VII. Szkice amerykańskie. – VIII. Szkice amerykańskie. 1. Przybycie w góry. 2. Moje wypadki. – IX. Szkice amerykańskie. Z puszczy. 1, 2, 3. – X. Z puszczy. 1, 2. – XI. Szkice amerykańskie. – XII. Szkice amerykańskie 1. – XIII. Szkice amerykańskie 2. – XIV. Szkice amerykańskie 3. – List Litwosa z 18 grudnia 1877. – Z drugiej półkuli (List Litwosa). – List Litwosa z 9 września 1877. – Wystąpienie pani Heleny Modrzejewskiej na scenie angielskiej w San Francisco. – Korespondencja Litwosa z San Francisco. – Osady polskie w Stanach Zjednoczonych. – Osady polskie w Stanach Zjednoczonych Północnej Ameryki. – Chińczycy w Kalifornii. – (Dod.) Fragmenty książki Rogera Lubińskiego: Z Ameryki [z 1900 r.].

549. [H. Sienkiewicz O literaturze], w: Orzeszkowa. Sienkiewicz. Prus. O literaturze. Wybór i oprac. Z. Najder. Warsz. 1956 s. 161-315.

Z a w a r t o ś ć [przed. całości lub fragm. tekstów]: „Pan Graba”, powieść p. E. Orzeszkowej. – Nasi dzisiejsi poeci. Poezja i powieść. – „Głowy do pozłoty”, powieść J. Lama. – List z Paryża. – Czystość języka. – „Sąd honorowy”, komedia E. Lubowskiego. – Przeciw Zoli. – „Dwa pojedynki” przez J. Bogoryę. – „Ze wspomnień żołnierza” przez W.K. Zielińskiego. – „Bezdzieln”, „Duma i ambicja”, komedie Mostowskiego. – Wydawnictwo Pani Orzeszkowej: „Studia nie z natury” Spasowicza. – Szkice literackie I. „Zarys literatury polskiej...” P. Chmielowskiego. – Szkice literackie II. Pisma B. Prusa t. I. – „Ramultowie”, powieść współczesna J.I. Kraszewskiego. – „Krzyżacy 1410. Obrazy z przeszłości” J.I. Kraszewskiego. – O powieści historycznej. – O Tolstoju.

550. Stary sługa. Hania. Selim Mirza. Oprac. T. Jodełka. Warsz. 1956 s. 278, *Złota Bibl.*; toż: 1956, 1957 s. 245; toż: Warsz. 1962 s. 264, *Bibl. Szkolna*.

551. Orso. Sachem. Oprac. T. Jodełka. Warsz., PIW 1956 s. 39; toż: 1958 s. 42.

552. WYBÓR NOWEL. Oprac. A. Nofer. Wroc., Ossol. 1956 s. 372 i wyd. nast.

Z a w a r t o ś ć: Wstęp. – Szkice węglem. – Jamioł. – Janko Muzykant. – Za chlebem. – Z pamiętnika poznańskiego nauczyciela. – Latarnik. – Wspomnienie z Maripozy. – Sachem. – Orso. – Ta trzecia.

553. NOWELE wybrane. Posłowie J. Kott, przypisy oprac. T. Jodełka. Warsz. PIW 1958 s. 365, *Bibl. Szkolna*; toż: 1960, 1962, 1965; toż: oprac. T. Jodełka. Warsz. 1968 i wyd. nast.

Z a w a r t o ś ć: Szkice węglem. – Janko Muzykant. – Z pamiętnika poznańskiego nauczyciela. – Bartek Zwycięzca. – Za chlebem. – Latarnik. – Wspomnienie z Maripozy. – Orso. – Sachem. – Posłowie.

554. H. Sienkiewicz. Materiały zebrała i wstępem opatrzyła J. Kulczycka-Saloni. Warsz. 1960, toż: 1966, *Bibl. „Polonistyki”* s. 89-129.

Z a w a r t o ś ć: Pisma B. Prusa. – O powieści historycznej. – Odpowiedź na list Galdemara o genezie „Quo vadis?”. – Na zjeździe wychowawców Szkoły Głównej. – W sprawie rocznicy grunwaldzkiej. – Do ludów ucywilizowanych.

555. NOWELE. T. 1-2. Warsz. PIW 1964 s. 531 + 477.

Z a w a r t o ś ć:

T. 1. Humoreski z teki Worszyłły: Nikt nie jest prorokiem między swymi. Dwie drogi. – Szkice węglem. – Janko Muzykant. – Jamioł. – Organista z Ponikły. – Bartek Zwycięzca. – Z pamiętnika poznańskiego nauczyciela. – Za chlebem. – Latarnik. – Wspomnienie z Maripozy. – Przez stepy. – W krainie złota. – Komedia z pomyłek. – Orso. – Sachem.

T. 2. Niewola tatarska. – Toast. – Korynek. – H.K.T. – We mgle. – Legenda żeglarska. – Czy ci najmlszy? – Sąd Ozyrysa. – Wyrok Zeusa. – Przygoda Arystoklesa. – Biesiada. – Wesele. – Pójdźmy za Nim. – Na Olimpie. – U bramy raju. – Sabalowa bajka. – Sielanka. – U źródła. – Bajka. – Stary sługa. – Hania. – Selim Mirza. – Autorki. – Ta trzecia. – Wspomnienie.

556. OPOWIEŚCI. [Nakł.] *Polska*, Warsz. 1964 nr 2, dod.

Z a w a r t o ś ć: Bądź błogosławiona. Legenda indyjska. – Przygoda Arystoklesa. – Osiczyna.

557. Baśnie i legendy. Oprac. T. Jodełka-Burzecki. Il. A. Uniechowski. Warsz. 1967 LSW, s. 213; toż wyd. 2. Il. J. Wilkoń. 1970 s. 203, tabl. 15; toż wyd. nast.: Il. M. Murawski 1973, 1975, 1978; toż wyd. 6: Warsz. 1986 s. 157.

Z a w a r t o ś ć: Wstęp. – I. Z dawnych dziejów i dalekich krajów: Dwie łaki. – Bądź błogosławiona. – Sąd Ozyrysa. – Wyrok Zeusa. – Diokles. – Przygoda Arystoklesa. – Z dawnych dziejów. – Co się raz stało w Sydonie. – Wesele. – Na Olimpie. – II. Polska dola i niedola: Jako się pan Lubomirski nawrócił i kościół w Tarnawie zbudował. – Toast. – „Z kurzem krwi bratniej” [fragm. „Pana Wołodyjowskiego”]. – Legenda żeglarska. – H.K.T. – Płomyk. – We mgle. – III. Z krainy baśni: Bajka. – Sabalowa bajka. – U bramy raju. – Czy ci najmlszy?

558. Szkice węglem. Opowiadania. Warsz., KiW 1967 s. 107, *Kolibier*.

Z a w a r t o ś ć: Szkice węglem. – Janko Muzykant.

559. Stary sluga. Hania. Warsz., KiW 1970 s. 191.

560. WYBÓR NOWEL. Oprac. A. Nofer –Ladyka. Warsz. PIW 1974 s. 260. *Bibl. Lektur Szkolnych*; toż wyd. 1977, 1982, 1986; toż w serii *Lektury* Warsz. 1993 i n.

Z a w a r t o ś ć: Janko Muzykant. – Jamioł. – Z pamiętnika poznańskiego nauczyciela. – Orso. – Latarnik. – Wspomnienie z Maripozy. – Sachem. – Za chlebem.

561. NOWELE wybrane. Oprac. T. Jodelka, Warsz., PIW 1973, 1974 s. 335. *Bibl. Klasyki Polskiej i Obcej*.

Z a w a r t o ś ć: Szkice węglem. – Janko Muzykant. – Z pamiętnika poznańskiego nauczyciela. – Bartek Zwycięzca. – Za chlebem. – Sachem. – Wspomnienie z Maripozy. – Latarnik.

561a. Stary sluga. Hania. Selim Mirza. Oprac. T. Jodelka-Burzecki. Warsz. PIW 1978 s. 237. *Seria kieszonkowa* i wyd. nast.

562. PISMA WYBRANE [oparte na edycji Dzieł J. Krzyżanowskiego]. T. 1-17. Warsz., PIW 1976-1978; toż: 1987-1988; toż: wyd. 3, 1989; toż: 1991.

T. 1. Nowele, s. 356.

Z a w a r t o ś ć: Na marne. Szkic powieściowy. – Humoreski z teki Worszyły: Nikt nie jest prorokiem między swymi; Dwie drogi. – Sielanka. Obrazek leśny. – Szkice węglem. – Janko Muzykant. – Jamioł. Obrazek wiejski. – Bartek Zwycięzca. – Sabalowa bajka. – Płomyk.

T. 2. Nowele, s. 380.

Z a w a r t o ś ć: Za chlebem. – Latarnik. – Wspomnienie z Maripozy. – Przez stopy. – W krainie złota. – Orso. – Sachem. – Komedja z pomyłek. – Żurawie. – Stary sluga. – Hania. – Selim Mirza.

T. 3. Nowele, s. 378.

Z a w a r t o ś ć: Niewola tatarska. – Toast. – Jako się pan Lubomirski nawrócił... – Kordecki. – Korynek. – Ongi i dziś. Bitwa pod Koronowem. – Pójdźmy za Nim! – Wyrok Zeusa. Bajka grecka. – Na Olimpie. Legenda. – Przygoda Arystoklesa. – Diokles. Baśń ateńska. – Biesiada. – Co się raz stało w Sydonie. – Sąd Ozyrysa. – Wesele. – Z dawnych dziejów. – Czy ci najmiłszy? – Legenda żeglarska. – Śmierć Delfina. – Bajka. – Osiczyna. – U bramy Raju. – H.K.T. Bajka. – Bądź błogosławiona. Legenda indyjska. – Dwie łąki. – Z pamiętnika poznańskiego nauczyciela. – Tissot w Warszawie. – Ta trzecia. – Lux in tenebris lucet. – U źródła. – Organista z Ponikły. – Sen. – Na jasnym brzegu. – Duma. – Dzwonnik. – Autorki. – We mgle. – Z pamiętnika korepetytora.

T. 4. Listy z podróży do Ameryki, s. 433.

Z a w a r t o ś ć: Listy z podróży [I-XIV]. – List Litwosa z 18 XII 1872. – Z drugiej półkuli. – Wystąpienie pani Heleny Modrzejewskiej. – Korespondencja z San Francisco. – Osady Polskie w Stanach Zjednoczonych. – Osady Polskie w Stanach Zjednoczonych Północnej Ameryki. – Chińczycy w Kalifornii.

T. 5-6. Ogniem i mieczem, s. 384 + 369.

T. 7-9. Potop, s. 390 + 489 + 346.

T. 10. Pan Wołodzyjowski, s. 510.

T. 11. Bez dogmatu, s. 359.

T. 12. Rodzina Połanieckich, s. 654.

T. 13. Quo vadis, s. 531.

T. 14-15. Krzyżacy, s. 330 + 380.

T. 16. Na polu chwały, s. 250.

T. 17. W pustyni i w puszczy, s. 314.

562a. LISTY. T. I cz 1-2. [M. Albiński – C. Godebski, M. Godlewski – W. Jabłonowki]. Wstęp i biogramy J. Krzyżanowski. Oprac. M. Bokszczanin. Warsz., PIW 1977 s.474 + 555, il. *Z prac IBL PAN*.

563. NOWELE. T. 1-3. Warsz. PIW 1978 s. 356 + 387 + 359.

Z a w a r t o ś ć: T. 1. Na marne. Szkic powieściowy. – Humoreski z teki Worszyły: Nikt nie jest prorokiem między swymi; Dwie drogi. – Sielanka. Obrazek leśny. – Szkice węglem. – Janko Muzykant. – Jamioł. Obrazek wiejski. – Bartek Zwycięzca. – Sabalowa bajka. – Płomyk.

T. 2. Za chlebem. – Latarnik. – Wspomnienie z Maripozy. – Przez stopy. – W krainie złota. – Orso. – Sachem. – Komedja z pomyłek. – Żurawie. – Stary sluga. – Hania. – Selim Mirza.

T. 3. Niewola tatarska. – Toast. – Jako się pan Lubomirski nawrócił... – Kordecki. – Korynek. – Ongi i dziś. Bitwa pod Koronowem. – Pójdźmy za Nim! – Wyrok Zeusa. Bajka grecka. – Na Olimpie. Legenda. – Przygoda Arystoklesa. – Diokles. Baśń ateńska. – Biesiada. – Co się raz stało w Sydonie. – Sąd Ozyrysa. – Wesele. – Z dawnych dziejów. – Czy ci najmiłszy? – Legenda żeglarska. – Śmierć Delfina. – Bajka. – Osiczyna. – U bramy Raju. – H.K.T. Bajka. – Bądź błogosławiona. Legenda indyjska. – Dwie łąki. – Z pamiętnika poznańskiego nauczyciela. – Tissot w Warszawie. – Ta trzecia. – Lux in tenebris lucet. – U źródła. – Organista z Ponikły. – Sen. – Na jasnym brzegu. – Duma. – Dzwonnik. – Autorki. – We mgle. – Z pamiętnika korepetytora.

564. WYBÓR NOWEL i opowiadań. Oprac. T. Bujnicki. Wroc. Ossol. 1979, s. CIII + 507. *BN I, 231*; toż: 1986 [wyd. skrócone, brak: Lux in tenebris lucet]; toż: 1988, 1992.

Z a w a r t o ś ć: Nikt nie jest prorokiem między swymi. – Stary sluga. – Szkice węglem. – Jamioł. – Janko Muzykant. – Z pamiętnika poznańskiego nauczyciela. – Za chlebem. – Niewola tatarska. – Latarnik. – Bartek Zwycięzca. – Wspomnienie z Maripozy. – Sachem. – Legenda żeglarska. – Lux in tenebris lucet. – U źródła. – Organista z Ponikły. – Dwie łąki. – Diokles.

565. NOWELE wybrane. Oprac. T. Jodelka –Burzecki. Warsz., PIW 1980, toż.: Warsz. Novum 1984 s. 218.

Z a w a r t o ś ć: Szkice węglem. – Janko Muzykant. – Z pamiętnika poznańskiego nauczyciela. – Bartek Zwycięzca. – Za chlebem. – Sachem. – Wspomnienie z Maripozy. – Latarnik.

566. Przez stopy. W krainie złota. Warsz. PIW 1980 s. 158, il. *Seria z jednorozcem*.

567. Latarnik. Bartek Zwycięzca. Wstęp T. Jodelka-Burzecki. Warsz., PIW 1982, 1986 i wyd. nast.

568. Ta trzecia. Sachem. Z pamiętnika poznańskiego nauczyciela. Wstęp T. Jodelka-Burzecki. Warsz., Iskry 1983, 1986.

569. Orso. Sachem. Rzesz. 1984 s. 29.

570. Baśnie. Il. J. Lipowska. Warsz. 1986. „Przyjaciółka” *Dzieciom 4.* Dod. do nr 17. Z a w a r t o ś ć: Bajka. – Dwie łąki. – Czy ci najmilszy.

571. Stary sługa. Hania. Selim Mirza. [wyd. 6!]. Szczec., 1986 s. 171.

572. Latarnik. Wspomnienie z Maripozy. Sachem. Warsz. 1987 s. 42, il.

572a. Trylogia. Ogniem i mieczem. Potop. Pan Wołodyjowski. Oprac. T. Jodelka-Burzecki, L. Michalska, M. Skalska. Warsz., PIW 1989 s. 1008, tabl., il.

573. WYBÓR NOWEL. Oprac. B. Mazan. Wroc. 1989 s. 228, *Nasza Bibl.*; toż: Krak. 1991. Z a w a r t o ś ć: Szkice węglem. – Bartek Zwycięzca. – Sachem. – Ta trzecia.

574. Latarnik. Sachem. Krak. 1990 s. 26. *Dom Książki.*

575. Latarnik. Wspomnienie z Maripozy. Bydg. 1990 s. 21. *Arcanum – Lektury szkolne*; toż: 1991, 1992.

576. Z pamiętnika poznańskiego nauczyciela. Bartek Zwycięzca. Bydg. 1990, s. 58. *Arcanum – Lektury szkolne.*

577. Aforyzmy o miłości. Oprac. M. Kozłowski. Krak. 1990 s. 53.

578. DZIEŁA WYBRANE. T. 1-9 [w 12 vol.]. Il. A. Gołębiowski, K. Precht, J. Kurczak. Warsz., LSW 1991.

[T. 1]. Quo vadis? – [T. 2]. Krzyżacy. – [T. 3]. Ogniem i mieczem t. 1-2. – [T. 4]. Potop t. 1-3. – [T. 5]. Pan Wołodyjowski. – [T. 6]. Rodzina Połanieckich. – [T. 7]. W pustyni i w puszczy.

[T. 8]. Nowele, s. 387; toż: 1995, 1998, 1999. Z a w a r t o ś ć: Szkice węglem. – Janko Muzykant. – Jamioł. – Bartek Zwycięzca. – Za chlebem. – Latarnik. – Wspomnienie z Maripozy. – Orso. – Sachem. – Niewola tatarska. – Kordecki. – Z pamiętnika poznańskiego nauczyciela. – Ta trzecia. – Organista z Ponikły. – Duma. – Dzwonnik.

[T. 9]. Baśnie i legendy. Oprac. T. Jodelka-Burzecki, s. 154; toż: 1996; Z a w a r t o ś ć: Dwie łąki. – Bądź błogosławiona. – Sąd Ozyrysa. – Wyrok Zeusa. – Diokles. – Przygoda Arystoklesa. – Z dawnych dziejów. – Co się raz stało w Sydonie. – Wesele. – Na Olimpie. – Jako się pan Lubomirski nawrócił i kościół w Tarnawie zbudował. – Toast. – „Z kurzem krwi bratniej” [fragm. „Pana Wołodyjowskiego”]. – Legenda żeglarska. – H.K.T. – Płomyk.

– We mgle. – Bajka. – Sabalowa bajka. – U bramy raj. – Czy ci najmilszy.

579. NOWELE wybrane. Wybór i oprac. E. Ciesielska. Rzesz. 1991 s. 471.

Z a w a r t o ś ć: Stary sługa. – Hania. – Selim Mirza. – Szkice węglem. – Jamioł. – Janko Muzykant. – Orso. – Z pamiętnika poznańskiego nauczyciela. – Za chlebem. – Latarnik. – Bartek Zwycięzca. – Sachem. – Dzwonnik.

580. Ta trzecia i inne opowiadania. Wybór E. Grabowska, posł. J. Sosnowski, il. Sz. Kobyliński. Warsz., NK, 1991 s. 221, *Złoty liść.*

Z a w a r t o ś ć: Stary sługa. – Janko Muzykant. – Orso. – Z pamiętnika poznańskiego nauczyciela. – Latarnik. – Bartek zwycięzca. – Wspomnienie z Maripozy. – Sachem. – Legenda żeglarska. – Ta trzecia. – Sabalowa bajka. – Komedia z pomyłek. – Sąd Ozyrysa. – Posłowie, przypisy.

581. WYBÓR NOWEL. Wroc. 1991 s. 166. Dod. nakł. „*Wieczór Wrocławia*”; toż: 1992.

Z a w a r t o ś ć: Z pamiętnika poznańskiego nauczyciela. – Bartek Zwycięzca. – Janko Muzykant. – Za chlebem. – Latarnik. – Wspomnienie z Maripozy.

582. Bartek Zwycięzca i inne opowiadania. Warsz., NK 1992 s. 110, *Lektura szkolna*; toż: Warsz. 1996.

Z a w a r t o ś ć: Janko Muzykant. – Sachem. – Bartek Zwycięzca. – Latarnik. – Wspomnienie z Maripozy.

583. NOWELE i opowiadania. Posłowie H. Michalski. Warsz. 1994 s. 167; toż: Warsz. 1999 s. 172, *Kanon.*

Z a w a r t o ś ć: Szkice węglem. – Sachem. – Latarnik. – Janko Muzykant. – Bartek Zwycięzca.

583a. Stary sługa. Hania. Selim Mirza. Dzieła wybrane. Il. A. Gołębiowski. Warsz. LSW 1994 s. 188.

584. Latarnik. Janko Muzykant. Z pamiętnika poznańskiego nauczyciela. Oprac. J. Polanicki. Il. K. Gorecka-Wencel. Warsz., Kama 1994 s. 62. *Bibl. Lektur Szkolnych*; toż: 1997.

584a. NOWELE. Dzieła wybrane. Il. S. Porada. Warsz., LSW 1995 s. 381.

Z a w a r t o ś ć: Szkice węglem. – Janko Muzykant. – Jamioł. – Bartek Zwycięzca. – Za chlebem. – Latarnik. – Wspomnienie z Maripozy. – Orso. – Sachem. – Niewola tatarska. – Kordecki. – Z pamiętnika poznańskiego nauczyciela. – Ta trzecia. – Organista z Ponikły. – Duma. – Dzwonnik.

585. Sachem. Orso. Warsz., Kama 1995 s. 45. *Lektury z opracowaniem.*

586. Antypruska publicystyka H. Sienkiewiczza. Wyd. i oprac. L. Ludorowski. Lub., Wyd. UMCS, 1996, s. 86, il.

Z a w a r t o ś ć: O Bismarcku. – List do baronowej Suttner. – Odpowiedź na ankietę w sprawie przyszlności Boerów. – O gwałtach pruskich. – H.K.T. Bajka. – List do Karola Rosego, wydawcy „*Dziennika Berlińskiego*”. – Z ankiety „Co myślę o Niemczech?”. – List otwarty do J.C.M. Wil-

helma II, króla pruskiego. – Przeciw intrygom hakatyizmu. – Ankieta o wywłaszczeniu. – Prusy a Europa. – O polityce pruskiej. – W sprawie rocznicy grunwaldzkiej.

587. BAŚNIE I LEGENDY. Oprac. T. Jodelka -Burzecki. Wyd. 2 [wg t. 9 poz. 578]. Il. K. Precht. Warsz., LSW 1996 s. 157.

Z a w a r t o ś ć: Dwie łąki. – Bądź błogostawiona. – Sąd Ozyrysa. – Wyrok Zeusa. – Diokles. – Przygoda Arystoklesa. – Z dawnych dziejów. – Co się raz stało w Sydonie. – Wesele. – Na Olimpie. – Jako się pan Lubomirski nawrócił i kościół w Tarnawie zbudował. – Toast. – „Z kurzem krwi bratniej” [fragm. „Pana Wołodyjowskiego”]. – Legenda żeglarska. – H.K.T. – Płomyk. – We mgle. – Bajka. – Sa-bałowa bajka. – U bramy raj. – Czy ci najmilszy.

588. Latarnik. Wspomnienie z Maripozy. Wroc. 1996 s. 29. *Narodowa Bibl. Lektur Szkolnych*.

589. NOWELE. Wstęp T. Miłkowski. Warsz. KiW 1996 s. 131.

Z a w a r t o ś ć: Janko Muzykant. – Sachem. – Z pamiętnika poznańskiego nauczyciela. – Bartek Zwycięzca. – Latarnik. – Wspomnienie z Maripozy.

590. NOWELE. Oprac. graf. M. Pawłowski. Krak., Znak 1996 s. 108. *Lektury*.

Z a w a r t o ś ć: Janko Muzykant. – Z pamiętnika poznańskiego nauczyciela. – Latarnik. – Bartek Zwycięzca. – Wspomnienie z Maripozy. – Sachem.

591. Wybór nowel. Łódź 1996 s. 130. *Lektury szkolne*.

Z a w a r t o ś ć: Z pamiętnika poznańskiego nauczyciela. – Wspomnienie z Maripozy. – Bartek Zwycięzca. – Janko Muzykant. – Sachem. – Latarnik.

592. Z pamiętnika poznańskiego nauczyciela. Bartek Zwycięzca. Wroc. 1996 s. 62. *Narodowa Bibl. Lektur Szkolnych*.

593. Dzieła. Bibliofilska seria wydawnicza. Red. L. Ludorowski i in. Krak. – Lubl., Tow. im. H. Sienkiewicza. Instytut Teologiczny Księży Misjonarzy 1996–2006, 2011. *Edycja Bibliofilska*. Z a w a r t o ś ć: Quo vadis? – Na polu chwały. – W pustyni i w puszczy. – Krzyżacy. – Ogniem i mieczem. – Pan Wołodyjowski. – Pójdźmy za Nim! – Dramaty. – Potop.

593a. LISTY. T. II cz. 1-3 [J. i E. Janczewscy]. Oprac. M. Bokszczanin. Konsultant M. Kornilowicz. Wybór il. Z. Dernałowicz. Indeksy G. Syrczyńska. Red. D. Pańkowska, K. Podgórecka. Warsz., PIW 1996 s. 644 + 567 + 666. *Z prac IBL PAN*.

594. Janko muzykant oraz Sachem. Wroc. 1997 s. 16, toż: 2001. *Narodowa Bibl. Lektur Szkolnych*.

595. Aforyzmy i refleksje. Zebrała i oprac. C. [Mykita-]Glensk. Pozn. 1997 s. 153.

596. Latarnik. Janko Muzykant. Z pamiętnika poznańskiego nauczyciela. Il. K. Gorecka-Wencel. Warsz. 1997 s. 59. *Lektury z opracowaniem*.

597. Sąd Ozyrysa. Pustynia. Sfinks. Wybór i oprac. M. Żurawski. Warsz. – Łomianki 1997 s. 35. *Bibl. ucznia i nauczyciela*.

598. NOWELE. Oprac. T. Miłkowski. Warsz. 1998 s. 131. *Lektura szkolna KiW*.

Z a w a r t o ś ć: Janko Muzykant. – Sachem. – Z pamiętnika poznańskiego nauczyciela. – Bartek Zwycięzca. – Latarnik. – Wspomnienie z Maripozy.

599. NOWELE [wg t. 8 poz. 578]. Warsz. LSW 1998, 1999 s. 381.

Z a w a r t o ś ć: Szkice węglem. – Janko Muzykant. – Jamioł. – Bartek Zwycięzca. – Za chlebem. – Latarnik. – Wspomnienie z Maripozy. – Orso. – Sachem. – Niewola tatarska. – Kordecki. – Z pamiętnika poznańskiego nauczyciela. – Ta trzecia. – Organista z Ponikły. – Duma. – Dzwonnik.

599a. Latarnik. Wspomnienie z Maripozy. Warsz. 1998 s. 36. *Kolorowy świat lektur*.

599b. Trylogia. Ogniem i mieczem. Potop. Pan Wołodyjowski. Koszalin 1999 s. 1216, il. tabl.

600. NOWELE i opowiadania. Warsz., Świat Książki 1999 s. 607 i wyd. nast.

Z a w a r t o ś ć: Stary sługa. – Hania. – Selim Mirza. – Szkice węglem. – Janko Muzykant. – Z pamiętnika poznańskiego nauczyciela. – Za chlebem. – Niewola tatarska. – Latarnik. – Bartek Zwycięzca. – Sachem. – Ta trzecia. – Organista z Ponikły.

601. NOWELE wybrane. Warsz., Prószyński i S-ka 1999 s. 531. *Klasyka Polska*.

Z a w a r t o ś ć: Szkice węglem. – Janko Muzykant. – Bartek Zwycięzca. – Za chlebem. – Latarnik. – Wspomnienie z Maripozy. – Sachem. – Stary sługa. – Hania. – Selim Mirza. – Z pamiętnika poznańskiego nauczyciela. – Ta trzecia.

602. Złote myśli imć Zagłoby. Oprac. D. Strukowska. Wroc. 1999 s. 231.

603. NOWELE i opowiadania. Krak. [Zielona Sowa ?] 2000 s. 199.

Z a w a r t o ś ć: Janko Muzykant. – Z pamiętnika poznańskiego nauczyciela. – Orso. – Latarnik. – Sachem. – Za chlebem. – Szkice węglem.

604. Nowele wybrane. Warsz., MEA 2000 s. 367. *Pęty literatury*.

Z a w a r t o ś ć: Latarnik. – Za chlebem. – Szkice węglem. – Bartek Zwycięzca. – Selim Mirza. – Z pamiętnika poznańskiego nauczyciela. – Hania. – Ta trzecia. – Wspomnienie z Maripozy. – Stary sługa. – Sachem. – Janko Muzykant.

605. H. Sienkiewicz i jego twórczość w naszej pamięci. Oprac. M.M. Drozdowski i in. Warsz. 2000; teksty Sienkiewicza na s. 13-58. Por. też nr 81.

Z a w a r t o ś ć: Wspomnienie z lat dzieciństwa. – Mowa na odsłonięcie pomnika A. Mickiewicza. – Przemówienie

w Resursie kupieckiej ku czci I. Paderewskiego. – Mowa przy odsłonięciu pomnika J. Słowackiego w parku miłostawskim. – List do A. Krechowickiego. – Przemówienie „balkonowe” z 5 XI 1905. – Przemówienie na uroczystości rozdawnictwa nagród im. Nobla. – List do J.C.M. Wilhelma II. – Uczcijmy pamięć Konstytucji 3 Maja. – Odezwa do opinii publicznej. – Oświadczenie w sprawie rocznicy grunwaldzkiej. – H. Sienkiewicz o swojej własnej twórczości. – Odezwa do ludów cywilizowanych. – List do Stanisława Osady [z 12 II 1915]. – List do „Sokoła Polskiego” w Chicago [z 12 V 1915]. – List do Polskiej Rady Narodowej w Ameryce [z 20 X 1915]. – List do Pietro Gasparriego [z 6 XI 1915]. – List do papieża Benedykta XV [z 24 II 1916]. – List do polskiej Rady Narodowej [z 11 V 1916]. – Odezwa do Rodaków w kraju [z 14 V 1916]. – Odezwa w sprawie konieczności pomocy Polsce [przed 15 XI 1916].

606. W kręgu Trylogii. Niewola tatarska. Na polu chwały. Zagłoba swatem. (Madryt 1999?), Warsz. 2000 s. 352. *Arcydziała Literatury Światowej*.

607. Antologia. Siedem reportaży podróŜniczych H. Sienkiewicza, w: L. Ludorowski: H. Sienkiewicza sztuka reportażu podróŜniczego. Lub. 2001 s. 104.

Z a w a r t o ś ć: Z Szczawnicy. – List z Rzymu. – Z Wenecji. – Z Puszczy Białowieskiej. – Walka byków. – Wycieczka do Aten. – Z wrażeń włoskich. Nervi.

608. Felietony warszawskie 1873-1882. Oprac. S. Fita, współopr. H. Szwankowska. Wstęp M.M. Drozdowski. Indeksy J.A. Malik. Oprac. graf. Z.W. Krakowiak, A. Wakuła. Red. i korekta D. Świerczyńska. Warsz., Typografia 2002 s. 224. *Warszawa w twórczości Sienkiewicza*.

609. Latarnik. Wspomnienie z Maripopy. Wroc. Siedmioróg 2004 s. 38. *Klasyka – Siedmioróg*.

610. NOWELE. Oprac. M. Ekiert, K. Kłos. Warsz. [Wyd. Polskie Media Amer. Com. S.A.] 2004 s. 391.

Z a w a r t o ś ć: Stary sluga. – Hania. – Żurawie. – Szkice węglem. – Janko Muzykant. – Przez stępy. – Orso. – Z pamiętnika poznańskiego nauczyciela. – Za chlebem. – Jamioł. – Lux in tenebris lucet. – Bądź błogostawiona. – Sen.

611. Listy z podróŜy do Ameryki. Warsz., Świat Książki 2004 s.

612. DRAMATY. Oprac. H. Kosętko, il. W. Piszczek. Krak., Wyd. Tow. H. Sienkiewicza w Lublinie i Instytut Teologii Księży Misjonarzy, 2005 s. 318, il. *Edycja bibliofilska dzieł H. Sienkiewicza*.

Z a w a r t o ś ć: Na jedną kartę. – Czyja wina? – Muszę wypocząć. – Zagłoba swatem. – Autorki. – Zagłoba swatem (red. C).

613. Aneks, w: M. Kornilowiczówna: H. Sienkiewicz. W 100-lecie pierwszego polskiego Nobla. [Warsz.] 2005 s. 186-208.

Z a w a r t o ś ć: Przemówienie na uroczystości nadania nagród Nobla. – Sam nie wiem... – Dzince od tatusia. – Pochwały życia wiejskiego. – Wilk i kozieł. – Pieśń litewskich borów. – List do K. Potkańskiego [fragm.]. – O Tolstoju. – O Bismarku. – O swojej własnej twórczości. – Kilka aforyzmów. – W sprawie Komitetu Generalnego w Vevey.

614. NOWELE i opowiadania. Oprac. E. Zarych. Krak., Zielona Sowa [2004] s. 159, toż: 2006 s. 198. *Lektura z opracowaniem i audiobookiem*.

Z a w a r t o ś ć: Janko Muzykant. – Z pamiętnika poznańskiego nauczyciela. – Orso. – Latarnik. – Sachem. – Za chlebem. – Szkice węglem.

615. NOWELE i opowiadania. [Wyd. 3]. Warsz., Świat Książki [2004?], 2006 s. 601.

Z a w a r t o ś ć: Stary sluga. – Hania. – Selim Mirza. – Szkice węglem. – Janko Muzykant. – Z pamiętnika poznańskiego nauczyciela. – Za chlebem. – Niewola tatarska. – Latarnik. – Bartek Zwycięzca. – Sachem. – Ta trzecia. – Organista z Ponikły.

615a. LISTY. T. III-V. [J. Jankowski – J. Żychoń, Suplement]. Oprac. M. Bokszczyński. Konsultant M. Kornilowicz. Wybór il. Z. Dernałowicz. Indeksy G. Syrczyńska. Red. K. Podgórecka, D. Pańkowska. Warsz., PIW 2007-2009. Z prac IBL PAN.

T. III cz. 1-3 [J. Jankowski – W. Lutosławski; B. Ładnowski – M. Poradowska; K. Potkański – A. Sienkiewicz], s. 595 + 507 + 683; T. IV cz. 1-3 [M. Sienkiewiczowa – L. Sienkiewicz], s. 531 + 547 + 661; T. V cz. 1-3 [A.M. Skalkowski – A. Tułodziecka; A. Ulanowska – J. Żychoń; Suplement (Adresaci A-R) – Listy do instytucji. – Listy do nieustalonych adresatów; s. 614 + 636 + 719.

616. OPOWIADANIA. Dokument dźwiękowy, 1 płyta CD. Czyta P. Kutny. Warsz., Agencja Artyst. MTJ, [2008]. *Klub czytanej książki*.

Z a w a r t o ś ć: Jamioł. – Legenda żeglarska. – Sachem. – Stary sluga. – Za chlebem.

617. Stary sluga. Hania. Selim Mirza. Dokument dźwiękowy, 1 płyta CD. Czyta H. Drygalski. Piaseczno, Heraclon International, [2008]. *Książki mówione*.

617a. Latarnik. Janko Muzykant. Oprac. A. Achtełik, W. Hajduk-Gawron. Katow. 2008 s. 96. *Czytaj po polsku 2*.

617b. Janko Muzykant. Latarnik. Dokument dźwiękowy. Czytają L. Żurek, J. Wieczorek. Warsz. 2008. Fundacja Klucz; toż: czyta B. Łuczak. Nadarzyn [2009].

618. Za chlebem. Sachem. Dokument dźwiękowy, 1 płyta CD. Czyta H. Kinder-Kiss. Warsz., Fundacja Klucz, 2009.

619. NOWELE. Białyst. [2010] s. 36. *Baza lektur szkolnych*.

Z a w a r t o ś ć: Wspomnienie z Maripopy. – Latarnik. – Sachem.

620. NOWELE i opowiadania. Lektura z opracowaniem i audiobookiem. Oprac. M. Głogowska. Krak., Zielona Sowa 2010 s. 200. *Materiały pomocnicze dla szkół.*

Z a w a r t o ś ć: Janko Muzykant. – Z pamiętnika poznańskiego nauczyciela. – Orso. – Latarnik. – Sachem. – Za chlebem. – Szkice węglem.

621. NOWELE wybrane. Dokument dźwiękowy, 1 płyta CD. Czyta R. Nadrowski. Piaseczno, Heraclon International, [2010]. *Książki mówione.*

Z a w a r t o ś ć: Latarnik. – Szkice węglem. – Dwie drogi. – Janko Muzykant. – Bartek Zwycięzca. – Wspomnienie z Maripozy. – Za chlebem. – Nikt nie jest prorokiem między swymi. – Z pamiętnika poznańskiego nauczyciela.

621a. Quo vadis? Niewola tatarska. Z pamiętnika poznańskiego nauczyciela. Czytają J. Zadura, R. Siemianowski, M. Maciejewski. Dokument dźwiękowy. Warsz. Fundacja Klucz, 2011.

621b. Hania. Jamioł. Bartek Zwycięzca. Selim Mirza. Stary sługa. Szkice węglem. Humoreski z teki Worszyły. Dokument dźwiękowy. Warsz. Fundacja Klucz, 2011. *Książki mówione.*

ZBIORY I WYBORY PRZEKŁADÓW*

angielskie

622. Yanko the Musician and Other Stories. Tłum. J. Curtin. Il. E.H. Garrett. Londyn 1893 s. 281; toż: Boston 1895.

Z a w a r t o ś ć: Yanko the Musician / Janko Muzykant. – The Light-House Keeper of Aspinwall / Latarnik. – From the Diary of a Tutor in Poznan / Z pamiętnika poznańskiego nauczyciela. – A Comedy of Errors / Komedія z pomyłek. – Bartek the Victor / Bartek Zwycięzca.

623. Lillian Morris and Other Stories. Tłum. J. Curtin. Il. E.H. Garrett. Boston, 1894 s. 247.

Z a w a r t o ś ć: Lillian Morris of Boston / Przez stępy. – Sachem. – Angel, a village sketch / Jamioł. – The Bull-Fight. A reminiscence of Spain / Walka byków.

624. Hania. Tłum. J. Curtin. Boston 1897 s. 551. Toż: Londyn 1897, z portretem H. Sienkiewicza z córką; toż: Boston 1898, z facsimile listu pisarza do firmy wydawniczej Little, Brown and Co.

Z a w a r t o ś ć: Opinions of critics and writers on the Novels of H. Sienkiewicz and Mr Curtin's translations, s. 1-10. – Prologue to Hania. The Old Servant / Stary sługa. – Hania. – Tatar Captivity / Niewola tatarska. – Let Us

Follow Him / Pójdźmy za Nim. – Be Thou Blessed / Bądź błogosławiona. – At the Source / U źródła. – Charcoal Sketches / Szkice węglem. – The Organist of Ponikla / Organista z Ponikły. – Lux in tenebris lucet. – On the Bright Shore / Na jasnym brzegu. – That Third Woman / Ta trzecia.

625. Let Us Follow Him and Other Stories. Tłum. V. Hlasko i T.H. Bullick. Nowy Jork 1897 s. 241, il.; toż 1898.

Z a w a r t o ś ć: Ch. Johnston: Introduction s. V-IX. – Let Us Follow Him / Pójdźmy za Nim. – An Idyll / Sielanka. – Be Blessed / Bądź błogosławiona. – Light in Darkness / Lux in tenebris lucet. – Orso. – Memories of Maripoza / Wspomnienie z Maripozy.

626. For Daily Bread and Other Stories. Tłum. I. Young. Filadelfia [1896], 1898.

Z a w a r t o ś ć: For Daily Bread / Za chlebem. – An Artist's End / Lux in tenebris lucet. – A Comedy of Errors / Komedія z pomyłek.

627. Sielanka. A Forest Picture and Other Stories. Tłum. J. Curtin. Boston 1898 s. 596; toż: Londyn 1898, 1899.

Z a w a r t o ś ć: A Forest Picture / Sielanka. – For Bread / Za chlebem. – Orso. – Whose Fault? / Czyja wina? – The

* Rejestrację zbiorów przekładów, trzecią część bibliografii twórczości, uporządkowano według języków, w ramach języka zastosowano chronologię, przy czym, jeśli było to możliwe, łączono edycje przekładów jednego tłumacza. Zgodnie z zasadą serii Nowego Korbuta podawano skrócony zapis bibliograficzny: tytuł zbioru w języku obcym, inicjał imienia i nazwisko tłumacza (jeśli udało się je ustalić), ewentualnego autora wstępu, posłowania, adaptacji itp. Przy czym stosowano polskie formuły, np. „tłum.” – na oznaczenie tłumacza lub tłumaczenia, „przystosowania” czy „przysposobienia” do danego języka, „oprac.” na oznaczenie wszelkich zabiegów edytorskich, „il.” na oznaczenie prac graficznych. Rok wydania podawano z karty tytułowej lub w nawiasie [ ] z innych źródeł. Miejsce wydania [czasem druku] przytaczano w wersji spolonizowanej, a więc np. Paryż, Mediolan. Jeśli dało się sprawdzić, podawano liczbę stron – bo często jest to jedyny wyróżnik edycji. Niekiedy rejestrowano nazwę wydawcy lub serii wydawniczej z numerem.

Zawartość zbiorów starano się podawać w wersji obcej i polskiej, ze skróconymi tytułami oddzielnymi znakiem /. Pełne tytuły i podtytuły oraz nazwiska tłumaczy rejestrowane są z zapisami bibliograficznymi poszczególnych utworów w dziale TWÓRCZOŚĆ, skąd odpowiednie odsyłacze kierują do niniejszego zestawienia zbiorów przekładów na poszczególne języki. W zapisach stosowano transkrypcję, dla niektórych języków (np. arabskiego, chińskiego, gruzińskiego) często podawano tylko tytuły polskie. Jeśli przekłady znajdowały się w antologiach – dawano pełniejsze zapisy bibliograficzne. Nie zaznaczano na ogół przekładów tzw. autoryzowanych przez Sienkiewicza, gdyż w większości wypadków ta autoryzacja jest nie do sprawdzenia (zaledwie kilka potwierdzeń znajduje się w korespondencji Pisarza). W nawiasach kwadratowych [ ] podano informacje niezamieszczone na karcie tytułowej edycji. Dla łatwiejszego odnalezienia zbioru początki tytułów zapisano wygrubioną czcionką.

Decision of Zeus / Wyrok Zeusa. – On a single card / Na jedną kartę. – Yanko the Musician / Janko Muzykant. – Bartek the Victor / Bartek Zwycięzca. – Lillian Morris of Boston / Przez stepy. – From the Diary of a Tutor in Poznan / Z pamiętnika poznańskiego nauczyciela. – The Light-House Keeper of Aspinwall / Latarnik.

628. So Runs the World. Tłum. S. Count de Soissons. Londyn – Nowy Jork 1898 s. 290.

Z a w a r t o ś ć: Zola / List o Zoli. – Whose Fault? / Czyja wina. – The Decision of Zeus. Verdict / Wyrok Zeusa. – Win or lose. A Drama in Five Acts / Na jedną kartę.

629. Tales. Tłum. S. Count de Soissons. Londyn 1899 s. VI + 298; toż: Londyn 1901.

Z a w a r t o ś ć: A Country Artist / Organista z Ponikły. – In Bohemia. That Third Woman / Ta trzecia. – A Circus Hercules / Orso. – The Decision of Zeus / Wyrok Zeusa. – Anthea / Pójdźmy za Nim! – Be Blessed / Bądź błogosławiona. – Whose Fault? / Czyja wina? – True to His Art / Lux in tenebris lucet. – The Duel / Hania.

630. The Judgement of Peter and Paul on Olympus. Tłum. J. Curtin. Boston 1900.

Z a w a r t o ś ć: The Judgement of Peter and Paul on Olympus / Na Olimpie. – Be Blessed / Bądź błogosławiona.

631. Life and Death and Other Legends and Stories. Tłum. J. Curtin. Boston 1904 s. VII, 65.

Z a w a r t o ś ć: Life and Death. A Hindu Legend / Dwie łąki. – Is He the Dearest One? / Czy ci najmilszy. – A Legend of the Sea / Legenda żeglarska. – The Cranes / Żurawie. – The Judgement of Peter and Paul on Olympus / Na Olimpie.

632. Tales. Oprac. M.M. Gardner. Tłum. H.E. Kennedy, Z. Umińska, E. Blackett, M.M. Gardner, E.C. Benecke-Mendelssohn, S.C. de Soissons. Londyn – Toronto – Nowy Jork 1931 s. XVI + 332, *Everyman's Library 871*; toż: Londyn – Nowy Jork 1946.

Z a w a r t o ś ć: The Old Serving-Man / Stary sługa. – Hania. – A Comedy of Errors / Komedія z pomyłek. – Across the Prairies / Przez stepy. – The Lighthouse Keeper / Latarnik. – Bartek the Conqueror / Bartek Zwycięzca. – The Third Woman / Ta trzecia. – Let Us Follow Him / Pójdźmy za Nim.

633. Novels [fragm. do nauki jęz. ang.]. Pre-sidium of Monterey. Army Language. Language School. [Szkocja ok. 1949], powiel.

Z a w a r t o ś ć: The Lighthouse Keeper / Latarnik. – Bartek the Victor / Bartek Zwycięzca – Grunwald.

634. Western septet. Seven stories of the American West. Tłum. i oprac. M.M. Coleman. Wstęp M. Kornilowicz. Cheshire 1973 s. VIII, 161.

Z a w a r t o ś ć: E.K. Lee: Sienkiewicz and Anaheim. – A Comedy of Errors / Komedія z pomyłek. – Orso. – The Country of Gold / W krainie złota. – Memories of Maripoza / Wspomnienie z Maripozy. – Sachem. – The Cranes / Żurawie.

635. Selected tales. Miami 1979 s. 311, il. *American Institut of Polish Culture.*

Z a w a r t o ś ć: J.I. McCollum: Foreword. – A Comedy of Errors / Komedія z pomyłek. – The Lighthouse Keeper / Latarnik. – The Organist of Ponikla / Organista z Ponikły. – The Third Woman / Ta trzecia. – Lux in tenebris lucet. – Let Us Follow Him / Pójdźmy za Nim. – At the Source / U źródła. – Across the Prairies / Przez stepy.

636. Charcoal sketches and other tales. Tłum. i oprac. A. Zamoyski. Londyn 1990 s. 211.

Z a w a r t o ś ć: Charcoal Sketches / Szkice węglem. – Bartek the Victor / Bartek Zwycięzca. – On the bright shore / Na jasnym brzegu.

637. The little trilogy. Tłum. M. Lipiński. Nowy Jork 1995 s. 245.

Z a w a r t o ś ć: The Old Servant / Stary sługa. – Hania. – Selim Mirza.

a r m e ń s k i e zob. ormiańskie

a z e r b e j d z a ń s k i e

638. Čalfyčy Janko. Tłum. z ros. E.M. Afajew. Baku 1962 s. 42, il.

Z a w a r t o ś ć: Čalfyčy Janko / Janko Muzykant. – Orso.

b i a l o r u s k i e

639. Apawjadanni. Z polskaj mowy pereklau M. Maszara. Mińsk 1955 s. 218, il; *Szkolnaja Bibl.*

Z a w a r t o ś ć: Janka-muzykant / Janko Muzykant. – Eskizy wuhalem / Szkice węglem. – Pa chleb / Za chlebem. – Orsa / Orso. – Sachem. – Z dziannika paznanskaha nastaunika / Z pamiętnika poznańskiego nauczyciela. – Wartannik majaka / Latarnik. – Kamedyja pamyłak / Komedія z pomyłek.

b u ł g a r s k i e

640. Razkazi. [Wyd. jako dod. do czasopisma „Dennica”] 1891.

Z a w a r t o ś ć: Bartek pobiedonosiec / Bartek Zwycięzca. – Angiel / Jamioł.

641. Dwa razkaza. Tłum. St. Woznicki. Warna 1902 s. 29; toż: Warna 1903.

Z a w a r t o ś ć: Pazaczat za fara / Latarnik. – Swiracz-Janko / Janko Muzykant.

642. Razkazi. Sofia 1917 s. 104, *Pochodna Wojnizska Biblioteka 35.*

Z a w a r t o ś ć: Janko Muzikantyt / Janko Muzykant. – Koj e najmil / Czy ci najmilszy. – Srečo na pojeta / ?U źródła? – Idilija / Sielanka – Da wierim podire Niego / Pójdźmy za Nim.

643. Chanja. Roman. Tłum. R.St. Taniewa. Sofia 1918 s. 184, *Moderna Bibl. 73-78.*

Z a w a r t o ś ć: Staria sluga / Stary sługa. – Chanja / Hania.

644. Sachem i drugie razkazi. Tłum. D.Ch. Br'zicow. Sofia 1918 s. 64. *Bibl. Cvet 32.*

Z a w a r t o ś ć: Sachem. – Sielanka / Idilija w gorata. – Zewsowa prisz'da / Wyrok Zeusa.

645. Janko muzikant. Staryjat skitnik. Sofia 1919. *Bibl. Majak 1.*

Z a w a r t o ś ć: Janko Muzikant / Janko Muzykant. – Staryjat skitnik / Latarnik.

646. Dwieti liwadi. Razkazi. Tłum. Omega [D. Kalfow]. Kjustendil [b.r., ok. 1923] s. 104. *Uniwersalna Bibl. 13.*

Z a w a r t o ś ć: [H. Sienkiewicz, wstęp] – Dwieti liwadi / Dwie łąki. – Da trgniem sledi Niego / Pójdźmy za Nim. – Janko Muzikantit/ Janko Muzykant. – Pocziwkata na pisatielja / Muszę wycząć.

647. Janko Muzikantat. Powiesti i razkazi. Tłum. i oprac. S. Ilczew. Il. P. Karszowski. Sofia 1949 s. 176.

Z a w a r t o ś ć: Janko muzikant / Janko Muzykant. – Jamiol / Jamiol. – Starijat skitnik/ Latarnik. – Iz dniewnika na poznanskija ucitel / Z pamietnika poznańskiego nauczyciela.

648. Za chljab. Powesti i razkazi. Tłum. S. Ilczew. Il. S. Sticzszinski. Sofia 1956 s. 272.

Z a w a r t o ś ć: Za chljab / Za chlebem. – Starijat skitnik pazaczat na fara / Latarnik. – Sachem. – Przez stepy. – Janko Muzikantat / Janko Muzykant. – Jamiol / Jamiol. – Iz dniewnika na poznanskija ucitel / Z pamietnika poznańskiego nauczyciela. – Bartek Pobediteljat / Bartek Zwycięzca. – H. Sienkiewicz i jego tworczestwo.

649. Janko Muzikantat. Razkazi. Tłum. S. Ilczew. Sofia 1961 s. 32. *Masowa Bibl. Pczelica 7.*

Z a w a r t o ś ć: Janko Muzikantat / Janko Muzykant. – Jamiol / Jamiol. – Iz dniewnika na poznanskija ucitel / Z pamietnika poznańskiego nauczyciela.

650. Szkici z wuglem. Noweli. Tłum. D. Ikonomow. Sofia 1974 s. 317. *Bibl. Panorama 9.*

Z a w a r t o ś ć: Szkici z wuglem / Szkice wuglem. – Staria sluga / Stary sluga. – Chanja / Hania.

651. Janko Muzikantat. Razkazi. [Wyd. 2]. Tłum. S. Ilczew. Sofia 1979 s. 54.

Z a w a r t o ś ć: Janko Muzikantat / Janko Muzykant. – Jamiol / Jamiol. – Sachem. – Iz dniewnika na poznanskija ucitel / Z pamietnika poznańskiego nauczyciela.

ch i ń s k i e

652. [Zbiór opowiadań z zagranicy]. Tłum. Lu Xun [właśc. Zhou-Shu-ren]. Dongying 1908; toż: Szanghaj 1936.

Z a w a r t o ś ć: Janko Muzykant. – Latarnik. – Sachem.

653. [Nowele]. Tłum. Wang Luyan. [Pekin] 1928.

Z a w a r t o ś ć: Przez stepy. – Janko Muzykant. – Jamiol.

654. Duan pian siaoszuo tsij [Nowele wybrane]. Tłum. (z ros. i ang.) Szy Czy Tsun i Czong Ki Ming. Pekin 1950, 1955 s. 362.

Z a w a r t o ś ć: Przez stepy. – Jamiol. – Szkice wuglem. – Janko Muzykant. – Za chlebem. – Orso. – Sahem. – Latarnik. – Z pamietnika poznańskiego nauczyciela. – Bartek Zwycięzca.

655. Xiankewicz. Zong duan pian siao szo xiang [Sienkiewicz. Wybór nowel i fragmentów]. Tłum. (z ros.) Czeng Guang San. Oprac.: J.I. McCollum. Nanjiang 1979 s. 99.

Z a w a r t o ś ć: Przez stepy. – Jamiol. – Janko Muzykant. – [Instrument panny Klary? Instrument jasnej panny? / Sonata księżycowa?].

656. Di sa genu re Hua Czeng Czu Ban sze. [Opowiadania]. Pekin 1982 s. 148.

Z a w a r t o ś ć: Szkice wuglem. – Janko Muzykant. – Za chlebem.

657. Jing-Xun-ji [Dzieła]. Tłum. Zhang-Zheng-hu. Junan 1991.

Z a w a r t o ś ć: Potop? – Quo vadis? – W pustyni i w puszczy.

657a. Hong duan pian Xiaoshuo xuan [Wybór pism]. Wydawnictwo Literatury Ludowej. Tłum. Zhang Zhenhuei, Lin Hongliang, Yi Lijun, Yuan Hanrong. Pekin 2011.

Z a w a r t o ś ć: Nowele? – Quo vadis? – Krzyżacy? – Trylogia?

ch o r w a c k i e

658. Hania. Pripowiest iz života. Tłum. J.E. Tomić. Zagrzeb 1880 s. VII, 146, *Knjižnica Matice Hrvatske*, sw. 46-47; toż: Zagrzeb 1881; toż wyd. 3: Zagrzeb 1917, *Merkurova zabavna knjižnica*; toż wyd. 4: Zagrzeb, 1924 s. 285. *Merkurova zabavna knjižnica*.

Z a w a r t o ś ć: Stari sluga / Stary sluga – Hania.

659. Pripoviesti. Tłum i oprac. I. Gostiša. Zagrzeb 1898 s. XLIII, 248. *Slavenska knjižnica 6.*

Z a w a r t o ś ć: Orguljaš iz Ponikava / Organista z Ponikly. – Na vrelu / U źródla. – Podžimo za Nijm / Pójdźmy za Nim. – Lux in tenebris lucet. – Budi blagoslavljena / Bądź błogosławiona. Legenda indyjska. – Ta treća / Ta trzecia. – Sachem. – Idila / Sielanka. – Janko glazbenik / Janko Muzykant. – Slike sa sela / Szkice wuglem.

660. Sabrana djela. [Tłum. A. Harambašić]. Zagrzeb 1901-1904.

Z a w a r t o ś ć: [T. 1-2] 1901 Quo vadis? Pripoviest iz dobe cara Nerona. – [T. 3] 1902 Ognjem i mačem. Historijski roman. – T. 4-5 1903 Potop. Historički roman. – [T.6/7] 1904 Gospodin Wolodyjowski. Historički roman.

661. Pripoviesti. Tłum. I. Gostiša. Zagrzeb 1919 s. 105. *Narodna Knjižnica 41-45.*

Z a w a r t o ś ć: Orguljaš iz Ponikava / Organista z Ponikly. – Na vrelu / U źródla. – Podžimo za Nijm / Pójdźmy za Nim. – Lux in tenebris lucet. – Janko glazbenik / Janko Muzykant. – Slike sa sela / Szkice wuglem.

662. Pripoviesti. Tłum. J. Benešić. Zagrzeb 1947 s. 242.

Z a w a r t o ś ć: Pred vratima beskim / U bramy raj. – Zvonar / Dzwonnik. – Orso. – Uspomiena iz Marypoze / Wspomnienie z Maripozy.

663. Odabrana djela. Tłum. L.R. Knežević, A. Harambašić, A. Simčik, Iso Velikanović. T. 1-8. Rijeka 1965.

Z a w a r t o ś ć: T. 1-2 Ognjem i mačem, s. 354 + 344. – T. 3-4. Potop, s. 558 + 594. – T. 5. Pan Wołodyjowski, s. 497. – T. 6. Kryżacy, s. 673. – T. 7 Quo vadis, s. 491. – T. 8. U pustyni i prašumi / W pustyni i w puszczy, s. 350.

c z e s k i e

664. Starý sluha. Hana. Tłum. J. Hudec. Praha 1886 [1887] s. 196, *Česka Bibl. rodinna ser.* 3, 22; tož: 1897.

Z a w a r t o ś ć: Starý sluha / Stary sluga. – Hana / Hania.

665. Z povidek H. Sienkiewiče, w serii: *Kytyce z lúhu slovanských i čizích uvil a ve prospěch ustředni Matice školské* vydal dr Fr. Kahlik. Opa-wa 1893.

Z a w a r t o ś ć: Strážce majáku / Latarnik. – Z pamětníku poznaňského učitele v poznaňsku / Z pamětníka poznaňského nauczyciela. – Pohádka Sabalova / Sabalowa bajka.

666. Dojmy z cest. Tłum. J. Rozvoda. Praha 1901 s. 160.

Z a w a r t o ś ć: V belověžském hrozdě / Z Puszczy Białowieskiej. – List z Říma / List z Rzymu. – List z Paříže / List z Paryža. – List z Benatek / List z Wenecji. – Z italských dojmů / Z wrażeń włoskich. – Výlet do Athén / Wycieczka do Aten. – Zápas s býky v Španělsku / Walka byków.

667. Drobné povídky. Tłum. V. Kredba, V. Hanuš, B. Prusík i in. Praha 1901. *Levná knihovna ilustrovaná*, 23-43.

Z a w a r t o ś ć: Lux in tenebris lucet. – Pojd' me za Nim / Pójdźmy za Nim. – Janko Muzikant / Janko Muzykant. – Črty uhlem / Szkice węglem. – Hlidač majáku / Latarnik. – Z pamětníku poznaňského učitele / Z pamětníka poznaňského nauczyciela. – Sielanka / Selanka. – Ta třetí / Ta trzecia. – Na jasném břehu / Na jasnym brzegu. – Starý sluha / Stary sluga. – Hana / Hania. – Zevův rozsudek / Wyrok Zeusa. – Anděl / Jamioł. – Sachem. – Vzpomínky z Maripozy / Wspomnienie z Maripozy. – Plavecká legenda / Legenda żeglarska. – Orso.

668. Drobné spisy. [Tłum. J. Žalov, V. Hanuš, V. Kredba i in.]. T. 1-14. Praha 1901-1902, 1908.

Z a w a r t o ś ć: T. 1, s. 144: Janko muzikant / Janko Muzykant. – Črty uhlem / Szkice węglem. – Z pamětníku poznaňského učitele / Z pamětníka poznaňského nauczyciela. – Hlidač majáku / Latarnik. – T. 2, s. 164: Starý sluha / Stary sluga. – Hana / Hania. – T. 3, s. 104: Ta třetí / Ta trzecia. – Anděl / Jamioł. – Sachem. – T. 4, s. 112: Na jasném břehu / Na jasnym brzegu. – Selanka / Sielanka. – T. 5, s. 82: Pojd' me za Nim / Pójdźmy za Nim. – Zevův rozsudek / Wyrok Zeusa. – Vzpomínka z Maripozy / Wspomnienie z Maripozy. – Plavecká legenda / Legenda żeglarska. – T. 6, s. 80: Po stepích / Przez stepy. – T. 7, s. 90: Selim Mirza. – T. 8, s. 79: V zajetí tatarském / Niewola tatarska. – Komédie z omylů / Komédia z pomyłek. – T. 9, s. 88: Za chlebem. – T. 10, s. 80: Bartek Vítěz / Bartek Zwycięzca. – Ten ti nejmiljšim? / Czy ci najmlszy? – T. 11, s. 86: U zřídla / U źródła. – Varhanik z Ponikly / Organista z Ponikły. – Bud' blahoslavená / Bądź błogosławiona. – Sabalova bajka / Sabalowa bajka. – Orso. – T. 12, s. 160: Humoreski ze

zápisků Worszylly. Nikdo není doma prorokem, Dvě cesty / Humoreski z teki Worszylly. – T. 13 s. 176: Na zmar / Na marnie. – T. 14, 1908 s. 99: Několik drobných prací. Tłum. J. Rozvoda: Co se stalo jednou v Sidoně / Co się raz stało w Sydonie. – Sen. – Plamének / Plomyk. – Zvonic / Dzwonnik. – Při večeri / Biesiada. – Jeřabi / Żurawie. – Lux in tenebris lucet.

669. Listy z cest. Tłum. J. Rozvoda. T. 1-2. Praha 1901 s. 180 + 211.

Z a w a r t o ś ć: T. 1. Uvod / Wstęp. – Pobyt v Londýně / Pobyt w Londynie. – Cesta do Liverpoolu / Podróż do Liverpoolu. – Na oceánu / Z oceanu. – Pobyt v Nev Yorku / Pobyt w New Yorku. – T. 2. Črty z Ameriky / Szkice amerykańskie.

670. Listy z cest. Tłum. J.J. Langner. T. 1-4.

Praha 1901 s. 107 + 88 + 78 + 80. *Naše knihy 4*. Z a w a r t o ś ć: T. 1 s. 107. Po dráze dvou oceánů / Koleją dwóch oceanów. – Skizy americké / Szkice amerykańskie. – T. 2 s. 88. Skizy americké / Szkice amerykańskie. – V pustini / Z puszczy. – T. 3 s. 78. Skizy americké / Szkice amerykańskie. – T. 4 s. 80. Skizy americké / Szkice amerykańskie. – Komédie z omylů / Komédia z pomyłek. – Sachem. – Orso.

671. Polský lid. Menší povídky. Tłum. J.J. Langner. Praha 1901 s. 378. *Ottová laciná národní knihovna 189*.

Z a w a r t o ś ć: V zajetí tatarském / Niewola tatarska. – Varhanik z Ponikly / Organista z Ponikły. – Bartoš Vítěz / Bartek Zwycięzca. – Ze zápisniku poznaňského učitele / Z pamětníka poznaňského nauczyciela. – Za chlebem. – Starý sluha / Stary sluga. – Janko Muzikant / Janko Muzykant. – Anděl / Jamioł. – Strážce majáku / Latarnik. – Vzpomínka z Maripozy / Wspomnienie z Maripozy.

672. Skizy. Tłum. J. Žalov. Teplice 1901, *Příloha Severočeského dělníka*.

Z a w a r t o ś ć: Janko muzikant / Janko Muzykant. – Črty uhlem / Szkice węglem. – Hlidač majáku / Latarnik.

673. Na slunném pobřeží. Praha 1903 s. 287.

Z a w a r t o ś ć: Na slunném pobřeží / Na jasnym brzegu. – Selim Mirza. – Dvě cesty / Dwie drogi.

674. Několik drobných prací. Tłum. J. Rozvoda. Praha 1908 s. 93; tož: 1911.

Z a w a r t o ś ć: Co se stalo jednou v Sidoně / Co się raz stało w Sydonie. – Sen. – Plamének / Plomyk. – Zvonic / Dzwonnik. – Při večeri / Biesiada. – Lux in tenebris lucet. – Jeřabi / Żurawie.

675. Několik drobných prací [2]. Tłum. J. Rozvoda. Praha 1911 s. 35.

Z a w a r t o ś ć: Dvě louky / Dwie łąki. – Diokles. – Aristoklesova příhoda / Przygoda Arystoklesa. – Na Olympu / Na Olimpie. – Cesta do Los Angeles / Listy z podróży [Droga do Los Angeles].

676. Orso. Vzpomínky z Maripozy. Tłum. H. Sedláček. Praha 1915, *Pestré knížky 3*.

Z a w a r t o ś ć: Orso. – Vzpomínky z Maripozy / Wspomnienie z Maripozy.

677. Několik drobných prací. Tlum. J. Rozvođa. Praha [ok. 1926] s. 83. *Levna Illustrovana knihovna IX z. II.*

Z a w a r t o ś ć: Co se stalo jednou v Sidoně / Co się raz stało w Sydonie. – Sen. – Plamének / Plomyk. – Zvonik / Dzwonnik. – Při večeři / Biesiada. – Jeřabi / Żurawie.

678. Spisy pro mládež. Praha 1926/1927.

Z a w a r t o ś ć [fragm.]: Křiřáci / Krzyřacy. – Ohněm a mečem / Ogniem i mieczem. – Potopa / Potop. – Pan Wolodyjowski / Pan Wołodyjowski. – Quo vadis? – V pustiniách / W pustyni i w puszczy. – Strážce majáku / Latarnik.

679. Sebráné spisy. Tlum. V. Kredba i in.. Oprac Fr. Sekanina. Il. V. Černý i O. Homolač. T. 1-21. Praha 1927-1930.

Z a w a r t o ś ć:

T. 1-2 1927 s. 518 + 589 Křiřáci / Krzyřacy .

T. 3 1927 s. 477 Za chlebem. – Starý Sluha / Stary sluga. – Hana / Hania. – Ta třeti / Ta trzecia. – Črty uhlem / Szkice węglem.

T. 4-5 1927 s. 604 + 627 Ohněm a mečem / Ogniem i mieczem .

T. 6-8 1927 s. 625 + 758 + 565 Potopa / Potop.

T. 9 1928 s. 796 Pan Wolodyjowski / Pan Wołodyjowski.

T. 10 1928 s. 378 Selim Mirza i jiné povídky.

T. 11 1928 s. 310 Pouřti a pralesem / W pustyni i w puszczy.

T. 12 1928 s. 230 Na poli slávy / Na polu chwały.

T. 13 1929 s. 363 Vítěz Bartek / Bartek Zwycięzca. – Strážce majáku / Latarnik. – Janko Muzikant / Janko Muzykant. – Jeřabi / Żurawie. – Z denniku poznařského učitele / Z pamětnika poznařskiego nauczyciela. – Anděl / Jamioł. – Sachem. – Sabalova pohádka / Sabalowa bajka. – Pojd' me za Nim! / Pójdźmy za Nim. – Bud' blahoslavená! / Bądź błogosławiona. – Lux in tenebris lucet. – Tatarské zajeti / Niewola tatarska. – Námořnická legenda / Legenda żeglarska. – Varhanik z Ponikly / Organista z Ponikly. – Dvě louky. Indiacka legenda / Dwie łąki. – Diokles. Athénska pohádka / Diokles. – Plamének / Plomyk.

T. 14 1929 s. 842 Quo vadis?

T. 15 1929 s. 472 Po stepich / Przez stepy. – Orso. – Komedie z omylů / Komedia z pomyłek. – Selanka. Lesní obrázek / Sielanka. – Diův rozsudek / Wyrok Zeusa. – Aristoklova přihoda / Przygoda Arystoklesa. – Beseda / Biesiada. – Zvonik / Dzwonnik. – Osirisův soud / Sąd Ozyrysa. – Na Olimpu / Na Olimpie. – Sen. – U zdroje / U źróđła. – Ten-li ti nejmilři? / Czy ci najmilřszy? – Humoresky ze zápisniku Worszyłłova: Nikdo není prorokem ve vlasti. Dvě cesty / Humoreski z teki Worszyłły. Tom wyd. také jako poz. oddzielná pt. Po stepich a jiné črty. Praha 1929 s. 472.

T. 16 1929 s. 597 Bez dogmatu.

T. 17 1930 s. 445 Ve vírech / Wiry.

T. 18-19 1930 s. 593 + 431 Rodina Polanieckých / Rodzina Połanieckich.

T. 20 s. 473 Potulky Amerykou / Listy z podrůzy do Ameryki.

T. 21 1930 s. 513 Potulky Afrikou a jiné cestopisné črty. Potulky Afrikou / Listy z Afryki. – Z bělověžského pralesu Z Puszczy Białowieskiej. – Vzpomínka z Maripozy / Wspomnienie z Maripozy. – List z Rima / List z Rzymu. – List z Benátek / List z Wenecji. – Býči zapasy. Vzpomínka ze Španelska / Walka byków. – Výlet do Athen / Wycieczka do Aten.

680. Výbor z díla. Tlum. V. Kredba. Praha 1936 s. 155. *Blanik, výběr z pisemnictví.*

681. Za chlebem a jiné povídky. Tlum. V. Kredba. Il. V. Černý. Praha 1937 s. 471.

Z a w a r t o ś ć: Za chlebem / Za chlebem. – Starý sluha / Stary sluga. – Hana / Hania. – Ta třeti / Ta trzecia. – Črty uhlem / Szkice węglem.

682. Svadba w Athenách. Uvodem opatřil a přelořil Dr J. Bečka. Praha 1938 s. 153. *Svetova Knihovna, Laureati Nobelovy Ceny 6.*

Z a w a r t o ś ć: Připítek / Toast. – H.K.T. – Pycha / Duma. – Sidonská udalost / Co się raz stało w Sydonie. – Svadba w Athenách / Wesele. – Jak se pan Lubomirski obrátil a kostel v Tarnave zbudoval / Jako się pan Lubomirski nawrócił... – Bajka. – Spisovatelki. Humoreska o dětech ne však pro děti / Autorki. – V mlze / We mgle.

683. Črty uhlem. Tlum. i oprac. J. Rumler. Praha 1950 s. 285. *Světova četba 32.*

Z a w a r t o ś ć: H. Sienkiewicz i jeho novele. – Honzik Muzikant / Janko Muzykant. – Vítěz Barta / Bartek Zwycięzca. – Črty uhlem / Szkice węglem.

684. Strážce majáku a jiné povídky. Tlum. i oprac. H. Teigová i K. Málek. Wiersze tłum. E. Krasnohorska. Il. G. Krum. Praha 1956 s. 243. Z a w a r t o ś ć: Za chlebem. – Dvě cesty / Dwie drogi. – V bělověžském pralesie / Z puszczy Białowieskiej. – Strážce majáku / Latarnik. – Janko Muzykant. – Selim Mirza.

685. Spisy. T. 1-11. Praha 1958-[1975]. *Knihovna Klasiků.*

Z a w a r t o ś ć:

T. 1-2 1963. Ohněm i mečem. Tlum. V. Zapletalova, s. 420 + 410.

T. 3/5 1968. Potopa. Tlum. V. Zapletalová. 1968 s. 677 + 573.

T. 6 1965. Pan Wolodyjowski. Tlum. V. Dvořačková. 1965 s. 545.

T. 7-8 1959. Křiřáci. Tlum. J. Janouch. Wiersze tłum. H. Jechová. 1959 s. 348 + 400.

T. 9 1958. Quo vadis? Tlum. E. Sojka. 1958 s. 589.

T. 10 1971. Pouřti a pralesem / W pustyni i w puszczy. Tlum. V. Zapletalova. Praha 1971 s. 329.

T. 11 1975. Starý sluha a jiné povídky. Tlum. K. Malek, J. Rumler i H. Teigová. [1974] s. 451. Z a w a r t o ś ć: Starý sluha / Stary sluga. – Hana / Hania. – Selim Mirza. – Črty uhlem / Szkice węglem. – Honzik / Janko Muzykant. – Vítěz Barta / Bartek Zwycięzca. – Z paměti poznařského učitele / Z pamětnika poznařskiego nauczyciela. – Za chlebem. – Sachem. – Strážce majáku / Latarnik. – K. Krejči: Literární prvotiny H. Sienkiewice.

686. Starý sluha a jiné povídky. Tlum. K. Malek, J. Rumler i H. Teigová. Praha 1975 s. 445.

Z a w a r t o ś ć: Starý sluha / Stary sluga. – Hana. – Selim Mirza. – Črty uhlem / Szkice węglem. – Honzik Muzikant / Janko Muzykant. – Vítěz Barta / Bartek Zwycięzca. – Z paměti poznařského učitele / Z pamětnika poznařskiego nauczyciela. – Za chlebem. – Sachem. – Strážce majáku / Latarnik.

duńskie

687. Kultegninger. Tłum. K. Berlin. Kopenhaga 1888 s. 197.

Z a w a r t o ś ć: Den gamle Tjener / Słany sluga. – Hania. – Kultegninger / Szkice węglem.

688. Seierherren Bartek. Englen. Tłum. St. Rosznecki. Kopenhaga 1889 s. 124.

Z a w a r t o ś ć: Seierherren Bartek / Bartek Zwycięzca. – Englen. Et Lands bybillede / Jamioł.

689. Fra Weichselfloden [antologia, tłum. i oprac. J. Grove]. Kopenhaga 1891.

Z a w a r t o ś ć [z Sienkiewicza]: Janko Spillemand / Janko Muzykant. – Den Tredie / Ta trzecia. – Fyrmasteren / Latarnik. – En comedy Errors / Komedia z pomyłek. – Orso.

690. Den Tredie. Lux in tenebris lucet. En lysting og en alforlig Fortaelling fra Kunstnerlivet. Tłum. N.V. [Nils Vogt ?]. Christiania 1903 s. 88; toż: ok. 1912.

Z a w a r t o ś ć: Den Tredie / Ta trzecia. – Lux in tenebris lucet.

691. Lys i mørke. Tre Fortaellinger. Tłum. Nils Collet Vogt. Christiania 1917 s. 112.

Z a w a r t o ś ć: Den Tredie / Ta trzecia. – Janko / Janko Muzykant. – Lys i mørke / Lux in tenebris lucet.

esperanto

692. Noveloj. Tłum. i oprac. L. Zamenhof. Lipsk 1925 s. 63. *Internacia Mondliteraturo 16*; toż reprint: Wstęp A. Pettyn. Warsz. 1985. *Polski Związek Esperantystów – Ritmo*.

Z a w a r t o ś ć: Lux in tenebris lucet. – La maljuna servisto / Słany sluga. – Dioklo / Diokles. – Estu benita / Bądź błogosławiona. – La angelo / Jamioł.

estońskie

693. Vöitja. Järele. Tłum. G. Teimann. Juriewis [Tartu] 1903.

Z a w a r t o ś ć: Vöitja / Bartek Zwycięzca. – Järele / Pójdźmy za Nim.

694. Ameerika novellid. Koolicaliste keskimsele ja vanemale astmele. Eessona J. Nemtšinski [J. Niemczyński]. Tłum. E. Levina. Il. E. Maisaar. Tallin 1954 s. 160.

[Zawartość: ? Latarnik? – Przez stępy? – Wspomnienie z Maripozy? – Za chlebem?]

fińskie

695. Majakanvartia. Seuratkaamme Häntä y m. kertomuksia. Tłum. M. Talvio. Kuopio-Helsinki 1903 s. 179. *Otavan Helsingin Kirjasto 89*.

Z a w a r t o ś ć: Seuratkaamme Häntä / Pójdźmy za Nim. – Majakanvartia / Latarnik. – Muzikant / Janko Muzykant. – Enkeli / Jamioł. – [Hania? Słany sluga].

francuskie

696. Tournesol. Les esquisse sur le moeurs ruthenes. Tłum. M. Poradowska. Verviers 1880; toż: 1884 s. 102. *Bibl. Gilon*.

Z a w a r t o ś ć [z Sienkiewicza]: Janko le Musicien / Janko Muzykant. – Le petit Michel / Z pamiętnika poznańskiego nauczyciela.

697. Bartek Vainqueur. Tłum. Neyroud. Oprac. T. de Wyzewa. Paryż 1886 s. XXXVIII, 255. *Nouvelle bibliothèque internationale*.

Z a w a r t o ś ć: T. de Wyzewa: L'art contemporain en Pologne / Sztuka współczesna w Polsce. – Bartek Vainqueur / Bartek Zwycięzca. – Extrait du journal d'un instituteur Posnanien / Z pamiętnika poznańskiego nauczyciela. – L'Allumeur du phare / Latarnik. – L'Ange. Esquisse villageoise / Jamioł. – Petit Jean le Musicien / Janko Muzykant.

698. Esquisses polonaises. Sienkiewicz. Nouvelles polonaises avec notice biographique et littéraire par Ch. Simond. Paryż 1889 s. 32. *Nouvelle bibl. populaire* 162 s. 257-288.

Z a w a r t o ś ć: Yanko le musicien / Janko Muzykant. – Le vieux serviteur / Słany sluga. – Au Village / Jamioł?

699. Bartek le Victorieux. Tłum. P. Luguët. Paryż 1900 s. 157; toż: Troyes 1902.

Z a w a r t o ś ć: Bartek le Victorieux / Bartek Zwycięzca. – Le gardien du phare d'Aspinvall / Latarnik. – Sachem. – Combat de taureaux / Walka byków.

700. À la source du bonheur. Tłum. N. Ordéga. Paryż 1901 s. 122.

Z a w a r t o ś ć: À la source du bonheur / U źródła. – Le vieux serviteur / Słany sluga. – Une nuit au sommet de l'Olympe / Na Olimpie.

701. Bartek le Victorieux. [Tłum. P. Luguët i in.]. Paryż 1901 s. 290. *Société d'éditions littéraires et artistiques*; toż wyd. nast. Paryż 1901-1902.

Z a w a r t o ś ć: Bartek le Victorieux / Bartek Zwycięzca. – Janko le Musicien / Janko Muzykant. – Le gardien du phare d'Aspinvall / Latarnik. – Lillian Morris / Przez stępy. – Extrait du journal d'un précepteur de Posen / Z pamiętnika poznańskiego nauczyciela.

702. Esquisses au fusain. Tłum. M-lle B. Noiret. [Paryż] 1901 s. VIII, 277.

Z a w a r t o ś ć: Esquisses au fusain / Szkice węglem. – Marysia / Za chlebem. – Sur la Côte d'Azur / Na jasnym brzegu.

703. Journal d'un artiste. Tłum. N. Ordéga. Paryż 1901 s. 204. *Collection artistique*.

Z a w a r t o ś ć: Journal d'un artiste / Ta trzecia. – Le jugement de Zeus / Wyrok Zeusa. – Sur le haut Olympe / Na Olimpie.

704. Nouvelles variées. Traduites du polonais. Tłum. H.C. [H. Chirol]. Paryż 1901 s. 152. „*Pour tous*”.

Z a w a r t o ś ć: Lux in tenebris lucet. – Janko le musicien / Janko Muzykant. – Le gardien du phare / Latarnik.

nik. – Une idylle dans les bois / Sielanka. – Sois bénie! / Bądź błogosławiona!

705. Pages d'Amérique. Récits de l'émigration. Tłum. B. Jardeski i A. Savine. Paryż 1901 s. 308.

Z a w a r t o ś ć: Pour la pain / Za chlebem. – A travers les Savanes / Przez stepy. – Orso.

706. Bartek le Vainqueur. Tłum. E. Halpérine-Kaminsky. Lettre-préface de l'auteur [H. Sienkiewicz]. Paryż 1902 s. XII, 275, il.

Z a w a r t o ś ć: Bartek Vainqueur / Bartek Zwycięzca. – Sachem.

707. Cette troisième. Tłum. C. de Latour. Paryż 1902 s. 298.

Z a w a r t o ś ć: Cette troisième / Ta trzecia. – Les deux chemins de la vie / Dwie drogi. – Le gardien du phare / Latarnik.

708. Une idylle dans la prairie. Lilian Morris. Tłum. P. Luguet. Paryż 1902 s. 153.

Z a w a r t o ś ć: Une idylle dans la prairie. Lilian Morris / Przez stepy. – Yanko le musicien / Janko Muzykant. – Yamyol/ Jamioł. – Les deux épiciers / Komedia z pomyłek.

709. Sur la côte d'azur. Roman. [Tłum. brak]. Paryż 1905, s. VIII, 292. *Libraire universelle*.

Z a w a r t o ś ć: Notice sur Sienkiewicz. – Sur la côte d'azur / Na jasnym brzegu. – Deux prairies / Dwie łąki. – Yanko le musicien / Janko Muzykant. – Les mémoires d'un précepteur en Posnanie / Z pamiętnika poznańskiego nauczyciela.

710. Sous le joug. Chronique d'Alexis Zdanoborski gentilhomme polonais. Tłum. N. Ordega i M.A. Zolkiewski. Abbeville 1906 s. 215, il. *Bibl. bleue*.

Z a w a r t o ś ć: Sous le joug. Chronique d'Alexis Zdanoborski gentilhomme polonais / Niewola tatarska. – La pourpre / Legenda żeglarska. – Lux in tenebris lucet. – Souvenirs d'un voyage a Mariposa / Wspomnienie z Maripozy. – Souvenirs d'un instituteur posnanien / Z pamiętnika poznańskiego nauczyciela.

711. L'Éternelle victime. Tłum. E. Halpérine-Kaminsky. Il. G. Halpérine-Kaminsky i H. Bréjat. Paryż 1909 s. 271. Flammarion.

Z a w a r t o ś ć: L'Éternelle victime / Szkielet węglem. – Le jugement de Zeus / Wyrok Zeusa.

712. Bartek le Vainqueur. [Tłum. brak] Il. P. Kaufman, Blanchot, Auer i Kastor. Paryż 1912 s. 123. *Idéal Bibl.* 43; toż: 1922.

Z a w a r t o ś ć: Bartek le Vainqueur / Bartek Zwycięzca. – Sachem. – Une idylle dans la forêt / Sielanka. – Le jugement de Zeus / Wyrok Zeusa. – Idylle dans la Savane / Przez stepy.

713. Chefs d'oeuvre. Traduction autorisée. Wstęp, wybór, tłum. i oprac. dr V. Bugiel. Paryż [1923] s. 191, il., *Les cent chefs d'oeuvre étrangers* 93; toż: Paryż 1926.

Z a w a r t o ś ć: Henri Sienkiewicz. – Le chef indien / Sachem. – Le gardien du phare / Latarnik. – Jeannot le musicien / Janko Muzykant – Orso. – Lux in tenebris lucet.

– La Comédie des erreurs / Komedia z pomyłek. – L'organiste de Ponikla / Organista z Ponikly. – L'Ange / Jamioł. – Deux prairies / Dwie łąki. – Les steppes de Nebraska. Les abeilles de Californie / Listy z podróży do Ameryki (fragm.: Nebraska, Koleją dwóch oceanów, Gospodarstwa pszczelne). – Les grues cendrées / Żurawie. – Un colon américain / Listy z podróży do Ameryki (fragm. wstępu, Opowiadanie skwatera). – La mort de M. Longinus Podbipienta / Ogniem i mieczem (fragm. Śmierć Longinusa Podbipięty).

714. Une aventure à Sidon. Tłum. J. de France de Tersant i Joseph-André Teslar. Il. S. Mrozewski. Paryż 1931 s. 57. *Le bocage des plaisirs* 5.

Z a w a r t o ś ć: Une aventure à Sidon / Co się raz stało w Sydonie. – Toast de Messire Zagloba / Toast. – Comment Messire Lubomirski se convertit et construisit une église à Tarnava / Jako się pan Lubomirski nawrócił...

715. Oeuvres choisies. Tłum. J. de France de Tersant i J.-A. Teslar. Paryż 1932; toż: Paryż 1933 s. VIII, 228. *Collection polonaise*.

Z a w a r t o ś ć: Wstęp. – En esclavages chez les Tartares / Niewola tatarska. – Journal d'un instituteur de Poznan / Z pamiętnika poznańskiego nauczyciela. – Toast de Messire Zagloba / Toast pana Zagłoby. – Comment Messire Lubomirski se convertit / Jako się pan Lubomirski nawrócił... – Le Sonneur / Dzwonnik. – Souvenir de Maripoza / Wspomnienie z Maripozy. – Au pays de l'or / W krainie złota. – Idylle / Sielanka. – Diocles / Diokles. – Platon coiffeur / Przypoda Arystoklesa. – Une aventure à Sidon / Co się raz stało w Sydonie.

716. Pages d'Amérique. Tłum. B. Jardeski i A. Savine. Wstęp A. Savine. Paryż 1934 s. VI, 308 (por. nr 705).

Z a w a r t o ś ć: Pour la pain / Za chlebem. – A travers les Savanes / Przez stepy. – Orso.

g r u z i ŋ s k i e

717. [Pójdźmy za Nim]. Tłum. Nartamjanc? Wartanjan?. Tbilisi-Erywań 1894.

Z a w a r t o ś ć: Pójdźmy za Nim. – Inqno memuzike / Janko Muzykant. – Poznaneli nastsavleblis dgiuridan / Z pamiętnika poznańskiego nauczyciela.

h e b r a j s k i e

718. Polin. Antologijah sel hasifrut hahadasah hapolanit [antologia prozy polskiej]. Oprac. Warszawiak Jehuda. Warsz. [1935].

Z a w a r t o ś ć [z Sienkiewicz]: Szomer-hamidgal / Latarnik. – Janko hamenagen / Janko Muzykant.

719. Hania. Tłum. Chaim Szalom Ben-Åbram. Tel Awiw 1946; toż: 1956; toż: 1963.

Z a w a r t o ś ć: Ha-meszaret ha-zake / Stary sługa. – Hania.

720. Ba'awur pat Lehem. Sipurim. Tłum. J. Lichtenbaum. Tel Awiw 1959 s. 150; toż wyd. 2: 1965.

Z a w a r t o ś ć: Ba'awur pat Lehem / Za chlebem. – Szomer -ha-midgal / Latarnik. – Zihronot mit-Maripozia / Wspomnienie z Maripozy. – Janko hamenagen / Janko Muzykant.

h i s z p a ń s k i e (zob. też katalońskie)

721. Cuentos selectos. Tłum. M. de Broel Plater. Madryt 1900 s. 107.

Z a w a r t o ś ć: El fallo de Zeus / Wyrok Zeusa. – Sigámosle / Pójdźmy za Nim! – Bendita seas. Leyenda india / Bądź błogosławiona.

722. Luchar en vano. Barcelona 1900 s. 304.

Z a w a r t o ś ć: Luchar en vano / Na marne. – En la costa azul / Na jasnym brzegu.

723. Orso. En vano. Novelas. Tłum. J. García Rodríguez. Madryt [ok. 1900] s. 197. *Los grandes autores contemporáneos.*

Z a w a r t o ś ć: Orso. – En vano / Na marne.

724. Sigámosle! Tłum. T. de M. Graells. Barcelona 1901 s. 252.

Z a w a r t o ś ć: Sigámosle! / Pójdźmy za Nim. – Bartek el Vencedor / Bartek Zwycięzca. – Del diario de un maestro de Poznan / Z pamiętnika poznańskiego nauczyciela. – La misma dicha / U źródła [?]. – La cordura de los locos / Szkice węglem [skrót ?]. – El preceptor / Stary sługa. – Orso. – El ángel / Jamioł.

725. Liliana. El Organista de Ponikla. Janco el músico. Barcelona 1902 s. 223.

Z a w a r t o ś ć: Liliana / Przez stepy. – El Organista de Ponikla / Organista z Ponikły. – Janco el músico / Janco Muzykant.

726. Bartek el victorioso. Tłum. M.C.G. Barcelona 1902 s. 250; toż: 1922.

Z a w a r t o ś ć: Bartek el victorioso / Bartek Zwycięzca. – Yanko el músico / Janko Muzykant. – El torrero / Latarnik. – El preceptor / Z pamiętnika poznańskiego nauczyciela. – El organista de Ponikla / Organista z Ponikły. – Lux in tenebris lucet.

727. Por el pan. [Tłum. brak]. Barcelona 1902 s. 294. *Bibl. La Vaguardia.*

Z a w a r t o ś ć: Por el pan / Za chlebem. – Orso. – A través de la Sábana / Przez stepy.

728. Cuentos y narraciones. Tłum. M.C.G. Barcelona 1904.

Z a w a r t o ś ć: Por el pan / Za chlebem. – El torrero / Latarnik. – Vida rustica / Szkice węglem. – Sigámosle! / Pójdźmy za Nim.

729. El manantial de la dicha. Narraciones. Tłum. P. Pedraza y Páez. Buenos Aires 1916 s. 238. *Biblioteca de la Nación 715.*

Z a w a r t o ś ć: El manantial de la dicha / U źródła. – Liliana. A través de la Sábana / Przez stepy. – Sachem. – La corrida / Walka byków. – Orso.

730. Hania. Tłum. z polskiego L. Bronstein. Madryt [b.r., po 1917] s. 281; toż: Madryt 1920, 1929, 1933; toż: Barcelona 1937.

Z a w a r t o ś ć: El preceptor / Stary sługa. – Hania. – Orso. – El manantial / U źródła.

731. Liliana. Narraciones. Tłum. N. Tasin. Madryt 1921 s. 159. *Colección universal 492/493.*

Z a w a r t o ś ć: Liliana / Przez stepy. – El torrero / Latarnik. – Yanko 'el músico / Janko Muzykant. – Sueño profético / Sen.

732. Los Emigrantes. Tłum. R.J. Slaby. T. 1-2. Barcelona 1925.

Z a w a r t o ś ć: Los Emigrantes / Za chlebem. – El torrero / Latarnik. – A través de las estepas / Przez stepy.

733. Yanco el músico. Tłum. J. Estrany. Madryt [1941] s. 92.

Z a w a r t o ś ć: Yanco el músico / Janko Muzykant. – Comedia de equivocaciones / Komedya z pomyłek. – El Organista de Ponikla / Organista z Ponikły.

734. Hania. Tłum. A. Marcoff. Barcelona 1946 s. 261; toż: Buenos Aires – Meksyk 1948 s. 166. *Colección Austral 886.*

Z a w a r t o ś ć: Hania. – Orso. – El manantial de la dicha / U źródła.

735. Narraciones. Tłum. N. Tasin. Buenos Aires – Meksyk 1947 s. 214, *Colección Austral 767*; toż: Buenos Aires 1948.

Z a w a r t o ś ć: Liliana / Przez stepy. – La corrida / Walka byków. – Janko el Músico / Janko Muzykant. – Sueño profético / Sen. – El preceptor / Stary sługa. – El organista de Ponikla / Organista z Ponikły. – La bienvenida / Bądź błogosławiona. – En el Olimpo / Na Olimpię.

736. Obras escogidas. Oprac. i wstęp J. Łobodowski. Tłum. P. Pedraza y Páez, R. Hoenigsfeld, A. Lázaro Ros, N.T. [N. Tasin?], A. Marcoff. T. 1-2. Madryt 1957-1958, s. 1307 + 1265. *Bibl. Premios Nobel*; toż: 1964, 1969?.

Z a w a r t o ś ć:

T. 1 s. 1307. A sangre y fuego / Ogniem i mieczem. – Il diluvio / Potop. – Un héroe polaco. Miguel Volodiovski / Pan Wołodjowski.

T. 2 s. 1265. Quo vadis? – El preceptor / Stary sługa. – Hania. – A través de la Sábana / Przez stepy. – Bartek el victorioso / Bartek Zwycięzca. – El torrero / Latarnik. – Yanco el músico / Janko Muzykant. – Vida rustica / Szkice węglem. – El organista de Ponikla / Organista z Ponikły. – La bienvenida / Bądź błogosławiona. – En el Olimpo / Na Olimpię. – Sueño profético / Sen. – Comedia de equivocaciones / Komedya z pomyłek. – La tercera mujer / Ta trzecia. – Sigámosle! / Pójdźmy za Nim!

737. Bartek el victorioso. Novelas. [Tłum. brak]. Barcelona 1965 s. 97. *Colección Inquietud 13.*

Z a w a r t o ś ć: Bartek el victorioso / Bartek Zwycięzca. – El organista / Organista z Ponikły. – Un contrato voluntario / Czyja wina? Na marne?

738. Obras escogidas. Tłum. R. Hoenigsfeld. Madryt 1981. *El Premio Nobel 39.*

Z a w a r t o ś ć: Hania. – A través de la Sábana / Przez stepy. – Bartek el victorioso / Bartek Zwycięzca. – El torrero / Latarnik. – Janko el Músico / Janko Muzykant.

739. Obras escogidas. Tłum. A. Marcoff, A. Lázaro Ros, NT [N. Tasin?]. Madryt 1989 s. 320. *Premios Nobel de Literatura.*

Z a w a r t o ś ć: Hania. – A través de la Sábana / Przez stepy. – Bartek el victorioso / Bartek Zwycięzca. – El torrero / Latarnik. – Janko el Músico / Janko Muzykant.

740. H. Sienkiewicz. 1905. Tłum. i oprac. R. Sopena, D. Alcoba. Barcelona 1993, s. XVI, 939, il. *Obras selectas de Premios Nobel*. Z a w a r t o ś ć: Quo vadis? – Mas alla del misterio / Bez dogmatu.

741. Janko el Músico. Tłum. A. Matyjaszczyk Grenda. Madryt 1999 s. 85. *Bilingües*. Z a w a r t o ś ć: Janko el Músico / Janko Muzykant. – El farero / Latarnik. – Sachem.

742. Hania. Madryt 2002 s. 165. *Los premios Nobel*. Z a w a r t o ś ć: Hania. – Bartek el victorioso / Bartek Zwycięzca.

743. Relatos [Wybór opowiadań]. Tłum. F. Presa González. Madryt 2006 s. 394. *Letras Universales 337*. Z a w a r t o ś ć: Janko el Músico / Janko Muzykant. – El preceptor / Z pamiętnika poznańskiego nauczyciela. – Orso. – Por el pan / Za chlebem. – L'àngel / Jamioł. – El torrero / Latarnik. – Los recuerdos de Mariposa / Wspomnienie z Maripozy. – Bartek el victorioso / Bartek Zwycięzca. – Sachem.

h o l e n d e r s k i e zob. niderlandzkie

j a p o ń s k i e

744. Quo vadisu? [i] Tamptensiu [nowele]. Tłum. z ang., niem. i franc. Ki Kimura [Tuyoski Kimura]. Oprac. J. Fryling. Tokio 1928 s. 570. *Bibl. Arcydział Literatury Światowej 25*; toż pt.: Kuowadisu. Tokio 1929 s. 572. Z a w a r t o ś ć: Quo vadis? [skrót]. – Aspinłol no totajmori / Latarnik. – Janko Muzykant. – Lux in tenebris lucet. – Bądz błogostawiona.

745. Ni-nin Gako. Tłum. Uchida Roan. Tokio 1932 s. 133. *Sekai Meisaku Bunko 407*. Z a w a r t o ś ć: Ni-nin Gako / Ta trzecia. – Jujika no Esu / Pójdźmy za Nim.

k a t a ł o ń s k i e zob. też hiszpańskie

746. Bårtek el vencedor i altres contes. Tłum. C. Riba. Barcelona [ok.1922] s. 163; toż: 1937 s. 200. *Bibl. Literària 53*. Z a w a r t o ś ć: Bårtek el vencedor / Bartek Zwycięzca. – L'Àngel / Jamioł. – L'organista de Poniklo / Organista z Ponikły. – Una comèdia de les esquivocacions / Komedia z pomyłek. – El jui de Jupiter / Wyrok Zeusa.

747. L'Àngel. Tłum. C. Riba. Barcelona 1936 s. 70. *Quaderns Literaris 137*. Z a w a r t o ś ć: L'Àngel / Jamioł. – L'organista de Poniklo / Organista z Ponikły. – Una comèdia de les esquivocacions / Komedia z pomyłek. – El jui de Jupiter / Wyrok Zeusa.

k i r g i s k i e

748. Janko-Muzykant. Powestier. Tłum. z ros. G. Mambetaliewa. Frunze 1975 s. 33. Z a w a r t o ś ć: Janko Muzykant. – Krtac malaj / Stary sługa. – Sachem.

749. Angemeler [Wybór opowiadań]. Tłum. z ros. B. Kubatbiekow, M. Arstanbekow i in. Frunze 1977 s. 206; toż wyd. 2: Frunze/Biszkek 1987 s. 157. Z a w a r t o ś ć: Bartek Zwycięzca. – Szkice węglem. – Latarnik. – Komedia z pomyłek. – Sachem. – Janko Muzykant.

l i t e w s k i e

750. Jūros švyturio sargas. Tłum. J. Margevičius, A. Vėgėle. Wilno, J. Zawadzki, 1908 s. 39. Z a w a r t o ś ć: Jūros švyturio sargas / Latarnik. – Jonukas muzikantas / Janko Muzykant.

751. Eikime paskui Ji! [Tłum. S. Zareckas]. Kowno 1931 s. 104. s. *Kazimiero Draugijos Leidinis 515*. Z a w a r t o ś ć: Eikime paskui Ji! / Pójdźmy za Nim. – Angelas / Jamioł. – Panyklos vargoninkas / Organista z Ponikły. – Lux in tenebris lucet.

l o t e w s k i e

751a. Raksti. [tłum. brak]. Leepajā 1895 s. 94. Z a w a r t o ś ć: Zeema stahstīji / Szkice węglem. – Vrcais kalps / Stary sługa. – Janko / Janko Muzykant.

752. Kopoti raksti. Tłum. i oprac. V. Dzeltiņš i in. Il. A. Kruka. T. 1-24. Ryga 1930-1936 (dla poszczególnych tytułów paginacja ciągła w tomach). Reprint niektórych tomów: Ryga 1993-1994.

Z a w a r t o ś ć:

- t. 1-3 (1930) Krustneši / Krzyżacy, s. 710.
- t. 4-6 (1930) Ar uguni un zobenu / Ogniem i mieczem, s. 788.
- t. 7-11 (1931) Pludi / Potop, s. 1252.
- t. 12-13 (1931) Pans Volodijevskis. Mazaais pulkvedis / Pan Wołodziejowski s. 525.
- t. 14 (1932) Tuksneš i dzunglos. Junantes romans / W pustyni i w puszczy. Tłum. A. Kruka, s. 272.
- t. 15 (1932) Bes dogmata. Romans / Bez dogmatu. Tłum. R. Kroders, s. 350.
- t. 16 (1932) Nowele [Stasti]. Tłum. V. Dzeltiņš, s. 266. Z a w a r t o ś ć: Vrcais kalps / Stary sługa. – Hana / Hania. – Bartek uzvarētājs / Bartek Zwycięzca. – Sekosim Viņam / Pójdźmy za Nim. – Trēčia / Ta trzecia.
- t. 17-18 (1935) Kurp eji? Vesturisks romans / Quo vadis? s. 520.
- t. 19 (1935) Nowele II [Stasti II]. Tłum. L. Skalbe, s. 224. Z a w a r t o ś ć: Dzerves / Żurawie. – Cemal audes ogles zimejum / Szkice węglem. – Engelis / Jamioł. – Poniklas engelnieklis / Organista z Ponikły. – Idylle / Sielanka. – Orso. – Caur stepēm. Capteina R. stāsts / Przez stepy. – Sachems / Sachem. – Bakas uzraugs / Latarnik. – Maripoza? / Wspomnienie z Maripozy. – Tataru gūstā / Niewola tatarska.

t. 20 (1935) Uz slavas laukiem. Vesturisks romans no polu karala Jana Sobieska laikiem / Na polu chwały, s. 243.

t. 21-23 (1936) Połaņecku dzimta / Rodzina Połanieckich, s. 428.

t. 24 (1936) Stasti / Nowele III. Tłum. V. Dzeltniš, s. 287. Z a w a r t o ś ć: Janko-mūzikants / Janko Muzykant. – Iz Poznanas skolotāja dienas grāmatas / Z pamiętnika poznańskiego nauczyciela. – Gaisma ari tumsā miraz / Lux in tenebris lucet. – Pie avita / U źródła. – Sāpnis / Sen. – Aristoteļa piedzīvojums / Przygoda Arystoklesa. – Dzēva lemums / Wyrok Zeusa. – Komedija aiz parpratuma. Amerikanu dzīves asecjums / Komedia z pomyłek. – Esi svētīta / Bądź błogosławiona. – Divas ielejas / Dwie łąki. – Amerikas ceļojuma vēstules / Listy z podróży do Ameryki.

l u ų y c k i e

753. Za Božim khlebom a druhe novele. [nazw. autora: Heinrich Siękiewicz, tłum. J. Winger]. Oprac. O. Wićaz. Budziszyn 1936 s. VIII, 154. *Serbska Ludowa Knihownja* 34; toż: Oprac. A. Nawka. Budziszyn 1957 s. 186. *Domowina*. Z a w a r t o ś ć: Za Božim khlebom / Za chlebem. – Pójmy za Nim / Pójdźmy za Nim. – Janak-musikant / Janko Muzykant. – Latarnik.

754. Hana. Roman. Tłum. B. Cyż. Budziszyn 1925 s. 164. *Serbska Ludowa Knihownja* 18. Z a w a r t o ś ć: Stary służobnik / Stary sluga. – Hana / Hania.

m o l d a w s k i e

755. [Rasskazy i oczerki.] Tłum. z ros. E. Jansinskij. Kiszyniów 1954 s. 168. Z a w a r t o ś ć: [Janko Muzykant. – Szkice węglem. – Orso. – Za chlebem. ?]

m o n g o l s k i e

755a. Gurvan hyhdin huvzaz [Wybór opowiadań]. Tłum. z ros. Z. Sandagaa. Ułan Bator 1968.

Z a w a r t o ś ć: Hogzimcin Janko / Janko Muzykant. – Poznan hotyn, neg bagsijan temdegleijn devtrees / Z pamiętnika poznańskiego nauczyciela. – Sachem.

n i d e r l a n d z k i e

756. Verhalen. Tłum. L.J. Teengs. Oprac. W. Lednicki i A. Blok. Haarlem [1960] s. 460, il.; toż: Hasselt 1960.

Z a w a r t o ś ć: Wstęp: W. Lednicki. – Hanna / Hania. – Selim Mirza. – Kuchtige schetsen / Szkice węglem. – Janko speelman / Janko Muzykant. – Orso. – De vuutoreneachter / Latarnik. – Sachem.

757. De derde vrouw en andere verhalen. Tłum. J. Teuven. Antwerpia 1979 s. 349.

Z a w a r t o ś ć: De derde vrouw / Ta trzecia. – i inne opowiadania.

n i e m i e c k i e

758. Dorfgeschichten. Wybór i tłum. P. Löbenstein. Lipsk 1881 s. 115, *Universalbibl.* 1437;

toż: Lipsk 1911 s. 117; toż: Lipsk 1922, *Reclams Universalbibl.* 1437a.

Z a w a r t o ś ć: Natur und Leben / Szkice węglem. – Janko der Musikant / Janko Muzykant. – Der alte Diener / Stary sluga.

759. Janko der Musikant. Tłum. J. Praun, P. Lebenstein. Budapeszt 1887, *Budapester Journal* [zszywka z dziennika].

Z a w a r t o ś ć: Janko der Musikant / Janko Muzykant. – Hanna / Hania. – Der alte Diener / Stary sluga. – Zersplittert / Na marne.

760. Ums Brot. Zwei Auswanderungsgeschichten. Tłum. L. Brixen. Drezno 1892 s. VIII, 283.

Z a w a r t o ś ć: Ums Brot / Za chlebem. – Der Leuchtturmwärter / Latarnik.

761. Die Dritte. Lux in tenebris lucet. Eine heitere und eine ernste Erzählung aus dem Künstlerleben von H. Sienkiewicz. Tłum. H. Majdańska. Lipsk 1893 s. 92, *Reclams Universalbibl.* 3052. Z a w a r t o ś ć: Die Dritte / Ta trzecia. – Lux in tenebris lucet.

762. Das Urteil des Zeus und andere Novellen. Tłum. H. Majdańska. Berlin 1895 s. III, 92.

Z a w a r t o ś ć: Das Urteil des Zeus / Wyrok Zeusa. – Die Dritte / Ta trzecia. – Lux in tenebris lucet.

763. Die Jagd nach dem Glück und andere Novellen. Tłum. C. Hillebrand. Monachium 1899 s. 163. *Eine Auswahl der besten Romane und Novellen aller Nationen V.*

Z a w a r t o ś ć: Die Jagd nach dem Glück / Za chlebem. – Der Organist von Ponikla / Organista z Ponikly. – Orso. – An der Quelle / U źródła.

764. Folget Ihm nach. Drei Erzählungen. Tłum. C. Hillebrand. Wiedeń 1901 s. 135.

Z a w a r t o ś ć: Folgen Ihm nach / Pójdźmy za Nim. – Aus den Erinnerungen eines Hauslehrers / Z pamiętnika poznańskiego nauczyciela. – Sei gesegnet / Bądź błogosławiona.

765. Gesammelte Romane. Tłum. C. Hillebrand, R. Löwenfeld. T. 1-10. Lipsk 1901-1902.

Z a w a r t o ś ć:

T. 1-2, 1901 Die Kreuzritter. Historischer Roman / Krzyżacy, s. 394 + 484.

T. 3-4, 1901 Mit Feuer und Schwert. Historischer Roman / Ogniem i mieczem, s. 436 + 437.

T. 5, 1902 Der kleine Ritter. Pan Wolodyjowski. Historischer Roman / Pan Wolodyjowski, wyd. 2, s. 571.

T. 6-8, 1902 Sturmflut. Historischer Roman / Potop, wyd. 3, s. 451 + 480 + 415.

T. 9-10, 1902 Quo vadis? Erzählung aus der Zeit Neros. / Quo vadis?, s. 371 + 342.

766. Gesammelte Werke. Tłum. S. Goldenring. T. [1] * – [4] ****. Berlin [ok. 1901]; toż: Berlin [ok. 1907, 1909]; części poszczególnych tomów ukazywały się jako oddzielne edycje dru-

kowane z tych samych matryc, bez powiązania z tytułem zbioru i bez dat, ale z tą samą fotografią Sienkiewiczza w pelerynie na okładkach.

Z a w a r t o ś ć:

[T. 1] * Cz. 1. Quo vadis s. 320; – Cz. 2 (s. 3-111). Tatarsche Gefangenschaft / Niewola tatarska s. 3-67; – Der Sachem / Sachem s. 68-81; – Der Leuchtturmwächter / Latarnik s. 87-107; – Ein Traum / Sen s. 108-111.

[T. 2] ** Cz. 1. Hania s. 3-108; Cz. 2 Ums liebe Brot / Za chlebem s. 3-109; Cz. 3. Eine Komödie der Irrungen / Komedia z pomyłek s. 3-32; – Erinnerungen eines Posener Lehrers / Z pamiętnika poznańskiego nauczyciela s. 33-61; – Lux in terebris lucet s. 62-75; – Erinnerungen aus Italien / Z wrażeń włoskich s. 76-89; – Auf dem Olymp / Na Olimpie s. 90-95.

[T. 3] *** Cz. 1. – Janko der Musikant / Janko Muzykant s. 3-13; – Folgen wir Ihm nach / Pójdźmy za Nim s. 14-63; – Das Urteil des Zeus / Wyrok Zeusa s. 63-78; – Eine Idylle / Sielanka s. 79-102. Cz. 2 – Durch die Steppen / Przez stepy s. 3-107. Cz. 3 – Der Stierkampf / Walka byków s. 3-35; – Der Organist von Ponikla / Organista z Ponikły s. 36-46; – Der Alte Diener / Stary sługa s. 47-102.

[T. 4] **** Cz. 1 – Bartek der Sieger / Bartek Zwycięzca s. 3-92; – Sei gesegnet / Bądź błogosławiona s. 93-97; – Die Kraniche / Zurawie s. 98-102. Cz. 2 – Die Dritte / Ta trzecia s. 3-84; – Eine Erinnerung aus Maripozo / Wspomnienie z Maripozy s. 85-100. Cz. 3 – Am hellen Gestade / Na jasnym brzegu s. 106.

767. Eine Komödie der Irrungen und andere Geschichten. Tłum. B.W. Segel. Berlin 1901 s. 128.

Z a w a r t o ś ć: Eine Komödie der Irrungen / Komedia z pomyłek. – Ihm lass uns folgen / Pójdźmy za Nim. – Der Organist von Poniklo / Organista z Ponikły. – Der Sachem / Sachem.

768. Ums liebe Brot und zehn andere Novellen. Tłum. A. Weiss, J. Praun, M. Paschkis, oprac. A. Weiss. Einsiedeln 1901 s. 551, il.; toż: Nowy Jork 1901; toż: Kolonia 1901, 1902.

Z a w a r t o ś ć: Ums liebe Brot / Za chlebem. – Die schöne Hania / Hania. – Janko der Musikant / Janko Muzykant. – Die Komödie der Irrungen / Komedia z pomyłek. – Durch die Steppe / Przez stepy. – Orso. – Der Leuchtturmwächter / Latarnik. – Tatarische Gefangenschaft / Niewola tatarska. – Die Dritte / Ta trzecia. – Lux in tenebris lucet. – Folgen vir Ihm nach / Pójdźmy za Nim!

769. Das Urteil des Zeus und andere Geschichten. Tłum. B.W. Segel. Berlin 1901 s. 102.

Z a w a r t o ś ć: Das Urteil des Zeus. Ein altgriechischen Märchen / Wyrok Zeusa. – Lux in tenebris lucet. – Der Engel / Jamiół. – An der Quelle / U źródła.

770. Novellen. Tłum. i oprac. B. Bonnin. Halle, 1902 s. IV, 248, il. *Bibl. der Gesamt-Literatur des In- und Auslandes 1623-1625.*

Z a w a r t o ś ć: [K.S.:Vorbemerkung] – Am sonningen Gestade / Na jasnym brzegu. – Die Dritte / Ta trzecia. – Der alte Diener / Stary sługa. – Hania.

771. An der Riviera. Marysja. Zwei Novellen. Tłum. W. Thal. II. A. Lewin. Berlin 1903 s. 95. *Eine Sammlung illustrierter Romane und*

Novellen 342; toż: Lipsk 1903 s. 95. *Kürschners Bücher-schatz 342.*

Z a w a r t o ś ć: An der Riviera / Na jasnym brzegu. – Marysja / Za chlebem.

772. Der Engel und andere Geschichten. Berlin 1903 s. 107.

Z a w a r t o ś ć: Der Engel / Jamiół. – Der Organist von Ponikla / Organista z Ponikły. – Folgen vir Ihm nach / Pójdźmy za Nim.

773. Ihm lass uns folgen und andere Geschichten. Berlin [ok.1903] s. 108.

Z a w a r t o ś ć: Ihm lass uns folgen / Pójdźmy za Nim. – Der Organist von Ponikla / Organista z Ponikły. – Eine Komödie der Irrungen / Komedia z pomyłek.

774. Janko der Musikant und andere Novellen. Tłum. T. Kroczek. Osnabrück 1903 s. 303.

Z a w a r t o ś ć: Janko der Musikant / Janko Muzykant. – Ums Brot / Za chlebem. – Der Organist von Ponikla / Organista z Ponikły. – Der alte Diener / Stary sługa. – Orso. – Der Engel / Jamiół. – Sei gesegnet / Bądź błogosławiona. – Sachem. – Durch die Steppe / Przez stepy. – Aus den Erinnerungen eines Posener Lehrers / Z pamiętnika poznańskiego nauczyciela. – Folget Ihm nach / Pójdźmy za Nim. – Auf dem Olymp / Na Olimpie. – Der Traum / Sen.

775. Vier Erzählungen. Tłum. T. Kroczek. Berlin 1903 s. 82.

Z a w a r t o ś ć: Janko der Musikant / Janko Muzykant. – Der Organist von Ponikla / Organista z Ponikły. – Der Engel / Jamiół. – Orso.

776. Polnische Erzähler. Tłum. B. Rogatyn. T. 1-2. Praha 1904.

Z a w a r t o ś ć m.in.: Janko der Musikant / Janko Muzykant. – Seemanns Legende / Legenda żeglarska. – Dichters Wehnachtsrast / Muszę wypocząć. – Waldidyll / Sielanka.

777. Am sonningen Gestade. Drei Frauen. Zwei Novellen. Tłum. T. Kroczek. Berlin 1904 s. 95. *Wochen-Bibl. 17.*

Z a w a r t o ś ć: Am sonningen Gestade / Na jasnym brzegu. – Drei Frauen / Ta trzecia.

778. Ums liebe Brot und andere Novellen. Tłum. T. Kroczek. Graz 1904 s. VI, 283, il. *Volksbücherei 52-53.*

Z a w a r t o ś ć: Ums liebe Brot / Za chlebem. – Janko der Musikant / Janko Muzykant. – Der Leuchtturmwächter / Latarnik. – Lilian Moris / Przez stepy.

779. Eine Komödie der Irrungen. [Tłum. B.W. Segel?]. Berlin [ok. 1905] s. 112.

Z a w a r t o ś ć: Eine Komödie der Irrungen / Komedia z pomyłek. – Folgen vir Ihm nach / Pójdźmy za Nim. – Der Organist von Ponikla / Organista z Ponikły. – Sachem.

780. Erlebtes und Erträumtes. Novellen. Aus dem Poln. von C. Morstin. Stuttgart – Lipsk 1905 s. 137.

Z a w a r t o ś ć prawdopodobna: Kohlenzeichnungen / Szkice węglem. – Ums liebe Brot / Za chlebem. – Hania.

781. Werke. Tłum. S. Placzek i in. T. 1-12. Regensburg 1906-1911.

Z a w a r t o ś ć:

T. 1 (1906) Quo vadis? Historischer Roman, s. 753, il.; toż: 1908; toż: [1910] i n., toż wyd. 9: Regensburg 1922.

T. 2 (1906) Mit Feuer und Schwert. Historischer Roman / Ogniem i mieczem, s. 280.

T. 3 (1906) Die Sturmflut. Historischer Roman / Potop, s. 263.

T. 4 (1906) Herr Wolodyjowski. Der kleine Ritter. Historischer Roman / Pan Wołodyjowski, s. 183.

T. 5 (1907) Die Kreuzritter / Krzyżacy, s. 306.

T. 6 (1908) Die Familie Polaniecki. Roman / Rodzina Polanieckich, s. 409; [toż: 1927?].

T. 7 (1908) An der Quelle und andere Novellen / U źródła [oraz:] – Die Dritte / Ta trzecia. – Die schöne Hania / Hania, s. 229.

T. 8 (1908) Zersplittert und andere Novellen / Na marne [oraz:] – Es fürchten die Menschen den Übergang / Dwie łąki. – Janko der Musikant / Janko Muzykant. – Das Licht leuchtet im Dunkeln / Lux in tenebris lucet. – Tatarische Gefangenschaft / Niewola tatarska. – Folget Ihm nach / Pójdźmy za Nim. – Der Organist von Ponikla / Organista z Ponikły, s. 234; toż wyd. jako odrębna poz. pt. Zersplittert und andere Novellen. Regensburg [po 1908] s. 229.

T. 9 (1908) Auf dem Felde der Ehre / Na polu chwały, s. 263.

T. 10 (1911) Im Strudel / Wiry, s. 350.

T. 11 (1911) Durch Wüste und Wildnis / W pustyni i w puszczy. [Tłum. I. Rasch] s. 410.

T. 12 [1911?] Reisebriefe aus Afrika und Amerika / Listy z podróży [do Afryki i Ameryki], s. 424; toż: 1927.

782. Gesammelte Werke. T. 1-11. [Tłum. brak]. Graz 1906-1908. [Seria] *Styria*.

Z a w a r t o ś ć:

T. 1, 1906 (z. 1-3). Ums liebe Brot und andere Novellen: Ums liebe Brot / Za chlebem. – Janko der Musikant / Janko Muzykant. – Der Leuchtturmwächter / Latarnik. – Lilian Moris / Przez stepy s. 193.

T. 2-3, 1906. Mit Feuer und Schwert / Ogniem i mieczem.

T. 4-6, 1908 Sturmflut / Potop.

T. 7, 1908 Der Kleine Ritter / Pan Wołodyjowski.

T. 8, 1907 Die Familie Polaniecki / Rodzina Polanieckich, s. 669.

T. 9, 1907 Quo vadis? s. 538.

T. 10, [1908] Die Kreuzritter / Krzyżacy, s. 568.

T. 11, 1906 Auf dem Felde der Ehre / Na polu chwały, s. 399.

783. Der Leuchtturmwächter. Drei Erzählungen. Tłum. S. Horowitz. Berlin 1907 s. 133. *Kollektion Otto Janke*.

Z a w a r t o ś ć: Der Leuchtturmwächter / Latarnik. – Ums liebe Brot / Za chlebem. – Orso.

784. Der Stierkampf. Tłum. S. Goldenring, Berlin 1908 s. 102.

Z a w a r t o ś ć: Der Stierkampf / Walka byków. – Der Organist von Ponikla / Organista z Ponikły. – Der alte Diener / Stary sługa. – Hania.

785. Gesammelte Werke. Tłum. S. Goldenring. Berlin [ok. 1909]; por. edycję z ok. 1901.

Z a w a r t o ś ć [skład gotykem]:

[T. 1]. * cz. 1: Quo vadis, s. 320; cz. 2: Tatarische Gefangenschaft / Niewola tatarska. – Der Letzte der Sachelm / Sachelm. – Der Leuchtturmwächter / Latarnik. – Ein Traum / Sen, s. 111.

[T. 2]. ** cz. 1: Hania, s. 108; cz. 2: Ums liebe Brot / Za chlebem, s. 109; cz. 3: Eine Komödie der Irrungen / Komedia z pomyłek. – Erinnerungen eines Posener Lehrers / Z pamiętnika poznańskiego nauczyciela. – Lux in tenebris lucet. – Erinnerungen aus Italien / Z wrażeń włoskich. – Auf dem Olymp / Na Olimpie, s. 195.

[T. 3]. *** cz. 1: Janko der Musikant / Janko Muzykant. – Folgen vir Ihm nach / Pójdźmy za Nim. – Das Urteil des Zeus / Wyrok Zeusa. – Eine Idylle / Sielanka, s. 102; cz. 2: Durch die Steppen / Przez stepy s. 107; cz. 3: Der Stierkampf / Walka byków. – Der Organist von Ponikla / Organista z Ponikły. – Der alte Diener / Stary sługa, s. 102.

[T. 4] **** cz. 1: Bartek der Sieger / Bartek Zwycięzca. – Sei gesegnet / Bądź błogosławiona; – Die Kraniche / Żurawie, s. 102; cz. 2 – Die Dritte / Ta trzecia. – Eine Erinnerung aus Maripoza / Wspomnienie z Maripozy, s. 100; cz. 3: Am hellen Gestade / Na jasnym brzegu, s. 106.

786. Der alte Diener und sein Enkelkind. Tłum. T. Kroczek. Berlin 1909 s. 196.

Z a w a r t o ś ć: Der alte Diener / Stary sługa. – Die Enkelkind / Hania.

787. Fünf neue Erzählungen. Tłum. S. Horowitz. Mergentheim 1909 s. 45. *Allgemeine Bücherei* 28.

788. Die Dritte. Lux in tenebris lucet. Eine heitere und eine ernste Erzählung aus dem Künstlerleben. Tłum. H. Majdańska. Lipsk [1910], s. 78. *Reclams Novellen Bibliothek* 83.

Z a w a r t o ś ć: Die Dritte / Ta trzecia. – Lux in tenebris lucet.

788a. Die Dritte. Tłum. S. Goldenring. Berlin [ok. 1910] s. 100.

Zawartość: Die Dritte / Ta trzecia. – Eine Erinnerung aus Maripoza / Wspomnienie z Maripozy, s. 100.

789. Dorfgeschichten. Wybór i tłum. P. Löbenstein. Lipsk 1911 s. 117; toż: 1922 s. 143. *Reclams Universalbibl.* 1437a.

Z a w a r t o ś ć: Natur und Leben / Szkice węglem. – Janko der Musikant / Janko Muzykant. – Der alte Diener / Stary sługa.

790. Komödie der Irrungen. Tłum. J. Praun. Einsiedeln 1916 s. 45. *Brachzeit-Bücher. Folge II/3*; toż: [1919].

Z a w a r t o ś ć: Komödie der Irrungen. Deutsch-amerikanische Humoreske / Komedia z pomyłek. – Janko der Musikant. Tragödie eines Kindes / Janko Muzykant.

791. Gesammelte Werke. Tłum. i oprac. S. Goldenring. T. 1-10. Berlin 1920.

Z a w a r t o ś ć:

T. 1 Die Dritte / Ta trzecia. – Eine Erinnerung aus Maripoza / Wspomnienie z Maripozy, s. 100.

T. 2 Am sonningen Gestade / Na jasnym brzegu, s. 106.

T. 3 Ums liebe Brot / Za chlebem, s. 109.

T. 4 Durch die Steppen / Przez stepy, s. 107.

T. 5 Die Stierkampf / Walka byków. – Der Organist von Ponikla / Organista z Ponikły. – Der alte Diener / Stary sluga, s. 102.

T. 6 Janko der Musikant / Janko Muzykant. – Folgen vir Ihm nach / Pójdźmy za Nim. – Das Urteil des Zeus / Wyrok Zeusa. – Eine Idylle / Sielanka, s. 102.

T. 7 Bartek der Sieger / Bartek Zwycięzca, s. 102.

T. 8 Eine Komödie der Irrungen / Komedija z pomyłek. – Erinnerungen eines Posener Lehrers / Z pamiętnika poznańskiego nauczyciela. – Lux in tenebris lucet. – Erinnerungen aus Italien / Z wrażeń włoskich. – Auf dem Olymp / Na Olimpie

T. 9 Hania, s. 108.

T. 10 Tatarische Gefandenschaft / Niewola tatarska. – Der letzte der Sached / Sached. – Der Leuchtturmwächter / Latarnik. – Ein Traum / Sen, s. 111.

792. Am sonnigen Gestade. Drei Novellen. Tłum. B. Bonnin. Berlin 1924 s. IV, 248. *Hendel-Bücher 1623-1625*; toż bez nazw. tłum.: Halle [ok. 1930] s. IV, 248.

Z a w a r t o ś ć: Am sonnigen Gestade / Na jasnym brzegu. – Die Dritte / Ta trzecia. – Hania.

793. Geschichten aus aller Welt. Tłum. S. Goldenring. Berlin [ok. 1925] s. 327.

Z a w a r t o ś ć: Am hellen Gestade / Na jasnym brzegu. – Durch die Steppen / Przez stepy. – Ums liebe Brot / Za chlebem. – Der alte Diener / Stary sluga. – Der Leuchtturmwächter / Latarnik. – Der Stierkampf / Walka byków.

794. Folget Ihm nach. Janko der Musikant. Tłum. S. Placzek. Berlin 1930. *Ausgewählte Werke der Nobelpreisträger t. 4.*

Z a w a r t o ś ć: Folget Ihm nach / Pójdźmy za Nim. – Janko der Musikant / Janko Muzykant.

795. Der Leuchtturmwächter und andere Novellen. [Tłum. J. Hahn?]. Berlin 1952 s. 79. *Kleine Deutsch-Polnische Reiche 6.*

Z a w a r t o ś ć: Der Leuchtturmwächter / Latarnik. – Zwei Wege / Dwie drogi. – Autoris / Autorki.

796. Der Leuchtturmwärter und andere Erzählungen. Tłum. H. Loppe, K. Harrer. [Posłowie W. Hein]. Lipsk 1958 s. 218; toż wyd. 2: Lipsk [1961] s. 202. *Reclams Universal-Bibl. 8347-8349.*

Z a w a r t o ś ć: Der Leuchtturmwärter / Latarnik. – Die Prophet gilt nich in seinem Vaterlande / Nikt nie jest prorokiem między swymi. – Zwei Wege / Dwie drogi. – Die zwei Schriftstellerinnen. Humoreske über Kinder nicht für Kinder / Autorki.

797. Meistererzählungen. [Tłum. i posłowie] V. Körner. Zürich 1986 s. 500.

Z a w a r t o ś ć: Die Prophet gilt nich in seinem Vaterlande / Nikt nie jest prorokiem między swymi. – „Kohleskizzen” oder ein Epos mit dem Titel „Was in Schafkopfesgeschah” / Szkice węglem. – Erinnerungen eines Posener Lehrers / Z pamiętnika poznańskiego nauczyciela. – Janko der Musikant / Janko Muzykant. – Der Leuchtturmwächter / Latarnik. – Seemanns Legende / Legenda żeglarska – Die Dritte / Ta trzecia. – An der Quelle / U źródła. – Der Organist von Ponikla / Organista z Ponikły. – Bartek der Sieger / Bartek Zwycięzca. – Folgen vir Ihm nach / Pójdźmy za Nim. – Sei

gepriesen! Eine indische Legende / Bądź błogosławiona. – Die zwei Schriftstellerinnen. Humoreske über Kinder doch nicht für Kinder / Autorki. Humoreska.

798. Die Dichter Polens [aforyzmy m.in. Sienkiewiczza, zebrane pt. Bube, Dame, König]. Oprac. K. Dedecius. Berlin – Frankfurt [1982] i wyd. nast. do 1996.

n o r w e s k i e

799. Fyrvokteren. Tłum. I. Digernes. Oslo 1954 s. 194.

Z a w a r t o ś ć: Fyrvokteren / Latarnik. – Till Amerika etter brød. I New York. Livet i kolonien / Za chlebem. – Sahem / Sached. – Orso. – Bilder fra Livet i Amerika / Komedija z pomyłek. Szkic z życia amerykańskiego. – Reisebrev. I New York (1876-1878) / Listy z podróży [I] – Mellom to oseaner. Bruddstykker av en skisse / Listy z podróży [II, fragm.]. – Janko Musikant / Janko Muzykant.

800. Sahem og andre noveller. Tłum. I. Digernes. Oslo 1968 s. 204.

Z a w a r t o ś ć: Sahem / Sached. – Fyrvokteren / Latarnik. – Till Amerika etter brød. I New York. / Za chlebem. – Orso. – Bilder fra Livet i Ameryka / Komedija z pomyłek. Szkic z życia amerykańskiego. – Reisebrev. I New York (1876-1878). Mellom to oseaner. Bruddstykker av en skisse / Listy z podróży [fragm.]. – Janko Musikant / Janko Muzykant.

n o w o g r e c k i e

801. Hoi Antizeloi [= rywale]. Tłum. A. Kim. Keorgakopoylos. Ekdisis trite. Ateny 1929, *Bibl. Eklekta Erga 21.*

Z a w a r t o ś ć: Stary sluga. – Hania ?

o r m i a ń s k i e

802. Amerikjan nowelner. Tłum. z ros. H. Harutjunjan. Oprac. i wstęp J. Niemczynski. Il. E. Bourdunker. Erywań 1954 s. 196.

Z a w a r t o ś ć: Hacyw / Za chlebem. – Orso. – Sached. – Taphastarum / Przez stepy. – Lusardzaky / Latarnik.

p o r t u g a l s k i e

803. Sem Dogma. Tłum. E. de Noronha. T. 1-2. Lizbona 1901 s. 227 + 219.

Z a w a r t o ś ć: Sem Dogma / Bez dogmatu. – Bartek o Victorioso / Bartek Zwycięzca. – Lilian Moris / Przez stepy.

804. Sigamo-Lo! Tłum. E. de Noronha. Lizbona 1901 s. 159, il.

Z a w a r t o ś ć: Sigamo-Lo! / Pójdźmy za Nim! – Yanko / Janko Muzykant. – O faroleiro de Aspinwal / Latarnik.

805. Hania. Tłum. S. Potocka, E. de Noronha. Lizbona 1902 s. 202.

Z a w a r t o ś ć: Hania. – Extracto do diario d’um preceptor de Posen / Z pamiętnika poznańskiego nauczyciela. – A Tourada / Walka byków.

806. O senhor secretário. O faroleiro. Yanco. Novelas. Tłum. I. Caramalho. Lizbona 1943 s. 161. *Colecção Contos e Novelas 10.* – toż wyd.

poszerzone: Tłum.: I. Caramalho, C. Cordeiro, A.C. Guerreiro. Lizbona 2004 s. 221. *Nova Europa. Polónia I.*

Z a w a r t o ś ć: O senhor secretário / Szkice węglem. – Organista / Organista z Ponikły. – Benvinda / Bądź błogosławiona. – O faroleiro / Latarnik. – Yanco / Janko Muzykant.

807. Marisia. Tłum. H.L. Alves. Oprac. A. Schmidt. Sao Paulo 1957 s. 178.

Z a w a r t o ś ć: Marisia / Za chlebem. – Yanko o musico / Janko Muzykant. – O velho faleiro / Latarnik.

808. Hânia. Tłum. H.L. Alves. Nota explicativa Al. Schmidt. Sao Paulo 1958 s. 166.

Z a w a r t o ś ć: Hânia. – A fonte da felicidade / U źródła. – O organista de Ponikły / Organista z Ponikły.

809. O faroleiro e outros contos. Tłum. L. Benediti. Oprac. G. Albert-Roulhac. Il. G. Heller. Rio de Janeiro 1962 s. 245, il. *Coleção dos premios Nobel de literatura.*

Z a w a r t o ś ć: O faroleiro / Latarnik. – Bartek o Victorioso / Bartek Zwycięzca. – Janko o pequeno musico / Janko Muzykant. – Sachem. – Devemos segui-Lo! / Pójdźmy za Nim!

r o s y j s k i e

810. Eskizy uglem. Janko Muzykant. Za chlebom. Tłum. R.I. Siemientkowskij: Polska biblioteka. SPetersb. 1882 s. 83-209.

Z a w a r t o ś ć: Eskizy uglem / Szkice węglem. – Janko Muzykant. – Za chlebom / Za chlebem.

811. Iz rasskazow. Tłum. W.M.L. [W. Ławrow]. *Russkaja Mysl*, Moskwa 1882, III s. 302-320; także jako odb., Moskwa 1882.

Z a w a r t o ś ć: Janko Muzykant. – Pisma iz dorogi / Listy z podróży (fragm.).

812. Amierikanskije oczerki i rassказы. Tłum. W.M. Ławrow i Ł.I. Palmin. T. 1-2. Moskwa 1883 s. 334 + 335.

Z a w a r t o ś ć: T. 1. Amierikanskije oczerki / Szkice amerykańskie, I-VII. – Orso. – T. 2 Amierikanskije oczerki / Szkice amerykańskie, VIII-XI. – Czeriez stiepi / Przez stepy. – Oszibka / Komedia z pomyłek.

813. Powiesti i rassказы. Tłum. W.M. Ławrow. Wstęp W.A. Golcew. Wyd. pisma „*Russkaja Mysl*”. Moskwa 1893, s. X, 451.

Z a w a r t o ś ć: Ta tretja / Ta trzecia. – Janko-muzykant. – Pojezdka w Afiny / Wycieczka do Aten. – Staryj sługa / Stary sługa. – Ganja / Hania – Fonarszczik na majakie / Latarnik. – Bartek-pobieditelj / Bartek Zwycięzca. – Pojdiem za nim! / Pójdźmy za Nim!

814. Sobranije soczinienij. Tłum. F.W. Dombrowskij. T. 1-10. Kijów 1893-1895; toż: Petersb. 1894-1895.

Z a w a r t o ś ć:

T. 1 s. 404. Biez dogmata / Bez dogmatu.

T. 2. Powiesti i rassказы I, s. 417: Naprasno / Na marne. – Staryj sługa / Stary sługa. – Ganja / Hania. – Oczerki uglem / Szkice węglem. – Janko-muzykant / Janko Muzy-

kant. – Pojdiem na niem / Pójdźmy za Nim! – Fonarszczik / Latarnik.

T. 3. Powiesti i rassказы II, s. 358: Pobieditelj / Bartek Zwycięzca. – Ta tretja / Ta trzecia. – Tatarskaja niewola / Niewola tatarska. – Na odnu kartu/ Na jedną kartę. – Angiel / Jamioł. – Sachem. – Posielanka / Sielanka. – Boj bykow w Ispanii / Walka byków. – Bielowiezska puszcza / Z puszczy Białowieckiej. – Pojezdka w Afiny / Wycieczka do Aten.

T. 4-5. s. 356 + 350. Ogniem i mieczom. Istoriceskij roman w 4 czastjach / Ogniem i mieczem.

T. 6-7 s. 532 + 362. Potop. Istoriceskij roman w 6 czastjach / Potop.

T. 8 s. 465. Pan Wołodyjewskij. Istoriceskij roman w 3 czastjach / Pan Wołodyjowski.

T. 9 s. 440. Pis'ma iz putieszestwij / Listy z podróży: Prebywanije w Londonie i pojezdka w Liwerpul / Pobyt w Londynie. Podróż do Liverpoolu. – S okieana / Z oceanu. – Prebywanije w Nju-Jorkie / Pobyt w New Yorku. – Czeriez dwa okieana / Kolejka dwóch oceanów. – Amierikanskije oczerki / Szkice amerykańskie. – Pis'ma iz Rima, Wienieci i Pariza / Listy z Rzymu, Wenecji i Paryża. – Za chlebom / Za chlebem. – Czeriez stiepi / Przez stepy. – Orso. – Komiedija iz-za oszibki / Komedia z pomyłek.

T. 10 s. 628. Siemja Połanieckich / Rodzina Połanieckich.

815. Putiewyje oczerki. Tłum. W.M. Ławrow. Moskwa 1894 s. 440.

Z a w a r t o ś ć: Putiewyje oczerki / Listy z podróży. – Pis'ma iz Afriki / Listy z Afryki. – Pis'mo iz Wienieci / List z Wenecji. – Pis'mo iz Rima / List z Rzymu. – Niervi / Z wrażeń włoskich.

816. Na swietłom bieriegu. Powiest'. Tłum. F.W. Dombrowskij. SPetersb. 1897 s. 316.

Z a w a r t o ś ć: Na swietłom bieriegu / Na jasnym brzegu. – Iz zapisok poznanskogo ucziela / Z pamiętnika poznańskiego nauczyciela. – U istocznika / U źródła. – Prigowor Zewsa / Wyrok Zeusa. – Swiet i wo t'mie swietit / Lux in tenebris lucet. – Kto winowat? / Czyja wina? – Organist iz Ponikły / Organista z Ponikły. – Błogosłowiennaja / Bądź błogosławiona. – Iz wpieczatlenij po Italii / Z wrażeń włoskich. – O proizwiedienijach Zolja / Listy o Zoli. – Aforyzmy / Aforyzmy.

817. Soczinienija [w 7 tomach]. Tłum. F.W. Dombrowskij. SPetersb. 1897-1898. *Bibl. Siawiera.*

Z a w a r t o ś ć: [T. 1] Ogniem i mieczom. Istoriceskij roman w 4 czastjach, s. 132 + 164 + 176 + 192. / Ogniem i mieczem. – [T. 2] Potop. Istoriceskij roman w 6 cz., s. 1058. – [T. 3] Pan Wołodyjewskij. Istoriceskij roman w 3 cz., s. 552. – [T. 4] Biez dogmata. Roman w 3 czastjach, s. 406. / Bez dogmatu. – [T. 5] Siemja Połanieckich. Roman w 2 cz./ Rodzina Połanieckich. s. 684. – [T. 6] Quo vadis? Kamo griadieszi? Istoriceskij roman w 11-ti cz. s. 600. – [T. 7] Kriestonoscy. Istoriceskij roman, s. 527 / Krzyżacy.

818. Połnoje sobranije soczinienij w 6 tomach. Tłum. F.W. Dombrowskij. Petersb. – Kijów – Charków 1898, 1900; toż wyd. 2: w 7 tomach. Kijów 1907-1910.

Z a w a r t o ś ć:

T. 1 s. 512. Biez dogmata. Roman / Bez dogmatu. – Powiesti i rassказы: Naprasno / Na marne. – Staryj sługa

/ Stary sługa. – Ganja / Hania. – Ocerzki uglem / Szkice węglem. – Janko-muzykant. – Pojdiem za nim / Pójdźmy za Nim! – Fonarszczik na majakie / Latarnik. – Pobieditiel / Bartek Zwycięzca. – Ta tretia / Ta trzecia. – Tatarskaja niewola / Niewola tatarska. – Na odnu kartu / Na jedną kartę. – Angiel / Jamioł. – Sachem. – Posieljanka / Sielanka. – Boj bykow w Ispanii / Walka byków. – Bielowiezsakaja puszcza / Z Puszczy Białowieskiej. – Pojezdka w Afiny / Wycieczka do Aten.

T. 2 s. 466. Ogniem i mieczom / Ogniem i mieczem. – Potop. Cz. 1-2.

T. 3 s. 453. Potop. Cz. 3-6. – Pan Wołodjiewskij. Cz. 1-2.

T. 4 s. 404. Pan Wołodjiewskij. Cz. 3. – Siemja Połanieckich / Rodzina Połanieckich.

T. 5 s. 416 Pis'ma iz putieszestwij / Listy z podróży: Priebywanie w Londonie i pojezdka w Liwepul / Pobyt w Londynie. Podróż do Liverpoolu. – S okieana / Z oceanu. – Priebywanie w Nju-Jorkie / Pobyt w New Yorku. – Czeriez dwa okieana / Kolej dwóch oceanów. – Amierikanskije ocerzki / Szkice amerykańskie. – Pisma iz Rima, Wieniecji i Pariza / Listy z Rzymu, Wenecji i Paryża. – Za chlebom / Za chlebem. – Czeriez stiepi / Przez stepy. – Orso. – Komiedija iz-za oszibki / Komedia z pomyłek. – Kamo griadieszi. Cz. 1-6 / Quo vadis?

T. 6 s. 336. Kamo griadieszi. Cz. 7-11 / Quo vadis?. – Na swietłom bieriegu / Na jasnym brzegu. – Iz zapisok poznanskogo ucziela / Z pamiętnika poznańskiego nauczyciela. – U istocznika / U źródła. – Prigowor Zewsa / Wyrok Zeusa. – Swiet i wo tmie swietit / Lux in tenebris lucet. – Kto winowat? / Czyja wina? – Organist s Ponikly / Organista z Ponikly. – Błogosłowiennaja / Bądź błogosławiona. – Iz wpieczatlenij po Italii / Z wrażeń włoskich. – O proizwiedienijach Zola / Listy o Zoli. – Aforyzmy.

T. 7 (1910) s. 242. Kriestonoscy cz. 1-11 / Krzyżacy.

819. Powieści i raskказы. Tłum. W.M. Ławrow. Wstęp W.A. Golcew. Wyd. 2 poszerzone. Moskwa, *Russkaja Mysl* 1898, s. X, 325; toż: 1905, 1906.

Z a w a r t o ś ć: Ta tretja / Ta trzecia. – Pojezdka w Afiny / Wycieczka do Aten. – Janko-muzykant. – Staryj sługa / Stary sługa. – Ganja / Hania. – U istocznika / U źródła. – Idillija / Sielanka. – Fonarszczik na majakie / Latarnik. – Bartek-pobieditiel / Bartek Zwycięzca. – Pojdiem za nim / Pójdźmy za Nim!

820. Gienrik Sienkiewicz. XXV. 1873-1898. Tłum. P.W. Gribojedowa. Oprac. W.W. Czujko. Z portrietom awtora. SPetersb. 1899, s. XXX, 237 [wyd. jubileuszowe].

Z a w a r t o ś ć: Wołk. Raznyje dorogi. Jumoristiczeskije zamietki iz portfiela Worsziły / Nikt nie jest prorokiem między swymi. Dwie drogi. Humoreski z teki Worszyły. – W.W. Czujko: G. Sienkiewicz. Kritiko-biograficzeskij ocerzk / Szkic krytyczno-biograficzny [jubileuszowy].

821. Bartek-pobieditiel. Tłum. F.W. Domrowskij. Petersb. 1899 s. 356.

Z a w a r t o ś ć: Bartek-pobieditiel. Raszskaz iz wojennogo byta. / Bartek Zwycięzca. – Ta tretja / Ta trzecia.

822. Iz Sienkiewiczza [aforyzmy i fragm.]. Tłum. Iw. P. [I. Pieczokas]. *Odiesskij Listok* 1900

nr 318, dod. [i inne czasopisma z końca r. 1900, przedr. drobnych tekstów z okazji jubileuszu].

823. Fonarszczik na majakie. Raskказы. Tłum. W.M. Ławrow. Moskwa 1900 s. 43, toż wyd. nast. do 1913 r.

Z a w a r t o ś ć: Fonarszczik na majakie / Latarnik. – Janko-muzykant.

824. Angiel i drugije raskказы. Tłum. M.L. de Walden. SPetersb. 1902 s. 160.

Z a w a r t o ś ć: Angiel / Jamioł. – Bartek pobieditiel / Bartek Zwycięzca. – Na odnu kartu / Na jedną kartę. – Na swietłom bieriegu / Na jasnym brzegu. – Organist iz Ponikly / Organista z Ponikly. – Lux in tenebris lucet. – Bud' błogosłowienna / Bądź błogosławiona.

825. Junoszeskije proizwiedienija [skrótly]. Ki-jów – SPetersb. – Charków. 1902 s. 85.

Z a w a r t o ś ć: Dwa puti / Dwie drogi. – Selim Mirza. – Kto mileje wsiech? / Czy ci najmiłszy? – Niet proroka w swoim otieczestwie / Nikt nie jest prorokiem między swymi.

826. Czeriez stiepi i drugije raskказы. Tłum. M.L. de Walden. Petersb. 1902 s. 142.

Z a w a r t o ś ć: Czeriez stiepi / Przez stepy. – Orso. – Iz dniewnika poznanskogo ucziela / Z pamiętnika poznańskiego nauczyciela. – Za chlebom / Za chlebem. – Czja wina? / Czyja wina.

827. Pis'ma iz Amieriki, Rima, Wieniecji i Pariza. Tłum. Je.Ł. Karłowa, M.L. de Walden. Petersb. 1902 s. 160.

Z a w a r t o ś ć: Pis'ma iz Amieriki, Rima, Wieniecji i Pariza / Szkice amerykańskie, Z puszczy, List z Rzymu, List z Wenecji, List z Paryża. – Komiedija iz-za oszibok / Komedia z pomyłek. – Prigowor Zewsa / Wyrok Zeusa. – Iz wpieczatlenij wo wremia putieszestwija po Italii / Z wrażeń włoskich. – U istocznika / U źródła. – Pis'ma o Zola / Listy o Zoli.

828. Pis'ma iz putieszestwija po Amierikie. Posledujem za nim. Tłum. Je.Ł. Karłowa, M.L. de Walden. Petersb. 1902 s. 160.

Z a w a r t o ś ć: Pis'ma iz putieszestwija po Amierikie / Listy z podróży do Ameryki. – Posledujem za nim / Pójdźmy za Nim!

829. Połnoje illiustrirowannoje sobranije soczinienij. W 24-ch tomach. Kritiko-biograficzeskij ocerzk P.W. Bykowa. Tłum. M.L. de Walden i in. Petersburg 1902. Dod. bezpł. do czasop. *Żiwopisnoje obozrieniye*.

Z a w a r t o ś ć:

T. 1-3 Quo vadis? Roman iz wriemien Nerona, s. 468.

T. 4-6 Siemja Połanieckich / Rodzina Połanieckich, s. 535.

T. 7-8 Biez dogmata / Bez dogmatu, s. 307.

T. 9-11 Miecznosocy / Krzyżacy, s. 276 + 280.

T. 12 Staryj sługa / Stary sługa. – Gania / Hania. – Eskizy uglem / Szkice węglem. – Janko-muzykant, s. 160.

T. 13 Pis'ma iz Afriki / Listy z Afryki, s. 182.

T. 14 Pis'ma iz putieszestwij po Amerikie / Listy z podróży do Ameryki. – Posledujem za nim / Pójdźmy za Nim!, s. 160.

T. 15 Pis'ma iz Ameriki, Rima, Wieniecji i Pariza / Szkice amerykańskie, List z Rzymu, List z Wenecji, List z Paryża. – Komedija iz-za oszibok / Komedija z pomyłek. – Prigowor Zewsa / Wyrok Zeusa. – Iz wpieczatlenij wo wremia putieszestwija po Italii / Z wrażeń włoskich. – U istocznika / U źródła. – Pis'ma o Zola / Listy o Zoli, s. 160; wyd. także jako oddzielny tom pt. Pis'ma iz Ameriki, Rima, Wieniecji i Pariza, Petersb. [po 1902] s. 162.

T. 16 Czeriez stiepi / Przez stepy. – Orso. – Iz dniewnika poznanskogo ucziela / Z pamiętnika poznańskiego nauczyciela. – Za chlebom / Za chlebem. – Czja wina? / Czyja wina?, s. 142.

T. 17 Ta tretja i drugije rasskazy / Ta trzecia. – Sachem. – Idillija / Sielanka. – Wspominanija iz Maripozy / Wspomnienie z Maripozy. – Bielowieżskaja puszcza / Puszczy Białowiezkiej. – Pojezdka w Afiny / Wycieczka do Aten. – Boj bykow w Ispanii / Walka byków. – Na majakie / Latarnik. – W niewole u tatar / Niewola tatarska, s. 159.

T. 18 Angiel i drugije rasskazy / Jamioł. – Bartek pobieditiel / Bartek Zwycięzca. – Na odnu kartu / Na jedną kartę. – Na swietlom bieriegu / Na jasnym brzegu. – Organist iz Ponikly / Organista z Ponikły. – Lux in tenebris lucet. – Bud' błogosłowienna / Bądź błogosławiona, s. 160.

T. 19-20 Ogniem i mieczom / Ogniem i mieczem, s. 560.

T. 21-23 Potop, s. 788.

T. 24 Pan Wołodjiewskij / Pan Wołodjowski, s. 408.

830. Połnoje sobranije soczinenij. Tłum. W.M. Ławrow. T. 1-6. Moskwa, wyd. Kusnieriewa. 1902-1904.

Z a w a r t o ś ć:

T. 1 Kamo griadieszi? Istoriceskij roman / Quo vadis?, s. 528.

T. 2 Biez dogmata. Roman / Bez dogmatu, s. 342.

T. 3 Ogniem i mieczom. Istoriceskij roman / Ogniem i mieczem, 1903 s. 640.

T. 4-5 Potop. Istoriceskij roman, 1903 s. 492 + 294.

T. 6 Pan Wołodjiewskij. Istoriceskij roman, 1904 s. 505.

831. Staryj sluga. Ganja. Tłum. Je.Ł. Karłowa. SPetersb. 1902 s. 160.

Z a w a r t o ś ć: Staryj sluga / Stary sluga. – Gania / Hania. – Eskizy uglem / Szkice węglem. – Janko-muzykant.

832. Rasskazy dla junoszewsta [skrót]. SPetersb. 1903 s. 65. *Bibl. znamienitych pisatieliej dla junoszewsta*; toż wyd. 2. Petersb 1905; toż wyd. 3: Petersb. 1914.

Z a w a r t o ś ć: Janko-muzykant. – Bartek pobieditiel / Bartek Zwycięzca. – Orso (Malczik-Gerkules).

833. Antieja. Janko muzykant. SPetersb. 1904 s. 48.

Z a w a r t o ś ć: Antieja / Pójdźmy za Nim! – Janko-muzykant.

834. Powiesti i rasskazy. Tłum. W.M. Ławrow. Moskwa 1905 s. 118. *Bibl. dla siemii i szkoly*; toż wyd. 2: Moskwa 1914 s. 111.

Z a w a r t o ś ć: Pojdiem za nim / Pójdźmy za Nim! – Dwa ługa / Dwie łąki. – Staryj sluga / Stary sluga. – Wieczernaja molitwa. Idillija / Sielanka [z fragm. pt. Modlitwa wieczor-

na, wiersz I.A. Bunina na motywach noweli Sienkiewicza]. – Janko-muzykant. – Fonarszczik na majakie / Latarnik.

835. Rasskazy. Tłum. W.M. Ławrow. Moskwa 1905 s. 68, il. Biezpłatnoje priloženije k żurnalu „*Dietskoje Cztenije*”.

Z a w a r t o ś ć: Pojdiem za nim / Pójdźmy za Nim! – Fonarszczik na majakie / Latarnik. – Janko-muzykant.

836. K swietu. Rasskazy dla junoszewsta. Tłum. N. Wasin. Moskwa [b.r., cenz. z XII 1905] s. 96; toż [wyd. 2]: Moskwa 1913.

Z a w a r t o ś ć: Orso (Maleńkij Gierkules). – Bartek pobieditiel / Bartek Zwycięzca. – Janko-muzykant. – Pojdiem za nim / Pójdźmy za Nim!

837. Powiesti i rasskazy. Tłum. W.M. Ławrow. T. 1-2. Moskwa 1906, s. 294 + X, 262.

Z a w a r t o ś ć:

T. 1. Pojdiem za nim / Pójdźmy za Nim! – Dwa ługa / Dwie łąki. – Staryj sluga / Stary sluga. – Wieczernaja molitwa. Idillija / Sielanka. – Pojezdka w Afiny / Wycieczka do Aten. – Janko-muzykant. – Fonarszczik na majakie / Latarnik.

T. 2. Eskizy uglem / Szkice węglem. – Za chlebom / Za chlebem. – Iz dniewnika poznanskogo ucziela / Z pamiętnika poznańskiego nauczyciela. – Tatarskaja niewola / Niewola tatarska. – W Maripozie / Wspomnienie z Maripozy. – Selim Mirza. – Organist iz Ponikly / Organista z Ponikły. – Lux in tenebris lucet. – Dwa ługa / Dwie łąki. – Na Olimpije. – Ja dołžen odochnut' / Muszę wypocząć. – Orso.

838. Sud Ozirisa i drugije rasskazy. Tłum. Ja. Mackiewicz i I. Chwojnik. Moskwa 1909 s. 176.

Z a w a r t o ś ć: Sud Ozirisa / Sąd Ozyrysa. – Dwa ługa / Dwie łąki. – Diokl / Diokles. – Prikłuczenije Aristokla / Przygoda Arystoklesa. – Biesieda / Biesiada. – Kordeckij / Kordecki. – Zwonar' / Dzwonnik. – Ogoniek / Płomyk. – Son / Sen. – O Bismarckie / O Bismarcku. – Riecz pri odkrytii pamiatnika Adama Mickiewiczu / Przemówienie podczas odsłonięcia pomnika Adama Mickiewicza w Warszawie. – Otkrytoje pis'mo Wilgielmu II / List otwarty do J.C.M. Wilhelma II. – Otwiet na statiju Biernstierne-Biemsiona / Odpowiedź na artykuł B. Björnsona. – Otdych pisatiela / Muszę wypocząć. – Żurawli / Żurawie. – Pis'mo k baronessie Suttner / List do baronowej Suttner. – Polskaja riecz / Mowa polska. – Na Olimpije.

839. Dwa ługa. Tłum. W.M. Ławrow. Moskwa 1909 s. 178. Wyd. „*Russkoj Mysli*”.

Z a w a r t o ś ć: Dwa ługa / Dwie łąki. – Diokl / Diokles. – Prikłuczenije Aristokla / Przygoda Arystoklesa. – Biesieda / Biesiada. – Zwonar' / Dzwonnik. – Łucz / Płomyk. – Sud Ozirisa / Sąd Ozyrysa. – Kordeckij / Kordecki. – O Bismarckie / O Bismarcku. – Riecz pri odkrytii pamiatnika Adama Mickiewiczu / Przemówienie podczas odsłonięcia pomnika Mickiewicza w Warszawie. – Polskaja riecz / Mowa polska. – Pis'mo k baronessie Suttner / List do baronowej Suttner. – Marija Konopnickaja / Maria Konopnicka. – Korinek / Korynek. – Knigi i ludi / Książki i ludzie. – Narod samomu siebie / Naród sobie. – Tretiego Maja / Trzeci Maj. – Zapros ob otczudzenii zemli / Ankieta o wywłaszczeniu. – Opros / Z ankiety. – Narodnoje obiedinenije / Zjednoczenie narodowe. – Otkrytoje pismo Wilgielmu II, korolju prusskomu

/ List otwarty do J.C.M. Wilhelma II. – Otwiet na statju Biernstierne-Biernsona / Odpowiedź na artykuł Björnsona.

840. Trilogija. Ogniem i mieczom. Potop. Pan Wołodijewskij. Tłum. Je. i J. Leontiewy s izdanija sokraszczennogo i piererabotannogo dla junosze-stwa pod rukowodstwom awtora. Petersb. 1909 s. VIII, 579.

841. Rasskazy. Tłum. W.A. Wysockij. Moskwa [1909] s. 110; toż: Moskwa 1912. *Uniwiersalnaja Bibl.* 172.

Z a w a r t o ś ć: Pojdiem za nim / Pójdźmy za Nim! – Janko-muzykant. – Bartek pobieditelj / Bartek Zwycięzca.

842. Polnoje sobranije soczinienij [w 6 t.]. Tłum. W.M. Ławrow. [Wyd. 2 zmienione]. Moskwa 1909-1917.

Z a w a r t o ś ć:

T. 1 Kamo griadieszi? Istoriceskij roman / Quo vadis? 1909 s. 528.

T. 2 Biez dogmata. Roman / Bez dogmatu. 1913 s. 362.

T. 3 Oniem i mieczom / Ogniem i mieczem. 1915 s. 640.

T. 4-5 Potop. 1917 s. 492 + 294.

T. 6 Pan Wołodijewskij / Pan Wołodjowski. 1917 s. 505.

843. Tatarskaja niewola. Tłum. M. Pe-rec. SPetersb.[1911] s. 64. *Chudożestwiennaja Bibl.* 41.

Z a w a r t o ś ć: Tatarskaja niewola / Niewola tatarska. – Bud' błogosłowienna / Bądź błogosławiona.

844. Polnoje sobranije soczinienij. T. 1-36. [bez nazw. tłum., ?Je. Karłowa, W. Ławrow?]. Petersb. 1912 [-1913]. *Biespłatnoje priloženije k žurnalu „Wies Mir”*.

Z a w a r t o ś ć:

T. 1 Opowiadania. Staryj sluga / Stary sluga. – Gania / Hania, s. 80.

T. 2 Eskizy ugłem / Szkice węglem. – Janko Muzykant. – Pojdiem za nim / Pójdźmy za Nim! – Prigowor Zewsa / Wyrok Zeusa, s. 81-160.

T. 3 U istoczніка / U źródła. – Czierz stiepi / Przez stepy. – Iz dniewnika poznanskogo ucziela / Z pamiętnika poznańskiego nauczyciela, s. 161-224.

T. 4 Ta tretja / Ta trzecia. – Bielowieżskaja puszcza / Z Puszczy Białowieskiej. – Idilija / Sielanka, s. 225-292.

T. 5 Za chlebom / Za chlebem. – Orso. – Na majakie / Latarnik, s. 293-356.

T. 6 Na swietłom bieregu / Na jasnym brzegu. – Organist iz Ponikły / Organista z Ponikły. – Lux in tenebris lucet. – Bud' błogosłowienna / Bądź błogosławiona. – Angiel / Jamiol, s. 357-424.

T. 7 Bartek pobieditelj / Bartek Zwycięzca. – Wspominanije iz Maripozy / Wspomnienie z Maripozy. – W niewole u tatar / Niewola tatarska, s. 425-488.

T. 8 Na odnu kartu / Na jedną kartę. – Boj bykow / Walka byków. – Sachem, s. 489-552.

T. 9-15 Ogniem i mieczom, s. ponad 550.

T. 16-23 Potop, s. 703.

T. 24-27 Pan Wołodjowski / Pan Wołodjowski, s. ok. 400.

T. 28-32 Mieczenoscy / Krzyżacy, s. 244 + 217.

T. 33 Mieczenoscy / Krzyżacy (dokończenie). – Kamo griadieszi / Quo vadis?, s. 280.

T. 34-36 Quo vadis? (c.d.), s. 354.

845. Staryj sluga. Ganja. Rasskazy. Tłum. Je. i I. Leontiewy. Moskwa 1912 s. 170. *Uniwiersalnaja Bibl.* 479-480; toż: Moskwa 1916; toż wyd. 3: Moskwa 1918.

Z a w a r t o ś ć: Staryj sluga / Stary sluga. – Ganja / Hania.

846. Fonarszczik na majakie. Tłum. W.M. Ławrow [wyd. 2 ?]. Moskwa 1913 s. 31.

Z a w a r t o ś ć: Fonarszczik na majakie / Latarnik. – Janko-Muzykant.

847. Powiesti i rasskazy. Tłum. W.M. Ławrow [wyd. 4, zmienione.] Moskwa 1913, *Bibl. dla Siemiii i Szkoły*; toż: 1914.

Z a w a r t o ś ć: Ta tretja / Ta trzecia. – Pojezdka w Afiny / Wycieczka do Aten. – Janko-Muzykant. – Staryj sluga / Stary sluga. – Gania / Hania. – Wieczernaja molitwa. Idillia / Sielanka. – Fonarszczik na majakie / Latarnik. – Bartek pobieditelj / Bartek Zwycięzca. – Pojdiem za nim / Pójdźmy za Nim!

848. Sobranije soczinienij. W 16 tomach [36 zeszytach]. S kriticzesko-biograficeskim oczerkom Ł. Kozłowskogo. Tłum.: W. Wysockij, W. Achramowicz, E. Puszczińska, N. Kropotow, W. Chodasiewicz, I.W. Rumer. Moskwa 1914, il. *Wyd. Tow. U.D. Sytina, bezpl. dod. do czasop. „Wokrug Swieta”*.

Z a w a r t o ś ć:

T. 1 Powiesti i rasskazy/ Nowele i opowiadania: Staryj sluga / Stary sluga. – Gania / Hania. – Bartek pobieditelj / Bartek Zwycięzca. – Żurawli / Żurawie. – Nabroski ugłem / Szkice węglem. – Janko-Muzykant. – Pojdiem za nim / Pójdźmy za Nim! – Ta tretja / Ta trzecia. – Za chlebom / Za chlebem, s. XIII, 329.

T. 2-3 Ogniem i mieczom / Ogniem i mieczem, s. 160 + 161-298.

T. 4-6 Potop, s. 295 + 296-684 + 685-955.

T. 7 Pan Wołodjowski / Pan Wołodjowski s. 407.

T. 8-9 Siemja Połanieckich / Rodzina Połanieckich, s. 328 + 330-568.

T. 10 Putiewyje oczerki / Listy z podróży do Ameryki. – Pis'ma iz Afriki / Listy z Afryki, s. 249 + 241-360.

T. 11 Biez dogmata / Bez dogmatu, s. 302 + 303-568.

T. 12-13 Mieczenoscy / Krzyżacy, s. 276 + 278-433 + 591.

T. 14 W pustyni i w diebrjach / W pustyni i w puszczy, s. 240.

T. 15 [2 vol.] Kamo griadieszi / Quo vadis?, s. 259 + 263-412.

T. 16 Na pole sławy / Na polu chwały. – Powiesti i rasskazy / Nowele i opowiadania: Angiel / Jamiol. – Iz dniewnika poznanskogo ucziela / Z pamiętnika poznańskiego nauczyciela. – Swiet i wo t'mie swietit / Lux in tenebris lucet. – U istoczніка / U źródła. – Son / Sen. – Bud' błogosłowienna / Bądź błogosławiona. – Czierz stiepi / Przez stepy. – Orso. – Fonarszczik / Latarnik. – Sachem. – Wspominanija o Maripozy / Wspomnienie z Maripozy. – Idillija / Sielanka. – Tatarskaja niewola / Niewola tatarska. – Organist iz Ponikły / Organista z Ponikły. – Priklučenije

Aristokla / Przygoda Arystoklesa. – Dwie doliny / Dwie łąki, s. 398.

849. Izbrannyje rasskazy dla dietiej szkolnogo wozrasta. Tłum. W. Wysockij. Moskwa 1915 s. 110. *Narodnaja Szkolnaja Bibl.*; toż: Moskwa 1918 s. 102.

Z a w a r t o ś ć: Janko-Muzykant. – Staryj sluga / Stary sluga. – Fonarszczik / Latarnik. – Bartek pobieditelj / Bartek Zwycięzca.

850. Sbornik myslej i tworcztwa [wybór cytatów z różnych utworów, m. in. aforyzmy Sienkiewicza]. SPetersb. 1917 s. 127.

851. Rasskazy. Tłum. pod red. Je. M. Riftinój. Moskwa 1948 s. 151. *Massowaja serija.*

Z a w a r t o ś ć: Iz dniewnika poznanskogo ucziela / Z pamiętnika poznańskiego nauczyciela. – Za chlebom / Za chlebem. – Janko-muzykant. – Eskizy uglem / Szki-ce węgłem.

852. Powiesti i rasskazy. Tłum. Je.M. Riftina, I. Dobrowolskaja i in. Wstęp W. Pawłowicz. Moskwa 1949 s. 403, il.

Z a w a r t o ś ć: Staryj sluga / Stary sluga. – Gania / Hania. – Eskizy uglem / Szki-ce węgłem. – Bartek pobieditelj / Bartek Zwycięzca. – Janko-muzykant. – Iz dniewnika poznanskogo ucziela / Z pamiętnika poznańskiego nauczyciela. – Na majakie / Latarnik. – Za chlebom / Za chlebem. – Orso. – Sachem.

853. Amierikanskije nowielly. Wybór, oprac. i tłum. [oraz skróty] Ja. Niemczinskij. Red. W. Arcimowicz. II. Je. Burgunker. Moskwa-Leningrad 1951 s. 175. *Szkolnaja Bibl.*; toż wyd. dla niewidomych alfabetem brajlowskim: Moskwa 1954, s. 80 + 72 + 63.

Z a w a r t o ś ć: Za chlebom / Za chlebem. – Orso. – Sachem. – Czeriez prerii / Przez stepy. – Storoż majaka / Latarnik.

854. Rasskazy. Tłum. i red. Je. M. Riftina. Psków 1951 s. 152.

Z a w a r t o ś ć: Iz dniewnika poznanskogo ucziela / Z pamiętnika poznańskiego nauczyciela. – Za chlebom / Za chlebem. – Janko-Muzykant. – Eskizy uglem / Szki-ce węgłem.

855. Rasskazy i oczerki. Tłum. Je. M. Riftina, I. Dobrowolskaja, M.E. Abkina, N. Podolskaja. Wstęp W. Arcimowicz. Moskwa 1952 s. 157. *Massowaja serija.*

Z a w a r t o ś ć: Za chlebom / Za chlebem. – Sachem. – Orso. – Komiedija oszibok / Komedia z pomyłek. – Na majakie / Latarnik. – Pisma z puti. Oczerki. W Niu-Jorkie. Mieżdu dwumia okieanami / Listy z podróży (W New Yorku, Koleją dwóch oceanów).

856. Rasskazy. Tłum. pod red. Je.M. Riftinój. Moskwa 1953 s. 95. *Massowaja serija.*

Z a w a r t o ś ć: Za chlebom / Za chlebem. – Sachem. – Na majakie / Latarnik.

857. Izbrannyje rasskazy i pisma. Oprac. Je.Z. Cybienio. Moskwa 1953 s. 320. *Polskije Pisatieli.*

Z a w a r t o ś ć: Pisma z puti / Listy z podróży [fragm.: Pobyt w Londynie i podróz do Liwepoolu, Pobyt w New Yorku, Koleją dwóch oceanów]. – Eskizy uglem / Szki-ce węgłem. – Janko Muzykant. – Iz dniewnika poznanskogo ucziela / Z pamiętnika poznańskiego nauczyciela. – Za chlebom / Za chlebem. – Bartek pobieditelj / Bartek zwycięzca. – Na majakie / Latarnik. – Sachem.

858. Powiesti i rasskazy. Tłum. pod red. I.A. Saca i W.S. Ratner. Moskwa 1957 s. 536, il.; toż [wyd. 2 w 8 zeszc., posł. i oprac. I.A. Sac]. Moskwa 1962.

Z a w a r t o ś ć: Niet proroka w swoim otieczestwie / Nikt nie jest prorokiem między swymi. – Staryj sluga / Stary sluga. – Gania / Hania. – Nabroski uglem / Szki-ce węgłem. – Komiedija oszibok / Komedia z pomyłek. – W prerijach / Przez stepy. – Angiel / Jamioł. – Janko Muzykant. – Orso. – Iz dniewnika poznanskogo ucziela / Z pamiętnika poznańskiego nauczyciela. – Za chlebom / Za chlebem. – Na majakie / Latarnik. – Bartek pobieditelj / Bartek Zwycięzca. – Sachem. – Organist iz Ponikly / Organista z Ponikly. – Żurawli / Żurawie.

859. Janko-muzykant. Rasskazy. Oprac. A. Guriewicz, il. D. Borowskij. Moskwa 1974 s. 270, il. *Narodnaja Bibl.*

Z a w a r t o ś ć: Nabroski uglem ili epopeja pod nazwanijem Czo proischodilo w Baranij Gołowie / Szki-ce węgłem. – Janko-muzykant. – Za chlebom / Za chlebem. – Na majakie / Latarnik. – Bartek-pobieditelj / Bartek Zwycięzca.

860. Sobranije soczinienij w dziewjati tomach. Tłum. pod red. I. Gorskigo i in., wstęp B. Stachiejew. Moskwa 1983–1985. toż: 1998 ?.

Z a w a r t o ś ć:

T. 1, 1983 Powiesti i rasskazy: Staryj sluga / Stary sluga. – Gania/ Hania. – Nabroski uglem / Szki-ce węgłem. – Komiedija iz oszibok / Komedia z pomyłek. – Czeriez stiepi / Przez stepy. – Angiel / Jamioł. – Janko Muzykant. – Orso. – Za chlebom / Za chlebem. – Na majakie / Latarnik. – Wstriezca w Maripozie / Wspomnienie z Maripozy. – Bartek pobieditelj / Bartek Zwycięzca. – Żurawli / Żurawie, s. 399.

T. 2, 1983 Ogniem i mieczom / Ogniem i mieczem, s. 671. T. 3-4, 1984 Potop, s. 541 + 509. T. 5, 1984 Pan Wołodyjewskij/ Pan Wołodyjowski, s. 421.

T. 6-7, 1985 Biez dogmata / Bez dogmatu. – Siemja Połanieckich / Rodzina Połanieckich, s. 828.

T. 8, 1985 Quo vadis?, s. 445.

T. 9, 1985 Krestonoscy / Krzyżacy, s. 589.

861. Biez dogmata. Roman. Rasskazy. Tłum. M.E. Abkina i in. Wybór: N.Ja. Podolskaja, oprac. B. Stachiejew, il. B.P. Paszkowa. Moskwa 1989 s. 639.

Z a w a r t o ś ć: Biez dogmata / Bez dogmatu. – Eskizy uglem / Szki-ce węgłem. – Janko-Muzykant. – Za chlebom / Za chlebem. – Na majakie / Latarnik. – Bartek pobieditelj / Bartek Zwycięzca. – Sachem.

862. Kamo griadieszi. Roman. Tłum. Je. Lj-senko i Je.M. Riftina. Oprac. A. Stolarowa. Leningrad – Mińsk 1990 s. 703.

Z a w a r t o ś ć: Kamo griadieszi. Roman / Quo vadis? – Gania. Powiest' / Hania. – W prerijach. Rasskaz / Przez stepy.

863. Izbrannyje proizwiedienija. Moskwa 1993.

Z a w a r t o ś ć: Kriestonoscy. Roman / Krzyżacy. Powieść. Tłum. Je. Jegorowa, oprac. B. Stachiejew, s. 589 [edycja chyba zawieszona].

864. Sobranije soczinienij. Jarosław 1993.

Z a w a r t o ś ć: T.1. Ogniem i mieczem. Tekst wg wyd. z 1885. Tłum. z pol. W.M.L. [M.L. de Walden], s. 605 [edycja chyba zawieszona].

865. Sobranije soczinienij w 8 tomach. Tłum. z pol. II. P.E. Anidałow. Tuła, wyd. NPC Ark-tous 1993.

Z a w a r t o ś ć:

T. 1. Kamo griadieszi / Quo vadis?

T. 2. Kriestonoscy. Roman / Krzyżacy, s. 541.

T. 3. Ogniem i mieczem. Roman, s. 638. T. 4-5. Potop. Roman. T. 6. Pan Wołodyjewskij, s. 383.

T. 7. Powiesti i rasskazy. Tłum. Je. Riftina. Staryj sluga / Stary sluga. – Gania / Hania. – Eskizy uglem / Szkice węglem. – Bartek pobieditel / Bartek Zwycięzca. – Jankomuzykant. – Iz dniwnika poznanskiego uczitiela / Z pamiętnika poznańskiego nauczyciela. – Na majakie / Latarnik. – Za chlebom / Za chlebem. – Orso. – Sachem, s. 403. T. 8. Biez dogmata. – Siemja Polanieckich. Romany, s. 750.

866. Sobranije soczinienij w 9 tomach. Tłum. z pol. A. Eppel, K. Starosielska i in. Oprac. i red. B. Stachiejew, I. Gorskij, A. Sacharow, A. Sewastjanowa, i in. II. B. Ławrow. Moskwa 1997-1998.

Z a w a r t o ś ć:

T. 1. Powiesti i rasskazy, s. 399: Staryj sluga / Stary sluga. – Gania / Hania. – Nabroski uglem / Szkice węglem. – Komiedija oszibok / Komedia z pomyłek. – Czeriez stepi / Przez stepy. – Angiel / Jamioł. – Janko Muzykant. – Orso – Za chlebom / Za chlebem. – Na majakie / Latarnik. – Wstriezca w Maripozie / Wspomnienie z Maripozy. – Bartek pobieditel / Bartek Zwycięzca. – Żurawli / Żurawie.

T. 2. Ogniem i mieczem, s. 671. T. 3-4. Potop, s. 541 + 509. T. 5. Pan Wołodyjewskij, s. 421.

T. 6-7. Biez dogmata. Siemja Polanieckich. Romany / Bez dogmatu. Rodzina Polanieckich, s. 828.

T. 8. Kamo griadieszi / Quo vadis?, s. 445.

T. 9. Kriestonoscy / Krzyżacy, s. 589.

r u m u Ń s k i e

867. Novele. Tłum. I.C. Panțu. Brasov 1901 s. 191; toż: Bukareszt 1901 s. 191.

Z a w a r t o ś ć: Natura și viața / Szkice węglem. – Sluga veche / Stary sluga. – Janko muzicantul / Janko Muzykant.

868. Viața la sate. Tłum. S.N. [S. Nădejde]. Bukareszt 1908 s. 180.

Z a w a r t o ś ć: Schițe în cărbune / Szkice węglem. – Bătrînă slugă / Stary sluga. – Lux in tenebris lucet. – A treia dragoste / Ta trzecia.

869. Janko muzicantul. Tłum. C.V. Bukareszt [ok. 1911]. *Bibl. Lumen* 83.

Z a w a r t o ś ć: Janko muzicantul / Janko Muzykant. – Slugă bătrînă / Stary sluga.

870. Nuvele. Tłum. W. Ghül. Bukareszt [1912], s. 127; toż: 1914. *Bibl. Pentru Toti* 794-794 bis.

Z a w a r t o ś ć: Din viața popoului / Szkice węglem. – Janko muzicantul / Janko Muzykant. – Batrânul servitor / Stary sluga.

871. Apostoli. Legende prelucrate. Oprac. A. Nanu. Odorhei 1919.

Z a w a r t o ś ć: Apostoli de Olimp / Na Olimpie. – Bine-cuvântarea lui Crișna / Bądź błogosławiona. – Impărăția vieții și a morții / Dwie łaki.

872. Micút lăutăr. Tłum. N. Rădulescu-Niger. Bukareszt 1920 s. 63. *Collectia nea Nigreanu*.

Z a w a r t o ś ć: Micút lăutăr / Janko Muzykant. – Memoriele unui profesor / Z pamiętnika poznańskiego nauczyciela.

873. Eterna victimă. Tłum. N. Rădulescu-Niger. Bukareszt 1920; toż: 1922.

Z a w a r t o ś ć: Eterna victimă / Szkice węglem. – Judecata lui Zeus / Wyrok Zeusa.

874. Nuvele. Tłum. C. Petrescu i T. Holban. Wstęp O. Zaicik. Bukareszt 1948 s. XVIII, 230; toż: 1960 s. XVII, 224, il. *Bibl. Pentru Toti* 12.

Z a w a r t o ś ć: Schițe în cărbune / Szkice węglem. – Janko muzicantul / Janko Muzykant. – Din jurnalul unui învățător din Poznan / Z pamiętnika poznańskiego nauczyciela. – Îngerul / Jamioł. – Pentru pâine / Za chlebem. – Paznicul farului / Latarnik.

875. Pentru pâine. Tłum. C. Petrescu i T. Holban. Oprac. O. Zaicik. Bukareszt 1953 s. 223; toż: [wyd. 2] Bukareszt 1955, *Bibl. Școlarului*.

Z a w a r t o ś ć: Pentru pâine / Za chlebem. – Schițe în cărbune / Szkice węglem. – Paznicul farului / Latarnik. – Din jurnalul unui învățător din Poznan / Z pamiętnika poznańskiego nauczyciela. – Janko muzicantul / Janko Muzykant. – Îngerul / Jamioł.

876. Hania. Tłum. S. Velea. Bukareszt 1986 s. 285; toż: 1991.

Z a w a r t o ś ć: Batrânul slujitor / Stary sluga. – Hania. – Selim Mirza. – Două căi / Dwie drogi. – În țara aurului / W krainie złota.

877. Paznicul farului: nuvele, poviestiri și schițe. Oprac. S. Velea, tłum. C. Petrescu, T. Holban, S. Velea. Bukareszt 1987 s. 637, il.

Z a w a r t o ś ć: Două căi / Dwie drogi. – Batrânul slujitor / Stary sluga. – Hania. – Selim Mirza. – Schițe în cărbune / Szkice węglem. – Jamioł. – Janko muzicantul / Janko Muzykant. – Organistul din Ponikla / Organista z Ponikły. – Bartek învingătorul / Bartek Zwycięzca. – A treia / Ta trzecia. – Pentru pâine / Za chlebem. – Paznicul farului / Latarnik. – În țara aurului / W krainie złota. – Orso. – Sachem.

878. Hania. Tłum. S. Velea. Bukareszt 1991. Z a w a r t o ś ć: Batrânul slujitor / Stary sluga. – Hania. – Selim Mirza.

s e r b s k i e

879. Pripovetke. Tłum. N. Manojlowić-Rajko. Nowy Sad 1887 s. 234; toż: 1888.

Z a w a r t o ś ć: Stari sluga / Stary sluga. – Crtime uglenom / Szkice węglem. – Za hlebom / Za chlebem. – Iz pametara poznanskog ucitela / Z pamietnika poznańskiegog nauczyciela.

880. Pobiedilac. Pripovetke. Tłum. P.M. Petrović. Belgrad 1914 s. VI, 134, il. *Sawremiena Bibl. 1.*

Z a w a r t o ś ć: Pobiedilac / Bartek Zwyciezca. – Čuvar svetilja / Latarnik. – Svirac Janko / Janko Muzykant. – Učetnikowa smrt / Z pamietnika poznańskiegog nauczyciela.

880a. Bartek pobiedilac. Tłum. L.R. Knežević. Belgrad 1921 s. 108.

Z a w a r t o ś ć: Bartek pobiedilac / Bartek Zwyciezca. – Palilac na kuli svetilij / Latarnik. – Anđeo / Jamioł.

881. Podimo za Njim! i druga pripovetke. Tłum. N. Velimirović. Belgrad 1921. *Narodno dielo 1.*

Z a w a r t o ś ć: Podimo za Njim! / Pójdźmy za Nim. – Na izworu / U źródła. – Swietlost u mraku / Lux in tenebis lucet.

882. Pripovetke. Tłum. S. Subotin. Nowy Sad – Matica Srpska, 1950 s. 208. *Mala Knjiga.*

Z a w a r t o ś ć: Iz dnevnika poznanskog ucitela / Z pamietnika poznańskiegog nauczyciela. – Skice ugljenom / Szkice węglem. – Za hlebom / Za chlebem.

883. Selim Mirza i druge pripovetke. Tłum. P. Vujčić, il. S. Miszić. Belgrad 1967 s. 282, *Bibl. za Mlade i Stare 14.*

Z a w a r t o ś ć: Hania. – Selim Mirza. – Swetjoniczar / Latarnik. – Preko prerija / Przez stepy. – Sachem.

s ł o w a c k i e

884. Starý sluha. Hana. Novelly. Tłum. A. Halaša i S.H. Vajanský. Turčiansky Sv. Martin 1903 s. 228. *Románova Bibl., dod. „Narodnich Novin” nr 3.*

Z a w a r t o ś ć: Starý sluha / Stary sluga. – Hana / Hania.

885. Americké rozprávky. Z pol. i ros. tłum. R. Žatko. Il. E. Massányi. Bratysława 1954 s. 151. *Stredná Škola 41.*

Z a w a r t o ś ć: Za chlebom / Za chlebem. – Orso. – Sachem. – Přez stepi / Przez stepy. – Latarnik. – J. Nemčinskij: H. Sienkiewicz i jego twórczość.

886. Výber z diela. Tłum. i oprac. M. Stano. T. 1-6. Bratysława 1953-1956. *Edícia Svetových Klasikov.*

Z a w a r t o ś ć:

T. 1, 1953. Novelly. Wstęp J. Bánsky. – Črty uhrom / Szkice węglem. – Janko muzikant / Janko Muzykant. – Za chlebom / Za chlebem. – Stražca majáka / Latarnik. – Vítaz Bartek / Bartek Zwyciezca. – Anjel / Jamioł. – Organista z Ponikly / Organista z Ponikly. – Z pamietnika poznanského ucitela / Z pamietnika poznańskiegog nauczyciela,

s. 329; wyd. także jako edycja odrębna: Novelly. Bratysława [1954] s. 389.

T. 2 -3, 1955. Križaci / Krzyżacy, s. 359 + 417; toż wyd. 2: 1957.

T. 4-6, 1956. Potopa / Potop, s. 430 + 540 + 403.

s ł o w e ń s k i e

887. Pojdimoz Njim! Powiest. Poslovenil Petrovič [i Fran Gestrin]. Gorica 1893 s. 62. *Slovenska Knjižnica* snopic 2.

Z a w a r t o ś ć: Pójdźmy za Nim! / Pójdźmy za Nim. – Angelj / Jamioł.

888. Črtice z ogljem. Poslovenil Podravski [P. Miklaveč]. Gorica 1902.

Z a w a r t o ś ć: Črtice z ogljem. Povest / Szkice węglem. – Ta tretja. Kratkočasna povest / Ta trzecia. – Poroka pomoti. Slika iz amerikanskega življenja / Komedia z pomyłek.

889. Sienkiewičevi romani. Tłum R. Mole [w 6 tomach]. Ljubljana 1923-1926.

Z a w a r t o ś ć:

T. 1-2, 1923 Z ognjem in mečem / Ogniem i mieczem; s. 683.

T. 3-5, 1925, Potop;

T. 5-6, 1926, Mali vitez / Pan Wołodyjowski.

890. Izbrana dela. W 10 tomach. Tłum. J. Moder, R. Mole, M.A., F. Vodnik. Ljubljana 1970.

Z a w a r t o ś ć:

T. 1-2. Z ognjom in mečom / Ogniem i mieczem, s. 454 + 438.

T. 3-5. Potop, s. 423 + 529 + 382. T. 6 Mali vitez / Pan Wołodyjowski, s. 539.

T. 7-8. Križarji / Krzyżacy, s. 357-413.

T. 9. Quo vadis, s. 621.

T. 10. W puščavi in goščavi / W pustyni i w puszczy, s. 354.

891. Izbrana dela [w 12 tomach]. Tłum. J. Moder, R. Mole, M.A., F. Vodnik. Oprac. U. Vagaja. Ljubljana 1974-1975.

Z a w a r t o ś ć:

T. 1-2. Z ognjom in mečem / Ogniem i mieczem, s. 453 + 438.

T. 3-5. Potop, s. 423 + 533.

T. 6. Mali vitez / Pan Wołodyjowski, s. 540.

T. 7-8. Križarji / Krzyżacy, s. 357 + 413.

T. 9. Quo vadis?, s. 605.

T. 10. V puščavi in goščavi / W pustyni i w puszczy, s. 354.

T. 11. Brez dogme / Bez dogmatu, s. 418.

T. 12. Novele, s. 413: Komedia zmešnjaw / Komedia z pomyłek. – Godec Janko / Janko Muzykant. – Čez prerije. Povest kapitana R. / Przez stepy. – Orso. – Iz spominov domačegog ucitela / Z pamietnika poznańskiegog nauczyciela. – Za kruhom / Za chlebem. – Jangel / Jamioł. – V tatarskom sužnosti / Niewola tatarska. – Bartek Zmogovalec / Bartek Zwyciezca. – Čuvar v svetilniku / Latarnik. – Spomin iz Maripose / Wspomnienie z Maripozy. – Poglavar / Sachem. – Tretja / Ta trzecia.

892. Novele. Wybór i tłum. J. Moder. Ljubljana 1975 s. 415.

Z a w a r t o ś ć: Komedija zmešnjaw / Komedija z pomyłek. – Godec Janko/ Janko Muzykant. – Čez prerije. Povest kapitana R. / Przez stepy. – Orso. – Iz spominov domačega učitelja / Z pamietnika poznańskiego nauczyciela. – Za kruhom / Za chlebem. – Jangel / Jamiol. – V tatarskom sužnosti / Niewola tatarska. – Bartek Zmogovalec / Bartek Zwycięzca. – Čuvaj v svetilniku / Latarnik. – Spomin iz Maripose / Wspomnienie z Maripozy. – Poglavar / Sachem. – Tretja / Ta trzecia. – J. Moder: H. Sienkiewicz.

893. Zgodnje novele. Tłum. i oprac. J. Moder. „Sienkiewicz pri nas” napisal J. Munda. Ljubljana 1979 s. 388. *Nobelovici 49*.

Z a w a r t o ś ć: Nihče ni prerok nad svojimi / Nikt nie jest prorokiem między swymi. – Stari sluha / Stary sluga. – Hana / Hania. – Selim Mirza. – Črtice z ogljem / Szkice węglem.

s z w e d z k i e

894. Kolteckningar. Tłum. L.Br., w: *Noveller, valda polska översättning* [t. 1]. Sztokholm 1890.

Z a w a r t o ś ć: Kolteckningar / Szkice węglem. – Den lille musikern / Janko Muzykant. – Trojtjänaren / Stary sluga.

895. Hanna och några andra berättelser. Tłum. E. Weer [E. Wester]. Sztokholm 1896 s. 329; toż: 1900.

Z a w a r t o ś ć: Hanna / Hania. – Under kamp för bröd / Za chlebem. – Vid källan / U źródła. – Lätom oss följa Honom / Pójdźmy za Nim. – Organisten i Ponikla / Organista z Ponikly – Ljuster lyser i mörkret / Lux in tenebris lucet.

896. Bartek Segraren jäsate andra berättelser och skisser. Sztokholm 1899 s. 282.

Z a w a r t o ś ć: Bartek Segraren / Bartek Zwycięzca. – Orso. – Fyrvaktaren / Latarnik. – Czyja wina? – Den lille musikern / Janko Muzykant. – Lilian Moris / Przez stepy. – Nya dagligt Allehanda / Komedija z pomyłek.

897. Polacker. Berättelser. Tłum. E. Weer [Wester]. Sztokholm 1901 s. 239.

Z a w a r t o ś ć: Nummer 3 / Ta trzecia. – På solig kust / Na jasnym brzegu – I de tatarers vald / Niewola tatarska. – Ur en posener lärars dagbok / Z pamietnika poznańskiego nauczyciela. – En skogsidyl / Sielanka. – Drommen / Sen. – Trojtjänaren / Stary sluga.

898. Kolteckningar och andra berättelser. Tłum. E. Weer [Wester]. Sztokholm 1903 s. 215. Z a w a r t o ś ć: Kolteckningar / Szkice węglem. – Lätom oss följa Honom / Pójdźmy za Nim. – Fyrvaktaren / Latarnik. – Vid källan / U źródła. – Lux in tenebris lucet.

899. Konstnärshistorier och andra berättelser. [Tłum. brak]. Sztokholm 1903 s. 205, il.; toż: 1907 s. 190.

Z a w a r t o ś ć: Den tredje / Ta trzecia. – Lux in tenebris lucet. – Trojtjänaren / Stary sluga. – En skogsidyl / Sielanka. – Janko Muzykant. – Väl Signaud vare du! / Bądź błogosławiona.

900. Bartek Segraren. Tłum. S. Arvidsson i F. Jönsson. Malmö 1930 s. 190.

Z a w a r t o ś ć: Bartek Segraren / Bartek Zwycięzca. – En villfarelseueras komedii / Komedija z pomyłek. – Lätom oss följa Honom / Pójdźmy za Nim. – Organisten i Ponikla / Organista z Ponikly. – Indianhövaingen Sahem.

901. Genom öknerna. Tłum. F. Jönsson. T. 1-3. Malmö 1931, s. 187 + 189 + 186.

Z a w a r t o ś ć: Genom öknerna / W pustyni i w puszczy. – Den tredje / Ta trzecia.

u k r a i ń s k i e

902. Po chlib. Opowiadania. Tłum. i oprac. M. Prigara. Il. R. Masautow. Kijów 1963 s. 123. Z a w a r t o ś ć: Po chlib / Za chlebem. – Orso – Sachem – Na majaku / Latarnik. – Jangel, maljunok z siłskiego żittja / Jamiol. – Janko Muzykant – Z szczoneńnika poznańskogo wczitelja / Z pamietnika poznańskiego nauczyciela.

903. Noweły. Tłum. S. Kowhaniuk. Oprac. i wstęp pt. Sienkiewicz nowelyst, J. Bułachows'ka. Kijów 1975 s. 319, *Zarubiżna Noweła 19*.

Z a w a r t o ś ć: Eskizy wuglem abo Epopeja pid nazwoju Sezo dijalos' u Baraniaczij gołowi / Szkice węglem. – Janko -muzykant / Janko Muzykant. – Iz spogadiw poznanskiego uczytelja / Z pamietnika poznańskiego nauczyciela. – Bartek-peremozec / Bartek Zwycięzca. – Po chlib / Za chlebem. – Dogljadacz majaka / Latarnik. – Spogad pro Maripozu / Wspomnienie z Maripozy. – Orso. – Sachem.

904. Zibrannia tworiw w 16 t. Kijów [1995]. Z a w a r t o ś ć: T. 14. Legijony. Wiry. Kijów 1995 s. 427. T. 15. W pustyni i puszczy. Kijów 1995 s. 336 [innych tomów nie znaleziono].

u z b e c k i e

905. Ganja. Chikojalar Rusčadan Odil Szaropov ratžimasi. Taszkent 1978 s. 174.

Z a w a r t o ś ć: Keksa chizmatkor / Stary sluga. – Ganja / Hania.

v o l a p ü k

906. Bőf pölamas. Kim binom kod? Tłum. A. Ryłski. Lipsk 1888, *Volapükabus 3*.

Z a w a r t o ś ć: Bőf pölamas / Komedija z pomyłek. – Kim binom kod? / Czyja wina?

w ę g i e r s k i e

907. Őt kövessük és egyéb elbeszélések. Budapest 1901 s. 135; toż: Budapest 1931.

Z a w a r t o ś ć: Kövessük őt! Elbeszeles Krisztus urunk korabol / Pójdźmy za Nim! – Honvagy / Latarnik. – A forrásnál / U źródła. – Tévedések vigjátéka / Komedija z pomyłek.

908. Dráma a falun. Művész szerelem. Tłum. H. Ilosvay. Budapest 1903 s. 158.

Z a w a r t o ś ć: Dráma a falun / Szkice węglem. – Művész szerelem / Ta trzecia – A kenyérért / Za chlebem.?

909. Kisebb elbeszélések. [Tłum. I. Tarsulat]. T. 1-2. Budapest 1904, s. 264 + 268; toż: 1905.

Zawartość:

T. 1. Kövessük őt! Elbeszélés Krisztus urunk korából / Pójdźmy za Nim. – A mindennapi kenyér / Za chlebem. – A harmadik / Ta trzecia. – A világitó-torony őre / Latarnik. – Tévedések vigjátéka / Komedia z pomyłek.

T. 2. A muzsikus Jankó / Janko Muzykant. – Lux in tenebris lucet. – Orso. – Dráma a Sivatágon. Egy kapitány elbeszélés / Przez stepy. – Szép Hannia / Hania.

910. Válogatott elbeszélések. Tłum. I. Meszáros. Oprac. E. Kovács. II. I. Zádor. Budapest 1956 s. XV, 411. *A világirodalom klasszikusai.*

Zawartość: A harmadik / Ta trzecia. – Ozirisz itélete. Egy egyiptomi papiruszról / Sąd Ozyrysa. – Lakodalmom / Wesele. – Senki sem proféta a maga hazájában / Nikt nie jest prorokiem między swymi. – A gravelotte-i hős / Bartek Zwycięzca. – Egy poznani tanító naplójából / Z pamiętnika poznańskiego nauczyciela. – Muzsikás Jankó / Janko Muzykant. – Az őrangyal. Falusi kép / Jamioł. – Darvak / Żurawie. – Szénrajz / Szkice węglem. – Tévedések vigjátéka / Komedia z pomyłek. – Az ígéret földjén / Za chlebem. – A törzsfő / Orso. – A világitótornyó őre / Latarnik.

911. A kenyérért. Novellák. Tłum. G. Kerekes. Budapest 1957 s. 240. *Tanulók Könyvtára.*

Zawartość: A kenyérért / Za chlebem. – Egy poznani tanító naplójából / Z pamiętnika poznańskiego nauczyciela.

912. Művei. Polaniecki család. Tłum. M. Balła. Debreczyn 1993 s. 282.

Zawartość: Polaniecki család, regény / Rodzina Polanieckich. – Polgár és nemes, kisregény / Dwie drogi. – A harmadik, kisregény / Ta trzecia.

913. A gravelotte-i hős. Tłum. I. Meszáros. Budapest 1994 s. 272.

Zawartość: A gravelotte-i hős / Bartek Zwycięzca. – Az őrangyal. Falusi kép / Jamioł. Obrazek wiejski. – Az ígéret földjén / Za chlebem – Ozirisz itélete / Sąd Ozyrysa. – Szénrajz / Szkice węglem. – Senki sem proféta a maga hazájában / Nikt nie jest prorokiem między swymi.

913a. A Római pátricius. [Tłum. I. Meszáros?]. Budapest 1994 s. 281.

Zawartość: Quo vadis [fragm.]. – A mindennapi kenyér / Za chlebem. – A harmadik / Ta trzecia. – Orso. – Dráma a Sivatágon / Przez stepy.

w i e t n a m s k i e

914. Tuyén tap truyên nagan cac tac gia doat giai Nobel [novele z twórczości laureatów Nobla]. Hanoi 2007 s. 310.

w ł o s k i e

915. Bartek il vincitore ed altre novelle. Prima trad. dall'originale polacco di E. Chludzińska-Paulucci. Con prefazione e lettera dell'autore. Città di Castello 1899 s. XVI, 272. *Collezione Alba*; toż: Neapol 1899.

Zawartość: Bartek il vincitore / Bartek zwycięzca. – Lux in tenebris lucet. – La terza / Ta trzecia. – Idilio. Schizzo silvestre / Sielanka. – Janko il musicante / Janko Muzykant. – Che tu sii benedetta / Bądź błogosławiona. – Il guardiano del faro / Latarnik.

916. Anna. Tłum. T. Zucconi. Florencia 1900 s. 251. *Bibl. Salani illustrata 160.*

Zawartość: Il protettore / Sary sluga. – Anna, la nipote del vecchio servitore / Hania. – Giovannino il musicista / Janko Muzykant

917. Il giudizio di Zeus ed altre novelle. Tłum. D. Ciampoli. Rzym 1900 s. 140. *Piccola Collezione Margherita 4.*

Zawartość: Il giudizio di Zeus / Wyrok Zeusa. – Il guardiano del faro / Latarnik. – L'Angelo / Jamioł.

918. Il Protettore. Romanzo. Tłum. i oprac. D. Ciampoli. Rzym 1895 s. XV, 273; toż: Rzym 1900.

Zawartość: Il protettore / Sary sluga. – Anna / Hania.

919. In cerca di felicità [W poszukiwaniu szczęścia]. [Tłum.U. Norsa?]. Mediolan 1900 s. 235; toż wyd. 2: 1913; toż: Mediolan 1928; toż: Sesto s. Giovanni 1928 s. 206; toż: Mediolan 1931 s. 235.

Zawartość: Per il pane / Za chlebem. – Sulla spiaggia azzurra / Na jasnym brzegu. – Alla sorgente / U źródła.

920. Invano. Romanzo. Orso. Alla sorgente. Novelle. Tłum. N. Romanovsky. Mediolan 1900 s. 330. *Bibl. Amena 679*; toż: 1905; toż: Mediolan – Florencia 1912.

Zawartość: Invano / Na marne. – Orso. – Alla sorgente / U źródła.

921. Novelle. Le memorie di un precettore. Tłum. A. Groër. Mediolan 1900 s. 140, il.

Zawartość: Le memorie di un precettore / Z pamiętnika poznańskiego nauczyciela. – Il piccolo musicista / Janko Muzykant.

922. Natura e vita. [Tłum. T. Zucconi?]. Mediolan 1900 s. 191.

Zawartość: Il vecchio servitore / Sary sluga. – Anna / Hania.

923. Natura e vita [II]. Tłum. T. Zucconi. Florencia [1900] s. 212; toż: Florencia 1901 s. 213, *Bibl. Salani illustrata 188*; toż: 1923.

Zawartość: Schizzi col carbone / Szkice węglem. – Il giudizio di Zeus / Wyrok Zeusa. – L'Organista di Ponikla / Organista z Ponikly. – Tenebre e luce / Lux in tenebris lucet.

924. Novelle. Wstęp, oprac. i tłum. D. Ciampoli. Città di Castello, 1900 s. LIX, 177. *Collezione Alba 17.*

Zawartość: Studio critico. – Schizzo al carbone / Szkice węglem. – Il tifo / U źródła. – Dal „Diario” di un istitutore posnaniano / Z pamiętnika poznańskiego nauczyciela. – La commedia degli equivoci / Komedia z pomyłek.

925. Per il pane. Racconti. [Tłum. N. Romanovsky, U. Norsa i in.]. Mediolan 1900 s. 272. *Bibl. Amena 633*; toż: 1902.

Zawartość: Per il pane / Za chlebem. – A traverso le steppe / Przez stepy. – Il guardiano del faro / Latarnik. – L'Organista di Ponikla / Organista z Ponikly. – Janko il musicante / Janko Muzykant. – Sull'Olimpo / Na Olimpie.

926. Per il pane. Tłum. T. Zucconi. Florencia 1900. *Bibl. Salani illustrata 155.*

Z a w a r t o ś ć: Per il pane / Za chlebem. – Nella steppe / Przez stepy.

927. Seguiamolo! Tłum. A. Groër. Mediolan 1900 s. 134, il.

Z a w a r t o ś ć: Wstęp s. 8-32. – Seguiamolo! Racconto storico preludio al „Quo vadis?” / Pójdźmy za Nim! – Il vecchio servitore. Racconto / Stry sluga.

928. Seguiamolo! ed altri racconti. [Tłum. brak]. Florencia 1900 s. 240, *Bibl. Salani illustrata 159*; toż: 1905, 1926.

Z a w a r t o ś ć: Seguiamolo! / Pójdźmy za Nim. – Bartek il Vincitore / Bartek Zwycięzca. – Le memoire di un istitutore / Z pamiętnika poznańskiego nauczyciela. – L'Accenditore del faro / Latarnik. – L'Angelo / Jamioł.

929. Seguiamolo! Tłum. G. Trinko. Udine 1900 s. 97.

Z a w a r t o ś ć: Seguiamolo! / Pójdźmy za Nim. – Janko il musico. Bozetto / Janko Muzykant.

930. La vedova. Tłum. T. Zucconi. Florencia 1900 s. 242. *Bibl. Salani illustrata 162.*

Z a w a r t o ś ć: La vedova / Na marne. – Giovannino il musicista / Janko Muzykant.

931. Vita rusticana. [Tłum. brak] Mediolan 1900 s. 247.

Z a w a r t o ś ć: Vita rusticana / Szkice węglem. – Il Giudizio di Zeus / Wyrok Zeusa. – Un sogno / Sen. – L'organista di Ponikla / Organista z Ponikly.

932. Amori d'artista. Tłum. T. Zucconi. Florencia 1901 s. 227. *Bibl. Salani illustrata 186.*

Z a w a r t o ś ć: Amori d'artista / Ta trzecia. – Orso. – Alla sorgente / U źródła. – Un sogno / Sen. – Sii benedetta / Bądź błogosławiona.

933. Racconti e leggende. Tłum. G. Guatteri. Rocca S. Casciano 1906 s. 185, il.

Z a w a r t o ś ć: Lux in tenebris lucet. – Janko il musicante / Janko Muzykant. – Sull' Olympe / Na Olimpie. – Il guardiano del faro / Latarnik. – Idillio / Sielanka. – Sii Benedetta / Bądź błogosławiona. – Seguiamolo! / Pójdźmy za Nim.

934. Due prati ed altre novelle. Tłum. A. Franckenstein. Mediolan 1910 s. 185.

Z a w a r t o ś ć: Due prati / Dwie łąki. – Dioclesio / Diokles. – Aristocle / Przygoda Arystoklesa. – Un convegno / Biesiada. – Piccola fiamma / Płomyk. – Kordecki. – L'Organista di Ponikla / Organista z Ponikly. – Lux in tenebris lucet. – Dalle impressioni d'Italia. Nervi / Z wrażeń włoskich. – Il sogno / Sen. – Fra la nebbia / We mgle. – Il campanaro / Dzwonnik.

935. Idillio [Tłum. brak]. Florencia 1916.

Z a w a r t o ś ć: Idillio / Sielanka. – Janko il musicante / Janko Muzykant.

936. Bartek il vincitore. Racconto. Tłum. i wstęp E. Mercatali. Mediolan [1917] s. 100. *Bibl. Universale 492.*

Z a w a r t o ś ć: Bartek il vincitore / Bartek Zwycięzca. – Il giudizio di Giove / Wyrok Zeusa. – Un idillio nella foresta / Sielanka.

937. Per il pane ed altri racconti. [Tłum. N. Romanovsky, U. Norsa i in., Wyd. 5, zmieniione]. Mediolan 1926 s. 272. *Bibl. Amena 633.*

Z a w a r t o ś ć: Per il pane / Za chlebem. – A traverso la steppa / Przez stepy. – Il guardiano del faro / Latarnik. – L'Organista di Ponikla / Organista z Ponikly. – Janko il musicante / Janko Muzykant. – Sull'Olimpo / Na Olimpie.

938. In cerca di felicità. Sesto S. Giovanni 1931. *Romanzo della domenica 11.*

Z a w a r t o ś ć: Per il pane / Za chlebem. – Sulla spaggia azzurra / Na naszym brzegu.

939. L'Organista di Ponikla. Racconti. Tłum. M. Karklina. Wstęp A. Polledo. Turyn 1932 s. XV + 304. *Il genio slavo 24. Serie Polacca 6.*; toż: 1933.

Z a w a r t o ś ć: L'Organista di Ponikla / Organista z Ponikly. – Il guardiano del faro / Latarnik. – Sachem. – La commedia degli errori / Komedia z pomyłek. – Schizzi a carbone / Szkice węglem. – Quell'altra / Ta trzecia. – Lux in tenebris lucet.

940. Bartek il vincitore, racconto e altre novelle. Mediolan 1934 s. 100. *Bibl. Universale 492.*

Z a w a r t o ś ć: Bartek il vincitore / Bartek Zwycięzca. – Il giudizio di Giove / Wyrok Zeusa. – Un idillio nella foresta / Sielanka.

941. Amori d'artista. Tłum. T. Zucconi. Florencia 1937 s. 247. *Romanzi d'ogni paese 12.*

Z a w a r t o ś ć: Amori d'artista / Ta trzecia. – Orso. – Alla sorgente / U źródła. – Un sogno / Sen. – Sii benedetta / Bądź błogosławiona.

942. Hania, la nipote del vecchio servitore. Tłum. E. Damiani. B.m.r. [1938]; toż: Rzym 1946 s. 224, bibliogr. *Bibl. de letteratura polacca. Opere di grandi prosatori e poeti in versione italiana 1.*

Z a w a r t o ś ć: Il vecchio servitore / Stry sluga. – Hania.

943. Pagine de Sienkiewicz, w: Iridion. Nel Centenario di E. Sienkiewicz. Rzym 1946 s. 23-68.

Z a w a r t o ś ć: Il guardiano del faro / Latarnik. – Il vecchio servitore / Stry sluga. – Lettera de Venezia / List z Wenecji.

944. Il guardiano del faro e altre novelle. Tłum. C. Agosti Garosci. Mediolan 1953 s. 268. *Bibl. Universale Rizzoli 660-662.*

Z a w a r t o ś ć: Il vecchio servitore / Stry sluga. – Schizzi a carbone / Szkice węglem. – Janko il musicante / Janko Muzykant. – Memoire di un maestro di Poznan / Z pamiętnika poznańskiego nauczyciela. – L'Angelo / Jamioł. – Cattività tartara / Niewola tatarska. – Il guardiano del faro / Latarnik. – Ricordo di Mariposa / Wspomnienie z Maripozy. – Quell'altra / Ta trzecia.

945. Bartek il vincitore e altre novelle. Tłum. C. Agosti Garosci. Mediolan 1955 s. 260. *Bibl. Universale Rizzoli 859-861*.

Z a w a r t o ś ć: Bartek il vincitore / Bartek zwycięzca. – Sachem. – Leggenda marinara / Legenda żeglarska. – Il giudizio di Zeus / Wyrok Zeusa. – Lux in tenebris lucet. – Seguiamolo! / Pójdźmy za Nim. – Il pioppo tremulo / Osiczyna. – L'Organista di Ponikla / Organista z Ponikły. – Sii benedetta / Bądź błogosławiona. – Sull'Olimpo / Na Olimpie. – Kordecki. – L'orgoglio / Duma. – Due prati / Dwie łąki. – Alle porte del Paradiso / U bramy raju. – Dioclesio / Diokles – Il campanaro / Dzwonnik – Korynek – Il banchetto / Biesiada. – Quel che accadde una volta a Sidone / Co się raz stało w Sydonie. – La sentenza di Oziride / Sąd Ozyrysa. – Come il signor Lubomirski si converti e costruì una chiesa a Tarnawa / Jako się pan Lubomirski nawrócił... – Una volta e adesso: la battaglia di Koronowo / Ongi a dziś. – Nella nebbia / We mgle.

946. Le opere. Tłum. M. Czubek-Grassi i E. Bazzarelli, G. Gromska. Red. i oprac.

G. Maver. Turyn 1964 s. XXXII, 888, 1 tabl. *Scrittori del Mondo i Nobel*; toż: Mediolan 1964, 1968.

Z a w a r t o ś ć: Quo vadis? – Per deserte e per foreste / W pustyni i w puszczy.

947. Sienkiewicz. Premio Nobel 1905. Tłum. C. Agosti Garosci. Rzym 1970 s. 186. *I Nobel Letterari 8*.

Z a w a r t o ś ć: Schizzi a carbone / Szkice węglem. – Quell'altra / Ta trzecia. – Cattivita tartara / Niewola tatarska. – Il guardiano del faro / Latarnik. – Ricordo di Mariposa / Wspomnienie z Maripozy. – Janko il musicante / Janko Muzykant. – Memoire di un maestro di Poznan / Z pamiętnika poznańskiego nauczyciela. – L'Angelo / Jamioł.

948. Opere. Tłum. M. Czubek-Grassi, E. Bazzarelli, G. Gromska. [Turyn] 1978 s. 888; toż: [Mediolan?] 1981 [por. nr 946].

Z a w a r t o ś ć: Quo vadis? – Per deserte e per foreste / W pustyni i w puszczy.

LISTY SIENKIEWICZA W UKŁADZIE
ALFABETYCZNYM NAZWISK/NAZW ADRESATÓW

Opracowała Maria Bokszczanin
(zob. też poz. 527, 562a, 593a, 615a)

- 949. Bruno Abdank Abakanowicz**
Listy 3 z lat 1894, 1898, 1899. Autogr. BJ sygn. Akc. 15645. – Pierwodr. Listy t. V cz. 3 s. 5-11 (615a).
- 949a. Marian Włodzimierz Albiński**
Autogr. zaginał w 1944 r. – Pierwodr. M. Albiński: Analiza uczuć w „Cydzie” Corneille... *Pam. Lit.* 1935 s. 296. – Listy t. I cz. 1 s. 23-24 (562a).
- 950. Laurence Alma Tadema**
List z 10 V 1915 w Bibl. Bodlejańskiej, Oksford sygn. 132 nr 2. – Pierwodr. Listy, t. I cz. 1 s. 25-28 (562a); List z 30 VI 1915 w Public Record Foreign Office, Londyn, sygn. 371 2449/46628, s. 5-8. – Pierwodr. A. Achmatowicz: H. Sienkiewicz. Foreign Office i Kuria Watykańska. Problem pomocy ofiarom wojny w Polsce w 1916 r., *Prz. Hist.* 1989 z. 2 s. 343. – Listy t. V cz. 2 s. 13-15 (615a).
- 951. Wacław Anczyc**
Listy z 3 VII 1900 i 28 II 1910. Autogr. Bibl. Nar. 7261, k. 171-172 i sygn. 7262, t. IV, k. 74-75. – Pierwodr. Listy t. I cz. 1 s. 29-30 (562a).
- 952. Dmitrij Nikolajewicz Anuczyn**
Autogr. z 25 XII 1908, Redakcja „*Russkije Wiedomosti*”, Bibl. im. Lenina, Moskwa, fond 10, 418, 3 d. 175. – Pierwodr. Listy t. V cz. 3 s. 322-323 (615a).
- 953. Zofia Babska**
Autogr. z ok. 20 marca 1884 Muz. Lit. im. A. Mickiewicza, Warsz., sygn. 438/I. – Pierwodr. Listy t. I cz. 1 s. 31-33 (562a).
- 954. Stanisław Badeni**
Autogr. brulionu z ok. 25 listopada 1910 w zbiorach J. Krzyżanowskiego, obecnie BN?
- 955. Antoni Euzebiusz Balicki**
Autogr. z 23 I 1912 w zbiorach J. Krzyżanowskiego. – Pierwodr. *Znicz* 1927. – Listy t. I cz. 1, s. 34-35 (562a).
- 956. Ignacy Baliński**
Podobizna niezachowanego autogr. z 5 XII 1900 *Wiad. Lit.* 1924 nr 43 s. 4. – *Wieczory Rodz.* 1901 nr 1. – Listy t. I cz. 1 s. 36-37 (562a).
- 957. Oswald Balzer**
Autogr. listu z 2 V 1911 Ossol. 7689/II, k. 369-370. – Pierwodr. Listy t. I cz. 1 s. 38-39 (562a).
- 958. Karoly Banyai**
Autogr. z 24 IV 1914 Bibl. Węgierskiej Akademii Nauk, Budapeszt, rkps 1244/43 r. – Pierwodr. J. Snopek: Nieznany list Sienkiewicza. *Pam. Lit.* 1988 z. 3 s. 206. – Listy t. V cz. 3 s. 16-17 (615a).
- 959. Ignacy Baranowski**
Autogr. z 21 V 1900 w zbiorach J. Krzyżanowskiego. – Pierwodr. Listy t. I cz. 1 s. 40-41 (562a).
- 960. Michał Baranowski**
Autogr. z 15 VIII 1896 Bibl. Raczyńskich, Pozn., 38 ML – Pierwodr. Listy t. V cz. 3 s. 18 (615a).
- 961. Lidia Barjatynska**
List-brulion z 18 IV 1915 Ossol., 13 347/III. – Pierwodr. Listy t. I cz. 1 s. 42-44 (562a).
- 962. Wilson Barrett**
Autogr. brulionu z r. 1900 BJ, 8995/II, k. 17-19. – Pierwodr. Listy t. I cz. 1 s. 45-47 (562a). – List -dedykacja na odwrocie fotografii Sienkiewicza z r. 1900, druk: *Tyg. Il.* 1900 z 28 VII s. 594 w art. pt. Sienkiewicz u obcych.
- 963. Kazimierz Bartoszewicz**
Autogr. z 1906 w zbiorach J. Krzyżanowskiego. – Autogr. z r. 1916 w Miej. Arch. Państw., Łódź, 387, zbiory J. i K. Bartoszewiczów. – Pierwodr. D. Świerczyńska: Nieznane autografy Sienkiewicza. *Prz. Humanist.* 1974 z. 4 s. 143. – Listy t. I cz. 1 s. 48-50 (562a).
- 964. Adam Bauerertz**
Autogr. 8 listów zaginione. – Pierwodr. J. Birkenmajer: Listy Sienkiewicza do doktora Bauerertza.

Ruch Lit. 1930 nr 7 s. 220-333. – Listy t. I cz. 1 s. 51-55 (562a).

964a. C. Baulny-Rouher, baronowa
List francuski dot. przekładu „Quo vadis?” z 1896 r. Autogr. BJ, 6995 k. 45. – Pierwodr.: Listy t. V cz. 3 s. 21-22 (615a).

965. Wiktor Baworowski
Listy z 3 VIII 1889, 20 III 1890 i 12 VII 1894 w Bibl. Baworowskich, Lwów, 1693. – Pierwodr. B. Nadolski: Listy H. Sienkiewicza do Wiktora Baworowskiego. *Ruch Lit.* 1934 nr 5 s. 146-147. – Fragm. listu z r. 1889 w *Gaz. Lw.* 1889 z 18 XII (154). – Listy z 6 VI 1890, 25 VIII 1890 i 25 VI 1894 w Lwowskiej Nauk. Bibl., Arch. Tomasika. – Pierwodr. J. Detko, *Prz. Humanist.* 1966 nr 1 s. 116. Autogr. z 25 VI 1894 Bibl. Raczyńskich, Pozn., 1553/3. – Listy t. I cz. 1 s. 56-65 (562a).

966. Władysław Belza
Autogr. z 28 IV 1879 i 4 VIII 1897 Ossol. 12 422/I, k. 589-590 i 12 425/I, k. 931-934. – Pierwodr.: *Dzieła t. LV s. 22 (527)*. – Listy t. I cz. 1 s. 66-68 (562a).

967. Benedykt XV, papież
Autograf brulionu listu francuskiego z 24 II 1916 Ossol. 13 347/II. – Pierwodr. włoski: *Osservatore Romano* z 3 III 1916 nr 63 s. 1. – Listy t. I cz. 1 s. 69-71 (562a).

968. Julije Benešić
Autogr. z 20 II 1914 Jugoslawenska Akademija Znanosti i Umjetnosti, Zavod za Književnost i Teatologiju, Zagrzeb. – Pierwodr. J. Benešić: Osiem lat w Warszawie (Kronika). Tłum. D. Cirlić-Straszyńska, oprac. H. Kirchner. Warszawa 1985, z reprodukcji autogr. – Listy t. V cz. 3 s. 25-27 (615a).

969. Karol Benni
Bilety wizytowe z ok. 3 i 4 V 1893 BJ, 7890 III, k. 16 i 17. – Listy z 8 II 1894, 17 IX 1900, 22 VI 1902 i 27 VI 1903 ogłosił w urywkach J. Czempirski: Ze wspomnień o H. Sienkiewiczu. *Bluszc* 1917 s. 193 i n. – List z maja 1908 w: J. Krzyżanowski: Sienkiewicz i Witkiewicz. (Karta z dziejów niezwykłej przyjaźni), *Prz. Humanist.* 1966 nr 4 s. 10-11; też w: Pokłosie Sienkiewiczowskie. Warsz. 1973 s. 445-472. – Listy t. I cz. 1 s. 72-78 (562a). – Listy z 1903 i 1906 r. Autogr. Muz. w Oblegorku, inw. 928. – Listy t. V cz. 3 s. 25-27 (615a). – Zespół ponad 600 listów do Benniego zaginął w czasie II wojny w Oblegorku.

970. Ludwik Bernacki
Autogr. z 13 I 1914 Ossol., 12 042/III, k. 79-84. – Pierwodr. Listy t. I cz. 1 s. 79-80 (562a).

971. Józefa Natalia Bienkowska
Autogr. z 1 IX 1903 w posiadaniu wnuków, Jana i Marka Bienkowskich w Kielcach. – Pierwodr. Listy t. I cz. 1 s. 81-82 (562a).

972. Józef Bliziński
Autogr. 6 listów BJ, 6709/III, k. 391-492. – Pierwodr. Listy t. I cz. 1 s. 53-87 (562a).

973. Maria z Parvich Blotnicka
Autogr. z 14 X 1901 BJ, 6996 II, k. 61. – Pierwodr. *Dzieła t. 54 s. 138 (527)*. – Listy t. I cz. 1 s. 88 (562a).

974. Władysław Bogusławski
Autogr. z 31 I 1893 w posiadaniu wnuczki adresata, Anny Małkowskiej. – Pierwodr. Listy t. I cz. 1 s. 89-90 (562a).

975. Adam Boniecki
Autogr. z 1901 w BJ. – Pierwodr. Wł. Dworzaczek: Przodkowie H. Sienkiewicza. *Wiad. Lit.* 1939 nr 18 s. 5. – Listy t. I cz. 1 s. 91-96 (562a).

976. Tadeusz Borodziej
Pierwodr. listu z ok. 1886 r. w: J. Sander: „Ogniem i mieczem” jako libretto. *Ruch Lit.* 1929 nr 8 s. 251. – Listy t. I cz. 1 s. 97 (562a).

977. Jean Auguste Boyer d’Agen
Tekst oryginalny listu z 24 I 1912 r. w: L’écivain et la peintre de „Quo vadis”. H. Sienkiewicz et Jean Styka. Texte de l’Album par Boyer d’Agen. Paryż 1912 s. 5. Tekst polski: *Kur. Warsz.* z 3 III 1912 nr 63. – Listy t. I cz. 1 s. 98-101 (562a, por. 403).

978. Józef Brandt
Autogr. z 12 VI 1909 Muz. Nar. w Radomiu. – Pierwodr. Listy t. V cz. 3 s. 28-30 (615a).

978a. Adam Breza
Autogr. z VII 1882. BN, III 7263 t. 6 k. 112. – Pierwodr. Listy t. V cz. 3 s. 31-33 (615a).

979. Antoni Brykczyński
Autogr. z 3 IV 1912 Bibl. im. Zielińskich, Płock. – Pierwodr. Listy t. I cz. 1 s. 102-103 (562a).

980. Euzebiusz Michał Brzeziewicz
Autogr. 3 Muz. Lit. im. A. Mickiewicza, Warsz., 431. – Pierwodr. Listy t. I cz. 1 s. 104-106 (562a).

981. Władysław Józef Bystram
Autogr. z 2 VI 1899 Muz. Lit. im. A. Mickiewicza, Warsz., ze zbiorów M. Kornilowicz. Autogr. z r. 1899 [?] w Centr. Ukrainkiej Akademii Nauk, Kijów, XXIX, 2130. – Pierwodr. Listy t. V cz. 3 s. 34-35 (615a).

- 982. Kazimierz Bystrzonowski**
Autogr. 2: b.d. i z 11 VII 1900 Muz. w Oblegorku, nr inw. 1163. – Pierwodr. Listy t. V cz. 3 s. 36-37 (615a).
- 983. Teofila Certowicz**
Autogr. z 9 XI 1903 Muz. Lit. im. A. Mickiewicza, Warsz., nr inw. 145. – Pierwodr. Listy t. I cz. 1 s. 107-108 (562a).
- 984. Franciszek i Maria Chelkowscy**
Autogr. 2 są własnością rodziny. – Pierwodr. M. Szajnowa: H. Sienkiewicz w Śmielowie. Dod. Lit. do *Gaz. Warsz.* z 1 X 1933. – Listy t. I cz. 1 s. 109-111 (562a).
- 985. Zygmunt Chelmiecki**
Autogr. z ok. 5 XI 1893 Bibl. Ossol, 12 169/III, k. 1-4. – Pierwodr. E. Kiernicki: Listy H. Sienkiewicza do redakcji oraz współpracowników „*Niwy*” i „*Słowa*” z lat 1878-1900. *Ze Skarbcza Kult.* 1956 z. 1 s. 85-86. – Listy t. I cz. 1 s. 112-114 (562a).
- 986. Józef Chelmoński**
Odpis listu z 27 XII 1889 przez S. Dembego w zbiorach J. Krzyżanowskiego. – Pierwodr. Listy t. I cz. 1 s. 115-116 (562a).
- 987. Franciszek Chłapowski**
Autogr. dat. Kraków, 4 lipca 1889 w Zakładzie Hist. Filoz. Medycyny Uniw. Pozn. – Pierwodr.: A. Wrzosek w *Arch. Hist. i Filoz. Medycyny* t. XVII, Pozn. 1938 s. 268-270. – Listy t. I cz. 1 s. 117-119 (562a).
- 988. Karol Chłapowski**
Autogr. dat. Zakopane, 6 XII 1890 w BJ, 9141 III, k. 173. – Pierwodr. Listy t. I cz. 1 s. 120-121 (562a).
- 989. Ignacy Chrzanowski**
24 listy z lat 1895-1916. Autogr. 1-2 w Bibl. Publ., Warsz., akc. 2976; 6, 15 w Bibl. Miej., Bydg., 231, 232, reszta w zbiorach J. Krzyżanowskiego oraz BN, Warsz., 7208, k. 21-31. – Pierwodr. listów 19-21 i 24 zamieścił adresat w art.: Sienkiewicz w Vevey (Garść listów). *Myśl. Nar.* 1930 nr 47 s. 737-739 i w *Gaz. Warsz.* 1930 nr 375. – Dzieła t. LV s. 37-57 (527). – Listy t. I cz. 1 s. 122-148 (562a).
- 990. Salomea Chwatowa**
Listy 4 z lat 1901-1908. Autogr. Muz. Nar., Krak., MNK 712/2a. – Pierwodr. Listy t. I cz. 1 s. 149-151 (562a).
- 991. Michał Chyliński**
Autogr. w zbiorach J. Krzyżanowskiego. – Pierwodr. Listy t. I cz. 1 s. 152 (562a).
- 992. Domenico Ciampoli**
Listy 2 z ok. 1900. Fragm. 1 druk. Br. Biliński: L'autore del „Quo vadis”, cittadino di Roma, w: *Conferenze 100, Accademia Polacca delle Scienze, Biblioteca e Centro di Studi a Roma.* Warsz. 1992 s. 468-469. – Pierwodr. listu 2 ze zbiorów J. Krzyżanowskiego. Listy t. V cz. 3 s. 38-40 (615a).
- 993. Maria Ciechanowska**
Bilet wizytowy z 6 V 1897, z tekstem franc. BJ, 7729, k. 42. – Pierwodr. Listy t. I cz. 1 s. 153 (562a).
- 994. Stanisław Ciechanowski**
Autogr. z 29 XII 1899 BJ, Przyb. 117/56. – Pierwodr. Listy t. I cz. 1 s. 154-155 (562a).
- 995. Tadeusz Cieński**
Pierwodr.: List H. Sienkiewicza do Tadeusza Cieńskiego [Vevey, 25 stycznia 1915]. *Warszawianka* z 30 XI 1925 nr 329. – Listy t. I cz. 1 s. 156-158 (562a). – List z r. 1914, autogr. w Naukowej Bibl. im. Stefanyka, Lwów, 5280 s. 572. – Pierwodr. J. Detko: Nieznane listy Sienkiewicz. *Prz. Humanist.* 1966 nr 1. – Listy t. V cz. 3 s. 41-42 (615a).
- 996. Ciszęta**
Autogr. b.d. Bibl. Raczyńskich, Pozn. Rkps 13 ML. – Pierwodr. Listy t. V cz. 3 s. 43 (615a).
- 997. Teresa Ciszkwiczowa**
Autogr. z 1911 r. Muz. Lit. im. A. Mickiewicza, Warsz., 401. – Pierwodr. Listy t. V cz. 3 s. 44-45 (615a).
- 998. Jules Claretie**
Autogr. z 1911 r. BJ, 6995 II, k. 47. – Pierwodr. Listy t. I cz. 1 s. 159-160 (562a).
- 999. Maria Curie-Skłodowska**
Autogr. brulionu z 2 V 1912 w zbiorach J. Krzyżanowskiego. – Pierwodr. Dzieła t. LV s. 58-59 (527). – Listy t. I cz. 1 s. 161-162 (562a).
- 1000. Jeremiaś Curtin**
Autogr. 11 listów w jęz. pol. i ang. z lat 1897-1906 ze zbiorów rodziny Curtina w Ameryce (oprócz listów polskich 1 i 12, własność J. Krzyżanowskiego) ogłosił J.R. Krzyżanowski: H. Sienkiewicz to Jeremiaś Curtin. Some Unpublished Letters. *The Polish Review* vol. X, 1965 nr 3 s. 3-21. – List 2 ogłosił J. Curtin w wydaniu amerykańskim *With Fire and Sword*, Boston 1898 s. 5. – Dzieła t. LV s. 60 (527). – Listy t. I cz. 1 s. 163-176 (562a).
- 1001. Napoleon Cybulski**
Autogr. z ok. 20 VII 1911 Ossol., 13 347 II. – Pierwodr. Listy t. I cz. 1 s. 177 (562a).

- 1002. Tadeusz Czapelski**
Autograf z 25 VII 1889 Bibl. Publ. w Warsz., akc. 2876. – Pierwodr. Listy t. I cz. 1 s. 178-179 (562a).
- 1003. Adolf Černý**
Fragm. listu z 1898 r. w przekł. na jęz. czeski w piśmie *Slovaký Prehled* 1898/99 nr 1 s. 88 – Pierwodr. w przekł. na jęz. polski J. Krzyżanowskiego Listy t. I cz. 1 s. 180-181 (562a).
- 1004. Wsiewołod Jewgrafowicz Czeszychin**
Autogr. z 22 III 1890 w Bibl. Uniw., Wilno, sygn. F. 48-32678. – Pierwodr. Listy t. V cz. 3 s. 46-47 (615a).
- 1005. Aleksandr Iwanowicz Czuprow**
Autograf Centr. Państw. Arch. Lit. i sztuki CGALI w Moskwie [nieodstępny].
- 1006. Kazimierz Daniłowicz Strzelbicki**
Autogr. dat. Vevey, 31 I 1916 we Francji, kserokopia w zbiorach J. Krzyżanowskiego. – Pierwodr. Listy t. I cz. 1 s. 182-184 (562a).
- 1007. Gustaw Daniłowski**
Autogr. dat. Warszawa, 18 III 1914 B N, 2984. – Pierwodr. Listy t. I cz. 1 s. 185-186 (562a).
- 1008. Silvano (Silvestro?) D'Arborio**
Autogr. w zbiorach T. Niewodniczańskiego na Zamku Królewskim, Warsz. Inf. zob. Listy t. I cz. 1 s. 46, przypis 1 (562a).
- 1009. Marcelina Darowska**
Autogr. dat. Warszawa, 23 XII 1904 w Klasztorze Sióstr Niepokalanek w Szymanowie, brulion w zbiorach J. Krzyżanowskiego. – Pierwodr. w: *Matka Maria Marcelina od Niepokalanego Poczęcia Najśw. Panny Maryi (Marcelina Darowska) 1827-1911... Jazłowiec 1929 s. 173. – Listy t. I cz. 1 s. 187-188 (562a).*
- 1010. Marie Armand Dayot**
Autogr. w posiadaniu p. Jaromira Ochęduszki. – Pierwodr. Listy t. I cz. 1 s. 189-191 (562a).
- 1011. Théophile Delcassé**
Autogr. brulionu z IV 1904 w zbiorach J. Krzyżanowskiego, autogr.-czystopis w Ossol. sygn. Akc. 141/66 oraz nieco inna redakcja BN, I 5770, k. 18, przy listach do Br. Kozakiewicza. – Pierwodr. Listy t. I cz. 1 s. 192-193 (562a).
- 1012. Stefan Demby**
Listów 10 z lat 1895-1914. Autogr. nr 1, 4-6, 8, 9 w BN, sygn. 2737/II, nr 2, 3 i 10 w zbiorach J. Krzyżanowskiego. – Pierwodr. listu 10 ogłosił S. Demby: *Autobiografia Sienkiewicza. Gaz. Warsz.* z 26 X 1924 nr 294. – Pierwodr. *Dziela t. LV, LVI s. 151-153 (527).* – Listy t. I cz. 1 s. 194-204 (562a).
- 1013. Józef Deskur**
Listy z lat 1901, 1903. List 1, znany z kopii ks. J. Wiśniewskiego w Bibl. Seminarium Diecezjalnego w Sandomierzu, ogłosił ks. St. Drypa, „*Kronika Diecezji Sandomierskiej*”, 1974. – Pierwodr. Listy t. I cz. 1 s. 205-206 (562a).
- 1014. Kazimierz Dłuski**
Autogr. z lat 1897, 1913 BJ, Przyb. 117/56. – Pierwodr. Listy t. I cz. 1 s. 207-209 (562a).
- 1015. Janina Dmochowska**
Autogr. z r. 1899 w zbiorach J. Krzyżanowskiego, depesza z 1910 Muz. Nar. w Krak., Dział Rkps MNK 509/11. – Pierwodr. Listy t. I cz. 1 s. 210 (562a).
- 1016. Zofia Dmochowska (Nowaczyńska)**
Autogr. dat. 4 XII 1901 w zbiorach prof. J. Pajewskiego w Pozn. – Pierwodr. Listy t. I cz. 1 s. 211 (562a).
- 1017. Bronisław Dmochowski**
Autogr. w zbiorach prof. J. Pajewskiego w Pozn. – Pierwodr. Listy t. I, cz. 1, s. 212 (562a).
- 1018. Janusz Dmochowski**
Listy z lat 1872-1906. Autogr. listów 2-5 i 8-13 w zbiorach J. Krzyżanowskiego, listu 1 w Ossol., 13 347/II, k. 11-14, listów 6 i 7 u Z. Chmielowskiej-Jakubowskiej w Warsz. – Pierwodr. Listy t. I cz. 1 s. 213-228 (562a).
- 1019. Adam Dobrowolski**
Autogr. z 17 VI 1910 w zbiorach J. Krzyżanowskiego. – Pierwodr. Listy t. I cz. 1 s. 229-231 (562a).
- 1020. Konrad Dobrski**
Autogr. 37 listów z lat 1864-1871, niegdyś w posiadaniu S. Dembego, zaginęły. – Pierwodr. listów 1-31 z reprodukcjami rysunków Sienkiewicza w: S. Demby: *Sienkiewicz w Poświętnem. Pam. Lit.* 1936 z. 4. – Listy 32-37 we fragm. w: I. Chrzanowski: *Kilka słów o powstaniu pierwszej powieści Sienkiewicza. Tyg. Il.* 1901 nr 1 s. 4-5, i w zb.: *Okruchy literackie.* Warsz. 1903 s. 165-181. Drobne fragm. w: J. Czempiński: *Pod znakiem Sienkiewicza. Polska Zbroj.* z 18 IV 1937 nr 108 s. 6. – Całość dzisiaj dostępna: *Dziela t. LV s. 67-181 (527).* – Listy t. I cz. 1 s. 232-334 (562a).
- 1021. A. Dobrzański**
List z 1906. – Druk bez nazw. adresata: Listy t. V cz. 3 s. 408 (615a; por. nr 329, 1413).
- 1022. Henryk Dobrzycki**
Autogr. z 23 IV 1904 BN, II 8847. – Pierwodr. Listy t. I cz. 1 s. 335-336 (562).

1023. Antoni Donimirski

Listy z lat 1890-1900. Autogr. 1-2, 4 Ossol., 12 169/II, list 3 Bibl. Miejski, Bydgoszcz, 631 nr 159. – Pierwodruk listów 1-2 i 4 w: E. Kiernicki: Listy H. Sienkiewicza do redakcji i współpracowników „Niwy” i „Słowa” z lat 1878-1900. *Ze Skarbcza Kult.* 1956 z. 1 s. 76-89. – List 3 druk. *Dzieła t. LV s. 182-183 (527).* – Listy t. I cz. 1 s. 337-346 (562a).

1024. Henryk Dynowski

Listy z lat 1897-1911. Autogr. 1-4 BJ, 7883 III, k. 120-128, listu 5 w zbiorach J. Krzyżanowskiego. – Pierwodruk: *Dzieła t. LV s. 184-186 (527).* – Listy t. I cz. 1 s. 347-351 (562a).

1025. Jadwiga Dziadoszek

Autogr. bez daty Bibl. Raczyńskich, Poznań, 13ML. – Pierwodruk Listy t. V cz. 3 s. 48-49 (615a).

1026. Alfonsyna Dzieduszycka

Listy z lat 1891, 1903. – Pierwodruk listu 1 L. Bernacki: Sienkiewicz w Pieniakach, w zb: *Księga pamiątkowa ku czci Leona Pinińskiego.* Lwów 1936, t. I s. 51. Telegram zachowany w papierach L. Bernackiego (zbiory J. Krzyżanowskiego). – Pierwodruk Listy t. I cz. 1 s. 352-354 (562a).

1027. Tadeusz Dzieduszycki

Autogr. z 25 III 1914 w Bibl. Ukraińskiej Akad. Nauk, Lwów (d. Ossolineum), zbiory poturzyckie. – Druk. J. Detko: *Niezbrane listy H. Sienkiewicza.* *Prz. Humanist.* 1966 nr 1 s. 118. – Listy t. I cz. 1 s. 355-356 (562a).

1028. Józef Dziekoński

List z 15 I 1899, podp. przez Sienkiewicza i Z. Wasilewskiego. – Pierwodruk: Z. Wasilewski: *Pomnik Mickiewicza w Warszawie. 1897-1898,* Warsz. 1899 s. 126. – Listy t. V cz. 3 s. 50-51 (615a).

1029. Natalia Dzierżkówna

Listy z 1904, 1907. – Pierwodruk fragm. listu 1 *Książka* 1905 nr 1 s. 26-27 [z informacją o grze towarzyskiej „Pan Zagłoba”, na motywach Trylogii. Oprac. J. Orwicz (N. Dzierżkówna), il. S. Bagiński. Warsz. 2004]; list 2 znany z odpisu S. Jurka w zbiorach J. Krzyżanowskiego. – Listy t. I cz. 1 s. 357-358 (562a).

1030. Franciszek i Maria Ejsmond

Autogr. 65 listów z lat 1895-1915. Nry 3, 15, 18, 28, 30, 33, 42-44, 46, 47, 50, 52-54, 57, 62-65 w zbiorach wnuka adresatów, S. Ejsmonda w Anglii, nry 1, 2, 4-14, 16, 17, 19-25, 27-29, 31, 32, 34-41, 45, 48, 49, 51, 55, 56, 58-61 w zbiorach J. Krzyżanowskiego. – Pierwodruk Listy t. I cz. 1 s. 359-408 (562a).

1031. Julian Ejsmond

List dat. Warszawa, 20 IV 1912, maszyn. w zbiorach S. Ejsmonda, odpis dokonany przez S. Jurka w zbiorach J. Krzyżanowskiego. – Pierwodruk Listy t. I cz. 1 s. 409-411 (562a).

1032. Stanisław Estreicher

Autogr., bilet wizytowy w posiadaniu T. i M. Słomczyńskich w Krakowie. – Pierwodruk Listy t. I cz. 1 s. 412 (562a).

1033. Aleksandr M. Femelidi

Autogr. z 25 X 1903 w Centr. Państw. Arch. Lit. i Sztuki (CGALI) w Moskwie, fol. 659, op. 1. – Pierwodruk: D. Prokofiewa: *Z zagadnień popularyzacji twórczości H. Sienkiewicza w Rosji.* *Slavia Orientalis* 1962 nr 1 s. 48. – Listy t. I cz. 1 s. 413-414 (562a).

1034. Félix Fénéon

List z 17 XII 1901. – Pierwodruk: M. Kosko: *Un Best-seller 1900. „Quo vadis”*, Paris 1960 s. 146. – Listy t. I cz. 1 s. 415-416 (562a).

1035. Fertner, krawiec

Autogr. 4 listów Arch. PAN w Warsz., 25. – Pierwodruk Listy t. V cz. 3 s. 52-54 (615a).

1036. Ludwik Finkel

List z 7 X 1909, w zbiorach Arch. Uniw. Lwów. – Pierwodruk F. Bostel, *Pam. Lit.* 1933 s. 572. – Listy t. I cz. 1 s. 417-418 (562a).

1037. Ernest Flammarion

Autogr. brulionów 2 listów BJ, 6995, II, k. 22 i 43-44. – Pierwodruk Listy t. I cz. 1 s. 419-420 (562a).

1038. Antonio Fradeletto

Autogr. brulionów 2 listów z 1906 r. w zbiorach J. Krzyżanowskiego. – Pierwodruk Listy t. I cz. 1 s. 421-423 (562a).

1039. Francis, ksiądz

List z 1915 r., Vevey, maszynowy na blankiecie Komitetu Weveyskiego, BN w Warsz., sygn. nr akc. 9026. – Pierwodruk Listy t. I cz. 1 s. 424-427 (562a).

1040. Ludmiła Frydmann

Autogr. listu 1 w Bibl. Yale University, listu 2 w Bibl. Raczyńskich w Pozn., ML. – Pierwodruk listu 1 ogłosił J.R. Krzyżanowski: *Na tropach Sienkiewicza.* *Nowy Dz.* Nowy Jork 1997 z 13 XI, *Prz. Pol., Tyg. Dod. Lit.-Społ.* 1997 nr 7098. – Listy t. V cz. 3 s. 55-56 (615a).

1041. Władysław Frydro

Autogr. z 1904 r. – Pierwodruk *Gaz. Lub.* z 25 I 1904 oraz J. Starnawski: *Fragment dziejów recepcji Sienkiewicza w Lublinie.* *Kamena* 1955 nr 5-6-7 s. 87. – Listy t. I cz. 1 s. 428-429 (562a).

- 1042. Feliks Fryze**
Autogr. listu z 26 III 1887 Bibl. Publ., Warsz., akc. 2876. – Pierwodr. Listy t. I cz. 1 s. 430 (562a).
- 1043. Jan Galasiewicz**
Fragm. listów z 1888, które nie zachowały się w całości, druk. A. Rajchman: *Kronika. Echo Muzycz. Teatr. i Artyst.* 1888 nr 252 s. 350 z 28 (16) lipca 1888 i z maja 1889 nr 295 s. 254. – Listy t. I cz. 1 s. 431-432 (562a).
- 1044. Ange Galdemar**
Pierwodr. francuski listu z 5 III 1901 w art.: A. Galdemar: La genèse de „Quo vadis”. *Le Gaulois* 1901 z 16 marca, przedruk. *Le Gaulois* z 27 X 1924 oraz w: M. Kosko: *Un Best-seller 1900. Quo vadis.* Paris 1960 s. 142-143. – Druk wersji pol. w wielu dziennikach i publikacjach. – Listy, t. I cz. 1 s. 433-435 (562a; por. 253).
- 1044a. Franciszek Galiński**
List z ok. 1908 r. Autogr. BN, 15894. – Pierwodr. Listy t. V cz. 3 s. 57-58 (615a).
- 1045. Pietro Gasparri, kardynał**
List dat. Vevey, 1 września 1915, autogr. Bibl. Uniw. w Tor. – List z 6 XI 1915, w *Osservatore Romano* 1915 z 11 XI, powtórzono po włosku w *Ruchu Lit.* 1931, z. 9 s. 278-279 (J. Birkenmajer: *Sienkiewicziana*). – Pierwodr. fragm. w przekładzie pol. pt.: *Sienkiewicz do Ojca Św. Wiad. Archidiec. Warsz.* 1916 nr 1 s. 20. – Listy, t. I cz. 1 s. 436-438 (562a; por. 450).
- 1046. Marian Gawalewicz**
Autogr. 11 listów z lat 1895-1901 w zbiorach Pawlikowskich w Zakopanem. – Pierwodr.: J. Birkenmajer, *Ruch Lit.* 1930 nr 5 s. 15-18. – *Dzieła*, t. LV s. 191-197 (527). – Listy t. I cz. 1 s. 439-446 (562a).
- 1047. Edward Geisler**
List dat. Warszawa, 25 listopada 1905. Autogr. w zbiorach J. Krzyżanowskiego. – Pierwodr. Listy t. I cz. 1 s. 447-448 (562a).
- 1048. Karl Glossy**
List dat. Kraków, 14 stycznia 1908. Autogr. Bibl. Nar. w Wiedniu, 1181/24-1. – Pierwodr. Listy t. V cz. 3 s. 59-60 (615a).
- 1049. Władysław Antoni Gluźniński**
List z 1894 r. Autogr. Bibl. Miejs. w Bydgu., rkps 631 nr 840. – Pierwodr. Listy t. I cz. 1 s. 449-450 (562a).
- 1050. Cyprian Godebski**
Listy z 1897, 1898. Autogr. listu 1 BJ, 6985 II, k. 6, list 2 w posiadaniu wnuka rzeźbiarza we Francji (kserograf w zbiorach J. Krzyżanowskiego). – Pierwodr. Listy t. I cz. 1 s. 451-454 (562a).
- 1051. Mściśław Godlewski**
Autogr. 231 listów z lat 1878-1904. Ossol. 12 169/II i 12 437/I. – E. Kiernicki: H. Sienkiewicz. Listy do Mściśława Godlewskiego (1878-1904), Wroc. 1956 s. 292. – Listy t. I cz. 2 s. 5-281 (562a).
- 1052. P. Goemans i Synowie**
Prospekt holenderskiej firmy ogrodniczej, zawierający reprodukcję listu Sienkiewicza z 21 XI 1913, w zbiorach J. Krzyżanowskiego. – Pierwodr. Listy t. I cz. 2 s. 282-283 (562a).
- 1053. Stefania Goldenring**
List z 22 III 1899. Autogr. Bibl. Raczyńskich, Pozn., 1553/4. – Pierwodr. Listy t. I cz. 2 s. 284 (562a).
- 1053a. Kazimierz Gonski**
List z 14 VII 1897. Autogr. w Muz. Polskim w Chicago. – Pierwodr. Listy t. V cz. 3 s. 61-62 (615a).
- 1054. Maria Gorecka**
Listy z lat 1899, 1907. Autogr. w posiadaniu wnuka adresatki, p. J. Goreckiego-Avransart w Paryżu, odb. ksero w zbiorach J. Krzyżanowskiego. – Pierwodr. listu 1 ogłosiła Z. Romanowiczowa: *Spotkanie z prawnikiem Adama Mickiewicza. Na Antenie* 1968 nr 43 s. VI. – Listy t. I cz. 2 s. 285-287 (562a).
- 1055. Maria Górska z Łubieńskich**
Autogr. z 13 II 1906 BN, 8500, k. 71-73. – Pierwodr. Listy t. I cz. 2 s. 288 (562a).
- 1056. Konstancy Maria Górska**
Listy z lat 1892-1907. Autogr. BJ, 7729 III, k. 20-51 i 7727 III, k. 207. – Pierwodr. *Tyg. Powsz.* 1946 nr 18 s. 3 (listy 3-7, 10, 11, 13, 18). – *Dzieła*, t. LV (listy 1-4, 6, 7, 9-13 i 15) s. 199-211 (527). – Autogr. listu 8 do Antoniny Górskiej w BJ, 7729/III, k. 36-37. – Listy t. I cz. 2 s. 289-307 (562a).
- 1057. Ludwik Górski**
List z r. 1897. Autogr. fragm. brulionu w zbiorach J. Krzyżanowskiego. – Pierwodr. Listy t. I cz. 2 s. 308-309 (562a).
- 1058. Bronisław Grabowski**
Autogr. z 18 VI 1885 w Bibl. Miejs. w Bydgu., rkps 631 nr 422. – Pierwodr. *Dzieła* t. LV s. 1-3, jako „adresat nieznany z Częstochowy” (527). – Listy t. V cz. 3 s. 63-69 (615a).
- 1059. Ignacy Grabowski**
Autogr. z 13 V 1910 w Muz. Lit. im. A. Mickiewicza, Warsz., sygn. 427. – Pierwodr. Listy t. I cz. 2 s. 310-311 (562a).

1060. Edward Grey

List dat. Vevey, 12 XI 1915. Autogr. w Londynie, Public Record Office – Foreign Office, 371 2449/171255. – Pierwodr. ang. i przekł. pol. w: A. Achmatowicz: H. Sienkiewicz. Foreign Office i kuria watykańska. Problem pomocy ofiarom wojny w Polsce w 1915 r. *Prz. Hist.* 1989 z. 2 s. 349-350. – Listy t. V cz. 3 s. 70-74 (615a).

1061. Henryk Anastazy Groppler

Listy z lat 1886-1887. Autogr. w zbiorach A. Jarońskiego w Kielcach (nr 2, 6-8), J. Krzyżanowskiego (nr 1, 4, 7, zakupione od J. Jarońskiego), Muz. Lit. im. A. Mickiewicza, Warsz. (nr 3). – Pierwodr. listów 1, 4-8 ogłosił F.Chw. [Chwali-bóg], *Gaz. Warsz.* 1924 nr 350-351. – Dzieła t. LV s. 212-220 (527). – Pierwodr. listów 2, 3 i n.: Listy t. I cz. 2 s. 312-323 (562a).

1062. Bronisław Gubrynowicz

Autogr. z 26 II 1908 Ossol., 12 042/III, k. 97. – Pierwodr. Listy t. I cz. 2 s. 324-325 (562a).

1063. Aleksander Guttry

Autogr. z 4 I 1916 BN, 2736, k. 110-111. – Pierwodr. Listy t. I cz. 2 s. 326-328 (562a).

1064. Wiktor Hahn

Autogr. z 1908 Bibl. UW, akc. 915. – Pierwodr. Listy t. I cz. 2 s. 329-331 (562a).

1065. Stanisław Hassewicz

Autogr. z lat 1904-1905 Muz. w Obłęgorku. – Pierwodr. Listy t. I cz. 2 s. 332-335 (562a).

1066. Marian Hawranek

Autogr. z 7 VII 1895 w zbiorach J. Krzyżanowskiego. – Pierwodr. Listy t. I cz. 2 s. 336 (562a).

1067. Władysław Heinrich

Autogr. z 1904, 1905 Arch. UJ, teczka DXXVI, 15. – Pierwodr. Listy t. V cz. 3 s. 75-78 (615a).

1068. Dionizy Henkiel

Z dużego zespołu korespondencji, znajdującego się przed wojną w Obłęgorku, ocalały tylko fragmenty 25 listów z lat 1893-1894; – Pierwodr. J. Birkenmajer: Gorzki ugór H. Sienkiewicza. *Podbipięta* 1937 nr 9; Kłopoty Sienkiewicza z „Rodziną Połanieckich”. *Kur. Pol.*, Milwaukee, 1937. – Listy, t. I cz. 2 s. 337-347 (562a). – List z 14 X 1893, pierwodr.: J. Birkenmajer: Preludia „Quo vadis?”. *Prz. Klasyecz.* 1936 nr 9/10. – Listy t. V cz. 3 s. 79 (615a).

1069. Konstanty Heuman

Autogr. z 6 XII 1890 Muz. Lit. im. A. Mickiewicza, Warsz., ze zbiorów M. Kornilowicz. – Pierwodr. Listy t. V cz. 3 s. 80-81 (615a).

1070. Benedykt Hirsband

Autogr. z 15 III 1898 Muz. w Obłęgorku. – Pierwodr. Listy t. I cz. 2 s. 348-349 (562a).

1071. Ferdynand Hoesick

Listy z lat 1902, 1908. Autogr. BN 7128, k. 39-42 (Listy 1, 3-5) oraz Arch. Gł. Akt Dawnych w Warsz. (list 2). – Pierwodr. listu 1 *Dz. Pol.*, Krak. 1967 nr 42. – Listy t. I cz. 2 s. 350-354 (562a).

1072. František Alois Hora

List dat. Obłęgorek, 27 VII 1903. Autogr. Muz. Hist. w Pilźnie. – Pierwodr. Dzieła, t. LV s. 221 (527). – Listy t. I cz. 2 s. 355 (562a).

1073. Julian Florian Horain

Listy z lat 1876-1882. Autogr. w posiadaniu wnuka adresata, W. Horaina, przekazane do BJ. – Urywek listu z 25 VII 1876 ogłosił Horain w Li-stach z Kalifornii (XVII) w *Gaz. Pol.* z 11 XI 1876 nr 250. – List z 21 IX 1876 ogłosił w urywku, nie domyślając się adresata, J. Czempieński, *Bluszcz* 1917, s. 193, 201, 250, 265. – Wybór 16 listów, Dzieła t. LV s. 222-264 (527). – Teksty oparte na autografach w: Listy t. I cz. 2 s. 356-414 (562a).

1074. Aleksander Jablonowski

Autogr. b.d. w Bibl. Centr. Ukraińskiej Akademii Nauk, Kijów, 99-288. – Pierwodr. Listy t. V cz. 3 s. 82-84 (615a).

1075. Władysław Jablonowski

Listy 3 z lat 1901-1914. List z 1914 druk. we fragm. adresat w: Z biegiem lat. Częst. 1939 s. 30. Autogr. 1 BJ, 7847 IV, k. 52-54; 2 w zbiorach J. Dunin-Borkowskiego w Krośniewicach. – Pierwodr. E. Szonert: Z teki listów Sienkiewicza, *Ruch Lit.* 1960 nr 3 s. 211-215, też w: Spotkania z Sienkiewiczem. Warsz. 1987 s. 115-116. – Listy t. I cz. 2 s. 415-417 (562a).

1076. Jadwiga Janczewska, Edward Janczewski

Listy głównie do szwagierki Jadwigi – 664, 8 do Edwarda Janczewskiego, 1 do obojga adresatów. Autogr. w Muz. Lit. im. A. Mickiewicza, Warsz., 433, tomy 1-2, oraz w zbiorach: BJ list nr 32 (inna wersja), 7891/III; Bibl. PAN w Krak., 2001 listy 410, 422; Arch. PAN w Krak., list 533, PAU I-85; Bibl. Raczyńskich, Pozn., 28 ML; Ossol., list 442, 13.347/II i list 531, 3. 881/II; Muz. OO. Marianów w Henley (Anglia), obecnie w Muz. im. ks. J. Jarzębowskiego w Licheniu Starym, listy 256 i 511; zbiory J. Krzyżanowskiego, listy 40, 456, 491, 492, 493, 494, 495, 496, 497, 498, 499. – Pierwodr. listów 126-134 we fragm. I. Chrzanowski: Niedrukowane listy Sienkiewicza z podróży do Hiszpanii. *Kur. Warsz.* 1931

z 1 I. – Listy 11-17 z podróży do Turcji i Grecji: Dzieła t. LV s. 265-366 (527). – List 511: W. Bułikowski: Karta pocztowa Sienkiewicza. *Wiadomości*, Londyn 1956 z 21 VII nr 590. – Listy 256 i 511: M. Danilewiczowa: H. Sienkiewicz. Dwa nieznane listy. *Wiadomości*, Londyn z 22 XI 1959 nr 712. – Cały blok korespondencji: Listy t. II cz. 1-3 (593a).

1077. Józef Jankowski

Autogr. z 20 XI 1910 w Muz. OO. Marianów w Henley (Anglia), obecnie w Muz. im. ks. J. Jarzębowskiego w Licheniu Starym. – Pierwodr. Listy t. III cz. 1 s. 33-35 (615a).

1078. Teodor Janowski, ksiądz

Autogr. ze stycznia 1906 w Muz. Diecez. Sandomier., pierwodr. *Kur. Lit.-Nauk.* 1929 nr 45, dod. *Il. Kur. Codz.* z 11 XI 1929 nr 303. – Fragm.: Fr. Kulański: Polscy ulani u Sienkiewicza w Obłęgorku. *Kur. Lit.-Nauk.* 1933 nr 35, dod. *Il. Kur. Codz.* z 14 VIII 1933 nr 224 oraz F. Bostel: Z korespondencji H. Sienkiewicza. *Pam. Lit.* 1933 s. 557 i odb. Lw. 1934 s. 48. – Listy t. III cz. 1 s. 36-39 (615a).

1079. Władysław Leopold Jaworski

Listy z lat 1896-1906. Autogr. listu 1 Ossol., 2-3 w zbiorach J. Krzyżanowskiego. – Pierwodr. Listy t. III cz. 1 s. 40-45 (615a).

1080. Józef Szczepan Jaxa-Chamiec

Autogr. z r. 1883 Bibl. Pol. w Paryżu. – Pierwodr. Listy t. III cz. 1 s. 46-48 (615a).

1081. Edward Jelínek

Autogr. z 11 VIII 1892 w Museum Regni Bohemiae, Praga. – Pierwodr. na afiszu jubileuszowym tegoż Muzeum z r. 1966, w zbiorach J. Krzyżanowskiego. – Listy t. III cz. 1 s. 49-50 (615a).

1082. Alfred Jensen

Autogr. z 1906-1908 w Arch. Szwedzkiej Akademii Nauk. – Pierwodr. N.A. Nilson: Recepcja dzieł Sienkiewicza w Szwecji, w zb. H. Sienkiewicz. *Twórczość i recepcja światowa*. Krak. 1968 s. 423-424 (58). – Listy t. III cz. 1 s. 51-58 (615a).

1083. Józef Henryk Kallenbach

Autogr. 11 VIII 1892 w Muz. Piśmiennictwa Narodowego w Pradze (Czechy), Zbiory Lešhradeum, nr 4334. – Pierwodr. Listy t. III cz. 1 s. 62-63 (615a).

1084. Ilia (Ely) Halpérine-Kaminsky

Autogr. listu 1 z 1900 Bibl. Nar. w Wiedniu, 1129/5-2, listu 2 z 1901 u J. Winczakiewicza w Paryżu. – Pierwodr. Listy t. III cz. 1 s. 64-68 (615a).

1085. Jan Maurycy Kamiński

Listy z lat 1886-1890. – Pierwodr. J. Wł. Kobyłański: Cztery nieznane listy H. Sienkiewicza. *Tyg. Il.* 1932 nr 13 s. 201. – Listy t. III cz. 1 s. 69-73 (615a).

1086. Kazimierz Kapalka

List z 2 V 1910. – Pierwodr. z reprodukcji autogr. J.G. [J. Grycz]: Przyczynek do przyszłej biografii Sienkiewicza. *Il. Kur. Codz.* 1925 nr 150 s. 19. – Listy t. III cz. 1 s. 74-77 (615a).

1087. Jan Aleksander Karłowicz

Listy z lat 1901-1902. Autogr. listu 1 w BJ, 6995 II, listy 2-7 w Państw. Hist. Arch. w Wilnie, F.1135 nr 10, teczka 150, k. 193-204v. – Pierwodr. Listy t. III cz. 1 s. 78-91 (615a).

1088. Maria Kellerówna i jej rodzice

Listy z r. 1874. Autogr. listów 1-4 i 8 Muz. Lit. im. A. Mickiewicza, Warsz., 5849; listy 5-7 i 9 znane z odpisów S. Dembego. – Fragm., bez nazwiska adresatki, w: I. Chrzanowski: Nieznane listy z podróży Sienkiewicza. *Kur. Warsz.* 1921 nr 1 oraz pt. Z podróży do Kolonii, Ostendy i Paryża, w: *Pisma zapomniane*. Lw. 1922 s. 355-370 (489). – Pierwodr.: J. Krzyżanowski: Tragikomiczne narzeczeństwo. *Twórczość* 1960 nr 8 s. 57-75, toż: *Wiadomości*, Londyn 1960 nr 35-36, toż: W kręgu wielkich realistów. Krak. 1962 s. 69-89, toż w: *Pokłosie Sienkiewiczowskie*. Warsz. 1973 s. 420-444 (60). – Listy t. III cz. 1 s. 92-122 (615a).

1089. Von Klicki

Autogr. z 19 IX 1887 Ossol., sygn. 15 753/III. – Pierwodr. Listy t. III cz. 1 s. 123-124 (615a).

1090. Paweł (Paul) Klimowicz

List z ok. 1910-1912. – Pierwodr. wraz z reprodukcją autogr. w zb.: „Gwiazda Polarna”. 75 lat w służbie Polski i Polonii. Nowy Jork 1983 s. 176. – Listy t. III cz. 1 s. 125-127 (615a).

1091. Matylda Kobryner

Autogr. z 31 III 1902 w zbiorach J. Krzyżanowskiego. – Pierwodr. Listy t. III cz. 1 s. 128-129 (615a).

1092. Jan Karol Kochanowski

Listy 2 z r. 1902. Autogr. BN, III 9665. – Pierwodr. Listy t. III, cz. 1 130-132 (615a).

1093. Marcelina Kochańska-Sembrich

Listy 3 z lat 1915-1916. Autogr. w Bibl. Publ. w Nowym Jorku (Publish Library, Music Division, N. 4, Folder 64). – Pierwodr. Listy t. III cz. 1 s. 134-140 (615a).

1094. Maria Konopnicka

Listy z lat 1895, 1906. Autogr. spalone w BN w 1944. – Pierwodr. listu 1 z odpisu S. Dembego w: *Dzieła* t. LV s. 367 (527); list 2 cytuje we fragm. J. Pietrkiewicz: Pod znakiem Sienkiewicza. *Polska Zbroj.* 1937 nr 106 s. 6. – Listy t. III cz. 1 s. 141-144 (615a).

1095. Henryk Kopia

Autogr. z 28 XI 1894 Ossol., 12.884/II, k. 55-58. – Pierwodr. Listy t. III cz. 1 s. 145-146 (615a).

1096. Ludwik Stanisław Korotyński

Autogr. z lat 1890-1904 BN, II 8847, k. 2-7. – Pierwodr. Listy t. III cz. 1 s. 147-150 (615a).

1097. Władysław Korotyński

Autogr. z 3 X 1902 Arch. Gł. Akt Dawnych, Arch. Zamoyskich, BOZ, III Oddz., k. 121-122. – Pierwodr. Listy, t. I cz. 2 s. 351-352 (562a) jako list do F. Hoesicka. – Listy t. III cz. 1 s. 151-153 (615a).

1098. Józef Korzeniowski

Autogr. z lat 1896, 1897 BN, 7351, t. LVIII, k. 32-35. – Pierwodr. Listy t. III cz. 1 s. 154-156 (615a).

1099. Bolesław Koskowski

Autogr. z lat 1905-1910 w Arch. Inst. Sikorskiego w Londynie, Kol. 107,1. – Pierwodr. Listy t. III cz. 1 s. 157-165 (615a).

1100. Józef Kościński i Maria z Blochów

Listy z lat 1899-1904. Autogr. listów 1-3, 5-6, 8-10 BN, II 10.160, listu 4 w klasztorze Sióstr Niepokalanek w Szymanowie. – Pierwodr. listu 7 - A. Szyperki: Sienkiewicz a pierwszy w Polsce pomnik Słowackiego. *Kur. Lit.-Nauk.* 1936 nr 16 s. VI. – *Dzieła* t. LV s. 368 (527). – Pierwodr. Listy t. III cz. 1 s. 166-178 (615a).

1101. Józef Kotarbiński i Lucyna z Kleczeńskich

Listy z lat 1899-1913. Autogr. listu 5 Bibl. Uniw. w Tor. – Pierwodr. listów 1, 3-8 i 11 L. Kotarbińska: Wokoło teatru. Warsz. 1930 s. 293-295 i 227. – Pierwodr. listu 2 *Czas* 1900 nr 48, listu 10 *Kur. Warsz.* 1913 nr 127. – List 9 w postaci facsimile: *Rodzina Pol.* 1936 nr 11 s. 381. – *Dzieła* t. LV s. 126-127 (527). – Listy t. III cz. 1 s. 179-189 (615a).

1102. Bronisław Kozakiewicz

Listów 37 z lat 1899-1916. Autogr. listu 1 BJ 6995 II, k. 8; listy 2, 4-9, 11-13, 15-20, 23-26, 28-33, 35-37 BN, I 5770; 10 w zbiorach J. Krzyżanowskiego; 14 i 34 w Muz. Pol., Chicago; 21-22 i 27 w Bibl. Pol., Paryż, w zespole listów do K. Woźnickiego, paczka 60, IV. – Pierwodr. listu 3 Br. Kozakiewicz: H. Sienkiewicz. *Le Figaro* z 28 XI 1900, przedr.: M. Kosko: Un Best-seller 1900, „Quo vadis”. Paryż 1960 s. 141-142.

– Pierwodr. listu 4 G. Davenay: Une lettre de H. Sienkiewicz. *Le Figaro* z 5 V 1901 nr 127 s. 3, przedr. jw., s. 144-146, facsimile oryg. pol. *L'Art du Théâtre* z 15 VI 1901 nr 5, toż A. Bronarski: Stosunek „Quo vadis” do literatur romańskich. Pozn. 1926 s. 22-24 – *Dzieła* t. LIV s. 166-169 (527). – Pierwodr. listu 27 (depeszy) D. Pługawko: Listy H. Sienkiewicza z lat 1908-1909 do K. Woźnickiego (Ze zbiorów Biblioteki Polskiej w Paryżu). *Prz. Zach.* 1985 nr 5/6, s. 97. – Listy t. III cz. 1 s. 190-269 (615a).

1103. Józef Krasieński i Helena ze Stadnickich Krasieńska

Listów 12 z lat 1889-1897. Autogr. listu 4 Bibl. Muz. Nar. w Warsz., Dok. 2105, listy 11-12 w Muz. Lit. im. A. Mickiewicza, Warsz. – Pierwodr. fragm. listów 1-3 i 5-9 E. Krasieński: O Radziejowicach i ich gościach niektórych. (Ze wspomnień o Sienkiewiczu). Warsz. 1934 s. 53-56; listy 2, 10 B. Wachowicz: Minuty w Radziejowicach. *Stolica* 1986 nr 42 s. 10, toż w: Dom Sienkiewicza. Warsz. 2000 s. 195-196 i 205. – Listy t. III cz. 1 s. 270-287 (615a).

1104. Izabela Krasieńska

List z ok. 26 X 1889, znany z odpisu Fr. Krasieńskiej. – Pierwodr.: B. Wachowicz: Minuty w Radziejowicach. *Stolica* 1986 nr 39, toż w: Dom Sienkiewicza, jw. s. 192-193. – Listy t. III cz. 1 s. 288-290 (615a).

1105. Józef Ignacy Kraszewski

Listy 4 z 1882 r. Autogr. BJ 6531 IV, Koresp. Kraszewskiego, Teka 71, k. 558-565. – Pierwodr.: *Dzieła* t. LV s. 369-373 (527). – Listy t. III cz. 1 s. 291-298 (615a).

1106. Fryderyk von Kratter

Autogr. z 26 II 1908 BN, Akc. 13 104. – Pierwodr. w: Antykwariat Naukowy. 67 Krakowska aukcja antykwaryczna, 1-3 III 1989, s. 207, poz. 1587. – Listy t. III cz. 1 s. 299-300 (615a).

1107. Tadeusz Kraushar

Autogr. z 9 VIII 1909 w Ossol., 13. 347/II, k. 19-22. – Pierwodr. T. Kraushar: Testament Olszewskiego. *Kur. Warsz.* 1924 nr 340 s. 9-10; toż :A.C. [A. Łada Cybulski]: Testament von Olszewskiego. *Kur. Warsz.* 1932 nr 314 s. 20; toż: L.Z.W.: Testament dziedzica z Warmatówic. *WTK* 1974 nr 16 s. 8. – Listy t. III cz. 1 s. 301-305 (615a).

1108. Adam Krechowiecki

Autogr. 38 listów z lat 1889-1911 Ossol., 12.584/II. – Pierwodr. F. Bostel: Z niewydanej korespondencji H. Sienkiewicza. *Pam. Lit.* 1933 s. 512-573. – *Dzieła* t. LV s. 374-478 (527). – Listy t. III cz. 1 s. 306-393 (615a).

1109. Leopold Julian Kronenberg

Autogr. list 1 z 1900 BJ 7887 III, k. 35; list 2 z 1903 BN, II 8847 k. 8. – Pierwodr. Listy t. III cz.1 s. 396-399 (615a).

1110. Jakub Kruk

List z 1897. – Pierwodr. fragm. *Kraj*, Petersb. 1897 nr 40 s. 21. – Listy t. III cz.1 s. 400 (615a).

1111. Wacław Kruszk

Autogr. z 28 XI 1903 w Muz. Pol. w Chicago, podobizna w: W. Kruszka: Historia polska w Ameryce, t. II. Milwaukee, 1906 s. 80-81; toż St. Helsztyński: List H. Sienkiewicza do Wielkopolanina, ks. W. Kruszki. *Wici Wielkop.* 1934 nr 10. – Listy t. III cz. 1 s. 401-405 (615a).

1112. Zdzisław Krygowski

Autogr. z 16 I 1901 w posiadaniu córki adresata, Eileen Korczyńskiej w Monachium, ksero w zbiorach J. Krzyżanowskiego. – Pierwodr. Listy t. III cz. 1 s. 404-405 (615a).

1113. Franciszek Salezy Krysiak

Autogr. z 24 V 1890 Bibl. Uniw. Pozn., 241. – Pierwodr. Listy t. III cz.1 s. 406-407 (615a).

1114. Remigiusz Kwiatkowski

List z 14 VII 1914. – Pierwodr. z podobizną autogr. R. Kwiatkowski: H. Sienkiewicz a Polacy na obczyźnie. *Polacy Zagranicą* 1939 nr 1. – Dzieła LV s. 424 (527). – Listy t. III cz.1 s. 408-409 (615a).

1115. Karol Lanckoroński

Autogr. z 20 V 1903 Arch. PAU w Krak., Materiały po K. Lanckorońskiej. – Pierwodr. Listy t. III cz. 1 s. 410-413 (615a).

1116. Saul Raphael Landau

Autogr. z 31 X 1896 Bibl. Miejs. w Nowym Jorku, ksero w zbiorach J. Krzyżanowskiego. – Pierwodr. Listy t. III cz. 1 s. 414-417 (615a).

1117. Kazimierz Laskowski

List z XI 1909. – Pierwodr. z reprodukcji autogr.: *Wiś II*. 1910 nr 1 s. 1. – Listy t. III cz. 1 s. 420-421 (615a).

1118. Aleksander Lednicki

List z 15 XI 1912. Maszyn. z podp. Sienkiewicza w Arch. PAN w Warsz., sygn. III 123, Materiały A. Lednickiego nr 44. – Pierwodr. Listy t. III cz. 1 s. 422-425 (615a).

1119. Urszula (Julia Maria) Ledóchowska, bł. List z 5 IV 1915 wraz z upoważnieniem na zbieranie składek dla Komitetu Weveyskiego. Autogr. w Arch. Gł. Urszulanek Serca Jezusa Konającego w Pniewach. – Pierwodr. z reprodukcji autogr. w: Niewiasta, której uczynki chwalić będą pokolenia. Błogosławiona Urszula Ledóchowska.

1865-1939. Rzym 1984 s. 80. – Listy t. III cz.1 s. 426-431 (615a).

1120. Włodzimierz Ledóchowski

Autogr. z lat 1915, 1916 w Arch. OO. Jezuitów w Rzymie. Fotokopie i ksero listów w zbiorach J. Krzyżanowskiego. – Pierwodr. Listy t. III cz. 1 s. 432-435 (615a).

1121. Edward Leo i Stefania z Zielińskich Leowa

Listów 16 z lat 1876-1893. Autogr. listów 2-3, 5-12 i 14 BN, II 8846; 13 w zbiorach J. Krzyżanowskiego; 15 BJ, 7890/III, k. 148-149. – Pierwodr. listu 1 w: Warszawa Wołyniowi. Warsz. 1917, przedr. w: Pisma zapomniane. s. 371-372 (489). – Pierwodr. listu 4 *Podbipięta* 1937 nry 1-2 s. 5, listu 15 *Czas* nr 5. – Przedr. listów 1, 13, 15 i 16 Dzieła t. LV s. 425-429 (527). – Listy t. III cz.1 s. 436-500 (615a).

1122. Juliusz Leo

Listy 3 z lat 1907-1910. Autogr. listu 2 BN, akc. 13.542; listu 3 Ossol., 13.347/II, k. 23-26. – Pierwodr. listu 1 *Kur. Warsz.* 1907 nr 341 s. 5, listu 3 *Tyg. dla Ludu Pol. Ojczyzna*, Krak. 1910 nr 30 s. 522-523. – Dzieła t. LIV s. 12-13 (527). – Listy t. III cz. 1 s. 501-506 (615a).

1123. Aleksander Le Roy, ksiądz

Autogr. z V 1892 w zbiorach J. Krzyżanowskiego. – Pierwodr. Listy t. III cz. 1 s. 507-510 (615a).

1124. Franciszek Lilpop

List z 15 I 1899. – Pierwodr.: Z. Wasilewski: Pomnik Mickiewicza w Warszawie. 1897-1898. Warsz. 1899 s. 126. – Listy t. III cz. 1 s. 511-512 (615a).

1125. Stefan Lipiński

Autogr. z 11 II 1914 w posiadaniu rodziny. – Pierwodr. Listy t. III cz. 1 s. 513-514 (615a).

1126. Józef Lipkowski

Autogr. z 30 III 1915 Ossol., 14.102/III, k. 4. – Pierwodr. Listy t. III cz. 1 s. 515-516 (615a).

1127. Raphael Loewenfeld

Autogr. z 22 I 1887 Bibl. Raczyńskich, Pozn., L. 1553/1, Zbiory Latanowicza. – Pierwodr. Listy t. III cz. 1 s. 517-519 (615a).

1128. Jan Lorentowicz

Listy z 1900, 1910. Autogr. zniszczone w 1944, odpisy S. Dembego w zbiorach J. Krzyżanowskiego. – Pierwodr. Listy t. III cz. 1 s. 520-522 (615a).

1129. Sydon Maciej Loret

List z 19 XII 1914 Ossol., bez sygn. – Pierwodr. Listy, t. III cz.1 s. 523-525 (615a). – List z 1915 r.; Listy t. V cz. 3 s. 85-87 (615a).

1130. Edward Lubowski

Listy 23 z lat 1882-1911. – List 5 z 16 IV 1891 w: E. Lubowski, *Kur. Por.* w listopadzie 1919, przedr. w *Czasie* z 22 XI 1919 nr 303. – Pierwodr. 1-4, 6-23 w: St. Miklaszewski: Nieznane listy H. Sienkiewicza. *Podbipięta* 1937 nry 1-11. – Dzieła LV s. 431-466 (527). – Listy t. III cz. I s. 526-570 (615a).

1131. Bolesław Ladnowski

Autogr. z 1898 r. w Miej. Muz. Hist. i Sztuki im. J. i K. Bartoszewiczów w Łodzi. – Pierwodr.: A. Rosenberg: Nieznany list H. Sienkiewicza. *Wymiary*, Łódź 1938 nr 4 s. 84-85; toż w art.: D. Świerczyńska: Nieznane autografy Sienkiewicza. *Prz. Humanist.* 1974 nr 6 s. 139-145. – Listy t. III cz. 2 s. 5-7 (615a).

1132. Julian Łętowski

Autogr. z XII 1887 Bibl. Miej. w Bydż., rkps 631 nr 786. – Pierwodr. Dzieła t. LV s. 67 (527), przedr. J. Krzyżanowski: Pokłosie Sienkiewiczowskie. *Warsz.* 1973 s. 408 (60). – Listy t. III cz. 2 s. 10-11 (615a).

1133. Józef Łoziński

Autogr. z 14 III 1899 Ossol., 6515/II, k. 405. – Pierwodr. Listy t. III cz. 2 s. 12-13 (615a).

1134. Władysław Łoziński

Listów 7 z lat 1879-1900. Autogr. nr 1-3, 5 i 7 BJ, Przyb. 123/56, t. 10 nr 4 Ossol., 12 042/III, k. 85-88; nr 6 BN. – Pierwodr. listów 1-3 i 5 w: F. Bostel, *Pam. Lit.* 1933 s. 525-527. – Dzieła t. LV s. 469-471 (527). – Listy t. III cz. 2 s. 14-22 (615a).

1135. Adelajda Łubieńska z Lempickich

Autogr. b.d. Bibl. Nar. w Wiedniu, 1129/5-3. – Pierwodr. Listy t. III cz. 2 s. 23-24 (615a).

1136. Feliks Łuszczewski

Autogr. z 1902 w posiadaniu K. Łuszczewskiej. – Pierwodr. Listy t. III cz. 2 s. 25-27 (615a).

1137. Jacek Malczewski

List z 18 I 1892. Autogr. *Wojew. Arch. Państw.* w Krak., J.T.508-509. – Pierwodr. A. Ryszkiewicz: Jeszcze jeden nieznan list H. Sienkiewicza. *Kur. Codz.* 1952 nr 137. – Listy t. III cz. 2 s. 28-29 (615a).

1138. Władysław Maleszewski

Listów 11 z lat 1902-1909. Autogr. 1-6 i 8-10 w BN, III, 7057, k. 110-112, listy 7 i 11 spłonęły w r. 1944, odpisy S. Dembego w zbiorach J. Krzyżanowskiego. – Pierwodr. listu 1 *Bies. Lit.* 1902 nr 41 s. 281 (druk), s. 317 (fot. autogr.), przedr. Dzieła t. 40 s. 139 (527). – Pierwodr. listów 2-4 i 8-10 Dzieła t. LV s. 472-476 (527). – Listy t. III cz. 2 s. 30-39 (615a). – List z X 1903. Autogr.

w BJ 6995 k. 41-42. – Pierwodr. Listy t. V cz. 3 s. 88-89 (615a).

1139. Edward Maliszewski

List z 12 XI 1905. Autogr. w Bibl. Nar., akc. 7853. – Pierwodr. Listy t. III cz. 2 s. 40-42 (615a).

1140. Zofia Mańkowska

List z 1 XII 1908. Autogr. w BN, akc. 7730. – Pierwodr. A. Fierla: H. Sienkiewicz (O „Ogrodzie Allaha”). *Wiadomości*, Londyn 1956 nr 30. – Listy t. III cz. 2 s. 43-49 (615a).

1141. Władysław Marconi

List z 15 I 1899. – Pierwodr. w: Z. Wasilewski: Pomnik Mickiewicza w Warszawie, 1887-1898. *Warsz.* 1899 s. 125. – Listy t. III cz. 2 s. 50-51 (615a).

1142. Matylda Marucchi

List bez daty. Autogr. w zbiorach J. Krzyżanowskiego. – Pierwodr. Listy t. III cz. 2 s. 52 (615a).

1143. Ludwik Masłowski

List z 14 X 1905. Autogr. Bibl. Miej. w Bydż. 631 nr 239. – Pierwodr. W. Belza: „Quo vadis” Sienkiewicza a „Mondo antico” Agostino della Sala Spada. *Kur. Warsz.* 27 IV 1934. – Listy t. III cz. 2 s. 53-56 (615a).

1144. Piotr Maszyński

List z 10 XII 1906. Pierwodr. *Kur. Warsz.* 1906 nr 343 z 12 XII s. 13. – Listy t. III cz. 2 s. 57-58 (615a).

1145. Józef Mehoffer

List z 13 III 1906. Autogr. BN, IV 7374, t. XVI, k. 25-26. – Pierwodr. Listy t. III cz. 2 s. 59-61 (615a).

1146. Zofia Meissnerówna

List z 1 IV 1912. Odpis w zbiorach J. Krzyżanowskiego. – Pierwodr. Listy t. III cz. 2 s. 62-63 (615a).

1147. Henryk Merzbach

Listy z r. 1888. Autogr. BN, III 2738, k. 18-20. – Pierwodr. Dzieła t. LV s. 477-478 (527). – Listy t. III cz. 2 s. 64-68 (615a).

1148. Maria Mickiewiczowa z Malewskich

Listy z lat 1894, 1896. Autogr. BN, III 7599, k. 10-15. – Pierwodr. Listy t. III cz. 2 s. 69-72 (615a).

1149. Juliusz Mien

List z 1 X 1884. – Pierwodr. w prospekcie wydawnictwa La Vistula ogłoszony przez Miena. – Przedr. Dzieła t. LV s. 481 (527). – Listy t. III cz. 2 s. 73-74 (615a).

1150. Petar Miklavec (Podravski)
List z 7 I 1887. – Pierwodr. w: Ze stosunków polsko-słoweńskich. *Prz. Powsz.* t. 95, 1907 s. 157-160. – Listy t. III cz. 2 s. 75-76 (615a, por. nr 138).

1151. Józef Mikulski
List z 25 VI 1894. Autogr. w Polskim Seminarium Duchownym w Orchard Lake (USA). – Listy t. III cz. 2 s. 77-78 (615a).

1152. Leopold Mikulski
Listy 2 z r. 1878. Autogr. w zbiorach J. Krzyżanowskiego. – Pierwodr. *Dzieła* t. LVI s. 34-39, nry 1 i 3 jako listy do E. Piltza (527). – Listy t. III cz. 2 s. 77-78 (615a).

1153. Hipolit Korwin-Milewski
List z 4 III 1916. – Pierwodr. w: H. Korwin-Milewski: Siedemdziesiąt lat wspomnień. Pozn. 1930 s. 426. – Listy t. III cz. 2 s. 79-86 (615a).

1154. Edward Mittelstaedt
List z 20 XII 1897. Autogr. Muz. Lit. im. A. Mickiewicza, Warsz., 427, k. 8-9. – Pierwodr.: J. Kobylański: Dwa nieznanne listy H. Sienkiewicza. *Dziś i Jutro* 1952 nr 18 s. 10 z podobizną autogr. – Listy t. III cz. 2 s. 90-91 (615a).

1155. Felicja Modrzejewska (Modjeska)
List z 12 III 1915. – Pierwodr. J. Szczublewski: Helena Modrzejewska. Z nieznananych listów. *Pam. Teatr.* 1959 z. 4 s. 421 wraz z facsimile autografu. – Listy t. III cz. 2 s. 92-93 (615a).

1156. Helena Modrzejewska
List z 2 III 1884. Autogr. BJ, 9143 III k.104-107. – Listy t. III cz. 2 s. 94-96 (615a).

1157. Rudolf Modrzejewski (Ralf Modjeski)
List z 29 III 1898. Autogr. w zbiorach córki adresata, M. Modjeskiej-Pattison w Tucson (Arizona, USA). – Pierwodr. S. Skwarczyńska: Nieznany list Sienkiewicza. *Ruch Lit.* 1965 z. 4 s. 189-190. – Listy t. III cz. 2 s. 97-98 (615a).

1158. Mieczysław Monkiewicz, ksiądz
List z 15 V 1915. Odpis z papierów po J. Birkenmajerze w zbiorach J. Krzyżanowskiego. – Pierwodr. Listy t. III cz. 2 s. 99-100 (615a).

1159. Konstancja Morawska
Listy 3 z lat 1894-1895. Autogr. w zbiorach J. Krzyżanowskiego. – Pierwodr. J. Birkenmajer: Listy Sienkiewicza o „Rodzinie Połanieckich”. *Ruch Lit.* 1935 nr 4/5, s. 123-124. – *Dzieła* t. LV s. 482-484 (527). – Listy t. III cz. 2 s. 101-109 (615a).

1160. Kazimierz Morawski
Listy 22 z lat 1890-1913. Autogr. w zbiorach J. Krzyżanowskiego. – Pierwodr. listu 3 J. Birkenmajer: List Sienkiewicza o Krakowie. *Gaz.*

Lit. 1932 s. 54; listu 4 J. Birkenmajer: Listy Sienkiewicza o „Rodzinie Połanieckich”. *Ruch Lit.* 1935 nr 4/5 s. 124-125, listu 9 J. Birkenmajer: Sienkiewicz wobec sprawy szkolnej poznańskiej. *Wici Wielkop.* 1933 nr 2, listu 21 *Filomata* 1929 z. 2 s. 82. – *Dzieła* t. LV s. 487-513 (527). – Listy t. III cz. 2 s. 110-156 (615a).

1161. Zdzisław Morawski
Listów 10 z lat 1892-1915. Autogr. w zbiorach J. Krzyżanowskiego. – Pierwodr. Listy t. III cz. 2 s. 157-175 (615a).

1162. William Richard Morfill
List z 14 III 1908. Autogr. w zbiorach J. Krzyżanowskiego. – Pierwodr. Listy t. III cz. 2 s. 176-177 (615a).

1163. Robert i Anna von Moschzisker
Listów 6 z r. 1915. Autogr. listów 2-6 w Holy Family College Archives, Filadelfia, Folder 52, L. Kolankiewicz Collection. – Pierwodr. J.R. Krzyżanowski: Five unpublished letters of H. Sienkiewicz to Robert von Moschzisker. *The Polish Review* 1995 nr 1 s. 61-67. List 1 w odpisie J. Birkenmajera w zbiorach J. Krzyżanowskiego. – Pierwodr. Listy t. III cz. 2 s. 178-193 (615a).

1164. Aleksiej Nikolajewicz Moszyn (Moszin)
Listy z lat 1903, 1904. Autogr. listu 1 i przekład listu 2 w Inst. Lit. Ros. Akademii Nauk (Puszkinskij Dom) w Petersburgu, fond. 192 nr 122. – Pierwodr. w czasop. *Żyżń i scena* 1909 z dnia 21 VIII, s. 3-4, przedr. w: Nieziddannyje piś'ma inostrannykh pisatielej XVIII-XIX wiekow iz leningradzkich rukopisanyh sobranij. Moskwa – Leningrad 1960 s. 352-353. – Listy t. III cz. 2 s. 194-195 (615a).

1165. Adam Müncher
List z 15 I 1899. – Pierwodr. w: Z. Wasilewski: Pomnik Mickiewicza w Warszawie. 1897-1898. Warsz. 1899 s. 127. – Listy t. III cz. 2 s. 197-198 (615a).

1166. Jadwiga Mysyrowiczowa, Władysław i Feliks Mysyrowicz
Listów 5 z lat 1884-1902. Autogr. Bibl. Raczyńskich, Pozn. sygn. ML. – Pierwodr. w: J. Birkenmajer. *Łowiec* 1938 nr 23-24 i *Myśl Nar.* 1938 nr 267 s. 407-408, wyd. osobne pt. Listy H. Sienkiewicza do pp. Mysyrowiczów. Lw. 1938. – Listy t. III cz. 2 s. 199-207 (615a).

1167. Edmund Naganowski
Listy z lat 1897, 1902. Autogr. listu 1 w Bibl. Ukraińskiej Akad. Nauk, Lwów (d. Ossolineum). – Pierwodr.: F. Bostel: Z korespondencji H. Sienkiewicza. *Pam. Lit.* 1933 s. 572-575. – *Dzieła* t. LVI, s. 1-2 (527). – J. Detko: Nieznane listy

H. Sienkiewicza. *Prz. Humanist.* 1966 z. 1 s. 116.
– Fragm. listu 2 *Kraj*, Petersburg. 1902 nr 48 s. 25.
– Listy t. III cz. 2 s. 208-212 (615a, por. nr 272).

1168. Gabriel Narutowicz

List z V 1915. Autogr. Centr. Arch. Państw., Lwów, zespół Namiestnictwa Galicyjskiego, fond. 146, opis 8, sg. 1918, kopia w Arch. Państw. m. Krakowa i woj. krakowskiego, mikr. 53, k. 25-28.
– Pierwodr.: J.R. Szaflik: Spór Gabriela Narutowicza z H. Sienkiewiczem o oblicze polityczne Komitetu Weveyskiego, w zb.: *Pochwała historii powszechnej. Księga ofiarowana prof. dr hab. Andrzejowi Bartnickiemu*... Warsz. 1996 s. 178-180. – Listy t. III cz. 2 s. 213-218 (615a).

1169. Kazimierz Natanson

List z X 1897. Autogr. BJ, 6995 II, k. 9-10. – Pierwodr. *Dz. Pol.*, Krak. 1946 z 13 XI, jako list skierowany do L. Kronenberga. – *Dzieła* t. LV s. 419-421 (527). – Listy t. III cz. 2 s. 219-223 (615a).

1170. Tadeusz Natanson

List z 29 III 1900. Autogr. BJ, 6995 II, k. 43. – Pierwodr. *Le Théâtre*, Paryż 1901 nr 55 s. 16, przedr. *Le Figaro* 4 Juillet 1960 oraz w: M. Kosko: *Un Best-seller 1900. „Quo vadis”*. Paris 1960 s. 141. – Listy t. III cz. 2 s. 224-225 (615a).

1171. Anna z Szawłowskich Neumanowa

Listy z lat 1891, 1897. – Pierwodr. *Dzieła* t. LVI s. 3-4 (527). – Listy t. III cz. 2 s. 226-228 (615a).

1172. Stanisław Nidjól

List z 14 VII 1897. Autogr. BJ, 7913 III, k. 95-96. – Pierwodr. Listy t. III cz. 2 s. 229-230 (615a).

1173. Stanisław Niezabitowski

List z VI 1916. Odpis S. Dembego w zbiorach J. Krzyżanowskiego. – Pierwodr. *Kur. Lw.* 1916 z 25 V nr 265. – Listy t. III cz. 2 s. 231-232 (615a).

1174. Karolina Noskowska

List z 21 XII 1908. Autogr. w zbiorach J. Krzyżanowskiego. – Pierwodr. Listy t. III cz. 2 s. 233-234 (615a).

1175. Franciszek Nowodworski

List z 14 I 1899. Autogr. Bibl. Miej. w Bydgos., 631 nr 218. – Pierwodr. *Dzieła* t. LVI s. 5 (527). – Listy t. III cz. 2 s. 235-237 (615a).

1176. Julian Ochorowicz

Listy z lat 1883-1892. Autogr. listów 1-4 BN, 2848 k. 37-40, listu 5 Ossol., 13 361 II, k. 403-404. – Pierwodr. *Dzieła* t. LVI s. 6-8 (527). – Listy t. III cz. 2 s. 238-244 (615a).

1177. Władysław Okęcki

List z 22 III 1896. Autogr. w posiadaniu wnuka. – Pierwodr. w II wyd. „Roczników” Tacyty w przekł. W. Okęckiego, Warsz. 1930 t. II. – E. Szonert: Sienkiewicz wciąż jeszcze pisze. *Kierunki* 1976 nr 46 s. 6, toż w: *Spotkania z Sienkiewiczem*. Warsz. 1987 s. 133-134 (64). – Listy t. III cz. 2 s. 245-247 (615a).

1178. Władysław Ołędzki (Olendzki)

List z 18 XII 1885. Autogr. w Ossol., 12 437/I. – Pierwodr. E. Kiernicki: Listy H. Sienkiewicza do redakcji oraz współpracowników „*Niwy*” i „*Słowa*” z lat 1878-1900. *Ze Skarbcza Kult.* 1956 nr 1 s. 72-74. – Listy t. III cz. 2 s. 248-250 (615a).

1179. Artur Oppman (Or-Ot)

Listy 2 z r. 1902. Autogr. spalone w 1944 r. Odpisy S. Dembego i J. Birkenmajera. – Pierwodr. *Dzieła* t. LVI s. 9 (527). – Listy t. III cz. 2 s. 251-253 (615a).

1180. Hipolit Orłowski

List z 29 V 1906. – Pierwodr. *Wielkopolanin* 1906 nr 26 s. 2. – Listy t. III cz. 2 s. 154-156 (615a).

1181. Eliza Orzeszkowa

List z 14 II 1903. Autogr. Bibl. Publ., Warsz., akc. 2629, k. 783-784. – Pierwodr. Listy t. III cz. 2 s. 257-259 (615a).

1182. Stanisław Osada

Listy z lat 1915-1916. Autogr. listów 1, 3, 5-6 Muz. Pol., Chicago, Archives 35 362. – Fragm. listów druk. w czasop.: *Naród Pol.*, Chicago z 10 III 1915 i z 28 IV 1915, *Sokół Pol.*, Pittsburgh 22 IV 1915 nr 16 s. 7, *Dz. Chicag.* (rubr. „Z pomocą Polsce”) 1915 nr IV, XII, *Głos Nar.*, Krak. 13 V 1915 nr 109, *Kur. Lw.* 1915 nr 151 i *Kur. Warsz.* nr 144 z 27 V 1915. – Przedr. fragm. w: *Pamiętnik w 20-tą rocznicę obchodów zgonu H. Sienkiewicza przez Związek Polskich Kółek Literacko-Artystycznych w Ameryce*. Red. L.T. Walkiewicz. Chicago 1936 s. 54-58, 61-64, toż: w: *Studia i szkice literackie I. Chrzczanowskiego*. Krak. 1939 t. II s. 207-208. – Pierwodr. listów 5 i 6 w: J. Birkenmajer: Listy H. Sienkiewicza w Muzeum Polskim w Chicago. *Pam. Lit.* 1937 s. 220-221 i 235-237. – *Dzieła* t. 53 s. 210-211, 220-221, 235-237 (527). – Listy t. III cz. 2 s. 260-283 (615a).

1183. Zofia Osbergerowa

Listy z r. 1897. Autogr. niegdyś w posiadaniu córki, Jadwigi Gutkowskiej. – Pierwodr. Listy t. III cz. 2 s. 284-290 (615a).

1184. Maria Ostrowska

List z ok. 15 VIII 1880. Autogr. Ossol., sygn. 13 151/1, k. 133-136. – Pierwodr. Listy t. III cz. 2 s. 291 (615a).

1185. Antoni Osuchowski

Listów 70 z lat 1900-1913. Autogr. listów 1-9, 13-21, 23, 26-28, 30, 33, 35, 41, 43-47, 50, 55-57, 59-69 w Muz. w Oblęgorku; listów 10, 24, 34, 37, 48, 58, 93 w Muz. OO. Marianów w Henley (Anglia), obecnie w Muz. ks. J. Jarzębowskiego w Starym Licheniu; 11-12 w Bibl. Publ., Warsz. (Akta Tow. Bibl. Publ. teczka 2); nr 22, 29, 31, 32, 36, 39, 40, 42, 49, 51, 52, 54 (fotokopie) BN, 313; nr 25 Bibl. Uniw., Toruń; 70 w zbiorach J. Krzyżanowskiego. – Listy 22, 27, 28, 32, 38, 39, 40, 42, 51, 52, 54 druk. w: *Dzieła t. LVI s. 10-25 (527)*. – Listy t. III cz. 2 s. 292-399 (615a).

1186. Klara Paczkowska

List z 23 XI 1906. Autogr. Bibl. Raczynskich, Pozn., sygn. 1158d. – Pierwodr. Listy t. III cz. 2 s. 400-401 (615a).

1187. Ignacy Paderewski i Helena z Rosenów

Listów 6 z lat 1914-1915. Autogr. BN, IV 7824, k. 49-50, III 7599, k. 10-15. – Pierwodr. nr 2-6 w: J.R. Krzyżanowskiego H. Sienkiewicz and Ignacy Paderewski. *Five Letters. The Polish Review*, vol. XV, 1970 nr 3 s. 8-18 i odb. – Listy t. III cz. 2 s. 402-418 (615a).

1188. Bronisława Pauli z Wolkiewiczów

List z 21 XI 1896. Autogr. w zbiorach J. Krzyżanowskiego. – Listy t. III cz. 2 s. 419-420 (615a).

1189. Stefan Pawlicki, ksiądz

List z 8 X 1906. Autogr. w BJ, 86 99 III, k. 229-230. – Pierwodr. J. Birkenmajer: List H. Sienkiewicza do ks. S. Pawlickiego. *Filomata* 1931 nr 28 s. 557, toż: A. Birkenmajer w: *Księga pamiątkowa „Na dziesięciolecie Biblioteki Miejskiej w Bydgoszczy 1921-1931”*. Bydg. [1931] s. 145; toż: *Vexillum Resurrectionis*, Rzym 1934 nr 7 s. 9-10, *Życie i Myśl* 1966 nr 9 s. 50. – *Dzieła t. LVI s. 26 (527)*. – Listy t. III cz. 2 s. 421-423 (615a).

1190. Michał Pawlikowski

List z 18 VI 1909. Odpis St. Jurka w zbiorach J. Krzyżanowskiego. – Pierwodr. *Dzieła t. LVI s. 27 (527)*. – Listy t. III cz. 2 s. 424-425 (615a).

1191. Józef Peszke

Listy 4 z r. 1900. Autogr. w Bibl. Nar., 7005, k. 17-24. – Pierwodr. *Dzieła t. LVI s. 29-30 (527)*. – Listy t. III cz. 2 s. 426-428 (615a).

1192. Henryk Piątkowski

Listy z r. 1904 i b.d. Odpisy St. Jurka w zbiorach J. Krzyżanowskiego. – Pierwodr. *Dzieła t. LVI*

s. 31-32 (527). – Listy t. III cz. 2 s. 429-430 (615a).

1193. Czesław Odrowąż Pieniążek

Listy z lat 1910, 1911. Autogr. w Muz. Lit. im. A. Mickiewicza, Warsz., 402. – Pierwodr. Listy t. III cz. 2 s. 431-432 (615a).

1194. Przemysław Pieniążek

Listy 4 z lat 1901-1908. Autogr. w Zakł. Hist. Medycyny Akad. Med. w Krak., Dz. VIII 528. – Pierwodr. Z. Kaliński: Nieznane listy H. Sienkiewicza. *Echo Tyg.* 1953 nr 29 dod. *Gaz. Krak.* 1953 nr 200, toż: M. Skulimowski: Nieznane listy H. Sienkiewicza do Przemysława Pieniążka. *Wiad. Lekar.* 1957 nr 10 s. 469-470. – Listy t. III cz. 2 s. 433-437 (615a).

1195. Mikołaj Iwanowicz Pieriełygin

List z III 1900. Odpis J. Koraszewskiego w zbiorach J. Krzyżanowskiego. – Pierwodr. *Dzieła t. LVI s. 28 (527)*. – Listy t. III cz. 2 s. 438-439 (615a).

1196. Antoni Pietkiewicz (Adam Plug)

Listy 3 z lat 1897-1903. Autogr. nr 1 i 3 w zbiorach J. Krzyżanowskiego, nr 2 Bibl. Miej. w Bydg., zbiory Kierskiego. – Pierwodr. nr 3 *Dzieła t. LVI s. 33 (527)*. – Listy t. III cz. 2 s. 440-443 (615a).

1197. Roman Pilat

List z 25 II 1897. Autogr. w Bibl. Ukraińskiej Akad. Nauk, Lwów (d. Ossolineum), 6428 I Korespondencja R. Pilata, t. III). – Pierwodr. J. Detko: Nieznane listy H. Sienkiewicza, *Prz. Humanist.* 1966 nr 1 s. 115. – Listy t. III cz. 2 s. 444-445 (615a).

1198. Erazm Piltz

Listy z lat 1878 i 1898. Autogr. listu 1 w zbiorach J. Krzyżanowskiego, list 2 jest własnością J. Łopuszańskiego. – Pierwodr. listu 1 *Dzieła t. LVI s. 36-37 (527)* (pozostałe trzy listy tam ogłoszone są skierowane do L. Mikulskiego i D. Zglińskiego). – Listy t. III cz. 2 s. 446-450 (615a).

1199. Leon Piniński

List z 4 VI 1916. Odpis L. Bernackiego w zbiorach J. Krzyżanowskiego. – Pierwodr. *Dzieła t. LVI s. 41 (527)*. – Listy t. III cz. 2 s. 451-453 (615a).

1200. Adolf Pleszczyński

List z 13 III 1896. Autogr. w zbiorach J. Krzyżanowskiego. – Pierwodr. *Dzieła t. LVI s. 42 (527)*. – Listy t. III cz. 2 s. 454-456 (615a).

1201. Kazimierz Pochwalski i Zofia z Szarskich Pochwalska

Listów 15 z lat 1887-1909. Autogr. 1-5 i 7-15 BN, 2895, k. 1-27; list 6 Muz. Lit. im. A. Mickiewicza, Warsz. (spuścizna M. Kornilowicz) 433. – Pierwodr. nr 1-5 i 7-15 *Dzieła t. LVI s. 43-54 (527)*. – List 6 - K. Pochwalski: Sienkiewicz w Pieniakach, w: *Księga pamiątkowa ku czci L. Pinińskiego*. Lw. 1936 t. I s. 51. – Przedr. listu 1 J. Pochwalska: *Mój teść. Stolica* 1977 nr 7 s. 7. – Listy t. III cz. 2 s. 457-478 (615a).

1202. Anna Popielowa i jej dzieci

List z 9 IV 1912. Autogr. w posiadaniu M. i R. Szpor. – Pierwodr. E. Szonert: Sienkiewicz wciąż jeszcze pisze. *Kierunki* 1956 nr 46 s. 6, toż w: *Spotkania z Sienkiewiczem*. Warsz. 1987 s. 139 (64). – Listy t. III cz. 2 s. 479-480 (615a).

1203. Adam Popławski

List z 28 II 1907. Autogr. w posiadaniu wnuka adresata, p. Jacka Popławskiego w Kielcach. – Pierwodr. T. Wiącek: Przyjaciół pana Sienkiewicza. *Sl. Ludu - Magazyn*, Kiel.-Radom 1993 nr 1743 s. 11. – Listy t. III cz. 2 s. 481-484 (615a).

1204. Margerita Poradowska Gachet

List z r. 1890. Autogr. w zbiorach J. Krzyżanowskiego. – Pierwodr. Listy t. III cz. 2 s. 485-486 (615a).

1205. Karol Potkański

Listów 92 z lat 1895-1907. Autogr. nr 2-5, 11, 15, 28, 30-35, 41, 45, 50, 76, 77, 84, 85, 87-89 Ossol., 13 347/II, k. 24-122, 13 881/I, k. 5-46; nr 17, 20-27, 29, 36, 37, 51-53, 60-75, 78-83, 86, 90 w Bibl. Uniw. Austin, Teksas, USA; nr 1 w zbiorach J. Krzyżanowskiego; nr 43 w Fundacji im. Ciecchanowieckich na Zamku Królewskim w Warsz. – Pierwodr. listów 6-9, 13, 16-19, 31, 32, 38-44, 54, 55, 57, 62, 84, 85 *Dzieła t. LVI s. 55-90 (527)*. – fragm. 41, 44 J. Krzyżanowski: Sienkiewicz i Witkiewicz (Karta z dziejów niezwyklej przyjaźni). *Prz. Humanist.* 1966 nr 4 s. 1-8, toż: *Wiadomości*, Londyn 1966 nr 47 s. 1-2, toż: *Slavia* 1967, nr 4, s. 577, toż: *Pokłosie Sienkiewiczowskie*. Warsz. 1973 s. 455-456 (60). – Listy t. III cz. 3 s. 5-218 (615a).

1206. Mikołaj Szczęsny Potocki

List z 16 VI 1906. Autogr. w zbiorach T. Niewodniczańskiego na Zamku Królewskim, Warsz. – Pierwodr. Listy t. III cz. 3 s. 219-221 (615a).

1207. Johann Praun

Listów 7 z lat 1887-1908. Autogr. w Ossol., 6519/I. – Pierwodr. E. Kurkowa: *Z niewydanej korespondencji H. Sienkiewicza Pam. Lit.* 1934 s. 526-531. – *Dzieła t. LVI s. 91-95 (527)*. – Listy t. III cz. 3 s. 222-229 (615a).

1208. Edmond Privat

List z 14 XII 1915. Autogr. franc. w miejskiej Bibl. La Chaux-de-Fonde w kantonie Neuchâtel w Szwajcarii, brulion pol. Ossol., 13 347/II (wśród adresatów nieustalonych). – Pierwodr. w art. P. Hirsch: *Quelques documents. Revue Neuchâteloise* 1968 nr 43/44 s. 48. – Listy t. III cz. 3 s. 230-233 (615a).

1209. Bolesław Prus (Aleksander Głowacki)

List z 21 X 1900. Autogr. Bibl. IBL PAN, Zb. wł. 72, k. 120. – Pierwodr. w: *Bolesław Prus 1847-1912. Kalendarz życia i twórczości*. Oprac. K. Tokarżówna i St. Fita. Warsz. 1969 s. 557-558. – Listy t. III cz. 3 s. 234-236 (615a).

1210. Zenon Przesmycki – Miriam

List z X-XII 1887. Autogr. BN, 2859, k. 138-139. – Pierwodr. *Dzieła t. LVI s. 96 (527)*. – Listy t. III cz. 3 s. 237-238 (615a).

1211. Konstanty Przedziecki

List z 18 XI 1889. Autogr. Arch. Gł. Akt Dawnych, Warsz. (Arch. Przedzieckich D.-528). – Pierwodr. Listy t. III cz. 3 s. 239-240 (615a).

1212. Zofia Pstrokońska z Abakanowiczów

Listów 7 z lat 1900-1915. Autogr. BN, akc. 15 645. – Pierwodr. Listy t. III cz. 3 s. 241-254 (615a).

1213. Franciszek Ksawery Pusłowski

List z VII 1907. Autogr. BJ, Przyb. 1124/99, Arch. Pusłowskich. – Pierwodr. Listy t. III cz. 3 s. 255-257 (615a).

1214. Zygmunt Pusłowski

List z 28 II 1892. Autogr. BJ, Przyb. 875/99 k. 63-64. – Pierwodr. w *Alma Mater. Miesięcznik UJ* 1906 nr 82 s. 58-59. – Listy t. III cz. 3 s. 258-260 (615a).

1215. Ludwik Puszet i Julia z Kwileckich

Listy z lat 1898 i 1913. Autogr. były własnością Jana Puszeta. – Pierwodr. Listy t. III cz. 3 s. 261-262 (615a).

1216. Władysław Rabski

Listy z lat 1906 i 1909. Autogr. BN, 2731. – Pierwodr. Wł. Rabski: *Dwa listy Sienkiewicza. Kur. Warsz.* 1924 nr 302. – *Dzieła t. LVI s. 97-101 (527)*. – Listy t. III cz. 3 s. 263-269 (615a).

1217. Wiktor Radwański

List z r. 1910. Autogr. w zbiorach J. Krzyżanowskiego. – Pierwodr. Listy t. III cz. 3 s. 270-271 (615a).

1218. Maria Radziejewska

Listów 16 z lat 1899-1909. Autogr. listów 1-2 i 4-16 Bibl. Raczyńskich, Pozn., ML; list 3 w Ossol, 13 347/II, k. 123-126. – Pierwodr. fragm.

w: K. Lępkowski: Nieznane listy H. Sienkiewicza do M. Radziejewskiej (1899-1907) (listy 1, 5, 10-14). *Kur. Lit.-Nauk.* nr 31-33, dod. II. *Kur. Codz.* 1936 nr 214-216. – W. Hahn: H. Sienkiewicz i M. Radziejewska (listy 1, 10, 13). *Tyg. Warsz.* 1946 nr 20 s. 4-5. – Fragm. listów 1, 10 13, 14 *Dzieła t.* 56 s. 102-113 (527). – L. Mikuśński: Wielkopolskie kontakty H. Sienkiewicza w świetle nieznanych materiałów (listy 10, 12, 14). *Tyg. Zach.* 1957 nr 19 s. 5, 7. – J. Krzyżanowski: Wymiana listów H. Sienkiewicza i M. Radziejewskiej (listy 1, 2, 4, 5, 7, 9-14). *Pam. Lit.* 1966 s. 3 s. 203-221, toż: Sienkiewicz i M. Radziejewska. *Pokłosie Sienkiewiczowskie.* Warsz. 1973, s. 513-534 (60). – W pracach K. Kolińskiej: Maria – Czwarta (1, 8, 14). *Świat* 1967 nr 34 -35; Jeszcze jeden list Sienkiewicza (15). *Świat* 1967 nr 51; Tajemnice na sprzedaż (fragm. 1 i 8). Warsz. 1968; Sienkiewicz i piękna Wielkopolanka. Warsz. 1977 s. 51-110, Listy do niekochanych. Katow. 1983 s. 51-93. – B. Wachowicz: Marie jego życia. Krak. 1972 s. 311-372, toż: Warsz. 1985, s. 369-496 (fragm. listów 5, 9, 10, 11, 13). – Listy t. III cz. 3 s. 272-320 (615a).

1219. Stanisław Radziejewski

List z 21 XI 1911. Autogr. u rodziny Fr. Bielaka w Krak. – Pierwodr. w: J. Krzyżanowski: *Pokłosie Sienkiewiczowskie.* Warsz. 1973 s. 535 (60). – Listy t. III cz. 3 s. 321-322 (615a).

1220. K. [Henryk?] Radziszewski

List z 28 I 1904. Autogr. Bibl. Miejskiej w Bydgoszczu, 631 nr 226. – Pierwodr. J. Starnawski: Fragment dziejów recepcji Sienkiewicza w Lublinie. *Kamena* 1955 nr 5-7 s. 87. – Listy t. III cz. 3 s. 323-324 (615a).

1221. Michał Radziwiłł

Listów 9 z lat 1897-1898. Autogr. nr 1-6 i 8-9 Arch. Akt Dawnych (Arch. Radziwiłłów, 952); nr 7 w zbiorach J. Krzyżanowskiego (Wersja 1) oraz BJ, 6995 II (wersja 2 i 3). – Pierwodr.: M. Smolarski: Nieznane listy H. Sienkiewicza. *Nauka i Szt.* 1946 nr 7-8 s. 82-87. – *Dzieła t.* LVI s. 114-118 (527). – Listy t. III cz. 3 s. 325-333 (615a).

1222. W. Reichman i Sp.

Autogr. z 29 VIII 1900 BN, sygn. Akc.15645. – Listy t. III cz. 3 s. 334 (615a).

1223. Euzebiusz Rejman, przeor

Autogr. z 1898 i 1903 Arch. Jasnej Góry, L. 1890, k. 127-129. – Pierwodr. J. Leo: *Jasnogórski epizod w życiu H. Sienkiewicza.* *Tyg. Powsz.* 1970 nr 18. – Listy t. III cz. 3 s. 335-337 (615a).

1224. Antoni Rembieliński

List z okresu 1882-1887. – Pierwodr.: J. Rembieliński: *Na widowni.* *Mysł Nar.* 1933 nr 48 s. 726. – Listy t. III cz. 3 s. 338-339 (615a).

1225. Aleksander Rembowski

Autogr. 2 z r. 1897 Bibl. Publ. w Warsz., sygn. Akc. 2876. – Pierwodr. *Dzieła t.* LVI s. 119 (527). – Listy t. III cz. 3 s. 340-342 (615a).

1226. Henryk Rodakowski i Kamilla von Salzgeber Rodakowska

Autogr. z 1892 i 1894 w Bibl. Inst. Sztuki PAN, inw. I/III, k. 270-271 i 241, k. 113. – Pierwodr. listu 1: A. Ryszkiewicz: *Nieznany list H. Sienkiewicza.* *Kur. Codz.* 1952 nr 41, toż w: Henryk Rodakowski i jego otoczenie. *Korespondencja artysty.* Wroc. 1963 s. 174. – Listy t. III cz. 3 s. 343-345 (615a).

1227. Maria Rodziewiczówna

List z VI 1911. – Pierwodr. *Kur. Warsz.* 1911 nr 163, *Bluszcz* 1911 nr 25, *Dz. Kijow.* 1911 nr 143, *Gaz. Pol.* Chicago 1911 nr 27. – *Dzieła t.* 40 s. 125-126 (527). – J. Skirmuntówna: *Pani na Hruszowej. Dwadzieścia pięć lat wspomnień o Marii Rodziewiczównie.* Oprac. G. Łaptos. Warsz. 1994 s. 109-110. – Listy t. III cz. 3 s. 346-348 (615a; por. nr 399).

1228. G. Roeckl

List z 6 XI 1914. Autogr. w zbiorach J. Krzyżanowskiego. – Pierwodr. Listy t. III cz. 3 s. 349-350 (615a).

1229. Romain Rolland

Listy 2 z r. 1915. Autogr. Bibl. Nationale, Paryż (Fond Romain Rolland). – Pierwodr. *La Gazette de Lettres* 6 IX 1947 nr 44. – Druk. w oryginale i przekł.: M. Stulgińska: *Nieopublikowany tekst z dziennika Romain Rollanda.* *Odrodzenie* 1947 nr 28 s. 4 oraz w art.: Z. Karczeńska-Markiewicz: *Nieznany list H. Sienkiewicza.* *Twórczość* 1968 nr 4 s. 87-89 (list 1), *Polscy – korespondenci Romain Rollanda.* *Twórczość* 1966 nr 2 s. 100-101 (list 2). – Z. Naliwajek: H. Sienkiewicz. *Fragment inedit du Journal de Romain Rolland.* *Cahiers de Varsovie* 1990. – Listy t. III cz. 3 s. 351-357 (615a).

1230. Bronisław Romer

List z 21 VII 1882. Autogr. BN, 8769 t. XI, k. 13-14. – Pierwodr. Listy t. III cz. 3 s. 358-359 (615a).

1231. E. Delle Roncole

List z r. 1906. – Pierwodr. w *Nuova Rassegna di Letterature Moderne t.* IV, 1906. – Listy t. III cz. 3 s. 360-362 (615a).

1232. Theodore Roosevelt

List z IV 1906. Autogr. brulionu w zbiorach J. Krzyżanowskiego. – Pierwodr. Listy t. III cz. 3 s. 363 (615a).

1233. Karol Rose

Listy 2 z 1915. – Pierwodr. z facsimile autogr. w: K. Rose: Wspomnienia berlińskie. Warsz. 1932 s. 66-71. List 2: *Śwat* 1933 nr 8 s. 8 pt. Nieznany list Sienkiewicza. – Listy t. III cz. 3 s. 364-368 (615a).

1233a. Michał Rostworowski

List z 26 XI 1909. Autogr. Arch. UJ, PSNP-1. – Pierwodr. w: Studia z dziejów oświaty i kultury w Polsce XVIII-XX w. Księga ofiarowana J. Hulewiczowi. Wroc. 1977 s. 148-149. – Listy t. V cz. 3 s. 90-92 (615a).

1234. Witold Rubczyński

List z 11 XI 1890. Autogr. BN, 7921 III, k. 162. – Pierwodr. Listy t. III cz. 3 s. 369-370 (615a).

1235. Zygmunt Rybicki

List z 9 V 1916. Autogr. Ossol., 12.666/III, s. 83-84. – Pierwodr. Listy t. III cz. 3 s. 371-372 (615a).

1236. Józef Rydel

List z 2 V 1913. Autogr. w posiadaniu syna, Jana Rydla w Jaworzu. – Pierwodr. J. Broda: Nieznane listy H. Sienkiewicza do Józefa Rydla. *Poglądy*, Katow. 1982 nr 7 s. 17. – Listy t. III cz. 3 s. 373-374 (615a).

1237. Lucjan Rydel

Listy 2 z r. 1899. Autogr. Bibl. Kórnickiej, 2196. – Pierwodr. P. Buchwald-Pelcowa: List H. Sienkiewicza w sprawie uzyskania pomocy dla Stanisława Wyspiańskiego. *Ruch Lit.* 1965 z. 2 s. 75-76. – Listy t. III cz. 3 s. 375-378 (615a).

1238. Teodor Rygier

List z 5 XI 1892. Autogr. Bibl. PAN w Krak., 3154. – Pierwodr. Listy t. III cz. 3 s. 379-381 (615a).

1239. Marian Józef Ryx

List z 17 III 1903 w dwu wersjach: autogr. 1 Bibl. Uniw. Harvarda w Cambridge Mass., USA (Houghton Library), ksero w zbiorach J. Krzyżanowskiego, autogr. 2 BJ, 6995/I, k. 49-50. – Pierwodr. Listy t. III cz. 3 s. 382-386 (615a).

1240. Eustachy Stanisław Sanguszko

Listy 2 z 1890 i 1895. Autogr. 1 Muz. Diecez., Tarnów; 2 Arch. Państw. m. Krak. i Woj. Krak. na Wawelu (Arch. Sanguszków z Gumnisk, fasc. 119). – Pierwodr. listu 1 w *Przew. Katol.* 1980 nr 16 (ogłosił ks. P. Bednarczyk). – Listy t. III cz. 3 s. 387-393 (615a).

1241. Roman Damian Sanguszko

List z 12 II 1901. Autogr. Arch. Państw. m. Krak. i Woj. Krak. na Wawelu (Arch. Sanguszków teka 225). – Pierwodr. Listy t. III cz. 3 s. 394-395 (615a).

1242. Izabela Sanguszkowa z Lubomirskich

List z 20 I 1888. – Pierwodr. Listy t. III cz. 3 s. 396-397 (615a).

1243. Adam Stefan Sapieha, biskup

Listy 3 z lat 1915-1916 skierowane do Sapiehy i 2 skierowane do biskupów Polski i świata z r. 1915. – Pierwodr. listów 1-3: A. Tyszkiewicz: Nieznane listy H. Sienkiewicza do Adama Stefana Sapiehy. *Zesz. Hist.*, Paryż 2000 z. 131 s. 221-229. – Listy t. III cz. 3 s. 398-410 (615a).

1244. Zygmunt Sarnecki

Listy 3 z lat 1887-1899. Autogr. BJ, 6717 III, k. 265-269. – Pierwodr. *Dzieła* t. 56 s. 121-122 (527). – Listy t. III cz. 3 s. 411-414 (615a).

1245. Helena Aldona Dowiat-Sass

List z 1915 r. Autogr. w Muz. Pol., Chicago. – Pierwodr. D. Płygawko: Polonia devastata. Polonia i Amerykanie z pomocą dla Polski (1914-1918). Pozn. 2003 s. 258. – Listy t. III cz. 3 s. 415-416 (615a).

1246. Marian Seyda

List z 22 IX 1916. Podobizna autogr. ze zbiorów J. Birkenmajera w zbiorach J. Krzyżanowskiego. – Pierwodr. Listy t. III cz. 3 s. 417-418 (615a).

1247. Józef Siedlecki

List z 30 I 1907. Autogr. BJ, 6826, k. 29. – Pierwodr. Listy t. III cz. 3 s. 419-420 (615a).

1248. Jan Siemiec, ksiądz

List z 16 I 1899. – Pierwodr. w: Z. Wasilewski: Pomnik Mickiewicza w Warszawie, 1897-1898. Warsz. 1899 s. 126. – Listy t. III cz. 3 s. 421-422 (615a).

1249. Henryk Siemiradzki

Listów 6 z lat 1890-1891. – Pierwodr. *Tyg. II*. 1933 nr 46 s. 905-906 (ogł. J. Birkenmajer). – *Dzieła* t. LVI s. 123-129 (527). – Listy t. III cz. 3 s. 423-435 (615a).

1250. Artur Sienkiewicz

Listów 5 z lat 1890-1892. Autogr. Muz. Lit. im. A. Mickiewicza, Warsz., 2159. – Pierwodr. Listy t. III cz. 3 s. 436-450 (615a).

1251. Maria Sienkiewiczowa z Szetkiewiczów

10 listów, które zachowały się ze zniszczonego w r. 1944 ogromnego zespołu. Autogr. nr 1-3, 8 Muz. Lit. im. A. Mickiewicza, Warsz., 433, sg. 432; nr 5-7, 10 w Ossol., 13 881/I, k. 353-368; nr 9 Bibl. Raczyńskich, Pozn. 11 ML. – Pierwodr.

nr 1-2 Listy, t. II cz. 1 s. 115-124 (593a); Fragm. listów pozostałych w: B. Wachowicz: *Marie jego życia*. Warsz. 1985, 1994. – Listy t. IV cz. 1 s. 39-72 (615a).

1252. Maria Sienkiewiczowa z Wołodkowiczów

Listów 6 z lat 1893-1894. Autogr. w Centr. Państw. Arch. Lit. i Sztuki (CGALI) w Moskwie, Fond nr 1347, op. nr 3, jedn. chr. nr 234; Fotokopie autogr. Ossol. 72. – Pierwodr. w art.: E. Kiernicki, A. Semczuk: *Listy H. Sienkiewicza do drugiej żony, Marii z Wołodkowiczów*. *Prz. Humanist.* 1969 z. 3 s. 79-89. – Listy t. IV cz.1 s.73-93 (615a).

1253. Maria Sienkiewiczowa z Babskich

Listów 596. Autogr. ze zbiorów M. Kornilowicz Muz. Lit. im. A. Mickiewicza, Warsz., 438, t. I-X i bez sygn.; nr 475 i 535 Ossol., 13 881/I, k. 345-353; nr 43, 44, 314, 347-350, 363, 364, 366, 368, 495, 502, 503, 515, 521 i 522 Bibl. Raczyńskich, Poznań., 11 ML. – Pierwodr. fragm. B. Wachowicz: *Marie jego życia*. Warsz. 1985, 1994. – Pierwodr. całości: Listy t. IV cz.1 s. 94-513, cz. 2 s. 5-534 (615a).

1254. Henryk Józef Sienkiewicz

Listów 66 z lat 1894-1914. Autogr. Ossol., 13 881/I, k. 47-340; nr 7, 10, 12, 14, 15, 29, 36 w Bibl. Uniw. Austin, Teksas-USA, fotokopie w zbiorach J. Krzyżanowskiego. – Pierwodr. E. Kiernicki: *Ze Skarbca Kult.* 1972 z. 23 s. 105-192, 1974 z. 25 s. 108-113. – Listy t. IV cz. 3 s. 5-145 (615a).

1255. Jadwiga Sienkiewiczówna – Kornilowiczowa

Listów 90 z lat 1896-1916. Autogr. nr 2, 4-6, 12, 14, 17-29, 33-91 ze zbiorów M. Kornilowicz Muz. Lit. im. A. Mickiewicza, Warsz., 439; nr 7-9, 13, 16, 30-32 w zbiorach J. Krzyżanowskiego; nr 10, 92 BJ, Przyb. 122/97, 6595 II, k. 24; nr 24 Ossol. 13 881/I, k. 341-344. – Pierwodr. Listy t. IV cz. 3 s. 146-359 (615a).

1256. Helena Sienkiewiczówna

Listów 64 z lat 1886-1907 i bez daty. Autogr. Ossol., 13 347/II, k. 127-332. – Pierwodr.: E. Kiernicki: *Ze Skarbca Kult.* 1971 z. 22. – Listy t. IV cz. 3 s. 360-454 (615a).

1257. Lucjan Sienkiewicz

List z 4 VII 1893. Autogr. Ossol., 12 449/III, k. 241-242. – Pierwodr. Listy t. IV cz. 3 s. 455-456 (615a).

1258. Adam Skalkowski

List z 3 VII 1912. Autogr. w zbiorach J. Krzyżanowskiego. – Pierwodr. Listy t. V cz. 1 s. 25-27 (615a).

1259. Tadeusz Skalkowski

Autogr. Bibl. Uniw., Poznań. 34, k. 26-28. – Pierwodr. Listy t. V cz.1 s. 28-30 (615a).

1260. Tadeusz Żuk-Skarszewski

List z 12 X 1895. Autogr. w zbiorach J. Krzyżanowskiego. – Pierwodr. Listy t. V cz. 1 s. 31-33 (615a).

1261. Bogumił Skarżyński

List z 19 VIII 1902. Autogr. w zbiorach J. Krzyżanowskiego. – Pierwodr. Listy t. V cz.1 s.34-35 (615a).

1262. Jan Kazimierz Skiwski

Listy z lat 1905, 1906. Autogr. w zbiorach wnuka adresata, Jana Rogalskiego w USA, ksero w zbiorach J. Krzyżanowskiego. – Pierwodr. Listy t. V cz.1 s. 36-39 (615a).

1263. Kornelia Skorska

List z 1905. Autogr. Ossol., 12 042/II, k. 82. – Pierwodr. Listy t. V cz.1 s. 40-41 (615a).

1264. Stanisław Smolka

Listów 26 z lat 1882-1899. Autogr. nr 24 z Arch. PAN i PAU w Krak., I 361, reszta autogr. zaginęła. – Pierwodr. 1-26 ogłosił St. Smolka, *Czas* 1916 1916 nr 584-586 z 18-20 II, toż w *Gaz. Nar.* 1916 nr 123-131 oraz *Sł. Pol.*, Lw. z 27 X 1924 (fragm. 11-12, 14-15, 19-20, 22). – *Dzieła* t. LVI s. 130-145 (527). – Listy t. V cz. 1 s. 42-65 (615a).

1265. Alfred Sokolowski

List z 27 III 1902. Autogr. Bibl. Raczyńskich, Poznań., ML. – Pierwodr. Listy t. V cz. 1 s. 66-68 (615a).

1266. Marian Sokolowski

List z 24 VIII 1897. Autogr. w zbiorach J. Curtina w Muz. Hist., Milwaukee, USA. – Pierwodr. J.R. Krzyżanowski: *H. Sienkiewicz to Jeremiah Curtin. Some unpublished Letters. The Polish Review* 1965 nr 3 s. 12-13. – Listy t. V cz. 1 s. 69-70 (615a).

1267. Władysław Stankiewicz

List z 6 X 1898. Autogr. w zbiorach A. Biernackiego w Warsz. – Pierwodr. Listy t. V cz. 1 s. 73-74 (615a).

1268. Henryk Struve

Listy 3 z lat 1899-1903. Autogr. BJ, Przyb. 9/60, k. 67-72. – Pierwodr. Listy t. V cz.1 s.75-78 (615a).

1269. Jan Alfons Surzycki

List z 12 III 1890. Autogr. Muz. Lit. im. A. Mickiewicza, Warsz., sygn. 427. – Pierwodr. Listy t. V cz. 1 s. 79-81 (615a).

1270. Berta von Suttner

List z 7 III 1900. Autogr. – ksero w zbiorach J. Krzyżanowskiego. Pierwodr. w: *Memoiren von Bertha von Suttner*. Stuttgart – Lipsk 1900 s. 504. – Listy, t. V cz. 1 s. 82-84 (615a; por. nr 237).

1271. Antoni Sygietyński

Listów 5 z 1899-1903. Autogr. Ossol., 12 815/II, k. 387-408. – Pierwodr. Listy t. V cz. 1 s. 85-88 (615a).

1272. Ryszard Szamowski

List z 14 I 1914. Autogr. BN, sygn. Akc. 14 778. – Pierwodr. Listy t. V cz. 1 s. 89-92 (615a).

1273. Franciszek Szanior

List z ok. 27 X 1899. – Pierwodr. Z. Wasilewski: Skwer przy pomniku Mickiewicza. *Gaz. Pol.* 1899 nr 246 s. 1. – Listy t. V cz. 1 s. 93-94 (615a; por. nr 235).

1274. Henryk Szarski

List z 10 III 1906. Autogr. w posiadaniu wnuka, Jana Szarskiego w Warszawie. – Pierwodr. Listy t. V cz. 1 s. 95 (615a; por nr 235).

1275. Ludwik Szczepański

List b.d. Autogr. Muz. im. T. Chałubińskiego, Zakopane. – Pierwodr. Listy t. V cz. 1 s. 96-97 (615a).

1276. Maria Szembekowa z Fredrów

List z 8 VI 1901. Autogr. BN, II 8457, t. II, k. 82-83. – Pierwodr. Listy t. V cz. 1 s. 98 (615a).

1277. Zygmunt Szembek i Klementyna z Dzieduszyckich

Listów 26. Odbitki ksero w zbiorach J. Krzyżanowskiego. – Pierwodr. Listy t. V cz. 1 s. 99-176 (615a).

**1278. Kazimierz Szetkiewicz i Wanda z Mi-
neyków Szetkiewiczowa**

Listów 148 z lat 1884-1905. Autogr. nr 3, 24-33, 35, 39, 41-48, 50-52, 54-83, 85-86, 88-94, 100-120, 122-131, 135, 136-138, 141, 144, 146 Ossol., 13 350/II, k. 9-560; nr 134, 135, 139, 140, 142, 143, 145, 148 Ossol., 13 881/II, k. 369-416; nr 87 Ossol. 12 169/II, k. 769, nr 147, Ossol. 13 882/II, k. 7; nr 1, 12, 21-23, 40, 49, 53, 132 Muz. Lit. im. A. Mickiewicza, Warsz., 436 t. III, k. 85-88, nr 38 433 t. III k. 85-88; nr 2, 4-11, 13 437 t. II k. 3v 5v, 12r, 14r, 15r, 20r, 26r, 30r, 38v, 73v (dopiski w listach M. Sienkiewiczowej), nr 14-20. 437 t. III, k. 2v, 4v, 15r, 23r, 32r,v, 40v (dopiski w listach M. Sienkie-

wiczowej), nr 121 bez sygn.; listy 95-99 Bibl. Raczyńskich, Pozn. ML; nr 34, 36, 84 Bibl. Uniw. M. Curie-Skłodowskiej; nr 37 Woj. i Miej. Bibl. Publ. im. H. Łopacińskiego, Lub. 2044. – Pierwodr. nr 40 w: I. Chrzanowski: Niedrukowane listy Sienkiewicza z podróży po Hiszpanii. *Kur. Warsz.* 1931 nr 1; – nr 19 w: J. Krzyżanowski: H. Sienkiewicz. Kalendarz życia i twórczości. Warsz. 1956 s. 122-123; – nr 87 w: E. Kiernicki: Listy H. Sienkiewicza do redakcji oraz współpracowników „*Niwy*” i „*Słowa*” z lat 1878-1900. *Ze Skarbca Kult.* 1956 z. 1 (9), s. 87; – nr 35, 37, 85 w: S. Wojciechowski: H. Sienkiewicza listy do matki. *Kamena* 1965 nr 17; – druk dopisków do listów M. Sienkiewiczowej do rodziców, nry 1, 2, 5, 7, 8, 11, 12, 13, 15, 16, 17, 19, 22, 23 w B. Wachowicz: Marie jego życia. Krak. 1972 s. 181-210, Warsz. 1985, s. 240-264, toż: Warsz. 1994. – Pierwodr. E. Kiernicki: Listy do Wandy Szetkiewiczowej. Część I: 1884-1891 (nr 3, 24-33, 35, 39, 41-48, 50-52, 54-77). *Ze Skarbca Kult.* 1973 z. 24 s. 57-131; Część II: 1893-1905 (nr 78-83, 85, 86, 88-94, 100-120, 122-131, 135-145, 147, 148). *Ze Skarbca Kult.* 1974 z. 25 s. 35-108. – Listy t. V cz. 1 s. 177-474 (615a).

1279. Jan Szmurło

List z 5 VII 1914. Autogr. w posiadaniu córki, Marii Tarnowskiej w Łodzi. – Pierwodr. Listy t. V cz. 1 s. 475-478 (615a).

1280. Józef Szmyt

List 1. Odpis Ossol. 14 350/II, s. 17-23, ze zbiorów Feliksa Wagnera.

1281. Adam Szniako

List z 3 XI 1907. – Pierwodr. J. Starnawski, *Studia Kieleckie* 1992 nr 3 (75) s. 109-110. – Listy t. V cz. 1 s. 478-479 (615a).

1282. Teofila Szumlańska

List z 19 VI 1901. Autogr. Ossol., 6949/I. – Pierwodr. *Dzieła t. LVI s. 146-147 (527)*. – Listy t. V cz. 1 s. 480-481 (615a).

1283. Roman Szwoynicki

Listy z 1899, 1902. Autogr. listu 1 w Arch. PAN w Warsz., 32, listu 2 w BN, I 5296. – Pierwodr. listu 2: *Dzieła t. LVI s. 148 (527)*. – Listy t. V cz. 1 s. 482-485 (615a).

1284. Maria Ślizieniówna, zameżna Czarnocka
List z 15 XII 1910. Autogr. Muz. Lit. im. A. Mickiewicza, Warsz., inw. 5010. – Pierwodr. Listy t. V cz. 1 s. 486-489 (615a).

1285. Karol Świacki

List z 7 III 1900. Autogr. Muz. w Oblęgorku, inw. 310. – Pierwodr. Listy t. V cz. 1s. 489-491 (615a).

- 1286. Julian Adolf Świącicki**
Listów 27 z lat 1872-1914. Autogr. z 12 X 1906 w zbiorach J. Krzyżanowskiego. – Pierwodr. listu z 26 XI 1906 w *Kur. Warsz.* 1906 nr 330, toż: *Pam. Lit.* 1933, s. 561, Dzieła t. LVI s. 149-150 (527). – Pierwodr. fragm. listów w: J.A. Świącicki: Sprowadzenie zwłok śp. H. Sienkiewicza do Warszawy. *Rocznik Weteranów 1863 z kalendarzem na 1925 rok*, Warsz. 1924 s. 81-99. – Listy t. V cz. 1 s. 492-526 (615a).
- 1287. Romualda Tarnawska**
List z IX 1901. – Pierwodr. Z. i H. Włoszczewskie: O klasztorze sióstr Niepokalanek. *Głos Lub.* 1932 nr 198 s. 5. – Listy t. V cz. 1 s. 527-529 (615a).
- 1288. Zofia Tarnowska z Zamoyskich**
Autogr. w zbiorach Arch. Państw. M. Krak. i Woj. Krak., ADzT. – Pierwodr. Listy t. V cz. 1 s. 530-531 (615a).
- 1289. Stanisław Tarnowski**
Listów 6 z lat 1884-1913. Autogr. listów 1, 2, 5, 6 BJ, Przyb. 38/53, k. 214, 216-219, Przyb.3/70, autogr. listu 3 w Bibl. Dzieduszyckich, Lwów, odpis L. Bernackiego w zbiorach J. Krzyżanowskiego; autogr. listu 4 w Milwaukee Country Historical Society w USA. – Pierwodr. listu 4: Dzieła t. LVI s. 151 (527), toż w: J.R. Krzyżanowski: H. Sienkiewicz z Jeremiaś Curtin. Some unpublished Letters. *The Polish Review* 1965 nr 3 s. 11, listu 6 w *Biul. Bibl. Jagiel.* po 1970 r. – Listy t. V cz. 1 s. 532-546 (615a).
- 1290. Zdzisław Jan Tarnowski**
Depesza z 5 VIII 1902, Arch. Państw. M. Krak. i Woj. Krak. ADzT 1137. – Pierwodr.: Listy t. V cz. 1 s. 547-548 (615a).
- 1291. Kazimierz Przerwa Tetmajer**
Listy 3 z lat 1899-1912. – Pierwodr. listu 1 w: J. Kleiner: List Sienkiewicza do Tetmajera i odpowiedź Tetmajera z 1899 r. *Życie Lit.* 1956 nr 48 s.10, listu 2 w: Dzieła t. LVI s. 153 (527), listu 3 w *Sł. Pol.* 1912 nr 151 za *Kur. Warsz.* – Listy t. V cz. 1 s. 549-553 (615a).
- 1292. Jerzy Bolesław Tomaszewski**
List z 9 XI 1914. Autogr. w Inst. Sikorskiego, Londyn, 22 749, Teka Starodruków 16. – Pierwodr. Listy t. V cz. 1 s. 554-555 (615a).
- 1293. Stanisław Tomkowicz**
Listów 37 z lat 1889-1896. Autogr. listów 1-33, i 35-37 Bibl. PAN w Krak., 1993, listu 34 BN, I 8848, k. 1-2. – Pierwodr. listu 34: A. Kotula, *Przekrój* 1952 nr 339 s. 10. – Listy t. V cz. 1 s. 557-558 (615a).
- 1294. Aniela Tułodziecka**
List z 3 VIII 1907. – Pierwodr. w: Cz. Skopowski: Towarzystwo „Warta” w Poznaniu w latach 1894-1939. *Studia i materiały do dziejów Wielkopolski i Pomorza*. Pozn. 1961 t. 12 s. 198; toż w: J. Konieczny: Droga H. Sienkiewicza do czytelnika w zaborze pruskim, w zb: *Polska powieść historyczna*. Bydg. 1968 s. 59. – Listy t. V cz. 1 s. 590-591 (615a).
- 1295. Aleksandra Ulanowska**
Listów 9 z lat 1909-1911. Autogr. Ossol., 6949/I. – Pierwodr. Dzieła t. LVI s. 153-163 (527). – Listy t. V cz. 2 s. 5-20 (615a).
- 1296. Wanda Ulanowska**
Listów 95 z lat 1906-1916. Autogr. Ossol., 5465/I i 6949/I. – Pierwodr. Dzieła t. LVI s. 164-253 (527). – Listy t. V cz. 2 s. 21-171 (615a).
- 1297. Bolesław Ulanowski**
Listów 5 z lat 1908-1914. Autogr. listów 1-2 w Bibl. PAN w Krak., rkps 2402 t. 3, listów 3, 5 Ossol., 4969, listów 4, 6 w posiadaniu J. Rydla w Jaworzu. – Pierwodr. nr 3, 5: Dzieła t. LVI s. 254-255 (527), nr 4-5: J. Broda: Listy Sienkiewicza do Józefa Rydla. *Poglądy*, Katow. 1972 nr 7 s. 17 (jako adresat błędnie odczytany J. Rydel). – Listy t. V cz. 2 s. 172-181 (615a).
- 1298. Federigo Verdinois**
Listy 2 z lat 1898, 1900. Autogr. listu 1 w zbiorach T. Niewodniczańskiego na Zamku Królewskim, Warsz., repr. autogr. listu 2 w: H. Sienkiewicz, *Quo vadis*. Tłum F. Verdinois. Neapol-Rzym 1900 s. VIII. – Pierwodr. Dzieła t. LVI s. 164-165 (527). – Listy t. V cz. 2 s. 182-185 (615a).
- 1299. Jan Wańkiewicz**
List z 15 X 1889. Autogr. w posiadaniu Janiny Ciechanowskiej, ksero w zbiorach J. Krzyżanowskiego. – Listy t. V cz. 2 s. 186-187 (615a).
- 1300. Zygmunt Wasilewski**
Listów 11 z lat 1906-1916. Autogr. listu 11 Ossol., 5983/II. – Pierwodr. listów 1-10: Z. Wasilewski: Z życia H. Sienkiewicza. *Mysł Nar.* 1926 nr 40, s. 206-208, toż: Dzieła t. LVI s. 258-268 (527). – Listy t. V cz. 2 s. 188-205 (615a).
- 1301. Leopold Wellish (Wellisz)**
List z 14 XII 1907. Autogr. Ossol., 12 227/III, s. 429-432.
- 1302. Adolf Wernic**
Listy 2 z 1906. Autogr. listu 2 i ksero listu 1 w zbiorach J. Krzyżanowskiego. – Listy t. V cz. 2 s. 206-207 (615a).

1303. Whitney and Comby [spółka autorska]
List z IV 1900. Autogr. BJ, 6995/II, k. 20-21. – Pierwodr. *Dzieła* t. LVI s. 269 (527). – Listy t. V cz. 2 s. 208-210 (615a).

1304. Julian Wieniawski
List z 30 X 1911. Autogr. w posiadaniu s. Ejmondona w Londynie. Ksero. w zbiorach J. Krzyżanowskiego. – Listy t. V cz. 2 s. 211-212 (615a).

1305. Brygida Wierzbowska
List z 30 XII 1882. Autogr. Bibl. PAN, Krak., Teka Wierzbowskiego nr 83. – Pierwodr. *Dzieła* t. LVI s. 270. – Listy, t. V cz. 2 s. 213-214 (615a).

1306. Teodor Wierzbowski
Listy 2 z lat 1901, 1904. Autogr. w Bibl. PAN, Krak., 1881/II, Korespondencja T. Wierzbowskiego, t. XXIV. – Pierwodr. listu 2: J. Starnawski: *Drobiazgi z korespondencji Żeromskiego i Sienkiewicza. Prz. Humanist.* 1973 z. 5. – Listy t. V cz. 2 s. 215-216 (615a).

1307. Franciszek Wiśniewski
List z 9 VI 1908. Autogr. Ossol., 12 179/II, t. 10, k. 45-48. – Listy t. V cz. 2 s. 217 (615a).

1308. Stanisław Witkiewicz
Listów 38 z lat 1879-1903. Autogr. listów 1, 2, 7, 10, 13, 16-18, 21-24, 29 Bibl. Raczyńskich, Pozn. 8 ML; listów 3-6, 8, 9, 11, 12, 14, 15, 19, 20, 25-28, 30-36, 38; Ossol., 13 347/II, k. 333-504 (k. 561-566); listu 37 Muz. Nar. w Krak., 84 489. – Pierwodr. nr 12, 15, 31: E. Kiernicki: *Listy H. Sienkiewicza do Stanisława Witkiewicza z lat 1880-1882. Życie Lit.* 1962 nr 52 s. 1-3. – Listy nr 25, 37, 38: J. Krzyżanowski: *Sienkiewicz i Witkiewicz. (Karta z dziejów niezwykłej przyjaźni).* *Prz. Humanist.* 1966 nr 4, toż: *Slavia* 1967 z. 4 s. 573-574, toż: *Pokłosie Sienkiewiczowskie.* Warsz. 1973 s. 449-450, 453-454, 457-459 (60). – Listy t. V cz. 2 s. 218-334 (615a).

1309. Antoni Wodziński
Listów 44 z lat 1883-1913. Autogr. Bibl. Uniw. Łódz. – Pierwodr. *Dzieła* t. LVI s. 271-318 (527). – Listy t. V cz. 2 s. 335-403 (615a).

1311. Józef Wolff
Listy 3 z lat 1900-1902. Autogr. listu 1 BN, 7105, k. 5, listu 2 w zbiorach J. Krzyżanowskiego. – Pierwodr. listu 2 *Dzieła* t. LVI s. 358-359 (527). – Listy t. V cz. 2 s. 471-476 (615a).

1310. Robert August Wolff
Listów 65 z lat 1884-1909. Autogr. listu 9 BN, 7105, k. 5, listu 36 w zbiorach J. Krzyżanowskiego. – Pierwodr. listu 51 w *Tyg. Il.* 1899 nr 1 s. 50 (facsimile autografu). – Listy 2-8, 9-56, 58-65 *Dzieła* t. LVI s. 319-365. – Listy t. V cz. 2 s. 404-470 (615a).

1312. Michał Woroniecki i Franciszka z Kraśińskich
Listów 54 z lat 1890-1914. Autogr. listów 1-3, 6-41, 52-54 Muz. Lit. im. A. Mickiewicza, Warsz., sygn. 429, listu 5, 42-51 Muz. Nar. w Warsz. – Pierwodr. *Listy* t. V cz. 2 s. 477-518 (615a).

1313. Lucjan Woroniecki
List z 2 VII 1871. Autogr. Muz. Lit. im. A. Mickiewicza, Warsz. – Pierwodr. *Listy* t. V cz. 2 s. 516-518 (615a).

1314. Kazimierz Woźnicki
Listów 14 z lat 1908-1909. Autogr. Bibl. Pol., Paryż, paczka nr 60, IV. – Pierwodr. D. Płygawko: *Listy H. Sienkiewicza z lat 1908-1909 do Kazimierza Woźnickiego ze zbiorów Biblioteki Polskiej w Paryżu. Prz. Zach.* 1985 nr 5-6 s. 83-97. – Listy t. V cz. 2 s. 519-537 (615a).

1315. Lucjan Wrotnowski i Maria z Tabęckich Wrotnowska
Listów 15 z lat 1886-1906. Autogr. listów 1-12 w posiadaniu p. Władysława Rudzińskiego, list 15 w Muz. Diecez., Przemysł. – Pierwodr. listów 13 i 14 w: Z. Wasilewski: *Pomnik Mickiewicza w Warszawie.* Warsz. 1899 s. 15 i n., przedr. listu 14 *Dzieła* t. LVI s. 366. – Pierwodr. listu 15 J. Birkenmajer: *Sienkiewicziana. Ruch Lit.* 1931 nr 6 s. 277-278. – Listy t. V cz. 2 s. 538-556 (615a).

1316. Jan Wróblewski
List z 26 VII 1915. Autogr. Muz. w Oblęgorku, inw. 840. – Pierwodr. *Listy* t. V cz. 2 s. 557-558 (615a).

1317. Tadeusz Wróblewski
Listy 2 z r. 1903. Autogr. Bibl. Litew. Akad. Nauk w Wilnie, F. 7-1347, T. XVIII, k. 2-3. – Pierwodr. M. Bokszezanin: *Związki Sienkiewicza z Wilnem i Wileńszczyzną. (Kilka szczegółów z biografii pisarza) w zb.: Wilno i Kresy północno-wschodnie.* Białyst. 1996 t. II *Kultura i trwanie.* Red. E. Feliksiak i A. Kisielewska, s. 88. – Listy t. V cz. 2 s. 559-563 (615a).

1318. Henryk Wysokiński
List z 30 IV 1906. Autogr. w posiadaniu wnuczki adresata, p. Krystyny z Wysokińskich Lindenberg. – Pierwodr. *Listy* t. V cz. 2 s. 565-566 (615a).

1319. Gabriela Zakrzeńska
List 1 z 7 I 1915. Autogr. BJ, 9918/II. – Pierwodr. *Listy* t. V cz. 2 s. 567-568 (615a).

1320. Karol Bernard Żaluski
Listy 3 z r. 1901. Autogr. w Bibl. PAN w Krak., 7987. – Pierwodr. E. Szonert: *Nieznane listy H. Sienkiewicza. Kierunki* 1966 nr 28 s. 5, przedr. w: *Spotkania z Sienkiewiczem.* Warsz.

1987 s. 98-99, 108-109, 114 (64). – Listy t. V cz. 2 s. 569-574 (615a).

1321. Jan Ursyn Zamarajew

List z 20 II 1914. – Pierwodr. *Kłosa Ukrain.* 1914 nr 1 s. 10. – Dzieła t. 40 s. 146-147 (527). – Listy t. V cz. 3 s. 274-275 (615a).

1322. Władysław Zamoyski

Listy 2 z 1899 i 1902. Autogr. Bibl. PAN w Kórniku, 234 – 7669, k. 743-745 i sygn. 255 – 7708, k. 164-165. – Pierwodr. Listy, t. V cz. 2 s. 575-579 (615a).

1323. Aleksander Zdanowicz

List-sonet „Do H. Sienkiewicza”. Nicea 1896. Autogr. w Bibl. Pol., Paryż.

1324. Marian Zdziechowski

Listy 2 z r. 1908 i 1911. Autogr. Bibl. Uniw., Wilno, F. 33-695. Fotokopia w zbiorach J. Krzyżanowskiego. – Pierwodr. Listy t. V cz. 2 s. 580-582 (615a).

1325. Daniel Zgliński (właśc. Freudensohn)

Listy 4 z lat 1877-1906. Autogr. listów 1-2 i 4 w posiadaniu prawnuczki, Elżbiety Mańczak-Wohlfeld w Krak., list 3 w zbiorach J. Krzyżanowskiego. – Pierwodr. listów 1, 3 i 4: J. Michalik: Dwa (nieznane) listy H. Sienkiewicza, w zb. Poszukiwanie realności. Literatura – Dokument – Kresy. Prace ofiarowane Tadeuszowi Bujnickiemu. Red. S. Gawliński i W. Ligeża. Krak. 2003 s. 134-140. – Pierwodr. listu 4: Dzieła t. LVI s. 40

(jako list do E. Piltza). – Listy t. V cz. 2 s. 583-587 (615a).

1326. Stefan Zwierowicz, biskup

Listy 2 z 1903 i 1904. Autogr. listu 1 w Bibl. Seminarium Duchow. w Sandom., listu 2 w zbiorach Księży Marianów w Muz. im. ks. J. Jarzębowski w Licheniu Starym. – Pierwodr. listu 1 J. Birkenmajer: Trzy listy Sienkiewicza do duchowieństwa polskiego. *Prz. Katol.* 1939 nr 15. – Listy t. V cz. 2 s. 298-299 (615a).

1327. Oktawia Żeromska

List z 16 I 1900, odpis masz. w Muz. w Obłęgorku. – Pierwodr. Listy t. V cz. 2 s. 602-605 (615a).

1328. Stefan Żeromski

List bm. z ok. 1900 r. Autogr. BN, depozyt M. Żeromskiej. – Pierwodr. St. Pigoń: Żeromski i Przybyszewski wobec jubileuszu H. Sienkiewicza. *Ruch Lit.* 1960 nr 3 s. 208-211. – Listy t. V cz. 2 s. 602-606 (615a).

1329. Eugenia Żmijewska

List z 26 IV 1909. – Pierwodr. J. Górski: Dwa nieznane listy H. Sienkiewicza. *Dziś i Jutro* 1952 nr 18 s. 1. – Listy t. V cz. 2 s. 607-608 (615a).

1330. Józef Żychoń

Listy 3 z r. 1913. Autogr. w Głównej Bibl. Lekar. w Warsz. – Pierwodr. listu 3 M. Kubik: W Głównej Bibliotece Lekarskiej. Wśród starych narzędzi chirurgicznych listy Sienkiewicza i obrazy Witkacego. *Expr. Wiecz.* 25 VIII 1979. – Listy t. V cz. 2 s. 609-611 (615a).

LISTY DO INSTYTUCJI, REDAKCJI, STOWARZYSZEŃ

1331. Akademia Umiejętności w Krakowie
Autogr. 17 z lat 1889-1911 w Arch. PAN w Krak. – Pierwodr. listu 4 *Czas* 1890 z 8 X nr 231. – Pierwodr. listów 1, 2, J. Birkenmajer: Sienkiewicza fundacja w Akademii Umiejętności. *Prz. Powsz.* 1935 t. 206 s. 445-460. – Pierwodr. listów 3-6, 12, 16 Dzieła t. LV s. 4-10 (527). – Listy t. V cz. 3 s. 95-114 (615a; por. nr 160).

1332. Akademicki Komitet dla Sprowadzenia Zwłok J. Słowackiego
Autogr. 5 z r. 1904 w BJ, Przyb. 203/61. – Pierwodr. 1-2 w: *Jednodniówka ku czci Słowackiego*. Krak. 1904, s. 13-14; J. Zborowski: Projekt tatrzański Sienkiewicza. *Echo Tatrzań.* 1919 nr 11-12. – Dzieła t. LV s. 11-12 (527). – Listy 1-5. Listy t. V cz. 3 s. 115-122 (615a; por. nr 293).

1333. Amerykańsko-Polski Komitet Pomocy dla Polski w Nowym Jorku (American Polish Relief Committee of New York)
Autogr. 2 z lat 1915, 1916 w Bibli. Publ. w Nowym Jorku, Arts Music Division.-Special Marcella Sembrich Collection. – Pierwodr. Listy t. V cz. 3 s. 123-130 (615a).

1334. Amerykańsko-Polski Narodowy Komitet Pomocy ofiarom Wojny w Polsce (National American Committee of the Polish Victim's Relief Fund)
Autogr. 2 z r. 1916 w Muz. Pol. w Chicago. – Pierwodr. w ulotce National American Committee of the Polish Victim's Relief Fund, Action Hall, 33 West 42 Street 5, New York, April 1916. – Listy t. V cz. 3 s. 123-130 (615a).

1335. Arcybiskupi i biskupi świata

Autogr. z 1 IX 1915 w Muz. Pol. w Chicago. – Pierwodr. Listy t. V cz. 3 s. 131-134 (615a).

1336. Bank Włociański w Poznaniu

Autogr. z 30 VI 1916 w Bibl. Raczyńskich, Pozn. 39 ML. – Pierwodr. Listy t. V cz. 3 s. 135-136 (615a).

1337. Cesarska Akademia Nauk w Petersburgu
Autogr. 1, 3-5 z lat 1896-1915 w Arch. Ros. AN w Petersburgu, sygn. Fond 101 op. 2 nr 101, sygn. Fond 1, op. 2, 1897, 1.18. par.21, sygn. Fond 6, op. 1, nr 13, k. 59-65, sygn. Fond 9, op. 5, 1914-I, k. 2; autogr. listu 2 Bibl. Publ. Warsz., sygn. Akc. 2876. – Pierwodr. listów 1, 3 Dzieła t. LV s. 32-33 (527). – Pierwodr. listów 2-4 E. Żyromirski: Nieznane Sienkiewicziana. *Polityka* 1965 nr 23 z 5 VI. – Listy t. V cz. 3 s. 137-144 (615a).

1338. Czeska Akademia Nauk w Pradze

Autogr. z 31 X 1900 w Arch. Czeskiej AN w Pradze. – Pierwodr. Listy t. V cz. 3 s. 145-146 (615a).

1339. Czytelnia Akademicka we Lwowie

Autogr. z 25 VI 1894 w posiadaniu W. Jarockiego. – Pierwodr. Dzieła t. LV s. 61-62 (527). – Listy t. V cz. 3 s. 147-149 (615a).

1340. Dzieci polskie w Ameryce.

Pierwodr. *Naród Pol.*, Chicago 1915 nr 3 z 2 VI. – Listy t. V cz. 3 s. 150-151 (615a; por. nr 441).

1341. Francuskie Towarzystwo Dobroczynności

List z IV 1904. – Pierwodr. Listy t. V cz. 3 s. 152-153 (615a).

1342. Grono literatów rosyjskich

Telegram z 1894 r. – Listy t. V cz. 3 s. 154 (615a; por. nr 223).

1343. Koło Literacko-Artystyczne we Lwowie.
Telegram ze stycznia 1897. – Pierwodr. *Czas*, 1897 nr 32 z 10 I. – Autogr. z 24 V 1916 w Ossol., 6983/II, k. 95-98. – Pierwodr. Listy t. V cz. 3 s. 155-157 (615a; por. nr 202, 462)

1344. Koło Polskie w Berlinie (prezes Henryk Szuman)

List z 11 II 1901. – Pierwodr. *Kur. Pozn.* 1901 nr 89. – Dzieła t. LIV s. 171 (527). – Listy, t. V cz. 3 s. 158-159 (615a; por. nr 250).

1345. Koło Polskie w Wiedniu

List z 11 II 1901. – Pierwodr. *Kur. Codz.* 1901 nr 49. – Dzieła t. LIV s. 170 (527). – Listy t. V cz. 3 s. 160 (615a; por. nr 250).

1346. Komitet Budowy Pomnika Mickiewicza w Krakowie

List z 1890 r. – Pierwodr. w: Mickiewicz na Wawelu. Krak. 1890. – Dzieła, t. LIV s. 118 (527). – Listy t. V cz. 3 s. 161 (615a).

1347. Komitet Budowy Pomnika Mickiewicza w Warszawie

Listy 3 z III, V i VI 1897. Autogr. 1 i 2 w zbiorach J. Krzyżanowskiego. – Pierwodr. Z. Wasilewski: Pomnik Mickiewicza w Warszawie. Warsz. 1899 s. 15-16. – Listy t. V cz. 3 s. 162-164 (615a).

1348. Komitet dla Ofiar Wojny w Polsce, New Britain.

Autogr. z r. 1915 w Muz. Pol. w Chicago. – Pierwodr. Listy t. V cz. 3 s. 165-168 (615a).

1349. Komitet dla Ofiar Wojny w Polsce, Nowa Zelandia

List z 16. VI 1915 ze zbiorów J. Krzyżanowskiego. – Pierwodr. Listy t. V cz. 3 s. 169-171 (615a).

1350. Komitet Litewski

Autogr. z 2 III 1916 w Centr. Arch. Lit. i Sztuki (CGALI), Moskwa. – Pierwodr. M. Bokszczanin: Związki Sienkiewicza z Wilnem i Wilno i Kresy północno-wschodnie, t. II. Red. E. Feliksiak i A. Kisielewska. Białyst. 1996 s. 97-98. – Listy t. V cz. 3 s. 172-174 (615a).

1351. Królewska Akademia Sztuk Pięknych w Carrarze

Autogr. z końca stycznia 1902 w Ossol. 13 881/I k. 417-418. – Pierwodr. Listy t. V cz. 3 s. 175-176 (615a).

1352. Księgarnia Gebethner i Wolff

List z 18 V 1910. – Pierwodr.: Z dziejów firmy Gebethner i Wolff (1837-1937). Oprac. J. Muszkowski. Warsz. 1938. – Listy t. V cz. 3 s. 177-178 (615a).

1353. Liga Oświaty, Zarząd w Petersburgu

List z 14 II 1906. – Pierwodr. *Kur. Warsz.* 1906 nr 88 z 29 III. – Listy t. V cz. 3 s. 179 (615a; por. nr 320).

1354. Little, Brown and Company, Boston

Listów 5 z lat 1897-1912. Autogr. listu 3 w Tow. Hist. w Milwaukee, listu 4 w zbiorach J. Krzyżanowskiego. Repr. autogr. 1 i 2 w wyd. przekładów J. Curtina przez firmę Little, Brown and Company: With Fire and Sword 1898; Hania and others stories 1898; Quo vadis 1898; Pan Michel 1899; Children of the Soil 1898; Without Dogma 1897. – Pierwodr. listu 2 Dzieła t. LIV s. 159-160 (527), listu 3 J.R. Krzyżanowski: H. Sienkiewicz to Jeremiah Curtin. Some unpublished Letters. *The Polish Review* 1965 nr 3 s. 9. – Listy t. V cz. 3 s. 180-183 (615a).

1355. „Lutnia” w Petersburgu
List z r. 1902. – Pierwodr. *Kraj*, Petersb. 1902 nr 2 s. 22. – Listy t. V cz. 3 s. 184-185 (615a).

1356. Lutycja. Korporacja w Dorpacie
List z 22 I 1901. – Pierwodr.: *Tyg. Il.* 1901 nr 4 s. 64. – Listy t. V cz. 3 s. 186 (615a; por. nr 249).

1357. Mickiewiczowskie Obchody w Petersburgu
Telegram z XII 1898. – Pierwodr. *Czas* 1899 nr 14 s. 3. – Listy t. V cz. 3 s. 187 (615a).

1358. Northwestern Trust Saving Bank
Autogr. z 14 V 1916 w Muz. Pol. w Chicago. – Pierwodr. Listy t. V cz. 3 s. 188-189 (615a).

1359. Ognisko. Polskie Akademickie Stowarzyszenie w Wiedniu
Autogr. z 1903, 1908 w Bibl. PAN w Krak., sygn. listu 1 2442 I k. 14, sygn. 3493. – Pierwodr. Listy t. V cz. 3 s. 237-240 (615a).

1360. Organizatorzy wycieczki uczestników Zjazdu Słowiańskiego do Pragi Czeskiej
List z 19 VII 1908. – Pierwodr. *Nasza Przyszłość*, Kijów 1908 nr 3 [lipiec] s. 457. – Listy t. V cz. 3 s. 190-191 (615a; por. nr 368).

1361. Polish Victims' Relief Found [Fundusz pomocy dla ofiar w Polsce].
List w jęz. ang. H. Sienkiewicza i A. Osuchowskiego z 16 II 1916. – Pierwodr. w ulotce z 11 IV 1916. – Listy t. V cz. 3 s. 192-195 (615a).

1362. Polska Rada Narodowa w Ameryce
Autogr. z 1915-1916 w Muz. Pol. w Chicago. – Pierwodr. J. Birkenmajer: Listy H. Sienkiewicza w Muzeum Polskim w Chicago. *Pam. Lit.* 1937 z. 1/4 s 5-7. – Druk całości Listy t. V cz. 3 s. 196-202 (615a).

1363. Polski Centralny Komitet Ratunkowy w Ameryce
Autogr. listów 1-10 i 12-16 w Muz. Pol. w Chicago, listu 11 w Ossol., 15 226/II, k. 112-114. – Pierwodr. listu 8 w *Dz. Chicag.* 1915 nr 260 z 5 XI s. 1, listu 16 w art. J. Birkenmajer: Listy Sienkiewicza w Muzeum Polskim w Chicago. *Pam. Lit.* 1937 s. 302. – Listy t. V cz. 3 s. 203-236 (615a).

1364. Rada Narodowa w Poznaniu
Autogr. z 14 V 1916 w Bibl. Raczyńskich, Pozn. sygn. ML – Listy t. V cz. 3 s. 241-243 (615a; por. nr 460).

1365. Redakcja *Czasu*
Listów 5 z lat 1883-1909. Autogr. listu 1 w posiadaniu T. Słomczyńskiej, 3 – BJ, 32 257/II. – Pierwodr. listu 2 i 3 *Czas*, Krak. 1888 nr 210 z 14 IX, listu 3 1900 nr 205 z 27 VII. – Listy 2, 3, 5

w *Dziela*, t. LIV s. 5, 155-156, 178 (527). – Listy t. V cz. 3 s. 244-249 (615a; por. nr 140).

1366. Redakcja *Czeskiej Biesiady* (*Česka Beseda*)
List z 30 XI 1912. – Pierwodr. *Kur. Por.* 1912 nr 5341 XII. – *Dziela* t. LIV s. 18-19 (527) – Listy t. V cz. 3 s. 250-251 (615a; por. nr 413).

1367. Redakcja *The Daily Citizen*, Londyn
Autogr. z 8 III 1915 w zbiorach T. Niewodniczańskiego na Zamku Królewskim, Warsz., inv. 84. – Listy t. V cz. 3 s. 252-253 (615a).

1368. Redakcja *Dziennika Chicagowskiego*
List z 14 II 1906. – Pierwodr. *Dz. Chicag.* 1906 nr 45 z 27 II. – Listy t. V cz. 3 s. 254-255 (615a; por. nr 318).

1369. Redakcja *Dziennika Wileńskiego*
Listy 2 z r. 1906. – Pierwodr. listu 1 *Dz. Wileń.* 1906 nr 75 z 28 XI s. 2, *Kur. Warsz.* 1906 nr 344 z 15 XII s. 3; list 2 w *Kur. Wileń.* 1906 z 20 XII s. 2-3. – Listy t. V cz. 3 s. 256-257 (615a; por. nr 339).

1370. Redakcja *Le Figaro*
Autogr. z 1903 w zbiorach J. Krzyżanowskiego. – Pierwodr. franc. *Le Figaro* 1903 nr 351 z 17 XII s. 1. – Pierwodr. pol. *Gaz. Pol.* 1903 nr 341 z 13 XII, *Bies. Lit.* 1904 nr 4 s. 78. – *Dziela* t. LIV s. 172-173 (527). – Listy t. V cz. 3 s. 258-259 (615a; por. nr 288).

1371. Redakcja *Gazety Polskiej*
Listy z 1894, 1905 r. – Pierwodr. *Gaz. Pol.* 1894 nr 2, *Gaz. Pol.* 1905 nr 273. – *Dziela* t. LIV s. 174-175 (527). – Listy t. V cz. 3 s. 260-261 (615a).

1372. Redakcja *Głosu Narodu*
Listów 9 z lat 1915-1916. Autogr. listów 1, 3-6, 8-9 w BJ, 6900 III. – Pierwodr. *Gł. Nar.* 1915 z 16 VII, nr 199 z 12 VIII, nr 219 z 1 IX, 1916 nr 6 z 8 I, nr 83 z 16 II, nr 55 z 25 II, nr 113 z 23 IV 1916, nr 142, 253. – *Dziela* t. XL s. 156-157, t. LIII s. 216-230 (527). – Listy t. V cz. 3 s. 262-271 (615a; por. nr 444, 447).

1373. Redakcja *Gońca*
Autogr. listu 19 X w zbiorach J. Krzyżanowskiego. – Pierwodr. w *Gońcu* 1909 nr 817 z 8 X (380). – *Dziela* t. LIV s. 8-9 (527). – Listy t. V cz. 3 s. 272-273 (615a; por. nr 380)

1374. Redakcja *Kłosów Ukraińskich* (J.U. Zamarajew)
List z 20 II 1914. – Pierwodr. *Kłosy Ukrain.* 1914 nr 1. – *Dziela* t. XL s. 146-147 (527). – Listy t. V cz. 3 s. 146-147 (615a).

1375. Redakcja Kuriera Codziennego

List z XII 1895 (191). – Listy t. V cz. 3 s. 276-278 (615a).

1376. Redakcja Kuriera Lwowskiego

List z maja 1916. – Pierwodr. *Kur. Lw.* 1916 nr 252 z 18 V. – Listy t. V cz. 3 s. 279-280 (615a; por. nr 461).

1377. Redakcja Kuriera Poznańskiego

Listy lat 1907, 1909. – Pierwodr. *Kur. Pozn.* 1907 nr 237 z 15 X, 1909 nr 243 s. 3. – Listy t. V cz. 3 s. 281-282 (615a; por. nr 346).

1378. Redakcja Kuriera Teatralnego

List ze stycznia 1903. – Pierwodr. *Kur. Teatr.* 1903 nr 55 z 14 II. – Listy t. V cz. 3 s. 283-284 (615a; por. nr 277).

1379. Redakcja Kuriera Warszawskiego

Listów 8 z lat 1898-1912. – Pierwodr. *Kur. Warsz.* 1898 nr 356 z 27 XII, 1905 nr 67, 1906 nr 157, 1908 nr 257, 1909 nr 182, 1910 nr 281, 1911 nr 39, 1912 z 21 V. – Dzieła (nr 1, 2, 6) t. LIV s. 121-122, 176, 16 (527). – Listy t. V cz. 3 s. 285-293 (615a).

1380. Redakcja Łowca

List z 14 marca 1883. – Pierwodr. E. Kurkova: Z niewydanej korespondencji H. Sienkiewicza. *Pam. Lit.* 1934 s. 531. – Listy t. V cz. 3 s. 294 (615a).

1381. Redakcja Moniteur de Rome

Autogr. z 6 V 1894 Ossol., 13.350/II. – Pierwodr. E. Kiernicki: Listy do Wandy Szetkiewiczowej. Część II: 1893-1905. *Ze Skarbca Kult.* 1974 z. 25, list LVIII, komentarz. – Listy t. V cz. 3 s. 295-296 (615a).

1382. Redakcja New England Magazine

Autogr. z 1887 w Muz. Pol. w Chicago. – Pierwodr. Listy t. V cz. 3 s. 297-298 (615a).

1383. Redakcja Niwy

Autogr. z 1878 Ossol. 12 169/III, k. 743-746. – Pierwodr. Listy H. Sienkiewicza do redakcji oraz współpracowników „Niwy” i „Słowa” z lat 1878-1900. Oprac. E. Kiernicki. *Ze Skarbca Kult.* 1956 z. 1 s. 69-72. – Listy t. V cz. 3 s. 299-303 (615a).

1384. Redakcja Nowej Reformy

Autogr. listu z 24 V 1907 w Bibl. Centr. Akademii Nauk, Kijów, XXIV, 2131. – Pierwodr. *Nowa Ref.* 1909 nr 234 z 24 V. – Dzieła t. LIV s. 10-11 (527). – Listy t. V cz. 3 s. 304-306 (615a).

1385. Redakcja Polish Daily News, Chicago

Autogr. z 26 III 1916 w Muz. Pol. w Chicago. – Pierwodr. Listy t. V cz. 3 s. 307 (615a).

1386. Redakcja Prawdy

Autogr. z 1912 r. Ossol., 13 881. – Pierwodr. Dzieła t. LIV s. 139-140 (527). – Listy t. V cz. 3 s. 308-310 (615a).

1387. Redakcja Rozwoju, Łódź

List z 28 XI 1904. – Pierwodr. w art.: Sienkiewicz o Prusie. *Rozwój* 1904 nr 276 z 1 XII. – Przedr. Dzieła t. LIV s. 125 (527). – Listy t. V cz. 3 s. 311-312 (615a).

1388. Redakcja Rusi

List (brulion) z marca 1905. Autogr. BN, III 6071, k. 1-6 (330). – Listy t. V cz. 3 s. 313-319 (615a).

1389. Redakcja Russkaja Mysl

List z lutego 1895. – Pierwodr. *Kraj*, Petersburg. 1895 nr 6 z 21 II. – E. Orzeszkowa: Listy zebrane t. 2. Oprac. E. Jankowski. Warsz. 1955 s. 334. – Listy t. V cz. 3 s. 320-321 (615a).

1390. Redakcja Russkije Wiedomosti, red. Dmitrij N. Anuczin

Autogr. z 26 XII 1908 w Bibl. im. Lenina, Moskwa, Fond 10, 418, ed. 175. – Pierwodr. *Dzieła* t. LIV s. 177. – J. Hen: Sienkiewicz, człowiek nieznany. *Nowiny Lit.* 1957 nr 2 s. 6. – Listy t. V cz. 3 s. 322-323 (615a).

1391. Redakcja Słowa

Listów 18 z lat 1887-1913. Autogr. listu 1 w Bibl. Miej. w Bydż., 631 nr 159, listów 7, 8, 9, 14, 18 Ossol., 12.169, 12 449/, 12 437/I, k. 175-178, 12 169, 12 169/II, k. 657. Pozostałe listy w zbiorach J. Krzyżanowskiego i w Bibl. Raczyńskich, Pozn. 54 ML. – Pierwodr. *Słowo* 1887 nr 57, 1887 nr 119, 1888 nr 277, 1889 nr 52, 1896 nr 173 i 175. – Przedr. listów 2, 3, 5, 6, 17 Dzieła t. LIV s. 154-157, t. XL s. 135-136 (527). – Listy 4, 7, 9, 10, 11, 12, 14, 15: Listy H. Sienkiewicza do redakcji oraz współpracowników „Niwy” i „Słowa” z lat 1878-1900. Oprac. E. Kiernicki. *Ze Skarbca Kult.* 1956 nr 1 s. 74-85. – Listy t. V cz. 3 s. 324-343 (615a; por. nr 131, 132).

1392. Redakcja Słowa Polskiego, Lwów

List ze stycznia 1909 r. Ksero autogr. w Muz. Lit. H. Sienkiewicza w Pozn. Pierwodr. *Śl. Pol.* 1909 z. 21 I. – Listy t. V cz. 3 s. 344-345 (615a; por. nr 372).

1393. Redakcja Sokola Polskiego, Pittsburg, USA

Autogr. z 12 V 1915 w Muz. Pol. w Chicago. – Pierwodr. pt. Od H. Sienkiewicza. *Sokół Pol.* 17 VI 1915 nr 24 s. 7. – Listy t. V cz. 3 s. 346-351 (615a).

1394. Redakcja Torgowo-Promyslennoj Gazyety, Petersburg

Autogr. z 10 V 1899 w BJ, 6556 k. 51-52. – Pierwodr. Listy t. V cz. 3 s. 353-354 (615a).

1395. Redakcja *Tygodnika Ilustrowanego* Listy 2 z 1897, 1903. – Pierwodr. *Tyg. Il.* 1897 nr 18, 1903 nr 34. – Dzieła t. LIV s. 6-7 i 158 (527). – Listy t. V cz. 3 s. 355-358 (615a).

1396. Redakcja *Tygodnika Romansów i Powieści*

Autogr. z 1897 BN, II 8847, k. 14-15. – Pierwodr. Z. Wasilewski: Pomnik Mickiewicza w Warszawie. Warsz. 1899. – Listy t. V cz. 3 s. 359-360 (615a)

1397. Redakcja dwutygodnika *Wieś i Dwór* Autogr. z 10 VI 1914. w zbiorach J. Dunin-Borkowskiego w Krośniewicach. Druk podobizny autogr. *Wieś i dwór* I VII 1914, s. 2. – E. Szonert: Z teki listów Sienkiewicza. *Ruch Lit.* 1960 nr 3 s. 214-215, toż: Spotkania z Sienkiewiczem. Warsz. 1987 s. 141. – Listy t. V cz. 3 s. 361-362 (615a).

1398. Redakcje pism europejskich Autogr. z 6 X 1915 w Bibl. Uniw. Toruń 841/3. – Listy t. V cz. 3 s. 363-364 (615a).

1399. Serbska Akademia Nauk List z 16 III 1906. Odpis w zbiorach J. Krzyżanowskiego. – Pierwodr. Listy t. V cz. 3 s. 365-366 (615a).

1400. Szkoła Wydziałowa Żeńska w Podgórzcu Autogr. z 1900? w zbiorach J. Krzyżanowskiego. – Pierwodr. Listy t. V cz. 3 s. 367 (615a).

1401. Towarzystwo Dziennikarzy Polskich we Lwowie Listy z lat 1897, 1902, 1916. – Pierwodr. *Gaz. Lw.* 1897 nr 250 z 3 XI, *Czas* 1897 nr 252 z 4 XI; *Gaz. Lw.* 1902 nr 1, *Kraj*, Petersburg. 1902 nr 1; *Głos Nar.* 1916 nr 281 z 3 VI, *Dz. Pozn.* 1916 nr 128 s. 2. – Listy t. V cz. 3 s. 368-370 (615a).

1402. Towarzystwo „Łączność i Zgoda” Maszynopis z 27 III 1916 z podp. BN, akc. 10 383. – Pierwodr. Listy t. V cz. 3 s. 371-372 (615a).

1403. Towarzystwo Matek dla Dzieci, Chicago Maszynopis z 27 IX 1916 z podp. Muz. Pol. w Chicago. – Pierwodr. Listy t. V cz. 3 s. 373-374 (615a).

1404. Towarzystwo Szkoły Ludowej, Koło Polek

Listy z 12 IV i z VI 1905 r. – Pierwodr. Listy t. V cz. 3 s. 375-376 (615a).

1405. Towarzystwo Tatrzańskie Autogr. z 17 VI 1901 w Muz. Tatrzań., Zakopane. – Pierwodr. Dzieła t. LIV s. 169 (527). – Listy t. V cz. 3 s. 377-378 (615a).

1406. Uniwersytet Lwowski Listy z 21 V 1912 i 24 V 1916. – Pierwodr. *Sł. Pol.*, Lw. 1912 nr 247; F. Jaworski: Uniwersytet Lwowski. Wspomnienie jubileuszowe. Lw. 1912; S. Fita: Sienkiewicz we Lwowie, w zb.: Literatura i jej konteksty. Rzesz. 2005 s. 182, 183. – Listy t. V cz. 3 s. 379-381 (615a).

1407. Warszawskie Towarzystwo Akcyjne Artystyczno-Wydawnicze

List 1 z 9 XI 1901. Autogr. w zbiorach J. Krzyżanowskiego. – Pierwodr. Dzieła t. LVI s. 256-257 (527). – Listy t. V cz. 3 s. 382-383 (615a).

1408. Warszawskie Towarzystwo Cyklistów Autogr. BN, akc. 18160 t. III. – Pierwodr. Listy t. V cz. 3 s. 384-386 (615a).

1409. Zgromadzenie Sióstr Niepokalanek Dwa telegramy w zbiorach Klasztoru Sióstr Niepokalanek w Szymanowie. – Pierwodr. Listy t. V cz. 3 s. 387-388 (615a).

1410. Zjednoczenie Polskie Rzymsko-Katolickie w Ameryce

Listy z r. 1926. Oryginały Muz. Pol. w Chicago. – Pierwodr. Listy t. V cz. 3 s. 389-394 (615a).

1411. Zjednoczenie Polsko-Narodowe, Brooklyn NY, USA

List 1 z 2 X 1915. – Pierwodr. *Czas* 1915 z 5 XI. – Przedr. Listy t. V cz. 3 s. 395-397 (615a).

1412. Związek Narodowy Polski Listy z 1908, 1910, 1914. Autogr. z 1908 Muz. Pol. w Chicago, repr. autogr. z 1910 w zb.: Pamiętnik wzniesienia i odsłonięcia pomników T. Kościuszki i K. Pułaskiego w Waszyngtonie w maju 1910 r. Chicago 1911 s. 78. – Przedr. Listy t. V cz. 3 s. 398-405 (615a).

1413. Związek Sokołów Polskich w Ameryce, Pittsburg

Listy z r. 1906 i 1916. – Listy t. V cz. 3 s. 406-419 (615a; por. nr 329).

LISTY DO ADRESATÓW NIEUSTALONYCH

według lokalizacji zbiorów i dat powstania. Listy t. V cz. 3 s. 413-483 (615a)

1414. Biblioteka Jagiellońska

Listów 13: z 1878 (dot. siostry, Heleny), 24 II 1895 (o chorobie), 19 III 1899 („polska własność” na Śląsku), ok. 19 II 1900 (o chorobie i jubileuszu), 1 IV 1900 (o przekładach), 1900 (jubileusz Szkoły Głównej), 1901 (o wyroku sądu pruskiego), b.d. (ocena poematu), b.d. (zaproszenie), b.d. (o rzekomym wypadku teściowej), b.d. (o zgodę na przekłady), b.d. (o upoważnieniu na przekłady dla Natansona), b.d. (o rozliczeniach finansowych). Autogr. 6995 II, k. 3, 13, 26-27, 28, 31, 33, 35, 38, 39, 41, 45, 47, 51-52, 60-60v; 7890 II, k. 58; 7891 III, k. 171, k. 122. – Pierwodr. Listy t. V cz. 3 s. 413-420 (615a).

1415. Biblioteka Miejska im. Raczyńskich w Poznaniu

Listy 2: z 12 IX 1906 (do literatki-nauczycielki?), z 9 III 1908 (do autorki wierszy). Autogr. L 1553/5, 7. – Pierwodr. Listy t. V cz. 3 s. 421-423 (615a).

1416. Biblioteka Narodowa (Bibliothèque Nationale) w Paryżu

Reprod. autogr. listu z 17 III 1899 (zgodą na przekład noweli „Bądź błogosławiona”) w: H. Sienkiewicz: *Nouvelles variés*. Paryż (1901) s. 4 nlb. [adresatem był prawdop. Henri Chirol, tłumacz nowel Sienkiewicza]. – Pierwodr. Listy t. V cz. 3 s. 424 (615a).

1417. Biblioteka Narodowa w Warszawie

Listów 8: z 20 IV 1890 (sprawa legitymacji), 28 VII 1896 (sprawa stypendium? zasiłku?), 27 I 1904 (usprawiedliwienie nieobecności na spotkaniu), 12 XII 1904 (o Tow. Nauk. Warsz.), 29 X 1910 (o spadku ofiarności publicznej), b.d. („Kwiaty i krzemienie”), b.d. (zaproszenie), b.d. (do tłumacza). Autogr. z lat 1882-1910 i bez daty, akc. 6612, sygn. 7263, t. 6, k. 112, II 8847, k. 10-11, 12-13, akc. 13 441, akc. 14 696, akc. 15 645. – Pierwodr. Listy t. V cz. 3 s. 425-431 (615a).

1418. Biblioteka Ossolineum we Wrocławiu

Listów 9: z końca XII 1905 (podziękowanie za udział w uroczystościach otrzymania Nagrody Nobla), 7 V 1906 (o Macierzy Szkolnej), 26 II 1908 (jubileusz A. Krechowieckiego), 19 XI 1909 (o przewodniku po Umbrii), 18 X 1913 (sprawy Tow. Nauk. Warsz.), b.d. (zaproszenie na spotkanie), b.d. (brulion gratulacji jubileuszowych dla profesora-historyka), b.d. (o fakultecie medycznym UJ), b.d. (podziękowanie za dar dla rodaków). Autogr. 12 042/III, k. 47, 49, 12 169/

II, k. 4-5, 13 347/II, k. 505-522, 13 881/I, k. 417-418, 421-424. – Pierwodr. Listy t. V cz. 3 s. 432-439 (615a).

1419. Biblioteka Publiczna w Warszawie

Listy 3: z II 1880 (przygotowanie odczytu), 12 XI 1896 (o przesyłce), 12 XI 1905 (o chorobie i odwołaniu spotkania). Autogr. akc. 286, akc. 2876. – Pierwodr. Listy t. V cz. 3 s. 440-441 (615a).

1420. Biblioteka Ukraińskiej Akademii Nauk im. J. Stefanyka we Lwowie

Autogr. listów z 8 VI 1901 (o przekładzie „Quo vadis?”), z ok. 5 IV 1908 (o noweli „Wesele”). – Pierwodr. w art. J. Detko: Nieznane listy H. Sienkiewicza. *Prz. Humanist.* 1966 z. 1 s. 117-118. – Listy t. V cz. 3 s. 442-444 (615a).

1421. Muzeum H. Sienkiewicza w Obłęgorku
Listy 4: z 1897 (pomnik Mickiewicza i sprawa Hamerlińskiego), 30 X 1900 (ocena utworów literatki), 16 X 1903 (o źródle Ursus), 14 XII 1904 (o Tow. Nauk. Warsz.). Autogr. inw. 511. – Pierwodr. Listy t. V cz. 3 s. 445-450 (615a).

1422. Muzeum H. Sienkiewicza w Woli Okrzejskiej

Autogr. listu z 27 I 1904 (podziękowanie za wiersz). – Pierwodr. Listy t. V cz. 3 s. 451 (615a).

1423. Muzeum Literatury im. Adama Mickiewicza w Warszawie

Listy z 12 III 1890 (o chorobie, pobycie w Como i „Bez dogmatu”) i z 31 V 1915 (podziękowanie za deklarację donacji). Autogr. ze zbiorów M. Korniłowicz. – Pierwodr. Listy t. V cz. 3 s. 452-455 (615a).

1424. Muzeum Narodowe w Krakowie

Listy z 14 IV 1898 (o przekładach „Quo vadis?”), b.d. (o chorobie i Abakanowiczu) i b.d. (adres Witkiewicza). Autogr. 509/11. – Pierwodr. Listy t. V cz. 3 s. 456-458 (615a).

1425. Muzeum Polskie w Chicago

List 1 z 20 III 1905 (o sytuacji w kraju i sprawie szkolnej). – Listy t. V cz. 3 s. 459-460 (615a).

1426. Muzeum w Rzeszowie

List z 24 III 1890 (o przekładach „Bez dogmatu”). – Pierwodr. Listy t. V cz. 3 s. 461-462 (615a).

1427. Zbiory Juliana Krzyżanowskiego (obecnie częściowo w Bibliotece Narodowej?)

Listów 18: maj 1887 (o kolonizacji pruskiej i Banku Ziemi w Poznaniu), początek czerwca 1892 (o ewentualnym spotkaniu z misjonarzem

afrykańskim, O. Thuet), 15 VII 1897 (odmowa zgody na przekład), 30 XII 1900 (o inscenizacji „Na Olimpie”), 7 I 1906 (o lokacie sumy z Nagrody Nobla), 29 IV 1906 (podziękowanie za dar dla Seminarium Nauczycielskiego i o pomniku Mickiewicza w Wilnie), X 1906 (o następstwach rewolucji 1905), 6 I 1909 (o przygotowaniach do rocznicy grunwaldzkiej), 9 VIII 1909 (sprawa zapisu A. von Olszewskiego), 2 VI 1913 (o pracach wydawniczych), 24 VII 1914 (odwołanie kuracji w Nałęczowie), b.d. (brulion kobiecego

listu dziękczynnego), b.d. (o jęz. polskim i „Quo vadis?”), b.d. (o liście do Warszawy), b.d. (o katedrze literatur słowiańskich), b.d. (do autora dzieł tłumaczonych na ang. i franc.), b.d. (fragm. o polityce pruskiej). – Pierwodr.: Listy t. V cz. 3 s. 463-481 (615a).

1428. Zbiór Andrzeja Kryspela

Autogr. listu z 2 II 1912 (o konflikcie w Towarzystwie Literatów i Dziennikarzy). – Pierwodr.: Listy t. V cz. 3 s. 482-483 (615a).

**OPRACOWANIA TWÓRCZOŚCI.
BIBLIOGRAFIA PRZEDMIOTOWA**

MONOGRAFIE BIOBIBLIOGRAFICZNE I ZARYSY MONOGRAFICZNE*

1. J. Krzyżanowski: Kalendarz życia i twórczości H. Sienkiewicza. Warsz., PIW 1954, s. 484. Dzieła t. 57 (527); toż wyd. 2 rozszerzone pt.: H. Sienkiewicz. Kalendarz życia i twórczości. Warsz., PIW 1956, s. 355, tabl., il.; toż [wyd. 3]: Uzupełniła i opracowała M. Bokszczanin. Rozdział „Sienkiewicz i film” oprac. H. Wachnowska. Materiał ilustracyjny oprac. Z. Dernałowicz. Warsz., PIW 2012 s. 600.

Rec.: J. Andrzejewski, *Nowa Kult.* 1955 nr 44; (g) [A. Grodzicki], *Życie Warsz.* 1955 nr 33; J. Iwaszkiewicz, *Życie Warsz.* 1955 nr 103; P. Jasienica, *Świat* 1955 nr 37; K. Koźniewski, *Przekrój* 1955 nr 530; S. Mackiewicz: Należy umieć fotografować dokumenty. „Nel, która pożyczyła oczu od jednego Kotka”. *Wiadomości*, Londyn 1955 nr 31; Z. Najder, *Twórczość* 1955 nr 8; S. Papée, *Kamena* 1955 nr 3/4; (AP) [A. Piotrowski], *Śl. Powsz.* 1955 nr 144; J. Starnawski, *Kamena* 1955 nr 5/7; W. Stiefanowicz: Kalendarz' zyzni i twórczestwa G. Sienkiewicza. *Inostrannaja Literatura* 1955 nr 6 s. 256-257; J. Wyszomirski, *Expr. Wiecz.* 1955 nr 120; A. Bogusławski: Sienkiewicz i Asnyk. *Wiadomości*, Londyn 1956 nr 29; Z. Sitnicki: Na marginesie kalendarza Sienkiewiczowskiego. *Twórczość* 1956 nr 9; S. Zadrozny: Znów H. Sienkiewicz. *Syrena*, Paryż 1956 nr 21-22; J. Gumińska, *Polonistyka* 1957 nr 2; J. Hen, *Now. Lit. i Wyd.* 1957 nr 2; P.H. [P. Hertz], *Prz. Kult.* 1957 nr 8; J. Iwaszkiewicz, *Życie Warsz.* 1957 nr 35; J. Kądziała, *Życie Lit.* 1957 nr 23; J. Kuleczycka-Saloni: Calendarium H. Sienkiewicza. *Prz. Hum.* 1957 nr 3; S. Mackiewicz: Muchy chodzą po mózgu. Krak. 1957 s. 84-92; H. Markiewicz: Literatura polska po roku 1864. *Rocz. Lit.* 1957 [za r. 1956] s. 192; J.E. Plomiński, *Orka* 1957 nr 20; E. Pochroń, *Głosy znad Odry* 1957 nr 9; A. Rogalski: W kręgu Sienkiewicza. *Śl. Powsz.* 1957 nr 106 s. 4; F. Sławoj-Składkowski, *Wiadomości*, Londyn, 1961 nr 17.

2. J. Krzyżanowski: Dzieła Sienkiewicza. Bibliografia. Oprac... Warsz. PIW 1953, s. 280.

Dzieła t. 58 (527). Rec.: J. Starnawski, *Rocz-i Hum.* 1953 nr 1 s. 269-272; J. Czachowska, *Pam. Lit.* 1954 z. 2 s. 654-661.

3. Dzieła Sienkiewicza w przekładach. Bibliografia. Oprac. J. Krzyżanowski [przy współudziale L. Kukulskiego]. Warsz. PIW 1953, s. 252. Dzieła t. 59 (527). Rec.: J. Starnawski, *Rocz-i Hum.* 1953 nr 2 s. 271-272.

4. J. Krzyżanowski: Piśmiennictwo o H. Sienkiewiczu. Materiały bibliograficzne. Oprac... przy współudziale Z. Daszkowskiego. Warsz. PIW 1955, s. 468. Dzieła t. 60 (527). Rec.: A.W. Walczak, *Nowy Świat* 1955 nr 23.

5. A. Nofer: H. Sienkiewicz. Warsz. WP 1959, s. 402, il., *Profile*; toż wyd. nast.: Warsz. 1962, 1963; toż wyd. 4 rozszerz. s. 409, Warsz. 1965, toż: 1971, 1988.

Rec.: W. Billip, *Nowe Książ.* 1960 nr 3; J. Iwaszkiewicz, *Życie Warsz.* 1960 nr 104; bkf [B. Křemenák], *Slovanský Přehled*, Praha 1960 nr 2; J. Piechocki, *Il. Kur. Pol.* 1960 nr 62; J. Speina, *Pomorze* 1960 nr 10; E. Szonert, *Ruch Lit.* 1961 nr 1; I.K. Gorskij, *Kratkije soobsczenija Instituta Slawianowiedienija AN SSSR* 1963 t. 36 s. 88-94; I. Maciejewska, *Pam. Lit.* 1966 z. 3; J. Rurawski, *Polonistyka* 1966 nr 1; L.B. [L. Bugajski], *Życie Lit.* 1989 nr 14 s. 15.

6. A. Stawar: Pisarstwo H. Sienkiewicza. Warsz. PIW 1960, s. 376.

Rec.: M. Danilewiczowa: Potrawka marxistowska z Sienkiewicza. *Wiadomości*, Londyn 1960 nr 43 s. 3; T. Drewnowski: Poza snobizmem i doktrynerstwem. *Polityka* 1960 nr 36 s. 1, 6; Z. Greń, *Dz. Pol.* 1960 nr 268; J. Iwaszkiewicz, *Życie Warsz.* 1960 nr 248; A. Klimowicz, *Nowe Książ.* 1960 nr 17; J. Kwiatkowski, *Życie Lit.* 1960 nr 45; S. Lichański, *Orka* 1960 nr 42; W. Maciąg: Stawar

* Zarejestrowano bibliograficzne i biobibliograficzne ujęcia monograficzne, bibliografie dotyczące tytułów utworów i tematów w zasadzie do końca 2014 r., choć zdarzają się zapisy z r. 2015. Jeśli jakieś opracowanie miało więcej niż dwie recenzje, zapisywano je w odrębnym bloku drobniejszą czcionką. W niniejszej bibliografii zrezygnowano z rejestracji haseł dotyczących Sienkiewicza w encyklopediach czy ogromnej dyskusji w prasie, głównie francuskiej, po publikacji „Ankiety w sprawie wywłaszczenia”, podawanych np. w opracowaniu J. Krzyżanowskiego „Piśmiennictwo o H. Sienkiewiczu. Materiały bibliograficzne” z 1955 r. Odsyłacze do numeracji działu TWÓRCZOŚĆ pisane są drukiem prostym, do działu OPRAWOWANIA drukiem pochylonym.

o Sienkiewiczu, *Twórczość* 1960 nr 10 s. 126-128; A. Międzyrzecki, *Świat* 1960 nr 34; S. Treugutt, *Prz. Kult.* 1960 nr 38, 46; J. Ziomek, *Pam. Lit.* 1962 z. 1; Z. Żabicki, *Nowa Kult.* 1960 nr 38.

7. J. Krzyżanowski: H. Sienkiewicza żywot i sprawy. Indeks oprac. Z. Raułuskiewicz. Warsz. PIW 1966, s. 283; toż wyd. nast.: 1968, 1973, 1981 (por. nr 489).

Rec.: L.M. Bartelski: Ku pokrzepieniu serc. *Widnokreghi* 1966 nr 11; M. Brzostowiecka, *Nasz Klub* 1966 nr 9; K. Chruściński: Spór o H. Sienkiewicza. *Głos Wýbrz.* 1966 nr 22; S. Flukowski, *Współczesność* 1966 nr 18; Haka [H. Kozicka], *Mysł Społ. Caritas* 1966 nr 43; J. Iwaszkiewicz, *Życie Warsz.* 1966 nr 171, przedr. w: J. Iwaszkiewicz: Ludzie i książki. Warsz. 1971 s. 261-262; A. Jelicz, *Rocz. Lit.* 1966 s. 210; T. Jodelka-Burzecki, *Kultura* 1966 nr 25; A. Klimowicz, *Nowe Książ.* 1966 nr 14; W. Kowalski, *Za i Przeciw* 1966 nr 42; K. Koźniewski, *Polityka* 1966 nr 28; P. Kuncewicz, *Dz. Lud.* 1966 nr 217; A. Ładyka, *Mies. Lit.*

1966 nr 2 s. 129-130; A. Paluchowski, *Tyg. Powsz.* 1966 nr 46; E. Porębski, *Expr. Wiecz.* 1966 nr 154; [T. Syga:] Sienkiewicz żywy. *Stolica* 1966 nr 31; E. Szonert, *Kierunki* 1966 nr 32; P. Żbikowski, *Kwart. Rzecz.* 1966 nr 3; K. Brzozowska, *Wiadomości*, Londyn 1967 nr 3; M. Danilewiczowa, *Na Antenie*, Londyn 1967 nr 46; J. Kapuścik: Sienkiewicz „w życiu publicznym i prywatnym”. *Twórczość* 1967 nr 5; Cz. Kłak: Frapująca biografia Sienkiewicza. *Ruch Lit.* 1967 nr 2.

8. J. Krzyżanowski: Twórczość H. Sienkiewicza. Indeks oprac. A. Makowiecki. Warsz. PIW 1970, s. 437, tabl. 39, il.; toż: Warsz. 1973, s. 422, tabl. 43, il.; toż: Warsz. 1976.

Rec.: A. Bartoszewicz, *Ruch Lit.* 1971 nr 5; S. Bąba, *Pomorze* 1970 nr 15; W. Billip, *Nowe Książ.* 1970 nr 14; B. Faron, *Mies. Lit.* 1971 nr 11; J. Iwaszkiewicz, *Życie Warsz.* 1970 nr 87; H. Markiewicz, *Życie Lit.* 1971 nr 30; E. Szonert, *Kultura* 1970 nr 33, toż: *Życie i Mysł* 1971 nr 1/2; D. Živanović, *Zbornik za Slavistiku*, Nowy Sad 1973 nr 5.

BIBLIOGRAFIE CZĄSTKOWE

9. S. Demby: H. Sienkiewicz. Bibliografia przekładów dzieł Sienkiewicza na różne języki. *Tyg. Il.* 1900 nr 10 s. 184-186, 199-200. – E. Damiani: Bibliografia italiana di E. Sienkiewicz. *Scritti italiani su E. Sienkiewicz. Traduzione di opere E. Sienkiewicz. Iridion*, Rzym 1946 nr 1/3 s. 179-188. – M. Giergielewicz: *Bibliography [Sienkiewicz w jęz. angielskim]. Antemurale*, Rzym-Londyn 1966 t. 10 s. 334-354.

10. J. Krzyżanowski, E. Kiernicki, R. Steczowicz: Zestawienie autografów H. Sienkiewicza [bibliografia]. *Pam. Lit.* 1956 z. 4 s. 523-541.

11. J. Ziomek: Bibliografia rocznicy sienkiewiczowskiej. 1946. *Pam. Lit.* 1947 s. 293-300. – A. Nofer-Ladyka: Piśmiennictwo o H. Sienkiewiczu w latach 1945-1966. *Pam. Lit.* 1966 z. 3 s. 283-310; toż w: H. Sienkiewicz. *Twórczość i recepcja światowa*. Krak. 1968 s. 477-535 (58). – A. Nofer-Ladyka: H. Sienkiewicz. 1846-1916. *Poradnik bibliograficzny*. Warsz. 1967 s. 43.

Inst. Bibliograf. BN. – A. Jabłowska-Jaskulska: H. Sienkiewicz. Zestawienie bibliograficzne książek o pisarzu. *Porad. Bibl.* 1987 nr 1.

12. Sienkiewicz Henryk. 1846-1916, w: Polska literatura piękna od XVI w. do początku XX w. w wydawnictwach rosyjskich i radzieckich. *Bibliografia przekładów oraz literatury krytycznej w języku rosyjskim wydanych w latach 1711-1975*. Oprac. I.L. Kurant. Red. B.F. Stachiejew i D. Rymusza-Zalewska. Wroc., Ossol. 1995, t. 4 s. 159-221.

13. I. Teresińska: H. Sienkiewicz, w: *Dawni pisarze polscy [...]. Przewodnik biograficzny i bibliograficzny*. T. 4. Warsz. 2003 s. 44-61; *Uzupełnienia t. 5*. Warsz. 2004 s. 307-308. – A. Kuniczuk-Trzciniowicz: Sienkiewicz H. [oraz 8 haseł – tytułów utworów], w: *Podręczny słownik literatury polskiej t. I. Od średniowiecza do Młodej Polski*. Red. D. Heck i in. Wroc. 2012.

SIENKIEWICZ W OGÓLNYCH INFORMATORACH BIBLIOGRAFICZNYCH I HISTORYCZYNOLITERACKICH*

14. K. Estreicher: Bibliografia polska XIX stulecia, t. 4, Krak. 1878 s. 237, t. 7 Dopelnienia. Krak. 1882 s. 132; toż: Lata 1881-1900, t. 4. Krak. 1916 s. 155-162. – Bibliografia literacka czasopism polskich. *Pam. Lit.* 1902-1904; Bibliografia historii literatury i krytyki literackiej polskiej. Lwów. 1906, 1907, 1909, 1911, 1925, 1926, Warsz. 1928, 1929, 1930, 1933, Pozn. 1933, *Pam. Lit.* 1934, 1935; Wiadomości bibliograficzne. *Pam. Lit.* 1916, 1917 i in.

15. P. Chmielowski: Zarys literatury polskiej z ostatnich lat szesnastu. Wilno 1881 s. 140-144; tenże: Zarys literatury polskiej z ostatnich lat dwudziestu. Warsz. 1886 s. 207-212; Nasi powieściopisarze. Zarysy literackie. Krak. 1887 s. 555-631; tenże: Zarys najnowszej literatury polskiej 1864-1894. Krak. 1895 s. 246-253, toż wyd. 4: Krak. 1898 s. 253-261. – W. Feldman: Piśmiennictwo polskie ostatnich lat dwudziestu. Lwów 1902 i wyd. nast. T. 1 s. 137-149, t. 2 s. 17-25, 182-210; tenże: Współczesna literatura polska (1864-1907). [Wyd. 5]. Lwów 1908 i wyd. nast.; Współczesna literatura polska 1864-1918. (Oprac. tekstu M. Rydlowa). Wstęp T. Walas. T. 1-2. Krak. 1985, *Bibl. Studiów Lit.* – A. Briukner [A. Brückner]: Polska literatura. H. Sienkiewicz, w: Kratkiy очерк истории славянских литератур и языков. Тлум. з нем. Moskwa 1911 s. 54 i n. – A. Potocki: Polska literatura współczesna. Cz. 1-2. Warsz. 1911-1912. – B. Chlebowski: Współczesna literatura polska 1864-1905. *Prz. Nar.* 1913 nr 10/11. – M. Szyjkowski: Zarys rozwoju piśmiennictwa polskiego. Pozn. 1918 s. 174-179 i n. – G. Korbut: Literatura polska porozbiorowa jako główny wyraz życia narodu po utracie niepodle-

głości. Z rękopisu wydał i przedmową poprzędził M. Kridl. Lwów 1923, toż wyd 2: oprac. L. Płoszewski. Lwów 1935 s. 386 i n. – Z. Wasilewski: Współcześni. Charakterystyki pisarzy i dzieł. Warsz. [1923] s. 145-163. – A. Drogoszewski: Historia literatury polskiej. Teksty, źródła, opracowania. *Prz. Hum.* 1924 s. 235-269. – Z. Ciechanowska: Historia literatury polskiej w ostatnim pięcioleciu. *Prz. Powsz.* 1926 t. 171 nr 511/512. – Z. Ciechanowska: Prace historyczno-literackie w roku 1926. *Prz. Powsz.* 1927 t. 174 nr 522. – H.S. Kamiński [Stein]: Pół wieku literatury polskiej. 1875-1905. Moskwa 1931. – A. Brückner: Literatura polska. Początek, rozwój, czasy ostatnie. Warsz. 1933 s. 288 i n.; toż pt. Literatura polska 1863-1930, w: Polska, jej dzieje i kultura. T. 3. Warsz. 1932 s. 832 i n. – Z. Szweykowski: Rozwój powieści w Polsce, w zb.: Encyklopedia polska. T. 21 cz. 3. Krak. 1936 s. 623 i n. – A.L.Waldo: Zarys historii literatury polskiej w Ameryce. Szkic bibliograficzny. Chicago 1938 s. 29 i n. – M. Kridl: Literatura polska na tle rozwoju kultury. New York 1945 s. 395 i n. – P. Grzegorzczak: Diariusz kultury polskiej 1945, 1946, 1947 [przedr. z *Twórczości*]. Wstęp J. Górski. Warsz. 1985 s. 179.

16. Urzędowy wykaz druków wydanych w Rzeczypospolitej Polskiej. Warsz. BN, 1928-1939; kontynuacja pt.: Przewodnik bibliograficzny. Urzędowy wykaz druków wydanych w Rzeczypospolitej Polskiej. Warsz., BN, 1944-2010, według indeksów (także w wersji elektronicznej).

17. Polska Bibliografia Literacka, oprac. przez Poznańską Pracownię Bibliografii Bieżącej IBL PAN, 1944-1988, od r. 1989 w wersji elektronicznej (według indeksów). – Bibliografia Zawartości

* Informacje dotyczące H. Sienkiewicza znajdują się niemal we wszystkich encyklopediach świata, bibliografiach oraz w kompendiach i podręcznikach z zakresu literatury wydawanych od końca XIX wieku.

Czasopism wydawana przez Bibliotekę Narodową od 1947-2004, od 2005 w formie elektronicznej (według indeksów). – J. Czachowska, M.K. Maciejewska, T. Tyszkiewicz: Literatura polska i teatr w latach II wojny światowej. Bibliografia. T. 2. Wroc. 1984 s. 70-79 i n.

18. Hasło „H. Sienkiewicz”, w: Retrospektywna bibliografia literackiej zawartości czasopism

polskich XIX i XX w. (do 1939 r., tzw. Kartoteka Bara). Kartoteka w IBL PAN, Warsz., Nowy Świat 72. Będzie sukcesywnie udostępniana w wersji elektronicznej).

[zob. też: Numery czasopism ... 51, Księgi zbiorowe ... poświęcone Sienkiewiczowi 52-102].

STUDIA I OPRACOWANIA OGÓLNE ZA ŻYCIA PISARZA

19. Henryk Sienkiewicz [art. do portretu wg J. Mieczkowskiego na s. 33]. *Kłosa* 1882 nr 864 z 7 (9) I, s. 33, 37-38. – A.S. [A. Świętochowski]: H. Sienkiewicz (Litwos). *Prawda* 1884 nr 27-32; przedr. w zb.: *Polska krytyka literacka (1800-1918)*. T. III. Warsz. 1959 s. 332-348; też w: H. Sienkiewicz. Materiały zebrana i oprac. J. Kulczycka-Saloni. Warsz. 1966 (56). – Z. Kaczkowski: O pismach H. Sienkiewicza. *Gaz. Lw.* 1884 nr 166-185, też: *Wędrowiec* 1884 nr 29-42 od 5 VII-5 X. – [W. Gomulicki?:] H. Sienkiewicz. Szkic literacki. *Tyg. Powsz.*, Warsz. 1887 nr 2-9, 13-16. – S. Tarnowski: Trzeci okres w zawodzie Sienkiewicza. *Prz. Pol.* 1896/1897 t. 123 s. 1-38, 288-320, 519-532, t. 124 s. 62-82, 248-270, 451-484; też: *Kur. Pozn.* 1897 nr 161, 165, 170, 174, 185, 187, 188; też: *Tyg. Il.* 1897 nr 5-12, 15-20, 22-33. – A. Potocki: H. Sienkiewicz. Sylwetka jubileuszowa. *Życie*, Krak. 1897 nr 2-4, 6; też w: *Szkice i wrażenia literackie*. Lwów 1903 s. 1-41; przedr. fragm. w: H. Sienkiewicz. Materiały zebrana i oprac. J. Kulczycka-Saloni. Warsz. 1966 s. 250-255 (56). – S. Tarnowski: Studia do historii literatury polskiej. T. 5. H. Sienkiewicz. Krak. 1897 s. 363.

Rec.: W. Jabłonowski: S. Tarnowski o Sienkiewiczu. *Głos* 1897 nr 50-51; *Gaz. Kośc.*, Lwów 1897 nr 35; S. Schnür-Peplowski: Z chwili. *Gaz. Nar.*, Lwów 1898 nr 187; W. Feldman: S. Tarnowski. Kartka naszej krytyki literackiej. *Ogniwo* 1904 nr 19; F. Hoesick: Stanisław Tarnowski... T. 2. Warsz. 1906 s. 132, 276-280, 312-313.

20. P. Chmielowski: H. Sienkiewicz w oświeceniu krytycznym. Lwów 1901 s. 225.

Rec.: I. Chrzanowski, *Książka* 1901 nr 5; (S): Kronika literacka. *Dz. Pozn.* 1901 nr 23; J. Flach, *Prz. Pol.* 1901 z. 3, też pt.: Chmielowski o Sienkiewiczu. *Przedświt*, Lwów 1901 nr 69; W. Gomulicki, *Kraj*, Petersburg 1901 nr 16; A. Mazanowski: Recenzje i sprawozdania. *Pam. Lit.* 1902 s. 176, 181-184; Notatki lit. i artyst. *Prawda* 1901 nr 33; Chmielowski o Sienkiewiczu. *Prz. Polit. Spol. i Lit.* 1902 nr 36; A. Strzelecki: Chmielowski o Sienkiewiczu. *Słowo* 1901 nr 240, 241, tenże: Przegląd piśmiennictwa. *Prz. Powsz.* 1902 t. 73 s. 237-243; L. Włodek: *Wiek* 1902 nr 182; S. Womela: Dwie książki o Sienkiewiczu. *Tydzień*,

dod. *Kur. Lw.* 1901 nr 26; Kronika literacka. *Dz. Pozn.* 1901 nr 13.

– J. Nowiński: Sienkiewicz. Warsz. 1901 s. 173.

Rec.: W. Dąbrowski, *Nowa Ref.* 1901 nr 49; A. Drogoszewski, *Prawda* 1902 nr 11; J. Flach, *Prz. Pol.* 1901 z. 4; M. Massonius, *Książka* 1901 nr 5 s. 176-177, też: *Kłosa*, Krak. 1901 nr 5; A. Mazanowski, *Pam. Lit.* 1902 z. 1; Perlinax [W. Noskowski], *Głos Lit. i Spol.*, Krak. 1901 nr 7; S. Womela, *Tydzień*, dod. *Kur. Lw.*, Lwów 1901 nr 26.

– A.M. Femelidi: Chudoźniki i myśliteli różnych wremien i narodów [...] XIX wieku. Polska. G. Sienkiewicz. Odessa 1904 s. 382; też wyd. 2 dopólnienne pt.: G. Sienkiewicz. Jego literaturną epoką, żyziź, trudy i myśli. Odessa-Kamieniec Podol. [1911], Petersburg-Moskwa 1912 s. 409. *Zawartość*: Cz. 1. Realnoje naprawlenije w polskiej literaturie i jego przedstawieli; G. Sienkiewicz. Kratkij biograficzeskij oczerk; G. Sienkiewicz przed sudom russkoj kritiki; cz. 2. Mysli G. Sienkiewicza [386 fragm. wg układu edycji Światła i kwiaty... W. Rabskiego z przekł. na ros.]; Na Olimpie (legiendy); O Bismarkie; [w wyd. 2 dod.] Sienkiewicz i „Młodaja Polska”; Poslednije proizwiedienija Sienkiewicza: Na pole sławy, W omutie żyzni, W pustynie i puszcze; Post scriptum.

Rec.: J.M. [J. Muszyński]: Notatki literackie. *Ogniwo* 1905 nr 39 s. 928; St. Zdziarski, *Świat Słowian*. 1906 s. 310-312; A.I. Jacymirskij, *Sławijskije Izwiestija* 1906 nr 2; *Niwa*, Petersburg 1911 nr 11; N. L-ew, *Zakawkazje* 1911 nr 287; Ju.P., *Warszawskij Dniwnik* 1911 nr 297; B.N., *Moskowskije Wiedomosti* 1911 nr 6; A.G. Gornfeld, *Russkije Bogatstwo* 1911 nr 10; *Izwiestija Kněžnych Magazinow* 1911 nr 10; L. Kozłowski, *Russkije Wiedomosti* 1911 nr 245; W.N., *Pravitelstwiennyj Wiestnik* 1911 nr 201; *Razwiedzczik* 1912 z. 17.1.

– W. Nałkowski: Sienkiewicziana. *Szkice do obrazu*. Krak. 1904 s. 87; przedr. w: *Pisma społeczne*. Wybór. Oprac. S. Żółkiewski. Warsz. 1951 s. 336-443; Rec.: T. Pini, *Pam. Lit.* 1904 z. 4. – Z. Wiengierowa: *Literaturnyje charakteristiki*. G. Sienkiewicz. Petersburg 1905 t. 2 s. 278-316.

21. S. Mackiewicz [podp. S. Maćkiewicz]: H. Sienkiewicz. Studium literackie. Wilno 1916 s. 55. – T. Uhma: H. Sienkiewicz. *Szkic krytyczny*. W 70 rocznicę urodzin. Kijów 1916 s. 64; Rec.: A. Drogoszewski, *Wiad. Bibliogr.*, Kijów 1917 nr 1.

STUDIA I OPRACOWANIA OGÓLNE PO ŚMIERCI PISARZA

22. E. Kozikowski: H. Sienkiewicz. 1846-1916. Warsz. 1916 s. 24, *Bibl. Nowości* 53-54. – W. Bruchnalski: Sienkiewicz. Lwów 1917 s. 35, il.; Rec.: J.G. [J. Geszwind], *Wiedeń. Kur. Pol.* 1917 nr 777. – K. Wojciechowski: H. Sienkiewicz. Lwów [1916] 1917 s. 127. *Bibl. Macierzy Polskiej* 96; Rec.: Z. Zagórowski: Z literatury pedagogicznej. *Czas. Pedag.*, Lwów 1917 z. 3-4; E.Z. [E. Zechenter]: Nauka, literatura, sztuka. *Głos Nar.* 1916 nr 596. – J. Dąbrowski: H. Sienkiewicz. Studium pośmiertne. Petersburg. 1917 s. 63; Rec.: J. Parandowski, *Wiad. Bibliogr.*, Kijów 1917 nr 3; B. Gubrynowicz: Z najnowszej literatury o Sienkiewiczu. *Pam. Lit.* 1917 s. 372-386. – F. Hoesick: Z życia H. Sienkiewicza. Przyczynki i szkice. *Gaz. Lw.* 1917 nr 223, 224, 226-232, 244-253, 255, 256. – J. Kallenbach: Twórczość H. Sienkiewicza. *Rocz. AU w Krak.* 1916/1917 s. 55-87 i odb. pt.: Twórczość H. Sienkiewicza. Rozwój duchowy. Krak. 1917 s. 35; Rec.: B. Gubrynowicz, *Pam. Lit.* 1917 s. 383-385; M.R. [M. Rettinger], *Wiad. Pol.*, Piotr. 1917 nr 151. – J. Maciejowski: H. Sienkiewicz. Warsz. 1917 s. 128. *Charakterystyki literackie* 7. – T. Misicki: H. Sienkiewicz. Największy z pisarzy świata. Chicago 1917 s. 93; Rec.: F. Hoesick: Z literatury amerykańskiej. Książka o Sienkiewiczu. *Kur. Warsz.* 1920 nr 350; T. Sinko: Z literatury polsko-amerykańskiej. *Il. Kur. Codz.* 1921 nr 351. – S. Piołun-Noyszewski: H. Sienkiewicz, wielki powieściopisarz i obywatel. Warsz. 1917 s. 41; toż wyd 2 Warsz. 1924 s. 31; Rec.: A. Drogoszewski, *Prz. Hum.* 1924 s. 234 i n. – Roman Rola [M. Wierzbiński]: H. Sienkiewicza życie i zasługi. Pozn. 1917 s. 80; Rec.: Nowe wydawnictwa. *Kur. Pozn.* 1917 nr 45 dod.; Sienkiewiczowi w hołdzie. *Tyg. Il.* 1917 nr 19. – T. Grabowski: H. Sienkiewicz, jego życie i dzieła na tle współczesnej epoki. 1846-1916. Krak. 1918 s. 45, il. – M. Mann: Rozwój powieści w Polsce, w zb.: Dzieje literatury pięknej w Polsce. Krak. 1918 cz. 2 s. 176-180. – F. Zielinski: G. Sienkiewicz. *Wiestnik Jewropy* StPetersb. 1918 nr 1/4 s. 5-45.
23. R. Koppens: H. Sienkiewicz. 1846-1916. Chyrów [1924] s. 32; Rec.: M. Kridl: Historia literatury polskiej. Sienkiewicziana. *Prz. Warsz.* 1924 nr 39. – S. Lam: H. Sienkiewicz. Cechy i elementy jego twórczości. Pozn. [1924] s. 141. Rec.: J. Birkenmajer: Książka o Sienkiewiczu. *Kur. Pozn.* z 5 X1 1924; Najnowsza książka o Sienkiewiczu. *Kur. Pozn.* 1924 nr 231; J.F. Gawlikowski: Książka o człowieku. *Echo Warsz.* 1924 nr 280; F. Hoesick: Nowa książka o Sienkiewiczu. *Kur. Warsz.* 1924 nr 153; Stef. [S. Papée], *Prz. Por.* 1924 nr 225; H.Z. [H. Zahorska], *Prz. Powsz.* 1924 nr 489; Ruch wydawniczy. *Życie Wołynia*, Łuck 1924 nr 26. – M. Cieśliński: Sienkiewicz. Szkic popularny. Maków 1925 s. 16. – H. Sienkiewicz w oświeceniu najcelniejszych krytyków. Red. E.B-s, Z. Dąbrowska, Br.P. Warsz. 1925 s. 163. *Koryfeusze Słowa Polskiego*. – J. Kleiner: Artyzm Sienkiewicza, w: Szttychy. Lwów 1925 s. 157-173, toż: Lwów 1933; przedr. w zb.: Szkice z historii literatury polskiej. Epoka porozbiorowa. Red. W. Weintraub. Londyn 1947 s. 84-95; toż w: J. Kleiner: W kręgu historii i teorii literatury. Oprac. A. Hutnikiewicz. Warsz. 1981 s. 411-423. – J. Kleiner: L'arte di E. Sienkiewicz. Tłum. R. Konarska. *I Nostris Quaderni*, Lanciano 1925, nr specjalny polsko-włoski. – W. Kucharski: H. Sienkiewicz. Życie i dzieła. Lwów [1924] 1925 s. 32; Rec. *Kur. Pozn.* 1924 nr 249. – K. Wojciechowski: H. Sienkiewicz. Oprac. S. Sobiński. Lwów [1924] s. VII, 158; toż: Lwów 1925; toż: Lwów 1939 s. 127. Rec.: (Kr.) [J.K. Denes], *Sl. Pol.* 1924 nr 294; W. Borowy: Najlepsza książka o Sienkiewiczu. *Warszawianka* 1925 nr 52; *Kur. Pol.*, Warsz. 1925 nr 162; *Świat*, Warsz. 1926 nr 31; *Literarisches Zentralblatt für Deutschland* 1928 z 15 XII. – S. Baczyński: H. Sienkiewicz. Warsz. 1928 s. 33; toż w: Nasi powieściopisarze. Warsz. [1928] s. 107-162; Rec.: *Kur. Warsz.* 1928 nr

73; *Lit. i Szt.* 1928 nr 11. – F. Kabe [Kubicki]: H. Sienkiewicz. Wielki pisarz budzący ducha narodu. Sandomierz 1929 s. 18.

24. K. Borkiewicz: H. Sienkiewicz (Biografia i analiza dzieł). Lwów 1930 s. 96. *Charakterystyki Lit. Pisarzy Pol.* 7. – K. Czachowski: H. Sienkiewicz. Obraz twórczości. Ułożył, poprzedził wstępem oraz uzupełnił życiorysem, bibliografią i przypisami.... Warsz. 1931 s. 341 (53). – K. Czachowski: O H. Sienkiewiczu. Lwów 1933 s. 31. *Bibl. Szkoły Powsz.* 2; Rec.: A. Schroeder: Zapiski naukowe i literackie. *Dzień Pol.*, Warsz. 1933 nr 48. – J. Birkenmajer: Prace o Sienkiewiczu. *Pam. Lit.* 1935 s. 609-626 i nadb., Lwów 1935; Rec. i uzup.: H.K. [H. Korotyński]: Notatki historyczno-literackie. Sprawy sienkiewiczowskie. *Prosto z Mostu* 1936 nr 6; K. Krzewski [K. Lilienfeld] w zb.: Prace historyczno-literackie. Księga zbiorowa ku czci I. Chrzanowskiego. Krak. 1936 s. 456 i n. – J. Birkenmajer: H. Sienkiewicz. *Thought. Quarterly of the Sciences and Letters* 1939 nr XIV [55] s. 579-593 i odb., New York 1939. – I. Chrzanowski: H. Sienkiewicz. Lwów 1939 s. 127; toż pt. O Sienkiewiczu, w: Studia i szkice, t. 2. Krak. 1939 s. 192-217; Rec.: Prof. I. Chrzanowski o Sienkiewiczu. *Warsz. Dz. Nar.* 1939 nr 181. – Life and Works of Sienkiewicz. Chicago, Polish American Congress 1946 s. 11. 100-th Birth Anniversary of H. Sienkiewicz. 1846-1946.

25. A. Chojecki: H. Sienkiewicz. Życie i dzieła. W setną rocznicę urodzin a trzydziestą śmierci. Krak. 1946 s. 62, il. – J.Z. Jakubowski: H. Sienkiewicz. Warsz. 1946 s. 15. *Portrety literackie 14*; Rec.: Fr.W., *Książ. i Kult.* 1947 nr 10. – A. Starwar: Sienkiewicz. *Kuźnica* 1946 nr 30-33, il.; Rec. i polem.: A. Boleski: Rok Sienkiewiczowski. *Zagad. Lit.* 1946 nr 4/6; W. Mach: Studium o Sienkiewiczu. *Odrodzenie* 1946 nr 36; Z. Starowieyska-Morstinowa: W oparach pozytywizmu. *Tyg. Powsz.* 1946 nr 19; Sienkiewicziana. *Dz. Powsz.* 1946 nr 254. – Jak tworzył Sienkiewicz. *Ziemia Pomor.* 1946 nr 321 s. 4. – Life and works of Sienkiewicz. Chicago, Polish American Congress 1946 s. 11. 100-th Birth Anniversary of H. Sienkiewicz 1846-1946.

– B. Balajka: H. Sienkiewicz. Praha 1947 s. 28. – W. Lednicki: Henryk Sienkiewicz (1846-1946). New York 1948 s. 38; Rec.: P. Moisy, *Revue des Etudes Slaves* 1948 t. 25.

– S. Papée: Sienkiewicz wielki czy mały? Krak. 1948 s. 112; toż wyd. 2: Krak. 1949;

Rec.: J. Budkowska, *Życie Szk.* 1948 nr 6/7; K. Czachowski: Badania literackie. *Dz. Lit.* 1948 nr 17; J. Kijas: Zapowiedź monografii o Sienkiewiczu. *Tyg. Powsz.* 1949 nr 1; J.N.K. [J.N. Kłosowski]: Sienkiewicz wielki czy mały?

Gaz. Lud. 1948 nr 231; H. Markiewicz: Prace o pozytywizmie. *Pam. Lit.* 1950 z.1; K. Wyka: Zagadnienia realizmu w literaturze polskiej. *Spraw. z Czyn. i Posiedz. PAU* 1948 nr 4.

– E. Groten-Sonecka: Sienkiewicz jeszcze nieznan, w zb.: Księga pamiątkowa ku uczczeniu czterdziestolecia pracy prof. J. Kleinera. Łódź 1949. Oddz. Łódz. Tow. Lit. im. A. Mickiewicza s. 439-456 i odb.

26. J. Baculewski: H. Sienkiewicz. Warsz. 1952 WP, s. 47. *Mala Bibl-czka TWP*; tenże: H. Sienkiewicz. Warsz. 1952 s. 20 (masz. powiel. TWP); toż: wyd. *Wszech. Rad.* nr 26; toż: *Polonistyka* 1952 nr 1. – J. Birkenmajer: H. Sienkiewicz. Szkic biograficzno-krytyczny. *Życie i Myśl* 1952 nr 1/6. – J. Górski [Z. Falkowski]: Sienkiewicz – ewolucja pisarza [Ostrogi literackie. Metamorfozy dziennikarza. Zdobyeci epika. Niedyskrepcje liryczne. Spadek po podróżopisarzu]. *Tyg. Powsz.* 1952 nr 31-35. – Wł. Wasilewska: H. Sienkiewicz, w: H. Sienkiewicz, „Szkice węglem”... Warsz. 1952 s. V-LII. – Z. Falkowski: Kult i anatema. Rzecz o H. Sienkiewiczu. I-VI: Cztery fazy; W pozytywistycznej Troi; Przerosty kultu i nożyce; Pod znakiem anatemy; Między wojnami. Czwarta faza debaty. *Tyg. Powsz.* 1955 nr 1-5, 7. – J. Baculewski: H. Sienkiewicz. Wyd. 2 uzup. Warsz. 1956 s. 89, il. *Bibl-czka TWP*; tenże: O H. Sienkiewiczu. Warsz. 1956 s. 48. – W. Lednicki: Bits of Table Talk on Pushkin, Mickiewicz, Goethe, Turgenev and Sienkiewicz [A Vanished Glory; „The Lighthouse”; The Positivist; „Letters from America”; „The Trilogy”; „Without Dogma” and „The Połaniecki Family”; „Quo vadis?” and „The Teutonic Knights”; Politics and Morality; Sienkiewicz as I saw him then and now]. Haga 1956. International Scholars Forum. A Series of Books by American Scholars t. 5 s. 220-256; Rec.: L. R. Lewitter, *Slav. Rev.* 1957 t. 35 nr 85 s. 596-598. – H. Sienkiewicz o swojej własnej twórczości. *Młoda Rzeczposp.* 1956 nr 24.

– J. Maciejewski: „Wielkopolskie” opowiadania H. Sienkiewicza. *Prace Komisji Filolog. PTPN* t. 17 z. 3 s. 145-315 i nadb., Pozn. 1957 s. 173.

Rec.: T. Bujnicki, *Pam. Lit.* 1958 nr 4; H. Markiewicz, *Życie Lit.* 1958 nr 20; D. Prokofiewa, *Institut Slawianowiedzenia AN SRRR* 1960 t. 29 s. 122-128.

– J. Baculewski: H. Sienkiewicz. [wyd. 3 uzup.]. Warsz. 1958 s. 109, il., *Bibl-czka. TWP, Nauki społeczne.* – Z. Falkowski: Przede wszystkim Sienkiewicz. (Szkice literackie). Warsz. Pax 1959 s. 504.

Rec.: J.C. [J. Cieślowski], *Odra* 1959 nr 34; J. Kijas, *Ruch Lit.* 1960 nr 3; E. Szonert, *Kierunki* 1959 nr 28, polem: J. Daniłowska, *Kierunki* 1959 nr 37; J. Spytkowski, *Pam. Lit.* 1961 z. 3; J. Susul, *Tyg. Powsz.* 1960 nr 3; A. Ściegienny, *Sl. Powsz.* 1959 nr 130, Z. Żabicki, *Nowa Kult.* 1959 nr 31.

27. W. Lednicki: H. Sienkiewicz. A retrospective synthesis. Graven Hage 1960 s. 81, tabl., bibliogr.; toż w jęz. niderl.: H. Sienkiewicz. Inleiding over auteur en werk. Tlum. A. Blok. Has-selt 1960 s. 73, tabl., bibliogr.

Rec.: M. Danilewiczowa: O Sienkiewiczu po angielsku. *Wiadomości*, Londyn 1961 nr 9; L.R. Lewitter, *The Slavonic and East European Review*, Londyn 1962 nr 96; E.S. [E. Szonert], *Ruch Lit.* 1963 nr 3.

– J. Krzyżanowski: Nowe spojrzenie na Sienkiewicza, w: *W kręgu wielkich realistów*. Krak. 1962 s. 5-42. – T. Bujnicki: Portret pisarski H. Sienkiewicza. Krak. 1966, PWN s. 34. *Nauka dla Wszystkich* 27. – J. Krzyżanowski: H. Sienkiewicz, w zb.: *Obraz literatury polskiej*. Ser. IV t. 2. Warsz. 1966 s. 201-241. – J. Kulczycka-Saloni: H. Sienkiewicz. *Życie i twórczość*, w: H. Sienkiewicz. *Materiały zebrana i wstępem opatrzyła ...* Wyd. 2 zmienione. Warsz. 1966 s. 7-86. – M. Danilewiczowa: Maska człowieka szczęśliwego, w: *Sienkiewicz żywy*. Londyn 1967 (57). – J. Krzyżanowski: Sienkiewicz – ein Mensch, der immer er selber war. *Mickiewicz-Blätter* 1967 nr 34/35. – J. Kulczycka-Saloni: Sienkiewicz a Warszawa. *Prz. Hum.* 1967 nr 3 s. 49-62, toż w zb.: *Sienkiewicz dzisiaj*. Studia i szkice. Warsz. 1968 s. 91-114 (59); toż: *Rocz. Warsz.* 1970 s. 255-272. – M. Giergielewicz: Henryk Sienkiewicz. Nowy Jork 1969 s. 192; Rec.: [M. Grydzewski], *Wiadomości*, Londyn 1969 nr 30; J. Maurer, *The Polish Review*, Nowy Jork 1969 nr 4.

28. V.M. Crawford: H. Sienkiewicz, w: *Studies in foreign Literature*. New York 1970. – O. Zai-cik: H. Sienkiewicz. Bukareszt 1971 s. 221, bibliogr., tabl., il.; Rec.: D. Bienkowska, *Literatura* 1972 nr 25.

– J. Krzyżanowski: H. Sienkiewicz. Warsz. 1972, PWN, s. 125, il. *Małe Portrety Literackie*; toż wyd. 2: Warsz. 1986.

Rec.: P.B. [P. Bagiński], *Polonistyka* 1972 nr 6; I. Bolek, *Nowe Książ.* 1972 nr 6; *Kultura* 1972 nr 28.

– A. Nofer-Ladyka: O romantyczności antyromantyków, w zb.: *Z polskich studiów slawistycznych*. Ser. 4. Nauka o literaturze. Warsz. 1972 s. 61-76. – S. Velea: H. Sienkiewicz, w: *Scrittori polonezi – studii monografice*. Bukareszt 1972

s. 99-139. – A. Grychowski: Lublin i Lubelszczyzna w życiu i twórczości pisarzy polskich. Lub. 1974 s. 121-124.

– J. Krzyżanowski: Sienkiewicz a Warszawa. Warsz. 1975, PIW s. 81, il.; toż wyd. 2, Oprac. M. Bokszczanin. Warsz. 2000, wyd. Fundacja Sienkiewiczowska, s. 64, il.;

Rec.: J. Iwaszkiewicz, *Życie Warsz.* 1976 nr 285; M. Kabata, *Nowe Książ.* 1976 nr 12; W. Kwast, *Tydz. Pol.*, New York 1976 nr 260; BoM [B. Maciejewski], *Sztand. Młod.* 1976 nr 133/134; A. Nofer-Ladyka, *Kron. Warsz.* 1977 nr 1; R.P. [R. Pietrzak], *Żoł. Wol.* 1976 nr 71; B. Sowińska, *Życie Warsz.* 1976 nr 66; T. Syga, *Stolica* 1976 nr 14; AWER [A. Wernic], *Śl. Powsz.* 1976 nr 68; W. Żukrowski, *Tryb. Ludu* 1976 nr 44.

– T. Żabski: Poglądy estetyczno-literackie H. Sienkiewicza. Wroc., Ossol. 1979 s. 204. *Prace Wroc. Tow. Nauk.* nr 211.

Rec.: J. Kulczycka-Saloni, *Rocz. Lit.* 1979 s. 315-318; P. Lehr-Splawinski: W poszukiwaniu teorii literatury drugiej połowy XIX w. *Prz. Hum.* 1979 nr 11/12; M. Živancević, *Zbornik ze Slavistiku*, Novi Sad 1981 t. 20 s. 182-183.

29. E. Kovács: Sienkiewicz. Budapeszt 1980 s. 299, bibliogr. – H. Sienkiewicz (1846-1916), w zb.: *A lengyel szépirodalom magyarországon 1945-1980*. Válogatott. Bibliográfia. Oprac. A. Ecsedy és E. Gáliczky. Budapeszt 1982. – J. Krzyżanowski: H. Sienkiewicz, w zb.: *Literatura polska*. Przewodnik encyklopedyczny. T. 2. Warsz., PWN 1985 i wyd. nast., s. 357-359 [oraz pod tytułami utworów]. – A. Nofer-Ladyka: H. Sienkiewicz. Warsz. 1988; Rec.: L.B. [L. Bugajski], *Życie Lit.* 1989 nr 14 s. 15.

30. S. Meresiński: H. Sienkiewicz wobec tradycji romantycznej. Kiel., Wyd. Pedag., 1992 s. 140. – D. Pankowska: Zagadki o życiu i twórczości H. Sienkiewicza. Lub. 1995 s. 253, il. – E. Kosowska: Negocjacje i kompromisy. Antropologia polskości H. Sienkiewicza. Katow. 2002; Rec.: J. Paszek, *Śląsk* 2002 nr 8. – R. Koziołek: Ciało Sienkiewicza. Studia o płci i przemocy. Katow. [2008] 2009 s. 423. *Prace Nauk. Uniw. Śl.* 2698. – M. Gloger: Sienkiewicz nowoczesny. Bydg., Wyd. Uniw. Kazimierza W., 2010 s. 249. – E. Kosowska: Eurosarmata. O postawach i wyborach H. Sienkiewicza. Katow., Wyd. UŚl. 2013, *Prace Nauk. Uniw. Śląsk.* Nr 3089 s. 248.

PRZYZCYNKI I ARTYKUŁY OKOLICZNOŚCIOWE

31. S. Chłędowska: Noweliści. *Gaz. Lw.* 1880 nr 96 i n.; przedr. w: Szkice literackie. T. 1. Lwów 1885 s. 123-141. – Pan Tarnowski o Sienkiewiczu. *Prz. Lw.* 1881 t. XXII s. 15-19. – [K. Kaszewski:] H. Sienkiewicz. *Kłosa* 1882 nr 864 s. 37-38. – B. Prus: Odpowiedź na kilka pytań. *Niwa* 1882 nr 199. – K.W. [K. Wzdulski]: Ze stołu redakcyjnego. *Rola*, Warsz. 1883 nr 4. – S. Krzemiński: H. Sienkiewicz. *Bluszcz* 1884 nr 14. – M. [S.M. Rzętkowski]: Kronika. *Tyg. Il.* 1884 nr 83; tenże: H. Sienkiewicz (Sylwetka). *Tyg. Il.* 1884 nr 92. – Baronowa X.Y.Z. [K. Górski, J. Górski, S. Koźmian?, A. Zaleski?]: Towarzystwo warszawskie. Listy do przyjaciółki... [o H. Sienkiewiczu] odc. 54. *Czas* 1886 nr 263, s. 1-2. – J.G. [J. Gadomski]: Luźne uwagi (Z powodu ostatnich powieści Sienkiewicza). *Tyg. Il.* 1887 t. 9 nr 232, 234. – H. Loewenthal: Feuilleton. H. Sienkiewicz. *Wiener Allgemeine Ztg* 1887 nr 2558. – Echa warszawskie. *Prz. Tyg.* 1887 nr 6. – Sylwetka Sienkiewicza (przedruk z „Czasu”) [„listu Baronowej X.Y.Z.”, jw.]. *Przeł. Lit. dod. Kraju*, Petersb. 1887 t. X nr 12 s. 5. – ik.: Felieton. Mania naśladownictwa w naszej literaturze. *Kraj*, Petersb. 1888 nr 44. – M.G. [M. Gawalewicz]: Kronika tygodniowa. *Tyg. Il.* 1889 nr 335. – H. Sienkiewicz, a Polish Novelist. *Blackwood Edinburgh Magazine* 1889 t. 145 s. 498-513.

32. Cześćnik [Cz. Jankowski]: Kronika warszawska. „Na horyzoncie dziennikarskim”. *Kraj*, Petersb. 1891 nr 1. – Br.Fr. [B. Friedrichson]: H. Sienkiewicz. *Krakowianka. Kal.*, Krak. 1891 s. 3-5. – to [J. Tokarzewicz]: Luźne kartki. *Kraj*, Petersb. 1891 nr 46. – A.H. [A. Świętochowski]: Ostatnie utwory Sienkiewicza. *Prawda* 1891 nr 9, 10. – A.N. [A. Niemojewski]: Światła i cienie. *Wędrowiec* 1893 nr 31, 1894 nr 34. – Gros [W. Kosiakiewicz]: Jak Sienkiewicz pisze. *Gaz. Pol.* 1893 nr 291. – S.W.: Nowe utwory Sienkiewicza. *Głos*, Warsz. 1893 nr 52. – B. Chrzanow-

ski: Współczesna powieść polska. *Niwa*, Warsz. 1894 nr 11-12. – C. Jellenta [N. Hirszbant]: „Śmierci” i „Dogmaty”. *Prz. Tyg.* 1894 nr 48-50. – T. Jeske-Choiński: Drobiazgi Sienkiewicza. *Kur. Warsz.* 1894 nr 48. – T. Jeske-Choiński: Listy literacko-artystyczne z Warszawy. *Gaz. Lw.* 1894 nr 147-148. – Helveticus [W. Karczewski]: O Asnyku i Sienkiewiczu. *Gaz. Nar.*, Lwów 1895 nr 43. – O Sienkiewiczu. *Kur. Codz.*, Warsz. 1895 nr 142. – [J. Gadomski]: O H. Sienkiewiczu. *Kur. Codz.*, Warsz. 1895 nr 194; tenże: Hr. Wodziński o Sienkiewiczu. *Kur. Codz.*, Warsz. 1895 nr 234. – b. [B. Łoziński ?]: O Sienkiewiczu. *Gaz. Nar.*, Lwów 1895 nr 38. – Z.G. [F. Kozubowski]: Stanisław Rzewuski o H. Sienkiewiczu [w paryskim *Le Figaro*]. *Gaz. Nar.*, Lwów 1895 nr 128. – O Sienkiewiczu. *Gaz. Pol.*, Warsz. 1895 nr 295. – Z pamiętników Eksdziennikarza. *Niwa* 1896 nr 49; toż w: Stara i młoda prasa. Przyczynek do historii literatury ojczystej 1866-1872. Kartki ze wspomnień Eksdziennikarza. Petersb. 1897 [właśc. 1896] s. 129-132, toż: Warsz. 1998; Rec. B. Prus: Osobliwa książka. Kronika tygodniowa. *Kur. Codz.*, Warsz. 1896 nr 340; toż: Listki warszawskie. *Kraj, Dział Lit.-Artyst.*, Petersb. 1896 nr 49. – J. Gnatowski: Z twórczości literackiej Sienkiewicza. *Słowo*, Warsz. 1896 nr 1. – Modestus [B. Lutomski]: Talent i umysł Sienkiewicza. *Kur. Lw.* 1896 nr 135; toż: *Gaz. Warsz.* 1896 nr 135. – Sz. Parasiewicz: Obrazki pedagogiczne z pism H. Sienkiewicza. *Rodz. i Szk.*, Lwów 1896 nr 5. – L. Szczepański: Sienkiewicz w świetle nowej krytyki. *Monitor* 1896 nr 6. – Notatki literacko-artystyczne. „*Gaullois*” o Sienkiewiczu [o art. St. Rzewuskiego]. *Gaz. Lw.* 1896 nr 146. – Kronika. O Sienkiewiczu. *Dz. Krak.* 1896 nr 79. – Z chwili. H. Sienkiewicz. *Dz. Krak.* 1896 nr 241. – Szczęsna [J. Bąkowska]: Artysta. *Bluszcz* 1897 nr 52. – E. Gosse: H. Sienkiewicz. *Living Age* 1897 t. 14 s. 517-527. – M. [I. Matuszewski]: O Sienkiewiczu. *Kur. Codz.*, Warsz. 1897 nr 294. – S. Rzewuski: H. Sienkiewicz. *Revue En-*

cyclopédique, Paryż 1897; uzup. *Literary Digest* 1897 nr 34 s. 1001-1002. – W. Talcott: With New Books. *Book News* 1897 t. 15 s. 437. – S.R. Landau: H. Sienkiewicz. *Gesellschaft*, Lipsk 1897 nr 3 s. 360-374. – Rozmaitości. H. Sienkiewicz. *Gaz. Opol.* 1897 nr 92. – H. Sienkiewicz. Nasze ryciny. *Tyg. Il.* 1897 nr 52. – G. McDermot: H. Sienkiewicz. *The Catholic World* 1898 t. 66 s. 652-661, t. 67 s. 180-191. – J.L. French: The Author of „Quo vadis”. *National Magazine* 1898 t. 7 s. 538-542. – I. Matuszewski: Swoi i obcy (Pokrewieństwa i różnice). Zarysy literacko-estetyczne. Warsz. 1898 s. 116-124, toż wyd. 2: Warsz. 1902 s. 191-207. – O Sienkiewiczu. *Kur. Codz.*, Warsz. 1898 nr 265. – Wywiad z K. Chłapowskim. *New York Times* z lutego 1898; *Kur. Warsz.* z marca 1898 (streszcz.). – Z daleka i z bliska. O Sienkiewiczu i Modrzejewskiej. *Kraj*, Petersb. 1898 nr 15, *Dział Lit.-Artyst.* s. 180. – P. Arcari: Les Héros et les nouvelles d’H. Sienkiewicz. *Osservatore Cattolico* 1899 des 5-6 X. – Cz. Jankowski: H. Sienkiewicz. Zarys krytyczny. *Kraj*, *Dział Il.* Petersb. 1899 nr 29-31, 33, 35, 36; Rec.: O H. Sienkiewiczu. *Prz. Polit.*, *Spół i Lit.* 1899 nr 180. – S.E. Johnson: The Author of „Quo vadis”. *Education* 1899 t. 19 (z VI) s. 615-520. – O dziełach Sienkiewicza. *Polonia w Ameryce*, Cleveland 1899 nr 12. – A Polish Novelist H. Sienkiewicz. *Blackwood Literary Magazine*, Edynburg-Londyn 1899 s. 498-513.

33. P. Chmielowski: H. Sienkiewicz. *Kur. Codz.* 1900 nr 353. – B. Gubrynowicz: H. Sienkiewicz. *Przyj. Młodz.*, Lwów 1900 nr 7, 9-10, 13-14. – Cz. Jankowski: Na literatury elizejskich polach. *Kraj*, Petersb. 1900 nr 50, dod. s. 5-7. – T. Jaroszyński: Ilustrator o Sienkiewiczu. *Wiek* 1900 nr 354. – M. Konopnicka: O twórczości Sienkiewicza. (Kilka myśli). *Kur. Warsz.* 1900 nr 353, 1901 nr 1; przedr. z *Kur. Warsz.* także pt. Kilka myśli o twórczości Sienkiewicza. *Praca*, Pozn. 1901 nr 2; *Kur. Pozn.* 1902 nr 144; *Nowe Śl. Pol.*, Lwów 1902 nr 62; *Przew. Nauk. i Lit.*, dod. *Gaz. Tor.* 1902 nr 5; toż w: Szkice. Lwów 1905 s. 219-235; liczne przedr. fragm. w r. 1916, m.in. *Dz. Nar.*, Piotrk. 1916 nr 275; *Praca*, Pozn. 1916 nr 19 s. 434-436. – A. Krechowicki: H. Sienkiewicz [tekst przemówienia na obchodzie Sienkiewiczowskim we Lwowie]. *Czas* 1900 nr 311. – B. Lutomski: H. Sienkiewicz (Kilka rysów charakterystyki). *Gaz. Pol.* 1900 nr 293, 294, 296-299. – W. Marrené: H. Sienkiewicz. XXV. *Echo Muzyk. Teatr. i Artyst.* 1900 nr 51 s. 606-607. – J. Nowiński: Sienkiewicz. *Tyg. Mód i Pow.* 1900 nr 40-49. – B. Prus: H. Sienkiewicz. *Kur. Codz.* 1900 nr 354, tłum. na ros.: Je., *Siewiero-Zapadnoje Slovo* 1900 z 15 XII. – St. Rzewuski:

L’Auteur de „Quo vadis”. L’homme et l’écrivain. Souvenirs personnels. *Le Gaulois*, Paryż 1900 z 11 IX.; toż tłum. pt.: L’Autore del „Quo vadis”. L’uomo e lo scrittore. *L’Alba*, Mediolan 1900 z 14 IX. – L. Straszewicz: Sienkiewicz. *Mies. Kur. Pol.*, Warsz. 1900 t. 4 z. 11 s. 753-767. – [M. Synoradzki:] H. Sienkiewicz. Portret literacki. *Bies. Lit.* 1900 nr 51. – H. Sienkiewicz. *Gaz. Warsz.* 1900 nr 340. – Sienkiewicz i Chopin w Paryżu. *Dz. Chicag.* 1900 nr 282. – Nowe plany literackie Sienkiewicza. *Dz. Pol.*, Lwów 1900 nr 136. – Chronicle and Comment. *Bookman* 1900 t. 10 s. 517-519. – Szkoła Główna Warszawska 1862-1869. T. 1. Wydział Filologiczno-Historyczny [H. Sienkiewicz]. Krak. 1900, s. 299-301. – L. Maigran: H. Sienkiewicz. *Bulletin de la Société des Amis de l’Université de Lyon* 1900/1901 s. 129-145.

– E. Bogdanowicz: O nowym lecie, o gwiazdach i o Sienkiewiczu (Kilka myśli przygodnych). *Świat*, Łódź 1901 nr 1 s. 9-11. – A. Chołoniewski: Czarno i bialo o H. Sienkiewiczu. *Krytyka*, Lwów 1901 nr 5 s. 300-307. – E. van Norman: The Country of Sienkiewicz. *Bookman* 1901 t. 12 nr 6 s. 5051, t. 13 nr 7 s. 530-542; il.; toż przedr. *Bookman* 1916 t. 44 s. 412-426.

– T. Pini: Sienkiewicz jako pisarz narodowy i jako artysta (Odczyt wygłoszony 31 III 1901 w „Sokole” tarnowskim). *Pogoń*, Tarnów 1901 nr 15-18 i odb., Tarnów 1901 s. 19, toż: *Mentor*, Tarnów 1901/1902 s. 29-45. – G. P.: H. Sienkiewicz. 1846-1900 (Notatka biograficzna). *Praca*, Pozn. 1901 nr 2. – P. Popiel: Dwie prace o Sienkiewiczu [M. Konopnickiej i A. Baudrillarda]. *Czas* 1901 nr 30. – K. Rakowski: H. Sienkiewicz – chluba narodu polskiego. *Praca*, Pozn. 1901 nr 2. – H. Sienkiewicz. *Gospodarz* 1901 s. 70-71. – H. Sienkiewicz and his Polish Novels. *Current Literature* 1901 t. 30 s. 402-406. – S. C. de Soissons: In the path of the soul. Essays on literature. *Music and Art*, Londyn 1901. – M.H. Dziewicki: Sienkiewicz and his contemporaries. *Bibliographical Quarterly* 1902 t. 195 s. 117-118. – S. C. de Soissons: H. Sienkiewicz. *North American Review* 1902 t. 175 nr 549 s. 176-193. – S. Tarnowski: Najnowsza historia literatury polskiej. *Kraj*, Petersb. 1902 nr 25, dod. *Życie i Szt.* s. 282. – Śp. Horzica o Sienkiewiczu. *Dz. Pozn.* 1902 nr 82. – Sienkiewicz i jego współcześni. *Gaz. Nar.*, Krak. 1902 nr 56.

– Axel [I. Baliński]: O Sienkiewicza. *Przyszłość*, Krak. 1903 nr 4. – S. Brzozowski: H. Sienkiewicz i jego stanowisko w literaturze współczesnej. *Głos* 1903 nr 14-18; przedr. w: Wczesne prace krytyczne. Oprac. A. Mencwel, M. Sroka i in. Warsz. 1988 s. 133-168. – I. Korwin-Kuczynski:

Ich mojego prozlogo. Sienkiewicz. Jego literaturnaja diejatielnost'. *Istoriczeskij Wiestnik* 1903 s. 133-136. – W. Nałkowski: Zbyteczny ból. *Głos* 1903 nr 13; tenże: Niefortunny obrońca pana Sienkiewicza. *Głos* 1903 nr 17; tenże: Na sposoby biorą się... *Głos* 1903 nr 20. – A. Potocki: Szkice i wrażenia literackie. Lwów 1903 s. 1-41. – [O art. w *Aus Fremden Zungen*, Dlaczego Sienkiewicz pisze z przerwami?] *Kur. Pozn.* 1904 nr 220, 250. – A. Brückner: Sienkiewicz w świecie. *Gaz. Noworoczna II.*, Krak. 1904. – O H. Sienkiewiczu. *Gaz. Pol.*, Chicago 1904 nr 41.

34. S. Brzozowski: H. Sienkiewicz. *Głos* 1905 nr 47 dod.; toż w: Współczesna powieść polska. Stanisławów 1906 s. 57-59. – N.W. Czechow: G. Sienkiewicz. (Rasskazy o choroszych knigach). *Drug Dietiej* 1905 nr 17. – O. Tencajoli: E. Sienkiewicz. *Nella Lotta*, Mediolan 1905 z 1 V. – Sienkiewicz przemawia. *Gaz. Pol.*, Chicago 1905 nr 12. – Księga Pamiątkowa Zjazdu b. Wychowawców b. Szkoły Głównej Warszawskiej w 40 rocznicę jej założenia [H. Sienkiewicz]. Warsz. 1905 s. 75-76.

– A. Krechowicki: Sienkiewicz jako Mireo Parrasio. *Gaz. Lw.* 1906 nr 98. – A. Nowaczyński: Wczasy literackie. Warsz. 1906 s. 275-281 i n. – B. Chlebowski: Neoromantyzm polski i zależna od niego nowa krytyka. *Książka* 1907 nr 6-7. – Ł. Połonskij: Sowriemiennyj polskij roman. *Wiestnik Jewropy* 1906 nr 6. – G. [A. Świętochowski]: Pamiętnik. Komentarz do socjologii obłęgorskiej. Mniemany wyrok opatrności. *Prawda* 1906 nr 46, 48. – W. Rzymowski: Literatura polska ostatnich lat 20-tych w oświetleniu chwili obecnej. *Prz. Społ.* 1906 nr 23. – [A. Świętochowski:] Pamiętnik. Ukarany bluźnierca. *Prawda* 1906 nr 50. – Górą Sienkiewicz. *Diabeł*, Krak. 1907 nr 7. – Francuz o Sienkiewiczu. *Dz. Chicag.* 1907 nr 29. – A. Potocki: Przemiany w życiu i w literaturze. *Śl. Pol.*, Lwów 1907 nr 66, 68. – Sienkiewicz o socjalizmie. *Dz. Berliń.* 1907 nr 107. – L. Belmont [L. Blumental]: Dlaczego błoto jest taniem. *Wolne Śl.* 1908 nr 19. – Sienkiewicz. *Wawel*, Krak. 1908 nr 7. – Sienkiewicz o Osuchowskim. *Dz. Berliń.* 1908 nr 22; *Dz. Chicag.* 1908 nr 37; *Dz. Ciesz.* 1908 nr 22. – Budzynowski o Sienkiewiczu. *Dz. Pol.*, Lwów 1908 nr 292. – Tm w [T. Wąsik]: Sienkiewicz i niemieckość. *Echo Przemys.* 1908 nr 75. – O odczytach o H. Sienkiewiczu. *Goniec Wil.* 1909 nr 17, 44. – E. Paszkowski: Sienkiewicz. *Dz. Kijow.* 1909 nr 51. – Z. Wasilewski: O sztuce i człowieku wiecznym. Lwów 1910 s. 5, 8, 14 i n. – J.L. Popławski: Szkice literackie i naukowe. Warsz. 1910 s. 15-16 i n. – L. Belmont [L. Blumental]: Tani moral Sienkiewicza. *Wolne Śl.* 1911

nr 128 s. 21-23. – A. Krechowicki: H. Sienkiewicz – Mireo Parrasio, w: Prawdy i bajki. Warsz. 1911 s. 373-377. – S. Krzemiński: Nowe szkice literackie. Warsz. 1911. – Z. Łempicki: H. Sienkiewicz. *Gaz. Lw.* 1912 nr 115. – H. Sienkiewicz. *Jutrzenka* 1912 nr 13. – Z. Lubicz Zaleski: Dzieło i twórca. Studia i wrażenia literackie. Warsz. 1913 s. 323 i n. – St. Domański: H. Sienkiewicz. *Zorza*, Warsz. 1914 nr 26. – T. Turkowski: Praca pisarska H. Sienkiewicza. *Zorza*, Warsz. 1914 nr 26-27. – Księga Pamiątkowa Zjazdu b. Wychowawców b. Szkoły Głównej Warszawskiej w 50 rocznicę jej założenia. Warsz. 1914 s. 107-108.

35. S. Askenazy: Sienkiewicz. *Moniteur Polonais*, Lozanna, z 15 XII 1916; toż w: Uwagi. Warsz. 1924 s. 124-126. – Z. Topór [W. Brzeska]: H. Sienkiewicz. Pozn. 1916 s. 24; Rec.: r. [M. Ruszczyńska], *Gaz. Nar.*, Pozn. 1916 nr 159. – H. Sienkiewicz – Mireo Parrasio. *Kur. Pozn.* 1916 nr 268 dod. – A. E. Balicki: H. Sienkiewicz. *Sprawozd. Gimm. III w Krakowie* za r. 1916/1917 s. 6-10. – P. Chmielowski: H. Sienkiewicz. *Wiek Nowy* 1916 nr 4646-4647. – H. Adams Bellows: Sienkiewicz and the New Deluge. *Bellman* 1916 t. 2 z 2 XII s. 710-712. – I. Chrzanowski: H. Sienkiewicz. *Rok Pol.* 1916 nr 10 s. 1-19 i nadb., toż: *Gaz. Por.* 1916 nr 329, *Kur. Lw.* 1916 nr 628, 644; toż. w zb.: K. Czachowski: H. Sienkiewicz. Obraz twórczości. Warsz. 1931 s. 308-314 (53); toż pt.: H. Sienkiewicz. Szkic literacki. Lwów 1933 s. 19; przedr. w: I. Chrzanowski: Literatura a naród. Odczyty, przemówienia, szkice literackie. Lwów 1936 s. 344-359; I. Chrzanowski: O literaturze polskiej. Oprac. A. Biernacki. Warsz. 1971 s. 455-477. – I. Chrzanowski: H. Sienkiewicz. Przemówienie na uroczystym obchodzie Koła Krakowskiego Towarzystwa Nauczycieli Szkół Wyższych ku czci Sienkiewicza dnia 17 XII 1916. *Muzeum* 1917 s. 445-446; toż w: I. Chrzanowski: Wśród zagadnień, książek i ludzi. Lwów 1922 s. 525-527; toż pt.: O Sienkiewiczu, w: S. Lam: Polska literatura współczesna. Pozn. 1924 s. 1-5; Rec.: Mowa prof. Chrzanowskiego. *Głos Nar.* 1916 nr 589; Omówienie twórczości literackiej Sienkiewicza. *Gaz. Tor.* 1916 nr 108. – O H. Sienkiewiczu. Odczyt I. Chrzanowskiego [w Warszawie]. Z tygodnia. *Bluszcz* 1917 nr 1; *Gaz. Por.* 1916 nr 3290; Prof. Chrzanowski o Sienkiewiczu. *Głos Nar.* 1916 nr 592; L.: Odczyt prof. I. Chrzanowskiego. *Kur. Pol.* 1916 nr 360; Z miasta. O H. Sienkiewiczu. *Kur. Warsz.* 1916 nr 359. – S. Cywiński: Sienkiewicz. *Dz. Wil.* 1916 i odb., Wil. 1916 s. 96. – E. Czekalski: Twórca narodowej legendy. H. Sienkiewicz. *Świat*, Warsz. 1916 nr 48. – P. Górecki: Polityka Sienkiewicza. *Nowa Gaz.*, Warsz.

1916 nr 530. – E. Haecker: H. Sienkiewicz. *Naprzód* 1916 nr 320, 321, 323. – W. Jabłonowski: Sienkiewicz – artysta. *Tyg. Il.* 1916 nr 48 s. 570-571; toż: *Kur. Pozn.* 1916 nr 272 dod.; *Życie Społ. Lit. i Artyst.* 1917 nr 2. – M. Konopnicka: O twórczości H. Sienkiewicza [przedr. fragm., pod różnymi tyt., art. z *Kur. Warsz.* 1900/1901]. *Biesiada*, Pozn. 1916 nr 47; *Dz. Pozn.* 1916 nr 267; *Kur. Warsz.* 1916 nr 319; *Nowa Ref.* 1916 nr 583; *Praca*, Pozn. 1916 s. 1161; *Wiek Nowy* 1916 nr 4644-4645. – S. Korczak [M. Synoradzki?]: H. Sienkiewicz. (Sylwetka literacka). *Bies. Lit.* 1916 nr 21-34. – W. Kosiakiewicz: Z doświadczeń Sienkiewicza. *Świat*, Warsz. 1916 nr 48, toż: *Kur. Pozn.* 1924 nr 249. – W.M. Kozłowski: Sienkiewicz jako psycholog. *Kur. Warsz.* 1916 nr 340. – A. Luty: H. Sienkiewicz. *Orka*, Wiedeń 1916 nr 4. – Z. Łącki: H. Sienkiewicz. Pisarz i człowiek. *Głos Rob.* 1916 nr 14. – M. B.: O H. Sienkiewiczu. *Gaz. Lud.*, Lub. 1916 nr 20. – S. Mękariski: H. Sienkiewicz na tle prądów współczesnej kultury. *Kur. Pozn.* 1916 nr 130-131 dod. – T. Micinskij: Polska w twórczości G. Sienkiewicza. *Utro Rossii* 1916 nr 337. – B. Nawroczyński: Pierwiastki ogólnoludzkie i narodowe w twórczości H. Sienkiewicza. *Wychow. w Domu i Szkole* 1916 z. 10. – J. Nowiński: Sienkiewicz. *Biesiada*, Pozn. 1916 nr 19. – J. Nowiński: O twórczości Sienkiewicza. *Dom Pol.*, dod. *Gaz. Nar.*, Pozn. 1916 nr 13. – W. Pr. [W. Prokesch]: H. Sienkiewicz. *Nowa Reforma*, Krak. 1916 nr 233. – A. Je. Redko: G. Sienkiewicz (1846-1916). *Russkije Zapiski* 1916 nr 11. – M. Ruszczyńska: O twórczości Sienkiewicza. Odczyt wygłoszony na uroczystości w Wyrzysku. *Gaz. Nar.*, Pozn. 1916 nr 151, 153. – S. Sierosławski: Dwa czyny H. Sienkiewicza. Moskwa 1916 s. 29. – J. Żywnowski: H. Sienkiewicz jako malarz. (Pierwiastek malarski w literaturze autora Trylogii). *Głos Pol.*, Piotrogród 1916 nr 46. – (xy) [L. Szczepański]: Prowincjonałści. *Il. Kur. Codz.* 1916 nr 129. – Przeciw fałszywym cytatom Sienkiewicza. *Il. Kur. Pol.* 1916 nr 320. – S.: H. Sienkiewicz. *Mies. Pedagog.*, Ciesz. 1916 nr 1/7. – W. K.: Twórczość Sienkiewicza. *Postęp*, Pozn. 1916 nr 104. – S. Wegner: Sienkiewicz w Poznaniu. *Postęp*, Pozn. 1916 nr 274. – I. Boruta [J.M. Malinowski?]: Intermedia rybałtowskie. Pamiętnik rybałta. *Mysł Pol.* 1917 z.1/2 s. 113-114, z. 3 s. 187. – [W. Hahn:] H. Sienkiewicz. *Pam. Lit.* 1917 s. 1-5. – M.M. Gardner: H. Sienkiewicz. *Polish Review*, Londyn 1917 t. I s. 92-98. – W. Jabłonowski: Sienkiewicz – artysta. *Życie*, Pozn. 1917 nr 2. – L. Kozłowski: Optimizm Sienkiewicza. *Wiestnik Wospitanija* 1917 nr 1 s. 123-139. – S. Michajłowa-

Sztern: G. Sienkiewicz. *Siemja i Szkoła* 1917 nr 2 s. 73-76. – J. Ochorowicz: O H. Sienkiewiczu ze stanowiska psychologii, w: Szkoła Główna Sienkiewiczowi. Warsz. 1917 s. 29-36. – I. Paderewski: H. Sienkiewicz. *Kal. Galicyjski, rzymski i grecko-katolicki na r. 1918*. Lwów 1917. – Paderewski o Sienkiewiczu. *Kur. Lw.* 1917 nr 28; *Kur. Pozn.* 1917 nr 10, dod.; *Kur. Warsz.* 1917 nr 28. – R. Ściślak: H. Sienkiewicz artysta-pisarz. *Kujawianin*, Włoc. 1917 s. 290-294. – Sienkiewiczowi w holdzie. *Tyg. Il.* 1917 nr 19. – Passing of the Greatest Modern Master of the Historical Novel. *Current Opinion* 1917 t. 42 s. 50.

36. A. Kimball Tuel: H. Sienkiewicz. *The Catholic World* 1918 t. 107 s. 17-31. – W. Söderhjelm: H. Sienkiewicz, w: Utklipp om böcker. Ser. 2. Sztokholm 1918 s. 494-501. – Ignacy Paderewski o H. Sienkiewiczu [Warsz. 1918], s. 14. – J.: Odczyty Jaxy Chamca w Krakowie. *Gaz. Kalis.* 1919 nr 102. – L. Lockert: H. Sienkiewicz. *Sevane Review* 1919 t. 27 s. 257-283. – J. Mirski [J. Kretz]: H. Sienkiewicz. *Dzień*, Lwów 1919 nr 36. – S. Momidłowski: Posiew Sienkiewicza. *Prawda*, Krak. 1919 nr 2. – T. Peiper: E. Sienkiewicz y el movimiento ideológico polaco de spués del año 1863. *La Lectura*, Madryt 1919 ze stycznia; toż przedr. pt.: H. Sienkiewicz i polski ruch umysłowy po 1863. Tłum. G. Makowiecka, w: T. Peiper: O wszystkim i jeszcze o czymś. Krak. 1974 s. 40-54. – W. Rzymowski: Polskie - arcypolskie. Warsz. 1919; przedr. fragm w: Rzymowski o Sienkiewiczu. *Nowe Horyz.* 1946 nr 19. – [A. Niemojewski:] Sienkiewicz i kto jeszcze. *Mysł Niepodł.*, Warsz. 1919 nr 470. – Jastrzembiec [Cz. Kozłowski]: A propos de Sienkiewicz. Un pieux devoir. *Le Journal de Pologne*, Warsz. 1920 nr 73, 74. – Cat [S. Mackiewicz]: Słowa luźne. *Dz. Pozn.* 1920 nr 264. – Sokół Stary: Przodków naszych postacie podług Sienkiewicza. *Orędzie Sokole*, Bytom 1920 nr 1. – Z.G.: H. Sienkiewicz. Pierwsze utwory Sienkiewicza. *Rycerz Polski*, Warsz. 1920 nr 5, 8. – W. Rzymowski: Idea polska w dziełach Sienkiewicza. *Świat*, Warsz. 1921 nr 29-30. – A.O. [T. Sinko]: Sienkiewicz jako symbolista. *Czas*, Krak. 1921 nr 71. – Prof. T. Zieliński o twórczości Sienkiewicza. *Śl. Pol.*, Lwów 1921 nr 348. – F. Hoessick: Sienkiewicz a wybory. *Pomorze*, dod. lit. *Gaz. Gdań.* 1922 nr 26; toż *Kur. Warsz.* 1922 nr 137. – A. Grzymała-Siedlecki: Pod ostrym kątem. Wokulski, Połaniecki a firma Pasek. *Rzeczpospolita*, Warsz. 1923 nr 179. – jot [J. Obst]: P. Wład. Studnicki mentorem Sienkiewicza. *Dz. Wil.* 1923 nr 169. – W. Skrzypczyk: H. Sienkiewicz. *Promień*, Radom 1923 nr 9/10.

– H. Sienkiewicz (1846 – 1916). *Nowy Świat*, Nowy Jork 1922 nr 159.

37. H. Balk: Sienkiewicz jako artysta. *Gaz. Lw.* 1924 nr 247. – F. Bielak: Przemiana Sienkiewicza. *Głos Nar.*, Krak. 1924 nr 246. – K. Bukowski: Najcudniejsza spuścizna Sienkiewicza. *Nowa Ref.*, Krak. 1924 nr 246. – S. Cywiński: Czym jest Sienkiewicz dla młodzieży? *Iskry* 1924 nr 42. – D. Fajgenberg: O H. Sienkiewiczu. *Tryb. Akadem.*, Warsz. 1924 nr 910. – M.O.G. [M. Gajewski]: Sienkiewicz w malarstwie. *Twór. Młod. Pol.* 1924 nr 8. – B. Gubrynowicz: Sienkiewicz. *Kur. Warsz.* 1924 nr 300. – A. Grzymała-Siedlecki: H. Sienkiewicz. *Gon. Krak.* 1924 nr 248-253; toż: *Kur. Pozn.* 1924 nr 249. – J. D.: Miłość i kobieta w dziełach H. Sienkiewicza. *Prz. Świat.*, Warsz. 1924 nr 17. – J. Iwaszkiewicz: Czytanie Sienkiewicza. *Wiad. Lit.* 1924 nr 43; toż w: Pejzaze sentymentalne. Warsz. [1926] s. 7-13; toż w: Proza poetycka. Warsz. 1980 s. 239-242. – Cz. Jankowski: Dookoła wielkiego imienia. *Słowo*, Wil. 1924 nr 243-244. – L. Jasek: H. Sienkiewicz a krytyka literacka. *Dz. Ciesz.* 1924 nr 252. – K.B. [J. Kaden-Bandrowski]: H. Sienkiewicz. *W Słōńcu*, Warsz. 1924 nr 13/14. – J. Kaden-Bandrowski: Wielkie dzieło Sienkiewicza. *Wiad. Lit.* 1924 nr 43; polem.: I. Chrzanowski: Dłużej klasztora niż przeora. *Głos Nar.* 1925 nr 30, toż: *Warszawianka* 1925 nr 39; J. Kaden-Bandrowski: Pociąg profesorski. *Wiad. Lit.* 1925 nr 8; K.H. Rostworowski, *Dzień Pol.* 1925 nr 62; K.H. Rostworowski a „*Wiadomości Literackie*”. *Wiad. Lit.* 1925 nr 13. – J. Kallenbach: Dostojeństwo Sienkiewicza. *Nowa Ref.*, Krak. 1924 nr 245. – J. Kleiner: Artyzm Sienkiewicza [odezyt wygłoszony 30 X 1924, skrót]. *Kur. Lw.* 1924 nr 252. – J. Kloska: Las w dziełach Sienkiewicza. *Echa Leśne*, Warsz. 1924 nr 7. – W. Korycki: H. Sienkiewicz, wybraniec narodu. Warsz. 1924 s. 31. – W. Kosiakiewicz: Z doświadczeń H. Sienkiewicza. *Kur. Pozn.* 1924 nr 249. – A. Lange: La littérature polonaise contemporaine. *Le Journal de Pologne*, Warsz. 1924 nr 229. – A. Lewicka: W hołdzie Sienkiewiczowi. *Mały Świątek*, Pozn. 1924 nr 20-23. – J.P. [J. Peleńska]: Sława Sienkiewicza u obcych. *Gaz. Por.*, Lwów 1924 nr 7226. – L. Piwiński: O Sienkiewiczu. *Czas*, Krak. 1924 nr 147. – Bol.P. [B. Pochmarski]: Życie i dzieła H. Sienkiewicza. *Nowa Ref.*, Krak. 1924 nr 245. – S. Podhorska-Okołów: Sienkiewicza religia heroizmu. *Bluszcz* 1924 nr 43. – S. Podhorska-Okołów: Realizacja artystyczna u Sienkiewicza. *Gaz. Warsz.* 1924 nr 317. – J. Podoski: H. Sienkiewicz a ziemia wschodnie. *Życie Wołynia*, Łuck 1924 nr 39. – K. Rychliński: Myśl Sienkiewicza. *Gaz. Warsz.* 1924 nr 291, 292; toż: *Gon. Krak.*

1924 nr 247-248. – S. Sierosławski: Sienkiewicz i młode pokolenie. *Kur. Pol.*, Warsz. 1924 nr 294. – J. Sosnowski: Sienkiewicz i jego ideał przyszłego Polaka. *Polska Młodych*, Warsz. 1924 nr 2. – W. Śniadowski: Sienkiewicz jako autor strategiczny. *Wiek Nowy* 1924 nr 7016. – A. Świętochowski: O Sienkiewiczu. *Gaz. Warsz.* 1924 nr 294. – Z. Wasilewski: Sienkiewicz a naród. *Gaz. Warsz.* 1924 nr 294. – (w.): Sienkiewicziana. *Głos Nar.*, Krak. 1924 nr 247. – Prasa polska o Sienkiewiczu. *Głos Nar.*, Krak. 1924 nr 248. – (xy) [L. Szczepański]: Cham o Sienkiewiczu. *Il. Kur. Codz.* 1924 nr 298. – H. Sienkiewicz. 1846-1916. Warsz. 1924 s. 15. – H. Sienkiewicz a krytyka opozycyjna. *Rzeczpospolita* 1924 nr 309. – Jak Kaszubi czytają Sienkiewicza. *Dz. Pozn.* 1924 nr 253. – H. Sienkiewicz. *Echa Leśne* 1924 nr 7. – Sienkiewicz jako łącznik Polski z całym światem cywilizowanym. *Gaz. Por.*, Lwów 1924 nr 7226. – Z dnia politycznego. „*Wyzwolenie*” i Sienkiewicz. *Głos Nar.*, Krak. 1924 nr 255. – „*Wyzwolenie*” przeciw Sienkiewiczowi. *Kur. Pozn.* 1924 nr 251. – wb: H. Sienkiewicz. *Nowy Świat*, Nowy Jork 1924 nr 300.

38. S. Baczyńska: Książki H. Sienkiewicza. *Płomyk* 1924/25 nr 8. – W.D. [W. Doda]: Ostatnie Sienkiewicziana. Na marginesie ostatnich wydawnictw. *Gon. Krak.* 1925 nr 57. – W. Doda: Pokłosie Sienkiewiczowskie. *Nowa Ref.* 1925 nr 86. – S. Sas-Lityński: Wielki patriota polski H. Sienkiewicz. 1846-1924. Warsz. 1925 s. 15. – J.St. [J. Stańczewski]: H. Sienkiewicz. *Świat Parański* 1925 nr 5. – S. Stypiński: Sienkiewicz a polski romantyzm (Trylogia). *Warsz.* 1925 s. 47. – S. Trzebiński: Psychoza i nerwica w beletrystyce polskiej. *Arch. Hist. i Filoz. Med. oraz Hist. Nauk Przyr.* t. 3, 1925 i odb., Pozn. 1925 s. 61. – T. Uhma: H. Sienkiewicz. *Krak.* [1925] s. 15. – A. Muennich: Estetyczne poglądy Sienkiewicza. *Mestwin* 1926 nr 1, dod. *Sł. Pom.*, 1926 nr 9. – J. K.: H. Sienkiewicz o Warszawie. Nieśmiertelne bolączki stolicy pod piórem nieśmiertelnego mistrza słowa. *Expr. Por.*, Warsz. 1926 nr 324. – M. Al.: Ze świata niewieścigo w twórczości Sienkiewicza. *Dziś i Jutro*, Krak. 1926 nr 20. – J. Sozański: O twórczości i znaczeniu H. Sienkiewicza. *Życie Wołynia*, Łuck 1926 nr 49. – T. U.: H. Sienkiewicz. *Harczerz* 1926 nr 30. – J. Birkenmajer: Pierwszy żołnierz Rzeczypospolitej. *Gaz. Bydg.* 1927 nr 173. – E. Gasparini: Nieprzyjaciele Sienkiewicza. *Prz. Współcz.* 1927 nr 57. – T. Grabowski: H. Sienkiewicz. *Kur. Pozn.* 1927 nr 343. – Tees: H. Sienkiewicz. *Nowa Orka*, Warsz. 1926 nr 11. – Eleuter [J. Iwaszkiewicz]: Notre Sienkiewicz. *Pologne Littéraire* 1927 nr 8. – Cz. Jankowski: O Sienkiewiczu. *Słowo*, Wil.

1927 nr 169-170. – K. Kalinowski: Rapsod narodu polskiego. *Gaz. Bydg.* 1927 nr 173. – S. Papée: Recenzje. *Ruch Lit.* 1927 nr 9 s. 280-282. – S. Pazurkiewicz: Z najnowszej literatury o Sienkiewiczu. *Kur. Codz.*, Częst. 1927 nr 26. – H. Pietrzak: Dostojeństwo Sienkiewicza. *Głos Kalis.* 1926 nr 24. – Z. Pruski: H. Sienkiewicz. *Znicz*, Piotrk. 1927 nr 4-5. – S. Söderman: [wstęp w] H. Sienkiewicz: Quo vadis. Sztokholm 1927 s. III-VIII. – A. Świętochowski: Pisarz narodu. *Gaz. Bydg.* 1927 nr 173. – Z. Wasilewski: Naród Sienkiewiczowi. *Gaz. Bydg.* 1927 nr 173. – S. Zdziechowska: S. Brzozowski jako krytyk literatury polskiej. Krak. 1927. – W.B.: O H. Sienkiewiczu. *Nasza Przysz.*, dod. *Przew. Katol.*, Pozn. 1927 nr 35. – S. Cywiński: Konwenans romantyczny w literaturze. *Mysł Nar.* 1928 nr 6. – K. Czachowski: W sprawie książki o Sienkiewiczu. *Wiad. Lit.* 1928 nr 17. – J. Czempiński: Po zgonie śp. A. Osuchowskiego. H. Sienkiewicz i A. Osuchowski. *Kur. Warsz.* 1928 nr 11. – M. Korzeliak: H. Sienkiewicz. *Nasza Mysł*, Krak. 1928 nr 2. – L. Gluk: H. Sienkiewicz; J. Makowski: Co dał Polsce H. Sienkiewicz?; M. Wlekiński: Znaczenie Sienkiewicza. *Orleń*, Pozn. 1928/29 nr 2. – J. Birkenmajer: Powieści Sienkiewicza o Julianie Apostacie [list arcbp. J. Teodorowicza]. *Ruch Lit.* 1929 nr 5, uzup.: I. Chrzanowski: Jeszcze o zamierzonej powieści Sienkiewicza o Julianie Apostacie. *Ruch Lit.* 1929 nr 9; t. gr. [T. Grabowski]: Sienkiewicz zamierzał pisać „Juliana Apostatę”. *Kur. Pozn.* 1929 nr 366. – Tad. Krasz. [T. Kraszewski]: H. Sienkiewicz. *Przyj. Młodz.*, Pozn. 1929 nr 7. – N. S.: Sienkiewicz i radiotelegraf. *Kur. Pozn.* 1929 nr 48. – S. Żyżkowski: H. Sienkiewicz. *Rzeczpospolita*, Warsz. 1929 nr 316. – A. Roszkowska: O H. Sienkiewiczu. *Czyn Młodz. PCK*, Warsz. 1929/1930 nr 6. – K. Krzewski [K. Lilienfeld]: Igraszki literackie. *Gaz. Pol.* 1930 nr 72-73. – Z. Nowakowski [Tempka]: Bryki do Sienkiewicza. *Il. Kur. Codz.* 1930 nr 235. – T. St. [T. Stafiej]: H. Sienkiewicz. *Dzwoneczek*, dod. *Dzwonu Niedz.*, Krak. 1930 nr 45. – H. Tajchner: Sienkiewicz – a młodzież. *Polska Wolność*, Warsz. 1930 nr 12.

39. P. Grzegorzcyk: Sienkiewicz w krytyce literackiej. *Gaz. Warsz.* 1931 nr 350. – A. Grzymała-Siedlecki: H. Sienkiewicz. *Prz. Ośw.*, Pozn. 1931 nr 7-9. – Cz. K. [Cz. Kędziński?]: Co powiedział nam Sienkiewicz? *Prz. Ośw.*, Pozn. 1931 nr 7-9. – E. Kostołowski: H. Sienkiewicz. *Filomata* 1931 nr 34. – J. Lorentowicz: Niezapłacony dług narodu. *Expr. Por.*, Warsz. 1931 nr 31. – S. Papée: Książka o autorze „Trylogii”. Dzieje sławy H. Sienkiewicza. Sienkiewicz w opiniach współczesnych. *Tęcza*, Pozn. 1931 nr 20. – W. Rzy-

mowski: Papier i kruszec w sławie literackiej. *Tyg. Il.* 1931 nr 45. – Z.S. [Z. Schulbaumówna]: H. Sienkiewicz. *Filomata* 1931 nr 28. – E. Skulichówna: H. Sienkiewicz (1846-1916). *Kur. Szkolny*, Dąbrowa Górń. 1931 nr 2. – Z. Wasilewski: O Sienkiewiczu. *Kur. Pozn.* 1931 nr 78. – S. Wasylewski: O znaczeniu Sienkiewicza. *Kur. Pozn.* 1931 nr 539. – S. Wasylewski: Prelekcje o Sienkiewiczu. *Prz. Ośw.*, Pozn. 1931 nr 10/12. – Sienkiewicz w nowej Polsce. *Głos Nar.*, Krak. 1931 nr 331. – H. Sienkiewicz. *Prz. Ośw.*, Pozn. 1931 nr 1. – S. Osada: Jak się kształtowała polska dusza wychodźstwa w Ameryce. I. Paderewski o H. Sienkiewiczu. Warsz. [1932] s. 14. – S. Pi-goń: Sienkiewicz w nowej Polsce. *Mysł Nar.* 1932 nr 4; przedr. w: Na drogach i manowcach kultury ludowej. Lwów 1939 s. 19-30; toż w: Na drogach kultury ludowej. Rozprawy i eseje. Oprac. T. Jodelka-Burzecki. Warsz. 1974 s. 366-377. – R. Skulski: Przegląd nowszej literatury krytycznej o Sienkiewiczu. *Pam. Lit.* 1932 z. 3/4 s. 538-546. – B. Sz.: Czego nas uczył Sienkiewicz? *Dz. Pozn.* 1932 nr 264. – H. Sienkiewicz. *Il. Kur. Codz.* 1932 nr 269. – H. Sienkiewicz jako człowiek i literat. *Dzwoneczek*, dod. *Dzwonu Niedz.*, Krak. 1932 nr 47. – Sienkiewicz, którego nie znamy. *Biul. Pol.-Ukraiń.*, Warsz. 1932 nr 1. – W. Charkiewicz: Spryciarz ten pan Sienkiewicz. *Słowo*, Wil. 1933 nr 309. – I. Chrzanowski: „Kalendarz Opolski” i Sienkiewicz na Śląsku. *Kur. Warsz.* 1933/1934 z 31 XII/1 I s. 18-19; przedr. w: Literatura a naród. Odczyty, przemówienia, szkice literackie. Lwów 1936. – A. Grzymała-Siedlecki: Imperator dusz. *Kur. Warsz.* 1933 nr 320, toż: *Tyg. Pol.*, Charbin 1933 nr 603. – L. Kowalski: Sienkiewicz o swoich dziełach. *Il. Kur. Codz.* 1933 nr 255. – Jim. [J. Maśliński?]: Od Anakreonta do Sienkiewicza. *Kur. Wil.* 1933 nr 333. – Z. Leśnodorski: Spór o Sienkiewicza. *Dzień Pol.*, Warsz. 1933 nr 237. – M. Popper: H. Sienkiewicz. *Śl. Pol.* 1933 nr 320, dod. *Nauka-Lit.-Szt.* 1933 nr 29; toż: *Gaz. Lw.* 1933 nr 320, dod. nr 29. – Z. Raczkowski: Złoty most. *ABC* 1933 z 11 XII. – Hel. Romer [H. Romer-Ochenkowska]: Nieaktualny Sienkiewicz. *Kur. Wil.* 1933 nr 122. – W. Wasiutynski: Z duchem czasu. Tajemnica pisarza. *ABC* 1933 nr 46. – K. Wyka: Brzozowskiego krytyka krytyki. *Pion* 1933 nr 4. – W.T.: Wyrok na Sienkiewicza. *Kur. Lw.* 1933 nr 350. – D. Wojtasiówna: H. Sienkiewicz. *Mały Świątek*, Krak. 1933/1934 nr 5. – Tydzień literacki Polskiego Radia. *Radio*, Warsz. 1933 nr 28. – J. Ciepeliowski: H. Sienkiewicz. *Żoł. Pol.* 1934 nr 11. – Em-es: Filister gnębi Sienkiewicza. *Głos*, Pozn. 1934 nr 2. – P. Grzegorzcyk: Literatura w anegdocie. *Kal.*

Królowej Korony Pol., Miejsce Piastowe 1934 s. 103-104. – W. T.: Jeszcze Sienkiewicz. *Kur. Powsz.*, Krak. 1934 nr 26. – S. Kostrzewska: Jeszcze o Sienkiewiczu. *Kur. Lit. Nauk.* nr 8, dod. *Kur. Powsz.*, Lwów 1934 nr 48; toż: *Głos Lit.-Nauk.*, dod. *Głosu Nar.*, Krak. 1934 nr 47. – [L. Kruczkowski] „Spór o Sienkiewicza”, odczyt L. Kruczkowskiego w Krakowie 24. I. 1934; toż w: L. Kruczkowski: *Literatura i polityka t. 1.* Warsz. 1971 s. 100-109; spraw. i polem.: *Idee i zdarzenia. Jajami w obronie Sienkiewicza. Tyg. Il.* 1934 nr 5; Kl. Hr. [K. Hrabryk]: *Jaja w sporze o „Ogniem i mieczem”*. Pan L. Kruczkowski contra... Sienkiewicz. *Kur. Powsz.*, Krak. 1934 nr 25; L. Kruczkowski: *Prawda o zajęciu na odczycie. Wiad. Lit.* 1934 nr 6; t. [L. Tomanek]: *Awantura w Uniwersytecie Krakowskim na wieczorne dyskusyjnym. Il. Kur. Codz.* 1934 z 26 I. – T. Marszałek: *Dlaczego Sienkiewicza niektórzy bojkotują?* *Kur. Powsz.*, Krak. 1934 nr 66-68. – Miłujmy mowę ojczystą! H. Sienkiewicz o czystości języka. *Kur. Zach.* 1934 nr 310. – Żydowskie pisma ki uwłaczają pamięci Sienkiewicza (niesłuchany artykuł w żydowskim *Naszem Przeglądzie*). *Kur. Pozn.* 1934 nr 350. – P.G. [P. Grzegorzcyk]: *Nieznany Sienkiewicz. Gaz. Warsz.* 1935 nr 77. – S. Papée: *Nieznane wiersze Sienkiewicza. Kur. Pozn.* 1935 nr 46. – T. Gryf-Kleszczyński: *„Pokrzepiciel serc”*. *Il. Kur. Codz.* 1935 nr 319. – *Jakiego Sienkiewicza znamy. Warsz. Dz. Nar.* 1935 nr 52.

40. J.B. [J. Babiński]: *Obiady czwartkowe [popularność sformułowań Sienkiewicza]. Merkurysz Pol. Ordynaryjny*, Warsz. 1936 nr 38. – Z. Chmielowski: *H. Sienkiewicz. (1916-1936). Znicz*, Łuck 1936 nr 11. – I. Chrzanowski: *Sienkiewicz o nauczycielstwie. Głos, Pozn.* 1936 nr 8. – M. Grabowska: *Dzieło, autor, krytyka. Pion* 1936 nr 7. – E. Grotenówna: *Mit a prawda o Sienkiewiczu. Kur. Lit. Nauk.*, dod. *Il. Kur. Codz.* 1936 nr 52. – J. Hoesick-Hendrichowa: *Przyroda w twórczości H. Sienkiewicza (w przeddzień 20 rocznicy zgonu). Kur. Warsz.* 1936 nr 313 z 14 XI. – E. Oleska [E. Kropiwnicka]: *H. Sienkiewicz. Dzwoneczek*, dod. *Dzwonu Niedz.*, Krak. 1936 nr 46. – K. Kalinowski: *Wychowawca młodzieży. Dzwon Niedz.*, Krak. 1936 nr 46. – K. Krobicki: *„Mrok tajemnic nas otacza...”* (O problemach irracjonalnych w literaturze polskiej). *Kur. Lit.-Nauk.*, dod. *Il. Kur. Codz.* 1936 nr 22. – K. Krzewski [K. Lilienfeld]: *Spór o walkę „młodych” ze „starymi” czyli mały przewodnik po pozytywizmie warszawskim. Pion* 1936 nr 47-49; tenże: *Gdy Sienkiewicz wrócił z wakacji. Pion* 1936 nr 50; tenże: *List T.T. Jeża o książce Dra P. Chmielowskiego i jej krytykach.*

Pion 1936 nr 51/52. – M. Micewiczowa: *Listy do redakcji. O Sienkiewiczu. Myśl Nar.*, Warsz. 1936 nr 50. – *Z mowy I. Paderewskiego. Tydz. Kult.-Lit.*, dod. *Głosu Nar.* 1936 nr 34. – S. Pieńkowski: *Malarskość Sienkiewicza. Kur. Pozn.* 1936 nr 556. – Z. Wasilewski: *Na widowni. Sienkiewicz jako postać historyczna. (Sienkiewicz i Askenazy. Jak to było w Vevey...).* *Myśl Nar.*, Warsz. 1936 nr 47, 51. – M. Kusza: *Pisarz wielkiej mocy. Orleńca* 1936/1937 nr 4/5. – *Twórca Trylogii. Antena*, Warsz. 1936 nr 46. – L. Czerniewski-Szreniawa: *„Najdroższa głowa”* (o Sienkiewiczu z punktu widzenia portrecisty). *Myśl Nar.*, Warsz. 1937 nr 11. – W. Doda: *Krzywdy pisarzy [o niestaranności edytorskiej]. Kur. Pozn.* 1937 nr 43. – W. Drozdowski: *Listy Przybyszewskiego. Podbipięta* 1937 nr 15. – K.S. Frycz: *Na widowni. (Zapominamy o Sienkiewiczu. Trzeba rozejrzeć się dla czego...).* *Myśl Nar.* 1937 nr 48. – J. Gębica: *Żeromski a główni przedstawiciele naszego romantyzmu i pozytywizmu. Radostowa*, Kiel. 1937 nr 1. – S. Gębska: *Kim byli Matejko i Sienkiewicz dla życia narodu polskiego? Głosy Sztabackie*, Radom 1937 nr 2. – K. Krzewski [K. Lilienfeld]: *Spór o walkę „młodych” ze „starymi”, czyli mały przewodnik po pozytywizmie warszawskim. Warsz.* 1937. – J.K.S. [J. Kulczycka-Saloni]: *Spór o Sienkiewicza. Życie Lit.* 1937 z. 5 s. 150-151. – T. Myszką: *H. Sienkiewicz. Żoł. Pol.*, Warsz. 1937 nr 31. – T. Parnicki: *Dziedzictwo twórcze Sienkiewicza w obliczu dnia dzisiejszego. Prz. Powsz.* 1937 t. 215 nr 9; toż w: *Szkie literackie. Warsz.* 1978 s. 155-170; rec.: *Przegląd prasy. Pion* 1937 nr 37. – Lipiński a Sienkiewicz. *Nasza Przyszł.*, Warsz. 1937 nr 56. – J. Miśniakowa: *Wakacyjny Instytut Sztuki w Wiśle [wykład K.W. Zawodzińskiego o Sienkiewiczu]. Kultura*, Pozn. 1937 nr 34. – *Sienkiewicz nie był masonem. Głos Nar.*, Krak. 1937 nr 51. – J.P. [J. Piwowarczyk]: *Czy Sienkiewicz był masonem? Głos Nar.*, Krak. 1937 nr 68. – *Prasa tarnowska o wystąpieniach H. Sienkiewicza. Głos Ziemi Tarnow.* 1937 nr 15. – *Sienkiewicz i Mickiewicz na indeksie. (Rewizja w bibl. polskiej w Olsztynie). Naprzód*, Krak. 1937 nr 249. – M.A. [M. Arciszewski?]: *Król kurkowy, Makuszyński, Sienkiewicz i tradycja. Kur. Balt.* 1938 nr 89. – J. Birkenmajer: *„Trud niemały” H. Sienkiewicza. Warsz. Dz. Nar.* 1938 nr 204-205; toż: *Nowiny Pol.*, Milwaukee 1938. – J. Birkenmajer: *Sienkiewicz i Korzon. Myśl Nar.*, Warsz. 1938 nr 49. – L. Cielpluch: *Romantyzm u H. Sienkiewicza. Radostowa*, Kiel. 1938 nr 5-6. – M. Czapska: *„Smugi jasne na tle zmroku”* [o F. Godlewskim i Sienkiewiczu]. *Wiad. Lit.* 1938 nr 30. – K.H. Groszyński: *Sienkiewicz w drugim czytaniu. Droga Pracy*, Krzemieniec

1938 nr 3. – H.W.: Sienkiewicz widziany przez swego tłumacza [J. Curtina]. Kartka z Poznania! *Kultura*, Pozn. 1938 nr 34. – A. Grzymała-Siedlecki: Sienkiewicz w komplecie. *Kur. Warsz.* 1938 nr 70. – Z. Markolt: Za co kochamy Sienkiewicza? (Myśli własne i cudze). *Orleńca* 1938/1939 nr 7. – Nieznana powieść Sienkiewicza spreparowana przez sprytnych oszustów. *Polonia*, Katow. 1938 nr 4870. – t.b. [T. Bujnicki]: Czytajmy Sienkiewicza. *Słowo*, Wilno 1939 nr 247. – S. Kołaczkowski: Jeszcze jeden dokument. *Polityka* 1939 nr 11. – R. Kwiatkowski: H. Sienkiewicz a Polacy na obczyźnie. Z własnych wspomnień. *Polacy za Granicą*, Warsz. 1939 nr 1. – A. Nowaczyński: „Norwegowie” w ... Sztokholmie. *Kur. Pozn.* 1939 nr 164. – W. Pyrek: Nieśmiertelna twórczość. *Nasze Życie*, Pawlikowice 1939 nr 1/3. – H. Radzikowski: Świat żołnierski w powieści Sienkiewicza i Żeromskiego. *Tyg. Nauk.* 1939 nr 5. – A. Waski: O autor do „Quo vadis?”. Discurso proferido pelo Pe ... , a 5 de Novembro do 1939 na sessão ordinária do Grêmio Literário „Don Bosco” no Colégio Salesiano de Santa Teresa – Corumba Mato Grosso. 15 de Novembro o cinquentenário do nascimento da República Brasileira e aniversário da morte de H. Sienkiewicz. Sao Paulo 1939 s. 20. – A. Wysocki: Sienkiewicz na jasnym brzegu. *Warsz. Dz. Nar.* 1939 nr 232. – L. Cz.: Sienkiewicz o Osuchowskim. *Kur. Warsz.* 1939 nr 10. – Sienkiewicz o kobietach amerykańskich. *Mój Dom*, Warsz. 1939 nr 5.

41. Memoirs of Jeremiah Curtin. [Oprac.] J. Schafer. Madison 1940. – H. Sienkiewicz. *Wiarus Pol.* 1940 nr 38. – A. Wasik: O autore de „Quo vadis?” discurso proferido pelo Pe Antonio Wasik a 5 de Novembre de 1939 [...] no Colegio Salesiano de Santa Teresa. Corumba ok. 1940 s. 20. – Z. Załęski: H. Sienkiewicz w zwierciadle anegdoty. *Nasza Świeta., Mater. Oboz.* 1941 z. 26-27. – I. Chrzanowski: H. Sienkiewicz. *Porad. Świeta.* 1942 nr 4. – J. Lorentowicz: Sienkiewicz u obcych. *Porad. Świeta.* 1942 nr 4. – O.H. Sienkiewicz. *Biul. dla Ofic. Oświat.* 1943 nr 4. – H. Sienkiewicz. *Amer. Echo* 1943 nr 18. – G. Morcinek: Sienkiewicz na Śląsku. *Tyg. Pol.*, Nowy Jork 1943 nr 26. – P. de Laval: Na szlaku H. Sienkiewicza. *Dz. Żoł. APW* 1943 nr 40. – M. Kuncewiczowa: Modern Polish Prose. [Birkenhead, Polish Publ. Committee, ok. 1944] s. 16. – A. Bronarski: Koniec XIX i początek XX wieku, w: l'Italie et la Pologne au cours des siècles. Lausanne 1945. *Colection „Culture européenne” Serie No 2.* – J. Lechoń [L. Serafinowicz]: The Elderly Gentleman with the Rose. *Bulletin of the Polish Institute of Arts and Sciences* 1945/1946 t. 4 s. 79-82. – T.P.: H. Sienkiewicz.

Nasze Pisemko, Siedl. 1945 nr 5. – Wychodźstwo w literaturze polskiej. *Amer. Echo* 1945 nr 10.

42. F. Araszkiwicz: H. Sienkiewicz – piewca wielkości i bohaterstwa. *Gaz. Lud.* 1946 nr 123, toż w: *Dzieła i twórcy. Studia i szkice*. Warsz. 1957 s. 223-228. – K. Beylin: „Ale nie burzmy przeszłości ołtarzy”. *Kur. Codz.* 1946 nr 130. – K. Czachowski: Wielkość H. Sienkiewicza. *Rzeczpospolita* 1946 nr 130. – S. Dzikowski: Magia wielkiego talentu. *Gaz. Lud.* 1946 nr 130. – Z. Falkowski: Trzy dary Sienkiewicza [język - barwność opisów - postacie]. *Tyg. Powsz.* 1946 nr 41. – A. Gołubiew: Probuje „odkryć” Sienkiewicza. *Tyg. Powsz.* 1946 nr 19. – ag. [A. Gołubiew]: Bez ogródek. Rewizjonizm. *Tyg. Powsz.* 1946 nr 23. – K. Górski: H. Sienkiewicz. *Tyg. Powsz.* 1946 nr 19. – S. Grzegorzewski: Sienkiewicz pisał winem. *Tydzien* 1946 nr 16; polem.: K. I. Gałczyński: Szanowny ob. redaktorze! *Tydzien* 1946 nr 19. – ph [P. Hertz]: Przegląd prasy. *Kuźnica* 1946 nr 21. – J. Kleiner: Sienkiewicz. *Zdrój* 1946 nr 11. – L. Kociemski: Sienkiewicz. *L'Osservatore Romano* 1946 z 5 V. – W. Kołaczkowski: Aktualność Sienkiewicza. *Il. Tyg.* 1946 nr 8. – A. Kowalkowski: Podstawowe wartości arcydzieła. *Ziemia Pom.* 1946 nr 349. – J. Krzyżanowski: O H. Sienkiewicz. *Plomien* 1946/47 nr 6; tenże: Sienkiewicz a literatura rosyjska. *Nauka i Sztuka* 1946 nr 5/6 i odb. – J. Piechocki: Chłop w walce z niemczyzną. (Z motywów antyნიemieckich polskiej literatury). *Ku Zwycięstwu* 1946 nr 3. – St. [St. Jurek?]: Z życia Sienkiewicza. *Jednodn. Tow. Polonistów Ziemi Przemys.*, dod. *Nowe Horyz.* 1946 nr 19; Pokrzepiciel serc. *Nowe Horyz.* 1946 nr 19. – Z. Starowieyska-Morstinowa: W oparach pozytywizmu. *Tyg. Powsz.* 1946 nr 19. – J. Słomczewska: Rocznice. *Bibliotekarz* 1946 nr 8/9 s. 199. – (jaszcz) [J.A. Szczepański]: Pomiedzy brązownictwem a rewizjonizmem. *Dz. Pol.* 1946 nr 143. – Z. Wilczewski: H. Sienkiewicz. *Jedność Nar.* 1946 nr 57. – K. Wyka: Sprawa Sienkiewicza. *Twórczość* 1946 nr 6, toż w: *Szkice literackie i artystyczne t. 1.* Krak. 1956 s. 113-140. – S. Ziembicki: Romantyzm pozytywisty. *Tyg. Warsz.* 1946 nr 20. – K.W. Zawodziński: Stulecie trójcy powieściopisarzy. *Odrodzenie* 1946 nr 33, 35, 38, 39. – H. Sienkiewicz o swojej własnej twórczości. *Młoda Rzeczp.* 1946 nr 24. – Jak tworzył Sienkiewicz. *Ziemia Pomor.* 1946 nr 321.

43. L. Bandura: Aktualność Sienkiewicza. *Il. Kur. Pol.* 1947 nr 154. – J. Krzyżanowski: Echa kalifornijskie w twórczości Sienkiewicza. *Spraw. Tow. Nauk. Warsz. Wydż. 1*, 1947 s. 1-4. – r.m. [R. Matuszewski]: Spór o Sienkiewicza. *Pol.*

Zbroj. 1947 nr 4. – A. Stawar: Sienkiewicz przed Trylogią. *Kuźnica* 1947 nr 31-32.

– K.W. Zawodziński: Stulecie trójcy powieściopisarzy. Studia nad społecznym i artystycznym znaczeniem dzieła Orzeszkowej, Prusa i Sienkiewicza. Łódź 1947 s. 111;

Rec.: H. Markiewicz: W kręgu B. Prusa. *Odrodzenie* 1948 nr 23; S. Papée: Z dziejów literatury polskiej. *Dz. Lit.* 1948 nr 2; E. Korzeniewska: Na marginesie książki Zawodzińskiego. *Kuźnica* 1948 nr 4; polem. K.W. Zawodziński: O niektórych trudnościach krytyki literackiej, teoretycznych i praktycznych. *Kuźnica* 1948 nr 24.

– Jak tworzył Sienkiewicz. *Gaz. Lud.* 1947 nr 46.

– K. Bartoszyński: Pozytywistyczne nowele. *Więś* 1948 nr 6. – S. Dzikowski: Potknięcia krytyków. *Gaz. Lud.* 1948 nr 152. – J.A. Król: Do ojczyzny chłopca i robotnika. *Więś* 1948 nr 1; polem.: Kisiel [S. Kisielewski]: Pod włos. Choroba lewicowości w socjalizmie czyli Król a Sienkiewicz. *Tyg. Powsz.* 1948 nr 4. – J. Nowak-Dłużewski: U źródeł regionalizmu. *Dziś i Jutro* 1948 nr 10 s. 1-2. – S. Papée: Sienkiewicz na cenzurowanym. *Życie Szk.* 1948 nr 8/9. – M. Piątkiewicz: Sienkiewicz a rewizjoniści. *Il. Kur. Pol.* 1948 nr 279. – R. Pisarski: Pierwiastek ludowy i społeczny w piśmiennictwie polskim. Wybór zagadnień z literatury. Krak. 1948 s. 131.

44. W. Doda: Utarczki o Sienkiewicza. *Życie i Myśl* 1950 nr 7/8 s. 767-779; polem.: J.M.S. [J.M. Świącicki], *Tyg. Powsz.* 1951 nr 5. – I. Jost: Elementy geograficzne w twórczości H. Sienkiewicza. *Ottawa* 1950. – J. Baculewski: H. Sienkiewicz. *Więś* 1951 nr 49-51; tenże: H. Sienkiewicz. *Kłosy*, dod. *Chłop. Drogi* 1951 nr 12; tenże: H. Sienkiewicz. W 35-lecie zgonu. *Życie Lit.* 1951 nr 23-24; tenże: H. Sienkiewicz. *Wszech. Rad.* 1951 nr 23. – Kim był Sienkiewicz? Autor Trylogii na warsztacie Instytutu Badań Literackich (wywiad z J. Baculewskim przeprowadził Mar. [M. Sądzelewski]). *Kur. Codz.* 1951 nr 349. – (J.Bł.) J. Błoński: Młody Sienkiewicz. *Przekrój* 1951 nr 319, 350/351. – T. Drewnowski: Kierunki rewizji. *Nowa Kult.* 1951 nr 49. – T. Drewnowski: Sienkiewicz żywy. *Sztand. Młod.* 1951 nr 278. – (G.) [A. Grodzicki]: Sienkiewicz mało znany. *Kur. Codz.* 1951 nr 264. – Wł. Wasilewska: Realizm krytyczny wczesnego Sienkiewicza. *Po prostu* 1951 nr 36. – Wł. Wasilewska: Dzieło młodego Sienkiewicza. *Więś* 1951 nr 49. – K. Budzyk: Przed sesją Sienkiewiczowską. *Twórczość* 1952 z. 6 s. 145-150. – J. Krzyżanowski: Wśród autografów Sienkiewicza. *Pam. Lit.* t. XL, 1952 s. 269-305; toż w: Pokłosie Sienkiewiczowskie. Warsz. 1973 s. 620-671 (60). – J.M.S. [J.M. Świącicki]: O humanizm Sienkiewicza. Przegląd prasy. Sienkiewicz w oczach marksistowskiej kryty-

ki. Wokół Sienkiewicza. *Tyg. Powsz.* 1952 nr 4, 7, 31. – W. Gombrowicz: Sienkiewicz. *Kultura*, Paryż 1953 nr 6; toż w: *Dzieła* t. VII. Krak. 1986 s. 352 – 363. – L. Kruczkowski: H. Sienkiewicz, w: H. Sienkiewicz. Wybór pism t. 1. Warsz. 1954; przedr. w: *Literatura i polityka* t. 2. Warsz. 1971 s. 234-239. – J. Wyszomirski: Nie Kmicic. *Pan.*, dod. *Łódz. Expr. Il.* 1954 nr 15. – J.K. [J. Kądziała]: Żywe wartości dzieła Sienkiewicza. *Gaz. Kuj.* 1956 nr 273; toż: *Gaz. Pom.* 1956 nr 273; *Gaz. Pozn.* 1956 nr 275; *Gaz. Tor.* 1956 nr 273; *Gaz. Ziel.-Gór.* 1956 nr 273; *Głos Tyg.* 1956 nr 45; *Iskry* 1956 nr 43; *Przedpole* 1956 nr 11; *Sprawy i Ludzie* 1956 nr 44. – J. Krzyżanowski: H. Sienkiewicz. *Sztand. Ludu* 1956 nr 273; toż pt.: O H. Sienkiewiczu. *Now. Tyg.* 1956 nr 43; toż: *Śl. Ludu* 1956 nr 273. – O Sienkiewiczu. *Irodalmi Ujság* [Węgry] 1956 nr 21; toż: *Szornik megyei Néplap* 1956 z lipca. – R. Rosiak: Pasja życia i walki. (W 45 rocznicę śmierci W. Nałkowskiego). *Kamena* 1956 nr 3 s. 9-12. – W. Faulkner o zadaniu pisarza [na marginesie lektury „Na polu chwały”]. *Śl. Tyg.*, dod. *Słowo Ludu* 1958 nr 41. – J.E. Płomiński: Obrona Orzeszkowej i Prusa. *Kierunki* 1958 nr 48. – M. Warneńska: H. Sienkiewicz. *Wiedza i Życie* 1958 nr 7. – J. Krzyżanowski: Nieznane drobiazgi Sienkiewiczowskie. *Wiadomości*, Londyn 1958 nr 51-52; przedr. *Twórczość* 1959 nr 1 s. 75-86; toż w: Pokłosie Sienkiewiczowskie. Warsz. 1973 s. 672-687 (60).

45. J. Krzyżanowski: Pogłosy podlasko-mazowieckie w noweli Sienkiewicza. *Lit. Lud.* 1960 nr 2/3; toż w: Paralele. Studia porównawcze z pogranicza literatury i folkloru. Warsz. 1977 s. 773-778. – J. Kulczycka-Saloni: Sienkiewicz w oczach współczesnych, w: Sienkiewicz. Odczyty. Warsz. 1960 s. 124-164 (54). – S. Wilczek: H. Sienkiewicz w czasopiśmie polskim na Śląsku (do roku 1924). *Zaranie Śl.* 1960 nr 2 s. 174-193. – Z. Folejewski: Niepotrzebne skreślić czyli sąd nad Sienkiewiczem ćwierć wieku temu [w Wilnie]. *Wiadomości*, Londyn 1961 nr 20. – Ankieta „*Wiadomości*”. Nasz stosunek do twórczości Sienkiewicza [wypowiedzi ponad 40. autorów emigracyjnych]. *Wiadomości*, Londyn 1961 nr 5-51 (z przerwami). – O Sienkiewiczu. *Zalaj Hirlep* (Węgry) 1961 XI. – J. Krzyżanowski: W kręgu wielkich realistów. (Nowe spojrzenie na Sienkiewicza). Krak. 1962 s. 5-42. – J.xJasiński: H. Sienkiewicz na Mazurach, w: Bursztynowym szlakiem. Warmia i Mazury w prozie i w poezji. Oprac. W. Ogrodziński. Olsztyn 1963 s. 204-206. – A. Nofer: Sienkiewicz wczoraj i dziś, w: Z polskich studiów slawistycznych. Ser. 2, cz. 2: Nauka o literaturze. Warsz. 1963 s. 223-249. – K.W. Zawodziński: Stulecie trójcy powieściopisarzy,

- w: Opowieści o powieści. Oprac. Cz. Zgorzelski. Krak. 1963 s. 133-174. *Bibl. Studiów Lit.* – Sienkiewicz. *Kultura*. Budapeszt 1963 z VI. – T. Bujnicki: Dwa paradoksy twórczości Sienkiewicza. *Życie Lit.* 1965 nr 52. – B. Drozdowski: Siła Sienkiewicza. *Panor. Póln.* 1965 nr 26. – H.B. Segel: Sienkiewicz's First Translator, Jeremiah Curtin. *Slavic Review* 1965 nr 2. – T.L. Młynarski: Ziemia Ciechanowska ziemią literacką. *5 Rzek* 1965 nr 2. – T. Bujnicki: Problematyka ludowa w twórczości Sienkiewicza. *Wieści* 1966 nr 47-48. – A. Bukowski: H. Sienkiewicz na łamach „*Gazety Gdańskiej*” [1891-1911]. *Głos Wyb.* 1966 nr 122. – Z. Greń: Status podglądaczy. *Wiatraki*, dod. lit. *Fakty i Mity*, Bydż. 1966. – A. Kijowski: Sienkiewicz i polska nerwica. *Tyg. Powsz.* 1966 nr 46; polem.: M. Vetulani: Dąsy na Sienkiewicza. *Tyg. Powsz.* 1967 nr 1. – J. Krzyżanowski: Człowiek, który był sobą. *Kronika*, Londyn 1966 nr 18; toż: *Polska* 1966 nr 10, il. – J. Kulczycka-Saloni: Sienkiewicz w Polsce Ludowej, w: H. Sienkiewicz. *Twórczość i recepcja światowa*. Maszynopis powielany na sesję IBL PAN 17-19 XI 1966 s. 30. – A. Nofer: H. Sienkiewicz w kraju i na świecie. *Inf. Wój. Bibl. Publ.*, Gdań. 1966 nr 54. – A. Nofer: W 120 rocznicę urodzin H. Sienkiewicza. *Kult i anatema*. *Głos Naucz.* 1966 nr 19. – T. Witzak: Sienkiewicz – pisarz nieuważny, w: *Prace o literaturze i teatrze ofiarowane Z. Szweykowskiemu*. Wroc. 1966 s. 232-251. – Ch. Hyart: H. Sienkiewicz, le mal connu. [Belgia ok. 1967] s. 18. – M. Kornilowicz: Na marginesie sporów o Sienkiewicza, czyli o dziwnym materii pomieszczeniu. *Twórczość* 1967 nr 3. – J. Krzyżanowski: Die erste Schritte [fragm. „H. Sienkiewicza żywot i sprawy”]. *Polska (niem.)* 1967 nr 2; toż pt.: Pierwyje szagi. *Polska (ros.)* 1967 nr 2. – J. Krzyżanowski: Sienkiewicz – ein Mensch, der immer er selber war. *Mickiewicz-Blätter* 1967 nr 34/35. – J. Kulczycka-Saloni: Sienkiewicz a Warszawa. *Prz. Hum.* 1967 nr 3 s. 49-62, toż w zb.: *Sienkiewicz dzisiaj*. *Studia i szkice*. Warsz. 1968 s. 91-114 (59); toż: *Rocz. Warsz.* 1970 s. 255-272. – W. Günther: Krajowe sądy o Sienkiewiczu. *Wiadomości*, Londyn 1967 nr 26. – W. Natanson: H. Sienkiewicz i Francja. *Niezwykła przygoda*. *Za i Przeciw* 1967 nr 25-26. – J.B. Neveux: Zagadnienie stosunku między Polakami a Niemcami w dziele H. Sienkiewicza, pisarza XIX wieku. *Biul. Polonist.* 1967 nr 30. – S. Nieznanowski: H. Sienkiewicz – badaczem staropolszczyzny. *Rocz-i Hum.* 1967 nr 1; toż w: *Studia i wizerunki*. (O poezji staropolskiej i jej badaczach). Warsz. 1989 s. 193-203. – F. Przedpełski: Jeszcze o Sienkiewiczu. *Za i Przeciw* 1967 nr 3. – K. Wyka: O nową drogę do Sienkiewicza. *Mies. Lit.* 1967 nr 1 s. 24-35. – K. Wyka: Co naprawdę widział Sienkiewicz w Ameryce? *Polska* 1967 nr 3, il. – K. Jabłońska: H. Sienkiewicz – poeta nieznan. *Nad Wartą* 1968 nr 1. – H.B. Segel: J. Curtin, tłumacz dzieł Sienkiewicza. (Z historii polsko-amerykańskich stosunków kulturalnych), w zb.: *Literatura, komparatystyka, folklor*. Księga poświęcona J. Krzyżanowskiemu. Warsz. PIW 1968 s. 549-560. – S. Mackiewicz-Cat: Odeszli w zmierzch. Warsz. 1968. – K. Wyka: O sztuce pisarskiej Sienkiewicza, w: H. Sienkiewicz. *Twórczość i recepcja światowa*. Krak. 1968 s. 9-50 (58). – M. Giergielewicz: Sienkiewicz i jego tłumacz. *Wiadomości*, Londyn 1969 nr 8. – K. Wiederman: Sienkiewicz – kolorysta czy rysownik? *Porad. Jęz.* 1969 nr 9 s. 520-526. – A. Zelikowicz: H. Sienkiewicz, w: 1001 Iszym historim [hebrajski słownik biograficzny. Red. E. Feuerstein]. Tel-Aviv 1969 s. 923-925, il.
46. S. Piotrowski: Sienkiewicz (1846-1916), w: *Skalne Podhale w literaturze i kulturze polskiej*. Warsz. 1970 s. 220-229. – W. Wnuk: Sienkiewicz i górale, w: *Ku Tatom*. Warsz. 1970 s. 5-42. – A. Janta-Polczyński: Sienkiewiczowski przyczynek do dziejów rzeźby w Ameryce, w: „*Przyjemnie zapoznać*”. Londyn 1972 s. 187-193; toż w: „*Nic własnego nikomu*”. Warsz. 1977 s. 223-231. – F. Śmieja: Sienkiewicz bez dogmatów. *Związkowiec*, Toronto 1972 nr 78. – H. Żurkowska: *Kulturalne i społeczne [Sienkiewicz w Ameryce]*. *Prz. Powsz.*, Londyn 1972 nr 1. – W. Kocyba-Kamińska: *Oficyna Ossolińska w latach 1920-1939*. Wroc. 1973 s. 45-60. – S. Wasylewski: Poznań stwierdza już w roku 1883 ogromne znaczenie dzieła Sienkiewicza, w: *Wspomnienia i szkice znad Warty*. Oprac. W. Nawrocki. Pozn. 1973 s. 74-77. – W. Gombrowicz: O Sienkiewiczu. Tł. K. Śalamun Biedrzycka. *Sudobnost* (Jugosł.) 1974 nr 6 s. 559-564. – T. Syga: Sienkiewicz. *Stolica* 1974 nr 40. – K. Górski: Sienkiewicz żywy. *Więź* 1975 nr 6. – J. Krzyżanowski: *Pożegnanie Sienkiewicza z Warszawą*. *Stolica* 1975 nr 1. – T. Syga: Sienkiewicz w anegdocie. *Za i Przeciw* 1975 nr 30. – E. Boczek: H. Sienkiewicza spuścizna. *Stolica* 1976 nr 50. – J. Kulczycka-Saloni: *Ameryka H. Sienkiewicza*. *Polska [i mutacje jęz.]* 1976 nr 4. – J. Kulczycka-Saloni: Sienkiewicz w świadomości narodu (w 60. rocznicę śmierci pisarza). *Dz. Balt.* 1976 nr 259; toż: *Głos Pomorza* 1976 nr 260; *Głos Wielkop.* 1976 nr 259; *Nasza Tryb.* 1976 nr 258; *Nowiny* 1976 nr 272. – T. Parnicki: *Dziedzictwo twórcze Sienkiewicza w obliczu dnia dzisiejszego* [przedr. z *Prz. Powsz.* 1937 nr 9]. *WTK. Tyg. Katol.* 1976 nr 46. – (FGJ) [F. Gryko-Juchniewicz]: H. Sienkiewicz - kalendarium życia i twórczości. *Stolica* 1976 nr

50. – A. Hamerliński: H. Sienkiewicz. *Polnische Wochenschau* 1976 nr 50; toż: *Ziel. Sztaud.* 1976 nr 37. – B. Wachowicz: Barangolas Sienkiewiczsele. Tłum. E. Lawnik. *Lengyelország* 1976 nr 11 s. 39-44. – T. Żabski: Sienkiewiczowskie pojęcie artysty. *Acta Univer. Wratislav.* 1976 z. 374 s. 99-129. – H. Barycz: H. Sienkiewicz w środowisku intelektualnym Krakowa, w: Na przełomie dwóch stuleci. Z dziejów polskiej humanistyki w dobie Młodej Polski. J. Krzyżanowskiemu w hołdzie. Wroc. 1977 s. 8-66. – P. Hertz: Spór o Sienkiewicza, w: Świat i dom. Szkice i uwagi wybrane. Warsz. 1977. – Jak pisał H. Sienkiewicz? *Razem Młodzi Przyj.*, Londyn 1977 z. 5. – B. Wachowicz: Syn Polski. Pozn. 1978 [właśc. 1980] s. 16. – T. Żabski: Poglądy estetyczno-literackie H. Sienkiewicza. *Spraw. Wroc. Tow. Nauk.* 1978 t. 33 s. 10-12.

47. J. Nowak [Z. Jeziorański]: Polska pozostała sobą [m.in. dzięki Sienkiewiczowi]. Londyn 1980 s. 150, il. *Polonia Book Foundation*. – P. Kowalski: Biografistyka J. Krzyżanowskiego – literaturoznawstwo legendotwórcze. (Na przykładzie studiów o H. Sienkiewiczu). *Prace Nauk. Uniw. Śl.*, Katow. 1981 nr 434 s. 123-136. – P. Kraszewski: H. Sienkiewicz, w zb.: Polacy w historii i kulturze krajów Europy Zachodniej. Słownik biograficzny. Pozn. 1981 s. 398-399. – T. Parnicki: Historia w literaturę przekuwana. Warsz. 1980 s. 427; rec.: D. Sidorski, *Kontrasty*, Białyst. 1980 nr 10 s. 42. – H.T. Lerska: Śladami Modrzejewskiej, Sienkiewicza i Paderewskiego. *Prz. Pol.*, Nowy Jork 1982 nr 72. – K. Wyka: Fenomen Sienkiewicza, w: Statyj i portriety. [Wybór, oprac. i przedmowa:] S.I. Larin. Moskwa 1982. – T. Klak: W krajozbrazie Nałęczowa (Odwiedziny Sienkiewicza). Lub. 1983 s. 43-48. – T. Bujnicki: Między naturalizmem a powieścią historyczną. Z problemów świadomości pisarskiej Sienkiewicza, w zb.: Problemy literatury polskiej okresu pozytywizmu. Red. E. Jankowski, J. Kulczycka-Saloni. Ser. 3. Wroc. 1984 s. 99-117. – J.Z. Słojewski: Od Sienkiewicza do Niemcewicza. „Szczurowisko”. *Tu i Teraz* 1984 nr 52. – I. Csapláros: A „Lengyel pozitivizmus” legismertebb magyarországi képviselője. H. Sienkiewicz. A lengyel irodalom magyarországon. Fejezetek a lengyel irodalom magyarországi, fogadtatásának történetéből. Budapeszt 1985. – K. Górski: S. Krzemiński. Człowiek i pisarz. Warsz. 1985 s. wg indeksu. – O. Jędrzejczyk: Jubileusz i morda reportera. List do redakcji. *Prasa Pol.* 1985 nr 2. – P. Łosowski: Po tej i tamtej stronie Niemna. Stosunki polsko-litewskie 1883-1939. Warsz. 1985 s. 73-76. – M. Pawlik: H. Sienkiewicz, w zb.: Polscy podróżnicy w Egipcie XVI-XIX w. Wystawa.

Kwiecień 1985. Koło Nauk. studentów Egypologii przy Uniw. Warsz. Warsz. 1985 s. 36-38. – B. Penev: Studi, statii, eseta. Slavjanski elementi v tvorčestvo na Sienkiewicz. Sofia 1985 s. 574-582. – J. Prokop: Szczególna przygoda żyć nad Wisłą. Studia i szkice literackie. Londyn 1985 s. 21-33. *Wokół Literatury* 5. – I. Rusinowa: Indianie w polskich relacjach drugiej połowy XIX w., w zb.: Słowiańszczyzna i dzieje powszechne. Warsz. 1985 s. 319-327. – A. Wierciński: Wszystkiemu winien Sienkiewicz. *Opole* 1985 nr 6. – M. Bokszczanin: J. Krzyżanowski - badacz i miłośnik twórczości Sienkiewicza. *Polonistyka* 1986 nr 9; toż: *Prz. Hum.* 1987 nr 5; toż w zb.: Sienkiewicz po latach. 1846-1916-1986. Pod red. E. Polanowskiego. Częst. 1990 s. 85-96 (66). – B. Burdziej: Poetyka snu w twórczości H. Sienkiewicza, w zb.: Teoretyczne aspekty powieści historycznej. Pod red. T. Bujnickiego. Katow. 1986 s. 22-34. *Prace Nauk. Uniw. Śl.* 741. – Sienkiewicz w oczach krytyki i nie tylko. W sto lat później [wybór opinii]. *Zorza* 1986 nr 46. – Z. Mokranowska: Mroźek Sienkiewiczem podszyty, w zb.: Teoretyczne aspekty powieści historycznej. Pod red. T. Bujnickiego. Katow. 1986 s. 133-145. *Prace Nauk. Uniw. Śl.* 741. – Polacy, których warto poznać. Praca zbiorowa pod red. J. Michowicz. Warsz., WSiP, 1986. – Ani arcydzieła, ani kicze. Oprac. Z. Bauer. *Kraków* 1987 nr 2. – Z. Kozarynowa: Sobowtóry. *Gaz. Niedz.*, Londyn 1987 nr 22; polem.: K. Kuźmiński, tamże, nr 32. – M. Brykalska: A. Świętochowski. T. 1-2. Warsz. 1987 [s. wg indeksu]. – E. Szonert: Sienkiewicz i sprawy polityki, w: Spotkania z Sienkiewiczem. Studia, szkice, sylwetki. Warsz. 1987 s. 115-132 (64). – A. Klominek: Ogniem i mieczem w pustyni i w puszczy. *Przekrój* 1987 nr 2203. – J. Kwiatkowski: Polski archetyp oblężonego miasta. Historia – Sienkiewicz – Mroźek – Herbert. *Znak* 1988 nr 11. – I. Rusinowa: Indianie w relacjach polskich podróżników II połowy XIX wieku. *Wiad. Hist.*, Warsz. 1988 nr 4. – Z.T. Nowakowski: Nasi w Londynie. *Dz. Pol. i Dz. Żoł.*, Londyn 1988 nr 40. – J. Stempowski: Nasz stosunek do Sienkiewicza. Wypowiedź z 1961 r. w ankiecie *Wiedomości*, przedr. w: J. Stempowski: Szkice literackie. Wybór i oprac. J. Timoszewicz. T. 2. Warsz. 1988 s. 194-200, toż wyd. 2. Warsz. 2001 s. 236-240. – W. Gombrowicz: Sienkiewicz. Tłum. A. Pályi. *Kortárs.* Budapeszt 1989 nr 2 s. 80-87. – S. Pietrzak: Sienkiewicz i świat. *Związkowiec*, Toronto 1989 nr 80. – J. Wegner: W majestacie łaciny. (O Sienkiewiczu dzisiaj). *Kult. Niezal.*, Warsz. 1989 nr 4. – T. Zienkiewicz: Polskie życie literackie w Kijowie w latach 1905-1918. Olszt. 1990 s. 161-166.

48. Sz. Kobyliński: Uśmiechy Sienkiewicza, w zb.: Powieść polska XIX wieku. Interpretacje i analizy. Lub. 1992 s. 163-176 (69). – M. Trzeciak: H. Sienkiewicz, w zb.: Warszawa pozytywistów. Red. J. Kulczycka-Saloni i E. Ichnatowicz. Warsz. 1992 s. 153-161. – J. Kulczycka-Saloni: Sienkiewicz w oczach komparatysty, w zb.: Ignis ardens. J. Krzyżanowski, człowiek i uczyony. W stulecie urodzin. Pod red. M. Bokszczańnin. Warsz. 1993 s. 229-240. – H. Markiewicz: Vorwort, w: Polnischer Realismus. Frankfurt n. Menem 1996 s. 9-36. – Z. Mocarska-Tycowa: Sienkiewicz i malarstwo, w zb.: Z pogranicza literatury i sztuki. Red. Z. Mocarska-Tycowa. Toruń 1996. – M. Rotkiewicz: H. Sienkiewicz - wielki orędownik sportu i turystyki. *Kult. Fiz.* 1996 nr 7/8. – W.A. Serczyk: Kozak wszystko umiał (Wizja Kozaczyzny u Sienkiewicza). *Polityka* 1996 nr 9. – T. Stala: Zakopiańskie fascynacje H. Sienkiewicza. *Pam. Lit.* 1996 z. 4. – J. Woroniecki: Pośmiertna misja H. Sienkiewicza. *Człow. w Kult.* 1996 nr 8. – T. Bujnicki: Sienkiewicz wczoraj i dziś, w zb.: Spotkania Sienkiewiczowskie. Opole 1997 s. 9-23 (72). – B. Kubicka-Czekaj: H. Sienkiewicz o sztuce. *Plast. i Wychow.* 1997 nr 2. – M. Obrusznik-Partyka: H. Sienkiewicz na łamach „*Biesiady Literackiej*”, w zb.: Spotkania Sienkiewiczowskie. Opole 1997 s. 275-294 (72). – Z. Piasecki: H. Sienkiewicz o swojej twórczości literackiej. Na podstawie listów autora „Bez dogmatu” do Jadwigi Janczewskiej, w zb.: Spotkania Sienkiewiczowskie. Opole 1997 s. 227-258 (72). – J. Ruszała: Morze w twórczości H. Sienkiewicza. *Nautologia* 1997 nr 2 s. 1-6. – J. Sienkiewicz: Wpływy rodzinne i towarzyskie na twórczość H. Sienkiewicza. *Koszal. Zesz. Muz.* t. 21 (1997) s. 235-259. – A. Stępniewska: Nie zrealizowana powieść H. Sienkiewicza o Julianie Apostacie. *Vox Patrum* z. 32/33 (1997) s. 391-397. – A. Wierciński: Nieustające spory o Sienkiewicza, w zb.: Spotkania Sienkiewiczowskie. Opole 1997 s. 105-115 (72). – K. Wolff: Jak to z Sienkiewiczem bywa. *Not. Wyd.* 1997 nr 9. – T. Zienkiewicz: Polskie życie literackie w Mińsku w XIX i na początku XX wieku. Olszt. 1997 s. 155-157. – K. Heska-Kwaśniewicz: Pustynia, puszcza i sfera święta. *Guliver* 1998 nr 6. – M. Kosman: Recepcja twórczości H. Sienkiewicza w prasie poznańskiej doby zaborów, w: Z dziejów prasy wielkopolskiej XIX i XX w. Red. M. Kosman i in. T. 3. Pozn. 1997 s. 56-68; tenże: Uroczystości ku czci H. Sienkiewicza z lat 1916 i 1924 w relacjach prasy poznańskiej, jw., t. 4. Pozn. 1998 s. 53-82. – [W. Przyborowski?, J. Kaliszewski?]: Stara i młoda prasa. Przyczynek do historii literatury ojczyznej 1866-1872.

Kartki ze wspomnień Eksdziennikarza. Oprac. [wg wyd. z 1897] D. Świerczyńska. Warsz., IBL, 1998 s. 104-107, 112-113 i n. – Z. Piasecki: Bibliofilskie edycje dzieł Sienkiewicza. *Strony*, Opole 1998 nr 1-2 s. 71-76. – K. Rękas: Sąd nad Sienkiewiczem. *Dziś* 1999 nr 7 s. 129-132. – E. Bania: Problemy miłości w powieściach współczesnych H. Sienkiewicza, w zb.: W literackim kręgu pozytywizmu i Młodej Polski. Red. W. Hendzel i Z. Piasecki. Uniw. w Opolu 1999 s. 113-127. – J. Sztachelska: H. Sienkiewicz – portret „dekadenta”, w zb.: Sienkiewicz i epoki. Warsz. 1999 s. 265-276 (80); też w: Czar i zaklęcia Sienkiewicza. Białyst. 2003 s. 56-67 (88). – D. Knysz-Tomaszewska: Sztuk korespondencji w korespondencjach z podróży H. Sienkiewicza, w zb.: Sienkiewicz i epoki. Warsz. 1999 s. 73-92 (80).

49. J. Krzyżanowski: Sienkiewicz a Warszawa. [Wyd. 2 poszerzone]. Warsz. 2000 s. 63. *Fundacja Sienkiewiczowska*. – [Sienkiewicz] W opiniach krytyków [przedr. fragm. z prac autorów XIX/XX w.], w zb.: H. Sienkiewicz i jego twórczość w naszej pamięci. Warsz. 2000 s. 107-215 (81). – J. Bocheński: Kaprysy starszego Pana. *Gaz. Wyb.* 2001 nr 257 s. 16-17. – L. Burska: Pocziwy czarodziej, przewrotny gracz. Spór o Sienkiewicza. *Gaz. Wyb.* 2001 nr 300 dod. s. 10-12. – D. Gawin: Sienkiewicz nowoczesny. *Znak* 2001 nr 2 s. 23-38. – J. Krawczyk: Sienkiewicz obrotowy. *Gaz. Wyb.* 2001 nr 245. – M. Bokszczańnin: Związki H. Sienkiewicza z Italią, w zb.: Warszawskie spotkania Sienkiewiczowskie 2002. Warsz. 2002 s. 19-31 (86). – T. Bujnicki: Sienkiewicz oglądany - Sienkiewicz czytany, w zb.: H. Sienkiewicz, twórca i obywatel. Opole 2002 s. 59-71 (83). – M.M. Drozdowski: Etos rycerski w twórczości H. Sienkiewicza. *Prz. Hist.-Wojsk.*, 2002 nr 2 s. 195-197. – J. Kolbuszewski: H. Sienkiewicza fascynacje zakopiańskie, w zb.: H. Sienkiewicz, twórca i obywatel. Opole 2002 s. 101-115 (83). – M. Kosman: Obraz kresów wschodnich w twórczości H. Sienkiewicza. Z badań nad kulturą historyczną i polityczną, w zb.: H. Sienkiewicz, twórca i obywatel. Opole 2002 s. 75-99 (83). – J. Paławski: K. Wyki zainteresowania twórczością H. Sienkiewicza, w zb.: H. Sienkiewicz, twórca i obywatel. Opole 2002 s. 131-147; Prace L. Ludorowskiego poświęcone H. Sienkiewiczowi. Bibliografia za lata 1970-2001, tamże s. 45-58 (83). – W. Smaszcz: Bóg zawsze wie, do czego prowadzi..., w zb.: Warszawskie spotkania Sienkiewiczowskie 2002. Warsz. 2002 s. 44-59 (86). – A. Dziewanowska, J. Sienkiewicz: H. Sienkiewicz a świat arabski.

Krak. *Studia Międzynar.* T. 1: 2004 nr 3 s. 255-260.

50. A. Dąbrowska: Uczty, biesiady i zabawy w powieściach H. Sienkiewicza. *Temat* 2005 t. 3/5 s. 32-47. – E. Kosowska: Eurosarmatyzm – pęknięcie aksjologiczne czy „coincidentia oppositorum”. *Acta Univer. Wratislav. Prace Kulturozn.* T. 9: 2005 s. 323-333. – L. Ludorowski: Sienkiewiczowskie fascynacje Marceliego Kosmana. Lub., Tow. im. H. Sienkiewicza, 2005 s. 139, XIV, il. – A. Adamek-Świechowska: Et in Arcadia ego. W kręgu H. Sienkiewicza „kroniki szczęścia”. *Prace Polonist.* Ser. 61, t. 1: 2006 s. 43-59. – P. Augustyniak: Sienkiewicz bezskrzydły. *Prz. Polit.* 2006 [nr 78]. – T. Bujnicki: Sienkiewicz, ale który. *Polityka* 2006 nr 45. – T. Bujnicki: Sienkiewiczowski pozytywizm. Presja idei i artystyczny obraz świata, w zb.: H. Sienkiewicz. W stulecie nagrody Nobla. Pozn. 2006 s. 13-34 (94); toż pt. Pozytywista – neokonserwatysta w: *Pozytywista Sienkiewicz..* Krak. 2007 (100a). – M. Rólkowska: Sienkiewiczowski szok kulturowy, czyli o amerykańskich zwyczajach sprzed ponad stu lat. *Media, Kult., Komunikacja Spół.* 2 [2006] s. 159-166. – J.B. Serafińska: Nieprzemijająca spuścizna. H. Sienkiewicz (Litwos). *Mysł Pol.* 2006 nr 10. – T. Bujnicki: Pozytywista Sienkiewicz. Linie rozwojowe pisarstwa autora „Rodziny Połanieckich”. Krak., Columbinum, 2007 s. 240, XL. *Bibl. Tradycji*, 2, 61 (100a). – T. Bujnicki: Miejsce Sienkiewicza w polskiej literaturze i świadomości narodowej, w zb.: *Po co Sienkiewicz.* Warsz. 2007 s.11-18 (95). – T. Bujnicki: Pozytywista Sienkiewicz, w zb.: H. Sienkiewicz w kulturze polskiej. Lub. 2007 s. 13-24 (97). – S. Fita: Sienkiewicz i „pokolenie Szkoły Głównej”. *Rocz. Tow. Lit. im. A. Mickiewicza* XLI, Warsz. 2007 s. 47-58. – K. Karoleczak: Arystokracji spotkanie z Sienkiewiczem, w zb.: H. Sienkiewicz w kulturze polskiej. Lub. 2007 s. 63-78 (97). – A. Kuniczuk-Trzciniowicz: „Zdejm obuwie

z nóg twoich, albowiem miejsce, na którym stoisz, jest święte”. H. Sienkiewicza obrazy miejsc świętych i najświętszych. *Quaestiones Selectae. Zesz. Nauk. Wroc. R.* 14 [2007] z. 21 s. 133-144. – M. Kosman: Sienkiewiczowska Słowiańszczyzna. Obraz literacki i publicystyczny, w zb.: *Po co Sienkiewicz.* Warsz. 2007 s. 243-251 (95). – A. Kuniczuk-Trzciniowicz: „Miłuję waćpannę i piechotę, i na koniu, i na czczo, i po jedzeniu, i na wieki...” Dworski obyczaj kochania, zabawy i umierania w ujęciu H. Sienkiewicza. *Litteraria*, T. 36: 2007 s. 87-100. – A. Mencwel: Antropologia Sienkiewiczowska, w zb.: *Po co Sienkiewicz.* Warsz. 2007 s. 271-276 (95). – M. Pąkciński: Sienkiewicz a środowisko warszawskie. Pomiedzy asymilacją a konfliktami. *Rocz. Tow. Lit. im. A. Mickiewicza* XLI [2006], Warsz. 2007 s. 89-100. – J. Sztachelska: Dwie legendy Sienkiewicza, w zb.: H. Sienkiewicz w kulturze polskiej. Lub. 2007 s. 25-42 (97). – Ankieta „Nasza opinia o miejscu twórczości Sienkiewicza we współczesności” [20 wypowiedzi]. Oprac. T. Bujnicki, w zb.: *Po co Sienkiewicz.* Warsz. 2007 s. 374-404 (95). – K. Chmielewska, T. Żukowski: Sienkiewicz - polskie marzenia kolonialne. *Bez Dogmatu* 2008 [nr 76] s. 15-17. – E. Kosowska: Wyobrażenia w antropologii literatury. *Prz. Filozof.-Lit.* 2008 nr 4 s. 131-144. – D. Sobierajska: Sienkiewicz zza kulis, czyli o wybranych zagadnieniach z psychologii procesu twórczego. *Acta Univer. Lodz. Folia Lit. Pol.* z. 10 (2008) s. 105-115. – D. Świerczyńska: Warszawskie plotki o Sienkiewiczu, w zb.: *Jak się z wami zrosło moje życie.* Prace dedykowane Prof. Romanowi Lothowi. Red. B. Dorosz, P. Kądziała. Warsz., IBL, 2011 s. 145-157. – A. Adamek-Świechowska: Północ-Południe. Dwa oblicza miłości w utworach H. Sienkiewicza. Opole 2012 s. 128. – J. Jastrząb: H. Sienkiewicz (Cz. 1). *Akant* 2014 nr 9 s. 12-14. – K. Kościewicz: Wyobrażenia w okowach. H. Sienkiewicza potyczki z cenzurą. *Rekonesans. Wiek XIX. Rocz. TLAM.* R. 6 2013 s. 541-558.

NUMERY CZASOPISM POŚWIĘCONE SIENKIEWICZOWI*

51. *Biesiada Literacka* 1900 nr 51-52.
 – *Gazeta Opolska* 1900 nr 101.
 – *Gazeta Polska*, Warsz. 1900 nr 293-294.
 – *Kolarz*, *Wioślarz i Łyżwiarz*, dod. nadzw. z 17 XII 1900.
 – *Kraj*, Petersb. 1900 nr 50, dod. s. 27-32.
 – *Kurier Codzienny* 1900 nr 353 [na całej pierwszej stronie popiersie pisarza z podpisem: Cześć Ci i Sława, boś Ty nasz, boś godnym Synem Naszego Narodu].
 – *Tygodnik Ilustrowany* 1900 nr 10 „Na cześć Sienkiewicza”, nr 51 [obchody jubileuszowe].
 – *Gazeta Opolska* 1916 nr 67 „H. Sienkiewiczowi w związku z 70 rocznicą urodzin”.
 – *Gazeta Toruńska* 1916 nr 102 „H. Sienkiewiczowi” (70 rocznica urodzin), nr 266-267 [Śmierć Pisarza].
 – *Głos Polski*, Piotrogród 1916 nr 19 [70 rocznica urodzin].
 – *Kurier Lwowski* 1916 nr 222 (70 rocznica urodzin).
 – *Tygodnik Ilustrowany* 1916 nr 20 (70 rocznica urodzin), nr 48 (Śmierć Pisarza). – *Sfinks* 1917 nr 1 „Pamięci Sienkiewicza”.
 – *Gazeta Bydgoska* 1924 nr 173.
 – *Gazeta Warszawska*, numer jubileuszowy z 26 X 1924.
 – *Głos Lubelski* 1924 nr 294.
 – *Kurier Polski* 1924 nr 294.
 – *Kurier Poranny* 1924 nr 294. „Na sprowadzenie zwłok Sienkiewicza”.
 – Pamątce H. Sienkiewiçe národ Āeskoslovenský. Komitet pro učeni památky H. Sienkiewiçe. Praha 1924 s. 12.
 – *Polsko-Błgarski Pregled*. Sofia 1924 nr 24/25.
 – *Rzeczpospolita* 1924 nr 194.
 – *Słowo Polskie*, Lwów 1924 nr 294.
 – *Twórczość Młodej Polski*, Warsz. 1924 nr 8.
 – *Wiadomości Literackie* 1924 nr 43.
 – *Ziemia Lubelska* 1924 X.
 – *Załącznik do Biuletynu Oświatowo-Propagandowego*. Warsz. 1936 nr 10.
 – *Iridion*. Nel Centenario di E. Sienkiewicz (1846-1946). Rzym 1946 nr 1/3 s. 188.
 – [Sienkiewiczowi]. *Jednodniówka Towarzystwa Polonistów Ziemi Przemyskiej. Nowe Horyzonty*. Przemysł 1946 nr 19 dod.
 – *Tygodnik Powszechny* 1946 nr 19.
 – *Tygodnik Warszawski* 1946 nr 20 „H. Sienkiewiczowi w setną rocznicę urodzin”.
 – *Przegląd Humanistyczny* 1967 nr 3 [Materiały Sesji Sienkiewiczowskiej 14-15 X.1966 na Uniwersytecie Warszawskim].
 Rec.: A. Gronczewski, *Polonistyka* 1967 nr 5; M. Nagajowa, *Polonistyka* 1969 nr 5.
 – *Przegląd Humanistyczny* 1996 nr 6.

* Zawartość poszczególnych numerów rozpisana jest w różnych działach bibliografii.

KSIĘGI ZBIOROWE I EDYCJE STUDIÓW O SIENKIEWICZU

52. Szkoła Główna Sienkiewiczowi. Warsz. 1917 s. 47

Zawartość: E. Jankowski: H. Sienkiewicz w stosunku do przyrody. – J. Kotarbiński: Sienkiewicz i pokolenie Szkoły Głównej. – J. Ochorowicz: O H. Sienkiewiczu ze stanowiska psychologii. – A.A. Kryński: Kilka słów o języku Sienkiewicza. – H. Nusbaum: Sienkiewicz i geniusze narodów.

Rec. *Tyg. Il.* 1917 nr 19.

53. K. Czachowski: H. Sienkiewicz. Obraz twórczości. Ułożył, poprzedził wstępem oraz uzupełnił życiorysem, bibliografią i przypisami... Warsz. 1931 s. 341.

Omówienia i fragm. prac autorów: Cz. Jankowski, I. Chrzanowski, S. Witkiewicz, S. Brzozowski, M. Konopnicka, J. Kallenbach, S. Papée, P. Chmielowski, S. Krzemieński, M. Zdziechowski, A. Potocki, J. Kleiner, T. Pini, S. Tarnowski, A. Strzelecki, A. Patkowski, M. Kridl, T. Kotarbiński, K. Wojciechowski, W. Bogusławski, T. Zieliński, W. Spasowicz, I. Matuszewski, W. Gostomski, J. Kleiner, A. Grzymała-Siedlecki, W. Lutosławski, J. Lechoń, L. Włodek, A.A. Kryński, S. Żeromski, Z. Wasilewski, J. Lorentowicz.

Rec.: L.A. [L. André]: Pierwsza wyczerpująca praca o Sienkiewiczu. *Echo Tyg.* 1931 nr 5; B.: Książka o Sienkiewiczu. *Prz. Lit.*, Warsz. 1931 nr 4; I. Chrzanowski: O H. Sienkiewiczu. *Tyg. Il.* 1931 nr 16, 19; toż w: Studia i szkice t. 2. Książka K. Czachowskiego. Krak. 1939 s. 214-217; Z. Ciechanowska, *Prz. Powsz.* 1931 nr 571; E.C. [E. Czekalski]: Co słycać? Studia literackie. *Świat* 1931 nr 33; Z. Dębicki: Obraz twórczości Sienkiewicza. *Kur. Warsz.* 1931 nr 58; B. Gubrynowicz, *Ruch Lit.* 1931 nr 9; E. Kozikowski, *Gaz. Pol.* 1931 nr 222, toż *Gaz. Pol. Zach.*, Pozn. 1931 nr 187; V. Kredba: Literatura, veda, umeni. *Slovanský Přehled*, Praha 1931 s. 354-355; S. Papée, Książka o autorze Trylogii. *Tęcza* 1931 nr 20; tenże, *Polonista* 1932 z. 3; J.E. Plomieński: Kronika literacka. *Prz. Hum.* 1931 z.3/5; A. Schroeder, *Czas* 1931 nr 42; J.E. Skiński: Pisarz, książka i czytelnik. O H. Sienkiewiczu. *Tyg. Il.* 1931 nr 12; Z. Wasilewski: O Sienkiewiczu. *Kur. Pozn.* 1931 nr 78; Z.W. [Z. Wasilewski]: Z ruchu wydawniczego. *Myśl Nar.* 1931 nr 2; A. Zahorska, *Polska* 1931 nr 89; *Prz. Pedag.* 1932 s. 575.

54. Sienkiewicz. Odczyty [wygłaszane w Warszawie od 10 IV do 7 VI 1956]. Indeks oprac. L. Michalska. Warsz. 1960, PIW, s. 222. *Bibl. Tow. Lit. im. A. Mickiewicza* 2.

Zawartość: J. Krzyżanowski: Światowa sława Sienkiewicza. – J. Wegner: Warszawa w „Potopie” Sienkiewicza. – H. Kurkowska: Język publicystyki Sienkiewicza. – K. Wyka: O postaciach Sienkiewiczowskich. – J. Kulczycka-Saloni: Sienkiewicz w oczach współczesnych. – I. Csapláros: Próba syntezy znajomości Sienkiewicza na Węgrzech.

Rec.: A. Chruszczyński, *Orka* 1961 nr 9.

55. J. Krzyżanowski: W kręgu wielkich reali- stów. Krak., Wyd. Lit., 1962 s. 397. *Bibl. Studiów Lit.* pod red. H. Markiewicza.

Zawartość m.in.: Nowe spojrzenie na Sienkiewicza. – Pół tysiąca listów H. Sienkiewicza. – Tragikomiczne narzeczństwo. – Stypendium Sienkiewiczowskie w PAU. – O „Szkiach węglem”. – Dzieje tekstu „Ogniem i mieczem”. – Sienkiewicz a literatura rosyjska. – Pasek i Sienkiewicz.

56. H. Sienkiewicz. Materiały zebrala i wstępem opatrzyła J. Kulczycka-Saloni. Warsz. PZWS [1960] s. 339, wyd. 2 poszerzone 1966 s. 416, bibliogr., il. *Bibl. „Polonistyki”*.

Zawartość: J. Kulczycka-Saloni: H. Sienkiewicz. Życie i twórczość s. 7-86. I. Sienkiewicz wobec problematyki literackiej, społecznej i politycznej swojej epoki, s. 89-125: „Pisma” B. Prusa. O powieści historycznej. [O genezie „Quo vadis”]. Na zjeździe wychowawców Szkoły Głównej 6 czerwca r. 1903. W sprawie rocznicy grunwaldzkiej. Do ludów ucywilizowanych. II. Głosy współczesnych o człowieku, s. 126-154: – B. Prus: Co p. Sienkiewicz wyrabia z piękniejszą połową Warszawy. – E. Orzeszkowa: List do T.T. Jeża. – A. Świętochowski: H. Sienkiewicz (Litwos). – T. Żeleński Boy: Z dogmatem. III. Głosy współczesnych o pisarzu, s. 155-279: – J. Tretiak: Pierwsze występy Sienkiewicza. – S. Tarnowski: Z najnowszych powieści polskich. Sienkiewicza „Ogniem i mieczem”. – B. Prus: „Ogniem i mieczem”, powieść z lat dawnych H. Sienkiewicza. – T.T. Jeż: „Ogniem i mieczem”, powieść z lat dawnych przez H. Sienkiewicza. – J. Kijas: Współzawodnictwo w teorii. Kaczkowski jako współzawodnik Sienkiewicza. – S. Żeromski [O „Potopie”]. – S. Witkiewicz [O Sienkiewiczu]. – P. Chmielowski: Choroba woli. – E. Orzeszkowa [O H. Sienkiewiczu]. – I. Matuszewski: Prus i Sienkiewicz. – A. Potocki: H. Sienkiewicz. – W. Dzieduszycki: Przemówienie na uroczystym zebraniu ku czci Sienkiewicza zorganizowanym dn. 3 maja 1900 r. w Kasynie Narodowym we Lwowie. – W. Nałkowski: Geneza produkcji i chwały Pana Sienkiewicza. – S. Brzozowski [Wokulski - Polaniec-

ki]. – Mucha o „Krzyżakach”. – S. Brzozowski: Zygmunt Podfilipski, H. Sienkiewicza apologeta pośmiertny. IV. Głosy potomnych o pisarzu s. 280-363. – S. Żeromski: Przemówienie o H. Sienkiewiczu. – T. Sinko [„Quo vadis”]. – H. de Montherlant [O „Quo vadis”]. – I. Fik: Szlachcic mieszczańcem. – S. Sandler: Szkice do obrazu twórcy Trylogii. – Z. Szwejkowski: Trylogia Sienkiewicza. – S.M. Kuczyński: Postacie historyczne w „Krzyżakach”. – S.M. Kuczyński [Bitwa pod Grunwaldem w „Krzyżakach” a najnowsze badania historyczne]. – J. Krzyżanowski: Sienkiewicz jako powieściopisarz. – Przypisy s. 367-411.

Rec.: S. Frycie, *Polonistyka* 1960 nr 5; C.J.N. [C.J. Niedzielski], *Pomorze* 1960 nr 16; J. Pelc, *Nowe Książ.* 1960 nr 14; H. Bazarawska, *Nowa Kult.* 1961 nr 25; E. Szonert, *Ruch Lit.* 1962 nr 4.

56a. Przegląd Humanistyczny, Warsz. 1967 nr 3 [Materiały z sesji naukowej Katedry Historii Lit. Pol. UW, Warsz. 14-15 X 1966].

Zawartość: B. Białokozowicz: H. Sienkiewicz i literatura rosyjska; B. Biliński: Na rzymskich śladach autora „Quo vadis”; J. Chałasiński: Naród - kultura - osobowość; J. Z. Jakubowski: Dwie wizje przeszłości narodowej: Sienkiewicz i Żeromski; J. Kulczycka-Saloni: Sienkiewicz a Warszawa; Z. Naliwajek: H. Sienkiewicz jako tłumacz R. Rollanda; S. Siekierski: Twórczość H. Sienkiewicza w świadomości współczesnych pamiętnikarzy; J. Śliżiński: H. Sienkiewicz w Czechach; J. Wierzbicki: O Sienkiewiczu w Jugosławii; M. Żurowski: Sienkiewicz i literatura francuska.

Rec.: A. Gronczewski, *Ruch Lit.* 1967 nr 2, toż pt.: W „Przeglądzie Humanistycznym” o Sienkiewiczu. *Polonistyka* 1967 nr 5; S. M. [S. Makowski], *Polonistyka* 1967 nr 1 s. 58-59; *The Review of Polish Academy of Sciences*, Warsz. 1967 nr 2 s. 81-83.

57. Sienkiewicz żywy. Red. W. Günther. Londyn 1967 s. 206, tabl., il.

Zawartość: M. Danilewiczowa: Maska człowieka szczęśliwego. – J.R. Krzyżanowski: Znaczenie „Listów z podróży do Ameryki”. – M.K. Pawlikowski: „Zakochnany w Kalifornii”. – S. Baliński: Czytając „Latamika”. – I. Wieniewski: Trylogia polską „Iliadą”. – J. Łobodowski: Ukraina w „Ogniem i mieczem”. – T. Lisiewicz: Dziedziczność. – M. Paszkiewicz: Źródło popularności Trylogii – sarmatyzm. – W. Günther: Historyk własnej epoki. – H. de Montherlant: Sienkiewicz. Th. M. Kastarska. – J. Chojko-Boutière: Stosunek Sienkiewicza do źródeł na podstawie „Quo vadis?”. – J. Jasnowski: Sienkiewicz i Tacyt (Stosunek „Quo vadis?” do „Annales”). – Z. Markiewicz: Sienkiewicz - artysta w „Quo vadis?”. – M. Giergielewicz: Z dziejów sławy Sienkiewicza w Ameryce. – Kaj. Morawski: Jak tatarska orda... – Z.L. Zaleski: Na marginesie żywego wspomnienia.

Rec.: B.H. [B. Heydenkorn?], *Związkowiec*, Toronto 1968 nr 42; L. Bojczuk, *Orzeł Biały*, Londyn 1968 nr 45; W. Czerwiński, *Tydz. Pol.*, Londyn 1968 nr 7; Cz. Miłosz: Sienkiewicz, Homer i Gnębny Puczymorda. *Kultura*, Paryż 1969 nr 1/2 s. 189-198, przedr. w tegoż: Prywatne obowiązki. Paryż 1972 s. 103-112, toż: Paryż 1980; toż: Olsztyn 1990 s. 83-90; S.L. [S. Legeżyński], *Gaz. Niedz.*, Londyn 1968 nr 13; W. Tarnawski, *Wiadomości*, Londyn 1969 nr 16; W. Wójcik: Refleksje wokół książki wydanej na obczyźnie (O pracy „Sienkiewicz żywy” wydanej w Londynie w 1967 r.). *Opcje* 1997 nr 1 s. 120-122; wersja poszerzona pt. Refleksje na temat książki wydanej na

obczyźnie - „Sienkiewicz żywy”, w zb.: H. Sienkiewicz. Szkice o twórczości... Siedlce 1998 s. 81-90 (76).

58. H. Sienkiewicz. Twórczość i recepcja światowa. Materiały konferencji naukowej - listopad 1966. Red. A. Piorunowa i K. Wyka. Krak. 1968, WL, s. 552, il., bibl. *Z prac IBL PAN*.

Zawartość: K. Wyka: O sztuce pisarskiej Sienkiewicza. – K. Górski: Sienkiewicz - klasyk języka polskiego. – B. Zakrzewski: Sienkiewicz dla małuczkich. – S.M. Kuczyński: Sienkiewicz a współczesna historiografia polska. – B. Biliński: Świat antyczny w twórczości H. Sienkiewicza (Prolegomena). – J. Kulczycka-Saloni: Sienkiewicz i Prus. – B.W. Lewicki: Sienkiewicz na ekranach kinoteatrów. – J. Krzyżanowski: Trylogia - powieść ludowa. – H. Kapelusz: Folklor w Trylogii H. Sienkiewicza. – J. Trzynadłowski: Uwagi o poetyce Trylogii - historycznej powieści przygody. – T. Bujnicki: Struktura artystyczna Trylogii a pamiętniki polskie XVII wieku. – H.Z. Cybiński: Sienkiewicz w Rosji. – K. Krejčí: Recepcja Sienkiewicza wśród Czechów i Słowaków. – D. Živanović: Sienkiewicz w literaturach serbskich i chorwackich. – M. Kujow Kujew: Twórczość Sienkiewicza w ocenie bułgarskich historyków literatury oraz krytyków literackich. – A. Hermann: Recepcja dzieł Sienkiewicza w NRD w latach 1949-1966. – I. Csapláros: Sienkiewicz na Węgrzech. – M. Vircioroveanu: Recepcja twórczości Sienkiewicza w Rumunii. – Nils Åke Nilsson: Recepcja dzieł Sienkiewicza w Szwecji. – M. Brahmer: Z dziejów Sienkiewicza w krajach romańskich. – J.B. Neveux: Sienkiewicz a Francja. – H. B. Segel: Jak przyjmowano twórczość Sienkiewicza w Stanach Zjednoczonych. – A. Nofer-Ladykova: Piśmiennictwo o Sienkiewiczu w latach 1945-1966. – Indeks nazwisk. Indeks utworów Sienkiewicza cytowanych w tekście. Oprac. A. Piorunowa. – Nota bibliograficzna.

Rec.: L. Eustachiewicz, *Życie Lit.* 1969 nr 32; E. Paukszt: Wielcy wciąż mało znani. *Głos Wielkop.* 1969 nr 92; R. Sulima, *Nowe Książ.* 1969 nr 18; E. Szonert, *Kultura* 1969 nr 24; O. Terlecki, *Dz. Pol.* 1969 nr 61.

59. Sienkiewicz dzisiaj. Studia i szkice. Wybór i oprac. T. Jodelka-Burzecki. Red. J.Z. Jakubowski. Warsz. PIW 1968 [właśc. 1969] s. 241.

Zawartość: J. Parandowski: Sienkiewicz. – J.Z. Jakubowski: Dwie wizje przeszłości narodowej - Sienkiewicz i Żeromski. – J. Krzyżanowski: Ostatnie powieści historyczne Sienkiewicza. – J. Chałasiński: Naród - kultura - osobowość. – J. Kulczycka-Saloni: Sienkiewicz a Warszawa. – M. Żurowski: Sienkiewicz i literatura francuska. – B. Białokozowicz: H. Sienkiewicz i literatura rosyjska. – S. Siekierski: Twórczość H. Sienkiewicza w świadomości współczesnych pamiętnikarzy. – M. Korńilowiczówna: Tradycja i wspomnienia. – T. Jodelka-Burzecki: Służba publiczna H. Sienkiewicza. – W. Zukrowski: Nieśmiertelny.

Rec.: P. Bagiński, *Polonistyka* 1969 nr 5; J.M. Bartnicka, *Nowe Książ.* 1969 nr 9; L. Eustachiewicz, *Życie Lit.* 1969 nr 32; A. Gronczewski, *Kultura*, 1969 nr 22; T. Oracki, *Kierunki* 1969 nr 11; T.S. [T. Syga], *Stolica* 1969 nr 22; A. Tatariewicz, *Polityka* 1969 nr 38.

60. J. Krzyżanowski: Pokłosie Sienkiewiczowskie. Szkice literackie. Indeks oprac. M. Bokszczanin. Warsz. PIW 1973 s. 751.

Zawartość: Pisarz i jego dzieje (I-V): Rapsod Trylogii. Szkic krytyczny; H. Sienkiewicz. Studium portretowe; Pisarz sześciu pokoleń; Nowe spojrzenie na Sienkiewi-

cza; Światowa sława Sienkiewicza. – Wielki nowelista (VI-XII): O „Szkicach węglem”; Powstanie styczniowe w twórczości Sienkiewicza; O polsko-kalifornijskiej humoresce Sienkiewicza; O „Latarniku”; H. Sienkiewicza parabola „Na Olimpie”; H. Sienkiewicza parabola o Meseńczykach; Wielki nowelista. – Klasyk powieści polskiej (XIII-XXII): Trylogia, powieść ludowa; Bohater Trylogii; Pasek i Sienkiewicz. Do źródeł Trylogii; U źródeł powieści Sienkiewicza; Sienkiewicz a literatura rosyjska; O potopie w „Potopie” i o polskim Dariuszu; Najślawniejsza powieść polska; H. Sienkiewicza „Krzyżacy”, powieść klasyczna; Okropne „wy” i język „Krzyżaków”; H. Sienkiewicz, klasyk powieści polskiej. – Wśród przyjaciół i znajomych (XXIII-XXIX): Pół tysiąca listów H. Sienkiewicza; Tragikomiczne narzeczeństwo; Sienkiewicz i Witkiewicz; Stypendium Sienkiewiczowskie w Akademii Umiejętności; Powieściopisarz i poeta, Sienkiewicz - Konopnicka; Sienkiewicz i Maria Radziejewska; Sienkiewicz i Szczepanowski. – Z warsztatu wydawcy „Dzieł” Sienkiewicza (XXX-XXXV): O pełne zgrupowanie puścizny Sienkiewicza; Dzieje tekstu „Ogniem i mieczem”; Autograf „Potopu”; Wśród autografów Sienkiewicza; Nieznane drobniaki Sienkiewiczowskie; Na tropach autografów Sienkiewicza (gawęda bibliograficzna). 1 Rękopisy powieści, 2 Losy korespondencji, 3 Korespondencja rodzinna, 4 Uwagi końcowe; Sienkiewicz wciąż jeszcze pisze...; Zestawienie szkiców o Sienkiewiczu J. Krzyżanowskiemu.

Rec.: M. Kabata, *Nowe Książ.* 1974 nr 10; W. Kwat, *Tydz. Pol.*, Nowy Jork 1974 nr 164; J. Lis, *WTK. Tyg. Katol.* 1974 nr 3; Widok [J. Wilmański], *Odgłosy* 1974 nr 3.

61. Z. Szwejkowski: Trylogia Sienkiewicza i inne szkice o twórczości pisarza. Pozn., Wyd. Pozn. 1973 s. 205.

Zawartość: Z zagadnień genetycznych dramatu Sienkiewicza „Na jedną kartę”; Trylogia Sienkiewicza; „Ogniem i mieczem” a krytyka pozytywistyczna; Rozważania o „Quo vadis”; Kilka uwag o „Krzyżakach” Sienkiewicza; Z problematyki warsztatu powieściowego H. Sienkiewicza.

Rec. J. Wegner, *Kamena* 1973 nr 14.

62. H. Sienkiewicz. Tradycja – kreacja – styl. Red. H. Bursztyńska. Katow., Wyd. UŚI, 1982 s. 190; *Prace Hist.-Lit.* 18.

Zawartość: T. Bujnicki: Prolegomena do Sienkiewiczowskiej kreacji postaci. – J. Paszek: Stylistyczna problematyka nowelistyki Sienkiewicza. – H. Bursztyńska: Sienkiewicz a Kraszewskiego koncepcja wojen polsko-kozackich XVII wieku. – K. Kosek: H. Sienkiewicz i W. Łoziński - współpraca, polemika, wpływy i wzajemne zależności. – H. Nakonieczny: Historyczne źródła w rzymskich powieściach Kraszewskiego, Orzeszkowej, Sienkiewicza. – Z. Mokranowska: Porównania w „Ogniem i mieczem” H. Sienkiewicza. – K. Kłosińska: Bohater w bibliotece. (Funkcja lektury w „Bez dogmatu” i powieściach o „wieku nerwowym”). – L. Ludorowski: Etos posługi publicznej w Trylogii H. Sienkiewicza. – S. Bortnowski: „Potop” H. Sienkiewicza w świadomości młodzieży.

Rec.: H. Kosętko, *Ruch Lit.* 1985 nr 5/6 s. 489-491.

63. Trylogia – Sobieski – Victoria wiedeńska. Cz. 1. Trylogia. W stulecie dzieła. Red. L. Ludorowski. Lub., Wyd. UMCS, Wyd. Hum. 1985 s. 280.

Zawartość: Wstęp. – L. Ludorowski: Wokół problemów pierwodruku „Ogniem i mieczem” H. Sienkiewicza. – J. Trzynadłowski: Z rozważań nad genealogią trylogicznego cyklu powieściowego H. Sienkiewicza. – T. Bujnicki: Wprowadzenie w sarmacki świat Trylogii. – A. Stoff: Trylogia i sytuacje ludzkie. (Między poetyką a wartością utworu). – J. Orlowski: Trylogia H. Sienkiewicza w krytyce rosyjskiej. – Z. Mokranowska: Trylogia H. Sienkiewicza w parodii. – L. Ludorowski: Tropy Sienkiewiczowskie w „Bożym gniewie” J.I. Kraszewskiego. – W. Bednarzyk-Sołtys: Niedocenione źródło „Ogniem i mieczem” H. Sienkiewicza. – M. Jankowiak: Zagłoba - bohater wielostylowy. – E. Kosowska: Oleńka Billewiczówna - semiotyczna interpretacja postaci. – H. Kosętko: Trylogia H. Sienkiewicza w szkole Polski Odrodzonej. – S. Bortnowski: Mityczny styl odbioru „Potopu” H. Sienkiewicza w szkole współczesnej. – M. Marcjan, M. Salska Kaca: Próba analizy adaptacji „Potopu” H. Sienkiewicza w reżyserii J. Hoffmana. – S. Warchol: Sienkiewiczowski Podbięta w oświetleniu onomastycznym. – M. Buczyński: O nazwisku Zagłoba. – B. Walczak: Archaizacja językowa w Trylogii a różnicowanie socjalne polszczyzny XVII wieku. – M. Grzędziska: „Na polu chwały” H. Sienkiewicza (Wstęp do nowej trylogii). – L. Ludorowski: *Salvator i Victor*.

Rec.: W. Piekarska, *Tyg. Chelmski* 1986 nr 23; E. Szonert, *Kierunki* 1986 nr 18; M. Iwanów-Tomikowska, *Polonistyka* 1986 nr 9.

64. E. Szonert: Spotkania z Sienkiewiczem. Studia, szkice, sylwetki. Warsz., Pax 1987 s. 278.

Zawartość: Czy „Quo vadis?” Sienkiewicza jest powieścią żywą?; „Stary sługa” Sienkiewicza; Romans i przygoda („Przez stępy” H. Sienkiewicza); Beztrocki śmiech Sienkiewicza; Wartości „Orsa”; Zaduma nad polskim losem („Wspomnienie z Maripozy” H. Sienkiewicza); O poprawny tekst „Pójdźmy za Nim”; Listy H. Sienkiewicza do Karola Bernarda Żalskiego; Sienkiewicz i sprawy polityki; Sienkiewicz o sobie; Sienkiewicz o Prusie; Spotkania Sienkiewicza z Żeromskim (Nieznana korespondencja obu pisarzy); Julian Krzyżanowski – sienkiewiczolog; Ku ideałom narodowym (O pracy Bronisława Chlebowskiego); Aleksander Brückner – patriota i polihistor; Bóg, człowiek i historia (O twórczości Zofii Kossak).

Rec. i noty: T. Jodelka-Burzecki, *Kierunki* 1988 nr 20; H. Kowalska, *Sl. Powsz.* 1988 nr 25; M. Krassowski, *Odrodzenie* 1987 nr 37; J. Kydryński, *Dz. Pol.* 1987 nr 211; J. Lis, *Zorza* 1988 nr 10; (km) [K. Mętrak], *Literatura* 1988 nr 5; S.M., *Tyg. Kult.* 1988 nr 14.

65. Z Sienkiewiczem po Mazowszu. Studia – referaty – materiały. III Ogólnopolskie Spotkania Sienkiewiczowskie. Wyszogród-Czerwińsk-Płońsk-Gostynin-Kutno-Sierpc-Płock. 13-17 listopada 1989 r. Oprac. i red. B. Strzelecka. Płock-Lub., Wojew. Bibl. Publ. w Płocku. 1990 s. 256.

Zawartość: L. Ludorowski, M. Mikulska: Wstęp. Fenomen Sienkiewicza. Spotkania z Sienkiewiczem na Mazowszu. – W. Sołtys: Sienkiewiczowska Trylogia w komentarzu historycznym Marceliego Kosmana. – A. Sprawka: Księcia Jeremiego Wiśniowieckiego konterfekt powieściowy. – E. Gajecka: Topika sceny kościelnej w „Potopie” H. Sienkiewicza. – L. Ludorowski: Wokół genezy „Pana Wołodyjowskiego”. – T. Świętosławska: Rzym w „Quo vadis?” H. Sienkiewicza. – L. Ludorowski: H. Sienkiewicza „Krzyżacy”. Z rozważań nad genezą powieści jubileusz-

wej. – M. Kosman: Historia „Krzyżaków” H. Sienkiewicza. – J. Maciszewska: J. Kraszewskiego i H. Sienkiewicza kreacja postaci króla Władysława Jagiełły. – L. Ludorowski: H. Sienkiewicza „W pustyni i w puszczy”. – H. Kosętką: Henryka Skirmunta operowa adaptacja „Pana Wołodyjowskiego”. – M. Marczjan: O adaptacjach filmowych dzieł H. Sienkiewicza. – M. Łojek: Ignacy Chrzanowski jako popularyzator H. Sienkiewicza. – L. Ludorowski: Gombrowicz o Sienkiewiczu. – A. Chomiuk: Współcześni polscy powieściopisarze historyczni wobec tradycji sienkiewiczowskiej. – B. Pękala: Twórczość H. Sienkiewicza w powojennych programach licealnych: 1945-1966 (próba rekonstrukcji).

66. Sienkiewicz po latach. Red. E. Polanowski. Czest., Wyd. WSP, 1990 s. 106.

Zawartość: J. Trzynadłowski: H. Sienkiewicz w świadomości polskiej i obcej. – J. Kulczycka-Saloni: „Rodzina Połanieckich” – kilka słów w obronie bohatera i... autora. – T. Bujnicki: Sienkiewiczowski Jan Kazimierz (z zagadnień struktury postaci). – L. Ludorowski: Inicjalne formuły epopeiczne w Trylogii H. Sienkiewicza. – M. Kosman: Historia w Trylogii H. Sienkiewicza z perspektywy stulecia. – J. Starnawski: Zygmunt Szweykowski – badacz Sienkiewicza. – M. Bokszczańin: Julian Krzyżanowski – badacz i miłośnik Sienkiewicza. – E. Polanowski: O związkach H. Sienkiewicza z Częstochową.

67. H. Sienkiewicz. Twórczość i recepcja. Red. L. Ludorowski. Lub., Wyd. UMCS, 1991 s. 430, stresz. ros. i ang.

Zawartość: – L. Ludorowski: Sienkiewiczowskie peregrynacje r. 1986. – L. Ludorowski: Zamknięcie epickie świata Trylogii (Sztuka epilogu „Ogniem i mieczem”, Zamknięcie epickiego świata „Potopu”. Requiem finalne „Pana Wołodyjowskiego”. Wielki epilog Trylogii). – T. Jodelka-Burzecki: Zanim powstała Trylogia. – J. Paclawski: Niektóre uwagi o zjawiskach reportażowych we wczesnej działalności pisarskiej H. Sienkiewicza. – J. Szcześniak: „Na marnie” H. Sienkiewicza jako powieść debiutanka. Konstrukcja i psychologia bohatera. – W. Piekarska: O drodze w „Listach z podróży do Ameryki” Litwosa. – E. Szneret: „Ta trzecia” i „Na jasnym brzegu” H. Sienkiewicza. – J. Ruszała: Kontekst „Robinsona Crusoe”. – D. Defoe i „W pustyni i w puszczy” H. Sienkiewicza. – M. Buczyński, F. Czyżewski: Frazeologizmy w „Ogniem i mieczem” H. Sienkiewicza. – M. Jankowiak: Ironiczny melodramatyzm w powieściach Sienkiewicza „Bez dogmatu” i „Quo vadis?”. – T. Bujnicki: „Quo vadis?”. Sienkiewiczowska powieść w obrazach. – H. Bursztyńska: Status Nerona w „Quo vadis?” H. Sienkiewicza. – L.K. Nagy: Polska, niemiecka i węgierska powieść o Neronie. – B. Walczak: Uwagi o języku „Quo vadis?”. – T. Łoposzko: Rządy Nerona w ujęciu H. Sienkiewicza oraz w świetle współczesnych badań naukowych. – D. Słapek: Igrzyska gladiatorские w Rzymie i ich obraz w „Quo vadis?” H. Sienkiewicza. – D.S. Prokofiewa: Recepcja wczesnej twórczości H. Sienkiewicza w Rosji (krytyka i przekłady); „Janko Muzykant”. – J. Śliziński: H. Sienkiewicz a Cześć. – J. Orłowski: Twórczość H. Sienkiewicza w wydaniach czeskich. – M. Sobotková: O dwóch czeskich tłumaczeniach „Pana Wołodyjowskiego”. – R. Krasnický: H. Sienkiewicz i czeska krytyka literacka. – M. Karabelowa-Panowa: O recepcji dzieł H. Sienkiewicza w Bułgarii (od końca XIX w. po lata trzydzieste XX w.). – R. Czawdarow: O funkcjonalności przekładów dzieł Sienkiewicza w bułgarskim kontekście

literackim. – H. Kosętką: O recepcji dramatów H. Sienkiewicza w Polsce. – M. Kaca, M. Marczjan: Filmowa adaptacja „Rodziny Połanieckich” H. Sienkiewicza w reżyserii J. Rybkowskiego. – M. Łojek: H. Sienkiewicz w podręcznikach uczniów gimnazjalnych w latach 1890-1918. – Z.J. Adamczyk: S. Żeromski wobec H. Sienkiewicza. – A. Stoff: Sienkiewicz czytany przez Parnickiego. – J. Konieczny: Dwugłos literacki H. Sienkiewicza i J.B. Rychlińskiego o Krzysztofie Arciszewskim. – M. Bokszczańin: Listy Sienkiewicza do Jadwigi Janczewskiej jako źródło o życiu i twórczości pisarza. Rekonstrukcja badawczy. – M. Tomikowska-Iwanów: H. Sienkiewicz w świetle biografistyki literackiej. Wybrane zagadnienia. – A. Borowicz: Uroczystości ku czci H. Sienkiewicza w roku 1924. – W. Śladkowski: Opce polityczne H. Sienkiewicza w latach 1914-1916. – D. Płygawko: H. Sienkiewicz jako prezes Generalnego Komitetu Pomocy Ofiarom Wojny w Polsce (9 styczeń 1915-15 listopad 1916).

68. Motywy sakralne w twórczości H. Sienkiewicza. VIII Ogólnopolskie Spotkania Sienkiewiczowskie. Zamość 14-15 X 1992. Mat. konferencyjne. Red. nauk. L. Ludorowski. Zamość 1992 s. 130.

Zawartość: [L. Ludorowski:] Wstęp (Pisarz katolicki). – L. Ludorowski: Fuit homo missus a deo. – A. Chomiuk: „Pan Kmicic na Jasnej Górze”. Motyw przeżycia religijnego w „Potopie” H. Sienkiewicza. – M. Kosman: Postać kapłana w „Krzyżakach” H. Sienkiewicza. – T. Świętosławska: „Quo vadis, Domine”. O religii i religijności w chrześcijańskim eposie H. Sienkiewicza. – A. Nowakowska: H. Sienkiewicz dzieło uniwersalne. – J. Orłowski: „Od mroku do światła”. Świat pogański i chrześcijański w rosyjskich przeróbkach „Quo vadis” H. Sienkiewicza. – H. Kosętką: „Quo vadis” – oratorium religijne Feliksa Nowowiejskiego. – A. Sprawka: Ikonografia „Quo vadis?” H. Sienkiewicza.

69. Powieść polska XIX wieku. Interpretacje i analizy. Red. L. Ludorowski. Lub., Wyd. UMCS, 1992 s. 371.

Zawartość m.in.: L. Ludorowski: Arcydzieło powieści historycznej. Trylogia. – L. Ludorowski: Requiem finalne „Pana Wołodyjowskiego”. – S. Kobyliński: Uśmiechy Sienkiewicza. – T. Świętosławska: Sienkiewiczowska wizja dwóch kultur w „Quo vadis?” (*preludium i crescendo*). – T. Bujnicki: „Krzyżacy” – bliskość świata historii. – L. Ludorowski: Saga rycerzy bogdanieckich.

70. Polska powieść XIX i XX wieku. Interpretacje, analizy, konteksty. T. 1. Red. L. Ludorowski. Lub., Wyd. UMCS, 1993 s. 264.

Zawartość m.in.: L. Ludorowski: Tarnobrzeg i Baranów Sandomierski 1987, 1988 (pokłosie trzech konferencji). – L. Ludorowski: „Pan Wołodyjowski”. Ostatnia część Trylogii H. Sienkiewicza. – L. Ludorowski: Ukończyć cykl... (Trylogia). – L. Ludorowski: Wódz i kapłan (Trylogia). – M. Kosman: Prawda historyczna w „Panu Wołodyjowskim”. – I. Paprocka: „Pan Wołodyjowski” H. Sienkiewicza i „Skarb Watażki” W. Łozińskiego. Próba paraleli. – M. Łojek: „Pan Wołodyjowski” w edukacji uczniów szkół średnich w okresie niewoli. – A. Sprawka: H. Sienkiewicz i Natana Rybaka powieści o powstaniu kozackim. Bohdan Chmielnicki i książka Jarema. – W. Bednarczyk-Sołtys: Transformacja źródeł w „Potopie” H. Sienkiewicza. Wybra-

ne zagadnienia. – A. Sprawka: O ilustracjach do „Ogniem i mieczem” H. Sienkiewicza. – A. Nowakowska: „Quo vadis?” H. Sienkiewicza – etos dzieła sztuki. – M. Kosman: Kościół i motywy eschatologiczne w „Krzyżakach” H. Sienkiewicza. – H. Kosętko: O recepcji filmowej adaptacji „Krzyżaków” – L. Ludorowski: „W pustyni i w puszczy”. Arcypowieść nie tylko dla młodzieży. – J. Ruszała: „W pustyni i w puszczy” H. Sienkiewicza – arcydzieło literatury dla dzieci. – J. Trzynadłowski: H. Sienkiewicza „W pustyni i w puszczy” jako baśniowa przygoda. – L. Ludorowski: Incipit w powieściach historycznych Sienkiewicza.

71. H. Sienkiewicz i jego twórczość. Materiały z konferencji naukowej w WSP w Częstochowie, 5-7 maja 1996. Red. Z. Przybyła. Częst. 1996 s. 267. Jubileusz pozytywistów I.

Zawartość: I. [Z. Przybyła:] Prolegomena. Myśli rocznikowe o pisarstwie H. Sienkiewicza. – B. Kulka: Głosa posesyjna. – A.J. Zakrzewski: Z tradycji sienkiewiczowskiej w Częstochowie. – Z. Przybyła: Plon niesiemy, plon sesji poświęconej Sienkiewiczowi. II. Biografia. – Z. Przybyła: Oblęgorek – spełnienie pragnień Sienkiewicza. – H. Florowska-Frančić: Sienkiewicz w Vevey. Dobroczynność pod presją polityki. III. Twórczość. – J. Sztachelska: Listy z podróży do Ameryki a XIX-wieczne korzenie polskiego reportażu. – E. Wróbel: Wieloaspektowość gatunkowa „Listów z podróży do Ameryki”. – Z. Przybyła: H. Sienkiewicza „wycieczki w dziedzinie lingwistyki”. – G. Zając: Na kanwie pewnego losu. Konstrukcja fabuły w Sienkiewiczowskich nowelach „postaciowych”. – B. Burdziej: Topika psalmu 136 (137) w strukturze ideowej „Niewoli tatarskiej”. „Tej trzeciej” oraz „W megle” Sienkiewicza. – Z. Mocarska-Tycowa: Inspiracja malarstwem w nowelach Sienkiewicza. – B. Mazan: Na temat idei i aryzmu Trylogii Sienkiewicza kilka refleksji. – T. Bujnicki: Listy w strukturze Trylogii. – R. Jakubiak: Symbolika i znaczenie imion i herbów niektórych bohaterów Trylogii. – M. Rabikowska: Trzy typy seksualizmu kobiecego w „Bez dogmatu” Sienkiewicza. – M. Cetwiński: „Quo vadis” a staropolskie herbarze. – M. Kosman: Uwagi nad warsztatem historycznym autora „Krzyżaków”. – Cz. Mykita-Glensk: H. Sienkiewicza myśli, sentencje, aforyzmy. Aneks. IV. Recepcja. – W. Wójcik: Wokół Sienkiewiczianów Wacława Nałkowskiego. – A. Zyga: Trylogia wśród chłopów (do roku 1900). – M. Kotowski: Interpretacje Trylogii na łamach „Polonistyki”. – A. S. Dudziak: Bohaterowie adaptacji filmowych wybranych powieści Sienkiewicza w perspektywie proseksemiki.

72. Spotkanie Sienkiewiczowskie. Opole, 24-25 X 1996. W sto pięćdziesiątą rocznicę urodzin i osiemdziesiątą rocznicę śmierci pisarza oraz w stulecie powstania „Quo vadis?”. Red. Z. Piasecki. Opole, Inst. Filol. Pol. Uniw. Opol., Tow. Przyjaciół Nauk, Tow. im. H. Sienkiewicza w Opolu, 1997 s. 400.

Zawartość: T. Bujnicki: Sienkiewicz wczoraj i dziś. – T. Zabski: „Szkice węglem”, czyli co się stało w literaturze polskiej w 1876 roku. – J. Paclawski: Listy z Ameryki i Afryki H. Sienkiewicza jako reportaże. – W. Olkusz: Motywy indyjskie w „Listach z podróży do Ameryki” H. Sienkiewicza. – M. Wańczowski: Święto rozumienia w „Latarniku” H. Sienkiewicza. – A. Wierciński: Nieustające spory o Sienkiewicza. – J. Kolbuszewski: „Ciupagami

psubratów!” O bitwie Górali ze Szwedami w „Potopie” H. Sienkiewicza. – M. Kosman: „Quo vadis?”. Od pomysłu do realizacji. – A. Mazur: „Wiry” polskości, czyli o niedocenionej powieści H. Sienkiewicza. – L. Ludorowski: O gatunkowych aspektach „W pustyni i w puszczy”. – B. Kosmanowa: Listy (w tym H. Sienkiewicza) jako źródło do biografii twórcy. – Z. Piasecki: H. Sienkiewicz o swojej twórczości literackiej. Na podstawie listów autora „Bez dogmatu” do Jadwigi Janczewskiej. – W. Hendzel: Stefan Żeromski o H. Sienkiewicu. – M. Obrusznik-Parityka: H. Sienkiewicz na łamach „Biesiady Literackiej”. – J. Glensk: H. Sienkiewicz i Śląsk. Zarys dotychczasowych badań. Aneks: Związki H. Sienkiewicza ze Śląskiem, bibliografia. – Cz. Mykita-Glensk: Między czytelnikiem a widzem. Przyczynek do dziejów adaptacji utworów H. Sienkiewicza na Śląsku. Aneks: Proza H. Sienkiewicza na łamach prasy śląskiej. – M. Balowski: Recepcja dzieł H. Sienkiewicza w Czechach.

73. Sienkiewicz. Próby zbliżeń i uogólnień. Materiały z sesji naukowej poświęconej twórczości H. Sienkiewicza 9 XII 1996. Katedra Filol. Pol. WSP w Słupsku, Tow. Lit. im. A. Mickiewicza, Oddz. w Słupsku. Red. D. Kalinowski. Słupsk 1997 s. 125, il.

Zawartość: Z. Zielonka: Wstęp. – J. Bachórz: Kłopoty z czytaniem Sienkiewicza. – Z. Zielonka: Cegła w rękę Sienkiewicza. – L. Ludorowski: H. Sienkiewicza „W pustyni i w puszczy”. Uwagi o gatunkowym kształcie powieści. – D. Kalinowski: Aforyzmy, to jakby papierowe lampy... O aforyzmach H. Sienkiewicza. – J. Ruszała: Morze w życiu i twórczości H. Sienkiewicza. – W. Piotrowski: Lektury H. Sienkiewicza w świetle jego korespondencji i prac krytycznych. – J. Sienkiewicz: Uwarunkowania rodzinne i środowiskowe twórczości H. Sienkiewicza. – J. Kęcińska: Muzeum Literackie H. Sienkiewicza w Poznaniu – Muzeum Przyszłości.

74. Motywy religijne w twórczości H. Sienkiewicza. Red. L. Ludorowski. Kiel. Tow. Nauk., 1998 s. 185.

Zawartość: Wstęp. – L. Ludorowski: Sienkiewicz – pisarz katolicki. Maryjne modlitwy Sienkiewicza. Maryjne modlitwy rycerzy Sienkiewicza. Jasnogórska teofania Kmiecica. „Niebieska konfederacja” w Przenajświętszą Panną. Księcia Jeremiego scena pod krzyżem. Hetman Chrystusowy. Msza żałobna za Pana Wołodyjowskiego. – T. Bożym: Modlitwy indywidualne bohaterów Trylogii. – L. Ludorowski: „Pójdźmy za Nim!” Misterium pasyjne Sienkiewicza. Przesłanie miłości i dobra. O „Quo vadis?”. – A. Nowakowska: „Quo vadis?”. Dzieło uniwersalne. – A. Kosętko: „Chrześcijańska epopeja” Sienkiewicza w adaptacjach muzycznych. – T. Świętosławska: Mit i sacrum. O religii i religijności w „Quo vadis?”. – M. Kosman: Kościół i religia w „Krzyżakach”. – X. Józef Kłos: Mowa żałobna [...] za duszę św. H. Sienkiewicza, s. I-XIV. – X. abp. Józef Teodorowicz: Wobec ideałów Sienkiewicza. Mowa żałobna za duszę św. H. Sienkiewicza.

75. Sienkiewicz i film. Red. L. Ludorowski. II. z Filмотeki Narodowej. Kiel. Tow. Nauk., Kiel. 1998 s. 167, il.

Zawartość: H. Ludorowska, L. Ludorowski: Wstęp. Sienkiewicz i X Muza. – L. Ludorowski: Stepowe przeszerzenie Sienkiewicza. – L. Ludorowski: „Ogniem i mie-

czem". Powieść „fejetonowa” – powieść „książkowa”. – B. Kosmanowa: Druga twarz amerykańskiego Zagłoby. – M. Kosman: H. Sienkiewicza „Quo vadis?” 1896-1996. Sto lat dzieła. – Z. Machwicz: Powieści H. Sienkiewicza jako modele kina historycznego. – E. Nurczyńska-Fidelska: Ludyczne aspekty filmowych adaptacji utworów H. Sienkiewicza. – M. Malatyńska: Sienkiewicz, szansa dla aktora. – J. Słodowski: Filmowe adaptacje „Quo vadis?” H. Sienkiewicza. Filmografia filmów pełnometrażowych „Quo vadis?” – S. Janicki: „Krzyżacy” Sienkiewicza i Forda. – J. Bocheńska: Ekranizacje utworów H. Sienkiewicza do roku 1939. – B. Gierszewska: Adaptacje utworów H. Sienkiewicza w recenzjach polskiej prasy filmowej. – J. Teodorczyk: Film „Pan Wołodyjowski” w oczach konsultanta historycznego. – W. Żukrowski: Dookoła Sienkiewicza.

Rec.: T. Kropiewnicki, *Ruch Lit.* 2000 z. 4 s. 508-510.

76. H. Sienkiewicz. Szkice o twórczości, życiu i recepcji. [Mat. sesji nauk. Wyż. Szk. Rol.-Pedagog. w Siedlcach, 5 XII 1996 r.] Red. K. Dybiak. Siedlce 1998 s. 141. *Podlaskie Studia Polonistyczne t. 1.*

Zawartość: K. Świągocki: Czy „Latarnik” jest nowelą sentymentalną. – Z. Lisowski: „Bez dogmatu” jako powieść psychologiczna. – A. Chojnacki: Interesy pana Sienkiewicza. – B. Mańkowska: Książki H. Sienkiewicza w zbiorach bibliotek publicznych województwa siedleckiego i ich czytelnicy. – W. Wójcik: Refleksje na temat książki wydanej na obczyźnie „Sienkiewicz żywy”. – S. Wrzosek: Kłopoty z tożsamością. Historycy o Trylogii H. Sienkiewicza. – K. Dybiak: Współcześni pisarze o Sienkiewiczu. – *Studia Sienkiewiczowskie t. 1-10* zob. 77, 84, 87, 90, 91, 92, 99, 100, 101, 102, 102a.

77. H. Sienkiewicz. Biografia, twórczość, recepcja. Red. L. Ludorowski i H. Ludorowska. [Wyd.] Ogólnopol. Tow. im. H. Sienkiewicza. ZG w Lublinie. Lub. 1998, s. 368. *Studia Sienkiewiczowskie t. 1.*

Zawartość: Wstęp. – L. Ludorowski: Obywatelska służba Sienkiewicza. – L. Ludorowski: Tajemnica daru Michała Wołodyjowskiego. – Z. Piasecki: Nie ogłoszone listy o autorze „Ogniem i mieczem” Marii z Szetkiewiczów Sienkiewiczowej. – Z. Piasecki: Listy H. Sienkiewicza do S. Witkiewicza - ich walory dokumentacyjne i literackie. – R.M. Choroś: H. Sienkiewicza „Listy z podróży” i wycieczek. Miejsca, ludzie, zdarzenia (Rekoncesans badawczy). – H. Kosętko: O adaptacjach teatralnych nowel H. Sienkiewicza. – J. Orłowski: „Janko Muzykant” w rosyjskiej wersji językowej (wiersz „Janko złodziej” A. Fiedorowej). – E. Kosowska, Z. Mokranowska: H. Sienkiewicza „Organista z Ponikły”. Próba interpretacji. – L. Ludorowski: Prolog do „Quo vadis?”. „Pójdźmy za Nim!” H. Sienkiewicza. – T. Świętosławska: Z rozważań nad aksjologią „Quo vadis?” H. Sienkiewicza. Definicje, jakości, kwalifikacje. – M. Kosman: „Quo vadis?” z perspektywy stulecia. – J.Z. Cybienko: „Quo vadis?” H. Sienkiewicza. Przekłady, recepcja i inspiracje w literaturze rosyjskiej. – L. Ludorowski: Zamoscium semper invictus. Zamojskie epizody w Trylogii H. Sienkiewicza. – L. Ludorowski: Rotmistrza Iwasia Bajbuzy peregrynacje do Zamościa. – B. Kosmanowa: Zagłoba z Lublina. Rudolf Korwin-Piotrowski i J.I. Kraszewski. – I. Hofman: O heroinach „Pana Wołodyjowskiego” H. Sienkiewicza. – B. Trocha: Michała Wołodyjowskiego etos rycerski. – T. Bożym: Modlitwy osobiste i wspólnotowe

w Trylogii H. Sienkiewicza. – M. Komasyński, A. Skrzypiet: Marysińska Sobieska w twórczości Kraszewskiego i Sienkiewicza. – J.R. Krzyżanowski: Amerykańska recepcja Trylogii. – F. Mincer: Potępienie, uwielbienie, ostrożna akceptacja. Historycy o autentyczności obrazu zmagających polsko-ukraińskich w twórczości H. Sienkiewicza. – I. Adelgejm: Powieści Sienkiewicza „Bez dogmatu” w przekładach i krytyce rosyjskiej ostatniej dekady XIX w. – M. Sobotková: Recepcja dzieł H. Sienkiewicza w środowisku czeskim. – J. Fiala: „Krzyżacy” H. Sienkiewicza w wydaniach czeskich. – J. Paclawski: Wpływ K. Szajnochy na twórczość literacką H. Sienkiewicza. Przegląd problematyki. – M. Łojek: I. Chrzanowski jako popularyzator twórczości H. Sienkiewicza. – L. Putowska: Polemiki prasowe wokół jubileuszu Sienkiewicza – jeden z projektów uczenia pisarza. – J. Konieczny: Kult pośmiertny H. Sienkiewicza w Wielkopolsce w 20-lecie międzywojennym. O dziejach pierwszego w Polsce pomnika pisarza w Bydgoszczy. – H. Ludorowska: Filmowanie Sienkiewicza.

78. M. Kosman: H. Sienkiewicza wizja Polski wspaniałej. Studia i szkice. Pozn., Inst. Nauk Polityki i Dziennik. UAM, 1999 s. 254.

Zawartość: 1. Twórca wizji Polski wielkiej. 2. Wobec carskiej cenzury i pruskiego Drang nach Osten. 3. W kręgu Trylogii. Pod znakiem Mohorta. „Ogniem i mieczem”. Historia - powieść - film - polityka. Boje o Skrzetuskiego. Prawda historyczna o „małym rycerzu”. Historia w „Trylogii” z perspektywy stulecia. 4. „Quo vadis?” - powieść historyczna i... współczesna. Od pomysłu do realizacji. Sto lat dzieła. 5. Wokół królowej Jadwigi, Jagiellonów i roku 1410. H. Sienkiewicza droga do „Krzyżaków”. Historia w „Krzyżakach”. Czasy i ludzie. Kościół i religia w „Krzyżakach”. Jadwiga i Jagiełło. Wizje powieściowe a rzeczywistość historyczna. W cieniu arcydzieła. Wizje grunwaldzkie w polskiej powieści historycznej. 6. Na łamach prasy polskiej: Recepcja twórczości Sienkiewicza w dobie zaborów. Uroczystości ku czci pisarza z 1916 i 1924 r. 7. Czytanie Sienkiewicza. [Streszcz. w jęz. ang.].

Rec.: W. Drzstęk, *Prz. Politol.*, Pozn. 2001 nr 1/2 s. 134-137.

79. L. Ludorowski: Wizjoner przeszłości. Powieści historyczne H. Sienkiewicza. Lub., Wyd. UMCS 1999 s. 376.

Zawartość: Wstęp; Uwagi o genezie „Ogniem i mieczem”; Konterfety Bohdana Chmielnickiego; Arysteje bohaterkie i heroikomiczne; Troja heroikomiczna. Zbaraż; O przekształceniu finału powieściowego „Ogniem i mieczem”. Sztuka powieściowej kompozycji; Sakralny świat „Potopu”. Jasnogórska teofania Kmicica; „Niebieska Konfederacja” z Przenajświętszą Panną; „Pan Wołodyjowski”. Ostatnia część Trylogii; Stepowe przestrzenie Sienkiewicza; „Quo vadis?” jako „epopeja chrześcijańska”; Saga rycerzy bogdanieckich; Puszczańska powieść Sienkiewicza. „Na polu chwaly”; O genologicznym kształcie „W pustyni i w puszczy”; Antropologia urody Sienkiewiczowskich heroin. Portret wprowadzający; Incipit w powieściach historycznych Sienkiewicza; *Verbum ultimum auctoris*. Sztuka epilogu Trylogii; Sztuka epilogu „Ogniem i mieczem”; Zamknięcie epickiego świata „Potopu”; *Requiem* finalne „Pana Wołodyjowskiego”; Wielki „Epilog Trylogii”; Wizjoner historii.

Rec.: M. Obrosznik-Partyka, *Ruch Lit.* 2000 z. 5 s. 603-606.; J. Ruszala, *Slup. Prace Hum.* 2000 nr 19a.

80. Sienkiewicz i epoki. Powinowactwa. [Materiały konferencji Inst. Lit. Pol. UW, Warsz. 2-3 grudnia 1996 r.]. Red. E. Ilnatowicz. Warsz. 1999 s. 313.

Zawartość: Słowo wstępne. – B. Bobrowska: „Na wspaniałość” J.K. Huysmansa i „Bez dogmatu” H. Sienkiewicza - dwie powieści o skomplikowanych durniach. – T. Budrewicz: „Na jedną kartę”. Początek czy koniec epoki? – T. Bujnicki: Sienkiewiczowski bohater wśród dzieł sztuki i książek (Płoszowski i Petroniusz). – E. Ilnatowicz: Dziewiętnastowieczna podróż Sienkiewicza. – D. Kielak: Europejczyk w Afryce. „W pustyni i w puszczy”. – D. Knysz-Tomaszewska: Sztuk korespondencji w korespondencjach z podróży H. Sienkiewicza. – G. Leszczyński: „Złota legenda” Henryka z Podlasia. – A. Martuszevska: Antyczne parabolę Sienkiewicza. – B. Mazan: Z naśladownictwa „Trylogii”. Powieści historyczne F.A. Ossendowskiego. – G. Mędykowski: Dandysowski feblik pana Sienkiewicza. – H. Michalski: „Ten jest duch twórczy, który przyczynia życia”. (O pewnym rysie osobowości twórczej Sienkiewicza). – A. Nowicka-Jeżowa: „Trylogia” w świecie samackim. – M.J. Olszewska: Zagłoba Wielkiej Wojny. – E. Owczarż: Między esencją a egzystencją. „Bez dogmatu” wśród powieści o „chorobach wieku”. – E. Pączoska: Sienkiewicz i awangarda. – M. Plachecki: Role społeczne Sienkiewicza - pisarza. – Z. Przybyła: Wizje przeszłości Polski w dziełach Matejki i Sienkiewicza. – K. Stepnik: „Legiony” H. Sienkiewicza. – J. Sztachelska: H. Sienkiewicz - portret „dekadenta”. – E. Szymanis: Leon Płoszowski - bohater romantyczny. Konstrukcja bohatera „Bez dogmatu” H. Sienkiewicza. – J. Zacharska: „Sienkiewiczowskie rzeczy” Tetmajera.

Rec.: A. Frania, *Pam. Lit.* 2001 z. 2 s. 180-185.

81. H. Sienkiewicz i jego twórczość w naszej pamięci. Antologia tekstów historycznych i literackich. Oprac. i wybór M.M. Drozdowski, H. Szwankowska. Konsultacja nauk. i lit. M. Bokszczyński i W. Odojewski. Warsz. 2000 s. 272.

Zawartość: Or-Ot [A. Oppman]: H. Sienkiewiczowi [w]. – Komitet Honorowy budowy pomnika H. Sienkiewicza w Warszawie [M. Płażyński, J. Glomp, L. Balcerowicz, R. Bartnicki, S. Bratkowski, S. Broniewski, S. Bylina, E. Chmielowa, W. Chranowski, A. Cybulski, N. Davies, B. Dembowski, S. Fita, J. Garliński, T. Gawin, L.S. Głódź, Sante Graciotti, H. Gronkiewicz-Waltz, S. Grabska, M. Handke, P. Hertz, M. Jagiełło, A. Juzwienco, R. Kaczorowski, R. Kapuściński, S. Korolkiewicz, W. Kilar, K. Komorowski, J. Kornilowicz, T. Krawczak, Z. Kubiak, B. Kurant, M. Kwiatkowski, J. Maciejewski, R. Maciejkaniec, W. Miziołek, I. Moś, A. Nossol, W. Niewęglowski, J. Nowak-Jeziorański, J. Odrowąż-Pieniążek, J. Onyszkiewicz, Z. Piasecki, P. Piskorski, J. Porczyńska, W. Retelski, J. Rostropowicz, A. Rottermund, F. Ruszczyc, J. Sienkiewicz, M. Sienkiewicz, Z. Madeyska z Sienkiewiczów, J. Sienkiewicz, A. Dziewanowska z Sienkiewiczów, M. Madeyska, A. Pilchowa z Madeyskich, B. Sienkiewicz, K. Sienkiewicz, M. Zbozień, H. Skrobek, A. Strzembosz, L. Talko, I. Tokarczuk, L. Wałęsa, T. Wasilewski, S. Woytowicz, Z. Wójcik, A. Wyczański, E. Zawacka, A. Zawadzka, F. Ziejka, J. Zyciński]. – Obywatelski etos Sienkiewicza [przedruki fragm. tekstów Pisarza: Wspomnienie z lat dzieciństwa; Mowy i apele: na odsłonięcie pomnika A. Mickiewicza, ku czci I. Paderewskiego, przy odsło-

nięciu pomnika J. Słowackiego, na własnym jubileuszu, przemówienie „balkonowe”, na uroczystości rozdawnictwa nagród im. Nobla, Uczcijmy pamięć Konstytucji 3 Maja, Do opinii światowej, W sprawie rocznicy grunwaldzkiej, O swojej własnej twórczości, Do ludów cywilizowanych, Do Rodaków w Kraju, W sprawie konieczności pomocy Polsce; Listy do: A. Krechowickiego, Wilhelma II króla Pruskiego, A. Osuchowskiego, M. Curie-Skłodowskiej, I. Paderewskiego, A. Sapięhy, M. Sembrich-Kochańskiej, S. Osady, do Rodaków w Ameryce, G. Narutowicza, do Polskiej Rady Narodowej w Ameryce, I. Chrzanowskiego, P. Gaspariego, do papieża Benedykta XV, do Polskiej Rady Narodowej, Leona Pinińskiego, do córki Jadwigi (fragm)]. – Sienkiewicz we wspomnieniach współczesnych [A. Świętochowski, A. Curtin, F. Hoesick, T. Roosevelt, A. Grzymała-Siedlecki, B. Wieniawa Długoszewski, W.S. Reymont, W. Witos, W. Sikorski, Z. Maurin, S. Baliński]. – Pożegnania [teksty z 1916 i 1924 r. I. Baliński, Z. Dębicki, W. Jabłonowski, J. Lorentowicz, W. Tetmajer, J. Kucharzewski, S. Wojciechowski]. – W opiniach krytyków [F. Hoesick, B. Zaleski, J.I. Kraszewski, S. Tarnowski, A. Świętochowski, B. Prus, S. Żeromski, J. Klaczko, M. Zdziechowski, W. Nałkowski, E. Orzeszkowa, M. Konopnicka, W. Feldman, S. Witkiewicz, J. Kleiner, S. Brzozowski, A. Brückner, A. Strzelecki, A. Grzymała-Siedlecki, T. Zieliński, J. Lechoń, S. Papée, B. Chlebowski, J. Iwaszkiewicz, T. Sinko, O. Górka, W. Tomkiewicz, I. Fik, K. Wyka, W. Czapliński, W. Gombrowicz, Z. Szwejkowski, S. Baliński, J. Krzyżanowski, J. Łobodowski, T. Bujnicki, S. Cat Makiewicz, L. Ludorowski, L. Burska]. – Dokumenty Fundacji Sienkiewiczowskiej [m.in. M.M. Drozdowski: Noblista bez pomnika; – B. Wachowicz. Sienkiewicz jej życia. Oprac. M. Marek; – W Odojewski: Fundacja Sienkiewiczowska i jej cele. Nie pamiętane miejsca pamięci. Sienkiewicz dziś potrzebny; – Listy do: prof. J. Buzka Premiera Rządu RP, do PP. J. i Z. Porczyńskich, listy L. Balcerowicza i M. Kwiatkowskiego do Fundacji Sienkiewiczowskiej. – Statut Fundacji Sienkiewiczowskiej. – M.M. Drozdowski: Przemówienie na uroczystości wmurowania kamienia węgielnego pod pomnik H. Sienkiewicza w Łazienkach Królewskich w Warszawie, Dr Z. Carroll-Porczyński. Droga krzyżowa sukcesu w Polsce, Apel Fundacji Sienkiewiczowskiej. Przemówienie na otwarciu uroczystości odsłonięcia i poświęcenia pomnika H. Sienkiewicza w Warszawie. – Mój Dziad, Henryk. Wywiad z Marią Sienkiewicz. Oprac. D. Krzowska-Ważna. – M.M. Drozdowski: Postowie. – Muzea i szkoły im. H. Sienkiewicza. Oprac. A. Cybulski. – A. Surzyńska-Błaszak: Muzeum Literackie H. Sienkiewicza w Poznaniu.

82. Obłegorek w stulecie daru narodowego dla H. Sienkiewicza. Materiały z sympozjum. Kielce, 4 XI 2000 r. Red. M. Maćkowska, E. Postoła. Kiel. 2000 s. 94. Wyd. Muzeum Narodowego.

Zawartość: L. Putowska: Obłegorek - dar narodowy dla H. Sienkiewicza. – M. Bokszczyński: Goście Sienkiewicza w „odwiecznej siedzibie przodków” – L. Ludorowski: Obywatelska służba H. Sienkiewicza. – M.M. Drozdowski: Refleksje o „Legionach” Sienkiewiczowskich. – M. Gorzelak: H. Sienkiewicz i przyjaciele malarze. – R. de Latour: Sienkiewicz jako znawca broni.

83. H. Sienkiewicz, twórca i obywatel. Red. nauk. W. Hendzel i Z. Piasecki. Opole 2002 s. 326. Inst. Filol. Pol. Uniw. Opol., Tow. Przyj.

Nauk, Tow. im. H. Sienkiewicza, Oddział w Opolu.

Zawartość: J. Paclawski, Z. Piasecki: L. Ludorowski i jego Sienkiewiczowskie dokonania. – Z. Piasecki: Rozmowa ze znakomitym Sienkiewiczologiem [wyw. z L. Ludorowskim]. – Prace naukowe L. Ludorowskiego poświęcone H. Sienkiewiczowi. Bibliografia za lata 1970-2001 w wyborze. – T. Bujnicki: Sienkiewicz oglądany. Sienkiewicz czytany. – M. Kosman: Obraz kresów wschodnich w twórczości H. Sienkiewicza. Z badań nad kulturą historyczną i polityczną. – J. Kolbuszewski: H. Sienkiewicza fascynacje zakopiańskie. – W. Hendzel: „Tygodnik Ilustrowany” wobec jubileuszu H. Sienkiewicza. – J. Paclawski: Kazimierza Wyki zainteresowania twórczością H. Sienkiewicza. – B. Kosmanowa: J. I. Kraszewski i H. Sienkiewicz wobec wielkiej polityki. Rekonans badawczy. – H. Kosętko: Teatralne adaptacje „Quo vadis?” H. Sienkiewicza. – D. Moldanová: Alois Jirásek a H. Sienkiewicz – historická próza jako výraz národní sebeinterpretace na přelomu 19. a 20. století. – J. Peřina: Na okraj recepcje historyckých románů H. Sienkiewicza v Čechách. – M. Czajczyńska: „Krzyżacy” – praca H. Sienkiewicza nad powieścią. – B. Rauk: „Krzyżacy” H. Sienkiewicza we współczesnej pisarzowi krytyce literackiej. – T. Konieczna: „Krzyżacy” na Śląsku. – M. Balowski: Z recepcji utworów H. Sienkiewicza na Łęczycach. [Aneks: Bibliografia przekładów na jęz. łużycki]. – E. Bania: Wątki romansowe w debiucie powieściowym H. Sienkiewicza [„Na marne”]. – A. Mazur: „Rodzina Polanieckich” - powieść rozwojowa? – Z. Piasecki: Wokół „Legionów” H. Sienkiewicza.

84. Z. Mokranowska: W świecie prozy H. Sienkiewicza. Red. H. Ludorowska. [Wyd.] Tow. im. H. Sienkiewicza. ZG w Lublinie, Uniw. Śl. w Katowicach. Lub. 2002 s. 240. Studia Sienkiewiczowskie t. 2.

Zawartość: Wstęp. Cz. 1. Techniki narracyjne H. Sienkiewicza. „Potop”. Jak opisuje i opowiada H. Sienkiewicz?; Porównania w „Ogniem i mieczem” H. Sienkiewicza; Konstrukcje dialogowe w „Krzyżakach”; „Krzyżacy”. Semantyka przestrzeni; Świat pozazmysłowy w Trylogii. Wybrane zagadnienia. Cz. 2. Interpretacje i inspiracje Sienkiewiczowskie. „Latarnik” odczytany na nowo - ciąg dalszy. Studium starości; „Organista z Ponikły”. Gra znaczeń; Mroźek Sienkiewiczem podsyty; Powieści H. Sienkiewicza w parodiach; Satyryczne „pokłosie”; Trwanie w reklamie; Uwagi końcowe.

85. H. Sienkiewicz. Felietony warszawskie. 1873-1882. (Warszawa w twórczości Sienkiewicza). Oprac. S. Fita przy współpracy H. Szwanowskiej. Red. i korekta D. Świerczyńska. Warsz., Fundacja Sienkiewiczowska 2002, s. 163, indeksy, il.

Zawartość: S. Fita: Warszawskie felietony Sienkiewicza. – M.M. Drozdowski: Warszawa epoki Sienkiewicza. – H. Sienkiewicz: Felietony warszawskie z lat 1873-1882 [wybór]. – H. Sienkiewicz: Wspomnienie.

86. Warszawskie spotkania Sienkiewiczowskie 2002. Muzeum przy Bibl. Publ. im. St. Staszica gminy Warszawa-Bielany Warszawa 2002 s. 60. Zawartość: L. Ludorowski: Informacja o działalności naukowej Towarzystwa im. H. Sienkiewicza. – L. Ludorowski: Pomnikowy dar H. Sienkiewicza [o pomniku

A. Mickiewicza]. – M. Bokszczanin: Związki H. Sienkiewicza z Italią. – H. Ludorowska: Portret Nerona w „Antychryście” Ernesta Renana. – W. Smaszcz: Bóg zawsze wie, do czego prowadzi.

87. Sienkiewicz – pamięć i współczesność. Red. L. Ludorowski, H. Ludorowska, Z. Mokranowska. [Wyd.] Tow. im. H. Sienkiewicza. ZG w Lublinie. Lub. 2003 s. 323. Studia Sienkiewiczowskie t. 3.

Zawartość: Wstęp. Wokół „Quo vadis?”. – L. Ludorowski: „Quo vadis?” - dzieło żywe. – A. Krawczuk: Trzy eseje. Postaci „Quo vadis?” u Sienkiewicza i w rzeczywistości. Niemoralny moralista Seneka. Petroniusz; Oskar Wilde czasów Nerona. Rzymskie cnoty i niecnoty; Chrześcijaństwo byli inni niż w „Quo vadis?”. Dziwna sekta z katakumb. – H. Ludorowska: „Quo vadis?” H. Sienkiewicza a europejska tradycja antyczna w XX wieku. O „Antychryście” Ernesta Renana. – J.R. Krzyżanowski: Dwie powieści o antycznym świecie - „Ben Hur” i „Quo vadis?”. – M. Sobotková: Recepcja powieści Sienkiewicza „Quo vadis?” w środowisku czeskim. – M. Stanek: Film Jerzego Kawalerowicza „Quo vadis” w opiniach recenzentów prasy ogólnopolskiej. – E. Kosowska: Literatura jako helm relaksacyjny. – A. Gomółka: Czy „Żurawie” są medialne? – A. Skiba: „Pan Wołodyjowski”. Medialne aspekty załotów. – O. Topol: *Homo europeicus* czyli H. Sienkiewicz w Ameryce. – J. Paclawski: Polska, Europa i Stany Zjednoczone w „Listach z podróży do Ameryki” H. Sienkiewicza (wybór problematyki). – A. Achtełlik: Podróże włoskie H. Sienkiewicza. – B. Gumowski, A. Kopeć: Uwagi o radiowych adaptacjach „Rodziny Polanieckich” i „Krzyżaków”. – Z. Mokranowska: Gra z Sienkiewiczem. Motywy Sienkiewiczowskie w parodii i reklamie telewizyjnej. – J. Ruszała: Nowy komiks „W pustyni i w puszczy”. W horyzoncie wzorów i wartości powieści H. Sienkiewicza. – M. Gorzelak: Portrety H. Sienkiewicza i jego najbliższych ze zbiorów muzeum w Oblegorku (lub z tą kolekcją związane). – L. Putowska: Popularyzacja Muzeum H. Sienkiewicza w Oblegorku za pomocą filmu i audycji telewizyjnych zrealizowanych w latach 1975-2001. Przestrzenie pamięci. – L. Ludorowski: Sienkiewiczowski pomnik A. Mickiewicza. – Z. Piasecki: Udział Stanisława Witkiewicza w Sienkiewiczowskim dziele wzniesienia pomnika A. Mickiewicza w Warszawie. – C. Cybulski: Historia pomnika H. Sienkiewicza w Łukowie. – Ks. W. Kurowski: Krótka historia o Lipkowie. – Leszek Ludorowski: H. Sienkiewicz w zbiorach Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej im. Hieronima Łopacińskiego w Lublinie. – S. Velea: Powieści historyczne H. Sienkiewicza w Rumunii z perspektywy tłumacza. – J. Ruszała: Siedem razy o bibliofilskich wydaniach H. Sienkiewicza.

88. J. Sztachelska: Czar i zaklęcia Sienkiewicza. Studia i szkice. Białystok. 2003 s. 277.

Zawartość: Czar i zaklęcia Sienkiewicza; Listy z podróży do Ameryki a dziewiętnastowieczne korzenie polskiego reportażu; H. Sienkiewicz - portret dekadenta; Nagie twarze i maski (Listy H. Sienkiewicza do Jadwigi Janczewskiej); Sienkiewicz wobec Słowackiego; Dłaczego Hamlet a nie Faust? Motywy goethańskie w twórczości H. Sienkiewicza; Dwie powieści o końcu wieku; Szekspiariady Sienkiewiczowskie; Sienkiewicz - Witkiewicz, czyli kładki, na których spotykają się ludzie z różnych światów; Sienkiewicz pogański i chrześcijański.

Rec.: T. Bujnicki, *Ruch Lit.* 2005 z. 2 s. 227-231; R. Koziołek, *Pam. Lit.* 2006 z. 4 s. 251-267; Między zachodem i wschodem. Dekadentyzm w powieściach H. Sienkiewicza. *Temat* 2004 nr 1-2 s. 78-84.

89. H. Sienkiewicz. Polak i Europejczyk. Sosnowieckie Spotkania Sienkiewiczowskie. Red. Z. Mokranowska. Wyd. Muzeum w Sosnowcu, 2004 s. 120.

Zawartość: Z. Mokranowska: Sosnowieckie spotkania Sienkiewiczowskie. – L. Ludorowski: Z Sienkiewiczem w Europie. – E. Kosowska: H. Sienkiewicz wobec różnych nurtów tradycji kulturowej. – A. Gomółka: Obywatel świata czy przede wszystkim Polak? – J. Paclawski: Polska, Europa i Stany Zjednoczone w „Listach z podróży do Ameryki” H. Sienkiewicza (wybór problematyki). – H. Witek: Sienkiewicz i afrykańskie targowisko różności. – Z. Mokranowska: H. Sienkiewicz wobec tzw. „kwestii polskiej w Europie”. – H. Ludorowska: Portret Nerona w „Antychryście” Ernesta Renana. – A. Kuśnierczyk: Lis i gołębnik. Pamiętnik matrymonialny Leona Płoszowskiego. – A. Rozpłochowska: Płoszowski, Śniatyński, Chwałostowsy i inni. Świat mężczyzn „bez dogmatu”. – M. Kosman: H. Sienkiewicz - Polak i Europejczyk.

90. Sienkiewicz wobec Europy. Red.: L. Ludorowski, H. Ludorowska, Z. Mokranowska i E. Kosowska. [Wyd.] Tow. im. H. Sienkiewicza. ZG w Lublinie. Lub. 2004 s. 378. Studia Sienkiewiczowskie t. 4.

Zawartość: L.L. [L. Ludorowski]: Wstęp. [Cz. 1] Sienkiewicz wobec kultury europejskiej. – L. Ludorowski: Łukowskie okolice Sienkiewicza. – L. Ludorowski: Europejskie podróże Sienkiewicza. – L. Putowska: Relacje felietonisty „*Gazety Polskiej*” z podróży zagranicznej do Berlina, Brukseli, Ostendy i Paryża. – A. Achtełik: Reminiscencje podróży rzymskich w twórczości H. Sienkiewicza. – A. Gomółka: H. Sienkiewicz wobec kultury hiszpańskiej. – A. Kunce: „Ameryka! Ameryka!” A może raczej „Natura! Natura!”. Epistemologiczne ścieżki Sienkiewiczowskiej Ameryki. – A. Achtełik: Afryka w listach H. Sienkiewicza. – M. Gorzelak: Sztuka europejska i polska w utworach H. Sienkiewicza. – E. Kosowska: H. Sienkiewicz - Euro-sarmata. – Z. Mokranowska: Sienkiewicz a Rosja. Prolegomena. – O. Topol: Podróż i powroty. – E. Jaskółowa: Literackie gry z romantyzmem w „Krzyżakach” H. Sienkiewicza. – B. Szargot: Anioł „wiedeńskiej okazyj”. Wokół bohaterów „Na polu chwały” H. Sienkiewicza. – L. Ludorowski: Uwagi o „Wirach” H. Sienkiewicza. – E. Kosowska: Najbardziej znane (?) przemówienie H. Sienkiewicza. – Z. Łopatkiewicz: Uroczystości jubileuszowe pisarzy polskich. Wybrane zagadnienia. – Z. Piasecki: Stanisław Witkiewicz o H. Sienkiewiczu i jego twórczości literackiej. – L. Putowska: Wokół albumu Michała Greima z Kamieńca ze zbiorów Muzeum H. Sienkiewicza w Obłęgorku. – J. Ruszała: Nowa ekranizacja „W pustyni i w puszczy” H. Sienkiewicza. – C. Cybulski: Historia Woli Okrzejskiej i Okrzei. [Cz. 2] Sienkiewiczowsy entuzjaści. – Leszek Ludorowski: Skarby Igo Mosia. – C. Geambașu: Piękny hold złożony literaturze i kulturze polskiej w Rumunii [Stan Velea]. – H. Ludorowska: Rozmowa z prof. Stanem Velea. – L. Ludorowski: Portret księdza Wacława Piszczka, artysty malarza, ilustratora i wydawcy Bibliofilskiej Serii Dziel H. Sienkiewicza. – M. Gorzelak: O sztuce ilustracyjnej księdza Wacława Piszczka. – L. Ludorowski: Fałszywe re-

welacje Sienkiewiczowskie [J. Płonki]. Sprawa rzekomego autorstwa poematu „Hanna” i udziału Pisarza w powstaniu styczniowym. [Cz. 3] – M. Wojtal, T. Bożym, M. Szubińska: „Rodzina Polanieckich” H. Sienkiewicza w ocenie uczniów Liceum Ogólnokształcącego im. M. Konopnickiej w Milanowie. – H. Ludorowska: Konferencje Towarzystwa im. H. Sienkiewicza 2003, 2004. – L. Ludorowski: Apel w sprawie proklamowania Roku Sienkiewiczowskiego 2005 i Dnia Polskiego Noblisty. Lublin-Obłęgorek, 30 kwietnia 2004 roku.

Rec.: B. Jarska: Refleksje o „europejskości” autora „*Quo vadis?*”. *Annales Academiae Pedagog. Cracov. Studia ad Bibliot. Scient.* T. 4, 2006 s. 243-250.

91. W rocznicę jasnogórskiego tryumfu 1655. Recepcja twórczości Sienkiewicza. Red. L. Ludorowski, H. Ludorowska, Z. Mokranowska. [Wyd.] Tow. im. H. Sienkiewicza. ZG w Lublinie. Lub. 2005 s. 164. Studia Sienkiewiczowskie t. 5 cz. 1.

Zawartość: H. Sienkiewicz: Kordecki. – L. Ludorowski: J.I. Kraszewskiego powieść o Kordeckim. – L. Ludorowski: Jasnogórska teofania Kmicica. – L. Ludorowski: Lwowski wota Jana Kazimierza. – E. Kosowska: Z poetyki obłężenia. – M. Gorzelak: Sienkiewiczowski „Potop” a ikonografia Jasnej Góry. – R. Ociecek: Siedemnastowieczny poemat o obłężeniu Jasnej Góry – przesłania ideowe. – A. Wzorek: „Przeor paulinów” E. Tuszowskiej-Bośniackiej jako widowisko teatralne. – Ks. H. Nowik: Próba odczytania alegorycznego sensu cudownej obrony Jasnej Góry. – M. Kosman: Czy politycy polscy wykazali zdolność przewidywania w trudnym roku 1655? – T. Bloch: Rzeczpospolita Obojga Narodów wobec strategicznych planów Szwecji opanowania basenu Morza Bałtyckiego. – L. Putowska: Jasnogórskie pamiątki w zbiorach Muzeum H. Sienkiewicza w Obłęgorku. – P. Chmielewski: W.S. Reymonta „Pielgrzymka do Jasnej Góry” (między reportażem a dokumentem religijnoci ludowej).

92. W rocznicę jasnogórskiego tryumfu 1655. Recepcja twórczości Sienkiewicza [cz.2]. Red. L. Ludorowski, H. Ludorowska, Z. Mokranowska. [Wyd.] Tow. im. H. Sienkiewicza. ZG w Lublinie. Lub. 2005 s. 270. Studia Sienkiewiczowskie t. 5 cz. 2.

Zawartość: L. Ludorowski: O finale „Potopu” H. Sienkiewicza. – E. Kosowska: „Potop” jako utopia. – S. Velea: Trylogia pod znakiem „dromosu”. – Z. Mokranowska: Refleksje romantyczne w twórczości H. Sienkiewicza. – L. Ludorowski: Uwagi o „Bez dogmatu” H. Sienkiewicza. – A. Rozpłochowska: Anielka P. – tajemnicza heroina „Bez dogmatu”. – A. Adamek-Świechowska: Aspekty antynomii północy i południa w strukturze ideowej „*Quo vadis?*” H. Sienkiewicza. – M. Gorzelak: Artyści polscy a „*Quo vadis?*”. – A. Achtełik: Tematyka włoska w epistolografii H. Sienkiewicza. – A. Wzorek: „Na jedną kartę” H. Sienkiewicza, dramat „osnutu na ścieraniu dwóch zasad, dwóch światów”. – Z. Mokranowska: Słowo i obraz. Z zagadnień adaptacji powieści historycznych H. Sienkiewicza („Pan Wołodyjowski”, „Potop”). – J. Ruszała: Artyzm „W pustyni i w puszczy” H. Sienkiewicza w świetle krytyki literackiej i naukowej. – A. Chomiuk: Skutki „poprawiania” Sienkiewicza. O dwóch ekranizacjach „W pustyni i w puszczy”. – A. Gomółka: Gra w Sienkiewiczów. O zapomnianych powieściach Marii Pruszkowej. – J.R. Krzyżanowski: O „kawa-

lenskich dowcipach” Sienkiewicza. – Z. Piasecki: „Mówka” rektorska H. Sienkiewicza. – A. Gomóła: Przygoda z wyobraźnią. – L. Ludorowski: Ks. Wacław Kurowski i Lipków Sienkiewiczowski. – Leszek Ludorowski: Jeszcze raz o historii Lipkowa. – H. Ludorowska: Ogólnopolskie Spotkania Sienkiewiczowskie 2005. – D. Hirkowska: Relacja z XIII Ogólnopolskiego Zlotu Szkół Sienkiewiczowskich, 2-5 czerwca 2005 r. – L. Ludorowski: Apel w sprawie proklamowania Roku Sienkiewiczowskiego 2006 i ustanowienie Dnia Polskiego Noblisty.

93. 100-lecie przyznania H. Sienkiewiczowi literackiej Nagrody Nobla. Materiały z sesji zorganizowanej przez Muzeum Literackie H. Sienkiewicza w Poznaniu, Bibliotekę Raczyńskich, Wyższą Szkołę Umiejętności Społecznych. Pozn. 2005 s. 107, il., sum.

Zawartość: A. Surzyńska-Błaszak, B. Sokołowska-Hurnowicz: Przyznanie literackiej nagrody Nobla H. Sienkiewiczowi w 1905 roku. Materiały źródłowe. – M. Bokszczyński: Kłopoty z adresatami listów Sienkiewicza. – D. Świerczyńska: Przekłady z Sienkiewicza. Przyczynki bibliograficzno-biograficzne. – M. Kosman: „Potop” szwedzki z perspektywy XVII-XIX i początku XXI wieku. – D. Płygawko: Światowa kolektka papieża Benedykta XV dla Polski w świetle źródeł. – J. Sienkiewicz: Czytanie Sienkiewicza po stu latach. – K. Lewandowski: Literatura pod ochroną prawa (zarządza gwałtu).

94. H. Sienkiewicz. W stulecie Nagrody Nobla. Red. nauk. T. Lewandowski, W. Maciejewski. Pozn., Wyd. Nauk UAM, 2006 s. 168, bibl., il.

Zawartość: Brev till konferensdeltagare av Mika Larsson, Kulturråd vid Sveriges Ambassad i Warszawa (List Miki Larsson, Rady ds. Kultury Ambasady Królestwa Szwecji w Warszawie, do uczestników konferencji). – T. Bujnicki: Sienkiewiczowski pozytywizm. Presja idei i artystyczny obraz świata. – T. Witeczak: Z tajników pisarskich Trylogii. – M. Wedemann: Sienkiewicz i Brandes. – E. Gruszczyńska: Jensen i Sienkiewicz - z archiwum Akademii Szwedzkiej. – M. Bron Jr: Dlaczego Sienkiewicz? Uzasadnienie wyboru w świetle źródeł archiwalnych Akademii Szwedzkiej.

94a. H. Sienkiewicz. Tradice – současnost – recepce. Red. M. Balowski, J. Raclavská. Materiály z mezinárodní vědecké konference uskotečnené v Ostravě ve dnech 13-14 prosince 2005 u příležitosti 100 výročí udělení H. Sienkiewiczovi Nobelovy ceny. Ostravská Univerzita. Filozofická Fakulta. Ostrava 2006 s. 305.

Zawartość: T. Bujnicki: Dekadenci H. Sienkiewicza (Płoszowski, Bukacki, Groński). – D. Dworakowska-Marinow: Kilka uwag na temat H. Sienkiewicza, przypowieść i baśniopisarza. – M. Gajak-Toczek: Polska sarmacka w „Potopie”. – Z. Kaźmierczyk: Motywy przemiany w Trylogii (Słowacki-Sienkiewicz). – H. Kosętko: O „Krzyżakach” H. Sienkiewicza. – E. Kosowska: Utopijność „Potopu”. – O. Matuszek: „Wognem i mieczem” G. Sienkiewicza w ukraińskomu literaturnomu ta epistoliamomu diskursach kinca XIX stolittja. – Z. Mokranowska: H. Sienkiewicz wobec tradycji romantycznej. Prolegomena. – Z. Piasecki: Alfreda Jensena poemat o Polsce w kontekście uroczystości związanych z przyznaniem H. Sienkiewiczowi literackiej nagrody Nobla w 1905 roku. – W. Ratajczak: „Quo vadis?”

Trzecie tysiąclecie” Martina Abrama. Aktualizacja Sienkiewiczowskiego schematu. – R. Stachura: Sienkiewicz jako badacz literatury staropolskiej. – E. Szczepkowska: „Zabawy” Trylogią w najnowszej prozie polskiej. – T. Świętosławska: „Wiry” rewolucji a muzyka sfer. – M. Balowski: Konceptualizacja życia w „Quo vadis?”. – K. Choiński, M. Peisert: O niewerbalnych zachowaniach bohaterów „Potopu”. – T. Milutina: „Quo vadis” G. Sienkiewicza w Rosji. – A. Nowakowska: Przyroda w „Bez dogmatu”. – I. Steiffert: Między bielą a czernią. Barwy w „Listach z Afryki”. – B. Wołowik: O grunwaldzkim eposie słów kilka. – A. Zura: Obraz rycerza kreowany barwami w „Krzyżakach”. – G. Chudy: Sienkiewicz a pamiętnikarstwo. Obrona Zbaraża. – M. Kasprowska: O Ligii i Ligach. Rozterki interpretatora.

95. Po co Sienkiewicz? Sienkiewicz a tożsamość narodowa: Z kim i przeciw komu? Warszawa – Kiejdany – Łuck – Zbaraż – Beresteczko [mat. z sesji „Sienkiewicz jako składnik tożsamości narodowej: z kim i przeciw komu?”, 2003, 2004]. Koncepcja i redakcja naukowa T. Bujnicki, J. Axer. Warsz., Wyd. DiG, 2007 s. 430, ind. nazw., il.

Zawartość: – T. Bujnicki, J. Axer: Wstęp; Cz. I. Warszawa-Kiejdany. – T. Bujnicki: Miejsce Sienkiewicza w polskiej literaturze i świadomości narodowej. – A. Nowicka-Jezowska: Sarmatyzm i barok w Trylogii. – A. Borowski: Glosa o sarmatyzmie w Trylogii (Dopowiedzenie). – A. Stoff: Bohaterowie Trylogii: historia i sytuacje ludzkie; Dyskusja. – T. Żabski: Twórczość Sienkiewicza a literatura popularna i kultura masowa. – B. Mazan: Sienkiewicz oglądany. Film i inne przeróbki. – J. Axer: Polskie Śródziemnie czyli Trylogia jako RPG. – A. Mencwel: Sienkiewicz i Brzozowski. Spory o Sienkiewicza – spory o mentalność narodową (dyskusja panelowa). – A. Romanowski: Czy Sienkiewicz odpowiada za ojca Rydyzka?. – J. Axer: „Na wyżyny, o czytelnicy moi, na wyżyny”. – S. Bortnowski: Kultura masowa przeciw Sienkiewiczowi. – T. Bujnicki: Zamiast się spierać - czytać. – E. Kosowska: Antropologia polskości H. Sienkiewicza. – Dyskusja. Wokół „Quo vadis” (dwugłos). – T. Świętosławska: Chrześcijaństwo i świat starożytny w powieści „Quo vadis”. (Dopowiedzenia). – T. Bujnicki: Petroniusz. – J. Axer: Rzym w „Quo vadis”. – T. Bujnicki: Z Rzymu do Rzymu. – J. Sztachelska: Sienkiewiczowskie czytanie Biblii. – Litwa i Litwini u Sienkiewicza (dwugłos): M. Kosman: Sienkiewiczowska Litwa i Wielkie Księstwo Litewskie; B. Kałęba: Litwini w okresie odrodzenia narodowego o Sienkiewicz; Dopowiedzenie: T. Bujnicki: Janusz Radziwiłł. Zdrajca czy zbawca. Cz. II. Łuck-Zbaraż-Beresteczko. – J. Sztachelska: Sienkiewiczowska ars scribendi. – B. Mazan: Z tajników i powszechników sztuki pisarskiej Sienkiewicza; Dyskusja. – M. Kosman: Sienkiewiczowska Słowiańszczyzna. Obraz literacki i publicystyczny. – T. Bujnicki: Romantyczny obraz Ukrainy a historyczna wizja w „Ogniem i mieczem”. – A. Mencwel: Antropologia Sienkiewiczowska; Dyskusja. – Sienkiewicz a źródła historyczne. Ukraińska historia i ukraińskie mity; dyskusja panelowa. – W. Krawczenko: Sienkiewicz w luście ukraińskiego mitu narodowego. – N. Jakowenko: Klio w gabinecie genialnego pisarza. – A. Romanowski: Jak pokochać Ukrainę dzięki Sienkiewiczowi. – Sienkiewicz a legenda kresowa; Dyskusja panelowa. – E. Kosowska: Perspektywa kulturoznawcza. – B. Mazan: Perspektywa literaturoznawcza. – S. Uliasz: Kresy. – T. Bujnicki: Historia.

– S. Borek: Głos „Staropalanina”. Dyskusja. – Kozaczyzna Gogola - Kozaczyzna Sienkiewicza; Dyskusja panelowa. – W. Krawcenko: „Taras Bulba” a „Ogniem i mieczem”. – N. Jakowenko: Rekonkwiści Ukrainy - Gogol przeciw Sienkiewiczowi. – T. Bujnicki: „Taras Bulba” a „Ogniem i mieczem” - lektura porównawcza. Dyskusja. – Kisiel, Chmielnicki, Wiśniowiecki - czy byli dobrymi Ukraińcami? (dyskusja panelowa). – J. Axer: Dylematy Adama Kisiela. – W. Krawcenko: Czy Bohdan Chmielnicki był dobrym Ukraińcem?. – J. Widacki: Czy Jeremi Wiśniowiecki był dobrym Ukraińcem?. N. Jakowenko: O tożsamości Rusinów. Dyskusja. Komentarze panelistów. – J. Axer: Zamiast posłowania. Trylogia jako lektura elitarna.

Aneks I. Czytanie Sienkiewicza w szkole (dyskusja). Scenariusz lekcji „Czytamy Sienkiewicza” [oprac. nauczycielki XI Liceum im. M. Reja w Warszawie, Anna Wojciechowska, Barbara Strycharczyk]. Aneks II. Ankieta „Nasza opinia o miejsu twórczości Sienkiewicza we współczesności” [oprac. T. Bujnicki].

96. Sienkiewicz dzisiaj. (Materiały pokonferencyjne; 15 XI 2006). Red. D. Bojarczuk-Dziurda. Biała Podl., Bibl. Pedagog. 2007 s. 54.

Zawartość: D. Bojarczuk-Dziurda: H. Sienkiewicz. Życie i twórczość. – L. Bojarczuk: Dokąd idziesz, Panie? Wiersz po lekturze „Quo vadis?” H. Sienkiewicza. – Ks. W. Piszczek: O edycji bibliofilskiej dzieł H. Sienkiewicza. – E. Kożuchowska, M. Sawczuk, A. Mikiciuk, N. Wachowicz: Analiza wypożyczeń ksiązek H. Sienkiewicza [z bibliotek podlaskich w latach 1983-2006]. – J. Mirończuk: Analiza czytelnictwa Sienkiewicza na podstawie badań przeprowadzonych w bibliotekach szkolnych. – M. Mikiciuk: Analiza czytelnictwa dzieł H. Sienkiewicza w liceum ogólnokształcącym. – M. Sprzęczak: Lektura dzieł H. Sienkiewicza jako droga do otwierania/zamykania rozgąleń umysłowych młodzieży. – M. Paszkowska: Czy współczesna młodzież może lubić Sienkiewicza? – M. Denko: H. Sienkiewicz. 1846-1916. Zestawienie bibliograficzne. Zbiory audiowizualne. Artykuły z czasopism [w zbiorach Bibl. Pedagog. w Białej Podlaskiej].

97. H. Sienkiewicz w kulturze polskiej. Red. K. Stępnik, T. Bujnicki. Lub., Wyd. UMCS, 2007 s. 491, il., indeks nazw.

Zawartość: Wstęp. I. Zagadnienia ogólne. – T. Bujnicki: Pozytywista Sienkiewicz. – J. Sztachelska: Dwie legendy Sienkiewicza. – J. Zacharska: Sztuka przebaczenia według Sienkiewicza. – B.K. Obsulewicz: Sienkiewicz a idea miłosierdzia. Prolegomena. – K. Karolczak: Arystokracji spotkanie z Sienkiewiczem. II. O nowelach. – E. Flis-Czerniak: Co łączy Skawińskiego z Aldoną? czyli wypędzeni z rajy przez Historię. – A. Zalewska: Baśnie i legendy H. Sienkiewicza, czyli Sienkiewicz mniej znany. – M.J. Olszewska: „Postoje pamięci”. „We mgle” H. Sienkiewicza. – A. Prymak-Lewtak: Kres idei jagiellońskiej – wokół „Dzwonnika” H. Sienkiewicza. – A. Korzińska: Obraz islamu w twórczości Sienkiewicza. Obcy oswojony i Obcy wrogi na przykładzie „Hani” i „Niewoli tatarskiej”. III. O powieściach. – M. Kosman: Twórca Trylogii i źródła historyczne. – M. Zadencka: Świadomość prawnopolityczna epoki w „Potopie” H. Sienkiewicza. Romans przygodowy „Argenis” Johna Barclaya i „Argenidy” Wacława Potockiego jako historyczno-literackie źródła Trylogii? – C. Zalewski: Dzieci Saturna. Mityzacja w „Ogniem i mieczem” Sienkiewicza. – R. Koziółek: Krzepa. O potrzebie historii dla życia nowoczesnego. – M. Wedemann: Ząb

Skrzetuskiego albo Sienkiewiczowski „dar logicznego odtworzenia”. – M. Ujma: Między wschodem a zachodem Europy. Nowożytne obyczaje rodzime i cudzoziemskie w świetle „Potopu” i „Pana Wołodyjowskiego”. – B. Szleszyński: Od „Pamiętek Soplcy” do Trylogii. H. Sienkiewicz wobec dziewiętnastowiecznego nurtu sarmackiego. – T. Świętosławska: Quo ego vado. Parabola drogi w noweli i powieści H. Sienkiewicza. – A. Kowalkiewicz: Apostolat w „Quo vadis?” H. Sienkiewicza. – A. Adamek-Świechowska: O estetyce soczewki w „Quo vadis?” H. Sienkiewicza. – S. Otlewski: Sienkiewiczowskie kreacje bohatera biblijnego. – T. Sobieraj: Wokół „Bez dogmatu” H. Sienkiewicza. Szkic o antropologii filozoficznej powieści. – M. Sadlik: Modernistyczne odczytanie twórczości Sienkiewicza. Między „Bez dogmatu” a „Rodziną Połanieckich”. – A. Tysza: H. Sienkiewicz i wiry rewolucji. IV. Publicystyka. – S. Fita: Oblicze współczesności w felietonach Sienkiewicza. – M. Rumińska: „Zimowe rozkosze nadwiślańskiej Kapui”. Karnawałowa Warszawa w felietonach H. Sienkiewicza. V. Komparatystyka. K. Handke: H. Sienkiewicz i Stefan Żeromski jako kolorysty. – R. Handke: Style batalistyczne w polskiej powieści historycznej. Sienkiewicz - Żeromski. – E. Łoch: Postaci magnatów wobec prawdy historycznej i kreacji literackich w Trylogii H. Sienkiewicza i w „Dumie o hetmanie” S. Żeromskiego. – L. Magnone: Konopnicka po drugiej stronie (sienkiewiczowskiego) lustra. – I. Sadowska: Sieroszewski Sienkiewiczem podszty – paralele i kontrasty. – B. Muchorowska-Bryk: Wizja Grecji w podrózpisarstwie H. Sienkiewicza i J. Weyssenhoffa. – E. Szczepkowska: Cykl podolski Włodzimierza Odojewskiego wobec Trylogii H. Sienkiewicza. – A. Chomiuk: Wokół Trylogii. „Panowie Leszczyńscy” Hanny Malewskiej i „W rękę Boga” Andrzeja Stojowskiego. VI. Recepcja. – D. Trześniowski: Młodopolski Sienkiewicz. – B. Kosmanowa: H. Sienkiewicz na łamach „Przewodnika Katolickiego”. – I. Szulska: H. Sienkiewicz na Litwie. Z dziejów litewskiej recepcji pisarza. – B. Mazan: „Kierunek idealny” (wobec przeciwnieństw) na konfrontatywnym tle kultury rodzimej i egzotycznej. Chiny Sienkiewicza. – S. Siekierski: Współczesna recepcja czytelnictwa twórczości Sienkiewicza.

98. Rocznik Towarzystwa Literackiego im. A. Mickiewicza. R. XLI (2006), Warsz. 2007. Materiały Konferencji pt. Sienkiewicz i Warszawa. W stulecie Nagrody Nobla. 1905-2005.

Zawartość: T. Bujnicki: Warszawa w Trylogii Sienkiewicza. Historyczny obraz miasta. – B. Mazan: „Logo” Warszawy w kronikach Sienkiewicza. – S. Fita: Sienkiewicz i „pokolenie Szkoły Głównej”. – R. Koziółek: Martwe kobiety. – L. Ludorowski: Sienkiewicz jako budowniczy pomnika Mickiewicza w Warszawie. – M. Pąckiński: Sienkiewicz a środowisko warszawskie - pomiędzy asymilacją a konfliktami. – M. Bokszezanin: Na tropach listów H. Sienkiewicza.

99. H. Sienkiewicz. Listy i dokumenty. Red. L. Ludorowski. [Wyd.] Tow. im. H. Sienkiewicza. ZG w Lublinie. Lub. 2007 s. 385, il. Studia Sienkiewiczowskie t. 6.

Zawartość: Z. Piasecki: O listach H. Sienkiewicza do Stanisława Witkiewicza z lat 1880-1882 [oraz 35 listów Sienkiewicza]. – B. Wachowicz: Gniazdo rodzinne Witkiewiczów. – J.R. Krzyżanowski: Amerykański socjolog o Sienkiewicz [przekł. art. G.D. Herrona: Pisarstwo i idee H. Sienkiewicza]. – L. Putowska: Nieznany list H. Sien-

kiewicza do Karola Potkańskiego w zbiorach Muzeum jego imienia w Oblęgorku. – L. Putowska: Międzynarodowy wymiar sukcesu H. Sienkiewicza. – L. Ludorowski: H. Sienkiewicz „Przedmowa” do nieznanego artykułu Emila Dillona o polskich dzieciach z Wrześni. – L. Ludorowski: Za co Nagroda Nobla dla H. Sienkiewicza?. – Carl D. Af Wirsén: Nobelpriset i Litteratur [laudacja ku czci H. Sienkiewicza w jęz. szwedzkim, francuskim i polskim]. – Z. Piasecki: O Alfreda Jensena poemacie na cześć Sienkiewicza. – A. Jensen: Do H. Sienkiewicza. Poemat [...]. Przekład wolny z oryginału W. Belzenstjerna-Engeström [fotografia druku z 1907 r.].

100. H. Sienkiewicz. Nowe listy. Współczesna recepcja. Red. L. Ludorowski, H. Ludorowska, Z. Mokranowska. [Wyd.] Tow. im. H. Sienkiewicza. ZG w Lublinie. Lub. 2007 s. 498, il. *Studia Sienkiewiczowskie t. 7.*

Zawartość: M. Bokszczyński: Dodatkowe listy H. Sienkiewicza do Stanisława Witkiewicza [i 4 listy]. – H. Sienkiewicz: List otwarty Polaka do ministra rosyjskiego. – B. Wachowicz: Sielanka z Marią-Jadwigą. Pamiętnik pierwszej Marii jego życia – Kellerówny. – L. Ludorowski: Portrety Bohdana Chmielnickiego w polskiej powieści historycznej XIX wieku. – M. Kosman: O tęsknocie za Andrzejem Kmicicem u progu XXI wieku uwag kilka. – A. Wzorek: „Potop” H. Sienkiewicza w adaptacji Janiny Sedlaczkównej. – H. Ludorowska: Temat krzyżacki a obraz Niemca w literaturze polskiej. – Z. Mokranowska: H. Sienkiewicz w internecie (strony polskie). – F. Czyżewski: Cechy stylizacji gwarowej w noweli „Jamioł” H. Sienkiewicza. – Ks. Cz. Ciołek: Kościół pod wezwaniem św. Apostołów Piotra i Pawła w Okrzei. – Z. Łopatkiewicz: „Jego duch”. Marii Konopnickiej rapso o Wyspiańskim. – M. Gorzelak: Sienkiewicz i Wyspiański. – J. Orłowski: Twórczość Sienkiewicza w antyniemieckiej poezji rosyjskiej w dobie pierwszej wojny światowej. – Ks. Z. Peszkowski: Recepcja dzieł H. Sienkiewicza w Ameryce. – J.R. Krzyżanowski: Sienkiewicz jako bohater romansu Susan Sontag „In America”. – E. Banko-Sitek: Sienkiewicziana w zbiorach Muzeum Literatury im. A. Mickiewicza w Warszawie. – Z. Miszczak: H. Sienkiewicz i Częstochowa - tajemniczy epizod biografii Noblisty. – A. Adamek-Świechowska: Szwajcarskimi tropami H. Sienkiewicza. – K.M. Sadło: Lekcja patriotyzmu 2007. – M. Kawa: Wątki Sienkiewiczowskie w batalii o kanon lektur szkolnych w 2007 roku. – [L. Ludorowski:] Czytajmy Sienkiewicza i klasyków! Rozmowa z prof. L. Ludorowskim. – H. Ludorowska: Ogólnopolskie spotkania Sienkiewiczowskie 2007.

100a. T. Bujnicki: Pozytywista Sienkiewicz. Linie rozwojowe pisarstwa autora „Rodziny Połanieckich”. Krak., Coll. Columbinum 2007 s. 242. *Bibl. Tradycji LXI.*

Zawartość: I. Pozytywista Sienkiewicz. – „Plemienna siła” Sienkiewicza. – Pozytywista - neokonserwatysta. – Sienkiewicz czyta Kraszewskiego. – Chrystus i Jawno-grzesznica. Spór Sienkiewicza ze Spasowiczem i „szkołą krakowską”. II. Wokół „Bez dogmatu”. – Konwencje gatunkowe „Bez dogmatu” Sienkiewicza. Między dziennikiem-pamiętnikiem a listem. – O „newrozie pieniężnej” (Kromicki i Płoszowski) w „Bez dogmatu”. – Sienkiewiczowski bohater wśród dzieł sztuki i książek. – „Bez dogmatu” czy „z dogmatem”. Antysienkiewiczowska replika? – Połanieccy z rodzinami w tle. – „Wiry” Sienkiewicza.

Revolucja w oczach dekadenta i pozytywisty. – Dekadenci H. Sienkiewicza (Płoszowski, Bukacki, Groński). III. „Quo vadis?” i Rzym starożytny. – Dwa końce wieku w „Quo vadis?” – „Quo vadis?” – Sienkiewiczowska powieść w obrazach. – Petroniusz – bohater „Quo vadis”. – Ciało i erotyka. Rozbieranie Ligii. – Sienkiewicz oglądany – Sienkiewicz czytany. – Nota bibliograficzna.

Rec.: T. Sobieraj: Próba rewizji. O Sienkiewiczu „pozytywnym”. *Pam. Lit.* 2012 z. 3 s. 225-231.

101. H. Sienkiewicz. Tradycje rodowe. Epizody biografii. Twórczość. Red. L. Ludorowski. [Wyd.] Tow. im. H. Sienkiewicza. ZG w Lublinie. Lub. 2008 s. 543, il. *Studia Sienkiewiczowskie t. 8.*

Zawartość: L.L. [L. Ludorowski]: Wstęp. W kręgu Sienkiewiczowskiej biografistyki. – Cz. Ciołek: Dokumenty z „bani”. – B. Wachowicz: Macierz autora Trylogii. Gawęda o gniazdownej świątyni H. Sienkiewicza. – L. Kukułski: Ziemia Łukowska - kraj lat dziecinnych H. Sienkiewicza. – Z. Miszczak: Stefania z Cieciszowskich Sienkiewiczowa. Matka H. Sienkiewicza, autorka wierszy i gawęd. – L. Ludorowski: H. Sienkiewicz i powstanie styczniowe. – H. Sienkiewicz: „Dzwonnik”. „We mgłę”. – L. Ludorowski: Zapomniana podróż Sienkiewicza do Hiszpanii i „Walka byków”. – P. Czartoryski: Jadwiga Łuszczewska - wyjątkowa improwizatorka. – Z. Miszczak: H. Sienkiewicz jako czytelnik „Tygodnika Ilustrowanego”. – L. Putowska: Sienkiewicz o Słowackim. – M. Gorzelak: Sienkiewicz i Czachórski. – W. Hendzel: H. Sienkiewicz w „Dzienniku” Jana Lechonia. – J.B. Sprawka: Syndrom Bartka Zwycięzcy czyli Słowik na wokandzie. – L.J. Okoń: Twórczość H. Sienkiewicza w latach terroru niemieckiego. – J.R. Krzyżanowski: Jak pan Zagłoba brzmi po angielsku. – J. Orłowski: Powieść „Quo vadis?” Sienkiewicza w kulturze rosyjskiej. – A. Adamek-Świechowska: „Quo vadis?” H. Sienkiewicza w świetle mitu ofrkiego. – M. Kosman: W blaskach wielkiej historii. O „Krzyżakach” H. Sienkiewicza. – E. Tyszecka-Grygorowicz: O muzyce w filmach Sienkiewiczowskich. Uwagi i spostrzeżenia. – J. Ruszała: Narrator i odbiorca w „W pustyni i w puszczy” H. Sienkiewicza. – E. Banko-Sitek: O muzeach literackich Warszawy, Nałęczowa i Kazimierza Dolnego. – Z. Miszczak: Wydawnictwa brukowe - zmierzch czytelnictwa - „uciążliwy” Sienkiewicz - dezintegracja szkolnej polonistyki. – Leszek Ludorowski: Komunikat o rozpoczęciu budowy obiektu „Dwór Sienkiewicz” w miejscowości Okrzeja. – J.R. Krzyżanowski: Sienkiewicz wciąż jeszcze pisze...[o nowych listach]. – Z. Mokranowska: Sosnowieckie spotkania Sienkiewiczowskie - próba bilansu. – H. Kulik: Krótko o zespole szkół im. H. Sienkiewicza w Grabowcu. – A. Cybulski: Historia budowy pomnika-kopca H. Sienkiewicza. – Ogólnopolskie Spotkania Sienkiewiczowskie 2008.

102. Sienkiewicz w lustrze biografii. Red. L. Ludorowski i H. Ludorowska. [Wyd.] Tow. im. H. Sienkiewicza. ZG w Lublinie. Lub. 2009 [właśc. 2010] s. 603, il. *Studia Sienkiewiczowskie t. 9.*

Zawartość: L.L. [L. Ludorowski]: Sienkiewicz w lustrze biografii. Recepcja. Nowe ustalenia. – B. Wachowicz: „Klanu cud”. Gawęda o rodzinie H. Sienkiewicza i losach daru narodowego. – L. Ludorowski: O Matce H. Sienkiewicza. – L. Ludorowski: H. Sienkiewicz i grób Matki. – Z. Miszczak: O „biednej Zosi”, rozdanej siostrze H. Sienkiewicza.

wicza. – M.W. Kamiński: Kim był Ignacy Sienkiewicz. Przekazy rodzinne i hipotezy. – B. Wachowicz: „Kto Cię Polsko będzie kochał?”. – Z. Miszczak: Nieznany pobyt Sienkiewicza na Podolu. – L. Ludorowski: H. Sienkiewicz w obronie Kraszewskiego. 1884. – A. Holyński: Józef Ignacy Kraszewski - więzień Magdeburga. – H. Sienkiewicz: Mowa na odsłonięcie pomnika A. Mickiewicza w Warszawie. – H. Sienkiewicz: Mowa przy odsłonięciu pomnika J. Słowackiego w parku miłosławskim dnia 16 września 1900 roku. – Z. Miszczak: „Tygodnik Ilustrowany” o Sienkiewiczu i jego udziale w obchodach ku czci J. Słowackiego w latach 1899 i 1909. Przypomnienie z okazji Roku Słowackiego 2009. – J.R. Krzyżanowski: H. Sienkiewicza *Listów* tom IV. – L. Ludorowski: Sztokholmska podróż Sienkiewicza. – E. Banko-Sitek: Polscy pisarze „giganci” uhonorowani Nagrodą Nobla. – J. Odrowąż-Pieniążek: Uroczystości Noblowskie Miłosza 1980. – M. Wojecki: Nobliści wschodniego pogranicza - bogactwem kulturowym Polski i świata. – Leszek Ludorowski: H. Sienkiewicz i film - nowe fakty. – M. Gorzelak: Sienkiewicz o polskim życiu artystycznym; – A. Wzorek: O „Potopie” dla dojrzałej młodzieży Władysława Grzymałowskiego. – Z. Mokranowska: H. Sienkiewicza „Quo vadis?” - dzieło o życiu i śmierci. – M. Olbromski: Sienkiewicz, Kresy i Podhorce. – Z. Miszczak: Obrazy Kamieńca Podolskiego w „Tygodniku Ilustrowanym” i „Panu Wołodjowskim” H. Sienkiewicza. – M. Gorzelak: Inspiracje malarstwem w „kresowych” utworach H. Sienkiewicza. – M. Kosman: Urzeczeni „Ogniem i mieczem”. Historia, powieść, film, polityka. – J. Musiał: Sienkiewicz patriarchalny w publicystyce Józefa Mariana Świącickiego. – Leszek Ludorowski: Dwanaście lat „Studiów Sienkiewiczowskich”. 1998-2009. Zestawienie bibliograficzne. – Leszek Ludorowski: Z załobnej karty [Marek Jędrzych, Zdzisław Piasecki, Zdzisława Piotrowska-Jasińska, Tomasz Jodelka-Burzecki w 20-lecie śmierci]. – Leszek Ludorowski: Towarzystwo im. H. Sienkiewicza wydaje też pocztówki [oraz druki okolicznościowe m. in. z tekstami Sienkiewicza]. – Leszek Ludorowski: Z teki kronikarza. Zdarzyło się wczoraj... dwie historie - dwa pomniki. – L.L. [L. Ludorowski]: Ogólnopolskie Spotkania Sienkiewiczowskie 2009.

102a. Z. Miszczak: W familiarnym kręgu H. Sienkiewicza. Nowe dokumenty, ustalenia, hipotezy. Red. L. Ludorowski. Tow. im. H. Sienkiewicza. ZG w Lublinie. Lub. 2010 s. 355, il., indeksy. Studia Sienkiewiczowskie t. 10.

Zawartość: Wstęp; O rozwoju biografologii oraz biografistyki Sienkiewiczowskiej; Z tradycji przodków H. Sienkiewicza; Z dziejów rodziny macierzystej H. Sienkiewicza; H. Sienkiewicz i siostry; Familiarny portret H. Sienkiewicza, zarys; Zakończenie.

102b. Sienkiewicz dzisiaj. Formy (nie) obecności. Praca zbiorowa. Red.: B. Burdziej i E. Owczarz. Wyd. Nauk. Uniw. M. Kopernika. Toruń 2010 s. 294.

Zawartość: A. Stoff: Sienkiewicz - pisarz sprawiedliwy. Rzecz o Trylogii. – A. Stoff: Gospodarowanie postaciami jako problem kompozycji Trylogii H. Sienkiewicza. – T. Friedelówna: Jaki jest język bohaterów „Ogniem i mieczem?”. – A. Smoliński: Zbaraż i Kamieniec Podolski - ślady Rzeczypospolitej Obojga Narodów oraz miejsce literackich inspiracji H. Sienkiewicza. Dzieje i współczesność. – P. Skrzypczak: Nieoczekiwane kłopoty z „naj-

bardziej filmowym pisarzem”. O ekranizacjach Trylogii H. Sienkiewicza. – M. Wróblewski: Co młodzi wiedzą o Sienkiewiczu?. – M. Radowska-Lisak: Kogo dziś krzepi Trylogia?. – B. Burdziej: Zydzi w listach H. Sienkiewicza.

102c. Wokół „W pustyni i w puszczy”. W stulecie pierwodruku powieści. Oprac. J. Axer, T. Bujnicki. Uniw. Warsz., Wyd. „Artes Liberales”. Krak., Universitas, 2012 s. 658, il.

Zawartość m.in.: M. Leśniewski: Afryka w epoce Sienkiewicza. – P. Zajas: Polacy jako Burowie. Imagologia pomiędzy auto- i heterostereotypem. – D. Pływawko: Sprawa listu baronowej Berthy von Suttner do H. Sienkiewicza. – T. Budrewicz: Uwolnić Murzynka! Misjonarski kontekst „W pustyni i w puszczy”. – M. Kosman: Polskie echa w afrykańskiej powieści twórcy Trylogii. – J. Rybicki: Conrad i Sienkiewicz: polska zmiana warty na Czarnym Łądzie. – J.J. Milewski: Obraz Afryki w spuściźnie H. Sienkiewicza – refleksje historyka. – J. Sztachelska: Petroniusz patrzy na Afrykę. O „Listach z Afryki” H. Sienkiewicza. – B. Mazan: Egzotyzm i obość afrykańskiego świata na przykładzie „W pustyni i w puszczy” H. Sienkiewicza. – E. Kosowska: Czarny i biały. Biały i czarni. Czego Staś Tarkowski nie dostrzegł po drugiej stronie lustra? – R. Koziołek: Problematyka inicjacyjna a dyskurs kolonialny. – J. Kieniewicz: Chłopcy w opalach. Studium spotkania w sytuacji kolonialnej. – J. Rybicki: Sienkiewicz i Szklarski. Staś Tarkowski i Tomek Wilkowski. Rozpoznanie. – J. Axer: Polowanie na wobo z nagonką. – M. Bokszczyński: O pisaniu „W pustyni i w puszczy” na podstawie listów H. Sienkiewicza. – T. Bujnicki: O rękopisie „W pustyni i w puszczy”, skreśleniach i zmianach. – A. Adamek-Świechowska: O listach Wandy Ulanowskiej do H. Sienkiewicza. – T. Bujnicki: O podlotkach u Sienkiewicza. Skąd się wzięła Nel? – J. Axer: Czy Theodore Roosevelt patronował pisaniu „W pustyni i w puszczy”? – T. Bujnicki: Głosy (O niedokończonych i zaniechanych utworach Sienkiewicza, Afrykański „orient”, O „skrzydlatych słowach” Kalego). – J. Axer: Głosy („W pustyni i w puszczy” - przeoczone źródło tytułu, Genealogia Saby, Murzyńska armia Stasia, Epicki finał i epicka sprawiedliwość „W pustyni i w puszczy”, Staś jako epigrafik). – J. Kieniewicz: Interpretacje kolonialne, postkolonialne i politycznie poprawne. – T. Bujnicki: „W pustyni i w puszczy” jako baśń. – M. Rogoż: Adaptacje filmowe „W pustyni i w puszczy”. – W. Birek: Staś i Nel w obrazkach. Ilustrowane i komiksowe edycje „W pustyni i w puszczy”. – T. Dziadzek: „W pustyni i w puszczy” - recepcja rosyjska, radziecka, ukraińska. – M. Kosner: Recepcja litewska „W pustyni i w puszczy”. – J. Rybicki: Angielskie przekłady „W pustyni i w puszczy”. – Mahmud el Tayeb: Sudańczyk patrzy na „W pustyni i w puszczy”. – M. Chrobak: O wartości pedagogicznej i edukacyjnej „W pustyni i w puszczy” z perspektywy krytyki tematycznej. – P. Wilczek: Inicjacja i kanon – ankieta na temat powieści „W pustyni i w puszczy”.

102d. T. Bujnicki: Sześć szkiełców o Zagłobie i inne studia Sienkiewiczowskie. Warsz., wyd. DiG, 2014 s. 164.

Zawartość: Kilka słów o sarmatyzmie Trylogii. – Sarmacko-barokowy świat pana Zagłoby. – Zagłoba i małpy. „Słynny” epizod obłędzenia Warszawy. – Zagłoba i ukraińscy chłopcy. Studium mistyfikacji. – Zagłoba - wujem. Druga mistyfikacja. – Zagłoba i magnaci. Casus Paweł Sapieha i Jerzy Lubomirski. – Zagłoba i książę Karol Radziwiłł. – Mały rycerz. O pojedynkach i samobójstwie Wołody-

jowskiego. – Sienkiewiczowski obraz konfliktu polsko-ukraińskiego w „Ogniem i mieczem”. – Sienkiewiczowski Zbaraż. Konwencje i źródła. – Sienkiewicz przekracza granice. O „przełomie” w życiu i twórczości pisarza. – Paryż w „Listach z Paryża” H. Sienkiewicza. – Jubileuszowe czczenie Sienkiewicza. Patos i megalomania. – Hetman dusz polskich, bard burżuazyjnych wyzyskiwaczy, wstydlivy opowiadacz snów. O legendzie i antylegendzie Sienkiewiczowskiej. Zamiast zakończenia.

102e. Sienkiewicz z innej strony. Red. J. Axer, T. Bujnicki. Warsz., Wyd. „Artes Liberales” UW, 2015 [2014] s. 339.

Zawartość: T. Bujnicki: Sienkiewiczowskie mikroświata; Mały Henryś. Legenda dzieciństwa. – M. Wedemann: „Miało to być na tle powstania polskiego”. „Selim Mirza” H. Sienkiewicza. – M. Gloger: Zaginiony pamiętnik Sienkiewicza. Rekonstrukcja. – D. Samborska Kukuć: H. Sienkiewicza transpozycja baśni o czerwonym kapturku [„Jamiol”]. – B. Mazan: „Skrzydlate drobiazgi o nieprzebrzmiałej cnocie”. Sienkiewiczowskie aplikacje i transformacje szlacheckiej dewizy herbowej: „złam się, nie zginaj”. – B. Szleszyński: „Zresztą nie mamy czasu jechać do Afryki, bo musimy pisać sprawozdania o Sarze

Bernhardt”. O „Kronice warszawskiej” z 7 stycznia 1882 r. – T. Budrewicz: Od „Jak we śnie” do „U źródła”. – J. Axer: Spisek Katyliny u Sienkiewicza. Wokół „Biesiady”. – T. Sobieraj: „Diokles” czyli H. Sienkiewicza przypowieść o poszukiwaniu prawdy. – C. Zalewski: Diokles i Atena. „Diokles” H. Sienkiewicza w kontekście „Królowej powietrza” J. Ruskina. – A. Zalewska: „Wesele” Sienkiewicza. – A. Kuniczuk-Trzciniowicz: W poszukiwaniu słowa. „Sonata księżycowa” w rękopisie i w druku. – A. Stoff: Fabularny potencjał Trylogii. „Ciagi dalsze” i wątki równoległe w strukturze powieści H. Sienkiewicza. – T. Bujnicki: Szkice, których nie było. – M. Gloger: W oczach Zachodu. Rosja i jej cywilizacja w listach i publicystyce Sienkiewicza. – A. Zalewska: Dwie Wenecje H. Sienkiewicza. – B. Szleszyński: Maria, Henryk i ktoś jeszcze. O wielokątach w korespondencji Sienkiewicza. – B. Mazan: Toast Zagłoby. – A. Stoff: Sienkiewiczowski bigos. Przyczynek do psychologii twórczości literackiej. – D. Samborska Kukuć: Inflanty Onufrego Zagłoby, czyli polska wyobraźnia geohistoryczna. – T. Budrewicz: Był raz bal. (O pewnym motywie w „Bez dogmatu”). – R. Koziółek: Imiona - mąski. Ur(s)us i Kali. – J. Sztachelska: Wilk a sprawa polska. Dwie opowieści. Klechda zimowa pewnego kunsthändlera. – C. Zaleski: Od „piekającej żądzy” do „udręczeń, upokorzeń i męki”. Mechanizmy cierpienia według H. Sienkiewicza.

OPRACOWANIA WEDŁUG WYBRANYCH ZAGADNIENÍ

SIENKIEWICZ JAKO PUBLICYSTA

103. W. Bogusławski: Sylwetka z za morza [o felietonach Litwosa]. *Kur. Warsz.* 1877 nr 51. – F. Bicz [A. Trylski]: Z różnych stron świata. *Gaz. Rol.* 1880 nr 3. – H. Sienkiewicz (Litwos). *Gwiazda. Kal. Petersb.* 1881 s. 43-45. – Waligóra [W. Przyborowski?]: Z tygodnia. *Kur. Codz.*, Warsz. 1881 nr 27. – F. Hoesick: Sienkiewicz jako felietonista „*Gazety Polskiej*”. *Gaz. Pol.* 1900 nr 293. – Sienkiewicz między dziennikarzami. *Dz. Chicag.* 1900 nr 118. – F. Hoesick: Życie i obyczaje Warszawy w felietonach literackich Sienkiewicza. „*Gazeta Polska*” rok 1873-1875. *Mies. Kur. Pol.* 1901 t. 1 z. 2 s. 177-211. – Sep [W. Maleszewski]: Sienkiewicz krytykiem. *Bies. Lit.* 1901 nr 4.

– F. Hoesick: Sienkiewicz jako felietonista. Zapomniane kartki z teki Litwosa (1873-1883). Warsz. 1902 [właśc. 1901] s. VI, 409.

Rec.: *Kraj*, Petersb. 1901 nr 43, 1902 nr 17-18; *Kur. Warsz.* 1901 nr 307; *Nowy Głos Pol.* 1902 nr 138, 149; *Prz. Tyg.* 1902 nr 15, 16; *Świat* 1901 nr 2-4; I. Chrzanowski, *Książka* 1902 nr 1; Je. Czernow: Sienkiewicz jak felietonist. *Izwiestija Kniznych Magazinow* 1902 nr 6 s. 60-62; B. Koskowski, *Gaz. Pol.* 1902 nr 66; A. Mazanowski, *Pam. Lit.* 1902 z. 3 s. 494-499; K. Tet. [K. Tetmajer]: Nowe książki. *Tyg. Il.* 1902 nr 13; *Vigilax* [W. Gomulicki?]: Sienkiewicz jako felietonista. Kilka uwag ogólnych. *Kraj*, Petersb., dod. *Życie i Sztuka* 1902 nr 17-18; B. Koskowski. Z kraju. *Gaz. Pol.*, Warsz. 1903 nr 60; Z teki felietonisty. Sienkiewicz o „złotej młodzieży”. *Głos Rzesz.* 1902 nr 3. – „*Słowo*” H. Sienkiewicza. *Kur. Litew.*, Wil. 1908 nr 216. – Cz.K. [Cz. Kędziński]: Sienkiewicz jako felietonista. *Kur. Pozn.* 1916 nr 104-106. – F. Hoesick: Życie i obyczaje Warszawy w felietonach literackich Sienkiewicza, w: Warszawa. Luźne kartki z przeszłości syreniego grodu. Warsz. 1920 s. 343-386. – A. Breza: H. Sienkiewicz jako dziennikarz. *Rzeczpospolita*,

Warsz. 1923 nr 307. – I. Chrzanowski: Sienkiewicz a „*Gazeta Warszawska*”. *Gaz. Warsz.* 1924 nr jubil. z 31 XII. – Z. Wojtowicz: Sienkiewiczowski felieton. Sienkiewicz jako dziennikarz i felietonista. *Dz. Bydg.* 1924 nr 287, 288. – J.K.: Nieśmiertelne bolączki stolicy pod piórem nieśmiertelnego mistrza słowa. *Expr. Por.*, Warsz. 1926 nr 324. – T. Brandowski: Sienkiewicz jako dziennikarz. *Dz. Bydg.* 1927 nr 173; toż: *Gaz. Gdań.* 1927 nr 172. – K. Krzewski [K. Liliensfeld]: Igraszki literackie. Prus i Sienkiewicz jako felietoniści. *Gaz. Pol.*, Warsz. 1930 nr 339-340; toż: *Gaz. Pol. Zach.*, Pozn. 1930 nr 123-124. – T. Hiż: Sienkiewicz jako dziennikarz. *Gaz. Pol.* 1931 nr 326, przedr. w tegoż: *Talent, dziwactwo i coś jeszcze*. Warsz. 1937. – S. Papée: Humor w kronikach dziennikarskich Litwosa, w zb.: H. Sienkiewicz. Obraz twórczości. Warsz. 1931 s. 62-77 (53).

– L. Bernacki: Publicystyka Sienkiewicza, w: H. Sienkiewicz: *Pisma* t. 41. Warsz. 1937 s. I-XII (494).

Rec.: Sienkiewicz jako publicysta. *Kur. Pozn.* 1937 nr 592; Wśród książek. *Kur. Lit.-Nauk. (Il. Kur. Codz.)* 1938 nr 3; W. Hahn, *Prąd*, Lub. 1938 nr 35; Tydzień kulturalny. Nieznany Sienkiewicz. *Prosto z Mostu* 1938 nr 1.

– J. Birkenmajer: Musagetes i znak paragrafu. *Prosto z Mostu* 1937 nr 34, 36-38, 40, 42, 45. – I. Chrzanowski: Sienkiewicz jako publicysta. *Kur. Pozn.* 1938 nr 159. – M. Piechal: Sienkiewicz jako krytyk i publicysta. *Gaz. Pol.*, Warsz. 1938 nr 161. – T. Hiż: Od Półkozica do Wasylewskiego. (90-lecie polskiego felietonu). *Gaz. Pol.*, Warsz. 1938 nr 184. – J. Birkenmajer: Mieszanie naukowo-literackie [o artykułach Sienkiewicza]. *Prz. Powsz.* 1939 t. 221 s. 267-272. – T. Hiż:

Początki kariery literackiej Sienkiewicza. *Gaz. Pol.* 1939 nr 222.

104. J. Błoński: Młody Sienkiewicz. *Przekrój* 1951 nr 319. – T. Drewnowski: Kierunki rewizji. W trzydziestą piątą rocznicę śmierci H. Sienkiewicza. *Nowa Kult.* 1951 nr 49; uzup. i polem.: Dziennikarstwo – szkoła wielkich pisarzy. *Prasa Pol.* 1951 nr 7; J.M.S [J.M. Świącicki]: Sienkiewicz i baronowa Suttner. *Tyg. Powsz.* 1952 nr 3. – M. Zientarowa [M. Michałowska]: Nieznany Sienkiewicz. *Echo Tyg., dod. Gaz. Krak.* 1951 nr 42. – J. Kulczycka-Saloni: H. Sienkiewicz. Krytyk i teoretyk literatury. *Pam. Lit.* 1956 z. 4 s. 389-444. – M. Motyka: Śląsk w pracy dziennikarskiej H. Sienkiewicza. *Kwartal. Naucz. Opol.* 1963 nr 1 s. 16-23. – J. Bukowiecki [J. Krzyżanowski]: Pierwszy artykuł polityczny H. Sienkiewicza [„Poland and Russia” napisany przez „dziennikarza polskiego” w 1877 r.]. *Wiadomości*, Londyn 1965 nr 4 s. 1-2. – J. Kawski [J. Kułtuniak?]: Pisarz walczący [art. z 1907 r.]. *Głos Tyg., Pozn.* 1966 nr 242. – S. Świerzewski: H. Sienkiewicz o życiu muzycznym Warszawy. *Stolica* 1967 nr 12/13. – T. Jodełka-Burzecki: Z publicystyki Sienkiewicza. *Życie Lit.* 1968 nr 41. – Stulecie debiutu. *Sztand. Młod.* 1969 nr 99. – Z. Kmieciak: „Słowo” za czasów redaktora H. Sienkiewicza. *Rocz. Czasop. Pol., Wroc.* 1969 z. 3. – R. Janiśławski: Gdy Sienkiewicz był początkującym dziennikarzem. *Wieści* 1973 nr 42. – Z. Trziszka: Litwos żurnalista. *Argumenty* 1976 nr 48. – S. Krakowski: Poglądy na historiografię i dzieje Polski feudalnej w publicystycznej działalności H. Sienkiewicza (1872-1882). *Acta Univer. Lodz. Folia Historica* 1983 nr 14 s. 55-82. – T. Chudy: Opowieści z mazowieckiej ziemi. Szkice. Warsz. 1984 s. 195. – A. Franaszek: Naród żyjący nadzieją. *Posłaniec Warm.* 1984 nr 11. – S. Krakowski: H. Sienkiewicz – publicysta a pozytywizm warszawski. *Acta Univer. Lodz. Folia Historica* 1986 t. 24 s. 133-156. – B. Bobrowska: Twarze i maski. Kreacje autora i czytelnika wewnętrznego w kronikach Sienkiewicza, Prusa, Konopnickiej i Świętochowskiego, w zb.: *Miasto słów. Studia z historii literatury i kultury drugiej połowy XIX wieku*. Red. E. Paczoska. Białyst. 1990 s. 53-93. *Białost. Bibl. Polonist. Seria I.* – J. Paclawski: Niektóre uwagi o zjawiskach reportażowych we wczesnej działalności pisarskiej H. Sienkiewicza, w zb.: *H. Sienkiewicz, twórczość i recepcja*. Lub. 1991 s. 77-83 (67). – A. Wierciński: Nowe spory o Sienkiewicza. *Kresy Lit.* 1993 nr 4 s. 24-25. – U.M. Benka: Święty sadyzm Sienkiewicza. *NaGłos* (1994) nr 14 s. 101-108. – W. Lipoński: The incredible rule of the praire. H. Sienkiewicz’s journalistic and literary impressions of the Great

Plains 1876-1878. *Pol. Anglosax. Stud.* 1994 s. 93-99. – J.W. Zięba: Sienkiewicz w Lublinie czyli pierwsze tchnienie wolności. *Akcent* 1994 nr 3/4 s. 102-108.

– D. Płygawko: Prusy i Polska. Ankieta H. Sienkiewicza (1907-1909). *Pozn.* 1994 s. 185.

Za wartość m. in.: H. Sienkiewicz a Prusy: Konflikt polsko-pruski w twórczości H. Sienkiewicza; Z wizytą w Miłostawiu; Ankieta o Bismarcku; Sprawa protestu baronowej Berthy von Suttner; Głos w obronie dzieci wrzesińskich; „List otwarty do J.C. Mości Wilhelma II, króla pruskiego”; Sprawa testamentu Alfreda von Olszewskiego; W sprawie obchodów grunwaldzkich; Komitet Veveyski a współpraca z Niemcami; Geneza ustawy wyłączeniowej z 1908 r.; Ogłoszenie i przebieg ankiety „Prusy i Polska”; Respondenci ankiety „Prusy i Polska”; Echo ankiety w Niemczech. *Losy ustawy wyłączeniowej; Aneksy.*

Rec.: J. Dużyk, *Ruch Lit.* 1995 z. 2 s. 262-264; H. Olszewski, *Stud. Hist. Slavo-Germ.* t. 20 (1995) s. 186-188; W. Śladkowski, *Dzieje Najnow.* 1995 nr 2 s. 164-166; M. Kosman, *Prz. Zach.* 1996 nr 1.

– Z.W. Fronczak: Lepsze u nas w Kołomyi. *Dekada Lit.* 1995 nr 7. – M. Krassowski: Koniec sporów o Sienkiewicza? *Wiad. Kult.* 1996 nr 43 s. 10. – J.R. Krzyżanowski: Ostatni apel Sienkiewicza [„Behold our Poland!” z października 1916]. *Kultura*, Paryż 1996 nr 10 s. 118-125. – J. Kulczycka-Saloni: Literaci i literatura w publicystyce H. Sienkiewicza. *Prz. Hum.* 1996 nr 6 s. 57-63; przedr w: *Na polskich i europejskich szlakach literackich. Z pism rozproszonych 1985-1998*. Warsz. 2000 s. 51-60. – L. Ludorowski: Antypruska publicystyka H. Sienkiewicza. *Lub., UMCS* 1996 s. 86, il. Rec.: M. Kosman, *Prz. Zach.* 1997 nr 4 s. 201-203. – Z. Przybyła: „Żyłka filologiczna” Sienkiewicza – publicysty. *Jęz. Pol.* 1996 z. 4/5. – K. Dybciak: Krytycznoliteracka działalność pisarzy (na przykładzie dyskusji o twórczości Sienkiewicza prowadzonych po II wojnie światowej). *Rocz. Hum.* 1997 z. 1 s. 23-35. – J. Glensk: H. Sienkiewicz i Śląsk. *Zarys dotychczasowych badań*, w zb.: *Spotkania Sienkiewiczowskie*. Opole 1997 s. 295-311 (72). – E. Malinowska: Pasje i przygody Sienkiewicza, w: *Podróże Prusa i Sienkiewicza*. Kiel. 1997 s. 35-54. *Spotkania z literaturą 21*. – J. Paclawski: Listy z Ameryki i z Afryki jako reportaże, w zb.: *Spotkania Sienkiewiczowskie*. Opole 1997 s. 41-62 (72). – J. Rusała: Morze w twórczości H. Sienkiewicza. *Nautologia* 1997 nr 2 s. 1-6. – K. Stępnik: Rekonesans. *Studia z literatury i publicystyki okresu I wojny światowej*. Lub. 1997 s. 205; Rec.: D. Mazurek, *Akcent* 1998 nr 1/2; S. Tomala, *Prz. Hum.* 1998 nr 5/6. – M. Kosman: Wokół polskiej eseistyki historycznej XIX wieku, w zb.: *Publicystyka – literatura*. Red. H. Ludorowska, L. Ludorowski. Lub. 2000 s. 17-25. *Litteraria Lublinensia XIII*. – E. Kosow-

ska: O felietonie, w zb.: *Publicystyka - literatura*. Lub. 2000 s. 49-59. *Litteraria Lublinensia XIII*. – L. Ludorowski: H. Sienkiewicza sztuka reportażu podróżniczego. Lub., Tow. im. H. Sienkiewicza, 2001 s. I-XXIX [i Antologia]. – S. Fita: Warszawskie felietony Sienkiewicza; M.M. Drozdowski: Warszawa epoki Sienkiewicza, w zb.: H. Sienkiewicz. Felietony warszawskie 1873-1882. Warsz. 2002 s. 7-16, 17-26 (608, 85). – M. Pietrzak: „Ja” felietonów H. Sienkiewicza. (Na przykładzie „Chwili obecnej”), w zb.: *Osoba i osobowość - czynniki je kształtujące*. Red. M. Pietrzak. Łódź, Archidiecezjalne Wyd. Łódzkie, 2006 s. 301-310. – S. Fita: Oblicze współczesności w felietonach Sienkiewicza, w zb.: *H. Sienkiewicz w kulturze polskiej*. Lub. 2007 s. 299-306 (97). – B. Mazan: „Logo” Warszawy w kronikach Sienkiewicza. *Rocz. Tow. Lit. A. Mickiewicza* 2007 s. 13-45 (98). – M. Pąckiński: Sienkiewicz a środowisko warszawskie. Pomiędzy asymilacją a konfliktami. *Rocz. Tow. Lit. A. Mickiewicza* 2007 s. 90-100 (98). – M. Pietrzak: Felieton doby pozytywizmu i jego pogranicza, w zb.: *Pogranicza. Materiały z konferencji*. Red. D. Kowalska. Łódź 2007 s. 515-526. – M. Rumińska: „Zimowe rozkosze nadwiślańskiej Kapui”. Karnawałowa Warszawa w felietonach H. Sienkiewicza, w zb.: *H. Sienkiewicz w kulturze polskiej*. Lub. 2007 s. 307-319 (97). – M. Pietrzak: „Święty Jan dawny i dzisiejszy”. Opozycja stare-nowe w felietonach H. Sienkiewicza, w zb.: *Tradycja a nowoczesność*. Red. E. Woźniak. Łódź 2008 s. 595-606. – D. Świerczyńska: Sienkiewicz i Żydzi. *Pam.*

Lit. 2008 z. 2 s. 121-157. – M. Gorzelak: Sienkiewicz o polskim życiu artystycznym, w zb.: *Studia Sienkiewiczowskie t. 9*. Lub. 2009 s. 321-348 (102). – M. Pietrzak: Stylistyczna wielokształtność wypowiedzi felietonowych H. Sienkiewicza, w zb.: *Problemy semantyki i stylistyki tekstu*. Red. J. Sosnowski. Łódź 2009 s. 281-290. – T. Bujnicki: Sienkiewicz czyta powieści i dzieła historyczne, w zb.: *Dyskursy krytycznoliterackie 1764-1918. Wokół słownika polskiej krytyki literackiej*. Red. G. Borkowska, M. Rudkowska. Warsz., Wyd. IBL 2010 s. 164-175. – M. Pietrzak: Wyznaczniki strukturalne felietonu II połowy XIX w. Komponenty inicjalne i finalne (na materiale felietonów H. Sienkiewicza), w zb.: *Z zagadnień semantyki i stylistyki tekstu*. Red. A. Ginter. Łódź 2010 s. 335-345. – M. Pietrzak: Wyznaczniki gatunkowe felietonu drugiej połowy XIX wieku na przykładzie tekstów H. Sienkiewicza, B. Prusa i A. Świętochowskiego. Łódź, Wyd. UŁ, 2013 s. 347. – M. Pietrzak: Obraz nadawcy w recenzjach H. Sienkiewicza. *Acta Univers. Lodz. Folia Linguistica* 2013 z. 47 s. 49-61. – M. Pietrzak: Między felietonem a recenzją; O przynależności gatunkowej „Mieszanin literacko-artystycznych” H. Sienkiewicza, w zb.: *Cum reverentia, gratia, amicitia... Księga jubileuszowa dedykowana Prof. Bogdanowi Walczakowi*. Red. J. Migdał, A. Piotrowska-Wojaczyk. Pozn. 2013 s. 605-613. – M. Gloger: W oczach Zachodu. Rosja i jej cywilizacja w listach i publicystyce Sienkiewicza, w zb.: *Sienkiewicz z innej strony*. Warsz. 2015 s. 181-200 (102e).

SIENKIEWICZ JAKO NOWELISTA I POWIEŚCIOPISARZ

105. S.K. [S. Krzemiński]: Przegląd piśmiennicy [nowele]. *Bluszcz* 1880 nr 6-8; też red. zmieniona pt. *Nowele Sienkiewicza*, w: *Nowe szkice literackie*. Warsz. 1911 s. 220-234. – B. Chlebowski: Przegląd piśmiennicy. *Tyg. Il.* 1881 nr 296. – W. Zyndram-Kościałkowska: Nasi noweliści. Szkice z współczesnego piśmiennictwa. *Niwa* 1881 z. 150-154. – J. Gadomski: Luźne uwagi (z powodu ostatnich powieści Sienkiewicza). *Tyg. Il.* 1887 nr 232, 234. – A Polish Novelist H. Sienkiewicz. *Blackwood Edinburgh Magazine* 1889, April, s. 498-513. – J. Gnatowski: Sienkiewicz jako nowelista. *Gaz. Nar.*, Lwów 1895 nr 38. – H.A. Brann: The novels of H. Sienkiewicz and dismembered Poland. *The Rosary Magazine*, Nowy Jork vol. 9 1896 s. 161-166. – Kronika lite-

racka. Odczyt o Sienkiewiczu [L. Szepielewicz w Charkowie 26 IV 1897]. *Kraj*, Petersb. 1897 nr 20, *Dział Lit.-Artyst.* s. 200. – L. Szepielewicz: Sienkiewicz kak romanist-psycholog. *Siewiernyj Wiestnik* 1897 nr 8; też w: L. Ju. Szepielewicz: *Naszi sowriemienniki*. Petersb. 1899 s. 98-163. – W. Lustosławski: Ofiary giełdy. Z powodu powieści A. Gruszeckiego „Szachraje”. *Czas* 1899 nr 179. – G. Sienkiewicz kak romanist. *Literaturnoje Obozrenije* 1898 nr 1. – D. Ciampoli: Novelle di Sienkiewicz. *Studio critico*. [Wstęp w:] H. Sienkiewicz: *Novelle. Città di Castello* 1900 s. LIX (924). – Z. Sarnecki: H. Sienkiewicz jako powieściopisarz. *Wiek II*. 1900 nr 353; *Głos Lit. i Społ.*, dod. *Głosu Nar.* 1901 nr 3. – S. Brzozowski: Współczesna powieść pol-

ska [rozdz. III H. Sienkiewicz]. Stanisławów 1906 s. 57-79; przedr. w zb.: H. Sienkiewicz., oprac. K. Czachowski. Warsz. 1931 s. 39-48 (53); przedr. w: S. Brzozowski: *Dzieła wszystkie*. T. 6. Współczesna powieść i krytyka. Warsz. 1936, toż: Krak. 1984. – J. Wiśniowski: *Nowela polska*. T. I. H. Sienkiewicz, B. Prus, E. Orzeszkowa. Brody 1905 s. 220-234. – Jak tworzy H. Sienkiewicz. *Głos Rzesz.* 1913 nr 24 – A. Drogoszewski: *Bajka i prawda w powieściach Sienkiewicza*. *Iskry* 1923 nr 12. – A. Kallas [A. Korngutówna]: *H. Sienkiewicz jako artysta-plastyk*. *Wiek Nowy*, Lwów 1924 nr 7003. – Dr Z.M. [E. Czekalski]: *Jak powstają nowe, powieści i dramaty? Świat*, Warsz. 1928 nr 49. – Z. Falkowski: *Rodzimość i cechy artyzmu powieści Sienkiewiczowskiej*. *Prz. Powsz.* 1931 t. 189 nr 565-566. – Z. Markiewicz: *Zygmunt Niedźwiecki. Studium z dziejów polskiego naturalizmu [m.in. o nowelistyce Sienkiewicza]*. Krak. 1939 s. 54 i n.

106. J. Krzyżanowski: *Sienkiewicz jako nowelista*. *Dz. Pol.* 1946 nr 237. – K. Czachowski: *Polskie powieści o chłopach przed Reymontem*. *Od A do Z* 1947 nr 1, toż w: *Pod piórem*. Krak. 1947. – H. Życzynski: *Technika noweli Sienkiewicza i źródła do „Quo vadis”*. *Pisma t. 3, cz. 1/a*. Wroc. 1947 s. 64. – K. Bartoszyński: *Pozytywistyczna nowela (Sienkiewicz – Konopnicka – Prus)*. *Wies* 1948 nr 6. – T. Drewnowski: *Sienkiewicz jako nowelista*. *Radio i Świat* 1952 nr 6. – A. Stawar: *Powieści współczesne Sienkiewicza*. *Twórczość* 1960 nr 2 s. 68-108. – D.J. Welsh: *Serialization and structure in the novels of H. Sienkiewicz*. *The Polish Review* 1964 nr 3. – D.J. Welsh: *Sienkiewicz as Narrator*. *The Slavic and East European Review*, Londyn 1965 t. 43 s. 371-383 i nadd. – J. Krzyżanowski: *Wielki nowelista*. *Kierunki* 1966 nr 46. – J. Krzyżanowski: *Sienkiewicz jako powieściopisarz*, w: H. Sienkiewicz. *Materiały oprac. J. Kulczycka-Saloni*. Warsz. 1966 s. 343-363 (56). – T. Bujnicki: *Nowelistyka Sienkiewicza (Ref. na sesji Tow. Lit. im. A. Mickiewicza w Rzeszowie 16 XII 1966)*. *Kwart. Rzesz.* 1967 nr 3 s. 15-29. – W. Günther: *Historyk własnej epoki*, w: *Sienkiewicz żywy*. Londyn 1967 (57). – A. Hutnikiewicz: *O współczesnych powieściach Sienkiewicza*. *Zesz. Nauk. KUL* 1967 nr 3 s. 3-16; przedr. w: *Portrety i szkice literackie*. Warsz.-Toruń, PWN 1976 s. 7-22. *Prace Wýdz. Filol.-Filozof. Tow. Nauk. w Toruniu* t. 25 z. 3. – M. Piechal: *Sienkiewicz - epik młodości*. *Program Teatru Rozmaitości [Łódź]* 1967. – T. Bujnicki: *Pierwszy okres twórczości H. Sienkiewicza*. Krak. 1968, WL, s. 465, *Monografie Historyczno-Literackie*.

Za wartość: Debiut powieściowy „Na marnie”; Broszury społeczne w artystycznej formie; „Mała trylogia”; Wokół „Szkiców węglem”; Temat amerykański; Nowele ludowe; Patriotyzm i „pedagogia” („Z pamiętnika poznańskiego nauczyciela”); Sienkiewicz – dramaturg („Na jedną kartę”).

Rec.: Z.J. Adamczyk, *Polonistyka* 1969 nr 2; J. Krzyżanowski, *Nowe Książ.* 1969 nr 1; J. Kwiatkowski, *Życie Lit.* 1968 nr 48; E. Łoch, *Profile* 1969 nr 1; A. Nofer-Ladyka, *Pam. Lit.* 1970 nr 3; E. Pieścikowski, *Twórczość* 1970 nr 1; E. Szonert: *Nowe prace o Sienkiewiczu*. *Kierunki* 1969 nr 24 s. 8; T. Weiss, *Ruch Lit.* 1969 nr 5.

– S. Jończyk: *Sensacja w twórczości H. Sienkiewicza*. *Życie i Myśl* 1968 nr 9. – Z. Szweykowski: *Z problemów warsztatu powieściowego H. Sienkiewicza*, w zb.: *Literatura, komparatystyka, folklor*. Księga poświęcona J. Krzyżanowskiemu. Warsz. PIW 1968 s. 537-548. – J. Krzyżanowski: *O nowelistyce i powieściach H. Sienkiewicza*, w zb.: *O literaturze polskiej. Materiały*. Oprac. A.Z. Makowiecki. Warsz. 1971 s. 248-269. – T. Bujnicki: *Sienkiewicz – twórca polskiej noweli*. *Lektury obowiązkowe*. *Życie Lit.* 1969 nr 11; toż w: *Lektury obowiązkowe*. *Szkice, eseje, felietony*. Wroc. 1973 s. 270-274. – J. Krzyżanowski: *Wielki nowelista*, w: *Pokłosie Sienkiewiczowskie*. Warsz. 1973 s. 163-218 (60). – Z. Szweykowski: *Z problemów warsztatu powieściowego H. Sienkiewicza*, w: *Trylogia Sienkiewicza i inne szkice*. Pozn. 1973 s. 161-172. – A. Guriewicz: *Rasskazy G. Sienkiewicza*, w: G. Sienkiewicz: *Janko -muzykant*. Moskwa 1974 s. 3-10. – M. Orurk, F. Stieklowa: *G. Sienkiewicz [o nowelach]*, w zb.: *Zarubieznajna dietskajaja literatura*. Moskwa 1974 s. 348-351. – J. Bułachowska: *Sienkiewicz – nowelyst*, w: H. Sienkiewicz: *Nowele*. Kijów 1975 (903). – J. Krzyżanowski: *Wśród nowel Sienkiewicza*. *Polonistyka* 1976 nr 3. – J. Kulczycka-Saloni: *Ameryka H. Sienkiewicza*. *Polska* 1976 nr 4. – T. Bujnicki: *Artystyczne problemy nowel Sienkiewicza*. *Przemiany*, Kiel. 1977 nr 8. – W.W. Witt: *Psychologicznej realizm Sienkiewicza i tip „liszniego” czelowieka w polskoj litteraturie*, w: *Riealizm w litteraturach stran centralnoj i jugo-wostocznoj Jewropy*. Moskwa 1983 s. 42-66. – K. Szymonik: *Messianism in the novels of H. Sienkiewicz*. Maryland 1984, inf.: *Slavic Review*, Stanford 1985 nr 4 s. 796. – J. Trzynałowski: *Z rozważań nad genologią trylogicznego cyklu powieściowego H. Sienkiewicza*, w zb.: *Trylogia – Sobieski – Victoria wiedeńska*. Lub. 1985 s. 37-46 (63). – G. Maver: *Od gawędy do epepei*. *Sztuka narracji i duch epicki w literaturze polskiej*; H. Sienkiewicz, w: *Literatura polska i jej związki z Włochami*. Opr. A. Zieliński. Warsz. 1988 s. 86-89, 432-451. – S. Meresiński: *Sienkiewicz – pisarz romantyczny*. *Przemiany*, Kiel. 1989 nr 11. – J. Konieczny: *Adam Grzymała-Siedlecki w obronie*

- H. Sienkiewicza. *Kron. Bydg.* t. 12:1990 s. 301-303. – E. Kosowska: Anatomia bestselleru, w: *Postać literacka jako tekst kultury*. Katow. 1990 s. 216-246. – M. Jankowiak: Ironiczny melodramatyzm w powieściach Sienkiewicza „Bez dogmatu” i „Quo vadis?” w zb.: H. Sienkiewicz, *twórczość i recepcja*. Lub. 1991 s. 137-148 (67). – T. Jodelka-Burzecki: Zanim powstała Trylogia, w zb.: H. Sienkiewicz – *twórczość i recepcja*. Lub. 1991 s. 65-75 (67). – H. Kosętko: O recepcji dramatów H. Sienkiewicza w Polsce, w zb.: H. Sienkiewicz – *twórczość i recepcja*. Lub. 1991 s. 289-300 (67). – W. Solecki: H. Sienkiewicz. Nowele. Warsz. 1991 s. 38. *Przewodnik po lekturach 70*. – L.B. Sudakiewicz: H. Sienkiewicz. Nowele. Warsz. 1991 s. 30. *Bibli-czka Powtórzeń*. – J. Data: Jak wyją Sienkiewiczowskie wilki?, w zb.: *Literacka symbolika zwierząt*. Gdań. 1993 s. 111-120. – K. Chruściński: Lazurowe Wybrzeże w literaturze polskiej drugiej połowy XIX wieku, w zb.: *Miasto, kultura, literatura. Wiek XIX*. Gdań. 1993 s. 93-112. – G. Leszczyński: Pozytywiści w świecie wyobraźni. *Prz. Hum.* 1994 s. 131-136. – A. Mackiewicz: O dwóch dziecięcych tragediach w nowelistyce H. Sienkiewicza [„Jamioł”, „Z pamiętnika poznańskiego nauczyciela”], w zb.: *Nowela, opowiadanie. Ewolucja gatunku*. Red. S. Żak. Kiel. 1994 s. 71-83. – G. Zając: Wokół zdarzenia. Fabuła nowel „sytuacyjnych” H. Sienkiewicza. *Ruch Lit.* 1995 z. 4. – Z. Mocarska-Tycowa: Inspiracje malarstwem w nowelach Sienkiewicza, w zb.: H. Sienkiewicz i jego twórczość. Częst. 1996 s. 125-133 (71). – Z. Przybyła: Analiza nowel H. Sienkiewicza na tle komunikacji literackiej pozytywizmu. *Zesz. Nauk. WSP Rzeszów, Dydaktyka z. 3* (1996) s. 111-133. – G. Zając: Na kanwie pewnego losu. Konstrukcja fabuły w Sienkiewiczowskich nowelach „postaciowych”, w zb.: H. Sienkiewicz i jego twórczość. Częst. 1996 s. 99-106 (71). – E. Bania: Problematyka miłości w powieściach współczesnych H. Sienkiewicza, w zb.: *W literackim kręgu pozytywizmu i Młodej Polski*. Red. W. Hendzel i Z. Piasecki. Opole 1999 s. 113-127. – L. Ludorowski: O przekształceniach finału powieściowego „Ogniem i mieczem”. *Sztuka powieściowej kompozycji; Aryście bohaterkie i heroikomiczne; Incipit w powieściach historycznych Sienkiewicza*, w: *Wizjoner przeszłości*. Lub. 1999 s. 71-79, 137-155, 295-309 (79). – H. Michalski: „ten jest duch twórczy, który przyczynia życia” (O pewnym rysie osobowości twórczej Sienkiewicza), w zb.: *Sienkiewicz i epoki*. Warsz. 1999 s. 151-161 (80). – E. Paczoska: Sienkiewicz i awangarda, w zb.: *Sienkiewicz i epoki*. Warsz. 1999 s. 209-219 (80). – M. Plachecki: Role społeczne Sienkiewicza – pisarza, w zb.: *Sienkiewicz i epoki*. Warsz. 1999 s. 221-238 (80). – D. Polańczyk: Nowele H. Sienkiewicza. Lub. 2001 s. 50. – J. Sztachelska: Dwie powieści o końcu wieku, w: *Czar i zaklęcia Sienkiewicza*. Białyst. 2003 s. 127-137 (88). – A. Kuniczuk-Trzciniowicz: „Kończ ... waść! Wstydu ... oszczędź!” Słów kilka o pojedynkach i potyczkach w wybranych powieściach H. Sienkiewicza, w: *Literatura i wyobraźnia. Prace ofiarowane Prof. T. Żabskiemu w 70 rocznicę urodzin*. Red. J. Kolbuszewski. Wroc. 2006 s. 181-191. – A. Adamek-Świechowska: O obliczach starości w świecie powieściowym H. Sienkiewicza, w zb.: *Dojrzewanie do pełni życia. Starość w literaturze polskiej i obcej*. Red. S. Kruk, E. Flis-Czerniak. Lub. 2006 s. 261-275. – A. Adamek-Świechowska: Et in Arcadia ego. W kręgu H. Sienkiewicza „Kroniki szczęścia”. *Prace Polonist.* LXI: 2006 t. 1 s. 43-59. – R. Koziołek: Martwe kobiety. *Rocz. Tow. Lit. im. A. Mickiewicza* 2007 s. 59-75 (98). – D. Dworakowska-Marinow: Litwos jako baśniopisarz. (Kilka uwag na temat wybranych baśni H. Sienkiewicza). *Guliwer* 2007 nr 2 s. 73-76. – A. Zalewska: Baśnie i legendy H. Sienkiewicza, czyli Sienkiewicz mniej znany, w zb.: H. Sienkiewicz w kulturze polskiej. Lub. 2007 s. 89-98 (97). – E. Górecka: Zachować piękno. Kreacja przestrzeni dekadenta w powieściach H. Sienkiewicza. Toruń 2008 s. 266. – T. Bujnicki: Sienkiewicz - dramaturg powieści, w zb.: *Antrepreneur. Księga ofiarowana Prof. J. Michalikowi*. Red. J. Popiel. Krak., Wyd. UJ, 2009. – T. Bujnicki: Sienkiewiczowskie wędrówki po egzotycznej przestrzeni, w zb.: *Sztuka słowa, sztuka obrazu. Prace dla Ewy Miodońskiej Brookes*. Red. J. Zach, A. Zioliwicz. Krak. 2009 s. 257-266; też w: *Na pograniczach, kresach i poza granicami*. Studia. Red. M. Siedlecki, Ł. Zabielski. Białyst. 2014 s.131-144. – M. Gorzelak: Inspiracje malarstwem w „kresowych” utworach H. Sienkiewicza, w zb.: *Studia Sienkiewiczowskie*. t. 9. Lub. 2009 s. 485-508 (102). – A. Kuniczuk-Trzciniowicz: Niechciana codzienność. O chorobie i umieraniu w wybranych utworach H. Sienkiewicza, w zb.: *Seminaria Naukowe WTN, ser. AB nr 8*, Wroc. 2009 s. 13-21. – A. Kuniczuk-Trzciniowicz: Topos pochówku i oplakiwania zmarłych w wybranych utworach okresu pozytywizmu; Śmierć na igrzyskach czyli śmierć w tłumie, w zb.: *Problemy współczesnej tanatologii: medycyna – antropologia kultury – humanistyka*. Red. J. Kolbuszewski. Wroc. 2009 s. 191-197, 210 s. 213-221. – Z. Mocarska-Tyc: Czy artysta może być szczęśliwy? O postaci artysty w prozie Sienkiewicza, w zb.: *Przedziwne światy. Prace z historii i teorii literatury...* Toruń,

Wyd. UMK 2010. – A. Kuniczuk-Trzciniowicz: Między melodramatem a egzotyką. Konwencje literatury popularnej w twórczości H. Sienkiewicza. Poznań-Opole, 2011 s. 157. – A. Adamek-Świechowska: Północ - Południe. Dwa oblicza miłości w utworach H. Sienkiewicza. Opole 2013. – A. Kuniczuk-Trzciniowicz: Sienkiewicz talent i intuicja. Studia i szkice. Opole 2014. – T. Bujnicki: Szkice, których nie było, w zb.: Sien-

kiewicz z innej strony. Warszawa. 2015 s. 171-180 (102e). – R. Koziołek: Imiona - maski. Ur(s)us i Kali, w zb.: Sienkiewicz z innej strony. Warszawa. 2015 s. 293-303 (102e). – B. Mazan: „Skrzydlate drobiazgi o nieprzebrzmiałej cności”. Sienkiewiczowskie aplikacje i transformacje szlacheckiej dewizy herbowej „złam się, nie zegnij”, w zb.: Sienkiewicz z innej strony. Warszawa. 2015 s. 63-84 (102e).

SIENKIEWICZ JAKO AUTOR POWIEŚCI HISTORYCZNYCH

107. Powieściopisarze historyczni. Sienkiewicz. *Prz. Lw.* 1881 t. XXI s. 18. – Jak sądzą u nas powieści historyczne Sienkiewicza. (Korespondencja z Poznania). *Tyg. Il.* 1885 nr 143. – A. Wodziński: Le roman historique polonais contemporain. *La Nouvelle Revue* 1890 z 1 i 15. IV; Rec.: Silva rerum. *Tyg. Il.* 1890 nr 19. – S. Kozłowski: H. Sienkiewicz jako powieściopisarz historyczny. *Bibl. Warsz.* 1892 t. 2 s. 526-543, t. 3 s. 119-137, 337-354. – J.M. Ludlow: The Historical Novel. *Independent* 1898 t. 50 (z lipca) s. 239-241. – Ł. Szepielewicz: Istoriceskije romanu G. Sienkiewicza. *Obrazowanije* 1898 nr 9 s. 56-76. – Ł. Szepielewicz: Sienkiewicz kak romanist-psicholog. Istoriceskije romanu Sienkiewicza, w: Naszi sowremienniki. Petersburg. 1899 s. 98-163. – S. Antoniewski: Sienkiewicz o praojcach. *Ziarno* 1900 nr 51. – S. Kozłowski: W rok jubileuszowy H. Sienkiewicza. Trylogia historyczna. „Ogniem i mieczem”. „Potop”. „Pan Wołodyjowski”. Szkic krytyczny. Seria *Książki dla wszystkich*. Warszawa. 1900 s. 116, z portretem; Rec: Ign. Ch. [I. Chrzanowski], *Książka* 1901 nr 2; A. Mazanowski, *Pam. Lit.* 1902 z. 1 s. 176-179. – L. Gorecki: Żółtym szlakiem. (Przyczynek do charakterystyki nacjonalizmu). *Prawda* 1906 nr 48-49. – T. Sinko: Genealogia romansu historycznego. *Museion* 1912 z 12 lutego; przedr. w: Echa klasyczne w literaturze polskiej. Krak. 1923 s. 168-169. – K. Judycki: Umiłowanie przeszłości w twórczości H. Sienkiewicza. *Głos Pol.*, Piotrogród 1916 nr 19. – M.J.G. [M. Grydzewski]: O stosunek Sienkiewicza do przeszłości. *Pro Arte et Studio* 1917 z.1; Rec.: r. [M. Ruszczyńska], *Gaz. Nar.*, Poznań. 1917 nr 92, 96, 100. – T. Zieliński: Idieja Pol'szy w dziełach Sienkiewicza. *Wiestnik Jewropy* 1917. – A. Mazanowski: Najnowsza polska powieść historyczna. *Prz. Powsz.* 1917 t. 136 z. 6. – K. Wojciechowski: Wojsko polskie

u Sienkiewicza. *Placówka*, Lwów 1919 nr 13-14, przedr. w: H. Sienkiewicz. Lwów 1925 s. 143-156.

– T. Zieliński: Idea Polski w dziełach Sienkiewicza. Zamość 1920, 1923 s. 56; toż: *Tydz. Pol.* 1921 nr 1-5; toż w: *Z ojczystej niwy*. Zamość 1923 s. 101-150.

Rec.: J. K. [J. Kallenbach]: Przegląd piśmiennictwa. *Prz. Powsz.* 1921 t. 151-152 s. 348-350; S. Papée: Ligia. Polska na przestrzeni wieków. *Dz. Pozn.* 1921 nr 53; K.L.-Krz. [K. Lilienfeld], *Droga* 1922 nr 4; lg [L. Galle], *Wiad. Lit.* 1924 nr 4; W. F. [W. Filochowski]: Z książek o Sienkiewiczu. *Gaz. Por.*, Warszawa. 1924 nr 295, *Gaz. Por.* 2 gr., 1924 nr 295; J. Urban, *Prz. Powsz.* 1925 t. 165 s. 102-104.

– A. Langer: H. Sienkiewicz, piewca rycerskości polskiej. *Nasza Druż.* 1921 nr 52. – A. Ganczarski: Pierwiastek rycerski w twórczości Sienkiewicza. *Głos Lub.* 1924 nr 344; toż: *Hallerczyk*, Bydgoszcz. 1924 nr 7. – M. Pieszko: Rycerska myśl H. Sienkiewicza. *Ziemia Zamoj.* 1924 nr 30/31. – M. Porwit: Duch żołnierski w twórczości Sienkiewicza. *Żoł. Pol.* 1924 nr 44.

– W. Sanecki: Sienkiewicz jako twórca ideału rycerza polskiego. Referat wygłoszony 30 X 1930 na poranku urządzonym przez młodzież gimnazjum im. H. Sienkiewicza ku uczczeniu Patrona. Lwów 1930 s. 9. – S.S.: Dzieła Sienkiewicza a militarizm i pacyfizm. *Głos Nar.* 1933 nr 242. – S. Stroński: Piewca rycerstwa w Polsce. *ABC Lit. Artyst.* 1933 nr 46, 48. – T. Parnicki: H. Sienkiewicz – powieściopisarz historyczny. *Gaz. Warsz.* 1933 nr 353, dod.; toż: *Głos Lit.-Nauk.*, dod. *Głosu Nar.*, Krak. 1933 nr 312; toż: *Kur. Lw.* 1933, dod. nr 46. – T. Parnicki: Wielkie postacie historyczne w rzeczywistości a w sztuce. *Kur. Lit.-Nauk.* 1934 nr 15, dod. *Kur. Powsz.*, Krak. 1934 nr 95. – F. Bielak: Narodziny eposu rycerskiego w psychice Sienkiewicza (w 20-lecie śmierci wielkiego pisarza). *Tydz. Kult.-Lit.*, dod. *Głosu Nar.*, Krak. 1936 nr 34. – I. Chrzanowski:

Sienkiewicz i duch rycerski. *Kur. Pozn.* 1936 nr 532. – T. Parnicki: Historia przed sądem współczesnej literatury. *Prz. Powsz.* 1936 t. 203 s. 104 i n. – Z. Lasocki: Sienkiewicz, encyklopedia powszechna a profesor Górka. *Tydz. Kult.-Lit.*, dod. *Głosu Nar.*, Krak. 1937 nr 46-47. – W. Laudyn: „Idź złoto do złota”. *Słowo*, Wil. 1938 nr 1.

108. J. Brzoza: Problem historii u Sienkiewicza. *Tryb. Rob.* 1946 nr 129. – K. Czachowski: Idea żołnierska w twórczości Sienkiewicza. *Pol. Zbroj.* 1946 nr 107. – O. Halecki: Sienkiewicz jako historyk. *Tyg. Pol.* 1946 t. 4 nr 19. – J. Chałasiński: Sztuka jako element kultury historycznej. *Odrodzenie* 1947 nr 32. – W. Szafranski: Sienkiewicz a prehistoria. *Z Otchłani Wieków* 1948 z. 11/12. – Wisz [W. Szewczyk]: Rewizja Sienkiewicza trwa. *Tryb. Rob.* 1956 nr 2. – E. Szonert: O postawie epickiej w powieściach historycznych H. Sienkiewicza. *Spraw. T.N. KUL* 1958 t. 9 s. 69-75. – S. Mackiewicz (Cat): Był bal. Szkice historyczno-literackie. Warsz. 1961 s. 248-254. – I.K. Gorskij: Polskij istoriczeskij roman i problema istorizma. Moskwa 1963 s. 108-127 i n. – J. Krzyżanowski: Powstanie styczniowe w twórczości Sienkiewicza, w zb.: Dziedzictwo literackie powstania styczniowego. Red. J.Z. Jakubowski i in. Warsz. 1964 s. 254-265. – H. Bursztyńska: Twórczość Kraszewskiego jako literackie źródło powieści historycznych Sienkiewicza. *Pam. Lit.* 1966 z. 3. – K. Chruściński: Spór o H. Sienkiewicza. *Głos Wyb.* 1966 nr 221.

– I.K. Gorskij: Istoriceskij roman Sienkiewicza. Moskwa, AN SSSR, 1966 s. 305, il.;

Rec.: M. Dolińska, *Lit. Radz.* 1967 nr 8; J. Kulczycka-Saloni, *Slavia Orient.* 1967 nr 2; G.D. Werwes, *Radjans'ke Literaturoznastwo*, Kijów 1967 nr 8.

– J. Kulczycka-Saloni: H. Sienkiewicz o powieści historycznej. *Tyg. Demokr.* 1966 nr 19. – A. Bocheński: Inteligencji polskiej księgi genezis. *Życie i Myśl* 1967 nr 1-3. – J. Chałasiński: Naród - kultura - osobowość. *Prz. Hum.* 1967 nr 3. – J. Górski: Rozmowy o historii. („Czy Zbyszko znajdzie Danuśkę?” Rozmowa z prof. J. Krzyżanowskim). Krak. 1967 s. 58-67. – K. Krejci: Czesi w powieściach Sienkiewicza. *Pam. Słowian.*, Wroc. 1967 t. 17. – J. Kulczycka-Saloni: Sienkiewicz i Warszawa. *Prz. Hum.* 1967 nr 3. – S. Lichański: Cienie i profile. *Studia i szkice literackie*. Warsz. 1967 s. 70-82. – S.M. Kuczyński: Sienkiewicz a współczesna historiografia polska, w zb.: H. Sienkiewicz. Twórczość i recepcja światowa. Krak. 1968 s. 119-140 (58). – S. Mackiewicz (Cat): Odeszli w zmierzch. Wybór pism 1916-1966. Warsz. 1968 s. 7-91. – D.J. Welsh: Sienkiewicz and the historical novel (Evolution of a genre). *Pol. Revue*, vol. XIII, 1968 nr 1 i odb.

– Z. Malić: Sienkiewicz put do historijskog romana. *Odjek*, Zagrzeb 1969 nr 12; toż w: H. Sienkiewicz: Quo vadis. Zagrzeb 1969 s. XV-XXIX. – Z. Malić: Sienkiewiczovo poimanje književnosti. *Odjek* 1969 nr 23/24. – L. Sziklay: Powieść historyczna na przełomie XIX i XX stulecia (Sienkiewicz - Jirásek - Gárdonyi). *Studia z dziejów polsko-węgierskich stosunków literackich i kulturalnych*. Tł. J. Zimierski. Wroc. 1969 s. 400-433. – (jka): Nález deniku o H. Sienkiewiczu. *Lidová Demokracie*, Praha 1970 z 17 I. – J. Hvišč: Sienkiewicz a Jégé (K druhojvej typologii slovenskej a polskej historickéj prozy), w zb.: Związki i paralele literatur polskiej i słowackiej. Księga referatów... Red. M. Bobrownicka. Wroc. 1972 s. 125-147. – T. Zieliński: Legenda o złotym runie. *Idea Polski w dziełach Sienkiewicza* [skrót studium z 1920 r.]. Krak. 1972 s. 260-294. – J. Krzyżanowski: Klasyk powieści polskiej, w: Pokłosie Sienkiewiczowskie. Warsz. 1973 s. 221-383 (60). – Z. Malić: Polonica. Ogledi o Sienkiewiczu, Iwaszkiewiczu, Gombrowiczu. (Sienkiewicz put do povijesnog romana). Zagrzeb 1973 s. 7-20. *Razlog Biblioteka* 67. – S. Balbus: Historia w więzach baśni. *Życie Lit.* 1974 nr 43. – Z. Fedyk: Sienkiewicz a western. *Litteraria* 1976 s. 67-78. – J. Kulczycka-Saloni: H. Sienkiewicz a tradycja. *Argumenty* 1978 nr 26.

– T. Bujnicki: Sienkiewicz i historia. *Studia*. Warsz. 1981 s. 269.

Z a w a r t o ś ć: Z teoretycznych problemów powieści historycznej. Źródło w narracji powieści historycznej. Ewolucja polskiej powieści historycznej (do Trylogii). Imitacja źródła staropolskiego w dziewiętnastowiecznej prozie narracyjnej. Sienkiewiczowski »pamiętnik historyczny« „Niewola tatarska”. Struktura artystyczna Trylogii a pamiętniki polskie XVII wieku. „Wojna domowa” S. Twardowskiego a Trylogia. Od „Krzyżaków” do „Srebrnych orłów”. Powieść historyczna wśród prądów epoki.

Rec.: T. Budrewicz, *Ruch Lit.* 1984 nr 3; A. Krasinski: Od rekonstrukcji historii do jej zrozumienia. *Twórczość* 1983 nr 8; Powieści historyczne H. Sienkiewicza. *Dz. Zach.* 1981 nr 61.

– M. Kosman: Historia w powieściach H. Sienkiewicza. *Kal. Związ.*, Chicago 1981 s. 99-102.

– T. Bujnicki: „Logiczna wyobraźnia” i „analogiczny dar odtwarzania”. (Sienkiewiczowska obrona powieści historycznej), w zb.: Problemy literatury polskiej okresu pozytywizmu. Red. E. Jankowski, J. Kulczycka-Saloni. Ser. 2. Wroc. 1983 s. 87-101. – T. Bujnicki: Między naturalizmem a powieścią historyczną. Z problemów świadomości pisarskiej Sienkiewicza, w zb.: Problemy literatury polskiej okresu pozytywizmu. Red. E. Jankowski, J. Kulczycka-Saloni. Ser. 3. Wroc. 1984 s. 99-117. – S. Meresiński: H. Sienkiewicz o romantyzmie. *Studia Kiel.* 1985 nr 4. – M. Moczulski: H. Sienkiewicza dwuwartościowa

logika historii narodowej. *Nurt*, Pozn. 1985 nr 3. – W. A. Serczyk: Nie poprawiam Sienkiewicza [wywiad L. Konarskiego]. *Kontrasty*, Białyst. 1985 nr 8. – [Spory wokół twórczości Sienkiewicza, art. i wyw.] J. Karkoszka, *Tryb. Rob.* 1986 nr 266; B. Klukowski, *Konkrety* 1986 nr 21; J. Maciszewski, *Żoł. Wol.* 1986 nr 222; H. Markiewicz, *Panorama* 1986 nr 46; A. Podraza, *Panorama* 1986 nr 46. – J. Tazbir: Polska powieść historyczna w XIX w., w: *Od Haura do Isaury. Szkice o literaturze*. Warsz. 1989 s. 141-157.

109. T. Bujnicki: Polska powieść historyczna XIX wieku. Wroc. 1990 s. 39. – M. Kosman: Historia w Trylogii H. Sienkiewicza z perspektywy stulecia, w zb.: *Sienkiewicz po latach*. Częst. 1990 s. 59-76 (66). – M. Kosman: Historia w „Krzyżakach” H. Sienkiewicza, w zb.: *Z Sienkiewiczem po Mazowszu*. Płock 1990 s. 117-134 (65). – E. Kosowska: H. Sienkiewicza anse i lansasady, w: *Postać literacka jako tekst kultury...* Katow. 1990 s. 40-77. – T. Łoposzko: Rządy Nerona w ujęciu H. Sienkiewicza oraz w świetle współczesnych badań naukowych, w zb.: *H. Sienkiewicz, twórczość i recepcja*. Lub. 1991 s. 193-207 (67). – D. Słapek: Igrzyska gladiatorские w Rzymie i ich obraz w „Quo vadis?” H. Sienkiewicza, w zb.: *H. Sienkiewicz, twórczość i recepcja*. Lub. 1991 s. 200-221 (67). – L. Ludorowski: Incipit w powieściach historycznych H. Sienkiewicza, w zb.: *Polska powieść XIX i XX w.* Lub. 1993 s. 195-207 (70). – T. Bujnicki: „Barokowe” wątki religijne w Trylogii, w zb.: *W kregach baroku i barokowości*. Studia. Opole 1993 s. 97-126. – Polskie mity polityczne XIX i XX wieku [m. in. u Sienkiewicza]. Red. W. Wrześniewski. Wroc. 1994 s. 260. – T. Bujnicki: Przedproze Trylogii. Od historyków „szkoły krakowskiej” do Kubali. *Prz. Hum.* 1996 nr 6 s. 27-43.

– T. Bujnicki: Sienkiewicz „Powieści z lat dawnych”. Studia. Krak. 1996 s. 236.

Zawartość: Cz. I: „W pozytywistycznym słończniku”. Sienkiewiczowska koncepcja powieści historycznej; Trylogia w kontekście dziewiętnastowiecznej powieści historycznej; Cz. II: Sarmacki barok w Trylogii: Barokowo-sarmackie prolegomena; Struktura Trylogii a pamiętniki polskie XVII wieku; Barok Trylogii. Wojna i miłość; „Barokowe” wątki religijne w Trylogii; Kultura i obyczaj barokowo-sarmacki. Przelamanie stereotypu; Sarmacko-barokowy świat pana Zagłoby; Cz. III: Wokół recepcji: Trzy odczytania Trylogii (Iarnowski - Świętochowski - Chmielowski); Triumf popularności. Sienkiewicz - laureat Nobla.

Rec.: M. Kotowski, *Prz. Hum.* 1996 nr 6; T. Budrewicz, *Ruch Lit.* 1997 z. 5; B. Mazan, *Pam. Lit.* 1998 z. 3; M. Kosman, *Prz. Hum.* 1998 nr 3.

– M. Kosman: Uwagi nad warsztatem historycznym autora „Krzyżaków”, w zb.: *H. Sienkiewicz i jego twórczość*. Częst. 1996 s. 191-198 (71). –

J. Gricak, F. E. Sysyn: Ogniem, mieczem, szowinizmem. (Stosunki polsko-ukraińskie w pracach historyków). Tłum. O. Hnatiuk. *Gaz. Wyb.* 1997 nr 114 s. 18-19. – A. Stoff: Zbaraż i jego obrońcy. Funkcjonowanie pamięci wewnątrzpowieściowej w Trylogii H. Sienkiewicza. *Ruch Lit.* 1997 z. 5. – S. Wrzosek: Kłopotny badacz z tożsamością. Na marginesie dyskusji o Trylogii H. Sienkiewicza. *Prz. Hum.* 1997 nr 6. – M. Kasperowicz: Z problemów poetyki powieści historycznej. Sienkiewicz i Kraszewski. *Morze Zjaw.* 1998 nr 1. – M. Kosman: W cieniu arcydzieła. Wizje grunwaldzkie w polskiej powieści historycznej, w zb.: *W kręgu arcydzieł literatury młodzieżowej*. Interpretacje - przekłady - adaptacje. Red. L. Ludorowski. Lub. 1998 s. 77-90. *Litteraria Lublinensia XII*.

– T. Bujnicki: Światopogląd i poetyka. Szkice o powieściach historycznych H. Sienkiewicza. Rzesz., WSP 1999 s. 173.

Zawartość: Literacki obraz narodu w Trylogii; Przedproze Trylogii. Od historyków „szkoły krakowskiej” do Kubali; Siedemnastowieczny epos narodowy a Trylogia (świat wojny); Listy w strukturze Trylogii; Portret księcia Bogusława Radziwiłła (z zagadnień techniki i kreowania postaci w „Potopie”); Sienkiewiczowski Jan Kazimierz (z zagadnień struktury postaci); „Rzym za Nerona” Kraszewskiego a „Quo vadis?” Sienkiewicza (studium porównawcze); Świat historyczny „Krzyżaków”.

Rec.: A. Frania, *Ruch Lit.* 2000 z. 4.

– M. Kosman: Twórca wizji Polski wielkiej, w: *H. Sienkiewicz wizja Polski wspaniałej*. Pozn. 1999 s. 7-12 (78). – L. Ludorowski: Wizjoner przeszłości. Powieści historyczne H. Sienkiewicza. Lub., Wyd. UMCS 1999 s. 376 (79). – Z. Przybyła: Wizje przeszłości Polski w dziełach Matejki i Sienkiewicza, w zb.: *Sienkiewicz i epoki*. Warsz. 1999 s. 239-251 (80). – W. Kot: Jurand story. H. Sienkiewicz i Aleksander Ford stworzyli czarną legendę Krzyżaków. *Wprost* 2000 nr 20 s. 113-114. – T. Bujnicki: Słowiański wschód w powieściach historycznych Sienkiewicza (Sławiański wstok w istoriceskich romanach Sienkiewicza), w zb.: *Studia Polonorossica*. Red. W.A. Choriew. Moskwa 2003 s. 214-224; toż w: *Na pograniczach, kresach i poza granicami*. Studia. Red. M. Siedlecki, Ł. Zabielski. Białyst. 2014 s. 81-92. – T. Bujnicki: Warszawa w Trylogii Sienkiewicza. Historyczny obraz miasta. *Rocz. Tow. Lit. A. Mickiewicza*, Warsz. 2007 (98). – M. Kosman: Sienkiewiczowska Litwa i Wielkie Księstwo Litewskie, w zb.: *Po co Sienkiewicz*. Warsz. 2007 s. 173-182 (95). – Sienkiewicz a źródła historyczne. Ukraińska historia i ukraińskie mity (dyskusja panelowa). W. Krawczenko: Sienkiewicz w lustrze ukraińskiego mitu narodowego; N. Jakowenko: Klio w gabinecie genialnego pisarza; A. Romanowski:

Jak pokochać Ukrainę dzięki Sienkiewiczowi, w zb.: Po co Sienkiewicz. Warsz. 2007 s. 287-292 (95). – H. Sienkiewicz: Mistrz powieści historycznej. Red. K. Beliniak i in. Warsz. 2007 s. 47, il., *Wielcy Polacy*. – T. Bujnicki: Sienkiewiczowskie wyobrażenie kresów. *Prace Filol.* T. 55, Warsz. 2008 s. 217-228; toż w: Na pograniczach, kresach i poza granicami. Studia. Red. M. Siedlecki, Ł. Zabielski. Białyst. 2014 s. 81-92. – A. Stoff: Sienkiewiczowskie „długie

trwanie”. Historia i stosunek do niej w Trylogii, w zb.: Narracja, historia, fikcja. Dawne kultury w historiografii i literaturze. Red. Ł. Grützmacher. Warsz. 2009. *Spotkania dawnych kultur*. – T. Bujnicki: Powieść historyczna w XIX w. i jej odmiany, w zb.: Dyskursy krytycznoliterackie 1764-1918, II. Wokół słownika polskiej krytyki literackiej. Red. M. Strzyżewski. Warsz., Wyd. IBL 2012 s. 21-40.

POSTACIE UTWORÓW SIENKIEWICZA

110. Co słychać nowego [List Bolesława Skrzetuskiego i inf. o rodzie Skrzetuskich]. *Kur. Por.*, Warsz. 1886 nr 125, 128. – Ostoja [J. Sawicka]: Postacie ludowe w beletrystyce. *Prz. Lit. dod. Kraju*, Petersb. 1888 nr 31. – J. S....ska [J. Sawczyńska]: Oleńka Billewiczówna, bohaterka „Potopu” na tle poezji, powieści i komedii polskiej. *Prz. Polit., Społ. i Lit.* 1889 nr 243-249. – Leon O.: Hrabia August (wzmianka krytyczna). *Prz. Lit.*, dod. *Kraju*, Petersb. 1890 nr 36, 37. – bl.: Luźne kartki. Historia Leona Płoszowskiego. *Kraj*, Petersb. 1890 nr 42. – Rachunki. Chilo Chilonides i Zagłoba Sienkiewicza. *Niwa* 1895 nr 15. – Ergo: Album kobiecych typów Sienkiewicza. *Kraj*, Petersb. 1896 nr 20. – W. Feldman: Kobiety Sienkiewicza. *Dz. Krak.* 1897 nr 313-319; tenże: Studia literackie. Kobiety Sienkiewicza. *Prz. Tyg.* 1897 nr 17-18. – W. Marrené-Morzowska: Kobiety Sienkiewicza. *Echo Lit.*, dod. *Dz. Pol.* 1897 nr 2-15. – T. Orlicz [T. Jeske-Choiński]: Erotyzm w powieściach. *Rola*, Warsz. 1898 nr 34-36. – W. Czujko, A. Jurjew: Bielletrist – psycholog i jego żeńskie typy. Po powodu 25-ti letniego jubileja G. Sienkiewicza. *Nowy*, SPetersb. 1898 nr 22 s. 439-444. – J. Krzymuska: Z psychologii kobiecej. Typy i charaktery w życiu i powieści. *Ateneum* 1899 t. 3 s. 156-164. – Prototyp Zagłoby. *Dz. Pol.*, Lwów 1899 nr 81. – Fyzyk: Ludzie Sienkiewicza. *Sport* 1900 nr 51. – K. Chraniewicz: Pan Zagłoba (Iz sienkiewiczowskich tipow. K jubileju). *Nowy Żurnal Inostrannoj Literatury* 1901 nr 1 s. 41-52. – P. Chmielowski: Z rozmyślań krytyka (o Anieli Kromickiej i Maryni Połanieckiej), w zb.: Dla bezdomnych dzieci Koła Panien. Lwów 1902 s. 3-5. – A. Neumannowa: Z galerii typów Sienkiewiczowskich. *Ziarno* 1902 nr 38, 39. – S. Hłasko: Współczesna Polka. *Życie i Szt.*, dod. *Kraju*, Petersb. 1903 nr

38-39. – W.O. [W. Osuchowska]: Protest kobiety [o kobietach u Sienkiewicza]. *Głos* 1903 nr 15 s. 232, uzup.: Avanti [G. Glass]: Jeszcze słowo... tamże s. 235. – G. Zapolska: Baśka i Krychna. *Ziarno*, Warsz. 1904 s. 235-236. – A.S.: Upodobania literackie (Bohaterowie i bohaterki ... Sienkiewicza). *Tyg. Mód i Pow.* 1905 s. 77 i nast. – A. Niemojewski: Anielka Sienkiewicza – Ewa Żeromskiego (Odczyt 25 X 1908). [Spraw.:] St. Poraj [S. Bojarska], *Ster*, Warsz. 1908 nr 9 s. 365-366. – Savitri [H. Elzenberg-Zahorska]: Typy kobiet w polskiej literaturze współczesnej. *Tyg. Il.* 1911 nr 29, 30. – W. Bukowiński: Jurand ze Spychowa i Bartek Zwycięzca. *Echo Lit. Artyst.* 1914 z. 17/18 s. 914-920. – A. Jałowicka: Legenda Polki. *Głos Pol.*, Piotrogród 1916 nr 19. – S. Ptaszyński: Ligja – Laszka. *Głos Pol.*, Piotrogród 1916 nr 46. – Z. Dębicki: Kobiety Sienkiewicza. *Sfinks* 1917 nr 1 s. 18-27. – J.D. [J. Długolecki?]: Miłość i kobieta w dziełach H. Sienkiewicza. *Il. Kur. Codz.* 1924 nr 293. – W. Kozicki: Twórca bohaterów. *Śl. Pol.*, Lwów 1924 nr 294. – F. Żurowska: Bohaterki Sienkiewicza. *Młoda Polka*, Pozn. 1924 nr 10/11. – S. Peters: Czterej polscy muszkietierowie w malarstwie kresowym. *Il. Kur. Codz.* 1932 nr 48. – Igrek: Kobieta a Sienkiewicz. *Tyg. Pol.*, Charbin 1933 nr 604. – J. Wierzej-ski: Selim i Hania jako symbole. *Rocz. Tatarski*, Wil. 1935 s. 485-492. – J. Fuchsówna: Kobiety Sienkiewicza. *Kur. Kob.*, dod. *Il. Kur. Codz.* 1936 nr 46.

III. M.B.B.: Zagłoba [hasło] w: Dizionario letterario Bompiani delle opere e dei personaggi di tutti i tempi e di tutte le letterature, t. 8. Mediolan 1952 s. 871-872. – M. Kasterska: Andrzej Kmicic. (Ewolucja duchowa bohaterów Sienkiewiczowskich). *Syrena* 1956 nr 51/52. – K. Wyka: O postaciach Sienkiewiczowskich, w zb.: Sien-

- kiewicz. Odczyty. Warsz. 1960 s. 104-123 (54). – J. Łukasiewicz: Zagłoba w piekle. Warsz. 1965 s. 21-33. – J. Wolniewicz: Porty, palmy i Polacy czyli zapiski podróznego z Lechistanu długopisem w Nowym Świecie poczynione. Gdań. 1969 s. 199-201.
- B. Wachowicz: Anielka z „Bez dogmatu”. Kto był Anielką z „Bez dogmatu”. *Przekrój* 1971 nr 1367, 1368. – Cz. Michalski: Sienkiewiczowski bohaterowie. *Głos Koszala*. 1972 nr 16. – A. Tarkiewicz: Arbiter elegantiarum [Petroniusz]. (Ich ulubione postaci). *Życie Lit.* 1977 nr 48. – J. Wierzba: Fantazja w tym rycerzu okrutna. (Ich ulubione postaci). *Życie Lit.* 1978 nr 44. – T. Bujnicki: Sienkiewiczowski portret księcia Bogusława Radziwiłła. (Z zagadnień techniki kreowania postaci w „Potopie”). *Ruch Lit.* 1980 nr 1 s. 13-23. – J. Tynecki: Dwaj panowie z Liège. (O bohaterach „Z życia realisty” Orzeszkowej i „Rodziny Połanieckich” Sienkiewicza. Aspekty socjologiczne). *Pr. Polonist.*, Łódź 1980 ser. 36 s. 31-50; przedr. w: J. Tynecki: Światopogląd pozytywizmu. Wybór pism. Łódź 1996. – W. Paźniewski: Tajemnice Sienkiewiczowskich bohaterów. *Tryb. Rob.* 1981 nr 222. – T. Bujnicki: Prolegomena do Sienkiewiczowskiej kreacji postaci, w zb.: H. Sienkiewicz. Tradycja - kreacja - styl. Katow. 1982 (62). – M. Jankowiak: Zagłoba - bohater wielostylowy, w zb.: Trylogia - Sobieski - Victoria Wiedeńska. Lub. 1985 s. 149-166 (63). – E. Kosowska: Oleńka Billewiczówna - semiotyczna interpretacja postaci, w zb.: Trylogia - Sobieski - Victoria Wiedeńska. Lub. 1985 s. 167-182 (63). – W. Krzemińska: Bohater mityczny w powieściach polskich i francuskich XIX w. Warsz. 1985 s. 214. – E. Kosowska: Oleńka Billewiczówna. Postać w przestrzeni kulturowej. Wodokty, w zb.: Teoretyczne aspekty powieści historycznej. Pod red. T. Bujnickiego. Katow. 1986 s. 34-48. *Prace Nauk. U Śl.* nr 741. – K. Narutowicz: Magia piramid. *Kierunki* 1986 nr 19, polem. J. Narbutt: Magia utopii. *Kierunki* 1986 nr 23. – T. Bujnicki: Od „bohaterów-liliputów” do „bohaterów-olbrzymów”. (Ze struktury postaci Sienkiewiczowskich). *Polonistyka* 1986 nr 9 s. 659-673. – J. Trzynałowski: Marginalia Sienkiewiczowskie. *Pr. Polonist.* 1987 s. 161-168. – A. Labuda: Apoteoza hrabiego Rolanda i wniebowzięcie pana Longinusa Podbięty, w zb.: Kultura, literatura, folklor. Red. M. Graszewicz, J. Kolbuszewski. Warsz. 1988 s. 234-253, toż wyd. 2, Warsz. 2001. – M. Kosman: Skrzetuski w historii i legendzie. Pozn. 1989 s. 117; Rec.: W. Kaczorowski, *Tryb. Opol.* 1988 nr 5. – J. Kulczycka-Saloni: Wśród swoich czy wśród obcych? Refleksje nad losami bohaterów powieściowych
- E. Orzeszkowej, B. Prusa, M. Rodziewiczówny, W. Sabowskiego i H. Sienkiewicza. *Prz. Hum.* 1989 nr 7 s. 31-42; toż w: Na polskich i europejskich szlakach literackich. Z pism rozproszonych 1985-1998. Warsz. 2000 s. 153-169. – E. Kosowska: Postać literacka jako tekst kultury. Rekonstrukcja antropologicznego modelu szlachcianki na podstawie „Potopu” H. Sienkiewicza. Katow. 1990 s. 288. – T. Bujnicki: Sienkiewiczowski Jan Kazimierz (Z zagadnień struktury postaci), w zb.: Sienkiewicz po latach. Częst. 1990 s. 25-34 (66); toż w: Światopogląd i poetyka. Rzesz. 1999 s. 102-113. – J. Maciszewska: J.I. Kraszewskiego i H. Sienkiewicza kreacja postaci króla Władysława Jagiełły, w zb.: Z Sienkiewiczem po Mazowszu. Płock 1990 s. 135-150 (65). – A. Sprawka: Księcia Jeremiego Wiśniowieckiego konterfekt powieściowy, w zb.: Z Sienkiewiczem po Mazowszu. Płock 1990 s. 24-40 (65). – H. Bursztyńska: Status Nerona w „Quo vadis?” H. Sienkiewicza, w zb.: H. Sienkiewicz, twórczość i recepcja. Lub. 1991 s. 161-169 (67). – J. Gaudyn: Autotematyczny aspekt postaci Zagłoby. *Polonistyka* 1991 nr 7 s. 444-451. – L. Ludorowski: Portret inicjalny heroiny w powieściach historycznych H. Sienkiewicza. *Prz. Hum.* 1992 nr 6 s. 47-63. – A. Sprawka: Bohdan Chmielnicki i książę, w zb.: Polska powieść XIX i XX w. Lub. 1993 s. 99-107 (70). – A. Stoff: Rzędzian. Z problematyki kreacji postaci Sienkiewiczowskich. *Acta Univ. N. Copernici, Filol. Pol.*, Toruń 1993 z. 39 s. 45-68. – Bohaterowie literatury polskiej. Red. M. Kisiel. Katow. 1993 s. 240. – A. Martuszczyńska: Królowie, wodzowie, rycerze i panny, w: Trylogia H. Sienkiewicza. Gdań. 1994 s. 11-26. – B. Tylicka: Zagłoba - Winnetou. Bohaterowie naszych książek. *Guliwer* 1994 nr 3-4 s. 58-59. – Leksykon bohaterów literackich. Red. M. Kisiel, M. Pytasz. Katow. 1995 s. 321. – L. Ludorowski: Sienkiewiczowska kreacja. Na tropach bohaterów „Krzyżaków”. Warsz. 1996; Rec.: L. Żuliński, *Wiad. Kult.* 1996 nr 30 s. 21. – M. Kosman: Boje o Skrzetuskiego. *Prz. Hum.* 1996 nr 1 s. 225-236. – W. Kowalski: Bohaterowie „Potopu”. *Arcana* 1996 nr 1 s. 70-82. – J. Zacharska: Sienkiewiczowski ideał kobiety - Marynia Połaniecka. *Prz. Hum.* 1996 nr 6 s. 71-82; toż w: O kobiecie w literaturze przełomu XIX i XX wieku. Białyst. 2000. – A. Stoff: Sienkiewiczowskie studium zemsty. Wątek Adama Nowowiejskiego w „Panu Wołodyjowskim”. *Rocz. Hum.* 1997 z. 1 s. 139-150. – L. Burska: Zagłoba w piekle i eposie, w: Kłopotliwe dziedzictwo. Szkice o literaturze i historii. Warsz. 1998 s. 122-133. – E. Górecka: O impresyjnej postawie dekadentów estetyzujących w powieściach H. Sien-

kiewiczza „Quo vadis” i „Bez dogmatu”. *Zesz. Nauk. WSP Bydg., Stud. Filol.*, z. 44 (1998) s. 43-59. – I. Hofman: O heroinach „Pana Wołodyjowskiego” H. Sienkiewicza, w: *Studia Sienkiewiczowskie*. t. 1, Lub. 1998 (77). – M. Kosman: Na tropach bohaterów „Quo vadis?”. Warsz. 1998; Rec.: H. Kosętko, *Życie i Myśl* 1998 nr 2 s. 79-82. – B. Kosmanowa: Druga twarz amerykańskiego Zagłoby. Rudolf Korwin Piotrowski w świetle korespondencji z J.I. Kraszewskim, w zb.: *Sienkiewicz i film*. Kiel. 1998 s. 45-52 (75). – T. Bujnicki: Portret księcia Bogusława Radziwiłła (Z zagadnień techniki i kreowania postaci w „Poptopie”); Sienkiewiczowski Jan Kazimierz (Z zagadnień struktury postaci), w: *Światopogląd i poetyka*. Szkice... Rzesz. 1999 s. 89-101, 102-113. – T. Bujnicki: Postać w świecie Historii. „Ogniem i mieczem”. *Kino* 1999 nr 1 s. 30-35. – T. Bujnicki: Sienkiewiczowski bohater wśród dzieł sztuki i książek (Płoszowski i Petroniusz), w zb.: *Sienkiewicz i epoki*. Warsz. 1999 s. 41-54 (80). – M. Jasińska: Osądzić czyny Skrzetuskiego. *Prawo i Życie* 1999 nr 7 s. 70-74. – M. Krauz: Sposoby wprowadzania postaci w „Ogniem i mieczem” H. Sienkiewicza. *Zesz. Nauk. WSP Rzesz.*, *Językozn.* z. 5 (1999) s. 159-170. – L. Ludorowski: Antropologia urody Sienkiewiczowskich heroin. Portret wprowadzający, w zb.: *Wizjoner przeszłości. Powieści historyczne H. Sienkiewicza*. Lub. 1999 s. 273-294 (79). – M.J. Olszewska: Zagłoba Wielkiej Wojny, w zb.: *Sienkiewicz i epoki*. Warsz. 1999 s. 177-192 (80). – E. Szymanis: Leon Płoszowski - bohater romantyczny. Konstrukcja bohatera „Bez dogmatu” H. Sienkiewicza, w zb.: *Sienkiewicz i epoki*. Warsz. 1999 s. 277-290 (80). – B. Tylicka: Podbipięta. *Guliwer* 1999 nr 4 s. 60-61. – W. Długosz: Połanieccy dziś. *Głos Naucz.* 2000 nr 30 s. 8. – A.Z. Makowiecki: Słownik postaci literackich [blisko 70 hasel z utworów Sienkiewicza]. Warsz. 2000 s. 1967. – D. Górniak: Janusz Radziwiłł - polski Makbet? *Warsztaty Polonist.* 2001 nr 1 s. 36-41. – T. Bujnicki: Ciało i erotyka. Rozbieranie Ligii, w zb.:

Na przełomie wieków. Red. W. Hendzel, P. Obrączka. Opole 2003 s. 49-60; toż w: *Pozytywista Sienkiewicz*. Krak. 2007 (100a). – T. Bujnicki: Petroniusz - bohater „Quo vadis?”, w zb.: *Z Rzymu do Rzymu*. Red. J. Axer. Warsz. 2002 s. 77-90; toż w: *Pozytywista Sienkiewicz*. Krak. 2007 (100a). – U. Bobel: O wartościowaniu postaci „Ogniem i mieczem” H. Sienkiewicza. *Białost. Arch. Jęz.* nr 3 [2003] s. 7-27. – M. Pietrzak: Uroda kobieca widziana oczami H. Sienkiewicza. Konwencja czy kreacja? Na materiale powieści historycznych, w zb.: *Piękno materialne, piękno duchowe*. Łódź 2004 s. 511-521. – A.Z. Makowiecki: Słownik postaci literackich. *Literatura polska*. Warsz. 2004 s. 384. – T. Bujnicki: Dekadenci H. Sienkiewicza (Płoszowski, Bukacki, Groński), w zb. H. Sienkiewicz. *Tradice - současnost - recepcje*. Ostrawa 2006 (94a); toż w: *Pozytywista Sienkiewicz*. Krak. 2007 (100a). – R. Koziółek: Martwe kobiety. *Rocz. Tow. Lit. A. Mickiewicza* 2006 s. 59-74 (98). – R. Koziółek: Miejsca po ojcach. *Prace Polonist.* Ser. 61 t. 1 2006 s. 19-31. – G. Matusiak: Opinie Sienkiewicza epistolografa o kreacjach kobiecych. *Z warsztatu artystycznego twórcy. Acta Univ. Lodz. Filia Lit. Pol.* z. 8: 2006 s. 159-168. – M. Obrusznik -Partyka: Męski świat w wybranych utworach H. Sienkiewicza. *Studia Słowianozn.* T. 6: 2006 s. 257-276. – A. Serwicka-Kapała: Portret kobiety w „Quo vadis?” H. Sienkiewicza. *Leksykalne i stylistyczne środki opisu postaci. Lingwodidactica* T. 10: 2006 s. 189-194. – T. Bujnicki: Janusz Radziwiłł. Zdrajca czy zbawca, w zb.: *Po co Sienkiewicz*. Warsz. 2007 s. 191-192 (95). – J. Sztachelska: Laury i Beatrycze. *Przyczynek do estetyki Sienkiewiczowskiego portretu kobiecego. Prace Kom. Filol. Pozn. TPNT*. 54: 2008 s. 197-215. – R. Koziółek: Ciało Sienkiewicza. *Studia o płci i przemocy*. Katow. 2009 s. 423, *Pr. Nauk. Univ. Śl.*, nr 2698. – T. Bujnicki: O podlotkach u Sienkiewicza. Skąd się wzięła Nel?, w zb.: *Wokół „W pustyni i w puszczy”*. Krak. 2012 s. 435-444 (102c).

JĘZYK SIENKIEWICZA

112. [J.L. Popławski:] Kronika bieżąca. Ścisłość autorska [błędy Sienkiewicza w jęz. małopolskim]. *Prawda* 1884 nr 3 s. 36. – [F. Gawroński:] Echa warszawskie [inc. Pan Sienkiewicz jest szczęśliwym na rękę...]. *Prz. Tyg.* 1886 nr 8. – Cz. Jankowski: Styl i sądy o nim. *Tyg. Il.* 1888 nr 307 s. 310-311. – A. Strzelecki: Powieść

polska. 1908-1909. *Sfinks* 1909 t. 2 s. 130-132. – J. Zborowski: Z dziejów języka nowopolskiego [o archaizmach]. *Jęz. Pol.*, Krak. 1913 nr 5 s. 133-138, nr 6 s. 161-164, nr 7 s. 199-206. – H. Ułaszyn: O języku Sienkiewicza. *Kłosa Ukrain.*, Kijów 1916 nr 23/24. – A.A. Kryński: Kilka słów o języku H. Sienkiewicza, w zb.: *Szkoła*

Główna Sienkiewiczowi. Warsz. 1917 s. 37-42 (52); przedr. w zb.: H. Sienkiewicz. Oprac. K. Czachowski. Warsz. 1931 s. 314-320 (53). – J. Łoś: Styl Sienkiewicza. *Muzeum* 1917 s. 447-450. – K. Nitsch: Mowa poznańska w beletryście [m.in. w „Bartku Zwycięzcy”]. *Jęz. Pol.* 1921 nr 3 s. 82-83. – Cz. Rokicki: O języku Sienkiewicza. *Biesiada*, Warsz. 1924 nr 3-7. – Cz. Rokicki: Parę uwag o języku Sienkiewicza. Warsz. 1925 s. 22. *Dla miłośników języka polskiego I.* – A. Grzymała-Siedlecki: Język Sienkiewicza. *Gaz. Bydg.* 1927 nr 173. – W. Pniowski: Język kaszubski w polskich utworach powieściowych. *Gryf* 1931 nr 1. – J. Birkenmajer: Sienkiewicz i sprawa polskiej terminologii zawodowej. *Porad. Jęz.* 1934 z. 8 s. 152-154. – H. Sienkiewicz o czystości języka. *Gaz. Warsz.*, 1934 nr 308, dod. z 14 X.

113. J.T. Milik: Gwara ludowa w nowelach Sienkiewicza. *Jęz. Pol.* 1946 nr 5 s. 139-149. – K. Nitsch: O język ludowy Sienkiewicza. *Jęz. Pol.* 1946 nr 6 s. 175-177; też w: Wybór pism polonistycznych. T. 1. Wroc. 1954 s. 25-27. – Z. Stieber: Kilka uwag o archaizmie językowym w polskiej literaturze pięknej. *Zag. Lit.* 1946 z. 3 s. 88-93. – zlk. [S. Żółkiewski]: Dyskwalifikacja polskości. *Kuźnica* 1947 nr 34; polem.: St.Dz. [S. Dzikowski]: Styl Sienkiewiczowski potencjon. *Gaz. Lud.* 1947 nr 236. – E. Pawłowski: Gwara ludowa w „Krzyżakach” Sienkiewicza. *Jęz. Pol.* 1949 z. 29 s. 107-116. – H. Kurkowska: Język publicystyki Sienkiewicza. *Por. Jęz.* 1957 nr 1 s. 1-16; też w: H. Kurkowska: *Polszczyzna ludzi myślących*. Red. H. Jadacka, A. Markowski. Warsz., PWN, 1991 s. 38-58. – J. Krzyżanowski: Pogłosy podlasko-mazowieckie w noweli Sienkiewicza. *Lit. Lud.* 1960 nr 2/3 s. 16-20; też w: *Paralele. Studia porównawcze z zakresu literatury i folkloru*. [Wyd. 3]. Warsz. 1977, LV. – H. Kurkowska: Język publicystyki Sienkiewicza, w zb.: *Sienkiewicz. Odczyty*. Warsz. 1960 s. 77-103 (54). – S. Warchoł: O bliższy związek Sienkiewicza z Lubelszczyzną. *Kamena* 1961 nr 6. – A. Uziębło: Sienkiewiczowskie granie. Sienkiewiczowska kompozycja, w: *Uwagi o rytmach prozy polskiej*. Paryż 1963 s. 125-160. – M. Romankówna: Normy gramatyki łacińskiej jako środek archaizacji języka polskiego w noweli „Niewola tatarska”. *Pr. Polonist.* 1964 s. 229-234. – H. Rybicka: O języku Trylogii H. Sienkiewicza. *Polonistyka* 1964 nr 2 s. 39-44. – Z. Mitros: Archaiczne formy fleksyjne w „Ogniem i mieczem” Sienkiewicza. *Pr. Polonist.* 1965, ser. XII s. 135-163. – M. Romankówna: Rola stylizacyjna obcojęzycznych składników w trzech nowelach H. Sienkiewicza („Przez stępy”, „Z pamiętnika poznańskiego nauczyciela”, „Janko Muzykant”).

Rocz. Komisji Hist.-Lit. PAN 1965 t. 3 s. 135-163. – Z. Klemensiewicz: O składni utworów H. Sienkiewicza. *Życie Lit.* 1967 nr 10. – J. Piechocki: Prof. K. Górski o języku H. Sienkiewicza [spraw. z odczytu pt. „Artystyczne funkcje języka w powieściach Sienkiewicza”]. *Il. Kur. Pol.* 1967 nr 4. – K. Górski: Kilka uwag o artyzmie językowym H. Sienkiewicza. *Por. Jęz.* 1968 nr 3 s. 120-134. – K. Górski: Sienkiewicz – klasyk języka polskiego, w zb.: H. Sienkiewicz. *Twórczość i recepcja światowa*. Krak. 1968 s. 51-76 (58); przedr. w: K. Górski: *Z historii i teorii literatury*. Ser. 3. Warsz. 1971 PWN s. 110-131. – D.J. Welsh: Archaisms and Latinisms in Sienkiewicz’s Tale „Niewola Tatarska”. *The Slavic and East European Journal*, [Medison] 1968, vol. 12 nr 4 s. 448-452 i nadd. – S. Mikołajczak: Składnia „Quo vadis?” H. Sienkiewicza w ujęciu statystycznym (dla potrzeb stylistyki). *Jęz. Pol.* 1970, nr 50 s. 85-97. – D. Welsh: Sienkiewicz and „Appropriate Language”. *The Polish Review*, vol. XV, Nowy Jork 1970 nr 2 s. 95-100 i nadd. – A. Wilkoń: O języku i stylu „Ogniem i mieczem” H. Sienkiewicza. *Studia nad tekstem. Zesz. Nauk. UJ, Pr. Językozn.* z. 50. Warsz.-Krak. 1976 s.199. – A. Wilkoń: *Z zagadnień języka „Ogniem i mieczem”*, w zb.: *Trylogia H. Sienkiewicza. Historia - dzieło - recepcja*. Warsz. 1978 (249a). – L. Ludorowski: Językowo-stylistyczne wyznaczniki postawy epickiej w Trylogii, w zb.: *Trylogia H. Sienkiewicza. Historia - dzieło - recepcja*. Warsz. 1978 (249a). – W. Czaplak: Język Sienkiewicza. *Kierunki* 1979 nr 28. – A. Nowakowska: Język postaci dziecięcych w kilku powieściach H. Sienkiewicza. *Por. Jęz.* 1980 nr 5 s. 209-216. – Z. Mokranowska: Porównania w „Ogniem i mieczem”, w zb.: H. Sienkiewicz. *Tradycja - kreacja - styl*. Katow. 1982 (62). – J. Paszek: *Stylistyczna problematyka nowelistyki Sienkiewicza*, w zb.: H. Sienkiewicz. *Tradycja - kreacja - styl*. Katow. 1982 (62). – Ch. Sappok: *Grammatische und rhythmische Gleiderung. (Beobachtungen zu sprachlichen Besonderheiten polnischer prozarhythmischer Texte)*. *Die Welt der Slaven. Halbjahresschrift für Slavistik*, Monachium 1982 nr 1 s. 185-202. – B. Walczak: *Archaizacja językowa w Trylogii a różnicowanie socjalne polszczyzny XVII wieku*, w zb.: *Trylogia - Sobieski - Victoria Wiedeńska*. Lub. 1985 s. 241-262 (63). – B. Walczak: *Gwara podhalańska środkiem archaizacji języka „Krzyżaków”*. *Spraw. Pozn. TPN* 1985 nr 102 s. 67-71. – S. Warchoł: *Sienkiewiczowski Podbipięta w oświetleniu onomastycznym*, w zb.: *Trylogia - Sobieski - Victoria Wiedeńska*. Lub. 1985 s. 227-236 (63); uzup.: *Zastępca, Odrodzenie* 1985 nr 9. – B. Niesporek: *Ze stylistycznej*

problematyki nazewnictwa w Trylogii H. Sienkiewicza. *Pr. Nauk. UŚl.* 1986 nr 739 s. 105-125. – M. Brzezina: Polszczyzna Niemców. (Języki mniejszości narodowych w tekstach literackich i folklorystycznych). Warsz., PWN 1989 s. 275.

114. L. Ludorowski: Inicjalne formuły epopeiczne w Trylogii H. Sienkiewicza, w zb.: Sienkiewicz po latach. Częst. 1990 s. 35-57 (66). – M. Buczyński, F. Czyżewski: Frazeologizmy w „Ogniem i mieczem” H. Sienkiewicza, w zb.: H. Sienkiewicz - twórczość i recepcja. Lub. 1991 s. 131-136 (67). – M. Karwatowska: Archaizmy w „Potopie” H. Sienkiewicza na przykładzie opisów postaci. *Polonistyka* 1991 nr 7 s. 452-458. – B. Walczak: Uwagi o języku „Quo vadis?”, w zb.: H. Sienkiewicz - twórczość i recepcja. Lub. 1991 s. 179-191 (67). – O.B. Noetzel: Stylizacja biblijna w powieściach historycznych H. Sienkiewicza. *Rocz. Hum.* 1994 z. 6 s. 55-87. – S. Bratkowski: Homer drugiej kategorii czy mistrz stylu. *Rzeczpospolita* 1996 nr 103, dod. s. IV. – B. Mikołajczakowa, S. Mikołajczak: Porównania w „Quo vadis?” H. Sienkiewicza - nierozcznicowe uwagi w stulecie wydania. *Pozn. Stud. Polonist., Ser. Językozn.* t. 3 (1996) s. 67-90. – S. Podobiński: Maestria słowna H. Sienkiewicza. *Pr. Nauk., Filol. Pol. WSP Częst.* z. 3 (1996) s. 185-190. – Z. Przybyła: H. Sienkiewicza „wycieczki w dziedzinę lingwistyki”, w zb.: H. Sienkiewicz i jego twórczość. Częst. 1996 s. 83-97 (71). – T. Świętosławska: O stylu językowym Zagłoby w „Ogniem i mieczem”. *Acta Univ. Lodz., Fol. Linguist.* z. 35 (1996) s. 29-37. – H. Wiśniewska: Zapożyczenia kresowe w „Ogniem i mieczem” na tle ich występowania w utworach z epoki. *Jęz. Artyst.* T. 10 (1996) s. 88-105. – B. Walczak: Z problematyki wpływów angielskich w polszczyźnie drugiej połowy XIX wieku (Rola H. Sienkiewicza w recepcji anglicyzmów). *Slavia Occid.* t. 54 (1997) s. 123-131. – A. Demartin: Wpływy obce w języku Trylogii H. Sienkiewicza. *Stud. i Mater., Filol. Pol., WSP Ziel. Góra*, z. 10 (1999) s. 213-219. – A. Żak: Język Sienkiewiczowskiego Zagłoby, w zb.: W literackim kręgu pozytywizmu i Młodej Polski. Pod red. W. Hendzla i Z. Piaseckiego. UO, Opole 1999 s. 95-112. – E. Siemienieć-Gołaś: Słownictwo pochodzenia orientalnego w Trylogii H. Sienkiewicza. *Zesz. Nauk. UJ, Pr. Językozn.* z. 120 (2000) s. 179-198. – J. Damborski: Obcojęzyczne elementy w najwcześniejszych opowiadaniach H. Sienkiewicza. *Pr. Filol.*, Warsz. T. 46 (2001) s. 127-132. – T. Bujnicki: Sienkiewiczowska gra stylizacji, w zb.: Pozytywizm. Język epoki. Red. G. Borkowska, J. Maciejewski. Warsz. 2001 s. 183-201. – E. Gruszczyńska: Linguistic Images of Emotions in Translation from

Polish into Swedish. H. Sienkiewicz as a case in point. Uppsala 2001 s. 190; *Rec. M. Zarebina, Jęz. Pol.* 2003 z. 2 s. 133-136. – S. Mikołajczak: Porównania w powieściach historycznych H. Sienkiewicza. *Pozn. Studia Polonist., Ser. Językozn.* T. 8 (2001) s. 87-112. – M. Pietrzak: Rośliny w porównaniach występujących w Trylogii H. Sienkiewicza, w zb.: Język a kultura. T. 16. Wroc. 2001 s. 169-179. – H. Wiśniewska: Zapożyczenia kresowe w „Ogniem i mieczem” na tle ich występowania w utworach z epoki [uzup. wersja z 1996], w: Język polski na ziemiach ruskiej i lubelskiej w Rzeczpospolitej szlacheckiej XVI-XVIII w. Lub., UMCS, 2001. – W. Książek-Bryłowa: Językowy obraz wroga w „Ogniem i mieczem” H. Sienkiewicza. *Studia Językozn.* T.1 (2002) s. 151-176. – M. Pietrzak: Językowy obraz bohatera i antybohatera w twórczości historycznej H. Sienkiewicza. *Z zagadnień kreowania postaci, w zb.: Autorytety i normy.* Red. D. Kowalska. Łódź 2003 s. 211-221. – S. Waulina: Ob osobiennostiach realizacji modalnego znaczenia żelatelności w russkom i polskom jazykach (na materiale romana G. Sienkiewicza „Quo vadis” i jego russkiego pieriewoda). *Acta Pol.-Ruthen.* T. 8 [2003] s. 233-243. – H. Karaś: Archaizmy jako wykładniki stylizacji w „Potopie” H. Sienkiewicza. *Porad. Jęz.* 2004 z. 9 s. 19-37. – Cny język Polaków. ...od Sienkiewicza do Kubiaka. Scen. i reż. Piotr Załuski. TVP 2004 i kas. wideo. – J. Kida: Słownictwo angielskie w nowelistyce H. Sienkiewicza. *Ann. Acad. Paedag. Cracov., Studia Ling.*, nr 2 (2004) s. 105-115. – M. Pietrzak: Językowe środki kreowania postaci w twórczości historycznej H. Sienkiewicza. Łódź, Wyd. UŁ, 2004 s. 269; *Rec.: L. Mariak, Studia językozn.* T. 5 (2006) s. 291-296; A.K. Piotrowska, *Białost. Arch. Jęz.* nr 6 (2006) s. 195-198. – L. Mariak: Pole leksykalne „walki orężnej” w „Krzyżakach” H. Sienkiewicza. *Studia Językozn.* T. 4 (2005) s. 193-202. – M. Pietrzak: Wpływ językowej kreacji postaci na spójność tekstu artystycznego (na podstawie prozy historycznej H. Sienkiewicza). *Rozpr. Kom. Jęz. Łódz. Tow. Nauk.*, t. 50 (2005) s. 97-111. – K. Zalejarz: Słownictwo bitewne w „Ogniem i mieczem” H. Sienkiewicza. Próba charakterystyki. *Pozn. Studia Polonist. Ser. Językozn.*, t. 12: 2005 s. 223-245. – B. Udzik: Kot powinien być łowny, a chłop mowny. O cechach języka Zagłoby na podstawie fragmentu utworu. *Polonistyka*, R. 59: 2006 nr 10 s. 46-51. – L. Mariak: Językowe wyznaczniki opisu rycerza w „Krzyżakach” H. Sienkiewicza (na przykładzie rzeczowników i grup nominalnych). *Studia z Filol. Pol. i Słow.* T. 42 (2007) s. 69-90. – M. Pietrzak: Językowe

kreacje litewskich magnatów w „Potopie” H. Sienkiewicza. *Acta Univ. Lodz. Folia Ling.* z. 44 [2007] s. 115-142. – A. Serwicka-Kapała: Motywy roślinne jako środek ekspresji językowej w „Quo vadis” H. Sienkiewicza. *Linguodidactica* t. 11: 2007 s. 131-137. – L. Mariak: Grzeczność językowa w „Krzyżakach” H. Sienkiewicza. *Studia z Filol. Pol. i Słow.* T. 43 (2008) s. 75-112. – H. Sienkiewicza sztuka słowa (dwugłos): J. Sztachelska: Sienkiewiczowska ars scribendi; B. Mazan: Z tajników i powszechników sztuki pisarskiej Sienkiewicza, w zb.: *Po co Sienkiewicz*. Warsz. 2007 s. 195-242 (95). – L. Mariak: Lektyka z zakresu wojskowości w Trylogii H. Sien-

kiewicza. Cz. 1. Słownik. Szczecin, Wyd. Uniw., 2009 s. 460. – T. Friedelówna: Jaki jest język bohaterów „Ogniem i mieczem”, w zb.: *Sienkiewicz dzisiaj*. Toruń 2010 (102b). – T. Bujnicki: Glosy. O „skrzydlatych słowach” Kalego..., w zb.: *Wokół „W pustyni i w puszczy”*. Krak. 2012 s. 462-466 (102c). – L. Mariak: Formy adresatywne w nagłówkach i formułach kończących listy H. Sienkiewicza do żon. *Rocz-i Humanist.* T. 61: 2013 z. 6 s. 155-164. – M. Pietrzak: Obraz nadawcy w recenzjach H. Sienkiewicza. *Acta Univ. Lodz. Folia Linguistica* z. 47: 2013 s. 49-61.

KATOLICYZM SIENKIEWICZA

115. J. Gnatowski: O Sienkiewiczu [fragm. odczytu]. *Kraj*, Petersb. 1895 nr 2-6; *spraw.*: *Gaz. Nar.* 1895 nr 38; *Świat*, Krak. 1895 s. 97. – J. Gnatowski: Z twórczości literackiej Sienkiewicza [fragm.]. *Prz. Polit. Spol. i Lit.* 1895 nr 227-236. – J. Gnatowski: *Studia*. T. 1 [wzmianki i fragmenty]. Lwów 1896 s. 195, 267 i n. – A.L. Wołyński: *Borba za idealizm*. (Religija w sowniennoj literaturie). Petersb. 1900 s. 13-31. – J.I. Dąbrowski (prof. Seminarium w Żytomierzu): Kilka słów o religijności utworów Sienkiewicza. *Bies. Lit.* 1902 nr 14 s. 267-268. – Włosi o Sienkiewiczu [o art. „Myśl polityczna i religijna Sienkiewicza” w rzymskim *Atheneum*]. *Czas* 1902 nr 230. – Ks. P. [J. Pawełski]: Pan Sienkiewicz teologiem. *Prz. Katol.* 1902 nr 28; polem. Stamiar [L.M. Starzyński]: Słowo o przekonaniach p. H. Sienkiewicza. *Prz. Katol.* 1902 nr 31. – M.G. Czernousow: Sienkiewicz i katolicyzm. *Biesieda* 1906 nr 5 s. 126-128; *uzup. Birżewyje Wiedomosti* 1906 nr 9293 s. 4. – K. Majewski: Kilka uwag z powodu głosu H. Sienkiewicza o obecnych zadaniach katolicyzmu w Polsce. *Rola*, Warsz. 1906 nr 20. – J. Gnatowski: Sienkiewicz jako chrześcijanin. *Wiad. Archidiec.* Warsz. 1916 nr 12 s. 372-377. – Z. Kaczyński: Idea Chrystusowa w dziełach Sienkiewicza. *Głos Pol.*, Piotrogród 1916 nr 46. – R. Koppens SJ: H. Sienkiewicza „Pieśń o miłości, wierze i nadziei”. *Kwart. Chyrow.* 1917 nr 1. – W. Hahn: Zagadnienie nawrócenia w powieści polskiej. *Pozn.* 1924 s. 64; *Rec. Kur. Warsz.* 1924 nr 323. – J. Gnatowski: Sienkiewicz jako pisarz katolicki. *Prz. Katol.*, Warsz. 1924 nr 41. – S. Podhorska-

Okółów: Sienkiewicz a religia heroizmu. *Bluszcz* 1924 nr 43. – X.Br.K.: Filozofia religijna w „Rodzinie Połanieckich”. *Prz. Katol.* 1924 nr 41-46 i odb., Warsz. 1924 s. 47. – W. Kosiński: H. Sienkiewicz a my. *Kron. Diecezji Sandomier.* 1925 nr 1. – W. Kosiński: Duszpasterskie i homiletyczne pożytki lektury dzieł Sienkiewicza. *Prz. Homilet.*, Kiel. 1925 nr 2. – Sienkiewicz a religia. Odczyt ks. abpa Teodorowicza [spraw.]. *Tyg. Pol.*, Charbin 1925 nr 148.

– W. Dobrowolska: Sienkiewicz jako malarz śmierci. *Tarnów* 1927 s. 60.

Rec.: J.F. [J. Feldhorn]: Rzecz o Sienkiewiczu. *Gaz. Lit.*, Krak. 1926 nr 20; S. Papée, *Prz. Por.* 1927 nr 254, *Ruch Lit.* 1927 s. 282; S. Pazurkiewicz: Nowa książka o Sienkiewiczu. *Kur. Codz.*, Częst. 1927 nr 41; *kc.* [K. Czachowski]: Wśród książek. *Wiad. Lit.* 1928 nr 7.

– T. Mikulski: Motyw śmierci u Sienkiewicza. *Gaz. Warsz.* 1931 nr 350. – Z. Topór [W. Brzeska]: „Lux in tenebris lucet”, „Pójdźmy za Nim!”. *Prz. Oświat.* 1931 nr 7/9. – Z. Falkowski: H. Sienkiewicz o katolicyzmie. *Sodalis Marianus* 1932 cz. 2 nr 11; *toż: Wiara i Życie*, Krak. 1932 s. 332-338. – I. Chrzanowski: Zapomniany artykuł Sienkiewicza [o zadaniach katolicyzmu w Polsce]. *Głos Nar.* 1933 nr 315. – G. Domskij: Pieśń katolickiej dogmy. *Chudożestwiennaja Literatura* 1933 nr 2 s. 24-25. – T. Parnicki: Czy Sienkiewicz był pisarzem katolickim. *Bunt Młodych* 1936 nr 20-21. – Silvester [T. Landy]: Sienkiewicz jako pisarz religijny. *Verbum* 1937 nr 1 s. 65-80. – Katolicyzm Sienkiewicza. *Nowa Pol.*, Bukareszt 1940 nr 3/4. – A.J.: Rzym u Sienkiewicza. *W Imię Boże*, Rzym 1945 nr 7.

116. W. Kieszkowska: Katolicyzm i polskość Sienkiewicza. *Niedziela* 1946 nr 18. – J. Zdrój [M. Pirożyński]: Religijność naszego ludu. *Homo Dei* 1948 nr 3. – S. Lichański: Katolicyzm uśmiechnięty. *Dziś i Jutro* 1954 nr 20; polem.: J. Ezupowiczowa: Co jest miarą literackiego arcydzieła? *Dziś i Jutro* 1954 nr 33. – Z. Starowieyska-Morstinowa: Kalejdoskop literacki. (Dogmaty Sienkiewicza). Warsz. 1955 s. 276-292. – A. Gołubiew: Poszukiwania. (Pan Kmicic na Jasnej Górze). Krak. 1960 s. 247-267. – M. Kasterska: Księża i duchowni w powieściach Sienkiewicza. *Gaz. Niedz.*, Londyn 1967 nr 21. – J.M. Świącicki: O religijności Sienkiewicza. *Przew. Katol.* 1968 nr 50 s. 459-460. – M. Nosal: H. Sienkiewicz, pisarz katolicki. *Rycerz Niepokal.* 1986 nr 7/8. – L. Ludorowski: H. Sienkiewicza „Quo vadis?” jako „epopeja chrześcijańska”, w zb.: H. Sienkiewicz. Twórczość i recepcja. Lub. 1991 s. 193-208 (67). – Motywy sakralne w twórczości H. Sienkiewicza [tu m.in.: L. Ludorowski: Wstęp [Pisarz katolicki] s. 7-10, T. Świętosławska: „Quo vadis, Domine”. O religii i religijności w chrześcijańskim eposie H. Sienkiewicza s. 65-84, A. Nowakowska: H. Sienkiewicza dzieło uniwersalne s. 85-95]. Red. L. Ludorowski. Zamość 1992 s. 131 (68). – M. Kosman: Kościół i motywy eschatologiczne w „Krzyżakach” H. Sienkiewicza, w zb.: Polska powieść XIX i XX wieku. Lub. 1993 s. 139-151 (70). – T. Bujnicki: „Barokowe” wątki religijne w Trylogii, w: Sienkiewicza „Powieści z lat dawnych”. Krak. 1996 s. 144-159. – Motywy religijne w twórczości H. Sienkiewicza. Pod red. L. Ludorowskiego. Kiel. 1998 s. 185 (74). – T. Bożym: Modlitwy indywidualne bohaterów Trylogii, w zb.: Motywy religijne w twórczości H. Sienkiewicza. Kiel. 1998 s. 79-90 (74). – L. Ludorowski: Sienkiewicz – pisarz katolicki; Maryjne modlitwy Sienkiewicza (Maryjne modlitwy rycerzy Sienkiewicza, Jasnogórska teofania Kmicica, „Niebieska konfederacja” z Przenajświętszą Panną); Księża Jeremiego scena pod krzyżem; Hetman Chrystusowy; Msza żałobna za Pana Wołodyjowskiego; „Pójdźmy za Nim!”

Misterium pasyjne Sienkiewicza; Przesłanie miłości i dobra. O „Quo vadis?”, w zb.: Motywy religijne w twórczości H. Sienkiewicza. Kiel. 1998 s. 13-78, 93-116 (74). – A. Nowakowska: „Quo vadis?” dzieło uniwersalne, w zb.: Motywy religijne w twórczości H. Sienkiewicza. Kiel. 1998 s. 117-124 (74). – T. Świętosławska: Mit i sacrum. O religii i religijności w „Quo vadis?”, w zb.: Motywy religijne w twórczości H. Sienkiewicza. Kiel. 1998 s. 139-152 (74). – L. Ludorowski: „Niebieska konfederacja” z Przenajświętszą Panną; Sakralny świat „Potopu”. Jasnogórska teofania Kmicica; H. Sienkiewicza „Quo vadis?” jako „epopeja chrześcijańska”, w: Wizjoner przeszłości. Powieści historyczne H. Sienkiewicza. Lub. 1999 s. 157-167, 193-207 (79). – W. Sadkowski: Z pradziejów prozelityzmu. *Lit. na Świecie* 2000 nr 4/5 s. 400-402. – H. Pietras: Chrześcijaństwo fabularne. *Dekada Lit.* 2001 nr 11/12 s. 52-56. – M. Kosman: Kult maryjny w twórczości H. Sienkiewicza. *Studia Claromontana*, Warsz. T. 20 [2002] s. 45-58. – A. Kowalkiewicz: Formy negatywnego kultu religijnego w Trylogii H. Sienkiewicza. *Acta Univ. Lodz. Fol. Lit. Pol.* z. 5 [2002] s. 85-99. – J. Sztachelska: Sienkiewicz - pogański i chrześcijański, w: Czar i zaklęcia Sienkiewicza. Białyst. 2003 s. 204-266 (88). – J. Zacharska: Sztuka przebaczenia według Sienkiewicza, w zb.: H. Sienkiewicz w kulturze polskiej... Lub. 2007 s. 43-50 (97). – B.K. Obsulewicz: Sienkiewicz a idea miłosierdzia. Prolegomena, w: H. Sienkiewicz w kulturze polskiej... Lub. 2007 s. 51-62 (97). – J. Sztachelska: Sienkiewiczowskie czytanie Biblii, w zb.: Po co Sienkiewicz. Warsz. 2007 s. 161-171 (95). – T. Świętosławska: Chrześcijaństwo i świat starożytny w powieści „Quo vadis”, w zb.: Po co Sienkiewicz. Warsz. 2007 s. 140-151 (95). – S. Cieślak: Wiara pozytywistów. Orzeszkowa, Konopnicka, Prus, Sienkiewicz. Łódź, Fundacja Anima „Tygiel Kultury” 2010 s. 242. – A. Bielat OP: Ocalić Europę. H. Sienkiewicz - apologeta chrześcijaństwa i obrońca cywilizacji łacińskiej. Sandomierz, Wyd. Diecezjalne, 2012 s. 444.

SPRAWY NARODOWOŚCIOWE I SPOŁECZNE W PISARSTWIE SIENKIEWICZA

117. D. Zgliński [D. Freudenson]: Żywioły społeczne w literaturze nadobnej. *Prawda* 1882 nr 37. – A. Milker: Bei H. Sienkiewicz. *Lodzer*

Ztg 1900 nr 343. – Sienkiewicz a Żydzi. *Dz. Pol.*, Lwów 1901 nr 56 i dod. nr 57. – E.E. [K. Kellies-Krauz?]: Sienkiewicz o Niemcach. *Dz. Pozn.*

1905 nr 270. – Sienkiewicz, Żydzi i Rusini. *Dz. Chicag.* 1913 nr 85. – B. Lauer: H. Sienkiewicz i Żydzi. *Rozwaga* 1916 nr 12. – L. Włodek: Idee społeczne w utworach Sienkiewicza. *Sfinks* 1917 nr 1, przedr. w: H. Sienkiewicz. Oprac. K. Czachowski. Warsz. 1931 s. 298-304 (53). – J. Zborowski: „Projekt tatrzański” Sienkiewicza. *Echo Tatrzań.* 1919 nr 11, 12, przedr. w: Pisma podhalańskie. T. 2. Oprac. J. Berghauzen. Krak. 1972 s. 97-107. – M. Horodyska: Życie wychodźcze w twórczości Sienkiewicza (w 21 rocznicę zgonu autora „Latarnika”). *Biul. Pras. Związku Polaków z Zagranicy*, Warsz. 1937 nr 245, toż: *Zgoda*, Chicago 1937 z 11.XI. – J. Birkenmajer: Motywy i zagadnienia litewskie w literaturze polskiej. *Kur. Pol.*, Milwaukee 1938 i odb.

118. Stj. [S. Jurek]: Prusacy w opinii Sienkiewicza. *Sienkiewiczowi. Jednodn.*, dod. *Nowe Horyz.* 1946 nr 19. – S. Papée: Walka Sienkiewicza o Ziemię Zachodnie. *Odra* 1946 nr 21; toż: *Polska Wyzwolona* 1946 nr 77; Rec.: (kw) [Z. Kwiatkowski], *Dz. Zach.* 1946 nr 154. – S. Papée: Walka Sienkiewicza o Ziemię Zachodnie. Pozn., Inst. Zach. 1947 s. 85.

Rec.: A.K., *Książ. i Kult.* 1947 nr 6; M. Jabczyński, *Prz. Wielkop.* 1947 nr 4/6 s. 150-152; J.Z. Jakubowski, *Polonista* 1947 z. 4; J.N. Kłosowski, *Dz. Lud.* 1948 nr 46; T. Mikulski, *Zesz. Wroc.* 1947 s. 174-176; T.S. [T. Syga], *Gaz. Lud.* 1947 nr 93; W. Żel. [W. Zelechowski], *Odra* 1948 nr 3.

– W niezawodnej szkole, czyli Sienkiewicz na Opolszczyźnie. *Ogniwa* 1948 nr 9. – M. Zacharski: Sienkiewicz i Konopnicka nie zapomnieli nigdy o polskości Śląska. *Śl. na Śląsku*, dod. *Śl. Powsz.* 1954 nr 24. – T. Oracki: H. Sienkiewicz – obrońca ludu w zaborze pruskim. *Śl. na Warmii* 1956 nr 49. – T. Rosner: H. Sienkiewicz interesował się Śląskiem. *Wroc. Tyg. Katol.* 1956 nr 33. – (b): Z ich książek czerpali wiedzę i siłę. *Ziemia Opol.* (Jednodn.) 1960 s. 16. – M. Motyka: Sienkiewicz dziennikarz o głodzie na Śląsku. *Tryb. Opol.* 1961 nr 60. – W. Rożek: Sienkiewicz a Śląsk. *Zesz. Nauk. Uniw. Wr., Ser. A, 32. Prace Lit.* 1961 z. 2 s. 169-216. – M. Motyka: Śląsk w pracy dziennikarskiej H. Sienkiewicza. *Kwart. Nauz. Opol.* 1963 nr 1 s. 16-23. – A. Mura: Sienkiewicz a Śląsk. *Poglądy* 1966 nr 8. – H. Stankowska: Sesja Sienkiewiczowska [ref. T. Mikulskiego „Sienkiewicz a Niemcy” i S. Papée’go „Śląsk

w twórczości H. Sienkiewicza”]. *Kwart. Opol.* 1966 nr 4 s. 144-145. – Jak Sienkiewicz kształcił Opolan. *Tryb. Odrzań.* 1977 nr 130. – T. Konieczna: „Krzyżacy” na Śląsku. *Opole* 1980 nr 7, 8. – J. Lis: H. Sienkiewicz przeciw Drang nach Osten. Katow. 1980. – M. Kucharczyk: Zagadnienie Polonii i emigracji z ziem polskich w zainteresowaniach i twórczości H. Sienkiewicza. *Prz. Polonij.*, Wroc. 1982 nr 4 s. 19-36. – T. Jodełka-Burzecki: Nie ma prawa przeciw prawu (Sprawy narodowe i patriotyzm u Sienkiewicza). *Kierunki* 1983 nr 45. – T. Żabski: Polskie kresy zachodnie w oczach Prusa i Sienkiewicza. *Ann. Silesiae*, vol. 22 (1992) s. 31-52. – D. Płygawko: „Prusy i Polska”, ankieta H. Sienkiewicza. Pozn. 1994. – W.A. Serczyk: Kozak wszystko umiał (Wizja Kozaczyzny w Trylogii). *Polityka* 1996 nr 9 s. 68-69. – E. Kosowska: Negocjacje i kompromisy. Antropologia polskości H. Sienkiewicza. Katow. 2002 s. 267. Rec.: J. Paszek, *Śląsk* 2002 nr 8 s. 72. – Z. Mokranowska: H. Sienkiewicz wobec tzw. kwestii polskiej w Europie, w zb.: H. Sienkiewicz. Polak i Europejczyk. Sosnow. 2004 s. 65-76 (89). – Po co Sienkiewicz? Sienkiewicz a tożsamość narodu: Z kim i przeciw komu? Warszawa-Kiejdany-Łuck-Zbaraż-Beresteczko. [Materiały z sesji 2003, 2004]. Red. T. Bujnicki i J. Axer. Warsz. 2007 s. 430, il. (95). – D. Świerczyńska: H. Sienkiewicz i kwestia żydowska. Między stereotypem a doświadczeniem. Referat na Kongresie Judaistycznym, Warsz. 16-18 VI 2008. – D. Świerczyńska: Sienkiewicz i Żydzi [skrót referatu na Kongresie Judaistycznym w Warszawie]. *Pam. Lit.* 2008 z. 2 s. 121-157. – A. Adamek-Świechowska: H. Sienkiewicz wobec kwestii ukraińskiej, w zb.: Pogranicze. Obsesje - projekcje - projekty. Red. M. Bednarczuk, B. Kucharska. Chełm 2007 s. 281-302. – A. Adamek-Świechowska: H. Sienkiewicz w kręgu myśli nacjonalistycznej, w zb.: Nacjonalizm polski do 1939 roku. Wizje kultury polskiej i europejskiej. Red. K. Stępnik, M. Gabryś. Lub. 2011 s. 117-137. – M. Głogor: W oczach Zachodu. Rosja i jej cywilizacja w listach i publicystyce Sienkiewicza, w zb.: Sienkiewicz z innej strony. Warsz. 2015 s. 181-200 (102e).

HUMOR SIENKIEWICZA

119. N.K. Złotnicki: Humor w literaturze [odczyt]. *Zgoda*, Chicago 1903 nr 20, 21. – J. Ok-sza [J. Kisielewska]: „Ciemno wszędzie, głucho wszędzie” (Humor pisarzy polskich). *Tyg. Il.* 1905 nr 10 s. 162-3.

– S. Papée: H. Sienkiewicz jako humorysta. *Pozn.* 1921 s. 159, toż wyd. 2, Lwów 1939 s. 171.

Rec.: N. Cieszyński, *Prz. Powsz.* 1922 t. 153/154 s. 385-387; *Droga* 1922 nr 4; w.h. [W. Hahn], *Gaz. Lw.*, 1922 nr 158; J. Koller: Nowe książki. *Dz. Pozn.* 1922 nr 42; S. Lam, *Tyg. Il.* 1922 nr 4; T.S. [T. Sinko], *Czas* 1922 nr 17; *Świat*

1922 nr 4; J. Birkenmajer: Mieszaniiny naukowo-literackie. *Prz. Powsz.* 1939 t. 222 s. 146-148.

– S. Młodożeniec: Humor Sienkiewicza. *Ziemia Zamoj.* 1924 nr 30/31. – T. Brandowski: Na czym polega humor Sienkiewicza. *Dz. Bydg.* 1927 nr 187. – W. Wyhowska de Andreis: Sienkiewicz umorista. *Iridion*, Rzym 1946 nr 1/3. – E. Szonert: Beztroski śmiech Sienkiewicza, w: Spotkania z Sienkiewiczem. Warsz. 1987 s. 54-62 (64). – Sz. Kobyliński: Uśmiechy Sienkiewicza, w zb.: Powieść polska XIX wieku. Lub. 1992 s. 163-176.

ANTYK U SIENKIEWICZA

120. F. Miszczenko: Antycznje motywy w opowiedzieniach G. Sienkiewicza. (Publicznaja lekcija czytannaja w Kazani 27 III 1897 g.). *Russkaja Mysl* 1897 nr 8 s. 62-85; spraw.: Kronika literacka. O Sienkiewiczu. *Kraj*, Petersb. 1897 nr 23, *Dział Lit. Artyst.* s. 230. – S. Lam: Sądy Sienkiewicza o sztuce. *Przew. Nauk. i Lit.* 1917 s. 961-978. – T. Sinko: Echa klasyczne w literaturze polskiej. Krak. 1923 s. 168 i n. – K. Chyliński: Świat starożytny w utworach Sienkiewicza. *Nowa Ziemia Lub.* 1924 nr 293 s. 6. – J. Birkenmajer: Klasycyzm w dziełach Sienkiewicza. *Gaz. Bydg.* 1927 nr 173, toż: *Prz. Chyrow.* 1928 nr 2. – J. Birkenmajer: H. Sienkiewicz o klasyczności [z fragm. listów]. *Filomata* 1929 z. 2, 4. – J. Birkenmajer: H. Sienkiewicz o tragediach greckich [z fragm. listów]. *Filomata* 1929 z. 10. – J. Birkenmajer: Jak Sienkiewicz współpracował w przekładzie „Antygony” Sofoklesa. *Kur. Lit.-Nauk*, dod. *Il. Kur. Codz.* 1930 nr 43. – J. Birkenmajer: Heksametr w dziełach naszych wielkich powieściopisarzy. *Filomata* 1931 z. 40; Rec.: (rz) [W. Noskowski]: Z pracowni pisarza. Heksametr. Sienkiewicz, Reymont i Żeromski. *Kur. Pozn.* 1932 nr 155. – Z. Schulbaumówna: Echa „Iliady” w epepei Sienkiewiczowskiej. *Filomata* 1931 z. 28 s. 351-358. – S. Pilch: Sienkiewicz jako wielbiciel Horatiusa. *Prz. Klas.*, Lwów 1935 s. 561-566 i odb.

121. J.M.S. [J.M. Święcicki]: Z psychologii Homera. *Tyg. Powsz.* 1951 nr 39. – J. Jasnowski: Sienkiewicz i Tacyt (Stosunek „Quo vadis?” do „Annales”), w: Sienkiewicz żywy. Londyn 1967

(57). – B. Biliński: Świat antyczny w twórczości H. Sienkiewicza (prolegomena), w zb.: H. Sienkiewicz. Twórczość i recepcja światowa. Krak. 1968 s. 141-198 (58). – J. Starnawski: Klęska Rzymian nad Jeziorem Trazymeńskim w przekładzie H. Sienkiewicza (Liwiusz AUC XXII, 4-5). *Rocz-i Hum.* 1968 t.16 nr 3 s. 145-146. – J. Krzyżanowski: H. Sienkiewicza parabola o Messeńczykach, w zb.: Europejskie związki literatury polskiej. Księga dedykowana prof. Zofii Szmydtowej. Warsz., PWN, 1969 s. 321-330. – B. Biliński: Między czarem Hellady i urokiem Rzymu a rewolucją. (Ostatni okres twórczości H. Sienkiewicza). *Prz. Hum.* 1969 nr 3 s. 1-38. – J. Starnawski: Sienkiewicz tłumaczem Liwiusza. *Filomata* 1969 nr 232 s. 121-124. – J. Krzyżanowski: Pierwiastki homeryckie w twórczości H. Sienkiewicza, w zb.: Homer. Oprac. K. Kumaniecki, J. Mańkowski. Warsz. 1974 s. 343-345. *Bibl. „Polonistyki”*. – J. Starnawski: Die Schlacht am Trasimensichen See in H. Sienkiewicz’s Übersetzung. *Mickiewicz-Blätter* 1970 nr 43 s. 5-6. – B. Biliński: E. Sienkiewicz. Roma e l’antichità classica. Wroc., Ossol. 1973, s. 72, il. – Z. Chyliński: Sienkiewicz i Rzym. *Głos Wyb.* 1981 nr 226, toż: *Nowiny* 1981 nr 230. – T. Łoposzko: Rządy Nerona w ujęciu H. Sienkiewicza oraz w świetle współczesnych badań naukowych, w zb.: H. Sienkiewicz. Twórczość i recepcja. Lub. 1991 s. 193-208 (67). – D. Słapek: Igrzyska gladiatorские w Rzymie i ich obraz w „Quo vadis?” H. Sienkiewicza, w zb.: H. Sienkiewicz. Twórczość i recepcja. Lub. 1991

s. 210-222 (67). – A. Mazur: Czterokrotny exodus mitologii. Z dziejów pewnego motywu literackiego. *Zesz. Nauk. WSP Opole. Filol. Pol.* 1993 z. 31 s. 143-151. – M. Kosman: Antyk nad Wisłą w XIX wieku, w: Na tropach bohaterów „Quo vadis?”. Warsz. 1998 s. 9-20. – A. Martuszevska: Antyczne parabole Sienkiewicza, w zb.: Sienkiewicz i epoki. Warsz. 1999 s. 109-121 (80). – E. Wipszycka: Petroniusz, Seneka i inni. [Wy-

wiad przepr. J. T. Lipski]. *Gaz. Wyb.* 2001 nr 216 s. 22-23. – Z Rzymu do Rzymu. Red. J. Axer przy współpr. M. Bokszczanin. Ośrodek Badań nad Tradycją Antyczną. Warsz. 2002 s. 343. – T. Bujnicki: Petroniusz; Z Rzymu do Rzymu, w zb.: Po co Sienkiewicz... Warsz. 2007 s.152-156, 159-160 (95). – J. Axer: Rzym w „Quo vadis?”, w zb.: Po co Sienkiewicz... Warsz. 2007 s. 157-159 (95).

SIENKIEWICZ I MUZYKA

122. [O muzyce u Sienkiewicza]. *Echo Muz. Teatr. i Artyst.* 1900 nr 51. – „Quo vadis?”, fragm. o muzyce. *Polsko-Błgarski Pregled* 1919 nr 19. – E. Wrocki: Sienkiewicz i muzyka. *Twór. Młod. Pol.* 1924 nr 8 s. 15-26. – H. Majkowski: H. Sienkiewicz i muzyka. *Kur. Pozn.* 1931 nr 202. – E. Wrocki: Sienkiewicz a muzyka. Pokłosie bibliograficzne. Zebrał... [m.in. wykaz kompozycji do tekstów Sienkiewicza lub poświęconych Pisarzowi]. Warsz. 1932 s. 8. – S. Świerzewski: H. Sienkiewicz o życiu muzycznym Warszawy.

Stolica 1967 nr 12/13. – T. Kwiatkowski: Muzyka w literaturze współczesnej. *Ruch Muzycz.* 1948 nr 8. – L.T. Błaszczuk: H. Sienkiewicz w muzyce. (Zarys problemu; Zestawienie opracowań muzycznych; Aneksy: Utwory H. Sienkiewicza w opracowaniu muzycznym, Gatunki i formy oraz obsady ... kompozycji złożonych w holdzie). Warsz., Fundacja Sienkiewiczowska, 2000 s. 69. – T. Sobieraj: Sienkiewicz i muzyka. *Ruch Lit.* 2004 z. 6 s. 591-608.

SIENKIEWICZ I TEATR

123. K. Zalewski: Do Redakcji [Sienkiewicz jako recenzent teatralny]. *Niwa* 1876 s. 149-152. – F. Koneczny: Teatr krakowski. *Prz. Pol.* 1900/1901 z. 7. – J. Kotarbiński: Sienkiewicz jako dramaturg. *Sfinks* 1917 nr 1 s. 36-40. – J. Kotarbiński: W służbie sztuki i poezji. Warsz. 1929. – H.Ł. [H. Łubiński]: Sienkiewicz o teatrze lwowskim. *Głos Lit.-Nauk., dod. Głosu Nar.*, Krak. 1935 nr 68, toż: *Kur. Lit.-Nauk* nr 10. dod. *Kur. Powsz.*, Krak. 1935 nr 68. – S. Flukowski: Sienkiewicz, krytyk teatralny. *Teatr* 1952 nr 6. – A. Grodzicki: Sienkiewicz o teatrze. *Pam. Teatr.* 1952 nr 2/3 s. 254-273. – S. Heine: Próby teatralne Sienkiewicza. *Tyg. Powsz.* 1953 nr 24. – S. Papée: Teatr w twórczości H. Sienkiewicza.

Teatr Lud. 1966 nr 11 s. 9-13. – M.S. [M. Sienkiewicz]: Sienkiewicz jako dramaturg. *Progr. Teatru Ziemi Krak.*, Tarnów 1966. – L.A. Eustachiewicz. Sienkiewicz na scenie. *Progr. Teatru Wiercińskiego*. Wroc., kwiecień 1968. – Raut w „Wiekowej Budzie”. Spotkanie Sienkiewicza z Łodzią [w 1901 r. i konkurs dram.]. *Dz. Łódz.* 1971 nr 109. – S. Kruk: Życie teatralne w Lublinie (1782-1918) [o inscen. „Szkiców węglem” i in.]. Lub. 1982 s. 114 i n. – T. Sivert: Les oeuvres de Sienkiewicz sur les scènes de Paris au début du XX-e siècle. Warsz. 1988 s. 13. – H. Kosętko: Kariera sceniczna dramatów H. Sienkiewicza. *Litteraria* t. 21 1989 s. 19-36.

SIENKIEWICZ A INNI TWÓRCY

124. Z Kongresówki (Sienkiewicz o Prusie). *Warta*, Pozn. 1881 s. 3783-3784. – Słowacki a Sienkiewicz. *Czas*, Krak. 1884 nr 48. – J. Kotarbiński: Sienkiewicz i Orzeszkowa. *Kraj*, Petersb. 1884 nr 30. – ± [W. Gomulicki?]: Brandes i Sienkiewicz [o wypowiedzi Brandesa pt. „Echter Feigenkaffee” w *Gaz. Pol.* z 7 VI 1887 nr 125]. *Kur. Codz.* 1887 nr 156. – P. Chmielowski: Sienkiewicz i Kaczkowski. *Ateneum* 1889 t. 1 s. 502-510; toż w: H. Sienkiewicz w oświetleniu krytycznym. Lwów 1901 s. 101-118. – C. Jelenta [N. Hirszbant]: Dwie epopee kupieckie [„Rodzina Połanieckich” Sienkiewicza i „Lalka” Prusa]. *Życie*, Krak. 1897 nr 7-9; toż: *Ateneum* 1903 t. 4 s. 92-107. – Helvetius [W. Karczewski]: O Asnyku i Sienkiewiczu. *Gaz. Nar.*, Lwów 1895 nr 43. – I. Matuszewski: Prus i Sienkiewicz. (Paralela). *Kur. Codz.* 1897 nr 1 s. 12-16; toż: *Tydzień*, dod. *Kur. Lw.* 1897 s. 2-3; *Prz. Polit., Społ. i Lit.* 1898 nr 48; toż w: *Swoi i obcy*. Warsz. 1898 s. 191-207, toż. wyd. 2, Warsz. 1903 s. 161-174; fragm. w zb.: H. Sienkiewicz. *Materiały ...* oprac. J. Kulczycka-Saloni. Warsz. 1960, 1966 s. 240-249 (56); toż w: *Z pism I. Matuszewskiego t. 2. O twórczości i twórcach*. Oprac. S. Sandler. Warsz. 1965 s. 148-159; toż w zb.: Prus. *Z dziejów recepcji twórczości*. Oprac. E. Pieścikowski. Warsz. 1988 s. 208-214. – K. Przerwa-Tetmajer: Adam Asnyk [i Sienkiewicz]. *Tyg. Il.* 1897 nr 33. – Rachunki. Bartoszewicz o Sienkiewiczu. *Niwa*, Warsz. 1895 nr 19. – Podwigi naszych rycerzy: G. Sienkiewicz, Turgieniew i Amfitiatrow. *Siwierny Wiestnik*, Petersb. 1897 nr 8 II. – Rachunki. (W czym Sienkiewicz celuje?...). *Niwa*, Warsz. 1897 nr 10. – ...łło: A. Mickiewicz i G. Sienkiewicz. *Russkij Trud* 1898 nr 50/51 s. 34-35. – W. Lutosławski: Fałszywa filozofia. Z powodu dzieła J. Weyssenhoffa „Żywot i myśli Zygmunta Podfilipskiego”. *Kraj*, Petersb. 1898 nr 30, przedr. w: *Iskierki warszawskie*. Warsz. 1911 s. 13-16. – Kronika literacka. O naszych pisarzach. *Kraj, Dział Lit.-Artyst.*, Petersb. 1898 nr 16. – S. Szarapow: Po dusze. G. Sienkiewicz i L. Tolstoj. *Russkij Trud* 1898 nr 10. – Kronika powszechna. Sienkiewicz i Prus (o odczycie B. Gubrynowicza). *Tyg. Il.* 1899 nr 13.

125. P. Chmielowski: Korespondencja z czytelnikami. Czy Sienkiewicz pod względem artystycznym stoi wyżej od Zoli. Odpowiedź. *Pogląd na Świat* 1901 nr 3. – J.H. Findlater: Sienkiewicz as a War Novelist [porównanie z Tolstojem i Zolą]. *Living Age* 1901 t. 230 s. 488-496. – W.G.

[W. Gorlenko]: Sienkiewicz i graf Mereżkowskij. *Nowoje Wremia* 1900 nr 8894. – Was. An-skij: Żurnalnoje obozrenije [Sienkiewicz i Mereżkowskij]. *Sibirskaja Żyżń* 1900 nr 185. – B. Prus o G. Sienkiewicze. *Odiesskije Nowosti* 1900 nr 5160. – Kronika literacka. Cornély o Sienkiewiczu. *Kraj*, Petersb. 1900 nr 31, *Dział Il.* s. 434. – W. Jazew: Inostrannaja pieczat’ o G. Sienkiewicze i L.N. Tolstom. *Odiesskij Listok* 1901 nr 120. – H. Monnier: Deux patriotismes. „L’Epopée du Roi” de Heidenstam, „Le Déluge” de Sienkiewicz. *Foi et Vie*, Paryż 1901 z 1 XII. – Tolstoj i Sienkiewicz [art. w *Gazette de Lausanne*]. *Kraj*, Petersb. 1901 nr 11, dod. *Życie i Szt.* s. 130-131. – Tolstoj i Sienkiewicz. *Uralskaja Żyżń* 1901 nr 91 s. 328-334. – P. Popiel: Dwie prace o Sienkiewiczu [Konopnickiej i Baudrillarda]. *Czas* 1901 nr 30. – Sienkiewicz a Brunetière. *Przedświt*, Lwów 1901 nr 111. – R. [R. Baudouin de Courtenay]: Poeta rosyjski o Sienkiewiczu [Jakub Połoński]. *Kraj*, Petersb. 1902 nr 47, dod. *Życie i Szt.* s. 497. – Ks. Bojomir [W. Mileski]: Sienkiewicz, Konopnicka i ... Rola. *Niwa Pol.* 1902 nr 34. – Sienkiewicz o Konopnickiej. *Kraj*, Petersb. 1902 nr 22, dod. *Życie i Szt.* s. 253. – A. Chirjakow: Siemiradskij i Sienkiewicz. *Kijewskoje Słowo* 1902 nr 5251. – M. Muret: Sienkiewicz, Hauptmann, d’Annunzio et Cie.; Sienkiewicz et Bulwer Lytton. *Journal des Débats*, Paryż 1902 z 28 II i 3 IV. – Radost [Z. Sarnecki]: Z teki felietonisty. Bourget i Sienkiewicz. *Przedświt*, Lwów 1902 nr 85. – R.I. Siemientkowskij: Czo nowo w literaturze? Zola i G. Sienkiewicz. *Niwa, Lit. prilożenie*, Petersb. 1902 nr 11 s. 539-540. – Mały fejleton. Sienkiewicz i jego współcześni. *Gaz. Nar.* Lwów 1902 nr 56. – Sienkiewicz o Konopnickiej. *Tydzień*, Piotrk. 1902 nr 24. – I.M. [I. Moszczeńska]: Prus a Sienkiewicz. *Głos* 1903 nr 23; przedr. w zb.: Prus. *Z dziejów recepcji twórczości*. Oprac. E. Pieścikowski. Warsz. 1988 s. 240-243. – Liks [L. Szczepański?]: Rachunki. Sienkiewicz i Przybyszewski. *Ilustracja Pol.* 1903 s. 349. – Sep [W. Maleszewski]: Z Warszawy [Sienkiewicz o W. Gąsiorowskim]. *Bies. Lit.* 1903 nr 14. – W. Nałkowski: Zbyteczny ból. „Wyzyskiwani” a „Rodzina Połanieckich”. Pan Sienkiewicz a Zola. *Głos* 1903 nr 13, 21, 25. – Sienkiewicz i Zola [polem. z W. Nałkowskim]. *Wiestnik Znania*, Petersb. 1903 nr 5 s. 122-124. – Biruta [A. Derewińska?]: M. Konopnicka o twórczości autora trylogii „Na polu chwały”. *Bies. Lit.* 1904 nr 42 s. 312-313. – H. Galle: Z. Kacz-

kowski. „Olbrachtowi rycerze”. *Książka* 1904 nr 9. – Sienkiewicz o Geijne. *Izwiestija Kniznych Magazinow* 1904 nr 5/6 s. 59-61. – A. Izmailow: Nowyje knigi. Femelidi i jego monografiji o Giugo i Sienkiewiczze. *Russkoje Slovo* 1905 nr 225. – T. Jeske-Choiński: Listy z Warszawy (Żeromski, Reymont, Sienkiewicz). *Prz. Powsz.* 1905 t. 88 s. 198-304. – Latarnik H. Sienkiewicza i Seweryny Duchieńskiej. *Zgoda*, Chicago 1905 nr 13. – L.A. [L. Abramowicz?]: Sienkiewicz i Szarapow. *Kur. Litew.*, Wil. 1906 nr 255. – H. Sienkiewicz [i literatura rosyjska]. *Review of Reviews* 1906 nr 6 s. 757. – S. Kozłowski: Sienkiewicz i Matejko. *Gaz. Codz.* 1907 nr 72; toż pt. Sienkiewicz a Matejko. *Dz. Chicag.* 1908 nr 78. – Z. Parvi: Ze wspomnień o Wyspiańskim. *Nowa Ref.* 1907 nr 555. – L. Kotarbińska: Ze wspomnień o A. Asnyku. *Sfinks* 1908 t. 4. – Tołstoj o prusskom zakonie. *Riecz* 1908 nr 8. – Budzynowski o Sienkiewiczu. *Dz. Chicag.* 1908 nr 153. – H. Sienkiewicz o Tołstoju. *Śl. Pol.*, Lwów 1908 nr 416. – A. Stodor-Cehak: Makryna Mieczysławska w utworach Sienkiewicza i Wyspiańskiego. *Spraw. Dyr. Gimn. Żeńskiego w Stanisławowie* za r. 1908/1909 s. 1-16. – M. Zdziechowski: Gołos iz Polszy, w: O Tołstom. Międzunarodnyj tołstowski almanach. Moskwa 1909 s. 67 i n.

126. M.I. Karnickij: Priestuplenije grafa L. Tołstogo. *Objedinenije* 1910 nr 6/7. – Tołstoj do Sienkiewicza. *Dz. Kijow.* 1910 nr 300. – Mar. K-a [M. Feldmanowa? M. Komornicka?]: Sienkiewicz – Sieroszewski. *Krytyka* 1912 z. 1 s. 69-70. – R. Siemientkowski: Wstreczi i stolknowienija. M.E. Sałtykow. *Russkaja Starina* 1912 nr 4 s. 47-52. – H. Biegeleisen: Lirnik mazowiecki [m.in. opinie o Sienkiewiczu w listach Lenartowicza]. Warsz. 1913 s. 234 i n. – A.P. Czechow: Pisma t. 4. Moskwa 1914 [o Sienkiewiczu s. 236, 258, 383-384 i n.]. – S. Brzozowski: Zygmunt Podfilipski, H. Sienkiewicza apologeta pośmiertny, w: Widma moich współczesnych. Lwów 1914 s. 12-20, toż w: H. Sienkiewicz. Materiały ... oprac. J. Kulczycka-Saloni. Warsz. 1966 s. 273-279 (56); toż w: Widma moich współczesnych. Krak. 2003 s. 14-21. – W. Tetmajer: Sienkiewicz – malarz. Wspomnienie malarza. *Tyg. Il.* 1916 nr 48. – Kasprowicz o Sienkiewiczu [przemówienie na akademii żałobnej 20 XII 1916]. *Głos. Nar.* 1916 nr 592, 593; *Gaz. Por.* 2 gr. 1917 nr 3; *Kur. Lw.* 1917 nr 90, 92; *Kur. Pozn.* 1917 nr 1-2; pt. O Sienkiewiczu, w: J. Kasprowicz: Dzieła t. 20. Krak. 1930 s. 109-119; toż w: Dzieła wybrane t. 4. Krak. 1958. – H. Nusbaum: Sienkiewicz i geniusze narodów. *Rozwaga* 1916 nr 10-11, przedr. w zb.: Szkoła Główna Sienkiewiczowi. Warsz. 1917 s. 43-48 (52). – S. Przybyszewski: Sienkie-

wicz und Polen. *Frankfurter Ztg* 1916 z 20 XI; toż pt. Sienkiewicz i dusza polska. *Nowa Ref.* 1916 nr 596; omów. i polem.: r [M. Ruszczyńska]: Sienkiewicz i dusza polska. *Gaz. Nar.*, Pozn. 1916 nr 127; *Godz. Pol.* 1916 nr 331; Przybyszewski o Sienkiewiczu. *Il. Kur. Codz.* 1916 nr 299; *Prz. Wiecz.* 1916 nr 328. – S. Przybyszewski: Von Polens Seele. Ein Versuch. Lipsk 1916 s. 65-70. – Sienkiewicz i Joffre. *Il. Kur. Codz.* 1916 nr 184. – S. Przybyszewski: Szlakiem duszy polskiej [o Sienkiewiczu s. 120 i n.]. Pozn. 1917; Rec.: *Echo Pol.*, Moskwa 1917 z 21 VII. – L. Włodek: Prus o Sienkiewiczu. *Tyg. Il.* 1917 nr 46. – S. Żeromski: Przemówienie o Sienkiewiczu. *Kur. Pozn.* 1917 nr 7, *Prz. Wiecz.* 1917 nr 5; toż w: S. Żeromski: Elegie i inne pisma. Warsz. 1928 s. 167-169; toż w: H. Sienkiewicz. Obraz twórczości. Warsz. 1931 (53). – S. Papée: Dwie trylogie. (Dumas a Sienkiewicz). *Rok Pol.*, Krak. 1918 nr 9 s. 540-553. – F. Hoesick: Sienkiewicz i Wyspiański. Przyczynki i szkice. Warsz. 1918. – L. Włodek: B. Prus. Zarys społeczno-literacki. Warsz. 1918 s. 90 i n. – S. Papée: Prus a Sienkiewicz. *Którzy idziemy...*, Krak. 1919, XII. – K. Wojciechowski: Współzawodnik Sienkiewicza [Z. Kaczkowski]. *Gaz. Lw.* 1919 nr 37-39, przedr. w: Przewrót w umysłowości i literaturze polskiej po roku 1863. Lwów 1928 s. 271-285.

127. S. Papée: Pokrewieństwo Dickensa z Sienkiewiczem. *Tyg. Il.* 1920 nr 27. – W. Hahn: Sienkiewicz i Kraszewski. *Głos Lub.* 1924 nr 294. – K. Hrabyk: Reymont i Sienkiewicz. *Gon. Krak.* 1924 nr 264. – A. Lange: La question de Sienkiewicz en 1903. *Le Journal de Pologne*, Warsz. 1924 nr 234. – W. Orobkiewicz: Sienkiewicz a „Wyzwolenie”. *Śl. Pol.*, Lwów 1924 nr 303-305. – I. Pannenkowa: Sienkiewicz i literatura. *Warszawianka* 1924 nr 2. – L. Kozłowski: H. Sienkiewicz i Anatole France [spraw. z odczytu]. *Kur. Por.*, Warsz. 1924 nr 318. – G. Korbut: Sienkiewicz o Wyspiańskim. *Wiad. Lit.* 1925 nr 9. – L. Kozłowski: H. Sienkiewicz i Anatole France. *Kal. Kur. Por.* Warsz. 1925 s. 113-120. – J. Kijas: Kaczkowski jako współzawodnik Sienkiewicza. Krak. 1926 s. VI, 79. *Prace Hist.-Lit.* nr 26; Rec.: S.K. [T. Sinko]: Z ostatnich nowości wydawniczych. *Kur. Lit.-Nauk*, dod. *Il. Kur. Codz.*, Krak. 1926 nr 32; S. Papée: Recenzje. *Ruch Lit.* 1927 nr 9. – How Genius calls to Genius [Sienkiewicz i Reymont]. *Literary Digest* 1926 t. 88 (z 23.1) s. 56-60. – A. Czekalski: Sienkiewicz i Orzeszkowa na indeksie. *Rzeczpospolita*, Warsz. 1927 nr 307. – T. Łopalewski: Refleksje literackie (Sienkiewicz i Żeromski, paralela). *Kur. Wil.* 1927 nr 31. – T. Nałęcz [J. Lipka]: Daudet a Sienkiewicz. *Wiad. Lit.* Warsz. 1927 nr 3. – Z. Szweykowski:

„Lalka” B. Prusa. Warsz. 1927 s. 104-105; toż wyd. 2: Warsz. 1935 s. 98-99. – S. Dobrzycki: Scena z Balzaka u Sienkiewicza. *Ruch Lit.* 1928 nr 1. – T. Parnicki: H. Sienkiewicz a Aleksander Dumas (ojciec). Studium porównawcze. *Tyg. Pol.*, Charbin, 1928 nr 302-305; przedr. w: Szkice literackie. Warsz. 1978 s. 88-93. – J. Birkenmajer: Jak debiutował Waław Berent. *Kur. Pozn.* 1929 nr 530. – J. Birkenmajer: Sienkiewicz i Puszkina. „Ogniem i mieczem” i „Kapitanskaja doczka”. *Ruch Lit.* 1929 nr 4. – W. Lednicki: Tolstoj a Polska. *Prz. Współcz.* 1929 nr 87.

128. J. Birkenmajer: Przedśpiew „Dumy o hetmanie”. *Wiad. Lit.* 1930 nr 8. – H. Charliat: Une solennité en l’honneur de l’écrivain polonais Sieroszewski. *Le Figaro*, Paryż 1930 z 29 III. – Z. Falkowski: Sienkiewicz a Szekspir. *Prz. Powsz.* 1930 t. 186 s. 62-84. – J. Harhala: Sienkiewicz i Puszkina. *Pam. Lit.* 1930 z. 1 s. 121-126; polem.: Z. Dębicki: Sienkiewicz, Puszkina i p. Harhala. *Kur. Warsz.* 1930 nr 103. – M. Kasterska: Sieroszewski et son oeuvre entre l’Orient et l’Occident. *La Revue Mondiale*, Paryż 1930 z 15 IV s. 402 i n. – T. Parnicki: Tolstoj - Sienkiewicz - Aldanow. *Mysł Nar.* 1930 nr 18. – J. Korpała: J.I. Kraszewski jako współpracownik „Słowa” za redakcji H. Sienkiewicza. *Kur. Lit.-Nauk.* dod. II. *Kur. Codz.* 1931 nr 32. – C. Łagiewski: Sienkiewicz i Jeż o neoslawizmie. *Gaz. Pol.* 1931 nr 261; toż *Gaz. Pol. Zach.* 1931 nr 221. – T. Parnicki: Dziedzictwo Walter-Scottowe. *Mysł Nar.* 1931 nr 37. – K. Czachowski: Pierwsze sądy krytyczne o Prusie. *Wiad. Lit.* 1932 nr 1. – J. Krzyżanowski: Sienkiewicz i walterscottycy rosyjscy. *Spraw. z Czynności i Posiedzeń PAU* 1932 nr 8; Rec.: T.M. [T. Mikulski]: Nauka i literatura. *Mysł Nar.* 1933 nr 12, *Głos Nar.* 1933 nr 312. – K. Milieski: Sienkiewicz czy Żeromski. *Związkowiec*, Krak. 1932 nr 1/2. – L. Pomirowski: Kryzys we współczesnej literaturze polskiej. Sienkiewicz i Żeromski. *Kur. Lit.-Nauk.*, dod. II. *Kur. Codz.* 1932 nr 7. – H. Galle: Trzy pojedynki (na marginesie „Cyda”). *Pam. Lit.* 1933 z. 1 s. 83-93. – L. Porteret: Sieroszewski et Sienkiewicz. *La Pologne Littéraire* 1933 nr 84. – J. Birkenmajer: Sienkiewicz o Berwińskim. (Nieznany nekrolog wielkopolskiego poety). *Kur. Pozn.* 1934 nr 407. – B. Nadolski: Stosunki Ujejskiego i Sienkiewicza z Baworowskim. *Ruch Lit.* 1934 nr 5 s. 140-142. – T.P. [T. Parnicki]: Qualis Artifex! *Głos Lit.-Nauk.*, dod. *Głosu Nar.* 1934 nr 317; toż: *Kur. Lit.-Nauk.* nr 47, dod. *Kur. Powsz.*, Krak. 1934 nr 318. – K. Turey: Psychologia dziecka w twórczości Prusa [i Sienkiewicza]. *Ruch Lit.* 1934 nr 10 s. 302-308. – S. Helsztyński: W Syrenim Grodzie. *Wiad. Lit.* 1935 nr 29. – W. Lednicki: Quelques

aspects du nationalisme et du christianisme chez Tolstoj. Krak. 1935. – W. Tarnawski: O Prusie i paru innych rzeczach. Prus i Sienkiewicz. *Głos Lit.-Nauk.*, dod. *Głosu Nar.* 1935 nr 68. – S. Krajewski: „Taras Bulba” i „Ogniem i mieczem”. II. *Kur. Codz.* 1936 nr 322. – J. Reiss: Dwa dokumenty. H. Sienkiewicz i Al. Kielland. *Pol. Zach.* 1937 nr 17. – J. Wołoszynowski: Kipling i Sienkiewicz. *Pol. Zbroj.*, Warsz. 1936 nr 25. – S. Helsztyński: Paderewski, Sienkiewicz i Przybyszewski. *Wici Wielkop.*, Pozn. 1937 nr 4/5. – M. Kasterska: Henri de Montherlant i H. Sienkiewicz. *Podbięta* 1937 nr 11. – L.B. Świdorski: [H. Sienkiewicz] w: E. Orzeszkowa. Listy. Oprac. .... T. 1 Dwugłosy. Warsz. 1937; t. 2 Do literatów i ludzi nauki. Warsz. 1938 [komentarze wg indeksu]. – A. Grzymała-Siedlecki: Książka i scena (Sienkiewicz a Choynowski). *Kron. Pol. i Św.*, Warsz. 1938 nr 6. – T. Boy-Żeleński: Początki Młodej Polski. *Wiad. Lit.* 1938 nr 48. – Lekcja patriotyzmu. Na marginesie listu sprzed lat trzydziestu [Sienkiewicz - Gorkij]. *Akademik Socjalista*, Warsz. 1938 nr 2. – K. Czachowski: Pisma Dygasińskiego. *Wiad. Lit.* 1939 nr 22. – S. Podhorska-Okołów: Kobiety piszą... Sylwetki i szkice [Z. Kossak i Sienkiewicz]. Warsz. 1938 s.188-191. – (j): Szwedzki poemat Alfreda Jensena na cześć Sienkiewicza. II. *Kur. Codz.* 1939 nr 166. – T. Parnicki: Pośmiertny triumf Sienkiewicza. *Wola i Czyn* 1939 nr 6. – H. Radzikowska: Świat żołnierski w powieści Sienkiewicza i Żeromskiego. *Tyg. Nauk.*, Warsz. 1939 nr 5. – A. Rogalski: Przegląd kulturalny. Dygasiński i Sienkiewicz o Niemcach. *Tęcza*, Pozn. 1939 nr 8. – T. Wiwatowski: „Kocia muzyka” Przybyszewskiego, wojna Orzeszkowej z Sienkiewiczem i Sienkiewicz o „Grafomanie” Wyspiańskim. *Kron. Pol. i Św.*, Warsz. 1939 nr 14. – Paderewski - Sienkiewicz. *Sodalis*, Orchard Lake (USA) 1941, XII s. 10-11. – J. Kertes: Mickiewicz. Paderewski. Sienkiewicz. Budapeszt 1943 s. 24, il.

129. E. Damiani: Sienkiewicz e Kasprovicz. *La Cultura nel Mondo*, Rzym 1946 nr 5/6 s. 245-248. – W. Hahn: H. Sienkiewicz i W. Baworowski. *Nauka i Szt.* 1946 nr 7/8 s. 180-182. – J. Krzyżanowski: Sienkiewicz a literatura rosyjska. (W setną rocznicę urodzin autora Trylogii). *Nauka i Szt.* 1946 nr 5/6; toż w: W kręgu wielkich realistów. Krak. 1962 s. 127-137. – Z. Sitnicki: Sienkiewicz a „Troilus i Kressyda” Shakespeare’a. *Odrodzenie* 1946 nr 36. – W. Doda: Porzucony nauczyciel Sieroszewskiego. Z dziejów „siły fatalnej” Sienkiewicza. *Nauka i Szt.* 1947 t. 5 s. 65-77. – K. Czachowski: Sienkiewicz o Prusie. *Robotnik* 1947 nr 167. – Wł. Sieroszewski: O Sieroszewskim. *Odrodzenie* 1947 nr 38; tenże: W obronie

- pisarstwa Sieroszewskiego. *Now. Lit.* 1947 nr 28. – K.W. Zawodziński: Stulecie trójcy powieściopisarzy. Studia nad społecznym i artystycznym znaczeniem dzieła Orzeszkowej, Prusa i Sienkiewicza. Łódź 1947. – S. Papée: Dwie trylogie (Dumas a Sienkiewicz); Pokrewieństwo Dickensa z Sienkiewiczem, w: Sienkiewicz wielki czy mały? Krak. 1948. – B. Zakrzewski: Sienkiewicz i Brandt. *Spraw. Pozn. Tow. Przyj. Nauk* 1948 nr 1 s. 107-111. – S. Żółkiewski: Dwa bieguny realizmu. *Kuźnica* 1949 nr 37. – E. Jankowski: Z niedrukowanej korespondencji Asnyka. *Pam. Lit.* 1951 s. 3/4 i odb. – J. Wyszomirski: Czechow a Polacy. *Sl. Pol.* 1951 nr 195. – J. Kobyłański: Sienkiewicz i Zapolska o Chopinie. *Dziś i Jutro* 1952 nr 8. – S. Mackiewicz: Chciałem pisać... [Sienkiewicz i Tołstoj]. *Wiadomości*, Londyn 1954 nr 44; nawiąz.: Sz. Deptuła, Z. Rudnicki, *Wiadomości* 1955 nr 11 s. 4. – W. Rousseau: „Wam zawdzięczam niejedno natchnienie i niejedną scenę w mojej Trylogii” – pisał Sienkiewicz do Brandta. *Rejsy* 1955 nr 32. – B. Białokozowicz: Lew Tołstoj i Polska, w: Sbornik statiej o L.N. Tołstom. Leningrad 1956 s. 13-41. – A. Hutnikiewicz: Żeromski wobec Sienkiewicza. *Życie Lit.* 1956 nr 47. – E. Jankowski: Z dziejów znajomości Orzeszkowej z Sienkiewiczem. *Pam. Lit.* 1956 z. 4 i odb.; toż w: Z różnych sfer. Studia i portrety. Warsz. 1994 s. 105-134. – J. Krzyżanowski: Pasek i Sienkiewicz (Do źródeł Trylogii). *Pam. Lit.* 1956 s. 4 i odb., przedr. w: W kręgu wielkich realistów. Krak. 1962 s. 138-166. – W. Lednicki: Bits of Table Talk on Pushkin, Mickiewicz, Goethe, Turgenew and Sienkiewicz. Haga 1956. International Scholars Forum. A Series of Books by American Scholars t. 5 s. 220-256; Rec.: L.R. Lewitter, *Slav. Rev.* 1957 t. 35 nr 85 s. 596-598. – Orzeszkowa, Sienkiewicz i Prus o literaturze. Oprac. Z. Najder. Warsz. 1956.
- Rec.: SAD [W. Sadkowski]: Klasycy polscy o literaturze. *Tryb. Ludu* 1956 nr 230; B. Křemenek, *Slov. Přehl.* 1957 nr 2; Z. Żabicki, *Nowe Sygn.* 1957 nr 8.
- Z.K.: Pisarz francuski [R. Rolland] o Sienkiewiczu. *Wiadomości*, Londyn 1956 nr 145. – Żeromski o Sienkiewiczu. *Echo Tyg.* 1956 nr 42. – M. Kasterska: Petroniusz - H. Sienkiewicz - Henry de Montherlant (Dynastie literackie). *Horizonty*, Paryż 1957 nr 9 s. 37-60. – R. Zrębowicz: Od Sienkiewicza do Tuwima. Godziny z Sienkiewiczem. *Głos Rob.* 1957 nr 298. – Zapomniani i opuszczeni [H. Sienkiewicz i W.S. Reymont]. *Tryb. Lit.* 1957 nr 6. – Żeromski o Sienkiewiczu [fragment „Dzienników”]. *Now. Lit. i Wyd.* 1957 nr 2. – J. Kulczycka-Saloni: Walka o wolność myśli i sumienia w literaturze polskiej [Prus, Sienkiewicz, Świętochowski]. *Myśl Wolna* 1958 nr 6. –
- Z przemówienia S. Żeromskiego o Sienkiewiczu. (Zakopane 1916). *Sl. Tyg.* 1958 nr 41. – E. Pieścikowski: Drobiazgi Sienkiewiczowskie [listy w sprawie jubileuszu Konopnickiej w 1902 r.]. *Twórczość* 1959 nr 4 s. 149-150. – L.W. Usenko: Kuprin o Sienkiewiczu. *Russkij Głos*, Warsz. 1959 nr 42/43. – R. Wojciechowski: Sienkiewicz a Słowacki. *Polonistyka* 1959 nr 6 s. 10-28.
- 130.** S. Pigoń: Żeromski i Przybyszewski wobec jubileuszu H. Sienkiewicza. *Ruch Lit.* 1960 nr 3. – A. Stawar: Z tematyki Sienkiewiczowskiej: filozofia; Z tematyki Sienkiewiczowskiej (Od strony Gombrowicza). *Nowa Kult.* 1960 nr 12, 14, 18. – J. Krzyżanowski: Ze stosunków Konopnickiej z Sienkiewiczem. *Ruch Lit.* 1961 nr 1. – B. Stephan: Dürers „Ritter, Tod und Teufel” und Sienkiewicz. *Mickiewicz-Blätter* 1962 nr 20/21 s. 186-187. – M. Kasterska: Une dynastie littéraire. Pétrone, Sienkiewicz et Montherlant. *Revue Générale Belge* 1963 z. II. – K. Kulczykowska: Od dydaktyzmu do artyzmu w twórczości dla dzieci (H. Sienkiewicz i M. Konopnicka). *Biul. Polonist.* 1963 nr 17. – S. Mackiewicz: Długosz, Pasek, Sienkiewicz. *Kierunki* 1963 nr 35. – W. Nowakowska: Stanisław Witkiewicz o Sienkiewiczu i innych. *Życie Lit.* 1963 nr 17. – A. Coleman, M.M. Coleman: Wanderers Twain. Modjeska and Sienkiewicz. A view from California. Cheschire 1964, s. IX, 111, il.;
- Rec: W. Kondy, *The Slavic and East European Journal*, Madison 1965 nr 3 s. 331-332; J.R. Krzyżanowski, *Slavic Review*, Waszyngton 1965 [t. 24] nr 4 s. 745; J. Swastek, *Polish American Studies*, Orchard Lake 1965 [t. 22] nr 1 s. 61; P. Hultberg, *The Slavonic and East European Review*, Londyn 1966 t. 44 s. 102-103.
- S. Sobotkiewicz: Prawda a zmyślenie [Sienkiewicz i Kraszewski]. *Wiadomości*, Londyn 1964 nr 22. – American debut. Source materials on the first appearance of the Polish actress Helena Modjeska on the American stage. Including letters and dispatches by H. Sienkiewicz. Oprac. M. Moore Coleman. Cheschire 1965 s. 36, il. – F. Araszkiewicz: Sienkiewicz i Prus. *Kierunki* 1966 nr 19-20. – B. Białokozowicz: Tołstoj o H. Sienkiewiczu. *Prz. Hum.* 1966 nr 1; toż: *Tyg. Kult.* 1966 nr 45. – H. Bursztyńska: Twórczość Kraszewskiego jako literackie źródło powieści historycznych Sienkiewicza. *Pam. Lit.* 1966 z. 3. – R. Gerlecka: H. Sienkiewicz w oczach Lwa Tołstoja. *Annales Universitatis M. Curie-Sklodowska. Sectio F. Nauki Filozof. i Hum.*, t. 18: 1963, Lub. [1966] s. 233-248. – J.Z. Jakubowski: Celny wizerunek literacki Sienkiewicza [w „Przemówieniu” Żeromskiego w 1916 r.]. *Kultura*, 1966 nr 27. – J.Z. Jakubowski: Dwie wizje przeszłości narodowej – Sienkiewicz i Żeromski. *Kultura*, 1966

nr 45; toż: *Prz. Hum.* 1967 nr 3; toż w: Dokąd, ale i skąd idziemy. Oprac. J. Jakubowska. Warsz. 1977, wyd. 2 Warsz. 1985 s. 88-108. – A. Jopek: Rywal H. Sienkiewicza [Z. Kaczkowski]. *Widnokrąg*, Rzesz. 1966 nr 440. – J. Krzyżanowski: Sienkiewicz i Witkiewicz. (Karta z dziejów niezwykłej przyjaźni). *Prz. Hum.* 1966 nr 4; przedr. fragm.: *Slavia*, Praha 1967 nr 3 s. 570-589; przedr. w: Pokłosie Sienkiewiczowskie. Warsz. 1973 s. 445-472 (60). – J. Krzyżanowski: Sienkiewicz i Witkiewicz. *Wiadomości*, Londyn 1966 nr 47. – J. Kulczycka-Saloni: Sienkiewicz i Prus. *Pam. Lit.* 1966 z. 3 i nadb. – Z. Najder: Faulkner i Sienkiewicz (o znajomości twórczości Sienkiewicza przez W. Faulknera, na podstawie korespondencji M. Cowleya). *Twórczość* 1966 nr 10. – W. Wnuk: W kręgu Kasprowicza i Sienkiewicza. List z Zakopanego. *Kierunki* 1966 nr 36. – Z. Naliwajek: H. Sienkiewicz jako tłumacz R. Rollanda. *Prz. Hum.* 1967 nr 3. – Pandora [A. Pragier]: Prus o Sienkiewiczu. *Wiadomości*, Londyn 1967 nr 10; toż w: Puszka Pandory. Londyn 1969 s. 287-291. – D. Welsh: Sienkiewicz versus Kraszewski: observations on Novel-writing. *Indiana Slavic Studies*, The Hague. Mouton 1967 s. 238-251. – K. Wyka: Bowaryzm Sienkiewicza. *Twórczość* 1967 nr 3; Dopelnienie do bowaryzmu. *Twórczość* 1967 nr 4. – Twórczość o podróżowaniu Sienkiewicza. *Przekrój* 1967 nr 1148. – S. Zabierowski: O Conradzie i Sienkiewiczu. *Mies. Lit.* 1967 nr 12 s. 65-69. – B. Białokozowicz: „Wojna i pokój” L. Tołstoja a Trylogia Sienkiewicza i „Popioły” Żeromskiego. *Jęz. Ros.* 1968 nr 4; toż w zb.: Z dziejów wzajemnych polsko-rosyjskich związków literackich XIX wieku. Warsz. 1971 s. 157-196; toż w jęz. ros.: „Wojna i mir” L.N. Tołstogo, „Trilogija” Sienkiewicza i „Piepieł” S. Żeromskiego. *Wiestnik Moskowskiego Uniwersytetu*. Moskwa 1971 ser. 10 *Filologia* z. 2. – J. Kulczycka-Saloni: Sienkiewicz i Prus, w: H. Sienkiewicz. Twórczość i recepcja światowa. Krak. 1968 (58). – L. Sziklay: Le roman historique au tournant du siècle (Sienkiewicz - Jirásek - Gárdonyi). *Studia Slavica Academiae Scientiarum Hungaricae*, Budapest 1968 z. 1/4 s. 371-384. – L. Wudzki: W obozie postępu (Brzozowski przeciw Sienkiewiczowi). *Argumenty* 1968 nr 48. – R. Gerlecka: H. Sienkiewicz w oczach Lwa Tołstoja (Referat z III 1966). *Biul. Lub. Tow. Nauk. Folia Societatis Scientiarum Lublinensis. Sectio A. Humanistyka* 1969 t. 6/9. – J. Krzyżanowski: Powieściopisarz i poeta. Konopnicka - Sienkiewicz, w zb: Konopnicka i współczesny jej świat literacki. Szkice historyczno-literackie. Warsz. 1969 s. 43-68. – J.B. Neveux: H. Sienkiewicz i E. Siebecker

(„Zemsta rabina” a „La revanche du rabbin”). Tł. M. Michalakowa. *Pam. Lit.* 1969 z. 2. – Z. Ziątek: Sienkiewicza i Brzozowskiego spór o tradycję. *Prz. Hum.* 1969 nr 1.

131. J. Krzyżanowski: Sienkiewicz i Szczepanowski. *Prz. Hum.* 1970 nr 4; toż w: Pokłosie Sienkiewiczowskie. Warsz. 1973 s. 536-556 (60). – B. Białokozowicz: Z dziejów wzajemnych polsko-rosyjskich związków literackich w XIX w. [„Wojna i pokój” Tołstoja a Trylogia Sienkiewicza i „Popioły” Żeromskiego; H. Sienkiewicz wobec pisarzy rosyjskich]. Warsz. 1971 s. 138-238. – H. Bursztyńska: Literackie kontakty J.I. Kraszewskiego z H. Sienkiewiczem. *Prace Nauk. Uniw. Śl., Hist. Lit.* 1971 nr 17 s. 33-40. – A. Jopek: Obok Sienkiewicza. „Veto!” A. Krechowickiego [streszcz. ref.]. *Spraw. z posiedzeń Komisji Nauk.* Krak. 1971 z. 1 s. 46-48. – J. Hvišč: Sienkiewicz a Jégé [streszcz. ref.]. *Biul. Hist. Literatur Zachodniosłow.*, Warsz. 1971 s. 14. – J. Hvišč: Sienkiewicz a Jégé. K druhowej typologii slovenskej a polskej historickej prozy, w zb.: Związki i paralele literatur polskiej i słowackiej... Red. M. Bobrownicka. Wroc. 1972 s. 125-147. PAN, *Prace Komisji Słowianoznawstwa* 26. – F. Sielicki: M. Gorki w kręgu spraw polskich. Warsz. 1971 s. 10-15. – R. Orwid-Bulicz: Walka z Sienkiewiczem. *Dz. Pol. i Dz. Żoł.*, Londyn 1972 nr 158; toż: *Tydz. Pol.*, Nowy Jork 1972 nr 73. – J. Tokarski: H. Sienkiewicz i ... [Tołstoj]. *Tydz. Pol.*, Londyn 1972 nr 31-35. – A. Chojnacki: Parnicki - Prus - Sienkiewicz. *Tyg. Kult.* 1973 nr 33. – J. Krzyżanowski: Ze stosunków Kraszewskiego i Sienkiewicza. *Rocz. Tow. Lit. im. A. Mickiewicza* 1973 s. 9-21; toż: *Slavia*, Praha 1974 z. 3 s. 321-330. – A. Gołubiew: Świadkowie przemian. Krak. 1974 s. 315. – W. Janicki: „Potop” i Żeromski. *Kierunki* 1974 nr 42. – H. Jankowska: Sienkiewicz i Montherlant. *Wiadomości*, Londyn 1975 nr 14. – H. Bursztyńska: Scottowskie i Dumasowskie dziedzictwo Sienkiewicza. *Prace Nauk. Uniw. Śl.* 1976 t. 99 s. 81-91. – T. Bujnicki: Od „Krzyżaków” do „Srebrnych orłów” (Ewolucja polskiej powieści historycznej). *Ruch Lit.* 1977 z. 1; toż w zb.: W kręgu przemian polskiej prozy XX w. Red. T. Bujnicki. Wroc. 1978; toż w: Sienkiewicz i historia. Warsz. 1981. – H. Bursztyńska: H. Sienkiewicz w kręgu oddziaływania powieści historycznych J.I. Kraszewskiego. Katow. 1977. *Prace Nauk. UŚl. Hist. Lit.* t. 22. – H. Markiewicz: Współzawodnicy Sienkiewicza. *Ruch Lit.* 1977 z. 1. – T. Bujnicki: „Wojna domowa” S. Twardowskiego a Trylogia H. Sienkiewicza, w zb.: Trylogia H. Sienkiewicza. Historia - dzieło - recepcja. Warsz. 1978 (249a). – H. Bursztyńska, W. Danek: Literackie powinowactwo powieści

historycznych Sienkiewicza i Kraszewskiego, w zb.: Trylogia H. Sienkiewicza. Historia - dzieło - recepcja. Warsz. 1978 (249a). – I. Csapláros: Ady i Sienkiewicz. *Prz. Hum.* 1978 nr 7/8. – E. Szonert: Czytam go z wielką satysfakcją [Sienkiewicz o Prusie]. *Kierunki* 1978 nr 6. – W. Toporowski: Alfred Jensen i H. Sienkiewicz [w 1905 r.]. *Wiadomości*, Londyn 1978 nr 27. – W. Toporowski: R. Rolland i Sienkiewicz. *Dz. Pol. i Dz. Żoł.*, Londyn 1979 nr 259.

132. H. Bursztyńska: Sienkiewicza i Kraszewskiego koncepcja wojen polsko-kozackich XVII wieku, w zb.: H. Sienkiewicz. Tradycja – kreacja – styl. Katow. 1982 (62). – K. Kosek: H. Sienkiewicz i W. Łoziński. Współpraca, polemika, wpływy i wzajemne zależności, w zb.: H. Sienkiewicz. Tradycja - kreacja - styl. Katow. 1982 (62). – H. Nakonieczny: Historyczne źródła w rzymskich powieściach Kraszewskiego, Orzeszkowej i Sienkiewicza, w zb.: H. Sienkiewicz. Tradycja - kreacja - styl. Katow. 1982 (62). – A. Tatkiewicz: Między Kmicicem a Penturem [Sienkiewicz i Prus]. *Polityka* 1984 nr 47; polem. T. Jodełka-Burzecki: Dlaczego Prus przegrał z Sienkiewiczem. *Kierunki* 1985 nr 11. – W. Toporowski: [W. Faulkner i H. Sienkiewicz]. *Dz. Pol. i Dz. Żoł.*, Londyn 1984 nr 39. – L.M. Bartelski: Sienkiewicz, Nałkowska i Witkacy. *Gaz. Krak.* 1984 nr 251. – W. Klemm: L. Krzywicki - krytyk pozytywizmu. *Rocz. Tow. Lit. im. A. Mickiewicza* 1982/1983. Warsz. 1984 s. 99-113. – K. Kupisz: Z dziejów jednego motywu. Sienkiewicz i Marivaux. *Prace Polonist.* Ser. 41:1985 s. 357-374. – L. Ludorowski: Trop Sienkiewiczowski w „Bożym gniewie” J.I. Kraszewskiego, w zb.: Trylogia - Sobieski - Victoria wiedeńska. Lub. 1985 (63). – J. Lewczuk: Krzyżacy [Kraszewskiego i Sienkiewicza]. *Warm. i Mazury* 1985 nr 14. – P. Działisz: Poruszył wiatr od morza. Bernard Chrzanowski. 1861-1944. Gdań. 1986 s. 28. – I.K. Gorski: O Sienkiewiczu i Wiesiełowskim. Tłum. M. Czertowicz. Wstęp B. Białokozowicz. Wybór i oprac. J. Kulczycka-Saloni. Warsz. 1986 s. 591, il.; Rec.: J. Korkozowicz, *Głos Naucz.* 1986 nr 38. – W. Natanson: Anegdoty o Sienkiewiczu i Prusie. *Plomyczek* 1987 nr 17. – E. Szonert: Sienkiewicz o Prusie, w: Spotkania z Sienkiewiczem. Warsz. 1987 s. 144-160 (64). – W.T. [W. Toporowski]: William Faulkner i H. Sienkiewicz. *Dz. Pol. i Dz. Żoł.*, Londyn 1987 nr 192. – M. Wiśniewska: Kwestarz sprawy społecznej i narodowej (Na marginesie książki E. Trynieszewskiego „Antoni Osuchowski 1849-1928. Zarys biograficzny”. Olsztyn 1985). *Kron. Warsz.* 1987 nr 1. – M. Wiśniewska: Umberto I, Siemiradzki i Sienkiewicz. *Dz. Pol. i Dz. Żoł.*,

Londyn 1987 nr 269. – A. Witek: Modrzejewska i Sienkiewicz. *Dz. Pol. i Dz. Żoł.*, Londyn 1987 nr 83. – W. Gombrowicz: Contre les poètes. Red. M. Carcassonne, Ch. Guias. Bruksela 1988 s. 166. – J. Jakóbczyk: Sienkiewicz, Prus i Orzeszkowa w wirach rewolucji 1905-1907, w zb.: Studia o twórczości E. Orzeszkowej. Red. J. Paszek. *Prace Nauk. Uniw. Śl.*, Katow. 1989 s. 73-103. – R. Leszczyński: Spuścizna literacka po J.I. Kraszewskim i H. Sienkiewiczu na Łużycach. *Letopis Instytutu za Serbski Ludospys.* Budziszyn 1989 s. 36-43. – L. Ludorowski: „Boży gniew” J.I. Kraszewskiego w kręgu „Ogniem i mieczem”, w zb.: Romanów i Kraszewski. Red. L. Ludorowski. Lub.-Romanów 1989 s. 135-158. – M. Tomikowska: H. Sienkiewicz o twórczości J.I. Kraszewskiego, w zb.: Romanów i Kraszewski. Red. L. Ludorowski. Lub.-Romanów 1989 s. 173-179. – W. Toporowski: Brat Albert, Żeromski i Sienkiewicz. *Dz. Pol. i Dz. Żoł.*, Londyn 1989 nr 295. – K.W. Zawodziński: Pegaz to nie samochód bezkołowy. Studia krytyczne. Oprac. A.Z. Makowiecki. Warsz. 1989 s. 313-331.

133. M. Bokszczanin: Julian Krzyżanowski – badacz i miłośnik Sienkiewicza, w zb.: Sienkiewicz po latach. Częst. 1990 s. 85-96 (66). – A. Chomiuk: Współcześni polscy powieściopisarze historyczni wobec tradycji sienkiewiczowskiej, w zb.: Z Sienkiewiczem po Mazowszu. Płock 1990 s. 226-238 (65). – L. Ludorowski: Gombrowicz o Sienkiewiczu, w zb.: Z Sienkiewiczem po Mazowszu. Płock 1990 s. 205-225 (65). – L. Ludorowski: Refleks Sienkiewiczowski w powieściach historycznych Bohdana Królikowskiego, w zb.: Polska powieść historyczna XX wieku. Red. L. Ludorowski. Lub. 1990 s. 275-294. – M. Łojek: Ignacy Chrzanowski jako popularyzator H. Sienkiewicza, w zb.: Z Sienkiewiczem po Mazowszu. Płock 1990 s. 189-204 (65). – J. Starnawski: Zygmunt Szweykowski - badacz Sienkiewicza, w zb.: Sienkiewicz po latach. Częst. 1990 s. 77-84 (66). – Z.J. Adamczyk: Stefan Żeromski wobec H. Sienkiewicza, w zb.: H. Sienkiewicz, twórczość i recepcja. Lub. 1991 s. 335-343 (67). – J. Konieczny: Dwugłos literacki H. Sienkiewicza i J.B. Rychlińskiego o Krzysztofie Arciszewskim, w zb.: H. Sienkiewicz, twórczość i recepcja. Lub. 1991 s. 357-369 (67); też w: Z problemów życia literackiego na obszarze zaboru pruskiego w XIX i XX wieku. Studia i szkice. Bydż. WSP 1993. – M. Jankowiak: Misterium Dionizosa. Ironiczny dialog Wypiańskiego z romantyzmem na tle zjawiska ironii w literaturze polskiej. Bydż. 1991, toż: 1998, s. 54-66. – A. Stoff: Sienkiewicz. czytany przez Parnickiego, w zb.: H. Sienkiewicz, twórczość

i recepcja. Lub. 1991 s. 345-356 (67). – J. Bachórz: „Lalka” w kontekście „Trylogii”. *Rocz. Tow. Lit. im. A. Mickiewicza* 1991/1992 (1993) s. 27-40. – A. Sprawka: H. Sienkiewicza i Natana Rybaka powieści o powstaniu kozackim. Bohdan Chmielnicki i książę Jarema, w zb.: *Polska powieść XIX i XX w.* Lub. 1993 s. 99-107 (70). – B. Kosmanowa: J.I. Kraszewski i H. Sienkiewicz we wzajemnych opiniach. *Zesz. Nauk. Filol. Pol. WSP Opole* 1993 z. 34 (1994) s. 23-29. – J. Kulczycka-Saloni: Prus i Sienkiewicz – dialog czy polemika?, w zb.: *Bolesław Prus. Twórczość i recepcja światowa.* Red. E. Łoch, S. Fita. Lub. 1993 s. 3-39. – T. Żabski: Polskie kresy zachodnie w oczach Prusa i Sienkiewicza. *Annales Siles.* vol. 22 (1992) s. 31-52. – J. Kulczycka-Saloni: „Quo vadis” i „Faraon”. Ostatnie kwestie w polemice pisarzy, w zb.: *Studia humanistyczne IV.* Red. H. Wolny, K. Wolny. Kiel. 1994 s. 7-29; też w: *Na polskich i europejskich szlakach literackich. Z pism rozproszonych 1985-1998.* Warsz. 2000 s. 35-49. – K. Wolny: Wańkiewicz wobec Sienkiewicza, w zb.: *Studia humanistyczne IV.* Red. H. Wolny i in. Kiel. 1994 s. 59-66. – Z. Piasecki: H. Sienkiewicz i Stanisław Witkiewicz. Z dziejów przyjaźni. *Zesz. Nauk. Filol. Pol. Univ. Opol.* z. 35 (1995) s. 71-85. – Z. Przybyła: Na początku było słowo recenzyjne... H. Sienkiewicz o dojrzewaniu warsztatu pisarskiego autora „Lalki”. *Ruch Lit.* 1995 z. 4 s. 434-446. – D. Rymsha-Zalewska: Demby pod urokiem Sienkiewicza. *Biul. Inf. Bibl. Nar.* 1996 nr 3-4 s. 35-37. – W. Wójcik: Wokół Sienkiewiczianów W. Nałkowskiego, w zb.: *H. Sienkiewicz i jego twórczość.* Częst. 1996 s. 211-217 (71). – J. Zacharska: Sienkiewiczowska nowela Tetmajera [„Książę Piotr”]. *Prz. Hum.* 1996 nr 6. – W. Hendzel: Stefan Żeromski o H. Sienkiewiczu, w zb.: *Spotkania Sienkiewiczowskie.* Opole 1997 s. 259-273 (72). – P. Kitrasiewicz: Nobliści bez masek. *Mag. Lit.* 1997 nr 1. – E. Malinowska: Podróż Prusa i Sienkiewicza. Kiel. 1997 s. 35-54. *Spotkania z literaturą 21.* – A. Mencwel: „Przedwiośnie” czy „Potop”. Studium postaw polskich w XX wieku. Warsz. 1997 s. 541. – M. Woźniak: Chocholi taniec. Brzozowski i Gombrowicz wobec Sienkiewicza. *Tygiel Kult.* 1997 nr 8 s. 67-73. – L. Burska: Paradoxy Jasienicy, w: *Kłopotliwe dziedzictwo. Szkice o literaturze i historii.* Warsz. 1998 s. 99-109. – H. Bursztyńska: Kraszewski, Orzeszkowa, Sienkiewicz. *Studia i szkice.* Krak. 1998 s. 182. – M. Komarzyński, A. Skrzypietz: Marysienka Sobieska w twórczości Kraszewskiego i Sienkiewicza, w zb.: *H. Sienkiewicz. Biografia. Twórczość. Recepcja.* Lub. 1998 (77). – B. Kosmanowa: Zagłoba z Lublina. Rudolf

Korwin-Piotrowski i Józef Ignacy Kraszewski, w zb.: *H. Sienkiewicz. Biografia. Twórczość. Recepcja.* Lub. 1998 (77). – G. Leszczyński: „Złota legenda” Henryka z Podlasia, w zb.: *Sienkiewicz i inni.* Warsz. 1999 s. 93-107. – B. Mazan: Z naśladownictwa „Trylogii”. *Powieści historyczne F.A. Ossendowskiego,* w zb.: *Sienkiewicz i epoki.* Warsz. 1999 s. 123-137 (80). – Z. Najder: Sienkiewicz - Conrad - Faulkner. 75 lat temu zmarł Joseph Conrad. *Rzeczpospolita* 1999 nr 177. – J. Zacharska: „Sienkiewiczowskie rzeczy” Tetmajera, w zb.: *Sienkiewicz i epoki.* Warsz. 1999 s. 291-303 (80).

134. M. Gorzelak: H. Sienkiewicz i przyjaciele malarze, w zb.: *Oblegorek.* Kiel. 2000 s. 65-81 (82). – W. Okoń: Stygnąca planeta. Polska krytyka artystyczna wobec malarstwa historycznego i historii. Wroc. 2000 s. 100-130. – E. Owczarz: Motyw „powrotu do gniazda” w powieściach Kraszewskiego i Sienkiewicza, w zb.: *Mieszczanństwo i mieszczaństwo w literaturze polskiej drugiej poł. XIX w.* Red. E. Ichnatowicz. Warsz. 2000. – J. Sztachelska: Dlaczego Hamlet a nie Faust? Motywy goethańskie w twórczości H. Sienkiewicza, w zb.: *Motywy i postacie faustyczne w literaturze polskiej, t. II.* Red. H. Krukowska i J. Ławski. Białyst. 2001; też w: *Czar i zaklęcia Sienkiewicza.* Białyst. 2003 s. 112-126 (88). – I. Sadowska: Pejzaże amerykańskie Sienkiewicza i Sieroszewskiego. *Arcana* 2001 nr 4. – A. Baranow: Powieści współczesne H. Sienkiewicza w kontekście twórczości Fiodora Dostojewskiego. *Ann. Acad. Pedagog. Cracov. Studia Hist. Lit.* 2 [2002] s. 127-140. – B. Kosmanowa: J.I. Kraszewski i H. Sienkiewicz wobec wielkiej polityki. *Rekonosans badawczy,* w zb.: *H. Sienkiewicz twórca i obywatel.* Opole 2002 s. 149-157 (83). – H. Ludorowska: Portret Nerona w „Antychryście” Ernesta Renana, w zb.: *Warszawskie spotkania Sienkiewiczowskie 2002.* Warsz. 2002 s. 32-43 (86). – B. Mazan: Sienkiewicz, Reymont i (nie)ostatnie tango w Pekinie. *Ruch Lit.* 2002 z. 2 s. 231-236. – D. Moldanová: Alois Jirásek a H. Sienkiewicz. *Historická proza jako výraz národní sebeinterpretace na prelomu 19. a 20. století,* w zb.: *H. Sienkiewicz, twórca i obywatel.* Opole 2002 s. 181-189 (83). – A.N. Nieminuszczij: Proza G. Sienkiewicza w pis'mach A.P. Czechowa. *Acta Pol.-Ruthen.* T. 7 [2002] s. 25-37. – J. Starnawski: Reymont i inni (Dwaj badacze Sienkiewicza: J. Kleiner, Z. Szweykowski). Warsz. 2002 s. 125-139. – B. Białokozowicz: Z polskiej karty Lwa Tołstoja. *Olsztyn* 2003. – J.R. Krzyżanowski: Dwie powieści o antycznym świecie. „Ben-Hur” [L. Wallace’a] i „Quo vadis”, w zb.: *Sienkiewicz – pamięć i współczesność.*

Lub. 2003 (87); toż w: Widziane z Ameryki. Lub. 2009 s. 246-252. – J. Sztachelska: Sienkiewicz wobec Słowackiego; Szekspiariady Sienkiewiczowskie; Sienkiewicz – Witkiewicz, czyli kładki, na których spotykają się ludzie z różnych światów, w: Czar i zaklęcia Sienkiewicza. Białyst. 2003 s. 84-126, 138-167 (88). – A. Zura: Prototypizacja i kategoryzacja w polu semantycznym barwy zielonej (na przykładzie „Krzyżaków” H. Sienkiewicza i „Proti všem” Alojzego Jiráska). *Bohemistyka* R. 4: 2004 nr 2 s. 105-120. – A. Grochowa: Osobowość dekadenta w polskiej prozie narracyjnej XIX i XX w. (Sienkiewicz, Berent, Iwazkiewicz, Kuśniewicz). *Filol. Pol.* 2005 t. 2 s. 133-143. – L. Ludorowski: J.I. Kraszewskiego powieść o Kordeckim, w zb.: Studia Sienkiewiczowskie t. 5. Lub. 2005 s. 35-42 (91). – J.O. Poliszuk: Istoryczna tema w literatury jak przedmet polemiki: Gogol, Kulisz, Sienkiewicz, Starićkiy. *Warsz. Zesz. Ukrainozn.* Z. 19/20 [2005] s. 131-146. – J. Rusin: Nagonki na Sienkiewicza. Od Brzozowskiego i Nałkowskiego do Gombrowicza i Miłosza. *Nowa Polsczyzna* 2005 nr 2 s. 39-43. – T. Bujnicki: „Chrystus” i „Jawnogrzesznicza”. Spór Sienkiewicza ze Spasowiczem i „szkołą krakowską”, w zb.: Etyka i literatura. Red. E. Ichnatowicz, E. Paczoska. Warsz. 2006 s. 70-77; toż w: Pozytywista Sienkiewicz. Krak. 2007 (100a). – G. Chudy: Sienkiewicz a pamiętnikarze. Obrona Zbaraża, w zb.: H. Sienkiewicz. Tradice - současnost - recepcce. Ostrawa 2006 s. 271-290 (94a). – Z. Mokranowska: H. Sienkiewicz wobec tradycji romantycznej. Prolegomena, w zb.: H. Sienkiewicz. Tradice - současnost - recepcce. Ostrawa 2006 s. 99-112 (94a). – S.P. Musienka: Problema siemi w twórczestwie Elizy Orzeszko i G. Sienkiewicza (allegoria i realnost). *Prace Polonist.* Ser. 61 t. 1, 2006 s. 61-70. – E. Owczar: „Serio falszywe” i ironia. Etyczny wymiar ironii w twórczości Kraszewskiego i Sienkiewicza, w zb.: Etyka i literatura. Pisarze polscy lat 1863-1918 w poszukiwaniu wzorców życia i sztuki. Red. E. Ichnatowicz, E. Paczoska. Warsz. 2006. – Z. Piasecki: Alfreda Jenssena poemat o Polsce w kontekście uroczystości związanych z przyznaniem H. Sienkiewiczowi nagrody Nobla w 1905 roku, w zb.: H. Sienkiewicz. Tradice - současnost - recepcce. Ostrawa 2006 s. 113-122 (94a). – R. Stachura: Sienkiewicz jako badacz literatury staropolskiej, w zb.: H. Sienkiewicz. Tradice - současnost - recepcce. Ostrawa 2006 s. 131-140 (94a). – K.Z. Szymańska: Nieznane rękopisy Józefa Weysenhoffa związane z powieścią H. Sienkiewicza „Na polu chwały”. *Pam. Lit.* R. 97: 2006 z. 1 s. 217-223. – A. Zura: Konceptualizacja nazw w „Krzyżakach” H. Sien-

kiewicza i „Proti všem” Alojzego Jiráska. Ostrawa 2006; Rec.: K. Chrobak, *Bohemistyka* R. 4:2004 nr 2; A. Nowakowska, *Porad. Jęz.* 2008 z. 4 s. 71-73. – A. Adamek-Świechowska: Józefa Brandta i Walerego Przyborowskiego powroty do przeszłości w kontekście Trylogii H. Sienkiewicza, w zb.: Walery Przyborowski i Józef Brandt. Red. K. Stępnik, M. Gabryś. Lub. 2007 s. 175-195. – A. Berger: Obraz macierzyństwa w „Rodzinie Połanieckich” H. Sienkiewicza i „Annie Kareninie” Lwa Tołstoja. *Kwart. Opol.* R. 53: 2007 nr 1 s. 97-117. – T. Bujnicki: Sienkiewicz czyta Kraszewskiego, w zb.: Powieść historyczna dawniej i dziś. Red. R. Stachura, T. Budrewicz, B. Faron. Krak. 2007 s. 255-263; toż w: Pozytywista Sienkiewicz. Krak. 2007 (100a). – A. Chomiuk: Wokół Trylogii. „Panowie Leszczyńscy” Hanny Malewskiej i „W ręku Boga” Andrzeja Stojowskiego, w zb.: H. Sienkiewicz w kulturze polskiej. Lub. 2007 s. 405-420 (97). – M. Gloger: Sienkiewicz i Tocqueville. Studium ewolucji poglądów społeczno-politycznych H. Sienkiewicza. *Ruch Lit.* R. 48, 2007 z. 1 s. 13-29. – M. Gorzełak: Sienkiewicz i Wyspiański, w zb.: H. Sienkiewicz. Nowe listy. Lub. 2007 (100). – K. Handke: H. Sienkiewicz i S. Żeromski jako koloryści, w zb.: H. Sienkiewicz w kulturze polskiej. Lub. 2007 s. 319-338 (97). – R. Handke: Style batalistyki w polskiej powieści historycznej. Sienkiewicz - Żeromski, w zb.: H. Sienkiewicz w kulturze polskiej. Lub. 2007 s. 337-345 (97). – H. Ludorowska: Temat krzyżacki a obraz Niemca w literaturze polskiej, w zb.: H. Sienkiewicz. Nowe listy. Lub. 2007 s. 191-212 (100). – L. Ludorowski: Portrety Bohdana Chmielnickiego w polskiej powieści historycznej XIX w., w zb.: H. Sienkiewicz. Nowe listy. Lub. 2007 s. 121-160 (100). – E. Łoch: Postaci magnatów wobec prawdy historycznej i kreacji literackich w Trylogii H. Sienkiewicza i w „Dumie o hetmanie” S. Żeromskiego, w zb.: H. Sienkiewicz w kulturze polskiej. Lub. 2007 s. 345-359 (97). – Z. Łopatkiewicz: *Jego Duch*. Marii Konopnickiej rapsod o Wyspiańskim, w zb.: H. Sienkiewicz. Nowe listy. Lub. 2007 s. 257-267 (100). – L. Magnone: Konopnicka po drugiej stronie (sienkiewiczowskiego) lustra, w zb.: H. Sienkiewicz w kulturze polskiej. Lub. 2007 s. 359-372 (97). – B. Mazan: Kontekst i podtekst w dziewiętnastowiecznej powieści historycznej (na przykładzie „kierunku antyhiperborejskiego” w Trylogii H. Sienkiewicza), w zb.: Powieść historyczna dawniej i dziś. Red. R. Stachura, T. Budrewicz, B. Faron. Krak. 2007 s. 274-312. – B. Muchorowska-Bryk: Wizja Grecji w podróżopisarstwie H. Sienkiewicza i J. Weysenhoffa, w zb.: H. Sienkiewicz w kul-

turze polskiej. Lub. 2007 s. 383-390 (97). – J. Orłowski: Twórczość Sienkiewicza w antyniemieckiej poezji rosyjskiej w dobie pierwszej wojny światowej, w zb.: H. Sienkiewicz. Nowe listy. Lub. 2007 s. 283-293 (100). – I. Sadowska: Sieroszewski Sienkiewiczem podsyty – paralele i kontrasty, w: Wśród obcych i wśród swoich. Wacława Sieroszewskiego portret wielokrotny. Kiel. 2007, też w zb.: H. Sienkiewicz w kulturze polskiej. Lub. 2007 s. 373-382 (97). – B. Szleszyński: Przymierze kontusza. H. Rzewuski i H. Sienkiewicz - najwybitniejsi twórcy XIX-wiecznego nurtu sarmackiego. Warsz., [Wyd.] Fundacja „Akademia Humanistyczna” IBL PAN, 2007 s. 240. – Kozaczyzna Gogola - Kozaczyzna Sienkiewicza (głosy w dyskusji panelowej); W. Krawczenko: „Taras Bulba” a „Ogniem i mieczem”; N. Jakowenko: Rekonkwista Ukrainy - Gogol przeciw Sienkiewiczowi; T. Bujnicki: „Taras Bulba” a „Ogniem i mieczem” - lektura porównawcza, w zb.: Po co Sienkiewicz. Warsz. 2007 s. 317-324 (95). – M. Rólkowska: „Nieprzetapialni”. Obraz Polonii amerykańskiej w utworach H. Sienkiewicza i Sygurda Wiśniowskiego. *Media, Kult., Komunik. Spol.* 2007/2008 s. 209-220.

– W. Hendzel: H. Sienkiewicz w „Dzienniku” Jana Lechonia. *Kwart. Opol.* 2008 nr 4 s. 127-131. – J. Jakóbczyk: Brzozowskiego potyczki z Sienkiewiczem. Uwagi rozproszone, w zb.: Wyobrażenia i pedanteria. Prace ofiarowane prof. W. Głowi... Red. M. Adamski i in. Wroc. 2008.

– A. Kuniczuk-Trzciniowicz: Sienkiewicz „Słowackiego zachwycony sławą” - rekonosans wpływów. *Litteraria XXXVII*. Red. J. Kolbuszewski. Wroc. 2008 s. 123-133. – I. Szulska: Dyskusja o Litwie. J.I. Kraszewski, H. Sienkiewicz, Vincas Pietaris. *Prace Filolog.* T. 55, 2008 s. 229-239. – T. Sobieraj: Jaka epistema? O metodzie, kryteriach i przesłankach filozoficznych krytyki literackiej „trójcy powieściopisarzy” okresu pozytywizmu. *Pam. Lit.* 2009 z. 4 s. 73-97. – A. Kuniczuk-Trzciniowicz: Pozytywiści o twórczości Juliusza Słowackiego. Rekonosans. *Acta Univ. Wratislav. 3140. Prace Literackie*, red. M. Urseł. XLIX 2009 s. 181-186. – L. Ludorowski: H. Sienkiewicz w obronie Kraszewskiego – 1884, w zb.: H. Sienkiewicz w lustrze biografu. Lub. 2009 s. 113-136 (102). – Z. Miszczak: „Tygodnik Ilustrowany” o Sienkiewicz i jego udziale w obchodach ku czci Juliusza Słowackiego w latach 1899 i 1909. Przypomnienie z okazji Roku Słowackiego 2009, w zb.: H. Sienkiewicz w lustrze biografu. Lub. 2009 s. 173-240 (102). – B. Mucha: H. Sienkiewicz i Mikołaj Gogol. *Akant* R. 12: 2009 nr 11 s. 26-28. – J. Musiał:

Sienkiewicz patriarchalny w publicystyce Józefa Mariana Świącieckiego, w zb.: H. Sienkiewicz w lustrze biografu. Lub. 2009 s. 539-544 (102). – E. Owczarz: Nieosiągalna całość. Szkice o powieści polskiej XIX wieku. J.I. Kraszewski - L. Szyrmer - H. Sienkiewicz. Toruń 2009 s. 322.

– H. Witek: Wizerunek obcego: Kultury afrykańskie w relacjach H. Sienkiewicza, Mariana Brandysa, Marcina Kydryńskiego. Warsz. 2009 s. 259.

– A. Żurowski: MODrzeJEwSKA Shakespeare Star. Gdań. 2010 s. 575. – D. Świerczyńska: Sieroszewski Sienkiewiczem podsyty (dopełnienia), w zb.: Wacław Sieroszewski - zesłaniec, etnograf, literat, polityk. Red. A. Kuczyński, M. Marczyk. Wroc. 2011 s. 259-263. – A. Adamek-Świechowska: „Budda klero-szlachecki” w widzeniu „lodowatego sopła u naszej strzechy”, czyli Świętochowski o Sienkiewicz, w zb.: Aleksander Świętochowski. Red. K. Stępnik, M. Gabryś. Lub. 2011 s. 269-285. – B. Mazan: Pamięć rozpisana na problem. O Sienkiewiczowskiej parafrazie fragmentu Mickiewiczowskich „Dziadów”. *Prace Polonist.* 2011 ser. 66 s. 181-206. – M. Gloger: H. Sienkiewicz i Stanisław Brzozowski - dwie drogi polskiej nowoczesności, w zb.: Konstatacje Stanisława Brzozowskiego. Red. U. Kowalczuk i in. Warsz., Wyd. UW 2012.

– A. Kuniczuk-Trzciniowicz: „Gotujcie więc uszy i oczy do boskiej uczy”. Juliusz Słowacki w interpretacji Heleny Modrzejewskiej, w zb.: Jaki Słowacki. Studia i szkice ... Red. E. Grzęda, M. Urseł. Wroc. 2012 s. 257-263. – J. Starnawski: Sienkiewicz - Wypiański, w zb.: Przestrzenie kultury i literatury. Księga jubileuszowa dedykowana prof. K. Heskij Kwaśniewicz... Red. E. Gondek, I. Socha. Katow. 2012, *Prace Nauk. Univ. Śl.* nr 2894. – D. Świerczyńska: Na morzu i z morza: Podróże morskie Kaliszewskiego, Sienkiewicza i Sieroszewskiego, w zb.: Metamorfozy podróży. Kultura i tożsamość. Red. J. Sztachelska i in. Białystok, Wyd. Univ., 2012 s. 106-118. – I. Puchalska: „Oszałały Herakles” czyli o bohaterstwie ekspiacyjnym w polskich narracjach dziewiętnastowiecznych (Adam Mickiewicz, Walery Łoziński, H. Sienkiewicz), w zb.: Prace Herkulesa. Człowiek wobec wyzwań, prób i przeciwności. Red. M. Cieśla-Korytowska, O. Płaszczewska. Krak., wyd. UJ, 2012. *Komparatystyka i współczesność*. – J. Rybicki: Conrad i Sienkiewicz, polska zmiana warty na Czarnym Łądzie; Sienkiewicz i Szklarski. Staś Tarkowski i Tomek Wilmowski. Rozpoznanie, w zb.: Wokół „W pustyni i w puszczy”. Krak. 2012 (102c). – Z. Mokranowska: Zofia Kossak w kręgu Sienkiewiczowskich tematów kresowych, w zb.: Proza polska XX wieku. Przeglądy i interpretacje. T. 2.

Red. E. Dutka, M. Cuber. Katow. 2012, *Prace Nauk. Uniw. Śl.* nr 2921. – Z. Mokranowska: Fakty - Historie - Metafory. O twórczości Zofii Kossak i H. Sienkiewicza. Piotrków Tryb., Nauk. Wyd. 2013 s. 265. – A. Szawerna-Dyrszka: Wobec Sienkiewicza. Miłosz, Gombrowicz, Brzozowski, w zb.: Literatura popularna I. Dyskursy wielorakie. Red. E. Bartos, M. Tomczok. Katow.

2013, *Prace Nauk. Uniw. Śl.* nr 3120. – M. Kleczlik: Litwa Sienkiewicza, Piłsudskiego, Miłosza. Łomianki, Wyd. LTW 2014 s. 182, il. – B. Nowacka: Dawno temu w Maripozie. Wańkowicz na tropach Sienkiewicza, w zb.: Literatura polska obu Ameryk. Studia i szkice. Red. B. Nowacka i in. Katow. 2014. *Prace Nauk. Uniw. Śl.* nr 3163.

SIENKIEWICZ A „MŁODA POLSKA”

135. Sienkiewicz a Młoda Polska. *Przedświt*, Lwów 1901 nr 92. – S. Brzozowski: My młodzi. *Głos* 1902 nr 50. – Krucjata przeciw Sienkiewiczowi. *Przedświt* 1902 nr 35. – Skandalik literacki. *Prz. Polit. Społ. i Lit.* 1902 nr 51. – Odpowiedź [Sienkiewicza] na ankietę „W sprawie repertuaru pesymistyczno-zmysłowego”. *Kur. Teatr.* 1903 z 27 II nr 55; toż: *Głos* 1903 nr 10. – Alfa: Walka. *Gaz. Handl.* 1903 nr 47. – Beta: Zmaganie się prądów. *Gaz. Handl.* 1903 nr 102. – J. z Novosielec Bandrowski: Sienkiewicz a Przybyszewski. *Srdca*, Czechy, 1903 nr 10 s. 306-308. – L. Belmont [L. Blumental]: W kwestii „młodych”. (Z powodu artykułu St. Brzozowskiego pt. „My młodzi”). *Głos* 1903 nr 8 s. 123. – S. Brzozowski: Replika. *Głos* 1903 nr 5 s. 77; tenże: W kwestii „młodych” [odpowiedź na list Leo Belmonta]. *Głos* 1903 nr 8 s. 123; tenże: I smutek tego wszystkiego... *Głos* 1903 nr 10, przedr. w: *Wczesne prace krytyczne*. Oprac. A. Mencwel. Warsz. 1988 s. 108-113; tenże: Tu l’as voulu, Georges Dandin. Odpowiedź na artykuł Kaprysa [W. Rabskiego] w „*Kurierze Warszawskim*”. *Głos* 1903 nr 12 s. 185; tenże: Porachunki. *Głos* 1903 nr 20 s. 311. – St.B. [S. Brzozowski]: Czas mówić! [Sienkiewicz i Przybyszewski]. *Głos* 1903 nr 15 s. 230; tenże: Komentarz przez życie napisany. *Głos* 1903 nr 16. – Adam Czepiel [S. Brzozowski]: Widma moich współczesnych. Zygmunt Podfilipski – H. Sienkiewicza apologeta pośmiertny. *Głos* 1903 nr 18 s. 281. – S. Brzozowski: Spóźnione strzały [polem. z B. Lutomskim w sprawie Sienkiewicza]. *Głos* 1903 nr 38 s. 605, przedr. w: *Wczesne prace krytyczne*. Warsz. 1988 s. 320-327; tenże: List otwarty do „*Posła Prawdy*” [A. Świętochowskiego]. *Głos* 1903 nr 44 s. 695; tenże: Kilka słów wyjaśnienia. W sprawie listu otwartego do „*Posła Prawdy*”. *Głos* 1903 nr 47 s. 743; tenże: O nowej sztuce. I. Zastrzeżenia. II. Nasze widnokreśli. III. Prawa duszy. *Głos* 1903 nr 49-51, s. 783, 796, 812. – N. Czarnocki: Echa artykułu [S. Brzozowskiego]

„*My młodzi*”. *Głos* 1903 nr 4 s. 60. – eł. [J.Wł. Dawid]: Etyka „czystych rąk”. *Głos* 1903 nr 12 s. 183. – J.Wł. Dawid: O co nam idzie? *Głos* 1903 nr 20 s. 309. – A. Drogoszewski: O „obcym człowieku”. *Głos* 1903 nr 16 s. 247. – ad. [A. Drogoszewski]: Deszcz błotny. *Prawda* 1903 nr 18 s. 206-208. – H. Galle: Nowe drogi, nowe bogi. *Bibl. Warsz.* 1903 z. 2. – Przeciw porubstwu... *Gaz. Pol.* 1903 nr 83. – Avanti [G. Glass]: Les journaux s’amusent. Męty w odmęcie. *Głos* 1903 nr 16, 21. – T. Jeske-Choiński: Listy literackie z Warszawy. Najmłodzi i Sienkiewicz. *Gaz. Lw.* 1903 nr 255. – Przegląd prasy [Kampania przeciw Sienkiewiczowi]. *Krytyka*, Krak. 1903 t. 1 z. 5 s. 384-386. – L. Konarski: Bez maski. *Głos* 1903 nr 17 s. 261. – St. Kucharski: Jak Sienkiewicz „budzi sumienia”. *Głos* 1903 nr 14 s. 214. – A. Lange: Z powodu sporu o Sienkiewicza. *Tydzień*, dod. *Kur. Lw.* 1903 nr 27 s. 209. – Sęp [W. Maleszewski]: Z Warszawy. *Bies. Lit.* 1903 nr 10, 14. – A. Miller: Jeden z „młodych” o Sienkiewiczu. *Głos* 1903 nr 13 s. 200. – W. Nałkowski: Zbyteczny ból. Niefortunny obrońca pana Sienkiewicza [Wł. Rabski]. Wyjaśnienie dla ludzi uczciwych. Geneza produkcji i chwały pana Sienkiewicza. *Głos* 1903 nr 13 s. 198, nr 17 s. 263, nr 43 s. 679; przedr. w: H. Sienkiewicz. Oprac. J. Kulczycka-Saloni. Warsz. 1966 s. 257-270 (56); Geneza produkcji i chwały pana Sienkiewicza [przedr. z r. 1903]. *Przegląd*, Warsz. 2007 nr 26 s. 42-43. – J. Nowiński: Komu obcy? *Kur. Codz.* 1903. – W.O. [W. Osuchowska]: Protest kobiety. *Głos* 1903 nr 15. – Poliak: Dlinnaja istorija małego diela (warszawskie pisma). *Siewiero-Zapadnyj Kraj* 1903 nr 116. – B.P. [B. Prusik]: Boj o Sienkiewicze. *Lumir* 1902/1903 nr 28 s. 338-339. – S. Przybyszewski: List otwarty do H. Sienkiewicza. W sprawie repertuaru pesymistyczno-zmysłowego. *Głos* 1903 nr 13 s. 201; List do redakcji. Smutny epilog smutnej sprawy. *Głos* 1903 nr 15; tenże: Do redakcji „*Głosu*” w Warszawie. Przyczynek do psychologii biednego czło-

wieka. *Głos* 1903 nr 17; przedr. w: Listy t. 1. Gdań. 1937 s. 302-304. – Kaprys [W. Rabski]: O czym mówią? Obcy człowiek. *Kur. Warsz.* 1903 nr 75; tenże: O czym mówią? Wilczy bilet Sienkiewicza. *Kur. Warsz.* 1903 nr 86. – Rastro: Aforyzm Sienkiewicza. *Kraj*, Petersb. 1903 nr 17. – Sk. [A. Skrzynecki?]: „Gazeta Warszawska” o „obcych”. *Kron. Rodz.* 1903 nr 17 s. 396. – L.Sz. [L. Szczepański?]: Echa z Warszawy. Sienkiewicz i „młodzi”. „Ruja” i „porubstwo” i „obcość”. Głosy pana Rabskiego i „Głos” warszawski. Wyprawa poczciwej „Biesiady” na ratunek... Zakopanego. *Ilustracja Pol.*, Krak. 1903 nr 17 s. 328. – T.Ł.: Z Tarnowa o Sienkiewicu. *Głos* 1903 nr 21. – Unis: Na Wisle. *Siewiero-Zapadnoje Slovo* 1903 nr 1525, 1539, 1579; toż: *Witebskije Gub. Wiedomosti* 1903 nr 91. – A. Węgliński: Zbudźmy się. *Głos* 1903 nr 18 s. 278. – Ruja i porubstwo w świetle historii. *Ateneum* 1903 z. 5 s. 121-124. – „Mołodaja Polska” o Sienkiewicze. *Donskaja Riecz* 1903 nr 115. – Bezczelność. *Dz. Pol.* 1903 nr 181. – Sienkiewicz a my. *Echo Przem.* 1903 nr 35, 37. – Społeczny obrachunek. *Głos* 1903 nr 13 s. 198. – Prasa polska o procesie Sienkiewicza. *Głos* 1903 nr 19. – H. Sienkiewicz o nowoczesnym repertuarze. *Kron. Rodz.* 1903 nr 11 s. 252. – [inc.:] W sprawie wystąpienia Sienkiewicza przeciw modernizmowi... [tekst i omówienie listu K. Wielopolskiego]. *Kur. Por.* 1903 z 3 i 4 V. – Sienkiewicz a „Młoda Polska”. *Naprzód*, Krak. 1903 nr 113. – Itogi dziejowości G. Sienkiewicza. *Niżegorodskij Listok* 1903 nr 115. – Zadaşany modernista; Przybyszewski kontra Sienkiewicz; Co i o czym piszą. Brzozowski i Sienkiewicz; Z Warszawy [o Przybyszewskim i Sienkiewicu w *Kur. Pozn.*]; Z Warszawy [o liście K. Wielopolskiego]. *Prz. Polit. Spol. i Lit.* 1903 nr 77, 90, 92, 99, 101. – Nowosti nauki, iskusstwa i literatury. *Russkije Wiedomosti* 1903 nr 110. – Walka o ruję. *Sl. Pol.* 1903 nr 183, 222. – Sienkiewicz i „mołodyje”. *Warsz. Dniownik* 1903 nr 107; toż: *Jużnyj Kraj* 1903 nr 7711. – S. Brzozowski: Pochód z brzękadłami. *Głos* 1904 nr 2. – J. Wł. Dawid: Z okopów św. Trójcy.

Głos 1905 nr 47. – W. Nałkowski: Proletariat i twórcy. *Młodość* 1905 nr 1, przedr. w: Pisma społeczne. Warsz. 1951 s. 393-400, toż: *Mysł Marksist.* 1985 nr 6 s. 88-91. – We własnym oku belki nie widzą. *Kur. Codz.*, Warsz. 1905 nr 9. – Florian: „Mołodaja Polska” (Kriticzeskije zamietki). *Studienczestwo* 1906 nr 2 s. 32-37. – W. Nałkowski: Z powodu politycznych wystąpień p. Sienkiewicza. Napisał... Warsz., nakładem autora, 1907 s. 23. – L. Belmont [L. Blumental]: Dlaczego błoto stało się tanim. *Vol. Sl.* 1908 nr 19. – T. Bezimienny [W. Feldman]: Z życia i sztuki [ruia i porubstwo w „Wirach” i „Rodzinie Połanieckich”]. *Krytyka* 1909, t. 2 [z. XII] s. 323. – L. Belmont [L. Blumental]: Tani moral Sienkiewicza. (Sienkiewicz w „Legendzie Młodej Polski” S. Brzozowskiego). *Vol. Sl.* 1911 nr 128. – K. Irzykowski: Z kuźni bluźnierstw. *Prawda* 1911 nr 16, 18; toż w: Czyn i słowo. Glossy sceptyka. Lwów 1913 s. 80-81, 258-259. – L. Belmont [L. Blumental]: Idealny poseł polski [do Dumy]. *Vol. Sl.* 1912 nr 174. – A. M. Femelidi: Sienkiewicz i „Mołodaja Polska”, w: G. Sienkiewicz, jego literaturnaja epoka..., Petersb.-Moskwa 1912 s. 376-379. – S. Baczyński: Sztuka walcząca [m.in. o kampanii antysienkiewiczowskiej „młodopolan”]. Lwów 1923 s. 81 i n. – H. Sienkiewicz a krytyka opozycyjna. *Rzeczpospolita*, Warsz. 1924 nr 309. – Precz z Sienkiewiczem - Chmielnicki wodzem proletariatu. *Il. Kur. Codz.* 1933 nr 163. – J.M. Świącicki: Burżujstwo a patriarchalizm [Brzozowski i Sienkiewicz]. *Prz. Powsz.* 1950 t. 229 nr 5 s. 338-355. – A. Mencwel: „I smutek tego wszystkiego...”. *Kultura*, 1974 nr 36, 39. – R. Taboriski: Życie literackie młodopolskiej Warszawy. Warsz. 1974 s. 68-73. – M. Stępień: Rodowód. Studia nad socjalistyczną krytyką literacką w Polsce do roku 1918. Krak. 1983 s. 288-310. – A. Mencwel: Sienkiewicz i Brzozowski. Spory o Sienkiewicza - spory o mentalność narodową (dyskusja panelowa), w zb.: Po co Sienkiewicz. Warsz. 2007 s. 99-106 (95). – D. Trześniowski: Młodopolski Sienkiewicz, w zb.: H. Sienkiewicz w kulturze polskiej. Lub. 2007 s. 421-434 (97).

SIENKIEWICZ JAKO „WYCHOWAWCA NARODU”

136. K. Falkiewicz: Zaslęgi Sienkiewicza na polu wychowania narodowego. *Szkola*, Lwów 1901 s. 49-51. – B. Baranowski: Dom polski i jego znaczenie wychowawcze dla życia narodowego. *Szkola*, Lwów 1911 s. 65-67. – B. Chlebowski: Wychowawca wartość twórczości Sienkiewicza. *Wych. w Domu i w Szk.* 1916 nr 10. – F. Krasuski: Sienkiewicz - wychowawca narodu. *Szk. Pol.*, Lub. 1916 nr 13. – M. Rudnicki: Sienkiewicz jako obywatel. *Muzeum* 1917 s. 450-455. – W. Rzymowski: Trzy struny. *Tyg. Il.* 1917 nr 18. – H. Sienkiewicz. Na marginesie. „Duch jego był zawsze między nami...”. *Robotnik* 1919 nr 406. – St.: H. Sienkiewicz jako obywatel kraju. *Przew. Spol.*, Pozn. 1919/1920 s. 560-564. – J. Czempieński: Wskazania Sienkiewicza. *Kur. Warsz.* 1920 nr 315. – J. Gella: Szkoła Sienkiewicza. *Gaz. Wiecz.*, Lwów 1920 nr 5550. – J. Kazimierzczak: Znaczenie Sienkiewicza w życiu narodu polskiego. Z okazji wystawienia „Krzyżaków”. *Dz. Bydg.* 1923 nr 35. – K. Bukowski: Sienkiewicz jako wychowawca młodego pokolenia. *Wiek Nowy*, Lwów 1924 nr 7003. – W. Dunin-Wąsowicz: Idea narodowa i ludowa u Sienkiewicza. *Pol. Zbroj.* 1924 nr 294. – Elbe: Ojciec narodu. *Przyj. Młodz.*, Pozn. 1924 nr 10/11. – I. Kłopotowski: Czym dla nas H. Sienkiewicz. *Warsz.* 1924 s. 40. – W. Korycki: W czym wielkość Sienkiewicza. *Dzień Pol.*, Warsz. 1924 nr 247. – T. Kraushar: Jak budzi ducha narodowego genialny autor „Krzyżaków”. *Dz. Pozn.* 1924 nr 254. – J. Kulesza: H. Sienkiewicz do sumienia narodu. *Nowa Ref.*, Krak. 1924 nr 245. – M. Kuncewiczowa: Sienkiewicz jako twórca dusz polskich. *Ziemia Zamoj.* 1924 nr 30/31. – Z. Lubertowicz: Zaslęgi H. Sienkiewicza dla polskiego narodu. *Gaz. Podhal.* 1924 nr 42. – C. Niewiadomska: H. Sienkiewicz, wskrzesiciel narodu (1846-1916). *Warsz.* 1924 s. 13. – S. Nowakowski: Czwararty Wieszcz Narodu. *Dzień Pol.*, Warsz. 1924 nr 247. – S. Noyszewski (Piolun): Obywatelska zasługa Sienkiewicza. *Twórcz. Młod. Pol.* 1924 nr 8 s. 7-8. – H. Zahorska: Zadania literatury u Sienkiewicza. *Głos Nar.*, Krak. 1924 nr 246. – Sienkiewicz przygotował naród polski do walki. *Prz. Świat.*, Warsz. 1924 nr 17. – K. Kalinowski: Rapsod narodu polskiego. *Gaz. Bydg.* 1927 nr 173. – L. Kobiela: Sienkiewicz jako obywatel. *Pol. Zach.*, Katow. 1927 nr 275. – L. Skoczylas: Ojczyzny i wiary obrońca H. Sienkiewicz. *Warsz.* 1927 s. 55. – A. Świętochowski: Pisarz narodu. *Gaz. Bydg.* 1927 nr 173. – Jotka [J. Korpała]: Gawędy i refleksje. *Pol. Zach.*, Katow. 1927 nr 282. – H. Tajchner: Sienkiewicz a młodzież. *Pol. Wolność*, Warsz. 1930 nr 12. – K. Czachowski: Trwale wartości dzieł Sienkiewicza. *Tyg. Il.* 1932 nr 36. – J. Kijas: Wychowanie obywatelskie i państwowe w nauczaniu języka polskiego. *Polonista* 1932 z. 4. – I. Chrzanowski: H. Sienkiewicz. *ABC Lit.-Artyst.* 1933 nr 46. – J. Gawlik: Znaczenie H. Sienkiewicza dla pokolenia przedwojennego i powojennego. *Ziemia Radom.* 1933 nr 268, 288. – A. Grzymała-Siedlecki: Imperator dusz. *Tyg. Pol.*, Charbin 1933 s. 603. – S. Piasecki: Pisarz, który kształtował życie. *ABC Lit.-Artyst.* 1933 nr 46. – L. Bochenek: My z niego wszyscy. Życie i twórczość H. Sienkiewicza. *Prz. Oświat.*, Pozn. 1933 nr 5. – F. Bielak: „Ogniem i mieczem” czy „Potop”. *Polonista* 1933 nr 3. – S. Starachowicz: H. Sienkiewicz a młodzież. *Zew*, Krak. 1933 nr 3. – Z. Walenta: H. Sienkiewicz a legiony polskie. *Zew*, Krak. 1933 nr 3. – J. Zaleski: Sienkiewicz jako wychowawca. *Gaz. Warsz.* 1933 nr 353; toż: *Głos Nar.* 1933 nr 312, dod. *Głos Lit.-Nauk.*; toż: *Kur. Lw.* 1933 nr 46; *Przyj. Szkoły* 1933 nr 20; toż w: Zbiór materiałów dla organizatorów Dnia Sienkiewiczowskiego. Lwów [1933]. – A. Waśkowski: Sienkiewicz w najmłodszym pokoleniu. *Gaz. Warsz.* 1933 nr 353, dod.; toż: *Głos Lit.-Nauk.*, dod. *Głosu Nar.*, Krak. 1933 nr 312. – Panopticum cywilizacji. Zdarzenia, ich ludzie i wymowa. *Ster*, Warsz. 1934 nr 1. – K. Czachowski: Idea narodowa w twórczości Sienkiewicza. *Tyg. Il.* 1936 nr 47. – J. Pietrkiewicz: Z powrotem do Sienkiewicza. *Pol. Zbroj.* 1936 nr 314. – I. Chrzanowski: Sienkiewicz jako budziciel ducha rycerskiego w narodzie. *Prz. Pedag.* 1937 nr 1; przedr. w: *Studia i szkice*. T. 2. Krak. 1939 s. 209-213. – J. Pietrkiewicz: Młodość żąda wielkości. *Pol. Zbroj.* 1937 nr 10. – Nareszcie Sienkiewicz a nie Litwos. *Podbipięta* 1937 nr 1, 2; polem., *Warsz. Dz. Nar.* 1937 nr 345. – (Wer) [H. Weryński]: Kim był i jest H. Sienkiewicz. *Siewca Prawdy*, Sandom. 1938 nr 10. – T. Grabowski: H. Sienkiewicz, pocieszyciel narodu w niewoli. *Tyg. Warsz.* 1946 nr 20. – [Opinie o Sienkiewiczu]. *Młoda Rzeczp.* 1946 nr 24. – Sienkiewicz i młodzież. *Dz. Pol.* 1946 nr 316. – K. Pruszyński: Znacznownicy. *Odrodzenie* 1948 nr 10. – Don Kichot: Sienkiewicz, autor książek szkodliwych. *Tyg. Powsz.* 1948 nr 17. – A. Mikucka: Pokrzepienie serc? *Odrodzenie* 1948 nr 25. – M. Sambor [M. Chmielowiec]: Sienkiewicz jako wychowawca. *Życie* 1954 nr 12. – J. Glensk:

Tworzył „ku pokrzepieniu serc”. *Kal. Opol. TRZZ* 1966 s. 102-106, il. – A. Martuszevska: „Dla pokrzepienia serc”. Literacka wizja historii XVII wieku, w: Trylogia H. Sienkiewicza. Gdań. 1994 s. 38-45. – A. Żywiołek: H. Sienkiewicz jako świadek końca cywilizacji. *Prace Nauk. WSP w Częst. Filol. Pol.* T. 29:2003 s. 39-52. – S. Łempicki: Wpływ literatury na polskie idee wychowawcze na przełomie dwóch wieków [fragm.]. *Cywilizacja* 2004 nr 11 s. 215-221. – Sienkiewicz a legenda kresowa (dyskusja panelowa): E. Kosowska: Perspektywa kulturoznawcza; B. Mazan: Perspektywa literaturoznawcza; S. Uliasz: Kresy;

T. Bujnicki: Historia; S. Borek: Głos „staropolanina”, w zb.: Po co Sienkiewicz. Warsz. 2007 s. 296-316 (95). – J. Bajda: Myśli o narodzie i społeczeństwie polskim w drugiej poł. XIX wieku, w zb.: Humanizm polski i wspólnoty... Red. M. Cieński. Warsz. 2010 s. 299-348. – T. Bujnicki: Hetman dusz polskich – bard burżuazyjnych wyzyskiwaczy – wstydlivy opowiadacz snów. O legendzie i antylegendzie Sienkiewi-czowskiej, w zb.: Między biografią, literaturą i legendą. Red. M. Stanisławski, K. Maciąg. Rzesz., Wyd. Uniw. Rzesz. 2010; toż w: Sześć szkiców o Zagłobie... Warsz. 2014 (102a).

POCZYTNOŚĆ SIENKIEWICZA

137. Tryumf H. Sienkiewicza w wiedeńskiej kuchni. *Kur. Por.*, Warsz. 1883 nr 305. – Rachunki. Poczytność Sienkiewicza; Sienkiewicz na wabia. *Niwa* 1896 nr 30, 1897 nr 1. – J. [J. Kuczyński]: Listy znad Nowy. *Prz. Tyg.* 1898 nr 9 s. 107. – Columbus Sienkiewicz. *Outlook* 1898 t. 63 s. 669. – Sienkiewicz w zapadłym kącie amerykańskim [w Pensylwanii]. *Gaz. Nar.*, Lwów 1900 nr 112. – Dlaczego? *Bies. Lit.* 1900 nr 9. – Sęp [W. Maleszewski]: Z Warszawy. *Bies. Lit.* 1901 nr 41. – F. Bułgakow: Litteraturnyje zamietki. (Uspiech „Quo vadis” w Jewropie). *Nowoje Wriemia* 1902 nr 9341. – Notatki literackie [popularność w Niemczech]. *Kraj*, Petersb. 1902 nr 5, dod. *Życie i Szt.* s. 59. – J. Homolicki: O buławę hetmańską Sienkiewicza. *Ogniwo* 1903 nr 16. – F. Morzycka: O literaturze dla ludu i jej brakach. *Ogniwo* 1903 nr 10. – W. Nałkowski: Na sposoby biorą się...; Geneza produkcji i chwały pana Sienkiewicza. *Głos* 1903 nr 20 s. 313, nr 43 s. 679. – A. Miecznik: Triumf wielkiego autora. *Niwa Pol.*, Warsz. 1904 nr 18; toż: *Kur. Pozn.* 1904 nr 11. – M.G.: Co i jak czytać (powieści historyczne). *Zgoda*, Chicago 1907 nr 9. – Poczytność Sienkiewicza wśród Słoweńców. *Kur. Pozn.* 1911 nr 39. – K. Stefański [J. Dąbrowski]: „Koniec legendy”. (Rzecz o tzw. upadku Demokracji Narodowej w Królestwie). *Krytyka* 1911 z. XI s. 176-185. – Najpoczytniejsze książki na świecie [m in. o „Quo vadis?”]. *Il. Kur. Codz.* 1913 nr 154. – S. Demby: Sienkiewicz pod strzechą wiejską. *Zorza*, Warsz. 1914 nr 26. – J. Bojko: Po raz pierwszy. *Czas* 1916 nr 290; toż: *Piast* 1916. – W. Kwiatkowski: Kiedy Sienkiewicz zapomniany będzie? *Głos Pol.*,

Piotrogród 1916 nr 48. – [W. Pogorzelski:] Popularność Sienkiewicza. *Głos Nar.* 1916 nr 247, 270; toż: *Dz. Bydg.* 1916 nr 117; *Gaz. Opol.* 1916 nr 79; *Gaz. Tor.* 1916 nr 116; *Kur. Pozn.* 1916 nr 115. – Popularność Sienkiewicza. *Il. Kur. Codz.* 1916 nr 148. – „To wiemy z Sienkiewicza”. *Il. Kur. Codz.* 1916 nr 195. – Ks. Dr Momidowski: Posiew Sienkiewicza. *Gon. Krak.* 1918 nr 179. – M. Dąbrowski: Trylogia w okopach i izbach szpitalnych. *Pol. Zbroj.* 1924 nr 294. – T. Mendrys: Czy należy czytać dzieła Sienkiewicza dzisiaj? *Głos Nar.*, Krak. 1924 nr 245. – J. Szczepkowski: Popularność H. Sienkiewicza. *Żoł. Pol.* 1924 nr 43. – A. Wiatrak: Sienkiewicz w Gwatemali. *Kur. Pozn.* 1924 nr 265. – W sprawie rozpowszechniania „Krzyżaków” i Trylogii. *Gaz. Por.*, Warsz. 1924 nr 301. – J.K.: Sienkiewicz wśród ludu. *Kur. Lw.* 1924 nr 247. – M.H. [M. Grekowicz-Hausnerowa?]: Sieroszewski o wpływie Sienkiewicza na żołnierza polskiego. *Kur. Lw.* 1924 nr 247. – St. Brandowski: W syberyjskim piekle. *Dz. Bydg.* 1925 nr 140. – Camera obscura. Tyrania szaradowa. *Wiad. Lit.* 1925 nr 2. – [M. Rulikowski:] W dzień Święta Książki. Kilka opinii. W wielkim instytucie wydawniczym [Gebethnera i Wolffa]. *Świat* 1926 nr 45. – Sienkiewicz w bibliotekach ludowych. *Gaz. Warsz.* 1926 nr 170. – J.Pd.: Na kresowych szlakach. Najpoczytniejszy pisarz. *Kur. Warsz.* 1927 nr 118. – Rozstrzygnięcie plebiscytu „Dwanaście najsympatyczniejszych postaci literatury” [pięć Sienkiewiczowskich]. *Wiad. Lit.* 1928 nr 28. – F. Zyzański: Wielkość Sienkiewicza w narodzie. *Rola*, Krak. 1930 nr 22. – J. Wutkova: Czytelność dzieci w świetle nowych badań. *Polonista* 1930/1931 z. 5/6. – T. Hołótko: Przez

dwa fronty. Warsz. 1931; Rec.: J. Wasowski: Wspomnienia emisariusza. *Wiad. Lit.* 1931 nr 4. – M.S.: Jaką literaturą interesuje się robotnik polski? *Kob. Współcz.* 1931 nr 21. – Jakie książki czytam i jakie mi się podobają? [ankieta: Trylogia – najpopularniejszą książką polską, „Quo vadis?” – miejsce 2, „Krzyżacy” – 4]. *Tęcza*, Pozn. 1931 nr 51/52. – M.J. Ziomek: Czytelnictwo powieści. Najulubieńsi pisarze i najpoczytniejsze książki. *Prz. Współcz.* 1931 nr 114 i odb., Krak. 1931 s. 24. – jam [M. Grydzewski]: Przegląd prasy. *Wiad. Lit.* 1931 nr 41. – Nauka i literatura. Ze świata literackiego. *Mysł Nar.* 1932 nr 4. – K. Czachowski: Historia literatury. *Wiad. Lit.* 1932 nr 22. – L. Krzywicki: Życie i praca pisarza polskiego. Warsz. 1932 s. II i n. – I. Chrzanowski: H. Sienkiewicz. Księgi, które zbłądziły pod strzechy. *ABC Lit-Artyst.* 1933 nr 46; toż: *Expr. Por.* 1933 nr 307. – L.: Sienkiewicz pod pręgierzem. *Głos Nar.*, Krak. 1933 nr 244. – I. Moszczeńska: Tajemnica poczytności. *Kur. Warsz.* 1933 nr 319. – S.S.: Dzieła Sienkiewicza a militarizm i pacyfizm. *Głos Nar.*, Krak. 1933 nr 242. – M.J. Ziomek: Ze studiów nad czytelnictwem w Polsce. Czytelnictwo w Krakowie. *Prz. Współcz.* 1933 nr 129, 130. – Wieś polska woli Sienkiewicza niż Kadena-Bandrowskiego. *Kur. Zach.* 1934 nr 83. – S. Siedlecki: Czytelnictwo w bibliotekach robotniczych. *Pion* 1934 nr 18. – A.D.: Sienkiewicz i oni. *Głos Nar.*, Krak. 1934 nr 24. – N.: Ankieta w sprawie Sienkiewicza. *Głos Nar.*, Krak. 1934 nr 76. – Sienkiewicz działa... *Głos Nar.*, Krak. 1934 nr 95. – Spór o Sienkiewicza. *Głos Nar.*, Krak. 1934 nr 24. – W. Bąk: Przegląd prasy. *Pion* 1935 nr 44. – [Wyniki plebiscytu na 10 najpiękniejszych książek: 1. Quo vadis?, 3. Trylogia]. *Kuźnia Młod.* 1935 nr 13. – J. Birkenmajer: Sienkiewicz dla wszystkich. *Kultura* 1936 nr 33. – J. Drabikowski: Z pamiętnika [o czytaniu Trylogii], w: Pamiętniki chłopów. Ser. 2. Warsz. 1936; toż w: S. Pigoń: Wybór pisarzy ludowych... Cz.1. Wroc. 1947 s. 284-288. – L. Kotarbińska: Książka, która powinna być w każdym polskim domu. *Rodz. Pol.* 1936 nr 11 s. 404. – A. Kożuchowski: Trylogia na wychodźstwie. *Mysł Pol.*, Warsz. 1936 nr 22. – A. Grzymała-Siedlecki: Zawsze najpoczytniejszy. *Kur. Warsz.* 1936 nr 270. – Peselowiec z Sokala: Wszyscy chcą czytać Trylogię. *Nasza Praca*, Lwów 1936 nr 49. – J. Kwiatkowski: Z siedziby Karola Miarki. *Zaranie Śl.* 1937 z. 4. – T. Bocheński: Miniatury. Przyjaciel. *Kur. Lit.-Nauk.*, dod. II. *Kur. Codz.* 1938 nr 12. – I. Chrzanowski: Za co mamy kochać Sienkiewicza? *Głos Nar.*, Krak. 1938 nr 277; *Kur. Pozn.* 1938 nr 462. – Wyniki plebiscytu literackiego „Czasu”. *Czas* 1938 nr 24. – K.H. Groszyński:

Sienkiewicz w drugim czytaniu. *Droga Pracy*, Krzemieniec 1938 nr 3. – J.Z. Jakubowski: Uwagi na temat lektury języka polskiego w gimnazjach. *Pr. Polonist.* 1938, ser. 2, s. 435-447. – Tydzień kulturalny. Młodzież szkolna o Żeromskim, Sienkiewiczu, Prusie i... Kadencie. *Prosto z Mostu* 1938 nr 44. – W. Zechenter: A Sienkiewicz wciąż górą... *Kur. Lit. Nauk.*, dod. II. *Kur. Codz.* 1938 nr 42. – I. Drozdowicz-Jurgielewiczowa: Upodobania czytelnicze dorosłych. Warsz. 1939. – t.b. [T. Bujnicki]: Czytajmy Sienkiewicza. *Słowo*, Wil. 1939 nr 247. – „Krzyżacy” i „Na tropach smętka” znikają z bibliotek pomorskich [cenzura i czytelnicy]. *II. Kur. Codz.* 1939 nr 142.

138. Z. Wyrzykowski: Sienkiewicz żywy. *Gaz. Pol.*, Jerozolima 1943 nr 67. – R. Matkowski: H. Sienkiewicz. *Na Straży* 1945 nr 46. – K. Stepniak: Chłopskie spojrzenie na Sienkiewicza. *Ziel. Sztaud.* 1945 nr 9. – E.A. Krzyżanowska: Czytelnik a bohater utworu literackiego. *Twórczość* 1946 z. 11. – A. Mikucka: Czytelnictwo młodzieży krakowskiej. *Twórczość* 1946 nr 7/8. – A. Mikucka: Poczytność Sienkiewicza w świetle cyfr. *Polonista* 1947 z. 1/2. – Z. Falkowski: Ulubieniec narodu. *Głos Katol.* 1946 nr 46-49. – S. Papée: Upojeni Sienkiewiczem. *Tyg. Powsz.* 1946 nr 19. – L. Bandura: Pobudki skłaniające dzieci i młodzież do czytania. *Twórczość* 1949 z. 11. – Wspomnienia czytelników o książkach H. Sienkiewicza. *Wieś* 1951 nr 49. – T. Oracki: Poczytność utworów Sienkiewicza na Warmii i Mazurach. *Śl. na Warmii i Maz.* 1955 nr 26. – J. Starnawski: Fragment dziejów recepcji Sienkiewicza w Lublinie. *Kamena* 1955 nr 5/7, 8/9. – Z. Zielonka: H. Sienkiewicz na Śląsku. *Głosy z nad Odry* 1956 nr 38. – J.K. [J. Kołtuniak]: Sienkiewicz. *Gaz. Pozn.* 1957 nr 124. – J. Podgórczny: Rzadki druk „Krzyżaków” H. Sienkiewicza. *Problemy* 1959 nr 10. – L.M.: Z Sienkiewiczem w Turzu. *Katolik* 1959 nr 50. – Klub miłośników Trylogii. *Kur. Pol.* 1959 nr 30, 43, 55, 67. – R. Burzyński: „Polskie Chile” i Sienkiewicz. *Odra* 1961 z. 5 s. 25-29. – Nasz stosunek do twórczości Sienkiewicza. Ankieta „*Wiadomości*”. *Wiadomości*, Londyn 1961 nr 780-781; polem. M. Kosko: Dwa nieuzasadnione twierdzenia, także nr 792. – J. Wróblewski: Sienkiewicz przeciw Smętkowi. *Tyg. Kult.* 1963 nr 6. – Z. Wróbel: Dlaczego lubimy Sienkiewicza? *Pomorze* 1964 nr 24. – Pisarz powszechny. *Polska* 1964 nr 2. – S. Pigoń: Piękne pocywanie. (Wspomnienie. J. Krzyżanowskiemu). *Tyg. Powsz.* 1966 nr 46; przedr. w: *Z przedziwa pamięci*. Warsz. 1968 s. 125-127. – S. Zieliński: 15.XI.1966. *Nowe Książ.* 1966 nr 23. – F.J. Gabryl: Sienkiewicz wciąż żywy. *Wiadomości*, Londyn 1967 nr 2. – A. Ładyka: Nadal Biblia.

Polityka 1967 nr 19, uzup. B. Miazgowski, nr 24. – M. Paszkiewicz: Źródło popularności Trylogii-sarmatyzm, w: Sienkiewicz żywy. Londyn 1967 (57). – S. Siekierski: Twórczość H. Sienkiewicza w świadomości współczesnych pamiętnikarzy. *Prz. Hum.* 1967 nr 3. – J.M. Świącicki: Tajemnica Sienkiewicza. *Przew. Katol.* 1967 nr 13. – Sienkiewicz najpopularniejszym pisarzem polskim w ZSRR. *Sl. Powsz.* 1967 nr 11. – J. Konieczny: Droga H. Sienkiewicza do czytelnika w zaborze pruskim. (Zarys problematyki), w zb.: H. Dubowik, J. Konieczny, J. Malinowski: Polska powieść historyczna. Wybrane zagadnienia z dziejów recepcji i warsztatu twórczego. Bydg. 1968, s. 33-57. *Prace Wyzd. Nauk Hum. Bydg. Tow. Nauk., Ser. B, 3*; toż w: J. Konieczny: Z problemów życia literackiego na obszarze zaboru pruskiego w XIX i XX wieku. Bydg., WSP, 1993. – B. Zakrzewski: Sienkiewicz dla maluczkich, w zb.: H. Sienkiewicz. Twórczość i recepcja światowa. Krak. 1969 s. 77-83 (58). – M. Szczepański: Wszystkiemu winien Sienkiewicz. *Sl. Powsz.* 1973 nr 86. – Pierwszorzędny pisarz czy drugorzędny [wypowiedzi o Sienkiewiczu: K. Czachowski, L. Kruczkowski, J. Krzyżanowski, J. Lechoń, H. Markiewicz, A. Stawar, K. Wojciechowski, oprac. K. Biskupski]. *Kulisy, dod. Expr. Wiecz.* 1973 nr 46 s. 5. – J. Detko: Sienkiewicz. *Sztand. Młod.* 1976 nr 273. – K. Gerber: Sienkiewicz wiecznie żywy. *WTK. Tyg. Katol.*, 1976 nr 18. – T. Jodelka-Burzecki: Sienkiewicz zawsze aktualny. *Stolica* 1976 nr 50. – K. Mętrak: Ze słuchu. *Kulisy* 1976 nr 51/52. – T. Miłkowski: Mistrz. *Walka Młod.* 1976 nr 28. – F. Netz: Sienkiewicz. *Panorama* 1976 nr 46. – B. Zakrzewski: Sienkiewicz aż do... komiksów. *Polonistyka* 1977 nr 1; toż: *Literatura* 1977 nr 18.

139. [440 tys. vol. H. Sienkiewicza w PIW]. *Życie Warsz.* 1981 nr 2. – B.G.-J. [B. Gradzik-Jedynak]: Co warto wiedzieć o H. Sienkiewiczu. *Wisielka* 1983 nr 3-4 s. 12-13. – J. Kurowicki: Kulturalna gra słów w biało-czerwone. *Sprawy i Ludzie* 1984 nr 37. – J. Weber-Dörr: H. Sienkiewicz. *Wisielka* 1985 nr 1. – J. Korkozowicz: Adresaci jego książek. *Głos Naucz.* 1986 nr 3; toż: *Gaz. Olszt.* 1986 nr 3. – J. Korkozowicz: Sienkiewicz w międzywojniu. *Gaz. Olszt.* 1986 nr 184. – J. Korkozowicz: Paradoxy sławy. *Warm. i Maz.* 1986 nr 17. – D. Kułakowska, *Stolica* 1986 nr 27 s. 23. – Wrz [W. Radziwiłowicz]: Sienkiewicz szwabachą. *Dz. Pojez.* 1986 nr 222. – B. Zakrzewski, *Gaz. Rob.* 1986 nr 290 s. 10. – J.M. Majchrowski: Pierwszy ułan Drugiej Rzeczypospolitej (Sienkiewicz wśród legionistów). *Rzeczywistość* 1987 nr 49, 51-52. – T. Buski: Sienkiewicz wśród współcze-

snych. *Sprawy i Ludzie* 1988 nr 34. – J. Widacki: O rzekomych winach Sienkiewicza. *Tyg. Powsz.* 1988 nr 5. – T. Bujnicki: Triumf popularności. Sienkiewicz – laureat Nobla. *Ruch Lit.* 1992 z. 3 s. 173-189; toż w: Sienkiewicza „Powieści z lat dawnych” Krak. 1996 s. 213-230. – M. Ciupek: Sienkiewicz i stare panny (co czytają studenci?). *Dekada Lit.* 1993 nr 17. – S. Bratkowski: Homer drugiej kategorii czy mistrz stylu. *Rzeczpospolita* 1996 nr 103 dod. s. IV. – Z. Kałużyński: Kozak się odzywa. Sienkiewicza czytam, chociaż był „reakiem”. *Polityka* 1996 nr 11 s. 46. – M. Kosman: Czytanie Sienkiewicza. *Prz. Hum.* 1996 nr 6 s. 1-11. – M. Krassowski: Sienkiewicz raczej rynkowy. *Wiad. Kult.* 1996 nr 18. – S. Siekierski: Czytania Sienkiewicza. (Edukacja humanistyczna - problemy i propozycja). *Prz. Hum.* 1996 nr 6 s. 13-25; Czytanie Sienkiewicza. *Biul. Inf. Bibl. Nar.* 1996 nr 3-4. – A. Żyga: Trylogia wśród chłopów (do roku 1990), w zb: H. Sienkiewicz i jego twórczość. Czest. 1996 s. 219-229 (71). – „To, co pisał, pisał dla nas, dla mnie”. [O ankiecie „Mój Sienkiewicz”]. *Wiad. Kult.* 1996 nr 43. – A. Żyga: Trylogia wśród chłopów. *Rocz. Lud. Tow. Nauk.-Kult. T. 3* (1996/1997) s. 66-98, t. 4 (1999/2000) s. 103-129. – B. Mańkowska: Książki H. Sienkiewicza w zbiorach bibliotek publicznych województwa Siedleckiego i ich czytelnicy, w zb.: H. Sienkiewicz. Szkice o twórczości... Siedlce 1998 s. 73-70 (76). – M. Kosman: Recepcja twórczości Sienkiewicza w dobie zaborów, w: H. Sienkiewicza wizja Polski wspaniałej. Pozn. 1999 s. 191-201 (78).

140. D. Płygawko: Nowojorska Polonia i H. Sienkiewicz. *Mazow. Studia Hum.*, Łowicz 2002 nr 2 s. 155-170. – J. Ruszała: O nowych edycjach dzieł H. Sienkiewicza. *Akcent* 2002 nr 4 s. 221-225. – J. Sienkiewicz: Czytanie Sienkiewicza po stu latach, w zb.: 100-lecie przyznania H. Sienkiewiczowi literackiej Nagrody Nobla. Pozn. 2005 s. 79-84 (93). – B. Kosmanowa: H. Sienkiewicz na łamach „Przewodnika Katolickiego”, w zb.: H. Sienkiewicz w kulturze polskiej... Lub. 2007 s. 435-440 (97). – B. Mazan: „Kierunek idealny” (wobec przeciwności) na konfrontatywnym tle kultury rodzimej i egzotycznej. Chiny Sienkiewicza, w zb.: H. Sienkiewicz w kulturze polskiej... Lub. 2007 s. 453-468 (97). – S. Siekierski: Współczesna recepcja czytelnicza twórczości H. Sienkiewicza, w zb.: H. Sienkiewicz w kulturze polskiej... Lub. 2007 s. 99-114 (97). – T. Żabski: Twórczość Sienkiewicza a literatura popularna i kultura masowa, w zb.: Po co Sienkiewicz. Warsz. 2007 s. 54-63 (95). – Spory o Sienkiewicza - spory o mentalność narodową (dyskusja panelowa). A. Romanowski:

Czy Sienkiewicz odpowiada za ojca Rydzyka; J. Axer: „Na wyżyny, czytelnicy moi, na wyżyny”; S. Bortnowski: Kultura masowa przeciw Sienkiewiczowi; T. Bujnicki: Zamiast się spierać - czytać; Aneks II. T. Bujnicki: Ankieta „Nasza opinia o miejscu twórczości Sienkiewicza we współczesności” [odpowiedzi nadesłali: J. Kieniewicz, Z. Kloch, M. Kosman, J. Krawczyk, S. Lem, B. Leszkiewicz, B. Łagowski, E. Łętowska, W. Maciąg, H. Markiewicz, A. Men-

cwel, W. Mędrzecki, Cz. Miłosz, T. Sosnowski, S. Szymutko, K.T. Toeplitz, A. Wajda, J. Widacki, E. Wipszycka] w zb.: Po co Sienkiewicz. Warsz. 2007 s.113-121, 374-403 (95). – E. Kosowska: Antropologia polskości H. Sienkiewicza, w zb.: Po co Sienkiewicz. Warsz. 2007 s. 122-132 (95). – M. Wróblewski: Co młodzi wiedzą o Sienkiewiczu?, w zb.: Sienkiewicz dzisiaj... Toruń 2010 s. 195-205 (102b).

OPRACOWANIA UTWORÓW WEDŁUG ALFABETU TYTYŁÓW*

141. Aforyzmy

Uwagi. *Prz. Lit.*, Krak. 1897 nr 3. – Złote myśli H. Sienkiewicza z „Rodziny Połanieckich”. Myśli społeczne. Kobieta. Miłość. *Gaz. Nar.*, Lwów 1898 nr 211, dod.

– Mariusz [W. Rabski]: H. Sienkiewicz. Światła i kwiaty. Myśli zebrane z utworów H. Sienkiewicza ułożył... Pozn. 1896 s. 117; toż wyd. 2. Pozn. 1899; toż wyd. 3. pomnożone. Pozn. 1912 s. 182.

Rec.: Jan B. [J. Barszczewski]: Nadesłane książki. *Tyg. Il.* 1896 nr 35; B. Mączka: Przegląd piśmiennictwa. *Prz. Powsz.* 1899 t. 61 s. 264-265; J.K., *Prz. Lit.*, Krak. 1897 nr 1; M. Wicherkiewiczowa: Uwagi krytyczne. *Kur. Pozn.* 1912 nr 266; Kurier literacki. *Tyg. Il.* 1912 nr 7 s. 142.

– Sienkiewicz wobec cyklizmu. *Kolarz, Wioślarz i Łyżwiarz* 1900 z 17 XII, dod. nadzw. – Aforyzmy Sienkiewicza. *Kur. Pozn.* 1900 nr 344.

– Rastro: Aforyzm Sienkiewicza. *Kraj*, Petersb. 1903 nr 17, dod. *Życie i Szt.* s. 1, 3. – Walka o ruję. *Śl. Pol.* 1903 nr 183, 222. – L. Belmont [L. Blumental]: Warszawa w zdjęciach migawkowych. *Prawda* 1904 nr 35 s. 415. – Avanti [G. Glass]: Glosy (Myśli H. Sienkiewicza). *Chochół* 1906 nr 2. – E. Kozikowski: H. Sienkiewicz. Wybór myśli. Warsz. 1916 s. 24. – W.K. [W. Kucharski]: Sienkiewicz o przyszłości. [Myśli z „Rodziny Połanieckich”]. *Świat Chrześc.*, Wiedeń 1918 nr 4. – I. Chrzanowski: Zapomniane aforyzmy H. Sienkiewicza. *Głos Nar.* 1922 nr 88. – I. Chrzanowski: „Myśli odludka” Sienkiewicza. *Gaz. Warsz.* 1924 nr 294; toż: *Głos Nar.* 1924 nr 294.

– W.O. [W. Olszewicz?]: H. Sienkiewicz. Myśli. Wybrał... Warsz. 1924 s. 59. – I. Chrzanowski: Z zapomnianych pism Sienkiewicza. *Tyg. Il.* 1925 nr 4 s. 66. – W. Kucharski: Myśli z pism Sien-

kiewicza. Wybrał... Warsz. 1926 [1925], Ossol. s. VII, 333.

Rec.: Z ruchu wydawniczego. *Dz. Pozn.* 1925 nr 272; Kilka uwag. *Kur. Pozn.* 1925 nr 315 s. 6; *Śl. Pol.*, Lwów 1925 nr 300.

– I. Chrzanowski: Zapomniane aforyzmy Sienkiewicza. *Gon. Krak.* 1926 nr 78. – I. Chrzanowski: Z zapomnianych aforyzmów Sienkiewicza. *Myśl Nar.* 1930 nr 3 s. 39. – S. Jurek: Nieznane aforyzmy Sienkiewicza. *Tyg. Warsz.* 1946 nr 20. – Stj. [S. Jurek]: Aforyzmy. Jednodniówka „Sienkiewiczowi Towarzystwo Polonistów Ziemi Przemyskiej”. „Nowe Horyzonty”, Przemysł 1946 nr 19, i odb. – A. Weber [K. Koźniewski]:

Niemal przed pół wiekiem [aforyzm w sztambuchu M. Karczewskiej]. *Dziś i Jutro* 1949 nr 49. – H. Sienkiewicz. Aforyzmy o miłości. Krak. 1990 s. 53. – Cz. Mykita-Glensk: H. Sienkiewicz myśli, sentencje, aforyzmy, w zb.: H. Sienkiewicz i jego twórczość. Częst. 1996 s. 199-208 (71). – M. Łojek: O aforystyce H. Sienkiewicza. *Zesz. Nauk. WSP Bydg., Stud. Filol.* z. 41, 1996 s. 7-23. – Cz. Glensk: H. Sienkiewicz. Aforyzmy i refleksje. Zebrała i oprac.... Pozn. 1997 s. 153.

– D. Kalinowski: Aforyzmy, to jakby papierowe lampy... O aforyzmach H. Sienkiewicza, w zb.: Sienkiewicz. Próby zbliżeń i uogólnień. Słupsk 1997 s. 55-71 (73). – M. Łojek: Aforystyka H. Sienkiewicza. Bydg. 2006 s. 31. – D. Świerczyńska: Między przysłowiem a maksymą. Jeszcze o aforyzmach Sienkiewicza. *Lit. Lud.* 2008 nr 2 s. 27-37.

– D. Kalinowski: Aforyzmy, to jakby papierowe lampy... O aforyzmach H. Sienkiewicza, w zb.: Sienkiewicz. Próby zbliżeń i uogólnień. Słupsk 1997 s. 55-71 (73). – M. Łojek: Aforystyka H. Sienkiewicza. Bydg. 2006 s. 31. – D. Świerczyńska: Między przysłowiem a maksymą. Jeszcze o aforyzmach Sienkiewicza. *Lit. Lud.* 2008 nr 2 s. 27-37.

– D. Kalinowski: Aforyzmy, to jakby papierowe lampy... O aforyzmach H. Sienkiewicza, w zb.: Sienkiewicz. Próby zbliżeń i uogólnień. Słupsk 1997 s. 55-71 (73). – M. Łojek: Aforystyka H. Sienkiewicza. Bydg. 2006 s. 31. – D. Świerczyńska: Między przysłowiem a maksymą. Jeszcze o aforyzmach Sienkiewicza. *Lit. Lud.* 2008 nr 2 s. 27-37.

– D. Kalinowski: Aforyzmy, to jakby papierowe lampy... O aforyzmach H. Sienkiewicza, w zb.: Sienkiewicz. Próby zbliżeń i uogólnień. Słupsk 1997 s. 55-71 (73). – M. Łojek: Aforystyka H. Sienkiewicza. Bydg. 2006 s. 31. – D. Świerczyńska: Między przysłowiem a maksymą. Jeszcze o aforyzmach Sienkiewicza. *Lit. Lud.* 2008 nr 2 s. 27-37.

– D. Kalinowski: Aforyzmy, to jakby papierowe lampy... O aforyzmach H. Sienkiewicza, w zb.: Sienkiewicz. Próby zbliżeń i uogólnień. Słupsk 1997 s. 55-71 (73). – M. Łojek: Aforystyka H. Sienkiewicza. Bydg. 2006 s. 31. – D. Świerczyńska: Między przysłowiem a maksymą. Jeszcze o aforyzmach Sienkiewicza. *Lit. Lud.* 2008 nr 2 s. 27-37.

– D. Kalinowski: Aforyzmy, to jakby papierowe lampy... O aforyzmach H. Sienkiewicza, w zb.: Sienkiewicz. Próby zbliżeń i uogólnień. Słupsk 1997 s. 55-71 (73). – M. Łojek: Aforystyka H. Sienkiewicza. Bydg. 2006 s. 31. – D. Świerczyńska: Między przysłowiem a maksymą. Jeszcze o aforyzmach Sienkiewicza. *Lit. Lud.* 2008 nr 2 s. 27-37.

142. Ankieta o wywłaszczeniu [inne tyt.: Ankieta w sprawie gwałtów pruskich, List

* Zestawienie uporządkowano według alfabetu tytułów Sienkiewiczowskich z „załamaniami” z powodu Trylogii potraktowanej jako całość. Opracowania polskie i obcojęzyczne rejestrowane są chronologicznie, w ramach chronologii – alfabetycznie wg nazwisk. Brak tytułu między nazwiskiem autora i skrótem tytułu czasopisma oznacza, że znajduje się tam właśnie tytuł omawianego utworu lub krótka o nim notka. Niektóre zapisy kończą się cyframi w nawiasach odsyłającym do zbiorów opracowań. Duże bloki materiału dzielono numerami na mniejsze, w ramach których także zachowano chronologię i układ alfabetyczny nazwisk.

H. Sienkiewicza o wywłaszczeniu, Odezwa do opinii publicznej. Inc.: „Zaszedł w XX wieku fakt wprost niesłychany”...

Ankieta H. Sienkiewicza o wywłaszczeniu [reakcje i odpowiedzi]. *Gaz. Codz.*, Warsz. 1907 nr 148, 150; 1908 nr 3-76; *Gaz. Nar.*, Lwów 1907 nr 299, 300; Ankieta Sienkiewicza o wywłaszczeniu. *Kur. Litew.* 1907 nr 283, 290; *Kur. Pozn.* 1907 nr 297, 299; *Praca*, Pozn. 1907 nr 51 s. 1640, nr 52 s. 1658; *Riecz* 1907 z 29 XII; *Reforma*, SPetersb. 1907 z 29 XII; *Warszawskij Dniownik* 1907 z 21 XII.

– W.N. [W. Nałkowski]: Nowy list naszego „mi-strza”. *Spoleczeństwo* 1907 nr 10 s. 146-147. – A. Pillet: Z ankiety sienkiewiczowskiej. *Postęp*, Krak. 1907 nr 9. – Meta: Ankieta H. Sienkiewicza w sprawie wywłaszczenia. *Tyg. Il.* 1908 nr 3 s. 58. – Śmigus: Ankieta Sienkiewicza o Prusakach. *Wielkopolanin*, Pittsburg 1908 nr 6. – Profesor Teufelsdröckh z „Łatacza połatanego” [T. Car-ryle’a] o wywłaszczeniu. *Ateneum*, Pozn. 1908 z. 3 s. 63-66.

– Z ankiety H. Sienkiewicza. *Głos Warsz.* 1908 nr 1, 17; S.K.: Ankieta Sienkiewicza. *Głos Warsz.* 1909 nr 105. – Z powodu ankiety Sienkiewicza. *Dz. Pozn.* 1908 nr 1, 2, 4-9, 11-13, 17-22, 24, 26, 40, 41. – A. Świętochowski o „Ankiecie” Sienkiewicza. *Dz. Pozn.* 1908 nr 43, dod. – *L’Écho de Paris* 1907, 1908 nr 124. – Ankieta Sienkiewicza. *Gaz. Pol.*, Chicago 1908 nr 7, 8, 10, 19. – Echa ankiety Sienkiewicza. *Gaz. Codz.*, Warsz. 1908 nr 38. – Dziennikarze francuscy do H. Sienkiewicza. *Gaz. Codz.*, Warsz. 1908 nr 59. – Daszyński o ankiecie Sienkiewicza. *Gaz. Codz.*, Warsz. 1908 nr 59; toż: *Kur. Warsz.* 1908 nr 59. – Z Ankiety Sienkiewicza. *Głos Nar.* 1908 nr 124. – Z ankiety Sienkiewicza. *Głos Warsz.* 1908 nr 1, 7. – Sienkiewicz przeciw Krzyżakom. *Obrona Ludu* 1908 nr 1. – Berlińska kontrankieta. *Przegląd*, Lwów 1908 nr 4-7. – [Stosunki polsko-pruskie i Sienkiewicz]. *Outlook* 1908 t. 88 s. 531-533, 542-544. – Gegen Preußens Tyrannei. Die Enquête H. Sienkiewicz’ über die preußische Enteignungsvorlage. *Polnische Post*, Wiedeń 1908 nr 2-6. – Kronika. Odpowiedź Zangwilla na ankietę Sienkiewicza. *Tygodnik*, Krak. 1908 nr 7. – Kronika. List księcia Grzegorza Wołkońskiego do H. Sienkiewicza w sprawie ustawy wywłaszczającej [tekst franc. i pol.]. *Świat Słow.* 1908 t. 1 s. 626-627. – Wszechświatowa ankieta Sienkiewicza w sprawie wywłaszczenia. Ankieta Sienkiewicza o Prusakach. *Wielkopolanin*, Pittsburg 1908 nr 2. – Co to jest Ankieta. Głosy Ameryki o wywłaszczeniu. *Zgoda*, Chicago 1908 nr 3, 11. – Dispossessing the Poles, by H. Sienkiewicz and Emil Klaessig [z fragm. ang. tłum. „Ankiety o wywłaszczeniu”].

The Outlook 1908 nr 10 (z marca). – Z różnych stron. [Ankieta H. Sienkiewicza w sprawie prusko-polskiej]. *Dz. Wil.* 1908 nr 10. – Un appello di E. Sienkiewicz. *La Vita Internazionale*, Mediolan 1908; toż: *Rivista della Riviste*. Turyn 1908. – Odpowiedzi na Ankietę i omówienia zamiesz-czały niemal wszystkie polskie czasopisma od końca 1907 do połowy 1908, m. in.: *Dz. Kijow.* 1907 nr 279, 290, 297, 299, 1908 nr 1, 3, 6, 8, 13; *Kur. Pozn.* 1907 nr 297, 299, 1908 nr 2 i n.; *Kur. Warsz.* 1907 nr 349, 355, 355, 357, 358, 1908 nr 4, 7, 9, 22, 36 i n.; *Czas* 1908 nr 2, 5, 6, 16; *Dz. Berliń.* 1908 nr 5, 11, 12, 23, 25; *Dz. Kuj.* 1908 nr 2 i n.; *Dz. Pol.*, Lwów 1908 nr 3, 5, 6, 9, 10, 13, 15, 21, 22, 24, 26, 30, 34, 37, 39, 42, 46 do 224 (z przerwami); *Dz. Pozn.* 1908 nr 1, 2, 4, 5, i n.; *Głos Warsz.* 1908 nr 1, 7; *Kur. Lw.* 1908 nr 5-154 (z przerwami); *Śl. Pol.*, Lwów 1908 nr 8 i n.; *Wiek Nowy* 1908 nr 1951-2027 (z przerwami).

– Prusse et Pologne. Enquête internationale organisée par H. Sienkiewicz. Paryż 1909 s. 282. Rec.: *Czas* 1909 nr 93; *Bibl. Warsz.* 1909 t. II s. 392-394. – W. Nałkowski: Wielkie nieporozu-mienie. (Z powodu ankiety o wywłaszczeniu). *Spoleczeństwo* 1909 nr 46 s. 554-557, 47 s. 570-573; przedr. w: *Pisma społeczne*. Warsz. 1951 s. 419-443. – V. Nicaise: La Pologne au cirque de Néron. Réponse à l’enquête de H. Sienkiewicz. Paryż 1909 s. 23, toż w tłum. pol.: Polska w cyrku Nerona. List do H. Sienkiewicza poprzedzony odezwą do młodzieży wielkopol-skiej. Lwów 1910. – P. [Z. Próchnicki]: Polska i Prusy według ankiety Sienkiewicza. *Śl. Pol.*, Lwów 1909 nr 546. – W.R. [W. Rabski]: Ankieta Sienkiewicza. *Kur. Warsz.* 1909 nr 127. – (s.k.): Ankieta Sienkiewicza. *Głos Warsz.* 1909 nr 105. – St. St. [S. Stroński]: Ankieta Sienkiewicza. Pru-sy a Polska. *Rzeczpospolita* 1909 nr 8 s. 93-96 i nadb., Lwów 1909 s. 16. – Kronika miesięczna. *Bibl. Warsz.* 1909 t. 2 s. 392-394. – W obliczu świata cywilizowanego. *Dz. Kijow.* 1909 nr 86. – O Polsce po angielsku. An insult to civilisation. By H. Sienkiewicz. *Gaz. Pol.*, Chicago 1909 nr 44. – Znaczenie ankiety Sienkiewicza. *Śl. Pol.*, Lwów 1909 nr 206. – Polonica. *Świat* 1909 nr 35. – Ankieta Sienkiewicza. *Utro* 1909 z 18 VI; toż: *Odiesskoje Obozrienije* 1909 z 20 VI. – Z. Gargas: H. Sienkiewicz. Prusse et Pologne. *Prz. Pol.*, Krak. 1910 t. 175 s. 242-247. – Un appello di E. Sienkiewicz. *Rivista d’Italia*, Mediolan 1910. – V. Nicaise: Pour servir de préface à ma réponse à l’enquête de Sienkiewicz. Lille 1911 s. 16. – Sienkiewicz, Bismarck und Theodor Fontane. *Polnische Blätter* 1916 nr 44 s. 255-256. – Sienkiewicz o Prusach. *Il. Kur. Codz.* 1916 nr 302.

143. B. Szarlitt: H. Sienkiewicza Prusy a Europa. Nieznane dotąd w Polsce pismo autora Trylogii w sprawie wywłaszczenia Polaków. *Tyg. Il.* 1924 nr 43 s. 701-703. – H. Sienkiewicz w obronie praw Boga i narodu. *Prz. Katol.* 1924 nr 43 s. 673-674. – -z-i-: Sienkiewicz o wywłaszczeniu. *Głos Ludu*, Częst. 1925 nr 31. – W. Lednicki: Tolstoj a Polska [m.in. o odpowiedzi na Ankietę]. *Prz. Współcz.* 1929 nr 87. – [O odpowiedziach na Ankietę]. *Archivio d'Antropologia Criminale, Psichiatria e Medicina Legale*. Turyn 1933, t. IX. – Un appele oublíé de H. Sienkiewicz. *Pologne Littéraire*, Warsz. 1933 nr 79. – B. Nadolski: M. Konopnicka w świetle nieznanymi listów do ks. Dembińskiego [m.in. o Ankiecie Sienkiewicza]. *Kur. Lit. Nauk. dod. Il. Kur. Codz.* 1934 nr 17. – Arald: Un episod al political polono-germane. *Adverul*, Bukareszt 1935 z 10 X. – J.: Co odpisał Gorki Sienkiewiczowi? *Il. Kur. Codz.* 1938 nr 19. – K. Woźnicki: Gorkij do Sienkiewicza. Nieznany list sprzed lat trzydziestu. *Kron. Pol. i Świata* 1938 nr 1. – Głos zza grobu. Cierpki list M. Gorkija do H. Sienkiewicza. *Czarno na Białym* 1938 nr 4. – M. Jamroz: H. Sienkiewicz o Niemcach. *Rob. Pomor.* 1946 nr 17. – J. Kołtuński: „Wymierzeniem kary zajmie się socjalizm”. *Głos. Szczec.* 1960 nr 214 s. 4. – M. Giergielewicz: Sienkiewicz's „Political Duel”. *The Polish Review* 1964 nr 4 s. 65-72. – S. Mackiewicz (Cat): Europa in flagranti. Warsz. 1965 s. 230-236. – Zapomniana ankieta sienkiewiczowska [z 10 XII 1907]. *Kierunki* 1978 nr 86 s. 7. – W. Krzemiński: Ankieta Sienkiewicza. *Fakty* 1985 nr 51/52 nr 12; uzup.: J. Lis, *Sl. Powsz.* 1985 nr 136; E. Męclewski, *Kur. Pol.* 1985 nr 42. – D. Płygawko: H. Sienkiewicz w pracach nad międzynarodową ankietą „Prusy i Polska” (grudzień 1907 – kwiecień 1909 r.), w zb.: Polacy i Niemcy. Dziesięć wieków sąsiedztwa. Red. A. Czubiński. Warsz. 1987 s. 229-238. – D. Płygawko: Ankieta „Prusy i Polska”. *Kierunki* 1988 nr 7 s. 8-9. – D. Płygawko: „Prusy i Polska”. Ankieta H. Sienkiewicza (1907-1909). Pozn. 1994 s. 185; Rec.: J. Dużyk, *Ruch Lit.* 1995 z. 2 s. 262-264. – L. Ludorowski: Antypruska publicystyka H. Sienkiewicza. Lub. 1996 s. 86, il..

144. Bajki

Chr. Kesiakow: Po powodu Sienkiewiczewata basnia „Wilki i koziele”. *Polsko-Blgarski Pře-gled* 1920 nr 14. – B. Busiakiewicz: Dwie antyniemieckie bajki H. Sienkiewicza [„H.K.T.”, „Kwiaty i krzemienie”]. *Dz. Łódz.* 1946 nr 354. – Z. Pęcherski: Nieznana bajka Sienkiewicza o Wielkopolsce. H.K.T. *Nowy Świat* 1956 nr 46. – F. Pieścikowski: Drobiazgi Sienkiewiczowskie. „H.K.T. Bajka”. *Twórczość* 1957 nr 3 s. 181. –

A. Kaczmarek: Nieznany utwór H. Sienkiewicza [Bajka H.K.T.]. *Warm. i Maz.* 1964 nr 10; [polem.] A. Wakar, *Warm. i Maz.* 1965 nr 1. – L. Pasich: Dobroć - jedyny skarb niewyczerpany. „Bajka” [Bądź dobrą.] H. Sienkiewicza. Lekcja z elementami dramy... *Inspiracje Polonist.* 2001 nr 23/24 s. 34-37.

145. Bartek Zwycięzca

Echa warszawskie. *Prz. Tyg.* 1882 nr 21. – A.Z. [T. Jeske-Choiński]: Przegląd literacki. „Bartek Zwycięzca”, nowela drukowana w *Słowie* warszawskim i *Czasie* krakowskim. *Prz. Tyg.* 1882 nr 27, 28. – Łada [J. Gnatowski?]: Przegląd artystyczny i literacki. *Niwa* 1882 t. 22 z. 181 s. 31-40. – W.B. [W. Burenin]: Polskij pisatiel Sienkiewicz i jego rasskaz „Bartek-pobieditel”. *Nowoje Wremia* 1882 nr 2270 s. 2. – „Bartek Zwycięzca” [w *Słowie*]. *Dwutyg. dla Kobiet* 1882 nr 19 s. 225. – *Kur. Pozn.* 1882 nr 110. – Korespondencja. Lwów 16 maja. *Słowo*, Warsz. 1882 nr 111. – K. Czarniecki: Korespondencja. Poznań, w maju. *Tyg. Il.* 1882 nr 336 s. 338-9; toż: *Kur. Codz.* 1882 nr 124. – Rozmaitości. Przekład chorwacki noweli Litwosa [przez F. Kučinića]. *Tyg. Il.* 1883 t. 1 nr 8 s. 128. – Bartek vainqueur. *Bulletin Littéraire*, Paryż 1886 nr 29. – Co słyhać nowego [o przekładzie noweli na jęz. francuski]. *Kur. Por.*, Warsz. 1886 nr 65. – Co słyhać nowego [o przekładzie na włoski pt. „Słowik alla guerra”]. *Kur. Por.*, Warsz. 1893 nr 290. – G. Sienkiewicz, Pobieditel [w tłum. F.W. Dombrowskiego]. *Nowosti Pieczati* 1895 nr 2 s. 17. – G. Sienkiewicz, Pobieditel. *Wschody* 1896 nr 23 s.I/II. – Czitalnia narodnoj szkoły. Pobieditel. *Piedagogiczeskij Listok* 1896 nr 1 s. 118; toż: *Russkaja Szkoła* 1897 nr 5/6 s. 269-270. – Pobieditel. Rasskaz (Po Sienkiewicz). *Wospitanije i obuczenie*, SPetersb. 1896 nr 5 s. 258-259. – Łowczy [K. Laskowski]: Z rozmów i wrażeń. U tłumacza „Bartka Zwycięzcy” [K. Neyrouda]. *Kraj*, Petersb. 1899 nr 6 s. 19. – A.B.: „Bartek il Vincitore”. *Natura ed Arte* 1900 [z kwietnia] s. 773. – G. Sienkiewicza Bartek pobieditel. *Wiestnik Wospitanija* 1900 nr 4 s. 67. – L. Dumont-Wilden: Chronique littéraire. „Bartek le Victorieux”. *L'Humanité Nouvelle* 1901 z 1 II s. 213. – M. Wierzbński: „Bartek Zwycięzca” przed sądem [pruskim]. *Tyg. Il.* 1914 nr 24 s. 504. – K. Nitsch: Mowa poznańska w beletrystyce. *Jęz. Pol.* 1921 nr 3 s. 82-83; przedr. w: Wybór pism polonistycznych [O język ludowy Sienkiewicza]. T. 1. Wroc. 1954 s. 24-25. – Sienkiewiczowski „Bartek Zwycięzca” - Czechem [o przekł. czeskim]. *Dz. Bydg.* 1922 nr 206. – ex.: Bibliografia. Bartek Peramożnik [o przekł. białoruskim, Wil. 1926]. *Prz. Wil.* 1926 nr 18. – A.S. [M. Albiński, W. Srokowski-Schol-

zej: Dzieje wojskowe Bartka. Warsz. 1930 s. 40. *Bibl. Spol.* 2. – S. Piestkowskij: Sienkiewicz na koscie polskiego faszizmu. *Kniga i Proletarskaja Riewolucyja* 1937 nr 2 s. 89-98; uzup.: G. Sienkiewicz - kramolnik. *Intiernacyonalnaja Litieratura* 1937 nr 5 s. 262; Ja.A.: Polska. *Kniznyje Nowosti*, Moskwa 1937 nr 16 s. 52; Sienkiewicz pod zapietom w Polsce. *Prawda*, (Moskwa?) 1937 nr 3. – E. Lipiński: Wojtek Zwycięzca [Rys. satyryczny po usunięciu przez min. Wojciecha Świętosławskiego z programu szkolnego „Bartka Zwycięzcy”]. *Szpilki*, Warsz. 1937 nr 1. – K.P.: „Bartek Zwycięzca”. Kto i co decyduje o istotnym i trwałym bycie państwa i narodu. *Piast*, Krak. 1938 nr 15. – J. Dobraczyński: Obudził się „Bartek Zwycięzca”. *Prosto z Mostu* 1939 nr 16. – K.A.: Zwycięstwo „Bartka Zwycięzcy”. *Dz. Powsz.* 1939 nr 138.

146. N. Griekow: Predisłowije, w: G. Sienkiewicz: Bartek-pobieditelj. Moskwa 1942 s. 3-6. – M.M.B.: „Bartek Zwycięzca” w języku hebrajskim. *Opinia* 1948 nr 32 s. 10. – J. Maciejewski: O „Bartku Zwycięzcy” H. Sienkiewicza. *Prz. Zach.*, Pozn. 1955 t. 2 nr 7/8 s. 527-529. – S. Vrtel-Wierczyński: Czeski „Bartek Zwycięzca”. Z dziejów recepcji H. Sienkiewicza w Czechach, w zb.: Česko-polský sborník vedeckých prací. T. 2. Praha 1955 s. 269-279 i nadb. – F.M. [F. Miedziński]: Chłop wielkopolski w opisie H. Sienkiewicza (Prawda i fikcja w literaturze). *Gaz. Pozn.* 1956 nr 21. – E. Pieścikowski: Rugi pruskie w ujęciu ideowo-literackim A. Świętochowskiego [i Sienkiewicza]. *Prz. Zach.* 1957 nr 4 s. 365-388. – I. Mendykowa: Z rozważań nad lekturą „Bartka Zwycięzcy”. *Polonistyka* 1967 nr 1 s. 29-35. – E. Pieścikowski: Wokół „Bartka Zwycięzcy”. *Ruch Lit.* 1967 nr 2 s. 77-81. – WISZ [W. Szewczyk]: Bartek i analogie. (Notatki i utarczki). *Tryb. Rob.* 1967 nr 119. – J. Krzyżanowski, w: Literatura polska. Przewodnik encyklopedyczny. Warsz. T. 1 1984 [i wyd. nast.] s. 55. – J.B. Sprawka: Syndrom „Bartka Zwycięzcy” czyli Słowik na wokandzie, w zb.: Studia Sienkiewiczowskie. t. 7 s. 261-276 (100).

147. Bądź błogosławiona

[Ocena przekładu na jidisz]. *Kur. Warsz.* 1905 nr 66 s. 4.

148. Bez dogmatu

M.G. [M. Gawalewicz]: Kronika tygodniowa. Nowa powieść Sienkiewicza. *Tyg. Il.* 1889 nr 363 s. 388-390. – *Gaz. Nar.*, Lwów 1889 nr 282. – *Kur. Codz.* 1889 nr 333. – Wiadomości literackie i artystyczne. *Dz. Pol.*, Lwów. 1889 nr 337. – H. [N. Hirszband]: Według Barnuma. *Prawda* 1889 nr 49. – W. Bogusławski: H. Sien-

kiewicza „Bez dogmatu. Powieść współczesna”. *Gaz. Pol.*, Warsz. 1890 nr 262-265; toż w zb.: K. Czachowski, H. Sienkiewicz... Warsz. 1931 s. 167-201 (53). – cj. [Cz. Jankowski]: Luźne kartki. *Kraj*, Petersb. 1890 nr 32. – Diletant [W. Je. Czeszychin]: Żurnalnoje obozrienije. *Riżskij Wiestnik* 1890 nr 244; uzup. O Sienkiewiczu. *Prz. Lit.*, dod. *Kraju*, Petersb. 1890 nr 48. – J.K. Ehrenberg: Z powodu powieści Sienkiewicza „Bez dogmatu”. *Kur. Pol.*, Krak. 1890 nr 281. – W. Marrené: „Bez dogmatu” Sienkiewicza. *Nowa Ref.*, Krak. 1890 nr 257. – M. Morawski: Przegląd piśmiennictwa. *Prz. Powsz.* 1890 t. 28 s. 433-440. – *Z prasy. Tyg. Il.* 1890 nr 12 s. 186. – Notatki z prasy periodycznej. *Prz. Katol.* 1890 nr 18. – A1.A-w [A.W. Amfitieatrow]: Żurnalnyje zamietki. *Nowoje Obozrienije* 1890 z 31 I. – K. Iwanowicz: Biez dogmata. Sowremiennyj roman G. Sienkiewicza. *Kijewlanin* 1890 z 3 XI. – P.A.Rys. [A. Nowicki?]: Nowe powieści. *Życie*, Warsz. 1890 nr 5. – J. Nowiński: Bez dogmatu. *Życie*, Warsz. 1890 nr 49, 50. – Naszy żurnaly [o przekł. w *Russkoj Mysli*]. *Astrachanskij Wiestnik* 1890 z 13 III. – N. Ostroumowa: Żurnalnyje zamietki. *Jekatierinburgskaja Niedziela* 1890 nr 7 s. 143-144. – A.G. Sacharowa: Priedwiestniki obnowlenija. *Blagowiest'* 1890 nr 5 s. 151. – A. Wołyński: Litieraturnyje zamietki. *Siewiernyj Wiestnik* 1890 nr 12 s. 173-186. – I. Zaletnyj: Żurnalnoje obozrienije. *Wilenskiy Wiestnik* 1890 nr z 13 i 14 XI.

– A. Bełcikowski: H. Sienkiewicz's „Without Dogma” - psychological romance. *The Athenaeum*, Londyn 1891 nr 3323 z 4 VII s. 28. – W. Bogusławski: Najnowsza powieść H. Sienkiewicza „Bez dogmatu”. *Świat*, Krak. 1891 nr 1-4. – P. Chmielowski: Choroba woli. *Ateneum*, Warsz. 1891 t.1 s. 166-182, toż w: H. Sienkiewicz w oświeceniu krytycznym. Lwów 1901 s. 118-145, toż w zb.: H. Sienkiewicz. Materiały zebrala i oprac. J. Kulczycka-Saloni. Warsz. 1966 s. 229-235 (56); Rec.: Kronika literacka i artystyczna. *Kraj*, Petersb. 1891 nr 3 s. 7-8. – R. Skrzycki [R. Dmowski]: Bez dogmatu. Luźne notatki. *Głos*, Warsz. 1891 nr 36-39. – W. Dzieduszycki: Listy czytelnika. *Gaz. Lw.* 1891 nr 134, 140. – K.M. Górski: Najnowsza powieść H. Sienkiewicza. *Bibl. Warsz.* 1891 t.1 s. 362-387. – T. Jeske-Choiński: Powieści psychologiczne. *Wiek* 1891 nr 21-22, 26-27. – W. Karenin [W.D. Komarowa]: Poslednij roman G. Sienkiewicza [o tłum. W. Ławrowa]. *Wiestnik Jewropy* 1891 nr 7 s. 112-143; tłum. fragm. i rec.: Notatki literacko-artystyczne. O Sienkiewiczu. *Gaz. Lw.* 1891 nr 174; Kronika literacka i artystyczna. *Kraj*, Petersb. 1891 nr 27; *Prz. Polit. Spol. i Lit.* 1891 nr 168; *Świat*,

Krak. 1891 s. 390. – J. Kenig: Bez dogmatu. Powieść [...] w trzech tomach. *Niwa* 1891 nr 6-10. – A. Kojalowicz: „Biez dogmata”, sowniemiennyj roman G. Sienkiewicza [o tłum. W. Ławrowa]. *Warszawskij Dniownik* 1891 z 21 i 22 VIII nr 185-186; rec.: Rosjanie o powieści „Bez dogmatu”. *Kur. Pol.*, Krak. 1891 nr 241-242; Kronika. *Świat*, Krak. 1891 nr 19 s. 490. – B. Lutomski: Pesymizm literacki. *Ateneum* 1891 t. 4 s. 179-186. – W. Marrené: H. Sienkiewicz i jego ostatnia powieść. *Dod. Mies. Prz. Tyg.* 1891 t. 2 s. 161-179. – G.M-i [G. Miaszwili]: Niekotoroje schodstwo między gierojem romana Sienkiewicza „Biez dogmata” i gierojem powiesti C. Karonina „Uczitiel żyzni”. *Nowoje Obozrienije* 1891 z 21 VI s. 1-3. – J. Nitowski: Bez dogmatu. *Bluszcz* 1891 nr 29. – Soziercatiel [L.Je. Obolenski]: Dawnisznije typy russkich bielletristow w nowiejszej polskoj literaturie. *Russkoje Bogatstwo* 1891 nr 5/6; rec.: L.W. [L. Wasilewski]: Studium literackie. Kronika literacka i naukowa. *Kraj*, Petersb. 1891 nr 39; Kronika. *Świat*, Krak. 1891 nr 19 s. 490. – M. [J. Prém]: Hitvallás nélkül. *Fővárosi Lapok*, 1891 nr 247. – J. Rosenzweig: „Bez dogmatu”. Studium literackie. Krak. 1891 s. 139. – Rz. [S.M. Rzętkowski]: Piśmiennictwo. *Tyg. Mód i Pow.* 1891 nr 11. – Alfa [A. Szczepański]: Nie chcemy takich typów! *Trybuna*, Lwów 1891 nr 24. – A. Świętochowski: Ostatnie utwory H. Sienkiewicza. *Prawda* 1891 nr 9-10. – A. Wodziński: Un roman de Sienkiewicz. „Sans dogme”. *La Nouvelle Rev.*, Paryż 1891 s. 322-374. – L.W. [L. Wasilewski]: Kronika literacka i artystyczna [m.in. o art. w lipskim mies. *Gessellschaft*, 1891 z. 8]. *Kraj*, Petersb. 1891 nr 34; toż: Kronika, *Świat*, Krak. 1891 nr 17 s. 436-437. – Echa warszawskie. *Prz. Tyg.* 1891 nr 44. – J. Bołoz-Antoniewicz: Bohater ostatniej powieści Sienkiewicza. Studium nad „Bez dogmatu”. *Kraj*, Petersb. 1892 nr 7-12; toż: *Prz. Pol.* 1891/1892 z. 8 s. 255-288. – W.M. Kozłowski: O dogmat. *Ateneum* 1892 t. 4 s. 1-12; przedr. w: Z hasel umysłowości współczesnej. Krak. 1902 s. 123-140; polem. B.Lut. [B. Lutomski]: Kronika miesięczna. Komentarz do artykułu „O dogmat”. *Ateneum* 1892 t. 4 s. 370-380. – B. Lutomski: Na czasie. *Tyg. Il.* 1892 nr 121 s. 259. – Poseł Prawdy [A. Świętochowski]: Liberum veto. Płoszowski i Gram [„Znużone dusze” A. Garborga]. *Prawda* 1892 nr 47 s. 561-562. – M.A. Protopopow: Wina ili nieszczastie? *Russkaja Mysl'* 1893, nr 3 s. 117-144. – I.I. [I. Ignatow]: Biez dogmata [o tłum. W. Ławrowa]. *Russkije Bogatstwo* 1893 nr 47 s. 4; *Russkije Bogatstwo* 1893 nr 3 s. 21-25. – Kronika powszechna [o rosyjskiej recepcji powieści]. *Tyg. Il.* 1893 nr 164, 172. – Without

Dogma [rec. przekładu I. Young]. *Book Reviews* 1893 nr 11; *Critic* 1893 z 16 IX s. 182; *Dial* 1893 nr 167 s. 341 z 1VI; *Literary World* 1893 z 20 V; *Literary News* 1893 nr 5 s. 144-145; *Nation* 1893 t. 56 s. 476 z 29 VI; *Outlook* 1893 s. 970; *Public Opinion* 1893 nr 11 z 17 VI. – J. Gnatowski: Studia nad najnowszymi prądami we Francji. Baurget i jego wyznanie wiary. *Prz. Pol.* 1893/1894 z. 4 s. 81-121. – B. Głębski: Tendencja narodu i neuroza w powieści. *Rola*, Warsz. 1894 nr 35-37. – L. Szepielewicz: Litieraturnyje zamietki o romanie „Biez dogmata” Sienkiewicza. *Charkowskije Gub. Wiedomosti* 1894 nr 161, 162, 165; toż: Charków 1894 s. 12; rec.: *Kraj*, Petersb. 1894 nr 28; *Kur. Lw.* 1894 nr 212.

– C. Jellenta [N. Hirszbant]: Ciepłarnia bez ducha, w zb.: Forpoczty. Lwów 1895 s. 168-178. – W.M. Kozłowski: Manfred, hr. Henryk i Płoszowski jako przedstawiciele trzech pokoleń XIX stulecia. *Ateneum* 1895 t. 4 s. 1-28, 263-289, 484-504; toż pt.: Studium z psychologii społecznej. Warsz. 1896 s. 74.

Rec.: J. Kotarbiński, *Kraj*, Petersb. 1896 nr 52; *Prz. Lit.*, Krak. 1896 nr 12; W. Jabłonowski: Kronika literacka i artystyczna. *Głos* 1896 nr 40.

– T. Smarzewski: Kronika miesięczna. *Ateneum* 1895 t. 4 s. 365-378. – W. [K. Waliszewski]: „Sans dogme” [o tłum. A. Wodzińskiego]. *Kraj*, Petersb. 1895 nr 30. – I. Zaletnyj: Gieroi wyrozdienija. *Samarskaja Gazieta* 1895 nr 71 s. 5-6. – Without Dogma. *The Atheneum*, Londyn 1895 z 10 VIII. – „Bez dogmatu” w przekładzie francuskim [A. Wodzińskiego]. *Monitor*, Lwów 1895 nr 24. – W.W. Czujko: Spasowicz i Sienkiewicz [Płoszowski jako polski Hamlet]. *Kur. Pozn.* 1896 nr 63. – F. Perl: Płoszowski i hrabia Henryk. *Krytyka* 1896 nr 9 s. 365-378. – J.E. Rembacz: O powieściach H. Sienkiewicza „Bez dogmatu” i „Rodziny Połanieckich”. *Kur. Drohobycki* 1896 nr 4-13. – L. Szepielewicz: Sienkiewicz kak romanist - psycholog. *Siewiernyj Wiestnik* 1897 nr 8 s. 17-39. – Without Dogma [o tłum. I. Young]. *Scotsman*, Edynburg 1896 z 27 I; toż: *The Contemporary Review*, Londyn 1897, IV. – S. Tarnowski: Trzeci okres w zawodzie Sienkiewicza. *Prz. Pol.*, Krak. 1896/1897, t. 123 s. 4-17; przedr. pt. Płoszowski. *Dz. Pozn.* 1897 nr 16; *Kur. Pozn.* 1897 nr 161; toż w: Studia do historii literatury polskiej t. 5. H. Sienkiewicz. Krak. 1897 s. 197-204. – W. Rabski: Książka i dziennik. *Tyg. Il.* 1898 nr 12 s. 222-223. – J. Krzymuska: Z psychologii kobiecej. Typy i charaktery w życiu i powieści. *Ateneum* 1899 t. 3 s. 156-164. – Notatki [Chicago Chronicle o „Bez dogmatu”]. *Zgoda*, Chicago 1899 nr 27. – A.B.: Oltre il mistero. *Natura ed*

Arte, Rzym 1899/1900 s. 243. – Without dogma. *Literary World* [1899] t. 30 nr 17 z 19 VIII.

149. V. Boccafurni: *Oltre il mistero*. Roma Letteraria 1900 II. – U. Fleres: „Oltre il mistero” di E. Sienkiewicz. *L’Alba*, Mediolan 1900 z 22 V. – M. Gorkij: *Oczerki*. *Żywn’* 1900 z. 4 s. 11. – P.L. Occhini: *Oltre il mistero*. *Il Marzocco*, Florencia 1900. – „Oltre il mistero” di E. Sienkiewicz. *La Rassegna Nazionale*, Florencia 1900, CXII. – L. Straszewicz: „Bez dogmatu”. *Kraj*, Petersb. 1901 nr 11; toż: *Mies. Kur. Pol.*, Warsz. 1901 t. 1 z. 3 s. 353-364. – Nowiejszaja polskaja literatura. *Wiestnik Inostrannoj Literatury* 1901 nr 10 s. 340. – P. Chmielowski: *Dzieje krytyki literackiej w Polsce*. Warsz. 1902 s. 408 i n. – G. Allievo: *Oltre il mistero*. *Atti della Reale Accademia delle Scienze di Torino*. T. 38, 1901/1902; Rec.: T.M.: Sienkiewicz u obcych. *Tyg. Il*. 1904 nr 7 s. 134-135. – A. Biczalec [A. Ja. Antonowicz]: *Biez dogmata*. *Kijewskoje Slovo* 1902 nr 5194 i n. [z czerwca i lipca]; nota, *Kraj*, Petersb. 1902 nr 30, dod. *Życie i Szt.* s. 334. – W.M. Kozłowski: *Z hasel umysłowości współczesnej*. (Szkice publicystyczne). Krak. 1902 s. 123-140. – S. Janowski: *Powieść a życie*. II. Płoszowski. *Prz. Tyg.* 1902 nr 6 s. 74. – B. Lutomski: *Niepotrzebni*. *Tyg. Il*. 1903 nr 44 s. 862-863. – E. Lange: „Ohne Dogma”. *Literarisches Centralblatt* 1904 s. 126. – Powieści psychologiczne Sienkiewicza. *Zgoda*, Chicago 1907 nr 12. – P. Arcari: II „Senza dogma” di E. Sienkiewicz. *Studio critico*. Mediolan 1909. – L. Belmont [L. Blumental]: Płoszowski. *Miłość i samobójstwo*. *Wolne Śl.* 1911 nr 132-134. – W. Söderhjelm: *Utklipp om bocker*. Sztokholm 1918 s. 494-501. – S. Papée: *Jubileusz Płoszowskiego*. *Dz. Pozn.* 1921 nr 21. – „Bez dogmatu” H. Sienkiewicza. Oprac. M.M. Warsz. 1924 s. 23, *Oprac. Krytyczne z Lit. Pol.* 3. – M. Załęska: Płoszowski i jemu pokrewni. *Prz. Powsz.* 1925 nr 501-503; rec.: Z. Ciechanowska, *Prz. Powsz.* 1926 nr 511/512. – V. Kredba: *Krasné písemnictví*. *Slovanský Přehled* 1928 s. 778. – L. Pomirowski: *Bez dogmatu*. *Pol. Zbroj.* 1928 nr 195; polem.: jam [M. Grydzewski]: *Przeгляд prasy*. *Wiad. lit.* 1928 nr 31 s.4. – I. Reniewicka: „Bez dogmatu” H. Sienkiewicza. *Oprac. ...* Warsz. 1928 s. 59. *Pomoc szkolna. Charakterystyki literackie*. – S. Besser: *Filozofia w literaturze*. „Bez dogmatu” H. Sienkiewicza. *Echo Tyg.* 1930 nr 16. – J. Birkenmajer: „J.W. Pani Kromickiej ... setnych lat...” *Kur. Pozn.* 1932 nr 8. – Z. Falkowski: *Ogień i lzy Wertera*. *Prz. Powsz.* 1932 t. 194 nr 580 s. 48-76. – A.K. Winogradow: [wstęp w:] G. Sienkiewicz. *Biez dogmata*. Moskwa 1932. – K. Krejčí: *Bourgetův „Žak” v tvorbě* H. Sienkie-

wicza a V. Dyka, w: *Księga referatów II Międzynarodowego Zjazdu Sławistów, Sekcja II*. Warsz. 1934 s. 82-88. – M. Kasterska: „Bez dogmatu”. Henryk de Montherlant - H. Sienkiewicz. *Prz. Współcz.* 1935 nr 159 s. 108-124 i odb., Krak. 1935. – K.W. Zawodziński: *Kto i gdzie zagroził nożem biografii?* *Pion* 1935 nr 52. – S. Wasylewski: *Dwór w Korzelnikach* [o wspomnieniach A. z Brudzewskich Bieniewskiej]. *Wiad. Lit.* 1936 nr 6. – M. Kasterska: *Henri de Montherlant i H. Sienkiewicz*. *Podbięta* 1937 nr 11. – E. Groten-Sonecka: *Jubileusz zapomnianej książki – „Ucznia” P. Bourgeta* (1889-1939). *Kur. Lit. Nauk.*, dod. *Il. Kur. Codz.* 1939 nr 32. – E. Groten [-Sonecka]: *Doskonały dokument epoki i niedoskonałe arcydzieło*. „Uczeń” P. Bourgeta a „Bez dogmatu” Sienkiewicza. *Kur. Lit. Nauk.*, dod. *Il. Kur. Codz.* 1939 nr 35.

150. E. Groten-Sonecka: *Geneza „Bez dogmatu” w świetle nowych badań*. *Nauka i Sztuka* 1946 nr 7/8 s. 88-110; Rec.: Z. Starowieyska-Morstinowa: *W oparach pozytywizmu*. *Tyg. Powsz.* 1946 nr 19; A. Stawar: *Sienkiewicz*. *Kuźnica* 1946 nr 30. – W. Hahn: *Hamleci polscy* [wpływ Szekspira na „Bez dogmatu”]. *Łódź Teatr.* 1946/1947 nr 8 s. 39-43. – J.M. Święcicki: *Bez dogmatu Orzeszkowej* [„Dwa bieguny”]. *Tyg. Powsz.* 1947 nr 12. – E. Groten-Sonecka: *Sienkiewicz jeszcze nieznan*. *Sienkiewicz i Płoszowski*, w zb.: *Księga pamiątkowa ku uczczeniu czterdziestolecia pracy naukowej prof. dra J. Kleina*. Łódź 1949. Oddział Łódzki Tow. Lit. im. A. Mickiewicza, s. 439-456 i nadb.

– E. Groten-Sonecka: *Światła i cienie „Bez dogmatu”*. *Pam. Lit.* R. 40: 1952 s. 145-169. – J.M. Święcicki: *Bez dogmatu czy bez instynktu*. *Prz. Powsz.* 1953 nr 1 s. 22-40. – Z. Barański: *Z korespondencji A. Ertela* [do W. Ławrowa, tłumacza „Bez dogmatu”]. *Kwart. Inst. Pol.-Radz.* 1956 nr 3-4, s. 65-67. – A. Nofer: *Kilka uwag o „Bez dogmatu”*. *Życie Lit.* 1956 nr 48 s. 10-11. – A. Nofer: *Dwie współczesne powieści H. Sienkiewicza*. I. *Bez dogmatu czy z dogmatem?*, w zb.: *Z literatury lat 1863-1918*. *Studia i szkice*. Cz. I. Wroc. 1957 s. 201-243. *IBL PAN Studia Historycznol.* t. 6. – A. Stawar: *Powieści współczesne Sienkiewicza*. *Twórczość* 1960 nr 2 s. 68-108. – E. Groten-Sonecka: *Sięgnijmy po „Bez dogmatu”*. *Życie Lit.* 1966 nr 22 s. 1, 8. – B. Wachowicz: *Anielka z „Bez dogmatu”*. *Przekrój* 1971 nr 1367, 1368. – D. Welsh: *Two contemporary novels of H. Sienkiewicz*. *The Slavic and East European Journal*, Madison. Wisconsin 1972 nr 3 s. 307-312. – K. Biernacki: *Tajemnice kamienicy* nr 23. *Stolica* 1973 nr 36. – W.M. Żebrowski: „Bez dogmatu” Sienkiewicza w krytyce angielskiej. „Bez dogma-

tu” w opinii amerykańskich krytyków literackich. *Prz. Hum.* 1975 nr 2 s. 41-46, nr 5 s. 105-118. – W.M. Żebrowski: „Bez dogmatu” w świetle korespondencji pisarza, krytyki polskiej i anglosaskiej [streszcz. pracy doktorskiej]. *Biul. Polonist.* 1976 nr 1 s. 73-75. – H. Markiewicz: W kręgu Żeromskiego. Rozprawy i szkice historycznoliterackie [Bezdogmatowcy i melancholicy]. Warsz. 1977. – S. Gierulka: „Rudin” I. Turgieniewa a „Bez dogmatu” H. Sienkiewicza. *Stud. Filol. Zesz. Nauk. WSP w Bydgoszczy.* Bydg. 1980 [właśc. 1981] z. 9, *Filol. Pol.*, s. 63-78. – K. Kłosińska: Bohater w bibliotece. (Funkcje lektury w „Bez dogmatu” i w powieściach o „wieku nerwowym”), w zb.: H. Sienkiewicz. Tradycja - kreacja - styl. Katow. 1982 (62). – J. Krzyżanowski, w zb.: Literatura polska. Przewodnik encyklopedyczny. Warsz. T. 1 1984 [i wyd. nast.] s. 67-68. – M. Gorostiza: „Bez dogmatu” a wzorzec europejskiego romansu miłosnego. *Lub. Mat. Neofilolog.* t. 12. Lub. 1984 [wyd. 1987] s. 59-65. – T. Walas: Ku otchłani. Dekadentyzm w literaturze polskiej. Krak. 1986. – K. Kłosińska: Narracja w pierwszej osobie: powieść o „wieku nerwowym” w opinii krytyki literackiej, w zb.: Między krytyką a prozą artystyczną pozytywizmu i modernizmu. Katow. 1988 s. 46-64. – K. Kłosińska: Powieści o „wieku nerwowym”. Katow. 1989 s. 252. – M. Jankowiak: Ironiczny melodramatyzm w powieściach Sienkiewicza „Bez dogmatu” i „Quo vadis?”, w zb.: H. Sienkiewicz. Twórczość i recepcja. Lub. 1991 s. 137-148 (67). – A. Miedwiecowa: Roman G. Sienkiewicza „Bez dogmatu” w kontekście ruskiej literatury końca XIX wieku, w zb.: Polsko-wschodniosłowiańskie powiązania kulturowe, literackie i językowe. Olsztyn 1994 s. 89-93. – Je.Z. Cybienko: „Bez dogmatu” H. Sienkiewicza w przekładach rosyjskich i w krytyce. Tłum. z ros. J. Aulak. *Prz. Hum.* 1996 nr 6 s. 83-92. – M. Rabikowska: Trzy typy seksualizmu kobiecego w „Bez dogmatu” Sienkiewicza, w zb.: H. Sienkiewicz i jego twórczość. Częst. 1996 s. 163-179 (71). – Z. Lisowski: „Bez dogmatu” H. Sienkiewicza jako powieść psychologiczna. Studium analityczno-interpretacyjne. Kiel. 1997 s. 92. – I. Adelgejm: Powieść Sienkiewicza „Bez dogmatu” w przekładach i krytyce rosyjskiej ostatniej dekady XIX w., w zb.: Studia Sienkiewiczowskie. t. 1. Lub. 1998 s. 293-308 (77). – Z. Lisowski: „Bez dogmatu” jako powieść psychologiczna, w zb.: H. Sienkiewicz. Szkice o twórczości... Siedlce 1998 s. 27-59 (76). – B. Bobrowska: „Na wspak” J. K. Huysmansa i „Bez dogmatu” H. Sienkiewicza – dwie powieści o „skomplikowanych durniach”, w zb.:

Sienkiewicz i epoki. Warsz. 1999 s. 9-22 (80). – G. Mędykowski: Dandysowski feblik pana Sienkiewicza, w zb.: Sienkiewicz i epoki. Warsz. 1999 s. 139-150 (80). – E. Owczarz: Między esencją a egzystencją. „Bez dogmatu” wśród powieści o „chorobach wieku”, w zb.: Sienkiewicz i epoki. Warsz. 1999 s. 193-207 (80).

151. T. Bujnicki: Listy w kontekście fikcyjnego dziennika (o „Bez dogmatu” H. Sienkiewicza), w zb.: Sztuka pisania. O liście polskim w XIX w. Red. J. Sztachelska, E. Dąbrowicz. Białyst. 2000 s. 333-342. – T. Bujnicki: O „newrozie pieniężnej” (Kromicki i Płoszowski w „Bez dogmatu”), w zb.: Pieniądz w literaturze i teatrze. Red. J. Bachórz. Sopot 2000 s. 139-146; toż w: Pozytywista Sienkiewicz. Krak. 2007 (100a). – T. Bujnicki: Konwencje gatunkowe „Bez dogmatu” Sienkiewicza, w zb.: Pogranicza literatury. Red. G. Borkowska i J. Wójcicki. Warsz. 2001 s. 187-196; toż pt. Konwencje gatunkowe „Bez dogmatu” Sienkiewicza. Między dziennikiem-pamiętnikiem a listem, w: Pozytywista Sienkiewicz. Krak. 2007 (100a). – S. Kochman: O języku powieści „Bez dogmatu” H. Sienkiewicza [rusycyzmy], w zb.: Na przelomie wieków. Studia i szkice ofiarowane prof. Z. Piaseckiemu.... Red. W. Hendzel, P. Obrączka. Opole 2003 s. 61-74. – T. Bujnicki: „Bez dogmatu” czy „z dogmatem”. Antysienkiewiczowska replika? w zb.: Wokół twórczości drugiego pokolenia pozytywistów polskich. Red. A. Mazur. Opole 2004 s. 131-138; toż w: Pozytywista Sienkiewicz. Krak. 2007 (100a). – A. Kuśnierczyk: Lis i gołębnik. Pamiętnik matrymonialny Leona Płoszowskiego. (Próba zastosowania antroponimii, genealogii i etymologii do analizy bohatera literackiego „Bez dogmatu” H. Sienkiewicza), w zb.: H. Sienkiewicz. Polak i Europejczyk. Sosnow. 2004 s. 87-94 (89). – A. Obuchowicz: „Hrabia August” Mańkowskiego a „Bez dogmatu” Sienkiewicza. Plagiat czy przypadkowe podobieństwo. *Ślupskie Prace Filol., Ser. Filol. Pol.* nr 2 [2004] s. 61-66. – A. Rozpłochowska: Drugie dno pana Sienkiewicza. *Świat i Sł.* 2004 nr 2 s. 383-389. – A. Rozpłochowska: Płoszowski, Śniatyński, Chwastowscy i inni. Świat mężczyzn „bez dogmatu”, w zb.: H. Sienkiewicz. Polak i Europejczyk. Sosnow. 2004 s. 95-108 (89). – L. Ludorowski: Uwagi o „Bez dogmatu” H. Sienkiewicza, w zb.: Studia Sienkiewiczowskie. t. 5 cz. 2. Lub. 2005 s. 56-72 (92). – A. Rozpłochowska: Anielka P. - tajemnicza heroina „Bez dogmatu”, w zb.: Studia Sienkiewiczowskie. t. 5 cz. 2. Lub. 2005 s. 73-84 (92). – A. Rozpłochowska: Drugie dno pana Sienkiewicza. *Świat i Sł.* 2004 nr 2 s. 383-389. – T. Bujnicki: Dekadenci

H. Sienkiewicza (Płoszowski, Bukacki, Groński), w zb.: H. Sienkiewicz. Tradice - současnost - recepcce. Red. M. Balowski, J. Raclavska. Ostrava 2006 s. 11-24 (94a). – A. Nowakowska: Przyroda w „Bez dogmatu”... w zb.: H. Sienkiewicz. Tradice – současnost – recepcce. Ostrava 2006 s. 215-224 (94a). – A. Rozpłochowska: Dekadentyzm utracony. *Pam. Lit.* 2006 z. 4 s. 117-142. – T. Sobieraj: Wokół „Bez dogmatu” H. Sienkiewicza. Szkic o antropologii filozoficznej powieści, w zb.: H. Sienkiewicz w kulturze polskiej. Lub. 2007 s. 271-278 (97). – M. Sadlik: Modernistyczne odczytanie twórczości Sienkiewicza. Między „Bez dogmatu” a „Rodziną Połanieckich”, w zb.: H. Sienkiewicz w kulturze polskiej. Lub. 2007 s. 279-288 (97). – T. Bujnicki: Z dworu do miasta i z miasta do dworu (Wokół „Rodziny Połanieckich” H. Sienkiewicza), w zb.: Ulica, zaułek, bruk. Z problematyki miasta w literaturze drugiej połowy XIX w początku XX wieku. Red. K. Badowska, A. Janiak-Staszek. Łódź 2013. – T. Budrewicz: Był raz bal. (O pewnym motywie w „Bez dogmatu”), w zb.: Sienkiewicz z innej strony. Warsz. 2015 s. 277-292 (102e).

152. Biesiada

H. Lilien: Nowela Sienkiewicza pt. „Biesiada” jako uzupełnienie lektury Sallustiusza „Wojny z Katyliną”. *Muzeum* 1917 s. 446-451. – J. Axer: Spisek Katyliny u Sienkiewicza, w zb.: Sienkiewicz z innej strony. Warsz. 2015 s. 107-114 (102e).

Chwila obecna zob. 161. Felietony

153. Co myślę o Niemcach

O Niemcach. *Gaz. Nar.*, Lwów 1905 nr 268. – Sienkiewicz o Niemcach. *Kur. Warsz.* 1905 nr 324. – Co myśli Sienkiewicz o Niemcach. *Głos Nar.*, Krak. 1905 nr 350. – Sienkiewicz o Niemcach. *Dz. Pozn.* 1905 nr 270. – H. Sienkiewicz o Niemcach. *Gaz. Pol.*, Warsz. 1905 nr 307. – Sienkiewicz o Niemcach [z fragm.]. *Ziarno* 1905 nr 45/46 s. 381. – Zdanie Sienkiewicza o Prusakach. *Dz. Chicag.* 1905 nr 283. – Sienkiewicz o Prusakach. (Odpowiedź na ankietę „Le Courier Européen”) [z adnot. red., iż tekst jest autoryzowany]. *Tyg. Il.* 1906 nr 3, s. 55. – M. Jamroz: H. Sienkiewicz o Niemcach. *Rob. Pom.* 1946 nr 17 s. 7.

154. Co się raz stało w Sydonie

H. Galle: Pamięci Jana Gadomskiego koledy. *Książka* 1908 nr 10 s. 420-421. – H. de Monfort: Livres et périodiques. *La Pologne*, Paryż 1931 nr 10 s. 739. – A. Thérivé: Une aventure à Sidon. *Le Temps* 1933 z 29 XII; toż: *Pologne Littéraire*, Warsz. 1933 s. 80-81. – A. Len: Sienkiewicza „Co

się raz stało w Sydonie” [m.in. o „Historii Aleksandra” Q. Curtisa Rufusa jako źródle noweli]. *Filomata*, Lwów 1936 z. 85 s. 157-164.

155. Czyja wina

Przegląd literacki [ocena pierwodr. w *Niwie*]. *Kłosy* 1880 nr 800 s. 279, 282.

– Wyst. Warszawa 1881/1882, rec.: Wiadomości bieżące krajowe. Przedstawienie wczorajsze w Teatryku Dobroczyńności. *Wiek* 1881 nr 271. – Teatr i muzyka. *Kur. Codz.*, Warsz. 1881 nr 271, 1882 nr 99. – Co słyhać nowego. Z teatru. *Kur. Por.*, Warsz. 1881 nr 335. – Zg. [D. Freudenson]: Teatr i muzyka. *Nowiny*, Warsz. 1882 nr 112. – -X- [D. Henkiel]: Teatr. *Gaz. Pol.*, Warsz. 1882 nr 90. – K. Kaszewski: Przegląd teatralny. *Kłosy*, Warsz. 1882 nr 878 s. 262. – S.K. [S. Krzemieński]: Przegląd teatralny. *Bluszcz* 1882 nr 26. – E. Lubowski: Przegląd teatralny. *Tyg. Il.* 1882 nr 332. – S.K. [S.A. Kempner]: Teatr. *Prawda* 1882 nr 18 s. 213-214. – Wiadomości bieżące. Teatr i muzyka. *Kur. Codz.* 1882 nr 99, 100. – Wyst. Kraków 1883, rec.: Jastrzębiec [I. Kłiszewski]: Z teatru. *Prz. Lit. i Artyst.*, Krak. 1883 nr 5. – L.K. [L. Kozłowski], *Czas*, Krak. 1883 nr 32. – *Słowo* 1883 nr 327.

– Wyst. Lwów 1888, rec.: (A): Wiadomości literackie i artystyczne. *Dz. Pol.*, Lwów 1888 nr 46. – (Ng), *Kur. Lw.* 1888 nr 46. – R.P. [R. Poliński]: Z teatru. *Prz. Polit. Społ. i Lit.* 1888 nr 37. – (S.P.) [S. Schnür-Pepłowski]: Z teatru. *Dz. Pol.*, Lwów 1888 nr 275. – xxx [A. Krechowicki]: Z teatru. *Gaz. Lw.* 1888 nr 41.

– Wyst. teatrów amator. na uroczystościach jubileuszowych [wzmianki]: K.M. Górski: Teatr Krakowski. *Prz. Pol.* 1900 t. 135 s. 536; *Tyg. Il.* 1900 nr 51; *Czas* 1900 nr 44 i n., 93.

– Wyst. Odessa 1900, rec.: Czyja wina? *Odiesskie Nowosti* 1900 nr 5156 z 13 XII s. 3.

– Wyst. Warszawa 1924, rec.: *Kur. Warsz.* 1924 nr 298, 299, 300, 302.

– Wyst. Nowy Sącz 1924, rec.: Towarzystwo Dramatyczne w Nowym Sączu 1918-1928. Nowy Sącz 1928 s. 155.

– M. Rulikowski: Teatr warszawski od czasów Osińskiego. Lwów [1939] s. 47.

156. Diokles

J. Birkenmajer: Nieznane rarissimum Sienkiewiczowskie, w: Księga pamiątkowa na dwudziestolecie Biblioteki Miejskiej w Bydgoszczy. Bydgoszcz 1932 s. 144-153. – J. Sobieraj: „Diokles”, czyli H. Sienkiewicza przypowieść o poszukiwaniu prawdy, w zb.: Sienkiewicz z innej strony. Warsz. 2015 s. 115-122 (102a). – C. Zalewski: Diokles i Atena. „Diokles” H. Sienkiewicza w kontekście „Królowej powietrza” J. Ruskina,

w zb.: Sienkiewicz z innej strony. Warsz. 2015 s. 123-132 (102a).

157. Do Narodu! W dniu przeniesienia popiołów Hetmana Żółkiewskiego.

W. Hahn: Odezwa H. Sienkiewicza „Do narodu”. *Kur. Lit. Nauk.* 1925 nr 51, dod. II. *Kur. Codz.* nr 354. – J. Mayer: Dzieje pewnego listu Sienkiewicza. *Ruch Lit.* 1934 nr 10 s. 143-145.

158. Duma

Pej [P. Jasienica]: Trochę wpływologii [o podobieństwie „przypowieści o zarozumiałym młodzieńcu” St. Dygata do „Dumy” H. Sienkiewicza]. *Tyg. Powsz.* 1949 nr 32 s. 12.

159. Dwie łąki

Mały felieton. „Dwie łąki” Sienkiewicza [o odczycie „dla powodzian”]. *Dz. Pol.*, Lwów 1904 nr 53; *Gaz. Nar.* 1904 nr 25; *Kur. Pozn.* 1904 nr 27; *Wiek Il.*, Warsz. 1904 nr 23, 28.

160. Dzwonnik

A. Prymak-Lewtak: Kres idei jagiellońskiej – wokół „Dzwonnika” H. Sienkiewicza, w zb.: H. Sienkiewicz w kulturze polskiej. Lub. 2007 s. 115-128 (97).

161. Felietony i recenzje [m. in. Kronika tygodniowa, Chwila obecna, Sprawy bieżące, Mieszalniny literacko-artystyczne i in.]

Bogumił Prawdzicki [J. Kirsztrot-Prawncki ?]: Kąkolisko Litwosa. [Polemika z felietonami cyklu „Chwila obecna”, *Gaz. Pol.* 1875]. *Gaz. Handl.* 1875 nr 241. – K. Zalewski: Do Redakcji „Niwy” [w sprawie rec. komedii „Przed ślubem”]. *Niwa* 1876 t. 9 nr 2 s. 149-152. – Waligóra [W. Przybrowski?]: Z tygodnia [o recenzjach Litwosa]. *Kur. Codz.* 1881 nr 27. – J. Kasznica: Kilka słów odpowiedzi p. Litwosowi [na odcinek IX i X „Kroniki tygodniowej” w *Słowie* 1882 z 7 III nr 53]. *Niwa*, Warsz. 1882 t. XXI s. 488-491. – Kronika tygodniowa. Myśli „Słowa”. *Tyg. Il.* 1882 nr 339, 342, 356. – *Bibliotekarz Lub.* 1989 s. 50. – Sienkiewicz zgryźliwie o Kaliszanych. *Połudn. Wielkop.*, Kalisz 1989 nr 5 s. 6. Zob. też rozdz.: Sienkiewicz jako publicysta (103, 104).

162. Hania

S. Tarnowski: Z najnowszych powieści polskich. II. „Hania”. *Prz. Pol.*, Krak. 1881 t. 60 s. 387-390, toż w: *Studia do historii literatury polskiej* t. 5. H. Sienkiewicz. Krak. 1897 s. 6-9. – Hanna. Tłum. E. Weer [rec.]. *Aftonbladet* 1897 z. I, inf. *Prz. Lit.*, Krak. 1897 nr 2 s. 14. – Hania (zbiór). Tłum. J. Curtin. Boston 1897 [rec.]. *Bookman* 1897 z XII, s. 278-279; *New York Times* 1897 z 4 XII; Georg Merrian Hyde. *Bookman* 1898

z marca, s. 75-77; *Critic* 1898 z 15 I; *Dial* 1898 z 16 III; *Literary News* 1898 z II, s. 46-47; *Literary World* 1898 z 19 II. – Narodna literatura [rec. przekł. pt. Gania. Petersb. 1898]. *Kijów* 1906, t. 3 s. 91. – H.O. [H. Opieński]: „Hania” po francusku. *Kur. Pozn.* 1927 nr 484. – J. Birkenmajer: „Hania” a Szczawnica. *Kur. Pozn.* 1930 nr 537. – T. Bujnicki: „Mała trylogia” H. Sienkiewicza. *Zesz. Nauk. UJ* 1961, t. 36 s. 63-106. – J. Krzyżanowski, w: *Literatura polska. Przewodnik encyklopedyczny*. Warsz. T. 1 1984 [i wyd. nast.] s. 339. – A. Korzińska: Obraz islamu w twórczości Sienkiewicza. *Obcy oswojony i Obcy wrogi na przykładzie „Hani” i „Niewoli tatarskiej”*, w: H. Sienkiewicz w kulturze polskiej... Lub. 2007 s. 129-140 (97). – A. Kuniczuk-Trzciniowicz: Sienkiewiczowskie obserwacje przyrody w „małej trylogii”. *Litteraria* t. XXXVIII: 2010 s. 73-83.

162a. Hanna

Hanna. Poemat na tle powstania 1863 r. Napisał Guldenstern. [Krak. 1890]; toż: Oprac. J. Płonka, Krak. 2003, przypisując nie trafnie w Posłowie, s. I-XXXII, autorstwo H. Sienkiewiczowi. – J. Płonka: Nieznany poemat H. Sienkiewicza o powstaniu styczniowym. *Arcana* 2003 nr 54 s. 154-167. – M. Bosak: Nieznany poemat H. Sienkiewicza? Tajemnica „Hanny”. *Gaz. Krak.* 2004 nr 39; toż: *Angora* 2004 nr 9. – L. Ludorowski: Fałszywe rewelacje Sienkiewiczowskie. Sprawa rzekomego autorstwa poematu „Hanna” i udziału Pisarza w powstaniu styczniowym, w zb.: Sienkiewicz wobec Europy. Lub. 2004 (90). – T. Bujnicki: O rzekomym odkryciu nieznanego dzieła Sienkiewicza [„Hanna”]. *Ruch Lit.* 2004 z. 4/5 s. 527-532. – B. Babraj: Galicyjski rozdział w życiu i twórczości H. Sienkiewicza. Jagiellońska Biblioteka Cyfrowa, publication/270208. Krak. 2012; por. nr 298.

163. Humoreski z teki Worszyłły

P.Ch. [P. Chmielowski]: Biblioteczka domowa. *Opiekun Dom.* 1872 nr 20. – Biblioteczka. *Dz. Mód*, Krak. 1872 nr 2. – Przegląd powieści. *Niwa* 1872 nr 17. – Powieść. *Warsz. Roczn. Lit.* t. 2, 1872 s. 92. – A.G.B. [A.G. Bem]: Ze stołu redakcyjnego. *Niwa*, Warsz. 1873 nr 36. – I.F.O. [I.F. Ostrowski]: Nowosti polskoj literatury. *St. Petersb. Wiedomosti* 1873 nr 52 s.1-2. – Morwin [W.A. Tichonow]: Wolk. Raznyje dorogi [o przekł. P.W. Gribojedowoj]. *Nowoje Wriemia* 1899 z 14 X s. 7. – Bibliograficzeskije zamietki. Wolk. Raznyje dorogi. *Birżewyje Wiedomosti* 1899 nr 97/98 s. 3; toż: *Nowyj Mir* 1899 nr 7 s. 42. – Č. [A. Černy]: Uměni, věda. *Slovanský Přehled* 1901 s. 248. – W. Wasilewska: Dzieło młodego

Sienkiewicza („Humoreski z teki Worszyły”). *Wież* 1951 nr 49. – W. Wasilewska: Wstęp w: H. Sienkiewicz: Humoreski z teki Worszyły. Warsz. 1951 s. V-XXIII. – A. Nofer: Wstęp w: H. Sienkiewicz: Humoreski z teki Worszyły. Wroc. 1952 s. 5-21. – W. Wasilewska: Poślowie w: H. Sienkiewicz: Humoreski z teki Worszyły. Warsz. 1953 s. 199-207. – J. Krzyżanowski, w zb.: Literatura polska. Przewodnik encyklopedyczny. Warsz. T. 1 1984 [i wyd. nast.] s. 366.

164. Icek Popycek kupuje las [Chwila obecna]

I. Chrzanowski: „Kalendarz Opolski” i Sienkiewicz na Śląsku [tu błędnie: Papycek]. *Kur. Warsz.* 1934 nr 1. – D. Świerczyńska: Sienkiewicz i Żydzi. *Pam. Lit.* 2008 z. 2 s. 121 i n.

165. Jako się pan Lubomirski nawrócił...

Z. Dębicki: Piękna książka. *Kur. Warsz.* 1924 nr 338.

166. Jamioł

La bon Ange [o tłum. na franc. J. Miena]. *Świat*, Krak. 1888 nr 17 s. 403. – Anioł śmierci. Legenda W. Paskala. Tiema zaimstwowana u G. Sienkiewicza. *Pridnieprowskij Kraj* 1913 z 25 XII s. 4. – O. Michalska: Jak powstał „Jamioł”? *Kur. Warsz.* 1935 nr 18. – T. Bujnicki: Sienkiewiczowskie „laboratorium” formy. (Z problemów budowy „Jamioła”). *Ruch Lit.* 1967 nr 2 s. 69-76. – F. Czyżewski: Cechy stylizacji gwarowej w noweli „Jamioł” H. Sienkiewicza, w zb.: Studia Sienkiewiczowskie. t. 7. Lub. 2007 s. 229-236 (100). – D. Samborska-Kukuć: H. Sienkiewicza transpozycja baśni o czerwonym kapturku, w zb.: Sienkiewicz z innej strony. Warsz. 2015 s. 53-62 (102e).

167. Janko Muzykant

Co słyhać za granicą [notatka o przekł. na jęz. czeski]. *Kur. Por.*, Warsz. 1880 nr 118. – S. Tarnowski: Z najnowszych powieści polskich. II. Janko Muzykant. *Prz. Pol.*, Krak. 1881 t. 60; toż w: Studia do historii literatury polskiej t. 5. H. Sienkiewicz. Krak. 1897 s. 16-18. – (k): Mi-nęły czasy... *Gaz. Pol.* 1881 nr 140. – R. Siemientkowski: Polska biblioteka. St.Petersb. 1882 s. 75-82; rec. *Wilenskiej Wiestnik* 1882 nr 79. – [O tłum. na ros. pt. „Janko-muzykant. (Małorossijskij oczerk)”.] *Słowo* 1884 nr 107. – Zero [M. Konopnicka]: Rachunki. *Świt*, Warsz. 1885 t. 2 nr 7 s. 51-53. – Kronika [o tłum. J. Miena w *Le Semeur* 1888 z. 3]. *Świat*, Krak. 1888 nr 4 s. 91. – Nowe książki [o tłum. na esperanto przez A. Grabowskiego]. *Kraj*, Petersb. 1891 nr 21. – N. Tułupow: Izdania dla naroda. *Russkaja Szkoła* 1893 nr 11 s. 195-196. – Co słyhać nowego

[o tłum. na franc.]. *Kur. Por.*, Warsz. 1893 nr 241. – N.P. [N.I. Poznajakow]: [Rec. tłum. W. Ławrowa]. *Obrazowanie* 1894 nr 1 s. 78. – Knigi dla czczeniia dietiej i junoszesstwa. *Piedagogiczeskij Listok* 1893 nr 3 s. 34. – Notatki literacko-artystyczne [o tłum. J. Curtina]. *Gaz. Lw.* 1894 nr 101. – S.No-n [S.M. Nonin]: Predisłowije, w: G. Sienkiewicz. Janko-muzykant. Petersb. 1918 s. 15. – K.B. [K. Bukowski]: Janko Muzykant po szwedzku. *Słowo*, Wil. 1924 nr 53. – [O szwedzkim tłum. E. d' Anckarsvärd]. *Kur. Warsz.* 1924 nr 60. – M. Orłow: „Janko Muzykant” H. Sienkiewicza. *Życie Szkol.*, Włocł. 1930 s. 3. – (at) [J. Drobnik]: Jeszcze o „Janku Muzykancie”. *Tęcza* 1930 nr 50. – Sienkiewicz z filmu i ...książki. II. *Kur. Codz.* 1933 nr 87. – Ł. Kon: Importnaja grust' [o tłum. E.Ju. Szabada]. *Dietskaja i Junoszeskaja Litieratura* 1934 nr 1 s. 11 – Polonica w Anglii. *Kur. Pozn.* 1936 nr 532. – J. Huszcza: Recenzje i sprawozdania. „Janko Muzykant”. *Szpilki* 1946 nr 20 s. 4. – F. Machalski: Polonika arabskie. *Odrodzenie* 1949 nr 44 s. 7. – S. Zabierowski: O „Janku Muzykancie” od nowa. *Zesz. Nauk. WSP w Katow.* 1963 nr 1 s. 59-68. – Iz tiuremnoj tietradi [o tłum. W. Korolenki]. *Zwieszda*, Perm 1964 nr 288 s. 4. – A.N. [A. Nikolajew]: Odkrycie w notatniku zesłańca. *Kraj Rad* 1965 nr 25 s. 15. – B. Stuckij: Korolenko - pieriewodczik Sienkiewicza. *Inostrannaja Litieratura* 1965 nr 11 s. 267-268. – B. Stucki: Korolenko - tłumacz Sienkiewicza. *Lit. Radz.* 1966 nr 5 s. 171. – T. Agapkina: „Janko muzykant” Sienkiewicza w ZSRR w latach dwudziestych-trzydziestych. *Prz. Hum.* 1976 nr 10 s. 91-106. – *Kultura*, Warsz. 1977 nr 52 s. 24. – A.W. Labuda: O literackich kontekstach pozytywistycznej noweli. *Pam. Lit.* 1981 z. 3 s. 177-195. – J. Krzyżanowski, w zb.: Literatura polska. Przewodnik encyklopedyczny. Warsz. T. 1 1984 [i wyd. nast.] s. 388. – J. Axer: Któż tak dzieci bije? (Na marginesie jednego zdania z „Janka Muzykanta”). *Prz. Hum.* 1986 nr 9/10 s. 151-154. – D.S. Prokofiewa: Recepcja wczesnej twórczości H. Sienkiewicza w Rosji (krytyka i przekłady). „Janko Muzykant”, w zb.: H. Sienkiewicz. Twórczość i recepcja. Lub. 1991 s. 223-232 (67). – K. Windle: Some slavonic translation of Sienkiewicz „Janko Muzykant”. *Modern Language Teaching*, Londyn 1990 nr 2. – H. Sienkiewicz. Janko Muzykant. Warsz. 1995 s. 23. *Lektura szkolna*. – J. Orłowski: „Janko Muzykant” w rosyjskiej wersji językowej (wiersz „Janko - złodziej” A. Fiedorowa), w zb.: Studia Sienkiewiczowskie. t. 1. Lub. 1998 s. 107-112 (77). – B. Guzik: Obcy... inny... wśród swoich w wybranych nowelach pozytywistycznych. An-

nal. Acad. Paedagog. Cracov. Studia Hist.-lit. Nr 8 [2008] s. 36-43.

168. Komedia z pomyłek

Rozmaitości z literatury [o przekł. rosyjskim]. *Tyg. Il.* 1883 nr 30 s. 64. – J. Krzyżanowski: O polsko-kalifornijskiej humoresce Sienkiewicza, w: *Pokłosie Sienkiewiczowskie*. Warsz. 1973 s. 183-185 (60). – J. Krzyżanowski: The Polish Californian Background of H. Sienkiewicz's Burlesque „A comedy of errors”, w zb.: For Wictor Weintraub. Haga-Paryż 1975 s. 251-256.

169. Krzyżacy

M.G. Quis [M. Gawalewicz]: Z tygodnia na tydzień. *Tyg. Il.* 1897 nr 1 s. 4. – J. Kenig: „Krzyżacy” i „Literatura”. *Tyg. Il.* 1897 nr 1 s. 5, nr 2 s. 27-28. – B.: „Krzyżacy”. *Kur. Codz.*, Warsz. 1897 nr 31. – I-t [I.N. Ignatow]: Żurnalnyje nowosti. Kriestonoscy, roman Sienkiewicza. *Ruskije Wiedomości* 1897 nr 350 s. 3. – Ks.K. Jażw. [Jażwicki?]: Mały komentarzyk do „Krzyżaków”. *Prz. Katol.* 1897 nr 42 s. 664. – [O druku „Krzyżaków” po rosyjsku]. *Dz. Pozn.* 1897 nr 159; Literatura i krytyka. *Niwa*, Warsz. 1897 nr 35 s. 689. – [„Krzyżacy” w odcinkach, zapowiedź]. *Gaz. Opol.* 1897 nr 78. – Sęp [W. Maleszewski]: Z Warszawy [o postaci Juranda]. *Bies. Lit.* 1898 nr 41. – A. Wodziński: Comment nait un Empire. *Nouvelle Rev.* 1898 z 15 VII. – Nasza tzw. krytyka [„indiańskie” przygody Danusi]. *Tyg. Mód i Pow.* 1898 nr 7. – Z tygodnia na tydzień [o przerywanej chorobą pracy nad powieścią]. *Tyg. Il.* 1898 nr 22, 34, 1899 nr 25. – R.S. Kamiński: Ilustrator Sienkiewicza [o rys. do „Krzyżaków” A. Tyszkiewicza (1)]. *Tyg. Il.* 1899 nr 1s. 15-16. – Jurand ze Spychowa. Z powieści Sienkiewicza „Krzyżacy”. *Rys. J. Styki. Faun*, Lwów 1899 nr 4. – Z rzeczy polskich. Kronika literacka [o przekł. M.A. Bekietowej]. *Kraj, Dział Il.*, Petersburg. 1899 nr 20 s. 43. – S. Batowski: Album do powieści H. Sienkiewicza „Krzyżacy”. Krak. 1900, *Kraj w obrazach*. – P. Chmielowski: „Krzyżacy”. *Kur. Codz.* 1900 nr 321-325; toż w: H. Sienkiewicz w oświetleniu krytycznym. Lwów 1901 s. 197-220. – Weryha [A. Darowski]: Wydawnicza fuszerka [o przekł. N. Romanowsky]. *Kraj, Petersburg*. 1900 nr 18 s. 270. – W. Dąbrowski: „Krzyżacy”. *Nowa Ref.* 1900 nr 185, 186. – M. Diedow: Miecznoscy. Nowyj roman G. Sienkiewicza. *Warszawskij Dniwnik* 1900 nr 248 s. 2-3. – W. Feldman: „Krzyżacy”. *Krytyka* 1900 z. 12 s. 758-772; toż: *Prz. Tyg.* 1900 nr 46-51. – J. Flach: „Krzyżacy”. *Przedświt*, Lwów. 1900 nr 7. – K. Górski: „Krzyżacy” w ilustracjach. Warsz. 1901. – K.M. Górski: „Krzyżacy” H. Sienkiewicza. *Czas* 1900 nr 312, dod. lit. – gw.: „Krzyżacy” w Ameryce.

Tyg. Il. 1900 nr 10 s. 198. – K.H. [K. Hoffman]: Biblioteka rodzinna. *Bies. Lit.* 1900 nr 50 s. 468-469. – K.: G. Sienkiewicz. Kriestonoscy [o tłum. W.M. Ławrowa.] *Kurier*, Moskwa 1900 nr 329 s. 3. – M. Konopnicka: O „Krzyżakach”. *Bibl. Warsz.* 1900 t. 4 s. 393-442; toż: *Głos Nar.*, Krak. 1900 nr 294, 295; toż: *Tydzień*, dod. *Kur. Lw.* 1901 nr 5-22; toż w: M. Konopnicka: *Trzy studia*. Warsz. 1902 s. 215-305; przedr. w: M. Konopnicka: *Pisma krytycznoliterackie*. T. 4. Warsz. 1988 s. 140-154.

Rec.: W. Bukowiński, *Prawda* 1902 nr 39 s. 466; K. Chraniewicz: Konopnickaja o „Kriestonoscach” Sienkiewicza. *Literaturumyje nowosti. Nowyj Żurnal Inostrannoj Literatury* 1902 nr 10 s. 70-72; I. Chrzanowski, *Książka* 1902 nr 10 s. 336-337.

– Sęp [W. Maleszewski]: Z Warszawy. *Bies. Lit.* 1900 nr 4. – J. Nowiński: „Krzyżacy”. *Tyg. Il.* 1900 nr 51 s. 1009-1013. – „Die Kreuzritter” [o tłum. K. Muth]. *Alte und Neue Welt*, Einsiedeln 1900 z. 1. – L.R. [L. Reinschmidt]: „Krzyżacy” w ilustracjach. *Gaz. Warsz.* 1900 nr 291, 340. – T. de Wyzewa [T. Wyżewski]: Le dernier roman de M. H. Sienkiewicz. *Revue des Deux Mondes* 1900 z 15 VII; toż w tłum. włoskim: L'ultimo romanzo di E. Sienkiewicz. *Minerva*, Turyn 1900 t. XX.

Rec.: Z daleka i z bliska. *Kraj, Dział il.* Petersburg. 1900 nr 29, s. 408; Wiadomości literackie i artystyczne. Francuska recenzja „Krzyżaków”. *Kur. Pozn.* 1900 nr 175; „Krzyżacy”. *Dz. Pol.*, Lwów 1900 nr 197, 199.

– Odczyt Sienkiewicza. *Nowa Ref.* 1900 nr 98; Bitwa pod Grunwaldem. Odczyt H. Sienkiewicza [spraw. z wieczoru autorskiego, przedr. z *Nowej Ref.*]. *Kur. Pozn.* 1900 nr 99, 100; *Prz. Polityk., Społ. i Lit.* 1900 nr 100.

– The Knights of the Cross [Rec. i noty o tłum. na ang. J. Curtina]:

Rec.: *Book Buyer* 1900 nr 6 s. 431-432; *Bookman* 1900 z II s. 17-19; *Current Literature* 1900 z II s. 104-105; W.M. Payne, *Dial* 1900 z 16 V i 1 IX; *Independent* 1900 z II s. 323-324; Henry F. Keenan, *Literary Era* 1900 z. 1 s. 93; *Literary News* 1900 nr 2, 7; *Literary World* 1900 z 3 III i 1901 z 1 VII; *Munsey's Magazine* 1901 z XI; *Outlook* 1900 z. 1 s. 181, 232 i z VI s. 452; *Public Opinion* 1900 z VII s. 59; *Atheneum*, Londyn 1902 nr 3889.

170. S. Batowski: Album do powieści H. Sienkiewicza „Krzyżacy”. Krak., *Kraj w obrazach*, [1900] kart. 13. – P. Chmielowski: Beletrystyka nasza z roku zeszłego. *Pogląd na Świat* 1900 nr 4 s. 76, 1901 nr 1 s. 1-2. – f.: Bandytyzm literacki [o tłum. na franc. i wstępie M.R. Skalskiego, Paryż 1901]. *Tyg. Il.* 1901 nr 18 s. 359. – J. Flach: Die Kreuzritter. *Das Literarische Echo* 1901 nr 9. – H. Galle: Krytyka. *Książka* 1901 nr 1 s. 19-21. – W. Gostomski: „Krzyżacy” Sienkiewicza. *Ateneum* 1901 t. 2 z. 6 s. 769-798; toż w: *Z przeszłości i terażniejszości*. *Studia i szkice krytycz-*

noliterackie. Warsz. 1904 s.357-395. – K. Górski: „Krzyżacy” w ilustracjach. Warsz. 1901. – J. Pawelski: „Krzyżacy” Sienkiewicza. *Prz. Powsz.* 1901 t. 69 nr 206 s. 257-285. – Je.M.W.: G. Sienkiewicz. Kriestonoscy. *Wiernik Knigoprodawcew* 1901 nr 25 s. 395. – A. Strzelecki: „Krzyżacy”. *Słowo* 1901 nr 174-186. – Notatki literackie. „Krzyżacy” po niemiecku. *Przedświt*, Lwów 1901 nr 78. – S.B.: Korespondencja z Chicago 22 I [o amerykańskim tłum. „Krzyżaków”]. *Kur. Warsz.* 1901 nr 50. – Nowe książki. Albumy do „Krzyżaków” Sienkiewicza. *Tyg. Il.* 1901 nr 2. – H. Galle: Nowe książki. *Tyg. Il.* 1902 nr 43. – Notatki literackie [o tłum. na niem. przez R. i E. Ettlinger]. *Kraj*, Petersb. 1902 nr 2, *Życie i Szt.* s. 23. – A. Zigány: A Keresztes lovagok. *Magyar Közélet* 1902 nr 222-224. – Niemiecki ilustrator „Krzyżaków”. *Czas* 1902 nr 101, *Słowo* 1902 nr 94. – W. Czermak: Ocalenie Zbyszka przez Danusię w świetle historii i podań. Odczyt w Kole Literacko-Artystycznym w Krakowie (spraw.). *Tyg. Il.* 1903 nr 45 s. 898. – J. Flach: Kronika literacka [o tłum. na niem. i art. w *Wochen Rundschau für dramatische Kunst, Litteratur und Musik*, Frankfurt 1902]. *Prz. Pol.*, Krak. 1902/1903 I s. 172. – S. Krzyżanowski: Mały felieton [o ocaleniu Zbyszka przez Danusię]. *Gaz. Nar.*, Lw. 1903 nr 100. – S. Krzyżanowski: Historia ocalenia Zbyszka. *Gaz. Lw.* 1903 nr 101, przedr. z *Czasu*. – S. Estreicher: Ocalenie Zbyszka przez Danusię, poezja a prawda. *Ognisko* 1904 nr 10 s. 1-20. – S. Estreicher: Wypraszenie od kary śmierci w obyczajach naszego ludu. *Lud* 1904 t. 10 s. 240-258. – H. Łopaciński: Zwyczaj ocalania skazanego na śmierć przez dziewicę. *Wisła*, Warsz. 1905 s. 274-290, 441-443. – M. Muter-milch: Les Chevaliers Teutoniques. *Mercure de France*, Paryż 1905 t. 57 s. 459. – [O przekładzie na francuski]. *Siècle* 1905 (inf. *Tyg. Il.* 1905 nr 38 s. 706). – „Krzyżacy” we francuskim przekładzie. *Gaz. Lw.* 1905 nr 46 s. 5; toż: *Kraj, Życie i Sztuka*, Petersb., 1905 nr 24 s. 7-8. – W. Dołężan: H. Sienkiewicza „Krzyżacy”. Oprac. ... Tarnów 1906 s. 48, *Bibl. Krytyczna Arcydziel Lit. Pol.* 5; toż 1912, 1918, 1920; toż wyd. nowe, uzup. i oprac. W. Dobrzyński. Tarnów 1932 [1931] s. 72, toż: Krak. 1946 s. 68, *Bibl. Krytyczna Arcydziel Lit. Pol.* 12. – W. Maleszewski: Dwie księgi. („Krzyżacy” a księga pamiątkowa na zamku malborskim). *Kur. Warsz.* 1908 nr 168. – A. Nalimow: „Kriestonoscy” [rec. przekł. Leontiewów]. *Russkaja Szkoła* 1908 nr 11 s. 22-23. – O dietskich knigach. Moskwa 1908 s. 647.

171. W. Hahn: Grunwald w poezji polskiej. Szkic literacki. *Prz. Powsz.* 1910 t. 106-107 i odb., Krak. 1910 s. 52. Rec.: Kurier literacki.

Tyg. Il. 1910 nr 23. – Sienkiewicz na indeksie [„Krzyżacy” w Niemczech]. *Kur. Warsz.* 1910 nr 266. – Uwagi krytyczne [o wyd. w pięćsetną rocznicę Grunwaldu]. *Kur. Pozn.* 1910 nr 139, dod. II. Nowości literackie. – Z. Lubicz-Zaleski: Chwała grunwaldzka w poezji polskiej, w: Dzieło i twórca. Studia i wrażenia literackie. Warsz. 1913. – A. Mańkowski: „Wyproszenie od kary śmierci” przez małżeństwo w Niedźwiedziu pod Wąbrzeźnem 1698 r. *Zapiski Tow. Nauk. w Toruniu* 1914/1916, t. 3 nr 10 s. 165-174. – T.S. Grabowski: Roman na Sienkiewicza w błgarski převod. *Polsko-Błgarski Prëgled* 1921 nr 11. – St. Mladenow: Oszte nekolko ezikostowni beleżki kam błgarskija převod na „Krstonosci”. *Polsko-Błgarski Prëgled*, Sofia 1921 nr 18-20. – B. Barwiński: Wypraszenie od kary śmierci w dawnym prawie polskim w XVI-XIX wieku. *Pam. Hist.-Prawny* 1925 t. 2 z. 1; rec.: K. Koranyi, *Lud* 1925 t. 4 s. 174-178. – J. Krawczyński: „Krzyżacy” H. Sienkiewicza. Warsz. 1927 s. 55, *Charakterystyki literackie* 44; toż: Warsz. 1929. – A.L. [A. Lange]: Sienkiewicza „Krzyżacy” po czesku. *Dzień Pol.* 1927 nr 137. – S. B.: Przekład czeski „Krzyżaków”. *Kur. Warsz.* 1927 nr 108. – J. Maciejowski: „Krzyżacy” H. Sienkiewicza. Geneza, charakterystyka osób, wartość, treść. Warsz. 1928 s. 31. – S. Skwarczyńska: O tym, jak Jagienka próbowała schudnąć. *Kur. Podhal.*, Nowy Sącz 1928 nr 16. – A. Werpachowski: H. Sienkiewicza „Krzyżacy”. Treść, charakterystyka osób, komentarz, rozbiór krytycznoliteracki. Łódź [1928] s. 63, *Książnica Krytyk Lit.* 5. – J. Gamska: Derwid Sienkiewicza (Jurand ze Spychowa). *Tyg. Il.* 1929 nr 2 s. 34-35. – J. Kramer: „Krzyżacy” H. Sienkiewicza. Przemysł 1929 s. 126, *Książnica Komentarzy* ser. 1 t. 24. – Z. Zaturski: „Krzyżacy”. Geneza utworu, charakterystyka głównych postaci oraz dokładna treść. Lwów 1928 s. 72; toż wyd. uzup. [1939] s. 70, *Bibl. Krytyk Lit.* ser. 2, 31.

172. „Krzyżacy” w japońskim języku. *Śl. Pol.*, Lwów 1930 nr 142. – Ankieta w sprawie „Krzyżaków”. *Mazur*, Szczytno 1930 nr 77-79, 83. – Widz: „Krzyżacy” H. Sienkiewicza a inteligencja kielecka. *Gaz. Kiel.* 1931 nr 1. – „Krzyżacy” po francusku. *Dz. Pozn.* 1932 nr 298. – Masovien-sis: Powieść Sienkiewicza i polski elementarz skonfiskowane [w Prusach Wsch.]. *Gaz. Warsz.* 1932 nr 30; toż: *Kur. Pozn.* 1932 nr 44 s. 5. – „Krzyżacy” Sienkiewicza skonfiskowani przez Niemców. *Polonia*, Katow. 1932 nr 2621. – Ćw. [K. Ćwierk]: Skreślenie „Krzyżaków” [z listy lektur szkolnych]. *Kur. Zach.*, Sosnow. 1934 nr 66. – K.P.: Prawdy i paradoksy wielkiego pisarza [sąd L. Tołstoja o „Krzyżakach”]. *Kur. Por.*,

Warsz. 1934 nr 226. – „Krzyżacy” po francusku. *Gaz. Warsz.* 1935 z 12. I. – Nagroda Akademii Francuskiej za nowy przekład „Krzyżaków” H. Sienkiewicza [dla J.A. Teslara i J. de France de Tersanta]. *Dz. Pozn.* 1935 nr 166; Kronika literacka. *Prosto z Mostu* 1935 nr 30; *Polonia*, Katow. 1935 nr 3671. – „Krzyżacy” Sienkiewicza książką zakazaną w Prusach Wschodnich. *Il. Kur. Codz.* 1935 nr 273. – „Krzyżacy” na indeksie hakatystów niemieckich. *Polonia*, Katow. 1935 nr 3931. – „Krzyżacy” na indeksie niemieckim. *Prosto z Mostu* 1935 nr 42. – Dzieła Sienkiewicza niezgodne z duchem paktu polsko-niemieckiego! *Kur. Pozn.* 1935 nr 451. – „Krzyżacy” na indeksie niemieckim. *Orleńta* 1935/1936 nr 3. – M. Pawlikowski: Pod jędrami [pomysł „Krzyżaków”]. *Prosto z Mostu* 1936 nr 16. – 300 wierszy o literaturze [o franc. tłum. „Krzyżaków” w *Le Mois* 1936, II]. *Kur. Lit. Nauk*, dod. *Il. Kur. Codz.* 1936 nr 17; toż: *Wiad. Lit.* 1936 nr 17. – T. Prauss: Skorowidz do mapy terenu, na którym rozgrywa się akcja „Krzyżaków” H. Sienkiewicza (z mapą). Lwów, Ossol. 1937 s. 12. – Die Kreuzritter. *Ostland*, Lwów 1937 nr 20 s. 387-390. – T. Rokotow: Istoriceskij roman na Zapadie. *Wieczernaja Moskwa* 1937 nr 107 s. 3. – (Z.F.): „Krzyżacy” aktualną sensacją dla Francuzów. *Il. Kur. Codz.* 1939 nr 147. – [Recepcja „Krzyżaków” w Niemczech]. *Kur. Pol.*, Warsz. 1939 nr 150, 194. – Niemcy atakują Sienkiewicza [art. dra Pozyra pt. „Sienkiewicz jako fałszerz historii” (Krzyżacy) w prasie niemieckiej]. *Kur. Pozn.* 1939 nr 236. – S. Kozicki: „Krzyżacy”. *Warsz. Dz. Nar.* 1939 nr 194, 201. – A. Bogusławski: Uroczysty akt oskarżenia „Krzyżacy”. *Głos Pol.*, Paryż 1940 nr 85. – S. Wodwicz: Powieść o wielkiej победе. *Litieraturnaja Gazieta* 1941 nr 39 s. 4. – A. Gruszkina: Borba s niemieckoj agressiej w otrazhenij sławianskich literatur. *Zwieszda* 1941 nr 7/8 s. 162-164. – M. Żiwow: Powieść ob iskonnom wragie. *Internacjonalnaja Litieratura* 1941 nr 9/10 s. 133-137. – Ł. Barag: Zapadno-sławianskije pisatieli w borbie s giernanskoj agressiej. *Wieczernaja Moskwa* 1943 nr 281 s. 3. – The Teutonic Knights [tłum. B.W. Massey]. Edynburg 1943. Rec. i noty: M. Hemar, *Dz. Pol.*, Londyn 1943 nr 1061; A. Tyszkiewiczowa, *Dz. Żoł.*, Szkocja 1943 nr 6, 8, 11, 19; Z. Nowakowski: Coś podobnego ale o czymś innym. *Wiad. Pol.*, Londyn 1944 nr 4; S. Kossowska, *Na Mikrofon*. 1944 nr 9; *Mysł Pol.* 1944 nr 64 s. 896-897; S. Pridmore, *Dz. Pol. i Dz. Żoł.* 1944 nr 40; S. Pridmore: Literatura polska w oczach Anglików. *W Drodze* 1944 nr 18; J. Rajecki [J. Żółtowska]: „Krzyżacy” po angielsku. *Sprawa* 1944 nr 4; R.G. Vansittart: O duszy niemieckiej [fragm. przedmowy do ang. przekł.]. *Tyg. Pol.*, New York 1944 nr 5; P. Quenell, *Daily Mail* z 1 I 1944; E. Shanks, *Daily*

Dispatch z 1 I 1944; L. Halle, *The Observer* z 9 I 1944; H. Spring, *Sunday Graphic* z 9 I 1944; W. Gibson, *Manchester Guardian* z 14 I 1944; W. Saunders, *Peebleshire News* z 19 I 1944; Freda White, *New Statesman and Nation* z 5 II 1944; Meander [pseud.], *Times Literary Supplement* z 5 II 1944; J.M.R., *The Bulletin Scotland's Daily Picture Paper* z III 1944; J.H. Laker, *Books for Border Readers* z III 1944; T. Witomski: Książka i rzeczywistość. *Do Boju!* 4 D P 1944 nr 15/16.

173. H. Grotowska: Wartości wychowawcze „Krzyżaków”. *Nowa Epoka* 1945 nr 15. – W. Kragen: „Krzyżacy” dziś czytani. *Robotnik* 1945 nr 270. – O rękopis „Krzyżaków”. *Dz. Pol.* 1945 nr 21. – G. Piro: La batalla de Grunwald, w: *Polonia en el Uruguay*. Montevideo 1945 s. 163-165. – J. Sieradzki: „Krzyżacy, wiecznie Krzyżacy”. *Odrodzenie* 1945 nr 48. – A. Szczerbowski: O „Krzyżakach” H. Sienkiewicza. *Wici* 1945 nr 29, 31. – Z. Wojciechowski: Grunwald. *Prz. Zach.* 1945 nr 1 s. 1-8. – [O ang. przekł. „Krzyżaków”], *Gaz. Morska* 1945 nr 56. – A. Bagrowski: Aktualność autora „Krzyżaków”. *Il. Kur. Pol.* 1946 nr 121. – (Bg) [B. Brzeziński]: Czytelnik nie wydał „Krzyżaków” - tak twierdzi Zygmunt Nowakowski [przedr. fragm. z nowojorskiego pisma *Nowy Świat*]. *Dz. Pol.* 1946 nr 24. – W. Kragen: Cztery książki. *Naprzód* 1946 nr 13. – St. Łatka [J. Wyszomirski]: Kronika kulturalna. *Tydzień* 1946 nr 4. – S. Papée: Zapomniane źródło „Krzyżaków”. *Odrodzenie* 1946 nr 43. – S. Papée: „Krzyżacy” H. Sienkiewicza. Lub. 1946 s. 19. *Charakterystyki Lit.* 9. – M. Rafiński: Dzieło wiecznie żywe. *Nowy Czas* 1946 nr 4. – L. Świeżawski: „Krzyżacy” i „Stara baśń”. *Warszawa* 1946 nr 3. – H. Ułaszyn: Nowe wydanie „Krzyżaków”. *Kuźnica* 1946 nr 8; polem. K.N. [K. Nitsch]: Ułaszyn o nowym wydaniu „Krzyżaków”. *Jęz. Pol.* 1946 nr 3 s. 87-88; toż w: K. Nitsch: Wybór pism polonistycznych. T. 1. Wroc. 1954 s. 28-29. – M. Warszawałowicz: „Gdy cię krzyżak w gębę całuje, gotów nożem pchnąć” („Krzyżacy” H. Sienkiewicza dziś). *Jednostka Nar.* 1946 nr 6. – R. Zaleski: „Krzyżacy” czytani dziś. *Mł. Rzeczp.* 1946 nr 24. – W. Doda: Nie tędy droga! [o poprawności edytorskiej tekstu]. *Tyg. Powsz.* 1947 nr 21. – S. Pigoń: Demagogia philologica. *Tyg. Powsz.* 1947 nr 25. – Historyczny rękopis zakończenia „Krzyżaków” odnaleziony w Warszawie. *Expr. Wiecz.* 1948 nr 16. – Wieczór literacki Czytelnika. Odczyt prof. Górskiego [pt. Krzyżacy w ujęciu H. Sienkiewicza] w Koronowie. *Ziemia Pom.* 1948 nr 47. – [S. Papée:] „Krzyżacy” po raz dziesiąty. *Dz. Lit.* 1949 nr 24. – E. Pawłowski: Gwara ludowa w „Krzyżakach” Sienkiewicza. *Jęz. Pol.* 1949 z. 29 s. 107-116. – W.D. [T.S. Grabowski]: Ze współczesnej slawistyki bułgarskiej

[m.in. o przekł.]. *Pam. Słow.* 1949 t. 1 s. 203-205. – E. Zlatoustowa: Kratki belezki za žiwota i tvorczestwo na Ch. Sienkiewicz i pospećjalno za romana mu „Krstonosti”, w: H. Sienkiewicz: *Krstonosti*. Sofia 1949. – [M. Grydzewski:] *Silva rerum* [„Niemiecki i polski nacjonalizm”]. *Wiadomości*, Londyn 1950 nr 44. – A. Czerwiński: Na szlaku polskich tradycji kulturalnych. W kręgu białych płaszczy z czarnymi krzyżami. *Gaz. Pozn.* 1952 nr 47; toż: *Nowiny Tyg.*, dod. *Nowin Rzesz.* 1952 nr 5; toż: *Śl. Ludu*, Kielce 1952 nr 21. – [O czeskim przekł. J. Janoucha]

J. Bečka, *Slavia*, Praha 1954 nr 4 s. 547-558; L. Hvizdoš, *Slovenské Pohl'ady*, Bratislava 1955 nr 9 s. 974-997; G. Krum: Jak jsem ilustroval „Křižáky”. *Naše Vojsko v Nových Knihách*, 1955 nr 8; K. Málek: „Křižáky”. *Naše Vojsko v Nových Knihách*, 1955 nr 6; J. Považan, *Život* 1955 nr 24; F. Šwidziński, *Obrana Lidu*, Czechy 1955 nr z 31 VII.

– S.M. Kuczyński: Korektury historyczne do „Krzyżaków” H. Sienkiewicza. *Prz. Zach.*, Pozn. 1955 t. 2 s. 503-526. – Kum.: Jak to było z Jurandem? *Rzeczpospolita* 1956 nr 7. – Q.F.: „Křižáci” a „Quo vadis?”. *Smena* 1956 z 15 XI. – Praski dziennik drukuje „Krzyżaków” [*Svobodné Slovo*]. *Gaz. Pozn.* 1956 nr 181; *Życie Lit.* 1956 nr 33. – A. Bożek: Pamiętniki [wpływ powieści na Śląsku]. *Przemiany* 1957 nr 10. – A. Šumec [o przekł. na słowacki przez M. Stano]. *Nová Literatura* 1957 nr 8/9. – J. Krzyżanowski: Wstęp, w: H. Sienkiewicz, *Krzyżacy*. T. 1-2. Warsz. 1958; Rec.: W. Słodkowski, *Polonistyka* 1959 nr 1 s. 62. – J. Krzyżanowski: H. Sienkiewicza „Krzyżacy”. Powieść klasyczna. *Slavia*, Praga 1957 nr 3 s. 365-379. – Z. Szweykowski: Kilka uwag o „Krzyżakach” Sienkiewicza. *Pam. Lit.* 1957 z. 4 s. 299-314 i nadb.; przedr. w: *Trylogia Sienkiewicza i inne szkice...* Pozn. 1973 s. 146-160 (61).

174. O „Krzyżakach” H. Sienkiewicza. Wyboru prac krytycznych dokonał T. Jodełka. Warsz. 1958 s. 253, *Bibl. Szkolna*.

Zawartość: M. Konopnicka: O „Krzyżakach”. – K.M. Górski: „Krzyżacy” H. Sienkiewicza. – P. Chmielowski: „Krzyżacy”. – W. Feldman: „Krzyżacy” Sienkiewicza. – W. Gostomski: „Krzyżacy” Sienkiewicza. – K. Wojciechowski: „Krzyżacy”. – S.M. Kuczyński: Korektury historyczne do „Krzyżaków” H. Sienkiewicza. – Z. Szweykowski: Kilka uwag o „Krzyżakach” Sienkiewicza.

Rec.: W. Słodkowski, *Polonistyka* 1959 nr 1 s.62-3.

– R. Kadziński: „Krzyżacy” (uwagi do przedzroczy). Warsz. 1958 s. 31. – J. Mańkowski: Grunwald w oczach Sienkiewicza, Prusa i J.I. Kraszewskiego. *Śl. na Warmii* 1958 nr 28 s. 1-2. – R. Vansittart: O duszy niemieckiej [fragm. przedmowy do edycji ang. z 1943 r.]. Tłum. T. Terlecki. *Wiadomości*, Londyn 1958 nr 20. – W. Obolewicz: G. Sienkiewicz i jego roman „Kriestono-

scy”, w: G. Sienkiewicz: *Kriestonoscy*. Leningrad 1959 s. 3-19.

– R. Bartoń, *Pięć Rzek* 1960 nr 3. – M. Brandys: Przewodnik po Grunwaldzie. *Głos Olszt.* 1960 nr 168. – Z. Ciesielski: Gdańskie dzieje „Krzyżaków” Sienkiewicza. *Dz. Balt.* 1960 nr 171. – S. Grzelecki, *Persp. Polonaises*, Warsz. 1960 nr 10. – S. Perović: Křižari. *Susreti* (Titograd) 1960, VIII 11/12. – J. Podgóreczny: Sienkiewicz na Mazurach. *Il. Kur. Pol.* 1960 nr 68. – A. Stawar, *Polonistyka* 1960 nr 1 s.1-10. – M.W. [M. Warneńska], *Tryb. Ludu* 1960 nr 208. – A. Wielowieyski: Między westernem a historią; K. Eberhardt: Konsekwencje [dwugłos]. *Więź* 1960 nr 10 s. 148-159. – W. Wrzesiński: Mazurzy o „Krzyżakach”. *Warm. i Maz.* 1960 nr 7/8 s.12-13. – S. Mackiewicz: Hipnoza słów a mroki średniowiecza. *Kierunki* 1961 nr 39. – J. Krzyżanowski: Okropne „Wy” i język „Krzyżaków”. *Ruch Lit.* 1963 nr 2 s. 75-77; toż w: Pokłosie Sienkiewiczowskie. Warsz. 1973 s. 367-371 (60). – S.M. Kuczyński: Rzeczywistość historyczna w „Krzyżakach” H. Sienkiewicza. Warsz. 1963 s. 190; toż wyd 2: Warsz. 1967 s. 207.

Rec. i polem.: W. Błachut, *Dz. Lud.* 1964 nr 100; W. Błachut: „Krzyżacy” okiem historyka. *Życie Lit.* 1964 nr 17 s. 11; W. Bortnowski, *Dz. Łódz.* 1964 nr 78; J. Kajtoch, *Ruch Lit.* 1964 nr 4; A. Klimowicz, *Nowe Książ.* 1964 nr 2; S.M. Kuczyński, *Ruch Lit.* 1964 nr 3; W. Ogrodziński: Sienkiewicz jeszcze raz uwierzytelniony. *Warm. i Maz.* 1964 nr 3; X. Gąsiorowska, *Books Abroad. An International Literary Quarterly*, Oklahoma 1965 nr 1; A.F. Grabski, *Kwart. Hist.* 1965 nr 1 s. 199-201; W. Błachut, *Gaz. Krak.* 1967 nr 168; J.W. [J. Wilmański], *Odgłosy* 1970 nr 45.

– J. Wróblewski: Ankieta „Mazura” na temat „Krzyżaków” H. Sienkiewicza [z 1930]. *Komunikaty Maz. Warm.* 1963 nr 1 s. 102-127. – J. Kijas: Źródła historyczne „Krzyżaków”. *Pam. Lit.* 1964 z.3 s. 83-117. – S. Sobotkiewicz: Bitwa pod Grunwaldem u Matejki i u Sienkiewicza. *Wiadomości*, Londyn 1964 nr 25. – Ju. Bułachows’ka: Posłesłowie, w: H. Sienkiewicz: *Chrestonosci*, Kijów 1965; rec. *Dnipro* 1965 nr 6 s. 155-156. – W. Hubert [K. Schnöring]: Sienkiewicz und „Die Kreuzritter”. *Begegnung mit Polen*, Düsseldorf 1966 nr 12 s. 721-722. – W.T. [W. Toporowski], [nota o przekł. na niem.]. *Dz. Pol. i Dz. Żoł.*, Londyn 1966 nr 142 s. 3. – W. Błachut: „Krzyżacy” i Grunwald. *Gaz. Krak.* 1969 nr 164. – T. Bujnicki: „Krzyżacy”. Lektury obowiązkowe. *Życie Lit.* 1969 nr 15 s. 5; przedr. pt. „Powieść zawsze piękna... Krzyżacy”, w zb.: *Lektury obowiązkowe*. Szkice, eseje, felietony na temat lektur szkolnych. Red. S. Balbus, W. Maciąg. Wroc. 1972 s. 278-283. – M. Kosman: Od Tyńca do Grunwaldu. *Gaz. Pol.* 1969 nr 164. – J. Jurginis: Meninē ir istorinē tiesa H. Sienkiewicz „Kryžiuočiuose”,

w zb.: *Istorija ir poezija. Kultūros istorijos etiudai*. Wilno 1969 s. 16-33.

– W. Taszycki: Sienkiewiczowski „Jurand ze Spychowa”. *Jęz. Pol.* 1970 nr 2; przedr. w: *Rozprawy i studia polonistyczne V. Onomastyka i historia języka polskiego*. Wroc. 1973 s. 53-57.

– J. Wróblewski: Wydanie i kolportaż „Krzyżaków” H. Sienkiewicza na Mazurach. *Kom-y Maz. Warm. i Maz.* 1970 nr 2 s. 283-305; uzup. J. Wróblewski, *Warm. i Maz.* 1971 nr 5. – M. Gryfin: „Krzyżacy” po mongolsku [o przekł. Altangel]. *Perspektywy* 1971 nr 16 s. 36. – M. Kujo Kujew: Senkewiczewijaj roman „Krstonosci” na byłgarski ezik, w zb.: *Stosunki literackie polsko-bułgarskie*. Studia pod. red. J. Ślizińskiego. Wroc. 1971 s. 113-118. Komitet Słowianozn. PAN. – A. Habryn: „Krzyżacy” H. Sienkiewicza. Warsz. 1972, s. 129, il., bibliogr. *Bibl. Analiz Lit.* 38. – J. Krzyżanowski: O Sienkiewicu i jego „Krzyżakach” [wyw. J. Lis]. *Wroc. Tyg. Katol.*, 1972 nr 1000. – J. Krzyżanowski: H. Sienkiewicza „Krzyżacy”, powieść klasyczna, w: *Pokłosie Sienkiewiczowskie*. Warsz. 1973 s. 344-367 (60). – E. Kurzydłowa: Archaizacja językowa w „Krzyżakach” H. Sienkiewicza. *Rozpr. Kom. Jęz. Łódz. Tow. Nauk. Wydż. I. Łódź* 1973 t. 19 s. 39-60. – Z. Szwejkowski: Kilka uwag o „Krzyżakach” Sienkiewicza, w: *Trylogia Sienkiewicza i inne szkice*. Pozn. 1973 s. 146-160 (61). – J.M. Świącicki: Wymowa „Krzyżaków”. *Przew. Katol.* 1973 nr 35. – M. Giergielewicz: Brytyjska przygoda wojenna „Krzyżaków” [o przekł. z 1943 r.]. *Wiadomości*, Londyn 1974 nr 33 i [polem. M. Włodkowska], nr 39; przedr. w: *Studia i spotkania literackie*. Warsz. 1983 s. 389-408. – A. Kulawik: Sienkiewiczowskie kłopoty z „Krzyżakami”. *Ruch Lit.* 1975 nr 1 s. 13-30. – R. Karemjac: [posłowie] w: H. Sienkiewicz: *Ristirüütild*. Tallin 1976. Rec.: (wit), *Dz. Pop.* 1976 nr 163 s. 6. – t.d.: [O franc. przekł. J. Nittmana]. *Kultura*, Paryż 1976 nr 5 s. 159. – (Iš.): [o przekł. M. Stano]. *Život*, Bratysława 1978 nr 15. – [O przekł. na chiński przez Czen-Kuan-Szang]. [*Prz. Nauk. Szanghajskiej Szkoły Pedagog.*] 1979 nr 1.

175. T. Konieczna: „Krzyżacy” na Śląsku. *Opole* 1980 nr 7; uzup. R. Hajduk, *Opole* 1980 nr 8. – Roy Daniells: Sienkiewicz revisited, w zb.: *The tradition of Polish Ideals*. Red. W.J. Stankiewicz. Londyn 1981 s. 166-187. – J. Kalisch: Historische Betrachtungen zum Roman „Die Kreuzritter”, w: H. Sienkiewicz. *Die Kreuzritter*. Berlin 1981 s. I-IX. – S. Folfasiński: Jak Zbyszko z Bogdańca „ominął” Częstochowę... *Życie Czest.* 1983 nr 209. – M. Przedpełski: Kępa Juranda. *Mies. Lit.* 1983 nr 1 s. 149-152. – J. Krzyżanowski, w zb.:

Literatura polska. Przewodnik encyklopedyczny. Warsz. T. 1 1984 [i wyd. nast.] s. 526-527. – Z. Nienacki, *Szpilki* 1984 nr 38. – M. Konopnicka o „Krzyżakach” [przedr. fragm. art. z 1900 r.]. *Warm. i Maz.* 1985 nr 9. – T. Bujnicki: „Krzyżacy”, bliski i daleki świat historii. *Ruch Lit.* 1985 nr 4 s. 279-293. – B. Walczak: Gwara podhalańska środkiem archaizacji języka „Krzyżaków”. *Spraw. Pozn. TPN* 1985 nr 102 s. 67-71. – T. Bujnicki: Przestrzeń w „Krzyżakach” Sienkiewicza, w zb.: *Teoretyczne aspekty powieści historycznej*. Red. T. Bujnicki. *Prace Nauk. Uniw. Śl.* 1986 nr 741 s. 71-82. – Ł. Wyrzykowski: Czas przeszły, czas teraźniejszy. *Dz. Zach.* 1986 nr 174. – T. Bujnicki: Świat historyczny „Krzyżaków” H. Sienkiewicza. *Pam. Lit.* 1987 z. 4 s. 127-157; toż w: *Światopogląd i poetyka*. Rzesz. 1999 s. 131-169. – W. Czaja: Wątek Oświęcimia w powieści „Krzyżacy”. *Głos Ludu*, Ostrawa 1987 nr 4. – J. Kucharski: Kronika Długosza jako źródło „Krzyżaków” Kraszewskiego i Sienkiewicza. *Zesz. Nauk. Wydż. Hum. Uniw. Gdań. (Prace Hist. Lit.)* 1987 nr 12/13 s. 21-31. – A. Kuduk: Reflexionen. *Lubel. Mater. Neofilolog.*, t. 12 1984/1987 s. 121-129. – T. Bujnicki: Narrator i narracja w „Krzyżakach” Sienkiewicza. *Polonistyka* 1988 nr 10 s. 740-750. – M. Przedpełski: Kępa Juranda. Wokół „Krzyżaków” H. Sienkiewicza. *Blok-Notes* 1988 s. 273-297. – J. Chłosta: Worgitzki przeciwko Sienkiewiczowi. *Gaz. Olszt.* 1989 nr 127. – H. Sienkiewicz. *Krzyżacy*. Opr. T. Bujnicki Wroc. 1990; rec.: A. Kowalik, *Ruch Lit.* 1992 z. 1-2 s. 129-131. – H. Kosętko: O recepcji „Krzyżaków” H. Sienkiewicza, w zb.: *Polska powieść historyczna XX wieku*. Red. L. Ludorowski. Lub., 1990 s. 41-58. – M. Kosman: Historia w „Krzyżakach” H. Sienkiewicza, w zb.: *Z Sienkiewiczem po Mazowszu*. Płock 1990 s. 117-134 (65). – L. Ludorowski: H. Sienkiewicza droga do „Krzyżaków”, w zb.: *Polska powieść historyczna XX wieku*. Lub., 1990 s. 27-40. – L. Ludorowski: H. Sienkiewicza „Krzyżacy”. Z rozważań nad genezą powieści jubileuszowej, w zb.: *Z Sienkiewiczem po Mazowszu*. Płock 1990 s. 98-116 (65). – A. Sacewicz: „Krzyżaków” H. Sienkiewicza lektura własna, w zb.: *Polska powieść historyczna XX wieku*. Red. L. Ludorowski. Lub., 1990 s. 59-72. – B. Walczak: O języku „Krzyżaków” H. Sienkiewicza, w zb.: *Polska powieść historyczna XX wieku*. Red. L. Ludorowski. Lub., UMCS 1990 s. 87-104. – T. Bujnicki: „Krzyżacy” – bliskość świata historii, w zb.: *Powieść polska XIX wieku*. Interpretacje i analizy. Lub. 1992 s. 335-349 (69). – M. Kosman: Postać kapłana w „Krzyżakach” H. Sienkiewicza, w zb.: *Motywy sakralne w twó-*

czości H. Sienkiewicza. Zamość 1992 s. 43-63 (68). – L. Ludorowski: Saga rycerzy bogdanieckich, w zb.: Powieść polska XIX wieku. Interpretacje i analizy. Lub. 1992 s. 351-370 (69); toż. w: Wizjoner przeszłości. Powieści historyczne H. Sienkiewicza. Lub. 1999 s. 209-230 (79). – W. Gałuszka: Próba integracji literatury i filmu („Krzyżacy”). *Polonistyka* 1993 nr 10 s. 604-613. – M. Kosman: Kościół i motywy eschatologiczne w „Krzyżakach” H. Sienkiewicza, w zb.: Polska powieść XIX i XX wieku. Lub. 1993 s. 139-152 (70). – M. Przedpełski: Kępa Juranda. Wokół „Krzyżaków” H. Sienkiewicza. *Bieżuć. Zesz. Hist.* 1993 nr 1 s. 45-62. – D. Mazanowa: „Krzyżacy” H. Sienkiewicza. Warsz. 1994 s. 39. – H. Sienkiewicz. „Krzyżacy”. Warsz. 1995 s. 38. *Lektura Szkolna*. – M. Kosman: Na tropach bohaterów „Krzyżaków”. Warsz. KiW 1995 s. 177; Rec.: L. Żuliński, *Wiad. Kult.* 1996 nr 30 s. 21. – J. Fiala: „Krzyżacy” H. Sienkiewicza w wydaniach czeskich, w zb.: Studia Sienkiewiczowskie. t. 1. Lub. 1998 s. 315-320 (77). – B. Szczurowska: Funkcje nazw osobowych w „Krzyżakach 1410” J.I. Kraszewskiego i w „Krzyżakach” H. Sienkiewicza. *Rocz. Nauk.-Dydak., Pr. Hist.-Lit. WSP Krak.* z. 12 (1998) s. 179-197. – M. Kosman: Wokół królowej Jadwigi, Jagiellonów i roku 1410, w: H. Sienkiewicza Wiza Polski wspaniałej. Pozn. 1999 s. 126-190 (78).

176. W stulecie „Krzyżaków” H. Sienkiewicza. Red. L. Ludorowski, H. Ludorowska. Kiel. Tow. Nauk., 2000 s. 375, il.

Zawartość: L. Ludorowski: „Krzyżacy” z perspektywy stulecia s. VII-XIV. – Część I. – J. Długosz: Bitwa pod Grunwaldem [Rok 1410] s. 3-19. – K. Szajnocha: Krzyżacy s. 21-47. Część II. – M. Konopnicka: O „Krzyżakach” [przedr. z 1902] s. 51-92. – K.M. Górski: „Krzyżacy” H. Sienkiewicza [przedr. z 1900] s. 93-102. – P. Chmielowski: „Krzyżacy” [przedr. z 1901] s. 103-113. – S. Tamowski: „Krzyżacy” s. 115-117. – W. Feldman: „Krzyżacy” Sienkiewicza [przedr. z 1900] s. 119-130. – W. Gostomski: „Krzyżacy” [przedr. z 1904] s. 131-153. – K. Wojciechowski: „Krzyżacy” [przedr. z 1925] s. 155-162. – S.M. Kuczyński: Korektury historyczne do „Krzyżaków” H. Sienkiewicza s. 163-187. – Z. Szwejkowski: Kilka uwag o „Krzyżakach” Sienkiewicza s. 189-204. Część III. – J. Krzyżanowski: H. Sienkiewicz. „Krzyżacy”. Powieść klasyczna s. 207-220. – L. Ludorowski: Saga rycerzy bogdanieckich s. 221-238. – M. Kosman: Kościół i motywy eschatologiczne w „Krzyżakach” H. Sienkiewicza s. 239-251. – T. Bujnicki: „Krzyżacy” - bliskość świata historii s. 253-265. – L. Ludorowski, H. Ludorowska: „Krzyżacy” i stereotypy s. 267-282. – I. Hofman: „Krzyżacy 1410” J.I. Kraszewskiego a „Krzyżacy” H. Sienkiewicza s. 283-295. – B. Walczak: O języku „Krzyżaków” H. Sienkiewicza s. 297-310. – H. Kosętko: O recepcji „Krzyżaków” H. Sienkiewicza s. 311-325. – M. Czajczyńska: „Krzyżacy” H. Sienkiewicza w szkole. (Przeгляд historyczno-metodyczny) s. 327-337. – S. Janicki: „Krzyżacy” Sienkiewicza i Forda s. 339-341.

– J.R. Krzyżanowski: Amerykańska recepcja „Krzyżaków” s. 343-351. – Źródła tekstów s. 361-362.

– K. Lubczyński: „Krzyżacy” a polityka. *Dziś* 2000 nr 10 s. 87-90. – M. Czajczyńska: „Krzyżacy” - praca H. Sienkiewicza nad powieścią, w zb.: H. Sienkiewicz, twórca i obywatel. Opole 2002 s. 203-212 (83). – Z. Mokranowska: Konstrukcje dialogowe w „Krzyżakach”. „Krzyżacy”. Semantyka przestrzeni, w zb.: Studia Sienkiewiczowskie. t. 2 Lub. 2002 s. 63-108 (84). – T. Konieczna: „Krzyżacy” na Śląsku, w zb.: H. Sienkiewicz twórca i obywatel. Opole 2002 s. 231-237 (83). – B. Rauk: „Krzyżacy” H. Sienkiewicza we współczesnej pisarstwie krytyce literackiej, w zb.: H. Sienkiewicz, twórca i obywatel. Opole 2002 s. 213-229 (83). – B. Gumowski, A. Kopeć: Uwagi o radiowych adaptacjach „Rodziny Połanieckich” i „Krzyżaków”, w zb.: Studia Sienkiewiczowskie t. 3. Lub. 2003 s. 161-166 (87). – L. Ludorowski: O pierwodruku „Krzyżaków” H. Sienkiewicza, w: Na przełomie wieków. Studia i szkice ofiarowane Prof. Z. Piaseckiemu w 40-lecie pracy naukowej. Red. W. Hendzel, P. Obrączka. Opole 2003 s. 103-122. – E. Jaskółowa: Literackie gry z romantyzmem w „Krzyżakach” H. Sienkiewicza, w zb.: Studia Sienkiewiczowskie. t. 4. Lub. 2004 s. 151-164 (90). – S. Waulina: Ob osobiennostiach realizacji modalnego znaczenia w romanie G. Sienkiewicza „Kriestonoscy”. *Acta Polono-Ruthenica* t. 9 [2004] s. 201-208. – U. Lamentowicz: „Krzyżacy” H. Sienkiewicza. Lub. 2005 s. 53, toż: 2008, 2010. *Biblioteczka opracowań* 62. – L. Mariak: Obraz Boga w „Krzyżakach” H. Sienkiewicza. *Studia Językozn.* T. 5 [2006] s. 127-148. – A. Zura: Konceptualizacja nazw barw w „Krzyżakach” H. Sienkiewicza i „Proti všem” Alojzego Jiráska. Ostrawa 2006 s. 241, il. – H. Kosętko: O „Krzyżakach” H. Sienkiewicza, w zb. H. Sienkiewicz. Tradice - součastnost - recepcje. Ostrawa 2006 s. 59-76 (94a). – B. Wołowik: O grunwaldzkim eposie słów kilka, w zb.: H. Sienkiewicz. Tradice - součastnost - recepcje. Ostrawa 2006 s. 253-260 (94a). – A. Zura: Obraz rycerza kreowany barwami w „Krzyżakach”, w zb.: H. Sienkiewicz. Tradice - součastnost - recepcje. Ostrawa 2006 s. 261-270 (94a). – J. Górnicki: Krzyżacy [literatura i film]. Oprac. A. Willman. Warsz. 2007 s. 63. – Krzyżacy. Oprac. A.I. Kordela, M. Bodych. *Lektury szkolne*. Dok. dźwiękowy MTJ. Warsz. 2007. – P. Marchesani: „Panna Denisia” ovvero noterella sulla fortuna di Sienkiewicz in Italia, w zb.: *Slavica et alia*. Per Anton Maria Raffo ... Florenca 2007 s. 309-316. – M. Kosman: W blaskach wielkiej historii. O „Krzyżakach” H. Sienkiewicza, w zb.: Studia Sienkiewiczowskie t. 8.

Lub. 2008 s. 343-350 (101). – A. Kuniczuk-Trzciniowicz: Złowrogi zamek w Szczytnie. Uwagi o wątkach gotyckich w „Krzyżakach” H. Sienkiewicza. *Acta Univ. Wratisl. Pr. Lit.*, t. 48 [2008] s. 111-122. – M. Kosman: Na tropach bohaterów „Krzyżaków”. Wyd. 2 zmienione. Pozn., Wyd. Pozn., 2010 s. 265, il. *600-lecie bitwy pod Grunwaldem*. – A. Adamek-Świechowska: „Krzyżacy” i budzenie polskości. *Niedziela* 2009 nr 30 s. 32-33. – J.R. Krzyżanowski: Amerykańska recepcja „Krzyżaków”, w: *Widziane z Ameryki*. Lub. 2009 s. 219-228. – J. Szaniawski: Grunwald w 150 odsłonach [wyw.]; Wizjoner Matejko. *Nasz Dzień*. 2010 nr 5, 163. – A. Pogoda-Kołodziejak: Zakon krzyżacki w literaturze polskiej i niemieckiej w XIX i pierwszej połowie XX wieku. Warsz., Inst. Germanistyki UW, 2011 s. 270.

177. Latarnik

Sęp [W. Maleszewski]: *Z Warszawy*. *Bies. Lit.* 1881 nr 307. – [O przekł. w Rosji]. *Kur. Codz.*, Warsz. 1881 nr 262. – [O druku w *Niwie*. Krótkie streszczy]. *Dwutyg. dla Kobiet*. 1881 nr 5 s. 59. – Echa warszawskie. *Prz. Tyg.* 1881 nr 47. – B. Chlebowski: Przegląd piśmienniczy. *Tyg. Il.* 1882 t. 13 nr 330 s. 242. – M. Pellegrini: Il vecchio Skawiński, w: E. Sienkiewicz: Il guardiano del faro. Florencja 1902 (97). – W. Hahn: „Latarnik” H. Sienkiewicza i S. Duchnińskiej. *Tydzień*, dod. *Kur. Lw.* 1905 s. 57-58, 66-67, 74-76; przedr. fragm. *Zgoda*, Chicago 1905 nr 13. – W. Rzymowski: Trzy struny. *Tyg. Il.* 1917 nr 18 s. 223. – S. Iłowski: Taka jest książki moc. Sąd nad „Latarnikiem”. Warsz. 1916 s. 20. *Tow. Teatru i Muz. Lud.* – E. Damiani: Prefazione, w: E. Sienkiewicz: Il guardiano del faro. Rzym 1944 (97). – J. Krzyżanowski: Sienkiewiczowski „Latarnik”. *Rzeczpospolita* 1950 nr 1 s. 4. – K. Błahij: Latarnik z Jarosławca. *Nowa Kult.* 1952 nr 11 s. 6. – M. Brandys: Co czytał latarnik? *Świat* 1953 nr 47 s.11. – A. Świerczyńska: Projekt analizy artystyczno-ideowej noweli Sienkiewicza „Latarnik”. *Polonistyka* 1957 nr 3 s. 34-38. – b-em [M. Brandys]: Co czytał latarnik? *Świat* 1960 nr 35 s. 23. – M. Czerner: Kim był Sienkiewiczowski latarnik. *Litery* 1965 nr 7 s. 21. – K. Wyka: „Latarnik” na nowo odczytany, w zb.: *Ossolineum (1817-1967)*. Ks. pam. w 150-lecie ZN im. Ossolińskich. Red. B. Olszewicz. Wroc. 1967 s. 71-82, il. – S. Baliński: Czytając „Latarnika”, w zb.: *Sienkiewicz żywy*. Londyn 1967 (57). – M. Danilewiczowa: Dwa spojrzenia na „Latarnika”. *Na Antenie*, Londyn 1968 nr 65. – [M. Grydzewski:] *Silva rerum*. (Trzecie spojrzenie na „Latarnika”). *Wiadomości*, Londyn 1968 nr 38. – J. Krzyżanowski: O „Latarniku”, w: *Pokłosie Sienkiewiczowskie*. Warsz. 1973 s. 186-194 (60). – S.

Baliński: Czytając „Latarnika”. *Gwiazda Polarna* 1982 nr 38. – J. Krzyżanowski, w: *Literatura polska*. Przewodnik encyklopedyczny. Warsz. T. 1 1984 [i wyd. nast.] s. 349.

178. „Latarnik” H. Sienkiewicza. Interpretacje. Skrypt dla studentów filologii polskiej. Red. T. Bujnicki i H. Bursztyńska. Katow. 1984 s. 161. *Zawartość*: T. Bujnicki: Nota historycznoliteracka o „Latarniku”. Struktura noweli. – E. Kosowska: „Latarnik” – próba analizy aksjologicznej. – H. Bursztyńska: „Latarnik” – „danina” na rzecz romantyzmu. – K. Kłosińska: Żołnierz, tułacz, pielgrzym. Kontekst fabuły o latarniku z Aspinwall. – U. Kowalska: Problematyka czasoprzestrzenna w „Latarniku”. – J. Paszek: ABC semantyki tekstu „Latarnika”. – Z. Mokranowska, I. Skwarek: „Latarnik” – „odczytania na nowo” ciąg dalszy. – D. Schneider [nota o wyd. w USA], *Głos Naucz.* 1987 nr 2. – T. Bujnicki: Ojczyzna w książce zamknięta – o „Latarniku” H. Sienkiewicza, w zb.: *Arcydzieła literatury polskiej*. Interpretacje. Red. S. Grzeszczuk i A. Niewolak-Krzywda. T. 2. Rzesz. 1988 s. 149-164. – S. Falkowski: W czarodziejskiej wieży. (Motywy magiczne w „Latarniku”). *Polonistyka* 1991 nr 7 s. 458-461. – Z. Przybyła: „Ezopowe” konotacje ojczyzny w „Latarniku” Sienkiewicza. *Prz. Hum.* 1992 nr 6 s. 161-164. – M. Wańczkowski: Święto rozumienia w „Latarniku” H. Sienkiewicza, w: *Spotkania Sienkiewiczowskie*. Opole 1997 s. 89-104 (72). – K. Świegocki: Czy „Latarnik” jest nowelą sentymentalną, w zb.: H. Sienkiewicz. *Szkice o twórczości...* Siedlce 1998 (76). – M. Lacek: Nie „przerabiać”! Czytać! *Nowa Polszcz.* 1999 nr 2 s. 17-26. – Z. Mokranowska: „Latarnik” – „odczytania na nowo” ciąg dalszy. Studium starości, w zb.: *Studia Sienkiewiczowskie t. 2*. Lub. 2002 s. 127-141 (84). – J. Warońska: „Panem Tadeuszem” odczytanie „Latarnika”. *Prace Nauk. WSP w Częst.* *Filol Pol.* z. 9 (2003) s. 31-37. – E. Flis-Czeraniak: Co łączy Skawińskiego z Aldoną? czyli wypędzeni z rajy przez Historię, w zb.: H. Sienkiewicz w kulturze polskiej... Lub. 2007 s. 79-88 (97). – A. Stoff: „Latarnik” jako arcydzieło aluzji literackiej, w zb.: *Aluzja literacka*. Teoria - interpretacje - konteksty. Red. A. Stoff, A. Skubaczewska-Pniewska. Toruń, wyd. UMK 2007 s. 145-163.

179. Legenda żeglarska

J. Kotarbiński: Wiązka myśli o wydawnictwie „Na pomoc”. (Na rzecz powodzian). *Kur. Codz.*, Warsz. 1884 nr 237.

180. Legiony

„Legiony”. *Tyg. Il.* 1913 nr 49 s. 967. – *Kur. Warsz.* 1913 z 10 XII. – *Dz. Chicag.* 1913 nr 301. – J. Flach: Niedokończona powieść. *Nowa Gaz.* Warsz. 1914 nr 500. – Kilka uwag o nowej

powieści Sienkiewicza. *Czas* 1914 nr 7. – L. Kozłowski: „Legiony” G. Sienkiewicza. *Russkije Wiedomosti* 1916 nr 298. – E. Czekalski: Legiony, ostatnia powieść H. Sienkiewicza. *Romans i Powieść*, dod. *Świata*, Warsz. 1918 nr 21/22. – Z. Dębicki: Ostatnia powieść Sienkiewicza. *Dz. Pozn.* 1918 nr 111, 112; toż: *Gaz. Nar.*, Pozn. 1918 nr 111, 113; *Kur. Warsz.* 1918 nr 123. – A.L. [A. Lange]: Książki. *Nowa Gaz.*, Warsz. 1918 nr 311. – r. [M. Reszczyńska]: Ostatnia powieść Sienkiewicza. *Gaz. Nar.*, Pozn. 1918 nr 109, 113. – A.Z. [A. Zagórski?]: Legiony. *Głos*, Warsz. 1918 nr 339. – A. Grzymała-Siedlecki: Ostatnia powieść Sienkiewicza. *Głos Nar.*, Krak. 1918 nr 91; *Gaz. Nar.*, Pozn. 1918 nr 109, 111; toż [przekł. na bułg.] pt.: Poslednijet roman na Sienkiewicz („Legionite”). *Polski Pregled*, Sofia 1918 nr 24-25. – jł [J. Lechoń]: Varia. *Pro Arte et Studio* 1918 z. 15; toż w zb.: K. Czachowski: H. Sienkiewicz. Obraz twórczości. Warsz. 1931 (53). – Najnowsza powieść Sienkiewicza w jęz. czeskim. *Gaz. Nar.* Pozn. 1918 nr 165. – H.O. [H. Radlińska]: Z wydawnictw. *Kult. Pol.*, Krak. 1918 nr 14. – N. Cieszyński: Z najnowszej powieści polskiej. H. Sienkiewicz. Legiony. *Prz. Powsz.* 1919 t. 141/2 nr 421 s. 48-59. – S. Pilch: Echa klasyczne w „Legionach”. *Śl. Pol.* 1924 nr 294. – J. Bielatowicz: Przedmowa, w: H. Sienkiewicz: Legiony. Rzym 1946. – Z. Falkowski: Mocniejszy od spizu. *Wroc. Tyg. Katol.* 1956 nr 48. – K. Stępnik: „Legiony” H. Sienkiewicza, w zb.: Sienkiewicz i epoki. Warsz. 1999 s. 253-263 (80). – M.M. Drozdowski: Refleksje o „Legionach” Sienkiewiczowskich, w zb.: Obłęgorek w stulecie daru narodowego. Kiel. 2000 s. 55-64 (82). – Z. Piasecki: Wokół „Legionów” H. Sienkiewicza, w zb.: H. Sienkiewicz, twórca i obywatel. Opole 2002 s. 295-314 (83). – T. Bujnicki: Sienkiewicz i wiek osiemnasty. Na marginesie „Legionów”, w zb.: W świecie myśli i wartości. Prace z historii literatury i kultury ofiarowane Prof. J. Maślance. Red. R. Dąbrowski, A. Waśko. Krak. 2010.

181. List do baronowej Suttner

List do Baronowej Suttner. *Czas*, Krak. 1900 nr 54. – D.: Opprimés. *Le Progrès de l'Est*. Nancy 1900 z 3 IV. – N.N.N. [N.N. Nowikow]: Baronessa Zuttner i G. Sienkiewicz. *Politischeskij dnewnik. Južnoje Obozrienije* 1900 z 16 III. i 29 III – L. Straszewicz: O list Sienkiewicza. Podpisanie odezwy. *Kraj*, Petersb. 1900 nr 10. – P. [E. Piltz]: O list Sienkiewicza. Rozmowa. *Kraj*, Petersb. 1900 nr 10. – Wb [K. Waliszewski]: U D-ra Foerster. *Kraj*, Petersb. 1900 nr 10. – List Sienkiewicza do baronowej Suttner. *Głos Nar.*, Krak. 1900 nr 50; *Kraj*, Petersb. 1900 nr 8. – Odgłosy listu. *Kraj*, Petersb. 1900 nr 10. – Pismo G. Sienkie-

wicza k baronessie Suttner i somnienije gaziety „Kraj”. *Więstnik Jewropy* 1900 nr 4 s. 818-822. – Comme la pensa Sienkiewicz. *Advertiser*, Londyn 1900 z 14 III. – A jealous Pole. *Concord*, Londyn 1900 z 4 IV. – List baronowej Suttner. *Dz. Pol.*, Lwów 1900 z 10 IV. – Baronowa Suttner i Sienkiewicz. *Dz. Pozn.* 1900 nr 83. – Ett svar. *Hufvsudstadsbladet*, Helsingfors 1900 z 11 III. – La Pologne et la guerre actuelle. Une correspondance intéressante. *L'Indépendance Belge* 1900 z 23 III. – List baronowej Suttner w odpowiedzi na list H. Sienkiewicza. *Kur. Pozn.* 1900 nr 82; toż: B. v. Suttner [List do Sienkiewicza, dat. Harmannsdorf, 19 marca]. *Kraj*, Petersb. 1900 nr 9-10; *Katolik*, Milwaukee 1900 nr 1. – Mól: U baronowej Suttner. Harmannsdorf-Gars, 24 marca. *Kraj*, Petersb. 1900 nr 12, *Dział II*. s. 173-175. – T. Smarzewski: Czy źle się stało? *Kraj*, Petersb. 1900 nr 13; polem. L. Straszewicz: W obronie idei. *Kraj*, Petersb. 1900 nr 16; T. Smarzewski: Ostatnia odpowiedź. *Kraj*, Petersb. 1900 nr 18. – W miłościwe lato. *Kur. Warsz.* 1900 nr 36. – Quo vadis's Author Rebukes Baroness. Declines to Plead for Boers while Poles are in Misery. *New York Evening Journal* 1900 z 17 III. – H. Sienkiewicz och baronessan von Suttner. *Nya Presser*, Helsingfors 1900 z 10 III. – Baronin Suttner auf der deutschnationalen Proskriptionsliste. *Politik*, Praha 1900 z 19 IV. – Baronowa Suttnerowa do Sienkiewicza. *Ruch Katol.*, Lwów 1900 nr 84. – Baroness von Suttner and H. Sienkiewicz. *The Standard*, Londyn 1900 nr 23615 z 5 III. – Bertha von Suttner und Sienkiewicz. *Zürcher Post* 1900 z 30 III. – J.M.S. [J.M. Świącicki]: Sienkiewicz i baronowa Suttner. *Tyg. Powsz.* 1952 nr 3. – D. Pługawko: Prusy i Polska [rozdż.: Sprawa protestu baronowej Berthy von Suttner]. *Pozn.* 1994 s. 23-25.

182. List do Koła Polskiego w Wiedniu

P. Świerc: List H. Sienkiewicza do Panów Koła Polskiego w Wiedniu. *Kwart. Opol.* 1974 nr 4 s. 69-73.

183. List do Komitetu rządzącego Kongres Polski w Waszyngtonie

J. Okołowicz: Po dniach waszyngtońskich. *Biul. Pol. Tow. Emigrac.*, Krak. 1910 nr 6 s. 213-219; S. Osada: Listy z Ameryki Północnej, j.w., s. 263-264.

184. List do Rosego [do Red. *Dz. Berliń.*]

N.R.: Sienkiewicz do dziennikarzy w zaborze pruskim. *Praca*, Pozn. 1902 nr 40. – List Sienkiewicza o germanizacji i polskości. *Głos Nar.*, Krak. 1902 nr 222. – Widz [J. Tokarzewicz?], [List o stosunkach polsko-pruskich]. *Kraj*, Petersb. 1902 nr 38. – List H. Sienkiewicza do pra-

sy polskiej w pruskim zaborze. *Zgoda*, Chicago 1902 nr 43. – *Dz. Berliń.* 1902 nr 234; *Gaz. Opol.* 1902 nr 77. – Głos Sienkiewicza. *Wiek Nowy*, Lwów 1902 nr 375.

185. List do „Standarda” [Poles in Prussia] Z różnych stron. List do „Standarda”. *Dz. Wil.* 1908 nr 16; Nowy list do „Standarda”. *Kraj Codz.*, Petersb. 1908 nr 17; *Kur. Litew.*, Wil. 1908 nr 16; *Naród Pol.*, Chicago 1908 nr 18; List Sienkiewicza do „Standarda”. *Nowa Gaz.* 1908 nr 48 (z 30 I); *Przegląd*, Lwów 1908 nr 7; *Sl. Pol.* 1908 nr 48.

186. List do Wilhelma II

E. Jerzyna [G. Czernicki]: Z całego świata. List Sienkiewicza w oświetleniu prasy hakatystycznej. *Rola*, Warsz. 1906 nr 49. – Wł. [J.W. Dawid]: Glossy. Sienkiewicz do Wilhelma II. *Prz. Spół.* 1906 nr 39. – Cz. Jankowski: List Sienkiewicza. *Kur. Litew.* 1906 nr 264; rec.i polem.: W. Rabski: List Sienkiewicza. *Kur. Warsz.* 1906 nr 333; Filip z Konopi. *Kur. Warsz.* 1906 nr 338; Echa listu Sienkiewicza. *Kur. Warsz.* 1906 nr 344; Szlachcic oszmiański, Szymon Reniger i in.: Listy do redakcji [przeciwko krytyce listu H. Sienkiewicza do Wilhelma II w *Kur. Litew.* nr 258, 259, 264]. *Dz. Wil.* 1906 nr 67, 70, 71, 75; [listy do Red. przeciwko tekstowi Cz. Jankowskiego... *Dz. Wil.* 1906 nr 67 s. 2; wyjaśnienia redakcji, polem. z Cz. Jankowskim *Dz. Wil.* 1906 nr 70, 71, 75]. – W. Rabski: List Sienkiewicza. *Kur. Warsz.* 1906 nr 333. – Sienkiewicz do Wilhelma II. *Prz. Spół.* 1906 nr 39. – Kronika. *Świat Słow.* 1906 t. 2 s. 464-466. – List otwarty H. Sienkiewicza do Wilhelma II. *Kur. Pozn.* 1906 nr 57. – O liście Sienkiewicza. *Naród* 1906 nr 211. – Sienkiewicz do Wilhelma. *Tyg. Il.* 1906 nr 48 s. 1058-1059. – List Sienkiewicza w prasie francuskiej. *Dz. Wil.* 1906 nr 75. – [List od red. „H. Sienkiewicz nadesłał nam list...”; Podziękowanie za solidarność z tezami listu do Wilhelma II]. *Dz. Wil.* 1906 nr 83 s. 2-3. – Sienkiewicz do Wilhelma II [z fragm. listu]. *Gaz. Nar.*, Lwów 1906 nr 265. – Poland fears German intervention. *Review of Reviews* 1906 nr 1 s. 14-15. – Głośny patriota [H. Sienkiewicz]. *Herold Pol.*, Lwów 1906 nr 20. – Rusini o liście Sienkiewicza. *Gaz. Nar.*, Lwów 1906 nr 267. – Prasa pruska o liście Sienkiewicza. *Gaz. Nar.* Lwów 1906 nr 268. – B.: Wiec polski w Chicago [w sprawie listu do Wilhelma II]. *Kur. Warsz.* 1907 nr 2 s. 2. – [A. Świętochowski:] Pamiętnik. Ukarany błuźnierca. *Prawda* 1906 nr 50 s. 603. – T.M. [T. Męczkowska]: Z prasy polskiej. *Tyg. Mód i Pow.* 1906 nr 48, 49. – E. Węśławska: List Sienkiewicza do cesarza niemieckiego. Jeszcze o liście Sienkiewicza. *Kur. Litew.*, Wil.

1906 nr 260, 265. – Nowy list polityczny Sienkiewicza. Co o nim mówi prasa. *Bies. Lit.* 1906 nr 49 s. 458. – Sprawy polskie. *Dz. Kijow.* 1906 nr 244. – Głos rosyjski o liście Sienkiewicza. Pisma zagraniczne o liście Sienkiewicza do Wilhelma. List Sienkiewicza w prasie francuskiej. *Gaz. Pol.*, Warsz. 1906 nr 322, 324, 333. – Sienkiewicz przeciw kłamstwu hakaty. *Gaz. Sambor.* 1906 nr 50. – Głośny patriota. *Herold Pol.*, Lwów 1906 nr 20. – Przegląd prasy zagranicznej. Echa listu Sienkiewicza. *Kur. Warsz.* 1906 nr 329, 344. – Echa listu Sienkiewicza. *Ludźkość* 1906 nr 120, 134. – Mniemany wyrok Opatrzności. *Prawda* 1906 nr 48. – Kronika. *Świat Słow.* 1906 t. 2 s. 464-466. – Sienkiewicz do Wilhelma. *Tyg. Il.* 1906 nr 48 s. 1058-1059. – Polskij poet w zaszczycu prawa. *Birżewyje Wiedomosti* 1906 z 15 XI. – Poland fears German intervention. *Review of Reviews* 1906 nr 1 s. 14-15. – J. Kord [A. Pragier]: Trudne położenie. *Spoleczeństwo* 1908 nr 4 s. 47-49. – H. Sienkiewicz w obronie praw Boga i Narodu. *Prz. Katol.* 1924 nr 43 s. 673-674. – W. Piotrowicz: Pół wieku w służbie pisarskiej. Czesław Jankowski. *Wiad. Lit.* 1926 nr 21. – W. Rabski: Kartki ulotne. Dwa listy Sienkiewicza. *Kur. Warsz.* 1924 nr 302. – Geneza listu Sienkiewicza do Wilhelma II. *Il. Kur. Codz.* 1933 nr 70. – K. Bazar [J. Iwaszkiewicz]: Księżna Radziwiłłowa o wilhelmińskich Niemczech. *Wiad. Lit.* 1936 nr 22. – W. Krzemiński: Polska i Prusy. *Fakty* 1985 nr 51/52. – J. Lis, *Sl. Powsz.* 1985 nr 136. – E. Męcłowski, *Kur. Pol.* 1985 nr 42. – J. Lis: H. Sienkiewicz przeciw Drang nach Osten. Katow. 1988 s. 54, il.; Rec.: J. Dubiel, *Tryb. Rob.* 1988 nr 230 s. 3. – T. Jodelka-Burzecki: Sienkiewicz walczący. *Kierunki* 1988 nr 41 s. 12; *Zorza* 1988 nr 50 s. 23. – J. Lis: H. Sienkiewicza list otwarty do Wilhelma II. *Zorza* 1988 nr 15 s. 22. – L. Ludorowski: Posłowie w: H. Sienkiewicz. List otwarty do J.C. Mości Wilhelma II... Lub. 1992 (335). – P. Linek: O Sienkiewiczu raz jeszcze. *Zamoj. Kwart. Hist.* 1993 nr 1 s. 47-48. – D. Płygawko: Prusy i Polska. Pozn. 1994 s. 27-30. – Z. Broniarek: „Public relations” Sienkiewicza. *Trybuna*, Warsz. 1995 nr 75.

187. List otwarty do ks. Uchtomskiego

Z tygodnia na tydzień. List Sienkiewicza. *Tyg. Il.* 1899 nr 25 s. 484. – Nietykalni. *Prz. Tyg.* 1899 nr 29. – Igntotus [R. Dmowski?]: Listy warszawskie. *Prz. Wszeczpol.* 1899 nr 6 s. 354-359.

188. List otwarty Polaka do Ministra rosyjskiego

S. Askenazy: Uwagi nad „Listem Polaka do ministra rosyjskiego”. Warsz. 1904. – Sienkiewicz o wojnie. *Jużnoje Obozrienije* 1904 z 31 V. –

W. Feldman: Dzieje polskiej myśli politycznej w okresie porozbiorowym. Warsz. 1920 s. 140 i n. – Z. Mokranowska: Sienkiewicz a Rosja. Prolegomena, w zb.: *Studia Sienkiewiczowskie* t. 4. Lub. 2004 s. 129-142 (90).

189. List w sprawie ofiar wrzesińskich

Przeciwko Sienkiewiczowi. [O reakcjach prasy europejskiej]. *Dz. Pozn.* 1901 nr 270, 288, 297. – K.H. Wachtel: Pod wrażeniem gwałtów wrzesińskich. (H. Sienkiewiczowi). *Głos Rzesz.* 1901 nr 48. – Sienkiewicz contro l'oppressione prussiana. *Italia Reale-Corriere Nazionale* 1901 nr 328 z 3-4 XII. – Kronika. *Teka*, Lwów 1901 nr 11. – H. René: Affaire de Wreschen et poursuites contre H. Sienkiewicz. *Revue Bleue* 1902 z. 1 s. 169-175. – Cz. Jankowski: Sześćset lat stosunków polsko-pruskich z przydanymi głosami... Wil. 1903. – J. Birkenmajer: Sienkiewicz wobec sprawy szkolnej poznańskiej. *Wici Wielkop.* 1933 nr 2. – L. Mikusiński: Gwałty pruskie przed trybunałem polskiej literatury, w zb.: *Wydarzenia wrzesińskie w roku 1901*. Red. Z. Grot. Pozn. 1964 s. 139 i n. – M. Konopnicka: Korespondencja. T. 4. Wroc. 1975 s. 33, 193-194 i n. – D. Płygawko: Prusy i Polska [Głos w obronie dzieci wrzesińskich]. Pozn. 1994 s. 25-26. – L. Ludorowski: Antypruska publicystyka H. Sienkiewicza. Lub. 1996. – Strajk dzieci wrzesińskich z perspektywy wieku. Red. S. Sierpowski. Pozn.-Września 2001.

190. List w sprawie wizyty u ministra Delcassé

List H. Sienkiewicza. *Głos Nar.*, Lwów 1915 nr 219. – Sienkiewicz nie mówił z Delcassém. *Kur. Warsz.* 1915 nr 232; toż: *Il. Kur. Codz.*, Krak. 1915 nr 211. – *Fremdenblatt* 1915 z IX.

List z Rzymu zob. Listy z podróży

Listy Litwosa zob. Listy z podróży

191. Listy o Zoli

Quis [M. Gawalewicz]: Kronika miejscowa i zagraniczna. *Tyg. Rom. i Pow.* 1880 nr 625. – R.: Lettres d'H. Sienkiewicz sur Émile Zola (À propos de Rougon Macquart). *Bulletin Pol.*, Paryż 1902 z. 1 s. 4-12. – Sienkiewicz o Zola. *Wiestnik Inostrannoj Litieratury* 1902 nr 7. – N.Ż.: Sienkiewicz o Zola. *Siewier* 1902 nr 29, 30. – W. Nałkowski: Sienkiewicz a Zola. *Głos* 1903 nr 25; toż w: W. Nałkowski: *Sienkiewicziana*. Krak. 1904 (20). – Przeciw Zoli. *Gon. Pol.*, Lwów 1908 nr 423. – J. Lorentowicz: Granice krytyki literackiej. *Wiad. Lit.* 1938 nr 27. – J. Nowakowski: Spór o Zolę w Polsce. Z dziejów politywistycznych recepcji naturalizmu francuskiego. Warsz. 1951.

192. Listy z podróży

T. Sinko: Refleksy Rzymu w poezji polskiej. *Museion* 1913 z. 4 s. 3-29. – T. Sinko: Echa klasyczne w literaturze polskiej. Krak. 1923 s. 182-210. – Tersytes [J. Bandrowski]: Sienkiewicz – podróżnik. *Gaz. Por.* 2gr. 1924 nr 295. – J. Rostafiński: Piśmiennictwo podróżnicze Odrodzonej Polski. *Polonista* 1931/1932 z. 4 s. 154 i n. – J. Bielatowicz: Quattro trappe di un pittoresco soggiorno: Venezia. Firenze. Roma. Napoli; F. Cardinali: Le lettere di viaggio. *Iridion*, Rzym 1946 nr 1/3. – J. Krzyżanowski: Listy H. Sienkiewicza. *Dz. Pol.* 1946 nr 251. – P. Sawicki: H. Sienkiewicz. Listy z podróży do Hiszpanii. Oprac. ... [wg pierwodr. I. Chrzanowskiego z 1931 r.], w: *Hiszpania malowniczo-historyczna. Zapirenejskie wędrówki Polaków w latach 1838-1930*. Wroc. 1996 s. 253-265. *Acta Univ. Wratislav. 1710*. – R.M. Choroś: Listy z podróży i wycieczek. Miejsca, ludzie, zdarzenia (rekonosans badawczy), w zb.: *Studia Sienkiewiczowskie* t. 1. Lub. 1998 s. 79-93 (77). – D. Knysz-Tomaszewska: Sztuk korespondencje w korespondencji z podróży H. Sienkiewicza, w zb.: *Sienkiewicz i epoki*. Warsz. 1999 s. 73-92 (80). – A. Achteлик: Podróże włoskie H. Sienkiewicza, w zb.: *Studia Sienkiewiczowskie* t. 3. Lub. 2003 s. 151-160 (87). – A. Achteлик: Reminiscencje podróży rzymskich w twórczości H. Sienkiewicza, w zb.: *Studia Sienkiewiczowskie* t. 4. Lub. 2004 s. 61-70 (90). – L. Ludorowski: Europejskie podróże H. Sienkiewicza; L. Putowska: Relacje felietonisty *Gazety Polskiej* z podróży zagranicznej do Berlina, Brukseli, Ostendy i Paryża, w zb.: *Studia Sienkiewiczowskie* t. 4. Lub. 2004 s. 31-44, 45-60 (90). – L. Ludorowski: H. Sienkiewicza podróż do Hiszpanii i „Walka byków”. Lub. 2007, toż 2009 s. 101, il. – T. Bujnicki: Paryż w „Listach z Paryża” H. Sienkiewicza, w: *Sześć szkiełców o Zagłobie...* Warsz. 2014 (102d). – A. Zalewska: Dwie Wenecje H. Sienkiewicza, w zb.: *Sienkiewicz z innej strony*. Warsz. 2015 s. 201-214 (102e).

193. Listy z podróży do Afryki

Anatol [N. Krzyżanowska]: Z tygodnia. *Tyg. Mód i Pow.* 1891 nr 2. – List H. Sienkiewicza z Zanzibaru [w dzienniku *Słowo*]. *Kraj*, Petersb. 1891 nr 21-22; Kronika warszawska. 1891 nr 44, 46. – List Sienkiewicza z Afryki. *Dz. Chicag.* 1891 nr 88. – Echa warszawskie. *Prz. Tyg.* 1891 nr 44, 47. – T. Ch. [T. Jeske-Choiński]: Nowe książki. *Tyg. Il.* 1892 nr 153 s. 368. – J. Łętowski [W. Książek]: H. Sienkiewicza „Listy z Afryki”. *Tyg. Il.* 1892 nr 113-115, 117, 119, 121, 123, 124. – P. Chm. [P. Chmielowski]: Poradnik dla kupujących książki. *Wędrowiec* 1893 nr 10. – T. Jeske-Choiński: „Listy literacko-artystyczne

z Warszawy”. *Gaz. Lw.* 1892 nr 296. – -хъ [N.A. Russkich]: Журналное обозрение. *Jekatierinburskaja Niedziela* 1892 nr 12, 16. – K.M. Górski: Przegląd literacki. *Słowo*, Warsz. 1893 nr 31-33. – J. Weysenhoff: Piśmiennictwo krajowe i zagraniczne. *Bibl. Warsz.* 1893 t.1 s. 375-384. – Pisma z Afryki [w tłum. M. Krukowskiego]. *Jekatierinburskaja Niedziela* 1895 nr 36; *Nowosti Pieczati* 1895 nr 6/7; *Saratowskij Listok* 1895 nr 54; *Saratowskij Dniownik* 1895 nr 93; *Mir Bożij* 1895 nr 10; *Pedagogiczeskij Sbornik* 1898 nr 3 s. 151; *Russkaja Szkola* 1898 nr 8. – A.N. [A. Neumannowa]: Ze wspomnień o Sienkiewiczu [w Kairze]. *Kur. Codz.* 1900 nr 353; toż: *Kur. Pozn.* 1916 nr 297; toż: *Wied. Kur. Pol.* 1916, nr spec. – J.L. [J. Lemański]: Podróżopisarstwo. *Chimera* 1902 t. 6 z. 16 s. 146-147. – Cz. Jankowski: W Afryce z Sienkiewiczem. Urywki z listów do matki Jana hr. Tyszkiewiczem. *Słowo*, Wil. 1928 nr 80. – Wola i zdrowie. Przypoda Sienkiewicza. *Il. Kur. Codz.* 1932 nr 338. – Z. Najder: O „Listach z Afryki” H. Sienkiewicza. *Pam. Lit.* 1956 z. 4 s. 333-350; rec. J. Krzyżanowski: Inedita..., *Rocz. Lit.* 1956 s. 255. – J. Urbaniak: Śladami Sienkiewicza (Z notatnika afrykańskiego). *Tryb. Ludu* 1966 nr 124. – J. Chafasiński: L’Afrique de nos temps. *Africana Bulletin*, Warsz. 1976 nr 25 s. 95-113. – M. Wedemann: „Beniowski” H. Sienkiewicza. *Prace Kom. Filol. TPN, Toruń T.* 45 [2002] s. 129-145. – A. Wysocka: Językowy obraz Afrykanina. *Etnolingwistyka T.* 14 [2002] s. 175-196. – A. Achteлик: Afryka w listach H. Sienkiewicza, w zb.: *Studia Sienkiewiczowskie t. 4.* Lub. 2004 s. 95-106 (90). – A. Dziewanowska, J. Sienkiewicz: H. Sienkiewicz a świat arabski. *Krak. Stud. Międzynar.* T. 1 2004 nr 3 s. 255-260. – H. Witek: Sienkiewicz i afrykańskie targowisko różności, w zb.: H. Sienkiewicz. Polak i Europejczyk. *Sosnowiec* 2004 s. 55-64 (89). – I. Seifert: Między bielą a czernią. Barwy w „Listach z Afryki” ..., w zb.: H. Sienkiewicz. *Tradice – součastnost – recepcie.* Ostrava 2006 s. 225-252 (94a).

194. Listy z podróży do Ameryki

J. Horain: Listy z Kalifornii. *Gaz. Pol.* 1876 nr 250, 1877 nr 213. – Wiadomości literackie. *Bibl. Warsz.* 1877 t. 1 s. 496-497. – Odpowiedzi Redakcji (Panu Joto). *Gaz. Pol.* 1877 nr 63. – Przegląd literatury podróżopisarstwa. *Prz. Tyg.* 1880 nr 18. – M. Zdziechowski: H. Sienkiewicz w listach z podróży po Ameryce i „obrazkach amerykańskich”. *Ateneum* 1882 t. 2 s. 153-168; toż w: *Szkice literackie.* Warsz. 1900 s. 9-28; toż w: H. Sienkiewicz. *Obraz twórczości.* Warsz. 1931 s. 97-112 (53). – G. Sienkiewicz, Putiewyje oczerki [tłum. W. Ławrow]. *Russkaja Mysl* 1893 nr 12; *Saratowskij Listok* 1893 nr 268; *Knigo-*

wiedienije 1894 nr 1. – A. Janta-Połczyński: Na Atlantyku. Felieton podróżniczy. *Tyg. Il.* 1932 nr 24 s. 379-380. – J. Hen: Sienkiewicz, Fast i Indianie. *Żoł. Pol.* 1951 nr 22. – B. Rafałowska: Klągór żurawi nad brzegiem Oceanu Spokojnego. *Twórczość* 1951 nr 4 s. 124-133. – J.A. Szczepański: H. Sienkiewicz o Anglii i Ameryce. (Wrażenia z podróży sprzed 75 lat). *Tryb. Ludu* 1951 nr 54. – J. Szelağ: Sienkiewicz o Ameryce. *Pokolenie* 1950 nr 48. – (w.b.): Listy z podróży do Ameryki. *Tryb. Woln.* 1951 nr 51/52. – W New Yorku 75 lat temu. *Radio i Świat* 1952 nr 30.

195. Z. Najder: O „Listach z podróży” do Ameryki H. Sienkiewicza. *Pam. Lit.* 1955 z.1 s. 54-122 i nadb. – H. Sienkiewicz: Listy z podróży do Ameryki. Wstęp i oprac. Z. Najder. Warsz. 1956 s. 655.

Rec.: J. Krzyżanowski: Inedita... *Rocz. Lit.* 1956 s. 255; Collector [J. Sakowski], *Wiadomości*, Londyn 1959 nr 39; B. Still, *Pol. Revue* 1959 nr 1-2; Z.C., *Głos Wielkop.* 1959 nr 302.

– J.R. Krzyżanowski: Znaczenie „Listów z podróży do Ameryki”, w zb.: *Sienkiewicz żywy.* Londyn 1967 (57); toż w: *Legenda Samosierry i inne prace krytyczne.* Warsz. 1987 s. 25-31.; toż w: *Widziane z Ameryki.* Lub. 2009 s. 165-169. – M.K. Pawlikowski: „Zakochany w Kalifornii”, w zb.: *Sienkiewicz żywy.* Londyn 1967 (57). – W. Kwast: Sienkiewiczowscy bohaterowie z Anaheim [o przekł. Ch. Morleya]. *Wiadomości*, Londyn 1971 nr 27/28. – W. Kwast: Sienkiewiczowskie typy z Anaheim. *Tydz. Pol.*, dod. do *Nowego Dz.*, Nowy Jork 1974 nr 157; toż: *Dz. Pol. i Dz. Żoł.*, Londyn 1975 nr 81, 82. – W. Wohnout, *Dz. Pol. i Dz. Żoł.*, Londyn 1974 nr 157. – W. Kwast: Sienkiewiczowscy bohaterowie z Anaheim. *Wiadomości*, Londyn 1976 nr 39/40. – J. Krzyżanowski, w zb.: *Literatura polska.* Przewodnik encyklopedyczny. Warsz. T. 1 1984 [i wyd. nast.] s. 584.

– H. Sienkiewicz: Listy z podróży do Ameryki. *Wyd. 2.* Warsz. 1986 s. 431.

Rec.: L. Janowicz, *Kur. Pol.* 1986 nr 142; K. Narutowicz, *Kierunki* 1987 nr 6; M. Skwarnicki, *Tyg. Powsz.* 1986 nr 35; P. Wierzbicki, *Tyg. Powsz.* 1987 nr 12.

– W. Piekarska: O drodze w „Listach z podróży do Ameryki” Litwosa, w zb.: H. Sienkiewicz. *Twórczość i recepcja.* Lub. 1991 s. 96-106 (67). – J. Sztachelska: „Listy z podróży do Ameryki” a XIX-wieczne korzenie polskiego reportażu, w zb: H. Sienkiewicz i jego twórczość. *Częst.* 1996 s. 61-74 (71). – J.R. Krzyżanowski: Sienkiewicz w Wyoming, czyli „trick or trip”? *Pam. Lit.* 1996 z. 4 s. 65-75. – E. Wróbel: Wieloaspektowość gatunkowa „Listów z podróży do Ameryki”, w zb.: H. Sienkiewicz i jego twórczość. *Częst* 1996 s. 75-82 (71). – W. Olkusz: Motywy

indyjskie w „Listach z podróży do Ameryki” H. Sienkiewicza, w zb.: *Spotkania Sienkiewiczowskie*. Opole 1997 s. 63-87 (72). – W. Olkusz: Refleksy myśli indyjskiej w „Listach z podróży do Ameryki” H. Sienkiewicza. *Ruch Lit.* 1997 z. 2 s. 189-202. – E. Ichnatowicz: Dziewiętnastowieczna podróż Sienkiewicza, w zb.: *Sienkiewicz i epoki*. Warsz. 1999 s. 55-62 (80). – J.R. Krzyżanowski: On H. Sienkiewicz’s American trail. *Organon* [2002] nr 31 s. 286-293. – D. Ferrens: Staking claims. H. Sienkiewicz and Chinese California. *Acta Univ. Wratislav.* Nr 39 [2002] s. 21-28. – J.R. Krzyżanowski: Na kalifornijskim szlaku Sienkiewicza. *Pam. Lit.* 2003 z. 2 s. 79-92; toż w: *Widziane z Ameryki*. Lub. 2009 s. 170-185. – H. Parafianowicz: Ameryka i Amerykanie w świetle „Listów z podróży” H. Sienkiewicza. *Stud. Podlas.*, Białyst. T. 13 [2003] s. 5-22. – J. Sztachelska: Czar i zaklęcia Sienkiewicza. Białyst. 2003 s. 36-55 (88). – O. Topol: Homo europeicus czyli H. Sienkiewicz w Ameryce; J. Paclawski: Polska, Europa i Stany Zjednoczone w „Listach z podróży do Ameryki” H. Sienkiewicza (wybór problematyki), w zb.: *Studia Sienkiewiczowskie t. 3*. Lub. 2003 s. 135-142, 143-150 (87). – A. Kunce: „Ameryka! Ameryka!” A może raczej „Natura! Natura!” Epistemologiczne ścieżki Sienkiewiczowskiej Ameryki, w zb.: *Studia Sienkiewiczowskie t. 4*. Lub. 2004 s. 87-94 (90). – J. Paclawski: Polska, Europa i Stany Zjednoczone w „Listach z podróży do Ameryki” H. Sienkiewicza (wybór problematyki), w zb.: *H. Sienkiewicz. Polak i Europejczyk*. Sosnow. 2004 s. 47-54 (89). – A. Szczaus: Pole barw w „Listach z podróży do Ameryki” H. Sienkiewicza. *Stud. Językozn.* T. 3 [2004] s. 375-386. – A. Szczaus: Pola światła i cienia w „Listach z podróży do Ameryki” H. Sienkiewicza. *Stud. Językozn.* T. 4 [2005] s. 355-364. – M. Rótkowska: „Nieprzetapialni” – obraz Polonii amerykańskiej w utworach H. Sienkiewicza i Sygurda Wiśniowskiego. *Media, Kult., Komunik. Społ.* 2007/2008 s. 209-220. – Z. Krasnodębski: Głowa generała Gordona. *Rzeczpospolita* 2008 nr 203 s. 22-23.

196. Lux in tenebris lucet

Ls [L. Straszewicz ?]: Luźne kartki. *Kraj*, Petersburg. 1891 nr 4. – Cześnik [Cz. Jankowski]: Kronika warszawska. Najnowszy utwór Sienkiewicza. *Kraj* 1891 nr 5. – O przekładzie w *Sybirskim Wiestniku*. *Kraj* 1891 nr 13. – H. Witkowska: Świat widomy i duchowy w naszej literaturze. *Tyg. Il.* 1894 nr 18 s. 277-278. – S. Tarnowski: Trzeci okres w zawodzie Sienkiewicza. *Prz. Pol.*, Krak. 1896/1897 t. 123 s. 522-523; toż w: S. Tarnowski: *Studia do historii literatury polskiej*. T. 5. H. Sien-

kiewicz. Krak. 1897 s. 271-272. – Zbigniew Topór [W. Brzeska]: „Lux in tenebris lucet”. Pójdźmy za Nim. *Prz. Ośw.*, Pozn. 1931 nr 7-9.

197. Maria Konopnicka

Sienkiewicz o Konopnickiej. *Kraj*, Petersburg. 1902 nr 26, dod. *Życie i Szt.* s. 253; toż: *Tydzień*, Piotrk. 1902 nr 24. – Red.: Sienkiewicz o Konopnickiej. *Sfinks* 1910 t. 4 s. 353-354. – L. Magnone: Konopnicka po drugiej stronie (Sienkiewiczowskiego) lustra, w zb.: *H. Sienkiewicz w kulturze polskiej*. Lub. 2007 (97).

198. Mikołaj Sęp Szarzyński

S. Nieznanowski: H. Sienkiewicz badaczem staropolszczyzny, w zb.: *Studia i wizerunki. O poezji staropolskiej i jej badaczach*. Warsz. 1989 s. 193-203.

199. Mowa rektorska

O. Jędrzejczyk: „Mowa rektorska” H. Sienkiewicza. *Pam. Lit.* 1956 z. 4 s. 510-515. – O. Jędrzejczyk: Kraków zawsze ciekawy. *Więści* 1968 nr 34. – Z. Piasecki: „Mówka” rektorska H. Sienkiewicza, w zb.: *Studia Sienkiewiczowskie t. 5 cz. 2*. Lub. 2005 (92).

200. Na jasnym brzegu

M. Rawicz [M. Harsdorffowa]: Z powieści polskich. *Gaz. Nar.*, Lwów 1897 nr 145, 146. – K. Bartoszewicz: Recenzje i sprawozdania. *Prz. Lit.*, Krak. 1897 nr 13/14 s. 16-18; toż: *Głos Nar.* 1897 nr 168, 169. – J. Badeni: Przegląd piśmiennictwa. *Prz. Powsz.* 1897 t. 56 s. 290. – W. Bukowiński, *Gaz. Pol.* 1897 nr 186. – H.: O nowelę Sienkiewicza. *Niwa* 1897 nr 14, 18. – Literatura i sztuka. *Prz. Polit. Społ. i Lit.*, Lwów 1897 nr 178. – St.: Przegląd krytyczny. *Rola*, Warsz. 1897 nr 29. – M.A. Plotnikow: Na świetłom bieriegu. *Russkije Bogatstwo* 1897 nr 6. – Na świetłom bieriegu [o tłum. F.W. Dombrowskiego]. *Siewiernyj Wiestnik* 1897 nr 7. – Z daleka i z bliska [o tłum. na ros.]. *Kraj*, Petersburg. 1897, *Dział Liter.- Artyst.* s. 260. – Wł.B. [W. Bukowiński]: Nowe książki. *Tyg. Il.* 1897 nr 50 s. 995. – S. [A. Suszczyńska], *Tyg. Mód i Pow.* 1897 nr 14 s. 134-135. – Nowości naukowe i literackie. *Ateneum* 1898 t. 2 s. 170-171. – Na świetłom bieriegu. *Knižnyj Wiestnik* 1898 nr 6/7 s. 707-708. – Il riva al mare. *La Rassegna Nazionale*, Florencja 1900 nr 116. – A. Wysocki: Sienkiewicz na jasnym brzegu. *Warsz. Dz. Nar.* 1939 nr 232. – E. Szonert: „Ta trzecia” i „Na jasnym brzegu” H. Sienkiewicza, w zb.: *H. Sienkiewicz. Twórczość i recepcja*. Lub. 1991 s. 107-117 (67).

201. Na jedną kartę

Quis [M. Gawalewicz]: Kronika miejscowa i zagraniczna. *Tyg. Rom. i Pow.* 1880 nr 619. – Dra-

mat pięcioaktowy Litwosa. *Gaz. Pol.* 1880 nr 220 s. 2. – Kronika zagraniczna. *Kur. Codz.*, Warsz. 1880 nr 18. – Kronika tygodniowa. [Inc.:] Litwos napisał dramat... *Tyg. Il.* 1880 t. 10 nr 250 s. 234. – W. Bogusławski: Nowy dramat. *Kur. Warsz.* 1881 nr 59-60. – P. Chmielowski: Przegląd dramatyczny. *Ateneum* 1881 t. 2 s. 170-179; toż w: Nasi powieściopisarze. Krak 1887; toż w: H. Sienkiewicz w oświeceniu krytycznym. Lwów 1901 s. 37-52. – Waligóra [W. Przyborowski?]: Z tygodnia. „Na jedną kartę” Sienkiewicza. Usłudni przyjaciele. *Kur. Codz.* 1881 nr 51. – A. Schwab-Polabský: H. Sienkiewicz a jeho najnowsji drama. *Narodni Listy* 1881 nr 95; toż: *Divadelni Listy* 1881 nr 19 s. 172. – Dramat pięcioaktowy Litwosa. *Gaz. Pol.*, Warsz. 1881 nr 220. – W. Bogusławski: H. Sienkiewicz i jego zapomniany dramat. *Echo Muz., Teatr i Artyst.* 1889 nr 277, 278. – G. Trifolgi: Vincere o perire [o przekł. włos.]. *La Cultura. Rivista di scienze, lettere...* Rzym 1901 t. 18. – A. Rosenberg: Sienkiewicz popiera „Antygonę” odsyłając do lamusa swoją sztukę „Na jedną kartę”. [W tekście list Sienkiewicza do B. Ładnowskiego ze stycznia 1898]. *Rewia Il. Tyg.*, Łódź 1937 nr 4, specjalny dod. do nr 24 *Głosu Porannego*. – A. Bar: Teatr krakowski pod dyrekcją Koźmiana. Lwów 1939 s. 45. – M. Rulikowski: Teatr warszawski od czasów Osińskiego. Lwów [1939] s. 47. – T. Bujnicki: Sienkiewicz „Na jedną kartę” (na tle pozytywistycznego dramatu mieszczańskiego). *Rocz. Kom. Hist.-Lit.*, Wroc. 1967 s. 33-54. – Z. Szwejkowski: Z zagadnień genetycznych dramatu Sienkiewicza „Na jedną kartę”, w zb.: Europejskie związki literatury polskiej. Warsz. 1969 s. 331-348; toż w: Trylogia Sienkiewicza i inne szkice... Pozn. 1973 s. 5-18 (61). – T. Budrewicz: „Na jedną kartę”. Początek czy koniec epoki?, w zb.: Sienkiewicz i epoki. Warsz. 1999 s. 23-40 (80). – A. Wzorek: „Na jedną kartę” H. Sienkiewicza - dramat „osnuty na ścieraniu dwóch zasad, dwóch światów”, w zb.: Studia Sienkiewiczowskie t. 5 cz. 2. Lub. 2005 s. 137-146 (92).

202. Recenzje teatralne wystawień „Na jedną kartę”:

Wyst. Lwów, 14 III 1879. (Wł.): Kronika. *Dz. Pol.*, Lwów 1879 nr 63, 69. – M.D.Ch. [M. Dzikowski]: Teatr. *Dz. dla Wszyst.*, 1879 nr 60. – Kronika miejscowa i zamiejscowa. *Gaz. Nar.*, 1879 nr 63. – *Gaz. Pol.*, Warsz. 1879 nr 60 – B. Spausta: Przegląd teatralny. *Gaz. Nar.*, Lwów 1879 nr 64. – Echa warszawskie. *Prz. Tyg.* 1879 nr 13 s. 157. – *Tydzień*, Lwów 1879 nr 8 s. 126. Wyst. Kraków 1880. *Czas* 1880 nr 15. Wyst. Warszawa 1881 – 1884. Kronika miejscowa. Dramat H. Sienkiewicza (Litwosa) „Na jedną

kartę” wystawiony wczoraj. *Gaz. Pol.* 1881 nr 44, 89. – -X- [D. Henkiel?]: Teatry. *Gaz. Pol.* 1881 nr 46 s. 1-3. – K. Kaszewski: Przegląd teatralny. *Kłosa* 1881 nr 818 s. 135, 138-139. – Borzywoj [W. Korotyński]: Teatr. *Tyg. Powsz.* 1881 nr 10. – S.K. [S. Krzemiński]: Przegląd teatralny. *Bluszcz* 1881 nr 9. – E. Lubowski: Przegląd teatralny. *Tyg. Il.* 1881 nr 271 s. 157-158. – M. [W. Maréne-Morzowska]: Przegląd teatralny. *Prz. Tyg.* 1881 nr 10. – W. Noskowski, *Wiek* 1881 nr 47, 48. – R. [S.M. Rzętkowski]: Teatr i muzyka. *Bies. Lit.* 1881 nr 271 s. 154. – J. A. [A. Świętochowski]: Z teatru. *Prawda* 1881 nr 10. – St.M.Rz. [S. Rzętkowski]: „Na jedną kartę”. *Kur. Codz.* 1881 nr 44. – Kronika tygodniowa. *Tyg. Il.* 1881 t. 11 nr 271 s. 154. – Teatr. *Kur. Por.*, Warsz. 1881 nr 56. – Przegląd teatralny. *Nowiny* 1881 nr 57 s. 2. – *Prawda* 1881 nr 10. – *Kur. Codz.* 1882 nr 6, 57, 259. – Solus: Przegląd teatralny. *Niwa*, Warsz. 1882 t. 21 s. 219-220. – Spectator: Z teatru polskiego. *Kraj*, Petersb. 1883 nr 9. – Z teatru polskiego. Korespondencja z Warszawy. *Dz. Łódz.* 1884 nr 24. – Teatr. *Kur. Pozn.* 1884 nr 65.

Wyst. Lwów 1892. A. Dobrowolski: Teatr Lwowski. *Kur. Pol.*, Krak. 1892 nr 266. – *Kur. Lw.* 1892 nr 279. – *Dz. Pol.*, Lwów 1892 nr 279, 280. – *** [A. Krechowicki]: Z teatru. *Gaz. Lw.* 1892 nr 227. – *Czas* 1892 nr 27. – *Nowa Ref.* 1892 nr 26. – *Świat*, Krak. 1892 nr 4.

W y s t. Kraków 1896. W.Pr. [W. Prokesch]: „Teatr”. *Nowa Ref.*, Krak. 1896 nr 34; Nauka, literatura i sztuka. Teatr miejski. *Dz. Krak.* 1896 nr 32. – Z.S. [Z. Sarnecki]. Z teatru. *Czas* 1896 nr 34. – Teatr krakowski. *Głos Nar.* 1896 nr 44.

W y s t. Moskwa 1896. Vetr: Teatr i muzyka. Wsie na kartu. *Russkij Listok* 1896 z 16 XII. – I.P.: Teatr Korsza. *Teatral*, Moskwa 1896 nr 99. – Wsie na kartu. *Żizń i Iskustwo* 1896 nr 350. – I. Rudin: Teatralnaja chronika. *Russkoje Slovo* 1896 nr 339; *Nowosti Dnia* 1896 z 16 XII. – Wł. K-skij: Teatr i muzyka. Wsie na kartu. *Kamsko-Wołoskij Kraj* 1897 z 21 I. – *Kraj*, Petersb. 1898 nr 27.

W y s t. Lwów 1897. B. Spausta: Przegląd teatralny. *Gaz. Nar.*, Lwów 1897 nr 64.

W y s t. Warszawa 1900. Teatr Nowy. *Bies. Lit.* 1900 nr 45 s. 365. – B.S.: Przegląd teatralny. *Prawda* 1900 nr 45 s. 541-542. – W.R. [W. Rabski], *Kur. Warsz.* 1900 nr 305, 306. – Gama [A. Sygietyński]: Z Królestwa Polskiego. *Kraj*, Petersb. 1900 nr 43 s. 18. – K. Korwin-Piotrowski: Ze sceny i estrady. *Tyg. Pol.* 1900 nr 47 s. 954. – Teatr. *Tyg. Il.* 1901 nr 35. – Łuc. Kośc. [Ł. Kościelecki]: Teatr amatorski. *Kur. Codz.*, Warsz. 1902 nr 55.

W y s t. Lwów 1901. J. Flach, *Przedświt*, Lwów 1901 nr 204. – a. [A. Łada-Bieńkowski]: *Teatr. Tyg. Il.* 1901 nr 37 s. 734. – Kl. K. [K. Kołakowski?], *Dz. Pol.*, Lwów. 1901 nr 351.

W y s t. Wilno 1910. – C. [S. Cywiński]: *Teatr polski. Kur. Litew.* 1910 nr 65. – G. Zapolska: *I Sfinks przemówi... Wieczory teatralne*. Lwów. 1923 s. 262-267.

W y s t. Opole 1981. Z. Wróbel, *Progr. Teatru* J. Kochanowskiego. Mała Scena. Opole 1981. – M. Jodłowski, *Opole* 1981 nr 10 s. 17; *Scena*, Warsz. 1981 nr 12 s. 42.

203. Na marne

J. Kotarbiński: Przegląd piśmiennictwa polskiego. *Prz. Tyg.* 1872 nr 38 s. 303. – Powieść. *Warsz. Roczn. Lit.* t. 2. 1872 s. 92-93. – M.M. [J.M. Prusowski?]: *Literatura, bibliografia, krytyka. Gaz. Pol.*, Warsz. 1872 nr 209. – [H. Perzyński]: Ślady życia. *Kronika. Opiek. Dom.* 1872 nr 33 s. 258-259. – I.F.O. [I.F. Ostrowski]: *Nowosti polskiej literatury. Ponaprasnu, powiest' G. Sienkiewicza. SPetersb. Wiedomosti* 1872 nr 341. – J.K.K. [J.K. Kotarbiński]: *Przegląd literacki. Prz. Tyg.* 1878 nr 47. – Z kroniki literackiej. *Kur. Codz.*, Warsz. 1878 nr 250. – J. Tretiak: H. Sienkiewicz, *Pisma t. I. Przew. Nauk. i Lit.* 1880 s. 175-184; *toż pt.*: Pierwsze występy Sienkiewicza, w: *Szkiice literackie*. Krak. 1896 s. 263-277; *przedr.* w: H. Sienkiewicz. *Materiały zebrala i oprac.* J. Kulczycka-Saloni. Warsz. 1966 s. 155-157 (56). – K. Dobrski: *Przyczynki do bibliografii*, w: *Dla pogorzalców. Pismo zbiorowe*. Warsz. 1885 s. 9. – Na zmar H. Sienkiewicz. *Čas* 1887/1888 nr 10; *Hlidka Literarni* 1888 nr 11 s. 335; *Literarni Listy* 1887/1888 nr 5 s. 84-85. – „In vain”. *Bookman* 1899 z IX s. 87; *Daily Telegraph* 1899 z 9 VIII; *Literary News* 1899 nr 8 s. 219-220; *Literary World* 1889 nr 14 z 8 VIII. – C. Castor: *Same-di littéraire „En vain”*. *La Dépêche Tunisienne* 1900 nr 3821. – L. Macon: *Lettre de Paris. „En vain”*. *Le National Suisse* 1900 nr 281. – „En vain”, roman par H. Sienkiewicz, traduit du polonais par G. Lefèvre. *La Patrie*, Paryż 1900 z 7 XII. – I. Chrzanowski: *Kilka słów o powstaniu pierwszej powieści Sienkiewicza. Tyg. Il.* 1901 nr 1 s. 3-5; *Jeszcze o pierwszej powieści Sienkiewicza. Tyg. Il.* 1901 nr 2 s. 26; *przedr.* całości w: *Okruchy literackie*. Warsz. 1903 s. 163-181. – -d-: *Uměni, věda. Slovanský Přehled* 1901 s. 448. – W. Gorlenko: *Pierwaja powiest' Sienkiewicza*, w: *Otbleski*. Petersb. [1905] s. 98-107; *rec.*: *Russkije Wiedomosti* 1905 nr 206. – K.R. [K. Rakowski]: *Pierwsza powieść Sienkiewicza. Czas* 1916 nr 599; *toż: Dz. Nar.*, Piotrk. 1916 nr 281. – J. Kotarbiński: *Przed pół wiekiem. Kur. Warsz.* 1924 nr 299. – J. Korpała: *Dzieje pierw-*

szej powieści Sienkiewicza. Ruch Lit. 1928 nr 4 s. 108-111. – A. Grzymała-Siedlecki: *H. Sienkiewicz pierwszych lat. Kur. Pozn.* 1931 nr 223. – W. Hahn: „Szalona” J. I. Kraszewskiego [i „Na marne”]. *Pam. Lit.* 1947 s. 202-208. – J. Szczesniak: „Na marne” H. Sienkiewicza jako powieść debiutancka. *Konstrukcja i psychologia bohatera*, w zb.: H. Sienkiewicz. *Twórczość i recepcja*. Lub. 1991 s. 85-95 (67). – A. Kuniczuk-Trzciniowicz: *Rozważania o melodramatyzmie w „Na marne” H. Sienkiewicza. Acta Univ. Wratisl., Lit.* 1999 nr 8 s. 33-59. – E. Bania: *Wątki romansowe w debiucie powieściowym H. Sienkiewicza*, w zb.: H. Sienkiewicz, *Twórcza i obywatel*. Opole 2002 s. 255-268 (83).

204. Na Olimpie

A.P. [A. Potocki]: *Sami sobie [...]. Bibl. Warsz.* 1900 t. 1 s. 381. – W.F.: *Złobodniwnyje nabroski. (Swiet i tieni). Sibirskaja Żizn'* 1900 nr 125. – Inc.: *Ostatni utwór Sienkiewicza [o prawie do przedruku]. Tyg. Il.* 1900 nr 11 s. 204. – *The judgment of Peter and Paul in Olympus. Literary World* 1901 nr 7 s. 110. – R. de Flers: *Le mort des dieux. La Liberté* 1928 z 20 VIII, z 10 XII. – J. Krzyżanowski: *H. Sienkiewicza parabola „Na Olimpie”*, w: *Pokłosie Sienkiewiczowskie*. Warsz. 1973 s. 195-203 (60).

205. Na pamiątkę znajomości w Kissingen

W. Hahn: *H. Sienkiewicz o Wielkopolankach [inc.: „Raz mi w Kissingen ...” i „Powiedział mi znajomy...” – dwa epigramy z 1894 r.]*. *Życie Lit.* 1946 nr 7/8 s. 20. – (M.U.) [M. Urbanowicz]: *Sienkiewicz w obronie Wielkopolanki. Nowy Świat* 1958 nr 7 s. 2.

206. Na polu chwały

Rozmowa z Sienkiewiczem [o planowanej powieści]. Gaz. Pol. 1901 nr 98. – *Nowa powieść Sienkiewicza. Dz. Pol.*, Lwów. 1903 nr 598. – L.[L. Połowski?]: *Nowa powieść Sienkiewicza. Kraj*, Petersb. 1903 nr 50. – *Avanti* [G. Glass]: *Na polu chwały. Głos* 1904 nr 2. – *Z literatury i sztuki. Naprzód*, Krak. 1903 nr 357. – c. [K. Bartoszewicz]: *Na polu chwały. Najnowsza powieść H. Sienkiewicza. Liberum Veto* 1904 nr 1 s. 4-5. – *Nowa trylogia Sienkiewicza. Czas* 1904 nr 136; *toż: Gaz. Lw.* 1904 nr 135; *toż: Dz. Kuj.* 1904 nr 137. – K.H. [K. Hoffman]: *Śladami bohaterów powieści „Na polu chwały”*. *Bies. Lit.* 1904 nr 1 s. 16-17, il. – K.X. [K. Chraniewicz]: *Polonica. Nowyj Żurnal Inostrannoj Literatury* 1904 nr 2. – *Trylogia „Na polu chwały” [z fragm. listu Sienkiewicza]. Bies. Lit.* 1904 nr 24 s. 464; *toż: Kraj*, Petersb. 1904 nr 26, *Życie i szt.* s. 12; *Kur. Pozn.* 1904 nr 137. – F.P. [F. Pułaski]: *Nowe książki. Bibl. Warsz.* 1906 t. 3 s. 612-613. – W. Dąbrow-

ski, *Nowa Ref.* 1906 nr 133. – *Przew. Nauk. i Lit.*, dod. mies. *Gaz. Tor.* 1906 nr 6. – J.K., *Dz. Wil.* 1906 nr 15. – H. Galle, *Książka* 1906 nr 11 s. 435-437. – *Miraculum literackie. Herald Pol.* 1906 nr 6. – T. Jeske-Choiński: Kwiaty i chwasty. *Bluszcz* 1906 nr 41 s. 492-493. – J. Kleiner, *Kur. Pozn.* 1906 nr 21; toż: *Sl. Pol.*, Lwów. 1906 nr 371; toż w: H. Sienkiewicz. *Obraz twórczości.* Warsz. 1931 s. 279-284 (53). – G. Kahn: Sienkiewicz et le roman historique „Au champ de gloire”. *Revue Slave* 1906 t. 2 nr 3 s. 427-435. – Dział literacki. Sienkiewicz zmienił wydawcę. *Kraj*, Petersburg. 1906 nr 23. – L.A. [L. Abramowicz?]: Najnowsza powieść Sienkiewicza. *Kur. Litew.*, Wil. 1906 nr 164. – Szlakiem powieści H. Sienkiewicza. *Kur. Lw.* 1906 nr 161, 163-167, 169, 171-173, 178, 180. – A. Miecznik, *Świat*, Warsz. 1906 nr 29. – Sienkiewicz w prasie wiedeńskiej [art. L. Hirschfelda w *Neue Freie Presse*]. *Sl. Pol.* 1906 nr 203. – Sienkiewicz w świetle krytyki niemieckiej [m.in. o tłum. S. Horowitz]. *Sl. Pol.*, Lwów. 1906 nr 283. – „Na polu chwały” w oczach krytyki angielskiej. *Sl. Pol.*, Lwów. 1906 nr 575. – On the Field of Glory [o przekł. J. Curtina]: *Amy C. Rich, Arena* 1906 s. 558; *Athenum*, Londyn 1906 nr 4111 s. 153; *Bookman*, Londyn 1906 z. X s. 46; *Canadian Magazin* 1906 nr 5 s. 491; *Catholic World* 1906 z V s. 263; *Critic* 1906 nr 627; W.M. Payne, *Dial* 1906 z III s. 153; *Independent* 1906 z 22 II i 8 XI; *Melodrama from Poland. Literary Digest* 1906 z 26 V; *Nation* 1906 z 1 III; M.Gordon Rice, *New York Times* 1906 z 17 II s. 94; *Outlook* 1906 z 17 II i 31 III; *Public Opinion* 1906 z 10 II; *Review of Reviews* 1906 z VII s. 757; *Saturday Review* z 1 IX; *Spectator* 1906 z 8 IX. – Na pole sławy [o przekł. F. Dombrowskiego i L. Daniłow]. *Niwa*, Petersburg. 1906 nr 4. – Nowy roman Sienkiewicza. *Nowoje Wriemia* 1906 z 1(14) VII. – G. Jacquinet: „Au champ de gloire” [o przekł. Kozakiewicza i Wodzińskiego]. *Le Siècle*, Paryż 1907 z 28 II i 1 III. – Au champ de gloire. *Bulletin Polonaise*, Paryż 1907 nr 1 s. 19. – Z literatury. *Kur. Warsz.* 1907 nr 43. – I. Balassa: A discöség mezeén [o przekł. K. Bányai]. *Kultura*, Budapeszt 1912 s. 301. – A. Prónai: A discöség mezeén. *Magyar Közepiskola* 1912 s. 41. – B. Chrzanowski: Szkice z wybrzeża. VI. Sienkiewicz – Konopnicka – Żeromski. *Kur. Pozn.* 1917 nr 26 dod. s. 1-2; toż w: Z wybrzeża i o wybrzeżu [regiment Kaszubów w powieści]. *Pozn.* 1917, 1920 s. 75-77. – Dwie powieści polskie w tłumaczeniu chorwackim. *Gaz. Nar.*, Pozn. 1918 nr 135. – K.W. Zawodziński: Wśród nieznanych powieści Sienkiewicza. *Pam. Lit.* 1952 t. XL s. 129-144. – S. Kijas: „Na polu chwały” - niedokończona

powieść Sienkiewicza. *Pam. Lit.* 1966 z. 3 s. 139-158 [streszcz. odczytu z 14 III], *Spraw. PAN*, Krak. 1966 nr 1/6 s. 32-33. – M. Grzędzińska: „Na polu chwały” H. Sienkiewicza. Wstęp do nowej trylogii, w zb.: *Trylogia - Sobieski - Victoria* wiedeńska. Lub. 1985 s. 263-272 (63). – K. Kupisz: Wokół „Na polu chwały” H. Sienkiewicza. *Acta Univ. Lodz., Folia Hist.*, Łódź 1986 z. 26 s. 151-177. – L. Ludorowski: Puszcząński świat Sienkiewicza, w zb.: *W kręgu historii i teorii literatury.* Księga ku czci prof. J. Trzynadłowskiego. Red. B. Zakrzewski i A. Bazan. Wroc. 1987 s. 99-118. – L. Ludorowski: Puszcząńska powieść Sienkiewicza - „Na polu chwały”, w: *Wizjoner przeszłości. Powieści historyczne H. Sienkiewicza.* Lub. 1999 s. 231-252 (79). – B. Szargot: Anusia patrzy na śmierć, w zb.: *Z problemów prozy. Powieść inicjacyjna.* Red. W. Gutowski, E. Owczarz. Toruń 2003. – B. Szargot: „Anioł wiedeńskiej okazji”. Wokół bohaterów „Na polu chwały” H. Sienkiewicza, w zb.: *Studia Sienkiewiczowskie t. 4.* Lub. 2004 s. 165-178 (90). – J. Sztachelska: Wilk a sprawa polska. Dwie opowieści. Klechda zimowa pewnego Kunsthändlera, w zb.: *Sienkiewicz z innej strony.* Warsz. 2015 s. 305-316 (102e).

207. Niewola tatarska

S. Tarnowski: Z najnowszych powieści polskich. II. Niewola tatarska. *Prz. Pol.*, Krak. 1881 t. 60 s. 400-403, toż w: *Studia do historii literatury polskiej.* T. 5. H. Sienkiewicz. Krak. 1897 s. 20-23. – Szlachcic niezłomny. *Prz. Lw.* 1881 t. XXI s. 88-94. – J. Legras: Parmi les livres et les revues. *Le Monde Slave*, Paryż 1933, VIII s. 315-316. – H. de Montfort: Livres et périodiques. *La Pologne* 1933 nr 6 s. 371-372. – L. Porteret: Sieroszewski et Sienkiewicz. *La Pologne Littéraire*, Warsz. 1933 nr 84. – L. Szreniawa-Czerniewski: Naród niezłomny. *Mysł Nar.* 1936 nr 47. – M. Romanówna: Normy gramatyki łacińskiej jako środek archaizacji języka polskiego w noweli „Niewola tatarska”. *Prace Polonist.* 1964 s. 229-234. – S. Balbus, T. Bujnicki: Stylizacja na pamiętnik szlachecki wobec synkretyzmu struktury gatunkowej „Niewoli tatarskiej” H. Sienkiewicza, w zb.: *Poetyka i historia. Szósta konferencja teoretycznoliteracka w Połczynie.* Wroc. 1968 s. 81-102. – T. Bujnicki, S. Balbus: O „Niewoli tatarskiej” H. Sienkiewicza. *Zesz. Nauk. UJ* 1968 nr 168 s. 115-173. – D.J. Welsh: Archaisms and Latinisms in Sienkiewicz’s tale „Niewola tatarska”. *The Slavic and East European Journal*, [Madison] Wisconsin Univ., vol.12 [1968] nr 4 s. 448-452 i nadb. – B. Burdziej: Topika psalmu 136 (137) w strukturze ideowej „Niewoli tatarskiej”, „Tej trzeciej” oraz „We mgle” Sienkie-

wicza, w zb.: H. Sienkiewicz i jego twórczość. Częst. 1996 s. 109-113 (71). – A. Korzińska: Obraz islamu w twórczości Sienkiewicza. Obcy oswojony i Obcy wrogi na przykładzie „Hani” i „Niewoli tatarskiej”, w zb.: H. Sienkiewicz w kulturze polskiej. Lub. 2007 s. 129-140 (97).

208. O Bismarcku

Z pism i książek [T. Fontane o Sienkiewiczu w *Gegenwart*]. *Kraj*, Petersb. 1895 nr 27 s. 12. – J.Ł. [W. Książek]: Niemcy o Sienkiewiczu. *Słowo*, 1895 nr 39, 80. – Sienkiewicz o Bismarcku. *Zgoda*, Chicago 1898 nr 34. – I. Cz.: Sienkiewicz o Bismarcku. *Kawkaz* 1899 nr 28. – R.: Sienkiewicz o Bismarcku. *Kur. Pol.*, Warsz. 1898 nr 212. – Sienkiewicz, Bismarck und T. Fontane. *Polnische Blätter* 1916 nr 44. – J. Pajewski: H. Sienkiewicz o Bismarcku w r. 1895. *Studia i Mat. Wielkop. i Pom.* 1956 t. 2 z. 1 s. 229-234. – W. Krzyżanowski: Sienkiewicz, Bismarck, Fontane. *Wiadomości*, Londyn 1979 nr 42 s. 1. – D. Płygawko: Prusy i Polska [rozdz.: Ankieta o Bismarcku]. Pozn. 1994 s. 20-25.

209. O naturalizmie w powieści

X- [D. Henkel]: Naturalizm w powieści. Odczyt H. Sienkiewicza (Litwosa). *Gaz. Pol.*, Warsz. 1880 nr 272; Drugi odczyt H. Sienkiewicza (Litwosa). *Gaz. Pol.* 1880 nr 275. – Pokłosie. *Kłosa* 1880 t. 31 nr 806 s. 382-383. – S.K. [S. Krzemieński]: Odczyty publiczne w ratuszu warszawskim na dochód ubogich. H. Sienkiewicz: Naturalizm w powieści nowoczesnej. *Bluszcz* 1880 nr 51. – *Kur. Codz.* 1880 nr 272, 275. – Odczyty na rzecz Towarzystwa Dobroczynności. *Prz. Tyg.* 1880 nr 51. – Kronika tygodniowa. *Tyg. II* 1880 nr 159 s. 378. – Kronika miejscowa. *Ateneum* 1881 t.1 s.193. – T. Choiński [-Jeske]: Źródła i pochod naturalizmu w beletryście francuskiej. Szkic literacki. *Niwa* 1882 t. 22 s. 473. – J.St. [J. Tokarzewicz]: O naturalizmie. Notatki literackie. *Kraj*, Petersb. 1893 nr 34. – P. Chmielowski: Dzieje krytyki literackiej w Polsce. Warsz. 1902 s. 363. – J. Kulczycka-Saloni: Émile Zola en Pologne. *Les Cahiers Naturalistes*, Paryż 1966 nr 32. – J. Kulczycka-Saloni: Naturalizm jako zjawisko ponadnarodowe. *Pam. Lit.* 1986 z. 2 s. 87-99. – J. Kulczycka-Saloni: Naturalizm w oczach badaczy polskich. *Prz. Hum.* 1989 nr 1 s. 1-25.

210. O położeniu w Królestwie

Nemo [A. Darowski?]: H. Sienkiewicz o dzisiejszym położeniu w Królestwie Polskim. *Dz. Pozn.* 1905 nr 238. – H. Sienkiewicz o dzisiejszym położeniu w Królestwie Polskim. *Wielkopolanin*, Pittsburg 1905 nr 47. – W. Sieroszewski: H. Sienkiewicz, bandytyzm i marzenia socjalisty. *Trybuna*, Krak. 1906 nr 3; toż: *Głos Rob.*,

Lwów. 1906 nr 47; toż: *Naprzód*, Krak. 1906 nr 337. – Chwila bieżąca. Sienkiewicz o położeniu obecnym w Królestwie Polskim. *Bies. Lit.* 1906 nr 47. – List H. Sienkiewicza. *Tyg. Mód i Pow.* 1906 nr 46 s. 542-543. – Z prasy. H. Sienkiewicz i bandytyzm. *Prz. Spół.* 1906 nr 41 s. 516-517. – T. Pokrzywa [E. Haecker]: Bandytyzm w dawnej Polsce. *Trybuna*, Krak. 1906/1907 nr 5. – O Sienkiewiczu. *Prosto z Mostu* 1936 nr 8 s. 4.

211. O powieści historycznej

Alf [S.A. Kempner?]: Z życia... Odczyt pp. Plebańskiego i Sienkiewicza. *Izraelita* 1889 nr 15 s. 117. – Kronika miesięczna. *Bibl. Warsz.* 1889 t. 2 s. 302. – Odczyt H. Sienkiewicza na rzecz Towarzystwa Dobroczynności „O powieści historycznej”. *Bies. Lit.* 1889 nr 17. – Wiadomości literackie i artystyczne. Sienkiewicz o powieści historycznej. *Dz. Pol.*, Lwów. 1889 nr 107. – W. Bogusławski: Odczyt H. Sienkiewicza o powieści historycznej. *Gaz. Pol.*, Warsz. 1889 nr 82. – M. Gawalewicz: Kronika tygodniowa. *Tyg. II* 1889 t. 13 nr 328 s. 236-238. – M.J. [W. Karczewski]: Odczyty. H. Sienkiewicz. Powieść historyczna u nas i jej krytycy. *Życie*, Warsz. 1889 nr 16 s. 244-245. – Karol [J.K. Kotarbiński]: Pokłosie. Odczyt Sienkiewicza „O powieści historycznej”. Obrona literackiego rodzaju. Znaczenie tradycji dziejowej. *Kłosa* 1889 t. 48 nr 1242 s. 254-255. – J.Ł. [W. Książek]: Odczyt H. Sienkiewicza. *Echo Muz. Teatr. i Artyst.* 1889 nr 289. – J.Ł. [W. Książek]: Sienkiewicz „O powieści historycznej”. *Niwa* 1889 nr 9. – Antoni M. [A. Mazanowski]: H. Sienkiewicz. Odczyty publiczne. „O powieści historycznej”. *Prz. Tyg.* 1889 nr 15 s. 213. – Odczyt H. Sienkiewicza w Krakowie (prelekcja na temat beletrystyki historycznej). *Gaz. Tor.* 1889 nr 90. – Powieść historyczna. Odczyt. *Prawda* 1889 nr 15. – Wiadomości różne [odczyt w Krakowie]. *Słowo* 1889 nr 82, 88. – Kronika. *Świat*, Krak. 1889 nr 9 s. 215. – Silva Rerum. Odczyt Sienkiewicza. *Kron. Rodz.* 1889 nr 9 s. 285. – eol. [M. Wołowski]: Luźne kartki. Szkice węglem z odczytu Sienkiewicza. *Kraj*, Petersb. 1889 nr 1, 16. – Nowosti nauki, iskusstwa i literatury (o wystąpieniu G. Sienkiewicza w Krakowie w zaszczytu historycznego romana). *Russkije Wiedomosti* 1902 z 2 I; toż: *Jug* 1902 z 11 I; toż: *Wołyń* 1902 z 9 I. – G. Sienkiewicz w Krakowie. *Litteraturnyje Wieczera Nowogo Mira* 1902 nr 2. – G. Sienkiewicz w zaszczytu historycznych romanów. *Odiesskije Nowosti* 1902 z 6 I. – Riecz Sienkiewicza. *Charkowskij Listok* 1902 z 4(17) I. – J. Kulczycka-Saloni: H. Sienkiewicz o powieści historycznej. *Tyg. Demokrat.* 1966 nr 19. – E. Kosowska: Cytacje i refleksje.

H. Sienkiewicza odczyt „O powieści historycznej”. *Fa-Art* 1992 nr 4 s. 10-14.

212. O sanatorium akademickie

M. [I. Moszczeńska]: Nowy utwór Sienkiewicza. Impresarium Sienkiewicza. *Głos* 1900 nr 31 s. 480, nr 32 s. 501.

213. O Tolstoju

L. Kowalski: Sienkiewicz o swoich dziełach. *Il. Kur. Codz.* 1933 nr 255. – Je.Z. Cybienko: Kommentari. Literaturnoje nasledstwo. T. 75. Moskwa 1965 s. 109.

213a. O Wielkopolankach

W. Hahn: H. Sienkiewicz o Wielkopolankach. *Życie Lit.*, Pozn. 1946 nr 7/8 s. 20.

214. Obecna chwila polityczna

Kronika miesięczna. Zjednoczenie narodowe [„Hej ramię do ramienia.”]. *Bibl. Warsz.* 1906 t. 4 s. 591. – Ze szpalt polskich. *Kraj*, Petersburg. 1906 nr 45 s. 10. – W. Nałkowski: Z powodu politycznych wystąpień p. Sienkiewicza. *Warsz.* 1907 s. 23; też w: *Pisma społeczne*. Warsz. 1951 s. 401-417. – G. [A. Świętochowski]: Komentarz do socjologii oblegorskiej. *Prawda* 1906 nr 46 s. 553-554. – *Kraj*, Petersburg. 1906 nr 45 s. 7. – S. Szarapow. Do H. Sienkiewicza. *Dz. Pozn.* 1906 nr 261. – List Sienkiewicza a prasa rosyjska. *Dz. Pozn.* 1906 nr 268. – Kronika. Zjednoczenie narodowe. *Tyg. Il.* 1906 nr 46 s. 1015. – „*Prawda*” o odezwie Sienkiewicza (i „socjologii oblegorskiej”). *Ludzkość*, Warsz. 1906 nr 104.

215. Obrona przed sądem wiedeńskim

(L) [D. Lazer]: Nieznana obrona Sienkiewicza przed sądem przysięgłych w Wiedniu. *Nowy Dz.*, Krak. 1933 nr 63 s. 11.

216. Odezwy w 1905 r.

Mowa Sienkiewicza do ludu. *Zgoda*, Chicago 1905 nr 50 [wyd. dla kobiet]. – Jak narodowcy manifestują. *Robotnik* 1905 nr 64. – List Sienkiewicza do włościan. *Ojczyzna*, Lwów 1906 nr 17 s. 268. – Sienkiewicz o wyborach. *Dz. Pol.*, Lwów 1905 nr 481; *Gaz. Pol.*, Warsz. 1905 nr 270. – Przestroga H. Sienkiewicza. *Dz. Chicag.* 1905 nr 256. – Pismo G. Sienkiewicza. *Wołyn’*, Żytomierz 1906 z 2 XI. – „*Prawda*” o Odezwie Sienkiewicza. *Ludzkość*, Warsz. 1906 nr 104. – Wł. [J. Wł. Dawid]: „Swoi” i „obcy”. *Prz. Spol.* 1906 nr 38 s. 478-479.

217. Odpowiedź B. Björnsonowi

Björnson Björnstjerne: Poljaci kao tlačitieli. *Pokret*, Zagrzeb 1907 nr 114; [polem.:] J. Benešić: Paderewski i Sienkiewicz proti Björnsonu. *Pokret* Zagrzeb 1907 nr 122, 130, 142. – (-i) [O. Obogi]: Odpowiedź na artykuł Björnsona „Polacy jako

ciemieźcy” [z fragm. tekstu Sienkiewicza]. *Gaz. Nar.*, Lwów 1907 nr 115. – s.t.g. [S.T. Grabowski]: Chorwacki głos o stosunkach rusko-polskich. *Świat Słow.* 1907 t. 2 s. 133-147. – T.M. [T. Męczkowska?]: Odprawa. *Tyg. Mód i Pow.* 1907 nr 23. – Jeszcze Björnson [z fragm. listu Sienkiewicza]. *Kraj*, Petersburg. 1907 nr 16 s. 4. – Sienkiewicz - Björnsonowi. *Ruslan*, Lwów. 1907 nr 106. – Z prasy polskiej. *Tyg. Il.* 1907 nr 22 s. 459. – Reb. Hanssen: Et sammenstöt mellem Björnson og Sienkiewicz. *Edda*, [Oslo] 1932 z XII.

218. Odpowiedź na ankietę „Journala”

[o Boerach]

Sienkiewicz o przyszłości Boerów. *Bies. Lit.* 1902 nr 13. – Sienkiewicz o przyszłości Boerów. *Dz. Pol.*, Lwów. 1902 nr 132. – Sienkiewicz o Boerach. *Dz. Pozn.* 1902 nr 69. – Odpowiedź na ankietę w sprawie przyszłości Boerów. *Gaz. Pol.* 1902 nr 75. – Sienkiewicz o Boerach. *Przedświt*, Lwów. 1902 nr 67. – Sienkiewicz o przyszłości Boerów. *Wielkopolanin*, Pozn. 1902 nr 69.

219. Ofiara

W. Hahn: Najpierwsza powieść Sienkiewicza. *Pam. Lit.* 1937 s. 106-107.

220. Ogniem i mieczem

W. Bogusławski: „Ogniem i mieczem” Sienkiewicza. *Kur. Warsz.* 1883 nr 333. – Echa warszawskie. *Prz. Tyg.* 1883 nr 45. – Rozmaitości. Literatura i nauka. *Tyg. Powsz.* 1883 nr 46. – Wiadomości literackie i artystyczne. *Kur. Pozn.* 1883 nr 232 z 12 X. – Z miasta. O nowej powieści Sienkiewicza [z fragm. listu J.B. Zaleskiego z 31 X 1883]. *Czas*, Krak. 1883 z XI; *Gaz. Pol.* 1883 nr 283. – Quis [M. Gawalewicz]: Pogadanka [z fragm. listu J.B. Zaleskiego]. *Tyg. Powsz.* 1883 nr 52 s. 825. – Wiadomości literackie i artystyczne. *Gaz. Tor.* 1883 nr 103. – P. Chmielowski: Powieść H. Sienkiewicza. *Ateneum* 1884 t. 2 s. 359-383 i odb.; polem.: J. Łapicki: Dzieło sztuki pod skalpelem pozytywisty. *Niwa* 1884 t. 26 s. 81-103; J. Kotarbiński: Rachunek z „Niwą”. *Kur. Codz.*, Warsz. 1884 nr 202. – St. Grudziński: Notatki literackie. *Tyg. Powsz.*, Warsz. 1884 nr 22. – Nowe wydawnictwa. *Ognisko Dom.*, Lwów 1884 nr 1 s. 15. – T.Ch. [T. Jeske-Choiński]: Z literatury powieściowej. *Rola*, Warsz. 1884 nr 22-23. – B. Czerwieński: H. Sienkiewicz, „Ogniem i mieczem”. *Gaz. Nar.*, Lwów. 1884 nr 122-138 [z przerwami]. – S. Grudziński: „Ogniem i mieczem”. *Gaz. Tor.* 1884 nr 157-158. – W. Zawadzki: „Ogniem i mieczem”. *Dz. Pol.*, Lwów 1884 nr 125, 126. – X: Prasa warszawska. *Prz. Powsz.* 1884 s. 456. – T.T. Jeż [Z. Miłkowski]: Przegląd literacki. *Prz. Tyg.* 1884 nr 15-18;

przedr. fragm. w: H. Sienkiewicz. Materiały zebrala i oprac. J. Kulczycka-Saloni. Warsz. 1966 s. 197-207 (56). – W. Zyndram-Kościałkowska: Listy z Grodna do Łodzi. *Dz. Łódz.* 1884 nr 274, 277, 278. – J.I. Kraszewski: Listy. H. Sienkiewicza „Ogniem i mieczem”. *Kłosa* 1884 nr 981 s. 244-245; toż przedr. pt.: „Ogniem i mieczem” H. Sienkiewicza, w: Kraszewski o powieściopisarzach i powieści. Oprac. S. Burkot. Warsz. 1962 s. 240-243. – S. Krzemiński: Przegląd piśmienniczy. *Bluszcz* 1884 nr 48-49, 51-52; toż przedr. pt.: Z burzy dziejowej, w: Nowe szkice literackie. Warsz. 1911 s. 235-258. – Listy z Warszawy. *Prz. Powsz.* 1884 t. 3 s. 151-163. – Sep [W. Maleszewski]: Z Warszawy. *Bies. Lit.* 1884 nr 427 s. 141. – J. Soplica [W. Olędzki]: Sprawy bieżące. Negacja powieściopisarskiego talentu Sienkiewicza. *Niwa* 1884 t. 25 z. 220 s. 322-324. – [J.L. Popławski]: Kronika bieżąca. Ścisłość autorska. *Prawda* 1884 nr 3 s. 36. – J.L. Popławski: O prawdę [dot. języka małopolskiego w powieści]. *Prawda* 1884 nr 5 s. 59. – B. Prus [A. Głowacki]: „Ogniem i mieczem”, powieść z lat dawnych H. Sienkiewicza. *Kraj*, Petersb. 1884 nr 28-30; przedr. w: Pisma t. XXIX s. 29-67; toż w: H. Sienkiewicz. Materiały zebrala i oprac. J. Kulczycka-Saloni. Warsz. 1966 s. 164-197 (56). – F. Rawita [-Gawroński]: Błędy popełnione w „Ogniem i mieczem”. *Prawda* 1884 nr 32 s. 379. – I. Skrochowski: Powieść z lat dawnych p. H. Sienkiewicza „Ogniem i mieczem”. *Prz. Powsz.* 1884 t. 2 s. 410-431, t. 3 s. 113-141 i odb., Krak. 1884 s. 54. – Poseł Prawdy [A. Świętochowski]: Liberum veto. *Prawda* 1884 nr 8 s. 93. – S. Tarnowski: Z najnowszych powieści polskich. *Prz. Pol.* 1884 t. 72 s. 31-57, 278-311; przedr. w: H. Sienkiewicz. Materiały zebrala i oprac. J. Kulczycka-Saloni. Warsz. 1966 s. 157-164 (56); toż [ze zmianami cenzury]: *Niwa* 1884 z. 224 s. 569-590, z. 226 s. 739-765; Rec.: *Czas* 1884 nr 65, 67; Poseł Prawdy [A. Świętochowski]: Liberum veto. *Prawda* 1884 nr 13 s. 151-152. – S. Tarnowski: „Ogniem i mieczem”. *Prz. Pol.* 1884 t. 74 s. 331-332. – S.T. [S. Tarnowski]: Wiadomości artystyczne, literackie i naukowe. *Czas* 1884 nr 256. – Spektator [K. Wende?]: Listy z Galicji. *Świt* 1884 t. 1 nr 8 s. 125-126. – Zero [M. Konopnicka?]: Rachunki. *Świt* 1884 t. 2 nr 3 s. 20-21. – Wiadomości literackie. *Bibl. Warsz.* 1884 t. 4 s. 315-316. – Livres nouveau [o przekł. franc.]. *Bulletin Polonaise*, Paryż 1884 nr 23. – H. Sienkiewicz [m.in. o art. A. Scholza w *Gegenwart*]. *Czas* 1884 nr 242; toż: *Gaz. Tor.* 1884 nr 246. – Rozmaitości z literatury, sztuki i życia społecznego. Nasz stół redakcyjny. *Tyg. Il.* 1884 nr 54 s. 32, nr 66 s. 212-213. – [Noty rec.]. *Gaz. Roln.* 1884 nr 18, 31. – *Tyg. Il.* 1884 nr

66 s. 212-213. – Literaturnoje i chudożestwiennyje nowosti. *Russkij Kurier* 1884 nr 4 z 5 I s. 4. – Je.Je.: Nowyj polskij istoriczeskij roman. *Warszawskij Dniwnik* 1884 nr 91-92. – Ogniem i mieczem. *Kraj*, Petersb. 1884 nr 24.

– Odczyt W. Dzieduszyckiego wygłoszony we Lwowie o słynnej powieści H. Sienkiewicza. *Gaz. Lw.* 1884 nr 234-235.

Rec. i polem.: H. Biegeleisen: Notatki literacko-artystyczne. *Gaz. Lw.* 1884 nr 235-237; L.M. [L. Masłowski]: Odczyty we Lwowie. Dzieduszycki o „Ogniem i mieczem”. *Czas* 1884 nr 235; Antoni M. [A. Mazanowski]: Pan W. Dzieduszycki o „Ogniem i mieczem”. *Gaz. Lw.* 1884 nr 241; Rewera [S. Ramułt]: Z Galicji. W. Dzieduszycki o powieści Sienkiewicza. *Prawda* 1884 nr 43 s. 510; *Słowo* 1884 nr 240.

– Pierwszy odczyt S. Tarnowskiego o powieści historycznej H. Sienkiewicza „Ogniem i mieczem”; Drugi odczyt... *Czas* 1884 nr 65, 67. – Odczyty prof. S. Tarnowskiego [w Krakowie]. *Gaz. Krak.* 1884 nr 65, 67; *Gaz. Nar.*, Lwów 1884 nr 66. – Skrzetuski na zgłiszczach dworu w Rozłogach [komentarz do obrazów J. Roseną]. *Kłosa* 1884 nr 970. – [Noty rec.]. *Gaz. Roln.* 1884 nr 18, 31. – W.B. Antonowyc: Polsko-russkija sootnoszenija XVII w. w sowremennoj polskoj pryzme, po powodu powisti H. Sienkiewicza „Ohnem i meczem”. *Kijewskaja Starina* 1885 nr 5 s. 44-78; Polem.: Russkije istoriczeskije żurnaly. Bibliografia. *Russkaja Mysl* 1885 nr 6 s. 65-67; Antikritika „Russkoj Mysli” na razbor G. Antonowicza „Ogniem i mieczom”. *Niedziela* 1885 nr 31; A.L. Michalski: Głos obcy o „Ogniem i mieczem”. *Kraj*, Petersb. 1885 nr 22. – J.S. Kozłowski: Slawny roman [o przekł. C. Friča]. *Pokrok* 1885 nr 242 s. 1-2; toż: *Hlas Naroda* 1886 s. 339. – Czytelnik: „Ogniem i mieczem” H. Sienkiewicza. *Kron. Rodz.* 1885 nr 9 s. 262-265. – W. Dzieduszycki: O powieści H. Sienkiewicza „Ogniem i mieczem”. *Bibl. Warsz.* 1885 t. 1 z. 3 s. 352-363, t. 2 z. 4 s. 60-74.

Rec.: A.M.: Z niwy literackiej. *Kaliszanin* 1885 nr 51; Inostrannyje żurnaly. *Russkaja Mysl* 1885 nr 5 s. 54-55; Literaturnoje obozrienije. *Niedziela* 1885 nr 23, 25; Literaturnoje obozrienije. *Swiet* 1885 nr 49, 119.

– Nowyje knigi [o przekł. W. Ławrowa]. *Now'* 1885/6 nr 4 s. 257; *Siewiernyj Wiestnik* 1886 nr 1 s. 223-227. – O powieści Sienkiewicza „Ogniem i mieczem”. *Riżskij Wiestnik* 1885 nr 104. – „Ogniem i mieczem” Sienkiewicza. *Niedziela* 1885 nr 23. – Rjazaniec [A.W. Połowcow]: Polskij romanist. *Nowoje Wriemia* 1885 z 23 II. – Głos ruski o powieści „Ogniem i mieczem” Sienkiewicza. *Głos Polit.*, Krak. 1885 [nr okazowy] s. 18-23. – Kwestia kozacka w dziejach naszych (Czytelnikom powieści „Ogniem i mieczem”). *Dz. Pozn.* 1885 nr 193, 201, 202; polem.: Jak sądzą u nas powieści historyczne Sienkiewicza.

Tyg. *Il.* 1885 nr 143. – R. Ottman: Adam z Brusłowa Kisiel, wojewoda kijowski (Kartki z jego życia z lat 1648 i 1649). *Prz. Powsz.* 1886 t. 11 s. 182-205, 340-360. – T. J. Stecki: Stary ród i dochowane po nim pamiątki [ród A. Kisiela]. *Prz. Powsz.* 1886 t. 12 s. 411-417. – A. Pypin: Epizody iz literaturnych odnoszenij małorusko-polskich. *Wiestnik Jewropy* 1886 nr 3 s. 299-336. – Wł.Z. [W. Zawadzki]: „Ogniem i mieczem”. Dwanaście obrazów J. Kossaka z powieści H. Sienkiewicza. *Dz. Pol.*, Lwów. 1886 nr 76. – Dr Antoni J. [A.J. Rolle]: Iwan Bohun, pułkownik kozacki, w: Szkice i opowiadania. Ser. 5. Krak. 1887 s. 143-225. – J.M.: Listy wiedeńskie. Sienkiewicz wobec czytelników niemieckich. *Prawda* 1887 nr 34 s. 403-404. – Kronika literacka „Ogniem i mieczem” po niemiecku. *Kur. Krak.* 1887 nr 87. – A.K. [A. Kurpiel]: Mit Feuer und Schwert. Tłum. F. Hillebrand. *Prz. Pol.* 1888/89 t. 92 z. 12 s. 639-642. – D. Lachow: Iz nowoj polskoj literatury. *Russkoje Dielo* 1888 nr 33. – S. Tarnowski: Z najnowszych powieści polskich. *Prz. Pol.* 1888/89 z. 4 s. 52-56. – [W. Korotyński:] Nasze ryciny [Bohun i Wiśniowiecki w „Ogniem i mieczem”]. *Tyg. Il.* 1889 nr 328 s. 238. – A. Wodziński: Le roman historique polonais contemporain. „Par le fer et par le feu”. *La Nouvelle Rev.* 1890 z 1 i 15 V, s. 521-546, 760-784.

– With Fire and Sword [noty i recpet]: *Critic* 1890 t. 17 s. 29-30; *Literary News* 1890 t. 11 nr 7 s. 198; *Literary World* 1890 t. 21 z 5 VII s. 216-217; *Public Opinion* 1890 t. 9 nr 15 z 19 VII; *Nation* 1891 t. 52 nr 133 z 12 II; *Harper Magazine* 1892 t. 84 z V s. 964-965.

– „Ogniem i mieczem” po słoweńsku. *Prz. Polit. Spol. i Lit.* 1893 nr 42. – „Ogniem i mieczem” [po niemiecku]. *Bies. Lit.* 1893 nr 5 s. 74. – Notatki literacko-artystyczne. „Ogniem i mieczem” po słoweńsku. *Gaz. Lw.* 1894 nr 66.

– With Fire and Sword [o tłum. Curtina]. *Daily Chronicle* 1895 z 12 XI; *National Observer* 1895 z 16 XI; *New Novels. Scotsman*, Edynburg 1895 z 14 X.

– S. Tarnowski: Z najnowszych powieści polskich. Studia do historii literatury polskiej. T. 5. H. Sienkiewicz. Krak. 1897 s. 27-88; przedr. w: O literaturze polskiej XIX wieku. Oprac. H. Markiewicz. Warsz. 1977 s. 714-774. – Ogołoski. *Litieratura* [o przekł. na gruziński]. *Siewier* 1897 nr 9 s. 288. – James M. Ludlow: The Historical Novel. *Independent* 1898 t. 50 s. 239-241. – Album do powieści H. Sienkiewicza „Ogniem i mieczem” podług rysunków J. Kossaka. Warsz. [1898], toż 1899.

221. D. [A. Darowski]: „Ogniem i mieczem” po włosku. *Gaz. Lw.* 1900 nr 34. – Weryha [A. Darowski]: Kronika literacka „Ogniem i mieczem” po włosku. *Kraj*, Petersburg. 1900 nr 4, *Dział Il.* s. 63. – F. Hoesick: Klaczk o Sienkiewiczu.

Kraj, Petersburg. 1900 nr 50, dod. s. 8-10. – R. Jungiewicz: „Ogniem i mieczem”. Ze wspomnień osobistych. *Wiek Il.* 1900 nr 352; toż: *Praca* 1916 nr 19. – g.b.: „Col ferro e col fuoco” [o przekł. F. Verdinois]. *Gazetta Musicale di Milano* 1900 nr 10 s. 141. – C. Lupati: „Col ferro e col fuoco”. Studio su E. Sienkiewicz. *La Vita Internazionale*, Mediolan 1900. – L. de Maria: „Col ferro e col fuoco” di E. Sienkiewicz. *Vittoria Colonna*, Neapol 1900 nr 17. – L. Sturzo: „Col ferro e col fuoco”. *Cultura Sociale*, Rzym 1900. – P. Chmielowski: H. Sienkiewicz w oświeceniu krytycznym. Lwów 1901 s. 59-101. – W. Doleżan: H. Sienkiewicz. „Ogniem i mieczem”. Oprac... Tarnów 1901 s. 51, *Bibl. Krytyczna Arcydziel Lit. Pol.* 1; wyd. nast.: 1907, 1918, 1920, 1924, 1929; wyd. nowe: Krak. 1946, *Bibl. Krytyczna Arcydziel Lit. Pol.* 8. – F. Hoesick: Klaczk o „Ogniem i mieczem” i „Potopie”. *Kur. Warsz.* 1901 nr 7; toż w: J. Klaczk: Pisma polskie... O Sienkiewiczu. Oprac. F. Hoesick. Warsz. 1902 s. 295-305. – Klaczk o Sienkiewiczu. *Kur. Pozn.* 1901 nr 11. – K. Stryjeński: „Par le fer et par le feu” de H. Sienkiewicz. *Rev. Encyclopedic* Paryż 1901 z 1 I. – A. Wodziński, B. Kozakiewicz: [Przedm. do tłum.] „Par le fer et par le feu”. Paryż 1901. – I.M. Drozdowicz: Ogniem i mieczem. *Siewiero-Zapadnoje Slowo*, Wilno 1903 z 9 I. – K. Laskowski: Bar wzięty. *Zgoda*, Chicago 1903 nr 28. – B. Gubrynowicz: Przeprowadzenie Skrzetuskiego w świetle współczesnej relacji historycznej. *Gaz. Nar.*, Lwów 1904 nr 295. – C. Seefeld: Mit Feuer und Schwert. *Literarisches Centralblatt* 1904 s. 346. – J.T. Lubomirski: Adam Kisiel, pomnik i grób. *Tyg. Il.* 1905 nr 1-3. – Z. Parvi: Ze wspomnień o Wyspiańskim [o postaci Jeremiego Wiśniowieckiego]. *Nowa Ref.* 1907 nr 555; toż: *Sfinks* 1908 t. 1 s. 189. – J. Bojko: Z gawęd Maćka Zająca z Luszowic [o lekturze „Ogniem i mieczem”]. *Przyj. Ludu* 1908 nr 9; toż: *Czas* 1916 nr 290; toż: pt. Jak Kuba Bojko czytał Ogniem i mieczem? [wyjątki z *Piasta*]. *Głos Nar.*, Krak. 1924 nr 271. – H. Zys: Pan Zagłoba pedagogiem. *Śl. Pol.*, Lwów 1908 nr 244, 246, 248, 251. – S. Tarnowski: Julian Klaczk [o powieściach Sienkiewicza]. *Prz. Pol.*, Krak. 1909 t. 173 s. 52-55; toż w: Julian Klaczk. T. 2. Krak. 1909 s. 298-301.

– S. Tomaszewski: Odyń z heroini Sienkiewicza. Jan Skrzetuski. *Nedilja*, Kijów-Lwów. 1911 nr 39. – Ogniem i mieczem [o przekł. W. Wysockiego]. *Il. Kur. Codz.* 1915 nr 284. – S.J. Godlewski: Szwedzkie „Ogniem i mieczem”. *Gaz. Por. 2 gr.* 1916 nr 351. – F. Hoesick: Klaczk o Sienkiewiczu. *Nowa Gaz.* 1916 nr 531. – N. Cieszyński: Szarzyńskiego Struś - Sienkiewicza Podbięta. *Prz. Powsz.* 1919 t. 143/144 nr

430 s. 246-249. – (Zew): Sienkiewicz [o przekł. na hebrajski]. *Chadaszot ha-haretz*, Jerozolima 1919. – J. Chaim Brenner: [O przekł. na hebrajski]. *Ha-adama*, Jaffa 1920. – S. Papée: Z dziejów sławy „Ogniem i mieczem”. *Prz. Por.*, Pozn. 1924 nr 311, 323; toż przedr. w: Sienkiewicz wielki czy mały? Krak. 1948. – J. Kleiner: „Ogniem i mieczem”. *Wiad. Lit.* 1924 nr 43 s. 4. – L. Płoszewski: Na marginesie „Ogniem i mieczem”. *Echo Warsz.* 1924 nr 281. – Jak senator Jakub Bojko czytał „Ogniem i mieczem”. *Wola Ludu* 1924 nr 308; toż: *Echo Warsz.* 1924 nr 308. – A.Br. [A. Breza]: Ze wspomnień o Sienkiewiczu. Model Zagłoby - współredaktor „Słowa” [W. Ołędzki]. *Warszawianka* 1926 nr 311. – J. Kijas: Pierwsze rzuty „Ogniem i mieczem”. *Ruch Lit.* 1927 nr 9 s. 265-268. – J. Kijas: Źródła historyczne powieści „Ogniem i mieczem”. *Pam. Lit.* 1927 s. 119-135; Rec.: Z. Ciechanowska, *Prz. Powsz.* 1928 t. 178 nr 352 s. 97-100. – S.B.: Czeski przekład „Ogniem i mieczem”. *Kur. Warsz.* 1927 nr 314. – Z. Zatorski: H. Sienkiewicz. Komentarz do powieści „Ogniem i mieczem” (Geneza, charakterystyka osób, dokładna treść). Lwów 1927 s. 96. *Bibl. Krytyk Lit.* 8. – B. Gubrynowicz: Relacja nuncejsza [Jana de Torres z 7 VII 1648] o przeprawie Skrzetuskiego. *Ruch Lit.* 1928 nr 8 s. 236-237. – J. Minkiewicz: Słownik do „Ogniem i mieczem” wraz z wypracowaniem zadań. Lwów 1928 s. VIII, 109. – M. Tarnowski: Słowniczek wyrazów obcych, staropolskich i trudno zrozumiałych oraz ważniejszych nazw geograficznych spotykanych w „Ogniem i mieczem” H. Sienkiewicza. Łódź 1928 s. 72. – W. Hahn: J.I. Kraszewski o „Ogniem i mieczem”. *Ruch Lit.* 1929 nr 5 s. 113-115. – T. Mikulski: Wejher na murach Zamościa. (Wśród źródeł „Ogniem i mieczem” Sienkiewicza), w zb.: Księga pamiątkowa Akademickiego Koła Pomorskiego przy UP. Pozn. 1929 s. 51-56. – A. Niezgoda: „Ogniem i mieczem” H. Sienkiewicza. Kiedy i po co Sienkiewicz napisał „Ogniem i mieczem”? *Chcę Poznać Wszystko*, Warsz. 1929 nr 8, 10. – M. Sobociński: Jeszcze jedno źródło „Ogniem i mieczem” [„Opis obyczajów” Kitowicza]. *Ruch Lit.* 1929 nr 8 s. 250-251. – Tłumaczenie „Ogniem i mieczem” na język bułgarski. *Polonia*, Katow. 1929 nr 1741, dod. lit. nr 30.

– A. Kaznowski: H. Sienkiewicz. „Ogniem i mieczem”. Objaśnienia i przypisy, z portretem autora, z 14 rycinami i 2 mapkami. Warsz. 1930 s. 294. *Wielka Bibl.* 141;

Rec.: St. Seweryn, *Polonista* 1930/31 z. 3 s. 110-112; J. Krzyżanowski: Oceny i sprawozdania. *Muzeum* 1931 nr 2 s. 11-68; tenże: Jeszcze o komentarzu do „Ogniem i mieczem”. *Muzeum* 1932 nr 2 s. 120-121.

– J. Krawczyński: „Ogniem i mieczem” H. Sienkiewicza. Warsz. 1930 s. 69. *Charakterystyki Lit.* 24. – R. Pachucka: Język polski w organizacji daltońskiej. *Prz. Hum.* 1930 z. 3 s. 271-274. – J. Sztaudynger: Moje wspomnienia o Orkanie. *Tęcza* 1930 z. 22. – L. Fraś: Obrona Zbaraża w r. 1649. Krak. 1932; Rec.: M. Kukiel, *Kur. Warsz.* 1932 nr 109. – S. Wasylewski: Kto pierwszy poznał się na „Ogniem i mieczem”? *Kurier Poznański* w r. 1883! *Kur. Pozn.* 1932 nr 391.

222. Tad. B. [T. Bielecki]: Podkopy pod „Ogniem i mieczem”. *Gaz. Warsz.* 1933 nr 390. – K. Biernacki: U kolebki „Ogniem i mieczem”. (Z okazji [rocznicy] pierwszego odcinka powieści). *Kur. Warsz.* 1933 nr 125. – A. Breza: Ze wspomnień o Sienkiewiczu. Wzory Zagłoby i Bohuna. *Gaz. Warsz.* 1933 nr 353. – L. Bochenek: W pięćdziesięciolecie „Ogniem i mieczem”. 1883-1933. *Prz. Ośw.* 1933 nr 3; H. Sienkiewiczowi na 50-lecie „Ogniem i mieczem”. 1883-1933. *Pozn.* 1933 s. 16. – W. Charkiewicz: Spryciarz ten pan Sienkiewicz. *Słowo*, Wil. 1933 nr 309. – S. Czosnowski: Hodowla Bohunów. *Epoka*, Warsz. 1933 nr 23. – A. Drogoszewski: Pięćdziesięciolecie „Ogniem i mieczem”. *Iskry* 1933 nr 47. – O. Górka: „Ogniem i mieczem” a rzeczywistość historyczna; Odwrócony obraz; Książ Jarema. *Pion* 1933 nr 3, 9, 11; polem.: J. Dąbrowski: Korektura legend. *Kur. Por.*, Warsz. 1933 nr 344. – A. Grzymała-Siedlecki: Pod światło „Ogniem i mieczem” w szkołach dla Rusinów. *Kur. Warsz.* 1933 nr 172. – (jer.): Fantazja i impet kawalerski. Atak na okopy historii bajecznej. *Kur. Por.*, Warsz. 1933 nr 349. – J. Kaden-Bandrowski: Herceże profesora O. Górki. *Gaz. Pol.*, Warsz. 1933 nr 201. – J. Kaden-Bandrowski: Odwrócony obraz (na marginesie artykułu O. Górki). *Gaz. Pol.* 1933 nr 339. – k.b.: Odkrywamy Zbaraż. *Kurier Poranny* w kresowej twierdzy Skrzetuskiego. *Kur. Por.* 1933 nr 126. – L.: Sienkiewicz pod przegierzem. *Głos Nar.* 1933 nr 244. – Z. Leśnodorski: Spór o Sienkiewicza. *Czas* 1933 nr 237; polem.: Idee i zdarzenia. *Tyg. Il.* 1933 nr 43 s. 844. – A.J. [A. Jasińska?]: Prawda o „Ogniem i mieczem”. Odczyt prof. Tomkiewicza. *Gaz. Warsz.* 1934 nr 69. – Z. Lasocki: Spór o Księżcia Jareme. *Il. Kur. Codz.* 1933 nr 329; tenże: Dowody rodowej polskości namiestnika Jana Skrzetuskiego. *Il. Kur. Codz.* 1933 nr 356. – W. Laudyn: Wiktoria pana Zagłoby. Próba plagiatu. *Kur. Wil.* 1933 nr 331. – ryński [H.J. Lubiński]: Polemika o Sienkiewicza. *Kur. Lw.* 1933 nr 327. – A. Nowaczyński: Ofensywa. Pech Pion-taków. *Mysł Nar.* 1933 nr 53 s. 811. – W. Pańczak: Spisek na powieść Sienkiewicza. *Kur. Lw.* 1933 nr 46; toż: *Gaz. Warsz.* 1933 nr 353 dod.; toż: *Głos Lit.-Nauk.*, dod. *Głosu*

Nar. 1933 nr 312. – A. Sierakowski: Za duszę pana Longinusa. *Czyn Młodzieży PCK* 1933/1934 nr 4. – J.E. Skiński: Przegląd prasy. *Pion* 1933 nr 11 s. 10. – W. Tomkiewicz: Jeremi Wiśniowiecki. 1612-1651. Warsz. 1933 s. XVI, 406. *Rozprawy Historyczne TNW*; Rec.: E.P. [T. Mikulski]: Nauka i literatura. Jeremi. *Mysł Nar.* 1933 nr 34 s. 503-504. – Jak Sienkiewicz pisał „Ogniem i mieczem”. 50-letni jubileusz największego arcydzieła literatury polskiej. *Dz. Bydg.* 1933 nr 138. – Jak powstało „Ogniem i mieczem”. Półwieczny jubileusz tego arcydzieła naszej literatury. *Dz. Pom.* 1933 nr 109; toż: *Gaz. Pom.* 1933 nr 21. – „Herezje historyczne” w opinii historyków. Sensacyjna dyskusja naukowa we Lwowie. *Il. Kur. Codz.* 1933 nr 324, 326. – Pierepalki ruskie i niestety polskie z Sienkiewiczem. *Il. Kur. Codz.* 1933 nr 348. – Redaktor „Słowa” jako pan Zagłoba. *Kur. Pozn.* 1933 nr 545. – Sąd nad Sienkiewiczem. *Kur. Zach.*, Sosnowiec 1933 nr 581. – (bar): Czy książkę Jeremi Wiśniowiecki był awanturnikiem i zdrajcą? (Doc. dr Górka atakuje Korzona, Kubalę i Sienkiewicza). *Nowy Kur.*, Pozn. 1933 nr 292. – M.P.: Viribus unitis. *Orleńca* 1933/1934 nr 2. – T.S.: „Odbrażowywanie”. *Orleńca* 1933/1934 nr 3. – St.: Dłaczego zwalczają? *Orleńca*, Pozn. 1933/1934 nr 5. – M.J. Biela: Błędy geograficzne w „Ogniem i mieczem”. *Pam. Lit.* 1934 s. 472-474. – K. Biełańska: Wielki spór o „Ogniem i mieczem”. *Bluszcz* 1934 nr 10. – M. Boruchowicz: Spór o Sienkiewicza. *Nowy Dz.*, Krak. 1934 nr 58. – f.n.cki [J.S. Czarniecki]: „Ogniem i mieczem”. *Rodz. Pol.* 1934 nr 1; polem.: H. Tarnowski: Jeszcze „Ogniem i mieczem”. *Rodz. Pol.*, Warsz. 1934 nr 4. – N. Czarnocki: Varia. „Ogniem i mieczem” w ocenie B. Prusa. *Biul. Pol.-Ukraiń.*, Warsz. 1934 nr 8. – A. Czołowski: Rzeczywistość historyczna dra O. Górki; Drowi O. Górcie na zakończenie. *Kur. Lit. Nauk.*, dod. *Il. Kur. Codz.* 1934 nr 4, 8. – M. Downunt: Wznowiony spór. *Człowiek w Polsce*. Warsz. 1934 nr 5. – A.D. [A. Dziaczkowski?]: „Ogniem i mieczem” a prawda dziejowa; Spór o Sienkiewicza. *Głos Nar.*, Krak. 1934 nr 31, 32. – L. Frąs: Obrona Zbaraża według „Ogniem i mieczem” w świetle prawdy historycznej. *Prz. Powsz.* 1934 t. 203 nr 607/608 s. 84-121 i odb., Krak. 1934 s. 39. – O. Górka: Dziejowa rzeczywistość a racja stanu Polski na południowym zachodzie. Warsz. 1934 s. 32. – O. Górka: Konkluzje; Pierwsze pokłosie dyskusji o historyczności „Ogniem i mieczem”; Doktorowi A. Czołowskiemu odprawa; O historyczności „Ogniem i mieczem”. Skrzetuskiego (?) spod Zbaraża rzeczywiste pochodzenie i rola; Oświadczenie zamiast odpowiedzi z powodu wy-

stąpienia dr A. Czołowskiego; Książę Jarema w historycznej rzeczywistości. Polemiczna odpowiedź dr Tomkiewiczowi; Podzwonne dyskusji. *Pion* 1934 nr 1, 4, 5, 8, 9, 10, 22. – O. Górka: O grzechach głównych wobec naszej historiografii w XVII. W odpowiedzi gen. M. Kukielowi i prof. Wł. Konopczyńskiemu; Na marginesie zagadnień naszej historiografii w XVII. W zamknięciu polemiki z prof. W. Konopczyńskim i gen. M. Kukielem. *Gaz. Pol.* 1934 nr 67-69, 72-75, 79, 80, 122-123. – O. Górka: Zasady rewizjonizmu naszych obliczeń historyczno-wojskowych. *Pol. Zbroj.* 1934 z 25 III. – O. Górka: „Ogniem i mieczem” a rzeczywistość historyczna. Warsz. 1934 s. VI, 140; Rec.: J. Birkenmajer: Prace o Sienkiewiczu. *Pam. Lit.* 1935 z. 3-4 s. 620-624. – J. Konopacki: O pewnym ataku na „Ogniem i mieczem”. *ABC Artyst.-Lit.* 1934 nr 1 s. 3. – W. Konopczyński: Fotomontaż historyczny. *Kur. Warsz.* 1934 nr 52. – M. Korduba: Jeremiasz Wisniowiecki im Lichte der neueren Forschung. *Zeitschrift für Osteuropäische Geschichte*, Bd. 8 Hft 2 s. 221-238 i odb., Królewiec 1934. – Z. Krzemicka: Kozaczyzna w Rzeczypospolitej. Historyczne tło „Ogniem i mieczem”. *Kur. Lit. -Nauk.*, dod. *Il. Kur. Codz.* 1934 nr 8. – K. [Lilienfeld-] Krzewski: „Pana wojennego nam trzeba”. *Pion* 1934 nr 11. – M.S. Kuczyński: Książę Jeremi. *Kur. Warsz.* 1934 nr 106, 109. – M. Kukiel: „Ogniem i mieczem” a odwracana rzeczywistość dziejowa; Zagony poprzez historię i „kwadrans artyleryjski”. *Kur. Warsz.* 1934 nr 44, 85. – M. Kukiel: „Rewizjonizm” w historii. *Nowa Książ.* 1934 z. 3, s. 105-110. – J. Kulczycka: Czy „Ogniem i mieczem” jest książką szkodliwą. *Kob. Współcz.*, Warsz. 1934 nr 4. – J. Kulczycka: „Ogniem i mieczem” a wychowanie współczesnego Polaka. *Kob. Współcz.*, Warsz. 1934 nr 7; polem.: M. Zawadzka: Myśli i uwagi laika. *Kob. Współcz.*, Warsz. 1934 nr 8, 10; J. Kulczycka: Jeszcze o „Ogniem i mieczem”. *Kob. Współcz.*, Warsz. 1934 nr 15. – Z. Lasocki: Nieznany bohater spod Zbaraża. Krak. 1934 s. 10. – Z. Lasocki: „Ogniem i mieczem” w świetle rewelacji dra Górki. Krak. 1934 s. 14. – Z. Lasocki: Jeszcze o Janie Skrzetuskim. *Głos Nar.* 1934 nr 326. – Z. Lasocki: Czy Skrzetuski był Kozakiem? *Kur. Warsz.* 1934 nr 325. – E. Latacz: Rewizjonizm dra O. Górki a rzeczywistość historyczna. *Kur. Lit.-Nauk.*, dod. *Il. Kur. Codz.* 1934 nr 12, 13, 15. – J.M.: Sienkiewicz na ostrzu noża. *Hasło Podwawel.* 1934 nr 7. – Cat [S. Mackiewicz]: Sienkiewicz jako zwolennik wyprawy kijowskiej. *Słowo*, Wil. 1934 nr 88. – A. Nowaczyński: Ogniem, mieczem i piórem. *ABC Lit.-Artyst.* 1934 nr 9. – W. Ogrodziński: Rewizor z „Pionu”.

Polonia, Katow. 1934 nr 3455. – I. Pannenkowa: Hajże na Sienkiewicza! *ABC Lit.-Artyst.* 1934 nr 4. – A. Pączek: Górka historii i Giewont literatury. *Przełom* 1934 nr 1. – j.s.p. [J.S. Petry?]: Jak uczczono Sienkiewicza w 50-tą rocznicę „Ogniem i mieczem”. *Gaz. Warsz.* 1934 nr 24. – M. Piszczkowski: Kompleks sienkiewiczowski. *Ruch Lit.* 1934 nr 5 s. 135-139. – J. Pogonowski: Prawda tła dziejowego „Ogniem i mieczem”. *Nasza Przyszłość* 1934 t. 39, IX/X i odb., Warsz. 1934 s. 23. – F. Pohorecki: „Rewizje” do gruntu zrewidowane („Ogniem i mieczem” w świetle prawdy naukowej). *Kur. Pozn.* 1934 nr 55. – St.R. [S. Rogoż]: Dyskusje o literaturze współczesnej. Wypisy, konfrontacje, komentarze. *Tyg. Il.* 1934 nr 6 s. 101-103. – J. Schall: Rok 1648 i książę Jeremi Wiśniowiecki w świetle współczesnych historyków żydowskich. (Na marginesie walki o rzeczywistość historyczną „Ogniem i mieczem”). *Mies. Żyd.* 1934 s. 264-268. – S. Seidler: Wyspiański o ideologii „Ogniem i mieczem”. *Pion* 1934 nr 22. – T. Skrzetuski: Skrzetuski z „Ogniem i mieczem” jest prawdziwy. *Pion* 1934 nr 5. – A. Słonimski: Kronika tygodniowa. *Wiad. Lit.* 1934 nr 19. – S. Szczutowski: Życie legendy. (O Sienkiewiczowskiej dyskusji uwagi niehistoryczne). *Pion* 1934 nr 43 s. 7. – S. Szuman: Spór o Sienkiewicza z punktu widzenia psychologii. *Gaz. Pol.* 1934 nr 34; toż: *Przyp. Szkoły* 1934 nr 4 s. 149-152. – W. Śniadowski: „Ogniem i mieczem” a żołnierz polski. *Wiek Nowy*, Lwów 1934 z 23/27 II – W. Tomkiewicz: „Rzeczywistość historyczna” w krzywym zwierciadle; Zamiast odpowiedzi p. dr Olgierdowi Górcie. *Pion* 1934 nr 4, 11; uzup.: Sienkiewicz miał rację. *Nowy Kur.*, Pozn. 1934 nr 35. – W. Tomkiewicz: Wartości historyczne „Ogniem i mieczem”. *Prz. Powsz.* 1934 t. 204 s. 27-44, 192-214. – K. Troczyński: Sprawa Sienkiewicza. Uwagi o artykułach Olgierda Górki w „Pionie”. *Dz. Pozn.* 1934 nr 17. – K. Tyszkowski: Historia i nauki pomocnicze. *Nowa Książ.* 1934 z. 6 s. 260-261. – Szerszeń [B. Walczak]: Rewizjonistyczna batalia. *Hasło Podwawel.* 1934 nr 15. – Z. Wasilewski: Na widowni. *Mysł Nar.* 1934 nr 17, 53. – Dr. W.Cz. [Wł. Czapliński?]: Historyczność „Ogniem i mieczem”. Na marginesie artykułów dra Górki. *Kur. Lit. Nauk.*, dod. *Il. Kur. Codz.* 1934 nr 2. – M.J. Wielopolska: Ogniem i mieczem na „Ogniem i mieczem”. *Kur. Lit. Nauk.* dod. *Il. Kur. Codz.* 1934 nr 7. – B. Wieniawa-Długoszewski: „Ogniem i mieczem”. *Pol. Zbroj.* 1934 nr 17. – S. Zetowski: Odparowana pieczeń z niezupełnie świeżym sosem. Na marginesie kampanii o „Ogniem i mieczem”. *Kur. Lit. Nauk.*, dod. *Il. Kur. Codz.* 1934 nr 1; polem.: Kłopoty z Sienkiewiczem. *Tyg. Il.*

1934 nr 1 s. 4. – S. Zetowski: Jeszcze jedna niespodzianka. Przyczynek metodyczny do ostatniej kampanii o „Ogniem i mieczem”. *Kur. Lit. Nauk.* dod. *Il. Kur. Codz.* 1934 nr 5 s. 6-7. – W obronie „Ogniem i mieczem” wystąpili uczeni lwowscy. *ABC*, Warsz. 1934 nr 37. – Książę Jeremi na plus i na minus. Dyskusja historyczna o „Ogniem i mieczem” [na Uniw. Warsz., 8 II 1934]. *ABC*, Warsz. 1934 nr 40. – Żydzi przeciw Sienkiewiczowi. *Hasło Podwawel.* 1934 nr 34. – A jednak Skrzetuski był Polakiem! Potomek bohatera spod Zbaraża broni polskości swego pradziada. *Il. Kur. Codz.*, Krak. 1934 nr 48. – Spór o Sienkiewicza. *Kur. Pozn.* 1934 nr 39. – T.W.: Z ogniem i mieczem na „Ogniem i mieczem”. *Kur. Pozn.* 1934 nr 49. – Jak zrewidowano do gruntu „rewizje” Sienkiewicza. *Kur. Pozn.* 1934 nr 53. – Echa odpartego ataku na „Ogniem i mieczem”. *Kur. Pozn.* 1934 nr 107. – Oficerowie a kampania przeciw Sienkiewiczowi. *Kur. Pozn.* 1934 nr 160. – Przeciwno obniżaniu twórczości Sienkiewicza. *Kur. Pozn.* 1934 nr 172. – Pomniejszyciel Sienkiewicza otrzymał należytą odprawę. *Kur. Zach.*, Sosn. 1934 nr 34. – Sienkiewicz i dr Górka. Twórca „Ogniem i mieczem” o bohaterach Trylogii. *Kur. Zach.*, Sosn. 1934 nr 41. – Od nieoczekiwanej strony. Jen. Wieniawa-Długoszewski o rewelacjach prof. Górki. *Kur. Zach.*, Sosn. 1934 nr 116. – Obiady czwartkowe [o pracach O. Górki]. *Merkuriusz Pol.* 1934 nr 18 z 8 V. – Głosy. W obronie „Ogniem i mieczem”. *Mysł Nar.* 1934 nr 19 s. 284. – Odprawa, którą z powołanych ust otrzymał pomniejszyciel Sienkiewicza. *Śl. Pom.*, Toruń 1934 nr 18. – Idee i zdarzenia. Kłopoty z Sienkiewiczem. *Tyg. Il.* 1934 nr 1 s. 4.

223. W. Doda: Jakiego Sienkiewicza znamy. Ze studiów nad tekstem „Ogniem i mieczem”. *Prz. Powsz.* 1935 t. 207 s. 144-165. – [W. Doda:] Jakiego Sienkiewicza znamy? [skrót art.]. *Kur. Zach.* 1935 nr 196. – Hr.: Znalezione grób Jerzego Podbięty z dobrze zachowanymi zwłokami tego rycerza. *Il. Kur. Codz.* 1935 nr 347. – J. Kaden Bandrowski: Znowu Tatarzy. *Gaz. Pol.* 1935 z 14 VII. – Z. Lasocki: O Tatarach dra Górki. *Krak.* 1935 s. 17; *Rec.*: A.J.: O Tatarach dra Górki. *Warsz. Dz. Nar.* 1935 nr 83. – Z. Lasocki: Czy Skrzetuski był Kozakiem? *Krak.* 1935 s. 26, il., tabl.; *Rec.*: Betulius [J. Birkenmajer?]: Rewelacje o Skrzetuskim. *Gaz. Warsz.* 1935 nr 28 s. 4; *Il. Kur. Codz.* 1935 nr 31; J.K. [J. Krzyżanowski], *Pion* 1935 nr 10. – Z. Lasocki: Bohater sienkiewiczowski – Skrzetuski. *Głos Nar.*, Krak. 1935 nr 301. – H. Mościcki: Legendy i fakty. *Pion* 1935 nr 10. – (N.): O Górkowe historie i brewerie o Skrzetuskim, bohaterze zbaraskim. *Głos Nar.* 1935 nr 33; toż: *Kur. Lit. Nauk.* nr 5, dod. *Kur.*

Powsz., Krak. 1935 nr 33. – (tk.) [T. Kraszewski]: Skrzetuski był Wielkopolaninem nie żadnym Kozakiem. *Kur. Pozn.* 1935 nr 45. – K. Troczyński: Sprawa Sienkiewicza. Kilka uwag o artyzmie „Ogniem i mieczem”. *Dz. Pozn.* 1935 nr 170. – H. Życzynski: Z dyskusji nad „Ogniem i mieczem”. *Prąd*, Lub. 1935 nr 45-46. – K. Ciałowicz: Pierwotwór Longinusa Podbipięty [Spirydon Ostaszewski, powstaniec]. *Prosto z Mostu* 1936 nr 18, 24. – J. Birkenmajer: Sienkiewicz dla wszystkich (na marginesie polemiki wywołanej przez O. Górke). *Kultura*, Pozn. 1936 nr 33. – F. Dangel: Sensacyjne odkrycie grobu Podbipięty w Berezwezu. *Światowid*, Krak. 1936 nr 6 s. 73. – Z. Kleszczyński: Bezgwiazdne niebo. *Odnova*, Warsz. 1936 nr 13. – S. Krajewski: „Taras Bulba” a „Ogniem i mieczem”. *Il. Kur. Codz.* 1936 nr 322. – K. [Lilienfeld-] Krzewski: Rewelacje i sensacje historyczne [O. Górki]. *Gaz. Pol.*, Warsz. 1936 nr 296. – Z. Lasocki: „Lwie pacholę” z „Ogniem i mieczem”. *Tydz. Kult.-Lit.*, dod. *Głosu Nar.* 1936 nr 7; tenże: Sienkiewiczowskie „Lwie pacholę”. Aksak i ród jego. *Mies. Herald.* 1936 nr 1-3 i odb., Warsz. 1936 s. 15. – E. Latacz: Iwan Bohun. *Kur. Lit. -Nauk.*, dod. *Il. Kur.Codz.* 1936 nr 36. – E. Latacz: Bohun Iwan Teodorowicz, w: *Polski słownik biograficzny*. T. 2. Krak. 1936 s. 227-229. – Z. [Tempka-] Nowakowski: „Podajże ruku Kozakowi...” *Wiad. Lit.* 1936 nr 4. – S. Papée: Pierwsze sukcesy „Ogniem i mieczem”. *Tempo Dnia* 1936 nr 102. – J.P. [J. Popowska]: Olgierd Górka a rzeczywistość. *Dz. Pozn.* 1936 nr 267. – Listy B. Prusa do Erazma Piltza [z 1888 r.]. *Pion* 1936 nr 17. – t.s.: Modlitwa czytelnika za duszę Podbipięty. Jak powstała przed półwiekiem Trylogia. *Expr. Por.*, Kiel.-Radom 1936 nr 276. – S. Zakrzewski: „Ogniem i mieczem” w świetle krytyki historycznej, w: *Zagadnienia historyczne*. T.1. Lw. 1936 s. 69-101; Rec.: S. Stroński: A jednak lepiej wiedział Sienkiewicz. *Polonia*, Katow. 1936 nr 4266 s. 1. – F. Pohorecki: Sienkiewicz miał rację. *Kur. Pozn.* 1936 nr 323; uzup.: Koniec dyskusji nad „Ogniem i mieczem”. *Sl. Pom.*, Toruń 1936 nr 172. – J. Birkenmajer: Górkologia. *Prosto z Mostu* 1937 nr 49; tenże: Czy o Podbipięty ciągnięto węzełki. *Prosto z Mostu* 1937 nr 50. – O. Górka: H. Sienkiewicz a Encyklopedia Powszechna (Jeszcze raz o „Ogniem i mieczem”); Encyklopedia Powszechna źródłem informacyjnym i orientacyjnym H. Sienkiewicza; Julian Bartoszewicz inspiratorem „Ogniem i mieczem”. *Pion* 1937 nr 35-37; polem.: J. Birkenmajer, [Listy do Redakcji]. *Pion* 1937 nr 42, 50; O. Górka: List do redakcji. *Pion* 1937 nr 42; Z. Lasocki: Sienkiewicz, Encyklopedia powszechna a prof. Górka. *Tydz.*

Kult.-Lit., dod. *Głosu Nar.* 1937 nr 46, 47 i odb., Krak. 1937 s. 20. – Z. Lasocki: Skrzetuscy. *Mies. Herald.* 1937 nr 4-8 i odb., Warsz. 1937 s. 24. – M. Pruszyński: Nowe odkrycie historyczne prof. Górki. *Czas*, Warsz. 1937 nr 3. – Przegląd prasy. *Prosto z Mostu* 1937 nr 42, 44. – J. Wojtukiewicz: Psychologia czynu [Jeremiego Wiśniowieckiego]. *Ku Szczytom*, Wilno 1937/1938 t. 4/5. – (j) [J. Janowski]: Atak na Sienkiewicza i Trylogię komedią omyłek. Polemika Z. Lasockiego z prof. Górką. *Il. Kur. Codz.* 1938 nr 51. – S. Józefowicz: Tło historyczne „Ogniem i mieczem”. *Mysł Nar.* 1938 nr 35, 36. – J. Pietrkiewicz: Wiatr od Dzikich Pól (Na szlaku „Ogniem i mieczem”). *Kron. Pol. i Św.*, Warsz. 1938 nr 29. – L. Kosiński: H. Sienkiewicz. „Ogniem i mieczem”. Pozn. 1939 s. 80. *Bibl. Komentarzy* 5. – L. Rath: Zerwikapturny i Durendał. *Tyg. Il.* 1939 nr 16 s. 311-312. – K. Wyrzykowski: I Prus miał swego Bulwera. *Prosto z Mostu* 1939 nr 6. – F.J. Walus: „Ogniem i mieczem” Sienkiewicza w świetle historii. (Walka o prawdę historyczną dla przyszłej Polski). *Nasz Świat*, Detroit 1942 nr 33. – M. Świącicki: Wjazd Jaremy do Zbaraża (na podstawie „Ogniem i mieczem”). *Dz. Żoł.*, Szkocja 1942 nr 124.

224. J. Kleiner: „Ogniem i mieczem” H. Sienkiewicza. Lub. 1946, s. 32, toż wyd. 2: 1946. Charakterystyki literackie 2; Rec.: J.Z. Jakubowski, *Polonista* 1946 nr 2/3 s. 91-92; S. Papée, *Odrodzenie* 1946 nr 44 s. 9; Z.B., *Gaz. Lub.* 1946 nr 154. – M.G.: Szli w bój za wiarę i Ojczyznę... (Uwagi o genezie i powstaniu dzieła H. Sienkiewicza). *Ziemia Pom.* 1946 nr 237. – M. Bębnowska: „Ogniem i mieczem” a rzeczywistość. *Wici* 1947 nr 52. – J. Kleiner: Dwie sienkiewiczowskie sceny śmierci heroicznej. *Nauka i Szt.* 1947 t. 5 s. 3-8. – Z. Szwejkowski: „Ogniem i mieczem” a krytyka pozytywistyczna. *Zesz. Wroc.* 1947 nr 3 s. 38-51; Rec. I. Kucharska, *Polonistyka* 1949 nr 4 s. 35; H. Markiewicz, *Zesz. Wroc.* 1949 nr 3-4 s. 11-12. – Z. Szwejkowski [oprac.]: B. Prus. Wybór kronik i pism publicystycznych. „Ogniem i mieczem”, powieść z lat dawnych H. Sienkiewicza [komentowany przedr. z 1884]. Warsz. 1948 s. 58-83; toż fragm. w: *Materiały do nauczania historii literatury polskiej*. Warsz. 1950, s. 219-236; toż w: B. Prus: *Pisma* t. 29. *Studia literackie, artystyczne i polemiki*. Warsz. 1950; toż w: *Wybór pism* t. 3. Warsz. 1954. – W. Natanson: Parę uwag o „Kronikach” Prusa. *Odrodzenie* 1949 nr 28. – T. Piszczkowski: Prawda o Jeremim Wiśniowieckim. *Wiadomości*, Londyn 1950 nr 13. – P. Grzegorzczak: Prus jako krytyk sztuki. *Oprac.* Warsz. 1951.

– M. Zientarowa [M. Michałowska]: Prus o Sienkiewiczu. *Przekrój* 1951 nr 321. – T. Czapczyński: „Świt” pod redakcją M. Konopnickiej. *Prace Polonist.* 1952 s. 281-282. – S.A. Kowalczyk: Some historical and literary aspects of H. Sienkiewicz's „With Fire and Sword”. Filadelfia 1952 s. 165. – Z. Krokoszowa: Oddźwięki „Pana Tadeusza” w „Ogniem i mieczem”. *Pam. Lit.* 1952 s. 259-268. – A. Klominek: Ogniem i mieczem. *Przekrój* 1954 nr 460. – B. Prus o „Ogniem i mieczem” [przedr. fragm. z 1884 z komentarzem]. *Żoł. Wol.* 1954 nr 198. – S. Subotin: Ogniem i mieczem [o tłum. L.R. Kneżewiicza]. *Književnost*, Belgrad 1954 nr 2 s. 125-128. – Z. Mitros: Archaiczne formy fleksyjne w „Ogniem i mieczem” H. Sienkiewicza. *Prace Polonist.* 1955 ser. 12 s. 53-69; Rec.: A. Siudut: Z badań nad językiem XIX w. *Jęz. Pol.* 1956 nr 2 s. 153. – P. Jasienica: Krew pobratymcza. *Twórczość* 1956 nr 1 s. 108-124. – M. Kastarska: Pan Longinus Podbipięta; Jan Skrzetuski. (Ewolucja duchowa bohaterów sienkiewiczowskich). *Syrena* 1956 nr 49, 50. – E.K. [E. Kochanowska]: Prototyp pana Zagłoby (wg F. Hoesicka). *Ziemia i Morze* 1956 nr 27. – Z. Najder: Orzeszkowa, Sienkiewicz, Prus o literaturze. Oprac... Warsz. 1956. – F. Przyłubski: B. Prus. Wybór publicystyki. Oprac... Warsz. 1957. – A. Sajkowski: Czy „fantazja” Sienkiewicza (rzecz o Machnowce). *Spraw. Pozn.* TPN 1957 nr 3 s. 166-167. – G.D. Werwes: Iwan Franko i pitannja ukrain'sko-pols'kich literaturno-gromads'kich wzajemyn 70-90 rokiw XIX st. Kijów 1957 s. 91 i n. – A. Mientkiewicz: Grób Podbipięty. *Rejsy* 1958 nr 6. – J.M. [J. Miłkołajczak]: Mało znane przygody Jana Skrzetuskiego. *Nowy Świat* 1958 nr 52/53. – Z. Świtalski: „Ogniem i mieczem” a prawda historyczna. *Prz. Hum.* 1959 nr 6 s. 147-152.

225. J. Krzyżanowski: W kręgu wielkich realiów. Dzieje tekstu „Ogniem i mieczem”. Krak. 1962 s. 103-126. – J.Z. Słojewski: Sienkiewicz na piedestale i pod pręgierzem. *Kultura*, Warsz. 1963 nr 6; polem.: W. Wąsowska: List do Redakcji. *Kultura*, Warsz. 1963 nr 8. – M. Kosman: Imię pan Skrzetuski rodem z Wielkopolski. *Gaz. Pozn.* 1964 nr 181. – M. Kosman: Konkurent pana Skrzetuskiego. *Przekrój* 1965 nr 1033. – M. Kosman: „Skrzetuskich” było dwóch. *Przekrój* 1965 nr 1041. – S. Grochowiak: Nieprawda serdecznie prawdziwie. Prog. Teatru Jaracza, Olszt. 1966. – M. Kosman: Śladami sienkiewiczowskiego Bohuna. *Gaz. Pozn.* 1966 nr 72. – S.M. Kuczyński: Rewizjonizm prof. Górki wobec „Ogniem i mieczem” a próba czasu. *Głos Rob.* 1966 nr 221. – M. Młodzik: Na szlaku „Ogniem i mieczem”. *Dz. Lud.* 1966 nr 303/304, 309, 1967 nr 12, 18,

30, 42, 48, 54, 60, 66, 83, 89, 125, 307, 1968 nr 18, 42, 89, 113, 262, 292, 308, il. – L. Eustachiewicz: „Ogniem i mieczem” jako wizja barokowa. Prog. Teatru Rozm., Wroc. 1967. – F. Kasprzak: Skrzetuski spod Pleszewa. *Połudn. Wielkop.* 1967 nr 1. – J. Łobodowski: Ukraina w „Ogniem i mieczem”, w: Sienkiewicz żywy. Londyn 1967 (57). – R. Majewski: Rzeczywisty żywot bohatera [Skrzetuskiego]. *Wiadomości*, Wroc. 1969 nr 32. – J. Szejnoch: Czy Bohun pojedynkował się z małym rycerzem? *Głos Rob.* 1969 nr 57.

– W. Żdźarski: „Ogniem i mieczem” w fotografii [W. Rzewuskiego z ok. 1885]. *Wroc. Tyg. Katol.*, Warsz. 1970 nr 32. – B. Królikowski: Szkoda, że pan Sienkiewicz... [o książce pt. „Historia chana Islam Giereja III”. Warsz. 1971]. *Twórczość* 1973 nr 5 s. 126-128. – H. Zimler: Gdzie „Ogniem i mieczem” powstawało... [o Lipkowie]. *Grom. Rol. Pol.* 1973 nr 33. – Z. Szweykowski: „Ogniem i mieczem” a krytyka pozytywistyczna, w: Trylogia Sienkiewicza i inne szkice... Pozn. 1973 s. 106-114 (61). – S. Sobotkiewicz: Ogniem i mieczem. *Tydz. Pol.*, Londyn 1974 nr 42 s. 6-7. – L. Stańczykowski: Dziewięćdziesięciolecie „Ogniem i mieczem”. *Tydz. Pol.*, Londyn 1974 nr 74. – M. Ursel: Longinus Podbipięta (Rodowody literacko-folklorystyczne trzech motywów). *Acta Univer. Wratislav.*, Wroc. 1975 nr 298 s. 27-41. – A. Wilkoń: O języku i stylu „Ogniem i mieczem” H. Sienkiewicza. Studia nad tekstem. *Zesz. Nauk. UJ, Pr. Językozn.* 1976 z. 50, s. 166.

Rec.: J. Kulczycka-Saloni, *Rocz. Lit.* 1976 s. 264-268; S. Bąba, *Ruch Lit.* 1977 nr 1 s. 65-67; E. Fajfer, *Życie Lit.* 1977 nr 14.

– J. Krzyżanowski: Rzędzian i Sherlock Holmes czyli o powieści detektywistycznej. Regiony 1977 nr 2; też w: Szkice folklorystyczne t. 2. Krak. 1980. – L. Ludorowski: Sztuka opowiadania w „Ogniem i mieczem” H. Sienkiewicza. Warsz. 1977, PWN s. 258; rec.: J. Kulczycka-Saloni, *Rocz. Lit.* 1977 s. 278-280; S. Stanik: Fenomen sienkiewiczowskiej narracji. *Kierunki* 1977 nr 33 s. 11. – J. Wiczerska: Sfinks z głową wiewprza. *Czas* 1977 nr 49. – [Prus o Sienkiewiczu]. *Kal. Związkowy*, Chicago 1977 s. 93-118. – S.M. Kuczyński: O pechowym zagończyku. *Literatura* 1978 nr 28. – B. Seniuk: Bohun we Włodawie. *Kamena* 1978 nr 7. – (Sz): Bohun w „Trylogii” i w rzeczywistości. *Gwiazda Polarna* 1979 nr 16.

226. Z. Mokranowska: Porównania w „Ogniem i mieczem” H. Sienkiewicza, w: *Prace Historycznol.* T. 18, *Pr. Nauk. UŚI. Katow.* 1982. – D. Siodorski: A jednak nie Kozak. – Ku pokrzepieniu serc. *Prz. Tyg.* 1983 nr 3, 17. – K.M. Sieniawski: Zbaraż (Na marginesie antysienkiewiczowskiej kampanii – 100 lat Trylogii). *Prz. Tyg.* 1983 nr 22

s. 1, 6. – T. Bujnicki: Przestrzeń stepu w „Ogniem i mieczem” H. Sienkiewicza. Wybrane zagadnienia, w zb.: W kręgu zagadnień polskiej powieści historycznej XIX w. Red. L. Ludorowski. Lub. 1984 s. 108-120. – (czuk) [K. Czubara]: Wiśniowieccy. *Tyg. Zamoj.* 1984 nr 34. – J. Data, *Dz. Balt.* 1984 nr 254, 259. – H. Kosętko: Wokół sporów o historyczność Skrzetuskiego, w zb.: W kręgu zagadnień polskiej powieści historycznej XIX wieku. Lub. 1984 s. 121-134. – J. Kulczycka-Saloni: „Faraon” w świetle eseju Prusa o powieści Sienkiewicza „Ogniem i mieczem”, w zb.: W kręgu zagadnień polskiej powieści historycznej XIX wieku. Lub. 1984 s. 135-158. – L. Ludorowski: O przemianach finału powieściowego „Ogniem i mieczem” H. Sienkiewicza, w: W kręgu zagadnień polskiej powieści historycznej XIX wieku. Lub. 1984 s. 85-107. – J. Radziejowski: Ukrainians and Poles, the shaping of reciprocal images and stereotypes. Tłum. P. G. Smith. *Acta Poloniae Historica.* Wroc. 1984 t. 50 s. 115-140. – W. Bednarczyk-Sołtys: Niedocenione źródło „Ogniem i mieczem” H. Sienkiewicza, w zb.: Trylogia - Sobieski - Victoria wiedeńska. Lub. 1985 s. 133-148 (63). – M. Kosman: Ze Skrzetuskim w Poznaniu. *Gaz. Pozn.* 1985 nr 299. – A. Tadas: Wokół międzywojennego sporu o historyczność „Ogniem i mieczem”. *Pam. Lit.* 1985 z. 3 s. 175-196. – L. Ludorowski: Wokół problemów pierwodruku „Ogniem i mieczem” H. Sienkiewicza, w zb.: Trylogia - Sobieski - Victoria wiedeńska. Lub. 1985 s. 15-36 (63). – S. Warchoł: Sienkiewiczowski Podbipięta w oświetleniu onomastycznym, w zb.: Trylogia - Sobieski - Victoria wiedeńska. Lub. 1985 s. 227-236 (63). – O. Górka: „Ogniem i mieczem” a rzeczywistość historyczna. Wyd. 2. Oprac. W. Majewski. Warsz. 1986 s. 263.

Rec.: L. Janowicz, *Kur. Pol.* 1986 nr 222; M. Kosman, *Fakty* 1987 nr 41; M.A. Kowalski, *Prz. Tyg.* 1987 nr 19; J. Marx, *Odrodzenie* 1988 nr 1; J. Widacki, *Prz. Powsz.* 1987 nr 6; Z. Romek, *Nowe Książ.* 1986 nr 11; T. Żwirra, *Radar* 1986 nr 30.

– M. Król: Podróż romantyczna. (Rozdz. Viribus unitis przy boskich auxiliach). Paryż 1986 s. 32-37. *Historia i terażniejszość* 12. – A.A. Witusik: Kim był Wiśniowiecki. *Kamena* 1986 nr 16. – A.W. Labuda: Apoteoza Rolanda i polska topika bohaterskiej śmierci. *Pam. Lit.* 1987 nr 2 s. 61-89. – A.W. Labuda: Apoteoza hrabiego Rolanda i wniebowzięcie Pana Longinusa Podbipięty, w zb.: Kultura, literatura, folklor. Red. M. Graszewicz i J. Kolbuszewski. Warsz. 1988 s. 234-253. – J. Wolak: Sacrum w „Ogniem i mieczem” H. Sienkiewicza. *Studia Paradyjskie, Paradyż* 1987 s. 389-403. – W. Bednarczyk-Sołtys: Radziwiłłowski diariusz jako potencjalna

inspiracja „Ogniem i mieczem”, w zb.: Studia z literatury polskiej i obcej. Lub. 1988 s. 225-238. *Litteraria Lublinensia* 1. – A. Gronczewski: Sny szlacheckie. *Mies. Lit.* 1989 nr 6 s. 65-74. – B. Hrabal: Sienkiewicz po hiszpańsku. Analiza jednego z przekładów „Ogniem i mieczem” na język hiszpański. *Jęz. Pol.* 1989 nr 3/5 s. 161-170. – M. Kosman: Nad grobem Skrzetuskiego. *Expr. Pozn.* 1989 nr 239. – W. Żukrowski: Nieśmiertelny, w: Rozmowy o książkach. Warsz. 1989 s. 64-68.

227. S. Tomala: H. Sienkiewicz. Ogniem i mieczem. Oprac... Warsz. 1990 s. 48. *Przewodnik po lekturach... 17.* – A. Sprawka: Księcia Jeremiego Wiśniowieckiego konterfekt powieściowy, w zb.: Z Sienkiewiczem po Mazowszu. Płock-Lublin 1990 s. 24-40 (65). – Z. Broniarek: Polskie piekło w USA wokół „Ogniem i mieczem”. *Szpilki* 1991 z 7 II. – N. Davies: Smile when you say Skshetuski! *The New York Times Book Review* 1991 z 30 VI. – L. Ludorowski: Sztuka epilogu w „Ogniem i mieczem”, w zb.: H. Sienkiewicz. Twórczość i recepcja. Lub. 1991 s. 23-28 (67). – A. Sprawka: O ilustracjach do „Ogniem i mieczem” H. Sienkiewicza, w zb.: Polska powieść XIX i XX w. T. 1. Lub. 1993 s. 115-124 (70). – J. Tazbir: Homer drugiej kategorii. *Polityka* 1995 nr 52 s. 69-72; polem.: Z. Kałużyński: Kozacy i aniołowie. *Polityka* 1996 nr 5 s. 52-53. – Z. Kałużyński: Żegnajcie, Dzikie Pola. Dlaczego „Ogniem i mieczem” cieszyło się poparciem carskiej cenzury. *Wiad. Kult.* 1995 nr 45 s. 12-13; polem.: A. Dryszel: Kałużyński kontra Sienkiewicz. *Wiad. Kult.* 1996 nr 5 s. 11. – J.R. Krzyżanowski: Tu walczył Roch Kowalski. *Pam. Lit.*, Londyn 1996 t. 21. – J. Gricak, F.E. Sysyn: Ogniem, mieczem, szowinizmem. (Tłum. O. Hnatiuk). *Gaz. Wyb.* 1997 nr 114 s. 18-19. – T. Bujnicki: Sienkiewiczowski Dzikie Pola i ich tradycje literackie, w zb.: Topika pogranicza w literaturze polskiej i niemieckiej. Rzesz. 1998 s. 93-102. – L. Ludorowski: „Ogniem i mieczem”. Powieść „fejletonowa” - powieść „książkowa”, w zb.: Sienkiewicz i film. Kielce 1998 s. 25-43 (75). – E. Kawenczyński: Ogniem, mieczem i ... techniką. *Prz. Tech.* 1999 nr 27 s. 23, IV okł. – M. Borzęcki: Słownik postaci „Ogniem i mieczem”. Wroc. 1999 s. 179. – T. Bujnicki: Światopogląd i poetyka. Szkice o powieściach historycznych H. Sienkiewicza. Rzesz. 1999 s. 102 i n. – J. Jerszyńska: „Pierwsze wydanie jest pod psem”. Losy wydawnicze „Ogniem i mieczem” H. Sienkiewicza. 1883-1939. Praca magisterska pisana pod kierunkiem W. Wydry w UAM, Poznań 1999. Wydruk komputerowy w zbiorach Muzeum Sienkiewicza w Poznaniu. – J. Juran: „Ogniem

i mieczem” - powieść i film. *Bibliot. Warm.-Mazur.*, Olszt. 1999 nr 1/2 s. 3-11. – M. Kosman: „Ogniem i mieczem” - prawda i legenda. Pozn. 1999 s. 214; Rec.: L. Ludorowski, *Zesz. Nauk. WSZarządz.* Pozn. 1999 nr 2 s. 231-234; J. Załubski, *Prz. Politolog.* 1999 nr 1-2 s. 177-180. – M. Kosman: Od „wilczego gniazda” do „Ogniem i mieczem”. Historia - powieść - film - polityka. *Zesz. Nauk. WSZarządz.*, Pozn. 1999 nr 1 s. 149-172. – M. Kosman: „Ogniem i mieczem” – między historią a artystyczną wizją przeszłości. *Życie i Myśl* 1999 nr 2 s. 65-76. – M. Krauz: Sposoby wprowadzania postaci w „Ogniem i mieczem”. *Zesz. Nauk. WSP, Językozn. z. 5. Rzesz.* 1999 s. 159-170. – L. Ludorowski: Uwagi o genezie „Ogniem i mieczem” (Konterfekty Bohdana Chmielnickiego. Arysteje bohaterskie i heroikomiczne. Troja heroiczna. Zbaraż. O przekształceniach finału powieściowego. Sztuka powieściowej kompozycji), w zb.: *Wizjoner przeszłości. Powieści historyczne H. Sienkiewicza*. Lub. 1999 s. 9-156 (70). – M. Nagielski: Relacje wojenne z pierwszych lat walk polsko-kozackich powstania Bohdana Chmielnickiego okresu „Ogniem i mieczem” (1648-1651), oprac... Warsz. 1999.

228. T. Bujnicki: Sienkiewiczowski obraz konfliktu polsko-ukraińskiego w „Ogniem i mieczem”, w zb.: *Literackie Kresy i bezkresy. Księga ofiarowana prof. B. Hadaczkowi*. Red. K.R. Łozowska i E. Tierling. Szczec. 2000 s. 85-108.

– Epoka „Ogniem i mieczem” we współczesnych badaniach historycznych. *Zbiór studiów*. Red. M. Nagielski. Towarzystwo Miłośników Historii, Fundacja Sienkiewiczowska. Warsz. 2000 s. 180, mapy, il.

Za wartość: W. Serczyk: Ukraina - film, powieść, rzeczywistość s. 15-18. – M. Bogucka: *Wiek XVII - wiek kryzysu. Polska na tle europejskim*. – A. Borowiak: *Kozacka w przededniu powstania Chmielnickiego (1635-1648)* s. 25-44. – S. Ochmann-Staniszweska: *Powstanie Chmielnickiego w świetle polskiej publicystyki okresu panowania Jana Kazimierza Wazy* s. 45-52. – H. Dylągowa: *Unia brzeska w czasach „Ogniem i mieczem”* s. 53-62. – J. Kaczmarczyk: „Jestem Zenobi Abdank, herbu Abdank z krzyżykiem, szlachcic z województwa kijowskiego” s. 63-68. – T. Wasilewski: *Działalność polityczna i wojskowa Jeremiego Wiśniowieckiego* s. 69-84. – W. Majewski: *Sienkiewicz – przodek nas, historyków* s. 85-104. – J. Maciszewski: „Ejusedem matris filii” s. 105-114. – J. Wimmer: *Wojsko polskie w epoce „Ogniem i mieczem”* s. 115-120. – J. Teodorczyk: *Dramat jazdy polskiej. Przyczyny porażek wojsk konnych w walkach z Kozakami zaporoskimi w latach 1648-1652* s. 121-136. – J. Komuda: *Wojsko zaporoskie według H. Sienkiewicza* s. 137-146. – A. Rachuba: *Wielkie Księstwo Litewskie w powieści „Ogniem i mieczem” a jego rzeczywista rola w walce z powstaniem Chmielnickiego* s. 147-154. – M. Nagielski: *Relacje zbaraskie z Księgi Pamiętniczej Jakuba Michałowskiego a „Ogniem i mie-*

czem” H. Sienkiewicza s. 155-172. – P. Kroll: „Ogniem i mieczem” w publikacjach ostatnich lat s. 173-178.

– M. Rupieta: *Sztuka narracji w powieści „Ogniem i mieczem”* H. Sienkiewicza. *Piotrk. Studia Pedagog.* T. 9 (2001) s. 441-446. – H. Wiśniowska: *Zapożyczenia kresowe w „Ogniem i mieczem” na tle ich występowania w utworach epoki*, w zb.: *Język polski na ziemiach ruskiej i lubelskiej...* Lub. 2001. – T. Bujnicki: *Sienkiewiczowski Zbaraż. Konwencje i źródła*, w zb.: *Dialog, komparatystyka, literatura*. Warsz. 2002 s. 385-398. – T. Chynczewska-Hennel: „Ogniem i mieczem” a prawda historyczna. *Wiad. Hist.*, Warsz. 2002 nr 1 s. 3-11. – Z. Mokranowska: *Porównania w „Ogniem i mieczem”* H. Sienkiewicza, w zb.: *Studia Sienkiewiczowskie t. 2*. Lub. 2002 s. 41-62 (84). – *Ogniem i mieczem*. Oprac. D. Wilczycka. Lub. 2004 s. 83. *Bibl. opracowań*. – M. Nagielski: *Epoka „Ogniem i mieczem”* H. Sienkiewicza a rzeczywistość historyczna doby powstania Bogdana Chmielnickiego. *Ostródzki Prz. Hist.* T. I: 2005 s. 84-104. – A. Stoff: „Ogniem i mieczem”. Prus o Sienkiewiczu „wtedy” i „dzisiaj”, w zb.: *Polska krytyka literacka w XIX wieku*. Red. M. Strzyżewski. Toruń 2005 s. 262-277. – O Matuszek: „W ogniu i mieczem” G. Sienkiewicza w ukraińskomu literaturnomu ta epistolarnomu dyskursach kińca XIX stolittja, w zb.: *H. Sienkiewicz. Tradice - sočasnost - recepcje*. Ostrawa 2006 s. 91-98 (94a). – B. Trocha: *Przestrzeń w „Ogniem i mieczem” jako przestrzeń ludzkiego dramatu*. *Edukacja Humanist.*, t. 4, Ziel. Góra 2006 s. 39-50. – W obronie „Ogniem i mieczem”. *Polemiki z O. Górką*. Wstęp i oprac. H. Kosętko. Krak. 2006 s. 230. – M. Bednarczuk, E. Pogonowska: *Ukraińskie maskarady albo obrona Horpyny*. *Slavia Orient.* 2007 nr 4 s. 521-538. – C. Zalewski: *Dzieci Saturna. Mityzacja w „Ogniem i mieczem”* Sienkiewicza, w zb.: *H. Sienkiewicz w kulturze polskiej*. Lub. 2007 s. 177-184 (97). – M. Wedemann: *Ząb Skrzetuskiego, albo Sienkiewiczowski „dar logicznego odtwarzania”*, w zb.: *H. Sienkiewicz w kulturze polskiej*. Lub. 2007 s. 195-202 (97). – T. Bujnicki: *Romantyczny obraz Ukrainy a historyczna wizja w „Ogniem i mieczem”*, w zb.: *Po co Sienkiewicz?* Warsz. 2007 s. 252-270 (95). – L. Ludorowski: *Portrety Bohdana Chmielnickiego w polskiej powieści historycznej XIX w.*, w zb.: *Studia Sienkiewiczowskie t. 7*. Lub. 2007 s. 121-159 (100). – P.J. Przybysz: *Kilka uwag o stereotypach tożsamości narodowej na marginesie powieści H. Sienkiewicza „Ogniem i mieczem”*. *Zesz. Nauk. Akad. Marynarki Woj.* R. 48 [2007] nr 4 s. 97-110. – I. Kurz: *Polak na Dzikich Polach*. *Dialog* 2008 nr 5 s. 8-12. – A. Smoliński:

Tradycje i współczesność. Zbaraż jako miejsce inspiracji H. Sienkiewicza. *Wiad. Hist.* R. 51: 2008 nr 2 s. 55-64. – B. Gautier: Absalomie, Absalomie. Kozacy w „Ogniem i mieczem” H. Sienkiewicza. Tłum. z franc. A. Magrel. *Pam. Lit.* 2009 z. 2 s. 31-39. – M. Kosman: Urzeczeni „Ogniem i mieczem”. *Historia - powieść - film - polityka*, w zb.: *Studia Sienkiewiczowskie* t. 9. Lub. 2009 s. 509-538 (102). – M. Wedemann: „Epos w guście Ariosta”. O ariostyczności „Ogniem i mieczem” H. Sienkiewicza. Pozn., Wyd. UAM, 2013 s. 250. – T. Bujnicki: Sienkiewiczowski obraz konfliktu polsko-ukraińskiego w „Ogniem i mieczem”, w: *Sześć szkiców o Zagłobie...* Warsz. 2014 (102d). – T. Łysiak: Lach serdytyj 1944. *Gaz. Pol.* 2014 nr 31 s. 16-17. [Zob. też Trylogia].

[229]. **Organista z Ponikły** zob. po nr 255.

[230]. **Orso** zob. po nr 255.

[238]. **Pan Wołodyjowski** zob. po nr 237.

231. Potop

Dla nauki dzisiejszego pokolenia. *Oredownik*, Pozn. 1885 nr 293. – Jak sądzą u nas powieści historyczne Sienkiewicza. *Tyg. Il.* 1885 nr 143. – „Potop”. *Polskij istoriczeskij roman* G. Sienkiewicza. *Warszawskij Dniownik* 1885 nr 7, 15, 17. – T. Jeske-Choiński: „Potop” H. Sienkiewicza. *Gaz. Roln.* 1886 nr 43-44, 46. – T.J. Choiński: Literatura powieściowa. *Rola*, Warsz. 1886 nr 49-50, 52. – Sęp [W. Maleszewski]: *Z Warszawy. Bies. Lit.* 1886 nr 17, 39. – E. Świeżawski: H. Sienkiewicza „Potop”. *Echo Muzycz.* 1886 nr 162-164. – Ostoja [J. Sawicka]: Nowe książki. *Świt*, Warsz. 1886 nr 19. – Le Déluge. *Bulletin Littéraire*, Paryż 1886 nr 31. – E. Siwiński: Kilka uwag o „Potopie” p. Sienkiewicza. *Głos*, Warsz. 1886/1887 nr 1. – W. Dzieduszycki: „Potop” H. Sienkiewicza. *Gaz. Nar.*, Lwów 1887 nr 20-24, 26, 28, 29. – W. Dzieduszycki: „Potop” H. Sienkiewicza [odczyt 19 I 1887]. *Prz. Polit. Spół i Lit.* 1887 nr 36-46; toż: *Kron. Rodz.* 1887 nr 4-6; *Rec.*: *Kronika. Gaz. Lw.* 1887 nr 15, 18. – W. Dzieduszycki: Główne postaci powieści H. Sienkiewicza pt. „Potop”. Krytyczny rozbiór. Lwów 1887 s. 20.

Rec.: *Bibl. Warsz.* 1887 t.1 s. 311; *Prz. Polit. Spół i Lit.* 1887 nr 16; *Prz. Lit. dod. Kraju*, Petersburg. 1887 nr 4, 6.

– W.K. [W. Korotyński]: Słowo o błaznach z powodu Stacha Ostróżki. *Tyg. Il.* 1887 nr 217. – [A. Mazanowski:] Przeglądy literackie. H. Sienkiewicza „Potop”. *Prz. Tyg.* 1887 nr 1-3. – Echa warszawskie. *Prz. Tyg.* 1887 nr 10. – S.M. Rzętkowski: „Potop” H. Sienkiewicza. *Życie*, Warsz. 1887 nr 25-31. – A.H. [A. Świętochowski]: Literatura polska. *Prawda* 1887 nr 17. – Wieniewicz [W.K. Stukalicz]: Oczerki sowniemiennoj literatury. *Russkij Kurier* 1887 nr 73. – Ilustracje

do „Potopu”. *Prz. Polit. Spół i Lit.* 1887 nr 20. – Kronika naukowa, lit. i artyst. [prasa ros. i niem. o „Potopie”]. *Prz. Lit. dod. Kraju*, Petersburg. 1887 nr 13, 18. – Album do powieści H. Sienkiewicza „Potop”. Lwów 1887. – Aw-w [A.W. Golcew]: Potop [rec. przekł. W. Ławrowa]. *Russkije Wiedomosti* 1888 nr 4. – A.N. [A. Nowicki?]: Sprawozdania naukowe i literackie. *Głos* 1888 nr 34. – Kronika. *Świat*, Krak. 1888 nr 21, 1889 nr 9. – S. Tarnowski: H. Sienkiewicza „Potop”. *Słowo* 1888 nr 248-264; toż w: *Z najnowszych powieści polskich. Prz. Pol.*, Krak. 1888/1889 t. 90 s. 1-57; toż w: *Studia do historii literatury polskiej*. T. 5. Krak. 1897 s. 89-148. – Sz. Parasiewicz: Obrazki historyczne z „Potopu” Sienkiewicza. Lwów 1888; toż wyd. 2, Lwów 1891. – Wieniewicz [W.K. Stukalicz]: Oczerki sowniemiennoj literatury. *Russkij Kurier* 1888 nr 4, 1889 nr 63. – J.S...ska [J. Sawczyńska]: Oleńka Billewiczówna. Bohaterka „Potopu” na tle poezji, powieści i komedii polskiej. *Studium. Prz. Polit. Spół. i Lit.* 1889 nr 243-249. – *Litieraturmyj album. „Potop”* G. Sienkiewicza. *Niwa*, Petersburg. 1892 nr 47. – „The Deluge”. T. 1-2. Translated by J. Curtin. Londyn 1891, 1892.

Rec. [A. Belcikowski?]: *Novels of the week. The Athenaeum*, Londyn 1892 nr 3384 z 3 X s. 318; W.M. Payne, *Dial* (USA) 1892 IV s. 427-428; *Critic* (USA) 1892 z 27 II. s. 125; *Editor's Study. Harpers Magazine* (USA) 1892 VI s. 153; *Nation* (USA) 1892 z 12.V; *Spectator* (USA) 1892 VII s. 25; *Spectator*: *Kronika powszechna* [o przekł. J. Curtina]. *Tyg. Il.* 1893 nr 161 s. 64; „The Deluge”. *Scotsman*, Edynburg 1895 z 11 XI; *The Deluge. The Athenaeum*, Londyn 1896 nr 3600 z. 24 s. 561-562.

– Sienkiewicza „Obrona Częstochowy”. *Przew. Katol.*, Pozn. 1897 nr 49-50.

232. E. Berr: Le Déluge. *Le Figaro* 1901 z 7 X. – *Figaro* o „Potopie”. *Dz. Pol.*, Lwów 1901 nr 426. – M. Arnaud: „Le Déluge”. *Revue Blanche* 1901 z 15 X. – J. Grandchamps: *Chronique des livres. „Le Déluge” par H. Sienkiewicz. Une carte de Pologne. Le Matin* 1901 z 27 IX. – H. Monnier: *Deux patriotismes. „L'Épopée du Roi” de Heidenstam, „Le Déluge” de Sienkiewicz. Foi et Vie*, Paryż 1901 z 1 XII. – W. Doleżan: H. Sienkiewicz „Potop”. Tarnów 1903 s. 56, *Bibl. Kryt. Arcydziel Lit. Pol.* 2, wyd. nast. 1909, 1920; toż wyd. nowe, oprac. W. Dobrzyński. Tarnów 1925 s. 100, wyd. nast. 1929, Krak. 1946. – W. Bogusławski: *Między starym a nowym kursem. Bibl. Warsz.* 1906 t. 2 s. 111-138. – J. Pawelski: *Dwa wzgórza Polski [Jasna Góra, Wawel]. Prz. Powsz.* 1910 t. 106 z. 6 s. 1-7. – Górnosiłzak X. [B. Koraszewski]: *Głógów czy Głógówek w „Potopie” Sienkiewicza? Kilka uwag historycznych. Kur. Pozn.* 1917 nr 116, dod. – W. Rogowicz: *Szwedz-*

- ka epopea rycerska [„Potop” i przekład S. Miłaszewskiego „Epopei rycerskiej” V. Heidenstama]. *Bluszcz* 1917 nr 48 s. 371-372. – J. Bojko: Michałko, bohater chłopski z czasów wojny szwedzkiej. *Wola Ludu* 1922 nr 51. – L. Tomaszewicz: Szlakiem Kmicicowej brawury. *Nowa Refor.*, Krak. 1924 nr 245. – H. Zborowska: Szwedzki Napoleon Karol XII. *Prz. Współcz.* 1925 nr 40 s. 267-304. – J. Maciejowski: „Potop” H. Sienkiewicza. Geneza, tło, charakterystyka osób, wartość, treść. Warsz. 1926 s. 40, toż: 1928. – J. Kramer: „Potop” H. Sienkiewicza. Przemysł 1928 s. 129. *Książnica Komentarzy* ser. I t. 3. – S.B.: „Potop” w przekładzie czeskim [V. Kredby]. *Kur. Warsz.* 1928 nr 64. – A. Werpachowski: „Potop” H. Sienkiewicza. Treść. Komentarz krytyczno-literacki. Charakterystyka osób. Łódź 1928, s. 78. *Książnica Krytyk Lit.* 2. – Z. Zaturski: H. Sienkiewicz. „Potop”. Komentarz do powieści. (Wstęp, tło historyczne i charakterystyka postaci). Lwów 1928 s. 96. *Bibl. Kryt. Lit.* ser. 2, 9; toż: 1938. – I. Pannenkowa: Kmicicowa Kompania. (Studium). *Polonia*, Katow. 1930 nr 2063-2064. – W. Konopczyński: Unia czy kajdany. (Tło historyczne „Potopu”). *Mysł Nar.* 1931 nr 30-31. – H. Galle: „Potop” po japońsku. *La Tribune des Jeunes*, Warsz. 1933 nr 22. – L. Fraś: Obłężenie Jasnej Góry w r. 1655. *Częst.* 1935, s. 238, 12 tabl. – (wb): Jak Sienkiewicz oceniał bohatera „Potopu”, Czarnieckiego. *Kur. Lit. Nauk.*, dod. II. *Kur. Codz.* 1935 nr 39. – J. Bieniek: Z chłopskich dziejów. *Nasza Praca* 1936 nr 13. – T. Boy-Żeleński: Potop i arka. *Wiad. Lit.* 1936 nr 30. – J. Kijas: Źródła historyczne „Potopu” Sienkiewicza, w zb.: Prace historyczno-literackie. Księga zbiorowa ku czci I. Chrzanowskiego. Krak. 1936 s. 479-511 i nadb., s. 35. – S. Szczotka: Potop szwedzki a Żywiecczyzna (z okazji 50-lecia „Potopu” Sienkiewicza). *Piast*, Krak. 1936 nr 51, 1937 nr 1. – Król polski w oczach Sienkiewicza. *Głos Monarchisty*, Warsz. 1936 nr 8. – Chłopi w „Potopie” Sienkiewicza. *Piast*, Krak. 1936 nr 31. – Trylogia wiecznie nowa i aktualna. Na marginesie wprowadzenia do szkół obowiązkowej lektury „Potopu”. *Il. Kur. Codz.* 1937 nr 23. – J. Kaden-Bandrowski: Trzy książki. *Gaz. Pol.* 1938 nr 153. – „Potop” po japońsku. *Polska* 1938 nr 2. – O. Laskowski: Źródła „Potopu”. *Prz. Hist.-Wojskowy* 1938 z. 2; uzup.: J. St. [J. Staszewski], *Kur. Pozn.* 1938 z 9 XI. – L. Nowak: O uznanie dla źródeł historycznych. *Kur. Lit. Nauk.* dod. II. *Kur. Codz.* 1938 nr 49. – tommy [L. Tomanek]: Mnie nie zwojujesz. *Il. Kur. Codz.* 1939 nr 241. – Z. Żelska-Mrozowicka: „Ociec prać?” Kiemlicze Błękitnej granicy nad mapą Europy. *Il. Kur. Codz.* 1939 nr 84.
233. J. Kleiner: „Potop” H. Sienkiewicza. Lub. 1946 s. 32. *Charakterystyki Lit.* z. 4. Rec.: J.Z. Jakubowski, *Polonista* 1946 z. 2/3; S. Papée: Wśród książek. *Odrodzenie* 1946 nr 44; Z.B.: Nowe wydawnictwa Lamusa. *Gaz. Lub.* 1946 nr 154.
- M. Kisiel: Prawdziwi bohaterowie „Potopu”. *Dz. Lud.* 1947 nr 102. – W. Czaplinski: Historyczność „Potopu”. *Zesz. Wroc.* 1948 nr 1 s. 84-98; Rec. i polem. Ostrożnie z „Potopem”. *Sl. Pol.* 1948 nr 192; (t.lut.) [T. Lutogiewski]: Sienkiewicz a prawda historyczna. *Naprzód Dolnośl.* 1948 nr 161; I. Kucharska, *Polonistyka* 1949 nr 4 s. 35-36. – J. Krzyżanowski: Autograf „Potopu” H. Sienkiewicza. *Rocz. Zakł. Nar. Ossol.* 1948 s. 121-137 i nadb. – S. Strumph-Wojtkiewicz: Gawęda o książkach i cenzurach. *Rzeczpospolita* 1949 nr 320. – Stef. [S. Papée]: Nowe wydanie „Potopu”. *Dz. Lit.* 1950 nr 4 s. 4. – Goa [A. Gołubiew]: Spotkania literackie. Nad rękopisem „Potopu”. *Tyg. Powsz.* 1950 nr 9. – S. Sandler: „Potop”. *Zesz. Wroc.* 1952 z. 3 i odb.; toż przedr. w: H. Sienkiewicz: Potop. T.I. Warsz. 1953 s. VII-LV. – W. Czaplinski: „Potop” Sienkiewicza a prawda historyczna. *Gaz. Rob.* 1955 nr 29. – O. Górka: Górale „Potopu” w fantazji Sienkiewicza i w relacjach historyków. *Problemy* 1955 nr 1 s. 11-19; polem.: W. Czaplinski, M. Gotkiewicz, O. Górka. *Problemy* 1955 nr 5 s. 354-356. – M.T. [o przekł. macedońskim], *Nova Makedonija*, Skopje 1955 nr 3176 z 5 II. – K. Mileczyński: Obrona Jasnej Góry u Sienkiewicza i w historii. *Tygodnik*, Londyn 1955 nr 50/51. – S. Sep-Szarzyński: Obrona Jasnej Góry. *Wiadomości*, Londyn 1955 nr 34. – M. Dąbrowska: Zagadnienia cenzury w „Potopie” i „Szkicach węglem”. *Życie Lit.* 1956 nr 46. – M. Kastarska: Andrzej Kmicic. *Syrena* 1956 nr 51/52. – [Noty o przekł. słowackim] E. Lipnický, *Život* 1956 nr 50; W jednym zdaniu. *Życie Lit.* 1956 nr 43 s. 12; (LJ) [L. Janowicz], *Kur. Pol.* 1957 nr 96. – A. Wielopolski: Sienkiewiczowski „Potop” w świetle starodruku szwedzkiego oficera. *Głos Tyg.* 1957 nr 4. – A. Borkiewicz, *Sl. Powsz.* 1958 nr 141. – S. Sadowski: Czy chorągiew szwedzką zdobył Michałko? *Mówią Wieki* 1959 nr 3 s. 8-10. – T. Wasilewski: Pierwowzór sienkiewiczowskiego Kmicica. *Mówią Wieki* 1959 nr 4 s. 12-15.
- A. Gołubiew: Poszukiwania. (Pan Kmicic na Jasnej Górze). Krak. 1960 s. 247-267. – J. Kijas: Potop H. Sienkiewicza. Warsz. 1960, PZWS s. 101, mapa, il., bibliogr., *Bibl. Analiz Lit.* 5; toż: 1962, 1963, 1966. – J. Wegner: Warszawa w „Potopie” Sienkiewicza, w zb.: Sienkiewicz. Odczyty. Warsz. 1960 s. 45-76 (54). – J. Zborowski: Góralskie podania o Szwedach i „Potop”

Sienkiewiczza. *Światowit* XXIV [1962] s. 677-688, przedr. w: Pisma podhalańskie. T. 2. Oprac. J. Berghauzen. Krak. 1972 s. 53-68. – M. Warneńska: Śladami Kmicica na Litwie. *Dz. Lud.* 1964 nr 190, 194, 208. – M. Warneńska: Z dziennika litewskiej podróży. *Przyjaźń* 1964 nr 36, 39.

234. R. Bednorz: Tam, gdzie Kmicic pił piwo. *Zach. Ag. Pras. Biul. dla Polonii Zagran.* 1966 nr 16. – A. Kersten: Sienkiewicz, „Potop”, historia. Warsz. PIW 1966 s. 299; toż wyd. 2: Warsz. 1974 s. 301.

Rec.: W. Billip, *Współczesność* 1966 nr 13; (T.Bol.) [T. Bolduan], *Literatura* 1966 nr 7; J. Iwaszkiewicz, *Życie Warsz.* 1966 nr 135; K. Koźniewski: Sienkiewiczowski obrachunki. *Polityka* 1966 nr 31; J. Maciszewski: Historyk nad „Potopem”. *Nowe Książ.* 1966 nr 15; Cz. Niedzielski, *Spojrzenia* 1966 nr 31; E. Porębski: Godny początek. *Expr. Wiecz.* 1966 nr 154; T.S. [T. Syga], *Stolica* 1966 nr 25, 1974 nr 41; J. Tazbir: Historyk wobec powieści. *Kultura* 1966 nr 29; W. Majewski: Czy Sienkiewicz zamierzał odtworzyć prawdę historyczną? *Kwart. Hist.* 1967 nr 2; polem.: A. Kersten, W. Majewski, J. Tazbir, *Kwart. Hist.* 1967 nr 2-4; M. Kosman, *Stud. Źródłozn.* 1969 t. 14.

– J. Krzyżanowski: U źródeł powieści Sienkiewiczza, w zb.: Prace o literaturze i teatrze ofiarowane Z. Szwejkowskiemu. Wroc. 1966 s. 206-220. – M. Warneńska: Odwiedziny w Pacunelach. *Przekrój* 1966 nr 1127; tłum. na litew. S. Kovas, *Komjamins Tiesa*, Litwa 1966 nr z 17 XII; *Komsomolskaja Prawda*, Wilno 1966 nr z 17 XII. – P. Żbikowski: Od Narola do Sandomierza (Ziemia Rzeszowska w „Potopie” H. Sienkiewicza). *Kwart. Rzesz.* 1966 nr 3 s. 20-28. – A. Jopkiewicz: Roch Kowalski w bitwie warszawskiej 1656 roku. *Stolica* 1967 nr 2. – I. Wolska: Skąd Sienkiewicz znał Litwę? *Przekrój* 1967 nr 1140. – P. Żbikowski: Śladami Sienkiewicza i Karola Gustawa. *Widnokrąg* 1967 nr 7. – S. Świerad: Kmicica tropem wojażując. *Kontrasty*, Białyst. 1968 nr 1. – T. Ulewicz: Pogłosy „Iliady” w ustach zdraycy hetmana. (Z przypisów filologicznych do „Potopu”), w zb.: Symbolae philologicae in honorem Vitoldi Taszycki. Wroc. 1968 s. 373-378. – T. Bujnicki: Prolegomena do „Potopu”. Lektury obowiązkowe. *Życie Lit.* 1969 nr 19; przedr. w: Lektury obowiązkowe. Szkice, eseje, felietony... Wroc. 1973 s. 274-278. – O. Michajłow: O romanie G. Sienkiewicza „Potop”, w: G. Sienkiewicz: Potop. Moskwa 1970 t. 1 s. 5-20. – M. Kosman: Kmicicowe wojaże. *Przekrój* 1969 nr 19; Przygody pana Andrzeja. *Gaz. Pozn.* 1969 nr 134. – T. Szetela: Między fikcją powieściową a prawdą historyczną (Michałko z „Potopu” i jego pierwowzór). *Profile* 1969 nr 4 s. 18-20. – Kronika („Potop” po rumuńsku). *Tyg. Kult.* 1969 nr 12 s. 11. – W.K. Śmigieński: Sienkiewicz po an-

gielsku [o przekł. Curtina]. *Wiadomości*, Londyn 1969 nr 48 s. 4.

– J. Hvišč: Slovenské reminiscencie v Sienkiewiczovej „Potope”. *Matčiné Čítanie*, Słowacja 1970 nr 13. – M. Kosman: Zagłoba, Billewicz i dysydenci. *Przekrój* 1970 nr 1299. – J. Krzyżanowski: O potopie w „Potopie”. *Życie Lit.* 1971 nr 40. – H.M. Małgowska: Tatarzy pana Kmicica na Mazurach (Fikcja literacka a rzeczywistość historyczna). *Warm. i Maz.* 1971 nr 9. – B. Heyduk: Dahlbergh w Polsce. Wroc. 1971; Rec.: A. Hamerliński, *Książ. dla Ciebie*, dod. mies. *Nasz Klub* 1972 nr 1. – J. Szejnoch: Prawdziwe życiorysy bohaterów „Potopu”. *Dz. Balt.* 1972 nr 73, *Głos Wielkop.* 1972 nr 81. – T. Wasilewski: Przygody pana Samuela Kmicica, pułkownika wojsk JKM w latach Potopu. *Mówią Wieki* 1972 nr 2 s. 5-10. – S. Grzeszczuk: Dwie legendy Krzysztofa Opalińskiego. *Biul. Bibl. Jagiel. UJ* Krak. 1973 s. 173-199. – J. Krzyżanowski: O potopie w „Potopie” i o polskim Dariuszu, w: Pokłosie Sienkiewiczowskie. Warsz. 1973 s. 316-326 (60). – S. Bortnowski: Czy mamy kochać Sienkiewiczza? *Życie Lit.* 1974 nr 36. – W. Czapliński: Kmicic, Zagłoba i inni. *Tryb. Rob.* 1974 nr 274. – Z. Czarnohorski: Legenda i rzeczywistość. *Argumenty* 1974 nr 37. – S. Gęsiarz: Mity i prawda o obronie klasztoru. *Wiadomości*, Wroc. 1974 nr 47. – M. Giergielewicz: Dwa potopy w „Potopie”. *Tydz. Pol.*, Londyn 1974 nr 25; przedr. i uzup. w: Studia i spotkania literackie. Warsz. 1983 s. 269-275. – K. Górski: Kompleks Tersytyesa. *Tyg. Powsz.* 1974 nr 43 s. 4-5. – W. Janicki: „Potop” i Żeromski. *Kierunki* 1974 nr 42. – R. Kraško: Śladami Kmicica. *Gaz. Białost.* 1974 nr 46. – J. Krzyżanowski: „Potop” po 90 latach. *Ekran* 1974 nr 36 s. 16-17, 23. – J. Narbutt: Sienkiewicz ciągle żywy. *Tyg. Powsz.* 1974 nr 50 s. 4-6. – W. Paźniewski: Prawdziwy chorąży orszański. *Tryb. Rob.* 1974 nr 205 s. 6-7. – B. Wachowicz: „Zali te cudne sprawy wymyślił Sienkiewicz?” *Film* 1974 nr 38 s. 12-16. – T. Żychiewicz: Polskie „widma”. *Tyg. Powsz.* 1974 nr 45; polem.: S. Kisielewski, A. Jaroszyński, T. Żychiewicz, tamże nr 47, 49, 50. – A. Klubówna: Na drogach i bezdrożach „Potopu”. *Poznaj Świat* 1975 nr 1-10. – T. Syga: Dwaj panowie Wołodyjowsy. *Za i Przeciw* 1975 nr 31 s. 23-24. – Sienkiewiczowy Kmicic. *Związkowiec*, Toronto 1975 nr 44. – T. Wasilewski: Przygody pana Samuela Kmicica, pułkownika wojsk JKM w latach potopu. *Kal. Zw.*, Chicago 1975 s. 86-91. – J. Krzyżanowski: Dwa epizody ludowe w „Potopie” (Michałko-Górale), w: Paralele. Studia porównawcze z pogranicza literatury i folkloru. Warsz. 1977 s. 779-783. – A. Bajor, J. Surwiło: Czy to ten Soroka?

Czerw. Sztand., Wilno 1977 nr 12. – S. Popowski: O Samuelu Kmicicu. *Dz. Zach.* 1977 nr 188, toż: *Gaz. Lubus.* 1977 nr 180, *Gaz. Połudn.* 1977 nr 205, *Nowiny* 1977 nr 188, *Wieczór* 1977 nr 186. – K. Sosnowska: O „Potopie”. *Czerw. Sztand.*, Wilno 1977 nr 163. – A. Wojtkowski: O wzorze zmyślonej w „Potopie” potyczki w wężozie i o ślubach Jana Kazimierza. *Życie i Myśl* 1977 nr 5 s. 97-106. – R. Krasko: Białostoczczyzna wita i zaprasza. Szlakiem bohaterów „Potopu”. Białyst. 1978 [s. 48]; Rec.: A. Bajor, *Tryb. Rob.* 1978 nr 206. – A. Rolska: Śladami Sienkiewiczowskiego „Potopu” [report. z wariantami tytułu]. *Czerw. Sztand.*, Wilno 1978 nr 228, 230, 1979 nr 136-137 i n., 1980 nr 205 i n., 1982 nr 18-19 i n., 1983 nr 30-31 i n., 1985 nr 133-134; [fragm.]. *Dz. Lud.* 1978 nr 185; [fragm.]. *Pojezierze* 1978 nr 52/53, 1980 nr 47. – J. Damborski: Osiemnaste czeskie wydanie „Potopu” [z. O. przekl. W. Zapletalovej]. *Odra* 1978 nr 10. – Z. Bąk: Sztuka słowa „Potopu” H. Sienkiewicza. *Polonistyka* 1979 nr 6 s. 416-419. – J. Świąder, *Wieczór* 1979 nr 231, 254.

235. T. Bujnicki: Sienkiewiczowski portret księcia Bogusława Radziwiłła (Z zagadnień techniki kreowania postaci w „Potopie”). *Ruch Lit.* 1980 nr 1 s. 13-23. – B. Kryńska: Bogusław – jakim był? (Portret zdrajcy). *Nowiny* 1980 nr 117; toż: *Wieczór* 1980 nr 114. – R. Piast: Kmicic z Sienkiewiczowskiego „Potopu” – legenda i prawda. *Tydz. Pol.*, Niedz. dod. do *Nowego Dz.*, Nowy Jork 1980 nr 655. – A. Stoff: O strategii narracyjnej „Potopu”. (Sprawa dwuimienności głównego bohatera). *Ruch Lit.* 1980 nr 1 s. 25-34. – F. Ziejka: Cudowna obrona świątyni – miasta. (Z dziejów tematu). *Rocz. Kom. Hist. lit.*, Wroc. 1980 s. 41-61. – S. Bortnowski: „Potop” H. Sienkiewicza w świadomości młodzieży, w zb.: H. Sienkiewicz. Tradycja - kreacja - styl. Katow. 1982 (62). – M. Gięgielewiec: Dwa potopy w „Potopie”, w: Studia i spotkania literackie. Warsz. 1983 s. 269-274. – B. Maciejewski: Śladami „Potopu”. *Expr. Wiecz.* 1983 nr 123. – H. Wilk: Gdzie stała karczma „Pokrzyk”? *Gaz. Współcz.* 1983 nr 38. – W. Woroszyński: Wciąż wezbrane potopy wody, w: Na kurczącym się skrawku i inne zapiski z kwartalnym opóźnieniem. Londyn 1984 s. 91-94. – Abe [A. Biernacki]: „Sława Poliocertesa”. *Twórczość* 1985 nr 10. – S. Bortnowski: Szkolna lektura „Potopu” H. Sienkiewicza na tle zjawisk komunikacji literackiej. *Biul. Polonist.* 1985 nr 1-2 s. 18-21. – J. Sedlák: Zápas o slovo [o słowackim przekł.]. *Slovenské Pohl'ady*, Bratislava 1985 nr 3 s. 95-113. – A. Grochulska: Ocena wartości „Potopu” H. Sienkiewicza przez współczesną młodzież szkolną. *Polonistyka* 1986

nr 9 s. 689-698. – M.A. Janisławski, *Żol. Pol.* 1986 nr 44. – F. Lewandowski: Onufry Zagłoba. W stulecie „Potopu” H. Sienkiewicza. *Kierunki* 1986 nr 34; polem.: L. Wierzejski, *Kierunki* 1986 nr 40; T. Urban: Korespondencja „Żywocika”. *Życie Lit.* 1986 nr 38. – B. Lubosz, *Kal. Śląski Tow. Miłośników Bytomia*, Katow. 1986 s. 122-124. – K. Nowak: Górale Jana Kazimierza (Prawda i fikcja w „Potopie” H. Sienkiewicza). *Tryb. Rob.* 1986 nr 260. – Hamilton [J.Z. Słowjewski]: Świat przed potopem. *Kultura*, Warsz. 1986 nr 20; polem.: S. Wiechno, *Grom. Rol. Pol.* 1986 nr 62. – (B.St.) [B. Stypułkowski], *Życie Warsz.* 1986 nr 94. – J. Tazbir: Sto lat „Potopu”. *Polityka* 1986 nr 35; polem. A. Tatarkiewicz: Trylogia krzepi czy zwodzi. *Polityka* 1986 nr 39. – M. Warnęska: Zaczęło się od Ejragoły [Śladami Kmicica]. *Kontrasty*, Białyst. 1986 nr 12, 1987 nr 1. – M. Kielak, *Żol. Pol.* 1987 nr 11. – W. Majewski, *Mówią Wieki* 1987 nr 6. – T. Bujnicki, A. Helman: „Potop” H. Sienkiewicza. Powieść i film. Warsz. 1988 s. 175, il. – J. Rurawski, *Wiedza i Życie* 1988 nr 4 s. 36-39. – T. Bujnicki: Świątopogląd i artyzm Sienkiewiczowskiego „Potopu”. *Rocz. Kom. Hist.-Nauk.* 1989 t. 26 s. 45-81. – lih [L. Hubickova], *Naše Politika*, Czech. 1989 nr 14/15 s. 17.

236. T. Bujnicki: Między realistyczną a roman-tyczną wizją dziejów – „Potop” H. Sienkiewicza, w zb.: Arcydzieła literatury polskiej. Interpretacje. Red. S. Grzeszczuk i A. Niewolak-Krzywda. T. 3. Rzesz. 1990 s. 155-179. – E. Gajecka: Topika sceny kościelnej w „Potopie” H. Sienkiewicza, w: Z Sienkiewiczem po Mazowszu. Płock 1990 s. 41-50 (65). – A. Grochulska: Recepja „Potopu” H. Sienkiewicza w kontekście systemu wartości współczesnej młodzieży szkolnej. Kiel. 1990; Rec.: W. Goriszowski, *Zbliżenia* 1992 nr 2 s. 88-90. – E. Kosowska: Postać literacka jako tekst kultury. Rekonstrukcja antropologicznego modelu szlachcianki na podstawie „Potopu”... Katow. 1990 s. 285. – H. Sienkiewicz. Potop. Oprac. S. Tomala. Warsz. 1990 s. 55. *Przewodnik po lekturach* 4. – M. Karwatowska: Archaizmy w „Potopie” H. Sienkiewicza na przykładzie opisów postaci. *Polonistyka* 1991 nr 7 s. 452-458. – L. Ludorowski: Zamknięcie epickiego świata „Potopu”, w zb.: H. Sienkiewicz. Twórczość i recepcja. Lub. 1991 s. 29-43 (67). – J. Bachórz: „Potop” H. Sienkiewicza. Warsz. 1992 s. 47. *Moje Lektury*. – A. Chomiuk: „Pan Kmicic na Jasnej Górze”. Motyw przeżycia religijnego w „Potopie” H. Sienkiewicza, w zb.: Motywy sakralne w twórczości H. Sienkiewicza. Zamość 1992 s. 31-42 (68). – W. Bednarczyk-Sołtys: Transformacja źródeł w „Potopie” H. Sienkiewi-

cza. Wybrane zagadnienia, w zb.: Polska powieść XIX i XX w. Lub. 1993 s. 109-114 (70). – B. Czekaj-Kubicka: Tropem źródła „Potopu”. „Lettres de Pierre Des Noyers...”. Częst., Oddz. Tow. Lit. im. A. Mickiewicza, 1993 s. 65. – T. Bubnicki, A. Helman: „Potop” H. Sienkiewicza. Warsz. 1994 s. 138. *Bibl. Analiz Liter.* 52. – J. Osmoła: „Potop” H. Sienkiewicza. Lub. 1995 s. 52. *Bibli czka opracowań.* – H. Karaś: Archaizacja i archaizmy językowe w „Potopie” H. Sienkiewicza. *Ojcz. Polszcz.* 1996 nr 4 s. 20-24. – J. Kolbuszewski: „Ciupagami psu bratów!” O bitwie Górali ze Szwedami w „Potopie” H. Sienkiewicza, w zb.: Spotkania Sienkiewiczowskie. Opole 1997 s. 117-139 (72). – A. Mencwel: „Przedwiośnie” czy „Potop”. Studium postaw polskich w XX wieku. Warsz. 1997. – T. Bujnicki: Światopogląd i poetyka. Rzesz. 1999 s. 89-101. – L. Ludorowski: Sakralny świat „Potopu”; Zamknięcie epickiego świata „Potopu”, w: Wizjoner przeszłości. Powieści historyczne H. Sienkiewicza. Lub. 1999 s. 157-162, 319-333 (79). – T. Bujnicki: Lauda w „Potopie” H. Sienkiewicza, w zb.: Przeszłość odległa i bliska. M. Kosmanowi w sześćdziesiąt rocznicę urodzin. Red. K. Robakowski i in. Pozn. 2000 s. 59-65; toż pt.: Sienkiewiczowska „Lauda”, w zb.: Prostranstwo w literaturze i isku stwie, I. Daugavpils [2000] s. 94-103; toż pt.: Szlacheckie gniazdo - zaścianek i dwór (o Laudzie H. Sienkiewicza), w zb.: Na pograniczach, kresach i poza granicami. Studia. Red. M. Sielecki, Ł. Zabielski. Białyst. 2014 s. 81-92.

237. B. Brzaska: Mucjusz Scevola w Troi czyli Pan Kmicic w Częstochowie. *Meander* 2002 nr 5/6 s. 507-511. – Z. Mokranowska: „Potop”. Jak opisuje i opowiada Sienkiewicz, w zb.: Studia Sienkiewiczowskie t. 2. Lub. 2002 s. 13-40 (84). – T. Witczak: Wiedeńskie „inkrustacje” finalnych scen „Potopu” H. Sienkiewicza. *Prace Kom. Filol. Pozn. TPN*, T. 45 [2002] s. 147-154. – M. Kosman: Obrona Jasnej Góry w artystycznej wizji twórcy „Potopu”. *Zesz. Hist. WSP. Częst. z. 7* [2003] s. 31-38. – M. Kosman: „Postaw sukna”, w zb.: Na przełomie wieków. Studia i szkice ... Red. W. Hendzel i P. Obrączka. Opole 2003 s. 81-90. – S. Bortnowski: Od czytelniczego tryumfu do wygnania, w zb.: W kręgu literatury i języka. Piotr. Tryb. 2005 s. 123-134. – M. Kosman: „Potop” szwedzki z perspektywy XVII, XIX i pocz. XX wieku, w zb.: 100-lecie przyznania H. Sienkiewiczowi literackiej Nagrody Nobla. Pozn. 2005 s. 57-66 (93). – W rocznicę jasnógórskiego tryumfu 1655. Studia Sienkiewiczowskie t. 5. Lub. 2005 cz. 1-2 [tu m. in.: H. Sienkiewicz: Kordecki; M. Gorzelak: Sienkiewiczowski „Potop” a ikonografia Jasnej Góry; L. Ludorowski:

O finale „Potopu” H. Sienkiewicza; E. Kosowska: „Potop” jako utopia] (91). – K. Choiński, M. Peisert: O niewerbalnych zachowaniach bohaterów „Potopu”..., w zb. H. Sienkiewicz. Tradice - součástnost - recepcce. Ostrava 2006 s. 185-206 (94a). – M. Gajak-Toczek: Polska sarmacka w „Potopie...”, w zb.: H. Sienkiewicz. Tradice - součástnost - recepcce. Ostrava 2006 s. 33-46 (94a). – E. Kosowska: Utopijność „Potopu”..., w zb.: H. Sienkiewicz. Tradice - součástnost - recepcce. Ostrava 2006 s. 77-90 (94a). – J. Graczyk: „Potop” H. Sienkiewicza. *Cogito* 2006 nr 7 dod. – M. Kosman: O tęsknocie za Andrzejem Kmicicem w progno XXI wieku słów kilka, w zb.: Studia Sienkiewiczowskie t. 7. Lub. 2007 s. 161-175 (100). – M. Pietrzak: Językowe kreacje – w „Potopie”... *Acta Univ. Lodz. Filol. Ling.* 2007 t. 44 s. 113-142. – M. Pietrzak: Językowe kreacje litewskich magnatów w „Potopie”... *Acta Univ. Lodz.*, t. 44, Łódź 2008 s. 595-606. – Z. Miszczak: „Święta księga Polaków”. Monumentalne wydanie „Potopu”... *Niedziela* 2012 nr 22. – A. Stoff: Topograficzna zagadka dla czytelników „Potopu”, w zb.: Ulica, zaułek, bruk. Z problematyki miasta w literaturze drugiej połowy XIX i początku XX wieku. Red. K. Badowska, A. Janiak-Staszek. Łódź, Wyd. UŁ, 2013. [Zob. też Trylogia].

238. Pan Wołodyjowski

T.W. [T. Wodzicka]: Relacja o upadku Kamieńca r. 1672 i ostatnich czynach p. Jerzego Wołodyjowskiego przez IMCi pana Stanisława Makowieckiego Stolnika Latyczowskiego (z oryginalnego rękopisu). *Prz. Powsz.* 1886 t. 9 s. 388-410, t. 10 s. 44-67. – J.K.K. [J.K. Kotarbiński]: Początek „Pana Wołodyjowskiego”. *Prz. Lit. dod. Kraju*, Petersburg. 1887 nr 42, 43. – X.: Przegląd piśmienniczy „Pan Wołodyjowski” [t.1]. *Tyg. II.* 1887 nr 251 s. 271. – Cz. J. [Cz. Jankowski]: „Pan Wołodyjowski” [t.1]. *Kur. Codz.* 1887 nr 304. – M. Konopnicka: „Pan Wołodyjowski” [t. 1]. *Gaz. Pol.* 1887 nr 283 s. 2-3; przedr. w: Pisma krytycznoliterackie. T. 4. Warsz. 1988 s. 133-140. – A.N. [A. Nowicki?]: Sprawozdania naukowe i literackie. *Głos*, Warsz. 1888 nr 34. – Dr. Antoni J. [A.J. Rolle]: Jerzy Wołodyjowski. *Kur. Codz.*, Warsz. 1888 nr 26. – T. Jeske-Choiński: Nowości literackie. *Gaz. Lw.* 1888 nr 195, 196. – Item [G. Czernicki]: Mozaika literacko-artystyczna. *Rola*, Warsz. 1888 nr 52. – T. Jeske-Choiński: „Pan Wołodyjowski” H. Sienkiewicza. *Kur. Warsz.* 1888 nr 185. – W.K. [W. Korotyński]: Przegląd piśmienniczy. *Tyg. II.* 1888 nr 286 s. 399. – St.M. Rzętkowski: „Pan Wołodyjowski”. T.1-3. *Życie*, Warsz. 1888 nr 30. – S. Tarnowski: Z najnowszych powieści polskich. „Pan Wołody-

owski". *Prz. Pol.*, Krak. 1888 t. 90 s. 241-283; toż w: *Studia do historii literatury polskiej*. T. 5. H. Sienkiewicz. Krak. 1897 s. 149-193. – Posle potopa. *Grazdanin* 1888 nr 60. – [O przekł. na hiszpański]. *Gaz. Tor.* 1889 nr 155. – T. Sternal: Oblężenie Kamieńca w powieści i historii. Studium historyczno-literackie. *Niwa* 1889 nr 22-24; toż: *Prz. Pol.* 1889/1890 t. 2 s. 305-347 i odb., Lwów 1890 s. 48.

Rec.: A.G. Bem, *Prawda* 1890 nr 39; A. R. [A. Rembowski], *Niwa* 1890 nr 17; *Prz. Lit.*, dod. *Kraju*, 1889 nr 52; N.M. [N. Mołczanowski], *Kijewska Starina* 1890 t. 29 nr 5 s. 394-396; A. Czolowski, *Kwart. Hist.*, Lwów. 1891 s. 431-432.

– „Pan Wołodyjowski” po niemiecku. *Słowo*, Warsz. 1889 nr 293. – Dr Antoni J. [A.J. Rolle]: Sylwetki historyczne z XVII wieku. Krystyna Jeziorowska. *Prawda* 1890 nr 43; uzup.: J. [Cz. Jankowski]: Z prasy. *Tyg. Il.* 1890 nr 46 s. 311, 314. – Z piśmiennictwa. *Kur. Por.*, Warsz. 1891 nr 54. – Dr Antoni J. [A.J. Rolle]: Sylwetki historyczne z XVII wieku. Pan Jerzy Wołodyjowski. *Czas* 1891 nr 152-157; przedr. w: Sylwetki historyczne. Ser. 8. Krak. 1892 s. 297-343.

239. St.Krz. [S. Krzywoszewski]: Pan Michael [o tłum. na franc.]. *Kraj*, Petersb. 1900 nr 26 s. 10. – Pan Michael. *Nation* t. 59 [1900] nr 1524 z 13 IX s. 198. – G. Zapolska: Baśka i Krychna. *Tyg. Pol.* 1901 nr 1, toż: *Ziarno* 1904 nr 12. – M. Arnauld: Messire Wołodowski. *Revue Blanche* 1902 z 1 IV. – J. Flach: Kronika literacka [o tłum. na niem.]. *Prz. Pol.* 1902/1903, t. I s. 169-171. – H. Sienkiewicz. „Pan Wołodyjowski”. Oprac. W. Doleżan. Tarnów 1903 s. 36. *Bibl. Kryt. Arcydziel Lit. Pol.*, 3; toż: 1909, 1919, 1920; toż wyd. nowe, oprac. W. Dobrzyński. Tarnów 1927 s. 95, toż: Krak. 1946, *Bibl. Kryt. Arcydziel Lit. Pol.*, 10. – N. Hoffmann: Der Kleine Ritter. *Österreichische Rundschau*, Bd 7 1906 s. 37-38. – M. Rolle: Pierwotny rycerzyska kresowego. *Placówka*, Lwów 1919 nr 4 s. 13-16. – M. Rolle: Sienkiewiczowski hajduczek w powieści i historii. *Gaz. Por.*, Lwów 1924 nr 7226. – J. Maciejowski: „Pan Wołodyjowski” H. Sienkiewicza. Geneza, tło, charakterystyka osób, wartość, treść. Warsz. [ok. 1926] s. 32. – A. Werpachowski: H. Sienkiewicz. „Pan Wołodyjowski”. Treść, komentarz, rozbiór krytyczno-literacki. Łódź [ok. 1928] s. 47, *Książnica Krytyk Lit.*, 3. – L.H. Morstin: Ostatnia rozmowa z rotmistrzem Wąsowiczem. *Expr. Por.* 1933 nr 307. – M. Jehanne-Wielopolska: Jakże były białogłowie, a jakie biskupie poczynania w obleganym Kamieńcu Podolskim. Komentarz do Sienkiewiczowskiego „Pana Wołodyjowskiego”. *Kur. Por.*, Warsz. 1933 nr 43. – T. Radkowski: „Pan Wołodyjowski” Sienkie-

wicza pod względem historycznym i literackim. *Prz. Katol.* 1936 nr 47-49 i odb., Warsz. 1937 s. 27. – W. Jankowski: Muszalski czy Motowidło. Na marginesie „Pana Wołodyjowskiego”. *Ruch Lit.* 1937 nr 2 s. 47-48. – T. Dołęga-Mostowicz: Rodowód pana Michała Wołodyjowskiego. *Expr. Por.*, Kielce-Radom 1937 nr 260. – S. Victor: Ketling of Elgin. *Skrzydła*, Londyn 1944 nr 11.

240. J. Kijas: Źródła historyczne „Pana Wołodyjowskiego”. *Spraw. z Czyn. i Pos. PAU* t. 59 1949 nr 9 s. 486-488. – J. Kijas: Źródła historyczne „Pana Wołodyjowskiego”. *Pam. Lit.* 1952 z. 3-4 s. 1137-1156 i nadb. – M. Niemirow: Pan Wołodyjowski i jego Hajduczek. *Żoł. Pol.* 1958 nr 15. – J. Odenthal: Sienkiewicz und Philipp Wilhelm. *Das Tor*, Sztokholm [1958] s. 274-279. – T. Rudnicki: Korespondencja. Jeszcze Kamieniec i legendy. *Wiadomości*, Londyn 1963 nr 13; uzup.: M. Kukiel: Korespondencja. Jeszcze o Wołodyjowskim i Sienkiewiczu, nr 21; S.M. Piątkowski: Legenda Wołodyjowskiego, nr 30. – [O przekł. na hebrajski] Ber-Yakow, *Maariv* (Izrael) 1965 z 24 IX; Bariel Moked, *Ha-boker* 1965 z 3 IX s. 5. – D. Ciepieńko-Zielińska: Staropolskie romanse [m. in. Hajduczek pana Wołodyjowskiego]. Krak. 1965. – A. Sajkowski: Wołodyjowski na murach Kamieńca, w zb.: *Prace o literaturze i teatrze ofiarowane Z. Szwejkowskiemu*. Wroc. 1966 s. 221-231. – L. Kukulski: Wielka powieść o micie historii. *Kultura*, Warsz. 1967 nr 34. – M. Kosman: „Pierwszy żołnierz Rzeczypospolitej” (O prawdziwym Wołodyjowskim). *Przekrój* 1968 nr 1222. – J. Woliński: Tło historyczne „Pana Wołodyjowskiego”. *Stolica* 1968 nr 14/15. – B. Baranowski: Prawdziwy Pan Wołodyjowski. *Odgłosy* 1969 nr 18. – J. Bołdok: Istniał czy nie istniał pan Wołodyjowski? *Kulisy* 1969 nr 15. – A. Kersten: Rycerski romans - wielka historia. *Polska* 1969 nr 5 [w 6 wersjach jęz.]. – S. Puch: „Pan Wołodyjowski” na wsi. *Głos Naucz.* 1969 nr 19. – Hamilton [J.Z. Słojewski]: To już ostatnie dni... *Kultura*, Warsz. 1969 nr 12. – J.W. [J. Waksmański]: Spór o „Pana Wołodyjowskiego”. *Pomorze* 1969 nr 7. – (j.w.): Hajduczek. *Życie Warsz.* 1969 nr 65. – R.S. Bielousow: Iz rodosłownoj gerojew knig [Rozdz. Szabla pana Wołodyjowskiego]. Moskwa 1974 s. 263-266. – V. Vodák: [O przekł. V. Dvořáčkovéj]. *Lidová Demokracie*, Praha 1983 z 24 VI. – R. Marut: Mury starej twierdzy. *Tyg. Ciechan.* 1984 nr 51/52. – M. Wagner, *Tyg. Pol.*, Warsz. 1987 nr 12. – B. Burdziej: Psalm 29, werset 11. Dwie głosy: Miłoz i Sienkiewicz. *Prz. Powsz.* 1988 nr 7/8. – J. Lis: „Pan Wołodyjowski” ma sto lat. *Śl. Powsz.* 1988 nr 126. – Na szańcach Wołodyjowskiego. *Perspektywy* 1989 nr 32 s. 10-

11. – I. Paprocka: „Pan Wołodyjowski” – historia i literatura niepodległości. *Biul. Lub. Tow. Nauk. Hum.* 1989 nr 1-2 s. 59-61. – L. Ludorowski: Wokół genezy Pana „Wołodyjowskiego”, w zb.: *Z Sienkiewiczem po Mazowszu*. Płock 1990 s. 51-76 (65). – H. Sienkiewicz: „Pan Wołodyjowski”. Oprac. S. Tomala. Warsz. 1990 s. 46. *Przewodnik po lekturach* 18.

241. R. Anczykowska: H. Sienkiewicz. „Pan Wołodyjowski”. Warsz. 1991 s. 30. *Bibl-czka Powtórzeń*. – L. Ludorowski: Requiem finalne Pana Wołodyjowskiego, w zb.: H. Sienkiewicz. *Twórczość i recepcja*. Lub. 1991 s. 44-52 (67); toż w zb.: *Powieść polska XIX wieku*. Lub. 1992 s. 153-161 (69). – M. Sobotková: O dwóch czeskich tłumaczeniach „Pana Wołodyjowskiego”, w zb.: H. Sienkiewicz. *Twórczość i recepcja*. Lub. 1991 s. 251-257 (67). – L. Ludorowski: *Fuit homo missus a deo*, w zb.: *Motywy sakralne w twórczości H. Sienkiewicza*. Zamość 1992 s. 11-29 (68). – L. Ludorowski: Wokół genezy „Pana Wołodyjowskiego”, w zb.: *Nowe stulecie trójcy powieściopisarzy*. Red. A. Z. Makowiecki. Warsz. 1992 s. 233-249. – M. Kosman: *Prawda historyczna w „Panu Wołodyjowskim”*, w zb.: *Polska powieść XIX i XX w.* Lub. 1993 s. 61-73 (70). – L. Ludorowski: „Pan Wołodyjowski”. Ostatnia część Trylogii H. Sienkiewicza, w zb.: *Polska powieść XIX i XX w.* Lub. 1993 s. 13-28 (70). – M. Łojek: „Pan Wołodyjowski” w edukacji uczniów szkół średnich w okresie niewoli, w zb.: *Polska powieść XIX i XX w.* Lub. 1993 s. 87-97 (70). – I. Paprocka: „Pan Wołodyjowski” H. Sienkiewicza i „Skarb Watażki” W. Łozińskiego. Próba paraleli, w zb.: *Polska powieść XIX i XX w.* Lub. 1993 s. 75-85 (70). – J. Osmola: „Pan Wołodyjowski” H. Sienkiewicza. Lub. 1996 s. 44. *Bibl-czka opracowań*. – A. Stoff: *Sienkiewiczowskie studium zemsty*. Wątek Adama Nowowiejskiego w „Panu Wołodyjowskim”. *Rocz-i Humanist.* 1997 t. 45 z. 1. – I. Hofman: O heroinach „Pana Wołodyjowskiego” H. Sienkiewicza, w zb.: *Studia Sienkiewiczowskie t. 1*. Lub. 1998 s. 213-224 (77). – A. Stoff: *Opowieści chreptiowskie w planie kompozycyjnym i ideowym „Pana Wołodyjowskiego”*. *Acta UNC, Filol. Pol.*, Tor. z. 51 (1998) s. 45-77. – B. Trocha: Michała Wołodyjowskiego etos rycerski, w zb.: *Studia Sienkiewiczowskie t. 1*. Lub. 1998 s. 225-233 (77). – L. Ludorowski: „Pan Wołodyjowski”. Ostatnia część Trylogii. – Requiem finalne „Pana Wołodyjowskiego”, w: *Wizjoner przeszłości*. Lub. 1999 s. 169-186, 334-342 (79). – A. Skiba: „Pan Wołodyjowski”. Medialne aspekty załotów, w zb.: *Studia Sienkiewiczowskie t. 3*. Lub. 2003 s. 125-134 (87). – B. Szargot: Agaj-Han Tuhaj

-bejowicz, w zb.: *Wydalony z Parnasu*. Księga poświęcona pamięci Zygmunta Krasińskiego. Red. J. Świdziński. Pozn. 2003. – G. Matusiak: Państwo Wołodyjowscy jako małżeństwo nie tylko barokowe. *Acta Univ. Lodz. Folia Lit. Pol.* T. 7 [2005] s. 279-302. – L. Mariak: Postawa religijna bohaterów powieści „Pan Wołodyjowski” H. Sienkiewicza. *Jęz. Pol.* 2007 z. 4/5 s. 309-320. – L. Putowska: Orientalna podróż H. Sienkiewicza a „Pan Wołodyjowski”. *Oblęgorek-Kiel*. 2007 s. 22, il. – A. Mak: W Sienkiewiczowskim Chreptiowie. *Najwyższy Czas* 2008 nr 25 s. XLIV-XLV. – Z. Miszczak: Obrazy Kamieńca Podolskiego w *Tygodniku Ilustrowanym* i „Panu Wołodyjowskim” H. Sienkiewicza, w zb.: *Studia Sienkiewiczowskie t. 9*. Lub. 2009 s. 421-484 (102). – A. Smoliński: Kamieniec Podolski – ślad potęgi dawnej Rzeczypospolitej Obojga Narodów oraz miejsce literackich inspiracji H. Sienkiewicza. *Dzieje i współczesność*. *Wiad. Hist.* 2009 z. 3 s. 51-65 [zob. też: Trylogia]

242. Trylogia

A.S. [A. Świętochowski]: *Koniec Trylogii*. *Prawda* 1888 nr 29 s. 342-343. – *Posel Prawdy* [A. Świętochowski]: *Liberum veto*. *Prawda* 1888 nr 32 s. 382. – Polikrates [T. Jeske-Choiński?]: *Sprawy bieżące...* (Ocena historycznych powieści Sienkiewicza przez A.S. w *Prawdzie*). *Niwa*, Warsz. 1888 z. 327. – The works of H. Sienkiewicz. *Literary News* 1893 t. 14 s. 336. – Pan Michael and Trilogy. *Literary World* 1893 z. 30 XII; *Critic* 1894 t. 21 s. 125-126; *Dial* 1894 t. 16 nr 181 s. 21. – J.T.Hodi [J. Tokarzewicz]: *Z życia...* Tanie jubileuszowe wydanie Trylogii Sienkiewicza. *Ateneum* 1896 t. 4 s. 188-195. – *Rachunki*. *Niwa* 1896 nr 39, 45. – *Pamiętnik*. Tanie wydawnictwo. *Prawda* 1896 nr 41 s. 485. – C. Jellenta [N. Hirszband]: *Potomstwo „Pana Tadeusza”*. *Głos* 1897 nr 20 s. 481-487. – L. Szeplewicz: *Istoriczeskije romany Sienkiewicza*. *Obrazowanije* 1898, IX. – z.s. [Z. Sarnecki]: *Z tygodnia na tydzień*. Trylogia w malarstwie. *Tyg. Il.* 1899 nr 41 s. 800. – G. Kahn: *De quelques romans étrangers*. *Revue Blanche* 1900 z. 15 XII s. 577-588. – S. Kozłowski: *W rok jubileuszowy H. Sienkiewicza*. Trylogia historyczna. „*Ogniem i mieczem*”. „*Potop*”. „*Pan Wołodyjowski*”. Szkic krytyczny. Warsz. 1900 s. 116; *Rec*: Ign. Ch. [I. Chrzanowski], *Książka* 1901 nr 2; A. Mazanowski, *Pam. Lit.* 1902 z. 1 s. 176-179. – J. Łuba: *Bohaterowie Trylogii w ilustracjach*. *Gon. Łódz.* 1900 nr 26. – J. de Mitty: *Messire Zagloba*. *Le Gaulois* 1900 z. 12 XII. – Trylogia Sienkiewicza powodem procesu wytoczonego mieszczanom miasta Zbaraża w Galicji. *Ziarno* 1900 nr 51. – L.E. van Norman: *The Trilogy of Sienkiewicz as*

an interpretation of Polish national life. *Literary Digest* 1901 t. 22 s. 221-222. – L. Straszewicz: Zagłoba. *Kraj*, Petersburg. 1901 nr 50 s. 6-8, toż: *Mies. Kur. Pol.* 1901 t. 4 z. 12 s. 849-880; polem. C. Jaczewski: O Zagłobę. *Kraj*, Petersburg. 1902 nr 6, dod. *Życie i Szt.* s. 61-62. – P. Świdziński: Prototyp pana Zagłoby. *Słowo*, Warszawa. 1901 nr 120; toż: *Tyg. Nar.*, Lwów 1901 nr 22-23; *Kur. Pozn.* 1901 nr 241. – S. [A. Suszczyńska?]: Popularyzowanie czy wulgaryzacja. *Tyg. Mód i Pow.* 1901 nr 25. – Pan Zagłoba w Warszawie. *Ruch Katol.*, Lwów 1901 nr 8. – Wł. Dw. [W. Dworzaczek?]: W obronie pana Zagłoby. *Niwa Pol.* 1902 nr 2. – C. Jaczewski: O Zagłobę. *Kraj*, Petersburg. 1902 nr 6. – Odrowąż [M. Szukiewicz]: Spór o Zagłobę, jeszcze słów parę, list otwarty do redaktora *Kraju*. *Kraj*, Petersburg. 1902 nr 12, dod. *Życie i Szt.* – L. Str. [L. Straszewicz]: O pana Zagłobę. *Kur. Pol.*, Warszawa. 1902 nr 12. – L. Straszewicz: Zagłoba. *Sl. Pol.*, Lwów 1902 nr 80. – A.S. [A. Suszczyńska?]: Tak zwane studia krytyczne [spór o postać Zagłoby]. *Tyg. Mód i Pow.* 1902 nr 3-4. – B. Kryczyński: Pogadanki zimowe. *Ojczyzna*, Krak. 1909 nr 47 s. 805. – A.D.: „Patriotyzm ponad miłość” w Trylogii Sienkiewicza. *Praca*, Poznań. 1913 nr 31 s. 964-965.

243. J. Bojko: Po raz pierwszy. *Piast*, Krak. 1916 nr 24. – Es.: Pierwiastek bohaterski w Trylogii Sienkiewicza. *Godz. Pol.* 1916 nr 322-324, 326. – J. Krzyżanowski: Rapsod Trylogii. *Echo Pol.*, Moskwa 1916 nr 52. – O Trylogii. *Dz. Pozn.* 1916 nr 266, *Gaz. Nar.*, Poznań 1916 nr 121, *Kur. Pol.*, Warszawa 1916 nr 320. – A. Mazanowski: Powieść dawniej a dziś. *Prz. Powsz.* 1916 t. 130 z. 5 s. 189-197; polem. T. Wodzicka: Kilka słów z okazji artykułu p. Mazanowskiego: Powieść dawniej a dziś. *Prz. Powsz.* 1916 z. 7 s. 108-111. – A. Potocki: O Trylogii. *Kur. Pol.*, Warszawa 1916 nr 320. – S. Smolka: Trylogia. *Czas* 1916 nr 644; toż: *Dz. Nar.*, Piotrk. 1916 nr 302. – T. Tyc: Epopeja XVII wieku. *Kur. Pozn.* 1916 nr 269. – K. Wojciechowski: Protoplasta Zagłoby. *Pam. Lit.* 1916 z. 1-2 s. 104-111 i nadb.; toż w: H. Sienkiewicz. Lwów 1925 s. 118-126. – H. Lilien: Echa starożytności w sienkiewiczowskiej Trylogii. *Przew. Nauk. i Lit.* 1917 s. 1057-1075. – K. Wojciechowski: Żywioł subiektywny w Trylogii Sienkiewicza. *Muzeum* 1917 s. 455-465 i nadb. – W. Reymont: Z powodu Trylogii. Wspomnienie. *Sfinks* 1917 nr 1. – Trylogia Sienkiewicza. *Jeniec Polak*, Le Puy 1917 nr 7. – F. Hoesick: Jak powstała Trylogia Sienkiewicza. *Il. Kur. Codz.* 1919 nr 350, 352; toż: *Kur. Warsz.* 1924 nr 321. – A. Breza: Jak powstała Trylogia. *Warszawianka* 1924 nr 2. – I. Chrzanowski: Co dała Trylogia. *Warszawianka* 1924 nr 1. – K. Krzewski [Lilien-

feld]: O moralno-wojskowej wartości Trylogii. *Pol. Zbroj.* 1924 nr 294-303. – S.T. [T. Sinko?]: Epopeja narodowa H. Sienkiewicza. *Il. Kur. Codz.* 1924 nr 293. – M. Jehanne Wielopolska: Zakład. *Dz. Pozn.* 1924 nr 267. – K. Brzeski: Gdy Kmicic gra w bilard, a Skrzetuski tańczy w dancingu. *Kur. Czerw.*, Warszawa. 1925 nr 42. – W. Doda: Trylogia Sienkiewicza wczoraj a dziś. Krak.-Tarnów 1925 s. 61. – K. Żuk-Skarszewska: Because of the „Trylogy”. *Poland* 1926 I s. 14-16; przedr. pt. A Torch is Rekindled. *The Golden Book* 1934 III s. 328-332. – I. Strycharski: Słownik do Trylogii. Lwów 1925 s. 181; Rec.: W. Doroszewski, *Ruch Lit.* 1926 nr 6 s. 184-185; S. Świdziński, *Przyj. Szk.* 1926 nr 17. – jam [M. Grydzewski]: Przegląd prasy. *Wiad. Lit.* 1926 nr 10. – Zan. [J. Feldhorn]: Wymowa cytatów. *Gaz. Lit.* 1926 nr 18; polem.: M. Dynowska: Jeszcze w sprawie lektury dla młodzieży. *Mysł Nar.* 1927 nr 16 s. 193-294. – W. Doda: Przyroda w Trylogii Sienkiewicza. Krak. 1927 s. 93; Rec. S. Papée, *Ruch Lit.* 1927 nr 9 s. 282. – G. Maver: „La Trilogia” di E. Sienkiewicz. *Impressioni e commenti. Rivista di Letterature Slave* 1927 nr 1 s. 64-78; Rec.: R. Pollak: Sąd włoski o Trylogii Sienkiewicza. *Kur. Pozn.* 1927 nr 242; R. Pollak: Obcy o Polsce. Polonika włoskie. *Prz. Wspólcz.* 1928, XXIV s. 149-150. – R.: Wartość narodowa, artystyczna i wychowawcza Trylogii Sienkiewicza. *Pol. Zach.*, Katow. 1927 nr 274. – Z. Brochoccka: Ideał rycerza chrześcijańskiego w Trylogii Sienkiewicza, w zb.: Kolo byłych wychowanek szkoły im. Cecylii Plater-Zyberkówny. Warszawa. 1928 s. 27-39. – W. Doda: W stulecie „Zamku Kaniowskiego”. Ślady wpływu Goszczyńskiego na Trylogię Sienkiewicza. *Kur. Lit. Nauk.* 1928 nr 51, dod. *Il. Kur. Codz.* nr 348. – jam [M. Grydzewski]: Przegląd prasy. *Wiad. Lit.* 1928 nr 27.

244. M. Asanka-Japołł: Nieznane źródło sienkiewiczowskiej Trylogii [Pamiętniki M. Jemiołowskiego]. *Kur. Lit.-Nauk.* 1930 nr 34, dod. *Il. Kur. Codz.* nr 221. – T. Geyden: Polonica włoskie. *Gaz. Pol.* 1930 z 15 XI. – A. Gruchalski: Ze studiów nad Trylogią (Trylogia a „Gościniec” A. Jarzębskiego). *Pam. Lit.* 1930 z. 3 s. 424-448 i nadb., Lwów 1930 s. 27. – W. Horod: O Trylogii Sienkiewicza słów parę. *Życie Szk.*, Włocł. 1930 s. 23-26. – I. Pannenkowa: Pułkownik Kuklinowski (Z cyklu: Studia nad Trylogią). *Polonia*, Katow. 1930 nr 2141. – Z. Guzowska: „I będę wieczny jak te, które wskrzeszę...” *Polska* 1931 nr 313. – I. Pannenkowa: Z cyklu: Studia nad Trylogią. „Przesadził”. *ABC*, Warszawa. 1931 nr 16. – Z. Schulbaumówna: Kompozycja Trylogii Sienkiewicza. *Filomata* 1931 z. 24 s. 829-834. – A. Breza: Narodziny Trylogii. *Gaz. Warsz.*

1933 nr 116 dod. – S. Brucz: Trylogia wczoraj i dziś. Epopea Sienkiewiczowska w słońcu wolności. *Expr. Por.* 1933 nr 307. – I. Chrzanowski: Co nam dała Trylogia Sienkiewicza. *Głos Nar.* 1933 nr 305-307. – J. Friedberg: Jak czytano niegdyś Trylogię Sienkiewicza. *Kur. Lit. Nauk.*, dod. *Il. Kur. Codz.* 1933 nr 18. – K. Kalinowski: Głód ideału. W 50-lecie Trylogii H. Sienkiewicza. *Dzwon Niedz.* 1933 nr 52. – P. Krzowski: „Ogniem i mieczem” czy „Potop” w gimnazjach ukraińskich. – Ubrał się diabeł w ornat i ogonem na mszę dzwoni. *Biul. Pol.-Ukraiń.*, Warsz. 1933 nr 25, 33. – J. Krzyżanowski: Z dziejów walterskotyzmu polskiego. *Prz. Współcz.* 1933 nr 130 s. 177-180. – K.M. Morawski: Sztandar Karola Gustawa. Na marginesie Trylogii. *Gaz. Warsz.* 1933 nr 392. – Z. Papp: Pięćdziesiąt lat Trylogii. *Gaz. Warsz.* 1933 nr 353 dod., toż: *Kur. Lw.* 1933 nr 46 dod., toż: *Głos Lit.-Nauk.* dod. *Głosu Nar.*, Krak. 1933 nr 312. – r.k.: Trylogia Sienkiewicza a współczesna młodzież polska. *Kur. Zach.*, Sosn. 1933 nr 334. – Z. Raczkowski: Złoty most. *ABC Lit. Art.* 1933 nr 46. – Best. [T.B. Syga]: Przy narodzinach Trylogii. *Gaz. Warsz.* 1933 nr 345. – S. Szpotański: Trylogia wobec historii. *Kur. Warsz.* 1933 nr 339. – M. Jehanne Wielopolska: Szlakiem Sienkiewiczowskiej Trylogii. *Kur. Por.*, Warsz. 1933 nr 105. – M.J. Wielopolska: Dwa serca i p. Sienkiewicz [projekt scenariusza filmowego]. *Kur. Por.*, Warsz. 1933 nr 151. – Z. Grotowski: Książka prawie do nabożeństwa. *Kur. Lit. Nauk.*, dod. *Il. Kur. Codz.* 1934 nr 32. – J. Krzyżanowski: Trylogia Sienkiewicza (1883-1933). *Nasz Głos*, Dyneburg 1934 nr 6. – Obserwator: Walka z Sienkiewiczem. *Awan-garda* 1934 nr 1-2. – A. Słonczyńska: Rycerze w „Trylogii” Sienkiewicza. *Kur. Warsz.* 1934 nr 290. – Jeszcze o Trylogii. *Kur. Zach.*, Sosn. 1934 nr 13. – S. Szpotański: Pozytywizm i Trylogia. *Kur. Warsz.* 1935 nr 225. – Odpowiedzi Redakcji. Panu W. J. w Krakowie. *Prosto z Mostu* 1935 nr 34 s. 8.

245. J. Birkenmajer: Sienkiewicz dla wszystkich. *Kultura*, Pozn. 1936 nr 33. – J. Birkenmajer: Tanie wydanie Trylogii. *Prosto z Mostu* 1936 nr 5. – W. Doda: Wysła autentyczna Trylogia. *Kur. Pozn.* 1936 nr 490. – L. Kotarbińska: Książka, która powinna być w każdym polskim domu. *Rodz. Pol.*, Warsz. 1936 nr 11. – S. Krajewski: Białogłowy w Trylogii. *Kur. Lit. Nauk.* dod. *Il. Kur. Codz.* 1936 nr 49. – J. Obst: Jak uczcić 50-lecie arcydzieła. O pomnikowe wydanie Trylogii. *Warsz. Dz. Nar.* 1936 nr 81. – L. Ordyniec, J. Sidoreczuk: Czytamy Trylogię. *Biul. Ośw. Propag.* 1936 nr 10, Załącznik. – S. Papée: Złote gody Trylogii Sienkiewicza. *Przyj. Szk.* 1936 nr

19. – J. Rembieniński: Przeszłość i Sienkiewicz. *Podbipięta* 1936 nr 6. – t.s.: Modlitwa czytelnika za duszę ... Podbipięty. Jak powstała przed pół wiekiem Trylogia. *Expr. Por.*, Kiel. 1936 nr 276. – W.N. [W. Noskowski]: Szlakiem pana Zagłoby. *Kur. Pozn.* 1936 nr 81. – Ossolineum spełnia gorące życzenia wielkiego pisarza. Wydaje Trylogię H. Sienkiewicza z mapami i objaśnieniami. *Warsz. Dz. Nar.* 1936 nr 36, 256; toż: Tydzień bibliograficzny. *Wiad. Lit.* 1936 nr 30. – Trylogia H. Sienkiewicza jako przewodnik krajoznawczy. *Tempo Dnia*, Krak. 1936 nr 250. – Pięćdziesięciolecie Trylogii. *Tyg. Il.* 1936 nr 40. – J. Birkenmajer: U źródeł Trylogii. W kręgu Trylogii i „Krzyżaków”. *Prosto z Mostu* 1937 nr 36, 40. – W. Doda: Poprawione wydanie Trylogii. *Ruch Lit.* 1937 nr 6 s. 125-127. – A. Nowaczyński: Kwilecki contra Wrzesowicz. *Kur. Pozn.* 1937 nr 95. – J. Friedberg: Jak czytano niegdyś Trylogię Sienkiewicza. *Kur. Lit. Nauk.*, dod. *Il. Kur. Codz.* 1938 nr 18. – K. Groszyński: Sienkiewicz w drugim czytaniu (uwagi na marginesie Trylogii). *Zespól*, Warsz. 1938 nr 28/29. – J. Łempicki: Historiozofia Hipolita Taine’a [Trylogia a „Noce i dnie” M. Dąbrowskiej]. Krak. 1938 s. 149 i n. – K. Zbyszewski: Ryżową szczotką. Nad starymi gazetami. *Prosto z Mostu* 1938 nr 22. – J. Horák: Anglický príbužný pana Zagłoby. *Časopis pro Moderní Filologii* 1939 s. 259-263; toż w: *Z dejin literatur slovenských*. Stati a rozpravy. Praha 1948 s. 411-417.

246. M. Bielecki: Jak dziś patrzymy na Zagłobę. *Walka Ludu* 1946 nr 101. – J. Cieślowski: Z palcami do Trylogii. Odbrazowiony Sienkiewicz w karykaturze. *Naprzód Dolnośl.* 1946 nr 47, 52. – J. Kott: Kropka nad i. *Przekrój* 1946 nr 47, 49; polem.: Niejaki X. [B. Surówka]: Kropka nad i. *Dz. Zach.* 1946 nr 67, 87; (dż): Poprawiony Sienkiewicz. *Gaz. Lud.* 1946 nr 71; L. Leligdowicz: Do Redaktora „Przekroju”. *Przekrój* 1946 nr 49; Piast: Chybiony atak. *Dziś i Jutro* 1946 nr 12; (x): Pana-Kottowe grzybki. *Odnova* 1946 nr 2; jk [J. Kott]: Zmowa marksistów. *Kuźnica* 1946 nr 13. – G. Maver: „La Trilogia”. Impressioni, commenti. *Iridion* 1946 nr 1/3 s. 101-116. – „Myszka”: Koń w Trylogii Sienkiewicza. *Promień* 1946 nr 4/5 s. 5-7. – J. Piechocki: Krytyka krytyki Trylogii. *Ziemia Pomor.* 1946 nr 335. – A. Radkowski: Pan Zagłoba. *Tyg. Warsz.* 1946 nr 20 s. 6. – Z. Szwejkowski: Trylogia Sienkiewicza jako baśń na tle dziejowym. *Życie Lit.* 1946 nr 12 s. 2-7.

Rec. i polem.: ph [P. Hertz], *Kuźnica* 1946 nr 32; M. Aleksandrowiczówna: Spór o Sienkiewicza w oświetleniu prof. Szwejkowskiego. *Rob. Kuj.* 1946 nr 341, *Rob. Pom.* 1946 nr 334.

- J. Kleiner: Dwie Sienkiewiczowskie sceny śmierci heroicznej. *Nauka i Szt.* 1947 t. 5 s. 3-8.
- S. Pigoń: Wśród twórców. Studia i szkice... (Jeszcze jeden protoplasta imię pana Zagłoby). Krak. 1947 s. 314-323. – J. Ziomek: Cytat literacki w Trylogii H. Sienkiewicza. *Pam. Lit.* 1947 s. 209-217 i odb. – L. Goliński: Pochyleni nad Trylogią... W 32 rocznicę śmierci Sienkiewicza. *Zwierzciadło* 1948 nr 42. – Goa [A. Gołubiew]: Spotkania literackie. Makieta. *Tyg. Powsz.* 1948 nr 45. – A. Stawar: W sprawie Trylogii. *Odrodzenie* 1948 nr 32 s. 4-5; tenże: Sienkiewicz przed Trylogią. *Kuźnica* 1948 nr 31, 32. – S. Ziembicki: Romantyzm pozytywisty. *Tyg. Warsz.* 1949 nr 20 s. 5. – S. Sandler: Wśród prądów epoki. *Zesz. Wroc.* 1951 nr 2 s. 3-22. – M. Zientarowa: Prus o Sienkiewiczu. *Przekrój* 1951 nr 321. – B. Arkuszewski: O prawdziwych życiorysach bohaterów Trylogii. *Tyg. Powsz.* 1952 nr 38 s. 2; uzup.: K. Rolle: O prawdziwym Wołodyjowskim. *Tyg. Powsz.* 1953 nr 7. – K. Budzyk: Sprawa Trylogii. *Polonistyka* 1952 nr 4 s. 40-42.
- S. Sandler: Wokół Trylogii. Wroc. 1952, Ossol., s. 112. *IBL. Studia Hist.-Lit.* t. 13.
- Rec.: K. Budzyk, *Twórczość* 1952 nr 6; Z. Hierowski: Nowe spojrzenie na Trylogię. *Świat i Życie* 1952 nr 22 s. 2; St.K. [S. Kuszewski], *Sprawy i Ludzie* 1952 nr 69; St.K. [S. Kuszewski]: Wokół Trylogii i Sienkiewicza. *Gaz. Rob.*, Wroc. 1952 nr 124; T. Mikulski: Sienkiewicz na nowo odczytany. *Życie Lit.* 1953 nr 29 s. 6-7; J. Piechocki: Trylogia na nowo odczytana. *Il. Kur. Pol.* 1952 nr 167 s.6; J.M.S. [J.M. Świącicki], *Tyg. Powsz.* 1952 nr 16; Sienkiewicz na stosie. *Tryb. Ludu* 1952 nr 135.
- S. Sandler: Dalekie i bliskie Sienkiewiczowskiej Trylogii. *Polonistyka* 1954 nr 4 s. 1-17.
- J. Iwaszkiewicz: O bohaterach narodowych. *Dz. Pol.* 1955 nr 128, toż: *Życie Warsz.* 1955 nr 127. – J. Mackiewicz: Błędy, których się nie widzi. *Wiadomości*, Londyn 1956 nr 4. – J. Kądziała: O Trylogii. *Głos Rob.* 1957 nr 29, toż: *Now. Rzesz.* 1957 nr 28. – J. Koźliński: Trylogia. *Kierunki* 1957 nr 49. – P.T. [L. Roppel]: Trylogia. *Dz. Balt.* 1957 nr 148. – J. Kijas: Wychowawcze wartości Trylogii Sienkiewicza w chwili obecnej. *Polonistyka* 1958 nr 4 s. 40-42. – J. Kijas: Trylogia i jej czytelnicy. *Życie Lit.* 1958 nr 19.
- S. Sobotkiewicz: Wzory Zagłoby. *Wiadomości*, Londyn 1959 nr 26. – A. Stawar: Trylogia. *Prz. Hum.* 1959 nr 2 s. 35-76. – A. Stawar: Aneksy do Trylogii. *Prz. Kult.* 1959 nr 41, 45-46.
- 247.** Z. Szweykowski: Trylogia Sienkiewicza. Szkice. Pozn. 1961 s. 147, il.
- Rec.: Z. Pedziński, *Il. Kur. Pol.* 1961 nr 249; J. Star-nawski, *Twórczość* 1961 nr 12 s. 123-127; W. Billip, *Nowe Książ.* 1962 nr 3 s. 151-153; Z. Pedziński, *Tyg. Kult.* 1962 nr 21; S. Sandler, *Pam. Lit.* 1963 z.1 s. 181-194.
- Trylogia H. Sienkiewicza. Studia, szkice, polemiki. Wybór i oprac. T. Jodelka. Mapy [4] oprac. T. Nowak. Warsz. 1962 PIW, s. 587.
- Z a w a r t o ś ć: T. Jodelka: Wstęp; [I]. Pierwszy spór o wartość Trylogii [J.B. Zaleski, W. Bogusławski, W. Dzeduszycki, S. Tarnowski, J.I. Kraszewski, T.T. Jeż, Z. Kacz-kowski, A. Świętochowski, P. Chmielowski, S. Krzemiński, B. Prus, J. Klaczko, H. Sienkiewicz]; [II]. Społeczne zna-czenie Trylogii [W. Nałkowski, S. Brzozowski, W. Feld-man, M. Konopnicka, E. Orzeszkowa, A. Brückner, A. Potocki, B. Chlebowski, J. Kasprzewicz, S. Zeromski, K. Wojciechowski, T. Zieliński, J. Kleiner, I. Chrzanowski]; [III]. Wartości historyczne „Ogniem i mieczem” [O. Górka, W. Tomkiewicz]; [IV]. Najnowsze oceny Trylogii [A. Go-lubiew, K. Wyka, K.W. Zawodziński, J. Kleiner, W. Czapl-ński, S. Sandler, Z. Szweykowski]; [V] Czytanie Trylogii [S. Zeromski, W.S. Reymont, J. Iwaszkiewicz].
- Rec.: P. Hertz, *Nowa Kult.* 1962 nr 50; J. Iwaszkiewicz, *Życie Warsz.* 1962 nr 305/307; E. Porębski: Z notatnika bibliofila. Trylogia wczoraj i dziś. *Expr. Wiecz.* 1962 nr 303; J.Z.J. [J.Z. Jakubowski], *Polonistyka* 1963 nr 1 s. 36-38; K.K. [K. Koźniowski], *Polityka* 1963 nr 14; S. Lichański: O Trylogii i Sienkiewiczu. *Więź* 1963 nr 5 s. 72-81; S. Li-chański: Trylogia inaczej odczytana. Arcymistrz słowa. *Za i Przeciw* 1963 nr 4 s. 8-9; W. Maciąg, *Twórczość* 1963 nr 4 s. 80-83; J. Pelc, *Nowe Książ.* 1962 nr 24; E. Szonert, *Ruch Lit.* 1963 nr 5/6 s. 294-296; S. Treugutt, *Prz. Kult.* 1962 nr 51/52; J. Wilhelmi, *Tryb. Ludu* 1962 nr 320; A. Wilkoń, *Życie Lit.* 1963 nr 28.
- S. Sobotkiewicz: Na tropach bohaterów Try-logii. Bitwa, której nie było. Stefan Czarniecki u Sienkiewicza a w źródłach. *Wiadomości*, Lon-dyn 1964 nr 17, 19, 30. – I.K. Gorski: „Trilogija” Sienkiewicza, w zb.: *Kriticzeskij realizm w litie-raturach zapadnych i jużnych Sławian*. Moskwa 1965 s. 110-222.
- M. Kosman: Na tropach bohaterów Trylogii. Warsz., KiW 1966 s. 360, bibliogr.
- Rec.: J. Maciszewski, *Nowe Książ.* 1966 nr 19; K. Brzo-zowska, *Wiadomości*, Londyn 1967 nr 4, polem.: nr 6, 12; W. Błachut: Dalszy ciąg Trylogii. *Ziel. Sztańd.* 1968 nr 6.
- T. Bujnicki: Struktura artystyczna Trylogii a pamiętniki polskie XVII wieku. *Pam. Lit.* 1966 z. 3. – T. Bujnicki: Sztuka narracyjna Trylogii. *Ruch Lit.* 1966 nr 3. – L. Grzegorzczak, K. Świe-boda: Medycyna w Trylogii. *Przekrój* 1966 nr 1111, uzup. nr 1115. – P. Jasienica: Komentarze do biblii domowej. *Tyg. Powsz.* 1966 nr 46. – A. Kijowski: „Stuletnia” wojna o Trylogię. *Gaz. Białost.* 1966 nr 131, toż: *Gaz. Krak.* 1966 nr 179, *Gaz. Olszt.* 1966 nr 113, *Głos Rob.* 1966 nr 197, *Gaz. Pozn.* 1966 nr 113, *Sl. Ludu* 1966 nr 125, *Tryb. Ludu* 1966 nr 137. – J. Krzyżanowski: Bo-hater Trylogii. *Rocz. Tow. Lit. im. A. Mickiewicza* 1966 nr 1 s. 5-11. – J. Krzyżanowski: Trylogia - powieść ludowa. *Polonistyka* 1966 nr 2 s. 5-14; toż w zb.: H. Sienkiewicz. Twórczość i recep-cja światowa. Krak. 1968 s. 255-268 (58); toż przedr. w: *Pokłosie Sienkiewiczowskie*. Warsz. 1973 (60). – J.R. Krzyżanowski: Amerykański

Zagłoba o Mickiewiczu. *Kultura*, Paryż 1966 nr 7/8 s. 189-197; przedr. w: J.R. Krzyżanowski: *Legenda Samosierry i inne prace krytyczne*. Warsz. 1987. – J. Pieszczachowicz: Bohaterowie współczesni? *Wieści* 1966 nr 47. – M. Śledziowski: Pan Zagłoba jako poszukiwacz złota. (Z zapomnianych dziejów polskiej emigracji). *Tyg. Pol.* 1966 nr 19. – J. Trzynadłowski: Uwagi o poetyce Trylogii - historycznej powieści przygody. *Pam. Lit.* 1966 z. 3 s. 89-103; przedr. w: *Sztuka słowa i obrazu. Studia teoretycznoliterackie*. Wroc. 1982 s. 138-154. – Glossy do Trylogii H. Sienkiewicza. *Stolica* 1966 nr 51/52. – P. Jasienica: Wielki spór o Sienkiewicza. *Znak* 1967 nr 5 s. 659-669. – S.L. [S. Legeżyński]: Jan XXIII o twórcy „Quo vadis”. O odczycie I. Wieniewskiego pt. „Trylogia polską Iliadą” w Londynie. *Znak* 1967 nr 3 s. 405-410. – Kaj. Morawski: Jak tatarska orda..., w zb.: *Sienkiewicz żywy*. Londyn 1967 (57). – M. Paszkiewicz: Źródło popularności Trylogii – sarmatyzm, w zb.: *Sienkiewicz żywy*. Londyn 1967 (57). – S. Rutkowski: W związku z jubileuszowym wydaniem Trylogii. *Polonistyka* 1967 nr 4 s. 61-62. – Z. Szpotkański: Sienkiewicz. *Znak* 1967 nr 153 s. 405-410. – I. Wieniewski: Trylogia polską „Iliadą”, w zb.: *Sienkiewicz żywy*. Londyn 1967 (57). – W. Błachut: Legenda i prawda o bohaterach Trylogii. *Wieści* 1968 nr 15. – T. Bujnicki: Struktura artystyczna Trylogii a pamiętniki polskie XVII wieku, w zb.: H. Sienkiewicz. *Twórczość i recepcja światowa*. Krak. 1968 s. 303-339 (58). – B. Eysymontt: Zwycięstwa Trylogii. *Za i Przeciw* 1968 nr 23. – H. Kapeliński: Folklor w Trylogii H. Sienkiewicza, w zb.: H. Sienkiewicz. *Twórczość i recepcja światowa*. Krak. 1968 s. 269-286 (58). – B. Królikowski: Nad Trylogią wczoraj i dziś. *Kierunki* 1968 nr 30. – Z. Kurzowa: Uwagi o nazwach bohaterów Trylogii Sienkiewicza, w zb.: *Symbolae philologicae in honorem Vitoldi Tazzycki*. Red. S. Hrabec i in. Wroc., Ossol. 1968 s. 182-192. – A. Siekierski: Ekspiacja po polsku. *Prog. Teatru Mickiewicza*, Częst. IV 1968. – J. Trzynadłowski: Uwagi o poetyce Trylogii - historycznej powieści przygody, w zb.: H. Sienkiewicz. *Twórczość i recepcja światowa*. Krak. 1968 s. 287-302 (58); przedr. w: *Sztuka słowa i obrazu. Studia teoretycznoliterackie*. Wroc. 1982 s. 138-154. – K. Zbyszewski: Czytając Trylogię. *Wiadomości*, Londyn 1968 nr 1, polem.: A. Zamojski, nr 11. – W. Żukrowski: Nieśmiertelny. *Nowe Książ.* 1968 nr 10, przedr. w: *Karambole*. Warsz. 1973 s. 76-82. – J. Górski: Przyszłość w teraźniejszości. *Życie Warsz.* 1969 nr 138. – A. Grzybowiecka: Bohaterowie Trylogii. *Świat Młod.* 1969 nr 27/28. – A. Hamerliński: Kozaczyna w dawnej Polsce. *Książ.*

dla Ciebie. dod. *Naszego Klubu* 1969 nr 3. – A. Hertz: O małości pana Zagłoby. *Wiadomości*, Londyn 1969 nr 39; polem.: S. Sobotkiewicz nr 44, J. Giertych, M. Kukiel, J. Ostaszewski, W.K. Śmigielski, J. Lobodowski, F. Goldschlag, J. Popiel, K. Poznański. *Wiadomości* 1970 nr 3/4, 8, 12, 18, 21, 29, 32-35, 45; M. Kukiel, *Na Antenie*, Londyn 1970 nr 85. – B. Królikowski: Jeszcze o źródłach Trylogii. *Prz. Hum.* 1969 nr 3. – J. Szejnoch: Kłopoty z bohaterami Trylogii. *Gaz. Krak.* 1969 nr 57.

248. M. Kosman: Trylogia i prawda historyczna: Azja, Kryczyński i Lipkowie. *Przekrój* 1970 nr 1307. – J.W. Krawczyk: Turystyczny klejnot z szabli Wołodyjowskiego. *Tryb. Maz.* 1970 nr 182.

– L. Ludorowski: O postawie epickiej w Trylogii H. Sienkiewicza. Warsz. 1970, PIW s. 224. *IBL PAN, Hist. i Teoria Lit., Studia* 25.

Rec.: W. Billip, *Nowe Książ.* 1970 nr 14; B. Królikowski, *Prz. Hum.* 1970 nr 6; S. Melkowski, *Współczesność* 1970 nr 26; H. Markiewicz, *Życie Lit.* 1971 nr 30, 42; J. Krzyżanowski, *Życie Lit.* nr 40; M. Kaczmarek, *Życie Lit.* 1971 nr 48; S. Melkowski, *Polonistyka* 1971 nr 2; T. Bujnicki, *Pam Lit.* 1972 z. 1.

– J. Narbutt: Casus - Sienkiewicz. *Tyg. Powsz.* 1970 nr 7. – T. Nowacki: Przyjaciele z Trylogii. *Wiad. Pol.*, Sydney 1970 nr 50/52. – W. Studenci: Kazimierz Szetkiewicz i Zagłoba. *Prz. Hum.* 1970 nr 6 s. 137-147. – Z. Śliwka: Narracja i narrator w Trylogii H. Sienkiewicza. *Jez. Pol., Biul.*, Kiel. 1970 nr 8 s. 8-18. – S. Zabierowski: Niektóre źródła popularności Trylogii Sienkiewicza. Krak. 1970, PWN s. 26, *Nauka dla Wszyst.* 128. – M.K. Dziewanowski: Do redaktora [o rodzinie Wołodyjowskich]. *Wiadomości*, Londyn 1971 nr 4. – L. Ludorowski: Dylematy gatunkowe Trylogii Sienkiewicza. *Życie i Myśl* 1971 nr 12 s. 84-90. – J. Serczyk: Dwa modele. *Pomorze* 1971 nr 21. – M. Ziółkowska: Onufry Zagłoba. *Polonia*, Chicago 1971 nr 1. – D. Welsh: Sienkiewicz's „Trilogy” (A study in novelistic techniques). *Antemurale*, Rzym 1971 t. 15 s. 217-298. – Z. Wawaszczak: „Mały rycerz” odpoczywał w Wielkich Oczach. *Widnokrąg* 1972 nr 40. – A. Włodek: W ostatniej chwili... *Dz. Pol.* 1972 nr 310. – A. Żyga: Jak Trylogia pod strzechy zbłądziła. *Widnokrąg* 1972 nr 22. – Bohaterowie Trylogii w powieści, filmie i rzeczywistości [spraw. z odczytu J. Lutowskiego]. *Służba Zdr.* 1972 nr 15. – A. Jopkiewicz: Pamiętnikarskie źródła sienkiewiczowskiej Trylogii (Diariusz B.K. Maskiewicza). *Prz. Hum.* 1972 z. 3 s. 129-153. – J. Nowak-Dłużewski: Nieco z kulis warsztatu literackiego Sienkiewicza. *Prz. Hum.* 1972 z. 3 s. 125-128, przedr. w: *Studia i szkice*. Warsz. 1973 s. 131-135. – F. Pipala: Pan

stolnik przemyski i „hajduczek” (W 300 rocznicę śmierci małego rycerza). *Widnokrąg* 1972 nr 33. – R. Pollak: Zapomniane sienkiewiczianum [art. G. Mavera]. *Pam. Lit.* 1972 z. 3 s. 180-182. – H. Różycka: Zamach na wielkość. *Prz. Powsz.* 1972 nr 7/8 s. 9-11. – T. Bujnicki: Trylogia Sienkiewicza na tle tradycji polskiej powieści historycznej. Krak. 1972, Ossol., s. 110. *Prace Komisji Hist.-Lit. PAN nr 31*; Rec.: W. Danek, *Ruch Lit.* 1974 nr 3 s. 191-194. – T. Bujnicki: Ewolucja polskiej powieści historycznej. *Ruch Lit.* 1973 nr 1 s. 5-31.

– M. Kosman: Na tropach bohaterów Trylogii. Wyd. 2 zmien. Warsz., KiW 1973 s. 387, il., bibliogr.; toż wyd. 3. Warsz. 1975; toż wyd. 4 uzup. Warsz. 1986, KiW s. 445.

Rec.: A.H., *Nasz Klub* 1974 nr 6 s. 23-24; M. Bajerowicz, *Tydzień* 1975 nr 38 s. 17; H. Wisner, *Nowe Książ.* 1974 nr 3 s. 39-40.

– J. Krzyżanowski: Rapsod Trylogii; Trylogia powieść ludowa; Bohater Trylogii; Pasek i Sienkiewicz (Do źródeł Trylogii); U źródeł powieści Sienkiewicza, w: Pokłosie Sienkiewiczowskie. Warsz. 1973 s. 13-24, 221-300 (60). – Z. Szweykowski: Trylogia Sienkiewicza i inne szkice o twórczości pisarza. Pozn. 1973 s. 207 (61).

249. W. Czaplinski: Glosa do Trylogii. Wroc. Ossol., 1974, s. 179, il., bibliogr.

Rec.: W. Błachut, *Wieści* 1974 nr 27 s. 5; M. Bogucka, *Mówią Wieki* 1974 nr 10 s. 39; M. Hryniewicz, *Nowe Książ.* 1974 nr 15 s. 34-35; B. Królikowski, *Twórczość* 1975 nr 4 s. 103-105; M. Kurzyna, *Sl. Powsz.* 1974 nr 206; R. Kwieciński, *Wiadomości*, Wroc. 1974 nr 11; J. Lasocka, *Sl. Powsz.* 1974 nr 159; J. Termer, *Tryb. Ludu* 1974 nr 97.

– A. Gofubiew: Świadczenie przemian. Dwa spojrzenia na wiek XVII. Krak. 1974 s. 77-106. – P. Hertz: Wielka scena dziejów narodowych. *Tyg. Powsz.* 1974 nr 43. – M. Kosman: Po szwedzkim „potopie”. *Tydzień* 1974 nr 8. – T. Bujnicki: Sztuka narracyjna Trylogii, w zb.: *Pozytywizm. Wybór tekstów z literatury naukowej*. Oprac. F. Ziejka. Krak. 1975, powiel. – S. Dąbrowski: Pan Zagłoba w Kalifornii. *Wiadomości*, Londyn 1975 nr 25. – W. Kwast: Prototyp Zagłoby. *Wiadomości*, Londyn 1975 nr 37. – J. Lorenc: Przyczynki do źródeł Sienkiewiczowskiej Trylogii. *Studia Kiel.* 1975 nr 2 s. 99-103. – T. Syga: Bohaterowie Trylogii. *Za i Przeciw* 1975 nr 32, 34. – Z. Szweykowski: Baśniowość Trylogii, w zb.: *Pozytywizm. Wybór tekstów z literatury naukowej*. Oprac. F. Ziejka. Krak. 1975, powiel. – A.G.: Amerykański Zagłoba. *Tydz. Pol.*, Nowy Jork 1976 nr 276 s.10. – T. Bujnicki: Trylogia H. Sienkiewicza, w zb.: *Literatura polska w szkole średniej*. Red. F. Bielak i S. Grzeszczuk. Warsz. 1976. – W. Kwast: Sienkiewiczowski bohaterowie z Anaheim. *Wiadomości*, Londyn 1976 nr

39/40. – L. Ludorowski: Epos uzbecki a Trylogia H. Sienkiewicza; Struktura gatunkowa a funkcje ideowe Trylogii H. Sienkiewicza. *Prace Lubus. Tow. Nauk.* 1976 t. 19 s. 5-24, 119-138. – J. Łobodowski: Stary spór - redivivus. *Wiadomości*, Londyn 1976 nr 22, 45; polem. i uzup.: S. Żochowski nr 39/40, Cz. Jarmuszkievicz nr 45, P.A. Szudek nr 49; L. Holak: Głagolica. *Wiadomości*, Londyn 1977 nr 7. – A. Wilkoń: Niewidzialny artysta H. Sienkiewicza. *Życie Lit.* 1976 nr 46 s. 1, 9. – I. Zięba: Kształtowanie przestrzeni w Trylogii Sienkiewicza. *Prace Nauk. Uniw. Śl.* 1976 nr 99 s. 93-109. – R. Janiński: Trylogia. *Gaz. Poludn.* 1977 nr 252, toż: *Głos Wielkop.* 1977 nr 251. – T. Jodelka-Burzecki: Sprawa Sienkiewicza nadal otwarta. *Literatura* 1977 nr 1 s. 1, 7; uzup.: B. Konowski: O Sienkiewiczu, nr 3 s. 15. – K. Kosek: Powieści i gawędy W. Łozińskiego jako źródło inspiracji do Trylogii Sienkiewicza i „Lalki” Prusa. *Rocz. Przemys.* 1977 t. 17/18 s. 75-80. – L. Ludomirski: O Trylogii. *Przemiany*, Kielce 1977 nr 9 s. 12-13. – I. Opacki: Czytanie Trylogii (Polakom najbliższe). *Tryb. Rob.* 1977 nr 297. – J. Pochwalska: Jak to odbyła się pierwsza próba teatralizacji Trylogii za życia Sienkiewicza. *Razem Młodzi Przyj.*, Londyn 1977 z VI/VII s. 61-63. – J. Słojewski, *Perspektywy* 1977 nr 26 s. 27.

249a. Trylogia H. Sienkiewicza. Historia - dzieło - recepcja. Materiały z sesji naukowej „W dziewięćdziesiąt rocznicę Trylogii H. Sienkiewicza”. Zielona Góra, 2-3 maja 1973. Red. L. Ludorowski. Warsz.-Pozn. PWN, 1978 s. 244. Za wartość: [Dedykacja] Pamięci Prof. W. Danka. Od Redakcji. – J. Krzyżanowski: O znaczeniu Trylogii. – W. Czaplinski: Z problematyki historycznej Trylogii. – A. Kersten: Kilka refleksji nad filmową realizacją Potopu. – J. Koblewska: Wybrane problemy adaptacji filmowych Pana Wołodyjowskiego. – T. Bujnicki: Wojna domowa S. Twardowskiego a Trylogia H. Sienkiewicza. – H. Bursztyńska, W. Danek: Literackie powinowactwo powieści historycznych Sienkiewicza i Kraszewskiego. – J. Trzynadłowski: Trylogia jako gatunek literacki (Z rozważań nad genealogią cyklu powieściowego H. Sienkiewicza). – L. Ludorowski: Językowo-stylistyczne wyznaczniki postawy epickiej w Trylogii. – A. Wilkoń: Z zagadnień języka „Ogniem i mieczem”. – T. Jodelka-Burzecki: Trylogia w Polsce Ludowej. – Wypowiedzi w dyskusji (wg stenogramów autoryzowanych): W. Czaplinski, W. Danek, J. Jarowiecki, T. Jodelka-Burzecki, A. Kersten, J. Koblewska, W. Korcz, K. Kosek, L. Ludorowski, J. Trzynadłowski, H. Waszak Kosętko. Rec.: Z. Hodun, *Nadodrże* 1978 nr 26 s. 9.

– E. Dusza: Trylogia. *Gwiazda Polar.*, USA 1978 nr 28. – P. Hertz: Miary i wagi [spory o Trylogię]. Warsz. 1978 s. 88-91. – J. Krzemińska: „Tematy” w ilustracjach Trylogii H. Sienkiewicza. *Teksty* 1978 nr 5 s. 152-160. – J. Krzemińska: Trylogia H. Sienkiewicza w sztuce. *Widnokręgi* 1978 nr 6

s. 100-104. – J. Wieczerska: Sienkiewiczowskie odwołania. *Czas* 1978 nr 35, 40. – K. Wojtecka: O Trylogii. *Gwiazda Polar.*, USA 1978 nr 38-40. – S. Dąbrowski: Czy pan Zagłoba pochodził z Kalifornii. *Kultura*, Warsz. 1979 nr 45, toż: *Gwiazda Polar.*, USA 1980 nr 47; uzup. K. Groniowski, K. Guzik, *Kultura*, Warsz. 1979 nr 47, 48. – E.L. Dusza: Prawda i mit. *Tydz. Pol.*, Londyn 1979 nr 13. – J. Łobodowski: Chochliki drukarskie i inne. *Wiadomości*, Londyn 1979 nr 22. – E. Szonert: W kręgu Trylogii. *Kierunki* 1979 nr 21; polem.: W. Czaplík, *Kierunki* 1979 nr 28. – (Sz): Bohun w Trylogii i w rzeczywistości. *Gwiazda Polar.*, USA 1979 nr 16. – S. Treugett: Swedes in Sienkiewicz's historical novels, w zb.: *Swedish-Polish Literary Contacts*. Motala 1979 s. 97-106.

250. T. Grabowski: Zagłoba i małpy. *Świat Młod.* 1980 nr 121. – S. Meresiński: Schematy kompozycyjne Trylogii H. Sienkiewicza, w zb.: *Literatura i język*. Oprac. M. Skarżyński. Kiel. 1980. Inst. Kształ. Naucz. i Badań Oświat. – S. Wysłouch: Dziewiętnastowieczna powieść i „przywracanie równoczesności” (Na przykładzie Trylogii Sienkiewicza). *Ruch Lit.* 1980 nr 1; przedr. w: *Problematyka symultanizmu w prozie*. Pozn. 1981 s. 135-147. – J. Krzemińska: Albumy do Trylogii H. Sienkiewicza, w zb.: *Dzieła czy kicz*. Warsz. 1981 s. 243-332, il. – A. Pomian, *Tydz. Pol.*, Nowy Jork 1981 nr 706. – L. Ludorowski: Etos posługi publicznej w Trylogii H. Sienkiewicza, w zb.: H. Sienkiewicz. Tradycja - kreacja - styl. Katow. 1982 (62). – J. Trzynałowski: Trylogia jako gatunek literacki. Z rozważań nad geneologią cyklu powieściowego. Uwagi o poetyce Trylogii - historycznej powieści przygody, w: *Sztuka słowa i obrazu*. Wroc. 1982 s. 129-154. – R. Dębecki: Kto fikcyjny, kto prawdziwy? *Gaz. Rob.* 1983 nr 110, toż: *Nowiny* 1983 nr 113; *Sl. Ludu* 1983 nr 125; *Tyg. Chełm.* 1983 nr 22. – F. German: Zagłoba z Kalifornii. *Katolik* 1983 nr 46. – M.A. Hessel: O Trylogii w jej stulecie inaczej. *Wieści* 1983 nr 26. – M.A. Janisławski, *Tyg. Zamoj.* 1983 nr 6. – T. Jodełka -Burzecki: Ku pokrzepieniu serc. *Kierunki* 1983 nr 18. – (LE) [L. Witeszczak]: Zza kulis... *Gaz. Krak.* 1983 nr 123. – L. Ludorowski: Książka o miłości ojczyzny. *Wisielka* 1983 nr 3/4 s. 8-10. – J. Potęga: Śladami małego rycerza... *Przyjaźń* 1983 nr 23 s. 18-19. – J. Roszko: Sto lat Trylogii. *Płomyk* 1983 nr 11, *Prz.* 1983 nr 14. – K.M. Sieniawski: Zbaraż (Na marginesie antysienkiewiczowskiej kampanii – 100 lat Trylogii). *Prz. Tyg.* 1983 nr 22. – D. Świerczyńska: Polski pseudonim literacki [heronimy z Trylogii i in.]. Warsz. 1983, toż wyd. 2: Warsz. 1999 s. 59-62,

134. – 100 lat Trylogii. *Lud*, Kurytyba 1983 nr 39. – M. Dudkowska: Sesja naukowa w UMCS. Stulecie Trylogii H. Sienkiewicza. Jan III – trzecie stulecie victorii wiedeńskiej. *Prz. Hum.* 1984 nr 9/10 s. 161-164. – S. Józefowicz, *Kal. Związ.*, Chicago 1984 s. 159-163. – H. Kosętko: Z dziejów recepcji Trylogii H. Sienkiewicza w latach międzywojennych. (Wokół polemik z O. Górką) [streszcz.]. *Biul. Polon.* 1984 nr 1 s. 149-153. – J. Marx: Stulecie Trylogii. *Odrodzenie* 1984 nr 22. – J. Orłowski: Trylogia H. Sienkiewicza a „Książę srebrny” Aleksego Tołstoja, w zb.: *W kręgu zagadnień polskiej powieści historycznej XIX wieku*. Red. L. Ludorowski. Lub. 1984 s. 159-171. – M. Walicki: O Trylogii. *Panorama* 1984 nr 24.

251. Trylogia – Sobieski – Victoria wiedeńska. Red. L. Ludorowski. Lub. 1985, UMCS, s. 279 (63).

Zawartość m.in.: J. Trzynałowski: Z rozważań nad geneologią trylogicznego cyklu powieściowego H. Sienkiewicza. – T. Bujnicki: Wprowadzenie w sarmacki świat Trylogii. – A. Stoff: Trylogia i sytuacje ludzkie. (Między poetyką a wartością utworu). – J. Orłowski: Trylogia H. Sienkiewicza w krytyce rosyjskiej. – Z. Mokronowska: Trylogia H. Sienkiewicza w parodii. – H. Kosętko: Trylogia H. Sienkiewicza w szkole Polski Odrodzonej. – B. Walczak: Archaizacja językowa w Trylogii a zróżnicowanie socjalne polszczyzny XVII wieku. – L. Ludorowski: *Salvator i Victor*.

– Z. Bąk: Trylogia Sienkiewicza po stu latach. *Kwart. Naucz. Opol.* 1985 nr 1/2 s. 52-57. – W. Chudy, *Gwiazda Morza* 1985 nr 17, 22. – I. Gorski: Powieści historyczne H. Sienkiewicza. O poetyce Trylogii. Tłum. H. Brzoza i K. Zięba, w zb.: *Polonistyka Radziecka. Literaturoznawstwo*. Oprac. B. Białokozowicz. Warsz. 1985 s. 400-410. – H. Kosętko: Z dziejów recepcji Trylogii H. Sienkiewicza w dwudziestolecium międzywojennym. Wokół polemik z Olgięrdem Górką. Krak. 1985, Wyd. Nauk. WSP, s. 260; Rec.: J. Ruszała, *Zag. Rodz. Lit.* t. 32 1989 z. 1 s. 108-111. – J. Krzyżanowski: Trylogia, w: *Literatura polska. Przewodnik encyklopedyczny*. T. 2. Warsz. 1985 [i wyd. nast.] s. 500-501. – M. Tomikowska: Trylogia Sienkiewicza. Jan III Sobieski. Wiktorja wiedeńska. Ogólnopolska sesja naukowa [w Lublinie 1983]. *Spraw., Biul. Polonist.* 1985 nr 12 s. 260-270. – Z. Bąk: O Trylogii. *Ogniwo*, Czeski Cieszyn 1985/1986 nr 8 s. 228-229. – S. Bortnowski: Trylogia nadal krzepi. *Polityka* 1986 nr 27 s. 8. – I. Gorski: Trylogia Sienkiewicza, w: *O Sienkiewiczu i Wiesielowskim*. Warsz. 1986 s. 117-272; rec.: W. Janicki, *Zorza* 1986 nr 46 s. 11. – J. Korczowski: Fantazja w literaturze. *Tydz. Pol.*, Londyn 1986 nr 40 s. 13.

– M. Kosman: Na tropach bohaterów Trylogii [wyd. 4 uzup.]. Warsz. 1986, s. 445, fot., il.

Rec.: Z. Beryt, *Gaz. Pozn.* 1987 nr 37; S.S. Nicieja, *Tryb. Opol.* 1987 nr 50; G. Zalewska, *Kur. Szczec.* 1987 nr 151; *Wieczór* 1987 nr 138.

– M. Kosman: Na tropach bohaterów Trylogii. *Czerw. Stand.*, Wilno 1986 nr 300. – M. Kosman: W czasach pana Michała. Na tropach bohaterów Trylogii. O Trylogii i królu Janie. *Fakty* 1986 nr 13, 18, 19, 23, 29, 41. – M. Kosman: Trylogia – legendy i fakty. *Prz. Tyg.* 1986 nr 17. – M. Kosman: Historia w Trylogii – sto lat później. *Życie i Myśl* 1986 nr 9/10 s. 37-44. – W. Kustanowiczowa: W obronie Sienkiewicza. *Tydz. Pol.*, Londyn 1986 nr 41 s. 13. – L. Ludorowski: O wartościach uniwersalnych Trylogii H. Sienkiewicza, w zb.: *Między literaturą a historią. Z tradycji idei niepodległościowych w literaturze polskiej XIX i XX w.* Red. E. Łoch. Lub. 1986 s. 92-112. – J. Łobodowski: Sienkiewicz i sprawa ukraińska. *Tydz. Pol.*, Londyn 1986 nr 25; polem. i uzup.: T. Stachowski, S.W. Chmielewski, W. Jeziorowska, J. Korczowski, A. Maczulonis-Kalińczyk, *Tydz. Pol.*, Londyn 1986 nr 30, 34, 39, 40, 44, 46, 47, 50. – J. Narbutt: Czy Polska ma swój epos? *Jasna Góra* 1986 nr 8 s. 8-9. – B. Niesporek: Ze stylistycznej problematyki nazewnictwa w Trylogii H. Sienkiewicza. *Prace Nauk. Univ. Śl.* 1986 nr 739 s. 105-125. – F. Pipała: Rzeszowszczyzna w Trylogii. *Nowiny* 1986 nr 85. – A. Stoff: Uwagi o sposobie kształtowania przestrzeni w Trylogii H. Sienkiewicza, w zb.: *Teoretyczne aspekty powieści historycznej.* Red. T. Bujnicki. Katow. *Prace Nauk. Univ. Śl.* 1986 nr 341 s. 49-70. – Z. Szpotański: O wolności myślenia. Wybór i oprac. A. Sulikowski. Krak. 1986 s. 247-252.

252. R. Dzieszyński: Sienkiewiczowski bohater z sanockiego. *Nowiny* 1987 nr 148. – M. Kosman: Mały rycerz odbrązowiony (Między mitem a prawdą). *Głos Rob.* 1987 nr 100-101; uzup.: F. Lewandowski, *Głos Rob.* 1987 nr 107. – L. Ludorowski: Etos patriotyczny i obywatelski w Trylogii. *Nike* 1987 nr 5. – L. Ludorowski: Sienkiewiczowska Trylogia w świetle uzbeckiej ludowej epiki heroicznej. *Slavia Orient.* 1987 nr 3-4 s. 285-301. – J. Pajewski, *Gaz. Pozn.* 1987 nr 176. – A. Stoff: Inquit w Trylogii H. Sienkiewicza. *Acta Univ. N. Copernic, Filol. Pol.*, Toruń 1987 z. 30 s. 67-96. – J. Sydor, L. Wierzejewski: Szlakiem bohaterów Trylogii. Przewodnik turystyczno-historyczny. Pozn. 1987, s. 190, tabl, mapy, fot. – G. Zalewska: Zagłoba mieszkał w... Kalifornii. *Kur. Szczec.* 1987 nr 176, toż: *Nowiny* 1987 nr 210, toż: *Wieczór* 1987 nr 182. – W. Żukrowski: Nieśmiertelny. Poniesie was ta klarowna proza. *Nike* 1987 nr 5. – [O odczycie

H. Legowicz pt. „Rozważania nad Trylogią”]. *Zwrot*, Czeski Cieszyń 1987 nr 4 s. 68-69. – Cz. Karkowski: Trylogia. *Nowy Dz.*, Nowy Jork 1988 nr z paźdz. – G. Maver: Studia nad Sienkiewiczem. „Trylogia”. Impresje i komentarze, w: *Literatura polska i jej związki z Włochami.* Tłum i oprac. A. Zieliński. Warsz. 1988, PWN s. 415-431. – A. Piątek: W stulecie Trylogii. *Nowiny* 1988 nr 16. – J. Pieszczachowicz: Na widnokręgu historii. Szkice literackie. Krak. 1988 s. 17-20. – D. Sidorski: O powstaniu Trylogii. *Głos Pol.* Toronto 1988 nr 50/51. – K. Siekierska: Nazwy barw w Trylogii H. Sienkiewicza; Kolorystyczna charakterystyka postaci Trylogii H. Sienkiewicza; Barwy przyrody w Trylogii H. Sienkiewicza. *Por. Jęz.* 1988 nr 2 s. 106-119, nr 3 s. 177-193, nr 5 s. 324-331. – A. Żerańska: Sienkiewicz w prze-róbce [W.S. Kuniczaka]. *Prz. Pol.-Nowy Dz.*, Nowy Jork 1988 z 24 XI. – [O edycji Trylogii w tłum. W.S. Kuniczaka]. *The Polish Review*, Nowy Jork 1988 nr 3 s. 371; *Głos Naucz.* 1988 nr 4 s. 47-48. – W kręgu Trylogii. Wystawa [spraw.]. *Tyg. Piotrk.* 1988 nr 19. – J.R. Krzyżanowski: Jeszcze o Trylogii. *Prz. Pol.-Nowy Dz.*, Nowy Jork 1989 z 6 IV. – J. Mackiewicz: Błędy, których się nie widzi [przedr. art. z 1956 r.]. *Szpilki* 1989 nr 54. – J. Narbutt: Sienkiewicz na opak. *Ład* 1989 nr 12. – J. Tazbir: Dzieje narodowej Biblii, w: *Od Haura do Izaury.* Szkice o literaturze. Warsz. 1989 s. 127-140. – Dłaczego polonia amerykańska nie chce Trylogii po angielsku. *Przekrój* 1989 z 15 X.

253. T. Bujnicki: Polska powieść historyczna XIX wieku. (Między powstaniem styczniowym a Trylogią; Trylogia i powieści historyczne H. Sienkiewicza; Po Trylogii do schyłku wieku). Wroc., Ossol. 1990 s. 21-37. *Spotkania z literaturą* 6. – M. Kosman: Historia w Trylogii H. Sienkiewicza z perspektywy stulecia, w zb.: *Sienkiewicz po latach.* Częst. 1990 s. 59-76 (66). – L. Ludorowski: Inicjalne formuły epopeiczne w Trylogii H. Sienkiewicza, w zb.: *Sienkiewicz po latach.* Częst. 1990 s. 35-57 (66). – E.J. Piszek: Polish Literature in America. Publishing the New Translation of the Trilogy of H. Sienkiewicz. [Filadelfia] 1990 s. 16. – W. Sołtyś: Sienkiewiczowska Trylogia w komentarzu historycznym Marcelego Kosmana, w zb.: *Z Sienkiewiczem po Mazowszu.* Płock 1990 s. 14-23 (65). – Cz. A. Czaplński: Kuniczak. *Kariera*, Nowy Jork 1991 z III. – J.R. Krzyżanowski: The Trilogy Companion. A Reader's Guide to the Trilogy of H. Sienkiewicz. Nowy Jork 1991 s. 80. – W. Kuniczak: Tłumaczę Trylogię. Wyw. oprac. A. Ziolkowska. *Prz. Tyg.* 1991 nr 44. – L. Ludorowski: Wielki epilog Trylogii, w zb.: H. Sienkiewicz.

- Twórczość i recepcja. Lub. 1991 s. 53-62 (67). – J.A. Michener: „The Trilogy is a Sacred Book”. *The Copernicus Society of America*. [Biuletyn, Chicago] 1991. – J.G. Zawadzinski: A Saga of National Survival. *Christian Science Monitor* 1991 z 22 VII. – „Przez dziesięć lat byłem Sienkiewiczem”. Rozmowa z W. Kuniczakiem, amerykańskim tłumaczem Trylogii. *Gaz. Wyb.* 1991 z 19 XI. – J. Bachórz: „Lalka” w kontekście Trylogii. *Rocz. Tow. Lit. im. A. Mickiewicza* 1991/1992 s. 27-40. – T. Bujnicki: Barok w Trylogii Sienkiewicza. *Pam. Lit.* 1992 z. 4 s. 19-46. – Third and Final Book of Sienkiewicz Trilogy. *Zgoda* [Chicago] 1992 z 15 III. – J.R. Thompson: When Writers Turn Translators. Notes on W. Kuniczak’s Translation of H. Sienkiewicz’s Trilogy. *The Sarmatian Review* 1992 z IX. – T. Bujnicki: Trylogia w kontekście dziewiętnastowiecznej powieści historycznej. *Prz. Hum.* 1992 nr 6 s. 29-45; przedr. w: Sienkiewicza „Powieści z lat dawnych”. Krak. 1996 s. 28-54. – J.R. Krzyżanowski: Amerykańskie wydanie Trylogii. *Puls* 1992 nr 1 s. 99-104. – L. Ludorowski: Arcydział powieści historycznej. Trylogia, w zb.: Powieść polska XIX wieku. Interpretacje i analizy. Lub. 1992 s. 127-151 (69). – Z. Traciewicz: Wątki miłosne w Trylogii H. Sienkiewicza. Olszt. 1992 s. 67. – L. Ludorowski: Artyzm Trylogii H. Sienkiewicza. Lub. 1993 s. 344; Rec. M. Kosman, *Prz. Hum.* 1996 nr 6. – L. Ludorowski: Ukończyć cykl...; Wódz i kapłan, w zb.: Polska powieść XIX i XX w. Lub. 1993 s. 31-47, 49-60 (70). – B. Mazan: „Impresjonizm” Trylogii H. Sienkiewicza. Analiza, interpretacja, próba syntezy. Łódź, Wyd. UŁ, 1993 s. 191; Rec.: H. Markiewicz: Panimpresjonizm i panironizm. *Ruch Lit.* 1995 z. 3 s. 379-387. – T. Bujnicki: Jeszcze raz o Trylogii Sienkiewicza. Trzy odczytania (Tarnowski, Świętochowski, Chmielowski), w zb: Kryzys czy przełom. Studia z teorii i historii literatury. Red. M. Lubelska, A. Łebkowska. Krak. 1994 s. 247-261. – A. Martuszevska: Trylogia H. Sienkiewicza. Gdań. 1994 s. 45. *Analizy Literackie*. – D. Mazanowa: Jeszcze o baroku w Trylogii H. Sienkiewicza. Społeczność szlachecka XVII wieku wobec tradycji antyku. *Misc. Łódz.* 1994 z. 1 s. 78-83. – K. Myszkowski: Klatka [o języku]. *Czas Kult.* 1994 nr 25 s. 62-63. – S. Lem: Szczęśliwe zakończenie. *Tyg. Powsz.* 1995 nr 50.
254. T. Bujnicki: Przedproze Trylogii. Od historyków „szkoły krakowskiej” do Kubali. *Prz. Hum.* 1996 nr 6 s. 27-43; toż w: Światopogląd i poetyka. Rzesz. 1999 s. 28-52. – T. Bujnicki: Listy w strukturze Trylogii, w zb.: H. Sienkiewicz i jego twórczość... Częst. 1996 s. 145-156 (71). – T. Bujnicki: Sarmacki barok w Trylogii, w: Sienkiewicza „Powieści z lat dawnych”. Krak. 1996 s. 55-194. – T. Bujnicki: Siedemnastowieczny epos narodowy a Trylogia (świat wojny), w zb.: Duktem czasów. Ks. pam. ku czci Prof. Mariana Kaczmarka. Opole 1996 s. 59-74; toż w: Światopogląd i poetyka. Rzesz. 1999 s. 53-71. – A. Dryszel: Kałużyński kontra Sienkiewicz. *Wiad. Kult.* 1996 nr 5 s. 11. – R. Jakubiak: Symbolika i znaczenie imion i herbów niektórych bohaterów Trylogii, w zb.: H. Sienkiewicz i jego twórczość. Częst. 1996 s. 157-162 (71). – P. Kohut: Obrona Zbaraża (Walory literackie Trylogii). *Arcana* 1996 nr 6 s. 59-62. – M. Kotowski: Interpretacje Trylogii na łamach „*Polonistyki*”, w zb.: H. Sienkiewicz i jego twórczość. Częst. 1996 s. 231-240 (71). – R. Koziołek: O przedstawieniu ciąży i macierzyństwa w Trylogii H. Sienkiewicza. Próba lektury feministycznej. *Pam. Lit.* 1996 z. 4 s. 49-63. – J.R. Krzyżanowski: Amerykańska recepcja Trylogii. *Pam. Lit.*, Londyn 1996 t. 21 s. 117-130; toż w: Widziane z Ameryki. Lub. 2009 s. 199-210. – B. Mazan: Na temat idei przewodniej i artyzmu Trylogii Sienkiewicza kilka refleksji, w zb.: H. Sienkiewicz i jego twórczość. Częst. 1996 s. 135-143 (71). – W.A. Serczyk: Kozak wszystko umiał. *Polityka* 1996 nr 9 s. 68-69. – A. Wiatr: Trylogia. (Arcydziała kultury polskiej). *Wiad. Kult.* 1996 nr 48 s. 14. – M. Cybulski: Elementy etykiety językowej w Trylogii Sienkiewicza. *Rozpr. Komis. Jęz. Łódz. TN*, t. 42 (1997) s. 43-131. – J. Kolbuszowski: Trylogia 100 lat później. *Gaz. Wyb.* 1997 nr 289. – A. Stoff: Zbaraż i jego obrońcy. Funkcjonowanie pamięci wewnątrz powieściowej w Trylogii H. Sienkiewicza. *Ruch Lit.* 1997 z. 5 s. 629-642. – A. Stoff: Szczegół w poetyce Trylogii H. Sienkiewicza. Cz. 1, 2. *Acta Univ. N. Copernici, Filol. Pol.*, z. 49 (1997) s. 69-94, z. 53 (1999) s. 69-100. – J. Widacki: Sienkiewicz nie jest Horypną. (Recepcja Trylogii w społeczeństwie polskim). *Gaz. Wyb.* 1997 nr 114 s. 19-20. – S. Wrzosek: Kłopoty badacza historii z tożsamością na marginesie dyskusji o Trylogii H. Sienkiewicza. *Prz. Hum.* 1997 z. 6 s. 134-146. – R. Bienkowski: Tandeta - wytrych czy oręż. *Prz. Artyst.-Lit.* 1998 nr 11 s. 84-89. – T. Bożym: Modelitwy osobiste i wspólnotowe w Trylogii H. Sienkiewicza, w zb.: Studia Sienkiewiczowskie t. 1. Lub. 1998 s. 235-248 (77). – T. Bujnicki, A. Rataj: Trylogia H. Sienkiewicza. Leksykon. Krak. 1998, s. 202. – L. Burska: Kłopotliwe dziedzictwo. Szkice o literaturze i historii. Warsz. 1998 s. 81-98. – J.R. Krzyżanowski: Amerykańska recepcja Trylogii, w zb.: Studia Sienkiewiczowskie t. 1. Lub. 1998 s. 263-274 (77). – L. Ludo-

- rowski: Zamoscium semper invictus. Zamojskie epizody w Trylogii H. Sienkiewicza; Rotmistrza Iwasia Bajbuzy peregrynacje do Zamościa, w zb.: *Studia Sienkiewiczowskie t. 1*. Lub. 1998 s. 179-186, 187-202 (77). – B. Mazan: Diabeł w Trylogii H. Sienkiewicza, w zb.: *Diabeł w literaturze polskiej*. Red. T. Błażejowski. Łódź 1998 s. 98-116. – F. Mincer: Potepienie, uwielbienie, ostrożna akceptacja. Historycy o autentyczności obrazu zmagających polsko-ukraińskich w twórczości H. Sienkiewicza, w zb.: *Studia Sienkiewiczowskie t. 1*. Lub. 1998 s. 275-292 (77). – J. Przybył: Kamieniec Podolski albo Trylogia na nowo przeżywana. Wroc. 1998 s. 140, il. – B. Trocha: Michała Wołodyjowskiego etos rycerski, w zb.: *H. Sienkiewicz. Biografia. Twórczość. Recepcja*. Lub. 1998 s. 225-234 (77). – S. Wrzosek: Kłopoty z tożsamością. Historycy o Trylogii, w zb.: *H. Sienkiewicz. Szkice o twórczości*. Siedlce 1998 s. 91-116 (76). – T. Bujnicki: Literacki obraz narodu w Trylogii; Listy w strukturze Trylogii, w: *Światopogląd i poetyka*. Rzesz. 1999 s. 9-27, 72-88. – W. Czaplinski: Glosa do Trylogii. Wyd. 2. Białyst. 1999 s. 119. – A. Demartin: Wpływy obce w języku Trylogii H. Sienkiewicza. *Stud. i Mater. WSP, Filol. Pol.*, Ziel. Góra z. 10 1999 s. 213-219. – M. Kosman: H. Sienkiewicza wizja Polski wspaniałej. (W kręgu Trylogii). Pozn. 1999 s. 33-98 (78). – L. Ludorowski: Stepowe przestrzenie H. Sienkiewicza, w: *Wizjoner przeszłości*. Lub. 1999 s. 187-192 (79). – B. Mazan: Z naśladownictw Trylogii. Powieści historyczne F.A. Ossendowskiego, w zb.: *Sienkiewicz i epoki*. Warsz. 1999 s. 123-137 (80). – A. Nowicka-Jezowa: Trylogia w świecie sarmackim, w zb.: *Sienkiewicz i epoki*. Warsz. 1999 s. 163-175 (80). – J. Tazbir: Prawda i zmyślenia (Wydawnictwa poświęcone Trylogii). *Nowe Książ.* 1999 nr 5 s. 46-47. – W. Wodecki: Niech imię jego będzie pochwalone. Trylogia. *Gaz. Wyb.* 1999 nr 66, dod. s. 56. – W. Zawistowski: Kto jest kim w Trylogii H. Sienkiewicza? Gdań. 1999 s. 432, il. – Śladami Trylogii pióra H. Sienkiewicza zobrazowanej w rysunkach na karcie Rzplitej Obojga Narodów przez Szymona Kobylińskiego. Warsz. 1999, mapa recto i verso, il. – Zaniechane stronicze Trylogii czyli Sienkiewicza skreślenia ostatniej chwili. Wstęp i wybór tekstów T. Bujnicki. Krak. 1999 s. 65, il. *Bibl. Tradycji Lit.* 22.
255. L. Ludorowski: O wartościach uniwersalnych Trylogii, w zb.: *Publicystyka – literatura*. Red. H. Ludorowska, L. Ludorowski. Lub. 2000 s. 133-148. *Litteraria Lublinensia XIII*. – A. Zyga: Trylogia wśród chłopów. Dzieje recepcji. *Rocz-i Lud. Tow. Nauk.-Kult.*, Krak. 2000 t. 4. – M. Kosman: Pamiętniki z czasów Trylogii. Z dziejów kultury historycznej w Polsce. Forum Nauk., Inst. Hist. Powsz. Wyż. Szk. Zarządz. i Bank., Pozn. 2001, I s. 65-75. – B. Mazan: Z kontrowersji moralno-psychologicznych wokół Sienkiewiczowskiej Trylogii, w zb.: *Pogranicza literatury*. Księga ofiarowana Prof. Januszowi Maciejewskiemu... Red. G. Borkowska, J. Wójcicki. Warsz. 2001 [właśc. 2002] s. 170-186. – A. Nowak: Portret rycerza czasów kozaczyzny w epicedialnym cyklu Kasjana Sakowicza. Hetman Piotr Sahajdaczny (ok. 1577-1622). *Slavia Orient.* 2001 nr 2 s. 201-219. – D. Masłocha: Obraz wilka w Trylogii H. Sienkiewicza. *Acta Univ. Lodz., Folia Ling.*, z. 42 [2002] s. 75-88. – Z. Mokranowska: Świat pozazmysłowy w „Trylogii”. Wybrane zagadnienia; Powieści H. Sienkiewicza w parodiach, w zb.: *Studia Sienkiewiczowskie t. 2*. Lub. 2002 s. 109-123, 169-182 (84). – J. Paclawski: Kazimierz Wyka o Trylogii H. Sienkiewicza. *Studia Filol. Akad. Świętokrz.* T. 15 [2002] s. 27-35. – B. Szargot: Pan Zagłoba - teoretyk i praktyk pijaństwa, w zb.: *Sztuczne raje... Użytki w literaturze*. Red. M. Kuziak. Słupsk 2002.
- W.A. Serczyk: Wolny najmita [legenda Kozaczyzny]. *Polityka* 2004 nr 52/53 s. 99-102. – A. Stoff: Jeszcze o Trylogii. Radom, 2004 s. 276; Rec.: T. Bujnicki, *Ruch Lit.* 2007 nr 4/5 s. 523-524; K. Maciąg: Wokół „trzech ostatnich wyrazów” Trylogii. *Fraza* 2005 nr 1-2 s. 311-314. – B. Jarska: Sentencje pana Zagłoby w Trylogii H. Sienkiewicza. *Annal. Acad. Paedagog. Cracov. Stud. ad Biblioth. Scien.* T. 3: 2005 s. 286-292. – Z. Mokranowska: Refleksje romantyczne w twórczości H. Sienkiewicza, w zb.: *Studia Sienkiewiczowskie t. 5 cz. 2*. Lub. 2005 s. 47-58 (92). – J. Rusin: Jak Wołodyjowski bolszewików pokonał. Nieznana karta z dziejów recepcji Trylogii, w zb.: *Literatura i jej konteksty*. Prace ofiarowane Prof. Cz. Kłakowi. Red. J. Rusin, K. Maciąg. Rzesz. 2005 s. 242-252. – S. Velea: Trylogia pod znakiem „dromosu”, w zb.: *Studia Sienkiewiczowskie t. 5 cz. 2*. Lub. 2005 s. 41-46 (92).
- Z. Kaźmierczyk: Motywy przemiany w Trylogii, w zb.: *H. Sienkiewicz. Tradice - současnost – recepcje*. Ostrava 2006 s. 47-59 (94a). – M. Kosman: Rodzina w Trylogii H. Sienkiewicza. *Prace Polonist.* Ser. 61 t. 1, 2006 s. 33-41. – J.R. Krzyżanowski: How Sienkiewicz's Pan Zagłoba comes across in England, w zb.: *Na szachownicy dziejów i międzynarodowej polityki*. Księga dedyk. Prof. Zbigniewowi Brzezińskiemu. Gorzów Wielkop. 2006 s. 405-415; toż w jęz. pol., w: *Widziane z Ameryki*. Lub. 2009 s. 229-239. – A. Stoff: Zagłoba sum! Studium postaci lite-

- rackiej. Toruń, Wyd. UMK, 2006 s. 401; Rec.: T. Bujnicki: Dwie książki o Sienkiewiczu A. Stofa. *Ruch Lit.* 2007 nr 4/5 s. 523-524. – E. Szczepkowska: „Zabawy” Trylogią w najnowszej polskiej prozie, w zb.: H. Sienkiewicz. Tradice - současnost - recepcce. Ostrava 2006 s. 141-152 (94a). – T. Witzczak: Z tajemnic pisarskich Trylogii, w zb.: H. Sienkiewicz. W stulecie nagrody Nobla. Pozn. 2006 s. 35-50 (94). – A. Borowski: Glosa o sarmatyzmie w Trylogii. Dopowiedzenie, w zb.: Po co Sienkiewicz? Warsz. 2007 s. 37-38 (95). – T. Bujnicki: Warszawa w Trylogii Sienkiewicza. Historyczny obraz miasta. *Rocz. Tow. Lit. A. Mickiewicza*. Warsz. 2007 s. 3-12 (98). – T. Bujnicki: Kresowa przygoda Sienkiewicza. *Acta Baltico-Slav.* T. 31 [2007] s. 51-61. – M. Kosman: Twórca Trylogii i źródła historyczne, w zb.: H. Sienkiewicz w kulturze polskiej... Lub. 2007 s. 141-150 (97). – R. Koziółek: Praca zabijania. *Świat i Słowo* 2007 nr 2 s. 245-255. – A. Nowaczewski: Ogniem i sercem. *Frona* 2007 nr 43 s. 192-201. – A. Nowicka-Jeżowa: Sarmatyzm i barok w Trylogii, w zb.: Po co Sienkiewicz? Warsz. 2007 s. 19-37 (95). – A. Stoff: Bohaterowie Trylogii. Historia i sytuacje ludzkie, w zb.: Po co Sienkiewicz? Warsz. 2007 s. 39-47 (95). – M. Zadencka: Świadomość prawnopolityczna epoki w „Potopie” H. Sienkiewicza: romans przygodowy „Argenis” Johna Barclaya i „Argenida” Wacława Potockiego jako historyczno-literackie źródła Trylogii, w zb.: H. Sienkiewicz w kulturze polskiej. Lub. 2007 s. 99-114 (97). – A. Stoff: Wieloznaczność powieściowego świata Trylogii, w zb.: H. Sienkiewicz w kulturze polskiej. Lub. 2007 s. 99-114 (97). – R. Koziółek: Krzepa. O potrzebie historii dla życia nowoczesnego, w zb.: H. Sienkiewicz w kulturze polskiej. Lub. 2007 s. 185-194 (97). – M. Ujma: Między wschodem a zachodem Europy. Nowożytne obyczaje rodzime i cudzoziemskie w świetle „Potopu” i „Pana Wołodyjowskiego”, w zb.: H. Sienkiewicz w kulturze polskiej. Lub. 2007 s. 203-214 (97). – B. Szleszyński: Od „Pamiętek Soplicy” do Trylogii. H. Sienkiewicz wobec dziewiętnastowiecznego nurtu sarmackiego, w zb.: H. Sienkiewicz w kulturze polskiej. Lub. 2007 s. 99-114 (97). – Kisiel, Chmielnicki, Wiśniowiecki - czy byli dobrymi Ukraińcami? (dyskusja panelowa): J. Axer: Dylematy Adama Kisiela; W. Krawczyński: Czy Bohdan Chmielnicki był dobrym Ukraińcem?; N. Jakowenko: O tożsamości Rusinów; Dyskusja; Komentarze panelistów, w zb.: Po co Sienkiewicz? Warsz. 2007 s. 325-352 (95). – J. Axer: Zamiast posłowania. Trylogia jako lektura elitarna, w zb.: Po co Sienkiewicz? Warsz. 2007 s. 348-352 (95). – J.R. Krzyżanowski: Jak pan Zagłoba brzmi po angielsku, w zb.: Studia Sienkiewiczowskie t. 8. Lub. 2008 s. 283-296 (101). – J. Polonus: Trylogia na trudne czasy. Myśląc: Ojczyzna... *Źródło* 2011 nr 46. – A. Stoff: Sienkiewicz - pisarz sprawiedliwy. Rzecz o Trylogii; A. Stoff: Gospodarowanie postaciami jako problem kompozycji Trylogii H. Sienkiewicza; A. Smoliński: Zbaraż i Kamieniec Podolski - ślady Rzeczypospolitej Obojga Narodów oraz miejsce literackich inspiracji H. Sienkiewicza. Dzieje i współczesność; P. Skrzypczak: Nieoczekiwane kłopoty z „najbardziej filmowym pisarzem”. O ekranizacjach Trylogii H. Sienkiewicza, M. Radowska-Lisak: Kogo dziś krzepi Trylogia? Czyli jak socjolog czyta Sienkiewicza, w zb.: Sienkiewicz dzisiaj. Formy (nie) obecności. Toruń 2010 (102a). – P. Skrzypczak: Sienkiewicz w Eastmancolorze. Barwa i światło w filmowej Trylogii J. Hoffmana, w zb.: Kolor w kulturze. Red. Z. Mocarcka-Tycowa i in. Toruń Wyd. UMK, 2010. – P. Jaroszyński: Bohaterowie nadal żyją. *Nasz Dzień., Mag.* 18, 2012 nr 299. – B. Szargot: Staropolskie biesiadowanie w Trylogii H. Sienkiewicza, w zb.: Od oświecenia ku romantyzmowi... cz. 4. Red. M. Piechota, J. Ryba. Katow. 2012. – A. Kowalska-Lasek: Wokół Trylogii H. Sienkiewicza. *Spotkania z Zabytkami* 2013 z. 5/6 s. 61-63. – T. Łysiak: Wilcze gniazdo, czyli o polskiej twierdzy Sienkiewicza. *Gaz. Pol.* 1013 nr 6. – T. Bujnicki: Sześć szkiców o Zagłobie. Warsz. 2014 (102d). – B. Mazan: Toast Zagłoby, w zb.: Sienkiewicz z innej strony. Warsz. 2015 s. 227-254 (102e). – D. Samborska-Kukuć: Inflanty Onufrego Zagłoby, czyli polska wyobraźnia geohistoryczna, w zb.: Sienkiewicz z innej strony. Warsz. 2015 s. 271-276 (102e). – A. Stoff: Fabularny potencjał Trylogii. „Ciągi dalsze” i „wątki równoległe” w strukturze powieści H. Sienkiewicza; A. Stoff: Sienkiewiczowski bigos. Przyczynek do psychologii twórczości literackiej, w zb.: Sienkiewicz z innej strony. Warsz. 2015 s. 155-168, 255-270 (102e).
- [229]. **Organista z Ponikły** (po nr 255)
S. Tarnowski: Trzeci okres w zawodzie Sienkiewicza. *Prz. Pol.*, Krak. 1896/1897 t. 123 s. 523, toż: *Kur. Pozn.* 1897 nr 174, toż w: Studia do historii literatury polskiej. T. 5. H. Sienkiewicz [rozdz. Małe powieści] Krak. 1897. – T. Kowalski: Stanowisko społeczne organisty. *Tyg. Il.* 1902 nr 3 s. 57-59. – A. Polledo: [Wstęp w:] L'Organista di Ponikla. Turyn 1932. – L. Kociemski: L'Organista di Ponikla. *L'Italia che Scrive*, Rzym 1932, VII. – B. Kabziński: Sienkiewicz's „The Organist of Ponikla” – universal story. *Polish American Journal*, Scranton 1966 nr 16 s. 8. – E. Pieścikowski: H. Sienkiewicza „Organista

z Ponikły”, w zb.: Nowela, opowiadanie, gawęda. Interpretacje małych form narracyjnych. Oprac. K. Bartoszyński i in. Warsz. 1974 s. 79-87. – E. Kosowska, Z. Mokranowska: H. Sienkiewicza „Organista z Ponikły”. Próba interpretacji, w zb.: Studia Sienkiewiczowskie t. 1. Lub. 1998 s. 113-128 (77). – Z. Mokranowska: „Organista z Ponikły”. Gra znaczeń, w: Studia Sienkiewiczowskie t. 2. Lub. 2002 s. 143-151 (84).

[230]. Orso (po nr 255)

Co słycać nowego [o tłum. na jęz. rosyjski]. *Kur. Por.*, Warsz. 1880/81 nr 9. – Wieniewicz [W.K. Stukalicz]: Narodna literatura [Malczik Gierkules]. *Russkij Kurier* 1887 nr 34. – Obzor dietskoi literatury [Malczik Gierkules]. Petersburg. 1889 t. 3 s. 38-39. – Kronika literacka i artystyczna. „Orso” po niemiecku i węgiersku. *Prz. Lit.*, dod. *Kraju*, Petersburg. 1889 nr 3. – Narodna literatura [o wyd. z 1903]. Kijów 1904 t. 2 s. 47. – G. Sienkiewicz. Orso [o wyd. z 1916 r.]. *Czto i kak czitat' dietiam* 1916 nr 11/12. – E. Szonert: Wartości Orsa, w: Spotkania z Sienkiewiczem. Warsz. 1987 s. 63-76 (64).

255a. Poland and Russia

J. Bukowiecki [J. Krzyżanowski]: Pierwszy artykuł polityczny H. Sienkiewicza. *Wiadomości*, Londyn 1965 nr 4 s. 1-2. – J. Axer: Rok 1877 był to dziwny rok... Konferencja: Sienkiewicz polityczny, Sienkiewicz ideologiczny. Warsz. 2015; por. nr 53, 575.

256. Pójdźmy za Nim

Sęp [W. Maleszewski]: Z Warszawy. *Bies. Lit.* 1893 nr 19, 20. – H., *Dz. Pol.*, Lwów 1893 nr 89, 90. – Notatki literackie. *Prawda* 1893 nr 7 s. 78-79. – X** [M. Nowodworski], *Prz. Katol.* 1893 nr 10. – Sm. [A. Smaczniański], *Tyg. Mód i Pow.* 1893 nr 13 s. 97-98. – *Tyg. Il.* 1893 nr 164 s. 111. – Pojdiem za nim! [o przekł. W. Ławrowa]. *Russkij Listok* 1893 nr 85; *Nowoje Wriemia* 1894 z 15 XII; Kronika. *Świat*, Krak. 1895 nr 8. – J. Gnatowski: Studia nad najnowszymi prądami we Francji. Bourget i geneza jego ostatnich powieści. *Prz. Pol.* 1893/94 z. 3 s. 498 i n. – K.S-w [K.K. Sarachanow]: Pojdiem za nim! *Saratowski Listok* 1895 nr 72. – G. Sienkiewicza Pojdiem za nim! *Nowosti Pieczati* 1895 nr 2; *Piedagogi-czeskij Listok* 1895 I s. 64. – Nowości naukowe i literackie [o tłum. W.M. Ławrowa]. *Ateneum* 1895 t. 2 s. 182. – S. Tarnowski: Trzeci okres w zawodzie H. Sienkiewicza [Pójdźmy za Nim]. *Prz. Pol.*, Krak. 1896 t. 123, toż: *Kur. Pozn.* 1897, toż w: Studia do historii literatury polskiej. T. 5. H. Sienkiewicz. Krak. 1897. – Kronika literacka. Przekłady z polskiego. *Kraj*, Petersburg. 1899 nr 16 *Dział II*. s. 47. – Stawr.: Nowyje knigi. *Rossija*

1900 nr 454. – Kronika literacka. Tanie wydawnictwo [o tłum. na ros.]. *Kraj*, Petersburg. 1900 nr 3, *Dział II*. s. 47. – B. Couvre: Un roman chrétien. *Foi et Vie* 1901 s. 139-140. – E. Halpérine-Kaminsky [wstęp w:] H. Sienkiewicz: Suivons-Le! Paryż 1901. – Z. Topór [W. Brzeska], *Prz. Oświat.*, Pozn. 1931 nr 8-9. – E. Niechcay Nowicka: Nowela H. Sienkiewicza „Pójdźmy za Nim!”. *Litteraria*, Wroc. [1986] 1987 t. 18 s. 33-48. – E. Szonert: O poprawny tekst „Pójdźmy za Nim”, w: Spotkania z Sienkiewiczem. Warsz. 1987 s. 88-97 (64). – L. Ludorowski: Prolog do „Quo vadis?” Pójdźmy za Nim! H. Sienkiewicza, w zb.: Studia Sienkiewiczowskie t. 1. Lub. 1998 s. 129-140 (77). – L. Ludorowski: „Pójdźmy za Nim!” Misterium pasyjne Sienkiewicza, w zb.: Motywy religijne w twórczości H. Sienkiewicza. Kiel. 1998 s. 93-102 (74). – P. Piskorz: Między Biblią a „Vie de Jésus” Ernesta Renana. W poszukiwaniu inspiracji noweli „Pójdźmy za Nim!” H. Sienkiewicza. *Zesz. Nauk. KUL* 1999 nr 1-2 s. 65-85. – D. Mach: „Skromny kwiat u stóp krzyża”. *Annal. Acad. Paedagog. Cracov. Stud. ad Bibl. Scient.*, nr 3: 2005 s. 329-331. – T. Świętosławska: Quo ego vado. Parabola drogi w noweli i powieści Sienkiewicza, w: H. Sienkiewicz w kulturze polskiej... Lub. 2007 s. 223-232 (97). – A. Kuniczuk-Trzciniowicz: „Dopiero poza sto-sem lub grobem zaczyna się prawdziwe istnienie i szczęście potężne”. Refleksje nad życiem i śmiercią w „Pójdźmy za Nim” H. Sienkiewicza, w zb.: Problemy współczesnej tanatologii. Medycyna, antropologia kultury, humanistyka. Red. J. Kolbuszewski. Wroc. 2007 s. 395-401. – A. Sigrides: Henricus Sienkiewicz. *Anthea sive fabula „Eamus ad Ipsam”*... [rec. przekł. łac. P. Angelino, 2010]. *Vox Latina* 2011 t. 47 z. 183 s. 144-145.

257. Przeciw intrygom hakatyzmu

[Inc.: Gazety niemieckie...]. *Tyg. Il.* 1906 nr 50 s. 1101. – Sienkiewicz przeciw kłamstwom Hakaty. *Gaz. Sambor*. 1906 nr 50. – W. Rabski: List Sienkiewicza. *Gaz. Pol.*, Chicago 1907 nr 2. – L. Ludorowski: Antypruska publicystyka H. Sienkiewicza. Lub., UMCS, 1996 s. 19 i n.

258. „Przed ślubem”, komedia K. Zalewskiego

K. Zalewski: Do Redakcji „Niwy”. *Niwa*, Warsz. 1876 nr 2 s. 149-152.

259. Przed wyborami do Dumy

J. Grabiec [J. Dąbrowski]: Roma locuta. *Kur. Codz.*, Warsz. 1905 nr 251. – G.Ju.G.: Sienkiewicz o wyborach w Gosudarstwiennuju Dumu. *Biessarabiec* 1905 nr 90 z 8 X. – Jan B.: G. Sienkiewicz o wyborach. *Kijewskaja Gaz.* 1905 z 7 X. Sienkiewicz o wyborach. *Dz. Pol.*, Lwów 1905 nr

481. – Jak narodowcy manifestują. *Robotnik* 1905 nr 64. – W sprawie wyborów. *Tyg. Il.* 1905 nr 42 s. 171-172. – S. Brzozowski: Nowe polityczne manifesty. *Prz. Spol.* 1906 nr 10 s. 120-121. – Kronika sądowa. O konfiskatę [gazet z mową przedwyborczą Sienkiewicza]. *Kur. Warsz.* 1906 z 5 V. – Mandat Warszawy dla Sienkiewicza. *Głos Nar.*, Krak. 1906 nr 209. – Iz polskiej pieczęci [o odmowie kandydowania do Dumy]. *Strana*, StPetersb. 1906 nr 31 z 26 III. – Obzor pieczęci. Odkrytoje pis'mo G. Sienkiewicza. *Pribaltijskij Kraj*, Ryga 1906 nr 241 z 4 XI. – (z): Szarapow o liście Sienkiewicza. *Dz. Kijow.* 1906 nr 226. – S. Szarapow: Do H. Sienkiewicza. *Dz. Pozn.* 1906 nr 261. – List H. Sienkiewicza a prasa rosyjska. *Dz. Pozn.* 1906 nr 268. – F. Hoesick: Sienkiewicz a wybory. *Kur. Warsz.* 1922 nr 137; toż: *Pomorze*, dod. lit. *Gaz. Gdań.* 1922 nr 26. – mi.ko.: Sienkiewicz o wyborach. (Aktualne przypomnienie). *Wiek Nowy*, Lwów 1922 nr 205; toż: *Kur. Łódz.* 1922 nr 251.

260. Przedmowy i wstępy

„Przedmowa” w: W. Solecka: „On i ona”. Lwów 1890. Rec.: H.B. [H. Biegeleisen]: Literatura polska. *Prawda* 1890 nr 17; toż: *Prz. Pol.* 1889/90 t. 96 z.12 s. 288.
– „Słowo wstępne” w: A. Krzyżanowski [N. Korwin-Szymanowska]: „Pasierby”. Warsz. 1896/1897. Rec.: K. Bartoszewicz, *Prz. Lit.*, Krak. 1897 nr 3 s. 6-10; Duża wdzięczność albo... *Niwa*, Warsz. 1897 nr 1 s. 5; w.k.m., *Dwutyg. Katech.*, Tarnów 1907 s. 627.
– „Przedmowa” do „Listu angielskiego w sprawie hakatyzmu” E.J. Dillona. Komentarze i przedr. pod różnymi tyt.: Prusacy pod pręgierzem opinii angielskiej. Studium inonarodowca poprzedzone przedmową H. Sienkiewicza. *Dz. Chicag.* 1902 nr 276; Sienkiewicz o Polakach w Prusach. Sienkiewicz o Prusakach wobec opinii angielskiej. *Przedświt*, Lwów 1902 nr 221, 246, 252; Sienkiewicz o hakatyzmie (przedmowa do art. E. Dillona). *Gaz. Nar.*, Lwów 1902 nr 273; Sienkiewicz o Prusach [z przedmowy w *Contemporary Review*]. *Głos Nar.*, Krak. 1902 nr 260; L. Ludorowski: Sienkiewicz. Dillon. Września. Wokół sprawy pruskiej. Lub. 2003 s. 5-16; L. Ludorowski: H. Sienkiewicza „Przedmowa” do nieznanego artykułu E. Dillona o polskich dzieciach we Wrześni, w zb.: *Studia Sienkiewiczowskie* t. 6. Lub. 2007 s. 283-294 (99).
– A. Wodziński: Nieznana przedmowa H. Sienkiewicza [z 1913 r. do studium „Maria Wodzińska”]. *Kur. Warsz.* 1927 nr 105 s. 9-10.
– „Prefazione” w: Pettinato Concetto: *Sui campi di Polonia*. Milano 1915.

Rec., omówienia: W. Makowski, *Mysł Pol.* 1915 z. 6 s. 171-173; J. Birkenmajer: Z pamiętek po Sienkiewiczu. Orędzie w sprawie polskiej. *Mysł Nar.* 1930 nr 3 s. 37-39; jam. [M. Grydzewski]: Przegląd prasy. *Wiad. Lit.* 1930 nr 5 s. 5.

– „Préface” w: J. Ledóchowska: *La Pologne dévastée*. Lozanna 1916. [Omówienie w:] J. Hoesickówna: „Matuchna” z Pniewa. *Kur. Warsz.* 1925 z 11 X.

261. Przemówienie „balkonowe” 5 listopada 1905 r. (309).

I. Baliński: Wspomnienia o Warszawie. Edynburg 1946 s. 82, toż: Warsz. 1987. – E. Kosowska: Najbardziej znane (?) przemówienie H. Sienkiewicza, w zb.: *Studia Sienkiewiczowskie* t. 4. Lub. 2004 s. 195-204 (90).

262. Przemówienie w Sztokholmie [w 1905 r.]

J. Birkenmajer: Sztokholmskie przemówienie Sienkiewicza. *Ruch Lit.* 1931 nr 9. – E. Kosowska: H. Sienkiewicz – eurosarmata; Najbardziej znane (?) przemówienie H. Sienkiewicza, w zb.: *Studia Sienkiewiczowskie* t. 4. Lub. 2004 s. 117-128, 195-204 (90).

263. Przepisy

S. Tarnowski: Z najnowszych powieści polskich. II. Przez stępy. *Prz. Pol.*, Krak. 1881 t. 60 s. 399; toż w: *Studia do historii literatury polskiej*. T. 5 H. Sienkiewicz. Krak. 1897 s. 19. – A. Wwiedziński: Litieraturnaja letopis'. *Golos* 1882 nr 189. – Z. Umiński: Przech stępy. *Kierunki* 1981 nr 22 s. 12; polem.: J. Snopek: Czytelnicy piśmą. *Kierunki* 1981 nr 27 s. 11. – E. Szonert: Romans i przygoda, w: *Spotkania z Sienkiewiczem*. Warsz. 1987 s. 38-53 (64).

264. Quo vadis?

Helena C.....r [H. Ceysinger]: Z ruchu umysłowego. *Tyg. Mód i Pow.* 1894 nr 40. – W.Pr. [W. Prokesch]: „Quo vadis” – odczyt Sienkiewicza. *Nowa Ref.*, Krak. 1894 nr 186; toż pt.: Odczyt Sienkiewicza [w Zakopanem]. *Kur. Codz.* 1894 nr 230; toż: *Dz. Pol.*, Lwów. 1894 nr 229; *Kraj*, Petersb. 1894 nr 32. – K. Tetmajer: Quo vadis (sprawozd. z odczytu). *Słowo*, Warsz. 1894 nr 190. – Odczyt Sienkiewicza (w Zakopanem). *Gaz. Pol.*, Warsz. 1894 nr 189, 194. – Iz literaturnego mira. *Knížki „Niedielni”* 1894 nr 9. – Alfa: Naszy żurnały. „Kamo griadieszy” G. Sienkiewicza. *Kaspj* 1895 nr 102, 217, 240, 273. – P. Gierco-Winogradskij: Litieraturnoje obozrienije. *Odiesskije Nowosti* 1895 z 7 VI. – M. Połtawskij: Litieraturnyje zamietki. G. Sienkiewicz, „Quo vadis”. *Birżewyje Wiedomosti* 1895 nr 212. – W.K.-ij: Litieraturnaja biesieda. (Russkij i polskij roman iz żyzni pierwych christijan). *Kijewlanin* 1895 nr 255. – Kronika [o przekł. rosyjskim].

Świat, Krak. 1895 nr 10. – Sęp [W. Maleszewski]: Z Warszawy. *Bies. Lit.* 1895 nr 47, 51, 1896 nr 23, 50, 1897 nr 1. – Kronika naukowa i literacka. O „Quo vadis” [w Rosji]. *Kraj*, Petersburg. 1895 nr 32. – Żurnalnyje zamietki. *Kawkaz* 1895 nr 188, 276; *Nowoje obozrienije* 1895 z 12 VI. – Żurnalnyje nowosti. Kamo griadieszy? *Russkije Wiedomosti* 1895 nr 128, 275.

– A.B. [A. Bogdanowicz]: Kriticzeskije zamietki [o tłum. W. Ławrowa]. *Bożyj Mir* 1896 nr 6 s. 243-250. – A.K.: Petroniusza ucztą Trimalchiona. *Dz. Pozn.* 1896 nr 181. – P. Bartieniew: O romanie G. Sienkiewicza „Kamo griadieszy”. *Russkije Obozrienije* 1896 nr 12. – H.C. [H. Ceysinger]: Po przeczytaniu Quo vadis? *Tyg. Mód i Pow.* 1896 nr 11-12. – P. Chmielowski: Poganizm i chrześcijaństwo w powieści H. Sienkiewicza. *Ateneum* 1896 t. 4 s. 361-376; toż w: H. Sienkiewicz w oświeceniu krytycznym. Lwów. 1901 s. 170-196. – W. Czujko: Żurnalnoje obozrienije. *Odiesskij Listok* 1896 nr 82, 123. – A.X-w.: Litieraturnoje obozrienije. *Zwieszda* 1896 nr 16. – N. Haskell Dole: Quo vadis. *Bookman* 1896 t. 4 s. 450-451. – [M.W. Diedow:] Kamo griadieszy... *Warszawskij Dniownik* 1896 nr 113. – S. Dwinin: Żurnalnyje otgołoski. *Priazowskij Kraj* 1896 nr 104. – J. Gnatowski: Rzym za Nerona (H. Sienkiewicza „Quo vadis?”). *Rocz. Kola Lit.-Artyst.*, Lwów 1896 s. 169-184. – J.T. Hodi [J. Tokarzewicz]: Literatura i sztuka. „Quo vadis?”. *Prawda* 1896 nr 18 s. 211-212. – I.S.: Litieraturnoje obozrienije. „Quo vadis”, roman G. Sienkiewicza. *Po Morju i Susze* 1896 nr 23 s. 379-381. – K.N.: Naszy żurnały [o przekł. w *Russkoj Mysli*]. *Riżskij Wiestnik* 1896 nr 74, 80. – T. Jeske-Choiński: „Quo vadis?” *Prz. Pol. i Lit.* 1896 nr 137. – T. Jeske-Choiński: „Quo vadis?” Powieść w trzech tomach H. Sienkiewicza. *Kur. Warsz.* 1896 nr 160. – A. Krechowicki: O „Quo vadis?” Sienkiewicza. *Gaz. Lw.* 1896 nr 141-149; toż: *Kur. Codz.*, Warsz. 1896 nr 167-177. – S. Kozłowski: Z wrażeń literackich. *Gaz. Pol.* 1896 nr 55. – I. Matuszewski: „Quo vadis?”. Studium. *Prz. Tyg.* 1896 nr 20-23; toż pt.: Powieść historyczna. „Quo vadis?”, w: *Swoi i obcy*. Warsz. 1898 s. 161-190, wyd. 2: Warsz. 1903 s. 135-160; toż fragm. w: H. Sienkiewicz. *Obraz twórczości*. Warsz. 1931 s. 226-247 (53); przedr. w: I. Matuszewski: *O twórczości i twórcach*. Studia i szkice. Oprac. S. Sandler. Warsz. 1965 s. 128-147. – M-n: Poslednij istoriczeskij roman Sienkiewicza. *Russkaja Mysl* 1896 nr 4 s. 177-184. – J. Nitowski: Przegląd piśmienniczy. *Bluszcz* 1896 nr 27-28. – J. Nowiński: „Quo vadis” Sienkiewicza. *Głos* 1896 nr 32-34. – L. Obolskij: Wleczenie k driewności. *Knizki „Niedie-*

li” 1896 nr 10. – Omega: „Quo vadis?” *Głos Nar.*, Krak. 1896 nr 80. – A. Osipow: „Quo vadis?” *Russkij Listok* 1896 nr 127. – Prowincyjał: Koje -czto o „Quo vadis” G. Sienkiewicza i o gustotie jego krasok. *Kamsko-Wołżskij Kraj* 1896 nr 114. – Quis [M. Gawalewicz]: Z tygodnia na tydzień. *Tyg. Il.* 1896 nr 20 s. 389. – L. Rydel: Mieszany artystyczno-literackie. Z „Quo vadis”. *Gaz. Pol.* 1896 nr 109. – Z. Samolewicz: Tło historyczne w powieści Sienkiewicza „Quo vadis”. *Prz. Lit.*, Krak. 1896 nr 11; toż: *Niwa* 1896 nr 48-52; toż: *Czas* 1896 nr 269. – Skriba [Je.A. Sołowiew]: Litieraturnaja chronika. *Nowosti i Birżewaja Gazeta* 1896 nr 308. – J. Sten [L. Bruner]: „Quo vadis” H. Sienkiewicza. *Krytyka* 1896 nr 5/6 s. 216-225. – A. Wołyński: Litieraturnyje zamietki. *Siewiernyj Wiestnik* 1896 nr 10 s. 225-243. – Wiega: „Quo vadis” G. Sienkiewicza. *Kijewlanin* 1896 nr 113, 119, 121. – Kronika literacka. „Quo vadis?” [o przekł. niemieckim za wiedziąskim *Fremdenblatt*]. *Kraj*, Petersburg. 1896 nr 10, *Dział Lit.-Artyst.* s. 12. – Streszczenie powieści „Quo vadis?” H. Sienkiewicza. *Kraj*, Petersburg. 1896 nr 18. – Żurnalnoje obozrienije. Kamo griadieszy. *Litieraturnoje Obozrienije* 1896 nr 10-12, 15-16. – Żurnalnyje zamietki. *Kawkaz* 1896 nr 93. – Il nuovo romanzo di E. Sienkiewicz. Quo vadis? *La Rassegna Nazionale* 1896, XC. – G. Sienkiewicz, Quo vadis? [o przekł. F. Dombrowskiego]. *Russkaja Mysl* 1896 nr 8.

265. Quo vadis? [tłum. J. Curtina i S.A. Biniona 1896, 1897].

Rec.: *Catholic World* 1896 t. 64 s. 411-412; *Public Opinion* 1896 t. 21 s. 665; W. Talcott, *Book News* 1897 t. 15 s. 437, t. 17 s. 185; *Academy* 1897 nr 1301 s. 399; *American* 1897 t. 26 s. 28-29; *Atlantic Monthly* 1897 t. 89 s. 709-711; *Bookman* 1897 t. 12 s. 18; *Chautauquan* 1897 t. 24 nr 6 s. 752; *Critic* 1897 t. 30 s. 144-145; *Dial* 1897 t. 22 s. 19, t. 23 s. 334-335; *Literary Digest* 1897 t. 15 s. 98, 188; *Literary News* 1897 t. 18 s. 30, 354; *Literary World* 1897 t. 27 s. 445; *Outlook* 1897 t. 70 s. 463; *Overland* 1897 t. 30 s. 185-186; *Poet Lore* 1897 t. 9 s. 147-148; *Munsey's Magazine* 1897 t. 17 s. 148-149, t. 18 s. 789-790.

– W. Bogusławski: „Quo vadis” H. Sienkiewicza. *Bibl. Warsz.* 1897 t. 1 z. 1 s. 94-130. – Ogonek alias schwänzchen powieści Sienkiewicza „Quo vadis?”. *Prz. Lit.*, Krak. 1897 nr 2 s. 16-17; Na marginesie. „Ogonek alias schwänzchen” powieści Sienkiewicza „Quo vadis?”, satyra na pewien rodzaj hipotezy historycznej. *Gaz. Pol.*, Warsz. 1897 nr 38. – Ks. L.J. [L. Jungowski]: Bibliografia i wiadomości literackie. Chryścianizm w powieści „Quo vadis?”. *Prz. Katol.* 1897 nr 14 s. 222-224, nr 15 s. 238-240. – M. Luśnia [K. Kelles-Krauz]: Powieść rewolucyjna. *Naprzód* 1897 nr 1, 6. – D. [A.N. Pypin]: G. Sienkiewicz. „Quo vadis?” [o przekł. F. Dombrowskiego]. *Wiestnik*

Jewropy 1897 nr 5 s. 379-381. – Prof. Tarnowski o „Quo vadis?” [Dwa wykłady]. *Dz. Pozn.* 1897 nr 78. – S. Tarnowski: Trzeci okres w zawodzie Sienkiewicza. *Prz. Pol.* 1896/1897 t. 123-124; toż w: *Studia do historii literatury polskiej*. T. 5. H. Sienkiewicz. Krak. 1897 s. 268-344. – „Quo vadis?”. Dwa odczyty hr. Tarnowskiego. *Kur. Pozn.* 1897 nr 89-144 [z przerwami]. – S. Tarnowski: Pożar Rzymu w opisie Sienkiewicza. *Dz. Chicag.* 1897 nr 30. – Nauka, literatura i sztuka. „Quo vadis?” wyszło w tłumaczeniu angielskim. *Dz. Krak.* 1897 nr 303. – G. Sienkiewicz, Kamo griadieszy? *Żywopisnoje Obozrieniye* 1897 nr 44. – „Quo vadis?”. *Vjenac*, Zagrzeb 1897 nr 2. – Cztienije A.N. Salnikowa [o publicznym czytaniu „Quo vadis?” w sali Dumy]. *Syn Otieczestwa* 1897 nr 67. – Potomstwo Ligii i Ursusa. *Kraj*, Petersburg. 1897 nr 9, *Dział Lit.-Artyst.* s. 86. – Z. [H. Gliński]: Lechici. *Kraj*, Petersburg. 1897 nr 15, *Dział Lit.-Artyst.* s. 146. – Odczyty o „Quo vadis?” w Petersburgu. *Kur. Pozn.* 1897 nr 36. – Anglik o Sienkiewiczu [w tyg. *The Graphic*]. *Kur. Pozn.* 1897 nr 141. – Sienkiewicz po angielsku z ilustracjami. *Ruch Katol.*, Lwów 1897 nr 21. – Notatki literacko-artystyczne. Sienkiewicz po francusku [Quo vadis? w *Le Corespondance*]. *Gaz. Lw.* 1897 nr 15. – J.B. [J. Barszczewski]: Literatura i sztuka [o przekł. J. Curtina]. *Kur. Codz.*, Warsz. 1898 nr 44. – A. Lang: New Testament Novels. *Current Literature* 1898 t. 24 s. 203-204. – T.T. Jez [Z. Miłkowski]: „Quo vadis?” w Ameryce. *Głos* 1898 nr 43. – N. [K. Morawska]: Kronika literacka [o przekł. J. Curtina]. *Prz. Pol.* 1898/1899 z. 1 s. 152-154. – A. Mazzucchetti: „Quo vadis?” *Natura ed Arte*, Mediolan-Rzym 1898/99, 2. – A. Schinz: „Quo vadis?”. *Semaine Littéraire* 1898 nr 246. – Ch. Dudley Warner: The Editor's Study. *The Harper's New Monthly Magazine* 1898 t. 46 (III) s. 644. – K.C.: „Quo vadis?” [w jęz. angielskim]. *Dz. Pozn.* 1898 nr 28. – Nero the artist. „Quo vadis?”... *The Literary Gazette* 1898 nr 53. – Kronika literacka. „Quo vadis?” w nowym wydaniu. *Kraj*, Petersburg. 1898 nr 6, *Dział Lit.-Artyst.* s. 69. – Powieść Sienkiewicza w Ameryce [o tłum. W.E. Smitha]. *Prz. Polit. Spol. i Lit.* 1898 nr 80. – Bibliografia. *Zgoda*, Chicago 1898 nr 4. – C. d'Apricorta: Quo vadis? *Lega Lombarda*, Mediolan 1899 z 28/29 VIII. – „Quo vadis?” *O Commercio de S. Paulo*, 1899 nr 1939. – F. Ermini: Il „Quo vadis?” di E. Sienkiewicz. *Rivista Internazionale di Scienze Soc.* Rzym XXI 1899. – Kimont: Album H. Sienkiewicza „Quo vadis?”. *Ateneum* 1899, I s. 533-534. – G. Negri: Nerone e il Cristianismo. Studio sul „Quo vadis?” di E. Sienkiewicz. *Rivista d'Italia*, Mediolan-Rzym

II 1899, 3. – A. Orvieto: „Quo vadis?”. *Marzocco*, Florencia 1899 z 27 VIII. – J. Schlaf: „Quo vadis?”. *Die Zeit* Bd. 21-26 nr 284 s. 158. – Kronika powszechna. Sienkiewicz po włosku [art. E. Panzacchi w *Corriere della Sera* 1899 z 16/17 V]. *Tyg. Il.* 1899 nr 25 s. 498. – *Apréciation du roman de H. Sienkiewicz, par un critique italien* [E. Panzacchi, tłum. S.E., tj. W. Gasztowtt]. *Bulletin Pol.*, Paryż 1899 nr 132 s. 162-165; noty inf. [z błędnym nazw. Parosacchi], *Ateneum* 1899 t. 4 s. 629; *Tyg. Il.* 1899 nr 25 s. 498. – G. Semeria: L'arte e l'apologia cristiana nel „Quo vadis?” di E. Sienkiewicz. Genewa 1899 s. 46.

Rec.: Natali G., *La Rassegna Nazionale*, Florencia 1900; G. Ricci: Lettera aperta a frate G. Semeria a proposito del „Quo vadis?” di E. Sienkiewicz. Sampierdarena 1900; (D) [A. Darowski]: Semeria o Sienkiewiczu. *Gaz. Lw.* 1900 nr 5.

– M. d'Urso: Il Sienkiewicz e il „Quo vadis?”. Un romanzo cristiano. Flegrea 1899. – Weryha [A. Darowski]: Włosi o „Quo vadis?”. *Kraj*, Petersburg. 1899 nr 20 s. 43. – A. Wodziński: Un roman chrétien. „Quo vadis?” par M. H. Sienkiewicz. *Revue des Deux Mondes* 1899 z I II s. 641-670. – Zygmunt [B. Zahorski]: Kartki londyńskie. *Kraj*, Petersburg. 1899 nr 18 s. 47.

266. I. Antonelli: De H. Sienkiewicz libri „Quo vadis?” inscriptio. *Vox Urbis de Litteris et Bonis Artibus Commentarius*. Rzym 1900 nr 15. – A. d'Attilio: „Quo vadis?” di E. Sienkiewicz e „Mondo Antico” di Agostino della Sala Spada. Studio critico. Turyn 1900 s. 19. – A.S.: „Quo vadis?” w ocenie ewangelika francuskiego. *Zwistun Ewangel.*, Warsz. 1900 s. 340-342, 365-369. – E. Beurlier: Âmes païennes et âmes chrétiennes, étude psychologique d'après le roman de H. Sienkiewicz „Quo vadis?”. *La Revue du Clerge Français*, 1900 z 15 X i 1 XI i odb., Paryż 1900 s. 39. – A. Biguet: „Quo vadis?”. *Le Radical* 1900 z 14 VIII. – E. Bire: Causerie littéraire. „Quo vadis?”. *La Gaz. de France* 1900 z 15 X. – L. Bolaffio: A proposito di „Quo vadis?”. *Gaz. Letteraria*, Turyn 1900 z 2 VI. – H. Bordeaux: Les livres et les moeurs. H. Sienkiewicz „Quo vadis?”. *Rev. Hebdomadaire*, Paryż 1900 z 18 VIII s. 419-432. – H. Brémond: Revue des livres. „Quo vadis?” par Sienkiewicz. *Les Études* 1900 z 5 VIII s. 141-142. – A. Brisson: Revue des livres. „Quo vadis?” par H. Sienkiewicz. *Les Annal. Polit. et Lit.*, Paryż 1900 z 8 VII s. 27-29 i 29 VII s. 76-77 (inf.: Echa z Francji. O „Quo vadis?”). *Dz. Pozn.* 1900 nr 228). – P. Confort Arrigo: Le Micheline di Elena (Gaeta) e il „Quo vadis?” di E. Sienkiewicz. Riflessioni e Memorie cronistoriche. *La Campania* 1900 nr 27. – D. [A. Darowski]: Na indeksie. *Gaz. Lw.* 1900 nr 297.

- J. Denais: „Quo vadis?” *Rev. de la Jeunesse Catholique* 1900 z 1 XII s. 1003-1011. – G. Deschamps: Les temps néroniens. *Le Temps* 1900 z 5 VIII; inf. „Quo vadis” we Francji. *Gaz. Lw.* 1900 nr 181. – R. Dreyfus: Les livres. „Quo vadis?”. *Rev. Blanche* 1900 z 1 VII. – E. Drumont: „Quo vadis?”. *La Libre Parole*, Paryż 1900 z 27 VIII. – M. Dullaert: „Quo vadis?”. *Durendal*, Bruksela 1900, nr 9. – G. d’Esparbès: En scène Néron. *Les Annales Polit. et Lit.* 1900 z 4 XI. – F.D.: Les livres nouveaux. *Journal des Débats* 1900 z 2 VII. – S. Fabien: Au jour le jour. „Quo vadis?”. *Le Figaro*, Paryż 1900 z 4 VII; „Quo vadis?” we Francji. Notatki lit.-artyst. *Gaz. Lw.* 1900 nr 154. – R. de Flers: Le semaine littéraire. „Quo vadis?”. *La Liberté* 1900 z 20 VIII. – H. Fouquier: Billet du matin. A Pétrone. *Le Temps*, Paryż 1900 z 18 IX; toż: *Les Annales*, Paryż 1901 z 17 III. – U. Gohier: „Quo vadis?” *L’Aurore*, Paryż 1900 z 7 X. – Nemo [M. Goldberg?]: Felieton paryski. *Kraj*, Petersburg. 1900, *Dział II.* nr 25 s. 337, nr 37 s. 496. – J. Grandchamps: Chronique des livres. „Quo vadis?”. *Le Matin*, Paryż 1900 z 2 III; tenże: Chronique des livres. Un ouvrage célèbre – „Quo vadis?”. *Le Matin*, Paryż 1900 z 18 VII. – L. Hamilo: Heureuse distraction. *L’Evenement* 1900 nr 10 s. 383; inf. *Tyg. Il.* 1900 nr 42 s. 835. – L.B. Hanappier: Bibliographie. „Quo vadis?”. *La Vogue*, Paryż 1900 z 15 X s. 70. – F. Hauser: „Quo vadis?” *La Pie*, 1900 z 15 X s.10. – J. Hr.: Kytika. Sienkiewiczowe „Quo vadis”. *Vjenac*, Zagrzeb 1900 s. 727. – St.Krz. [S. Krzywoszewski]: Echa zachodnie [o przekł. na franc.]. *Kraj*, Petersburg. 1900 nr 24 s. 14, nr 28 s. 9-10. – A. Kyntherland: „Quo vadis?”. *Sicilia Moderna*, Catania 1900 nr 3, 4. – E. Lemaigre: „Quo vadis?”. *La Nouvelle Revue*, Paryż 1900 z 15 XI s. 253-276. – G. Lesca: La storia di una passione purificatrice. „Quo vadis?” di E. Sienkiewicz. *Roma Letteraria* 1900 z 13 III. – Raitif de la Bretonne [J. Lorrain]: Pall-Mall Semaine. „Quo vadis?”. *Le Journal*, Paryż 1900 z 14 VIII. – Lucens [?]: Lettres sur la politique extérieure. *L’Univers*, Paryż 1900 z 24 XII. – D.O. Marrama: Il „Quo vadis” e la critica. *La Libertà Giornale Cattolico Napolitano*, Neapol 1900 nr 58. – O. Marucchi: Prefazione e note storiche [wstęp do przekł. E. Salvadori]. Rzym 1900 s. I-XXXIX; toż w wyd. nast. do 1939. – ut. [I. Matuszewski]: Sienkiewicz we Francji. *Tyg. Il.* 1900 nr 44 s. 862. – Ch. Méré: L’Étranger. *La Revue Contemporaine*, Lille 1900 nr 2 s. 52-55. – P. de Milhau: Les livres. „Quo vadis?”. *L’Effort de Paris* 1900 nr 10 s. 166-167. – H. Monnier: Un roman chrétien. *Foi et Vie* 1900 z 1 VII s. 199-202. – F. de Nion: „Quo vadis?” Un romancier chrétien. *Le Gaulois* 1900 nr 6778.
- A. Pavissich: Arte sana e arte morbosa e i due romanzi „Quo vadis?” e „Oltre il misterio” di Enrico Sienkiewicz. Mediolan 1900 s. 42; tenże: Di due romanzi di E. Sienkiewicz e di una loro critica. *Civiltà cattolica* 1900 z 16 VI. – Rachilde [M. Eymery-Valette]: „Quo vadis?”. *Mercur de France* 1900 t. 35 z 1 VIII. – E. Ravaglia: „Quo vadis?” e i „Promessi Sposi”. Studio parallelo. Bolonia 1900 s. 38. – J.J. Renaud: Un livre „Quo vadis?”. *La Presse* 1900 z 29 VI. – L. Robert: Revue des livres. „Quo vadis?”. *Revue du Monde Cath.* 1900 z 1 XI. – H. Rochefort: Les temps néroniens. *L’Intransigeant* 1900 z 17 VIII. – F. Rubini: Alcune considerazioni sul „Quo vadis” di E. Sienkiewicz. *L’Ordine*, Como 1900 z 17 V. – S. Rzewuski: „Quo vadis?”. *L’Evenement* 1900 z 3 VII. – G. Semeria: Apologia chrystianizmu i sztuka w powieści H. Sienkiewicza „Quo vadis?”. *Thum. z włoś. Z. Skarzyński. Kron. Rodz.* 1900 nr 5 i nast., odb., Warsz. 1900 s. 79; rec.: *Tyg. Il.* 1900 nr 14 s. 298, nr 21 s. 414. – E. Sigismondi: A proposito del romanzo „Quo vadis?”. *La Rassegna Nazionale* 1900 CXIII. – K. Stryjeński: Revue littéraire. *Rev. Enc.* 1900 t. 2 nr 168 s. 755. – F. Swell: Les Arbitres de l’Élégance. À propos du nouveau roman „Quo vadis?”. *Le Gaulois au Dimanche* 1900 nr 166. – Poseł Prawdy [A. Świętochowski]: Liberum veto. Na fali. *Prawda* 1900 nr 47 s. 563. – P. Treves: Di un possibile raffronto al „Quo vadis?”. *Ate-no Veneto* 1900. – C. Villani: Contro corrente (a proposito del „Quo vadis?”). *Roma Letteraria* 1900 nr 22. – Wierzbicka [K. Waliszewski]: „Quo vadis” w Anglii. *Kraj*, Petersburg. 1900 nr 24 s. 8-10. – A. Wołynskij: Borba za idealizm. Religija w sowriemiennoj literaturie. SPetersb. 1900 s. 13-45. – L. Zuccoli: Lettres italiennes. *Mercur de France* 1900 t. 33 s. 846-847. – Wł.Ż. [W.E. Żabotinskij]: Pierwyje styczki – „Quo vadis?”. *Siewiernyj Kurier* 1900 nr 115. [Noty i rec. anonim.] Plon literacki. *Bies. Lit.* 1900 nr 13 s. 256; Conferenze e conferenzieri. *Il Corriere Italiano*, Florencja 1900 nr 98; *Dz. Pozn.* 1900 nr 81, 228; *Figaro*, Paryż 1900 z 4 VII; Sienkiewicz we Francji. Notatki literacko-artystyczne. *Gaz. Lw.* 1900 nr 175, 194, 196; „Quo vadis?” a l’index. *Gil Blas*, Paryż 1900 z 25 XII; *L’Illustration*, Paryż 1900 z 22 XII; *L’Independance Roumaine*, Bukareszt 1900 z 19 VII.; Il „Quo vadis?” all’indice. *L’Indipendente*, Triest 1900 z 21 XII; Kronika literacka. „Quo vadis?” po serbsku. *Kraj*, Petersburg. 1900, *Dział II.* nr 41 s. 554; *Kur. Codz.* 1900 z 24 XII; O „Quo vadis?” Sienkiewicz we Francji. Głosy krytyków o „Quo vadis?”. *Kur. Codz.* 1900 nr 98, 353, 355; Walka przeciw Sienkiewiczowi. *Kur. Lw.* 1900 nr

347, 348; Wiadomości literackie i artystyczne. Sienkiewicz we Francji; „Quo vadis?” – najnowszą krytyka niemiecka [rec. w *Berliner Neueste Nachrichten*]. *Kur. Pozn.* 1900 nr 204, 221; „Quo vadis?” w trybunale. Sienkiewicz we Francji. Na indeksie. *Kur. Warsz.* 1900 nr 48, 358; *La Métropole* 1900 nr 183; Walka o „Quo vadis”. *Prz. Polit. Spół. i Lit.* 1900 nr 94. – Francuz o „Quo vadis?”; Z powodu „Quo vadis”. *Ruch Katol.*, Lwów 1900 nr 186, 226. – L’inchiesta sul „Quo vadis”. *La Scuola Secondaria Italiana*, Mediolan 1900 IV. – „Quo vadis?” w Paryżu. *Wiek II.* 1900 nr 349.

267. G. Art: Les idées et les livres. Paryż 1901. – A. d’Artois: Le mouvement dramatique. „Quo vadis?”. *Le Voltaire* 1901 z 25 III. – G. Barbezieux: L’Oeuvre de Sienkiewicz. *La Paix*, Paryż 1901 z 19 III. – A. Baudrillard: Le roman de „Quo vadis?” et l’histoire. *Le Correspondant*, Paryż 1901 z 25 I s. 306-326; Rec.: P. Popiel, *Czas* 1901 nr 30. – S. [J. Bąkowska]: „Quo vadis?” objaśnione historycznie. O Neronie z powodu „Quo vadis”. *Bluszcz* 1901 nr 45-47. – L. Beer: „Quo vadis”. *Die Nation* 1901 nr 51. – S. Belza: Z pobytu w Tunisie. *Tyg. Pol.* 1901 nr 15, 16, 18-21; przedr. fragm.: „Quo vadis?” w Afryce. *Dz. Pozn.* 1901 nr 182. – J. Bertrand, *Rev. des Deux Mondes* 1901 z 15 XII. – St.Br. [St. Brandowski]: Hermann Bahr o „Quo vadis?” Sienkiewicza. *Kłosy*, Krak. 1901 nr 1; toż: *Przedświt*, Lwów 1901 nr 78. – A. Brisson, *Les Annales Politiques et Littéraires* 1901 z 24 III. – A. Cavalli: „Quo vadis?” Studio critico. Piacenza 1901. – D. Ciampoli: Sienkiewicz e Roma. *Nuova Antologia*, Rzym 1901 nr 94, toż: *Roma Letteraria* 1904, I. – H. Cepnik: Plagiaty a „Quo vadis?”. *Wiad. Artyst.* 1901 nr 3. – A. Darowski: Cmentarz Ostriański. *Tyg. II.* 1901 nr 43, 44. – W. [A. Darowski]: „Quo vadis?” [jako księga reklamowa]. *Kraj*, Petersb. 1901 nr 28, dod. *Życie i Szt.* s. 329. – F. Duquesnel: Notes et souvenirs. À propos de „Quo vadis?”. *Le Gaulois* 1901 z 17 III. – J. Eugel: [Neron w literaturze]. *Preussische Jahrbücher* 1901 z. 3. – H. Fouquier: Billet du matin. Sur Néron. *Le Temps* 1901 z 2 IV. – A. Galdemar: La genèse de „Quo vadis?”. *Le Gaulois*, Paryż 1901 z 16 III. – H. Ghéon: Le mois. Oeuvres, faits, commentaires. *L’Ermitage* 1901, I s. 157-158. – A. Giron, A. Tozza: Un soir de Saturnales. Pour Pétrone. Paryż 1901 s. XII-XX. – M. de Grandfort, *La Fronde*, Paryż 1901 z 18 XI. – J. Grandchamps: Chronique des livres. *Le Matin* 1901 z 2 III. – T. Grimm, *Le Petit Journal*, Paryż 1901 z 28 II. – E. Halpérine-Kaminsky: Sienkiewicz et Styka. *Nouvelle Rev.* 1901 nr 35 s. 161-178; Rec.: *Marzoco* 1901 z 21 IV.

– W. Karczewski: Do dziejów „Quo vadis?” [art. A. Sabatier w *Journal de Genève*]. *Gaz. Pol.* 1901 nr 90. – J. Keményfi-Hartman, *Magyar Szemele* 1901 nr 29. – J. Sziklay, *Magyar Allam* 1901 nr 177. – J. Vetési: Sienkiewicz [- pisarz chrześcijański]. *Magyar Szemele* 1901 nr 41-43. – Ö. Wildner, *Budapesti Szemele* 1901 t. 106 s. 1-22. – *Katholikus hitvédelmi folyóirat* 1901 s. 517. – M. Kobryner: Essai sur H. Sienkiewicz. *Revue Helvétique*, Genewa 1901 z 10 IV i odb., toż: Paryż 1901, toż: 1902. – B. Kozakiewicz: L’auteur du roman, M. H. Sienkiewicz. *Le Théâtre* 1901 nr 55. – A.P. de Launoy, L. d’Juin: „Quo vadis?” en Italie. *L’Art du Théâtre* 1901 nr 5. – S. Lauzanne, *Le Matin* 1901 z 16 III. – E. Lepelletier: Les deux Pétronies. *L’Écho de Paris* 1901 z 20 III. – J. Lionnet: Chronique littéraire. Des „Martyrs” a „Quo vadis?”. *La Quinzaine* 1901 z 15 II. – C. Lupati, *La Vita Internazionale*, Mediolan 1901. – O. Marucchi: Une page d’histoire. Introduction historique et archéologique à „Quo vadis?”. Traduit l’abbé Ch. Mazoyer. Paryż 1901 s. XVI, 77; Rec.: A. Mazanowski, *Pam. Lit.* 1902 z. 1 s. 183-184. – G. Noll: II „Quo vadis?”. *Crema* 1901. – L. Beer: „Quo vadis?”. *Die Nation* 1901 nr 51. – L. Muhlfeld: „Quo vadis?” *L’Echo de Paris* 1901 z 18 III. – J. Lionnet: Chronique littéraire. „Des Martyrs” [Chateaubrianda] a „Quo vadis?”. *La Quinzaine* 1901 z 15 II. – I. Poroszyn: Pożar Rima pri Neronie i roman G. Sienkiewicza „Quo vadis?”. Kritiko-istoriceskij oczerk. *Litteraturnyje Wieczera „Nowogo Mira”* 1901 nr 2 s. 97-100. – F. Ramorino: L’incendio Neroniano e la persecuzione dei Cristiani nel „Quo vadis?” e secondo la verità storica. *La Rasegna Nazionale*, Florencia 1901 CXVII. – F. Rien: „Quo vadis?” illustré. *Le Gaulois* 1901 z 26 V. – E. Rod: Le roman et l’histoire. *La Grande Rev.*, Paryż 1901, IV; tenże: Le Néron de A.M. Boito. *Rev. de Deux Mondes* 1901 z 1 VII s. 221. – G. Semeria: Étude littéraire et apologétique sur „Quo vadis?” de H. Sienkiewicz. Tłum. J.P. Waltzing. Bruksela 1901. – G. Semeria: Die Künstlerliche und christlich-apologetische Bedeutung des Romans „Quo vadis?” von H. Sienkiewicz. Festrede zur Eröffnung des 3. Konferenzjahres der „Sendasuperiore di Religione” in Genewa. Tłum. von N. Müller, oprac. K. Muth. Einsiedeln 1901 s. 42.

Rec. W. Rylski: Zapiski bibliograficzne. *Prz. Powsz.* 1902 t. 74 s. 115-117; *Kraj*, Petersb. 1902 nr 44, *Życie i Szt.* s. 465.

– E. Talero: „Quo vadis?” y Eduardo Poirier. El Pensamiento Latino. *Revista Internacional Latino-Americano-Europea*, Santiago 1901 nr 7. – Tout-Paris: Bloc-notes parisiens. À propos de „Quo vadis?”. *Le Gaulois* 1901 z 10 III. – L. Ver-

us: Causerie littéraire. „Quo vadis?” *Mémorial des Vosges*, Epinal 1901 nr 6. – D. de Venancourt: L’envahissement. *Le Penseur* 1901 nr 7 s. 249-253.

– Mały felieton. (Jak Sienkiewicz objaśnia genezę „Quo vadis?”). *Dz. Pol.*, Lwów 1901 nr 82. – Notatki literackie i artystyczne. „Quo vadis?” w Afryce. *Dz. Pol.*, Lwów 1901 nr 315. – Wiadomości literackie i artystyczne. „Quo vadis?” w Afryce. *Dz. Pozn.* 1901 nr 182. – „Quo vadis?” i krytyka francuska. *Gaz. Lw.* 1901 nr 108. – „Quo vadis?” à l’index? Charles Maurras contre Sienkiewicz. *L’Intermédiaire des Chercheurs et des Curieux*, Paryż 1901 z 7 IV. – Jak powstało „Quo vadis?”. *Kur. Pozn.* 1901 nr 138. – Popularność „Quo vadis?”. *Kur. Warsz.* 1901 nr 112. – [O popularności „Quo vadis?” wg *Frankfurter Zeitung*], inf. *Kraj*, Petersburg. 1901 nr 10, *Prawda* 1901 nr 13 s. 167. – Jak powstało „Quo vadis?”. *Przedświt*, Lwów 1901 nr 68. – [„Quo vadis?” i „Antychryst” Renana]. *Revue de l’Action Franc.* 1901 z 1 III, t. 4 s. 428-429. – Istoczniki „Quo vadis” Sienkiewicza. *Russkije Wiedomosti* 1901 nr 86. – Z listu Sienkiewicza [do Brunetièra]. *Tyg. Mód i Pow.* 1901 nr 21.

268. L. Bloy: Exégèse des lieux communs. Ser.1. Paryż 1902 s. 134-135, 208. – Boyer d’Agen: Le peintre de „Quo vadis?”. *Le Figaro Illustré*, Paryż 1902 nr 152. – G. Deschamps: La vie de littéraire. Le contre-partie de „Quo vadis?”. *Le Temps* 1902 z 12 I. – R. Doumic: Le roman collectif. *Rev. des Deux Mondes* 1902 z 15 V s. 441. – A. Evangelisti: Petronio Arbitro nella storia, nella critica e nel „Quo vadis?”. *La Rassegna Nazionale*, Florencja XXVII: 1902. – S. Fludorovics: Petronius. Quo vadis. *Alkotmány*, Węgry 1902 nr 170-171. – Ł.K. [Ł. Kościelecki]: „Quo vadis?” w Panoramic [J. Styki]. *Kur. Codz.* 1902 nr 308. – M. Köszeghy: Quo vadis. *Katholikus Szemele*, Węgry 1902 s. 216-236. – F. Pudło: Biografia Petroniusza. Z „Quo vadis?”. *Dz. Milwaukeecki* 1902 nr 57. – Z. Sarnecki: Cykl obrazów P. Stachiewicza do „Quo vadis?”. *Przedświt*, Lwów 1902 nr 258. – Spector: Ilustracje Stachiewicza do powieści „Quo vadis?”. *Głos Nar.* 1902 nr 135. – R.P. Terrade: „Quo vadis?” de H. Sienkiewicz et „Les Martyrs” de Chateaubriand. Conférence faite au cercle du Luxembourg le 8 II 1901. Paryż 1902 s. 45; spraw.: Gordon [S. Krzywoszewski]: Echa zachodnie. *Kraj*, Petersburg. 1901 nr 6 s. 10. – E. Thomas: L’ensers de la société romaine, Pétrone. Pétrone dans „Quo vadis?”. Paryż 1902 s. 217-221. – P. Treves: Est modus in rebus. *Atene Veneto* 1902. – Nemo [K. Waliszewski]: Felieton paryski. Sienkiewicz nad Sekwaną. *Kraj*, Petersburg.

1902 nr 43, *Życie i Szt.* s. 460. – Drobiazgi. *Kraj*, Petersburg. 1902 nr 5.

– R.d’Alfonso: La fortuna del „Quo vadis?”. Nota storico-letteraria. Nicastro 1903. – L. Bloy: Les dernières colonnes de l’Église. Paryż 1903. – F. Caruso: L’arte ed il simbolismo nel „Quo vadis?” di H. Sienkiewicz. Neapol 1903. – D. Giurati: Il plagio. Mediolan 1903. – J. Havas: Quo vadis. *Magyar Szemele* 1903 nr 7-8. – L. Léger: La jeunesse de deux idéalistes. *Rev. des Deux Mondes* 1903 z 1 V s. 191. – W. Prokesch: „Quo vadis?” z ilustracjami P. Stachiewicza. *Nowa Ref.* 1903 nr 42. – „Quo vadis” przed sądem. *Wiek II.* 1903 nr 45. – A. Begis, [„Quo vadis” i H. Bertrand]. *L’Intermédiaire des Chercheurs et des Curieux* 1904 z 10 I s. 7. – A. Crosnier: Romans et livres religieux du temps présent. *Rev. des Facultés Catholiques de l’Ouest* 1904 s. 721-723 i odb.; Rec.: B. Arth: Une critique nouvelle du „Quo vadis?”. *Bulletin Pol.* 1905 nr 205 s. 165-168. – W. Doleżan: P. Stachiewicza „Quo vadis?”. *Kur. Pozn.* 1904 nr 295. – A. Miodoński: „Quo vadis” Sienkiewicza i Minucjusza Feliksa „Octavius”. *Prz. Powsz.* 1904 nr 246 s. 346-370. – A. Reggio: Au seuil de leur âme. Études de psychologie critique. Paryż 1904. – L. Straszewicz: Dwie myśli - „Quo vadis” Sienkiewicza i „Ananke” Hertza. *Kraj*, Petersburg. 1904 nr 25, 26; toż: *Kron. Rodz.* 1904 nr 25, 26. – L. Straszewicz: Gdzie prawda? *Ognisko*, Warsz. 1904 nr 6 s. 1-12. – S. Barszczewski: Obrazki amerykańskie. „Quo vadis?” w Ameryce. Warsz. 1905. – A. France [J. Thibault]: Sur la pierre blanche. Paryż 1905; nawiaz.: T. Grabowski: Wizyta u Anatola France’a. *Świat Słow.* 1905 s. 167-168. – W. Doleżan: H. Sienkiewicz, „Quo vadis?”. Oprac... Tarnów 1906 s. 50, *Bibl. Kryt. Arcydziel Lit. Pol.* 4; toż: *Krak.* 1946 s. 45, nr 11. – F. Verdinois: Perché tradussi „Quo vadis?”. *Natura ed Arte* 1907/1908, 1. – L. Bethlehem: Romans à lire et romans à proscrire. Cambrai 1908 s. 202 i n. – A. Fogazzaro: L’inchiesta sul „Quo vadis?”. *Minime*. Catania 1908. – L. Guimaraes: Una pagina do „Quo vadis?”. Rio de Janeiro 1908. – Literatura, nauka i sztuka. Opinie Eugène Brioux. *Głos*, Lwów 1908 nr 238. – F. Nagórzański: Tacyt a „Quo vadis?”. *Spraw. Gimm. im. A. Mickiewicza* 1909/1910. Lwów. 1910. – Nowyje knigi. G. Sienkiewicz. Kamo griadieszi? *Riecz* 1910 nr 293. – S.H. Vojansky: Quo vadis. *Narodni Noviny* 1911 nr 27. – J.A. d’Agen Boyer: L’Écrivain et le peintre de „Quo vadis?”. H. Sienkiewicz et J. Styka. Paryż 1912. – V. Santoro di Vita: Pomponia Graecina di G. Pascoli. Rzym 1912. – Turecki tłumacz „Quo vadis?” [Abdul Hak Hamidi bej, Nüzhet bej]. *Świat*, Warsz. 1912 nr 16. – M. Fusca: I poematti

latini di Giovanni Pascoli e „Quo vadis?” E. Sienkiewicz. Catania 1913. – R. de Gourmont: Promenades littéraires. Ser.5. Les deux Pétrone. Paryż 1913. – S. Ptaszycy: Ligia – Laszka. *Głos Pol.*, Petersburg 1916 nr 46. – P. Siretean, *Die Wage* 1916 Bd. 2 s. 570-573. – S. Ptaszycy: Nowoje o gieroynie Sienkiewiczza [Ligii]. Smielaja ekskursja w oblast’ istorii [tłum. z pol.]. *Istoriczeskij Żurnal* 1917 nr 1 s. 78-83. – „Kamo griadieszi”. *Czto i kak Cytat’ Dietiam* 1916 nr 9. – Jak powstało „Quo vadis?”. *Kur. Pozn.* 1917 nr 9. – (SS): Jak „Quo vadis?” powstało. *Il. Kur. Codz.* 1917 nr 43.

269. „Quo vadis” po japońsku. *Kur. Pozn.* 1921 nr 164. – G. Lanson: Manuel bibliographique de la littérature française moderne. Paryż 1921 s. 1171. – T.: Z „Quo vadis?”. *Filomata*, Sosnow. 1922 nr 1. – S. Windakiewicz: Odkrycie Włoch. Odczyt na publicznym posiedzeniu PAU. *Nowa Ref.* 1922 nr 149-153. – L. Daudet: La révision des succès indus. Le type du succès indu. „Quo vadis?”. *L’Action Française*, Paryż 1923 z 1 i 3 IX; Rec.: M.N. [W. Borowy]: Polonica u obcych. Francja. *Prz. Warsz.* 1924 t. 2 nr 33 s. 453-454. – A. Hermant: La vie chez les Latins. Pétrone et les Temps de Néron. *Conferencia*, Paryż 1923 nr 10 s. 435-450. – H. Życzyński: „Quo vadis?” H. Sienkiewiczza. *Przemysł* [1923] s. 58, *Książnica Komentarzy* ser. 2, 33; toż: 1925; Rec.: M.Os. [M. Ostowski]: Wśród książek. *Kur. Por.*, Warsz. 1925 nr 108. – Dr.A.B. [A. Bronarski]: Les triomphes de „Quo vadis?” à l’étranger. *Les Amis de la Pologne* 1924 nr 12 s. 181-182. – A. Galdemar: Le romancier de „Quo vadis?”. *Le Gaulois* 1924 z 27 X. – Petronius: Pieśni miłosne. Tłum. i oprac. J. Ejsmond. Warsz. 1924 s. 41. – H. Życzyński: Rola „Quo vadis?” w twórczości Sienkiewiczza. *Śl. Pol.* 1924 nr 294. – Gdzie Sienkiewicz pisał „Quo vadis?”. *Kur. Por.*, Warsz. 1924 nr 303. – Ks.T.R. [T. Radkowski]: „Quo vadis?” Sienkiewiczza. *Prz. Katol.* 1925 nr 18-23. – Les triomphes de „Quo vadis?” à l’étranger. *Le Journal de Pologne*, Warsz. 1925 nr 7.

– A. Bronarski: Stosunek „Quo vadis?” do literatur romańskich. *Pozn.* 1926, s. 156.

Rec.: T. Grabowski, *Kur. Pozn.* 1926 nr 522; S. Kolbuszewski: Apologia „Quo vadis?”. *Dz. Pozn.* 1926 nr 257; W.M. [W. Meisels]: Rzecz o Sienkiewiczzu. *Gaz. Lit.*, Krak. 1927 nr 3; St. W. [S. Wędkiewicz]: Monografia o „Quo vadis?” Sienkiewiczza. *Prz. Współcz.* 1926 nr 55 s. 313-317; H. Życzyński: Recenzje. *Ruch Lit.* 1926 nr 5 s. 154-155.

– L. Daudet: Le rêve éveillé. Paryż 1926. – „Quo vadis?” a literatury romańskie. *Kur. Warsz.* 1926 z 22 XI. – M. Brahmner: Kilka uwag o „Quo vadis?” wśród obcych. *Prz. Współcz.* 1927 nr 57 s. 157-168. – E. Gasparini: Nieprzyjaciele Sienkiewiczza. *Prz. Współcz.* 1927 nr 54. – T. Nałęcz

[J. Lipka]: Daudet a Sienkiewicz. *Wiad. Lit.* 1927 nr 3 s. 4. – A. Macchio: Il romanziere de „Quo vadis?”. *Corriere d’Italia*, Rzym 1927 z 26 IV. – J. Maciejowski: „Quo vadis?” H. Sienkiewiczza. Geneva, charakterystyka osób, wartość, treść. Warsz. 1927 s. 47. – J. Pietrzycki: Cmentarz Ostriański a „Quo vadis?”. *Wiek Nowy*, Lwów. 1927 nr 7909. – G. Semeria: Artystyczne i chrześcijańsko-apologetyczne znaczenie powieści H. Sienkiewiczza „Quo vadis?”. Z niem. tłum i oprac. Z. Szafranek. *Pro Christo-Wiara i Czyn* 1927 nr 1-3. – L. Fert [A. Galdemar]: Où fut écrit „Quo vadis?” [o art. G. Boschmansa w *Crosé*]. *Le Gaulois* 1928 z 9 VIII. – T. Mikulski: O rodowód Sienkiewiczowskiej Ligii. *Ruch Lit.* 1928 nr 9 s. 287-288. – I. Reniewiecka: „Quo vadis?” H. Sienkiewiczza. *Oprac...* Warsz. [1928] s. 78, *Charakterystyki literackie 51*; toż: Warsz. [1930]. – A. Werpachowski: H. Sienkiewicz. „Quo vadis?”. Treść, charakterystyka osób, rozbiór krytyczno-literacki. Łódź 1928 s. 79. – „Quo vadis?” po japońsku. *Głos Prawdy*, Warsz. 1928 nr 241 s. 252; *Kur. Pozn.* 1928 nr 164.

– J. Birkenmajer: Sienkiewicziana. Petroniusz jeden czy dwoisty? *Ruch Lit.* 1929 nr 1 s. 20-21. – J. Birkenmajer, T. Mikulski [dwugłos]: Sienkiewicziana. Lygia - Polka. *Ruch Lit.* 1929 nr 2 s. 61-62. – A. Bronarski: „Quo vadis?” dans ses rapports avec les littératures romanes. *Rev. de Lit. Comparée*, Paryż 1929 nr 1 s. 163-170. – -n-: Krasné pismenictvi. „Quo vadis?”. *Slovenský Přehled* 1929 s. 703-704. – J. Pietrzycki: Ostrianum a „Quo vadis?”. *Tęcza* 1929 nr 44. – S. Seliga: Petroniusz poeta-sceptyk. *Świat i Ojczyzna* 1929 i odb., Warsz. 1929 s. 30; Rec.: Nauka i literatura. *Mysł Nar.* 1930 nr 10 s. 157.

270. J. Birkenmajer: Czy „pamiętka sienkiewiczowska”? [o mapie Rzymu]. *Mysł Nar.* 1930 nr 19 s. 295-296. – J. Gans: Pożar Rzymu w „Annales” P.C. Tacita a w „Quo vadis?”. *Filomata* 1930 z. 18 s. 86-89. – M. Johnston: Sienkiewicz and Petronius. *The Classical Weekly*, 1931/32, XXV, 10. – S. Sadowska: Kompozycja i źródła „Quo vadis?” Sienkiewiczza. *Prz. Hum.* 1930 z. 2 s. 115-117. – Z. Falkowski: Echa „Anhellego” w prozie „Quo vadis?”. *Prz. Powsz.* 1931 t. 192 nr 574 s. 71-81. – S. Pilch: Źródła inspiracyjne „Quo vadis?”; Pomponia Graecina. *Filomata* 1931 z. 28 s. 539-547; z. 34 s. 819-828. – J. Birkenmajer: Nasza rodaczka Ligia. *Tęcza* 1933 nr 9 s. 33-36; toż: *Rodz. Pol.*, Warsz. 1939 nr 9. – Rodowód Sienkiewiczowskiej Ligii. Symbolika Ligii w „Quo vadis?”. *Kur. Zach.*, Sosn. 1933 nr 264. – „Quo vadis?” H. Sienkiewicz en italien, publié par un hôtel et distribué à ses hôtes. *La Tribune des Jeunes*, Warsz. 1933 nr 22. – Esperancki

przekład „Quo vadis?” *Kur. Pozn.* 1934 nr 279. – W. Bełza: „Quo vadis?” Sienkiewicza a „Mondo Antico” Agostina della Sala Spada. *Kur. Warsz.* 1934 nr 114, z 27 IV. – Frab.: Światowy pomnik Polski. *Polonia*, Katow. 1934 nr 3469. – L. Mont: Sienkiewicz - Quo vadis. *Cronosa Prealpine* 1934. – J. Topass: Le livre polonais à l'étranger. *La Pologne* 1934 z 1 I s. 44-45. – Na łamach prasy. Cichy jubileusz. *Pion* 1934 nr 25. – A. Kwieciński: W podziemiach czy na powierzchni? (Z dziejów katakumbowego chrześcijaństwa). *Głos Kapłań.* 1934 nr 4-5 i odb., Warsz. 1934 s. 16. – Film i książka. *Światowid*, Krak. 1934 nr 45. – Ojciec święty Leon XIII a „Quo vadis?” Sienkiewicza. *Dz. Pozn.* 1934 nr 14.

– M. Kosko: La fortune de „Quo vadis?” de Sienkiewicz en France. Paryż 1935 s. IX, 264; toż. wyd.: 1960/1961; toż: Genewa 1976, reprint.

Rec.: J. Birkenmajer: Prace o Sienkiewiczu. *Pam. Lit.* 1935 s. 619 i n.; A. Bronarski: „Quo vadis?” w świetle francuskiej opinii publicznej. *Kur. Lit. Nauk.* (dod. *Il. Kur. Codz.*) 1936 nr 41; T. Grabowski: „Quo vadis?” - i Francuzi. *Kur. Pozn.* 1936 nr 299; S. Wędkiewicz: „Quo vadis?” Sienkiewicza we Francji. *Prz. Współcz.* 1936 nr 10 s. 139-141; Kronika zagraniczna [m.in. o rec. F.L. Schoela w *L'Europe Centrale*]. *Wiad. Lit.* 1936 nr 2 s. 7.

– Z. Lubicz Zaleski: Losy „Quo vadis?” we Francji. *Kur. Warsz.* 1935 nr 267. – S. Pilch: Czym byli Ligowie w rozumieniu Sienkiewicza. Petroniusz w rozumieniu Tacyty a Sienkiewicza. *Spraw. Tow. Nauk. we Lwowie* 1935 t. 15 s. 176-178. – S. Pilch: Źródła i czynniki inspiracyjne „Quo vadis?”. *Eos* 1935 z. 3-4, 1936 z. 1-2 i odb., Lwów 1936.

– J. Bielatowicz: „Rzym za Nerona” J.I. Kraszewskiego a „Quo vadis?” Sienkiewicza. *Prz. Klas.* 1936 s. 187-196. – J. Birkenmajer: Preludia „Quo vadis?”. *Prz. Klas.* 1936 nr 9/10 s. 715-720; toż: *Kur. Warsz.* 1936 nr 321. – L. Kociemski: [O „Quo vadis?” w 40-lecie wydania]. *Osservatore Romano* 1936, inf.: *Kultura*, Pozn. 1936 nr 29 s. 5. – (tk) [T. Kraszewski]: Jak powstało „Quo vadis”? *Kur. Pozn.* 1936 nr 354. – T. Parnicki: Próba rywalizacji z „Quo vadis?” [„Judejczyk” I. Nażywina]. *Kur. Lit. Nauk.*, dod. *Il. Kur. Codz.*, Krak. 1936 nr 34. – S. Pilch: Czym była Ligia w zamiarze Sienkiewicza, w zb.: Munera Philologica Ludovico Ćwikliński [...] oblata. Pozn. 1936 i odb., s. 8. – S. Pilch: 40-lecie pojawienia się drukiem „Quo vadis?” Sienkiewicza. *Kur. Lit. Nauk.* dod. *Il. Kur. Codz.* 1936 nr 37. – S. Pilch: 40 rocznica powstania „Quo vadis?”. *Prz. Pedag.* 1936 s. 219-220. – J. Birkenmajer: Nasza rodzaczka Ligia. Z „Quo vadis?” Sienkiewicza. Milwauke 1937, odb. z *Nowin Pol.*, s. 8. – J. Paradowski: Neron. – Neron i opozycja. *Wiad. Lit.* 1937 nr 34, 49. – (ul.): Ilustracja [A. Kossowskiego] do „Quo

vadis?” w kościele w Okrzei. *Il. Kur. Codz.* 1937 z 17 VIII. – M. Woźniak: Sienkiewicziana. *Prosto z Mostu* 1937 nr 2 s. 8; przedr.: *Stalowy Miecz*, Warsz. 1937 nr 4.

– J. Birkenmajer: Inspiratorzy „Quo vadis?”. *Rodz. Pol.*, Warsz. 1938 nr 1. – J. Birkenmajer: De Rossi i Paweł Allard jako źródła „Quo vadis?”. *Prz. Klas.*, Lwów 1938 s. 59-62; toż: *Mysł Nar.*, Warsz. 1939 nr 1. – (jj) [J. Janowski]: Sienkiewicz ... poprawiony. Co zrobiono z „Quo vadis?” w popularnym wydawnictwie francuskim. *Il. Kur. Codz.* 1938 nr 150. – (tk) [T. Kraszewski]: Ligia – Wielkopolanka. *Kur. Pozn.* 1938 nr 53. – S. Pilch: Petroniusz w przedstawieniu Tacyty a Sienkiewicz. *Eos* 1938 z. 2 s. 280-297 i odb., Lwów 1938 s. 20. – S. Pilch: Czym byli Ligowie w rozumieniu Sienkiewicza. *Prz. Klasycz.*, Lwów 1938 s. 371-388 i nadb. – r.: Piotr Stachiewicz [jako ilustrator utworów Sienkiewicza]. *Nowa Książ.* 1938 z. 5 s. 295-296. – Z. Zaturski: Komentarz do powieści H. Sienkiewicza „Quo vadis?”. Lwów 1938 s. 78. *Bibl. Krytyk Lit.* ser. 2, 32. – „Quo vadis?” Sienkiewicza po włosku [jako produkt reklamowy dla gości hotelowych]. *Pol-ska*, Warsz. 1938 nr 2. – Genialne dzieło Sienkiewicza „Quo vadis?”. *Polska*, Warsz. 1938 nr 15. – A. Bronarski: Pan Vadis chodzi po ulicach Caux. *Il. Kur. Codz.* 1939 nr 43. – A. Pilch: Obraz świata starożytnego w „Quo vadis?” Sienkiewicza. *Prz. Klasycz.* 1939 z. 6/8 s. 621-670 i odb. – „Quo vadis?” Sienkiewicza w formie uproszczonej. *Il. Kur. Codz.* 1939 nr 27. – „Quo vadis?” Sienkiewicza tłumaczone na łacinę uproszczoną. *Dz. Pozn.* 1939 nr 24. – H. Festa Montesi: Pomponia Graecina, carmen Johannis Pascoli (a proposito del „Quo vadis?” di E. Sienkiewicz). *Arcadia* 1939/1940 t. 19/20.

271. M. d'Amico: Il „Quo vadis?”; A. Fogazzaro: L'inchiesta sul „Quo vadis?”; Due riesumazioni storiche a proposito del „Quo vadis?” di F. Verdinio ed A. Fogazzaro. *Iridion*, Rzym 1946 nr 1/3. – Fifty years of best seller. *The New York Times Book Review*, 1946, October 6 s. 2. – S. Papée: „Quo vadis?” po pięćdziesięciu latach. *Odrodzenie* 1946 nr 51/52 s. 8-9; uzup.: J.T. Milik, *Dziś i Jutro* 1946 nr 90. – R. Dalborowa: Zamek „Quo vadis?”. *Now. Lit.* 1947 nr 10 s. 5. – W. Hahn: Sienkiewicz o „Quo vadis?”. *Tyg. Warsz.* 1946 nr 18. – E. Misiółek: H. Sienkiewicz i dzień dzisiejszy (w stulecie urodzin 7 maja 1846). *Dz. Bałt.* 1946 nr 127; polem.: Z. Żelska-Mrozowicka: Coś niecoś o „asceetycznym Winicjuszu” i o „fałszywej polskości Sienkiewicza”. *Il. Kur. Pol.* 1946 nr 131, 139, 146. – S. Papée: Czy Ursus był Polakiem? *Mł. Rzeczp.* 1946 nr 26 s. 5, 8. – (Jaszcz) [J.A. Szcz-

pański]: W „Odrodzeniu” na temat „Quo vadis?”. *Dz. Pol.* 1946 nr 355. – R.: Zamek „Quo vadis?” [w Bretanii]. *Przekrój* 1946 nr 85. – F. Verdinois: Per ché tradussi „Quo vadis?”. *Iridion*, Rzym 1946 nr 1/3. – Świątynia twórczości Sienkiewicza [zamek Costaeser w Bretanii]. *Ziem. Pom.* 1946 nr 328. – W. Hahn: 50-lecie „Quo vadis?”. *Tyg. Warsz.* 1947 nr 2. – S. Papée: „Quo vadis?” H. Sienkiewicza. Lub. 1947 s. 42. *Charakterystyki Lit.* z.10. – M. Wojan: H. Sienkiewicz. „Quo vadis?”. Pozn. 1947 s. 68, toż [wyd. 2]: Pozn. 1947 s. 72. – H. Życzynski: „Quo vadis?”. Studium o powieści rzymskiej i technice powieściowej Sienkiewicza. Pisma t. 3, cz. 1/b. Wroc. 1947 s. 66. – F. Machalski: „Kudża rewi?” czyli „Quo vadis?” – Sienkiewicz na perskim rynku. *Echo Krak.* 1948 nr 159. – „Quo vadis?” po fińsku. *Dziś i Jutro* 1948 nr 48. – A. Stawar [E. Janus]: Tło historyczne „Quo vadis?”. *Kuźnica* 1948 nr 40-41; Rec.: J.M.S. [J.M. Świącicki]: Przegląd prasy. *Tyg. Powsz.* 1949 nr 10. – J.M. Świącicki: Miłośnicy „głowy najdroższej” w „Quo vadis?”. *Prz. Powsz.* 1948 nr 12 s. 388-400. – J. Dobraczyński: „Quo vadis?” po 52 latach. *Dziś i Jutro* 1949 nr 12; polem.: Skarabeusz: Quo vadis, domine? *Dziś i Jutro* 1949 nr 17. – W. Doda: Czy burza nad „Quo vadis?” *Życie i Myśl* 1950 nr 7/9; polem.: J.M.S. [J. Świącicki]: Przegląd prasy. O zwartościowanie „Quo vadis?” *Tyg. Powsz.* 1951 nr 5. – M. Smolarski: Nagrobek Ligii w Nieborowie. *Meander* 1950 nr 9/10. – Pandora [A. Prager, S. Zahorska]: Sienkiewicz, Piotr i Paweł. *Wiadomości*, Londyn 1952 nr 13. – I. Wieniewski: O historyczności „Quo vadis?”, zdematerializowanej Ligii i sparodiowanym Sienkiewiczem. *Wiadomości*, Londyn 1952 nr 12; polem.: S. Mackiewicz, tamże nr 14; K. Zbyszewski, *Dz. Pol. i Dz. Żoł.*, Londyn 1952 nr 35; *Życie Lit.* 1953 nr 43. – T. Siuta: Neron, Petroniusz i Poncja. *Wiadomości*, Londyn 1953 nr 18, 28. – Z. Czajkowska: Co myślę o „Quo vadis?” i związanych z nim sprawach. *Dziś i Jutro* 1954 nr 37 s. 7. – J. Dobraczyński: Książki – idee i człowiek (Quo vadis? po latach). Warsz. 1955 s. 267-289. – [O przekładach Quo vadis?:] T. Sokołowski, *Problemy* 1957 nr 2 s. 11-12; J. Piątkowski, *Il. Kur. Pol.* 1957 nr 95. – M. Kosko: Un cas de nationalisme littéraire. Quo vadis? en France. *Revue de Littérature Comparée* 1958 VII/VIII s. 7-44 (346-362). – J. Krzyżanowski: Najślawniejsza powieść polska [jako wstęp do:] H. Sienkiewicz: Quo vadis?. Warsz. 1958 s. 5-19 i wyd. nast.; przedr. w: Pokłosie Sienkiewiczowskie. Warsz. 1973 s. 327-343 (60).

272. A. Bronarski: „Quo vadis?” H. Sienkiewicza i jego apologetyczne znaczenie. Rzym 1960

s. 53, odb. z *Sacrum Poloniae Millennium* t. 5 s. 381-426; Rec.: O. Halecki, *Wiadomości*, Londyn 1962 nr 4; M. Giergielewicz: Spór o „Quo vadis?”, tamże, nr 7. – I.K. Gorski: K woprosu o mirowozrieni G. Sienkiewicza. Istoriceskij roman „Kamo griadieszi”. *Uczyenje Zapiski Instituta Slawianowiedienija AN SSSR* 1960 t. 21 s. 3-117; Rec.: R. Łużny, *Ruch Lit.* 1961 nr 2 s. 106-115.

– M. Kosko: Un „best-seller” 1900. La fortune de „Quo vadis?” de Sienkiewicz en France. Paryż 1960/1961 s. 185 [por. poz. z 1935].

Rec.: A. Billy, *Figaro Littéraire*, Francja 1961 nr 797; A. Bronarski, *Études Slaves et Est Européennes*, Montreal 1962 nr 1-2 s. 112-116; Collector [J. Sakowski]: Spór o „Quo vadis?”. *Wiadomości*, Londyn 1961 s. 34; Jeszcze o „Quo vadis?” *Życie Lit.* 1961 nr 40; J. Pietrkiewicz, *The Slavonic and East European Review*, Londyn 1962 nr 95 s. 531-2; T. Kowzan, *Kwart. Neofilol.* 1963 nr 2 s. 164-167; J. Stern, *The Polish Review*, Nowy Jork 1964, I s. 109-110; M. Czapska, *Kultura*, Paryż 1965 nr 11 s. 135-140; J. Fabre, *Revue de Littérature Comparée*, Paryż 1965 nr 3.

– W. Mercik: „Quo vadis?” i „Apokalipsa”. Czy Ligia i Winicjusz byli chrześcijanami? *Fakty i Myśli* 1960 nr 4. – R. Nowakowski: Sienkiewicz intelektualista. *Życie Lit.* 1960 nr 21. – A. Stawar: Glossy do „Quo vadis?”. *Prz. Hum.* 1960 nr 2. – J. Chojko-Boutière: Wierność historyczna i topograficzna w „Quo vadis?”. Wędrówki Winicjusza. *Wiadomości*, Londyn 1961 nr 20, 33, 37. – M. Kosko: Montherlant o „Quo vadis?”. *Wiadomości*, Londyn 1961 nr 20. – R. Matignon: „Quo vadis?”, pierwszy i ostatni best-seller we Francji [fragm. art. w tyg. *Arts*]. *Nowa Kult.* 1961 nr 26. – Z. Starowieyska-Morstinowa: Echa dawnych burz. *Tyg. Powsz.* 1961 nr 44. – Polonica [przekł. na ang.]. *Życie Lit.* 1961 nr 12. – „Quo vadis?” i krytyka katolicka. *Wiadomości*, Londyn 1961 nr 8. – H. de Montherlant: „Quo vadis?” - powieść zniesławiona. Tł. M. Traczewska. *Życie Lit.* 1962 nr 32 s. 1, 9. – TEM [M. Tazbir]: Montherlant o „Quo vadis?”. *Kierunki* 1962 nr 13 s. 12. – H. de Montherlant: Powieść osławiona. Chrześcijaństwo i Neron. Petroniusz i wnioski końcowe. Tłum. M. Kastarska. *Wiadomości*, Londyn 1962 nr 51/52, 1963 nr 8. – M. Giergielewicz: Jak „Quo vadis?” podbiło Amerykę. *Na Antenie*, Londyn 1964 nr 4. – W. Mercik: Ostatni akt „Quo vadis?”. *Gaz. Krak.* 1964 nr 15. – W. Toporowski: Jak powstało „Quo vadis?”. *Dz. Pol. i Dz. Żoł.* 1964 nr 253. – Z. Czerny: Oryginalność „Quo vadis?” Sienkiewicza a „Flavian” A. Guiraud. *Spraw. z posiedz. Kom. PAN*, Krak. 1965 I/VI s. 28-31; toż: Streszczenia odczytów publicznych podkomisji śląskiej w Katowicach 1965. Katow. 1967 s. 23-27. – M. Giergielewicz: „Quo vadis?” dla bibliofilów. *Wiadomości*, Londyn 1966 nr 47. – J. Chojko-Boutière: Dwie wersje „Pieśni

Nerona" w rękopisie „Quo vadis?"; Więzienie Mamertyńskie w „Quo vadis?". *Pam. Lit.* 1966 nr 3 s. 257-281. – J. Chojko-Boutière: Eskwilin w „Quo vadis?". *Meander* 1966 nr 11/12. – E. Szonert: Sprawa „Quo vadis?". *Kierunki* 1966 nr 47. – H. Weryński: Kto mnie wtajemniczył w piękno „Quo vadis?"; *Dz. Pol.* 1966 nr 147. – B. Biliński: Na rzymskich śladach autora „Quo vadis?". *Prz. Hum.* 1967 nr 3 s. 63-88. – J. Chojko-Boutière: Stosunek Sienkiewicza do źródeł na podstawie „Quo vadis?", w zb.: Sienkiewicz żywy. Londyn 1967 (57). – Z. Czerny: Perspectives sur l'originalité de Sienkiewicz dans „Quo vadis?", w zb.: Mélanges de littérature comparée et de philologie offerts à Mieczysław Brahmner. Warsz. 1967 s. 153-168. – M. Giergielewicz: The editions of „Quo vadis?" in America. *Pol. Rev.*, Nowy Jork 1967 nr 4 s. 90-93 – A. Janta [-Połczyński]: Sienkiewiczowski przyczynek do dziejów rzeźby w Ameryce. *Wiadomości*, Londyn 1967 nr 45. – J. Jasnowski: Sienkiewicz i Tacyt. (Stosunek „Quo vadis?" do „Annales"), w zb.: Sienkiewicz żywy. Londyn 1967 s. 141-152 (57). – S. Kocik: Relisez „Quo vadis?". *Les Nouvelles Littéraires*, Paryż 1967 z 17 XI. (inf. *Odgłosy* 1967 nr 1 s. 9). – Z. Markiewicz: Sienkiewicz - artysta w „Quo vadis?", w zb.: Sienkiewicz żywy. Londyn 1967 s. 153-161 (57). – B. Biliński: Jeszcze o Sienkiewiczu i o legendzie „Quo vadis?" w Rzymie (niehagiograficznie). *Prz. Hum.* 1968 nr 1-2. – J. Chojko-Boutière: Ostatnie lata św. Piotra w Rzymie (Domine, quo vadis?). *Wiadomości*, Londyn 1968 nr 51/52. – M. Giergielewicz: „Quo vadis?" in Spain. *Polish Rev.*, Nowy Jork 1968 nr 3 s. 89-91.

273. S. Mikołajczak: Składnia „Quo vadis?" H. Sienkiewicza w ujęciu statystycznym (dla potrzeb stylistyki). *Jęz. Pol.* 1970 nr 2. – W. Natanson: Rekord H. Sienkiewicza, w: Z różą czerwoną przez Paryż. Krak. 1970 s. 169-187. – J. Śtastny: „Quo vadis?" [oprac. J. Sédłak]. *Nové Slovo*, Bratysława 1970 nr 24. – Le premier „livre de poche" polonais. *Tyg. Pol.*, Paryż 1972 nr 13. – T. Jodełka-Burzecki: „Quo vadis?" dzisiaj. *Nowe Książ.* 1973 nr 7. – J. Krzyżanowski: Najślawniejsza powieść polska, w: Pokłosie Sienkiewiczowskie. Warsz. 1973 s. 327-343 (60). – Z. Szwejkowski: Rozważania o „Quo vadis?", w: Trylogia Sienkiewicza i inne szkice. Pozn. 1973 s. 115-145 (61). – K. Wrocławski: „Quo Vadis?" po macedońsku. *Lit. na Świecie* 1973 nr 5 s. 373-374. – W. Gałązka: „Quo vadis?" po bułgarsku. *Lit. na Świecie* 1974 nr 3 s. 377-378. – B. Krawczyk: „Quo vadis?". *Wych. Ojcz.* 1976 nr 4. – M. Kosko: La fortune de „Quo vadis?" de Sienkiewicz en France [reprint]. Genewa-Poznań 1976. – I. Sarnowska: Sienkie-

wiczowska Ligia-Kallina. *Stud. Polonist.* 1976 nr 3. – J. Langman: „Quo vadis?". *Prz. Powsz.* 1977 nr 11. – E. Marek: Starożytny Rzym w „Quo vadis?" H. Sienkiewicza i w twórczości H. de Montherlant. *Revue des Études Slaves*, Paryż 1978 nr 1-2 i odb. – I. Sarnowska-Gieffing: Ursus - Niedźwiedź - Mieszko, antropomiczne nieporozumienia. *Stud. Polonist.* 1978 nr 6. – R.A. Vieira: „Quo vadis?". *Lud*, Kurytyba 1979 nr 32 s. 7.

274. G. Garibdzianian, N. Lisicjan: Z dziejów rosyjsko-polsko-ormiańskich związków kulturalnych. S. Lisicjan. Addenda II. Wstęp S. Lisicjana do przekładu „Quo vadis?". Tłum. W. Chodkiewicz. *Studia Polono-Slavica-Orientalia, Acta Litteraria* 6. Wroc. 1980 nr 6 s. 223-247. – J. Langman: „Quo vadis?". *Lud*, Kurytyba 1980 nr 3. – Quo vadis? w teatrze Porte-Saint-Martin w 1901 roku, w: T. Sivert: Polacy w Paryżu. Z dziejów polskiego życia kulturalnego w Paryżu na przełomie XIX i XX w. Warsz. 1980 s. 101 i n. – J. Dużyk: Sienkiewicz, Siemiradzki i „Dirce chrześcijańska". *Życie Lit.* 1982 nr 27. – A. Krawczuk: Czasy Nerona. *Argumenty* 1981 nr 7. – W.T. [W. Toporowski]: Sienkiewicz w „Everyman's Library". *Dz. Pol. i Dz. Żoł.* 1982 nr 291. – Tezeusz: „Quo vadis?" i Miłosz. *Gwiazda Polarna*, USA 1982 nr 49. – L. Eustachiewicz: „Quo vadis?" H. Sienkiewicza. Warsz. 1983, s. 149, *Bibl. Analiz Lit.* 59. – M. Giergielewicz: Z dziejów „Quo vadis?" w Ameryce, w: Studia i spotkania literackie. Warsz. 1983 s. 275-292. – ARSZ [A. Szymański]: „Quo vadis?" po łacinie. *Kur. Pol.* 1983 nr 187. – „Quo vadis?". *Lud*, Kurytyba 1983 nr 47. – (d.) [J. Damborski]: „Quo vadis?" po czesku. *Głos Ludu*, Ostrawa 1984 nr 39. – L. Marinelli: Quo vadis? Traducibilità e tradimento. *Europa Orientalis* 1984 t. 3 s. 131-147. – M. Melanowicz: „Quo vadis?" po japońsku. *Lit. na Świecie* 1984 nr 8 s. 363-364. – W. Borucki: Stal i Winicjusz. *Dz. Pol. i Dz. Żoł.*, Londyn 1985 nr 172. – I. Gorskij: Powieści historyczne H. Sienkiewicza. Koncepcja i kształt epicki „Quo vadis?". Tłum. H. Brzoza, K. Zięba, w zb.: Polonistyka radziecka. Literaturoznawstwo. Oprac. B. Białokozowicz. Warsz. 1985 s. 411-428. – J. Krzyżanowski: Quo vadis?, w zb.: Literatura polska. Przewodnik encyklopedyczny. T. 2. Warsz. 1985 [i wyd. nast.] s. 268-269. – N. Daskalow: Opozycjanta „estet-diktator" w romana na H. Sienkiewicz „Quo vadis?". *Lit. Misl'*, Sofia 1986 nr 4 s. 86-95. – N. Daskalow: Za izobrazenieto na ezicheskija i christijanskija swiat w romana na H. Sienkiewicz „Quo vadis?". *Trudowoje na Wieliko-Tahrnowskija Uniwersitet Kiril i Metodij*, Sofia 1986 nr 1 s. 36-59. – I. Gor-

ski [I.K. Gorskij]: O Sienkiewiczu i Wiesiełowskim (Powieść historyczna H. Sienkiewicza „Quo vadis?”). Warsz. 1986 s. 273-390. – S. Wałęga: „Quo vadis” w oczach cudzoziemców. *Kierunki* 1986 nr 17. – M. Ziółkowska, *Nowości* 1986 nr 75, 76, 89.

– H. Butowska, *Inspiracje* 1987 nr 8. – M. Cetwiński, *Sprawy i Ludzie* 1987 nr 13. – J. Dużyk: Muzeum „Quo vadis?” na Capri. *Życie Lit.* 1987 nr 15. – E. Konik, *Sprawy i Ludzie* 1987 nr 20. – J. Marx: Czytając „Quo vadis?”. Pył wieków. *Kultura*, Warsz. 1987 nr 15. – W. Mercik, *Gaz. Krak.* 1987 nr 97-99. – U. Siemek, *Tryb. Opol.* 1987 nr 74. – D. Słapek: „Quo vadis?” a prawda historyczna. *Kamena* 1987 nr 8. – E. Szonert: Czy „Quo vadis?” Sienkiewicza jest powieścią żywą?, w: *Spotkania z Sienkiewiczem*. Warsz. 1987 s. 7-30 (64). – B. Troński: [Reportaż z Rzymu]. *Dz. Bałt.* 1987 nr 84, toż: *Echo Krak.* 1987 nr 76, 89, *Gaz. Pom.* 1987 85, *Kultura*, Warsz. 1987 84, *Nowiny* 1987 nr 83. – S. Vladiv: H. Sienkiewicz. „Quo vadis?” (A document on early christianity or on European modernism?). *Wiener Slavistischer Almanach*, Wiedeń 1987 t. 19 s. 85-100. – B. Wachowicz, *Przekrój* 1987 nr 2186. – (Sm): [odczyt Jodełki-Burzeckiego pt. „„Quo vadis?” dzisiaj”]. *Sl. Powsz.* 1988 nr 67. – [noty o przekł. na chiński przez Lin Hong Lianga]. *Echo Krak.* 1988 nr 9, *Nowe Książ.* 1988 nr 1 s. 94, *Pol. Persp.* 1988 nr 2 s. 62, 76. – A. Rzepecka: Obrazy upadku Rzymu pogańskiego w „Irydionie” i w „Quo vadis?”. *Zesz. Nauk. WSP Opole Filol. Pol.* 1989 z. 27 s. 73-81.

275. T. Bujnicki: Bestseller - arcydzieło - kicz? „Quo vadis?” H. Sienkiewicza, w zb.: *Arcydzieła literatury polskiej*. Interpretacje. Red. S. Grzeszczuk i A. Niewolak-Krzywda. T. 3. Rzesz. 1990 s. 181-201. – T. Bujnicki: „Rzym za Nerona” Kraszewskiego a „Quo vadis?” Sienkiewicza. (Studium porównawcze), w zb.: *Zdziwienia Kraszewskim*. Red. M. Zielińska. Wroc. 1990 s. 109-120; przedr. w: *Światopogląd i poetyka*. Rzesz. 1999 s. 114-130. – M. Pieczara: H. Sienkiewicz. „Quo vadis?”. Warsz. 1990 s. 46, toż wyd. 2: Warsz. 1991. *Przewodnik po Lekturach*. – J. Starnawski: Do literackiej genezy „Quo vadis?”. *Meander* 1990 z. 10/12 s. 311-315. – T. Świętosławska: Rzym w „Quo vadis?” H. Sienkiewicza, w zb.: *Z Sienkiewiczem po Mazowszu*. Płock 1990 s. 71-97 (65).

– H. Sienkiewicz. *Twórczość i recepcja*. Lub. 1991 (67).
Zawartość m. in.: T. Bujnicki: „Quo vadis?”- Sienkiewiczowska powieść w obrazach, s. 149-160. – H. Bursztyńska: Status Nerona w „Quo vadis?” H. Sienkiewicza, s.161-170. – M. Jankowiak: Ironiczny melodramatyzm

w powieściach Sienkiewicza „Bez dogmatu” i „Quo vadis?”, s. 137-148. – L.K. Nagy: Polska, niemiecka i węgierska powieść o Neronie, s. 171-178. – B. Waleczak: Uwagi o języku „Quo vadis?”, s.179-192; – T. Łoposzko: Rządy Nerona w ujęciu H. Sienkiewicza oraz w świetle współczesnych badań naukowych, s. 193-208; – D. Słapek: Igrzyska gladiatorские w Rzymie i ich obraz w „Quo vadis?” H. Sienkiewicza, s. 209-222.

– U.M. Benka: Iluzje kuszenia. Uwagi na marginesie „Quo vadis?” H. Sienkiewicza. *Acta Univ. Wratisl. Pr. Lit.* 1992 t. 32 s. 45-72. – J. Krzyżanowski: Najślawniejsza powieść polska [przedr. z r. 1958], w: *Tradycje literackie polszczyzny*. Od Galla do Staffa. Oprac. M. Bokszczanin. Warsz. 1992.

– Motywy sakralne w twórczości H. Sienkiewicza. *Zamość* 1992 (68).

Zawartość m. in.: – A. Nowakowska: H. Sienkiewicza dzieło uniwersalne, s. 85-95. – J. Orłowski: „Od mroku do światła”. Świat pogański i chrześcijański w rosyjskich przeróbkach „Quo vadis?” H. Sienkiewicza, s. 97-106. – A. Sprawka: Ikonografia „Quo vadis?” H. Sienkiewicza, s. 119-130. – T. Świętosławska: Quo vadis, Domine? O religii i religijności w chrześcijańskim eposie H. Sienkiewicza, s. 65-84.

– T. Świętosławska: Sienkiewiczowska wizja dwóch kultur w „Quo vadis?” (preludium i crescendo), w zb.: *Powieść polska XIX wieku*. Interpretacje i analizy. Lub. 1992 s. 177-190 (69).

– M. Gałuszka: Serial telewizyjny i powieść w odbiorze (na przykładzie „Quo vadis?”). *Kult. i Społ.* 1993 nr 1 s. 73-82. – A. Nowakowska: „Quo vadis?” H. Sienkiewicza - etos dzieła sztuki, w zb.: *Polska powieść XIX i XX w.* Lub. 1993 s. 125-137 (70). – F. Ziejka: Bestseller i jego pokłosie, w: *Paryż młodopolski*. Warsz., PWN, 1993, il. – M. Gałuszka: Serial telewizyjny i powieść. Przykład recepcji bohaterów „Quo vadis?”. *Acta Univ. Lodz., Fol. Sociol.* z. 25 (1994) s. 69-86. – J. Kulczycka-Saloni: „Quo vadis?” i „Faraon”. Ostatnie kwestie w polemice autorów, w zb.: *Studia humanistyczne IV*. Red. H. Wolny i K. Wolny. Kiel. 1994 s. 7-29; przedr. w: *Na polskich i europejskich szlakach literackich*. Z pism rozproszonych 1985-1998. Warsz. 2000 s. 35-49. – B. Biliński: Il museo „Quo vadis” di Jan Styka a Capri (1920-1931). *Strenna dei Romanisti* 1995 (t. 56) z 18 IV s. 27-52. – M. Struczyński: Dyskretny urok pogaństwa. Sto lat „Quo vadis?”. *Prz. Tyg.* 1995 nr 21 s. 18. – T. Świętosławska: „Quo vadis?” H. Sienkiewicza. Powieść historyczna czy epos? *Pr. Polonist.* ser. 50 (1995) s. 103-122. – M. Cetwiński: „Quo vadis?” a staropolskie herbarze, w zb.: *H. Sienkiewicz i jego twórczość*. Częst. 1996 s. 181-190 (71). – B. Mazan: Narodziny i sława „Quo vadis?”. [Wstęp w:] H. Sienkiewicz. *Quo vadis?*. Warsz. 1996. – T. Bujnicki: Dwa końce wieku w „Quo vadis”, w zb.: *Z per-*

- spektywy końca wieku. Studia o literaturze i jej kontekstach. Red. J. Abramowska, A. Brodzka. Pozn. 1997 s. 209-230. – J.W. Gomulicki: Erotyczne pocztówki do „Quo vadis?”. *Filokartysta* 1997 nr 1 s. 9-10. – M. Kosman: „Quo vadis?” Od pomysłu do realizacji, w zb.: *Spotkania Sienkiewiczowskie*. Opole 1997 s. 141-167 (72). – A. Mazur: Krytykom „Quo vadis?” – w stulecie powieści. *Zesz. Nauk. Filol. Pol. Uniw. Opol.*, z. 38 (1997) s. 49-55. – T. Świętosławska: „Quo vadis?” H. Sienkiewicza. Od legendy do arcydzieła. Łódź, Wyd. UŁ 1997 s. 230; *Rec.*: H. Tadeusiewicz, *Kwart. Hist. Nauki* 1997 nr 3/4 s. 201-203. – T. Bujnicki: H. Sienkiewicz. „Quo vadis?”, w zb.: *Lektury polonistyczne. Pozytywizm - Młoda Polska*. T. 1. Red. S. Grzeszczuk. Krak. 1998 s. 61-88. – J.Z. Cybienko: „Quo vadis?” H. Sienkiewicza. Przekłady, recepcja i inspiracje w literaturze rosyjskiej, w zb.: *Studia Sienkiewiczowskie t. 1*. Lub. 1998 s. 163-177 (77). – M. Kosman: „Quo vadis?” z perspektywy stulecia, w zb.: *Studia Sienkiewiczowskie t. 1*. Lub. 1998 s. 151-162 (77). – M. Kosman: H. Sienkiewicz. „Quo vadis?” 1896-1996. Sto lat dzieła, w zb.: *Sienkiewicz i film*. Kiel. 1998 s. 53-64 (75). – M. Kosman: Na tropach bohaterów „Quo vadis”. Warsz. KiW 1998 s. 178. – L. Marinelli: *Ambiguità di „Quo vadis?”*. Introdzone, w: H. Sienkiewicz: *Quo vadis?* Tłum. M. Martini, L. Ryba. Rzym 1998. – A. Nowakowska: „Quo vadis?”. Dzieło uniwersalne, w zb.: *Motywy religijne w twórczości H. Sienkiewicza*. Kiel. 1998 s. 117-124 (74). – W. Okoń: H. Sienkiewicz, obrazy i „Quo vadis?”. *Rocz. Hum.* 1998 z. 4 s. 5-40. – T. Świętosławska: Z rozważań nad aksjologią „Quo vadis?” H. Sienkiewicza. Definicje, jakości, kwalifikacje, w zb.: *Studia Sienkiewiczowskie t. 1*. Lub. 1998 s. 141-150 (77). – M. Kosman: „Quo vadis?” - powieść historyczna i współczesna, w: H. Sienkiewicza *wizja Polski wspaniałej*. Pozn. 1999 s. 99-123 (78).
276. M. Kosman: „Quo vadis?” - prawda i legenda. Pozn. 2000 s. 256, il. *Rec.*: T. Agatowski, *Akant* 2001 nr 8 s. 28-29. – W. Sadkowski: Z pradziejów prozelityzmu. *Lit. na Świecie* 2000 nr 4-5 s. 400-402. – H. Wolny: „Quo vadis?”. Kiel. 2000 s. 18, il. – M. Balon: „Quo vadis?” bez tajemnic. Krak. 2001 s. 159. – J. Błóński: Sienkiewicz, niestety, w: *Mieszaniny*. Krak. 2001 s. 36-38. – W. Filler: „Quo vadis?”. Od Nobla do Kawalerowicza. Warsz. 2001 s. 204, il. – *Dekada Lit.* 2001 nr 11/12, zeszyt specjalny „Quo vadis?” w kontekstach kultury [z treści: K. Korus: Oszustwo-przebaczenie-prawda i my, czyli dlaczego „Quo vadis?”? Historycy literatury o „Quo vadis?”. Ankieta (H. Markiewicz, T. Bujnicki, J. Tomkowski, S. Szymutko, T. Polański). „Quo vadis?” na świecie. Głosy do „Quo vadis?” Rozm. z J. Axerem; H. Pietras SJ: Chrześcijaństwo fabularne] – E. Jastrzębowska: Rzym w czasach „Quo vadis?”. Warsz. 2001 s. 123. – J. Krawczyk: Sienkiewicz obrotowy. „Quo vadis” stało się superbestsellerem przełomu XIX i XX wieku. *Gaz. Wyb.* 2001 z 19 X s. 19. – M. Nowak: Nobel dla dekadenta. „Quo vadis?” powieścią niechrześcijańską? *Nowe Państwo* 2001 nr 37 s. 42-43. – S. Reńca: „Quo vadis?” według Mackiewicza. *Najwyż. Czas* 2001 nr 40 s. XXVII-XXX. – A. Surzyńska-Błaszak, B. Sokołowska-Hurnowicz: „Quo vadis?” na pocztówkach. Wybór pocztówek ze zbiorów Muzeum Literackiego H. Sienkiewicza. Oddział Bibl. Raczyńskich w Poznaniu. Pozn. 2001 s. 146. – M. Węgrzyn: Tłumaczenia i pozycja prozy polskiej w polisystemie literatury hiszpańskiej na przykładzie „Quo vadis?” H. Sienkiewicza, w zb.: *Eslavística Complutense*. T. I. Madryt 2001 s. 401-411. – Barbary Ptak *wizje plastyczne powieści „Quo vadis” H. Sienkiewicza*. Red. M. Palka. [Katalog wystawy]. Bibl. Śląska, Katow. 2002 s. 34, XXV. – M. Kosman: „Quo vadis?” - powieść, film, historia. *Forum Nauk. Inst. Hist. Polit. WSZ, Pozn.*, z. 2 [2002] s. 299-303. – H. Ludorowska: Portret Nerona w „Antychryście” Ernesta Renana, w zb.: *Warszawskie spotkania Sienkiewiczowskie*. Warsz. 2002 s. 32-43 (86). – L. Ludorowski: „Quo vadis?” H. Sienkiewicza. Powieść, adaptacje, Nagroda Nobla. *Forum Nauk. Inst. Hist. Pol. Lit. WSZ, Pozn.*, z. 2 [2002] s. 225-236. – Z Rzymu do Rzymu. Red. J. Axer przy współpr. M. Bokszczanin. Ośrodek Badań nad Tradycją Antyczną. Warsz., VERUM, 2002 s. 343. Za wartość: J. Axer: *Zamiast wstępu*. – A. Ziółkowski: *Urbs Roma w „Quo vadis”*, czyli Sienkiewicz jako topograf antycznego Rzymu. – J. Axer: *Łacina w „Quo vadis”*. – M. Szymański: „Quo vadis?” w wersji dla Rzymian. *Wstęp do przekładu*. – T. Bujnicki: *Petroniusz – bohater „Quo vadis”*. – Ks. M. Starowieyski: „Quo vadis?” i apokryfy. – Bp A. Nossol: „Quo vadis?” H. Sienkiewicza. Teologiczny aspekt konfrontacji dwóch światów. – J. Kolendo: *Ligowie/Lugowie w „Quo vadis”* Sienkiewicza. Dokumentacja źródłowa oraz intuicja badawcza pisarza. – M. Cetwiński: „Quo vadis?” a staropolskie herbarze. – J. Axer: *Polska w „Quo vadis”* - uwagi na koniec wieku. – J. Krawczyk: *Sieczarz narodów*. – W. Okoń: *H. Sienkiewicz. Obrazy i „Quo vadis”* – G. Wiśniewski: „Quo vadis?” w twórczości muzycznej. *Glosa*. – L. Marinelli: *Dwuznaczność „Quo vadis”*. – M. Bokszczanin: *Autograf „Quo vadis”*. Studium edytorsko-tekstologiczne. – M. Bokszczanin: *Odbicie „Quo vadis” w listach Sienkiewicza*. – *Antologia wypowiedzi H. Sienkiewicza o „Quo vadis”* zaczerpniętych z jego korespondencji. *Noty*. – T. Bujnicki: *Ciało i erotyka. Rozbieranie Ligi*, w zb.: *Na przełomie wieków. Studia i szkice*. Red. W. Hendzel, P. Obrączka. Opole 2003

s. 49-60; toż w: Pozytywista Sienkiewicz. Krak. 2007 (100a). – H. Ludorowska: „Quo vadis?” H. Sienkiewicza a europejska tradycja antyczna w XIX w. O „Antychryście” Ernesta Renana, w zb.: Na przełomie wieków..., Opole 2003 s. 91-102. – W. Martynenka: Swoi serod czużych. Raman G. Sienkiewicza „Quo vadis?” Kantiesty, gisticaricznija i lingwisticznija asabliwosci belaruskaga perakladu ksandza Patra Tatarynowicza. Minsk, Belaruskaja Grekokatolickaja Cerkwa, 2003 s. 19, il. – D. Polańczyk: „Quo vadis”. Lub. 2003 s. 37.

– Wokół „Quo vadis?”, w zb.: Studia Sienkiewiczowskie t. 3. Lub. 2003 s. 27-101 (87).

Zawartość m. in.: L. Ludorowski: „Quo vadis?” - dzieło żywe. – A. Krawczuk: Trzy eseje. Postaci „Quo vadis?” u Sienkiewicza i w rzeczywistości. Niemoralny moralista Seneka. Petroniusz - Oskar Wilde czasów Nerona. Rzymskie cnoty i niecnoty; Chrześcijanie byli inni niż w „Quo vadis?”. Dziwna sekta z katakumb. – H. Ludorowska: „Quo vadis?” H. Sienkiewicza a europejska tradycja antyczna w XX wieku. O „Antychryście” Ernesta Renana. – J.R. Krzyżanowski: Dwie powieści o antycznym świecie: „Ben Hur” i „Quo vadis?”. – M. Sobotková: Recepcja powieści Sienkiewicza „Quo vadis?” w środowisku czeskim. – M. Stanek: Film Jerzego Kawalerowicza „Quo vadis?” w opiniach recenzentów prasy ogólnopolskiej.

– H. Ludorowska: Portret Nerona w „Antychryście” Ernesta Renana, w zb.: H. Sienkiewicz. Polak i Europejczyk. Sosnowiec 2004 s. 77-86 (89). – A. Sprawka-Sotirow: Węgierskie wydania „Quo vadis?” H. Sienkiewicza. Kształt edytorski i ikonograficzny. *Pam. Lit.* 2004 z. 2 s. 179-186.

277. A. Adamek-Świechowska: Aspekty antynomii północy i południa w strukturze ideowej „Quo vadis?” H. Sienkiewicza; M. Gorzelak: Artyści polscy a „Quo vadis?”, w zb.: Studia Sienkiewiczowskie t. 5 cz. 2. Lub. 2005 s. 85-104, 105-128 (92). – A. Adamek-Świechowska: Antynomia Północy i Południa z strukturze ideowej „Quo vadis?” H. Sienkiewicza. *Nad Odrą* 2005 nr 1-3 s. 18-24. – W. Alimpijewa Roza: Emotiwno-ocencoznaja leksika kak sriedstwo wyrażenija dihotomii „priekrasnoje/ biezobraznoje” w romanie G. Sienkiewicza „Quo vadis?”. *Acta Polono-Ruthenica* t. XI, 2006 s. 257-266. – A. Adamek-Świechowska: O „rozwoju wypadków i charakterów w czasie” w „Quo vadis?” H. Sienkiewicza, w zb.: Studia Sienkiewiczowskie t. 5 cz. 2. Lub. 2006 s. 387-421. – M. Balowski: Konceptualizacja życia w „Quo vadis?”... H. Sienkiewicz. Tradice - současnost - recepcje. Ostrawa 2006 s. 171-184 (94a). – M. Kasprowska: O Ligii i Ligach. Rozterki interpretatora, w zb. H. Sienkiewicz. Tradice - současnost - recepcje. Ostrawa 2006 s. 293-305 (94a). – T. Milutina: „Quo vadis?” w Roscii, w zb.: H. Sienkiewicz. Tradice - současnost - recepcje. Ostrawa

2006 s. 207-214 (94a). – W. Ratajczak: „Quo vadis?”. Trzecie tysiąclecie Martina Abrama. Aktualizacja Sienkiewiczowskiego schematu, w zb.: H. Sienkiewicz. Tradice - současnost - recepcje. Ostrawa 2006 s. 123-130 (94a). – I. Ziemiński: Samobójstwo estetyczne. Na marginesie „Quo vadis?” H. Sienkiewicza. *Analiza i Egzystencja* 2006 nr 4 s. 65-134.

– A. Kowalkiewicz: Apostolat w „Quo vadis?” H. Sienkiewicza, w zb.: H. Sienkiewicz w kulturze polskiej... Lub. 2007 s. 233-243 (97). – A. Adamek-Świechowska: O estetyce soczewki w „Quo vadis?” H. Sienkiewicza, w zb.: H. Sienkiewicz w kulturze polskiej... Lub. 2007 s. 243-260 (97). – P. Fast, P. Janikowski: „Quo vadis?” translator?, w: Tabu w przekładzie. Red. P. Fast, N. Strzelecka. Katow. 2007. – A. Kowalkiewicz: Konfrontacja antynomicznych systemów wartości w konstrukcji postaci Chilona w powieści „Quo vadis?” H. Sienkiewicza. *Acta Univ. Lodz. Folia Lit. Pol.* z. 9 2007 s. 117-126. – S. Otlewski: Sienkiewiczowskie kreacje bohatera biblijnego, w zb.: H. Sienkiewicz w kulturze polskiej... Lub. 2007 s. 261-271 (97). – L. Marinelli: Sull'ambiguità di „Quo vadis”, w zb.: Slavica et ali, per Anton Maria Raffo... Florencja 2007 s. 317-335. – M. Garcarz: „Quo vadis?” recensens? *Kwart. Neofilol.* R. 55: 2008 z. 1 s. 65-82. – M.J. Mikoś: Odbiór Sienkiewiczowskiego „Quo vadis?” w Stanach Zjednoczonych (tłum. M. Kłós), w zb.: Słowa i metody. Księga dedykowana Prof. J. Świąchowi. Lub., UMCS 2009 s. 369-377. – J. Orłowski: Powieść „Quo vadis?” Sienkiewicza w kulturze rosyjskiej, w zb. Studia Sienkiewiczowskie t. 8. Lub. 2008 s. 297-314 (101). – A. Adamek-Świechowska: „Quo vadis?” H. Sienkiewicza w świetle mitu orfickiego, w zb. Studia Sienkiewiczowskie t. 8. Lub. 2008 s. 315-342 (101). – Z. Mokranowska: H. Sienkiewicza „Quo vadis?” - dzieło o życiu i śmierci, w zb.: Studia Sienkiewiczowskie t. 9. Lub. 2009 s. 367-386 (102). – A. Adamek-Świechowska: Między pierwiastkami piękna i prawdy. „Quo vadis?” H. Sienkiewicza a „Trzy miasta” E. Zoli. *Nad Odrą* 2009 nr 11-12. – A. Adamek-Świechowska: Wielka Niedziela. Prolog „Quo vadis?”. *Niedziela* 2010 nr 14 s. 16-17. – D. Beauvois: Ku pokrzepieniu, przeciw zgniliznie. Tłum. M. Kropiwnicki. *Gaz. Wyb.* 2010 nr 201 s. 21-22. – A. Adamek-Świechowska: Czara, szmaragd a sfinks w „Quo vadis?” H. Sienkiewicza, w zb.: Konfrontacja i dialog w tekstach kultury polskiej. Red. S. Szykiewicz i in. Siedlce 2011 s. 125-143. – A. Adamek-Świechowska: U źródeł wizerunku Wiecznego Miasta w „Quo vadis?” H. Sienkiewicza. *Seminarium Naukowe WTN*,

Wroc. 2011 z. 10 (61) s. 11-23. – K. Kuyama: „Quo vadis?” w Japonii. Konteksty recepcyjne, w zb.: Literatura polska w świecie. T. 4. Oblicza światowości. Red. R. Cudak. Katow. 2012. Wyd. Uniw. Śl. – N. Daskalow: „Quo vadis?” Poziomy recepcji w Bułgarii. Tłum. A. Nowosad. *Postscriptum Polon.*, 1913 nr 2 s. 137-172. – R. Koziołek: Kod „Quo vadis?”. Tajemnice literatury. Myśląc Sienkiewiczem. *Gaz. Wyb.* 2013 nr 299, dod.

278. Rodzina Połanieckich

Quis [M. Gawalewicz]: Z tygodnia na tydzień. *Tyg. Il.* 1893 nr 202-203. – Echa warszawskie. *Prz. Tyg.* 1893 nr 32. – N. Akajemow: Żurnalnoje obozrienije. *Wolgar* 1894 nr 181. – C. [H. Cey-singer]: Co słyhać w „Rodzinie Połanieckich”. *Bluszcz* 1894 nr 25, 26, 29, 30, 47. – D.M.: Żurnalnoje nowosti. *Russkije Wiedomosti* 1894 nr 140. – W.P.: Litieraturnyje zamietki. *Siemia* 1894 nr 23. – B.N.: Obietowannaja ziemia. *Żizń i Iskusstwo* 1894 nr 65. – Zn. [Z. Pietkiewicz]: Pamiętnik Sienkiewicza i – slugi. *Prawda* 1894 nr 48 s. 572. – -хъ [N.A. Russkich]: Żurnalnoje obozrienije. *Jekaterinburgskaja Niedielia* 1894 nr 17. – K.S-w [K.K. Sarachanow]: Litieraturnyje oczerki. *Saratowskij Listok* 1894 nr 47, 126, 182, 214. – G. Starcew: Zamietki czitateli. *Kawkaz* 1894 nr 154. – Rusłan, *Pietieresburgskaja Gazieta* 1894 (inf. *Kraj*, Petersburg. 1894 nr 16 s. 8). – K. Bartoszewicz: „Rodzina Połanieckich”. Wrażenia. *Wędrowiec* 1895 nr 28-33. – P. Chmielowski: Ironia życia w ostatniej powieści H. Sienkiewicza. *Ateneum* 1895 t. 2 s. 350-365, przedr. w: H. Sienkiewicz w oświetleniu krytycznym. Lwów 1901 s. 145-170. – N. Haskell Dole: Children of the Soil. *Bookman* 1895 VII s. 396-398. – E. Hołód: H. Sienkiewicza „Rodzina Połanieckich”. *Kur. Stryjski*, Stryj 1895 nr 13-14. – I. Iwanow: Podozritelnaja sława. *Mir Bożij* 1895 nr 11. – Cz. Jankowski: H. Sienkiewicz. „Rodzina Połanieckich”. *Kur. Codz.* 1895 nr 95-97, 99. – M. Jużnyj: Litieraturno-kriticzeskij felieton. *Grażdanin* 1895 nr 20 s. 2. – [J. Gadomski]: O „Rodzinie Połanieckich”. *Kur. Codz.* 1895 nr 106. – R. Korzycki: Rodzina Połanieckich. *Rola*, Warsz. 1895 nr 47, 48, 50. – I. Matuszewski: Nowa powieść Sienkiewicza. *Prz. Tyg.* 1895 nr 19-20. – I. Matuszewskij: Poslednija powiest’ Sienkiewicza („Siemiejstwo Połanieckich”). Tłum. z pol. M.P. *Charkowskije Gub. Wiedomosti* 1895 nr 139 s. 2-3. – [O art. H. Monata w *Politik*, Praha 1895 z XII]. *Kraj*, Petersburg. 1895 nr 50 s. 16. – L.E. Obolenski: W cieplice. *Knizki „Niedielii”* 1895 nr 3 s. 146-173; polem.: I.W. Szklowski: Pisma o żurnalistyce. *Odiesskije Nowosti* 1895 nr 3243 z 22 III. – J.Ohr [J. Ohrenstein]: Z zakątka. Ga-

wędy towarzysko-literackie. Bartoszewicz i Sienkiewicz, Sienkiewicz i Rabi. *Izraelita* 1895 nr 33 s. 267-269. – M. Protopopow: Nowyj roman Sienkiewicza. *Russkoje Bogatstwo* 1895, nr 10 s. 81-98. – A. Skopinskij [A. Szewielew]: Litieraturno-kriticzeskije nabroski. *Russkoje Slowo* 1895 nr 82 s. 1-2. – W. Spasowicz: „Rodzina Połanieckich”. Najnowszy romans H. Sienkiewicza. *Kraj*, Petersburg. 1895 nr 20-22; toż w: *Pisma* t. 7. Petersburg. 1899 s. 323-351; toż w zb.: H. Sienkiewicz. *Obraz twórczości*. Warsz. 1931 s. 203-226 (53); toż w: *Pisma krytycznoliterackie*. Oprac. J. Kulczycka-Saloni. Warsz. 1981 s. 371-394. – J.T.H. [J. Tokarzewicz], *Gaz. Warsz.* 1895 nr 78. – J.T.Hodi [J. Tokarzewicz]: Literatura polska. *Prawda* 1895 nr 22. – Sztuki piękne. *Gaz. Nar.*, Lwów 1895 nr 96. – Wiadomości bibliograficzne. *Bibl. Warsz.* 1895 t. 1 s. 571-572, t. 2 s. 390.

– Siemiejstwo Połanieckich [omówienia powieści w przekł. M. Kriwoszejewa].

Rec.: Pł.K. [P.N. Krasnow?], *Wsiemirnaja Illiustracyja* 1895 nr 22; *Budilnik* 1895 nr 40; *Jekaterinburgskaja Niedielia* 1895 nr 14; *Litieraturnoje Obozrienije* 1895 nr 12; *Nabludatel* 1895 nr 6; *Nowosti Pieczati* 1895 nr 4, 5; *Orłowskij Wiestnik* 1895 nr 102, 104; *Syn Otieczestwa* 1895 nr 66; *Russkije Wiedomosti* 1895 nr 30.

– Siemja Połanieckich [rec. przekł. W. Ławrowa: *Nowosti Pieczati* 1895 nr 4; *Russkaja Mysl* 1895 nr 3; *Kijewljanin* 1895 nr 70. – S. [A. Suszczyńska?]: Rodzina Połanieckich. *Tyg. Mód i Pow.* 1895 nr 15-17. – Kronika. *Świat*, Krak. 1895 nr 7 s. 170.

– Children of the Soil [omówienia powieści w przekł. J. Curtina].

Rec.: W. Morton Payne, *Dial* 1895 z 1 VII s. 20-21; *Critic* 1895 z 15 VI nr 695 s. 435; N. Haskell Dole, *Bookman* 1896 nr 695; *Athenium*, Edynburg 1896 z 5. IX; *Critic* 1895 z 15 VI.

– S. Tarnowski: Trzeci okres w zawodzie Sienkiewicza. *Prz. Pol.*, Krak. 1896/1897 t. 123 s. 17-38, 288-320, toż: *Kur. Pozn.* 1897, toż w: *Studia do historii literatury polskiej*. T. 5. Krak. 1897 s. 194-267. – Z twórczości literackiej Sienkiewicza. *Kur. Pozn.* 1896 nr 5-8, 11, 13, 17, 19-21, 23. – C. Jellenta [N. Hirszbant]: Dwie epopee kupieckie [„Rodzina Połanieckich” Sienkiewicza, „Lalka” Prusa]. *Życie*, Krak. 1897 nr 7-9; toż: *Ateneum* 1903 z. 4 s. 92 -107; toż w: *Grający szczyt*. *Studia i szkice*. Warsz. 1912. – „Rodzina Połanieckich” po niemiecku. *Slovo* 1897 nr 251. – I. Matuszewski: Powieść społeczna („Rodzina Połanieckich”), w: *Swoi i obcy*. Warsz. 1898 s. 138-160, wyd. 2, Warsz. 1903 s. 116-134; toż w: *O twórczości i twórcach*. *Studia i szkice literackie*. Z pism ... t. 2. Oprac. S. Sandler. Warsz. 1965 s. 114-128. – Złote myśli H. Sienkiewicza z „Rodziny Połanieckich”. *Gaz. Nar.*, Lwów 1898 nr 211, dod.

279. G.M. Cassin: La famiglia Polaniecki di E. Sienkiewicz. Impressioni e note. Genewa 1900 s. 28. – E. Corradini: La morale di Polaniecki. *Il Marzocco*, Florencja 1900. – J. Grandchamps: Chronique des livres. *Le Matin* 1901 z 9-10 V. – W. Nałkowski: „Wyzyskiwani” a „Rodzina Połanieckich”. *Głos*, Warsz. 1903 nr 21. – M.I. Pokrowskaja: Ideał burżuaznej żony. Iz polskoj literatury. *Ženskij Wiestnik* 1906 nr 1, 2 s. 21-26, 43-48. – J. Oksza [J. Kisielewska]: Nasz ideał kobiecy w najnowszej literaturze. *Bluszcz* 1907 nr 45; toż: *Polski Łan* 1908; toż w: J. Kisielewska: Z literatury współczesnej. Warsz. 1912 s. 29-33. – J. Tretiak: „Rodzina Połanieckich”. *Przegląd*, Lwów 1908 nr 203. – W. Gostomski: Problemat pracy polskiej. *Sfinks* 1911 t. 13 s. 265-281. – S. Jeżowski: „Rodzina Połanieckich” H. Sienkiewicza. Tarnów 1919 s. 68, *Bibl. Krytyczna Arcydziel Lit. Pol.* 23; toż wyd 2: 1925. – X.Br.K.: Filozofia religijna w „Rodzinie Połanieckich”. *Prz. Katol.* 1924 nr 41-46 i odb., Warsz. 1924 s. 47. – J. Maciejowski: „Rodzina Połanieckich” H. Sienkiewicza. Geneza, charakterystyka osob, wartość, treść. Warsz. [1927] s. 63. – S. Krawczyński: „Rodzina Połanieckich” H. Sienkiewicza. Warsz. [1928] s. 56, *Charakterystyki Lit.* 52. – J. Kramer: „Rodzina Połanieckich” H. Sienkiewicza. Przemysł 1930 s. 95, *Książnica Komentarzy 1/25*. – W.G. Korolenko: Istorija mojego sowremiennika. T. 3-4, Moskwa 1931 s. 432. – T. Witwicki: Psychologia dwu typów kobiecych Sienkiewicza [M. Połaniecka i Osnowska]. *Prz. Hum.* 1931 z. 3/5 s. 300-311. – Sienkiewicz o Maryni Połanieckiej. Warsz. *Dz. Nar.* 1935 nr 130. – Listy Sienkiewicza o „Rodzinie Połanieckich”. Oprac. J. Birkenmajer. *Ruch Lit.* 1935 nr 4/5 s. 122-128. – J. Birkenmajer: Kłopoty H. Sienkiewicza z „Rodziną Połanieckich”. Milwaukeee 1937. – J. Birkenmajer: Gorzki ugóř H. Sienkiewicza. *Podbipięta* 1937 nr 6 s. 5-6.

280. K.W. Zawodziński: Czy i dlaczego „Rodzina Połanieckich” jest martwą pozycją w dorobku Sienkiewicza. *Kuźnica* 1946 nr 41 s. 3-5; toż w zb.: Stulecie trójcy powieściopisarzy. Łódź 1947; toż w: Opowieści o powieści. Oprac. Cz. Zgorzelski. Krak. 1963 s. 175-188. – S. Hebanowski: Połanieccy. *Tyg. Zach.* 1957 nr 40. – A. Nofer: Dwie współczesne powieści H. Sienkiewicza. II. „Bogiem a pracą” [„Rodzina Połanieckich”], w zb.: Z literatury lat 1863-1918. *Studia i szkice I*. Wroc. 1957 s. 243-286. – A. Stawar: Powieści współczesne Sienkiewicza. *Twórczość* 1960 nr 2 s. 68-108. – Silva rerum (o tytułach, ale literackich). *Wiadomości*, Londyn 1968 nr 14. – J. Wilhelmi: Rodzicielka gatunku. *Kultura*, Warsz. 1969 nr 6. – J. Tyniecki: „Ro-

dzina Połanieckich” jako powieść tendencyjna. *Prace Polonist.* 1977 s. 69-88. – J. Tyniecki: Dwaj panowie z Liège (O bohaterach „Z życia realisty” Orzeszkowej i „Rodziny Połanieckich” Sienkiewicza.). *Prace Polonist.* 1980 s. 31-50. – J. Krzyżanowski, w zb.: Literatura polska. Przewodnik encyklopedyczny. T. 2. Warsz. 1984 [i wyd. nast.] s. 291. – J. Pieszczachowicz: Dekadencja i perkaliki. *Echo Krak.* 1985 nr 251. – H. Zaworska: Milusińscy i Młodziakowie. *Twórczość* 1986 nr 5 s. 59-71.

– J. Kulczycka-Saloni: „Rodzina Połanieckich” - kilka słów w obronie bohatera i ... autora, w zb.: Sienkiewicz po latach. Częst. 1990 s. 13-24 (66); toż w: Na polskich i europejskich szlakach literackich. Z pism rozproszonych 1895-1998. Warsz. 2000 s. 19-33. – V. Długosz: Połanieccy dziś. *Głos Naucz.* 2000 nr 30. – E. Sękowska: Stylistyczne wykładniki motywu domu w „Rodzinie Połanieckich” H. Sienkiewicza. *Pr. Filol.*, Warsz. t. 45 (2000) s. 529-532. – A. Mazur: „Rodzina Połanieckich” - powieść „rozwojowa”, w zb.: H. Sienkiewicz, twórca i obywatel. Opole 2002 s. 269-293 (83). – B. Gumowski, A. Kopeć: Uwagi o radiowych adaptacjach „Rodziny Połanieckich” i „Krzyżaków”, w zb.: Studia Sienkiewiczowskie t. 3. Lub. 2003 s. 161-166 (87). – T. Bujnicki: Połanieccy z rodzinami w tle. *Prace Polonist.* Ser. 61 t. 1, 2006 s. 7-18; toż w: Pozytywista Sienkiewicz. Linie rozwojowe pisarstwa autora „Rodziny Połanieckich”. Krak. 2007 (100a). – M. Sadlik: Modernistyczne odczytanie twórczości Sienkiewicza. Między „Bez dogmatu” a „Rodziną Połanieckich”, w zb.: H. Sienkiewicz w kulturze polskiej. Lub. 2007 (97). – B. Szargot: Tradycyjna i nowoczesna koncepcja rodziny w „Rodzinie Połanieckich” H. Sienkiewicza, w zb.: Rodzina w języku i kulturze. Red. J. Bujak-Lechowicz. Piotrk. Tryb. 2010. – T. Bujnicki: Z dworu do miasta i z miasta do dworu (Wokół „Rodziny Połanieckich” H. Sienkiewicza), w zb.: Ulica, zaułek, bruk. Z problematyki miasta... Red. K. Badowska i in. Łódź 2013. – B. Szargot: Motywy oniryczne w „Rodzinie Połanieckich”. *Wiek XIX. Roczn. TLAM*, 2013 s. 179-189. – B. Szargot: Wiek kłęski. Studia o „Rodzinie Połanieckich” H. Sienkiewicza. Nauk. Wyd. Piotrkowskie, Piotrków Tryb., 2013 s. 328.

281. Sabalowa bajka

Sabalowa bajka o śmierci. *Kraj*, Petersburg. 1899 nr 27, *Dział II*. s. 19. – J. Janów: „Sabalowa bajka” H. Sienkiewicza i legendy o „dziwnych sądach bożych”. *Lud* 1931 t. 30 s. 76-144 i odb., Lwów 1931 s. 72; Rec.: J. Krzyżanowski, *Ruch Lit.* 1931 nr 9 s. 280-281. – J. Birkenmajer: Listy Sienkiewicza o „Sabalowej bajce”. *Ruch Lit.* 1934 nr 7

s. 24. – A. Adamek-Świechowska: Sabalowy czas w Zakopanem. *Prz. Pol.*, dod. *Nowego Dz.*, Nowy Jork 2009 z 21 VIII.

282. Sachem

Nauka. Sztuka. Literatura. Z amerykańskiego życia. *Kur. Codz.*, Warsz. 1883 nr 50. – Kronika. Z literatury [przekł. na ros.]. *Niwa* 1892 nr 7 s. 126. – K.S-w [K. Sarachanow]: Litieraturnyje oczerki. *Saratowskij Listok* 1892 nr 11 s. 1-2.

– S. Sandler: Indiańska przygoda H. Sienkiewicza (Tropy „Sachema”). *Pam. Lit.* 1966 z. 3 s. 39-88.

– S. Sandler: Indiańska przygoda H. Sienkiewicza. Warsz. 1967 s. 166.

Rec.: [M. Grydzewski:] *Silva rerum*. Motywy indiańskie w twórczości Sienkiewicza. *Wiadomości*, Londyn 1968 nr 48; B. Sowińska, *Życie Warsz.* 1968 nr 66; W. Szymborska, *Życie Lit.* 1968 nr 17; T. Nowakowski: Z dziennika lektury. *Wiadomości*, Londyn 1972 nr 4.

– T. Bujnicki: „Sachem” Sienkiewicza. Szkic interpretacyjny (w stulecie publikacji), w zb.: *Prace ofiarowane H. Markiewiczowi (W sześćdziesiątą rocznicę urodzin)*. Red. T. Weiss. Krak. 1984 s. 179-196. – J. Krzyżanowski, w zb.: *Literatura polska. Przewodnik encyklopedyczny*. T. 2. Warsz. 1985 [i wyd. nast.] s. 331. – A. Rosa: *Badania diagnostyczne jako podstawa projektowania tekstów sterujących lekturą (na przykładzie „Sachem”)*. *Dydaktyka Lit.* 1992 t. 13.

283. Sąd Ozyrysa

Echa prawdy [o postaci Psunabudesa]. *Prawda* 1912 nr 16 s. 2-6. – L. Zinkow: Pharaonic disguise contemporary politics in Egyptian camouflage. *Studies in Ancient Art and Civilization*. Warsz. 2012, t. 16 s. 269-276.

284. Selim Mirza

A. Kuniczuk-Trzciniowicz: Przygody wojenne Selima Mirzy. *Acta Univ. Wratislav., Lit. i Kult. Popul.* nr 9 (2000) s. 75-85. – M. Wedemann: Miałoby to być na tle powstania polskiego. „Selim Mirza” H. Sienkiewicza, w zb.: *Sienkiewicz z innej strony*. Warsz. 2015 s. 17-38 (102e).

285. Sielanka

S. Tarnowski: Trzeci okres w zawodzie Sienkiewicza. *Prz. Pol.*, Krak. 1896/1897 t. 123 z. 7; toż: *Kur. Pozn.* 1897 nr 161; toż w: *Studia do historii literatury polskiej*. T. 5. H. Sienkiewicz. Małe powieści. Krak. 1897 s. 3 i n. – T. Pini: O „Sielance” H. Sienkiewicza słów kilka. *Kur. Lw.* 1916 nr 227, 229.

286. Sielanka młodości

Korespondencja od Redakcji [odmowa druku wiersza nadesłanego przez K. Dobrskiego]. *Tyg. Il.* 1867 t. 16 nr 425 s. 235. – I. Chrzanowski: Pierwszy utwór Sienkiewicza. *Ateneum* 1901 t. 2 s. 596-601, toż: *Tyg. Il.* 1901 nr 29 s. 561-562;

toż: Mały felieton. Pierwszy utwór Sienkiewicza. *Dz. Pol.*, Lwów. 1901 nr 283. – I. Chrzanowski: Z teki młodzieńczej Sienkiewicza. *Rok Pol.*, 1916 nr 4 s. 1-3. – F. Hoesick: Wiersze H. Sienkiewicza. *Nowa Ref.* 1919 nr 452. – S. Jurkiewicz: „Sielanka młodości” H. Sienkiewicza. *Czerw. Sztańd.*, Wilno 1986 nr 143 s. 4.

Sonata księżycowa zob. Wiry 302.

287. Stary sługa

S. Tarnowski: Z najnowszych powieści polskich. II. Stary sługa. *Prz. Pol.*, Krak. 1881 t. 60 s. 387-390; toż w: *Studia do historii literatury polskiej*. T. 5. H. Sienkiewicz. Krak. 1897 s. 6-9. – V.Sl. [V. Sloupský]: Starý sluha a Hana. *Hlidka Literarni* 1887 nr 7 s. 216. – E. Szonert: Spotkania z Sienkiewiczem. Warsz. 1987 s. 31-37 (64).

Swaty Zagłoby zob. Zagłoba swatem 310.

288. Szkice węglem

W. Bogusławski: Sylwetka z za morza. *Kur. Warsz.* 1877 nr 51. – Z. [D. Freudenson]: Przegląd literacki. *Gaz. Handl.* 1877 nr 28. – B. Prus: Kronika tygodniowa. *Kur. Warsz.* 1877 nr 47 s. 1-3. – B. Prus: Kronika miesięczna. *Ateneum* 1877 t. 3 s. 230-231. – Przegląd literatury. *Prz. Tyg.* 1877 nr 10. – Kronika tygodniowa. *Tyg. Il.* 1877 t. 3 nr 57 s. 51. – [Dyskusja o sądach gminnych wywołana nowelą Sienkiewicza]. *Gaz. Pol.* 1877 nr 53, 109, 179, 182, 1878 nr 27, 1879 nr 38; *Niwa* 1877, *Nowiny* 1878 nr 85. – Kronika miesięczna. *Ateneum* 1879 t. 2 s. 191-192. – Litieraturnaja letopis. *Golos* 1880 nr 356. – Polska bielletristika za 1879 g. *Russkij Kurier* 1880 nr 180, 184. – S. Tarnowski: Z najnowszych powieści polskich. II. Szkice węglem. *Prz. Pol.*, Krak. 1881 t. 60 s. 390-396; toż w: *Studia do historii literatury polskiej*. T. 5. H. Sienkiewicz. Krak. 1897 s. 10-16. – „Pospolitość i komuna”. Wzmianka krytyczna o „Szkicach węglem” [przedr. z *Czasu*]. *Gaz. Tor.* 1881 nr 277. – R. Siemientkowskij: Szlachta i chłopci. *Riżskij Wiestnik* 1883 nr 65 s. 1-2. – St.M.Rz. [S.M. Rzętkowski]: Kronika tygodniowa. *Tyg. Il.* 1884 nr 100 s. 346. – P. Marek: Posudky a uvahy [o czeskim przekł.]. *Literarni Listy* 1890 z. 16 s. 278-279; toż: *Hlidka Literarni* 1890 nr 8 s. 1-2. – Notatki literacko-artystyczne. „Szkice węglem” jako dramat niemiecki. *Gaz. Lw.* 1893 nr 201. – S. Pieńkowski: Starzy bohaterowie. *Głos* 1900 nr 14. – A. Grzymała-Siedlecki: „Szkice węglem” po 55 latach. *Kur. Warsz.* 1931 nr 327. – A. Brodzka: Wstęp w: *Szkice węglem...* Warsz. 1951 s. I- XII. – A. Kotula: „Dziś po raz pierwszy w druku «Szkice węglem» bez skreśleń”. Oto określenia, które ukazują się po raz pierwszy w druku; Jeszcze o rękopisie „Szkiców

węglem". *Przekrój* 1952 nr 357 s. 5-6, 358 s. 19. – J. Krzyżanowski: O „Szkicach węglem”. *Kur. Codz.* 1952 nr 89 s. 6, przedr. w: W kręgu wielkich realistów. Krak. 1962 s. 97-102. – A. Nofer: Wstęp w: *Szkice węglem*. Wroc. 1952, s. 5-21. – M. Dąbrowska: Zagadnienie cenzury w „Potopie” i „Szkicach węglem”. *Życie Lit.* 1956 nr 47. – T. Bujnicki: „Szkice węglem” H. Sienkiewicza. *Pam. Lit.* 1963 z.1 s. 33-62. – J. Krzyżanowski: O „Szkicach węglem”, w: *Pokłosie Sienkiewiczowskie*. Warsz. 1973 s. 163-170 (60). – J. Krzyżanowski, w zb.: *Literatura polska. Przewodnik encyklopedyczny*. T. 2. Warsz. 1985 [i wyd. nast.] s. 430. – T. Żabski: Lektury Żołnierskiej. *Acta Univ. Wratisl. Lit.* 1992 nr 1340 (*Lit. i Kult. Popul.*) s. 45-56. – E. Ichnatowicz: O „Szkicach węglem” (Edukacja humanistyczna – problemy i propozycje). *Prz. Hum.* 1996 nr 6 s. 65-70. – P. Stępień: Przewrotna epopeja – „Szkice węglem” H. Sienkiewicza. *Ojcz. Polszcz.* 1996 nr 4 s. 16-19. – T. Żabski: „Szkice węglem”, czyli co się stało w literaturze polskiej w 1876 roku, w zb.: *Spotkania Sienkiewiczowskie*. Opole 1997 s. 23-39 (72).

289. Ta trzecia

lg. [L. Grendyszyński]: Felieton. Po przeczytaniu „Tej trzeciej”. *Kraj*, Petersb. 1888 nr 52. – Cello [T. Czapełski]: Kronika miesieczna. *Tyg. Il.* 1888 nr 309 s. 347-349. – W.W. Kuźmin: Zmieszki czytelnika. *Nowosti Dnia* 1889 z 29 I. – Wieniewicz [W.K. Stukalicz]: Oczerki sowremiennoj literatury. *Russkij Kurier* 1889 nr 50. – Ta trzecia. *Bies. Lit.* 1890 nr 5 s. 80. – Swojak [E. Piltz]: Echa zachodnie [o przekł. na ang.]. *Kraj*, Petersb. 1900 nr 5. – Sęp [W. Maleszewski]: Z Warszawy. *Bies. Lit.* 1900 nr 28. – J. Grandchamps: Le journal d'un artiste. *Le Matin* 1901 z 9 VIII. – A. Koehlerówna: Wł. Motty [prototyp Śniateckiego]. *Porad. Światl.* 1943 nr 10/11 s. 345-346. – J. Cieślowski: „Ta trzecia” Sienkiewicza. *Zesz. Nauk. Uniw. Wroc.* 1961 nr 32 s. 151-167. – J. Krzyżanowski, w zb.: *Literatura polska. Przewodnik encyklopedyczny*. T. 2. Warsz. 1985 [i wyd. nast.] s. 462-463. – E. Szonert: „Ta trzecia” i „Na jasnym brzegu” H. Sienkiewicza, w zb.: *H. Sienkiewicz. Twórczość i recepcja*. Lub. 1991 s. 107-117 (67). – B. Burdziej: Topika psalmu 136 (137) w strukturze ideowej „Niwołi tatarskiej”, „Tej trzeciej” oraz „We mgle” Sienkiewicza, w zb.: *H. Sienkiewicz i jego twórczość*. Częst. 1996 s. 113-118 (71).

Trylogia zob. po nr 241.

290. U źródła

Jur.: Książka i dziennik. Mozaika literacka. *Kraj*, Petersb. 1892 nr 34. – хъ [N.A. Russkich]: Zur-

nalnoje obozrienije. *Jekatierinburskaja Niedielja* 1892 nr 33 s. 689. – Poseł Prawdy [A. Świętochowski]: Liberum veto. Opowiadanie Sienkiewicza „U źródła”. *Prawda* 1892 nr 23. – Echa warszawskie. *Prz. Tyg.* 1892 nr 24. – T. Budrewicz: Od „Jak we śnie” do „U źródła”, w zb.: *Sienkiewicz z innej strony*. Warsz. 2015 s. 95-106 (102e).

291. W pustyni i w puszczy

L.Ch. [L. Choromański]: Dary gwiazdkowe. *Prawda* 1911 nr 51 s. 10. – Z. Dębicki, *Kur. Warsz.* 1911 nr 338. – A. Grzymała-Siedlecki: Nowa powieść Sienkiewicza. *Czas* 1911 nr 532. – A. Grzymała-Siedlecki: Komunia bohaterstwa. *Gaz. Warsz.* 1911 nr 319. – J. Kotarbiński: Legenda dla młodzieży. *Tyg. Mód i Pow.* 1911 nr 49 s. 1-2. – S. Krzywoszewski: H. Sienkiewicza „W pustyni i w puszczy”. *Świat*, Warsz. 1911 nr 11. – J. [J. Lorentowicz]: Wydawnictwa gwiazdkowe. *Nowa Gaz.* Warsz. 1911 nr 577. – Ed.P. [E. Paszkowski]: Sienkiewicz dziecinem. *Dz. Kijow.* 1911 nr 304. – W.Pr. [W. Prokesch]: Gwiazdkowa powieść H. Sienkiewicza. *Nowa Ref.* 1911 nr 569. – Wer. [A. Skrzynecki]: Kronika bieżąca. Dziwne przemilczenie. *Rola*, Warsz. 1911 nr 50. – S. Tarnowski: Z literatury powieściowej. *Prz. Pol.* 1912 t. 184 s. 102-106. – K. Wojciechowski: Książki dla młodzieży. *Muzeum* 1911 t. 2 z. 5 s. 535-537. – M.H. [M. H. Łebska], *Prz. Wielkop.* 1911 s. 791-792. – E. Żm. [E. Żmijewska], *Słowo*, Warsz. 1911 nr 242. – Ż.: Z wydawnictw gwiazdkowych. *Wych. w Domu i w Szkole*, Warsz. 1911, II s. 468-469. – Wielęda: [rec. przekł. ros.]. *Utro Rossii* 1911 nr 23 s. 5. – Wiadomości bieżące. *Kur. Warsz.* 1911 nr 105; *Sł. Pol.*, Lwów 1911 nr 492. – Bibliografia. *Wieś Il.* 1911 nr 12 s. 50. – Mieszaniny literackie. Sienkiewicz dla młodzieży. *Tyg. Il.* 1911 nr 47 s. 942. – Wydawnictwa gwiazdkowe [opinie niem. w *Der Wanderer*]. *Sfinks* 1911 t. 4 s. 490-491. – Wiadomości bieżące [o przekł.]. *Sł. Pol.*, Lwów 1911 nr 183, 492, 1912 nr 72, 262. – Dla dzieci i młodzieży. *Ziarno* 1911 nr 50 s. 991-992. – Agaj: Na własnym zagonie. *Prz. Katol.* 1912 nr 3. – H. Galle: Piśmiennictwo. *Bibl. Warsz.* 1912 t. 1 s. 382-385. – M. Łaskij: Nowoje proizwiedienije G. Sienkiewicza. *Birżewyje Wiedomosti* 1912 z 11. II s. 4. – Nowyj roman G. Sienkiewicza. *Jużnyj Telegraf* 1912 z 21 II. – M. Synoradzki: Z Warszawy. *Bies. Lit.* 1912 nr 4 s. 62-63. – S. Tarnowski, *Prz. Pol.* 1912 t. 184 s. 102-106. – Wiadomości bieżące [o przekł.]. *Sł. Pol.*, Lwów 1912 nr 72, 262. – J. Flach: Z niemieckich tłumaczeń polskich powieści. *Prz. Pol.* 1912/1913 t. 187 s. 268-270. – W. Lutosławski: Pustynia Sienkiewicza. *Tyg. Il.* 1912 nr 28 s. 581-582; toż: *Dz. Chicag.* 1913 nr

129, toż w zb.: H. Sienkiewicz. *Obraz twórczości*. Warsz. 1931 s. 293-296 (53). – mg. [J. Magiera]: Pokłosie. *Por. Jez.* 1912 nr 3 s. 42-43. – mg. [J. Magiera], [o przekł.]. *Świat Słow.* 1912 t. 1 nr 90 s. 484. – T. Mielcarzewicz: Nowości literackie. *Praca*, Pozn. 1912 nr 12 s. 406-407. – M. Mutermilch: „Dans le désert et dans le jungle”. *Mercure de France*, Paryż 1912 z 12 II s. 882-884. – C. Niewiadomska: Krytyka. *Książka* 1912 nr 2. – J. Otrębski: Pokłosie. *Por. Jez.* 1912 nr 2 s. 20-21. – St. Orliński: Przegląd piśmiennictwa. *Filareta*, Pozn. 1912 nr 8 s. 246-247. – Quis [A. Grzymała-Siedlecki]: Książki. *Museion* 1912 z. 2 s. 115-120; toż w zb.: H. Sienkiewicz. *Obraz twórczości*. Warsz. 1931 s. 289-293 (53). – -as- [A. Skrzynecki]: Notatki piśmiennicze. *Rola* 1912 nr 1. – E. Zegadłowicz: Nowe powieści. *Głos Nar.* 1912 nr 13. – In Desert and Wilderness [o przekł. M.A. Drezmala]. *Atheneum*, Londyn 1912 nr 4401 z 2 III s. 255; *Book News* 1912 z IV, nr 8 s. 592-593; *Catholic World* 1912 z IV t. 95 s. 112; *Literary Digest* 1912 z 23 III t. 44 s. 599; *Nation* 1912 t. 44 z. 30 V s. 540. – W pustyni i diebriach. *Nowyż Żurnal dla Wsiech* 1912 nr 9 s. 123. – E. Żmijewska: Czy Staś Tarkowski jest skautem? *Nasz Dom* 1914 nr 10 s. 7-8. – W. Umiński: Sienkiewicz jako pisarz dla młodzieży. *Sfinks* 1917 nr 1 s. 41-45. – W niedrach Afriki. *Nowaja Kniga* 1925 nr 3-4 s. 39. – Izet., *Prz. Ośw.*, Pozn. 1928 nr 12 s. 348-349. – Ka-Es: Książka naszych marzeń. *Orleża* 1928/1929 nr 2. – L.R-ski [L. Radziejowski]: Najpiękniejszy upominek gwiazdkowy. *Polska*, Warsz. 1929 nr 307. – „W pustyni i w puszczy” po angielsku. *Kur. Pozn.* 1929 nr 240 s. 8. – E. Marwicki: H. Sienkiewicz. „W pustyni i w puszczy”. Geneza, rozbiór powieści, to historyczne, budowa, idea przewodnia, dokładna treść. Oprac. ... Łódź [1932] s. 40, *Książnica Krytyk Lit.* 35. – Chr.W.: Stas i Nel. *Polsko-Błgarski Pregled*, Sofia 1934 nr 1. – Kronika słowiańska [o przekł.]. *Kamena* 1937 nr 8 s. 183. – J. Wojtukiewicz: Psychologia uczuć. *Ku Szczytom*, Wilno 1937/1938 t. 3. – Belles-Lettres. „W pustyni i w puszczy” en slovaque. *L’Echo de Varsovie* 1937 nr 31.

292. C. Agosti Garosci: E. Sienkiewicz scrittore per i fanciuli. *Iridion*, Rzym 1946 nr 1/3 s. 171-177. – ag. [A. Gołubiew]: Nowe książki. *Tyg. Powsz.* 1946 nr 19. – A. Mikucka: Poczytność a wartość literacka „W pustyni i w puszczy” Sienkiewicza. *Twórczość* 1946 nr 11 s. 121-124. – W. Melcer: Wielkie zmiany w wychowaniu synów i córek. *Kur. Codz.* 1946 nr 137, polem.: H. Sienkiewicz i... W. Melcer. *Ziemia Pom.* 1946 nr 136. – S. Papée: Arcydzieło Sienkiewicza. *Odrodzenie* 1946 nr 19; toż w: Sienkiewicz wiel-

ki czy mały. Krak. 1948. – Jotka [T. Sarnecki]: W pustyni i w puszczy. *Kur. Codz.* 1948 nr 256. – J. Nowak-Dłużewski: Z teki recenzenta. *Sł. Powsz.* 1948 nr 299. – S. Papée: Ostatni sukces Sienkiewicza. *Dz. Lit.* 1949 nr 3 s. 7. – A. Klominek: „W pustyni i w puszczy” (Walka Mahdiego z Anglią). *Przekrój* 1951 nr 346 s. 8-9. – M. Brandys: Tam, gdzie powstało „W pustyni i w puszczy”. *Świat* 1954 nr 35 s. 9. – J.C.: Pan Rawlison i swawolny Dyzio. *Świat* 1954 nr 37 s. 17. – M. Danilewiczowa: Egipt w literaturze polskiej. *Dz. Pol. i Dz. Żoł.*, Londyn 1956 nr 293. – K. Kuliczowska: Pozytywny bohater Sienkiewicza. *Życie Lit.* 1956 nr 47 s. 8. – A. Lange: „W pustyni i w puszczy” H. Sienkiewicza. *Pam. Lit.* 1956 z. 4 s. 351-388 i odb. – K. Kuliczowska: „W pustyni i w puszczy” H. Sienkiewicza, w zb.: *Z literatury lat 1863-1918. Studia i szkice*. Cz. I. Wroc. 1957 s. 287-352; *Rec. J. Iwaszkiewicz, Życie Warsz.* 1957 nr 244. – O. Kownacka-Machnicka: Narodziny Stasia i Nel. *Kierunki* 1959 nr 6. – E. Szermentowski: O Stasiu Tarkowskim. *Kierunki* 1959 nr 8. – J. Błoński: Staś i Nel. *Życie Lit.* 1960 nr 18. – M. Brandys: Śladami Stasia i Nel. Warsz. 1961, wyd. 2, Warsz. 1962 i wyd. nast. – K. Koźniewski: Pastisz i idea. *Polityka* 1964 nr 7. – K. Kuliczowska: Wielcy pisarze dzieciom. (Sienkiewicz i Konopnicka). Warsz. 1964 s. 30-85. – R. Stopa, B. Garlicki, T. Więcek [koresp. o jęz. suahili w powieści]. *Przekrój* 1967 nr 1143. – B. Wachowicz, *Płomyk* 1970 nr 9. – T. Ziarski, *Tydz. Pol.*, Londyn 1970 nr 42. – M. Brandys: Śladami Stasia i Nel. Z panem Bieganiem w Abisynii. Warsz. 1971 s. 414. – K. Kuliczowska: W szklanej kuli. Szkice o literaturze dla dzieci i młodzieży. Warsz. 1970 s. 40-46, 260-262. – Ś. Krawczyński: Narodziny Stasia Tarkowskiego. *Przemiany*, Kiel. 1973 nr 7. – J. Roszko: Skąd pomysł porwania? *Przekrój* 1973 nr 6. – Pierwowzór Tarkowskiego. *Stolica* 1973 nr 48. – S. Wałęga: Prawdziwa historia Stasia Tarkowskiego. *WTK. Tyg. Katol.* 1974 nr 44-46. – K.Kol. [K. Kolińska]: Kto był prototypem Stasia Tarkowskiego. *Stolica* 1976 nr 50. – H. Wolff-Zielińska: Kolebka „W pustyni i w puszczy”. *Tydzień*, Pozn. 1977 nr 1. – K. Wrocławski: Staś i Nel wśród Macedończyków. *Lit. na Świecie* 1977 nr 1 s. 138-139. – J. Kowalkowski, *Świat Młod.* 1978 nr 108. – K. Kuliczowska, *Motywy* 1981 nr 21 s. 8. – Prawdziwe losy Stasia Tarkowskiego. *Gwiazda Polar.*, USA 1982 nr 5 s. 9-10. – W. Piotrowski: „W pustyni i w puszczy” H. Sienkiewicza. (Analiza wartości literackich, poznawczych i wychowawczych powieści w konfrontacji z „Listami z Afryki” H. Sienkiewicza i reportażem M. Bran-

dysa „Śladami Stasia i Nel”). Koszalin 1984 s. 59. – J. Krzyżanowski, w zb.: Literatura polska. Przewodnik encyklopedyczny. T. 2. Warsz. 1985 [i wyd. nast.] s. 539. – B. Adamczewska, *Magazyn Rodz.* 1986 nr 5. – J. Ruszała: „W pustyni i w puszczy” H. Sienkiewicza w kontekście „Robinsona Crusoe” D. Defoe. *Polonistyka* 1986 nr 9 s. 673-680.

293. L. Ludorowski: H. Sienkiewicz. W pustyni i w puszczy, w zb.: *Z Sienkiewiczem po Mazowszu*. Płock 1990 s. 151-165 (65). – Sz. Kobyliński: Przez pustynię i puszcze. O ilustrowaniu klasyka. Warsz. 1990 s. 77. – J. Ruszała: „W pustyni i w puszczy” H. Sienkiewicza w świetle aksjologii dziecięcej. *Stud. Szt. Dziec.* 1990 z. 6 s. 57-63. – J. Tobera: Obraz grup narodo-wo-etycznych na kartach powieści H. Sienkiewicza „W pustyni i w puszczy”. *Stud. Socjol.* 1990 nr 3-4 s. 93-106. – J. Ruszała: Karta z dziejów „W pustyni i w puszczy”. *Guliwer* 1991 nr 2 s. 49-54. – J. Ruszała: Kontekst „Robinsona Crusoe” D. Defoe i „W pustyni i w puszczy” H. Sienkiewicza, w zb.: H. Sienkiewicz. Twórczość i recepcja. Lub. 1991 s. 119-129 (67). – A. Klominek: Ogniem i mieczem w pustyni i w puszczy. Wroc. 1991 s. 387. – J. Ruszała: „W pustyni i w puszczy” H. Sienkiewicza - w kręgu poetyki wzorów osobowych, w zb.: Problematyka aksjologiczna w nauce o literaturze. Studia. Red. S. Sawicki, A. Tyszczyk. Lub., KUL 1992, s. 461-489. – L. Ludorowski: „W pustyni i w puszczy”. Arcypowieść nie tylko dla młodzieży, w zb.: Polska powieść XIX i XX w. Lub. 1993 s. 163-174 (70). – J. Ruszała: W pustyni i w puszczy H. Sienkiewicza. Arcydzieło nie tylko dla młodzieży, w zb.: Polska powieść XIX i XX w. Lub. 1993 s. 175-186 (70). – J. Trzynadlowski: H. Sienkiewicza „W pustyni i w puszczy” jako baśniowa przygoda. *Litteraria* t. 24, 1993 s. 93-102; toż w zb.: Polska powieść XIX i XX w. Lub. 1993 s. 187-193 (70). – M. Hernasowa: Różne drogi w pustynię i w puszcze. *Warszt. Polonist.* 1995 nr 1 s. 42-44. – H. Sienkiewicz, „W pustyni i w puszczy” [oprac.]. Warsz. 1995 s. 27. – L. Ludorowski: Sienkiewiczowskie arcydzieło dla dzieci. *Studia Humanist.*, Kiel. 1995 s. 31-54. – J. Ruszała: W krainie egzotyki i przygody. „W pustyni i w puszczy” H. Sienkiewicza. Słupsk 1995 s. 204. – K. Heska-Kwaśniewicz [oprac. edycji]. Katow. 1996, 1997. – L. Ludorowski: H. Sienkiewicz. „W pustyni i w puszczy”. Uwagi o gatunkowym kształcie powieści, w zb.: Sienkiewicz. Próby zbliżeń i uogólnień. Red. D. Kalinowski. Słupsk 1997 s. 35-52 (73). – L. Ludorowski: O gatunkowych aspektach „W pustyni i w

puszczy”, w zb.: *Spotkania Sienkiewiczowskie*. Opole 1997 s. 183-214 (72).

– W kręgu arcydzieł literatury młodzieżowej. Interpretacje - przekłady - adaptacje. Red. L. Ludorowski. Lub. 1998, s. 393. *Litteraria Lublinensia XII*.

Zawartość m.in.: M. Jankowiak: Przygody Stasia i Tomka (o przygodowym typie fabuły „W pustyni i w puszczy” H. Sienkiewicza i w „Przygodach Tomka na Czarnym Łądzie” A. Szklarskiego), s. 65-75. – E. Kosowska: „W pustyni i w puszczy” – śladami europocentryzmu, s. 47-63. – L. Ludorowski: Z rozważań nad instrumentacją gatunkową „W pustyni i w puszczy” H. Sienkiewicza, s. 13-31. – J. Ruszała: O naturze i sposobach komunikowania egzotyki w „W pustyni i w puszczy” H. Sienkiewicza, s. 33-45.

294. D. Kielak: Europejczyk w Afryce. „W pustyni i w puszczy”, w zb.: *Sienkiewicz i epoki*. Warsz. 1999 s. 63-72 (80). – L. Ludorowski: O genologicznym kształcie „W pustyni i w puszczy”, w: *Wizjoner przeszłości*. Lub. 1999 s. 253-272 (79). – B. M. Płodzień: Tropami Stasia i Nel. Jak opracować „W pustyni i w puszczy” H. Sienkiewicza. *Nowa Polszc.* 1999 nr 2 s. 12-16. – J. Tęczyński: H. Sienkiewicz. W pustyni i w puszczy. Kołobrzeg 1999 s. 40. *Powtórka z Literatury*. – K. Turaj-Kalinowska: Mały biały samiec. *Dekada Lit.* 2001 nr 11/12 s. 91-95. – J. Błoński: Staś i Nel. *Tyg. Powsz.* 2002 nr 37 s. 20. – W. Kot: „W pustyni i w puszczy” - prawda i legenda. Pozn. 2001 s. 195. *Fakty i Mity*. – A. Krajewska, [o edycji z il. Sz. Kobylińskiego]. *Guliwer* 2002 nr 1 s. 38-40. – J. Ruszała: Nowy komiks „W pustyni i w puszczy”. W horyzoncie wzorów i wartości powieści H. Sienkiewicza, w zb.: *Studia Sienkiewiczowskie* t. 3. Lub. 2003 s. 183-196 (87). – J. Szczęsna: Płakałam, oddychałam z ulgą, trzęsłam się ze strachu. *Gaz. Wyb.* 2003 nr 136, *Duży Format* nr 24 s. 25-26. – A. Cichoń: W kręgu zagadnień literatury kolonialnej. „W pustyni i w puszczy” H. Sienkiewicza. *Er(r)go* 2004 nr 1 s. 91-108. – J. Ruszała: Artyzm „W pustyni i w puszczy” H. Sienkiewicza w świetle krytyki literackiej i naukowej, w zb.: *Studia Sienkiewiczowskie* t. 5 cz. 2. Lub. 2005 s. 159-178 (92). – K. Heska-Kwaśniewicz: Saba. *Guliwer* 2006 nr 3 s. 5-10. – M. Ibel-Mocniak: Jak i po co czytać z dziećmi „W pustyni i w puszczy” H. Sienkiewicza. *Nowa Polszc.* 2007 nr 2 s. 15-25. – K. Koc: Czy Kali może być „Inny”, czyli „W pustyni i w puszczy” w szkole. *Polonistyka* 2007 nr 8 s. 45-52. – J. Ruszała: Narrator i odbiorca w „W pustyni i w puszczy” H. Sienkiewicza, w zb.: *Studia Sienkiewiczowskie* t. 8. Lub. 2008 s. 373-424 (101). – S. Pietras: Stulecie eposu przyjaźni. *Angora* 2011 nr 48 s. 9. – Wokół „W pustyni i w puszczy”. W stulecie pierwodruku powieści. Oprac. J. Axer, T. Bujnicki. Krak. 2012

s. 658 (102c). – P. Cywiński: „W pustyni i w puszczy” nie dla dzieci. Czy powieść Sienkiewicza powinna być lektura szkolną? *Gaz. Wyb.* 2012 nr 133 s. 30. – J. Rybicki: Sienkiewicz i Szklarski. Staś Tarkowski i Tomek Wilmowski. Rozpoznanie, w zb.: *Wokół „W pustyni i w puszczy”*. Krak. 2012 (102c). – L. Bernardini: „W pustyni i w puszczy” (1911) di H. Sienkiewicz e le Sue traduzioni italiane. Nel contesto postcoloniale. *Kwart. Neofil.* R. 61: 2014 z. 2 s. 333-355.

295. W sprawie rocznicy grunwaldzkiej

Pismo Sienkiewicza. *Zakawkazie* 1910 nr 121 s. 1. – D. Płygawko: Prusy i Polska (W sprawie obchodów grunwaldzkich). Pozn. 1994 s. 31-33.

296. Walka byków

G. Makowiecka: Sienkiewicz był także w Hiszpanii. *Świat* 1968 nr 24 s. 13. – G. Makowiecka: Sienkiewicz i Hiszpania. *Kwart. Neofilol.* 1968 nr 2 s. 131-146. – P. Sawicki: H. Sienkiewicz. Listy z podróży do Hiszpanii. Oprac. ...., w: *Hiszpania malowniczo-historyczna. Zapirenejskie wędrówki Polaków w latach 1838-1930*. Wroc. 1996 s. 253-265. *Acta Univ. Wratislav. 1710*. – L. Ludorowski: H. Sienkiewicza sztuka reportaży podróżniczego. Lub., Tow. im. H. Sienkiewicza, 2001 s. I-XXIX. – A. Gomóła: H. Sienkiewicz wobec kultury hiszpańskiej, w zb.: *Studia Sienkiewiczowskie t. 4*. Lub. 2004 s. 71-86 (90). – L. Ludorowski: H. Sienkiewicza podróż do Hiszpanii i „Walka byków”. Lub., Tow. im. H. Sienkiewicza, *Polihymnia*, 2007 s. 109, il.; toż wyd. 2: 2008; toż wyd. 3 uzupełn.: 2009 s. 101, il. – L. Ludorowski: O zapomnianej podróży H. Sienkiewicza do Hiszpanii i świetnym reportażu „Walka byków”. *Nad Odrą* 2008 nr 11 s. 22-27. – L. Ludorowski: Zapomniana podróż H. Sienkiewicza do Hiszpanii i „Walka byków”, w zb.: *Studia Sienkiewiczowskie t. 8*. Lub. 2008 s. 161-182 (101). – H. Sienkiewicza podróż do Hiszpanii i „Walka byków”. El viaje de H. Sienkiewicz a España y „La corrida”. Oprac. L. Ludorowski. Tłum. na hiszp. Salvador Angel. Lub. 2010 s. 183, il. – Z. Miszczak: Z twórcą „Quo vadis?” na korridorze... Polsko-hiszpańskie niedanie zapomnianego reportażu Sienkiewicza. *Niedziela* 2011 nr 34.

297. „Wawrzyniec Puttkamer” K. Estreichera
J.Z. Słojewski. „Ja z tatarskich hrabiów”. Ułanowszczyzna. Dreszczowisko (15). *Kultura*, Warsz. 1980 nr 44 s. 6.

298. We mgle

B. Burdziej: Topika psalmu 136 (137) w strukturze ideowej „Niewoli tatarskiej”, „Tej trzeciej”

oraz „We mgle” H. Sienkiewicza, w zb.: H. Sienkiewicz i jego twórczość. Częst. 1996 s. 118-121 (71). – J. Płonka: Nieznany poemat H. Sienkiewicza o powstaniu styczniowym [o „Hannie” Guldensterna błędnie przypisanej Sienkiewiczowi]. *Arcana* 2003 nr 6. – L. Ludorowski: Falszywe rewelacje Sienkiewiczowskie. Sprawa rzekomego autorstwa poematu „Hanna” i udziału pisarza w powstaniu styczniowym, w zb.: *Studia Sienkiewiczowskie t. 4*. Lub. 2004 s. 353-366 (90). – T. Bujnicki: O rzekomym odkryciu nieznanego dzieła Sienkiewicza [Hanna]. *Ruch Lit.* 2004 z. 4/5 s. 527- 532; – M.J. Olszewska: „Postoje pamięci” ..., w zb.: H. Sienkiewicz w kulturze polskiej... Lub. 2007 s. 99-114 (97); zob. też nr 162a.

299. Wesele

Topór [Z. Celichowski]: Wrażenie „Wesela” Sienkiewicza. *Kur. Pozn.* 1908 nr 163. – Rasskaz Sienkiewicza – alegorija. *Odiesskoje Obozrienie* 1908 nr 208. – J. Kotarbiński: Książki zbiorowe. *Kur. Warsz.* 1909 nr 22 s. 2-4. – A. Zalewska: „Wesele” Sienkiewicza, w zb.: *Sienkiewicz z innej strony*. Warsz. 2015 s. 133-144 (102e).

300. Wiersze

T. Żeleński-Boy: Podróż w czasie [o nieznanym wierszu Sienkiewicza, inc. „Włazł kotek na płotek”...]. *Kur. Por.*, Warsz. 1929 nr 130. – O nieznanym wierszu Sienkiewicza [list I. Chrzanowskiego do Boya]. *Kur. Por.*, Warsz. 1929 nr 141. – Jeszcze o dwuwiersz H. Sienkiewicza. *Kur. Por.*, Warsz. 1929 nr 164. – T. Żeleński-Boy: Słowa cienkie i grube. Warsz. 1931 s. 127-128; toż w: *Felietony 2. Dzieła t. 17*. Warsz. 1959.

301. Wilk i koziel

Bajka o martwym cielięciu [w ukraińskim piśmie *Dilo*]. *St. Pol.* 1909 nr 12 s. 6. – Ch. Kasjakow: Po powodu Sienkiewiczewata basnia „Wilk i koziel”. *Polsko-Błgarski Pregled*, Sofia 1920 nr 14.

302. Wiry

Od Wydawnictwa. *Gon. Wil.* 1908 nr 119. – I. Baliński: Z wrażeń literackich. *Dz. Powsz.* 1909 nr 132. – W. Bukowiński: Na fali [honorarium za „Sonatę księżycową”]. *Sfinks* 1909 t. 5 s. 169-170. – (-.) [A. Grzymała-Siedlecki]: Dwie powieści. „Wiry”. *Słowo*, Warsz. 1909 nr 98. – S. Rzewuski: Le nouveau roman de Sienkiewicz. *L'Action*, Paryż 1909 z 18 XII. – Jak panicz uwiódł dziewczynę. Z powieści H. Sienkiewicza „Wiry”. *Prawo Ludu*, Krak. 1909 nr 18. – H. Sienkiewicz o „polskich” socjalistach. *Mysł Rob.*, Krak. 1909 nr 10/11. – Przekład czeski „Wirów”. *Lit. i Szt.*, dod. *Dz. Pozn.* 1909 s. 187. – Literatura i Żyżń (Wodoworot). *Pridnieprowskij Kraj* 1909 z 25 IV. – Agaj: Powrotna fala. *Prz.*

Katol. 1910 nr 29. – J.S. Bystron: Nowe książki. *Lan Młodzieży* 1910 nr 17/18. – E.J. [G. Czernicki]: Wiry (wrażenia). *Rola*, Warsz. 1910 nr 33. – J. Dąbrowski: Nowe powieści. *Krytyka* 1910 t. 4 z. 10 s. 194-199. – Z. Dębicki, *Dz. Cieszyń.* 1910 nr 144. – Z. Dębicki, *Kur. Warsz.* 1910 nr 164. – S. Gacki: Z piśmiennictwa. *Odrodzenie* 1910 nr 17. – H. Galle: Rewolucja w powieści. *Tyg. Il.* 1910 nr 39 s. 780. – A. Grzymała-Siedlecki: Panna Anney. *Gaz. Warsz.* 1910 nr 197; toż: *Sl. Pol.*, Lwów 1910 nr 338. – A. Iz. [A. Izmailow]: Nowy roman G. Sienkiewicza. *Birżewyje Wiedomosti* 1910 z 13 V; toż: *Żużnyj Tielegraf* 1910 z 18 V. – J. Oksza [J. Kisielewska]: Najnowsza powieść Sienkiewicza. *Bluszcz* 1910 nr 45-46. – W. Kosiakiewicz: „Nie tacy odbudują Polskę”. *Słowo*, Warsz. 1910 nr 185. – L. Kozłowski: G. Sienkiewicz i jego ostatni roman. *Utro* 1910 z 27 VIII; tenże: G. Sienkiewicz, W otmutie żyzni. *Russkije Wiedomosti* 1910 nr 188. – K. Krasicki: Na porządku dziennym. Polityka w „Wirach” Sienkiewicza. *Dz. Kijow.* 1910 nr 228. – mg [J. Magiera]: Pokłosie. *Por. Jęz.* 1910 nr 8 s. 118-119. – T. Mielczarzewicz: Nowości beletrystyczne. *Praca*, Pozn. 1910 nr 34 s. 1071-1072. – J. Pawelski, *Prz. Powsz.* 1910 t. 108 z. 12 s. 348-357. – K. Miecz [M. Rettinger]: Poskramiacze. *Promień*, Lwów 1910 nr 6. – W. Rzymowski: „Qualis artifex pereo”. Literatura i sztuka. *Prawda* 1910 nr 29. – L. Straszewicz: Spór z p. Grońskim. *Słowo*, Warsz. 1910 nr 388-389; toż: *Czas* 1910 nr 255. – A. Strzelecki: Akt oskarżenia. *Świat* 1910 nr 37. – A. Strzelecki: Powieść polska 1909/1910. *Sfinks* 1910 t. 4 (z. 34) s. 90-95, toż w zb.: H. Sienkiewicz. *Obraz twórczości*. Warsz. 1931 s. 285-289 (53). – M. Synoradzki: Z Warszawy. *Bies. Lit.* 1910 nr 34 s. 142-143; polem.: Poor Yorick [T. Długoszowski Wieniawa-?]: Jak ja to widzę. W obronie „Wirów”. *Odrodzenie*, Warsz. 1910 nr 17. – L. Wołkow: Polityczski roman G. Sienkiewicza. *Moskowskije Wiedomosti* 1910 nr 212 s. 1-2. – Je. Zagorski, [o tłum. Je.D. Mackiewicz]. *Nowyj Żurnal dla Wsiech* 1910 nr 24 s. 119-120. – J. Zoller: E. Sienkiewicz e gli ultimi moti rivoluzionari in Polonia. *Marzocco*, Florencja 1910 nr 32. – ~ [A. Świętochowski]: Na dobre „Wiry”, czyli samobójstwo H. Sienkiewicza. *Prawda* 1910 nr 30. – Kronika miesięczna. W wirach polemiki. Spór z p. Grońskim. *Bibl. Warsz.* 1910 t. 4 s. 190-192. – Panna Anney. Z powodu „Wirów”. *Gon. Codz.*, Wilno 1910 nr 126, 146. – Nowyje knigi. *Nowoje Słowo* 1910 nr 10. – Nowy roman G. Sienkiewicza. *Utro* 1910 z 23 V. – W otmutie żyzni [o tłum. Je.D. Mackiewicz]. *Wołyń* 1910 nr 184. – Drugie tłumaczenie niemieckie „Wirów” [A. Hessa]. *Sl. Pol.*, Lwów

1910 nr 289 s. 10. – Kurier literacki. *Tyg. Il.* 1910 nr 26 s. 534. – „Wiry” u Włochów. *Tyg. Il.* 1910 nr 35 s. 716. – Sienkiewicza „Wirów” akord końcowy. *Ziemia Lub.* 1910 nr 71.

– „Wiry” po angielsku [Whirlpools, przekł. M.A. Drezmała]:

Rec.: *Sl. Pol.*, Lwów 1910 nr 257; R. Burton: Whirlpools. *Bellman* 1910 t. 9. s. 842 (z 2 VII); R. Noreros, *Book News Monthly* 1910 t. 28 nr 12 s. 907-908; *Catholic World* 1910 t. 41 s. 689; W.M. Payne, *Dial* 1910 t. 49 s. 42; *Independent* 1910 t. 69 s. 424; *Literary Digest* 1910 t. 41 s. 216; *Nation* 1910 t. 91 s. 144-145 z 18 VIII; *Review of Reviews* 1910 t. 42 s. 123 z VII.

– W. Christiani: Kritischer Auszeiger. *Strudel. Archiv für Slav. Phil.*, Berlin 1911 s. 314-315. – H. Galle: *Krytyka. Książka* 1911 nr 3. – E. Haecker: Powieści porewolucyjne. *Naprzód* 1911 nr 1. – Z. Leitgeber: Najnowsi powieściopisarze polscy. *Praca*, Pozn. 1911 nr 14 s. 426-429. – A. Mazanowski: Nasza najnowsza powieść i jej wzory. *Bibl. Warsz.* 1911 t. 4 s. 70-78. – Wielęda: Omut [o przekł. A. Kukiel]. *Utro Rossii* 1911 nr 81. – W. Makowski: Rok 1905 w literaturze polskiej. *Sfinks* 1912 t. 17 s. 219-230, toż w: *Wrażenia i studia*. Wil. 1913. – S. Woyna: H. Sienkiewicz i „wiry” w Królestwie Polskim. *Kur. Pozn.* 1916 nr 273. – I. Cyrański: Dziwne koleje „Wirów”. *Gaz. Bydg.* 1927 nr 173. – Z. Wasilewski: Sienkiewicz wobec „Wirów”. *Kur. Pozn.* 1927 nr 336. – J. Rembieniński: Groński miał słuszość. *Gaz. Warsz.* 1933 z 23 XI. – Warto przypomnieć „Wiry” Sienkiewicza. *Kur. Pozn.* 1934 nr 267. – K. Krejči: Polska literatura ve virech revoluce. Praha 1934 s. 57-73; toż: Praha 1949. – Z. Olszewski: Tam, gdzie powstały „Wiry”... Podkrakowska „willa z wieżyczką”, letnia kwatery H. Sienkiewicza. *Il. Kur. Codz.* 1939 nr 229.

303. J. Andrzejewski: Kartki z dziennika lektury. – „Kościuszeko choć był szewc”. *Odrodzenie* 1948 nr 13/14, 15. – A. Stawar: Wiry. Z tematyki Sienkiewiczowskiej. *Nowa Kult.* 1960 nr 12 s. 4. – J. Krzyżanowski: Powieść polityczna H. Sienkiewicza. *Prz. Hum.* 1968 nr 5 s. 1-8. – J. Krzyżanowski: Wiry, w zb.: *Literatura polska*. Przewodnik encyklopedyczny. T. 2. Warsz. 1984 [i wyd. nast.] s. 604-605.

– Z. Florczak: „Wiry” [o edycji z 1990 r.]. *Nowe Książ.* 1991 nr 6 s. 60-62. – A. Mazur: Wiry polskości, czyli o niedocenionej powieści H. Sienkiewicza, w zb.: *Spotkania Sienkiewiczowskie*. Opole 1997 s. 169-182 (72). – L. Ludorowski: Uwagi o „Wirach” H. Sienkiewicza, w zb.: *Studia Sienkiewiczowskie t. 4*. Lub. 2004 s. 179-194 (90). – T. Bujnicki: „Wiry” Sienkiewicza. Rewolucja w oczach dekadenta i pozytywisty, w zb.: *Rewolucja lat 1905-1907*. Red. K. Stępnik, M. Gabryś. Lub. 2005 s. 11-18; toż w: *Pozyty-*

wista Sienkiewicz. Krak 2007 s. 136-147 (100a). – T. Świątosławska: „Wiry” rewolucji a muzyka, w zb. H. Sienkiewicz. Tradice – součástnost – recepcje. Ostrava 2006 s. 153-170 (94a). – A. Tyszka: H. Sienkiewicz i wiry rewolucji, w zb.: H. Sienkiewicz w kulturze polskiej. Lub. 2007 s. 289-299 (97). – Z. Wójcicka: Konteksty „Wirów” H. Sienkiewicza. *Ruch Lit.* 2007 z. 2 s. 175-194. – M. Motas: Istnieją przecie w tym miłym kraju i demokraci narodowi. *Mysł Pol.* 2011 nr 23/24 s. 8-9. – A. Kuniczuk-Trzciniowicz: W poszukiwaniu słowa. „Sonata księżycowa” w rękopisie i w druku.: Sienkiewicz z innej strony. Warsz. 2015 s.145-154 (102e).

Wstępy zob. **260. Przedmowy**

304. Wspomnienie z Maripozy

Czytamy „Wspomnienie z Maripozy”. *Więści Pol.*, Budapeszt 1941 nr 64. – J. Krzyżanowski, w zb.: Literatura polska. Przewodnik encyklopedyczny. T. 2. Warsz. 1985 [i wyd. nast.] s. 632. – E. Szonert: Zaduma nad polskim losem, w: Spotkania z Sienkiewiczem. Warsz. 1987 s. 77-87 (64).

305. Wyrok Zeusa

Knižnaja chronika (Prigowor Zewsa). *Now’* 1890/91 nr 2. – Cześniak [Cz. Jankowski]: Kronika. *Kraj*, Petersb. 1891 nr 1. – D.St.: Das Urteil des Zeus. *Die Zeit*, [ok. 1900] Bd 5-6 nr 65 s. 209. – K. Kupisz: Z dziejów jednego motywu - Sienkiewicz i Marivaux. *Pr. Polonist.*, ser. 41. Łódź 1985 s. 357-374.

306. Wycieczka do Aten

Wycieczka do Aten [odczyt]. *Gaz. Pol.* Warsz. 1887 nr 71 s. 3. – Wspomnienia z Aten. [Odczyt]. *Kur. Krak.* 1887 nr 69. – ***: Z Krakowa. Odczyt H. Sienkiewicza. *Kur. Por.* 1887 nr 87. – A.Z. [A. Zaleski]: W nowej szacie. *Słowo*, Warsz. 1889 nr 140. – A.S.: Pojezdka w Afiny. *Mir Bożyj* 1892 nr 6. – T. Sinko: Polscy podróżnicy w Grecji i Troi. *Prz. Współcz.* 1924 nr 32 s. 357-384.

307. Z dawnych dziejów

A. Drogoszewski: H. Sienkiewicza „Z dawnych dziejów” [wyd. z 1916 r.]. *Wiad. Bibliogr.*, Kijów 1917 z. 2 s. 50. – J. Krzyżanowski: H. Sienkiewicza parabola o Messeńczykach, w zb.: Europejskie związki literatury polskiej. Książka dedykowana Z. Szmydtowej. Warsz. 1969 s. 321-329; też w: Pokłosie Sienkiewiczowskie. Warsz. 1973 s. 204-211 (60).

308. Z pamiętnika poznańskiego nauczyciela hl- [D. Henkel]: Kronika miejscowa. O nowym utworze Litwosa „Z pamiętnika nauczyciela poznańskiego”[!]... *Gaz. Pol.* 1879 nr 286. – Sep

[W. Maleszewski]: Z Warszawy. Nowelka Litwosa w „*Niwie*”. *Bies. Lit.* 1879 nr 207 s. 385-387. – O. Remus [A. Świątochowski]: Listy z Paragwaju. *Nowiny* 1879 nr 338, 355. – Pokłosie. *Kłosy* 1880 t. 30 nr 759 s. 47. – W.Cz. [W. Czujko]: Litieraturnaja chronika. *Nowosti* 1880 nr 70 s. 1-2. – [O przekł. ros. w czasop. *Wiestnik Jewropy*]. *Gaz. Pol.* 1880 nr 75. – Co słycać za granicą. *Kur. Por.*, Warsz. 1880 nr 118. – S. Tarnowski: Z najnowszych powieści polskich. II. Z pamiętnika poznańskiego nauczyciela. *Prz. Pol.* Krak. 1881 t. 60 s. 398-399, też w: Studia do historii literatury polskiej. T. 5. H. Sienkiewicz. Krak. 1897 s. 18. – Kronika literacka [o tłum. na franc.]. *Dwutyg. dla Kobiet* 1882 nr 16 s. 191. – Og.K. [O. Kaczaznuni]: Nowyj rasskaz G. Sienkiewicza (Iz zapisnoj kniżki repetitora). *Nowoje Obozrienije* 1897 z 4 i 9 I. – Michas’. *Wiestnik Wospitanija* 1903 nr 7 s. 59. – Pamiętnik nauczyciela „poznańskiego”. *Gaz. Nar.*, Pozn. 1916 nr 80. – J. Birkenmajer: Z twórczości H. Sienkiewicza. „Z pamiętnika korepetytora”. *Sł. Pol.*, Lwów 1924 nr 294. – I. Chrzanowski: Pierwsza redakcja noweli Sienkiewicza „Z pamiętnika poznańskiego nauczyciela”. *Silva Rerum* 1925, t. II s. 41-43; rec. S. Papée, *Ruch Lit.* 1927 nr 9 s. 281. – I. Chrzanowski, w: H. Sienkiewicz: Z pamiętnika korepetytora. Krak. 1926 s. 7-8. – L. Rosemnu: H. Sienkiewicz. Z pamiętnika poznańskiego nauczyciela. Studium estetyczno-literackie. *Mies. Pedag.-Liter.*, Dubno 1928 nr 9/10. – J. Reiss: Nowela H. Sienkiewicza „Z pamiętników nauczyciela poznańskiego” i powieść A.L. Kiellanda „Jad”. *Kur. Lit. Nauk.*, dod. II. *Kur. Codz.* 1933 nr 19. – J. Reiss: Dwa dokumenty. *Pol. Zach.* 1937 nr 17. – J. Maciejewski: Z pamiętnika poznańskiego nauczyciela [fragm. pracy „Wielkopolskie opowiadania Sienkiewicza”]. *Spraw. Pozn. TPN* 1955 nr 2 s. 245-247. – J. Krzyżanowski, w zb.: Literatura polska. Przewodnik encyklopedyczny. T. 2. Warsz. 1984 [i wyd. nast.] s. 654. [Zob. też wstępy i posłowania do edycji noweli, nr 79].

Z wrażeń włoskich (Nervi) zob. 192. Listy z podróży

309. Za chlebem

H. Sienkiewicza „Za chlebem” [spraw. z odczytów]. *Echo*, Warsz. 1880 nr 26, 41, 46. – Z Poznania. *Gaz. Pol.* 1880 nr 129 s. 3. – Wiadomości bieżące. Za kęsem chleba [spraw. z odczytu 3 II 1880]. *Gaz. Roln.* 1880 nr 7. – Wiadomości potoczne [spraw. z odczytu]. *Gaz. Tor.* 1880 nr 85. – G.: Odczyty publiczne w Warszawie. *Kłosy* 1880 t. 30 nr 774 s. 287-288. – I.Z.: Korespondencja. Poznań 10 maja 1880. *Kłosy* 1880 nr 780

s. 380. – J.K.K. [J.K. Kotarbiński]: Prelekcje na dochód Osad Rolnych. *Kur. Codz.*, Warsz. 1880 nr 26, 41, 46. – Odczyty na rzecz Tow. Dobroczynności. *Prz. Tyg.* 1880 nr 51. – Kronika tygodniowa. *Tyg. Il.* 1880 nr 215 s. 87. – Korespondencja. Poznań, w maju. *Tyg. Il.* 1880 nr 232 s. 363-364. – Wiadomości bieżące krajowe. *Wiek*, 1880 nr 41. – S. Tarnowski: Z najnowszych powieści polskich. II. Za chlebem. *Prz. Pol.*, Krak. 1881 t. 60 s. 399-400, toż w: Studia do historii literatury polskiej. T. 5. H. Sienkiewicz. Krak. 1897 s. 19. – Litieraturnaja letopis' (Za chlebom). *Golos* 1881 nr 182 s. 1-2. – ad. [A. Dostal]: Za chlebom. *Hlidka Literarni* 1885 nr 9 s. 138. – Izdanijsza dla naroda. *Russkaja Mysl* 1897 nr 3 s. 134. – Narodno-uczebna literatura. Za moriem, rasskaz Sienkiewicza. *Sibir* 1897 nr 20 s. 3. – Czialnia narodnoj szkoly. *Piedagogičeskij Listok* 1897 nr 2 s. 91. – N. B-w: Czialnia narodnoj szkoly. *Narodnoje Obozrienije* 1897 nr 2 s. 62-63. – [O przekł. ang. w „Daily Mail”, Londyn 1900 z lutego]. *Kraj*, Petersb. 1900 nr 5. – Ums liebe Brot. *Montagsblatt des Bunders*, Bern 1901, z 27 X. – J. Flach: Kronika literacka. *Prz. Pol.* 1902/1903 I s. 171-172. – Z literatury lużyckiej. *Dz. Pozn.* 1923 nr 126. – J. Maciejewski: „Za chlebem” H. Sienkiewicza na tle antyemigracyjnej propagandy w Wielkopolsce w roku 1880. *Zesz. Nauk UAM. Filologia* z. 1. 1957 s. 3-53. – P.: Za bożim chlebom [o przekł. J. Wingera]. *Slov. Přehled* 1958 nr 3 s. 106. – J. Krzyżanowski, w zb.: Literatura polska. Przewodnik encyklopedyczny. T. 2 Warsz. 1984 [i wyd. nast.] s. 654. – J.W. Podgórski: Sienkiewicza „Za chlebem” i Żeromskiego odkrywanie Ameryki. *Maz. Stud. Humanist.* 1995 nr 1 s. 31-34. – O. Topol: Podróże i powroty, w zb.: Studia Sienkiewiczowskie t. 4. Lub. 2004 s. 143-150 (90). [Zob. też wstępy i posłowia do szkolnych edycji noweli, nr 84].

310. Zagłoba swatem / Swaty Zagłoby. Komedia w 1 akcie.

Wyst. Warszawa 1900.

Rec.: Asmodeusz [S. Dydyński]: Zagłoba na scenie. *Tyg. Il.* 1900 nr 51; M.D. [M. Diedow]: Teatr i muzyka. Zagłoba swatom. *Warszawskij Dniwnik* 1900 z 12 XII; toż: *Odiesskije Nowosti* 1900 z 14 XII; Szary [A. Choloniewski]: Nowalia literacka. Swaty Zagłoby. *Kraj*, Petersb. 1900 nr 49, *Dzial Il.* s. 653-654; Sep [W. Maleszewski] Z Warszawy. *Bies. Lit.* 1900 nr 47; A. Sygietyński: Porachunki. Zagłoba swatem. *Kur. Warsz.* 1900 nr 358; Gama

[A. Sygietyński]: Z Królestwa Polskiego. *Kraj*, Petersb. 1900 nr 47; H. Sienkiewicza „Swaty Zagłoby”. *Ruch Katol.*, Lwów. 1900 nr 294; Z tygodnia. *Tyg. Nar.*, Lwów 1900 nr 62; Przedstawienie jubileuszowe. *Wiek* 1900 nr 354. – „Zagłoba swatem” H. Sienkiewicza [streszczenie]. *Kur. Pozn.* 1900 nr 348; Redakcja: Dlaczegośmy nie drukowali powieści „Swaty Zagłoby”. *Bies. Lit.* 1901 nr 49.

– Wyst. Odessa 1901. Rec.: Alt. [W.Je. Żabotinskij]: Zagłoba swatom Sienkiewicza. (Nowyj teatr). *Odiesskije Nowosti* 1901 z 15 I. – Wyst. Kraków 1901. Rec.: F. Koneczny: Teatr krakowski. *Prz. Pol.* 1901 t. 3 z. 7 s. 138.

– Wyst. Warszawa 1928. Rec.: *Tyg. Pol.*, Warsz. 1928 nr 3; Redakcja: Przykład godny naśladowania. *Mocarstwowa Pol.*, Rawicz 1930 nr 1.

– Wyst. Łódź 1960. Rec.: L. Beck, *Odgłosy* 1960 nr 40, 44; M. Jagoszewski, *Dz. Łódz.* 1960 nr 262; W. Orłowski, *Głos Rob.* 1960 nr 266; J. Panasewicz, *Expr. Il.* 1960 nr 256.

– Wyst. Krakowski Teatr Międzyszkolny 1966. Rec. S. Papée, *Teatr Lud.* 1966 nr 9.

– Wyst. Rzeszów 1966. Oprac. scen. S. Sojowa. Zespół Teatralny przy LO nr 1. Rec.: C.B., *Nowiny Rzesz.* 1967 nr 96.

– Wyst. Orzechowo 1974. Teatr Amatorski. Rec.: L. Stankiewicz, *Nasz Klub* 1974 nr 2.

– Wyst. Londyn 1975. Teatr dla dzieci i młodzieży „Syrena”. Rec.: M. Cybulski, *Wiadomości*, Londyn 1975 nr 25; ABC [S. Legeżyński], *Gaz. Niedziel.*, Londyn 1975 nr 13, 21; S. Legeżyński, *Dz. Pol. i Dz. Żoł.*, Londyn 1975 nr 76, 103; J. Ostrowski, *Tydz. Pol.*, Londyn 1975 nr 19; K. Sobieski, *Rzeczposp. Pol.*, Londyn 1975 nr 7/8.

– Wyst. Wilno 1977. Polski Zespół Teatralny przy Pałacu Kultury Kolejarzy. Rec.: H.C. [H. Cengłowa], *Przyjaźń* 1977 nr 37; A. Kaupuz, *Czerw. Sztand.*, Wil. 1977 nr 78; A. Rolska, *Czerw. Sztand.*, Wil. 1977 nr 63; *Teatr* 1978 nr 7. – Wyst. Wilno 1988; T. Deptuła, *Kur. Pol.* 1988 nr 183; A. Rolska, *Czerw. Sztand.*, Wil. 1988 nr 292; W. Strutyński, *Czerw. Sztand.*, Wil. 1988 nr 293.

Zjednoczenie narodowe – zob. 214. Obecna chwila polityczna.

311. Żurawie

A. Gomółka: Czy „Żurawie” są medialne?, w zb.: Studia Sienkiewiczowskie t. 3. Lub. 2003 s. 115-124 (87).

OPRACOWANIA LISTÓW SIENKIEWICZA

312. J. Horain. Listy z Kalifornii. *Gaz. Pol.* 1877 nr 213. – [Korespondencja z literatami rosyjskimi]. *Gaz. Pol.*, Warsz. 1895 z lutego; *Dz. Pozn.* 1895 nr 37. – Ignotus: List Sienkiewicza [do ks. Uchtomskiego]. *Prz. Wszepochol.* 1899 nr 6. – Rachunki. List Sienkiewicza. *Niwa Pol.* 1899 nr 23. – [O liście zawierającym rezygnację ze stanowiska prezesa Kasy Literackiej]. *Dz. Pozn.* 1899 nr 270.

– B. Kozakiewicz: Au jour le jour. H. Sienkiewicz. *Le Figaro* 1900 z 28 XI. – P.: List Sienkiewicza. *Gaz. Rzesz.* 1900 nr 11. – Sienkiewicz u obcych [m.in. o dedykacji fotografii dla W. Barretta]. *Tyg. Il.* 1900 nr 30. – G. Davenay: Une lettre de H. Sienkiewicz [do B. Kozakiewicza]. *Le Figaro* 1901 z 7 V. – Odpowiedź Sienkiewicza do Lutycji [!]. *Tyg. Il.* 1901 nr 4. – Ja.P. Połonskij: Pisma k W.M. Ławrowu [m.in. o listach Sienkiewicza]. *Russkaja Mysl* 1902 nr 150; Ostrowidz [M. Gawalewicz]: *Z prasy polskiej.* *Kur. Warsz.* 1902 nr 342. – List Sienkiewicza [do K. Rosego]. *Kraj*, Petersb. 1902 nr 38. – Sienkiewicz o biskupach polskich w Ameryce [listy do ks. Kruski]. *Kur. Pozn.* 1904 nr 21. – J.A. Kisielewski: O list H. Sienkiewicza [do Polonii Amerykańskiej wraz z polem. B. Lutomskiego], w: *Życie dramatu.* Lwów 1907 s. 87-113. – Chéradame o liście H. Sienkiewicza. *Gaz. Warsz.* 1910 nr 59. – List Sienkiewicza. *Gaz. Por.* 2 gr. 1913 nr 278. – S. Rodziewicz: Sienkiewicz a Praga [list do K. Dobrskiego w *Kur. Warsz.* z d. 19 XI 1916]. *Echo Pragi* 1916 nr 48 s. 392-393. – List H. Sienkiewicza [o Komitecie w Vevey]. *Echo Przemys.* 1916 nr 16-19. – Z listów Sienkiewicza w epoce „Trylogii” i „Krzyżaków”. *Czas* 1916 nr 584, 587; toż: *Gaz. Nar.*, Pozn. 1916 nr 123, 127, 131.

313. I. Chrzanowski: O listy Sienkiewicza. *Kur. Warsz.* 1917 nr 40, toż: *Echo Przemys.* 1917 nr 13, *Gaz. Nar.*, Pozn. 1917 nr 64; *Gaz. Por.* 2 gr. 1917 nr 42, *Głos Nar.*, Krak. 1917 nr 32, *Bluszcz* 1917 nr 7, *Kur. Pozn.* 1917 nr 32, *Tyg. Il.* 1917 nr

7. – Notatka p. Sienkiewiczowej przypominająca zakaz publikowania spuścizny rękopiśmiennej po H. Sienkiewiczu. *Gaz. Nar.*, Pozn. 1917 nr 307. – Sprawa własności literackiej pism i listów H. Sienkiewicza. *Wied. Kur. Pol.* 1917 nr 929. – I. Chrzanowski: Nieznane listy z podróży Sienkiewicza [do M. Kellerówny]. *Kur. Warsz.* 1921 nr 1 s. 63. – F. Bujak: Życie i działalność K. Potkańskiego, w: K. Potkański: *Pisma pośmiertne* T. 1. Krak. 1922. – F. Bostel: Z twórczości H. Sienkiewicza [listy do Wł. Łozińskiego]. *Śl. Pol.* 1924 nr 294. – F. Chw. [F. Chwałibóg]: Listy H. Sienkiewicza do Henryka Gropplera i jego żony Ludwika z Głowackich Gropplerowej. *Gaz. Warsz.* 1924 nr 350, 351. – S. Demby: Autobiografia Sienkiewicza [w listach]. *Gaz. Warsz.* 1924 nr 294. – S. Demby: Nieznany list Sienkiewicza. *Warszawianka* 1924 nr 1. – H. Sienkiewicz w obronie praw Boga i narodu [list do Wilhelma II]. *Prz. Katol.* 1924 nr 43. – W. Rabski: Kartki ulotne. Dwa listy Sienkiewicza. [z 1906 i 1909]. *Kur. Warsz.* 1924 nr 302. – W czasie pisania „Trylogii” [listy do Smolki]. *Śl. Pol.* 1924 nr 294. – Z. Wasilewski: Z życia H. Sienkiewicza. *Mysł Nar.* 1926 nr 40 s. 206-208, toż: *Kur. Pozn.* 1927 nr 336. – Polska za granicą [*Neues Grazer Tageblatt* 1927 o listach Pisarza w posiadaniu Władysława Sienkiewicza]. *Wiad. Lit.* 1927 nr 11. – Cz. Jankowski: W Afryce z Sienkiewiczem. Urywki z listów do matki Jana hr. Tyszkiewicza. *Słowo*, Wil. 1928 nr 80. – Z korespondencji autora „Quo vadis?”. *Prz. Księg.* 1928 nr 16, 19. – J. Birkenmajer: H. Sienkiewicz o tragediach greckich [listy do K. Morawskiego i M. Gawalewicza]. *Filomata* 1929 nr 10. – [T. Jankowski, właśc. T. Janowski:] List H. Sienkiewicza. *Kur. Lit.-Nauk.* nr 45, dod. II. *Kur. Codz.* 1929 nr 307; toż w: Listy t. III cz. 1, s. 36 i n.

314. J. Birkenmajer: Listy Sienkiewicza do M. Gawalewicza; Listy Sienkiewicza do doktora Bauerertza. *Ruch Lit.* 1930 nr 1 s. 15-18, nr

- 7 s. 220-221. – L. Kotarbińska: Wokoło teatru. Moje wspomnienia. Warsz. 1930. – H. Korwin-Milewski: Siedemdziesiąt lat wspomnień. Pozn. 1930. – J. Birkenmajer: List H. Sienkiewicza do ks. Stefana Pawlickiego. *Filomata* 1931 nr 28 s. 557. – I. Chrzanowski: Niedrukowane listy Sienkiewicza z podróży po Hiszpanii. *Kur. Warsz.* 1931 nr 1. – Głosy [list do K. Morawskiego]. *Mysł. Nar.* 1931 nr 55 s. 323-324. – Z. Włoszczonowska, H. Włoszczonowska: O klasztorze S.S. Niepokalanek [listy z 1904 i 1914]. *Głos Lub.* 1932 nr 198. – J. Birkenmajer: List Sienkiewicza o Krakowie [do K. Morawskiego]. *Gaz. Lit.* 1932 nr 4. – H. Diament: Pamiętniki... [inf. o liście H. Sienkiewicza do G. Karpelesa]. Krak. 1932 s. 237. – J.W. Kobyłański: Cztery niezbrane listy H. Sienkiewicza [do J.M. Kamińskiego]. *Tyg. Il.* 1932 nr 13 s. 201. – K. Rose: Wspomnienia berlińskie. Warsz. 1932. – J. Birkenmajer: List Sienkiewicza do M. Godlewskiego. *Ruch Lit.* 1933 nr 9 s. 223. – J. Birkenmajer: Nieznane listy Sienkiewicza [do H. Siemiradzkiego]. *Tyg. Il.* 1933 nr 46 s. 905-6. – J. Birkenmajer: Sienkiewicz wobec sprawy szkolnej poznańskiej (Garść niezbranych listów). *Wici Wielkop.* 1933 nr 2. – F. Bostel: Z korespondencji H. Sienkiewicza. *Pam. Lit.* 1933 z. 3-4 s. 512-573 i odb., Lwów 1934; rec.: A. Grzymała-Siedlecki: Z recenzyjnego stołu. *Kur. Warsz.* 1934, z 20 III. – S. Helsztyński: List H. Sienkiewicza do Wielkopolanina, ks. Wacława Kruszk. *Wici Wielkop.* 1933 nr 10. – K. Kordaszewicz: Listy Mieczysława Geniusza. *Ruch Lit.* 1933 nr 8 s. 174. – D. Lazer: Cztery niezbrane listy H. Sienkiewicza do obrońcy [J. Rosenblatta z 1908 r.]. *Nowy Dz.*, Krak. 1933 nr 65. – J. Rembieliński: Na widowni. List H. Sienkiewicza. *Mysł Nar.* 1933 nr 48 s. 726-727; polem.: Luka w wielkości Sienkiewicza. *Tyg. Il.* 1933 nr 47. – M. Szaynowa: H. Sienkiewicz w Śmiełowie. Dwa niezbrane listy wielkiego pisarza. *Gaz. Warsz.* 1933 nr 299 dod.; *Głos Nar.* 1933 nr 364 dod.; *Kur. Lit. Nauk.*, dod. II. *Kur. Codz.* 1933 nr 50; *Kur. Lw.* 1933 nr 39 dod. – Korespondencja H. Sienkiewicza z małym czytelnikiem „W pustyni i w puszczy” [Fr. Chełkowskim]. *Mały Świątek*, Krak. 1933/1934 nr 3 s. 44. – Nieznany list H. Sienkiewicza [do komitetu odnowienia grobowca hetmana Żółkiewskiego]. *Gaz. Warsz.* 1933 nr 362, dod. – J. Birkenmajer: Listy Sienkiewicza z okresu Trylogii [do R. Wolffa i J. Wolffa]. *Gaz. Warsz.* 1934 nr 263, dod. – J. Birkenmajer: Garść listów Sienkiewicza z okresu „Trylogii”. Korespondencja z R. Wolffem; Listy Sienkiewicza o „Sabałowej bajce”. *Ruch Lit.* 1934 nr 5 s. 148-151, nr 7 s. 211-213. – Dwa listy Sienkiewicza o St. Grabskim i Jodko-Narkiewiczu. *Il. Kur. Codz.* 1934 nr 88. – W. Jabłonowski: Z korespondencji H. Sienkiewicza. *Gaz. Warsz.* 1934 nr 91. – E. Kurkowa: Z niewydanej korespondencji H. Sienkiewicza [listy do J. Prauna]. *Pam. Lit.* 1934 s. 526-531. – List H. Sienkiewicza do W. Kruszk. *Wici Wielkop.* 1934 nr 10. – J. Mayer: Dzieje pewnego listu Sienkiewicza [w sprawie grobowca S. Żółkiewskiego]. *Ruch Lit.* 1934 nr 5 s. 143-146. – B. Nadolski: Stosunki Ujejskiego i Sienkiewicza z Baworowskim; Listy H. Sienkiewicza do W. Baworowskiego. *Ruch Lit.* 1934 z. 5 s. 140-142, 146-147. – J. Birkenmajer: Listy Sienkiewicza o „Rodzinie Połanieckich”. *Ruch Lit.* 1935 z. 4/5 s. 122-128. – L. Bernacki: Sienkiewicz w Pieniakach [listy do A. Dzieduszyckiej i Z. Pochwalskiej], w: Księga pamiątkowa ku czci L. Pinińskiego. Lwów 1936 s. 47-51. – I. Chrzanowski: Sienkiewicz o nauczycielstwie. *Głos*, Pozn. 1936 nr 8. – I. Chrzanowski: Sienkiewicz w Vevey. *Mysł Nar.* 1936 nr 47. – S. Demby: H. Sienkiewicz w Poświętnem. 1865-1866 [listy do K. Dobrskiego]. *Pam. Lit.* 1936 z. 4 s. 884-961 i odb. Lwów 1937 s. 85; przedr. w: H. Sienkiewicz: Listy t. I cz. 1. Warsz. 1977 s. 232-327 (562a). – K. Łepkowski: Nieznane listy H. Sienkiewicza do M. Radziejewskiej (1899-1907). *Kur. Lit. Nauk*, dod. II. *Kur. Codz.* 1936 nr 31-33. – J. Michałowski: Listy Sienkiewicza z okresu „Trylogii”. *Kultura*, Pozn. 1936 nr 33, 35. – S. Miłaszewski: Nieznane listy Sienkiewicza. *Podbięta* 1936 nr 6. – List do L. Kotarbińskiej [z faksymile rkps Sienkiewicza]. *Rodz. Pol.* 1936 nr 11. – J. Birkenmajer: Echa dawnych walk ortograficznych. *Por. Jęz.* 1936/1937 nr 1. – J. Birkenmajer: Listy H. Sienkiewicza w Muzeum Polskim w Chicago. *Pam. Lit.* 1937 s. 298-308 i odb., Lwów 1937. – S. Miłaszewski: List Sienkiewicza z Ameryki. *Podbięta* 1937 nr 1-2. – S.M. [S. Miłaszewski]: H. Sienkiewicz. Listy niezbrane [do E. Lubowskiego]. *Podbięta* 1937 nr 4 i nast. – J. Pietrkiewicz: Pod znakiem Sienkiewicza. *Polska Zbroj.* 1937 nr 106. – J. Birkenmajer: Listy H. Sienkiewicza do pp. Mysyrowiczów. *Łowiec*, Lwów 1938 nr 23-24; *Słowo*, Wil. 1938 nr 336; *Mysł Nar.* 1938 nr 26. – A. Wrzosek: List H. Sienkiewicza i dwa listy N. Cybulskiego do F. Chłapowskiego. *Arch. Hist. i Filoz. Med.* 1938 s. 267-273 i odb., Pozn. 1938. – A. Rosenberg: Nieznany list Sienkiewicza [do B. Ładnowskiego]. *Wymiary*, Łódź 1938/39 nr 4. – W. Dworzaczek: Przodkowie H. Sienkiewicza [listy do A. Bonieckiego]. *Wiad. Lit.* 1939 nr 22. – R. Kwiatkowski: H. Sienkiewicz a Polacy na obczyźnie. Z własnych wspomnień [list z 1914 r.]. *Polacy za Granicą* 1939 nr 1.

315. W. Hahn: H. Sienkiewicz i W. Bawowski. *Nauka i Szt.* 1946 nr 7/8 s. 180-182. – W. Hahn: H. Sienkiewicz i M. Radziejewska. *Tyg. Warsz.* 1946 nr 20 s. 4-6. – S. Janczewski: Prywatne straty kulturalne 1939-1945. *Tyg. Warsz.* 1946 nr 15. – J. Krzyżanowski: Listy H. Sienkiewicza. *Dz. Pol.* 1946 nr 251. – Listy H. Sienkiewicza do K.M. Górskiego. *Tyg. Powsz.* 1946 nr 19 s. 3; toż w: Listy t. I cz. 2. *Warsz.* 1977 s. 289-307 (562a). – M. Smolarski: Nieznane listy H. Sienkiewicza. *Nauka i Szt.* 1946 t. 4 s. 82-87. – J. Archita: List H. Sienkiewicza [do ks. K. Rogalskiego]. *Tyg. Warsz.* 1947 nr 42 s. 9. – P. Bańkowski: Dwa listy A. Dygasińskiego [m.in. o spalonych listach Sienkiewicza do Fr. Olszewskiego]. *Pam. Kiel.* 1947 s. 267. – J. Krzyżanowski: Pół tysiąca listów H. Sienkiewicza. *Zesz. Wroc.* 1951 nr 1 s. 63-95 i odb., *Wroc.* 1951 s. 31; przedr. w: W kręgu wielkich realistów. *Krak.* 1962. s. 43-68; Pokłosie Sienkiewiczowskie, *Warsz.* 1973 s. 383-419 (60); [streszcz. ref. z 10 II 1951]. *Spraw. z Czyn. i Pos. PAU* 1951 nr 2 s. 89-91. – J. Górski [Z. Falkowski], J.W. Kobyłański: Dwa nieznane listy H. Sienkiewicza. *Dziś i Jutro* 1952 nr 18 s. 10. – E. Kiernicki: Listy Sienkiewicza z Afryki do M. Godlewskiego. *Ze Skarbca Kult.*, *Wroc.* 1952 nr 1 s. 101-110. – A. Kotula: Sienkiewicz jeździł na bicyklu [list do S. Tomkowicza]. *Przekrój* 1952 nr 359 s. 10. – A. Ryszkiewicz: Nieznany list H. Sienkiewicza [do H. Rodakowskiego]; Jeszcze jeden nieznany list H. Sienkiewicza [do J. Malczewskiego]. *Kur. Codz.* 1952 nr 41, 138. – Z. Skwarczyński: Listy Sienkiewicza do A. Wodzińskiego. *Spraw. Łódz.* *TPN* 1952 nr 1 s. 1-4. – J. Śliziński: Sienkiewicziana czeskie [list do F.A. Hory]. *Prz. Zach.*, *Pozn.* 1952 t. 3 s. 183. – Nieznany list Sienkiewicza [do K. Rosego]. *Świat* 1953 nr 8 s. 8. – Z. Broncel: Polskie skarby w Brytyjskim Muzeum. *Dod. Tyg. Ostatnich Wiadomości*, *Mannheim* 1954 nr 3 s. 1-2. – W. Rousseau: W sprawie Orońska [list do J. Brandta]. *Rejsy* 1955 nr 32, *Życie Lit.* 1955 nr 32 s. 10; *Życie Radom.* 1955 nr 138. – J. Starowski: Fragment dziejów recepcji Sienkiewicza w Lublinie [list do W. Frydro]. *Kamena* 1955 nr 5/7 s. 85-87.

316. H. Sienkiewicz. Listy do Mścislawa Godlewskiego (1878-1904). Oprac. E. Kiernicki. *Wroc.*, *Ossol.* 1956 s. 290 (1051); toż w: Listy t. I, cz. 2. *Warsz.* 1977 s. 5-281. *Z prac IBL PAN* (562a).

Rec.: (g) [A. Grodzicki], *Życie Warsz.* 1956 nr 237; J. Iwaszkiewicz: Historia o paszporcie. *Życie Warsz.* 1956 nr 259; Z. Nowakowski: Sienkiewicz w pantoflach. *Dz. Pol. i Dz. Żoł.*, *Londyn* 1956 nr 129 s. 2; jk [J. Koskowski]; Z wydawnictw PAN i Ossolineum. *Książ. dla Ciebie* 1956

nr 18 s. 14-15; K. Nast. [K. Nastulanka]: Nowe książki. *Nowa Kult.* 1956 nr 47 s. 8; A. Rogalski: Sienkiewicz intymny. *Sl. Powsz.* 1956 nr 282, dod.; S. Sandler, *Pam. Lit.* 1956 z. 4 s. 595-602; J. Stanecki: Listy H. Sienkiewicza. *Sl. Pol.* 1956 nr 196 s. 4; Sienkiewicz o Hłasce. *Życie Lit.* 1956 nr 37 s. 2; E. Szonert: Listy H. Sienkiewicza. *Kierunki* 1956 nr 28 s. 11; Szperacz [M. Danilewicz-Zielińska]: Warsztat pisarski Sienkiewicza. *Wiadomości*, *Londyn* 1959, z 24 V. – Z. Falkowski: List Tolstoja do Sienkiewicza. *Wroc. Tyg. Katol.* 1956 nr 40 s. 12. – bkř [B. Křemenák]: Sienkiewiczovské číslo. *Slov. Přehled*, *Praha* 1957 nr 1, 6. – E. Kiernicki: Listy H. Sienkiewicza do redakcji oraz współpracowników „Niwy” i „Słowa” z lat 1878-1900. Oprac... *Ze Skarbca Kult.* 1956 z. 1 s. 66-89. – J. Kleiner: List Sienkiewicza do Tetmajera i odpowiedź Tetmajera z 1899. *Życie Lit.* 1956 nr 48 s. 10. – P. Świerc: Nieznany list H. Sienkiewicza [do Koła Polskiego w Wiedniu]. *Głosy z nad Odry*, dod. *Tryb. Opol.* 1956 nr 25 s. 1. – H. Sienkiewicz (O „Ogrodzie Allacha”), list do Z. Mańkowskiej. *Wiadomości*, *Londyn* 1956 nr 30 s. 1. – Pobyty w Nowym Jorku. *Perspektywy* 1956 nr 29 s. 1. – W. Bulikowski: Karta pocztowa Sienkiewicza [do J. Janczewskiej]. *Wiadomości*, *Londyn* 1957 nr 29 s. 6. – E. Pieścikowski: Drobiazgi sienkiewiczowskie [list do A. Sokołowskiego]. *Twórczość* 1957 nr 3 s. 182-183. – Wypowiedzi H. Sienkiewicza o kulturze klasycznej. *Filomata* 1957 nr 112, 113. – J. Szczublewski: Z nieznanach listów H. Modrzejewskiej. *Pam. Teatr.* 1959 nr 4 s. 420-430. – M. Danilewiczowa: O „korespondencji” Sienkiewicza, w: Pierścień z Herkulanum i płaszcz pokutnicy. Szkice literackie. *Londyn* 1960 s. 311-331. – M. Danilewiczowa: Dwa nieznane listy [do J. Janczewskiej]. *Wiadomości*, *Londyn* 1959 nr 47; polem.: K. Krótki: Czwarata alternatywa Skirmunta. Do redaktora „Wiadomości”. *Wiadomości*, *Londyn* 1960 nr 2; K. Mysiński: Do redaktora „Wiadomości”. *Wiadomości* 1960 nr 32. – E. Szonert: Z teki listów Sienkiewicza. *Ruch Lit.* 1960 nr 3 s. 211-215. – J. Krzyżanowski: Tragikomiczne narzeczeństwo. (Nieznana karta z biografii H. Sienkiewicza). *Twórczość* 1960 nr 8 s. 57-75; toż w: J. Krzyżanowski: W kręgu wielkich realistów. *Krak.* 1962 s. 69-89; Pokłosie Sienkiewiczowskie. *Warsz.* 1973 s. 420-444 (60); przedr. fragm.: *Wiadomości*, *Londyn* 1960 nr 35/36 s. 1-2. – M. Bartoszewicz: Listy Kościuszki, Mickiewicza, Sienkiewicza na aukcji autografów w Marburgu (NRF). *Życie Warsz.* 1961 nr 127 s. 6. – Z. Skwarczyński: Listy Sienkiewicza, Tetmajera, Weysenhoffa i Żeromskiego. *Prace Polonist.* 1961 s. 252. – R. Janisławski: [O listach pisarza do syna]. *Głos Rob.* 1962 nr 238. – J.Z. Słojewski: Tajemnica zielonego kufra albo Sienkiewicz zakneblowany. *Współczesność* 1962 nr 18

s. 1, 7; polem: K. Pastuszewski: Sensacja robiona na siłę. Polemika z „Tajemnicą zielonego kufra”. *Kierunki* 1962 nr 40 s. 5; (Szp.) [J. Szperkowicz], *Życie Warsz.* 1962 nr 194; Notatki. Z kraju. *Życie Lit.* 1962 nr 36 s. 10. – Listy H. Sienkiewicza do S. Witkiewicza z lat 1880-1882. Podał do druku E. Kiernicki. *Życie Lit.* 1962 nr 52; [nota] *Życie Warsz.* 1962 nr 204 s. 6. – Nieznany telegram śląski H. Sienkiewicza. *Kal. Beskidz.* 1962 s. 125. – S. Pierowski: Nowoje o G. Sienkiewiczze [listy w archiwum Akademii Nauk w Leningradzie]. *Wieczernyj Leningrad* 1963 nr 235 s. 3. – Hans-Jürgen zum Winkel: Briefe [...] von Sienkiewicz. *Zeitschrift für Slavistische Philologie.* Heidelberg 1963 nr 2 s. 264. – A. Kaczmarek: Nieznany utwór H. Sienkiewicza. [List do S. Krzyżagórskiego]. *Warmia i Maz.* 1964 nr 10 s. 5. – J.R. Krzyżanowski: H. Sienkiewicz to Jeremiał Curtin. Some unpublished Letters. *The Polish Review* 1965 nr 3 s. 3-21. – P. Buchwald-Pelcowa: List H. Sienkiewicza w sprawie uzyskania pomocy dla S. Wyspiańskiego. *Ruch Lit.* 1965 nr 2. – S. Skwarczyńska: Nieznany list H. Sienkiewicza do Ralfa Modjeskiego. *Ruch Lit.* 1965 nr 4, przedr. w: S. Skwarczyńska: Wokół teatru i literatury (Studia i szkice). Warsz. 1970 s. 350-351. – S. Wojciechowski: Listy H. Sienkiewicza do matki. *Kamena* 1965 nr 17 s. 1, 13. – E. Żytmirski: Nieznane Sienkiewicziana. *Polityka* 1965 nr 23 s. 7.

317. B. Białokozowicz: Lwa Tołstoja związku z Polską (Wobec hakatystowskiej polityki Prus; Dwojaka ocena H. Sienkiewicza). Warsz. 1966 s. 174-185, 237-246. – J. Detko: Nieznane listy H. Sienkiewicza. *Prz. Hum.* 1966 nr 1 s. 111-118; [noty i uzup.]: *Kronika. Życie Lit.* 1966 nr 20; *Spojrzenia* 1966 nr 18; *Ziel. Sztand.* 1966 nr 43. – A. Kaczmarek: List Sienkiewicza. *Dz. Pol.* 1966 nr 170 s. 4. – Z. Karczewska-Markiewicz: Polscy korespondenci R. Rollanda. *Twórczość* 1966 nr 2 s. 97-103. – E. Kiernicki: Listy H. Sienkiewicza do siostry Heleny z lat 1886-1904. *Pam. Lit.* 1966 nr 3 s. 229-236; toż w: H. Sienkiewicz. Listy t. IV cz. 3. Warsz. 2008 s. 360-454 (615a). – J. Krzyżanowski: Wymiana listów H. Sienkiewicza i M. Radziejewskiej. *Pam. Lit.* 1966 z. 3 s. 199-228. – J. Krzyżanowski: Sienkiewicz i Witkiewicz (Karta z dziejów niezwyklej przyjaźni). *Prz. Hum.* 1966 nr 4 s. 1-18; przedr w: Pokłosie Sienkiewiczowskie. Warsz. 1973 s. 445-479 (60). – J. Kucianka: Dwa listy śląskie do H. Sienkiewicza [z okazji jubileuszu w 1900 r.]. *Zar. Śl.* 1966 nr 4 s. 704-708. – J. Lovell: Matejko i Sienkiewicz też mieli z dziećmi kłopoty. *Echo Krak.* 1966 nr 302. – E. Szermentowski: [o koresp. z W. Ulanowską]. *Płomyk* 1966 nr 3 s. 76-79. – E.

Szonert: Nieznane listy H. Sienkiewicza. *Kierunki* 1966 nr 28 s. 5, 8; *Walka Młod.* 1966 nr 51 s. 12-13. – C.E.S.: „Kochany powieściopisarzu! Dziękujemy ci za list do cesarza...” [Wilhelma II z 1906 r.]. *Przew. Katol.* 1966 nr 26 s. 234-236. – Nieznany telegram Sienkiewicza. Archiwum literackie. *Tryb. Robot.* 1966 nr 48 s. 5. – O listach Sienkiewicza do J. Curtina w „The Polish Review”. *Polska* 1966 nr 8 s. 52. – [Nota o koresp. z J. Curtinem]. *Polish American Journal*, Scranton 1966 nr 17. – K. Kolińska: Maria czwarta [listy do M. Radziejewskiej]; Jeszcze jeden list Sienkiewicza. *Świat* 1967 nr 35, 49, 51; [uzup.] J. Podolska, *Dz. Pol.* 1967 nr 42. – W. Studencki: Szkice literackie [list do M. Śliżniówny z 1910]. *Opole* 1967 s. 73-74. – Z. Karczewska-Markiewicz: Nieznany list H. Sienkiewicza [do R. Rollanda]. *Twórczość* 1968 nr 4 s. 87-89. – Dokumenty znalezione w szopie [m.in. listy Sienkiewicza i Reymonta]. *Chłop. Drog.* 1968 nr 17; *Now. Rzesz.* 1968 nr 19; Korespondencje znalezione w szopie. *Życie Warsz.* 1968 nr 18. – Zbiór poloniców w Szwajcarii [m. in. koresp. E. Privata z H. Sienkiewiczem]. *Widnokrąg* 1968 nr 25. – E. Kiernicki, A. Semczuk: Listy H. Sienkiewicza do drugiej żony, Marii z Wołodkowiczów. *Prz. Hum.* 1969 nr 3 s. 79-89; toż w: H. Sienkiewicz. Listy t. IV cz. 1. Warsz. 2008 s. 73-93 (615a). – H. Sienkiewicz o „Panu Wołodkowskim”. *Świat* 1969 nr 17 s. 12-13. – (wd): List H. Sienkiewicza sprzed 54 lat [do O. Francisa] przekazano z USA Bibliotece Narodowej. *Życie Warsz.* 1969 nr 115. – I. Ochnio: „Express” zagląda do nieznanych listów H. Sienkiewicza [do Krasieńskich]. *Expr. Wiecz.* 1969 nr 123 s. 3. – [O przekazaniu listów przez A. Woronieckiego do Muz. Nar. w Warsz.]. *Sztand. Młod.* 1969 nr 113 s. 1.

318. Z. Kosztyła: H. Sienkiewicz do prof. Billinga. *Kontrasty*, Białyst. 1970 nr 11 s. 19-20. – J.R. Krzyżanowski: H. Sienkiewicz and I. Paderewski. Five letters. *The Polish Review*, Nowy Jork 1970 nr 3 s. 8-18. – J. Leo: Jasnogórski epizod w życiu H. Sienkiewicza [list do E. Rejmana]. *Tyg. Powsz.* 1970 nr 18 s. 6. – E. Kiernicki: Listy H. Sienkiewicza do siostry Heleny z lat 1886-1907. *Ze Skarbca Kult.* 1971 z. 22 s. 7-22; toż w: H. Sienkiewicz. Listy t. IV cz. 3. Warsz. 2008 s. 360-454 (615a). – J. Grygiel: Wielcy korespondenci zapomnianego literata [J. Wiśniewskiego]. *Widnokrąg* 1971 nr 9 s. 4. – Listy znanych pisarzy odnaleziono w Krakowie. *Życie Warsz.* 1971 nr 24 s. 3. – J. Broda: Nieznane listy H. Sienkiewicza do J. Rydla. *Poglądy* 1972 nr 7 s. 17. – E. Kiernicki: Listy Sienkiewicza do syna Henryka Józefa z lat 1894-1914. *Ze Skarbca Kult.* 1972 z. 23 s. 105-192; przedr w: H. Sienkiewicz.

Listy. t. IV cz. 3. Warsz. 2008 s. 5-145 (615a). – S. Fita: Korespondencja z pisarzami z lat 1883-1910, w: Maria Konopnicka. Korespondencja [m.in. z Sienkiewiczem]. T. 3. Wroc. 1973 s. 247-249, 264-266. – M. Giergielewicz: Jak Curtin tłumaczył Sienkiewicza. *Wiadomości*, Londyn 1973 nr 9 s. 4. – K. Kolińska: Sienkiewicz i piękna Wielkopolanka [koresp. z M. Radziejewską]. Warsz. 1973. – M. Kornilowiczówna: Onegdaj. Opowieść o H. Sienkiewiczu i ludziach mu bliższych [w aneksie listy Sienkiewicza]. Warsz. 1973. – J. Krzyżanowski: Pokłosie Sienkiewiczowskie. Szkice literackie. [Pół tysiąca listów H. Sienkiewicza]. Warsz. 1973 s. 383 i n. (60). – J. Starnawski: Drobiazgi z korespondencji Żeromskiego i Sienkiewicza. *Prz. Hum.* 1973 nr 5 s. 157-158. – E. Kiernicki: Listy H. Sienkiewicza do Wandy Szetkiewiczowej. Cz. I. 1884-1891. *Ze Skarbca Kult.* 1973 z. 24 s. 57-131; toż w: H. Sienkiewicz. Listy. t. V cz. 1. Warsz. 2009 s. 177 i n. (615a). – A. Kornacka: Nieznany list H. Sienkiewicza odnaleziony dzięki „Expressowi”. (Wywiad z J. Krzyżanowskim). *Expr. Wiecz.* 1974 nr 134. – J. Krzyżanowski: O pełne wydanie listów Sienkiewicza. *Apel. Kultura*, Warsz. 1974 nr 21, *Kultura*, Paryż 1974 nr 7/8, *Polityka* 1974 nr 21, *Tyg Powsz.* 1974 nr 21, *Życie Lit.* 1974 nr 21, *Życie Warsz.* 1974 nr 131, *Expr. Wiecz.* 1974 nr 134. – P. Świerc: List H. Sienkiewicza do „Panów Koła Polskiego w Wiedniu”. *Kwart. Opol.* 1974 nr 4 s. 69-73. – D. Świerczyńska: Nieznane autografy Sienkiewicza [listy do B. Ładnowskiego i K. Bartoszewicza]. *Prz. Hum.* 1974 nr 6 s. 140-144. – E. Kiernicki: Listy H. Sienkiewicza ... Cz. II 1893-1905. Aneks. Listy H. Sienkiewicza do syna Henryka Józefa z lat 1900-1906. Oprac. i uzup. H. Kiernicka i T. Żabski. *Ze Skarbca Kult.* 1974 nr 25 s. 37-113; toż w: H. Sienkiewicz. Listy t. IV cz. 3. Warsz. 2008 (615a). – E. Szonert: Sienkiewicz wciąż jeszcze pisze. W 60 rocznicę śmierci. *Kierunki* 1976 nr 46. – J. Nowak: Zjednoczenie i podział ról. *Tydz. Pol.*, Londyn 1976 nr 24 s. 6-7. – L. Tołstoj: Listy. T. 2. Tłum. M. Leśniewska, przedm. R. Łużny. Krak. 1976 s. 100, 267-268, 279-280. – E. Orzeszkowa: Listy zebrane. T. 8. Oprac. E. Jankowski. Wroc. 1976 s. 297, 695. – P. Świerc: ... przyjm hołd, który Ci niosą wdzięczni Górnosiłazacy. *Kal. Opol.* 1976 [druk. 1975] s. 110-112. – W. Toporowski: G.B. Shaw do H. Sienkiewicza. *Wiadomości*, Londyn 1976 nr 50 s. 2. – J. Odrowąż-Pieniążek [m.in. o listach H. Sienkiewicza w Muz. Lit. w Warsz.]. *Expr. Wiecz.* 1976 nr 14 s. 1-2; *Głos Pol.*, Buenos Aires 1976 nr 8; *Literatura* 1976 nr 5 s. 2.

319. H. Sienkiewicz. Listy. Red. i wstęp J. Krzyżanowski. Oprac. M. Bokszczanin. Kon-

sultant M. Kornilowicz. T. I cz. 1 [M. Albiński - C. Godebski], cz. 2 [M. Godlewski - W. Jabłonowski]. Warsz. PIW, 1977, s. 474+555, il., portr.; *Z prac IBL PAN* (562a).

Rec.: A.B. [A. Biernacki?], *Prz. Hum.* 1978 nr 1; K. Czejarek, *Głos Pracy* 1978 nr 102/103; Z. Florczak, *Nowe Książ.* 1978 nr 9; H. Jezierski, *Nasz Klub* 1978 nr 4; E. Jankowski: Listy. Wznowienia i nowe opracowania. *Rocz. Lit.* 1977 [wyd. 1980] s. 166-171; W. Kwast: O amerykańskich listach Sienkiewicza (ale nie tych z podróży). *Wiadomości*, Londyn 1978 nr 32/33; S. Lewandowski: Polowania Sienkiewicza w Poturzycy. *Literatura* 1978 nr 18; S. Lewandowski: Sienkiewicz na łowach. *Życie Lit.* 1978 nr 44; J.Lis, *WTK, Tyg. Katol.* 1978 nr 11; Hendryk [H.J. Rudnicki], *Głos Rob.* 1978 nr 39; T. Syga: „Adam nie lubił pisać listów”. *Stolica* 1978 nr 18 s. 12.

– L. Hajdukiewicz: Geniza i początki Polskiej Szkoły Nauk Politycznych w Krakowie [List Sienkiewicza do M. Rostworowskiego], w zb.: *Studia z dziejów oświaty i kultury umysłowej w Polsce XVIII-XIX w. Księga ofiarowana Janowi Hulewiczowi*. Wroc. 1977 s. 149. – J. Pochwała: [List do K. Pochwałskiego]. *Stolica* 1977 nr 7. – Polonica w antykwariacie Charavay [m.in. listy Sienkiewicza w Paryżu]. *Lud, Kurytyba* 1977 nr 6 s. 5. – S.J. Lewinską, E.M. Obuchowa: Pisma ruskich czytателей G. Sienkiewicza. *Problema Słowianoznawstwa*, Lwów 1978 nr 17 s. 118-120. – W. Krzyżanowski: Sienkiewicz, Bismarck, Fontane [list z 1895 r. do *Gegenwart*]. *Wiadomości*, Londyn 1979 nr 42 s. 1.

– P. Bednarczyk: Listy H. Sienkiewicza do E. Sanguszki. *Przew. Katol.* 1980 nr 16 s. 6. – J.K.: Listy Sienkiewicza do W. Mysyrowicza. *Głos Wielkop.* 1981 nr 229. – Listy H. Sienkiewicza bez tajemnic [prelekcja M. Bokszczanin w Muzeum Sienkiewicza w Poznaniu]. *Głos Wielkop.* 1981 nr 208. – L. Paździerski: [J. Benešić do Sienkiewicza, list z 1903]. *Zbornik za Slavistiku*, Novy Sad 1982 t. 22 s. 88. – R. Taborski: Nowe listy S. Przybyszewskiego, w: Stanisław Przybyszewski. W 50-lecie zgonu pisarza. *Studia*. Red. H. Filipkowska. Wroc. 1982. – K. Kolińska: Listy do niekochanych [Sienkiewicz - Radziejewska]. *Katow.* 1983 s. 5-125. – B. Wachowicz: Sienkiewicz do Witkiewicza (Niepublikowane listy). *Przekrój* 1983 nr 1994 s. 8-9, nr 1995 s. 8-9. – J. Korkozowicz: Listy Sienkiewicza. *Głos Naucz.* 1984 nr 3 s. 12. – (ben) [H. Babendich]: Listy Sienkiewicza do K. Woźnickiego. *Kur. Pol.* 1985 nr 181 s. 1-2. – M. Bokszczanin: Zbiorowe wydanie „Listów” H. Sienkiewicza. *Biul. Polonist.* 1985 nr 3/4 s. 24-30. – D. Płygawko: Listy H. Sienkiewicza z lat 1908-1909 do K. Woźnickiego (Ze zbiorów Biblioteki Polskiej w Paryżu). *Prz. Zach.* 1985 nr 5/6 s. 81-97; *Expr. Pozn.* 1985 nr 169. – M. Bokszczanin: O listach H. Sienkiewicza. *Stolica* 1986 nr 19 s. 5. – Z. Czajkowska: [O li-

stach Sienkiewicza]. *Kur. Pol.* 1986 nr 85 s. 5.

– L. Paździerski: Polskie teme u korespondencji jugoslovienskiej. *Zbirnik Matice Srpske za Slavistiku*, Novi Sad 1986 t. 30 s. 119-164.

– D. Płygawko: Odkrycie w Paryżu [listy do K. Woźnickiego]. *Stolica* 1986 nr 19 s. 21-23.

– S. Deskur: „Dar od czytającego?”. *Tyg. Powsz.* 1987 nr 42 s. 5.

– J.R. Krzyżanowski: Legenda Samosierry i inne prace krytyczne [Nieznane listy H. Sienkiewicza do J. Curtina]. Warsz. 1987 s. 32-41.

– B. Majewska: Listy Sienkiewicza. *Razem* 1987 nr 26 s. 14-15.

– R.J. Matura: [G.B. Shaw do Sienkiewicza, 1907]. *Kontakt*, Paryż 1987 nr 1/2 s. 166-167.

– H. Modrzejewska [m.in. listy do Sienkiewicza i M. Witkiewiczowej]. *Głos Naucz.*, Chicago 1987 nr 22, 25.

– E. Szonert: Spotkania z Sienkiewiczem [listy do K.B. Załuskiego, S. Żeromskiego i in.]. Warsz. 1987 s. 98-114, 161-191, 282 (64).

– M. Bokszczanin: W poszukiwaniu korespondencji H. Sienkiewicza. *Biul. Polonist.* 1988 nr 4 s. 154-160.

– J. Korkozowicz: Od Paska do Przybyszewskiego. Wszystkie myśli pozajmowane. (Szkice o twórczości diarystycznej, epistolograficznej i pamiętnikarskiej pisarzy polskich). Olszt. 1988 s. 125-152.

– J. Snopek: Nieznany list Sienkiewicza [do K. Bányai]. *Pam. Lit.* 1988 z. 3 s. 203-206.

– Z. Orszulska: Twoja przyjaźń potrzebna mojej duszy. Na podstawie listów H. Sienkiewicza oprac... Cz. 1-3. Adapt. radiowa. Reż. R. Bobrowska. Emisja XII 1989.

– Z. Piasecki: Nieznane listy Marii z Szetkiewiczów Sienkiewiczowej do Stanisława Witkiewicza. *Zesz. Nauk. WSP w Opolu. Filol. Pol.* 1989 XXVII s. 51-72.

– Z. Naliwajek: Romain Rolland en Pologne (1910-1939). *Les Cahiers de Varsovie*, Warsz. 1990 (nr 17) s. 25-28, 104-107.

– M. Bokszczanin: Listy Sienkiewicza do Jadwigi Janczewskiej jako źródło o życiu i twórczości pisarza. Rekonesans badawczy, w zb.: H. Sienkiewicz. Twórczość i recepcja. Lub. 1991 s. 369-380 (67).

– J. Starnawski: Nieznany list H. Sienkiewicza. *Stud. Kiel.* 1992 nr 3 s. 109-110.

– Z. Florczak: Listy Sienkiewicza wołają o mecenasa. *Nowe Książ.* 1994 nr 10 s. 19-20.

320. H. Sienkiewicz. Listy [do J. i E. Janczewskich]. T. II cz. 1-3. Oprac. M. Bokszczanin. Warsz., PIW 1996 s. 644+567+667. *Z prac IBL PAN* (593a).

Rec.: A. Biernacki, *Arcana* 1997 nr 3 s. 185-193; M. Dermalowicz: Listy do pani Jadwigi. *Twórczość* 1997 nr 11, przedr. w: *Cudze życie*. Warsz. 2008 s. 153-168; S. Fita: Nad listami H. Sienkiewicza. *Rocz. Tow. Lit. A. Mick.* R. 31:1996 [1997] s. 173-178; Z. Florczak, *Prz. Powsz.* 1997 nr 7/8 s. 91-99; M. Klecel: Pisarze w podróży. *Literatura* 1997 nr 3 s. 56-57; M. Klecel: Listy Noblisty. *Tydzień*, Londyn 1997 nr 11; M. Kosman, *Studia Źródłozn.* T. 37 (2000) s. 216-218; J.R. Krzyżanowski: 563 listy Sienkiewi-

cza. *Prz. Pol. [Polish Review]*, 1997 z. 22 V; L. Ludorowski: H. Sienkiewicza listy do Jadwigi Janczewskiej. *Prz. Hum.* 1996 nr 6 s. 133-135; M. Pąkciński, *Nowe Książ.* 1997 nr 6 s. 26-27; Z. Piasecki: „Mgło ty sympatyczna!”. *Strony*, Opole 1997 nr 1-2 s. 41-46; „Listy” H. Sienkiewicza. *Mag. Wileń.* 1997 nr 3-4 s. 29; H. Zaworska: Koresponduję, więc jestem. *Gaz. Wyb.* 1997 nr 30 s. 12.

– S. Fita: Przeoczona młodzieńcza korespondencja H. Sienkiewicza. *Rocz. Hum.* 1997 z. 1 s. 131-137.

– B. Kosmanowa: Listy jako źródło do biografii twórcy, w zb.: *Spotkania Sienkiewiczowskie*. Opole 1997 s. 183-214 (72).

– Z. Piasecki: H. Sienkiewicz o swojej twórczości literackiej. Na podstawie listów autora „Bez dogmatu” do Jadwigi Janczewskiej, w zb.: *Spotkania Sienkiewiczowskie*. Opole 1997 s. 227-258 (72).

– H. Sienkiewicz i książe biskup krakowski [A. Sapieha]. *Arcana* 1997 nr 3 s. 194-196.

– Z. Piasecki: Nie ogłoszone listy o autorze „Ogniem i mieczem” Marii z Szetkiewiczów Sienkiewiczowej; Listy H. Sienkiewicza do S. Witkiewicza – ich walory dokumentacyjne i literackie, w zb.: *Studia Sienkiewiczowskie t. 1*. Lub. 1998 s. 43-57, 59-78 (77).

– Dwa pisma iż Opatije [listy do Janczewskiej z 1887 r.]. Tłum. D. Błażina, w: H. Sienkiewicz i njegovi tragovi u Hrvatskoj. Zagrzeb 1999 s. 59-62.

– M. Rólkowska: H. Sienkiewicz do J. Horaina. O „listach kolegów z pióra i podróży po Ameryce”, w zb.: *Sztuka pisania. O liście polskim w wieku XIX*. Red. J. Sztachelska, E. Dąbrowicz. Białyst. 2000 s. 309-318.

– J. Sztachelska: Nagie twarze i maski. (Listy H. Sienkiewicza do J. Janczewskiej), w zb.: *Sztuka pisania. O liście polskim w wieku XIX*, j.w. Białyst. 2000 s. 319-332; toż w: *Czar i zaklęcia Sienkiewicza*. Białyst. 2003 s. 68-83 (88).

– A. Tyszkiewicz: Nieznane listy H. Sienkiewicza do Adama Sapiehy. *Zesz. Hist.*, Paryż 2000 (z. 131) s. 221-229.

– M. Bokszczanin: Odbicie „Quo vadis?” w listach Sienkiewicza, w zb.: *Z Rzymu do Rzymu*. Red. J. Axer. Warsz. 2002 s. 234-336.

– J.R. Krzyżanowski: O „kawalerskich dowcipach” Sienkiewicza [w listach do J. Horaina]. *Prz. Pol.*, dod. *Nowego Dz.*, Nowy Jork z 14 II 2003 s. 1-2; toż w zb.: *Studia Sienkiewiczowskie t. 5 cz. 2*. Lub. 2005 s. 201-208 (92); toż w: *Widziane z Ameryki* Lub. 2009 s. 240-245.

– J. Michalik: Dwa (nieznane) listy H. Sienkiewicza [do D. Freudsona-Zglińskiego], w zb.: *Poszukiwanie realności. Literatura. Dokumenty. Kresy. Prace ofiarowane T. Bujnickiemu*. Red. S. Gawliński i W. Lięża. Krak. 2003 s. 127-141.

– A. Achtelik: Tematyka włoska w epistolografii H. Sienkiewicza, w zb.: *Studia Sienkiewiczowskie t. 5 cz. 2*. Lub. 2005 s. 129-136 (92).

– M. Bokszczanin: Kłopoty z adresatami listów Sienkiewicza, w zb.: *100-lecie*

przyznania H. Sienkiewiczowi literackiej Nagrody Nobla. Pozn. 2005 s. 35-42 (93). – B. Koc: Korespondencja wzajemna profesora J. Krzyżanowskiego z panią Marią Danilewiczową 1957-1970, w zb.: Literatura i jej konteksty. Prace ofiarowane Prof. Cz. Kłakowi. Red. J. Rusin, K. Maciąg. Rzesz. 2005 s. 306-330. – M. Bokszczanin: Na tropach listów H. Sienkiewicza. *Rocz. Tow. Lit. A. Mick.*, 2007 s. 101-112 (98). – L. Putowska: Nieznany list H. Sienkiewicza do K. Potkańskiego w zbiorach Muzeum [...] w Oblegorku, w zb.: Studia Sienkiewiczowskie t. 6. Lub. 2007 s. 225-236 (99). – M. Bokszczanin: Dodatkowe listy H. Sienkiewicza do S. Witkiewicza, w zb.: Studia Sienkiewiczowskie t. 7. Lub. 2007 s. 15-26 (100).

321. H. Sienkiewicz. Listy t. III, cz. 1 [J. Janowski – W. Lutostawski], cz. 2 [B. Ładnowski – M. Poradowska], cz. 3 [K. Potkański – A. Sienkiewicz]. Oprac. M. Bokszczanin. Warsz., PIW 2007 s. 595+507+683 (615a).

Rec.: J. Tomkowski. Książki nie do czytania, *Angora* 2008 nr 5 s. 60-61 – W. Kaliszewski, *Nowe Książ.* 2008 nr 3 s. 46-47. – J.R. Krzyżanowski: Sienkiewicz wciąż jeszcze pisze, w: Studia Sienkiewiczowskie t. 8. Lub. 2008 s. 483-487 (101).

322. H. Sienkiewicz. Listy [do żon, dzieci i rodziny] t. IV, cz. 1-3. Oprac. M. Bokszczanin. Warsz., PIW 2008 s. 531+528+667 (615a).

Rec.: W. Kaliszewski, *Nowe Książ.* 2009 nr 6 s. 41; J.R. Krzyżanowski: H. Sienkiewicza Listów tom IV, w zb.: Studia Sienkiewiczowskie t. 9. Lub. 2009 s. 241-246 (102); J. Śliwińska: H. Sienkiewicza korespondowanie z Marią z Babskich Sienkiewiczową. *Prz. Hum.* 2009 nr 1 s. 131-145.

323. H. Sienkiewicz. Listy t. V, cz. 1 [A.M. Skałkowski – A. Tułodziecka], cz. 2 [A. Ulanowska – J. Żychoń], cz. 3 [Suplement (adresaci A-R), Listy do instytucji, Listy do nieustalonych adresatów]. Oprac. M. Bokszczanin. Warsz., PIW 2009 s. 614+636+719 (615a).

Rec.: R. Loth: H. Sienkiewicz. Listy. Oprac. M. Bokszczanin. [T. I-V. Warsz., PIW, 1977, 1996, 2007, 2008, 2009]. *Wiek XIX. Rocz. TLAM.* R. XLV 2010 s. 237-242.

323a. A. Kuniczuk-Trzciniowicz: „Moje zdrowie dość liche...”. Utajona obecność śmierci w korespondencji prywatnej H. Sienkiewicza, w zb.: Problemy współczesnej tanatologii. Medycyna - antropologia kultury - humanistyka. Red. J. Kolbuszewski. Wroc. 2008 s. 233-239. – M. Bokszczanin: Jego listy czyta się jak powieść [wywiad oprac. P. Czartoryski-Sziler]. *Nasz Dz.* 2010 nr 19. – Nowe dzieło Sienkiewicza. Z M. Bokszczanin rozmawia A. Adamek-Świechowska. *Prz. Pol.*, dod. *Nowego Dz.*, Nowy Jork 2010 z 9 IV. – B. Burdziej: Żydzi w listach H. Sienkiewicza, w zb.: Sienkiewicz dzisiaj. Formy (nie)obecności. Toruń 2010 s. 221-281 (102b). – B. Śleszyński: Maria, Henryk i ktoś jeszcze. O wielokątach w korespondencji Sienkiewicza, w zb.: Sienkiewicz z innej strony. Warsz. 2015 s. 214-225 (102e). – C. Zalewski: Od „piekającej żądzy” do „udręczeń, upokorzeń i męki”. Mechanizmy cierpienia według H. Sienkiewicza, w zb.: Sienkiewicz z innej strony. Warsz. 2015 s. 317-326 (102e).

OPRACOWANIA WYDAŃ ZBIOROWYCH

(wybór)

324. Pisma t. 1. Warsz. 1880 [właśc. 1879] (471).

Bies. Lit. 1879 nr 205 s. 368. – *Kur. Codz.*, Warsz. 1879 nr 254. – G. [S. Grudziński]: Notatki literackie. *Tyg. Powsz.* Warsz. 1879 nr 49. – P. Chmielowski: Młode siły. *Ateneum* 1880 t. 1 s. 153-173. – Pogadanki literackie. *Czas* 1880 nr 68. – S.K. [S. Krzemiński]: Pisma H. Sienkiewicza. *Bluszcz* 1880 nr 6-8. – W. Marrené: Przegląd literatury beletrystycznej za rok 1879. *Bibl. Warsz.* 1880 z. 2. – J. Tretiak: Pisma H. Sienkiewicza t.1. *Przew. Nauk. i Lit.* 1880 s. 175-184. – Piśmiennictwo polskie. *Tydz. Pol.*, Lwów 1880 t. X nr 4, 5.

325. Pisma t. 2, 3. Warsz. 1880 (471).
Z dziedziny piśmienniczej. *Kur. Codz.*, Warsz. 1880 nr 32.

326. Pisma t. 1-4. Warsz. 1880 (471).
A. Sokołowski: Przegląd literacki. *Prz. Pol.*, Krak. 1880/1881 z. 8 s. 274-276. – S. Tarnowski: Z najnowszych powieści polskich. *Niwa*, Warsz. 1881 t. XX z. 158 s. 97-116. – W. Zyndram-Kościałkowska: Nasi noweliści. Szkice z współczesnego piśmiennictwa. *Niwa* 1881 z. 150-154.

327. Pisma t. 5. Warsz. 1882 (471).
B. [K. Bartoszewicz], *Prz. Lit. i Artyst.*, Krak. 1882 nr 17. – Eł.Jot. [J. Łuszczkiewicz]: H. Sienkiewicz i piąty tom jego pism. *Przyszłość*, Krak. 1883 nr 1. – H.: Pisma Sienkiewicze. *Slovanský Sbornik* 1883 s. 215

328. Pisma t. 19. Warsz. 1889, 1890 (471).
J.K. Ehrenberg: Przegląd literacki. *Kłosozy* 1889 nr 1277. – Er.A.K. [K. Ehrenberg]: Z literatury powieściowej. *Prz. Akadem.*, Krak. 1890 nr 42, 43. – W. Kosiakiewicz: Literatura. Nowa książka Sienkiewicza. *Gaz. Pol.* 1890 nr 42. – T. Jeske-Choiński: Nowele i szkice. *Wiek*, Warsz. 1890 nr 11, 12. – Nowe książki nadsyłane do redakcji. *Tyg. Il.* 1890 nr 5. – Co słycać nowego. Z piśmiennictwa. *Kur. Por.*, Warsz. 1890 nr 19. – A.H.

[A. Świętochowski]: Ostatnie utwory H. Sienkiewicza. *Prawda* 1891 nr 9, 10.

329. Pisma t. 20. Warsz. 1894 (471).
W. Gomulicki: Pisma H. Sienkiewicza. *Kur. Codz.*, Warsz. 1894 nr 83. – K.M. Górski: Przegląd literacki. *Słowo* 1894 nr 140-142. – T. Jeske-Choiński: Listy literacko-artystyczne z Warszawy. *Gaz. Lw.* 1894 nr 147, 148. – W. Karczewski: Literatura. *Gaz. Pol.* 1894 nr 99, 100. – W. Kosiakiewicz: Piśmiennictwo krajowe i zagraniczne. *Bibl. Warsz.* 1894 t. 1 s. 592-602. – Literatura i sztuka. *Prz. Polit. Społ. i Lit.*, Lwów 1894 nr 73. – Bron. Lud. [B. Chrzanowski]: Literatura polska. *Prawda* 1894 nr 6 s. 66-67. – Rz. [S.M. Rzętkowski]: Piśmiennictwo. *Tyg. Mód i Pow.* 1894 nr 2. – I. Matuszewski: Przeglądy literackie. Sienkiewicz w miniaturze. *Prz. Tyg.* 1894 nr 20. – Sigma [W. Przyborowski], *Gaz. Warsz.* 1894 nr 7.

330. Pisma. Trylogia. Warsz. 1896, wyd. Wawelberga (473).
Quis [M. Gawalewicz]: Z tygodnia na tydzień [z listem Roberta Poraję]. *Tyg. Il.* 1896 nr 38.

331. Pisma, dod. dla prenumeratorów *Tyg. Il.* T. 1-12. Warsz. 1898/1899 (476).
Rd. [Redakcja]: Z tygodnia na tydzień. Sienkiewicz dla wszystkich. *Tyg. Il.* 1898 nr 51.

332. Pisma nieobjęte wydaniem zbiorowym. Pisma młodociane. T.1, 2-4. Warsz. [1900-] 1901, 1904 (477).
Č. [A. Černý]: Umění, věda. *Slovanský Přehled* 1901 s. 248, 448, 502. – H. Galle, *Ateneum* 1901 t.1 s. 359-360. – H.G. [H. Galle], *Książka* 1901 nr 1 s. 19, nr 3 s. 110-111. – Notatki literackie i artystyczne. *Prawda* 1900 nr 40. – y. [I. Matuszewski]: Nowe książki nadesłane do redakcji. Pisma młodociane. *Tyg. Il.* 1900 nr 47 s. 935. – S-k-a: Z mego kącika. Z tygodnia na tydzień. *Tyg. Il.* 1901 nr 15 s. 284. – Piśmiennictwo. *Wiek*

Il. 1900 nr 350. – Nowości literackie. *Gaz. Pol.*, Warsz. 1901 nr 220.

333. Nowele. T. 1-2. Warsz. 1905 (479).

A. Drogoszewski, *Książka* 1906 nr 10. – H.G. [H. Galle], *Tyg. Il.* 1905 nr 40

334. Dwie łąki. Krak. 1908 (484).

A.D.: Mały felieton. *Kur. Pozn.* 1908 nr 126. – J. Flach, *Prz. Pol.* 1908 t. 169 s. 128-131. – H. Galle, *Książka* 1908 nr 12. – I. Grabowski: Dwie łąki. Ostatnia książka Sienkiewicza. *Świat*, Warsz. 1908 nr 52. – J. Kotarbiński: Notatki literackie. *Kur. Warsz.* 1908 nr 156. – P. [W. Prokesch?]: Najnowszy tom Sienkiewicza. *Nowa Ref.*, Krak. 1908 nr 403. – T.M. [T. Mielcarzewicz], *Praca*, Pozn. 1909 nr 9 s. 270. – W.P. [W. Prokesch?]: Najnowszy tom Sienkiewicza. *Nowa Ref.* 1908 nr 403; toż: *Dz. Chicag.* 1908 nr 223. – (z.s.) [Z. Sarnecki]: Kronika literacka. *Głos Nar.* 1908 nr 236. – H.W. [H. Wierzyński], *Sl. Pol.*, Lwów 1908 nr 406. – *Czas* 1908 nr 209 s. 3. – *Dwutyg. Katech. i Duszpast.*, 1908 t. 13 s. 75. – *Dz. Pozn.*, 1908 nr 216 dod. – Z wydawnictw. *Łan Młodzieży* 1908 nr 6. – Z literatury. *Prawda* 1908 nr 30. – *Słowo*, Warsz. 1908 nr 202. – A. Strzelecki: Powieść polska (1908-1909). *Sfinks* 1909 t. 6 nr 130-132.

335. Nowele. Wydanie popularne. T. 1-2. Warsz. 1917 (479).

Ostatnie nowości Gebethnera i Wolffa. *Tyg. Il.* 1917 nr 28 s. 436.

336. Pisma zapomniane i niewydane. Oprac.

I. Chrzanowski. Lwów 1922 (489).
I. Chrzanowski: Pisma zapomniane i niewydane Sienkiewicza. *Gaz. Warsz.* 1921 nr 131. – Z. Dębicki, *Kur. Warsz.* 1923 nr 313; toż: *Praca*, Pozn. 1923 nr 47 s. 3-5. – w.h. [W. Hahn]: Literatura i sztuka. *Sl. Pol.*, Lwów 1924 nr 89. – P. Kleczkowski: Les oeuvres inédites de Sienkiewicz. *La Pologne...* 1924 nr 2 s. 50-51. – M. Kridl: Historia literatury polskiej. *Prz. Warsz.* 1924 nr 39 s. 387-388. – M. Kridl: Sienkiewicz w świetle „Pism zapomnianych i niewydanych”. *Wiad. Lit.* 1924 nr 43. – Sienkiewicz odnowiony przez ZN im. Ossolińskich we Lwowie [także o projekcie edycji Pism]. *Wolne Sl.* 1924 nr 1. – H. Zahorska: Nowe wydanie Sienkiewicza. *Głos Nar.* 1924 nr 181, 182.

337. Pisma. W układzie I. Chrzanowskiego. T. 1-46. Ossolineum. Lwów 1928-1939 (494).

K. Czachowski: O Sienkiewiczu (Z powodu nowego wydania Pism). *Czas* 1928 nr 166. – J. Birkenmajer: Z ruchu wydawniczego. *Kultura*, dod. *Expr. Por.* Warsz. 1931 nr 36; tenże: Nauka i literatura. Z ruchu wydawniczego. *Mysł Nar.* 1931 nr

22. – K. Czachowski: Nowe wydanie Sienkiewicza. *Czas* 1931 nr 203. – E.C. [E. Czekański]: Co czytać? *Świat* 1931 nr 21, 34. – J. Birkenmajer: Dwa wydania zbiorowe pism Sienkiewicza. *Gaz. Warsz.* 1933 nr 394. – R. [T. Sinko]: Wśród nowych książek. *Kur. Lit.-Nauk.*, dod. *Il. Kur. Codz.*, Krak. 1938 nr 3. – W. Hahn, *Prąd*, Lublin 1938, XXXV s.124-127. – S.: Co czytać? Publicystyka Sienkiewicza. *Z Kraju i ze Świata*, dod. *Gońca Warsz.* Warsz. 1938 nr 5. – K.Ż. [K. Żarnowiecki]: Pisma publicystyczne H. Sienkiewicza. *Tęcza*, Pozn. 1938 nr 2 s. 79. – Na półce księgarskiej. *Kron. Pol. i Świata*, Warsz. 1938 nr 22.

338. Opowiadania. Moskwa 1943 (503).

H. Bobińska: Z wydawnictw Z.P.P. *Nowe Widno-kr.* 1944 nr 8 z 15 IV.

339. Dzieła. Pod red. J. Krzyżanowskiego. T. 1-60. Warsz. PIW 1948-1955 (527).

W.B. [W. Bacewicz]: Zbiorowe wydanie Sienkiewicza i Wyspiańskiego [w przygotowaniu PIW-u]. *Tyg. Warsz.* 1948 nr 9 s. 8; Pełne wydanie dzieł H. Sienkiewicza. *Tyg. Warsz.* 1948 nr 19. – Koż. [K. Koźniewski]: Książki. *Przekrój* 1948 nr 170. – Jotpe [J. Piechocki]: Wydanie zbiorowe dzieł H. Sienkiewicza. *Ziemia Pom.* 1948 nr 134 s. 4. – K.: Nowele ludowe. Pisma t. 2. *Gaz. Lud.* 1949 nr 219, *Pol. Lud.* 1949 nr 105. – Z. Oścień: Pełne wydanie dzieł Sienkiewicza. *Kur. Szczec.*, *Niedz. Dod. Il.* 1949 nr 27. – S. Otwinowski, S. Papée: Pełne wydanie dzieł Sienkiewicza. *Dz. Lit.*, dod. do *Dz. Pol.*, Krak. 1949 nr 30. – S. Papée: Sienkiewicz w nowej szacie. *Gaz. Lud.* 1949 nr 170. – Nowe spojrzenie na autora „Krzyżaków”. Narodowe wydanie pism Sienkiewicza. *Świat i Życie* 1949 nr 26. – *Panorama*, Łódź 1949 nr 32. – Państwowy Instytut Wydawniczy przyjmuje przedpłatę na pełne wydanie „Dzieł” H. Sienkiewicza. *Przekrój* 1949 nr 243. – W. Doda, *Dziś i Jutro* 1950 nr 13, 19. – J. Krzyżanowski, *Dziś i Jutro* 1950 nr 16. – J. Krzyżanowski: O pełne zgromadzenie spuścizny Sienkiewicza. *Nowa Kult.* 1951 nr 49; przedr. w: Pokłosie Sienkiewiczowskie. Warsz. 1973 s.557-569 (60). – J. Piechocki, *Il. Kur. Pol.* 1951 nr 332. – Quidam: Felieton o książce. Czytając Sienkiewicza. Sześćdziesiąt tomów dzieł. Młody Sienkiewicz. Pisarz wielki i mały. *Dz. Zach.-Wieczór*, Katow. 1952 nr 142. – *Przekrój* 1952 nr 352. – M. Danilewiczowa: O „Korespondencji” Sienkiewicza [t. 55 i nast. Dzieł]. *Wiadomości*, Londyn 1953 nr 6, 19; polem. i uzup.: S. Maciewicz, K. Kantak, Z. Sikorska, tamże nr 13, 19, 31. – M. Piątkiewicz, *Il. Kur. Pol.* 1953 nr 117. – J. Starnawski, *Rocz-i Hum.* 1953 nr 1. – S. Papée: H. Sienkiewicz w nowym świetle. *Kamena* 1955

nr 3-4 s. 83-85. – J. Wadowski: H. Sienkiewicz i jego dzieła. *Por. Bibl.* 1955 nr 11/12 s. 275-279. – J. Wyszomirski: Wizerunek Sienkiewicza. *Echo Krak.* 1955 nr 122; toż: *Expr. Wiecz.* 1955 nr 120. – Soczinienia G. Sienkiewicza w 60 tomach (Polsza). *Inostrannaja Litieratura* 1955 nr 4.

340. Wybór nowel. Wroc. 1956 (552).
I.G., *Nowości Lit. i Wyd.* 1956 nr 15 s. 6.

341. Baśnie i legendy. Warsz. 1967, 1986 (557).

W. Billip: Nowa książka Sienkiewicza. *Nowe Książ.* 1967 nr 19. – E. Zołowski: Baśnie i legendy [wyd. 6]. *Ziel. Sztand.* 1986 nr 4.

342. Wybór nowel i opowiadań. Wroc. 1979, 1986 (564).

Z. Bauer, *Ruch Lit.* 1979 nr 6 s. 478-480. – L.W.[L. Wilczyński], *Przyjaciółka* 1986 nr 23 s. 11.

OMÓWIENIA ZBIORÓW PRZEKŁADÓW

(wybór wg chronologii)

343. Amierikanskije oczerki i rassказы. Moskwa 1883 (812).

A. Kułakow, *Saratowskij Dniewnik* 1883 z 18 XI nr 243 s. 2-3. – K. Kł.: G. Sienkiewicz. Po powodu jego amierikanskich oczerkow i rasskazow. *Zagranicznyj Wiestnik* 1883 t.6 nr 3 s. 773-777.

344. Powiesti i rassказы. Tłum. W. Ławrow. Moskwa 1893 i wyd. n. (813, 819).

Mir Bożyj 1893 nr 7 s. 194-199; *Russkije Wiedomosti* 1893 nr 98; *Siewiernyj Wiestnik* 1893 nr 8; *Russkaja Mysl* 1894 nr 4 s. 182-184, 1905 nr 10 s. 391-392; *Piedagogiczeskij Listok* 1905 nr 6; *Nowoje Wriemia* 1905 z 22 VI; *Wiestnik Wospitanija* 1905 nr 9.

345. Yanko the Musicien and other Stories. Tłum. J. Curtin. Boston 1893 (622).

Book News Monthly 1893 nr 136, 1894 nr 137; *Literary World* 1893 nr 24 s. 423; *Atheneum*, Londyn 1894 nr 3465 s. 375; *Critic* 1894 nr 629 s. 163-164, *Nation* 1894 nr 629 s. 277.

346. Putiewyje oczerki. Tłum. W.M. Ławrow. Moskwa 1894 (815).

Nowości naukowe i literackie. *Ateneum*, Warsz. 1894 t. 2 s. 182.

347. Lilian Morris and other Stories. Tłum. J. Curtin. Boston 1894 (623).

W. Morton Payne, *Dial* 1894 nr 203, *Critic* 1894 t. 25 s. 445 z 29 XII.

348. Hanna och nagra andra berättelser. Tłum. E. Weer. Sztokholm 1896 (895).

Aftonbladet 1897 ze stycznia, inf. *Prz. Lit.*, Krak. 1897 nr 2 s. 14.

349. Hania. Tłum. J. Curtin. Boston-Londyn 1897 (624).

Bookman 1897 nr 4 z 4 XII s. 278-279, 1898 nr 1 s. 75-77; *New York Times* 1897 z 4 XII; *Critic* 1898 z 15 I. s. 43; *Dial* 1898 nr 282 z 16 III;

Literary World 1898 nr 4 z 19 II s. 60; *Literary News* 1898 nr 2 s. 46-47.

350. Let us follow Him and other Stories. Tłum. V.A. Hlasko, T.H. Bullick. Londyn 1897 (625).

Literary News 1898 nr 8 s. 228; *Review of Reviews* 1898 t. 17 s. 239.

351. Sielanka. A Forest Picture and other Stories. Tłum. J. Curtin, Boston 1898 (627).

Literary World 1898 t. 29 s. 434-435; *Atheneum*, Londyn 1899 nr 3716 s. 47-48; *Independent* 1899 t. 51 s. 426-427; *The Spectator* 1899 z 24 XII.

352. Połnoje sobranije soczinenij w 6 t. Tłum. F. Dombrowskij. Moskwa 1898 (818).

Nowosti i Birżewaja Gazieta 1898 nr 249 s. 2.

353. Ums liebe Brot und zehn andere Novellen. Einsiedeln 1901 (768).

Montagsblatt des Bunders 1901 z 27 IX; J. Flach: Kronika literacka. *Prz. Pol.* 1902/1903 I s. 171-172.

354. Life and Death and other Stories. Boston 1904 (631).

Book News 1904 t. 22 s. 972-973.

355. Izbrannyje rassказы dla dietiej... Moskwa 1915 (849).

Russkaja Szkola 1916 nr 2/3; Z. Pawłowa Silwanskaja, *Czto i kak czitat' dietiam* 1916 nr 4; *Nowosti Dietskij Literatury* 1916 nr 5; *Siewiernyj Wiestnik* 1916 nr 1; O. Elzarowa, *Wiestnik Wospitanija* 1917 nr 3.

356. Sebráné spisy. Tłum. V. Kredba. T. 1-21. Praha 1927-1930 (679).

St.O. [S. Olgierd]: Kompletne wydanie dzieł Sienkiewicza w Czechosłowacji. *Dzień Pol.*, Warsz. 1931 nr 130/131.

357. Tales. Londyn 1931 (632).

R. Dyboski: Nowele po angielsku. *Wiad. Lit.* 1931 nr 41.

358. Powieści i rasskazy. Moskwa 1949 (852). *Sławianie*, Moskwa 1950 nr 3.

359. Amierykanskije nowielly. Moskwa 1951 (853).

R. Jurjew: Iz istorii amierykanskich nrawow. *Moskowskij Komsomolec* 1952 z 23 II.

360. Western septet. Seven stories.... Cheshire 1973 (634).

W. Kwast, *Dz. Pol. i Dz. Żoł.*, Londyn 1973 nr 123; toż: *Tydz. Pol., Niedz.* dod. do *Nowego Dz.*, Nowy Jork 1973 nr 108 s. 5. – J. Switalski, *Polish American Journal*, Scranton 1973 nr 6 s. 2; *Listy do Polaków*, USA 1973 nr z II, s. 16-17. – T.J. Napierkowski, *Polish American Studies*, Chicago 1975 nr 1.

RECEPCJA ZAGRANICZNA TEKSTÓW SIENKIEWICZA *

361. Dzieła Sienkiewicza w przekładach. Bibliografia. Oprac. J. Krzyżanowski przy współudziale L. Kukulskiego. Dzieła t. 59. Warsz. 1953 s. 252 (527).

362. C. Courrière: Histoire de la littérature contemporaine chez les Slaves. Paryż 1879; Rec.: Z. Miłkowski: Piśmiennictwo francuskie. *Tydz. Pol.* 1879 nr 27 s. 420-221. – (k): „Bierieg” o beletrystyce naszej. *Gaz. Pol.* 1880 nr 168 s. 3. – [O korespondencjach Sienkiewicza]. *Narodni Listy*, Praha 1880 nr 184 s. 5. – S.: Polska bieletristika za 1879 g. *Russkij Kurier*, Moskwa 1880 nr 180, 184. – Literatura polska. *Svetozor*, Praha 1880 nr 13, 1882 nr 4. – J. Kouble: H. Sienkiewicz. *Koleda*, Ołomuniec 1881 nr 14. – J. Mien: H. Sienkiewicz. *La Semaine Littéraire et Economique*, 1881 nr 7 [*inf. Gaz. Pol.* 1881 nr 44]. – A. Schwab-Polabský: H. Sienkiewicz. *Koleda*, Ołomuniec 1881 nr 12 s. 191, toż: *Pokrok* 1881 nr 178. – Z literatury [tłum. na niem.]. *Kur. Codz.*, Warsz. 1881 nr 47. – R. Siemientkowskij: Polska biblioteka [o nowelach]. Petersburg. 1882, VI s. 75-82; rec. *Wilenskiy Wiestnik* 1882 nr 79. – Jaszczur: G. Sienkiewicz (Litwos). *Warszawskij Dniownik* 1883 nr 246, 248. – F. Kvápil: Z basnictvi polského. *Osveta*, Praha 1882 [*inf. Slovo* 1882 nr 154]. – H. Nitschmann: Geschichte der Polnischen Litteratur. Lipsk 1882 s. 412 i n. – F. Kvápil: Polská novelistika. *Osveta*, Praha 1883 nr 3. – M. Latkóczy: Sienkiewicz. *Ország Világ* 1883 s. 284-286. – A. Sacharowa: Sowieciennaja polskaja bieletristika. *Etiud. Iskusstwo* 1883 nr 40. – A. Schwab-Polabský: H. Sienkiewicz. Črta biografická. *Zořa Morawska* 1883 s. 190. – R. Siemientkowskij: Szlachta i chłopy. *Rižskij Wiestnik* 1883 nr 65. – Warszawskije litieratory. *Kijewlanin* 1883 nr 127. – Niemcy o Sienkiewiczu. *Gaz. Pol.* 1884 nr 224, 229. – N.N. Gremisławow: Nowiejszaja polskaja litie-

ratura. G. Sienkiewicz. *Žywopisnoje Obozrienje* 1884 nr 1. – E. Jelinek: Bibliografia przekładów z piśmiennictwa polskiego na język czeski do końca 1882 r. *Rozpr. i Spraw. z Posiedzeń Wýdz. Filol. AU*, 1884 t.10 s. 428-429. – W. Mickiewicz: H. Sienkiewicz et son oeuvre. *La Revue Universelle Internationale*, Paryż 1884 nr 7-9. – H. Sienkiewicz. *Světazor*, Praha 1884 s. 607. – Litieraturnoje dżwizenije w Polsce. *Izjaszcznaja Litteratura*, SPetersb. 1884 nr 6 s. 19-28. – Nowe prądy w literaturze polskiej [art. w kijowskiej *Zarii*]. *Kur. Codz.*, Warsz. 1884 nr 314 s. 1-2. – K.A. Skalkowskij: Nieskolko dniej w Warszawie. *Nowoje Wriemta* 1885 z 29 XI. – G. Sienkiewicz. *Niwa*, Petersb. 1885 nr 27. – H. Nitschmann: H. Sienkiewicz. *Das Magazin für die Literatur des In- un Auslandes* 1886 nr 7. – T. de Wyzewa [T. Wyżewski]: L'art contemporaine en Pologne, w: H. Sienkiewicz. „Bartek Vainqueur” Paryż 1886 s. I-XXXVIII. – A. Krzyżanowski [N. Szymanowska]: Rachunki. *Świt* 1886 nr 3. – Kronika literacka i artystyczna [o przekładach]. *Chwila* 1886 nr 52, 64. – E.P. [E. Przewoński]: Spółczesna literatura polska w świetle krytyki francuskiej. *Prz. Tyg., Dod. Mies.*, Warsz. 1886 t. 1 s. 498-505. – H. Loewenthal: Feuilleton. H. Sienkiewicz. *Wiener Allgemeine Zeitung* 1887 nr 2558 z 13 IV. – H. Sienkiewicz. *Das Magazin für die Literatur des In- un Auslandes* 1887; *inf. Gaz. Pol.* 1887 nr 82. – I.M. [I. Matuszewski]: Niemcy o Sienkiewiczu. *Kur. Codz.*, Warsz 1887 nr 117. – N.M. [N.K. Michajłowski]: Dniownik czitatiela. Żurnalnyje zamietki. *Siemiemyj Wiestnik* 1887 nr 11 s. 135-142. – C.S. Moudry: H. Sienkiewicz. *Literarni Listy* 1887/1888 nr 16 s. 276. – R. Loewenfeld [wstęp w:] H. Sienkiewicz: Mit Feuer und Schwert. Berlin 1888. – A.N. Pypin: Nowyje romany Sienkiewicza. *Wiestnik Jewropy* 1888 nr 2 s. 665-686; polem.: W. Burienin: Kriticzeskije ocerki (zamieczanija ob istoriczeskich roma-

* Od poz. 362 starano się zachować porządek chronologiczno-alfabetyczny. Opracowania obce dotyczące recepcji poszczególnych utworów umieszczono pod ich tytułami.

nach G. Sienkiewicza). *Nowoje Wriemia* 1888 z 12 II, nr 4295. – H. Sienkiewicz. *Zlata Praha* 1888 z. 43, inf. *Świat* 1888 nr 19 s. 452. – Nasza literatura [o przekładach]. *Bies. Lit.* 1888 nr 15 s. 235. – H. Sienkiewicz. *Koelnische Ztg* 1888, inf. Kronika. *Świat* 1888 nr 8 s. 188. – R. Loewenfeld [wstęp w:] H. Sienkiewicz: *Der kleine Ritter*. Berlin 1889. – Ch. Simond: *Notice biographique et littéraire*, w: H. Sienkiewicz: *Esquisses Polonaises...* Paryż 1889 s. 32. – K.A. Tawatstjerna [wstęp w:] H. Sienkiewicz: *Triumfatorn Bartek*. [Sztokholm] 1889. – [H. Nitschmann:], *Das Magazin für die Literatur* 1889. – H. Sienkiewicz. *Koelnische Ztg* 1889, inf. *Słowo* 1889 nr 221 s. 2. – A Polish Novelist H. Sienkiewicz. *Blackward's Edinburgh Magazine* 1889, inf. pt. Angliacy o Sienkiewiczu. *Słowo* 1889 nr 238, *Świat* 1889 s. 504, *Kron. Rodz.* 1889 nr 21 s. 671, *Kur. Por.*, Warsz. 1889 nr 307. – [O przekładach.] *Magazin*, Drezno 1889 nr 42, inf. *Słowo* 1889 nr 245. – Iz oblasti litieratury. Polaki. *Slawianskije Izwiestija* 1889 nr 16. – Sienkiewicz u Anglików. *Bies. Lit.* 1889 nr 47 s. 327. – Korespondencja [o wyd. w Mińsku]. *Tyg. Il.* 1889 nr 339 s. 416. – Anglik o Sienkiewiczu. *Gaz. Pol.*, Warsz. 1889 nr 234. – Angliacy o Sienkiewiczu. *Gaz. Tor.* 1889 nr 257.

363. A.V.: Un romancier polonais, H. Sienkiewicz. *Revue Britannique* 1890 z 1 IV. – J.W. Gasztowtt: *Causerie littéraire*. Les derniers ouvrages d'H. Sienkiewicz. *Bulletin Pol.*, Paryż 1890 nr 45 s. 41-42. – O polskiej literatury. *Literární Listy* 1890 [inf. *Świat* 1890 nr 10 s. 239]. – G. Sienkiewicz. *Kijewskoje Slowo* 1890 nr 1110 z 25 XI. – G. Karpeles: *Allgemeine Geschichte der Literatur von ihren Anfängen bis auf die Gegenwart*. T.1-2. Berlin 1891; rec. *Kraj*, Petersb. 1892 nr 24 s. 7. – Wozwraszczenije Sienkiewicza iz Zanzibara. *Slawianskije Izwiestija* 1891 nr 19. – B.G. [B. Grabowski]: *Przekłady*. *Kraj*, Petersb. 1891 nr 6. – L.W. [L. Wasilewski]: *Przekłady na język ruski; Tłumaczenia; Przekłady z polskiego; Przekłady na języki słowiańskie*. *Kraj*, Petersb. 1891 nr 4, 5, 11, 13, 25, 36, 42, 45. – J.Uk.: *Autorowie polscy po litewsku*. *Kraj*, Petersb. 1891 nr 13. – *Przekłady na języki słowiańskie*. *Kraj*, Petersb. 1891 nr 39. – Ch. Dudley Warner: H. Sienkiewicz. *The Harpers New Monthly Magazine* 1892, V-VI. – [Opinia E.M. Vacano o trudnościach zrozumienia powieści historycznych Sienkiewicza przez cudzoziemców]. *Kraj*, Petersb. 1892 nr 29 s.19. – Co słyhać nowego. *Przekłady [na bułgarski]*. *Kur. Por.*, Warsz. 1891 nr 273. – W.A. Golcew: *Prdisłowije*, w: G. Sienkiewicz. *Powiesti i rasskazy*. Moskwa 1893 s. I-X (813). – Nemo [K. Waliszewski]: *O wydawcach Sienkiewicza w Paryżu*. *Kraj*, Petersb. 1892 nr

43. – *Kronika powszechna*. *Przekłady z polskiego*. *Tyg. Il.* 1893 nr 193 s. 175. – S.E. [W. Gasztowtt]: *Causerie littéraire*. H. Sienkiewicz. *Bulletin Pol.*, Paryż 1893 nr 65 s. 185-188. – S.P.: U G. Sienkiewicza. *Odiesskij Listok* 1893 nr 272. – Sienkiewicz w Odessie. *Kur. Por.*, Warsz. 1893 nr 135. – Iz żyzni i litieratury. Sienkiewicz. *Siewiernyj Wiestnik* 1893 nr 12. – O Sienkiewiczu [w Rosji]. *Gaz. Tor.* 1893 nr 220. – *Powiesti i rasskazy* [o tłum. W. Ławrowa]. Moskwa 1893; rec. *Siewiernyj Wiestnik* 1893 nr 8 s. 68-73; *Co słyhać nowego*. *Kur. Por.*, Warsz. 1893 nr 205; *Posel Prawdy* [A. Świętochowski]: „*Siewiernyj Wiestnik*” o Sienkiewiczu i literaturze polskiej. *Prawda* 1893 nr 43 s. 514. – [O art. w „*Athe-neum*” londyńskim, 1894]. *Słowo* 1894 nr 101. – *Kronika naukowa i literacka*. Niemcy o Sienkiewiczu [art. H. Menkesa w *Gegenwart*, Berlin 1894 nr 51]. *Kraj*, Petersb. 1895 nr 9. – *Kronika powszechna*. Ze świata słowiańskiego [o przekładach]. *Tyg. Il.* 1894 nr 51. – □ [J. Gadomski]: *Figaro* o Sienkiewiczu. *Kur. Codz.*, Warsz. 1895 nr 125. – E. Lubowski: *Obcy o Sienkiewiczu*. *Kur. Warsz.* 1895 nr 62. – J.L. [W. Książek]: *Niemcy o Sienkiewiczu*. *Słowo*, Warsz. 1895 nr 39; *toż: Kur. Lw.* 1895 nr 50. – M. Nikołajewa: *Poiski spasajuszczego dogmata* (Romany G. Sienkiewicza). *Nowoje Slowo* 1895 z XI, nr 2 s. 29-56. – E. Tissot: H. Sienkiewicz. *Semaine Littéraire*, Genewa 1895 nr 1; not. *Kronika naukowa i literacka*. *Kraj*, Petersb. 1895 nr 4, 8. – O H. Sienkiewiczu [w prasie rosyjskiej]. *Dz. Pozn.* 1895 nr 121, 164; *Gaz. Nar.* 1895 nr 43. – *Kronika naukowa i literacka*. Niemcy o Sienkiewiczu. *Kraj*, Petersb. 1895 nr 9. – O Sienkiewiczu w piśmie „*Odesskij Listok*”. *Gaz. Pol.* 1895 nr 121. – M. Hrusziwskij: *Ostatni romany G. Sienkiewicza*. *Dwa widczyty...* w Lwiewskim Klubie Rusynok 14 i 17 czerwnja 1895. *Zorja* 1895 nr 14-17 i odb., Lwów [1895] s. 51. – St-st: G. Sienkiewicz. *Żyżn' i Isskustwo* 1895 nr 180. – G. Sienkiewicz. *Odiesskije Nowosti* 1895 nr 3344 z 10 VII. – A. Wodziński: *Préface*, w: H. Sienkiewicz: *Sans dogme...* Paryż 1895 s. I-IV. – *Sistiematiczeskij obzor russoj narodno-uczebnoj litieratury* [o nowelach]. *SPetersb.* 1895 t.1 s. 320-321. – *Co słyhać nowego*. *Pozdrowienie Sienkiewicza* [dla literatów ros. w związku z ich świętem]. *Kur. Por.*, Warsz. 1895 nr 43. – *Co słyhać nowego* [o przekładach na franc.]. *Kur. Por.*, Warsz. 1895 nr 58. – O Sienkiewiczu w Rosji. *Zgoda*, Chicago 1895 nr 34, 52.

364. R. Glinka [J.R. Czernski]: Sienkiewicz. *Le Monde Élégant* 1896 z 11 III; rec.: O Sienkiewiczu. *Kraj*, Petersb. 1896 nr 12, *Dział Lit.-Artyst.* s. 12; *Bies. Lit.* 1897 nr 1096 s. 11. – S.E. [W. Gasztowtt]: *Causerie littéraire*. Sienkiewicz.

Pourquoi le grand romancier est il presque inconnu en France. *Bulletin Pol.* 1896 nr 95 s. 121-124.

– J. Gnatowski: Studia nad najnowszymi prądami we Francji, w: *Studia t. 1.* Lwów 1896 s. 195, 267-268.

– I.A. Gofsztetter: G. Sienkiewicz kak psicholog sowriemiennosti. Publicznaja lekcija. *Russkaja Biesieda* 1896 nr 1 s. 85-104; toż odb.: St.Petersb. 1896 s. 22.

Rec. i spraw.: *Dz. Pol.*, Lwów 1896 nr 331; Kronika petersburska. *Kraj*, Petersb. 1895 nr 47 s. 27; P.S., *Jekatiernburgskaja Niedziela* 1896 nr 18; *Saratowski Listok* 1896 nr 76; *Obrazowanije* 1896 nr 9; I.S., *Po Morju i Susze* 1896 nr 16; *Syn Otieczestwa* 1896 nr 91; Skriba [Je.A. Solowiew]: Litteraturnaja chronika. *Nowosti i Birzewaja Gazieta* 1896 nr 133; F.Sz., *Nowoje Wriemia* 1896 z 12 VI; *Wozrozdienije* 1899 nr 6.

– J. Kropf: H. Sienkiewicz. *Neues Wiener Tagblatt* 1896 (z paźdz.). – S.R.L. [S.R. Landau]: Bei H. Sienkiewicz. *Wiener Tageblatt*, 1896 nr 284 z 15 X, s. 1-2; toż: *Fremdenblatt*, Wiedeń 1896; streszcz.: Z daleka i z bliska. *Kraj*, Petersb. 1896 nr 41, *Dział Lit.-Artyst.* s. 154. – L. Wasilewski: Ze słowiańszczyzny [przeł. na chorwacki]. *Głos* 1896 nr 10. – L. Wasilewski: Z niw słowiańskich (krytyka rosyjska o Sienkiewiczu). *Tydzień*, Lwów. 1896 nr 21. – Kronika literacka. O Sienkiewiczu. *Kraj*, Petersb. 1896 nr 46., *Dział Lit.-Artyst.* s. 206. – Wiadomości literackie i artystyczne. Włosi o Sienkiewiczu. *Dz. Pozn.* 1896 nr 152. – Włosi o Sienkiewiczu. *Dz. Pol.*, Lwów 1896 nr 184. – Notatki literacko-artystyczne. Włosi o Sienkiewiczu. *Gaz. Lw.* 1896 nr 151. – O Sienkiewiczu. *Dz. Pol.*, Lwów 1896 nr 96. – Włosi o Sienkiewiczu [*Voce della Verità* 1896]. *Kraj*, Petersb. 1896 nr 26, *Kur. Pozn.* 1896 nr 158. – H.Z.: H. Sienkiewicz. *Wiener Tageblatt* 1896. – Sztuki piękne. Francuz o Sienkiewiczu. *Gaz. Nar.*, Lwów 1896 nr 337. – H. Menkes: Sienkiewicz. *Die Zeit*, Wiedeń 1896/1897 (t. 9/10) nr 111. – T. O'Connor: H. Sienkiewicz. *The Graphic*, 1897; spraw., *Ameryka*, Toledo 1897 nr 23. – A. Černy: H. Sienkiewicz. *Světovzor*, Praha 1897/1898 nr 44 s. 515-516. – Pan F. [Femelidi] o Sienkiewiczu [w Rosji]. *Kraj*, Petersb. 1897 nr 14, *Dział Lit.-Artyst.* s. 140; Litteraturnoje obozrienije. G. Sienkiewicz. *Wiestnik Jewropy* 1897 nr 5. – W. Gasztowtt: H. Sienkiewicz. *Bulletin Pol.*, Paryż 1897 nr 108/109. – I.A. Gofsztetter: G. Sienkiewicz. Kriticzeskij eskiz. *Siewier* 1897 nr 49, 52.

– E. Gosse: H. Sienkiewicz. *Contemporary Review* 1897, IV; toż: *The Living Age* 1897 z maja, vol. 213 s. 517-527; toż: E. Sienkiewicz. *Mi-nerva*, Turyń 1897, XIII;

Rec., fragm. i noty: A. Krzyżanowski [N. Szymanowska]: Anglik o Sienkiewiczu. *Kur. Warsz.* 1897 nr 207-210; Notatki literackie i artystyczne. Angielski krytyk o Sienkiewiczu. *Dz. Pol.*, Lwów 1897 nr 107, 150; Anglik o Sienkiewiczu. *Dz. Pol.*, Lwów 1897 nr 212, 216, 217, 218; Angielski krytyk o Sienkiewiczu. *Dz. Pozn.* 1897 nr 91; Anglik o Sienkiewiczu. *Gaz. Lw.* 1897 nr 138; Angielski krytyk o Sienkiewiczu. *Gaz. Nar.*, Lwów 1897 nr 107; Anglik o Sienkiewiczu. *Kur. Pozn.* 1897 nr 141.

– A. Griniewskij: G. Sienkiewicz. *Wsiemirnaja Illustracyja* 1897 nr 22. – W.Kos. [W. Kosiakiewicz]: Echa zachodnie. Paryż. *Kraj*, Petersb. 1897 nr 1. – Książnik: Poslednije romany Sienkiewicza. *Sibirskij Wiestnik* 1897 nr 69. – S.R. Landau: H. Sienkiewicz. *Die Gesellschaft*, Lipsk 1897, III; inf. *Głos* 1897 nr 22 s. 539. – E.S. Naganowski: Kronika londyńska. *Bibl. Warsz.* 1897 t. I s. 529-531. – M. Protopopow: Litteraturnyje siluety. G. Sienkiewicz. *Nowoje Obozrienije* 1897 z 27 VI. – S. Rzewuski: H. Sienkiewicz. *Revue Encyclopédique* 1897; inf. *Kraj*, Petersb. 1897 nr 43 s. 434. – L. Szczepański: Przeglądy literackie. Literatura nasza za granicą. *Prz. Tyg.* 1897 nr 3 s. 35. – L.Ju. Szepielewicz: Sienkiewicz kak romanist-psycholog. *Siewiernyj Wiestnik* 1897 z. 8 s. 17-39; toż w: Naszi sowriemienniki. Petersb. 1899 s. 98-119. – Zygmunt [B. Zahorski]: Krytyka angielska o Sienkiewiczu. *Kraj*, Petersb. 1897 nr 14 s. 139-140. – Niemcy o Sienkiewiczu [art. J. Kropfa w *Neues Wiener Abendblatt*]. *Kur. Pozn.* 1897 nr 15; Notatki literackie i artystyczne. Niemcy o Sienkiewiczu. *Dz. Pol.*, Lwów 1897 nr 19; Echa warszawska. *Prz. Tyg.* 1897 nr 1. – Z Petersburga [o przeł. na ros.]. *Kur. Warsz.* 1897 nr 320; *Prz. Lit.*, Krak. 1897 nr 24 s. 20. – Nauka, literatura i sztuka [o przeł. na ang.]. *Dz. Krak.* 1897 nr 303. – [„Quo vadis” w Petersburgu, odczyty]. *Dz. Pozn.* 1897 nr 55. – Sienkiewicz w literaturze angielskiej. *Gaz. Lw.* 1897 nr 125. – O Sienkiewiczu słów kilkoro [we Francji]. *Kraj*, Petersb. 1897 nr 1 s. 11. – [O przeł. na szwedzki w *Aftonbladet*]. *Prz. Lit.*, Krak. 1897 nr 2 s. 14. – Rzeczy polskie w obcych literaturach. *Prz. Lit.*, Krak. 1897 nr 8 s. 12. – Sienkiewicz i J. Curtin. *Tyg. Il.* 1897 nr 48. – Notatki literackie i artystyczne. Chorwaci o Sienkiewiczu [art. w *Vienne* 1897 nr 21]. *Dz. Pol.*, Lwów 1897 nr 53; Chorwaci o Sienkiewiczu. *Kur. Pozn.* 1897 nr 44. – Sienkiewicz po słoweńsku. *Kur. Pozn.* 1897 nr 196. – Notatki literackie i artystyczne. Sienkiewicz w literaturze francuskiej. *Dz. Pol.*, Lwów 1897 nr 21. – Sienkiewicz w Ameryce. *Zgoda*, Chicago 1897 nr 38.

365. J. Victor [J. Dobrski]: H. Sienkiewicz. *La Volonté* 1898 z 11 XI. – J. Flach: Polnische Erzählunglitteratur. *Das Literarische Echo*, Berlin 1898 nr 2; inf. *Tyg. Il.* 1898 nr 46 s. 915. – (fk) [F. Krček]: „Krzyżacy” po czesku [i inne tyt.]. *Gaz. Lw.* 1898 nr 228. – Stef.Krz. [S. Krzywozewski]: Echa zachodnie. Paryż. *Kraj*, Petersb.

1898 nr 24. – G. McDermot: H. Sienkiewicz. *The Catholic World* 1898 (z lutego) s. 658-659. – N. Minskij: Literatura i iskusstwo [o przekł. F.W. Dombrowskiego]. *Nowosti i Birzewyja Gaz.* 1898 z 10 IX nr 249 [inf. *Kraj*, Petersburg. 1898 nr 41 dod. lit. s. 24]. – S. de Soissons: H. Sienkiewicz. *Black and White*, Londyn 1898 nr 409 (z 3 XII) s. 713. – E. Wester: H. Sienkiewicz. Ett literat 25-arsjubileum. *Stockholms Dagblad* 1898 z 1 I. – Author at Home. *New York Times* 1898 [inf. *Prz. Lit. dod. Kraju* 1898 nr 8 s. 13]. – The Author of „Quo vadis”. *Century* 1898 nr 3. – Różne wieści [Sienkiewicz w prasie ameryk.]. *Kraj*, Petersburg. 1898 nr 17. – Quo vadis [o tłum. F. Verdinois]. *Kur. Pozn.* 1898 nr 227. – Skalpiel: Litieraturnoje obozrienije. G. Sienkiewicz. *Pridnieprowskij Kraj* 1898 nr 39. – Opinions of Critics and Writers on the Novels of Sienkiewicz and Mr Curtin’s translations, w: H. Sienkiewicz: Hania. Boston 1898, s. 1-10. – G. Sienkiewicz w amierikanskoj pieczati. *Wiestnik Inostrannoj Literatury* 1898 nr 9. – Sienkiewicz w Rosji. *Dz. Pozn.* 1898 nr 165. – Wiadomości literackie. O Sienkiewiczu. *Dz. Pol.*, Lwów 1898 nr 274. – Notatki literackie i artystyczne [art. w *The Century*]. *Dz. Pol.*, Lwów 1898 nr 206. – Notatki literackie i artystyczne. Sienkiewicz po angielsku. *Gaz. Lw.* 1898 nr 169. – O Sienkiewiczu [w Rosji]. *Gaz. Lw.* 1898 nr 229.

– P. Arcari: Les Héros et les nouvelles d’H. Sienkiewicz. *Osservatore Cattolico* 1899 z. 5/6. – B.: Cudzoziemcy o literaturze polskiej. *Prawda* 1899 nr 1 s. 8-9. – D. Ciampoli: Sienkiewicz. *Rivista d’Italia*, Rzym 1899 nr 10 s. 290-317 i odb. – W.W. Czujko: Kritiko-biograficzeskij oczerk, w: G. Sienkiewicz: Wołk. Raznyje dorogi... Petersburg. 1899 s. I-XXX; rec.: Elk.: W. Czujko i jego poglądy na Mickiewicza i Sienkiewicza. *Kraj*, Petersburg. 1899 nr 14, *Dział il.* s. 39-40. – A. Darowski: Tłumacz Sienkiewicza [F. Verdinois]. *Tyg. Il.* 1899 nr 47 s. 922. – D. [A. Darowski]: Włosi o Sienkiewiczu [o art. B. Pisani w *Nuova Antologia*]. *Gaz. Lw.* 1899 nr 205. – M. Giobbe [wstęp] w: E. Sienkiewicz: Quo vadis? Neapol 1899; rec.: y. [I. Matuszewski]: Z tygodnia na tydzień. *Tyg. Il.* 1899 nr 19. – G.D. Herron: The Writings and Ideas of H. Sienkiewicz. *The Social Forum*, Chicago, 1899 nr 4 (z września) s. 113-121; inf. *Ateneum* 1900 t.1 s. 258, *Tyg. Il.* 1899 nr 51 s. 1015. – J. [Cz. Jankowski]: Sądy i poglądy [w prasie ros.]. *Kraj*, Petersburg. 1899 nr 6 s. 26-28; nr 7 s. 26-27. – Stanley E. Johnson: The Author of Quo vadis. *Education*, Londyn 1899, VI. – -w-ski [W. Karczewski]: H. Sienkiewicz u Chorwatów. *Czas* 1899 nr 174-175. – J. Pasarić: Sienkiewicz o J. Slovackemu. *Vjenac*, Zagrzeb

1899 s. 386. – B. Prusik: H. Sienkiewicz. Listek k jeho jubileu. *Česka Revue* 1899 nr 4; toż: *Zlata Praha* 1899/1900 nr 40; toż: *Beseda Lidu* 1900 nr 3. – T. Shandy: H. Sienkiewicz, l’auteur del „Quo vadis”. *Nuova Antologia di Scienze, Lettere ed Arti*, Rzym 1899 t. 167 i odb. – Nasi artyści za granicą. *Echo Muzycz. Teatr. i Artyst.* 1899 nr 50 s. 599. – S.C. de Soissons: Introduction, w: H. Sienkiewicz: Her Tragic Fate. Chicago-Londyn 1899 s. 5-38, toż: Nowy Jork [1901]. – L. Ju. Szepielewicz: Naszi sowriemienniki. Petersburg. 1899 s. 98-163. – Sienkiewicz u obcych [w Ameryce i we Włoszech]. *Tyg. Il.* 1899 nr 51 s. 1015. – Notatki literackie i artystyczne. Sienkiewicz zagranicą. *Dz. Pol.*, Lwów 1899 nr 45. – Notatki literackie i artystyczne. Sienkiewicz po chorwacku. *Dz. Pol.*, Lwów 1899 nr 68. – [O popularności Sienkiewicza we Włoszech]. *Dz. Pozn.* 1899 nr 292. – D. [A. Darowski]: Korespondencje z Rzymu. *Gaz. Lw.* 1899 nr 9. – Weryha [A. Darowski]: Sienkiewicz we Włoszech. *Kraj*, Petersburg. 1899 nr 49, *Dział il.* s. 335. – (fk) [F. Krček]: Sienkiewicz po chorwacku. *Gaz. Lw.* 1899 nr 53. – S. Zdziarski: Bibliografia. Przekłady z polskiego. *Tyg. Il.* 1899 nr 24. – Sienkiewicz po chorwacko-serbsku [tłum. I. Gostisz]. *Gaz. Lw.* 1899 nr 201. – Kronika literacka. Niemcy o Sienkiewiczu. *Kraj*, Petersburg. 1899 nr 35, *Dział il.* s. 112. – Kronika literacka. H. Sienkiewicz po włosku. *Kraj*, Petersburg. 1899 nr 41, 45, *Dział il.* s. 207, s. 271. – Niemcy o Sienkiewiczu. *Kur. Pozn.* 1899 nr 200. – Włosi o Sienkiewiczu. *Kur. Pozn.* 1899 nr 206. – Kronika powszechna. Sienkiewicz w języku chorwackim. Sienkiewicz po włosku. *Tyg. Il.* 1899 nr 13 s. 258. – E. Checchi: Conversazioni letterarie. Dal De Amicis al Sienkiewicz. *Natura ed Arte*, Mediolan-Rzym 1899/1900, t. IX s. 410-412.

366. Old Gentleman [A.W. Amfitieatrow?]: Sienkiewicz. *Rossija* 1900, X; spraw. *Kur. Warsz.* 1900 nr 272 s. 9. – I. Antonowicz: Russkije kritiki Sienkiewicza. *Odiesskij Listok* 1900 nr 317, 321. – V. Basch: La vie intellectuelle à l’étranger H. Sienkiewicz. *Le Siècle* 1900 z 10 XII; rec.: E.L.: Głos cudzoziemca. *Kur. Warsz.* 1900 nr 353 s. 10-11. – M. Bierbierow: G. Sienkiewicz (po słuczaju 25-letniego jubileja...). *Priazowskij Kraj* 1900 nr 325. – A.B. [A. Bogdanowicz]: Kriticzeskije zamietki. *Mir Bożyj* 1900 nr 12. – D. Ciampoli: E. Sienkiewicz. *Rassegna Internazionale* 1900; rec.: Weryha [A. Darowski]: Kronika literacka. Sienkiewicz w świetle krytyki włoskiej. *Kraj* 1900 nr 41, *Dział il.* s. 553-554. – D. Ciampoli: Studio critico, w: E. Sienkiewicz: Nouvelle. Castello 1900 s. I-LIX; tenże w: E. Sienkiewicz: Oltre il mistero. Mediolan 1900 s. V-XX. – J. Claretie: La vie à Paris. *Le*

Temps 1900 z 1. XII, spraw.: *Tyg. Il.* 1900 nr 51 s. 1014. – A. Colasanti: E. Sienkiewicz. *Rivista Polit. e Lett.* 1900, X.; toż w tłum. ros.: *Russkaja Mysl* 1900 z. 12 s. 169-183; spraw.: *Kur. Codz.*, Warsz. 1900 nr 27. – O Sienkiewiczu [w prasie ros.]. *Kur. Codz.*, Warsz. 1900 nr 51. – A. Černý: Jubileum H. Sienkiewicze. *Slovanský Přehled* 1900 z. 8 s. 392-394; spraw.: *Tyg. Il.* 1900 nr 28 s. 553. – Weryha [A. Darowski]: Wydawnicza fuszerka [przekł. na włoski]. *Kraj*, Petersb. 1900 nr 18, *Dział II.* s. 270. – R.L. Diaz: H. Sienkiewicz. *Revista Nueva*, Madryt 1900 nr 8; inf. *Kraj*, Petersb. 1901 nr 9, dod. *Życie i Szt.* s. 110. – E-k.: Głosy o Sienkiewiczu. *Kraj*, Petersb. 1900 nr 44, *Dział II.* s. 591-592. – Nemo [A. Darowski]: H. Sienkiewicz we Włoszech. *Dz. Pozn.* 1900 nr 280. – M. Dubinskij: Jeremija polskiej literatury. *Birżewyje Wiedomosti* 1900 nr 86; inf.: *Ateneum* 1900 t. 2 s. 219. – I. Ignatow: Zaszczitnik „dogmata”. *Russkije Wiedomosti* 1900 nr 342. – W. Jabłonowski: H. Sienkiewicz wśród obcych. *Tyg. Il.* 1900 nr 10 s. 193-195. – J.L. Janasz: L’auteur de „Quo vadis?”. *Revue Blanche*, Paryż, 1900 z 1.VI s. 161-170. – Janko: Echa zachodnie [o przekł. na niem.]. *Kraj*, Petersb. 1900 nr 39 s. 13. – G. Kahn: De quelques romans. *Revue Blanche*, 1900 z 15 XII. – Karabella [K. Korwin-Piotrowski]: Echa. *Tyg. Pol.*, Warsz. 1900 nr 17, 23, 26. – B. Kozakiewicz: H. Sienkiewicz. *Le Figaro* 1900 z 28 XI. – B. Kozakiewicz, J.L. Janasz: Note, w: H. Sienkiewicz: Quo vadis?, Paryż 1900 s. 7-8, toż: Paryż 1901 s. 5-6. – St.Krz. [S. Krzyżowski]: Echa zachodnie [przekł. i art. w prasie paryskiej]. *Kraj*, Petersb. 1900 nr 26, 27, 32, nr 36 s. 13-14 [o rzekomym dalszym ciągu „Quo vadis?” pt. Róża mistyczna], nr 38, 46, 49. – G. Lefèvre [Wstęp] w: H. Sienkiewicz: En vain. Paryż 1900. – -bo- [S.B. Ljuboszyć]: G. Sienkiewicz. *Nowosti Dnia* 1900 z 9 XII. – Jan L. [J. Lorentowicz]: Sienkiewicz w Paryżu. *Kur. Codz.* 1900 nr 353. – J. Lorentowicz: Sienkiewicz we Francji. Głosy krytyków o „Quo vadis?”. *Kur. Codz.* 1900 nr 355. – E.L. [E. Lubowski?]: Sienkiewicz i paryżanie; Głos cudzoziemca [Wiktora Boscha]. *Kur. Warsz.* 1900 nr 308, 353. – W. Ławrow: G. Sienkiewicz. (Oczerk). *Kurjer*, Moskwa 1900 nr 343. – C. Marangoni: Per l’indipendenza dell’arte (Perosi e Sienkiewicz). *Rivista Letteraria Artistica*, Rzym 1900. – W. Marrené-Morzowska: L’auteur de „Quo vadis?” et son oeuvre. *La Revue des Revues* 1900 z 1 XII s. 490-513. – ut.[I. Matuszewski]: Sienkiewicz we Francji. *Tyg. Il.* 1900 nr 44 s. 862. – J. Muczkowski: Jeremiasz Curtin i jego zdanie o Sienkiewiczu [w *The Boston Courier* i *The Outlook*]. *Tyg. Il.* 1900 nr 10 s. 195-196. – [P.L. Occhini?]: Di due romanci del

Sienkiewicz e di una loro critica [„Quo vadis?” i „Bez dogmatu”]. *La Cività Cattolica*, Rzym 1900 z 16 VI. – Wł.P. [W. Paliński]: H. Sienkiewicz we Włoszech. *Kur. Por.*, Warsz. 1900 nr 98. – A. Pavissich: Arte sana e arte morbosa e i due romanzi „Quo vadis?” e „Oltre il misterio” di Enrico Sienkiewicz. Mediolan 1900; tenże: Di due romanzi di E. Sienkiewicz e di una loro critica. *Civiltà cattolica* 1900 z 16 VI. – Swojak [E. Piltz]: Echa zachodnie. Londyn, 11 lutego [o art. w *Daily Mail*]. *Kraj*, Petersb. 1900 nr 5 s. 9. – B. Prusik: Polska beletristika. *Česka Revue* 1900/1901 nr 1 s. 1241-1243. – W. Rusakow: Uspiech Sienkiewicza w Rossii. *Wiestnik Litieratury* 1900 nr 2.

367. S. Rzewuski: L’auteur de „Quo vadis?”. L’homme et l’écrivain. Souvenirs personnelles. *Le Gaulois* 1900 z 11 IX; toż: *Les Annales* 1901 z 17 III; toż tłum. włoskie: L’autore de „Quo vadis?”. L’uomo e lo scrittore. *L’Alba*, Mediolan 1900 z 14 IX. – S. Rzewuski: Sienkiewicz we Francji. *Sl. Pol.*, Lwów 1900 nr 597. – S.E-n: G. Sienkiewicz (Po powodu 25-letia jego literaturnoj diejatielnosti). *Wołyn’* 1900 nr 270-272. – A. Sakmarow: G. Sienkiewicz. *Nowosti i Birżewaja Gazieta* 1900 nr 341, 344. – Sard: Z Rzymu. *Gaz. Pol.*, Warsz. 1900 nr 83. – R.I. Siemientkowski: Czto nowego w literaturie. Kriticzeskije oczerki (25-letie literaturnoj diejatielnosti G. Sienkiewicza. Jego zasługa pieried wsierossijskim obščestwom. G. Sienkiewicz i krestianskij wopros). *Niwa* [dod. mies.], Petersb. 1900 nr 3 s. 626-630. – Z. Sokołowska: Kartka z podróży. Sienkiewicz w Sycylii. *Bies. Lit.* 1900 nr 19. – A.T-N. [A. Taller-Niepricew]: G. Sienkiewicz. *Tiflisskij Listok* 1900 nr 288. – F.O. Tencajoli: Un romanziere polacco- Sienkiewicz. *Gazetta Letteraria*, Turyn 1900 z 13 I. – M.D. Teneajdi: E. Sienkiewicz. *Gazetta Provinciale de Bergamo* 1900 z 7/8 V; spraw.: *Ateneum* 1900 t. 3 s. 410. – J. Valera: Sienkiewicz w Hiszpanii [o art. z *Imparcial*]. *Dz. Pozn.* 1900 nr 226. – Nemo [K. Waliszewski]: Felieton paryski. *Kraj*, Petersb. 1900 *Dział II.* nr 37, 40, 42, 49, 50. – A.W. [A.M. Wwiedzienski]: G. Sienkiewicz (25-letie literaturnoj diejatielnosti). *Russkij Listok* 1900 nr 339. – S. Zdziarski: Bibliografia przekładów dzieł Sienkiewicza na języki obce. *Gaz. Pol.* 1900 nr 293 s. 3-4. – Znicz: Echa paryskie (Powodzenie Sienkiewicza we Francji). *Dz. Pozn.* 1900 nr 241. – Borba za idealizm, kriticzeskaja statja (Dostojewskij, Sienkiewicz, Nicze, Strachow i drugije). Petersb. 1900; spraw.: *Ateneum* 1900 t. 1 s. 706. – O Sienkiewiczu [we Włoszech]; Sienkiewicz u obcych; Wojna o Sienkiewicza; „Quo vadis” w parlamencie angielskim; Dzieła

Sienkiewicza w Anglii; Sienkiewicz we Włoszech. *Dz. Pol.*, Lwów 1900 nr 5, 9, 16, 107, 113, 114, 288. – [O Sienkiewiczu w *Allg. Ztg.*, *Wiener Ztg.*]. *Dz. Pozn.* 1900 nr 66, 72. – Sienkiewicz we Włoszech. *Dz. Pozn.* 1900 nr 103. – Sienkiewicz u Serbów i Słoweńców. *Dz. Pozn.* 1900 nr 126. – O Sienkiewiczu [w *Wiener Ztg.*]. *Gaz. Lw.* 1900 nr 64. – Włosi o Sienkiewiczu i o Polsce. *Gaz. Tor.* 1900 nr 46. – Kronika literacka. Głosy obcej krytyki o Sienkiewiczu; Przekłady z Sienkiewicza; Tryumfator [art. Dino Mantoriniego z *La Stampa*]; Sienkiewicz we Włoszech; O przekładach z Sienkiewicza; Szkoły i młodzież. Nowy przedmiot na uniwersytecie wiedeńskim w r. 1901 – „Wykłady o Sienkiewiczu”, zapowiedziany przez E. Łunińskiego. *Kraj*, Petersburg. 1900, *Dział II*. s. 47, 158, 253-254, 454, 489, 513. – O Sienkiewiczu [w prasie rosyjskiej]. *Kur. Codz.* 1900 nr 51. – Sienkiewicz i Rodziewiczówna w Anglii i Ameryce. *Kur. Pozn.* 1900 nr 228. – Niemcy o Sienkiewiczu; Sienkiewicz w Rosji. *Kur. Pozn.* 1900 nr 80, 234. – Z Petersburga. *Kur. Warsz.* 1900 z 2.I. – Sienkiewicz we Włoszech. *Ruch Katol.*, Lwów 1900 nr 287. – G. Sienkiewicz. *Siewier* 1900 z 13.II. – Krytyka i bibliografia. *Slawianskij Wiek* 1900 nr 9/10. – Włosi o Sienkiewiczu [art. C. Flores w tyg. *l'Atteneo*]. *Słowo* 1900 nr 8. – Rozmaitości. *Wiener Zeitung* o Sienkiewiczu. *Szkola*, Lwów 1900 s. 103. – E. Sienkiewicz. *Tribuna*, Rzym 1900 z 15 I, spraw.: *Ateneum* 1900 t. 1 s. 707. – Sienkiewicz u obcych. *Tyg. II*. 1900 nr 27 s. 535, nr 28 s. 554, nr 30 s. 593-594, nr 45 s. 894, nr 48 s. 954. – Uznanie u obcych; Sienkiewicz we Francji; Sienkiewicz po hiszpańsku. *Tyg. Mód i Pow.* 1900 nr 10, 43, 45. – Litteraturnyje oczerki. G. Sienkiewicz. *StPetersb. Wiedomosti* 1900 nr 339. – Nauka, literatura i искусство. *Charkowskije Gub. Wiedomosti* 1900 nr 275. – Włosi o Sienkiewiczu. *Zgoda*, Chicago 1900 nr 5, 6. – Co zdziałał Sienkiewicz [w USA]. *Zgoda*, Chicago 1900 nr 11, 28.

368. [E. Abbot:] H. Sienkiewicz. *The Literary World*, Boston 1901, VII. – G. Art: Les idées et les livres [o przekładach]. *Annales de Bibliographie Critique* 1901 nr 4-6. – B.: Najnowsze sądy francuskie o Sienkiewiczu. *Wiek II*. 1901 nr 275. – J. B. de C. [J. Baudouin de Courtenay]: Maïla Mikokola [Talvio] i jej przekłady z polskiego na język fiński. *Kraj*, Petersburg. 1901 nr 51, dod. *Życie i Szt.* s. 602. – H. Bordeaux: L'invasion étrangère dans la littérature française. *Le Correspondant* 1901 z 25 XII s. 1144-1163. – A. Brückner: H. Sienkiewicz. *Blätter für Bücherfreunde* 1901; inf. *Tyg. II*. 1901 nr 52 s. 1026. – C. Busse: Polonica. *Velhagen u. Klasing Monatshefte* 1901 z marca; inf. *Kraj*, Petersburg. 1901 nr 23, dod. *Życie i Szt.* s. 269.

– M. Cabs: La Roche Tarpéienne. *La République Française* 1901 z 5 IV. – K. Chraniewicz: Pan Zagłoba (Iz sienkiewiczzewskich tipow. K jubileju). *Nowyj Żurnal Inostrannoj Literatury* 1901 z. 1. – J. Claretie: L'Âme d'un Peuple. *Le Journal* 1901 z 6 II; [tłum. fragm.] *Słowo* 1901 nr 40. – W. Danneberg: H. Sienkiewicz. Eine litterarische Skizze. *Breslauer Morgen-Zeitung*, Wroc. 1901 nr 282 z 19 VI s. 1-2; toż: *Berliner Börsen-Courier* 1901. – Weryha [A. Darowski]: Echa zachodnie. Rzym, 6 kwietnia. *Kraj*, Petersburg. 1900 nr 13 s. 14. – St. von Gacki: H. Sienkiewicz. *Allgemeine Schweizerzeitung*, 1901; inf. *Kraj*, Petersburg. 1901 nr 28, dod. *Życie i Szt.* s. 329. – M. Gawalewicz: Listy z południa. (Sienkiewicz we Włoszech). *Kur. Warsz.* 1901 nr 102. – W. Gąsiorowski: Sienkiewicz umęczony [o przekł. na hiszpański]. *Dz. dla Wszyst.* 1901 nr 169. – M. Goldberg: H. Sienkiewicz. *L'Art du Théâtre*, Paryż 1901 nr 5; rec.: Gordon [S. Krzywoszewski]: Echa zachodnie. *Kraj*, Petersburg. 1901 nr 22 s. 14. – J. Hranilović: O H. Sienkiewicze. *Vješnjac*, Zagrzeb 1901 s. 17. – A.K.: G. Sienkiewicz. *Żurnal dla Wsiech* 1901 nr 5 s. 515-522. – H.F. Keenan: Old World Themes. *Literary Era* 1901 t. 8 s. 93. – M. Kobryner: Essai sur H. Sienkiewicz. *Rev. Helvétique*, Genewa 1901 i odb., Paryż 1901. – F.K. [F. Korczak]: Sienkiewicz u Niemców [art. w *Nord Allgemeine Ztg.*, *Litterarisches Echo*, *Hamburger Nachrichten*]. *Tyg. II*. 1901 nr 18 s. 353. – (fk) [F. Krčęk]: Przekłady czeskie Sienkiewicza. *Gaz. Lw.* 1901 nr 151. – Jan L. [J. Lorentowicz]: Sienkiewicz we Francji. *Kur. Codz.*, Warsz. 1901 nr 2, 21. – J.L. [J. Lorentowicz]: Z Paryża [m. in. o tłumaczach i wydawcach Sienkiewicza]. *Kur. Codz.*, Warsz. 1901 nr 163, 186. – C. Mauclair: Le roman historique français devant les étrangers. *La Nouvelle Rev.* 1901 z 1 VIII s. 431-445. – H. Monnier: Deux patriotismes: „l'Épopée du Roi” de Heidenstam et „Le Déluge” de Sienkiewicz. *Foi et Vie* 1901 z 1 XII s. 3-7. – E. Montfort: Variations sur la littérature. Sienkiewicz. *Rev. Naturaliste*, Paryż 1901 z 15 I. s. 45-50. – M. Muret: Au jour le jour. Sienkiewicz et Bulwer-Lytton. *Journal de Débats* 1901 z 3 IV. – Nitram [S. Krakowa]. *Reichswehr*, Wiedeń; inf. *Tyg. II*. 1901 nr 10 s. 197. – L.E. Van Norman: The Country of Sienkiewicz. *The Bookman*, New York 1901 nr 6-7; toż pt. A Visit to Sienkiewicz. *The Outlook* 1901 nr 14; inf. *Kraj*, Petersburg. 1901 nr 29, dod. *Życie i Szt.* s. 341. – W. Perkowski: The Country of Sienkiewicz. *Zgoda*, Chicago 1901 nr 26. – M.C. Poinsoy, G. Normandy: Les temps héroïques de la Pologne et les romans de Sienkiewicz. *Le Contemporaine* 1901 nr 13 s. 265-280. – A. Po-

tockci: „Quo vadis?” i „Ogniem i mieczem” w Paryżu. *Kur. Warsz.* 1901 nr 298. – (R.): Pan B. Kozakiewicz, francuski tłumacz Sienkiewicza. *Wędrowiec* 1901 nr 27. – Rachilde [M. Vallette Eymery]: Les Romans. *Mercure de France* 1901 z 1 I s. 167-169. – J. Rameau: Le nationalisme littéraire. *Le Gaulois* 1901 z 1 III. – A. Savine: Préface, w: H. Sienkiewicz: Pages d’Amérique. Paryż 1901, toż: Paryż 1934. – F. Sekanina: H. Sienkiewicz. Literární studie. *Obzor Literární Umelecký* 1901 nr 5 i odb., Praha 1901 s. 68. – J. Schlaf: Sienkiewicz e la sua fama. *Minerva* 1901, XXI; toż w wersji niem.: Sienkiewicz und sein Ruhm. *Die Zeit* 1901 (t. 27/28) nr 340 s. 7-8. – (Str.): Korespondencja [z Barcelony]. *Dz. Pozn.* 1901 nr 23. – K. Stryjeński: H. Sienkiewicz. *Revue Universelle*, Paryż 1901 s. 20, 447, 546, 732; inf. *Tyg. Il.* 1901 nr 6; *Kraj*, Petersburg 1901 nr 33 s. 386. – Z. Wiengierowa: G. Sienkiewicz. Krito-biograficzkeskij oczerk. *Obrazowanije* 1901 nr 11 s. 43-68. – A.W. [A. Warszawski]: Ruch umysłowy w Paryżu. *Ateneum* 1901 t. 2 s. 128-131. – T. de Wyzewa [T. Wyżewski]: Le comte Tolstoi et la critique russe. *Revue des Deux Mondes* 1901 z 15 III. – Notatki. Sienkiewicz w Ameryce [o przekładach]. *Dz. Pol.*, Lwów 1901 nr 330. – Sienkiewicz w Portugalii; Sienkiewicz i krytyka francuska. *Dz. Pozn.* 1901 nr 23, 110. – E. Sienkiewicz. *Gatto Nero*, Rzym 1901 nr 2. – H. Sienkiewicz i krytyka francuska. *Gaz. Lw.* 1901 nr 108. – Mały fejteton. „*Matin*” o Polsce i o Sienkiewiczu. *Gaz. Nar.*, Lwów 1901 nr 281. – O Polsce i Sienkiewiczu [fragm. z pisma „*Matin*”]. *Gaz. Opol.* 1901 nr 83. – Niemcy o Sienkiewiczu. *Kijewskoje Slovo* 1901 z 12 XII. – Notatki literackie; Echa zachodnie; Polonica; Peszteński *Magyar Hirlap* prosił Sienkiewicza o utwór do numeru gwiazdkowego. *Kraj*, Petersburg 1901, dod. *Życie i Szt.* s. 281, 293, 318, 365, 397, 484, 592. – Z Paryża. (Sienkiewicziana). *Kur. Codz.*, Warsz. 1901 nr 92, 292. – Korespondencja [z Paryża]. Chybiony współpracownik Sienkiewicza. *Kur. Warsz.* 1901 z 3 IX. – „*L’Illustration*” o Sienkiewiczu; Polonica. *Kur. Warsz.* 1901 z 10 I i z 22 X. – Słoweński tłumacz Sienkiewicza [P. Miklavec]; „*Matin*” o Polsce i Sienkiewiczu. *Kur. Pozn.* 1901 nr 229, 456, 500. – J. Claretie o Sienkiewiczu. Dusza narodu. *Głos Lit. i Społ.* 1901 nr 9; *Słowo* 1901 nr 40; *Tyg. Il.* 1901 nr 51 s. 1014; *Zgoda*, Chicago 1901 nr 11. – Bibliograficzkeskij listok [o przekładach na ros.]. *Jeżemiesiacznyje Soczinenija* 1901 nr 9. – Sienkiewicz e nia fama. *Minerva. Rivista delle Riviste*, Turyn 1901 t. XXI. – L’auteur de „Quo vadis?”. *La Presse* 1901 z 30 III. – Sienkiewicz po niemiecku. Sienkiewicz za granicą. *Tyg. Il.* 1901 nr 8 s. 158, nr 16 s. 317. –

Blask polskiej literatury. *Tyg. Pol.*, Warsz. 1901 nr 21, 25. – O G. Sienkiewiczu. *Smolenskiy Wiestnik* 1901 nr 106. – Sienkiewicz i Niemcy. *Charkowskiy Listok* 1901 nr 514. – Sieriebriannyj jubilej G. Sienkiewicza. *Wiestnik Inostrannoj Literatury* 1901 nr 1 s. 328-334. – Echa. Sara Bernhardt o Sienkiewiczu. *Przedświt*, Lwów 1901 nr 73. – Sienkiewicz w Szwajcarii [art. w *Algemeine Schweizerzeitung*]. *Zgoda*, Chicago 1901 nr 36.

369. A. Bielecki: Zapiski bibliograficzne [o przekł. E. i R. Ettingerów]. *Prz. Powsz.* 1902 t. 74 z. 5 s. 290-291. – Biel. [L. Blumental]: Sienkiewicz w Brazylii. *Kraj*, Petersburg nr 4, dod. *Życie i Szt.* 1902 s. 47. – P.W. Bykow: Kriticzesko-biograficzkeskij oczerk, w: G. Sienkiewicz: Połnoje illustrirowannoje sobranije sozczinienij t. 1. Petersburg 1902 s. 5-19. – J. Ernest-Charles: La littérature française d’aujourd’hui. Paryż 1902 s. 26-31; inf. *Kraj*, Petersburg 1902 nr 10, dod. *Życie i Szt.* s. 119. – J. Flach: Sienkiewicz po niemiecku. *Prz. Pol.* 1902 t. 145 s. 169-172. – A.L. Guyot, P. Luguët: À nos lectures, w: H. Sienkiewicz: Une idylle dans la prairie. Paryż 1902. – G. Kahn: Sienkiewicz. *Nouvelle Revue* 1902 z 15 IV s. 511-516. – H. Lindgren: H. Sienkiewicz. *Ord och Bild* 1902 s. 447-455. – E. Łuniński: Sienkiewicz’s Jugendwerke. *Magazin für Literatur* 1902 s. 225-227, 235-236; toż w tłum. na węgier.: *Havi Szemle* 1902 s. 55 i n. – M.: Dzieła Sienkiewicza za granicą. *Kraj*, Petersburg 1902 nr 44, dod. *Życie i Szt.* s. 464. – M. Muret: Au jour le jour. Sienkiewicz, Hauptmann, D’Annunzio et Cie. *Journal des Débats* 1902 z 18 II. – W. Perkowski: Co mówo i nas oba prasa. *Zgoda*, Chicago 1902 nr 30. – R.I. Siemientkowskij: Czto nowogo w literaturie? *Niwa*, Petersburg 1902 nr 2, dod. *Życie i Szt.* s. 386-390. – Savoie-Carignan de Soissons: H. Sienkiewicz and His Writings. *North American Review Publ.*, New York 1902 (t. 175) nr 549 s. 176-193. – O.F. Tencajoli: E. Sienkiewicz. Appunti biografici e letterari. Lettura fatta nel R. Ateneo di Bergamo il 6 maggio 1900, Mediolan 1902 s. 25. – F. Verdinois: Il nostro romanzo. A. Głowacki „Faraone” [i Sienkiewicz]. *Corriere di Napoli* 1901 nr 361; inf. *Tyg. Il.* 1902 nr 3 s. 59. – J. Verissimo: Homens e Cousas Estrangeiras. Rio de Janeiro 1902; Rec.: J. Stańczewski: Obcy o Polsce. Polska i Polacy w piśmiennictwie brazylijskim. *Prz. Współcz.* 1928 nr 27 s. 337-343. – M. Wołoszyn: Literaturnyje zamietki. *Kijewskaja Gazieta* 1902 nr 84. – R. Zawiliński: Chłop tłumaczem Sienkiewicza [P. Miklavec]. *Il. Pol.* 1902 nr 3; toż: *Praca*, Poznań 1902 nr 8. – Sienkiewicz w Niemczech. *Czas* 1902 nr 13, toż: *Dz. Pol.*, Lwów 1902 nr 32, *Dz. Pozn.* 1902 nr 18. – Bourget o Sienkiewiczu. *Dz.*

Pol., Lwów 1902 nr 179, toż: *Gaz. Lw.* 1902 nr 83, *Kur. Pozn.* 1902 nr 166, *Przedświt*, Lwów 1902 nr 85. – Mały felieton. Zapał dla Sienkiewicza. *Dz. Pol.*, Lwów 1902 nr 218. – Nieprzyjacieli Sienkiewicza. *Głos Nar.*, Krak. 1902 nr 305. – Sienkiewicz w sztuce francuskiej. *Il. Pol.*, Krak. 1902 nr 21. – Notatki literackie. *Kraj*, Petersb. 1902 nr 12, dod. *Życie i Szt.* s. 144. – Francuzka [J. Buffet] o Sienkiewiczu. *Kraj*, Petersb. 1902 nr 20, dod. *Życie i Szt.* s. 229; toż: *Kur. Pozn.* 1902 nr 233. – [O art. Delavisa pt. „Myśl polityczna i religijna H. Sienkiewicza” w rzymskim dwutyg. katol. *Ateneum*]. *Kraj*, Petersb. 1902 nr 42, dod. *Życie i Szt.* s. 442. – Sienkiewicz nad Sekwaną. *Kraj*, Petersb. 1902 nr 43, *Życie i Szt.* s. 450. – Sienkiewicz w Niemczech; Francuz o Sienkiewiczu. *Kur. Pol.*, Warsz. 1902 nr 19, 97. – Listy z Krakowskiego Przedmieścia (o przekładach). *Kur. Warsz.* 1902 z maja. – Anglicy o współczesnej literaturze polskiej [art. „Sienkiewicz and His Contemporaries” w *Quarterly Review* 1901 i w *The American Review* 1902, VIII]. *Pogląd na Świat*, Krak. 1902 s. 230-231, 328-329; *Tyg. Il.* 1902 nr 7 s. 137. – G. Sienkiewicz (Plutarch XIX wieku). *Nowy Żurnal Inostrandnej Literatury* 1902 nr 9. – Śp. Horzica o Sienkiewiczu. *Nowe Śl. Pol.* 1902 nr 62. – [O H. Sienkiewiczu w *The Quarterly Revue* 1902 nr 389, *Das Literarische Echo* 1902]. *Tyg. Il.* 1902 nr 5 s. 98. – Sienkiewicz we Włoszech. *Wędrowiec* 1902 nr 23.

370. R. [R. Baudouin de Courtenay]: Literatura polska w Rumunii. *Kraj*, Petersb. 1903 nr 12 s. 4-5. – J. Fränkel: H. Sienkiewicz. Eine literarische Würdigung. *Frankfurter Zeitung* 1903 nr 295. – V.F. Jeanroy: Écrivains célèbres de l'Europe contemporaine. Ser.2. Paryż 1903 s. 1-58. – M.C. Looten: H. Sienkiewicz avant „Quo vadis?”. Conférence d'extension universitaire. *Revue de Lille* 1903, VI i odb., Arras 1903 s. 26. – J.M. [J. Mioduszewski]: Notatki literackie [tłum. w Rosji]. *Ogniwo* 1903 nr 39. – W. Perkowski: Notatki bibliograficzne. Co mówi o nas obca prasa. *Zgoda*, Chicago 1903 nr 26, 27. – P. [A. Potocki]: Sienkiewicz w Rumunii. *Tydzień*, dod. *Kur. Lw.* 1903 nr 12. – Sienkiewicz w Rumunii. *Gaz. Lw.* 1903 nr 176, *Przew. Bibliogr.*, Krak. 1903 s. 232. – Narodnaja literatura. T. 1. Kijów 1903 s. 76-77. – Wpływ Sienkiewicza na pisarzy francuskich. *Praca*, Pozn. 1903 nr 46 s. 1437. – Młoda Poljska o Sienkiewiczu. *Vjenac*, Zagrzeb 1903 s. 390-392. – Sienkiewicz w Rumunii. *Zgoda*, Chicago 1903 nr 17.

– Antone: Gli sfruttatori di Sienkiewicz. *Il Secolo* 1904 z 3 i 4 I. – [O pracach P. Arcari]. *Kraj*, Petersb. 1904 nr 25 s. 12. – K.I. Chraniewicz: Oczerki nowiejszej polskiej literatury. SPetersb.

1904 s. 60-98; noty: *Jugo-Zapadnyj Kraj* 1904 z 14 I; *Kraj*, Petersb. 1904 nr 19; *Nowa Ref.* 1904 nr 28; *Siewierno-Zapadnyj Kraj* 1904 nr 37; *Tyg. Il.* 1904 s. 419-420. – D. Ciampoli: Saggi Critici di Letterature Stranieri. Ser. I.E. Sienkiewicz. Vita ed opere. Lanciano 1904 s. 41; rec.: *Bull. Polonais* 1904 s. 70-71. – H.H. Ewers: Führer durch die moderne Literatur. Berlin 1904; rec.: H. Sienkiewicz w świetle niemieckiej krytyki. *Śl. Pol.*, Lwów 1906 nr 283. – A.M. Femelidi: Chudoźniki i myśliteli raznych wriemien i narodow [...] Polska. G. Sienkiewicz. Kratkij biograficzeskij oczerk. Sienkiewicz pried sudom russkoj kritiki. Mysli G. Sienkiewicza. Post scriptum. Odessa 1904 s. 382; rec.: J.M. [J. Mioduszewski]: Notatki literackie. *Ogniwo* 1905 nr 39; A.I. Jacymirskij, *Ślawianskije Izwiestija* 1906 nr 2; S. Zdziarski, *Świat Słow.* 1906 s. 310-312. – A. Jensen: H. Sienkiewicz en litterär studie. *Finsk Tidskrift* 1904, I s. 3-32; toż odb. Sztokholm 1904 s. 30; inf. *Kraj*, Petersb. 1904 nr 47, dod. *Życie i Szt.* s. 14. – A. Jensen: Svenska bilder i Polska vitterheten. Sztokholm 1904. – D. Mantovani: Letteratura contemporanea. Turyn 1904; rec.: T. Grabowski, *Prz. Pol.* 1904/1905 z. 6 s. 565-568. – M. Martinelli Nizzardi: I miei amici polacchi. *Natura ed Arte* 1903/1904 nr 19/20. – J. Ranftl: Einleitung, w: H. Sienkiewicz: Die Kreuzritter. Graz 1904, 1907. – Lector [W. Rabiski]: Przegląd prasy zagranicznej o H. Sienkiewiczu. *Kur. Warsz.* 1904 nr 275. – A. Reggio: Au seuil de leur âme. Études de psychologie critique. Paryż 1904 s. 200-230. – S. Rzewuski: H. Sienkiewicz au théâtre. *Le Gaulois* 1904 z 24 X. – Savoie-Carignan de Soissons: Introduction, w: H. Sienkiewicz: In Monte Carlo... Filadelfia [1904] s. 7-11. – O.F. Tencajoli: D. Ciampoli sur H. Sienkiewicz. *Bull. Polonais* 1904 nr 188 s. 70-73. – T.M.: Sienkiewicz u obcych. *Tyg. Il.* 1904 nr 7 s. 134-135. – mp.: Z tygodnia na tydzień. Sienkiewicz w Paryżu. *Tyg. Il.* 1904 nr 45 s. 863. – Z literatury i sztuki [tłum. na włoski]. *Praca*, Pozn. 1904 nr 15. – H. Sienkiewicz. *Aus Fremden Zungen* 1904, IX; inf. *Bies. Lit.* 1904 nr 43 s. 328, *Kur. Pozn.* 1904 nr 220, *Tyg. Il.* 1904 nr 42 s. 811, *Zgoda*, Chicago 1904 nr 42.

371. J. Claretie: Sienkiewicz et la Pologne. *Les Annales Politique et Littéraire* 1905-1906. Paryż 1906.

Rec.: B. [W. Bugiel]: J. Claretie o Sienkiewiczu i Polsce. *Dz. Pozn.* 1906 nr 3; Francuz o Polsce. *Dz. Berliń.* 1906 nr 12; *Dz. Ciesz.* 1906 nr 12; *Górnślązak*, Katow. 1906 nr 15; *Nasze Kłosy*, dod. *Dobra Gospodyni* 1906 nr 4; *Prz. Polit. Spół. i Lit.* 1906 nr 13; *Prz. Powsz.*, Warsz. 1906 nr 7.

– H. Federer: H. Sienkiewicz, eine Studie. *Der Wanderer*, Kolonia 1905 nr 2/3 s. 33-46. –

W. Feldman: Literatura Polska r. 1904. *Slovanský Přehled* 1905 s. 303-312. – G. Karpeles: Literarisches Wanderbuch. Neue Tendenzen. Berlin 1905. – J.H. Rosny [J.H. Boës]: [Przedmowa] w: H. Sienkiewicz: Chevaliers Teutoniques. Paryż 1905 s. I-IV. – F. Sekanina: Sienkiewicz H., w: Ottův Slovník naučný. T. 24, Praha 1905 s. 140-141. – O. Tencajoli: E. Sienkiewicz. *Nella Lotta* 1905 z 1 V. – Wasz. [W. Karczewski]: Sienkiewicz w niemieckiej Szwajcarii [art. w *Neue Züricher Nachrichten und Handelsblatt*]. *Gaz. Pol.* 1905 nr 33.

– M. Andricky: Sienkiewicz - wuznamjenjensy. *Lužica*, Budziszyn 1906 nr 7. – M. v. Borski: Einleitend Wort, w: H. Sienkiewicz: Quo vadis?. Berlin [1906]. – J. Claretie: Sienkiewicz i Polska. *Prz. Polit., Spol. i Lit.* 1906 nr 13. – E. Delle Roncole: Letteratura Polacca. E. Sienkiewicz. *Nuova Rassegna di Letterature Straniere*, 1906 t. 4 nr 9/10 s. 763-764. – Z.D. [Z. Dębicki]: Z dnia na dzień. Sienkiewicz w Niemczech. *Gaz. Pol.* 1906 nr 135. – A. Jensen: E. Orzeszkowa, en litterär studie [porównanie z Sienkiewiczem]. *Finsk Tidskrift* 1906, VI s. 415. – A. Jensen: H. Sienkiewicz. *Folkbiblioteksbladet* 1906 I s. 8-11. – A. Krechowicki: Ludzie i książki. Sienkiewicz jako Mireo Parrasio. „*La Revue Slave*” o Sienkiewiczu. *Gaz. Lw.* 1906 nr 98. – T. Mielcarzowa: Sienkiewicz w Niemczech. *Dz. Pozn.* 1906 nr 111, 113. – J. du Pontcray: Sienkiewicz et la littérature polonaise. *Revue Slave* 1906 s. 11-26, 150-170, 344-361, dokończenie: *L'Europe Politique et Littéraire* 1906 t. 2 s. 485-503. – Nationalistic storings in Poland; Confrontation of Sienkiewicz with Russian Literature. *Review of Reviews. The American Monthly* 1906 t. 33 s. 14-15, 757. – H. Sienkiewicz w świetle krytyki niemieckiej. *Sl. Pol.*, Lwów 1906 nr 283. – [O Sienkiewiczu w prasie rosyjskiej i francuskiej]. *Gaz. Pol.*, Warsz. 1906 nr 322, 333.

– W. Benzeltstjerna-Engeström: Alfred Jensen. Obrazy szwedzkie w literaturze polskiej. *Pozn.* 1907 s. 91; Rec.: *Pam. Lit.* 1908 z. 1/2 s. 228-230; *Praca*, Pozn. 1907 nr 44 s. 1398. – B. [E. Bogdanowicz]: Tłumacz Sienkiewicza [J. Curtin]. *Kur. Warsz.* 1907 z 3 I. – A.L. Pogodin: Głównyja tienceńija polskoj politiceskoj mysli (1863-1907). *Petersb.* 1907 s. 345 i n.; Rec.: E. Winiarski, *Świat Słow.* 1908 t.1 s. 385-391. – J. Ranfl: Einleitung, w: H. Sienkiewicz: Quo vadis. Graz 1907. – Dziennikarz francuski o Sienkiewiczu. *Gaz. Pol.*, Warsz. 1907 nr 13. – Z literatury [o przekładach]. *Kur. Warsz.* 1907 nr 43 s.3. – E. Sienkiewicz. *La Nuova Rassegna di Letterature Moderne*, Florencja 1907; inf. *Kur. Warsz.* 1907 nr 145 s. 2. – Francuz u Sienkiewicza. *Sl. Pol.*, Lwów 1907 nr

21. – Tłumaczenia Sienkiewicza. *Sl. Pol.*, Lwów 1907 nr 86.

372. A. Brückner: Die osteuropäischen Literaturen und die slawischen Sprachen. Berlin 1908 s. 166-167. – F.G. Filiti: Lettere a Maria: appunti sul Manzoni e Sienkiewicz. *Messyna* 1908. – A.I. Jacymirskij: Nowiejszaja polskaja literatura ot wosstanija 1863 goda do naszych dniej. *SPeters.* 1908 t. 1 s. 124-141; rec.: I. Chrzanowski, *Książka* 1908 nr 10 s. 401-403. – I.I. Karasek: Istorija sławianskich literatur. G. Sienkiewicz. *SPetersb.* 1908 t. 2 s. 141-145. – A. Karpowicz: Kilka słów z powodu odczytu ks. Mieszkisa o Sienkiewiczu. *Gon. Wil.* 1908 nr 20. – L.E. van Norman: Poland, the Knight among Nations. With introduction by Helen M. [Modrzejewska]. *Nowy Jork* 1908 s. 312-325; rec.: W. Kierst, *Ateneum Pol.*, ów. 1908 I s. 411-413. – H. Sienkiewicz, w: *Konversations-Lexikon*, Brockhaus'. T.14. Lipsk 1908 s. 962-963. – O dietskich knigach [przekł. i przeróbki z Sienkiewicza]. *Moskwa* 1908 s. 224-229, 619. – Dietiam na jełku [o ros. adapt. Trylogii dla dzieci]. *Słowo*, *SPetersb.* 1908 z 21 XII.

– S. Rzewuski: Le théâtre de Sienkiewicz. *Supplément littéraire du Figaro*, 1909 z 27 XI. – Sienkiewicz o Slovackém. *Lidové Noviny*, Brno 1909 nr 297. – L.W. Phelps: Essays on Modern Novelists. *New York* 1910. – K. Bereśniewiczówna: Essai d'une bibliographie des traductions françaises de la littérature polonaise. *La Revue des Bibliothèques*, Paryż 1911 i odb. – Mały felieton. Poczytność Sienkiewicza wśród Słoweńców. Przekłady Sienkiewicza. *Kur. Pozn.* 1911 nr 39, 175. – Wystawa obrazów do powieści Sienkiewicza [w Wiedniu]. *Kur. Pozn.* 1911 nr 256 dod. s. 1. – M. Biekietowa: Obzory. *Czto i kak Czitait Dietiam* 1912/13 nr 6. – A.M. Femelidi: G. Sienkiewicz, jego literaturnaja epocha, żiżń, trudy i mysli. *SPetersb.* 1912, toż: 1914. – Cz. J. [Cz. Jankowski]: H. Sienkiewicz i krytyka rosyjska. *Kur. Warsz.* 1912 nr 42. – A. Jensen: Polonica w szwedzkiej literaturze. *Pam. Lit.* 1912 s. 277-288. – M. Synoradzki: Z Warszawy [Sienkiewicz w krytyce zagranicznej]. *Bies. Lit.* 1912 nr 18-19. – Bloc-notes parisiens. Que devient H. Sienkiewicz? *Le Gaulois* 1912 z 2 II. – Sienkiewicz we Francji. *Dz. Pozn.* 1912 nr 32. – U H. Sienkiewicza [Narodni Listy o Pisarzu]. *Dz. Pozn.* 1912 nr 78. – H. Sienkiewicz i krytyka rosyjska. *Głos Nar.* 1912 nr 35. – G. Sienkiewicz. *Siewiero-Zapadnyj Tielegraf* 1912 nr 11. – Powieść polska na targowisku niemieckim. *Świat* 1912 nr 49. – Słoweński tłumacz Sienkiewicza [P. Miklavec]. *Tyg. Il.* 1912 nr 41. – J. Flach: Ruch literacki w Niemczech [o pracy C. Busse: Geschichte der Weltliteratur. Bielefeld 1913]. *Bibl. Warsz.* 1914

t.1 s. 364-375. – J. Fränkel: H. Sienkiewicz. *Nord und Süd* 1914, III; toż przedr.: 1916, XI. – L. Kozłowski, [wstęp] w: G. Sienkiewicz: *Sobranije sočinienij* t. 1. Moskwa 1914 s. 3-13. – Sienkiewicz w Austrii. *Dz. Bydg.* 1914 nr 217. – Anglia o Sienkiewiczu. *Dzień*, Warsz. 1914 nr 17. – Anglcy o Sienkiewiczu. *Il. Kur. Codz.* 1914 nr 68. – Z prasy rosyjskiej. *Il. Kur. Codz.* 1914 nr 301. – Recenzii na nowyje dietskije knigi [o nowelach]. *Nowosti Dietskoi Literatury* 1914 nr 8. – E. Cozzani: E. Sienkiewicz. *L'Eroica* 1915 nr 6 (nr spec. „dedicato alla Polonia”). – M. Dmitriew: Rossija i Polska. *Oczerk. Probuźdienije* 1915 nr 5. – L. Kozłowski: Sredi żurnalów [o przekł. W. Ławrowa]. *Kijewskaja Mysl* 1915 nr 79 z 20 III. – H. Villebonne: France et Pologne. Orléans 1915 s. 27. – Nowa książka włoska o Polsce [C. Pettinato, z przedmową Sienkiewicza]. *Il. Kur. Codz.* 1915 nr 71.

373. S. Aubac [S. Auerbach]: Wpływ Sienkiewicza na opinię zachodnio-europejską (Z powodu 70-lecia urodzin autora „Quo vadis?”). *Głos Pol.*, Piotrogród 1916 nr 19. – J. Benešić: H. Sienkiewicz. *Obzor* 1916 nr 322 s. 2-3; toż: *Zora*, Zagrzeb s. 76-80. – H. Bennemann: H. Sienkiewicz. *Frankfurter Ztg* 1916 z 5 V. – E. Cambreuil: H. Sienkiewicz. *Polonia*, Paryż 1916 nr 48. – A.B.D. [A. Dostal]: Sienkiewicz w Czechach. *Kur. Lw.* 1916 nr 592. – J. Falk: H. Sienkiewicz. *Post* 1916 nr 220. – F. Hoesick: Sienkiewicz w Ameryce. *Nowa Ref.*, Krak. 1916 nr 624-626. – B. Kozakiewicz: H. Sienkiewicz. *L'illustration* 1916 s. 535. – Z. Librowicz: Sienkiewicz w Rosji. *Głos Pol.*, Piotrogród 1916 nr 19. – J. Lorentowicz: Sienkiewicz w Europie. *Tyg. Il.* 1916 nr 48 s. 573-576, toż pt. Sienkiewicz u obcych, w: H. Sienkiewicz. *Obraz twórczości*. Warsz. 1931 s. 327-335 (53); toż w: H. Sienkiewicz i jego twórczość... Warsz. 2000 s. 93-96 (81). – M. Merlay: H. Sienkiewicz. *Mercure de France* 1916 z 16 II. s. 72-74. – W. Olszewski: E. Sienkiewicz. *L'illustrazione Italiana*, Mediolan 1916. – S. Przybyszewski: Sienkiewicz und Polen. *Frankfurter Ztg* 1916 z 20 XI. – S. Przybyszewski: Von Polen Seele. Ein Versuch. Lipsk 1916 s. 65-70. – J. Rozvoda: Sienkiewicz w Czechach. *Kur. Pozn.* 1916 nr 136, toż: *Głos Nar.* 1916 nr 295; *Nowa Ref.* 1916 nr 593. – O. Skarbak-Łuchowski: E. Sienkiewicz. *Rivista d'Italia*, Mediolan-Rzym 1916, 2. – Z. Sokółowska: Popularność Sienkiewicza we Włoszech. *Kur. Pozn.* 1916 nr 124; toż: *Echo Pol.*, Moskwa 1916. – K. Waliszewskij: Polska tragedia i Sienkiewicz (Pis'mo s zapada). *Nowoje Wriemia* 1916 z 22 XII.; Rec.: B. Gałczyński, *Głos Pol.*, Petersburg. 1917; Spór o Sienkiewicza. *Godz. Pol.*,

Warsz. 1917 nr 61. – T. de Wyzewa [T. Wyżewski]: *Revue étrangère*. H. Sienkiewicz et l'âme polonaise. *Revue des Deux Mondes* 1916 z 15 XII s. 935-946. – J. Zoller: Enrico Sienkiewicz. *Eroica* 1916, VI, Numero quadrupla dedicato alla Polonia. – Jak Amerykanie odkryli Sienkiewicza. *Dz. Bydg.* 1916 nr 109. – Głosy skandynawskie o Sienkiewiczu. *Dz. Pozn.* 1916 nr 269. – Pisma rosyjskie o Sienkiewiczu. *Dz. Pozn.* 1916 nr 281. – Mieńszykow o Sienkiewiczu. *Dz. Pozn.* 1916 nr 278; toż: *Prz. Wiecz.* 1916 nr 338. – Obcy a Sienkiewicz. *Il. Kur. Codz.* 1916 nr 292. – Podbój Ameryki przez Sienkiewicza. *Il. Kur. Codz.* 1916 nr 127; *Praca* 1916 s. 564. – Szowiniści rosyjscy przeciw Sienkiewiczowi. *Il. Kur. Codz.* 1916 nr 320. – Węgier o Sienkiewiczu. *Il. Kur. Pol.* 1916 nr 145. – Popularność Trylogii w Ameryce. *Kur. Lw.* 1916 nr 263. – Bułgarzy o Sienkiewiczu (Po zgonie Sienkiewicza). *Kur. Pozn.* 1916 nr 228. – Sienkiewicz u obcych [art. Zlatanowa w piśmie *Narodni Prava*]. *Nowa Ref.*, Krak. 1916 nr 582, 625. – Les obsèques de H. Sienkiewicz. *Polonia*, Paryż 1916 nr 49. – Popularność Sienkiewicza we Włoszech. *Postęp*, Pozn. 1916 nr 128. – Sienkiewicz w Europie. *Tyg. Il.* 1916 s. 575.

374. M.S. Denis: Sienkiewicz. *L'Instantané*, dod. *Rev. Hébdomadaire* 1917 nr 12 s. 522-536. – Polonica. Sienkiewicz po chorwacku. *Nowa Gaz.*, Warsz. 1917 nr 85. – M.M. Gardner: H. Sienkiewicz. *The Polish Rev.*, Londyn 1917 nr 1. – T.S.G. [T.S. Grabowski]: Chorwacki literat o Sienkiewiczu [J. Benešić]. *Czas*, Krak. 1917 nr 58. – G. Guirand: Sienkiewicz. *Larousse Mensuel* 1917 nr 123 s. 131-132. – A. Kołtoński: H. Sienkiewicz. *Emporium*, Bergamo 1917, XLV. – W. Rogowicz: Szwedzka epopea rycerska [o Sienkiewiczu i pracy Venera von Heidenstama pt. Epopea rycerska (Carolinerna). Tłum. S. Miłaszewski. Warsz. 1917 s. 327]. *Bluszcz* 1917 nr 48 s. 371-372. – G. Semeria: E. Sienkiewicz. *Vita e Pensiero*, Mediolan 1917, XXXIV. – Jacek Soplica [M. Duksza]: H. Sienkiewicz (Aperçu de sa vie et de ses oeuvres). Genewa 1917 s. 14, *Publication de l'Atheneum* nr 3. – K. Makuszyński: Une réception de Sienkiewicz. *Les Amis de la Pologne*, Paryż 1917 nr 1. – S. Spaventa: Sienkiewicz. *Rivista Enciclopedica Universale*, Mediolan 1917, V. – S. Walker: Sienkiewicz et Verhaeren. *Mercure de France* 1917 z 1 V. – Obcy o Sienkiewiczu. *Gaz. Nar.*, Pozn. 1917 nr 62, 136. – Tyflis Sienkiewiczowi. *Il. Kur. Codz.* 1917 nr 61. – Chorwat [J. Benešić] o Sienkiewiczu. *Kur. Pozn.* 1917 nr 31 s.3. – Po zgonie Sienkiewicza. Francuzi o Sienkiewiczu. *Kur. Pozn.* 1917 nr 54 dod. s. 3. – Sienkiewicz po chorwacku. *Nowa Gaz.* 1917 z 18 II. – Sienkiewicz in deutscher

Sprache [o tłum. S. Horowitz]. *Polen*, Wiedeń 1917 IX B s. 47-48. – Wie „Quo vadis” enstand. *Polen*, Wiedeń 1917 IX s. 136.

– A. Begey: Instantanee dell'ore passate [rozd. „E. Sienkiewicz”]. Turyn 1918. – A. Kimball Tuell: H. Sienkiewicz. *The Catholic World* 1918 (z IV) s. 21. – S. Wędkiewicz: La Suède et la Pologne. Essai d'une bibliographie des publications suédoises concernant la Pologne. Sztokholm 1918 s. 79-83. – A. Wiatrak: Sienkiewicz w hiszpańskiej Ameryce. *Dz. Pozn.* 1918 nr 114. – F. Zielinski: G. Sienkiewicz. *Wiestnik Jewropy* 1918 nr 1/4 s. 5-45. – Sienkiewicz w przekładach węgierskich. *Kur. Pozn.* 1918 nr 83. – R. Bailly: Comment se renseigner sur la Pologne? Paryż 1919 s. 18-21.

375. R. Bailly: Bibliographie des ouvrages sur la Pologne parus en langue français pendant la guerre. *La Pologne*, Paryż 1920 nr 17/20 s. 1052, 1056. – A. Brückner: Polnische Literaturgeschichte. Berlin 1920 s. 85-89. – F. Hoesick: Stichowate na H. Sienkiewicz. *Polsko-Błgarski Pregled*, Sofia 1920 nr 8. – ik: Konferencja p. Nohaina o H. Sienkiewiczu [odczyt Maurice Franc-Nohaina o dziejach sławy Sienkiewicza we Francji]. *Kur. Warsz.* 1920 nr 61. – A. Jensen: Slavik kultur og litteratur under nittonde arhundradet. Sztokholm 1920 s. 77-79. – J. Páta: H. Sienkiewicz, w: Srbska čitanka. Lužicko-srbska čitanka. Praha 1920 s. 416. – P. Seliger: Einleitung, w: H. Sienkiewicz: Quo vadis? T.1. Lipsk 1920 s. 3-6. – F. Verdinois: Ricordi giornalistici. Neapol 1920. – P. Wiegler: Geschichte der Weltliteratur. Dichtung fremder Völker. Berlin 1920; Rec. M.B. [M. Brahmer]: Literatura polska w oczach Niemca. *Prz. Współcz.* 1923 nr 11 s. 309-312. – Mao Dun: [art. pt.: Mistrz współczesnej literatury polskiej, Sienkiewicz]. [*Miesięcznik Powieści*], Szanghaj 1921 nr 2. – A. Brückner: Polnische Literatur. Wroc. 1922 s. 63-65. – V. Dresler: Polska a Poláci. Praha 1922 s. 560-568; Rec.: Polska a Słowiańszczyzna. Pisarz czeski o najnowszej literaturze polskiej. Pomnikowe dzieło Dreslera o Polsce. *Wiad. Lit.* 1924 nr 17 s. 2. – M. Brahmer: Literatura polska we Francji: *Prz. Współcz.* 1923 nr 15 s. 133-139. – W. Bugiel: H. Sienkiewicz. Introduction. Paryż 1923 s. 1-18; Rec. M.B. [M. Brahmer]: Z głosów francuskich o literaturze polskiej. *Prz. Współcz.* 1924 nr 22 s. 307-317; E. Pilon: Les chefs-d'oeuvre polonais. *La Vie*, Paryż 1923 z 1 VII. – A. Divéky: Powieści polskie po węgiersku. *Tyg. Il.* 1923 nr 35 s. 432. – A.D. [A. Divéky]: Literatura polska a zagranica [o przekł. na węgierski]. *Tyg. Il.* 1923 nr 41 s. 650. – C. A. Manning: Polish literature. Sienkiewicz, novelist of world-wide fame. *Poland*, New York

1923 nr 3. – W. Taszycki: Życie umysłowe na Łużycach po wojnie. 1918-1923. *Prz. Współcz.* 1923 nr 17 s. 431-451. – P. Varillon, H. Rambaud: Enquête sur les maîtres de la jeune littérature. Paryż 1923.

376. M. Asanka-Japołł: Pierwsze przekłady włoskie H. Sienkiewicza. *Il. Kur. Codz.* 1924 nr 293. – R. Chabrière-Tomaszewicz: La translation triomphale des cendres de Sienkiewicz. *La Vie* 1924 z 15 XI. – R. Dyboski: Modern Polish Literature. A Course of Lectures Delivered in the School of Slavonic Studies King's College, University of London. Oxford 1924, s. 31-39; Rec.: J. Krzyżanowski: Polonica u obcych. *Prz. Warsz.* 1924 t. 3 nr 36. – J. Flach: Sławata na H. Sienkiewicza u czuźdite narodi. *Polsko-Błgarski Pregled* 1924 nr 24/25 s. 202-205. – H. Gillet: H. Sienkiewicz, le romancier-poète. *Revue de Pologne* 1924/1925 t. 2 s. 453-467. – J. Gołębek: Sienkiewicz u Serbów. *Gaz. Warsz.* 1924 nr 25; tegoż: Sienkiewicz u Słowian. *Gaz. Warsz.* 1924 nr 292. – T.St. Grabowski: Sienkiewicz – uczył na mladeżta. *Polsko-Błgarski Pregled* 1924 nr 24/25 s. 195-196. – J. Kallenbach: Dostoinstwoto na Sienkiewicza, *Polsko-Błgarski Pregled* 1924 nr 24/25 s. 206-207. – J. Kulesza: H. Sienkiewicz kam sawiest'ta na narodite, *Polsko-Błgarski Pregled* 1924 nr 24/25 s. 204. – G. Lacour-Gayet: H. Sienkiewicz. *La Pologne* 1924 nr 21 s. 465, nr 23 s. 546-551. – E. Laut: Un grand écrivain Polonais, ami de la France, H. Sienkiewicz. *Le Journal* 1924 z 29 X. – S. Lisowski: Sienkiewicz w Rosji (Szkiecy o przekładach). *Nowa Ziemia Lub.* 1924 nr 293. – [J. Lorentowicz:] Les traductions françaises des oeuvres de Sienkiewicz. *Le Journal de Pologne*, Warsz. 1924 nr 234. – J. Lorentowicz: Powieść polska we Francji. *Prz. Bibliogr.* 1924 nr 6. – A. Mansuy: H. Sienkiewicz et ses affinités françaises. *La Pologne* 1924/25 nr 2 s. 41-48. – B. Penew: Sienkiewicz i sławjanski-ja duch. *Polsko-Błgarski Pregled* 1924 nr 24/25 s. 205. – B. Pochmarski: Żiwota i tworczeztwo na Sienkiewicza. *Polsko-Błgarski Pregled* 1924 nr 24/25 s. 197-199. – A. Wiatrak: Sienkiewicz w Guatemali. *Rzeczpospolita* 1924 nr 304, 310. – Ch. Zlatanow: Balgariste za smartata na Sienkiewicza. *Polsko-Błgarski Pregled* 1924 nr 24/25; Studentskoto Christjansko Drużestwo za Sienkiewicza [spraw. z odczytów w Sofii], tamże s. 203. – Sienkiewicz po hebrajsku. *Dz. Bydg.* 1924 nr 33. – Anglicy o Sienkiewiczu [*Morning Post* z 21 X 1924]. *Gaz. Warsz.* 1924 nr 294. – Dzieła Sienkiewicza za granicą. *Kur. Lw.* 1924 nr 247. – Bibliografia na błgarskite prevodi ot Sienkiewicza. *Polsko-Błgarski Pregled* 1924 nr 24/25 s. 216, nr 26 s. 227-228. – Z českých prekladů del

Sienkiewicza, w: Památce H. Sienkiewicza národ ěeskoslovenský. Praha 1924.

– J. Bečka: H. Sienkiewicz. Bmr [Praha ok. 1925] s. 34. – E. Ermatinger: H. Sienkiewicz. *Wissen und Leben*, Zürich 1925 z. 3 s. 146-160. – M.M. Gardner: H. Sienkiewicz. *Slavonic Review* 1925, t. III s. 524-532; Rec.: J. Krzyżanowski: Z poloniców angielskich. *Prz. Współcz.* 1928 nr 76 s. 340-341. – F. Ilešić: H. Sienkiewicz a Jugosławia. *Iskry* 1925 nr 2. – G. Lecomte: H. Sienkiewicz. *La Revue Française* 1925 nr 3 s. 58 inf.: *Wiad. Lit.* 1925 nr 5 s. 2. – B. Pieniew: Sławiański element w twórczości na Sienkiewicza. *Uczyliszczon Pregled* 1925. – P. van Tieghem: Précis d'histoire littéraire de l'Europe. Paryż 1925. – Kronika literacka. Alma-Tadema o śp. H. Sienkiewicu. *Tyg. Il.* 1925 nr 2 s. 34. – Prasa esperancka o Reymencie i Sienkiewicu [art. w *Esperanto Triumfonta*, Antwerpia 1924 nr 225]. *Dz. Bydg.* 1925 nr 7.

377. W. Czosnowski: Czesi a literatura polska. *Wiad. Lit.* 1926 nr 48 s. 2. – E. Damiani: Nel 10-o anniversario della morte di H. Sienkiewicz. *Rivista di Letterature Slave* 1926 z. 3-4.

– M.M. Gardner: The Patriot Novelist of Poland, H. Sienkiewicz. Londyn 1926 s. X, 281;

Rec.: W. Borowy, *Warszawianka* 1926 nr 311; W. Cichowicz: Monografia angielska o Sienkiewicu. *Dz. Pozn.* 1926 nr 252 s. 13; L.W. Courtenay, *Daily Telegraph* 1926; R. Dyboski: Angielska książka o Sienkiewicu. *Prz. Współcz.* 1926 nr 55 s. 298-301; Z. Grabowski, *Kur. Pozn.* 1926 nr 470; Z. Grab.[Z. Grabowski]: Angielska książka o H. Sienkiewicu. *Tyg. Il.* 1927 nr 8 s. 152; J. Krzyżanowski, *Ruch Lit.* 1926 nr 9 s. 277-279; Iry [I. Stablewska]: Monografia Angielki o H. Sienkiewicu. *Dz. Pozn.* 1926 nr 199 s. 8; K. Zieleniewski: Kronika poloniców. *Prz. Współcz.* 1927 nr 63 s. 166-175; *Slavonic Review* 1927/28 nr 18.

– E. Lo Gatto: H. Sienkiewicz. *I Libri del Giorno*, Mediolan 1926, XII. – H. de Montfort: À propos des traductions françaises de Sienkiewicz. *La Pologne Politique* 1926 nr 15-16 s. 537-538.

– K. Nosovský: Slavica ěeská a slovenská 1914-1925 [o przekładach]. Praha 1926. – L. Płoszewski, E. Woroniecki: La Littérature. Almanach Polonais. Paryż 1926 s. 677-678; Rec.: J.St. Bystron: Francuski podręcznik o Polsce. *Prz. Współcz.* 1927 nr 57 s. 171-174. – J. Svítíl-Karník: Pod perutí bílého orla. Ćrty polské. Ołomuniec 1926; Rec.: Mgr., *Prager Presse* 1926 z 14 XII; A.F., *Slovanský Přeħled* 1927, I.M. Szyjkowski: Z cyklu „Miłóśnicy Polski”. *Kur. Warsz.* 1927 nr 29. – Nowele Sienkiewicza przetłomaczone na esperanto w Czechosłowacji. *Gaz. Lit.* 1926 nr 7. – S. Kleczkowski: Anglik o Sienkiewicu [L.W. Courtenay w „*Daily Telegraph*”]. *Rzeczpospolita*, Warsz. 1927 nr 70. – W. Meisels: Sienkiewicz w Italii. Cz.1. Bibliografia przekładów. *Gaz. Lit.*, Krak. 1927 nr 3. – M. Szyjkowski: Czeski prze-

kład dzieł Sienkiewicza. *Kur. Lit.-Nauk.*, dod. *Il. Kur. Codz.*, Krak. 1927 nr 46. – M. Szyjkowski: Zbiorowe wydania pism Sienkiewicza w języku ěeskim. *Kur. Warsz.* 1927 nr 69. – L. Villat: Au pays de Sienkiewicz. *L'Illustré* 1927, V. – J. Warszawiak: Żydzia Polska. Przekłady na hebrajski. *Wiad. Lit.* 1927 nr 34 s. 2. – Sienkiewicz e la Polonia. *Marzocco*, Florencja 1927 z 3 VII. – Przekłady chorwackie. *Kur. Pozn.* 1927 nr 316. – Sienkiewicz po ěesku. *Dz. Pol.*, Warsz. 1927 nr 282.

– A.: Z różnych stron. Quo vadis po japońsku. *Głos Prawdy*, Warsz. 1928 nr 241. – J. Krzyżanowski: Z poloniców angielskich. *Prz. Współcz.* 1928 nr 76 s. 334-341. – S. Łukasik: H. Sienkiewicz w Rumunii. *Spraw. Dyr. Państw. Gimn. IV w Krak.* za r. 1927/28 i odb., Krak. 1928 s. 28. – S. Pazurkiewicz: Konstanty Balmont o Sienkiewicu. *Kur. Lit.-Nauk*, dod. 2 do *Il. Kur. Codz.*, 1928 nr 9. – R. Pollak: Polonica włoskie. Rivista di Letterature Slave z 1926 i 1927. *Prz. Współcz.* 1928 nr 69. – J. Stańczewski: Obcy o Polsce. Polska i Polacy w piśmiennictwie brazylijskim. *Prz. Współcz.* 1928 nr 27 s. 337-343. – M. Szyjkowski: Sienkiewicz po ěesku. *Slavia* 1928 nr 1. – Emski [M. Szyjkowski]: Sienkiewicz po ěesku. *Il. Kur. Codz.* 1928 nr 358; toż: *Tyg. Il.* 1928 nr 28 s. 358. – Amerykanie zachwycają się Trylogią Sienkiewicza. *Il. Kur. Codz.* 1928 nr 4. – (u): Sienkiewicz po japońsku. *Il. Kur. Codz.* 1928 nr 112. – St.W. [St. Wędkiewicz]: Z motywów polskich w publicystyce francuskiej... 6. Ossendowski i Sienkiewicz. *Prz. Współcz.* 1928 nr 73 s. 318-329. – (z): Potop po ěesku. *Kur. Pozn.* 1928 nr 126. – Dzieła Sienkiewicza w nowym przekładzie ěeskim. *Dz. Pozn.* 1928 nr 88. – Wyspiański, Przybyszewski i Sienkiewicz po japońsku. *Napród*, Krak. 1928 nr 247.

– B. Böök [wstępow:] H. Sienkiewicz: Med eld och svärd. Sztokholm 1929. – Co piszą w Japonii o literaturze polskiej. *Świat* 1929 nr 27 s. 15. – T. Gleyden: Polonica francuskie. „Quo vadis” w orbicie romańskich wpływów. *Głos Prawdy*, Warsz. 1929 nr 304. – J. Kleiner: Die polnische Literatur. Wildpark-Potsdam [1929] s. 81-83; Rec.: K. Czachowski, *Il. Kur. Codz.* 1930 nr 261; J. Birkenmajer, *Ruch Lit.* 1930 nr 5. – V. Kredba: Literatura, věda, umění. *Slovanský Přeħled* 1929 s. 212 i n. – jw [J. Warszawiak]: Nowe przekłady hebrajskie z literatury polskiej. *Wiad. Lit.* 1929 nr 35 s.3. – K. Makuszyński: Moje listy. Sienkiewicz u ěechów. *Il. Kur. Codz.* 1929 nr 344. – Sienkiewicz po słoweńsku. *Rzeczpospolita* 1929 nr 39. – ZO: „Zagłoba Edition” [w Bostonie]. *Kur. Pozn.* 1929 nr 20. – Sienkiewicz po ěesku. *Kur. Pozn.* 1929 nr 492.

378. H. Charliat: Une solennité en l'honneur de l'écrivain polonais Sieroszewski [i Sienkiewicz]. *Le Figaro*, Paryż 1930 z 29 III. – V. Dzeltniś: H. Senkevičs. Kritiski-biografisks apcerejums, w: H. Sienkiewicz: Kopoti raksti, t.1. Ryga 1930 s. 7-20 (752). – V. Kredba: Kult Sienkiewicza w Czechosłowacji. *Ruch Słow.* 1930 nr 8/9 s. 281-291. – S. Kułakowski: Polska w literaturze łotewskiej. *Wiad. Lit.* 1930 nr 47 s. 2. – bwl [B.W. Lewicki]: Sienkiewicz w Czechach. *Sl. Pol.*, Lwów 1930 nr 283. – Mg. [J. Magiera]: Sienkiewicz w Czechach. *Głos Nar.*, Krak. 1930 nr 268. – A. Nowaczyński: Pamflety. Warsz. 1930. – N. Nucci: Sui rapporti fra Sienkiewicz e le fonti storiche. Due saggi critici: Ritratti Sienkiewicziani. Da Zbaraż a Częstochowa. *Rivista de Letterature Slave* 1930/1931 z. 1-6 i odb., Rzym 1930 s. 44; Rec.: R. Pollak: Polonica włoskie w 1931 r. *Prz. Współcz.* 1932 nr 124 s. 270; M. Szyjkowski: Włoska praca o Sienkiewiczu. *Kur. Warsz.* 1930 nr 355; *Slavia*, Praha 1931 s. 400-402. – (jp) [J. Peleńska?]: Czeski tłumacz dzieł Sienkiewicza [V. Kredba] o wielkim pisarzu. *Gaz. Por.*, Lwów 1930 nr 9372. – L. Schoell Franck: Czy prawdą jest, że Francuzi stronią od literatury polskiej? *Prz. Współcz.* 1930 nr 96 s. 55-63. – W. Taszycki: Sienkiewicz w piśmiennictwie łużyckim. *Ruch Słow.* 1930 nr 8-9 i odb., Warsz. [1931] s. 31. Rec.: Ć. [A. Černý], *Slovanský Přehled* 1931 s. 144-145; P. [R. Pollak]: Sienkiewicz wśród Łużyczan. *Kur. Pozn.* 1931 nr 56 s. 10; A. Drogoszewski, *Polonista* 1932 z. 3 s. 111; M. Piszczkowski: Sienkiewicz a literatura łużycka. *Mysł Nar.* 1932 nr 47; Sienkiewicz na Łużycach. *Dz. Pozn.* 1932 nr 254. – „Quo vadis?” po czesku. *Il. Kur. Codz.* 1930 nr 53. – H. Sienkiewicz w Czechosłowacji najpopularniejszym obok Jiraška pisarzem. *Kur. Zach.*, Sosn. 1930 nr 239. – K.G. Fellenius: Förteckning öfver polsk litteratur översatt till svenska, w: Kort Redogörelse. Svensk Polska Föreningen 1926-1931. Sztokholm 1931 s. 15-23. – J. Frenkiel: Sprawozdanie z książek i czasopism. Przekłady hebrajskie z literatury polskiej. *Mies. Żydowski*, Warsz. 1931 t. 2 s. 183, 184. – M.M. Gardner: Preface, w: H. Sienkiewicz: Tales. Londyn 1931, toż: 1946 (632). – L.R.: Sienkiewicz. *Polska* 1931 nr 313. – B. Szulc-Golska: Sienkiewicz po hiszpańsku. *Kur. Pozn.* 1931 nr 358. – Sienkiewicz w Hiszpanii. *Głos Nar.*, 1931 nr 4. – Sienkiewicz po hiszpańsku. *Gaz. Warsz.* 1931 nr 247. – Sienkiewicz i Prus po słoweńsku. *Kur. Pozn.* 1931 nr 418. – Za granicą. Nagroda Pen-Clubu Polskiego [dla V. Kredby za przekłady]. *Tyg. Il.* 1931 nr 19 s. 370. – J. Brzękowski: Quelques aspects du roman polonais. *La Liberté*, Paryż 1932 z 10 V. – P. Grze-

gorczyk: Literatura polska za granicą. 1928-1932. *Rocz. Lit.* 1932 i odb., Warsz. 1933. – E.E. Ledbetter: Polish Literature in English Translation. A Bibliography... New York 1932 s. 25-27. – A. Polledo: Prefazione, w: H. Sienkiewicz: L'organista di Ponikla. Turyn 1932 s. I-XV (939). – W. Preisner: Pokłosie poloniców we Włoszech. Bibliografia za lata 1914-1931. *Lw. Studia Bibliot.* z.1 i odb., Lwów 1932 s. 24; Rec.: S. Vrtel -Wierczyński: Wiedza o Polsce. (Zagranica i my). *Kur. Pozn.* 1932 nr 470. – J. Stańczewski: Sienkiewicz po portugalsku. *Kur. Pozn.* 1932 nr 185. – Z. Lubicz Zaleski: Attitudes et destinées. (Sur le chemin du roman polonais). Paryż 1932 s. 326 i n. – J. Warszawiak: Przekłady hebrajskie z literatury polskiej. *Mies. Żydow.*, Warsz. 1932 t. 1 s. 93. – wz [W. Zechenter]: Sienkiewicz w Norwegii. *Kur. Lit. Nauk.*, dod. *Il. Kur. Codz.* 1932 nr 43. – Sienkiewicz po włosku i po portugalsku. *Kultura*, Warsz. 1932 nr 19 s. 4., dod. *Expr. Por.*

379. J. Birkenmajer: Włosi o Sienkiewiczu. *Ruch Lit.* 1933 nr 8 s. 190-191. – M. Brahmer: Z ech sienkiewiczowskich we Włoszech, w: Prace Polskiego Towarzystwa dla Badań Europy Wschodniej i Bliskiego Wschodu. Krak. 1933/1934 s. 220-231 i nadb. – B. Chlebowski: La littérature polonaise au XIX siècle. Ouvrage posthume publié et complété par M. Kridl. Paryż 1933 s. 333-344, 395-411. – J. Czarnecki: H. Sienkiewicz w Niemczech. *Polonia*, Katow. 1933 nr 2963. – P. Grzegorzczuk: Literatura polska w przekładach. *Rocz. Lit.* 1933 s. 322-334. – A. Guttry, J. Muszkowski: Książka polska za granicą... Wystawa. Warsz. 1933.

Rec. i spraw.: Sienkiewicz w przekładach. *Kur. Lw.* 1933 nr 46 dod.; (Kr.): Sienkiewicz w przekładach. *Gaz. Warsz.* 1933 nr 353 dod.; *Głos Lit.-Nauk.*, dod. *Głosu Nar.* Krak. 1933 nr 312; hb.[H. Bormanowa]: Książka polska za granicą. *Wiad. Lit.* 1933 nr 50.

– F. Kon: O przedśłowii A. Winogradowa k knigie G. Sienkiewicza [Bez dogmatu]. *Liternatura-naja Gazieta* 1933 nr 4/5. – S. Łukasik: Współczesna powieść rumuńska. *Prz. Współcz.* 1933 nr 129 s. 77-84. – W.T. [W. Tarnawski]: Angielskie przekłady Sienkiewicza. *Gaz. Warsz.* 1933 nr 362 dod., toż: *Głos Nar.* 1933 nr 319 dod., toż: *Kur. Lw.* 1933 nr 47 dod. – F.L. Schoell: Littérature et théâtre. Les contes de Sienkiewicz. *L'Europe Centrale* 1933 z 11. II, s. 91-92. – J.A. Teslar: Preface w: H. Sienkiewicz: En esclavage chez les Tartares. Paryż 1933 s. V-VIII (715). – Sienkiewicz jest najpopularniejszym autorem w Ameryce. *Dz. Bydg.* 1933 nr 41. – [Sienkiewicz w Japonii, z faksymile k. tyt. przekładu „Potopu”]. *La Tribune des Jeunes*, Warsz. 1933 nr 22; toż: *Polska* 1938 nr 2. – Sienkiewicz jest najpopular-

niejszym autorem w Paryżu. *Sl. Pol.*, Lwów 1933 nr 46. – Notatki z nauki i sztuki. Sienkiewicz po portugalsku. *Polonia*, Katow. 1933 nr 3281.

– J. de France de Tersant: Sienkiewicz et la France. *Pologne Littéraire* 1934 nr 99. – H. Gelb: H. Sienkiewicz. *Pola Esperantisto*, Krak. 1934 nr 5. – P. Grzegorzcyk: Literatura polska w przekładach. *Rocz. Lit.* 1934 s. 314-318. – Hsüi Czung-Nien: Romantyzm w literaturze polskiej [m.in. o Sienkiewiczu], w: Zbiór referatów i sprawozdań z pierwszego dorocznego zjazdu Tow. Chińsko-Polskiego. Nankin 1934; Rec.: J. Wypler: Po chińsku o Chopinie i o naszych wielkich poetach. *Kur. Lit. Nauk.*, dod. *Il. Kur. Codz.* 1937 nr 16 s. 4-5. – H. Lima de Campos Ferreira: Relações entre Portugal e a Polónia. Vila Nova de Famalicao 1934 s. 14-15; Rec. J. Rejchman, *Pion* 1936 nr 46 s. 7. – J.A. Teslar: Préface, w: H. Sienkiewicz: Chevaliers Teutoniques. Paryż 1934 s. V-VIII. – A. Venclova: O przekładach z literatury polskiej [na litewski]. *Wiad. Lit.* 1934 nr 12 s. 7. – (V) [W. Zechenter]: Persowie będą znać lepiej Sienkiewicza niż Polacy... *Il. Kur. Codz.* 1934 nr 285. – Sienkiewicz we Włoszech. *Kur. Pozn.* 1934 nr 305. – W Ameryce Sienkiewicz najpoczytniejszy. *Kur. Pozn.* 1934 nr 312. – E. Sienkiewicz e l'Italia. *Polonia-Italia*, Warsz. 1934 nr 7/9. – P. Grzegorzcyk: Literatura polska zagranicą. *Rocz. Lit.* 1935 i odb., Warsz. 1935. – M. Kosko: La fortune de „Quo vadis” de Sienkiewicz en France. Paryż 1935 s. IX, 264 i wyd. nast. – J. Lorentowicz: La Pologne en France. Essai d'une bibliographie raisonnée... avec la collaboration de A.M. Chmurski. T. 1, Paryż 1935, t. 2 Paryż 1938, t. 3 Paryż 1941; Rec. H. Korotyński, *Prosto z Mostu* 1935 nr 40 s. 7. – Z.L.Z. [Z. Lubicz-Zaleski]: Literatura polska we Francji. *Kur. Warsz.* 1935 nr 34. – Rezső Sillei: H. Sienkiewicz. *Pesti Napló*, Budapeszt 1935 nr 262 z 17 XI. – I. Szczygielska: Jakiego Sienkiewicza zna Francja. *Dz. Pozn.* 1935 nr 8 s. 2-3. – J. Warszawiak: Literatura polska w szacie hebrajskiej. *Pion* 1935 nr 3 s. 7-8. – J. A. Teslar laureatem nagrody francuskiej za przekłady z Sienkiewicza. *Il. Kur. Codz.* 1935 nr 203. – Nagroda Akademii Francuskiej za nowy przekład „Krzyżaków” H. Sienkiewicza. *Dz. Pozn.* 1935 nr 166. – Sienkiewicz po włosku. *Kur. Pozn.* 1935 nr 200. – Notatki z nauki i sztuki. Sienkiewicz w języku chińskim. *Polonia*, Katow. 1935 nr 3932.

380. M. Bałaban: Przekłady z polskiego na hebrajski. *Wiad. Lit.* 1936 nr 27 s. 6. – R. Dreyfus: Le testament de Siegfried [m. in. o „Quo vadis?”]. *Revue de Paris* 1936 z 1 III. Rec.: Quidam [W. Weintraub]: U obcych. *Wiad. Lit.* 1936 nr 18 s. 6. – P. Grzegorzcyk: Literatura polska za

granicą. *Rocz. Lit.* 1936 i odb. – S. Łukasik: Sienkiewicz w piśmiennictwie rumuńskim. *Kur. Pozn.* 1936 nr 218 s. 10. – S. Olgiard: O polskiej literaturze dziecięcej we Włoszech [W. Wielińska o Sienkiewiczu jako pisarzu dla młodzieży]. *Pion* 1936 nr 40 s. 8. – J. Warszawiak: Literatura polska w języku biblii. *Prz. Współcz.* 1936 nr 2 s. 120-125. – Na pierwszym miejscu przekładów Sienkiewicz i Reymont. *Dz. Pozn.* 1936 nr 137. – Sienkiewicz w języku chorwackim; Sienkiewicz po esperancku; „Krzyżacy” po fińsku. *Kultura*, Pozn. 1936 nr 16, 30, 34. – H. Aurenche: La fortune de Marysienka [powieść z postaciami z Trylogii]. Paryż [1937] s. 268.

Rec. i polem.: T. Boy-Żeleński: Ładna historia, czyli camera obscurissima. *Wiad. Lit.* 1937 nr 30; T. Gostyński: W obcych językach. Z literatury francuskiej. *Kultura*, Pozn. 1937 nr 32 s. 5; G. Mongredien, *Nouvelles Littéraires* 1937 z 21 VIII.

– J. Gołąbek: Książka polska w Słowiańszczyźnie. *Ruch Lit.* 1937 nr 6 s. 105-111. – J. Gołąbek: Stosunki literackie polsko-łużyckie; Stosunki literackie polsko-bułgarskie. *Kur. Lit. Nauk.*, dod. *Il. Kur. Codz.* 1937 nr 18, 20. – J. Kapliński: Eessõna [wstęp do estoń. tłum. „Krzyżaków”]. Tartu 1937, inf. *Nowa Książ.* 1937 z. 8 s. 485. – S. Łukasik: Polska w kulturze rumuńskiej [m. in. o art. N. Iorgi z 1916 r.]. *Prz. Współcz.* 1937 nr 6 s. 56-69 i odb. – R. Silvano: [Od Sienkiewicza do Reymonta], w: Valkoinen Kotka [Orzeł Biały, antologia noweli polskiej]. Helsinki 1937. – Sienkiewicz i Mickiewicz na indeksie. Rewizja w bibliotece w Olsztynie. *Robotnik* 1937 nr 248. – [O przekładach na litewski i słowacki]. *Kultura*, Pozn. 1937, nr 15, 27, 30, 34. – O przekładach z Sienkiewicza w Słowacji. *Slovak*, Bratysława 1937, inf. *Kultura*, Pozn. 1937 nr 4 s. 7. – Utwory Sienkiewicza a Łużycanie. *Sl. Pom.*, Toruń 1937 nr 42. – Kronika [noty o tłum. Sienkiewicza na estoński, słowacki, litewski]. *Dz. Pozn.* 1937 nr 69, 73, 145, 198.

381. M. Jakóbiec: Nowe jugosławiańskie sienkiewiczianum. *Ruch Slow.*, Lwów 1938 nr 1 s. 8-10. – S. Łukasik: H. Sienkiewicz et rapports intellectuels au XX-e siècle, w: Pologne et Roumanie. Aux confins des deux peuples et des deux langues. Paryż 1938 s. 132 i n. – G.P. [G. Pianko]: Biografia H. Sienkiewicza w przypisku do tłum. na jęz. włoski „Wyroku Zeusa”. *Polonia-Italia*, Warsz. 1938 nr 1. – Jerzy Sz. [J. Szaltenis?]: Literatura polska po litewsku. *Tyg. Il.* 1938 nr 28 s. 528. – (H): Niewybredne – brednie. Mickiewicz, Sienkiewicz i Reymont zawiązują swą sławę Niemcom... [o pracy K. Lückca]. *Il. Kur. Codz.* 1938 nr 198. – I.: Co odpisał Gorkij Sienkiewiczowi? *Il. Kur. Codz.* 1938 nr 19. – (JK):

Pisarz angielski o Sienkiewiczu. *Il. Kur. Codz.* 1938 nr 234. – Dzieła Sienkiewicza tłumaczone na język litewski. *Kur. Balt.* 1938 nr 201. – „Krzyżaków” nie wolno w Niemczech ani sprzedawać, ani czytać. *Kur. Balt.* 1938 nr 210. – Kronika. Pierwsze wydanie japońskiego tłumaczenia „Quo vadis?”. *Kur. Bibliofil.*, Krak. 1938 nr 1. – Książka polska w Słowiańszczyźnie. *Kur. Lit. Nauk.*, dod. *Il. Kur. Codz.* 1938 nr 2. – Polska za granicą [o recepcji Sienkiewicza]. *Tyg. Il.* 1938 nr 11, 38, 39, 41, 42, 43. – Za granicą [o art. pt. „Sienkiewicz jako nacjonalista” w czasop. *Ostland*]. *Tyg. Il.* 1938 nr 3. – Sienkiewicz po słowacku. *Zwiastun Ewangel.* 1938 nr 38 s. 474.

– M. Brahmer: Okruchy włoskich sukcesów „Quo vadis?”, w: Z dziejów włosko-polskich stosunków kulturalnych. *Studia i materiały.* Warsz. 1939 s. 233-249. – J. Meyer: O chińskich księgach i wydawnictwie „à la chinoise” na Śląsku [o „Kuo vadisu”. Tokio 1928]. *Silva Rerum* 1939 z. 8 s. 206. – A. Wąski: O autor do „Quo vadis?” *Discurso [...]* o cinquentenirio do nascimento da Republica Brasileira e aniversario da morte de H. Sienkiewicz. São Paulo 1939 s. 10. – (j): Szwedzki poemat na cześć Sienkiewicza [A. Jensen]. *Il. Kur. Codz.* 1939 nr 166. – H. Sienkiewicz w sowieckich wydawnictwach dla młodzieży. *Il. Kur. Codz.* 1939 nr 103. – [Atak na Sienkiewicza w *Voelkischer Beobachter*]. *Kron. Pol. i Świata*, Warsz. 1939 nr 23. – Kronika kulturalna. H. Sienkiewicz najpopularniejszym autorem w Słowenii. *Kur. Por.*, Warsz. 1939 nr 59. – Popularność Sienkiewicza w Słowenii. *Dz. Pozn.* 1939 nr 51. – „Potop” w odcinku powieściowym pisma chorwackiego. *Dz. Pozn.* 1939 nr 113. – Sienkiewicz jest w Słowenii najpopularniejszym pisarzem. *Kur. Pozn.* 1939 nr 101.

382. I. Csapláros: A mult század lengyel irodalma Magyar országon. *Archivum Philologicum* 1941 t. 1 s. 13-16. – M.M. Gardner: Introduction, w: H. Sienkiewicz: Quo vadis. Londyn 1941, toż: 1952. – M.M. Gardner: H. Sienkiewicz. The patriot novelist of Poland (1846-1916). *Polish Review* 1942 nr 3; toż w zbiorze: Great men and women of Poland. Nowy Jork 1942 s. 278-288; toż: *Voice of Poland* 1944 nr 1. – Sienkiewicz na Węgrzech. *Nasza Świeta. Materiały Obozowe* [Węgry] 1941 z. 15. – Ł. Barag: Zapadno-sławiańskie pisateli o borbie s giermanskoj agressijej. *Wieczernaja Moskwa* 1943 z 19.XI. – I. Csapláros: Lengyel irodalom Magyarországon. *Lengyel Könyvtar*, Budapeszt 1943 s. 51-56. – Z. Folejewski: Sienkiewicz w Szwecji. *Svio-Polonica* 1943 nr 5 s. 15-33 i odb., Sztokholm 1943 s. 20. – J. Kertész: Mickiewicz - Paderewski - Sienkiewicz. Budapeszt 1943. – zk [Z. Ko-

sidowski]: Pisarz amerykański [B. Stevenson] o Sienkiewiczu. *Tyg. Pol.*, New York 1943 nr 13. – R.G. Vansittart: Preface, w: H. Sienkiewicz: The Teutonic Knights. Edynburg 1943. – Sukcesy polskich książek. *Dz. Pol.*, Londyn 1943 nr 1008. – [O przekł. na węgierski]. *Wieści Pol.*, Budapeszt 1943 nr 69. – E. Damiani: Prefazione, w: H. Sienkiewicz: Il guardiano del faro. Rzym 1944. – W. Lednicki: Life and Culture of Poland as Reflected in Polish Literature. Nowy Jork [1944] s. 28-30, 264-265. – S.M. Nobilis: Sienkiewicz a Polacy w Ameryce. *Sodalis*, Orchard Lake (USA) 1944, XII. – F.L. Schoell: Les contes d’H. Sienkiewicz. H. Sienkiewicz en France, w: Patrimoine polonais. Lozanna 1944 s. 122-137. – H. Sienkiewicz (Patriot novelist of Poland). *Polish News* 1944 nr 6, 1945 nr 1. – 50-lecie „Quo vadis” [odczyt T. Parnickiego w Londynie]. *Dz. Pol. i Dz. Żoł.*, Londyn 1944 nr 149. – „Faraon” i „Quo vadis?” wśród obcych; Książki polskie w języku węgierskim. *Kraj*, Krak. 1944 nr 13. – Dzieła Sienkiewicza w Brazylii. *Wieści Pol.*, Budapeszt 1944 nr 33. – E. Damiani: Polonia. Sienkiewicz e Kasprovicz. *La Cultura nel Mondo*, Rzym 1945, toż 1946. – J. Kurnatowski: Sienkiewicz i Żizka. *Teka Szk.* 1945/46 nr 14 s. 4. – S.M. Nobilis: Sienkiewicz and the Poles in America. *Polish American Stud.* 1945 nr 1-2 s. 34-37. – S.M. Nobilis: Amerykańskie nowelki Sienkiewicza. *Sodalis*, Orchard Lake 1945, XI. – „Quo vadis?” wyszło po polsku w Rzymie. *Tyg. Pol.*, New York 1945 nr 3.

383. M. Bersano-Begy: E. Sienkiewicz. *Minerva. Rivista delle Riviste*, Turyn 1946. – M. Bersano-Begy: La fortuna di E. Sienkiewicz in Italia. *Iridion*, Rzym 1946 nr 1/3 s. 75-83. – G.A. Białtyj: W.G. Korolenko i polskie pisateli. *Nacucznyj Biull. Leningradskogo Gos. Uniwiersitieta* 1946 nr 11/12 s. 61-65. – E. Damiani: H. Sienkiewicz. *Iridion*, Rzym 1946 nr 1/3 s. 13-22. – E. Damiani: Triplice ricorrenza Sienkiewicziana. *Nuova Antologia*, Rzym 1946. – V. Dresler: Motywy społeczne w dziełach H. Sienkiewicza. *Slovanský Přehled*, Praha 1946 nr 9/10. – V. Frančič: Sienkiewicz wśród Jugosławian. *Dz. Pol.* 1946 nr 168. – L. Kociemski: Sienkiewicz. *L’Osservatore Romano* 1946 z 5 V. – K. Krejčí: H. Sienkiewicz a společenský profil polské literatury XIX století. *Cil, Socialistický Týdednik*, Praha 1946 nr 21 s. 333-336. – J. Krzyżanowski: Sienkiewicz a literatura rosyjska. (W setną rocznicę urodzin autora Trylogii). *Nauka i Szt.* 1946 nr 5/6; przedr. w: W kręgu wielkich realistów. Krak. 1962 s. 127-137; Pokłosie Sienkiewiczowskie. Warsz. 1973 s. 301-315 (60). – T. Stark: Sienkiewicz w przekładach. *Horyzonty*, Fryburg 1946

nr 8 s. 2-8. – G. Wepsiec [J. Wepścięć]: Le opere di H. Sienkiewicz. *Iridion* 1946 nr 1/3 s. 85-99. – Life and Works of Sienkiewicz. 100-th Birth Anniversary of H. Sienkiewicz. 1846-1946. By Polish American Congress. Chicago 1946 s. 10. – Sienkiewicz znany w całym świecie. *Robotnik* 1946 nr 218. – H. Sienkiewicz po rosyjsku. *Dz. Pol.* 1946 nr 143. – Kronika zagraniczna. (Światowa popularność Sienkiewicza). *Dz. Pol.* 1946 nr 251. – Uroczyste posiedzenie ku uczczeniu 100 rocznicy urodzin H. Sienkiewicza [referat Sándora Sik]. *Kur. Pol.-Węgier* 1946 (z 30 XI) nr 10. – E. Krag: Den historiske roman i Russland, Polen og Bohmen. *Avhandling Utgitt av det Norske Videnskaps-Akademi. Historisk-Filosofisk Klasse.* Oslo 1947 s. 83-102. – F. Machalski: Sienkiewicz na perskim rynku wydawniczym. *Świat i Życie*, Katow., dod. *Dz. Zach.*, 1947 nr 21. – O Sienkiewiczu we Włoszech. *Dziś i Jutro* 1947 nr 19 s. 4. – Chińczycy czytają powieści Sienkiewicza. *Naprzód* 1947 nr 12. – O Sienkiewiczu we Włoszech. *Prz. Księg.* 1947 nr 3-4 s. 82. – Włosi nas zawstydzili. *Gaz. Lud.* 1947 nr 20 s. 5. – J. Benešić: Bibliografski pregled hrvatskih i srpskih prijevoda iz poljske literature od god 1835 do 1947, w zb: Današnja Poljska. Zagrzeb 1948 s. 207-249. – H. Sienkiewicz (1846-1946). Nowy Jork 1948 s. 38. *Polish Institute of Art and Sciences.* – M. Bersano-Begey, M. Bersano-Begey: La Polonia in Italia. Saggio bibliografico 1799-1948. Turyn 1949 s. 295. *Pubblicazioni dell' „Istituto di Cultura Polacca Attilio Begey”.* – J. Chmielewski: Sino-polonicum. *Odrodzenie* 1949 nr 4 s. 8. – K. Krejčí [Przedmowa] w: H. Sienkiewicz: Křižáci. Praha 1949. – F. Machalski: Polonica arabskie. *Odrodzenie* 1949 nr 44 s. 7. – W. Pawłowicz: [Przedmowa], w: G. Sienkiewicz: Powieści i rassказы. Moskwa 1949 s. 3-16. – W. Preisner: Stosunki literackie polsko-włoskie w latach 1800-1939 w świetle bibliografii. Toruń 1949 s. 296. *Prace Wyzd. Filol.-Filozof. TN w Toruniu* t. 3 z. 1.

384. L. Gomolicki: Pozytywizm polski w świetle krytyki rosyjskiej, w zb.: Pozytywizm cz. 1. Wroc. 1950 s. 375-396. – I. Gorskij: Poslesłowie, w: G. Sienkiewicz, Kriestonoscy. Moskwa 1950 s. 745-753. – Ja. Niemczinskij: [Przedmowa] w: G. Sienkiewicz, Amierikanskije nowielły. Moskwa 1951 s. 3-17. – J.A. Teslar: Krytyka francuska o Sienkiewiczu. *Wiadomości*, Londyn 1951 nr 7 s. 3. – W. Arcimowicz: Predisłowie, w: G. Sienkiewicz: Rassказы i ocerki. Moskwa 1952 s. 3-5. – N. Modzelewska: Czechow o pracy pisarza. *Nowa Kult.* 1952 nr 1 s. 7-8. – J. Rumler: Polska literatura, w zb.: Čtení o Polsku. Praha 1952 s. 431-436. – P. Siehm: H. Sienkiewicz. *Jenseits der Oder*, Düsseldorf 1952 nr 1 s. 5. –

J. Śliziński: Sienkiewicziana czeskie. *Prz. Zach.* 1952 t. 3 s. 179-184. – Sienkiewicz sprzedaje wódkę.... *Świat* 1952 nr 26 s. 21. – J. Bányky [Wstęp], w: H. Sienkiewicz: Výber z dela. T. 1. Bratislava 1953 (886). – Je. Cybienko: Litieraturnoje nasledstwo polskich klassikow w sowriemiennoj polskoj kritike, w zb.: Sowriemiennaja polskaja literatura. Moskwa 1953 s. 163-180. – W. Tomaszkiwicz: Nieznany przekład H. Sienkiewicza na język turecki [z 1910]. *Prz. Orient.* 1954 nr 3 s. 298. – Z.P. Jovanović: H. Sienkiewicz kod Srba. *Republika*, Zagrzeb 1954 nr 429 z 19. I. – Z. Kozarynowa: Włoscy miłośnicy Polski. (Pocałunek aptekarza). *Wiadomości*, Londyn 1954 nr 10 s. 2. – J. Lichtenbaum: Messappere haolam. T. 1. Jerozolima 1954 s. 283-290. – J. Niemčinskij: H. Sienkiewicz. Amerycké rozpravky. Bratislava 1954. – B. Szcześniak: Polonica japońskie. *Teki Hist.*, Londyn 1953/1954 nr 160-174. – B. Křemenák: [O przekładach]. *Literární Noviny*, Praha 1955 nr 48. – T. Żbikowski: O przekładach literatury polskiej w Chinach Ludowych. *Prz. Orient.* 1955 nr 2, 1966 nr 1. – J. Bányky: H. Sienkiewicz. *Čítateľ* 1956 nr 4 s. 171-172. – O. Bartoš: Odkaz H. Sienkiewicze. *Lidová Demokracie* 1956 z 5 V. – O. Bartoš: Sienkiewicz a jeho čtenáři. *Nové Polsko* 1956 nr 7 s. 10-11. – J. Bečka: H. Sienkiewicz a jeho ohlas u nás. *Slovanský Přehled* 1956 nr 9 s. 306-308. – Je. Cybienko: G. Sienkiewicz, w zb.: Kurs lekci po istorii zarubiežnych literatur XIX w. Moskwa 1956 t. 1 s. 582-596. – B. Jezierski de Leval: The literary career of H. Sienkiewicz in Russia. A phase of Russo-Polish relations. Cambridge, M. 1956 s. XII, 305. – (jrn): Sienkiewiczzova epopeja z dejín pol'ského národa. *Lud*, Praha 1956 z 13 X. – -km-: H. Sienkiewicz. *Obrana Lidu* 1956 z 15 XI. – Książka polska na Węgrzech. *Życie Lit.* 1956 nr 25 s. 12. – G. Michajłow: Majstor na chudožestwienoto slowo. *Oteczestwien Front*, Sofia 1956 nr 3801. – D.S. Prokofiewa: Tworczestwo G. Sienkiewicza 70-ch i naczała 80-ch godow XIX wieka. K woprosu o razwittii kriticzeskogo rializma w polskoj literaturie. Moskwa 1956 s. 15. – H. Sienkiewicz - najpopularniejszy polski pisarz w Kraju Rad. *Il. Kur. Pol.* 1956 nr 228. – I.A. Sac: Rassказы i powieści Sienkiewicza, w: G. Sienkiewicz: Powieści i rassказы. Moskwa 1957 s. 520-535. – J. Śliziński: Czołowi przedstawiciele świata artystycznego o twórczości H. Sienkiewicza. *Zwrot*, Czeski Cieszyn 1956 nr 11 s. 14. – G. Springer: Ecce poeta! Seht, ein Dichter! *Arbeiterstimme* 1956 nr 145. – D. Živanović: Sienkiewicz jako członek Serbskiej Akademii Nauk. Tł. H. Olszewska. *Pam. Lit.* 1956 z. 4 s. 516-522. – Q.F.: Křižáci a Quo vadis. *Smena*,

Słowacja 1956 z 15 XI. – C. Backvis: Chronique. *Revue des Études Slaves*, Paryż 1957 t. 34 nr 1/4 s. 344-345. – W. Bortnowski: Sienkiewicz w Japonii. *Dz. Łódz.* 1957 nr 11 s. 5. – Szkice z dziejów polskiej orientalistyki [o przekładach]. T. I. Red. S. Strelcyn. Warsz. 1957 s. 162-165. – S. Kozocsa, G. Radó: Bibliografia węgierska literatury polskiej. Maszynopis w Bibliotece IBL PAN w Warszawie, sygn. 595. Rejestracja do połowy 1957 r. w układzie alfabetycznym nazwisk autorów polskich – M.B. [M. Basaj]: Sienkiewicz po czesku. *Twórczość* 1958 nr 12 s. 187. – A. Kossowski: Sienkiewicz dla Jankesów. *Sl. Powsz.* 1958 nr 261 s. 3. – J. Krzyżanowski: Nieznane drobiazgi Sienkiewiczowskie. *Wiadomości*, Londyn 1958 nr 51/52 s. 15. – J. Pietrkiewicz: Inner Censorship in Polish Literature. *The Slavonic and East European Review*, Londyn 1958, t. LXVI. – E. Pomorski: Conscience et Sienkiewicz. *Études Slaves et Est Européennes*, Montreal 1958 nr 1 s. 45-52. – J. Wierzbicki: Bibliografia jugosławińskich sienkiewiczianów (Uzupełnienia). *Pam. Słow.* 1958 s. 189-206. – Sienkiewicz and America [m.in.: E.B. Warzych: Sienkiewicz's sojourn in America; R. Śnieżyk: Polish editions of Sienkiewicz published in America; E. Kulakowski: American translations of Sienkiewicz; C. Ruskowski: American translators of Sienkiewicz; F. Zieliński: American critics on Sienkiewicz; J.G. Smarr: American illustrators of Sienkiewicz; R.J. Werenki: The Polish Seminary and Sienkiewicz]. *Polish American Studies*, Orchard Lake 1958 nr 3-4 s. 65-80. – O.F. Babler: Sienkiewicz na Moravě. *Slovanský Přehled* 1959 nr 2 s. 58. – Z. Barański: Iwan A. Bunin - tłumacz literatury polskiej. *Slavia Orient.* 1959 nr 4 s. 23-35. – I. Csapláros: Sienkiewicz na Węgrzech. *Prace Polonist.* 1959 s. 79-112. – B. Křemenák: O čtyřech překladach z polštiny na rok 1959. *Slovanský Přehled* 1959 nr 1 s. 32-33.

385. I. Csapláros: Próba syntezy znajomości Sienkiewicza na Węgrzech, w: H. Sienkiewicz. *Odczyty*. Warsz. 1960 s. 165-216 (54). – J. Krzyżanowski: Światowa sława Sienkiewicza, w zb.: H. Sienkiewicz. *Odczyty*. Warsz. 1960 s. 7-44 (54). – I. Miller: Predisłowije, w: G. Sienkiewicz. *Kriestonoscy*. Moskwa 1960 s. 3-12. – G. Sienkiewicz, w zb.: *Osnownyje proizwiedienija inostrannoj chudożestwiennoj litieratury*. Moskwa 1960 s. 331-333; 1965 s. 339-341, 1973 s. 348-350. – *Bibliographie des oeuvres en particulier les traductions françaises*, w: H. Sienkiewicz: *Quo vadis?* Paryż 1960 s. 285-313. – I.K. Gorskij: K woprosu o mirowozrienii G. Sienkiewicza. *Uczonyje Zapiski Instituta Słowianowiedienija AN SSSR* t. 21, 1960 s. 3-52.

Rec.: R. Łużny, *Ruch Lit.* 1961 nr 2 s. 106-115. – J. Korzenny: Sienkiewicz a społeczeństwo czeskie. *Zwrot*, Czeski Cieszyń 1961 nr 12 s. 3-5. – W. Starotorzskij: Pamiati G. Sienkiewicza. *Litieratura i Žizń* 1961 nr 62. – W. Wartanjan: Sienkiewicz i armianskaja obszczestwiennost'. *Litieraturnaja Armienija* 1961 nr 10 s. 108-110. – Z. Barański: Z dziejów sławy Sienkiewicza w Rosji. *Zesz. Nauk. WSP Opole, Filol. ros.* 1962 z. 1 s. 3-29. – Z. Barański: Literatura polska w Rosji na przełomie XIX i XX wieku. *Wroc.* 1962 s. 54-103. – D. Prokofiewa: Z zagadnień popularyzacji twórczości H. Sienkiewicza w Rosji. *Slavia Orientalis* 1962 z.1 s. 39-48. – S. Wilczek: Sienkiewicz a Śląsk. *Zapisnici Srpskog Geološkog Društva* 1962 s. 136-138. – J. Micevičius-Kapsukas: Raštai. Wilno 1963 s. 455 i n. – S. Subotin: Sienkiewicz u srpskoj i hrwatskoj kniżewnoj kritici i publicistici. Za kniżewnost, jezik, istoriju i folklor. Belgrad 1063 t. 29 z. 1-2 s. 209-220 i odb. – H. Sienkiewicz. *Premio Nobel 1905*. Prefazione G. Maver. Mediolan 1964. – B.B. [B. Babad]: Sienkiewicz w Brazylii. *Kontynenty* 1964 nr 1 s. 28, 32. – M. Giergielewicz: Sienkiewicz's „Political Duel”. *Polish Review* 1964 nr 4 s. 65-67. – K. Krejči: Heroikomika v básnictví Slovanů. Praha 1964 s. 549. – T. Szyszko: M. Sałtykow-Szczedrin wobec pisarzy polskich. *Prz. Hum.* 1964 nr 5 s. 119-122. – B. Białokozowicz: H. Sienkiewicz wobec literatury rosyjskiej. *Przyjaźń* 1965 nr 42. – H.B. Segel: Sienkiewicz's first translator, Jeremiah Curtin. *Slavic Review*, Waszyngton 1965 t. 24 nr 2 s. 189-214. – B. Śluczkij: Korolenko - pieriewodczik Sienkiewicza. *Inostrannaja Litieratura* 1965 nr 11. – O. Ziemanowa-Dmitrowskaja: Putiewyje pisma G. Sienkiewicza, w zb.: *Ziemia i ludi*. Moskwa 1965 s. 266-267.

386. Z. Barański: Sienkiewicz w rosyjskiej literaturze radzieckiej. *Pam. Lit.* 1966 z. 3 s. 310-321. – J. Bečka: H. Sienkiewicz w Czechosłowacji [streszcz. ref., tł. J. Dutkowski]. *Spraw. PTPN* (1966) nr 2 s. 271-272. – I.F. Bełza. Wkład polskiego narodu w kulturę czelowieczestwa (K tisia-czeletiju Polskiego gosudarstwa). *Sowietskije Słowianowiedienije* 1966 nr 6 s. 3-16. – M. Giergielewicz: H. Sienkiewicz's American resonans. *Antemurale*, Rzym-Londyn 1966 s. 256-354. – Sz. Gozaliszwili: [Twórczość Sienkiewicza w Gruzji]. *Achalgazdra Komunisti*, Tbilisi 1966 nr z 19 VII. – W. Iwanow: H. Sienkiewicz a naród bułgarski. *Życie Warsz.* 1966 nr 169 s. 4. – W. Iwanow: Ch. Senkiewicz w Bałgarija. *Oteczestwen Front*, Sofia 1966 nr 6764. – K. Kardyni-Pelikanová: Sienkiewicz w Czechosłowacji. *Odgłosy* 1966 nr 47 s. 4-5. – B. Kogut: Quo vadis magister? *Nurt*,

Pozn. 1966 nr 11 s. 14-15. – A. Maldzis: Belaruskі sjarbar Sienkiewicza (J. Garajn). *Litaratura i Mastactwa*, Mińsk 1966 z 27 IX. – Obserwator [J. Szczypka]: Kuo badisu? – albo sprawa dziwna. *Kierunki* 1966 nr 46 s. 12. – J. Paradowski: Wciąż obecny w literaturze światowej [przemówienie w PEN-Clubie 28 X.]. *Za i Przeciw* 1966 nr 48 s. 13. – J. Pelikan: Sienkiewicz w Czechach. *Kultura*, Warsz. 1966 nr 48 s. 2. – J. Sroka: I w Gruzji Sienkiewicza ślad... *Wroc. Tyg. Katol.* 1966 nr 52 s. 9. – A.V. Soloviev: Sienkiewicz – „une santé bienfaisance et féconde”... *Journal de Genève* 1966 nr 265. – I. Terlecki: G. Sienkiewicz na Grodzieńszczyźnie. *Grodzińska Prawda* 1966 z 23 X. – J. Tokarski: Trylogia i Amerykanie. *Gaz. Niedz.*, Londyn 1966 nr 30-31. – H. Zwolińska: Sienkiewicz w 42 językach. *Mysł Społ.* 1966 nr 46 s. 12-13. – O Sienkiewiczu [wypowiedzi zagranicznych historyków lit.]. *Kultura*, Warsz. 1966 nr 48. – Sienkiewicz w świecie. *Głos Wielkop.* 1966 nr 276, toż: *Kur. Szczec.* 1966 nr 103, toż: *Ziel. Sztand.* 1966 nr 100.

– B. Białokozowicz: H. Sienkiewicz i literatura rosyjska. *Prz. Hum.* 1967 nr 3. – Je.Z. Cybienko: Sienkiewicz w Rosji (tł. B. Galster). *Slavia Orient.* 1967 nr 2 s. 83-92. – M. Giergielewicz: Z dziejów sławy Sienkiewicza w Ameryce, w zb.: *Sienkiewicz żywy*. Londyn 1967 (57). – M. Giergielewicz: The Editions of „Quo vadis?” in America. *Pol. Rev.*, Nowy Jork 1967 nr 4 s. 90-93. – K. Kujew: Twórczość H. Sienkiewicza w ocenie bułgarskich historyków i krytyków literatury. *Pam. Słowiań.* 1967 t. 17 s. 120-135. – H. de Montherlant: Sienkiewicz. Tłum. M. Kastorska, w zb.: *Sienkiewicz żywy*. Londyn 1967 (57). – R. Mortier: La première traductrice française de Sienkiewicz, Marguerite Poradowska, w zb.: *Mélanges de littérature comparée et de philologie offerts à Mieczysław Brahmmer*. Warsz. 1967 s. 371-377. – N. Nikolaiszwili: [Sienkiewicz a społeczeństwo gruzińskie]. *Literaturuli Sakartwelo*, Tbilisi 1967 z 17 I. – J. Śliziński: Sienkiewicz w Czechach. *Prz. Hum.* 1967 nr 3 s. 135-141. – M. Virciorovenau: Receptarea creată lui H. Sienkiewicz în România. *Romanoslavica*, Bukareszt 1967 s. 71-87; toż w jez. pol. w zb.: *H. Sienkiewicz. Twórczość i recepcja światowa*. Warsz. 1968 (58). – J. Wierzbicki: O Sienkiewiczu w Jugosławii. *Prz. Hum.* 1967 nr 3. – D. Živanović: Sienkiewicz w literaturach serbskiej i chorwackiej. *Pam. Słowiań.* 1967 t. 17 s. 96-119. – M. Żurowski: Sienkiewicz i literatura francuska. *Prz. Hum.* 1967 nr 3.

387. H. Sienkiewicz. Twórczość i recepcja światowa. Krak. 1968 (58).

Zawartość m. in.: Je.Z. Cybienko: Sienkiewicz w Rosji, s. 341-356; K. Krejčí: Recepcja Sienkiewicza wśród Czechów i Słowaków s. 357-366; D. Živanović: Sienkiewicz w literaturach serbskiej i chorwackiej, s. 367-378; M. Kujew: Twórczość H. Sienkiewicza w ocenie bułgarskich historyków literatury oraz krytyków literackich s. 379-387; A. Hermann: Recepcja dzieł Sienkiewicza w NRD w latach 1949-1966, s. 389-396; I. Csapláros: Sienkiewicz na Węgrzech (Dyskusja, znaczenie, oddziaływanie), s. 397-409; M. Vircionoveranu: Recepcja twórczości H. Sienkiewicza w Rumunii s. 411-422; A.N. Nilsson: Recepcja dzieł Sienkiewicza w Szwecji s. 423-434; M. Brahmmer: Z dziejów Sienkiewicza w krajach romańskich s. 435-449; B.J. Neveux: Sienkiewicz a Francja s. 451-461; H.B. Segel: Jak przyjmowano twórczość H. Sienkiewicza w Stanach Zjednoczonych s. 463-461.

– J. Bečka: Boj pražských nakladatelů o Sienkiewiczovo dílo. *Slavia*, Praga 1968 nr 1 s. 124-128. – B. Białokozowicz: H. Sienkiewicz i literatura rosyjska, w zb.: *Sienkiewicz dzisiaj*. Warsz. 1968 s. 147-183 (59). – B. Biliński: Jeszcze o Sienkiewiczu i o legendzie „Quo vadis” w Rzymie (niehagiograficznie). *Prz. Hum.* 1968 nr 1-2. – J. Damborský: H. Sienkiewicz v českých a slovenských překladech. *Polsko* 1968 nr 7. – M. Giergielewicz: Henryk Sienkiewicz. Nowy Jork 1968 s. 192, *Twayne's World Author Series 45*. – M. Giergielewicz: Hiszpania wobec Sienkiewicza. *Wiadomości*, Londyn 1968 nr 9 s. 2, uzup. J. Łobodowski, nr 23 s. 6. – M. Giergielewicz: The works of Sienkiewicz in Spain. *Polish Rev.*, Nowy Jork 1968 nr 1 s. 114-119, [uzup.] nr 3 s. 89-91. – G. Makowiecka: Sienkiewicz i Hiszpania. *Kwart. Neofilol.* 1968 nr 2 s. 131-146. – L.I. Rowniakowa: Wukół Ławrow i rozprostranienije polskoj literatury w Rossii, w: *Sławianskije literaturnyje swiazi*. Leningrad 1968 s. 195-212. – S. Velea: Trecutul Poloniei in romanele lui Sienkiewicz. *Studi și Cercetări de Istoria Literară și Folklor*, Bukareszt 1968 [wyd. 1973?] nr 2 s. 313-326.

– B. Białokozowicz: H. Sienkiewicz wobec literatury rosyjskiej. *Jez. Ros.* 1969 nr 3 s. 1-7; Sienkiewicz w Rosji. *Życie Lit.* 1969 nr 44 s. 15. – J.B. Neveux: Comment traduisait-on les romans historiques de Sienkiewicz en langue allemande, avant 1914, w zb.: *Actes du V-e Congrès de l'Association Internationale de Littérature Comparée* [Belgrad 1967]. Red. N. Banašević. Belgrad 1969 s. 675-683.

388. TFB [T. Fredro-Boniecki]: G.H.L. przygotowuje dla TV Austrii film o Sienkiewiczu. (Rozmawiamy z tłumaczami literatury polskiej). *Sł. Powsz.* 1970 nr 247 s. 3. – S. Gozaliszwili: [Sienkiewicz w języku Rustawego]. *Cignis Samcharo* 1970 z 11 XI. – R. Löw: Sienkiewicz w przekładach hebrajskich. *Wiadomości*, Londyn 1970 nr 38 s. 5. – B. Białokozowicz: Z dziejów

wzajemnych polsko-rosyjskich związków literackich w XIX wieku [m.in. H. Sienkiewicz wobec literatury rosyjskiej s. 138-156; „Wojna i pokój” a Trylogia Sienkiewicza i „Popioły” Żeromskiego s. 157-196; H. Sienkiewicz w oczach pisarzy rosyjskich s. 197-237]. Warsz. 1971. – H. Bonikowska: H. Sienkiewicz w Ameryce. *Tydz. Pol.*, Londyn 1971 nr 44 s. 3. – L. Čezza: [Sienkiewicz w Mołdawii]. *Nistru*, Kiszyniów 1971 nr 5 s. 109-111. – N. Komendova: Sienkiewicz w CSRS. *Gaz. Krak.* 1971 nr 138 s. 5. – N. Komendova: Sienkiewicz w Czechosłowacji. *Kur. Szczec.* 1971 nr 127 s. 5. – M.W. Kuzyk: G. Sienkiewicz, B. Prus, E. Orzeszko w ukraińskich przekładach, w: *Ukraińska kultura w międzynarodowych związkach*. Kijów 1971 s. 206-207. – H. Orzechowska: Sienkiewicz po słoweńsku. *Lit. na Świecie* 1971 nr 4 s. 174-176. – Ja. Paklon: [Sienkiewicz na Łotwie]. *Literatura un Maksala*, Ryga 1971 z 8.V s. 15. – J.P. [Petronis]: Sienkiewicz na Litwie. *Czerw. Sztaud.*, Wilno 1971 nr 103 s. 2. – J. Petronis: H. Sienkiewicz pēdsakai lietuviu spaudoje (Apie lenku rašytojo knygu vertimus Lietuvoje). *Pergalė*, Wilno 1971 nr 5 s. 180-181. – S. Pieczara: Recepcja H. Sienkiewicza na Półwyspie Iberyjskim i w Ameryce Łacińskiej. *Slav. Occid.*, Pozn. 1971 t. 28/29 s. 187-194. – M. Wajsbłum: Icelandia echoes in Poland through a thousand years [m.in. Sienkiewicz w Islandii]. *The Polish Review*, Nowy Jork 1971 nr 1 s. 31-52. – D. Abrahamowicz: Przekład jako wykładnik recepcji (H. Sienkiewicz), w zb.: *Związki i paralele literatur polskiej i słowackiej*. Księga referatów wygłoszonych na sesji naukowej polsko-słowackiej w dniach 11-13 maja 1970. Wroc. 1972 s. 149-157. – G.S. Bielakowa: Ekranizacja polskiej klasycznej literatury. Moskwa 1972. – O. Zaiczik: H. Sienkiewicz. Bukareszt 1972 s. 221. – Slawny, znany, oblińbny. *Polsko* 1972 nr 2 s. 42-43. – Sienkiewicz abroad. *Polish Perspectives*, Warsz. 1972 nr 3 s. 67-68. – Sienkiewicz in Ausland. *Polnische Perspektiven*, Warsz. 1972 nr 3 s. 74. – I.A. Bernshtein: Sud’ba romana w sławiańskich literaturach na rubieżu XIX i XX w., w zb.: *Sławiańskie literatury*. Moskwa 1973 s. 479-498. – Je. Cybienko: Sienkiewicz w Rosji, w zb.: *Iz istorii polsko-russkich literaturnych swiaziej XIX/XX w.* Moskwa 1973 s. 171 i n. – (jk) [J. Korzenny]: H. Sienkiewicz, najpopularniejszy pisarz polski w Czechach. *Głos Ludu*, Ostrawa 1973 nr 35 s. 6. – J. Krzyżanowski: Sienkiewicz a literatura rosyjska (W setną rocznicę urodzin autora Trylogii), w: *Pokłosie Sienkiewiczowskie*. Warsz. 1973 s. 301-315 (60).

– (fb) [F. Buzek]: Czesi w hołdzie Sienkiewiczowi. *Głos Ludu*, Ostrawa 1974 nr 13 s. 3. – W. Chitariszwili: H. Sienkiewicz w Gruzji. *Prz. Hum.* 1974 nr 2 s. 125-135. – M. Gięgielewicz: Sienkiewicz w Rosji. *Tydz. Pol.*, Londyn 1974 nr 32 s. 6-7. – P. Hanan: The Technique of Lu Hsun’s Fiction [m.in. o wpływie Sienkiewicza]. *Harvard Journal of Asiatic Studies* 1974 t. 34 s. 53-96. – V. Kubilius, K. Nastopka: Lenkų romantizmas ir baltų literatūra ros. *Literatūra ir Kalba* 1974 nr 13 s. 277-310. – F. Nieuważny: Ołena Pczilka - popularyzatorka literatury polskiej na Ukrainie, w zb.: *Z dziejów stosunków polsko-ukraińskich*. Red. S. Kozak i M. Jakóbiec. Wroc. 1974 s. 184-185. – L. Rubach: H. Sienkiewicz w Ameryce. *Panor. Pol.*, Warsz. 1974 nr 10 s. 12-13. – Z. Szuperski: Sienkiewicz w Rumunii. *Życie Lit.* 1974 nr 42 s. 15. – L.M. Wiengierow: Zarubieżna literatura 1871-1973. Ogljady i portrety. Kijów 1974. – B. Barsegian: G. Sienkiewicz i armjanskaja literatura. Awtoferat. Erywań 1975 s. 25, bibl. – D.Sz. Czelidze: Gruzinsko-polskije literaturnyje wzaimoswiazii w XIX w. Awtoferat. Tbilisi 1975 s. 21. – W.I. Occhieli: Polsko-gruzinskije literaturnyje swiazii w XIX w. Awtoferat. Moskwa 1975 s. 25.

389. K. Ambrasas: Kritikos etiudai [Sienkiewicz na Litwie]. Wilno 1976. – X. Gąsiorowska: Portait of Lady in Polish Positivist Fiction. *Slavia and East European Journal* 1973 t. 17 nr 3 s. 261-272. – B. Maciejewski, *Tyg. Pol.*, Paryż 1976 nr 48 s. 8-9. – D. Markowa: Sienkiewicz w Bułgarii. *Bibliotekar*, Sofia 1976 nr 3 s. 43-44. – I. Pawłow: Sienkiewicz w Bułgarii od 1889 r. *Nowiny* 1976 nr 151 s. 5. – W. Smirnowa: Przyczynek do historii popularności Sienkiewicza w Rosji. Tł. A. Cesarz. *Prz. Hum.* 1976 nr 3 s. 93-95. – W. Smirnowa: W. Ławrow jako tłumacz H. Sienkiewicza. Tł. A. Cesarz. *Prz. Hum.* 1976 nr 8 s. 121-129.

– B. Biliński: Scrittori polacci in Italia (C. Norwid, H. Sienkiewicz, S. Żeromski), w zb.: *Polonia e Italia*. Rzym 1977 s. 93-153. – (dad) [D. Damborska]: Recepcja dzieł H. Sienkiewicza w Czechosłowacji. *Głos Ludu* 1977 nr 3 s. 5. – V. Kuzmickas: Seņjo dvaro paunksmėje. *Pergalė*, Wilno 1977 nr 3 s. 123, 126-7, 129. – B. Barsegian: H. Sienkiewicz i armeńska literatura. Erywań 1978 s. 131. – Je.Z. Cybienko: Iz istorii polsko-russkich literaturnych swiaziej XIX-XX w. Moskwa 1978. – R. Tye: The early reception of the novels of H. Sienkiewicz in England. *Kwart. Neofilol.* 1978 nr 4 s. 463-472. – W.T. [W. Toporowski]: Sienkiewicz w Londynie [w 1876 r.]. *Dz. Pol. i Dz. Żoł.*, Londyn 1978 nr 102 s. 3; toż: *Lud*, Kurytyba 1978 nr 27 s. 5. –

H. [Je.Z.] Cybienko: Sienkiewicz w Rosji. *Kraj Rad* 1979 nr 41 s. 26. – J. Moder: H. Sienkiewicz; J. Munda: Sienkiewicz pri nas, w: H. Sienkiewicz: Zgodnje novele. Ljubljana 1979. – Nils Åke Nilsson: Sienkiewicz and Reymont in Sweden, w zb.: Swedish-Polish Literary Contacts. Sztokholm 1979 s. 107-115.

390. M. Brahmer: Powinowactwa polsko-włoskie. Z dziejów wzajemnych stosunków kulturalnych. Warsz. 1980 s. 280-306. – W. Gombrowicz: Sienkiewicz (tł. Z. Malić). *Književna Smotra*, Zagrzeb 1980 nr 38 s. 80-84. – L. Mazan: Sienkiewicz po turecku – czyli poseł z Lechistanu nad Bosforem [o przekładach Samgula Musy]. *Expr. Pozn.* 1980 nr 202 s. 4-5. – J. R. Nowak: Węgry bliskie i nieznanne. Warsz. 1980. – B. Orłowski: Polacy w nauce i kulturze światowej. *Ideologia i Polit.* 1980 nr 3 s. 108-118. – I. Rębosz: Sienkiewicz na świecie. *Sl. Ludu* 1980 nr 117 s. 5. – T. Sivert: Polacy w Paryżu. Z dziejów polskiego życia kulturalnego w Paryżu na przełomie XIX i XX wieku. Warsz. 1980 s. 101-158, il. – K. Marten: [O przekładach z Sienkiewicza, wywiad]. *Dz. Balt.* 1981 nr 230 s. 6, toż: *Dz. Zach.* 1981 nr 245 s. 4. – B. Barsegian: H. Sienkiewicz i literatura ormiańska (tł. z ros. J. Szokalski). *Prz. Hum.* 1981 nr 3 s. 219-224. – Z. Stoberski: Między dawnymi i młodszymi laty. Polsko-litewskie związki literackie. Łódź 1981 s. 209-238. – B. Barsegian: Z historii ormiańsko-polskich związków literackich w XIX w. (A. Mickiewicz i H. Sienkiewicz w literaturze ormiańskiej), w zb.: *Studia z dziejów kontaktów polsko-ormiańskich*. Red. M. Zakrzewska-Dubasowa. UMCS w Lub., Uniw. Państw. w Erewaniu. Lub. 1983. – S. Cornéliu: Pod wrażeniem „Potopu” H. Sienkiewicza [wywiad]. *Wieczór* 1985 nr 201 s. 4. – J. Kos: Evropski izviri slovenskego romana v 19 stoletju. *Slavističana Revija*, Lubliana 1985 nr 1 s. 27-49. – J. Orłowski: Trylogia H. Sienkiewicza w krytyce rosyjskiej, w: *Trylogia - Sobieski - Victoria wiedeńska*. Lub. 1985 s. 77-96 (63). – B. Penew: Studii, statii, eseta. (Sławjanski elementi v tvorczestvo na Sienkiewicza). Sofia 1985 s. 574-582.

391. D. Beauvois: Polacy na Ukrainie 1831-1863. Tłum. E. i K. Rutkowscy. *Zesz. Hist.*, Paryż 1986 nr 77 s. 20-31. – Z. Ciesielski: Od Fredry do Różewicza. Dramat i teatr polski w Szwecji w latach 1835-1976 [Rozdz. Sceniczny triumf Sienkiewicza. 1912]. Gdań. 1986 s. 36-38 i in. – J. Czipionka: Sienkiewicz a Francja. *Tryb. Rob.* 1986 nr 290 z. 5. – I. Gorskij: O Sienkiewiczu i Wiesielowskim. Red. J. Kulczycka-Saloni. Warsz. 1986 s. 27-390. – B.S. Kunda, [o przekł. na chiński za pośrednictwem jęz. ang.]. *Dz. Pol.*

1986 nr 170 s. 6. – J. Szostakowski: Sienkiewicz w ZSRR. *Czerw. Sztand.*, Wilno 1986 nr 188. – F. Vaňková: H. Sienkiewicz. 5.5.1864-15.11.1916. Personální bibliografía. Gottwaldov 1986 s. 17. – Z. Wadecki: Sienkiewicz na Łużycach. *Karkonosze*, Jelenia Góra 1986 nr 5 s. 25-27. – (W.W.) [W. Wasilewski]: Sienkiewicz w Czechach. *Życie Warsz.* 1986 nr 275 s. 4.

– W sześciu krajach o Sienkiewiczu (Nie tylko my czytamy Trylogię). [Wypowiedzi: H. Bereska (Berlin), D. Dobrew (Sofia), R. Gimes (Budapeszt), Ru-Kai Mei (Pekin), B. Stachiejew (Moskwa), H. Stachova (Prah), oprac. A. Baczewska]. *Życie Warsz.* 1986 nr 301-302. – N. Cantemir: Concepte dominante atitudini și scructuri mentale la H. Sienkiewicz și B. Prus. *Analele Științifice ale Universității Al. I. Cuza din Iași*, [Bukareszt?] 1987 nr 33 s. 29-34. – C. Lepagnez: Qui est H. Sienkiewicz pour publique français? *France-Pologne*, Paryż 1987 nr 223 s. 5-7.

– J.L. Brown: H. Sienkiewicz aux États Unis, w: X-e Congrès International „De la réception des littératures étrangères”. Varsovie, Toruń 8-13 juin 1988. *Revue de l'Association Internationale des Critiques Littéraires*. Paryż 1988 nr 31 s. 48. – Chen Quan Shang [Wspomnienia tłumacza]. *Polska* (ang.) 1988 nr 4 s. 2-3. – M. Karabelowa-Panowa: H. Sienkiewicz (K harakterni osobennosti na recepcijata mu w Bałgarija), w zb.: *Sławjanskite literaturi w Bałgarija. Problemi na recepcijata*. Sofia 1988 s. 156-175. – G. Maver: Literatura polska i jej związek z Włochami. Wybór i oprac. A. Zieliński. Warsz. 1988. – T. Sivert: Les oeuvres de H. Sienkiewicz sur les scène de Paris au début du XIXe siècle. Warsz. 1988 s. 13. – G.M. Vajda: Some problems of nineteenth century romanticism [m.in. o Trylogii]. *Neohelicon*, Budapeszt 1988 nr 1 s. 101-112. – Yang De-You: Jak tłumaczono Sienkiewicza na język chiński? [o przekł. Mei Rukai]. *Pam. Lit.*, Londyn 1988 (t. 12) s. 94-97. – N. Daskalov: Opit za rehabilitacija na H. Sienkiewiczu kato chudožnik na christijanskija swjat. *Literaturna Misl*, Sofia 1989 nr 52 s. 66. – J. Forst-Battaglia: Polskie osiągnięcia kulturalne w Wiedniu, w zb.: *Austria-Polska. Z dziejów sąsiedztwa*. Praca zbiorowa (wersja pol. i niem.). Warsz.-Wiedeń 1989 s. 225-252. – B. Hrabal: Sienkiewicz po hiszpańsku. Analiza jednego z przekładów „Ogniem i mieczem” na język hiszpański. *Jęz. Pol.* 1989 z. 3/5. – R. Leszczyński: Spuścizna literacka po J.I. Kraszewskim i H. Sienkiewiczu na Łużycach. *Lětopis Instituta za Serbski Ludospyt. Rjad D.* Budziszyn 1988 s. 26-35, 1989 s. 36-43. – R. Löw: Sienkiewicz w przekładach hebrajskich. *Zdanie* 1989 nr 5

s. 59-60. – S. Velea: Interferente literare româno-Polone. Bukareszt 1989 s. 222-226. – Zhang Zhen-Huei: Dlaczego napisałem monografię o Sienkiewiczu? *Pam. Lit.*, Londyn 1989 (t.14) s. 134-137.

392. J. Trzynadlowski: H. Sienkiewicz w świadomości polskiej i obcej, w zb.: *Sienkiewicz po latach*. Częst. 1990 s. 7-11 (66).

– H. Sienkiewicz. Twórczość i recepcja. Lub. 1991 s. 223-288 (67).

Zawartość m.in.: D. S. Prokofiewa: Recepcja wczesnej twórczości H. Sienkiewicza w Rosji (krytyka i przekłady). „Janko Muzykant”. – J. Śliżiński: H. Sienkiewicz a Czechi. „Janko Muzykant”. – J. Śliżiński: H. Sienkiewicz w wydaniach czeskich. – R. Krasnický: H. Sienkiewicz i czeska krytyka literacka. – M. Sobotková: O dwóch czeskich tłumaczeniach „Pana Wołodjowskiego”. – M. Karabelowa-Panowa: O recepcji dzieł H. Sienkiewicza w Bułgarii (od końca XIX w. po lata trzydzieste XX w.). – R. Czawdarow: O funkcjonalności przekładów dzieł Sienkiewicza w bułgarskim kontekście literackim.

– Zhang Zhen Huei: Xian Ke Wei Ji Ping [Monografia o Sienkiewiczu]. Pekin, [Wydawnictwo Dokumentów Nauk Społecznych], 1991. – R. Löw: Hebrajskie dzieje Sienkiewicza. *Lit. na Świecie* 1992 nr 5/6 s. 380-387. – A. Sprawka: Uwagi o węgierskich edycjach utworów H. Sienkiewicza, w zb.: *Polono-Hungarica. Kultúrtörténet* t. 6. Budapeszt 1992. – J. Orłowski: Motywy twórczości H. Sienkiewicza w poezji i dramaturgii rosyjskiej, w zb.: *Ze studiów nad literaturą rosyjską przełomu wieku XIX i XX. Poetyka i konteksty kulturowe*. Lub. 1993 s. 149-158. – J. Voráček: H. Sienkiewicz. *Pam. Słow.* t. 43 (1993) s. 67-73. – D. Beauvois: Mit polskich kresów wschodnich, w zb. *Polskie mity polityczne XIX i XX w.* Wroc. 1994. – E. Gruszczyńska: Perception av skönlitterära texter via översättningar. Presentation av ett forskningsprojekt på grundval av översättningar av H. Sienkiewicz' verk till svenska. *Acta Sueco-Polonica* t. 3, 1994 s. 73-94. – J. Juszczyk: Aspekty recepcji H. Sienkiewicza na niemieckim obszarze językowym. *Pr. Nauk., Fil. Pol. WSP Częst.* z. 4 (1994) s. 93-98. – M.J. Mikoś: W pogoni za Sienkiewiczem. Z odnalezionych dzienników Almy Curtin. *Warsz.* 1994 s. 301, il.; *Rec.: J. Gondowina, Nowe Książ.* 1994 nr 12 s. 37-38. – D. Błażina: Sienkiewicz u Hrvata, w: H. Sienkiewicz: Quo vadis? *Zagrzeb* 1995 s. 560-564. – M. Balowski: Recepcja dzieł H. Sienkiewicza w Czechach, w zb.: *Spotkania Sienkiewiczowskie*. Opole 1997 s. 329-387 (72). – L. Marinelli: Sulla fortuna di Sienkiewicz in Italia e in Russia. *Appunti sparsi per una tipologia della recensione*, w zb.: *Polonia, Italia e culture slave. Aspetti comparati tra storia e contemporanea*. *Academia Polacca delle Scienze*. Rzym-Warsz. 1997 s. 161-

171. – F. Presa Gonzales: Literatura polaca, w zb.: *Historia de las literaturas eslavas*. Madryt 1997 s. 763 i n. – H. Sienkiewicz w Wiedniu i Kaltenleutgeben [współautorzy: A. Surzyńska-Błaszak, P. Nics, B. Sokołowska-Hurnowicz, wersja pol. i niem.]. *Warsz.-Wiedeń* 1997. – H. Cybienko: Opowiadania Prusa, Orzeszkowej i Sienkiewicza o dzieciach w przekładach rosyjskich oraz krytyce, w zb.: *W kręgu arcydzieł literatury młodzieżowej*. Red. L. Ludorowski. Lub. 1998 s. 101-106. *Litteraria Lublinensia XII*. – M. Sobotková: Recepcja dzieł H. Sienkiewicza w środowisku czeskim, w zb.: *Studia Sienkiewiczowskie*. t. 1. Lub. 1998 s. 309-314 (77). – S. Velea: H. Sienkiewicz. Bukareszt 1990 s. 294, bibl. – W.A. Serczyk: The old dream of the Republic of many nations and today's prospects for Polish-Ukrainian reconciliation. *Dialogue and Universalism*, *Warsz.* 1999 nr 5/6 s. 195-197. – S. Ślukan: H. Sienkiewicz u hrwatskim projevodima, w: H. Sienkiewicz (1846-1916) i njegovi tragovi u Hrvatskoj. *Zagrzeb* 1999 s. 63-81. – J. Tumas-Vaižgantas: Raštai. *Publicistika 1920-1924*. Wilno 1999 s. 50 i n. – P. Tyma: Zaproszenie do dialogu. „Ogniem i mieczem” w ukraińskich oczach. *Tyg. Powsz.* 1999 nr 10 s. 9.

393. D. Balašaitienė: Literatura polska w prasie litewskiej, w zb.: *Życie literackie i kulturalne w Wilnie XIX i XX wieku*. Red. T. Bujnicki, A. Romanowski. Krak. 2000. – R. Löw: „Trylogia” w oczach krytyki hebrajskiej. *Pam. Lit.* 2000 z. 4 s. 181-186. – S. Velea: Sienkiewicz i literatura rumuńska, w zb.: *Publicystyka - literatura*. Red. H. Ludorowska, L. Ludorowski. Lub. 2000 s. 167-179. *Litteraria Lublinensia XIII*. – J. Krawczyk: Sienkiewicz obrotowy [Francuska krytyka wobec pisarza]. *Gaz. Wyb.* 2001 nr 245. – S. Velea: Literatura Polonă în România. *Receptorea unei mari literaturi*. Bukareszt 2001 s. 128-211. – „Quo vadis” na świecie. [Dyskusja:] M. Woźniak, A. Łabędzka, C. Geambașu, L. Neuger, J. Świeży, J.R. Krzyżanowski; Włochy, Francja, Rumunia, Szwecja, Stany Zjednoczone. *Dekada Lit.* 2001 nr 11/12 s. 34-45. – M. Balowski: Z recepcji utworów H. Sienkiewicza na Łużycach, w zb.: *H. Sienkiewicz - twórca i obywatel*. Opole 2002 s. 239-254 (83). – J. Peřina: Na okraj recepcje historycznych románů H. Sienkiewicza v Āechách, w zb.: *H. Sienkiewicz - twórca i obywatel*. Opole 2002 s. 191-201 (83). – M. Balowski: Górnolůzyczne przekłady „Krzyżaków” H. Sienkiewicza, w zb.: *Na przełomie wieków*. *Studia i szkice...* Red. W. Hendzel i P. Obrączka. Opole 2003 s. 33-48. – M. Sobotková: Recepcja powieści Sienkiewicza „Quo vadis?” w środowisku czeskim, w zb.: *Studia Sienkiewiczowskie* t. 3. Lub. 2003

- s. 81-90 (87). – S. Velea: Powieści historyczne H. Sienkiewicza w Rumunii z perspektywy tłumacza, w zb.: *Studia Sienkiewiczowskie* t. 3. Lub. 2003 s. 303-312 (87). – A. Gomóla: H. Sienkiewicz wobec kultury hiszpańskiej, w zb.: *Studia Sienkiewiczowskie* t. 4, Lub. 2004 s. 71-85 (90). – A. Sprawka-Sotirow: Węgierskie wydania „Quo vadis?”. Kształt edytorski i ikonograficzny. *Pam. Lit.* 2004 z. 2 s. 179-186. – L. Bernardini: H. Sienkiewicz e l'Italia, w zb.: *I Nobel letterari polacchi*. Pessano 2005 s. 37-48. – Lin Hongliang: H. Sienkiewicz i Lu Xun - analiza porównawcza na podstawie małych form prozatorskich. Tłum. Barbara Li; Zhao Gang, Yi Lijun, Mao Yinhui: Od Sienkiewicza do Sienkiewicza czyli o literaturze pozytywistycznej w Chinach, w zb.: *Pozytywizm i negatywizm. My i wy po stu latach*. Red. B. Mazan i in. Łódź 2005 s. 283-301, 303-316. – J.R. Krzyżanowski: Amerykański socjolog o Sienkiewiczu. Głos sprzed stu lat [G.D. Herron]. *Prz. Pol.*, dod. *Lit.-Społ.*, Chicago 2005 z. 14 X. – D. Świerczyńska: Przekłady z Sienkiewicza. Przyczynki bibliograficzno-biograficzne, w zb.: 100-lecie przyznania H. Sienkiewiczowi literackiej Nagrody Nobla. Pozn. 2005 s. 43-55 (93). – Literatura polska w przekładach 1981-2004. Pod red. D. Bilikiewicz Blanc i in. BN, Warsz. 2005 [Sienkiewicz wg indeksu]. – L. Ludorowski: H. Sienkiewicz - Homo viator. *Romanoslavica* t. XLI. Universitatea din Bucuresti. Facultatea de Limbi si Literaturi Straine. Asociata Slavistilor den Romania. Bukareszt 2006 s. 22-37. – S.P. Musienka: Fenomen H. Sienkiewicza na Białorusi. *Tygiel Kult.* 2006 nr 4/6 s. 164-167. – A. Muszyńska: Imagen de la literatura polaca en España el en contexto de la censura de los años 1938-1978. Praca magisterska, Wyd. Iberytyki UJ, 2006 [wydruk komputerowy]. – Z.J. Peszkowski: Sienkiewicz w Ameryce [praca magisterska pisana w 1957 r. w seminarium duchownym w Orchard Lake, USA]. Wstęp M. Bokszczanin. Wyd. nakł. autora. Warsz. 2006 s. 133, bibl., il.; też w zb.: *Studia Sienkiewiczowskie* t. 7. Lub. 2007 s. 295-369 (100). – J. Rybicki: Sienkiewicz po angielsku. *Przekładaniec*, Krak. 2006 z. XV s. 101-126. – Z.J. Peszkowski: Sienkiewicz w Ameryce [wywiad, rozm. P. Czartoryski Sziler]. *Nasz Dz.* 2007 nr 71 s. 11. – B. Kałęba: Litwini w okresie odrodzenia narodowego o Sienkiewiczu, w zb.: *Po co Sienkiewicz*. Warsz. 2007 s. 183-190 (95). – J.R. Krzyżanowski: Amerykański socjolog o Sienkiewiczu; G. D. Herron: Pisarstwo i idee Sienkiewicza [art. z 1899 r.]. Oprac. i tłum. J.R. Krzyżanowski, w zb.: *Studia Sienkiewiczowskie* t. 6. Lub. 2007 s. 201-224 (99). – J.R. Krzyżanowski: Sienkiewicz jako bohater romansu Susan Sontag „In America”, w zb.: *Studia Sienkiewiczowskie* t. 7. Lub. 2007 s. 369-380 (100). – M. Llanas, R. Pinyol: Przekłady z języka polskiego w Katalonii do 1939 r. [Przegląd dot. H. Sienkiewicza]. *Studia Iberyst. Nr 6. Almanach kataloński*. Krak. 2007 s. 187-192. – G.O. Papadinec: Iwan Franko – widzuki pro G. Sienkiewicza. *Warsz. Zesz. Ukrainozn.* 2007 z. 23/24 s. 146-148. – L. Putowska: Międzynarodowy wymiar sukcesu H. Sienkiewicza, w zb.: *Studia Sienkiewiczowskie* t. 6. Lub. 2007 s. 237-282 (99). – I. Szulka: Sienkiewicz na Litwie. Z dziejów litewskiej recepcji pisarza, w zb.: *H. Sienkiewicz w kulturze polskiej*. Lub. 2007 s. 441-468 (97). – M. Żurowski: Sienkiewicz i literatura francuska, w: *Między renesansem a awangardą. O literaturze europejskiej z perspektywy komparatysty*. Wybór i red. H. Chudak i in. Warsz. 2007. – T. Dziadewicz: „W pustyni i w puszczy”. Recepcja rosyjska, radziecka, ukraińska; M. Kasner: Recepcja litewska „W pustyni i w puszczy”; J. Rybicki: Angielskie przekłady „W pustyni i w puszczy”, w zb.: *Wokół „W pustyni i w puszczy”*. Krak. 2012 (102c). – R. Baron: H. Sienkiewicza związki z Czechami, w: *Ambasadorowie wzajemnego zrozumienia. Niedocenieni twórcy pomostów między polską i czeską kulturą (XIX-XXI w.)*. *Studia i szkice*. Toruń 2013 s. 89-113. – B. Zaboklicka: H. Sienkiewicz en España o cómo los factores extratextuales influyen en la forma de la traducción y en la recepción de una obra en la cultura meta [referat na konferencji „Translatio i kultura”, Warsz. X, 2013. – I. Szulka: H. Sienkiewicz wśród Polaków na Litwie. Z dziejów recepcji. *Prace Baltyckie* t. 5, 2014 s. 185-218. – B. Zaboklicka: Traduccions indirectes de Sienkiewicz a Catalunya, w zb.: *Traducció indirecta en la literatura catalana*. Red. I. Garcia Sala, D. Sanz Roig, B. Zaboklicka. Lleida 2014 s. 117-143. – B. Zaboklicka: La recepció de la obra H. Sienkiewicz en España. *Eslavistica Complutense*, Madryt 2015. – B. Zaboklicka: Sienkiewicz w Katalonii, czyli jak jedna „mała literatura” staje się słyszalna w drugiej. *Rocz. Komparatyst.*, Szczec. 2015 [w druku]. – B. Zaboklicka: Zmierzch stereotypu Sienkiewiczowskiego w postrzeganiu Polski w Hiszpanii, w zb.: *Polonistyka wobec wyzwań współczesności*. Opole 2015 [w druku].

OPRACOWANIA ADAPTACJI I PRZERÓBEK

(artykuły ogólne)

- 394.** Gama [A. Sygietyński]: Z Królestwa Polskiego. Cykl Sienkiewiczowski na scenie. *Kraj*, Petersburg. 1901 nr 26 s. 21. – N.: Z literatury kołędowej [przeróbki W. Grzymałowskiego]. *Prz. Pol.* 1901/1902 z. 6 s. 527-529. – Sienkiewicz [„Potop” i „Krzyżacy”] w kinematografie. *Dz. Pozn.* 1913 nr 283. – A.D. [A. Dobrowolski]: Z teatru [insc. „Bartek Zwycięzca”, „Zagłoba swatem”]. *Kur. Warsz.* 1916 nr 345, 358. – K. Irzykowski: Dziesiąta muza. Warsz. 1924. – A. Kreciński: Literatura a kino. *Nowości Film.* 1925 nr 13. – K. Irzykowski: Ku opamiętaniu. *Tyg. Film. i Teatr.*, 1926 nr 19. – A. Helman: Obdzieranie arcydzieł literatury z ich wartości i uroku przez uzurpatorów filmowych. *Comoedia* 1930 nr 22. – Sienkiewicz w radio [wileńskim]. *Kultura*, Warsz. 1931 nr 4. – Zbiór materiałów dla organizatorów Dnia Sienkiewiczowskiego [projekty inscenizacyjne, żywe obrazy, skróty i streszczenia]. Lwów 1933. – A. Madej: W sprawie filmowania powieści. *Wiad. Film.* 1936 nr 22. – J. Star: W trosce o dobry scenariusz. *Wiad. Film.* 1936 nr 24.
- 395.** M.W. [M. Warneńska]: [O przeróbkach scenicznych z Sienkiewicza]. *Tryb. Ludu* 1957 nr 233. – H. Karwacka: H. Sienkiewicz w Łodzi w latach 1900-1901. (Z dziejów Teatru Łódzkiego). *Nasza Scena* 1960 nr 2 s. 32-35. – A. Filler: Sienkiewicz na scenach obcych. Tradycje scenicznych adaptacji dzieł Sienkiewicza w Polsce. *Progr. Teatru Mickiewicza*. Częst. 1964 nr 4. – Czy i jak ekranizować Sienkiewicza [dyskusja]. *Kultura*, Warsz. 1966 nr 28 [głos J. Krzyżanowskiego], 32, 33. – A. Jackiewicz: Nie ekranizować Sienkiewicza. *Film* 1966 nr 31. – K. Janicki: Trylogia już sfilmowana. *Kult. i Życie* 1966 nr 31. – M. Kornatowska: Kanikuła a film. *Odgłosy* 1966 nr 34. – R. Kosiński: Wyznanie kibica Sienkiewicza. (List z Warszawy). *Tryb. Rob.* 1966 nr 185. – (bam) [B. Mruklik]: Mój sąd o adaptacjach. *Kino* 1966 nr 9 s. 57-61. – B. Zakrzewski: Sienkiewicz dla maluczkich. *Pam. Lit.* 1966 nr 3 s. 159-198; Rec.: T.S. [T. Syga]: Popularność dzieł Sienkiewicza. *Stolica* 1966 nr 50 s. 8. – H. Domaniewski: Ku pokrzepieniu serc [o audycji w TV z cyklu „Portrety”]. *Ekran* 1967 nr 8 s. 14. – A. Filler: Sienkiewicz na scenie. *Progr. Teatru Rozmaitości*, Łódź 1967. – A. Filler: Tradycje sceniczne adaptacji dzieł Sienkiewicza. *Progr. Teatru im. Siemaszkowej*, Rzesz. 1967. – B.W. Lewicki: Sienkiewicz na ekranach kinoteatrów [referat na sesji nauk. IBL PAN w 1966 r.]. *Kierunki* 1967 nr 14 s. 1, 6-7; też w zb.: H. Sienkiewicz. Twórczość i recepcja światowa. Krak 1968 s. 239-252 (58). – L. Eustachiewicz: Sienkiewicz na scenie. *Progr. Teatru im. Wiercińskiego*. Wroc. 1968 nr z IV s. 1-3. – J. Wójcicki: Sceniczne adaptacje H. Sienkiewicza w Teatrze im. A. Mickiewicza. *Życie Częst.* 1968 nr 158. – Wywiad z J. Hoffmanem [o adapt. filmowej Trylogii]. *Sztand. Młod.* 1969 nr 132. – K. Mętrak: Sienkiewicz jako scenarzysta. *Film* 1969 nr 17. – Dwadzieścia ekranizacji dzieł Sienkiewicza. *Życie Lit.* 1969 nr 14 s. 15.
- 396.** Art. i noty o adapt. utworów literackich, głównie Sienkiewicza. *Tyg. Kult.* 1970 nr 8 s. 5-6; *Gaz. Robot.* 1971 nr 311; A. Kołodyński, *Alm. Polonii* 1972 s. 142-144; *Gaz. Olszt.* 1972 nr 6 s. 6; *Tryb. Maz.* 1972 nr 84; *Żoł. Pol. Lud.* 1972 nr 1; *Tydz. Pol., Niedz. Dod. do Nowego Dz.*, Nowy Jork 1973 nr 106. – W. Kornacki: Szkołci poszukują potomków Ketlinga. *Expr. Wiecz.* 1971 nr 305. – A. Jackiewicz: Niebezpieczne związki literatury i filmu. [Piękny komiks o małym rycerzu]. Warsz. 1971 s. 322-327. – (woy) [L. Woyciechowska]: Najprawdziwszy Ketling mieszka w Warszawie. *Expr. Wiecz.* 1971 nr 308. – G. Bielakowa: Ekranizacja prozwydzienij polskiej klasycznej literatury. Moskwa 1972 s. 22. – J. Broszkiewicz: Opowieści Hoffmana,

czyli sny o „Potopie”. *Szpilki* 1972 nr 4 s. 14-15. – A. Habryn: „Krzyżacy” H. Sienkiewicza. Adaptacja filmowa w zestawieniu z powieścią. Warsz. 1972 s. 129, il., bibliogr. *Bibl. Analiz Lit.* 38. – S. Bortnowski, *Tyg. Morski* 1974 nr 3 s. 6. – J. Z. Stojewski: Jak sfilmować „Ogniem i mieczem” H. Sienkiewicza. *Perspektywy* 1974 nr 49 s. 29. – Z. Florczak: Furmańskim sposobem. *Nowe Książ.* 1975 nr 2 s. 71-72. – B. Okulski: Utwory Sienkiewicza na płytach. *Stolica* 1976 nr 50 s. 10. – B. Zakrzewski: Sienkiewicz aż do ... komiksu. *Wiadomości*, Wroc. 1976 nr 22 s. 1, 10. – O adapt. m.in. utworów Sienkiewicza: A. Hofmanowa, *Dz. Pol. i Dz. Żoł.*, Londyn 1976 nr 59; M. Oleksiewicz, *Stolica* 1976 nr 50 s. 4-5; W. Banaszkiewicz, *Kultura*, Warsz. 1979 nr 15 s. 13. – A. Kersten: Kilka refleksji nad filmową realizacją „Potopu”, w zb.: Trylogia H. Sienkiewicza. Historia - dzieło - recepcja. Warsz. 1978 (249a). – J. Koblewska: Wybrane problemy adaptacji filmowych „Pana Wołodyjowskiego”, w zb.: Trylogia H. Sienkiewicza. Historia - dzieło - recepcja. Warsz. 1978 (249a). – E. Bielska: Czy film jest wrogiem książki? *Świat Młod.* 1979 nr 58 s. 2. – K. M. Sieniawski: Sienkiewicz na ekranie. *Prz. Tyg.* 1983 nr 26 s. 12; polem.: S. Abramowski, *Prz. Tyg.* 1983 nr 31 s. 15. – A. Helman: Models of film adaptation. Tłum. J. Dłutek. *Polish American Studies*. Chicago 1984 s. 159-168. – [O adaptacjach utworów literackich:] T.W., *Echo Dnia* 1984 nr 133; B. Biskup, *Nowiny* 1985 nr 191; L. Klimczak, *Panor. Pol.* 1986 nr 11 s. 28-31; M. Oleksiewicz, *Alm. Polonii, Kal.*, Warsz. 1986 s. 339-348. – M. Morzkowski: H. Sienkiewicz - niezawodny „scenarzysta”, w zb.: Filmowe polonica. Oprac. M. Morzkowski, S. Mitkowski. Krak. 1985 s. 23-39. – M. Marcjan, M. Salska-Kaca: Problemy filmowej adaptacji klasyki literackiej na podstawie „Potopu” H. Sienkiewicza w reżyserii J. Hoffmana, w zb.: Szkice o filmie polskim. Red. B. Stolarska i in. Łódź 1985. – M. Marcjan, M. Salska-Kaca: Film historyczny wobec powieści historycznej – wybrane zagadnienia (na przykładzie adaptacji „Potopu” H. Sienkiewicza w reżyserii J. Hoffmana), w zb.: Teoretyczne aspekty powieści historycznej. Red. T. Bujnicki. Katow. 1986 s. 146-163. *Prace Nauk. UŚl.* – A. Kwiek: Sienkiewicz filmowany. *Kur. Lub.* 1989 nr 45. – J. Lewandowski: Do trzech razy sztuka [ekranizacje „Ogniem i mieczem”]. *Film* 1989 nr 40.

397. Marcjan: O adaptacjach filmowych dzieł H. Sienkiewicza, w zb.: Z Sienkiewiczem po Mazowszu. Płock 1990 s. 176-188 (65). – J. Orłowski: Od mroku do światła. Świat pogański i chrześcijański w rosyjskich przeróbkach „Quo

vadis?” H. Sienkiewicza, w zb.: Motywy sakralne w twórczości H. Sienkiewicza. Zamość 1992 s. 97-106 (68). – H. Košetka: O recepcji filmowej adaptacji „Krzyżaków” w zb.: Polska powieść XIX i XX w.. Lub. 1993 s. 153-162 (70). – A.S. Dudziak: Bohaterowie adaptacji filmowych wybranych powieści Sienkiewicza w perspektywie proksemiki, w zb.: H. Sienkiewicz i jego twórczość. Częst. 1996 s. 241-251 (71). – P. Skrzypczak: Wielka Teletombola, czyli jak sfilmować Sienkiewicza? *Prz. Artyst.-Lit.* 1996 nr 9 s. 33-34. – H. Košetka: Adaptacje sceniczne dzieł prozatorskich H. Sienkiewicza. Krak. 1997 s. 290. – Z. Machwitz: Scenarzysta H. Sienkiewicz. *Tygiel Kult.* 1997 nr 6/7 s. 87-91. – Cz. Mykita-Glensk: Między czytelnikiem a widzem. Przyczynek do dziejów adaptacji utworów H. Sienkiewicza na Śląsku [z bibliografią], w zb.: Spotkania Sienkiewiczowskie. Opole 1997 s. 313-327 (72). – Sienkiewicz i film. (150 rocznica urodzin pisarza. 100-lecie ukończenia „Quo vadis?”. 100-lecie kina). Red. L. Ludorowski. Kiel. Tow. Nauk. 1998 s. 167, il. (75).

Zawartość m. in.: Z. Machwitz: Powieści H. Sienkiewicza jako modele kina historycznego. – E. Nurczyńska Fidelska: Ludyczne aspekty filmowych adaptacji utworów H. Sienkiewicza. – M. Malatyńska: Sienkiewicz – szansa dla aktora. – J. Słodowski: Filmowe adaptacje „Quo vadis?” H. Sienkiewicza. – S. Janicki: „Krzyżacy” Sienkiewicza i Forda. – J. Bocheńska: Ekranizacje utworów H. Sienkiewicza do roku 1939. – B. Gierszewska: Adaptacje utworów H. Sienkiewicza w recenzjach polskiej prasy filmowej. – J. Teodorczyk: Film „Pan Wołodyjowski” w oczach konsultanta historycznego. – W. Żukrowski: Dookoła Sienkiewicza.

Rec.: T. Kropiewnicki, *Ruch Lit.* 2000 z. 4 s. 508-510.

– A. Czarnocka: O komiksowych adaptacjach powieści H. Sienkiewicza, w zb.: W kręgu arcydzieł literatury młodzieżowej. Interpretacje - przekłady - adaptacje. Red. L. Ludorowski. Lub. 1998 s. 91-100. *Litteraria Lublinensia XII.* – J. Hoffman: Sienkiewiczza czas kończyć. [Wyw. M. Dipont]. *Prz. Tyg.* 1998 nr 47. – H. Košetka: O adaptacjach teatralnych nowel H. Sienkiewicza, w zb.: Studia Sienkiewiczowskie t. 1. Lub. 1998 s. 95-106 (77). – H. Ludorowska: Filmowanie Sienkiewicza, w zb.: Studia Sienkiewiczowskie t. 1. Lub. 1998 s. 361-367 (77). – K. Łukasiewicz: Sto dni Hoffmana czyli jak powstawało „Ogniem i mieczem”. Warsz. 1998 s. 320, toż: Warsz. 1999. – Z. Żybertowicz: „Ogniem i mieczem”. Portret filmu. Warsz. 1998 s. 200; toż 1999 s. 196. – J. Frankowski: „Ogniem i mieczem” w karykaturze. Warsz. 1999 s. 55. – W.M. Grochowski: Galopem przez „Ogniem i mieczem”. Warsz. 1999 s. 88, il. – J. Stępień: Kłopoty z Trylogią. Dlaczego władze PRL wstrzymywały ekranizację dzieł Sienkiewicza? *Prz. Tyg.* 1999 nr 7. –

A. Zwiefka: Lektura panoramiczna. *Wprost* 1999 nr 46 s. 104-105.

398. „Ogniem i mieczem”. Fenomen z pogranicza. Materiały seminarium popularnonaukowego zorganizowanego przez Muzeum Kinematografii, Oddział Łódzki Stowarzyszenia Historyków Sztuki w ramach programu promocyjnego „Literatura na ekranie” - filmowe adaptacje prozy H. Sienkiewicza. „Ogniem i mieczem” i inne tytuły. Łódź 29 IX 1999. Red. B. Kurowska i M. Kuźmicki. Łódź, Muzeum Kinematografii 2000 s. 83. – B. Torański: Pierwszy supergigant kostiumowy. 40 lat po premierze „Krzyżaków” wystawa na zamku w Malborku. *Rzeczpospolita* 2000 nr 158 s. A5. – T. Bujnicki: Sienkiewicz oglądany - Sienkiewicz czytany, w zb.: H. Sienkiewicz, twórca i obywatel. Opole 2002 s. 59-74 (83); też w: *Pozytywista Sienkiewicz*. Krak 2007 (100a). – Z. Mokranowska: Słowo i obraz. Z zagadnień adaptacji powieści historycznych

H. Sienkiewicza, w zb. *Studia Sienkiewiczowskie* t. 5. Lub. 2005 s. 147-158 (92). – J. Axer: Polskie Śródziemie, czyli Trylogia jako RPG, w zb.: *Po co Sienkiewicz*. Warsz. 2007 s. 90-98 (95). – B. Mazan: Sienkiewicz oglądany. Film i inne przeróbki, w zb.: *Po co Sienkiewicz*. Warsz. 2007 s. 64-89 (95). – T. Orkiszewski: Muzyka do filmowych adaptacji Trylogii H. Sienkiewicza, w zb.: *Studia Sienkiewiczowskie* t. 8 Lub. 2008 s. 351-360 (101). – E. Tyszecka-Grygorowicz: O muzyce w filmach Sienkiewiczowskich, w zb.: *Studia Sienkiewiczowskie* t. 8. Lub. 2008 s. 361-372 (101). – L. Ludorowski: H. Sienkiewicz i film – nowe fakty, w zb.: *Studia Sienkiewiczowskie*. t. 9. Lub. 2009 s. 309-320 (102). – H. Kosętka: Sienkiewicz na ekranie. Dokumentacja recepcji filmowej. Krak. 2012 s. 238, il. – H. Wachnowska: Sienkiewicz i film, w zb.: J. Krzyżanowski. H. Sienkiewicz. Kalendarz życia i twórczości. Wyd. 2. Warsz. 2012 s. 483-517 (1).

OPRACOWANIA ADAPTACJI I PRZERÓBEK

(WEDŁUG TYTUŁÓW)

399. Bartek Zwycięzca

Kronika krajowa i zagraniczna [o przeróbce scen. J. Łętowskiego]. *Dz. Łódz.* 1884 nr 229. – Silva rerum [o muzyce Michała Hertza do przeróbki scenicznej z 1887]. *Tyg. Il.* 1887 nr 243. – L.L.L.: Premiera świąteczna. Teatr Nowoczesny. Bartek Zwycięzca i jego wnuk. Podług noweli H. Sienkiewicza oprac. J. Ostoja Sulnicki. *Kur. Pol.*, Warsz. 1916 nr 358. – A.D.: Z teatru [insec. J. Ostoja Sulnicki]. *Kur. Warsz.* 1916 nr 338 s. 8. – Bartek Zwycięzca Czechem [o przeróbce czechskiej]. *Godz. Pol.* 1916 nr 68. – „Bartek Zwycięzca” Scen. wg. H. Sienkiewicza, reż. E. Puchalski. Pozn. Wytwórnia Film. 1923. Rec.: *Ekran i Scena* 1923 nr 20-21; *Gaz. Warsz.* 1923 nr 265; „Kino-Wanda”. *Il. Kur. Codz.* 1923 nr 327. – (K.J.): „Bartek Zwycięzca” w adaptacji filmowej. *Nowy Kur.*, Pozn. 1930 nr 64. – J. Glensk: Z dziejów adaptacji literackiej „Bartka Zwycięzcy” H. Sienkiewicza na Śląsku. *Studia Śl.* 1965 t. 9 s. 163-83. – L. Armatys: „Bartek Zwycięzca”. *Film* 1974 nr 43 s. 12. – K.M. [K. Młynarz]: „Bartek Zwycięzca”. *Nurt*, Pozn. 1981 nr 2 s. 47-48.

400. Co się raz stało w Sydonie

A. Tatomir: Sienkiewicz i Mickiewicz na scenie [rec. adapt. scen. S. Iłowskiego pt. Co kobieta woli. Warsz. 1958]. *Teatr Lud.* 1958 z.4 s.189. – Mitologizacje [Co się raz stało w Sydonie, Wyrok Zeusa, Sąd Ozyrysa]. Insc. i reż. H. Ryl. Wyst. Łódź od 1974, Teatr Lalek „Arlekin”. Rec.: J. Kwieciński, *Głos Robot.* 1974 nr 255 s. 3; K.A. Lewkowski: Ani mit. Ani rzeczywistość. *Odgłosy* 1974 nr 43 s. 7.

401. Hania

Hania, sztuka w 5 aktach. Adapt. i oprac. J. Mikulski. Rec.: *Kraj*, Petersburg. 1895 nr 8 s. 16; toż pt.: Selim. Sztuka w 5 aktach przerobiona z powieści Sienkiewicza „Hania”;

– Wyst. Warszawa 1901. Rec.: T.J. [T. Jaroszyński]: Z teatrzyków ogródkowych. *Wiek Il.* 1901 nr 231; L.R. [K. Reinschmidt]: Hania. *Gaz. Warsz.* 1901 nr 223; Łuc. Kośc. [Ł. Kościelecki]: Teatr i muzyka. *Kur. Codz.*, Warsz. 1901 nr 232; Z.P. [Z. Przybylski]: Teatr Wodewil. *Kur. Por.*, Warsz. 1901 nr 232; R.: Teatr. *Kur. Warsz.* 1901 nr 231; Notatki teatralne. *Kraj*, Petersburg. 1901 nr 35, dod. *Życie i Szt.* s. 414.

– Film. Literatura na ekranie. *Prosto z Mostu* 1935 nr 43. – Sienkiewiczowska „Hania” w filmie. *Film* 1936 nr 8. – „Hania” Sienkiewicza na ekranach. *Film* 1936 nr 9. – (b.): Nowe filmy polskie. *Il. Kur. Codz.* 1939 nr 234.

– Film. Hania. Scen. na podst. opow. H. Sienkiewicza „Stary sługa” i „Hania” oprac. J. Hen. Reż. S. Wohl, współpr. reż. K. Wierzbiański. Zespół Film. „Perspektywa” 1984. Report. z realizacji, wywiady, rec., noty: M. Mokrzycka, *Expr. Wiecz.* 1983 nr 212 s. 5; *Film* 1983 nr 52 s. 2; *Śl. Powsz.* 1983 nr 238 s. 6; *Życie Warsz.* 1984 nr 78 s. 9; *Dz. Pojez.* 1983 nr 175 s. 5; *Expr. Il.* 1983 nr 224 s. 9; J. Nowicka, *Ekran* 1984 nr 5 s. 12-13; (jn) [J. Nowicka], *Ekran* 1984 nr 18 s. 14; M. Winiarczyk, *Ekran* 1984 nr 25 s. 11.

402. Janko Muzykant

Film. „Janko Muzykant”. Scen. na tle noweli H. Sienkiewicza oprac. F. Goetel. Reż. R. Ordynski. Wytwórnia Blok-Muza-Film 1930. Rec., noty, wyw.: L. Brunn: Czarujący „Janko Muzykant” na przemian wzrusza i bawi. *Kino* 1930 nr 37; (at) [J. Drobnik]: Światłocienie. *Tęcza*, Pozn. 1930 z. 50; Z. Ginter: „Janko Muzykant” w adaptacji filmowej. *Nowy Kur.*, Pozn. 1930 nr 263; W.E.: Prawda. Wojna o pochwały. *Prz. Lit.* 1930 nr 10; *Gaz. Pol. Zach.*, Pozn. 1930 nr 103; H. Sienkiewicz po raz pierwszy na dźwiękowym ekranie. „Janko Muzykant”. *Nasz Prz.*, Warsz. 1930 nr 302; Wyw. z W. Conti-Kozikowskim, odtwórcą roli Janka. *Nowy Kur.*, Pozn. 1930 nr

174; „Janko Muzykant” w adaptacji filmowej. *Sł. Pom.*, Toruń 1930 nr 166; „Janko Muzykant” H. Sienkiewicza w filmie dźwiękowym. I nietakt, i czelność. *Tyg. Il.* 1930 nr 30, 40, 47; J. Janowski: Na bezdrożach polskiego filmu. *Tyg. Il.*, 1931 nr 13 s. 253-4; T. Kończyc: Szlakiem dziesiątej muzy. *Świat* 1931 nr 1 s. 29; [Stefek Rogulski w filmie „Janko Muzykant”]. *Kino*, Warsz. 1936 nr 11; Baś.[B. Wachowicz]: Adaptacja filmowa „Janka Muzykanta”. *Ekran* 1958 nr 9 s.11; L. Armatus, *Kino* 1970 nr 9 s. 62-62.

– Balet. S. Marczak-Oborski: Nareszcie balet. *Now. Lit.* 1948 nr 33 s.8. – A.M. Swinarski: Balet Domu Wojska Polskiego. *Odrodzenie* 1948 nr 30 s.3.

– Opera „Janko Muzykant”, libretto oprac. T. Borowski, S. Wygodzki, muz. W. Rudziński, Wyst. 1952/1953; wyw. z kompozytorem W. Rudzińskim. *Kur. Codz.* 1951 nr 115; A. Dygacz: Wielki sukces Opery Śląskiej. *Tryb. Rob.* 1953 nr 66; Z. Hierowski: Nowa opera polska. *Życie Lit.* 1953 nr 28 s. 9; J. Jasieński: Spotkanie z „Jankiem Muzykantem”. *Tryb. Ludu* 1953 nr 158; Marek T.: Nowa polska opera. *Prz. Kult.* 1953 nr 27 s.6; M. Podolska: Skrzyпки z tajemnego drzewa. *Tryb. Tyg.*, dod. *Tryb. Rob.* 1953 nr 64; T. Pajda: „Janko Muzykant” w Bytomiu. *Tyg. Powsz.* 1953 nr 11 s. 8; Z. Hierowski: Nowa opera polska. *Musica* 1954 nr 3 s.112; „Janko Muzykant”. Pra-premiera w Bytomiu. *Teatr* 1953 nr 12, 15; Nowela H. Sienkiewicza jako temat opery; Premiera nowej polskiej opery. *Tryb. Tyg.*, dod. *Tryb. Rob.* 1953 nr 64.

– Teatr. „Janko Muzykant”. Sztuka [adapt.] w 4 odsłonach J. Korczakowskiej; Rec.: I. Cywińska, *Teatr Lud.* 1960 nr 4 s. 254-255; H. Vogler: Muzyka i urodzaj w polu. *Życie Lit.* 1960 nr 17 s. 5. – Wyst. „Janko Muzykant”. Detroit. 1964. Nota: *Życie Warsz.* 1964 nr 104 s. 4.

– Wyst. „Janko Muzykant” [dla teatru lalek]. Adapt. i reż. Z. Jaremowa. Wyst. Krak. 1969; Warsz. 1970; Rec.: (mk) [M. Kosińska], *Życie Warsz.* 1970 nr 277 s. 5; T. Krzemień [T. Rejcher], *Sł. Powsz.* 1970 nr 274 s. 5; Z. Kwiecińska, *Tryb. Ludu* 1970 nr 322 s. 6; A. Lubasiowa, *Tryb. Robotn.* 1970 nr 29 s. 4; W. Natanson, *Stolica* 1970 nr 50 s. 4; J. Pieszczachowicz, *Teatr Lalek* 1970 nr 3 s. 34-37; (bz) [B. Zagórska], *Echo Krak.* 1970 nr 33 s. 2, nr 174 s. 5; J. Zagórski, *Kur. Pol.* 1970 nr 283 s. 2; K. Zbijewska, *Dz. Pol.* 1970 nr 43 s. 3; E. Misiółek, *Więź* 1971 nr 3 s. 142-144; E. Morawiec, *Życie Lit.* 1971 nr 4 s. 12; *Teatr* 1972 nr 4 s. 3.

403. Komedia z pomyłek

Film. Scen.: J. Hen, reż. J. Zarzycki; Rec.: S. Beylin, *Mag. Film.* 1968 nr 26 s. 8; L. Matulewicz,

Ekran 1968 nr 32 s. 6; Cz. Michalski, *Żoł. Pol. Lud.* 1968 nr 93 s. 4; J. Peltz, *Film* 1968 nr 32 s. 5; JASZCZ [J.A. Szczepański], *Tryb. Ludu* 1968 nr 209 s. 8; (bk) [B. Kaźmierczak], *Ekran* 1986 nr 10 s. 21.

404. Krzyżacy

Krzyżacy. Wyd. popularne pod kierunkiem autora ułożone [przez H. Sienkiewiczównę?]. Warsz. 1901; Rec.: A. Szcycówna, *Książka* 1901 nr 12 s. 461-2; N.: *Tyg. Il.* 1901 nr 51 s.1011. – H. Lisiecka-Sławińska: Adaptacje „Krzyżaków” H. Sienkiewicza na Mazurach, przeznaczone dla ludu i młodzieży. *Gaz. Olszt.* 1982 nr 178 s. 1, 4. – Wyst. wg. adaptacji A. Walewskiego. Krak. 1901. Rec.: *Czas* 1901 nr 295; *Nowa Ref.* 1901 nr 296; Z. Kniaziołucki: Teatr krakowski. *Prz. Pol.* 1901/1902 s. 7 s. 168-177; alk.: List krakowski. *Wiek Il.* 1901 nr 337, 354; Notatki teatralne. Reżyser sceny krakowskiej A. Walewski przerobił na scenę „Krzyżaków” ..., H. Sienkiewicz wyraził na to zgodę. *Kraj*, Petersb. 1901 nr 50, dod. *Życie i Szt.* s. 592; Like [L. Szczepański?]: Teatr krakowski. *Il. Pol.*, Krak. 1902 nr 1.

– Wyst. Lwów 1901, 1902. Rec.: *Kur. Lw.* 1901 nr 357; Al.W. [A. Wysocki], *Gaz. Lw.* 1902 nr 222; Kl. K. [K. Kołakowski], *Dz. Pol.*, Lwów 1902 nr 451; *Kur. Lw.* 1902 nr 267; Z teatru. *Prz. Polit. Spol. i Lit.* 1902 nr 223; A. Wysocki, *Gaz. Lw.* 1902 nr 222; *Wiek Nowy*, Lwów 1902 nr 37. – Wyst. Warszawa 1902, pt. „Zbyszko i Danusia”. Rec.: Albertus: Z teatrów warszawskich. *Kraj*, Petersb. 1902 nr 34, *Życie i Szt.* s. 365; W. Bogusławski: Dramat i opera. *Bibl. Warsz.* 1902 t. 4 s.121-6; toż: Na scenie i na estradzie. *Tyg. Il.* 1902 nr 36 s. 714-716; A. Dobrowolski, *Kur. Warsz.* 1902 nr 231; B. [Wł. Bogusławski?], *Gaz. Warsz.* 1902 nr 221; J. Łoz. [J. Łoziński]: Teatr Letni. *Kur. Por.*, Warsz. 1902 nr 232; St.: Z teatru. *Kur. Codz.* 1902 nr 231; M. Massonius, *Gaz. Pol.* 1902 nr 228; W. Prokesz, *Kur. Teatr.* 1902 nr 2; A. Rajchman, *Echo Muzycz. i Teatr.* 1902 nr 35; M.: Teatr i muzyka. „Zbyszko i Danusia”. Kartiny iz G. Sienkiewicza „Mieczenoscy” (pieriedielka A. Walewskiego). *Warszawskij Dniownik* 1902 nr 217; K.Z. [K. Zalewski]: Felieton teatralny. *Wiek Il.* 1902 nr 229.

– Wyst. Wilno 1908; Rec.: E. Węslawska: Z teatru. „Krzyżacy”. *Gon. Wil.* 1908 nr 73.

– Wyst. Warszawa 1919. Krzyżacy wg. A. Walewskiego. *Kur. Pol.* 1919 nr 33; *Kur. Por.* 1919 nr 76; *Prz. Wiecz.* 1919 nr 74.

– Wyst. Paryż 1919, 1921 fragm. pt.: La vision de Grunwald. Oprac. B. Kozakiewicz [1919]. Théâtre Sarah Bernhardt 18 IV 1919, 1921. Rec.: *La Pologne Politique, Economique, Lit. et Artistique*, Paryż 1922 nr 1 s. 35-36.

– Wyst. Kraków 1920 [wg A. Walewskiego]. Rec.: W.P. [W. Prokesch]: Teatr Miejski Powszechny. *Krak. Prz. Teatr.* 1920 nr 3; K. Krumłowski, *Gon. Krak.* 1920 nr 18; M.Sz. [M. Szykowski], *Il. Kur. Codz.* 1920 nr 17.

– Wyst. Poznań 1920. Rec.: J. Drobnik: Teatr Wielki. *Kur. Pozn.* 1920 nr 83; Bolwicz [B. Busiakiewicz], *Praca*, Pozn. 1920 nr 16 s. 9; J. Biliński: Teatr Wielki. *Dz. Pozn.* 1920 nr 85.

– Wyst. Bydgoszcz 1923. Rec.: Czak [J. Kazimierzczak]: Teatr Miejski w Bydgoszczy. *Dz. Bydg.* 1923 nr 37.

– Wyst. Toruń 1923 [wg A. Walewskiego]. Rec.: Zastępca: Teatr Miejski w Toruniu. *Śl. Pom.*, Toruń 1923 nr 100.

– Wyst. Kraków 1924. Rec.: H. [E. Haecker], *Naprzód*, Krak. 1924 nr 271; K. H. Rostworowski: Teatr im. Słowackiego. *Głos Nar.*, Krak. 1924 nr 271; *Świat Kob.*, Lwów 1925 nr 4.

– Wyst. Sosnowiec 1924. Rec.: A.P.: Z teatru „Zbyszko i Danusia”. *Iskra*, Sosnowiec 1924 nr 246.

– Wyst. Poznań 1932, *Krzyżacy* [Obrazy]. Rec.: Iks., *Nowy Kur.*, Pozn. 1932 nr 287 s. 10.

– Wyst. Łódź 1938. Rec.: J. Gozdawa [J.P. Dekowski?]: „Krzyżacy” na scenie robotniczej w Łodzi. *Dz. Łódz.* 1946 nr 338.

– Wyst. Poznań 1956. Teatr Eksperymentalny „Kuźnica”. Oprac. scen. L. Eustachiewicz. Rec.: F.: Na premierę „Krzyżaków” zespół „Kuźnica” zaprosił rodzinę H. Sienkiewicza. *Expr. Pozn.* 1956 nr 3; M. Grześczak: „Krzyżacy” na scenie. *Wyboje* 1956 nr 6 s. 4, polem.: Z. Pędziński, *Nowy Świat*. dod. *Głos Wielkop.* 1956 nr 46 s. 3; L. Rabski: W sprawie „Krzyżaków”. *Wyboje* 1956 nr 10 s. 14; J. Panasewicz, *Expr. Il.* 1957 nr 281 s. 2; J. Szymkiewicz, *Nowy Tor* 1957 nr 38 s. 1-2.

– Wyst. Poznań 1965. „Krzyżacy”. Adapt. scen. S. Brejdygant. Rec.: R. Danecki, *Expr. Pozn.* 1965 nr 34 s. 2; M.KOS [M. Kosińska], *Życie Warsz.* 1965 nr 38 s. 4; Z.O. [Z. Osiński], *Nurt* 1964 nr 3 s. 49; *Teatr* 1965 nr 6 s. 20.

– Adapt. scen. K. Śniadecka. Warsz. 1965. Rec.: l.r. [L. Rybarski], *Kult. i Ty* 1966 nr 9 s. 60.

– Wyst. Karwina-Miasto, Czechy 1974. Adapt. i reż. A. Bystroniowa. Zespół Szkolny. Rec.: (k) [K. Kaszper], *Głos Ludu*, Ostrawa 1974 nr 149 s. 7.

– Opera. *Krzyżacy*. Opera w 3 aktach wg libretta i z muz. A. Dołżyckiego. Rec.: W. Brzostowski, *Gaz. Zach*, Pozn. 1929 nr 4 s. 6-7; Z. Latoszewski, *Kur. Pozn.* 1929 nr 65 s. 8; Z.: *Nowy Kur.*, Pozn. 1929 nr 30; *Świat Kulis*, Pozn. 1929 nr 2 s. 2-4.

– Balet. Libretto pt. „Jurand” oprac. A.B. Banov. Muz. A. Josifov. Reż. B. Slovak. Wyst. Państw.

Opera i Filharmonia w Gdyni. Premiera 1986; Rec.: A. Czekanowicz, *Dz. Balt.* 1986 nr 162 s. 3; *Głos Wybrz.* 1986 nr 162 s. 5; *Życie Warsz.* 1986 nr 166 s. 7; R. Burzyński, *Zbliżenia* 1986 nr 34 s. 7; *Życie Przemys.* 1986 nr 34 s. 9; B. Kanold, *Dz. Balt.* 1986 nr 230 s. 3; G. Kasperek, *Wybrzeże* 1986 nr 36 s. 38-39; W. Obnińska, *Głos Wybrz.* 1986 nr 164 s. 5; Z. Trębińska-Zieniuk, *Wiecz. Wybrz.* 1986 nr 137; B. Kanold, *Panor. Bułg.* 1987 nr 5/6 s. 9-11.

405. R.: Najsensacyjniejszy film artystyczny. „Krzyżacy”. *Kur. Inf. i Telegraf.*, Warsz. 1923 nr 220 [film niezrealizowany].

„Krzyżacy”. Film fabularny. Barwny. Reż. A. Ford, scen. J.S. Stawiński, A. Ford. Zespół Film. „Studio” 1959/1960.

[Wywiady z J.S. Stawińskim]: J.Jur. [J. Jurczyński], *Tryb. Ludu* 1959 nr 193; *Dz. Pol.* 1959 nr 80; *Głos Szczec.* 1959 nr 82.

– Rec., noty i polem.: Sz. Kobyliński, *Ekran* 1959 nr 42, 43, 1960 nr 10, 47; W bitwie pod Grunwaldem. *Inostrannaja Literatura* 1959 nr 11; O. Sobański: Istorija ożiwajet na ekranie. *Iskustwo Kino* 1959 nr 12; L. Bukowiecki, *Tyg. Zach.* 1960 nr 36; Z. Dolecki, *Kierunki* 1960 nr 37; Z. Florczak, *Film* 1960 nr 40, S. Grzelecki, *Polish Persp.*, Warsz. 1960 nr 10, *Życie Warsz.* 1960 nr 245; Z. Kałużyński, *Polityka* 1960 nr 37; Z. Klaczyński, *Tryb. Ludu* 1960 nr 245; W. Leśniewski, *Życie Lit.* 1960 nr 37; A. Nadolski, *Ekran* 1960 nr 5, 21; Z. Lichniak, *Śl. Pol.* 1960 nr 212; Cz. Michalski, *Wiadomości*, Londyn 1960 nr 37; B. Michalek, *Nowa Kult.* 1960 nr 38; Nagrody m. Łodzi dla twórców „Krzyżaków”. *Tryb. Ludu* 1960 nr 272; KN [K. Nastulanka], *Polityka* 1960 nr 32; J. Płażewski, *Prz. Kult.* 1960 nr 36; R. Rosiak, *Kamena* 1960 nr 19; JJS [J.J. Szczepański], *Tyg. Powsz.* 1960 nr 40; K.T. Toeplitz, *Dialog* 1960 nr 12; F. Touška, *Lidová Demokracie*, Praha 1960 z 11 IX; W.W., *Odra* 1960 nr 40 [głosy prasy niemieckiej]; M. Walasek, *Ekran* 1960 nr 37; Film o Grunwaldzkiej bitwie. *Sowietskaja Kultura* 1960 nr 84; Antal Gábor: Keresteslovagok. *Esti Hirlap* 1961 z 8 X.; Big Ben [S. Kossowska], *Wiadomości*, Londyn 1962 nr 1; „Krzyżacy” [w Londynie]. *Warmia i Mazury* 1962 nr 11.

– A. Habryn: „Krzyżacy” H. Sienkiewicza. Adaptacja filmowa w zestawieniu z powieścią. Warsz. 1972 s. 129.

– Rec. i art. po wznowieniu filmu: (cz.) [W. Czaplińska], *Ekran* 1983 nr 17 s. 20; B. Zagroba, *Film* 1984 nr 27 s. 8, 16; (PZ), *Ekran* 1986 nr 28 s. 15; T. Śrutkowski: „Krzyżacy” po premierze i obecnie. *Gaz. Olszt.* 1986 nr 172 s. 6; M. Bolesławski, *Ekran* 1987 nr 13 s. 27.

– H. Nocoń: Do „Krzyżaków” pierwsze podejście. *Warsztaty Polonist.* 1997 nr 4 s. 37-39. – S. Janicki: „Krzyżacy” Sienkiewicza i Forda, w zb.: Sienkiewicz i film. Kiel. 1998 s. 111-114 (75). – M. Kołodziejczyk: Znowu „Krzyżacy”. *Polityka* 2000 nr 29 s. 83. – W. Kot: Jurand story. H. Sienkiewicz i Aleksander Ford stworzyli czarną legendę Krzyżaków. *Wprost* 2000 nr 20 s. 113-114. – M. Skowron: Krzyżaków ci u nas dostatek [o realizacji dwóch wersji filmu]. *Tyg. Solid.* 2000 nr 32 s. 15. – B. Torański: Pierwszy supergigant kostiumowy. 40 lat po premierze „Krzyżaków” wystawa na zamku w Malborku. *Rzeczpospolita* 2000 nr 158. – U. Zdrojewska-Bielawska: Niezwykle przygody Zbyszka z Bogdańca. (Scenariusz nie tylko dla szkół podstawowych). *Nowa Szkoła* 2003 nr 3 s. 46-51. – B. Mazan: Sienkiewicz oglądany. Film i inne przeróbki, w zb.: Po co Sienkiewicz. Warsz. 2007 s. 65-89 (95). – Adapt. radiowe: „Rycerz ze Spychowa”. Oprac. J. Skotnicka, reż. Z. Kopalko; Rec.: es-be [S. Bądkowska], *Radio i Telew.* 1966 nr 46 s. 2; „Krzyżacy”. Cz. 1-19. Adapt. R. Dworaczyńska. Reż. A. Zakrzewski; Rec.: D. Kwiatkowska, *Antena* 1986 nr 29 s. 3. – B. Gumowski, A. Kopec: Uwagi o radiowych adaptacjach „Rodziny Połanieckich” i „Krzyżaków”, w zb.: Studia Sienkiewiczowskie. t. 3. Lub. 2003 s. 161-168 (87).

406. Latarnik

– Kjw [A. Gołubiew]: Sąd nad „Latarnikiem” [o adapt. S. Howskiego]. *Tyg. Powsz.* 1946 nr 19; *Gaz. Lud.* 1947 nr 25. – Wianki na Wiśle [o adapt. T. Śmielińskiego]. *Stolica* 1948 nr 26; *Świetlica* 1948 nr 8; Z pieśnią, tańcami i muzyką u przodowników pracy. *Gaz. Rob.* 1949 nr 183 s. 6. – „Latarnik”. Wyst. Mielec. Teatr Amatorski przy ZDK. Rec. F. Starosielec, *Rocz. Ziemi Mieleckiej* 1971 s. 103-104. – „Latarnik”. Scenariusz K. Frejdlích i Z. Skonieczny. Reż. Z. Skonieczny. Prod. Zespół Film. „Profil” 1977. Rec., wyw., noty: *Film* 1976 nr 33 s. 2; *Gaz. Zach.* 1976 nr 190 s. 8; *Odgłosy* 1976 nr 33 s. 10; *Życie Warsz.* 1976 nr 204 s. 7; *Odgłosy* 1977 nr 36 s. 5. – D. Tarczyńska-Szymańska: Filmowa adaptacja noweli „Latarnik” H. Sienkiewicza, w zb.: Edukacja filmowa w szkole podstawowej i średniej. Praca zbior. pod red. J. Koblewskiej i M. Butkiewicz. Warsz. 1985. – Czytamy „Latarnika”. Oprac. J. Nowacki. Polskie Radio Program IV, 21 I 1988.

Mitologizacje zob. Co się raz stało w Sydonie, Wyrok Zeusa, Sąd Ozyrysa.

407. Na jasnym brzegu

Z.L. Dzierzbicka: Na jasnym brzegu. Barkarola na fortepian dedykowana H. Sienkiewiczowi, nuty. Oprac. Krak. 1900, il., s. 5. – L.B. [L. Brunn]: Przed ekranem. „Na jasnym brzegu”. Dramat w 6 aktach według noweli H. Sienkiewicza. *Prz. Teatr. i Kinematogr.* 1922 nr 1-2.

408. Na Olimpie

15 żywych obrazów w Teatrze Wielkim 29 XII 1900, do muz. K. Gorskiego. *Kur. Warsz.* 1900 z 30 XII; Olimp w Teatrze Wielkim. *Tyg. II.* 1901 nr 1 s. 18.

409. Pieśń litewskich borów

S. Pigoń: Piekne pocytanie. (Wspomnienie). Pieśń litewskich borów. Autograf z *Gaz. [Polskiej] Czerniowieckiej* 1892, fot. A. Bujak. *Tyg. Powsz.* 1966 nr 46 s. 3. – J. Koschowa: Pieśń litewskich borów [o kompozycji Marii Zamoyskiej z lat 1905-1906]. *Tyg. Powsz.* 1967 nr 2 s. 3.

410. Ogniem i mieczem

Wyst. Kraków 1884 pt. „Żywe obrazy” z powieści H. Sienkiewicza. Rec. i spraw.: L.D. [L. Dębicki], *Czas* 1884 nr 73; Figaro [A. Inlender]: Listy krakowskie. „Ogniem i mieczem” w obrazach. *Kur. Warsz.* 1884 nr 66, 89; B. [M. Bałucki]: Kroniczka krakowska. *Tyg. II.* 1884 nr 64, 66, 68; K. Skrzyński: Listy krakowskie. *Gaz. Lw.* 1884 nr 74; Rozmaitości. *Tyg. II.* 1884 nr 64, 68; Sęp [W. Maleszewski]: Z Warszawy. *Bies. Lit.* 1885 nr 493.

– „Wesele Skrzetuskiego”. Bał kostiumowy Koła Literackiego we Lwowie. Noty i spraw.: Poseł Prawdy [A. Świętochowski]: Liberum veto. *Prawda* 1884 nr 51; Leszek [A. Inlender]: Z Galicji. *Prawda* 1885 nr 7; Piast [W. Bełza]: Korespondencja ze Lwowa. *Tyg. II.* 1885 t. 5 nr 111, 117.

– „Ogniem i mieczem” w balecie [inf. o skomponowaniu przez A. Rubinsteina baletu dla królewskiego teatru duńskiego do tekstu pt. Polka, w oprac. „niejakiego Rudzkiego z Kopenhagi”]. *Kur. Pozn.* 1884 nr 254; Wiadomości naukowe, literackie i artystyczne. *Tyg. II.* 1884 nr 98 s. 318. – E. Sulimczyk-Świeżawski: Myśl do libretta opery z powieści Sienkiewicza. *Ateneum* 1885 t.1 s.134-154; Prasa periodyczna. *Prawda* 1885 nr 13; Ogniem i mieczem [praca nad operą.] *Kur. Codz.*, Warsz. 1886 nr 137.

411. Ogniem i mieczem. Obraz dramatyczny w 6 odsłonach. Oprac. [1885] B. Pobóg [B. Filipowicz]. [Druk] Gródek 1886 s. 117. Rec.: Z literatury. *Prz. Polit., Społ. i Lit.* 1886 nr 197.

– Wyst. Lwów 1885. Rec.: *** [A. Krechowicki]: Z teatru. *Gaz. Lw.* 1885 nr 241; (m.):

Wiadomości literackie i artystyczne. Teatr H. Lasockiego. *Dz. Pol.*, Lwów 1885 nr 203; *Strażnica Pol.* 1885 nr 3.

– Wyst. Kraków 1885. Rec.: No [A. Mieszkowski]: *Z teatru. Prz. Lit. i Artyst.* 1885 nr 14/15 s. 15; J.H.R. [J.H. Rychter]: Kraków, w listopadzie 1885. *Tyg. Il.* 1885 t. 6 nr 152; Z Krakowa. *Kur. Por.*, Warsz. 1885 nr 291; A. Krzyżanowski [N. Szymanowska]: Rachunki. „Ogniem i mieczem” w teatrze. Longinus umierający w aktor-skich koturnach. *Świt* 1885 nr 9;

– Wyst. Poznań 1885. Rec.: Korespondencja z Poznania. *Tyg. Il.* 1885 nr 149 s. 292; Wiadomości potoczne. „Ogniem i mieczem” na scenie. *Gaz. Tor.* 1885 nr 182; Co słycać nowego. *Kur. Por.*, Warsz. 1885 nr 220; Teatr polski. *Wielkopolanin*, Pozn. 1885 nr 238, 241.

– Wyst. Łódź. 1890. Rec.: H.: *Z teatru.* „Ogniem i mieczem”. *Dz. Łódz.* 1890 nr 97;

– Wyst. Warszawa 1906. Teatr Filharmonii. Rec.: Z.D. [Z. Dębicki], *Gaz. Pol.* 1906 nr 211; A.D. [A. Dobrowolski], *Kur. Warsz.* 1906 nr 215; A.D., *Dz. Kuj.*, Inowrocław. 1906 nr 179; L. [J. Lorentowicz], *Nowa Gaz.*, Warsz. 1906 nr 356; K.L. [K. Łaganowski], *Dz. Pozn.* 1906 nr 218; St. Łapiński, *Rozwój*, Łódź 1906 nr 233; J.Łoz. [J. Łoziński], *Z Dnia na Dzień*, Warsz. 1906 nr 42.

– Wyst. Pozn. 1906. Rec.: Bitru [M. Sobeski]: Ze sceny. *Kur. Pozn.* 1906 nr 68.

– Wyst. Wilno 1909. Rec.: B.H. [B. Hertz]: Teatr polski. *Kur. Litew.* 1909 nr 180.

– Wyst. Kijów 1913. Rec.: T.M.S. [T.M. Staniszewski]: Teatr polski w „Ogniwie”. *Dz. Kijow.* 1913 nr 261.

– Wyst. Warsz. 1916, 1919, 1924. Rec.: T.K-c [T. Grot-Bęczkowski]: Teatr na Pradze. *Kur. Warsz.* 1916 nr 337, 339, 340, 349; (Kr) [K. Krumłowski]: „Ogniem i mieczem” w teatrze ludowym. *Il. Kur. Codz.* 1916 nr 302; K-ls [E. Czekalski]: Teatr i muzyka. Teatr Ludowy. *Kur. Pol.*, Warsz. 1917 nr 222; Miecz. Lip. [M. Lipowski], *Robotnik* 1919 nr 60; *Kur. Warsz.* 1924 nr 299, 300 302; B. Poletur: Ogień słomiany... *Wolność*, Warsz. 1925 nr 14.

– Wyst. Wilno 1919, 1925. K.B., *Nasz Kraj*, Wilno 1919 nr 74; Cz.J. [Cz. Jankowski]: Teatr polski. *Słowo*, Wil. 1925 nr 68; Pilawa [W. Stanisławska]: Teatr Polski. *Dz. Wil.* 1925 nr 69.

– W Czortowym Jarze. Oprac. A. Świdarska [1900]. Wyst. Krak. 1900. Rec.: Z teatru. Przedstawienie jubileuszowe na cześć H. Sienkiewicza. *Naprzód*, Krak. 1900 nr 264; F. Koneczny: Teatr krakowski. *Prz. Pol.* 1900/1901 z. 7 s. 138-153.

– Ogniem i mieczem... Ułożył W. Grzymałowski. Warsz. 1901 i wyd. nast.. Rec.: A. Szycówna, *Książka* 1901 nr 12 s. 462; Książki gwiazdkowe.

Tyg. Il. 1901 nr 50; Kurier literacki. *Tyg. Il.* 1911 nr 48.

412. Col ferro e col fuoco. Oprac. Renzi. Wyst. Turyn, teatr Gabrino. Rec.: *Słowo*, Warsz. 1901 nr z maja/czerwca; Notatki teatralne. *Kraj*, Petersb. 1901 nr 22, dod. *Życie i Szt.* s. 258; Notatki teatralne [wyst. w teatrze Olimpia w Mediolanie]. *Kraj*, Petersb. 1902 nr 10, dod. *Życie i Szt.* s. 120. – E. Ilczenko-Gorska: Ogniem i mieczom. Drama w 5 aktach i 10 obrazach. 1901. Wyst. w teatrze prywatnym w Petersburgu. Inf.: Z teatrów i widowisk. W Petersburgu. *Kraj*, Petersb. 1902 nr 7 s. 21. – A. Panasiewicz: „Ogniem i mieczem” [o przeróbce scen. Tomaszewicza z Williambrodge]. *Dz. Milwaucki*, Milwaukee 1902 nr 249. – „Par le fer et par le feu” w teatrze Sary Bernhardt [o zgodzie Sienkiewicza na przeróbkę] *Gaz. Lw.* 1901 nr 71, 73; Notatki literackie. *Kraj*, Petersb. 1901 nr 12, dod. *Życie i Szt.* s. 145; Nowosti nauki, iskusstwa i kultury. Obraszczenijs Sary Bernar k Sienkiewicza [w sprawie adap. „Ogniem i mieczem”]. *Russkije Wiedomosti* 1901 nr 86; (Sel.) [C. Walewska?]: „Ogniem i mieczem” w teatrze Sary Bernhardt. *Kraj*, Petersb. 1903 nr 44, dod. *Życie i Szt.* s. 3-5; E. Arene: Les théâtres [adap. M. Bernhardta]. *Le Figaro* z 24 X 1904; A. Brisson: Chronique théâtrale. *Le Temps* z 24 X 1904; F. Duquesnel: Les premiers. *La Gaulois* z 23 X.1904; E. Faguet: La semaine dramatique. *Journal des Débats* z 24 X 1904; G. Launay: Le théâtre. *Le Matin* z 23 X 1904; C. de Saint-Croix: „Par le fer et par le feu”. *La Revue Théâtrale* 1904 nr 20; F.T. [F. Trawiński]: „Par le fer et par le feu” sur la scène français. *Bul. Polonais* 1904 s. 281-285; Ogniem i mieczem w teatrze Sary Bernhardt. *Kur. Pozn.* 1904 nr 247, 251; B.L. [W. Maleszewski?]: Teatr w Paryżu. *Bies. Lit.* 1904 nr 45; D. [A. Weryha-Darowski]: Sprawozdanie telegraficzne. *Tyg. Il.* 1904 nr 50 s. 926; „Ogniem i mieczem” na scenie paryskiej. *Dz. Pozn.* 1904 nr 252; G., *Sl. Pol.* 1904 nr 506; Gryff L., *Tyg. Mód i Pow.* 1904 s. 542; mp.: Sienkiewicz w Paryżu. *Tyg. Il.* 1904 nr 45 s. 863; Meta [S. Mendelson?], *Gaz. Handl.* 1904 nr 303; Br.N. [B. Neufeldówna], *Gaz. Pol.*, Warsz. 1904 nr 296; M.: Francuzi o „Ogniem i mieczem”. *Gaz. Pol.* 1904 nr 297; Zapiski. *Kraj*, Petersb. 1904 nr 39, dod. *Życie i Szt.* s. 10; Nemo [K. Waliszewski]: Listy paryskie. „Ogniem i mieczem” na paryskiej scenie. *Kraj*, Petersb. 1904 nr 40 dod. *Życie i Szt.* s. 8-9; nr 43, 49; *Kur. Codz.* 1904 nr 303; Sienkiewicz w Paryżu. *Kur. Por.* 1904 nr 151, 299; „Ogniem i mieczem” w Paryżu. *Prz. Polit. Spol. i Lit.* 1904 nr 249; Skrz.: Korespondencja [z Paryża]. „Ogniem i mieczem” na scenie. *Kur. Warsz.* 1904 nr 344; P.: „Ogniem i mieczem” na

scenie w Paryżu. *Czyt. dla Wszyst.* 1905 nr 1; *Rozmaitości. Przemysłowiec* 1904 nr 7 s. 18; Pol-skijskij teatr. *Wołyń* 1906 nr 238. – T. Sivert: Polacy w Paryżu... [„Ogniem i mieczem” w teatrze Sary Bernhardt]. Warsz. 1980 s. 101 i n.

– Ogniem i mieczem. Widowisko w 5 aktach wg powieści H. Sienkiewicza. Oprac. J. Popławski. Wyst. 1932. Poznań. Teatr Narodowy w sali Ogrodu Zoologicznego. Rec.: t.kr. [T. Kraszewski]: Z teatru. *Kur. Pozn.* 1932 nr 81; Iks, *Nowy Kurier*, Pozn. 1932 nr 37. – Wyst. 1933 Toruń. Rec.: Miros, *Sl. Pom.* Toruń 1933 nr 292 s. 8.

– Kronika filmowa [o projekcie filmu w wytwórni Sfinks]. *Kultura*, Pozn. 1936 nr 1, 2. – B.W. Lewicki: Premiery lwowskie. „Ogniem i mieczem”. Widowisko batalistyczne w oprac. Cz. Dmochowskiego i in]. *Lwów Lit.* 1937 nr 6. – M. Komar: Co by było, gdyby... zrealizowano „Ogniem i mieczem” H. Sienkiewicza. *Il. Kur. Codz.* 1938 nr 19, dod. *Kur. Film.* nr 3.

413. Z.N. [Z. Turwid-Kaczmarek]: „Ogniem i mieczem” z rys. R. Fuziera [komiks francuski]. *Pomorze* 1957 nr 18. – J. Fuksiewicz: Klasycy w obrazkach [o komiksach]. *Współczesność* 1960 nr 24 s.16. – T. Nowakowski: Sienkiewicz na ekranach Zachodu [o filmie francusko-włoskim na motywach „Ogniem i mieczem”]. *Warmia i Maz.* 1962 nr 11 s. 17-18. – Z. Świąch: „Ogniem i mieczem” na sposób francusko-włoski. *Echo Krak.* 1967 nr 12.

– „Ogniem i mieczem”, wyst. także pt. „Pan Zagłoba”. Adapt. scen. W. Maciejewska. Premiera 1965, wyst. do 1974. Rec. i noty: *Biul. Inf. Min. Kult. i Szt. Zespół do Spraw Teatru* 1965 nr 3; *Le Théâtre en Pologne* 1965 nr 11/12 s. 32; (Ch.) [R. Chrzanowski], *Głos Olszt.* 1966 nr 24 s. 8; J. Segiet, *Głos Olszt.* 1966 nr 305 s. 4; (AMI) [B. Soliński], *Nadodrże* 1966 nr 5 s. 10; *Głos Olszt.* 1966 nr 287 s. 6; B. K. [B. Kurowska], *Warm. i Maz.* 1967 nr 1 s. 24; *Teatr* 1967 nr 4 s. 17; awk [A.W. Kral], *Teatr* 1967 nr 9 s. 16; P. Żbikowski, *Kwart. Rzesz.* 1967 nr 2 s. 110-111; L. Erhardt, *Kultura*, Warsz. 1972 nr 22; F.Z.K. [R.M. Groński], *Szpilki* 1972 nr 29; B. Kanold, *Dz. Balt.* 1972 nr 107; Laik [A. Kizskis], *Dz. Balt.* 1972 nr 110; K. Popławska, *Bandera* 1972 nr 21; T. Rafałowski, *Głos Wybrz.* 1972 nr 110; M. Brant, *Zwierciadło* 1973 nr 15; K. Lisicki, *Sl. Pol.* 1973 nr 31; M. Langner, *Sl. Powsz.* 1974; W. Nentwig, *Głos Wielkop.* 1974 nr 33; H. Olszewski, *Il. Kur. Pol.* 1974 nr 29.

414. Teatr pana Sienkiewicza. („Ogniem i mieczem”, „Potop”, „Pan Wołodyjowski”). Teatr Jednego Aktora. Adapt. i realizacja scen. D. Michałowska. Wyst. Kraków 1966/1967. Rec.:

J. Bober, *Gaz. Krak.* 1966 nr 293; J. Kydryński, *Dz. Pol.* 1966 nr 288; jk, *Tyg. Powsz.* 1967 nr 8. – Wyst. Warszawa. Teatr w Starej Prochowni 1974. Rec.: I.j. [L. Jabłonkówna], *Teatr* 1974 nr 6. – Wyst. Teatr Jednego Aktora. Londyn 1977. Rec.: P. Borkowski, *Wiadomości*, Londyn 1977 nr 14/15.

– J. Małgorzewski: Niezrealizowany film „Ogniem i mieczem”. *Sl. Powsz.* 1977 nr 1 s. 6.

415. Art., noty, wyw. dotyczące planów ekranizacji „Ogniem i mieczem” przez J. Hoffmana: J. Sochanik, *Tak i Nie* 1987 nr 23 s. 11; *Expr. Il.* 1988 nr 249; *Kult. i Życie* 1988 nr 23; *Rzeczpospolita* 1988 nr 235 s. 6.

– Ogniem i teletombą [dyskusję nad ekranizacją oprac. J. Wróblewski]. *Trybuna* 1996 nr 88, *Trybuna Telewizyjna*. – J. Tazbir: Klątwa uparcie odczarowana. *Polityka* 1996 nr 6. – S. Mizerski: Czuję, że robię! *Polityka* 1997 nr 47 s. 116-120. – M. Panfil: Wiosną pięknie spalimy Rozłogi. *Gaz. Wyb.* 1997 nr 295, dod. s. 23-25. – A. Sarzyńska: Wiedźmy, konie i morze forsy. *Gaz. Pol.* 1997 nr 46 s. 12-13. – Wywiady z J. Hoffmanem: Atmosfera Dzikich Pól, rozm. M. Dipont. *Prz. Tyg.* 1997 nr 13 s. 14; Bar wzięty! rozm. Z. Pietrasik, *Polityka* 1997 nr 12 s. 50, 52-53; „Ogniem i mieczem”, czyli polsko-ukraińskie „Przemięło z wiatrem”, rozm. J. Wójcik. *Rzeczpospolita* 1997 nr 155 s. 28; „Ogniem i mieczem”, rozm. K. Bielas, J. Szczerba. *Gaz. Wyb.* 1997 nr 62 s. 17, 19; Gra o bardzo wielką świeczkę, rozm. M. Zakrzewska, *Wiad. Kult.* 1997 nr 12/13 s. 39; Sienkiewicza czas kończyć, rozm. M. Dipont. *Prz. Tyg.* 1998 nr 47; Trzy przed północą, rozm. J. Szczerba, *Gaz. Wyb.* 1998 nr 158 s. 11; Historia namiętności, rozm. M. Pałuszkiewicz, *Wprost* 1999 nr 7 s. 99. – S. Jarczewska: Czy to polski western? Refleksje o „Ogniem i mieczem”. *Warszt. Polonist.* 1998 nr 2 s. 116-119. – G. Stachówna: Ogniem i mieczem. *Dekada Lit.* 1998 [1999] nr 2 s. 8-9. – R. Osica, B. Michalak: Ogniem i mieczem. *Kino* 1998 nr 2 s. 33-35. – B. Berdychowska: Dumny Polak, dumny Ukrainiec. *Gaz. Wyb.* 1999 nr 95 s. 20. – T. Biernawski: Miecz na miarę [militaria w filmie]. *Rzeczpospolita* 1999 nr 36 s. 23. – M. Dipont: Opowieści Hoffmana. *Prz. Tyg.* 1999 nr 6 s. 14. – K. Doliniak: Kredyt na Dzikich Polach. *Gaz. Bank.* 1999 nr 7 s. 33-34. – A. Dołowska: Ogniomieczomania. *Tyg. Solid.* 1999 nr 9 dod. s. 48-50. – M. Gromadzińska: Hoffman i Sienkiewicz. Krytycy o „Ogniem i mieczem”. *Życie i Myśl* 1999 nr 2 s. 77-83. – A. Haliński: Opowieść z obłąkanego Zbaraża. *Rzeczpospolita* 1999 nr 36. – J. Hoffman: Director’s statement. *Dialog a Univers.* 1999 nr 1/2 s. 187-188. – B. Hollender: Pojedynek przy kasie. *Rzeczpospolita* 1999 nr

231. – J. Juran: „Ogniem i mieczem” - powieść i film. *Bibl. Warm.-Mazur*. 1999 nr 1-2 s. 75-79.

– W. Kot: Między „Ogniem i mieczem” H. Sienkiewicza według J. Hoffmana. *Wprost* 1999 nr 7 s. 96-98. – Z. Pietrasik: Opakowanie zastępcze. *Polityka* 1999 nr 16 s. 52-53. – K. Polański: Kino wielkiego szmalu. *Prz. Tyg.* 1999 nr 51 s. 10-11.

– W.A. Serczyk: Prawda kresów. *Polityka* 1999 nr 6 s. 72, 74-75. – J. Skowrońska: Bankowa inwestycja. *Wprost* 1999 nr 5 s. 90-92. – E. Wituska: Na pierwszy ogień. *Prz. Tyg.* 1999 nr 9 s. 14.

– P. Wojciechowski: Hoffmanowi na odsiecz. Po premierze „Ogniem i mieczem”. *Tyg. Powsz.* 1999 nr 7 s. 16. – M. Wolny, A. Grużewska: Niepospolite ruszenie [reklamy]. *Polityka* 1999 nr 10 s. 52-53. – Rzeczywistość trochę zmyślona? Rozprawa między historykiem, pisarzem i filmowcem [J. Widacki, A. Stojowski, A. Drabiński, oprac. Sz. Hołownia]. *Gaz. Wyb.* 1999 nr 36 s. 18-19. – Mój świat Trylogii [J. Hoffmana]. Premiera „Ogniem i mieczem”. *Rzeczpospolita* 1999 nr 30 s. 28. – Opowieść z obłąconego Zbaraża. *Rzeczpospolita* 1999 nr 36 s. 23. – Dywidenda jest moja [o finansowaniu filmu]. *Gaz. Bank.* 1999 nr 25 s. 31-31.

– Rec., art. i noty dot. filmu: K. Bachmann, *Tyg. Powsz.* 1999 nr 13 s. 5; J. Banaszak, *Arcana* 1999 nr 192-194; E. Ciesielska, *PAL Prz. Artyst.-Lit.* 1999 nr 4 s. 61-64; K. Jabłońska, *Więź* 1999 nr 3 s. 188-193; B. Janicka, *Kino* 1999 nr 3 s. 22-24; Z. Kałużyński, *Polityka* 1999 nr 8 s. 50-51, nr 12 s. 52-53; Z. Kałużyński, T. Raczek, *Wprost* 1999 nr 9 s. 104-105; T. Kłys, *W Drodze* 1999 nr 4 s. 94-100; A. Krzemiński, *Tyg. Powsz.* 1999 nr 9 s. 4; J. Kuczyński: On J. Hoffman's „With fire and sword”. *Dialogue and Universalism*, Warsz. 1999 nr 1-2; J.F. Lewandowski, *Śląsk* 1999 nr 3 s. 45; T. Lubelski, *Tyg. Powsz.* 1999 nr 8 s. 9; Z. Pietrasik, *Polityka* 1999 nr 7 s. 16; W.A. Serczyk: The old dream of the Republic of many nations. *Dialogue and Universalism*, Warsz. 1999 nr 5-6; T. Sobolewski, *Gaz. Wyb.* 1999 nr 36 s. 14, 20; K. Taras, *PAL Prz. Artyst.-Lit.* 1999 nr 4 s. 65-69; J. Tazbir, *Polityka* 1999 nr 8 s. 51-53; E. Ter-Tatewosjan, *Tyg. Solid.* 1999 nr 8 s. 13; J. Wójcik, T. Stańczyk, *Rzeczpospolita* 1999 nr 32 s. 26; J. Zajdel, *Opcje* 1999 nr 3 s. 85-86.

– M. Kuźmicki: Fenomenalny film. Próba inwentaryzacji inspirowanych filmem „Ogniem i mieczem” zdarzeń nie tylko artystycznych, w: „Ogniem i mieczem”. Fenomen z pogranicza. Red. B. Kurowska, M. Kuźmicki. Łódź, Muzeum Kinematografii, 2000. – M. Modek: Wypromujcie mi to pięknie! *Kino* 2000 nr 1 s. 30-34. – B. Mazan: Sienkiewicz oglądany. Film i inne przeróbki,

w zb.: Po co Sienkiewicz? Warsz. 2007 s. 64-89 (95).

416. Organista z Ponikły

Opera pt. „Grajek” T. Joteyki; libretto osnute na noweli ... „Organista z Ponikły”. Wyst. Warsz. 1919. Rec.: Teatr i muzyka. Z opery. *Gaz. Por.* 2 gr.1919 nr 329

417. Pan Wołodyjowski

– Pan Wołodyjowski. Oprac. scen. A. Siemaszko. – Wyst. Kraków 1889; Rec.: Z fotelu. *Teatr. Czas* 1889 nr 49; A. Dobrowolski: Korespondencja z Krakowa. Z życia artystycznego. *Tyg. Il.* 1889 nr t.13 nr 322 s. 135; *Słowo* 1889 nr 50; Kronika. *Świat, Krak.* 1889 nr 4 s. 95, nr 5 119; Teatr, literatura, sztuka. *Kur. Krak.* 1889 nr 236; [G. Zapolska:] Echa warszawskie. *Prz. Tyg.* 1889 nr 10.

– J.N. Popławski: Pan Wołodyjowski (Mały Rycerz). Sztuka w 4 aktach.

– Wyst. Petersburg 1891. Rec.: Zoil [H. Gliński]; Kronika petersburska. *Teatr polski. Kraj, Petersb.* 1891 nr 48, 49; – Wyst. Kraków 1934. Rec.: H.Ł. [H. Lubiński], *Kur. Powsz.* 1934 nr 72. – Wyst. Łódź-Lublin 1959. Rec.: A. Albigowski, *Sztand. Ludu* 1959 nr 290 s. 3.

– J.N. Popławski: Hajduczek. Komedia w 4 a.

– Wyst. Warszawa 1900-1901: J. Flach: *Teatr. Przedświt* 1900 nr 5; P. [A. Goldring]: Wołodyjowski na scenie. *Głos* 1900 nr 37; Kl. K. [K. Kolański], *Dz. Pol.*, Lwów 1900 nr 352; Łuc. Kość. [L. Kościelecki], *Kur. Codz.* 1900 nr 251; B. Menkes. O wartości przeróbek (Z powodu wystawienia „Hajduczka”). *Tyg. Nar.*, Lwów 1900 nr 63; R.J-cz [R. Jungiewicz]: *Teatrzyk letni. Wiek Il.* 1900 nr 251; „Pan Wołodyjowski” na scenie. *Ruch Katol.*, Lwów 1900 nr 210; St. Kor.: Ze sceny i estrady. *Tyg. Pol.* 1900 nr 38; W. Kar. [W. Karśnicki], *Dz. dla Wszyst.* 1900 nr 207; (sw) [S. Womela]: Z teatru. *Kur. Lwow.* 1900 nr 352; A.St. [A. Starkman]: Światła i cienie. *Wędrowiec* 1900 nr 37; *Spectator*: Sienkiewicz na scenie. *Hajduczek. Bies. Lit.* 1900 nr 38; B. [W. Bogusławski?], *Gaz. Warsz.* 1901 nr 72; W. Bogusławski: Na scenie i na estradzie. *Tyg. Il.* 1901 nr 18; W. Bogusławski, *Kur. Warsz.* 1901 nr 72; W. Bukowiński: Przegląd teatralny. *Prawda* 1901 nr 12; A.D.[A. Dobrowolski], *Kur. Por.* 1901 nr 72; Łuc.Kość. [L. Kościelecki]: Teatr i muzyka. *Kur. Codz.*, Warsz. 1901 nr 72, 162; Sęp [W. Małeszewski]: Z Warszawy. *Bies. Lit.* 1901 nr 12; Gama [A. Sygietyński]: Z Królestwa Polskiego. *Kraj, Petersb.* 1901 nr 10 s. 15; K. Zalewski: Felieton teatralny. *Wiek Il.* 1901 nr 73; Kronika powszechna. *Tyg. Il.* 1901 nr 12.

– Wyst. Wilno 1907, 1910. Rec.: B. Hertz: *Teatr polski. Kur. Litew.*, Wil. 1907 nr 160; W. Ślizień:

Z teatru. *Dz. Wil.* 1907 nr 165; C. [S. Cywiński]: Teatr polski. *Kur. Lit.* 1910 nr 119; T. Bortnikow: Polskije spektakli. „Kozaczek” po G. Sienkiewicz. *Wołyń* 1911 nr 256.

– Wyst. Poznań 1916, Teatr Polski. Rec.: *Gaz. Nar.*, Pozn. 1916 nr 171; Amar [A. Markwitz]: Naród sobie. *Życie*, Pozn. 1917 nr 1.

– Wyst. 1916 pt. Hajduczek. Warszawa. Rec.: M. Swoboda: Teatr i muzyka. Teatr na Pradze. *Gaz. Por.* 2 gr. 1916 nr 230; *Kur. Warsz.* 1916 nr 342; *Kur. Pol.*, Warsz. 1916 nr 313; Miecz. Lip. [M. Lipowski], *Robotnik* 1919 nr 116.

– Wyst. Poznań 1921 pt. Hajduczek. Teatr Narodowy. Rec.: A.D.: *Postęp*, Pozn. 1921 nr 263; (b.) [J. Biliński], *Kur. Pozn.* 1921 nr 280.

– Wyst. Sosnowiec 1925. Rec.: C-rk [K. Ćwierk]: Premiera w teatrze [Hajduczek...] *Iskra*, 1925 nr 34.

– Wyst. Wilno 1925. Rec.: Cz.J. [Cz. Jankowski]: Teatr polski. *Słowo*, Wil. 1925.

– Wyst. Poznań 1927. Rec.: J. Koller: Wieczory teatralne. *Dz. Pozn.* 1927 nr 263.

– Wyst. Poznań 1932. Rec.: K. Sarnecka: „Pan Wołodyjowski” na scenie. *Nowy Kurier*, Pozn. 1932 nr 68.

– Wyst. Toruń 1934. Rec.: A. Münnich: Pan Wołodyjowski. *Śl. Pom.*, Toruń 1934 nr 288.

– Wyst. Dyneburg 1934. Rec.: Polonica negatywna. *Pion* 1934 nr 17.

– Wyst. Poznań 1946. Rec.: W. Bąk, *Głos Wielkop.* 1946 nr 10 s. 4.

– J.N. Popławski: Pani Wołodyjowska. Komedia w 4 a.

– Wyst. Warszawa 1901. Rec.: A.St. [A. Starkman]: „Pani Wołodyjowska” Popławskiego jako dalszy ciąg „Hajduczka”. *Wędrowiec* 1901 nr 25; *Dz. dla Wszyst.* 1901 nr 133; Teatr i Sztuka. *Gaz. Pol.* 1901 nr 159; Felieton teatralny. *Wiek II.* 1901 nr 161.

– Wyst. Wilno 1906. Rec.: *Now. Wil.* 1906 nr 9; M. Laskij: Jekatierinskij teatr. „Pani Wołodyjowska” po powieści G. Sienkiewicza. *Birżewyjce Wiedomosti* 1913 z 6 V.

– J.N. Popławski: Azja Tuhaj-Bejowicz. Sztuka w 4 aktach.

– Wyst. Lwów 1902. Rec.: I.K. [I. Kuncewicz]: Teatr. *Dzień Pol.*, Lwów 1902 nr 357; Z. Sarnecki, *Przedświt* 1902 nr 179;

– Wyst. Poznań, 1902. Rec.: *Kur. Pozn.* 1902 nr 129.

– Wyst. Wilno 1908. Rec.: E. Węśławska: Z teatru. *Gon. Wil.* 1908 nr 42.

– Wyst. Warszawa 1919. Rec.: *Kur. Pol.* 1919 nr 179; Z. Halicki, *Robotnik* 1919 nr 296.

– Wyst. Kraków 1920. Rec.: K. Krumłowski: Z teatrów. *Gon. Krak.* 1920 nr 109; M.Sz. [M. Szyjkowski], *Il. Kur. Codz.* 1920 nr 107.

– Wyst. Warszawa 1924. Rec.: *Kur. Warsz.* 1924 nr 309.

– Wyst. Poznań 1932. Rec. (t.Kr.) [T. Kraszewski]: Z Teatru Narodowego. *Kur. Pozn.* 1932 nr 428.

418. Pan Wołodyjowski. Powieść historyczna [...] ułożył W. Grzymałowski. Warsz. [1901] 1902; Rec.: A. Szycówna, *Książka* 1901 nr 12 s. 462-463.

– H. Skirmuntt: Pan Wołodyjowski, dramat muzyczny w 3 a. Powst. ok. 1901.

Rec.: S. Berson, *Gaz. Lw.* 1902 nr 66; a. [A. Bieńkowski?]: Opera „Pan Wołodyjowski”. *Tyg. Il.* 1902 nr 13 s. 243-244; S.: Sienkiewicz w operze. *Gaz. Warsz.* 1902 nr 3; W. Gostomski, *Echo Muz. Teatr. i Artyst.* 1902 nr 14, 15, *Prz. Powsz.* 1902 t. 74 nr 220 s. 302-307; Janusz [J. Januskiewicz?]: Dwie nowe opery. *Kraj*, Petersburg. 1902 nr 10, dod. *Życie i Szt.* s. 113-114; S. Meliński: Nowa opera polska. *Kur. Lw.* 1902 nr 68, 82; F. Neuhauser, *Śl. Pol.*, Lwów 1902 nr 139; Nie-muzyk, *Przedświt*, Lwów 1902 nr 71; Kronika. *Prz. Polit., Spol. i Lit.* 1902 nr 63; Daleki [L. Wasilewski]: Listy galicyjskie. *Prawda* 1902 nr 12; S. Zeleniński, *Głos Nar.*, Krak. 1902 nr 69, 72, 73; Ze sceny. *Monitor*, Lwów 1902 nr 13.

– H. Kosętko: Henryka Skirmuntta operowa adaptacja „Pana Wołodyjowskiego”, w zb.: Z Sienkiewiczem po Mazowszu. Płock 1990 s. 166-175 (65).

419. „W Ketlingowym dworku”. Teatr polonijny w Argentynie. Rec. *Tryb. Ludu* 1959 nr 215. – Mały rycerz w Warszawie. Adapt. radiowa fragm.: M. Komorowska, reż. E. Płaczek. Teatr Polskiego Radia. Studio Klasyczne, emisja 25 XII 1966 i wznowienia; Rec.: es-be [S. Bądkowska], *Radio i Telew.* 1966 nr 54 s. 4.

– „Mały rycerz i panny”. Adapt. scen. W. Maciejewska [1967]. – Wyst. Wrocław. 1968. Rec.: T. Buski, *Gaz. Robot.* 1968 nr 117 s. 4; K. Klem, *Wiecz. Wroc.* 1968 nr 115 s. 5; J. Olszak, *Wiadomości*, Wroc. 1968 nr 17 s. 6 – Wyst. Częstochowa 1971. Reż. I. Czaykowska. Rec.: S. Folfasiński, *Życie Częst.* 1971 nr 167 s. 6. – Wyst. Żychlin 1974, oprac. B. Pawlak. Zespół Amatorski przy LO im. A. Mickiewicza. Rec.: (jbn) [J. Nycek], *Ziemia Łęcz.* 1974 nr 20 s. 4. – Wyst. Ottawa. Teatr Polski. Rec.: B. Głogowska, *Związkowiec*, Toronto 1976 nr 40 s. 6. – Wyst. Czeski Cieszyń. Scena Polska 1979. Reż. W. Rybicki. Rec.: A. Humel, *Zwrot*, Czeski Cieszyń 1979 nr 351 s. 73-74; (K) [K. Kaszper], *Głos Ludu*, Ostrawa 1979 nr 2, 3, 6; (mar), *Głos Ludu*, Ostrawa 1979 nr 63 s. 3. – „Prigody miłosne pana Wołodyjowskiego” [wg adapt. W. Maciejewskiej], tłum. J. Havlašek. Reż. F. Kordula. Wyst. Czeski Cieszyń, Tešínské Di-

vadlo. Rec.: (kg) [K. Gołębiowski], *Głos Ziemi Cieszy.* 1973 nr 14 s. 4; *Poglądy* 1973 nr 8 s. 10.

420. „Pan Wołodyjowski”. Adapt. filmowa. Scenariusz: J. Lutowski i J. Hoffman. Reż. J. Hoffman. Prod. Zespół Film. „Kamera” Premiera 1968.

[Art., noty, wyw., report. o pracy nad filmem, rec., polem.] T. Rafałowski, *Głos Wyrbr.* 1965 nr 246; woy [L. Woyciechowska], *Expr. Wiecz.* 1966 nr 39; *Expr. Pozn.* 1966 nr 44; K. Garbień, *Tyg. Pol. La Semaine Polonaise*, Paryż 1967 nr 52; *Film* 1967 nr 28; *Ekran* 1967 nr 13, 37, 46; *Expr. Wiecz* 1967 nr 191; *Film* 1967 nr 11, 28, 46, 51/52; *Głos Rob.* 1967 nr 251; *Głos Tyg.*, Pozn. 1967 nr 298 s. 2; *Kultura*, Warsz. 1967 nr 34, 36, 51/52; *Mysł Społ.* 1967 nr 47; *Nasz Klub* 1967 nr 10; *Panorama* 1967 nr 47; *Świat Młod.* 1967 nr 93; *Tryb. Ludu* 1967 nr 300; *Walka Młod.* 1967 nr 16, 38; *Życie Lit.* 1967 nr 30, 31; *Życie Warsz.* 1967 nr 255; *Zarzewie* 1967 nr 33; *Dz. Balt.* 1968 nr 12, 298; B. Wachowicz, *Ekran* 1968 nr 4, 10, 20, 24, 28, 32, 46; *Expr. Pozn.* 1968 nr 131; B. Ziółkowski, *Film* 1968 nr 6, 14, 25, 36, 42; *Głos Naucz.* 1969 nr 15; *Głos Robot.* 1968 nr 77; *Głos Wielkop.* 1968 nr 210; *Grom. Rol. Pol.* 1968 nr 4; *Kult. i Życie* 1968 nr 9; *Kur. Szczec.* 1968 nr 11, 37; *Lengyelország* 1968 nr 5; *Mag. Film.* 1968 nr 37, 42; *Mies. Lit.* 1969 nr 7 s. 93-96; *Panor. Póln.* 1968 nr 14/15, 39; *Polska* 1968 nr 5; T. Wiącek, *Sl. Ludu* 1968 nr 77, 119, 139, 147, 149; *Stolica* 1968 nr 20; *Świat* 1968 nr 1; *Tryb. Robot.* 1968 nr 219; *Wiecz. Wroc.* 1968 nr 1; *Wiedza i Życie* 1968 nr 7; *Zarzewie* 1968 nr 3, 34; *Bandera* 1969 nr 13, 15; *Barwy* 1969 nr 5; *Dookoła Św.* 1969 nr 15, 23; *Dz. Łódz.* 1969 nr 70; *Dz. Pol.* 1969 nr 81; *Dz. Wiecz.* 1969 nr 70; *Ekran* 1969 nr 13, 15, 16, 18; *Film* 1969 nr 14; *Gaz. Zielonogór.* 1969 nr 164, 218; *Głos Koszal.* 1969 nr 79; *Głos Pr.* 1969 nr 66, 75, 146; *Głos Robotn.* 1969 nr 63; *Kierunki* 1969 nr 15; *Kino* 1969 nr 6; *Kino*, Praha 1970 nr 16; *Kult. i Życie* 1969 nr 12; *Kultura*, Warsz. 1969 nr 14, 15, 16, 47; *Kur. Szczec.* 1969 nr 63; *Litery* 1969 nr 6; M. Czernienko: Obraszczeniye k istorii. *Litteraturnaja Gazieta*, 1969 nr 41 z 8 X.; *Mag. Film.* 1969 nr 12; *Mysł Społ.* 1969 nr 13/14; *Nadodrże* 1969 nr 9, 18; *Noorte Hääl*, Tallin 1971 nr z 30 I; *Nowa Wieś* 1969 nr 16; *Odgłosy* 1969 nr 14, 15; *Panor. Póln.* 1969 nr 15, 22; *Panorama* 1969 nr 13/14; *Poglądy* 1969 nr 10; *Polityka* 1969 nr 13, 19, 22, 25; *Pomorze* 1969 nr 8; *Pravda*, Bratysława 1969 z 19 VII; *Przekrój* 1969 nr 1253; *Przyjaciółka* 1969 nr 1; *Radar* 1969 nr 6; *Radio i Telew.* 1969 nr 39; *Sl. Powsz.* 1969 nr 79; *Sowietskaja Kult.*, Moskwa 1969 z 22 VII; *Stolica* 1969 nr 16; *Svobodne Slovo*, Praha 1970 z 7 VIII;

Sztand. Młod. 1969 nr 75; *Świat* 1969 nr 13; *Tryb. Ludu* 1969 nr 86; *Tryb. Opol.* 1969 nr 74; *Tyg. Kult.* 1969 nr 14; *Tyg. Pol.*, Paryż 1969 nr 14; *Tyg. Powsz.* 1969 nr 16; *Wiadomości*, Londyn 1970 nr 45; *Więź* 1969 nr 6; *Za i Przeciw* 1969 nr 19; *Żoł. Pol. Lud.* 1969 nr 41; *Żoł. Wol.* 1969 nr 115; *Życie Lit.* 1969 nr 14; *Życie Warsz.* 1969 nr 74. *Beseda* 1970 nr 34; *Edasi*, Tartu 1970 z 19 VII; *Lidová Demokracie*, Praha 1970 z 13 VIII; *Orzeł Biały*, Londyn 1970 nr 76, 78; *Práca*, Bratysława 1970 z 16 VII; *Pravda*, Plzeň 1970 z 10 IX; *Večerník*, Słowacja 1970 z 25 VIII; *Sovetskaja Litva* 1970 z 24 X; *Österreich-Polen*, Wiedeń 1972 nr 1; *Film a Divadlo*, Bratysława 1970 nr 12; A. Jackiewicz: Piękny komiks o małym rycerzu, w: Niebezpieczne związki literatury i filmu. Warsz. 1971 s. 322-327; *Gaz. Niedz.* Londyn 1971 nr 44; *Kur. Pol.*, Buenos Aires 1973 nr 8-1/802; W. Wertenstein, *Film* 1974 nr 24 s. 12-13; A. Kersten: Polska w kalejdoskopie. Warsz. 1977 s. 200-203. – [Wznowienie filmu] *Ekran* 1987 nr 17, 42.

421. „Przygody pana Michała”. Scenariusz: J. Lutowski. Reż.: P. Komorowski. Prod. PRF Zespoły Filmowe; 1969. Serial TVP w 13 odcinkach: 1. Brat Jerzy; 2. Hetmański ordynans; 3. Zrękowiny pana Michała; 4. Cztery serca; 5. Mąż Basi; 6. Komendant stanic; 7. Tajemnica Azji; 8. Azja syn Tuhaj-Beja; 9. Porwanie; 10. Smak zemsty; 11. Bułat i szabla; 12. Dymy nad twierdzą; 13. Hektor kamieniecki.

Rec. i noty: *Film* 1969 nr 9; *Odgłosy* 1969 nr 48 s. 10; *Życie Warsz.* 1969 nr 310; *Radio i Telew.* 1970 nr 7, 14; *Večerník* 1970 nr z 1 XII; *Tyg. Powsz.* 1970 nr 8; *Argumenty* 1970 nr 5; V. Bystow, *Svobodné Slovo*, Praha 1971, z 14 I.; *Lidová Demokracie*, Praha 1970 z 1 XII.; *Ekran* 1970 nr 10; *Życie Warsz.* 1970 nr 35.

422. B. Wachowicz: Filmowe przygody małego rycerza. Oprac. graf. L. Zahorski. Warsz. 1971 s. 323. Wyd. 2 Warsz. 1973 s. 255.

Rec.: Cz. Dondziłło, *Film* 1971 nr 34 s. 6-7; J.G. [J. Gazda], *Ekran* 1971 nr 28 s. 14; J. Iwaszkiewicz, *Życie Warsz.* 1971 nr 147 s. 7; S. Janicki, *Nowe Książ.* 1971 nr 17 s. 1136-1137; L. Ludorowski, *Prz. Lubuski* 1972 nr 3 s. 133-136.

– A. Kersten: Polska w kalejdoskopie. Warsz. 1972 s. 200-203. – J. Koblewska: Adaptacje filmowe „Pana Wołodyjowskiego” H. Sienkiewicza. Warsz. 1974 s. 142. *Bibl. Analiz Lit.* 44. Rec.: J. Paszkowska, *Polonistyka* 1975 nr 4 s. 44-45; W. Wierzewski, *Film* 1975 nr 7 s. 9 – J. Koblewska: Adaptacje filmowe „Pana Wołodyjowskiego”. *Studio* 1975 nr 5 s. 5-59. – J. Teodorczyk: Film „Pan Wołodyjowski” w oczach konsultanta historycznego, w zb.: Sienkiewicz i film. Kielce 1998 s. 137-154 (75). – H. Kosętko: O adaptacjach teatralnych i muzycznych „Pana Wołodyjowskie-

go” H. Sienkiewicza, w zb.: Publicystyka – literatura. Red. H. Ludorowska, L. Ludorowski. Lub. 2000 s. 149-165. *Litteraria Lublinensia XIII*. – H. Kosętką: „Pan Wołodyjowski” H. Sienkiewicza w adaptacjach muzycznych. *Annal. Univ. Pedag. Cracov. Stud. ad Biblioth.* (Nr 7) 2009 s. 161-166.

423. Potop

J.N. Popławski: Potop. Obraz sceniczny w 5 a. (126). – Wyst. Kraków 1887. Rec.: Z balkonu. *Teatr. Czas* 1887 nr 7; W.P. [W. Prokesch]: Z teatru. *Kur. Krak.* 1887 nr 6; Z Krakowa. *Kur. Por.*, Warsz. 1887 nr 11. – Wyst. Petersburg 1905. Rec.: *Gaz. Nar.*, Lwów 1905 ównr 162; *Kur. Warsz.* 1905 nr 194. – Wyst. Wilno 1908. Rec.: *Kazet [Z. Kamiński]: Z teatru. Gon. Wil.* 1908 nr 111; E. Węśławska: Z teatru. *Gon. Wil.* 1908 nr 42. – Wyst. Bielsko 1927. Rec.: J. Jastrz. [J. Jastrzębski]: Z Teatru Polskiego w Bielsku. *Zjednoczenie* 1931 nr 9. – Wyst. Poznań 1932. Rec.: „Potop” w Teatrze Narodowym. Bohaterowie Sienkiewiczowskiej Trylogii odzyli w interpretacji popularnych artystów. *Nowy Kur.*, Pozn. 1932 nr 61. – T. Burakowski: Szkoła i społeczeństwo. „Potop” w przeróbce. *Kur. Por.*, Warsz. 1937 nr 35.

424. Janina S. [J. Sedlaczkówna]: „Potop...” dla dorastającej młodzieży przerobiła.... Złoczów 1896; A. Wzorek: „Potop” H. Sienkiewicza w adaptacji J. Sedlaczkówny, w zb.: *Studia Sienkiewiczowskie t. 7*. Lub. 2007 s. 177-190 (100).

– J.S. [J. z Szetkiewiczów Janczewska]: Obrona Częstochowy. Warsz. 1897. Rec.: Wł.B. [W. Bukowiński]: Nowe książki. *Tyg. Il.* 1898 nr 3; R. Koppens: Z wydawnictw dla młodzieży. *Prz. Powsz.* 1902 t. 74 s. 249-250.

– W. Grzymałowski: Potop. Ułożył... Warsz. 1901. Rec.: A. Szcówna, *Książka* 1901 nr 12 s. 462; L. Ludorowski: O „Potopie dla dojrzałszej młodzieży” W. Grzymałowskiego, w zb.: *Studia Sienkiewiczowskie t. 9*. Lub. 2009 s. 349-366 (102).

– J.N. Popławski: Kmicic. Sztuka wysnuta z powieści Sienkiewicza. – Wyst. Warszawa 1912. Rec.: W.G. [W. Grubiński]: Teatr Popularny. *Kur. Por.*, Warsz. 1912 nr 181. – Wyst. Warsz. 1922. Rec.: J.Rz. [J. Rzepecka-Iwanowska], *Gaz. Por.* 1922 nr 332. – Obrona Jasnej Góry. Widowisko wykonane przez artystów krakowskich przy udziale oddziałów wojskowych 58 p. p., 7 p. strzelców konnych i 7 baonu saperów. Pozn., boisko „Sokoła”. Rec.: *Kur. Pozn.* 1931 nr 255.

425. „Potop”. Adapt. scen. R. Karpiński. Wyst. P. P. Imprez Estradowych, Katow.-Wroc. 1957. Rec. i noty: J. Bajdor, *Nowe Sygnały* 1957 nr 31;

(kg) [K. Godlewska], *Sl. Pol.* 1957 nr 178; J. Korczak, *Wyboje* 1957 nr 30; (jk) [J. Kuryluk], *Stolica* 1957 nr 33; L. Lutyka, *Ziel. Sztand.* 1957 nr 61; L. Matysiak, *Życie Częst.* 1957 nr 174; J. Niewiński, *Tryb. Opol.* 1957 nr 175; R. Pisl, *Nowe Sygnały* 1957 nr 33; A. Romanowicz, *Poglądy* 1957 nr 25; ZS [Z. Skalska], *Wroc. Tyg. Katol.* 1957 nr 31; J. Szymański, *Żoł. Pol.* 1957 nr 16; A. Wróblewski, *Nowa Kult.* 1957 nr 32; *Teatr i Film* 1957 nr 6; R. Zwoźniakowa, *Tryb. Rob.* 1957 nr 186.

– „Potop”. Adapt. scen. i reż. K. Barnaś. Wyst. Tarnów. Teatr Ziemi Krakowskiej im. L. Solkiego. Art. i rec.: K.B. [K. Barnaś]. [Uwagi autora adaptacji]. *Progr. Teatru Ziemi Krak.*, Tarnów 1966 nr 56; *Biul. Inform. Min. Kult. i Szt.*, Warsz. 1966 nr 8.

– „Potop”. Adapt. scen. W. Maciejewska. Reż. B. Czechak. Wyst. Częst. 1968. Teatr im. A. Mickiewicza. Rec.: T. Kwaśniewski, *Życie Częst.* 1968 nr 90/91 s. 10.

426. Adapt. radiowe. – „Panna z Wodoktów”. Oprac. Z. Orszulska. Reż. J. Warnecki. Teatr Polskiego Radia, emisje od r. 1958. Rec.: S. Bądkowska: Z powodu słuchowiska „Panna z Wodoktów”. *Radio i Telew.* 1958 nr 51/52. – Potop. Cz. 1-3. Adapt. A. Mandalian. Reż. J. Kukula. Polskie Radio Program IV. Emisje 19. IV, 20. IV, 26. IV 1987. Rec.: D.D., *Antena* 1987 nr 17 s. 4.

427. Adapt. filmowe. – Rein.: Douglas Fairbanks w roli Kmicica. „Wielki Doug” chciałby filmować Trylogię. *Il. Kur. Codz.* 1933 nr 323, dod. *Kur. Film.* nr 45.

– Przygody Pana Andrzeja. Scenariusz J. Lutowski i P. Komorowski. [Film nie został zrealizowany]. A. Czabłowski, *Życie Częst.* 1970 nr 73.

– „Potop”. Scenariusz: A. Kersten, J. Hoffman, W. Żukrowski. Reż.: J. Hoffman. Prod. PRF „Zespoły Filmowe”, współpr. Belarus’ film i Wytwórnia Filmowa im. Dowżenki (Ukraina). Realizacja 1971-1974, premiera 1974. – J. Hoffman, J. Wójcik: Scenopis filmu „Potop” wg scenariusza J. Hoffmana, A. Kerstena i W. Żukrowskiego. Warsz. 1971, powiel. [T.1:] cz. 1: Oleńka, cz. 2: Zdrada, s. 216, [T.2:] cz. 3: Przebudzenie, cz. 4: Zwycięstwo, s. 186.

– [Wyw., noty i dyskusje o projektowanym filmie:] *Ekran* 1971 nr 11, 35, 1973 nr 32; *Film* 1971 nr 50, 1973 nr 9; *Głos Wybrz.* 1971 nr 282; *Gaz. Pozn.* 1971 nr 298; *Mag. Film.* 1971 nr 8, 21, 51, 1972 nr 32, 51; *Panorama* 1971 nr 14/15; *Politechnik* 1971 nr 12, 20; *Szpilki* 1971 nr 28, 33; *Sztand. Młod.* 1971 nr 108; *Tryb. Ludu* 1971 nr 23; *Ziel. Sztand.* 1971 nr 100; *Życie Częst.* 1971 nr 302; M. Reznik: Czteryrecherijnaja epopeja. *Sowietskaja Kultura* 1972 nr 80; *Dz. Lud.* 1972 nr

31, *Dz. Łódź*. 1972 nr 217, *Dz. Wiecz.* 1972 nr 39, 74, *Gaz. Zielonogór.* 1972 nr 54; *Kur. Lub.* 1972 nr 84, *Kur. Pol.* 1972 nr 71, *Kur. Szczec.* 1972 nr 86; *Tyg. Demokr.* 1972 nr 12, *Życie Warsz.* 1972 nr 73; *Film* 1973 nr 22; *Panor. Pol.* 1973 nr 9 *Panor. Póln.* 1973 nr 21; *Profilę* 1973 nr 7; *Sl. Powsz.* 1973 nr 41; *Wiadomości*, Wroc. 1973 nr 52. – [Rec., art., wyw. po premierze:] *Argumenty* 1974 nr 42; *Barwy* 1974 nr 12; *Dz. Łódź*. 1974 nr 211; *Dz. Wiecz.* 1974 nr 93; *Ekran* 1974 nr 37; *Expr. Pozn.* 1974 nr 205; *Fakty* 1974 nr 36, 41; *Film* 1974 nr 36, 38, 39; *Gaz. Krak.* 1974 nr 245; *Gaz. Pom.* 1974 nr 233; *Głos Pr.* 1974 nr 186, 210, 239; *Kalej. Młod.* 1974 nr 42; *Kierunki* 1974 nr 36, 37; *Kino* 1974 nr 2; *Konkrety* 1974 nr 38; *Kulisy* 1974 nr 35; *Kultura*, Warsz. 1974 nr 36, 41; *Kur. Pol.* 1974 nr 197; *Literatura* 1974 nr 36; *Mag. Rodz.* 1974 nr 12; *Mies. Lit.* 1974 nr 11; *Nowa Szkoła* 1974 nr 4; *Nowiny Rzesz.* 1974 nr 308; *Nurt* 1974 nr 11; *Odgłosy* 1974 nr 37, 40, 47; *Odra* 1974 nr 12; *Opole* 1974 nr 10; *Panor. Póln.* 1974 nr 38; *Panorama* 1974 nr 37; *Perspektywy* 1974 nr 37, 48; *Płomyzek* 1974 nr 22; *Płomyk* 1974 nr 19; *Polityka* 1974 nr 36; *Polnische Wochenschau*, Warsz. 1974 nr 45; *Polska* 1974 nr 1; *Profilę* 1974 nr 11; *Przekrój* 1974 nr 1535, 1550/1551, 1975 nr 1554; *Przyjaźń* 1974 nr 42; *Sl. Powsz.* 1974 nr 202, 211, 220, 232, 250; *Sowieckaja Kultura* 1974 nr 84; *Student* 1974 nr 21; *Szpilki* 1974 nr 37; *Świat Młod.* 1974 nr 2, 71; *Tryb. Ludu* 1974 nr 247; *Tryb. Robom.* 1974 nr 211, 300; *Tydzień*, Pozn. 1974 nr 29, 39, 42; *Tyg. Kult.* 1974 nr 35, 36, 38; *Tyg. Morski* 1974 nr 14; *Tyg. Pol.*, Paryż 1974 nr 44; *Tyg. Powsz.* 1974 nr 37, 39, 42; *Wiadomości*, Wroc. 1974 nr 48; *Zwierciadło* 1974 nr 2; *Życie i Myśl* 1974 nr 12; *Życie Lit.* 1974 nr 38; *Życie Warsz.* 1974 nr 209, 213. – M. Borzęcka, *Kult. i Społ.* 1975 nr 4; *Svoboda*, Praha 1975 z 25 IX; J. Dietrich, *Polonistyka* 1975 nr 1; G. Kopaneva, *Mladá Franta*, Praha 1975 z 15 IX; W. Kwast, *Tydzień Pol.*, Nowy Jork 1975 nr 219; F. Śmieja, *Związkowiec*, Toronto 1975 nr 24/24, Turian [J. Turnau], *Więź* 1975 nr 3.

428. M. Oleksiewicz: 535 dni „Potopu”. Warsz. 1975 s. 139. Rec.: K. Koźniewski, *Polityka* 1975 nr 16; T. Owczarek, *Nowe Książ.* 1975 nr 24; W. Wierzewski, *Film* 1975 nr 47. – T. Bujnicki, A. Helman: „Potop” H. Sienkiewicza. Powieść i film. Warsz. 1977 [właśc. 1978] s. 174. *Bibl. Analiz Lit.* Rec.: W. Wierzewski, *Film* 1978 nr 18. – T. Sobolewski, w zb.: *This is Poland*. Warsz. 1978 s. 187-190; B. Tomaszewski, *Kultura*, Warsz. 1980 nr 2; *Gaz. Pom.* 1982 nr 26; M. Oleksiewicz, *Film* 1984 nr 42; W. Woroszyński: Na kurczącym się skrawku i inne zapiski z kwartalnym opóźnieniem. (Wciąż wezbrane

potopu wody). Londyn 1984 s. 261. – M. Marcjjan, M. Salska-Kaca: Próba analizy adaptacji „Potopu” H. Sienkiewicza w reżyserii J. Hoffmana, w zb.: *Trylogia - Sobieski - Victoria* wiedeńska. Lub. 1985 s. 211-226 (63). – M. Marcjjan, M. Skalska-Kaca: Problemy filmowej adaptacji klasyki literackiej na podstawie „Potopu” H. Sienkiewicza w reżyserii J. Hoffmana, w zb.: *Szkice o filmie polskim*. Red. B. Stolarska. Łódź 1985. – M. Marcjjan, M. Skalska-Kaca: Film historyczny wobec powieści historycznej. Wybrane zagadnienia. (Na przykładzie adaptacji „Potopu” H. Sienkiewicza w reżyserii J. Hoffmana). *Prace Nauk. Uniw. Śląskiego* 1986 nr 741 s. 146-163. – Z. Mokranowska: Słowo i obraz. Z zagadnień adaptacji powieści historycznych H. Sienkiewicza [„Potop”, „Pan Wołodyjowski”], w zb.: *Studia Sienkiewiczowskie* t. 5 cz. 2. Lub. 2005 s. 147-158 (92).

429. Trylogia

Trylogia. Oprac. i reż. Jan Klata. Wyst. Teatr Stary w Krakowie 2009. – J. Klata: Rozmawiamy z Sienkiewiczem [wywiad]. *Rzeczpospolita* 2009 nr 44 s. A 22-23. Rec. i polem.: J. Cieślak: Ku przerażeniu serc. *Rzeczpospolita* 2009 nr 45. – Ł. Drewniak: Rach-ciach. *Dziennik* 2009 nr 49 dod. *Kultura*; Sarmaci - polscy kamikadze. *Dziennik* 2009 nr 50, dod. *Magazyn*. – Ł. Drewniak, T. Nyczek, J. Sieradzki: Giertych skona! *Przekrój* 2009 nr 64-65. – M. Kościelniak: „Trylogia” w muzeum. Jak Klata przeczytał Sienkiewicza. *Tyg. Powsz.* 2009 nr 9. – M. Miszański: Kupa g., a na wierzchu minister! *Najwyższy Czas* 2009 nr 12 s. XV-XVI. – M. Mizera: Dziecinada. *Teatr* 2009 nr 4 s. 27-29. – E. Morawiec: Plucie z wiatrem (europejskim). *Gaz. Pol.* 2009 nr 10. – T. Mościcki: „Trylogia” Sienkiewicza w domu wariatów. *Dziennik* 2009 nr 47. – M. Ruda: Trylogia Wyspiańskim podszyta. *Dekada Lit.* 2009 nr 1-2 s. 150-155. – J. Sieradzki: Zbombardowani. *Odra* 2009 nr 7/8 s. 119-122. – J. Targoń: Psychoterapia w oblężonej twierdzy. *Gaz. Wyb.* (Krak.) 2009 nr 46.

430. Pójdźmy za Nim

Pójdźmy za Nim. Fragm. dram. w 1 akcie. Oprac. Z. Przybylski. Wyst. 1895; Rec.: [A. Krechowicki:] Notatki literacko-artystyczne. *Gaz. Lw.* 1895 nr 80.

431. Quo vadis?

„Quo vadis?”. Powieść dla dorastającej młodzieży [...] ułożył R.A. Bobin. Warsz. 1899 [właśc. 1898], 1928; Rec.: W. Gomulicki: Literatura gwiazdkowa. *Kraj*, Petersb. 1898 nr 51 s. 38-39; T.W. [T. Wodzicka]: Przegląd piśmiennictwa. *Prz. Powsz.* 1899 t. 63 s. 289-290; M. Rutkow-

ski: „Quo vadis” dla młodzieży. *Rola* 1900 nr 19. – Święty Piotr w Rzymie [...]. Przerobione [...] przez H. Śl.; Rec.: H. Galle, *Książka* 1902 nr 5 s. 162. – Ł. K. [L. Kościelecki]: „Quo vadis” w panoramie [il. J. Styki]. *Kur. Codz.*, Warsz. 1902 nr 308; „Quo vadis” w obrazach. *Prz. Polit.*, *Spol. i Lit.* 1902 nr 259. – Nowyje knigi [o rosyjskim skrócie „Quo vadis” O.N. Popowej]. *Saratowski Listok* 1903 z 11 II.

– Z. Starowieyska-Morstinowa: Karykatura „Quo vadis” [o wersji franc. R. de Sennerava z 1927 r.]. *Kron. Pol. i Świata* 1938 nr 20; jj [J. Janowski]: Sienkiewicz „poprawiony”. Co zrobiono z „Quo vadis” w popularnym wydawnictwie francuskim. *Il. Kur. Codz.* 1938 nr 150; Poprawiacz Sienkiewicza. *Dz. Pozn.* 1938 nr 127. – K. Szychowski: Kto ułożył „Quo vadis?”. *Słowo*, Wil. 1939 nr 41; jam [M. Grydzewski]: Przegląd prasy. *Wiad. Lit.* 1939 nr 9.

432. Kronika warszawska. „Quo vadis” w żywych obrazach w układzie L. Szpadkowskiego. Przedstawienie na rzecz kasy nauczycielek w Warszawie (w gmachu cyrku, 10 maja). Rec. i noty: *Kraj*, Petersb. 1896 nr 14, 21; Z tygodnia na tydzień. *Tyg. Il.* 1896 nr 20.

433. W. Barret: Lygia. Tragedia w 5 a. (8 obrazach). Tłum. M. Wołowska [1897].

– Wyst. Warszawa 1898. Rec.: *Echo Muzycz. Teatr. i Lit.* 1898 nr 19, 24, 25, 27-39; A.R. [A. Rajchman]: Przegląd dramatyczny. *Echo Muzycz. Teatr. i Lit.* 1898 nr 31, 1899 nr 18; W.R. [W. Rab-ski]: *Teatr. Tyg. Il.* 1898 nr 31; *Bies. Lit.* 1898 nr 27, 1900 nr 19.

– Wyst. Poznań 1917. Rec.: *Gaz. Nar.*, Pozn. 1917 nr 34; *Głos Wielkop.* 1917 nr 4; *Kur. Pozn.* 1917 nr 16.

– Wyst. Kraków 1917. Rec.: K. Krumłowski, *Il. Kur. Codz.* 1917 nr 33.

– Wyst. Toruń 1935. Rec.: W. Madejski: Quo vadis? [Lygia]. *Śl. Pom.*, Toruń 1935 nr 71.

434. „Nowyj mir”. Teatr [adapt. „Kamo griadiesz?”]. Rec.: S.K. [K.K. Sarachanow], *Saratowski Listok* 1899 nr 197.

435. S. Stange [współpr. J. Gilder, pseud. Brunswick, przyjaciółka H. Modrzejewskiej]: „Quo vadis?”. Adaptacja sceniczna [amerykańska], 1898-1899.

– Wyst. Nowy Jork, Herald Square Theatre 1899/1900, Londyn 1900. Rec.: *Dz. Pozn.* 1899 nr 235; E.S. Naganowski: Korespondencja. „Quo vadis?” w teatrze Adelphi w Londynie. „Quo vadis?” w Anglii. *Gaz. Pol.*, Warsz. 1900 nr 116, toż: *Gaz. Lw.* 1900 nr 118; E.S.N. [E. Naganowski]: „Quo vadis” w Teatrze Adelphi. *Gon. Łódz.*

1900 nr 121; E.T. [E. Trepka?]: „Quo vadis?” na scenie [w Londynie]. *Kur. Warsz.* 1900 nr 171; Swojak [E. Piltz]: Echa zachodnie. Premiera „Quo vadis” w Anglii i Ameryce. *Kraj*, Petersb. 1900 nr 17 s. 18, nr 18 s. 22; Św. [E. Piltz]: Spór o „Quo vadis”. List dyrektora amerykańskiej trupy do sprawozdawcy „Kraju”. *Kraj*, 1900 nr 21; Gama [A. Sygietyński?]: Teatr i sztuka. *Kraj*, 1900 nr 20, 25.

436. Arborio Silvano [pseud.]: Quo vadis? Adapt. sceniczna, jęz. włoski, 1900.

– Wyst. Rzym 1900. Rec. i noty: Sard.: „Quo vadis” w teatrze Manzoni. *Gaz. Pol.* 1900 nr 84; „Quo vadis?” na scenie. *Dz. Pol.*, Lwów 1900 nr 103; Kronika. „Quo vadis” na scenie. *Kur. Pozn.* 1900 nr 89; D. [A. Weryha Darowski]: „Quo vadis” w teatrze Manzoni w Rzymie. *Tyg. Il.* 1900 nr 21 s. 403; Notatki teatralne. *Kraj*, Petersb. 1902 nr 23, dod. *Życie i Szt.* s. 266.

437. W. Barrett: „Quo vadis?”. Adapt. scen. [brytyjska], 1899.

– Wyst. Londyn 1900. Rec.: *Bristol Times* 1900; Mr Wilson Barrett at Cardiff. *Evening Express* 1900 z 5 III.; Teatr i sztuka. Premiera „Quo vadis” wg W. Barretta w Kensington-Theatre w Londynie 18 czerwca b.r. *Kraj*, Petersb. 1900 nr 22, 25; I.C.W.: Echa z Londynu. „Quo vadis” na scenie angielskiej. *Dz. Pozn.* 1900 nr 109, 131; B. [Wł. Bogusławski?], *Gaz. Warsz.* 1900 nr 217; M.A. Jasiński: Wilson Barrett. *Tyg. Il.* 1900 nr 10 s. 197-198; E.S. Naganowski: „Quo vadis” w Anglii. *Gaz. Pol.*, Warsz. 1900 nr 116; Św. [E. Piltz]: Spór o „Quo vadis”. [o adapt. St. Stangego i W. Barretta]. *Kraj*, Petersb. 1900 nr 21; Gama [A. Sygietyński?]: Teatr i sztuka. *Kraj*, 1900 nr 20, 25; E.T. [E. Trepka?]: „Quo vadis” na scenie [w Londynie]. *Kur. Warsz.* 1900 nr 171; E. Trepka Nekanda: Kronika londyńska [o adapt. St. Stangego i W. Barretta]. *Bibl. Warsz.* 1900 t. 3 s. 490-491; Zygm. [B. Zahorski]: Kronika literacka. „Quo vadis” w Anglii. *Kraj*, 1900 nr 4, *Dział Il.* s. 63; „Quo vadis” na scenie londyńskiej. *Kur. Lw.* 1900 nr 180; Sienkiewicz u obcych. *Tyg. Il.* 1900 nr 30; W.: Echa z Londynu. *Dz. Pozn.* 1901 nr 56;

438. W. Barrett: „Quo vadis?” Tłum. W. Szu-kiewicz. Wyst. od 1900.

Rec.: W. Bogusławski: „Quo vadis?” w Wodewilu. *Kur. Warsz.* 1900 nr 228, *Tyg. Il.* 1900 nr 34; t. [J.W. Dawid]: „Quo vadis” na scenie. *Głos* 1900 nr 34; Delta [W. Dąbrowski]: „Quo vadis” w Wodewilu. *Kraj*, Petersb. 1900 nr 32; Łuc. Kość. [Ł.A. Kościelecki]: Z teatru. *Kur. Codz.* 1900 nr 225; A.St. [A. Starkman]: Ze sceny i estrady. *Tyg. Pol.* 1900 nr 34; Gama [A. Sygietyński]

ski]: Z Królestwa Polskiego. *Kraj*, Petersburg 1900 nr 22, 23; J. [T. Jaroszyński?]: Teatrzyki letnie. *Wiek II*. Warsz. 1900 nr 225; *Gaz.* Warsz. 1900 nr 17; „Quo vadis” na scenie. *Głos Lit. i Spół.* 1900 nr 7; St.J.: Z teatru. *Reformator*, Lwów 1903 nr 37; „Quo vadis” w Wodewilu. *Tyg. Il.* 1900 nr 34.

439. E. Moreau: Quo vadis. Drame en 5 a. Wyst. od 1901.

Noty i rec.: Przed premierą „Quo vadis?” w Paryżu; „Quo vadis?” Sienkiewicza w przeróbce scenicznej E. Moreau. *Gaz. Nar.*, Lwów 1901 nr 71, 80; Widz [J. Wasowski?]: „Quo vadis?” na scenie. *Gaz. Pol.*, Warsz. 1901 nr 80; A. Aderer: La mise en scène et l’interprétation de „Quo vadis”. *Le Théâtre* 1901 nr 55; A.Br. [A. Breza]: „Quo vadis” na scenie teatru Porte-Saint-Martin w Paryżu. *Wiek II*. 1901 nr 79, 102; A. Clareau: Chronique théâtrale. *Le Soleil* 1901 z 25 III; R. Coolus: Le théâtre. *Revue Blanche* 1901 z 1 IV; H. Dac: Quinzanes dramatiques et artistiques. *L’Univers*, Paryż 1901 z 25 III; A. Delilie: Avant première de „Quo vadis?” *Le Figaro* 1901 z 19 II; F. Duquesnel: Les premières. *Le Gaulois* 1901 z 18 III i z 23 IX; E. Faguet: La semaine dramatique. *Journal des Débats* 1901 z 25 III; A.Galdemat [L. Fert]: Soirée parisienne. „Quo vadis?”. Lettre de Pétrone à Vinicius. *Le Gaulois* 1901 z 18 II; H. Fouquier: Les théâtres. „Quo vadis?” *Le Figaro* 1901 z 17 i 18 III; H. Fouquier: Théâtre de la Porte-Saint-Martin. „Quo vadis?”. *Le Théâtre* 1901 nr 55; Freddis: „Quo vadis?” *L’Art Dramatique et Musical* 1901, III s. 136-139; G. Gelfroy: „Quo vadis?” à la Porte-Saint-Martin. *Revue Universelle* 1901, III s. 379; „Quo vadis?” à la scène. *L’Illustration* 1901 z 23 III, nr 3030; L. Kerst: „Quo vadis?”. *Le Petit Journal* 1901 z 17 III; *Dz. Pozn.* 1901 nr 68; „Quo vadis?” w Paryżu. *Gaz. Lw.* 1901 nr 68; Notatki literackie. *Kraj*, Petersburg 1901 nr 12, dod. *Życie i Szt.* s. 145-146; „Quo vadis” za kulisami paryskimi. *Kur. Pozn.* 1901 nr 197; M.P.: Premiera „Quo vadis”. Paryż d. 18 marca. *Kur. Codz.*, Warsz. 1901 nr 79; „Quo vadis” w teatrze Porte-Saint-Martin. *Kur. Teatr.*, Warsz. 1901 nr 4; Skrz. [A. Skrzynecki?]: „Quo vadis” na scenie. *Kur. Warsz.* 1901 nr 86, 106; A.P. Launoy, L. de Juin: „Quo vadis?” en Italie. *L’Art du Théâtre* 1901 nr 5 z 15 VI; G. Larroumet: Chronique théâtrale. *Le Temps* 1901 z 25.III; G. Leroux: Au théâtre. *Le Matin* 1901 z 18 III; C. Le Sené: Premières représentations. *Le Siècle* 1901 z 18 III; C. Martel [C. Demestre]: Théâtres. *L’Aurore* 1901 z 18 III i 21 IV; C. Mendès: Premières représentations. *Le Journal* 1901 z 18 III; L. Muhlfield: Les premières. *L’Echo de Paris* 1901 z 18 III; N.N.: Iz inostranoj žyjni („Quo vadis” w pariz-

kom Sen-Marten). *Kawkaz* 1901 nr 89; „Kamo griadieszy” na scenie teatru Porte-Saint-Martin w Paryżu. *Permskij Kraj* 1901 nr 72; „Quo vadis” w pieriedielkie dla sceny. *Pietierburgskaja Żyźń* 1901 nr 508; „Quo vadis” G. Sienkiewicza na scenie paryżskiego teatru. *Nowaja Illustracyja* 1901 nr 12, toż: *Wołyń* 1901 nr 69; „Quo vadis” i „Les Remplaçantes” na scenie paryżskich teatrow. *Nowoje Wriemia* 1901 z 11 IV; „Quo vadis” na scenie. *Ruch Katol.*, Lwów 1900 nr 113, 195; L. Schneider: L’auteur du drame E. Moreau. *Le Théâtre* 1901 nr 55; E. Stoullig: E. Moreau. *Les Annales du Théâtre et de la Musique* 1900 t. 27 s. 290-298; *Le Théâtre* 1901 nr 55; L’auteur de la musique [Francis Thomé]. *Le Théâtre* 1901 nr 55; Tout-Paris. Bloc-notes. *Le Gaulois* 1901 z 4 I.; F. Trawiński: „Quo vadis?” au théâtre. *Bulletin Pol.*, Paryż 1901 z 15 V s. 109-116; n. [M. Gawalewicz]: „Quo vadis” w przeróbce scenicznej E. Moreau na scenie teatru Porte-Saint-Martin [i w Strasburgu]. *Tyg. Il.* 1900 nr 44, 1901 nr 13, 1902 nr 15; R. Vallier: Le théâtre. *La République Française* 1901 z 19 III; Widz: „Quo vadis” na scenie. *Gaz. Pol.* 1901 nr 80; Un Monsieur de l’Orchestre [M. Zamaçois]: La soirée. *Le Figaro* 1901 z 18 III; Prost.: Z rozmów i wrażeń. Przed premierą „Quo vadis” w Paryżu; Powodzenie „Quo vadis?” *Kraj*, Petersburg 1901 nr 8, 10; Notatki teatralne. *Kraj*, Petersburg 1901 nr 12, dod. *Życie i Szt.* s. 145-146; Sęp [W. Maleszewski]: Z Warszawy. *Bies. Lit.* 1901 nr 12, 14; Wyst. Tunis 11 V 1901, zespół J. Catalani. *Inf. Dz. Pozn.* 1901 nr 182; S. Belza: Z pobytu w Tunisie. *Tyg. Pol.* 1901 nr 15 i n.; toż: W Tunisie i na Malcie. Warsz. 1905 s. 47; „Quo vadis” w teatrze murzyńskim. *Bies. Lit.* 1905 nr 1 s. 15-16. – Eska [S. Skwarczyńska]: Z teatru. „Quo vadis?” Sienkiewicza. Występ Teatru Nowości w Stanisławowie. *Kur. Stanisławowski* 1927 nr 343. – Inscenizacje „Quo vadis?”. *Wiadomości*, Londyn 1957 nr 51/52; T. Sivert: „Quo vadis” w teatrze Porte-Saint-Martin w 1901 r., w: Polacy w Paryżu. Warsz. 1980 s. 101 i n.

440. A. Hoffman. Quo vadis?. Rec.: Notatki teatralne [„Quo vadis?” na scenie czeskiej]. *Kraj*, Petersburg 1901 nr 51, dod. *Życie i Szt.* s. 604.

441. Notatki literackie. „Quo vadis” na scenie rosyjskiej. *Przedświt*, Lwów 1901 nr 87; Notatki literackie. W cyrku odesskim braci Truzzi wystawiono pantomimę „Quo vadis”. *Kraj*, Petersburg 1901 nr 50, dod. *Życie i Szt.* s. 592; W.B.: Bolszój teatr. „Kamo griadieszy” [w oprac. A. Murawiejow]. *Wilenskiy Wiestnik* 1902 nr 277; Smolenskiy [A.A. Izmailow]: Nowyj teatr. „Kamo griadieszy”. *Birżewyje Wiedomosti* 1902 z 10.II.; *Zwieszda* 1902 z 23 II; *Warszawskij Dniownik* 1902

z 24 II; Notatki teatralne. *Kraj*, Petersburg. 1902 nr 7, 14, 15; Kwidam [A.R. Kugiel]: Pietierburg. Quo vadis [wg E. Moreau?]. *Russkoje Słowo* 1902 z 12 II; Teatr i muzyka. *Riżskij Wiestnik* 1903 nr 238, 243, 248; Teatr i muzyka. „Quo vadis”. *Pribaltijskij Kraj* 1903 z 29 X; „Quo vadis” na tomskiej scenie. *Sibirskaja Żyźń* 1903 z 4 II.

– „Kamo griadieszy?”. Teatr [Adapt. N.I. Sobolszczikow-Samarin]. *Saratowskij Listok* 1903 z 18 XI; toż: *Kazanskij Tielegraf* 1903 z 31 XII; *Finlandskaja Gazeta* 1903 z 13 II; Około żyzni. *Odiesskije Nowosti* 1904 z 30 X; Gorodskij teatr. *Jug* 1905 z 20 X.; [wyst. ros. Teatr Sołowcowa, Kijów]. Rec.: K.L. [K. Łozińska]: Teatr i muzyka. *Dz. Kijow*. 1906 nr 237; Teatr i muzyka. Spiekta-kli ruskoj truppy. „Kamo griadieszy”. *Wilenskiy Wiestnik* 1906 z 10(23) X.

– „Kamo griadieszy?” [Adapt. N.I. Sobolszczikow-Samarin?]. Teatr i iskusztwo [wyst. w teatrze Buff w Tomsku]. *Sibirskaja Żyźń* 1909 nr 160, 165; [Wyst. w Odessie]. *Odiesskije Nowosti* 1909 z 8 I.; Teatr i iskusztwo. *Kawkaz* 1909 nr 79; Teatr i muzyka [Armawirskij teatr]. *Otkliki Kawkaza* 1909 nr 53; Teatr i muzyka [Teatr Grikke]. *Jużnyj Kraj* 1909 z 19 XII.; Ja. Rudniew, *Astrachanskij Wiestnik* 1910 z 29 XII.; *Teatr* 1911 z 15/16 VI, 1912 z 3 I; *Wolgar* 1911 z 7 XII.; *Teatr* 1913 z 5/6 VI, 1914 z 14. VI; 1915 nr 1650.

442. J. Righetti z Termo: Lygia. Opera jednoaktowa dla sceny w Nowym Yorku. Noty: Miscelanea. *Kraj*, Petersburg. 1906 nr 29; *Kur. Warsz.* 1906 nr 203.

– J. Pearet: Lygia. Tragedia. Wyst. Wilno 1907. Rec.: E. Węśławska: Z teatru. *Dz. Wil.* 1907 nr 295.

443. F. Nowowiejski: „Quo vadis? Dramat muzyczny. Libretto A. Jüngst.

„Quo vadis” jako opera. *Dz. Chicag.* 1907 nr 35; P. M.: Libretto do F. Nowowiejskiego dramatu muzycznego „Quo vadis” [streszczenie]. *Kur. Pozn.* 1907 nr 7; Puk [A. Nossig?]: „Quo vadis” jako opera. *Kur. Warsz.* 1907 nr 23; D. [A. Dobrowolski]: „Quo vadis?” Dramat muzyczny F. Nowowiejskiego [wyst. w Czechach]. *Kur. Warsz.* 1907 nr 150; Ze świata. „Quo vadis?” Dramat muzyczny. *Kur. Warsz.* 1907 nr 323; F. Nowowiejski. „Quo vadis”. Dramat muzyczny. *Gaz. Kośc.*, Lwów 1908 s. 181-182; *Gaz. Nar.*, Lwów 1908 nr 191; „Quo vadis?” Oratorium F. Nowowiejskiego. *Młoda Muzyka*, Warsz. 1909 nr 17.

– Wyst. Warsz. 1910. Teatr w Filharmonii. Rec.: S. Dziadulewicz, *Bluszcz* 1910 nr 44; A. Poliński, *Kur. Warsz.* 1912 nr 13; „Quo vadis?” Oratorium F. Nowowiejskiego w wykonaniu „Lutni”. Rec.:

R.Ch. [R. Chojnacki]: „Quo vadis”. Oratorium F. Nowowiejskiego. *Prz. Muzycz.*, Warsz. 1912 nr 7 s. 13-14; M. Seyda, *Kur. Pozn.* 1914 nr 11, nr 112 dod. s. 2; *Postęp*, Pozn. 1914 nr 111; Dzieje muzyki „Quo vadis?”. Oratorium F. Nowowiejskiego. *Głos Tyg.* 1966 nr 224; *Sł. Warm. Maz.* 1966 nr 11; K. Kosętko: „Quo vadis?” - oratorium religijne F. Nowowiejskiego, w zb.: Motywy sakralne w twórczości H. Sienkiewicza. Zamość 1992 s. 107-117 (68).

– Wyst. Warszawa 1995. F. Nowowiejski: Oratorium „Quo vadis”. Sceny dramatyczne według powieści H. Sienkiewicza. Z programu: L. Ludorowski: Wokół „Quo vadis”; P. Chymowski: „Quo vadis?” w Teatrze Wielkim; R. Augustyn: Fresk Nowowiejskiego. Teatr Wielki - Opera Narodowa w Warszawie. Warsz. 1995.

– Wyst. Bytom 2000. Quo vadis. Muz. F. Nowowiejski. Reż. Z. Bogdański. Opera Śląska. Rec.: M. Dziadek, *Opcje* 2000 nr 5; W. Konopelska, *Śląsk* 2001 nr 2 s. 70.

444. Chilon Chilonides. Obrazy sceniczne z „Quo vadis”. Wyst. Wilno 1908. Rec.: *Gon. Wil.* 1908 nr 111; I. B.: Teatr polski. *Kur. Litew.*, Wil. 1908 nr 76.

445. Quo vadis? Opera w 5 a. i 6 obrazach. Muzyka J. Nougues, libretto H. Caïn. Wyst. od 1909. Druk: Paryż 1910, Warsz. 1910, Lwów 1911, Mediolan 1911 [tłum. libretta nie podany]. – Wyst. i wyd. paryskie. Rec.: J. Barbier: „Quo vadis?” Étude analytique. *L'Echo de Rouen* 1909; A. Bruneau: Répétition générale. *Le Matin* z 26 XI 1909; R. Brussel: Les théâtres. À propos de „Quo vadis?”. *Le Figaro* z 17 i 28 XI 1909; V. Debay, *Courrier Musical* z 15 XII 1909; *Dz. Pol.*, Lwów 1909 nr 50; L. Fourcaud: Musique. *Le Gaulois* z 27 IX, 1909; H. Gauthier-Villars, *Comoedia* z 27 XI 1909; [W. Gąsiorowski?], *Świat*, Warsz. 1909 nr 49; F. Grétry: „Quo vadis?” au Lyrique Municipal. *Musica* 1910 nr 88; B. Gros: Avant-première de „Quo vadis?”. *Le Figaro* z 26 XI 1909; R. Hahn: Premières représentations. *Le Journal* z 28 XI 1909; A. Jullien: Revue musicale. *Journal des Débats* z 28 XI 1909; [Streszcz.]. *Kur. Lw.* 1909 nr 50; Opera „Quo vadis?” w Paryżu. *Kur. Por.*, Warsz. 1909 nr 80; P. Lalo: La musique. *Le Temps* z 30 XI 1909; „Quo vadis?” na scenie w Paryżu. *Nasz Kraj*, Lwów 1909 nr 78; J. Nougues: „Quo vadis?” [wywiad z kompozytorem]. *Comoedia* z 18 X 1910; A. Rajchman: „Quo vadis” w operze. *Kur. Warsz.* 1909 nr 24; a.r. [A. Rajchman]: „Quo vadis” w operze. *Tyg. Il.* 1909 nr 5 s. 96; E. Stoulling, *Les Annales du Théâtre et de la Musique* 1909 s. 326-328; Strzem. [W. Strzembosz]: „Quo vadis?” na sce-

nie. *Kur. Warsz.* 1909 nr 331; [Koresp. z Paryża]. *Tyg. Il.* 1909 nr 5, 1910 nr 45; *Wiek Nowy*, Lwów 1909 nr 2523, 2525; M. Zamaçois: La soirée. *Le Figaro* z 27 XII 1909; Nową opera. *Rampa i Żyżń* 1909 nr 14; „Quo vadis” na scenie paryskiej [La Gaité]. *Bies. Lit.* 1910 nr 5; „Quo vadis?” w Paryżu [teatr Lyrique]. *Tyg. Il.* 1910 nr 45 s. 920; [wznowienie?] Paryż 1923. Rec.: A. Jullien, *Journal des Débats* 1923 z 13.V.
 – Wyst. Nicea 1909. Rec., noty: „Quo vadis?” na scenie. *Głos Warsz.* 1909 nr 60; Opera „Quo vadis?” w operze nicejskiej. *Kur. Pozn.* 1909 nr 52; „Quo vadis?” na scenie w Nicei. *Sl. Pol.*, Lwów 1909 nr 111; *Kur. Warsz.* 1909 nr 59.
 – Wyst. Warszawa 1910. Rec., noty: Przed premierą „Quo vadis?”. *Kur. Por.*, Warsz. 1910 nr 279; Cz. Jankowski: Wieczory teatralne i muzyczne. Wystawienie opery „Quo vadis?”. *Tyg. Il.* 1910 nr 42; A. Poliński: „Quo vadis?”. *Kur. Warsz.* 1910 nr 280; *Warszawskij Dniownik* 1910 nr 264; Przed premierą „Quo vadis?”. *Kur. Por.*, Warsz. 1910 nr 279; A. Pol. [A. Poliński]: Z teatru i muzyki. *Kur. Warsz.* 1911 nr 129.
 – Wyst. Praha 1910. Rec.: Opera „Quo vadis?” w Pradze. *Sl. Pol. ów.* 1910 nr 117; A. M.: „Quo vadis?” Sienkiewicza na scenie czeskiej. *Dz. Ciesz.* 1910 nr 184.
 – Wyst. Magdeburg, Wrocław 1910. Rec.: Opera „Quo vadis?” na scenie magdeburskiej [i w teatrze „Schauspielhaus” we Wrocławiu]. *Kur. Pozn.* 1910 nr 255, 262.
 – Wyst. rosyjskie od 1910. Opera Ż. Nugesy, libretto wg adapt. Sobolszczikowa-Samarina. Rec.: Don Diez [W.I. Sokalskij]: Muzykalnyje zamietki. *Jużnyj Kraj* 1910 z 16 XII.; Je. Embe: „Kamo griadieszy”. Opera Ż. Nugesy. *Jużnyj Kraj* 1910 z 18 XII.; G.K. Czarychow: „Kamo griadieszy” Nugesy. *Moskowskije Wiedomosti* 1910 z 21 XI.; N.G. Szebujew: „Kamo griadieszy” na scenie. *Solnce Rossii* 1910 nr 37; *Teatr* 1910 z 17, 19, 22 IX.; „Kamo griadieszy”. Opera Nugesy. *Poslednije Nowosti Siezona*. Charków 1911 nr 153, 185, 196/197; A. Cenowskij: Quo vadis [Ż. Nugesy]. *Odiesskije Nowosti* 1911 z 18 IX.; Kamo griadieszy? [adapt. Sobolszczikowa-Samarina]. *Teatr* 1913 z 5/6VI, 1914 z 14 VI.; 1915 nr 1650.
 – Wyst. Lwów-Kraków 1911. Rec.: M. Gajewski: Przegląd muzyczny. „Quo vadis”. *Widnokregi*, Lwów 1911 z. 4/5 s. 138-140; Z. Jachimecki: Opera [lwowska] w Krakowie. *Prz. Pol.* 1911/12 z. 2 s. 258-265; B. Walewski: O muzyce w Krakowie słów kilka. *Krytyka* 1911 z. 9 s. 129-133.
 – Wyst. Nowy Jork 1911. Rec.: *Tyg. Il.* 1911 nr 25 s. 492.
 – Wyst. Petersburg 1917. Rec.: Mały felieton. Opera „Quo vadis?” w Petersburgu. *Kur. Pozn.*

1917 nr 7; Opera „Quo vadis?” po polsku w Petersburgu. *Prz. Wiecz.* 1917 nr 9.

– Wyst. Paryż 1931. Rec.: „Quo vadis?” Sienkiewicza na scenie. Lwy śpiewające w operze. *Kur. Pozn.* 1931 nr 410, 510.

– Wyst. Warszawa 1933. Rec.: P. Rytel, *Gaz. Warsz.* 1933 nr 115.

446. „Quo vadis”. Tłum. [wg oprac. E. Moreau] F. Hedberg, reż. G. Klintberg. Wyst. Svenska Teatern, Sztokholm 1912. Rec., art., noty: *Aftonbladet* z 3 III 1912; *Dagens Nyheter* z 3 III 1912; *Svenska Dagbladet* z 26 IV 1912; C.G. Laurin: Ros och ris. Sztokholm 1913 s. 399; E. Michal: Tal- och sångpjeser uppförda d Stockholms samtligateatrar och öfvriga lokaler spelären 1863-1913. Sztokholm 1916 s. 246; H. Cohn: Teaterminnen. *Scen och Salong* 1978 nr 1 s. 17; Z. Ciesielski: Od Fredry do Różewicza. Dramat i teatr polski w Szwecji w latach 1835-1976. (Sceniczny tryumf Sienkiewicza [w r. 1912]). Gdań. 1986 s. 36-37, 264-265.

447. „Quo vadis” w Gruzji, adapt. wg ros. przeróbki N. Sobolszczikowa-Samarina, tłum. A. Cereiteli. Wyst. Tyflis 1909-1915; Rec.: *Sachalcho Gazeti* 1910 nr 140, *Kolchida* 1912 nr 27, *Imereti* 1913 nr 173, *Merchali* 1913 nr 68-69, *Sachalcho Purceli* 1915 nr 424.

448. Ewnika i Pietronij. Balet w 2 d. i 3 kart. Libretto po romanu G. Sienkiewicza sost. A.A. Gorskij, muz. F. Chopin. Wyst. Moskwa, Bolszoj Teatr. Rec.: *Teatr* 1915 z 8 XII i nast.; *Russkije Wiedomosti* 1915 z 10 XII.

449. Teatr Korsza. „Kamo griadieszy”. Adapt. W.K. Tatiszczew. *Rampa i Żyżń* 1918 nr 9 z 21 II; *Teatr* 1918 z 11/12 II; *Utro Rossii* 1918 nr 24 z 10 II.

450. „Quo vadis?” w cyrku [berlińskim]. *Tyg. Il.* 1925 nr 5 s. 98. – W cieniu krzyża [fragment na motywach „Quo vadis”, bez podania nazw. autora]. Reż. Cecil B. De Mille. USA 1932. Nota: *Kur. Pozn.* 1932 z 29 X.

451. H. Sienkiewicza „Quo vadis” [w radiu czeskim]. *Biul. Radiowo-Telew.*, Warsz. 1969 nr 10 s. 95. – „Quo vadis?”. Oprac. B. Matuszczak, reż. J. Stokalska. Warsz. Opera Kameralna 1996. Rec.: *Ruch Muzycz.* 1996 nr 26; *Wiad. Kult.* 1996 nr 49. – Quo vadis, Domine? Sceny z życia pierwszych chrześcijan. Reż. A. Osławska. Theatrum Mundi, Krak. 2000. Rec.: *Tygiel Kult.* 2001 nr 1/3; H. Kosętka: Teatralne adaptacje „Quo vadis?” H. Sienkiewicza, w zb.: H. Sienkiewicz, twórca i obywatel. Opole 2002 s. 159-180 (83).

452. „Quo vadis?” Reż. E. Guazzoni i in. Film wytwórni Cines. Rzym 1912. Rec.: „Quo vadis?” Sienkiewicza w kinematografach warszawskich. *Bies. Lit.* 1913 nr 15, 21-24; „Quo vadis?” w kinematografie [o współpracy R. Ordyńskiego]. *Tyg. Il.* 1913 nr 16 s. 313; W. Bielinskij: Kak w diejstwielnosti umier Pietronij? Po powodu niedawnych kinematograficznych kartin iz romana „Quo vadis?”. *Giermes* 1913 nr 14 s. 369-373; „Quo vadis?”. *Siewier* 1913 nr 13; *Poslednije Nowosti Siezona* 1913 nr 255; *Jużnyj Tielegraf* 1913 z 23 IV; *Birżewyje Wiedomosti* 1913 z 18 IV.; Kino Świżez w Tarnopolu. Codzienne przedstawienie Sienkiewiczowskiego „Quo vadis?”. *Głos Pol.*, Tarnopol 1913 nr 17; Proces o „Quo vadis?” w kinematografie. *Il. Kur. Codz.* 1913 nr 90; A. Jackiewicz: Quo vadis [dot. filmu z 1913 r.]. *Film* 1983 nr 40 s. 20; M. Hendrykowska: Pierwszy spektakl dla mas: „Quo vadis?” Enrico Guazzoniego na ziemiach polskich (1913-1914). *Iluzjon* 1995 nr 1/4 s. 109-116.

453. „Quo vadis?”. Reż. G. Jacoby. Film wytwórni UC Italiana, 1924. Inf.: J.S.: Sienkiewicz i „Quo vadis?” we Włoszech. *Il. Kur. Codz.* 1924 nr 287; Jak się przygotowuje film „Quo vadis?”. *Il. Kur. Codz.* 1924 nr 54; Z Polski i ze świata. Obłożenie aresztem filmu „Quo vadis?”. *Głos Nar.*, 1924 nr 248; O honorarium za wyświetlanie „Quo vadis?”. *Il. Kur. Codz.* 1924 nr 296; Sienkiewicz sprzedał prawa filmu „Quo vadis?” za 500 franków. *Il. Kur. Codz.* 1924 nr 307; List spadkobierców śp. H. Sienkiewicza [w sprawie praw autorskich]. *Il. Kur. Codz.* 1924 nr 317; „Quo vadis?” podług arcydzieła H. Sienkiewicza. *Il. Kur. Codz.* 1924 nr 321; „Quo vadis?” zaarrestowane. *Kur. Pozn.* 1924 nr 250; Wielki spór o obraz „Quo vadis?”. *Gon. Krak.* 1924 nr 257; Z kinematografu. „Quo vadis” [reklamy i komunikaty, m.in. o wstrzymaniu wyświetlania filmu po protestach rodziny w sprawie praw autorskich i o wznowieniu projekcji]. *Kur. Warsz.* 1924 nr 291, 300, 314, 318; „Quo vadis?”. *Kur. Pozn.* 1924 nr 273; Przed ekranem. *Kur. Warsz.* 1924 nr 334, 347; „Quo vadis?” w filmie. *Wiek Nowy*, Lwów 1925 nr 7056; Polska za granicą [m.in. noty o projekcji filmu w Palestynie w prasie brytyjskiej]. *Wiad. Lit.* 1927 nr 4; Za bezprawną eksploatację filmu „Quo vadis?”. Ciekawa rozprawa przed sądem okręgowym w Poznaniu. *Kur. Pozn.* 1932 nr 104.

454. „Quo vadis?”. Film, 1935. Nota: Nowy, monumentalny film polski „Quo vadis” już ujrzał światło dzienne [nie wszedł na ekrany?]. *Kino*, Warsz. 1935 nr 14.

455. J.St. [J. Steiner]: Sienkiewicz na ekranie. Ameryka filmuje „Quo vadis?”. *Kino*, Warsz.

1935 nr 49; Kronika filmowa. *Kultura*, Pozn. 1936 nr 6. – Kronika. Wytwórnia brytyjska przygotowuje realizację „Quo vadis?”. *Zdrój* 1946 nr 1. – L. Bukowiecki: Dokąd idziesz, Huston i co z tego wyniknie. *Odrodzenie* 1949 nr 33.

456. „Quo vadis?”. Film wytwórni MGM, Hollywood 1951. Rec.: Kor. [J. Woźniakowski]: Sienkiewicz w Hollywood [o próbie ekranizacji F. Bruce Lockhardt]. *Tyg. Powsz.* 1952 nr 19; S. Mackiewicz, *Wiadomości*, Londyn 1952 nr 9, przedr. pt. „Quo vadis?” w: S. Mackiewicz: Muchy chodzą po mózgu. Krak. 1957 s. 63-70; Z. Nowakowski: *Dz. Pol. i Dz. Żoł.*, Londyn 1952 nr 27; Pisarze angielscy o „Quo vadis?”. *Wiadomości*, Londyn 1952 nr 31, 39; J. Toeplitz: Pięć razy „Quo vadis?” [o adapt. film.]. *Świat*, Warsz. 1953 nr 10; *Litieraturnaja Gazieta* 1953 nr 148; Z. Lichniak, *Śl. Powsz.* 1958 nr 68; J. Odrowąż-Pieniżek, *Il. Kur. Pol.* 1958 nr 165.

457. „Quo vadis?”. Scen. wg pow. H. Sienkiewicza: E. de Concini, F. Scardamaglia i F. Rossi. Reż. F. Rossi. TV-RAI. Serial 6 odc., emisja od II 1985, w Polsce od III 1987. Rec., art., noty, wyw.: *Antena* 1985 nr 12; (M) [M. Wronkowska], *Kur. Pol.* 1985 nr 178; R. Godlewski, *Kur. Lub.* 1986 nr 22, *Kur. Podl.* 1986 nr 20; R. Dębecki, *Głos Pom.* 1987 nr 80; *Ziel. Sztand.* 1987 nr 23; A. Krawczuk, *Polityka* 1987 nr 18; M.A.STYKS [J. Maśliński], *Życie Lit.* 1987 nr 19; M. Pakcińska, *Za i Przeciw* 1987 nr 22; L. Winniczuk, *Kur. Pol.* 1987 nr 57; Z. Buchalska, *Dz. Bałt.* 1987 nr 68; *Film* 1987 nr 11; *Głos Pom.* 1987 nr 68; *Gaz. Olszt.* 1987 nr 64; *Ekran* 1987 nr 12; *Kur. Pol.* 1987 nr 61; W. Młodziejowski, *Gaz. Pozn.* 1987 nr 73; M. Mokrzycka, *Expr. Wiecz.* 1987 nr 56; J. Nowicka, *Ekran* 1987 nr 8; U. Siemek, *Wiecz. Wroc.* 1987 nr 51; (śl), *Życie Warsz.* 1987 nr 51; *Wiecz. Wybrz.* 1987 nr 66; (eb) [E. Bielska], *Świat Młod.* 1987 nr 44; Z. Buchalska, *Głos Szczec.* 1987 nr 68; Z. Przeździecka, *Antena* 1987 nr 14; R. Dębecki, *Kur. Szczec.* 1987 nr 61; R. Kosiński, *Tryb. Ludu* 1987 nr 91; J. Kydryński, *Dz. Pol.* 1987 nr 105; M.A. Kowalski, *Prz. Tyg.* 1987 nr 12; M. Krassowski, *Odrodzenie* 1987 nr 19; Er-El [R. Langowski], *Poslaniec Warm.* 1987 nr 11; J.F. Lewandowski, *Katolik* 1987 nr 20; J. Nowicka, *Ekran* 1987 nr 19; W. Pasiut, *Argumenty* 1987 nr 21; M. Pruski, *Głos Wybrz.* 1987 nr 85; *Nowości* 1987 nr 61; U. Siemek, *Echo Dnia* 1987 nr 56; K.M. Sieniawski, *Kultura*, Warsz. 1987 nr 15; J. Sochanik, *Tak i Nie* 1987 nr 18; M. Starowieyski, *Prz. Katol.* 1987 nr 20; J. Zatorski, *Zorza* 1987 nr 19; M. Ziółkowski, *Nowości* 1987 nr 71.

458. M. Derecki: „Quo vadis?” w filmie. *Kamena* 1987 nr 8. – J. F. Lewandowski: Inne

„Quo vadis?”. *Katolik* 1987 nr 18. – E. Modrzejewska: Dzieje filmowe „Quo vadis?”. *Kob. i Życie* 1987 nr 25. – L'oeuvre de Sienkiewicz au cinéma. *France-Pologne*, Paryż 1987 nr 223. – J. Tomaszewicz: Procesy o „Quo vadis?” (Sienkiewicz w kinematografii). *Dz. Pojez.* 1987 nr 89. – P. Wągiel, *Rzeczywistość* 1987 nr 16. – J. Słodowski: Filmowe adaptacje „Quo vadis?” H. Sienkiewicza, w zb.: *Sienkiewicz i film*. Kiel. 1998 s. 101-110 (75).

459. Quo vadis. Film wg scen. i w reż. J. Kawalerowicza. Wytwórnia Chronos Film 2001.

Wyw. przed premierą z J. Kawalerowiczem, producentami i aktorami, art., noty: K. Bielas, J. Szczerba: Nie dla kaprysu podpalić. *Gaz. Wyb.* 2000 nr 109, dod.; I. Cegiełkówna: Dokąd idziesz, człowieku? *Kino* 2000 nr 5; B. Hollender: Barbarzyński świat przełomu wieków. Krzyże w ogniu. *Rzeczpospolita* 2000 nr 96, 122; Z. Kałużyński: Dziedzictwo po Neronie. Dokąd zmierza Kawalerowicz, ekranizując „Quo vadis?”? *Polityka* 2000 nr 17; K. Masłoń: Łacińska msza. *Rzeczpospolita* 2000 nr 303; Z. Pietrasik: Jak porwać Ligię. Jeden dzień na planie filmu „Quo vadis?”. *Polityka* 2000 nr 26; P. Skrzypczak: Polski supergigancie, „quo vadis?”? *PAL Prz. Artyst.-Lit.* 2000 nr 12 s. 66-71; K. Sobolewski: „Quo vadis?” w drodze na ekrany. *Prz. Tyg.* 2000 nr 11; S. Zawisliński: Epopeja w budowie. *Wprost* 2000 nr 16.

– Wyw. po premierze: J. Axer: Głosy do „Quo vadis?”, rozm. T. Walas; J. Kawalerowicz: Gra z czasem, rozm. M. Malatyńska. *Dekada Lit.* 2001 nr 11/12; J. Kawalerowicz: Rzymski profil, rozm. Z. Pietrasik. *Polityka* 2001 nr 35; J. Kawalerowicz: Widza wkładam między lwy, rozm. H. Kowalik. *Przegląd* 2001 nr 15, 33; J. Kawalerowicz: Twarz człowieka jest widowiskiem, rozm. B. Hollender, K. Masłoń. *Rzeczpospolita* 2001 nr 198, 210.

– Rec.: W. Chelminiak: Zimne ognie Kawalerowicza. *Nowe Państwo* 2001 nr 36; W. Chrostowski: Dokąd idzie Kawalerowicz. *Przegląd* 2001 nr 33; A. Dołowska, *Tyg. Solid.* 2001 nr 37; M. Gugulski, *Głos* 2001 nr 37; Z. Kałużyński, T. Raczek, *Wprost* 2001 nr 39; J. Kobus, *Wprost* 2001 nr 35; J. Krawczyk, *Gaz. Wyb.* 2001 nr 245; Z. Pietrasik, *Polityka* 2001 nr 37; A. Piotrowska, *Tyg. Powsz.* 2001 nr 37; T. Sobolewski, *Gaz. Wyb.* 2001 nr 215; M. Winiarczyk, *Najwyż.* *Czas* 2001 nr 37 s. XLIV; R. Włast Matuszak, *Tyg. Solid.* 2001 nr 38; S. Zawisliński, *Rzeczpospolita* 2001 nr 198; M. Zieleniewski, *Wprost* 2001 nr 36.

460. J. Kobus: Antyoscar. Zgłoszenie „Quo vadis” do Oscara to sabotaż ze strony liderów naszej kinematografii. *Wprost* 2001 nr 44. – B. Riss, M. Supranowicz: Kicz czy arcydzieło.

„Quo vadis?”. *Wiedza i Życie* 2001 nr 10 s. 31-34. – K. Wojciewski: „Quo vadis?”. Chwila i wieczność. Impresje z planu filmowego [Album]. Warsz. 2001 s. 206, il. – J. Wojnicka: Czy adaptacja klasyki musi być grzechem? *Dekada Lit.* 2001 nr 11/12 s. 14-17. – „Quo vadis?” Jerzego Kawalerowicza. Kulisy filmu. Red. B. Kurowska, M. Kuźmicki. Łódź, Muzeum Kinematografii. 2001 s. 115. – B. Fiołek Lubczyńska: O walorach artystycznych adaptacji filmowej „Quo vadis?” (Twórczość J. Kawalerowicza w oczach krytyki). *Forum Humanistów* 2002 nr 1-2 s. 106-111. – M. Stanek: Film Jerzego Kawalerowicza „Quo vadis?” w opiniach recenzentów prasy ogólnopolskiej, w zb.: *Studia Sienkiewiczowskie* t. 3. Lub. 2003 s. 91-101 (87). – A.I. Kordela: H. Sienkiewicza „Quo vadis?”. Warsz. 2007, dok. dźwiękowy z oprac. – R. Scodel, A. Bettenworth: Whither „Quo vadis?”. Malden [USA] 2009 s. VIII, 292, il. – A. Sabak: H. Sienkiewicz. „Quo vadis?”. Krak., Wyd. Skrzat 2010 s. 94, il. – A. Helman: Quo vadis domine? Cztery adaptacje powieści H. Sienkiewicza, w zb.: *Od Mickiewicza do Mąsłowskiej. Adaptacje filmowe literatury polskiej*. Red. T. Lubelski. Krak., Universitas, 2014.

461. Rodzina Połanieckich

Rodzina Połanieckich. Scen.: B. Hlebowicz i A. Mularczyk. Reż. J. Rybkowski. PRF Zespoły Film., 1978. Serial TVP w 7 odc.: 1. Panna Marynia, 2. Między nienawiścią a miłością, 3. Pojednanie, 4. Narzeczeni, 5. Spełnienie, 6. Zdrada, 7. Powrót. – [Wyw. z J. Rybkowskim i aktorami oraz report.:] *Kur. Pol.* 1977 nr 252; *Dz. Pop.*, Łódź 1978 nr 6, 48; *Dz. Zach.* 1978 nr 50; *Expr. Wiecz.* 1978 nr 10; *Film* 1978 nr 13; *Głos Wielkop.* 1978 nr 48; *Kob. i Życie* 1978 nr 11, 16; *Kur. Lub.* 1978 nr 51; *Śl. Pol.* 1978 nr 48; *Śl. Powsz.* 1978 nr 50; *Sztand. Ludu* 1978 nr 51; *WTK Tyg. Katol.* 1978 nr 4; *Życie Warsz.* 1978 nr 53.

– Rec.: A. Baszkowski, *Fakty* 1978 nr 14; U. Biełous, *Zwierciadło* 1978 nr 8; M. Brzostowiecka, *Ekran* 1978 nr 18; T. Drewnowski, *Kino* 1978 nr 8, *Polityka* 1978 nr 16; K. Głogowski, *Kierunki* 1978 nr 20; D. Iwanowska, *Tydzień*, Pozn. 1978 nr 16; M. Kowalski, *Tyg. Kult.* 1978 nr 16; Lektor, *Ekran* 1978 nr 27; B. Lubosz, *Poglądy* 1978 nr 9; B. Nawrocka-Dońska, *Literatura* 1978 nr 19; F. Netz, *Kalej. Młod.* 1978 nr 12; W. Orłowski, *Odgłosy* 1978 nr 16; B. Słowikowski, *Życie Warsz.* 1978 nr 94; M. Śledzińska, *Śl. Powsz.* 1978 nr 52; S. Magala, *Student*, Krak. 1979 nr 9, 12; W. Roszewski, *Argumenty* 1979 nr 19. – M. Kaca, M. Marcjan: Filmowa adaptacja „Rodziny Połanieckich” H. Sienkiewicza w reżyserii J. Rybkowskiego, w zb.: H. Sienkiewicz. Twórczość i recepcja. Lub. 1991 s. 301-319 (67).

462. Marynia. Scen. na podst. pow. „Rodzina Połanieckich” oprac. B. Hlebowicz, A. Mularczyk, J. Rybkowski. Reż. J. Rybkowski. PRF Zespoły Film. Studio Filmowe Zebra 1983 r. [Film zmontowany z mat. serialu TV „Rodzina Połanieckich”].

Rec. i noty.: J.L. [J. Łabudzki], *Widnokrąg*, Rzesz. 1983 nr 30; A.H. [A. Horoszczak], *Ekran* 1984 nr 3; B. Janicka, *Film* 1984 nr 6; L. Klimczak, *Ekran* 1984 nr 4; Aleksandra [L. Kydryński], *Przekrój* 1984 nr 2019; C. Prasek, *Kob. i Życie* 1984 nr 3; J. Putrament, *Literatura* 1984 nr 6; J. Rybkowski, *Polityka* 1984 nr 12, *Sztand. Młod.* 1984 nr 181; M. Sadowski, *Razem* 1984 nr 5; P. Wągiel, *Rzeczywistość* 1984 nr 2; (w) [C. Wiśniewski], *Życie Lit.* 1984 nr 5; *Kur. Pol.* 1985 nr 248; *Głos Pol.*, Buenos Aires 1986 nr 24; *Gaz. Niedz.*, Londyn 1986 nr 11.

463. Sąd Ozyrysa

Mitologizacja [„Co się raz stało w Sydonie”, „Wyrok Zeusa”, „Sąd Ozyrysa”]. Insc. i reż. H. Ryl. – Wyst. Łódź od 1974, Teatr Lalek „Arlekin”. Rec.: J. Kwiecieński, *Głos Robot.* 1974 nr 255 s. 3; K.A. Lewkowski: Ani mit. Ani rzeczywistość. *Odgłosy* 1974 nr 43 s. 7. – Wyst. Warszawa, Teatr „Lalka” 1976 pt. Trzy opowieści. Rec.: (C.) [A. Ciesielski], *Życie Warsz.* 1976 nr 293; Z. Kwiecieńska, *Tryb. Ludu* 1977 nr 14.

464. Szkice węglem

W.K. Zieliński: Chłopska dola, dramat ludowy. (Wyst. też pt. Zemsta chłopca). Rec.: Teatr. *Dz. dla Wszyst.* 1880 nr 28.

465. Z. Mellerowa, J.K. Galasiewicz: Pan Zołzikiewicz. Obraz dramatyczny w 5 a. – Wyst. Warszawa 1888; M. Gawalewicz: Ze sztuki. *Gaz. Pol.* 1888 nr 164; Skierka [Cz. Jankowski]: Kronika warszawska. Z teatru i sztuki. *Kraj*, Petersburg 1888 nr 29; Kronika warszawska. Chłop na scenie. *Kraj*, Petersburg 1888 nr 32; R.W.: Przegląd teatralny. *Kłasy* 1888 nr 1204; S. Krzemiński: Przegląd teatralny. *Bluszcz* 1888 nr 37, 38; E. Lubowski: „Szkice węglem” na scenie. *Tyg. Il.* 1888 nr 291; – Kronika. *Świat* 1888 nr 13; M. Syn. [M. Synoradzki], *Dz. dla Wszyst.*, Warsz. 1888 nr 164; [W. Trąpczyński:] Echa warszawskie. *Prz. Tyg.* 1888 nr 31; A. Witski: Teatr. Melpomena na letnim mieszkaniu. *Prawda* 1888 nr 34; *Kur. Por.*, Warsz. 1888 nr 197, 202; *Wiek* 1888 nr 162; -a- [A. Rajchman?]: Kronika [z fragm. opinii Sienkiewicza]. *Echo Muzycz. Teatr. i Artyst.* 1888 nr 252, 1889 nr 295; W. Bogusławski: Felieton teatralny. *Gaz. Pol.* 1889 nr 113, 114; K. Kaszewski: Teatr Nowy. Pan Zołzikiewicz. *Kłasy* 1889 nr 1247; St.M.Rz. [S. M. Rzętkowski]: Z teatru. *Kur. Por.*, Warsz. 1889 nr 138; [A. Mazanowski:] Echa

warszawskie. *Prz. Tyg.* 1889 nr 21; J. Śliwowski, *Dz. dla Wszyst.*, Warsz. 1889 nr 18; – [Występy gościnne zespołu Teksla w Lublinie i Odessie, także o zmianach tekstu]. *Słowo*, Warsz. 1889 nr 2, 62, 170; Teatr. *Życie*, Warsz. 1889 nr 22.

466. Z. Noskowski: Szkice węglem. Nowela muzyczna. *Silva rerum* artystyczne. Rec.: *Tyg. Il.* 1890 nr 1.

467. Z daleka i z bliska [o przeróbce Ch.B. Hermanna: „Der Dorfschreiber”. Berlin 1893]. *Kraj*, Petersburg 1893 nr 37; Szkice węglem jako dramat niemiecki. *Kur. Por.*, Warsz. 1893 nr 248. – B. Kozakiewicz, G. Kahnen: Przeróbka na scenę paryską. Notatki literackie. *Kraj*, Petersburg 1902 nr 8, dod. *Życie i Szt.* s. 96.

468. Adapt. film. „Szkiców węglem” pt. „Krwawa dola”. Reż. W. Paliński i J. Zagrodzki. 1919. Rec.: Amfiteatr. *Kino* 1919 nr 4; W. Banaszkiwicz: Sienkiewicz w kinematografie. *Film na Świecie* 1974 nr 7.

469. S. Średnicki: „Szkice węglem”. Udramatyzował ... Rec.: S. Hłowski, *Praca Oświat.* 1948 nr 8/10; Z. Kwiecieński, *Teatr Lud.* 1949 s. 75. Wyst. od 1952 r. – Wyst. w Przybysławicach. Rec.: Staw., *Kłasy*, dod. *Chłop. Drogi* 1952 nr 8; *Wiel. Wola Ludu* 1952 nr 145. – Wyst. Zespół Świetlicowy. Rec.: M. Czarkowska: *Sztand. Młod.* 1953 nr 180. – Wyst. Pułtusk. Zespół Dramatyczny przy Komendzie Powiatowej MO. Rec.: *Na Straży Demok.* 1954 nr 22. – Wyst. Pstrągowa. Zespół amatorski. Reż. H. Bietka. Rec.: (tem.), *Widnokrąg* 1972 nr 21.

470. „Szkice węglem”. Adapt. film. L. Buczkowskiego i A. Demkowskiej 1956. Noty i rec.: M. Oleksiewicz: „Szkice węglem” na planie. *Film* 1956 nr 39; (jot) [J. Stefko]: „Szkice węglem” na warsztacie filmowym. *Łódz. Expr. Il.* 1956 nr 192; J. Suszko, *Polska* 1956 nr 11; J. Suszko: Jak rodzi się film „Szkice węglem”. *Expr. Wiecz.* 1956 nr 204; J. Suszko: Sienkiewiczowskie „Szkice węglem”. *Świat* 1956 nr 43; T. Woj. [T. Wojciechowska]: Sienkiewicz na ekranie. *Łódz. Expr. Il.* 1956 nr 168; L. Bukowiecki, *Tyg. Zach.* 1957 nr 51/52; J. Eljasiak, *Sztand. Ml.* 1957 nr 281; K. Godlewska, *Sl. Pol.* 1957 nr 294; A. Jackiewicz, *Tryb. Ludu* 1957 nr 329; B. Michałek, *Nowa Kult.* 1957 nr 49; (o) [E. Ostrowska], *Dz. Lud.* 1957 nr 266; L. Pijanowski, *Teatr i Film* 1957 nr 10; Z. Pitera, *Film* 1957 nr 49; B. Węsierski, *Expr. Wiecz.* 1957 nr 283; R. Wojna, *Orka* 1957 nr 27.

471. Ta trzecia

W.Z. [A. Nowicki]: Ta trzecia. Krotchwila w 4 aktach.

– Wyst. Warszawa 16 VI 1900. Rec.: E. Lubowski: Z teatru. *Kur. Codz.* 1900 nr 166; K. Korwin-Piotrowski: Ze sceny i estrady. *Tyg. Pol.* 1900 nr 25; Z. Sarnecki: Teatr Letni. *Wiek II.* 1900 nr 166; Gama [A. Sygietyński]: Z Królestwa Polskiego. *Kraj*, Petersburg. 1900 nr 23; W. Rabski, *Kur. Warsz.* 1900 nr 166; R. [S.M. Rzętkowski], *Tyg. Mód i Pow.* 1900 nr 26; Sęp [W. Maleszewski]: Z Warszawy. *Bies. Lit.* 1900 nr 28; Kronika. *Kur. Pozn.* 1900 nr 219; *Dz. dla Wszyst.*, Warsz. 1900 nr 137. – Wyst. Wilno 1909. Rec.: N.R. [N. Rouba]: Teatr polski. *Kur. Litew.* 1909 nr 43; E. Węclawska: Z teatru. *Gon. Wil.* 1909 nr 42. – Wyst. Warszawa 1916. Rec.: A.D. [A. Dobrowolski]: Z teatru. *Kur. Warsz.* 1916 nr 345; „Ta trzecia” w Teatrze Małym. *Kur. Warsz.* 1916 nr 322, 345; L.Ch. [L. Chrzanowski]: Teatr i muzyka. *Kur. Pol.*, Warsz. 1916 nr 346; Teatr i muzyka. *Nowa Gaz.*, Warsz. 1916 nr 570; St. Noyszewski: Teatr i muzyka. *Teatr Mały. Gaz. Por. 2 gr.* 1916 nr 346.

472. Ta trzecia. Adapt. L. Koźniewska. Teatr Telewizji. Rec.: E. Boniecka, *Kur. Pol.* 1961 nr 22; K. Kuliczowska, *Radio i Telew.* 1961 nr 6; (ibis) [A. Wróblewski], *Życie Warsz.* 1961 nr 24; Zet [Z. Krzyżanowska], *Tryb. Ludu* 1961 nr 25.

473. Ta trzecia. Adapt. scen. Z. Wróblewski. *Biul. Inform. Min. Kult. i Szt.*, Warsz. 1966 nr 10. – Wyst. Przemysł. 1967. Teatr „Fredreum”. Rec.: I. Pitula-Rożniatowska, *Widnokrag*, Rzesz. 1967 nr 41; Z. Wróblewski: Moja współpraca z „Fredreum”. *Teatr Lud.* 1969 nr 4.

474. Ta trzecia. Adapt. L. Chmielewski. Reż. B. Kilkowska. Teatr Rozrywki TV. Rec.: R.S. [R. Szydłowski], *Tryb. Ludu* 1973 nr 113; *RTV. Radio i Telewizja* 1973 nr 17.

Trzy opowieści – zob. Sąd Ozyrysa, Co się raz stało w Sydonie, Wyrok Zeusa.

475. W pustyni i w puszczy

W pustyni i w puszczy. 18 obrazów. Przeróbka A. Szczerby. Wyst. Wilno, Teatr Lutnia. 1933. Rec.: H. [H. Romer-Ochenkowska], *Kur. Wil.* 1933 nr 112.

476. Staś i Nel. Adapt. M.G. Plaskota. – Wyst. Szczecin 1959, Teatr Lalek „Pleciuga”. Rec.: F.J. [F. Jordan], *Kur. Szczec.* 1959 nr 303. – Wyst. Warszawa, Teatr Lalki i Aktora „Baj”. Rec.: (bień.) [W. Bieńkowska], *Stolica* 1959 nr 6; Z. Kwiecińska, *Tryb. Ludu* 1959 nr 27; I. Lubaszewska, *Expr. Wiecz.* 1959 nr 22; J.N. Miller, *Głos Naucz.* 1959 nr 7; A. Sikorski, *Teatr Lalek* 1960 nr 9. – Wyst. Częstochowa, Teatr im. A. Mickiewicza. Rec.: T. Kwaśniewski, *Życie*

Częst. 1961 nr 230. – Wyst. Jelenia Góra-Wałbrzych. Teatr Dolnośląski. Rec.: b.b. [B. Bąk], *Teatr* 1961 nr 12; R. [E. Rosner], *Głos Ziemi Ciesz.* 1961 nr 45. – Wyst. Białystok 1971. Rec.: Ag. [A. Świdzińska], *Gaz. Białost.* 1971 nr 28.

477. W pustyni i w puszczy. Adapt. T. Brzoza. Wyst. Toruń. Teatr Lalki i Aktora „Baj Pomorski”. Rec.: M. Barcz, *Pomorze* 1960 nr 10; J. Galewicz, *Teatr Lalek* 1960 nr 11. – Wyst. Czeski Cieszyn, Těšinské Divadlo - Scena Polska. 1988. Rec.: *Zwrot*, Czeski Cieszyn 1988 nr 5; *Głos Ludu*, Ostrawa 1988 nr 33; K. Čejka, *Zwrot*, Czeski Cieszyn 1988 nr 5; M. Pindór, *Głos Ludu*, Ostrawa 1988 nr 18.

478. W pustyni i w puszczy. Adapt. scen. J. Mazanek. Wyst. Łódź. 1962. Teatr im. S. Jaracza. Rec.: W. Orłowski, *Głos Rob.* 1962 nr 15. – Wyst. Kraków. Teatr Rozmaitości 1963. Rec.: J. Bober, *Gaz. Krak.* 1963 nr 218. – Wyst. Tarnów. Teatr Ziemi Krakowskiej. Rec.: K. Zbijewska, *Dz. Pol.* 1963 nr 38. – Wyst. Kalisz. Teatr im. W. Bogusławskiego. Rec.: J. Kwieciński, *Połudn. Wielkop.* 1964 nr 2. – Wyst. Olsztyn-Elbląg 1964 Teatr im. S. Jaracza. Rec.: J. Segiet, *Głos Olszt.* 1964 nr 6, 258. – Wyst. Lublin. Teatr im. J. Osterwy 1969/1970. Rec.: W. Korneluk, *Kult. i Życie* 1970 nr 5; Z. Reklewska, *Kur. Lub.* 1970 nr 15.

479. W pustyni i w puszczy [o projekcie pol.-włoskiej adapt. film.]. *Gaz. Krak.* 1966 nr 60; – B. Czeszko: Jak tłumaczyć z polskiego na nasze [o pracy nad scenariuszem]. *Kultura*, Warsz. 1967 nr 34, toż w: Wióry. Warsz. 1971 s. 225-234. – Obserwator [J. Szczyпка]: Bwana Kubwa, nie kręmy Sienkiewicza. *Kierunki* 1967 nr 36. – A. Jackiewicz: Poprawianie Sienkiewicza. *Film* 1967 nr 39, przedr. w: Niebezpieczne związki literatury i filmu. Warsz. 1971 s. 320-322. – „Staś i Nel w afrykańskich pustyniach i puszczech” [w radiu bułgarskim]. Rec.: *Biul. Radiowy* 1968 nr 8.

480. W pustyni i w puszczy [o projekcie realizacji filmu w reż. W. Ślesickiego – wyw., art., noty]: J. Gazda, *Ekran* 1969 nr 47; *Mag. Film.* 1970 nr 9; W. Ślesicki, *Dz. Zach.* 1970 nr 3, *Ekran* 1970 nr 4, *Film* 1970 nr 5, 20, *Kino* 1970 nr 1, *Życie Warsz.* 1971 nr 51, *Kur. Pol.* 1971 nr 140; T. Ziarski, *Wiadomości*, Londyn 1970 nr 28; *Mag. Film.* 1971 nr 2, 13, 24 36; B. Brach, *Głos Pracy* 1971 nr 55; Cz. Dziekanowski, *Kierunki* 1971 nr 13; (KISZ) [Z. Kiszkievicz], *Panorama* 1971 nr 35; A. Nowak, K. Przyboś, *Politechnik* 1971 nr 28; W. Pykosz, *Przekrój* 1971 nr 1388; J. Rutowicz, *Ekran* 1971 nr 13; J. Rutkowska, *Szpilki* 1971 nr 12; D. Sochacka, *Kobieta i Życie* 1971

nr 12; W. Śniadecki, *Ekran* 1971 nr 27, *Świat Młod.* 1971 nr 18, 24; *Expr. Wiecz.* 1971 nr 44; *Tryb. Ludu* 1971 nr 184, 315; A. Kłosiński, *Pol. Rundschau* 1972 nr 37 s. 20; A. Korupczyńska: Przedstawiamy wam Stasia i Nel. *Czyn Młod.* 1972 nr 2; *Film* 1972 nr 3, *Gospodyni* 1972 nr 14; *Płomyk* 1972 nr 2; A. Taraszkiewicz, *Przekrój* 1972 nr 1395.

481. W pustyni i w puszczy. Scenariusz i reż. W. Ślesicki. Dialogi: A. Ścibor-Rylski i W. Ślesicki. Prod. Zespół Film. „Iluzjon”, przy współpr. State Corporation for Cinema (Sudan). Premiera 1973.

[Rec., noty, spraw., wyw.]: B. Ciecierska, *Tyg. Demokr.* 1973 nr 44; E. Fetting, *Film* 1973 nr 1; A. Grzybowiecka, *Świat Młod.* 1973 nr 32/33, 85; A. Hampel, *Dz. Łódz.* 1973 nr 43-46; A. Iskierko, *Głos Pr.* 1973 nr 250; M. Karpiński, *Kultura*, Warsz. 1973 nr 43; B. Kaźmierczak, *Ekran* 1973 nr 43; M. Karbowski, *Głos Rob.* 1973 nr 190; Z. Klaczyński, *Tryb. Ludu* 1973 nr 303; J. Kliś, *Za i Przeciw* 1973 nr 47; Sz. Kobylński, *Ekran* 1973 nr 50; A. Korzyński, *Świat Młod.* 1973 nr 97; K. Kuliczowska, *Kino* 1973 nr 10; Aleksandra [L. Kydryński], *Przekrój* 1973 nr 1490; B. Lambach, *Ekran* 1973 nr 38; J. Laskowski, W. Ślesicki, *Płomyk* 1973 nr 23; Z. Lichniak, *Sl. Powsz.* 1973 nr 255; Z. Łączkowski, *Sl. Powsz.* 1973 nr 31, 247, 329; S. Mazowiecki, *Nasz Klub* 1973 nr 11; T. Mędrzak, *Głos Rob.* 1973 nr 45, 47; Cz. Michalski, *Dz. Zach.* 1973 nr 235, *Perspektywy* 1973 nr 43; K. Młynarz, *Nurt* 1973 nr 12; J. Nieciowski, *Film* 1973 nr 44; E. Nurczyńska, *Odgłosy* 1973 nr 43; Obserwator, *Argumenty* 1973 nr 43; J. Roszko, *Przekrój* 1973 nr 1455; T. Sobolewski, *Film* 1973 nr 38; JJS [J. J. Szczepański], *Tyg. Powsz.* 1973 nr 46; (sww) [S. Wiechno], *Zarzewie* 1973 nr 46; H. Witalewska, *Głos Naucz.* 1973 nr 47; S. Wyszomirski, *Kulisy* 1973 nr 42.

[noty anonim.] *Dz. Lud.* 1973 nr 260; *Dz. Łódz.* 1973 nr 245; *Ekran* 1973 nr 1; *Expr. Pozn.* 1973 nr 31; *Film* 1973 nr 12, 39, 42; *Głos Koszal.* 1973 nr 279; *Głos Wielkop.* 1973 nr 238; *Grom. Rol. Pol.* 1973 nr 48; *Kur. Pol.* 1973 nr 233; *Kur. Szczec.* 1973 nr 234; *Lidová Demokracie*, Praha 1973 z 18 X; *Szpilki* 1973 nr 12; *Panor. Pol.* 1973 nr 8; *Pobrzeże* 1973 nr 57; *Sl. Pol.* 1973 nr 72; *Świat Młod.* 1974 nr 12, 58, 93, 100; *Tryb. Robotn.* 1973 nr 243, 267; *Týdeník Československé Televize* 1973 nr 27; *Za i Przeciw* 1973 nr 48; *Życie Warsz.* 1973 nr 33, 245, 249;

482. W pustyni i w puszczy. Scen. i reż. W. Ślesicki. Zespół Film. „Iluzjon”. Serial TV w 3 częściach. 1974.

[Rec. filmu i serialu TV]. J. Kieniewicz, *Polityka* 1974 nr 3; S. Melkowski, *Fakty* 1974 nr 1; O. Sobanski, *Polska* 1974 nr 12; *Płomyczek* 1974 nr 1; *Zarzewie* 1974 nr 9; *Zwierciadło* 1974 nr 17; (wp) [W. Pielecki], *Świat Młod.* 1974 nr 78; *Film* 1974 nr 39; *Polish Perspectives*, Warsz. 1974 nr 12; [„Oskar Italy”]. *Życie Warsz.* 1974 nr 220; *Kino*, Praha 1975 nr 3.

483. W. Ślesicki: Z Tomkiem i Moniką w pustyni i w puszczy. Notatki z filmowego planu. Warsz. 1978 [właśc. 1979] s. 154. Rec.: M. Parowski, *Razem* 1979 nr 22; M. Warowny, *Nowe Książ.* 1979 nr 12; W. Wierzewski, *Film* 1979 nr 31; T.J. Żółciński, *Zwierciadło* 1979 nr 17. – D. Tarczyńska-Szymańska: Rola tworzywa w kształtowaniu dzieła filmowego na przykładzie filmu „W pustyni i w puszczy”, w zb.: Edukacja filmowa w szkole podstawowej i średniej. Red. J. Koblewska i M. Butkiewicz. Warsz. 1985. – W. Ślesicki: W pustyni i w puszczy. *Świat Młod. Polonijny Miesięcznik Nastolatków* 1987 nr 2. – J. Ruszała: O „W pustyni i w puszczy” H. Sienkiewicza, w zb.: W krainie egzotyki i przygody. Słupsk 1995 s. 162-163. – S. Mizerski: Przepraszam, kto to nakręci? [koresp. z Tunezji]. *Polityka* 2000 nr 46. – E. Szymańska: Dekolonizacja Sienkiewicza. *Przegląd* 2000 nr 44. – J. Ruszała: Komiks jako forma adaptacji „W pustyni i w puszczy” H. Sienkiewicza, w zb.: Publicystyka - literatura. Red. H. Ludorowska, L. Ludorowski. Lub. 2000 s. 181-190. *Litteraria Lublinensia XIII*.

484. W pustyni i w puszczy. Scen. Gavin Hood wg adapt. R. Bruttera i M. Dutkiewicza. Reż. Gavin Hood. Prod. W. Dziki, Vision Film, Polsat. 2000.

Rec.: M. Gugulski, *Głos* 2001 nr 12; J. Kobus, *Wprost* 2001 nr 12; Z. Pietrasik, *Polityka* 2001 nr 12; J. Szczerba, *Gaz. Wyb.* 2001 nr 70; Człowiek z Afryki. Wyw. z G. Hoodem. *Kino* 2001 nr 3. – W. Kot: W pustyni i w puszczy. Prawda i legenda. M. Borkowska. Aneks o filmie G. Hooda. Pozn. 2001 s. 195, il.

485. J. Wunderlich: W pustyni i w puszczy. Opowieść filmowa na motywach powieści H. Sienkiewicza. Egmont Polska. Warsz. 2001 s. 64. – Wydarzyło się w Afryce [konkurs na scenariusz]. Oprac. B. Partyka. *Guliwer* 2002 nr 2 s. 377-378. – J. Ruszała: Nowa ekranizacja „W pustyni i w puszczy” H. Sienkiewicza, w zb.: Studia Sienkiewiczowskie t. 4. Lub. 2004 s. 259-272 (90). – A. Chomiuk: Skutki „poprawiania” Sienkiewicza. O dwóch ekranizacjach „W pustyni i w puszczy”, w zb.: Studia Sienkiewiczowskie t. 5 cz. 2. Lub. 2005 s. 179-190 (92). – W. Orliński: Staś, Nel i roboty na parę [o komiksie]. *Gaz.*

Wyb. 2006 z 29 05 s. 19. – M. Rogoż: Adaptacje filmowe „W pustyni i w puszczy” H. Sienkiewicza, w zb.: Wokół „W pustyni i w puszczy”... Krak. 2012 s. 501-517 (102c).

486. Wiry. Fri-Dik: Kinematograf [nieukończona rosyjska ekranizacja „Wirów”]. Inf.: *Birżewyje Wiedomosti* 1916 z 6 XI.

Wyrok Zeusa – zob. **Sąd Ozyrysa** (Mitologizacje)

OPRACOWANIA BIOGRAFICZNE *

---

* Bibliografia rejestruje ogólne zarysy biograficzne, biografie fabularyzowane, omówienie działalności pisarza, otrzymanych nagród i jubileuszy do r. 1916, śmierć Pisarza, obchody pogrzebowe, przyczynki biograficzne i wspomnienia w układzie tematyczno-chronologicznym; w ramach chronologii stosowano alfabet nazwisk, tytułów czasopism, czasem tematów. Przy rejestracji not i sprawozdań w czasopismach podawano lata, numery, czasem strony, na ogół rezygnowano z inf. o wydaniach np. porannym lub wieczornym czy dodatku o tym samym tytule; pozycje autorskie umieszczano wg alfabetu nazwisk, anonimowe lub z pseudonimem nierozwiązanym – pod tytułem czasopisma w układzie alfabetycznym.

BIOGRAFIE I ZARYSY BIOGRAFICZNE

487. J. Krzyżanowski: Kalendarz życia i twórczości Sienkiewicza. Dzieła t. 57. Warsz. 1954 s. 484 (527); tenże: H. Sienkiewicz. Kalendarz życia i twórczości. Warsz. PIW 1956 s. 356; toż. uzup. i oprac. M. Bokszczanin i in. Warsz. 2012 (rec. zob. 1).

488. Wł. Bukowiński: H. Sienkiewicz. Szkic biograficzny. *Bluszcz* 1900 nr 52. – S. Demby: H. Sienkiewicz. (Szkic biograficzny). *Wiść i Dwór*, Warsz. 1914 nr 11/12 s. 3-10. – S. Demby: Fragment z życia Sienkiewicza. (Ustęp z większej całości). *Kur. Warsz.* 1916 nr 321 [z 19 XI.] s. 6-7, toż: *Kur. Pozn.* 1916 nr 268 dod. [z 22 XI]; – [S. Demby:] Z życia Sienkiewicza. *Kur. Płocki* 1916 nr 266-270. – F. Hoesick: Sienkiewicz i Wyspiański. Przyczynki i szkice [tu m. in.: Szkic do życiorysu H. Sienkiewicza]. Warsz. 1918 s. 332. Rec.: Dr Z. M. [E. Czekalski]: Gawędy o dwóch mistrzach. *Kur. Pol.*, Warsz. 1918 nr 145; J. Kallenbach, *Prz. Powsz.* 1919 t. 141/132 nr 423, s. 215-217.

– J. Czempiński: H. Sienkiewicz, duchowy wódz narodu. Jego żywot i czyny. Warsz. 1924 s. 138, *Tow. Oświaty Narodowej*.

Rec.: *Dzień Pol.*, Warsz. 1924 nr 289; *Gaz. Por.*, Warsz. 1924 nr 345; *Kur. Pol.*, Warsz. 1924 nr 354; *Ojczyzna*, Kiel. 1924 nr 44.

489. J. Krzyżanowski: H. Sienkiewicza żywot i sprawy. Indeks Z. Rauluszkiewicz. Warsz. 1966,

s. 283, tabl., il., bibliogr. Ser. *Ludzie Żywi 10*; toż wyd. nast.: 1968, 1973, toż: Warsz. 1981, *Biografie Sławnych Ludzi* (rec. zob. 7).

490. J. Krzyżanowski: H. Sienkiewicz, w zb.: *Obraz literatury polskiej. Seria IV, t. 2.* Warsz. 1966 s. 201-240. – H. Markiewicz: Sienkiewicz Henryk Adam Aleksander Pius, w: *Polski Słownik Biograficzny. T. 37 (z. 153).* Warsz.-Krak. 1996 s. 203-216.

– T. Żabski: Sienkiewicz. Wroc. 1998 s. 320. *A to Polska właśnie*.

Rec.: K. Masłoń, *Rzeczpospolita* 1998 nr 282 dod. s. II; T. Bujnicki, *Nowa Polszcz.* 1999 nr 2 s. 66-67; M. Knap, *Annal. Acad. Paedag. Cracov., Studia Bibliothec.* 2003 s. 335-337.

– W. Śladkowski: Opcje polityczne H. Sienkiewicza w latach 1914-1916, w zb.: H. Sienkiewicz, twórczość i recepcja. Lub. 1991 s. 405-418 (67). – M. Tomikowska-Iwanow: H. Sienkiewicz w świetle biografistyki literackiej. Wybrane zagadnienia, w zb.: H. Sienkiewicz, twórczość i recepcja. Lub. 1991 s. 381-391 (67).

491. Sienkiewicz w lustrze biografu. Red. L. Ludorowski, H. Ludorowska. *Studia Sienkiewiczowskie t. 9.* Lub. 2009, (102). – Z. Miszczak. W familiarnym kręgu H. Sienkiewicza. Nowe dokumenty, ustalenia, hipotezy. *Studia Sienkiewiczowskie t. 10.* Lub. 2010 s. 355. (102a)

BIOGRAFIE FABULARYZOWANE

492. E. Szermentowski: Pan Henryk. Powieść. Londyn 1959 s. 425. *Bibl. Pol. Seria Biała t. 6.* – E. Szermentowski: Powieść niedługo napiszę prześliczną. Młode lata H. Sienkiewicza. Warsz. 1959 NK s. 280, toż wyd. 2, Warsz. 1966 s. 318.

Rec.: M. Danilewiczowa, *Wiadomości*, Londyn 1959 nr 29/30 s. 3; W. Billip, *Nowe Książ.* 1959 nr 12 s. 727-728; [polem.] E. Szermentowski, *Nowe Książ.* 1959 nr 20 s. 1262, W. Billip, *Nowe Książ.* 1959 nr 20 s. 1262-1263; M. Krynicka, *Kierunki* 1959 nr 31 s. 7; S. Kukla: Sienkiewicz nieznany. *Książ. dla Ciebie* 1967 nr 15 s. 12

493. S. Majchrowski: Pan Sienkiewicz. Warsz. LSW 1961 s. 542; toż. wyd. 2 przerobione i uzup., Warsz. 1966, s. 562, il.; toż wyd 3, Katow. 1987 s. 351, tabl., il.; toż: Warsz. 2000 s. 390. – toż: tłum. B. Sedláková. Bratysława 1977 s. 367, il.

Rec.: T. Lisicka, *Życie Lit.* 1961 nr 33 s. 9; Z. Żabicki, *Nowa Kult.* 1961 nr 16 s. 5; polem: B. Eysymontt, *Za i Przeciw* 1961 nr 20 s. 7; J. Biernacki, *Dz. Lud.* 1966 nr 296; L.B. [L. Bugajski], *Życie Lit.* 1987 nr 34;

494. M. Kornilowiczówna: Onegdaj. Opowieść o H. Sienkiewiczu i ludziach mu bliskich. Warsz. PIW 1972, s. 254, tabl., il.; toż wyd. 2, Warsz. 1973; toż wyd. 3, Warsz. 1978, s. 309, aneks, il.; toż wyd. 4, zmienione. Szczecin 1985 s. 295.

Rec.: J.L. [J. Lis], *Śl. Pol.* 1972 nr 300; K. Narutowicz, *Kierunki* 1972 nr 53; B. Sowińska, *Życie Warsz.* 1972 nr 294; T.J. Żółciński, *Kultura*, Warsz. 1972 nr 50; W. Klem, *Tryb. Ludu* 1973 nr 31; K. Kolińska, *Stolica* 1973 nr 11; Z. Kozarynowa, *Tydz. Pol.*, Londyn 1973 nr 21; M. Pośnik, *Polonistyka* 1973 nr 5; B. Sowińska, *Polnische Wochenschau*, Warsz. 1973 nr 10; T. Syga, *Stolica* 1973 nr 37; I. Wieniewski, *Na Antenie*, Londyn 1973 nr 129; M. Wisłowska, *Polish Literature*, Warsz. 1973 nr 3; M. Kornilowiczówna [wywiad z autorką], *Expr. Wiecz.* 1974 nr 16; S. Sobotkiewicz, *Tydz. Pol.*, Londyn 1974 nr 28, 29; Mat. [A. Matynia-Bonik], *Nasza Tryb.* 1979 nr 88.

495. B. Wachowicz: Marie jego życia. Krak. 1972, WL, s. 448, il., bibliogr.; toż wyd. 2, Krak. 1973; toż wyd. 3 rozszerzone, Warsz. 1985, Wyd. RTV, s. 509, tabl., il., bibliogr.; toż wyd. 4. Warsz. 1986; toż: Warsz. 1994 s. 440. – B. Wachowicz: Marie jeho života. Tłum. V. Zapletalová. Praha

1979 s. 269. – B. Wachowicz: Marie jego życia. Wyd. Rytm. Warsz. 2001 s. 558. *Opowieści B. Wachowicz.*

Rec.: J. Iwaszkiewicz, *Życie Warsz.* 1972 nr 109; O. Jędrzejczyk, *Gaz. Krak.* 1972 nr 121; (ES) [J. Szczawiński], *Śl. Pol.* 1972 nr 167; W. Szymborska, *Życie Lit.* 1972 nr 22; W. Żukrowski, *Nowe Książ.* 1972 nr 12; S. Kończak, *Polonistyka* 1973 nr 2; I. Wieniewski, *Na Antenie*, Londyn 1973 nr 120, *Tydz. Pol.*, niedz. dod. do *Nowego Dz.*, Nowy Jork 1973 nr 114; M. Wisłowska, *Polish Literature*, Warsz. 1973 nr 1; E. Kurtyś, *Przekrój* 1984 nr 2032; H. Galska, *Antena* 1986 nr 19; W. Kiwilszo, *Stolica* 1986 nr 20; L. Ludorowski, *Tyż. Demokr.* 1986 nr 43; A. Świdzińska, *Gaz. Współcz.* 1987 nr 274; U. Gumuła, *Tak i Nie*, Katow. 1988 nr 9.

496. K. Kolińska: Sienkiewicz i piękna Wielkopolanka [M. Radziejewska i jej dziennik]. Wstęp, wybór i oprac... Warsz. 1973, LSW s. 193, il.; toż wyd. 2: Warsz. 1977 s. 181, tabl. 16, il.

Rec.: (S.F.) [S. Folfasiński]: *Nad Wartą* 1974 nr 4; U. Gumuła, *Kal. Młod.* 1974 nr 16; U. Gomuła, *Przemiany*, Kiel. 1974 nr 7; F. Kirlo-Nowaczyk, *Ziel. Sztańd.* 1974 nr 40; I. Nowakowska, *Poglądy* 1974 nr 5; (m.o.) [M. Otto], *Nowe Książ.* 1974 nr 8; Mól [I. Rajska], *Wiadomości*, Wroc. 1977 nr 45; B. Sowińska, *Życie Warsz.* 1974 nr 166; D. Moroz-Namysłowska, *Kron. Wielkop.* 1975 nr 2/3; A. Walentyn, *Literatura* 1978 nr 11; *Zesz. Prasozn.* 1974 nr 2 s. 147; I. Kujawska: Maria, której nie znał [także o wnuczce?]. *Głos Naucz.* 1998 nr 25.

497. S. Majchrowski: Sienkiewicz. Opowieść biograficzna. Warsz. 1975, LSW s. 337, tabl. 32, il., bibliogr.; Rec. M. Kabata, *Nowe Książ.* 1976 nr 4.

498. J. Szczublewski: Żywot Sienkiewicza. Warsz. PIW 1989 s. 464; Rec.: R. Pietrzak, *Nowe Książ.* 1990 nr 2/3 s. 38-39.

499. T. Wiącek: Gniazdo miłe dla duszy. Opowieść o H. Sienkiewiczu w Oblęgorku. Kiel. 1995 s. 213. – B. Kaniewska: H. Sienkiewicz. Pozn. 1999 s. 48. *Portrety Polaków.* – B. Wachowicz: Dom Sienkiewicza. Rytm. Warsz. 2000 s. 213. *Opowieści B. Wachowicz.* Rec.: A. Piwkowska, *Nowe Książ.* 2000 nr 10 s. 46.

500. S. Majchrowski: Pan Sienkiewicz. [Wyd. 4, zmienione]. Warsz., Świat Książki, 2000 s. 390, il.

501. Artysta i niepokój wieku. H. Sienkiewicz. 1846-1916. Scen. i reż. Jacek Kubiak. TVP 2004 i kopie, kaseta VHS w serii „Twórcy naszej tradycji”; też kaseta DVD w serii „Twórcy literatury”.

502. M. Kornilowiczówna: H. Sienkiewicz. W 100-lecie pierwszego polskiego Nobla. Red.

M. Bronarska. [Warsz.], wyd. Orleń, 2005 s. 208, il.

503. J. Szczublewski: Sienkiewicz – żywot pisarza. [Wyd. 2, zmienione]. Warsz., W.A.B., 2006 s. 468, il.

503a. Rzecz o H. Sienkiewiczu. Larum grają. Spór o Sienkiewicza. Oprac. i reż. L. Smolińska, W. Szarek. Dysk DVD, Łódź 2008. *Wideo-ka edukacyjna.*

PRZYZCYNKI BIOGRAFICZNE ZA ŻYCIA PISARZA

504. Współpracownik nasz. [Notki o podróżach Sienkiewicza]. *Nowiny*, Warsz. 1878 nr 18, 33, 101. – (B) [A.D. Bartoszewicz]: Tydzień lwowski. *Tydzień* 1879 nr 1 s.12-13. – [Akcje odczytowe.] W. Zawadzki: Z Nowego Jorku do Kalifornii. Z odczytu Litwosa we Lwowie. *Bies. Lit.* 1879 t. 7 nr 179 s. 357-362; toż: *Dz. Pol.*, Lwów 1879 nr 110; Kronika. P. H. Sienkiewicz [odczyty]. *Gaz. Lw.* 1879 nr 167; Kronika tygodniowa [odczyt „Osady polskie w Ameryce”]. *Tydz. Pol.*, Lwów 1879 nr 16 s. 252-254; Sprawozdania [odczyty w maju, lipcu i sierpniu 1879]. *Czas*, Krak. 1879 z 4 X.; *Dz. Pol.*, Lwów 1879 nr 108, 110; *Gaz. Lw.* 1879 nr ów167; *Tydz. Pol.*, Lwów 1879 nr 26; Wiadomości potoczne [wyjazdy, odczyty], Wczorajszy odczyt p. Sienkiewicza [Za chlebem]. *Gon. Wielkop.*, Pozn. 1880 nr 84, 87, 89, 1881 nr 193. – W. Zawadzki: Do Ameryki. Odczyt Litwosa d. 10. maja 1879 w sali radnej miasta Lwowa streścił... [W zb.:] Kolega. Przemysł 1880 s. 62-69. – Sęp [W. Maleszewski]: Z Warszawy. Odczyty Sienkiewicza [o Zoli i szkole naturalistów]. *Bies. Lit.* 1880 nr 259 s. 387. – Kronika miesięczna. [Odczyt o osadach polskich w Ameryce]. *Ateneum* 1880 t. 2 s. 592, t. 3 s. 181-183. – [O odczytach w Polsce]. *Gaz. Katol.*, Chicago 1880. – Za chlebem. Odczyty na dochód Osad Rolnych. *Gaz. Pol.* 1880 nr 26, 41, 46, 173; *Tyg. Il.* 1880 nr 215, 232; *Wiek* 1880 nr 41, 64. – [Odczyty na rzecz sklepów]. *Kur. Warsz.* 1880 nr 56, 63; *Gaz. Lub.* 1880 nr 58, *Bies. Lit.* 1880 nr 222. – O kraju i ludziach w Nowym Świecie. Odczyty na rzecz Tow. Dobroczynności w Kaliszu. *Gaz. Rol.* 1880 nr 47-51; *Rocz. Lub. Tow. Dobroczynności* 1881. – [Odczyt „O naturalizmie w powieści” na rzecz Tow. Dobroczynności]. *Gaz. Pol.* 1880 nr 271, 272, 275; *Tyg. Il.* 1880 nr 259; *Wiek* 1880 nr 272, 275; S.K. [S. Krzemiński]: Odczyty publiczne w Ratuszu Warszawskim. *Bluszcz* 1880 nr 51. – Wiadomości potoczne [podróże i zajęcia pisarza]. *Gon. Wielkop.*, Pozn. 1880 nr 84, 87, 89, 1881 nr 193.

– [O objęciu red. *Słowa*] Co słycać nowego. *Kur. Por.*, Warsz. 1881/1882 nr 3, 1882 nr 27; Kronika tygodniowa. „Słowo” i jego prospekt. *Tyg. Il.* 1881 nr 365 s. 410; Kronika warszawska. *Kur. Codz.* 1882 nr 3, 22, 55, 57, 81, 130, 242, 245, 246, 255; *Kur. Warsz.* 1882 z 11/12 VI. – (f) [F. Fryze]: Literat i dziennikarz [spór Sienkiewicza ze Świętochowskim]. *Kur. Por.*, Warsz. 1882 nr 319. – Nalewajko [S. Ramułt]: Z Czerwonej Rusi. *Prawda* 1882 nr 32 s. 378. – Posel Prawdy [A. Świętochowski]: Liberum veto [dot. „Słowa”]. *Prawda* 1882 s. 442-3, 525-6, 539. – Kasa im. Mianowskiego [Sienkiewicz wśród założycieli]. *Słowo* 1882 nr 23. – Zakupno „Hołdu pruskiego” [Matejki, niezrealizowany projekt Sienkiewicza]. *Słowo* 1882 nr 137, 139; toż: *Tyg. Il.* 1882 nr 339, 342, 356. – Borzywój [W. Korotyński]: Kościół w Okrzei. *Tyg. Powsz.* 1883 nr 7 s. 104, 109-110. – Zero [M. Konopnicka]: Rachunki. Winy terminatorów i ich sprawy. *Świt* 1885 t. 2 nr 7 s. 51-53. – Towarzystwo warszawskie. Listy do przyjaciółki przez Baronową X.Y.Z. [tj. Julia i Konstanty Górcy, S. Koźmian?], odc. 54 listu VI, poświęcony H. Sienkiewiczowi. *Czas*, Krak. 1886 nr 263 z 17 XI; toż [wyd. zmienione], t. 1-2, Krak. 1886/87, toż: [wyd. 2 zmienione] t. 1-2, Krak. 1888, toż: wyd. 3 [pod nazw.: Antoni Zaleski i z pseud. Baronowa XYZ]. Oprac. R. Kołodziejczyk. Warsz. PIW, 1971 [liczne wzmianki o Sienkiewiczu wg indeksu]. – A. Zaleski: Z wycieczki na Wschód. Notatki dziennikarza. Warsz., GiW, 1887 s. 513. – Quis [M. Gawalewicz]: Pogawędka [o wyjeździe pisarza]. *Bluszcz* 1887 nr 18 s. 137, 139. – Echa warszawskie [rezygnacja z redagowania „Słowa”]. *Prz. Tyg.* 1887 nr 24. – Z Krakowa [odczyt o Atenach]. *Kur. Por.*, Warsz. 1887 nr 87. – Co słycać nowego. Wiadomości osobiste [zdrowie Sienkiewicza]. *Kur. Por.*, Warsz. 1887 nr 236. – Echa warszawskie [o nagrodach pieniężnych: dla Sienkiewicza za powieści historyczne i T. Korzona za „Wewnętrzne dzieje Polski...” z zapisu Komana!]. *Prz. Tyg.* 1888 nr 27. – Sęp [W. Male-

szewski]: Z Warszawy [o powrocie Sienkiewicza z Hiszpanii]. *Bies. Lit.* 1888 nr 47.

505. Fundacja im. Marii z Szetkiewiczów Sienkiewiczowej. – Quis [M. Gawalewicz]: Kronika tygodniowa. Dar dla Sienkiewicza [od „Michała Wołodyjowskiego”]. *Tyg. Il.* 1888 nr 311 s. 379-380. – Poseł Prawdy [A. Świętochowski]: Liberum veto. Prezent M. Wołodyjowskiego ofiarowany Sienkiewiczowi. *Prawda* 1888 nr 50. – Co słychać nowego. Wiadomości osobiste. *Kur. Por.*, Warsz. 1888 nr 344. – Podarunek [„Pana Wołodyjowskiego”]. *Wielkopolanin*, Pozn. 1888 nr 288. – [Noty o projektowanej fundacji]. *Słowo*, Warsz. 1889 nr 52; *Czas*, Krak. 1889 nr 143; *Rocznik Akademii Umiejętności* 1889 s. 18-19. – Co słychać nowego [dot. utworzenia funduszu im. M. Sienkiewiczowej]. *Kur. Por.*, Warsz. 1889 nr 12. – Cello [T. Czapeliski]: Kronika miesięczna [fundacja im. Marii z Szetkiewiczów Sienkiewiczowej]. *Tyg. Il.* 1889 nr 315 s. 28. – Kronika miesięczna [o darze „Michała Wołodyjowskiego”]. *Bibl. Warsz.* 1889 t. 1 s. 141. – M. Gawalewicz: Kronika tygodniowa. Fundacja Sienkiewicza. *Tyg. Il.* 1889 nr 316. – S. Tarnowski: Kronika miejscowa i zamiejscowa. Fundacja H. Sienkiewicza. *Gaz. Nar.*, Lwów 1889 nr 144. – Kronika powszechna. Dla chorych literatów. *Tyg. Il.* 1899 nr 42 s. 834. – Sprawy społeczne. Fundacja. *Tyg. Pol.*, Warsz. 1900 nr 2 s. 48. – [Sprawozdanie z działalności i zmiana statutu Fundacji]. *Rocznik AU* 1901 s. 87-90. – S. Lack: Fragment powieści [m.in. o pomocy H. Sienkiewicza dla S. Wyspiańskiego]. *Idea* 1908 s. 432-461.

506. Echa warszawskie [podróże Sienkiewicza]. *Prz. Tyg.* 1889 nr 1. – M.G. [M. Gawalewicz]: Kronika tygodniowa. *Tyg. Il.* 1889 nr 335 s. 260. – Agricola [H. Merzbach]: Listy z Zachodu. Ostenda. *Kraj*, Petersb. 1889 nr 34. – Kronika miejscowa i zamiejscowa. W Ostendzie urządziła gromadka Polaków owację H. Sienkiewiczowi. *Głos Nar.*, Lwów 1889 nr 204. – Odczyt H. Sienkiewicza na rzecz Towarzystwa Dobroczynności [„O powieści historycznej”]. *Słowo*, Warsz. 1889 nr 70, 82, 84, 88, 90; *Czas* 1889 nr 85, 88; *Bies. Lit.* 1889 nr 4, 16, 17. – Co słychać nowego [wyjazd do Krakowa]. *Kur. Por.*, Warsz. 1889 nr 86. – Poseł Prawdy [A. Świętochowski]: Liberum veto. Zarobki dziennikarzy w Niemczech. Ditto u nas. *Prawda* 1890 nr 51. – „Dziś obudziliśmy się...” [dot. redakcji „Słowa”]. *Kur. Por.*, Warsz. 1890 nr 154. – Echa warszawskie [o planowanej podróży do Afryki]. *Prz. Tyg.* 1890 nr 47. – Drobizgi. Sienkiewicz w Rzymie. *Kraj*, Petersb. 1891 nr 1. – Dla Sienkiewicza. [List polecający kard. Lavrigeria do misjonarzy afrykańskich].

Dz. Pol., Lwów 1891 nr 9. – [Noty o wyprawie do Afryki]. *Dz. dla Wszyst.*, Warsz. 1891 nr 99; *Rozmaitości. Kraj*, Petersb. 1891 nr 17; *Kur. Por.*, Warsz. 1891 nr 83; *Kur. Warsz.* 1891 nr 85. – Echa warszawskie. *Prz. Tyg.* 1891 nr 44, 47. – T. Jeske-Choiński: Kartki z podróży. *Kur. Warsz.* 1892 nr 331. – Kronika i rozmaitości [o planach pisarskich Sienkiewicza]. *Gaz. Tor.* 1892 nr 74. – K. Skrzyński: Z Krakowa [o planowanym małżeństwie Sienkiewicza]. *Gaz. Lw.* 1893 nr 257; Kronika. Ślub H. Sienkiewicza [z M. Romanowską]. *Czas* 1893 nr 258 i n.; *Gaz. Lw.* 1893 nr 259; *Słowo*, Warsz. 1893 nr 259; *Kraj*, Petersb. 1893 nr 45. – Kronika [Sienkiewicz w Krakowie, Odessie i Rzymie]. *Świat*, Krak. 1893 s. 495. – M.G. [M. Gawalewicz]: Z tygodnia na tydzień [Sienkiewicz w Zakopanem]. *Tyg. Il.* 1894 nr 34 s. 124. – Autor Wspomnień Trybunalskich [A. Kraushar]: Sylwetki z niedawnej przeszłości. Petersb. 1894; toż w: A. Kraushar: Kartki historyczne i literackie. Wyd. 2. Krak. 1894. – Kubala a Sienkiewicz. *Mysł*, Krak.-Lwów 1894 z 19. lipca. – The Lounger [podróże Sienkiewicza, z fot.]. *Critic* 1894 nr 627 s. 132. – Helveticus [W. Karzewski]: Echa zachodnie. Genewa. *Kraj*, Petersb. 1895 nr 4. – Sep [W. Maleszewski]: Z Warszawy [o chorobach i planach Sienkiewicza]. *Bies. Lit.* 1895 nr 12. – Głosy obce [m.in. teksty depesz, które H. Sienkiewicz otrzymał i wysłał za pośrednictwem *Gazety Polskiej*, Depesza literatów rosyjskich do H. Sienkiewicza i odpowiedź H. Sienkiewicza, inc. „H. Sienkiewicz do grona literatów...”]. *Echo Muzyc. Teatr. i Artyst.* 1895 nr 7 s. 76-77. – Ks. A.K. [A. Karwacki]: Ze spraw kościelnych. Kronika powszechna. *Tyg. Il.* 1896 nr 1 s. 17. – Stara i młoda prasa. Przyczynek do historii literatury ojczystej 1866-1872. Kartki ze wspomnień Eksdziennikarza. Petersb. 1897 [właśc. 1896] s. 214; Rec.: B. Prus: Kronika tygodniowa. Osobliwa książka. *Kur. Codz.* 1896 nr 340; Listki warszawskie. Z powodu książki „Stara i młoda prasa. 1866-1872”. *Kraj*, Petersb. 1896 nr 49, *Dział Lit.-Artyst.* s. 234 [zob. też wyd. 2 z 1998 r.]. – A. Cary Coolidge: A Polish Summer Resort [o podróżach Sienkiewicza]. *Nation* 1896 nr 1632 s. 268-269. – Poseł Prawdy [A. Świętochowski]: Liberum veto. Czy krytyk może być bezwzględnie sprawiedliwym? *Prawda* 1896 nr 5 s. 56-57. – G.P.: Jak Sienkiewicz pisze? *Gaz. Pol.* 1896 nr 11. – H. Sienkiewicz i wybory galicyjskie. *Dz. Pol.*, Lwów 1896 nr 2. – F. Hoesick: Pierwsze występy literackie H. Sienkiewicza (1869-1872). *Kur. Codz.*, Warsz. 1897 nr 8-35. – A. Pleszczyński: Najpiękniejsza powieść Sienkiewicza [o wypracowaniu pisarza i ks. Marczewskim], w: Dla sierot. Książka zbiorowa. Warsz. 1897

s. 128-131. – Rozmaitości. Sienkiewicz w Ragaz. *Kraj*, Petersb. 1897 nr 25; *Kur. Pozn.* 1897 nr 142; – Sienkiewicz w Kisielówce. *Głos* 1897 nr 21. – Z. Brodowski: Ze wspomnień tułacza. *Czas* 1898 z 24. XII; toż: *Kraj*, Petersb. 1899 nr 1/2 s. 22-23; toż ze skrótami pt. Dwie chwile z życia Modrzejewskiej. II. W Ameryce. *Tyg. Il.* 1901 nr 4 s. 75. – J. Curtin: The Author of „Quo vadis?” My Acquaintance with Sienkiewicz. *Century Magazine* 1898, t. 56, VII s. 429-433. – General Gossip of Authors and Writers. *Current Literature* 1898 nr 2 s. 116-118. – Literary Chat [o pobycie Sienkiewicza w Kalifornii]. *Munsey's Magazine* 1898 s. 935. – [O pobycie w Zakopanem i planach lit.]. *Dz. Pozn.* 1898 nr 199. – J. Curtin: Z rozmów i wrażeń. *Kraj*, Petersb. 1899 nr 8.

507. Pomnik Mickiewicza – Rozmaitości [Sienkiewicz w Komitecie Budowy Pomnika A. Mickiewicza w Krakowie]. *Kraj*, Petersb. 1891 nr 39; Z Krakowa. *Kur. Por.*, Warsz. 1891 nr 271. – Sienkiewicz o pomniku Mickiewicza [w Krakowie]. *Dz. Pozn.* 1895 nr 55; *Gaz. Nar.* 1895 nr 62. – Quis [M. Gawalewicz]: Z tygodnia na tydzień [inicjatywa Sienkiewicza - pomnik Mickiewicza w Warszawie]. *Tyg. Il.* 1897 nr 13 s. 243-244. – Od Komitetu budowy pomnika Mickiewicza. Podp. H. Sienkiewicz, Z. Wasilewski. *Prz. Katol.* 1897 nr 42 s. 665. – Na wezwanie Sienkiewicza. *Kur. Niedz.*, Warsz. 1897 nr 41. – [O wyjeździe Sienkiewicza do Carrary w sprawie pomnika Mickiewicza]. *Kur. Pozn.* 1897 nr 263. – [Noty o pomniku i udziale Sienkiewicza]. *Czas* 1898 nr 296; *Orędownik* 1898 nr 296. – Sienkiewicz przed pomnikiem w Warszawie. *Głos Nar.*, Krak. 1898 nr 287. – Odstonięcie pomnika Mickiewicza. *Kur. Warsz.* 1898 z 24 XII. – Bratskij nam po krowi... *Russkij Trud* 1898 nr 50/51. – Z tygodnia na tydzień. *Tyg. Il.* 1898 nr 51 s. 999. – Z. Wasilewski: Pomnik Mickiewicza w Warszawie. 1897-1898 [Sprawozdanie z działalności Komitetu Budowy Pomnika]. Warsz. 1899; inf.: *Wolne Śl. Pol.* 1899 nr 273. – F. Hoesick: Szkice i opowiadania krytyczno-literackie. Warsz. 1900 s. 485-489.

508. Rok Słowackiego. [Udział Sienkiewicza w odsłonięciu pomnika w Miłosławiu]. *Dz. Pozn.* 1899 nr 212-213. – M. Gawalewicz: Z miłosławskich wrażeń. *Kraj*, Petersb. 1899 nr 38 s. 148; Wiadomości literackie i artystyczne. *Dz. Pozn.* 1899 nr 47; *Dz. Pozn.* 1899 nr 224. – Sąsiad [W. Maleszewski]: U pomnika autora „Ballady”. *Bies. Lit.* 1899 nr 39 s. 247. – Pomnik Słowackiego w Miłosławiu. *Kraj*, Petersb. 1899 nr 38, *Dział Il.* s. 145-158. – Sienkiewicz o Słowackim. *Głos Nar.*, Krak. 1899 nr 213. – Akade-

micki Komitet Sprowadzenia Zwłok Słowackiego do Kraju. Krak. 1908 s. 2. – [Inauguracja roku Słowackiego]. *Czas*, Krak. 1909 nr 1; *Kur. Warsz.* 1909 z 1.I; *Kur. Litew.* 1909 nr 277. – Chéradame o liście H. Sienkiewicza [dot. Słowackiego]. *Dz. Chicag.* 1910 nr 57.

509. Jubileusze i nagrody. [Druk ozdobny z odręcznymi podpisami] Walne Zgromadzenie Towarzystwa Wzajemnej Pomocy Uniwersytetu Jagiellońskiego mianuje niniejszym JWPana Henryka Sienkiewicza Honorowym Członkiem tegoż Towarzystwa wskutek uchwały zapadłej w dniu 13 listopada 1887 r. na mocy § 10c Statutu Towarzystwa. W Krakowie dnia 4 grudnia 1887. – C. Jankowski: Portret H. Sienkiewicza malowany przez Pochwalskiego. *Tyg. Il.* 1891 nr 60 s. 116-118. – Towarzystwo Literackie im. H. Sienkiewicza w Chicago. *Kur. Lw.* 1892 nr 246. – W. [A. Świętochowski]: Pamiętnik Nowi akademicy [Sienkiewicz członkiem Akademii Umiejętności w Krakowie]. *Prawda* 1893 nr 20 s. 237-238. – Warszawskie literaturne ludy. G. Sienkiewicz. *Budilnik*, Petersb. 1890 z 25 III. – G. Sienkiewicz. Portretnaja galerija. *Odiesskije Nowosti* 1895 z 10 VII. – Z chwili. H. Sienkiewicz. *Dz. Krak.* 1896 nr 241. – Różne wieści [Sienkiewicz członkiem Koła Literacko-Artystycznego we Lwowie]. *Kraj*, Petersb. 1896 nr 21 s. 22. – Sienkiewicz - Feier. *Wiener Tageblatt* 1896 nr 348 z 18 XII.; spraw.: Z daleka i z bliska. Wieczór na cześć Sienkiewicza [w Wiedniu z odczytem S.R. Landaua]. *Kraj*, Petersb. 1896 nr 52, *Dział Lit.-Artyst.* s. 274; Wieczorek na cześć Sienkiewicza. *Dz. Pozn.* 1896 nr 297. – H. Monat: Kilka słów o H. Sienkiewiczu. *Bibl. Pol. w Wiedniu. Spraw. Wydziału z czynności w r. 1896.* Wiedeń 1897 s. 34-42. – W. Gasztowtt: H. Sienkiewicz. Conférence organisée par la Société Littéraire et Artistique Polonaise de Paris, le 12 juin 1897. *Bulletin Pol.* 1897 nr 108/109; spraw.: Odczyt o Sienkiewiczu. *Kraj*, Petersb. 1897 nr 239. – Kronika. Uroczysty wieczór ku czci H. Sienkiewicza, urządzony staraniem Stowarzyszenia akademików polskich na Śląsku „Znicz”. *Gaz. Lw.* 1897 nr 8.

– O Sienkiewiczu [członkostwo Cesarskiej Akademii Nauk w Petersburgu 21 XII 1896 r.] *Kraj*, Petersb. 1897 nr 1 s. 18, nr 6, *Dział Lit. Artyst.* s. 60, por. G. Miendielewicz: „Jedynodusznyj wybor uczonej korporacji”. *Woprosy Literatury* 1965 nr 1 s. 255. – Silver Jubilee of H. Sienkiewicz. *Literary Digest* 1897 t. 18 s. 281-282. – Album jubileuszowe H. Sienkiewicza. Główniejsze sceny i postacie z powieści i nowel Sienkiewicza w dwudziestu ilustracjach. Z wstępem krytycznym St. hr. Tarnowskiego. Warsz. 1898

s. 103, tabl. 20; toż wyd. 2 1912, toż: wyd. 3 1913, s. 100, tabl. 21; Rec.: Wiadomości bibliograficzne. *Bibl. Warsz.* 1898 t. 1 s. 188. – An.: Dar dla Sienkiewicza. *Kraj*, Petersb. 1898 nr 41 s. 18. – (y) [I. Matuszewski]: Z tygodnia na tydzień [popiersie dłuta P. Welońskiego]. *Tyg. Il.* 1898 nr 42, 43; *Kraj*, Petersb. 1898 nr 41, *Dod. Lit. Artyst.* s. 18. – E. Weer [E. Wester]: H. Sienkiewicz. Ett literart 25-arsjubileum. *Stockholms Dagblad* 1898 z 1 I. – [Notatka o nadaniu odznaczenia (Artibus et Litteris) przez cesarza austriackiego]. *Dz. Pozn.* 1898 nr 278. – Odznaczenie Sienkiewicza. *Gaz. Nar.*, Lwów 1898 nr 334. – Światła i cienie [Sienkiewicz odkłada obchody własnego jubileuszu w roku Mickiewicza]. *Wędrowiec* 1898 nr 41. – H. Sienkiewicz. *Wiecz. Rodz.* 1898 nr 5. – Z ziemi ojczystej: Odznaczenia Sienkiewicza [Krzyżem Komandorskim św. Maurycego i Łazarza przez cesarza austriackiego]; Uroczystości jubileuszowe. *Zgoda*, Chicago 1898 nr 14, 1899 nr 2, 11. – B. Gubrynowicz: Odczyty Tow. Oświaty Ludowej we Lwowie [o Sienkiewicu]. Lwów 1899 s. 96. – F. Hoesick: Goście zakopiańscy. *Kraj*, Petersb. 1899 nr 27, *Dział II* s. 11. – S. Karski: Komentarz do kamienicy [ewentualnego daru dla Sienkiewicza]. *Tyg. Pol.*, Warsz. 1899 nr 51. – K. Ruszkiewicz, E. Lubowski: Odezwa Komitetu Jubileuszowego H. Sienkiewicza. Warsz. 1899 s. 2 [ulotka]. – Uczta dla Sienkiewicza w Krakowie. Jubileusz Sienkiewicza. *Dz. Pozn.* 1899 nr 143, 150, 163. – Byk farnezyjski [rzeźba dla Sienkiewicza]. *Czas* 1899 nr 291 z 21 XII. – Jubileusz Sienkiewicza. Odezwa Komitetu jubileuszowego. *Dz. Pozn.* 1899 nr 290, 293, 296, 1900 nr 4. – Jubileusz Sienkiewicza. *Gaz. Lw.* 1899 nr 290. – Odezwa Komitetu Jubileuszowego H. Sienkiewicza. *Bies. Lit.* 1899 nr 52; *Gaz. Pol.*, Warsz. 1899 nr 288; *Gaz. Warsz.* 1899 nr 336; *Tyg. Il.* 1899 nr 52; *Tyg. Pol.*, Warsz. 1899 nr 29; *Wiek* 1899 nr 312. – Młody Jubilat. *Kur. Codz.*, Warsz. 1899 nr 346. – Z chwili [odezwa Komitetu Jubileuszowego H. Sienkiewicza]. *Kur. Codz.*, Warsz. 1899 nr 349. – Jubilej Sienkiewicza. *Teatr* 1899 z 24. III. – Jubileusz Sienkiewicza; Piękną kołędę .... *Dz. Pol.*, Lwów 1899 nr 353, *Kur. Warsz.* 1899 nr 349, 355. – Z ziemi ojczystej. Odznaczenie Sienkiewicza [przez cesarza austriackiego]. *Zgoda*, Chicago 1899 nr 2, 11. – Sienkiewicz i obchód Puszkiniowski. *Głos Nar.*, Krak. 1899 nr 128. – Echa jubileuszu. Telegram księcia Uchtomskiego w odpowiedzi na list H. Sienkiewicza; Telegram literatów rosyjskich, święcących wspólnie „dni Puszkina” w Moskwie do H. Sienkiewicza [na adres red. *Kur. Codz.*]; W. [K. Waliszewski]: Nieporozumienia [w sprawie

listu Sienkiewicza w związku z jubileuszem Puszkina]. *Kraj*, Petersb. 1899 nr 23 s. 14-15.

510. Abgar Sołtan [K. Abgarowicz]: Sienkiewicz w mojej pamięci. *Przedświt*, Lwów 1900 nr 7. – F. Hoesick: U H. Sienkiewicza. *Tyg. Il.* 1900 nr 10 s. 185-198; toż: *Sport* 1901 nr 15 s. 4-10. – F. Hoesick: Z życia Sienkiewicza (1846-1900). *Kur. Warsz.* 1900 nr 353. – K. Hoffman: W Woli Okrzejskiej i Okrzei. *Kur. Warsz.* 1900 nr 353 s. 9-10. – J. Jeziorański: Sienkiewicz jako myśliciel. *Sport* 1900 nr 51. – St. Komierowski: Konie sienkiewiczowskie. *Sport* 1900 nr 51 s. 6-8. – K. [K. Konopka]: Sienkiewicz i Chopin w Paryżu. *Głos Lit. i Społ.*, Krak. 1900 nr 18. – L. [L.S. Korotyński]: Miejsce urodzenia H. Sienkiewicza. *Tyg. Il.* 1900 nr 51. – S.P.: Sienkiewicz u siebie. *Tyg. Nar.*, Lwów 1900 nr 64. – Sep [W. Małyszewski]: Z Warszawy. Zarobki literackie autora „Quo vadis”. *Bies. Lit.* 1900 nr 6. – M. [I. Moszczeńska]: Nowy „utwór” Sienkiewicza [list do „Czasu” o ofiarowaniu 50 koron na sanatorium dla młodzieży]. *Głos* 1900 nr 31. – J. Muczkowski: Jeremiasz Curtin i jego zdanie o Sienkiewiczu. *Tyg. Il.* 1900 nr 10 s. 195-197. – A.N. [A. Neumanowa]: Ze wspomnień o Sienkiewiczu. *Kur. Codz.* 1900 nr 353. – Jeremiasz Curtin i jego zdanie o Sienkiewiczu. *Gaz. Pol.*, Chicago 1900 nr 27. – A.St. [A. Starkman]: Z prasy [o liście w sprawie sanatorium dla młodzieży]. *Tyg. Pol.*, Warsz. 1900 nr 32. – S. Witkiewicz: Juliusz Kossak. Warsz. 1900; toż wyd. 2. Lwów 1906; przedr. fragm. w: H. Sienkiewicz. *Obraz twórczości*. Warsz. 1931 s. 34-39 (53). – Swojak [E. Piltz]: Amerykańskie wymysły o Sienkiewiczu. *Kraj*, Petersb. 1900 nr 17. – Z. Sokołowska: Kartka z podróży Sienkiewicza w Sycylii. *Bies. Lit.* 1900 nr 19. – Sienkiewicz w portretach [reprod. jubil.]. *Tyg. Il.* 1900 nr 10, 50, 51. – G. Sienkiewicz [z portretem]. *Niwa*, SPetersb. 1900 nr 12. – Sienkiewicz we Lwowie. *Dz. Pol.*, Lwów 1900 nr 119-121, 123, 127. – Plany Sienkiewicza. *Dz. Pozn.* 1900 nr 115. – Echo z czasów studenckich; H. Sienkiewicz na Szląsku; H. Sienkiewicz. 1846-1900. *Gaz. Pol.* 1900 nr 293. – Pobył H. Sienkiewicza we Lwowie na przedstawieniu „Halki”; Sienkiewicz - honorowym członkiem Krakowskiego Koła Literackiego. *Kraj*, Petersb. 1900 nr 18 s. 32. – Data urodzin H. Sienkiewicza [z tekstem metryki]. *Kraj*, Petersb. 1900 nr 50, dod. s. 12. – Tryb życia Sienkiewicza. *Kur. Pozn.* 1900 nr 367. – Sienkiewicz we Lwowie. *Ruch Katol.* 1900 nr 99-104. – Sienkiewicz we Lwowie. *Tyg. Il.* 1900 nr 20. – H. Sienkiewicz we Włoszech. *Dz. Pol.*, Lwów 1900 nr 128. – „Bitwa pod Grunwaldem” [odczyt w Krakowie 27 IV]. *Głos Nar.*, Krak. 1900 nr 98; *Kur. Pol.*

1900 nr 120; *Kur. Codz.*, Warsz. 1900 nr 116; *Naprzód* 1900 nr 28; *Nowa Ref.* 1900 nr 98; *Ruch Katol.* 1900 nr 98; M. Sieber, *Tyg. Nar.* 1900 nr 33; Z. Skirmunt: Grunwald Sienkiewicza. *Ruch Katol.* 1900 nr 100-102; S. [L. Straszewicz?]: Odczyt Sienkiewicza. *Kraj*, Petersb. 1900 nr 16 s. 12. – Obserwator [K. Bartoszewicz]: Echa zachodnie [2 odczyty H. Sienkiewicza: dla dziennikarzy, dla „Szkoły Ludowej”, w sali ratuszowej we Lwowie]. *Kraj*, Petersb. 1900 nr 17 s. 18; R.: Sienkiewicz we Lwowie. *Kur. Codz.*, Warsz. 1900 nr 120; Odczyt H. Sienkiewicza. *Dz. Pol.*, Lwów 1900 nr 119; *Kur. Lw.* 1900 nr 121, 125; *Ruch Katol.*, Lwów 1900 nr 98; *Tyg. Il.* 1900 nr 20; Lwów pożegnał Sienkiewicza. *Ruch Katol.*, Lwów 1900 nr 105. – [Notatka o odczycie pt. „Sienkiewicz”, wygłoszonym przez Arduina Colasantiego w rzymskim uniwersytecie]. *Dz. Pozn.* 1900 nr 20. – E. Porębowicz: Pięćsetletni jubileusz odnowienia Uniwersytetu Jagiellońskiego [o udziale Sienkiewicza]. *Prz. Pol.* 1900/1901 z. 1 s. 1-9. – Jubileusz Uniwersytetu Jagiellońskiego [mowa Sienkiewicza]. *Kraj*, Petersb. 1900 nr 22 s. 1-4; toż: Uroczystości jubileuszowe. *Tyg. Il.* 1900 nr 24 s. 463-466; toż w: Almanach jubileuszowy Uniwersytetu Jagiellońskiego. Krak. 1900 s. 78; toż w: Uniwersytetowi Jagiellońskiemu [...] profesorowie i wychowawcy byłej Szkoły Głównej. Warsz. 1901 s. 224-227.

511. Jubileusz w r. 1900. N. Akajomow: Warszawskie ocerki. *Wolgarr* 1900 z 21 XII. – M. Andrický: H. Sienkiewicz. Jubilejna studja... *Lužica* 1900 nr 4/6. – S. Barszczewski: Dla Sienkiewicza [lista ofiar na dar narodowy]. *Zgoda*, Chicago 1900 nr 11, 12. – Obserwator [K. Bartoszewicz]: Sienkiewicz we Lwowie. Echa zachodnie. *Kraj*, Petersb. 1900 nr 17 s. 18-19. – Świadek [R. Baudouin de Courtenay]: Echa zachodnie. Wieczór Sienkiewiczowski [w Krakowie]. *Kraj*, Petersb. 1900 nr 7 s. 16. – Szczęsna [J. Bąkowska]: Sienkiewicz. *Bluszcz* 1900 nr 52. – S. Berson: Wieczór Sienkiewiczowski. *Gaz. Lw.* 1900 nr 287-292. – W. Bogusławski: W Teatrze Wielkim [sprawozd.] *Kur. Warsz.* 1900 nr 355. – H. Brzeziński: Polonez jubileuszowy ku czci H. Sienkiewicza. Warsz. 1900, nuty, s. 4. – J. Butrym: Z powodu jubileuszu Sienkiewicza. *Promień*, Lwów 1900 nr 11/12 s. 238-240. – G. Calvi: Per il giubileo di Enrico Sienkiewicz. *La Vita Internazionale*, Mediolan 1900 nr 24. – C. [H. Ceysinger]: Jubileusz Sienkiewicza. *Tyg. Mód i Pow.* 1900 nr 52. – Chot.: Jubileusz Sienkiewicza w Łomży. *Kur. Codz.* 1900 nr 355. – A. Łada [A. Cybulski]: Przyszła siedziba Sienkiewicza. *Tyg. Il.* 1900 nr 29. – W.Cz. [W. Czajewski]: Prolog. Ku uczczeniu 25-letniej działalności H. Sien-

kiewicza. *Rozwój* 1900 nr 293. – A. Černý: Jubileum H. Sienkiewicze. *Slovanský Přehled*, Praha 1900 s. 392-394. – D. [A. Darowski]: Korespondencja z Rzymu (Dar dla H. Sienkiewicza). *Gaz. Lw.* 1900 nr 282. – Weryha [A. Darowski]: Rzymski dar jubileuszowy. *Kraj*, Petersb. 1900 nr 50 dod. s. 12. – Rom. [A. Weryha-Darowski?]: Korespondencja z Rzymu. *Kur. Warsz.* nr 335. – Delta [W. Dąbrowski]: Z Królestwa Polskiego. Pióro brylantowe dla Sienkiewicza. Obchód Sienkiewiczowski. *Kraj*, Petersb. 1900 nr 45, 49. – S. Demby: H. Sienkiewicz. *Zgoda*, Chicago 1900 nr 13. – A. Dobrowolski: H. Sienkiewicz. (Sylwetka jubileuszowa). *Kur. Por.* 1900 nr 354. – A. Drogoszewski: H. Sienkiewicz (Szkic jubileuszowy). *Prawda* 1900 nr 49-51. – W. Dzieduszycki: Toast dla Sienkiewicza. *Gaz. Nar.*, Lwów 1900 nr 123. – J. Flach: Wieczór Sienkiewiczowski. *Przedświt*, Lwów 1900 nr 8. – J. Flach: Polnischer Brief [o jubileuszu S.]. *Das Litterarische Echo* 1900 (inf. *Tyg. Il.* 1901 nr 18 s. 353). – Z. Fg. [D. Freudenson?]: Korespondencja ze Lwowa. Na cześć Sienkiewicza. *Kur. Warsz.* 1900 nr 348. – G. [M. Gawalewicz]: Jubileusz Sienkiewicza. *Kraj* 1900 nr 43 s. 8. – M. Gawalewicz: Jubileusz Sienkiewicza - XXV. *Kraj*, Petersb. 1900 nr 50 dod. s. 1-4. – K. Gliński: Jubileusz Sienkiewicza. *Bluszcz* 1900 nr 52. – M.G. [M. Godlewski]: Warszawa, 22 grudnia. *Słowo* 1900 nr 293. – M. Grzegorzewski: Obłęgorek. Dar narodowy. *Kur. Pozn.* 1900 nr 348. – F. Hoesick: U H. Sienkiewicza. *Tyg. Il.* 1900 nr 10-11; przedr. w: Sienkiewicz i Wyspiański. Warsz. 1918 s. 1-56. – [K. Hoffman:] W gnieździe Sienkiewicza. *Bies. Lit.* 1900 nr 51. – K. Hoffman: Jubileusz Sienkiewicza. *Dz. dla Wszystkich* 1900 nr 279. – K. Hulewicz: H. Sienkiewicz. *L'illustration* 1900 nr 3017 z 22 XI, s. 394-395; uzup.: L.P., *Kur. Warsz.* 1901 nr 10. – T.J-Ch. [T. Jeske-Choiński]: Światła i cienie. W sprawie jubileuszu Sienkiewicza. *Wędrowiec* 1900 nr 6. – T. Jeske-Choiński: H. Sienkiewicz. Sylwetka jubileuszowa. *Wędrowiec* 1900 nr 51. – Jubileusz Sienkiewicza w Petersburgu. *Wieś Il.*, Warsz. 1900 nr 4. – Br.K. [B. Koraszewski]: Dokąd idziemy? Językowi ojczystemu cześć. *Gaz. Opol.* 1900 nr 101. – Górnosiążak M.K. [B. Koraszewski? K. Myśliwiec?]: Na jubileusz H. Sienkiewicza. *Gaz. Opol.* 1900 nr 101. – Karabella [K. Korwin-Piotrowski]: Echa. Gwałt o kamienicę!... *Tyg. Pol.*, Warsz. 1900 nr 3, 26, 29-34, 40, 41, 47, 51, 51. – Kwr [J. Kowerski]: Pan dziedzic w Obłęgorku. *Słowo*, Warsz. 1900 nr 293. – B. Kozakiewicz: H. Sienkiewicz. *Le Figaro* 1900 z 28 XI. – A. Krechowiecki: Jubileusz H. Sienkiewicza [Odezwa o darowanie Sienkiewiczowi majątności ziemskiej, pisana 10 mar-

ca 1900 we Lwowie]. *Gaz. Lw.* 1900 nr 63 i odb.; toż: *Dz. Pozn.* 1900 nr 64; *Dz. Pol.*, Lwów 1900 nr 77; *Gaz. Nar.*, Lwów 1900 nr 75; *Ruch Katol.*, Lwów 1900 nr 62. – K. Laskowski: H. Sienkiewicz jako myśliwy. Notatka jubileuszowa. *Lów. Pol.* 1900 nr 2-12 i odb., Warsz. 1901 s. 90; Kronika literacka. *Kraj*, Petersb. 1900 nr 4, *Dział II* s. 63. – St. Łp. [S. Łapiński]: 1846-1900. H. Sienkiewiczowi cześć. *Rozwój* 1900 nr 293. – J. Łoś: Korespondencja. W sprawie nazwy Obłęgorek. *Kraj*, Petersb. 1900 nr 31. – Łoz. [Wł. Łoziński?]: Korespondencja z Wiednia [Hołd „Ogniska”, Wieczory sienkiewiczowskie]. *Kur. Warsz.* 1900 nr 345-348. – Sep [W. Maleszewski]: Z Warszawy. Dar dla autora Trylogii najpiękniej obmyślany [kupno ziemi]. *Bies. Lit.* 1900 nr 11. – M. Massonius: H. Sienkiewicz [tu aforyzm „Znaczenie sportu”, z faksymile rękopisu]. *Sport* 1900 nr 51. – I. Matuszewski: Sława u obcych. *Tyg. II* 1900 nr 10 s. 182. – b.m. [B. Menkes]: Przegląd pism [spraw. z jubileuszu S.]. *Tyg. Nar.*, Lwów 1900 nr 64. – Nie-Benedyktyn: 13, 187, 852 [jubileuszowe rozważania dot. ilości wierszy i liter w twórczości H. Sienkiewicza]. *Kur. Warsz.* 1900 nr 353 s. 11-12. – A. Panczerzyński: K jubileju Sienkiewicza. *Dwinskij Listok* 1900 z 21 XII. – Z.P. [Z. Pietkiewicz?]: Wieczór sienkiewiczowski w Krakowie. *Kur. Codz.*, Warsz. 1900 nr 52. – (S.P.) [S. Posner]: Dzień Sienkiewicza w Warszawie. *Gaz. Pol.*, Warsz. 1900 nr 293. – W.Pr. [W. Prokesch]: Ku czci Sienkiewicza. *Nowa Ref.* 1900 nr 41. – B. Prusik: H. Sienkiewicz. *Svetozor a Zlatá Praha* [wyd. wspólne] 1900 z. 40 z 10 VIII. – B. Prusik: H. Sienkiewicz. K 25 letnému jubileu jeho literární činnosti. *Květy* 1900 z. 45. – W. Rabski: W sali ratuszowej (Garść uzupełniających wrażeń). *Kur. Warsz.* 1900 nr 355. – fr. [F. Reinstein]: Czym Sienkiewicz nie jest. *Kur. Warsz.* 1900 nr 354. – Radosz [Z. Sarnecki]: Kraków - Sienkiewiczowi. *Kraj*, Petersb. 1900 nr 7 s. 9. – M. Sieber: Z Krakowa. *Tyg. Nar.*, Lwów 1900 nr 27-33. – Gama [A. Sygietyński]: Z Królestwa Polskiego. Jubileusz H. Sienkiewicza. *Kraj*, Petersb. 1900 nr 39, 47, 50. – W. Trąpczyński: Dar narodowy dla Sienkiewicza. *Gaz. Pol.* 1900 nr 293. – Enesmol: Wieczór sienkiewiczowski. *Dz. Pol.*, Lwów 1900 z 16 XII. – S. Rzewuski: Le jubilé de Sienkiewicz à Varsovie. Signification et programme des fêtes. *Le Gaulois* 1900 z 9 XII. – R.: Obchód sienkiewiczowski w Czerniowcach. *Dz. Pol.*, Lwów 1900 nr 154. – M. Sieber: Z Krakowa. *Tyg. Nar.*, Lwów 1900 nr 27, 33, 34, 52. – A. Sygietyński: Jubileusz Sienkiewicza w teatrze [m.in. o wyst. „Zagłoba swatem”]. *Gaz. Pol.*, Warsz. 1900 nr 294, 295. – I.S. [J. Szuster]. Z Krakowa. Adres włościan do

Sienkiewicza. *Głos* 1900 nr 39 – S. Tarnowski: Przemówienie podczas wieczoru na cześć Sienkiewicza. *Czas* 1900 nr 45; toż: *Prz. Polit., Społ. i Lit.* 1900 nr 43; toż: *Słowo*, Warsz. 1900 nr 43; O Sienkiewiczu i współczesnym piśmiennictwie. (Z przemówienia S. Tarnowskiego [...] podczas wieczoru w Krakowie na cześć Sienkiewicza). *Gaz. Nar.*, Lwów 1900 nr 53. – J. Teodorowicz: H. Sienkiewicz. *Przedświt*, Lwów 1900 nr 7. – K. d'Assez [J. Tokarzewicz]: Z życia [Ateneum i jubileusz Sienkiewicza]. *Ateneum* 1900 t. 4 s. 653-667. – S.T-w [S.A. Toropow]: G. Sienkiewicz. *Siemja* 1900 nr 49. – W.Tr. [W. Trąpczyński]: Z Warszawy [dary od kupców warszawskich]. *Bies. Lit.* 1900 nr 33. – E. Weer [E. Wester]: H. Sienkiewicz. Ett 25-arsjubileum. *Stockholms Dagblad* 1900 nr 588. – W. Wiącek: Odczyt podczas uroczystości na cześć H. Sienkiewicza w Tarnobrzegu; Sprawozdanie z uroczystości. *Przyj. Ludu*, Lwów 1900 nr 30. – J. Wieniawski: W sprawie jubileuszu Sienkiewicza. *Tyg. II* 1900 nr 45 s. 892. – J.A.S. [K. Wróblewski]: Sienkiewicz we Lwowie. Jubileusz Sienkiewicza. *Głos*, Warsz. 1900 nr 19, 24. – [A.M. Wwiedziński]: G. Sienkiewicz. *Russkij Listok* 1900 nr 339. – Nie-Apelles [B. Zawadzki]: Wystawa sienkiewiczowska w salonie A. Krywulta. *Wiek II*. 1900 nr 355 z 24.XII. – M. Żaliński: W sprawie nabycia nieruchomości dla Sienkiewicza. O Obłęgorku. *Rola* 1900 nr 24, 33. – E.Ż. [E. Żmijewska]: Mały szkic wielkiej duszy. Obchód jubileuszu. *Słowo* 1900 nr 293. – Wystawa Sienkiewiczowska w Salonie A. Krywulta w Warszawie. [Spraw.:] *Gaz. Pol.* 1900 nr 293, 294; *Kur. Pozn.* 1900 nr 346; *Wiek II*. 1900 nr 355; *Tyg. II*. 1900 nr 51; *Frankfurter Journal* z 22 XII 1900. – Strzelba z wygrawerowanym napisem: „Henrykowi Sienkiewiczowi wskrzesicielowi bohaterkiej przeszłości w dniu jego jubileuszu wynalazca Floryan Grubiński 22 grudnia 1900 roku”. *Zbiory Muz. Wojska Polskiego*, Warsz. sygn. 8117.

512. Notatki anonimowe dot. jubileuszu wg tytułów czasopism.

– *L'Alba*, Mediolan 1900 z 11 X. Il giubileo di Sienkiewicz a Varsavia; – *Astrachanskij Listok* 1900 z 10 XII. – *Berliner-Börsen Ztg* 1900 z 22 XII. – *Berliner Neueste Nachrichten* 1900 z 22 XII. – *Berliner Local-Anzeiger* 1900 z 22 XII. – *Berliner Tageblatt* 1900 z 22 i 24 XII. – *Bibl. Warsz.* 1900 t. 4 z. 3 s. 583. – *Bies. Lit.* 1900 nr 29, 35, 45, 48, 50, 51, 52. – *Biesarabiec* 1900 z 30 XII. – *Birżewyje Wiedomosti* 1900 z 7 XI. – *Bohemia*, Praha 1900 z 23 XII. – *Charkowskije Gub. Wiedomosti* 1900 z 4 X, 12 XI, – *Czas* 1900 nr 43 z 22 XII. – *Čas*, Praha 1900 z 25 i 28 XII. – *Danziger Ztg* 1900 z 25 XII. Schriftstel-

lerjubiläum. – *Deutsche Warte*, Berlin 1900 z 25 XII. – *Dwinskij Listok* 1900 z 21 XII. – *Dz. dla Wszyst.* 1900 nr 25. – *Dz. Pol.*, Lwów 1900 nr 52 Dar honorowy dla Sienkiewicza; nr 199, 309, 346 Jubileusz H. Sienkiewicza; nr 316 „Dzieci Sienkiewiczowskie”; nr 354 Jubileusz Sienkiewicza; nr 355 art. wstępny, inc. „Dla narodu, który od stu lat jaśniejszej wycekuje doli...”; nr 355, 357-359 Obchody jubileuszowe; Udział Lwowa, Dary i adresy dla Sienkiewicza. – *Dz. Pozn.* 1900 nr 27 Jubileusz Sienkiewicza; nr 43 Wieczór Sienkiewicza [spraw. z Krakowa]; nr 74, 80, 82 Wieczór Sienkiewiczowski w Poznaniu, uroczystości w Teatrze, Hołd Sienkiewiczowi; nr 85 Klub im. Sienkiewicza [w Chicago]; nr 102, 103 Sienkiewicz we Lwowie, obiad u namiestnika hr. Pinińskiego; nr 106, 108 Toast hr. W. Dzieduszyckiego, Dyplom członka honorowego od Krakowskiego Koła Artystyczno-Literackiego; nr 130 Hołd narodów słowiańskich dla Sienkiewicza [album z dedykacjami przedstawicieli narodów słowiańskich]; nr 287-289 Krechowiecki o Sienkiewicu (wykład we Lwowie), Wieś dla Sienkiewicza; nr 291, 293, 294 Jubileusz Sienkiewicza [w Warszawie]. Tekst Adresu wręconego przez delegację 30 towarzyszy polskich w Poznaniu. – *Echo Muzycz. Teatr. i Artyst.* Obchód jubileuszowy; Konkurs na libretto zaczerpnięte z powieści historycznych H. Sienkiewicza. 1900 nr 51. – *Frankfurter Journal* 1900 z 29 XII. Sienkiewicz-Jubiläum. – *Fremdenblatt*, Wiedeń 1900 z 21, 23 i 27 XII. H. Sienkiewicz's Schriftstellerjubiläum, Sienkiewicz's Jubiläumfeier. – *Gaz. Gdań.* 1900 nr 150. Wiec w Kartuzach (Red. B. Miłski o Sienkiewicu). – *Gaz. Grudziądz.* 1900 nr 153 Telegramy do H. Sienkiewicza. – *Gaz. Lw.*, 1900 nr 42 Jubileusz H. Sienkiewicza. [m.in. o odznaczeniu przez cesarza Franciszka Józefa]; nr 98, 100, 102, 104, 105 Kronika. Sienkiewicz we Lwowie, Na cześć Sienkiewicza; nr 128 Kronika. Obchód jubileuszu Sienkiewicza w Czerniowcach; nr 130 Kronika. Hołd narodów słowiańskich dla Sienkiewicza; nr 223 Kronika. Jubileusz Sienkiewicza; nr 246, 253 Z Warszawy. Jubileusz Sienkiewicza; nr 287 Kronika. Ojciec św. o Sienkiewicu; nr 291-295 Jubileusz Sienkiewicza we Lwowie, Krakowie Warszawie; -b-: Francuzi o Sienkiewicu. Notatki lit.-artyst. *Gaz. Lw.* 1900 nr 287 [notka z *Revue de Revues*]. – *Gaz. Nar.*, Lwów 1900 nr 75 „Kroniczka Sienkiewiczowska”; nr 120, 123 Sienkiewicz we Lwowie; nr 314 Jubileusz Sienkiewicza; nr 347 Obchód Sienkiewiczowski; nr 258 Wystawa Sienkiewiczowska. – *Gaz. Olszt.* 1900 nr 153 Telegramy gratulacyjne. – *Gaz. Opol.* 1900 nr 101 Listy od ludu [m.in. od mieszkańców gminy Chrościce, J. Hupki, W. Malika], Niemcy

o Sienkiewicu; nr 146 Adres Górnoślązaków [wykonany przez Franciszkę Czok z Opola]. – *Gaz. Pol.*, Warsz. 1900 nr 272 Jubileusz Sienkiewicza. Odezwa komitetu; nr 293-295 W przeddzień uroczystości, Jubileusz Sienkiewicza. 1846-1900, Dzień Sienkiewicza w Warszawie, W kościele, W sali ratuszowej, Przemówienie ks. b-pa Ruszkiewicza, Adresy i dary, Listy i telegramy. Odpowiedź Sienkiewicza. Jubileusz poza Warszawą. H. Sienkiewicz na Śląsku [listy jubileuszowe], Echo z czasów studenckich, Wystawa Sienkiewiczowska. – *Gaz. Tor.* 1900 nr 276, 280 Jubileusz Sienkiewicza w Poznaniu; nr 295 Adres Towarzystwa Naukowego w Toruniu; nr 295, 296 Jubileusz Sienkiewicza (udział Pomorza w obchodach). – *Gaz. Warsz.* 1900 nr 339-342. Uroczystości na cześć H. Sienkiewicza. – *Gazette de Lausanne* 1900 z 18 VIII. H. Sienkiewicz. – *Głos*, Warsz. 1900 nr 6, 8, 11, 12, 24, 29, 32, 51, 1901 nr 1, m.in. Portrety Sienkiewicza, „Sami sobie”, Laurka „Strumienia”, Plaga reporterska, Dzień jubileuszowy, Echa jubileuszu, Uczczenie. – *Głos Lit. i Społ.*, Krak. 1900 z 22.VII. H. Sienkiewicz. – *Głos Nar.*, Krak. 1900 nr 41 H. Sienkiewicz, nr 293 Jubileusz Sienkiewicza w Warszawie. – *Gon. Łódz.* 1900 nr 293. Ku czci Sienkiewicza. – Echa uroczystości jubileuszowych H. Sienkiewicza. *Gon. Pol.*, Paryż 1900 nr 7, 9. – *Grazer Morgenpost* 1900 z 22 XII. Schriftsteller-Jubiläum.; toż: *Grazer Ztg* 1900 z 22 XII. – *Gwiazd. Ciesz.* 1900 nr 30. Hołdy włościan dla Sienkiewicza. – *Hamburgischer Correspondent* 1900 z 28 XII. H. Sienkiewicz' dressigjähriges Schriftstellerjubiläum, toż: *Hamburger Nachrichten* 1900 z 29 XII. – *Hazank*, Budapeszt 1900 z 29 XII. Sienkiewiczunep Zagrabban. – *Hlas Národa*, Praha 1900 z 17-19, 23, 25 XII. Sienkiewiczovo jubileum. – *Illustrierte Wiener Extrablatt* 1900 z 21 i 23 XII. Jubiläum des Schriftstellers Sienkiewicz. – *Iris*, Lw. 1900 nr 1. Literatura. Jubileusz Sienkiewicza. – *Izraelita* 1900 nr 1, 50 Komunikat [o zbiorce na dar narodowy dla Sienkiewicza]. – *Jug* 1900 z 13 XII, 17 XII Adres Sojuza pisatielej G. Sienkiewiczu. – *Kijewlanin* 1900 z 13 XII. Jubilej G. Sienkiewicza. – *Kijewskaja Starina* 1900 nr 7-8. Jubilej G. Sienkiewicza. Dokumenty. Izwiestija i zamietki. – *Kleine Presse*, Frankfurt 1900 z 28 XII. Das Schriftsteller-Jubiläum von H. Sienkiewicz. – *Kraj*, Petersb. 1900 nr 6 [Odznaczenie przez cesarza austriackiego], nr 7, *Dział II.* s. 110 Kronika literacka. Sienkiewicza rok jubileuszowy [w czasop. ros.]; nr 11, 27 Różne [o komitecie jubileuszowym], Różne. O Sienkiewicu... [odczyt A. Halbana w Tow. Muzycznym w Czerniowcach, druk w jęz. niem. w *Czernowitzer Ztg*], nr

33 Z Królestwa Polskiego. Program uroczystości jubileuszowych, nr 40 Echa zachodnie. Utworzenie komitetu jubileuszowego w Rzymie, nr 43-50 Echa zachodnie. A. de Gubernatis prezesem włoskiego komitetu ... w Rzymie, Jubileusz Sienkiewicza. H. Sienkiewicz honorowym członkiem Akademii Czeskiej, Wieczór Sienkiewiczowski, Hołd Sienkiewiczowi, Jubileusz w Krakowie, Łodzi, Łomży, Pióro brylantowe dla Sienkiewicza, Wieczór Sienkiewiczowski w Lutni, Ze związku pisarzy, Obchód Sienkiewiczowski, Głosy prasy rosyjskiej o jubileuszu Sienkiewicza, Warszawa w grudniu (echa jubileuszowe), dod. spec. do nr 50, s. 27-32. Sprawozdanie z Obchodu Jubileuszu H. Sienkiewicza. Nabożeństwo. W ratuszu. W teatrze. Raut Kasy Literackiej. Wieczera na Dynasach. Sienkiewicz u siebie. W Petersburgu. Wieczór Sienkiewiczowski. Uczta w „Lutni”. Na prowincji w Królestwie. Z kraju zachodniego. W Cesarstwie. W Galicji. Na Szląsku. Z ziem słowiańskich. Za granicą. Rzymski dar jubileuszowy. Dar narodowy [Obłęgorek]. Udział Rosjan; nr 51 Echa jubileuszu H. Sienkiewicza, List od przeora Paulinów na Jasnej Górze o. K. Euzebiusza Rejmana; „By moje księgi zbłądziły pod strzechy...” - list od gminy Istebna; Za rok ubiegły. Teksty i wrażenia.

– *Kur. Codz.* 1900 nr 71 Sienkiewiczowi, nr 170 Czesi – Sienkiewiczowi, nr 313 Jubileusz Sienkiewicza, nr 327 Komitet jubileuszowy H. Sienkiewicza, nr 352-357 Obchody jubileuszowe. Powinnowania. Dary. Przedstawienie w Teatrze Wielkim. Raut. Obchody w Łodzi 22 XII. Przedstawienie w teatrze. Raut. Jubileusz w Krakowie, Łomży, Radomiu. Listy, depesze, wspomnienia. Książd Antoni Gutman z Okrzei.

– *Kur. Lw.* 1900 nr 355-357 Jubileusz H. Sienkiewicza. W Zakopanem; nr 361-362 Prasa warszawska w dzień jubileuszu. Dzień Sienkiewicza w Warszawie. – *Kur. Pol.*, Warsz. 1900 nr 353-355 Jubileusz Sienkiewicza. W kościele św. Krzyża. W ratuszu. W teatrze. Na rauce. – *Kur. Por.* 1900 nr 70 Z prasy. Sienkiewiczowski zeszyt „Tygodnika Ilustrowanego”; nr 338, 339, 342, 352, 354, 355 Jubileusz Sienkiewicza. Dar jubileuszowy. Dziś w Ratuszu. Prasa rosyjska o Sienkiewicu. – *Kur. Pozn.* 1900 nr 89 Klub im. Sienkiewicza [przy Uniwersytecie w Chicago]; nr 91 Czesi - Sienkiewiczowi; nr 134 Hołd narodów słowiańskich dla Sienkiewicza; nr 165 Sienkiewicz członkiem czeskiej Akademii Umiejętności; nr 173 Włościanie Sienkiewiczowi; nr 346, 348 Wystawa Sienkiewiczowska, Obłęgorek; nr 359-363 Sienkiewiczowski obchód sobotni, Adres od miasta Poznania, Echa jubileuszowe z Warszawy; Uroczystości jubileuszowe na cześć Sienkiewicza

w Teatrze Polskim w Poznaniu; nr 363, 467 Obłęgorek. Dar narodowy dla Sienkiewicza. – *Kur. Warsz.* 1900 nr 53 Wieczór sienkiewiczowski [w Krakowie z udziałem S. Tarnowskiego]; nr 329 Przedstawienie jubileuszowe; nr 334-335 Portrety Sienkiewicza. Jubileusz w Poznaniu; Na cześć H. Sienkiewicza [w Rzymie]; Dla Sienkiewicza [od teatru Manzoni]; nr 340-356 Uroczystości jubileuszowe. Przedstawienia i wieczory sienkiewiczowskie, Rauty, Korespondencje i sprawozdania z różnych miejsc. W tygodniu jubileuszowym. Sienkiewicz na Dynasach. – *Kurjer*, Moskwa 1900 z 10. XII Jubilej G. Sienkiewicza (Tielegrammy). – *Kurskij Listok* 1900 z 16 XII Jubilej G. Sienkiewicza.

– *Litieraturnoje Obozrienije* 1900 nr 12 s. 523-524 Jubilej G. Sienkiewicza. Obzor żurnalów. – *Lodzer Ztg* 1900 nr 343 Zum 25-jährigen Schriftsteller-Jubiläum von H. Sienkiewicz. – *Lodzinskij Listok* 1900 z 17 XII Jubilej G. Sienkiewicza. – *Mährisch-Schlesische Volksztg*, Brünn 1900 z 27-28 XII. Zum Sienkiewicz Jubiläum. – *Minskij Listok* 1900 z 14 XII, 17 XII Jubilej G. Sienkiewicza. – *Le Monde Élegant* 1900 z 28 XII.

– *Naprzód*, Krak. 1900 nr 264. Z teatru. Przedstawienie jubileuszowe na cześć H. Sienkiewicza. – *Neue Freie Presse*, Wiedeń 1900 z 23 XII Das Sienkiewicz Jubiläum. – *Neues Pester Journal* 1900 z 25 XII Herr und Frau Sienkiewicz; toż: *Neuigkeits-Weltblatt* 1900 z 28 XII. – *Neues Wiener Journal* 1900 z 28. XII Das Jubiläum des Dichters Sienkiewicz. – *Neues Wiener Tageblatt* 1900 z 23 XII Sienkiewicz Jubiläum. – *New York Sun* 1900 z 22 XII H. Sienkiewicz Honored. Thirtieth Anniversary of His Literary Career to Be a National Affair. – *Niwa*, SPeterb. 1900 nr 12 G. Sienkiewicz. – *Nowa Ref.* 1900 nr 41 Jubileusz Sienkiewicza. – *Nowosti Dnia* 1900 z 13-14 XII Jubilej G. Sienkiewicza. – *Nowosti i Birżewaja Gazieta* 1900 z 12 XII. Jubilej G. Sienkiewicza. – *Nowyj Wiek* 1900 nr 12 Jubilej G. Sienkiewicza. – *Nowyj Żurnal Inostrannoj Literatury* 1900 nr 12 s. 680-683 K jubilejnomu czestwowaniju Sienkiewicza.

– *Odesskij Listok* 1900 z 16 VI, 11-15 XII. Jubilej G. Sienkiewicza. – *Odesskije Nowosti* 1900 z 8 -12 XII. G. Sienkiewicz. – *Oesterreichische Volksztg.*, Wiedeń 1900 z 21 XII Sienkiewicz Jubiläum. – *Pester Lloyd* 1900 z 23 XII Sienkiewicz Feier. – *Piermskije Gub. Wiedomosti* 1900 z 21 XII Jubilej G. Sienkiewicza. – *Polak*, Krak. 1900 nr 12 H. Sienkiewicz. – *Politik*, Praha 1900 z 22 XII. H. Sienkiewicz. – *Die Post*, Berlin 1900 z 24 XII Das Sienkiewicz-Fest in Warschau. – *Prager Abenblatt* 1900 z 28 XII Die Sienkiewicz Feier in Warschau. – *Prager Ztg* 1900 z 25 XII

Sienkiewicz - Jubiläum. – *Prawda*, Warsz. 1900 nr 52 s. 623-624 Pamiętnik. Jubileusz Sienkiewicza. – *Prawda*, Krak. 1900 nr 26 Kilka słów o H. Sienkiewiczu. – *Pražský Ill. Kurier*, Praha 1900 z 23 XII. Sienkiewiczovo jubileum. – *Promień*, Lwów 1900 nr 6 s. 135-139 Kilka uwag z powodu pobytu Sienkiewicza we Lwowie. – *Przedświt*, Lwów 1900 nr 6-9 Tydzień Sienkiewiczowski. – *Prz. Polit., Spol. i Lit.* 1900 nr 44 Głosy obce o Sienkiewiczu; nr 96 Prasa włoska o Sienkiewiczu; nr 105 Pożegnanie Sienkiewicza; nr 274 Jubileusz Sienkiewicza; nr 295 Tryb życia Sienkiewicza. – *Prz. Zakopiań.* 1900 nr 51 Redakcja Jubilatowi! nr 52 Obchód jubileuszu Sienkiewicza w Zakopanem. – *Przew. Katol.* 1900 nr 51 H. Sienkiewiczowi 1875-1900. – *Przyj. Dzieci* 1900 nr 51 s. 807-808. Kmicic: Jubileusz H. Sienkiewicza; 1901 nr 1 Uroczysty obchód jubileuszu H. Sienkiewicza. – *Radikalny List*, Praha 1900 z 16 XII Sienkiewiczovo jubileum. – *Reichswehr*, Wiedeń 1900 z 23 XII H. Sienkiewicz. – *Rheinisch-Westphälische Ztg*, Essen 1900 z 29 XII H. Sienkiewicz' dreissigjähriges Schriftstellerjubiläum. – *Rižskij Wiestnik* 1900 z 12 i 13 XII Jubilej G. Sienkiewicza. – *Rola*, Warsz. 1900 nr 7, 24, 36, 52 Kronika bieżąca. Uczczenie Sienkiewicza. Kogo uczczono. Jubileusz Sienkiewicza. – *Rozwój*, Łódź 1900 nr 290-295 Na cześć Sienkiewicza; Prasa o Sienkiewiczu; Stypendium im. Sienkiewicza; Sprawozdania. – *Ruch Katol.*, Lwów 1900 nr 42, 55, 67, 88, 127, 130, 135, 227, 264, 269, 287, 291- 295, Jubileusz, Sienkiewicz przed trybunałem, O dzieła Sienkiewicza, Jubileusz we Lwowie, Hołd narodów słowiańskich, List z Hiszpanii, Jubileusz w Petersburgu, Jubileusz i „Krzemień”, Srebrne gody Sienkiewicza, Wydawnictwo ku czci Sienkiewicza. – *Russkij Listok* 1900 z 9 II. G. Sienkiewicz. – *Saratowskij Dniewnik* 1900 z 14 XII Jubilej G. Sienkiewicza. – *Siewiernyj Kurier* 1900 z 8 XII Jubilej G. Sienkiewicza. – *Siewiero-Zapadnoje Slovo* 1900 z 10 i 13 XII. G. Sienkiewicz. Jubilej G. Sienkiewicza. – *Slovo* 1900 nr 234, 293, 296 Jubileusz Sienkiewicza. Hołd dla Sienkiewicza. – *Smolenskiy Wietnik* 1900 z 13 XII. Jubilej G. Sienkiewicza. – *Sport* 1900 nr 51 s. 9-10 Sienkiewicz na Dynasach [list B. Prusa], Telegram od Warsz. Tow. Cyklistów. – *St-Petersburger Herold* 1900 z 18, 23, 24, 27, 30. XII. Zum Sienkiewicz Jubiläum. Von der Sienkiewicz-Feier in Warschau. – *Stockholms Dagblad* 1900 nr 588 H. Sienkiewicz Ett 25-arsjubileum. – *Strumień*, Warsz. 1900 nr 9 s. 137-138 Do H. Sienkiewicza. Apostrofa. – *Szkoła*, Lwów 1900 s. 79 Jubileusz H. Sienkiewicza, s. 103 „Wiener Zeitung” o Sienkiewiczu; s. 387 Medal na cześć Sien-

kiewicza; s. 419 Jubileusz. – *Świat* 1901 nr 1 Jubileusz H. Sienkiewicza [spraw. za 1900 r.]. – *Teka*, Lw. 1900 nr 12 Kronika. Uroczystości jubileuszowe. Młodzież wobec jubileuszu Sienkiewicza. – *Teatr*, Odessa 1900 z 5 XII Adres Sienkiewiczu, 13 XII [spraw. z uroczystości]; *Teatralnyje Izwiestija* 1900 z 2 XII. – *Il Tempo*, Mediolan 1900 z 23 XII. – *Tydzień*, Piotrk. 1900 nr 52 Na cześć Sienkiewicza. – *Tyg. Il.* 1900 nr 2, 7, 10 Jubileusz H. Sienkiewicza [nr specjalny]; nr 13 Odezwa Komitetu obchodu; nr 18 Sienkiewicz w Galicji; nr 20 Sienkiewicz we Lwowie; nr 29 Dar jubileuszowy [Obłegorek]; nr 36, 40 Sprawy finansowe Komitetu; nr 45, 46, 51 Program uroczystości jubileuszowych w Warszawie, Łomży, Poznaniu, we Francji, w Rzymie, dary jubileuszowe; nr 52 Dzień 22 XII w Warszawie [opis uroczystości]. – *Tyg. Mód i Pow.* 1900 nr 16, 19, 26, 29, 42, 47, 51 Jubileusz H. Sienkiewicza. – *Tyg. Nar.*, Lwów 1900 nr 26 36, 37, 42, 52, 62- 64 Jubileuszowe listy gratulacyjne, sprawozdania z uroczystości we Lwowie, Krakowie, Tarnobrzegu, Warszawie, wystawienia przeróbek utworów Sienkiewicza. – *Tyg. Pol.*, Warsz. 1900 nr 9 Uroczystości w Krakowie, Przemówienie S. Tarnowskiego; nr 38, 52 Uroczystości jubileuszowe na cześć H. Sienkiewicza. – *Uralskaja Żyżn* 1900 z 16 II, 17 XII Jubilej G. Sienkiewicza. – *Vaterland*, Wiedeń 1900 z 23 XII. Sienkiewicz-Jubiläum. – *Volksstimme*, Wiedeń 1900 z 23 XII. Feier des 25-jährigen Schriftstellerjubiläums des Romanciers H. Sienkiewicz. – *Vossische Ztg*, Berlin 1900 z 23 XII. H. Sienkiewicz. – *Warszawskij Dniewnik* 1900 z 10. i 11. XII. Jubilej G. Sienkiewicza. – *Wędrowiec* 1900 nr 51, 52 Światła i cienie [spraw. z uroczystości]. – *Wiecz. Rodz.* 1900 nr 52 Jubileusz H. Sienkiewicza. – *Wiek Il.* 1900 nr 119, 166, 225, 349 Obchody jubileuszowe, Raut na cześć Sienkiewicza; nr 351-355 XXV Jubileusz: W kościele, W ratuszu, Mowa ks. bpa Ruszkiewicza, Odpowiedź Sienkiewicza, Delegacje, Przedstawienie jubileuszowe, Raut w Resursie Kupieckiej, Obłegorek. – *Wiener Tagblatt* 1900 z 23 XII. H. Sienkiewicz. – *Wiener Ztg* 1900 z 21 XII. H. Sienkiewicz' Schriftsteller-Jubiläum. – *Wiestnik Inostrannoj Literatury* 1900 nr 4 s. 361-365 Jubilej G. Sienkiewicza. – *Wołyn'* 1900 z 9 i 12 XII. – *Zgoda*, Chicago 1900 nr 2, 5, 6, 8, 11-13, 28, 32, 47 Jubileusz Sienkiewicza. Z Warszawy. Obchody jubileuszowe w świecie. – *Ziarno*, Warsz. 1900 nr 51 H. Sienkiewicz; Jubileusz Sienkiewicza; Medal na cześć Sienkiewicza; Dar z Włoch; Obłegorek; Tłumaczenia dzieł Sienkiewicza. – *Zvon* (Czechy) 1900/1901 nr 13 H. Sienkevič. – Księga jubileuszowa. XXV. Henrykowi Sienkiewiczowi Polacy z Moskwy.

1875-22.XII.1900. Oryginał w Muzeum w Obłęgorku. – Afisze, ulotki, druki okolicznościowe, zaproszenia na spotkania i wieczory jubileuszowe wśród „dokumentów życia społecznego” w zbiorach Bibl. Nar. w Warsz. (liczne sygnatury).

513. ag.: Jubileusz Sienkiewicza. *Świat*, Warsz. 1901 nr 1. – M. Andricki: Jubilej (22 XII 1900). *Łużica* 1901 s. 3-4. – B.: Z Paryża. Triumf Sienkiewicza. *Wiek II*. 1901 nr 51. – W.B. [W. Bogusławski]: Nowy teatr w Łodzi [obchody jubileuszowe]. *Tyg. Il.* 1901 nr 41. – Kunigas [H. Bolcewicz]: Z mego pamiętnika. *Gaz. Radom.* 1901 nr 31. – Ks. A. Brykczyński: Sienkiewicz w Watykanie. *Słowo*, Warsz. 1901 nr 298, toż: *Kur. Pozn.* 1901 nr 593. – J. Claretie: L'ami d'un peuple (jubilé de H. Sienkiewicz). *Le Journal*, Paryż 1901 z 6 II. – Rom. [A. Darowski]: Sienkiewicz na Rivierze. *Kur. Warsz.* 1901 nr 109. – Weryha [A. Darowski]: Z Rzymu [D. Ciampoli o nadaniu honorowego obywatelstwa Rzymu dla Sienkiewicza]. *Kraj*, Petersb. 1901 nr 2. – S. Demby: H. Sienkiewicz. Notatka bio- i bibliograficzna z portretem według rzeźby P. Welońskiego. *Kal. Nar.* [Or-Ota] na rok 1901. Warsz. 1900. – K. Hoffman: U kolebki Sienkiewicza. *Kur. Pozn.* 1901 nr 19. – Un Polonais [K. Hulewicz]: Le jubilé de l'auteur de „Quo vadis?”. *Le Temps* 1901 z 1 I. – K. Hulewicz: Le jubilé de Sienkiewicz. *L'Illustration* 1901 z 5 I. – M.F.: Wystawka ilustracji k prozawiedzieniam G. Sienkiewicza. *Kijewskoje Słowo* 1901 z 28 II s. 3. – Wystawka kartin k soczinieniam G. Sienkiewicza. *Siewiero-Zapadnoje Słowo*, Wilno 1901 z 17 XI. – Z. Kościeszka: Z końcem wieku. Ze wspomnień dziennikarza. *Rola*, Warsz. 1901 nr 4, 29. – L. Maignon: H. Sienkiewicz. Conférence faite a Lyon devant la Société des Amis de l'Université de Lyon, le 3 février 1901. *Bulletin de la Société des Amis de l'Université de Lyon* 1901 II/III s. 129-145. – Sęp [W. Maleszewski]: Z Warszawy [obchody jubileuszowe, złote pióro ofiarowane przez „panie warszawskie”]. *Bies. Lit.* 1901 nr 1, 3, 12, 14. – Nemi: E. Sienkiewicz. *Nuova Antologia*, Rzym 1901 t. 175. – Pertinax [W. Noskowski]: Na czasie (Porachunki tygodniowe). *Głos Lit. i Spol.* 1901 nr 1, 14. – S. Orpizewski: Za co nasz naród oddaje H. Sienkiewiczowi? *Zgoda*, Chicago 1901 nr 43. – M. Pług: Życie Sienkiewicza. *Zorza* 1901 nr 1. – St. Rossowski: Na cześć Sienkiewicza. *Gaz. Pol.*, Chicago 1901 nr 14. – M. Rygier: Il giubileo di E. Sienkiewicz. *Nuova Antologia*, Rzym 1901 z 16 II. i odb., s. 16. – [W. Stec:] Wizyta chłopca u Sienkiewicza. *Dz. Pol.*, Lwów 1901 nr 96; toż: *Dz. Pozn.* 1901 nr 78; *Kur. Pozn.* 1901 nr 155; List włościanina [W. Steca] o Sienkiewiczu. *Gaz. Opol.* 1901 nr

33; toż: *Gaz. Pol.* 1901 nr 86; przedr. pt. Chłop o Sienkiewiczu. *Gaz. Nar.*, Lwów 1901 nr 95. – a.s. [A. Stroka]: Wieczór Sienkiewiczowski. *Głos Rzesz.* 1901 nr 16. – Gama [A. Sygietyński]: Z Królestwa Polskiego [Sienkiewicz na otwarciu teatru w Łodzi]. *Kraj*, Petersb. 1901 nr 38 s.16. – S. Tarnowski: Uroczystość H. Sienkiewicza w Warszawie [22 XII 1900]. *Prz. Pol.* 1900/1901 z. 7. – Wł. Tr. [W. Trąpczyński]: Z Warszawy [o wydawnictwie okolicznościowym w Łodzi]. *Bies. Lit.* 1901 nr 40. – L.U. [L. Uzdowski]: Sienkiewicz w szkole. *Kur. Warsz.* 1901 nr 49. – [K. Wróblewski:] Przemówienie na wieczorze sienkiewiczowskim w Cieszyń. *Gwiazd. Ciesz.* 1901 nr 10 i odb. pt. O H. Sienkiewiczu. Cieszyń 1901. – Z.Fg.: Korespondencja ze Lwowa. *Kur. Warsz.* 1901 nr 1, 12. – J.Z. [J. Zamorski]: Jubileusz Sienkiewicza. *Tyg. Podol.*, Tarnopol 1901 nr okazowy. – J. Zachariasiewicz: Notatki... [Telegram do Sienkiewicza]. *Gaz. Lw.* 1901 nr 4. – K.P. Zlinczek: O wieliczii w czelowieczestwie. Po powodu jubileja G. Sienkiewicza... *Etiud. Astrachanskij Listok* 1901 z 24.I s. 2-3. – [Spraw. anonimowe wg tyt. czasopism] *Aftonbladet* 1901 z 4. I. H. Sienkiewicz jubileum. – *Berliner Tageblatt* 1901 z 2 I. H. Sienkiewicz in Privatleben; toż: *Reichswehr*, Wiedeń 1901 z 4 I, toż: *Neues Wiener Journal* 1901 z 4 I. – Sienkiewicz at Home. General Gossip of Authors and Writers. *Current Literature* 1901 s. 230, 278; toż: *Literary News* 1902 s. 32. – *Czas* 1901 nr 61 Sienkiewicz na Śląsku. – *Čas*, Praha 1901 z 2 I. K jubileu H. Sienkiewiče. – *Česka Revue*, Praha 1901, II. Sienkiewiczovy slavnosti. – *Deutsches Volksblatt*, Wiedeń 1901 z 2 II. Von den parlamentarischen Parteien. – *La Domenica del Corriere*, Mediolan 1901 nr 3 II giubileo del'autore del „Quo vadis”. – *Dz. Chicag.* 1901 nr 6, 7, 10 Jubileusz H. Sienkiewicza. – *Dz. dla Wszyst.* 1901 nr 294 Jubileusz Sienkiewicza. – *Dz. Pol.*, Lwów 1901 nr 8, nr 35, dod. do nr 36 Adres wysłany przez Koło Polskie we Wiedniu, nr 104 Jubileusz Sienkiewicza w Zagrzebiu, nr 128 Mały felieton, nr 241 Sienkiewicz u siebie, nr 295 Adres do Sienkiewicza [od krakowskiego cechu szewców], nr 547 Mały felieton. Sienkiewicz w Watykanie. – *Dz. Pozn.* 1901 nr 4 Medal jubileuszowy [autorstwa W. Trojanowskiego] dla H. Sienkiewicza, nr 8 Dzieciństwo H. Sienkiewicza, nr 15 [o przyznaniu tytułu honorowego obywatela Rzymu], nr 30 Echa jubileuszu w Paryżu, nr 32 Adres od Koła Polskiego w Wiedniu, nr 40 H. Sienkiewicz a przemyśl polski, nr 76 [owacja urzędzona we Włoszech przez służbę kolejową i pasażerów], nr 89 Wystawa Sienkiewicza w Warszawie; nr 150 Sienkiewicz u siebie [w Obłęgorku], nr 176 Adres

od cechu szewców krakowskich; nr 226 Adres od Górnoślązaków.

– *Gatto Nero*, Rzym 1901 nr 2 E. Sienkiewicz.
 – *Gaz. Lw.* 1901 nr 76 Zaproszenie Sienkiewicza [przez Guido Biagi w imieniu florenckiego Tow. Odczytów Publicznych]. – *Gaz. Nar.*, Lwów 1901 nr 36 Adres wysłany przez Koło Polskie w Wiedniu. – *Głos* 1901 nr 1, 6, 9 Echa jubileuszu. – *Gwiazd. Ciesz.* 1901 nr 3 Jubileusz Sienkiewicza. – *Historische Politische Blätter* 1901 nr 1 H. Sienkiewicz. – *Hvar & Dag* 1901 z 13 I. H. Sienkiewicz. – *L'Intermédiaire des Chercheurs et des Curieux* 1901 z 22 I. À propos du jubilé. – *Istoriczeskij Wiestnik* 1901 nr 1 s. 385-386. Otgołoski jubileja Sienkiewicza wo Francii. – *Journal de Genève* 1901 z 4 I. L'auteur de „Quo vadis”. – *Kölnische Volks Ztg* 1901 z 1 I. Das fünfundzwanzigjährige Schriftstellerjubiläum. – *Kraj*, Petersburg. 1901 nr 1 s. 10, 17-18. Uwagi [art. S. Tarnowskiego w „Prz. Kur. Warsz.” album od „Ukraińców”]; nr 2-3 W Petersburgu, Kronika Petersburgska, Wieczór Sienkiewiczowski, nr 7 Z miast i wsi. Żytomierz, Wieczór Sienkiewiczowski; nr 12, 15, 16, 17, 25 Z Akermanu, Różne [Sienkiewicz na Riwierze], Z Królestwa Polskiego, Wystawa „Sienkiewiczowska”, nr 27 Notatki literackie. Ogłoszone przez „Prz. Kur. Warsz.” dwie cenzury szkolne Sienkiewicza, nr 30, 31 dod. *Życie i Szt.* Notatki literackie. Z Krakowa donoszą... Wystawa sienkiewiczowska [w Warszawie]. – *Kur. Lw.* 1901 nr 107 Wystawa Sienkiewiczowska. – *Kur. Pol.*, Warsz. 1901 nr 27, 37, 40. Hołd Sienkiewiczowi [koła poselskie w sejmie pruskim, parlament wiedeński]. – *Kur. Pozn.* 1901 nr 125 Dwa listy włościan szląskich do H. Sienkiewicza; nr 165 Jubileusz Sienkiewicza w Zagrzebiu; nr 174 Wystawa Sienkiewiczowska w Warszawie, nr 183 Sienkiewicz na Riwierze, nr 454 Sienkiewicz w Łodzi, nr 514 Sienkiewicz w stronach rodzinnych. – *Kur. Teatr.*, Warsz. 1901 nr 8 Wystawa Sienkiewiczowska. – *Kur. Warsz.* 1901 nr 2, 6, 10, 40 Sprawozdania, Noty, Listy z Krakowskiego Przedmieścia, nr 78 Ostatni Adres [od kółka rolniczego z Istebnej].
 – *Literary Digest* 1901 nr 10 z 9 III. Silver Jubilee of H. Sienkiewicz. – *Literary Era* 1901 t. 8 nr 4 s. 199-200.
 – *Magazin Pittoresque* 1901 z 1 i 15 I. H. Sienkiewicz. – *Magyar Nemzet*, Budapeszt 1901 z 7 I. Sienkiewicz a maganelo ben. – *Minerva*, Toronto 1901 nry ze stycznia. Sienkiewicz e la sua fama. – *Mir Bożyj*, SPetersb. 1901 nr 1 s. 34-35 Czestwowanie G. Sienkiewicza. – *Münchener Neueste Nachrichten* 1901 z 3 I. Das Senkewitsch Jubiläum.
 – *Niedziela*, Lwów 1901 nr 1 Jubileusz ćwierćwiekowej działalności H. Sienkiewicza. – *Niwa*,

Petersb. 1901 nr 45 s. 695 Oblengorek - jubilejnyj podarok Sienkiewiczuz. – *Norddeutsche Allgemeine Ztg* 1900/1901 nry ze stycznia. – *Nowy Dzwon.*, Krak. 1901 nr 1, 8. Jubileusz H. Sienkiewicza. – *Nuova Antologia*, Rzym 1901 t. 175 Per Sienkiewicz. – *Ogoniok*, SPetersb. 1901 nr 2 s. 15-17 Sienkiewicz w domaszniej żyzni.
 – *Pesti Hirnap* 1901 z 5 I. Sienkiewicz magánéletébel. – *Praca*, Pozn. 1901 nr 2 H. Sienkiewiczowi Redakcja „Pracy”, Naród - Tobie, Dzień Jubileuszu Sienkiewicza, I gród Przemysława...
 – *Promień*, Lwów 1901 nr 3 s. 87-88. Kronika. Sienkiewicz i jego sława. – *Przedświt*, Lwów 1901 nr 76, 78 Notatki literackie. Sienkiewicz zaproszony do Glasgow. – *Przodownica*, Krak. 1901 nr 1 Rozmaitości. Dnia 23 grudnia.
 – *Rodina*, SPetersb. 1901 nr 1 G. Sienkiewicz. Po powodu 25-letija literaturnoj diejatelnosti.
 – *Ruch Katol.* 1901 nr 7 Czym chciał być Sienkiewicz.
 – *Smolenski Wiestnik* 1901 z 8 IV. – *Sport*, Warsz. 1901 nr 15, wyd. specjalne z portretem Pisarza. Tu m.in.: Sabałowa bajka, F. Hoesick: U H. Sienkiewicza s. 4-10; Katalog wystawy Sienkiewiczowskiej. Ułożyli: S. Demby, W. Rydzkowski, Z. Wolski s. 11-19; F. Kwaśniewski: Wystawa Sienkiewiczowska s. 19-21; A. Orłowski, wiersz bez tyt., s. 22. – *Sport und Salon*, Wiedeń 1901 z 3 I. Das 25-jährige-Jubiläum des grossen polnischen Schriftstellers. H. Sienkiewicz in Lemberg.
 – *Tyg. Il.* 1901 nr 8 Adres do Sienkiewicza [od Koła Polskiego w Wiedniu]; nr 9 [honorowe obywatelstwo Rzymu, dyplom od Warsz. Tow. Artystycznego]; nr 18 [o art. W. Dannenberga w prasie niemieckiej]; nr 41 [o uroczystościach w Łodzi]; Odpowiedzi [o herbie Sienkiewiczów] nr 44 s. 875. – *Tyg. Mód i Pow.* 1901 nr 1, 8 [spraw. z uroczystości jubileuszowych]. – *Tyg. Nar.*, Lwów 1901 nr 17 Wystawa Sienkiewiczowska. – *Tyg. Pol.*, Warsz. 1901 nr 1, Album ofiarowane przez Ziemian znad Niemna.
 – *Wędrowiec* 1901 nr 14, 25, 27 [spraw. z uroczystości]. – *Wiecz. Rodz.* 1901 nr 5, 19 [spraw. z uroczystości, podziękowania Pisarza]. – *Wiek Il.* 1901 nr 25 Ze Lwowa. Wieczór Sienkiewiczowski, nr 37, 40 Adresy dla Sienkiewicza [od Koła Polskiego w Wiedniu, od Koła Polskiego w Berlinie], nr 45 Medal dla Sienkiewicza, nr 51, 52 Z Paryża. Tryumfy Sienkiewicza, Wystawa darów Sienkiewiczowskich; nr 79, 89, 90, 94, 100, 102, 116 spraw. z uroczystości i wystaw.
 – *Wielkopolanin*, Pittsburg 1901 nr 4 Jubileusz Sienkiewicza w Warszawie. – *Wolgar*, Nowgorod N. 1901 z 9 I Jubilej Sienkiewicza. – *Zgoda*, Chicago 1901 nr 3 Jubileusz H. Sienkiewicza.

513a. Sienkiewicz w Poturzczy. *Dz. Pol.*, Lwów 1901 nr 67; *Dz. Pozn.* 1901 nr 56; *Gaz. Lw.* 1901 nr 54; *Gaz. Nar.*, Lwów 1901 nr 65. – Teatr w Łodzi [dla Sienkiewicza]. *Kur. Warsz.* 1901 nr 169. – Wystawa Sienkiewiczowska w Towarzystwie Prawidłowego Myślistwa. Warszawa 1901 [Spraw.:] *Gaz. Warsz.* 1901 nr 98, 100; *Kur. Pozn.* 1901 nr 98; *Sport* 1901 nr 15; *Tyg. Il.* 1901 nr 15; *Wiecz. Rodz.* 1901 nr 19; *Wiek Il.* 1901 nr 89, 90, 94, 100. – Otwarcie w Kijowie wystawy obrazów przedstawiających sceny z dzieł H. Sienkiewicza. *Kraj*, Petersburg 1901 nr 11, dod. *Życie i Sztuka*. – I.M. Drozdowicz: Wystawka kartin, napisanych na sjużet iz proizwiedienij G. Sienkiewicza. *Wilenskiy Wiestnik* 1902 z 12 I. – Wystawka ilustracyj (kartin) k romanam G. Sienkiewicza [wybrane noty anonim. lub pseud. o jubileuszowej wystawie objazdowej]. *Pietterburgskij Listok* 1902 z 23 III; *Russkoje Slowo*, Moskwa 1902 z 2(15) VI.; *Kurier*, Moskwa 1902 z 7 VI; *Nowoje Wriemia*, SPetersb. 1902 z 13(26) IV; *Jużnyj Kraj*, Charków 1902 z 11 i 16 XI.; *Wiestnik Juga*, Jekatierinosław 1902 z 30 XII.; *Odiesskije Nowosti* 1904 z 26.I.; *Jug*, Odessa 1905 nr 2071.; *Witiabskiy Goloj* 1906 z 26 I.; *Witiabskaja Żizn* 1906 z 5 II.

514. Bart. [Z. Bartkiewicz]: Tragedia wrzesińska. *Kraj*, Petersburg 1901 nr 46 s. 6-7. – Cz. Jankowski: Sześćset lat stosunków polsko-pruskich. *Mies. Kur. Pol.*, Warsz. 1901 t. 1. – Różne. Cała prasa polska... [dot. Listu w sprawie wrzesińskiej]. *Kraj*, Petersburg 1901 nr 47 s. 24. – G. Sienkiewicz polskim matieriam (po powodu wrzesińskiego processa). *Sławiński Wiek* 1901 nr 32 s. 244. – Kronika [o zajściach w Wrześni i liście Sienkiewicza]. *Teka*, Lwów 1901 nr 11. – H. René: Affaire de Wreschen et poursuites contre H. Sienkiewicz. *Revue Bleue* 1902 z.1 s. 169-175. – Sienkiewicz and the Polish Children. *Literary Digest* 1902 nr 2 s. 57-58. – Sudiebnaje presledowanije G. Sienkiewicza. *Jużnoje Obozrenije* 1902 z 10 I. – Przeciwo Sienkiewiczowi (Przemówienie Niessena na zebraniu hakatystów w Szczecinie). *Dz. Pozn.* 1901 nr 297. – [Sprawa wrzesińska. Notatka o przysłaniu przez H. Sienkiewicza 200 koron dla ofiar procesu gnieźnieńskiego oraz list potępiający wyrok trybunału gnieźnieńskiego; Prasa włoska o sprawie wrzesińskiej]. *Dz. Pozn.* 1901 nr 270, 288. – Z Prus (Przeciw Sienkiewiczowi). *Gaz. Lw.* 1901 nr 296. – Sienkiewicz w nielase u Niemców [o wystąpieniu szczecińskiego nauczyciela, dra Niessena, uważającego Pisarza za szowinistę]. *Bies. Lit.* 1902 nr 1 s. 15.

515. Al.B.Brz. [A.B. Brzostowski]: Różne metody pracy znakomości literackich i artystycz-

nych. *Tyg. Il.* 1902 nr 51 s. 1007-1009. – M. Gawałowicz: Dwa obrazki z życia Sienkiewicza. I. Chrześniaczka. II. Ostatni ukłon. *Bluszcz* 1902 nr 50-52. – F. Hoesick: Ród Sienkiewicza i Wola Okrzejska. *Wędrowiec* 1902 nr 49-52; przedr. w: Sienkiewicz i Wyspiański. Warsz. 1918 s. 75-112. – Sienkiewicz [na portrecie Pochwałskiego] w paryskim salonie. *Dz. Chicag.* 1902 nr 127. – Sienkiewicz i Górski. *Dz. Pozn.* 1902 nr 279. – Uczczenie. *Głos*, Warsz. 1902 nr 15. – Notatki literackie [o dedykowaniu wiersza pt. „Uczniowie wrzesiński” przez prowansalskiego poetę]. *Kraj*, Petersburg 1901 nr 15, dod. *Życie i Szt.* s. 184. – [Wybór Sienkiewicza do Rady Miejskiej Lwowa]. *Kraj*, Petersburg 1902 nr 26 s. 12. – [H. Sienkiewicz honorowym obywatelem Lwowa]. *Kur. Pozn.* 1902 nr 300. – Do H. Sienkiewicza [życzenia jubileuszowe]. *Melitele*, Krak. [1902] s. 1-2. – Z wystawy jubileuszowej H. Sienkiewicza. *Praca*, Pozn. 1902 nr 50 s. 1283-1284. – Przypomnienie [o kosztach jubileuszu]. *Prawda* 1902 nr 19 s. 222. – Adres „Ogniska” w Wiedniu (z fot.). *Tyg. Il.* 1902 nr 4 s. 76. – Konkurs dramatyczny im. H. Sienkiewicza [w Łodzi]. *Tyg. Mód i Pow.* 1902 nr 3. – Z daleka i z bliska. Wolff i Sienkiewicz. *Wiek Il.* 1902 nr 180. – Iz inostrannoj żyzni i litieratury [spotkanie van Normana z Sienkiewiczem]. *Wiestnik Wsiemirnoj Istorii*, SPetersb. 1902 nr 1 s. 240-260.

– Sienkiewicz w Oblęgorku. *Bies. Lit.* 1902 nr 23; *Dz. Pol.*, Lwów 1902 nr 205; *Dz. Pozn.* 1902 nr 19, 130; *Gaz. Kiel.* 1902, nry z maja i czerwca; *Gaz. Pol.*, Warsz. 1902 z maja i czerwca; *Kraj*, Petersburg 1902 nr 14, 18, 20, 22; *Kur. Pol.*, Warsz. 1902 nr 139; *Kur. Pozn.* 1902 nr 19, 230, 254, 257; *Kur. Warsz.* 1902 z maja.

– N.A. [N. Archangielski]: Pierwyje szagi G. Sienkiewicza. (Otgołoski proszłogo). *Saratowski Dniwnik* 1903 nr 226. – Z. Gloger: Białowieża w albumie [z dedyk.: H. Sienkiewiczowi na pamiątkę wspólnej wycieczki r. 1882 z Jezewa do Białowieży wspomnienie to po dwudziestu latach przesyła do Oblęgorka...]. Warsz. 1903. – Z. Par. [Z. Parvi]: Uroczystości sienkiewiczowskie [w Krakowie]. *Kur. Codz.*, Warsz. 1903 nr 21. – Konkurs dramatyczny im. H. Sienkiewicza, zorganizowany z inicjatywy W. Czajewskiego w Łodzi. *Ateneum* 1903 t. I; *Bibl. Warsz.* 1903, I s. 617; *Bies. Lit.* 1903 nr 8; *Dz. Pozn.* 1903 nr 17; *Kraj*, Petersburg 1903 nr 6, *Życie i Szt.*, dod. *Kraju* 1903 nr 2; *Kur. Warsz.* 1903 nr 4; *Tyg. Il.* 1903 nr 8; *Tyg. Mód i Pow.* 1903 nr 9. – Uczczenie Sienkiewicza przez cechy krakowskie. *Gaz. Pol.* 1903 nr 21, *Głos Nar.*, Krak. 1903 nr 21; *Il. Pol.*, Krak. 1903 nr 5; *Kur. Pol.*, Warsz. 1903 nr 22; *Tyg. Il.* 1903 nr 7 s.139; *Wiecz. Rodz.* 1903

nr 6. – Śp. L. Jenike i H. Sienkiewicz. *Dz. Pozn.* 1903 nr 107; *Zgoda*, Chicago 1903 nr 22. – Sienkiewicz na Libanie [o zaproszeniu pisarza do Bejrutu przez Mustafę Czajkowskiego baszę, syna Michała Czajkowskiego, wg inf. *Czasu*]. *Bies. Lit.* 1903 nr 21. – Sienkiewicz w Przecławiu. *Il. Pol.*, Krak. 1903 nr 8. – Z życia prowincji. Dożynki w Oblęgorku. *Gaz. Pol.*, Warsz. 1903 nr 248; *Lech*, Gniezno 1903 nr 209. – Wręczenie Sienkiewiczowi daru honorowego. *Przedświt*, Lwów 1903 nr 16.

516. Odczyty na rzecz powodźian [czytanie noweli „Dwie łąki” od 8 XII 1903 w Częstochowie i innych miastach]. *Bies. Lit.* 1903 nr 40, 51; *Czas* 1903 nr 284 z 12 XII; *Kron. Rodz.* 1903 nr 51 s. 1313; *Rozwój* 1903 z 23 XII.; St. [S. Libicki?]: Szlakiem prelegentów. *Kur. Codz.* 1903 nr 352; *Nietakt. Prawda* 1903 nr 49 s. 582; Z tygodnia na tydzień. *Tyg. Il.* 1903 nr 51; Posledniaja poczt. Warszawa. *Siewiero-Zapadnyj Kraj* 1903 nr 228 z 6 VIII; Cztienija G. Sienkiewicza. *Wilenskiy Wiestnik* 1903 z 12 XII. – Alfa: Ze wsi i miast. *Wiek. Il.* 1904 nr 4, 8, 9, 13, 16, 23, 28. – St.B. [S. Brzozowski]: Pochód z brzękadłami. *Głos* 1904 nr 2 s. 18. – Ł. [J.W. Dawid]: Z dziejów kultury. *Głos* 1904 nr 2 s. 19. – A. Izmailow: Literaturne czcienija i pojedzka Sienkiewicza. *Nowaja Illustracyja* 1904 z 11 II nr 6 s. 43; toż: *Odiesskiy Listok* 1904 nr 10. – K.: Szlakiem prelegentów. *Kur. Codz.* 1904 nr 8-9. – St.L. [S. Libicki]: Szlakiem prelegentów. *Kur. Codz.* 1904 nr 23. – Łodzianin: Po złote runo dla powodźian. *Bies. Lit.* 1904 nr 2. – S. Wąsowski: Święto filistrów. *Ogniwo* 1904 nr 2 s. 10; polem.: St. Staniszewski: W imię sprawiedliwości. *Prawda* 1904 nr 6 s. 72. – Quis: Korespondencja z Kalisza. *Ogniwo* 1904 nr 9 s. 92; Czto pizsut. *Charkowskiy Listok* 1904 nr 1305; Kronika miesięczna. *Bibl. Warsz.* 1904 t.1 s. 173; Odczyty na powodźian. *Prawda* 1904 nr 5 s. 54; Odczyty. *Tyg. Mód i Pow.* 1904 nr 12; Odczyty. Dla powodźian. *Ziarno* 1904 nr 5 s. 97, nr 10 s. 198; Odczyt pt. „Nad wodami Gangesu” [„Dwie łąki. Legenda indyjska”]. *Praca*, Pozn. 1904 nr 9 s. 330-331; Wieczór literacki [H. Sienkiewicza w Łodzi]. *Kur. Warsz.* 1904 nr 4. – M. [Cz. Jankowski?]: Na indeksie pruskim. *Kraj*, Petersb. 1904 nr 5, dod. *Życie i Szt.* s. 11. – N. Jefimow: Oblengorek. *Biesieda*, Petersb. 1904 nr 2 s. 209-218. – N. Jefimow: Pojedzka w Oblengorek. *Nauka i Żyżń* 1904 nr 5 s. 261-272. – Sęp [W. Maleszewski]: Z Warszawy. H. Sienkiewicz kawalerem „Legii Honorowej”. *Bies. Lit.* 1904 nr 9, 15. – Bruno Lezyam [B. Mayzel]: Ze wspomnień osobistych o Sienkiewiczuz sprzed 30 laty, w: Na powodźian. Warsz. 1904 s. 303-307. – A. Miecznik: Triumf wielkiego autora. *Niwa*

Pol. 1904 s. 18. – Uczczenie Sienkiewicza [honorowe obywatelstwo Lwowa]. *Dz. Pol.*, Lwów 1904 nr 83, toż: *Głos Nar.*, Lwów 1904 nr 50, *Wiek Nowy*, Lwów 1904 nr 794, *Bies. Lit.* 1904 nr 9, *Tyg. Il.* 1904 nr 10. – Odznaczenie Sienkiewicza [orderem „Legii Honorowej”]. *Kur. Warsz.* 1904 nry z kwietnia; toż: *Kur. Pozn.* 1904 nr 78; *Ziarno* 1904 nr 15. – Literaturny kurjer [odznaczenia dla Sienkiewicza]. *Nowyj Mir*, Moskwa 1904 nr 130-134, 136. – Imienije Sienkiewicza. Iz sławianskich gazet. *Wilenskiy Wiestnik* 1904 nr 279. – Z. Piasecki: Sienkiewicz w Lublinie. *Gaz. Lub.* 1904 z 25. I; toż: *Kal. Lub.* na 1905 r. – Hołd Lwowa Sienkiewiczowi [honorowe obywatelstwo]. *Gaz. Lw.* 1904 nr 40; *Czas* 1904 nr 40. – Order Legii Honorowej. *Kraj*, Petersb. 1904 nr 11, 13, dod. *Życie i Szt.* s. 12; *Wędrowiec*, 1904 nr 15 s. 297. – Ślub H. Sienkiewicza [z M. Babską]. *Czas* 1904 nr 105, 106, *Słowo*, Warsz. 1904, maj. – Odznaczenie [wody „Ursus” z Oblęgorka na wystawie w Paryżu]. *Izraelita* 1904 nr 26 s. 312; Z Królestwa Polskiego. Świetny interes. *Kraj*, Petersb. 1904 nr 26. – M.: Na indeksie pruskim. *Kraj*, Petersb. 1904 nr 5, *Życie i Szt.* s. 11.

517. S. Cieszkowski: Heraldyka i genealogia. Lelewel, Deotyma i Sienkiewicz. *Kur. Świąt.* 1905 nr 1. – Hakata i Sienkiewicz [wg *Frankfurter Ztg.*]. *Bies. Lit.* 1905 nr 41. – Co myśli Sienkiewicz o Niemczech [przedr. z *Le Courier Europeen*]. *Głos Nar.*, Krak. 1905 nr 350. – Zdanie Sienkiewicza o Prusakach. *Dz. Chicag.* 1905 nr 283. – Sienkiewicz w Paryżu. *Dz. Chicag.* 1905 nr 203. – Internowanie Sienkiewicza. *Głos Nar.* 1905 nr 228. – Mylna wiadomość o internowaniu Sienkiewicza. *Gaz. Nar.*, Lwów 1905 nr 189. – S. Kozłowski: Listy warszawskie. *Kur. Litew.*, Wilno 1905 nr 35. – H. Sienkiewicz w Zakładzie św. Rodziny w Krakowie. *Nowości Il.*, Krak. 1905 nr 19. – M.D. [M. Dobrzański]: W sprawie bezrobocia szkolnego. *Tydzień*, Piotr. 1905 nr 18. – P. Zwiedzicz: G. Sienkiewicz o szkole. *Odiesskiy Listok* 1905 nr 88. – List H. Sienkiewicza w sprawie reformy szkolnej. *Głos Nar.* 1905 nr 80. – Je. Ignatjew: Chronika ruskij żyżni [o sprawach szkolnych]. *Nauka i Żyżń* 1905 nr 3. – K. Łdow: Biesieda s G. Sienkiewiczem. *Birżewyje Wiedomosti* 1905 z 31 III. – P. Rozanow: Po powodu pisma Sienkiewicza [do red. „Rusi”]. *Nowoje Wriemia* 1905 z 7 (20) IV. – H. Sienkiewicz zabrał głos. *Dz. Chicag.* 1905 nr 78. – List Sienkiewicza [w czasop. „Ruś” dot. reformy szkolnej w Królestwie Polskim]. *Dz. Pol.*, Lwów 1905 nr 132. – Głos Sienkiewicza. *Gaz. Nar.*, Lwów 1905 nr 65. – Sprawy szkolne [opinie H. Sienkiewicza]. *Gaz. Pol.* 1905 nr 96; toż: *Gaz. Warsz.* 1905 nr 183. – Odogłosy [w sprawie strajku

szkolnego i zebrania u A. Krasieńskiego]. *Ogniwo* 1905 nr 29 s. 655-656. – Kamienny [J. Jeleński]: Na posterunku. Co mówią o strajku szkolnym. *Rola*, Warsz. 1905 nr 35. – Kwestia szkolna w Królestwie [o liście Sienkiewicza do redakcji „Rusi”]. *Kraj*, Petersb. 1905 nr 10 s. 3-4. – Uwagi krytyczne nad broszurą p. Askenazego „Bezrobocie szkolne” i uchwała arystokracji polskiej w sprawie szkolnej. Warsz. 1905 (lipiec) s. 4. – „Osservatore Romano” w obronie Sienkiewicza. *Dz. Pol.*, Lwów 1905 nr 598. – [O wystąpieniach H. Sienkiewicza przeciwko terrorowi socjalistów w fabrykach]. *Praca*, Pozn. 1906 nr 23 s. 886. – Protesty [związane z manifestem Sienkiewicza w sprawie położenia politycznego w kraju]. *Prz. Por.* 1906 nr 56, 80.

518. Nagroda Nobla. Svenska Akademiens Handlingar 1905 [spraw. z posiedzenia Akademii Szwedzkiej]. *Aftonbladet* 1905 z 9 XII. – Ig.B. [I. Baliński]: Fundacja Nobla i H. Sienkiewicz. *Wiecz. Rodz.* 1905 nr 51. – Pomian [J.W. Komierowski?]: Uwieńczenie Polaka. *Kraj*, Petersb. 1905 nr 49, 50. – Sergines: Echo de Paris. *Les Annales* 1905 z 17 XII. – E. Weer [E. Wester]: H. Sienkiewicz. *Idun* 1905 nr 49 s. 617-619. – [Noty i spraw. o Nagrodzie Nobla] Sienkiewicz laureatem wszechświatowym. *Bies. Lit.* 1905 nr 49/50 s. 423; *Bluszcz* 1905 nr 51 z 17 XII; *Czas* 1905 z 11 XII, nr 287; *Gaz. Lw.* 1905 nr 289; *Kraj*, Petersb. 1905 nr 49-50; *Kur. Litew.*, Wilno 1905 nr 86; Tryumf Sienkiewicza. *Kur. Warsz.* 1905 nr 341; *Nasz Kraj*, Lwów 1906 nr 1; *Pam. Lit.* 1905 s. 555-556; *Słowo*, Warsz. 1905 nr 318; *Ziarno* 1905 nr 49/50, 51. – Szwedzka Akademia Umiejętności o Sienkiewiczu. *Gaz. Pol.* 1905 z 22 XII; *Wędrowiec* 1905 nr 52. – [Zastrzeżenia wobec nagrody dla Sienkiewicza]. *Svenska Dagbladet* 1905 z 9 i 10 XII; A Nobel féle. *Vasarnapi Ujsag* 1905 nr 52. – Ks. J. Pawelski: Z chwili obecnej. Odznaczenie Sienkiewicza. *Prz. Powsz.* 1906 t. 89 s. 141-142. – Thompson Vance: The Nobel Prizes. *Cosmopolitan Magazine* 1906 t. 41 s. 468-474. – Dyplom i medal H. Sienkiewicza. *Tyg. Il.* 1906 nr 18; *Wędrowiec* 1906 nr 18. – Nobieleńska premia za 1905 g. *Wiernik Inostrannoj Literatury*, SPetersb. 1906 nr 1 s. 296-299. – Sznurek i postronek. *Bies. Lit.* 1906 nr 6. – Nagroda im. H. Sienkiewicza [5 tys. franków z nagrody Nobla dla A. Jensa]. *Kraj*, Petersb. 1906 nr 45. – Pod wysokim pręgierzem. H. Sienkiewiczowi autor [L. Belmont-Blumental]. *Odrodzenie*, Warsz. 1906 nr 12/13. – A. Niemojewski: Quovadisiana. *Chochoł* 1906 nr 2 s. 2-3. – C.D. af Wirsén: Discours en l’honneur de Sienkiewicz le 10 décembre 1905, w: Les prix Nobel en 1905 [z reprodukcją dyplomu]. Sztokholm [1906]

s. 38-57. – [A. Krechowiecki:] Sienkiewicz jako Mireo Parrasio [członek „Akademii Arkadów” w Rzymie]. *Gaz. Lw.* 1906 nr 98. – [Sienkiewicz w „Akademii Arkadów”]. *Kur. Warsz.* 1906 nr 64, 130; *Tyg. Mód i Pow.* 1906 nr 10. – The Lo-unger [biogram, z portretem]. *Critic* 1906 t. 48 s. 294. – Sienkiewicz o Sokolach; Wieczór Sienkiewiczowski. *Naród* 1906 nr 25, 226. – Kronika powszechna. H. Sienkiewicz [członkiem Akademii Umiejętności w Belgradzie]. *Nowa Gaz.*, Warsz. 1906 nr 88. – Polska Macierz Szkolna. *Tyg. Il.* 1906 nr 28 s. 549. – B. [E. Bogdanowicz]: Tłumacz Sienkiewicza [J. Curtin]. *Kur. Warsz.* 1907 nr 3. – C. [T. Czapelski]: Szkoła im. H. Sienkiewicza we Lwowie. *Tyg. Il.* 1907 nr 14 s. 294. – F. Hoesick: Stanisław Wyspiański. Ze wspomnień i notatek. *Kur. Warsz.* 1907 nr 343, 345. – J.K.K. [J.K. Kotarbiński]: W. Jabłonowski o Sienkiewiczu [i nagrodach]. *Kur. Warsz.* 1907 nr 131. – W. Ślizień: Wieczór H. Sienkiewicza w „Lutni”. *Dz. Wil.* 1907 nr 46. – Chwila bieżąca [Sienkiewicz prezesem „Komitetu wyborczego”]. *Tyg. Il.* 1907 nr 2.

519. Proces w Wiedniu. – J. Włady [J. Wł. Dawid]: Glossy [o odpowiedzi Sienkiewicza na list otwarty Björnsona]. *Prz. Spół.* 1907 nr 22 s. 313. – Studenci ruscy przeciw Sienkiewiczowi. Proces Sienkiewicza. Kronika. *Czas* 1907 nry z września i października; *Gaz. Codz.*, Warsz. 1907 nr 143. – Jeszcze Björnson. *Kraj*, Petersb. 1907 nr 16, 31; *Kur. Litew.*, 1907 nr 258. – Ze świata. Proces H. Sienkiewicza. Skarga sądowa przeciw H. Sienkiewiczowi [akt oskarżenia wniesiony przez Waltera Rode]. Rusini przeciw H. Sienkiewiczowi [wg ukraińskiego *Dilo*]. Proces Sienkiewicza. Rusini przeciw Sienkiewiczowi [wg *Nowej Reformy*]. *Kur. Warsz.* 1907 nr 221, 249, 284, 329, 354; *Nowa Ref.* 1907 nry z października; Sienkiewicz przed sądem. *Postęp*, Krak. 1907 nr 33; H. Sienkiewicz przed sądem. *Prz. Por.* 1907 nr 253; *Śl. Pol.* 1907 nry z września i października; Proces Sienkiewicza. *Zgoda*, Chicago 1907 nr 52. – Noty i spraw. pt.: Proces Sienkiewicza w Wiedniu; Rusini przeciw Sienkiewiczowi; Sprawa Sienkiewicza i in. *Czas* 1908 nry z marca – maja; *Echo Przem.* 1908 nr 42; *Kur. Lw.* 1908 nr 237; *Kur. Warsz.* 1908 nr 76, 135; *Dz. Kijow.* 1908 nr 103, 106, 117; *Śl. Pol.*, Lwów 1908 nr 232, 233, 236; *Świat*, Warsz. 1908 nr 21, 23, 25. – Proces H. Sienkiewicza a polska ślamazarność i niedbalstwo. *Dz. Berliń.* 1908 nr 120. – Sprawa Sienkiewicza. *Głos Warsz.* 1908 nr 30, 52-54, 68; *Gon. Pol.*, Lwów 1908 nr 403-405, 416; *Gon. Wil.* 1908 nr 77, 79; O procesie Sienkiewicza. *Goniec*, Lwów 1908 nr 61; *Gwiazd. Ciesz.* 1908 nr 42; *Kraj Codz.*, Petersb. 1908 nr 54; *Kur. Li-*

tew., Wil. 1908 nr 105; *Kur. Lw.* 1908 nr 237; *Kur. Pol.*, Warsz. 1908 nr 139; *Kur. Pozn.* 1908 nr 115-120, 127; *Kur. Warsz.* 1908 nr 102, 132, 139; Proces Sienkiewicza. *Naprzód*, Krak. 1908 nr 139; *Nowa Gaz.*, Warsz. 1908 nr 192, 227, 230, 232, 235, 254; *Prz. Por.*, Warsz. 1908 nr 80, 137, 138-140; *Przegląd*, Lwów 1908 nr 116, 117; *Sl. Pol.*, Lwów 1908 nr 130, 230, 232-234, 236, 240, 255, 257; *Wiek Nowy*, Lwów 1908 nr 2030, 2062-2064; *Zgoda*, Chicago 1908 nr 25; – [O skazaniu H. Sienkiewicza na 300 koron grzywny za „obrazę honoru studentów ukraińskich”]. *Czas* 1908 nr 125 (z 1 VI) i n.; *Kur. Warsz.* 1908 nr 154 (z 4 VI) i n. – Kronika. *Spółczeństwo* 1908 nr 22 s. 301. – F.M. Ogórek-Pankowa: Sienkiewicz skazany! *Sl. Pol.* 1908 nr 238. – Dr Solański: Echa z procesu Sienkiewicza. *Goniec*, Lwów 1908 nr 59, 65. – Po procesie Sienkiewicza. *Dz. Ciesz.* 1908 nr 118. – Sienkiewicz skazany. *Dz. Chicag.* 1908 nr 129. – A jednak była to komedia [noty i spraw.]. *Dz. Pol.*, Lwów 1908 nr 230, 231, 238, 244, 253, 256, *Dz. Pol.*, Lwów 1909 nr 36, 41, 103; *Dz. Pozn.* 1908 nr 113, 117. – Orgia głupoty i nieuczciwości. *Głos Nar.* 1908 nr 228-230, 232, 234, 250. – P. Budzynowski o Sienkiewiczu [art. w *Ukrainische Rundschau*]. *Kraj Codz.*, Petersb. 1908 nr 131; toż: *Kur. Pozn.* 1908 nr 136. – Hołd dla Sienkiewicza. *Praca*, Pozn. 1908 nr 24. – Notatnik tygodniowy [proces i wyrok]. *Ziarno*, Warsz. 1908 nr 24.

520. Przygodny [W. Kosiakiewicz?]: Odczyt Hieronima Druckiego-Lubeckiego o Sienkiewiczu. *Kur. Litew.*, 1908 nr 70. – H. Drucki-Lubecki: O H. Sienkiewiczu i znaczeniu jego w literaturze polskiej i wszechświatowej. Z prowincji. Mohylów. *Kur. Litew.*, 1908 nr 281. – Tmw [T. Wąsik]: H. Sienkiewicz i niemieckość [art. w *Alte und Neue Welt*]. *Echo Przem.* 1908 nr 75. – Mały felieton. Niemiec o Sienkiewiczu. *Kur. Pozn.* 1908 nr 217. – [Nota o zaproszeniu na wykład w Oksfordzie]. *Kur. Pozn.* 1908 nr 7 dod. – Sienkiewicz i biblioteki szkolne. *Kur. Pozn.* 1908 nr 236. – Dar Grunwaldzki (na szkolnictwo). *Nowa Ref.* 1909 nr 234; toż: *Kur. Warsz.* 1909 nr 143. – Z tygodnia na tydzień [m. in. o rocznicy grunwaldzkiej]. *Dawny Sztańd.*, Warsz. 1909 nr 4. – B. [E. Bogdanowicz]: Wieś Modrzejewskiej. *Kur. Warsz.* 1909 nr 100. – [O projektowanym odczycie w Kijowie]. *Dz. Kij.* 1909 I; *Kur. Warsz.* 1909 nr 30. – Pierieniesienie pracha Żółkiewskiego [o udziale Sienkiewicza]. *Siewiero-Zapadnyj Głos* 1908 z 24 IX.

521. Junius [W. Feldman]: Z trzech zaborów. Pan von Olszewski. *Krytyka* 1909 nr 11. – Ostatnia wola [von Olszewskiego]. *Głos Warsz.* 1909

nr 286. – Wiadomości bieżące. Testament v. Olszewskiego. *Kur. Warsz.* 1909 nr 300. – Testament. *Kur. Pozn.* 1909 nr 240 dod. – Testament Olszewskiego [z listem Sienkiewicza o zrzeczeniu się spadku]. *Sl. Pol.*, Lwów 1909 nr 486, 496. – Testament von Olszewskiego. Sienkiewicz spadkobiercą. *Wielkopolanin*, Pittsburg 1909 nr 45. – Sienkiewicz i v. Olszewski. *Zagłębie*, Sosn. 1909 nr 121.

– W. Bukowiński: Na fali [o przeznaczeniu honorarium za druk „Sonaty księżycowej” na rzecz ofiar trzęsienia ziemi we Włoszech]. *Sfinks* 1909 I s. 169-170. – Ochrona im. Sienkiewicza. *Kur. Warsz.* 1909 nr 53; *Nowa Gaz.* 1909 nr 289, 336; *Polak-Katolik*, Lub. 1909 z 23 II. – Wystawa Wszechrzeczowa dzieł sztuki w Krakowie [inicjatywa Sienkiewicza dla uczczenia rocznicy grunwaldzkiej]. *Bies. Lit.* 1909 nr 3 (por. 368). – X.: Ze świata. Sienkiewicz w Lowranie. *Kur. Warsz.* 1909 nr 273. – G. Sienkiewicz. Po wspomnianiam chudoźnika [I.S.] Galkina. Zapisał Aleksiej Moszin. *Żyżń i Scena* 1909 nr 2. – A. Leo: Wspomnienie. Po zgonie śp. Władysława Bogusławskiego. *Kur. Warsz.* 1909 nr 245. – Modjeska's Memoirs. The Record a Romantic Career. *Century Magazine* 1909 t. 79 s. 185, 1910 t. 80 s. 85-103, il. – M.Ł-j [M. Łaskij]: Straniczka iż przeszłego G. Sienkiewicza. *Birżewyje Wiedomosti* 1910 z 18 XII. – S. Osada: Listy z Ameryki Północnej. *Biul. Pol. Tow. Emigracyjnego* 1910 nr 6 s. 263-264. – G. Sienkiewicz pod nadzorem pruskiej policji. *Birżewyje Wiedomosti* 1910 z 11 XII. – W rocznicę Grunwaldu. Opinia Sienkiewicza. *Sl. Pol.* 1910 nr 266, 267. – Z polowań w Łosiu. *Wieś Il.* 1910 z. 2.

– Z uroczystego posiedzenia Akademii Umiejętności w Krakowie [nagroda z fundacji Mieczysława hr. Reya]. *Kur. Warsz.* 1911 nr 138, 140. – Laureaci Akademii Krakowskiej [nagroda M. Reja i złoty medal dla Sienkiewicza]. *Tyg. Il.* 1911 nr 22 s. 432. – Przemówienie [B. Koraszewskiego] na 25-lecie Towarzystwa Polsko-Katolickiego w Opolu w r. 1911 [jubileusz Sienkiewicza na Śląsku]. Opole 1911 s. 8. – Kartki ilustrowane. Wypadek Sienkiewicza na polowaniu [w Pawłowicach]. *Bies. Lit.* 1911 nr 49. – Wiadomości telegraficzne. Wypadek Sienkiewicza. *Sl. Pol.*, Lwów 1911 nr 531. – Nieszczęście s G. Sienkiewiczem. K poranieniu G. Sienkiewicza. *Bobrujskije Otkliki* 1911 z 5 i 8 XI. – Wypadek H. Sienkiewicza. *Il. Kur. Codz.* 1911 nr 262. – Wystawa obrazów do powieści H. Sienkiewicza [w Wiedniu]. *Kur. Pozn.* 1911 nr 256 dod.; *Tyg. Mód i Pow.* 1911 nr 46 s. 3.

– Koncert „Biesiedy” na poległych Słowian [udział H. Sienkiewicza]. *Gaz. Por.* 2 gr. 1912

nr 70. – W. Bukowiński: Na głodnych w Galicji [m.in. o apelu Sienkiewicza]. *Sfinks* 1913 IV s. 144-135. – Czarnoseciniec o Sienkiewiczu. *Il. Kur. Codz.* 1913 nr 49. – Zegarek Sienkiewicza. *Il. Kur. Codz.* 1913 nr 130. – Pismo Sienkiewicza [o głodujących w Galicji]. *Russkije Wiedomosti* 1913 z 23 IX. – W. Bunikiewicz: Wystawa obrazów z dzieł H. Sienkiewicza. *Kur. Pozn.* 1914 nr 60; Wystawa obrazów z dzieł H. Sienkiewicza. *Kur. Warsz.* 1914 nr 60. – K. Król: Zdarzenie prawdziwe. *Zorza*, Warsz. 1914 nr 26. – Koncert na ochronę im. Sienkiewicza. *Kur. Warsz.* 1914 nr 48. – „Zorza” - Sienkiewiczowi. *Świat* 1914 nr 30. – 45-lecie działalności pisarskiej Sienkiewicza. *Wieś i Dwór* 1914 nr 11 z 1 VI. – Odznaczenie Sienkiewicza [przez Rosyjską Akademię Nauk]. *Gaz. Pol. 2 Gr.* 1914 nr 347; O H. Sienkiewiczu w prasie rosyjskiej [z powodu wyboru na członka Cesarskiej Akademii Nauk]. *Śl. Pol.*, Lwów 1914 nr 576. – Prawda o Sokółach Polskich i wezwanie H. Sienkiewicza. *Dzień* 1914 nr 218.

522. Wojna światowa 1914–1916. Wozzwania G. Sienkiewicza. *Utro Rossii* 1914 nr 197 z 22 VIII.; toż: *Saratowskij Listok* 1914 z 24 VIII. – Dr W.S.: Co się dzieje z Sienkiewiczem. *Dzień* 1914 nr 233 z 22 IX. – Internowanie H. Sienkiewicza. Co się dzieje z H. Sienkiewiczem. *Śl. Pol.*, Lwów 1914 nr 413, 434. – Otnoszenije G. Sienkiewicza k wojnie. *Wokrug Swieta* 1914 nr 41. – H. Sienkiewicz w Krakowie. *Dzień*, Warsz. 1914 [jednodn.] – Brieszko-Brieszkowski N.: Iz dniwnika wojennogo korespondienta. *Niwa*, Petersb. 1914 nr 40. – Gdzie nachoditsia G. Sienkiewicz. *Birżewyje Wiedomosti* 1914 z 14 IX. – Gdzie G. Sienkiewicz? *Teatr* 1914 z 16 IX. – G. Sienkiewicz. Chronika. *Warszawskoje Utro* 1914 z 17 IX. – Sienkiewicz w Szwajcarii. *Kur. Wiecz.* 1914 nr 101. – W. Makowski: Sui campi di Polonia [o losach Sienkiewicza i przedmowie do książki C. Pettinato]. *Mysł Pol.*, Warsz. 1915 z. 6 s. 171-173. – Artur W. Hausner: List do H. Sienkiewicza [w art. pt.:] Echa pobytu delegatów N.K.N. w Ameryce. *Gaz. Pol.*, Dąbrowa Górna. 1915 nr 130. – M. Janik: Nowa broszura H. Sienkiewicza [dot. broszury syna pisarza, J.H. Sienkiewicza „Polonais et Russes”]. *Gaz. Pol.*, Dąbrowa Górna. 1915 nr 151. – J.H.: France et Pologne. L’Appel de H. Sienkiewicz. Orlean 1915. – B. Lauer: Sienkiewicz w Vevey. *Nowa Gaz.*, Warsz. 1915 nr 194. – A. Osuchowski: Sienkiewicz nie mówił z Delcasséem. *Kur. Pozn.* 1915 nr 191, dod. s. 1; Sienkiewicz a Delcassé. *Praca*, Pozn. 1915 nr 36 s. 857. – A. Osuchowski: Z Komitetu w Vevey. *Kur. Pozn.* 1915 nr 193. – W. Studnicki: Do H. Sienkiewicza. *Listy ulotne do Emigracji Polskiej*, Lozanna 1915 nr 1;

List otwarty W. Studnickiego do H. Sienkiewicza. *Mysł Pol.*, Paryż 1915 nr 20/21. – M. Synoradzki: Z Warszawy [o reperkusjach wywiadu Sienkiewicza dla *The Daily News*]. *Bies. Lit.* 1915 nr 14, 23. – W. Witos: U H. Sienkiewicza. *Piast*, Krak. 1915 nr 12; toż: *Kur. Pozn.* 1915 nr 67. – L. Włodek: Europa podczas wojny. *Tyg. Il.* 1915 nr 28 z 10.VII. – Komitet Polski w Szwajcarii. *Dz. Pol.* 1915 nr 26. – Delegacja polska u prezydenta Szwajcarii. *Gaz. Pol. 2 gr.* 1915 nr 24. – Dzieło miłości Ojczyzny. *Gaz. Por. 2 gr.* 1915 nr 190. – Komitet Sienkiewiczowski [w Vevey]. *Kur. Lw.* 1915 nr 124. – Na pomoc krwawiącej Polsce. *Il. Kur. Codz.* 1915 nr 98. – Z powodu napaści na H. Sienkiewicza [list polonii szwajcarskiej]. *Głos Nar.* 1915 nr 52; *Postęp*, Pozn. 1915 nr 27. – [O rzekomym spotkaniu Sienkiewicza i Delcasségo]. *Gaz. Pol.*, Dąbrowa Górna. 1915 nr 57. – Amerykański Żyd Bernstein o Sienkiewiczu [wg dziennika „Sun”]. *Kur. Pozn.* 1915 nr 110 dod. – Nowa bezczelność [list H. Bernsteina do H. Sienkiewicza]. *Kur. Warsz.* 1915 nr 135. – Amerykański żyd Bernstein do Sienkiewicza. *Głos Nar.* 1915 nr 245. – List H. Sienkiewicza. *Kur. Pozn.* 1915 nr 185, 199. – Akcja Sienkiewicza w Skandynawii. *Głos Nar.* 1915 nr 618. – Sienkiewicz dla polskich artystów dramatycznych w Pradze. *Il. Kur. Codz.* 1915 nr 120. – Odezwa Sienkiewicza. *Kur. Warsz.* 1915 nr 39, dod. – Akcja Sienkiewicza. *Kur. Warsz.* 1915 nr 70. – Szwecja Polsce [o liście Sienkiewicza do Norweskiego Komitetu Ratunkowego, list Selmy Lagerlöf do redakcji *Idun*]. *Kur. Warsz.* 1915 nr 135. – A. Osuchowski: List H. Sienkiewicza [o działalności Komitetu Pomocy]. *Kur. Warsz.* 1915 nr 144. – Od szwajcarskiego Komitetu Generalnego Pomocy dla ofiar wojny w Polsce. *Kur. Warsz.* 1915 nr 153. – Sienkiewicz nie mówił z Delcasséem. *Il. Kur. Codz.* 1915 nr 211; *Niepodległość*, Warsz. 1915 nr 6. – [A. Osuchowski:] Sienkiewicz nie mówił z Delcasséem. *Kur. Warsz.* 1915 nr 232. – Pomoc dla Polski. Hołd Sienkiewiczowi i Paderewskiemu. *Kur. Warsz.* 1915 nr 313, 321. – Szwajcaria i Polska. Delegacja Komitetu Polskiego u prezydenta Szwajcarii. Telegram Sienkiewicza. *Kur. Wiecz.* 1915 nr 23. – Odparcie napaści na H. Sienkiewicza. *Nowa Ref.* 1915 nr 53. – Hołd Sienkiewiczowi. *Śl. Pol.* 1915 nr 25, 254, 266. – Z Komitetu w Vevey. *Il. Kur. Codz.* 1915 nr 213. – Członek amerykańskiej fundacji Rockefellera o Sienkiewiczu i Osuchowskim. *Il. Kur. Codz.* 1915 nr 250. – Posłowie ludowi wyrażają hołd Sienkiewiczowi i Paderewskiemu. *Il. Kur. Codz.* 1915 nr 299. – *Polen*, Wiedeń 1915 I B s. 199-200, s. 231-232; II B s. 102; III B s. 271; III B s. 303; IV B s. 183; 1916 IV B s. 335; VI

B s. 361; VII B s. 44. – Od H. Sienkiewicza. *Sl. Pol.* 1915 nr 254, 266. – Sienkiewicz i wojna. *Głos Moskwy* 1915 z 23 IV. – G. Sienkiewicz w Vevey. *Birżewyje Wiedomosti* 1915 z 21 IV. – Rossija i Polska. Oczerk. *Probuźdienije* 1915 nr 5. – O kierunek politycznej myśli Sienkiewicza [streszcz. art. W. Studnickiego]. *Gaz. Pol.*, Dąbrowa Górń. 1915 nr 120. – Wozzwanije G. Sienkiewicza [o neutralności Polski]. *Kijewlanin* 1915 z 21 XII. – A. Cereteli: [Pomóżmy Polsce na apel H. Sienkiewicza]. *Temi* [Gruzja] 1915/1916. – Hołd Sienkiewiczowi [od Towarzystwa Miłośników Rosyjskiej Literatury]. *Sl. Pol.*, Lwów 1915 nr 25.

523. Ign. Chr. [I. Chrzanowski]: Z teki młodzieńczej Sienkiewicza. Z powodu studium prof. Balzera pt. Z zagadnień ustrojowych Polski; List H. Sienkiewicza w sprawie szkolnej do redakcji „Rusi”. *Rok Pol.* 1916 nr 4, 9 s. 80-84 i odb. – Sienkiewicz o szkole rosyjskiej. *Głos Nar.*, Krak. 1916 nr 579. – Polacy a Instytut Nobla (przypomnienie o nagrodzie Sienkiewicza). *Dz. Bydg.* 1916 nr 115. – P. Górecki: Polityka Sienkiewicza. *Nowa Gaz.* 1916 nr 530. – T. Grużewski: Polityka i filantropia. *Wiad. Pol.*, Piotrk. 1916 nr 68. – Z. Kisielewski: Prózne wysiłki (Z powodu listu H. Sienkiewicza). *Gaz. Pol.*, Dąbr. Górń. 1916 nr 56; Po liście Sienkiewicza [z 16 II 1916]. *Głos Nar.* 1916 nr 94. – B. Lauer: U H. Sienkiewicza w Vevey. *Gaz. Nar.*, Pozn. 1916 nr 119; toż: *Nowa Gaz.* 1916 nr 528; toż: *Il. Kur. Codz.* 1916 nr 295. – W. Leliwa: Sienkiewicz a Legiony. *Gaz. Podhal.* 1916 nr 52, 1917 nr 1. – W. Leliwa: Popularność Sienkiewicza w Legionach. *Dz. Nar.*, Piotrków 1916 nr 298. – W. Leliwa: Popularność Sienkiewicza między legionistami. *Gaz. Pol.*, Dąbrowa Górń. 1916 nr 342, 344. – J. Mączewski: H. Sienkiewicz. *Sprawa Pol.*, Lub. 1916 nr 17. – W. Mondalski: Sienkiewicz a Legiony. *Gaz. Pol.*, Dąbrowa Górń. 1916 nr 321. – W. Mondalski: Sienkiewicz w okopach. *Il. Kur. Codz.* 1916 nr 292; *Kur. Lw.* 1916 nr 247; *Praca*, Pozn. 1916 nr 23 s. 537-538. – L.H. Morstin: H. Sienkiewicz i Legiony. *Wiad. Pol.*, Piotr. 1916 nr 78; toż *Głos Rzesz.* 1916 nr 26. – Sienkiewicz a Legiony. *Praca*, Pozn. 1916 nr 50 s. 1183-1184. – Keryks [W. Noskowski]: Listy z Krakowa. *Dz. Pozn.* 1916 nr 70. – Dmowski u Papieża [o kościelnej zbiórce dla ofiar wojny w Polsce]. *Il. Kur. Codz.* 1916 nr 71. – Sienkiewicz w Paryżu. *Il. Kur. Codz.* 1916 nr 149; *Dz. Pozn.* 1916 nr 122. – Zaproszenie Sienkiewicza na front francuski. *Il. Kur. Codz.* 1916 nr 176. – List Sienkiewicza i Osuchowskiego do Ojca Świętego. *Praca*, Pozn. 1916 nr 12 s. 271. – Komitet Sienkiewicza i Paderewskiego dla Polaków

w Rosji. *Dz. Bydg.* 1916 nr 33. – A. Osuchowski, H. Sienkiewicz: Komitet Generalny Pomocy dla Ofiar Wojny w Polsce. Vevey (Szwajcaria). Sprawozdanie kasowe. *Dz. Pozn.* 1916 nr 70 s. 5. – Sienkiewicz a proklamacja państwa polskiego. *Dz. Nar.*, Piotrk. 1916 nr 286. – Hołd Śląska [dla A. Sapielhy, H. Sienkiewicza, I. Paderewskiego]. *Dz. Pozn.* 1916 nr 31 [przedr. z „*Dz. Ciesz.*”]. – L’Auteur de „Quo vadis” demande l’indépendance de la Pologne. *La Pologne aux Polonais*, Paryż 1916 nr 15. – Głos Sienkiewicza. *Dz. Pozn.* 1916 nr 41. – Sienkiewicz o ofiarności polskiej. *Gaz. Nar.*, Pozn. 1916 nr 183; toż: *Głos Wielkop.* 1917 nr 1. – Sienkiewicz o Polsce w czasie wojny. *Czas* 1916 nr 605; toż: *Dz. Pozn.* 1916 nr 277. – Po liście Sienkiewicza. *Głos Nar.* 1916 nr 94. – Sienkiewicz o 5 listopada. *Gon. Wiecz.* 1916 nr 591. – Szpieg przeciw Sienkiewiczowi. *Il. Kur. Codz.* 1916 nr 4. – Sienkiewicz. *L’Intermédiaire des Chercheurs et des Curieux* 1916 z 29 II s. 167. – Sienkiewicz o proklamowaniu niepodległości. *Kur. Pol.*, Warsz. 1916 nr 345. – Sienkiewicz o Polsce w czasie wojny. *Gaz. Opol.* 1916 nr 184. – Dla Polski; Ochrona im. Sienkiewicza. *Kur. Warsz.* 1916 nr 255, 336. – Żłobki dla dzieci im. H. Sienkiewicza. *Czas*, Krak. 1916 nr 605. – Wielki jałmużnik. *Gaz. Nar.* 1916 nr 121. – Co H. Sienkiewicz mówi o Polsce [wywiad dla genewskiego „*Journala*”]. *Gaz. Tor.* 1016 nr 115. – „Ośmielał się napisać, że komitet Sienkiewicza w Vevey jest agencją prowiantową niemiecką”, o wypowiedzi de Bonnefonta w „*Intransigent*” 1915/16. *Myśl Pol.* 1916 z. 7 s. 36. – Sienkiewicz o akcie 5 listopada. *Prz. Por.* 1916 nr 324. – Ćwierć miliona rubli z Komitetu Sienkiewicza i Paderewskiego. *Prz. Wiecz.* 1916 nr 37. – List Sienkiewicza i Osuchowskiego do papieża. *Prz. Wiecz.* 1916 nr 68. – Das polnische Hilfs Komitee in Vevey; H. Sienkiewicz’s siebzigster Geburtstag. *Polnische Blätter*, Berlin 1916 III B. s. 67-68, 129. – Na skrzydłach miłości chrześcijańskiej [art. z reprodukcją medalu z popiersiem m. in. Sienkiewicza i napisem „Polonia Devastata 1915”]. *Polski Siew*, Krak. 1916 nr 3 s. 3. – Z powodu odezwy Sienkiewicza [w *Głosie Nar.* nr 83]. *Wyzwolenie*, Lozanna 1916 nr 6/7. – Podziękowanie Sienkiewicza Ameryce. *Postęp*, Pozn. 1916 nr 4. – Sienkiewicz w Paryżu. *Il. Kur. Codz.* 1916 nr 149. – Zaproszenie Sienkiewicza na front francuski. *Kur. Pol.*, Warsz. 1916 nr 170; toż: *Il. Kur. Codz.* 1916 nr 176.

524. Jubileusz 70-lecia. – W. Bandurski: List do H. Sienkiewicza [z 15 V 1916]. *Kur. Lw.* 1916 nr 326, toż. *Gaz. Pol.*, Dąbrowa Górń. 1916 nr 179. – J. Bankiewiczowa: Głos matki Polki. *Gaz. Pol.*, Dąbrowa Górń. 1916 z maja i listopada.

– J. Benešić: H. Sienkiewicz. *Obzor*, Zagrzeb 1916 nr 322. – H. Bennmann: H. Sienkiewicz. *Frankfurter Ztg* 1916 z 5 V. – B-n [N. Bernsztein]: G. Sienkiewicz i polskije pisatieli – chudożniki. *Pietrogradskaja Gazieta* 1916 z 6 XI. – E. Bochwiczowa: Sienkiewicz w Kaliszu. Szkic ze wspomnień. *Gaz. Kal.* 1916 nr 9. – J. Bojko: Lud polski Sienkiewiczowi. *Piast*, Krak. 1916 nr 21. – I. Chrzanowski: Siedemdziesięciolecie Sienkiewicza. *Głos Nar.* 1916 nr 226. – M. Dąbrowska: 70. rocznica urodzin H. Sienkiewicza. *Pol. Lud.*, Lub. 1916 nr 28. – J. Fränkel: H. Sienkiewicz. *Nord u. Süd* 1916, z marca. – Fri-Dik: Kinematograf [o rocznicowych pokazach ekranizacji z Sienkiewicza]. *Birżewyje Wiedomosti* 1916 z 6 XI. – W.G. [W. Gorecki]: List imię pana Zagłoby do jaśnie wielmożnego H. Sienkiewicza. W 70-letnią rocznicę [!] urodzin H. Sienkiewicza. *Figlarz*, Krak. 1916 nr 3. – A. Grzymała-Siedlecki: H. Sienkiewicz. *Kur. Warsz.* 1916 nr 126; toż pt. W siedemdziesiątą rocznicę H. Sienkiewicza. *Prz. Powsz.* 1916 t. 130 z. 5 s. 151-155; H. Sienkiewicz. W siedemdziesiątą rocznicę swego życia. *Tyg. Il.* 1916 nr 20-22. – T. Kiępiński: Autorowi Trylogii. *Na Przełomie* 1916 z. 1 s. 1. – L. Kozłowski: G. Sienkiewicz. Po powodu 70-letniej godowszczyzny roźdienia. *Kijewskaja Mysl* 1916 z 26 V. – L. Kozłowski: Sienkiewicz i Polska. *Russkije Wiedomosti* 1916 z 6 XI. – A. Krechowiecki: Przemówienie w uroczysty wieczór dn. 9 czerwca 1916 w Teatrze Miejskim we Lwowie. *Kur. Lw.* 1916 nr 298; toż: *Dz. Pozn.* 1916 nr 139; toż: *Gaz. Wiecz.* 1916 nr 3238, 3240; toż pt. H. Sienkiewicz. *Kal. Galicyjski, rzymsko i greckokatolicki* na r. 1917. Lwów 1916. – S. Krogulski: Sienkiewiczowi - myśliwemu. *Lowiec*, Lwów 1916; toż pt.: Sienkiewicz jako myśliwy. *Dz. Pozn.* 1916 nr 132, 133; toż: *Głos Nar.*, Krak. 1916 nr 287, 289; toż: *Il. Kur. Codz.* 1916 nr 158. – F. S. Krysiak: Sienkiewicz i Wielkopolska. *Głos Nar.* 1916 nr 226. – B. Lauer: U H. Sienkiewicza w Vevey. *Nowa Gaz.* 1916 nr 528; toż: *Il. Kur. Codz.* 1916 nr 295; *Gaz. Nar.*, Pozn. 1916 nr 119. – H. Lewestam: W hołdzie. *Głos Pol.*, Piotrogród 1916 nr 19. – K. Morawski: H. Sienkiewiczowi na dzień urodzin w r. 1916. *Rok Pol.* 1916 nr 4 s. 1-3. – I. Pannenkowa: Oręż a chleb. *Kur. Lw.* 1916 nr 231. – P.J.: Czyn dużej miary. *Kur. Lw.* 1916 nr 229. – M. Paruszewska: H. Sienkiewiczowi w 70-tą rocznicę urodzin. *Praca*, Pozn. 1916 s. 467. – J. Puzyna: H. Sienkiewiczowi w siedemdziesiątą rocznicę urodzin. [Fryburg?] 1916. – M. Ruszczyńska: O twórczości Sienkiewicza (Odczyt). *Gaz. Nar.* 1916 nr 151, 152. – N. Sumierkin: G. Sienkiewicz. K 70-letju so dnia roźdienia. *Russkaja Riecz* 1916 z 16 VI. –

M. Synoradzki: Z Warszawy [listy gratulacyjne]. *Bies. Lit.* 1916 nr 24. – T.: Na widnokręgu. *Echo Pragi* 1916 nr 18, 21. – T. Uhma: H. Sienkiewicz. Szkic krytyczny w 70 rocznicę urodzin. Kijów 1916 s. 64. Rec.: A. Drogoszewski, *Wiad. Bibliogr.*, Kijów 1917 nr 1 s. 8-9. – E. Woronicki: H. Sienkiewicz (5 mai 1846 - 5 mai 1916). À l'occasion de son 70e anniversaire. *Journal de Genève* 1916 z 6 V.

– Telegram od Związku Górali w Zakopanem z okazji 70-tej rocznicy urodzin pisarza; Telegram z okazji jubileuszu [1916] ze stolicy Podhala, Nowego Targu [tekst], druk w: W. Wnuk: Ku Tatom. Warsz. 1970 s. 41.

525. Poz. anonimowe wg tyt. czasopism. – *Bies. Lit.* 1916 nr 21-34 H. Sienkiewicz (Sylwetka jubileuszowa). – *Czas* 1916 nr 233 i n. H. Sienkiewicz (w 70-tą rocznicę urodzin).

– *Dz. Bydg.* 1916 nr 104, 109, 115, 117, 121 Jubileusz Sienkiewicza. – *Dz. Nar.*, Piotr. 1916 nr 103 70-ta rocznica urodzin Sienkiewicza; nr 281 Z życia Sienkiewicza. – *Dz. Pol.* 1916 nr 220 Sienkiewiczowi (W 70. rocznicę urodzin). – *Dz. Pozn.* 1916 nr 31 Hołd Śląska; nr 94 W hołdzie Sienkiewiczowi [apel o składanie ofiar na bezdomnych]; nr 104 Sienkiewicz, Posiedzenie [„Ogniska Wielkopolanek” 9 V.] ku uczczeniu H. Sienkiewicza z okazji 70 rocznicy urodzin; nr 107 70-lecie Sienkiewicza w Niemczech [wg *Frankfurter Ztg*], W hołdzie Sienkiewiczowi [Uniwersytet Lwowski]; nr 116 Lud polski Sienkiewiczowi [list posłów galicyjskich PSL]; nr 119 Pod znakiem polskości [przedr. z *Kur. Lw.*]; nr 121 Hołd Sienkiewiczowi [m.in. Polaków w Szwajcarii]; nr 122 Hołd Sienkiewiczowi. Adres Tow. Literackiego im. A. Mickiewicza we Lwowie; nr 134 Uczczenie Sienkiewicza [m.in. nagroda im. Jerzmanowskiego, przedr. z *Kur. Warsz.*] nr 163; Posiedzenie AU; Hołd Sienkiewiczowi [od Tow. Sztuk Pięknych w Krakowie]; Podhale Sienkiewiczowi [list od Związku Górali]; nr 135 Wieczór Sienkiewiczowski w Gnieźnie [18 VI]; nr 138 Wieczór sienkiewiczowski na bezdomnych; nr 138, 141 Wieczór ku czci Sienkiewicza [w Berlinie]; Adres Tow. Nauk. Warsz.; nr 149 Wieczór artystyczny w Toruniu; nr 157 Jedenasty konkurs Tow. Przyjaciół Sztuk Pięknych w Poznaniu; nr 169 Odczyt na cześć Sienkiewicza [w Lipsku 30 VII]; nr 196 Miasto Olkusz - Sienkiewiczowi. – *Gaz. Nar.*, Pozn. 1916 nr 123 Życiorys wielkiego pisarza. Metryka wielkiego pisarza. Sienkiewicz w Szkole Głównej; nr 136 H. Sienkiewicz - syn obywatela praskiego [Pragi warszawskiej]; nr 176 Sienkiewicz bratem zakonnym oo. Paulinów; toż przedr.: *Dz. Kuj.* 1916; *Kur. Warsz.* 1917 nr 4; *Wyzwolenie* 1917 nr 2 s. 26].

– *Gaz. Podhal.*, Nowy Targ 1916 nr 24 Podhale Sienkiewiczowi; nr 30 Hołd duchowieństwa Podhala Sienkiewiczowi; nr 32 Hołd ludności Podhala Sienkiewiczowi. – *Gaz. Por. 2 gr.* 1916 nr 125 Cała Polska składa cichy hołd największemu swemu pisarzowi; nr 126 Telegram R.G.O. do H. Sienkiewicza; nr 135 Kraków a Sienkiewicz; nr 150 Lud polski Sienkiewiczowi; nr 164 Uczczenie Sienkiewicza; nr 166 Adres dla Sienkiewicza [Warsz. Tow. Nauk.]; nr 176 Zakopane - Sienkiewiczowi. – *Gaz. Toruń.* 1916 nr 102, 108, 110, 111 „W hołdzie Sienkiewiczowi!” (adres młodzieży wyższych zakładów naukowych we Lwowie); nr 113 Hołd Sienkiewiczowi! (adres Akademii Rolniczej w Dublinach), 115. – *Gaz. Wiecz.*, Lwów 1916 nr 3238 H. Sienkiewicz; Ambasador cywilizacji polskiej; Kilka dat. – *Głos Nar.*, Krak. 1916 nr 209 Wielkopolska - Sienkiewiczowi; nr 227 Urodziny Sienkiewicza; nr 230 Hołd Sienkiewiczowi; nr 236 Młodzież lwowska Sienkiewiczowi; nr 233 Jubileusz Sienkiewicza w Niemczech; nr 241-270, z przerwami: Hołd Sienkiewiczowi; nr 246 Zagraniczne echo rocznicy; nr 248 Lud polski Sienkiewiczowi; nr 257 Rocznica Sienkiewiczowska a szkoły; nr 277 Rocznica Sienkiewiczowska. Adres Gimnazjum św. Anny; nr 293 Tow. Sztuk Pięknych do Sienkiewicza; nr 340 Akademia Sztuk Pięknych Sienkiewiczowi. – *Głos Naucz. Lud.*, Krak. 1916 s. 277 Siedemdziesięciolecie H. Sienkiewicza. – *Głos Pol.*, Piotrogród 1916 nr 19 Ku pocieszeniu serc. – *Gon. Por.* 1916 nr 228 Telegram RGO do H. Sienkiewicza.

– *Il. Kur. Codz.* 1916 nr 44, 45, 50, 54 Hołd zasłudze; nr 55 Głos Sienkiewicza; nr 77, 85, 135, 138 Cześć zasłudze; nr 103 Siedemdziesięciolecie H. Sienkiewicza; nr 114 Hołd dla Sienkiewicza; nr 125-128 W 70-tą rocznicę urodzin H. Sienkiewicza; 70-lecie Sienkiewicza w prasie niemieckiej; nr 135 Dziennikarze krakowscy w hołdzie Sienkiewiczowi; nr 137 Po jubileuszu H. Sienkiewicza; nr 138 Młodzież uniwersytecka Sienkiewiczowi; nr 139 Hołd Sienkiewiczowi; nr 143 H. Sienkiewicz do marszałka kraju. Koło Polskie w hołdzie Sienkiewiczowi; nr 159-160 Polska nagroda Nobla [im. Jerzmanowskiego] dla H. Sienkiewicza; nr 184 Sienkiewicz i Joffre; nr 190 Krakowska Akademia Sztuk Pięknych w hołdzie Sienkiewiczowi. – *Jużnyj Kraj* 1916 z 24. V. 70-letje G. Sienkiewicza.

– *Kur. Lw.* 1916 nr 227 Sienkiewicz (w 70 rocznicę urodzin); nr 229, 230, 233, 236-239, 242, 246, 248, 250-252, 256, 260, 265, 268, 272, 279, 281, 294, 304 W hołdzie Sienkiewiczowi [adresy, listy, noty]; nr 305 Stacja naukowa polska na wschodzie: Hyacinthem – Sienkiewiczowi; nr

310 Wieczory Sienkiewiczowskie; nr 326 Biskup Bandurski do H. Sienkiewicza [list z 15 V 1916]; nr 343 Krakowska ASP w hołdzie Sienkiewiczowi. – *Kur. Płoc.* 1916 nr 367 Z życia Sienkiewicza. Sienkiewicz w Szkole Głównej. Sienkiewicz o sobie. Mowa jubileuszowa Sienkiewicza. – *Kur. Pol.*, Warsz. 1916 nr 100 Siedemdziesięciolecie Sienkiewicza; nr 126 Telegram Głównej Rady Opiekuńczej; nr 136 Urodziny Sienkiewicza w prasie czeskiej; nr 164 Sienkiewicz otrzymał nagrodę im. Jerzmanowskiego; nr 167 Adres Towarzystwa Naukowego Warszawskiego. – *Kur. Pozn.* 1916 nr 104 H. Sienkiewicz; Sienkiewiczowi w hołdzie; Wychodźstwo o jubileuszu Sienkiewicza; nr 109 W hołdzie Sienkiewiczowi; nr 141 Obchód Sienkiewiczowski w Kijowie; nr 268 H. Sienkiewicz – Mireo Parrasio. – *Kur. Warsz.* 1916 nr 120 Wielkopolska - Sienkiewiczowi; nr 124, 126 Hołd Sienkiewiczowi; nr 130-133 Na cześć Sienkiewicza i Verhaerena [w Londynie]; Autorowi Trylogii w hołdzie; Siedemdziesięciolecie Sienkiewicza w prasie czeskiej; nr 136 Lwów - Sienkiewiczowi; nr 141 Ludowcy Sienkiewiczowi; nr 148 Hołd Sienkiewiczowi. Adres Towarzystwa Literackiego im. A. Mickiewicza we Lwowie; nr 164 Walne posiedzenie AU; nr 166 Sienkiewiczowi w hołdzie [adres Towarzystwa Naukowego Warszawskiego]. – *Kwart. Chyrow.* 1916 z. 3 Hołd Sienkiewiczowi.

– *Mały Świątek*, Lwów 1916 nr 11, 12 Złożmy hołd H. Sienkiewiczowi, Hołd działwy polskiej H. Sienkiewiczowi. – *Na Przelomie*, Krak. 1916 nr 1 Adresy do H. Sienkiewicza młodzieży Wszechnicy Jagiellońskiej i wyższych zakładów naukowych lwowskich. – *Nowa Gaz.*, Warsz. 1916 nr 206 70-lecie H. Sienkiewicza; nr 209 Glossy. Telegram R.G.O.; nr 229 Na cześć H. Sienkiewicza [m.in. koresp. z Petersburga]; nr 231 Wywiad z Sienkiewiczem; nr 528-529 Z życia Sienkiewicza. Metryka wielkiego pisarza; Sienkiewicz w Szkole Głównej. Sienkiewicz o sobie. Mowa jubileuszowa Sienkiewicza. *Nowa Ref.* 1916 nr 580 Z życia Sienkiewicza. – *Nowości II.*, Krak. 1916 nr 21 Hołd zasłudze. – *Nowy Dzwonek*, Krak. 1916 s. 142-145 O H. Sienkiewicz. W 70-letnią rocznicę urodzin. – *Outlook* 1916 t. 114 s. 716 Sienkiewicz. Patriot and Novelist. – *Piast*, Krak. 1916 nr 21 H. Sienkiewicz. Kilka słów o życiu i dziełach. – *Postęp*, Pozn. 1916 nr 94 W hołdzie Sienkiewiczowi; nr 104 70 rocznica urodzin Sienkiewicza; nr 110 Młodzież Sienkiewiczowi; nr 136 Uczczenie Sienkiewicza. – *Praca*, Pozn. 1916 nr 18, 19 W hołdzie Sienkiewiczowi. Sienkiewicz w Poznaniu; 1846-1916; nr 19 Oblęgorek; nr 44 Obchód Sienkiewiczowski w Sosnowcu w Królestwie Polskim [przed.

z *Kur. Zagł.*] – *Prz. Pol.*, Fryburg 1916 zes. 1 Z całej Polski. Ku czci Sienkiewicza. – *Prz. Por.* 1916 nr 164 Sienkiewicz nagrodzony [nagroda im. Jerzmanowskiego]; nr 182 Wieczór sienkiewiczowski [w Tow. Pracowników Handlowych w Warszawie].

– *Prz. Wiecz.* 1916 nr 111 Hołd zaśludze; nr 125 Wychodźstwo a jubileusz Sienkiewicza; nr 142 Hołd Sienkiewiczowi od Ziemi Kieleckiej; nr 145 Koło Polskie w Wiedniu - Sienkiewiczowi; nr 146 Węgier o Sienkiewiczu; nr 166 Uczczenie Sienkiewicza przez Towarzystwo Naukowe Warszawskie. *Rok Pol.* 1916 nr 4 s. 80-81 70-lecie urodzin H. Sienkiewicza. – *Russkije Wiedomosti* 1916

z 22 IV K 70-letiju G. Sienkiewicza. – *Świat*, Warsz. 1916 nr 15, 25 Siedemdziesięciolecie Sienkiewicza; Sienkiewicz - Laureat nagrody im. Jerzmanowskiego. *Wiek Nowy* 1916 nr 4477 Jubileusz H. Sienkiewicza; nr 4479 Uniwersytet Lwowski w hołdzie Sienkiewiczowi. – *Ziemia Kiel.* 1916 nr 22 [spraw. z uroczystości]. – *Życie*, Pozn. 1916 nr 3 Uroczystości i wieczornice [spraw.]. – Ulotki i pocztówki, m. in. Koła Lit. Artyst., oprac. A. Vogel, Lwów 2 maja 1916; pocztówka z portretem i podpisem: „Czcigodny Panie. W 70 rocznicę urodzin Twoich, Mistrzu nasz....” druk. Sambor, przed 5 maja 1916.

TEKSTY LITERACKIE POŚWIĘCONE SIENKIEWICZOWI I JEGO UTWOROM DO 1916 R.

526. M. Konopnicka: Nie dziw się! [w.]. (Przyp. Red.: Jest to odpowiedź na zdanie Litwosa wyrażone w zes. 125 „*Niwy*”). *Tyg. Il.* 1880 ser. III t. 9 nr 224 s. 226. – Oda do Sienkiewicza. *Diabeł*, Krak. 1882 nr 10. – Do p. Sienkiewicza Litwosa. *Diabeł*, Krak. 1884 nr 2. – Ogniem i mieczem (Powieść niehistoryczna) [w.]. *Tarnowianin, Kal.* 1885 s. 81.

– J.A. Fredro: Do H. Sienkiewicza [w.], w: Dla Stryja. Lwów - Stryjowi. Lwów 1886 s. 65. Nakł. Koła Lit.-Artyst. we Lwowie. – H. Merzbach: Wiersz do H. Sienkiewicza. *Kur. Warsz.* 1889; *Słowo*, Warsz. 1889 nr 198 s. 3. – J.A. Fredro: Do H. Sienkiewicza [fragm. wierszowanego listu z 1889 r.], w: R. Kaleta: Ukryta „Zbierani-
na” A. Fredry. *Śl. Pol.* 1966 nr 305. – Szpilka [A. Oppman]: Wdzięczne rytmy wielmożnego Onufrego Zagłoby, z ksiąg jegomości pana H. Sienkiewicza światu znajomego, ze starego manuskryptu skopiował... *Mucha* 1889 nr 28. – K.: H. Sienkiewiczowi [w.]. *Ameryka*, Toledo 1895 nr 40. – A. Orłowski: Sienkiewicz w Koziegłowach. Farsa w 3 aktach [powst. 1889]. – Słynne opowieści polskie przerobione na „Opowiadania dla dzieciaków”. H. Sienkiewicza Ogniem i mieczem, Potop, Pan Wołodyjowski [parodie]. *Mucha*, Warsz. 1889 nr 52. – Br. Grabowski: Nieprzyjacieli ludzi. Opowiadanie prowincjonalisty (poświęcone H. Sienkiewiczowi). Warsz. 1890 s. 173. – Sienkiewiczowi na drogę. *Kolce* 1890 nr 48. – Sienkiewicz w Afryce. *Kolce* 1890 nr 52. – M. Konopnicka: Dzini Sienkiewiczównie ku wspomnieniu [wiersze w pamiętniku córki Pisarza, Jadwigi z 4 VI 1895 r., Drezno, inc.: „Bławatku modry...”, „Kiedy patrzę...”]. Pierwodr. pt. „Wiersz do córki Sienkiewicza”, w zb.: *Przedświt* dzieciom polskim. Kijów 1916 s. 41, przedr. w: J. Słomczyńska: Maria Konopnicka... Łódź 1946 s. 193-194, toż: J. Krzyżanowski: Ze stosunków Konopnickiej z Sienkiewiczem. *Ruch Lit.* 1961

nr 1 s. 35-36. Fotokopia odpisu „Bławatku modry...” ręką Sienkiewicza w: Listy t. II cz. 3 il 15 (593a). – Dział literacki. H. Sienkiewicz: „Krzyżacy”. Powieść historyczna (ciąg dalszy) [parodia]. *Mucha* 1897 nr 43; przedr.: Kartki z dziejów schematyzmu [podał do druku J. Tuwim]. *Nowa Kult.* 1952 nr 38 s. 8. – I. Bunin: Wieczerniaja molitwa. Motiw Sienkiewicza. *Russkaja Mysl* 1896 nr 3. – J. Z. [J. Zachariasiewicz]: „Quo vadis?”. Epizod z powieści Sienkiewicza. *Gaz. Nar.*, Lwów 1896 nr 128. – Ze szpałt obcych [w]. *Mucha* 1897 nr 29. – H. Sienkiewicz poetą. *Mucha* 1897 nr 48; przedr.: J. Tuwim: Cicer cum caule, czyli groch z kapustą. *Problemy* 1949 nr 4 s. 277. – Do Mistra Henryka kornych słów kilkoro. *Mucha* 1898 nr 32. – Leo Belmont [L. Blumental]: Opowiadanie Muszalskiego. Ustęp z powieści H. Sienkiewicza „Pan Wołodyjowski”. Opracował wierszem... *Kraj*, Petersb. 1898 nr 7-8, *Dział Lit.- Artyst.* s. 71-72, 83-84; przedr. w: Rytmy i rymy. Wybór poezyj. T. 1 cz. 2. Warsz. 1900 s. 305-328. – N.N. Filippow: Otrecczenije Pietra. Rasskaz. Poswiaszczajetsia G. Sienkiewiczuz. *Wsiemirnaja Illustracyja* 1898 t. 59 nr 15. – Graf Bengalski [N.G. Szebujew]: Proischozhdienije muža. Indiejskaja legiendna na tiemu G. Sienkiewicza. Jubilejnyj albm żurnała „*Razwleczenije*” za 1898 g. [Moskwa], s. 10-11. – Columbus Sienkiewicz. *Nar. Pol.*, Chicago z 6 IV 1898, toż: *Dz. Pol.*, Lwów 1898 nr 100, *Kur. Pozn.* 1898 nr 79, *Gaz. Nar.*, Lwów 1898 nr 96; przedr. w: M. Haiman: Ślady polskie w Ameryce. Szkice historyczne. Chicago 1938 s. 292-293. – A. Pług [A. Pietkiewicz]: [Wiersz wygłoszony podczas wręczania Sienkiewiczowi jego popiersia dłuta Piusa Welońskiego]. Wzm.: (y) [I. Matuszewski]: Z tygodnia na tydzień. *Tyg. Il.* 1898 nr 42 s. 831. – A. Neumanowa: Dirce chrześcijańska. *Tyg. Il.* 1899 nr 22 s. 428. – H. Siemiradzki: Dwa listy [„Dirce chrześcijańska i „Quo vadis?]. *Dz.*

Chicag. 1899 nr 14; polem. *Przeoczona pretensja. Prawda* 1899 nr 2. – A. Wodziński: H. Sienkiewiczowi. *Wnuczka. Powieść przez ... Bies. Lit.* 1899 nr 37, 40, 41, 45-52.

– I. Baliński: H. Sienkiewiczowi powieść polska [w.]. *Tyg. Il.* 1900 nr 51 s. 999, przedr.: *Kur. Pozn.* 1916 nr 271 dod.; *Praca*, Pozn. 1916 nr 49 s. 1160-1161; toż w: W. Korycki: H. Sienkiewicz, wybraniec narodu. Warsz. 1924 s. 29-31; I. Baliński: Wybór wierszy z lat wielu. Warsz. 1937 s. 179-181. – S. Barszczewski: Z motywów Sienkiewicza. *Bitwa pod Warką. Zgoda*, Chicago 1900 nr 8-9. – L. Belmont [L. Blumental]: Anielka [z „Bez dogmatu”], w: *Rymy i rytmy. Wybór poezyj.* T. 1 cz. 1. Warsz. 1900 s. 90. – Bożydar [E. Bogdanowicz]: Zwycięzcy. H. Sienkiewiczowi. *Sport* 1900 nr 51. – W.Cz. [W. Czajewski]: Prolog ku uczczeniu 25-letniej działalności H. Sienkiewicza. *Rozwój*, Łódź 1900 nr 293. – M. Gawalewicz: Pieśń dożynkowa. Dziedzicowi sławy największych i najlepszych w narodzie, ułożona na srebrny jubileusz artysty. *Gaz. Pol.* 1900 nr 293, *Dz. Pol.*, Lwów 1900 nr 355, *Gaz. Warsz.* 1900 nr 340; *Tyg. Nar.*, Lwów 1900 nr 63, *Praca*, Pozn. 1901 nr 2; toż: *Praca*, Pozn. 1916 nr 19 s. 437. – M. Gawalewicz: Pieśń dożynkowa. Z pieśni dożynkowej (Deklamacja). Muzyka P. Maszyńskiego. *Kur. Warsz.* 1900 nr 351, 353. – Dr Hager: H. Sienkiewiczowi [w.]. *Gaz. Opol.* 1900 nr 101. – St. Hłasko: [inc.] Czarem swej myśli i potęgą słowa...[w.]. *Kraj*, Petersburg. 1900 nr 50 dod. s. 30, toż: *Wiek Il.* 1901 nr 4. – R. Jungiewicz: Mój sen. H. Sienkiewiczowi w hołdzie. *Wiek Il.* 1900 nr 355 s. 5. – W. Karoli: H. Sienkiewiczowi. *Ziarno* 1900 nr 51. – J. Kasprowicz: Hej! ludu ty polski! Wiersz napisany dla J. Bojki, wygłoszony przez J. Frankiewicza, chłopca, w dn. 24 VI 1900 na uroczystości ku czci H. Sienkiewicza w Tarnobrzegu. *Przyj. Ludu* 1900 nr 30 s. 4-5; przedr. pt.: Do ludu polskiego. *Polak* 1900 nr 7; *Zgoda*, Chicago 1900 nr 3; *Zorza* 1901 nr 2. – (B.P. i Hak): Szarada. [Inc.:] (Zapraszając cną gromadę...) [Exp.:] (Głosić: Cześć Ci Mistrzu! sława!). *Kur. Warsz.* 1900 nr 353 s. 12. – J.K. [J. Kieniewicz]: H. Sienkiewiczowi na 1900 rok, w: *Myśli rymowane.* Krak. 1900 s. 24-26. – Zygmunt Ludomir [Z. Kozłowski]: Sienkiewicza odprawa Suttnerowej [parodia]. *Diabeł*, Krak. 1900 nr 6, dod. – K. Laskowski: Bajki mydlane. *Kur. Warsz.* 1900 nr 352. – El. [K. Laskowski]: Krakowiak jubileuszowy. *Kur. Warsz.* 1900 nr 353 s. 4; *Praca*, Pozn. 1901 nr 2 s. 52-53. – H. Merzbach: [Adres na jubileusz H. Sienkiewicza od Towarzystwa Literatów i Dziennikarzy, inc.], „Ze wszystkich krańców ziemskiego świata...” [w.]. *Gaz. Lw.* 1900 nr 294. – A. Mogilnicki: Mistrzowi

cześć. *Gon. Łódz.* 1900 nr 294. – A. Neumanowa: Danuśka. *Prz. Polit., Spol. i Lit.*, Lwów 1900 nr 103. – Or-Ot [A. Oppman]: Quo vadis. *Tyg. Il.* 1900 nr 10 s. 198; przedr. *Kur. Pozn.* 1916 nr 104 dod. – A. Orłowski (Krogulec): Sienkiewicz w Koziegłowach. *Farsa w 3 a.* [wyst. 1900]. *Rec. teatr.*: T. Kończyc [właśc. A. Grot Bęczkowski]: *Notatki. Tyg. Pol.*, Warsz. 1900 nr 14; L., *Dz. dla Wszyst.*, Warsz. 1901 nr 142; R.J-cz [R. Jungiewicz]: Z teatryków ogródkowych. *Wiek Il.*, Warsz. 1901 nr 171. – Jan Oksza [A. Orzechowska]: H. Sienkiewiczowi. „Pójdźmy za Nim”. *Tyg. Samb.-Droh.*, Drohobycz 1900 nr 49. – L. Pizzirani: „Quo vadis?” e nuove poesie. Roma 1900. – Redakcja: H. Sienkiewiczowi. *Kolce* 1900 nr 51. – S. Rossowski: A gdy wyjeżdżasz, bywaj zdrów... *Prz. Polit. Spol. i Lit.* 1900 nr 105; toż: *Gaz. Lw.* 1900 nr 105 [w art. Sienkiewicz we Lwowie]. – S. Rossowski: inc. „Spłyńcie z za świata...” *Gaz. Lw.* 1900 nr 294. – W. Stroka: Do H. Sienkiewicza. *Głos Nar.*, Krak. 1900 nr 65; toż: *Dz. Chicag.* 1900 nr 79. – Daśli [D. Śliwicki]: H. Sienkiewiczowi w XXV-lecie literackiej pracy. *Teka*, Lwów 1900 nr 12; przedr.: *Gon. Pol.*, Paryż 1901 nr 9. – Czterowiersz-telegram do H. Sienkiewicza przez Warsaw. *Tow. Cyklistów. Sport* 1900 nr 51 s. 10. – F. Wilczek: Na jubileusz H. Sienkiewicza. *Gaz. Opol.* 1900 nr 101, przedr.: *Zgoda*, Chicago 1901 nr 2. – Do H. Sienkiewicza. *Apostrofa. Strumień*, Warsz. 1900 nr 9 s. 137-138. – O losach najszcześniejszego literata [w., inc. „W dziennikarskie wszedł szeregi...”]. *Rozwój*, Łódź 1900 nr 294.

– A.S. Angelini: *Nuovo „Quo vadis?”.* *Sonetti umoristici in dialetto perugino.* Perugia 1901. – W. Czajewski: Sienkiewicz w Zgierz (Z prawdziwego zdarzenia). *Rozwój*, 1901 nr 6. – M. Gawalewicz: Król Herod [z postacią Zagłoby]. *Zgoda*, Chicago 1901 nr 12. – K. Gliński: H. Sienkiewiczowi pod wrażeniem „Pana Wołodyjowskiego”. *Świat*, Łódź 1901 nr 1; przedr. pt. H. Sienkiewiczowi, w: *Poezje.* Warsz. 1902 s. 52-55. – A. Gliszczyński: XXV. Wiersz wypowiedziany na wieczornicy sienkiewiczowskiej w Towarzystwie Cyklistów [Warszawskich]. *Świat*, Łódź 1901 nr 1. – Em. Nelin [E. Gordziejewicz]: H. Sienkiewiczowi (hołd w dniu jubileuszu). *Diabeł*, Krak. 1901 nr 1. – V.I. Guarino: „Addo vaje?” („Quo vadis?”). *Versi.* Napoli 1901. – Dr Hager (z Pszczyny): H. Sienkiewiczowi. *Gaz. Opol.* 1901 nr 101. – N. Ilari: „Quo vadis?” *Sonetti satirici romaneschi con prefazione del prof. F. Sabatini.* Roma 1901. – A. Mniszek: *Raróg swatem.* (Motyw wzięty z powieści „Ogniem i mieczem” H. Sienkiewicza). *Łowiec*, Lwów 1901 nr 8. – J. Myjak-Myjkowski: *Duch czasu.*

Związek Chłop. 1901 nr 9. – A. Orłowski: [incip.:] Hejże! oracz nasz kochany... *Sport* 1901 nr 15 s. 25. – Or-Ot [A. Oppman]: (Fraszki i figielki). 1. O fałszywości rodu niewieściego. Monolog imci pana Zagłoby. 2. Jako się białogłów wystrzęgać należy. 3. Nagrobek Zagłoby. 4. Toasty na weselu młodego ze starą. *Kur. Świąt.* 1901 nr 1. – Or-Ot [A. Oppman]: Pójdźmy za Nim... Wiersz wypowiedziany na jubileuszowym przedstawieniu H. Sienkiewicza. *Ruch Katol.*, Lwów 1901 nr 8, *Tyg. Il.* 1901 nr 1, przedr. w: Poezje. Warsz. (1903) s. 145-146; *Gaz. Wiecz.* 1916 nr 3238. – Jan z Oksza [A. Orzechowska]: Pójdźmy za Nim (H. Sienkiewiczowi). *Praca*, Pozn. 1901 nr 2 s. 51-52. – K. Przerwa-Tetmajer: Pożar Rzymu. Do obrazu żywego na przedstawieniu podczas jubileuszu Sienkiewicza. *Głos Lit. i Społ.* 1901 nr 3, dod. *Głosu Nar.*, przedr.: *Kraj*, Petersb. 1901 nr 1, dod. *Życie i Sztuka.* – K. H. Wachtel: Pod wrażeniem gwałtów wrzesińskich (H. Sienkiewiczowi). *Głos Rzesz.* 1901 nr 48. – Popularność Sienkiewicza. Anegdota. *Kur. Pozn.* 1901 nr 29. – Obłęgorek [w.]. *Praca*, Pozn. 1901 nr 2 s. 46. – Szarada jubileuszowa [w.]. *Praca*, Pozn. 1901 nr 2 s. 58.

– M. Gawalewicz: Dwa obrazki z życia Sienkiewicza. I. Chrześcinniczka. II. Ostatni ukłon. *Bluszc* 1902 nr 50-52. – Bajka poświęcona H. Sienkiewiczowi jako autorowi listu do „Dziennika Berlińskiego”. *Dz. Miłwaucki*, Miłwaukee 1902 nr 275. – Do H. Sienkiewicza. *Melitele*, Krak. 1902 s. 1-2. – Dnumdeski [pseud.]: Kieliszek Sienkiewicza. *Kur. Pozn.* 1902 nr 361. – El. [K. Laskowski]: [incip.:] „Na kwaterze u Kmicica...” *Kur. Warsz.* 1902 nr 24 z 24. I. – K. Laskowski: Protest Zagłoby [w.]. *Kur. Warsz.* 1902; przedr.: *Dz. Chicag.* 1902 nr 55, *Kraj*, Petersb. 1902 dod. *Czytelnia* nr 3 s. 22. [tu podp. EL.], *Przedświt*, Lwów 1902 nr 33. – M. Pellegrini: Il vecchio Skawinski, versi. Seguito della Novella „Il guardino del faro” di E. S. Firenze 1902 s. 6.

– *Melitele*. *Noworocznik literacki* (Na pamiątkę jubileuszu H. Sienkiewicza zebrał A. Potocki). Wyd. Michał hr. Tyszkiewicz. Dochód czysty przeznaczona się na rzecz Kasy Literackiej w Warszawie. Krak. 1902 s. 370.

Zawartość: Do H. Sienkiewicza. Dedykacja. – A. Potocki: O noworocznikach zamiast wstępu. – B. Adamowicz: Dziewiąta fala; Nastroj; Dwa jakieś kwiaty; Dzwon; Kuźnia. – G. Daniłowski: Sonet; Dzwon. – Z. Dębicki: Z cyklu Święto kwiatów. – I. Grabowski: Topiel; – W. Jabłonowski: W odwiecznej sprawie. (uwagi o sztuce i krytyce). – T. Jaroszyński: Malarze. Dramat w 1 akcie. – A. Lange: O zachodzie. – M. Massonius: Forma i technika w sztuce. – Adam M-ski /Z. Trzeszczkowska/: Przeklęty; Dąbrowa; Błogosławioną bądź. – A. Niemojewski: Majlach. – J. Nowiński: Marzenie o szczęściu. – J.L. Popławski: O modernistach. – A. Potocki: Wyspiański. – Wł.S. Reymont: Dwie

wiosny. – W. Sieroszewski: W kraju Sacha. – E. Słoiński: Tęsknota. – K. Tetmajer: Z powodu wystawienia Kordyana w teatrze. – W. Tetmajer: W noc majową.

– A. Chodyriewa: Pietronij i Ewnika. Stichotworzenie. K romanu Sienkiewicza „Kamo griadiesz””. *Siewier* 1903 nr 7 s. 212-213. – E. Bogdanowicz (NIX): Pan Zagłoba i Diogenes. (Humoreski, szkice, obrazki). Warszawa 1903; Rec.: H. Galle, *Książka* 1904 nr 4. – S. Dąbrowska: Bądź błogosławiony. H. Sienkiewiczowi w dowód czci bezgranicznej. Lub. 1903 s. 189. – Radomyśląnin L.W. [L. Szaramowicz-Sawicki]: Znad Bosforu przez Kraków do Obłęgorka [w.]. *Bies. Lit.* 1903 nr 51 s. 484. – Parodie tekstów Sienkiewicza w *Liberum Veto*, Krak.: Oręż i miłość. Powieść historyczna w sześciu tomach H. Sienkiewicza, 1903 nr 3 s. 6-12; A vol d’oiseau. Opowieść warszawska, nr 7 s. 1-3, Ruja i porubstwo s. 7; Fragment z III aktu operetki pt. Piękna Ruja... nr 8 s. 11; Glossy nr 11 s. 23; Z literatury nr 12 s. 24; Nowe opowiadanie Zagłoby. Trzy włosy proroka nr 17 s. 13-15; Pyłki nr 25 s. 14; Nowy system dziejopisarstwa nr 26 s. 15; Pyłki nr 27 s. 12; Na polu chwały. Najnowsza powieść H. Sienkiewicza. 1904 nr 1 s. 4-5; Wierzę nr 2 s. 10; Dwie łąki. Przypowieść indyjska H. Sienkiewicza nr 3 s. 8-9; U bram rajy nr 16 s. 2. – E. Tyłusiński: Do H. Sienkiewicza. *Gaz. Lub.* 1904 z 23.I, przedr.: *Kamena* 1955 nr 5/7 s. 86. – Vico Settimio di (Er Moretto): „Quo vadis?” Sonetti umoristici, satirici romaneschi tolti dal celebre romanzo di E. Sienkiewicz. Roma 1905. – L. Belmont [L. Blumental]: Pod wysokim pręgiem. H. Sienkiewiczowi - autor. *Odrodzenie*, Warsz. 1906 nr 12/13. – L. Daniłow: G. Sienkiewicz. Stichotworzenie, w: G. Sienkiewicz: Na pole sławy. Moskwa 1906 s. VII-IX. – A. Jensen: Do H. Sienkiewicza. Poemat odczytany przez autora [...] 12 grudnia 1905 w Sztokholmie w czasie uroczystości rozdania nagród fundacji Nobla. Przekład wolny z oryginału W. Benzelstjerna-Engeström. *Kur. Pozn.* 1906 nr 69-70; *Czas* 1906 nr 287; toż: *Pozn.* 1907 s. 11; przedr. w: *Studia Sienkiewiczowskie* t. 6. Lub. 2006 s. 389 (90).

– Emil z Miłkowa Miłkowski: Kobiety Sienkiewicza [w., z il. P. Stachiewicza]. *Zdrowie*, Lwów 1906 t. VII s. 147-148. – A. Niemojewski: Quovadisiana. *Chochoł*, Warsz. 1906 nr 2-3, przedr. w: *Ludzie rewolucji*. Krak. 1906 s. 129-133. – Pomian: Sienkiewicz. *Dz. Pozn.* 1906 nr 70. – Nelin [E. Gordziejewicz]: Sienkiewicz i hajdamaki. [w., o procesie Sienkiewicza w Wiedniu]. *Diabel*, Krak. 1907 nr 19. – J.T. Hodi [J. Tokarzewicz]: „Listy polskie”. I. Do H. Sienkiewicza. *Nasza Przyszłość*, Kijów, maj, 1908 [z. 1] s. 6-20. – Śmigus: Ankieta Sienkiewicza o Prusakach [w.].

Wielkopolanin, Pittsburg 1908 nr 6. – Bardzo krótkie epigramaty. O procesie Sienkiewicza. *Mucha* 1908 nr 21. – Sienkiewicz. *Mucha* 1908 nr 24. – K. Laskowski: Na Olimpie, w: Wybór prac poetyckich. T. 4. Warsz. 1909 s. 157-158. – W. Rzymowski: XL nieśmiertelnych. *Mysł Niepodl.*, Warsz. 1909 nr 115. – L. Szczepański: W stylu Sienkiewicza (historycznego). Pan Zagłoba i księżniczka Trebizondy. W stylu Sienkiewicza (współczesnego). *Metamorfoza. Chwila Aktualna* 1911 nr 2. – Proteusz: Fama Krakowska. *Rydwan*, Krak. 1912, z października s. 123-126. – Z. Rabska: Petroniusz. *Sfinks* 1912 t. 20 s. 87. – G. Pascoli: La Pomponia Graecina. Illustrazione e traduzione di Arnaldo Della Tore. Florencja 1913; przedr. w: M. Fusca: I poemati latini di G. Pascoli. Catania 1913; H. Festa Montesi: Pomponia Graecina, carmen Johannis Pascoli (a proposito

del „Quo vadis?” di E. Sienkiewicz). *Arcadia* XIX-XX 1939/1940. – B. Lipkówna: Harmonie i kontrasty [aforyzmy, m. in. o H. Sienkiewiczu]. *Prawda* 1914 nr 25 s. 8-9. – J. Guranowski: Ode-zwa Sienkiewicza [w.]. *Kur. Świąt.* 1915 nr 35. – [K. Wroczyński:] Wycieczki sowizdrzalskie na Parnas warszawski i w oklice. *Sowizdrzał* 1915 nr 11 s. 5.

– Z. Topór [W. Brzeska]: H. Sienkiewicz. Pozn. 1916 s. 24. – M. Cichewiczowa: Sienkiewiczowi. *Gaz. Tor.* 1916 nr 110. – W.G. [W. Gorecki]: List imię pana Zagłoby do jaśnie wielmożnego H. Sienkiewicza. W 70-letnią rocznicę [!] urodzin H. Sienkiewicza. *Figlarz*, Krak. 1916 nr 3. – K. Makuszyński: Prolog na cześć Sienkiewicza. *Kur. Pozn.* 1916 nr 146 dod., toż: *Życie*, Pozn. 1916 nr 2.

ŚMIERĆ SIENKIEWICZA. MOWY I KAZANIA ŻAŁOBNE

527. Ju. Ajchenwald: Pamiati Sienkiewicza. *Niżegorodskij Listok* 1916 z 17 XI; toż: *Smolenskiy Wiestnik* 1916 z 17 XI; toż: *Wiat'skaja Riecz* 1916 z 23 XII. – A.E. Balicki: H. Sienkiewicz. *Spraw. 34 Dyrekcji c.k. Gimn. 3 w Krakowie* za rok szk. 1916/17. Krak. 1917 s. 6-10. – I. Baliński: Dzwonnik wśród nocy. *Tyg. Il.* 1916 nr 48 s. 576, 578. – F. Baytel: Jak uczcić pamięć H. Sienkiewicza. *Gaz. Por. 2 gr.* 1916 nr 321; toż pt.: Ku czci H. Sienkiewicza. *Kur. Warsz.* 1916 nr 321 s. 7-8; toż: *Godz. Pol.* 1916 nr 324; *Gon. Wiecz.* 1916 nr 585; Fundacja im. Sienkiewicza; Fundusz stypendialny im. Sienkiewicza; Żłobek im. H. Sienkiewicza *Prz. Por.*, Warsz. 1916 nr 322-323, nr 326-327. – A. Boleski [A. Baumfeld]: H. Sienkiewicz (Geboren an 4. Mai 1846 – gestorben an 15. November 1916). *Polen*, Wiedeń 1916 VIII B s. 176-178. – M. Bielinskij: Sienkiewicz i Rossija. *Birżewyje Wiedomosti* 1916 z 16.XII. – J. Bojko: H. Sienkiewicz (wspomnienie pośmiertne). *Piast*, Krak. 1916 nr 48. – B. Chlebowski: Władca dusz polskich. Na zgon H. Sienkiewicza. *Kur. Warsz.* 1916 nr 321. – I. Chrzanowski: H. Sienkiewicz (Odczyt w Auli UJ 7 XII.). *Rok Pol.* 1916 nr 10 s. 1-19, toż: Krak. 1917 s. 20. – J. Chudzikowski: H. Sienkiewicz. *Spraw. Dyr. 3-klasowej Szkoły Wych. we Lwowie na r. 1916/1917.* Lwów 1917. – E. Czekalski: Twórca narodowej legendy. *Świat*, Warsz. 1916 nr 48. – J.Cz. [J. Czempński]: Sienkiewiczowi w hołdzie. *Kur. Warsz.* 1916 nr 329. – E. Dalbor: Pismo z powodu śmierci H. Sienkiewicza. *Gaz. Nar.* 1916 nr 127; toż: *Kraj*, Petersb. 1916 nr 158. – J.St. [M. Dąbrowska]: H. Sienkiewicz. *Pol. Lud.*, Lub. 1916 nr 54. – [S. Demby:] Z życia Sienkiewicza. *Nowa Gaz.* 1016 nr 528 (z 17 XI). – Z. Dębicki: U hetmańskiej trumny. *Kur. Warsz.* 1916 nr 321 s. 3-4; toż: *Bluszczy* 1917 nr 1; *Głos Rzesz.* 1916 nr 50; toż pt.: U trumny H. Sienkiewicza. *Tyg. Il.* 1916 nr 48 s. 568. – S. Dorotin: G. Sienkiewicz. Biograficzeskij ocerk. *Zaduszewnoje Slovo*, Petersb. 1916 t. 57 nr 3. –

M. Dyrdówna: Pamięci Sienkiewicza. *Piast*, Krak. 1916 nr 51. – J. Ejsmond: Poeta szwedzki A. Jensen o Sienkiewiczu. *Dz. Pozn.* 1916 nr 286; toż: *Gaz. Nar.*, Pozn. 1916 nr 175; toż: *Głos Nar.*, Warsz. 1916 nr 591; toż: *Kur. Warsz.* 1916 nr 344. – J.F. [J. Flach?]: Wspomnienie poświęcone pamięci Sienkiewicza. Moskwa 1916 s. 8. – W. Galus: Żołnierze na żłobek Sienkiewiczowski. *Głos Nar.* 1916 nr 587. – W.G. [W. Gąsiorowski]: H. Sienkiewicz. *Polonia*, Paryż 1916 nr 48. – Loengrin [P.T. Gierco-Winogradskij]: G. Sienkiewicz. *Priazowskij Kraj* 1916 nr 293. – A. Grzymała-Siedlecki: „Ku podniesieniu serc”. *Czas*, Krak. 1916 nr 584. – F. Hajduk: H. Sienkiewicz. *Spraw. Dyr. Gimnazjum Pol. w Cieszynie* za rok 1916/1917 s. 7-8. – S. Hajdukowski: Ku czci śp. H. Sienkiewicza. *Gaz. Nar.*, Pozn. 1916 nr 135. – I. Ignatow: Sienkiewicz. *Russkije Wiedomosti* 1916 nr 257. – W. Jabłonowski: H. Sienkiewicz. Wspomnienie. *Gaz. Por. 2 gr.* 1916 nr 321. – M. Janik: Śp. H. Sienkiewicz. *Gaz. Pol.*, Dąbrowa Górna. 1916 nr 320. – Janina z Podola [H. Strawińska?]: H. Sienkiewicz. *Kob. Pol.*, Krak. 1916 nr 11. – Cz. J-ski [Cz. Jankowski]: H. Sienkiewicz. *Prz. Por.* 1916 nr 124. – J. Jantzenowa: Sienkiewicziana. Z wysp „szczęśliwych”. *Tyg. Il.* 1916 nr 51. – C. Jellenta: Sienkiewicz wobec świata. *Prz. Por.* 1916 nr 321. – W. Karśnicki: W dniu żałoby. *Pol. Tyg. Humoryst.* 1916 nr 4. – J. Kleiner: Przemawiać umiał do wszystkich [prelekcja na Uniwersytecie Warszawskim]. *Kur. Warsz.* 1916 nr 321 s. 5; toż: *Głos Rzesz.* 1916 nr 51. – J. Komenda: U trumny [pogrzeb, mowy pogrzebowe]. *Kur. Pozn.* 1916 nr 272, 273. – T. Kończyc [A. Grot-Bęczkowski]: H. Sienkiewicz. *Echo Pragi* 1916 nr 46, 47. – J. Kotarbiński: Sienkiewiczowi w hołdzie. *Kur. Warsz.* 1916 nr 329. – A. Krechowicki: H. Sienkiewicz. *Gaz. Lw.* 1916 nr 262. – J. Krzyżanowski: Rapsod Trylogii. *Echo Pol.*, Petersb. 1916 z grudnia. – J. Lechoń: H. Sienkiewicz umarł. *Pro Arte et Studio* 1916 z. 4. – A. Lednickij: G. Sienkiewicz. *Rus-*

- skije *Wiedomosti* 1916 nr 257. – W. Lenskij: G. Sienkiewicz. Nekrolog. *Sibir* 1916 nr 242. – H. Lewestam: Zgon Sienkiewicza. *Głos Polski*, Piotrogród 1916 nr 46. – I. Lobato-Monteiro: H. Sienkiewicz. *Revista do Brazil* 1916. – J. Lorentowicz: H. Sienkiewicz. *Nowa Gaz.*, Warsz. 1916 nr 528. – M. Łapanówna: Cieniom Sienkiewicza. *Piast*, Krak. 1916 nr 51. – M.Ł. [M. Łaskij]: G. Sienkiewicz. *Birżewyje Wiedomosti* 1916 z 18. XI. – T. Micinskij: G. Sienkiewicz. *Russkoje Słowo* 1916 nr 256; toż: *Priazowskiy Kraj* 1916 nr 295. – M. Mienszikow: Pamiati Sienkiewicza. Pisma k bliżnim. *Polskaja Ałlantida. Nowoje Wriemnia* 1916 z 19 XI. – M. Muret: H. Sienkiewicz. *Journal des Débats*, Paryż z 18 XI 1916. – T. Nocznicki: Pamięci wielkiego pisarza. *Widnokrag* 1916 nr 19. – W. Olszewski: E. Sienkiewicz. *L'Illustrazione Italiana*, Mediolan 1916, XI. – M. Opalek: H. Sienkiewicz. *Głos Nauczyciel. Lud.*, Krak. 1916 s. 432-434. – A. Osuchowski: Po pogrzebie Sienkiewicza. *Głos Nar.* 1916 nr 565; toż pt.: Szczegóły pogrzebu H. Sienkiewicza. *Kur. Warsz.* 1916 nr 327. – I. Pannenkowa: Hołd Sienkiewiczowi (Wieczór ku czci Sienkiewicza 16 XII 1916). *Kur. Lw.* 1916 nr 638. – X.A.P. [A. Pechnik]: H. Sienkiewicz. *Mies. Katedch. i Wychow.*, Lwów 1916 s. 534-537. – P. Piercow: Pamiati G. Sienkiewicza. *Nowoje Wriemnia* 1916 z 21 XI. – S. Piolun-Noyszewski, L. Serafinowicz [pseud. J. Lechoń]: Ku czci H. Sienkiewicza. *Gaz. Por. 2 gr.* 1916 nr 340. – A. Pomian: H. Sienkiewicz. *Aftonbladet* z 17 XI 1916. – W. Prokesch: H. Sienkiewicz. *Nowa Ref.* 1916 nr 233. – S. Przybyszewski: Sienkiewicz und Polen. *Frankfurter Ztg* 1916 z 20 XI; toż pt.: Sienkiewicz i dusza polska. *Nowa Gaz.*, Warsz. 1916 nr 542 [tłum. art. z *Frankfurter Ztg*]; toż: *Nowa Ref.*, Krak. 1916 nr 596. – M. Rettinger: H. Sienkiewicz (1846-1916). *Wiad. Pol.*, Piotrk. 1916 nr 104. – S. Rodziejewicz: Sienkiewicz a Praga. *Echo Pragi* 1916 nr 48 s. 392-393. – H. Rowid: Moi uczniowie. *Nowa Ref.* 1916 nr 608. – r. [M. Ruszczyńska]: Śp. H. Sienkiewicz. *Gaz. Nar.*, Pozn. 1916 nr 117. – M. Ruszczyńska: Wieczór Sienkiewiczowski w teatrze poznańskim. *Gaz. Nar.*, Pozn. 1916 nr 155. – S. Ja.: Apostoł wozroźdzenia Polscy. Pamiati G. Sienkiewicza. *Wsiemirnaja Panorama* 1916 nr 396. – A. Schöpflin: H. Sienkiewicz. *Nyugat*, Budapeszt 1916 s. 794-795. – S. Skarżyński: Wspomnienie z ławy szkolnej. *Kur. Warsz.* 1916 nr 335; toż pt.: Ze wspomnień o Sienkiewiczu. *Gaz. Nar.* 1916 nr 175, 580; toż: *Gaz. Lw.* 1916 nr 284, *Kur. Lw.* 1916 nr 624, *Kur. Pol.* 1916 nr 344, *Kur. Pozn.* 1916 nr 239, 269. – M. Sokolnicki: Autorowi Trylogii w hołdzie. *Wiad. Pol.*, Piotrk. 1916 nr 75. – J. Styka: L'ambassade d'H. Sienkiewicz. *Polonia*, Paris 1916 nr 52. – H. Kamiński [H. Stein]: H. Sienkiewicz. *Nasza Tryb.* 1916 nr 49. – M. Synoradzki: Z Warszawy. Odszedł od nas... *Bies. Lit.* 1916 nr 47. – W. Szajnocha: Ku czci Sienkiewicza. Mowa ... na obchodzie w Uniwersytecie Jagiellońskim. *Czas* 1916 nr 620. – M. Szydłowski: H. Sienkiewicz. *Spraw. 48 Dyr. Gimm.* w *Jaśle* za rok szk. 1916/1917. *Jaśło* 1917 s. 5-6. – S. Tarnowski: Z ostatnich dni Sienkiewicza. *Czas* 1916 nr 620; toż: *Il. Kur. Codz.* 1916 nr 315; toż: *Kur. Warsz.* 1916 nr 344. – S. Tarnowski: H. Sienkiewicz. *Polen*, Wiedeń 1916, B VIII s. 324-325. – S. Tarnowski: Przedśmiertny pamiętnik Sienkiewicza. *Gaz. Nar.*, Pozn. 1916 nr 154. – W. Tetmajer: Sienkiewicz - malarz. Wspomnienie malarza. *Tyg. Il.* 1916 nr 48 s. 574. – K. Tetmajer: Na śmierć Sienkiewicza. *Nowa Ref.* 1916 nr 585 i odb., Krak. 1916 s. 13; toż: *Nowa Ref.*, Krak. 1924 nr 245. – A. Umanskij: G. Sienkiewicz. *Niżegorodskij Listok* 1916 nr 305. – K. Waliszewskij: Polskaja tragedija i Sienkiewicz. *Nowoje Wriemnia* 1916 z 22 XII. – Warszawiak: Po zgonie Sienkiewicza w Warszawie. *Gaz. Nar.*, Pozn. 1916 nr 121. – P.G. Wasiljew: Sienkiewicz i teatr. Iz wspomnianij I.S. Dygasa. *Teatr* 1916 z 20/22 XI. – St. W. [S. Wasylewski?]: Sienkiewicz w Poznaniu. *Dz. Pozn.* 1916 nr 271. – Z. Wasilewski: H. Sienkiewicz. *Sprawa Pol.*, Petersburg. 1916 z 3 XII; toż w: Na wschodnim posterunku. Księga pielgrzymstwa 1915-1918. Warsz. 1919 s. 405. – Wat: Koło literackie artystyczne w Moskwie [depesza do Komitetu w Vevey]; Kijów po zgonie Sienkiewicza; Wielki wieczór ku czci Sienkiewicza w Moskwie. *Gaz. Nar.*, Pozn. 1916 nr 146, 152, 173. – M. Wierziński: Ku uczczeniu pamięci H. Sienkiewicza. *Dz. Pozn.* 1916 nr 272; toż: *Gaz. Nar.*, Pozn. 1916 nr 131. – B. Witwickaja: G. Sienkiewicz o mirie kulis. *Teatr i Iskustwo* 1916 z 20 XI. – P. Zwiedzicz: Na pochoronach Sienkiewicza. *Żenewa* 24 XI. *Russkije Wiedomosti* 1916 z 6 XII.
528. Mowy i kazania żałobne [w 1916 i 1917]. – W. Bruchnalski: H. Sienkiewicz (Przemówienie na uroczystym wieczorze z powodu zgonu śp. H. Sienkiewicza w Kasynie i w Kole Artystyczno-Literackim we Lwowie dn. 26 listopada 1916 r.). *Kur. Lw.* 1916 nr 600, 606, 609. – B. Chlebowski: H. Sienkiewicz (Przemówienie wygłoszone na posiedzeniu Wydz. I w dn. 13 XII 1916). *Rocz. Tow. Nauk. Warsz.* 1917 s. 153-160. – N. Cieszyński: Za duszę wieszczka-rycerza. *Dz. Pozn.* 1916 nr 277. – J. Drwęski: Sienkiewicz. (Odczyt na uroczystości ku czci Sienkiewicza w Teatrze Polskim w Poznaniu 12 XII 1916 r.). *Kur. Pozn.* 1916 nr 286. – R. Dziegiński: Mowa żałobna z racji

pogrzebu śp. H. Sienkiewicza wygłoszona 22 XI 1916 roku. Kościan 1916 s. 8. – M. Estreicherówna: Sienkiewicz. *Głos Nar.*, Krak. 1916 nr 575. – Cz. Falkowski: Mowa żałobna podczas nabożeństwa za duszę śp. H. Sienkiewicza w kościele św. Katarzyny w Piotrogradzie. *Kraj*, Warsz. 1916 nr 170; toż: *Dz. Pozn.* 1916 nr 280. – [J. Gralewski:] Ksiądz prałat Gralewski na pogrzebie śp. H. Sienkiewicza [mowa żałobna]. *Głos Nar.* 1916 nr 579; toż: *Kraj*, Warsz. 1916 nr 167; toż: *Kur. Pozn.* 1916 nr 272-273. – W. Jasiński: Hetman i nauczyciel narodu H. Sienkiewicz. Mowa wygłoszona na żałobnym nabożeństwie dnia 29 XI 1916. Kalisz 1917 s. 16. – H. Kamiński: H. Sienkiewicz. *Nasza Tryb.* 1916 nr 49. – J. Kasprowicz: O Sienkiewiczu. (Przemówienie na akademii we Lwowie 20 XII.). *Głos Nar.*, 1916 nr 593 z 27 XII; toż: *Kur. Lw.* 1917 nr 1, dod., *Kur. Pozn.* 1917 nr 1, 2 dod.; toż w: *Dzieła t.* 20. Krak. 1930 s. 109-119. – J. Kłós: Mowa żałobna na nabożeństwie żałobnym za duszę śp. H. Sienkiewicza w Kolegiate Farnej w Poznaniu dnia 28 listopada 1916. Pozn. 1916 s. 27; Mowa żałobna ks. prałata Kłosa... *Postęp*, Pozn. 1916 nr 274-276; *Gaz. Nar.*, Pozn. 1916 nr 135 s. 1-2; przedr. w: *Motywy religijne w twórczości H. Sienkiewicza*. Kiel. 1998 s. I-XIV (74). – A.A. Kryński: Przemówienie poświęcone pamięci Sienkiewicza [w *Tow. Nauk. Warsz.*, fragm.]. *Prz. Por.* 1916 nr 329. – J. Kucharzewski: Przemówienie na obchodzie ku czci H. Sienkiewicza odbytym w Lozannie w sali „Lilliany” w dniu 27 XII 1916 r. Lozanna 1917 s. 8; toż: *Warsz.* 1919 s. 7. – J. Lorentowicz: Nieśmiertelność Trylogii. Przemówienie na akademii żałobnej w Warszawie 25 XI 1916. *Dz. Pozn.* 1916 nr 273 [dod.]; toż *Nowa Gaz.*, Warsz. 1916 nr 543. – Z. Lubomirski: H. Sienkiewicz. Mowa... wypowiedziana podczas akademii na cześć Sienkiewicza w Warszawie dn. 25 listopada 1916 r. *Sfinks* 1917 nr 1 s. 7-9. – A. Maciejowski: Mowa wypowiedziana w bazylice plockiej z powodu zgonu H. Sienkiewicza dn. 22 XI 1916. Płock [1917] s. 17. – S. Momidłowski: Mowa na nabożeństwie żałobnym za duszę H. Sienkiewicza wygłoszona w katedrze przemyskiej dnia 22 listopada (w dzień pogrzebu w Vevey) r. 1916. Przemysł [1917] s. 18. – [M. Nowakowski]: Mowa ks. Nowakowskiego wygłoszona w kościele archikatedralnym warszawskim podczas nabożeństwa za duszę H. Sienkiewicza. *Kur. Warsz.* z 19 XI 1916 nr 321; toż: *Wiad. Archidiec. Warsz.* 1916 i odb., Warsz. 1916 s. 15. – I. Paderewski: H. Sienkiewicz (mowa wygłoszona w dn. 27 XI 1916 w Chicago na wieczorze ku czci śp. H. Sienkiewicza). *Godzina Pol.*, Warsz.-Łódź 1917 nr 18; toż: *Kal. Galicyjski,*

rzymsko i grekokatolicki...na r. 1918. Lwów [1917]; toż pt.: I. Paderewski o Sienkiewiczu. *Kur. Pozn.* 1917 nr 10, dod. s. 2-3; *Dz. Kuj.* 1917 nr 12; Paderewski o Sienkiewiczu [fragm.]. *Gaz. Nar.*, Pozn. 1917 nr 43. – A. Patkowski: Umysłowość i artysty H. Sienkiewicza. Odczyt wygłoszony na obchodzie żałobnym urządzonym staraniem Obwodowego Komitetu Ratunkowego w Sandomierzu 17 grudnia 1916 r. Sandom. [1917] s. 14. – J. Perłowski: Wspomnienie o Sienkiewiczu. Przemówienie wygłoszone w Klubie Polskim 17 XI 1916. Lozanna 1916 s. 7. – A. Słonczyńska: Umarł król... w dniu zgonu H. Sienkiewicza. 15 listopada 1916. *Praca*, Pozn. 1916 nr 50 s. 1184-1185. – F. Sznarbachowski: Mowa żałobna wygłoszona ... w kościele św. Aleksandra w Kijowie na nabożeństwie za duszę śp. H. Sienkiewicza dn. 10/23 listopada 1916. Kijów 1916 s. 16; Rec.: *Wiad. Bibliogr.*, Kijów 1917 nr 1. – J. Teodorowicz: Mowa żałobna ks. arcybp. Teodorowicza [fragm.]. *Głos Nar.* 1916 nr 562; toż: *Kraj*, Petersb. 1916 nr 158, 159; toż: *Kur. Lw.* 1916 nr 587; wyd. pt.: *Wobec ideałów Sienkiewicza*. Mowa wypowiedziana na nabożeństwie za duszę śp. Sienkiewicza w Kościele Mariackim w Krakowie. Krak. 1917 s. 61; toż: [post. L. Ludorowski]. Lub. 1993 s. 43; toż w: *Motywy religijne w twórczości H. Sienkiewicza*. Kiel. 1998 s. XV-LIV. – [R. Tomanek]: Przemowa wygłoszona przez ks. prof. Tomanka podczas nabożeństwa za duszę Śp. H. Sienkiewicza w kościele Braci Miłosierdzia d. 16 grudnia 1916. *Gwiazd. Ciesz.* 1917 nr 6, 8, 10, 12, 14; toż pt.: Hetman słowa i czynu. Mowa żałobna, którą wygłosił R. Tomanek na nabożeństwie żałobnym... Cieszyn [1917] s. 22. – S.K. Zdzitowiecki: Mowa wygłoszona na nabożeństwie żałobnym za duszę śp. H. Sienkiewicza we wrocławskiej bazylice katedralnej 21 XI 1916. *Kron. Diec. Kuj.-Kalis.* 1916 nr 11. – Na śmierć Sienkiewicza. Krak. 1916 s. 13.

529. Art. i noty anonim. lub komunikaty prasowe wg tytułów czasopism. – *Annales* 1916 z 26 XI. – *Astrachanski Listok* 1916 nr 237. G. Sienkiewicz. – *Berliner Il. Ztg* 1916 nr 48 Bildnisse vom Tage. – *Berliner Tageblatt und Handels Ztg* z 17 XI. H. Sienkiewicz. – *Biessarabskaja Żyżń* 1916 nr 290. G. Sienkiewicz. – *Birżewyje Wiedomosti* 1916 nr z 21 XI. K konczinie G. Sienkiewicza, z 22 XI. Pamiati G. Sienkiewicza, z 30 XI Czestwowanje pamiati G. Sienkiewicza [m.in. w Tyflisie]. – *Carycynskij Wiestnik* 1916 z 25 XI Pamiati G. Sienkiewicza. – *Czas* 1916 nr 580-582 Zgon H. Sienkiewicza; nr 584-587 Po zgonie H. Sienkiewicza; Ku podniesieniu serc; Uroczysta akademii ku czci śp. H. Sien-

- kiewicz; Z życia Sienkiewicza; nr 593 Pogrzeb H. Sienkiewicza; nr 596, 597, 605, 607, 609, 613, 619, 636 Z ostatnich chwil Sienkiewicza; Uczczenie pamięci H. Sienkiewicza przez Radę m. Krakowa; Z ostatnich chwil Sienkiewicza; Akademii żałobne i uroczystości ku czci H. Sienkiewicza. – *Deutsche Warschauer Ztg* 1916 nr 319 H. Sienkiewicz. – *Dz. Bydg.* 1916 nr 268 Śp. H. Sienkiewicz. – *Dz. Kuj.* 1916 nr 269 Warszawa w hołdzie Sienkiewiczowi; nr 272 Znaczenie Sienkiewicza; nr 274-276 Hołdy żałobne dla Sienkiewicza, W hołdzie Sienkiewiczowi. – *Dz. Nar.*, Piotr. 1916 nr 268-270 Z życia Sienkiewicza. Sienkiewicz w Poznaniu; nr 275, 281 Warszawa ku czci H. Sienkiewicza; Życie Sienkiewicza w Szwajcarii; Piewcy miecza; Sienkiewicz o sobie; Sienkiewicz o Polsce w czasie wojny. – *Dz. Pozn.* 1916 nr 265-291 Na wieść o zgonie H. Sienkiewicza; Obchód ku czci Sienkiewicza; Pogrzeb Sienkiewicza; Ostatnie chwile Sienkiewicza; Nabożeństwa żałobne za Sienkiewicza (w Poznaniu, Inowrocławiu, Trzemesznie, Żniniu, Nakle, Kościanie, Bydgoszczy, Ostrowie, Ostrzeszowie, Pelplinie, Koźminie, Wronkach, Pniewach, Śremie, Kwieciszewie, Środzie, Wrocławiu, Gnieźnie, Wrześni, Czarnkowie, Pakości, Wojcinie, Barcinie, Kleczewie, Mogilnie, Kostrzynie i in.); Ku czci Sienkiewicza (na Kujawach, w Wielkopolsce, w Warszawie); Odezwa w sprawie H. Sienkiewicza; Głosy skandynawskie o Sienkiewicz; Apel do młodzieży sportowej; Telegram kondolencyjny Polskiego Koła Radzieckiego w Poznaniu; Konkurs na telegramy Sienkiewiczowskie; Uroczyste msze żałobne za Sienkiewicza w Petersburgu, Sztokholmie, Berlinie; Kijów po zgonie Sienkiewicza; Kujawy górą! [w zbieraniu składek na głodnych dla uczczenia pamięci Sienkiewicza]; Obchód ku czci Sienkiewicza. – *Echo Pragi* 1916 nr 46-48 Zgon Sienkiewicza. Komitet Sienkiewiczowski na Pradze. Opis pogrzebu. – *Echo Przemys.* 1916 nr 93, 94 H. Sienkiewicz, Przemysł wobec zgonu H. Sienkiewicza. – *Emporium*, Bergamo 1916, nr 44 Necrologio E. Sienkiewicz. – *La Fiamma* 1916, XI E. Sienkiewicz è morto. – *Gaulois* z 17 XI 1916. H. Sienkiewicz. – *Gaz. Kalis.* 1916 nr 9 H. Sienkiewicz (1846-1916); W hołdzie Sienkiewiczowi; Uroczyste nabożeństwo żałobne w Kaliszu. – *Gaz. Lud.* 1916 nr 48 H. Sienkiewicz. – *Gaz. Lw.* 1916 nr 262-268 noty o ostatnich chwilach i śmierci Sienkiewicza; nr 269 Po zgonie H. Sienkiewicza; nr 270 Wieczór ku czci Sienkiewicza; nr 289 Akademia ku czci Sienkiewicza na Wszechnicy Lwowskiej. – *Gaz. Łódz.* 1916 nr 324 Obchody ku czci Sienkiewicza i kościelne uroczystości żałobne. – *Gaz. Nar.*, Pozn. 1916 nr 116, 117, 119-123 H. Sienkiewicz; Choroba Sienkiewicza; Po zgonie Sienkiewicza; Z życia wielkiego pisarza; Ku czci Sienkiewicza; Ostatnie słowa Sienkiewicza; W Radzie Miejskiej w Warszawie; Nabożeństwa za H. Sienkiewicza: w Warszawie, Krakowie, Inowrocławiu, Bydgoszczy, Poznaniu, Trzemesznie, Kościanie; nr 123 Echa zgonu Sienkiewicza, Zabalsamowanie zwłok; nr 124-133 Pamiątki po Sienkiewicz. Sprowadzenie zwłok; Pogrzeb Sienkiewicza; Jak uczcić pamięć Sienkiewicza; Głosy skandynawskie o Sienkiewicz. Akademia Sienkiewiczowska w Warszawie; Druga akademia w Warszawie; Z Krakowa. Wrażenie zgonu Sienkiewicza; Wawel czy Skałka; Pismo Najprzewielebniejszego ks. arcybiskupa Dalbora z powodu śmierci Sienkiewicza; „Po garści ziemi rzućmy”; „Kursa literackie” Sienkiewiczowi; Uroczystość żałobna w Sztokholmie; nr 136 Jeszcze akademia Sienkiewiczowska w Warszawie; Akademia żałobna ku czci Sienkiewicza w Łodzi; nr 140 Cieszyn. Śląsk austriacki wobec zgonu H. Sienkiewicza; nr 141 Ku czci Sienkiewicza [w Piotrogradzie], Obcy o Sienkiewicz; nr 145 Sienkiewiczowi w hołdzie - akademia żałobna [w Warszawie]; nr 146-147 Uroczystości w Moskwie i Piotrogradzie; Nabożeństwa żałobne w Strzelnie, Kępnie, Wejherowie, Śremie; nr 150-151 Nabożeństwa żałobne we Wrocławiu, Pelplinie, Brodnicy, Gnieźnie, Wyrzysku; Dzień ofiary sienkiewiczowskiej na Czytelnie Ludowe w Bohum; nr 153 Nabożeństwo za duszę śp. H. Sienkiewicza w Katedrze Gnieźnieńskiej; nr 155, 156 Spraw. z obchodu Sienkiewiczowskiego w Berlinie; nr 162 Uroczystości ku czci H. Sienkiewicza w Śremie; nr 166 Jeszcze echa zgonu śp. H. Sienkiewicza [w Mińsku Litew.]; nr 168 Ku czci Sienkiewicza w Essen; nr 170 Nauczycielstwo Krakowskie Sienkiewiczowi; Uroczystość ku czci Sienkiewicza w Krakowskim Tow. Szkół Wyższych; nr 174 Z dalszych stron. Oksywie; nr 179 Wielka uroczystość ku czci Sienkiewicza w Mohyłowiu; nr 183 Spraw. z obchodu Sienkiewiczowskiego w Kościanie. – *Gaz. Opol.* 1916 nr 175 Śp. H. Sienkiewicz. – *Gaz. Podhalań.*, Nowy Targ 1916 nr 48 H. Sienkiewicz; nr 51 Wykłady o H. Sienkiewicz; nr 51 Po śmierci Sienkiewicza. – *Gaz. Pol.*, Dąbrowa Górna nr 326 Pogrzeb Sienkiewicza; Kronika z Krakowa. Uczczenie pamięci Sienkiewicza; nr 342 Nowe szczegóły o pogrzebie Sienkiewicza. – *Gaz. Por.*, Lwów 1916 nr 3237 H. Sienkiewicz. Życie i pisma; nr 3229 Akademia ku czci Sienkiewicza na Uniw. Lwowskim. – *Gaz. Por.* 2 gr. 1916 nr 319-333 Śp. H. Sienkiewicz; Z powodu zgonu H. Sienkiewicza; W hołdzie Sienkiewiczowi; Prasa żydowska

o Sienkiewiczu; Cechy na nabożeństwa; Nabożeństwa żałobne; Komitet ku czci Sienkiewicza; Przeniesienie zwłok do kraju; Mauzoleum dla zasłużonych; Akademia żałobna; Delegacja do Szwajcarii; Pamiątki po Sienkiewiczu; Odczyt o Sienkiewiczu; Pogrzeb zwłok H. Sienkiewicza; Ku czci Sienkiewicza akademie w Filharmonii, w Polskim Związku Pracy; Echa zgonu Sienkiewicza; nr 338-341 Z Rosji. Kijów po zgonie Sienkiewicza; Ku czci H. Sienkiewicza. Przemówienie p. Serafinowicza, Przemówienie p. St. Noyszewskiego; Rada miejska Petersburga ku czci Sienkiewicza; nr 344 Mińsk ku czci Sienkiewicza; nr 354 Wielkiemu Jałmużnikowi. – *Gaz. Świąt.* 1916 nr 1869 T.P.: H. Sienkiewicz. – *Gaz. Wiecz.* 1916 nr 3238 H. Sienkiewicz. Kilka dat; (v.): Ambasador cywilizacji polskiej. – *Głos Nar.*, Krak. 1916 nr 558-575 Sp. H. Sienkiewicz; Po zgonie Sienkiewicza; Wiedeń o Sienkiewiczu; Warszawa Sienkiewiczowi; Po pogrzebie Sienkiewicza; Pogrzeb Sienkiewicza; Ostatnie chwile Sienkiewicza; Uroczystości żałobne w Warszawie, Lublinie, Krakowie, Lwowie; Kondolencje; Manifestacja Warszawskiej Rady Miejskiej; Odczucie ciosu w Warszawie; Wielkopolskie kwiaty na trumnie; Warszawa Sienkiewiczowi; Sprowadzenie zwłok; Pamiątki po Sienkiewiczu; Prasa ku czci Sienkiewicza; Kondolencje Rządu Austriackiego; Hołd Wielkopolski; Nabożeństwo w Pradze; Czesi o Sienkiewiczu; Manifestacja żałobna w Lublinie; Nabożeństwa żałobne w Vevey, w katedrze lwowskiej, w kościele ewangelickim w Warszawie; Żywe słowo Sienkiewicza; Przemysł Sienkiewiczowi; Z Koła Lwowskiego Tow. Nauczycieli Szkół Wyższych; Słoweńcy o Sienkiewiczu; Rada miasta pamięci Sienkiewicza; Rada miasta Krakowa pamięci Sienkiewicza – mowa prezydenta Leo, wnioski i uchwały; Śląsk wobec zgonu Sienkiewicza; Szkoły krakowskie pamięci Sienkiewicza; Najwyższy hołd - czyn; Lwów - cieniem Sienkiewicza; Kraków Sienkiewiczowi; Żywe słowo Sienkiewicza; Górnicy polscy pamięci Sienkiewicza; Uniwersytet pamięci Sienkiewicza; nr 573, 579, 581, 583 Uroczystości ku czci Sienkiewicza w Krakowie, w Gnieźnie; nr 586 Kaszuby Sienkiewiczowi; Uroczyste posiedzenie Krakowskiego Koła Tow. Nauczycieli Szkół Wyższych z 17 XII w auli UJ, fragm. przemówienia I. Chrzanowskiego; nr 589 Wieczór sienkiewiczowski w Białej; nr 588, 591, 592, 596 Ostatni portret Sienkiewicza. Nabożeństwa i uroczystości w Żółkwi, Tarnowie, w Ameryce. – *Głos Nauczyciela*, Moskwa 1916 nr 9 Zgon H. Sienkiewicza. – *Głos Stolicy*, Warsz. 1916 nr 20 Hołd rzemieślników dla H. Sienkiewicza. – *Godz. Pol.*, Warsz. 1916 nr 320-329 Skon

H. Sienkiewicza; Z powodu zgonu Sienkiewicza - w Radzie Miejskiej; Wrażenie w mieście; Nad nową mogiłą; Prasa o skonie Sienkiewicza; Akademie ku czci; Nabożeństwa żałobne; Prasa żydowska o Sienkiewiczu; Kronika łódzka; Tow. Literatów i Dziennikarzy; Kronika żałobna warszawska; Kondolencja R.G.O; Z Krakowa; Pamięci Sienkiewicza; Rusini o Sienkiewiczu; Łódź, Komitet Sienkiewiczowski; Z Częstochowy; Pogrzeb Sienkiewicza; Łódź Sienkiewiczowi; Z życia Sienkiewicza; O złożenie zwłok na Skalce; Tetmajer o Sienkiewiczu; Manifestacja żałobna na Pradze, Z Płocka; Z Rudy Pabianickiej; Łódź i obchód Sienkiewiczowski; Nabożeństwa żałobne dla młodzieży szkolnej; W synagodze; Wielka akademie żałobna; Akademia dla ludu i delegacji włościańskich; Delegacje zamiejskowe; nr 331 Kronika łódzka; Ze szkoły im. B. Prusa; Z Lutowerska; nr 332 Z Łowicza; nr 340 Kijów po skonie Sienkiewicza; Msza żałobna w Petersburgu. – *Gon. Por.* 1916 nr 579 Zgon H. Sienkiewicza; nr 581-584, 592, 594, 596, 597, 599 Po zgonie Sienkiewicza; Hołd żałobny; Akademie żałobne; nr 605 Pogrzeb Sienkiewicza. – *Gon. Wiecz.* 1916 nr 580 Zgon H. Sienkiewicza; nr 585, 587, 589 Echa zgonu Sienkiewicza; Akademie żałobne; nr 591 Ku czci Sienkiewicza. Pierwszy wieczór Sienkiewiczowski; nr 593 O złożenie zwłok na Skalce; nr 598 Nabożeństwo za H. Sienkiewicza; nr 600 Poranek ku czci Sienkiewicza; nr 606 Wieczór ku czci Sienkiewicza. – *Hacefira* [jęz. hebrajski], Warsz. 1916 nr 257, 258 H. Sienkiewicz mejs; Lemojsjoj szel Sienkiewicz; Ejewel Sienkiewicz.

– *Il. Kur. Codz.* 1916 nr 291 Pierwsze wiadomości o zgonie H. Sienkiewicza; Sienkiewicz umarł na udar serca; Życie i twórczość H. Sienkiewicza; nr 292 (j.z.): Dla nas i na oczach świata; nr 294 Po zgonie wielkiego pisarza polskiego; nr 295 Przed pogrzebem H. Sienkiewicza; (ski): Gdzie Kraków złoży zwłoki Sienkiewicza; nr 296 Kondolencje Austro-Węgier dla pani Sienkiewiczowej; nr 298 Pogrzeb H. Sienkiewicza; Warszawa Sienkiewiczowi; nr 300 Miasto Kraków H. Sienkiewiczowi; nr 307 Hołd Włochów dla Sienkiewicza; nr 315 Sienkiewicz a protest Polonii szwajcarskiej; nr 322 Sprawa listu otwartego Wacława Sieroszewskiego; nr 323 Ku czci H. Sienkiewicza; nr 324 Akademia ku czci Sienkiewicza w Białej; nr 333 K.P.: Ze wspomnień o Sienkiewiczu. – *Iskra*, Sosnow. 1916 nr 278 Po zgonie Sienkiewicza; Pogrzeb Sienkiewicza. – *Iskry*, Moskwa 1916 nr 44 Pamięci pisatiela. – *Junaja Rossija* 1916 nr 12 G. Sienkiewicz. – *Jużnyj Tielegraf* 1916 z 27 XI. G. Sienkiewicz.

– *Kaukaz* 1916 z 30 XI. Lekcja o G. Sienkiewiczu [w Tiflisie]. – *Kłosa*, Pozn. 1916 nr 43 H. Sienkiewicz. – *Kłosa Ukrain*. 1916 nr 19-22. – *Kraj*, Leszno 1916 nr 154-161 Śp. H. Sienkiewicz; Z powodu zgonu Sienkiewicza; Ostatnie chwile Sienkiewicza. Po zgonie Sienkiewicza; Ostatnie słowa Sienkiewicza; Uniwersytet Jagielloński; Poznań; Warszawska Rada Miejska; Pogrzeb Sienkiewicza; Nabożeństwa żałobne i akademie; Córka Sienkiewicza; Zapowiedź pogrzebu na ziemi ojczystej; Telegram Polskiego Związku Nowiast Katolickich; Niemcy o Sienkiewiczu; Szwecja a H. Sienkiewicz; Ku czci Sienkiewicza. Z Warszawy. Uczczenie pamięci przez Radę m. Krakowa. Nabożeństwo w Poznaniu; nr 167 Echa zgonu Sienkiewicza. Nabożeństwa żałobne; Z życia kolonii polskiej w stolicy nad Nową; Korespondencja „Kraju” ze Sztokholmu. – *Kron. Diec. Kujaw.-Kalis*. 1916 s. 283 Nabożeństwo żałobne za duszę śp. H. Sienkiewicza; s. 289 Mowa żałobna. – *Kur. Lw.* 1916 nr 576-595 Śp. H. Sienkiewicz; Z powodu zgonu śp. H. Sienkiewicza; Senat akademicki na wieść o zgonie H. Sienkiewicza; Po zgonie H. Sienkiewicza; Kazanie ks. Dzieździelewicza w katedrze [lwowskiej]; Uroczysty wieczór ku czci Sienkiewicza; Pogrzeb H. Sienkiewicza; Uroczyste nabożeństwo w Vevey; nr 603, 609, 610, 613, 615, 617-619 Echa zgonu Sienkiewicza; Akademii ku czci Sienkiewicza [m.in. w Warszawie]; Nabożeństwa żałobne; Szczegóły o pogrzebie H. Sienkiewicza; nr 633, 637, 639 Nabożeństwa i akademie ku czci Sienkiewicza; Nauczycielstwo krakowskie Sienkiewiczowi. – *Kur. Płoc.* 1916 nr 267 Za spokój duszy śp. H. Sienkiewicza; Telegramy niewysłane ze względów od inicjatorów niezależnych [m.in. od Rady Opiekuńczej m. Płocka]. – *Kur. Pol.*, Warsz. 1916 nr 320-330 H. Sienkiewicz nie żyje; Pisarz, obywatel, człowiek...; „Henryk Sienkiewicz, syn Józefa...”; Sienkiewicz jako twórca pięknej prozy polskiej; Prasa żydowska o Sienkiewiczu; Warszawa wobec zgonu Sienkiewicza; Akademia Sienkiewiczowska; Uczczenie pamięci Sienkiewicza; Biust Sienkiewicza; Depesze kondolencyjne; Akademii żałobne w Tow. Sportowym, Tow. Naukowym Warszawskim, na Uniwersytecie, w Tow. Łyżwiarским; Pogrzeb Sienkiewicza; O twórczości Sienkiewicza (spraw. z odczytu S. Wołowskiego); nr 334-339 Echa zgonu Sienkiewicza; nr 337 rom.: Sienkiewiczowi - koledzy. Akademia Sienkiewiczowska wychowawców Szkoły Głównej; nr 339 Kijów po zgonie Sienkiewicza; Nabożeństwo żałobne w Petersburgu; nr 344 Obchód Sienkiewiczowski na Pradze, Ze wspomnień o Sienkiewiczu; nr 357 Komitet Sienkiewiczowski; nr 362 Duma miej-

ska w Petersburgu ku czci Sienkiewicza. – *Kur. Pozn.* 1916 nr 265-277 Śp. H. Sienkiewicz; Po zgonie Sienkiewicza; Ze wspomnień o Sienkiewiczu; Nabożeństwa żałobne, m.in. mowa ks. prałata J. Kłosa w Poznaniu; Wrażenie śmierci; Akademia ku czci Sienkiewicza w Warszawie [m.in. przemówienie Z. Lubomirskiego]; nr 296 Wszechnica Lwowska ku czci Sienkiewicza. – *Kur. Warsz.* 1916 nr 319-330 Na wieść o zgonie Sienkiewicza; Zgon H. Sienkiewicza; Ku czci Sienkiewicza; Pogrzeb Sienkiewicza; Akademia ku czci Sienkiewicza [w Filharmonii Warszawskiej, fragm. przemówień Z. Lubomirskiego, J. Brudzińskiego, J. Lorentowicza, L. Serafinowicza]; Akademia w Uniwersytecie Warszawskim [fragm. przemówień B. Chlebowskiego, J. Kleinera, studentki Morawskiej]; Nabożeństwo w Archikatedrze Warszawskiej [mowa ks. Nowakowskiego]; Żywe słowo Sienkiewicza; Gdzie Sienkiewicz mieszkał w Warszawie?; Ikona grafia Sienkiewicza; Sienkiewicz a lud warszawski; Kondolencje; Ostatnie chwile Sienkiewicza; nr 332-336 Wieczór ku czci Sienkiewicza w Teatrze Popularnym; Akademia staraniem b. wychowanków b. Szkoły Głównej; Echa zgonu H. Sienkiewicza; Akademia ku czci Sienkiewicza; nr 340-344 Obchód sienkiewiczowski w Pradze; Z kraju i spoza kraju; Z ostatnich chwil Sienkiewicza; nr 350 Ostatni portret Sienkiewicza; nr 359 O H. Sienkiewiczu [streszczenie odczytu I. Chrzanowskiego]; nr 360 Ku czci Sienkiewicza [zebranie Komitetu Pomocy Ofiarom Wojny w Vevey].

– *Literary Digest* 1916 t. 53 s. 1467 Poland's Lost Champion. – *Lud Boży*, Kijów 1916, XII. – *Mały Świątek*, Lwów 1916 nr 23 H. Sienkiewicz. – *Mies. Pedag.* 1916 s. 57 i n. Śp. H. Sienkiewicz. – *Młodzież*, Kijów 1916 nr 8. – *Le Moniteur Polonais*, Lausanne 1917 nr 1 H. Sienkiewicz. – *Muzeum*, Lwów 1916 s. 468-472 H. Sienkiewicz. – *Na Przełomie* 1916 nr 4/5 Śp. H. Sienkiewicz. – *Naprzód* 1916 nr 323 Uroczystości pogrzebowe; nr 341 Charakterystyczny szczegół z pogrzebu Sienkiewicza. – *Nowa Gaz.*, Warsz. 1916 nr 527-536, 538, 539, 543-546, 551 Zgon H. Sienkiewicza; Z życia Sienkiewicza. Metryka wielkiego pisarza; Po zgonie H. Sienkiewicza; Uczczenie pamięci w Magistracie m.st. Warszawy oraz w Tow. Literatów i Dziennikarzy Polskich; Ulica Sienkiewicza; Manifestacja tramwajów; Żałoba w szkołach miejskich; Nabożeństwo żałobne w Katedrze; Prasa żargonowa o Sienkiewiczu; Głosy prasy niemieckiej, „*Frankfurter Ztg*” o Sienkiewiczu; Echa zgonu H. Sienkiewicza; Akademia żałobna poświęcona pamięci Sienkiewicza. – *Nowa Ref.* 1916 nr 580-581 Śp.

H. Sienkiewicz; Po zgonie H. Sienkiewicza; nr 585 „Skalka” dla Sienkiewicza; nr 593 Uroczystości żałobne [m. in. w Vevey]; nr 595 Czesi o Sienkiewiczu; Rada m. Krakowa pamięci H. Sienkiewicza; nr 608 Pogrzeb Sienkiewicza w Vevey; nr 619 Górnicy polscy - pamięci Sienkiewicza; nr 633 Nauczycielstwo krakowskie Sienkiewiczowi. – *Nowości II.*, Krak. 1916 nr 48-49 Zgon Sienkiewicza; Po zgonie Sienkiewicza. – *Nowoje Wriemja* 1916 z 18 XI. G. Sienkiewicz; nr z 22 XI Pamiati G. Sienkiewicza. – *Nowosti Dietskoi Litieratury* 1916 nr 8 Dwie smierci (G. Sienkiewicz, J. London). – *Nowy Dzwonek*, Krak. 1916 s. 316-317 H. Sienkiewicz. – *Nowy Kur. Litew.* 1916 nr 303, 305. – *Odiesskij Listok* 1916 nr 303. G. Sienkiewicz. – *Ogoniek* 1916 z 20 XI. G. Sienkiewicz. – *Otkliki Kawkaza* 1916 nr 247. G. Sienkiewicz. – *Outlook* 1916 z 29 XI. s. 711, 716 H. Sienkiewicz - Patriot and Novelist. – *Piast*, Krak. 1916 nr 49 Po zgonie Sienkiewicza. – *Polen*, Wiedeń 1916 VIII B s. 188 Sienkiewicz über Polens Befereung; s. 224-225 H. Sienkiewicz; s. 282 Der Petersburger Stadtrat zu Ehren Sienkiewicz's; 1917 XI B s. 55 Eine Sienkiewicz - Akademie in Warschau. – *Polnische Blätter*, Berlin 1916 nr 42 H. Sienkiewicz; Zum Tode H. Sienkiewicz's. – *Polonia*, Paryż 1916 nr 49 Les obsèques de H. Sienkiewicz. – *Polski Siew*, Krak. 1916 nr 12 s. 14-15. H. Sienkiewicz. – *Porad. Gosp.* 1916 nr 46 Śp. H. Sienkiewicz. – *Postęp*, Pozn. 1916 nr 265 Sienkiewicz nie żyje!; nr 266, 268, 269 Po zgonie Sienkiewicza; Uroczyste nabożeństwo za duszę śp. H. Sienkiewicza; Poznań wobec zgonu Sienkiewicza, W sprawie nabożeństwa żałobnego ku czci H. Sienkiewicza; nr 270 Po zgonie Sienkiewicza; Kondolencje ks. Arcypasterza Dalbora; Rząd austriacki wobec śmierci Sienkiewicza; Pogrzeb H. Sienkiewicza; nr 271 Czesi o Sienkiewiczu; nr 272-274 Ostatnie chwile H. Sienkiewicza; Nabożeństwo żałobne za duszę śp. H. Sienkiewicza w kościele farnym dnia 28 listopada 1916 r.; Ku uczczeniu pamięci Sienkiewicza; Młodzież ku czci Sienkiewicza; nr 275 Śmierć i pogrzeb Sienkiewicza; nr 282 Obchód ku czci Sienkiewicza w Poznaniu; nr 284 Ku czci H. Sienkiewicza (Obchód w Teatrze Polskim w Poznaniu dn. 11 grudnia 1916); nr 297 Ze wspomnień o Sienkiewiczu. Z niewydanej powieści Sienkiewicza. Ostatni portret Sienkiewicza. Sienkiewicz bratem zakonnym oo. Paulinów. – *Praca*, Pozn. 1916 nr 48-50 H. Sienkiewicz; Po zgonie śp. H. Sienkiewicza; Nabożeństwo żałobne ku uczczeniu pamięci H. Sienkiewicza; Pogrzeb; Ku uczczeniu pamięci H. Sienkiewicza. Odezwa; Obchód ku czci H. Sienkiewicza w Poznaniu w Teatrze Polskim 11 XII. – *Priazowskij*

Kraj 1916 nr 293-294 G. Sienkiewicz; Otgoloński smierci G. Sienkiewicza; nr 301 Pochorony G. Sienkiewicza. – Obchody ku czci śp. H. Sienkiewicza 11-13 XII 1916. *Program Teatru Polskiego* w Poznaniu. – *Protalinka*, Moskwa 1916 nr 11 G. Sienkiewicz. – *Prz. Nauk. i Pedagog.* 1916 nr 3 s. 242. – *Prz. Oświat.* 1916 s. 189 i n. H. Sienkiewicz. – *Prz. Pol.*, Fryburg 1916 z. 1 Ku czci H. Sienkiewicza. – *Prz. Por.* 1916 nr 320-323 Skon Sienkiewicza; Kilka szczegółów biograficznych; Pod wrażeniem śmierci; W Teatrze Nowoczesnym; Uczczenie pamięci Sienkiewicza; Nabożeństwa; W magistracie m. Warszawy; Żałobne przemówienia; Chorągiew żałobna; Szkoły; Kondolencje; W kościołach; W teatrach; Zgromadzenia cechowe; Prasa żydowska o Sienkiewiczu; Prasa niemiecka o Sienkiewiczu; Komitet Sienkiewiczowski; Sprowadzenie zwłok Sienkiewicza do kraju; Akademie żałobne; Delegacja do Vevey; Pamiątki po Sienkiewiczu; U pracowników handlowych; Pogrzeb; Nabożeństwo w zborze ewangelickim; Z prasy żydowskiej; O Sienkiewiczu; nr 326-330 Ku czci Sienkiewicza Tow. Nauk. Warszawskie; Uroczyste zebrania; Szczegóły pogrzebu; Uczczenie pamięci Sienkiewicza w Warszawie; Akademia i nabożeństwa żałobne; Tow. Opieki nad Zabytkami; Obchód na Pradze; nr 338 Zygzaki. Ze wspomnień o Sienkiewiczu. Głos Sienkiewicza; nr 339 Wieści z Rosji. Kijów po zgonie Sienkiewicza; Nabożeństwo w Petersburgu; nr 340 Ku czci Sienkiewicza - przemówienie członka rady miejskiej w Petersburgu; nr 342, 344 Uroczystości ku czci Sienkiewicza. – *Prz. Wiecz.* 1916 nr 320-327 Z powodu skonu Sienkiewicza; Uczczenie uchwałą prezydium Rady Miejskiej; Nabożeństwa żałobne; Obchód sienkiewiczowski w Poznaniu, Krakowie, Sosnowcu; Ostatnie chwile Sienkiewicza; Sosnowiec Sienkiewiczowi; Poznań Sienkiewiczowi; nr 331 Petersburg Sienkiewiczowi; nr 333 Jeńcy polscy o Sienkiewiczu; nr 338 Poseł czeski o Sienkiewiczu; nr 341 Obchody ku czci Sienkiewicza w Poznaniu; Pisma rosyjskie o Sienkiewiczu; nr 344 Ostatnie myśli Sienkiewicza; nr 345 Prasa rosyjska o Sienkiewiczu; Gniezno Sienkiewiczowi; nr 347, 349 Polacy w Rosji wobec skonu Sienkiewicza; nr 356 Wieczór ku czci Sienkiewicza w Moskwie; nr 358 Wieczór sienkiewiczowski w Petersburgu. – *Przew. Kólek i Spóldz. Róln. w Królestwie Pol.* 1916 nr 47-48 H. Sienkiewicz. – *Putiewodnyj Ogoniek*, Moskwa 1916 nr 21 G. Sienkiewicz. Pamiati wielkich ludiej. – *Rampa i Żyzń*, Moskwa 1916 nr 46 G. Sienkiewicz. – *Rannije Utro*, Petersb. 1916 nr 256, 257. „Wielikij Poliak”. Moskowskije polskije krugi o smierci G. Sienkiewicza; nr 260 Pamiati Sienkiewicza. – *Riecz*, Pe-

tersb. 1916 nr 310 Pamiati G. Sienkiewicza. – *Rok Pol.* 1916 nr 9 Zgon Sienkiewicza. – *Rozwaga* 1916 nr 10, 11. H. Sienkiewicz. – *Russkaja Riecz*, Odessa 1916 z 20 XI. G. Sienkiewicz. – *Russkoje Slovo*, Petersburg. 1916 nr 257. Ogołoski konczyny G. Sienkiewicza; nr 260, 261, 267 Pamiati G. Sienkiewicza; nr 262 Pochorony G. Sienkiewicza. – *Russkije Wiedomosti*, Moskwa 1916 nr 256, 257, 258 Konczina Sienkiewicz. Żenewa; nr 261-262 Pochorony G. Sienkiewicza; 265, 269 Pamiati G. Sienkiewicza.

– *Secolo*, Mediolan 1916 [inf. *Kur. Warsz.* 1916 nr 327]. – *Smolenskiy Wiestnik* nr 294, 296. K koncziny G. Sienkiewicza; nr 299-300 Pamiati G. Sienkiewicza. – *Sibirskaja Żyżń*, Tomsk 1916 nr 46 G. Sienkiewicz. – *Sowremiennoje Slovo*, Petersburg. 1916 z 22 XI Pamiati G. Sienkiewicza. – *Sfinks* 1916 t. 4 s. 122-123 H. Sienkiewicz. – *Szkola* 1916 s. 408-413 H. Sienkiewicz. – *Świat*, Warsz. 1916 nr 48-51 Pamięci wielkiego pisarza [obszerna ikonografia]. – *Teatr i Iskustwo*, Petersburg. 1916 nr 46 G. Sienkiewicz. – *Utro Rossii*, Moskwa 1916 nr 309 G. Sienkiewicz; nr 314 Pamiati G. Sienkiewicza. – *Vossische Ztg*, Berlin 1916 nr 320 H. Sienkiewicz.

– *Warschauer Tageblatt* 1916 nr 264, 265 Gestorben H. Sienkiewicz, Der Mensch und der Schriftsteller. – Nabożeństwa za duszę śp. H. Sienkiewicza [oraz fragmenty mów pogrzebowych, depesze kondolencyjne i. in.]. *Wiad. Archidiec. Warsz.* 1916 nr 12 s. 377-378. – *Wiad. Parafial.* 1916 nr 36 H. Sienkiewicz; nr 38 Jak umierał Sienkiewicz. – *Wiad. Rob.* 1916 nr 3 Śp. H. Sienkiewicz. – *Wiatskaja Riecz* 1916 z 19 XI. Zaupokojnaja messa po sluczaju koncziny G. Sienkiewicza. – *Wiek Nowy* 1916 nr 4644-4650 H. Sienkiewicz; Po zgonie H. Sienkiewicza; Lwów Sienkiewiczowi; nr 4652 Pogrzeb Sienkiewicza; nr 4659 Podziękowanie rodziny Sienkiewicza; nr 4663 Nowe szczegóły o ostatnich chwilach H. Sienkiewicza. – *Wschody*, Petersburg. 1916 nr 11 Konczina G. Sienkiewicza. – *Ziemia Kiel.* 1916 nr 48 Śp. H. Sienkiewicz. – *Ziemiannin* 1916 nr 49 H. Sienkiewicz. – *Zorza* 1916 nr 48 Po zgonie H. Sienkiewicza; Choroba H. Sienkiewicza. – *Życie*, Pozn. 1916 nr 5 H. Sienkiewicz. – [Ulotka 1-kartkowa, ozdobna:] Dnia 15 listopada rb. [...] Ks. Kardynał A. Kakowski odprawi uroczyste nabożeństwo żałobne za spójność duszy śp. H. Sienkiewicza [...] Zarząd Główny Polskiej Macierzy Szkolnej. Warszawa 1916.

530. F. Cichecki: Echa zgonu H. Sienkiewicza w prasie rosyjskiej. *Wiad. Bibliogr.* Kijów 1917 z. 2 s. 58-60. – N. Cieszyński: Mowa wygłoszona na nabożeństwie żałobnym za śp. H. Sienkiewicza w Poznaniu w kościele M.B. Bolesnej na

św. Łazarza w dn. 21 I 1917. Pozn. 1917 s. 23. – K. Danielewicz: Pogrzeb H. Sienkiewicza. *Kwart. Chyrowski* 1917 z.1 s. 48-50. – Z. Dębicki: U hetmańskiej trumny. *Bluszcz* 1917 nr 1. – (T.K.-c) [T. Grot-Bęczkowski]: Z „Wieczoru Sienkiewiczowskiego”. *Kur. Warsz.* 1917 nr 111. – Wł.H. [W. Homan]: Z życia kolonii polskich. Charbin. Obchód sienkiewiczowski [wystąpienia A. Gumińskiego, W. Homana, M. Nałęcz-Dobrowolskiego]. *Echo Pol.*, Moskwa 1917 z 27 III. – J.L. Kamiński: Akademia ku uczczeniu H. Sienkiewicza. *Wiad. Bibliogr.*, Kijów 1917 nr 1. – A. Kotłowski: H. Sienkiewicz. *Emporium*, Bergamo 1917 XLV. – B. Kretowicz: Pamięci H. Sienkiewicza. *Głos Pol.*, Piotrogród 1917, II. – J. Kruszyński: H. Sienkiewicz - budziiciel ducha narodu. *Kron. Diec. Kujaw.-Kalis.* 1917 nr 1 s. 16-29. – E. Ligocki: Śmierć Sienkiewicza. *Nowa Ref.* 1917 nr 152; toż: *Wied. Kur. Pol.* 1917 nr 773. – [T. Misicki:] Thomae Prevorscensis in H. Sienkiewicz diatribe. Chicago 1917 s. 18. – K.M. Morawski: Pamięci H. Sienkiewicza. Przemówienie wygłoszone w Lozannie na obchodzie listopadowym 1916 roku. *Prz. Pol.*, Fryburg 1917 z. 5 s. 190-196. – S. Piótn-Noyszewski: H. Sienkiewicz, wielki powieściopisarz i obywatel. Warsz. 1917. – M.M. Paciorkiewicz: Rozważania na czasie. *Sodalis Marianus* 1917 nr 3 s. 74-85. – J. Rączkowski: H. Sienkiewicz. *Kal. Piasta*, Krak. 1917 s. 39-41. – r. [M. Ruszczyńska]: O miejscu spoczynku H. Sienkiewicza [po przewiezieniu zwłok do Polski]. *Gaz. Nar.*, Pozn. 1917 nr 4. – E. Trzciniński: H. Sienkiewicz. *Dz. Kuj.* 1917 nr 13-17. – J. Ujejski: Na zgon H. Sienkiewicza. *Spraw. Gimm. Św. Jacka w Krakowie* za r. 1917 s. 4-10 i odb., Krak. 1917 s. 9. – B. Ulanowski: Sprawozdanie Sekretarza Generalnego z czynności Akademii od kwietnia 1916 do kwietnia 1917. *Rocz. AU w Krak.* 1916/1917 s. 9-10. – S. Żeromski: Przemówienie o Sienkiewiczu [fragm.]. *Kur. Pozn.* 1917 nr 7; toż: *Prz. Wiecz.* 1917 nr 5; toż w: S. Żeromski: Elegie i inne pisma ... Oprac. W. Borowy. Warsz. 1928 s. 167-169; toż w: H. Sienkiewicz. Obraz twórczości. Oprac. K. Czachowski. Warsz. 1931 s. 319-329 (53). – Szkoła Główna Sienkiewiczowi. Warsz. 1917 s. 47, tabl., il. – Mowy żałobne wygłoszone w różnych kościołach przez kapłanów diecezji sandomierskiej ku uczczeniu śp. H. Sienkiewicza [K. Sykulski, P. Postulżyński, S. Pióro, R. Śmiechowski, H. Czernik, J. Rokoszny, J. Gajkowski, W. Korpikiewicz]. Sandom. 1917 s. 56.

531. Noty anonimowe wg tytułów czasopism. – *Bies. Lit.* 1917 nr 2, 3 Pamiętnik; Ostatnie chwile Sienkiewicza. – *Bluszcz* 1917 nr 1, 15 Z tygodnia [uroczystości i inicjatywy społ.- kult. po śmierci

Sienkiewicza]. – *Budapesti Szemle* 1917 t. 169 s. 309 H. Sienkiewicz. – *Current Opinion* 1917 t. 62 Passing of the Greatest Modern Master of the Historical Novel.

– *Dz. Nar.*, Piotrków 1917 nr 89 Uroczystość ku czci Sienkiewicza i Verhaerena w Londynie. – *Dz. Pozn.* 1917 nr 1 Ku czci Sienkiewicza [nabożeństwa i uroczystości w Buku, Rogoźnie, Sierakowie]; nr 39 Nowe wydawnictwo polskie [w Kijowie pt. „Kapłani polscy na terenie wychodźstwa polskiego w pośmiertnym hołdzie śp. H. Sienkiewiczowi” zapowiedziane przez ks. F. Sznarbachowskiego]; nr 55 Wieczornica Sienkiewiczowska w Porzeczu; nr 60 Obchód ku czci Sienkiewicza [w Tow. Młodych Przemysłowców]; nr 80 Pamięci H. Sienkiewicza; nr 87 Obchód Sienkiewiczowski w Ostrzeszowie; nr 90 Zakazany obchód Sienkiewiczowski [w Strzelnie]; nr 93 Wieczór ku czci Sienkiewicza w Mikstacie; nr 95, 96 Po zgonie Sienkiewicza; Ku czci Sienkiewicza [Ostrzeszów, Grudziądz, na Wildzie]; nr 101 Obchód Sienkiewiczowski [m.in. w Düsseldorfie]; nr 106 Obchód sienkiewiczowski w Obrzycku; nr 169 Obchód Sienkiewiczowski w Budzynie. – *Echo Pol.*, Moskwa 1917 nr z 27 III – 12 IV Uroczystości Sienkiewiczowskie, Wieści z Kraju, Ze wspomnień o Sienkiewiczu, Osobliwe żądania [władz niemieckich w Królewskiej Hucie o obchodach tylko w jęz. niemieckim], Polskie Koło Naukowe w Moskwie [o zebraniu 20 XII 1916 z odczytami: F. Kierskiego „Ideologia Sienkiewicza”, K. Chodynickiego „Zasadnicze pierwiastki w twórczości Sienkiewicza”].

– *Gaz. Lw.* 1917 nr 7 Górnicy polscy ku czci Sienkiewicza; Obchód ku czci Sienkiewicza w Lozannie. – *Gaz. Nar.*, Pozn. 1917 nr 3 -6 Nabożeństwa w Ameryce za Sienkiewicza; Wielka uroczystość na cześć Sienkiewicza w Lozannie; Uroczystość Sienkiewiczowska w Helsingforsie; nr 29, 33 W sprawie zwłok Sienkiewicza; nr 39 Wielka uroczystość Sienkiewicza w Piotrogradzie; Uroczyste obchody Sienkiewiczowskie w Rosji; nr 44 Inauguracyjne posiedzenie warszawskiej Rady Miejskiej [przytoczono podziękowanie rodziny Sienkiewicza]; nr 58, 60 Wieczór Sienkiewiczowski we Wrześni i Nowlu; nr 64 Pani Henrykowa Sienkiewiczowa dziękuje Wielkopolsce za pamięć o śp. mężu; nr 78 Spraw. z wieczoru Sienkiewiczowskiego w Gostynie; nr 90 Obchód ku czci Sienkiewicza, Spraw. z obchodu Sienkiewiczowskiego w Kórniku; nr 98 Z dalszych stron. Miejska Górka; nr 102 Obchód ku czci Sienkiewicza w Obornikach, Zakaz obchodu sienkiewiczowskiego na Wildzie; nr 112, 128, 162, 163 Spraw. z obchodów

ku czci Sienkiewicza: Oborniki, Poniec, Brodnica, Śrem, Ostrzeszów; nr 167 Uroczystość ku czci Sienkiewicza i Verhaerena w Londynie; nr 173, 182, 237, 256 Spraw. z obchodów ku czci Sienkiewicza w Grudziądzu, Bytomiu, Chełmie, Obrzycku, Żninie. – *Gaz. Por.* 2 gr. 1917 nr 71 Odczyt ks. J. Teodorowicza pt. „Ideały Sienkiewicza” [w Warszawie]; nr 110 Teatr i muzyka. Wieczór Sienkiewiczowski. – *Głos Nar.*, Krak. 1917 nr 26 Obchody Sienkiewiczowskie w Rosji. – *Głos Nar.*, Pozn. 1917 nr 3 Hołd Sienkiewiczowi od Polaków w Moskwie; nr 4 Sienkiewicz i dzieci polskie; nr 15 Wspomnienia o Sienkiewicz; nr 20 Paderewski o Sienkiewicz; nr 22 Ku czci Sienkiewicza w Ameryce; nr 26 Obchody Sienkiewicza w Rosji. – *Głos Stolicy* 1917 nr 4 Uroczystość na cześć Sienkiewicza w Lozannie. – *Głos Wielkop.* 1917 nr 4-5 Spraw. z wieczoru recytatorskiego ku czci H. Sienkiewicza w sali Lamberta w Poznaniu 25 stycznia, Paderewski o Sienkiewicz, Wspomnienia o Sienkiewicz; nr 11 Francuzi o Sienkiewicz [art. w *Revue des Deux Mondes* pt. „Henri Sienkiewicz et l'âme polonaise”]; nr 12 „Ideały Sienkiewicza” (odczyt J. E. ks. arcybiskupa Teodorowicza); nr 18 Wieczornica Sienkiewiczowska w Bydgoszczy. – *Godz. Pol.* 1917 nr 1 Uroczystość ku czci Sienkiewicza w Mohyłowiu; nr 18 Paderewski o Sienkiewicz; nr 47 Z Uniejowa.

– *Kal. J. Czecha*, Krak. 1917 s. 53-56. H. Sienkiewicz. – *Kur. Lw.* 1917 nr 3 Komitet Veveyski pamięci Sienkiewicza; nr 15 Ku czci Sienkiewicza w Lozannie; nr 77 Podziękowanie [rodziny Sienkiewicza]; nr 117, 119 W hołdzie Wielkiemu Pisarzowi. – *Kur. Pol.*, Warsz. 1917 nr 19 Zwłoki Sienkiewicza w Warszawie [!]; Odczyt ks. Teodorowicza; nr 26 Echa zgonu Sienkiewicza. Podziękowania rodziny Sienkiewicza dla Warszawy; nr 108 Uroczystość ku czci Sienkiewicza i Verhaerena w Londynie. – *Kur. Pozn.* 1917 nr 1-17 Po zgonie Sienkiewicza; Jeden z żołnierzy-Polaków; Sienkiewicz i dzieci polskie; Obchód ku czci Sienkiewicza w Kownie; Wielka uroczystość w Lozannie; Obchody i nabożeństwa w Rogoźnie, Buku, Wągrowcu, Miłostawiu, Sierakowie, Kostrzynie, w Poznaniu na Łazarzu i Górczynie, w Golinie, Barcinie, Kcyni, Jaraczewie, Krotoszynie, Tucholi, Ostrowie, Bydgoszczy; Komunikat Komitetu Sienkiewiczowskiego m. Poznania w sprawie obchodu uroczystości ku czci Sienkiewicza w Teatrze Polskim; Uroczystość sienkiewiczowska w Helsingforsie; Hołd Polaków w Moskwie; Po zgonie Sienkiewicza. Obchody i nabożeństwa w Hamburgu, Wilhelmsburgu, Kolonii, Sarajewie; Amerykańska organizacja [Ancient Order of Hibernians] o śmierci Sien-

kiewicza; Odezwa zjednoczonych kapłanów polskich w Ameryce do duchowieństwa polskiego; Uroczyste obchody sienkiewiczowskie w Rosji [m.in. w Noworosyjsku i Władykaukazie]; Katol. Tow. Rzemieślników w Poznaniu Sienkiewiczowi; nr 15 Pismo Henrykowej Sienkiewiczowej do Rady m. Krakowa; nr 19 Wielka uroczystość Sienkiewiczowska w Petersburgu; nr 20-25, 27 Po zgonie Sienkiewicza: obchody w Czarnkowie, Wrześni, Poniecu, Jaraczewie, Krotoszynie, Ujściu; Wieczór recytacyjny ku czci Sienkiewicza w Poznaniu; Hołd społeczeństwa polskiego na Rusi; Z ostatnich publikacji o Sienkiewiczu; List rodziny Sienkiewicza do Rady m. Warszawy; nr 28 Zebranie konferencji pań św. Wincenego à Paulo w Obornikach; nr 31-33 Obchody w Szamotułach, Krotoszynie, Kcyni, Strzelnie, Koronowie, Mogilnie; nr 32, 34 Podziękowanie rodziny Sienkiewicza – Wielkopolsce; nr 37-39 Obchody w Kórniku, Szamotułach, Górznie-Prusach Królewskich, Gostyniu, Miejskiej Górcy, Winnicy na Podolu; nr 40 Zjednoczone Tow. Wildeckie Sienkiewiczowi; nr 44, 47, 48, 50 Wieczór sienkiewiczowski w Tow. Młodych Przemysłowców; Obchody w Nowem i Łasinie w Prusach Król., Brodnicy, Obornikach; Obchody w Kijowie; nr 53-56, 62 Dla uczczenia Sienkiewicza w Petersburgu (uchwały „Ogniska Polskiego”); Francuzi o Sienkiewiczu; Obchody w Tarnowie, Oberhausen, Poniecu, Brodnicy; nr 67 Działalność Komitetu Sienkiewiczowskiego; nr 69 Obchód w Krotoszynie staraniem Tow. Czytelni dla Kobiet; nr 70 Odczyt ks. J. Teodorowicza; nr 75 Henrykowa Sienkiewiczowa do włościan polskich; nr 80 Pamięci H. Sienkiewicza; Tow. Czytelni Ludowych wydaje „Czytanki Sienkiewiczowskie”; Przedstawienie amatorskie ku czci Sienkiewicza w Poznaniu; nr 82, 84, 87 Obchody sienkiewiczowskie w Środzie, Ostrzeszowie, Chełmnie; nr 102 Po zgonie Sienkiewicza w Düsseldorfie, Gelsenkirchen, Botropie; nr 106, 107 Obchody w Obrzycku, Chełmnie i Bytomiu; nr 121 Tablica marmurowa ku czci Sienkiewicza w kościele Mariackim w Radomiu; nr 126 Po zgonie Sienkiewicza [w Pelplinie]; nr 170 Kresowiec: Obchód sienkiewiczowski w Budzynie; Obchód w Żninie. – *Kur. Warsz.* 1917 nr 8 Ku

czci Sienkiewicza w Helsingforsie; nr 20 Ku czci Sienkiewicza w Ameryce [m.in. fragm. przemówienia I. Paderewskiego na nabożeństwie w Chicago 17 XI]; nr 21 Obchody Sienkiewiczowskie w Rosji [Noworosyjsk, Władykaukaz]; nr 27 Uroczystość Sienkiewiczowska w Petersburgu [m.in. fragm. przemówienia I. Szebeki]; nr 28 Ideały Sienkiewicza (Odczyt ks. Teodorowicza w Związku Niewiast Katolickich we Lwowie); nr 29 Amerykanie o śmierci Sienkiewicza; nr 43 Ku czci Sienkiewicza [w gub. witebskiej]; nr 44 Podziękowanie rodziny Sienkiewicza; nr 73 Odczyt J.E. ks. arcybpa Teodorowicza [w Warszawie]; nr 99 Wspomnienie Sienkiewicza. – [S. Askėnazy?:] *Le Moniteur Polonais*, Lozanna 1917 nr 1 H. Sienkiewicz. – *Pam. Lit.* 1917 z. 1-2 s. 1-5. H. Sienkiewicz.

– *Piast*, Krak. 1917 nr 13 P. Henrykowa Sienkiewiczowa do ludu polskiego. – *Postępn*, Pozn. 1917 nr 32 Pani Henrykowa Sienkiewiczowa dziękuje Wielkopolsce za pamięć o śp. mężu; nr 38 Zakaz obchodu ku czci Sienkiewicza; nr 95 Uroczystości ku czci Sienkiewicza i Verhaerena w Londynie. – *Pridnieprowskij Kraj*, Jekatierinosław 1917 z 29 I. Wiecier pamiaty G. Sienkiewicza. – *Praca*, Pozn. 1917 s. 77 Przewiezienie zwłok Sienkiewicza. – *Prz. Wiecz.* 1917 nr 3-6 Uczczenie Sienkiewicza w Lozannie; Uroczystość sienkiewiczowska w Helsingforsie; Uczczenie Sienkiewicza przez Polaków w Moskwie; Kowno pamięci Sienkiewicza; nr 25 Uroczystość sienkiewiczowska w Petersburgu. – *Review of Reviews* 1917 t. 55 s. 98 Greatest of Modern Poles. – *Sfinks* 1917 nr 1 Od Redakcji (Pamięci Sienkiewicza) – *Spraw. Wyd. Kasyna i Kola Lit.-Artyst.* we Lwowie za r. 1916. Lwów 1917 s. 21-34 Ku czci H. Sienkiewicza. – *Tyg. II.* 1917 nr 9/11 s. 129 Podziękowania rodziny Sienkiewicza. – *Wiad. Bibliogr.*, Kijów 1917 nr 1 H. Sienkiewicz; Spraw. z uroczystości; Mowa ks. Sznarbachowskiego. – *Życie*, Pozn. 1917 nr 1 Pamięci Wielkiego Pisarza.

– Działalność Komitetu Sienkiewiczowskiego (od 1 VII 1915-31 XII 1916). *Kur. Pozn.* 1917 nr 67. – Z akcji dobroczynnej dla ziem polskich. Śp. H. Sienkiewicz i mec. Osuchowski. *Życie*, Pozn. 1917 nr 10/12.

KULT POŚMIERTNY

WSPOMNIENIA I PRZYCZYNNKI BIOGRAFICZNE PO ŚMIERCI PISARZA

532. S. Bartoszewicz: Wspomnienie. *Dz. Pozn.* 1916 nr 275 dod. – J. Czempiński: Ze wspomnień o H. Sienkiewiczu. *Bluszcz* 1917 nr 26, 27, 29, 35. – J. Cz. [J. Czempiński]: Ze wspomnień [Sienkiewicz i Benni]. *Kur. Warsz.* 1916 nr 323; toż: *Czas* 1916 nr 588. – J. Czempiński: Ze wspomnień o Sienkiewiczu. Sienkiewicz w cytadeli. *Echo Pragi* 1916 nr 47 s. 382-383. – M. Asanka-Japołł: Geniusz H. Sienkiewicza. Przemówienie na uroczystym posiedzeniu Tow. Nauczycieli Szkół Wyższych w dn. 12 grudnia 1916. *Jasło* 1917 s. 10. – M. Dąbrowska: Sienkiewicz mojego dzieciństwa. *Kur. Warsz.* 1917 nr 1; toż pt.: Ze wspomnień o Sienkiewiczu. *Głos Nar.*, Krak. 1917 nr 24, toż pt.: Z lat dziecięcych Sienkiewicza [o K. Łapczyńskim]. *Kur. Pozn.* 1917 nr 250. – J. Doering: Wspomnienie. *Dz. Pozn.* 1916 nr 272 dod.; toż: *Dz. Nar.*, Piotrk. 1916 nr 281. – M. Geniusz: H. Sienkiewicz (Conférence fait à Port-Said). *Bulletin Polonais* 1917/1918 nr 351-354. – F. Hoesick: Z życia H. Sienkiewicza. Przyczynki i szkice. *Gaz. Lw.* 1917 nr 223, 224, 226-232, 244-253, 255, 256; przedr. fragm.: *Gaz. Nar.*, Pozn. 1917 nr 338, *Gaz. Por.* 2 gr. 1917 nr 315; Posłdńitńe dni na Sienkiewicza. *Pol. Biul.*, Sofia 1917 nr 20. – F. Hoesick: Sienkiewicz w Ameryce. *Nowa Ref.* 1916 nr 624, 626; toż: *Kur. Pozn.* 1916 nr 289, 291. – Cz. Jankowski: Ze wspomnień osobistych o Sienkiewiczu. *Sfinks* 1917 nr 1 s. 46-57; przedr. w: H. Sienkiewicz. Obraz twórczości. Warsz. 1931 s. 16-18 (53). – W. Kosiakiewicz: Z doświadczeń Sienkiewicza. *Świat* 1916 nr 48; toż: *Kur. Pozn.* 1924 nr 249. – J.K. Kotarbiński: Sienkiewicz i pokolenie Szkoły Głównej, w zb.: Szkoła Główna Sienkiewiczowi. Warsz. 1917 s. 9-28 (52). – W.M. Kozłowski: Czemu jest i czemu nie jest dla nas Sienkiewicz? [Streszcz. pt.] Odczyt o Sienkiewiczu. *Kur. Warsz.* 1917 nr 341. – E. Lauer: Sienkiewicz a Legiony (Ze wspomnień z Vevey). *Głos Sto-*
- licy* 1917 nr 1. – B. Lutomski: H. Sienkiewicz i jego stosunek do Polski. *Gaz. Pol.* 1917 nr 1. – B. Mayzel: Ze wspomnień osobistych o Sienkiewiczu sprzed 45 laty. *Kur. Pol.* 1916 nr 325, 327. – A. Neumanowa: Sienkiewicz w Kairze. *Wiedeń. Kur. Pol.* 1916, listopad; toż: *Kur. Pozn.* 1916 nr 297; polem. J. Łęgowski: W sprawie artykułu „Sienkiewicz w Kairze”. Po zgonie Sienkiewicza. *Kur. Pozn.* 1917 nr 2. – W.S. Reymont: Z powodu „Trylogii”. Wspomnienie. *Sfinks* 1917 nr 1 s. 28-35.
- Po zgonie Sienkiewicza. Ze wspomnień o Sienkiewiczu [ogłoszonych w prasie polskiej w Rosji przez „jednego z bawiących tam przyjaciół zmarłego”]. *Kur. Pozn.* 1917 nr 18, dod. – Pamiętnik. Ze wspomnień o Sienkiewiczu. *Bies. Lit.* 1917 nr 8. – Wspomnienie o Sienkiewiczu. Ze wspomnień o Sienkiewiczu. *Gaz. Nar.*, Pozn. 1917 nr 35, 53. – Paderewski o posłannictwie Sienkiewicza. *Gaz. Opol.* 1917 nr 25. – Z akcji dobroczynnej dla ziem polskich. Śp. H. Sienkiewicz, mec. Osuchowski. *Życie*, Pozn. 1917 nr 10/12. – Sienkiewiczowi w hołdzie. *Tyg. Il.* 1917 nr 19. – Wspomnienia z lat szkolnych H. Sienkiewicza (wg opowiadania kolegi H. Sienkiewicza, p. Stanisława Skarżyńskiego). *Mały Świat*, Lwów 1917 nr 3. – Śp. H. Sienkiewicz i rozprawy pruskiej Izby Panów [m. in. list Jadwigi, córki pisarza]. *Głos Nar.*, Krak. 1918 nr 136. – J. Zborowski: „Projekt tatrzański” Sienkiewicza [w sprawie grobu Słowackiego i Sienkiewicza]. *Echo Tatrzań.*, Nowy Targ 1919 nr 11, 12.
533. E. Ligocki. Płonące Reims. Powieść współczesna. *Tyg. Il.* 1920 nr 5-7; toż: Warsz. 1921 s. 51-56, 62-63. – L. Włodek: Śp. Dionizy Henkel. *Tyg. Il.* 1920 nr 24 s. 462-463. – E. Żmijewska: Tyrteusz i wielki jałmużnik Polski. *Kur. Warsz.* 1920 nr 316. – I. Chrzanowski: Z opowiadań i wspomnień o Sienkiewiczu. *Głos Nar.* 1921 nr 294; przedr. w zb.: H. Sienkiewicz. Obraz

twórczości. Warsz. 1931 s. 27-29 (53); toż pt.: Z cudzych opowiadań i własnych wspomnień, w: I. Chrzanowski: *Studia i szkice*. T. 2. Krak. 1939 s. 192-199. – I. Chrzanowski: Ze wspomnień o Sienkiewiczu. *Niwa Wielkop.*, dod. *Postępu*, Pozn. 1922 nr 7. – X. [Z. Wasilewski]: Apoteoza (Obraz Kamira, Sienkiewicz w Vevey). *Gaz. Warsz.* 1922 nr 256, 263. – Z. Wasilewski: Przyczynek do życiorysu dyplomaty p. Askenazego. Na podstawie dokumentów. *Gaz. Warsz.* 1922 nr 282, 283. – Ze wspomnień o Sienkiewiczu. *Śl. Kujaw.*, Włocł. 1922 nr 1. – I. Chrzanowski: Ze wspomnień o Sienkiewiczu. *Praca*, Pozn. 1923 nr 46 s. 8. – I. Baliński: Wspomnienie osobiste. *Wiad. Lit.* 1924 nr 43. – Terys [J. Bandrowski]: Sienkiewicz - Podróżnik. *Gaz. Por. 2 gr.* 1924 nr 295. – Terys [J. Bandrowski]: Mały felieton. Sienkiewicz a Bismarck. *Gaz. Por. 2 gr.* 1924 nr 303. – Sienkiewicz o Bismarcku. *Mysł Nar.*, Warsz. 1924 nr 44. – M. Biernacki: Wspomnienie z pobytu Sienkiewicza w Lublinie. *Nowa Ziemia Lub.* 1924 nr 293. – T. Czapelski: Z pamiętnika nienapisanego. *Śl. Pol.* 1924 nr 294. – J. Czempiński: Gdzie i jak mieszkał Sienkiewicz. *Nakoło Świata* 1924 nr 6. – J. Czempiński: W siedzibie H. Sienkiewicza. W Sienkiewiczowskiej siedzibie. Z drogi do Oblegorka. *Kur. Warsz.* 1924 nr 261, 274. – J. Czempiński: H. Sienkiewicz w obronie Polski. *Kur. Warsz.* 1924 nr 300 s. 7-9. – S. Demby: Na przelomie. Kartka z życia H. Sienkiewicza. Wyjątek z nieogłoszonego szkicu. *Kur. Warsz.* 1924 nr 300 s. 9-10. – J. Dołęga: O H. Sienkiewiczu. Opowiadania autentyczne. *Mucha* 1924 nr 48. – S. Guzowski: Nad wodą wielką i czystą. (Ostatnie chwile H. Sienkiewicza). *Iskry* 1924 nr 48. – W. Hahn: Pierwsza powieść Sienkiewicza [wg opowieści ks. Marczewskiego, katechety z Burca]. *Nowa Ziemia Lub.* 1924 nr 293. – J. Herculak: 15-go listopada 1916. *Kur. Pozn.* 1924 nr 249. – F. Hoesick: Wspomnienia krakowskie. *Kur. Warsz.* 1924 nr 104. – B. Kaczorowski: Niezapomniany epizod z życia H. Sienkiewicza. *Echo Warsz.* 1924 nr 294. – J. Kallenbach: Ze wspomnień. *Tyg. Il.* 1924 nr 43 s. 704. – J. Kotarbiński: Przed pół wiekiem. *Kur. Warsz.* 1924 nr 299. – I. Kozielski: Harcerstwo w życiu i dziełach H. Sienkiewicza. *Haremistrz* 1924 nr 11. – E. Ligocki: Pogrzeb w Vevey [wspomnienie z 1916 r.]. *Kur. Pozn.* 1924 nr 249. – S. Lisowski: Pobyt Sienkiewicza w Lublinie w świetle korespondencji urzędowej. *Nowa Ziemia Lub.* 1924 nr 293. – K. Makuszyński: Wspomnienie o Sienkiewiczu. *Wiad. Lit.* 1924 nr 43. – Bruno Lezyam [B. Mayzel]: Fragment z młodocianych wspomnień o H. Sienkiewiczu. Warsz. 1924 s. 14. – A. Münnich:

H. Sienkiewicz a sprawa polska w byłym zaborze pruskim. *Śl. Pom.*, Toruń 1924 nr 277-279, 281-283. – W. Rabski: Kartki ulotne. Dwa listy Sienkiewicza. *Kur. Warsz.* 1924 nr 302 s. 5-6. – M. Rawita-Witanowski: Z wędrówek po ziemi checińskiej. Obłęgorek. *Ziemia* 1924 nr 10 s. 176-178. – M. Rolle: H. Sienkiewicz we Lwowie. *Gaz. Por.*, Lwów 1924 nr 7226. – Jeniec z Dänholmu [K. Rybacki]: Z pobytu H. Sienkiewicza w Łowiczu. Wspomnienie. *Łowiczanie* 1924 nr 43. – Z. Sokołowska: Ze wspomnień o Sienkiewiczu. *Śl. Radom.* 1924 nr 246. – W. Studnicki: Z mych przeżyć politycznych i walk. W jaki sposób zetnąłem się po raz pierwszy z H. Sienkiewiczem. Urywek z pamiętnika. *Gaz. Por.*, Lwów 1924 nr 7239, 7240, 7242; toż przedr. w: Z przeżyć i walk. Warsz. 1928 s. 223-229. – B. Wieniawa-Długoszowski: W 1914 w Obłęgorku. *Wiad. Lit.* 1924 nr 43. – Ogniem i mieczem. Wspomnienie o Sienkiewiczu. *Głos Lub.* 1924 nr 294. – Kto przyspieszył śmierć Sienkiewicza. *Naprzód*, Krak. 1924 nr 244. – Z pobytu Sienkiewicza w Paryżu. *Prz. Świat.*, Warsz. 1924 nr 17. – Pierwsza Brygada Legionów i Sienkiewicz. *Nowy Świat*, N.York 1924 nr 319.

534. J. Czempiński: H. Sienkiewicz. *Płomyk* 1924/1925 nr 8 s. 86-89. – J.G. [J. Grycz?]: Przyczynek do przyszłej biografii Sienkiewicza. *Il. Kur. Codz.* 1925 nr 150. – W. Hahn: Odezwy H. Sienkiewicza „do narodu”. *Kur. Lit. Nauk.* dod. *Il. Kur. Codz.* 1925 nr 51. – J. Ostrowski: H. Sienkiewicz. *Kal. Ziemi Wil.* 1925 s. 69-71. – H. Sienkiewicz. *Wielki Il. Kal. Chaty Pol.* Warsz. 1925 s. 191-214. – H. Sienkiewicz o Niemcach. *Orzeł Biały*, Lub. 1925 nr 48. – A. Breza: Wspomnienie o Sienkiewiczu. *Warszawianka* 1926 nr 311. – A. Bronarski: Le château de Costières à Ploumanach. *Les Amis de la Pologne* 1926 nr 9. – A. Kraushar: Dwa fragmenty z przeszłości niezbyt dawnej dziennikarstwa warszawskiego. 1. Drużyna sienkiewiczowskiego „Słowa”. 2. Drużyna b. „Kuriera Codziennego”. *Tyg. Il.* 1926 nr 38 s. 622. – S.S. [S. Sempołowska]: Pomyłka Sienkiewicza. *Prz. Oświat.* 1926 nr 1 s. 12-13. – A. Urbański: Sienkiewicz w Odessie. *Kur. Warsz.* 1926 nr 325. – Z. Wasilewski: Sienkiewicz i „Słowo Polskie”. *Śl. Pol.*, Lwów 1926 nr 334. – Cat [St. Mackiewicz]: Sienkiewicz jako polityk. *Słowo*, Wil. 1927 nr 174. – H. Sienkiewicz Tatarzem z pochodzenia...? Mickiewicz miał w swych żyłach krew tatarską, Tatarką była Maryla? *Il. Kur. Codz.* 1927 nr 116. – J.S.: Jak powstał pomnik Mickiewicza. *Gaz. Bydg.* 1927 nr 173.

– O.B. [O. Bielski]: Sienkiewicz i jego koledzy szkolni [z r. 1863/64]. *Dz. Wil.* 1928 nr 81. – A. Breza: Sienkiewicz i Litwomanka. *Gaz.*

Warsz. 1928 nr 107. – L.Br. [L. Brunn?]: Vevey, ulubione miasto H. Sienkiewicza. *Il. Kur. Codz.* 1928 nr 285. – C.: Spotkanie Przybyszewskiego z Sienkiewiczem. *Nasza Praca* 1928 nr 1/2. – W. Łaszczyński: Królowa Ideału. (W XX rocznicę zgonu Deotymy). *Nowy Kur.*, Pozn. 1928 nr 220. – S. Piółun-Noyszewski: Stefan Żeromski. Dom, dzieciństwo, młodość. Warsz. 1928 s. 231, 299 i n. – S. Przybyszewski: Moi współcześni. Wśród swoich. *Świat* 1928 nr 14 s. 3-4 i przedr. w: *Moi współcześni*. Warsz. 1930, toż: 1959. – J. Zachariewicz: Schiller, Sienkiewicz, Matejko, Wundt i przepowiadanie talentów. *Świat* 1928 nr 28 s. 6. – H. Sienkiewicz i A. Osuchowski. *Tyg. Pol.*, Harbin 1928 nr 303.

– O. Bielski: Koledzy gimnazjalni H. Sienkiewicza [13 lat po śmierci pisarza]. *Tęcza* 1929 z. 47. – J. Birkenmajer: Jak Sienkiewicz władał łaciną. *Filomata* 1929 z. 3, 6. – J. Birkenmajer: Kwity Sienkiewiczowskie [o honorariach]. *Ruch Lit.* 1929 nr 8. – K. Czachowski: Józef Kotarbiński. 1849-1928. *Wiad. Lit.* 1929 nr 2. – J. Czempiński: Kasa literacka. Warszawska Kasa Przewozności i Pomocy dla Literatów i Dziennikarzy. Warsz. 1929. – J. Gamska [-Lempicka]: Derwid Sienkiewicza. *Tyg. Il.* 1929 nr 2. – M. Kiniorski: W służbie ziemi [m. in. „Na cześć Sienkiewicza”]. Warsz. 1929 s. 201 i n. – A. Leo: Wczoraj. Gawęda o niedawnej przeszłości. Warsz. 1929; Rec. M. W. [M. Wierzbński]: Kartki literackie. Prus i Sienkiewicz w świetle wspomnień p. A. Leo. *Polska*, Warsz. 1929 nr 63. – A. Pieńkowski: Tło lokalne bezrobocia młodzieży gimnazjalnej w Lublinie r. 1905. *Region Lub.* 1929 nr 2. – Franciszek Sz.: Z minionych dni. Garść wspomnień ze Szkoły Głównej. *Kur. Por.*, Warsz. 1929 z. 11 VIII nr 221. – J. Zborowski: Z opowiadań i przeżyć Bartusia Obrochty. *Ziemia* 1929 nr 6. – W. Zechenter: Je connais Sienkiewicz. *Głos Lit.* 1929 nr 3.

– J. Birkenmajer: Z pamiątek po Sienkiewicu. Oredzie w sprawie polskiej. *Mysł Nar.*, Warsz. 1930 nr 3; polem.: jam [M. Grydzewski]: Przegląd prasy. *Wiad. Lit.* 1930 nr 5. – J. Birkenmajer: Czy „pamiątka Sienkiewiczowska?” [mapa używana przy pisaniu „Quo vadis?”]. *Mysł Nar.*, Warsz. 1930 nr 19. – I. Chrzanowski: Wspomnienia o Sienkiewicu. *Głos Nar.*, Krak. 1930 nr 343; toż pt.: Ze wspomnień o Sienkiewicu. *Gaz. Warsz.* 1930 nr 375; toż: *Polska* 1930 nr 355. – J. Czempiński: Gdyby żył H. Sienkiewicz. *Kur. Warsz.* 1930 nr 356. – J. Jankowski: W jaki sposób nie poznałem się z Sienkiewiczem. *Świat*, Warsz. 1930 nr 51. – S. Karpiński: Z przeżyć i wrażeń wieśniaka (1855-1911). Z listów rodzinnych oprac... Warsz. 1930 s. 139 i n. – L. Kotar-

bińska: Wokoło teatru. Moje wspomnienia. Warsz. 1930 s. 292-295. – A. Leo: Souvenirs inédits sur H. Sienkiewicz. Tłum. Franck L. Schoel. *La Pologne* 1930 nr 7 s. 574-580. – H. Korwin-Milewski: Siedemdziesiąt lat wspomnień. (1855-1925). Pozn. 1930, toż: wyd. 2. Warsz. 1993. – Franciszek Sz. [F. Sznarbachowski?]: Z minionych dni. Czterdziestolecie założenia Szkoły Głównej. *Kur. Por.*, Warsz. 1930 nr 117. – J. Sztudynger: Moje wspomnienia o Orkanie. *Tęcza*, Pozn. 1930 z. 22. – S. Wasylewski: Wróżby Sienkiewicza w Szczawnicy [o wspomnieniach P. ze Stamirowskich Konarzewskiej]. *Kur. Pozn.* 1930 nr 29, toż: *Lw. Kur. Por.* 1930 nr 347. – Ze wspomnień o Sienkiewicu. *Rzeczpospolita*, Warsz. 1930 nr 355.

535. T. Boy-Żeleński: Z dogmatem. *Tyg. Il.* 1931 nr 14 s. 271-272; toż w: *Znasz-li ten kraj?...* Warsz. 1932 s. 69-81 i w nast. edycjach. – J. Birkenmajer: Sienkiewicziana. *Ruch Lit.* 1931 nr 9 s. 276-279. – W. Gąsiorowski: 1910-1915. Historia armii polskiej we Francji [m.in. o Komitecie w Vevey]. Warsz. 1931 s. X, 403. – T. Hiż: Talent, dziwactwo i coś jeszcze [m.in. o poznanie K. Krzyżanowskiego]. *Gaz. Pol.* 1932 nr 112 s. 3; polem. A. Nowaczyński: Ofensywa. Trochę po łapach. *Mysł Nar.* 1932 nr 20 s. 287. – F. Hoesick: Tetry i Zakopane. Przeszłość i teraźniejszość. Warsz. 1931. – Z. Szweykowski: Dwa nieznanne pisma Sienkiewicza w Archiwum Kasy im. Mianowskiego. *Kultura*, Warsz. 1932 nr 10. – P. Górka: O Chełmońskim. Wspomnienia. Warsz. 1932 s. 74-75. – A. Świętochowski: Z pamiętnika. *Wiad. Lit.* 1931 nr 46, 51/52, 1932 nr 5, 13, 20. – W. Witos: U Sienkiewicza. (Kartka z pamiętnika). *Kur. Warsz.* 1931 nr 352; toż: *Naprzód*, Krak. 1931 nr 298, 299. – A. Bronarski: Tam, gdzie tworzył H. Sienkiewicz [Zamek w Ploumanach]. *Kur. Lit.- Nauk*, dod. *Il. Kur. Codz.* 1932 nr 33. – T. Hiż: Ludzie końca wieku. *Gaz. Pol.* 1932 nr 59. – K.M. Morawski: Kraków przed trzydziestu laty. *Mysł Nar.* 1932 nr 16, 21, 26 i odb., Warsz. 1932. – J. Stankiewiczowa: Pamiętnik... Materiały do biografii S. Wyspiańskiego. *Prz. Powsz.* 1932 t. 194 nr 582 s. 348 i n. – R. Wojciechowski: Tam, gdzie się urodził H. Sienkiewicz. *Kur. Warsz.* 1932 nr 333.

– J. Birkenmajer: Sienkiewicz wobec sprawy szkolnej poznańskiej (garść nieznanymi listów do K. Morawskiego). *Wici Wielkop.* 1933 nr 2 s. 9-11. – A. Breza: Ze wspomnień o Sienkiewicu. *Gaz. Warsz.* 1933 nr 353. – Z. Broncel: Wśród pamiątek Sienkiewiczowskich. *ABC Lit.-Artyst.* 1933 nr 46. – J.St. Czarniecki: H. Sienkiewicz o Niemczech [dot. wypowied. druk. w *Le Courier...* w 1905]. *Polonia*, Katow. 1933 nr 2963

s. 6. – A. Münnich: Sienkiewicz a sprawa polska na ziemiach zachodnich w latach niewoli. *Dz. Pozn.* 1933 nr 265. – F. Kulański: Polscy ułani u Sienkiewicza w Oblęgorku. *Kur. Lit. Nauk.*, dod. *Il. Kur. Codz.* 1933 nr 33. – (I) [D. Lazer]: „Nienawisć jest pierwiastkiem obcym polskiej duszy i polskiej kulturze”. Nieznana obrona Sienkiewicza przed sądem przysięgłych w Wiedniu. *Nowy Dz.*, Krak. 1933 nr 63. – D. Lazer: Cztery niezbrane listy H. Sienkiewicza do obrońcy [w procesie wiedeńskim, J. Rosenblatt]. *Nowy Dz.*, Krak. 1933 nr 65. – D. Lazer: Sienkiewicz i głódówka studentów ukraińskich. *Wiad. Lit.* 1933 nr 11. – M. Szaynowa: H. Sienkiewicz z Śmielowie. *Głos Lit.-Nauk.*, dod. *Głosu Nar.*, Krak. 1933 nr 264; toż: *Kur. Lit.-Nauk.*, dod. *Il. Kur. Codz.*, Krak. 1933 nr 50.

– S. Awryn: Jak to Sienkiewicz uratował mi życie. *Kal. Królowej Korony Pol.*, Miejsce Piast. 1934 s. 119-132. – J. Birkenmajer: Sienkiewicz a Śląsk. *Zar. Śl.* 1934 s. 4 s. 221-229 i odb., Cieszyn 1935 s. 28.

Rec.: Z piśmiennictwa. *Prz. Katol.* 1935 nr 12 s. 188; A.W. [A. Waśkowski]: Nowe przyczynki do twórczości Wyspiańskiego i Sienkiewicza. *Głos Nar.* 1935 z 17.11; (tk) [T. Kraszewski]: *Kur. Pozn.* 1935 nr 53; A. Nowaczyński: Śląsk a Sienkiewicz. *Polonia*, Katow. 1935 nr 3701; W. Ogrodziński: Nieco o Sienkiewiczu i Górnym Śląsku. *Szkola Śląsk.* 1935 s. 89-95.

– A. Breza: Wspomnienie o Bolesławie Prusie. *Ruch Lit.* 1934 nr 10 s. 310-113. – W. Buchner: Sienkiewicz i Rosjanie. Garść wspomnień. *Kur. Por.*, Warsz. 1934 nr 29. – W. Buchner: Pierwszy pobyt Sienkiewicza we własnej siedzibie [Oblęgorku]. *Kur. Por.*, Warsz. 1934 nr 106. – J.M. Chudek: Kraj lat dziecinnych Sienkiewicza. *ABC Lit.-Artyst.* 1934 nr 47. – K. Czachowski: Ze wspomnień o „Tygodniku Ilustrowanym”. *Tyg. Il.* 1934 nr 51/52 s. 1031. – S. Kawyn: „Pod szczęśliwym panowaniem Najjaśniejszego Mikołaja Wtorego...” *Wiad. Lit.* 1934 nr 50 s. 6.

– E. Krasieński: O Radziejowicach i ich gościach niektórych. Warsz. 1934 s. 55.

Rec. i noty: Sienkiewicz i Chelmoński na polowaniach w Radziejowicach u hr. Krasieńskich. *ABC* 1934 nr 4, 6; A. Grzymała-Siedlecki: Z recenzynego stołu. *Kur. Warsz.* 1934, z 20 III; W.J. [W. Jabłonowski]: Nauka i literatura. *Mysł Nar.*, Warsz. 1934 nr 10; Z. Ciechanowska: Przegląd piśmiennictwa. *Prz. Powsz.* 1934 t. 202 s. 328-329; J.W. Kobylański: Przegląd wydawnictw. *Łowiec Pol.*, Warsz. 1936 nr 3.

– W. Pobóg-Malinowski: Odślonięcie pomnika Mickiewicza w Warszawie. *Wiad. Lit.* 1934 nr 46 s. 3. – M. Rulikowski: Ze wspomnień o Sienkiewiczu. *Świat*, Warsz. 1934 nr 6. – Z. Wasilewski: Na widowni. O tym, co jest prawdą, a co nieprawdą. Sienkiewicz i p. Górka. Jak to było z Sienkiewiczem przed laty? O tym, czy dobyliśmy się

z „Wirów”. „Hulaj-nogi” polityczne i król Lear. *Mysł Nar.* 1934 nr 17 s. 250-251. – Z. F.: Dwoistość krwi rodowej H. Sienkiewicza. *Pax*, Wil. 1934 nr 5. – Ojciec Święty i Sienkiewicz. *Kur. Powsz.*, Krak.-Lwów 1934 nr 39.

– J. Birkenmajer: Sienkiewiczowska fundacja w Akademii Umiejętności. *Prz. Powsz.* 1935 t. 206 s. 445-450. – E. Zegadłowicz: W pokoju dziecinnym. *Wiad. Lit.* 1935 nr 13. – Kronika [o zbiorach rodzinnych w Oblęgorku]. *Nowa Książ.* 1935 z. 8 s. 445-446. – W rodzinnej parafii H. Sienkiewicza. *Warsz. Dz. Nar.* 1935 nr 149. – Sienkiewiczowska fundacja w Polskiej Akademii Umiejętności. *Il. Kur. Codz.* 1935 nr 166.

536. S. Bieliński: Król Ajnosów [Sienkiewicz i Bronisław Piłsudski]. *Prosto z Mostu* 1936 nr 5. – L. Bernacki: Sienkiewicz w Pieniakach. Lwów 1936 s. 9, tabl. 4., nadb. z Księgi Pam. ku czci Leona Pinińskiego; Rec. J. Birkenmajer: Historia i teoria literatury. *Nowa Książ.*, Warsz. 1936 z. 4 s. 186-187. – M. Bertig-Dattnerowa: Je memoro de H. Sienkiewicz. *Pola Esperantisto* 1936 nr 12. – J. Birkenmajer: Zapomniane orędzie Sienkiewicza. *Kur. Pozn.* 1936 nr 173 s. VI. – J. Birkenmajer: We dworze pana H. Sienkiewicza [w Oblęgorku]. *Kur. Pozn.* 1936 nr 532 s. 12-13. – J. Birkenmajer: Pamiątki po Sienkiewiczu [tekst na grobie L. Górskiego]. *Mysł Nar.*, Warsz. 1936 nr 46, 47. – I. Chrzanowski: Kalendarz Opolski. Sienkiewicz na Śląsku, w: Literatura a naród. Lwów 1936 s. 360-368; toż w: O literaturze polskiej. Warsz. 1971. – I. Chrzanowski: Sienkiewicz o nauczycielstwie. *Głos, Pozn.* 1936 nr 8. – I. Chrzanowski: Sienkiewicz w Vevey. Garść materiałów. *Mysł Nar.* 1936 nr 47 s. 737-739. – A. Chybiński: Poznań po zgonie H. Sienkiewicza. *Kur. Pozn.* 1936 nr 533. – S.S. Deptuła: Sienkiewicz in California. *Kur. Pol.*, Milwaukee 1936 z 19 XI. – A. Grzymała-Siedlecki: Rozmowy z Sienkiewiczem. (W 20-tą rocznicę zgonu wielkiego pisarza). *Kur. Warsz.* 1936 nr 314; toż: *Słowo*, Wil. 1936 nr 316. – L.C. Hejnowicz: „Leży martwy pod Orłem Białym”. *Kur. Pozn.* 1936 nr 533. – K. Bazar [J. Iwaszkiewicz]: Księżna Radziwiłłowa o wilhelmińskich Niemczech. *Wiad. Lit.* 1936 nr 22 s. 4. – Z. Konarzewski: Ze wspomnień o Sienkiewiczu. *Czas* 1936 nr 315. – S. Pilch: Przyjaźń H. Sienkiewicza z Kazimierzem Morawskim. *Kur. Lit. Nauk.* dod. *Il. Kur. Codz.* 1936 nr 46, 1937 nr 5. – A. Szyperski: Sienkiewicz a pierwszy w Polsce pomnik Słowackiego. *Kur. Lit. Nauk.*, dod. *Il. Kur. Codz.* 1936 nr 16. – Z. Wasilewski: Felieton kulturalny. Pamiętam Sienkiewicza. *Kur. Pozn.* 1936 nr 538. – Z. Wasilewski: Na widowni. Sienkiewicz jako postać historyczna. Z czym walczył, co prze-

- zwycięzał. *Mysł Nar.* 1936 nr 47; polem.: J.B. [J. Babiński]: Obiady czwartkowe. *Merk. Pol.*, Warsz. 1936 nr 37; Głosy i odgłosy. Sienkiewicz w sieci fanatyzmu endeckiego. *Zaczyn* 1937 nr 1. – Z. Wasilewski: Sienkiewicz i Askenazy. Jak to było w Vevey. *Mysł Nar.* 1936 nr 28, 51. – F. Zawisza: Wspomnienie o Sienkiewiczu. *Związkowiec*, Krak. 1936 nr 12. – (tw): Pan Zagłoba w Burcu. *Kur. Pozn.* 1936 nr 297. – Rodzinne strony H. Sienkiewicza. *Stalowy Miecz*, Warsz. 1936 nr 18.
- I. Chrzanowski: Sądy Sienkiewicza o Niemcach i Prusakach. *Kur. Pozn.* 1937 nr 320; przedr. w: I. Chrzanowski: Studia i szkice t. 2. Krak. 1939 s. 199-204; Rec. jam (M. Grydzewski): Przegląd prasy [„Sądy Sienkiewicza...”]. *Wiad. Lit.* 1937 nr 35 s.7. – T. Hiż: Talent, dziwactwo i coś jeszcze. Warsz. 1937. – W. Hahn: Najpierwsza powieść Sienkiewicza. *Pam. Lit.* 1937 s. 106-109. – J. Iwaszkiewicz: Wspomnienie. Konkurs na wspomnienie związane ze staroświeckim sklepem Wedla. *Wiad. Lit.* 1937 nr 47, toż w: Staroświecki sklep. Warsz. 1938. – S. Kawyn: Ideologia stronnictw politycznych w Polsce wobec Mickiewicza 1890-1898. Lwów 1937. – J. Kuczawa: Spiż, marmury i historia. *Wiad. Lit.* 1938 nr 52/53 s. 6. – S. Kobylński: Parnas i chochoł [Sienkiewicz i masoneria]. *Merk. Pol.* 1937 nr 9 s. 262-268; polem.: J.H. Sienkiewicz, J. Kornilowiczowa: H. Sienkiewicz nie był masonem. *Il. Kur. Codz.* 1937 nr 52; toż: *Podbięta* 1937 nr 9; toż: *Gaz. Kiel.* 1937 nr 52; J.P.: Czy Sienkiewicz był masonem? *Głos Nar.* 1937 nr 68 s. 3; J. Szelaż [Z. Mitzner]: 7 dni chudych. *Szpilki* 1937 nr 7; E.S.S.: Pomniejszyć Sienkiewicza; Protest rodziny Sienkiewicza przeciw szkalowaniu pamięci wielkiego pisarza. *Stalowy Miecz* 1937 nr 5; W sprawie H. Sienkiewicza. *Kur. Pozn.* 1937 nr 83. – S. Krzywoszewski: Sienkiewicz na polowaniu. *Lowiec Pol.* 1937 nr 1. – S. Krzywoszewski: Ze wspomnień własnych i niewłasnych o H. Sienkiewiczu (w 21 rocznicę śmierci). *Expr. Por.*, Kielce 1937 nr 316. – K.M. Morawski: Urywek ze „Wspomnień”. *Podbięta* 1937 nr 12. – K.M. Morawski: Wspomnienia lozańskie. *Prosto z Mostu* 1937 nr 27. – W. Piotrowski: Wspominki. O Sienkiewiczu. *Tęcza*, Pozn. 1937 nr 6 s. 34-38. – S. Wasylewski: Bilotynty pana Sienkiewicza [o Rogalinie i wspomnienia R. Raczyńskiej o drugim małżeństwie Pisarza]. *Gaz. Pol.* 1937 z 7 XI. – L. Śliwiński: Z młodzieńczych lat H. Sienkiewicza; Pierwsze próby literackie H. Sienkiewicza. *Pol. Zbroj. w Kulturę*, dod. *Pol. Zbroj.*, Warsz. 1937 nr 8, 22. – A. Dubowski: Nauczyciel mego dziadka H. Sienkiewicz. *Jutrzenka*, Sosnow. 1937/1938 nr 38. – A. Bogusławski: Polacy w Szwajcarii podczas wojny światowej. *Tyg. Il.* 1938 nr 1.
- J. Curtin: Wspomnienie o Sienkiewiczu. Ze „Wspomnień pracowitego żywota” (Memories of a Busy Life). Przełożył z rękopisu i wstępem poprzedził J. Birkenmajer. *Nowiny Pol.*, Milwaukee 1938 z czerwca i odb. pt. Spotkanie Curtina z Sienkiewiczem. Milwaukee 1938 s. 12; przedr. fragm.: *Prosto z Mostu* 1938 nr 31- 32.
- Rec.: H.W.: Przegląd prasy. Sienkiewicz widziany przez swego tłumacza. *Kultura*, Pozn. 1938 nr 34; Przyjacieli Sienkiewicza i tłumacz jego dzieł. *Kur. Lit. Nauk.*, dod. *Il. Kur. Codz.* 1938 nr 30; (jk) [J. Kurek]: Pisarz angielski o Sienkiewiczu. *Il. Kur. Codz.* 1938 nr 234.
- A. Grzymała-Siedlecki: Kolega Sienkiewicz. *Kron. Pol. i Św.*, Warsz. 1938 nr 18. – M. Haiman: Ślady polskie w Ameryce. Szkice historyczne. Chicago 1938 s. 159 i n. – Z. Kisielewska: H. Sienkiewicz - syn Ziemi Łukowskiej. Dzieciństwo i młodość. *Nowe Wieści*, Kock 1938 nr 5 i n. – M. Krywoszewej: H. Sienkiewicz (Z moich wspomnień). *Robotnik*, Radom 1938 nr 166, toż: *Robotnik*, Warsz. 1938 nr 207, toż: *Naprzód*, Krak. 1938 nr 208. – J. Muszkowski: Z dziejów firmy Gebethner i Wolff. 1857-1937. Warsz. 1938. – K. Zbyszewski: Wspomnienie o Sienkiewiczu. Ryżową szczotką. Felieton satyryczny. *Prosto z Mostu* 1938 nr 26. – W. Zechenter: A Sienkiewicz wciąż górą... *Kur. Lit. Nauk.* dod. *Il. Kur. Codz.* 1938 nr 42. – E. Żytomirski: W Sienkiewiczowskim Obłęgorku. *Gaz. Pol.* 1938 nr 216. – Dom rodzinny Sienkiewicza uznany za zabytek. *Il. Kur. Codz.* 1938 nr 244.
- J. Birkenmajer: H. Sienkiewicz. *Thought*, Nowy Jork 1939 z XII i odb., s. 15. – t.b. [T. Bujnicki]: Czytajmy Sienkiewicza. *Słowo*, Wil. 1939 nr 247. – K. Chmielewski: Mneme. *Tyg. Il.* 1939 nr 8 s. 143-144. – I. Chrzanowski: Z własnych wspomnień o Sienkiewiczu. *Kur. Pozn.* 1939 nr 292. – J. Chudek: Audiencja H. Sienkiewicza u wezyra tureckiego. *Czas* 1939 nr 43. – W. Dworzaczek: Przodkowie H. Sienkiewicza. *Wiad. Lit.* 1939 nr 22. – T. Frenkiel: Mieczysław Frenkiel. Warsz. 1939 s. 54 i n. – (j): Czy H. Sienkiewicz pochodził z rodziny tatarskiej? *Il. Kur. Codz.* 1939 nr 137. – A. Rogalski: Przegląd kulturalny. Dygasiński i Sienkiewicz o Niemcach. *Tęcza* 1939 nr 8. – A. Wysocki: Kasyna i wielcy ludzie. *Szkic. As*, Krak. 1939 z. 7 s. 2, 20.
- Różne [o aresztowaniu rodziny Pisarza]. *Biul. Inf.* 1940 z 24.II. – Z. Załęski: H. Sienkiewicz w świetle anegdoty. *Nasza Świēt.-Mat. Oboz.* 1941 nr 26-27. – W.D.: Hetman dusz polskich. *Odsiecz* 1941 nr 18. – I. Chrzanowski: O Sienkiewiczu [fragm. szkicu z 1933 r.]. *Por. Świēt.* 1942 nr 4. – H. Sienkiewicz, laureat Nobla za „Quo vadis” (1846-1916). *Wiarus Pol.* 1942 nr 290. –

X. Glinka: H. Sienkiewicz. *Gaz. Pol.*, Jerozolima 1943 nr 37. – J. Kertesz: Mickiewicz. Paderewski. Sienkiewicz. Budapeszt 1943 s. 24. – P. de Laval: Na szlaku H. Sienkiewicza. *Dz. Żoł. APW* 1943 nr 40. – G. Morcinek: Sienkiewicz na Śląsku. *Tyg. Pol.*, Nowy Jork 1943 nr 26. – Z. Wyrzykowski: Sienkiewicz żywy. *Gaz. Pol.*, Jerozolima 1943 nr 37.

537. Majątek H. Sienkiewicza przechodzi na własność jego rodziny [Oblegorek i 50 ha, dekretem z 8 X 1945]. *Tryb. Rob.* 1945 nr 26 z 20 III. – Majątek H. Sienkiewicza na cele kulturalne. *Nowy Czas* 1945 nr 10 z 21 IV. – W. Hahn: H. Sienkiewicz i Wiktor Baworowski. *Nauka i Sztuka* 1946 t. 4 s. 180-182. – W. Hahn: H. Sienkiewicz i Maria Radziejewska. *Tyg. Warsz.* 1946 nr 20 s. 4-5. – S. Jurek: Sienkiewicz o sporcie. *Młod. Rzeczp.* 1946 nr 24. – StJ [S. Jurek]: Prusacy w opinii Sienkiewicza. *Nowe Horyz.* 1946 nr 19. – B. W. Korotyński: Garść wspomnień o H. Sienkiewiczu (Z niedrukowanego pamiętnika). *Dz. Lud.* 1946 nr 176, 179. – H. Mościcki: Sprawa wrzesińska. *Dz. Pol.* 1946 nr 143. – S. Papée: Walka Sienkiewicza o Ziemię Zachodnie. *Odra* 1946 nr 21 s. 4-5; spraw.: (kw) [Z. Kwiatkowski]: Walka Sienkiewicza o Ziemię Zachodnie. Z posiedzenia Tow. Przyj. Nauk w Katow. *Dz. Zach.* 1946 nr 156. – St. Woyna-Gwiaździński: Sienkiewicz a Niemcy; Sienkiewicz a młodzież w okresie pierwszej rewolucji [1905 r.]. *Kur. Popul.* 1946 nr 144, 150. – H. Sienkiewicz był zwolennikiem kolarstwa. *Dz. Łódz.* 1946 nr 44. – J. Wyszomirski: Sublimacje. *Tydzień, Łódź* 1946 nr 2. – S. Krzywoszewski: Długie życie. Wspomnienia. T. I. Warsz. 1947. – L. H. Morstin: Spotkania z ludźmi. Sienkiewicz. *Now. Lit.* 1947 nr 28; przedr. w: Spotkania z ludźmi. Krak. 1957 s. 55-63. – S. Papée: Walka Sienkiewicza o Ziemię Zachodnie. Pozn. 1947 s. 86.

Rec.: A.K., *Książ. i Kult.* 1947 nr 6 s. 17; M. Jabczyński, *Prz. Wielkop.* 1947 nr 4/6 s. 150-152; J.Z. Jakubowski, *Polonistyka* 1947 z. 3 s. 91-92; J.N. Kłosowski, *Dz. Lud.* 1948 nr 46 s. 4; T. Mikulski, *Zesz. Wroc.* 1947 nr 3 s. 174-176; T.S. [T. Syga], *Gaz. Lud.* 1947 nr 93 s.7; W.Żel. [W. Żelechowski], *Odra* 1948 nr 3 s. 4.

– L. Rygier: Wspomnienia o Sienkiewiczu [i Deotymie]. *Robotnik* 1947 nr 202. – A. Wysocki: Sienkiewicz w Wiedniu 1914 r. *Twórczość* 1947 z. 1 s. 116-119. – Rozmowy z prof. Franciszkiem Bujakiem. Wspomnienia o H. Sienkiewiczu. *Gaz. Lud.* 1947 nr 25. – Plotki, plotki ... Anegdota o Sienkiewiczu i Hoesicku. *Odrodzenie* 1947 nr 20 s. 8. – Nieopublikowany tekst z dziennika R. Rollanda. Tłum. M. Stulgińska. *Odrodzenie* 1947 nr 28; toż pt.: Romain Rolland

o Sienkiewiczu. *Gaz. Lud.* 1947 nr 193. – Wspomnienia o H. Sienkiewiczu. *Gaz. Lud.* 1947 nr 25. – J. Krausowa: Sienkiewicz, Modrzejewska i spółdzielnia rolna [w Kalifornii]. *Rejsy* 1948 nr 1 s. 2. – L. Krzywicki: Pustelnia na Mazowieckiej. Salony warszawskie. *Now. Lit.* 1948 nr 26, 37; przedr. w: L. Krzywicki: Wspomnienia. Oprac. T. Karwacka i J. Wilhelmi. T. 1-3. Warsz. 1957-1959. – T. Brzeziński: Grabarze literatury. (Wspomnienie o ziemiańskich Nowosielcach). *Pol. Lud.* 1949 nr 21. – W. Hahn: Ze wspomnień dra Mieczysława Biernackiego o H. Sienkiewiczu. *Rocz-i Hum.* 1949 s. 321-331 i nadb. – A. Bogusławski: Wakacje w Szczawnicy [Sienkiewicz i Asnyk w 1868 r.]. *Wiadomości*, Londyn 1950 nr 20 s. 3. – K. Chłędowski: Ze spotkań z Sienkiewiczem. 1900-1901. Oprac. A. Knot. *Zesz. Wroc.* 1950 nr 1/2 s. 91-99; toż w: Pamiętniki. T. 2. Oprac. A. Knot. Wroc. 1951.

– K. Korcelli: Nowe życie dzieł Sienkiewicza. W 35 rocznicę zgonu autora „Krzyżaków”. *Wola Ludu* 1951 nr 311. – Z. Kozarynowa: Okruchy przeszłości. *Wiadomości*, Londyn 1951 nr 18. – Wspomnienia czytelników o księżkach H. Sienkiewicza. *Wieś* 1951 z 9.XII. – M. Zientarowa: Nieznany Sienkiewicz. *Echo Tyg.*, dod. *Gaz. Krak.* 1951 nr 42. – J.W. Kobyłański: Sienkiewicz i Zapolska o Chopinie. *Dziś i Jutro* 1952 nr 8 s. 6-7. – J. Krzyżanowski: Stypendium Sienkiewiczowskie w PAU. *Spraw. z Czyn. i Pos.* PAU 1952 nr 3 s. 130-134; przedr. w: W kręgu wielkich realistów. Krak. 1962 s. 90-102; toż w: Pokłosie Sienkiewiczowskie. Warsz. 1973 s. 473-483 (60). – A. Kotula: Sienkiewicz jeździł na bcyklu. *Przekrój* 1952 nr 359 s. 10. – W. Natanson: Świat książek. *Świat* 1953 nr 5 s. 21. – B. Lubosz: Śląskie spotkania Sienkiewicza. *Na Niedz.* 1954 nr 47 s.1. – M. Brandys: Tajemnica Nałęczowa. *Świat* 1955 nr 41. – K. Madeyska: O tym, jak senior opolskiego pisarstwa, Jakub Kania z Siółkowic, posłował do Sienkiewicza. *Wroc. Tyg. Katol.* 1955 nr 27. – W. Świdorski: Od narty Barabasa do roweru Sienkiewicza. *Świat* 1955 nr 33 s. 19.

538. A. Dubowski: H. Sienkiewicz - nauczyciel mego dziadka. *Expr. Pozn.* 1956 nr 119. – P. Górka: Pan Henryk. *Wiadomości*, Paryż 1956 nr 131. – T. Oracki: H. Sienkiewicz - obrońca ludu w zaborze pruskim. *Śl. na Warmii* 1956 nr 49 s. 2. – J. Pajewski: H. Sienkiewicz o Bismarcku w r. 1895. *Studia i Mat. Wielkop. i Pom.* 1956 t. 2 z. 1 s. 228-234. – E. Rosner: Sienkiewicz interesował się Śląskiem. *Wroc. Tyg. Katol.* 1956 nr 33 s. 6. – E. Szermentowski: Sienkiewicz od przodu, od tyłu i z boku [Fragmety powieści biograficznej]; 9 warszawskich mieszkań Pana Henryka; Oblegorek - ładny czy szkaradny? *Problemy* 1956 nr

- 3, 12; Spotkania z Zagłobą. *Życie Warsz.* 1956 nr 108 s. 4; W Paryżu. *Sl. Powsz.* 1956 nr 108; Wint u pana Henryka. *Expr. Wiecz.* 1956 nr 108; polem.: J. Kornilowiczowa z Sienkiewiczów: W sprawie powieści o Sienkiewiczu [sprostowania]. *Expr. Wiecz.* 1956 nr 115. – A. Świdarska: Spotkanie z Sienkiewiczem. (Moje wspomnienia). *Sl. Powsz.* 1956 nr 120 z 19/20.V (dod.) s. II. – A.W. [A. Wróblewski]: Wielki pisarz we wspomnieniach córki. *Życie Warsz.* 1956 nr 108; toż: *Głos Ludu*, Ostrawa 1956 nr 56. – Z. Lietz: H. Sienkiewicz a Warmia i Mazury. *Sl. na Warmii* 1957 nr 46 s. 3. – S. Mackiewicz: „Na marne” czyli zaskoczenie; Łódź jego biegnie bez wioseł; Prowincjonalizm i osamotnienie. *Kierunki* 1957 nr 37, 38, 40. – L. Mikusiński: Wielkopolskie kontakty H. Sienkiewicza w świetle nieznanych materiałów [m.in. list do M. Radziejewskiej]. *Tyg. Zach.* 1957 nr 19 s. 5, 7. – E. Szermentowski: Marynuszka [Wołodkowiczówna]. *Wiadomości*, Londyn 1957 nr 51/52 s. 4, il.; polem.: W. Günther, M. Starzeńska, M. Przedziecka, J. Morelowski. *Wiadomości*, Londyn 1958 nr 7, 14/15, 22, 33. – E. Szermentowski: Rachunki sławnych ludzi. *Problemy* 1957 nr 4 s. 171-273; uzup.: M. Warneńska, *Kulisy* 1957 nr 36 s. 8. – Czyn zbrojny wychodztwa[!] polskiego w Ameryce. Zbiór dokumentów i materiałów historycznych. Nowy Jork-Chicago 1957 s. 815. – W. Leśniakowski: H. Sienkiewicz w Poświętnem. *5 Rzek* 1958 nr 3 s. 1-3, 16, il. – E. Ligocki: Ostatnie dni H. Sienkiewicza. *Tyg. Demokr.* 1958 nr 46 s. 4-5, il. – E. Szermentowski: Obiad wiekański. *Kierunki* 1958 nr 42 s. 6-7; Niefortunny mariaż. *Problemy* 1958 nr 12 s. 901-909, il. – B.W. Święcicki: Sienkiewicz w Sopocie [w r. 1888]. *Głos Wybrz.* 1958 nr 279 s. 5-6. – J.S. Idzikowski: Modrzejewska o Sienkiewiczu. *Za i Przeciw* 1959 nr 19. – J. Modrzejewski: Sienkiewicz i Modrzejewska. *Nowy Świat* 1959 nr 85. – M. Nałęcz-Dobrowolski: Pięć spotkań z Sienkiewiczem. *Kierunki* 1959 nr 24. – W. Rousseau: Ziemia dzieciństwa H. Sienkiewicza. *Sl. Tyg.* 1959 nr 24 s. 3; polem. J.G. [J. Głębocki], *Sl. Tyg.* 1959 nr 27 s. 3. – M. Targoński: W domku Sienkiewicza. *Kur. Lub.* 1959 nr 155. – M. Warneńska: Śladami młodego Sienkiewicza. *Tryb. Maz.* 1959 nr 159 s. 4. – P. Żbikowski: Ziemia Łukowska w życiu i twórczości H. Sienkiewicza. *Zprzeszłości Ziemi Łukowskiej*. Lub. 1959 s. 155-159. – J. Beuth: Miejsce urodzin wielkiego pisarza. *Turysta*, Warsz. 1960 nr 20 s. 13. – D. Dębowski: Sienkiewicz na Mazowszu i Podlasiu. *Tryb. Maz.* 1960 nr 49 s. 6. – J. Kołtuniak: „Wymierzeniem kary zajmie się socjalizm”. *Głos Szczec.* 1960 nr 214. – E. Krasieński: Wyprawa Sienkiewicza na grunwaldzkie pola (Fragment wspomnień). *5 Rzek* 1960 nr 3. – J. Krzyżanowski: Tragikomiczne narzeczństwo. (Nieznana karta z biografii Sienkiewicza). *Twórczość* 1960 nr 8 s. 57-75; toż: *Wiadomości*, Londyn 1960 nr 35-36; toż w: W kręgu wielkich realistów. Krak. 1962 s. 69-89; toż w: Pokłosie Sienkiewiczowskie. Warsz. 1973 s. 420-444 (60). – S. Mackiewicz: Sienkiewicz. *Kierunki* 1960 nr 45. – J. Lis: Związki H. Sienkiewicza ze Śląskiem. *Kal. Śląski*, Warsz. 1960 s. 351-353. – A. Czermiński: Sienkiewicz ze Śląskiego profilu. *Głos Olszt.* 1961 nr 112 s. 6. – E. Feuerstein: Chatanej pras Nobel le - safrut. Tel Aviv 1961 s. 45-52. – A. Markiewicz: Kartki z życia Sienkiewicza. *5 Rzek* 1961 nr 4. – J. Mineyko: Sienkiewicz i jego najbliżsi. *Stolica* 1961 nr 28 s. 16. – M. Motyka: Sienkiewicz - dziennikarz o głodzie na Śląsku. *Tryb. Opol.* 1961 nr 60 s. 5-6. – W. Rożek: Sienkiewicz a Śląsk. *Zesz. Nauk. UW* 1961 nr 32 s. 169-216; Rec.: S. Wilczek, *Zaranie Śl.* 1962 nr 1 s. 136-138. – F. Sławoj-Składkowski: Wyjazd Sienkiewicza w roku 1914 [list do red.]. *Wiadomości*, Londyn 1961 nr 17. – J. Starnawski: Jeszcze o Sienkiewiczianach lubelskich. *Kamena* 1961 nr 5 s. 8. – M. Warneńska: Śladami pisarzy. Warsz. 1961; wyd. nast. 1964, 1972. – Z. Godziejewska: Sienkiewicz jakiego pamiętam. *Przekrój* 1962 nr 920, fot. – Bakalarz [Z. Hierowski]: Nieznany telegram śląski H. Sienkiewicza [do W. Michejdy z 1897 r.]. *Tryb. Rob.* 1962 nr 5 s. 9. – J. Lis: Sienkiewicz a Bismarck. *Kierunki* 1962 nr 4 s. 8. – J. Waydel-Dmochowska: Sienkiewicz i inni. Lipa Zagłoby. „Maki” i Sabata. *Życie Lit.* 1962 nr 31 s. 4. – R. Karaś: Znałem Sienkiewicza i innych. *Kur. Lub.* 1963 nr 11. – W. Chełmicki: Rozmowa o wielkim Podlasiaku. *Kamena* 1964 nr 17/18. – A.P. Coleman, M.M. Coleman: Wanderers Twain. Modjeska and Sienkiewicz. A view from California. Cheschire 1964 [wg indeksu]. – M. Giergielewicz: Sienkiewicz’s „political duel” [z władzami pruskimi]. *The Polish Review*, Nowy Jork 1964 nr 4 s. 65–72. – A. Kaczmarek: H. Sienkiewicz o dzieciach wrzesińskich [z fotokopią listu Sienkiewicza w *L’Éclair*]. *Warm. i Maz.* 1964 nr 11 s. 10. – L. Mikusiński: Gwałty pruskie przed trybunałem polskiej literatury, w zb.: Wydarzenia wrzesińskie w roku 1901. Red. Z. Grot. Pozn. 1964 s. 131-176. – J. Opieński: Wspomnienia z kilku spotkań. *Tydz. Pol.*, Londyn 1964 nr 30, fot. – (S) [M. Sadzewicz]: „Gdy widywałem Sienkiewicza”. *Stolica* 1964 nr 10. – F. Sławoj-Składkowski: Nie ostatnie słowo oskarżonego. Wspomnienia i artykuły [Mój Sienkiewicz. Wyjazd Sienkiewicza.]. Londyn 1964. – E. Szermentowski: Sienkiewicz a legioniści.

Dz. Balt. 1964 nr 64. – W. Witos: Moje wspomnienia. T. 2. Paryż 1964. – Parnas polski we wspomnieniu i anegdocie [przedruki wspomnień: A. Brezy, E.Z. Brodowskiego, T. Czaplkiego, A. Grzymały-Siedleckiego, H. Modrzejewskiej, E. Żmijewskiej]. Warsz. 1964 s. 149-171. – S. Zadrożny: Ostatnie dni H. Sienkiewicza. *Tydz. Pol.*, Londyn 1964 nr 47 s. 7.

– K. Frejdlch: Felieton pisany wiosłem [Sienkiewicz w Łodzi]. *Dz. Łódz.* 1965 nr 296. – J. Pierzchała: H. Sienkiewicz. *Progr. Teatru Mickiewicza*, Częst. 1965 nr 34. – E. Szermentowski: Pani na Ploumanach w Warszawie. *Dz. Balt.* 1965 nr 215. – A. Wakar: H. Sienkiewicz na Mazurach. *Warm. i Maz.* 1965 nr 3 s. 3-5.

539. Z. Bąk: „Byłbym został miemcem”. *Tryb. Opol.* 1966 nr 275. – W. Bogatyński: Ważny epizod z działalności Sienkiewicza. *Za i Przeciw* 1966 nr 32 s. 15. – E. Czekalski: „Proszę i dziękuję za dokładną korektę”. *Kierunki* 1966 nr 19. – M. Giergielewicz: Na marginesie pamiętników J. Curtina. [Gościna w Zakopanem; Ostatnie rozmowy z Sienkiewiczem; W Częstochowie i gdzie indziej]. Tłum... *Wiadomości*, Londyn 1966 nr 34, 37, 38, 40, fot. – J. Glensk: Tworzył „ku pokrzepieniu serc”... *Kal. Opol.* 1966 s. 103-106. – A. Grzymała-Siedlecki: Niepospolici ludzie w dniu swoim powszednim. (Autor Trylogii jako pan Sienkiewicz). Krak. 1961 s. 5-33; przedr. fragm.: *Tryb. Rob.* 1966 nr 113. – A. Kaczmarek: Gdy H. Sienkiewicz na Wrzesińskiej Ziemi wieszczą słaWił... *Problemy* 1966 nr 5 s. 282-284. – A. Kijowski: Sienkiewicz i polska nerwica. *Tyg. Powsz.* 1966 nr 46 s. 1-2; toż w: *Granice literatury. Wybór szkiców t. 1.* Warsz. 1991. – S. Kocik: Francja w życiu H. Sienkiewicza. *Tyg. Pol.*, Paryż 1966 nr 47 s. 9. – J. Krzyżanowski: Sienkiewicz i Maria Radziejewska. *Pam. Lit.* 1966 z. 3 s. 199-228; toż w: *Pokłosie Sienkiewiczowskie.* Warsz. 1973 s. 506-512 (60). – J. Lis: Sienkiewicz a pruski „Drang nach Osten”. *Wroc. Tyg. Katol.*, Warsz. 1966 nr 23. – B. Lubosz: Spotkania śląskie. *Tryb. Rob.* 1966 nr 275. – L. Mikusiński: Sienkiewicz pisarz zaangażowany. *Gaz. Pozn.* 1966 nr 287. – M. Morstin-Górska: Jeszcze o Sienkiewiczu. *Tyg. Powsz.* 1966 nr 50 s. 3. – A. Mura: Sienkiewicz a Śląsk. *Poglądy* 1966 nr 8 s. 6-7. – A. Necel: Sienkiewicz w lekturze rybackiej. *Tyg. Kult.* 1966 nr 46. – S. Nowak: Kuracje pana Henryka. *Slużba Zdrowia* 1966 nr z 13.XI; polem.: W. Malinowski: Lekarze i twórcy. *Kultura*, Warsz. 1967 nr 5 s. 11. – T. Oracki: Echa Sienkiewiczowskie na Warmii i Mazurach. *Sl. na Warm. i Maz.* 1966 nr 47-49. – R. Rogowski: Spotkania z H. Sienkiewiczem przed 60 laty. *Stolica* 1966 nr 50. – t.s. [T. Syga]: Sienkiewicz żywy [wspomnienia o pi-

sarzu]. *Stolica* 1966 nr 50. – E. Szermentowski: Sienkiewicz bliski i żywy. *Dz. Balt.* 1966 nr 282 s. 4; toż: *Tyg. Pol.*, Paryż 1966 nr 29 s. 14. – WISZ [W. Szewczyk]: Huzia na Sienkiewicza (Notatki i utarczki) [o art. w piśmie *Welt* 1966 z 16/17 XI]. *Tryb. Rob.* 1966 nr 281 s. 4; uzup. J. Wilhelmi: Przywilej literatury. *Kultura*, Warsz. 1966 nr 51/52 s. 3. – M. Warnieńska: Mazowieckie ścieżki pisarzy. Poświętne Sienkiewiczowskie. Warsz. 1966 s. 106-127. – M. Wełna: Strony rodzinne Sienkiewicza. *Tryb. Ludu* 1966 nr 207. – W. Witos: Moje wspomnienie. *Wiadomości*, Londyn 1966 nr 52. – W. Wnuk: Sienkiewicz w Zakopanem. *Życie Lit.* 1966 nr 28. – H. Zwolińska: Autor Trylogii na cenzurowanym. *Mysł Społ.* 1966 nr 44 s. 12-13. – Opinie [i fragm. wspomnień]. *Kierunki* 1966 nr 46. – Ja byłam wtedy w Oblegorku... [wspomnienia M. Lutówny, gospodyni Sienkiewiczów]. *Kultura*, Warsz. 1966 nr 48.

– K. Biernacki: Omyłka matczyngo serca [o wyborze zawodu]. *Stolica* 1967 nr 34 s. 6. – B. Biliński: Na rzymskich śladach autora „Quo vadis”. *Prz. Hum.* 1967 nr 3. – T. Dubiecki: Dar Sienkiewicza [dla Koła Tow. Szkoły Zawod. w Krak. 1905]. *Kierunki* 1967 nr 16 s. 11. – H. Garlińska: M. Lutówna [wywiad i wspomnienia], oprac... *Gaz. Rob.* 1967 nr 161. – W. Günther: Spóźniona miłość Sienkiewicza [do M. Radziejewskiej]. *Tydz. Pol.*, Londyn 1967 nr 10 s. 5. – J.Z. Jakubowski: H. Sienkiewicz - ambasador polskości [w Vevey]. *Stolica* 1967 nr 18 s. 11, il. – J.Z. Jakubowski: Na śladach Sienkiewicza w Szwajcarii. *Życie Warsz.* 1967 nr 47 s. 4. – K. Kolińska: Maria - czwarta. *Świat* 1967 nr 34-35, il.; uzup. i polem.: I. Moś, *Świat* nr 37 s. 2; H. Zientarska, nr 39 s. 2; J. Wilińska: Sienkiewicz i Maria, nr 43 s. 2. – K. Kolińska: Tajemnica pewnego pamiętnika [M. Radziejewskiej]. *Dz. Balt.* 1967 nr 202 s. 4-5; toż: *Dz. Zach.* 1967 nr 196 s. 6; toż: *Głos Wielkop.* 1967 nr 200 s. 4; toż: *Kur. Szczec.* 1967 nr 194 s. 5. – K. Kulicz: Magia intelektualizmu. *Stolica* 1967 nr 23 s. 15. – K. Kuliczowska: Sienkiewicz żywy. *Radio i Telew.* 1967 nr 8. – W. Matlakowski: Kiejstut. Wspomnienia. Zakopane 1891-1894. *Za i Przeciw* 1967 nr 4-5. – Z. Naliwajek: H. Sienkiewicz jako tłumacz Romain Rollanda. *Prz. Hum* 1967 nr 3. – W. Natanson: Na paryskim bruku [pisarze polscy we Francji]. *Stolica* 1967 nr 24 s. 13. – M. Niklewiczowa: Wspomnienia. *Za i Przeciw* 1967 nr 31-33, 35, 52/53. – F. Przedpełski: Małżeństwa H. Sienkiewicza. *Za i Przeciw* 1967 nr 10, il.; uzup. B. Rudnicki, nr 15. – (R.) [B. Rodziejewicz]: Sienkiewicz na grunwaldzkich polach. *Sl. na Warm. i Maz.* 1967 nr 36 s. 4. – T. Ruczyński: H. Sienkiewicz w obronie strajkujących dzieci. *Sl. Warm. i Maz.* 1967 nr 21, 22.

- S. Skarżyński, *Dz. Pol.*, Krak. 1967 nr 42 s. 4.
- W. Studencki: Szkice literackie. Wielcy i mali. Opole 1967 s. 58-74. *Prace Opol. TPN. Wyd. II. Jęz. i Lit.* – E. Szermentowski: Polska wyspa na Atlantyku (Tam, gdzie rodzili się „Krzyżacy”). *Dz. Balt.* 1967 nr 292 s. 4; toż: *Tyg. Pol.*, Paryż 1967 nr 52 s. 35. – A. Trepiński: Romans życia M. Radziejewskiej. Pamiątki Sienkiewiczowskie. *Stolica* 1967 nr 18. – M. Warneńska: Śladami Sienkiewicza. Warsz. 1967 s. 109; Rec.: m.d. [M. Danilewiczowa], *Dz. Pol. i Dz. Żoł.*, Londyn 1968 nr 176. – M. Warneńska: Zamek siedmiu wysp (Śladami Sienkiewicza we Francji). Warsz. 1967, LSW, s. 136.
- W. Dąbkowski: H. Sienkiewicz w Radomiu [odczyt w 1903]. *Życie Radom.* 1968 nr 277 s. 10. – R. Gerlecka: Ziemia Łukowska w twórczości H. Sienkiewicza. *Kamena* 1968 nr 17 s. 6-7. – F. Goldschlag: H. Sienkiewicz przed sądem wiedeńskim. *Tydz. Pol.*, Londyn 1968 nr 10 s. 8. – M. Kastarska: Ta druga [o M. Wołodkowiczównie]. *Gaz. Niedz.*, Londyn 1968 nr 17 s. 5. – K. Kolińska: Tajemnice na sprzedaż [Maria czwarta; Testament von Olszewskiego]. Warsz. 1968; Rec.: W. Sz. [W. Szewczyk], *Tryb. Rob.* 1969 nr 86 s. 6. – H. Kozłowska: Śladami Sienkiewicza w Zanzibarze. *Dz. Pol. i Dz. Żoł.*, Londyn 1968 nr 10 s. 3. – W. Neumann: Sen uratował Sienkiewiczowi życie (Nieznany epizod). *Kur. Pol.*, Buenos Aires 1968 nr 557 s. 2; polem. K. Zbyszewski, nr 569 s. 4; S. Lis-Kozłowski, nr 572 s. 5. – B. Wachowicz: Marie jego życia. *Ty i Ja* 1968 nr 7-11, il.; uzup. i polem.: Sąd nad Mariami; [wypowiedzi:] M. Dzienisiewicz, T. Sobańska, B. Wachowicz, M. Wójcik, H. Żylińska. *Ty i Ja* 1969 nr 4 s. 32-35. – Z. Wawszczak: Sienkiewicz w Przeławiu. *Widnokrąg*, Rzesz. 1968 nr 14 s. 4, il. – Adresy pana Sienkiewicza. *Przekrój* 1968 nr 1202 s. 1.
- B. Biliński: Neapolitańskie wędrówki śladami Sienkiewicza. *Expr. Wiecz.* 1969 nr 242. – J. Lis: H. Sienkiewicz o imperializmie niemieckim. *Śl. na Warm. i Maz.* 1969 nr 17, 18. – B. Wachowicz [o pamiętniku M. Kellerówny], wyw. L. Woyciechowska. *Expr. Wiecz.* 1969 nr 303/304. – J. Wiśniewski: Związki Sienkiewicza z Białostoczną. *Kontrasty*, Białyst. 1969 nr 5 s. 14-15. – Pamiątki sienkiewiczowskie w Radziejowicach. *Życie Warsz.* 1969 nr 114.
540. Z. Filipowicz: H. Sienkiewicz w Suwałkach [w 1904 r.]. *Kontrasty*, Białyst. 1970 nr 11 s. 18-19. – J. Hvišč: Sienkiewicz na Slovensku. *Matičné Čítanie*, Słowacja 1970 nr 12 s. 1. – J. Kulczycka-Saloni: Sienkiewicz a Warszawa. *Roczn. Warsz.* 1970 t. 8 s. 255-272. – J. Krzyżanowski: Sienkiewicz i Szczepanowski. *Prz. Hum.* 1970 nr 4; toż w: *Pokłosie Sienkiewiczowskie*. Warsz. 1973 s. 536-556 (60). – M. Kwiatkowska: Jest w Krakowie taki dom, gdzie splatają się wspomnienia o Mickiewcu i Sienkiewcu [dom Janczewskich]. *Echo Krak.* 1970 nr 141 s. 3. – J. Leo: Jasnogórski epizod w życiu H. Sienkiewicza. *Tyg. Powsz.* 1970 nr 18 s. 6. – E. Ligocki: Dialog z przeszłością. Rozmowy z Sienkiewiczem i Paderewskim. *Tyg. Pol.*, Paryż 1970 nr 33 s. 7, 18. – E. Szermentowski: Młodzieńcza miłość Sienkiewicza [H. Sługocka]. *Za i Przeciw* 1970 nr 34 s. 12. – B. Wachowicz: Pamiętnik narzeczonej [M. Kellerówny]. *Przekrój* 1970 nr 1294 s. 4-5, il. – H. Wolff-Zielińska: Gdy myślę o ojcu.... *Stolica* 1970 nr 48 s. 16. – Najfatalniejszy dzień w życiu Sienkiewicza [ślub z Marią Wołodkowicz]. *Tyg. Pol.*, Paryż 1970 nr 30 s. 9, il. – J.G. [J. Giertych]: Sienkiewicz o Legionach, NKN i akcie 5 listopada 1916 r. *Komunikaty Tow. im. Romana Dmowskiego*, Londyn 1970/71 nr 1 s. 287-295. – (rd) [J. Derenda]: Kujawskie wizyty Sienkiewicza. *Dz. Wiecz.* 1971 nr 124 s. 4. – M. Giergielewicz: Sienkiewiczowska nagroda Nobla i jej kulisy. *Tydz. Pol.*, Londyn 1971 nr 44 s. 3. – K. Kolińska: Sienkiewicz, Warszawa i Maria - ta czwarta. *Stolica* 1971 nr 43 s. 6-7, il. – M. Kornilowicz: Onegdaj (Opowieść o H. Sienkiewicu i ludziach mu bliskich) [fragm.]; Ludzie „Afaparku”. *Więź* 1971 nr 11 s. 56-77; Młodość. Wspominając dziadka. *Stolica* 1971 nr 9 s. 6-7, 18 s. 7, il., 28 s. 15 (polem. Józefa B.); *Kur. Pol.*, Buenos Aires 1971 nr 724 s. 5, 8. – J. Krzyżanowski: Człowiek, który był sobą. *Tydz. Pol.*, niedz. dod. do *Nowego Dz.*, Nowy Jork 1971 nr 12 s. 2-4; toż w: *Polska w kalejdoskopie*. Warsz. 1972 s. 50-52. – B. Wachowicz: Marie jego życia [Fragm.]. *Przekrój* 1971 nr 1364, 1365, 1371.
- P. Humnicki: Sienkiewicz naszego dzieciństwa. *Tyg. Powsz.* 1972 nr 31. – M. Kornilowicz: Śladami H. Sienkiewicza [wyw. T. Rafałowski]. *Głos Wybrz.* 1972 nr 87 s. 3, il. – M. Kornilowicz: Amerykańskie zdziwienia. *Tyg. Kult.* 1972 nr 52/53 s. 10, 13. – W. Lipoński: H. Sienkiewicz o sporcie. *Śl. Powsz.* 1972 nr 43 – J. Reyman: Podróżnicy polscy na Bliskim Wschodzie w XIX w. [Matejko i Sienkiewicz nad Bosforem]. Warsz. 1972 s. 75-80. – M. Ruszczyc: Na pomoc ofiarom wojny w 1915 r. *Mysł Społ.* 1972 nr 11 s. 19. – B. Wachowicz: Czas wielkiej nagrody (Pięć Marii Sienkiewicza - dziś ostatnia [M. Babska]). *Przekrój* 1972 nr 1410 s. 5-6. – B. Wachowicz: Malwy na lewadach. Warsz. 1972; toż wyd. 2 poszerz. Warsz. 1983. – Obserwator [J. Wiśniewski]: H. Sienkiewicz w wędrówce po naszym regionie. *Ziem. Łęcz.* 1972 nr 46 s. 5. – [W. Witos:] U Sienkiewicza [w Vevey w r. 1915]. *Tyg. Powsz.* 1972

nr 4. – Z. Wójcikowska: W rodzinnych stronach H. Sienkiewicza. *Kal. Lubelski* 1972 s. 103-105. – A. Dobrovodsky: Moje spotkanie z Sienkiewiczem. *Przekrój* 1973 nr 1457. – (A.K.): Słodki dar [o skrzyni cukru ofiarowanej w 1900 r. przez cukrownię „Lubna” w Kazimierzy Wielkiej]. *Kur. Szczec.* 1973 nr 26. – E. Emill: Stany Zjednoczone u H. Sienkiewicza. *Migrant Echo*, Chicago 1973 nr 4 s. 203-211. – M. Giergielewicz: Jak Curtin tłumaczył Sienkiewicza. *Wiadomości*, Londyn 1973 nr 9 s. 4. – (w.k.) [M. Józwiak]: Sienkiewicz przez kieszeń widziany [o finansach pisarza]. *Gromada Rol. Pol.* 1973 nr 1 s. 8. – W. Kwast: Anaheim Landing. *Tydz. Pol.*, niedz. dod. do *Nowego Dz.*, Nowy Jork 1973 nr 105 s. 6. – S. Mijas: Świętokrzyskie szlaki literackie (Pan na Oblęgoruku). Łódź 1973 s. 89-117. – S. Nehring: Wielcy pisarze nad Lemanem. *Razem Młodzi Przyjaciele*, Londyn 1973 nr III s. 3-6. – E. Grzegorzewicz: Nieznane notatki Czachórskiego o Gierymskim i Sienkiewiczu [z lat 1880, 1881, 1901]. *Tyg. Powsz.* 1974 nr 5. – W. Jaroszyński: Nieznana przyjaźń H. Sienkiewicza z W. i S. Czachórskimi. *Biul. Tow. Regionalnego Hrubieszowskiego* 1974 nr 1 s. 29-36. – W. Jaroszyński: Sienkiewicz na Lubelszczyźnie. *Kamena* 1974 nr 26. – M. Kosman: Problematyka pruska w działalności H. Sienkiewicza. *Studia Hist. Slavo-Germanica*. Pozn. 1975 t. 4 s. 73-96. – A. Malicki: Znałem H. Sienkiewicza. *Przyjaciółka* 1974 nr 20. – JOTPE [J. Piechocki]: Prof. K. Górski o Sienkiewiczu (Środa literacka). *Il. Kur. Pol.* 1974 nr 272 s. 6. – Z. Sienkiewicz: H. Sienkiewicz przeciw Drang nach Osten. *WTK. Tyg. Katol.* 1974 nr 18. – W. Toporowski: O zaproszeniu Sienkiewicza do Oxfordu [w 1908]. *Wiadomości*, Londyn 1974 nr 3 s. 3. – M. Warneńska: Szabla pana Wołodyjowskiego [o podróży w r. 1886 do Konstantynopola]. *Argumenty* 1974 nr 12 s. 8-10. – H.Z. [H. Zimler]: Co porabiał Sienkiewicz w Poświętnem? *Grom. Rol. Pol.* 1974 nr 49. – [Wywiad z dostawcą alkoholi z firmy „Ignacy Lijewski” dla Sienkiewicza, rozm. S. Wyszomirski]. *Expr. Wiecz.* 1974 nr 41; toż: *Stolica* 1975 nr 5. – B. Grzelański: Amerykański szlak H. Sienkiewicza. *Kur. Pol.*, Buenos Aires 1975 nr 897/898 s. 4-5. – M. Kornilowicz: Trop kalifornijski. *Stolica* 1975 nr 6 s. 7; uzup.: A. Berestyński, *Stolica* 1975 nr 37 s. 14. – M. Kornilowiczówna: W sto lat później. Szkice z podróży do Ameryki [ślადami H. Sienkiewicza]. Warsz. 1975, PIW s. 375. Rec.: P. Kuncewicz, *Tyg. Demokr.* 1975 nr 38; W. Kwast, *Tydz. Pol.*, niedz. dod. do *Nowego Dz.*, Nowy Jork 1975 nr 250; (es) [J. Szczawiński], *Sl. Powsz.* 1975 nr 243; E. Sadowska, *WTK, Tyg. Katol.* 1975 nr 47; M.M. Drozdowski: Podróż do Ameryki Sienkiewicza i jego wnuczki. *Kultura*,

Warsz. 1976 nr 3; zet [Z. Gołębiowska], *Twórczość* 1976 nr 4; K.K. Kołodziejczyk, *Perspektywy* 1976 nr 2; Z. Peszkowski, *Gwiazda Polarna*, USA 1976 nr 12; D. Witkowska, *Gwiazda Polarna*, USA 1976 nr 24. – J. Krzyżanowski: Sienkiewicz a Warszawa. Warsz. 1975 s. 81. – T. Syga: Sienkiewicz wśród swoich i obcych. *Za i Przeciw* 1975 nr 35 s. 19, 21. – W. Toporowski: Oxfordzki wielbiciel Sienkiewicza [W.R. Morfill]. *Dz. Pol. i Dz. Żoł.*, Londyn 1975 nr 191 s. 3; toż: *Tydz. Pol.*, niedz. dod. do *Nowego Dz.*, Nowy Jork 1975 nr 238 s. 3. – W. Trościanko: H. Sienkiewicz. *Tydz. Pol.*, niedz. dod. do *Nowego Dz.*, Nowy Jork 1975 nr 205.

541. H. Barycz: Czyżby jeszcze jeden stypendysta H. Sienkiewicza? (Z podróży włoskiej W. Weissa 1901-1902). *Ruch Lit.* 1976 nr 5 s. 335-339. – T.Z. Bednarski: Z krakowskich popasów pana Sienkiewicza. *Echo Krak.* 1976 nr 102 s. 3. – K. Jabłońska: Gdy H. Sienkiewicz bywał w Krakowie. *Echo Krak.* 1976 nr 256 s. 5. – O. Jędrzejczyk, *Gaz. Połudn.* 1976 nr 260. – A. Kaczmarek: H. Sienkiewicz i inni o dzieciach Wrześni. *Za i Przeciw* 1976 nr 20 s. 21, 23; toż: *Głos Szczec.* 1985 nr 127. – D. Kołodziej: H. Sienkiewicz wobec rewolucji 1905-1907. *Acta Univ. M. Curie-Skłodowska (F)*, Lub. 1976 s. 181-197. – M. Kornilowiczówna: Zamiast rocznicowych wspomnień. *Stolica* 1976 nr 50. – J. Krzyżanowski: Żywot człowieka pracowitego. *W.T.K. Tyg. Katol.* 1976 nr 46. – W. Kwast: Warszawiak Sienkiewicz. *Polonistyka* 1976 nr 10 s. 5. – (JBN) [J. Nycek]: Z pobytu H. Sienkiewicza w Kutnie [odczyst w 1904]. *Ziemia Łowic.* 1976 nr 2 s. 4. – L. Pastusiak: Sienkiewicz o Amerykanach. *Literatura* 1976 nr 16. – M. Ruszczyk: Ratownicy czasu wojny. *Tyg. Powsz.* 1976 nr 7 s. 4; uzup.: S. Słupek, *Wieści* 1976 nr 52. – H. Stamirski: O pobytcie H. Sienkiewicza w Grabowczyku. *Biul. Tow. Regionalnego Hrubieszowskiego*, 1976 nr 4 s. 10-12; uzup. 1977 nr 1 s. 31. – H. Szareyko: Pamięć o Sienkiewiczu. *Tyg. Powsz.* 1976 nr 46 s. 6. – P. Świerc, *Kal. Opol.* 1976 s. 110-112. – B. Wachowicz: „Kozacze życie” H. Sienkiewicza. *Świat Młod.* 1976 nr 144 s. 5. – B. Wachowicz: Marie jego życia [fragm.]. *Polska* 1976 nr 11 s. 39-41, 42-44. – B. Wachowicz: Ostatnie dni nad Lemanem. *Przekrój* 1649 nr 10-11, il. – Z. Wójcikowska: Ziemia rodzinna H. Sienkiewicza. *Kal. Lubel.* 1976 s. 130-132. – Jak Sienkiewicz bawił w Lublinie [w r. 1904]. Muzeum okręgowe; Tow. Miłośników Lublina. Lub. 1976. – S. Gawor: Polowanie na Sienkiewicza [Poturzyca 1901, 1906, 1908]. *Mag. Kult.* 1977 nr 1. – M. Kornilowiczówna: „Onegdaj” znaczy „przedwczoraj”, wywiad; rozm. A. Rolska. *Czerw. Sztand.*, Wilno 1977 nr 135. – B. Mazan:

- Sienkiewicz w Łodzi 1900-1904. Z kroniki kultu. *Acta Universitatis Lodzianensis*, Ser. 1, 1977 nr 26 s. 25-44. – R. Otto: Mój dziad Sienkiewicz. *Kron. Tyg. Głos Lud.*, Toronto 1977 nr 3. – A. Piątek: O polowaniu w Przecławiu w 1903. *Nowiny* 1977 nr 91, 108. – J. Pochwała: Mój teść [K. Pochwański i Sienkiewicz]. *Stolica* 1977 nr 7, 8, fot., rys. – E. Polanowski: H. Sienkiewicz w Kaliszu. *Roczn. Kaliski* 1977 s. 111-120. – Z. Ratajek: „Oblęgorek oczarował mnie zupełnie”. *Przemiany*, Kiel. 1977 nr 5 s. 13. – (rog) [Z. Rogowski]: Pico Hause [Sienkiewicz w Ameryce]. *Przekrój* 1977 nr 1657 s. 13. – J. [Jakub] Sienkiewicz: Wspomnienie wnuka. *Za i Przeciw* 1977 nr 1. – M. Szwej, *Związkowiec*, Toronto 1977 nr 100 s. 2. – A. Tatarkiewicz: Godzina prawdy? *Kultura*, Warsz. 1977 nr 7; polem.: E. Boczek, *Stolica* 1978 nr 4 s. 6. – A. Tatarkiewicz: Arbiter elegantiarum. *Życie Lit.* 1977 nr 48; polem: E. Boczek, *Stolica* 1978 nr 4; Glosator, *Wiadomości*, Londyn 1978 nr 10; H. Panas, *Gaz. Olszt.* 1978 nr 34. – B. Wachowicz: [Szlakiem Sienkiewicza we Włoszech]. *Expr. Wiecz.* 1977 nr 289. – H. Archacki: Sienkiewicz w Ameryce. *Kal. Związ.*, Chicago 1978 s. 50-54, il. – R. Badowski: Tropem Sienkiewicza przez Hiszpanię. *Panor. Pol.*, Warsz. 1978 nr 9 s. 42-43; Sur les traces de Sienkiewicz en Espagne (La saga des Makowiecki). *Panor. Pol. Supl.*, dod. *Panor. Pol.*, Warsz. 1978 nr 9 s. 5. – H. Bubiń: H. Sienkiewicz wśród lublinian. *Kur. Lub.* 1978 nr 24 s. 3. – M.M. Coleman: An opportunity missed [Sienkiewicz w Virginia City 1877]. *Perspektywy* 1978 nr 3 s. 420-421. – E. Jabłońska: [Sienkiewicz w Krakowie]. *Echo Krak.* 1978 nr 283 s. 4. – J. Kisson-Jaszczyński: Sienkiewicz w Piotrkowie [w 1903 r.]. *Tyg. Piotrk.* 1978 nr 9 s. 1, 6. – (Kub) [T. Kubica]: Sienkiewicz tworzył w ... Rudawie [w 1908 r.]. *Dz. Pol.*, Krak. 1978 nr 176 s. 9. – W. Natanson: Sienkiewicz w obronie Wielkopolski. *Tydzień*, Pozn. 1978 nr 13 s. 14. – T. Parnicki: Wykłady [m. in. o powieści historycznej]. *Kultura*, Warsz. 1978 nr 19-27. – W. Toporowski: Alfred Jensen i H. Sienkiewicz [o spotkaniu w Sztokholmie w XII 1905 r.]. *Wiadomości*, Londyn 1978 nr 27 s. 5. – B. Wachowicz: Syn Polski [druk z okazji otwarcia Muz. im. H. Sienkiewicza w Poznaniu]. Pozn. 1978 s. 14, il. – T. Ziarski: Pięć Marii Sienkiewicza. *Tydz. Pol.*, Londyn 1978 nr 4 s. 8. – H. Zins: Polacy w Afryce wschodniej. *Lub.* 1978 s. 22-28. – Milwaukee protocol problem solved by J. Curtin. *Gwiazda Polarna*, Stevens Point 1978 nr 13. – L. Kozłowski: Optymizm Sienkiewicza. *Tydz. Pol.*, Londyn 1979 nr 25 s. 8, 12. – K. Kolińska: Zamek na lewych papierach [testament von Olszewskiego]. Katow. 1979 s. 30-43. – I. Kubicka: Muza [o J. Janczewskiej]. *Nadodrza* 1979 nr 4 s. 12. – E. Polanowski: W dawnym Kaliszu [m.in. wizyty Sienkiewicza w 1880 i 1904 r.]. Pozn. 1979 s. 327-334. – W. Wernic: Sienkiewicz w USA. *Tyg. Demokr.* 1979 nr 5, 24.
- 542.** (SC) [S. Celiński], *Tyg. Siedl.* 1980 nr 39 s. 5. – W. Jaroszyński: Sienkiewicz i bracia Czachórscy. *Tyg. Zamoj.* 1980 nr 31, 32. – A. Kaczmarek: Sienkiewicz w Śmielowie [w 1899]. *Ziemia Kalis.* 1980 nr 40. – E.M. Kudła: Sienkiewicz i inni o dzieciach Wrześni. *Ziel. Sztańd.* 1980 nr 16. – Z.S. Sobotkiewicz: Wigilia dwóch Mar [Szetkiewiczówna i Sobotkiewiczówna]. *Wiadomości*, Londyn 1980 nr 49/52 s. 6. – B. Wachowicz: Minuty w Radziejowicach [o związkach Sienkiewicza z rodziną Krasińskich]. *Przekrój* 1980 nr 1829-1831; toż: *Stolica* 1986 nr 12-14, 27, 28, 35-37, 39, 41. – H. Wolff-Zielińska: Niedziela u Józefostwa Wolffów. *Stolica* 1980 nr 22 s. 6. – J. Wyrwich: Dziewiętnastowieczni chłopcy o Sienkiewiczu [listy do red. „Zorzy”]. *Chłop. Droga* 1980 nr 80. – K. Cholewska-Kwiatkowska: Krótka wizyta H. Sienkiewicza w Międzyrzeczu [w 1903 r.]. *Roczn. Międzyrzecki* 1980/81 t. 12/13 s. 220-222. – Z. Jakubowski: Sienkiewicz w Częstochowie. *Nad Wartą* 1981 nr 12 s. 4-5. – M. Jędrzejak: Sienkiewicz w Kaliszu. *Wieżór* 1981 nr 234 s. 3. – P. Kowalski: Biografistyka J. Krzyżanowskiego - literaturoznawstwo legendotwórcze (na przykładzie studiów o H. Sienkiewiczu), w zb.: *Literatura popularna, folklor, język*. Red. W. Nawrocki i M. Waliński. Katow. 1981 s. 63-77. *Pr. Nauk. Uniw. Śl. nr 434.* – E. Kozarynowa: Epizod z życia Sienkiewicza. *Tydz. Pol.*, Londyn 1981 nr 41. – S. Sobotkiewicz: O M. Kellerównie. *Tydz. Pol.*, Londyn 1981 nr 1 s. 7. – H. Szubert: Autor Trylogii na rzeczek powodzian [1903-1904]. *Świat Młod.* 1981 nr 134. – A. Babuchowski: [Sienkiewicz i M. Radziejewska]. *Katolik* 1982 nr 5. – Abe [A. Biernacki]: Sienkiewicz i Plebański. *Twórczość* 1982 nr 3 s. 160-161. – M. Derecki: Śladami H. Sienkiewicza [w Vevey]. *Kamena* 1982 nr 16-17. – W. Jaroszyński: W. Czachórski, artysta malarz. 1850-1911. *Kal. Lubel.* 1982 s. 162-169. – K. Kolińska: Dwie Marie - dwa świąty. *Stolica* 1982 nr 6 s. 7, il. – M.J., *Śl. Ludu* 1982 nr 11. – M.K. Pawlikowski: „Zakochany w Kalioformii”. *Gwiazda Polarna*, USA 1982 nr 42-43. – K. Strachanowski: Zakopiańskie lata pana Henryka. *Gaz. Pozn.* 1982 nr 21 s. 6; toż: *Nowiny* 1982 nr 21 s. 4. – B. Gradzik-Jedynakowa, *Wisielka* 1983 nr 3/4 s. 12-13. – Z. Kaczyński: Spotkanie Witośa z Sienkiewiczem. *Ziel. Sztańd.* 1983 nr 38 s. 8. – J. Korozowicz, *Głos Naucz.* 1983 nr 48,

50, 51. – P. Nowakowski: Myśliwskie przygody H. Sienkiewicza. *Głos Szczec.* 1983 nr 233 s. 8. – M. Radłowska: Druga twarz pokrzepiciela serc. *Argumenty* 1983 nr 33. – J. Roszko: Narodziny trylogii. *Dz. Pol.*, Krak. 1983 nr 65 s. 6-7, nr 69 s. 4-5. – (B.St.) [B. Stypułkowski]: Ciszta w Poświętnem. *Życie Warsz.* 1983 nr 74 s. 7. – H. Szubert: Sienkiewiczowska akcja sprzed 80 lat. *Mówią Wieki* 1983 nr 11. – J. Świąder: Jakim go widzę... *Gwiazda Polarna*, USA 1983 nr 42 s. 11. – J. Świąder: Śladami Sienkiewicza w Hiszpanii. *Sztand. Ludu* 1983 nr 220. – H. Sienkiewicz. Wspomnienia Jadwigi Kornilowiczowej, w zb.: Godziny zwierzeń. Wspomnienia córek i synów o ich sławnych i zasłużonych Rodzicach. Oprac. S. Henel. Warsz. 1983 s. 241-147. – M. Jędrzejak, *Sztand. Ludu* 1984 nr 23. – J. Korkozowicz, *Głos Naucz.* 1984 nr 2, 4, 7. – M. Kornilowiczówna: Szlakiem H. Sienkiewicza. Warsz. 1984 s. 113, mapa, il.; toż wyd. 2. Warsz. 1988 s. 94. – D. Maxera: H. Sienkiewicz i jego Marie. *Związkowiec*, Toronto 1984 nr 52/53 s. 4. – M. Paszczela, *Echo*, Tychy 1984 nr 51/52 s. 8. – H. Urbanik: Dożynki w Obłęgorku [wspomnienia M. Luty]. *Życie Lit.* 1984 nr 46. – B. Wachowicz: [O przodkach Sienkiewicza]. *Przekrój* 1984 nr 2030, 2033, 2038, 2055. – B. Halbert: Witos i pisarze. *Tyg. Kult.* 1985 nr 33 s. 5. – M. Jędrzejak: Sienkiewicz w Kaliszu. *Tyg. Ludowy* 1985 nr 5 s. 4. – M. Klezdik: Swajcarskie spotkania W. Witosa. *Stolica* 1985 nr 48 s. 14, 24, il. – J. Korkozowicz, *Gaz. Olszt.* 1985 nr 301 s. 1, 5. – S. Majchrowski: Pan Sienkiewicz. *Płomyczek* 1985 nr 22 s. 6-7. – M. Pinkwart: Jeszcze o Sienkiewiczu i Paderewskim. *Przekrój* 1985 nr 2069 s. 14. – L. Putowska: Listy chłopów do redakcji „Zorzy” ofiarowane H. Sienkiewiczowi z okazji jego jubileuszu. *Rocz. Muz. Nar. w Kielcach* 1985 s. 193-211. – W.T. [W. Toporowski]: [Sienkiewicz w Londynie]. *Dz. Pol. i Dz. Żoł.*, Londyn 1985 nr 228. – B. Wachowicz: „Kiele krzyża na Podlasiu”. *Przekrój* 1985 nr 2070 s. 16-18; *Stolica* 1985 nr 22, 23. – Wspomnienia Marii Sienkiewicz. *Gaz. Współcz.* 1985 nr 296.

543. [Art. i noty rocznicowe] M. Bielski, *Stolica* 1986 nr 19 s. 6. – B. Borkowska, *Dz. Pojez.* 1986 nr 249 s. 15-16. – J. Dużyk, *Dz. Pol.*, Krak. 1986 nr 271 s. 6. – (w.d.) [W. Dzięczkiewicz, *Tyg. Ciech.* 1986 nr 8 s. 4. – F. Gryko, *Stolica* 1986 nr 19 s. 3, 24. – W. Kiwiłczo: Krótka kronika życia. *Stolica* 1986 nr 19 s. 2, 4. – A. Klominek: Sienkiewicz [i oceany]. *Morze* 1986 nr 4-5 s. 18-19. – A. Klominek: Sienkiewicz i apartheid. *Przekrój* 1986 nr 2155-2156. – J. Korkozowicz, *Gaz. Olszt.* 1986 nr 21 s. 5. – W. Krzemiński: Obrazu przez wyszydzenie. Wystąpienie Sien-

kiewicza w sprawie ukraińskiej i jej echa. *Fakty* 1986 nr 33 s. 7. – J. Kulczycka-Saloni, [wywiad dot. działalności Sienkiewicza]. *Tyg. Pol.* 1986 nr 51/52. – W. Lipoński: Sienkiewicz jako cyklista. *Wprost* 1986 nr 48 s. 28. – J. Lis, *Kierunki* 1986 nr 19 s. 12. – M. Maranda: Dwóch przyjaciół puszczy [Sienkiewicz i Gloger]. *Poznaj Swoj Kraj* 1986 nr 5, toż: *Gaz. Współcz.* 1986 nr 2. – J. Murawicz, *Stolica* 1986 nr 19 s. 21-22, il. – W.P. [W. Paźniewski]: Sienkiewicz jako polityk. *Katolik* 1986 nr 35 s. 12. – E. Polanowski: O związkach H. Sienkiewicza z Częstochową. *Nad Wartą* 1986 nr 7-9. – K. Stachanowski, *Nowiny* 1986 nr 178 s. 3. – B. Tuszyński, *Dz. Zach.* 1986 nr 39. – B. Wachowicz, wyw. Z. Otałęga. *Gaz. Krak.* 1986 nr 303. – J. Wilczak, [kontakty słowackiego ornitologa L. Kocyana z Sienkiewiczem]. *Odrodzenie* 1986 nr 36. – Jezuici, pan Sienkiewicz i pornografia. *Sprawy i Ludzie* 1986 nr 43. – W.M. Wittek: Sienkiewicz w Przeclawiu w 1903. *Kierunki* 1986 nr 19.

– [Wspomnienia Marii Sienkiewicz], noty i rec.: *Gaz. Współcz.* 1986 nr 44; K. Siemiatycka: Sienkiewicz we wspomnieniach wnuczki, Marii. *Kob. i Życie* 1986 nr 17; M. Gnot, *Kur. Lub.* 1986 nr 251.

– D. Płygawko: Sienkiewicz w Szwajcarii. Z dziejów akcji ratunkowej dla Polski w czasie pierwszej wojny światowej. Aneksy. Pozn., Wyd. Nauk. UAM, 1986 s. 171, il., mapy;

Rec.: A. Podsiady, *Wprost* 1986 nr 51/52 s. 8-9; M. Andrzejewski, *Dzieje Najnowsze* 1987 nr 4 s. 89-91; (mr) [M. Rykowski], *Fakty* 1987 nr 12 s. 10; E. Trynieszewski, *Kierunki* 1987 nr 8 s.9.; T.S. Wróblewski, *Prz. Zach.* 1987 nr 4 s. 204-206; (s) [M. Szczepański], *Kierunki* 1988 nr 7; J. Kozłowski, *Prz. Polonijny* 1989 nr 1 s. 142-145.

– J. Barszczewski: K. Benni - lekarz, mecenas kultury. *Stolica* 1987 nr 15 s. 19. – J. Dużyk: Polski Rzym. *Życie Lit.* 1987 nr 51/52. – F. Lewandowski: Niezapomniane święta. *Kierunki* 1987 nr 51/52 s. 17. – R.A. Borth: Sienkiewicz we Lwowie. *Biul. Kola Lwowian*, Londyn 1987 nr 52 s. 53. – J. Dużyk: Sienkiewicz w służbie narodu. *Życie Lit.* 1987 nr 19 s. 11. – J. Lis, *Śl. Powsz.* 1987 nr 1 s. 8. – W. Macherzyński: H. Sienkiewicz w Radomiu [w 1903 r.]. *Życie Radom.* 1987 nr 8 s.1. – M. J. Mikoś: Sienkiewicz w oczach Curtinów. Z dzienników Almy Curtin w Polsce w 1900 i 1903. *Rocz. Hum.* 1987 t. 37 z. 1 s. 77-128. – E. Rejman, *Jasna Góra* 1987 nr 10 s. 53-61. – B. Stefańska: Sienkiewicz w Lipkowie. *Światowid* 1987 nr 2. – E. Szymkowiak, *Gaz. Pom.* 1987 nr 19 s. 5. – B. Drozdowski: Sienkiewicz w Pułtusk. *Tyg. Ciechan.* 1988 nr 34 s. 5. – U. Gumuła: M. Radziejewska i H. Sienkiewicz. *Książnica Śląska. Biul. Inform. Bibl. Śląskiej*, 1985/1987, Katow. 1988 s. 122-137. –

Kor-Mar, *Prz. Pol.*, New York 1987 z 8 i 15 stycznia. – T. Nowakowski: Nasi w Londynie. *Dz. Pol. i Dz. Żoł.*, Londyn 1988 nr 40. – B. Szal: Sienkiewicz i Radziejewska. *Ziemia Kalis.* 1988 nr 14. – S. Weinfeld: W poszukiwaniu prawdziwej Ameryki. O H. Sienkiewiczu. Warsz. 1988 s. 32. *Polscy podróżnicy.* – A. Achmatowicz: H. Sienkiewicz, Foreign Office i kuria watykańska. Problem pomocy ofiarom wojny w Polsce w 1915 r. *Prz. Hist.* t. LXXX z. 2 1989 s. 339-352. – M. Kulesza: Piękna Wielkopolanka. *Kujawy* 1989 nr 32 s. 9. – Z. Mikulska: Córka Sienkiewicza królową lubelskiego balu [w 1903/1904]. *Kur. Lub.* 1989 nr 55 s. 3. – D. Parol: Śladami Sienkiewicza. (Z Oblęgorka do Vevey). *Echo Dnia*, Kielce 1989 nr 64 s. 5. – [Wyw. z J. Sienkiewiczem, wnukiem Pisarza]. *Pobrzeże*, Koszal. 1989 nr 5; *Czerwony Sztand.*, Wilno 1989 nr 13. – [Wspomnienia rodzinne o Pisarzu]. *Zwierciadło* 1989 nr 27, 34.

544. E. Polanowski: O związkach H. Sienkiewicza z Częstochową, w zb.: Sienkiewicz po latach 1846, 1918, 1986. Częst., WSP 1990 s. 97-106 (66). – D. Płygawko: H. Sienkiewicz jako prezes Generalnego Komitetu Pomocy Ofiarom Wojny w Polsce (9 styczeń 1915-16 listopad 1916), w zb.: H. Sienkiewicz. Twórczość i recepcja. Lub. 1991 s. 419-427 (67). – E. Stec: H. Sienkiewicz i Kieleccyzna. Zestawienie bibliograficzne. Kiel. 1991 s. 26. – B. Wachowicz: Dwa światy autora Trylogii, w: „W ojczyźnie serce me zostało”. Warsz. 1991 s. 190-199. – M. Bokszczanin: Związki Sienkiewicza z Ameryką, w zb.: Studia humanistyczne IV. Red. H. Wolny i K. Wolny. Kiel. 1994 s. 31-57. – M.J. Mikoń: W pogoni za Sienkiewiczem. Z odnalezionych dzienników Almy Curtin. Warsz. 1994 s. 301.

Rec.: J. Gondowicz, *Nowe Książ.* 1994 nr 12 s. 37-38, B. Koc, *Ruch Lit.* 1995 nr 1 s. 105-107, J.Z. Brudnicki, *Wiad. Kult.* 1995 nr 1 s. 20.

– M. Bokszczanin: Związki Sienkiewicza z Wilnem i Wileńszczyzną (kilka szczegółów z biografii pisarza), w zb.: Wilno i kresy północno-wschodnie. Materiały II Międzynarodowej Konferencji w Białymstoku 14-17 IX 1994 r. T. II. Kultura i trwanie. Red. E. Feliksiak i A. Kisielewska. Białyst. 1996 s. 83-99. – A. Cybulska: Ziemia Łukowska - kraj lat dziecinnych H. Sienkiewicza. *Woła Okrzejska* 1996 s. 15, il. – H. Florkowska-Frančić: Sienkiewicz w Vevey. Dobroczynność pod presją polityki, w zb.: H. Sienkiewicz i jego twórczość. Częst. 1996 (71). – H. Florkowska-Frančić: Veveyskie lata H. Sienkiewicza. Między dobroczynnością i polityką. *Ruch Lit.* 1996 z. 4 s. 417-430. – W. Jakubas: Podlaskim szlakiem H. Sienkiewicza. Biała Podl. 1996. – E. Krasiński: O Radziejowicach i ich

gościach niektórych. Ze wspomnień o H. Sienkiewiczu. [Wyd. 2]. Radziejowice 1996 s. 53. – J.R. Krzyżanowski: Sienkiewicz w Wyoming, czyli „Trick or trip”. *Pam. Lit.* 1996 z. 4 s. 65-75; też w: *Widziane z Ameryki* Lub. 2009 s. 186-197. – L. Ludorowski: Na tropach daru Michała Wołodjowskiego [Maria Czosnowska jako ofiarodawczyni]. *Prz. Hum.* 1996 nr 6 s. 45-55. – M.R.: Oracja H. Sienkiewicza. *Kult. Fiz.* 1996 nr 5/6 s. 1. – J.R. Szaflik: Spór Gabriela Narutowicza z H. Sienkiewiczem o oblicze polityczne Komitetu Veveyskiego. w: *Pochwała historii powszechnej* Warsz. 1996 s. 171-184. – A. Zakrzewski: Z tradycji Sienkiewiczowskiej w Częstochowie, w zb.: H. Sienkiewicz i jego twórczość. Częst. 1996 (71).

– H. Sienkiewicz w Wiedniu i w Kaltenleutgeben. Kaltenleutgeben u schyłku XIX w. Wiedeń 1997 s. 47.

Zawartość w jęz. pol i niem.: A. Surzyńska-Błaszak: H. Sienkiewicz w Wiedniu i Kaltenleutgeben; Wywiad G. Smólskiego, dziennikarza wiedeńskiego z Kaltenleutgeben [przedr. z *Kur. Codz.* 1887 nr 169] pt. „Odwiedziny u H. Sienkiewicza”; H. Sienkiewicz: [Do Doktora Winternitza]; B. Sokolowska-Hurnowicz: Wykaz przyjazdów i pobytów w Austrii H. Sienkiewicza; P. Nics: Kaltenleutgeben u schyłku XIX wieku (tłum. z niem. Z. Kowalski).

– E. Dziurzyńska: Fundacja im. śp. Marii z Szetkiewiczów Sienkiewiczowej w Akademii Umiejętności. *Rocz. Bibl. PAN w Krak.* 1997 s. 135-148. – J.R. Krzyżanowski: Na tropach Sienkiewicza. *Nowy Dz.*, *Prz. Pol.*, Nowy Jork 1997 z 13 XI s. 1-2. – R. Taborski: Sienkiewicz w Wiedniu i Kaltenleutgeben. *Prz. Hum.* 1997 nr 6 s. 125-132. – Jak Sienkiewicz bawił w Lublinie. Oprac. H. Gawarecki, J. Zięba. Lub. 1997 s. 12. – A. Chojnacki: Interesy pana Sienkiewicza, w zb.: Sienkiewicz. Szkice o twórczości... Siedlce 1998 s. 61-72 (76). – J. Konieczny: O przemówieniach H. Sienkiewicza. *Zesz. Nauk. WSP Bydż., Stud. Filol.* Z. 44 (1998) s. 5-13. – L. Ludorowski: Obywatelska służba Sienkiewicza, w zb.: Studia Sienkiewiczowskie. t. 1. Lub. 1998 s. 11-28 (77). – L. Ludorowski: Tajemnica daru Michała Wołodjowskiego, w zb. *Studia Sienkiewiczowskie* t. 1. Lub. 1998 s. 29-42 (77). – M. Łojek: Ignacy Chrzanowski jako popularyzator twórczości H. Sienkiewicza, w zb.: *Studia Sienkiewiczowskie* t.1. Lub. 1998 s. 331-342 (77). – L. Putowska: Polemiki prasowe wokół jubileuszu Sienkiewicza - jeden z projektów uczczenia pisarza, w zb.: *Studia Sienkiewiczowskie*. t. 1. Lub. 1998 s. 343-348 (77).

– Eksdziennikarz [W. Przyborowski?, J. Kaliszewski?]: Stara i młoda prasa. Przyczynek do historii literatury ojczystej. 1866-1872. [Wyd. 2]. Oprac. D. Świerczyńska. Warsz., IBL PAN, 1998

[s. wg indeksu]. – D. Płygawko: Zacni parafianie i Sienkiewicz. *Głos*, Nowy Jork 1998 z 1. V s. 22. – P. Chlebowski: Nieznana deklaracja H. Sienkiewicza o przystąpieniu do Instytucji „Czci i Chleba”. *Zesz. Nauk. KUL* 1999 nr 1/2 s. 103-107.

545. Sienkiewicz we wspomnieniach współczesnych [A. Świętochowski, F. Hoesick, T. Rosevelt, A. Grzymała-Siedlecki, B. Wieniawa-Długoszowski, W.S. Reymont, W. Witos, W. Sikorski, Z. Maurin], w zb.: H. Sienkiewicz i jego twórczość... Warsz. 2000 s. 59-81 (81). – J. Krzyżanowski: Sienkiewicz a Warszawa. [Wyd. 2]. Posłowie M. Bokszczanin. Warsz. 2000 s. 62. Publikacje Fundacji Sienkiewiczowskiej. – M. Bokszczanin: Goście Sienkiewicza w „odwiecznej siedzibie przodków”, w zb.: Obłęgorek w stulecie daru narodowego dla H. Sienkiewicza. Kiel. 2000 s. 23-32 (82). – M. Gorzelak: H. Sienkiewicz i przyjaciele malarze, w zb. jw., s. 65-81 (82). – R. de Latour: Sienkiewicz jako znawca broni, w zb. jw., s. 83-88 (82). – L. Ludorowski: Obywatelska służba H. Sienkiewicza, w zb. jw., s. 33-53 (82).

– J. Bocheński: Kaprysy starszego pana. *Gaz. Wyb.* 2001 nr 257 s. 16-17. – D. Kuropka: Echa zgonu H. Sienkiewicza w Galicji. *Litteraria T.* 32 [2001] s. 183-197. – A. Wyszyńska: Saga rodu Sienkiewiczów. *Niedziela* 2001 nr 52 s. 17. – M. Bokszczanin: Związki H. Sienkiewicza z Italią, w zb.: Warszawskie spotkania Sienkiewiczowskie. Warsz. 2002 s. 19-31 (86). – L. Ludorowski: Pomnikowy dar H. Sienkiewicza [pomnik A. Mickiewicza], w zb. jw., Warsz. 2002 s. 4-18 (86). – D. Płygawko: Nowojorska Polonia i H. Sienkiewicz. Z badań nad akcją ratunkową podczas I wojny światowej. *Mazowieckie Studia Humanistyczne VIII* (2002) nr 2 s. 155-170. – J. Starnawski: Lubelskie ścieżki Sienkiewicza i Żeromskiego, w: Reymont i inni. Warsz. 2002 s. 140-149. – D. Płygawko: Polonia Devastata. Polonia i Amerykanie z pomocą dla Polski (1914-1918). Pozn. 2003 s. 294. – R. Tarwacki: Sienkiewicz u Weyherów. *Nowa Myśl Pol.* 2003 nr 13 s. 17. – L. Ludorowski: Fałszywa i szkodliwa hagiografia Sienkiewicza. *Akcent* 2004 nr 3-4 s. 51-57.

545a. S. Fita: Sienkiewicz we Lwowie, w zb.: Literatura i jej konteksty. Red. J. Rusin, K. Maciąg. Rzesz. 2005 s. 174-183. – D. Płygawko: Benedykt XV dla Polski. 90-lecie papieskiej kolekty 21 listopada 1915. Pozn. 2005 s. 119. – D. Płygawko: Światowa kolekta papieża Benedykta XV dla Polski w świetle źródeł, w zb.: 100-lecie przyznania H. Sienkiewiczowi literackiej Nagrody Nobla. Pozn. 2005 s. 67-78 (93). –

K. Głuchowski: Lechoń sprzymierzeńcem [m.in. o wyborze Sienkiewicza na członka Academia Brasileira de Letras 23 VI 1900 r.]. *Prz. Pol.*, dod. *Nowego Dz.*, Nowy Jork 2006 z 30 VI s. 10. – Gwiazdozbiór, czyli Sienkiewicz a środowisko artystyczne. Katalog pod red. M. Gorzelak. Muz. Nar. w Kielcach. Kielce 2006 s. 111, il. – S. Fita: Sienkiewicz i „pokolenie Szkoły Głównej”. *Rocz. Tow. Lit. im. A. Mickiewicza* 2006 s. 46-57 (98). – L. Ludorowski: Sienkiewicz jako budowniczy pomnika Mickiewicza w Warszawie. *Rocz. Tow. Lit. im. A. Mickiewicza*, 2006 s. 75-87 (98). – M. Sienkiewicz: Z takim sternikiem łatwiej przejść przez życie. Rozmowa z wnuczką H. Sienkiewicza [rozm. E. Skrzypek]. *Nasz Dz.* 2006 nr 117. – A. Adamek-Świechowska: Szwajcarskimi tropami H. Sienkiewicza, w zb.: Studia Sienkiewiczowskie t. 7. Lub. 2007 s. 403-443 (100). – A. Adamek-Świechowska: Miejsca na smutek łaskawe. W Szwajcarii H. Sienkiewicza. *Nad Odrą* 2008 nr 7-9. – Z. Miszczak: H. Sienkiewicz i Częstochowa, tajemniczy epizod biografii Noblisty, w zb.: Studia Sienkiewiczowskie t. 7. Lub. 2007 s. 389-401 (100). – J. Śliwińska: „Obyś był tak męski, jak ona babska”... *Akant* 2007 nr 4 s. 11-16. – B. Wachowicz: Gniazdo rodzinne Witkiewiczów, w zb.: Studia Sienkiewiczowskie t. 6. Lub. 2007 s. 133-200 (99). – B. Wachowicz: Sielanka z Marią Jadwigą. Pamiętnik pierwszej Marii jego życia, w zb.: Studia Sienkiewiczowskie t. 7. Lub. 2007 s. 61-120 (100). – B. Bosko: Śladami Sienkiewicza na południowym Podlasiu. *Myśl Pol.* 2008 nr 41 s. 17. – M. Gorzelak: Sienkiewicz i Czachórski, w zb.: Studia Sienkiewiczowskie t. 8. Lub. 2008 s. 239-253 (101). – L. Ludorowski: H. Sienkiewicz i powstanie styczniowe, w zb. Studia Sienkiewiczowskie t. 8. Lub. 2008 s. 123-134 (101). – L.L. [L. Ludorowski]: W kręgu Sienkiewiczowskiej biografistyki, w zb. Studia Sienkiewiczowskie t. 8. Lub. 2008 s. 11-32 (101). – Z. Miszczak: H. Sienkiewicz jako czytelnik „Tygodnika Ilustrowanego”, w zb. Studia Sienkiewiczowskie t. 8. Lub. 2008 s. 193-215 (101). – Z. Miszczak: Tropem Sienkiewicza. Próba wyjaśnienia zagadki pobytów pisarza w Częstochowie. *Ziemia Częst.* T. 34:2008 s. 155-164. – W. Hendzel: H. Sienkiewicz w „Dzienniku” Jana Lechodnia, w zb.: Studia Sienkiewiczowskie t. 8. Lub. 2008 s. 255-259 (101). – J. Tazbir: H. Sienkiewicz. Nie tylko lubiany, w: Znani nieznani. Warsz. 2008 s. 143-159.

– A. Adamek-Świechowska: Krakowskim szlakiem Sienkiewicza; Zakopiański szlak Sienkiewicza. *Niedziela* 2009 nr 9 s. 36-37, nr 46 s. 32-33. – H. Sienkiewicz w lustrze biografa. Studia Sienkiewiczowskie t. 9. Lub. 2009 (102).

- A. Adamek-Świechowska: Sienkiewicz w Vevey; Święta Sienkiewicza w Villeneuve. *Prz. Pol.*, dod. *Nowego Dz.*, Nowy Jork 2009 z 9 I i 10 IV.
- J.R. Krzyżanowski: Amerykańskie spotkania z H. Sienkiewiczem. *Pam. Lit.*, Londyn 1999 t. 24 s. 59-67; toż w: *Widziane z Ameryki*. Lub. 2009 s. 211-217. – Z. Miszczak: W familiarnym kręgu H. Sienkiewicza. Nowe dokumenty... *Studia Sienkiewiczowskie* t. 10. Lub. 2010 (102a)
- A. Kuniczuk-Trzciniowicz: „Wszak i nam był Mojżeszem”. Mowy żałobne po śmierci H. Sienkiewicza. *Rekonesans*, w zb.: *Problemy współczesnej tanatologii. Medycyna - antropologia kultury - humanistyka*. Wroc. 2011 s. 183-193.
- A. Adamek-Świechowska: Sienkiewicza pamięci żałobny rapsod, w zb.: *Sensacja w dwudziestoleciu międzywojennym*. Red. K. Stępnik, M. Gabrys. Lub. 2011 s. 75-95, 334-342.
- Z. Miszczak: W krainie dzieciństwa polskiego Noblisty. *Niedziela* 2011 nr 42. – T. Kowalik: Sienkiewicz nad Grajcarkiem i Dunajcem. *Prace Pienińskie* t. 23, 2013 s. 41-53. – A. Pluta: Wokół śmierci H. Sienkiewicza. Obraz pisarza w mowach funeralnych i poezji okolicznościowej. *Annales Univ. Pedagogice Cracoviensis. Studia Hist.-Lit.* 13. Krak. 2013 s. 106-126.
- T. Bujnicki: Sienkiewicz w Wilnie międzywojennym, w: *Na pograniczach, kresach i poza granicami*. *Studia*. Białyst. 2014 s. 121-130. – T. Bujnicki: Mały Henryś. *Legenda dzieciństwa*, w zb.: *Sienkiewicz z innej strony*. Warsz. 2015 s. 11-16 (102a). – J.S. Majewski: Sienkiewicz i zaginione obrazy. *Gaz. Wyb.* z 27. II 2015, *Magazyn Stoletczy* s. 12. – S. Duda: Małżeńska wpadka pana Sienkiewicza. *Gaz. Wyb.* 2015 nr 14, dod. *Historia*. – M. Gloger: Zaginiony pamiętnik Sienkiewicza. *Rekonstrukcja*, w zb.: *Sienkiewicz z innej strony*. Warsz. 2015 s. 39-52 (102a).

ROCZNICE SIENKIEWICZOWSKIE 1

546. [Projekty Fundacji im. H. Sienkiewicza:] R.M., emeryt. *Gaz. Por.* 2 gr. 1916 nr 321; *Głos Nar.* 1916 nr 564; *Gon. Wiecz.* 1916 nr 642; *Gaz. Nar.*, Pozn. 1916 nr 165. – Stypendium im. Sienkiewicza. *Gon. Por.* 1916 nr 590. – Fundusz stypendialny im. Sienkiewicza. *Prz. Por.* 1916 nr 323. – Dział Sienkiewiczowski w Muzeum Narodowym Miejskim w Warszawie. *Kur. Pol.*, Warsz. 1916 nr 322.

– Bursy, ochronki, żłobki. *Czas* 1916 nr 605; *Głos Nar.* 1916 nr 572; *Godz. Pol.* 1916 nr 33; *Kur. Lw.* 1916 nr 596, 689; *Prz. Por.* 1916 nr 326, 327; *Prz. Wiecz.* 1916 nr 335; Po zgonie Sienkiewicza; Sienkiewicz i dzieci polskie. *Kur. Pozn.* 1917 nr 8, dod.; *Kur. Warsz.* 1917 nr 35. – Ulice im. Sienkiewicza. *Godz. Pol.* 1916 nr 326; [Przemianowanie ulicy Nowo-Siennej w Warszawie na ulicę Sienkiewicza]. *Gaz. Por.* 2 gr. 1916 nr 321; *Prz. Por.* 1916 nr 321, 322; *Gaz. Nar.*, Pozn. 1916 nr 169; *Głos Nar.* 1916 nr 593; *Kur. Warsz.* 1916 nr 358; *Prz. Wiecz.* 1916 nr 354; Ulica i park Sienkiewicza w Łodzi, nr 338; [Ulica im. Sienkiewicza w Tyflisie]. *Dz. Pozn.* 1916 nr 291; A. Lednicki: Ulica Sienkiewicza w Tyflisie. *Prz. Wiecz.* 1917 nr 62; *Kur. Pozn.* 1917 nr 53, dod. – Dr G.Ol. [G. Olechowski]: Duchy niepodległości. Pełnolecie od zgonu Sienkiewicza. *Kur. Zach.*, Sosnow. 1917 nr 320. – Pierwsza rocznica śmierci Sienkiewicza. *Kur. Lw.* 1917 nr 358; *Kur. Warsz.* 1917 nr 316. – Obchód Sienkiewiczowski. *Dz. Pozn.* 1917 nr 272. – H. Sienkiewicz. W rocznicę zgonu. *Jeniec Pol.*, Le Puy 1917 nr 7. – W pierwszą rocznicę śmierci H. Sienkiewicza. Wspomnienie. *Gaz. Nar.*, Pozn. 1917 nr 337. – W sprawie utworzenia Akademii im. H. Sienkiewicza. Warsz. 1917 s. 12 [druk ulotny]. – Odezwa w sprawie utworzenia Akademii mającej na celu popieranie i rozwój wszechstronnej umysłowości polskiej im. H. Sienkiewicza. *Kur. Warsz.* 1917 nr 97, wyd. wieczorne, s. 6. – Po zgonie Sienkiewicza. Akademia im. H. Sienkiewicza [projektowana w Warszawie fundacja

na cele literackie, humanitarne i in.]. *Kur. Pozn.* 1917 nr 86 dod., s. 3. – O fundację 20 milionową im. H. Sienkiewicza. *Kur. Pozn.* 1917 nr 134 dod. – Akademia im. H. Sienkiewicza. *Gaz. Nar.*, Pozn. 1917 nr 157. – 20 milionów przyszłej akademii Sienkiewiczowskiej. *Gaz. Nar.*, Pozn. 1917 nr 211, toż; *Iskra*, Sosnowiec 1917 nr 136. – P. Dąbkowski: Akademia Sienkiewiczowska w Warszawie. Kilka uwag nad projektem. *Gaz. Wiecz.*, Lwów 1917 nr 3561.

547. Dr.: Czeski dziennikarz-żołnierz w Obłęgorku [streszcz. art. „W majątku H. Sienkiewicza” w praskiej *Narodnej Polityce*]. *Kłoso Pol.*, dod. do *Oreodownika*, Pozn. 1918 nr 32. – A. Szlagowski: Mowa w drugą rocznicę zgonu H. Sienkiewicza powiedziana w Katedrze Metropolitalnej św. Jana dn. 15. listopada 1918, w zb.: *Mowy narodowe*. Pozn. [1927] s. 54-58. – S. Żukowski: Pamięci Sienkiewicza. Kazanie wygłoszone na nabożeństwie żałobnym w bazylice archikatedralnej we Lwowie. Lwów 1918. – W rocznicę śmierci H. Sienkiewicza. *Drużyna*, Warsz. 1918 nr 16. – Druga rocznica zgonu śp. H. Sienkiewicza; Rocznicą zgonu Sienkiewicza; W rocznicę śmierci H. Sienkiewicza; Obchód sienkiewiczowski; Mowa ks. Szlagowskiego wygłoszona podczas nabożeństwa w rocznicę zgonu Sienkiewicza. *Kur. Warsz.* 1918 nr 297, 316-318. – Fundacja im. Sienkiewicza. *Prz. Por.* 1918 nr 322. – I. Grabski: W sprawie odezwy do młodzieży w sprawie pomnika Sienkiewicza. *Brzask*, Pozn. 1919 s. 283-284. – J. Mirski: H. Sienkiewicz. *Dzień*, Lwów 1919 nr 36. – Z. Wasilewski: Na wschodnim posterunku. Księgi pielgrzymstwa 1915-1918. Warsz. 1919 s. 486 i n. – Akademia im. H. Sienkiewicza. *Il. Kur. Pol.* 1919 nr 122. – Ku uczczeniu pamięci Sienkiewicza. *Gon. Krak.* 1919 nr 120. – Z.D. [Z. Dębicki]: Pamięci Sienkiewicza. *Kur. Warsz.* 1920 nr 315. – A. Grzymała-Siedlecki: W czwartą rocznicę zgonu Sien-

kiewicza. *Rzeczpospolita*, Warsz. 1920 nr 152. – Akademia im. H. Sienkiewicza. *Gaz. Warsz.* 1920 nr 74. – Akademia im. H. Sienkiewicza [Fundacja zatwierdzona pod nazwą „Instytut im. H. Sienkiewicza”]. *Wiek Nowy*, Lwów 1920 nr 5664 z 10 IV.

– A. Grzymała-Siedlecki: W piątą rocznicę śmierci. *Rzeczpospolita* 1921 nr 313. – B.: H. Sienkiewicz w piątą rocznicę śmierci. 1846-1916-1921. *Głos Wielkop.* 1921 nr 48. – B.B. [B. Busiakiewicz]: H. Sienkiewicz. W piątą rocznicę śmierci. 1846-1916-1921. *Praca*, Pozn. 1921 nr 48. – O sprowadzenie zwłok H. Sienkiewicza. *Gaz. Warsz.* 1921 nr 125; *Orełdownik*, Pozn. 1921 nr 99. – S. Libicki: Niezapomniany. W 6 rocznicę śmierci H. Sienkiewicza. *Kur. Warsz.* 1922 nr 314. – Z. Wasilewski: Czyn Sienkiewicza. W 6 rocznicę śmierci. *Gaz. Warsz.* 1922 nr 312; H. Sienkiewicz w szóstą rocznicę zgonu. *Głos Wielkop.* 1922 nr 48; toż: *Praca*, Pozn. 1922 nr 48; H. Sienkiewicz w szóstą rocznicę zgonu. *Gaz.*

Por., Warsz. 1922 nr 312. – Kościuszko and Sienkiewicz Honored in Celebration. *Lakeside Punch*, Orchard Lake, USA 1922, XII. – O sprowadzenie zwłok H. Sienkiewicza. *Ziemia Przemys.* 1922 nr 6.

– A. Breza: H. Sienkiewicz jako dziennikarz. W rocznicę śmierci. *Praca*, Pozn. 1923 nr 46. – C. [J. Czempiński]: Sprowadzenie zwłok H. Sienkiewicza [powstanie komitetu organizacyjnego]. *Kur. Warsz.* 1923 nr 334. – Sprowadźmy zwłoki Sienkiewicza na Wawel; Genialny twórca Trylogii leży w Vevey; 300 fr. szwajcarskich miesięcznie za przechowanie zwłok; Gdzie spoczną resztki wielkiego pisarza. *Dz. Bydg.* 1923 nr 269-300. – Kiedy sprowadzimy zwłoki Sienkiewicza do Polski? *Il. Kur. Codz.* 1923 nr 306. – [Odezwa Wileńskiego Komitetu Wojewódzkiego Sprowadzenia Zwłok Sienkiewicza w sprawie utworzenia fundacji kulturalno-humanitarnej im. H. Sienkiewicza]. *Reduta*, Wilno 1924 nr 9.

DRUGI POGRZEB SIENKIEWICZA

548. J. Balicki: Wielki stemik. (W dniu sprowadzenia prochów H. Sienkiewicza do Ojczyzny). *Kur. Lw.* 1924 nr 247. – A. Baudrillart: Oraison funèbre prononcée le 26 octobre 1924 en l'église polonaise de l'Assomption. *La Pologne*, Paryż 1924 nr 23 s. 563-566. – Fr. Bielak: Zwłoki Sienkiewicza wracają do kraju. *Głos Mieszczan.*, Krak. 1924 nr 1. – E. Bielenia: Prochom H. Sienkiewicza w hołdzie. *Piast*, Krak. 1924 nr 44. – X.S. Bielski: H. Sienkiewicz. *Śl. Radom.* 1924 nr 246. – A. Bogusławski: H. Sienkiewicz (1846-1916). *Żoł. Pol.* 1924 nr 43. – T. Brandowski: O znaczeniu H. Sienkiewicza w literaturze; Na spotkanie zwłok Sienkiewicza. Odczyt o Sienkiewiczu w Czyżkówku. *Dz. Bydg.* 1924 nr 247, 250. – A.B. [A. Breza]: Sprowadzenie zwłok Sienkiewicza. *Rzeczpospolita*, Warsz. 1924 nr 262. – A.Br. [A. Breza]: Dwa portrety [wykonane przez R. Lewandowskiego]. *Rzeczpospolita*, Warsz. 1924 nr 275. – A. Bronarski: La translation du corps d' H. Sienkiewicz. *Les Amis de la Pologne* 1924 nr 12. – W. Bruchnalski: Na dzień sprowadzenia prochów H. Sienkiewicza do Ojczyzny. 26 paźdź. 1924. Lwów 1924 s. 16. – I. Chrzanowski: W dniu pogrzebu Sienkiewicza. Przemówienie podczas uroczystej akademii żałobnej w sali posiedzeń Rady Miejskiej w Warszawie dnia 26 października 1924. *Głos Nar.* 1924 nr 246 i odb. Krak. 1924 s. 13; przedr. w: *Literatura a naród. Odczyty, przemówienia, szkice literackie.* Lwów 1936. – I. Chrzanowski, J. Kallenbach, K. Morawski: O sprowadzenie zwłok Sienkiewicza. *Głos Nar.*, Krak. 1924 nr 150. – T. Czaki: Z okazji sprowadzenia zwłok H. Sienkiewicza. *Strzelec*, Warsz. 1924 nr 19-20. – J. Czempiński: Jak się odbył pogrzeb H. Sienkiewicza w Vevey. *Kur. Warsz.* 1924 nr 296. – J. Czempiński: H. Sienkiewicz. *Plomyk*, Warsz. 1924/1925 nr 8 s. 86-89. – Czytelnik: Około przeniesienia zwłok Sienkiewicza. *Kur. Pozn.* 1924 nr 237. – J. Czyściecki: Czy należy czcić H. Sienkiewicza. *Świat Słów*, Krak. 1924

nr 23. – (ac) [A. Ćwikowski]: H. Sienkiewicz. *Dz. Lud.*, Lwów 1924 nr 246. – A. Černy: Návrat Sienkiewiczze, M. Hysek: H. Sienkiewicz, Z českých prekladů H. Sienkiewiczze, w: *Památky H. Sienkiewiczze národ československy.* Praha 1924 s. 12. – Z. Dębicki: Powrót do Ojczyzny. *Tyg. Il.* 1924 nr 43. – [S. Dobrzycki]: Przemówienie J.M. Rektora Dobrzyckiego ku czci Sienkiewicza w auli Uniwersytetu Poznańskiego. *Kur. Pozn.* 1924 nr 237. – W. Doda: Kim był H. Sienkiewicz dla młodego pokolenia. Przemówienie wygłoszone w imieniu młodzieży akademickiej na uroczystej akademii ku czci H. Sienkiewicza, urządzonej staraniem Uniw. Jagiell. w auli w dniu 24 paźdź. 1924 r. Krak. 1924 s. 11 i odb.: Krak.-Tarnów 1925 s. 16. – I. Esih: Literarna i umjetnička fizjonomija H. Sienkiewiča. Prilikom prenosa pjesnikova praha iz Veveja u Warszawu. *Vijenac*, Zagrzeb 1924 s. 633. – H. Ewald: Młodzież polska w hołdzie H. Sienkiewiczowi. *Dz. Bydg* 1924 nr 290, 291. – (fg) [F. Gembicki]: U trumny Sienkiewicza. *Gaz. Por.*, Warsz. 1924 nr 297; F. Gembicki: Hołd Częstochowy dla twórcy Trylogii. *Gaz. Por.*, Warsz. 1924 nr 297; Fg. [F. Gembicki]: Twórca „Potopu” u stóp Jasnej Góry. *Gaz. Por.*, Warsz. 1924 nr 294. – A. Grzymała-Siedlecki: Na ojczyzny łono. (Sprowadzenie zwłok Sienkiewicza do kraju). *Hallerczyk*, Bydg. 1924 nr 4. – [A. Grzymała-Siedlecki:] H. Sienkiewicz. *Tyg. Pol.*, Charbin 1924 s. 139. – Z. Guzowska: Z moich wspomnień. Pamięć H. Sienkiewicza. *Śl. Pom.*, Toruń 1924 nr 250. – S. Guzowski: Nad wodą wielką i czystą. *Śl. Pom.*, Toruń 1924 nr 266-267. – F. Gwiżdż: Hołd Sienkiewiczowi. *Gaz. Lud.*, Warsz. 1924 nr 43. – M.H. [M. Hausnerowa]: Sienkiewicz, piewca przeszłości. *Dz. Lud.*, Lwów 1924 nr 246. – J. Herniczek: 15 listopada 1916 roku... *Kur. Pozn.* 1924 nr 249. – W. Horzyca: Śladami dziejowych tragedij. *Wiad. Lit.* 1924 nr 43. – W. Jabłoński: Z powodu sprowadzenia zwłok H. Sienkiewicza. *Nasz Prz.*, Warsz. 1924 nr 292. – Jah [J. Harnisz-Smiechow-

- ski]: Pogrzeb Sienkiewicza. *II. Kur. Codz.* 1924 nr 289. – E. Jankowski: Muzeum Sienkiewicza. *Kur. Warsz.* 1924 nr 306/307. – T. Jaworski: U trumny H. Sienkiewicza. *Tyg. Pol.*, Charbin 1924 s. 142. – K. Jędrzejewski: H. Sienkiewicz. (Mowa wygłoszona na uroczystej Akademii w Teatrze Miejskim w Płocku dn. 27 paźdż. 1924 r.). *Dz. Płoc.* 1924 nr 254, 255, 257-260 i odb., Płock 1924 s. 16. – J. Kallenbach: Sienkiewiczowi podzwonne. Przemówienie wygłoszone na uroczystej akademii w auli Uniwersytetu Jagiellońskiego dnia 24 X 1924. *Prz. Współcz.* 1924 nr 31 s. 178-186. – E. Karajordanov: Prenasjanie tlenite останки на Sienkiewicza w Polsce. *Polsko-Błgarski Pregled*, Sofia 1924 nr 24-25. – W. Karmański: Ku czci H. Sienkiewicza. *Gaz. Radom.* 1924 nr 44, 45. – J.K.: List do Redakcji ... z powodu obchodu sprowadzenia zwłok H. Sienkiewicza. *Pol. Odrodz.*, Krak. 1924 nr 21. – J. Kasprzewicz: Z mowy żałobnej 20 grudnia 1916 we Lwowie. *Warszawianka*, 1924 nr 1. – M. Kazecka: „Żaden człowiek, co stał się duchem, nie umrze w grobie”. *Gaz. Por.*, Lwów 1924 nr 7226-7228. – Z. Kisielewski: H. Sienkiewicz. *Robotnik* 1924 nr 290-292. – Wł.K. [W. Koczewski]: Znad Lemanu - nad Wisłę. (Pogrzeb H. Sienkiewicza). *Iskry* 1924 nr 45. – P. Kleczkowski: Le retour des cendres de Sienkiewicz. *La Pologne*, Paryż 1924 nr 21 s. 491-495. – I. W. Kosmowska: H. Sienkiewicz. (Z powodu sprowadzenia zwłok wielkiego pisarza). *Siew* 1924 nr 40/41. – J. Kostecki: H. Sienkiewicz (1844-1916). *Pola Esperantisto*, Warsz. 1924 nr 9/10 s. 105-107. – A. Kowalski: H. Sienkiewicz. *Reduta*, Wil. 1924 nr 9. – W. Kozicki: Twórca bohaterów. *Sl. Pol.*, Lwów 1924 nr 294. – T. Kraushar: Testament Olszewskiego. *Kur. Warsz.* 1924 nr 300; toż pt.: Jak budzi ducha narodowego genialny autor „Krzyżaków”. *Postęp* 1924 nr 255. – J. Królińska: Dlaczego powinniśmy czcić pamięć H. Sienkiewicza. Lwów 1924 s. 28; Rec.: W. Kucharski: Z ruchu wydawniczego. *Sl. Pol.*, Lwów 1924 nr 286. – W.K. [W. Kubisz]: H. Sienkiewicz; Dwie uroczystości. *Dz. Ciesz.* 1924 nr 246, 248. – J. Kucharzewski: Pamięci H. Sienkiewicza. *Tyg. II.* 1924 nr 43. – M. Kwaskowski: Królewski grobowiec. *Twórcz. Młod. Pol.* 1924 nr 8. – R. Kwiatkowski: H. Sienkiewiczowi, marszałkowi ducha żołnierskiego. *Pol. Zbroj.* 1924 nr 294. – St.A. Langie: Z ziemi obcej do polskiej. *Czas* 1924 nr 245. – W. Lewandowski: Król Ducha polskiego powraca... *Prz. Wol.*, Łuck 1924 nr 21. – E.L. [E. Ligocki]: Akademia Sienkiewiczowska. *Kur. Pozn.* 1924 nr 232. – E. Ligocki: Gwiazdo zaranna... *Kur. Pozn.* 1924 nr 249. – J. Lorentowicz: U jego prochów. *Expr. Por.* 1924 nr 297. – J. Luboński: Hołd Wielkiemu Hetmanowi Narodu. *Sl. Radom.* 1924 nr 246. – M.M.: Powrót na ojczyzny łono. *Praca*, Pozn. 1924 nr 44 s. 2. – M. Marczak: Ku uczczeniu Sienkiewicza. *Głos Nar.*, Krak. 1924 nr 257. – W. Mazur: Cieniom Wodza w dniu przejazdu prochów Jego przez Zagłębie. *Iskra*, Sosnow. 1924 nr 244. – T. Mendrys: Jakim winien być nasz hołd dla Sienkiewicza. *Rzeczpospolita* 1924 nr 294. – J.N. Miller: Qualis artifex pereo!... *Wiad. Lit.* 1924 nr 43. – St. Monar [M. Arct]: H. Sienkiewicz. *Moje Pisem.* 1924 nr 42. – A. Münnich: H. Sienkiewicz (15 XI 1916-26 X 1924). *Sl. Pom.*, Toruń 1924 nr 250, 252. – M.P.: Cieniom H. Sienkiewicza. *Młodz. Pol. Czer. Krzyża*, Warsz. 1924 nr 16. – N.B.: Uroczystość „Trylogii”. *Pro Patria* 1924 nr 11. – J. Stycz [H. Naglerowa]: Twórca wolności. *Echo Warsz.* 1924 nr 281. – J. Niemiec: H. Sienkiewicz. Popularny zarys życia i twórczości. Orłowa, [Nakł. Komitetu 1924] 1924 s. 61. – A. Nowaczyński: W dzień pogrzebu. *Warszawianka* 1924 nr 2. – S. Nowakowski: H. Sienkiewicz, czwarty wieszcz narodu. *Dzień Pol.*, Warsz. 1924 nr 247.
- 549.** H. Opieński: Dzień Sienkiewicza w Vevey. *Dz. Pozn.* 1924 nr 250. – (p): Na sprowadzenie zwłok Sienkiewicza. *Placówka Kresowa*, Biała 1924 nr 36. – P.M.: Kiedy powraca na ojczyzny łono. *Dz. Pozn.* 1924 nr 249. – [I. Paderewski o Sienkiewiczu]. (Mowa wygłoszona 21 X 1924 w Vevey z okazji przewiezienia zwłok do kraju). *Gazette de Lausanne* 1924 nr 293; przedr.: Sienkiewicz wrócił na łono Ojczyzny! (Z mowy mistrza Paderewskiego wygłoszonej na ziemi szwajcarskiej). *Wolne Sl.*, Krak. 1924 nr 39; przedr.: *Tęcza*, Pozn. 1937 nr 2; fragm.: *Horizonty*, Fribourg 1946 nr 8. – (jp) [J. Pełeńska]: Jak Lwów uczcił pamięć H. Sienkiewicza. *Gaz. Por.*, Lwów 1924 nr 7227. – B. Penev: Sienkiewicz w kulturze słowiańskiej (przemówienie pisarza bułgarskiego na Akademii w Ratuszu). *Gaz. Warsz.* 1924 nr 297. – W. Piotrowski: Uroczystości Sienkiewiczowskie [spraw.]. *Życie Wołynia*, Łuck 1924 nr 39-41, 43. – I. Płazewski: O tym, który krzepił serca polskie. *Wola Ludu*, Warsz. 1924 nr 44. – Połaniecki [pseud.]: H. Sienkiewicz w historii. *Rzeczpospolita*, Warsz. 1924 nr 294. – J.P. [J. Porazińska]: Ostatni hołd złożony prochom H. Sienkiewicza. *Młodz. Pol. Czerw. Krzyża*, Warsz. 1924 nr 16. – J.P. [J. Porazińska]: O H. Sienkiewiczu. *Płomyczek* 1924/1925 nr 8. – M. Porwit: Duch żołnierski w twórczości Sienkiewicza. *Żoł. Pol.* 1924 nr 44; toż: *Kur. Warsz.* 1924 nr 300; toż w: Zbiór materiałów dla organizatorów Dnia Sienkiewiczowskiego. Lwów 1933. – Ant.P. [A. Potocki]: Uczczenie Sienkiewicza w Sorbonie. *Nowy Świat*, Nowy Jork 1924

z 28 XII. – Przechodzień: Uroczystość Sienkiewiczowska w Vevey. *Kur. Pozn.* 1924 nr 258. – Q: Ostatnie chwile Sienkiewicza. *Sl. Pol.* 1924 nr 294. – R. Renard: Witaj Mistrzu! Ceniom śp. H. Sienkiewicza. *Trubadur Pol.* 1924 nr 46. – K.H. Rostworowski: Ciebie, Boże, chwalimy. *Głos Nar.*, Krak. 1924 nr 246. – M. Róg: Powrót zwłok H. Sienkiewicza do Polski. *Wyzwolenie*, Warsz. 1924 nr 43, 44. – T. Seib: H. Sienkiewicz. *Chłop. Sztańd.*, Chocznia 1924 nr 45. – M. Skr. [M. Skrudlik]: Tam, gdzie spocznie Sienkiewicz. *Gaz. Por.*, Warsz. 1924 nr 295. – M. Smolarski: Wjechał na kurhan Książę Jeremi. Ceniom Twórcy Trylogii. *Gaz. Por.*, Warsz. 1925 nr 295. – St. Stroński: Król Duch; Za trumną. *Warszawianka* 1924 nr 1, 2. – S. Strzetelski: Zwłoki Sienkiewicza w Pradze. *Gaz. Por.*, Warsz. 1924 nr 294. – S. [W. Styrylski]: H. Sienkiewicz. *Młoda Pol.*, Krak. 1924 nr 20. – B.S. [B. Szarlitt]: Przegląd prasy. Pogrzeb Sienkiewicza, Requiem aeternam. *Echo Warsz.* 1924 nr 283. – J. Szczepkowski: Popularność H. Sienkiewicza. Pogrzeb H. Sienkiewicza. *Zoł. Pol.* 1924 nr 43, 44. – S. Szczunowski: Na sprowadzenie zwłok H. Sienkiewicza. *Gaz. Radom.* 1924 nr 44, 45; toż: *Sl. Radom.* 1924 nr 246; *Ziemia Sieradz.* 1924 nr 43; *Iskra*, Sosnow. 1924 nr 245. – A. Szlagowski: Mowa wypowiedziana przy złożeniu zwłok śp. H. Sienkiewicza do podziemi w Katedrze Metropolitalnej św. Jana dnia 11 października 1924 r., w zb.: Mowy narodowe. Pozn. [1927] s. 223-227. – M. Szykowski: List z Pragi [uroczystości Sienkiewiczowskie w Czechach]. *Rzeczpospolita*, Warsz. 1924 nr 334; toż: *Sl. Pol.*, Lwów 1924 nr 336. – J.A. Święcicki: Sprowadzenie zwłok śp. H. Sienkiewicza do Warszawy. „Nieśmiertelne Jego zasługi jako genialnego i najżarliwszego patrioty” [z fragm. listów Sienkiewicza]. *Rocznik Weteranów 1863*. Warsz. 1924 s. 81-99. – W. Tarnawski: Odczyt o Sienkiewiczu. (Wygłoszony w czasie uroczystej akademii ku czci Sienkiewicza w „Sokole” w Przemyślu dn. 26 paźdz. 1924 r.). *Ziemia Przemys.* 1924 nr 45-46. – B. Terlecki: Przechadzki po Równem. *Życie Wołynia*, Łuck 1924 nr 40. – W. Trąmpczyński: Odezwawa prezesa Komitetu Sienkiewiczowskiego, marszałka... *Echo Warsz.* 1924 nr 280. – [T. Turek, F. Flak]: O H. Sienkiewiczu. *Łowicz* 1924 s. 15. – L. Tylman: Echa obchodu Sienkiewiczowskiego w Szwajcarii. *Iskra*, Sosnow. 1924 nr 260. – Fr. Unger: Do uroczystości Sienkiewiczowskich. *Wiad. Pol.-Słowac.*, Ciesz. 1924 nr 10. – Z.G. Urbanyi: Obchody Sienkiewiczowskie w Bydgoszczy. *Dz. Bydg.* 1924 nr 251. – M. Uzdowski: O prochy Słowackiego. (Na marginesie sprowadzenia zwłok Sienkiewicza). *Głos Prawdy*, Warsz. 1924

nr 62. – W.B.: O sprowadzenie zwłok Sienkiewicza. *Łowiczanie*, 1924 nr 21. – M. Walicki: Pamięci H. Sienkiewicza. *Prąd*, Warsz. 1924 nr 6 s. 160-163. – W. Włoch: Pogrzeb H. Sienkiewicza 22 listopada 1916 w Vevey; Niezniszczalne moce. Kim dla nas Sienkiewicz? Przemówienie d-ra... na Akademii ku czci H. Sienkiewicza, urządzonej przez „Pologne et la Guerre” w Lozannie w dniu 27 grudnia 1916 roku. *Echo Warsz.* 1924 nr 281. – J. Włost: Złożenie hołdu H. Sienkiewiczowi. *Sprawa Rob.* 1924 nr 44. – A. Wojtecki: H. Sienkiewicz. *Sprawa Rob.* 1924 nr 13. – A. Wolmar: Krypta H. Sienkiewicza. *Kur. Warsz.* 1924 nr 10; Krypta Sienkiewicza, nr 301 wiecz. s. 2-6. – J.S. Wydzga: „Ogniem i mieczem”. Wspomnienie o H. Sienkiewiczu. *Dzień Pol.*, Warsz. 1924 nr 247. – Z.W.: Zasłużeni dla ojczyzny. *Młodz. Pol. Czerw. Krzyża*, Warsz. 1924 nr 16. – Z. Zapała: W przededniu sprowadzenia zwłok H. Sienkiewicza; Sienkiewicz jako patriota. *Ziemia Sieradz.* 1924 nr 43, 44. – E. Zlatoustova: Ch. Senkevič, život i tvorčestvo. Skazka četena na 16 XI 1924 god v Slavjankoto Družestvo na XIV Slavjanska svešta, posvetena na pamet'ta na velikija polski pisatel po slučaj prenasjaneto tlenit'e mu ostaniki ot Švejcarija v Varšava. *Sofija* 1924 s. 31. – W.Ż. [W. Życka]: Akademia w uniwersytecie ku uczczeniu śp. H. Sienkiewicza. *Dz. Wil.* 1924 nr 246. – Z. Żywicki: Sienkiewiczowi w hołdzie. *Wiek Nowy*, Lwów 1924 nr 7003.

550. Sprawozdania anonimowe wg tytułów czasopism.

Czas, Krak. 1924 nr 245-246 Wielkość H. Sienkiewicza; Pokolenie Sienkiewicza; Pogrzeb; Na polskiej ziemi. – *Česke Slovo*, Praha 1924; inf.: Kronika polityczna. *Kur. Warsz.* 1924 nr 295 s. 2-3. – *Dz. Bydg.* 1924 nr 35 Ulica Sienkiewicza w Preszburgu [Bratysława]; nr 141 Komitet sprowadzenia zwłok H. Sienkiewicza; nr 213, 228, 232, 236-239, 241-248, 251-252 H. Sienkiewicz spocznie w katedrze warszawskiej; Kiedy będą złożone zwłoki Sienkiewicza na Wawelu; Gest Czechów wobec wielkiego pisarza. Zwłokom Sienkiewicza oddano honory wojskowe; Warszawa - ku czci Sienkiewicza; Udział prezydenta Wojciechowskiego w pogrzebie Sienkiewicza; Kraków chce złożyć hołd zwłokom Sienkiewicza; Sienkiewicz spocznie w katedrze św. Jana. W podziemiach katedry znaleziono mnóstwo nieznanych zwłok; Posiedzenie Komitetu dla uczczenia zwłok Sienkiewicza; Uroczysty obchód ku czci Sienkiewicza w Bydgoszczy; Przewiezienie zwłok Sienkiewicza manifestacją polsko-francuską; Cały świat będzie czcił pamięć Sienkiewicza; Jugosławia domaga się aby zwłoki Sienkiewicza wieziono przez Lublanę; Ku czci

Sienkiewicza; Uroczystości Sienkiewiczowskie w Bydgoszczy; Jak Czesi uczczą pamięć Sienkiewicza, Jak Kraków uczci pamięć Sienkiewicza; [Odezwa komitetu Sienkiewiczowskiego m. Bydgoszczy]; Przed pogrzebem Sienkiewicza; Uroczysty kondukt pogrzebowy przez Szwajcarię, Austrię i Czechosłowację; Konferencja Prezesów ku uczczeniu H. Sienkiewicza. Towarzystwo bydgoskie w uroczystościach w Warszawie; Sienkiewicz wraca do Ojczyzny; Uroczystość w Vevey i Bernie; Program uroczystości w Pradze; Zwłoki Sienkiewicza opuszczają Szwajcarię; Obchód Sienkiewicza w Nakle; Polacy w Anglii ku czci Sienkiewicza; Program obchodu Sienkiewiczowskiego w Bydgoszczy; Zwłoki Sienkiewicza w Ojczyźnie; Złożenie zwłok Sienkiewicza w katedrze św. Jana; Depesze z okazji uroczystości Sienkiewiczowskich; Co pisze prasa francuska o Sienkiewiczu; „Wyzwolenie” lży Sienkiewicza; Po uroczystościach Sienkiewiczowskich w Bydgoszczy; nr 259 Awantura Rabski - Miedziński. „Wyzwolenie” potępia artykuł organu zniesławiający prochy Sienkiewicza; nr 268 Obchód Sienkiewiczowski w Tow. Czeladki Katolickiej; nr 276 Krypta z grobowcem H. Sienkiewicza w katedrze św. Jana w Warszawie [z rys.]. – *Dz. Pozn.* 1924 nr 242, 244, 247-250, 274 Czechosłowacja czci pamięć Sienkiewicza; Hołd Jugosławii dla Sienkiewicza; Szwajcarią w hołdzie Sienkiewiczowi; Hołd Sienkiewiczowi; Przewiezienie zwłok Sienkiewicza; Poznań w hołdzie Sienkiewiczowi, Warszawa w hołdzie Sienkiewiczowi; Uroczystość Sienkiewiczowska w Paryżu; Uczczenie Sienkiewicza w Kolonii. – *Dz. Wil.* 1924 nr 139, 153, 244-246, 248 W sprawie sprowadzenia zwłok Sienkiewicza do kraju. Odezwa; nr 153 Ku uczczeniu pamięci Sienkiewicza; W hołdzie Sienkiewiczowi; H. Sienkiewicz; Akademia w Uniwersecie ku uczczeniu śp. H. Sienkiewicza; Sprowadzenie zwłok śp. Sienkiewicza. – *Dzień Pol.*, Warsz. 1924 nr 110, 231, 234, 236-238, 241-249 Sprowadzenie zwłok H. Sienkiewicza; Czesi H. Sienkiewiczowi; Królewski pochód zwłok H. Sienkiewicza; Pogrzeb H. Sienkiewicza; Obchody ku czci Sienkiewicza; Nabożeństwo za Sienkiewicza. – *Dzień Tryb.*, Piotr. 1924 nr 51, 58, 60, 62, 64, 66-69 Czesi w hołdzie Sienkiewiczowi; Obchody Sienkiewiczowskie; Wiedeń Sienkiewiczowi; Włochy ku czci Sienkiewicza; Program uroczystości ku czci H. Sienkiewicza; Wolna ziemia Helwetów ze ciężą żegna Sienkiewicza; H. Sienkiewicz w ziemi Piotrkowskiej. Program uczczenia; Piotrków Sienkiewiczowi. Pierwszy dzień uroczystości w Piotrkowie; Uroczystości w Częstochowie; Bułgaria ku czci Sienkiewicza; Rząd francuski

w hołdzie Sienkiewiczowi; Stolica Polski Sienkiewiczowi; Złożenie zwłok H. Sienkiewicza w podziemiach katedry św. Jana.

551. *Echo Warsz.* 1924 nr 277-279, 281-283, 386 Krypta dla Sienkiewicza; Akademia ku czci H. Sienkiewicza w Teatrze Narodowym; Przed pogrzebem zwłok H. Sienkiewicza; Zwłoki H. Sienkiewicza w drodze do Polski; Zwłoki Sienkiewicza w drodze do ojczyzny; W Wiedniu i w Pradze przedstawiciele rządu i ludności składają im hołd należny; Przed sprowadzeniem prochów śp. H. Sienkiewicza; In memoriam H. Sienkiewicza; List o Sienkiewiczu. Lozanna w listopadzie 1916 [głos emigracji polskiej, która w 1916 roku była odcięta od kraju]; Mistrz słowa wraca na ojczyzny łono; Dzień Sienkiewicza w stolicy; Mussolini o Sienkiewiczu; Telegram premiera włoskiego do premiera polskiego; Uroczystości Sienkiewiczowskie w Jugosławii; Hołd Polonii paryskiej dla Sienkiewicza; Jedyne „Wyzwolenie” zwalcza Sienkiewicza; Wczoraj zwłoki Sienkiewicza spoczęły na wieki w Katedrze Ś-go Jana; Uroczystości Sienkiewiczowskie w Bułgarii. – *Expr. Por.* 1924 nr 182 Sprowadzenie zwłok H. Sienkiewicza do ojczyzny; nr 286, 297, 298 Sprowadzenie zwłok H. Sienkiewicza; Uroczystości pogrzebowe H. Sienkiewicza; Stolica Polski złożyła na sen wieczny prochy Mistrza Narodu. – *Gaz. Adm. i Policji Państw.* 1924 nr 43 s. 931 Pogrzeb Sienkiewicza. – *Gaz. Kalis.* 1924 nr 246, 247 H. Sienkiewicz. W dniu złożenia zwłok Jego do krypty Katedry w Warszawie; Pogrzeb Sienkiewicza w Warszawie. – *Gaz. Kiel.* 1924 nr 43-44 Program uczczenia pamięci H. Sienkiewicza; Uroczystości Sienkiewiczowskie w Europie, w Polsce i w Kielcach. – *Gaz. Kresowa, Frysztat* 1924 nr 43 Zwłoki H. Sienkiewicza w Piotrowicach. – *Gaz. Lud.*, Warsz. 1924 nr 44 Pogrzeb H. Sienkiewicza. – *Gaz. Podhal.* 1924 nr 42, 44, 45 Kronika. Hołd Czech pamięci Sienkiewicza; Obchód Sienkiewiczowski; Kronika. Uroczystość Sienkiewiczowska w szkole. – *Gaz. Por.*, Lwów 1924 nr 7099 W sprawie sprowadzenia zwłok Sienkiewicza do kraju [odezwa Komitetu]; nr 7205, 7216, 7224-7227 Sprowadzenie zwłok Sienkiewicza do Polski; We Lwowie utworzył się dla tego celu komitet wojewódzki; Szczątki Sienkiewicza będą przeprowadzone przez terytorium Jugosłowiańskie? Prosi o to rząd belgradzki; Hołd wojska zwłokom Sienkiewicza; Przyjęcie zwłok Sienkiewicza w Pradze; Powrót na Ojczyzny łono; Hołd ceniom Twórcy Trylogii i „Krzyżaków” w Jugosławii; Uroczystości pogrzebu Sienkiewicza w Warszawie. – *Gaz. Por.* 2 gr 1924 nr 97, 115 Sprowadzenie zwłok Sienkiewicza do Polski; nr 252, 279, 282, 285-

296 Przed sprowadzeniem zwłok Sienkiewicza; Sprowadzenie zwłok H. Sienkiewicza: program uroczystości; W hołdzie Sienkiewiczowi; Uroczystości w Szwajcarii; Hołd Sienkiewiczowi. Komitet Polski w Vevey; Udział Włoch w hołdzie Sienkiewiczowi; Kraków - Sienkiewiczowi; Przed pogrzebem H. Sienkiewicza; Prochy Hetmana literatury w drodze do Ojczyzny; Uroczystości Sienkiewiczowskie; Zwłoki Sienkiewicza w Pradze; Stolica wita prochy wielkiego Polaka. Sienkiewicz na ziemi ojczystej; Tam, gdzie spocznie Sienkiewicz; Królewski powrót H. Sienkiewicza; Sienkiewicz w ziemi ojczystej; U trumny Sienkiewicza; nr 313, 316 Po pogrzebie H. Sienkiewicza; 1925 nr 2 Obchód Sienkiewiczowski w Bułgarii. – *Gaz. Radomska* 1924 nr 43-45 Uczczenie zwłok H. Sienkiewicza w Radomsku; Hołd Radomska dla wielkiego duchowego wodza narodu, H. Sienkiewicza. – *Gaz. Warsz.* 1924 nr 268 Przeniesienie zwłok H. Sienkiewicza; nr 275 Czesi a Sienkiewicz; nr 282, 284, 285, 287, 289-296 Sprowadzenie zwłok Sienkiewicza; Uczczenie pamięci Sienkiewicza; Przed pogrzebem H. Sienkiewicza; Uroczystości Sienkiewiczowskie. Odświeżenie tablicy w Vevey; Uroczystości Sienkiewiczowskie; Uroczystości w Pradze; Nad trumną Sienkiewicza; U zwłok Sienkiewicza; Królewski powrót H. Sienkiewicza; Sienkiewicz na ziemi polskiej; Ku czci Sienkiewicza; Akademia ku czci Sienkiewicza; Pogrzeb H. Sienkiewicza; Nabożeństwo żałobne za Sienkiewicza; We Francji o Sienkiewiczu; Benito Mussolini, depesza; nr 314 Echa sienkiewiczowskie. Manifestacje w Jugosławii; nr 323 Na dobre. Obchód Sienkiewiczowski w Paryżu; Echa pogrzebu H. Sienkiewicza. *Gaz. Warsz.* 1925 nr 9.

– *Głos Lub.* 1924 nr 306 Janów Lubelski składa hołd H. Sienkiewiczowi. – *Głos Nar.*, Jersey City 1924 nr 46, 50 Uroczystości Sienkiewiczowskie w Warszawie. – *Głos Nar.*, Krak. 1924 nr 236-252 Powrót Sienkiewicza do Ojczyzny; Przed pogrzebem Sienkiewicza; Przed sprowadzeniem zwłok Sienkiewicza; Wieczór ku czci H. Sienkiewicza; Hołd Makowa Sienkiewiczowi; Przewiezienie zwłok Sienkiewicza do Polski; Powrót zwłok Sienkiewicza do Ojczyzny; Kraków w hołdzie Sienkiewiczowi; Jak Sienkiewicz zasłużył się klasztorowi Jasnogórskiemu; Kto reprezentuje Kraków na pogrzebie Sienkiewicza?; Powrót prochów Sienkiewicza; Jak Polska witała zwłoki swego wielkiego Syna; Złożenie zwłok Sienkiewicza w podziemiach Katedry Św. Jana; Uroczysty obchód w Warszawie; Uroczystości Sienkiewiczowskie w kraju i za granicą; Uroczystości ku czci Sienkiewicza; Obchody Sien-

kiewiczowskie w kraju; Echa uroczystości Sienkiewiczowskich; Obchody Sienkiewiczowskie na prowincji; nr 277 Obchód ku czci Sienkiewicza w Kolonii. – *Głos Zagł.* 1924 nr 36 Przewiezienie zwłok H. Sienkiewicza. – *Gon. Krak.* 1924 nr 44, 74 O sprowadzenie zwłok twórcy Trylogii; O zwłoki Sienkiewicza; nr 228-233, 239, 242-251 H. Sienkiewiczowi w hołdzie; Sienkiewicz a zagranica; Jak Czesi uczczą zwłoki Sienkiewicza?; W hołdzie szczątkom Sienkiewicza; Zwłoki H. Sienkiewicza w drodze do kraju; Uroczystości Sienkiewiczowskie; Hołd Szwajcarii Sienkiewiczowi; Uroczystości Sienkiewiczowskie w Krakowie; Uroczystości Sienkiewiczowskie [w Czechosłowacji]; Gdy zwłoki H. Sienkiewicza dotkną Ziemi Ojczystej...; Mowa Leopolda Staffa; Pogrzeb H. Sienkiewicza; Wieścimy światu sławę Nieśmiertelnego; Świat ku czci Sienkiewicza; Jasło w hołdzie Sienkiewiczowi; Zakończenie żałobnych uroczystości w Warszawie; nr 258 Echa pogrzebu Sienkiewicza; nr 267 Ku czci Sienkiewicza; nr 275 Obchód sienkiewiczowski w Paryżu; 1925 nr 1, 2 Echa pogrzebu H. Sienkiewicza.

– *Il. Kur. Codz.* 1924 nr 39 Bulwar H. Sienkiewicza; nr 53 Sprowadzenie zwłok Sienkiewicza; nr 114, 118 O sprowadzenie zwłok Sienkiewicza do Polski; nr 181 O zwłoki H. Sienkiewicza; nr 251 Zwłoki Sienkiewicza przybędą do Polski w październiku; nr 272, 275, 278, 279, 280, 289-297 Hołd czeski dla zwłok Sienkiewicza; Przygotowania do przewiezienia zwłok Sienkiewicza do Polski; Uroczystości pogrzebowa zwłok H. Sienkiewicza; Inicjatywa sprowadzenia zwłok H. Sienkiewicza do kraju wyszła z Krakowa; Grób H. Sienkiewicza w Vevey; Znaczenie Sienkiewicza dla świata i Polski; Wielka mowa Paderewskiego; Może i musi się znaleźć czas na wystawienie zwłok Sienkiewicza w Krakowie; Szwajcaria żegna prochy Sienkiewicza; Jak Wiedeń uczci prochy Sienkiewicza? Ustalenie programu uroczystości Sienkiewiczowskich w Krakowie; Zwłoki Sienkiewicza w drodze do kraju; Wielka manifestacja Górnego Śląska na cześć pamięci Sienkiewicza; Hołd Polonii londyńskiej prochom Sienkiewicza. Jak wygląda krypta, gdzie spoczną zwłoki; Delegacja miasta Krakowa na pogrzebie Sienkiewicza; Kraków przed żałobną manifestacją Sienkiewiczowską; Za trumną; Vevey w hołdzie Sienkiewiczowi; Gdy wraca na Ojczyzny łono...; W triumfie wrócił na Ojczyzny łono. Zwłoki Sienkiewicza przybyły do Polski. Kraków w dniu sprowadzenia zwłok Sienkiewicza do kraju; Ojczyzna przyjęła zwłoki Sienkiewicza na wieczny spoczynek; Prochy Sienkiewicza spoczęły w Katedrze Św. Jana

w Warszawie. – *Ilustracja*, Warsz. 1924 nr 24 Francja w hołdzie Sienkiewiczowi. – *Independent*, (Anglia?) 1924 t. 63 s. 438-439. A posthumous Triumph. – *Iskra*, Sosnow. 1924 nr 136, 242-246 W sprawie sprowadzenia zwłok Sienkiewicza do kraju. Odezwa; Komitety sienkiewiczowskie w powiecie będzińskim; Komitet uczczenia pamięci H. Sienkiewicza [w Sosnowcu]; Uroczystości sienkiewiczowskie w Zagłębiu; Uroczystości sienkiewiczowskie w stolicy; Uczczenie pamięci H. Sienkiewicza w Zagłębiu. – *Iskry* 1924 [Kowno?] nr 45 Pogrzeb H. Sienkiewicza. – *Le Journal de Pologne*, Warsz. 1924 nr 221, 232-236 Le retour des cendres de Sienkiewicz; Quelques souvenirs sur H. Sienkiewicz; Autour d'un cercueil; Les cendres de H. Sienkiewicz sont déposées à la Cathédrale; Cérémonies en l'honneur de Sienkiewicz; Le retour; La couquète; Une séance solennelle à lieu à Paris en l'honneur de H. Sienkiewicz.

552. *Kur. Inf. i Telegr.*, Warsz. 1924 nr 245 Kto chce zobaczyć pogrzeb Sienkiewicza, może znaleźć miejsce przy oknie na Krakowskim; nr 246 Pierwsza Brygada i Sienkiewicz. – *Kur. Lw.* 1924 nr 247 Dzieło jego życia niech się stanie pomostem przyjaźni obu narodów [Polski i Czechosłowacji]; Na granicy Polski. Pożegnalna manifestacja w Czechosłowacji; Metryka H. Sienkiewicza; Nabożeństwo żałobne w lwowskiej katedrze; Hołd zagranicy; nr 274 Przegląd chronologiczny dzieł H. Sienkiewicza. – *Kur. Łódz.* 1924 nr 346-348 Pogrzeb Sienkiewicza; Bułgaria czci pamięć wielkiego Polaka. – *Kur. Pol.*, Warsz. 1924 nr 285 Sprowadzenie zwłok Sienkiewicza; nr 288, 293, 294 Przed pogrzebem Sienkiewicza; nr 299 Echa pogrzebu H. Sienkiewicza. – *Kur. Por.*, Warsz. 1924 nr 170, 268 Sprowadzenie zwłok Sienkiewicza; nr 282-285, 290-297 Sprowadzenie zwłok Sienkiewicza; Ku uczczeniu pamięci H. Sienkiewicza; Pogrzeb H. Sienkiewicza w Vevey; W hołdzie Sienkiewiczowi; Arcybaszew o H. Sienkiewicz; Stolica Polski popiołom Sienkiewicza; Popioły Sienkiewicza w Katedrze Świętojańskiej; Parę uwag z powodu uroczystości Sienkiewiczowskich; 1925 nr 2 Uroczystości Sienkiewiczowskie w Bułgarii. – *Kur. Pozn.* 1924 nr 76, 212 Sprowadzenie zwłok Sienkiewicza; nr 234, 245-249 H. Sienkiewiczowi; Obchody ku czci H. Sienkiewicza; Uczczenie śp. H. Sienkiewicza przez naród czeski; Zrzeczenie się opłat za transport zwłok H. Sienkiewicza przez Szwajcarię, Austrię, Czechosłowację; Hołd Szwajcarów dla Sienkiewicza; Uroczystości Sienkiewiczowskie; W drodze do Polski; Nabożeństwa za Sienkiewicza; Uroczystości w Pradze Czeskiej; U granic Polski; H. Sienkiewicz.

– *Kur. Warsz.* 1924 nr 10 Krypta Sienkiewicza; nr 256, 257, 284, 286, 288-301, 304 Sprowadzenie zwłok śp. H. Sienkiewicza; Hołd Hetmanowi narodu; Przed pogrzebem H. Sienkiewicza; Chyba niedopatrzenie [pominięcie literatów polskich w składzie delegacji do Szwajcarii]; Sprowadzenie zwłok śp. H. Sienkiewicza; Przed pogrzebem H. Sienkiewicza; Naczelny Komitet Akademicki; Uroczystość sienkiewiczowska w Białogrodzie; Ostatnim szlakiem H. Sienkiewicza; Odślonięcie tablicy pamiątkowej w Vevey; Szlakiem ostatniej drogi H. Sienkiewicza; W przeddzień uroczystości; Znad Lemanu nad Wisłę; Jak odbył się pogrzeb H. Sienkiewicza w Vevey; Szlakiem ostatniej drogi H. Sienkiewicza; Sienkiewicz „Na ojczyzny łono”; W dniu sprowadzenia prochów H. Sienkiewicza do Warszawy; Pożegnanie zwłok Sienkiewicza w stolicy [o przemówieniach marszałka Trąpczyńskiego na dworcu, prezydenta Wojciechowskiego przed pomnikiem Mickiewicza, Z. Dębickiego oraz I. Chrzanowskiego na akademii w Ratuszu]; O Sienkiewicz w *Figaro*; nr 302-304 Ku czci H. Sienkiewicza [nabożeństwa, akademie, odczyty]; Telegramy; Obchody w Wiedniu, w Pradze i w Belgradzie; Echa pogrzebu Sienkiewicza; Listy z Górnego Śląska; Śląsk w hołdzie dla prochów Sienkiewicza; Kronika polityczna [Depesza jugosłowiańskiego ministra oświaty do prezydenta Wojciechowskiego]; Ulica Sienkiewicza w Radomiu; nr 305 Podziękowania [Dyrekcji Kolei Państwowych, Radzie Miejskiej i firmom, które przyczyniły się do obchodu Sienkiewiczowskiego]; nr 306 Niedzielną dod. il., Uroczystości żałobne ku czci H. Sienkiewicza, dokumentacja fotograficzna; nr 308 Echa uroczystości Sienkiewiczowskich [depesza Pierre de Coubertin]; nr 311-313 Wiadomości bieżące; Echa pogrzebu Sienkiewicza; Teksty telegramów i depesz dyplomatycznych; nr 315 Z kraju. Uroczystości Sienkiewiczowskie; nr 322 Ku czci Sienkiewicza [w Sofii]; nr 327 Uroczystość Sienkiewiczowska w Paryżu; nr 328 Wiadomości bieżące. Obchód sienkiewiczowski [w szkole powszechnej nr 120 przy ul. Stawki 21]. – *Kur. Wiecz.*, Krak. 1924 nr 241, 242 Zwłoki Sienkiewicza w drodze do Polski. – *Lakeside Punch*, Orchard Lake, USA 1924, XI. Literary Society in Honor of Sienkiewicz and Kościuszko. – *Młodz. Pol. Czerw. Krzyża*, Warsz. 1924 nr 16 O H. Sienkiewicz. – *Morning Post* z 21 X 1924 [spraw. z uroczystości]. – *Mysł Niepodl.* 1924 nr 732. H. Sienkiewicz. – *Naprzód* 1924 nr 242 Przewiezienie zwłok Sienkiewicza do Polski; nr 247 Złożenie zwłok w Katedrze Warszawskiej. – *Narodni Osvobozeni*, Praha 1924 nr 264, 288 [spraw. z uroczystości]. – *Nasz Prz.*, Warsz. 1924

nr 295-297 Zwłoki Sienkiewicza w Warszawie; Obchód Sienkiewiczowski w Warszawie; Ostatni hołd Sienkiewiczowi. – *Nowa Ref.*, Krak. 1924 nr 245-247 W hołdzie H. Sienkiewiczowi; Dwie akademie ku czci Sienkiewicza; U trumny Wielkiego Polaka; Zwłoki H. Sienkiewicza na ziemi polskiej. – *Nowości II.*, Krak. 1924 nr 44 Rapsodowi wieków cześć! Z uroczystości pogrzebowych. – *Nowy Świat*, Nowy Jork 1924 nr z 2 XI. dod. Gdzie spoczywa Sienkiewicz? Krypta w Katedrze Św. Jana; Pogrzeb duchowego hetmana narodu; Pierwsza Brygada Legionów w Sienkiewicza. – *Ognisko*, Paryż 1924 nr 140 Hołd Czech pamięci Sienkiewicza; nr 143 Sprowadzenie zwłok Sienkiewicza do Warszawy. – *Ojczyzna*, Kiel. 1924 nr 45 Sienkiewicz w Polsce; nr 46 „Wyzwolenie” odbiera cześć prochom Sienkiewicza

553. *Pani* 1924 nr 10/11 Zwłoki Sienkiewicza spoczęły w Warszawie. – *Petit Journal* z 28 X 1924 [uroczystości we Francji, projekt tablicy pamiątkowej w Bretanii]. – *Piast*, Krak. 1924 nr 45 Wojna „Wyzwoleńców” z Sienkiewiczem. – *Plac. Kres.*, Biała 1924 nr 96 Na sprowadzenie zwłok Sienkiewicza. – *Płomyk* 1924/1925 nr 8 s. 97-99 O Waszym Przyjacielu. Jakim był. Ostatnie chwile. Po zgonie. Powrót do wolnej Ojczyzny; nr 10 s. 114-115 Szlakiem przeniesienia prochów H. Sienkiewicza. – *La Pologne Politiq. Economiq. Litter. et Art.*, Paryż 1924 nr 23 s. 546-566 En l'honneur d'H. Sienkiewicz. La manifestation organisée par l'Association France-Pologne et l'Union Syndicale des Correspondants Polonais à Paris, le 21 novembre 1924, dans le Grand Amphithéâtre de la Sorbonne. – *Pol. Zbroj.* 1924 nr 294, 328 Hołd złożony Sienkiewiczowi z okazji sprowadzenia jego zwłok do kraju. – *Polsko-Błgarski Pregled*, Sofia 1924 nr 21, 23-26, 1925 nr 1 [spraw. z uroczystości]. – *Postęp* z 3 XI 1924 Obczyzna - Sienkiewiczowi [uroczystości w Kolonii]. – *Prąd*, Warsz. 1924 nr 6-8 s. 157-163 Na sprowadzenie zwłok. – *Prz. Chyrow.*, Chyrów 1924 nr 4 Kronika [opis uroczystości]. – *Prz. Świat.*, Warsz. 1924 nr 17 Sienkiewicz przygotował naród polski do walki. – *Prz. Woł.*, Łuck 1924 nr 20 dod. nadzw. Ku czci mistrza; Ku uczczeniu pamięci H. Sienkiewicza; nr 21 Uroczystość Sienkiewiczowska w Łucku. – *Prz. Tow. Wiedzy Wojsk.* 1924 nr 11 Hołd złożony śp. H. Sienkiewiczowi. – *Prz. Wiecz.*, Warsz. 1924. nr 119 Gdzie spoczną zwłoki śp. H. Sienkiewicza; nr 209 Sprowadzenie zwłok Sienkiewicza; nr 239-243 Jeszcze o krypcie Sienkiewicza; Powrót Sienkiewicza; Wojsko w hołdzie Sienkiewiczowi; Sienkiewicz wraca do Polski; nr 246 Mowa L. Staffa w Piotrowicach; Zwłoki Sienkiewicza w Polsce;

nr 247 H. Sienkiewicz na miejscu wiecznego spoczynku. – *Przew. Gimmast.*, Warsz. 1924 Ku czci Sienkiewicza. – *Przew. Katol.*, Pozn. 1924 nr 45 Drugi pogrzeb H. Sienkiewicza. – *Przyj. Ludu*, Krak. 1924 nr 45 Pamięci H. Sienkiewicza. – *Reduta*, Wil. 1924 nr 9 Wileński Komitet Wojewódzki Sprowadzenia Zwłok Sienkiewicza w sprawie utworzenia fundacji kulturalno-humanitarnej im. H. Sienkiewicza [odezwa]. – *Revue de Littérature Comparée* 1924 V, 169 Pogrzeb Sienkiewicza w Warszawie. – *Robotnik* 1924 nr 296 Pogrzeb H. Sienkiewicza. – *Ruch Robot.*, Krak. 1924 nr 7 H. Sienkiewicz. – *Rzeczpospolita*, Warsz. 1924 nr 130 Sprowadzenie zwłok H. Sienkiewicza; nr 164 Sprowadzenie zwłok Sienkiewicza do kraju. Odezwa Komitetu; nr 268 Sprowadzenie zwłok Sienkiewicza; nr 275 Uczczenie pamięci Sienkiewicza w Czechach; nr 281 Dwa portrety: H. Sienkiewicz, I. Paderewski; nr 286-296 Sprowadzenie zwłok H. Sienkiewicza; Ku czci Sienkiewicza; Uroczystości w Vevey; Ku czci Sienkiewicza w Zurychu; Przed pogrzebem H. Sienkiewicza; Zwłoki Sienkiewicza w Panteonie Czeskim; Czesi nad trumną Sienkiewicza; Uroczystości Sienkiewiczowskie; Komunikaty z uroczystości; Przemówienie I. Paderewskiego [w Chicago w r. 1916]; Czesi o Sienkiewicz; Powrót prochów Sienkiewicza; Uroczystości Sienkiewiczowskie w Warszawie; *Morning Post* o Sienkiewicz; Mowa I. Paderewskiego wygłoszona w Vevey w poniedziałek 20-go b.m.; Echa uroczystości pogrzebu śp. H. Sienkiewicza; nr 330-331 Nadrenia ku czci Sienkiewicza; Obchód w Kolonii; Uroczystość Sienkiewiczowska w Sorbonie; 1925 nr 2 Ku czci Sienkiewicza [uroczystości w Sofii]. – *Siew*, Warsz. 1924 nr 10. Różne wiadomości. O sprowadzeniu zwłok H. Sienkiewicza; nr 40/41, 49 Uroczystości Sienkiewiczowskie. – *Slavjanski Glas* 1925 z. 3 [ku czci Sienkiewicza w Tow. Słowiańskim w Sofii]. – *Słowo*, Wil. 1924 nr 274 Akademia w Sorbonie ku czci H. Sienkiewicza. – *Śl. Pol.* Lwów 1924 nr 131 Sprowadzenie zwłok Sienkiewicza do Warszawy; nr 165 W sprawie sprowadzenia zwłok Sienkiewicza do kraju; nr 275-277, 284, 289, 290, 294-296 Przed sprowadzeniem zwłok Sienkiewicza; Uroczystości w Czechosłowacji; Sprowadzenie zwłok Sienkiewicza do Polski; Sprawozdania z uroczystości; Sienkiewicz we Lwowie; nr 304 Belgrad - Sienkiewiczowi; nr 322 Uroczystości Sienkiewiczowskie w Sorbonie; nr 350 Uroczystości ku czci Sienkiewicza w Bułgarii; Hołd Czechosłowacji dla H. Sienkiewicza. Zwłoki Sienkiewicza w Polsce. Uroczystości sienkiewiczowskie w Jugosławii. Ave Salvator! Kronika przemyska. 1925 nr 31 Akademia Sien-

- kiewiczowska w Nancy. – *Sl. Pom.*, Toruń 1924 nr 232, 244-246, 248-252 Czesi czczą Sienkiewicza; Hołd Jugosławii; Uroczystości w Szwajcarii; Spraw. z uroczystości w Toruniu, Austrii, Pradze Czeskiej. – *Świat*, Warsz. 1924 nr 43 s. 1. – *Świat Parany*, Kurytyba 1925 nr 1, 5 Precedens; Król niekoronowany [spraw. z uroczystości w 1924 r.]. – *Światowid*, Krak. 1924 nr 12 Tam, gdzie żył Sienkiewicz...; nr 13-17 Pogrzeb Sienkiewicza [fotografie z uroczystości]. – *Świt*, Krak. 1924 nr 2 Kilka słów do H. Sienkiewicza. – *Twórczość Młodej Pol.*, Warsz. 1923 nr 2/3, 1924 nr 8 Sprowadzenie zwłok Sienkiewicza do kraju, art. i spraw. z uroczystości. – *Tyg. Il.* 1924 nr 42-45 Z chwili. Komitet sprowadzenia zwłok; Sprowadzenie zwłok H. Sienkiewicza; Krypta Sienkiewicza; Z chwili; Echa sprowadzenia zwłok H. Sienkiewicza do kraju. – *La Victorie* z X 1924 [spraw.]. – *Walka*, Warsz. 1924 nr 1 Szczęśliwy Sienkiewicz. – *Warszawianka* 1924 nr 1-2 Odezwa i notatki prasowe związane ze sprowadzeniem zwłok Sienkiewicza; Do swojej ziemi. – *Wiad. Akad.*, Warsz. 1924 nr 2 H. Sienkiewicz, duchowy wódz narodu. – *Wiad. Diec. Lub.* 1924 s. 120-124 Spraw. z uroczystości. – *Wiad. Lit.* 1924 nr 38, 39 Przegląd prasy; nr 43 Marka pocztowa z Sienkiewiczem. – *Wieniec-Pszczół.*, Krak. 1924 nr 42 W hołdzie szczątkom Sienkiewicza; nr 44 Triumfalny pochód zwłok Sienkiewicza do ojczyzny. – *Wiek Nowy*, Lwów. 1924 nr 6999-7009 Spraw. z uroczystości; Czesi w hołdzie Sienkiewiczowi; Zwłoki Sienkiewicza na ziemi polskiej; Obchód Sienkiewiczowski w Przemyślanach. – *Wola Ludu*, Warsz. 1924 nr 45 Spraw. z uroczystości. – *Wolne Sł.* 1924 nr 1-2 Godne naśladowania. Dar na fundusz sprowadzenia zwłok H. Sienkiewicza do kraju; nr 23, 39
- W sprawie sprowadzenia zwłok H. Sienkiewicza do kraju. – *Wspólna Sprawa* 1924 nr 44 Obchód Sienkiewiczowski. – *Wyzwolenie* 1924 nr 43-44 Pogrzeb H. Sienkiewicza. – *Wyzwolenie Ludu* 1924 nr 32 [nr poświęcony m. in. Sienkiewiczowi, skonfiskowany, co wywołało interpelację poselską]. – *Ziemia*, Warsz. 1924 s. 206 Uroczystość Sienkiewiczowska. – *Ziemia Rzesz. i Jarosl.* 1924 nr 43 Pogrzeb Sienkiewicza w Warszawie. – *Ziemia Sieradz.*, 1924 nr 41-44 Komitet Sienkiewiczowski; Echa z przygotowań do uroczystości Sienkiewiczowskiej; Komitet Sienkiewiczowski; Program przewiezienia zwłok H. Sienkiewicza; Sieradz Sienkiewiczowi. – *Ziemia Zamoj.* 1924 nr 30-31 Obchód Sienkiewiczowski w Zamościu. *Żoł. Pol.* 1924 nr 44. Pogrzeb H. Sienkiewicza. – *Życie Wołynia*, Łuck 1924 nr 39-43 [spraw. z uroczystości]. – Komisja Oświatowa Sejmiku Zamojskiego. Poranek ku czci H. Sienkiewicza 26 XI 1924 (ulotka i afisz). – J. Birkenmajer: Biesiada literacka [pogrzeb Sienkiewicz w Warszawie]. *Prz. Chyrow.* 1925 nr 1. – W. Kosiński: H. Sienkiewicz a my. *Kron. Diec. Sand.* 1925 nr 1. – H. Sienkiewicz - wskrzesiciel ducha narodu [uroczystości w 1924 r.]. *Gazetka Szk.*, Łódź 1925 nr 2. – [Paderewski i Sienkiewicz]. *Poland*, New York 1925 nr 1. – Potęga ducha Sienkiewiczowskiego [czytanie Trylogii w warszawskiej synagodze]. *Światowid*, Krak. 1925 nr 8. – Odślonięcie tablicy H. Sienkiewicza w Wadowicach. *Światowid*, Krak. 1925 nr 49. – J. Czempiński: „Na Ojczyzny łono...” Opis przewiezienia zwłok nieśmiertelnego duchowego przywódcy narodu, genialnego pisarza H. Sienkiewicza z Vevey, gdzie zmarł, do Warszawy oraz pogrzebu w stolicy i uroczystości żałobnych [w 1924 r.]. Warsz. 1927 s. 284.

ROZDZIAŁ SIENKIEWICZOWSKIE 2

554. J. Birkenmajer: Pierwszy żołnierz Rzeczypospolitej (W dziesiątą rocznicę śmierci Sienkiewicza). *Gaz. Warsz. Por.* 1926 nr 319. – H. Cepnik: W dziesięć lat po zgonie twórcy Trylogii. *Wiek Nowy*, Lwów 1926 nr 7621. – A. Chorowiczowa: W dziesiątą rocznicę śmierci Sienkiewicza. *Kur. Pol.*, Warsz. 1926 nr 280. – E. Damiani: Nel 10-o anniversario della morte di H. Sienkiewicz. *Rivista di Letterature Slave* 1926 nr 3-4. – Z. Dębicki: Dziesięć lat temu. *Kur. Warsz.* 1926 nr 314. – [Z. Dębicki]: W hołdzie Sienkiewiczowi. [Fragmenty przemówienia]. *Epoka* 1926 nr 51. – T.H. [T. Hiż]: W 10-tą rocznicę zgonu H. Sienkiewicza; Obchód Sienkiewiczowski. *Głos Praw*, Warsz. 1926 nr 123, 125. – Cz. Jankowski: Dziesięciolecie Sienkiewicza. *Słowo*, Wil. 1926 nr 271. – G. de Navarra: Kim był H. Sienkiewicz? (W dziesiątą rocznicę śmierci). *Niedziela*, Częst. 1926 nr 32. – S. Papée: H. Sienkiewicz. *Prz. Por.* 1926 nr 261. – L. Pomirovski: 10-lecie śmierci Sienkiewicza. *Epoka* 1926 nr 49. – Z. Rogowska: W dziesięciolecie. *Ziemiańska Pol.*, Warsz. 1925/1926 nr 23. – T.S. [T. Sinko]: Dziesięciolecie śmierci H. Sienkiewicza. *Czas* 1926 nr 268. – S. Skwarczyńska: W dziesięciolecie śmierci Sienkiewicza. *Kur. Stanisl.* 1926 nr 327. – B. Szczepkowski: W dziesiątą rocznicę zgonu Sienkiewicza. *Rzeczpospolita* 1926 nr 311. – Z. Wasilewski: Z życia H. Sienkiewicza. W 10 rocznicę śmierci. *Mysł Nar.*, Warsz. 1926 nr 40 s. 206-208. – J. Weyssenhoff: O Sienkiewiczu. Przemówienie w teatrze bydgoskim. *Kur. Pozn.* 1926 nr 510; toż: O Sienkiewiczu [i odsłonięciu pomnika w Bydgoszczy]. *Il. Kur. Codz.* 1927 nr 214 z 5 VIII. – A.W. [A. Wieniawski]: Wielki koncert Sienkiewiczowski. *Rzeczpospolita*, Warsz. 1926 nr 318. – R.Z. [R. Zrębowicz]: W dziesiątą rocznicę zgonu H. Sienkiewicza. Refleksje na temat jaką być winna polska książka. *Expr. Por.*, Warsz. 1926 nr 310. – *Dz. Pol.* 1926 nr 262 10 rocznica zgonu Sienkiewicza. – *Dz. Pozn.* 1926 nr 235, 268, 283

Dziesięciolecie śmierci Sienkiewicza; Wieczornica ludowa ku czci H. Sienkiewicza; Ku czci Sienkiewicza; Uczcijmy zasługę twórcy „Ogniem i mieczem”. – *Dz. Wil.* 1926 nr 137, 262. Fundusz im. H. Sienkiewicza. W 10-tą rocznicę zgonu H. Sienkiewicza. – *Dziś i Jutro*, Krak. 1926 nr 20. W służbie idei. (W 10-letnią rocznicę [!] zgonu autora Trylogii); Ze świata niewieścigo w twórczości Sienkiewicza. – *Dzwon Niedz.* 1926 nr 46. Dla pokrzepienia serc. (W 10-lecie zgonu Sienkiewicza). – *Echo Warsz.* 1926 nr 292, 294. W 10 rocznicę zgonu H. Sienkiewicza; Obchód dziesiątej rocznicy śmierci H. Sienkiewicza w Warszawie. – *Epoka* 1926 nr 35 Obchód 10-lecia śmierci Sienkiewicza. – *Gaz. Por.*, Warsz. 1926 nr 307, 310, 314, 317, 318. Dzień oświaty pozaszkolnej. Ku czci H. Sienkiewicza; W 10 rocznicę śmierci H. Sienkiewicza - obchód w stolicy; Tydzień Sienkiewiczowski; Akademia ku czci H. Sienkiewicza w Warszawie. – *Głos Tryb.*, Piotrk. 1926 nr 262 Zet-pe: H. Sienkiewicz (W 10-tą rocznicę zgonu). – *Kur. Codz.*, Częst. 1926 nr 96. Hołd pamięci H. Sienkiewicza. 10 rocznicę śmierci uczcił Syndykat Dziennikarzy Warszawskich. – *Kur. Codz.*, Warsz. 1926 nr 91 i n. W 10 rocznicę zgonu Sienkiewicza. – *Kur. Czerw.*, Warsz. 1926 nr 263 Pamięci wielkiego syna Polski składamy dziś hołd. W 10 rocznicę zgonu H. Sienkiewicza. – *Kur. Lw.* 1926 nr 140, 257 Fundusz im. H. Sienkiewicza; Dziesięciolecie zgonu Sienkiewicza. – *Kur. Por.*, Warsz. 1926 nr 314, 316, 321 Program obchodu 10-lecia śmierci H. Sienkiewicza, H. Sienkiewicz. W dziesiątą rocznicę zgonu, Z wieczoru ku czci śp. Sienkiewicza. – *Kur. Warsz.* 1926 nr 312 i n. Wieczór sienkiewiczowski; Z komitetu Sienkiewiczowskiego. – *Muza*, Pozn. 1926 nr 3, 11 Pierwszy pomnik Sienkiewicza w Polsce, not. o zamiarze wyst. w Toruniu pomnika dłuta K. Laszczki; Uczczenie 10 rocznicy śmierci H. Sienkiewicza]. – *Nowa Orka*, Warsz. 1926 nr 11 H. Sienkiewicz. – *Nowa Ref.* 1926 nr 264 W 10 rocznicę śmierci H. Sienkiewicza. – *Od*

A do Z, Warsz. 1926 nr 1 W bolesną rocznicę. – *Rzeczpospolita*, Warsz. 1926 nr 164, 188 Fundusz im. Sienkiewicza. Skandal z książką, która nie wyszła [zapowiadanego „Pamiętnika pogrzebu ...”], uzup. S. Libicki: Afera z książką Sienkiewiczowską nr 192; J. Sieciński: Sprawa książki Sienkiewiczowskiej nr 194; X-lecie śmierci Sienkiewicza; Uroczystości Sienkiewiczowskie; Wieczór-koncert ku czci Sienkiewicza; Polska Macierz Szkolna Sienkiewiczowi nr 309-312; Nabożeństwo żałobne za duszę śp. Sienkiewicza nr 313; Wielki koncert ku czci Sienkiewicza. nr 316, 317. – *Sl. Pom.*, Toruń 1926 nr 258, 265 Odezwa do społeczeństwa polskiego; Sienkiewicz artystą narodowym. – *Warszawianka* 1926 nr 299, 308, 311, 315, 316 Dziesięciolecie zgonu Sienkiewicza (spraw. z uroczystości). – *Życie Wol.*, Łuck 1926 nr 50 Akademia ku czci H. Sienkiewicza. – Afisze, ulotki: W dziesiątą rocznicę śmierci śp. H. Sienkiewicza, pierwszego Prezesa Rady Nadzorczej Polskiej Macierzy Szkolnej. Warszawa listopad - 1926 [program uroczystości]; Obchód 10 rocznicy śmierci H. Sienkiewicza. Staraniem Zarządu Koła Polskiej Macierzy Szkolnej w Lublinie. Lublin, listopad, 1926 rok; toż: Zamojskie Koło Polskiej Macierzy Szkolnej. Zamość, listopad, 1926; toż: Towarzystwo Gimnastyczne „Sokół” w Pruszkowie. 15 XI 1916. – Lamento. Elegia L.J. Kronenberga wykonana przez orkiestrę Filharmonii Warszawskiej dnia 19 listopada 1926 w dziesiątą rocznicę zgonu H. Sienkiewicza. Nuty. Warsz. 1927 s. 5.

555. J. Birkenmajer: Pierwszy żołnierz Rzeczypospolitej (11 rocznica zgonu). *Gaz. Bydg.* 1927 nr 173. – cki: Z niedawnej rocznicy zgonu Sienkiewicza. *Tyg. Pol.*, Charbin 1927 nr 296. – Z. Guzowska: Duch wiecznie żywy. W jedenastą rocznicę zgonu H. Sienkiewicza. *Dzień Pol.*, Warsz. 1927 nr 286. – K. Kalinowski: H. Sienkiewicz jako odnowiciel kultu bohaterstwa. (Z powodu odsłonięcia pomnika w Bydgoszczy) *Nowy Kur.*, Pozn. 1927 nr 173. – T. Markowski: H. Sienkiewicz. *Prz. Ośw.*, Pozn. 1927 nr 11 s. 309-313. – F.R.: Rocznica śmierci H. Sienkiewicza. *Gaz. Warsz.* 1927 nr 324. – T. Pasierbiński: Odczyt o Sienkiewiczu. [Inf.]. *Kur. Zach.*, Sosn.-Katow. 1927 nr 330. – W. Wajutyński: H. Sienkiewicz. *Nasz Kraj*, Wil. 1927 nr 26. – Z. Wasilewski: Naród Sienkiewiczowi. *Gaz. Bydg.* 1927 nr 173. – Z. Komitetu Sienkiewiczowskiego [pomnik w Bydgoszczy]. *Kur. Warsz.* 1927, 21. – Ku czci H. Sienkiewicza (w 11 rocznicę śmierci). *Gazetka dla Dzieci*, Kościan 1927 nr 46. – Ku czci Sienkiewicza. *Młoda Polka*, Pozn. 1927 nr 11. – *Kur. Pozn.* 1927 nr 512, 523, 525 Uczcijmy rocznicę śmierci wielkiego Polaka; W rocznicę zgonu

H. Sienkiewicza; Najgodniejszy sposób uczczenia pamięci H. Sienkiewicza. – *Nowy Kur.*, Pozn. 1927 nr 258 Uczcijmy godnie rocznicę śmierci wielkiego Polaka; nr 263 Uczczenie rocznicy zgonu Sienkiewicza w Radio Poznańskim; nr 264 Jedenasta rocznica śmierci Sienkiewicza; nr 266 w rocznicę zgonu H. Sienkiewicza. – W rocznicę śmierci Sienkiewicza. *Rzeczpospolita* 1927 nr 321. – H. Sienkiewicz. W jedenastą rocznicę śmierci. *Dom Rodz.*, dod. *Słowa Pom.*, Toruń 1927 nr 46 s. 2. – Pomnik Sienkiewicza w Bydgoszczy. *Warszawianka* 1927 nr 207.

– J. Birkenmajer: Pierwszy żołnierz Rzeczypospolitej. *Prz. Chyrow.* 1928 nr 1. – T.H. [T. Hiż]: W 12 rocznicę zgonu H. Sienkiewicza. *Głos Praw*, Warsz. 1928 nr 318. – Al. K.: W 12 rocznicę śmierci H. Sienkiewicza. *Prz. Wiecz.* 1928 nr 264. – L. Pomirowski: W 12 rocznicę śmierci H. Sienkiewicza. *Pol. Zbroj.* 1928 nr 321. – J. Sosnowski: Ci, którzy nadchodzą. *Twórczość*, Warsz. 1928 nr 2/3. – S. Stroński: Król Duch. Przez przeszłość ku przyszłości, w: Pierwsze lat dziesięć. 1918-1928. Lwów 1929 s. 427-430. – F. Zaremba: O kult sienkiewiczowski. *Głos Praw*, Warsz. 1928 nr 246. – *Nowy Kur.*, Pozn. 1928 nr 261 Nabożeństwo żałobne za duszę śp. H. Sienkiewicza; nr 266 Modły za duszę H. Sienkiewicza. – *Orleń* 1928/1929 nr 2. Vevey. – H. Sienkiewicz. *Prz. Ośw.* 1928 nr 11. – W 12 rocznicę śmierci H. Sienkiewicza. *Rzeczpospolita* 1928 nr 329. – Znaczkę z podobizną H. Sienkiewicza. *Kur. Pozn.* 1928 nr 125. – Kartki pocztowe z podobizną H. Sienkiewicza. *Nowy Kur.*, Pozn. 1928 nr 76. – W rocznicę śmierci H. Sienkiewicza. *Dz. Wil.* 1929 nr 263. – (J. Hł.) [J. Hłasko]: Nałęczów ku czci Sienkiewicza. *Gaz. Warsz.* 1929 nr 197. – M. Kraszewicz: Nałęczów ku czci Sienkiewicza. *Prz. Wiecz.* 1929 nr 161. – Nałęczów ku czci Sienkiewicza. *Kur. Por.*, Warsz. 1929 nr 196. – Nabożeństwo żałobne za śp. H. Sienkiewicza. *Kur. Pozn.* 1929 nr 528. – W 13-tą rocznicę śmierci H. Sienkiewicza. *Sl. Pol.*, Lwów 1929 nr 316. – Tradycje sienkiewiczowskie żyją w Łaudzie. *Il. Kur. Codz.* 1930 nr 95. – Tablica pamiątkowa ufundowana przez miasto Vevey. *Tyg. Il.* 1930 nr 7 s. 125.

556. I. Chrzanowski: W 15 rocznicę H. Sienkiewicza. Zagajenie uroczystej akademii Koła Polonistów UJ, 15 XI 1931. *Głos Nar.* 1931 nr 347. – C. [J. Czempiński]: Na cześć H. Sienkiewicza. *Kur. Warsz.* 1931 nr 314. – J. Czempiński: Smutna rocznica. W 15 lat od zgonu H. Sienkiewicza. *Polonia*, Katow. 1931 nr 2553. – E. Eftimiu, *Lupta*, Bukareszt 15 XI 1931. – Cz.K. [Cz. Kędzierzki]: Co powiedział nam Sienkiewicz. *Prz. Ośw.* 1931 nr 7/9. – E. Kostołowski: H. Sienkiewicz.

Filomata 1931 z. 34 s. 842-847. – J. Lempicka: W 15-lecie zgonu H. Sienkiewicza. *Gaz. Lw.* 1931 nr 266. – L.M. [L. Makowiecki]: Mocarz słowa. W 15 rocznicę śmierci H. Sienkiewicza. *Młody Gryf*, Toruń 1931 nr 35. – S. Papée: Dzieje sławy H. Sienkiewicza. *Tęcza*, Pozn. 1931 nr 20. – T. Pasierbiński: H. Sienkiewicz (1846-1916). W piętnastą rocznicę śmierci. *Kur. Zach.*, Sosnow. 1931 nr 265. – S. Pigoń: Sienkiewicz w nowej Polsce. Przemówienie na uroczystej Akademii w Auli Uniw. Jag., w 15 rocznicę śmierci H. Sienkiewicza. *Mysł Nar.* 1931 nr 4 s. 53-55, przedr. w: Na drogach i manowcach kultury ludowej. Lwów 1938 s. 19-30. – S. Pilch: W rocznicę śmierci twórcy „Quo vadis?”. *Sl. Pol.*, Lwów 1931 nr 314. – S. Podhorska-Okołów: Wspomnienia... Jak uczciliśmy pamięć Sienkiewicza. *Kur. Czerw.* 1931 nr 264. – Z. Popp: W rocznicę Sienkiewicza. *Kur. Lw.* 1931 nr 317. – L.R. [L. Radziejowski]: Sienkiewicz. *Rzeczpospolita* 1931 nr 313. – Z.S. [Z. Schulbaumówna]: H. Sienkiewicz. *Filomata* 1931 z. 28, okł. – A. Grzymała-Siedlecki: H. Sienkiewicz. *Prz. Ośw.*, Pozn. 1931 nr 7/9. – J. Suchodolska: H. Sienkiewicz. *Młoda Polka*, Pozn. 1932 nr 3. – A. Urbański: Śmiełków [pamiętki po pisarzu]. *Tyg. Il.* 1931 nr 1. – S. Wasylewski: Prelekcje o Sienkiewiczu. *Prz. Ośw.*, Pozn. 1931 nr 10-11. – S. Wasylewski: O znaczeniu Sienkiewicza. *Kur. Pozn.* 1931 nr 539. – U progu 15-tej rocznicy śmierci H. Sienkiewicza; Akademia ku czci Sienkiewicza [w Poznaniu]; W 15 rocznicę zgonu H. Sienkiewicza. Obchód w Warszawie. *Dz. Pozn.* 1931 nr 237, 266. – *Gaz. Warsz.* 1931 nr 337, 344, 351 W 15 rocznicę zgonu H. Sienkiewicza; Ku czci H. Sienkiewicza; Akademia ku czci H. Sienkiewicza. – Pamiętki po Sienkiewiczu. *Kur. Pozn.* 1931 nr 102. – Głosy. 15 rocznica śmierci H. Sienkiewicza. Sienkiewicz o żydach. *Mysł Nar.* 1931 nr 55 s. 323-324. – Przed 15 rocznicą śmierci H. Sienkiewicza. *Polonia*, Katow. 1931 nr 2551. – Ku czci Sienkiewicza, Akademia ku czci Sienkiewicza. *Rzeczpospolita* 1931 nr 310, 313. – Lud i młodzież polska usypie kopiec Sienkiewiczowi [w Woli Okrzejskiej]; U progu 15 rocznicy śmierci H. Sienkiewicza; Uroczysta akademia ku czci H. Sienkiewicza. *ABC*, Pozn. 1931 nr 24, 284, 319. – W hołdzie Sienkiewiczowi. *Światowid*, Krak. 1931 nr 47. – U progu 15 rocznicy śmierci H. Sienkiewicza. *Kur. Pozn.* 1931 nr 472; toż: *Tyg. Pol.*, Charbin 1931 nr 493. – U progu 15-tej rocznicy śmierci; Uroczysty Obchód Sienkiewiczowski w sali kina „Słońce”; nr 266 W 15-tą rocznicę zgonu H. Sienkiewicza. Uroczysta akademia ku czci genialnego pisarza. *Nowy Kur.*, Pozn. 1931 nr 237, 263. – Przed 15-tą rocznicą śmierci H. Sienkiewicza. *Polonia*, Ka-

tow. 1931 nr 2551. – Pamiętki po Sienkiewiczu znajdują się w muzeum; W 15-tą rocznicę zgonu H. Sienkiewicza; Za spokój duszy śp. H. Sienkiewicza. *Sl. Pol.*, Lwów 1931 nr 70, 315, 316. – 15-lecie śmierci H. Sienkiewicza. *Tęcza*, Pozn. 1931 z. 48 (z 28.XI). – W hołdzie dla pamięci H. Sienkiewicza. *Wyzwolenie*, Warsz. 1931 nr 28. – W rocznicę Sienkiewiczowską. Apel do Komitetów T.C.L. [Tow. Czytelni Lud.]. *Dz. Pozn.* 1932 nr 257. – Ulica Sienkiewicza w Czerniowcach. *Gaz. Warsz.* 1932 nr 349. – Ku czci Sienkiewicza. *Gaz. Warsz.* 1932 nr 355. – Uroczystości sienkiewiczowskie [w Wielkopolsce]. *Il. Kur. Codz.* 1932 nr 312. – Testament von Olszewskiego. *Kur. Warsz.* 1932 z 13 XI. – W rocznicę Sienkiewiczowską apel do Komitetów TSL. *Nowy Kur.*, Pozn. 1932 nr 251. – Zaproszenie na nabożeństwo w 16 rocznicę śmierci H. Sienkiewicza, zakupione przez Polską Macierz Szkolną; Sienkiewicz, budziciel ducha polskiego; W rocznicę śmierci Wielkiego Pisarza. *Polonia*, Katow. 1932 nr 2914. – W rocznicę śmierci Sienkiewicza. *Sl. Pom.*, Toruń 1932 nr 259.

557. L. Bochenek: W pięćdziesięciolecie „Ogniem i mieczem”. 1883-1933. *Prz. Ośw.* 1933 nr 5; toż pt.: H. Sienkiewiczowi. W 50-lecie „Ogniem i mieczem”. 1883-1933. Pozn. 1933 s. 16.

Zawartość: Twórcy „Ogniem i mieczem”; My z Niego wszyscy; Pod wpływem Sienkiewicza; Jak zniemczony Ślązak poczuł się Polakiem; Życie i twórczość H. Sienkiewicza. Przedruki fragm.: Sienkiewicz o sobie. Marzenia młodości; O swej twórczości (w odpowiedzi na ankietę *Świata*); Podziękowanie za uczczenie 70 rocznicy urodzin; Sienkiewicz o gwałtach pruskich; List Sienkiewicza do cesarza Wilhelma II; Pieśń litewskich borów.

Rec.: *Nowy Kur.*, Pozn. 1933 nr 25; R. [T. Sinko]: Wśród nowych książek. *Kur. Lit.-Nauk.*, dod. *Il. Kur. Codz.*, Krak. 1934 nr 9.

– A. Drogoszewski: Pięćdziesięciolecie „Ogniem i mieczem”. *Iskry* 1933 nr 47. – I.S.: Złote gody złotej księgi (W 50-lecie „Ogniem i mieczem”). *Przew. Katol.*, Pozn. 1933 nr 47 s. 743-744. – W. Korycki: 50-lecie „Ogniem i mieczem”. *Rubikon*, Warsz. 1933 nr 7/8 s. 38-42. – M. Kulczycka: O wielkim pisarzu. *Młody Gryf Szk.*, Toruń 1933 nr 3 s. 10-12. – M.L-y: „Przez wszystkich ukochany”. (W 50 rocznicę pierwszego wydania „Ogniem i mieczem”). *Polonia*, Katow. 1933 nr 3295. – W. Miłaszewska: Nieśmiertelni jubilaci [Sienkiewicz i Trylogia]. *Tęcza* 1933 nr 11 s. 29-32. – S. Pagaczewski: Miałem wtedy lat 11... *Zew*, Krak. 1933 nr 3. – (jk): Trylogia jest żywa! Sienkiewiczowskie rocznice. *Il. Kur. Codz.* 1933 nr 322. – (jp.) [J. Pietrzycki]: W pięćdziesięciolecie wydania „Ogniem i mieczem”. Uroczysta akademia ku czci H. Sienkiewicza. *Gaz. Por.* 1933

nr 10. – L. Piniński: Wspomnienie o H. Sienkiewiczu. Przemówienie wygłoszone na uroczystej akademii ku czci H. Sienkiewicza urządzonej w Ratuszu lwowskim dnia 18 listopada 1933 z okazji 50-lecia ukazania się „Ogniem i mieczem”. *Nauka-Lit.-Sztuka* 1933 nr 29, dod. *Gaz. Lw.*, toż: *Śl. Pol.* 1933 nr 320, dod. – R. [L. Reinschmidt]: Ilustratorzy dzieł Sienkiewicza. *Gaz. Warsz.* 1933 nr 353, toż: *Głos Nar.* 1933 nr 312, *Kur. Lw.* 1933 nr 46, dod. – W. Wasutyński: Z duchem czasu. Tajemnica pisarza. *ABC Lit.-Art.* 1933 nr 46. – A. Waśkowski: Sienkiewicz w najmłodszym pokoleniu. *Głos Nar.* 1933 nr 312, dod.; *Kur. Lw.* 1933 nr 36, dod. – *Gaz. Warsz.* 1933 nr 158. Portret Sienkiewicza na licytacji; nr 354 Nabożeństwo za duszę śp. H. Sienkiewicza [starniem Polskiej Macierzy Szkolnej]. – *Kur. Lw.* 1933 nr 323 Lwów w hołdzie H. Sienkiewiczowi. Wczorajsza akademія w Ratuszu. – *Kur. Pozn.* 1933 nr 474, 527, 581 Dar dzieci Sienkiewicza [dla Muzeum Narodowego w Warszawie]; W dwie Sienkiewiczowskie rocznice; „Sąd” nad Sienkiewiczem. – *Kuźnia Młod.* 1933 nr 15 Sienkiewicz (W 50-tą rocznicę ukazania się „Ogniem i mieczem”). – *Nowy Kur.*, *Pozn.* 1933 nr 260, 264 Uroczyste obchody ku czci H. Sienkiewicza; W 50-lecie „Ogniem i mieczem”. – *Pion* 1933 nr 7 Sienkiewiczowski rok jubileuszowy. – *Polonia*, Katow. 1933 nr 3287, 3297 Notatki z nauki i sztuki. Polonia gdańska w hołdzie Sienkiewiczowi; Obchód ku czci Sienkiewicza w Gdańsku. – *Prz. Oświat.* 1933 nr 5 Pod wpływem Sienkiewicza. Jak Niemiec Słazak poczuł się Polakiem. – *Śl. Pol.*, Lwów 1933 nr 322 Akademia Sienkiewiczowska. – Zbiór materiałów dla organizatorów Dnia Sienkiewiczowskiego. [Lwów] 1933 z. 1-8. Zawartość: I. Chrzanowski: H. Sienkiewicz; W. Lewik: „Quo vadis”; M. Konopnicka: Grunwald. Wrażenia przed obrazem Matejki; W. Lewik: „Trylogia”; Na polach Grunwaldu; K. Makuszyński: Ambasador głodu; J. Zaleski: Sienkiewicz jako wychowawca; Myśli z pism Sienkiewicza; Inscenizowany fragment z „Pana Wołodyjowskiego”; [M.] Turowiczówna: Projekty żywych obrazów; Daty z życia Sienkiewicza; M. Porwit: Duch żołnierski w twórczości Sienkiewicza; L. H. Morstin: Ostatnia rozmowa z rotmistrzem Wąsowiczem; W. Bandurski: List ... do H. Sienkiewicza w 70. rocznicę urodzin 15 maja 1916; Humor Zagłoby; Dzieła wybrane w streszczeniu. Rec.: Nowe książki. *Prz. Pedagog.* 1933 s. 328. – J. Birkenmajer: Sienkiewicz a Śląsk. *Zaranie Śl.* 1934 nr 4. – H. Gelb: H. Sienkiewicz (La 50-a datreveno de lia Trilogio). *Pola Esperantisto*, Krak. 1934 nr 5. – P.R.: Spór o Sienkiewicza nie rozstrzygnięty jajami [o wieczorze „Litar-tu”]. *Czas* 1934 nr 25. – W rocznicę śmierci śp. H. Sienkiewicza. *Gaz. Warsz.* 1934 nr 345. – 18 lat temu zmarł H. Sienkiewicz. *Il. Kur. Codz.*

15 XI 1934. – Kronika przemyska. Wieczór ku czci Sienkiewicza; Lwów w hołdzie H. Sienkiewiczowi. *Kur. Powsz.*, Krak. 1934 nr 328, 332. – (A): Cenne pamiątki po H. Sienkiewiczowi oddała rodzina do Muzeum Narodowego w Warszawie. *Il. Kur. Codz.* 1935 nr 345. – A.R.: Uroczystość ku czci H. Sienkiewicza. *Warsz. Dz. Nar.* 1935 nr 197. – isz: W rodzinnych stronach Sienkiewicza. Dziś 19 lat od śmierci. *Kur. Czerw.* 1935, dod. *Dobry Wieczór*, 15 listopada. – G. Morcinek: Sienkiewicz na Śląsku. *Tęcza* 1935 z. 3 s. 36-38. – W. Ogrodziński: Nieco o Sienkiewiczowi i Górnym Śląsku. *Szk. Śl.* 1935 z. 4 s. 89-95. – W rodzinnej parafii H. Sienkiewicza. *Warsz. Dz. Nar.* 1935 nr 149. – S.K.: Testament v. Olszewskiego. *Orleża* 1935/1936 nr 3.

558. M. Bertig-Dattnerowa: Je memoro de H. Sienkiewicz. *Pola Esperantisto*, Krak. 1936 nr 12. – J. Birkenmajer: Program życiowy Sienkiewicza i jego spełnienie. W dwudziestolecie śmierci: 16 listopada 1916-16 listopada 1936. *Kur. Lit.-Nauk.* 1936 nr 46, dod. *Il. Kur. Codz.* – A. Bogusławski: H. Sienkiewicz (20-lecie zgonu). *Odnova*, Warsz. 1936 nr 13 s. 4-5. – Z. Brochocka: Trylogia dawniej a dziś. W dwudziestą rocznicę śmierci H. Sienkiewicza. *Nauczyciel Pol.*, Warsz. 1936 nr 15. – Bul.: W dwudziestolecie zgonu H. Sienkiewicza. *Gaz. Lw.* 1936 nr 272. – K. Czachowski: Twórca „Ogniem i mieczem” (W 20 rocznicę śmierci). *Pol. Zach.*, Katow. 1936 nr 314 s. 6. – K. Czachowski: Idea narodowa w twórczości Sienkiewicza. (W 20-tą rocznicę śmierci pisarza). *Tyg. Il.* 1936 nr 47. – A. Drogoszewski: O H. Sienkiewiczowi. Przypomnienie po 20 latach od jego śmierci. *Iskry* 1936/1937 nr 27 s. 287. – A.Gr. [A. Grodzicki]: H. Sienkiewicz (W dwudziestą rocznicę śmierci 15 XI 1916-15 XI 1936). *Polonia*, Katow. 1936 nr 4343. – jam [M. Grydzewski]: Przegląd prasy. W dwudziestą rocznicę śmierci Sienkiewicza. *Wiad. Lit.* 1936 nr 50 s. 7. – T. Gryf-Kleszczyński: Ten, który przekazał nam „swój polski głód wolności”. W 20-tą rocznicę zgonu H. Sienkiewicza. *Tempo Dnia*, Krak. 1936 nr 314. – Z. Guzowska: Duch wiecznie żywy. W dwudziestą rocznicę zgonu H. Sienkiewicza. *Praktyczna Pani Dobra Obyw.*, Warsz. 1936 nr 47. – T.B. Lepecki: Sienkiewicz a emigracja. *Polacy za Granicą*, Warsz. 1936 nr 2. – Rena Marwicz [M. Gręplowska]: Sienkiewiczowski szlakiem. *Kur. Lit.-Nauk.* 1936 nr 46, dod. *Il. Kur. Codz.* – Z. Mianowska: Sienkiewicza sława i zmierzch. *Bluszcz* 1936 nr 47. – M. Mi-cewiczowa: O Sienkiewiczowi. Listy do redakcji. *Myśl Nar.* 1936 nr 11. – M. Mniszek-Tchórznicki: Łowy sienkiewiczowskie. W 20 rocznicę śmierci H. Sienkiewicza. *Łow. Pol.* 1936 nr 34. – T. Mysz-

ka: Książę pióra. H. Sienkiewicz (w 20 rocznicę zgonu). *Głos Ziemi Tarnow*. 1936 nr 44. – J. Obst: Jak uczcić 50-lecie arcydzieła. O pamiątkowe wydanie Trylogii. *Warsz. Dz. Nar.* 1936 nr 81. – M. Paczosa: W 20 rocznicę zgonu H. Sienkiewicza. *Drogowskazy*, Białyst. 1936 nr 8. – S. Papée: Złote gody „Trylogii” Sienkiewicza. *Przyp. Szkoły* 1936 nr 19 s. 795-802. – S. Pilch: Rocznica sienkiewiczowska. *Filomata* 1936 z. 84 s. 120-127. – F. Pohorecki: Sienkiewicz miał rację. *Kur. Pozn.* 16 VII 1936. – M. Stan., kl. IV: W 20 rocznicę zgonu H. Sienkiewicza. *Na Szkolnej Ławie*, Ostrowiec 1936/1937 nr 2. – S. Stoński: A jednak lepiej wiedział Sienkiewicz. *Polonia*, Katow. 1936 nr 4266. – I. Szczygielska: Po dwudziestu latach. *Kultura*, Pozn. 1936 nr 33. – M.W.: Pamięci H. Sienkiewicza. *Gaz. Kiel.* 1936 nr 342, 343. – Z. Wasilewski: H. Sienkiewicz. W dwudziestą rocznicę zgonu Wielkiego Polaka i Pisarza. *Kur. Zach.*, Sosnow. 1936 nr 313. – Z. Wasilewski: Sienkiewicz i nastawione sieci. W 20-lecie zgonu Sienkiewicza. *Warsz. Dz. Nar.* 1936 nr 314; toż: *Stalowy Miecz*, Warsz. 1936 nr 19. – I. Zawilska: H. Sienkiewicz a Polacy w Ameryce (z okazji listopadowych dni Sienkiewiczowskich). *Polacy za Granicą*, Warsz. 1936 nr 11. – H. Sienkiewicz. Académie commemorative du 20me anniversaire de sa mort. Son appel de 1915 aux peuples civilisés. Souvenirs de 1916 et de 1924. Lozanna 1936 s. 50. – A Literary Banquet of Sienkiewicz and occasion of the 50-th Anniversary of the Writings if the Trilogy [druk okolicznościowy]. Orchard Lake, USA 1936 z 5 III. – Pamiętnik w 20-tą rocznicę obchodów zgonu H. Sienkiewicza przez Związek Polskich Kółek Literacko-Dramatycznych w Ameryce. Red. L.T. Walkiewicza. Chicago 1936 s. 107. Z a w a r t o ś ć: Wypowiedź F.D. Roosevelta; L.T. Walkiewicz: W czeluści mroków zwałpienia duszy polskiej rzucił zarzewie świętego entuzjazmu; Listy o Sienkiewiczu; W. Sikorski: Znaczenie dzieł Sienkiewicza jest wciąż aktualne; W. Witos: Chłop polski kocha Sienkiewicza; I. Chrzanowski: Czym był, czym jest i czym będzie H. Sienkiewicz dla Polski; R. Dyboski: Sienkiewicz a chwila obecna; Z. Wasilewski: Sienkiewicz a naród; W. Belza: Sienkiewicz; A. Syski: H. Sienkiewiczowi w 20-tą rocznicę śmierci; Niepublikowane listy Sienkiewicza; A. Słonczyńska: Książę Jeremi na mogile. Z cyklu „Ogniem i mieczem”; M.A. Niedźwiecki: Wyrosłeś ponad nami (Elegia). – *Czas*, Warsz. 1936 nr z 27 VIII, 324 Miesiąc Sienkiewiczowski [w Stanach Zjednoczonych]; Sienkiewiczowski kopiec w Okrzei. – *Dz. Pozn.* 1936 nr 197 Miesiąc Sienkiewiczowski w Ameryce. – *Expr. Por.*, Kiel. 1936 nr 318 H. Sienkiewicz, piewca chwały oręża polskiego w 20-tą rocznicę zgonu. – *Il. Kur. Codz.* 1936 nr 218, 219, 355 „Miesiąc Sienkiewiczowski” wśród Polonii amerykańskiej; Rocznica; Lozanna w 20 rocznicę

śmierci Sienkiewicza. – *Il. Pol.*, Pozn. 1936 nr 49 Paszport Sienkiewicza. Nieznana pamiątka po wielkim pisarzu w Poznaniu. – *Kultura*, Pozn. 1936 nr 12 Uczczenie Sienkiewicza w Ameryce. [Wieczór literacki i odczyt S. Sobieniowskiego]; nr 22 Polacy w Ameryce ku czci Sienkiewicza [„Miesiąc Sienkiewiczowski” w Chicago]. – *Kur. Por.*, Warsz. 1936 nr 219 Kronika kulturalna. Miesiąc Sienkiewiczowski w Ameryce. – *Kur. Pozn.* 1936 nr 534, 544 Akademia ku czci H. Sienkiewicza; Nabożeństwo za Sienkiewicza w meczecie. – *Nad Poziomy*, Chrzanów 1936 nr 1 O Sienkiewiczu! (W 20-tą rocznicę śmierci). – *Płomyk* 1936/1937 nr 12 H. Sienkiewicz. – *Polonia*, Katow. 1936 nr 4266, 4301 Miesiąc Sienkiewiczowski w Stanach Zjednoczonych; 50-lecie Trylogii. – *Prosto z Mostu* 1936 nr 39, 49 Kronika literacka (Miesiąc Sienkiewiczowski w Stanach Zjednoczonych); Na marginesie (20 rocznica zgonu pisarza). – *Przew. Katol.* 1936 nr 46 Temu, który krzepił serca i polepszał dusze. – *Słowo*, Wil. 1936 nr 35 W 20-tą rocznicę śmierci H. Sienkiewicza. – *Sodalis*, Orchard Lake, USA 1936, XI. W dwudziestą rocznicę zgonu H. Sienkiewicza. – *Spójnia*, Sand. 1936 nr 3. – *Świat Szk.*, Częst. 1936 nr 3 Ten, który „krzepił serca”. – *Torpeda*, Sosnow. 1936 nr 256 Hołd pamięci H. Sienkiewicza. – *Tyg. Il.* 1936 nr 35 Miesiąc Sienkiewiczowski [w Stanach Zjednoczonych]. – *Warsz. Dz. Nar.* 1936 nr 254 20-rocznica śmierci H. Sienkiewicza; nr 272 „Miesiąc Sienkiewiczowski” w Stanach Zjednoczonych. Amerykańskie listy Sienkiewicza; nr 308 20 rocznicę śmierci H. Sienkiewicza uczciła Polska Macierz Szkolna; nr 314 Niespłacony dług Sienkiewiczowi; nr 316, 324 Uroczystość sienkiewiczowska nasunęła smutne refleksje.

559. F. Becinski: Sienkiewiczowi w hołdzie. *Piast* 1937 nr 1. – J. Birkenmajer: Wystawa Sienkiewiczowska. *Tyg. Il.* 1937 nr 15. – W. Doda: Postawmy Sienkiewiczowi pomnik z jego dzieł. *Kur. Pozn.* 1937 nr 539. – [Artykuł o H. Sienkiewiczu ilustruje podobizna T. Masaryka]. *Mały Dz.* 1937 nr 317. – J.W. Helbich: „Jaśnie Pan Powieściopisarz z Oblęgorka” [Wrażenia z wystawy]. *Bluszcz* 1937 nr 14. – Ist.: Sława, która nie mija. *Tempo Dnia*, Krak. 1937 nr 87. – S. Krzywoszewski: Ze wspomnień własnych i niewłasnych o H. Sienkiewiczu (W 21 rocznicę śmierci). *Expr. Por.*, Kiel.-Rad. 1937 nr 316. – A. Leo: O pamięć Sienkiewicza w Vevey. *Kur. Warsz.* 1937 nr 315 s. 10. – Dr G.Ol. [G.E. Olechowski]: Duchy niepodległości. Pelmecie od zgonu Sienkiewicza. *Kur. Zach.*, Sosn. 1937 nr 320. – O Sienkiewiczu. Mowa I. Paderewskiego wygłoszona w dniu 20 listopada 1924. *Tęcza*, Pozn. 1937 nr 2 s. 31-

- 34; toż: Sienkiewicz wrócił na łono Ojczyzny! (Z mowy mistrza Paderewskiego wygłoszonej na ziemi szwajcarskiej), przedr. fragm.: *Horyzonty*, Fribourg 1946 nr 8. – b.si. [B. Skąpski?]: „Jako lekarstwo na sen poświęcam...” Z wystawy Sienkiewiczowskiej w Warszawie. *Światowid*, Krak. 1937 nr 13. – St.S. [S. Smoleński]: H. Sienkiewicz. *Strzelec*, Warsz. 1937 nr 1. – O. Stalla: Wielki pisarz i wielki patriota. *Płomyk*, Warsz. 1937/1938 nr 15. – Ks. W. Tworowski: Pamięci H. Sienkiewicza. *Tęcza* 1937 nr 2 s. 29-30. – S. Wroncka: „Płomień wśród mroków”. W 21-szą rocznicę zgonu H. Sienkiewicza. *Naród i Wojsko*, Warsz. 1937 nr 47.
- *Bibliotekarz* 1937/1938 nr 2, il. Wystawa ku czci H. Sienkiewicza w Bibliotece Publicznej m. st. Warszawy. – *Dz. Pozn.* 1937 nr 256. Sto bibliotek im. H. Sienkiewicza. – *Il. Kur. Codz.* 1937 nr 78 Wystawa Sienkiewiczowska w Warszawie. – *Kultura*, Pozn. 1937 nr 2 Obchód ku czci Sienkiewicza w Lozannie. – *Kur. Balt.* 1937 nr 215 W rocznicę zgonu H. Sienkiewicza. – *Naród Pol.*, Warsz. 1937 nr 1 W hołdzie Sienkiewiczowi [zebranie Zarządu Głównego Polskiej Macierzy Szkolnej]. – *Podbięta* 1937 nr 16 Tygodnik Literacki. O muzeum Sienkiewicza. – *Strzelec*, Warsz. 1937 nr 46 Poświęcenie stu bibliotek Sienkiewiczowskich. – *Warsz. Dz. Nar.* 1937 nr 48, 80, 232, 240, 279, 353 Padrewski o Sienkiewiczu; Na wystawie Sienkiewiczowskiej; Kopiec w Okrzei; P. Sieroszewski „czci” Sienkiewicza; Pomnik Sienkiewicza.
- J. Birkenmajer: Trud niemały H. Sienkiewicza. Milwaukee, USA 1938, nadb. z *Nowin Pol.* – I. Chrzanowski: Polonia amerykańska w hołdzie Sienkiewiczowi. *Tęcza*, Pozn. 1938 nr 3 s. 29-32; przedr. w: *Studia i szkice*. T. 2. Krak. 1939 s. 204-208. – J. Czempieński: Kiedy będzie wzniesiony pomnik Sienkiewicza? *Kur. Warsz.* 1938 nr 58. – K. Troczyński: W sprawie pomnika dla H. Sienkiewicza. *Nowy Kur.*, Pozn. 1938 nr 58. – Odezwa Komitetu zbiórki na pomnik H. Sienkiewicza. *Gon. Warsz.* 1938 nr 60. – Pomnik H. Sienkiewicza stanie w Warszawie. *ABC*, Warsz. 1938 nr 127. – Zebranie Komitetu budowy pomnika H. Sienkiewicza. *Kur. Warsz.* z 1 listopada 1938. – Uroczystości Sienkiewiczowskie w radio. *Nowa Rzeczp.*, Warsz. 1938 nr 194. – Uroczystość Sienkiewiczowska w Okrzei. *Wiarą i Czynem Pro Christo*, Warsz. 1938 nr 11 s. 387-388. – Kopiec H. Sienkiewicza w Okrzei. *Sl. Pom.*, Toruń 1938 nr 217. – Postawmy pomnik Sienkiewiczowi [noty i koresp.]. *Warsz. Dz. Narod.* 1938 nr 59, 257, 263, 272, 273, 304. – Pamiętnik w dwudziestą rocznicę obchodów zgonu H. Sienkiewicza [druk ulotny]. Chicago 1938. – W. Korycki: Od pomnika w sercach do pomnika z brązu. *Tyg. Il.* 1939 nr 24, 26. – Neon: Bez retuszu. Te kalumnie nie zabijają. *Kur. Warsz.* 1939 nr 149. – A.W.: Przyszły pomnik Sienkiewicza. *Kur. Warsz.* 1939 nr 194. – Prof. I. Chrzanowski o Sienkiewiczu. *Warsz. Dz. Narod.* 1939 nr 181. – W.D.: Hetman dusz polskich. Leader of the Polish Souis, 25 th anniversary of the Death of H. Sienkiewicz. *Odsiecz*, Szkocja? 1941 nr 18: 29 XI s. 3 [tekst w jęz. pol. i ang.]. – Ku czci H. Sienkiewicza. [25-lecia zgonu]. *Wieści Pol.*, Budap. 1941 nr 141 z 17 XII. – List W. Witosa [z 1936 r. do Zw. Pol. Kółek Lit.-Dram. w Chicago]. *Odsiecz* 1941 nr 20: 14 XII s. 12. – Sz.B.: Wieczór Sienkiewiczowski [scenariusz]. *Por. Świeta.* 1942 nr IV s. 106-113. – Skarbnica literatury polskiej. *Polska* 1942 nr 11/15 z 25 X. – H. Sienkiewicz, laureat Nobla za „Quo vadis” (1846-1916). *Wiarus Pol.* 1942 nr 290 z 7 XII.

ROK SIENKIEWICZOWSKI. 100-LECIE URODZIN

560. H. Andrzejczuk: W setną rocznicę Sienkiewicza (5 V 1846 -5. V 1946). *Młode Życie* 1946 nr 6 s. 2-3. – F. Araszkiewicz: H. Sienkiewicz piewca wielkości i bohaterstwa. *Gaz. Lub.* 1946 nr 123. – M. Bersano-Begey: La fortuna di E. Sienkiewicz in Italia. *Iridion* 1946 nr 1/3, Nel Centenario di Sienkiewicz. – A. Boleski: Rok Sienkiewiczowski [imprezy i wydawnictwa]. *Zag. Lit.* 1946 z. 4/6 s. 156-163. – K. Czachowski: Idea żołnierska w twórczości H. Sienkiewicza. W 100-rocznicę urodzin pisarza. *Pol. Zbroj.* 1946 nr 1070; Wielkość H. Sienkiewicza. *Rzeczpospolita* 1946 nr 130. – E. Damiani: Triplice ricorrenza sienkiewicziana nel 1946. *Nuova Antologia* 1946 T. 436 z. 1741 s. 123-126. *Literature slave.* – V. Dresler: Sociální motivy v díle H. Sienkiewicze (K 100 výročí jeho narození a 30 výročí jeho úmrtí). *Slovanský Přehled* 1946 s. 482-492. – J.D.-M. [J. Dunin-Michałowski]: Wielki Hetman narodu polskiego. *Pol. Lud.* 1946 nr 55. – T. Dworak: Geniusz. *Młode Życie* 1946 nr 6. – Al.D. [A. Dzienisiuk]: 45 Środa Literacka. Sienkiewiczowska Trylogia w świetle krytyki pozytywistycznej [prelekcja Z. Szweykowskiego]. *Tryb. Pom.* 1946 nr 297. – S. Dzikowski: Magia wielkiego talentu. *Gaz. Lud.* 1946 nr 130. – Z. Falkowski: Trzy dary Sienkiewicza. *Tyg. Powsz.* 1946 nr 41; Ulubieniec narodu. *Głos Katol.* 1946 nr 46-49. – kjjw [A. Gołubiew]: Sienkiewicz pod pręgierzem [polem. z art. pt. Sienkiewicz. *Dz. Pol.* 1946 nr 123]. *Tyg. Powsz.* 1946 nr 19. – T. Grabowski: H. Sienkiewicz (Pocieszyciel narodu w niewoli). *Tyg. Warsz.* 1946 nr 20. – A.G. [A. Grodzicki]: Stulecie urodzin Sienkiewicza i różne spory. *Dz. Zach.* 1946 nr 129. – A. Grzymała-Siedlecki: Setna rocznica Sienkiewicza (5 V 1846-5 V 1946). *Il. Kur. Pol.* 1946 nr 20. – (hel) [H. Heller]: Sienkiewicz w oczach pozytywistów (Z ostatniego czwartku literackiego). *Kur. Wielkop.* 1946 nr 163. – B. Jasińczyk-Szleskiński: Rok trzydziesty od zgonu H. Sienkiewicza.... *Dz. Powsz.* 1946 nr 20. – -kaj- [K.A. Jaworski]: Noty [w stulecie Sienkiewicza]. *Kamena*, Chełm Lub. 1946 nr 8-10. – S. Jerschina: Sienkiewicz żyje. *Tyg. Warsz.* 1946 nr 20. – S. Jurek: H. Sienkiewicza głos zza grobu. *Dz. Pol.* 1946 nr 315. – stj. [S. Jurek]: H. Sienkiewicz; Prusacy w opinii Sienkiewicza. *Nowe Horyz.* 1946 nr 19 dod., nr 46. – (j.ch.): H. Sienkiewicz. *Dz. Powsz.* 1946 nr 136. – J.S.: Stulecie trójki wielkich pisarzy. *Młodzi Idą* 1946 nr 47 s. 3. – Z.K.M. [Z. Karczewska-Markiewicz]: Prus i Sienkiewicz w świetle swej epoki. *Rzeczpospolita* 1946 nr 375. – W. Kieszkowska: Sienkiewiczowskie rocznice (1846-1946). *Głos Katol.* 1946 nr 21 s. 170-171. – J. Kleiner: Sienkiewicz. *Zdrój* 1946 nr 11. – J. Krzyżanowski: W stulecie Sienkiewicza. *Dz. Pol.* 1946 nr 132 s. 3-4. – J. Lechoń: The elderly gentleman with the rose. *Bull. Pol. Inst.* T. 4: 1945/1946 s. 79-82 [przemówienie na uroczystości, zorganizowanej przez Polski Instytut Sztuki i Nauk w Ameryce i Stowarzyszenia Pisarzy Polskich]. – H. Malewicz: H. Sienkiewicz. *Ziem. Pom.* 1946 nr 321. – T. Mikulski: Rok Sienkiewicza. *Nauka i Szt.* 1946 t. 4 nr 7/8 s. 171-180. – L. Mikusiński: H. Sienkiewicz. *Głos Wielkop.* 1946 nr 324. – D. Mondrone: Attualità di E. Sienkiewicz nel centenario della sua nascita e nel cinquantesimo del „Quo vadis”. *La Civiltà Cattolica*, Rzym 1946. – (t.h.n.) [T.H. Nowak]: Uroczystości ku czci Sienkiewicza; Przed setną rocznicą urodzin Sienkiewicza i Prusa. *Głos Wielkop.* 1946 nr 295. – P.G.: H. Sienkiewicz (w stuletnią rocznicę urodzin). *Teka Szk.* 1945/1946 nr 14 s. 3-4. – S. Papée: Główne tytuły sławy Sienkiewicza. *Mł. Rzeczp.* 1946 nr 24; Upojeni Sienkiewiczem. *Tyg. Powsz.* 1946 nr 19. – M. Piechal: Pisarz, który zbłądził pod strzechy. *Pobudka*, Łódź 1946 nr 22. – M. Piszczkowski: H. Sienkiewicz. *Dziś i Jutro* 1946 nr 20. – H. Płomińczyk: W 100-ną rocznicę urodzin Sienkiewicza (1846-1946). *Il. Kur. Pol.* 1946 nr 120. – B. Poletur: Ze wspomnień o Sienkiewiczu. *Dz. Lud.* 1946 nr 133 s. 6. – St. [S. Pollak]: Pokrzepiciel serc. W setną

rocznicę urodzin H. Sienkiewicza. *Nowe Horyz.*, Przem. 1946 nr 19. – W.P. [W. Powell]: Duch Sienkiewicza, Oblęgorek i „Osa”. *Głos Wielkop.* 1946 nr 136. – Przed stu laty... *Przekrój* 1946 nr 58. – W. Rzymowski: Polskie-arcypolskie. *Nowe Horyz.* 1946 nr 19, (dod.: Jednodniówka. Sienkiewiczowi – Towarzystwo Polonistów Ziemi Przemyskiej). – sl.: Poloniści przemyscy w hołdzie Sienkiewiczowi. *Nowe Horyz.* 1946 nr 21. – T. Stepiński: W stulecie urodzin H. Sienkiewicza. *Nowa Epoka* 1946 nr 17/18 s. 14. – b.s. [T. Syga]: Wielki zjazd uczonych w Warszawie. (W setną rocznicę urodzin Sienkiewicza i Prusa). *Gaz. Lud.* 1946 nr 269. – Z. Szwejkowski [prelekcje o Trylogii Sienkiewicza w ramach rocznicowych „Czwartków literackich” w Poznaniu]. Inf. i rec.: *Tryb. Pom.* 1946 nr 297; *Kur. Wielkop.* 1946 nr 163; *Głos Wielkop.* 1946 nr 346; *Wola Ludu* 1946 nr 296; *Rob. Kuj.* 1946 nr 341, *Rob. Pom.* 1946 nr 334; *Arkona* 1947 nr 1-2. – T.Ski [T. Śmiełowski]: O Sienkiewicz (Myśli własne i cudze). *Głos Wielkop.* 1946 nr 129, 163. – T.S-ki [T. Śmiełowski]: Sienkiewiczowski „Czwartek Literacki”. *Głos Wielkop.* 1946 nr 163. – T. Śmiełowski: Jubileuszowy „Czwartek Literacki” poświęcony Sienkiewiczowi. *Głos Wielkop.* 1946 nr 346 – S. Tarnowski: Twórca Kmicica. *Nowe Horyz.* 1946 nr 19 dod. – mit [M. Tomaszewski]: Wieczory Literackie (prelekcja Z. Szwejkowskiego pt. Trylogia Sienkiewicza pod obstrzałem krytyki pozytywistycznej). *Arkona* 1947 nr 1/2 s. 25. – TMT: W trzydziestolecie zgonu. *Kur. Wielkop.* 1946 nr 120 s. 4. – R. Wroczyński: H. Sienkiewicz (1846-1946). *Rzeczy Ciekawe* 1946 nr 7 s. 1-3. – K. Wyka: Pod znakiem Prusa i Sienkiewicza. *Odrodzenie* 1946 nr 43. – S. Wyrra: Rok Sienkiewiczowski: *Zagroda Chłop.* 1946 nr 27, dod. *Zagroda Lit.* nr 5 s. 1. – J. Wyszomirski: 1846-1916-1946. *Dz. Łódz.* 1946 nr 135. – B. Zakrzewski: Autor „Krzyżaków” wiecznie żywy. *Głos Wielkop.* 1946 nr 129 s. 3. – K.W. Zawodziński: Stulecie trójcy powieściopisarzy. *Odrodzenie* 1946 nr 33 s. 1-3. – Cz. Zgorzelski: Zjazd naukowo-literacki im. B. Prusa [i H. Sienkiewicza]. *Tyg. Powsz.* 1946 nr 42. – S. Ziemak: Piewca wielkości Polski. *Ziemia Pom.* 1946 nr 237. – S. Ziembicki: Romantyzm Pozytywisty. *Tyg. Warsz.* 1946 nr 20. – Z.B.: H. Sienkiewicz

w interpretacji młodzieży. (Akademia międzyskolna w Dniu Święta Oświaty); H. Sienkiewicz, piewca bohaterstwa. (Akademia w setną rocznicę urodzin pisarza urządzona przez Związek Literatów Polskich). *Gaz. Lub.* 1946 nr 122, 125.

– Nel centenario di H. Sienkiewicz (1846-1946). Rzym 1946. – Life and Work of Sienkiewicz (100th Birth Anniversary. 1846-1946). Chicago, Polish American Congress 1946 [druk okolicznościowy]. – Sienkiewicz na wesoło. Wesołe wyjątki z „Trylogii” H. Sienkiewicza. Knechtsteden 1946 s. 28. Wyd. „Jutra Pracy” nr 5. – Wystawa Prus-Sienkiewicz. Co ocalało ze zniszczeń wojennych w materiałach historycznych, dotyczących Sienkiewicza i Prusa [spraw.]. *Dz. Powsz.* 1946 nr 275; *Dz. Rzecz.* 1946 nr 461; *Naprzód* 1946 nr 235; *Rob. Kuj.* 1946 nr 331; *Rob. Pom.* 1946 nr 275.

– *Cychry*, Kiel. 1946 nr 9/10 Dwie rocznice. – *Dz. Pol.* 1946 nr 123, 126 Sienkiewicz; Uczczenie 100-nej rocznicy urodzin H. Sienkiewicza. – *Gaz. Lub.* 1946 nr 123, 126. Uroczystości ku czci H. Sienkiewicza w miejscu jego urodzenia; Ziemia Łukowska ku czci H. Sienkiewicza. – *Horyzonty*, Fryburg 1946 nr 8; toż: *Odnova* 1946 nr 10 Rok Sienkiewiczowski. Z mowy mistrza Paderewskiego. – *Il. Kur. Pol.* 1946 nr 155, 294, 346 Posiedzenie TPN z okazji 100 rocznicy urodzin H. Sienkiewicza; W setną rocznicę urodzin wielkich pisarzy; Budapeszt ku czci Sienkiewicza. – *Jedność Nar.* 1946 nr 69 Zjazd naukowo-literacki im. B. Prusa i H. Sienkiewicza. – *Kur. Węgier.-Pol.* 1946 nr 10 Uroczyste posiedzenie ku uczczeniu rocznicy urodzin H. Sienkiewicza. – *Kur. Wielkop.* 1946 nr 148 Czci my Prusa i Sienkiewicza. – *Matičine Čitanie* 1946 z. 1 s. 5-6 H. Sienkiewicz. – *Młoda Rzeczp.* 1946 nr 25 s. 7 nota M. Okopińskiego o wystawie książek Sienkiewiczowskich oraz wiersz S. Zarębskiego o Pisarzu-Wodzu. – *Nowe Horyz.* 1946 nr 19, dod.: Sienkiewiczowi Towarzystwo Polonistów Ziemi Przemyskiej. – *Pobudka* 1946 nr 22 W 100 rocznicę urodzin Sienkiewicza. – *Rzeczpospolita* 1946 nr 139, 348 Prus i Sienkiewicz. Akademia Sienkiewiczowska w Budapeszcie. – *Tyg. Powsz.* 1946 nr 19 O grobowiec Sienkiewicza. – *Wola Ludu* 1946 nr 260 Komitet uczczenia Sienkiewicza i Prusa. – *Zdrój* 1946 nr 13 Akademia ku czci H. Sienkiewicza.

ROZDZIAŁ SIENKIEWICZOWSKIE 3

561. W. Kubacki: Ciekawostki literackie. Bluznierca sprzed 40 lat. [A. Nowaczyński o Sienkiewiczu]. *Odrodzenie* 1947 nr 17 s. 8. – M. Kasterska: Testament von Olszewskiego. *Niedziela* 1948 nr 50. – Miecz. Ka.: List do Redakcji [o donacji von Olszewskiego]. *Tyg. Warsz.* 1948 nr 8. – S. Helsztyński: Echa roku sienkiewiczowskiego. *Warszawa* 1949 nr 3. – W. Mergel: Głęboko tkwią korzenie przyjaźni [Sienkiewicz i Przybyszewski]. *Rejsy* 1949 nr 11. – Znaczk i Sienkiewicz. *Ekran Tyg.* z 14. III 1949 s. 2. – J. Baculewski: Kim był Sienkiewicz? (Autor Trylogii na warsztacie Instytutu Badań Literackich). *Kur. Codz.* 1951 nr 320; W 35 lecie zgonu H. Sienkiewicza. *Wiś* 1951 nr 49-51; *Życie Lit.* 1951 nr 23-24. – A. Brodzka: H. Sienkiewicz (w 35 rocznicę śmierci). *Gaz. Krak.* 1951 nr 301; *Gaz. Pom.* 1951 nr 311; *Gaz. Rob.* 1946 nr 302; *Sztand. Ludu* 1946 nr 309; *Widnokrąg* (dod.) 1951 nr 32. – T. Chrościelewski: H. Sienkiewicz. (W 35 rocznicę śmierci). *Głos Rob.* 1951 nr 303. – T. Drewnowski: Sienkiewicz żywy (w 35 rocznicę śmierci). *Sztand. Młod.* 1951 nr 303. – A. Grzymała-Siedlecki: Sienkiewicz na prywatny użytek. *Il. Kur. Pol.* 1951 nr 332. – K. Korcelli: Nowe życie dzieł Sienkiewicza. *Wola Ludu* 1951 nr 311. – M. Markowski: H. Sienkiewicz na należnym miejscu. Na marginesie 35 rocznicy śmierci wielkiego pisarza. *Dz. Pol.* 1951 nr 299; *Głos Wielkop.* 1951 nr 299; *Kur. Szczec.* 1951 299; *Świat i Życie* 1951 nr 45, dod. *Kur. Zach.* – N.J.: W 35 rocznicę zgonu H. Sienkiewicza. *Życie Słow.* 1951 nr 11/12 s. 593-595. – Z. Nowakowski: „Bar wzięty”. *Dz. Pol. i Dz. Żoł.*, Londyn 1951 nr 261. – (r.): H. Sienkiewicz. (W 35 rocznicę śmierci). *Tryb. Rob.* 1951 nr 299 s. 3. – J.A. Szczepański: H. Sienkiewicz w 35 rocznicę śmierci. *Tryb. Ludu* 1951 nr 321 s. 6, *Ziel. Sztand.* 1951 nr 48 s. 8. – J.M.S. [J.M. Świącicki]: O sienkiewiczowską spuściznę. *Tyg. Powsz.* 1952 z 3. 2. – Twórczość H. Sienkiewicza. *Radio i Świat* 1951 nr 46 s. 5. – M. Zientarowa [M. Michałowska]: Nieznany Sienkiewicz. *Echo Tyg.* 1951 nr 43 s. 1. – J. Trypućko: Dwie nagrody Sienkiewicza - od świata i od narodu. *Orzeł Biały*, Londyn 1953 nr 22. – J. Ender: Śląski zapis dla Sienkiewicza. *Sobótka* 1954 z. 2 s. 602-604.
562. (a) [R. Augustyniak]: 40-lecie śmierci Sienkiewicza. *Życie Warsz.* 1956 nr 275. – E. Bryll: Nieśmiertelny pan Henryk. *Sztand. Młod.* 1956 nr 279. – T. Chabros: Sienkiewicz w Lublinie. *Życie Lub.* 1956 nr 114. – acz [A. Czermiński]: Autor Trylogii przez dziurkę od klucza. *Now. Tyg.* 1956 nr 43; *Świat i Ludzie* 1956 nr 40; *Widnokrąg* 1956 nr 43 s. 2. – M. Danilewiczowa: W czterdziestą rocznicę zgonu H. Sienkiewicza. *Dz. Pol. i Dz. Żoł.* 1956 nr 263. – J. Krzyżanowski: H. Sienkiewicz (W 40-lecie śmierci). *Głos Wybrz.* 1956 nr 275; *Sł. Ludu, Kiel.* 1956 nr 273; *Sztand. Ludu* 1956 nr 273. – J. Piechocki: Sienkiewicz po 40 latach. *Il. Kur. Pol.* 1956 nr 276. – J. Styczeń: Pisarz zawsze żywy. *Stolica* 1956 nr 49. – J. Surynowa-Wyczółkowska: Jubileusz Sienkiewicza (Warszawa państwa Wyczółkowskich). *Wiadomości*, Londyn 1956 nr 51. – T.S. [T. Syga]: Przed czterdziestu laty. *Świat* 1956 nr 51. – T. Szczęsny: Ulubieniec narodu. *Katol. Kal. dla Warmii i Maz.* 1956 s. 184-186; *Śl. Kal. Katol.* 1956 s. 184-186 [z reprod. fragm. rkps „Krzyżaków”]. – E. Szermentowski: Sienkiewicz - pisarz najukochańszy. *Panorama* 1956 nr 45 s. 4; toż: *Polska* 1956 nr 11 s. 18-19. – T.D.: O H. Sienkiewiczu. *Głos Ludu*, Ostrawa 1956 nr 57. – (ot) [O. Terlecki]: Przypominamy dwie rocznice Sienkiewiczowskie. *Od A Do Z* 1956 nr 19. – E. Tomaszewska: H. Sienkiewicz. *Tyg. Katol.* 1956 nr 29. – M. Warneńska: Sienkiewicz na co dzień. *Książ. dla Ciebie* 1956 nr 22. – Z. Zielonka: H. Sienkiewicz na Śląsku. (W 40 rocznicę śmierci). *Głosy nad Odry*, dod. *Tryb. Opol.* 1956 nr 25. – Gdzie jest autoportret Sienkiewicza [pokazany na wystawie światowej 1939 w Nowym Jorku]. *Gł. Lud.*, Detroit 1956 nr 29. – Portrety Sienkiewicza [reprodukcje] publi-

kowane w 1956 r.: *Dz. Balt.* nr 276; *Expr. Wiecz.* nr 107, 276; *Głos Rob.* nr 274; *Kult. i Życie*, Lub. nr 43; [Karykatura, rys. S. Lenca]. *Wiedza i Życie* nr 11. – (t.h.n.) [T.H. Nowak]: Paszport pana Henryka [reprod. paszportu z fot.]. *Expr. Pozn.* 1956 nr 272. – Sienkiewicz w zbroi. Autokarykatura. *Now. Lit. i Wyd.* 1957 nr 2. – Sienkiewicz z córką [fot.]. *Nasza Ojcz.* 1957 nr 10.

– Uroczysty obchód rocznicy sienkiewiczowskiej. *Szt. Lud.* 1956 nr 276. – W 110 rocznicę urodzin H. Sienkiewicza. *Głos Wielkop.* 1956 nr 107. – Wystawa Sienkiewiczowska. *Il. Kur. Pol.* 1956 nr 294. – Prof. Wieniczyśław Wagner na uroczystościach Sienkiewiczowskich [w Cambridge Springs w USA]. *Myśl Pol.* 1956 nr 21.

– L'anniversaire de Sienkiewicz. *Rev. Lit. Comp.* 1957 nr 1 s. 140. – J. Kobyłański: Sprowadzenie zwłok H. Sienkiewicza do Polski 26 października 1924 r. *Śl. na Warmii* 1957 nr 42; *Zorza Świąt.* 1957 nr 39. – J. Kraśny: [Biuurko H. Sienkiewicza]. *Gaz. Pozn.* 1957 nr 62. – bkř. [B. Křemenák]: H. Sienkiewičovi. *Slov. Přehl.* 1957 nr 6 s. 213. – S. [S. Spsychalski]: Ręka mistrza... *Katolik* 1957 nr 24. – Opole w hołdzie Sienkiewiczowi. *Katolik* 1957 nr 24. – Z. Antkowiak: Testament śląskiego magnata. *Śl. Pol.* 1959 nr 74; Ostatnia wola pana z Warmatowic. *Wiad. Legnic.* 1959 nr 37 i n. – M. Kastarska [wspomnienia z Vevey]. *Orzeł Biały* 1959 nr 49. – R. Murzyński: Sienkiewiczowska miedź [o Warmatowiczach v. Olszewskiego pod Legnicą]. *Przekrój* 1959 nr 735. – J. Kowalewski: Niemiecki baron i polski czarodziej słowa. *Tydz. Pol.* 1959 nr 17, il. – Sienkiewiczowi [odsłonięcie tabl. pam.]. *Tryb. Ludu* 1959 nr 356.

– J. Detko: Rocznice i książki. *Tryb. Ludu* 1960 nr 283. – S. Pigoń: Żeromski i Przybyszewski wobec jubileuszu H. Sienkiewicza. *Ruch Lit.* 1960 nr 3 s. 210-211. – M. Smolarski: Czterechsetlecie Akademii Jagiellońskiej. Jubileusz Sienkiewicza i Marii Konopnickiej, w: Miasto starych dzwonów. Krak. 1960 s. 122-126. – S. Arski: Pogrzeb i dyplomacja [koresp. M. Gagera i S. Buriana po śmierci Sienkiewicza]. *Stolica* 1961 nr 48 s. 8-9; uzup. *Prz. Kult.* 1961 nr 46. – R. Burzyński: „Polskie Chile” i Sienkiewicz. *Odra* 1961 nr 5 s. 25-29. – M. Janicki: Kłopoty z Sienkiewiczem. W 45 rocznicę śmierci. *Sztand. Ludu* 1961 nr 275. – Nasz stosunek do twórczości Sienkiewicza. Ankieta „*Wiadomości*”. *Wiadomości*, Londyn 1961 nr 780, 781; *Silva rerum*. Obrońnięte ręce jako afrodyzjak. *Wiadomości* 1961 nr 791; polem.: M. Kosko: Dwa nieuzasadnione twierdzenia. *Wiadomości* 1961 nr 792. – E. Ligocki: Sienkiewicz w Vevey. *Świat* 1962 nr 5. – tig [T. Gumiński]: Sienkiewicz i dziedzic Warmatowic. *Poznaj Swój Kraj* 1962 nr 12. – A. Kaczmarek: Uroczy-

stości pogrzebowe w Vevey w listopadzie 1916 r. w świetle listu ich uczestniczki, H. Wlazłowskiej. *Za i Przeciw* 1963 nr 39; uzup. K. Szmagier, *Odgłosy* 1963 nr 18. – J. Kobyłański: [Sprowadzenie zwłok H. Sienkiewicza w 1924 r.]. *Śl. na Warmii* 1963 nr 45 s. 2-3. – A. Stypułkowska: Vevey. Ostatni postój H. Sienkiewicza. *Na Antenie*, Londyn 1963 nr 2. – M. W. [M. Warneńska]: Poświętne pamięta o H. Sienkiewicz. *Tryb. Ludu* 1963 nr 131. – J. Bečka: Przewoż ostatku H. Sienkiewicza ze Švýcar do vlasti r. 1924 a oslavy v Československu. *Slavia Occidentalis*, Pozn. 1964 t. 24 s. 25-57. – J. Lis: Wspomnienia o Marii Radziejewskiej. W kręgu Sienkiewiczowskim. *Katolik WTK* 1964 nr 1.

563. (a) [S. Adamczyk]: Obchody sienkiewiczowskie. *Tyg. Kult.* 1966 nr 26. – (al) [A. Stefański?]: Pamięci H. Sienkiewicza. *Kult. i Życie* 1966 nr 37. – K. Bartoszewski: Alfred Olszewski i jego zapis dla H. Sienkiewicza. *Szkie Leg.* 1966 t. 3 s. 227-251; uzup.: K. Kolińska: Testament von Olszewskiego. *Stolica* 1967 nr 5. – Z. Bąk: Bylbym został „miemcem”... *Tryb. Opol.* 1966 nr 275. – B. Biliński: O Sienkiewicz. *Przekrój* 1966 nr 1131. – L. Brożek: Rok Sienkiewicza na Śląsku. *Zwrot*, Czeski Cieszyń 1966 nr 10. – H. Buddensieg: Zum neunten mal in Polen. *Mickiewicz-Blätter.* 1966 nr 33 s. 229-236. – ab [A. Bukowska]: Wystawa Sienkiewiczowska. *Współczesność* 1966 nr 25/26. – (b) [W. Burtowy]: Kronika [Wystawa w UAM]. *Expr. Pozn.* 1966 nr 114. – T. Buski: ... i śląskie krzepiły się serca. Niezwykły testament von Olszewskiego. *Gaz. Rob.* 1966 nr 21. – C.E.S.: Dwa pogrzeby (W 50 rocznicę śmierci H. Sienkiewicza). *Przew. Katol.* 1966 nr 45 s. 411-412. – Z. Ciesielski: Gdańskie echa pogrzebu Sienkiewicza. *Dz. Balt.* 1966 nr 259. – J. Dobraczyński: Sienkiewicz i jedność kultury polskiej. *Życie i Myśl* 1966 nr 9 s. 23-26. – A. Drawicz: Pan Henryk; Czasy się zmieniają, Sienkiewicz zostaje. (W 50 rocznicę śmierci). *Sztand. Młod.* 1966 nr 105, 273. – J. Drewnowski: Adiustatorzy i Sienkiewicz [list do red.]. *Tyg. Powsz.* 1966 nr 46; odp.: T. Jodelka-Burzecki: Kto zmienia Sienkiewicza. *Tyg. Powsz.* 1966 nr 50. – H. Dzendzel: Sienkiewicz a ruch ludowy. *Tyg. Kult.* 1966 nr 48. – M. Gałyga: H. Sienkiewicz w Ossolineum. *Śl. Pol.* 1966 nr 282; *Życie Warsz.* 1966 nr 276. – K. Guzik: Ślady Sienkiewicza w Warmatowicach. *Polityka* 1966 nr 9. – W. Günther: Sienkiewicz żywy. *Tydz. Pol.*, Londyn 1966 nr 46. – A. Idzikowska: Szkoła im. Sienkiewicza; Sienkiewicz w Hucie Warszawa [badania czytelnicze]. *Stolica* 1966 nr 50. – M. i J. Idzikowscy: Sienkiewicz w Kijowie. *Twórczość* 1966 nr 11 s. 163-164; *Za i Przeciw*

1966 nr 50. – J. Iwaszkiewicz: Sienkiewicz. *Twórczość* 1966 nr 11 s. 144. – K. Jabłońska: Kiedy H. Sienkiewicz sięgnął po laury Nobla. *Za i Przeciw* 1966 nr 16. – J.Z. Jakubowski: H. Sienkiewicz (W 50-lecie śmierci). *Tryb. Ludu* 1966 nr 316; Pisarz i naród. (W 50 rocznicę śmierci H. Sienkiewicza). *Tryb. Rob.* 1966 nr 271; Sienkiewicz dawniej i dzisiaj. *Stolica* 1966 nr 30; Sienkiewicz na nowo odczytany. *ITD* 1966 nr 45. – J. Jachimiek: Przyczynek do kultu Sienkiewicza. *Połud. Wielkop.* 1966 nr 12. – Emjot [M. Jaworski]: Na osi. *Fakty i Myśli* 1966 nr 19. – T. Jodełka-Burzecki: Pisarz o nieprzemijającym znaczeniu. *Głos Pracy* 1966 nr 106. – A. Kaczmarek: Uroczystości pogrzebowe w Vevey w 1916 r. *Myśl Spół.* 1966 nr 46. – W. Kocyba-Kamińska: Z dziejów recepcji dzieł Sienkiewicza. *Stolica* 1966 nr 50. – K. Kozłowska: H. Sienkiewicz. *Tyg. Pol.* 1966 nr 46. – S. Król: Sienkiewicz wiecznie poszukiwany. *Sl. Ludu* 1966 nr 127. – J. Krzyżanowski: H. Sienkiewicz wśród swoich i obcych. Ref. na sesji IBL PAN, Warsz. 17-19 XI 1966 s. 8 [tekst powielany]. – J. Krzyżanowski o H. Sienkiewiczu. 12 mln. tomów powieści. [Rozm. Cz. Chruściński]. *Sl. Ludu* 1966 nr 188. – J. Krzyżanowski: Sienkiewicz wczoraj i dziś. [Rozm. T. Syga]. *Stolica* 1966 nr 50; W roku Sienkiewicza [wywiad]. *Życie Warsz.* 1966 nr 108; [Wywiad z J. Krzyżanowskim]. *Gaz. Zielonogór.* 1966 nr 108; *Spojrzenia*, dod. *Gaz. Pomor.* 1966 nr 17; Najczęściej czytany - najmniej znany. Prof. dr J. Krzyżanowski o swej biografii H. Sienkiewicza. Rozm. EBON [E. Boniecka]. *Kur. Pol.* 1966 nr 105; Czy Zbyszko znajdzie Danuškę? Z J. Krzyżanowskim rozm. J. Górski. *Życie Warsz.* 1966 nr 50. – (j.ks.) [J. Księski]: [O okolicznościowym znaczkach]. *Stolica* 1966 nr 20. – S.M. Kuczyński: Słowo o Sienkiewiczu. *Głos Rob.* 1966 nr 179. – ZK [Z. Kwiecińska]: H. Sienkiewicz w Czechach. *Tryb. Ludu* 1966 nr 317; Konkurs Sienkiewiczowski w Czechosłowacji. *Odgłosy* 1966 nr 49. – (TL) [T. Lachowicz]: Sienkiewiczowskie obchody na Mazowszu. *Tryb. Maz.* 1966 nr 90. – ABC [S. Legeżyński]: Wieczór literacki Związku Pisarzy. *Gaz. Niedz.*, Londyn, 1966 nr 35. – J. Leonowicz: Rok Sienkiewiczowski dobiega końca. *Kur. Pol.* 1966 nr 248. – J. Lichtenbaum: [H. Sienkiewicz]. *Hapoel Ha-cair*, [Izrael], 1966 z 15 XI s. 23-24. – B. Lubosz: Spotkania śląskie. *Tryb. Rob.* 1966 nr 275. – S. Miechowicz: Rok Sienkiewiczowski w placówkach kulturalno-oświatowych i bibliotekach. *Informator Woj. i Miej. Bibl. Publ.*, Gdań. 1966 nr 54 s. 36-39. – E. Milewski: Gdański nekrolog H. Sienkiewicza. *Głos Wybrz.* 1966 nr 276. – E. Miś: Śladem „Sienkiewiczowskich spotkań”.

WTK 1966 nr 48. – M. Morstin-Górska: Jeszcze o Sienkiewiczu. *Tyg. Powsz.* 1966 nr 50; sprost.: Z.K. [Z. Kubiak?]: Mariensztat nie Marymont. *Tyg. Powsz.* 1967 nr 3. – A. Mura: Sienkiewicz a Śląsk. *Poglądy* 1966 nr 8. – T. Niewiadomski: Ostatni fortel pana Zagłoby [o „dworku Ketlinga”]. *Stolica* 1966 nr 21, 25. – A. Nofer-Ladyka: Kult i anatemy. (W 120 rocznicę urodzin H. Sienkiewicza). *Głos Naucz.* 1966 nr 19. – A. Okońska: Sienkiewicz - pisarz młodych. *Za i Przeciw* 1966 nr 47. – J. Pertek: „Częstochowa” i inne statki z Trylogii. *Sl. Ludu* 1966 nr 362. – (JOTPE) [J. Piechocki]: Wystawa Sienkiewiczowska w Bydgoszczy [i pomnik Sienkiewicza]. *Pomorze* 1966 nr 24, uzup. 1967 nr 2, 5. – J. Podgóreczny [o pomnik dla Sienkiewicza]. *Il. Kur. Pol.* 1966 nr 277. – F. Przedpelski: „... wielką był chwałą Ojczyzny naszej” [o nabożeństwach żałobnych]. *WTK. Tyg. Katol.* 1966 nr 46. – S. Rawicz: Wielki syn polskiego naroda. *Wieczernij Tbilisi*, 1966 nr 120 z 25 V. – S. Rembek: Zagłoba w bitwie i inni. *Kierunki* 1966 nr 46. – K.R. [K. Rogulski]: Dwie wystawy Sienkiewiczowskie. *Kierunki* 1966 nr 50, [uzup.] 1967 nr 2. – J. Roszko: Sienkiewicz na wrywki. *Dz. Pol.* 1966 nr 195. – J. Rudzki: Tydzień Sienkiewiczowski. *Żoł. Pol. Lud.* 1966 nr 137. – W. Sadkowski: O autorze „Krzyżaków”. *Gaz. Krak.* 1966 nr 113; Pozostał w pamięci najtrwalszej. *Głos Koszal.* 1966 nr 109, toż: *Głos Wybrz.* 1966 nr 105, *Tryb. Rob.* 1966 nr 105, *Widnokrąg* 1966 nr 18. – W. Sadkowskij: Samyj lubimyj pisatiel. K 120-letiju so dnia roźdienija G. Sienkiewicza. *Molodież Gruzji* 1966 nr 3. – Cz. Siedlecki, J. Wolski [o pomnik dla Sienkiewicza]. *Przekrój* 1966 nr 1115. – Z. Sieradzka: H. Sienkiewicz dziś. *Głos Pracy* 1966 nr 270. – S. Sierotwiński: Z Sienkiewiczem w konspiracji. *Stolica* 1966 nr 51/52. – W. Słodkowski: Warszawskim szlakiem Sienkiewicza. *Stolica* 1966 nr 44. – M. Smolarski: Gdy spotykałem Sienkiewicza. *Kronika. Pismo dla Wszyst.*, Londyn 1966 nr 46. – A.V. Soloviev: H. Sienkiewicz. *Le Journal de Genève* 1966 z 12/13 XI. – (b) [B. Sowińska]: Odsłonięcie popiersia Sienkiewicza [na ścianie Auditorium Maximum UW]. *Życie Warsz.* 1966 nr 249; Tu studiował autor Trylogii, nr 276. – P. Stefanovič: H. Sienkiewicz. *Litatura i Mastactva*, Mińsk 1966 z 4 V. – S. Stomma: Podarowana historia. *Tyg. Powsz.* 1966 nr 46. – Spotkanie z H. Sienkiewiczem. Warsz. 1966 s. 40, Bibl. Repertuarowa Mies. *Kult. i Ty*, dod. do nr 9. – K.S. [K. Szyndzielorz]: Sienkiewicz na Słowacji. *Życie Warsz.* 1966 nr 286. – L. Todua: [Sienkiewicz w Gruzji]. *Ciskari* 1966 nr 7. – J. Tokarski: Melancholijne słowo o Sienkiewiczu. (W 50 lecie zgonu). *Kal. Dz. Pol.*, Londyn 1966 s. 52-54. –

W. Trościanko: H. Sienkiewicz, wychowawca pokoleń. *Na Antenie*, Londyn 1966 nr 45. – B. Tylicka: Podróże pana Sienkiewicza. *Świat Młod.* 1966 nr 22. – A.K. Waśkiewicz: Sienkiewiczowskie lubusiana. *Nadodrze* 1966 nr 20 s. 10. – J. Wegner: Pisarz z białoczerwoną wizytówką. *Walka Młod.* 1966 nr 20; Polegać jak na Zawiszy. *Walka Młod.* 1966 nr 28. – W. Wnuk: W kręgu Kasprowicza i Sienkiewicza [odczyt J. Krzyżanowskiego, „Sienkiewiczówka”]. *Kierunki* 1966 nr 36. – T.Woj. [T. Wojciechowska], *Odgłosy* 1967 nr 1. – (k) [K. Wojtylak]: Dziś w Szczytnie odsłonięciu pomnika H. Sienkiewicza. *Głos Olszt.* 1966 nr 170. – K.W. [K. Wyhowska]: Rok Sienkiewiczowski. *Życie Warsz.* 1966 nr 274. – A. Wysznacka: Pisarz wielkiej intuicji. *Walka Młod.* 1966 nr 48. – K. Wyka: Rok Sienkiewiczowski. *Echo Krak.* 1966 nr 107. – F. Zahradnik: H. Sienkiewicz, pisarz wciąż żywy. *Głos Ziemi Cieszy.* 1966 nr 48. – T. Ziarski: Rok H. Sienkiewicza. *Gaz. Niedz.*, Londyn 1966 nr 44. – F. Ziejka: Bez aureoli. *Więści* 1966 nr 47. – J. Zych: O pomnik dla Sienkiewicza. *Dz. Lud.* 1966 nr 214. – P. Żbikowski: Pokłosie sławy Sienkiewicza. *Widnokrąg* 1966 nr 48. – W. Żukrowski: Sława i wdzięczność. *Widnokregi* 1966 nr 8 s. 28-29.

– [Wystawy i sprawa pomnika dla Sienkiewicza, m.in. wg proj. S. Horno-Popławskiego]. *Dz. Łódz.* 1966 nr 126; *Il. Kur. Pol.* 1966 nr 101, 137 *Tryb. Ludu* 1966 nr 172. – „H. Sienkiewicz w Polsce Ludowej” [wystawa w Krakowie]. *Dz. Pol.* 1966 nr 277; *Tryb. Ludu* 1966 nr 317; *Życie Warsz.* 1966 nr 275, 299. – W 50 rocznicę śmierci pana Henryka. *Kron. Beskidz.* 1966 nr 53. – Tablica pamiątkowa w Rzymie. *Kultura*, Warsz. 1966 nr 50; *Życie Warsz.* 1966 nr 274. – God Sienkiewicza. *Liternaturalna Gazeta* 1966 z 10 XII. – Pamiątki G. Sienkiewicza. *Liternaturalna Rossija* 1966 nr 19, 33, 34. – H. Sienkiewicz [spraw. z uroczystości]. *Nurt* 1966 nr 9; *Pol. Persp.* 1966 nr 5 s. 66-68; *Sl. na Warmii i Maz.* 1966 nr 32; *Sl. Ludu* 1966 nr 320; *Teatr Lud.* 1966 nr 5 s. 40; *Tryb. Ludu* 1966 nr 107, 200, 299, 316, 317; *Życie Warsz.* 1966 nr 94, 106, 260, 275, 276, 279. – Wieczór sienkiewiczowski w Pradze. *Tryb. Ludu* 1966 nr 145. – Obchody 120 rocznicy urodzin Sienkiewicza w Vevey. *Tryb. Ludu* 1966 nr 126; *Życie Warsz.* 1966 nr 111; *Gaz. Niedz.*, Londyn 1966 nr 23. – [O medalu jubileuszowym na 25-lecie twórczości H. Sienkiewicza w 1900 r.]; W Kijowie [w r. 1916]. *Za i Przeciw* 1966 nr 48, 50. – Wieczór pamięci H. Sienkiewicza w Budapeszcie. *Życie Warsz.* 1966 nr 113.

564. J.C. [J. Cieszkowski]: Kronika akademicka [odczyt P. Jasienicy „Wielki spór o Sienkiewicza” i A. Hutnikiewicza „O Sienkiewicu ina-

czej”]. *Zesz. Nauk. KUL* 1967 nr 2 s. 87. – Je.Z. Cybienko: Jubilej G. Sienkiewicza w Polsce. *Wiestnik Moskowskiego Uniwersytetu* 1967 nr 3 s. 84-87. – Je.Z. Cybienko: Nauczna sessija, poswiaszczennaja G. Sienkiewicu. *Woprosy Litieratury* 1967 nr 5 s. 246-247. – S. Hudzik: Jego powieści są wciąż młode. *Tyg. Pol.* 1967 nr 17. – K. Kolińska: Testament von Olszewskiego. *Świat* 1967 nr 5. – (l) [J. Lovell]: Sienkiewicz i jego dzieła w recytacjach i żywych obrazach. *Echo Krak.* 1967 nr 10. – L. Malwicki: Moja pasja. *Tyg. Pol.* 1967 nr 17. – K.Mar. [K. Marszałek-Młyńczyk]: Sienkiewicz i białostockie tradycje. *Gaz. Białost.* 1967 nr 72. – R. Matuszewski: Zum 50 Todestag von H. Sienkiewicz. *Polska* (niem.) 1967 nr 2; Spustja 50 let posle smierti G. Sienkiewicza. *Polska* (ros.) 1967 nr 2. – MIL [H. Milewska-Wróbel]: [Uroczystości w Toruniu]. *Pomorze* 1967 nr 1. – F. Przedpełski: Rok Sienkiewiczowski. *Za i Przeciw* 1967 nr 4 s. 14. – (er) [E. Rosner]: Wieczór sienkiewiczowski w wiedeńskiej „Strzesze”. *Odgłosy* 1967 nr 1. – H. Wolna: H. Sienkiewicz i Śląsk. *Sl. Pol.* 1967 nr 150. – T. A. Zajkowski, [o Sienkiewicu w ATK]. *Studia Theolog. Varsavien.* 1967 nr 2 s. 327-329. – L. Ziębrowicz: Skarb pod bombami. *Tyg. Pol.* 1967 nr 16. – W. Żebrowski: H. Sienkiewicz Nobel Prize winner. *Pol. American Journal* 1967 nr 1 s. 2.

– List o H. Sienkiewicu [List S. Skarżyńskiego, kolegi Sienkiewicza, z grudnia 1900 r. o wypracowaniu przyszłego Pisarza pt. „Na kresach”, ze zbiorów J. z Hoescików Podolskiej]. *Dz. Pol.*, Krak. 1967 nr 42. – Dwaj laureaci Nobla: Sienkiewicz i Reymont, wystawa w Ośrodku Kultury Polskiej na Sorbonie. *Dz. Pol.* 1967 nr 272; *Życie Warsz.* 1967 nr 273. – Młodzi w Polsce o Sienkiewicu. (Ankieta). *Na Antenie*, Londyn 1967 nr 49. – Kronika [obchody Sienkiewiczowskie w kraju i za granicą]. *Nauka Pol.* 1967 nr 1 s. 178-181; *Problemy* 1967 nr 1; *Żurnal Polskoj Akademii Nauk*, Warsz. 1967 nr 2 s. 86-88. – Wieczór Sienkiewiczowski w Moskwie. *Sztand. Ludu* 1967 nr 11; *Życie Warsz.* 1967 nr 11. – Piazza di Sienkiewicz. *Pol. Persp.* 1967 nr 2 s. 64-65; *Życie Lit.* 1967 nr 1.

– E. Groten-Sonecka: Minął rok sienkiewiczowski. *Życie Lit.* 1968 nr 1. – (ag) [A. Grześkowiak]: Migawki spod pomnika. *Il. Kur. Pol.* 1968 nr 112, 119. – J. Podgóreczny: Pomnik H. Sienkiewicza z przygodami. *Kal. Bydg.* 1968 s. 86-70. – M. Turwid: Sienkiewicz S. Horno-Popławskiego. *Pomorze* 1968 nr 13 s. 15. – W. Zin: Pokłosie jednej z audycji „Piórkiem i węglem” [o Woli Okrzejskiej]. *Dz. Pol.* 1968 nr 2. – [Spraw. z uroczystości odsłonięcia pomnika w Bydgoszczy

18 V.]. *Gaz. Pom.* 1968 nr 119; *Dz. Bałt.* 1968 nr 119; *Sl. na Warmii i Maz.* 1968 nr 4; *Wieści* 1968 nr 21; *Życie Warsz.* 1968 nr 121. – L. Eustachiewicz: W smudze rocznic Sienkiewiczowskich. *Życie Lit.* 1969 nr 32. – A. Hołowacz: Ostatnia droga Sienkiewicza. *Tydz. Pol.*, Londyn 1969 nr 46 s. 9. – Jop [J. Opolski]: Prezent z Obłęgorka. *Tryb. Opol.* 1969 nr 80.

– J. Krzyżanowski: Renesans Sienkiewicza [o popularności Pisarza rozm. H. Jezierski]. *Życie Warsz.* 1970 nr 168. – K. Mętrak: Za co winniśmy kochać H. Sienkiewicza. *Kultura*, Warsz. 1970 nr 14; *nawiaz.*: K. Pisarkowa [Korespondencja]. *Kultura*, Warsz. 1970 nr 21 s. 11; B. Miecugow: Żywocik literacki. *Życie Lit.* 1970 nr 17 s. 17.

– W.S. Agrikołjanskij: G. Sienkiewicz (1846-1916). Mietodiczeskije materiały k wieczeru poswiaszczennomu 125-letiju so dnia roźdzenija. Sostawił... Moskwa 1971 s. 48. – G. Bogdanowa: Polskij pisatiel - rialist. K 125-letiju so dnia roźdzenija G. Sienkiewicza. *Znamia* 1971 nr 105.

– A. Izwienskij: G. Sienkiewicz. K 125-letiju so dnia roźdzenija. *Tichookieanskaja Zwiezda* 1971 nr 107. – Ś. Krawczyński: Izba pamiątek [zebranych przez I. Mosia]. *Przemiany*, Kiel. 1971 nr 6. – S. Legeżyński, *Wych. Ojczyście* 1971 nr 14 s. 11. – I. Leśniakiewicz: O autorze Trylogii (W 125 rocznicę urodzin). *Wieści* 1971 nr 28.

– Z. Antkowiak: Warmątowice Sienkiewiczowskie, wieś pod Legnicą. *Wiecz. Wroc.* 1973 nr

276, 301; *Konkrety* 1973 nr 48. – W.K. [W. Konoپیńska]: O zbiorach I. Mosia w Poznaniu. *Expr. Pozn.* 1973 nr 168, 225. – M. Kornilowiczówna: [Koresp. w sprawie Lipkowa]. *Stolica* 1973 nr 21. – M. Lipska: Czy Sienkiewicz lubił to miejsce [Obłęgorek]? *Dz. Związk., Dod. Niedz.*, Chicago 1973 nr 248. – W. Toporowski: Z dziejów nagrody Nobla. *Wiadomości*, Londyn 1973 nr 8. – Hen [J.H. Wiśniewski]: Peregrynacje Pana Sienkiewicza. *Ziemia Łęcz.* 1973 nr 46. – M. Brzostowiecka: Spór o Sienkiewicza [rec. spektaklu pt. „Spór o Sienkiewicza”. Scenariusz L. Smolińska, M. Sroka. Reż.: Wojciech Brzozowicz. Teatr Faktu TVP II, emisja 22 IX 1974]. *Ekran* 1974 nr 40 s. 11. – E. Smółko: Zbiory I. Mosia w Poznaniu. *WTK, Tyg. Katol.* 1974 nr 40. – Warmątowice Sienkiewiczowskie, noty, spraw.: Z. Antkowiak, *Konkrety* 1974 nr 23 i n.; B. Brożyniak, *Dz. Zach.* 1974 nr 106; T. Buski, *Gaz. Rob.* 1974 nr 28; S. Małecki, *Konkrety* 1974 nr 7; FZW [Z. Wermiej], *WTK, Wroc. Tyg. Katol.* 1974 nr 16.

– 50-lecie sprowadzenia zwłok H. Sienkiewicza z Vevey do Warszawy, spraw.: B. Kuzmiński, *Mysł Społ.* 1974 nr 43; J. Lis, *Wroc. Tyg. Katol.* 1974 nr 43; *Życie Warsz.* 1974 nr 283; *Stolica* 1974 nr 40, 46; B. Wachowicz, *Przekrój* 1974 nr 1517; I. Wituńska-Kobierzycka, *Stolica* 1975 nr 11, 40. – Z. Antkowiak: Kim był pan z Warmątowic? *Kal. Wroc.* 1975 s. 333-340.

ROCZNICE SIENKIEWICZOWSKIE 4

565. A. Kaczmarek: 60 rocznica śmierci. *Za i Przeciw* 1976 nr 46. – J.L. [J. Lasocka]: Jak naród żegnał swojego pisarza (w rocznicę śmierci H. Sienkiewicza). *Śl. Powsz.* 1976 nr 275. – R. Lugińska, *Padom'ju Jaunatne*, Ryga 1976 z 16. VI 1976. – B. Mazan: Sienkiewicz w Łodzi. *Odgłosy* 1976 nr 42. – J. Nowak: Ostatnie chwile Sienkiewicza. *Wiadomości*, Londyn 1976 nr 49. – F. Przedpełski: [O pogrzebie w Vevey]. *Dz. Lud.* 1976 nr 265. – W. Raczkowski, *Przew. Katoł.* 1976 nr 46. – K. Soch. [K. Kolińska]: Dalszy ciąg sprawy von Olszewskiego. *Stolica* 1976 nr 50. – B. Wachowicz: Na szwajcarskiej drodze. *Expr. Wiecz.* 1976 nr 262. – B. Wachowicz: „Tyś nas zrobił Polakami”. *Gaz. Lubus.* 1976 nr 259; *Głos Szczec.* 1976 nr 263; *Gaz. Pomor.* 1976 nr 259; *Gaz. Rob.* 1976 nr 265; *Nowiny* 1976 nr 261. – T. Wiącek, *Przemiany*, Kiel. 1976 nr 4; *Tryb. Ludu* 1976 nr 108; *Życie Warsz.* 1976 nr 107; *Wiadomości*, Wroc. 1976 nr 51. – S. Zadrozny: Śmierć Sienkiewicza. *Orzeł Biały*, Londyn 1976 nr 47 s. 10-12. – Portrety Sienkiewicza [mal. K. Pochwalski, rys. E. Lipiński]. *Stolica* 1976 nr 50.
- Ankiety rocznicowe: Dlaczego lubię Sienkiewicza? [Wypow. na okładkach]. *Plomyk* 1976 nr 9, 15/16, 18, 21. – Mój Sienkiewicz. [Wypow.:] J. Ankudowicz, W. Hańcza, B. Ostromecki, M. Pawlikowski, H. Radecka, M. Straszewska, J. Szczypka, M. Szypowska, K. Wichniarz. Not. A. Korupczyńska i M. Śledzińska. *Śl. Powsz.* 1976 nr 98. – Sienkiewicz wciąż bliski. [Wypow.:] A. Centkiewiczowa, J. Hoffman, B. Krzywobłocka, W. Natanson, J. Odrowąż-Pieniążek, J. Orłowski, R. Susłowski, A. Zaborska. Not. M. Śledzińska, R. Popkowicz-Tajchert. *Śl. Powsz.* 1976 nr 260. – Pisarz kilku pokoleń. [Wypow.:] W. Biegański, T. Csorba, J. Dobraczyński, W. Olbryś, S. Podlewski, E. Sawrymowicz, W. Żukrowski. *WTK* 1976 nr 46.
- T. Bednarczuk: Jak Sienkiewicz kształcił Opolan. *Tryb. Odrzań.* 1977 nr 130. – P. Marzec: [Zapis dla Sienkiewicza]. *Kur. Pol.* 1977 nr 150. – Z. Antkowiak: Legenda warmińska. Rzec o zapisie Alfreda Olszewskiego dla H. Sienkiewicza. Przedm. J. Trzynadłowski. Wroc. 1978, Ossol., s. 167, il.
- Rec. i uzup.: R. Gelles, *Mówią Wieki* 1979 nr 11; WUKIS [W. Kisil], *Konkrety* 1979 nr 17; B.S. Kunda, *Życie Lit.* 1979 nr 12; J. Porebski [B. Lubosz], *Poglądy* 1979 nr 17; J. Pabisz, *Sobótka* 1979 nr 4; I.R. [I. Rutkiewicz], *Odra* 1979 nr 9; F. Sikorski, *Wiadomości*, Wroc. 1979 nr 18; J. Wiczerska, *Czas* 1979 nr 20; M. Warneńska, *Fakty* 1980 nr 12; K.B. [K. Bartoszewski], *Szkice Leg.* 1981 s. 239-240. – (d.): [O Sienkiewiczianach w Lipkowie w Puszczy Kampinowskiej]. *Świat Młod.* 1978 nr 61. – T. Kos: H. Sienkiewicz na Dynasach [w 1900 r.]. *Życie Warsz.* 1978 nr 61. – M. Adamczyk, S. Pastuszka: Sprowadzenie zwłok H. Sienkiewicza w świetle dokumentów Archiwum Akt Nowych [w Warszawie]. *Prz. Hum.* 1979 nr 2 s. 141-149. – K. Kolińska: Testament von Olszewskiego, w: Zamek na lewych papierach. Katow. 1979 s. 30-43. – W.T. [W. Toporowski]: Sienkiewicz pędzła Mordasewicza [z 1900 r.]. *Dz. Pol. i Dz. Żoł.*, Londyn 1979 nr 247; toż: *Lud*, Kurytyba 1979 nr 45. – [Karykatury Sienkiewicza wg rys. S. Lentza]. *Tryb. Odrz.* 1079 nr 270.
- K. Kamlak: Kiedy będzie film o Sienkiewiczu? *Odgłosy* 1980 nr 29/30 s. 17. – J. Lis: Sztokholm 1905 (Gdy H. Sienkiewicz otrzymał Nobla). *Gaz. Połudn.* 1980 nr 268; toż pt.: Gdy H. Sienkiewicz otrzymał Nobla. Sztokholm 1905 [fragm. przemówienia Pisarza]. *Tyg. Katoł.* 1980 nr 50. – B. Wernichowska: Urok dawnych jubileuszy. *Wiedza i Życie* 1980 nr 7 s. 33-37. – [O nadaniu im. H. Sienkiewicza siedleckiej Chorałowi ZHP]. *Tryb. Ludu* 1980 nr 226 s. 2; *Życie Warsz.* 1980 nr 221 s. 3.
- A. Kempa: Nieznany sztambuch Sienkiewicza [„Adres z Czech” z r. 1900]. *Odgłosy* 1981 nr 41 s. 10. – M. Sienkiewicz: Jakim go widzę... [W 135 rocznicę urodzin, wyw. z wnuczką Pisarza, rozm.

J. Świąder]. *Głos Pom.* 1981 nr 98; *Sztand. Ludu* 1981 nr 92; *Wieczór* 1981 nr 90. – J. KucharSKI: Literackie powinowactwa jubileuszowego albumu ofiarowanego A. E. Odyńcowi w 1881 r. (Ze zbiorów Bibl. Gdańskiej PAN). *Roczn. Gdań.* 1982 t. 42 s. 33-59. – R. Pacułt, J. Stefanowicz: [H Sienkiewicz. Rola patrona i tradycji w nazwie szkoły]. *Kwart. Naucz. Opol.* 1983 nr 3-4 s. 123-126, 84-90. – Mowa I. Paderewskiego na pogrzebie Sienkiewicza [przedr.]. *Polska* (ang.-niem.) 1983 nr 4. – III Ogólnopolski Zlot Sienkiewiczowskich Drużyn harcerskich i kręgow instruktorskich. (Wola Okrzejska, 16-18. IX. 1983), spraw.: A. Jończyk, *Tyg. Siedl.* 1983 nr 40. – A. Staniszewski: Legenda warmątowicka (sensacyjny epizod z życia H. Sienkiewicza). *Fakty* 1983 nr 35; uzupeł.: A. Zaczyński: Jak Sienkiewicz dziedzicem został. *Życie Lit.* 1984 nr 46; E. Wypych, *Gaz. Młod.* 1984 nr 92; B. Jedynak, *Wisielka* 1985 nr 2. – J. Gruca: 50-lecia „Quo vadis” we Włoszech. *Śl. Powsz.* 1984 nr 221. – K. Kandziora: H. Sienkiewicz na fotografii. Ze zbiorów Muzeum Literackiego im. H. Sienkiewicza w Poznaniu. *Pozn.* 1984 s. 40, il.; Rec. B. Sowińska, *Życie Warsz.* 1984 nr 224. – (jk) [J. Korzenny]: [II pogrzeb Sienkiewicza, 1924]. *Głos Ludu*, Ostrawa 1984 nr 127 i n. – J. Płowceki: Prochy H. Sienkiewicza w Częstochowie. *Życie Częst.* 1984 nr 305. – T. Oracki: Sienkiewicz i nagroda Nobla. *Życie Lit.* 1985 nr 26. – B. Poszałka, *Głos Pol.*, Buenos Aires 1985 nr 3. – W. Staszewski: Gnieźnieńskie ulice. *Przemiany Ziemi Gnieź.* 1985 nr 9 s. 10. – S. Świerad: Tropem Kmicica wozajując [szlak turystyczny]. *Gaz. Współcz.* 1985 nr 81, 85.

566. Rocznice i Rok Sienkiewiczowski 1986 [art. i noty]: M. Bauman, *Mag. Rodz.* 1986 nr 6. – A. Dragan, *Prz. Koniń.* 1986 nr 42. – E. Gocłowska, *Post. Warm.* 1986 nr 26. – H. Jabłoński, *Tyg. Ciechan.* 1986 nr 15. – O. Jędrzejczyk, *Gaz. Krak.* 1986 nr 267. – T. Jodelka-Burzecki, *Kierunki* 1986 nr 19, 46; *Tyg. Kult.* 1986 nr 29. – B. Klukowski, *Gaz. Częst.* 1986 nr 17; *Tyg. Radom.* 1986 nr 16. – (jk) [J. Korzenny], *Gł. Ludu*, Ostrawa 1986 nr 135. – A. Kostecka, *Tyg. Lud.*, Pozn. 1986 nr 52. – M. Kowalski: Portret Sienkiewicza w medalierstwie, rzeźbie, numizmatyce i filatelistyce. *Rocz. Międzyrzec.* 1986 t. 8 s. 114-118; też z uzupeł.: *Międzyrzec Podl.* 1989 s. 79. – R. Krasnický, *Literáni Měšičnik*, Praha 1986 nr 10 s. 144. – J. Kulczycka-Saloni [wywiad]. *Tyg. Pol.* 1986 nr 51/52. – K. Lachnik, K. Zielińska, *Tryb. Opol.* 1986 nr 278. – B. Lubosz, *Kal. Śl.*, Katow. 1986 s. 118-121, 135-136. – L. Ludorowski, *Stolica* 1986 nr 19. – P. Markiewicz, *Jasna Góra* 1986 nr 11 s. 14-20. – S. Mijas, *Widnokrag*

1986 nr 9. – Z. Mil. [Z. Milewski], *Dz. Pojez.* 1986 nr 164. – (tm) [T. Miłkowski], *Tryb. Ludu* 1986 nr 105, 267. – H. Morawski, *Tyg. Radom.* 1986 nr 20. – J. Murawicz, *Expr. Wiecz.* 1986 nr 130; *Stolica* 1986 nr 44. – A. Oborny, *Expr. Wiecz.* 1986 nr 222. – (oś) *Lidove Noviny* z 18. XI 1986. – A. Pomian, *Dz. Pol. i Dz. Żoł.* 1986 nr 305; *Prz. Pol.*, Nowy Jork z. 13. XI 1986. – R. Popkowicz-Tajchert, *Śl. Powsz.* 1986 nr 86. – K. Prożogo, *Tyg. Chelm.* 1986 nr 51/52. – F. Przedpełski, *Śl. Powsz.* 1986 nr 222. – D. Przemieniecka, *Głos Pom.* 1986 nr 297. – (rog.) [Z. K. Rogowski], *Przekrój* 1986 nr 2163. – K. Siemiatycka, *Express* 1986 nr 30. – B. Sokołowska-Hurnowicz: Album M. i L. Papieskich [z wpisami m. in. H. Sienkiewicza]. *Pam. Bibl. Kórnickiej PAN*, Łódź 1986 z. 21 s. 163-173. – B. Sośnierz, *Wieczór* 1986 nr 223. – J. Surwiłło, *Czerw. Sztand.*, Wil. 1986 nr 296. – Z. Umiński, *Życie i Myśl* 1986 nr 9/10 s. 45-49. – (V) [T. Vogel], *Il. Kur. Pol.* 1986 nr 106. – B. Wachowicz, *Expr. Wiecz.* 1986 nr 85, *Stolica* 1986 nr 19. – P. Wieczorek, *Tyg. Rob.* 1986 nr 15. – E. Wilcz-Grzędzińska, *Tyg. Demokr.* 1986 nr 46. – (ww) [W. Wojcieszak], *Expr. Wiecz.* 1986 nr 226. – E. Żuk: Dawne jubileusze i Rok H. Sienkiewicza. *Prz. Księg. i Wyd.* 1986 nr 12. – „Dla pokrzepienia serc”. Wieczory literackie organizowane przez B. Wachowicz i M. Sienkiewicz, spraw.: *Expr. Wiecz.* 1986 nr 87, 240; *Gaz. Krak.* 1986 nr 126; *Przemiany*, Kiel. 1986 nr 12; *Śl. Ludu* 1986 nr 271; *Życie Warsz.* 1986 nr 111. – „Ja się Kocham w języku polskim”. Wieczory literackie organizowane przez B. Wachowicz, spraw.: *Głos Wielkop.* 1986 nr 112; *Expr. Wiecz.* 1986 nr 105.

– [Spraw. ogólne z uroczystości jubileuszowych]: *Československý Voják*, Praha 1986 nr 1 s. 21; *Expr. Pozn.* 1986 nr 86; *Gaz. Olszt.* 1986 nr 110; *Gaz. Pozn.* 1987 nr 269; *Głos Wielkop.* 1986 nr 104; *Kultura*, Warsz. 1986 nr 49; *Kur. Podl.* 1986 nr 224; *Kur. Szczec.* 1986 nr 253; *Nad Wartą* 1986 nr 6; *Nasza Gaz.*, Zurich 1986 nr 7; *Nasza Rodz.*, Paryż 1986 nr 10; *Przekrój* 1986 nr 2144; *Tryb. Ludu* 1986 nr 272; *Życie Warsz.* 1986 nr 272.

– (tab) [T. Bartkowiak]: [Uroczystości w Poznaniu, 14. XI]. *Gaz. Pozn.* 1987 nr 269. – J. Bazylewicz: Sprowadzenie prochów H. Sienkiewicza do Polski. *Dz. Pol. i Dz. Żoł.* 1987 nr 226. – A. Bednarek: Pożegnanie Sienkiewicza. Mowy kaznodziejskie nad trumną Pisarza. *Życie i Myśl* 1987 nr 3/4 s. 78-83. – (r) [R. Danecki], *Expr. Pozn.* 1987 nr 223. – Z. Kata, *Głos Pol.* 1987 nr 14/15. – (bk) [B. Koś], *Śl. Ludu* 1987 nr 88. – H. Ludorowska, *Kierunki* 1987 nr 12. – (z) [Z. Miazga], *Sztand. Ludu* 1987 nr 1. – Z. Miazga, *Expr. Wiecz.* 1987 nr 235. – (jp) [J. Pasierbek], *Echo*, Tychy 1987

nr 47. – P. Wągiel: 1905. H. Sienkiewicz. *Okolice* 1987 nr 7/8 s. 34-46. – *Expr. Wiecz.* 1987 nr 23. – *Przew. Katol.* 1987 nr 50. – *Stolica* 1987 nr 2. – L. Ludorowski [wywiad]. *Kob. i Życie* 1988 nr 28. – E. Pieścikowski: Mowa na uroczystości odsłonięcia tablicy ku czci H. Sienkiewicza [w Poznaniu]. *Nurt*, Pozn. 1988 nr 1. – T. Jodelka-Burzecki: Laury i kolce w Tow. im. H. Sienkiewicza. *Kierunki* 1988 nr 20 s. 11. – VIII Zlot Sienkiewiczowski [15-18, IX]. *Tyg. Siedl.* 1988 nr 39 s. 2.

– M. Kowalski: Portret H. Sienkiewicza w medalierstwie, rzeźbie, numizmatyce i filatelistyce. Międzyrzec Podl. 1989 s. 79.

Zawartość: Medale i plakaty s. 6-19, medaliony s. 20-26, rzeźby s. 27-40, tablice s. 41-42, pomniki s. 43-46, numizmatyka s. 47-49, filatelistyka s. 50-70, odznaki s. 71, szkoły noszące im. H. Sienkiewicza s. 71-75.

– A. Borowicz: Uroczystości ku czci H. Sienkiewicza w roku 1924, w zb.: H. Sienkiewicz. Twórczość i recepcja. Lub. 1991 s. 393-403 (67). – A. Roth: Kaliskie uroczystości ku czci H. Sienkiewicza z 1916 roku. *Kal. Zesz. Muz.* 1991 nr 2 s. 56-59. – M. Kowalski: Pamiątki sienkiewiczowskie. *Rocz. Międzyrzec.* t. 25 (1993) s. 133-137. – D. Pankowska: Zagadki o życiu i twórczości H. Sienkiewicza. Lub. 1995 s. 253.

567. K. Karulak: Spadkobiercy. Rok Sienkiewiczowski. Imię przechowam. *Głos Naucz.* 1996 nr 43, 49. – F. Kęszycka-Schnaydrowa: Pogrzeb H. Sienkiewicza. (Z rkp. wg wspomnień z 1916 r. podał do druku J.R. Krzyżanowski). *Kultura*, Paryż 1996 nr 10 s. 126-129. – J. Korkozowicz: Polski sen o urodzie [wydawnictwa Roku Sienkiewiczowskiego]. *Głos Naucz.* 1996 nr 46. – Z. Przybyła: Królewski dar narodu dla Sienkiewicza. *Prz. Hum.* 1996 nr 6 s. 93-104. – Z. Przybyła: Rok Sienkiewiczowski. Kronika. Sesje i konferencje [Kielce, Częstochowa, Poznań, Opole, Warszawa]. *Ruch Lit.* 1997 z. 2. – K. Stępnik: O Sienkiewiczu: mowy, kazania, wiersze. *Pam. Lit.* 1996 z. 4 s. 15-48; też w: K. Stępnik: Rekonesans. Studia z literatury i publicystyki okresu I wojny światowej. Lub. 1997 s. 63-106. – A. Zakrzewski: Z tradycji Sienkiewiczowej w Częstochowie, w zb.: H. Sienkiewicz i jego twórczość. Częst. 1996 s. 13-15 (71). – H. Sienkiewicz w ilustracji. Wstęp J. Odrowąż-Pieniążek. Zamość, Biuro Wystaw Artystycznych, 1996 s. 47.

– P. Kajewski: Magiczna 'wielkość rzeczywistości'. *Odra* 1997 nr 12. – A. Pomian: Teksty Sienkiewicza. Na osiemdziesięciolecie zgonu pisarza.

Zesz. Lit. 1997 nr 2 s. 169-172. – M. Prosnak-Tyszkowa: Drugi pogrzeb Sienkiewicza. Z Vevey do Warszawy w październiku 1924 roku. Oprac. ..., w zb.: H. Sienkiewicz. Wspomnienie. Warsz. 1997 s. 13-46; Rec.: M. Krasowski, *Wiad. Kult.* 1997 nr 35 s. 21.

– Z. Przybyła: Rok sienkiewiczowski. Sesje naukowe. *Ruch Lit.* 1997 z. 2 s. 265. – K. Dybciak: Współcześni pisarze o Sienkiewiczu, w zb.: H. Sienkiewicz. Szkice o twórczości. Siedlce 1998 (76). – L. Ludorowski: Tajemnica daru Michała Wołodyjowskiego [Fundacja im. Marii z Szetkiewiczów Sienkiewiczowej], w zb.: Studia Sienkiewiczowskie. t. 1. Lub. 1998 s. 29-42 (77). – E. Pawlicka, A. Kempa: Sienkiewicziana w Książnicy Miejskiej. *Rocz. Książ. Miej. Łodzi* 1998 s. 17-21. – L. Putowska: Polemiki prasowe wokół jubileuszu Sienkiewicza; Jeden z projektów uczczenia pisarza, w zb.: Studia Sienkiewiczowskie t. 1. Lub. 1998 s. 343-348 (77). – L. Putowska: „Gazeta Polska” wokół jubileuszu 25-lecia pracy literackiej Sienkiewicza. *Rocz. Muz. Nar.*, Kiel. T. 19 (1998) s. 301-307. – M. Kosman: Uroczystości ku czci pisarza z 1916 i 1924 r., w: H. Sienkiewicz wizja Polski wspinającej. Pozn. 1999 s. 202-225 (78).

– D. Kuropka: Dwa pogrzeby H. Sienkiewicza [1916, 1924]. *Litteraria* t. 31 (2000) s. 75-102. – L. Putowska: Obłęgorek - dar narodowy dla H. Sienkiewicza, w zb. Obłęgorek w stulecie daru narodowego dla H. Sienkiewicza. Materiały z sympozjum. Kielce, 4 listopada 2000 r. Kiel. 2000 (82). – L. Ludorowski: Jubileusz H. Sienkiewicza 1900. ZG Tow. im. H. Sienkiewicza. Wyd. bibliofilskie. Lub. 2001 s. 77, LXXXI. – C. Cybulski: Spotkania Sienkiewiczowskie. Muzeum H. Sienkiewicza w Woli Okrzejskiej [m.in. wykaz szkół im. H. Sienkiewicza]. Wola Okrzejska 2002 s. 28. – W. Hendzel: „Tygodnik Ilustrowany” wobec jubileuszu 25-lecia twórczości H. Sienkiewicza, w zb.: H. Sienkiewicz. Twórca i obywatel. Opole 2002 s. 117-129 (83). – D. Kuropka: Echa zgonu H. Sienkiewicza w Galicji. *Litteraria* t. 32, Wroc. 2002 s. 183-197. – G. i F. Tomaszewscy: 4 x Nobel. Warsz. 2002 s. 168, tabl., il. – M. Żmigrodzka: Prymas Tysiąclecia H. Sienkiewiczowi [Homilia S. Wyszyńskiego z 30.XI.1974 r.]. *Nowa Myśl Pol.* 2002 nr 32. – Z. Łopatkiewicz: Uroczystości jubileuszowe pisarzy polskich. Wybrane zagadnienia, w zb.: Studia Sienkiewiczowskie t. 4. Lub. 2004 s. 205-220 (90).

ROCZNICE SIENKIEWICZOWSKIE 5 100-LECIE NAGRODY NOBLA

568. A. Surzyńska-Błaszak, B. Sokołowska-Hurnowicz: Sienkiewicz - laureat literackiej nagrody Nobla. Fakty, relacje, komentarze. *Forum Naukowe. Rocznik Szk. Zarz. i Bank. Inst. Hist. Polit. WSZ*, Pozn. [2001] R. 1 z. 1 s. 173-214. – D. Hirkowska: Relacje z XIII Ogólnopolskiego Zlotu Szkół Sienkiewiczowskich. 2-5.VI. 2005, w zb.: *Studia Sienkiewiczowskie*. t. 5 cz. 2. Lub. 2005 (92). – H. Ludorowska: Ogólnopolskie spotkania Sienkiewiczowskie 2005, w zb.: *Studia Sienkiewiczowskie*. t. 5 cz. 2. Lub. 2005 (92). – L. Ludorowski: Apel w sprawie proklamowania Roku Sienkiewiczowskiego 2006 i ustalenia Dnia Polskiego Noblisty, w zb.: *Studia Sienkiewiczowskie*. t. 5 cz. 2. Lub. 2005 (92). – L. Putowska: W stulecie nagrody Nobla dla H. Sienkiewicza (1905-2005). Kiel. 2005 s. 46, Suplement *Świętokrzyskiego Kwart. Lit.* – E. Stec: Patriotyzm słowem znaczoney. Kiel. 2005 s. 38. – S. Wilczak: Kłopot z Noblem Sienkiewicza. *Gaz. Wyb.* z 1. 02. 2005. – M. Wrzeszcz: „Byłem, Nobla zabrałem, wróciłem”. Stulecie Literackiej Nagrody Nobla dla Sienkiewicza. *Niedziela* 2005 nr 49 s. 20. – 100-lecie przyznania H. Sienkiewiczowi literackiej Nagrody Nobla. Materiały z sesji zorganizowanej przez Muzeum Literackie im. H. Sienkiewicza w Poznaniu. Pozn., Bibl. Raczyńskich, 2005 s. 107 (93). – E. Gruszczyńska: Jensen i Sienkiewicz - z archiwum Akademii Szwedzkiej; M. Bron Jr: Dłaczego

go Sienkiewicz? Uzasadnienie wyboru w świetle źródeł archiwalnych Akademii Szwedzkiej, w zb.: H. Sienkiewicz. W stulecie Nagrody Nobla. Pozn. 2006 (94). – K. Janowska: Laur za całokształt z wątkiem patriotycznym. Nobel dla Sienkiewicza. *Polityka* 2006 nr 45 s. 76-78. – H. Sienkiewicz: W stulecie Nagrody Nobla. Red. T. Lewandowski, M. Maciejewski. Pozn. 2006 s. 168 (94). – L. Putowska: Międzynarodowy wymiar sukcesu H. Sienkiewicza; L. Ludorowski: Za co Nagroda Nobla dla H. Sienkiewicza; Carl D. Af Wirsén: Laudacja ku czci Sienkiewicza w jęz. szwedzkim i w tłum. francuskim i polskim; Z. Piasecki: O Alfreda Jensena poemacie na cześć H. Sienkiewicza, w zb.: *Studia Sienkiewiczowskie*. t. 6. Lub. 2007 (99). – „Nasi Nobliści. H. Sienkiewicz”. Scen. i oprac. K. Szmagier. Studio Filmów Edukacyjnych „Nauka” 2007, kaseta VHS. – A. Adamek-Świechowska: Noblowskie werdykty. *Prz. Pol.*, dod. *Nowego Dz.*, Nowy Jork 2008 z 17.X. – J. Polonus: Nie zapomnieć Sienkiewicza. *Myśląc - Ojczyzna... Źródło* 2011 nr 46. – B. Wachowicz: W rodzinnym gnieździe. Wspaniała lekcja polskości. *Nasz Dzień*. 2013 nr 189, 200, 2014 nr 11. – T. Bujnicki: Jubileuszowe czczenie Sienkiewicza. Patos i megalomania, w: *Sześć szkieł o Zagłobie*. Warsz. 2014 (102d). – T. Łysiak: Kneblowanie Sienkiewicza (o „narodowym czytaniu” Trylogii, polem. z R. Pawłowskim). *Gaz. Pol.* 2014 nr 38.

ZEBRANIA, KONFERENCJE NAUKOWE, KONKURSY, SPOTKANIA SIENKIEWICZOWSKIE

- 569.** Uroczyste posiedzenie Towarzystwa Nauczycieli Szkół Wyższych, poświęcone pamięci H. Sienkiewicza w dn. 12 grudnia 1916 r. [Spraw.]. Jasło 1917 s. 10. – M. Geniusz: H. Sienkiewicz. Conférence faite à Port-Said [Spraw.]. *Bull. Pol.*, Paryż 1917 nr 351-353, 1918 nr 354. – E. Bonfils-Lapouzade: H. Sienkiewicz. Conférence faite à Colmar le 27 Janvier 1925 [Spraw.]. *Les Amis de la Pologne*, Colmar 1925 s. 19. – E. Woroniecki: L'oeuvre littéraire d'H. Sienkiewicz. (Conférence à la Sorbonne). 1925. *Les Amis de la Pologne* VI 1925 nr 6. – Konkurs na pracę naukową na temat: Stosunek „Quo vadis?” do literatur romańskich [ogł. przez Pozn. Tow. Przyjaciół Nauk 21. III. 1925]. *Kur. Pozn.* 1925 nr 78, toż: *Kur. Por.*, Warsz. 1925 nr 93; toż: *Pam. Lit.* T. 21, 1924/1925 s. VI.
- A. Boleski: Rok Sienkiewiczowski [Spraw. z obchodów]. *Zag. Lit.* 1946 z. 4/6. – Odczyty Sienkiewiczowskie, zorg. przez Tow. Literackie im. A. Mickiewicza. Warszawa 1956 [cykl wykładów, publikacja]. Spraw. i rec.: Odczyty Sienkiewiczowskie. *Zag. Lit.* 1956 nr 17 s. 12 (54).
- Cambridge Springs w hołdzie Sienkiewiczowi. 1956; *Alliance College* 1956 nr 6 [zesz. poświęcony H. Sienkiewiczowi]; *Orzeł Biały* 1956 nr 49 s. 5.
- Sesja naukowa zorg. przez WSP w Opolu, 26 V 1966; Spraw.: H. Stankowska: Sesja Sienkiewiczowska. *Kwart. Opol.* nr 3 s. 144-146.
- Sesja naukowa zorganizowana przez UMCS. Łuków 1 X 1966; Spraw.: Ziemia Łukowska czci pamięć Sienkiewicza. *Kur. Lub.* 1966 nr 231.
- Sesja naukowa, zorg. przez Katedrę Historii Literatury Polskiej UW. Warszawa, 14-15 X 1966. Rec. i spraw.: A.L.: W 50 rocznicę śmierci H. Sienkiewicza. *Stolica* 1966 nr 44 s. 11; F.P. [F. Przedpełski]: W 50 rocznicę śmierci H. Sienkiewicza. *Za i Przeciw* 1966 nr 48 s. 13; L. Sobierajski: Sienkiewicz żywy. *Tyg. Kult.* 1966 nr 44 s. 3; (K.W.) [K. Wyhowska]: Sesja naukowa... *Życie Warsz.* 1966 nr 247 s. 4; Referaty druk. w: *Prz. Hum.* 1967 nr 3 (56a).
- Sesja naukowa, zorg. przez Katedrę Lit. Pol. UWroc., Bibl. Ossol., Tow. Lit. im. A. Mickiewicza, Wrocław, 16 XI 1966. Spraw.: J.L. [J. Litwinek]: Sesja Sienkiewiczowska we Wrocławiu. *Głosy* 1966 nr 7 s. 46-47; *Życie Warsz.* 1966 nr 276 s. 4; *The Review of Polish Academy of Sciences*, Warsz. 1967 nr 2 s. 81-83.
- H. Sienkiewicz. Twórczość i recepcja światowa. Sesja naukowa. IBL PAN. Warszawa 17-19 XI 1966. Spraw.: R. Bartań: *Kultúrny Život*, Bratysława 1966 nr 50, toż: *Slavica Slovaca*, Bratysława 1967 nr 2 s. 190-191; K. Chruściński: Nurty tematyczne Sesji Sienkiewiczowskiej w Warszawie. *Głos Wyrz.* 1966 nr 281; (K.K.) [K. Kozub]: Książki Sienkiewicza w świecie. *Ziel. Sztand.* 1966 nr 100; (Hal.) [H. Przedborska], *Dz. Lud.* 1966 nr 218; Z. Wróbel: Dlaczego lubimy Sienkiewicza? *Pomorze* 1966 nr 24; Sienkiewicz anniversary. *Pol. Persp.* 1966 nr 11 s. 76-77; W 50 rocznicę zgonu H. Sienkiewicza. *Tryb. Ludu* 1966 nr 208, 319; *Życie Warsz.* 1966 nr 277; T. Bujnicki: *Ruch Lit.* 1967 nr 3 s. 171-173; A. Jackiewicz, *Kierunki* 1967 nr 21; J.B. Neveux, *Revue de Littérature Comparée*, Paryż 1967 nr 2 s. 316-318; K. Tokarzówna, T. Tyszkiewiczówna, *Biul. Polonist.* 1967 nr 29 s. 26-33; *Pam. Lit.* 1967 nr 3 s. 267-282; *The Review of the Polish Academy of Sciences*, Warsz. 1967 nr 2 s. 81-83 (58).
- Sesja naukowa, zorg. przez ośrodek szkoleniowy WRN Rzeszów, 16. XII 1966; Spraw.: (mn) [M. Nyczek]: Jubileusz Tow. Miłośników Literatury. *Now. Rzesz.* 1966 nr 298. – O twórczości H. Sienkiewicza. Cykl wykładów popularnonaukowych zorg. przez Komisję Hist.-Lit., Oddz. PAN w Krakowie, 1966; Spraw.: O twórczości H. Sienkiewicza. *Echo Krak.* 1966 nr 278.

– H. Sienkiewicz. Materiały rocznicowe. Red. M. Michalska. Warsz. 1966, CPARA, s. 148, powiel; Zawartość: J. Baculewski: Życie i twórczość H. Sienkiewicza, Wieczór prozy Sienkiewicza, oprac. W. Remikowa; Wieczór publicystyki H. Sienkiewicza, oprac. A. Makowiecki; Powojenne piśmiennictwo o H. Sienkiewiczu, oprac. A. Makowiecki. Rec.: L.R. [L. Rybarski], *Teatr Lud.* 1966 nr 10 s. 35-36.

– Sesja literacka, zorg. przez Oddział Tow. Lit. im. A. Mickiewicza w Częstochowie, 6 III 1967. Referaty: E. Sawrymowicz: Sienkiewicz – dziś; J. Mikołajtis: Szukając w szpargałach; J. Wójcicki: O scenicznych adaptacjach powieści H. Sienkiewicza w Państw. Teatrze Dramat. im. A. Mickiewicza w Częstochowie; Znaczenie twórczości H. Sienkiewicza; druk w: *Komunikaty Nauk. Tow. Lit. im. A. Mickiewicza.* Częst. 1968 nr 3-4.

– Sesja naukowa, zorg. przez Cieszyński Oddz. Tow. Lit. im. A. Mickiewicza. Cieszyn, 14 III 1967. Spraw.: R. Danel, *Głos Ziemi Ciesz.* 1967 nr 12; W Cieszynie odbyła się sesja sienkiewiczowska. *Poglądy* 1967 nr 9.

– Sesja popularnonaukowa, zorg. przez Bydgoskie Tow. Nauk. i Obywatelski Komitet Budowy Pomnika H. Sienkiewicza. Bydgoszcz, 21 V 1968. Spraw.: (gab) [A. Gabrusiewicz]: Ku czci Sienkiewicza. *Il. Kur. Pol.* 1968 nr 121.

570. Wieczer poswiaszczennyj 125-letiu roźdienija H. Sienkiewicza. Moskwa 1971; G. Sienkiewicz (1846-1916). Mietodiczeskije materijaly k wieczeru poswiaszczennomu 125-letiu roźdienia. Oprac. W.S. Agrikolianskij. Moskwa 1971 s. 48. Wsiesiojuznaja Gosudarstwienijnaja Bibl. Inostrannoj Litieratury. [Tekst część. w jęz. pol.]; Spraw.: *Czerwony Sztand.* Wil. 1971 nr 105; *Lit. Radziecka* 1971 nr 12 s. 177.

– Sesja naukowa poświęcona analizie „Trylogii”, zorg. przez Zakład Filol. Pol. WSN w Zielonej Górze i Komisję Polonistyczną Tow. Nauk. Zielona Góra 19-20 V 1973. Spraw.: (h) [H. Ankiiewicz], *Gaz. Zielonogór.* 1973 nr 103; (jas.) [T. Jasiński], *Gaz. Zielonogór.* 1973 nr 105; M. Łojek, *Polonistyka* 1973 nr 6 s. 67-69; ad [A. Szuba], *Słowo Powsz.* 1973 nr 120; *Nauka Pol.* 1973 nr 4 s. 165-166.

– Twórczość H. Sienkiewicza a Śląsk. Sesja popularnonaukowa, zorg. przez LO im. H. Sienkiewicza. Koźle. 14. VI 1975; Spraw.: R. Pacułt, *Wczoraj i Dziś* 1975 nr 3 s. 84-85.

– Sesja popularnonaukowa w 130 rocznicę urodzin i 60 rocznicę śmierci H. Sienkiewicza, zorg. przez Dolnośl. Tow. Społ.-Kult. we Wrocławiu oraz Kuratorium Oświaty i Wychowania w Legnicy. Legnica, 17. XI 1976; Spraw.: *Spraw. Wroc. Tow. Nauk.* 1977 t. 31 s. 123-124.

– Konkurs czytelniczy dla szkół średnich w 130 rocznicę urodzin i 60 rocznicę śmierci H. Sienkiewicza, zorg. przez PZKO w Czeskim Cieszynie, Komisję Czytelniczą w Ostrawie, Bibl. Powsz. w Karwinie. [Czechosłowacja] 1976; Spraw.: *Zwrot* 1977 nr 329 s. 64. – (TG) [T. Grabikowski]: H. Sienkiewicz i scena z „Quo vadis” na znaczku pocztowym [O Sienkiewiczu w Paragwaju w 1976]. *Echo Krak.* 1977 nr 291.

– Uroczystości Sienkiewiczowskie, maj 1976; Spraw.: (m), *Śl. Powsz.* 1976 nr 110, 120; M. Małachowska, *Gaz. Niedz., Londyn* 1977 nr 37; W.Z., *Dz. Pol. i Dz. Żoł.* Londyn 1977 nr 126; *Dz. Pol. i Dz. Żoł.* 1977 nr 135; *Gaz. Niedz.* 1977 nr 25; *Jutro Pol.*, Londyn 1977 nr 9; *Lud*, Kurytyba 1977 nr 22; *Tyg. Powsz.* 1977 nr 35; *Wiadomości*, Londyn 1977 nr 27.

– H. Sienkiewicz. Anniversary Symposium. Sesja naukowa przez Sekcję Lit. Pol. Inst. Nauk. w Nowym Jorku i Fundację Kościuszkowską w ramach Zjazdu American Association of Teachers of Slavic and East European Languages. Nowy Jork, 29-30 XII 1976; Spraw.: J.S., *Myśl Pol.*, Londyn 1977 nr 3/4; A. Marth, *Tyg. Powsz.* 1977 nr 4; F. Mocka, *Gwiazda Polar.*, Stevens Point 1977 nr 3; K. Olszer, *Wiadomości, Londyn* 1977 nr 9; *Kultura, Paryż* 1977 nr 3 s. 151.

– Stefan Żeromski - Henryk Sienkiewicz. Sesja naukowa w 110 rocznicę urodzin S. Żeromskiego i 60 rocznicę śmierci H. Sienkiewicza. Kiel., 1976. Druk: Materiały z sesji... Red. Z. Ratajek. WSP, Kiel. 1978 s. 205. [Zawartość dot. H. Sienkiewicza:] T. Bujnicki: Z problematyki artystycznej nowel Sienkiewicza; L. Ludorowski: Struktura gatunkowa a funkcje artystyczne „Trylogii” H. Sienkiewicza; Z. Ratajek: Związki Sienkiewicza z regionem kieleckim. Aneks: J. Marczewski: Sienkiewiczowie mieszkali w Radomskiem; I. Rębosz: Obchody 60 rocznicy śmierci H. Sienkiewicza w Obłęgorku. Rec.: S. Żak, *Śl. Ludu* 1979 nr 48.

571. H. Sienkiewicza żywot i sprawy. Sesja popularnonaukowa, zorg. przez Wydz. Kult. i Sztuki Urz. Woj. i Bibl. Publ. w Krośnie. Krosno, 4. V. 1981; Noty, spraw.: *Podkarpacie* 1981 nr 20; *Profile* 1981 nr 7; (mz) [M. Ziobro], *Nowiny* 1981 nr 88.

– Z zagadnień polskiej powieści historycznej XIX wieku. Ogólnopolska sesja naukowa, zorg. przez UMCS, Komisję Filol. Lubel. TN, Muzeum H. Sienkiewicza w Woli Okrzejskiej, Muzeum J.I. Kraszewskiego w Romanowie. Lublin 8-9 XII 1981; Spraw., noty: U. Kołakowska, *Prz. Hum.* 1982 nr 10 s. 161-164; H. Kosętko, *Ruch Lit.* 1982 nr 5/6 s. 367-368; M. Tomikowska, *Polonistyka* 1982 nr 5 s. 414-416; *Sztand. Ludu* 1981 nr 246.

– ‘Trylogia’ Sienkiewicza. Jan III Sobieski. Wiktoria wiedeńska. Ogólnopolska sesja naukowa, zorg. przez Zakł. Teorii Lit. Inst. Filol. Pol. UMCS w Lublinie, Komisję Filol. Lubel. TN, Muzeum J.I. Kraszewskiego w Romanowie, Muzeum H. Sienkiewicza w Woli Okrzejskiej, Woj. Bibl. Publ. w Zamościu. Lublin, 2-5 V 1983; Spraw.: H. Kosętko, *Ruch Lit.* 1983 nr 5 s. 421-424.

– Międzynarodowa sesja naukowa: H. Sienkiewicz w 140 rocznicę urodzin. Biografia, twórczość, recepcja. Zorg. przez Zakład Teorii Lit. Instytutu Filol. Pol. UMCS, Lubelskie TN, WSP im. J. Kochanowskiego, Woj. Bibl. Publ. w Kielcach, Urząd Miasta Kielce, Muz. Okr. w Siedlcach, Muz. H. Sienkiewicza w Oblęgorku, WBP i ZW TWP w Chełmie. Lublin, Wola Okrzejska, Łuków, Siedlce, Chełm, Kielce, Bocheniec. 5-10 maj 1986; Spraw.: (fi) [M. Gnot], *Kur. Lub.* 1986 nr 89; (stam) [S. Mijas], *Sl. Ludu* 1986 nr 106; T. Jodełka-Burzecki, *Kierunki* 1986 nr 23; (bm) [M. Kliza], *Sztand. Ludu* 1986 nr 108; W. Piekarska, *Biul. Polonist.* 1986 nr 3/4 s. 135-146; *Polonistyka* 1986 nr 10 s. 797-802; *Tyg. Chełm.* 1986 nr 24; *Kultura* 1986 nr 20; *Tyg. Siedl.* 1986 nr 20; *Przemiany*, Kiel. 1986 nr 6 s. 47; D.P. [D. Prokofiewa], *Sowietskoje Sławianowiedienije*, Moskwa 1987 nr 4 s. 124-126; J. Wolak, *Studia Paradyskie*, Paradyż [R. 2] 1987 s. 429-430.

– Sympozjum poświęcone twórczości H. Sienkiewicza, zorg. przez Tow. Przyjaźni Wietnamsko-Polskiej i Związku Pisarzy Wietnamskich. Hanoi, 7 V 1986. Spraw.: *Kultura*, Warsz. 1986 nr 21; *Prz. Księg. i Wydawn.* 1986 nr 11.

– Konferencja Naukowa „W stulecie ‘Trylogii’ H. Sienkiewicza”, zorg. przez WSP, Kuratorium Ośw. i Wychow. i in. Częstochowa, 19-20 V 1986. Spraw.: B. Kulka, *Biul. Polonist.* 1986 nr 3/4 s. 146-151; *Polonistyka* 1986 nr 9 s. 727-730; R. Piersiak, *Nad Wartą* 1986 nr 6 s. 1, 5; *Życie Lit.* 1986 nr 22 s. 15.

– Ogólnopolska Sesja Naukowa „H. Sienkiewicz – artysta i obywatel”, zorg. przez Tow. im. H. Sienkiewicza, UMCS i Woj. i Miej. Bibl. Publ. w ramach I Ogólnopolskich Spotkań Sienkiewiczowskich. Lublin, Zamość, Biłgoraj. 27-28 X 1986; Spraw.: W. Piekarska, *Kierunki* 1986 nr 50; *Tyg. Zamoj.* 1986 nr 44; A. Chomiuk, *Polonistyka* 1987 nr 7 s. 558-560; *Zamoj. Kwart. Kult.* 1987 nr 1 s. 65.

– Sesja popularnonaukowa „W 70 rocznicę śmierci H. Sienkiewicza”, zorg. przez Zespół Szkół Chemicznych przy pomocy Muz. Lit. H. Sienkiewicza w Poznaniu. Pozn., 13 XII 1986. Spraw.: (wan) [J. Waissmann?], *Głos Wielkop.* 1986 nr 293, 298.

572. Sesja poświęcona H. Sienkiewiczowi, zorg. przez uczniów Zespołu Szkół Zaw. przy Fabryce Samochodów Małolitrażowych. Tychy, 27 IV 1987; Spraw.: TES [T. Szweczenko], *Echo*, Tychy 1987 nr 18; *Wieczór* 1987 nr 82. – „Podlasko-Tarnobrzeskie Spotkania Sienkiewiczowskie”, zorg. przez Zakład Teorii Lit. UMCS w Lublinie, ZG Tow. im. H. Sienkiewicza w Lublinie, Muz. H. Sienkiewicza w Woli Okrzejskiej oraz Woj. Bibl. Publ. w Tarnobrzegu. Siedlce, Wola Okrzejska, Tarnobrzeg, 12-16 X 1987; Spraw.: A. Chomiuk, *Biul. Polonist.* 1988 nr 5 s. 98-101; *Prz. Hum.* 1988 nr 6 s. 196-197; A. Nowakowska, *Polonistyka* 1988 nr 7 s. 574-576.

– II Ogólnopolskie Spotkania Sienkiewiczowskie: Sympozjum „H. Sienkiewicz: »Krzyżacy«”. Historia, dzieło, recepcja, wartości”, zorg. przez Zarz. Gł. Tow. im. H. Sienkiewicza, Zakł. Teorii Lit. UMCS w Lub., Muzeum H. Sienkiewicza w Woli Okrzejskiej, Woj. Bibl. Publ. w Tarnobrzegu, w ramach „Podlasko-Tarnobrzeskich Spotkań Sienkiewiczowskich”. Wola Okrzejska, 13 X 1987. Spraw.: A. Chomiuk, *Biul. Polonist.* 1988 nr 5 s. 98-99; *Prz. Hum.* 1988 nr 6 s. 196. – Ogólnopolska Sesja Naukowa: „»Krzyżacy« w dziewięćdziesiątą rocznicę rozpoczęcia pracy nad utworem”, zorg. w ramach Podlasko-Tarnobrzeskich Spotkań Sienkiewiczowskich przez Tow. im. H. Sienkiewicza, Zakład Teorii Lit. UMCS w Lublinie, Muzeum im. H. Sienkiewicza w Woli Okrzejskiej, Woj. Bibl. Publ. w Tarnobrzegu. Tarnobrzeg 14-15 października 1987. Spraw.: noty: J.M. [J. Myjak], *Tyg. Nadwiśl.* 1987 nr 42, 44; A. Chomiuk, *Biul. Polonist.* 1988 nr 5 s. 98-101; *Prz. Hum.* 1988 nr 6 s. 197; zob.: Polska powieść XIX i XX w. Lub. 1993 (70).

– Stulecie trójcy powieściopisarzy [E. Orzeszkowa, B. Prus, H. Sienkiewicz]. Sesja naukowa zorg. przez Inst. Lit. Pol. UW. Warszawa 4-6 XI 1987. Spraw.: E. Ichnatowicz, *Prz. Hum.* 1988 nr 4/5 s. 204-207. – Konferencja „Stulecie ‘Trylogii’ H. Sienkiewicza”, zorg. przez Indiana University. J.R. Krzyżanowski. Bloomington, 25 III 1988. Spraw.: *Prz. Pol.*, Nowy Jork 1988 z 12 V 1988 s. 5; *Kultura*, Paryż 1988 nr 5 s. 152.

– Międzynarodowa sesja naukowa „Arcydziała literatury polskiej XIX i XX wieku”, zorg. przez Tow. im. H. Sienkiewicza w Lublinie, Zakład Teorii Lit. UMCS w Lublinie. Lublin. 2-7 V 1988. Referaty dot. H. Sienkiewicza: L. Ludorowski: Walory artystyczne „Pana Wołodyjowskiego”; I. Paprocka: „Pan Wołodyjowski” H. Sienkiewicza i „Skarb watażki” W. Łozińskiego; T. Świętosławska: Obraz dwóch kultur: pogańskiej i chrześcijańskiej w „Quo vadis?” H. Sienkiewicza; M. Kosman: Kościół i motywy

eschatologiczne w „Krzyżakach” H. Sienkiewicza; M. Tomikowska-Iwanów: Fabułowórcze funkcje drogi w „Krzyżakach” H. Sienkiewicza; H. Kosętko: Adaptacje teatralne „Krzyżaków” H. Sienkiewicza; J. Wolak: Kreowanie przestrzeni symbolicznej w „Potopie” H. Sienkiewicza; W. Bednarczyk-Sołtys: Sposoby korzystania ze źródeł historycznych w „Potopie” H. Sienkiewicza i „Kordeckim” J.I. Kraszewskiego; A. Nowakowska: „Quo vadis?” H. Sienkiewicza ethos dzieła sztuki; J. Szymkowska-Ruszała: „W pustyni i w puszczy” H. Sienkiewicza - arcydzieło literatury dla dzieci; M. Jankowiak: Nad modelem Sienkiewiczowskiej antypowieści.

– „Pan Wołodyjowski”. Historia i literatura niepodległości. Konferencja naukowa. Zamość 12-13 V 1988, zorg. przez Tow. im. H. Sienkiewicza, Zakład Teorii Lit. UMCS w Lublinie, Woj. Bibl. Publ. w Zamościu, Tow. Miłośników Książki w Zamościu. Referaty: L. Ludorowski: Jak powstawał „Pan Wołodyjowski”?; I. Paprocka: Kreacja postaci kobiecych w „Panu Wołodyjowski”; D. Prokofiewa; „Pan Wołodyjowski” - utwór dla młodzieży? Rosyjskie adaptacje; H. Kosętko: „Pan Wołodyjowski” w adaptacjach artystycznych; M. Kosman: Prawda historyczna w „Panu Wołodyjowski”; M. Łojek: „Pan Wołodyjowski” w tematach wypracowań pisemnych uczniów gimnazjalnych; A. Lipatow: Etos rycerski w powieściach historycznych H. Sienkiewicza i tradycji epiki staroruskiej; A. Witusik: Wojny polsko-tureckie za panowania Michała Korybuta Wiśniowieckiego; W. Śladkowski: H. Sienkiewicz wobec I wojny światowej. Spraw.: (A.Ch.), *Sł. Powsz.* 1988 nr 104; T. Jodelka-Burzecki, *Kierunki* 1988 nr 25; (R.P.), *Zamoj. Kwart. Kult.* 1988 nr 3 s. 78-79;

– Spotkania Wszechnicy Interpretacyjnej na temat „Latarnika”, zorg. przez Inst. Filol. Pol. WSP w Opolu. Opole 1988. Spraw.: A. Mazur, *Tryb. Opol.* 1988 nr 24.

– A. Chomiuk: Międzynarodowe sesje Towarzystwa Sienkiewiczowskiego. *Polonistyka* 1989 nr 3 s. 235-237; A. Nowakowska: Międzynarodowe Sesje Towarzystwa Sienkiewiczowskiego. *Prz. Hum.* 1989 nr 4 s. 191-195.

– III Ogólnopolskie Spotkania Sienkiewiczowskie: „Z Sienkiewiczem po Mazowszu i Ziemi Płockiej”. III. 1989. ZG Tow. im. H. Sienkiewicza w Lublinie, Tow. Nauk. Płockie. Spraw.: *Tyg. Ciechan.* 1989 nr 47.

– IV Ogólnopolskie Spotkania Sienkiewiczowskie. Lublin, 16-17 X 1990.

Referaty: L. Ludorowski: Tajemnica „daru Michała Wołodyjowskiego”; J. Trzynadłowski: „W pustyni i w puszczy” jako powieść bańnio-

wa; A. Chomiuk: Motyw przeżycia religijnego w Trylogii; J. Paławski: Karol Szajnocha jako inspirator Sienkiewicza; W. Sołtys: Ludwik Kubala, H. Sienkiewicz - inspiracje i fascynacje; M. Kosman: O źródłach „Krzyżaków”; J. Maciszewska: Motyw Apokalipsy w Kraszewskiego i Sienkiewicza wizji Grunwaldu; A. Nowakowska: „Quo vadis?”, uwagi o etosie dzieła sztuki; D. Bieńkowska: O adaptacjach radiowych dzieł H. Sienkiewicza; A. Sprawka: Sztuka ilustrowania Trylogii. Spraw.: A. Sprawka, *Polonistyka* 1991 nr 6 s. 412-413; *Biul. Polonistyczny* 1991 z. 3-4 s. 239-243.

– Sienkiewiczowski wtorek nad granicą. H. Sienkiewicz w Szczakowej 18 listopada 1890. Wieczór literacki zorganizowany w Zakładowym Domu Kultury w Szczakowej przez Miejską Bibl. Publ. Jaworzno. 18 XI 1990. – A. Sprawka: Towarzystwo im. H. Sienkiewicza po I Zjeździe. *Biul. Polonistyczny* 1991 z. 3-4 s. 254-257.

– Ogólnopolskie Spotkanie Sienkiewiczowskie pod patronatem Wojewody Zamojskiego, Marcina Zamojskiego na temat: Motywy sakralne w twórczości H. Sienkiewicza. Zamość 14-15 X 1992. Mat. Pokonferencyjne. Zamość 1992 (68).

– Sesja naukowa poświęcona twórczości H. Sienkiewicza. Kielce 18 XI 1993. Referaty: J. Kulczycka-Saloni: „Quo vadis” i „Faraon” – ostatnie kwestie w polemice autorów; M. Bokszczanin: Związki Sienkiewicza z Ameryką; K. Wolny: Wańkowicz wobec Sienkiewicza. Druk w: *Studia humanistyczne* IV. Red. H. Wolny, K. Wolny. Kiel. 1994 s. 7-66.

573. Sesja popularnonaukowa „W 150 rocznicę urodzin i 80 rocznicę śmierci H. Sienkiewicza oraz 100-lecia »Quo vadis?«”, zorg. przez Wydział Kultury i Sztuki Urz. Woj. w Kielcach, Tow. Lit. im. A. Mickiewicza, Kieleckie TN i Dom Środowisk Twórczych. Kielce, 19 IV 1996. Referaty: K. Wolny: Elementy reportażowe w opisie bitwy pod Grunwaldem w „Krzyżakach” H. Sienkiewicza; M. Bokszczanin: Korespondencja H. Sienkiewicza; S. Mijas: Z Sienkiewiczem po kresach; S. Żak: Pozytywistyczny program w noweliście i powieściach Sienkiewicza; H. Wolny: Geneza powieści „Quo vadis?” i losy jej rękopisu; J. Kulczycka-Saloni: „Rodzina Połanieckich”. Spraw.: S. Orzoł, *Not. Płoc.* 1996 nr 4 s. 47-50; L. Putowska: Kielecka sesja o H. Sienkiewiczu. *Ruch Lit.* 1997 z. 2 s. 265-266.

– Konferencja naukowa „Twórczość Sienkiewicza w świetle nowych odczytań”, zorg. przez Instytut Filol. Pol. i Zakład Historii Nowożytnej WSP w Częstochowie. Obłęgorek, Częstochowa, 5-7 V 1996. Referaty: Z. Przybyła: Obłęgorek jako spełnienie pragnień H. Sienkiewicza

wicza; H. Florkowska-Frančić: Vevejskie lata Sienkiewicza; Z. Mocarska-Tycowa: Inspiracje malarstwem w nowelach Sienkiewicza; G. Zając: Konstrukcja fabuły w wybranych nowelach postaciowych Sienkiewicza; B. Burdziej: Topica psalmu 136 (137) w strukturze ideowej „Niewoli tatarskiej”, „Tej trzeciej”, „We mgle”; E. Wróbel: Wieloaspektowość gatunkowa „Listów z podróży do Ameryki”; J. Sztachelska: „Listy z Ameryki” a dziewiętnastowieczne korzenie polskiego reportażu; T. Bujnicki: Rola listów w strukturze Trylogii; B. Mazan: Na temat idei przewodniej i arcyzmu Trylogii – kilka refleksji; M. Bokszczanin: Odbicie powieści Sienkiewicza „Quo vadis?” w jego korespondencji; L. Rożek: Ruina w „Potopie” H. Sienkiewicza jako symbol apokalipsy racjonalistycznej; M. Rabikowska: Trzy typy seksualizmu kobiecego w „Bez dogmatu” H. Sienkiewicza; Cz. Mykita-Glensk: H. Sienkiewicza myśli, sentencje, aforyzmy; B. Kubicka-Czekaj: Sienkiewicz o artystach; Z. Przybyła: H. Sienkiewicza ‘wycieczki w dziedzinę lingwistyki’; S. Podobiński: Funkcjonowanie słownictwa specjalistycznego w pisarstwie H. Sienkiewicza; M. Cetwiński: „Quo vadis?” a staropolskie herbarze; R. Jakubiak: Symbolika herbów i imion bohaterów Trylogii; M. Kotowski: Przegląd interpretacji Trylogii na łamach *Polonistyki* (do 1995 r.); J. Szocki: Recepcja szkolna twórczości Sienkiewicza w latach 1918-1996; A. Zyga: Trylogia wśród chłopów (do 1990 r.); A.S. Dudziak: Bohaterowie ekranizowanych utworów H. Sienkiewicza w perspektywie prosemiki; H. Kosętko: „Quo vadis” - oratorium religijne F. Nowowiejskiego. Spraw.: M. Łopot: Sesja sienkiewiczowska w Oblęgorku i Częstochowie. *Prz. Hum.* 1996 nr 6 s. 178-180; A. Grobelak: Sesja Sienkiewiczowska w Częstochowie. *Ruch Lit.* 1997 z. 2 s. 267-268; Zob. H. Sienkiewicz i jego twórczość. Częst. 1996 (71).

– Sesja „Sienkiewicz - Konopnicka, Oblęgorek-Żarnowiec”, zorg. w Muzeum Marii Konopnickiej w Żarnowcu. 5 VII. 1996. Referaty: L. Ludorowski: Maria Konopnicka jako rzeczniczka „Pana Wołodyjowskiego” i „Krzyżaków”; I. Rębosz: Dar narodowy H. Sienkiewicza w Oblęgorku; Z. Łopatkiewicz: Żarnowiec jako dar narodowy Marii Konopnickiej. Spraw.: Z. Przybyła: Spotkania muzealne Oblęgorek-Żarnowiec. *Prz. Hum.* 1996 nr 6 s. 176-177.

– Sesja naukowa zorganizowana przez Muzeum Literackie H. Sienkiewicza (Oddział Bibl. Raczyńskich) w Poznaniu przy współudziale Muzeum Literatury im. A. Mickiewicza w Warszawie. Poznań, 4 X 1996. Referaty: J. Sienkiewicz: Współczesny odbiór dzieł autora „Potopu”;

T. Bujnicki: Osobowość i poglądy Petroniusza, bohatera „Quo vadis?”; W. Wasyleńko: Płaszczyny ukraińskiego odbioru pisarstwa Sienkiewicza; M. Kosman: Spojrzenie Sienkiewicza na epokę Grunwaldu w aspekcie jego doświadczeń zebranych podczas pisania Trylogii i wyartykułowanych w szkicu „O powieści historycznej”; L. Ludorowski: Sztokholmska laudacja ku czci Sienkiewicza wygłoszona przez Wirsena; Z. Przybyła: Glosa o Sienkiewiczowskim Ursusie; A. Surzyńska-Błaszak: Wokół rocznic sienkiewiczowskich. Spraw.: Z. Przybyła, *Ruch Lit.* 1997 z. 2 s. 268-269; E. Nadolski, *Kron. Wielkop.* 1997 nr 2 s. 144-145.

– Konferencja naukowa „Sienkiewicz i film”, zorg. przez Kieleckie Tow. Naukowe, ZG Tow. im. H. Sienkiewicza w Lublinie, Filmołkę Narodową w Warszawie, Muz. Kinematografii w Łodzi, Muz. H. Sienkiewicza w Oblęgorku. Kielce 11-14 XI 1996. Referaty i wystąpienia: M. Sienkiewicz: „Mój dziad Henryk”, monodram; B. Wachowicz: Ogniem i mieczem przeciw filmowi o H. Sienkiewiczu. Gawęda nie do pokrzepienia serc; L. Ludorowski: Stepowe przestrzenie Sienkiewicza; E. Nurczyńska-Fidelska: Ludyczne aspekty filmowych adaptacji utworów H. Sienkiewicza; J. Bocheńska: Przedwojenne ekranizacje powieści H. Sienkiewicza; B. Gierszewska: Adaptacje utworów H. Sienkiewicza w recenzjach prasy filmowej; Z. Machwitz: Powieści H. Sienkiewicza jako model kina historycznego; J. Słodowski: Trzy filmowe wersje „Quo vadis?” H. Sienkiewicza.

– Sesja z okazji otwarcia Wystawy Sienkiewiczowskiej w Muzeum Literatury im. A. Mickiewicza w Warszawie - 13 XI 1996.

– Spotkanie Sienkiewiczowskie, zorg. przez Instytut Filol. Pol. Uniw. Opolskiego. Opole, 24-25 X 1996. Referaty: T. Żabski: Trójwymiarowa struktura gatunkowa „Ogniem i mieczem”; T. Bujnicki: Rola opracowań jako źródło inspiracji wyobraźni historycznej H. Sienkiewicza w świetle prac nad Trylogią; J. Kolbuszewski: Góralski epizod „Potopu” jako świadomy zamysł H. Sienkiewicza; L. Ludorowski: „Pójdźmy za Nim” jako preludium do „Quo vadis?”; M. Kosman: Tajniki warsztatu pisarstwa H. Sienkiewicza; W. Olkusz: Orientalizm autora „Listów z podróży do Ameryki”; M. Wańczowski: Hermeneutyczny akt (samo)rozumienia, (samo) poznania u bohatera „Latarnika”; A. Mazur: Artystyczna i ideowa wartość „Wirów” H. Sienkiewicza; J. Paclawski: Reportażowe listy z Ameryki i Afryki; B. Kosmanowa: Wartość materiałów epistolograficznych Kraszewskiego i Sienkiewicza; Z. Piasecki: Ewolucja korespondencji Sien-

kiewicza z Jadwigą Janczewską na przestrzeni lat 1886-1914; W. Hendzel: Stosunek Żeromskiego do Sienkiewicza. Spraw.: A. Mazur, *Ruch Lit.* 1997 z. 2 s. 270-271; Księga pokonferencyjna pt. Spotkania Sienkiewiczowskie. Opole 1997 s. 400, il. (72). Rec.: A. Owczarek, *Ruch Lit.* 1998 z. 5 s. 694-696.

– Konferencja naukowa „Sienkiewicz i epoki. Powinowactwa”, zorg. przez Inst. Lit. Pol. Uniw. Warsz. Warszawa 2-3 XII 1996. Referaty: A. Martuszevska: Antyczne parabole Sienkiewicza; A. Nowicka-Jeżowa: Stereotypy sarmackie w Trylogii; J. Zacharska: Sienkiewiczowska nowela Tetmajera; B. Mazan: Z naśladownictw Trylogii. Powieści historyczne Ferdynanda Antoniego Ossendowskiego; M. Olszewska: Zagłoba pierwszej wojny; A. Gronczewski: W stronę Kilimandżaro. Rzecz o Sienkiewiczu i Hemingwayu; D. Kielak: „W pustyni i w puszczy”, Europejczyk w Afryce; M. Kasperowicz: Dziewiętnastowieczne malarstwo jako źródło powieści Sienkiewicza (o transpozycji obrazu na słowo); Z. Przybyła: Sienkiewicza i Matejki wizje przeszłości; K. Stępnik: Legiony H. Sienkiewicza; T. Budrewicz: Zmierzch i świt epoki. Wokół „Na jedną kartę”; M. Płachecki: Role Sienkiewicza-pisarza; E. Paczoska: Sienkiewicz i awangardy; M. Pąckiński: Autoironia w publicystyce Sienkiewicza; H. Michalski: Natura życiowa i pisarsko-literacka (na podstawie korespondencji); E. Ihnatowicz: Dziewiętnastowieczna podróż Sienkiewicza; T. Bujnicki: Bohater Sienkiewiczowski wśród dzieł sztuki i książek; E. Owczar: Między esencją a egzystencją. „Bez dogmatu” wśród powieści o chorobach epoki; E. Szymanis: Płoszowski, bohater romantyczny; B. Bobrowska: „Na wspan” Huysmansa i „Bez dogmatu” Sienkiewicza, dwie powieści o skomplikowanych durniach; G. Mędykowski: Dandysowski feblifik pana Sienkiewicza; J. Sztachelska: H. Sienkiewicz, portret dekadenta; G. Leszczyński: Złota legenda Henryka z Podlasia. Spraw.: E. Ihnatowicz: Sienkiewicz i epoki. *Prz. Hum.* 1996 nr 6 s. 173-175; – U. Kowalczyk, A. Zdanowicz: Sienkiewicz i epoki, sesja w Uniwersytecie Warszawskim. *Ruch Lit.* 1997 z. 2 s. 272-276. Mat. pokonferencyjne zob.: Sienkiewicz i epoki... Warsz. 1999 (80).

– Spotkania w stulecie „Quo vadis?” w Ośrodku Badań nad Tradycją Antyczną w Polsce i Europie Środkowo-Wschodniej. Instytut Badań Interdyscyplinarnych Uniwersytetu Warszawskiego. Konwersatoria w 1996 r.

– Sienkiewicz. Próby zbliżeń i uogólnień. Sesja poświęcona twórczości H. Sienkiewicza, zorg. przez Katedrę Filol. Pol. WSP w Słupsku i Tow. Lit. im. A. Mickiewicza, Oddział w Słupsku.

9 XII 1996. Mat. pokonferencyjne w zb.: Sienkiewicz. Próby zbliżeń i uogólnień. Oprac. D. Kalinowski, Z. Zielonka. Słupsk 1997 (73).

– Z. Przybyła: Kronika. Rok Sienkiewiczowski. (Sesje naukowe). Zebrał... *Ruch Lit.* 1997 z. 2 s. 265-276.

574. Epoka „Ogniem i mieczem” we współczesnych badaniach historycznych. Symposium naukowe w dn. 12.V.1998 na Zamku Królewskim w Warszawie. Program: W. Serczyk: Zagajenie; M. Bogucka: Wiek XVII- wiek kryzysu. Polska na tle europejskim; A. Rachuba: Wielkie Księstwo Litewskie w powieści „Ogniem i mieczem” a jego rzeczywista rola w walce z powstaniem Chmielnickiego; T. Wasilewski: Rola Jeremiego Wiśniowieckiego i Jerzego Lubomirskiego w świetle nowych badań; J. Wimmer: Wojsko polskie w epoce „Ogniem i mieczem”; Z. Żygulski jun.: Husaria polska u Sienkiewicza i w rzeczywistości; J. Teodorczyk: Dramat polskiej jazdy; W. Majewski: Sztuka wojenna polska, kozacka i tatarska; T. Chynczewska-Hennel: Trzy głosy wokół „Ogniem i mieczem” - W. Czaplński, P. Jasienica, Z. Wójcik; A. Romek: Olgiard Górka a „Ogniem i mieczem”; J. Kaczmarczyk: Jestem Zenobi Abdank...; M. Nagielski: Relacje zbaraskie w Księdze Pamiętniczej Jakuba Michałowskiego a „Ogniem i mieczem”; S. Ochmann-Staniszevska: Powstanie Chmielnickiego w świetle publicystyki polskiej lat 1648-1654. – „Ogniem i mieczem”. Fenomen z pogranicza. Seminarium popularnonaukowe zorg. przez Muzeum Kinematografii, Oddz. Łódzki Stowarzyszenia Historyków Sztuki w ramach programu promocyjnego „Literatura na ekranie - filmowe adaptacje prozy H. Sienkiewicza”. Łódź 29 IX 1999. Łódź 2000 s. 83.

– Symposium pt. Obłęgorek w stulecie daru narodowego dla H. Sienkiewicza. Kielce 4 XI 2000 r. Mat. pokonferencyjne, Kielce 2000 (82).

– Warszawskie spotkania Sienkiewiczowskie 2002. Muzeum przy Bibl. Publicznej gminy Warszawa-Bielany im. St. Staszica. 11 IV 2002. Referaty: L. Ludorowski: Informacja o działalności naukowej Tow. im. H. Sienkiewicza; L. Ludorowski: Pomnikowy dar H. Sienkiewicza [pomnik Mickiewicza]; M. Bokszczyński: Związki H. Sienkiewicza z Italią; H. Ludorowska: Portret Nerona w „Antychryście” E. Renana; W. Smaszcz: Bóg zawsze wie, do czego prowadzi, w zb.: Warszawskie spotkania Sienkiewiczowskie. Warsz. 2002 s. 60 (86).

– Ogólnopolska konferencja naukowa p.t. H. Sienkiewicz, Polak i Europejczyk. I Sosnowieckie Spotkania Sienkiewiczowskie 26 V 2003, Kielce-Obłęgorek 4-5 czerwca 2003, Wola

Okrzejska i in. 11-13 września 2003. Wyd. Sosnowiec 2004 (89).

– Sesja naukowa zorg. przez Ośrodek Badań nad Tradycją Antyczną w Polsce i w Europie Środkowoschodniej oraz Uniw. Warszawski. „Sienkiewicz jako składnik tożsamości narodowej. Z kim i przeciw komu?” Cz. I Warszawa-Kiejdana (Litwa), 21-28 X 2003, cz. 2 Łuck, Zbaraż, Beresteczko 7-11 VII 2004 r.; Studia i materiały pokonferencyjne w zb. *Po co Sienkiewicz? ...* Warsz. 2007 (95).

– H. Sienkiewicz drogi i przestrzenie. Konferencja naukowa 21 IV 2004, Katow. – H. Sienkiewicz znany i niezany. II Sosnowieckie Spotkania Sienkiewiczowskie. Sosnow. 23 IX 2004 r.

– H. Sienkiewicz w kulturze polskiej. Ogólnopolska konferencja naukowa. XXIV Konferencja Podlaska. Zorg. przez Instytut Filol. Pol. UMCS w Lublinie, Instytut Polonistyki UJ, Muzeum H. Sienkiewicza w Woli Okrzejskiej i in. Roskosz-Wola Okrzejska, 18-20 V 2005. Z programu: T. Bujnicki: Pozytywista Sienkiewicz; J. Szachelska: Dwie legendy Sienkiewicza; S. Fita: Oblicze współczesności w felietonach Sienkiewicza; J. Zacharska: Sztuka wybaczenia według Sienkiewicza; K. Karolczak: Arystokracji spotkania z Sienkiewiczem; M. Plachecki: Charyzma; B. Obsulewicz: Sienkiewicz a idea miłosierdzia; U. Kowalczyk: Europejskie centra cywilizacyjne w listach H. Sienkiewicza; M. Ujma: Między Wschodem a Zachodem Europy. Obraz średniowiecznej i nowożytnej kultury polskiej w świetle twórczości H. Sienkiewicza; D. Trześniowski: Młodopolski Sienkiewicz; M. Bokszczanin: Wokół korespondencji H. Sienkiewicza; A. Korzińska: Obraz islamu i muzułmanów w twórczości H. Sienkiewicza; Z. Stala: H. Sienkiewicz - publicysta; T. Świętosławska: „Quo ego vado”. Parabola drogi w noweli i powieści H. Sienkiewicza; W. Tomasiak: Sienkiewicz podróż podziemna; S. Uliasz: Trylogia H. Sienkiewicza a polski etos kresowy; J. A. Malik: Kuracjusz H. Sienkiewicza podróże po zdrowie; M. Rumińska: „Zimowe rozkosze nadwiślańskiej Kapui”. Karnawałowa Warszawa w felietonach H. Sienkiewicza; B. Muchowska-Bryk: Wizja Grecji w podrózpisarstwie H. Sienkiewicza i J. Weyssenhoffa; D. Świerczyńska: Aforystyka Sienkiewicza; A. Zalewska: Baśnie i legendy Sienkiewicza, czyli Sienkiewicz mniej znany; T. Sobieraj: Wokół „Bez dogmatu” H. Sienkiewicza. Szkic o antropologii filozoficznej powieści; A. Wilkoń: O języku Sienkiewicza; R. Handke: Style batalistki w polskiej powieści historycznej. Sienkiewicz-Żeromski; J. Axer: Po co Sienkiewicz?; B. Mazan: ‘Kierunek idealny’ (wobec przeciwieństw) na konfrontatywnym tle

kultury rodzimej i obcej. Chiny Sienkiewicza; M. Kosman: Twórca Trylogii i źródła historyczne; A. Stoff: Wielojęzyczność powieściowego świata Trylogii; C. Zalewski: Poetyka baśni w „Ogniem i mieczem”; R. Koziołek: Krzepa. O pożytkach historii dla życia nowoczesnego; M. Szablowska: Portrety królów polskich w dziełach H. Sienkiewicza i Pawła Jasienicy; M. Wedemann: Ząb Skrzetuskiego albo Sienkiewiczowski „dar logicznego odtwarzania”; J. Rusin: Jak Wołodyjowski bolszewików pokonał, czyli nieznana karta z dziejów recepcji Trylogii; A. Chomiuk: Wokół Trylogii; M. Kochanowski: Sienkiewicz w literackiej twórczości S.I. Witkiewicza; M. Medecka: Wątki sienkiewiczowskie w twórczości Teodora Parnickiego; J. Jercha: „Czy w sumie nie jesteśmy Petroniuszami?” Sienkiewicz i jego bohaterowie w światopoglądzie Andrzeja Bobkowskiego; J. Panasiuk: Tradycja sarmackich wizerunków śmierci w „Ogniem i mieczem” H. Sienkiewicza; B. Szleszyński: Od „Pamiętek Soplicy” do Trylogii. H. Sienkiewicz wobec XIX-wiecznego nurtu sarmackiego w literaturze; Imre Szijártó: Adaptacje w Polsce i na Węgrzech, utwory Sienkiewicza i Jókajego w kinie; T. Adamski: Filmowe adaptacje Trylogii H. Sienkiewicza jako przykład polskiego westernu; E. Szczepkowska: Tradycja Sienkiewicza w prozie Włodzimierza Odojewskiego; J. Ossowski: Popularność Sienkiewicza w czasach PRL-u; K. Handke: H. Sienkiewicz i S. Żeromski jako kolorysty; E. Loch: Kreacje postaci literackich Polaków w świetle wybranych utworów Sienkiewicza, Wyspiańskiego i Żeromskiego; B. Kosmanowa: H. Sienkiewicz na łamach „Przewodnika Katolickiego”; S. Siekierski: Współczesna recepcja czytelnicza twórczości H. Sienkiewicza; M. Olszewska: Postoje pamięci. „We mgle” H. Sienkiewicza; S. Otlewski: Sienkiewiczowskie kreacje bohatera biblijnego; A. Kowalkiewicz: Apostolat i kapłaństwo w powieściach historycznych H. Sienkiewicza; A. Adamek-Świechowska: Optyka H. Sienkiewicza w „Quo vadis”; A. Tysza: H. Sienkiewicz i wiry rewolucji; A. Prymak: Sienkiewicz wobec problemu litewskiego; I. Szulska: Sienkiewicz na Litwie. Z dziejów recepcji; M. Sadlik: Modernistyczne odczytania twórczości H. Sienkiewicza; L. Piątkowska-Magnone: Konopnicka po drugiej stronie (sienkiewiczowskiego) lustra; E. Lesisz: H. Sienkiewicz wobec kultury ludowej; E. Flis-Czeraniak: Co łączy Skawińskiego z Aldona, czyli wypędzeni z raju przez historię; I. Sadowska: Sieroszewski Sienkiewiczem podszyty, paralele i kontrasty; A. Kalinowska: ‘Perswazyjny detalista’ H. Sienkiewicz w swoich nowelach. Mat.

pokonferencyjne w zb.: H. Sienkiewicz w kulturze polskiej. Lub. 2007 (97).

575. Sesja pt. W stulecie Nobla. Muzeum H. Sienkiewicza w Oblęgorku. Oddz. Muz. Nar. w Kielcach, Tow. im. H. Sienkiewicza w Lublinie. Kielce 8 XI 2005. Z programu: L. Ludorowski: Sztokholmska wyprawa Sienkiewicza; L. Putowska: Międzynarodowy wymiar sukcesu Sienkiewicza; E. Kosowska: „Potop” jako utopia; J. Paclawski: K. Wyka jako badacz Sienkiewicza; Z. Mokranowska: Słowo i obraz. Filmowe adaptacje powieści Sienkiewicza; M. Gorzelak: Artyści polscy a „Quo vadis”; Z. Piasecki: Listy H. Sienkiewicza do St. Witkiewicza z lat 1880-1882.

– Sesja z okazji 100 rocznicy przyznania H. Sienkiewiczowi literackiej Nagrody Nobla. 1905-2005. Muzeum Literackie H. Sienkiewicza, Oddz. Bibl. Raczyńskich. Poznań 18 XI 2005. Z programu: A. Surzyńska-Błaszak, B. Sokołowska-Hurnowicz: Przyznanie literackiej Nagrody Nobla H. Sienkiewiczowi w 1905 roku; M. Bokszczanin: Kłopoty z adresatami listów H. Sienkiewicza; D. Świerczyńska: Przekłady z Sienkiewicza. Przyczynki bibliograficzno-biograficzne; M. Kosman: Potop szwedzki z perspektywy XVII- początków XXI wieku; D. Płygawko: Światowa kolektka papieża Benedykta XV dla Polski w świetle źródeł; Juliusz Sienkiewicz: Czytanie Sienkiewicza po stu latach. Druk w zb.: 100-lecie przyznania H. Sienkiewiczowi literackiej Nagrody Nobla. Pozn. 2005 (93).

– Sienkiewicz i Warszawa. W stulecie Nagrody Nobla 1905-2005. Konferencja zorg. przez Tow. Lit. im. A. Mickiewicza i Muz. Lit. im. A. Mickiewicza w Warszawie. 5 XII 2005. Z programu: M. Bokszczanin: Na tropach listów Sienkiewicza; T. Bujnicki: Warszawa w Trylogii Sienkiewicza. Historyczny obraz miasta; M.M. Drozdowski: Sienkiewicz wobec rewolucji 1905 r. w Warszawie; S. Fita: Sienkiewicz i „pokolenie Szkoły Głównej”; R. Koziołek: Martwe kobiety w twórczości Sienkiewicza; L. Ludorowski: Sienkiewicz jako budowniczy pomnika Mickiewicza w Warszawie; B. Mazan: „Logo” Warszawy w kronikach Sienkiewicza; M. Pąckiński: Sienkiewicz a środowisko warszawskie. Pomiędzy asymilacją a konfliktami; J. Sztachelska: Dantejski ślad w twórczości Sienkiewicza; D. Świerczyńska: Warszawskie plotki o Sienkiewiczu. Materiały pokonferencyjne druk. w: *Rocz. Tow. Lit. im. A. Mickiewicza*. R. XLI, Warsz. 2007 (98).

– H. Sienkiewicz i współczesność. Konferencja w ramach Ogólnopolskich Spotkań Sienkiewiczowskich. Ziębice 19-21 IV 2007. Spraw.: *Nad Odrą* 2007 nr 3-4; H. Ludorowska, *Studia*

Sienkiewiczowskie t. 7. Lub. 2007 s. 487-489. – A. Adamek Świechowska: Ogólnopolskie spotkania Sienkiewiczowskie w Wojcieszowie. *Nad Odrą* 2007 nr 5/6.

– Ogólnopolskie Spotkania Sienkiewiczowskie. H. Sienkiewicz i klasyki literatury narodowej we współczesnej edukacji szkolnej. Wokół kanonu lektur szkolnych. Konwersatorium. Lublin 18 VI 2007. Spraw.: H. Ludorowska, *Studia Sienkiewiczowskie* t. 7. Lub. 2007 s. 492.

– Ogólnopolskie Spotkania Sienkiewiczowskie. Sienkiewicz, edukacja narodowa, historia, współczesność. Adamów, Łuków, Okrzeja 5-7 IX 2007. Spraw.: B. Jedynak, *Miesz. Lub.* 2007 nr 10-11; H. Ludorowska, *Studia Sienkiewiczowskie* t. 7. Lub. 2007 s. 489-499.

– Sienkiewicz, powieść, historia. V Sosnowieckie Spotkania Sienkiewiczowskie. Sosnowiec 25.IX. 2007. Spraw.: H. Ludorowska, *Studia Sienkiewiczowskie* t. 7. Lub. 2007 s. 492 (100).

– Ogólnopolskie Spotkania Sienkiewiczowskie. W kręgu biografii H. Sienkiewicza. Karty nieznanne i zapomniane. Konferencje: Olecko 30 V 2008, Zamość 6. VI. 2008. Spraw.: *Studia Sienkiewiczowskie* t. 8. Lub. 2008 s. 532-534 (101).

– Ogólnopolskie Spotkania Sienkiewiczowskie. H. Sienkiewicz, tradycje rodowe, kultura, film. Adamów, Wola Okrzejska, Nałęczów i in., 2-5 IX 2008.; H. Sienkiewicz, Władysław Czachórski, Grabowiec; H. Sienkiewicz – współtwórca odrodzonej Polski. Okrzeja 13 XI 2008; Odrodzona z Sienkiewiczowskiego ducha. Lublin 16 XI 2008. Spraw.: *Studia Sienkiewiczowskie* t. 8. Lub. 2008 s. 534-539 (101).

– Ogólnopolskie Spotkania Sienkiewiczowskie. W kręgu biografii i twórczości H. Sienkiewicza. Adamów 1-2 IX 2009. Spraw., *Studia Sienkiewiczowskie* t. 9. Lub. 2009 s. 594 (102); W kręgu recepcji H. Sienkiewicza. Adamów, Okrzeja i in. 3 IX 2009. Spraw., s. 594-595; H. Sienkiewicz i współczesność. Lublin 4 IX 2009. Spraw., s. 595; H. Sienkiewicz a Kresy. W kręgu Trylogii. Przemysł 19-20 X 2009. Spraw., s. 596-597; W kręgu Sienkiewiczowskiej biografistyki. Bełżyce 19 XI 2009. Spraw., *Studia Sienkiewiczowskie* t. 9. Lub. 2009 s. 597 (102).

– J. Kutta: Słowo o H. Sienkiewiczu. Referat na Kongresie Stowarzyszeń Regionalnych. Bydgoszcz 2014.

– Konferencja: Sienkiewicz w szkole, bibliotece i muzeum. Wydział „Artes Liberales” Uniw. Warsz., UJ. Krak. 10-11 04 2014 [materiały z Konferencji w druku].

Referenci z programu: T. Bujnicki, Z. Budrewicz, J. Kostecki, A. Świechowska, A. Chomiuk, E. Kosowska, B. Mazan, A. Kuniczuk-Trzciniowicz, Z. Mokranowska,

M. Sienko, A. Rataj, G. Niec, P. Podniewski, W.M. Kolasa, B. Szargot.

– Konferencja: Sienkiewicz polityczny. Sienkiewicz ideologiczny. Wydział „Artes Liberales” Uniw. Warsz. 15-17 IV 2015.

Z programu: – J. Woleński: Wczesny (do Trylogii) Sienkiewicz a pozytywizm polski. – G. Marchwiński: Od estetyki do naturalizmu i poetyki. H. Sienkiewicz i dyskursy konserwatywne na początku lat 1880-tych. – J. Axer: Rok 1877 był to dziwny rok ... [o art. Sienkiewicza „Poland and Russia. The Czar's Government in Poland and on the Danube”]. – K. Stępnik: O pewnej nieobecności Sienkiewicza [na obchodach rocznicy śmierci księcia J. Poniatowskiego]. – A. Rataj: Sienkiewicz i Ukraina; – M. Bron Jr: Devoir, Patrie, religion. Sienkiewicz (od)czytany przez C.D. af Wirsena; – R. Koziółek: Cywilizacja według Mickiewicza i Sienkiewicza. – I. Gierata: Amerykańska demokracja według Europejczyków. Sienkiewicz, Dickens, Tocqueville. – W. Łapiński: Sienkiewicz a religia. Małżeństwo z rozsądku? – M. Plachecki: 8 lat, 8 dni: Drugi pogrzeb Sienkiewicza. – T. Sobieraj: Nieoczekiwane spotkanie. H. Sienkiewicz w kulturowym projekcie Stanisława Przybyszewskiego u progu niepodległości. – M. Gloger: Sienkiewicz i Masaryk. O kulcie autora „Quo vadis?” w Czechach. – A. Tyszką: Sienkiewicz wobec rewolucji 1905-1907. – T. Bujnicki: Stawar i Sandler – marksści o Sienkiewiczu; atak czy obrona? – J. Sztachelska: Sienkiewicz w meandrach

krytyki marksistowskiej. Między Stawarem a Kijowskim. – M. Wedemann: Bohunowie i Kmicice. Sienkiewiczowszy bohaterowie w wojnie polsko-bolszewickiej i konspiracji antykomunistycznej (rekonosans badawczy). – K. Zajas: „Hajda na Wołmontowicze!” czyli Jacek Kaczmarski śpiewa Trylogię. – J. Majchrzak: Sienkiewicz w „Kulturze” paryskiej. – C. Zalewski: Prawo linuzu i polityka. Funkcje zbiorowej opresji w „Listach z podróży do Ameryki” i „Ogniem i mieczem”. – B. Mazan: Idea i ideologia historii utajnionej na przykładzie Sienkiewiczowskiej Trylogii. – A. Adamek-Świechowska: Tropy Tacyta w historiozofii H. Sienkiewicza. – I. Poniatowska: Z prawa, z lewa i z ukosa. O dyskusjach na temat obecności dzieł H. Sienkiewicza w kanonie lektur szkolnych we współczesnych mediach prawicowych i lewicowych. – B. Szargot: Sienkiewicz w dyskursie społeczno-politycznym na początku XXI wieku. – A. Menwel, R. Koziółek, T. Bujnicki, M. Gloger – spory o Sienkiewicza, panel dyskusyjny. – E. Kosowska: Quo vadis ideologio, czyli co się przytrafiło „Potopowi”. – M. Zadencka: Alegoria polityczna barokowego romansu a powieści historyczne Sienkiewicza.

– Konferencja pt. Społeczne idee H. Sienkiewicza. „Dwór Sienkiewicz”, Okrzeja 28-29 V 2015. Panel I – Działalność społeczna H. Sienkiewicza; Panel II – H. Sienkiewicz a przedsiębiorczość. Organizatorzy: Powiat Łukowski, Muzeum H. Sienkiewicza w Woli Okrzejskiej.

TEKSTY LITERACKIE POŚWIĘCONE SIENKIEWICZOWI I JEGO UTWOROM PO ŚMIERCI PISARZA

576. J. Bankiewiczowa: Głos matki Polki [w.]. *Gaz. Pol.*, Dąbrowa Górna. 1916 nr z listopada; toż: *Wiek Nowy*, Lwów 1916 nr 4534. – B. Chmielewski: Z powodu zgonu Wieszcza [w.]. *Biesiada*, Poznań. 1916 nr 47. – L. Cichocka: Na śmierć H. Sienkiewicza [w.]. *Gaz. Kal.* 1916 nr 9. – Z. Czarna: Cieniem Sienkiewicza [w.]. *Gaz. Por. 2 gr.* 1916 nr 337. – W. Dąbrowski: Jak Bisio rozmawiał z Sienkiewiczem, w zb.: *Przedświt* dzieciom polskim. Kijów [cenz. wojsk. 14.XII.1916] s. 32-35. – J. Orwicz [N. Dzierżkówna]: Pamięci H. Sienkiewicza [w.]. *Bies. Lit.* 1916 nr 48 s. 340. – W. Dzierżanowski: Pamięci H. Sienkiewicza. Wiersz odczytany przez autora na poranku odczytowym, poświęconym pamięci H. Sienkiewicza w dn. 1 XII 1916 w Liskowie, Ziemi Kaliskiej. *Bies. Lit.* 1917 nr 8. – J. Ejsmond: Cieniem Sienkiewicza [w.]. *Kur. Warsz.* 1916 nr 328. – J. Gnatowski: Sienkiewicz jako chrześcijanin. *Wiad. Archidiec. Warsz.* 1916 nr 12 s. 372-377. – T. Jachimowski: Pamięci H. Sienkiewicza. *Głos Pol.*, Piotrogród 1916 nr 47; toż: *Rycerz Pol.*, Warsz. 1920 nr 5. – A. Jensen: Do H. Sienkiewicza. Tłum. J. Ejsmond. *Głos Nar.* 1916 nr 66; *Il. Kur. Codz.* 1916 nr 38; J. Ejsmond: Poeta szwedzki o Sienkiewiczu. *Kur. Warsz.* 1916 nr 344; toż: *Postęp*, Poznań. 1916 nr 290, *Głos Wielkop.* 1917 nr 13; toż pt.: Poeta szwedzki o Sienkiewiczu. A. Jensen do H. Sienkiewicza. Tłum. J. Ejsmond. *Dz. Pol.*, Warsz. 1924 nr 247. – T. Karyłowski: U trumny Sienkiewicza. *Prz. Powsz.* 1916 t. 132 s. 152-154, przedr.: *Czas* 1924 nr 245. – Kasproicz - Sienkiewiczowi. *Il. Kur. Codz.* 1916 nr 180, przedr.: *Kur. Warsz.* 1916 nr 174, *Głos Nar.*, Krak. 1916 nr 306. – J. Kijas: Sienkiewiczowi podzwonne. *Głos Rzesz.* 1916 nr 49. – K. Makuszyński: W hołdzie Sienkiewiczowi. *Gaz. Wiecz.* 1916 nr 3240; Modlitwa dzieci za H. Sienkiewicza, w zb.: *Przedświt* dzieciom polskim. Kijów [cenz. wojsk. 14 XII 1916] s. 3.

– H. Sienkiewiczowi w hołdzie. *Muchy*, Warsz. 1916 nr 48. – R. Musialik: Cieniem Sienkiewicza [w.]. *Gaz. Por. 2 gr.* 1916 nr 328. – T. Nalepiński: Na zgon H. Sienkiewicza. *Nowa Ref.* 1916 nr 642, dod. – W Nawrocki: Nieśmiertelnej pamięci H. Sienkiewicza [w.]. *Sowizdrzał* 1916 nr 37 s. 2. – Or-Ot [A. Oppman]: H. Sienkiewiczowi. *Kur. Lw.* 1916 nr 609 s. 5., przedr.: *Tyg. Il.* 1916 nr 48 s. 569, *Gaz. Por.*, Lwów 1924 nr 7226, *Wieniec i Pszczółka*, Warsz. 1931 nr 48; tenże: Quo vadis? *Życie*, Poznań. 1916 nr 2; przedr. w zb.: H. Sienkiewicz i jego twórczość. Warsz. 2000, okładka (81). – M. Paruszeńska: Sonet na śmierć śp. H. Sienkiewicza. *Życie*, Poznań. 1916 nr 3, 5. – J. Piotrowiak: Cieniem H. Sienkiewicza, w: *Z wiosennych tchnień. Poezje. Grudziądz* [1916]. – Z. Putiatycka: Cieniem śp. H. Sienkiewicza. *Zorza*, Warsz. 1916 nr 48. – A. Słonczyńska: Henrykowi Sienkiewiczowi. *Czas* 1916 nr 292; Umarł król... (W dniu zgonu H. Sienkiewicza) [w.]. *Kur. Warsz.* 1916 nr 328. – M. Smolarski: Wjechał na kurhan książę Jeremi... *Gaz. Nar.* 1916 nr 591, przedr.: *Gaz. Bydg.* 1927 nr 173. – J. Styka: L'ambassade d'Henri Sienkiewicz. *Polonia*, Paryż 1916 nr 52. – J.K. Szczeblewski: Cieniem Sienkiewicza [w.]. *Gaz. Por. 2 gr.* 1916 nr 321. – J.A. Świącicki: H. Sienkiewiczowi. *Wiad. Pol.*, Piotrk 1916 nr 83. – S. Tatarówna: Jeden jest tylko. *Naprzód* 1916 nr 341. – M. Trzczińska-Fabiani: Na wieść o zgonie H. Sienkiewicza [w.]. *Gaz. Por. 2 gr.* 1916 nr 320. – Vis: Hołd (wiersz poświęcony Sienkiewiczowi). *Biesiada*, Poznań. 1916 nr 19 s. 1. – Josephus Wabner: Patriae cum filio amatissimo Enrico Sienkiewiczio mortuo sermo lugubris. Carmen alcaicum. / Ojczyzna do najukochańszego syna H. Sienkiewicza po skonie jego. Przekład autora [Wiersz łaciński i tłum. pol.]. *Wiad. Archidiec. Warsz.* 1916 nr 12 s. 371. – R. Wilkanowicz: Prolog (wygłoszony na obchodzie żałobnym ku czci Sienkiewicza w Teatrze

Polskim w Poznaniu 11. XII). *Kur. Pozn.* 1916 nr 286, toż: *Postęp*, Pozn. 1916 nr 288; przedr. pt.: Prolog ku czci Sienkiewicza. *Prz. Ośw.* 1931 nr 7/9. – H. Zbierzchowski: Dwa momenty. (Obrazek). *Gaz. Wiecz.* 1916 nr 3238. – Potęga słowa [anegdota]. *Biesiada*, Pozn. 1916 nr 48 (z 10. XII). – *Przedświt* dzieciom polskim. Kijów, cenz. woj. 14 XII 1916 [tu m. in. pierwodr. wiersza M. Konopnickiej z 1895 r.]: Dzinca Sienkiewiczównie w pamiętniku, inc. „Bławatku modry...”, s. 41. – K. Makuszyński: Requiem na wiadomość o śmierci Sienkiewicza. Wiersz wygłoszony przez autora podczas akademii na cześć Sienkiewicza w Teatrze Polskim w Kijowie. *Il. Kur. Codz.* 1917 nr 26, przedr.: *Rzeczpospolita*, Warsz. 1920 nr 152; *Warszawianka* 1924 nr 1. – A. Oppman: Na grób H. Sienkiewicza, w: *Pieśń o sławie*. Warsz. 1917. – A. Pilecki: H. Sienkiewiczowi. *Bluszcz* 1917 nr 1. – P.W. [Paula Wężyk?]: Wiersz na obchód H. Sienkiewicza. *Głos Wielkop.* 1917 nr 4. – H. Zbierzchowski: Szkoła Sienkiewicza [w.]. *Szczutek*, Lwów 1918 nr 20. – T. Kaszyński: Zagłoba we Lwowie (monolog wierszem). *Dz. Lud.*, Lwów 1919 nr 110, 113, 115, 118 i n.; przedr.: *Dz. Pol.* 1919 nr 35 i n., *Placówka* 1919 nr 21-26. – M. Szwarcenberg-Czerny: Ku czci Sienkiewicza, w: *O zachodzie*. Poezje. Częst. 1919. – S. Ćwierciakiewicz: Śmierć pana Zagłoby. *Rzeczpospolita* 1920, nr 156-157. – Mir [M. Gajewski]: H. Sienkiewicz. *Gaz. Por.*, Warsz. 1920 nr 300. – J. Gella: Szkoła Sienkiewicza. *Gaz. Wiecz.*, Lwów 1920 nr 5550. – M. Smolarski: Jeremi. Cieniom twórcy Trylogii. *Gaz. Warsz.* 1920 nr 313. – T. Sabłowski: Na zgon H. Sienkiewicza, w: *Na obczyźnie*. Częst. 1920. – W. Grodzicka-Czechowska: Na zgon H. Sienkiewicza, w: *Ku Ojczyźnie*. Poezje, t. 3. Warsz. [1921]. – F. K. Puśłowski: Cieniom H. Sienkiewicza. *Głos Nar.*, Krak. 1922 nr 88, toż: *Głos Nar.*, Krak. 1924 nr 246. – I. Wechman: Pamięci autora Bohuna; W dzieciństwie; Po latach. *Głos Poleski*, Brześć 1922 nr 23. – Rocznica zgonu H. Sienkiewicza. *Gmina*, Warsz. 1922 nr 20. – Pogrom Prusaków pod Grunwaldem 15 lipca 1410 [w.]. *Żoł. Pol.*, Warsz. 1921 nr 44. – T.: Z „Quo vadis” H. Sienkiewicza [w.]. *Filomata*, Sosnowiec 1922 nr 7. – S. Komornicki: Bartek Zwycięzca. (Na zgon H. Sienkiewicza), w: *Z wielkich dni*. Poezje. Lwów 1923. – I. Pobóg: W hołdzie Sienkiewiczowi, w: *Z tułaczaj tęsknicy wysnute poezje*. Piotrków 1923.

577. A.B.: Na powitanie zwłok H. Sienkiewicza. *Życie Wołynia*, Łuck 1924 nr 39. – F. Arnsztajnowa: Wiersz na sprowadzenie zwłok H. Sienkiewicza, inc. „, Jak świat szeroki przez łądy i morza...”. *Nowa Ziemia*, Lub. 1924 nr 293 s. 6. – Z. Biesiadzka: W dniu pogrzebu H. Sien-

kiewicza. *Gaz. Lw.* 1924 nr 247. – A. Bogusławski: Hetmanowi sławy. *Kur. Warsz.* 1924 nr 300 s. 7. – A. Bogusławski: Nad hetmańską trumną. *Żoł. Pol.* 1924 nr 43. – W. Buchner: Na przybycie do stolicy zwłok H. Sienkiewicza. *Mucha*, Warsz. 1924 nr 43. – Jan Rokyta [A. Černý]: Návrat Sienkiewičův, w: *Pámátce H. Sienkiewiče - národ československý*. Praga 1924; toż: *Powrót Sienkiewicza*. Z czeskiego przełożył W. Bunikiewicz. *Kur. Warsz.* 1924 nr 300. – W. Dalewska: Wracasz dziś w chwale... *Płomyk* 1924/1925 nr 8. – K. Króliński [J.K. Denes]: Na sprowadzenie zwłok twórcy Trylogii, H. Sienkiewicza Kantata. Muzyka Cz. Loebła. Lwów 1924. – J. Ejsmond: Quo vadis? *Kur. Warsz.* 1924 nr 300. – Mir [M. Gajewski]: Mistrzowi. *Gaz. Por. 2 gr.* 1924 nr 295; toż: *Twórczość Młodej Pol.* 1924 nr 8. – Z. Gawlikowska: U zwłok Sienkiewicza. *Gaz. Warsz.* 1924 nr 294. – E. Grim: Sienkiewiczowi. *Gwiazd. Ciesz.* 1924 nr 87. – Halina: Na sprowadzenie zwłok H. Sienkiewicza do kraju. *Nowa Ziemia Lub.* 1924 nr 293. – Ks. T. Karyłowski: U trumny Sienkiewicza [w.]. *Czas* 1924 nr 245. – E. Kłoniecki: Prochom H. Sienkiewicza. *Iskra*, Sosnowiec 1924 nr 244. – W. Komarowa: Powrót wielkiego poety. *Gaz. Warsz.* 1924 nr 294. – A. Kowalski: Marszałkowi ducha żołnierskiego H. Sienkiewiczowi. *Reduta*, Wil. 1924 nr 9. – S. Krasicka: Na sprowadzenie zwłok H. Sienkiewicza. *Życie Wołynia*, Łuck 1924 nr 39. – K. Krupska: Na sprowadzenie zwłok H. Sienkiewicza. *Prz. Wołyn.* 1924 nr 20, dod. – Jalu Kurek [F. Kurek]: Sienkiewicz. *Głos Nar.*, 1924 nr 245; przedr.: W: *Śpiewy o Rzeczpospolitej*. Poezje. Krak. 1932 s. 10; toż: *Kur. Lit.-Nauk.* 1934 nr 19; dod. *Il. Kur. Codz.*; toż: *Kur. Powsz.*, Krak. 1934 nr 324. – M. Kuźmińska: Na sprowadzenie zwłok H. Sienkiewicza. *Biesiada*, Warsz. 1924 nr 3. – R. Kwiatkowski: Mistrz... *Pol. Zbr.* 1924 nr 294. – W. Laudyn: Sienkiewiczowi - *Szczutek* [w.]. *Szczutek*, Lwów 1924 nr 44. – G. Lawina: Na sprowadzenie zwłok H. Sienkiewicza. *Ojczyzna*, Kiel. 1924 nr 44. – T. Liszniewicz: Gieniju - Gienrichu Sienkiewicz. Warsz. 1924 s. 8. – Z. Lubertowicz: Nad hetmańską trumną. (Na grób H. Sienkiewicza). *Głos Lub.* z 26 X 1924; toż: *Gaz. Podhal.*, Nowy Targ 1924 nr 43, *Głos Nar.*, Krak. 1924 nr 246; przedr.: *Kamena* 1955 nr 5/7. s. 88 – K. Makuszyński: Modlitwa dzieci za H. Sienkiewicza (przedr. z 1916). *Warszawianka* 1924 nr 1 s. 6. – F. Niedzielska: Cieniom Sienkiewicza. *Rozwój*, Warsz. 1924 nr 45 s. 8. – S. Nowakowski: U jego trumny. *Dzień Pol.*, Warsz. 1924 nr 248. – Ks. R. Nowowiejski: In piam memoriam Henrici vatis Sienkiewicz. *Sl. Pom.*, Toruń 1924 nr 250. – Or-Or [A. Oppman]: Na zgon H. Sienkiewicza. *Pol. Zbr.*

1924 nr 294; Na grób H. Sienkiewicza [przedr. ze zbioru *Pieśń o sławie* z 1917]. *Żoł. Pol.* 1924 nr 43; toż: *Polsko-Balgarski Pregled*, Sofia 1924 nr 24/25 s. 106; Quo vadis? *Gaz. Lw.* 1924 nr 247. – Bożymir [J. Podhorska-Okołów]: Przed sarkofagiem Sienkiewicza. *Gaz. Warsz.* 1924 nr 299, toż: *Prz. Chyrow.* 1924 nr 4; Umarłym wracasz... *Kur. Warsz.* 1924 nr 300; U krypty Sienkiewicza w Katedrze. (Do Polek). *Rozwój*, Warsz. 1924 nr 50/51. – W. Raort [W. Rappaport]: Ogniem i mieczem. Dokładny plagiat z powieści H. Sienkiewicza. *Szczutek*, Lwów 1924 nr 44-49. – Z. Rodowicz-Iwanicka: H. Sienkiewiczowi. *Głos Lub.* 1924 z 26 X; przedr.: Kamena 1955 nr 5/7 s. 88. – S. Rossowski: Na sprowadzenie zwłok H. Sienkiewicza z ziemi szwajcarskiej do polskiej. Lwów 1924 s. 3; przedr.: *Gaz. Lw.* 1924 nr 268. – S.C.: Przed trumną Wielkiego. *Expr. Por.*, Warsz. 1924 nr 297. – S. Siemińska: H. Sienkiewiczowi. *Przew. Katol.*, Pozn. 1924 nr 46. – S. Skokowski: „Quo vadis?”. *Ekran i Scena* 1924, X. – S. Skokowski: Na powitanie szczątek H. Sienkiewicza. *Mucha* 1924 nr 43. – E. Słoński: U trumny Sienkiewicza. *Dz. Bydg.* 1924 nr 251; toż: *Nowy Świat*, Nowy Jork 1924 nr 319. – J. Stepowski: Sen Saby. *Głos Nar.*, Krak. 1924 nr 246, toż: *Głos Nar.*, Krak. 1927 nr 313, toż: *Helion*, Krak. 1924 nr 1. – Bolwit [B.W. Święcicki]: U stóp wielkiej trumny. *Wil. Prz. Artyst.* 1924 nr 6/7. – K. Przerwa-Tetmajer: Po sluczaj smartata na H. Sienkiewicz (tłum. z 1916 r.). *Polsko-Blgarski Pregled*, Sofia 1924 nr 24/25. – A. Waškowski: Na sprowadzenie zwłok H. Sienkiewicza. *Młoda Pol.*, Krak. 1924 nr 21, toż: *Głos Nar.*, Krak. 1924 nr 246. – I. Wazow: Sienkiewicz. 1916. *Polsko-Blgarski Pregled*, Sofia 1924 nr 24/25 s. 196. – L. Wierusz-Kowalska: H. Sienkiewiczowi. *Śl. Radom.* 1924 nr 246. – W. Wolski: Sienkiewiczowi (Z powodu wzniesienia Jego pomnika w Kamieniu Pomorskim). *Kur. Pozn.* 1924 nr 176. – J. Zahradnik: Sienkiewiczowi [w.]. *Szczutek*, Lwów 1924 nr 44. – H. Zbierzchowski: Rozdzwonił się Zygmunów dzwon. Ceniom H. Sienkiewicza. *Dz. Bydg.* 1924 nr 255; toż: *Gaz. Por.*, Lwów 1924 nr 7226; Sienkiewiczowi podzwonne. *Goniec, Krak.* 1924 nr 248, przedr.: *Teka Szk.* 1945/1946 nr 14. – M. Zielenkiewicz: Na ojczyzny łono. *Il. Kur. Codz.* 1924 nr 293. – S. Zeniewicz: Witaj Mistrzu! *Łowiczanie* 1924 nr 36. – Anegdota o Sienkiewicz, O H. Sienkiewicz. Opowiadania autentyczne. *Mucha* 1924 nr 45, 48. – Mistrzowi. *Praca*, Pozn. 1924 nr 44. – Czyn Sienkiewicza [w.]. *Prz. Chyrow.* 1924 nr 4. – Na ojczyzny łono! *Praca*, Pozn. 1924 nr 44 s. 3. – Na sprowadzenie zwłok H. Sienkiewicza. *Moje Pisemko*, Warsz. 1924 s. 257.

578. O H. Sienkiewicz. Opowiadanie autentyczne. *Mucha* 1925 nr 5. – J. Jankowski: Na sprowadzenie zwłok H. Sienkiewicza, w zb.: *Pisarze polscy kresom zachodnim*. Warsz. 1925 s. 111-112. – A. Lange: Sienkiewicz (Na sprowadzenie Jego zwłok do Warszawy), w: *Trzeci dzień*. Wiersze ...pisane r. 1915-1923. Warsz. 1925 s. 115-117. – M. Radziejewska: Basałyki, obrazek sceniczny (Pan Zagłoba w domu Skrzetuskich). *Moje Pisemko*, Warsz. 1925 nr 48 s. 348-351. – J.A. Święcicki: H. Sienkiewiczowi w 70 rocznicę urodzin [pierwodr.]. *Rocz. Weteranów 1863 r.* 1925 s. 77-80. – K. Bro.. [K. Grudziński?]: Za wiarę... [Dedykacja: „Obrony dzieci wielkopolskich, H. Sienkiewiczowi, obrazek ten poświęca Autor.”]. *Dz. Pozn.* 1926 nr 261. – B. Świtycz: Sienkiewiczowi. *Dziś i Jutro*, Krak. 1926 nr 20. – J.G.: O H. Sienkiewicz. W dziesiątą rocznicę śmierci. *Łowiczanie* 1926 nr 48. – Zenobi S.: Ku czci H. Sienkiewicza [w.]. *Życie Wołynia*, Łuck 1926 nr 49. – Na odsłonięcie pomnika H. Sienkiewicza w Bydgoszczy. *Mucha* 1927 nr 32. – S. Skwarczyńska: Epilog „Rodziny Połanieckich” (w 30 lat później). *Kur. Stanisławowski* 1927 nr 373; Staś i Nel po ślubie (epizod). O tym, jak Jagienka próbowała schudnąć, *tamże* 1928 nr 399, 401; przedr. w: O. Ciwkacz: *Stefania Skwarczyńska, żurnalistka „Kuriera Stanisławińskiego”*. Iwano-Frankiwnsk 2013 s. 140-146, 154-156. – W. Dalewska: Na powrót prochów Sienkiewicza. *Prz. Ośw.* 1928 nr 11. – M.: Pamięci Wielkiego Hetmana. *Śl. Radom.* 1928 nr 265. – J. A. Gałuszka: Grający step, w: *Głosy ziemi*. Warsz. 1929 s. 70-71. – Vivo [T. Bujnicki?]: Sienryk Henkiewicz: Mecz finałowy Bohuna z Wołodyjowskim Anno Domini MCMXXXIV (Fragment powieści „Drajfem i smeczem”). *Kur. Wil.* 1930 nr 30; przedr. i oprac.: ...ski [M. Nowak]. *Teatr* 1986 nr 7 s. 27-29. – A. Jiraskova-Peškova: Pohreb Sienkiewice w Praze [Tekst czeski i przekł. pol. Z. Kunstman]. *Ruch Słow.* 1930 nr 8/9. – E. Kłoniecki: Sześć lat upływa, jako prochy Twoje... (Ceniom Sienkiewicza). *Dziś i Jutro*, Krak. 1930/1931 nr 3. – Z. Falkowski: H. Sienkiewicz w zwierciadle legendy; H. Sienkiewicz w oświetleniu anegdoty. *Prz. Powsz.* 1931 nr 575, 576. – Or-Ot [A. Oppmann]: Sienkiewiczowi [w.]. *Wieniec-Pszczółka*, Warsz. 1931 nr 51. – R. Wilkanowicz: Prolog. Ku czci Sienkiewicza. *Prz. Ośw.* 1931 nr 7/9. – Czym byłyby główne postacie męskie z „Trylogii” Sienkiewicza w obecnych czasach. *Mucha* 1931 nr 33. – S. Helsztyński: Pomnik Sienkiewicza, w: *Wenecja nad Brdą. Ze zbioru „Nad Wartą, Notecią i Obrą”*. Bydg. 1932 s. 13. – B. Ostrowska: Sienkiewicz, w: *Pisma poetyckie*. T. 3. Warsz. 1932 s. 158. – J. Stepow-

ski: *Sen Saby. Echa Leśne*, Warsz. 1932 nr 3. – L. Bochenek: Sienkiewiczowi... Pozn. 1933, okł. – J. Grot: Jarema i Sienkiewicz [w.]. *Lewar*, Warsz. 1933 nr 3. – P. Kownacki: Jak młodzież „sanacyjna” skazała Sienkiewicza. *Kur. Pozn.* 1933 nr 573. – W. Lewik: Quo vadis [w.], w zb.: Zbiór materiałów dla organizatorów Dnia Sienkiewiczowskiego. Lwów 1933 s. 18. – J. Ziembra: H. Sienkiewiczowi [w.]. *Zew*, Krak. 1933 nr 3. – Pomnik H. Sienkiewicza w Łukowie [w.]. *Mucha* 1933 nr 24. – A. Słonczyńska: Rycerze w „Trylogii” Sienkiewicza. *Kur. Warsz.* 1934 nr 290. – Nasze tłumaczenia z polskiego. Pojedynek Kmicica z Wołodyjowskim, z „Potopu” Sienkiewicza [Parodia]. *Prosto z Mostu* 1935 nr 16 s. 14. – J. Modrzejewski: Logogryf pamiątkowy, [inc.:] Lat dwadzieścia już mija.... *Tydz. Lit.-Nauk.* 1936 nr 34, dod. *Głosu Nar.* – M.A. Niedźwiecki: Wyrosłeś ponad nami. (Elegia), w zb.: Pamiętnik w 20 rocznicę obchodów zgonu H. Sienkiewicza. Chicago 1936 s. 71-73. – A. Słonczyńska: Kobiety „Trylogii”. Anusia. *Kur. Warsz.* 1936 nr 314. – A. Słonczyńska: Książę Jeremi na mogile. Z cyklu „Ogniem i mieczem”, w zb.: Pamiętnik w 20 rocznicę obchodów zgonu H. Sienkiewicza. Chicago 1936 s. 70. – A. Rodziński: H. Sienkiewiczowi [w.]. *Świt*, Tarnów 1936/1937 nr 4. – H. Zbierchowski: Spór o „Trylogię” [w.], w: Z. Lasocki: Sienkiewicz, Encyklopedia Powszechna a profesor Górka. Krak. 1937 s. 4. – W. Buchner: Sienkiewicz masonem [humoreska]. *Mucha* 1937 nr 19. – K. Józefowicz: Sienkiewicz. *Echa Leśne*, Warsz. 1938 nr 32. – W. Zechenter: Fraszki. Portrety imaginacyjne pisarzy. *Kur. Lit.-Nauk.* dod. II. *Kur. Codz.* z 25 VII 1938 nr 30; polem.: Okrucy. Ciekawa zbieżność [z wierszem G. Miklaszewskiego o Z. Kossak-Szczuckiej]. *Kur. Lit.-Nauk.* dod. II. *Kur. Codz.* 1938 nr 47. – A. Wysocki: Jak Sienkiewicz pisał II tom „Krzyżaków” (Opowiadanie). *Kron. Pol. i Św.*, Warsz. 1939 nr 29. – E. Żyromirski: W Sienkiewiczowskim Obłęgorku [opow.]. *Gaz. Pol.*, Warsz. 1938 nr 216; też pt.: W Obłęgorku. *Radostowa*, Kielce 1938 nr 5-6.

579. J. Baranowicz: Ku pocieszeniu serc. (Wiersz napisany w roku 1940). *Zagroda Chłop.* 1946 nr 27, dod. *Zagroda Lit.* – F. Beciński: Jurand ze Spychowa. (Z kujawskiej poezji ludowej). *Arkona* 1946 nr 13/14. – K. I. Gałczyński: Niesmaczne żarty londyńskiego tygodnika „Green Goose Weekly”. *Przekrój* 1946 nr 59 s. 24. – Z. Iwanicka: Quo vadis, Domine? *Horyzonty*, Fryburg 1946 nr 5 s. 24. – S. Telega: Jak pani Niemirów poprawiła Sienkiewicza i Żeromskiego, czyli wesoła historia gwiazdkowa w jednej odsłonie. *Szczecin* 1947 nr 1/2. – Z. Luberto-

wicz: Nad hetmańską trumną. *Kamena* 1955 nr 5/7 s. 87. – J. Brzostowska: List z Nałęczowa. *Kamena* 1956 nr 3 s. 24. – H. Duninówna: Razem z Sienkiewiczem, w: Niespodzianki warszawskie. Opowiadania. Warsz. 1956 s. 251-258. – (Z): Pan Zagłoba i Roch Kowalski przemówili ze sceny [wieczór lit.]. *Życie Białost.* 1956 nr 231. – A. Stern: Dialogi zmarłych. *Nowiny Lit. i Wydawn.* 1957 nr 10/11 s. 4. – Z. Falkowski: Sienkiewicz podwójny. *Kultura*, Paryż 1958 nr 3 s. 53-54. – S. Harla: Latarnik (H. Sienkiewiczowi do wieńca - autor). *Wieści* 1959 nr 41. – T.L. Młynarski: Lipa Sienkiewicza. *5 Rzek* 1962 nr 3 s. 13, przedr. w: Mazowsze. (Poezje). Ciechanów 1965 s. 18. – M. Kosman: „Zajazd” (Opowieść autentyczna). *Kultura*, Warsz. 1965 nr 43 s. 6-7. – B. Smolarski: Gdy spotkałem Sienkiewicza. *Za i Przeciw* 1966 nr 46 s. 12-13, 15. – [Prelekcje jubileuszowe 1966]. *Głos Wielkop.* 1967 nr 1; *Spraw. Pozn. Tow. Przej. Nauk.* 1966 s. 245. – Konkurs *Tygodnika Polskiego* (czytelniczy z Francji i Belgii o utworach Sienkiewicza). *Tyg. Pol.*, Paryż 1966 nr 42 s. 3, nr 44 s. 19, nr 45 s. 17, nr 47 s. 7. – A. Staszczuk: Żelazny sonet. *Nowa Wieś* 1967 nr 11 s. 11. – J. Piątkowski: „Wspomnienie z Maripozy” [parodia]. *Prasa Pol.* 1969 nr 6 s. 1920. – D. Sidorski: A Sienkiewicz to był król. *Wiadomości*, Wroc. 1969 nr 15 s. 8. – A. Włodek: Wiersz dla pana Henryka. *Życie Lit.* 1971 nr 9 s. 8. – W. Broniewski: Nienawidzę wilka w tej nowelce Sienkiewicza..., w: Wiersze i poematy. Warsz. 1972. – M. Wolski: Syn pułkownika [Pastisz]. *Nowy Medyk* 1973 nr 1 s. 12. – A. Jirásková -Pešková: Sienkiewicz w Pradze. Tłum. Z. Kunstman. *Ogniwo*, Czeski Cieszyń 1975/1976 nr 9 s. 271; przedr. *Głos Ludu*, Ostrawa 1984 nr 127 s. 3. – B. Obrochta: O Paderewskim i Sienkiewiczu. *Tarzański Orzeł*, Nowy Jork 1976 nr 1 s. 4. – H. Sienkiewicz i bohaterowie jego utworów w rzeźbie ludowej. Konkurs w 1976 r. *Pol. Szt. Lud.* 1977 nr 2 s. 123. – XXX: „Oreż i miłość”, powieść historyczna w sześciu tomach H. Sienkiewicza [fragm.], w zb.: Księga parodii. Wybór D. Sykucka. Warsz. 1978 s. 121-123. – T. Chrościelewski: Zagłoba i królowa Baniałuka. *Szpilki* 1979 nr 38 s. 6. – Dziwna przygoda „Rodziny Połanieckich” [parodia]. *Szpilki* 1979 nr 15 s. 20-21. – M. Sienkiewicz: Mój dziad Henryk. Monodram dla Teatru Jednego Aktora oprac. B. Wachowicz. Premiera w 1980 r., Muzeum Literackie im. H. Sienkiewicza w Poznaniu, kolejne wyst. w Warszawie, Katowicach, Przemysłu, Włocławku i in. oraz za granicami kraju.

Rec., noty i wyw. z autorką: R. Danecki, *Expr. Pozn.* 1980 nr 85; *Życie Warsz.* 1980 nr 89; *Kujawy* 1980 nr 44,

- 45; *Poglądy* 1980 nr 20; *Tarnow. Mag. Inform.* 1980 nr 20; *Stolica* 1981 nr 25, 31; *Życie Przemys.* 1981 nr 26; *Wisielka* 1983 nr 3-4, okł.; *Dz. Pol. i Dz. Żoł.*, Londyn 1984 nr 15; *Prz. Powsz.* 1984 nr 3-4; *Tyg. Lud.*, Pozn. 1985 nr 16; *Sl. Powsz.* 1986 nr 236; *Dz. Pol. i Dz. Żoł.*, Londyn 1986 nr 300; *Stolica* 1986 nr 19; *Sztand. Ludu* 1986 nr 201; D. Krzowska-Ważna, *Teraz. Mies. Katol. Spol.-Kult.*, Lubaczów 1999 [nr 18] s. 4-5.
- „Orle pióro dla Sienkiewicza”. *Wieczór w Muz. Lit. w Poznaniu. Expr. Pozn.* 1983 nr 90. – J. Wilmański: [Anegdota o H. Sienkiewicz]. *Odgłosy* 1984 nr 10 s. 9. – Konkurs na najpopularniejszą książkę roku 1983 [Quo vadis? i Trylogia]. *Życie Przemys.* 1984 nr 1, 9, *Expr. Wiecz.* 1984 nr 67. – [Konkursy o tematyce Sienkiewiczowskiej w r. 1986, spraw.]: *Echo Dnia* 1986 nr 211, 247; *Expr. Pozn.* 1986 nr 86; *Gaz. Częst.* 1986 nr 26; *Nad Wartą* 1986 nr 30 s. 5; *Tyg. Ciechan.* 1986 nr 24 s. 2; *Ziemia Kalis.* 1987 nr 9; *Żoł. Pol.* 1987 nr 1, 4. – ...ski [M. Nowak]: Z ciemnego paradyzu [o pastiszu fragm. „Ogniem i mieczem”]. *Teatr* 1986 nr 7 s. 27-29. – [M.G. Winiarski]: W pustyni i w puszczy [parodia]. *Student* 1987 nr 1-3. – A. Dębowska, J. Furtak: Najwybitniejsi twórcy kultury z zakresu literatury i ich dzieła. Warsz. 1988 s. 123. *Żołnierska Wszechnica Kulturalna. Materiały pomocnicze* 2. – E. Stec: H. Sienkiewicz i Kieleccyzna. Zestawienie bibliograficzne. Kiel. 1991 s. 26.
- Pamiętnik. H. Sienkiewiczowi. [Ogólnopolski Zlot Szkół Sienkiewiczowskich]. Zebrała B. Czarnecka. Warsz.- Siedlce 1996 s. 20. *Inst. H. Sienkiewicza.* – K. Stępnik: O Sienkiewiczu. Mowy, kazania, wiersze. *Pam. Lit.* 1996 z. 4 s. 15-48; toż w: *Rekonesans. Studia z literatury i publicystyki okresu I wojny światowej.* Lub. 1997 s. 63-106. – A. Pomian: Teksty Sienkiewicza. Na osiemdziesięciolecie zgonu pisarza. *Zesz. Lit.* 1997 nr 2 s. 169-172. – A. Stojowski: W rękę Boga [„kontynuacja” Trylogii]. Londyn 1997 s. 607. – A. Denysiuk: Henryk Adam Aleksander Pius Sienkiewicz i rolki. [I nagroda w konkursie literackim V Ogólnopolskiego Zlotu Szkół Sienkiewiczowskich, Łowicz 1997]. Warsz. 1998 s. 15. – Martin Abram [pseud.]: Quo vadis. Trzecie tysiąclecie. Warsz. 2002; Rec. E. Morąg: Przemija postać świata. *Dzień Dobry* 2002 nr 46 s. 2. – T. Kaczorowska: Sienkiewicza mazowieckie ścieżki (W 90 rocznicę śmierci). *Gaz. Pol.* 2006 nr 52 s. 22. – Z. Piasecki: O Alfreda Jensena poemacie na cześć H. Sienkiewicza, w: *Studia Sienkiewiczowskie* t. 6. Lub. 2006 s. 373-385 (99).

POMNIKI, TABLICE PAMIĄTKOWE, MUZEA, WYSTAWY

580. [Kopiec w Okrzei] Piękny sposób uczczenia pamięci H. Sienkiewicza [projekt kopca w Okrzei]. *Gaz. Tyg.*, Kiel. 1927 nr 47. – J. Czemiński: Kopiec H. Sienkiewicza. *Kur. Warsz.* 1931 nr 23. – L. Kotarbińska: Kopiec H. Sienkiewicza. *Rodz. Pol.*, Warsz. 1931 nr 2. – H. Rostańska-Chynowska: Kopiec Sienkiewicza. *Rodz. Pol.*, Warsz. 1931 nr 3. – Kopiec Sienkiewicza. *Nowy Kur.*, Pozn. 1932 nr 205. – Kopiec Sienkiewicza. *Ognisko*, Paryż 1932 s. 730. – Statut Komitetu Budowy Kopca-Pomnika H. Sienkiewicza. Łuków 1932. – Notatki. Z nauki i sztuki. Kopiec ku czci Sienkiewicza w Okrzei. *Polonia*, Katow. 1932 nr 2850. – Ze świata naukowego i literackiego [w Woli Okrzejskiej Komitetu Budowy Kopca]. *Mysł. Nar.* 1932 nr 41 s. 585. – A.P.: Kopiec - pomnik H. Sienkiewicza w Okrzei. *Kur. Warsz.* 1933 nr 90. – (Lp): Jak wziąć udział w sypaniu Kopca Sienkiewicza. *Kur. Pozn.* 1933 nr 17. – Odezwa [Komitetu Budowy Kopca]. *Tyg. Il.* 1933 nr 4 s. 79. – Uroczystości Sienkiewiczowskie w Okrzei. Sypanie Kopca-Pomnika Twórcy trylogii. *Gaz. Warsz.* 1933 nr 204. – Na kopiec, pomnik dla Sienkiewicza. Odezwa Komitetu budowy kopca - pomnika w Okrzei. *Nowy Kur.*, Pozn. 1933 nr 8. – Odezwa [w sprawie budowy kopca w Okrzei]. *Tyg. Il.* 1933 nr 4 s. 79. – [Afi-sze, ulotki] Komitet Budowy Kopca-Pomnika H. Sienkiewicza w Okrzei, wspólnie z Łukowskim Kołem Ziemianek organizuje w dn. 9 lipca wycieczkę do Okrzei..[w celu sypania kopca]. Okrzeja 1933; Międzynarodowy Komitet Towarzystw Wioślarskich w Warszawie [wycieczka do Okrzei i sypanie kopca]. Warsz. 11 czerwca 1933. – Różne. Kronika literacka. Ku czci H. Sienkiewicza. *Prosto z Mostu* 1935 nr 43, 1936 nr 26. – jb: Kopiec ku pamięci Sienkiewicza rośnie w Woli Okrzejskiej. *Expr. Por.*, Kielce-Radom 1936 nr 319. – Reporter: Niedokończony kopiec. *Podbipięta* 1936 nr 4 s. 4. – Kopiec Sienkiewicza. *Polonia*, Katow. 1936 nr 4343 s. 3. – Kopiec ku czci H. Sienkiewicza. *Rolnik Wielkop.*,

Pozn. 1936 nr 74 s. 13. – Budowa kopca ku czci H. Sienkiewicza. *Gaz. Pol.* 1937 nr 145-146. – (jb): Kopiec Sienkiewicza stanie w Okrzei dzięki pomocy Polaków z Ameryki. *Warsz. Dz. Nar.* 1937 nr 240. – (v): Kopiec Sienkiewicza w Okrzei będzie ukończony w tym roku. *Il. Kur. Codz.* z 6. II 1937. – Kopiec Sienkiewicza. *Il. Kur. Codz.* 1937 nr 238. – Wiadomości o H. Sienkiewiczu i pracach Komitetu Budowy Kopca H. Sienkiewicza w Okrzei. Okrzeja 1 maja 1937. Komitet Budowy Kopca H. Sienkiewicza w Okrzei, s. 4. – W. Włodarski: Polacy z Ameryki w hołdzie Sienkiewiczowi [o przekazaniu pieniędzy na budowę kopca]. *Kur. Warsz.* 1937 nr 194. – Związek Narodowy Polski w Ameryce na budowę kopca H. Sienkiewicza. *Kur. Balt.* 1937 nr 95. – Uroczystości sienkiewiczowskie w Okrzei. *Kur. Balt.* 1937 nr 141. – *Kur. Pozn.* 1938 nr 232 Kopiec Sienkiewicza w Okrzei, nr 418 Dom rodzinny Sienkiewicza, nr 426 Pomnik- kopiec ku czci Sienkiewicza, nr 428 Kopiec H. Sienkiewicza w Okrzei, nr 448 Poświęcenie kopca Sienkiewicza, nr 456 Uroczystość sienkiewiczowska w Okrzei, Kopiec Sienkiewicza został uroczystie poświęcony we wsi Okrzeja; Kopiec H. Sienkiewicza w Okrzei. *Il. Kur. Codz.* 1938 nr 238, 258. – Kopiec - pomnik ku czci H. Sienkiewicza przekazany narodowi. *Gaz. Krzepicka*, Krzepice 1938 nr 10. – Kopiec Sienkiewicza w Okrzei. Przemówienie wiceministra Aleksandrowicza na uroczystości przekazania kopca Sienkiewicza. *Gaz. Pol.* 1938 nr 130, 274. – H. Sienkiewiczowi rodzinna wieś usypała kopiec. *Głos Wsi*, Toruń 1938 nr 21. – A. Grzymała-Siedlecki: W okrzejski kopiec się wpatrując... *Kur. Warsz.* 1938 nr 279. – Kopiec Sienkiewicza w Okrzei. *Kur. Warsz.* 1938 nr 271. – Kopiec Sienkiewicza przekazany narodowi. *Mały Dz.*, Warsz. 1938 nr 275. – Wielkie uroczystości w Okrzei. Kopiec H. Sienkiewicza. *Nowa Rzeczp.*, Warsz. 1938 nr 181. – Kopiec H. Sienkiewicza. *Polonia*, Katow. 1938 nr 5005. – Kronika. Kopiec Sienkiewicza

w Okrzei. *Nowa Książ.* 1938 z. 9 s. 549-550. – S. Schurlejówna [Szurlejówna]: Okrzeja - H. Sienkiewiczowi. *Prosto z Mostu* 1938 nr 45 s. 4. – Pamiętne obchody. Uroczystość sienkiewiczowska w Okrzei. *Wiarą i Czynem Pro Christo.* Warsz. 1938 nr 11 s. 387-388. – Ziemia Łukowska w hołdzie Sienkiewiczowi. *Nowe Wieści*, 1938 nr 5. – A. Cybulski: Historia budowy pomnika - kopca H. Sienkiewicza; L. Ludorowski: Komunikat o rozpoczęciu budowy obiektu „Dwór Sienkiewicz” w miejscowości Okrzeja, w zb.: *Studia Sienkiewiczowskie.* t. 8. Lub. 2008 s. 515-520, 475-481 (101). – Z. Miszczak: Dla Boga, Ojczyzny, Kościoła [odsłonięcie pomnika matki Sienkiewicza na cmentarzu w Okrzei]. *Niedziela* 2012 nr 39 s. 36-37.

581. S. Chorzewski: Miejsce na pomnik H. Sienkiewicza [Warszawa]. *Gaz. Por.* 2 gr. 1915 nr 129. – Pomnik i ulica Sienkiewicza. *Gaz. Nar.*, Pozn. 1916 nr 124. – Pomnik Sienkiewicza w Pabianicach [o zbieraniu składek]. *Gaz. Nar.*, Pozn. 1916 nr 164. – Zbieranie składek na pomnik Sienkiewicza w Pabianicach i w pow. łaskim. *Kur. Warsz.* 1916 nr 346. – S. Chorzewski: Jeszcze w sprawie pomnika Sienkiewicza. *Gaz. Por.* 2 gr. 1917 nr 140. – (Ziel.): Pomnik Sienkiewicza w Zbarażu. *Sł. Pol.*, Lwów 1923 nr 156. – Aula im. H. Sienkiewicza [Uniw. w Lublinie]. *Gaz. Warsz.* 1923 nr 167; Biust Sienkiewicza [Uniw. w Lublinie]. *Świat*, Warsz. 1923 nr 33. – J. Czempiański: Pomnik i dzieła H. Sienkiewicza. *Kur. Warsz.* 1924 nr 331. – M. Marczak: Ku uczczeniu Sienkiewicza. O pomnik i ulicę Sienkiewicza w Krakowie. *Głos Nar.*, Krak. 1924 nr 257. – Na pomnik H. Sienkiewicza [w Warszawie, koncert w Hotelu Europejskim]. *Kur. Warsz.* 1924 nr 314, 316.

– [Pomnik w Gdyni] E.B. [E. Breiter]: Pomnik H. Sienkiewicza w Kamieńcu Pomorskim [proj. L. Wasilkowski, wyk. S. Barański]. *Świat*, Warsz. 1924 nr 32 s. 7, fot. – Pierwszy pomnik Sienkiewicza w Polsce [w Kamieńcu pod Gdynią]. *Dz. Bydg.* 1924 nr 173, 190. – Pomnik Sienkiewicza pod Gdynią. *Dz. Pozn.* 1924 nr 79. – Pierwszy pomnik Sienkiewicza na Pomorzu. *Il. Kur. Codz.* 1924 nr 220. – Pomnik H. Sienkiewicza w Kamieńcu pod Gdynią. *Prz. Katol.*, Pozn. 1924 nr 33 s. 9. – Odsłonięcie pomnika Sienkiewicza nad polskim morzem. *Kur. Pozn.* 1924 nr 178. – Pierwszy pomnik H. Sienkiewicza [z 1924 r., fot.]. *Echa Leśne* 1928 nr 7. – Z. Żelska-Mrozowicka: Pana Andrzeja Kmicica, chorążego orsząńskiego, ciężkie terminy nad Bałtykiem [o pomniku]. *Il. Kur. Codz.* 1939 nr 187. – Pomnik Sienkiewicza w Gdyni. *Il. Kur. Codz.* 1939 nr 142.

– Z. Chmielowski: O pomnik H. Sienkiewicza. *Prz. Wołyn.*, Łuck 1925 nr 43; toż: *Kur. Warsz.* 1925 nr 243. – O pomnik Sienkiewicza w Częstochowie. Refleksje z powodu projektu pomnika Sienkiewicza. *Gon. Częst.* 1925 nr 38, 67. – Pomnik Sienkiewicza w Częstochowie. *Rzeczpospolita*, Warsz. 1925 nr 296. – Odsłonięcie tablicy H. Sienkiewicza [w Wadowicach]. *Światowid*, Krak. 1925 nr 49.

582. [Pomniki w Gdyni, Bydgoszczy] Komitet budowy pomnika H. Sienkiewicza w Bydgoszczy, Odezwa; Drugi list otwarty do uczni i uczennic miasta Bydgoszczy [S. Brandowskiego]; Konkurs Sienkiewiczowski dla czytelników; Redakcja „Dziennika Bydgoskiego” o pomnik Sienkiewicza w Bydgoszczy; Jak wyglądać będzie pomnik Sienkiewicza w Bydgoszczy. *Dz. Bydg.* 1925 nr 67, 205, 257, 289. – Pomnik Sienkiewicza w Bydgoszczy; Pomnik H. Sienkiewicza. Uroczystość założenia kamienia węgielnego. Pomnik Sienkiewicza wzniesiony z ofiarności i niejatywy Bydgoszczan. *Dz. Pozn.* 1926 nr 85, 222, 252. – Pomnik H. Sienkiewicza w Bydgoszczy. *Dz. Pol.*, Warsz. 1926 nr 251. – Pomnik Sienkiewicza w Bydgoszczy. *Gaz. Warsz. Por.* 1926 nr 301. – A.L. [L. André]: Pierwszy pomnik Hetmana Sławy Rzeczypospolitej stanął na ziemi polskiej. *Prz. Wiecz.* 1927 nr 173. – W. Belza: Pomnik Sienkiewicza w Bydgoszczy. *Kur. Warsz.* 1927 nr 205. – W. Belza: Przemowa z okazji poświęcenia kamienia węgielnego pod pomnik H. Sienkiewicza w Bydgoszczy. *Prz. Chyrow.* 1927 nr 1. – D.R.: Pomnik Sienkiewicza w Bydgoszczy. *Ziemia* 1927 s. 432-433. – J.S.: Jak powstał pomnik Sienkiewicza w Bydgoszczy. *Gaz. Bydg.* 1927 nr 173. – Budowa pomnika Sienkiewicza ma się ku końcowi. *Dz. Pozn.* 1927 nr 113, 125. – J. Herlaine: Jak tam było? *Gaz. Warsz. Por.* 1927 nr 212. – K. Kalinowski: Pokłon Mistrzowi. U stóp pierwszego w Polsce pomnika Sienkiewicza. *Dz. Pozn.* 1927 nr 173. – J. Kaźmierczak: Duchowy wódz narodu. (Z okazji odsłonięcia pomnika w Bydgoszczy). *Gaz. Gdań.* 1927 nr 172. – M. Kozal: Kazanie podczas uroczystego nabożeństwa w kościele farnym [odsłonięcie pomnika]. *Dz. Bydg.* 1927 nr 175; *Dz. Wil.* 1927 nr 176. – K. Zieleniewski: Kronika poloników [Les fêtes de Sienkiewicz à Bydgoszcz, w *Le Soir*, Bruksela z 5. VIII i 6. VIII 1927]. *Prz. Współcz.* 1927 nr 67 s. 345-351. – Pomnik Sienkiewicza w Bydgoszczy. *Expr. Zagłębia* 1927 nr 177. – Bydgoszcz. Pomnik Sienkiewicza odsłonięty w r. 1927. *Expr. Ilustr.*, Warsz. 1928 nr 6/7. – Święto Bydgoszczy. Odsłonięcie pomnika Sienkiewicza. *Dz. Pozn.* 1927 nr 174. – Odsłonięcie pomnika H. Sienkiewicza w obecności P. Prezydenta

Rzeczypospolitej. *Dzień Pol.*, Warsz. 1927 nr 182. – Prezydent Mościcki składa wieniec u stóp pomnika Sienkiewicza w Bydgoszczy. *Famulus*, Warsz. 1927 nr 26. – Przed odsłonięciem pomnika Sienkiewicza. *Gaz. Warsz. Por.* 1927 nr 194. – Uroczyste odsłonięcie pomnika twórcy Trylogii. Bydgoszcz w hołdzie H. Sienkiewiczowi. *Głos Prawdy*, Warsz. 1927 nr 209. – Odsłonięcie pomnika H. Sienkiewicza w Bydgoszczy. *Głos Wileń.* 1927 nr 32. – Bydgoszcz w hołdzie Sienkiewiczowi [fot., proj. K. Laszczka]. *Ilustracja*, Warsz. 1927 nr 31, 32. – Pomnik Sienkiewicza w Bydgoszczy. Jak się odbędzie odsłonięcie pomnika Sienkiewicza w Bydgoszczy. Polska i zagranica w hołdzie Sienkiewiczowi. Uroczystości Sienkiewiczowkie w Bydgoszczy. *Il. Kur. Codz.* 1927 nr 137, 182, 186, 193, 211, 213. – Józef Weysenhoff o Sienkiewicu [mowa podczas uroczystości odsłonięcia pomnika Sienkiewicza]. *Il. Kur. Codz.* 1927 nr 214. – *Journal de l'Est*, Strassbourg z 10. VIII 1927. – Odsłonięcie pomnika Sienkiewicza w Bydgoszczy w obecności Prezydenta Rzeczypospolitej. *Kur. Por.*, Warsz. 1927 nr 211. – Pomnik Sienkiewicza w Bydgoszczy; U stóp twórcy „Krzyżaków”; Zgrzyty. *Kur. Pozn.* 1927 nr 225, 292, 295, 316, 334, 342, 344, 356. – Odsłonięcie pomnika Sienkiewicza w Bydgoszczy. *Kur. Warsz.* 1927 nr 209. – Pierwszy pomnik Sienkiewicza. *Młoda Polka*, Pozn. 1927 nr 9. – Na odsłonięcie pomnika H. Sienkiewicza w Bydgoszczy. *Mucha* 1927 nr 204. – Odsłonięcie pierwszego w Polsce pomnika H. Sienkiewicza. *Nowy Expr. Częst.* 1927 nr 173, 204. – Pierwszy w Polsce pomnik H. Sienkiewicza; Wspaniały przebieg uroczystości w Bydgoszczy (odsłonięcie pomnika Sienkiewicza); A gdzie inni?; A co to kosztowało? *Nowy Kur.*, Pozn. 1927 nr 155, 174, 178, 187. – Odsłonięcie pomnika Sienkiewicza w Bydgoszczy. *Plomyk*, Warsz. 1927/1928 s. 22. – Odsłonięcie pomnika wielkiego piewcy Narodu, H. Sienkiewicza w Bydgoszczy. *Pol. Zach.* 1927 nr 173. – Pierwszy w Polsce pomnik H. Sienkiewicza. *Prz. Wiecz.* 1927 nr 116, 166. – Pomnik Sienkiewicza w Bydgoszczy; Odsłonięcie pomnika H. Sienkiewicza w Bydgoszczy. *Rzeczpospolita*, Warsz. 1927 nr 182, 204, 209. – Bydgoszcz. Pomnik Sienkiewicza. *Światowid*, Krak. 1927 nr 33; *Ziemia*, Warsz. 1927 s. 432-433; *Znicz*, Piotrk. Tryb. 1927 nr 7. – Pomnik H. Sienkiewicza w Bydgoszczy. *Tyg. Il.* 1927 nr 32 s. 644-645. – Odsłonięcie pomnika H. Sienkiewicza w Bydgoszczy. *Żoł. Pol.* 1927 nr 33. – Odsłonięcie pomnika Sienkiewicza w Bydgoszczy. *Życie Wol.*, Łuck 1927 nr 31. – Pomnik H. Sienkiewicza w Bydgoszczy [z fot.]. *Gaz. Pol. Zach.*, Pozn. 1930 nr 100, fot. – K. Borucki: Zniszczone

pomniki bydgoskie. *Il. Kur. Pol.* 1946 nr 216. – Fragment pomnika autora „Krzyżaków” [z fot. rzeźby dłuta K. Laszczki]. *Arkona* 1946 nr 8. – Pomnik Sienkiewicza ocalał [w Bydgoszczy]; Płyta z pomnika Sienkiewicza ocalała. *Ziemia Pom.* 1945 nr 5, 12. – Pomnik Sienkiewicza odbuduje rzemiosło bydgoskie. *Ziemia Pom.* 1946 nr 163. – stk.: Odsłonięcie tablicy pamiątkowej [w Bydgoszczy]. *Gaz. Pom.* 1961 nr 14, 15; *Tryb. Ludu* 1961 nr 18. – J. Śliźniński: Dwa listy A. Jiráška i A. Černego w związku z odsłonięciem pomnika H. Sienkiewicza w Bydgoszczy (w 1927 r.). *Slavia Occidentalis*, Pozn. 1963 t. 23 s. 289-291. – Z. Drogomirecki: Pomnik H. Sienkiewicza w Bydgoszczy. *Tyg. Powsz.* 1967 nr 10. – J. Podgóreczny: O bydgoskich pomnikach H. Sienkiewicza. *Tyg. Powsz.* 1967 nr 15. – Bydgoszcz w hołdzie H. Sienkiewiczowi. *Il. Kur. Pol.* 1967 nr 161. – J. Ziegenhite: Pomnik H. Sienkiewicza w Bydgoszczy. *Il. Kur. Pol.* 1967 nr 238. – J. Podgóreczny: Pomnik Sienkiewicza. *Kal. Bydg.* 1968, 1969, 1971. – [Historia pomnika dłuta K. Laszczki]. Z. Mrozek, *Kron. Bydg.* (1976/79) s. 197-212. – T. Nadolski: Pierwszy bydgoski pomnik Sienkiewicza [zburzony IX. 1939]. *Gaz. Pom.* 1982 nr 56; *Gaz. Pom.* 1982 nr 66 [fot. z odsłonięcia pomnika 31. VII 1927]. – Z. Mrozek: Życie kulturalno-społeczne, teatralne i literackie w Bydgoszczy w latach 1919-1939. Zarys dziejów [rozdz. Tradycje Sienkiewiczowskie]. Bydg., WSP 1984. – J. Podgóreczny, [tekst aktu erekcyjnego pomnika H. Sienkiewicza w Bydgoszczy.]. *Bibliotekarz* 1985 nr 4 s. 22-25. – M. Rykowski, *Fakty* 1986 nr 22 s. 12. – E. Gliwiński: Pomnik H. Sienkiewicza. *Kal. Bydg.* 1998. – J. Konieczny: Kult pośmiertny H. Sienkiewicza w Wielkopolsce w XX-leciu międzywojennym. O dziejach pierwszego w Polsce pomnika pisarza w Bydgoszczy, w zb.: *Studia Sienkiewiczowskie* t. 1. Lub. 1998 s. 349-360 (77).

583. [Pomniki w Okrzei, Łukowie, Słupsku...] Uroczystości Sienkiewiczowkie w Łukowie. Pomniki ku czci Sienkiewicza w Okrzei. *Pam. Lub.* 1931/1934 s. 314-316. – Pomnik H. Sienkiewicza w Łukowie; Odsłonięcie pomnika H. Sienkiewicza w Łukowie. *Gaz. Warsz.* 1933 nr 151, 165. – Pomnik H. Sienkiewicza w Łukowie. *Gon. Warsz.* 1933 nr 151. – [Ulotka] Obywatelu! Łuków zdobył się na piękny czyn... Komitet Budowy Pomnika H. Sienkiewicza. Łuków 1933. – (gal) [A. Gzella], *Kur. Lub.* 1961 nr 265; A.W. Kaczmarek, [spraw. z odsłonięcia pomnika H. Sienkiewicza w Łukowie]. *Wieści* 1966 nr 48 s. 5. – C. Cybulski: Historia pomnika H. Sienkiewicza w Łukowie, w zb.: *Studia Sienkiewiczowskie* t. 3, Lub. 2003 s. 269-274 (87).

– Pomnik Sienkiewicza w Gdyni [popiersie dłuta S. Jackowskiego]. *Morze* 1946 nr 5 s. 20; *Wieści z kraju. Gaz. Lud.* 1946 nr 55; *Wiatr od Morza* 1946 nr 5 [z fot.]; *Rejsy* 1954 nr 38. – P. Dziański: Gdynińskie pomniki i tablice pamiątkowe. *Rocz. Gdyni.* 1982 nr 3 s. 126-136. – W. Tylec: Pisarze na cokółach [w Gdyni]. *Prz. Tyg.* 1983 nr 26 s. 15. – M. Zawadzka: Popiersie Sienkiewicza. *Dz. Balt.* 1983 nr 244.

– Odślonięcie pomnika H. Sienkiewicza w Słupsku [wg projektu K. Trzeciak-Welterowej]. *Tryb. Ludu* 1960 nr 198.

– Wokół Sienkiewicza [tablica pamiątkowa H. Sienkiewicza w Szkole Podstawowej nr 10 w Opolu]. *Poglądy* 1969 nr 11 s. 10.

– Pamiątkowa tablica przy kościele „Domine Quo Vadis” [Via Appia Antica w Rzymie]. *Gwiazda Polar.* 1969 nr 28 s. 7.

– [O przygotowaniach do odślonięcia pomnika H. Sienkiewicza dłuta S. Stoniny]. *Życie Włoc.* 1971 nr 15 s. 3.

– Popiersie H. Sienkiewicza, dłuta B. Langmana w parku Villa Borghese w Rzymie (odślonięte 4. V. 1978). Noty i spraw.: B. Biliński, *Expr. Wiecz.* 1978 nr 6, 112; *Gwiazda Polar.* 1978 nr 6; *Literatura* 1978 nr 4, 20; *Nowe Książ.* 1978 nr 3 s. 94; J. Ambroziewicz, *Tryb. Ludu* 1978 nr 107; J. Dużyk, *Dz. Pol.* 1978 nr 114; Z.T. [Z. Tyszka], *Sl. Powsz.* 1978 nr 102; *Lud*, Kurzytyba 1978 nr 24, nr 49; *Persp. Pol.* [Pol. Persp.] 1978 nr 9; *Życie Warsz.* 1978 nr 106.

– Pomnik Sienkiewicza (wg projektu M. Smoraczewskiego) w liceum w Płońsku: (JO) [J. Świeżawska], *Expr. Wiecz.* 1978 nr 277 s. 7; *Warmia i Maz.* 1979 nr 2 s. 3.

– Pomnik w Woli Okrzejskiej, rzeźbił M. Gardziński; [Noty i spraw. z uroczystości odślonięcia]. *Tryb. Ludu* 1979 nr 78; *Za i Przeciw* 1980 nr 43 s. 24; *Nowe Książ.* 1980 nr 20 s. 109; *Tryb. Ludu* 1980 nr 226; *Życie Warsz.* 1980 nr 221.

– J. Jałoszyński, [powst. i odślonięcie pomnika H. Sienkiewicza w Szczytnie, wg projektu J. Pugęta z 1966 r.]. *Panor. Półn.* 1979 nr 14 s. 10.

– E. Hryniewicki: W Białymstoku stanie pomnik H. Sienkiewicza. *Gaz. Współcz.* 1985 nr 297 s. 4; (ank) [A. Koziara], *Kur. Podl.* 1986 nr 139; Z. Sokółowska, *Gaz. Współcz.* 1986 nr 164; J. Szawiec, *Kur. Podl.* 1986 nr 228; *Gaz. Współcz.* 1987 nr 16; *Kontrasty*, Białyst. 1987 nr 2 s. 42; *Kur. Podl.* 1987 nr 224; *Rzeczpospolita* 1987 nr 62; J. Podgóreczny, *Przekrój* 1987 nr 2201 s. 14 [list do red.]. – [Tabl. pamiątkowa na budynku WSP w Częstochowie]. *Nad Wartą* 1986 nr 6 s. 1. – B. Biliński: Z Włoch [tabl. pamiątkowa poświęcona Sienkiewiczowi w Neapolu]. *Życie Warsz.* 1986 nr 138. – J. Czyżewski: Popiersie

wielkiego pisarza na cokole w Sompólnie. W 145 rocznicę urodzin i chrztu św. H. Sienkiewicza. Sompólno 1991 s. 19. – L. Ludorowski: Sienkiewiczowskie projekty W. Marcewicza. Ratujmy grób Matki H. Sienkiewicza. *Ikonoteka* 2009. Lub. 2009 s. 101, il.

584. [Pomnik w Warszawie]. – Pomnik Sienkiewicza. *Gaz. Por.* 2 gr. 1916 nr 321. – O pomnik Sienkiewicza w Warszawie. *Kur. Pozn.* 1927 nr 162. – Pomnik Sienkiewicza. *Rozwój*, Warsz. 1927 nr 33/34. – J. Lorentowicz: Niezapłacony dług narodu. *Expr. Por.* 1931 nr 317. – Statut Stowarzyszenia pod nazwą Komitet Budowy Pomnika H. Sienkiewicza w Warszawie. Warsz. [kwiecień] 1937 s. 8. – (ig): O pomnik lub tablicę pamiątkową ku czci Sienkiewicza. *Il. Kur. Codz.* z 18. II. 1937. – K. [L. Kotarbińska]: O pomnik Sienkiewicza [odezwa wstępna]. *Rodz. Pol.*, Warsz. 1938 nr 4. – Pomnik H. Sienkiewicza stanie w Warszawie [na Pl. Małachowskiego]. *ABC* 1938 nr 127. – Odezwa Komitetu zbiórki na pomnik H. Sienkiewicza. *Gon. Warsz.* 1938 nr 60. – Pomnik H. Sienkiewicza powinien stać w Warszawie. *Monarchia Nar.*, Warsz. 1938 nr 5. – W sprawie pomnika dla H. Sienkiewicza. *Nowy Kur.* 1938 nr 58. – Postawmy pomnik Sienkiewiczowi. *Warsz. Dz. Nar.* 1938 nr 59. – W. Korycki: Od pomnika w sercach do pomnika z brązu. *Tyg. Il.* 1939 nr 24, 26.

– Szabrownicy rozbili sarkofag H. Sienkiewicza [w Katedrze Św. Jana w Warszawie]. *Dz. Pol.* 1946 nr 254; O grobowiec Sienkiewicza. *Tyg. Powsz.* 1946 nr nr 19. – O pomnik Sienkiewicza. *WTK* 1958 nr 50 s. 11. – J.M.P. [J. Piechocki]: W sprawie budowy pomnika H. Sienkiewicza. *Il. Kur. Pol.* 1958 nr 63. – E. Szermentowski: O pomnik Sienkiewicza [w Warszawie, z funduszy wydawców zagr.]. *Kulisy* 1957 nr 31 s. 5. – Postawmy Sienkiewicza! *Przekrój* 1964 nr 1020; (Vog) [T. Vogel], *Il. Kur. Pol.* 1964 nr 90. – E. Szermentowski: Gdyby każdy czytelnik... [dzieje „Komitetu Budowy pomnika H. Sienkiewicza w Warszawie” w 1938 r.; apel o budowę]. *Dz. Balt.* 1966 nr 276 s. 4. – J. Podgóreczny, *Przekrój* 1966 nr 1117. – S.H. [S. Hebanowski]: Gdzie jest pomnik Sienkiewicza? List do Redakcji. *Tyg. Powsz.* 1967 nr 6. – Z. Nowicka: List w sprawie pomnika Sienkiewicza w Warszawie. *Stolica* 1978 nr 45 s. 15. – H. Sienkiewicz [apel o pomnik w Warszawie, zapowiedź akcji składkowej]. *Prz. Tyg.* 1983 nr 14 s. 7.

– Pomnik H. Sienkiewicza w Warszawie. Realizacja Fundacji Janiny i Zbigniewa Karola Porczyńskich (100 tys. dolarów) z 1997 roku. Kamień węgielny wmurowano w Parku Łazienkowskim 10. VI. 1998. – W. Odojewski: Fundacja Sien-

kiewiczowska i jej cele [przemówienie w Zamku Królewskim w Warszawie 25 listopada 1997 r.], w zb.: H. Sienkiewicz i jego twórczość w naszej pamięci. Warsz. 2000 s. 222-225 (81). – Dokumenty Fundacji Sienkiewiczowskiej [tu m. in.: List M.M. Drozdowskiego do Premiera Rządu RP Jerzego Buźki, List do Państwa Porczyńskich, List wicepremiera Leszka Balcerowicza, List prof. Marka Kwiatkowskiego w sprawie lokalizacji pomnika H. Sienkiewicza, Statut Fundacji Sienkiewiczowskiej, Przemówienie M.M. Drozdowskiego na uroczystości wmurowania kamienia węgielnego w Łazienkach Królewskich, List do Helmuta Kohla, Skład Zarządu Fundacji Sienkiewiczowskiej, Mowy M.M. Drozdowskiego i W. Odojewskiego na odsłonięcie pomnika H. Sienkiewicza 5.V. 2000], w zb.: H. Sienkiewicz i jego twórczość w naszej pamięci. Warsz. 2000 s. 217-259 (81).

– Pomnik Pisarza w pozycji siedzącej, z kartkami rękopisu w dłoniach, rzeźbił Gustaw Zemła, odlew w zakładzie T. Zwolińskiego w Iłży. Komitet budowy: Marian M. Drozdowski, Tadeusz Kulczycki, Maria Bokszczanin, Hanna Szwanowska, Bogdan Kurant. Uroczyste odsłonięcie w Parku Łazienkowskim, powiązane ze Złotem Szkół Sienkiewiczowskich, nastąpiło 5.V. 2000 r. Spraw.: Prasa warszawska z 6-9 maja 2000. – BART: Sienkiewicz zimą [pomnik w Warszawskich Łazienkach dłuta G. Zemły]. *Gaz. Wyb. (Stoleczna)* 2002 nr 15 z 18. I.

– T. Urzykowski: Pomnik na eksport [do Szwajcarii]. – 18.X. 2006 r. w parku Villa Borghese odsłonięto pomnik wg projektu Cz. Dźwigaja z Krakowa, fundacji Krakowskiego Bractwa Kurkowego. *Gaz. Wyb. (Stoleczna)* 2006 nr 187. – U. Fuglewicz: Ku pokrzepieniu serc. *Niedziela* 2012 nr 39. – A. Broż: Rzym po polsku. Warsz. 2014 s. 148.

585. [Muzea i sale pamięci] Dział Sienkiewiczowski w Muzeum Narodowym Miejskim w Warszawie. *Kur. Pol.*, Warsz. 1916 nr 322. – Muzeum Sienkiewiczowskie. *Kur. Pozn.* 1931 nr 150. – W. Miłaszewska: Z piśmiennictwa w Polsce. O kult Sienkiewicza [w Woli Okrzejskiej]. *Rodz. Pol.*, Warsz. 1938 nr 12. – Dom rodzinny Sienkiewicza uznany za zabytek. *Il. Kur. Codz.* 1938 nr 244. – W. Hahn: O stworzenie Muzeum H. Sienkiewicza. *Tyg. Warsz.* 1946 nr 30 s. 8. – [Pamiętki po H. Sienkiewiczu:] M. Knorr: Milczący świadkowie oskarżenia. *Kult. i Życie* 1956 nr 24 s. 1, il.; T. Kobusiewicz, *Świat* 1956 nr 21 s. 22; *Życie Warsz.* 1956 nr 281; J. Kraśny: Przy tym biurku H. Sienkiewicz napisał „Trylogię”. *Gaz. Pozn.* 1956 nr 297; J. Majkut: Sprawa do załatwienia. *Kierunki* 1956 nr 31 s. 11; *Tyg.*

Katol. 1956 nr 11 s. 10, 13; L. Ludorowski, S. Fita, *Kult. i Życie* 1957 nr 105; J. Majkut, *Hejnal Mariacki* 1957 nr 1 s. 11; *Kal. Lubel.* 1958 s. 183; Z. i A. Albigowscy, *Nowy Nurt* 1958 nr 44 s. 4. – G. Pauszer-Klonowska: Nałęczów i pamiątki. *Życie Warsz.* 1965 nr 234.

586. [Muzeum w Woli Okrzejskiej, otwarcie 1-2. X. 1966]; noty i spraw.: (gal) [L. A. Gzella]; *Kur. Lub.* 1966 nr 228; B. Rodziejewicz, *Sl. Powsz.* 1966 nr 273; D.S. [D. Szatałowicz], *Ziel. Szt.* 1966 nr 84 s. 6; M. Welna, *Tryb. Ludu* 1966 nr 207; Sz. Wdowiak, *Światowid* 1966 nr 46 s. 809; *Kur. Lub.*, 1966 nr 177; *Tryb. Ludu* 1966 nr 125, 272, 273; *Życie Warsz.* 1966 nr 110. – Muzeum H. Sienkiewicza w Woli Okrzejskiej [tu m. in.: J. Krzyżanowski: Pisarz sześciu pokoleń; L. Kukulski: Ziemia Łukowska, kraj lat dziecińczych H. Sienkiewicza]. Red. I. Iskrzycka. Lub. 1966 s. 25. W 120 rocznicę śmierci pisarza.

– Sz. Wdowiak: Tam, gdzie urodził się H. Sienkiewicz. *Płomyk* 1968 nr 16 s. 2. – W. Pielecki: Wsie sławnych Polaków. Śladem Sienkiewicza. *Zarzewie* 1969 nr 41 s. 8-9. – (tar) [T. Rycerski]: Gdzie Sienkiewicz Skrzetuskiego przeprowadził. *Światowid* 1971 nr 14 s. 1. – J. Smolarz: Muzea literackie Lubelszczyzny. *Bibl. Lub.* 1971 nr 1/2 s. 8-23. – W. Wójcikowski: W jego wsi rodzinnej. *Kur. Lub.* 1971 nr 108. – Z. Antkowiak, *Wiecz. Wroc.* 1973 nr 156. – Z. Dublewicz, *Sztand. Ludu* 1974 nr 40. – Z. Juśkiewicz, *Nasza Tryb.* 1975 nr 175. – J. Koprowski, *Literatura* 1975 nr 39. – *Tryb. Ludu* 1975 nr 40. – N. Iwaszkiewicz, *Tyg. Pol.* 1976 nr 31/32 s. 22-24. – N.I. [N. Iwaszkiewicz], *Sztand. Młod.* 1976 nr 132. – Z. Juśkiewicz, *Nasza Tryb.* 1976 nr 259. – Z. F. Weremiej, *WTK. Tyg. Katol.* 1976 nr 46 s. 1, 9. – B. Koc, *Stolica* 1980 nr 59/50. – B. Koc: Wola H. Sienkiewicza. *Życie Warsz.* 1980 nr 233. – *Dz. Lud.* 1982 nr 309. – *Świat Młod.* 1984 nr 92. – *Grom. Rol. Pol.* 1984 nr 117 s. 12. – *Tyg. Siedl.* 1984 nr 2-4. – *Sl. Powsz.* 1985 nr 201. – *Sztand. Ludu* 1985 nr 232; *Tyg. Siedl.* 1985 nr 26 s. 2. – [20-lecie Muzeum] W. Bednarczyk-Sołtys, *Kierunki* 1986 nr 19 s. 12; (tes) [T. Brandys], *Echo Krak.* 1986 nr 187; H. Czachowski, *Drużyna-Propozycje* 1986 nr 10 s. 22; K. Harasimiuk, *Tyg. Siedl.* 1986 nr 40; B. Karbowski, *Tyg. Siedl.* 1986 nr 23 s. 5; *Tyg. Siedl.* 1986 nr 43 s. 2; K. Siemiątycka, *Kob. i Życie* 1986 nr 42 s. 6-7. – *Tyg. Siedl.* 1986 nr 7, 16, 30. – M. Kowalik: Rodzinne strony H. Sienkiewicza. B.m.r. [Okrzeja 1993] s. 29, il. – A. Cybulska: Muzeum H. Sienkiewicza (w Woli Okrzejskiej). Wola Okrzejska 1996 s. 15. – Z. Fronczek: Siódmy cud Podlasia. *Sycyna* 1996 nr 12 s. 20. – W. Odojewski: Nie pamiętane miejsce pamięci. *Nowe Książ.* 1998 nr 1 s. 70. – A. Cybulska:

Korespondencja [odpowiedź W. Odojewskiemu]. *Nowe Książ.* 1998 nr 5 s. 77-78, przedr. w zb.: H. Sienkiewicz i jego twórczość w naszej pamięci. Warsz. 2000 s. 225-226 (81). – K. Chojecka: Wola Okrzejska. Siedlce-Węgrów 2001 s. 82. – A. Cybulski: Rodzinne strony H. Sienkiewicza. Wola Okrzejska 2001 s. 23, il.

– Cz. Ciołek, A. Cybulski: Sienkiewicz w Okrzejskim kościele. *Niedziela* 2006 nr 41 s. 24. – T. Kaczorowska: Sienkiewicza mazowieckie ścieżki. *Gaz. Pol.*, Warsz. 2006 nr 52. – Ks. Cz. Ciołek: „Sienkiewiczowski” kościół pod wezwaniem św. Apostołów Piotra i Pawła, w zb.: *Studia Sienkiewiczowskie* t. 7. Lub. 2007 s. 237-245 (100). – B. Bosko: Śladami Sienkiewicza na południowym Podlasiu. *Mysł Pol.* 2008 nr 41 s. 17. – Wola Okrzejska. Muzeum H. Sienkiewicza. [Folder]. Oprac. C. Cybulski. Wroc. 2008 s. 20, il. – A. Dzieciot: Na literackiej Lubelszczyźnie. Chełm 2009 s. 84, il. – A. i A. Cybulscy: Sprostowania i dopełnienia Sienkiewiczowskie [dot. rodziny Pisarza]. *Wiek XIX, Roczn. TLim.AM*, 2013 s. 639-641.

587. [Muzeum w Oblęgorku]. Spółdzielnia produkcyjna im. H. Sienkiewicza w Oblęgorku [m.in. apel o muzeum]. *Życie Warsz.* 1954 nr 192. – [Apele o muzeum w Oblęgorku]: L. Moczulski, *Życie Warsz.* 1955 nr 60, *Kronika*, Łódź 1955 nr 8; W. Rousseau, *Życie Radom.* 1955 nr 222; J. Skarżyński, *Echo Krak.* 1955 nr 304; *Expr. Wiecz.* 1955 nr 295; *Sl. Tyg.* 1955 nr 34; *Życie Warsz.* 1955 nr 230. – A.P.: Kilka słów gorzkich o Oblęgorku. *Sl. Tyg.* 1956 nr 18 s. 2. – (g) [L. Goliński]: Muzeum Sienkiewicza w Oblęgorku. *Tryb. Ludu* 1956 nr 189. – Muzea Sienkiewicza, Konopnickiej i Nałkowskich. *Życie Lit.* 1956 nr 10 s. 12. – Oblęgorek, siedziba przyszłego Muzeum Sienkiewiczowskiego. *Widnokrąg* 1956 nr 26 s. 2. – T. Piwkowski: Wśród najbliższej rodziny H. Sienkiewicza. *Sl. Powsz.* 1956 nr 37, (dod.) z 11/12 II, s. I, IV. – J. Roszko: Oblęgorek, miejsce zapomniane. *Dz. Pol.* 1956 nr 145. – E. Szermentowski: W Oblęgorku pamiętają Sienkiewicza. *Wiedza i Życie* 1956 nr 11 s. 744-748. – E. Szonert: Wielki dar... *Sl. Powsz.* 1956 nr 108 (dod.) z 5/6 V, s. I, III. – M. Warneńska: W siedzibie pisarza. *Tryb. Ludu* 1956 nr 320. – M. Michalski, *Tyg. Społ.-Kult. Katol.* 1957 nr 28 s. 3-4. – [Oblęgorek, remont i zabezpieczenie pomników]. *Życie Radom.* 1957 nr 259; J. Szymański, *Ziemia Kiel.* 1957 nr 5 s. 15; *Tryb. Ludu* 1957 nr 77; H. Urbanik, *Nowe Syg.* 1957 nr 37 s. 7; M. Warneńska, *Tryb. Ludu* 1957 nr 276. – [O otwarciu Muzeum 26. X. 1958 roku]. A. Czermański: Z pielgrzymką u Sienkiewicza. *Gaz. Rob.* 1958 nr 258; *Głos Szczec.* 1958 nr 259.

– A. Dobrowolska: Wokół Oblęgorka. I. Wczoraj. *Sl. Ludu* 1958 nr 81; Wokół Oblęgorka. II. Dziś; Wokół Oblęgorka III, IV, Wokół Oblęgorka ... po raz siódmy. *Sl. Tyg.* 1958 nr 13, 14, 21, 41. – W. Falkowska, *Kulisy* 1958 nr 51/52 s. 8. – B. Gemrot, *Gaz. Krak.* 1958 nr 255. – J. Iżycki: Muzea literackie w Polsce. Historia pewnego biurka. *Sl. Powsz.* 1958 nr 81, 177. – Oblęgorek. *Sl. Ludu* 1958 nr 71. – R. Karaś: W Oblęgorku. *Kult. i Życie* 1958 nr 32 s. 2. – (Kos) [M. Kosińska], *Życie Warsz.* 1958 nr 258. – *Kur. Pol.* 1958 nr 260. – K. Krzyszkowski, *Tyg. Powsz.* 1958 nr 45 s. 6. – *Tryb. Ludu* 1958 nr 300. – Cz. Michniak, *Nowy Świat* 1958 nr 46 s. 2. – (zn) [Z. Nosal], *Turysta*, Warsz. 1958 nr 22 s. 10. – (zbn) [Z. Nosal]; „Balon w Oblęgorku” [w 1901 r.]. *Sl. Ludu* 1958 nr 144. – Z. Nowakowski: Lenin i Sienkiewicz. *Dz. Pol. i Dz. Żoł.*, Londyn 1958 nr 121 s. 2. – A. Piotrowski: Pałac wspomnień o wielkim pisarzu. *Gaz. Krak.* 1958 nr 255. – T. Purtak, *Nowy Nurt* 1958 nr 34 s. 4. – J. Roszko, *Dz. Pol.* 1958 nr 111, 122, 261. – R. Sadłowski, *Nowy Nurt* 1958 nr 47 s. 4. – W. Staszewski, *Dz. Lud.* 1958 nr 99. – H. Syska, *Ziel. Sztand.* 1958 nr 88. – E. Szermentowski, *Kierunki* 1958 nr 29 s. 3, *Wiadomości* 1958 nr 24 s. 1, nr 28 s. 6, *Intromisja w Oblęgorku*, *Problemy* 1958 nr 12 s. 9, nr 21 s. 2, *Otwarcie Muzeum*. *Kierunki* 1958 nr 46 s. 9. – E. Szonert, *Sl. Powsz.* 1958 nr 257. – H. Urbanik, *Dz. Pol. i Dz. Żoł.* 1958 nr 190. – M. Warneńska, *Tryb. Ludu* 1958 nr 301. – *Kierunki* 1958 nr 43 s. 11. – *Persp. Pol.* 1958 nr 7/8 s/ 105-106. – *Sl. Ludu* 1958 nr 255. – *Sl. Tyg.* 1958 nr 15 s. 4, nr 42 s. 4. – *Wiadomości* 1958 nr 29/30 s. 6. – *Wieczór* 1958 nr 150 s. 3. – *Życie Lit.* 1958 nr 45 s. 11. – [Fot. dworu i Muzeum] *Orka* 1958 nr 44; *Tryb. Ludu* 1958 nr 302; *Turysta*, Warsz. 1958 nr 9; *Życie Warsz.* 1958 nr 45 s. 2-3 (Dod.) – Oblęgorek. *Biul. Polonist.* 1959 nr 5 s. 51-52. – [Wpisy w Księgę pam.]. *Sl. Ludu* 1959 nr 230. – *Sl. Tyg.* 1959 nr 22 s. 4. – M. Żywień, *Sl. Pol.* 1960 nr 253. – *Nowa Kult.* 1960 nr 46 s. 10 [karyk., rys. S. Lentz]. – B. Długoszowski-Wieniawa: [przedr. art. z *Wiadomości Lit.* 1926 o patrolu Beliny w Oblęgorku]. *Wiadomości*, Londyn 1962 nr 19 s. 4, [sprost., uzup.]: J. Bankiewicz-Nowicka, *Wiadomości* 1962 nr 22 s. 6, J. Smoleński-Kolec, nr 25 s. 4. – Z.S. [Z. Sienkiewicz]: Odbudowa dworku Sienkiewicza w Oblęgorku – Muzeum. *Sl. Ludu* 1964 nr 277/278. – J. Bogoria: Serca krzepły - dusza boli... *Dz. Lud.* 1964 nr 109. – M. Rehorowski: Pamiątkowe meble po J. Kochanowskim i H. Sienkiewiczu. *Sl. Ludu* 1965 nr 108/109.

588. J. Korotyńska: Dworek Sienkiewicza. *Kob. i Życie* 1966 nr 31 s. 3, 5. – A. Krasieńska:

Z wizytą w Obłęgorku. *Stolica* 1966 nr 33 s. 14; Muzeum w Obłęgorku. *Za i Przeciw* 1966 nr 29 s. 13-14, [sprost.:] R. Andruszkiewicz, *Za i Przeciw* 1966 nr 35 s. 14. – (now) [W. Nowakowski]: Obłęgorek. *Panor. Póln.* 1966 nr 33 s. 4-5. – I. Ochnio: W Obłęgorku z Z. i A. Sienkiewiczową. *Expr. Wiecz.* 1966 nr 273. – B. Rodziewicz: Obłęgorek w pełnej krasie. *Sl. Powsz.* 1966 nr 139. – J. Roszko: W Obłęgorku. *Dz. Pol.* 1966 nr 305 s. 6-7. – Z. Sienkiewiczowa (wyw.) *Expr. Pozn.* 1966 nr 42. – J. Sokołowski: Obłęgorek - dar serc. *Dz. Balt.* 1966 nr 150. – J. Trzcianka: Muzeum H. Sienkiewicza. [Folder]. Obłęgorek 1966. – M. Warneńska: Szlakiem Sienkiewicza. Warsz. 1966 s. 8; Z wizytą u Pana Sienkiewicza. *Płomyk* 1966 nr 24 s. 739-741. – M. Wróbel: Szkoła w Obłęgorku dziedzictwem H. Sienkiewicza [szkoła w miejscu ochrony założonej przez H. Sienkiewicza; fragm. listu H. Sienkiewicza z 1906 r. w sprawie ochrony]. *Kamena* 1966 nr 23 s. 10. – A. Wróblewski: Obłęgorek przed świętem. *Życie Warsz.* 1966 nr 129. – *Życie Warsz.* 1966 nr 131. – A. Zejman, *Panorama* 1966 nr 26 s. 8-9. – [Wystawy w Muzeum] *Dz. Łódz.* 1966 nr 115; *Il. Kur. Pol.* 1966 nr 155; *Kur. Lub.* 1966 nr 153; *Tryb. Ludu* 1966 nr 148; *Wieści* 1966 nr 24 s. 5. – A. Oborny: Muzeum w Obłęgorku. *Rocz. Mus. Świętokrzys.* 1967 s. 457-458, 494-503. – R. Pierśniak: U Sienkiewicza i Żeromskiego. *Nad Wartą* 1967 nr 3 s. 5-6. – S. Słupce: Sienkiewiczowski kasownik [o przewodniku po Obłęgorku]. *Światowid* 1967 nr 39 s. 6. – B. Wachowicz, *Przekrój* 1967 nr 1175 s. 1, 5-6. – H. Wolna [Dokumenty w Muzeum]. *Sl. Powsz.* 1967 nr 150 s. 2-3. – *Gaz. Krak.* 1968 nr 21. – L. Marschak: W domu pana Sienkiewicza. *Tyg. Pol.* 1968 nr 36 s. 14. – (krys) [K. Nasiukiewicz-Cieślak], *Expr. Wiecz.* 1968 nr 206. – J. Pałysiewicz, *Wieści* 1968 nr 46 s. 6. – Ein Besuch bei „Herrn Sienkiewicz“. *Pol. Rundsch.* 1968 nr 42 s. 17-18. – S. Mijas: Pan na Obłęgorku (Z cyklu: Świętokrzyskie szlaki literackie). *Jez. Pol. Biul. dla Szkół Średnich* 1969 nr 5 s. 17-31. – W. Prytułło [wystawa kostiumów z filmu „Pan Wołodyjowski” w Muzeum]. *Bandera* 1969 nr 43 s. 17. – I.Cz. [I. Czaplarska], *Tryb. Ludu* 1970 nr 364. – Atrakcyjne nowości Sienkiewiczowskiego Muzeum. *Sl. Ludu* 1970 nr 178. – *Życie Warsz.* 1970 nr 229. – (ZBN) [Z. Nosal], *Sl. Ludu* 1970 nr 108. – A. Jaźwiecki, *Poglądy* 1971 nr 10 s. 18. – A. Oborny: Kronika muzealna: 1969-1970, 1971. *Rocz. Mus. Świętokrzys.* 1971 s. 429-430, 463-467. – J. Pałysiewicz: Inauguracja Dni Oświaty w Obłęgorku. *Wieści* 1971 nr 20 s. 4. – J. Trzcianka, *Przyjaciółka* 1971 nr 18 s. 12. – (tw) [T. Wią-

cek]: Muzeum H. Sienkiewicza w nowej szacie. *Przemiany*, Kielce 1971 nr 6 s. 30. – G. Przeczek: Spotkanie z Sienkiewiczem w Obłęgorku. *Kal. Śl.* 1971 s. 149. – F. Mětsk: Obłęgorek. *Rozhled*, Budziszyn 1972 nr 9 s. 352. – S. Mijas, *Sl. Ludu* 1972 nr 198. – A. Wierzbowski: Park w Obłęgorku. *Sl. Ludu* 1972 nr 281. – T. Hoser: „Sienkiewiczowska” spółdzielnia. *Gaz. Krak.* 1973 nr 77. – *Przemiany*, Kielce 1973 nr 7. – M. Machnicki, *Zwierciadło* 1973 nr 14. – Z. Wieczorek, *Głos Ludu*, Ostrawa 1973 nr 80 s. 4. – S. Mijas, *Sl. Ludu* 1974 nr 199. – B. Wachowicz, *Panor. Pol.* 1974 nr 2 s. 25-27, 32-33. – *Gościniec* 1974 nr 10 s. 29; *Przemiany*, Kiel. 1974 nr 2 s. 31; *Tydz. Pol.* 1974 nr 176 s. 4; *Życie Warsz.* 1974 nr 140; 1975 nr 288 s. III. – A. Oborny: Sprawozdanie z działalności Muzeum. *Rocz. Mus. Świętokrzys.* 1975 t. 9 s. 550, 611. – *Razem Młodzi Przyjaciele*, Londyn 1975 z. IV s. 6-8, z. V s. 10-12. – T. Wiącek, *Sl. Ludu* 1975 nr 203. – *Dz. Pol. i Dz. Żoł.* 1975 nr 60 s. 3; *Pol. Persp.* 1975 nr 2 s. 78-79; *Pol. Per.* 1975 nr 2 s. 63-64; *Sl. Powsz.* 1975 nr 265; *Tyg. Pol.* 1975 nr 5 s. 16. – [Wystawy i spotkania w 1976 r., spraw.:] (icz) [I. Czaplarska], *Tryb. Ludu* 1976 nr 108; H. Grubert, *Expr. Wiecz.* 1976 nr 257; P. Knothe, *Stolica* 1976 nr 50 s. 7-9; H. Krawiecki, *Ziel. Sztańd.* 1976 nr 85; T. Wojtek, *Panorama* 1976 nr 14 s. 30-32; S. Nałęcz, *Stolica* 1977 nr 28 s. 14. – Muzeum H. Sienkiewicza (Obłęgorek). Przewodnik. Oprac. L. Putowska, I. Rębosz. Kiel. 1978 s. 96. Rec.: K. Urbański, *Sl. Ludu* 1978 nr 246 s. 3. – J. Kuczyński: Obłęgorek [folder]. Krak. 1979 kart 6, il.; toż: Krak. 1980. – S. Iwaniak, *Przemiany*, Kiel. 1979 nr 11 s. 21-22. – Z. Sienkiewiczowa, *Przemiany*, Kiel. 1980 nr 4 s. 28. – T. Zwierko, *Zwierciadło* 1979 nr 13 s. 6-7. – S. Mijas, *Sl. Ludu* 1980 nr 203. – A. Oborny: Kronika muzealna 1976, 1977. *Rocz. Mus. Nar. w Kielcach*, Krak. 1980 s. 282, 302, 341. – [Spraw. z pracy:] T. Ławecki, *Światowid* 1981 nr 865 s. 7; K. Siemiatycka, *Kob. i Życie* 1981 nr 16 s. 6-7; *Expr. Pozn.* 1981 nr 85; *Nowiny* 1981 nr 96 s. 5; *Przemiany*, Kiel. 1981 nr 4 s. 2; S. Bąkiewicz, *Głos Rob.* 1982 nr 232; L. Czerepska, *Sl. Ludu* 1982 nr 59, 173; T. Ławecki, *Świat Młod.* 1982 nr 15; (dmp) [D. Półrola], *Echo Dnia* 1982 nr 18; *Przemiany*, Kiel. 1982 nr 1 s. 46; *Życie Warsz.* 1982 nr 62; *Expr. Il.* 1983 nr 35; *Sl. Ludu* 1983 nr 8; G. Zalewska, *Głos Wyb.* 1983 nr 225; *Widnokrąg* 1983 nr 38 s. 4. – L. Putowska: Zuzanna Sienkiewiczowa [inicjatorka i kustosz Muzeum]. *Rocz. Mus. Nar. w Kielcach*, Krak. 1984 t. 13 s. 379-380. – [25-lecie Muzeum] M. Guzowska, *Kur. Pol.* 1984 nr 19, 1985 nr 79; *Dz. Zach.* 1984 nr 5; *Gaz. Pozn.* 1984 nr 5; *Prz. Tyg.* 1984 nr 2 s. 12; *Rzeczpo-*

spolita 1984 nr 23; D. Półrola, *Echo Dnia* 1985 nr 144; E. Sadowska, *Kierunki* 1985 nr 2 s. 6; (B. St.) [B. Stypułkowski], *Życie Warsz.* 1985 nr 12; *Expr. Wiecz.* 1985 nr 25; *Gaz. Niedz.* 1985 nr 47; *Przemiany*, Kiel. 1985 nr 9 s. 47; *Rocz. Muz. Nar. w Kielcach* 1985 s. 347; *Tryb. Ludu* 1985 nr 180. – K. Gawarecka, *Panor. Pol.* 1986 nr 5 s. 18-19; E. Janisławska-Mazurkiewicz, *Rzeczywistość* 1986 nr 47 s. 10; J. Majecka, *Sl. Ludu* 1986 nr 21; S. Mijas, *Dz. Bałt.* 1986 nr 108; (stam) [S. Mijas], *Sl. Ludu* 1986 nr 160, 196; *Wieczór* 1986 nr 90; I. Rębosz, *Sl. Ludu* 1986 nr 43; E. Sadowska, *Kierunki* 1986 nr 19 s. 10; A. Żaboklicki, *Kierunki* 1986 nr 29 s. 14; *Echo Dnia* 1986 nr 155 s. 2; *Przemiany*, Kiel. 1986 nr 10 s. 47; *Tryb. Ludu* 1986 nr 187, 301; *Życie Lit.* 1986 nr 35 s. 15. – [Otwarcia Muzeum po remoncie, 15 XI 1986:] (stam) [S. Mijas], *Sl. Ludu* 1986 nr 268; J. Murawicz, *Stolica* 1986 nr 51/52 s. 3, 22; Z. Otalega, *Gaz. Krak.* 1986 nr 268 s. 2; T. Wiącek (wt), *Echo Dnia* 1986 nr 223, 224, 243; *Tryb. Ludu* 1986 nr 268; *Kierunki* 1986 nr 48; *Przemiany*, Kiel. 1986 nr 12; *Rzeczpospolita* 1986 nr 269; *Życie Lit.* 1986 nr 48 s. 15; *Życie Warsz.* 1986 nr 268. – R. Garus, *Echo Dnia* 1987 nr 89 s. 12. – S. Mijas, *Sl. Ludu* 1987 nr 197. – E. Opara, *Kur. Pol. i Polonijny* 1987 nr 7 s. 9; Z. Otalega, *Gaz. Krak.* 1987 nr 7. – dmp [D. Półrola-Parol], *Echo Dnia* 1987 nr 206. – W. Zaczek, *Mag. Razem* 1987 nr 2 s. 6-7. – *Głos Pol.*, Buenos Aires 1987 nr 8/9 s. 4; *Kontrasty*, Białyst. 1987 nr 1 s. 46; *Kur. Podl.* 1987 nr 49; *Prz. Księg. i Wydawn.* 1987 nr 1 s. 3; *Światowid* 1987 nr 1 s. 3; *Tryb. Ludu* 1987 nr 195; *Wiecz. Wroc.* 1987 nr 51 s. 7; *Związkowiec*, Toronto 1987 nr 1/2 s. 3, 7. – [30-lecie Muzeum:] *Głos Pom.* 1988 nr 177; *Kultura*, Warsz. 1988 nr 31 s. 2; *Przemiany*, Kiel. 1988 nr 9 s. 47; *Sl. Ludu* 1988 nr 249. – M. Rola: Kłopotliwy prezent. *Gwiazda Polarna*, Wisconsin 1989 nr 40 s. 9. – (B. St.) [B. Stypułkowski]: Neogermańska willa. *Życie Warsz.* 1989 nr 2 s. 7. – L. Putowska, I. Rębosz: Muzeum H. Sienkiewicza w Oblęgorku. Przewodnik. Kiel. 1992 s. 80, il. – L. Wójcik: Ku pokrzepieniu serc. *Tyg. Solidarność* 1993 nr 5 s. 11, il. – H. Sienkiewicz i jego Oblęgorek. Tekst I. Rębosz, il. P. Pierściński, oprac. M. Janudi. Warsz. 1996 [s. 88], tłum. ang., Seria: *Z Voyage-rem przez Polskę*. – Z. Przybyła: Królewski dar narodu dla Sienkiewicza. *Prz. Hum.* 1996 nr 6 s. 93-104. – Z. Przybyła: Oblęgorek - spełnienie pragnień Sienkiewicza, w zb.: H. Sienkiewicz i jego twórczość. Częst. 1996 s. 35-50 (71). – P. Misiór: Nie ma kto czytać Sienkiewicza. *Sycyna* 1997 nr 1 s. 6-7. – T. Dziurzyńska: Oblęgorek - „gniazdo miłe dla duszy”. *Wychow. w Przedszk.* 1998 nr 6 s. 476-479.

– Oblęgorek w stulecie daru narodowego dla H. Sienkiewicza. Materiały z sympozjum. Kielce 4 listopada 2000 r. Red. M. Maćkowska, E. Poštoła. Kielce 2000 s. 94.

Zawartość: L. Putowska: Oblęgorek, dar narodowy dla H. Sienkiewicza. – M. Bokszczyński: Goście Sienkiewicza w „odwiecznej siedzibie przodków”. – L. Ludorowski: Obywatelska służba H. Sienkiewicza. – M.M. Drodzowski: Refleksje o „Legionach” H. Sienkiewicza. – M. Gorzelak: H. Sienkiewicz i przyjaciele malarze. – R. de Latour: Sienkiewicz jako znawca broni.

– Z. Wójcicka: Stulecie Oblęgorka. *Pogranicza* 2000 nr 5 s. 133-134. – L. Putowska: Popularyzacja Muzeum H. Sienkiewicza w Oblęgorku za pomocą filmu i audycji telewizyjnych zrealizowanych w latach 1975-2001. Przestrzenie pamięci, w: *Studia Sienkiewiczowskie* t. 3, Lub. 2003 s. 213-223 (87). – L. Putowska: Muzeum H. Sienkiewicza w Oblęgorku. Red. E. Zapła. Kiel. 2004 s. 32, il. – L. Putowska: Jasnogórskie pamiątki w zbiorach Muzeum H. Sienkiewicza w Oblęgorku, w zb.: *Studia Sienkiewiczowskie* t. 5 cz. 1. Lub. 2005 s. 145-156 (91). – M. Gorzelak: Dzieła sztuki w kolekcji Muzeum H. Sienkiewicza w Oblęgorku. *Rocz. Muz. Nar. w Kielcach*, t. 22: 2006 s. 196-200. – A. Adamek Świechowska: 50-lecie Muzeum w Oblęgorku. *Prz. Pol.*, dod. *Nowego Dz.*, Nowy Jork 2008 z 7.XI.; Złoty jubileusz Muzeum w Oblęgorku. *Nad Odrą*, 2008 nr 12 s. 50-52. – M. Gorzelak: 100 lat temu u H. Sienkiewicza. Opowieść o dawnych czasach. Kiel. 2010 s. 35, il. – Pałacowy H. Sienkiewicza w Oblęgorku... Red. L. Putowska, A. Kowalska-Lasek, A. Latos-Paryska. Oblęgorek-Kiel. 2010, 2012, 2013 s. 24, il. – B. Wachowicz: „Odwieczna siedziba przodków”. Oblęgorek, dar narodowy dla H. Sienkiewicza. *Nasz Dz.* 2013 nr 200. – „Sienkiewicz - dopełnienie”. Nowa wystawa biograficzno-literacka. *Rocz. Muz. Nar. w Kiel.* T. 28 (2013) s. 368-378.

589. Muzeum Literackie H. Sienkiewicza w Poznaniu. Zbiory Ignacego Mosia. – S. Krawczyński: Izba pamiątek [zebranych przez I. Mosia]. *Przemiany*, Kiel. 1971 nr 6. – Zbiory Ignacego Mosia [art. i noty:] W.K. [W. Konopińska], *Expr. Pozn.* 1973 nr 168, 225; E. Smółko, *WTK Tyg. Katol.* 1974 nr 40; B. Wachowicz, *Przechrój* 1974 nr 1517. – Muzeum Literackie H. Sienkiewicza w Poznaniu [art. i noty:] (za) [H. Kamza], *Głos Wielkop.* 1976 nr 195 s. 6; (m.r.) [M. Różycki], *Życie Warsz.* 1976 nr 207; B. Wachowicz, *Expr. Wiecz.* 1976 nr 188; *Literatura* 1976 nr 38 s. 14; *Tyg. Pol.* 1976 nr 41 s. 16; (r) [R. Danecki], *Expr. Pozn.* 1977 nr 226; (an) [A. Siekierska], *Głos Wielkop.* 1977 nr 272; G.B. [G. Banaszekiewicz], *Tydzień* 1978 nr 28 s. 6-7; A. Dam. [A. Ciesielski], *Sl. Powsz.* 1978 nr 140; P. Dziański, *Głos*

- Wybrz. 1978 nr 136; G. Górnicki, *Życie Lit.* 1978 nr 30 s. 19; J.R. Jeziorowski, *Kierunki* 1978 nr 30 s. 9; Kol. [K. Kolińska], *Stolica* 1978 nr 39 s. 10. – W. Kosiński, *Życie Lit.* 1978 nr 41 s. 16; J. Lis, *Wroc. Tyg. Katol.* 1978 nr 28 s. 4, 10; M. Miklaszewska, *Literatura* 1978 nr 4 s. 1, 8; J. Mozio, *Dz. Lud.* 1978 nr 166; (a) [A. Siekierska], *Głos Wielkop.* 1978 nr 118, 131; K. Siemiatycka, *Kob. i Życie* 1978 nr 41 s. 8-9, 18; B. Wachowicz, *Expr. Wiecz.* 1978 nr 140; (bw) [B. Wachowicz], *Przekrój* 1978 nr 1740 s. 11; B. Wachowicz: Syn Polski. Z okazji otwarcia Muzeum Literackiego im. H. Sienkiewicza w Poznaniu. Pozn. 1978 s. 14, il.; (z) [Z. Zielińska], *Dz. Lud.* 1978 nr 138. – *Gaz. Zach.* 1978 nr 198 s. 8; *Mag. Kult.* 1978 nr 3 s. 71; *Nowe Książ.* 1978 nr 14, 23 s. 94; *Tryb. Ludu* 1978 nr 137 s. 4.
- GB [G. Banaszekiewicz], *Tydzień* 1979 nr 26 s. 15. – J. Biernacki, *Polska* 1979 nr 4 s. 52-53. – (kos) [Z. Kościelak], *Głos Wielkop.* 1979 nr 94. – K. Rypińska, *Bibliotekarz* 1979 nr 4 s. 118-120. – OB [O. Błażewicz], *Tydzień* 1980 nr 15 s. 16. – K. Kaszuba [100-lecie pobytu H. Sienkiewicza w Poznaniu]. *Zwierciadło* 1980 nr 24 s. 8-9. – K. Kolińska: Szczęście w Szczęściu [m. in. o I. Mosiu]. *Warsz.* 1980 s. 138-143. – D. Koziełło, *Gwiazda Polar.* 1980 nr 35 s. 12. – *Związkowiec*, Toronto 1980 nr 101 s. 45. – T. Mleczak, *Gaz. Zach.* 1980 nr 243 s. 8. – *Przekrój* 1980 nr 1832 s. 14. – *Życie Warsz.* 1980 nr 13 s. 2.
- I. Moś [wywiad], *Il. Kur. Pol.* 1981 nr 80 s. 4. – B. Wachowicz [o I. Mosiu, twórcy muzeum]. *Polska* (toż w mutacjach) 1981 nr 5 s. 30-33. – (ben) [H. Babendich], *Kur. Pol.* 1982 nr 31. – M. Rudnicki, *Tryb. Ludu* 1982 nr 252. – W. Turant, *Katolik* 1983 nr 49 s. 7. – M. Warneńska, *Perspektywy* 1983 nr 23 s. 24. – (r) [R. Danecki], *Expr. Pozn.* 1984 nr 42. – M. Guzowska, *Kur. Pol.* 1984 nr 19. – (ZP) [Z. Polus], *Gaz. Pozn.* 1984 nr 279 s. 5. – B. Szal, *Ziemia Kalis.* 1984 nr 23 s. 1, 6. – J. Gawel, *Panorama* 1986 nr 46 s. 16-18. – I. Moś, J. Pajewski, *Za i Przeciw* 1986 nr 51/52 s. 18-19. – K. Sobolewski, *Za i Przeciw* 1986 nr 18 s. 18-19. – M. Boratyńska, *Ziel. Sztańd.* 1986 nr 44. – A. Grzybowiecka, *Świat Młod.* 1986 nr 14 s. 4-5, 7. – V. Sobczak, *Kierunki* 1986 nr 50 s. 10, *Życie i Mysł* 1986 nr 9/10 s. 119-124. – H. Solicka, *Grom. Rol. Pol.* 1986 nr 3 s. 6; B. Wachowicz, *Stolica* 1986 nr 19 s. 9-10. – (r) [R. Danecki], *Expr. Pozn.* 1987 nr 164, 243. – (WKK) [W. Kościński], *Gaz. Pozn.* 1987 nr 240. – *Wprost* 1987 nr 45 s. 3. – J. Dużyk, *Dz. Pozn.* 1987 nr 283. – W. K. Kościński, *Gaz. Pozn.* 1987 nr 61. – B. Stefańska, *Światowid* 1987 nr 7 s. 8-9. – E.K. Paślawska, *Przew. Katol.* 1987 nr 41 s. 6-7. – H. Żukowska, *Razem Młodzi Przyj.*, Londyn 1987, styczeń, s. 11-14. – T. Bednarczuk, *Tryb. Opol.* 1988 nr 106. – (r) [R. Danecki], [10-lecie Muzeum w Poznaniu]. *Expr. Pozn.* 1988 nr 113-116, 120, 221. – Z. Frąckiewicz, *Sł. Pol.* 1988 nr 138. – A. Grzybowiecka, *Świat Młod.* 1988 nr 71. – M. Gulgowski, *Drogowskazy* 1988 nr 3 s. 33-35. – A. Jabłońska, *Nowa Wieś* 1988 nr 35 s. 8-9. – J. Miliszewicz, *Sł. Powsz.* 1988 nr 82. – B. Zagórska, *Tryb. Ludu* 1988 nr 217. – (ceg): Trzy fundacje I. Mosia. *Tryb. Ludu* 1989 nr 270. – Muzeum Literackie im. H. Sienkiewicza w Poznaniu [Folder]. Pozn. 1989 kart 8, il. – W.M. Witek: Sienkiewiczowskie fascynacje Ignacego Mosia (Muzeum Literackie H. Sienkiewicza). *Stud. Kiel.* 1992 nr 4 s. 77-84. – J. Kęcińska: Muzeum Literackie H. Sienkiewicza w Poznaniu – Muzeum przyszłości, w zb.: Sienkiewicz. Próby zbliżeń i uogólnień. Pod red. D. Kalinowskiego. Słupsk 1997 s. 119-125 (73). – P. Lisiewicz: Fortuna Pana Igo [Ignacego Mosia]. *Gaz. Pol.* 1998 nr 51/52.
- A. Surzyńska-Błaszak: Muzeum Literackie H. Sienkiewicza w Poznaniu, w zb.: H. Sienkiewicz i jego twórczość w naszej pamięci. *Warsz.* 2000 s. 268-271 (81). – Leszek Ludorowski: Skarby Ignacego Mosia, w zb.: Studia Sienkiewiczowskie t. 4, Lub. 2004 s. 285-316 (90). – Muzeum Literackie im. H. Sienkiewicza w Poznaniu [Folder]. Pozn. 2003 s. 17, il. – M. Gorzelak: Kolekcja H. Sienkiewicza. Dzieła sztuki w kolekcji Muzeum H. Sienkiewicza w Oblęgorku. *Rocz. Muz. Nar. w Kielcach.* T. 22: 2006 s. 178-195, 196-200. – A. Surzyńska-Błaszak: 30 lat Muzeum Literackiego H. Sienkiewicza w Poznaniu. *Pozn.* 2008 s. 93, il. – Jubileusz XXX-lecia Muzeum Literackiego H. Sienkiewicza. *Bibl. Raczyńskich w Poznaniu* 6-8 czerwca 2008. Z programu obrad: B. Walczak: Sienkiewicza przygody z polszczyzną; B. Walczak: Czytelnictwo powieści historycznych; M. Kosman: Przed wielką rocznicą. Grunwald. Sienkiewicz. Krzyżacy; J. Świdziński: Z dziejów recepcji twórczości H. Sienkiewicza w Rosji; D. Płygawko: Paryskie ślady H. Sienkiewicza; M. Wedemann: Wojna, miłość, historiozofia. O kompozycji „Ogniem i mieczem”; A. Surzyńska-Błaszak: 30 lat działalności Muzeum. – Wspomnienie o Ignacym Mosiu. W 35-lecie Muzeum Literackiego im. H. Sienkiewicza w Poznaniu. *Oprac. A. Surzyńska-Błaszak.* Pozn. 2013 s. 110, il.
- 590.** Izba muzealna w Lipkowie k. Warszawa [zorg. na plebanii przez proboszcza Wacława Kurowskiego]. *Świat Młod.* 1978 nr 61; *Dz. Lud.* 1986 nr 95; M. Foland, *Zarzewie* 1986 nr 25 s. 10-11; M. Kochańska, *Za i Przeciw* 1986 nr 23 s. 17. – Ks. W. Kurowski: Krótka historia

o Lipkowie, w zb.: *Studia Sienkiewiczowskie* t. 3. Lub. 2003 s. 275-278 (87). – L. Ludorowski: Ks. Wacław Kurowski i Lipków Sienkiewiczowski; Leszek Ludorowski: Jeszcze raz o historii Lipkowa, w zb.: *Studia Sienkiewiczowskie* t. 5 cz. 2. Lub. 2005 s. 227-246 (92).

– J. Dużyk: Muzeum „Quo vadis” na Capri. *Ruch Lit.* 1991 z. 4 s. 377-386.

– E. Banko-Sitek: Sienkiewicziana w zbiorach Muzeum Literatury im. A. Mickiewicza w Warszawie, w zb.: *Studia Sienkiewiczowskie* t. 7. Lub. 2007, s. 381-387 (100). – E. Banko-Sitek: O muzeach literackich Warszawy, Nałęczowa i Kazimierza Dolnego, w zb.: *Studia Sienkiewiczowskie* t. 8. Lub. 2008 s. 425-442 (101).

– A. Adamek-Świechowska: Krakowskim szlakiem Sienkiewicza. *Niedziela* 2009 nr 9; Szlak Sienkiewicza w Krakowie. *Prz. Pol.*, dod. *Nowego Dz.*, Nowy Jork 1909 z 19 IV; Krakowski szlak Modrzejewskiej i Sienkiewicza. *Tyg. Pol.*, [USA] 2009 nr 22-23.

591. Wystawy. – W. Kieszkowska: Wystawa pamiątek po H. Sienkiewiczu. *Dziś i Jutro*, Pokrzywno 1936/1937 nr 16. – J. Kaden-Bandrowski: Wystawa Sienkiewiczowska. *Gaz. Pol.*, Warsz. 1937 nr 92. – Lech: Pan Wołodyjowski ma 50 lat. Wystawa Sienkiewiczowska w Warszawie. *Ilustracja Pol.*, Pozn. 1937 nr 17 s. 424-425. – (Ig): Wystawa Sienkiewiczowska w Warszawie. *Il. Kur. Codz.* 1937 nr 78. – A. Km. [A. Kmita-Piorunowa?]: Refleksje z wystawy sienkiewiczowskiej. *Kur. Pol.*, Warsz. 1937 nr 85. – Kronika kulturalna. Ku czci H. Sienkiewicza [otwarcie wystawy]. *Kur. Por.*, Warsz. 1937 nr 76. – A. Bogusławski: Wystawa sienkiewiczowska. *Kur. Warsz.* 1937 nr 96. – A. Mikułowski: Wystawa Sienkiewiczowska z racji pięćdziesiątej rocznicy wydania trzeciego tomu Trylogii. *Lech*, Warsz. 1937 z. 1. – H. Muszyńska: Wystawa ku czci H. Sienkiewicza. *Praca Obywatel.*, Warsz. 1937 nr 6. – L'Exposition H. Sienkiewicz. *L'Echo de Varsovie* 1937 nr 24.

– Wystawa „Prus - Sienkiewicz” w Bibliotece Uniwersyteckiej w Warszawie, 1946 roku; spraw.: *Dz. Powsz.*, Warsz. 1946 nr 275; *Robotnik* 1946 nr 272; *Rzeczpospolita* 1946 nr 375.

– Wystawa 1966, [zaproszenie-folder]: Ministerstwo Kultury i Sztuki oraz Komitet obchodów 120 rocznicy urodzin i 50 rocznicy śmierci H. Sienkiewicza uprzejmie proszą o przybycie na otwarcie wystawy poświęconej życiu i twórczości H. Sienkiewicza. Sale Redutowe w Teatrze Wielkim. Warszawa 19 listopada 1966 godz. 12.30. Spraw. prasa warszawska po 20 XI 1966.

– „Dwaj laureaci Nobla - Sienkiewicz i Rey-mont”. Ośrodek Kult. Pol. na Sorbonie, wystawa

Paryż 1967; spraw.: *Życie Warsz.* 1967 nr 273.

– „H. Sienkiewicz - laureat Nagrody Nobla”. Wystawa filatelistyczna zorganizowana przez Muzeum Poczty i Telekomunikacji we Wrocławiu; spraw.: *Tryb. Ludu* 1976 nr 300. – „H. Sienkiewicz w zbiorach Biblioteki Narodowej”. Warszawa, Pałac Krasieńskich od 15. IV. 1976; spraw.: (grl) [M. Gralińska], *Tryb. Ludu* 1976 nr 117; (be) [B. Sowińska], *Życie Warsz.* 1976 nr 113; *Dz. Lud.* 1976 nr 109; *Literatura* 1976 nr 21 s. 2. – „Sienkiewicz i bohaterowie jego utworów w rzeźbie ludowej”. (Wystawa prac konkursowych). Wola Okrzejska; spraw.: *Chłop. Droga* 1976 nr 95 s. 8; *Kamena* 1976 nr 24 s. 14. – Wystawa „W hołdzie Sienkiewiczowi”, Muzeum Okręgowe w Koszalinie; spraw.: D. Samborska, *Głos Pom.* 1976 nr 277 s. 10; *Jantar* 1976 nr 49 s. 8-9.

– „Zbiory I. Mosia w Poznaniu”. „Sienkiewicziana ze zbiorów I. Mosia”. Wystawa. Miejska Bibl. Publ. im. E. Raczyńskiego w Poznaniu; spraw.: M. Langner, *Sl. Powsz.* 1976 nr 194 s. 1-2; A. Staniszewski, *Panor. Póln.* 1976 nr 51/52 s. 14-15; B. Wojciechowska, *Tydzień* 1976 nr 46 s. 8-9; *Literatura* 1976 nr 48 s. 2; (A.Row.) [A.J. Rowiński], *Kult. i Ty* 1977 nr 2 s. 72; B. Sienkiewicz, M. Dziechowska [wyw., rozm. G. Banaszkiwicz], *Tydzień* 1977 nr 1 s. 5.

– „Sienkiewicz dawniej i dziś”. Wystawa. Pedagogiczna Bibl. Woj. w Krakowie, X 1977; spraw.: M. Anders, W. Smoleń, *Por. Bibl.* 1977 nr 7/8 s. 207-212.

– „H. Sienkiewicz w Vevey”, oprac. D. Płygawko. Wystawa w Muzeum Literackim im. H. Sienkiewicza w Poznaniu, XI 1980 r; spraw.: Z.B. [Z. Beryt], *Gaz. Zach.* 1980 nr 246 s. 5.

– Wystawa prac malarskich W. Vetesco poświęconych „Trylogii”. Klub Międzynarodowej Prasy i Książki, Warszawa; spraw.: (jak) [B. Jedynak], *Argumenty* 1982 nr 2 s. 9.

– „H. Sienkiewicz a Czechy”. Praha, Ośrodek Informacji i Kultury Polskiej; spraw.: J. Hromádka, *Práce* z 28 V 1982 s. 6; *Nowe Książ.* 1982 nr 4 s. 12; *Przemiany*, Kiel. 1982 nr 4 s. 46; *Zwrot*, Czeski Cieszyn 1982 nr 7, 8; *Życie Warsz.* 1982 nr 123.

– „Oblęgorek H. Sienkiewicza i jego zbiory”. Wystawa. Pozn., Muzeum Lit. H. Sienkiewicza, V 1983; spraw.: *Expr. Pozn.* 1983 nr 88; (r) [R. Danecki], *Expr. Pozn.* 1984 nr 42.

– „H. Sienkiewicz - przyjaciel dzieci”. Wystawa. Poznań, Muzeum H. Sienkiewicza; spraw.: (aga) [O. Kunze], *Expr. Pozn.* 1985 nr 104; M. Sienkiewicz (wyw., rozm. O. Kunze). *Expr. Pozn.* 1985 nr 106.

- „H. Sienkiewicza związki z prasą”. Wystawa. Kielce, czerwiec 1986. Miejska i Wojewódzka Bibl. Publ. w Kielcach; spraw.: (no) [Z. Nosal], *Przemiany*, Kiel. 1986 nr 7 s. 41; (wt) [T. Wiącek], *Echo Dnia* 1986 nr 121 s. 3.
- „Quo vadis” - w 90 rocznicę wydania powieści. Wystawa. Pozn., Muzeum H. Sienkiewicza; spraw.: K. Sobolewski, *Za i Przeciw* 1986 nr 19 s. 18-19.
- „Życie dla pokrzepienia serc. H. Sienkiewicz 1846-1916. Wystawa”. Pozn. 1986, Muzeum H. Sienkiewicza, ze zbiorów B. Wachowicz; spraw.: *Głos Wielkop.* 1986 nr 112; *Expr. Pozn.* 1986 nr 86.
- „H. Sienkiewicz - Vevey, Saint-Maurice”. Wystawa w Szwajcarii. Ambasada PRL w Szwajcarii, władze Vevey, Miejska Bibl. Publ. im. E. Raczyńskiego w Poznaniu; spraw.: *Życie Warsz.* 1987 nr 51; *Nowe Książ.* 1987 nr 3 s.156; *Prz. Księg. i Wydawn.* 1987 nr 4 s. 11; *Tryb. Ludu* 1987 nr 50; *Wieczór* 1987 nr 57.
- „W ojczyźnie serce me zostało”. Szlakiem Mickiewicza, Słowackiego, Chopina, Sienkiewicza, Wańkowicza, Żeromskiego. Wystawa prac fotograficznych B. Wachowicz. Krak., Białyst., Pozn. Warsz. 1987-1989. Katalog. Krak. 1987 s. 28.
- „Rok Sienkiewiczowski” [Wystawa w Warszawie]. Spraw.: K. Karulak: Spadkobiercy. *Głos Naucz.* 1996 nr 43 s. 10.
- H. Sienkiewicz w ilustracji. Biuro wystaw Artystycznych w Zamościu. Katalog oprac. B. Orliński, przedm. J. Odrowąż Pieniążek. Zamość 1996 s. 77, il.
- Międzynarodowa wystawa ekslibrisów Sienkiewiczowskich. Katalog oprac. J.T. Czosnyk. Miej. Bibl. Publ. im. H. Sienkiewicza w Pruszkowie. Pruszków 1996 s. 31, il.
- Wystawa na zamku w Malborku z okazji 40-lecia filmu „Krzyżacy”. M. Kołodziejczyk: „Znowu Krzyżacy”. *Polityka* 2000 nr 29 s. 83.
- „H. Sienkiewicz 1846-1916. Dla pokrzepienia serc”. Wielka wystawa o życiu i twórczości autora „Trylogii” autorstwa B. Wachowicz, pod protektoratem wiceprezydenta Warszawy. Warszawa, lipiec-sierpień 2001 r.
- H. Sienkiewicz 1846-1916. Wystawa, wrzesień październik 2002. Muzeum Okręgowe w Toruniu. Katalog oprac. H. Maciejewska-Marcinkowska. Toruń 2002 s. 6.
- „Gwiazdozbiór czyli Sienkiewicz a środowiska artystyczne”. Katalog wystawy Muzeum Narodowego w Kielcach. Oprac. M. Gorzelak i in. Kiel. 2006. – M. Gorzelak: Jan Styka jako ilustrator H. Sienkiewicza [wystawa]. *Rocz. Muz. Nar. w Kielcach*. T. 23: 2007 s. 347-351.
- „Rodzina Sienkiewiczów w służbie Ojczyźnie”. Wystawa w Muzeum Diecezjalnym w Kielcach. Otwarcie 28 IV 2012; Spraw.: A. Adamek Świechowska, *Nad Odrą* 2012 nr 6/8 s. 54-59.
- H. Sienkiewicz - nauczyciel historii. Wystawa ilustracji W. Piśszczyka CM do bibliofilskiej edycji dzieł H. Sienkiewicza. Dom Polski w Budapeszcie, 3 XI - 3 XII 1013. Folder oprac. D. Mach. Budapeszt 2013 s. 6.
- H. Sienkiewicz - pisarz i myśliwy. Wystawa w Muzeum Przyrodniczo-Lowieckim w Uzarzewie k. Kobylnicy, Wielkopolska, wrzesień-listopad 2014.

TOWARZYSTWO IM. H. SIENKIEWICZA W LUBLINIE. SZKOŁY SIENKIEWICZOWSKIE

592. Towarzystwo im. H. Sienkiewicza w Lublinie. – L. Ludorowski: Towarzystwo im. H. Sienkiewicza [wyw., rozm. G. Wójcikowski]. *Kur. Lub.* 1987 nr 123 s. 3; art. i noty: J.M. [J. Myjak], *Tyg. Nadwiśl.* 1987 nr 42 s. 8-9; B. Siwiec, *Śl. Powsz.* 1987 nr 140; (wt) [T. Wiącek], *Echo Dnia* 1987 nr 118; (w) [L. Woyciechowska], *Expr. Wiecz.* 1987 nr 90; (Wój) [G. Wójcikowski], *Expr. Il.* 1987 nr 165; [List do red. podp.: Zarz. Gł. Tow. im. H. Sienkiewicza]. *Przekrój* 1987 nr 2188 s. 14; *Śl. Powsz.* 1987 nr 204; *Tyg. Siedl.* 1987 nr 43 s. 2.

– L. Ludorowski: Informacja o działalności naukowej Towarzystwa im. H. Sienkiewicza, w zb.: *Warszawskie spotkania Sienkiewiczowskie 2002.* Warsz. 2002 s. 3 (86). – L.[Leszek] Ludorowski: H. Sienkiewicz w zbiorach Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej im. Hieronima Łopacińskiego w Lublinie, w zb.: *Studia Sienkiewiczowskie.* t. 3. Lub. 2003 s. 279-302 (87). – J. Ruszała: Siedem razy o bibliofilskich wydaniach H. Sienkiewicza, w zb.: *Studia Sienkiewiczowskie.* t. 3. Lub. 2003 s. 313-323 (87). – H. Ludorowska: Konferencje Towarzystwa im. H. Sienkiewicza 2003, 2004 [Sienkiewicz – Polak i Europejczyk, Sienkiewicza drogi i przestrzenie, Sienkiewicz znany i nieznan, Spotkania Sienkiewiczowskie w Sosnowcu], w: *Studia Sienkiewiczowskie* t. 4. Lub. 2004 s. 370-377 (90). – L. Ludorowski: Apel w sprawie proklamowania Roku Sienkiewiczowskiego 2005 i Roku Polskiego Noblisty..., w: *Studia Sienkiewiczowskie* t. 4. Lub. 2004 s. 377 (90); tenże: Apel w sprawie proklamowania Roku Sienkiewiczowskiego 2006..., w: *Studia Sienkiewiczowskie* t. 5 cz. 2. Lub. 2005 s. 269-270 (91). – H. Ludorowska: Ogólnopolskie Spotkania Sienkiewiczowskie 2005 [9 konferencji], w zb.: *Studia Sienkiewiczowskie* t. 5 cz.2. Lub. 2005 s. 249-253 (91). – D. Hirkowska: Relacja z XIII Ogólnopolskiego Zlotu Szkół Sienkiewiczow-

skich, w zb.: *Studia Sienkiewiczowskie* t. 5 cz. 2. Lub. 2005 s. 255-267 (91). – M. Dadacz: Dla pokrzepienia serc [Konferencja Sienkiewiczowska „Przez Ojczyznę do ludzkości”. Biała Podl. 13-24.IV. 2006]. *Gościńiec Biały* 2006 nr 4. – H. Ludorowska: Ogólnopolskie spotkania Sienkiewiczowskie 2007 [7 konferencji], w zb.: *Studia Sienkiewiczowskie* t. 7. Lub. 2007 s. 487-498 (100). – H. Ludorowska: Ogólnopolskie spotkania Sienkiewiczowskie 2008 [8 konferencji i in.], w zb.: *Studia Sienkiewiczowskie* t. 8. Lub. 2008 s. 531-543 (101). – Z. Mokranowska: Sosnowieckie Spotkania Sienkiewiczowskie – próba bilansu, w zb.: *Studia Sienkiewiczowskie* t. 8. Lub. 2008 s. 489-501 (101). – Apel [w sprawie pomnika Sienkiewicza w Kielcach], w: *Studia Sienkiewiczowskie* t.7. Lub. 2007 s. 485-486 (100). – Ogólnopolskie Spotkania Sienkiewiczowskie. Kwiecień/listopad 2007. „H. Sienkiewicz i współczesność?”; „Sienkiewicz, edukacja narodowa, historia, współczesność?”; Sienkiewicz, powieść, historia”; „Sienkiewicz i tradycje polskiego patriotyzmu”; „H. Sienkiewicz i klasycy literatury narodowej w współczesnej edukacji szkolnej. Wokół kanonu lektur szkolnych”. Spraw.: H. Ludorowska: Ogólnopolskie Spotkania Sienkiewiczowskie 2007, w zb.: *Studia Sienkiewiczowskie* t. 7 s. 487-498 (100). – Ogólnopolskie Spotkania Sienkiewiczowskie. Maj/listopad 2008. „W kręgu biografii H. Sienkiewicza”; „H. Sienkiewicz, tradycje rodowe, kultura, film”; „H. Sienkiewicz, W. Czachórski, Grabowiec”; „H. Sienkiewicz – współtwórca odrodzonej Polski”; „Odrodzona z Sienkiewiczowskiego ducha”. Spraw. w zb.: *Studia Sienkiewiczowskie* t. 8 Lub. 2008 s. 531-543 (101). – L.L. [Leszek Ludorowski]: Ogólnopolskie Spotkania Sienkiewiczowskie. Wrzesień/listopad 2009. „W kręgu biografii i twórczości H. Sienkiewicza”; „W kręgu recepcji H. Sienkiewicza”; H. Sienkiewicz i współczesność”;

„H. Sienkiewicz a Kresy”; „W kręgu Sienkiewiczowskiej biografistyki”. Spraw. w zb.: *Studia Sienkiewiczowskie* t. 9. Lub. 2009 s. 593-603 (102).

593. Pomniki - szkoły im. H. Sienkiewicza. *Rzeczpospolita*, Warsz. 1927 nr 248. – *Expr. Wiecz.* 1988 nr 103 s. 5. – (wot) [W. Tymowski], *Echo Dnia* 1988 nr. 89 s. 1-2; *Przemiany*, Kiel. 1988 nr 6 s. 47. – (toms.), *Tyg. Siedl.* 1988 nr 21 s. 2 [Szk. Podst. nr 9 w Siedlcach]. – (a), *Wiad. Skiern.* 1988 nr 26 s. 3. – (MG) [M. Garbacz], *Gaz. Robotn.* 1989 nr 113 s. 5. – K. Karulak: Imię przechowam. *Głos Naucz.* 1996 nr 49 s. 8. – Ekslibris Dziewiątki. Szkoła nr 9 im. H. Sienkiewicza w Siedlcach. *Łomianki* 1996 s. 20. – T. Daszkiewicz:

Sienkiewiczowskie skojarzenia. Szkoła im. H. Sienkiewicza w Siedlcach [wykład 7.V.1998]. Siedlce/Warsz. 1998 s. 15. – A. Cybulski: Współpraca Muzeum [w Woli Okrzejskiej] ze szkołami, w: H. Sienkiewicz i jego twórczość w naszej pamięci. Warsz. 2000 s. 264-268 (81). – E. Gałczyńska: Zabawy z „Krzyżakami” [o krzyżówkach i konkursach dla uczniów]. *Korepetytor* 2004 nr 6. – D. Hirkowska: Relacje z XIII Ogólnopolskiego Zlotu Szkół Sienkiewiczowskich. Ziębice 2-5 czerwca 2005 r., w: *Studia Sienkiewiczowskie* t. 5. Lub. 2005 s. 255-267 (92). – H. Kulik: Krótka o Zespole Szkół im. H. Sienkiewicza w Grabowcu, w: *Studia Sienkiewiczowskie* t. 8. Lub. 2008 s. 503-514 (101).

SIENKIEWICZ W MEDIACH ELEKTRONICZNYCH*

594. Sienkiewicz - humorysta. Oprac. K. Zbi-
jewska. Teatr Małych Form Polskiego Radia;
rec.: [R. Taeding], *Dz. Pol.* 1967 nr 54 s. 8. –
A. Lisowska-Niepokólczycka: List Kniaziówny
do H. Sienkiewicza. Reż. N. Szydłowska. Teatr
Polskiego Radia. Studio Współczesne. Emisja
26 IX 1968 i nast. Rec.: S. Bądkowska, *Radio
i Telew.* 1968 nr 39. – B. Wachowicz: Jego Marie.
Widowisko o H. Sienkiewiczu w cyklu: Kobiety
ich życia. Reż. L. Wojciechowski. Programy Re-
dakcji Popularnonaukowej. Widowisko. Emisja
pr. II TVP, 5. V. 1971, i nast. Rec.: *Sl. Powsz.* 1971
nr 278; W. Orłowski, *Odgłosy* 1971 nr 49 s. 10;
S. Pawłowski, *Ekran* 1971 nr 23 s. 18. – Cykl tele-
wizyjny: Nasi współcześni. Henryk Sienkiewicz.
Emisja 3 IX 1971. – Obłegorek H. Sienkiewicza.
Film. Oprac. i reż. E. Pałczyński. WFO w Łodzi
1976; Rec., wyw.: A. W. Mikołajewski, *Odgłosy*
1976 nr 37 s. 8; *Dz. Popul.*, Łódź 1976 nr 191.
– E. Stocka-Kalinowska, H. Szof: Sienkiewicz.
Reż. W. Maciejewska. Teatr Polskiego Radia 14
XI 1976; 27 I 1977; toż: pr. II, 16 III 1984. –
Tryumf goryczy i sławy. Oprac. K. Kraśniewska,
reż. A. Zakrzewski. Emisja Polskie Radio pr. II

6. i 7. X. 1986. – Pan Sienkiewicz w Amery-
ce. Oprac. E. Marcinkowska, reż. S. Grotowska.
Emisja Polskie Radio pr. IV, 8 VIII 1986. – Wokół
H. Sienkiewicza. Oprac. E. Staniszevska. Emi-
sja Polskie Radio pr. IV 10 IX 1986. – Impresje
Sienkiewiczowskie (W 70-tą rocznicę śmierci).
Oprac. J. Ziółkowska. Emisja TVP pr. II 27 XII
1986. – Muzeum H. Sienkiewicza w Poznaniu.
Oprac. W. Wrońska. Emisja Polskie Radio pr.
IV, 28 VI 1988. – Z. Orszulska: Twoja przyjaźń
potrzebna mojej duszy (na podstawie listów Sien-
kiewicza i książki M. Kornilowiczówny). Cz. 1-3.
Reż. R. Bobrowska. Polskie Radio, 24-26 XII
1989 i nast. – „Larum grają”. Cz. 1-2. Film dok.,
konsultacja L. Ludorowski. TVP Lublin? 1996. –
Testament von Olszewskiego. TVP Polonia 2007.
– Noblista z Woli Okrzejskiej. TVP Lublin 2008.
– Z. Mokranowska: H. Sienkiewicz w internecie
(strony polskie), w zb.: *Studia Sienkiewiczow-
skie t. 7. Lub. 2007 s. 213-228 (100)*. – A. Ada-
mek-Świechowska: Adaptacja obrazkowa życia
pisarza. *Rzecz o Sienkiewiczu. Niedziela* 2012
nr 35 s. 45.

* Zob. też pod tytułami utworów w dziale TWÓRCZOŚĆ.

SIENKIEWICZ W PROGRAMACH SZKOLNYCH

595. A. Kuliczkowski: Zarys dziejów literatury polskiej. Na podstawie badań najnowszych pracowników. Do użytku szkolnego i podręcznego. Lwów 1880 s. 440, wyd. 4, Lwów 1884 s. 464-466 i wyd. nast. – Sz. Parasiewicz: Obrazki historyczne z „Potopu” H. Sienkiewicza [oprac. dla szkół i ludu]. Lwów 1888 s. 48; toż: Lwów 1891. – Sz. Parasiewicz: Obrazki pedagogiczne. Z pism H. Sienkiewicza. („Janko muzykant” w szkole). *Szkola*, Lwów 1899 s. 138-140. – Żelaziński, Dr.: H. Sienkiewicz, jego życie i dzieła. Szkic biograficzno-krytyczny. Treść wszystkich dzieł opracowana dla użytku młodzieży szkolnej. Stanisławów [1907] s. 44. – Objąsnienia i materiały do planu szkoły realnej ośmioklasowej ułożone przez Komisję Reformy Szkolnictwa Średniego w łonie Krakowskiego Koła Tow. Nauczycieli Szkół Wyższych. Wyd. 2. Lwów 1912 s. 11, 12, 16. – J. Zakrzewski: Sienkiewicz a szkoła. *Wych. w Domu i w Szkole* 1916 nr 10. – Zemská Školna Rada Česka [o usunięciu z bibliotek szkolnych powieści historycznych Sienkiewicza]. *Lidove Noviny*, Praha 1916 nr 239. – R. Zawiliński: Dzieła Sienkiewicza jako lektura szkolna. *Muzeum* 1917 s. 465-467. – T. Czapczyński: Metodyczny rozbiór powieści „Ogniem i mieczem” H. Sienkiewicza. Warsz. [1922] s. 235. Rec.: J. Gołąbek, *Prz. Pedag.* 1922 nr 4 s. 333; J. Krzyżanowski: Kilka słów w sprawie nauki o literaturze w szkole średniej. *Prz. Warsz.* 1923 t. 3 nr 22 s. 72-95; Z. Wasilewski: Sienkiewicz w szkole. *Gaz. Warsz.* 1922 nr 265, 267; Kronika. *Prz. Hum.* 1930 z. 4/5 s. 468. – M. Rybarski: Strona estetyczna w nauczaniu literatury pięknej w szkole średniej („Ogniem i mieczem” jako wzór kunsztu kompozycyjnego). *Prz. Hum.* 1922 s. 101-128. – I. Martiukówna: Rozbiór metodyczny w formie lekcji noweli H. Sienkiewicza „Latarnik”. *Szkola*, Lwów 1923 s. 150-156. – M. Wierziński: Współczesna literatura polska z wypisami (1863-1923). Pozn. 1923 s. 89-109. Rec.: A. Drogoszewski: Historia literatury polskiej. *Prz. Hum.* 1923 z. 4 s. 326-356; M. Kridl: Historia literatury polskiej. *Prz. Warsz.* 1924 t. 4 nr 37 s. 65-71. – K. Wojciechowski, S. Szober, B. Nawroczyński: Wskazówki metodyczne do programu gimnazjum państwowego. Język polski. (Gimnazjum wyższe, „Quo vadis” i „Ogniem i mieczem”). Warsz. 1923. Rec.: M. Szyjkowski: Literatura współczesna dla użytku szkół średnich. *Prz. Hum.* 1930 z. 4/5 s. 461-468. – W. Brandes: H. Sienkiewicz. Rozbiór utworów i opracowane tematy. Wypisy.... Warsz. 1924-1925. Z. 1. „Ogniem i mieczem” s. 64, z. 2. „Potop” s. 46. *Pomocnica Bibl. Szk.*, toż: Warsz. 1930 s. 94. – S. Szczepkowska: Słownik szkolny do „Ogniem i mieczem”. Lwów 1924 s. 51. – S. Świdwiński: O zastosowaniu słowników przy lekturze szkolnej „Ogniem i mieczem”. *Przyj. Szkoły* 1924 nr 18 s. 513-520. – A. Brzeczkowski: „Pan Wołodyjowski” H. Sienkiewicza. Geneza i tło historyczne, charakterystyki postaci, ocena i streszczenie utworu oraz tematy do ćwiczeń. Warsz. 1925 s. 61. *Charakterystyki Literackie* 26; toż wyd. 1928, 1935, 1937. – Z. Jętkiewiczowa, Z. Ślósarska: Pytania i zadania do analizy „Ogniem i mieczem”. Materiał dla klasy I gimnazjum wyższego. Warsz. 1925 s. 60; toż wyd. 2 1930. Rec.: M. Szyjkowski, *Prz. Hum.* 1930 z. 4/5 s. 461-468. – Z. Jętkiewiczowa, Z. Ślósarska: Pytania i zadania do sprawdzenia lektury domowej „Potopu” i „Pana Wołodyjowskiego” H. Sienkiewicza. Materiał do przerobienia na klasę 2 (5) gimn. wyższego. Warsz. 1925 s. 21. Rec.: *Prz. Hum.* 1930 z. 4/5. – J. K-lecki: „Ogniem i mieczem” H. Sienkiewicza. Geneza i cel powieści, tło historyczne, charakterystyki, streszczenia, ocena oraz pytania i tematy do ćwiczeń. Warsz. „Pomoc Szkolna” 1925 s. 93. *Charakterystyki Literackie* nr 24; toż wyd. 4 1930. – L.Z. Bandura: Rozbiór I rozdziału „Ogniem i mieczem”. *Przyj. Szkoły* 1926/1927 nr 16 s. 715-720. – M. Potworowska-Dmochowska: Upodobania literackie dzieci szkolnych (Na podstawie materiału zebranego drogą ankiety)

[m.in. „W pustyni i w puszczy”, Trylogia]. *Szk. Powsz.*, Warsz. 1926 s. 119-124, 221-229, 318-333. – E.B-s [I. Reniewiecka?], J. K-tecki: „Potop” H. Sienkiewicza. Geneza, tło historyczne, charakterystyki, streszczenia, tematy do ćwiczeń. Warsz. „Pomoc Szkolna” 1926 s. 135; toż 1928. – L. Bandura: „Janko Muzykant”. Rozbiór literacki w oddziale VII szkoły powszechnej. *Mies. Pedag.*, Cieszyn 1928 s. 17-19. – J. Minkiewicz: Słownik do „Ogniem i mieczem” wraz z wypracowaniem zadań. Lwów 1928 s. 109, il. – J. Gołąbek: Lektura „Ogniem i mieczem” w IV kl. gimnazjum. *Muzeum* 1929 s. 132-142. Rec.: T. Czapczyński: Metodyczny rozbiór powieści „Ogniem i mieczem”. *Prz. Hum.* 1930 z. 4/5. – Z. Jętkiewiczowa, Z. Ślósarska: Pytania i zadania sprawdzające lekturę domową ucznia w zakresie powieści polskiej XIX wieku („Krzyżacy”). Warsz. 1929 s. 9-17. – R. Skulski: Lektura Sienkiewicza w szkole średniej. *Muzeum* 1929 s. 183-194. Rec.: A. Kaznowski: H. Sienkiewicz „Ogniem i mieczem”. *Prz. Hum.* 1930 z. 4/5. – F.C.M.: „Trylogia” Sienkiewicza w szkole powszechnej. *Życie Szk.*, Włoc. 1929 nr 5; polem.: Wł. Horoch: O Trylogii Sienkiewicza słów parę. *Życie Szk.*, Włoc. 1930 nr 1. – W.St.: Kilka uwag na marginesie „Trylogii” Sienkiewicza w szkole średniej. *Praca Szk.*, Warsz. 1929 s. 148-150. – Pamiętnik II Ogólnopolskiego Zjazdu Polonistów w Krakowie 6 i 7 Czerwca 1930. Warsz. 1931. Rec.: A. Szczerbowski, *Polonista* 1930/1931 z. 5/6 s. 238-242. – S. Peliński: Lektura „Ogniem i mieczem” i „Pana Tadeusza” [referat wygłoszony na zjeździe Ogniska Metodycznego w Bydgoszczy 20 X 1932]. *Polonista* 1933 z. 1, 2 s. 7-14, 57-60 i odb., Warsz. 1933 s. 14. – W. Przeradzka-Radix: Korespondencja. Lektura podstawowa. [Przeciw lekturze „Ogniem i mieczem”]. *Wiad. Lit.* 1932 nr 40 s. 6. – J. Grodecki: Program nauczania języka polskiego w szkole średniej. Metody i wyniki. [Przeciw lekturze „Ogniem i mieczem” w kl. IV]. *Polonista* 1930 z. 4 s. 81-88. – M. Szykowski: Literatura współczesna dla użytku szkół średnich. Pozn. 1931. Rec.: A. Szczerbowski, *Ruch Lit.* 1931 nr 7 s. 221-224. – J. Biernacka: „Ogniem i mieczem” w trzydziestu godzinach lekcyjnych. *Polonista* 1931/1932 z. 1/2 s. 11-15. – W. Kwasowska: Kółko literackie [o zainteresowaniu twórczością Sienkiewicza]. *Polonista* 1931/1932 z. 5 s. 178-180. – F. Bielak: „Ogniem i mieczem” czy „Potop”? *Polonista* 1933 z. 3 s. 101-105. – Rocznicą śmierci Sienkiewicza dniem oświaty pozaszkolnej. *Nowy Kur.*, Pozn. 1932 nr 236. – Precz z Sienkiewiczem. *Il. Kur. Codz.* 1933 nr 163. – Usunąć ze szkół lekturę Sienkiewicza.

Gaz. Warsz. 1933 nr 180. – W obronie „wygnanego” Sienkiewicza. *Il. Kur. Codz.* 1933 nr 252. – T. [L. Tomanek?]: Pod fałszywą flagą. Banicja „Ogniem i mieczem” ze szkół podważa zasadę wychowania państwowego. *Il. Kur. Codz.* 1933 nr 248. – Precz z Sienkiewiczem. *Kur. Pozn.* 1933 nr 273. – L.T. [L. Tomanek]: Sienkiewicz banitą, Krasieński i Słowacki na indeksie. Potop... doktrynerskich pomysłów w programie szkolnym. *Il. Kur. Codz.* 1933 nr 353. – L. Skoczylas: Walka o lekturę dzieł H. Sienkiewicza w szkole średniej. *Głos Nar.*, Krak. 1933 nr 240. – r.k.: „Trylogia” Sienkiewicza a współczesna młodzież polska. *Kur. Zach.*, Sosn. 1933 nr 334. – Usunąć Sienkiewicza! Tak wołał urzędnik Ministerstwa Oświaty [...] w Lwowie. *Śl. Pom.*, Toruń 1933 nr 136. – Em-es: Filister gnębi Sienkiewicza. *Głos, Pozn.* 1934 nr 2. – W.T.: Jeszcze o „Trylogii” i lekturze młodzieżowej. *Kur. Zach.*, Sosn. 1934 nr 13. – Ćw. [K. Ćwierki]: Uwagi. Skreślenie „Krzyżaków” [z lektur szkolnych ze względów politycznych]. *Kur. Zach.*, Sosn. 1934 nr 66. – J. Menzel: Uwagi dydaktyczne. *Przyj. Szkoły* 1934 nr 4. – G. Reicher-Thonowa: Jak rozpoczęłam pracę w kl. I gimnazjum nowego typu [omówienie „Wspomnienia z Maripozy”]. *Polonista* 1934 s. 23-32. – Sienkiewicz w szkole. *Gaz. Warsz.* 1934 nr 97. – Jak jest istotnie i będzie z Sienkiewiczem w szkołach? *Gaz. Warsz.* 1934 nr 107. – Z. Wasilewski: Na widowni. (Komunikat Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego w sprawie rzekomego usunięcia dzieł Sienkiewicza z lektury szkolnej). *Mysł Nar.* 1934 nr 17 s. 250-251. – Ankieta w sprawie Sienkiewicza; Lektura Sienkiewicza w szkołach; Jak jest istotnie i będzie z Sienkiewiczem w szkołach. *Śl. Pom.*, Toruń 1934 nr 69, 83, 88. – W sprawie dzieł Sienkiewicza w szkole. *Ziemia Radom.* 1934 nr 83. – J. Wagnerówna: Nauczanie języka polskiego w wyższych klasach szkoły powszechnej (o opracowaniu „Janka Muzykanta”), w: III Kongres Pedagogiczny Związku Nauczycielstwa Polskiego. Warsz. 1934 s. 418. – Sienkiewicz przy narodzie. *Kur. Powsz.*, Krak. 1934 nr 12. – Walka z Sienkiewiczem. *Nowy Kur.* 1934 nr 45. – Dzieła Sienkiewicza są nadal obowiązującą lekturą. Komunikat Min. Wyzn. Rel. i Ośw. Publ. *Dz. Pozn.* 1934 nr 83. – Dzieła Sienkiewicza w szkołach (wyjaśnienie Ministerstwa Oświaty). *Nowy Kur.* 1934 nr 83. – S. Szuman: Spór o Sienkiewicza z punktu widzenia psychologii. *Przyj. Szkoły* 1934 nr 4 s. 149-152; toż: *Gaz. Pol.* 1934 nr 34. 1936. – Sienkiewicz wraca do szkół (Likwidowanie „kulturbolszewizmu” Jędrzejewiczów i Mandelbaum-Drzewieckiego). *Śl. Pom.*, Toruń 1936 nr 288. – „Potop” wraca jako lektura do gimna-

zjów. *Il. Kur. Codz.* 1936 z 9. XII. – S. Przyboś: Przewodnik metodyczny do podręcznika Juliusza Balickiego i Stanisława Maykowskiego „Mówią wieki” dla I klasy gimnazjalnej [m.in. nowele H. Sienkiewicza]. Lwów 1937. – H. Spoczyńska: Możliwości organizowania ćwiczeń w pisaniu w liceum ogólnokształcącym. *Polonista* 1937 z. 4 s. 105. – W. Szyszkowski: Program języka polskiego w gimnazjum w świetle czteroletniego doświadczenia. *Polonista* 1938 z. 1 s. 3-13. – J.Z. Jakubowski: Uwagi na temat lektur języka polskiego w gimnazjach. *Prace Polonist.* 1938 ser. 2 s. 435-447. – M. Kędzior: Ilustracja jako pomoc w nauczaniu języka polskiego. *Muzeum* 1938 z. 1 s. 18-31.

596. Z. Makowiecka: Młodzież o Sienkiewiczu. *Książka i Kult.* 1946 nr 7/9 s. 9-10. – Konспект na opracowanie lektury pt. „Janko Muzykant”. *Pobudka* 1950 nr 5 s. 42-43. – A. Hajdukowa: Interpretacja ideowo-artystyczna noweli H. Sienkiewicza pt. „Janko Muzykant” w klasie V. *Polonistyka* 1954 nr 4 s. 25-29. – Z. Makuszkowa: Analiza ideowo-artystyczna noweli H. Sienkiewicza „Sachem” w klasie VIII. *Polonistyka* 1954 nr 6 s. 14-18. – Z. Makuszkowa: „Latarnik” H. Sienkiewicza. *Polonistyka* 1955 nr 6 s. 52-54. – P. Kubicka: 10 tematów lekcyjnych do lektury „Krzyżaków” Sienkiewicza; S. Zieniukowa: Dwie godziny lekcyjne „Krzyżaków” Sienkiewicza, w zb.: Materiały pomocnicze do nauki języka polskiego. Red. J. Szusztowa. Gdań. 1960. – A. Major: Jak opracowałem „Krzyżaków” w klasie VIII. *Polonistyka* 1966 nr 2 s. 15-19. – W.W. Witkowski: Powieść Sienkiewicza w tajnym nauczaniu. *Stolica* 1966 nr 50 s. 7. – L. Forczek: Ślady H. Sienkiewicza w szkole galicyjskiej (W świetle urzędowych sprawozdań szkół średnich). *Rocz. Wych. Szk. Pedag. w Rzesz. (Nauki Hum.)* 1966 z. 3 (5) s. 83-110. – S. Bortnowski: Prus i Sienkiewicz w zgodzie z programem. *Jęz. Pol. (Biul. dla szkół średnich)*. Kiel. 1968 nr 4 s. 36-51, też w: Na tropach szkolnej polonistyki. Truizmy, sugestie, polemiki. Warsz. 1969. – W. Ślodkowski: Z dziejów recepcji szkolnej dzieł H. Sienkiewicza. *Prz. Hist.-Ośw.* 1970 nr 1 s. 38-53. – (zj) [Z. Jastrzębski]: Twórca „Trylogii” żyje w sercach młodzieży. *Dz. Wiecz.* 1972 nr 107. – (g) [L. Gzella]: Piękna szkoła im. H. Sienkiewicza w Woli Okrzejskiej. *Kur. Lub.* 1971 nr 109 s. 1-2. – Lektury obowiązkowe. Szkice, eseje, felietony na temat lektur szkolnych. Red. S. Balbus i W. Maciąg. Wroc. 1973 s. 269-283. – M. Chmielewska: „Potop” H. Sienkiewicza. *Wych. Ojczys.*, Londyn 1978 nr 2/3 s. 18-19. – J. Kawałek, Z. Sibiga: „Latarnik” H. Sienkiewicza na lekcjach języka polskiego. *Rocz. Nauk.-*

Dydakt., Rzesz. 1978 s. 61-76. – W. Żotkiewicz: O fenomenie pewnej lektury (Z notatnika polonisty). *Motywy* 1979 nr 6. – S. Bortnowski: „Potop” w opinii uczniów szkół średnich, w zb.: Z teorii i praktyki dydaktycznej jęz. polskiego. Red. J. Kram, E. Polański. Katow. 1980 *Prace Nauk. Uniw. Śląskiego*. – L. Forczek: Patriotyczna lekcja historii w szkole galicyjskiej (Casus: „Trylogia” H. Sienkiewicza). *Rocz. Nauk.-Dydakt.*, Rzesz. 1980 z. 46. *Fil. Pol.* s. 71-95.

597. S. Bortnowski: Wzorce odczytań „Potopu” w szkole, czyli przeciw Tradycji. *Polonistyka* 1981 nr 1 s. 18-30. – S. Oprawska: „Latarnik” H. Sienkiewicza jako lektura na poziomie „A”. *Wych. Ojcz.*, Londyn 1981 nr 4 s. 18-19. – Z. Sibiga: Literacki obraz średniowiecza a kształtowanie świadomości historycznej uczniów („Krzyżacy” H. Sienkiewicza). *Rocz. Nauk.-Dydakt.*, Rzesz. 1981 z. 48 s. 227-242. – M. Denisow: Propozycje tematów do powieści H. Sienkiewicza „Quo vadis”. *Probl. Oświaty*, Kalisz 1982 nr 1 s. 68-71. – J. Lisik: Moje doświadczenia w korzystaniu z filmu fabularnego na lekcjach jęz. polskiego (na przykładzie „W pustyni i w puszczy”). *Polonistyka* 1982 nr 5 s. 370-376. – S. Bortnowski: Lekcje „Potopu” H. Sienkiewicza w świetle notatek ucznów, w zb.: Dydaktyka literatury polskiej i języka polskiego. Red. J. Kowalikowa. Krak. 1982 nr 616. *Prace Hist.-lit.* z. 44. – K. Masłoń: Sprawdzian z „Potopu”. *Razem* 1984 nr 17 s. 15. – T. Patrzalek: H. Sienkiewicz: „Latarnik”, w zb.: Zadania do lektury kl. VII-VIII. Materiały dla nauczycieli. Red. T. Patrzalek i G. Wichary. Wroc. 1984. – S. Bortnowski: Mityczny? analityczny?? styl odbioru „Potopu” H. Sienkiewicza w szkole, w zb.: Trylogia... Lub. 1985 (63). – H. Kosętka: Trylogia H. Sienkiewicza w szkole Polski Odrodzonej, w zb.: Trylogia... Lub. 1985 (63). – T. Zienkiewicz: H. Sienkiewicz na Warmii i Mazurach, w zb.: Treści regionalne w nauczaniu języka polskiego na Warmii i Mazurach. Olsztyn 1985. – Zadania do lektury dla klas IV-VI [Nowele Sienkiewicza]. Praca zbior. Red. T. Patrzalek i G. Wichary. Warsz. 1985 s. 175. – A. Grochulska: Ocena wartości „Potopu” H. Sienkiewicza przez współczesną młodzież szkolną. *Polonistyka* 1986 nr 9 s. 689-698. – E. Pieczonka: Epos narodowy czy western [„Potop”]. *Polonistyka* 1986 nr 9 s. 681-689. – S. Bortnowski: Sienkiewicz wielki, Sienkiewicz mały, w zb.: Język polski. Materiały metodyczne dla nauczycieli szkół ponadpodstawowych. Cz. 5. Bielsko-Biała 1987. – S. Bortnowski: „Potop” w szkole. Odbiór powieści. Wnioski dydaktyczne. Warsz. 1988 s. 174. – K. Denek: Rola krajoznawstwa i turystyki w integracji wiedzy z literatury z innymi dyscy-

plinami naukowymi. *Dydak. Lit.*, Ziel. Góra 1987 s. 29-49. – K. Korybut-Płonka: „Potop” H. Sienkiewicza i J. Hoffmana na lekcjach jęz. polskiego, w zb.: *Język polski. Materiały metodyczne dla nauczycieli szkół ponadpodstawowych*. Cz. 5. Bielsko-Biała 1987. – Z. Książczak: „Krzyżacy” H. Sienkiewicza w odbiorze uczniowskim. *Polonistyka* 1988 nr 10 s. 775-780. – B. Kulka: Sienkiewicz w programach i podręcznikach dla szkół średnich przed rokiem 1918. *Dydakt. Lit.* 1989 s. 53-84 [streszcz. ang.]. – A. Rohatyna [F. Nieckuła]: Ku nadwątleniu serc, w zb.: *Do współczesności. Materiały pomocnicze do uczenia języka polskiego w klasie maturalnej*. Red. J. Żernicki [T. Patrzalek]. (Głosariusz 5). Wroc. Inicjatywa Wyd. Aspekt, Wroc. 1989. – A. Maciewicz: H. Sienkiewicz. Trylogia, w zb.: *Zadania do lektury dla klasy I liceum i technikum*. Red. G. Wichary i T. Patrzalek. Wroc. 1989. – A. Patrzalek: H. Sienkiewicza „Quo vadis”, w zb.: *Zadania do lektury dla klasy I szkoły średniej*. Red. T. Patrzalek i G. Wichary. Warsz. 1989. – B. Pękala: Twórczość H. Sienkiewicza w powojennych programach licealnych: 1945-1966 (próba rekonstruksji), w zb.: *Z Sienkiewiczem po Mazowszu*. Płock 1990 s. 239-255 (65). – M. Łojek: Twórczość H. Sienkiewicza w tematach wypracowań uczniów Galicji. *Z Teor. Prakt. Jęz. Pol. UŚI*. 1990 t. 10 s. 65-83. – M. Łojek: H. Sienkiewicz w podręcznikach uczniów gimnazjalnych w latach 1880-1918, w zb.: *H. Sienkiewicz, twórczość i recepcja*. Lub. 1991 s. 313-333 (67). – W. Solecki: H. Sienkiewicz. Nowele. Warsz. 1991 s. 38. *Przewodnik po lekturach*. – L. Sudakiewicz: H. Sienkiewicz. Nowle. Warsz. 1991 s. 30. *Bibl.-czka Powtórzeń*. – A. Rosa: Badania diagnostyczne jako podstawa projektowania tekstów sterujących lekturą (na przykładzie „Sachema” H. Sienkiewicza). *Dydak. Lit.* 1992 t. 13 s. 65-86. – G. Skotnicka: Trylogia H. Sienkiewicza jako lektura szkolna, w zb.: *Nowe stulecie trójcy powieściopisarzy*. Warsz. 1992 s. 251-264. – M. Łojek: „Pan Wołodyjowski” H. Sienkiewicza w edukacji uczniów szkół średnich w okresie niewoli, w zb.: *Polska powieść XIX i XX w*. Lub. 1993 s. 87-97 (70). – B. Pękala: Usytuowanie twórczości H. Sienkiewicza w licealnych programach jęz. polskiego w latach 1945-1990. *Zesz. Nauk. WSP Bydg., Stud. Filol. z. 36* [1994] s. 163-181. – B. Czernek: Czytanie ‘panoramyczne’. „Krzyżacy” H. Sienkiewicza, tekst i konteksty. Pomysł lekcji. *Ojcz. Polszcz.* 1995 nr 1. – To co pisał, pisał dla nas, dla mnie. [Wypracowania uczniów III Liceum Ogóln. we Wrocławiu na temat „Mój Sienkiewicz”]. *Wiad. Kult.* 1996 nr 43 s. 11. – J. Szocki: Utwory H. Sienkiewicza w recepcji szkolnej (okres

międzywojenny i współczesność). *Prz. Hum.* 1996 nr 6 s. 115-118. – J. Inglot: Poznać Sienkiewicza. Przewodnik literacki dla uczniów szkół podstawowych i średnich. Wroc. 1997 s. 123. – J. Szocki: Sienkiewicz w szkole. *Guliwer* 1997 nr 4 s. 51-53. – Sienkiewiczowski exlibris szkolny. Warsz.-Łomianki 1997 s. 15, il. – B. Kulka: Literatura dla dzieci i młodzieży w edukacji szkolnej z lat 1864-1918, w zb.: *W kręgu arcydzieł literatury młodzieżowej. Interpretacje - przekłady - adaptacje*. Red. L. Ludorowski. Lub. 1998. *Litteraria Lublinensia XII* s. 285-299. – Projekt systemu doskonalenia nauczycieli w mieście i gminie Orzysz (H. Sienkiewicz...). *Dydak. Szk.* 1998 nr 10 s. 21-27.

598. R. Lolo: „Ogniem i mieczem”. (Uwagi nad wykorzystaniem filmu i książki na lekcjach historii w gimnazjum i liceum). *Wiad. Hist.* 2001 nr 3 s. 169-173. – B. Buczek: Przygotowanie ucznia do egzaminu dojrzałości z jęz. polskiego czyli o ukierunkowanej analizie i interpretacji tekstu epickiego. Na przykładzie „Quo vadis?” H. Sienkiewicza. *Doradca* 2002 nr 28. – B. Jakubowska: W życiu najważniejsze jest... Dyskutujemy o postawach wobec życia na podstawie utworów literackich: „Latarnik”. *Korepetytor* 2002 nr 1. – B. Partyka: „Nie porzucaj nadzieje...” [Materiały pomocnicze dla szkół dot. „W pustyni i w puszczy”]. *Guliwer* 2002 nr 2 s. 70-73. – E.D. Borska: Na ratunek panu Michałowi. *Jęz. Pol. w Gimnaz.* 2002/2003 nr 2. – J. Chomacka: Dlaczego chrześcijaństwo rozwinęło „triumfalny sztandar Krzyża na ruinach Kapitoliu”? Na podstawie powieści „Quo vadis?” H. Sienkiewicza [konspekt lekcji]. *Jęz. Pol. w Gimnaz.* 2002/2003 nr 1; toż: *Doradca* 2002 nr 29. – S. Bortnowski: Czytać czy oglądać Trylogię H. Sienkiewicza? Cztery modele rozwiązań. *Zesz. Szk. Eduk. Hum.* 2003 nr 3. – H. Kosętko: Sienkiewiczowskie utwory w lekturze szkolnej dwudziestolecia międzywojennego, w zb.: *Na przelomie wieków. Studia i szkice ...* Red. W. Hendzel i P. Obrączka. Opole 2003 s. 75-80. – U. Zdrojewska-Bielawska: Niezwykle przygody Zbyszka z Bogdańca (scenariusz lekcji). *Nowa Szk.* 2003 nr 3. – M. Białek: Nowe pomysły na „stare” lektury. Propozycje cyklu lekcji poświęconych omówieniu powieści „Krzyżacy” H. Sienkiewicza. *Jęz. Pol. w Gimn.* 2003/2004 nr 2. – A. Glejzer: Dobroć - to jedyny skarb niewyczerpany. Prawdy w „Bajce” H. Sienkiewicza. *Uczymy się pracować w zespołach*. *Jęz. Pol. w Szk.*, IV-VI. 2003/2004 nr 2. – B. Groniek: Ze Zbaraża widać Rzym, czyli o kulturowej tożsamości Longinusa Podbięty. *Jęz. Pol. w Lic.* 2003/2004 nr 3. – E. Kiriła: Wieje wiatr historii czyli co o „Krzyżakach” H. Sienkiewicza wie-

dzieć powinniśmy. *Jęz. Pol. w Gimn.* 2003/2004 nr 2. – B. Kozielska: Szczęściarz czy bohater? Czternastoletni Polak, Staś Tarkowski na pierwszych stronach europejskich gazet. Propozycja metodyczna. *Jęz. Pol. w Szk.*, IV-VI. 2003/2004 nr 2. – B. Bizon: „Ogniem i mieczem”. *Victor Gimn.* 2004 nr 4. – E. Bukowska: Wędrujemy z głową... po górach [lekcja oparta na fragmencie „Tej trzeciej”]. *Gaz. Szk.* 2004 nr 10. – M. Jedliczko-Malik: Czy istnieją dwie wersje „Janka Muzykanta”? Sienkiewicz kontra ściagi. *Zesz. Szk. Eduk. Hum.* 2004 nr 1. – A. Wojnowska: Gombrowicza sąd nad Sienkiewiczem. Spór o zadania literatury (scenariusz lekcji). *Zesz. Szk. Eduk. Hum.* 2004 nr 4. – M. Wojtał, współpr. T. Bożym, M. Szubińska: „Rodzina Połanieckich” H. Sienkiewicza w ocenie uczniów Liceum Ogólnokształcącego im. M. Konopnickiej w Milanowie, oprac.... w zb.: *Studia Sienkiewiczowskie t. 4.* Lub. 2004 s. 367-370 (90). – H. Marek, A. Moździerz: Sprawdzian z lektury „Ogniem i mieczem” H. Sienkiewicza. *Jęz. Pol. w Gimn.* 2004/2005 nr 2. – B. Surdej: Krzyżacki turniej. *Jęz. Pol. w Gimn.* 2004/2005 nr 2.

599. B. Bizon: Hektor Kamieniecki ... literacka legenda; Spotkanie z książką. *Victor Gimn.* 2005 nr 7, 9. – S. Bortnowski: Od czytelniczego tryumfu do wygnania (szkolny odbiór „Potopu” H. Sienkiewicza), w zb.: *W kręgu literatury i języka.* Piotrk. 2005 s. 123-134. – B. Galiniak, B. Grzywacz, I. Pędziwiatr: Życie i twórczość H. Sienkiewicza (w setną rocznicę otrzymania literackiej nagrody Nobla). Konkurs przeznaczony dla uczniów gimnazjum. *Bibl. w Szk.* 2005 nr 11. – R. Jarecka: Odpowiedzialny czy nieodpowiedzialny? Bohater „Latarnika” H. Sienkiewicza. *Victor Gimn.* 2005 nr 23. – M. Maciak: Krzyżacy. *Victor Gimn.* 2005 nr 3. – G. Wiśniewski: Uczta u Nerona [scenariusz lekcji]. *Wszystko dla Szk.* 2005 nr 7-8. – I. Zdunek: Tło historyczne i geograficzne lektury „Ogniem i mieczem” [lekcja jęz. pol.]. *Wszystko dla Szk.* 2005 nr 12. – Dlaczego Sienkiewicz? Oprac. J. Józwiak, K. Szczęśniak. Zespół Szkół im. H. Sienkiewicza w Wojcieszowie. Towarzystwo Przyjaciół Wojcieszkowa. 2005 s. 53. – A. Adamek-Świechowska: Wobec drażliwej kwestii „A propos Sienkiewicza...”. *Nad Odrą* 2006 nr 9/10 s. 9-11. – B. Bielecka: Krzyżówka Sienkiewiczowska [konkursy w szkole]. *Bibl. w Szk.* 2006 nr 4. – E. Bielenda: Sienkiewiczowskie łamigłówki. *Porad. Bibliotek.* 2006 nr 5. – M. Dadacz: Dla pokrzepienia serc [Konferencja Sienkiewiczowska „Przez Ojczyznę do ludzkości”. Biała Podl. 13-24.IV. 2006]. *Gościniec Biały* 2006 nr 4. – K. Droga: Agata zdaje maturę: tematy z Sienkiewicza. *Cogito* 2006 nr

2, dod. – Z. Pietrasik: Pojedynek Gombrowicza z Sienkiewiczem [o lekturach szkolnych]. *Polityka* 2006 nr 41 s. 68-71.

– Sienkiewicz dzisiaj. [Materiały z konferencji w dn. 15. XI. 2006 w Bibl. Pedag. w Białej Podlaskiej]. Red. D. Bojarczuk-Dziurda. Biała Podl. 2007 s. 54 (96).

Tu m. in.: Analiza wypożyczeń książek H. Sienkiewicza [z 2 publicznych bibliotek podlaskich w latach 1983-2006]. Oprac.: E. Kozuchowska, M. Sawczuk, A. Mikiciuk, N. Wachowiec; J. Mirończuk: Analiza czytelnictwa Sienkiewicza na podstawie badań przeprowadzonych w bibliotekach szkolnych; M. Mikiciuk: Analiza czytelnictwa dzieł H. Sienkiewicza w liceum ogólnokształcącym; M. Sprzętczak: Lektura dzieł H. Sienkiewicza jako droga do otwierania/zamykania rozgałęzień umysłowych młodzieży; M. Paszkowska: Czy współczesna młodzież może lubić Sienkiewicza?; M. Denko: H. Sienkiewicz. 1846-1916. Zestawienie bibliograficzne. Zbiory audiowizualne. Artykuły z czasopism [dot. głównie lektur szkolnych w zbiorach Bibl. Pedag. w Białej Podlaskiej].

– M. Ibek-Mocniak: Jak i po co czytać z dziećmi „W pustyni i w puszczy” H. Sienkiewicza. *Nowa Poliszczyna* 2007 nr 2 s. 15-25. – M. Kawa: Wątki Sienkiewiczowskie w batalii o kanon lektur szkolnych w 2007 roku, w zb.: *Studia Sienkiewiczowskie t. 7.* Lub. 2007 s. 457-470 (100). – K. Koc: Czy Kali może być „Inny” czyli „W pustyni i w puszczy” w szkole. *Polonistyka* 2007 nr 8 s. 45-52. – H. Ludorowska: H. Sienkiewicz i klasyki literatury narodowej we współczesnej edukacji szkolnej. Wokół kanonu lektur szkolnych. Ogólnopolskie Spotkania Sienkiewiczowskie 2007, w zb.: *Studia Sienkiewiczowskie t. 7.* s. 497-498 (100). – K.M. Sadło: Lekcje patriotyzmu 2007, w zb.: *Studia Sienkiewiczowskie t. 7.* Lub. 2007 s. 445-455 (100). – Czytajmy Sienkiewicza i klasyków! Rozmowa z prof. dr hab. Lechem Ludorowskim, prezesem Tow. im. H. Sienkiewicza w Lublinie. *Nad Odrą*, 2007 nr 7/8, przedr. poszerzony w zb.: *Studia Sienkiewiczowskie t. 7.* Lub. 2007 s. 473-484 (100). – Czytanie Sienkiewicza w szkole (Dyskusja). G. Czetwertyńska: Lekcja Sienkiewiczowska. A. Wojciechowska, B. Strycharczyk: Scenariusz lekcji „Czytamy Sienkiewicza”, w zb.: *Po co Sienkiewicz.* Aneks I. Warsz. 2007 s. 353-373 (95). – Z. Miszczak: Wydawnictwa brykowe - zmierzch czytelnictwa - „uciążliwy” Sienkiewicz - dezintegracja szkolnej polonistyki, w zb.: *Studia Sienkiewiczowskie t. 8.* Lub. 2008 s. 443-471 (101). – M. Wróblewski: Co młodzi wiedzą o Sienkiewiczu?, w zb.: *Sienkiewicz dzisiaj.*

Formy (nie)obecności. Toruń 2010 s. 195-205 (102b). – A. Adamek-Świechowska: „Skazy, zadry i szczyby”. Media w sporze o Sienkiewicza w kanonie szkolnym; W walce o pryncypia. Media... w zb.: Media - czwarta władza? Red. M. Gołda-Sobczak i in. T. II. Pozn.-Opole 2011 s. 305-322, t. III cz. 2 s. 23-34. – M. Chrobak:

O wartości pedagogicznej i edukacyjnej „W pustyni i w puszczy” z perspektywy krytyki tematycznej, w zb.: Wokół „W pustyni i w puszczy”. Krak. 2012 (102c). – T. Goździejewska: 15 lat przyjaźni z Patronem [Praca zbiorowa Zespołu Szkół im. H. Sienkiewicza w Grabowcu]. Grabowiec - Zamość 2013 s. 121, il.

MATERIAŁY

---

* Część poniżej podanych zapisów znajduje się także w działach twórczości i biograficznym.

<http://rcin.org.pl>

WYWIADY Z SIENKIEWICZEM

600. G. Smólski: Z Kaltenleutgeben. Odwiedziny u Sienkiewicza, d. 18 czerwca. *Kur. Codz.* 1887 nr 169; przedr. w: J. Krzyżanowski: H. Sienkiewicz... Warsz. 1956 s. 142-144 (1). – W. Karczewski: Z Kaltenleutgeben [o rozmowie z Pisarzem]. *Kraj*, Petersb. 1890 nr 21. – U G. Sienkiewicza. (Interwju S.P.). *Odiesskij Listok* 1893 nr 272 z 22.X.; spraw. i noty: Co słyhać nowego. *Kur. Por.*, Warsz. 1893 nr 308; Interview z Sienkiewiczem. *Czas* 1893 nr 255. – Wierzbęta [K. Waliszewski]: Interview z Sienkiewiczem. *Gaz. Nar.*, Lwów 1894 nr 330. – Wierzbęta [K. Waliszewski?]: Wycieczka do Sienkiewicza. *Kraj*, Petersb. 1894 nr 49. – Co słyhać nowego. Rozmowa Sienkiewicza z Prusem [Anegdota]. *Kur. Por.*, Warsz. 1895 nr 67. – Wer. [A. Skrzynecki]: Światła i cienie [o wywiadzie, w którym pisarz obiecał powieść dla *Wędrowca*]. *Wędrowiec* 1895 nr 47. – O pomnik Mickiewicza [w Krakowie, wg. proj. T. Rygiera/Riegera]. *Słowo*, Warsz. 1895 nr 28 s. 1; przedr. *Gaz. Nar.* 1895 nr 62; *Dz. Pozn.* 1895 nr 55. – U H. Sienkiewicza [wg wiedeńskiego *Tageblatt*]. *Kraj*, Petersb. 1896 nr 41, *Dział Lit.-Artyst.* s. 154. – H.L. [H. Lubiński]: Interview z Sienkiewiczem. *Gon. Łódź.* 1898 nr 7; toż: *Polonia w Ameryce* 1898 nr 21; spraw.: Kronika literacka. *Kraj*, Petersb. 1898 nr 8, *Dział Liter.-Artyst.* s. 92. – U Sienkiewicza [przedr. z *Równości*]. *Gaz. Nar.*, Lwów 1898 nr 346. – Marius [G. Smólski]: U H. Sienkiewicza. *Kraj*, Petersb. 1899 nr 3; toż: *Prz. Polit. Spół. i Lit.* 1899 nr 26; tłum. na niem. *Politik*, Praha 1899 [inf. *Kraj*, Petersb. 1899 nr 15 s. 38]. – Rozmowa z Sienkiewiczem. *Dz. Pol.*, Lwów 1899 nr 31. – Ze Lwowa [wywiad K. Gubrynowicza]. *Kur. Por.*, Warsz. 1900 nr 120. – Notatki literackie [wyw. udzielony paryskiemu koresp. *Daily News*]. *Kraj*, Petersb. 1901 nr 13, dod. *Życie i Szt.* s. 157-158. – Interview [dot. wytoczenia procesu

wydawcom angielskim]. *Gaz. Pol.*, Warsz. 1900 nr 93. – K. Hulewicz: Interview z Sienkiewiczem [fragm. wyw. w *L'Illustration*]. *Kur. Pozn.* 1901 nr 25. – Luis E. van Norman: A visit to H. Sienkiewicz. *Outlook* 1901 t. 68 nr 14 s. 823-832. – J.G.: Chez l'auteur de „Quo vadis?”. *La Patrie* 1901 z 5 IV. – D. [A. Darowski]: Interview z Sienkiewiczem na Riwierze, 3.IV.1901. *Gaz. Lw.* 1901 nr 80. – Rom. [A. Darowski]: Sienkiewicz na Riwierze. *Kur. Warsz.* 1901 nr 109. – Jak powstało „Quo vadis?” (wypowiedzi autora). *Gaz. Tor.* 1901 nr 73. – Rolnik u Sienkiewicza. *Gaz. Pol.*, Chicago 1901 nr 18. – U Sienkiewicza. *Sport* 1901 nr 13, 15. – Dziennik włoski „Progresso Italo-Americano” [wyw. udzielony Marii Rygier]. *Tyż. Śl. Pol.* 1902 nr 20. – K. Ldow: Biesieda s G. Sienkiewiczem (Na bieriegach Wisły). *Birżewyje Wiedomosti*, SPetersb. 1905 z 31 III; przedr. tłum. pt.: Rozmowa z Sienkiewiczem. *Dz. Pol.*, Lwów 1905 nr 183; toż: *Zgoda*, Chicago 1905 nr 18; Interview z Sienkiewiczem. *Głos Nar.* 1905 nr 109; Wywiad u Sienkiewicza. *Kur. Warsz.* 1905 nr 108; Rozmowa z Sienkiewiczem. *Nowa Ref.*, Krak. 1905 nr 90. – Wszyscy się zgadzają na jedno [wywiad o stosunkach szkolnych]. *Bies. Lit.* 1905 nr 16 s. 273; Rozmowa z Sienkiewiczem. *Gaz. Pol.*, Chicago 1905 nr 19. – Interview z Sienkiewiczem [wywiad dla turyńskiego pisma *Momento*]. *Dz. Pozn.* 1905 nr 238; *Gaz. Pol.* 1905 nr 273 z 17 X; *Stockholms Dagblad* 1905 z 10 XII; *Berliner Tageblatt* 1905 z 17 X. – Rozmowa z Sienkiewiczem [wyw. H. de Noussane'a o szkołach w zaborze pruskim]. *Głos Nar.*, Krak. 1907 nr 15-16. – Francuz u Sienkiewicza. *Gaz. Pol.*, Chicago 1907 nr 8. – Rozmowa z Sienkiewiczem. *Naród*, Warsz. 1907 nr 10. – Wypowiedź H. Sienkiewicza o A. Osuchowskim [dla „Czasu”]. *Czas*, Krak. 1908 nr 19 (z 21 I) s. 1; toż: Sienkiewicz o mecenasie Osuchowskim. *Bies. Lit.* [*Lechita*]. 1908 nr 6 s. 119; *Dz.*

Chicag. 1908 nr 37; *Dz. Ciesz.* 1908 nr 22; *Kur. Pol.*, Warsz. 1908 nr 29; *Kraj Codz.*, Petersb. 1908 nr 16. – O wystawie wszechsłowińskiej [w 1910 r.]. Wywiad z grudnia 1908 r. *Dz. Pol.*, Lwów 1908 nr 608. – Nasi powieściopisarze o sobie [odpowiedź Sienkiewicza na ankietę]. *Świat* 1913 nr 23 z 7 VI; przedr. pt.: Jak pracuje Sienkiewicz. *Śl. Pol.*, Lwów 1913 nr 266. – U Sienkiewicza (przedr. z *Journal de Genève*). *Gaz. Tor.* 1914 nr 250. – U Sienkiewicza [wywiad]. *Postęp*, Pozn. 1914 nr 264 s. 3. – „Krzyk Polski”. Wywiad u H. Sienkiewicza [w Bernie dn. 14 II 1915 dla redakcji *The Daily News*]. Sienkiewicz mówi... [fragm. i omówienie wyw.]. *Kur. Warsz.* 1915 nr 71 s. 4-5. – U H. Sienkiewicza (Felieton *Narodnich Listów*). Tłum. J. Migo [J. Migowa]. *Il. Kur. Codz.* 1915 nr 78. – Une visite à H. Sienkiewicz. *Le Petit Journal* 1915 z 25 XI. – S. Aubac: Wpływ Sienkiewicza na opinię Zachodu [wy-

wiad]. *Sokół Pol.* 1916 z 19 VI. – E. Czekalski: Sienkiewicz o sobie. Jak powstawały Sienkiewiczowskie pomysły artystyczne. *Kur. Pol.*, Warsz. 1916 nr 323. – A. Hess: Besuch bei Sienkiewicz. *Berliner Tageblatt und Handelsztg* 1916 nr 596. – E. Privat: Sienkiewicz et les Polonais [wywiad]. *Journal de Genève* 1916 z 12 V; Wywiad [przekł. z *Journal de Genève*] Co Sienkiewicz mówi o Polsce. *Gaz. Tor.* 1916 nr 115; Wywiad u Sienkiewicza [przedr. z *Dz. Berl.*]. *Głos Nar.* 1916 nr 246; U H. Sienkiewicza. *Il. Kur. Codz.* 1916 nr 79. – Wywiad u Sienkiewicza. *Kur. Lw.* 1916 nr 250; *Nowa Gaz.*, Warsz. 1916 nr 231; Wywiad u Sienkiewicza. *Postęp*, Pozn. 1916 nr 113. – L. Kowalski: Sienkiewicz o swoich dziełach [w wywiadach]. *Il. Kur. Codz.* 1933 nr 255. – Zb. Len. [Z. Lenartowicz]: Sienkiewicz o swojej twórczości [o wywiadach]. *Śl. Powsz.* 1950 nr 163.

SPRAWY PRAWA AUTORSKIEGO

601. M.in. przekłady i przeróbki z Sienkiewicza. – Prawa autorskie. *Tydzień*, Lwów 1878 (t. VII) nr 48. – [Honorarium od firmy Little, Brown and Co]. *Kur. Codz.* z marca 1897; toż: Rozmaitości. *Kraj*, Petersb. 1897 nr 9 s. 23; Różne wieści. *Kraj*, Petersb. 1897 nr 34; Sienkiewicz w Ameryce. *Gaz. Lw.* 1897 nr 194. – Ziarnka. Uczciwy wydawca [honoraria za „Quo vadis?”]. *Ziarno*, Warsz. 1897 nr 12. – Nietykalni [o niezapłaceniu przez wydawców rosyjskich honorariów autorskich]. *Prz. Tyg.* 1899 nr 29. – [O sporach wydawniczych dot. „Quo vadis?”]. *Dz. Pozn.* 1900 nr 5. – Weryha [A. Darowski]: O własność literacką Sienkiewicza. *Kraj*, Petersb. 1900 nr 8, *Dział II* s. 122. – D. [A. Darowski]: Dzieła H. Sienkiewicza w trybunale włoskim [proces o tłumaczenie]. *Gaz. Lw.* 1900 nr 51. – Sęp [W. Maleszewski]: Z Warszawy. [Zarobki autora „Quo vadis?”]. *Bies. Lit.* 1900 nr 6 s. 109. – Swojak [E. Piltz]: O prawa autorskie [dot. art. w *Daily Mail*, Londyn z 10 marca]. *Kraj*, Petersb. 1900 nr 10, *Dział II* s. 157-158; Echa zachodnie. Londyn 7 kwietnia. *Kraj*, Petersb. 1900 nr 13 s. 14. – Sw. [E. Piltz]: Spór o „Quo vadis?”. List dyrektora amerykańskiej trupy do sprawozdawcy *Kraju*. *Kraj*, Petersb. 1900 nr 21 s. 2. – Kasa Literacka [spraw. z posiedzenia Komitetu, m. in. o przekazaniu Kasie prawa wydania w tłum. na jęz. pol. i wystawienia sztuki przerobionej z „Quo vadis?” przez Barretta w Królestwie Polskim]. *Kur. Codz.*, Warsz. 1900 nr 114. – Notatki literacko-artystyczne [o liście od Henryka Reiga z prośbą o autorskie pozwolenie na tłumaczenie „Quo vadis?” na hiszpański]. *Gaz. Lw.* 1900 nr 135. – [Nota o podziękowaniu Sary Bernhardt za pozwolenie na przeróbkę „Ogniem i mieczem” na scenę]. *Dz. Pozn.* 1901 nr 74. – [O braku umowy dot. praw autorskich z Rosją]. *L'Intermédiaire des Chercheurs et des Curieux* 1900 z 7 XII. – W obronie własności literackiej [o naruszeniu praw autorskich Sienkiewicza przez Rogera Staniszewskiego z Zurychu, wydawcę „Na polu chwały” bez zgody autora]. *Kur. Pozn.* 1907 nr 3; W obronie własności literckiej [odezwa firm wydawniczych]. *Dz. Pozn.* 1907 nr 4; K. Przyjemski: Jeszcze raz w obronie własności literackiej. *Dz. Pozn.* 1907 nr 7; polem.: W. Tempłowicz: W obronie osobistej. *Kur. Pozn.* 1907 nr 5, 9. – Ze świata. Proces o „Quo vadis?” [między firmami Film d'Arts i Societa Italiana Cines]. *Śl. Pol.*, Lwów 1913 nr 182. – Okradzenie Sienkiewicza [o braku honorariów]. *Śl. Pol.*, Lwów 1913 nr 242. – Milion za „Quo vadis?” [doniesienie z *Le Matine* o prawach autorskich Sienkiewicza i sprzedaży praw do ekranizacji „Quo vadis?” firmie ze Stanów Zjednoczonych; Zlikwidowany zatarg o prawa do filmowania dzieł Sienkiewicza]. *Kur. Por.*, Warsz. 1930 nr 356, 357 i n. – Pokrzywdzenie rodziny Sienkiewicza [o bezprawnym sfilmowaniu „Quo vadis?” przez wytwórnię europejskie]. *Nowy Kur.*, Pozn. 1930 nr 281. – W. Buchner: Z niedawno minionej przeszłości. Bajeczne honorarium Sienkiewicza. *Kur. Por.*, Warsz. 1934 nr 118. – Z. Popow-Sztark: Staryj „Wokrug Swieta” [o honorariach za przekłady]. *Dietskaja Litieratura* 1940 nr 8 s. 31-32. – W. Kocyba-Kamińska: Działalność wydawnicza Zakł. Nar. im. Ossol. w okresie międzywojennym [m. in. o prawach autorskich Sienkiewicza i rodziny], w: Ossolineum (1817-1967). Księga pamiątkowa w 150-lecie Zakł. Nar. im. Ossolińskich. Red. B. Olszewicz. Wroc. 1967 s. 231-233. – Umowa rejentalna Zakładu Narodowego im. Ossolińskich ze spadkobiercami H. Sienkiewicza, w: W. Kocyba-Kamińska: Oficyna Ossolińska w latach 1920-1939. Wroc. 1973 s. 186-192. – M. Bokszczanin: Umowy i honoraria autorskie [wzmiankowane w listach Pisarza]. Indeks w: H. Sienkiewicz. Listy. T. I cz. 2. Warsz. 1977 s. 497-498 (562a). – G. Syrczyńska: Umowy, prawa, upoważnienia i honoraria autorskie związane z tłumaczeniem dzieł Sienkiewicza. Ingerencje cenzury [wzmiankowane w listach Pisarza]. Indeksy w: H. Sienkiewicz. Listy T. II cz. 3. Warsz. 1996 s. 557-559; T. III cz. 3. Warsz. 2007 s. 544-547; T. IV cz. 3. Warsz. 2008 s. 533-535; T. V cz. 3. Warsz. 2009 s. 560-562 (593a, 615a).

LISTY DO SIENKIEWICZA *

602. Kardynał K. Lavigerie: List rekomendacyjny dla H. Sienkiewicza. [Arcybiskupstwo Algieru z dn. 29 listopada 1890, przed wyprawą do Afryki]. Misje Katol., Krak. 1891 s. 52. – List chłopaka wiejskiego do Sienkiewicza. *Dz. Pozn.* 1898 nr 182; List do H. Sienkiewicza. *Gaz. Nar.*, Lwów 1898 nr 216; *Kur. Pozn.* 1898 nr 178; *Szkola* 1898 s. 335. – List włościan z Nasiądowic. *Tyg. Pol.*, Warsz. 1898 nr 5.

– „... By moje księgi zbłądziły pod strzechy” [list jubileuszowy mieszkańców Istebnej]. *Kraj*, Petersb. 1900 nr 50 dod. s. 12. – B. v. Suttner: List w odpowiedzi na list Sienkiewicza. *Gaz. Nar.*, Pozn. 1900 nr 99 [przedr. z *Kraju*]. – H. Sienkiewicz na Śląsku [Listy do H. Sienkiewicza]. *Gaz. Pol.*, Warsz. 1900 nr 293. – List [S. Przybyszewskiego] do H. Sienkiewicza z 24 grudnia 1900 r., Lwów, w: S. Helsztyński: *Meteory Młodej Polski*. Krak. 1969 s. 267-268. – Kopia listu przez O. Euzebiusza Rejmana do H. Sienkiewicza w dniu Jego Jubileuszu. *Wiek II*. 1901 nr 2, przedr. *Tyg. Powsz.* 1970 nr 18. – Mały fejleton. Chłopi do Sienkiewicza [List włościan z Jasionowa k. Rymanowa po przeczytaniu „Bartka Zwyńczy”]. *Gaz. Nar.*, Lwów 1901 nr 106. – List B. Prusika do H. Sienkiewicza z 8 XII 1901 [informujący o ukazaniu się pracy F. Sekaniny o Pisarzu]. Rkp. BJ 6998. – Stap: List do H. Sienkiewicza [w sprawie odezwy o pomoc niechcącym strajkować robotnikom]. *Legion*, Warsz. 1906 nr 5. – List T. Roosevelta [w odpowiedzi na telegram H. Sienkiewicza]. *Naród* 1906 nr 48 s. 3. – Sprawy polskie. Z Litwy [Telegram z Wilna]. *Dz. Kijow.* 1906 nr 244. – List wychodźców polskich do Sienkiewicza [z Duisburgu nad Renem]. *Praca*, Pozn. 1907 nr 20 s. 633. – Kronika bieżąca. Śp. Czesław Gąssowski [listy przyjaciela H. Sienkiewicza]. *Rola*, Warsz. 1908 nr 47. – N.: Tołstoj o Polakach (List do H. Sienkiewicza z 1909 r.). *Kur. Warsz.* 1910 nr 324. – List Chéradame’a do H. Sienkiewicza. *Dz. Kij.* 1910 nr 25, przedr.

z *Petit Journal* i polem.: *Dz. Kij.* 1910 nr 24, 37, 40; *Gaz. Warsz.* 1910 nr 35; Z powodu listu do H. Sienkiewicza. *Gaz. Warsz.* 1910 nr 36; Przegląd prasy zagranicznej. List otwarty do H. Sienkiewicza publicysty Chéradame’a. *Kur. Warsz.* 1910 nr 39; N.G. [N. Gąsiorowska]: Odpowiedź p. Chéradame’a. *Nowa Gaz.*, Warsz. 1910 nr 85; List otwarty do H. Sienkiewicza. *Dz. Pozn.* 1910 nr 30. – Ojciec św. do Sienkiewicza. *Echo Przemys.* 1915 nr 10. – W. Studnicki: List otwarty do H. Sienkiewicza. *Gaz. Krak.* 1915 nr 297. – A. Chołoniewski: Hołd Sienkiewiczowi (List od Redakcji). *Postęp*, Pozn. 1916 nr 114

– W. Bandurski, biskup: Do H. Sienkiewicza [List z 15 VI 1916], w: Krwi ofiarnej cześć. Warsz. 1928 s. 176-177. – Gorkij do Sienkiewicza. Nieznany list sprzed lat trzydziestu [z 30 I 1908 r., tekst w jęz. pol. i ros.]. *Kron. Pol. i Św.*, Warsz. 1938 nr 1. – Ju. Borejsza: Protiw polskich pomieszczikow [o liście Gorkiego]. *Sowietskaja Ukraina* 1940 nr 139. – List L. Kubali do H. Sienkiewicza, w: H. Barycz: Dwa trudne żywoty. Na drogach rozwoju naukowego T. Wojciechowskiego i L. Kubali. *Życie i Myśl* 1951 nr 11/12. – J. Śliziński: Sienkiewicziana czeskie [m. in. o liście B. Prusika do H. Sienkiewicza z 1901 r.]. *Prz. Zach.* 1952 t. 3 s. 184. – Korolenko k Sienkiewiczowi [o liście z 28. II. 1908], w: W.G. Korolenko: Sobranije soczinenij t. 10. Moskwa 1956 s. 432-433. – Tołstoj do Sienkiewicza. Nieznany u nas list autora „Zmartwychwstania” do autora „Trylogii” - po raz pierwszy po polsku. *Nowiny Lit. i Wyd.* 1957 nr 2 s. 1. – J. Hen: Sienkiewicz, człowiek nieznan [z fragm. listów i opinii]. *Nowiny Lit. i Wyd.* 1957 nr 2 s. 6. – A. Semczuk: Tołstoj do Sienkiewicza po raz drugi. *Now. Lit. i Wyd.* 1957 nr 10/11; polem.: J. Krzyżanowski: Tołstoj o Sienkiewicz. „Ljubeznyj Gienrych Sienkiewicz”, czyli ostrożnie z odkryciami literackimi! [List do Redakcji]; List L. Tołstoja do H. Sienkiewicza. *Prz. Kult.* 1957 nr 17 s. 7; *Sł. Tyg.* 1958

* Zob. też listy jubileuszowe w dziale biograficznym.

nr 41. – E. Pieścikowski: Drobiazgi sienkiewiczowskie [2 teczki wycinków prasowych oraz inf. o rękopisach w Arch. Państw. w Poznaniu, sygn. 2806, 2897]. *Twórczość* 1959 nr 4.

– E. Żytomirski: Nieznane sienkiewicziana [w Oddziale Leningradzkiego Arch. AN ZSRR]. *Polityka* 1965 nr 23, 37; uzup. i sprawy rewindykacji zbiorów: Z. Sienkiewiczowa, *Polityka* 1965 nr 39. – J.M. Mikoś: Sienkiewicz i Curtin. Z nieopublikowanych dzienników i listów pani Curtin. *Pam. Lit.* 1986 z. 3 s. 189-201, il. – M.J. Mikoś: Sienkiewicz w oczach Curtinów (Z dzienników

A. Curtin w Polsce w 1900 i 1903 r.). *Rocz-i Hum.* 1987 t. 35 z.1 s. 77-128. – Z. Piasecki: Nieznane listy Marii z Szetkiewiczów Sienkiewiczowej do Stanisława Witkiewicza. *Zesz. Nauk. WSP Opole. Filol. Pol.* 1989 z. 27 s. 61-72. – Z. Piasecki: Nie ogłoszone listy o autorze „Ogniem i mieczem” Marii z Szetkiewiczów Sienkiewiczowej, w: *Studia Sienkiewiczowskie* t. 1. Lub. 1998 s. 43-58 (77). – A. Adamek- Świechowska: O listach Wandy Ulanowskiej do Sienkiewicza [w przygotowaniu].

RODZINA SIENKIEWICZA

603. W Sygniówce pod Lwowem zgasł w tych dniach Kazimierz Sienkiewicz, brat [...] Henryka Sienkiewicza [...]. *Gaz. Nar.*, Lwów 1891 nr 9 z 10 I; toż: *Dz. Pol.*, Lwów 1891 nr 10. – Różne wieści. Józef Sienkiewicz [nekrolog ojca]. *Kraj*, 1896 nr 8 s. 21. – Dzieci Sienkiewicza. *Kraj*, Petersburg. 1897 nr 52, dział. *Lit.-Artyst.* s. 530. – Osobiste [inf. o śmierci siostry, Zofii]. *Kraj*, Petersburg. 1903 nr 28 s. 22. – Śp. Helena Sienkiewiczówna [siostra]. *Świt* 1910 nr 19. – S.A. Bolesław-Kozłowski: H. Sienkiewicz, wnuk Józefa Sienkiewicza, legionisty polskiego. Notatki z życia kilku pokoleń rodu Sienkiewiczów. *Godzina Pol.* 1917 nr 10, 21, 22. – H. Sienkiewicz i ród jego. Studium heraldyczno-genealogiczne, opracował S.A. Bolesław-Kozłowski. Warsz. 1917 s. 53, tabl. Rec.: *Tyg. Il.* 1918 nr 10. – I. Friemanowa: Listy do Redakcji. Data ślubu rodziców Sienkiewicza. *ABC Lit.-Artyst.* 1934 nr 48. – S. Dziadulewicz: Miscellanea. Notatki heraldyczne. Nowe dane o tatarskim pochodzeniu H. Sienkiewicza. *Rocz. Tatar.*, Wil. 1935 s. 395. – W. Dworzaczek: Przodkowie H. Sienkiewicza. *Wiad. Lit.* 1939 nr 22 s. 5. – J. Szymkiewicz-Gombrowicz: Genealogia H. Sienkiewicza. *Wiad. Lit.* 1939 nr 18; uzup. J. Chudek: O rodowód H. Sienkiewicza. *Wiad. Lit.* 1939 nr 24; Przegląd kulturalny. Dyskusja o Sienkiewiczu. *Tyg. Il.* 1939 nr 27 s. 530. – E. Szermentowski: Teściowa Sienkiewicza. *Przekrój* 1961 nr 830; toż: *Wiadomości*, Londyn 1961 nr 5; polem. i uzup. *Wiadomości*, 1961 nr 18, 22; *Ty i Ja* 1961 nr 4, 5. – (a) [A. Cybulski]: Matka wielkiego pisarza. (W 100 rocznicę śmierci Stefanii z Cieciszowskich Sienkiewiczowej). *Śl. Powsz.* 1973 nr 217. – Cz. Ciołek: Dokumenty z „bani”, w zb.: *Studia Sienkiewiczowskie* t. 8, Lub. 2008 s. 33-60 (101). – Z. Miszczak: Stefania z Cieciszowskich Sienkiewiczowa. Matka Henryka, autorka wierszy i gawęd, w zb.: *Studia Sienkiewiczowskie* t. 8, Lub. 2008 s. 103-122 (101). – B. Wachowicz:

Macierz autora Trylogii. Gawęda o „gniazdowej świątyni” H. Sienkiewicza, w zb.: *Studia Sienkiewiczowskie* t. 8, Lub. 2008 s. 63-82 (101).

604. Maria z Szetkiewiczów Sienkiewiczowa. *Czas* 1885 z 20 X. – Karol [J.K. Kotarbiński]: Pokłosie. Zgon Marii Sienkiewiczowej. *Kłosy* 1885 nr 1061 s. 287; Silva Rerum. Maria Sienkiewiczowa. *Kron. Rodz.* 1885 nr 21; St.M.Rz. [S.M. Rzętkowki]: Kronika tygodniowa. *Tyg. Il.* 1885 nr 148 s. 282; Co słyhać nowego [noty o śmierci i pogrzebie „ś. p. Henrykowej Sienkiewiczowej”]. *Kur. Por.*, Warsz. 1885 nr 292, 294, 296, 297, 302; 1887 nr 48 Nagrobek Marii Sienkiewiczowej. – Maria z Szetkiewiczów Sienkiewiczowa. Listy. Wstęp i oprac. B. Szargot. [107 listów, głównie do rodziców] i aneksy. Piotrków Tryb., Wyd. Nauk. Piotrk., 2012 s. 252, tabl. – Wiadomości osobiste. [Maria z Wołodkiewiczów Sienkiewiczowa]; Z Krakowa [zapowiedź małżeństwa Pisarza]. *Kur. Por.*, Warsz. 1893 nr 152, 293, 317; *Słowo* 1893 nr 106 i n., 224, 229. – [Ślub]. *Słowo*, Warsz. 1893 nr 259 z 13 XI; *Kraj*, Petersburg. 1893 nr 45 s. 23. – Prasa z lat 1894-1895 – liczne noty o rozpadzie i unieważnieniu małżeństwa. – Maria z Babskich Sienkiewiczowa [noty o ślubie]. *Dz. Pol.*, Lwów 1904 nr 217; *Tyg. Il.* 1904 nr 20 s. 396-7; *Praca*, Pozn. 1904 nr 21; *Ziarno* 1904 nr 19, 20 *Wiek Il.* 1904 nr 191; *Ziarno* 1904 nr 19, 20. – Henrykowa Sienkiewiczowa: [List do redakcji, inc.] „Najuprzejmiej proszę...” [prośba do posiadaczy listów i autografów Sienkiewicza o niepublikowanie ich przez okres 50-ciu lat]. *Kur. Warsz.* 1917 nr 279 s. 3. – Zgon żony wielkiego pisarza H. Sienkiewicza. *Dz. Bydg.* 1925 nr 184 s. 1; Zgon wdowy po Twórcy Trylogii. *Il. Kur. Codz.* 1925 nr 222; Śp. Maria z Babskich Sienkiewiczowa (8 VIII, Kraków). *Tyg. Il.* 1925 nr 704; Śp. Maria Sienkiewiczowa. *Kur. Por.*, Warsz. 1925 nr 221; Śp. Maria z Babskich Henrykowa Sienkiewiczowa. *Kur. Pozn.* 1925 nr 185

s. 7; Z Polski i ze świata. *Młoda Polka*, Pozn. 1925 nr 10 s. 158-159. – Roman Jaworski do Marii z Babskich Sienkiewiczowej [koresp. z 1915 r.]. *Arch. Liter.* t. 28, Warsz. 1995 s. 208-213.

605. J.S. Majewski: Adamów i okolice. Szkic monograficzny rodzinnych stron H. Sienkiewicza [z metryką urodzenia]. Łuków 1929 s. 32. – A. Bogusławski: Testament H. Sienkiewicza. *Kur. Warsz.* 1935 nr 274. – Odnaleziony testament Sienkiewicza okazał się dokumentem czysto prywatnym. *Dz. Pozn.* 1935 nr 236. – Kronika kulturalna. Testament H. Sienkiewicza. *Kur. Por.*, Warsz. 1935 nr 293. – Testament H. Sienkiewicza. (Pierwsze informacje o odnalezionym dokumencie). *Kur. Pozn.* 1935 nr 435. – Testament Sienkiewicza znaleziony został w Kielcach. *Robotnik* 1935 nr 288. – Das verschollene Testament von Sienkiewicz gefunden? *Pomereller Tageblatt*, Tczew 1935 z 20 IX. – Kronika literacka [o znalezieniu testamentu Sienkiewicza]. *Prosto z Mostu* 1935 nr 39, 44. – S. Kobyliński: Testament. *Merkur. Pol.* 1937 nr 3, 4. – Jadwiga z Sienkiewiczów Kornilowiczowa i Henryk J. Sienkiewicz. Oświadczenie córki i syna H. Sienkiewicza [w sprawie związku H. Sienkiewicza z masonerią]. *Gaz. Kiel.* 1937 nr 52. – Różne [inf. o aresztowaniu rodziny Sienkiewicza]. *Biul. Inf.* 1940 nr z 24.II.

606. Majątek H. Sienkiewicza przechodzi na własność jego rodziny. *Tryb. Rob.* 1945 nr 26 (z 20 III). – K. Stępiak: Chłopskie spojrzenie na Sienkiewicza (Z frontu reformy... kultury). *Ziel. Sztand.* 1945 nr 9 z 25 III. – Majątek H. Sienkiewicza na cele kulturalne. *Nowy Czas* 1945 nr 10 z 21 IV. – J. Winnicki: Z wizytą u rodziny Sienkiewicza [z fot. synowej i dworu w Oblęgoroku]. *Wiadomości*, Paryż 1957 nr 315. – Córka i wnuczka H. Sienkiewicza - literatkami [Jadwiga i Maria Kornilowicz]. *Gaz. Białost.* 1958 nr 86; toż: *Głos Rob.* 1958 nr 92; *Now. Rzesz.* 1958 nr 38; *Tryb. Maz.* 1958 nr 39; *Tryb. Rob.* 1958 nr 44; *Wiecz. Wybrz.* 1958 nr 36. – L. Lubiński: Córka Sienkiewicza głoduje w Polsce. *Dz. Pol. i Dz. Żoł.*, Londyn 1958 nr 30; odp. J. Kornilowiczowej, nr 48. – Córka H. Sienkiewicza zaproszona do Vevey... *Exp. Il.* 1958 nr 175. – [Notatki o zgonie H. J. Sienkiewicza, syna pisarza]. *Kierunki* 1959 nr 30, *Życie Warsz.* 1959 nr 159. – S. Henel, [Wywiad z Jadwigą Kornilowicz]. *Świat* 1960 nr 16. – (c). [E. Cofta]: Spotkanie z wnukiem H. Sienkiewicza [Juliuszem?]. *Głos Wielkop.* 1966 nr 271. – L. Kukulski: Ziemia Łukowska, kraj lat dziecińczych H. Sienkiewicza. Muzeum H. Sienkiewicza w Woli Okrzejskiej. Lub. 1966; toż w zb.: *Studia Sienkiewiczowskie*

t. 8. Lub. 2008 s. 83-102 (101). – B. Kusztelski: Przy pół czarnej z wnukiem Sienkiewicza. *Expr. Pozn.* 1968 nr 250. – (mar) [M. Jabłoński]: Dziadek Sienkiewicza pracował w Woźnej Wsi. *Gaz. Białost.* 1969 nr 185. – (K.Kol) [K. Kolińska]: Zgon córki H. Sienkiewicza, Jadwigi Kornilowiczowej. *Stolica* 1970 nr 3, il. – Z. Kozarynowa: Wspomnienie o J. Kornilowiczowej. *Tydz. Pol.*, Londyn 1970 nr 17. – J. Dąbrowa, [wywiad z wnukiem Sienkiewicza]. *Głos Pol.* 1971 nr 13. – T. Terlecki: Wnuczka Sienkiewicza [M. Kornilowiczówna, fragm. ref. w Chicago 16 X]. *Polonia*, Chicago 1971 nr 18. – Wnuczka Sienkiewicza w Ameryce [o podróży M. Kornilowiczówny śladami Sienkiewicza]. *Wiadomości*, Londyn 1971 nr 42; toż: *Pol. Rundschau*, Warsz. 1971 nr 18, il. – Z. Sienkiewiczowa: Wspomnienia osobiste i z relacji rodzinnych o H.J. Sienkiewiczu, synu wielkiego pisarza. *Ze Skarbca Kult.*, Wroc. 1972 z. 23 s. 193-202. – W.K. [W. Konopińska], [wyw. z Juliuszem Sienkiewiczem]. *Expr. Pozn.* 1973 nr 243. – Wywiad z Z. Sienkiewiczową. *WTK, Tyg. Katol.* 1973 nr 51/52. – A. Lewińska: Wywiad z Marią Kornilowiczówną. *Przyjaciółka* 1974 nr 16. – I. Rajewska, wyw. z Juliuszem Sienkiewiczem. *Gaz. Pozn.* 1974 nr 217, *Panor. Póln.* 1974 nr 42; uzup. (szel). [J. Ślaski], *Sl. Powsz.* 1974 nr 256. – I. Wieniewski: Wnuczka Sienkiewicza opowiada [wspomnienia M. Kornilowiczówny]. *Tydz. Pol.*, Londyn 1974 nr 152. – J. Ciechanowicz: Maria Kornilowiczówna [wnuczka, wyw.]. *Czerw. Sztand.*, Wilno 1981 nr 144 s. 3. – Zuzanna z Cieleckich Sienkiewiczowa [synowa pisarza, zm. 29 XI, nekrologi]. *Życie Warsz.* 1982 nr 273, 280; *Głos Pol.*, Buenos Aires 1983 nr 7; *Lud*, Kurytyba 1983 nr 8; *Perspektywy* 1983 nr 3; B. Wachowicz: Synowa Sienkiewicza. *Przekrój* 1983 nr 1961, il. – B. Wachowicz: Szukam rodziny Sienkiewicza. *Przekrój* 1983 nr 1994. – J. Murawicz: W cieniu wielkiego drzewa (Dzieje wnuków Sienkiewicza). *Kontrasty*, Białyst. 1985 nr 10 s. 8-12, il. – A. Świdzińska: Maria Sienkiewicz. *Gaz. Współcz.* 1985 nr 296. – C.T. Zwolski: Gniazdo rodowe Sienkiewiczów. *Sl. Ludu* 1986 nr 143. – J. Sienkiewicz: Mój dziad, H. Sienkiewicz. *Rozm. T. Semik. Dz. Zach.* 1988 nr 158. – J. Wierzba: Imieniny Sienkiewicza. Zjazd potomków. *Sycyna* 1996 nr 19 s. 16. – I. Kujawska: Maria, której nie znał. (Popularyzatorska działalność wnuczki pisarza). *Głos Naucz.* 1998 nr 25 s. 5. – R. Socha: Dziadek się trzyma. [O potomkach pisarza]. *Polityka* 1999 nr 17 s. 53, 56-57. – A. Wyszńska: Saga rodu Sienkiewiczów. *Niedziela* 2001 nr 52. – L. Ludorowski: Łukowskie okolice Sienkiewicza, w zb.: *Studia Sienkiewiczowskie* t. 4. Lub. 2004 s. 17-

- 29 (90). – Sienkiewicz w lustrze biografu. Studia Sienkiewiczowskie t. 9 [tu m.in.: B. Wachowicz: „Klanu cud”. Gawęda o rodzinie H. Sienkiewicza i losach daru narodowego; L. Ludorowski: O Matce H. Sienkiewicza; H. Sienkiewicz i grób Matki; Z. Miszczak: O „biednej Zosi”, rodzinnej siostrze H. Sienkiewicza; M.W. Kamiński: Kim był Ignacy Sienkiewicz. Przekazy rodzinne i hipotezy]. Lub. 2009 (102). – Rodzina Sienkiewiczów w służbie Ojczyźnie. Wystawa. Kielce 2012; spraw.: A. Adamek-Świechowska, *Nad Odrą* 2012 nr 6/8 s. 54-59.

O RĘKOPISACH DOTYCZĄCYCH SIENKIEWICZA*

607. J. Krzyżanowski: Rękopisy, w: H. Sienkiewicz: *Dzieła* t. 58. Warsz. 1953 s. 244-260 (527). – J. Krzyżanowski, W. Kiernicki, R. Steczowicz: Zestawienie autografów H. Sienkiewicza. *Pam. Lit.* R. 47:1956 z. 3-4 s. 523-541 i odb.

607a. Rękopis umowy z 3. lutego 1883 r. o sprzedaży „powieści historycznej z czasów Jana Kazimierza” A. Zaleskiemu i E. Bonieckiemu, rkp. Muz. H. Sienkiewicza w Poznaniu, sygn. 54 ML. – Akces H. Sienkiewicza do „Stowarzyszenia Podatkowego Instytucja Czczy i Chleba” z 6. I. 1908 r. i ze zobowiązaniem płacenia 25 franków rocznie. Druk wypełniony piśmem odręcznym. Oryg. w Bibl. Pol. w Paryżu, nr inw. 597. – Papieiry urzędowe związane ze śmiercią i pogrzebem Sienkiewicza, głównie w jęz. francuskim, z 1916, 1917 i 1924 r., rkp. Muz. Lit. H. Sienkiewicza w Poznaniu, sygn. 10 ML.

– „Białe kruki” rękopisowe...[noty o losach rękopisów „Szkieców węglem” i „Wspomnienia z Maripozy”]. *Dz. Pozn.* 1929 nr 289 s. 6. – J. Birkenmajer: Sienkiewicziana. Kwity Sienkiewiczowskie [10 autografów z teki: Dokumenty H. Sienkiewicza ...]. *Ruch Lit.* 1929 nr 8 s. 249-250. – Z. Szweykowski: Dwa nieznanne pisma Sienkiewicza w Archiwum Kasy im. Mianowskiego. *Kultura*, Warsz. 1932 nr 10. – Społeczeństwo obdarza Bibliotekę Raczyńskich [autograf „Odezwy do Sokołów berlińskich”]. *Kur. Pozn.* 1932 nr 426. – J. Birkenmajer: Z nieznanych autografów H. Sienkiewicza (1. Powieść o cesarzu Ottonie; 2. Jak Sienkiewicz władał łaciną). *Pam. Lit.* 1935 s. 548-554 i odb. – Fotografia rękopisu H. Sienkiewicza z rysunkiem. *Walka Ludu*, Warsz. 1937 nr 92. – 10 000 złotych za sfalszowany rękopis Sienkiewicza zapłacił znany kolekcjoner. *Kur. Balt.* 1938 nr 107. – Nieznany rękopis H. Sienkiewicza okazał się zwykłym fałszyfikatem. *Nowa Rzeczp.*, Warsz. 1938 nr 26.

608. T. Brandowski: Wśród czcigodnych pamiątek. Rękopisy i autografy Biblioteki Miejskiej w Bydgoszczy. *Arkona* 1946 nr 6/7 s. 23-24. – P.G. [P. Grzegorzczak]: Zbiory prof. J. Krzyżanowskiego. *Tyg. Warsz.* 1946 nr 27. – J. Krzyżanowski: Autograf „Potopu” H. Sienkiewicza. *Rocz. Zakł. Nar. im. Ossol.* 1948 s. 121-137 i nadb.; Rękopisy Ossolineum [m. in. H. Sienkiewicza]. *Odrodzenie* 1949 nr 1 s. 2; O pełne zgromadzenie spuścizny Sienkiewicza. *Nowa Kult.* 1951 nr 49; Wśród autografów Sienkiewicza. *Pam. Lit.* 1952 s. 269-305 i nadb.; przedr. w: *Pokłosie Sienkiewiczowskie*. Warsz. 1973 s. 557-718 (60). – A. Kotula: Oto skreślenia, które ukazują się po raz pierwszy w druku. Jeszcze o rękopisie „Szkieców węglem”; Sienkiewicz jeździł na bicyklu [o rękopisach Sienkiewicza odnalezionych w materiałach po P. Stachewiczu, fotokopie fragm.]. *Przekrój* 1952 nr 357-359. – Rękopisy „Quo vadis?” i „Starej baśni” [ze zbiorów Kronenbergów] wzbogaciły Bibliotekę Narodową. *Nowa Kult.* 1952 nr 7. – W.W. Daniłow: Autografy polskich i jużnosławiańskich pisateley, uczeonych i obszczestwieonych deyateteley. *Biulleten rukopisnogo otd. Puszkinskogo Doma*. Leningrad 1957 s. 139-142. – E. Pieścikowski: Drobiazgi Sienkiewiczowskie. *Twórczość* 1957 nr 3 s. 181-183, nr 4 s. 148-150. – B. Kocówna: Autografy H. Sienkiewicza w Bibliotece Narodowej. *Biul. Inf. Bibl. Nar.*, Warsz. 1966 nr 3 s. 16-17. – Tajemnice bibliofila [I. Mosia]. *Nurt*, Pozn. 1966 nr 6. – J. Susul: U profesora [J. Krzyżanowskiego, o zbiorach dot. H. Sienkiewicza]. *Tyg. Powsz.* 1966 nr 46. – We wrocławskim Ossolineum 253 karty rękopisu „Pana Wołodjowskiego”. *Dz. Zach.* 1969 nr 76. – Fragmenty rękopisów Trylogii w zbiorach Ossolineum. *Śl. Powsz.* 1969 nr 77. – J. Krzyżanowski: Na tropach autografów Sienkiewicza. (Gawęda bibliograficzna), w: Po-

* Rękopisy Sienkiewicza odnotowywane są pod poszczególnymi tytułami w działach TWÓRCZOŚĆ oraz LISTY. Informacje o miejscach przechowywania oraz sygnatury mogą być nieaktualne, ponieważ zmianom ulegają stosunki własności.

kłosie Sienkiewiczowskie. Warsz. 1973 s. 688-718 (60). – D. Świerczyńska: Nieznane autografy Sienkiewicza [z fotografiami]. *Prz. Hum.* 1974 nr 6 s. 139-145. – W. Toporowski: Dzieje rękopisu „Quo vadis?” *Dz. Pol. i Dz. Żoł.*, Londyn 1976 nr 250; toż: *Lud*, Kurytyba 1977 nr 1. – D. Kamolowa: Autograf „Quo vadis” H. Sienkiewicza w zbiorach Biblioteki Narodowej. *Biul. Inf. Bibl. Nar.* 1996 nr 3/4 s. 34-35.

– I. Bator, Z. Pietrzyk: „Przed ukończeniem Wołodyjowskiego nic nie będę pisała...” Sienkiewicz w zbiorach rękopisów Biblioteki Jagiellońskiej. *Biul. Bibl. Jagiel.* R. 53:2003 s. 157-168.

608a. Rękopisy (zewidencjonowane, a nie publikowane dotąd w całości) łączone z nazwiskiem Sienkiewicza, w zbiorach bibliotecznych:

– Ossolineum: Teksty z podpisem Sienkiewicza „O położeniu Polaków w zaborze rosyjskim” [inc.: „W przeszłości naszej jest wiele do nagany...”], powst. ok. 1904?; „O Rosji i jej polityce” [dwie redakcje], powst. ok. 1905; Odezwy przedwyborcze, powst. ok. 1905 - sygn. 12443/II, 4. – Fragmenty rękopisu aktów II, III, IV nieznanego dramatu Sienkiewicza [?], bez daty i podpisu, s. 17-32, 35-38, 41-42, sygn. 12583.

– Muzeum Literatury, Warszawa: Wpis do imionika Zofii Gniazdowskiej [? Zofii Gnatowskiej, z d. Taube?]: „Mężczyzna zakochany mówi: Ta,

albo żadna!, Kobieta zakochana mówi: Ja, albo żadna!”. Powst. ok. 1903, syng. inw. akc. 1004. – Blok listów członków rodziny Sienkiewicza, głównie Marii z Szetkiewiczów do rodziców oraz znajomych Pisarza w Muzeum Literatury, Warszawa. Por. 602, 604.

– Muzeum Literackie im. H. Sienkiewicza w Poznaniu: Pisany obcą ręką wiersz pt. „Do skromnej”, inc. „Nie rób takiej skromnej minki...”, podp. Smakołyk, dedykowany podobno przez Sienkiewicza dla Hipolity Telatyckiej z d. Korczak przed 1875 rokiem. Rkp. 40 ML. – Dwa żartobliwe teksty rękopiśmienne [Sienkiewicza?] z grudnia 1900 r., bez podpisu: „Dziesięścioro przykazań Sienkiewiczowskich, danych Narodowi na raucie jubileuszowym w Ratuszu d. 22 grudnia r. 1900” oraz „Credo” [inc.: „Wierzę w Sienkiewicza Starego i Syna Jego, Henryka Wielkiego...”]. Rkp. 2 ML. – Przedmowa do niewydanego zbioru nowel Wysłouchowej [Marii? na 10-lecie śmierci?], brulion z poprawkami i podpisem Sienkiewicza, s.1-4, powst. ok. 1914. Sygn. 45 ML.

– Biblioteka Publiczna m.st. Warszawy, materiały do *Przeglądu Tygodniowego*: A.D.[Darowski?]: De omnibus rebus... [dot. „Bez dogmatu”]. Rkp. IV 312; J. Huzarski: „Ogniem i mieczem” na pańskiej scenie. Rkp. III 376.

IKONOGRAFIA *

Opracowała Zofia Dernałowicz

---

* Zarejestrowano znane dotąd materiały ikonograficzne, przy czym starano się dokładniej opisywać w układzie chronologicznym wszystkie rysunki autorstwa Sienkiewicza z podaniem – w miarę posiadanych informacji – obecnego miejsca przechowywania oryginałów oraz danych bibliograficznych edycji, zawierających najwięcej reprodukcji tych rysunków. Głównie są to: „H. Sienkiewicz. Kalendarz życia i twórczości” w opracowaniu J. Krzyżanowskiego z 1956 r. [zapisywany skrótem Kal. życia i twórczości], z uzupełnieniami w II wydaniu; edycja „Listów” Pisarza z lat 1977-2009, gdzie podano także informacje dotyczące pierwodruków, miejsc przechowywania; opracowanie pt. „Gwiazdozbiór czyli Sienkiewicz a środowiska artystyczne” z 2006 r. z katalogiem oprac. przez M. Gorzelak [zapisywany skrótem Gwiazdozbiór] itp. Rysunki nie datowane i nie reprodukowane podawano według zasad katalogowych placówek je przechowujących.

Starano się zewidencjonować – także w układzie chronologicznym – ważniejsze podobizny H. Sienkiewicza (wykonane za życia Pisarza) w fotografii, malarstwie, rysunku, grafice i rzeźbie, z podaniem nazwiska artysty, miejsca przechowywania oryginału – w miarę posiadanych informacji oczywiście – oraz danych bibliograficznych edycji zawierającej najwięcej reprodukcji ze skróconym zapisem bibliograficznym i odesłaniem do odpowiedniego numeru w bibliografii.

Ikonoografię powstałą po 1916 r. rejestrowano po przeprowadzeniu dużej selekcji posiadanych informacji i zapisów. Część zapisów znajduje się w dziale KULT.

RYSUNKI SIENKIEWICZA

609. 1865 Siedem rysunków z zaginionych obecnie listów do Konrada Dobrskiego, reprodukowanych w r. 1937 w art. S. Dembego: H. Sienkiewicz w Poświętnem. 1865-1866. *Pam. Lit.* 1936 z. 4 i odb., Lwów 1937 [postać siedzącego mężczyzny podpisana „Henryk Hejne” z nieczytelnym 4-wersowym tekstem; sylwetki 4 mężczyzn; głowy dwóch młodzieńców; nauczyciel ciągnący ucznia za ucho; obejmująca się para; głowa dziewczyny z krótkimi włosami; dwie czaszki i dwa piszczele]; *Dzieła t. 55 s. 68* [tu 4 rys.]; *Listy t. I cz. 1, rys. 56 (1-7)* po s. 312 (562a).

– Ok. 1876 Kapitan Rudolf Korwin Piotrowski. Ze zbiorów J. Krzyżanowskiego, pierwodr. w: *Kal. życia i twórczości*. Warsz. 1956 po s. 48 (I).

– Ok. 1876 Chińczyk w Kalifornii. Zbiory J. Krzyżanowskiego, pierwodr.: J. Krzyżanowski: H. Sienkiewiczza żywot i sprawy. Warsz. 1973 il. 14.

– Ok. 1878 Łan, Niwa i Zagonek: Karykatura rodziny Godlewskich w postaci rodziny kurzej: przyjaciel Mścisław Godlewski - redaktor *Niwy*, jego żona Maria z Popielów i kilkuletni synek, pierwodr. w: *Kal. życia i twórczości*. Warsz. 1956, po s. 64 (I); *Listy t. I cz. 2 rys. 2 (562a)*.

– 1880 Rysunek z podpisem „Helena Godlewska”, dat. Warszawa 1880. Zbiory Muz. Lit. H. Sienkiewicza, Pozn., sygn. RKP 15 ML k.10a.

– Ok. 1883 Dwie głowy męskie i profil [Jana Kazimierza?], rysowane na pierwszej stronie rękopisu rozdz. XXX „Ogniem i mieczem” [w druku rozdz. VII tomu IV], rkp. Ossolineum, sygn. 12582 s. 126. *Reprod.*: *Kal. życia i twórczości*, Warsz. 1956 po s. 96 (I).

– Ok. 1884 Autokarykatura - medalion Litwosa w zbroi, pierwodr. ze zbiorów J. Krzyżanowskiego w: *Kal. życia i twórczości*. Warsz. 1956 po s. 192 (I).

– 1884 Autokarykatura - Sienkiewicz z żoną, Marią z Szetkiewiczów i z pieskiem na spacerze, rys. w liście do Wandy Szetkiewiczowej; Oryg.

w Muz. Lit. w Warsz. Pierwodr.: *Dzieła t. 55*. Warsz. 1951, frontispis (527); toż: *Listy t. IV cz. 1, rys. 15 (615a)*.

– 1886 Rysunki w listach do J. Janczewskiej: minaret - z 10.X.; studnia - z 14.X.; tkanina-portiera - 5 XI, mużułmanin i forminga - z 18 X, Plan Akropolu, autoportret, kolumna - z 18 XI. Pierwodr. rysunku portierzy: *Dzieła t. 55 s. 326 (527)*; wszystkie rysunki: *Listy t. II cz. 1 rys. 30, 31, 33-35, 39, 40 (593a)*.

– 1887 Rysunki w listach do J. Janczewskiej: Ściana w gabinecie Pisarza udekorowana pamiątkami z Konstantynopola - ze stycznia 1887, pierwodr. w: *Kal. życia i twórczości*, Warsz. 1956 przed s. 257 (I), przedr. *Listy t. II cz. 1 rys. 50*. Pierwodr. rys.: żaba i kot - z 20 I, autokarykatury: Sienkiewicz bity przez Janczewską z podpisem: „Poor Tom punished by a frog” oraz uciekający - z 16 IV; plan mieszkania letniego w Rodaun - 22 IV; plan mieszkania letniego w Kaltenleutgeben - 1 V; autokarykatura - 7 X; łapy i głowa niedźwiedzia - 3 XII; w: *Listy t. II cz. 1 rys. 55, 57-63 (593a)*.

– 1888 Rysunki w listach do J. Janczewskiej: głowy. Janczewskiej i M. Dembowskiej - 5 V. Pierwodr.: *Listy t. II cz. 1, rys. 73 (593a)*.

– Ok. 1888 Oświadczyń Wołodyjowski. Ze zbiorów J. Krzyżanowskiego. Pierwodr.: *Kal. życia i twórczości*. Warsz. 1956 przed s. 113 (I); toż: *Listy t. II cz. 3, rys. 28 (593a)*.

– 1889 Rysunki w listach do J. Janczewskiej: autokarykatura brzuchatego Sienkiewicza po słowach „Śpię, jem i” z 4 II. Pierwodr.: *Kal. życia i twórczości... Warsz. 1956 po s. 112 (I)*; głowa kota z kwiatem z 15 IV; szkic położenia majątku Bóbrka w Galicji, który Sienkiewicz chciał kupić z 21 VI; przypomnienie obrazu Chełmońskiego ‘Podniesienie’ z 8 VII; głowa psa z 2 VIII. Pierwodr.: *Listy t. II cz. 2, rys. 18-21, 24 (593a)*.

– 1890 Rysunki w listach do J. Janczewskiej: lampa dla M. Dembowskiej z 11 II; niedźwiedź za kratą z 29 IX; kot i głowa psa z 29 IX; auto-

karykatura - piłowana głowa Pisarza z 23 III; autokarykatura - Sienkiewicz - niedźwiedź trzy-mający żabę - Janczewską z 25 X; trasa podróży po Afryce z 7 XII. Pierwodr.: Listy t. II cz. 2, rys. 25-30 (593a).

– Ok. 1890 „Książd Antalek”, karykatura A. Za-leskiego, prawdopodobnie autorstwa Sienkiewi-cza. Pierwodr. ze zbiorów J. Krzyżanowskiego, w: Kal. życia i twórczości. Warsz. 1956, przed s. 113 (J).

– Po 1890 Głowa Mickiewicza, rys. ołówkiem ze zbiorów J. Krzyżanowskiego (dat. 1890), pier-wodr. w: Kal. życia i twórczości. Warsz. 1956 po s. 144 (J), toż: Listy t. II cz. 3 rys. 36 (593a).

– 1891 Rysunki przedstawiające lisa, słonia od tyłu, głowy dzika, palmy, osiołka od tyłu i męż-czyznę, powstałe w Pieniakach z podpisem H. Sienkiewicza „Niech tak napisze nowelle” pod adresem K. Pochwalskiego. Pierwodr.: Księga pa-miątkowa ku czci L. Pinińskiego, I. Lwów 1936 s. 4; toż: Listy t. I cz. 1 rys. 63 (562a).

– Rysunki w listach do J. Janczewskiej: bogi-ni Sacht z 14 I; Kontur Afryki z trasą polowań i objaśnieniami z 5/7 II; Listy t. II cz. 2, rys. 36, 40 (593a).

– Rysunki egipskie z sylwetką grubej kobiety, bez daty. Ze zbiorów J. Krzyżanowskiego. Rysunki w listach do J. Janczewskiej. Pierwodr.: Listy t. II cz. 3 rys. 32 (593a).

– Ok. 1891 Głowy wielbłąda, psa i osłów; głowa kota w ruinach; rysunek wielbłąda dwugarbnego i odwróconej wazy; dwie głowy wielbłądów – zbory J. Krzyżanowskiego, pierwodr. w: Kal. życia i twórczości. Warsz. 1956, rys. przed s. 257 i po 272 (I).

– Mężczyzna w kapeluszu z rondem, ze strzelbą w prawej dłoni obok muła z bagażem. Oryg.: Muz. Literackie H. Sienkiewicza, Pozn., sygn. RKP 15 ML k. 2, 2a, 7, 8, 8a

– Głowa chłopca, profil męski, ruiny. Palmy i pro-fil głowy męskiej. Szkic słonia. Głowy męskie i ruiny. Objuczony osioł od tyłu, głowa słonia, ruiny. Oryg. w Muz. w Obłęgorku, sygn. 459-461, 464, 471.

– 1892 Rysunki w listach do J. Janczewskiej: kontur Afryki ze skreślonymi planami podróży w 1891? z 6 VIII 1892. Pierwodr.: Listy t. II cz. 2, rys. 41 (593a).

– Głowa brodatego mężczyzny, ze zbiorów J. Krzyżanowskiego. Pierwodr.: Listy t. II cz. 2, rys. 100 (593a).

– Po 1993 Krzesło, popiersie tęgiego chłopca i profil mężczyzny. Rkp. Ossol. sygn. 12 443/II s. 80, 163, 164.

– 1894 J. Janczewska i Z. Morawski na bicy-klach. Oryg. w Muz. w Obłęgorku, sygn. 462;

Pierwodr.: Kal. życia i twórczości. Warsz. 1956, po s. 112 (I), por. rys. 31, Listy t. II cz. 3 (593a).

– 1898 Rysunek piórkiem głowy męskiej z bujnym zarostem - jako autoportret?, z podpisem: ”Rysunek Sienkiewicza dn. 14 kwietnia 1898 r.”. Dar Wojciecha Storzcyka. Oryg. zbory IBL PAN, ikon III 51 298.

– Ok. 1898 Szkice głów męskich: młodszego z baczkami, starszego z dużą brodą. Profil męż-czyzny (A. Mickiewicza?). Oryg. Muz. w Obłę-gorku, sygn. 456, 472.

– 1899 Głowa mężczyzny z dużą brodą (dwie wersje), dat. 15.VI.99, Rkp. Ossol. sygn. 12170/II k. 41, por. rys. nr 100 w: Listy t. II cz. 2 (593a); w Redakcji *Słowa*. Rkp. Ossol. sygn. 12170/II k. 42.

– Głowa Bolesława Prusa rysowana 17 XI 1899. Rkp. Ossol. sygn. 12169/II k. 683; inf. zob. przy liście do M. Godlewskiego z 19 VII 1902, Listy I cz. 2 s. 270 (562a). Pierwodr.: Kal. życia i twórczości. Warsz. 1956, po s. 144 (I).

– Głowa mężczyzny (B. Prusa?), Głowa młodego mężczyzny (Henryka Józefa Sienkiewicza?). Oryg. w Muz. w Obłęgorku, sygn. 848, 850; Gwiazdźbiór, Kiel. 2006 s. 45, katal. 55.

– Ok. 1900 Dwie postacie męskie, być może Pi-sarz w meloniku z synem ubranym w płaszcz mundurkowy. Oryg. Muz. Literackie. H. Sienkie-wicza, Pozn., sygn. RKP 15 ML k. 4.

– 1900 Szkic drogi wiejskiej; Głowa brodatego mężczyzny w XVII-wiecznej czapce. Szkice głów i profili męskich. Rysunek kota. Rysunek profilu mężczyzny z zarostem, z binoklem. Dwie głowy męskie, starszego z brodą i młodzieńca; Dwa męskie profile z fotelem; Rysunek herosa z lirą. Rysunek pary z sankami. Rysunek damy w kapeluszu. Oryg. w Muz. w Obłęgorku, sygn. 450, 451, 454, 463, 465, 466, 468, 470, 854.

– Po 1900 Plan fragmentu miasta, plac i 5 od-chodzących ulic; Głowa starca z grubym nosem; Chińczyk z kijem, dwa profile męskie. Rkp. Ossol., sygn. 12 444/II, k. 34, 69, 71.

– 1903 Karykatura bardzo tęgiego mężczyzny. Oryg. w Muz. w Obłęgorku, sygn. 473.

– Po 1904 Karykatura - Sienkiewicz i Maria Babska? Szkic główki kobiecej, napis „rozmaite hakatystyczne gazety niemieckie” i popiersia ko-biety z kokiem. Kobieta płacząca nad balią, obok napis Chrystowska i słupki cyfr. Oryg. w Muz. w Obłęgorku, sygn. 457, 458.

– Ok. 1905 Profile starszego mężczyzny z bródką (Z. Morawskiego?). Szkic popiersia rozczochra-nego chłopca. Oryg. w Muz. w Obłęgorku, sygn. 851, 852.

– 1906 Profil twarzy kobiecej, rys. na rękopisie noweli „Diokles”, Ossol. akc. 34/09.

- 1907 Głowa kobieca i szkice głów męskich. Szkic klęczącego mnicha. Oryg. w Muz. w Obłęgorku, sygn. 452, 455.
- Po 1907 Popiersie chłopca i kobiety pod parasolką. Rkp. Ossol. na odwrocie karty brulionu „Wirów”, sygn. 12 440/II, k. 110.
- 1908 Rysunek piły, mający symbolizować charakter A. Osuchowskiego, w liście do córki z 29 V. Pierwodr.: Listy t. IV cz. 3, rys. 21. W tym liście wymieniony nieznanymi „portret Maryni [tj. Marii z Babskich] przed toaletą w porze rannej”, s. 223 (615a).
- Plan mieszkania wynajętego w Krakowie w liście do żony Marii z 14 XII. Pierwodr.: Listy t. IV cz. 2, rys. 52 (615a).
- 1910 Rysunek rogów bawołów afrykańskich w liście do córki z 5 VI. Pierwodr.: Listy t. IV cz. 3, rys. 20 (615a).
- Rysunki głów męskich. Szkice lwów i głowy wielbłąda. Oryg. w Muz. w Obłęgorku, sygn. 469, 853.
- Profil A. Wiwulskiego. Pierwodr.: Gwiazdozbiór. Kiel. 2006 s. 66, sygn. 849, katal. 229, 230.
- Ok. 1910 Staś, Nel na Kingu, Kali i głowa konia; popiersie mężczyzny z grzywką, z lornion w dłoni, sylwetki słoni i koni. Ze zbiorów J. Krzyżanowskiego. Pierwodr.: Listy t. II cz. 3, rys. 34, 35 (593a).
- Rysunki z różnych lat:
- Pierwodr. Listy t. II cz. 3 (593a): Odbitki rysunków przechowywanych przez J. Krzyżanowskiego wśród listów do J. Janczewskiej, wyżej przypisane czasem do odpowiedniego roku: 4 głowy męskie, nuty i profil kobiety w binoklach rys. 25; Szczupły mężczyzna we fraku? z pustymi kieszeniami? (autokarykatura Pizarra?) rys. 26; samotny mężczyzna ze skrzypcami patrzący na butelki rys. 27; Głowy męskie i chłopięce rys. 29; Trzej wielbiciele J. Janczewskiej grający pod jej balkonem rys. 30; Cykliści - sylwetki m. in. J. Janczewskiej i Z. Morawskiego na welocypedach rys. 31; Wilczyca kapitołińska (okres Listów z podróży?) rys. 33; Świecznik siedmioramienny, ze zbiorów Muz. Literatury w Warszawie, rys. 37;
- Rysunki w zbiorach Muz. Lit. H. Sienkiewicza, Pozn.: szkic siedzącego mężczyzny z wąsami i brodą oraz sylwetka psa, k.1; dwa kubki drewniane z podp. Rysunek z Zakopanego, k. 3; sylwetka jeźdźca w kapeluszu na koniu, ze strzelbą w prawej dłoni +6 linijek tekstu, k.5; trzy głowy męskie, głowa kobieca oraz głowa duchownego w piusce, obok rysowane odwrotnie, głowa mężczyzny w okularach, profil z wąsami i bródką (autoportret?), szkic profilu. Wszystkie rysunki na odwrocie blankietu z nagłówkiem: Stowarzyszenie Podatkowe Instytucji Czczy i Chleba z ręcznym dopiskiem proszącym o uregulowanie zaległości, adresowanym do Sienkiewicza, k. 6; siedem szkiców twarzy, głów i profili męskich z różnymi formami zarostu, k. 9, 9a; popiersie młodej kobiety z profilu, z grzywką i warkoczem luźno splecionym na plecach (Woroniecka?), podpis kredką: Henryk Sienk..., k. 10.
- Rysunki w zbiorach Muzeum w Obłęgorku: popiersie starszego mężczyzny i zamazane próby profili męskich. Oryg. w Muz. w Obłęgorku, sygn. 474.

PODOBIZNY SIENKIEWICZA W FOTOGRAFII, MALARSTWIE, RYSUNKU I RZEŹBIE do roku 1916

610. Wybór w układzie chronologicznym

– 1863 Sienkiewicz (pierwszy z lewej) i koledzy szkolni, fot. z 10 kwietnia 1863 r.

Pierwodr.: *Bies. Lit.* 1900 nr 51, *Tyg. II.* 1900 nr 51 [wycięty z grupy] - numery jubileuszowe; *Dzieła t. 40.* Warsz. 1951, frontispis (527); *Kal. życia i twórczości.* Warsz. 1956, przed s. 17 (I).

– 1869 Sienkiewicz jako student, popiersie, fot. z 1869 r. Pierwodr.: *Bies. Lit.* 1900 nr 51, *Tyg. II.* 1900 nr 51 - numery jubileuszowe; *Dzieła t. 47.* Warsz. 1950, frontispis (527); *Kal. życia i twórczości.* Warsz. 1956, po s. 32 (I).

– 1872 lub 1876 Sienkiewicz, popiersie. Fot. K. Brandel, odb. oryg. Muz. w Oblęgorku, sygn. 976. Pierwodr. *Bies. Lit.* 1900 nr 51, *Tyg. II.* 1900 nr 51 - numery jubileuszowe; *Dzieła t. 4.* Warsz. 1949, frontispis (527); *Listy t. III cz. 1.* Warsz. 2007, frontispis (615a).

– 1876 lub 1878 Sienkiewicz, popiersie. Fot. J. Kostka i Mullert. Pierwodr. *Bies. Lit.* 1900 nr 51, *Tyg. II.* 1900 nr 51 – numery jubileuszowe; H. Sienkiewicz: *Dzieła t. 4.* Warsz. 1949, frontispis (527); *Kal. życia i twórczości.* Warsz. 1956, przed s. 33 (I).

– Ok. 1876 Sienkiewicz. Fotografia z czasu podróży do Ameryki: *Dzieła t. 41.* Warsz. 1950, frontispis (527).

– 1877 Sienkiewicz w San Francisco. Fot. ze zbiorów Z. Brodowskiego. Pierwodr. *Tyg. II.* 1901 nr 4 s. 75.

– Ok. 1878 Sienkiewicz w puszczy kaktusowej w Ameryce, rys. S. Witkiewicz. Oryg. w Muz. w Oblęgorku nr 204; *Dzieła t. 51.* Warsz. 1950, frontispis (527); *Gwiazdozbiór.* Kiel. 2006 s. 21, katal. 74.

– 1878 Popiersie z profilu. Podług fotogramu J. Mieczkowskiego. Pierwodr.: *Kłosa* 1882 s. 33 (jako il. do art. K. Kaszewskiego); toż: *Dzieła t. 14.* Warsz. 1949, frontispis (527).

– Ok. 1879 Popiersie, fot. W. Twardzicki w zbiorach Muz. w Oblęgorku, sygn. 977.

– 1880 Sienkiewicz, rys. S. Witkiewicza z 1880 r.; *reprod. Tyg. II.* 1887 nr 255; *Dzieła t. 9.* Warsz. 1949, frontispis (527); *Kal. życia i twórczości.* Warsz. 1956 po s. 80 (I).

– Ok. 1880 Popiersie w różnych ujęciach, fot. A. Karoli i M. Pusch, zbiory Muz. w Oblęgorku nr inw. 838, 1130, Muz. Nar., Warsz. DI 91409, 103525, Muz. Lit., Warsz. Sygn. I-4553, I 5469. *Por. Tyg. II.* 1900 nr 10 s. 183.

– Ok. 1880 Popiersie. Pierwodr.: *Dzieła t. 46.* Warsz. 1951, frontispis (527).

– Ok. 1881 Sienkiewicz, rys. J. Holewiński podług fotogramu J. Mieczkowskiego. *Reprod.: Kłosa* 1882 t. 34 nr 864 s. 33; *Dzieła t. 2.* Warsz. 1948, frontispis [tu mylna data 1900], *Dzieła t. 14* [tu mylna data 1878]. Warsz. 1949, frontispis (527).

– Ok. 1881 Sienkiewicz (popiersie). Rys. JB [J. Buchbinder], wg fotografii J. Mieczkowskiego?; *reprod.: Dzieła t. 8,* Warsz. 1949, frontispis (527);

– 1882 Portret Sienkiewicza, popiersie z profilu, mal. J. Janczewska, olej. Oryg. w Muz. w Oblęgorku; *reprod. [z pozytywu i negatywu]: Listy t. II cz.1,* frontispis (593a); *Gwiazdozbiór.* Kiel. 2006 s. 22, katal. 114.

– 1882 Popiersie, fot. J. Mien; Muz. w Oblęgorku, nr inw. 786.

– Ok. 1883 H. Sienkiewicz (popiersie z profilu z autografem Pisarza). Rys. JB [J. Buchbinder]. *Reprod. jako frontispis t. I „Ogniem i mieczem” z 1884 r.; toż: Dzieła t. 7.* Warsz. 1949, frontispis (527); toż: J. Krzyżanowski: *Twórczość H. Sienkiewicza.* Warsz. 1973 il. 16.

– 1883/1884 Popiersie w kilku wersjach, wg fot. J. Mieczkowskiego, rys. JB [J. Buchbinder]; Fot. Muz. w Oblęgorku, Muz. Nar. w Warsz. DI 69711, światłodruk w Bibl. Raczynskich w Pozn.,

- rkps 14 ML k. 35; druk: premium dla prenumeratorów *Echa Muz. i Teatr.* za r. 1884; drzeworyt (całostronicowy) A. Regulskiego wg rys. J. Buchbindera, *Tyg. Il.* 1884 (t. 4) nr 92 z 4 X s. 220, toż w: J. Krzyżanowski: H. Sienkiewicza żywot i sprawy. Warsz. 1973 il. 33 (tu data „ok. 1885”).
- 1884 Sienkiewicz z żoną, Marią z Szetkiewiczów, w Meranie. Fot. I. Scotto, ze zbiorów J. Krzyżanowskiego. Reprod. Kal. życia i twórczości. Warsz. 1956 po s. 96 (I); Listy t. IV cz. 1, frontispis (615a).
- 1885 H. Sienkiewicz z małymi dziećmi, Henrykiem Józefem i Jadwigą. Ze zbiorów Muz. w Obłęgorku. Reprod. w: Kal. życia i twórczości (wyd. II). Warsz. 2012, il. 49 (I).
- Ok. 1885 H. Sienkiewicz, popiersie. Fot. Cabinet Portrait. Ze zbiorów Muz. w Obłęgorku, reprodu.: *Dzieła t. 5.* Warsz. 1949, frontispis (527); Kal. życia i twórczości (II). Warsz. 2012 il. 51 (I).
- 1886 H. Sienkiewicz i Kazimierz Pochwalski. Fot. [J. Mien?] w zbiorach J. Krzyżanowskiego. Reprod.: Kal. życia i twórczości. Warsz. 1956 po s. 128 (I).
- Ok. 1886 H. Sienkiewicz, A. Zaleski i K. Pochwalski na statku płynącym przez Morze Czarne, rys. ołówkiem? węglem? Reprod.: Kal. życia i twórczości (II). Warsz. 2012 il. 70 (I). Opis innych szkiców tej sceny w: *Gwiazdozbiór.* Kiel. 2006, katal. 83, 85.
- 1887 Sienkiewicz w Kawaku, mal. K. Pochwalski, olej. Fot. oryg. w zbiorach J. Krzyżanowskiego, reprodu.: Kal. życia i twórczości. Warsz. 1956 po s. 128 (I).
- 1887 Karykatura Sienkiewicza w płaszczu i kapeluszu, rys. S. Lentz. Reprod. *Tyg. Il.* 1888 t. 12 nr 309 s. 349; *Dzieła t. 16.* Warsz. 1949, frontispis (527); J. Krzyżanowski: H. Sienkiewicza żywot i sprawy, Warsz. 1973, il. 16.
- Po 1887 Sienkiewicz i K. Pochwalski w czasie podróży do Konstantynopola. Kontaminacja dwu poprzednich wizerunków, Sienkiewicza w Kawaku i fotografii obydwu podróżujących, mal. K. Pochwalski, olej. Obraz, być może, powstawał w kolejnych latach. Oryg. w Muz. w Obłęgorku, reprodu. w: H. Sienkiewicz i jego Obłęgorek. Warsz. 1996 il. 15; *Gwiazdozbiór.* Kiel. 2006 s. 21, katal. 82 - tu data powstania 1940.
- 1888 Karykatura Sienkiewicza z cylindrem w dłoni. Rys. piórkiem S. Lentz; reprodu. *Tyg. Il.* 1888 t. 12 nr 309 s. 349, *Dzieła,* Warsz. 1950 t. 49, frontispis (527); Cały rysunek Lentza, tj. karykatura „małego” Sienkiewicza z potężną B. Dowiakowską w Muz. Nar. w Warsz., sygn. Rys. Pol. 7487 z daru L. Méyeta. Pierwodr.: *Gwiazdozbiór.* Kiel. 2006 s. 45, katal. 35.
- 1888/89 Karykatura: Pisarz przy biurku z wielkim piórem i cyfrą 15 000 [rubli od darczyńcy, „M. Wołodyjowskiego?"]. Rys. S. Lentz 1888/9. Pierwodr.: *Nasze ryciny. Tyg. Il.* 1889 t. XIII nr 315 s. 28; *Dzieła t. 54.* Warsz. 1952, frontispis (527).
- 1889 Postać Sienkiewicza w obrazie alegorycznym J. Rosena: anioł z polską tarczą oraz wieńcem laurowym nad głową Pisarza, rycerz na koniu, w oddali Jasna Góra. Pierwodr. jako obraz w gabinecie Pisarza. *Tyg. Il.* 1900 nr 10 s. 193; *Gwiazdozbiór.* Kiel. 2006 s. 66, katal. 236.
- 1889 Sienkiewicz jako prelegent, we fraku, rys. kredką S. Lentz, oryg. w Muz. Nar. w Warsz., sygn. Rys. Pol. 7488; reprodu.: *Tyg. Il.* 1889 nr 330 s. 269; *Dzieła t. 15.* Warsz. 1949, frontispis (527); Kal. życia i twórczości. Warsz. 1956 po s. 64 (I); *Gwiazdozbiór.* Kiel. 2006 s. 42, katal. 26.
- 1889 Sienkiewicz w rękawiczkach i kurtce, siedzący w fotelu w swym gabinecie. Fot. ze zbiorów J. Krzyżanowskiego, reprodu.: Kal. życia i twórczości. Warsz. 1956 po s. 128 (I).
- 1890 Sienkiewicz, mal. K. Pochwalski 1890, olej, oryg. w Muz. Nar., Warsz. Reprod.: *Tyg. Il.* 1891 nr 60 s. 117, toż: 1900 nr 10, strona tyt.; *Dzieła t. 1,* frontispis. Warsz. 1949 (527); Kal. życia i twórczości. Warsz. 1956, frontispis (I); fot. obrazu w gabinecie Pisarza, *Gwiazdozbiór.* Kiel. 2006 s. 78, katal. 353.
- 1891/1892 Sienkiewicz w stroju podróżnika po Afryce, różne ujęcia; m.in. postać siedząca w czapce. Fot. J. Mien i Sebald, Krak. Pierwodr. z faksimile podp. w: H. Sienkiewicz. Listy z Afryki t. 1. Warsz. 1893, frontispis. – Sienkiewicz w stroju podróżnika po Afryce - postać stojąca w hełmie. Reprod.: *Płomyk* 1924/25 nr 8 s. 59; *Dzieła t. 43.* Warsz. 1949, frontispis (527); Kal. życia i twórczości... Warsz. 1956, po s. 272, toż: (II) Warsz. 2012 il. 119 (I).
- 1893 Popiersie Sienkiewicza, fot. S. Bizański, Kraków/Zakopane. Zdjęcie przez Pisarza dedykowane odręcznie „Zofii-Lygiei 11 września 1896”, tj. Zofii Kamińskiej?, w zbiorach J. Krzyżanowskiego. Fot. w innej pozie i bez dedykacji w Muz. H. Sienkiewicza w Pozn., sygn. ML 14 k. 32. Reprod.: J. Kandziora: H. Sienkiewicz na fotografii, Pozn. 1984. Heliografiura w Muz. Literatury, Warsz., sygn. I 4533.
- 1894 H. Sienkiewicz. Rys. F. [Ferdinand?] Bryl; reprodu.: *Kal. Pol. Ilustrowany* 1894.
- Ok. 1895 Sienkiewicz w fotelu. Fot. A. Karoli. Ze zbiorów J. Krzyżanowskiego. Reprod. Kal. życia i twórczości (II). Warsz. 2012 il. 81.
- 1895 Portret H. Sienkiewicza, rys. A. Kamiński 10 I 1895, gwasz. Oryg. w Muz. Nar., Warsz., Gab. Rys. Pol. inw. 5688; reprodu.: *Wokół „Quo*

vadis”, Katal. wystawy. Warsz. 2001 s. 171; Gwiazdozbiór. Kiel. 2006 s. 44, katal. 44.

– 1895 Karykatury postaci Sienkiewicza i K. Potkańskiego, trzymających w dłoniach kapelusze. Rys. tuszem J. Malczewski, listopad 1895. Oryg. w Bibl. Jagiel.; Reprod. w: A. Heydel: J. Malczewski. Człowiek i artysta. Krak. 1933 s. 101; Kal. życia i twórczości. Warsz. 1956, rys. po s. 64 (I).

– 1895 Głowa H. Sienkiewicza, rys. J. Malczewski. Oryg. w Bibl. PAN w Krak., sygn. 4039.

– Ok. 1895 Sienkiewicz przy biurku. Pocztówka ze zbiorów Z. Dernałowicz. Reprod.: Kal. życia i twórczości (II). Warsz. 2012 (I) il. 143.

– Ok. 1895 Sienkiewicz i K. Pochwalski. Fot. A. Karoli, ze zbiorów Krzysztofa Pochwalskiego. Reprod.: Kal. życia i twórczości (II). Warsz. 2012, il. 66 (I).

– 1896 Medalion z podobizną Sienkiewicza. T. Certowicz 1896. Oryg. w Muz. Lit w Pozn. Med. 124. Opis: M. Kowalski: Portret H. Sienkiewicza. 1989 s. 20.

– Ok. 1896 H. Sienkiewicz, H. Sienkiewicz z córką. Trzy fot. S. Witkiewicza, Muz. Tatrzanie w Zakopanem. Reprod.: Gwiazdozbiór, Kiel. 2006 s. 56, katal. 157-159; Kal. życia i twórczości (II). Warsz. 2012, il. 97 (I).

– Ok. 1896 Sienkiewicz z dziećmi, Henrykiem Józefem i Jadwigą. Fot. firmy Orion w Warsz. z odręcznym podpisem Pisarza; ze zbiorów J. Krzyżanowskiego. Reprod.: Kal. życia i twórczości. Warsz. 1956 il. po s. 160 (I); Inne ujęcie tej samej grupy. Fot. ze zbiorów Muz. H. Sienkiewicza w Pozn. Reprod.: J. Kandziora: H. Sienkiewicz na fotografii. Pozn. 1984; Kal. życia i twórczości (II). Warsz. 2012 il. 128 (I).

– 1896 Medalion z podobizną Sienkiewicza, sygn. Cz. Makowski 1896 (i 1901); Muz. w Obłęgorku, nr inwent. 316; Muz. w Woli Okrzejskiej, Muz. Lit. w Poznaniu - odlewy żeliwne i patynowane na brąz. Reprod.: *Kur. Niedz.* 1896 nr 11, *Wędrowiec* 1896 nr 51, pocztówka w Muz. Lit. w Warszawie. Reprod. M. Kowalski: Portret H. Sienkiewicza 1989, s. 20.

– 1897 Medal z popiersiem Pisarza i napisem „XXV 1872-1897 H. Sienkiewicz.” Inne wersje medalu z tytułami: „Szkie węglem, Ogniem i mieczem, Potop, Pan Wołodyjowski, Quo vadis, Krzyżacy”, sygn. S.R. Lewandowski 1897, Wiedeń. Oryg. Bibl. Miej. w Bydgoszczy, brąz; Muz. w Obłęgorku, gips patynowany. Reprod.: *Dzieła t. 22.* Warsz. 1949, frontispis (527). Opis: M. Kowalski: Portret H. Sienkiewicza, 1989 s. 29; Gwiazdozbiór. Kiel. 2006, katal. 126, 127.

– 1897 Popiersie H. Sienkiewicza. Rzeźba wykonana z natury w Wiedniu 1897 przez S.R. Lewan-

dowskiego, brąz. Reprod. M. Kowalski: Portret H. Sienkiewicza, 1989 s. 27; Gwiazdozbiór. Kiel. 2006, s. 52, katal. 125.

– 1897 Sienkiewicz z tłumaczem swych utworów na angielski, J. Curtinem. Druk: *Tyg. Il.* 1897 nr 48, toż: Kal. życia i twórczości (II), Warsz. 2012 il. 152 (I).

– 1897 H. Sienkiewicz z J. Tyszkiewiczem w Ragaz. Fot. w Muz. w Obłęgorku nr 805. Reprod.: *Listy.* Warsz. 2007 t. III cz. 1 il. 70 (615a).

– 1897 H. Sienkiewicz z dziećmi. Wg fot. J. Mienna w Krakowie. Reprod. *Tyg. Il.* 1897 nr 52, okładka.

– 1898 Popiersie Sienkiewicza dłuta J.J. Nalborczyka, Zakopane 1898, brąz. Oryg. Muz. Lit. w Poznaniu. Reprod.: *Tyg. Il.* 1899 nr 2; *Dzieła t. 10.* Warsz. 1949, frontispis (527).

– 1898 H. Sienkiewicz, litografia barwna, sygn. L. Niemczyński 1898. Oryg. w Muz. Lit. w Poznaniu. Reprod. *Plomyczek* [dod. *Plomyka*], Warsz. 1924/25 nr 25 wklejka po s. 64.

– Ok. 1898 Popiersie Sienkiewicza z gęsim piórem w prawej dłoni, dłuta P. Welońskiego, biały marmur. Oryg. należy do Katol. Uniw. Lubel., kopia Muz. w Woli Okrzejskiej. Reprod. *Tyg. Il.* 1898 nr 43 s. 842; *Dzieła t. 27.* Warsz. 1950, frontispis (527); K. Krzyżanowski: *Twórczość H. Sienkiewicza.* Warsz. 1973 il. 14; M. Kowalski: Portret H. Sienkiewicza 1989 s. 28 (tu z błędną datą 1924).

– 1899 H. Sienkiewicz, mal. K. Mordasewicz, akwarela. Reprod.: *Bies. Lit.* 1900 nr 6 s. 104; litografia kolor.: *Premium Bies. Lit.* za rok 1899; toż: olej, Muz. Nar. Warsz. nr 4666; Gwiazdozbiór. Kiel. 2006, katal. 38.

– 1899 H. Sienkiewicz, siedzący przy biurku nad otwartą książką, podparty ręką, rys. ołówkiem K. Mordasewicz. Reprod. w: *Sami sobie* (cenz. 27.II.1899), Warsz. 1900 s. 7; Kal. życia i twórczości (II), Warsz. 2012 il. 167 (I).

– 1899 H. Sienkiewicz, rys. L. Wyczółkowski, Zakopane 1899 r., pastel z dedykacją: Jadwidze Sienkiewiczównie ofiaruję; reprod.: *Tyg. Il.* 1899 nr 51; *Dzieła t. 19.* Warsz. 1950, frontispis; Kal. życia i twórczości przed s. 177 (I); portret spłonał w mieszkaniu J. Kornilowiczowej w czasie powstania warszawskiego; fot. podkolorowana tuszem i kredką przez malarza w 1899 w Muz. Nar. w Warsz., sygn. Rys. Pol. 4277; Gwiazdozbiór. Kiel. 2006 s. 78, katal. 356.

– 1899 H. Sienkiewicz przemawiający w czasie uroczystości odsłonięcia pomnika Słowackiego w Miłosławiu 16 września. Fot. J. Cieślowski? *Kraj, Dział II.*, Petersb. 1899 nr 38 s. 155; *Listy t. III cz. 1.* Warsz. 2007 il. 31 (615a); Kal. życia i twórczości (II). Warsz. 2012 il. 158 (I).

- Ok. 1899 Portret H. Sienkiewicza w pozycji stojącej, z laską i płaszczem na przedramieniu, olej, mal. K. Mordasiewicz. Oryg. Muz. Nar. w Warsz., inw. MP 4666 (156222).
- 1900 A. Krechowicki i H. Sienkiewicz. Fot. w zbiorach Michalskich w Bibl. IBL PAN; reprodukt.: *Tyg. Il.* 1900 nr 20 s. 386; *Pam. Lit.* 1933 s. 540, Kal. życia i twórczości. Warsz. 1956 przed s. 177 (I); Listy t. III cz. 1. Warsz. 2007 il. 63 (615a).
- 1900 Sienkiewicz w swoim gabinecie w warszawskim mieszkaniu na Wspólnej. Fot. W. Karoli. Ze zbiorów J. Krzyżanowskiego. Druk: Dzieła t. 6. Warsz. 1949, frontispis (527); toż: Listy t. II cz. 2. Warsz. 1996 il. 65 (593a) [w latach 1897-1900 pojawiło się w prasie wiele fotografii Sienkiewicza i gabinetu Pisarza].
- 1900 H. Sienkiewicz, mal. K. Szmyt (Szmydt) 1900, olej, oryg. w Muz. Lit. w Pozn. (3 wersje kolorystyczne), reprodukt.: pocztówka z 1900 r.
- 1900 H. Sienkiewicz, mal. T. Korpala ok. 1900; reprodukt. na rocznicowych pocztówkach, egz. w Muz. w Oblęgorku.
- 1900 Popiersie H. Sienkiewicza w owalu, litografia z datami 1875-1900. Wyk. M. Maniński. Odb. w Muz. Nar., Warsz., sygn. Gr. Pol. 4496 oraz w Muz. w Oblęgorku, inw. 782, 398.
- 1900 Sienkiewicz na rydwanie sławy w XXV-lecie twórczości Pisarza. Projekt rzeźby K. Łada Grodzicki, odlew firmy Bracia Łopieńscy. Warsz. 1900. Dar od artystów warszawskich. Oryg. Muz. w Oblęgorku, sygn. 38; Reprodukt.: J. Krzyżanowski: *Twórczość H. Sienkiewicza*. Warsz. 1973 il. 114; *Gwiazdobiór*, Kiel. 2006 s. 72, katal. 310.
- 1900 Plakietka z popiersiem H. Sienkiewicza z profilu, sygn. A.E., ok. 1900 r., oryg. Muz. w Oblęgorku, reprodukt.: M. Kowalski: *Portret H. Sienkiewicza*. 1989 s. 6.
- 1900 Plakietka i medalion z popiersiem Pisarza, gałązką oliwną oraz napisami: „Henryk Sienkiewicz pamiątka jubileuszu 22 XII MCM”, ze scenami z powieści oraz z tytułami: „Quo vadis, Krzyżacy, Bez dogmatu, Rodzina Połanieckich, Ogniem i mieczem, Potop, Pan Wołodyjowski”. Proj. L. Jarkowski. Oryg. Muz. w Oblęgorku - brąz, kopie - żeliwo, w Muz. Lit. w Poznaniu i w Woli Okrzejskiej; Reprodukt.: J. Krzyżanowski: *Twórczość H. Sienkiewicza*. Warsz. 1973 il. 90; M. Kowalski: *Portret H. Sienkiewicza*. 1989 s. 22-23; H. Sienkiewicz i jego Oblęgorek. Warsz. 1996, IX.
- 1900 Portret H. Sienkiewicza z gałązką oliwną i podpisem: „Cześć Ci i sława boś Ty nasz, boś godnym synem Naszego Narodu”. *Kur. Codz.* 1900 nr 353 z 22 (9) XII. Reprodukt.: J. Krzyżanowski: *Twórczość H. Sienkiewicza*. Warsz. 1973 il. 91.
- 1900 H. Sienkiewicz na jubileuszu w Ratuszu warszawskim 22 XII 1900 (scena zbiorowa, Pisarz przyjmuje księgi pamiątkowe); mal. z natury K. Górski, reprodukt. *Tyg. Il.* 1901 nr 1 s. 4; na s. 45 fot. darów jubileuszowych, na s. 172 całostronicowa fot. Dyplomu przyznania w dn. 26 XII 1900 członkostwa honorowego Warszawskiego Towarzystwa Artystycznego.
- Ok. 1900 Medalion z popiersiem z profilu z napisem „Henryk Sienkiewicz”. Proj. i wyk. E.F. Korosadowicz w Krakowie. Inf. M. Kowalski, *Portret Sienkiewicza*. 1989 s. 23.
- Ok. 1900 Plakietka-medalion z popiersiem H. Sienkiewicza z profilu, podp. A.E., Oryg. Muz. w Oblęgorku. Reprodukt.: M. Kowalski, *Portret Sienkiewicza*. 1989 s. 24-25.
- Ok. 1900 Popiersie H.S., sygn. M.J. [Małach Józef?]. Muz. w Oblęgorku, gips patynowany.
- 1900/1901 Plakietka jubileuszowa, z medalionami: postacią kobiecą piszącą słowa „quo vadis” i z tytułami utworów oraz z profilem Pisarza i podpisem na obwodzie „Henryk Sienkiewicz Litwos”, na wysokości karku napis: „Wola Okrzejska 4 maja 1846”, na dole podpis: „Mistrzowi polskiego słowa pracę tę poświęca Wincenty Trojanowski”. Wyk. Mennica paryska. Reprodukt. medalionów: *Tyg. Il.* 1901 nr 7 s. 137; *Kraj*, Petersb. 1901 nr 6, dod. *Życie i Szt.* s. 67. Reprodukt.: M. Kowalski: *Portret H. Sienkiewicza*. 1989 s. 6. Cała plakietka w Muz. w Oblęgorku, reprodukt.: *Gwiazdobiór*. Kiel. 2006 s. 72, katal. 311; toż: Medal z podobizną Sienkiewicza i napisami jw., sygn. W. Trojanowski. Bity w Wiedniu 1900 wg projektu z 1898, odlew z 1901 z inf., że to dar B. Kozakiewicza.
- 1901 H. Sienkiewicz, rys. H. Uziębło, 1901, ołówek-akwarela, oryg. w Muz. Lit. w Warszawie, inw. K.00100.
- 1901 Henryk Siemiradzki i H. Sienkiewicz. Fot. B. Wilkoszewski. Ze zbiorów Muz. w Oblęgorku, inw. 1028; Reprodukt.: J. Krzyżanowski: *H. Sienkiewicz za życia i sprawy [jako fot. z 1896 r.]*. Warsz. 1973 il. 65.
- 1902 Medal wybity przez miasto Lwów z okazji nadania Pisarzowi honorowego obywatelstwa 30 VI 1902. W górze napis: Dobrze zasłużonemu. Proj. J. Markowski. Inf.: M. Kowalski: *Portret H. Sienkiewicza*. 1989 s. 6-7.
- 1903 H. Sienkiewicz i Jeremiasz Curtin [w Oblęgorku?]. Ze zbiorów J. Krzyżanowskiego. Pierwodruk: *Dzieła t. 3*. Warsz. 1948, frontispis (527); J. Krzyżanowski: *H. Sienkiewicz za życia i sprawy*. Warsz. 1973 il. 74.

- 1903 Karykatura - Pisarz śpiący przy biurku, rys. piórkiem L. Ilinicz-Zajdel, 1903; oryg. Muz. Nar. w Warsz., Rys. Pol. sygn. 13.852.
- Ok. 1903 H. Sienkiewicz, karykatura, rys. K. Sichulski. Oryg. w Muz. Nar. w Krak; reproduk.: K. Sichulski: XXX karykatur. Krak 1904.
- 1904 H. Sienkiewicz, rys. ołówkiem M. Ejmondowa w 1904. Oryg. w Muz. w Woli Okrzejskiej. Fot. w zbiorach J. Krzyżanowskiego.
- 1904 Karykatura H. Sienkiewicza siedzącego na tronie, rys. St. Szreniawa; reproduk. *Liberum Veto* 1904 nr 12.
- 1904 H. Sienkiewicz. Portret olejny, mal. K. Mordasewicz. Obraz należał do ks. M. Kołtuniaka w Orchard Lake. Fot. w zbiorach J. Krzyżanowskiego.
- 1905 H. Sienkiewicz na tle kotary. Fot. ze zbiorów Muz. w Obłęgorku. Reproduk.: J. Krzyżanowski: H. Sienkiewicza żywot i sprawy. Warsz. 1973 il. 89.
- Ok. 1905 Płaskorzeźba „w złotych ramach” wykonana przez artystę czeskiego, Bartoška. Inf.: List do M. Sienkiewiczowej z 21.IX. 1905. Listy t. IV cz. 1 s. 339 (615a).
- Ok. 1906 H. Sienkiewicz z Antonim Osuchowskim i Stanisławem Hassewiczem. Fot. C. Pietzner, Karlsbad. Fot. Reproduk.: Kal. życia i twórczości. Warsz. 1956 po s. 224; J. Krzyżanowski: H. Sienkiewicza żywot i sprawy. Warsz. 1973 il. 93.
- Po 1906 H. Sienkiewicz, popiersie z profilu. Reproduk. fot.: *Dzieła* t. 35, Warsz. 1951, frontispis (527); J. Krzyżanowski: H. Sienkiewicza żywot i sprawy. Warsz. 1973 il. 90.
- 1907 H. Sienkiewicz, litografia barwna, ryt. W. Rzegociński. Oryg. w Muz. Lit., Warsz. sygn. B.03677.
- 1910 H. Sienkiewicz w okularach siedzący w fotelu, akwaforta. Rys. L. Kowalski. Oryg. w Muz. Nar. w Krak., reproduk.: *Świat*, Warsz. 1910 nr 12 s. 3; *L'art graphique de Leon Kowalski*. Pologne. 1910.
- 1912 „H. Sienkiewicz dąży do urny wyborczej” [w Warszawie, fotografia Pisarza w palcie i kapeluszu na ulicy]. *Praca, Tyg. polit. i lit.*, Pozn. 1912 nr 43 (z 27 X) s. 1374. Wybory do IV Dumy odbywały się jesienią 1912 r.
- 1913 H. Sienkiewicz. Mal. O. Boznańska ok. 1913/1916, olej; oryg. w Muz. Nar. w Krak., reproduk.: L. Kopera: *Dzieje malarstwa polskiego* t. 3. Krak. 1929 s. 490 il. 502; Kal. życia i twórczości. Warsz. 1956 przed s. 289 (I).
- 1914 H. Sienkiewicz, popiersie. Fot. A. Gürtler, Warsz. Negatywy (kilka ujęć), Muz. w Obłęgorku. Reproduk. *Tyg. II*. 1914 nr 26 s. 504. Poczłtówka ok. wyd. przez Kasę Literacką w Warszawie ok. 1914; *Dzieła*, Warsz. 1950 t. 38, frontispis, jako fot. z 1913 (527).
- 1914 H. Sienkiewicz, mal. K. Pochwalski, Krak. 1914 - Wiedeń 1916, olej; Oryg. Muz. w Obłęgorku, reproduk.: H. Sienkiewicz i jego Obłęgorek. Warsz. 1996 il. 25; Kal. życia i twórczości (II). Warsz. 2012 il. 191 (I); pocłtówka z 1992 r.
- 1914 Medalion z głową Sienkiewicza, podp. F.K. Black 1914. Zbiory Muz. w Obłęgorku.
- 1915 Medalion z popiersiem Pisarza i napisem „Sienkiewicz” 1915. Proj. S.R. Lewandowski, odlew Bracia Łopieńczy. Inf. M. Kowalski: Portret Sienkiewicza. 1989 s. 21.
- 1915 Medal dwustronny: popiersia A. Sapięhy, H. Sienkiewicza, I. Paderewskiego z podpisami na obwodzie: „A. SAPIEHA PR. CEPS EP. US, H. SIENKIEWICZ, I. PADEREWSKI”. Na rewersie Chrystus dający chleb kobiecie i dzieciom z napisem: „Panem nostrum quotidianum da nobis hodie - Polonia devastata 1915”. Proj. Jan Wysocki. Wiedeń 1915 r., srebro, brąz i cyna, Muz. Wojska Polskiego w Warszawie, inw. nr 12343 i 34909; tłoczone w srebrze - Muz. Nar. w Krak., cyna - Muz. Lit. w Pozn., Med. 107, 108 i w Obłęgorku. Reproduk. *Kronika Polski i Świata*. Warsz. 1939 nr 29; D. Płygawko: Sienkiewicz w Szwajcarii. Pozn. 1986 il. 19; M. Kowalski: Portret H. Sienkiewicza. 1989 s. 7.
- 1915 H. Sienkiewicz z córką Jadwigą. Fot. w Muz. w Obłęgorku, druk w: J. Krzyżanowski: H. Sienkiewicza żywot i sprawy. Warsz. 1973 il. 100; Kal. życia i twórczości (II). Warsz. 2012 il. 199 (I).
- 1915 H. Sienkiewicz i Szymon Askenazy w Vevey. Fot. Muz. w Obłęgorku, druk w: J. Krzyżanowski: H. Sienkiewicza żywot i sprawy. Warsz. 1973 il. 101.
- 1915 Sienkiewicz w gronie działaczy Komitetu Pomocy dla Ofiar Wojny w Szwajcarii. Pastel, mal. L. Kamir [L. Kaufmann]. Kilka wersji: Muz. Wojska Polskiego, Warsz. inw. 34327 (zbiory Rapperswillskie), Muz. Nar. Warsz. MP 490. Reproduk. szkiców do obrazu: D. Płygawko: Sienkiewicz w Szwajcarii. Pozn. 1986 il. 7, 8; Reproduk.: *Gwiazdozbiór*. Kiel. 2006 s. 28, katal. 223.
- 1915 H. Sienkiewicz „w białej kamizelce”. Fot. Wyd. Comité Général Polonais de Secours. Reproduk.: Kal. życia i twórczości, Warsz. 1956 przed s. 273.
- 1915 H. Sienkiewicz i A. Osuchowski w Vevey w Szwajcarii. Fot. Wyd. Comité Général Polonais de Secours. Reproduk.: Kal. życia i twórczości (II). Warsz. 2012 il. 194.
- 1915, 1916 Medale i plakietka z popiersiem Sienkiewicza, proj. S.R. Lewandowski, tworzywa różne 1915, 1916. Muz. w Obłęgorku, Muz.

- Lit. w Poznaniu; reprodukcja: M. Kowalski: Portret H. Sienkiewicza. 1989 s. 7-8; Gwiazdozbiór. Kiel. 2006 katal. 127.
- Ok. 1915 Tłok pieczętny do laku z popiersiem H. Sienkiewicza i napisem „Rząd Narodowy”. Muz. Wojska Polskiego, Warsz. Sygn. 12286.
  - 1916 Portret H. Sienkiewicza, mal. B. Hoff, pastel, litografia z 1916 w Muz. w Oblęgorku oraz pocztówka z ok. 1920 r.
  - 1916 H. Sienkiewicz przy śniadaniu w Vevey. Fot. Muz. w Oblęgorku, druk w: J. Krzyżanowski: H. Sienkiewicza żywot i sprawy. Warsz. 1973 il. 103.
  - 1916 Rzeźba głowy H. Sienkiewicza. Brąz - granit, wykonał F.K. Black, 1916. Oryg. w Muz. w Oblęgorku, sygn. 979. Reprod. *Ilustracja* 1924 nr 24; Gwiazdozbiór, Kiel. 2006 s. 65 katal. 231.
  - 1916 H. Sienkiewicz, mal. J. Ungerman, Muz. Nar. w Warszawie.
  - 1916 Medaliony Sienkiewiczowskie w różnych wersjach, podp. F.K. Black. Oryg. w Muz. Lit. w Pozn. Sygn. Med 416, Rz 24-26; Muz. w Oblęgorku, inw. 981.
  - 1916 Popiersie H. Sienkiewicza, rzeźba F.K. Black ok. 1916. Oryg.: Muz. w Oblęgorku - odlew z brązu; Muz. Lit. w Poznaniu - gips malowany i terakota; Reprod. Gwiazdozbiór. Kiel. 2006, katal. 231 s. 65; Rzeźba głowy Sienkiewicza wykonana w gipsie patynowanym, sygn. F. Black 1916.
  - 1916 Popiersie Sienkiewicza, podp. J. Skiwski 1916. Oryg. w Bibl. IBL PAN, metal; Reprod.: H. Sienkiewicz, *Dzieła* t. 21. Warsz. 1949, mylnie jako rzeźba Piusa Welońskiego (527); *Listy* t. V cz. 1. Warsz. 2009 il. 7 (615a).
  - 1916 Medal z popiersiem i podpisem „Henryk Sienkiewicz”. Na rewersie tarcza herbowa z Orłem, Pogonią i Archaniołem i datą 15 VII 1916 oraz napis „W 70-ą rocznicę urodzin twórcy Trylogii”. Sygn. K.B. [Bartoszewicz?]. Inf. wiążąca medal ze śmiercią Pisarza w: M. Kowalski: Portret H. Sienkiewicza. 1989 s. 9.
  - 1916 Medalion z głową Pisarza w lewym profilu i podpisem „Henryk Sienkiewicz” Sygn. A.R. [Alfred Izidor Römer z Krakowa]. Inf. M. Kowalski: Portret H. Sienkiewicza. 1989 s. 22.
  - 1916 Medal jednostronny oraz tablica z popiersiem Pisarza w wieńcu z napisami: „HENRYK SIENKIEWICZ. PISARZ. OBYW.[atel] JAŁMUŻN.[ik]. CZŁ.[onek] HON.[orowy] CHRZEŚĆ.[ijańskiego] TOW.[arzystwa] DOBROCZYN.[ności] w SOSNOWCU. 8 X 1916 LXX”. Sygn. J. Chyliński. Oryg. Muz. Wojska Polskiego, Warsz. Sygn. 38016. Inf. M. Kowalski: Portret Sienkiewicza. 1989 s. 10.
  - 1916 Znaczek pocztowy wydany z okazji 70-tej rocznicy urodzin Pisarza. Muz. Wojska Polskiego, Warsz. Sygn. 49883.
  - 1916 Medal „Henryk Sienkiewicz. 1846-1916”, autor nieznany. Muz. Wojska Polskiego, Warsz. inw. 43445.
  - 1916 Portret H. Sienkiewicza, rys. L. Kamir Kaufman, Vevey 1916, pastel. Oryg. Muz. Lit. w Warsz., inw. K.01102
  - 1916 Portret H. Sienkiewicza, mal. B. Hoff, pastel, litografia z 1916 w Muz. w Oblęgorku oraz na pocztówce z ok. 1920 r.
  - 1916? Popiersie Sienkiewicza niedatowane, przypisywane Braunowi?, rzeźba, alabaster, Muz. Lit. w Warsz. inw. Z.00273.
  - 1916 Maski pośmiertne H. Sienkiewicza, rzeźbił F.K. Black, gips malowany. Oryg. w Muz. Lit. w Pozn., Rz 28. Reprod.: M. Kornilowicz: H. Sienkiewicz. Warsz. 2005 s. 172; *Kal. życia i twórczości* (II). Warsz. 2012, il. 202.

IKONOGRAFIA PO ŚMIERCI PISARZA

611. 1916 Medal po śmierci Sienkiewicza, napis: „Wielkiemu jałmużnikowi Henrykowi Sienkiewiczowi. Wincenty Stefan Wiśniewski”. Pod kształtem liry i pochodnią napis: „Henryk Sienkiewicz *1846 – † 15 listopad 1916 w Vevey zgasł, nim nowe a upragnione jutro zaświtało”. Oryg. srebrny w Muz. Wojska Polskiego w Warsz. nr 37918. Inf. M. Kowalski: Portret H. Sienkiewicza. 1989 s. 8.

– 1916 Pamięci Wielkiego Pisarza. Alegoryczny obraz przedstawiający zgon H. Sienkiewicza [w zbioru husarskiej]. Mal. B. Nowakowski. Reprod. *Świat*, Warsz. 1916 nr 51 z 16.XII. s. 3

– 1916 Po śmierci Pisarza wybito kilka małych medali, jednostronnych medalików i plaketek, czasem niesygnowanych, m.in.: „Henryk Sienkiewicz 1846-1916”, wykonał J. Chyliński; popiersie z napisem „Henryk Sienkiewicz †15 XI 1916” wyk. J. Chyliński; inf. M. Kowalski: Portret H. Sienkiewicza. 1989 s. 8-9.

– 1917 Popiersie H. Sienkiewicza, rzeźbił Z. Lach. Galeria w Zakładach Naukowych w Orchard Lake w USA. Fot. w zbiorach J. Krzyżanowskiego.

– 1918 Odznaka (krzyż) szkoły im. Sienkiewicza we Lwowie, z podobizną Pisarza, herbem miasta i datą 22 XI 1918.

– 1924 Medal z popiersiem Pisarza z profilu, wspartym na gałązce lauru i napisem „1846 Henryk Sienkiewicz †1916”, projekt W.S. Wiśniewski 1924. Oryg. w Muz. w Woli Okrzejskiej. Reprod. M. Kowalski: Portret H. Sienkiewicza. 1989 s. 23-24.

– 1924 Profil H. Sienkiewicza z wąsami i brodą, na medalu wybitym przez Muzeum Polskie w Rapperswilu wg proj. K. Żmigrodzkiego. Na rewersie napis: „1924. Na pamiątkę przewiezienia zwłok H. Sienkiewicza z Szwajcarii do Polski”. Fot. *Tyg. Il.* 1924 nr 44 s. 719. Inf. M. Kowalski: Portret H. Sienkiewicza. 1989 s. 11.

– 1924 Pomnik Sienkiewicza w Kamieńcu Pomorskim k. Gdyni, proj. L. Wasilkowskiego, wyk. S. Barański (581).

– 1924 Głowa Pisarza w okularach, tło stanowią litery tekstów; w otoku „Sienkiewicz Henryk”. Sygn. Edward Haupt. Reprod. M. Kowalski: Portret H. Sienkiewicza. 1989 s. 11.

– Ok. 1924 Medalion z popiersiem Pisarza na wprost, u dołu napis „Sienkiewicz”. Bez sygnatury i daty.

– Ok. 1924 Medalion z popiersiem Pisarza, z napisem „Henryk Sienkiewicz”. Bez daty, nie sygn., proj. Marian Feldman z Poznania?

– Ok. 1924 Medalion z popiersiem Pisarza z profilu opartym na splecionym wieńcu laurowym, z prawej strony głowy napis „H. Sienkiewicz”. Sygn. AE; toż z jedną gałązką laurową. Reprod. M. Kowalski: Portret H. Sienkiewicza. 1989 s. 25.

– Ok. 1924 Popiersie ustawione na postumencie z napisem „Sienkiewicz”. Gips patynowany. Bez sygn. i daty. Reprod.: M. Kowalski: Portret H. Sienkiewicza. 1989 s. 29.

– Ok. 1924 Popiersie/statuetka, brąz patynowany na marmurowym, okrągłym cokole. Bez sygn. i daty. Reprod.: M. Kowalski: Portret H. Sienkiewicza. 1989 s. 29

– Po 1924 Tablica wmurowana w blok piaskowca w Parku Miejskim w Piotrkowie Tryb. z napisem: „Drzewo posadzone w dniu 26 października 1924 r. przez młodzież szkół piotrkowskich na pamiątkę uczczenia dnia sprowadzenia do Ojczyzny zwłok Wodza Duchowego Narodu Henryka Sienkiewicza”. Inf.: M. Kowalski: Portret H. Sienkiewicza. 1989 s. 42.

– 1925 Popiersie Pisarza na postumencie [?] w Alei N. Marii Panny w Częstochowie przed obecną szkołą im. Sienkiewicza

– 1925 Tablica poświęcona Sienkiewiczowi w Wadowicach (581).

– 1927 Pomnik H. Sienkiewicza z 1927 r., dłuta K. Laszczki w Bydgoszczy, zniszczony przez

Niemców we wrześniu 1939; odlew w brązie popiersia pomnika w Muz. w Oblegorku, Gwiazdozbiór. Kiel 2006 s. 73, katal. 331; fot. i reprodukt.: *Ilustracja*, Warsz. 1927 nr 31/32; *Tyg. II*. 1927 nr 32; Pocztówka Komitetu Budowy Pomnika w Bydgoszczy, b.d., Muz. Nar. w Warsz. DI.35741/1,2 (582). Z okazji odsłonięcia pomnika wydano odznakę w kształcie książki z napisem „Na pamiątkę odsłonięcia pomnika H. Sienkiewicza w Bydgoszczy 19 VII 1927” i tytułem „Quo vadis” na grzbiecie. Inf. M. Kowalski: Portret H. Sienkiewicza. 1989 s. 43.

– 1928 Popiersie Sienkiewicza z brązu na kolumnie, pomnik w Sompolnie zniszczony przez Niemców w 1939 r. Reprod.: M. Kowalski: Portret H. Sienkiewicza. 1989 s. 45.

– 1933 Pomnik Sienkiewicza w Łukowie, odnowienie 1966 (583).

– 1932/38 [1980] Pomnik-kopiec H. Sienkiewicza w Okrzei z 1938 r. (583).

– 1935 Popiersie Pisarza z profilu z napisem na górze „1846-1916”, na dole „Henryk Sienkiewicz”. Plakietka Mennicy Państwowej, sygn. Kościeszka, proj. i wykonanie J. Aumiller. Reprod.: M. Kowalski: Portret H. Sienkiewicza. 1989 s. 12.

– Ok. 1936 Głowa Pisarza w prawym profilu, bez podp. i daty, sygn. T. Wencel. W zbiorach Muzeum w Woli Okrzejskiej. Inf. M. Kowalski: Portret H. Sienkiewicza. 1989 s. 26.

– 1938 Kopiec w Woli Okrzejskiej, tworzony od r. 1932, „przekazany narodowi” w październiku 1938 r. z głazem na szczycie „H. Sienkiewiczowi 1938”. W r. 1980 ustawiono tam cokół z białego marmuru (580).

– 1946 Pomnik Sienkiewicza w Gdyni, popiersie dłuta S. Jackowskiego (583).

– Po 1956 powstało wiele rzeźb wykonanych przez twórców ludowych, sponsorowanych przez Cepelię i inne organizacje, często nie datowanych i nie sygnowanych; zob. M. Kowalski: Portret H. Sienkiewicza. 1989 s. 30-40. Także większość szkół im. H. Sienkiewicza ma tablice lub popiersia swego patrona.

– 1960 Pomnik całej postaci Sienkiewicza w Słupsku, ze zbrojonego betonu patynowanego, wg proj. K. Trzeciak Welterowej (583).

– 1966 Popiersie Sienkiewicza na pomniku w Szczytnie, wg projektu J. Pugeta i J. Sieka, restaurowane w 1979 (583).

– 1966 Medal w kształcie otwartej książki z napisami: „1846-1916 Henryk Sienkiewicz” i głową Pisarza, na stronach recto, na tle dwóch mieczy, napisy: „Twórcy Krzyżaków” i „w 50-tą rocznicę śmierci 1966”. Proj. F. Habdas, wyk. Muzeum Sztuki Medalierskiej we Wrocławiu. Reprod.

M. Kowalski: Portret H. Sienkiewicza. 1989 s. 13.

– 1966 Tablica pamiątkowa na gmachu b. Szkoły Głównej (Uniwersytet Warszawski), pod płaskorzeźbą popiersia Pisarza napis: „W murach Szkoły Głównej studiował w latach 1866-71 Henryk Sienkiewicz. W 120 rocznicę urodzin, 50 rocznicę śmierci tablicę tę ufundowali profesorem i studenci Uniwersytetu Warszawskiego”. Inf.: M. Kowalski: Portret H. Sienkiewicza. 1989 s. 41.

– 1966 Tablica na gmachu hotelu przy via Bocca di Leone 14 w Rzymie z napisem: Henryk Sienkiewicz scrittore e patriota polacco epico narratore delle eroiche gesta della sua nazione autore del romanzo Quo vadis? premio Nobel per la letteratura dimoro in questo albergo neli anno 1893 nel cinquantenario della sua morte polachi e italiani posero. Inf.: M. Kowalski: Portret H. Sienkiewicza. 1989 s. 41.

– 1966 Tablica w Vevey z napisem: Hommage au grand patriote et écrivain polonais Henryk Sienkiewicz né a Wola Okrzejowska[!] le 5 mai 1846 décédé a Vevey le 15 novembre 1916 la ville de Vevey. Inf.: M. Kowalski: Portret H. Sienkiewicza. 1989 s. 41.

– 1968 Pomnik w Bydgoszczy wg proj. S. Horno-Popławskiego (nowy, ustawiony na miejscu zniszczonego przez Niemców w 1939 pomnika K. Łaszczki z 1927 r.). Odsłonięcie 18 V 1968 r. (564).

– 1968 Medal z okazji odsłonięcia pomnika w Bydgoszczy: głowa Pisarza z napisami: „Henryk Sienkiewicz 1846-1916”, na odwrocie w ozdobnej ramie „Odsłonięcie pomnika w Bydgoszczy 1968”, sygn. J. Stasiński. Reprod. M. Kowalski: Portret H. Sienkiewicza. 1989 s. 13/14.

– 1969 Głowa Pisarza na tle książek, napis „H. Sienkiewicz 1846-1916”, na rewersie napis „Quo vadis”, głowy Chrystusa i św. Piotra. Projekt Siergiej Ponomariew, wyk. Francuska Mennica Państwowa w Paryżu. Reprod. M. Kowalski: Portret H. Sienkiewicza. 1989 s. 14.

– 1969 Medalion z popiersiem Pisarza, wyk. M. Polimann, Cepelia Łódź. Inf. M. Kowalski: Portret H. Sienkiewicza. 1989 s. 26.

– 1969 Tablica pamiątkowa H. Sienkiewicza w szkole nr 10 w Opolu (583).

– 1969 Tablica pamiątkowa H. Sienkiewicza przy kościele „Quo vadis” w Rzymie (583).

– 1971 Tablica marmurowa w holu szkoły w Woli Okrzejskiej: popiersie Pisarza z datami 1846-1916 oraz napisem: „Szkoła podstawowa im. Henryka Sienkiewicza w Woli Okrzejskiej wybudowana w 125 rocznicę Jego urodzin. Maj 1971”.

- 1971 Pomnik Pisarza w Parku Miejskim we Włocławku, wg proj. A.S. Słoniny. Inf. M. Kowalski: Portret H. Sienkiewicza. 1989 s. 46 (583).
- 1973 Medal z okazji nadania imienia Pisarza samolotowi PLL LOT: profil głowy na tle książki, z gęsim piórem i napis: „Henryk Sienkiewicz”. Na odwrocie: Polish Airlines LOT. Proj. J. Markiewicz. Reprod. M. Kowalski: Portret H. Sienkiewicza. 1989 s. 15.
- 1977 Popiersie H. Sienkiewicza, dłuta W.B. Langmana, w kościele Quo vadis? przy Via Appia Antica w Rzymie (583).
- 1978 Rzeźba całej postaci Sienkiewicza, pomnik wg projektu M. Smoraczewskiego w Płońsku z napisem na postumencie: „Imię przecho-wam, ojcom dorównam, pierwej się złamię, niż zegnę. Henryk Sienkiewicz” (583). Reprod.: M. Kowalski: Portret H. Sienkiewicza. 1989 s. 44.
- 1978 Popiersie H. Sienkiewicza dłuta W.B. Langmana w Rzymie (583).
- 1978 Medal z okazji jubileuszu szkoły w Prze-myślu z herbem miasta i napisami: „Szkoła pod-stawowa nr 1 im. H. Sienkiewicza 1908-1978 w Przemyślu”, na odwrocie otwarta dłoń z ka-gankiem i napis „Ojczyzna nauka praca”. Proj. Z. Kuropatwa. Reprod. M. Kowalski: Portret H. Sienkiewicza. 1989 s.16.
- 1978 Profil Pisarza z napisem „Henryk Sienkiewicz 1846-1916”, na odwrocie sylwetka ka-mienicy Stary Rynek 84 w Poznaniu z napisem: „Otwarcie Muzeum Literackiego Henryka Sienkiewicza w Poznaniu” 1978. Z prawej strony pio-nowo napis: „Sienkiewicziana ofiarował Ignacy Moś”. Proj. J. Stasiński, wybito na zlecenie Bibl. Raczyńskich w Poznaniu. Reprod.: M. Kowalski: Portret H. Sienkiewicza. 1989 s. 17-18.
- 1979 Pomnik w Zielonej Górze przy ul. F. Chopina, przed szkołą im.H. Sienkiewicza, proj. Cz. Piotrowska. Inf. M. Kowalski: Portret H. Sienkiewicza. 1989 s. 46.
- 1979/1980 Pomnik w Woli Okrzejskiej, proj. M. Gardziński (583).
- 1980 Medal w rocznicę pobytu Pisarza w Wielkopolsce: głowa z napisami: „Henryk Sienkiewicz 1846-1916”, na odwrocie: front kamienicy na Starym Rynku 84 w Poznaniu z napisami: „W stulecie pierwszego pobytu Henryka Sienkiewicza w Poznaniu i w Wielkopolsce w kwietniu 1880-1980 Muzeum Literackie Henryka Sienkiewicza w Poznaniu”. Proj. J. Stasiński. Inf. M. Kowalski: Portret H. Sienkiewicza. 1989 s. 18.
- 1980 Medal w 75-lecie nagrody Nobla. Popier-sie pisarza w okularach z napisem „Laureat nagrody Nobla 1905”, na odwrocie sylwetka dworu w Oblęgorku z napisem „Muzeum Henryka Sienkiewicza w Oblęgorku 1980”. Proj. S. Wątróbska, bity w Mennicy Państwowej. Reprod. M. Kowalski: Portret H. Sienkiewicza. 1989 s. 16-17.
- 1983 Medal w 100-lecie Trylogii. Sylwetki ry-cerzy na koniach z napisem: „1883-1983. Stulecie Trylogii. Ogniem i mieczem. Potop. Pan Wołodyjowski”. Na odwrocie popiersie Pisarza z napisem: „Muzeum Literackie Henryka Sienkiewicza w Poznaniu” Proj. i wykonanie Z. Pawlicka. Inf. M. Kowalski: Portret H. Sienkiewicza. 1989 s. 18. Kopia w Muz. Lit. Warsz., inw. Z.00260.
- 1985-86 Pomnik w Białymstoku, projektu A. Sokołowskiego (583).
- 1986 Medal rocznicowy Muzeum w Woli Okrzejskiej: Głowa Pisarza z napisem: „Henryk Sienkiewicz”, na odwrocie napis: „XX-lecie muzeum H. Sienkiewicza w Woli Okrzejskiej. 1966-1986”. Proj. i wykonanie M. Gardziński. Reprod. M. Kowalski: Portret H. Sienkiewicza. 1989 s. 19.
- 1986 Tablica pamiątkowa na bydyнку WSP w Częstochowie (583).
- 1986 Tablica pamiątkowa w Neapolu (583).
- 1991 Popiersie Sienkiewicza w Sompolnie (583).
- 2000 Pomnik H. Sienkiewicza w Warszawie dłuta G. Zemły, odsłonięcie w Parku Łazienkow-skim w Warszawie 5 maja 2000 r. (584).
- 2006 Pomnik Sienkiewicza w Rzymie, proj. Cz. Dźwigaj z Krakowa (584).
- 2006 Pomnik Sienkiewicza w Vevey, dłuta G. Zemły (odsłonięcie 25 XI).
- 2010 Pomnik Sienkiewicza dłuta G. Zemły przy ul. Sienkiewicza w Kielcach (odsłonięcie 25 VI) (591).

ALBUMY ILUSTRACJI DO UTWORÓW SIENKIEWICZA

612. Album do powieści H. Sienkiewicza „Potop”. Lwów 1887, folio, s. 161.

– Album do powieści H. Sienkiewicza: „Ogniem i mieczem”, podług rysunków J. Kossaka. Warsz. [1898] tabl. 12; toż wyd. 2: Warsz. 1899.

– Album do powieści H. Sienkiewicza „Potop” w ilustracjach St. Batowskiego, C.B. Jankowskiego, P. Stachiewicza. Warsz. Nakł. Wyd. Kraj w obrazach 1899, il. 16 w tece.

– Album do powieści H. Sienkiewicza: „Quo vadis?” 15 rysunków na kredowym papierze, z portretem i podpisem H. Sienkiewicza. Warsz. [b.r.], wyd. J. Fiszer.

– Album jubileuszowe H. Sienkiewicza. Główniejsze sceny i postaci z powieści i nowel Sien-

kiewicza w 20 ilustracjach. (pośw. H. Sienkiewiczowi w hołdzie jubileuszowym). Rys.: J. Brandt, J. Chełmoński, A. Kamiński, J. Rosen, H. Siemiradzki, P. Stachiewicz, W. Wodzinowski. Wstęp krytyczny S. hr. Tarnowski. Warsz. 1898 s. 103, tabl., il. i wyd. nast. do 1913 r.

– Album Henryka Sienkiewicza. „Quo vadis”. Ilustracje Howarda Pyle’a, Edmunda H. Garretta, Ewerta van Muydena, Leona Benouville’a. Łódź 1899, k. XV.

– „Quo vadis” dla rzymskiej ulicy - pocztówki ze zbiorów L. Marinello, w: Z Rzymu do Rzymu, Warsz. 2002 (reprod. 25 pocztówek rzymskiej firmy Vestarini-Mastroianni-Editori, z I. ćwierci XX w.).

WYSTAWY SIENKIEWICZOWSKIE

(zob. też nr 591)

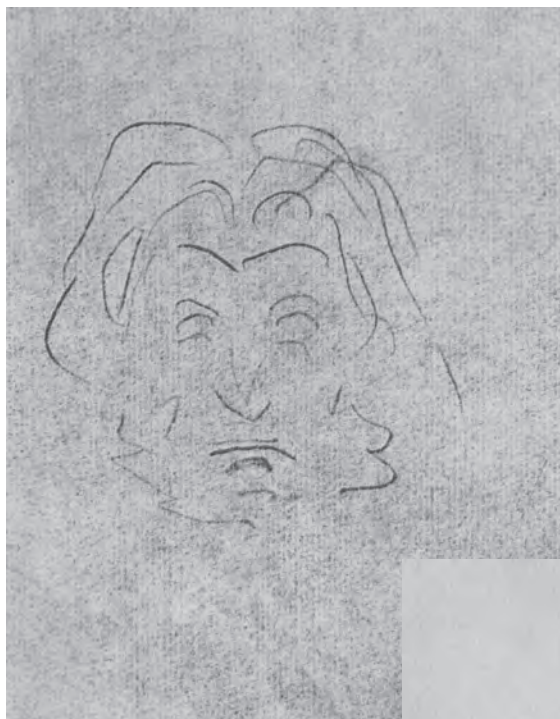
- 613.** 1900 Wystawa Sienkiewiczowska w salonie A. Krywulta. Warszawa, grudzień.
- 1901 Wystawa Sienkiewiczowska w Towarzystwie Prawidłowego Myślistwa. Warszawa.
  - 1901 Wystawa w Kijowie obrazów przedstawiających sceny z dzieł H. Sienkiewicza. [wystawa objazdowa, pokazywana do 1905 r. w wielu miastach Rosji].
  - 1911 Wystawa obrazów do powieści Sienkiewicza. Wiedeń.
  - 1914 Wystawa obrazów z dzieł Sienkiewicza. Katalog przenośnej wystawy obrazów do powieści H. Sienkiewicza. Lwów 1914 s. 16.
  - 1922 Museo „Quo vadis?”. Opere di Jan Styka. Capri Villa Certosello. Neapol.
  - 1937 Wystawa Sienkiewiczowska w Bibliotece Narodowej w Warszawie w 50-tą rocznicę wydania Trylogii. Warszawa, kwiecień/maj.
  - 1946 Wystawa pt. Prus – Sienkiewicz, Biblioteka Uniwersytecka. Warszawa.
  - 1967 Wystawa pt. Dwaj laureaci Nobla – Sienkiewicz i Reymont. Paryż.
  - 1976 H. Sienkiewicz laureat Nagrody Nobla. Wystawa filatelistyczna zorganizowana przez Muzeum Poczty i Telekomunikacji we Wrocławiu.
  - 1976 Wystawa pt. H. Sienkiewicz w zbiorach Biblioteki Narodowej. Warszawa.
  - 1976 Wystawa prac konkursowych pt. Sienkiewicz i bohaterowie jego utworów w rzeźbie ludowej. Wola Okrzejska.
  - 1976 Wystawa pt. W hołdzie Sienkiewiczowi. Muzeum Okręgowe w Koszalinie.
  - 1976 Wystawa pt. Sienkiewicziana ze zbiorów Ignacego Mosia. Miejska Bibl. Publ. Raczyńskich Poznań.
  - 1977 Wystawa pt. Sienkiewicz dawniej i dziś. Pedagogiczna Bibl. Wojewódzka w Krakowie.
  - 1980 Wystawa pt. H. Sienkiewicz w Vevey. Muzeum Lit. im. H. Sienkiewicza w Poznaniu.
  - 1982 Wystawa prac malarskich W. Vetesco poświęconych Trylogii. Klub Międzynarodowej Prasy i Książki, Warszawa.
  - 1982 Wystawa pt. H. Sienkiewicz a Czecho. Ośrodek Informacji i Kultury Polskiej.
  - 1983 Wystawa pt. Obłęgorek H. Sienkiewicza i jego zbiory. Muzeum Lit. im. H. Sienkiewicza, Poznań.
  - 1985 Wystawa pt. H. Sienkiewicz – przyjaciel dzieci. Muzeum Lit. im. H. Sienkiewicza, Poznań.
  - 1986 Wystwa pt. H. Sienkiewicza związki z prasą. Miejska i Wojewódzka Bibl. Publ., Kielce.
  - 1986 Wystawa pt. „Quo vadis?” – w 90 rocznicę wydania powieści. Muzeum Lit. im. H. Sienkiewicza, Poznań.
  - 1986 Wystawa pt. Życie dla pokrzepienia serc. H. Sienkiewicz 1846-1916. Muzeum Lit. im. H. Sienkiewicza i zbiory B. Wachowicz. Poznań.
  - 1986 Wystawa pt. H. Sienkiewicz – Vevey, Saint Maurice. Organizatorzy: Ambasada PRL w Szwajcarii, władze Vevey, Bibl. Raczyńskich w Poznaniu. Vevey 1986/87.
  - 1996 Wystawa pt. Rok Sienkiewiczowski. Warszawa.
  - 2000 Wystawa na zamku w Malborku: 40-lecie filmu „Krzyżacy”. Malbork.
  - 2001 Wystawa pt. H. Sienkiewicz 1846-1916. Dla pokrzepienia serc. Warszawa.
  - 2006 Wystawa pt. Gwiazdozbiór czyli Sienkiewicz a środowiska artystyczne. Muzeum Narodowe, Kielce 2006.
  - 2012 Wystawa pt. Rodzina Sienkiewiczów w służbie Ojczyźnie. Muzeum Diecezjalne, Kielce 2012. Wystawa pokazywana także w gmachu Sejmu RP w Warszawie.

RYSUNKI I FOTOGRAFIE

Materiał wybrany do wkładki ilustracyjnej opisany jest w dziale
IKONOGRAFIA

RYSUNKI WYKONANE PRZEZ HENRYKA SIENKIEWICZA

Głowa Adama Mickiewicza

Głowa Bolesława Prusa

Mściław Godlewski, przyjaciel pisarza, z żoną i synkiem

Antoni Zaleski, karykatura przyjaciela pisarza

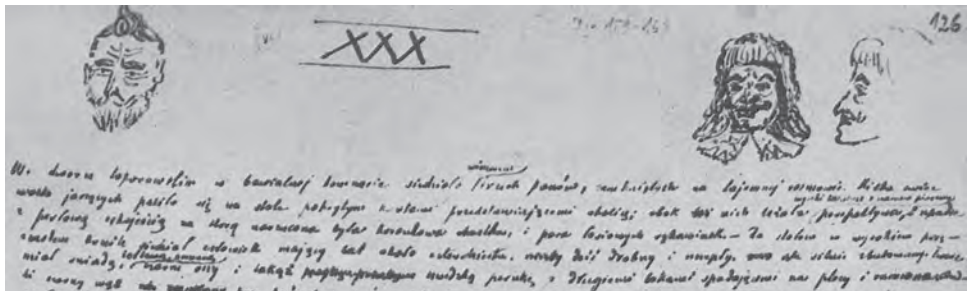

Henryk Heine, portret w liście do Konrada Dobrowskiego

Autokarykatura pisarza

<http://rcin.org.pl>

Głowy postaci z „Ogniem i mieczem” na autografie powieści

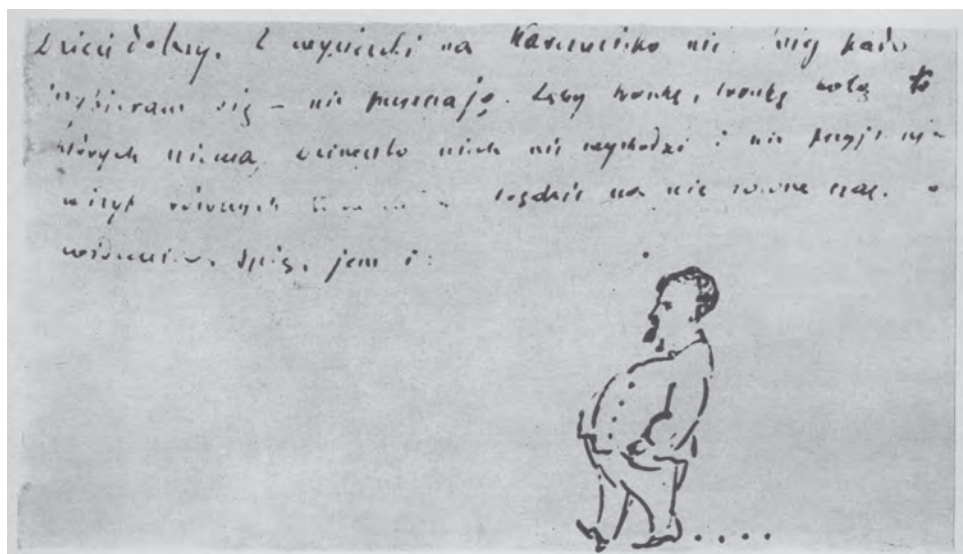
Wołodyjowski i Krzysia, scena z „Pana Wołodyjowskiego”

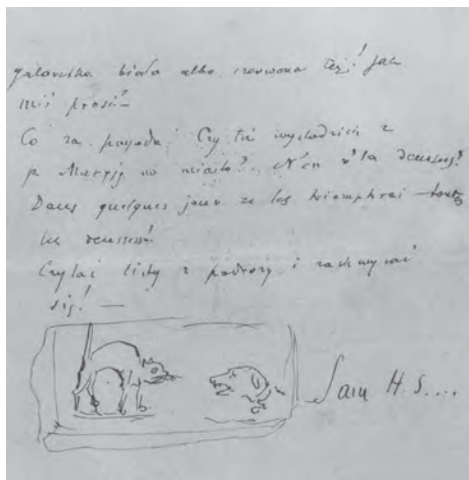
Jadwiga Janczewska i Zdzisław Morawski na welocypedach

Autokarykatura pisarza w liście do J. Janczewskiej

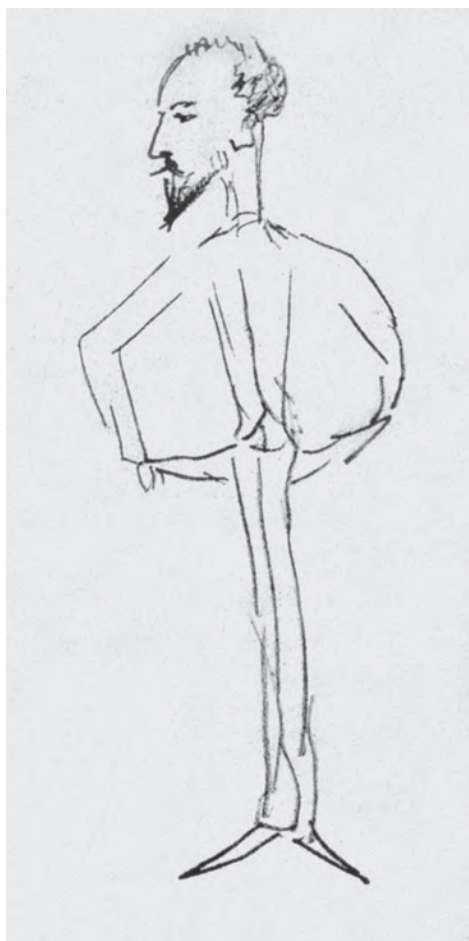
Miś za kratą w liście do J. Janczewskiej

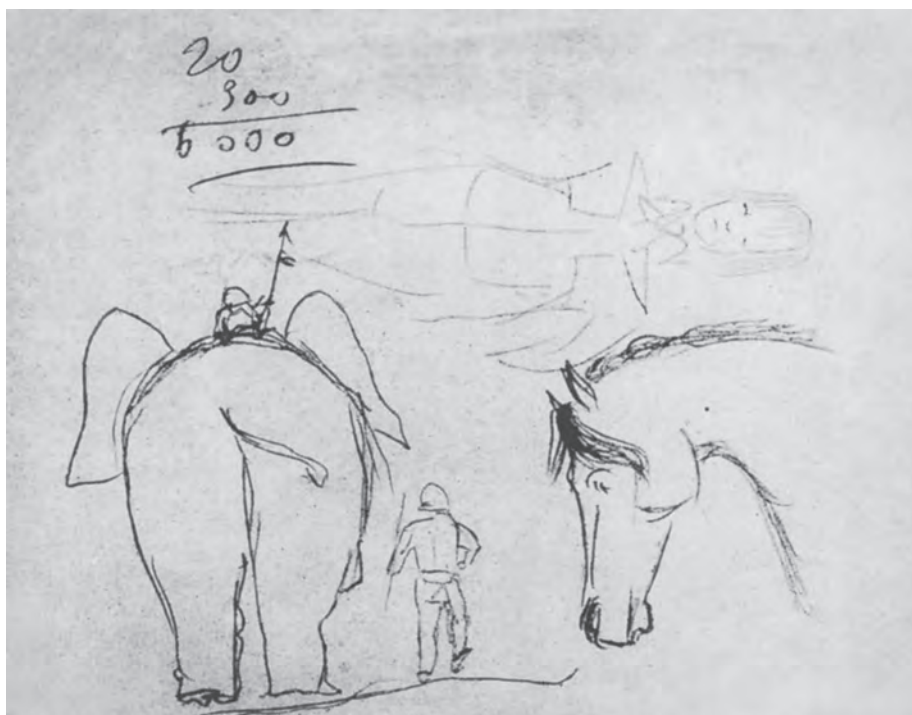
Kot i pies w liście do J. Janczewskiej

Sceny z lasu i pustyni

Chudy literat. Autokarykatura?

Szkice z okresu pisania „W pustyni i w puszczy”

IKONOGRAFIA DOTYCZĄCA HENRYKA SIENKIEWICZA

Sienkiewicz jako student Szkoły Głównej

Sienkiewicz, portret wg Stanisława Witkiewicza

Sienkiewicz z żoną, Marią z Szetkiewiczów

Sienkiewicz z dziećmi, Jadwigą i Henrykiem Józefem

Sienkiewicz w swoim gabinecie

Sienkiewicz ok. 1915 roku

<http://rcin.org.pl>

Sienkiewicz jako prelegent, wg rys. Stanisława Lentza

Sienkiewicz i Karol Potkański, wg karykatury Jacka Malczewskiego

„Dar Wołodyjowskiego”
dla Sienkiewicza,
karykatura St. Lentza

Sienkiewicz, karykatura
St. Lentza

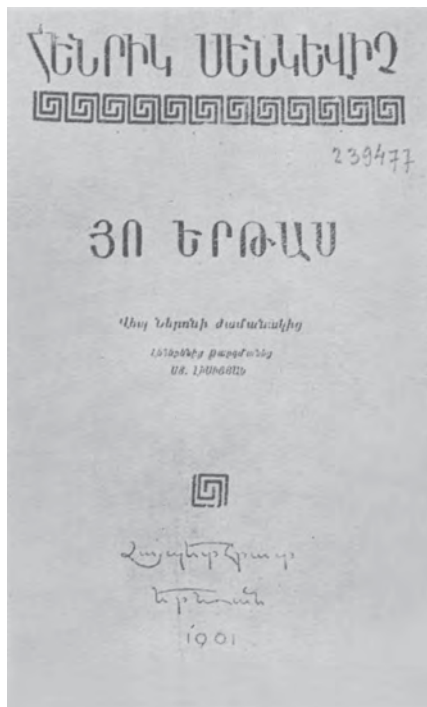

Sienkiewicz i tłumacz jego dzieł na angielski, Jeremiasz Curtin

Sienkiewicz i tłumacz jego tekstów na francuski, Bronisław Kozakiewicz

Karty tytułowe przekładów „Quo vadis?” na szwedzki (1911), arabski (ok. 1912), japoński (1929) i ormiański (1961)

Plakietka jubileuszowa z 1900 r. z profilem pisarza i tytułami jego utworów oraz podpisem: „Mistrzowi polskiego słowa pracę tę poświęca Wincenty Trojanowski”

Medal „Polonia Devastata 1915”, wybity na cześć członków tzw. Komitetu Opiekuńczego w okresie wojny światowej, z profilami na awersie: biskupa Adama Sapiehy, Henryka Sienkiewicza, Ignacego J. Paderewskiego

INDEKSY

ALFABETYCZNY INDEKS TYTUŁÓW TEKSTÓW SIENKIEWICZA *

- Ad Leuconoem [wiersz z Horacego] **422**, 489, 527
- Ad usum Delphini **34**, 527
- Adres jubileuszowy dla Uniwersytetu Jagiellońskiego **239**, 527
- Adres na 25-lecie piątków Benniego **220**, 527
- Aforyzmy **93, 98, 130, 139, 184, 186, 189, 195, 196, 204-206, 208, 218, 219, 232, 234, 242-244, 255, 255a, 263, 274, 275, 277, 278, 281, 287, 291, 292, 305, 317, 340, 362, 381, 404, 410, 429-434, 470, 20, 141**
- Akt wzniesienia pomnika Mickiewicza **227**
- Akta grodzkie i ziemskie zob. Bibliografia informacyjna **22**, 476, 527
- Ameryka dla Polski **453**, 527, 615a
- Ankieta o wywłaszczeniu [inc.: „Zaszedł w XX wieku fakt...”] **348**, 471, 484, 527, 586, 839, 142-143
- Ankieta w sprawie gwałtów pruskich zob. Ankieta o wywłaszczeniu **348**
- Anna i Bolesław zob. Bolesław i Anna **129**
- Antea zob. Pójdźmy za Nim **171**
- Antoni J. [Rolle Antoni J.] zob. Krytyka **109**, 476, 527
- Artykuły i drukowane odczyty **6, 7, 53, 90, 90a, 95, 101, 122a, 146, 190, 236, 245, 304, 307, 313, 324, 333, 337, 345, 352-354, 357, 364, 369, 389, 390, 396, 438, 454, 468**
- Atheneum angielskie o Sienkiewiczu. Piśmiennictwo i sztuka **185**
- Augier Emil zob. Kronika teatralna **26**, Teatr **39, 41**, 476, 527
- Autorki [jednoaktówka] **411**, 527, 612
- Autorki [nowela] **412**, 489, 494, 500, 527, 544, 555, 562, 682, 787, 795-797
- Bacz zawsze, panienko... zob. Morały **150**, 489, 527
- Bajka (inc.: „Za górami...”, nowela) **405**, 489, 494, 527, 544, 555, 557, 562, 563, 570, 578, 682
- Bajka niepolityczna. Bajka H.K.T. **265**, 489, 494, 500, 503, 513, 516, 527, 544, 555, 557, 562, 563, 578, 586, 587, 144
- Bajki **127, 128, 162, 370, 371, 405, 451, 467**
- Ballady prozą przez A. Daudeta: Śmierć Delfina **100**, 476, 496, 527, 653
- Bałucki Michał: Sabina. Przegląd literacki **16**, 476, 527
- Bar wzięty zob. Ogniem i mieczem **121**
- Barrett Wilson [dedykacja] **240**

* Zapisy porządkowano alfabetycznie wg tytułów, do których odnoszą się pogrubione liczby uwzględniające układ chronologiczny tekstów. Nazwiska w tytułach przesuwano na pierwsze miejsce, np. Miaskowski Kasper, Modrzejewska Helena. Niektóre tytuły, szczególnie w korespondencjach i zapisach bibliograficznych, skracano. Podawano też, głównie w formie odsyłaczy po formule „zob.”, warianty tytułów funkcjonujących w przedrukach i w obiegu czytelnym, tytuły przeróbek, większych fragmentów, wersji skróconych, czasem incipity, itp. Wprowadzono także zbiorcze tytuły niektórych gatunków literackich i pisarskich, jak aforyzmy, artykuły, bajki, epigramy, felietony, listy prywatne drukowane za życia Pisarza, przedmowy, przemówienia, recenzje, wiersze itp., a pełne zapisy i zarejestrowane przedruki znajdują pod odpowiednimi numerami w układzie chronologicznym. Listy z edycji „H. Sienkiewicz. Listy” t. I-V (14 vol. wydanych w latach 1977-2009) – na ogół nie drukowane za życia Pisarza – zewidencjonowane wg alfabetu nazw adresatów, tu zapisano jako „Listy zebrane” 949-1428.

Wszystkie pogrubione cyfry w indeksie odsyłają do numerów głównych dotyczących tekstu, następnie – do numerów kolejnych przedruków, edycji, wydań zbiorowych i zbiorów przekładów w dziale TWÓRCZOŚĆ. Liczby podane kursywą odnoszą się do numeracji działu OPRACOWANIA.

Swoistym dopełnieniem ALFABETYCZNEGO INDEKSU TYTUŁÓW są: INDEKS PODTYTUŁÓW i tematów z felietonów w cyklach: Sprawy bieżące, Chwila obecna, Bez tytułu, Szkice, Mieszaniny..., Bibliografia..., Teatr, Korespondencje i in., INDEKS TYTUŁÓW CZASOPISM I WYDAWNICTW ZAWIERAJĄCYCH AUTORSKIE PIERWODRUKI oraz INDEKS TYTUŁÓW PRZEKŁADÓW tekstów Sienkiewicza z pogrubionymi numerami odsyłającymi do zapisów głównych działu TWÓRCZOŚĆ.

- Barrière Teodor i Thiboust L.: Falszywi pocziwcy. Sprawy bieżące **24**, 476, 527
- Bartek Słowik zob. Bartek Zwycięzca **110**
- Bartek Zwycięzca **110**, 471, 476, 479, 494, 497, 503, 508, 516-518, 520, 525-527, 544, 547, 553, 555, 561-565, 567, 573, 576, 578-583, 589, 592, 598-601, 615, 620, 622, 627, 632, 633, 636, 640, 648, 654, 668, 671, 679, 683, 685, 686, 688, 693, 697, 699, 701, 706, 712, 724, 726, 736-739, 742, 743, 749, 752, 766, 785, 791, 803, 809, 813, 814, 818, 819, 821, 824, 819, 832, 836, 841, 844, 848, 849, 852, 857-861, 865, 866, 877, 880, 886, 891, 892, 896, 900, 903, 910, 913, 915, 928, 936, 940, 945, 145, 146, 399
- Baśń ateńska zob. Diokles **331**
- Bądź błogosławiona. Legenda indyjska **172**, 471, 472, 476, 479, 494, 496, 527, 556, 557, 562, 563, 578, 587, 610, 624, 625, 629, 630, 659, 668, 679, 692, 704, 721, 735, 736, 744, 752, 764, 766, 774, 785, 797, 806, 816, 818, 824, 829, 843, 844, 848, 871, 899, 915, 932, 933, 941, 945, 1430, 147
- Behold Our Poland **466**, 605
- Berwiński Ryszard zob. Kronika **80**
- Bez adresu [inc. „Nie dość brudnej peleryny”..., wiersz] **366**, 489, 527, 652a
- Bez dogmatu **153**, 219, 471, 476, 494, 527, 562, 579, 740, 752, 803, 814, 817, 818, 829, 830, 842, 848, 860, 861, 866, 891, 1437, 1440, 148-151
- Bez tytułu [felietony] **12**, 476, 478, 494, 527
- Bez tytułu [wiersz] zob. Sam nie wiem... **3**, 489, 527
- Bibliografia informacyjna **22**, 476, 527
- Biesiada **342**, 471, 484, 494, 500, 527, 555, 562, 563, 568, 674, 677, 679, 839, 934, 945, 152
- Bitwa pod Grunwaldem zob. Krzyżacy **209**
- Bitwa pod Klewanami zob. Potop **126**
- Bitwa pod Koronowem zob. Ongi i dziś **385**
- Bitwa pod Machnowką zob. Ogniem i mieczem **121**
- Bitwa pod Tannenbergiem zob. Krzyżacy **209**
- Björnsonowi w odpowiedzi zob. W odpowiedzi Björnsonowi **345**
- Bo się spali. Ty, Władku zob. List do przyjaciół Bolesław i Anna **129**, 527
- Brody dla kóz. Z bajek Phaedrusa [wiersz] **371**, 489, 527
- Bunt Chmielnickiego zob. Ogniem i mieczem **121**
- Chałubińskiemu **152**, 489, 527
- Chéradame'owi w odpowiedzi zob. Odpowiedź na list Chéradame'a **387**
- Chęciński Jan. Wspomnienie pośmiertne **27**, 476, 527
- Chilon Chilonides zob. Quo vadis **187**
- Chińczycy w Kalifornii **59**, 527, 540, 548, 562
- Chłopska dola zob. Szkice węglem **46**
- Chmielnicki zob. Ogniem i mieczem **121**
- Chmielowski Piotr: Zarys literatury polskiej zob. Szkice literackie **96**, 476, 527, 549
- Chodyński A.: Stefan Damalewicz zob. Bibliografia **22**, 476, 527
- Chopin Fryderyk, przez M. Karasowskiego **113**, 489, 526
- Chrystus zwycięzca zob. Quo vadis? **187**
- Chwila obecna [felietony] **28**, 476, 478, 494, 527
- Ci spomiedzy nas ... zob. Barrett Wilson **240**
- Co myślę o Niemczech **313**, 484, 471, 527, 586, 153
- Co się działo w Baraniej Głowie zob. Szkice węglem **46**
- Co się raz stało w Sydonie **349**, 489, 494, 500, 527, 557, 562, 563, 578, 587, 154, 400
- Czerp wodę ze źródła zob. W albumie ... **175**
- Czy ci najmiłszy? **83**, 477, 476, 494, 522, 527, 542, 547, 555, 557, 562, 563, 578, 587, 668, 679, 825
- Czyja wina? **85**, 471, 476, 527, 612, 627, 628, 629, 816, 818, 826, 829, 896, 906, 155
- Danusia, córka Juranda zob. Krzyżacy **209**
- Dar grunwaldzki **373**, 527
- Daudet A. zob. Ballady prozą **100**
- Dedykacja dla W. Barreta zob. Barret Wilson **240**
- Depesza do Koła Literacko-Artystycznego **202**, 615a
- Depesza do T. Roosevelta **325**, 615a
- Depesza po śmierci J. Gadomskiego. List do „Gazety Polskiej” **332**
- Diokles. Baśń ateńska **331**, 471, 484, 494, 500, 527, 557, 562-564, 578, 587, 675, 679, 692, 715, 838, 839, 934, 945, 156
- Dla ciebie, matko **413**, 527, 615a
- Dlaczego mogłem czytać Szekspira? **458**, 489, 527
- Dni polskie w Waszyngtonie zob. List do Komitetu... **388**
- Do Aristiusa Fuskusa [wiersz] **427**, 489, 527
- Do Centralnego Komitetu Ratunkowego **464**, 437, 527, 605, 615a, 1377
- Do Chloe. Ody Horacego [wiersz] **355**, 489, 527
- Do czasopism francuskich [o wydawnictwie Guyota] **288**, 527, 615a, 1370
- Do doktora Winternitza [inc.: „Anglicy powiadają...”, wiersz] **156**, 527
- Do dzieci polskich w Ameryce **441**, 527
- Do „Dziennika Berlińskiego” zob. List do K. Rogo **267**

- Do dziewczyny [inc.: „Czerp wodę ze źródła...”, wiersz, zob. też: W albumie...] **175**, 527
- Do kobiet polskich **316**
- Do Koła Literacko-Artystycznego zob. List **202**
- Do Leukony [Ad Leuconoem z Horacego, wiersz] **422**, 489, 527
- Do ludów ucywilizowanych **436**, 489, 527, 554, 605
- Do Marii Rodziewiczówny zob. List do M. Rodziewiczówny **399**
- Do Narodu! Odezwa. Pismo na odnowienie grobowca Hetmana Żółkiewskiego **365**, 527, 157
- Do nieznanej nowelistki **241a**, 527, 615a
- Do pani Z.O. [Z. Osbergerowej, wiersz] **215**
- Do polskich matek. Odezwa w sprawie Wrześni **258**
- Do Polskiej Rady Narodowej w Ameryce **459**, 527, 605, 615a, 1376
- Do Pyrry [I, inc. „Jakiż to chłopiec...”, wiersz]. Ody Horacego **60**, 476, 489, 527, 605, 615a
- Do Pyrry [II, inc. „Cóż to za chłopiec...”, wiersz]. Ody Horacego **355**, 489, 527
- Do Redakcji „Dziennika Wileńskiego” **339**, 615a, 1383
- Do Redakcji „Le Figaro” zob. Do czasopism francuskich **288**
- Do Redakcji „Słowa” (List) **131**, **132**, 527
- Do Redaktora „Czasu” **140**
- Do Redaktora „Słowa” **142**
- Do Rodaków **360**
- Do Teodora Roosevelta **325**, 615a, 1232
- Do Wenus. Ody Horacego **60**, 355, 489, 527
- Dokąd idziesz, Panie? zob. Quo vadis? **187**
- Dom polski i jego znaczenie **396**, 489, 527
- Dramat amerykański **50**
- Dramaty i utwory sceniczne **48**, **50**, **69**, **85**, **129**, **147**, **386**, **411**, **612**
- Duma **280**, 489, 494, 500, 527, 562, 563, 578, 599, 682, 945, 158
- Dumas-syn: Pan Alfons. Sprawy bieżące **24/III**
- Dwie drogi. Humoreski z teki Worszyłły **11**, 476, 477, 494, 498, 527, 542, 547, 555, 562, 563, 621, 673, 684, 707, 795, 796, 820, 825, 876, 877, 912, 163
- Dwie łąki. Legenda indyjska **284**, 471, 484, 494, 500, 527, 557, 562, 563, 564, 570, 578, 587, 631, 646, 675, 679, 709, 713, 752, 781, 834, 837-839, 848, 871, 934, 945, 159
- Dwie łąki (zbiór) **484**, 334
- Dwuwiekowa rocznica [I. Newtona] **90a**
- Dzieciństwo Sienkiewicza zob. Marzenia młodości **247**
- Dzielny żołnierz zob. Pan Wołodyjowski **134**
- Dzińce od tatusia [inc.: „Przy brzegach Indii...”, wiersz] **180**, 527, 613
- Dzwonnik **341**, 471, 484, 494, 500, 527, 562, 563, 578, 579, 599, 662, 668, 674, 677, 679, 715, 838, 839, 934, 945, 160
- Elegia do Wandzi [inc.: „Pokazało się, niestety”..., wiersz] **379**, 527
- Epigramy, fraszki **3a**, **156**, **170a**, **206**, **301**, 489, 527, zob. też: Wiersze, Aforyzmy
- Epitafium Ludwikowi Górskiemu **363**, 527
- Felietony **12**, **18**, **28**, **37**, **42**, **80-82**, **86**, **94**, **99**, **102-104**, **106-109**, **114**, **147**, *103*, *104*, *161*, *164*
- Feuillet Oktawiusz: Sfinks **25**
- Fragmenty dramatyczne zob. Bolesław i Anna **129**
- France Anatol zob. Książki i ludzie **304**
- Fredro J.A.: Obce żywioły zob. Bibliografia informacyjna **22**, 476, 527
- Galasiewicz Jan K.: Wspólne winy zob. Teatr **112**
- Galicyska Kasa Oszczędności zob. W sprawie procesu ... **236**
- Gdzie ma stanąć pomnik Mickiewicza w Krakowie **158**, 527, 615a
- Genesis z Ducha zob. Słowacki Juliusz. **13**
- Głos Sienkiewicza zob. Do Narodu! **365**
- Grabowska M.: Mały nauczyciel zob. Bibliografia informacyjna **22**, 476, 527
- Grajek zob. Organista z Ponikły **176**
- Grajnert Józef: Marcin Mrąga zob. Sprawozdania powieściowe **111**, 527
- Grunwald zob. Krzyżacy **209**
- Gryf Felicjan [M. Gumpłowiczowa]: Czarna nić zob. Przegląd literacki **16**, 476, 527
- H.K.T. Bajka zob. Bajka niepolityczna **265**
- Hajduczek zob. Pan Wołodyjowski **134**
- Hania **43**, 471, 476, 479, 494, 498, 504, 512, 522, 527, 542, 547, 550, 555, 559, 562, 563, 571, 579, 600, 601, 604, 610, 615, 617, 621, 621b, 624, 632, 637, 643, 650, 658, 664, 667, 668, 679, 681, 685-687, 719, 730, 734, 736, 738, 739, 742, 752, 754, 756, 759, 766, 768, 770, 780, 781, 784-786, 791, 792, 801, 805, 808, 813, 814, 818, 819, 824, 841, 855, 845, 847, 848, 852, 858, 860, 862, 865, 866, 876-878, 883, 884, 893, 895, 905, 909, 916, 918, 922, 942, 162, 401
- Hanna **470a**, 162a, 298
- Harfa polska zob. Mowa przy odsłonięciu pomnika J. Słowackiego **233**
- Heine Heinrich zob.: Nauka [tłum.] **161**
- Hej! ramię do ramienia zob. Zjednoczenie narodowe **333**
- Heurich Jan: Przewodnik dla cieśli zob. Bibliografia informacyjna **22**, 476, 527

- Hołd pruski. Obraz Jana Matejki **107**, 476, 527
 Horacy. Ody Horacego **60**, **355**, **376**, **422**, **427**
 Hugo Victor: Rok dziewięćdziesiąty trzeci [tłum.] **20**
 Humoreski z teki Worszyłły, zob. też: Nikt nie jest prorokiem ..., Dwie drogi **11**, **163**
- Icek Popycek. Historia o Icku Popycku zob.
 Chwila obecna **28/XXIV**, 476, 494, 527, **164**
 Interview z Sienkiewiczem, zob. List do „Gazety Polskiej” [o „Momento”] **308**, 527, 615a
- „Jacuś”. Komedja Lubowskiego **119**, 489, 527
 Jak we śnie zob. U źródła **168**
 Jako się pan Lubomirski nawrócił... **383**, 489, 494, 500, 527, 557, 562, 563, 578, 587, 682, 714, 945, **165**
 Jamiol **88**, 471, 472, 476, 479, 481, 494, 514, 527, 528, 531-533, 536, 537, 539, 545, 547, 552, 555, 560, 562-563, 578, 579, 599, 610, 616, 621b, 623, 640, 647-649, 651, 653-655, 667, 668, 671, 679, 688, 692, 695, 697, 708, 713, 724, 743, 746, 747, 751, 752, 769, 774, 775, 814, 818, 824, 829, 844, 848, 858, 860, 866, 874, 875, 877, 880a, 886, 887, 891, 892, 902, 910, 913, 917, 928, 944, 947, **166**
 Janko Muzykant **71**, 471, 472, 4775, 476, 479, 480, 494, 503, 505-508, 510, 511, 513, 514, 516, 521, 525-529, 531-533, 535-537, 539, 543-545, 547, 552, 553, 555, 558, 560-565, 578-584, 589-591, 594, 596, 598-601, 603, 604, 612, 614, 615, 620-622, 627, 629, 638, 639, 641, 642, 645-649, 651-656, 659, 661, 667, 668, 671, 672, 679, 683-686, 689, 691, 695-698, 701, 704, 708, 709, 713, 717, 718, 720, 725, 726, 731, 733, 735, 736, 738, 739, 741, 743, 744, 748-750, 752, 753, 755, 756, 758, 759, 766, 768, 774-776, 778, 781, 782, 789-791, 794, 797, 799, 800, 804, 806, 807, 809-811, 814, 833, 844, 857-860, 866, 867, 869, 870, 872, 874, 875, 877, 880, 886, 891, 892, 894, 896, 899, 902, 903, 909, 910, 913, 915, 916, 921, 925, 929, 930, 933, 935, 937, 944, 947, **167**, **402**
 Jaś był studentem... zob. Sielanka młodości **2**
 Jestem sobie syn szlachecki! [wiersz] **378**, 527
 Język Słowackiego zob. Słowacki - Helios **369**
 Jordan [J. Wieniawski]: Wędrowki delegata zob. Bibliografia informacyjna **22**
 Julian Apostata **38**
 Jurand ze Spychowa. Jurandowe męki zob. Krzyżacy **209**
- Karasowski Maurycy zob. Chopin Fryderyk ... **113**
 Książówna zob. Ogniem i mieczem **121**
- Książ Jarema zob. Ogniem i mieczem **121**
 Kochajmy się! zob. Toast **257**
 Koleją dwóch oceanów zob. Listy z podróży **45**
 Komedja z pomyłek **58**, 471, 527, 540, 546, 547, 555, 562, 563, 580, 622, 626, 632, 634, 635, 639, 668, 670, 679, 689, 708, 713, 733, 736, 746, 747, 749, 752, 766, 767, 768, 773, 779, 785, 790, 791, 812, 814, 818, 827, 829, 855, 860, 866, 888, 891, 892, 896, 900, 906, 909, 910, 924, 939, **168**, **403**
 Komitet Budowy Pomnika Mickiewicza [w Krakowie] **188**, **1346**
 Komitet Budowy Pomnika Mickiewicza [w Warszawie] **211**
 Koncert słowiański zob. List do Prezesa Komitetu ... **413**
 Kongres międzynarodowy literacki w Paryżu **64**, 476, 527
 Konopnicka Maria **266**, 471, 484, 527, 839, 1094, **197**
 Konradio! zob. List do K. Dobrskiego **7a**, 652a
 Koń i mierzyn (Bajka) zob. też Metamorphosis **451**, 489, 527
 Kordecki **285**, 471, 494, 500, 527, 567, 563, 578, **91**
 Korespondencja Litwosa z San Francisco **52**, **55**, 476, 527, 548, 562, 611
 Korespondencje dziennikarskie **14**, **45**, **51**, **52**, **54-57**, **59**, **61-68**, **75-77**, **90**
 Korynek **300**, 471, 484, 494, 500, 527, 555, 562, 563, 839, 945
 Korzeniowski J.: Okno na pierwszym piętrze. Teatr **38**, 476, 527
 Korzeniowski J.: Stary mąż. Teatr **23**, 476, 527
 Korzon T.: Kurs historii wieków średnich. Przegląd piśmiennictwa **10**, 476, 494, 527
 Kotzebue A.: Nieszczęśliwi zob. Sprawy bieżące **24/III**, 476, 516, 527,
 Kozieł i wilk (inc.: Raz basior, napotkawszy koźła...) **370**, 476, 527; zob. też **127**
 Kraszewski J.I.: Kosa i kamień zob. Teatr **38**, 476, 527
 Kraszewski J.I.: Krzyżacy 1410 **94**, 549
 Kraszewski J.I.: Na tułactwie zob. Sprawozdania powieściowe **111**, 476, 527
 Kraszewski J.I., le prisoniere de Magdebourg **122a**
 Kraszewski J.I.: Pod Błachą **94**
 Kraszewski J.I.: Ramułowice **94**
 Kraszewski w Warszawie... M. Gawalewicz zob. Mieszaniny... **81/IX**, 476, 494, 527
 Kronika [fragm. listu H. Sienkiewicza] **167a**
 Kronika A. Zdanoborskiego zob. Niewola tatarska **89**
 Kronika miejsowa **31**, **80**, **82**, **94**, 494, 527

- Kronika miejscowa i prowincjonalna zob. Teatr **102**, 476, 527
- Kronika miejscowa. Wiadomości bieżące. Wiadomości bieżące krajowe **82**, 494, 527
- Kronika szlachecka zob. Niewola tatarska **89**
- Kronika teatralna **41**, 476, 527
- Kronika tygodniowa **99 I,III-X**, 476, 527
- Kronika warszawska **99/II**, 476
- Krwawa dola zob. Szkice węglem **46**
- Krytyka, sprawozdania, bibliografia **109**, 476, 527
- Krzyk Polski **438**, 527
- Krzyżacy **209**, 471, 476, 494, 497, 527, 547, 562, 578, 593, 678, 679, 752, 765, 781, 782, 817, 818, 829, 844, 848,860, 863, 865, 866, 886, 890, 891, 169-176, 404, 405
- Krzyżanowski A.: Pasierby. Słowo wstępne **193**, 489, 527
- Książki i ludzie [A. France] **304**, 471, 484, 527, 839
- Kto da więcej **147**, 60
- Ku chaszczom Białowieży zob. Z Puszczy Białowieskiej **115**
- Kubala L.: Wojna szwedzka **423**, 489, 527
- Kwiaty i krzemienie. Bajka **128**, 489, 503, 516, 527, 1417
- Lam J.: Głowy do pozłoty. Przegląd literacki **19**, 476, 527, 549
- Latarnik **97**, 471, 472, 476, 479, 480, 486, 494, 503, 505, 508, 510, 511, 513, 515, 516, 518, 520, 521, 524-528, 530-532, 534, 537, 539, 540, 543-547, 552, 553, 555, 560-565, 567, 572-575, 578-580, 582, 584, 588-591, 596, 598-600, 604, 609, 614, 615, 619-622, 632, 639, 641, 645, 648, 665, 667, 672, 668, 671, 678, 679, 686, 689, 695, 697, 701, 704, 707, 713, 718, 720, 726, 728, 736, 738, 741, 743, 744, 749, 752, 753, 756, 760, 766, 768, 778, 783, 785, 793, 795-797, 799, 800, 802, 804, 807, 809, 814, 818, 823, 829, 834, 835, 837, 844, 848, 849, 852, 853, 855, 856, 858, 859, 861, 865, 866, 874, 975, 877, 880, 883, 885, 886, 891, 892, 896, 898, 902, 903, 909, 910, 925, 926, 928, 935, 937, 939, 947, 177-178, 406
- Ledóchowska J.: La Pologne dévastée, H. Sienkiewicz, Préface **452**, 527
- Legenda zob. Na Olimpie **230**
- Legenda austriacka **155**, 60
- Legenda indyjska zob. Bądź błogosławiona **172**
- Legenda. Osiczyna zob. Osiczyna **174**
- Legenda żeglarska **122**, 476, 482, 494, 506, 507, 527, 544, 547, 555, 557, 562, 563, 564, 578, 580, 587, 616, 631, 667, 668, 679, 710, 776, 797, 945, 179
- Legiony **420**, 494, 527, 904, 180
- Lekarze. Bajka [wiersz] **467**, 527
- Lesage A.R.: Diabeł kulawy zob. Chwila obecna **28/VIII,IX**
- Licytacja Zakopanego zob. Kto da więcej **147**
- Ligia zob. Quo vadis **187**
- Lilian Morris zob. Przez stępy **70**
- List [depesza] do T. Roosevelta **325**, 615a, 1232
- List do A. Dobrzańskiego **329**
- List do A. Galdemara o genezie „Quo vadis?” **253**, 489, 527, 554, 652a, 1044
- List do A. Krasieńskiego zob. List w sprawie strajku szkolnego **306**
- List do A. Krechowickiego **294**, **336**, 527, 605, 615a, 1109
- List do A.N. Moszyna **290**, 615a, 1164
- List do Akademickiego Komitetu sprowadzenia zwłok Słowackiego **293**, 1332
- List do Akademii Umiejętności [Fundacja] **143**, 527, 615a, 1331
- List do B. Kozakiewicza **254**, 527, 615a, 1011, 1102
- List do Baronowej B. Suttner **237**, 471, 484, 527, 586, 838, 839, 1270, 181
- List do Centralnego Komitetu Ratunkowego w Ameryce [inc.: Toczą się obecnie wypadki] **464**
- List do Cesarskiej Akademii Nauk w Petersburgu [podziękowanie za członkostwo honorowe] 527, 615a, 1337
- List do dzieci polskich w Ameryce **441**, 527
- List do E. Leo **182**, 527, 615a
- List do E. Naganowskiego **272**, 615a, 1167
- List do F. Szaniora **235**, 615a, 1273
- List do Filopolskiego Towarzystwa w Londynie zob. List do E. Naganowskiego **272**
- List do H. Orłowskiego z Cleveland **327**,
- List do I. Balińskiego zob. Marzenia młodości **247**
- List do J. Kruka **213**, 615a, 1110
- List do J. Lea w sprawie obchodu Grunwaldu zob. Obchód Grunwaldzki **391**
- List do [J. Leo] Prezydenta Krakowa [po śmierci Wyspiańskiego] **347**, 489, 527, 615a
- List do J. Majera **160**, 527, 615a, 1136
- List do J. Mięna **122b**, 527, 615a, 1149
- List do J. Ursyna Zamarajewa **426**, 527, 615a, 1321, 1388
- List do J.A. Boyer d'Agen w sprawie genezy „Quo vadis?” **403**, 527, 562a
- List do J.A. Świeckiego **336**, 527, 615a
- List do Juriewa [Lutycji] zob. Odpowiedź Sienkiewicza **249**
- List do K. Dobrskiego [Konradio!] **7a**, 562a

- List do K. Jeżewskiego **356**
 List do K. Rosego **267**, 527, 586, 184
 List do Koła Polskiego w Berlinie **250**, 527, 615a, 1344
 List do Koła Polskiego w Wiedniu **251**, 527, 515a, 1345
 List do Komitetu Południowo-Słowiańskiego **413**, 527, 615a
 List do Komitetu Urządzającego Kongres Polski w Waszyngtonie **388**, 489, 527, 1412, 183
 List do Korporacji Lutycja **249**, 1356
 List do ks. W. Kruski **286**, **321**, 527, 615a
 List do księcia E. Uchtomskiego **231**, 489, 527
 List do L. Finkla, Rektora **409**, 615a
 List do L. Wrotnowskiego **210**, 527, 615a, 1315
 List do Lutni w Petersburgu **262**, 615a, 1355
 List do M. Konopnickiej (i in.) **336**, 527, 615a
 List do M. Rodziewiczówny w 25-lecie twórczości **399**, 527, 615a
 List do N. Dzierżkówny [J. Orwicz] **300a**, 1029
 List do S. Nakulskiego, puszarza z Gniezna **252**
 List do Ogniska w Wiedniu 615a, 1359
 List do P. Gasparriego, kardynała **450**, 652a
 List do P. Miklavca **138**, 615, 1150
 List do papieża Benedykta XV **456**, 652a, 967
 List do Polaków w Ameryce z powodu odsłonięcia pomników Pułaskiego i Kościuszki **388**
 List do Polaków w sprawie Komitetu w Vevey **454**
 List do Polskiej Rady Narodowej w Ameryce **448**, 459, 605, 615a, 1362
 List do Prezesa Komitetu Wsparcia Matek (Koncert Słowiański) **413**, 527, 615a
 List do przyjaciół [inc. „Bo się spali. Ty, Władku...”] **4**, 527
 List do Redakcji *Biesiady Literackiej* zob. List do W. Maleszewskiego **268**
 List do Redakcji *Czasu* [2] **241**, 527, 615a, 1365
 List do Redakcji *Dziennika Berlińskiego* zob. List do K. Rosego **267**
 List do Redakcji *Dziennika Chicagowskiego* **318**, 615a, 1368
 List do Redakcji *Dziennika Wileńskiego* **339**, 615a, 1369
 List do Redakcji *Gazety Polskiej* [wywiad w *Momento*] **308**, 527, 615a, 1371
 List do Redakcji *Gazety Polskiej* (z powodu śmierci J. Gądomskiego) **332**, 527, 615a, 1371
 List do Redakcji *Głosu Narodu* (5) **444**, **445**, **447**, **455**, **457**, 527, 615a, 1372
 List do Redakcji *Głosu Warszawskiego* **382**
 List do Redakcji *Kraju* zob. Telegram do Związku Pisarzy Rosyjskich **223**, 615a, 1342
 List do Redakcji *Kuriera Codziennego* **293a**
 List do Redakcji *Kuriera Warszawskiego* (4) **222**, **283**, **302**, **397**, 527, 615a, 1379
 List do Redakcji *Le Figaro* **288**
 List do Redakcji pisma *Russkije Wiedomosti* **367**, 527, 615a, 1390
 List do Redakcji pisma *Wieś i Dwór* **427a**, 1397
 List do Redakcji *Prawdy* [Sumy bajońskie] **407**, 527, 615a
 List do Redakcji *Rozwoju* [o jubileuszu Prusa] **299**, 527, 615a
 List do Redakcji *Rusi* [w sprawie szkolnictwa] **303**, 489, 615a, 1388
 List do Redakcji *Rusi* [w sprawie wprowadzenia stanu wojennego] **310**
 List do Redakcji *Słowa* (5) **131**, **132**, **136**, **137**, **194**, 527, 615a, 1391
 List do Redakcji *Standarda* zob. Poles in Prussia **353**, 185
 List do Redakcji *Tygodnika Ilustrowanego* (3) **198**, **201**, **226**, 527, 615a, 1395
 List do Redakcji *Zgody* **334**
 List do Redaktora *Kłosów Ukraińskich* zob. List do J. Ursyna Zamarajewa **426**, 1321
 List do Redaktora *Słowa* [w sprawie tzw. daru Wołodyjowskiego] **142**, **144**, 527, 615a, 1391
 List do Redaktora *Wieczorów Rodzinnych* zob. List do I. Balińskiego **247**, 956
 List do Rodaków zob. Podziękowanie **360**
 List do S. Osady w Ameryce (4) **437**, **440**, **449**, **465**, 437, 440, 449, 527, 605, 615a, 1182
 List do S. Smolki **123**, 615a
 List do Sary Bernhardt **297**
 List do Sokoła Berlińskiego zob. Sokolowi Berlińskiemu **421**
 List do Towarzystwa Dziennikarzy Polskich **214**, **261**, 615a, 1401
 List do W. Maleszewskiego **268**, 527, 615a, 1138
 List do włościan z parafii Kaźmierza Mała **322**, 489
 List do wydawnictwa Whitney & Comby **527**, 615a, 1303
 List do (Zarządu) Ligi Oświaty **320**, 615a, 1353
 List do Związku Sokolów w Ameryce **328**, 615a, 1413
 List Litwosa [z San Francisco] **54**, **56**, 527, 548, 562, 611
 List na jubileusz E. Lubowskiego **191**, 527, 615a, 1130
 List na jubileusz J. Kotarbińskiego **415**, 527, 615a
 List na jubileusz K. Tetmajera **406**, 615a, 1291
 List na odsłonięcie pomnika Stefana Czarnieckiego **344**, 527

- List o wywłaszczeniu zob. Ankieta **348**
- List o zasługach A. Pluga [w powstaniu pomnika Mickiewicza] **222**, 527, 1196
- List o zbieraniu składek na pomnik Mickiewicza **212**, 615a
- List otwarty do J.C.M. Wilhelma II, króla pruskiego **335**, 471, 484, 527, 586, 605, 838, 839, 186
- List otwarty do ks. E. Uchtomskiego **231**, 489, 527, 187
- List otwarty do Polaków w Stanach Zjednoczonych **319**, 489, 527
- List otwarty Polaka do ministra rosyjskiego **296**, 484, 100, 188
- List otwarty w sprawie strajku szkolnego **306**, 489
- List [telegram] do Koła Literacko-Artystycznego **202**, 615a, 1343
- List w sprawie budowy sanatorium nauczycielskiego **380**, 527, 615a
- List w sprawie daru grunwaldzkiego **373**, 527
- List w sprawie fundacji im. M. Sienkiewiczowej **256**, 615a, 1331
- List w sprawie hakatyzmu (w jęz. angielskim, wstęp do art. Dillona) **271**
- List w sprawie jubileuszu M. Konopnickiej zob. Odezwa **270**
- List w sprawie odnowienia pomnika Żółkiewskiego zob. Do Narodu **365**
- List w sprawie ofiar wrzesińskich zob. Odezwa w sprawie Wrześni **258**, 189
- List w sprawie polskiej Macierzy Szkolnej zob. Naród sobie **314**
- List w sprawie powodzi **283**, 527
- List w sprawie procesu wiedeńskiego zob. Podziękowanie **360**
- List w sprawie przekładu nowel wydanych przez Guyota zob. **288**, 1370
- List w sprawie „Quo vadis?” **186a**
- List w sprawie strajku szkolnego **306**, 489
- List w sprawie testamentu von Olszewskiego **382**, 527, 615a, 1107, 1427
- List w sprawie wizyty u Delcasségo **447**, 527, 615a, 190
- List w sprawie wrzesińskiej zob. Odezwa w sprawie Wrześni **258**
- List w sprawie wycieczki do Pragi Czeskiej **362a**
- List w sprawie wywłaszczenia zob. Ankieta o wywłaszczeniu **348**
- List z Paryża **140**, 471, 476, 527, 192
- List z Rzymu **77**, 471, 476, 527, 607, 666, 679, 814, 815, 818, 829, 192
- List z Wenecji **76**, 471, 476, 527, 607, 192
- Listy Litwosa z Paryża **63**, 476, 527
- Listy Litwosa z Wystawy Paryskiej **61**, 476, 527, 192
- Listy o Zoli **177**, 471, 476, 527, 549, 816, 818, 829, 191
- Listy (prywatne, otwarte, telegramy) **7a**, **73**, **122b**, **123**, **125**, **131**, **132**, **138**, **140**, **143**, **144**, **154**, **160**, **167a**, **182**, **188**, **191**, **194**, **198**, **200**, **202**, **203**, **207**, **210**, **212-214**, **217**, **222-224**, **226**, **228**, **231**, **235**, **237**, **241**, **241a**, **247**, **248-254**, **256**, **258**, **261**, **262**, **264**, **267**, **268**, **272**, **278a**, **279**, **284**, **286**, **288**, **290**, **292-297**, **299**, **302**, **303**, **306**, **308**, **310**, **318-322**, **325**, **327-329**, **332**, **334-336**, **338**, **339**, **344**, **346-348**, **353**, **354**, **356**, **358**, **360**, **365**, **373**, **380**, **382**, **387**, **393**, **395**, **397**, **399**, **400**, **402**, **403**, **406-409**, **413**, **421**, **426**, **427a**, **437**, **440-450**, **453-457**, **459**, **460-465**
- Listy z Afryki **166**, 471, 476, 527, 679, 815, 829, 848, 193
- Listy z Paryża **62**, **67**, **68**, 471, 476, 527, 628, 192
- Listy z podróży [do Afryki] zob. Listy z Afryki **166**
- Listy z podróży [do Ameryki] **45**, 471, 476, 527, 548, 562, 611, 675, 679, 713, 752, 781, 798, 800, 811, 814, 815, 818, 828, 829, 848, 855, 857, 194-195
- Listy z Vevey **441-448**, **453**, **454**, **459**
- Listy zebrane do adresatów: B. Abakanowicz **949** - J. Żychoń **1330**, do instytucji i stowarzyszeń **1331-1360**, **1399-1413**, do redakcji **1365-1398**, do adresatów nieustalonych **1414-1428**
- Literatura, bibliografia i krytyka **29**, **30**
- Literatura polska **468**, 489, 527
- Longinus Podbięta zob. Ogniem i mieczem **121**
- Lotus [inc.: „Choćbyś zeszedł światy...”, wiersz] **170**, 527
- Lux in tenebris lucet **163**, 471, 472, 476, 479, 494, 496, 527, 562-564, 610, 624-626, 635, 659, 661, 667, 668, 674, 679, 690-692, 704, 710, 713, 726, 744, 751, 754, 761, 762, 768, 769, 781, 785, 768, 769, 781, 788, 791, 816, 818, 824, 829, 837, 844, 848, 868, 881, 895, 898, 899, 909, 915, 923, 933, 934, 939, 945, 196
- Lygia zob. Quo vadis? **187**
- Ładna Ata... zob. Epigram **170a**
- Ładnowski **73**, 527, 615a, 1131
- Łowy w puszczy zob. Krzyżacy **209**
- Macierz Szkolna zob. Naród sobie **314**, **343**
- Magnificencjo zob. List do L. Finkla **409**
- Mała trylogia **83**, **522**, **637** zob. Stary sługa **33**, Hania **43**, Selim Mirza **47**
- Mały Rycerz zob. Pan Wołodyjowski **134**
- Manuel E. zob. Kronika teatralna **26**
- Mariposa zob. List Litwosa **54**
- Marynia zob. Rodzina Połanieckich **178**

- Marzenia młodości (List do I. Balińskiego) **247**, 489, 527, 562a
- Matejko J.: Hołd Pruski zob. **106**, **107**, 476, 527
- Metamorphosis zob. Koń i mierzyn. Bajka **451**, 489, 527
- Miaskowski Kasper **7**, 476, 477, 493, 527
- Michałko zob. Potop **126**
- Mięszaniny artystyczne i literackie **103 I-III**, 476, 494, 527
- Mięszaniny literacko-artystyczne **81 I-XVIII**, 476, 494, 527
- Modlitwa drzew (lasu) zob. Sielanka **32**
- Modlitwy Wacława **29**, 476, 527
- Modrzejewska Helena. Wspomnienie pośmiertne **377**, 489, 527
- Morały [inc.: Bacz zawsze, panienko...] **150**, 489, 527, 615a
- Mowa na cześć Godebskiego zob. Toast na cześć Godebskiego **225**
- Mowa na jubileuszu S. Tarnowskiego [inc.: Gdy się czci człowieka...] **374**, 489, 527
- Mowa na 250-lecie Wszechnicy Lwowskiej **409**
- Mowa na odsłonięcie pomnika Mickiewicza w Warszawie [nie wygłoszona] **221**, 471, 484, 527, 605, 838, 839, 102
- Mowa na zebraniu przedwyborczym **323**
- Mowa na zjeździe wychowawców bylej Szkoły Głównej **282**, **327**, **554**
- Mowa polska zob. Mowa przy odsłonięciu pomnika J. Słowackiego **233**
- Mowa przy odsłonięciu pomnika J. Słowackiego w Miłostawiu **233**, 471, 484, 527, 605, 838, 839, 102
- Mowa przy wręczaniu albumu pamiątkowego przez cechy krakowskie **276**
- Mowa rektorska Edwarda Janczewskiego **259**, 199
- Muszę wypocząć **197**, 476, 527, 612, 646, 776, 837, 838
- Myśli zob. **234b**, **244**, **244a-c**, **275**, **317**
- Myśli i aforyzmy **244a**
- Myśli i zdania **244**
- Myśli odludka zob. Aforyzmy **418**
- Myśli z pism Sienkiewicza o Bogu **317**
- Na głodnych w Galicji zob. Odezwa w sprawie pomocy **418**
- Na jasnym brzegu **200**, 471, 475, 476, 479, 494, 527, 562, 563, 624, 636, 667, 668, 673, 702, 709, 722, 766, 770, 771, 777, 785, 791-793, 816, 818, 824, 829, 844, 897, 919, 938, 200, 407
- Na jedną kartę 48, **69**, 471, 476, 527, 627, 628, 814, 818, 829, 844, 201-202
- Na jubileusz E. Lubowskiego zob. List ...**191**
- Na jubileusz J. Kotarbińskiego zob. List... **415**
- Na jubileusz K. Tetmajera zob. List... **406**
- Na jubileusz Lutni P. Maszyńskiego **338**, 615a
- Na marne 7a, **8**, 471, 476, 477, 494, 527, 562, 563, 652a, 668, 722, 723, 759, 781, 814, 818, 920, 930, 203
- Na niedźwiedzia zob. Krzyżacy **209**
- Na Oceanie Atlantyckim zob. Listy z podróży **45**
- Na Olimpie **230**, 476, 479, 494, 527, 555, 557, 562, 563, 578, 587, 631, 675, 679, 700, 703, 735, 736, 766, 774, 785, 791, 837, 838, 871, 925, 933, 937, 945, 1427, 20, 204, 408
- Na pamiątkę znajomości zawartej w Kissingen [wiersz] **149**, 527, 562a, 205
- Na pogrzeb hetmana Żółkiewskiego zob. Do Narodu **365**
- Na polu chwały **289**, 494, 497, 527, 562, 593, 606, 679, 752, 781, 782, 848, 20, 206
- Na przebój **48** zob. też Na jedną kartę **69**
- Na sześćsetlecie Petrarki (telegram do Arezzo) **295**, 527
- Na żonę. Epigram **301**, 527
- Nad mogiłą T.T. Jeża zob. Przemówienie **435**
- Naród sobie. Odezwa w sprawie Macierzy Szkolnej **314**, 484, 494, 527, 839
- Nasi. Komedia W. Bobrowskiego zob. Teatr **31**
- Nasi najserdeczniejsi. Wystąpienie gościnne p. Rapackiego zob. Przegląd teatralny **5**
- Nauka, z Heinego [tłum.] **161**
- Nazarejczyk zob. Pójdźmy za Nim **171**
- Neron zob. Quo vadis? **187**
- Nervi zob. Z wrażeń włoskich **173**
- Nie dość brudnej peleryny... zob. Bez adresu **366**
- Niewola tatarska **89**, 471, 476, 479, 494, 505, 527, 547, 555, 562-564, 578, 599, 600, 606, 615, 621a, 624, 668, 671, 679, 710, 715, 752, 766, 768, 781, 785, 791, 814, 818, 829, 837, 843, 844, 848, 891, 892, 897, 944, 947, 207
- Nikt nie jest prorokiem między swymi. Humoreski z teki Worszyłły **11**, 476, 477, 494, 499, 527, 542, 547, 555, 562, 563, 564, 620, 796, 797, 820, 825, 858, 893, 910, 913, 163
- Noc sądu. Bajka zob. Na Olimpie **230**
- Notes, Notatnik zob. Aforyzmy **429**, **431**, **432**
- O Adamie Pługu zob. List do Redakcji *Kuriera Warszawskiego* **222**
- O Ameryce zob. Listy z podróży **45**, 540
- O Bismarku **190**, 471, 484, 527, 586, 613, 838, 839, 20, 208
- O Boerach zob. Odpowiedź na ankietę **264**
- O chłopie, który śmierć w wierzbie zatkał zob. Sabałowa bajka **151**
- O genezie Quo vadis? zob. List do Galdemara **253**
- O gwałtach pruskich zob. Odezwa w sprawie Wrześni **258**
- O hakatyzmie **271**

- O kobietach **216**
 O Litwie **457**, 527, 615a
 O mecenasie Osuchowskim **352**
 O miejsce dla pomnika Mickiewicza w Krakowie **158**, 527, 615a
 O mowie polskiej zob. Mowa przy odsłonięciu pomnika J. Słowackiego **233**
 O Muzeum Mickiewicza w Paryżu **279**, 615a
 O naturalizmie w powieści **95**, 476, 477, 527, 209
 O Niemczech (Prusakach) zob. Odpowiedź na ankietę **313**
 O opiekę nad ruinami zamku w Chęcinach **389**, 527
 O ortografii **375a**
 O Othonie zob. Powieść o cesarzu Othonie **199**
 O polityce pruskiej **375**, 489, 527, 586
 O położeniu w Królestwie zob. Zjednoczenie narodowe **333**
 O pomoc dla dotkniętych głodem chłopów w Galicji zob. Odezwa **418**
 O pomoc dla Litwy zob. O Litwie **457**
 O pomoc dla ochronki zob. List do Redakcji *Kuriera Warszawskiego* **397**, 527, 615a, 1379
 O pomoc dla wyprawy afrykańskiej S. Szolc-Rożozińskiego **101**, 427
 O powieści historycznej **146**, 476, 477, 527, 549, 554, 211
 O powstaniu Quo vadis? zob. List do Boyer d'Agen **403**
 O prawa autorskie zob. List do Redakcji „*Le Figaro*” **288**
 O przyszłości Boerów zob. Odpowiedź na ankietę „*Journala*” **264**
 O sanatorium akademickie [List do *Czasu*] **241**
 O sanatorium dla nauczycieli **380**
 O Sokołach zob. List do Związku Sokołów **328**, 1413
 O stosunkach szkolnych w Królestwie zob. List do Redakcji „*Rusi*” **303**, 1388
 O swojej własnej twórczości **416**, 489, 527, 605, 613
 O „Szkicach węglem” i swej twórczości **181**, 527
 O śmierci Wyspiańskiego zob. List do J. Lea **347**, 1122
 O Tołstoju zob. Tołstoj Lew **364**
 O Wielkopolankach [wiersz] **182a**, 527, 213a
 O „Wojnie szwedzkiej” L. Kubali **423**, 489, 527
 O wystawie słowiańskiej **368**
 Obce żywioły J.A. Fredry **22**, 476, 527
 Obchód Grunwaldzki w Krakowie **391**, 527, 615a, 1122
 Obecna chwila polityczna zob. Zjednoczenie narodowe **333**
 Oblężenie Częstochowy zob. Potop **126**
 Oblężenie Zamościa zob. Potop **126**
 Oblężenie Zbaraża zob. Ogniem i mieczem **121**
 Obrazek leśny zob. Sielanka **32**
 Obrona Częstochowy zob. Potop **126**
 Obrona Kamieńca zob. Pan Wołodyjowski **134**
 Obrona przed sądem wiedeńskim **357**, 215
 Od autora Quo vadis? [Wstęp] **428**
 Od Komitetu Budowy Pomnika Mickiewicza **211**
 Od Sienkiewicza zob. Listy z Vevey **442**, **443**, 605, 615a
 Odczyt o naturalizmie zob. O naturalizmie w powieści **95**
 Odczyty **74**, **84**, **90**, **95**, **131a**, **145**, **146**, **183**, **209**, **283**, **284**, **302**, **359**
 Odczyty na dochód Osad Rolnych **104**, 476, 527
 Odczyty na powodzin zob. List do Redakcji „*Kuriera Warszawskiego*” **283**, 527, 615a
 Odezwa do ludów ucywilizowanych **436**
 Odezwa do opinii zob. Ankieta o wywłaszczeniu **348**
 Odezwa do rolników zob. Odezwa Komitetu Narodowego **312**
 Odezwa do sumienia angielskiego zob. Poles in Prussia **353**
 Odezwa Komitetu Centralnego Wyborczego **340a**
 Odezwa Komitetu Narodowego **311**, **312**, 489, 527
 Odezwa [przeciw socjalistom, o terrorze] **326**
 Odezwa Sienkiewicza [podziękowanie za udział w jubileuszu] **248**, 527, 562a, 605
 Odezwa w sprawie [jubileuszu] Marii Konopnickiej **270**
 Odezwa w sprawie Macierzy Szkolnej zob. Naród sobie **314**
 Odezwa w sprawie pomocy [dla głodujących włościan galicyjskich] **418**, 527
 Odezwa w sprawie Wrześni **258**, 489, 527, 586, 189
 Odpowiedzi od Redakcji [„*Słowa*” do „*Prawdy*”] **118**, 489, 527
 Odpowiedź na ankietę „Co myślę o Niemczech” **313**, 471, 484, 527, 586
 Odpowiedź na ankietę *Journala* w sprawie Afryki Południowej [i Boerów] **264**, 218
 Odpowiedź na artykuł Björnsona zob. W odpowiedzi Björnsonowi **345**
 Odpowiedź na list Chéradame’a **387**, 489
 Odpowiedź na list dzieci poznańskich **346**
 Odpowiedź na list Galdemara zob. List do A. Galdemara... **253**
 Odpowiedź na list *Russkoj Mysli* **188a**
 Odpowiedź Sienkiewicza [do korporacji Lutycja Juriewa] **249**, 615a, 1356
 Ody Horacego, przekłady zob. **60**, **288**, **355**, **376**, **422**, **427**
 Ofiara **1**, 219
 Ogniem i mieczem **121**, 471, 473, 476, 488, 494, 497, 527, 547, 562, 578, 593, 663, 678, 679,

- 736, 752, 765, 781, 782, 814, 817, 818, 829, 830, 840, 842, 844, 848, 860, 864, 865, 866, 889, 890, 891, 220-228, 410-415
- Ongi i dziś (Bitwa pod Koronowem) **385**, 489, 494, 500, 527, 562, 563, 945
- Opinia na Odezwie Towarzystwa Gniazd Sierocych **402a**
- Opowiadanie kapitana Korwina zob. Przez stepy **70**
- Opowiadanie Muszalskiego zob. Pan Wołodyjowski **134**
- Organista z Ponikły **176**, 471, 476, 479, 481, 494, 505, 527, 528, 531, 555, 562-564, 574, 578, 599, 600, 615, 624, 635, 659, 661, 668, 671, 679, 713, 725, 726, 733, 735-737, 746, 747, 751, 752, 763, 766, 767, 772-775, 779, 781, 684, 785, 791, 797, 806, 808, 816, 818, 824, 829, 837, 844, 848, 858, 877, 886, 895, 900, 923, 925, 931, 934, 937, 939, 945, 946, 229, 416
- Orso **72**, 471, 476, 479, 483, 494, 527, 538, 540, 541, 543, 544, 546, 547, 551-553, 555, 560, 562, 563, 569, 578-580, 585, 599, 603, 610, 614, 620, 625, 627, 629, 634, 638, 639, 654, 662, 667, 668, 670, 676, 679, 689, 705, 713, 718, 723, 724, 727, 729, 730, 734, 743, 752, 755, 756, 763, 768, 774, 775, 783, 799, 800, 802, 812, 814, 818, 826, 829, 832, 836, 837, 844, 848, 852, 853, 855, 858, 860, 865, 866, 877, 885, 891, 892, 896, 902, 903, 909, 910, 920, 932, 941, 230
- Orzeszkowa E.: Pan Graba zob. Przegląd literacki **9**, 476, 494, 527, 549
- Osady polskie w Stanach Zjednoczonych **57**, 476, 527, 548, 562, 611, 652
- Osady polskie w Stanach Zjednoczonych Północnej Ameryki **74**, 489, 527, 540, 548, 562
- Osiczyna **174**, 494, 527, 556, 562, 563, 945
- Ostatni apel (Ostatnie słowa) Sienkiewicza zob. Behold Our Poland! **466**, 605
- Pamiętajcie o starej ziemi zob. Z dawnych dziejów **419**
- Pan Wołodyjowski **134**, 471, 473, 476, 488, 494, 527, 547, 562, 578, 663, 678, 679, 685, 736, 752, 765, 781, 782, 814, 817, 818, 829, 830, 840, 842, 844, 848, 860, 865, 866, 889, 890, 891, 238-240, 417-422
- Pan Zolzikiewicz zob. Szkice węglem **46**
- Pani Z[ofi] O[sbergerowej] **215**, 489, 527, 615a, **1183**
- Panowie Członkowie Koła Polskiego w Wiedniu **434a**
- Pañska łaska zob. Szkice węglem **46**
- Parabola o Messeńczykach zob. Z dawnych dziejów **419**
- Patrzcie na naszą Polskę zob. Behold Our Poland! **466**
- Pettinato C.: Sui campi di Polonia [Prefacione] **439**, 527
- Piesz przez Czarny Łąd zob. Listy z Afryki **166**
- Pieśń litewskich borów (inc.: „Wyszedł raz srogi ukaz...”, wiersz) **133**, 489, 527, 593, 613, 615a, 409
- Pieśń pokoju [„Biały sztandar” W. Gomulickiego] **384**, 489, 527
- Piękna Wł. Okońskiego [A. Świętochowskiego]. Teatr **116**, 489, 527
- Pińskie błoto [wiersz] zob. Sam nie wiem ... **3**
- Pisma B. Prusa. Szkice literackie II **96**, 476, 527, 549, 554
- Pisma H. Sienkiewicza **117**
- Pismo na odnowienie grobowca Hetmana Żółkiewskiego zob. Do Narodu! **365**
- Piśmiennictwo i sztuka. „Atheneum” angielskie o Sienkiewiczu **185**
- Plan „W pustyni i w puszczy” **392**, 527
- Płomyk **350**, 471, 484, 527, 557, 562, 563, 578, 587, 668, 674, 677, 679, 838, 839, 934
- Po śmierci Konopnickiej. Telegram **393**, 615a
- Po śmierci Prusa **408**, 615a
- Po śmierci Wyspiańskiego **347**, 347, 489, 527, 615a
- Pobyt w Londynie zob. Listy z podróży **45**
- Pobyt w New Yorku zob. Listy z podróży **45**
- Pochwały życia wiejskiego, z Horacego [inc.: „Szczęśliwa dola..."] **376**, 489, 527, 613, 615a
- Pod Chocimem zob. Pan Wołodyjowski **134**
- Pod Dąbrowskim zob. Legiony **420**
- Pod Grunwaldem zob. Krzyżacy **209**
- Pod Zbarażem zob. Ogniem i mieczem **121**
- Podbipięta pod Zbarażem zob. Ogniem i mieczem **121**
- Podług mnie najmizerniejszy talent...[aforyzm] **184**
- Podróż do Liverpoolu zob. Listy z podróży **45**
- Podziękowania uczestnikom jubileuszu [inc.: „Wszystkim okolicom kraju..."] **248**
- Podziękowanie dla Senatu Uniwersytetu Lwowskiego **463**, 527, 615a
- Podziękowanie. Do Rodaków [po procesie i wyroku wiedeńskim] **360**, 615a
- Podziękowanie jubileuszowe **464**
- Podziękowanie Kołu Krakowskiemu TNSW **455**, 527, 615a
- Podziękowanie Kołu Polskiemu w Berlinie **250**, 527, 615a
- Podziękowanie Kołu Polskiemu w Wiedniu **251**, 527, 615a
- Podziękowanie Lutycji **249**
- Podziękowanie Towarzystwu Dziennikarzy Polskich **462**

- Podziękowanie za członkostwo honorowe Koła Literacko-Artystycznego **202**, 615a
- Podziękowanie za uczczenie siedemdziesiątej rocznicy urodzin **462**
- Podziękowanie za uczestnictwo w pogrzebie żony, Marii z Szetkiewiczów **125**
- Podziękowanie za życzenia z powodu 70-lecia **461**
- Poland and Russia **53**
- Poles in Prussia **353**
- Polka zob. Pani Z. O.[Osbergerowej] **215**
- Polowanie na niedźwiedzia zob. Krzyżacy **209**
- Polowanie na żubra zob. Krzyżacy **209**
- Polska harfa zob. Mowa przy odsłonięciu pomnika J. Słowackiego **233**
- Położenie w Królestwie zob. Zjednoczenie narodowe **333**
- Pomnik Mickiewicza **228**
- Pomsta ojca zob. Krzyżacy **209**
- Ponad życiem zob. Wiry **372**
- Posąg, dramat W. Szymanowskiego. Teatr **102**, 476, 527
- Potop **126**, 471, 473, 476, 488, 494, 497, 527, 547, 562, 578, 595, 657, 660, 663, 678, 679, 685, 736, 759, 765, 781, 782, 814, 817, 818, 829, 830, 840, 842, 844, 848, 860, 865, 866, 886, 889, 890, 891, 231-237, 423-428
- Powieść o cesarzu Othonie **199**, 527
- Pójdźmy za Nim **171**, 471, 476, 479, 494, 502, 505, 527, 555, 562, 563, 624, 625, 629, 632, 635, 642, 646, 659, 661, 667, 668, 679, 693, 695, 717, 721, 724, 728, 736, 745, 752, 753, 764, 766-768, 772-774, 779, 781, 785, 791, 794, 797, 804, 809, 813, 814, 818, 819, 828, 829, 833-837, 841, 844, 847, 848, 881, 887, 895, 898, 900, 907, 909, 927-929, 933, 945, 256, 430
- Preface zob. Ledóchowska J.: La Pologne devastée **452**, 527
- Prefazjone zob. Pettinato C. **439**
- Projekt Komitetu Narodowego zob. Odezwa **311**
- Prusy a Europa **354**, 527, 586
- Przeciw intrygom hakatyzmu **337**, 527, 586
- Przeciw socjalistom **326**
- Przed wyborami do Izby Państwowej (Dumy) **307**, 489, 259
- Przedmowy **159**, **193**, **271**, **417**, **428**, **439**, **452**, 260
- Przegląd działalności Akademii Nauk w Krakowie **35**, 476, 527
- Przegląd literacki **9**, **16**, **19**, 476, 494, 527
- Przegląd piśmiennictwa polskiego **10**, **17**, 476, 527
- Przegląd teatralny **5**, 476, 494, 527
- Przekłady pióra Sienkiewicza **20**, **60**, **100**, **135**, **355**, **371**, **376**, **401**, **422**, **427**
- Przemówienia, mowy, odezwy **221**, **225**, **229**, **233**, **246**, **273**, **276**, **282**, **309**, **311**, **312**, **314**, **316**, **323**, **326**, **343**, **348**, **353**, **365**, **371a**, **374**, **402a**, **416**, **418**, **435**, **436**, **439**
- Przemówienie ku czci I.J. Paderewskiego **229**, 527, 605
- Przemówienie na cześć C. Godebskiego zob. Toast... **225**, 489, 527
- Przemówienie na jubileuszu L. Górskiego **273**
- Przemówienie na procesie wiedeńskim zob. Obrona przed sądem wiedeńskim **357**
- Przemówienie na własnym jubileuszu **246**, 489, 505, 527
- Przemówienie nad mogiłą T.T. Jeża **435**, 489, 527
- Przemówienie podczas odsłonięcia pomnika Mickiewicza w Warszawie zob. Mowa **221**
- Przemówienie podczas procesji narodowej [tzw. balkonowe] **309**
- Przemówienie w dniu otwarcia Ochronki **371a**
- Przemówienie w Sztokholmie na uroczystości rozdawnictwa nagród Nobla **315**, 489, 527, 605, 613, 262
- Przez stepy **70**, 471, 476, 479, 494, 501, 527, 546, 562, 563, 610, 627, 632, 635, 653, 654, 655, 668, 679, 694, 701, 705, 708, 712, 716, 725, 727, 729, 731, 732, 735, 736, 739, 752, 766, 768, 774, 778, 782, 785, 791, 793, 802, 803, 812, 814, 818, 826, 829, 844, 848, 853, 858, 860, 862, 866, 883, 885, 896, 909, 925, 926, 937, 263
- Przeznaczony [wiersz] zob. Aforyzmy **263**, 489, 527
- Przygoda Arystoklesa **330**, 471, 484, 494, 500, 527, 555-557, 562, 563, 578, 587, 675, 679, 715, 752, 838, 839, 848, 934
- Przygoda w podróży zob. Ta trzecia **141**
- Przygody Pana Michała zob. Pan Wołodyjowski **134**
- Przypowieść o osinie zob. Osiczyna **174**
- Przyszłość Afryki zob. Odpowiedź na ankietę **264**
- Psunabudes zob. Sąd Ozyrysa **351**
- Quo vadis? 183, **187**, 471, 476, 494, 527, 547, 562, 578, 593, 621, 657, 660, 663, 678, 679, 685, 736, 740, 744, 752, 765, 766, 781, 782, 785, 817, 818, 829, 880, 842, 844, 848, 860, 862, 865, 866, 890, 891, 946, 948, 264-277, 431-460
- Recenzje **9**, **10**, **13**, **15-17**, **19**, **21**, **22**, **25**, **29**, **30**, **35**, **80-82**, **94**, **96**, **99**, **100**, **103**, **109**, **111**, **111a**, **113**, **116**, **117**, **119**, **185**, **304**, **423**
- Recenzje teatralne **5**, **23**, **24-26**, **31**, **34**, **36**, **38-41**, **44**, **80-82**, **102**, **112**, **116**, **119**
- Rodzina chłopska za oceanem zob. Za chlebem **84**

- Rodzina Połanieckich **178**, 471, 476, 494, 527, 562, 578, 679, 752, 781, 782, 814817, 818, 829, 848, 860, 865, 866, 912, 278-280, 461-462
- Rolland R.: Jan Krzysztof **401**
- Romantyzm zob. Aforyzmy **410**, 527
- Rozum i miłość [aforyzm] **206**, 489, 527
- Rozumieni [anegdota] **260**
- Ruch umysłowy wśród kobiet zob. Do kobiet polskich **316**
- Rząd carski w Polsce i nad Dunajem zob. Poland and Russia **53**
- Sabałowa bajka **151**, 477, 527, 555, 557, 562, 563, 578, 580, 587, 665, 668, 679, 281
- Sachem **120**, 471, 476, 479, 483, 494, 527, 532, 538, 540, 543, 547, 551-553, 560-565, 568, 569, 572-574, 578-580, 582, 583, 585, 589-591, 598-601, 604, 614-616, 618-620, 623, 634, 639, 644, 651, 652, 659, 667, 668, 670, 679, 685, 699, 706, 712, 713, 729, 902, 282
- Sam nie wiem... Pińskie błoto [wiersz] **3**, 489, 527
- Sami sobie zob. Naród sobie **314**
- Sąd Ozyrysa **351**, 349, 471, 484, 494, 500, 527, 547, 555, 557, 562, 563, 578, 580, 587, 597, 679, 838, 839, 910, 913, 945, 283, 463
- Selim Mirza **47**, 476, 477, 494, 499, 522, 527, 544, 547, 550, 555, 562, 563, 571, 579, 600, 601, 604, 615, 617, 621b, 637, 668, 673, 679, 684-686, 756, 825, 837, 876-878, 883, 893, 284
- Sen **179**, 476, 479, 494, 527, 562, 563, 677, 679, 736, 752, 766, 785, 791, 838, 848, 931, 934, 941
- Sielanka młodości **2**, 489, 527, 286
- Sielanka. Obrazek leśny **32**, 471, 475, 476, 479, 482, 494, 527, 647, 555, 562, 563, 625, 627, 642, 644, 659, 667-669, 704, 712, 715, 752, 766, 776, 785, 791, 814, 818, 819, 829, 834, 837, 844, 847, 848, 897, 899, 915, 933, 935, 936, 940, 285
- Sienkiewicz H. [II]. Wspomnienia sierżanta... zob. Od autora Quo vadis? **428**
- Sienkiewicz o hakatyzmie, wstęp do art. J. Dillona **271**
- Sienkiewicz o Litwie **457**, 527, 615a
- Słowacki J.: Genезis z Ducha **13**, 494, 527
- Słowacki-Helios **369**, 489, 527
- Słowackiemu **233**
- Słowackiemu. Jednodniówka **293**
- Słowo wstępne [do Pasierbów] **193**, 489, 527
- Sobieski pod Wiedniem zob. Na polu chwały **289**
- Sokołowi berlińskiemu na dwudziestopięciolecie **421**, 527
- Sokół i sęp zob. H.K.T. **265**
- Sonata księżycowa zob. Wiry **372**
- Sprawozdania powieściowe [J.I. Kraszewski, J. Grajner, L. Méyet] **111**, 476, 527
- Sprawy bieżące **42 I-VII**, 476, 494, 527
- Sprawy bieżące I **21**, 476, 494, 527
- Sprawy bieżące II **37**, 476, 494, 527
- Sprawy bieżące III **24**, 476, 527
- Sprostowanie do Redakcji *Czasu* **224**
- Stary sługa **33**, 471, 476, 479, 494, 498, 504, 512, 522, 527, 544, 547, 550, 555, 559, 562-564, 571, 579, 580, 600, 601, 604, 610, 615-617, 621b, 624, 632, 637, 643, 650, 658, 664, 667, 671, 679, 681, 685-687, 692, 695, 698, 700, 719, 724, 730, 735, 736, 748, 752, 754, 758, 759, 766, 770, 774, 784-786, 789, 791, 793, 801, 813, 814, 818, 819, 829, 831, 834, 837, 844, 845, 847-849, 852, 858, 860, 865-870, 876-879, 884, 894, 897, 899, 905, 916, 918, 922, 927, 942, 943, 944, 287
- Stowarzyszeniu Akademików Śląskich odpowiedzialności **203**
- Sumy bajońskie zob. List do Redakcji *Prawdy* **407**
- Swaty Zagłoby zob. Zagłoba swatem **245**
- Szanowny Redaktorze [*Tygodnika Ilustrowanego*] **198**
- Szarada o bakaliach **165**, 60
- Szarzyński Mikołaj Sep. Studium literackie **6**, 476, 477, 494, 527, 198
- Szeliga M.: Pieśni i piosenki zob. Przegląd piśmiennictwa polskiego **17**
- Szkie z licytacji Zakopanego zob. Kto da więcej **147**
- Szkice amerykańskie **90**
- Szkice literackie **96**, 476, 527, 549
- Szkice węglem **46**, 471, 476, 479, 494, 501, 517, 527, 528, 529, 531, 532, 536, 537, 543, 545, 547, 552, 553, 555, 558, 561-565, 573, 578, 579, 583, 599-601, 603, 604, 610, 614, 615, 620, 621b, 624, 636, 639, 650, 654, 656, 659, 661, 667, 668, 672, 679, 681, 683, 685-687, 702, 711, 724, 728, 736, 737, 749, 752, 755, 756, 758, 780, 789, 797, 806, 810, 814, 818, 829, 831, 837, 844, 848, 851, 852, 854, 857-861, 865-868, 870, 873-875, 877, 879, 882, 886, 888, 893, 894, 898, 903, 908, 910, 913, 923, 924, 931, 939, 944, 947, 288, 464-470
- Szkice węglem cz.2, nie zachowana **49**
- Śmierć Danusi zob. Krzyżacy **209**
- Śmierć Delfina **100**, 476, 494, 527, 563
- Śmierć Piotra Apostoła zob. Quo vadis **187**
- Śmierć Podbięty zob. Ogniem i mieczem **121**
- Śmierć rycerza zob. Ogniem i mieczem **121**
- Święty Piotr w Rzymie zob. Quo vadis **187**

- Ta trzecia **141**, 471, 476, 479, 494, 527, 542, 547, 552, 555, 562, 563, 568, 573, 578, 580, 599-601, 604, 615, 624, 629, 632, 635, 659, 667, 668, 679, 681, 689, 691, 703, 707, 736, 745, 752, 757, 761, 765, 768, 770, 777, 781, 785, 788, 791, 792, 797, 813, 814, 818, 819, 821, 829, 844, 847, 848, 868, 877, 888, 891, 892, 897, 899, 901, 909, 910, 912, 915, 932, 939, 941, 944, 947, 289, 471-474
- Teatr zob. Recenzje teatralne
- Telegram do Arezzo [na 600-lecie Petrarki] **295**, 527
- Telegram do prezydenta T. Roosevelta **325**, 615a
- Telegram do Związku Pisarzy Rosyjskich **223**, 615a
- Telegram kondolencyjny do Sofii A. Tolstoj **395**
- Telegram na jubileusz K. Tetmajera **406**, 615a
- Telegram po śmierci B. Prusa **408**, 615a
- Telegram po śmierci M. Konopnickiej **393**, 615a
- Tissot w Warszawie **86**, 489, 494, 527, 562, 563
- Toast **257**, 489, 494, 527, 555, 557, 562, 563, 578, 587, 682, 714, 715, 725
- Toast łaciński **238**, 527
- Toast na cześć Cypriana Godebskiego **225**, 489, 527
- Toast na cześć Mistrza Kazimierza [Pochwal-
skiego] **169**, 527
- Toast pana Zagłoby zob. Toast **257**
- Tolstoj Lew **364**, 489, 527, 549, 613, 213
- Towarzystwo Gniazd Sierocych zob. Program
Towarzystwa Gniazd Sierocych **398a**
- Tretiak J.: Pamiętniki Daniela zob. Przegląd li-
teracki **16**
- Trylogia 242-255, 429, zob: Ogniem i mieczem
121, Potop **126**, Pan Wołodyjowski **134**
- Trzeci Maj **343**, 471, 484, 527, 605, 839
- Trzej rycerze zob. Potop **126**
- U bramy rajy **298**, 494, 500, 527, 555, 557, 562,
563, 578, 587, 662, 945
- U wrót rajy zob. U bramy rajy **298**
- U źródła **168**, 471, 476, 479, 494, 527, 556, 562-
564, 635, 642, 659, 661, 668, 679, 700, 724,
729, 730, 752, 763, 769, 781, 797, 808, 816,
818, 819, 827, 829, 844, 848, 881, 895, 898,
919, 920, 924, 932, 941, 290
- Uczcijmy pamięć Konstytucji Trzeciego Maja
zob. Trzeci Maj **343**
- Uniwersytetowi Jagiellońskiemu **239**, 527
- Upór litewski zob. Pieśń litewskich borów **133**
- Urywek z kroni(cz)ki A. Zdanoborskiego zob.
Niewola tatarska **89**
- Urywek z listu do S. Smolki **123**, 615a
- W albumie [inc.: „Pan Bóg jest wszechmogą-
cy...”, wiersz] **424**, 489, 527
- W albumie Anny Leo zob. Morały **150**
- W albumie córki Jadwigi zob. Dzince od Tatusia
180
- W albumie hr. Turnowej **149**, 527
- W albumie Jadwigi Dynowskiej **167**, 527
- W albumie Marii Wołodkowiczówny zob. Lotus
170
- W albumie młodej dziewczyny (dziewczynki)
175, 527
- W albumie pani A. Czarnowskiej **157**, 489, 527
- W albumie pani Zofii Osbergerowej zob. Do Pani
Z.O. **215**
- W albumie pani Zofii z Kossaków Romańskiej
124, 527
- W albumie panny Marii Babskiej **92**, 527
- W albumie panny Sołtanówny **425**, 489, 527
- W albumie panny Wiesławy Lelewełówny **91**,
527
- W albumie Wandy Ulanowskiej **405**
- W cyrku Nerona zob. Quo vadis? **187**
- W Czortowym jarze zob. Ogniem i mieczem **121**
- W drodze do Drzew Olbrzymich zob. Wspomnie-
nie z Maripozy **105**
- W krainie złota **87**, 489, 494, 527, 540, 546, 547,
555, 562, 563, 566, 634, 715, 876, 877
- W lesie zob. Sielanka **32**
- W odpowiedzi Björnsonowi **345**, 471, 484, 838,
839, 217
- W odpowiedzi [na list o śnie i wróżbie cyganki,
wiersz] **414**, 489, 527
- W Ostendzie **386**, 527
- W pętach zob. Bez dogmatu **153**
- W pustyni i w puszczy **394**, 471, 494, 527, 547,
562, 578, 593, 657, 663, 678, 679, 685, 752,
781, 848, 890, 891, 901, 904, 946, 948, 20,
102c, 291-294, 475-485
- W sprawie bezrobocia szkolnego zob. List do hr.
A. Krasieńskiego **306**
- W sprawie genezy „Quo vadis?” zob. List do
Boyer d’Agen **403**
- W sprawie grobowca J. Słowackiego **293**, 527,
615a, 1346
- W sprawie Komitetu Jeneralnego [w Vevey] **454**,
489, 527, 613, 615a
- W sprawie koncertu słowiańskiego zob. List do
Prezesa **413**
- W sprawie ochronki im. Sienkiewicza zob. List
do Redakcji „Kurier Warszawski” **397**
- W sprawie pomnika Mickiewicza w Chicago **358**,
527, 615a
- W sprawie pomnika Mickiewicza [w Krakowie]
188
- W sprawie pomnika Pułaskiego i Kościuszki **388**
- W sprawie procesu Galicyjskiej Kasy Oszczę-
dności i stosunków w Galicji **236**, 60

- W sprawie przyszłości Boerów zob. Odpowiedź na ankietę „Journala” **264**
- W sprawie rocznicy grunwaldzkiej **390**, 489, 527, 554, 586, 605, 295
- W sprawie rodziny Hamerlińskiego **217**, 527, 615a
- W sprawie ruin zamku chęcińskiego **389**, 527
- W sprawie testamentu von Olszovskiego **382**, 527, 615a
- W sprawie wojny włosko-tureckiej **402**, 527
- W sprawie wyborów do Dumy zob. Przed wyborami do Izby Państwowej **307**
- Walka byków **148**, 471, 476, 479, 527, 607, 623, 666, 679, 699, 729, 766, 784, 785, 791, 793, 805, 814, 818, 839, 824, 296
- We mgłę **359**, 489, 494, 500, 527, 555, 557, 562, 563, 578, 587, 682, 934, 946, 298
- Wesele **361**, 471, 489, 500, 527, 547, 555, 557, 562, 563, 578, 587, 682, 910, 299
- Wesele Skrzetuskiego zob. Ogniem i mieczem **121**
- Wezwanie do rolników. Wezwanie do robotników zob. Odezwa Komitetu Narodowego **311**, **312**, 489, 527
- Wezwanie o pomoc dla Galicji zob. Odezwa w sprawie pomocy **418**
- Wędrowki po naszych drogach zob. Humoreski z teki Worszyły **11**
- Wiadomości bieżące **80**, **94**, 494, 527; zob. też Kronika miejscowa **82**
- Wiadomości bieżące krajowe **82**, 527
- Wieczór słowiański zob. List do Prezesa... **413**
- Wiersz do „Antalka” **164**, 60
- Wiersz do dra Winternitza **156**, 527
- Wiersz makaroniczny [inc.: „Rzeczę sława mistrzowi...”] **398**, 489, 527
- Wiersz z Kissingen **149**
- Wiersze, utwory wierszowane **2**, **3**, **3a**, **4**, **60**, **91**, **92**, **124**, **127**, **128**, **133**, **149**, **150**, **153**, **155**, **156**, **157**, **161**, **164**, **165**, **167**, **169**, **170**, **170a**, **175**, **180**, **182a**, **206**, **215**, **263**, **301**, **355**, **366**, **370**, **371**, **376**, **378**, **379**, **398**, **414**, **422**, **424**, **425**, **427**, **451**, **467**
- Wierszyk do młodzieży malarskiej zob. Bez adresu **366**
- Wierze rycerze zob. Pan Wołodyjowski **134**
- Wilk i kozieł zob. też: Kozieł i wilk **127**, **370**, 489, 503, 516, 527, 613, 301
- Wilsonowi Barrettowi (inc.: „Ci spomiędzy nas...”) **240**
- Wilcze gniazdo zob. Ogniem i mieczem **121**
- Wiry **372**, 494, 527, 679, 781, 904, 20, 302-303, 486
- Władz kotek na płotek **3a**
- Wodzińska Maria [Przedmowa] **417**, 527
- Wojna szwedzka zob. Kubala L.: Wojna szwedzka **423**
- Wspomnienia pośmiertne, nekrologi **27**, **152**, **363**, **377**, **393**, **435**
- Wspomnienia sierżanta Legii Cudzoziemskiej zob. Od autora „Quo vadis?” **428**, 527
- Wspomnienie **469**, 489, 507, 527, 679, 781, 904
- Wspomnienie z Aten zob. Wycieczka do Aten **145**
- Wspomnienie z Hiszpanii zob. Walka byków **148**
- Wspomnienie z Kissingen **149**, **182a**, 527
- Wspomnienie z Maripozy **105**, 471, 476, 479, 481, 486, 494, 505, 523, 525, 527, 547, 552, 553, 555, 560-565m 572, 575, 578, 580-582, 588-591, 598, 599, 601, 604, 609, 619, 621, 625, 634, 662, 667, 668, 671, 676, 679, 710, 715, 720, 743, 752, 766, 785, 788a, 791, 799, 829, 837, 844, 848, 860, 866, 892, 903, 944, 947, 304
- Wspólne winy [J.K. Galasiewicza]. Teatr **112**, 489, 527
- Wśród polskich emigrantów zob. Osady polskie... **57**, **74**
- Wycieczka do Aten **145**, 471, 476, 479, 527, 607, 666, 679, 813, 814, 818, 819, 829, 837, 847, 306
- Wycieczka do Białowieży zob. Z Puszczy Białowieskiej **115**
- Wypowiedź o przyczynie nieobecności na jubileuszu M. Konopnickiej **269**
- Wyrok Zeusa (Zewsza) **162**, 471, 476, 479, 494, 527, 555, 557, 562, 563, 578, 587, 626-629, 664, 667, 668, 679, 703, 711, 712, 721, 746, 747, 752, 762, 766, 769, 785, 791, 816, 818, 827, 829, 844, 873, 917, 923, 931, 936, 940, 945, 305
- Wystawa kart pocztowych **242**, 489, 527
- Wystawa Towarzystwa Zachęty Sztuk Pięknych **108**, 489, 527
- Wystąpienie gościnne p. Wincentego Rapackiego. Przegląd teatralny **5**, 476, 494, 527
- Wystąpienie pani Heleny Modrzejewskiej na scenie angielskiej w San Francisco **52**, 476, 527, 548, 562, 611
- Wyszedł raz srogi ukaz... zob. Pieśń litewskich borów **133**
- Wywiad odesski zob. „O Szkicach węglem” **181**
- Z dawnych dziejów **419**, 449, 489, 494, 500, 527, 557, 562, 563, 578, 60, 307
- Z drugiej półkuli **51**, 527, 562, 611
- Z Komitetu w Vevey **446**
- Z natury i z życia zob. Stary sługa **33**, Hania **43**, Selim Mirza **47**
- Z niedawnej przeszłości szkice węglem zob. Szkice węglem **46**

- Z oceanu zob. Listy Litwosa z podróży **45**
 Z pamiętnika korepetytora **78**, 527, 562, 563, 308
 Z pamiętnika malarza zob. Ta trzecia **141**
 Z pamiętnika poznańskiego nauczyciela **79**, 471, 472, 476, 479, 494, 502, 503, 513, 516, 518, 520, 525-528, 531, 532, 537, 543, 545, 547, 552, 553, 555, 560, 561, 562, 563, 564, 565, 568, 576, 578-581, 584, 589, 590-591, 596-601, 603, 604, 610, 614, 615, 620, 621, 621a, 622, 627, 639, 647-649, 651, 654, 665, 667, 668, 671, 679, 685, 686, 696, 697, 701, 709, 710, 715, 717, 724, 726, 743, 752, 764, 766, 774, 785, 791, 797, 805, 816, 818, 826, 829, 837, 844, 848, 851, 852, 854, 857, 858, 865, 872, 874, 875, 879, 880, 882, 886, 891, 892, 897, 902, 903, 910, 921, 924, 928, 944, 947, 308
 Z podróży do Kolonii, Ostendy, Paryża **489**, 615a, 1088, 60
 Z powodu „Intrygi i miłości” F. Szyllera[!] **40**, 476, 527
 Z powodu napaści [na R. Dmowskiego] **400**
 Z powodu ofiarowania „Hołdu pruskiego” **114**, 527
 Z powodu „Sfinksa” [Feuilleta] **25**, 476, 527
 Z przeszłości Polesia Kijowskiego dra Antoniego J. **109**, 476, 527
 Z puszczy amerykańskiej zob. Listy Litwosa z podróży **45**
 Z Puszczy Białowieskiej **115**, 471, 476, 479, 527, 607, 666, 679, 684, 814, 818, 829, 844
 Z Rzymu zob. List z Rzymu **77**
 Z Szczawnicy **75**, 527, 607
 Z ustronia **18**, 476, 527
 Z Wenecji **76**, 471, 476, 527, 607, 666, 679, 814, 818, 829
 Z wrażeń włoskich (Nervi) **173**, 471, 476, 479, 527, 607, 666, 668, 765, 785, 791, 815, 816, 818, 827, 829, 934
 Z wystawy antropologicznej w Paryżu **65**, 426, 527
 Z wystawy w Wiedniu **14**, 476, 427
 Z życia i natury zob. Selim Mirza **47**
 Za chlebem **84**, 471, 476, 479, 494, 501, 505, 515, 519, 524, 526-532, 534-537, 540, 543, 545-547, 552, 553, 555, 560-565, 578, 579, 581, 599-601, 603, 604, 610, 614-616, 618, 620, 621, 626, 627, 639, 648, 654, 656, 668, 671, 679, 681, 684-686, 694, 702, 705, 716, 720, 727, 728, 732, 743, 753, 755, 760, 763, 766, 768, 771, 774, 778, 780, 782, 783, 785, 791, 793, 799, 800, 802, 807, 810, 814, 818, 826, 829, 837, 844, 848, 851- 861, 865, 866, 874, 875, 877, 879, 882, 882, 885, 886, 891, 892, 895, 902, 903, 908-911, 913, 919, 925, 926, 937, 938, 309
 Za górami... Bajka **405**, 489, 494, 500, 527, 555, 557, 562, 563, 578, 587, 682
 Zadania katolicyzmu w Polsce **324**
 Zagłoba swatem **245**, 489, 527, 606, 612, 310
 Zakrzewski W.: Stosunki Stolicy Apostolskiej z Iwanem Groźnym. Literatura.Bibliografia **15**
 Zakupno „Hołdu pruskiego” **108**, 485, 527
 Zalewski K.: Przed ślubem. Teatr **44**, 258
 Zalewski K.: Z postępem. Kronika teatralna **26**
 Zalotna mama [inc.: Ładna Ata...] Epigram **170a**, 527
 Zaproszenie na zebranie Komitetu Mickiewiczowskiego **207**, 527, 615a
 Zarys literatury polskiej...P. Chmielowskiego zob. Szkice literackie I **96**, 476, 527, 549
 Zasługi A. Pługa. List do Redakcji „Kuriera Warszawskiego” **222**, 527, 615a
 Zdobycie Kamieńca zob. Pan Wołodyjowski **134**
 Zemsta chłopca zob. Szkice węglem **46**
 Zemsta Juranda zob. Krzyżacy **209**
 Zemsta rabina [E. Siebeckera] **135**, 527
 Zjednoczenie narodowe **333**, 471, 839, 210, 214
 Złote myśli Sienkiewicza zob. Myśli
 Znad morza **66**
 Zwycięstwo Heleny. Powieść przez Z.K. **30**
 Żółty dom zob. Listy Litwosa z podróży **45**
 Żurawie **192**, 476, 479, 527, 546, 547, 562, 563, 610, 631, 634, 668, 674, 677, 679, 713, 752, 766, 785, 838, 848, 858, 860, 866, 910, 311
 Żywot Juranda zob. Krzyżacy **209**

INDEKS WYBRANYCH PODTYTUŁÓW/TEMATÓW
z treści tekstów dziennikarskich i publicystycznych*

- A.N., fabrykant wyrobów tabaczknych i ortografia **82/1**
- Adam [Mickiewicz] i [L.] Lewandowski **28/V**
- Adamowski, the Polish Violinist **80/5**
- Aden **166/V, XXIII**
- Adres i dary prasy. Oda Hintona [dla Modrzejskiej]* **55**
- Afisze o występach Modrzejskiej* **52**
- Akta grodzkie i ziemskie **22**
- Album Napoleona Ordy **28/X, 81/XVII, 94**
- Album Prosińskiego **80/5**
- Amerykańskie kobiety* **54**
- Amerykańskie małżeństwo **12/XXXV**
- Anaheim **45/VII**
- Anaheim Landing i Ostenda **45/VII**
- Anczyc w Warszawie **80/6**
- Andriolli **80/5, 6, 7, 82/3**
- Angel Island. Monterey. Wspomnienia **45/XI**
- Animusz jako cecha naszego charakteru **12/III**
- Antokol [teatr na Pradze] **42/II**
- Antologia polska **103/I**
- Antoniusz i Kleopatra Szekspira [rola Modrzejskiej] **82/1**
- Antyteza **12/XXXIII**
- Aplauz widowni dla Modrzejskiej* **52**
- Apologia czasu **12/XXXV**
- Arabowie. Krętanina. Kanał **166/II**
- Arka Noego. Życie na statku **166/XXIII**
- Artykuły Jenerała Türr **62/II**
- Artysta ekonomistą [M. Andriolli] **12/V**
- Artyści i artystki tutejsze [w San Francisco]* **55**
- Artyści i talenty * **63/I**
- Artyści polscy w Rzymie [m.in. Siemiradzki, Kotarbiński] **80/1**
- Arystofanes i jego „Rycerze” **28/VIII**
- Asnyk i wspomnienia znad morskiego brzegu **81/I; Adam Asnyk 82/1**
- Asnyka „Kiejstut” **80/1, 82/3**
- Ateneum za październik **82/6**
- Audjencja u sułtana **166/VIII**
- Bab-el-Mamdeb **166/V**
- Bagamoyo **166/XI, XII**
- Bajka o losie chorego kura* **42/V**
- Bajka o szpitalu **28/XXIII**
- Bal [w Resursie Kupieckiej] **82/1**
- Bal dobroczynny [w Resursie Kupieckiej] **80/6, 7**
- Bal w Ratuszu. Złośliwość losu **28/IV**
- Barrière i Tiboust: Fałszywi poczciwcy **24**
- Bartoszewicza „Podróż bezimiennego księdza francuskiego do Polski” **82/8**
- Bartoszewicza „Zamek Biały” **82/8**
- Barzyńscy i Dyniewiczze **57**
- Belgia a Niemcy **45**
- Berlicza Sasa „Mozaika” **81/XV, 94**
- Berlińskie sposoby. Pomarańczowa skórka i literat **28/XVIII**
- Bernhardt, Szara Bera zob. Sara Bernhardt **99**
- Bezdzietni, Duma i ambicja, komedie Mostowskiego **82/7**
- Bezpieczeństwo* **51**
- Bezpłatne lekcje gimnastyki **12/XXXII**
- Bibliografia [B. Rajchman, E. de Amicis, M. Turkawski, H. Muldner] **80/4**
- Bibliografia [Dzieła L. Siemienińskiego i in.] **94**
- Bibliografia [Konarski, Kraszewski, Maleczyński] **82/3**
- Bibliografia [prace A. Kaliny] **82/1**
- Biblioteka Główna [Uniwersytecka] **12/XXVIII**
- Biblioteka Najcelniejszych Utworów **80/4**

* Po tytule podano pogrubioną czcionką numer w dziale TWÓRCZOŚĆ, często z dodatkowym oznaczeniem części cyklu, czasem większych tekstów podzielonych na owe cykle przez opracowującą indeks; w nawiasach kwadratowych [...] wymieniono ważniejsze nazwiska czy nazwy z treści dla celów indeksowych. Tytuły/tematy nie pochodzące z tekstów sformułowanych w spisach treści pierwodruków opatrzone gwiazdką* jako elementy dodane przez opracowującą indeks. Nazwiska z tytułów na ogół przestawiano na pierwsze miejsce.

- Biblioteka Warszawska* [i *Słowo*] **99/VII**
 Bijesz ty moich Żydów **99/X**
 Bilińska i malarz wędrowny **99/IV**
 Bitwa pod Raszynem W. Przyborowskiego **94**
 Biuro Nędzy Wyjątkowej **28/V, VII**
 Bliziński Józef **80/1**
 Błotnicki Tadeusz **80/1**
 Bohater indyjski. Sitting Bull między Anglikami **45/XIV**
 Bolesław z Ustronia [L. Zaleski] **82/1**
 Boston w Massachusetts [i Modrzejewska] **80/1**
 Brak informacji dla emigrantów w portach Ameryki* **74**
 Brak napisów w języku polskim [poczta warszawska] **82/2**
 Brak światła na ulicach. **12/IX**
 Braki. W Ministerium Finansów **80/6**
 Brat Oskar **166/XI, XII**
 Bratnie dusze Sewera [Maciejowskiego] **81/IV, 94**
 Brodzki i Weloński **99/IV**
 Brodzkiego La Modestie **82/3**
 Bruki i latarnie [warszawskie]. Boczne ulice **28/XV**
 Brun Julian [o W. Hugo] **99/IX**
 Brylantowy podarunek [dla J. Czapskiej] **28/IX**
 Brzeg Zanzibaru **166/VI**
 Buchwaldy. Sezon letni **28/XIX**
 Buddaizm. Posągi Buddy **59**
 Bundesrath [statek]. Wyjazd **166/IV**
 Burza w teatrze [warszawskim] **28/XXXIX**
 Burza. Tramwaje. Łazienki letnie. Ruch budowlany [w Warszawie] **82/3**
 Były redaktor *Przeglądu Leśniczego* [Józef Rivoli?] **82/4**
- Capuletti i Montechi **12/V**
 Ceny idą w górę. Mieszkania i restauracje. Fiakry **61/II**
 Charakter Amerykanów. Skłonność do samopomocy **45/VIII**
 Charakter Cahuijów **45/XI**
 Charakter ogólny emigracji [w Amerycy] **57**
 Cheyenne. Charakter i zajęcia mieszkańców **45/XII**
 Chicago* **90**
 Chicago, Milwaukee, Nowy Jork* **74**
 Chodźki „Pamiętniki kwestarza” **82/8**
 Chojecki Edmund **82/3**
 Chore dusze, powieść Kraszewskiego **81/XIII, 82/7**
 Chóry w Towarzystwie Muzycznym **12/XXXV**
 Chrystus przed sądem [obraz Gottlieba] **80/3**
 Ciemności i naftowe latarnie **28/XX**
 Cieślewski opuszcza operę Warszawską **82/1**
 Cieśnina Messyńska [Scylla i Charybda] **166/I**
- Ciężki zawód [o stróżach] **80/5**
 Cmentarz. Pamięć o umarłych odradza żywych **12/XXXII**
 Co było ciekawego w *Niwie* **99/IX**
 Co robić? [język polski w sądownictwie] **82/5**
 Co robimy dla swoich biednych [w Warszawie] **80/5**
 Co wychowanie zrobić może? **45/IX**
 Collège de France i katedra literatury, jej profesorowie* **67**
 Córka kamieniarza [Karolina Swietła] **80/1**
 Córka pani Angot [J. Chodźko] **28/VI**
 Cyganie w Łazienkach **28/XX**
 Cyrk Salamońskiego i lwy. Pan Texel **28/XV, XVI, XVIII, XX**
 Czartowska ława Galasiewicza **81/X**
 Czasopisma polskie [wg Pawła Dehna] **82/3**
 Czasopismo *Lumir* [i przekłady z Sienkiewicza] **82/6**
 Czasowe szpitale [w Warszawie] **80/7**
 Czaszki ludzkie i mózgi. Wyniki badań* **65**
 Czego się trzymać [język polski w sądownictwie] **82/5**
 Człowiek w morzu. Ratunek **166/XXIII**
 Czy będziemy mieć własny język handlowy? **28/XXXVI**
 Czy istnieje polska szkoła malarstwa? [m.in. Chełmoński] **80/1**
 Czy Juliusz Verne jest Polakiem? **82/3**
 Czy most, czy kanalizacja. Komitet sanitarny. Syrena **28/XXIX**
 Czy reursa rzemieślnicza, czy przemysłowców? **28/XVI**
 Czy sposób, w jaki Gmina Ewangelicka zarządza funduszami, może być powodem dyskusji literackiej. Panna i znak zapytania [jako pseudonim] **28/XVIII**
 Czyja wina H. Sienkiewicza **82/2**
 Czym *Niwa* czyni krzywdę pannie Czaki **99/IX**
 Czystość języka **80/2, 80/3**
 Czytelnia dla kobiet **28/XXVII**
 Czytelniczki i czytelnia p. Jeleńskiego **28/XXXVI**
- Dalszy ciąg „Burzy” [Szekspira] **62/II**
 Dama kameliowa **80/1**
 Damalewicz... A. Chodyńskiego **22**
 Damietta **166/I**
 Daniel Rochat, komedia W. Sardou **81/VI**
 Dar dla Macierzy **99/III**
 Dawidek **28/XXXVIII**
 Dedykacja **12/XXXVII**
 Defilada powozów ze znakomitościami Paryża* **63/II**
 Demokracja amerykańska i narodowości* **54**
 Demokracja i administracja amerykańska* **90**

- Demokracja w Europie i w Ameryce **45/VI**
 Demokracja w praktyce [w Ameryce] **45/VI**
 Deputacje. Marszałek i goście zagraniczni **61/I**
 Deryng, Morzkowska **82/2**
 Deryng w Pradze **82/1**
 Deryżanka **80/6,7**
 Diabeł Kulawy [Lesage'a] **28/VIII, IX**,
 Dziennik Wielkiego Tygodnia **28/X**
 Dietetyka kąpielowa B. Skórczewskiego **82/3**
 Digwasu **166/XX**
 Dla Zagrzebia **94**
 Dobro ogólne i jego miłośnicy. Skutki platonizacji **28/XXI**
 Dobroczynność. Loteria fantowa **12/XIV**
 Dobry pomysł *Zorzy* **80/6**
 Doktor Chałubiński **82/4**
 Dolina Anaheimska **45/VII**
 Dom dla sierot w Cieclocinku. Inne sieroty potrzebujące domu **28/XIV**
 Domowe uroczystości **12/VII**
 Domy dla emigrantów* **74**
 Domy gry. Domy tymczasowego przytułku **59**
 Dorabianie się* **90**
 Dramat rodzinny Jakuba Goldszmita **94**
 Drobnicy kupcy, drobnicy przemysłowcy. Chińczycy i prawo obywatelstwa **59**
 Druga gwiazda [Sembrich Kochańska] **82/3**
 Druki akwarelowe [J. Kossaka] **80/5**
 Drzeworytnictwo. Malarstwo [Matejko, Grottger, Brandt] zob. Bez tytułu **12/III**
 Dumas-syn, „Pan Alfons” **24, 28/XX**
 Dwa obrazy Witkiewicza **108**
 Dwa pojedynki J. Bogorii **82/6**
 Dwa popisy. Instytutu Muzycznego i Instytutu Głuchoniemych* **42/I**
 Dwa sposoby ułatwienia komunikacji **28/XXXIX**
 Dwie kategorie służących [i szkoła p. Ziemięckiej] **28/VI**
 Dwupartyjność (amerykańska)* **90**
 Dyplomacja prelegentów **12/III**
 Dyrekcja teatrów rozpoczęła rokowania z Papielówną **94**
 Działalność publiczna **99/I**
 Dzieci wiejskie. Ochrony wiejskie i znaczenie ich w społeczeństwie **28/XXV**
 Dzieje lokomocji. Wpływ tramwajów na rozrost miasta **42/VII**
 Dzieje Polski w zarysie M. Bobrzyńskiego **82/7, 94**
 Dzielnica chińska [w San Francisco]. Sklepy. Widok ulic **59**
 Dzielnica murzyńska **166/VII**
 Dzieła Józefa Kremera **82/7**
 Dzieła Juliana Bartoszewicza **82/8**
 Dzieła L. Siemieńskiego **82/5, 94**
 Dzieło Karasowskiego [o Chopinie] **80/6**
Dziennik Warszawski [pod red. ks. Golicyna] **80/7**
 Dziennikarstwo warszawskie i p. Kasznica* **99/IX**
 Dziennikarze i artyści warszawscy (dla głodujących Szlżaków) **80/7**
 Dzienniki. Komplementa. Gniewy **61/I**
 Dzienniki monarchiczne i republikańskie **62/I, II**
 Dzienniki o wystawie [światowej] **61/II**
 Dziwne zaślubiny [Darwin, A. Tyszyński] **12/V**
 Dziwne zestawienia p. Kasznicy **99/IX**
 Dżak [Harrison]. Cechy amerykańskiego ludu **45/IX**
 Edmunda de Amicis „Marokko” **103/III**
 Egzamin młodzieży* **42/I**
 Ehrenfeuchta „Goldsak” **82/5**
 Ekspedycja wojenno-naukowa **45/XIV**
 Eliza, fragment dramatyczny M. Konopnickiej **81/XV**
 Emancypacja. Opinie europejskie **45/VI**
 Emigracja do Ameryki [Odczyty Sienkiewicza: Za chlebem] **82/2**
 Emigracja na Zachód **45/IV**
 Encyklopedia wychowawcza **82/3**
 Erudycja francuska [Jan Sobieski i polska historia] **80/1**
 Erudycja francuska [Matejko] **82/2**
 Est modus [owocowe drzewa przydrożne] **82/5**
 Estreicher w sprawie H. Niewęgłowskiego **82/3**
 Etnografia, ceramika i wykopaliska* **65**
 Etnograficzne zbiory polskie w różnych pawilonach* **65**
 Etnologia, antropologia i etnografia jako nauki* **65**
 Etykieta **12/XIV**
 Falszywa wiosna i uniesienie felietonisty **28/XI**
 Farmerzy* **90**
 Fauna **166/XIV**
 Faust Goethego w przekładzie F. Jezierskiego **82/3, 8**
 Febra **166/XX, XXI, XXII**
 Febris aurea Z. Sarneckiego* **42/IV**
 Felicjana [Faleńskiego] przekład „Pieśni” Petrarke **82/8**
 Felicja Odyńca **82/3**
 Feuillet Oktaw „Historia jednej paryżanki” **99/V**
 Figury dra Levittoux **82/3**
 Filie pocztowe [w Warszawie i New Yorku] **80/1, 82/1**
 Firma Orgelbrandów wydała dodatek do encyklopedyj **80/7**
 Flirtation **45/VI**
 Formy rządu. Murzyni i Niemcy **166/XIV**
 Fort w Czarnych Górach **45/XIV**
 Fort Yuma. Kolonie wzdłuż kolei **45/XI**

- Forum Romanum **77**
 Fotografie. Wystawa **61/II**
 Francuszczyzna **99/III**
 Francuzi a Niemcy* **63/I**
 Francuzi i Anglicy. Romans przez Kanał **61/II**
 Francuzi wobec przyszłej wystawy **61/II**
 Fundusz wieczysty im. Kraszewskiego **80/6**
- Galasiewicz J.K., „Wspólne winy” **112**
 Gałczyński Bronisław [odczyty] **82/1**
 Gawalewicz „Kraszewski w Warszawie” **82/3**
 Gawalewicz „Z rozpaczy” **82/2**
 Gawędka z czytelnikiem **12/XXXV**
 Gaz i roślinność **28/XVIII**
 Gazeta Lubelska **82/3**
 Gazeta Policyjna i paszporty zagraniczne **82/5**
 Gazeta Świąteczna **99/I**
 Gazety. Wydawnictwa. Księgarnie **57**
 Gdzie szukać demokracji i Rzeczypospolitej **61/II**
 Genezis z Ducha J. Słowackiego **15**
 Giełda i giełdowicze **28/XXXVI**
 Gieysztor zakłada księgarnię **82/3**
 Gimnazjum realne **12/XXXII**
 Girofle i Girofla **28/XVIII**
 Głody, powodzie i namowy agentów powodują emigrację do Ameryki **82/2**
 Głosopis (fonograf) [Edisona] **80/5**
 Głód na Górnym Szląsku. **80/1**
 Głód na Szląsku [i *Schlesische Volkszeitung*] **80/1**
 Gmach obserwatorium w Wilnie **82/1**
 Godebski pracuje nad pomnikiem Mickiewicza **82/1, 3**
 Golden Era. Rachel czy Ristori* **55**
 Goniec od komisarza. Niebezpieczne położenie **45/XIV**
 Gorąco jednak nie przeszkadza pracować* **42/I**
 Gospodarstwa. Ceny ziemi. Spekulacje [w Ameryce] **45/IV**
 Gospodarstwa. Hodowla i pasiecznictwo [w Ameryce] **45/VIII**
 Gospodynie po świętach **12/V**
 Goście hotelowi. Podróżnicy [w Zanzibarze] **166/VII**
 Goście z Królestwa [na Wystawie Światowej] **61/II**
 Goście z wystawy powszechnej **12/XXVIII**
 Gość, kalendarz [K. Prószyńskiego] **82/8**
 Góry Czarne (Black Hills) **45/XIII**
 Góry Skaliste* **45/5, 90**
 Góry Słodkiej Wody (Sweet Water Mts) **45/XIII**
 Grajner Józef, powieści historyczne dla ludu **82/5**
 Gramatyczne zakłady F. Vymazala **82/8**
 Green-River **45/V**
- Gregorowicz J.K. Bibliografia [A. Kraushar] **82/2**
 Groby. Kremer, Libelt, Wilkońska i list T.I. Roli* **42/I**
 Gromy *Przeglądu*. Jeszcze o liście filologa [Baudouina de Courtenay] **42/IV, VI**
 Groźba epidemii* **42/III**
 Grudzińskiego S. „Wbrew opinii” **94**
 Grzechy hetmańskie Kraszewskiego **80/1**
 Grzeczność francuska. Nowy Babilon. Noce paraskie **61/II**
 Gugurumu **166/XX**
 Gwałt o gmach. Główna budowa. Kolumnady. Styl. Wodospad z pałacu **62/I**
Gwiazda, kalendarz petersburski **82/8**
- Hacfiro* **28/XXXV, XXXVII, 42/VI**
 Hamlet W. Czachórskiego **80/5**
 Harderoskop pana Hardera **12/XXXII**
 Harem **166/VI**
 Hebrajszczyzna **28/XXXV**
 Hernani i Sarah Bernhard **61/II**
 Heyse Paweł, „Wybór pism” **94**
 Hindusi i Arabowie **166/VII**
 Historia filozofii P.A. Langego **82/8, 94**
 Historia i postęp w Wenecji* **76**
 Historia Muzeum Przemysłowego **28/XXIX**
 Historia o Icku Popycku i pewnym magnacie. Icek-psycholog **28/XXIV**
 Historia o proboszczu i o pijanym chłopie **28/XXVI**
 Historia o Radziwille i o pewnym Żydku karczmarszu **28/XXVII**
 Historia powszechna Holzwartha **82/3**
 Historia warszawskiego ogrodu zoologicznego [Bartelsa]* **42/III**
 Historia wąsów. Hołdy mazowieckie **28/XIX**
 Historii polskiej ksiąg dwanaście J.Szujskiego **82/6**
 Hiszpanie i Amerykanie **45/VI**
 Hodi J.T., „Pan Ślepy Paweł” **103/III**
 Hotel Brühlowski **82/1**
 Hovorka František Wł. **82/2**
 Huron. Michigan **45/IV**
- Iliada Homera, przekład P. Popiela **82/8**
 Indianie i biali. Indianie i cywilizacja **45/IV, V, X**
 Indianki. Wojny w Idaho i z Siouxami **45/XI**
 Instytucja miejska. Klepsydry **42/II**
 Instytucje publiczne. Sądy. Administracja. Nadużycia **45/III**
 Instytut Leśny **82/3**
 Instytut Muzyczny. Instytut Głuchoniemych [pisy] **28/XXV**
Inżynieria i Budownictwo [B. Abakanowicz] **82/5**
Izraelita. Czy odpowiada celowi **42/VI**

- Jak Amerykanie pojmują piękności przyrody **45/XIV**
- Jak się piszą niektóre felietony i recepta na nie **12/XXVIII**
- Jakim sposobem narodowość upada **45/X**
- Jarecki Henryk [i opera „Mindowe” wg Słowackiego] **80/7**
- Jarmark wełniany **12/XIII, 28/XXII**
- Jarmark wełniany [Faustyn Bicz - A. Trylski] **82/3**
- Jednocząca i dzieląca rola parafii w polskich osadach Ameryki* **74**
- Jednomysłność gmin [niechęć do finansowania szkół] **99/VIII**
- Jedność z naturą. Panteizm **45/V**
- Jelinek [Edvard] w Warszawie **82/3**
- Jesień **12/XXVIII**
- Jeszcze, i bez końca, o pożarach **28/XXI**
- Jeszcze o Czarnych Górach **45/V**
- Jeszcze o „Mazepie” [benefis Królikowskiego] **12/VI**
- Jeszcze o oportuniźmie i o p. Kasznicy **99/X**
- Jeszcze o stowarzyszeniu Merkury. Co robili członkowie* **42/V**
- Język hebrajski. Potrzeba organu niehebrajskiego **42/VI**
- Język Suahili **166/VII**
- Jordan Wierusz Leokadia **94**
- Jubileusz profesora Przyborowskiego **99/X**
- Kair 18 stycznia 1891 r. **166/I**
- Kalendarz dla młodego wieku **82/5**
- Kalendarz domowo-gospodarski **82/6**
- Kaliban w pojęciu Renana. Kto jest Renan **62/II**
- Kalifornia* **90**
- Kanalizacja czy trzeci most na Wiśle* **42/III**
- Kaniony górskie **45/VIII**
- Kaniony kalifornijskie i Wyomingu **45/XIII**
- Kantor wekslowy p. Porazińskiego. Konkurencja **42/VI**
- Kantory **12/XXX**
- Karabaka **166/XXI**
- Karasowski M., „Fryderyk Chopin, życie, listy, dzieła” **113**
- Kasa imienia Mianowskiego. Członkowie. Komitet **99/IV**
- Kasia i Marynka [Gabrieli - N. Żmichowskiej] **81/V**
- Kaszewski K., Zalewski K. **80/1,5**
- Katastrofa tytułowa. Następstwa takowej **28/III**
- Katedra literatury polskiej **99/X**
- Kawa pokoju **12/XXVIII**
- Kawaler Zielonogłowski i marszałek Nadymalski **28/XXXVIII**
- Kapiele **12/VII**
- Kilka słów poważnych o Żydach, a humorystycznych o niektórych organach **28/XXXVIII**
- Kilka słów w obronie członków Resursy Kupieckiej **12/XXXVII**
- Kilka słów w obronie *Niwy* i jej współpracownika p. Jeleńskiego **37**
- Klaczko Julian, „Wieczory florenckie” **94**
- Kleopatra Żmurki **82/1**
- Klerykalizm we Francji **62/II**
- Kłopot [poczty warszawskiej i prenumeraty czasopism] **80/7**
- Kłopoty felietonisty **28/XXVI**
- Kłopoty korespondenta. Korespondent *Chicago Times*. Komedia z pomyłek **62/II**
- Kłosy* **82/5**
- Kłosy* [„Widma” Orzeszkowej] **82/7**
- Kobieta niższa i wyższa w Europie. Przeciętna Amerykanka **45/VI**
- Kobiety amerykańskie **45/III**
- Kobiety i wiosna. Prima aprilis zob. Bez tytułu **12/III**
- Kobiety Mickiewicza, Słowackiego i Krasińskiej” [P. Chmielowskiego] **82/7**
- Kobiety pracujące **166/XX**
- Kobiety w Ameryce a w Europie* **90**
- Kobiety w wagonach [amerykańskich] **45/IV**
- Kochańska M. w Kolonii **82/2**
- Kolacyjka Pod Rakiem* **42/III**
- Kolej konna i publiczność czyli coś nigdzie niebywałego **28/XXX**
- Koleją dwóch oceanów **45/IV**
- Koleje amerykańskie **45/IV**
- Koleje konne **28/XXXVII**
- Kolęda autorki „365 obiadów” [L. Ćwierciakiewiczowej] **28/XXXVII**
- Kolęda w puszczy [K. Miaskowskiego?] **82/1**
- Koloseum **77**
- Komedia pod tytułem „Posiedzenie” **28/VIII**
- Komedia Scribe’a „Walka kobiet” **82/1**
- Komedie Kraszewskiego. Medaliony Kraszewskiego **82/3**
- Komisarz chiński. Zakaz wywożenia zwłok **59**
- Komitet delegowany [teatrów warszawskich] **82/8**
- Komitet loteryjny. Pro i contra **28/XXXIII**
- Komitet Resursy Obywatelskiej **80/6**
- Komitet sanitarny* **42/III**
- Komitet Towarzystwa Zachęty Sztuk Pięknych [C. Godebski] **28/XL**
- Komitet Twa Zachęty Sztuk Pięknych **82/1, 82/2**
- Komitet zoologiczny **28/XXXIX**
- Komitet zoologiczny [i p. Bartels] **28/XXXVII**
- Kompanie chińskie. Monopol. Najem równy niewolnictwu **59**
- Koncepta *Figara* **82/5**

- Koncert Barcewicza **82/2**
 Koncert Fliegego **28/XVII**
 Koncert na dochód niezamożnych studentów **12/XXXII**
 Koncert na rzecz Towarzystwa Wsparcia Podupadłych Artystów **28/XIV**
 Koncert na Szlżaków **80/4**
 Koncert studencki. Gimnazja i uczniowie **28/XI**
 Koncerta. Dwugłosy słowik **12/VII**
 Kongres literacki i udział Polaków. Delegaci europejscy* **64**
 Kongres naturalistów [w Warszawie] **12/XXX**
 Koniec *saison morte*. Wypadek w świecie literackim* **42/IV**
 Koniec starego roku. Złe czasy. Otucha **99/I**
 Konin. Złota młodzież konińska i jej charakterystyka **28/XXVI**
 Koniuszko. Krzesz **99/5**
 Konkurencja z ludnością białą wyrobniczą. Agitacja antychińska **59**
 Konkurs dramatyczny **28/X, XII**
 Konkurs krakowski. Rodzina Pempuchonów **28/IV**
 Konkurs [na święte obrazy] **82/4**
 Konkurs pedagogiczny. Francuskie podręczniki o dobrym dziecku **28/XVII**
 Konopnicka Maria **81/IV**
 Kopernik p. Matejki w *Tygodniku Ilustrowanym* **12/III**
 Kopernik [W. Rapackiego] **28/XX**
 Korespondencja Litwosa z San Francisco. Wystąpienie p. Modrzejewskiej **52**
 Korespondencje z Ameryki. Moje listy **45/VI**
 Korsarstwo literackie i dziennikarskie* **64**
 Korzona „Kurs historii wieków średnich” **10**
 Korzyści z zagranicy przywożone **12/XI**
 Kosińskiego „Przewodnik heraldyczny” **82/3**
 Kotarbiński W. **99/IV**
 Kotylion i operetka **28/II**
 Kotzebuego „Nieszczęśliwi” **24**
 Kowerska i Konopnicka, Panie **99/VIII**
 Koziebrodzki **82/4**
 Kółko błędne [c.d. podróży do Płocka] **82/3**
 Kraniec cywilizacji. Pas ucywilizowany [w Ameryce] **45/VIII**
 Krasicki [„Bajki i przypowieści”] **80/6**
 Kraszewski dziękuje *Kłosom* **82/1**
 Kraszewski i biblioteka górnicza [w Wieliczce] **80/7**
 Kraszewski, L. Grabowski i Macierz **82/2**
 Kraszewski [listy i powieści] **81/XIII, 82/1,2,7**
 Kraszewski w sprawie Macierzy **80/1**
 Kraszewski w Warszawie, humoreska M. Gawalewicz [i A. Wilkońskiego] **81/IX**
 Kraszewskiego „Chata za wsią” po czesku **80/5**
 Kraszewskiego „Krzyżacy 1410” **94**
 Kraszewskiego „Na tułactwie” **111**
 Kraushara „Olbracht Łaski...” **94**
Kronika Lekarska **80/4**
Kronika Rodzinna [listy Krasińskiego] **80/3**
 Kronika warszawska **99/II**
 Król Brahimu. Pochód do Brahimu **166/XX**
 Królestwo za jeden treściwy list kobiecy* **42/I**
 Krótki felieton z powodu niepogody **12/XI**
 Książę Le Roy **166/X**
 Książę Aleksander Lubomirski **82/5**
 Książę Bismarck jako mówca, przez F. K. [Krupińskiego] **99/VII**
 Księga stad [Sypniewskiego i Wilkońskiego] **82/3**
 Kto jest Renan **62/II**
 Kubary, podróżnik **82/2**
 Kultura grecka a łacińska **53**
 Kultura, kredyt i spółka **12/IX**
 Kupowanie zapasów. Co potrzeba brać **166/XI**
 Kurator Apuchtin **82/1**
Kurier Codzienny **82/5**
Kurier Codzienny i Bolesław Prus **28/XVII**
Kurier Świąteczny i Rozyna **28/I**
Kurier Warszawski i *Gazeta Szlżska* o głodzie na Szlżsku **80/1**
 Kuriery i kurierki **28/III**
 Kurz **12/XIII**
 Kwestia chińska w stosunku do ogólnej konstytucji Stanów **59**
 Kwestia egzaminów [F. Łagowski] **82/2**
 Kwestia oświaty **80/1**
 Kwestia wschodnia [warszawska]. Powody polityczne **28/XXXVIII**
 Lange F.A. „Historia filozofii” **94**
 L'Année Artistique [o sztuce polskiej] **82/3**
 Las dziewiczy **166/XVII**
 Las umarły. Palmetty. Mohave i Cahuijja **45/XI**
 Lenistwo felietonistów **28/III**
 Les rois en exil [Daudeta] **81/I**
 Letnie mieszkania i niektóre trafiające się na nich przygody **28/XIV**
 Lindley i projekt kanalizacji **61/II**
 Liryzm dzienników. Malowniczość pawilonów **61/II**
 List Kraszewskiego **80/5**
 List p. Z. G. do prawników **99/IX**
 List palestranta z XVIII wieku [Rocha R. Kozeńskiego] **80/1**
 List w sprawie emigracji Polaków **82/2**
 List z Paryża **80/5**
 Listy i znajomości [w Zanzibarze] **166/VIII**
 Listy Litwosa z podróży. Wstęp **45**
 Listy na cudze imię [w *Kurierach*] **12/XXXV**
 Listy o jeździe konnej S. Rewieńskiego **82/3**
 Listy Tissota o Galicji; Na obiedzie dziennikarskim **82/5**

- Literaci warszawscy **90/II**
 Los koni [Towarzystwo Opieki nad Zwierzętami] **28/XXXIX**
 Loterie fantowe i różne z nich wynikające smutki **12/XI**
 Ludność górnicza [chińska]. Nędza jej **59**
 Ludność miejska i wiejska. Ogrody warzywne na krańcach San Francisco **59**
 Ludność miejska. Wszelkie rodzaje usług **59**
 Ludność nadwiślańska. Saska Kępa **12/VII**
 Ludność wiejska i miejska. Główne ogniska [w Ameryce] **57**
 Ludozerstwo. Historia plemienia U-Doe **166/XVI**
 Ludzie [Bantu] **166/XIV**
 Ludzie i obyczaje w Ameryce* **90**
 Lynch* **90**
- Łaski Olbracht, wojewoda sieradzki A. Kraushara **94**
 Łazienki letnie. Prace w mieście [Warszawa] **82/2**
 Łąźnie Karakalli **77**
 Łuniewski kronikarzem *Kłosów* **82/1**
- Magistrat warszawski a sala koncertowa **82/1**
 Mahometanizm **166/VII**
 Majówka [Ziarno i plewy] **82/4**
 Majówki. Urodzaje **12/IX**
 Malarstwo i gramatyka. Życie artysty **12/XXXVII**
 Malarz Jan Owidzki **80/7**
 Mała popularność niemieckich pisarzy. Wybór pism Pawła Heysego **81/XVI**
 Mały kraszek, który wielkim krachem stać się może **28/XXXI**
 Mały nauczyciel... M. Grabowskiej **22**
 Małżeństwa mieszane a zachowanie języka w Ameryce* **74**
 Mamy szkołę polską czy polskie malarstwo? Siemiradzki, Czachórski **81/II**
 Mandaryni, cygara i papierosy **28/VI**
 Mandera **166/XVII, XVIII, XIX**
 Manuel E.: Nieobecny **26**
 Marszałek i koronowani goście **62/I**
 Marzenia o Warszawie* **52**
 Maskarady [w Warszawie] **99/V**
 Masoch zob. Sacher Masoch **28/XXXVI, 80/1**
 Matejko, nowe obrazy **82/1**
 Meiningenowie **99/III**
 Meksykanie. Duma meksykańska. O hiszpańskiej ludności w ogóle **45/X**
 Meksykanie i Jankesi **45/X**
 Meksykanie. Indianie **45/VIII**
 Meksykanie wobec Stanów Zjednoczonych **45/X**
 Mellerowej Z., Zyzio **21**
 Mellerowej Z. Poranek muzyczny **82/2**
 Metamorfozy **12/VII**
- Metysowie: Smith i Bull **45/XIII**
 Méyet L., Do nieznanym **111**
 Mężowie negatywni. Platoniczne akcje i platoniczna dywidenda **42/VI**
 Mgr de Courmont i O. Le Roy **166/IX**
 Miasta i biznes* **51**
 Miasto. Fermy. Rozłożenie się ludności [w Ameryce] **45/VIII**
 Miasto w pierwszy dzień wiosny **28/XII**
 Mickiewicz w Czechach **80/4**
 Mien Jules **80/4**
 Mieszko Stary i jego wiek St. Smolki **94**
 Międzynarodowa wystawa we Florencji. Z Neapolu **82/5**
 Miłosierdzie jako pole eksploatacji **28/XXXI**
 Miłość własna [aktorki] wiedzie na bezdroża śmieszności* **42/IV**
 Miłośnicy cnoty [Chodźko, Odyniec i in.] **80/6**
 Ministerium Oświecenia [nauczyciele, podręczniki w szkołach, nauka stenografii] **80/5,6**
 Minkowiecki i zbiór pseudonimów **82/4**
 Mińsk i jego przyszłość **28/XXVI**
 Misja Braci Białych **166/IX**
 Misja i czarni. Murzyni chrześcijanie i mahometanie **166/XI, XII**
 Misje w głębi ładu **166/X**
 Misjonarze **166/XXI**
 Mleczarnie i miłość **12/XIII**
 Mnazimoja **166/VII**
 Modrzejewska* **56**
 Modrzejewska **99/IX**
 Modrzejewska i Kochańska w Londynie **82/3**
 Modrzejewska [koncert J. Chodakowskiego] **82/1**
 Modrzejewska w Liverpoolu **82/5**
 Modrzejewska w Londynie **82/2, 3**
 Modrzejewska, występy* **54, 55**
 Moja obrona i reżyseria **28/VI**
 Moje marzenia i rzeczywistość, czyli Wisła przyszłości i teraźniejszości **28/XXVI**
 Moje obowiązki. Ja i *Gazeta Handlowa* **28/XXXVII**
 Moje obrony. Sympatie **28/VII**
 Moje wspomnienia z Utah. Nevada **45/X**
 Moje wspomnienia. Pierwsze kroki na niwie kronikarskiej **9/X**
Motwa i 'Świeczniki' Siemiradzkiego **80/1**
 Moniuszko, malarz **82/1**
 Moniuszko. Pomnik dla Moniuszki **28/XXXV**
 Moralność. Brak kobiet. Poliandria **59**
 Morawski Teodor **80/1**
 Mormoni * **56**
 Morzkowska K. [Kamilla?] **82/3**
 Most. Licytacja na konserwację kanałów i mostków **28/XXXII**
 Mostowskiego komedie **82/7**
 Mount Diabło **45/VIII**

- Mowa ministra handlu. Rzeczpospolita triumfuje **62/I**
- Mowa polska **233**
- Mowy. Okrzyki. Iluminacja w mieście [Paryż] **61/I**
- Mozaika, gawędy szlacheckie Berlicza Sasa **94**
- Mój pesymizm. Smutna rzeczywistość. Przykłady naszej zaradności **28/XXIV**
- Mrówki [Jeleńskiego] Narada z Kubą **82/3**
- M'toni. Rzeka Kingani **166/XIII**
- Murdelion Kaczkowskiego* **56**
- Murzyni chrześcijanie i muzułmanie **166/XI**
- Murzyni i Niemcy **166/XIV**
- Murzyni. Irlandczycy. Amerykanie w ogólności **45/III**
- Muzeum [figur woskowych] Gassnera **28/X**
- Muzeum hr. Łubińskiego i M. Bersohna. Co się z nim stało* **42/V**
- Muzeum Przemysłowe **28/X**
- Muzeum Przemysłowo-Rolnicze **28/XXVII**
- Muzyka węgierska. **12/XI**
- My i Anglia. Gorzka prawda **28/XXIII**
- My i *Figaro* [Mierzwiński, śpiewak] **80/5**
- My i projektodawcy. Komitety sanitarne **28/XXVII**
- Myśli o Europie **45/XIII**
- Na górze Athos **82/5**
- Na kościół w Irkucku **82/1**
- Na łaskawym chlebie. Komedia St. Stanisławskiego **94**
- Na placu Ujazdowskim **12/V**
- Na stacji **45/XI**
- Na Szlżaków „Dla głodnych” **82/1, 82/2**
- Naczelnik Woothrup **45/XIII**
- Nadużycie graniczne. Opinia wobec nadużyć **42/VI**
- Nadużycie [podróż do Płocka wg *Kuriera Warszawskiego*] **82/3**
- Najemnicy chińscy w gospodarstwie ogrodowym **59**
- Najnowszy filolog. Jego groźby. Jego obawy [brak w treści] **28/XXXII**
- Nałęczów **82/3**
- Narodni Listy* [M.Derynżanka dziękuje publiczności czeskiej] **82/1**
- Nasi dorożkarze **12/XXXII**
- Nasi dzisiejsi poeci [H. Jabłoński, J. Słowacki] **12/III**
- Nasi filistrzy. Historia pana Cymbalkiewicza **28/XXXIV**
- Nasi malarze. Przed Matejką **62/II**
- Nasi najserdeczniejsi (V. Sardou) **5**
- Nasi znani i nasze znane **12/XI**
- Nasza *jeunesse dorée*. Młodzieniec złoty i pozłaczany **28/XVI, XVIII**
- Nasze bruki wobec postępu **12/XIII**
- Nasze drogi i mosty. **12/VII**
- Nasze gazety i amerykańskie **45/VII**
- Nasze piękności **12/VII**
- Nasze stosunki społeczne jako materiał barwisty do komedii* **42/IV**
- Naturalizm francuski* **67**
- Nauka zachowania zdrowia... [K. Reklama, W. Mayzla] **80/5**
- Nazwy polskie w Ogrodzie Botanicznym [które zostały usunięte] **80/3**
- Nebraska. Ziemie puste. Stepy **45/V**
- Nevada. Kraina śmierci **45/V**
- Nędza głodowa w Galicji **80/1**
- Niagara **45/IV**
- Nie będzie starzyzny **12/IX**
- Niedosłże przzymierza. Rzeczpospolita i jej rzeczownicy **62/II**
- Niemcy [pasażerowie] **166/V**
- Niemcy. Wyznania księcia Hohenlohe. Bankiety **62/II**
- Niemczyzna **28/XVI**
- Nienawiść do Amerykanów **45/XIV**
- Niepowodzenie propagand chrześcijańskich **59**
- Nieprzyjaciele kieszeni. Zewnętrzny i wewnętrzny. Spekulacje **28/XXXI**
- Nieszczęśliwi Kotzebuego **24**
- Nietoperze [E. Lubowskiego] **36**
- Niewiadomskiego Obrazy z życia flory **82/3**
- Niewinni [A. Świętochowskiego]. Artysta i krytycy **28/XXXII, XXXVIII, 99/VIII**
- Niezadowolenie monarchistów. Pomyślne wróżby **62/I**
- Nil i morze **166/II**
- Nirwana **59**
- Niwa* i ja. Dane na kronikarza. O czym będę pisał. Do książek **81/I**
- Nocna wycieczka do piramid **166/III**
- Nowa maszyna. Kto będzie korbą kręcił **28/XXXIII**
- Nowa praca historyczna [N. Lubowicza] **80/5**
- Nowa ulica [w Warszawie na Mirowie] **80/5**
- Nowa ziemia i nadzieje* **74**
- Nowe czasopisma, *Kronika Lekarska. Nowiny* **80/1**
- Nowe książki [Benzelstjerna-Engeström] **82/6**
- Nowe pisano [*Ogrodnik i Pszczolarz*]. Dawne i nowe pszczelnictwo **12/VII**
- Nowe pisma [polskie w Odessie i Petersburgu] **82/5**
- Nowe reformy w Spółce Połączonej Pracy Kobiet **12/XXX**
- Nowe wydanie „Dzieł” Fredry **80/1**
- Nowe wydawnictwa [Breslauera] **28/VII**
- Nowe wydawnictwa [m.in. prace C. Hippeau] **12/XXXVIII**

- Nowiny* **80/5**
 Nowiny teatralne **82/1**
 Nowiny warszawskie **12/XXXV**
 Nowy gladiator 12
 Nowy Jork* **90**
 Nowy komitet [Towarzystwa Muzycznego] **28/ XI**
 Nowy objaw umiłowania literatury **99/V**
 Nowy przewodnik po Warszawie **82/4**
 Nowy teatr [u Granzowa] **82/1**
 Nudne rozrywki **12/XI**
 Numa Roumestan, powieść A. Daudeta **81/XVIII**
- O gazie w Warszawie **80/5**
 O języku urzędowym w szkołach [Warszawy]. Niedogodność **80/5**
 O komedii Z. Mellerowej *Zyzió** **21**
 O mowie polskiej **233**
 O możliwości wysyłania listów nie tylko do Jeddo [...], ale i do Wilanowa, Mokotowa itd. **37**
 O nas i o Niemcach zob. Bez tytułu **12/I**
 O nowych książkach [Jeskego, Chmielowskiego, Łukaszewicza, o Staszicu i in.]* **42/I**
 O nowych wydawnictwach **37**
 O poezji w ogólności, a p. Konopnickiej w szczególności **99/VIII**
 O powinnościach matek *Lusławy* **82/7**
 O prasie periodycznej, polityce zob. Bez tytułu **12/I**
 O przyjeździe do skutku budowy kolei nadwiślańskiej **37**
 O Przytulisku i Biurze Nędzy Wyjątkowej... zob. Bez tytułu **12/I**
 O szkołach, odczytach, projektach, rautach i koncertach **12/I**
 O wyborach do zarządu Kasy Zjednoczenia przy Kolei Warszawsko-Wiedeńskiej **37**
 O wyścigach i pojazdach w Lasku Bulońskim* **63/II**
 Obce żywioły J. A. Fredry **22**
 Obecny stosunek Rosji do polityki europejskiej **53**
 Obiady balowe. Serce i żołądek **28/III**
 Obietnice ze strony Utów **45/XIII**
 Obraz Makarta w Salonie Ungra **94**
 Obraz Matejki Bitwa pod Grunwaldem **82/3**
 Obrazki z życia północno-wschodniej Afryki J. Finkelhausa **94**
 Obrazy Krudowskiego **82/6**
 Obrazy Żmurki **82/6**
 Obywatelstwo Stanów Zjednoczonych* **74**
 Ocean [Indyjski] **166/VI**
 Och, te upały! [w Warszawie]* **42/I**
 Ochronki wiejskie i felietonista **42/II**
 Odczyt A. Pileckiego **82/2**
 Odczyt Boguskiego **82/1**
 Odczyt Stanisławskiego [Antoniego, I-III o „Boskiej komedii” Dantego] **82/7**
 Odczyty dla Żydów **12/XXVIII**
 Odczyty minione męskie i przyszłe kobiece **12/XI**
 Odczyty na dochód Osad Rolnych **103, 104**
 Odczyty [na rzecz Tow. Dobroczyńności] **82/5**
 Odczyty Spasowicza [I-II, o Szekspirze] **81/XIV, 82/8**
 Odczyty. „Szkie” Kubali **82/6**
 Odczyty w Warszawie **99/X**
 Odczyty Wojciecha Dzieduszyckiego **82/2**
 Oddziały angielskich kolonii. Skarby księcia Walii **61/II**
 Oddziały chiński i japoński [na Wystawie Światowej] **61/II**
 Odjazd. Na oceanie **166/XXII, XXIII**
 Odjazd panien Epstein **28/IX**
 Odkrycia [Klin, Ehrenfeucht] **99/VI**
 Odlew gipsowy doktora Levitoux **61/II**
 Odmienność Ameryki od naszego świata* **74**
 Odpust w Częstochowie **28/XXXI**
 Odrodzenie Resursy Kupieckiej **28/I**
 Odsiecz Wiednia Brandta **12/VII**
 Odwrotna podróż. Nowa kolej **45/XI**
 Odzież [podarowana] na Górnym Szląsku **82/4**
 Ofelia w polskim języku* **55**
 Offenbach. Powódź *offenbachiad* **28/XXVII**
 Ofiarność. Dar dla Macierzy **99/III**
 Ogólna cyfra ludności polskiej [w Ameryce]. Cyfry podawane przez gazety **57**
 Ograniczony przyływ białej emigracji. Pierwiastek antydemokratyczny **59**
 Ogród Bartelsa **28/VII**
 Ogród Botaniczny **28/XV**
 Ogród zoologiczny **28/XII, XVI**
 Ogrzewalnie [w Paryżu i Warszawie] **80/7**
 Omnibusy warszawskie **28/IX**
 Ondyny Kraja **108**
 Opera włoska **28/I, II, III**,
 Opera włoska. Skład opery włoskiej **80/7**
 Operacje małżeńskie. Panna na hipotece **28/V**
 Opinie [J. Lam] **28/XXXIV**
 Opowiadania skwatera **45/VIII**
 Opowiadanie pułkownika **28/XXX**
 Opuszczeni. W sprawie Sandomierza **82/2**
 Orkiestra węgierska **12/XXXV**
 Orkiestra z miejscowych artystów **12/XI**
 Osadnicy polscy i Indianie * **74**
 Osadnicy. Skwaterowie **45/VIII**
 Osady polskie [w Ameryce] **45/IV**
 Osady Waren Hoino i Nowy Poznań w Ameryce* **74**
 Ostatnia kłeska. Pożar [fabryki Raua] **99/I**
 Ostrowski (rodziny „po Ostrowskim” Kazimierzu? rzeźbiarzu) **82/3, 82/4**
 Ośmioletni skrzypek Wyganowski **82/6**

- Otwarcie wystawy. Widok Paryża. Ruch uliczny **61/I**
 Owidzki Przed dworkiem **99/IV**
- Pallas Atena **166/XXIII**
Pamiętnik Akademii Umiejętności w Krakowie **82/7**
 Pamiętnik [Sary Bernhardt] **99/III**
Pamiętnik Towarzystwa Tatrzańskiego **82/7**
 Pamiętnik Warszawskiego Instytutu Głuchoniemych i Ociemniałych **80/5**
 Pamiętniki aktora teatru w Gawronowie [D. Zglińskiego] **28/XIII**
 Pamiętniki kwestarza I. Chodźki **82/8**
 Pan [Paweł] Popiel przełożył „Iliadę” **82/5**
 Pan d'Auroche [i wykłady] **28/XXIX**
 Pan Eysymont i tragicomedia [Walka idei] **28/XXXIX**
 Pan Graba. Powieść E. Orzeszkowej **9**
 Pan Kazimierz Kaszewski **80/1,5**
 Pan Kazimierz Zalewski **80/1,5**
 Pan Lewental ogłasza prospekt Biblioteki Najcenniejszych Utworów **80/4**
 Pan Łojko. Morawski. Edukacja i edukacja **99/VI**
 Pan Napoleon Orda **80/1**
 Pan Nowicki i patent **82/4**
 Pani Jameson. Tipu-Tib **166/VIII**
 Pani Keller i trupa francuska - „Girofle i Girofla” **28/XVIII**
 Pani Modrzejewska przybyła do Warszawy **80/4**
 Panie i służące [w Warszawie] **12/XXX**
 Panna Deryng **80/3, 5, 82/3**
 Panna Eli Wilton* **55**
 Panna Marie! Profesor Buchwaldy **28/XX**
 Panna Rosa Eytynge* **55**
 Panna Tomaszewicz, kobieta - doktor **82/3**
 Panteizm [w Ameryce] **45/VII**
 Parczewski Alfons **82/2**
 Parylewicz Euzebiusz, emigrant **82/3**
 Paszkwil jako nowa roślina pastewna. Towarzystwo śmieszaków **28/II**
 Paul de Kock i nowy przekład jego dzieł **28/XXVII**
 Paweł i Wirginia. Grób Wirginii **45/X**
 Pawilony różnych państw* **65**
 Pedagogzy. Jednomyślność gmin **99/VIII**
 Pierwsi Indianie i Indianki **45/XIII**
 Pierwsza u nas fabryka betonu* **42/I**
 Pierwsze kroki K. Hoffmana **82/2**
 Pierwszy królik [wioski afrykańskie] **166/XV**
 Pieśni Heinego. Przekład A. Kraushara **81/III**
 Piękne widoki. Procesje [Boże Ciało w Warszawie] **28/XX**
 Piramidy **166/I, III**
 Pisma Bolesława Prusa T. I. **96/II**
 Plac Św. Marka * **76**
- Płeć piękna i małżeństwa **12/V**
 Pobyt w Londynie **45/I**
 Pobyt w New Yorku **45/III**
 Pochody. Jak należy podróżować **166/XVI**
 Pochód cywilizacyjny **42/II**
 Pochód do M'Pongwe **166/XIX**
 Pociąg kolei żelaznej. Kolej południowa **45/XI**
 Pociągi mężowskie **28/XXXIII**
 Pociecha. Rakowiec. Warszawa **28/XXXIX**
 Pod Błachą J. I. Kraszewskiego **94**
 Pod szczęśliwą gwiazdą [Grudzińskiego] **81/I**
 Podręcznik do literatury [K. Mecherzyńskiego] **82/5**
 Podręczniki w szkołach elementarnych **80/6**
 Podróż do Liverpoolu **45/I**
 Podróż morska [z San Francisco do Los Angeles] **45/XI**
 Podróże K. Kanteckiego i Józefa z Mazowsza w celach naukowych* **42/I**
 Podróźni. Ranek. Pogoda **166/I**
 Podróźni. Stara Francja **166/XXIII**
 Podróżomania **12/VII**
 Podwysocki docentem w Dorpacie **82/1**
 Poetka [M. Konopnicka] **45/VII**
 Poetyczne uniesienie, po którym felietonista składa na tydzień pióro **28/XV**
 Poezja i powieść [F. Faleński, G. Roszkowski, K. Hoffmanowa] **12/III**
 Poezje A. Pileckiego **80/6**
 Poezje Czesława [Jankowskiego] T. II **94**
 Poezje M. Konopnickiej **94**
 Pogadanki z dziećmi Z. Morawskiej **82/8**
 Pogłoski o wystawie w Berlinie. Niemcy w Filadelfii **61/II**
 Pogłoski, legendy ludowe. Niewytłumaczone powody [zydofobia] **99/I**
 Pogrzeb ucznia Neufelda **82/1**
 Pokolenia indyjskie **45/XII**
 Polacy w Serbii [dr Bohdanowicz i in.] **82/3**
 Polemika Kurierów [*Codziennego* i *Porannego*] **80/1**
 Polemika p. Baudouina de Courtenay. Uczony filolog ma rozdrażnione nerwy* **42/IV**
 Polemika z „Chronicle”* **55**
 Policja i Chińczycy **59**
 Polkowski Ks. I: „Gobeliny na Wawelu” **82/5**
 Polowanie na posagi **12/XI**
 Polscy chłopcy w Ameryce* **74**
 Polscy Żydzi w Ameryce* **54**
 Polska harfa **369**
 Polskie osady, gminy, kościoły i gazety w Ameryce* **74**
 Polskie środowiska w okolicy Wielkich Jezior* **74**
 Położenie bez wyjścia [transkrypcje nazwisk] **82/5**

- Położenie kobiet **45/VI**
 Pombe. Dalszy pochód **166/XVI**
 Pomoc i jej warunki **28/XXX**
 Pomoc naukowa [i *Nowiny*] **80/5**
 Ponęty Warszawy **28/XXI**
 Popiel (aktorka) **94**
 Popis Instytutu Muzycznego **82/3**
 Popis przemysłu i rolnictwa w Kaliszu **28/XXIV**
 Popisy szkolne **12/XIV**
 Popularność Sitting Bulla w Stanach Zjednoczonych **45/XIV**
 Popyt na polskie sztuki * **55**
 Poradnik J. Karłowicza **94**
 Port Said. Miasto **166/II**
 Portret [Modrzejewska wg Ajdukiewicza] **80/7**
 Portret Modrzejewskiej **81/IV**
 Portrety Heymana **82/6**
 Portugalia Pawińskiego **94**
 Pory roku **166/XIV**
 Posąg, dramat Szymanowskiego **81/XIV, 102**
 Posiedzenia Spółki Jedwabniczej. Jedwabnictwo i proboszcze wiejscy **28/XXIII**
 Posiedzenie akcjonariuszów Drogi Żelaznej Warszawsko-Bydgoskiej. Dwie koleje **28/XXIV, 42/VI**
 Posiedzenie Towarzystwa Zachęty Sztuk Pięknych **28/X**
 Postrach. Co robią Chińczycy? **59**
 Pośmiertny poemat Gustawa Zielińskiego **99/VII**
 Potęga pióra* **64**
 Powieści kobiet i czego w nich brak [G. Sand, Orzeszkowa, Morzkowska] **81/II**
 Powieść „Dla dobra dzieci” [A. Wilczyńskiego] **82/8**
 Powieść Kraszewskiego „Dwa bogi, dwie drogi” **82/8**
 Powieść M. Szeligi **80/6**
 Powieść [Zacharyasiewicza] **82/4**
 Powodzenie felietonistów **28/XXXII**
 Powódź korepetycyj [Jachowicza] **99/IV**
 Powrót do San Francisco **45/XIV**
 Powrót z Golgoty Krudowskiego **81/XII**
 Poznerka o Polakach **82/2**
 Pożar na Solcu. Straż ogniowa warszawska **42/VII**
 Pożar w Przasnyszu **28/XXXII**
 Pożary. Miłosierdzie usypia **28/XXXIII**
 Pożary prowincjonalne [Pułtusk i in.] **42/VII**
 Pożegnalna owacja [R. Popiel] **82/4**
 Praca i dorabianie się* **90**
 Prace literackie i przeszkody. Moja pracownia **45/IX**
 Prasa i przedsiębiorcy teatralni **28/XXXIV**
 Prasa w kwestii chińskiej **59**
 Prawa spadkobierców ludzi pióra* **64**
 Prawo Strzeleckiego **45/IV**
 Prelekcja p. Ochorowicza **12/XXXII**
 Premia [obrazy Matejki, Brandta, Andriollego dla prenumeratorów] **82/3**
 Premium [drzeworyt obrazu Matejki] **80/7**
 Prof. Tarnowski „O dalszym ciągu rozwoju poezji romantycznej w Polsce” [Kraśiński] **103/II**
 Projekt [kolumnady do Saskiego Ogrodu] **82/1**
 Projekt Prusa [o pomoc dla poszkodowanych w antyżydowskich ekscesach] **99/I**
 Projekt reformy literackiej [M. Kamiński] **12/V**
 Projekt Towarzystwa Przyjaciół Dzieci **82/3**
 Projekta **12/XXVIII**
 Projekta filantropijne. Kolonie Dobroczynności **28/XIV**
 Projektowany konkurs [na żywoty świętych] **99/X**
 Propozycje z Hamburga* **67**
 Prospekt [*Wieczorów Rodzinnych*] **80/1**
 Prospekty i ich dobra strona. Emulacja wydawnicza **12/XXXVII**
 Prośba do potomności z powodu pp. Głęba i Cyrata. Sędzia Koni **99/VIII**
 Próby. Pani Modrzejewska **80/7**
 Przeciętny Kaliszanin. Jeszcze o zapisie W. Stanczukowskiego **28/XIII**
 Przeciw Zoli **81/VIII**
 Przedłużenie Kolei Nadwiślańskiej **82/1**
 Przedstawienia w teatrach ogródkowych. Stały teatr **28/XXIX**
 Przedstawienie „Antoniusza i Kleopatry”. Pani Modrzejewska **80/1**
 Przedstawienie „Damy kameliowej” **82/1**
 Przedstawienie na dochód rodziny po Ostrowskim (rzeźbiarzu) **82/3,4**
 Przedstawienie w Teatrze Dobroczynności **28/II, VI**
Przegląd dawniejszy i dzisiejszy **42/VI**
 Przejazd do Zanzibaru **166/XXI, XXII**
 Przejazdy na ulicach **12/XXXIII**
 Przekład dzieła Reklama [„Nauka zachowania zdrowia”] **80/5**
 Przekłady [„Consuelo” G. Sand] **28/XL**
 Przekłady obcych poetów Felicyana [Faleńskiego] **82/7**
 Przekłady z naszej literatury [na czeski] **80/4**
 Przeprowadzenie przez Kingani **166/XXI**
 Przeróbka rosyjska „Radców pana radcy” [M. Bałuckiego] **80/1**
 Przeszkody do prelekcji **12/XI**
 Przewaga duchowieństwa [w Ameryce]. Dobre i złe strony wpływu **57**
 Przewodnik dla cieśli ... Heuricha **22**
 Przez Adriatyk do Wenecji* **76**
 Przy Kolei Terespolskiej **28/XXIV**
 Przyborowski Walery **80/1, 81/II**

- Przybycie do Percy. Karawana. Przewodnicy **45/XIII**
- Przybycie do Pira-Muene. Król Muene-Pira **166/XVI**
- Przybycie w góry [Santa Ana]. Robinson Kruzoe **45/VIII**
- Przyczyny rozszerzania się buddaizmu w niższych warstwach narodów azjatyckich **59**
- Przygody IMé Pana Marka Hińczy Kraszewskiego **82/7**
- Przyjaciele Hioba [Asnyka] **81/I**
- Przyjazd Modrzejewskiej. Mainingenowie **99/III**
- Przyjazd Sary Bernhardt **99/II**
- Przyjemności miejskie [teatry Alhambra, Eldorado] **12/XIII**
- Przykład z Ostrowi* **42/V**
- Przykości [rec. „Bez dogmatu” z Polski] **166/X**
- Przykry sen i miłe przebudzenie [w Warszawie] **99/VII**
- Przyłodek Guardafui **166/VI**
- Przypomnienie [o głodzie na Śląsku]. Pytanie **80/5**
- Przyroda amerykańska* **51**
- Przyroda i Przemysł* **82/4**
- Przyszli historycy **28/XXXVII**
- Przyszła wystawa [w Moskwie] **80/7**
- Przyszłe niebezpieczeństwo. Kongres **59**
- Przyszłe odczyty [Szolc-Rogozińskiego] **99/II, V**
- Przyszłość Nebraski. Ceny ziemi **45/V**
- Przytulisko. Biuro Wyjątkowej Nędzy **28/XL**
- Przytulisko i żywe obrazy. Portrety w *Musze* **28/IV**
- Przytulki nocne [w Warszawie] **80/5**
- Psychologia czarnych [i Niemcy] **166/XII**
- Pustynia. Jej charakter. Stary Testament **166/II**
- Puttkamer K. Estreichera **82/7**
- Pytanie [*Kuriera Warszawskiego*] **80/5**
- Rada Uniwersytetu Warszawskiego **80/6**
- Radlińskiego „Język asyryjski” **82/5**
- Rady dla czytelników **12/XIV**
- Ramułtowie J.I. Kraszewskiego **94**
- Rauty jesienne. Tanie żarty **12/XXX**
- Reakcja gazet* **52**
- Reformy teatralne [w Warszawie] **82/7**
- Reklama i jej historia, wedle amerykańskich podań **12/XXXVII**
- Religia a obrona narodowości i języka w Ameryce* **74**
- Religijność. Złe i dobre strony **45/III**
- Republikanie i monarchiści. St. Germain **61/I**
- Reszkowie w Warszawie **82/3, 4**
- Rewolucja w *Bibliotece [Warszawskiej]* **28/XXV**
- Reżyseria teatru na urlopie. Występy panny De-ring* **42/III**
- Riva. Pałac **166/VII**
- Robert i Bertrand **99/II**
- Robiczek M. [i reprodukcje obrazów w zakładzie Brandla] **82/5**
- Roboty i ich pośpiech. Wystawa [Paryska] otwarta, ale nie skończona **61/I, 62/I**
- Rocky Mountains, czyli Góry Skaliste **45/V**
- Rocznik Literacki* 1879/80 **82/4**
- Rodzina Dziurdziulewiczów i jej zasługi **28/VIII**
- Rodzina Lazarewiczów [w Zanzibarze] **166/VII**
- Rola kolei* **90**
- Romans pana Michała, powieść Zacharyasiewicza **81/IX**
- Romantyzm słowiański a francuski* **67**
- Rozczarowanie **12/XXXII**
- Rozczarowanie pewnego starozakonnego **12/XXXII**
- Rozmaitość narodów* **90**
- Rozmowa z w wieśniakiem. Ogród zoologiczny **28/XXVI**
- Rozmyślania teatralne [Modrzejewska i in.] **80/6**
- Rozprawa Karola Dunina **80/1**
- Rozruchy w San Francisco. Meetingi **59**
- Rozrywki warszawskie. **12/XXXV**
- Rozumowanie staruszki. Żydożercy **99/VII**
- Rozumowanie Zulusa **99/X**
- Równość i różnorodność [ludzi w Ameryce]* **90**
- Różnica między Górami Skalistymi a Sierra Nevada **45/XII**
- Różnica w Indostanie a w Chinach. Praktyczność Chińczyków **59**
- Różnorodność objawów życia w Ameryce* **74**
- Ruch piśmienniczy i spory literackie **12/IX**
- Ryby latające. Nadzwyczajne zjawiska **166/VI**
- Ryszard Berwiński **80/3**
- Rząd carski w Polsce i nad Dunajem **53**
- Rząd Stanów Zjednoczonych **45/X**
- Rzeczpospolita Babińska J. Matejki **103/I**
- Sacher Masoch **80/1**
- Sacher Masoch i jego zdanie o nas **28/XXXVI**
- Sacramento **45/V**
- Salamoński i towarzystwo **28/XII, XVI**
- Sale teatralne [Warszawy] **82/4**
- Salon artystyczny Ungra [Matejko, Czachórski, Gottlieb] **80/6, 80/7**
- Salon porady prawnej [w Warszawie] **28/XIII**
- Salon Ungra **82/3, 8**
- Salon z roku 1878 [w Paryżu] **63/I**
- Salt-Lake i Mormoni **45/V**
- San Francisco, Sierra Nevada, Virginia City* **56**
- Sara Bernhardt **99/II, III**
- Sardou Wiktor, Dora **82/3**
- Saski Ogród **12/5, 28/XII, XV, XVI, XVIII**
- Sąd honorowy E. Lubowskiego **81/VII, 549**
- Schliemann H. **166/I**

- Schronienie pod gościnny lubo nie opalony dach teatru Rappo **12/XXXII**
 Seria odczytów **12/XXXII**
 Sesje i sesyjki **28/XXVII**
 Setne przedstawienie [w Teatrze Rozmaitości] **80/1**
 Sewa Hadzi **166/IX**
 Sezon ogórkowy w Warszawie. Gościnne występy **82/3**
 Sezon polowania **28/XXXIV**
 Sezon prelekcji **12/XXXII**
 Sfinks przy świetle księżycy. Pustynia. Nokturn **166/I, III**
 Sielanki szlacheckie Wilczyńskiego **82/8**
 Siemiradzki. K. Miller. J. Rosen **82/2**
 Siemiradzkiego taniec wśród mieczów **82/2**
 Sierra Nevada **45/IV, VIII**
 Siła jako ruch J. Ochorowicza **80/7**
 Siła postępu. Wyższa oświata i zamożność rodzi wyższą moralność [w Ameryce] **45/VI**
 Siuxowie* **90**
 Skarb czy dług **12/IX**
 Skarb [polski w Komisji Archeologicznej w Petersburgu] **82/3**
 Skargi Siuxów. Rząd nie wie, co robić **45/XIV, 90**
 Składka na kościół w Irkucku **82/1**
 Składka na weselu. Pomoc **80/6**
 Składka w Resursie [Warszawskiej] **80/5**
 Składki na pogorzalców **28/XXIX**
 Składnica węgla i taksa [w Warszawie]. Zarządy kolei **80/6**
 Skok felietonowy **28/XXXIX**
 Skrzypek Adamowski **82/3**
 Skrzypek Barcewicz w Moskwie **80/7**
 Skutki zaburzeń [tragedia w kościele św. Krzyża] **99/I**
 Skwary warszawskiego żywota i dorożki **42/II**
 Skwater Plesent i jego osada. Gospodarstwo **45/X**
 Sławetne miasto [i straż ogniowa] **42/II**
 Słowiańszczyzna i jej osiągnięcia* **67**
 Słowik. Słynna śpiewaczka [M. Kochańska] **80/6,7**
 Słownik wyrazów budownictwa polskiego T. Żebrowskiego **82/3**
Słowo i oportunizm. *Niwa* i oportunizm **99/IX**
 Słówko pro domo sua. Mój podpis **28/XXXVII**
 Spadek cen. Praca Chińczyków. Pożytki ich. Złe strony **59**
 Spis jednodniowy [w Warszawie] **99/VII**
 Spory o loterię i pieniądze* **67**
 Spotkanie karawany **166/XIII**
 Spotkanie wychowanców Szkoły Głównej [u K. Dobrskiego] **82/4**
 Spółka Jedwabnicza **28/XI**
 Spór o słownik **80/5**
 Sprawa [o podrzutkach i zgładzaniu niemowląt]; Kradzież dziecka **82/4**
 Sprawozdania z rozmaitych towarzystw* **42/IV**
 Sprawozdanie [wydanie dzieł Kraszewskiego] **80/3**
 Sprawozdanie dyrekcji Towarzystwa Kredytowego Miejskiego **12/XXXV**
 Sprawozdanie p. A. Gonzalesa* **64**
 Sprawozdanie profesora Jenney. Nowe układy i wojna **45/XIV**
 Sprawozdanie Towarzystwa Kredytowego Ziemskiego **28/XXXII**
 Sprawy Resursy Obywatelskiej **28/XL**
 Sprzedaż obrazów ks. Jakubowskiego] **82/3**
 Sprzedaż Wiśniowca **12/III**
 Stanisław Poniatowski K. Kanteckiego **82/6**
 Stankiewicz. Piwnicki. Horowitz **99/IV**
 Stany środkowe* **90**
 Stańczyk Matejki **108**
 Stare i nowe czasy. Marzenia. Właściciele domów **12/III**
 Stary Ramon. Rozmowa z Ramonem. Ramonowa harfa **45/X**
 Stary Testament **166/II**
 Statek Wissmanna. Morze **166/XXI**
 Sto tysięcy franków nagrody **63/II**
 Stopniowe skażenie buddaizmu **59**
 Stosunki historyczne Polski i Rosji **53**
 Stosunki Stolicy Apostolskiej z Iwanem Groźnym, przez W. Zakrzewskiego **15**
 Stosunki z Utami. Ostrożności **45/XIV**
 Stowarzyszenie Merkury. Sąd królowej [Opinii] **28/XXXI, XXXIII, XXXIV**
 Straszne skutki zaniedbanego wychowania Lusławy **94**
 Strona nadatlantycka* **90**
 Strzałecki, Sobieski pod Wiedniem **108**
 Studia nie z natury Spasowicza: Syrokomla, Matuszewicz, Pol **81/XVII**
 Studium o Żydach A. Czarnowskiego **82/2**
 Styl warszawski. Nasza oryginalność **28/XXXVI**
 Suchy step. Kikoka [Wioska] **166/XV**
 Suez **166/IV, XXIII**
 Sumy neapolitańskie K. Kanteckiego **94**
 Suzin Adam **80/5**
 Sydney **45/V**
 Synaj. Pobrzeża. Zwrotnik **166/V**
 Szach perski [Nasr-Eddin] o Warszawie **82/1**
 Szacunek pracy [w Ameryce] **45/VI**
 Szara Bera i wieści o zemście **99/I**
 Szczerbiec [artykuł Świeżawskiego] **80/5**
 Szkice amerykańskie **45/VI-XIV**
 Szkice historyczne L. Kubali **81/XI, XII, 82/6,7**
 Szkice i akwarele Matejki. Bazar **80/6, 80/7**
 Szkice Klina [Kaliszewskiego]. Wiele hałasu o nic **99/V**

- Szkoła Handlowa L. Kronenberga. Doniosłość jej **42/VI**
- Szkoły i nauczycielki. Ich wpływ na obyczaje **45/III**
- Szkoły. Szkoły elementarne i wyższe [w Ameryce] **45/VI**
- Szkółka przy ulicy Piękną [bractwa Matek Chrześcijańskich] **28/XL**
- Szole-Rogozński S. **99/II,IV,IX**
- Szosa miechowska. Czego brak miechowianom **28/XXXIII**
- Szpital dla podrzutków [w Warszawie] **82/2**
- Sztuczne nawozy [Tygodnik Rolniczy] **12/IX**
- Sztuka aktorska Modrzejewskiej* **52**
- Sztuka i obrazy na wystawie w Paryżu* **63/I**
- Szttycharstwo [Redlich] **80/5**
- Szwojnicki portretuje Marię Deryng **82/3**
- Szyna w poprzek toru kolei warszawsko-wiedeńskiej **82/4**
- Ślady Indian. Alarm w obozie **45/XIII**
- Ślizgawka na Saskim placu **12/XXXIII**
- Ślub p. Romany Popiel **82/4**
- Śmiechy na „Otellu”. Rollina **12/XXXIII**
- Śmierć Leszka Białego Matejki **82/2**
- Śpiewaczka [K. Morzkowska] **82/1**
- Śpiewak [W. Szaniawski]. Opera **82/1**
- Środki powstrzymujące żółtą emigrację **59**
- Św. Marcin. Zima. **12/XXXIII**
- Świat niższy i wyższy w Europie. Brak tych światów w Stanach Zjednoczonych **45/VI**
- Światło zodiakalne. Nowe gwiazdy **166/VI**
- Świątynie [buddyjskie]. Posąg Buddy. Modlitwy **59**
- Świeczniki chrześcijaństwa [Siemiradzkiego] **80/6**
- Świerżbińskiego „Wiara Słowian” **82/8**
- Święty Jan dawny i terazniejszy. Wianki **28/XXIV**
- Taine **99/IV**
- Tajemniczość Indian. Odpowiedzialność **45/XIV**
- Tak zwana emancypacja chłopów polskich **53**
- Tak zwany magnetyzm zwierzęcy [odczyt Hendeihaina] **82/7**
- Talent i sceptycyzm. Jako warszawski sceptycyzm się rozplątał **81/II**
- Tama Daniszewskiego **28/VII**
- Tanie kuchnie. Fartuszki [i Fartuszkiewicz] **28/XXXVI**
- Tantiema dla autorów dramatycznych **82/5**
- Tantiemy literackie i dziennikarskie* **64**
- Tańcząca filantropia. Przytulisko. Dom dla szwaczek **99/VII**
- Targ na konie S. Witkiewicza **82/2**
- Taż sama bezstronność [debiuty w teatrach] **82/5**
- Teatr chiński w San Francisco **59**
- Teatr [Emigracja chłopska Anczyca] **99/X**
- Teatr Letni **28/XX**
- Teatr Letni. Kapelusze i cukiernie. Golarz i szcrotkarz. Wojna **28/XVII**
- Teatr Letni. „Mazepa” **12/XIII**
- Teatr Letni [w Warszawie i p. Lüde] **82/4**
- Teatr [Modrzejewska w „Dalili”] **82/1**
- Teatr niemiecki w „Alkazarze” **12/XIII**
- Teatr. Nowe sztuki. Walka o bilety **12/XXXIII**
- Teatr. Nowiny literackie **28/XVI**
- Teatr. Panna Deryng **28/XXVII**
- Teatr Rappo **12/XXXV**
- Teatr Wielki [w Warszawie] i dorozki **82/1**
- Teatra ogródkowe. Boginki **42/II**
- Teatra. Francuzi w Dolinie Szwajcarskiej. Teatr warszawski **28/XXXVI**
- Teatra ogródkowe. Teatra jako szkoły **28/XX**
- Teatra ogródkowe. Zawiedzione nadzieje **28/XXXIV**
- Teatryk Dobroczynności. Zmiany w bazarze **80/6, 80/7**
- Teatryki. Czym są, a czym być mogły. Stosunek do prasy* **42/V**
- Telegrafisci. Depesze. Sezon pożarny **28/XIX**
- Terminatorowie warszawscy **12/XXVIII**
- Testament hr. Kickiego **99/VI**
- Tivoli i jego wieczory tańczące **12/XXXV**
- Tom III „Pism” H. Sienkiewicza **82/2**
- Tom IV „Pism” Sienkiewicza **82/5**
- Tom VIII „Dzieł” Juliana Bartoszewicza **82/5**
- Towarzystwa, szkoły i kościoły. Znaczniejsze osady. Parafie [w Ameryce] **57**
- Towarzystwo a Towarzystwo **28/VII**
- Towarzystwo Dobroczynności **82/3**
- Towarzystwo Jedwabnicze. Proboszcze **28/XXXII**
- Towarzystwo Muzyczne **28/XXXII**
- Towarzystwo Muzyczne. Członek z Kalendarza **28/I**
- Towarzystwo Muzyczne. Koniec wakacyj* **42/V**
- Towarzystwo Muzyczne w Kielcach **28/XIII**
- Towarzystwo Muzyczne Warszawskie **28/VIII, XVI, 28/XVII**
- Towarzystwo Opieki nad Dziećmi **80/7, 82/2**
- Towarzystwo Opieki nad Zwierzętami **80/7**
- Towarzystwo Zachęty Sztuk Pięknych **99/IV**
- Towarzystwo Zachęty Sztuk Pięknych [dział rzeźby, obrazy Pileckiego] **80/7, 82/6,7**
- Towarzystwo Zachęty Sztuk Pięknych [H. Siemiradzki] **80/5**
- Tragikomedia w Michowie. Wójt i sąd [sądy gminne] **99/IX**
- Trapszo w Płocku **82/1**
- Trawniki podeptane [w Ogrodzie Saskim] **82/5**
- Trąd piśmiennictwa. Saltabadi i Sparafucile **28/I**

- Triest* **76**
 Trocadéro [i Pole Marsowe] **61/1, 62/I**
 Trochę o geografii i o środkowej Afryce **99/II**
 Trochę o muzyce [Trombini w Warszawie] **12/XXXVII**
 Trochę o panu Bartelsie **28/XXVI, XXVII**
 Trójlistek L. Niemojewskiego **82/7**
 Trudności* **52**
 Trudności i kłopoty [felietonistów, m.in. Zoli] **81/V**
 Trzy kopy bajek B. Brońca **82/3**
 Tworzenie się stanów* **90**
 Twórczość ludu. Biblioteczka Ludowa [Z. Glogera] **80/5**
Tydzień Piotrkowski i składki na Szlązaków **82/1**
Tygodnik Ilustrowany i Macierz wg Kraszewskiego **80/7**
Tygodnik Ilustrowany [premium: Bitwa pod Grunwaldem] **82/3**
Tygodnik Ilustrowany w obronie wyścigów **82/3**
Tygodnik Powszechny **80/7**
Tygodnik Rolniczy [art. J.O. Wilkońskiego] **82/5**
 Tylko doktor H. Glińskiego **94**
- Uchwały Kongresu Literackiego* **64**
 Ucieczka mieszkańców Warszawy na lato za granicę lub na prowincję* **42/III**
 Uczniowie Szkoły Dramatycznej Derynga **80/6, 80/7**
 Układy [w sprawie powrotu Modrzejewskiej do Warszawy]* **55**
 Ulewy i upały **12/XIII**
 Ulica Marszałkowska **12/XIII**
 Ulice Warszawy **28/III**
 Unger urządza wystawę obrazów z końmi **82/2**
 Uniwersytet nie jest naszą jedyną nauką instytucją **12/XXXII**
 Uniwersytet Warszawski **82/3**
 Uniwersytety. Opłata za naukę **82/1**
 Upadek ludności meksykańskiej i przyszłe jej losy **45/X**
 Uroczystości Bożego Ciała **12/XIII**
 Uroczystość otwarcia [Wystawy Światowej] **61/I, 62/I**
 Uroczystość równikowa **166/VI**
 Uroczystość Voltaire'a **62/II**
 Uroczystość w Paryżu. Chorągwie i iluminacja **62/I**
 Urodzaj na komitety. Najnowsze pogorzelowe. Miejscowy i warszawski **28/XXX**
 Uśmiechy losu [w Lubartowie] **80/6**
 Utwory poetyczne Marii Konopnickiej **82/5**
 Utwory W. Marrené po włosku **80/6**
 Uważni czytelnicy gazet [o Lindleyu] **80/6**
 Uwielbienie dla cudzoziemszczyzny [Verdi, Donadio] **28/XXXIX**
- Uznanie dla polskich rewolucjonistów **53**
- W Eldorado A. Zimajerowa; Wasilewski w operze; Zgliński w Alhambrze **82/3**
 W *Ilustracji Wiedeńskiej* reprodukcja Ajdukiewicza **82/5**
 W imię nędzy [Cyrkuły] **80/5**
 W *Korespondencji Płockim* opis Przasnysza **82/5**
 W kwestii poczty i napisów w gmachu pocztowym li tylko w języku rosyjskim **37**
 W kwestii straży ogniowych* **42/III**
 W Maripozie* **54**
 W narodowym teatrze czeskim „Kiejstut” Asnyka **82/5**
 W Neapolu. Wigilia **166/I**
 W Salonie Ungra [Brandt, Siemiradzki] **82/1, 2, 4, 6**
 W sezonie zimowym [sztuki Mellerowej] **82/5**
 W sprawie czystości języka **82/4**
 W sprawie języka [*Gazeta Handlowa* i słownik]. Spór o słownik **80/4, 5**
 W sprawie pomnika Hoffmanowej **82/3**
 W sprawie taksy dla dorożkarzy w Warszawie **82/3**
 W Szkole Dramatycznej p. Derynga **80/1**
 W teatrze [„Carmen”]; Jakowicka w operze; Wiodowisko w Nowym Tivoli **82/3**
 W teatrze lwowskim grano „Szkice węglem” **82/5**
 Walka **12/XXXVIII**
 Walka o uszy i pieniądze **12/XI**
 Wami **166/XVII, XVIII, XIX, XX**
 Waren-Hoino i Nowy Poznań **57**
 Warszawa z wysokości lotu ptaka. **12/XIV**
 Warszawiaci na wsi i wieśniacy w Warszawie **12/XIV**
 Warszawianin i ogród zoologiczny **28/XX**
 Warunki miejscowe [opera warszawska, Kochańska i in.] **81/II**
 Warunki podróży emigrantów* **74**
 Wasilewski w „Hugonotach” **82/1**
 Wejnert Aleksander **80/1**
 Welocypedy **28/XXXIII**
 Wenecja historyczna i ludowa* **76**
 Wędrowcy. Karawany osadników [w Ameryce] **45/V**
 Wędrowna wystawa obrazów [zbiorów Krywul-ta] **82/3**
 Wędrowka [po Wołyniu i Podolu] **82/4**
 Wędrowki delegata... Jordana **22**
 Wiadomości bieżące krajowe [o emigracji] **82/2**
 Wianki **12/XIV**
 Widma E. Orzeszkowej **81/XV**
 Widok Chicago **45/IV**
 Widok stepów. Grunt stepowy **45/XI**
 Widoki Europejczyków w Afryce **166/XIII**
 Widoki [z Suez] **166/IV**

- Widowiska dobroczynne. Skażenie języka i Sierpc **42/VII**
- Wieczera u Irlandczyka **45/XIII**
- Wieczna zima i wieczne lato [w Ameryce] **45/V**
- Wiejskie nudy i warszawskie rozkosze **28/I**
- Wielka misja. Przełożony **166/XI**
- Wielka rodzina w wielkim narodzie [J. Rzewuskiej] **82/4**
- Wielki magik Buchwaldy **28/XV, XVIII**
- Wielkie przestrzenie Ameryki i trudności dotarcia do wolnej ziemi* **74**
- Wielkość Ameryki* **90**
- Wielonarodowość i wolność jednostki w Ameryce* **74**
- Wieniawski H. **82/1**
- Wiersz [„Nie sprzedam ziemi” Konopnickiej] w *Gazecie Świątecznej* **99/VIII**
- Wiersz „W górach”. Poetka [M. Konopnicka] **45/VII**
- Więści niepokojące panny i aplikantów kolejowych. Co zarządowi do tego* **42/V**
- Więści teatralne [Panna Reszke] **82/3**
- Więści teatralne [zmiany w teatrach warszawskich] **82/1**
- Więść o przyjeździe Sary Bernhardt **80/1**
- Więść o Wissmanie **166/XI, XII**
- Wigilia św. Katarzyny **12/XXXV**
- Wilczyńskiego Woły robocze **103/1**
- Wilkońska [Paulina] i jej ostatnie chwile **28/XXXIV**
- Wisła [i wodociągi w Warszawie]. Wiosna **28/XIII**
- Wisła Leokadii Jordan-Wierusz **94**
- Wiśniowski S. o emigracji **82/1**
- Wiśniowski S., Powieści **94**
- Witkiewicz S. **80/7**
- Wizyta u Araba. Etykieta arabska **166/X**
- Właściciele domów i reżyseria teatralna **12/XXVIII**
- Właściciele składów węgla **12/XXXV**
- Woda. Hydropatia i skutki zimnych kąpiei **28/II**
- Wojna chocimska [W. Potockiego] **82/7**
- Wojna [roznosiciele] kurierów: *Codziennego* i *Warszawskiego* **12/XXXII**
- Wojna z Siouxami **45/IV**
- Wpływ misjonarzy **166/XVIII**
- Wpływ wiosny **12/V**
- Wschodnio-afrykańskie pomorze [niemieckie] **166/XIV**
- Wspomnienia powieści Mérimégo **166/VIII**
- Wspomnienia uniwersyteckie. Literatury słowiańskie **99/X**
- Wspomnienie o Gottliebzie **81/I**
- Wspomnienie z wystawy [koni, nagrody dla stadniny L. Krasieńskiego i in.] **82/3**
- Współczucie dziennikarskie [*Wiek* i *Gazeta Polska*] **28/V**
- Wszyscy oprócz Niemców. Istotne powody. Moralna klęska **61/II**
- Wujaszek Lynch*. Skąd płynie Lynch **45/VIII**
- Wybory w Towarzystwie Muzycznym **28/VII**
- Wycieczka członków Towarzystwa Osad Rolnych [do Studzieńca] **28/XXI, XXII**
- Wycieczka do Jabłonny **28/XXI**
- Wycieczka z księdzem Ruby **166/X**
- Wydawnictwa E. Orzeszkowej i S-ka [I,II] **82/8, 94**
- Wydawnictwo pani Orzeszkowej **81/XVII**
- Wydawnictwo pism Sienkiewicza **80/1**
- Wydawnictwo [*Turysta*] **82/3**
- Wydobywanie złota* **56**
- Wydział historyczno-filologiczny [UW] ogłasza tematy rozpraw **82/3**
- Wyjazd [cyrku Salamońskiego] **80/5**
- Wylądowanie rubli. Wydatki karnawałowe **28/II**
- Wyoming **45/V, XII**
- Wypadek w Łukowie. Dziwy **28/IV, VI**
- Wypisy z autorów starożytnych K. Kaszewskiego **82/6**
- Wyprawa Custer. Wyprawa Gordona **45/XIV**
- Wyprawa do Studzieńca. Widok Studzieńca. Przyszłość **28/XXII**
- Wyruszenie z Bagamoyo **166/XIII**
- Wyspa Umarłych **166/XXII**
- Wystawa koni [ze stadnin Ogińskich, Kronenbergów i in., obrazów Brandta, Kossaka, Witkiewicza]. Wyciągi **82/3**
- Wystawa obrazów starych szkół malarskich [K. Dobiecki] **80/5**
- Wystawa obrazów [w Warszawie] **82/1**
- Wystawa p. Krywulta. Koniuszko. Krzesz. Matejko **99/V**
- Wystawa polskich malarzy [Matejko i in.] w Reursie Kupieckiej **82/2**
- Wystawa przemysłowa [wiedeńska i] wszystkich guberni Królestwa **12/XXX**
- Wystawa Towarzystwa Zachęty Sztuk Pięknych **82/4**
- Wystawa w Amsterdamie i co możemy na nią wysłać **99/VIII**
- Wystawa [w Paryżu]. Gmach główny. Pawilony **62/I, II**
- Wystawa wiedeńska **12/III, IX**
- Wystawy [w Warszawie] **82/3**
- Wystąpienie Modrzejewskiej w Londynie **82/6**
- Występy H. Modrzejewskiej [i opinie prasy]* **55**
- Występy Modrzejewskiej **81/II**
- Wyszedł t. IV „Pism” H. Sienkiewicza **82/6**
- Wyszły powieści Balzaca i Azeglio **82/6**
- Wyciągi [i wystawy] **12/ XIII, 28/XXI, XXII, XXIII, 82/3**

- Wyścigi matrymonialne **28/V**
 Wyświecona Herncisza **81/XVII, 94**
 Wytrwałość [Heine, K. Promyk, Baraniecki] **80/1**
- Z dalekiego Wschodu B. Rejchmana **94**
 Z literatury. Odczyty [M. Gawalewicz] **82/2**
 Z literatury [W. Przyborowski] **82/1**
 Z mojego zielnika, nowela Heritesa **81/IX**
 Z Oceanu **45/II**
 Z padolu łez [głód na Śląsku i K. Miarka] **80/5**
 Z podróży po Norwegii J. Finkelhausa **94**
 Z powodu przybycia Modrzejewskiej **80/1**
 Z prasy [*Ateneum* z.1, *Gazeta Świąteczna*] **94**
 Z prasy [*Romans i Powieść*] **94**
 Z przeszłości Polesia kijowskiego..., dra Antoniego J. **109**
 Z puszczy [amerykańskiej] **45/IX, X**
 Z różnych sfer Orzeszkowej **103/I**
 Z San Francisco do New Yorku* **55**
 Z wystawy Krywulta **82/8, 94**
 Z wystawy sztuk pięknych [Salon Ungra] **82/6**
 Z wystawy Towarzystwa Zachęty Sztuk Pięknych **82/7, 94**
- Zabawa na Pradze. Szpitale na Pradze **28/XXX**
 Zachód słońca. Noc [na Morzu Czerwonym] **166/V**
 Zaduszny dzień Adamka [Hajoty] **82/7**
 Zagubienie polskich emigrantów w Ameryce* **74**
 Zakład rękodzielniczy dla kobiet, czyli nowa tajemnica Warszawy **12/XXXV**
 Zakończenie [H. Modrzejewska] **81/I**
 Zakończenie [Tanie żarty, kalendarze] **12/XXX, XXXV**
- Zalewski, prelekcja o Moliere **82/1**
 Zameczki podolskie [A.J. Rollego] **82/5**
 Zamiar p. Jeleńskiego stworzenia w Warszawie czytelnicy dla kobiet* **42/I**
 Zamierzona wyprawa. Pan Stefan Szolc-Rogoziański **99/II, IV**
 Zamierzone odczyty dla Żydów [A.J. Cohn] **80/3**
 Zanzibar. Miasto. Mieszkańcy **166/VI**
 Zapałka szwedzka. Sprawa węgla [głód na Śląsku] **80/5**
 Zapis Staszica **28/I**
 Zapomogi [dla teatrów warszawskich] **80/7**
 Zapowiadają szereg koncertów [Wieniawski, Czajkowski i in.] **80/1**
 Zarobki a zarobki **28/XXII**
 „Zarys literatury polskiej z ostatnich lat szesnastu”...P. Chmielowskiego **96/I**
 „Zarys rozwoju wiedzy o ziemi” F. Czernego **82/7**
 Zarząd szpitala na Pradze i fantowa loteria w Parku Aleksandryjskim **28/XIX**
 Zasady Resursy Obywatelskiej **12/XXXII**
 Zatoka Adeńska **166/V**
 Zatoka Sueska **166/V**
- Zbiór poezyj najcenniejszych poetów polskich [F. Richtera] **82/3**
 Zbiór powiastek dla dzieci [„Szlachetna zabawa”, Wł. Nowicki] **80/7**
 Ze Szpitala Dziecinnego [w Warszawie]. W sprawie węgla **80/5**
 Ze sztuki [Matejko] **82/1**
 Ze świata Bohemii. „Dama kameliowa” [A. Dumasa] **80/1**
 Ze świata sztuki [T. Adamowski, Kochańska, A. Rubinstein] **82/1**
 Ze świata sztuki [wystawa w Pałacu Brühlowskim] **82/1**
 „Ze wspomnień żołnierza” Wł.K. Zielińskiego **82/6**
 Zebranie w Resursie Obywatelskiej **12/XXXV**
 Zgliszcza i pustka [Pułtusk] **28/XXXVIII**
 Ziarno **82/3,4**
 Ziarno. Pismo dla głodnych **82/3**
 Zjazd do Ciechocinka **82/4**
 Zjazd kolejników. „Hrabina” [Moniuszki]. Panna Cholewicka **28/XXXV**
 Zjazd kolejników. Skutki zjazdu **42/VI**
 Zjazd wychowalców b. Szkoły Głównej **82/4**
 Złe czasy [zaburzenia antysemickie w Warszawie] **99/I**
 Złość ludzka. Ultramontanizm i ciepłe pledy **28/IX**
 Zły humor [M. Kochańska] **82/4**
 Zmiana nazw ulic w Piotrkowie **82/5**
 Zmiana pojęć karnawałowych. Bez maski w masce **28/III**
 Znaczenie nauki we Francji* **67**
 Znakomity skrzypek Sarasate **80/3**
 Znany tenor p. Mierzwiński **82/4**
 Związek między zakładami naukowymi i społeczeństwem **99/X**
 Związki małżeńskie studentów **82/3**
 Zwierzyniec Bartelsa **12/V**
 Zwierzyniec [warszawski] **42/VI**
 Zwrot ku przedmiotom realnym na pensjach żeńskich* **42/I**
 Zwycięstwo Anglii i smutek Francji* **63/II**
 Zwyczaje teatralne. **12/XXXV**
 Zygmunta Sarneckiego prace dramatyczne **81/X**
- Żargon handlowy **28/XXXVI**
 Żebractwo jako sztuka. Przyczyny żebractwa **28/XIII, XXXIII**
 Żmurko, malarz **82/3, 4**
 Żółty dom. Obrazek londyński **45/I**
 Życie towarzyskie [Warszawy] **12/XIV**
 Życie umysłowe Paryża i Francji po Wystawie Światowej* **67**
 Życzenia. Nowe zwyczaje **12/V**
 Żydzi **28/VI**

Żydzi polscy w Ameryce* **74**

Żydzi w Ameryce* **51**

Żyrardów **28/XXII**

Żywe obrazy. Przytulisko **28/VII**

Żywe źródło [ludowość u Kochanowskiego, Szymonowica i in.] **81/X**

Żywoty świętych Skargi **80/6**

INDEKS CZASOPISM I WYDAWNICTW
ZAWIERAJĄCYCH AUTORSKIE PIERWODRUKI
SIENKIEWICZA

(po tytule podano rok druku oraz pogrubiony numer odsyłający do bibliografii twórczości)

- Adamowi Krechowieckiemu, Lwów 1908, **361**
American Red Cross Magazine 1916, **466**
Antologia bajki polskiej. Oprac. J. Ejsmond.
Warsz. [1915], **451**
Bal Literacki. Jednodniówka. Warsz. 1902, **263**,
1903, **278**
Biblioteka Warszawska 1891, **163**, 1892, **168**,
1893, **172, 173**, 1893-1894, **178**, 1905, **307**
Biesiada Literacka 1902, **268**, 1904, **284**, 1903-
1904, **289**
Bluszcz, Warsz. 1873, **13**; 1875, **32**, 1897, **211**
Cardiff Evening Express 1900, **240**
Cyklista, Warsz. 1897, **204**
Czas, Krak. 1882, **110**, 1883, **120, 121**, 1884,
123, 126, 1886, **127**, 1887, **134**, 1888, **140**,
1889, **145, 151, 153**, 1890, **160**, 1891, **166**,
1893, **177**, 1895-6, **187**, 1895, **188, 189, 190**,
1897, **202, 203, 214, 215**, 1899, **221**, 1900,
237, 239, 241, 1901, **251, 253, 254, 258, 259**,
1902, **264, 265, 271**, 1903, **276**, 1905, **313**,
315, 316, 1906, **330, 333, 337**, 1907, **345, 347**,
348, 350, 1908, **352, 360**, 1909, **374, 377, 382**,
1910, **391**
Daily Evening Post[The], San Francisco 1877, **53**
Daily News[The], Londyn 1915, **438**
Dla młodzieży. Książka zbiorowa. Warsz. 1911,
366
Dziennik Berliński 1902, **267, 269, 270**
Dziennik Chicagowski 1893, **133**, 1906, **318, 319**,
1915, **449**
Dziennik Polski, Lwów 1897, **206**, 1898, **225**,
1908, **368**
Dziennik Poznański 1880, **84**, 1887, **134**, 1888,
141, 1889, **153**, 1891, **166**, 1893, **177**, 1894,
149, 1895-6, **187**, 1899, **233**, 1901, **250, 252**,
1902, **273**, 1906, **333**
Dziennik Wileński 1906, **339**
Figaro[Le], Paryż 1901, **254**, 1903, **288**
Gaulois[Le], Paryż 1901, **253**
Gazeta Handlowa, Warsz. 1878, **59**
Gazeta Lwowska 1879, **71, 72, 75, 76, 78** 1880,
90a, 1889, **154**, 1891, **167a**, 1902, **261, 272**,
1903-1904, **289, 294**, 1907, **350**
Gazeta Kielecka, 1910, **389**
Gazeta Narodowa, Lwów 1904, **297**
Gazeta Opolska 1900, **244b**
Gazeta Polska, Chicago 1906, **327**
Gazeta Polska, Czerniowce 1892, **133**
Gazeta Polska, Warsz. 1873, **12, 14, 15**; 1875, **27-**
31, 33, 34, 1876, **45**, 1877, **46, 52, 55**, 1878, **58**,
61, 63, 64, 65, 67, 1879, **67, 70**, 1879, **73, 76**,
77, 80, 82, 1880, **82, 84, 88**, 1881, **94, 96**, 1894,
183, 1895-6, **187, 190, 191**, 1897, **210**, 1899,
235, 1905, **308, 309, 310, 311, 312**, 1906, **322**,
326, 332, 333, 336, 1907, **342, 345**, 1910, **390**
Gazeta Poranna 2 gr., Warsz. 1912, **413**
Gazeta Rolnicza, Warsz. 1880, **90**
Gazeta Warszawska 1897, **211**, 1905, **306**, 1910,
387
Głos Narodu, Krak. 1915, **444, 445, 447**, 1916,
453, 454, 455, 457, 460, 461, 462, 463,
Głos Polski, Moskwa - Petersburg 1913, **419**
Głos Warszawski, 1909, **370, 382**
Goniec, Lwów 1909, **380**
Goniec Wieczorny, Warsz. 1907, **343**
Jednodniówka dla bezdomnych dzieci. Lwów
1902, **274**
Jednodniówka Koła Panien. Lwów 1902, **274**
Jednodniówka ku czci Winternitza. Kaltenleut-
geben 1890, **156**
Jednodniówka na dochód przytuliska uczestni-
ków powstania 1863/64. Krak. 1897 **208**
Jednodniówka na dochód przytuliska weteranów
1863/4 roku. B.m.r. [Krak. 1904] **255**
Jednodniówka na dochód Znicza. Pozn. 1909,
371

- Jednodniówka na gwiazdkę dla biednych dzieci. Warsz. 1906, **340**
- Jednodniówka na rzecz pogorzalców w Oleszycach. Rzesz. 1901, **255**
- Jednodniówka Towarzystwa Wpisów Szkolnych. Warsz. 1909, **383**
- Jednodniówka [Towarzystwa Ziemianek]. Pozn. 1916, **467**
- Journal[Le]*, Paryż 1902, **264**
- Kłosy Ukraińskie*, Kijów 1914, **426**
- Kolarz, Wioślarz i Łyżwiarz* Warsz. 1900, **218**
- Kölnische Volkszeitung* 1906, **335**
- Kraj*, Petersburg 1883, **121**, 1897, **200, 205**, 1899, **223, 232, 234b**, 1902, **262**, 1903, **287**
- Kruszka Waclaw: Historia polska w Ameryce. Milwaukee 1906, **286**
- Krzyżanowski A.: Pasierby. Warsz. 1896, **193**
- Książka*, Warsz. 1914, **423**
- Ku czci Zygmunta Krasińskiego. Jednodniówka. Krak. 1912, **404**
- Kurier Codzienny*, Warsz. 1877, **51, 54**, 1878, **56**, 1888, **141**, 1895, **191**, 1896, **197**, 1901, **251**, *Kurier Krakowski*, 1903, **281**
- Kurier Lwowski*, 1915, **443**
- Kurier Poranny*, Warsz. 1885, **125**, 1912, **413**, *Kurier Poznański*, 1884, **126**, 1897, **206**, 1901, **250**, 1902, **270, 273**, 1903-1904, **289**, 1907, **346**, 1908, **359**, 1911, **400**, 1915, **443**
- Kurier Teatralny*, Warsz. 1903, **277**
- Kurier Warszawski*, 1879, **71**, 1891, **162**, 1895, **190, 191, 192**, 1897, **215**, 1898, **222**, 1899, **225, 229, 231**, 1900, **195, 242, 244c, 245, 246**, 1903, **279, 282, 283, 285**, 1904, **300**, 1905, **302, 304, 311, 314**, 1906, **323, 325, 326, 330, 331, 336, 338**, 1907, **350**, 1909, **369, 376, 377, 384, 385**, 1910, **387, 393**, 1910-1911, **394, 396, 397, 398, 399**, 1912, **403, 406, 408, 412**, 1913, **415, 418**, 1914, **434**, 1915, **443, 448**, 1916, **93**
- Ledóchowska J.: La Pologne devastée. Lozanna 1916, **452**
- List otwarty Polaka do ministra rosyjskiego. Lwów 1904, **296**
- Mickiewicz na Wawelu. Krak. 1890, **158**
- Na pomoc! Wydawnictwo zbiorowe na korzyść powodzian. Warsz. 1884, **122**
- Naród*, Warsz. 1906, **329**
- Naród Polski*, Chicago 1915, **437, 440, 441**
- Niezapominajka czyli pamiętnik [...] dla Franciszka Kostrzewskiego, 1881, **98**
- Niezapominajka. Kalendarzyk Literacki i Informacyjny* na rok 1902, **260**
- Niwa*, Warsz. 1872, **10**, 1874, **17, 18, 21-26**, 1875, **35-42**, 1876, **44**, 1879, **79, 81**, 1880, **85**, 1881, **95, 97**, 1889, **145**
- Nouvelle Revue*, Paryż 1884, **122a**
- Nowa Reforma*, Krak. 1909, **373**
- Nowe Mody Paryskie*, Warsz. 1880, **87, 89**
- Nowiny*, Warsz. 1878, **60, 62, 64, 65**, 1880, **86**
- Odieskij Listok*, Odessa 1893, **181**
- Osservatore Romano*, Rzym 1915, **450, 456**
- Pamięci Jana Gadomskiego - Koledzy. Warsz. 1907, **349**
- Pamiętnik jubileuszowy Towarzystwa Gimnastycznego Sokół. Berlin 1889-1913. Pozn. 1914, **421**
- Pettinato C.: Sui campi di Polonia. Mediolan 1915, **439**
- Polonia*, Paryż 1915, **435**
- Pornografia. Głosy polskie w najważniejszej sprawie moralności społecznej. Lwów 1909, **381**
- Praca*, Poznań 1901, **255b**
- Przedświt*, Lwów 1900, **244a**
- Przegląd Polityczny, Społeczny i Literacki*, Lwów 1901, **255a**
- Przegląd Powszechny*, Krak. 1906, **324**
- Przegląd Tygodniowy*, Warsz. 1869, **5**; 1872, **11**; 1873, **16**; 1874, **19, 20**, 1878, **57**
- Przewodnik Naukowy i Literacki*, dod. *Gazety Lwowskiej*, 1879, **74**
- Riecz*, Petersburg 1906, **320**
- Rocznik Kola Literacko-Artystycznego we Lwowie* 1896 s. 35, **196**
- Rocznik Zarządu Akademii Umiejętności*, Krak. 1889, **143, 256**
- Rok Mickiewiczowski, cz. 1-2. Lwów 1899, **221, 224**
- Rozwój*, Łódź 1904, **299**
- Rus'*, Petersburg. 1905, **303, 310**
- Russkije Slovo*, Petersburg 1910, **395**
- Russkije Wiedomosti*, Moskwa 1908, **364**
- Sami sobie. Książka zbiorowa na rzecz Warszawskiej Kasy Literackiej. Warsz. 1900, **230**
- Sankt-Pietierburskije Wiedomosti* 1899, **231**
- Satyr*, Krak. 1894, **184**
- Scena polska w Łodzi 1844-1901. Łódź 1901, **257**
- Skarbonka. Jednodniówka. Krak. 1893, **174, 175**
- Słowackiemu. Jednodniówka. Krak. 1904, **293, 298**
- Słowo*, Warsz. 1882, **99, 100, 102-119**, 1883, **120, 121**, 1884, **126**, 1887, **131, 132, 134**, 1888, **142**, 1889, **144, 146, 147, 148, 152, 153**, 1891, **162, 166**, 1892, **166**, 1893, **176, 177**, 1894, **182, 185**, 1895, **188, 190**, 1896, **194**, 1897, **212, 213**, 1899, **236**, 1900, **245**, 1901, **248**, 1907, **344**, 1909, **372**
- Słowo Polskie*, Lwów 1905, **303**, 1908, **358**, 1909, **375a**, 1912, **409**
- Sokół Polski, Pittsburg 1915, **440, 442**
- Solecka W.: On i ona. Lwów 1890, **159**
- Standard*, Londyn 1906, **335**, 1908, **353**

- Straż Polska*, Krak. 1908, **305, 362**
Świat, Krak. 1891, **162**
Świat, Warsz. 1908, **355**, 1912, **410**, 1913, **416**
Świat Kobiety, Warsz. 1914, **422**
Tydzień, Piotrków 1902, **275**
Tydzień Polski, Lwów 1877, **46**, 1879, **68**, 1880, **85**, 1881, **89**
Tygodnik Ilustrowany, Warsz. 1869, **6**; 1870, **7**, 1893, **171**, 1894, **186**, 1897, **198, 201**, 1897-1900, **209**, 1898, **226**, 1899, **228**, 1900, **240**, 1901, **249**, 1902, **265**, 1904, **295**, 1907, **341**, 1908, **351**, 1909, **375, 384**, 1913-1914, **420, 427**, 1916, **469**
Tygodnik Narodowy, Lwów 1899, **234a**, 1900, **245**
Upominek. Książka zbiorowa na cześć Elizy Orzeszkowej. Krak.-Petersb. 1893, **179**
Wasilewski Z.: Pomnik Mickiewicza w Warszawie. Warsz. 1899, **207, 227**
Wędrowiec, Warsz. 1899, **234**, 1900, **243**
Wiarusom. Jednodniówka na dochód przytuliska weteranów powstania 1863/1864. Krak. 1897, **208**
Wieczory Rodzinne, Warsz. 1900, **247**
Wiek Nowy, Lwów 1908, **356**
Wielkopolanin, Pittsburg 1906, **321**
Wieniec, Warsz. 1872, **9**
Wisła. Ofiarom powodzi. Prospekt „La Vistule”. Krak. 1885, **122b**
Wspomnienia sierżanta legii cudzoziemskiej, H. Sienkiewicza (II). Warsz. 1914, **428**
Zgoda, Chicago 1906, **328, 334**, 1910, **388**
Zeit[Die], Wiedeń 1907, **345**
Ziarno, Warsz. 1900, **244**
Ziarno. Wydawnictwo dla głodnych. Warsz. 1880, **83**
Żiźń i Scena, Wilno 1909, **290**
XXV. Księga jubileuszowa „*Kuriera Porannego*” 1877-1902. Warsz. 1903, **280**

INDEKS TYTUŁÓW PRZEKŁADÓW TEKSTÓW
SIENKIEWICZA

- A Circus Hercules **72**
A Comedy of Errors **58**
A Country Artist **71**
A dicsőség mezején **289**
A falu jeguzáje **46**
A familia Polaniecki **178**
A ferro e a fogo **121**
A fonte de felicidade **168**
A Forest Picture **32**
A forrásnal **168**
A gravelotte-i hős **110**
A harmadik **141**
A Hindoo Legend **284**
A hős **110**
A kenyéret **84**
A keresztes lovagok **209**
A kis ezredes **134**
A la Côte d'Azur **200**
À la source du bonheur **168**
A Legend of the Sea **122**
A Meeting at the Cistern **187**
A mindennapi kenyér **84**
A muzikus Jankó **71**
A Non Political Story **265**
A pognebini hős **110**
A Polaniecki család **178**
A Római patricius **187**
A sangre y fuego **121**
A szeretet rabja **8**
A tanító emlékiratai **79**
A törzsfő **120**
A tourada **148**
À travers les savannes **70**
A través de las praderas **70**
A través des desierto **394**
A través des desierto y de la selva **394**
A treia **141**
A treia dragoste **141**
A ttraverso le steppe **70**
A világotorny öre **97**
Aan het zuideijle Strand **200**
Abbozi a carbone **46**
Across the Prairies **70**
Across the Plains **70**
Actes et paroles **314**
Afrikanische Abenteurer **394**
After Bread **84**
Ai tempi di Gesù **171**
Aliprandi **84**
Alla sorgente **168**
Alle porte del Paradiso **298**
Allocution de Sienkiewicz **309**
Allons à Lui **171**
Am hellen Gestade **200**
Am lichten Gestade **200**
Am sonningen Gestade **200**
Am südlichen Gestade **200**
Amanta **200**
Americké rozprávky **45**
Američanke **45**
Amerikas ceļojuma vēstules **45**
Amerikos lietuviu spauda **45**
Amerikanskij trubadur **120**
Amierikanskije oczerki **45**
Amintiri din viața de artisti **141**
Amori d'artista **141**
An Artist's End **163**
An comedy Errors **58**
An der Quelle **168**
An der Riviera **200**
An die Polen in den Vereingten Staaten von Amerika **319**
An die Zivilisierten Völker **436**
An Doktor Winternitz **156**
An Excursion to Athens **145**
An heiteren Gestaden ein Riviera **200**
An Idyll **32**
An insult to civilization **348**
Ana **43**
Anděl **88**

- Andĕliček **88**
 Andhea hanaraka Azy **171**
 Andiamo a Lui! **171**
 Andjeo **88**
 Andżeo **88**
 Andżeo-čubar **88**
 Angel **88**
 Angelas **88**
 Angelj **88**
 Angemeler [opowiadania] **749**
 Angiel **88**
 Angico **88**
 Anh sang trong chôn u minh **163**
 Ania **43**
 Aniela **153**
 Anjel **88**
 Anna **43**
 Ant Olimpo **230**
 Antea **171**
 Antea af laten wij Hem volgen **171**
 Anthea sive Emaus ad Ipsum **171**
 Antieja **171**
 Aonde vais? **187**
 Apostoli **230**
 Appeal to the Civilised Nations **436**
 Appel aux peuples civilisés **436**
 Apsirikimų komedija **58**
 Ar uguni un sobenu **121**
 Aranc' dawananki **153**
 Aristocle **330**
 Aristokles lugu **330**
 Aristoklov doživljaj **330**
 Aristoklova pñihoda **330**
 Aristoteļa piedzīvojums **330**
 Arrêt de Zeus **162**
 Artist of Burning Rome **187**
 Artist's end **163**
 As ton acoulouthissoume **171**
 Aspinlol no tatajmori **97**
 At the source **168**
 Ateş ve kiliçla **121**
 Athens **145**
 Au champ de gloire **289**
 Au désert **394**
 Au pays de l'Or **87**
 Au temps des premières Chrétiens **187**
 Au village **46**
 Auf dem Felde der Ehre **289**
 Auf dem Olympos **230**
 Aus den Erinnerungen eines Posener Hauslehrers **79**
 Aus den Memorien eines Posener Lehrers **79**
 Aus Nacht zum Licht **163**
 Aventuras de dos niños en África **394**
 Awtorszi **412**
 Az a harmadik **141**
 Az idill **32**
 Az igéret földjén **84**
 Az Olimpuszon **230**
 Az őrangyal **88**
 Az öreg szolga **33**
 Azif' ul-keman **71**
 Azya's death **134**
 Ba'awur pat Lehem **84**
 Ba-esz we-baherew **121**
 Bakas uzraugus **97**
 Bariša pobjednik **110**
 Bartek de overwinnaar **110**
 Bartek der Sieger **110**
 Bartek el héroe **110**
 Bartek el Triunfador **110**
 Bårtek el vencedor **110**
 Bartek el victorioso **110**
 Bartek il vincitore **110**
 Bartek ïvingåtorul **110**
 Bartek le Vainqueur **110**
 Bartek le Victorieux **110**
 Bartek o conquistador **110**
 Bartek o Victorioso **110**
 Bartek Peramožnik **110**
 Bartek pobedilac **110**
 Bartek Pobeditel **110**
 Bartek Pobediteljat **110**
 Bartek pobieditelj ili kako Nijemac placà **110**
 Bartek pobiedonosiec **110**
 Bartek Sankari **110**
 Bartek Segervinnaren **110**
 Bartek Segraren **110**
 Bartek the Conqueror **110**
 Bartek The Victor **110**
 Bartek uzvarētajs **110**
 Bartek vitěz **110**
 Bartek Zmogavalec **110**
 Bartekas nugalėtojas **110**
 Bartek-peremožeč **110**
 Bartek-pobieditelj **110**
 Barteq-dzlevamosili **110**
 Bartoš vitěz **110**
 Básnikovy prázdniny **197**
 Båtrinë sluga **33**
 Båtrînul servitor **33**
 Båtrînul slujitor **33**
 Be Blessed **172**
 Be dogmos **153**
 Be Happy! **172**
 Be Thou Blessed **172**
 Be-artzot he-chama. Al ha-piramidot ba lajla **166**
 Be-jeshimon ubyaar ad **394**
 Be-jeszimon ve be arawah **394**
 Bendita Seas **172**
 Bes dogmata **153**

- Beseda **342**
 Bez dogma **153**
 Bez dogmata **153**
 Bez dogme **153**
 Biencuvîntarea lui Crişna **172**
 Biesieda **342**
 Biesieda za użinom **342**
 Biez dogmata **153**
 Biez ischoda **153**
 Bijeszimon uba a rawach **394**
 Bilder fra livet i Amerika **58**
 Bitka pod Grunvaldom **209**
 Bitwa pri Griunwaldzie **209**
 Blif lycking! **172**
 Błogosłowiennaja **172**
 Bocetos al Carbon **46**
 Bõf põlmas **58**
 Boj bykow **148**
 Boj bykow w Ispanii **148**
 Brez dogme **153**
 Briefe aus Afrika **166**
 Briefe aus Amerika **45**
 Bud' blahoslavena **172**
 Bud' blahoslavená **172**
 Bud' błogosłowienna! **172**
 Bud' šťastna **172**
 Budi blagoslovljena **172**
 Budi sretna! **172**
 Budź dobra! **405**
 Burja w pustynjata **394**
 Burka z mesnjaw **58**
 Býči zápasý **148**
- Calgici Yanko **71**
 Cattività tartara **89**
 Caur stepém **70**
 Caūr tuksnesi **394**
 Cavalerii Crucei **209**
 Cavalerii teutoni **209**
 Ce qu'il advint une fois à Sidon **349**
 Ce qui eut lieu à Sidon **349**
 Cecchlita da machwilit **121**
 Cemal audes ogles zimejum **46**
 Cette troisième **141**
 Chaczakirner **209**
 Chanja **43**
 Charcoal sketches **46**
 Che tu sii benedetta **172**
 Children of the Soil **178**
 Chody za Nym! **171**
 Chrestonosci **209**
 Chudoźnik **163**
 Chwała tiebie **172**
 Cirkusko-roblje **72**
 Co se stalo v Sidoně **349**
 Col ferro e col fuoco **121**
- Combat de taureaux **148**
 Come il signos Lubomirski si converti e construi una chiesa a Tarnava **383**
 Comedia de equivocaciones **58**
 Comment Messire Lubomirski se convertit et construisit une église à Tarnava **383**
 Con ferro e col fuoco **121**
 Convulsii **372**
 Crtice uglienom **46**
 Cwaj łonkes **284**
 Czarak dalyndza **84**
 Czeriez prerii **70**
 Czeriez stiepi **70**
 Czija wina? **85**
 Czto odnaždy slucziłos' w Sidonie **349**
 Czto raz slucziłos' w Sidonie **349**
 Czwarosznabi (Čvarošnebi, Dźwarosnebi) **209**
- Čalfyčy Janko **71**
 Će la fonto **168**
 Černé obrázky **46**
 Či vinou? **85**
 Črtice z ogljem **46**
 Črty uhlem **46**
 Črty z Ameriky **45**
 Ču li estas vi plej kara? **83**
 Čudan dogadjaj **179**
 Čuvaj na svetelniku **97**
 Čuvaj v svetilniku **97**
 Čuvar kule-svetilje **97**
 Čuvar svetonika **97**
- Da Go posledwame **171**
 Da idiem sled Nego **171**
 Da Londra. Lettera **45**
 Da si blagoslovena **172**
 Da trgniem sled Niego **171**
 Da Venezia **76**
 Da wierwim podire Niego **171**
 Daba un dsihwe **46**
 Dai kōzui **126**
 Dal „Diario” di un istitutore posnaniano **79**
 Dal deserto alla jungla **394**
 Dalle impressioni d'Italia. Nervi **173**
 Danuša **209**
 Darvak **192**
 Das Abentur des Aristokles **330**
 Das Licht leuchten im Dunkeln **163**
 Das Martyrium eines Schulkindes **79**
 Das Urteil des Zeus **162**
 De Aemilio Zola **177**
 De derde Bruid **141**
 De Kruisridders **209**
 De la Port-Said la Mombasa **394**
 De oude knecht **33**
 De Sachem **120**

- De teutonose ruiters **209**
 De vuurtorenwachter **97**
 Death of Petronius **187**
 Deb ganla trotjenaren **33**
 Del diario de un maestro de Poznan **79**
 Dem gamle Tjener **33**
 Demir ve ateş **121**
 Den gamle tjänaren **33**
 Den käraste? **83**
 Den lille musiker **71**
 Den lille oberst **134**
 Den lille riddaren **134**
 Den lille Ridder **134**
 Den lille spelmannen **71**
 Den lille Spillemand **71**
 Den Tredie **141**
 Den tredje **141**
 Der alte Diener **33**
 Der Dorfschreiber **46**
 Der Engel **88**
 Der Kleine Ritter **134**
 Der letzte Sachem **120**
 Der Leuchthurmwächter **97**
 Der Mabul **126**
 Der Organist von Poniklo(a) **176**
 Der Sachem **120**
 Der Spielmann **71**
 Der Stierkampf **148**
 Der Traum **179**
 Der Zweikampf **209**
 Des Prophet gilt nichts in seinem Vaterlande **11**
 Deux prairies **284**
 Devemos seguir-Lo! **171**
 Di chi la colpa? **85**
 Di miszpuche Polaniecki **178**
 Diario de un artista **141**
 Dichters Weihnachtsrast **197**
 Die zwei Schriftstellerinnen **412**
 Die Amerikanerin **45**
 Die Dritte **141**
 Die Espe **174**
 Die Familie Polaniecki **178**
 Die Hochzeit **361**
 Die Jagd nach dem Glück **84**
 Die Komödie de Irrungen **58**
 Die Kraniche **192**
 Die Kreuzritter **209**
 Die Legionen **420**
 Die Polnische Literatur **468**
 Die Pyramiden bei Nacht **166**
 Die schöne Hania **43**
 Die Schriftstellerinnen **412**
 Die Seemannslegende **122**
 Dien' w rymkom cirkie **187**
 Dieti cyrka **72**
 Diluvio **126**
 Din amintirile unui preceptor **79**
 Din jurnalul unui învățător din Poznan **79**
 Din viață poporului **46**
 Diocles **331**
 Dioclesio **331**
 Dioklo **331**
 Disage nu-ren **141**
 Discorso sulla tomba di Jeż-Milkowski **435**
 Discour à Stockholm de la distribution au prix Nobel **315**
 Diův rozsudek **162**
 Divas ielejas **284**
 Djawolonek **134**
 Doamnă Elzen **200**
 Dogljadacz majaka **97**
 Doko e Yuku? **187**
 Doku-ni iku **187**
 Donne ed eroi **134**
 Dopo Sedan **110**
 Dos gele hoiz (Londoner bild) **45**
 Dos gele hoiz **43**
 Două căi **11**
 Dragostea zboara ca o pasare **9**
 Dragostea zboara ca pasare **8**
 Dráma a falun **46**
 Drama a Sivatagon **70**
 Drei Frauen **141**
 Drömmen **179**
 Due prati **284**
 Duellen **43**
 Duonos jieszkotojai **84**
 Durch die Steppe **70**
 Durch die Steppen **70**
 Durch die Wüste **394**
 Durch Urwald und Wüste **394**
 Durch Wüste und Wildnis **394**
 Dva polja **284**
 Dvě cesty **11**
 Dve livadi **284**
 Dvě louky **284**
 Dwa bieriega **284**
 Dwa ługa **284**
 Dwa puti **11**
 Dwě łucy **284**
 Dwie doliny **284**
 Dwie liwady **284**
 Dwie strany **284**
 Dwietli liwadi **284**
 Dykumose ir giriose **394**
 Dzerves **192**
 Dzěva lemums **162**
 Džrhechch **126**
 Džindžika **171**
 Džudžigun no kishi **209**
 Džwarosnebi **209**

- Edesanyja szemefénye **79**
 Een heldenziel **134**
 Egy nevelő naplójából **79**
 Egy poznani tanito naplójából **79**
 Eikime paskui Ji! **171**
 Ein nichtpolitisches Märchen **265**
 Ein Traum **179**
 Eine Erinnerungen aus Mariposa **105**
 Eine idylle **32**
 Eine Komödie der Irrunger **58**
 Éjjel az erdön **88**
 El ángel **88**
 El Campo de la gloria **289**
 El criado viejo **33**
 El diario de un artista **141**
 El diluvio **126**
 El fallo de Zeus **162**
 El fanoner **97**
 El farero **97**
 El fruto prohibido **43**
 El juí de Júpiter **162**
 El juicio de Júpiter **162**
 El juicio de Osiris **351**
 El manantial **168**
 El manantial de la dicha **168**
 El Olimpio **230**
 El Organista **176**
 El organista de Ponikla **176**
 El pan de la emigración **84**
 El preceptor **33**
 El señor secretario **46**
 El torrero **97**
 El torrero del faro de colón **97**
 Emigrantes **84**
 Emilio Zola giudicato da Sienkiewicz **177**
 En Belgique **45**
 En busca de felicidad **84**
 En dröm **179**
 En el Olimpio **230**
 En esclavage chez les Tartares **89**
 En Janot músic **71**
 En la costa azuli **200**
 En la cumbre del Olympo **230**
 En la puerta Paraiso **298**
 En skogsdyll **32**
 En sueno **179**
 En vain **8**
 En vano **8**
 En villfarelseruas komedii **58**
 Endebades **84**
 Engeln **88**
 Engelis, Enkeli? **88**
 Entre selvas y desiertos **394**
 Erämaan Halki **394**
 Erinnerungen aus Italien **173**
 Erinnerungen eines Posener Lehrers **79**
 Es fürchten die Menschen den Übergang **284**
 Escape of Zagloba and Helene **121**
 Esi svētīta **172**
 Eskizy iż dniewnika Worszyły **11**
 Eskizy uglem **46**
 Eskizy wuglem **46**
 Eskizy wuhalem **46**
 Esquisse au charbon **46**
 Esquisses au fusain **46**
 Estu benita **172**
 Eta trietja **141**
 Eterna victimā **46**
 Eterna vitima. Os emigrantes **84**
 Eto On! **171**
 Eunika i Pietronij **187**
 Eva föszerebpén **141**
 Extracto del diario de un preceptor de Posen **79**
 Extracto do diario d'um preceptor de Posen **79**
 Extrait de l'enquête du „Courier Européen” **313**
 Extrait des mémoires d'un précepteur du Grand Duché de Posen **79**
 Extrait des mémoires d'un professeur libre de Posen **79**
 Extrait du journal d'un instituteur posnanien **79**
 Extrait du journal d'un précepteur de Posen **79**
 Familia Polaniecki **178**
 Familien Polaniecki **178**
 Fânusbân **97**
 Fără credință **153**
 Fără ideal **153**
 Fartari **97**
 Faute de se comprendre **58**
 Fejn Sejjer? **187**
 Fener bekçesi **97**
 Fiaba polacca **151**
 Fiereco **280**
 Fiore di loto **172**
 Fire in the steppe **134**
 Floarea de lotus **172**
 Folget Ihm nach **171**
 Folgetn wir Ihm nach **171**
 Fonarszczik **97**
 Fonarszczik na majakie **97**
 For Bread **84**
 For Daily Bread **84**
 Förgäves **8**
 Forgószél **372**
 Fra Neros Tid **187**
 Från Neros dagar **187**
 From the Diary of a Tutor in Poznan **79**
 Fukkatsu-no Bushi **209**
 Fulls del dietari d'un preceptor de Posen **79**
 Füszer és szerelem **58**
 Futari gako **141**
 Fuwodiyuefusij qisi **187**

- Fyrmästaren **97**
 Fyrvaktaren **97**
 Fyrvokteren **97**
- G.K.T. Skazka **265**
 Gaisma ari tumsā miraz **163**
 Gania **43**
 Genezis „Quo vadis” **253**
 Gennem ørkenen **394**
 Genom öknen **394**
 Giano Radziwill **126**
 Gierojskaja oborona Czenstochowa **126**
 Giovannino il musicista **71**
 Glazebnik Janko **71**
 Godec Janko **71**
 Good's All-Seeing Eye **151**
 Gospodin Wołodyjowski **134**
 Gozba **342**
 Greckaja skazka **162**
 Griunwaldskaja bitwa **209**
 Gwyliwr y gdenay **97**
 Gyvenimo bruožai **46**
- H.K.T. Basna **265**
 Ha-chajal ha-meszuchrar **110**
 Hachthanakoch Barteky **110**
 Hacyw **84**
 Hajdmo k Niemu **171**
 Hajdmo k Njemu **171**
 Hamabul **126**
 Ha-massi **162**
 Ha-meszaret ha zaken **33**
 Hana **43**
 Hanna **43**
 Hannah **43**
 Hanya **43**
 Haras al manarech alti **97**
 Her Tragic Fate **84**
 Herr Wolodyjowski **134**
 Hiilipiirroksia **46**
 Hi-to Ken **121**
 Hitvallás nekül **153**
 Hlidač majáku **97**
 Ho ertas? **187**
 Hogzimcin Janko **71**
 Hoi Teutones hippotai **209**
 Hoiantozelo **43**
 Hong liu **126**
 Hongavy **97**
 Honzik muzikant **71**
 Horis dogma **153**
 How the Mountaineers saved the King John Kasimir **126**
 Hrow i srow **121**
 Hrubými rysy **46**
 Humoresky ze zapisků Woršyly **11**
- Humoresky ze zapisniku Worszyłowa **11**
 Huo you jian **121**
 Hvert zetlardu? **187**
 Hvirflama **372**
- I Cavalieri della Croce **209**
 I Cavalieri teutonici **209**
 I Crociati **209**
 I de tatares våld **89**
 I due campi **284**
 I musikens bann **71**
 I must take a Rest **197**
 I New York. Reisebrev **45**
 I położeniu Polszy **438**
 I sarum saga **84**
 Iancor cerrdor **71**
 Ianqo memusike **71**
 Iber midbofjes un wisteniszn **394**
 Ich möchte ausruhen **197**
 Ich mus ausruhen **197**
 Idila **32**
 Idilija **32**
 Idilija w gorata **32**
 Idilija w sawana **70**
 Idilija. Lesnaja kartinka **32**
 Idilio nella foresta **32**
 Idilio. Schizzo silvestre **32**
 Idu za Nim **171**
 Idylle **32**
 Idylle mazovienne **32**
 Iema järele **171**
 Ifjuság **8**
 Ihm lass uns folgen **171**
 Ikav kurtheuli **172**
 Il banchetto **342**
 Il campanaro **341**
 Il Diluvio **126**
 Il fiore di loto **172**
 Il giudizio di Giove **162**
 Il giudizio di Zeus **162**
 Il guardiano del faro **97**
 Il martirio della Polonia **436**
 Il piccolo musicista **71**
 Il pioppo tremulo **174**
 Il sogno **179**
 Il tifo **168**
 Il Transvaal e la Polohne **237**
 Il vecchio famiglia **33**
 Il vecchio servitore **33**
 Il verdetto di Zeus **162**
 Il vortice **372**
 Ild og Svaerd **121**
 Ild og sverd **121**
 Im Strudel **372**
 Iman dan pengasih **187**
 Împărația vieții și a morții **284**

- In Beantwortung /.../ Björnson **345**
 In Bohemia **141**
 In cerca de felicità **84**
 In Desert and Wilderness **394**
 In die Wüste und Wildnis **394**
 In Monte Carlo **200**
 In Nubien Gefangen **394**
 In riva al. mare **200**
 În țara aurului **87**
 In the New Promised Land **84**
 In Vain **8**
 In zadar **8**
 Indianhövaingen Sahem **120**
 Indijska legenda **284**
 Indusskaja legienda **284**
 Ingen är profet i egest fädernsland **11**
 Ingerul **88**
 Intre două văi **284**
 Invano **8**
 Is He the Dearest One? **83**
 Italjanskije wpiечатlenija **173**
 Iwaś muzyka **71**
 Iz afrikanskite pustyni i lesowe **394**
 Iz dnewnika na poznanskija ucitelja **79**
 Iz dnevnika poznanskog učitelja **79**
 Iz dnevnika poznanskogo ucitiela **79**
 Iz italianskich wpiечатlenij **173**
 Iz Liverpoola do New Yorka **45**
 Iz memoara poznanskog učitelja **79**
 Iz New-Yorka u San Francisco **45**
 Iz pametara poznanskog učitelja **79**
 Iz poznanas skolotāja dienas grāmatas **79**
 Iz spogadiw poznańskiego uczytela **79**
 Iz spominov domačego učytelja **79**
 Iz szczodennika poznańskiego uczytela **79**
 Iz uspomena kućnog učitelja **79**
 Iz uspomena poznanskog učitelja **79**
 Iz wospominanij ucitiela **79**
 Iz wpiечатlenij po Italii **173**
 Iz wpiечатlenij wo wremiena putieszestwija po Italii **173**
 Iz zapisnoj knižki repetitora **79**
 Iz zapisok poznanskogo domaszniego ucitiela **79**
 Iz žizni pierwych christian **187**
- Ja dołžen otdochnut' **197**
 Jab Rome jal raha tha **187**
 Jagienka **209**
 Jagienka a Danuška **209**
 Jak se pan Lubomirski obrátil a kostel v Tarnave zbudoval **383**
 Jamini kagajaku hikari **163**
 Jamiol **88**
 Jan dobyčeř **110**
 Janek Slavik, vítěz gravellotsky **110**
 Jangel **88**
- Janka-muzykant **71**
 Janko **71**
 Janko den lille musikanten **71**
 Janko der Musikant **71**
 Janko el músico **71**
 Janko glazebnik **71**
 Janko ha-menagen **71**
 Janko il musicante **71**
 Janko il musico **71**
 Janko le Musicien **71**
 Janko musikanten **71**
 Janko muzicantul **71**
 Janko o pequeno musico **71**
 Janko Speelman **71**
 Janko Spillemand **71**
 Janko-wor **71**
 Jankó Muzikas **71**
 Järele **171**
 Jasza-muzykant **71**
 Jaunais stiprinieks **72**
 Jean le Musicien **71**
 Jeannot le Musicien **71**
 Jei následujme **171**
 Jenik muzikant **71**
 Jenkö musyqaçy **71**
 Jeřabí **192**
 Jeražyszt Jankon **71**
 Jermač Zmogavač **110**
 Jnako der Szpiler **71**
 Johnny the Musician **71**
 Jonukas muzikantas **71**
 Journal d'un artiste **141**
 Journal d'un instituteur de Posnan **79**
 Judecãta lui Zeus **162**
 Jujika no Esu **171**
 Julij i Marijam **171**
 Junge Leiden **8**
 Juntos até as portas de Cēu **171**
 Juntos ate as portas de Céu **298**
 Juntos até as portas do céu **33**
 Junyj Gierkules **72**
 Jurand wojuje z Křižakami **209**
 Jurand zo Spychova **209**
 Jūros švyturio sargas **97**
 Juujigin-no koshi **209**
- Kahe ilma wahel? **187**
 Kaksintaistelu **43**
 Kaiserreich und Gottesreich **187**
 Kallzim i kohve te Nerodinit **187**
 Kamedyja pamyłak **58**
 Kamo griadieszi? **187**
 Kamo idiesz? **187**
 Kamyonka **163**
 Kapitataj en Nubio **394**
 Kartac malaj **33**

- Kartinka iz žyzni Amierikancew **58**
 Kbo bantis Ntomine? **187**
 Kdo zavinil? **85**
 Keeper of the Faith **187**
 Keksa chizmatkor **33**
 Kereszteslovagok **209**
 Kim binom kod? **85**
 Kio okazis foje en Sidono **349**
 Kiu estas kulpa? **85**
 Knigi i ludi **304**
 Kodža (koja) mirawi? **187**
 Kohlenzeichnungen **46**
 Kohleskizzen **46**
 Koj e najmił? **83**
 Kojl-cajchnungen **46**
 Kolteckningar **46**
 Komedie z omyłü **58**
 Komediya aiz parpratuma **58**
 Komediya zmešniav **58**
 Komediya z pomylek **58**
 Komiedija iz za oszybki **58**
 Komiedija oszybok **58**
 Koolicaliste ja vanemale astmele **8**
 Korabielszcziki **122**
 Korinka **300**
 Korsriddarna **209**
 Korsrodderne **209**
 Kosmopoliticeskij gorod-zachwadczil **45**
 Kovadis? **187**
 Kövessük öt **171**
 Kr'stonosci **209**
 Kriestonoscy **209**
 Križaci **209**
 Křižaci **209**
 Križari **209**
 Križarji **209**
 Križiokai **209**
 Kroz pustinju i prašumu **394**
 Krstasi **209**
 Kručjacji **209**
 Krustneši **209**
 Kruvina teisybė **46**
 Kryžioučiai **209**
 Kryzaki **209**
 Kto mileje wsiech **83**
 Kto winowat? **85**
 Kuda griadiesz? **187**
 Kuda idiesz? **187**
 Kudža mirawi? **187**
 Kultegninger **46**
 Kumichisu **126**
 Kunnian Kentällä **289**
 Kunniansa vankina **8**
 Kuo vadchisu **187**
 Kuo vadisu? **187**
 Kuo vajisu **187**
 Kuobadisu **187**
 Kurp eji? **187**
 Kvar gjeng Du? **187**
 Kvo vantis? **187**
 Kweobadisu? **187**
 Kwo wadis? **187**
 L'accenditore del faro **97**
 L'Allumeur du phare **97**
 L'Ange **88**
 L'Angel **88**
 L'Angelo **88**
 L'autore del „Quo vadis?“ alle madri italiane **258**
 L'Éternelle victime **46**
 L'Idée de la patrie **313**
 L'Olympe **230**
 L'Organista **176**
 L'organista de Ponikla **176**
 L'Organista di Ponikla **176**
 L'Organiste de Ponikla **176**
 L'orgoglio **280**
 La angelo **88**
 La Bataille de Grunwald **209**
 La bataliuvito **209**
 La bienvenida **172**
 La caravana a través de las estapas **70**
 La casa solariega **178**
 La commedia degli equivoci **58**
 La commedia degli errori **58**
 La commedia dei qui pro quo **58**
 La comédie des erreurs **58**
 La cordura de los locos **168**
 La corrida **148**
 La corte de Nerón **187**
 La famiglia Polaniecki **178**
 La famiglia Polanieski **178**
 La familia Polaniecki **178**
 La famille Polaniecki **178**
 La fievre **168**
 La gioia d'amare **70**
 La jugo de Oziris **351**
 La kavalira duelo. El Diluvio **126**
 La lanternisto **97**
 La luz en tinieblas esplandece **163**
 La maljuna servisto **33**
 La mort d'Azja **134**
 La mort de M. Longinus Podbipienta **121**
 La mort et le paysan **151**
 La morte prussiana **350**
 La muerte de Azja **134**
 La pourpre **122**
 La prego de arbaro **133**
 La sentenza di Osiride **351**
 La signora Elzen **200**
 La tercera mujer **141**
 La terra degli avi **178**

- La terza **141**
 La vedova **8**
 La vieux serviteur **33**
 La vision de Grunwald **209**
 La viuda de Elzen **200**
 Lakodalom **361**
 Larmes de crocodile **237**
 Las tres novias del pintor **141**
 Låt oss folja Honom **171**
 Låt om oss följa Honom **171**
 Le Déluge **126**
 Le dernier des Serpents-Noirs **120**
 Le gardien du phare d'Aspivall **97**
 Le genèse de „Quo vadis” **253**
 Le gouffre noir **394**
 Le jugement d'Osiris **351**
 Le jugement de Zeus **162**
 Le memoire di un istitutore **79**
 Le memoire di un precettore **79**
 Le petite musicien **71**
 Le petit Michel **79**
 Le sonneur **341**
 Lebenswirbel **372**
 Legenda plavecká **122**
 Légende maritime **122**
 Leggenda marinara **122**
 Legie **420**
 Legienda marinare **122**
 Legienda morjakow **122**
 Legije **420**
 Legioni **420**
 Leivän Haussa **84**
 Les **28/XXIV**
 Les abeilles de California **45**
 Les Chevaliers de la croix **209**
 Les Chevaliers Teutoniques **209**
 Les deux prairies **284**
 Les deux chemins de la vie **11**
 Les deux épiciers **58**
 Les grues cendrées **192**
 Les mémoires d'un précepteur en Posnanie **79**
 Les stepper de Nebraska **45**
 Les Teutoniques **209**
 Lesnaja kartinka **32**
 Let Us Follow Him **171**
 Lettera alla Baronessa Suttner **237**
 Lettera aperta alla Maestà Imperiale di Guglielmo di Prussia **335**
 Lettera da Venezia **76**
 Letters from America **45**
 Lettre à la baronne Suttner **237**
 Lettre d'un Polonais à un ministre russe **296**
 Lettre de H. Sienkiewicz à la baronne Suttner **237**
 Lettre ouverte **258**
 Lettre sur Zola en Pologne **177**
 Life's Secret **171**
 Light in Darkness **163**
 Ligia **187**
 Lilian Moris **70**
 Liliana **70**
 Lillian Morris of Boston **70**
 Lilliana **70**
 List z Benátek **76**
 List z Pariže **67**
 List z Řima **77**
 Listy z cest **45**
 Little Janko **71**
 Ljubiw w pustinjata **70**
 Ljuster lyser i mörkret **163**
 Lodnická legenda **122**
 Los caballeros de la Cruz **209**
 Los caballeros teutones **209**
 Los caballeros teutónicos **209**
 Los Cruzados **209**
 Los emigrantes **84**
 Los recuerdos de Mariposa **105**
 Lotosov cwiet **172**
 Lotte vane **8**
 Lotusblomman **172**
 Lótuszvirag **172**
 Luchar en vano **8**
 Lusaradzaky **97**
 Lygia **187**
 Lys i mørke **163**
 Łotos **172**
 Łucz **350**
 Łunnaja sonata **372**
 Madame Elzen **200**
 Majak **97**
 Majakanvartia **97**
 Makarónska báseň **398**
 Malczik Gierkules **72**
 Maleńskij rycar **134**
 Mali vitez **134**
 Malunky wuhlem **46**
 Mariposa **105**
 Marisia **84**
 Marisia o las amarguras de la emigración **84**
 Marista legendo **122**
 Marynia **178**
 Marysia **84**
 Marysja **84**
 Más allá del mistario **153**
 Mat' **83**
 Med Bali og brandi **121**
 Med eld och svärd **121**
 Med Ild og Svaerd **121**
 Medo **72**
 Mee hlyan hnint kyar pyu **187**
 Memjunk Hozza! **171**

- Memoire di un maestro di Poznan **79**
 Mémoires d'un professeur de Posen **79**
 Memories of Maripoza **105**
 Memoriele unui profesor **79**
 Mesame **141**
 Messire Wolodowski **134**
 Mia fiancigo **141**
 Michas' **79**
 Michelin **79**
 Micul Lăutar **71**
 Mieczenoscy **209**
 Miquel Volodyjovski **134**
 Mirsija Rilindja **47**
 Miškova smrt **79**
 Misza **79**
 Mit fajer un szwerd **121**
 Mit Feuer und Schwert **121**
 Mladost-ludost **8**
 Mochuci msachuri **33**
 Monte Carlo **200**
 Moosekant Janko **71**
 Morjaszka legenda **122**
 Mornarska legenda **122**
 Morris Liliän **70**
 Morskaja legienda **122**
 Musikants Janta **71**
 Musim si odpočinout **197**
 Muzikaci Janko **71**
 Muzikant Janko **71**
 Muzikantsky Janek **71**
 Muzikaš Janko **71**
 Muzsiká Janko **71**
 Muzyka Janko **71**
- Na brega **200**
 Na Golgoti **171**
 Na izvoru **168**
 Na jasnem břehu **200**
 Na jasnom bieriegu **200**
 Na jednu kartu **69**
 Na łazoriewom bieriegu **200**
 Na majakie **97**
 Na morskom bieriegu **200**
 Na odnu karty **69**
 Na Olimpi **230**
 Na Olimpu **230**
 Na Olympu **230**
 Na pole sławy **289**
 Na polí slávy **289**
 Na polju slave **289**
 Na popriszcze sławy **289**
 Na razwalinach drewniego Rima **77**
 Na slunném pobřeží **200**
 Na swietłom bieriegu **200**
 Na swietłom pobierieży **200**
 Na u ca kac? **187**
- Na vedroj obali **200**
 Na vrelu **168**
 Na zmar **8**
 Nabroski uglem **46**
 Nach Brot **84**
 Nachszirit nachati suratebi **46**
 Nado otdochnut' **197**
 Nadsmotrszczik nad majakom **97**
 Naemul Polaniecki **178**
 Najmilij sin **83**
 Námoňnicka legenda **122**
 Náng thú ba **141**
 Naprasno **8**
 Narod samomu siebie **314**
 Narodnoje obiedinienije **333**
 Natten på berg kammeren **151**
 Natur und Leben **46**
 Natură și viață **46**
 Naturszczica **200**
 Neke misli o Zoli **177**
 Nell'ignoto **153**
 Nella nebbia **359**
 Nella steppa **70**
 Newazende **71**
 Ni servu Lin **171**
 Ni wang cze czuku **187**
 Nedorozumienie **58**
 Niet proroka w swoim otieczestwie **11**
 Nihče ni prerok nad svojimi **11**
 Nikdo neni doma prorokem **11**
 Ni-nin Gako **141**
 No deserto e nas selvas **394**
 Novelle orientale sul dramma della passione di Gesu **171**
 Nowaja legienda **284**
 Nowyj mir **187**
 Nu-ren **141**
 Nya dagligt Allehanda **58**
 Nyomorból a halálba **84**
- O Bismarkie **190**
 O burskom ratu **237**
 O campo da gloria **289**
 O diluvio **126**
 O drama de Marisia **84**
 O faroleiro de Aspinwal **97**
 O heroi do deserto **394**
 O idilă în savană **70**
 O noapte de Crăciun. **99**
 O Organista de Ponikly **176**
 O pequeno cavaleiro **134**
 O proizwiedienijach Zola **177**
 O „Quo vadis” **403**
 O samom siebie **416**
 O senhor secretario **46**
 O Tołstom **364**

- O velho faroleiro **97**
 Obitelj Polanieckih **178**
 Obrana Čenstochovej **126**
 Oczerki uglem **46**
 Ogniem i mieczom **121**
 Ognjem i mačem **121**
 Ognjem i maczem **121**
 Ogoniek **350**
 Ohn a glojben **153**
 Ohne Dogma **153**
 Ohněm a mečem **121**
 Ohněm a mečom **121**
 Ole siunattu! **172**
 Olenka **176**
 Oltre il mistero **153**
 Omal jöul läbi nustade maa **394**
 Omut **372**
 On a single card **69**
 On Mount Olympus **230**
 On the Bright Shore **200**
 On the Field of Glory **289**
 On the Sunny Shore **200**
 Ona trietja **141**
 Ongakushi Yanko **71**
 Onggeku szy Janko **71**
 Open Letter to the Kaiser **335**
 Opprimés **237**
 Organist iz Ponikly **176**
 Organista z Ponikly **176**
 Organisten i Ponikla **176**
 Organistul din Ponikla **176**
 Orguliaš iz Ponikava **176**
 Orguljaš iz Ponikla **176**
 Orhnjal jehir **172**
 Orijaš Orso **72**
 Örvény **372**
 Őrszfő **72**
 Os Cavalleiros da Cruz **209**
 Os Cavalleiros teutónicos **209**
 Osirisov sud **351**
 Osirisův soud **351**
 Oszybka **58**
 Őt kövessük **171**
 Ot mraka k swietu **187**
 Otdych pisatiela **197**
 Otkrytoje pismo k Wilgelmu II **335**
 Otwiet Bjernsonu **345**
 Otwiet na pis'mo Szeradama **387**
 Otwiet na statiju Bjernsona **345**
 Otyw o Niemcach **313**
 Öyküler **405**
 Ozirisz itélete **351**
 Özönviz **126**
 På ärans fält **289**
 Pa chleb **84**
 På solig kust **200**
 Palilac na kuli svetilij **97**
 Pan Michael **134**
 Pan Michäel **134**
 Pan Płoszowski **153**
 Pan Volodijovski **134**
 Pan wo motomete **84**
 Pan Wolodijovski **134**
 Pan Wołodijowski **134**
 Pan Wołodjowski **134**
 Pan Wołodowski **134**
 Pan Wołodyjewskij **134**
 Panas Volodyjovski **134**
 Pāns Volodijevskis **134**
 Panyklos vargoninkas **176**
 Pao Chun fen Ch'eng **187**
 Par le fer et par le feu **121**
 Pari **162**
 Paron Wolodyjowskyn **134**
 Pastirska piesan. Sielanka **32**
 Pasukan berkuda **209**
 Paul **78**
 Pazaczat za fara **97**
 Păzitorul farului **97**
 Paznanjan usuccki hizatakaranic **79**
 Paznicul farului **97**
 Pe cimp de glorie **289**
 Pelivan **120**
 Pememoroj el Mariposa **105**
 Pentru pâine **84**
 Pentru pîne **84**
 Per deserti e per foreste **394**
 Per deserto alla jungla **394**
 Per il pane **84**
 Per la steppa **70**
 Per tyres **70**
 Peter and Paul on Olympus **230**
 Petit Jean le Musicien **71**
 Petronio **187**
 Piccola fiamma **350**
 Pie avita **168**
 Pis'ma iz putieszestwij **45**
 Pis'mo w zaszczeniu Polakow **348**
 Pisma iz putieszestwija po Amierikie **45**
 Pisma iz Afriki **166**
 Pisma o Zola **177**
 Pisma ot Afrika **166**
 Pisma z dorogi **45**
 Pisma z puti **45**
 Pismo **288**
 Pismo. Predisłowije **439**
 Pismo baronessie B. Suttner **237**
 Pismo iz Pariža **67**
 Pismo iz Rima **77**
 Pismo iz Weneciji **76**
 Pismo k baronessie Zuttner **237**

- Pismo k prezidientu g. Krakowa **391**
 Pismo k Wilgelmu II **335**
 Pis'mo baronessie Suttner **237**
 Plamének **350**
 Platon Coiffeur **330**
 Platonov slučaj **330**
 Platonova pustolovina **330**
 Plavecká legenda **122**
 Plowidbena legenda **122**
 Plūdi **126**
 Po chlib **84**
 Po powodu transwaalskoj wojny **237**
 Po prerijach **70**
 Po stepich **70**
 Pobedilac **110**
 Pobēditiel **110**
 Pobieditiel **110**
 Poczwiakata na pisatojla **197**
 Pod tatarskim jarmom **89**
 Pod'me za Nim! **171**
 Podimo za Njim **171**
 Podżimo za Njim **171**
 Pohádka Sabalová **151**
 Pojd'me za Nim **171**
 Pojdiem za Nim! **171**
 Pojdimoz za Njim! **171**
 Pojezdka w Afiny **145**
 Polacker [zbiór] **897**
 Poland and Russia **53**
 Polānecku dzimta **178**
 Polaneczki család **178**
 Poles in Prussia **353**
 Polgár és nemes **11**
 Polonētis godeba **438**
 Polskaja pieczat' **322**
 Polskaja riecz **233**
 Polskij wychodiec w Kaliforniji **105**
 Polskije dieła **310**
 Polský lid **46**
 Poniklan urkuri **176**
 Poniklas engelniekls **176**
 Popustu **8**
 Por el pan **84**
 Por la Patria **134**
 Porodica Polanieckih **178**
 Porodica Polanjeckih **178**
 Poroka po pomoti **58**
 Port Said. Eine Reiseerinnerung **166**
 Portrait of America **45**
 Posielanka. Lesnaja kartinka **32**
 Poslednije widienije **163**
 Poslednij iz „Czernych Zmiej” **120**
 Posledujem za Nim **171**
 Potopa **126**
 Potopul **126**
 Potulky Afrokou **166**
 Potulky Amerikou **45**
 Pour l'honneur et pour la Croix **209**
 Pour le pain **84**
 Poušti a pralesem **394**
 Poznan hotyn neg bagsijn temdegleluojn devtres **79**
 Poznaneli nastsavleblis dgiuridan **79**
 Pójmy za Nim **171**
 Pred vratima nebeskim **298**
 Predisłowije k knigie Pettinato **439**
 Preko prerija **70**
 Preussen und Europa **353, 354**
 Prez preiŧite **70**
 Prez prerie **70**
 Přez stepi **70**
 Při večeri **342**
 Priekrasnaja naturszczica **200**
 Přígody miłosne pana Volodyjovskega **134**
 Prigowor Zjewsa **162**
 Priklučenije Aristokla **330**
 Prin foc și sabie **121**
 Prin pustiu și junglă **394**
 Prinsoarea sau judecāta lui Iupiter **162**
 Připitek **257**
 Pro kousek chleba **84**
 Prokluczenije Platona **330**
 Promarněno **8**
 Protestation et Enquête contre la loi prusienne **348**
 Pruss und Europe **348**
 Prusse et Pologne **348, 353, 354**
 Prvni mučednici **187**
 Pry samim dzereli **168**
 Pustynja. Sfinks i piramidy **166**
 Putiewyje oczerki **45**
 Pycha **280**
 Quel che accadde una volta a Sidone **349**
 Quell'altra **141**
 Quo vadisu, Monogatari? **187**
 Qwo wadis? **187**
 Raisebriefe aus Afrika **166**
 Raisebriefe aus Amerika **45**
 Rakkaustarina Ruohoaavikolla **70**
 Ralf Kapitāny naplōja **70**
 Raspiatije Isysa Christa **171**
 Raznyja dorogi **11**
 Razoreno **8**
 Reisebriefe aus Afrika **166**
 Reisebriefe aus Amerika **45**
 Réponse à l'article de Björnson **345**
 Ricordo di Mariposa **105**
 Riecz na bankietie w czest' Godebskogo **225**
 Riecz poswiaszczennaja sozdatielu pamiatnika Mickiewicza, skulptoru Godebskomu **225**

- Riecz pri otkrytii pamiatnika A. Mickiewiczu
w Warszawie **221**
- Rihoda o plavcoch **122**
- Riposiamoci **197**
- Ristiritarit **209**
- Ristirüütlid **209**
- Rivalità d'amore **43**
- Rodina Polaneckých **178**
- Rodina Polaneških **178**
- Roždestwienskij otdych pisatiela **197**
- S ogen i mecz **121**
- Saba **394**
- Sabalas saga **151**
- Sabalová bajka **151**
- Sabalová pohádka **151**
- Sachem **120**
- Sachems **120**
- Sahem **120**
- Sailor's Legend **122**
- Säkär šyrasa **84**
- Sä-L urmän! **171**
- Samrat Niro **187**
- Samuj cennyj podarok **405**
- San **179**
- Sankari Bartek **110**
- Sans dogme **153**
- Sapnis **179**
- Sazandar Janko **71**
- Schițe in cărbune **46**
- Schizzi a carbone **46**
- Schizzo col Carbone **46**
- Schizzo a carbone **46**
- Schreiben über Zola **177**
- Schriftstellerinnen **412**
- Se kolmas **141**
- Seefahrerlegende **122**
- Seemanns-legende **122**
- Seguiamolo! **171**
- Seuim-Lo **171**
- Sei gelobt **172**
- Sei gepriesen! **172**
- Sei gesegnet **172**
- Sei glücklich **172**
- Seierherren Bartek **110**
- Sekosim Viņam **171**
- Selanka. Lesni obrázek **32**
- Selim-Mirza **47**
- Sem dogma **153**
- Senkewicz za sebe si **247**
- Senki sem próféta a maga hazájában **11**
- Senza dogma **153**
- Señor Volodyovski **134**
- Serendo de Apollo **162**
- Seuratkaamme Häntä **171**
- Seyas abençoada **172**
- Sfinga na mjesiečini **166**
- Shi-ni iku mi **187**
- Shizi jun qishi **209**
- Si la tria **141**
- Sibjaguneui gisa **209**
- Sidonská udalost **349**
- Sieger Bartek **110**
- Siemiejstwo Połanieckich **178**
- Siemja Połanieckich **178**
- Sienkiewicz w dietstwie **247**
- Sigamo-Lo! **171**
- Sigámosle! **171**
- Sii benedetta! **172**
- Sii felice! **172**
- Sin dogma **153**
- Sinflut **126**
- Siroče **88**
- Siromah Janko **71**
- Sirota **88**
- Sirotkä **88**
- Sissipällikkö **47**
- Sivatagban, öserdőben **394**
- Sivatagon és vadonban **394**
- Skazni **405**
- Skice uglienom **46**
- Skici nacrtani so jaglen **46**
- Skici z wuhlom **46**
- Skizzy uhlem **46**
- Skozi pustinje in puščavo **394**
- Skuddsengeln **88**
- Sledujet otdochnut' **197**
- Slike sa sela **46**
- Slovik alla guerra **110**
- Sluga bättrinä **33**
- Sluga veche **33**
- Slowacki's Address **233**
- Smertata na Longinus Podbipięta **121**
- Smiert' **151**
- Smiert' chudoźnika **163**
- Sois bēnie! **172**
- Son **179**
- Sónderrevet **8**
- Sopra una carta **69**
- Sous bois. Idylle **32**
- Sous le joug **89**
- Souvenirs d'un instituteur posnanien **79**
- Souvenirs d'un voyage a Maripoza **105**
- Spel-Janko **71**
- Spisovatelki **412**
- Splittrad **8**
- Spogad pro Maripozu **105**
- Spomin iz Maripose **105**
- Stari sluga **33**
- Starijat Skitnik **97**
- Starijat sluga **33**
- Stärker als der Tod **70**

- Starý Mikolaj **33**
 Starý sluha **33**
 Starý služebnik **33**
 Starý služobnik **33**
 Starýj sługa **33**
 Stas i Neli **394**
 Stas i Neli w pustyniata **394**
 Storoż majaka **97**
 Strana žizni i strana smierti **284**
 Stranger in our Midst **54**
 Straža na svjetionku **97**
 Stražar na morskoi kuli **97**
 Stražca majaka **97**
 Stražce majaku **97**
 Strtažnik majaka **97**
 Strudel **372**
 Studenten-liebe **8**
 Sturmflut **126**
 Su Phridja **172**
 Sud na Olimpije **230**
 Sud Ozirisa **351**
 Sud Pietra i Pawła na Olimpije **230**
 Sud Zjewsza **162**
 Suen'os e ideales de la juventud **247**
 Suivons Le **171**
 Sul campo ledda gloria **289**
 Sull' Olimpo **230**
 Sulla costa luminosa **200**
 Sulla spiaggia azzurra **200**
 Sulla spiaggia luminosa **200**
 Sur l'Olympe **230**
 Sur la Côte d'Azur **200**
 Sur le haut Olympe **230**
 Sur Ses pas **171**
 Suvenir de Maripoza **105**
 Suždienije Zjewsza **162**
 Svatba **361**
 Svatba v Athénach **361**
 Svaty Peter w Rimie **187**
 Svetjoničar **97**
 Svirač Janko **71**
 Swad'ba **361**
 Swiet i wo t'mie swietit **163**
 Swiet swietit wo mrakie **163**
 Swiet wo mrakie sijajet **163**
 Swietlost u mraka **163**
 Swirecz Janko **71**
 Sydney **45/V**
 Syndafloeden **126**
 Syndfloden **126**
 Synen **171**
 Synet **171**
 Synfloden **126**
 Szecdomata komedia **58**
 Szeép Hannia **43**
 Szénrajz **46**
 Szénvázlatok **46**
 Szétforgàscolt erök **8**
 Sziuku fuku mandži ni are **172**
 Szkici s wuglem **46**
 Szomer ha-migdal byasfinwal **97**
 Što se jednoč u Sydonu zbiló **349**
 Ta třeti **141**
 Ta tretija **141**
 Ta trietja **141**
 Taphastarum **70**
 Tartar Captivity **89**
 Tatarische Gefangenschaft **89**
 Tatarskaja niewola **89**
 Tatarské zajeti **89**
 Tataru güstā **89**
 Te vuur en te zwaard **121**
 Temnou pevninou **394**
 Ten li nejmilejšum? **83**
 Tenebre e luce **163**
 Ten-li ti nejmilejši? **83**
 Tesenk nran **171**
 Tévédések komédiája **58**
 Tévédések vigjátéka **58**
 That (The) Third Woman **141**
 The Angel **88**
 The author's dilemma **412**
 The Blessing **172**
 The Bull-Fight **148**
 The Chinese in California **45**
 The Country of Golg **87**
 The Cranes **192**
 The Czar's Government in Poland and on the Danube **53**
 The Death of Radziwill **126**
 The Death of the Traitors **121**
 The Decision of Zeus **162**
 The Deluge **126**
 The Fate of a Soldier **110**
 The Field of Glory **289**
 The Irony of Life **178**
 The Judgement of Peter and Paul on Olympus **230**
 The Knights of the Cross **209**
 The Lighthouse Keeper **97**
 The Light-House Keeper of Aspinwall **97**
 The Mountaineer's Tale **151**
 The Old Servant **33**
 The Old-Serving Man **33**
 The Organist of Ponikla **176**
 The Sign of the Cross **187**
 The song of the pines of Litwa **133**
 The Teutonic Knights **209**
 The Verdict **162**
 Ti è egli il piú caro? **83**
 Tii binecuvântată **172**
 Till Amerika Etter brød **84**

Till den civiliserade världen **436**
 To the Witch's Mount and Back **383**
 Toast de Messire Zagloba **257**
 Tödaimori **97**
 Tödaji mamori **97**
 Töton sövalyeleri **209**
 Tõ aionio thuma **46**
 Tra dezerto kaj praarbaro **394**
 Tra foreste e deserti **394**
 Tragedija jednog učenika **79**
 Transvaal et Pologne **237**
 Treća **141**
 Tren sa mac va trouh rung than **394**
 Tretja **141**
 Tri žonke **141**
 Triumfatorn Bartek **110**
 Trotjänaren **33**
 Tuksnesī un džunglos **394**
 Tule ja mõõgaga **121**
 Tullella ja miekalla **121**
 Tungdaejigi **97**
 Tüzzel-vassal **121**
 Tvanas **126**

 U istocznika **168**
 U pramene **168**
 U pustinje i prašumi **394**
 U pustinji i prašumi **394**
 U tatarsom robstvu **89**
 U worot raja **298**
 U žarkoj Africi **394**
 U zdroje **168**
 U žfidla **168**
 U župnome primorju **200**
 Über Bismarck **190**
 Über Tolstoi **364**
 Ubityje siły **8**
 Učeničkova smrt **79**
 Udabnosa da junglepszi **394**
 Uden Ballast **153**
 Uden Faeste **153**
 Ugnimi ir kalaviju **121**
 Ugołok Italii **173**
 Uit het leven van een Scepticus **153**
 Umbra lui Crist **171**
 Ums Brot **84**
 Ums liebe Brot **84**
 Un appello di H. Sienkiewicz **335**
 Un appello di E. Sienkiewicz **348**
 Un colon américain **45**
 Un contraro volontario **85**
 Un convegno **342**
 Un festin chez Néron **187**
 Un héroe polaco **134**
 Un idilio en la pradera **70**
 Un pequeno heroi **134**

Un sogno **179**
 Un voyage a Maripoza **105**
 Una comedia de errores **58**
 Una comedia de les equivocacions **58**
 Una corrida de toros **148**
 Una volta e adesso. La battaglia di Koronowo **385**
 Under kamp för bröd **84**
 Une aventure à Sidon **349**
 Une idylle dans la forêt **32**
 Une idylle dans la Savane **70**
 Une idylle dans les bois **32**
 Une nuit au sommet de l'Olympe **230**
 Uni **179**
 Upustus **126**
 Ur en posener lärares dagbok fors **79**
 Ursus **187**
 Ursus und Lygia **187**
 Usbudlijiwa pustolovina dwoje dece u srcu Afrike **394**
 Uspomena iz Marypoze **105**
 Usvarētājs **110**
 Utan fäste **153**
 Uz slavas laukiem **289**
 Uzalud **8**

 V mlze **359**
 V poušti a v pustině **394**
 V puščavi in goščavi **394**
 V pušti a v pralese **394**
 V pustinách **394**
 V službi Najsvetejše **126**
 V tartarsom sužnosti **89**
 V zajeti tatarském **89**
 Välsignad **172**
 Vamos com El **171**
 Var prisad **172**
 Var välsignad! **172**
 Varhanik z Poniklé **176**
 Varhanik z Ponikly **176**
 Vari ti je najmilši? **83**
 Vart gar du? **187**
 Vaunino il musicante **71**
 Ve virech **372**
 Ve zřiceninách **372**
 Veden paismus **126**
 Vencer ou morrer **69**
 Vergebens **8**
 Vervlogen iseaalem **8**
 Victimâ **46**
 Vid källan **168**
 Vida rustica **46**
 Vidre hchwal **187**
 Vincere o perire **69**
 Virovi **372**
 Vision Suprême **163**
 Vita rusticana **46**

- Vitaz Bartek **110**
 Vitěz Barta **110**
 Vitrun **171**
 Vizözön **126**
 Vluchtige schetsen **46**
 Vo pustinata i vo prašumata **394**
 Voer velsignet **172**
 Vöitja **110**
 Von Einem der nicht vergessen konnte **105**
 Vrcais kalps **33**
 Vujek bibljája **105**
 Vzpominky z Maripozy **105**
- W boru. Lesnaja kartinka **32**
 W diebrjach Afriki **394**
 W Maripozie **105**
 W niedrach Afriki **394**
 W omutie zizni **372**
 W preddwieri raja **298**
 W prerijach **70**
 W pretrjach **70**
 W pustieli ta džunglach **394**
 W pustini i w puszczi **394**
 W pustyniach i w puszczach **394**
 W pustynie i w diebrjach **394**
 W pustynie i w puszcze **394**
 W stiepiach **70**
 W stronie piramid **166**
 Waarheen gaat gij? **187**
 Waldidyll **32**
 Wania-muzykant **71**
 Waretannik majaka **97**
 Wezais sulainis **33**
 Where Worlds Meet **70**
 Whirlpools **372**
 Whither goest Thou? **187**
 Whose Fault? **85**
 Wieczernaja molitwa **32** [właśc. 834]
 Wieszczyj son **179**
 Win or lose **69**
 Wir **372**
 Wirren **372**
 With Fire and Sword **121**
 Without Dogma **153**
 Wiwat **141**
 Wodowrot **372**
 Woestijn **394**
 Wogniem i mieczem **121**
 Wolk i kozel **127**
 Wolodiewski **134**
 Wolodyjowski úr **134**
 Wołk **11**
 Vos iz a mol geszen in Sidon **349**
 Wspominanija iz Maripozy **105**
 Wspominanija o Maripozie **105**
 Wowk i kozel **127**
- Wozwanije Sienkiewicza **348**
 Wozzwanije **436**
 Wozzwanije Sienkiewicza **258**
 Wožd' **120**
 Wragi **134**
 Wsie na kartu **69**
 Wstriecza w Maripozie **105**
 Wýlet do Aten **145**
- Yamyol **88**
 Yanco, Yanko **71**
 Yânkâ-ye Ahangdân **71**
 Yanko el Músicante **71**
 Yanko le Musicien **71**
 Yanko the Musician **71**
 Yo vivo asi, sin penas ni dolores... **2**
 Yujika no Esu **171**
- Z denníku poznaňského učitele **79**
 Z dziannika paznanskaha nastaunika **79**
 Z italských dojmů **173**
 Z ognjem in mečem **121**
 Z pamätnika poznanskeho učiteľa **79**
 Z paměti poznaňského učitele **79**
 Z pamětníku polského učitele **79**
 Z pamětníku poznaňského učitele **79**
 Za bogatstvo w Amerika **84**
 Za Božim khlěbom **84**
 Za chleb **84**
 Za chlebom **84**
 Za chlibom **84**
 Za chljab **84**
 Za hlebom **84**
 Za kruhom **84**
 Za moriem **84**
 Za nasza sztnija **84**
 Zagłoba Swatom **245**
 Zajgebencz **172**
 Zanzibar. Eine afrikanische Reiseerinnerung **166**
 Zápasy s býky **148**
 Zar ti je on najmiliji? **83**
 Zdaž je ti nejmilejšim? **83**
 Ze zápisků učitele **79**
 Ze zápisníků poznaňského učitele **79**
 Zeema stahstijni **46**
 Zersplittert **8**
 Zeus-dom **162**
 Zeusow sud **162**
 Zevûv rozsudek **162**
 Zewsowa przisz'da **162**
 Zhandi quing meng **289**
 Zihronot mit-Maripoza **105**
 Zirkus behrni **72**
 Zola **177**
 Zolzikiewicz **46**
 Zu Bismarcks achtzigstem Geburtstag **190**

Zvonik **341**
Zwei Wege **11**
Zwonar **341**
Zwonar' **341**
Zwonikar **341**

Želtyj dom **45**
Žurawli **192**
Ždralovi **192**
Život bez dogme **153**

INDEKS NAZWISK I NAZW OSOBOWYCH*

(a) zob. Adamczyk Stanisław (a) zob. Augustyniak Romuald (a) zob. Cybulski Antoni (a) zob. Siekierska Anna (A) 557 (acz) zob. Czermiński Adrian (aga) 591 (A.K.) 540 (AMI) zob. Soliński Bolesław (An) zob. Siekierska Anna (aP) 591 (AP) zob. Piotrowski Andrzej (A. Row) zob. Rowiński Aleksander J. (b) 118 (B.) zob. Bartoszewicz Adam Dominik (bam) zob. Mruklik Barbara (Ben) zob. Babendisch Henryk (Bg) zob. Brzeziński Bogdan (bk) zob. Koś Barbara (B.P. i Hak.) 526 (bz) zob. Zagórska Bożena (C.) zob. Ciesielski Adam (Ch.) zob. Chrzanowski Ryszard (cz) zob. Czapińska Wiesława (Czuk) zob. Czubara Krzysztof (d.) 565 (dż.) 246 (eb) zob. Bielska Ewa (EBON) zob. Boniecka Ewa (er.) zob. Rosner Edmund (f) zob. Früchtl Ede (f) zob. Fryze Feliks	(fk) zob. Krček Franciszek (g.) zob. Grodzicki August (hel) zob. Heller Henryk (-i) zob. Obogi Oswald (ibis) zob. Wróblewski Andrzej (icz) zob. Czaplarska Izabela (ig) 591 (j.) 536 (j.) zob. Janowski Jarosław (J.Bł.) zob. Błoński Jan (j.ch.) 560 (jer.) 222 (J.Hł.) zob. Hłasko Józef (jj.) zob. Janowski Jarosław (jk.) 557 (jka) 108 (j.ks.) zob. Księski Jerzy (jot) zob. Stefko Jerzy (jp) zob. Pasierbek Jan (jp) zob. Peleńska Janina (jp.) zob. Pietrzycki Jan (j.z.) 529 (k) 362 (kg) zob. Gołębiowski Kazimierz (K.J.) 399 (km) zob. Mętrak Krzysztof (Kos) zob. Kościelak Zbigniew (Kr), (kr.) 379 (Kr) zob. Denes Jan (Kr.) zob. Krumłowski Konstanty (Kub) zob. Kubica Tadeusz (l) zob. Lazer Dawid

* Cyfry po nazwiskach pisane antykwą odnoszą się do numeracji w dziale TWÓRCZOŚĆ, następną, pisane kursywą, dotyczą numeracji w dziale OPRACOWANIA. Po nazwiskach podawano ważniejsze pseudonimy autora występujące w bibliografii, niekiedy odsyłacze po utrwalonych pseudonimach (np. Prus Bolesław, Jez Teodor Tomasz, Zapolska Gabriela), podając w nawiasach nazwiska właściwe. Nie zawsze udało się ustalić imiona autorów. W niektórych wypadkach, np. przy nazwiskach chińskich, podawano wszystkie człony podpisu autora, bez zwyczajowego przedstawiania ewentualnego imienia na drugie miejsce. Do indeksu nie włączano na ogół nazwisk postaci historycznych z tekstów fabularnych, nazwisk z nazw własnych instytucji, np. muzeów, teatrów, tytułów czasopism itp. Uwaga [t.] po nazwisku lub pseudonimie odnosi się do tłumaczy, redaktorów przekładów i wstępów, a także autorów obcojęzycznych przeróbek, skrótów, adaptacji itp., którzy bywają też autorami innych opracowań. Uwaga [il.] po nazwisku lub pseudonimie informuje o funkcji ilustratora, rysownika, czy grafika edycji danego utworu.

- (l) zob. Lovel Jerzy
 (Lp) 580
 (m) 411, 570
 (M) zob. Wronkowska Maria
 (m.o.) zob. Otto Mieczysław
 (mar) zob. Jabłoński Marian
 (mar) 419
 (MG) zob. Garbacz Małgorzata
 (mk) zob. Kosińska Maria
 (mn) zob. Nyczek Mieczysław
 (m.r.) zob. Różycki Marek
 (mr) zob. Rykowski Marcin
 (M.U.) zob. Urbanowicz Mieczysław
 (mz) zob. Ziobro Marian
 (Ng) 155
 (no) zob. Nosal Zbigniew
 (now) zob. Nowakowski Wiesław
 (oś) 566
 (rog.) zob. Rogowski Zbigniew K.
 (R.P.) 572
 (S.) 20
 (S.) zob. Sadzewicz Marek
 (sc) zob. Celiński Stanisław
 (S.F.) zob. Folfasiński Sławomir
 (s.k.) 142
 (ski.) 529
 (sw) zob. Womela Stanisław
 (Szp.) zob. Szperkowicz Jerzy
 (tar) zob. Rycerski Tadeusz
 (tes) zob. Brandys Teresa
 (t.h.n.) zob. Nowak Tadeusz Henryk
 (tk) tk zob. Kraszewski Tadeusz
 (T.K-c) zob. Bęczkowski Alfred Grot-
 (t.lut.) zob. Lutogniewski Tadeusz
 (tw) 536
 (tw) zob. Wiącek Tadeusz
 (u) 377
 (ul) 270
 (v) 580
 (V.) zob. Vogel T.
 (w.) 37
 (w) zob. Wiśniewski Cezary
 (wan.) 571
 (wb) 232, 587
 (w.b.) 198
 (w.d.) zob. Dziczekiewicz Walerian
 (Wer) zob. Weryński Henryk
 (w.k.) zob. Józwiak Mieczysław
 (ww) zob. Wojcieszak Włodzimierz
 (W.W.) zob. Wasilewski Waldemar
 (x) 246
 (X) zob. Wasilewski Zygmunt
 (xy) zob. Szczepański Ludwik
 (z) 259
 (Ziel.) 581
 (zn) zob. Nosal Zbigniew
 (Ż.F.) 172
 (§), §, -§-, pseud. zob. Sienkiewicz Henryk
 * zob. Sienkiewicz Henryk 42
 *** [t.] 126
 *** zob. Krechowicki Adam
 ...ho 124
 ± 124
 □ zob. Gadomski Jan
 A.B. 145, 148, 319, 577
 A.B. [t.] zob. Bagnicki A.
 A.B. zob. Bogdanowicz Angiel
 A.B. zob. Breza Adam
 A.B.B. [t.] 394
 ABC zob. Legeżyński Stefan
 A.B.D. zob. Dostal Alois
 A.Br. zob. Breza Adam
 A.C. Cybulski Adam Łada
 A.Ch. 572
 A.D. 242, 334, 399
 A.D. zob. Darowski Weryha Adam
 A.D. [t.] zob. Diveký Adorian [t.]
 A.D. zob. Dobrowolski Adam
 A.D. zob. Działkowski Alfons
 A.E. 610
 A.F. 377
 A.G. 249
 A.G. [t.] 284
 A.G. [t.] zob. Germuška Andrej [t.]
 A.G.B. zob. Bem Antoni Gustaw
 A.Gr. zob. Grodzicki August
 A.H. 248
 A.H. zob. Świętochowski Aleksander
 A. Izm. zob. Izmailów Aleksandr A.
 A.J. 115, 223
 A.J. zob. Jasińska Alina
 A.J. [t.] zob. Jensen Alfred
 A.Je-n [t.] 45, 341
 A.K. 118, 264, 368, 537
 A.K. [t.] 121, 197, 341
 A.-K. [t.] 121
 A.K. zob. Kurpiel Antoni
 A.K.G. [t.] 289
 A.Km. 591
 A.L. 569
 A.L. zob. Lange Antoni
 Al., -Al.- zob. Sienkiewicz Henryk 42
 Al.A-w zob. Amfitiatrow Aleksandr W.
 Al.B. Brz. zob. Brzostowski Aleksander B.
 Al.D. zob. Dzienisiuk Aleksander
 Al.K. 555
 Al.W. zob. Wysocki Alfred
 A.M. 220
 A.M. [t.] 284
 A.M.L. zob. Lisicka z Mycielskich Anna
 A.N. [t.] 209

- A.N. zob. Neumanowa Anna
A.N. zob. Niemojewski Andrzej
A.N. zob. Nowicki Adam
A.O. zob. Sinko Tadeusz
A.P. [tł.] 172, 230
A.P. 404, 580, 587
A.P. zob. Piotrowski Andrzej
A.P. zob. Potocki Antoni
A.Pol. zob. Poliński Aleksander
A.R. 557
A.R., -a.r.- zob. Rajchman Aleksander
A.R. zob. Rembowski Aleksander
A.R.A. [tł.] 187
-as- zob. Skrzynecki Antoni
A.S. 266, 306
A.S. [tł.] 122
A.S. [tł.] 79
A.S. [tł.] zob. Sacharowa Anna G.? 71, 72
A.S. zob. Smaczniński Aleksander
A.S. [tł.] zob. Sołow A. 284, 361
A.St. zob. Starkman Adolf
A.Ś. zob. Świętochowski Aleksander
A.T-N zob. Taller Niepricew A.
A.V. 363
A.W. 559
A.W. zob. Warski Adolf
A.W. zob. Waśkowski Antoni
A.w. zob. Wieniawski Adam
A.W. zob. Wróblewski Andrzej
A.w. zob. Wwiedienskiej Aleksandr. M.
A.X-w 264
A.Z. zob. Jeske-Choiński Teodor
A.Z. zob. Zaleski Antoni
A.Z. zob. Zagórski Adam
Ab zob. Bukowska Anna
Abakanowicz Bruno s. 10; 82/5, 949, 1424
Abakanowicz Zofia zob. Pstrokońska Zofia
z Abakanowiczów
Abbas Arianpur zob. Kaszani Abbas Arianpur [tł.]
Abbot Edward 368
Abdank Zenobi Estem 574
Abdulla A. [tł.] 122
Abe, abe zob. Biernacki Andrzej
Abkina Marija E. [tł.] 45, 58, 153, 855, 861
Abrahamowicz Danuta 388
Abram Martin (pseud., właśc. Marcin Więclaw?)
187, 94a, 277, 579
Abramowicz Ludwik (L.A.) 125, 206 Abramow-
ska Janina 275
Abramowski Stefan 396
Achaładze M. [tł.] 71, 120
Achmatowicz Aleksander 950, 1060, 543
Achmetow A. [tł.] 84
Achramowicz W.P. [tł.] 71, 110, 141, 153, 171,
172, 187, 420, 848
Achtelik Aleksandra 97, 617a, 87, 90, 92, 192,
193, 320
ad. zob. Drogoszewski Aureli
Ad. zob. Dostal Alois
Adam M-ski zob. Trzeszczkowska Zofia
Adamczewska Barbara 292
Adamczyk Monika 565
Adamczyk Stanisław (a) 563
Adamczyk Zdzisław Jerzy 67, 106, 133
Adamek-Świechowska Adrianna 50, 92, 97, 100,
101, 102c, 106, 118, 134, 176, 277, 281, 323,
345a, 546, 568, 574, 575, 588, 590, 591, 594,
599, 602, 605
Adamiec Anna 394
Adamjanc Jakub [tł.] 171
Adamowicz Bogusław 526
Adamowski Tymoteusz 80/5, 82/3
Adams Bellows Henry 35
Adamski Maciej 134
Adamski Tomasz 574
Adamus-Ludwikowska Jolanta [il.] 121, 126
Adelgejm Irina 77, 150
Aderer Adolphe 439
Ador Gustaw s. 803
Ady Endre 131
Afajew E.M. [tł.] 71, 72, 638
ag. 513
ag zob. Gołubiew Antoni
Ag. zob. Świdzińska Agnieszka
Agaj 291, 302
Agajanc Pota [tł.] 145
Agapkina Tamara P. 167
Agatowski Tomasz 276
Agen Boyer J. A. d' zob. Boyer d' Agen Jean-Au-
guste
Agosti-Garosci Cristina [tł.] 33, 46, 71, 79, 88,
89, 97, 105, 110, 120, 122, 141, 162, 163, 171,
172, 174, 176, 187, 230, 280, 284, 285, 298,
300, 331, 341, 342, 349, 351, 359, 383, 385,
394, 944, 945, 947, 292
Agostini A. [il.] 187
Agricola zob. Merzbach Henryk
Agrikolianskij W. S. 564, 570
Aguiar Antonio Luiz [tł.] 187
Ajchenwald Ju. I. 527
Ajdukiewicz Zygmunt 80/7, 82/5
Ajjubzede Ruffjet [tł.] 84
Akajemow Nikołaj F. 278, 511
Akriew A. [tł.] 71
Aksak Gabriel 223
Alatalo P. [tł.] 84
Albergaria J. K. [tł.] 187
Albertarelli 187
Albert-Roulhac George [tł.] 809
Albertus 404
Alberty Ricardo [tł.] 187

- Albigowski Andrzej 417, 585
 Albiński Marian Włodzimierz 562a, 949a, 145, 319
 Alcalá Zamora Pedro [tł.] 187
 Alcoba Daniel [tł.] 740
 Aleksandra zob. Kydryński Lucjan
 Aleksandrow F.F. [tł.] 141, 145
 Aleksandrow O. [il.] 71
 Aleksandrowicz Jerzy Stanisław 580
 Aleksandrowiczówna Maria 246
 Aleksiejew Michaił O. 1164
 Alf zob. Kempner Aleksander
 Alfa 264, 516
 Alfa zob. Szczepański Alfred
 Alfonso Roberto d' 268
 Alimpijewa Roza W. 277
 Alk 404
 Alkowska W 587
 Allard Paolo 270
 Allard Roger [tł.] 187
 Allievo Giuseppe 149
 Alma Tadema Laurence [tł.] 459, 562a, 615a, 950, 376, s. 803
 Almir 394
 Alsbruk/Alsbruk (Blid) Karin [il.] 394
 Altangerel [tł.] 209, 174
 Alves Henrique L. [tł.] 8, 43, 70, 71, 84, 97, 168, 176, 807, 808
 Alvez Vieira José Carlos [tł.] 187
 Aładanow Mark A. 128
 Amar zob. Markwitz Aleksander
 Ambrasas Kazys 389
 Ambrosio Arturo [tł.] 187
 Ambroziewicz Jerzy 583
 Amengual Bartolomé [tł.] 187
 Amfiteatrow Aleksandr W. (Al.A-w, Old Gentleman) 124, 148, 366
 Amicis Edmondo de 103/III, 365
 Amico Maria d' 271
 An. 509
 An-skijs Was. 125
 Anastasiadi M. [tł.] 187
 Anatra Emilio [tł.] 200
 Anckarsvärd Ellen d' [tł.] 71, 121, 167
 Anczyc Waclaw 562a, 951
 Anczykowska Romana 241
 Anders K. de [tł.] 83
 Anders Maria 591
 Anderson M. L. [tł.] 126
 Andraš Matej [tł.] 121, 134
 André Lucjan (L.A.) 53, 582
 Andreini Rossi de [tł.] 350
 Andreis Egisto de [tł.] 350
 Andreis Wanda de zob. Wyhowska de Andreis Wanda
 Andrejczin Liubomir [tł.] 187
 Andrews Clarence A. [tł.] 187
 Andricky Miklavš [tł.] 97, 121, 233, 246, 266, 371, 511, 513
 Andrić Josip (J.A.) 187
 Andriolli Elwirow 12/V, 80/5-7, 82/3
 Andruszkiewicz Ryszard 588
 Andrzejczuk Henryk 560
 Andrzejewski Jerzy 1, 303, 487
 Andrzejewski Marek 543
 Angel Manuel [il.] 187
 Angel Salvador 296
 Angelini Adriano Silverio 526
 Angelini Petro [tł.] 171, 286
 Angellini [tł.] 171
 Anidałow P. [il.] 121, 126, 134, 209, 865
 ank zob. Koziara Andrzej
 Ankiewicz Henryk (h) 570
 Ankudowicz Janusz 565
 Annunzio Gabriele d' zob. D'Annunzio Gabriele
 An-skijs Was. 125
 Ant. P. zob. Potocki Antoni
 Antalek zob. Zaleski Antoni
 Antkowiak Zygmunt 562, 564, 565, 586
 Antolčić A. [tł.] 230
 Antone 370
 Antonelli I. 266
 Antoni M. zob. Mazanowski Antoni
 Antoniewicz Jan Bołoz- 148
 Antoniewski S. 107
 Antonow A. (il.) 209
 Antonowicz Afigien Ja. (Biczalec A.) 149
 Antonowicz I. 366
 Antonowicz W.L. zob. Antonowicz Władimir B.
 Antonowicz Władimir B. 220
 Anuczin Dmitrij Nikołajewicz 952, 1390
 Apostołow N.N. (właśc. N.N.Ardens) 125
 Apricorta C. d' 265
 Apsīts (Apstis?) A. [il.] 71, 72
 Apuchtin Aleksandr L. 82/1
 Aquila Kiadó [tł.] 289, 372
 Arabażyna N. [tł.] 209
 Arabia Vincenzo [tł.] 171, 187
 Arald 143
 Araszkievicz Feliks 42, 130, 560
 Arborio Silvano de zob. D'Arborio Silvano
 Arcari Paolo 32, 149, 365, 370
 Archacki H. 541
 Archangielskijs Nikołaj Michajłowicz (N.A.) 515
 Archita Jan 315
 Arcimowicz (Arcimovič) Walerian E. [tł.] 84, 853, 855
 Arciszewski Krzysztof 67, 133
 Arciszewski Mikołaj (M.A.?) 40
 Arène Emmanuel 412
 Ariampur Abbaas [tł.] zob. Kaszani Abbas
 Arianpur

- Arian Pur-i Kaszan-i [tł.] zob. Kaszani Abbas
 Arianpur
 Arias A. (właśc. Angel Arias Crespo) [il.] 187
 Arinos de Melo Branco [Franco?] Alfonso [tł.]
 187, 394
 Arkuszewski Bogusław 246
 Arlavi Ivo [tł.] 372
 Armatys Leszek 399, 402
 Armino Mauro E. Fernández [tł.] 187
 Arnaudow Władimir [tł.] 72
 Arnauld Michel 232, 239
 Arnsztajnowa Franciszka 577
 Arski Stefan 562
 Arstanbekow Mamen [tł.] 749
 ARSZ zob. Szymański Andrzej
 Art Georges 267, 368
 Arth B. 268
 Artiemjew W. [il.] 120
 Artois Armand d' 267
 Artols Mary Webb [tł.] 394
 Aruer (Arcuer?) Istvan [tł.] 172
 Arvidsson S. [tł.] 110, 900
 Arystofanes 28/VIII
 as zob. Schroeder Artur
 as zob. Skrzynecki Antoni
 Asanka-Japoł Michał 244, 376, 532
 Aschenbrenner József [tł.] 230
 Askenazy Szymon 296, 35, 40, 188, 517, 531,
 536, 610
 Asmodeusz zob. Dydyński Stanisław
 Asnyk Adam 80/1, 81/1, 82/1,3,5, 1, 32, 124, 125,
 129, 537
 Assez Karol d' zob. Tokarzewicz Józef
 Aszirow Cz. [tł.] 71
 at zob. Drobnik Jerzy
 Atanasow W. Ja. [tł.] 200
 Attilio Antonio d' 266
 Aubac Stefan zob. Auerbach Stefan
 Auer [il.] 712
 Auerbach (Aubac) Stefan 373, 600
 Augier Emil 26, 39, 476/79, 527, 46
 Augusti Brigitte [tł.] 187
 Augustyn Rafał 443
 Augustyniak Piotr 50
 Augustyniak Romuald (a) 562
 Aulak Jolanta 150
 Aumiller Józef 611
 Aurenche Henri 380
 Auroche d' 28/ XXIX
 Autor Wspomnień Trybunalskich zob. Kraushar
 Aleksander
 Avanti zob. Glass Grzegorz
 Avennier Louis 267
 Avril Ives [tł.] 187
 Awaliszwili Niko [tł.] 187
 AWER zob. Wernic Andrzej
 awk zob. Kral Andrzej W.
 Awryn Stanisław 535
 Aw-w zob. Golcew Wiktor
 Axel zob. Baliński Ignacy
 Axer Jerzy 95, 102c, 118, 121, 140, 152, 167, 255,
 276, 320, 398, 459, 574, 575
 Axpe José María [tł.] 187
 Azeglio Maksym C.d' 82/6
 Aziza Claude [tł.] 187
 Azpiri Antequera P. [il.] 187
 Azykowa (Jazykowa) Gilda Władimirowna [tł.]
 134
 B*** [tł.] 284
 B. 53, 186
 B. [tł.] zob. Benešić Julije
 B. [tł.] zob. Bugiel Włodzimierz
 B. zob. Bałucki Michał
 B. zob. Bartoszewicz Kazimierz
 B. zob. Bogdanowicz Edmund
 B. zob. Bogusławski Władysław
 B. zob. Busiakiewicz Bolesław
 b.b. zob. Bąk Bogdan
 B.B. zob. Babad B.
 B.B. zob. Busiakiewicz Bolesław
 B.G. zob. Grabowski Bronisław
 B.G.-J. zob. Gradzik Jedynak Barbara
 B.H. 57
 B.H. zob. Hertz Benedykt
 B.H. zob. Heydenkorn Benedykt
 B.K. zob. Kurowska Barbara
 B.L. zob. Maleszewski Władysław
 B.Lut. zob. Lutomski Bolesław
 B.N. 20, 29, 278
 B-n zob. Bernstein Mikołaj
 B.P. [tł.] 72
 B.P. i Hak 526
 Br. Fr. zob. Friedrichson Bronisław
 Br. K. zob. Koraszewski Bronisław
 Bron.Lud. zob. Chrzanowski Bronisław
 Br.P. 23
 b.s. zob. Syga Teofil Bernard
 B.S. 202
 B.S. zob. Szarlitt Bernard
 b.si. zob. Skąpski Bohdan
 B. St. zob. Stypułkowski Bogdan
 B.Z. [tł.] 120
 b, be zob. Sowińska Beata
 Babad B. (B.B.) 385
 Babad Nathan M. [tł.] 141, 178
 Babameto Hajro [tł.] 187
 Babendich Henryk (ben) 319, 589
 Babeckij Je. M. [tł.] 85, 245
 Babiński Jan (J.B.) 40, 536
 Babraj Barbara 162a

- Babska Maria zob. Sienkiewiczowa Maria z Bab-
skich
- Babska Zofia 953
- Babuchowski Andrzej 542
- Bacewicz Wanda 339
- Bachmann K. 415
- Bachmustow S.B. [il.] 209
- Bachórz Józef 73, 133, 151, 236, 253
- Bachszisz J. [tł.] 71
- Backvis Claude 384
- Baculewski Jan 26, 44, 561, 569
- Baczewska Anna 391
- Baczyńska Stefania 38
- Baczyński Stanisław 23, 135
- Badeni Jan 200
- Badeni Stanisław 954
- Badowska Katarzyna 237, 280
- Badowski Ignacy Józef 121, 126, 134
- Badowski Ryszard 541
- Bagieński Stanisław [il.] 300a, 1029
- Bagiński Paweł 28, 59
- Bagnicki A. (A.B.) [tł.] 345
- Bagrowski Antoni 173
- Bahr Hermann 267
- Bailly Rosa 374, 375
- Bain K. [tł.] zob. Bein (Bain) Kazimierz
- Bajda Justyna 136
- Bajdor Jerzy 425
- Bajerowicz Marcin 248
- Bajor Alwida zob. Rolska Alwida
- Bakałarz zob. Hierowski Zdzisław
- Balajka Bohumił 25
- Balajková Anetta [tł.] 289
- Balanescu C. [il.] 394
- Balašaitienė Danuta 393
- Balassa Istvan 206
- Balbus Stanisław 108, 174, 207, 596
- Balcerowicz Leszek 81
- Balicki Antoni Euzebiusz 955, 35, 527
- Balicki Juliusz 548, 595
- Baliński Ignacy (Axel, Ig.B.) 956, 33, 81, 261,
302, 518, 526, 527, 533
- Baliński Stanisław 49, 57, 81, 177
- Balk Henryk 37
- Balla Mihály [tł.] 11, 33, 71, 97, 141, 178, 372,
911a, 912
- Ballester Rafael [tł.] 187
- Ballaster V.B. [il.] 187
- Balmont Konstantin D. 377
- Balon Marek 276
- Balowski Mieczysław 72, 83, 94a, 151, 192, 277,
392, 393
- Baltyn Hanna 394
- Balzac (Balzak) Honoré 82/6, 127
- Balzer Oswald 527, 562a, 957, 523
- Balaban Majer 380
- Bałucki Michał (B.) 16, 80/1, 476/77, 527/47, 410
- Banaszak J. 415
- Banaszkiewicz Grażyna (GB) 589, 591
- Banaszkiewicz Władysław 396, 468
- Banašević Nikola 387
- Bandrowski J. z Nowosielec 135
- Bandrowski Jerzy (Tersytes) 192, 533
- Bandrowski Juliusz Kaden- 37, 137, 222, 223,
232, 591
- Bandrowski Stanisław 582
- Bandura Ludwik Z. 43, 138, 595
- Bandurski Władysław, bp 524, 525, 557, 602
- Bangersky Annie [tł.] 43
- Bania Edyta 48, 83, 106, 203
- Bankiewiczowa (Bankiewicz-Nowicka?) Jadwi-
ga 524, 576, 587
- Banko-Sitek Elzbieta 100-102, 590
- Banow Bančo A. 209, 404
- Bánský Jozef [tł.] 209, 886, 384
- Banti Rita [tł.] 187
- Bányai Károly (właśc. K. Turčev, pseud. Cassian)
[tł.] 8, 32, 47, 70, 71, 79, 110, 120, 121, 122,
141, 162, 163, 172, 200, 230, 289, 342, 372,
394, 615a, 958, 206, 319
- Bańkowski Piotr 315
- bar. 222
- Bar Adam s. 8; 18
- Barag Ł. 172, 382
- Baraniecki Adam 80/1
- Baranow Andrzej 134
- Baranowicz Jan 579
- Baranowski Bolesław 136, 240
- Baranowski Ignacy 562a, 959
- Baranowski Michał 615a, 960
- Barański Sabin 581
- Barański Zbigniew 150, 384-386
- Barão Jose [tł.] 84
- Barbezieux G. 267
- Barbier Jean 445
- Barcewicz Stanisław 80/7, 82/2,8
- Barciński Tomasz [tł.] 121, 126, 134
- Barclay John 97, 255
- Barcz Marek 477
- Bardella Achille [tł.] 172
- Barfuss F. 71
- Bargiela Camilo [tł.] 153
- Barjatynska Lidia 562a, 961
- Barlas T. [tł.] 187
- Barnaś Kazimierz (K.B.) 126, 425
- Barnum Phineas Taylor 148
- Baron Roman 393
- Baronowa X.Y.Z. [Górski Konstanty, Górka Ju-
lia, Kozmian Stanisław?] 504
- Barret [Barrett] Wilson [tł.] 187, 240, 562a, 962,
312, 433, 437, 438, 601
- Barret James [tł.] 187

- Barrière Theodore 24, 476, 527
Barsegian Bella G. 388-390
Barszczewski Jacek 543
Barszczewski Jan (Jan B.) 141, 265
Barszczewski Stefan 268, 511, 526
Bart zob. Bartkiewicz Zygmunt
BART 584
Bartels Artur 12/V, 28/VII, XXVI, XXXVII, 42/
III,
Bartelski Lesław B. 7, 132, 489
Bartieniew Piotr I. 264
Bartkiewicz Zygmunt (Bart.) 514
Bartkowiak Tadeusz (tab) 566
Bartnicka Józefa M. 59
Bartnicki Andrzej 1168
Bartnicki Roman, ks. 81
Bartold Robert 174
Bartoli [il.] 187
Bartonek Leo? [tł.] 122
Bartos Ewa 134
Bartoszewicz Adam Dominik (B) 504
Bartoszewicz Antonina 8
Bartoszewicz Julian 82/5, 8, 124, 223, 278
Bartoszewicz Kazimierz (B, K.B., Obserwator)
158, 562a, 963, 200, 206, 260, 278, 318, 327,
510, 511
Bartoszewicz M. 316
Bartoszewicz Stefan 532
Bartoszewski Konrad (K.B.) 563, 565
Bartoszyński Kazimierz 43, 106, 229
Bartoš Otakar 384
Bartošek, rzeźbiarz czeski 610
Barwiński Bohdan 171
Barycz Henryk 46, 541, 602
Barzyńscy 57
Basaj Mieczysław (M.B.) 384
Basch Victor 366
Basowa Il. [tł.] 71
Bastomski Szlojme [tł.] 71
Baston Rizo Ernesto [tł.] 179
Baszkowski Andrzej 461
Baś zob. Wachowicz Barbara
Bator Iwona 608
Batowski Stanisław 126, 209, 612, 613
Battigelli (Batičeli) Marina [tł., il] 187
Baturiniec W.H. [tł.] 110
Baudouin de Courtenay Jan (J.B. de C.) 42/IV,
368
Baudouin de Courtenay Romualda (R., Świadek)
125, 370, 481, 511
Baudrillart Alfred 33, 125, 267, 548
Bauer Ernst P. [tł.] 187
Bauer Fr. [tł.] 83
Bauer Gertrude de [tł.] 187
Bauer Karl [tł.] 187
Bauer Zbigniew 47, 342
Bauerertz Adam 562a, 964, 314
Baulny-Rouher Cecile [tł.] 171, 187, 615a, 964a
Bauman M. 566
Baumfeld A. zob. Boleski Andrzej
Baumgarten B. [tł.] 372
Baumgartner Heinrich [tł.] 187
Baworowski Wiktor 154, 562a, 965, 128, 129,
314, 315, 537
Bay Christaan J. [tł.] 70, 84, 110
Bayer V. J. [tł.] 71
Baytel Franciszek 527
Bazan Andrzej 206
Bazar Kazimierz zob. Iwaszkiewicz Jarosław
Bazarewska Halina 56
Bazylewicz Józef 566
Bazzarelli Eridano [tł.] 187, 946, 948
Bąba Stanisław 8, 225
Bączkowski Dionizy, ks. 487, s. 803
Bądkowska Stefania (es-be) 405, 419, 426, 594
Bąk Bogdan (b.b.) 476
Bąk Wojciech 137, 417
Bąk Zbigniew 234, 251, 539, 563
Bąkowicz Stanisław 588
Bąkowska Ewa s. 9
Bąkowska Józefa 32, 267, 511
Beaune M. [tł.] 121
Beauvois Daniel 187, 277, 391, 392
Beciński Franciszek 559, 579
Beck Leopold 310
Beck Suzana zob. Marques Dias Beck Suzana
Bečka Jiří 173, 384, 386, 387, 562
Bečka Josef [tł.] 257, 265, 280, 349, 359, 361,
383, 405, 412, 682, 376
Bednarczuk Monika 118, 528
Bednarczuk Tadeusz 565, 589, 606
Bednarczyk Piotr, ks. 1240, 319
Bednarczyk-Sołtys Wiesława 63, 65, 70, 226,
236, 253, 572, 586
Bednarek Antoni 566
Bednarski Tadeusz Z. 541
Bednorz Róża 234
Beer Ludwik 267
Begey Attilio [tł.] 258, 374, 383
Begey-Bersano M. zob. Bersano-Begey Maria,
Marina
Begis Alf. 268
Béhounek Jiří 126
Behrman S. N. [tł.] 187
Bein (Bain) Kazimierz (Kabe) [tł.] 168
Bejot [tł.] 83
Bekarian [il.] 43
Bekkevold F. [tł.] 126
Béla Henrik [tł.] 372
Beliniak Katarzyna 109
Belczyk Romana 141
Bell James, jr [tł.] 187

- Bella Peter zob. Horal
 Belmont Leo (właśc. Leopold Blumental) 134, 34, 135, 141, 149, 369, 518, 526
 Belović V. [tł.] 330
 Bełcikowski Adam 148, 231
 Belej Iwan [tł.] 46
 Bełza Igor F. 386
 Bełza Stanisław 267, 439
 Bełza Witold 1143, 270, 558, 582
 Bełza Władysław (Piast) 527, 562a, 966, 410
 Bem Antoni Gustaw (A.G.B.) 163, 238
 bem zob. Brandys Marian
 Ben-Awram Chaim Szalon [tł.] 33, 43, 187, 719
 Benavides Velgalaso Augusto Roboto [tł.] 2
 Benda Helena zob. Modrzejewska Helena
 Benecke Else Cecilie (Mendelssohn) [tł.] 110, 141, 632
 Benedetti Lucia [tł.] 71, 97, 110, 120, 171, 809
 Benedictsen Aage Meyer [tł.] 121
 Benedykt XV, papież s. 12; 450, 456, 505, 562a, 967, 81, 93, 512, 523, 535, 545a, 575, 602
 Benešić Julije (B., J.B.) [tł.] 72, 105, 110, 230, 289, 298, 341, 394, 615a, 662, 968, 217, 319, 373, 374, 524
 Beniamino Aurora [tł.] 97
 Benka Urszula Małgorzata 104, 275
 Benko S. [il.] 394
 Bennemann Hans 373, 524
 Benni Karol 220, 527, 969, 532, 543, s. 803
 Benouville Leon [il.] 187, 612
 Bentes José Antonio [tł.] 126
 Benzeltjerna-Engeström Wawrzyniec 82/6, 99, 371, 526
 Beran Antonin 187
 Beranek Jože 187
 Berdychowska Bogumiła 415
 Berechet Stefan Gr. [tł.] 84, 97
 Berent Waclaw 127, 134
 Bereska Henryk 391
 Bereszyński Adam 540
 Bereśniewiczówna Krystyna 372
 Berger Alicja 134
 Berger Christian [tł.] 187
 Berger Lars ? (L.B-r, L.Br.) [tł.] 8, 46, 71
 Berger R. [tł.] 361
 Berghauzen Janusz 117, 233
 Berin Kurt Sazyje [tł.] 187
 Berkem Süreyya Sami [tł.] 97
 Berlicz Sas (właśc. Juliusz Strutyński) 81/XV, 94
 Berlin Knud [tł.] 33, 43, 46, 687
 Bernacki Ludwik 92, 124, 126, 301, 494, 527, 562a, 970, 1026, 1199, 1289, 35, 103, 314, 536
 Bernardini Luca 294, 393
 Bernaut Elsa [tł.] 412
 Bernhardt Maurice [tł.] 121, 412
 Bernhardt Sarah [tł.] 61/II, 80/1, 99/I-IV, 121, 209, 297, 102c, 368, 404, 412, 601, s. 803
 Bernhoff Johann [tł.] 187
 Bernstein Hermann 522
 Bernshtein I. A. 388
 Bernshtein Nikolaj (B-n) 524
 Berr Emile 232
 Bersano-Begey Maria [tł.] 43, 383, 560
 Bersano-Begey Marina (M.B.B.) 111, 383
 Bersohn Mathias 42/V
 Berson Seweryn 511
 Berthelot Philippe 418, 511
 Bertig-Dattnerowa M. 536, 558
 Bertran Francisco P. de [tł.] 84
 Bertrand Henry 268
 Bertrand J. 267
 Berwiński Ryszard 80/3, 128
 Beryt Zdzisław (Z.B.) 251, 591
 Besleag V. [tł.] 187
 Besser Stanisław 149
 Best. zob. Syga Teofil Bernard
 Bethlehem Louis 268
 Bettenworth Anja 460
 Betulius zob. Birkenmajer Józef
 Beurlier Emile 266
 Beuth J 538
 Beylin Karolina 42
 Beylin Stefania 403
 Beynar Leon Lech zob. Jasienica Paweł
 Bezinger Immanuel s. 803
 Bezzi Giuseppe 187
 Bębnowska Maria 224
 Bęczkowski Alfred Grot- (T. Kończyc, T.K-c) 402, 411, 526, 527, 530
 Biagi Guido 513
 Białostocki Jose F. [tł.] 84
 Białecki Michał 126
 Białek Małgorzata 598
 Białokozowicz Bazyli 230, 290, 56a, 59, 129, 130, 131, 132, 134, 251, 274, 317, 385, 386-388
 Bibileszwili Wasili [tł.] 58
 Bicz Faustyn zob. Trylski Aleksander
 Biczalec A. zob. Antonowicz Afigien Ja.
 Bideri Ferdinando [tł.] 187
 Biegański Witold 565
 Biegeleisen Henryk (H.B.) 126, 220, 260
 Biekietowa Maria A. [tł.] 209, 284, 289, 372
 Biela Maria Joanna 222
 Bielak Franciszek 1219, 37, 197, 136, 249, 548, 595
 Bielakowa G.S. 388, 396
 Bielańska Karolina 222
 Bielas Katarzyna 415, 459
 Bielat Andrzej, op 621c, 116
 Bielatowicz Jan 420, 180, 192, 270

- Bielecka B. 599
 Bielecki Adam 369
 Bielecki Marian 246
 Bielecki Tadeusz (Tad.B.) 222
 Bielenda Elżbieta 599
 Bieliniskij Władimir Je. 452
 Bieliński Stefan 536
 Bieliński M. 527
 Bielska Ewa (eb) 396, 457
 Bielski Marek 543
 Bielski Olgierd (O.B.) 534
 Bielski Seweryn, ks. 548
 Bielous Urszula 461
 Bielousow R. S. 240
 Bieniek Józef 232
 Bieniewska z Brudzewskich Aniela 149
 Bieńkowska Danuta 28, 572
 Bieńkowska Józefa Natalia, Bieńkowscy Jan, Marek 562a, 971
 Bieńkowska Wiera (bień) 476
 Bieńkowski Adam Łada 202, 418
 Bieńkowski Ryszard 254
 Bierbierow M. 366
 Biernacka Jadwiga 493, 595
 Biernacki Andrzej (abe, Abe) 422, 1267, 35, 235, 319, 320, 542
 Biernacki Jerzy 493, 589
 Biernacki Kazimierz 150, 222, 539
 Biernacki Mieczysław 533, 537
 Biernawski Tomasz 415
 Biesiadzka Zofia 577
 Bietka H. 469
 Biffi Giovanni [tł.] 46
 Big Ben zob. Kossowska Stefania
 Biguet A. 266
 Bilewicz Franciszka [tł.] 79
 Bilanowski Dimče [tł.] 187
 Bilikiewicz Blanc Danuta 393
 Biling A.G. 318
 Bilińska P. [Bilińska-Bohdanowiczowa Anna?] 99/IV
 Biliński Bronisław 992, 56a, 58, 121, 272, 275, 387, 389, 539, 563, 583
 Biliński Jan 404, 417
 Billip Witold 5, 8, 234, 247, 248, 341, 492
 Billy André 272
 Binički Fran [tł.] 209, 289
 Binion Samuel August [tł.] 121, 134, 187, 209, 265
 Bire Edmond 266
 Birek Wojciech 102c
 Birkenmajer Aleksander 1189, 156
 Birkenmajer Józef (Betulius) 80/5, 82/4-8, 94, 190, 199, 315, 363, 439, 449, 458, 460, 464, 465, 471, 484, 613, 838, 839, 1045, 1046, 1058, 1073, 1158, 1160, 1163, 1166, 1179, 1182, 1189, 1246, 1249, 1315, 1326, 1331, 1362, 1363, 23, 24, 26, 38, 40, 103, 112, 117, 119, 120, 127, 128, 137, 149, 162, 189, 222, 223, 245, 260, 262, 269, 270, 279, 281, 308, 313, 314, 337, 377, 379, 534-536, 554, 555, 557-559, 607, 608
 Biruta zob. Derewińska Amelia
 Biržiška Vaclovas [tł.] 45
 Birżyška Mykolas [tł.] 121
 Biskup Bogdan 396
 Biskupski Krzysztof 138
 Bismarck Otto von 99/VII, 20, 104, 142, 208, 319, 533, 538
 Bizański Stanisław 610
 Bizet Georges 82/3
 Bizon Bogdan 598, 599
 Björnson (Björnson, Björnstjerne) Martinus s. 12; 345, 471, 484, 838, 830, 217, 519
 bk zob. Kaźmierczak Barbara
 bl. 110
 Black Franciszek Ksawery 610, 611
 Blackett Eveline [tł.] 70, 632
 Blajsztift Mojsze [tł.] 121, 126, 134
 Blanchot [il.] 712
 Blanchot de Blazowska Emilie [tł.] 230
 Błażina Dalibor 187, 320, 392
 Błażewicz Olgierd 589
 Błażowska Emilie zob. Blanchot de Blazowska Emilie
 Blisch Kurt J. [il.] 394
 Bliziński Józef 80/1, 562a, 972
 Bloch Augustyn 121, 126
 Bloch Maria zob. Kościelska Maria z Blochów
 Bloch Teresa 91
 Block [Blok?] Andreas [il.] 187, 756, 27
 Bloy Leon 268
 Blumental Leopold zob. Belmont Leo
 Blumowicz 96/1
 Błachut Władysław 174, 247, 249
 Błahij Kazimierz 177
 Błaszak Anna zob. Surzyńska-Błaszak Anna
 Błaszczyk Leon Tadeusz 122
 Błaszczyk Maria 412
 Błażejowski Tadeusz 254
 Błocka-Śnieżko Gabriela zob. Zapolska Gabriela
 Błoński Jan (J.Bł.) 44, 104, 276, 292, 294
 Błotnicka z Parvich Maria 527, 562a, 973
 Błotnicki Tadeusz 80/1
 b.m. zob. Menkes Baruch
 bmk zob. Kliza Marek
 Bninski (Bninsky) St. [tł.] 121, 126, 187
 Bobel Urszula 111
 Bober Jerzy 414, 478
 Bobin Romuald A. [tł.] 121, 126, 134, 187, 431
 Bobrownicka Maria 108, 131
 Bobrowska Barbara 80, 104, 150, 573

- Bobrowska Romana 319, 594
 Bobrowski Wincenty 31
 Bobrzyński Michał 82/7, 94
 Boccafuni Vincenzo 149
 Bochenek Ludwik 133, 258, 335, 136, 222, 557, 578
 Bocheńska Jadwiga 75, 397, 573
 Bocheński Aleksander 108
 Bocheński Jacek 49, 545
 Bocheński Tadeusz 137
 Bochwiczowa E. 524
 Boczek Eugeniusz 46, 541
 Bodini B. 187
 Bodych Marcin 176
 Boës Joseph Henry (J.H. Rosny) 209, 371
 Boffoni Guerino [t.] 43
 Bogatyński Władysław 539
 Bogdanowa G. 564
 Bogdanowicz Angiel I. (A.B.) 264, 366
 Bogdanowicz Edmund (B., Bożydar, NIX) 33, 371, 518, 526
 Bogdański Zbigniew 187, 443
 Bogorya (Bogoria) Jarosław 82/6, 549, 587
 Bogucka Maria 228, 249, 574
 Boguski Józef 82/1
 Bogusławski Antoni 1, 172, 536, 537, 548, 558, 577, 591, 605
 Bogusławski Władysław (B., Wł.B.) 12, 562a, 974, 53, 103, 148, 172, 201, 211, 220, 232, 247, 265, 288, 404, 417, 437, 438, 465, 478, 511, 513, 521, 536, 537
 Bohdanecký Edvard (-ý) [t.] 84
 Bohdziewicz Antoni 46
 Bohun Ivan 220
 Bohuslavsky J. B. [t.] 126
 Boito Arrigo 267
 Bojarczuk Dziurda Dorota 96, 599
 Bojarczuk Lucyna 96
 Bojarska Eliza 126
 Bojarska Stefania (St. Poraj) 110
 Bojarski Edmund [t.] 166
 Bojczuk Ludwik 57
 Bojko Jakub 137, 221, 232, 243, 524, 526, 527
 Bojko Wiktor S. [t.] 121
 Bojomir, ks. zob. Mileski Waclaw?
 Bokszczanin Maria s. 9; 562a, 593a, 615a, 1317, 1350, 1, 28, 47, 49, 60, 66, 67, 81, 82, 86, 93, 98, 100, 102c, 121, 133, 275, 276, 319-323a, 393, 487, 544, 545, 572-575, 584, 588, 601, s. 803
 Bolaffio Luigi 266
 Bolcewicz Henryk (Kunigas) 513
 Bolduan Tadeusz (T.Bol.) 234
 Bolek Irena 28
 Boleski Andrzej (właśc. Baumfeld) 25, 527, 560, 569
 Bolesław z Ustronia zob. Zaleski Leon
 Bolesławski Maciej 405
 Boleşćic-Kozłowski S. zob. Kozłowski Stanisław Aleksander Boleşćic-
 Bolinder Jean [t.] 187
 Bolinski J. [t.] 187
 Bolwit zob. Świecicki Bolesław Wit
 Böldok Jacek 240
 Bołotbek-Kubatwiewok [t.] 71
 Bołoz-Antoniewicz J. zob. Antoniewicz Jan Bołoz
 Bompiani Valentino 111
 Bonfils-Lapouzade E. 569
 Boniecka Ewa (EBON) 472, 563
 Boniecki [Boniecki Fredro] Edward 607
 Boniecki Adam 562a, 975, 314
 Bonikowska Halina 388
 Bonnefon de 523
 Bonnin Berthold [t.] 43, 141, 153, 200, 770, 792
 Böök (Book) Frederik B. 377
 Booven Henri van 102c
 Boratyńska Magdalena 589
 Borchsenius Otto [t.] 187
 Bordeaux Henry 266, 368
 Borejsza Ju. 602
 Borek Stanisław 95, 136
 Borg Felix [i] Annie [t.] 8, 33, 47
 Borg Kari Mannsäker [t.] 187
 Borg Rafael [t.] 70
 Borisow Je. Cz. [t.] 71
 Borisowa L. [t.] 84
 Borkiewicz Adam 233
 Borkiewicz Kazimierz 24
 Borkowska Beata 543
 Borkowska Grażyna 104, 114, 151, 255
 Borkowska Magdalena 484
 Borkowski Piotr 414
 Bormanowa Halina (hb.) 379
 Bormioli Mario [t.] 187
 Borodziej Tadeusz 562a, 976
 Borodziej Wł. F. [t.] 28/XXIV, 200, 209
 Borowiak Albert 228
 Borowicz Adam 67, 566
 Borowski Andrzej 95, 255
 Borowski Tadeusz 71, 402
 Borowskij D. [il.] 859
 Borowy Waclaw (M.N.) 23, 269, 377, 530
 Borsa Ewa Dorota 598
 Borski Lucia [t.] 151
 Borski Michael [t.] 121, 187, 289, 371
 Borth Rudolf A. 543
 Bortnikow T. 417
 Bortnowski Stanisław 62, 63, 95, 140, 234, 235, 237, 251, 396, 596-599
 Bortnowski Władysław 174, 384
 Boruchowicz Maks 222

- Borucki Kazimierz 582
Boruta zob. Malinowski Jan Marian?
Boruta Ignacy 35
Borzęcka Maria 427
Borzęcki Marek 227
Borzywoj zob. Korotyński Wincenty
Bosak Marta 162a
Bosch Wiktor 366
Boschmans G. 269
Bosh Penalva Antonio [tł.] 187
Bosko Bogdan 545a, 576, 586
Bostel Ferdynand 360, 1036, 1078, 1108, 1134, 1166, 1286, 313, 314
Bośniacka-Tuszuwska z Rulikowskich Eliza 91
Bottez G.E. 209 zob. Rareş George E. [tł.]
Bötther Kurt [tł.] 97
Boulanger [il.] 187
Bourdunker E. [il.] 802
Bourget Paul 125, 148, 149, 256, 369
Boyer d'Agen Jean-Auguste 187, 403, 527, 562a, 977, 268
Boy-Żeleński Tadeusz zob. Żeleński Tadeusz Boy-
Boz. [tł.] 200
Boznańska Olga 610
Bozzano Teresa [tł.] 187
Bożek Arka 173
Bożydar zob. Bogdanowicz Edmund
Bożym Teresa 74, 77, 90, 116, 254, 598
Bożymir zob. Podhorska-Okołów Joanna
Br'zicov D. Ch [tł.] zob. B'rzicov D. Ch
Brach Barbara 480
Bracka Marija s. wstęp
Braddy N. [tł.] 97
Brahmer Mieczysław (M.B.) 58, 269, 272, 375, 379, 381, 386, 387, 390
Brajkow Christo [il.] 394
Brandel Konrad 82/5, 610
Brandes Georg Morris C. 94, 124
Brandes Wiktor 595
Brandl (Brandt?) J. A. [tł.] 121, 126
Brandowski Stanisław (St.Br.) 137, 267, 582
Brandowski Teodor 103, 119, 548, 608
Brandt Józef 12/III,VII, 82/3,6, 615a, 978, 129, 134, 315, 612, 613
Brandys Marian (bem) 394, 134, 174, 177, 292, 315, 537
Brandys Teresa (tes) 586
Brann Henry Athanasius 105
Brant Małgorzata 413
Brătescu-Voineşti I. A. [tł.] 71
Brätigam Ernst [tł.] 187
Bratkowski Stefan 81, 114, 139
Brázay Emil [tł.] 33
Bredberg Ernst C-son [tł.] 187
Breiter Ernest 581
Brejat Henriette [tł.] 711
Brejdygant Stanisław 209, 404
Brémond Henry 266
Brener Chaim J. 221
Breslauer Jan 28/VII,XL
Breza Adam (A.B., A.Br.) 615a, 978a, 103, 221, 222, 243, 244, 330, 439, 534, 535, 538, 547, 548
Brieszko Brieszkowicz Nikolaï N. 522
Brieux Eugène 268
Brisac Anne Laure de 187
Brisson Adolphe 266, 267, 412
Britoff Henry [tł.] 289
Briukner Aleksander zob. Brückner Aleksander
Brixen Leonhard, von [tł.] 84, 97, 760
Brleković B. [tł.] 33, 43
Broch Olaf [tł.] 71
Brochocka Zofia 243, 558
Brockere L., de [tł.] 177
Broda Jan 1236, 1297, 318
Brodal Jan [tł.] 71, 97
Brodowski Zbigniew 506, 539, 610
Brodzka Alina 86, 532, 236, 275, 561
Brodzki Wiktor 82/3, 99/IV
Broel-Plater Maria de [tł.] 162, 171, 172, 721
Bron Michał Jr. 94, 568, 575
Bronarska Maria 502
Bronarski Alfons (Dr.A.B.) 1102, 41, 269, 270, 272, 534, 535, 548
Broncel Zdzisław 315, 535
Broniarek Zygmunt 186, 227
Broniec B. 82/3
Broniewski Stanisław Orsza 81
Broniewski Władysław 579
Bronstein Leo [tł.] 33, 43, 72, 168, 730
Broszkiewicz Jerzy 396
Brown John L. 391
Broz Ivan B. (I.B.) [tł.] 8, 45
Broż Adam 584
Brożek Ludwik 563
Brożyniak Bruno 564
Brtán Rudo [tł.] 126, 569
Bruce Lockhardt Freda 456
Bruchnalski Wilhelm 22, 528, 548
Brückner Aleksander 15, 33, 49, 64, 81, 247, 368, 372, 375
Brucz Stanisław 244
Brudnicki Jan Z. 544
Bruzewska Aniela zob. Bieniewska z Brudzewskich Aniela
Bruzziński Józef 529
Brun Julian 99/IX
Bruneau Alfred 445
Bruner Ludwik (Jan Sten) 264
Brunetière Ferdinand 125, 267
Brunn Leon (L.B.,L.Br.) 402, 407, 534

- Brunswick (właśc. Jeanette Leonard Gilder) [t.] 187, 435
 Brussel Robert 445
 Brutter Robert (właśc. Grembowicz Andrzej) 394, 484
 Bružas [t.] 209
 Brykalska Maria 47
 Brykczyński Antoni, ks. 394, 652a, 979, 513
 Bryl F. [Ferdynand ?] 610
 Bryl Jan [t.] 187
 Bryll Ernest 562
 Bryła Stefan 209
 Br'zicow (Br'zicow) D. Chryzostom [t.] 32, 70, 110, 120, 162, 644
 Brzeczkowski Aleksander 595
 Brzeska Wanda (Zbigniew Topór) 35, 115, 196, 256, 526
 Brzeski Kazimierz 243
 Brzeziec Euzebiusz Michał 562a, 980
 Brzezina Maria 113
 Brzeziński Bogdan (Bg) 173
 Brzeziński Hipolit 511
 Brzeziński Tadeusz 537
 Brzękowski Jan 378
 Brzostowiecka Maria 7, 461, 489, 564
 Brzostowska Janina 579
 Brzostowski Aleksander B. (Al.B. Brz.) 45/I, 511
 Brzostowski Wieńczysław 404
 Brzoza Ch. 121
 Brzoza Halina 251, 274
 Brzoza Jan (właśc. Worobiec) 108
 Brzoza Teodor 394, 477
 Brzozowicz Wojciech 564
 Brzozowska Krystyna 7, 247, 489
 Brzozowska Renata 209
 Brzozowski Stanisław (St.B., Adam Czepiel) s. 12; 33, 34, 38, 39, 47, 49, 53, 56, 95, 81, 105, 126, 130, 133-135, 247, 259, 516
 Brzostowicz Monika 209
 Brzuska Barbara 237
 B-skaja Je.I. [t.] 120
 Bubień Stanisław 541
 Buchalska Zofia 457
 Buchbinder Józef 527, 610
 Buchner Eberhard [t.] 187
 Buchner Władysław 535, 577, 578, 601
 Buchwald Pelcowa Paulina 1237, 316
 Buchwaldy 28/XV,XVIII,XIX,XX
 Buczek Barbara 598
 Buczkowski Leonard 46, 470
 Buczyński Mieczysław 63, 67, 114
 Buday Josef [t.] 58, 88, 171, 172, 187
 Buddensieg Hermann 563
 Budkowska Janina 25
 Budrewicz Tadeusz 80, 102c, 102e, 108, 109, 134, 201, 573
 Budrewicz Zofia 575
 Budzanowski Mikołaj 380
 Budzyk Kazimierz s. 5; 44, 246
 Budzynowski (Budzynows'kyj) Wiaczesław 34, 125, 519
 Buffet Jeanne 369
 Bugajski Leszek (L.B.) 5, 6, 29, 493
 Bugiel V. [Włodzimierz](B.) [t.] 45, 58, 71, 72, 88, 97, 120, 163, 176, 192, 284, 713, 371, 373
 Buglewicz Urszula 584
 Bujak Adam 209, 409
 Bujak Franciszek 313, 537
 Bujak-Lechowicz Jolanta 281
 Bujko Ł. [t.] 122
 Bujnicki Tadeusz 46, 97, 105, 153, 209, 564, 1325, 26, 27, 45, 47-50, 58, 62, 66, 67, 69, 71, 72, 80, 81, 83, 88, 94, 94a, 95, 97, 98, 102c,d,e, 106, 108, 109, 111, 112, 114, 116, 118, 121, 131, 134, 136, 139, 140, 151, 162, 162a, 166, 174, 178, 180, 192, 201, 207, 226, 228, 234-236, 247-249, 251, 253-255, 275, 280, 282, 288, 298, 320, 373, 393, 396, 428, 488, 490, 521, 536, 545, 568, 569, 570, 573, 574
 Bujnicki Teodor (t.b., vivo?) 40, 137, 536, 575, 578
 Bujwid Odo [t.] 187
 Bukowiecki Jacek (pseud.) zob. Krzyżanowski Julian 53
 Bukowiecki Leon 405, 455, 470
 Bukowiński Władysław (Wł.B.) 110, 136, 169, 200, 302, 417, 424, 488, 521
 Bukowska Anna (ab) 563
 Bukowska Ewa 598
 Bukowski Andrzej 45
 Bukowski Kazimierz 136
 Bukowski Konstanty 37, 167, 454
 Bul. 558
 Bulikowski Wiesław 1076, 316
 Bullick Thomas H. [t.] 32, 72, 84, 105, 145, 163, 171, 172, 625, 350
 Bulwer Lytton Edward George 125, 223, 368
 Bułachows'ka Julija [t.] 209, 903, 106, 174
 Bułgakow F. 137
 Bunikiewicz Witold 187, 521, 577
 Bunin Iwan A. 834, 384, 526
 Buraczkiw'skyj Oleg [t.] 187
 Burakowski Tadeusz 423
 Burdziej Bohdan 47, 71, 102b, 207, 240, 289, 298, 323a, 573
 Burenin Wiktor P. (W.B.) 145, 362
 Burgunker Je. [il.] 853
 Burian S. 562
 Burkot Stanisław 220
 Burnatowicz Kazimierz 121
 Burska Lidia 49, 81, 111, 133, 254

- Bursztyńska Halina 62, 67, 108, 111, 130, 131, 132, 178, 249a, 275
Burton Richard 302
Burtowy Wojciech 563
Burzecki Tomasz zob. Jodelka Burzecki Tomasz
Burzyński Roman 138, 404, 562, 606
Busiakiewicz Bolesław (B., B.B., Bolwicz) 144, 404, 547
Buski Tadeusz 139, 419, 563, 564
Busse Carl 368, 372
Butkiewicz Maria 406, 483
Butowska Honorata 274
Buzek Franciszek (fb) 388
Buzek Jerzy 81
bw zob. Wachowicz Barbara
bwl zob. Lewicki Bolesław W.
Bykow Piotr W. 829, 369
Bylina Stanisław 81
Byrski Tadeusz 153
Bystov V. 421
Bystram Władysław Józef 615a, 981
Bystroniowa Anna 209, 404
Bystroń Jan Stanisław 302, 377
Bystrzonowski Kazimierz 615a, 982
- C. zob. Ceysinger Helena
C. zob. Cywiński Stanisław
C. zob. Czempiński Jan
C.E.S. 317, 563
C.G. [tł.] 122
Chr.W. 291
C.J. N. zob. Niedzielski Czesław
C.O'C.E. zob. O'Connor Charlotte Ecclesiaste
C.P-w [tł.] 162
C.T. [tł.] 58
C.V. [tł.] 71, 284, 869
Cz.J. zob. Jankowski Czesław
Cz.J-ski zob. Jankowski Czesław
Cz.K. zob. Kędzierski Czesław
Ćw. zob. Ćwierk Konstanty
Ćrk zob. Ćwierk Konstanty
Č. zob. Černy Adolf
Cabral Sadi [tł.] 126
Cabs Maurice 368
Cadenas José Juan [tł.] 121
Cadenas Constantino Bertolo [tł.] 394
Cain (Caïn) Henri [tł.] 187, 445
Calmettes André 187
Calvi Giusto 511
Cambreuil Edouard 373
Campos Ferreira zob. Lima Henrique de Campos Ferreira
Canleir Natalia 391
Capo Bernard [il.] 209
Capranica Jukoska Maria [tł.] 200
Caramalho Isolino [tł.] 46, 97, 806
Carcassonne Manuel 132
Cardinali Franco 192
Cardoso Bonaventura [tł.] 33, 43, 171, 298
Caroll Porczyński Z. zob. Porczyński Zbigniew Caroll-
Carry Coolidge Archibald 506
Caruso Filippo 268
Caryle Thomas 142
Casanova Pérez-Lutosławska Sofia [tł.] 110, 187
Cassian [tł.] zob. Bányaí Károly
Cassin G. M. 279
Castagnoli G. 172
Castell Rüdigenhausen Philippine zu (pseud. Im-
mendorf J. von) [tł.] 45, 166
Castor Charles 203
Cat Mackiewicz zob. Mackiewicz Stanisław Cat-
Catulli P. Antonino [tł.] 187
Cavalli Antonio 267
Cazin Paul [tł.] 394
Cegielkówna I. 459
Cehak-Stodor Adam 125
Celichowski Zygmunt (Topór) 299
Celiński Stanisław (S.C.) 542
Cello zob. Czapelski Tadeusz
Celmer Zajączkowski Andrzej 87
Cenglowa Halina (H.C.) 310
Cenkalska Ch. [tł.] 134
Cenowskij A. 445
Centkiewiczowa Alina 565
Cepnik Henryk 267, 554
Cerchio Fernando 121
Cereteli Akakij [tł.] 187, 447, 522
Certowicz Teofila 562a, 983, 610
Cesarz Andrzej 389
Cetwiński Marek 71, 274-276, 573
Ceysinger Helena (C., H.C., C.....r) 264, 278, 511
Chabrié Tomaszewicz R. 376
Chabros Tadeusz 562
Chaland Yves 187
Chałasiński Józef 56a, 59, 108, 193
Chałubiński Tytus 82/4, 152, 489, 527, 1275
Chamiec Jadwiga 126
Chamiec Jaksa (Jaxa) Antoni 36
Chamitow M. [tł.] 71
ChanżonkowAleksandr Aleksiejewicz 126
Chappi Rupperto 187
Charkiewicz Walerian 39, 222
Charles-Ernest J. zob. Ernest-Charles Jean
Charliat Henri 128, 378.
Chateaubriand François René de 267
Cecchi Emilio (Eugenio?) 365
Chełkowska Maria z Donimirskich 562a, 984
Chełkowski Franciszek 562a, 984, 314
Chełminiak Wiesław 459
Chełmicki Włodzimierz 538

- Chelmiecki Zygmunt 562a, 985
 Chelmoński Józef 80/1, 350, 562a, 986, 535, 609, 612
 Cheong Byung Kwon (Czeng Quang Shong) [tł.] 71, 79, 176, 209, 372, 655
 Chéradame André 387, 489, 312, 508, 602
 Chęciński Jan 27, 476, 527,
 Chiostrri Carlo [il.] 187
 Chiriakow A. 125
 Chirol Henri (zob. też H.C.) [tł.] 43, 172, 704, 1333
 Chitariszwili Wiera 388
 Chlebowski Bronisław 15, 34, 49, 64, 81, 105, 136, 177, 247, 379, 527-529, 544
 Chlebowski Piotr 544
 Chludzinska-Paulucci Emma [tł.] 32, 71, 72, 110, 141, 163, 172, 915
 Chłapowska Helena zob. Modrzejewska Helena
 Chłapowski Franciszek 562a, 987, 314
 Chłapowski Karol 562a, 988, 32
 Chłędowska Stefania 31
 Chłędowski Kazimierz 537
 Chłosta Jan 175
 Chmielewska Katarzyna 50
 Chmielewska Maria 596
 Chmielewski Bonifacy 576
 Chmielewski Jerzy 383
 Chmielewski Konrad 536
 Chmielewski Leszek 141, 474
 Chmielewski Paweł 91
 Chmielewski St.W. 251
 Chmieliński M. [tł.] 126, 209
 Chmielnicki Bohdan 70, 79, 95, 100, 110, 111, 133, 134, 227, 228, 255, 574
 Chmielowa Emilia 81
 Chmielowiec Michał (M. Sambor) 136
 Chmielowska-Jakubowska Zofia 1018
 Chmielowski Adam (Brat Albert) 132
 Chmielowski Piotr (P.Chm.) s. 10; 42/1, 82/7, 96/1, 126, 134, 207, 527, 549, 15, 20, 33, 35, 40, 53, 56, 109, 110, 124, 125, 148, 149, 163, 169, 170, 174, 176, 193, 201, 209, 220, 221, 242, 264, 278, 324
 Chmielowski Zygmunt 40, 581
 Chmurski A. M. 379
 Chodasiewicz Władysław F. [tł.] 178, 209, 848
 Chodkiewicz Wanda 274
 Chodynicki Kazimierz 531
 Chodyński Adam 22, 476, 527
 Chodyriewa A. 526
 Chodźko Ignacy 80/6, 82/8
 Chodźko Jan 28/VI
 Choiński Karin 94a, 237
 Choiński Teodor zob. Jeske-Choiński Teodor
 Chojecka Krystyna 586
 Chojecki Artur 15
 Chojecki Edmund 82/3
 Chojko-Boutière Jadwiga 57, 272
 Chojnacki Antoni 76, 131, 544
 Chojnacki Roman (R.Ch) 443
 Cholewicka Helena 28/XXXV
 Cholewska-Kwiatkowska K. 542
 Cholubek [Holubek?] Josif [tł.] 200
 Chołoniewski Antoni (Szary) 33, 310, 602
 Chomacka Jadwiga 598
 Chomiuk Aleksandra 65, 68, 92, 97, 133, 134, 236, 485, 571, 572, 574, 575
 Chong Song-guk [tł.] 187
 Chopin Fryderyk 80/6, 113, 187, 489, 527, 33, 129, 379, 448, 510, 537, 591
 Choriew Wiktor Aleksandrowicz 109
 Choromański Leon (L.Ch.) 291
 Choroś Renata M. 77, 192
 Chorowiczowa Anna 554
 Chorzewski Sebastian 581
 Chot. 511
 Chowanetz R. [tł.] 412
 Choynowska Helena zob. Rostafińska-Choynowska Helena
 Choynowski Piotr 128
 Chraniewicz Konstantin I. 110, 169, 206, 368, 370
 Christian B. Herman zob. Hermann Christian B.
 Christiani W. 302
 Chrobak Katarzyna 134
 Chrobak Małgorzata 102c, 294, 599
 Chrostowski Waldemar 459
 Chróścielewski Tadeusz 561-562, 579
 Chruściński Czesław 563
 Chruściński Kazimierz 7, 106, 108, 489, 569
 Chrzanowski Bernard 132, 206
 Chrzanowski Bronisław (Bron.Lud.) 32, 329
 Chrzanowski Ignacy (I.Ch., Ign.Ch.) 3, 3a, 7a, 28/ XXIV, 78, 404, 431, 437, 476, 489, 494, 527, 562a, 989, 1020, 1076, 1088, 1182, 1278, 20, 24-41, 53, 65, 77, 81, 103, 107, 115, 133, 136, 137, 141, 164, 169, 192, 203, 232, 242-244, 247, 286, 300, 308, 313, 314, 329, 336, 337, 372, 523, 524, 527, 529, 533, 534, 536, 544, 548, 552, 556-559
 Chrzanowski Leon (L.Ch.) 471
 Chrzanowski Ryszard (Ch.) 413
 Chrzanowski Wiesław 81
 Chudak Henryk 393
 Chudek Józef Marian 535, 536, 603
 Chudy Grzegorz 94a, 134
 Chudy Tadeusz 104
 Chudy Wojciech 251
 Chudzikowski Juliusz 527
 Chwalibóg Feliks (F.Chw.) 1061, 313
 Chwatowa Salomea 562a, 990

- Chwojnik I. [tł.] 179, 190, 192, 197, 221, 230, 233, 237, 838
 Chyliński Józef 611
 Chyliński Konstanty 120
 Chyliński Michał 562a, 991
 Chyliński Zbigniew 121
 Chymowski Paweł 443
 Chynczewska-Hennel Teresa E. 228, 574
 Chynkojan A. [tł.] 120
 Chybiński Adolf 536
 Chyżyńska M. [tł.] 230, 284, 285, 331, 335, 341, 342, 345, 350, 351, 372
 Ciałowicz Kazimierz 223
 Ciampoli Domenico [tł.] 33, 43, 46, 58, 69, 71, 79, 88, 97, 153, 162, 163, 168, 172, 230, 615a, 917, 918, 924, 992, 105, 267, 365, 366, 370, 513
 Cichecki (Cichocki?) F. 530
 Cichewiczowa Maria 526
 Cichocka Lina 576
 Cichoń Anna 294
 Cichowicz W. 377
 Ciechanowicz Jan 606
 Ciechanowska Janina 1299
 Ciechanowska Maria 562a, 993
 Ciechanowska Zofia 15, 53, 149, 221, 535
 Ciechanowski Stanisław 562a, 994
 Ciecierska Bożena 481
 Cieciszowska S. zob. Sienkiewiczowa z Cieciszowskich Stefania
 Cieński Marcin 136
 Cieński Tadeusz 562a, 615a, 995
 Ciepielowski Jerzy 39
 Ciepieńko-Zielińska Donata 240
 Ciepluch Leopold 40
 Ciesielska Ewa 579, 415
 Ciesielski Adam (C., A.Dam) 463, 589
 Ciesielski Zenon 174, 391, 446, 563
 Cieszewska (Ciszewska?) Maria [tł.] 187
 Cieszkowski Jerzy (J.C.) 564
 Cieszkowski Stanisław 517
 Cieszyński Nikodem 119, 180, 221, 528, 530
 Cieśla-Korytowska Marta 134
 Cieślak Jacek 429
 Cieślak Stanisław 116
 Cieślowski, śpiewak 82/1
 Cieślowski Jerzy (J.C.) 26, 246, 289, 610
 Cieśliński Mieczysław 23
 Cieglewicz Edmund 241
 Cigala Albin Célestin de [tł.] 171
 Cinti Decio [tł.] 43, 209
 Ciocâlțeu Haralamb M. [tł.] 8
 Ciotek Czesław, ks. 100, 101, 586, 603
 Cioni Laura [tł.] 187
 Cipolat Bruno [tł.] 187
 Cirić Branislav R. [tł.] 71, 97
 Cirić Straszyńska Danuta 968
 Ciszęta 615a, 996
 Ciszkiwiczowa Teresa 615a, 997
 Ciupek Marcin 139
 Civis 525
 Ciwkacz Olga s. 9; 578
 cj. zob. Jankowski Czesław
 cki 555
 Clareau A. 439
 Claretie Jules Arsene Arnaud 562a, 998, 366, 368, 371, 513
 Coccia Alfio [tł.] 187
 Cofta Eugeniusz 606
 Cohn Adolf Jakub 80/3
 Cohn H. 446
 Colasanti Arduino 366, 510
 Coleman Arthur Prudden 130, 538
 Coleman Marion Moore [tł.] 58, 72, 87, 105, 120, 141, 151, 192, 634, 130, 538, 541
 Collector zob. Sakowski Juliusz
 Collini Giuseppe [tł.] 187
 Concini Ennie de 457
 Confort Arrigo Pasquale 266
 Conmeno Constantino Lascaris [tł.] 121, 126, 134
 Conrad Korzeniowski Józef 102c, 130, 133, 134
 Conrad Stanley F. [tł.] 187
 Conti de Liquoro Giuseppe 43
 Cooledge Grace [tł.] 233
 Coolus Romain 439
 Cordeiro Conceicao [tł.] 46, 806
 Cordoba J. de [tł.] 43
 Corneille Pierre 949
 Cornéliu Stefan 125, 390
 Corradini Alberto [tł.] 126, 134
 Corradini Enrico 279
 Corrieri A. G. [tł.] 69
 Costa L. [tł.] 126
 Coubertin Pierre 552
 Count de Soissons de Savoie Carignan zob. Soissons [...] Guy Jean Raoul Eugène Charles Emmanuel de Savoie Carignan, Count de
 Courmont de 166/IX
 Courrière Celeste 362
 Courtenay L. W. 377
 Couvre Benjamin 256
 Cowley Malcolm 130
 Cozzani Ettore 372
 Córdoba Jose de [tł.] 43
 Crawford Virginia M. 28
 Cremer Wilhelm [tł.] 187
 Crespo Angel Arias 187
 Crosnier Alexis [il.] 268
 Cruz Vedado Waldo Ramón [tł.] 230
 Csapláros Istvan 47, 54, 58, 131, 382, 384, 385, 387
 Csopey Lászlo [tł.] 110

- Csorba Tibor [tł.] 88, 565
 Cuber Marta 134
 Cudak Romuald 177
 Cunillera Gavaldá Antonio [tł.] 187
 Curie-Skłodowska Maria 527, 562a, 999, 81, s. 803
 Curtin Alma 187, 81, 392, 543, 544, 602
 Curtin Jeremiah [tł.] 8, 32, 33, 43, 46, 58, 69-72, 79, 83-85, 88, 89, 97, 110, 120-122, 126, 134, 141, 148, 162, 163, 168, 171, 172, 176, 178, 185, 187, 192, 200, 209, 230, 284, 289, 527, 562a, 622-624, 627, 630, 631, 1000, 1266, 1289, 1354, 40, 41, 45, 81, 162, 167, 206, 220, 231, 234, 265, 278, 316, 317, 345, 347, 349, 351, 364-366, 371, 385, 506, 510, 518, 536, 539-541, 543, 602, 610, s. 648
 Curtius Rufus Quintus 154
 Cuschie Ely 394
 Custer de Nobili Gino [tł.] 187
 Custer George A., generał 45/XIV
 Cybienio Jelena Z. [tł.] 857, 58, 77, 150, 213, 275, 384, 386-389, 392, 564
 Cybulska Anna 544, 586
 Cybulski Adam Łada- (A.C.) 1107, 511
 Cybulski Antoni (a) 81, 101, 544, 580, 586, 593, 603
 Cybulski Cezary 87, 90, 567, 583, 586
 Cybulski Maciej 310
 Cybulski Marek 254
 Cybulski Napoleon 562a, 1001, 314
 Cyralski Ignacy 302
 Cywińska Izabela 402
 Cywiński Paweł 294
 Cywiński Stanisław (C.) 35, 37, 38, 202, 417
 Cyż Benon [tł.] 33, 43, 754
 Czabarkapa (Čabarkapa) Petar 394
 Czabłowski Andrzej 427
 Czachowska Jadwiga 2, 17
 Czachowski Henryk 586
 Czachowski Kazimierz (kcz) 84, 97, 515, 524, 530, 24, 25, 35, 38, 41, 42, 53, 105, 106, 108, 112, 115, 117, 128, 129, 136-138, 148, 180, 337, 377, 530, 534, 535, 558, 560, 586
 Czachórski Władysław (i Stanisław) 80/5-7, 81/II, 101, 540, 542, 545a, 575, 592
 Czaja Władysław 175
 Czajczyńska Marta 83, 176
 Czajewski Wiktor (W.Cz.) 278a, 511, 515, 526
 Czajkowska Zuzanna 274, 319
 Czajkowski Michał 515
 Czajkowski Mustafaer 515
 Czajkowski Piotr 80/1
 Czaki Jadwiga 99/IX
 Czaki Tytus 548
 Czapczyński Tadeusz 224, 595
 Czapelski Tadeusz (Cello, T., T.C.) 562a, 1002, 289, 505, 518, 533, 538
 Czapińska Wiesława (cz.) 405
 Czaplarska Izabela (I.C., icz) 588
 Czaplik Władysław 113, 249a
 Czapliński Czesław A. 253
 Czapliński Władysław (Dr W.Cz.) 49, 81, 222, 233, 234, 247, 249, 249a, 254, 574
 Czapska Józefa 28/IX
 Czapska Maria 40, 272
 Czardynin Piotr Iwanowicz [tł.] 126
 Czarkowska Maria 469
 Czarnecka Bożena 102c, 579
 Czarnecka Zofia 576
 Czarnecki Józef Stefan (f.n.cki) 222, 379, 335
 Czarnecki Karol 145
 Czarniecki Stefan 344, 527, 232, 247
 Czarnocki Napoleon 135, 222
 Czarnohorski Zygfryd 234
 Czarnowska A. [Amalia? Adolfinia?] 157, 489, 527
 Czarnowska z Mireckich Loévy Maria (Maria Szeliga) 17, 80/6, 476, 527
 Czarnowski Aleksander 82/2
 Czarnowski Stanisław Jan s. 10
 Czartoryski (Sziller) Piotr 101, 323, 393
 Czarychow G. K. 445
 Czawdarow Raczo 67, 392
 Czaykowska Irma 419
 Czchnoj Ilia [tł.] 46, 71
 Czechak Bohdan 425
 Czechow Anton P. 126, 129, 134, 384
 Czechow Nikołaj W. 34
 Czejarek Karol 319
 Czekał-Kubicka B. zob. Kubicka Czekał Barbara
 Czekałski Adam 127
 Czekałski Eustachy (k-ls, E.C., Dr Z.M.) 35, 53, 105, 180, 337, 411, 488, 527, 539, 600
 Czekanowicz Anna 404
 Czelidze D. Sz. 388
 Czempiński Jan (C., J.Cz.) 652a, 992, 1020, 1073, 38, 136, 488, 527, 532-534, 547, 548, 555, 556, 559, 580, 581
 Czeng (Cheng) Guang San [tł.] 71, 79, 209, 372, 655, 391
 Czepiel Adam zob. Brzozowski Stanisław
 Czerkasowa A. [tł.] 122
 Czermak Wiktor 170
 Czermiński Adrian (acz) 173, 538, 562, 587
 Czernek Bożena 597
 Czernek Marek [il.] 191, 134, 209
 Czerner Marian 177
 Czernicki Gustaw (E.J., Item, E. Jerzyna) 186, 238, 302
 Czernienko M. 420
 Czerniewski Ludomir Szreniawa 434a, 40, 207

- Czernik Henryk, ks. 530
 Czernik Stanisław 151
 Czernousow M.G. 115
 Czernow Je. 103
 Czerny Adolf zob. Černý Adolf
 Czerny Franciszek 82/7
 Czerny Zygmunt 187, 272
 Czerski Jan Rudolf (Rodolphe Glinka) 364
 Czertowicz Mirosław 132
 Czerwieński Bolesław 220
 Czerwiński Witold 57
 Czesław zob. Jankowski Czesław
 Czeszko Bogdan 479
 Czeszychin Je.W., Czeszychina Je. R. [tł.] 121, 126, 134
 Czeszychin Wsiewołod Je. (Diletant) 615a, 1004, 148
 Cześniak zob. Jankowski Czesław
 Czetwertynska Grażyna 599
 Cziczagowa A.I. [tł.] 69, 134, 209
 Czkonja Ilia [tł.] 79
 Czok Franciszka 512
 Czołowski Aleksander 222, 232, 238
 Czon Ki Ming (Zhon Qiming?) [tł.] 654
 Czosnowska Maria 544
 Czosnowski Stanisław 222
 Czosnowski Waclaw 377
 Czosnyk Józef Tadeusz 591
 Czubara Krzysztof (Czuk) 226
 Czubek Jan 266
 Czubek-Grassi Maria [tł.] 187, 946, 948
 Czubiński Antoni 143
 Czubówna Krystyna 394
 Czujko Władimir Wiktorowicz [tł.] (W.Cz.) 11, 820, 110, 148, 264, 308, 365
 Czuprow Aleksandr I. 1005
 Czawczawadze I. [tł.] 192
 Czy pionka Jan 391
 Czyściecki Józef 548
 Czytelnik 220, 548
 Czyżewski Feliks 67, 100, 114, 166
 Czyżewski Jan 583

 Ćwierciakiew Stanisław 576
 Ćwierciakiewiczowa Lucyna 28/XXXVII
 Ćwierk Konstanty (Ćw., Ć-rk) 172, 417, 595
 Ćwikowski Artur (ac) 548

 Čabarkapa P. zob. Czabarkapa Petar
 Čechov A. P. zob. Czechow Anton P.
 Čejka Karel 477
 Černiaukas Tadas [tł.] 209
 Černý Adolf (Č., Jan Rokyta) 1003, 163, 332, 364, 366, 378, 511, 548, 577, 582
 Černý Věnceslav [tł., il.] 121, 126, 134, 187, 209, 372, 394, 562a, 679, 681, 1003

 Čezza L. 388
 Čujko V. V. zob. Czujko Władimir Wiktorowicz

 d- 203
 D. 181
 D. zob. Dobrowolski Adam
 D., (D) zob. Darowski Weryha Adam
 D.Dj. [tł.] zob. Djurović Dmitrije
 D.E. [tł.] 172
 D.M. 278
 D.M.K. [tł.] 178
 Dr. 547
 D.R. [tł.] 163, 179
 D.R. 582
 Dr.A.B. zob. Bronarski Alfons
 Dr Antoni J. zob. Rolle Antoni Józef
 Dr. G.Ol. zob. Olechowski Gustaw
 Dr W.Cz. zob. Czapliński Władysław
 Dr. W. S. 522
 Dr Z.M. zob. Czekalski Eustachy
 D.S. zob. Szatałowicz Danuta
 D.St. 305
 Dż. 246
 D'Agostini A. [il.] 187
 D'Annunzio Gabriele 125, 359, 369
 D'Annunzio Gabriele (syn) [tł.] 187
 D'Arborio Silvano? Silvestro? [tł.] 126, 187, 1008, 436
 Dac Henri 439
 Dachowski Filip, ks. 394
 dad zob. Damborska Dana
 Dadacz M. 592, 599
 Dahl B. [tł.] 209
 Dahlbergh Erik J. 234
 Dajczer (Deutscher) Izaak [tł.] 46, 187
 Dalbor Edmund, bp 527, 529
 Dalborowa Romana 271
 Daleki (Wasilewski Leon?) 418
 Dalewska Wiktoria 577, 578
 Damalewicz Stefan 22, 476, 527
 Damanskaja A. F. [tł.] 47
 Damborska Dana (dad) 389
 Damborský Jiří 114, 234, 274, 387
 Damiani Enrico [tł.] 43, 58, 71, 97, 942, 9, 129, 177, 377, 382, 383, 554, 560
 Danecki Ryszard 404, 566, 579, 589, 591
 Danek Wincenty 131, 248, 249a
 Danel Robert 569
 Dangel Feliks 223
 Daničar Djorđe Popović zob. Popović Daničar Djorđe [tł.]
 Danielewicz Karol 530
 Daniells Roy 175
 Danilewicz-Zielińska (Danilewiczowa) Maria (Szperacz) 1076, 6, 7, 27, 57, 177, 292, 316, 320, 339, 489, 492, 539, 562

- Daniłow A. P. [tł.] 289
 Daniłow Leonid G. 206, 390, 526
 Daniłow Władimir W. 608
 Daniłowicz Kaminsky E. zob. Halpérine Kamin-
 sky Eliaz
 Daniłowicz Strzelbicki Kazimierz 1006
 Daniłowska Janina 26
 Daniłowski Gustaw 1007, 526
 Daniszewski Jan 28/VII
 Danneberg W. 368, 513
 Dante Alighieri 82/7
 Darnis Francisco V. [il.] 187
 Darowska Marcelina 1009
 Darowski Weryha Adam (A.D., D., Nemo,
 Rom., Weryha) [tł.] 121, 169, 221, 265, 266,
 267, 365, 366, 367, 368, 412, 436, 511, 513,
 600, 601
 Darwin Karol 12/V
 Daskalow Nikołaj Spasow 274, 277, 391
 Daszewski Władysław [il.] 547
 Daszkiewicz Tadeusz 187, 314, 343, 593
 Daszkowski Zbigniew 527, 4
 Daszyński Ignacy 142
 Dašli zob. Sliwicki Daniel
 Data Jan 106, 226
 Dattnerowa M. Bertig zob. Bertig Dattnerowa M.
 Daudet Alfons 81/XVIII, 100, 476, 527
 Daudet Leon 81/I, XVIII, 127, 269
 Daustee José [tł.] 46, 84
 Daval E. 394
 Davenay Gaston 1102, 312 ??
 Davies Norman 81, 227
 Dawid Jan Władysław (eł, J. Włady, Wł., Ł.) 135,
 186, 216, 438, 516, 519
 Dayot Marie Armand 1010
 Dąbala Jacek 394
 Dąbkowska Magdalena 69
 Dąbkowski Przemysław 546
 Dąbkowski Witold 539
 Dąbrowa Jerzy 606
 Dąbrowicz Elżbieta 151, 320
 Dąbrowska Alicja 50
 Dąbrowska Maria (J.St.) 233, 245, 288, 524, 527,
 532
 Dąbrowska Stanisława 526
 Dąbrowska Zofia 23
 Dąbrowski Jan Ignacy, ks. 115
 Dąbrowski Jan 22, 222
 Dąbrowski Józef (K. Stefański, Grabiec) 137,
 259, 302
 Dąbrowski Marian 137
 Dąbrowski Roman 180
 Dąbrowski Stanisław 249
 Dąbrowski Wojciech (Delta) 20, 169, 206, 438,
 511, 576
 De Rossi G.B. 270
 De Rossi Paolo [tł.] 187
 De Santis Nino [tł.] 209
 Debay Victor 445
 Dedecius Karl [tł.] 798
 Dedek Bernhard [tł.] 187
 Deelen Martin [tł.] 121
 Defoe Daniel 67, 292, 293
 Deglawa Auguste [tł.] 153
 Dehn Paweł 82/3
 Delano Alina [tł.] 284
 Delavis 115, 369
 Delcassé Théophile 447, 1011, 190, 522
 Delgado Sensio [tł.] 187
 Delilie Alfred 439
 Delle Roncole E. [tł.] 83, 151, 371
 Delta zob. Dąbrowski Wojciech
 Demartin Adam 114, 254
 Dembiński Karol, ks. 143
 Dembiński Stefano [tł.] 335
 Dembowska Maria (Mary) z Sobotkiewiczów
 109, 542
 Dembowski Bronisław, ks. 81
 Demby Stefan 4, 60, 133, 477, 527, 986, 1012,
 1020, 1088, 1094, 1128, 1138, 1173, 1179, 9,
 133, 137, 313, 314, 488, 511, 513, 527, 533,
 609
 Demestre Charles (Charles Martel) 439
 DeMille Cecile B. 187, 450
 Demkowska Adriana 46, 470
 Denais J. 266
 Denek Kazimierz 597
 Denes Jan Kazimierz (Kr., Kazimierz Króliński)
 23, 577
 Denis Margueritte S. 374
 Denisow Maria 597
 Denisow W.N. 209
 Denko Maria 96, 599
 Denysiuk Anna 579
 Deotyma zob. Łuszczewska Jadwiga
 Deptuła Szymon St. 129, 536
 Deptuła Tadeusz 310
 Der Gyula [tł.] 187
 Dercaci Ofelia, Dercaci Vlad Madalin [tł.] 8
 Derecki Mirosław 457, 542
 Derenda Jerzy 540
 Derewińska Amelia (Biruta) 125
 Dermanczew G. W. [tł.] 394
 Dermot Georg zob. McDermot Georg
 Dernałowicz Maria 320
 Dernałowicz Zofia s. 8; 593a, 615a, 1, 610
 Deryng (Derynzanka) Maria 28/XXVII, 42/III,
 80/3,5-7, 82/1-3
 Deryng Emilian 80/6,7
 Deschamps Gaston 266, 268
 Deskur Józef 1013
 Deskur Stanisław 1013, 319

- Desnoyers Pierre 236
Detko Jan 562a, 615a, 965, 995, 1027, 1167, 1197, 1420, 138, 317, 562
Deutscher Icchak zob. Dajczer Izaak
Dębecki Roman 250, 457
Dębicki Zdzisław (Z.D.) 53, 81, 110, 128, 165, 180, 291, 302, 336, 371, 410, 411, 526, 527, 530, 547, 548, 552, 554
Dębowska Anna 579
Dębski Krzesimir 394
Diamand Herman 314
Dias Malheiro C. [tł.] 171
Diaz Rafał L. [tł.] 168, 366
Dickens Charles 127, 129, 575
Diedow Michaił W. (M.D.) [tł.] 197, 169, 264, 310
Dietrich Auguste [tł.] 71
Dietrich Janina 427
Dietrich [il.] 187
Digernes Ivar [tł.] 45, 58, 71, 72, 84, 97, 105, 120, 799, 800
Diletant zob. Czeszychin Wsiewołod Je.
Dillon Emil J. 271, 99, 260
Dimevski Filip 46, 209
Dios Pera Juan de [tł.] 134
Dipont Małgorzata 397, 415
Disco N. [tł.] 405
Disiere Laura [tł.] 97
Divéky Adorian (A.D.) 375
Djurović Dimitrije (D.Dj.) [tł.] 71
Długosz Jan 130, 175, 176
Długosz Violetta III, 280
Długoszowski (Długoszewski)-Wieniawa Bolesław 81, 222, 533, 545, 587
Długoszowski-Wieniawa Tadeusz (Poor Yorick?) 302
Dłuski Kazimierz 1014
Dłutek Jerzy 396
Dmitrijew Michaił A. 372
Dmochowska Janina 1015
Dmochowska-Nowaczyńska Zofia 1016
Dmochowska z Waydlów Jadwiga 538
Dmochowski Bronisław 1017
Dmochowski Czesław 121, 412
Dmochowski Janusz 1018
Dmowski Roman (Ignotus, R. Skrzycki) 400, 430, 148, 187, 523
Dnumdeski 526
Dobiecki K., malarz 80/5
Dobraczyński Jan 145, 271, 563, 565
Dobrew Dobromir 391
Dobrovodský Antonin 540
Dobrowolska Aleksandra 587
Dobrowolska Wanda 115
Dobrowolskaja I. [tł.] 72, 852, 855
Dobrowolski Adam (A.D., D.) 1019, 202, 394, 404, 411, 417, 443, 471, 511, 515
Dobrowolski Marceli Nałęcz 530, 538
Dobrowski Józef (J.Victor) 365, s. 803
Dobrowski Konrad s. 10; 7a, 82/4, 1020, 203, 286, 312, 314, 609, 632
Dobrzański A. [Antoni? Tony John?] 329, 1021
Dobrzański Mirosław (M.D.) 517
Dobrzycki Henryk 1022
Dobrzycki Stanisław 127, 548
Dobrzyński K., zob. Sienkiewicz H. 147
Dobrzyński Władysław 121, 170, 232, 239
Doda Wiktor (W.D.) 38, 40, 44, 129, 173, 223, 243, 245, 271, 339, 548, 559
Doering Jan 532
Dolecki Zbigniew 405
Doleżan Wiktor 170, 221, 232, 239, 268
Doliniak Krystyna 415
Dolińska Maria 108
Dołęga Jan 533
Dołęga-Mostowicz T. zob. Mostowicz Tadeusz Dołęga
Dołowska Alicja 415, 459
Dołycki Adam 209, 404
Domaniewski Henryk 395
Domańska Aleksandra 394
Domański Stanisław 34
Domarnickij Wasyl [tł.] 71
Dombrowskij Franc Wikientiewicz [tł.] 8, 32, 33, 43, 45, 46, 58, 67, 69-72, 76, 77, 79, 84, 85, 88, 89, 97, 110, 115, 120, 121, 126, 134, 141, 145, 148, 153, 162, 163, 168, 171-173, 176-178, 187, 200, 209, 289, 814, 816-818, 821, 145, 200, 206, 264, 265, 352, 365
Domszki Gienrik 115
Don Diez zob. Sokalskij Władimir I.
Don Kichot (?Lange Antoni) 136
Donadio Bianca 28/XXXIX
Dončova S. [tł.] 209
Dondziłło Czesław 422
Donimirska Maria zob. Chełkowska z Donimirska Maria
Donimirski Antoni 1023
Doran Marie [tł.] 187
Doré Paul Gustave 171
Dorosz Beata 50
Doroszewski Witold 243
Dorotin S. 527
Dostal Alois Adolf 309, 373
Dostojewskij Fiodor M. 134, 367
Doumic René 268
Dowiakowska Bronisława 610
Drabikowski Jan 137
Drabiński Adek 415
Dragan Anna 566
Drawicz Andrzej 563

- Dreecken (Dreedeen) Wilhelm [tł.] 187
 Dresler Vaclav 375, 383, 560
 Drewniak Łukasz 429
 Drewnowski Jan 563
 Drewnowski Tadeusz 6, 44, 104, 106, 461, 562
 Dreyfus Robert 266, 380
 Drezmal Max A. [Drzemała Maksymilian Antoni] [tł.] 327, 394, 291, 302
 Drobnik Jerzy (at) 167, 402, 404
 Droga Katarzyna 599
 Drogomirecki Zbigniew 582
 Drogoszewski Aureli (ad.) 15, 20-22, 105, 135, 224, 307, 333, 378, 511, 524, 557, 558, 595
 Drozdowicz I. M. 221, 513a
 Drozdowicz Jurgielewiczowa Irena 137
 Drozdowski Bohdan 45, 543
 Drozdowski Marian Marek 420, 605, 608, 49, 81, 82, 85, 104, 180, 540, 575, 584
 Drozdowski Waclaw 40
 Drucki-Lubecki Hieronim 520
 Drumes Mihail [tł.] 187
 Drumont Edouard 233, 266, 613
 Drwęski Jarogniew 528
 Drygalski Henryk 187, 617
 Drypa St., ks. 1013
 Dryszel Andrzej 227, 254
 Drzewiecki (Mandelbaum) Bernard Stefan 595
 Drzystek Wioletta 78
 Düben G. V. [tł.] 171
 Dubiecki Tadeusz 539
 Dubinskij Michaił I. 366
 Dubiel Jacek 186
 Dublewicz Zofia 586
 Dubowik Henryk 1274, 138
 Dubowski Adam 536, 538
 Duchńska Seweryna 125, 177
 Duda Sebastian 545a
 Dudkowska Magdalena 250
 Dudley Ch. zob. Warner-Dudley Charles
 Dudziak Arkadiusz S. 71, 397, 573
 Dugonjić Tanja [tł.] 394
 Duksza Mieczysław (Jacek Soplica) 374, s. 803
 Dullaert Maurice 266
 Dumas Alexandre (syn) 24, 28/XX, 80/1, 476, 527, 126, 127, 129, 131
 Dumitrescu Mircea A. [tł.] 8
 Dumitru Elisabeta N. 187
 Dumont-Wilden Louis 145
 Dumrath O. H. [tł.] 178
 Dunin Aleksander [il.] 126
 Dunin Karol 80/1
 Dunin-Borkowski Aleksander 134
 Dunin-Borkowski Jerzy 1075, 1397
 Dunin-Borkowski K. [tł.] 134, 209
 Dunin-Michałowski Janusz (J.D-n) 560
 Dunin-Wąsowicz Władysław 136, 239, 557
 Duninówna Helena 579
 Duquesnel Felix 267, 412, 439
 Dürer Albrecht 130
 Dusza Edward L. 249a
 Dutka Elżbieta 134
 Dutkiewicz Maciej 394, 484
 Dutkowski Zbigniew J. 386
 Düz Ayda [tł.] 187
 Dużyk Józef 104, 143, 274, 543, 583, 589, 590,
 Dvořáková Vlasta [tł.] 134, 685, 240
 Dwinin S. 264
 Dworaczyńska Ryszarda 209, 405
 Dworak Tadeusz 560
 Dworakowska-Marinow Dominika 94a, 106
 Dworzaczek Włodzimierz (Wł.D., Wł.Dw.) 562a, 975, 242, 314, 536, 603
 Dybciak Krzysztof [tł.] 319, 436, 76, 104, 567
 Dyboski Roman 357, 376, 377, 558
 Dydyński Stanisław (Asmodeusz) 310
 Dyèvre Laurence [tł.] 121
 Dygacz Adolf 402
 Dygas I.S. 527
 Dygasiński Adolf 128, 315, 536
 Dygat Stanisław 158
 Dyk Viktor 149
 Dylągowa Hanna 228
 Dylkiewicz Józef (Józef Nałęcz) 126
 Dyniewicz W. 52, 57
 Dynowska Jadwiga 133, 167, 527
 Dynowska Maria 431, 475, 243
 Dynowski Henryk 1024
 Dyrdówna Maria 527
 Dzeltniņš Voldemārs [tł.] 33, 43, 45, 58, 71, 79, 110, 121, 126, 134, 141, 162, 163, 168, 171, 172, 178, 179, 187, 209, 284, 289, 330, 752, 378
 Dzendzel Henryk 563
 Dziaczkowski Alfons (A.D.) 222
 Dziadek Magdalena 443
 Dziadewicz Tatiana 102c, 393
 Dziadoszek Jadwiga 1025
 Dziadulewicz Stanisław 443, 603
 Dziańsz Paweł 132, 583, 589
 Dzikiewicz Walerian (w.d.) 543
 Dzeduszycka Alfonsyna 1026, 314
 Dzeduszycka Maria 133
 Dzeduszycki Tadeusz 1027
 Dzeduszycki Wojciech 82/2, 56, 148, 220, 231, 247, 511, 512
 Dziejcz Ignacy [tł.] 120
 Dziegiński Romuald 528
 Dziekanowski Czesław 480
 Dziekoński Józef 1028
 Dzienisiewicz M. 539
 Dzienisiuk Aleksander (A1.D.) 560
 Dziennikarz polski zob. Sienkiewicz Henryk 53

- Dzierzbicka Zofia Lubicz 407
 Dzierżanowski Wiktor 576
 Dzierżek (Dzierżkówna) Natalia (J. Orwicz) 300a, 1029, 576
 Dzieszynski Ryszard 252
 Dziejnanowska z Sienkiewiczów Anna 49, 81, 193
 Dziejnanowski Kazimierz M. 248
 Dziejwicki Michael H. 33
 Dziecioł Aldon 586
 Dziędzielewicz, ks. 529, 530
 Dzięgielewska Maria 85
 Dżiki Waldemar 394, 484
 Dzikowski (Dzikowski Chamski) Mieczysław (M.D.Ch) 202
 Dzikowski Stanisław (St.Dz.) 42, 43, 113, 560
 Dziurdzielewiczowie 28/VIII
 Dziurzyńska Ewa 544
 Dziurzyńska Teresa 588
 Dźwigaj Czesław 584, 611
 Dźidżiguri Walentyna [t.] 22, 209
 Dżoldybajew M. [t.] 71
- e. [t.] 171
 E.B-s 23
 E.C. zob. Czekalski Eustachy
 E.D.A. [t.] 187
 Ed.P. zob. Paszkowski Edward
 E.J. zob. Czernicki Gustaw
 E.K. zob. Kochanowska Eugenia
 E.L. 366
 E.L. zob. Laskowski Kazimierz
 E.L. zob. Ligocki Edward
 Eł. Jot. zob. Łuszczkiewicz Józef
 E.M. [t.] 230
 E.P. zob. Mikulski Tadeusz
 E.P. zob. Przewóski Edward
 E.R. zob. Rudnicka Emilia
 Er.A.K. zob. Ehrenberg Kazimierz
 Er. El. zob. Langowski Ryszard
 E.S. zob. Szonert Ewa
 E.S.S. 536
 E.V. [t.] 309, 314, 315
 ex- 145
 E.Z. zob. Zechenter Edmund
 E.Ż. zob. Żmijewska Eugenia
 E.Żm. zob. Żmijewska Eugenia
 Eberhardt Konrad 174
 Ecsedy Andorne 29
 Edison Thomas 80/5
 Eftimiu Elena [t.] 8, 88, 556
 Ehrbar-Kelly [t.] 122
 Ehrenberg Kazimierz (Er.A.K.) 148, 328
 Ehrenfeucht Feliks 82/V, 99/VI
 Ejsmond Franciszek 46, 230, 1030
 Ejsmond Julian 127, 371, 398, 451, 1031, 269, 527, 576
 Ejsmond Stanisław 1030, 1031, 1304
 Ejsmondowa Maria 366, 394, 1030, 610
 Ekiert Małgorzata 610
 Eksdziennikarz 32, 48, 506, 544
 Elbe 136
 Elena (Gaeta) M. di 266
 Eleuter zob. Iwaszkiewicz Jarosław
 Eliseevoj [t.] 71
 Eljaszak Jerzy 470
 Ellström Brita [t.] 394
 Elzarowa Olga 355
 Elzenberg Hanna zob. Zahorska Elzenberg Hanna
 eł. zob. Dawid Jan Władysław
 Ełk. 365
 Em-es 595
 Embe Je. 445
 Emill Ewa 540
 Emjot zob. Jaworski Marek
 Emski zob. Szyjkowski Marian
 Ender Janina 561
 Ene Mos [t.] 187
 Enesmol 511
 Engeström Wawrzyniec zob. Benzelstjerna Engeström Wawrzyniec
 Eol zob. Wołowski Michał
 Eppel Aspar I. [t.] 46, 121, 187, 866
 Epstein S. [t.] 97
 Epstein (panna) 28/IX
 Erb Marga [t.] 187
 Erb Roland [t.] 187
 Érdekes Ujsag [t.] 43, 110
 Erényi Gusztav Nandor [t.] 187
 Ergo 110
 Erhardt Ludwik 413
 Ermatinger Emil 376
 Ermini F. 265
 Ernest-Charles Jean 369
 Ertel Aleksandr I. 150
 Es. 243
 es-be zob. Będkowska Stefania
 Esih I. 548
 Eska zob. Skwarczyńska Stefania
 Esparbès Georges d'266
 Estrany José [t.] 58, 71, 176, 200, 733
 Estreicher Karol s. 8; 82/3,7, 14, 297
 Estreicher Stanisław 1032, 170
 Estreicherówna Maria 528
 Ettliger Emma, Ettliger Rudolfina [t.] 121, 126, 134, 178, 187, 209, 170, 369
 Eugel J 267
 Eulenberg Herbert [t.] 187
 Eustachiewicz L. A. 123
 Eustachiewicz Lesław 209, 58, 59, 225, 274, 395, 404, 564

- Evangelisti Anna 268
 Ewald H. 584
 Ewers Hanns Heinrich 370
 Eysler Edmund 121
 Eysymont 28/XXXIX
 Eysymont Barbara 247, 493
 Eytinge Rosa 52, 55
 Ezupowiczowa Janina 116

 F.C.M. 595
 F.Chw. zob. Chwalibóg Feliks
 F.D. 266
 Fg. zob. Gembicki Feliks
 FGJ zob. Gryko Juchniewicz Franciszka
 F.K. zob. Korczak F.
 F.K. zob. Krupiński Franciszek
 F.Kw. zob. Kwaśniewski Feliks
 F.N. [tł.] 171
 f.n.cki zob. Czarnecki Józef Stefan
 F.P. zob. Przedpełski Franciszek
 F.P. zob. Pułaski Franciszek
 F.R. 555
 Fr.W. 25
 F.T. zob. Trawinski Feliks
 F.Z.K. zob. Groński Ryszard Marek
 FZW zob. Weremiej Feliks Z.
 Fabbi Fabio [tł.] 187
 Fabiani Maria zob. Trzeńska Fabiani Maria
 Fabien S. (Alexandre Simonne) 1170, 266
 Fabetti Ettore [tł.] 121, 187
 Fabre Jean M. 272
 Fábregas Marta [tł.] 394
 Faguet Emile 412, 439
 Fairbanks Douglas 427
 Fajfer Elżbieta 255
 Fajenberg Dawid 37
 Faleński Felicjan (Felicjan) 12/III, 82/7,8,
 Falk Jan 373
 Falkiewicz Karol 136
 Falkowska Wanda 587
 Falkowski Czesław 528
 Falkowski Stanisław 178
 Falkowski Zygmunt (J. Górski) 322, 1329, 26,
 42, 105, 115, 128, 138, 149, 178, 180, 270,
 315, 560, 578, 579
 Farinas E. M. [tł.] 187
 Faron Bolesław 8, 134
 Fassbender Heinrich [tł.] 187
 Fast Howard 194
 Fast Piotr 277
 Fattachow L.A. [il.] 71
 Faulkner William 44, 130, 132, 133
 fb zob. Buzek Franciszek
 Fed. zob. Federowicz Edward
 Federer Heinrich 371
 Federowicz Edward (Fed.) 110
 Fedorowski Zygmunt 394
 Fedrus (Phaedru) 371, 489, 527
 Fedyk Zygmunt 108
 Fei Ming Jung [tł.] 187
 Fekete Józsefiné [tł.] 284
 Felczyński Roman 97
 Feldek Lubomir [tł.] 206, 398
 Feldhorn Juliusz (J.F., Zan) 115, 203
 Feldman Wilhelm (Junius, T. Bezimienny) 15,
 19, 49, 81, 110, 135, 169, 174, 176, 188, 247,
 371, 521
 Feldmanowa Maria ? (Mar. K-a) 126
 Felicjan zob. Faleński Felicjan
 Feliksiak Elżbieta 1317, 1350, 544
 Fellenius Karl Gustaf 378
 Femelidi Aleksandr Michajłowicz [tł.] 190, 230,
 474, 1033, 20, 125, 135, 364, 370, 372
 Fénéon Félix 1034
 Feodorowski H. [tł.] 187
 Ferenczy J. [tł.] 187
 Ferens Dominika 195
 Fernandes Jaime zob. Ferreira Horta Fernandes
 Jaime
 Fernández Elena [tł.] 187
 Fernandez Senra [tł.] 187
 Ferreira Horta Fernandes Jaime [tł.] 121, 126
 Ferreira Lima H. zob. Lima Henrique de Campos
 Ferreira
 Ferreira Pinto Leyguarda [tł.] 121, 126, 187
 Ferreras V.M. [tł.] 134
 Ferrero Andrés Martin [tł.] 209
 Ferretti Angelo [tł.] 58
 Ferri C. [tł.] 171, 187
 Ferski Antoni zob. Szczerba Antoni
 Fert Ludovic zob. Galdemar Ange
 Fert Valerie [tł.] 187
 Fertner, krawiec 1035
 Festa Montesi H. 270, 526
 Fetting Edmund 481
 Feuchtwanger Martin de Figueiredo Candido [tł.]
 372
 Feuerstein E. 45, 538
 Feuillet Oktawiusz 25, 82/1, 99/V
 Fiala Jiří 77, 175
 Fiedorow Aleksandr [tł.] 71, 77, 167
 Fieguth Ralf [tł.] 110
 Fierla Adolf 1140
 Figaro (Adolf Inlender?) 410
 Figueiredo Candido de [tł.] 69
 Figueirinhas Antonio [tł.] 171
 Fik Ignacy 49, 56, 81
 Filgueira Solomao [tł.] 187
 Filipkowska Hanna 319
 Filipowicz Benedykt (Benedykt Pobóg) 121, 411
 Filipowicz Leszek 126, 209
 Filipowicz Zygmunt 540

- Filipowski G. 72
 Filippow N.N. [tł.] 209, 256
 Filiti F. Giustino 372
 Filler Anna 394
 Filler Witold 276
 Filochowski Waclaw (W.F.) 107
 Filusiński Piotr 121
 Findlater J. H. 125
 Finkel Ludwik 409, 1036
 Finkelhaus Jan 94
 Fiołek-Lubczyńska Bogumiła 460
 Fiszer J. 612
 Fita Stanisław 408, 409, 608, 1209, 1406, 50, 81, 85, 97, 98, 104, 132, 318, 320, 545a, 574, 575, 585
 Fiume S. [il.] 187
 Fizyk 110
 fk zob. Krček Franciszek
 Flach Józef (J.F.) 20, 169, 170, 180, 202, 239, 291, 309, 334, 353, 365, 369, 372, 376, 417, 511, 514, 527
 Flak F. 549
 Flammarion Ernest 1037
 Flaubert Gustave 130
 Fleites Fernandez Evelio Frank [tł.] 72
 Fleres Ugo 149
 Flers Robert de 204, 266
 Fleury, le comte [tł.] 177, 200
 Fliege Herman 28/XVII
 Flis-Czeraniak Elżbieta 97, 106, 178, 574
 Florczak Zbigniew 303, 319, 320, 396, 405
 Florek Marian 209
 Flores Carmen 367
 Florkowska-Frančić Halina 71, 544, 573
 Fludorovics Sigmund 268
 Flukowski Stefan 7, 123, 489
 Florijan 135
 Foerster, Dr 181
 Fogazzaro Antonio 268, 271
 Foglino Ottino L. [tł.] 187
 Foillseachain D. [tł.] 187
 Foland Magdalena 590
 Folejewski Zbigniew 45, 382
 Folfasiński Sławomir (S.F.) 175, 419, 496
 Fontana Vittorio [tł.] 187
 Fontane Theodor 190, 142, 208, 319
 Forczek Lesław 596
 Ford Aleksander 209, 75, 109, 176, 397, 405
 Foresti Pino [tł.] 187
 Fornari Luca [il.] 187
 Forsgren Emil? [tł.] 110
 Forst-Battaglia Jakub 391
 Foulques E. W. [tł.] 187
 Fouquier Henry 266, 267, 439
 Fourcaud Louis de B. 445
 Fox Marta 126
 Frab. 270
 Fradeletto Antonio 1038
 Franaszek Antoni 104
 France Anatole (właśc. François Anatole Thibault) 304, 527, 127, 268
 France de Tersant Jacques (Tersant Jacques France de) 704, 715, 172, 379
 Francis Thome 439
 Francis O., ks. 1039, 317
 Franciszek Józef, cesarz 512
 Franciszek Sz. [Sznarbachowski, kolega Sienkiewicza?] 534
 Frančić Vilim 383
 Frania Arkadiusz 80, 109
 Frank Evelio zob. Fleites Fernandez Evelio Frank [tł.]
 Fränkel Jonas [tł.] 84, 370, 372, 524
 Frankenstein Allesandro [tł.] 163, 173, 176, 179, 284, 330, 331, 341, 342, 350, 934
 Frankiewicz J., chłop 526
 Franko Iwan 224, 393
 Frankowski Jacek 397
 Franta Karel [il.] 134
 Fraschini Franco i Olga [tł.] 187
 Fraćkiewicz Zofia 598
 Fraś Ludwik 221, 222, 232
 Freddis 439
 Fredro Aleksander 80/1, 391
 Fredro Jan Aleksander 22, 476, 527, 526
 Fredro Boniecki Tadeusz (TFB) 388
 Fredro Szembekowa Maria 1276
 Frejdlich Konrad 97, 406, 538
 Frelis Willy [tł.] 394
 Fréminville Solange de 187
 French Joseph L. [tł.] 32
 Frenk Azriel Natan [tł.] 121, 126
 Frenkel A. [tł.] 209
 Frenkiel Mieczysław 536
 Frenkiel Tadeusz 536
 Frères Isola M.M. 187
 Freudenson (Freudensohn-Zgliński) Daniel (Z.Fg., Zg.) 20, 28/XIII, 82/3, 615a, 1198, 1325, 117, 155, 288, 320, 511
 Fri-Dik 486, 524
 Frič Lip. Coelestin [tł.] 33, 69, 71, 83-85, 121, 220
 Friedberg Jan 244, 245
 Friedelówna Teresa 102b, 114
 Friedrichson Bronisław (Br.Fr.) 32
 Friemanowa Irena 603
 Frol J. [tł.] 72
 Fronczak F. E. [tł.] 265
 Fronczek Zbigniew W. 104, 586
 Froń Bogusław 71, 402
 Früchtl Ede (f.) 120
 Frycie Stanisław 56

- Frycz Karol Stefan 40
 Frydmann Ludmiła [tł.] 187, 1040
 Frydro Władysław 1041, 315
 Fryling Jan [tł.] 187
 Fryze Feliks (f.) 280, 1042, 504
 Fuchsówna Jola 110
 Fuentes J. José Ubeda 209
 Fuksiewicz Jacek 413
 Fukunagoa Kan [tł.] 121
 Fur Robert [tł.] 171
 Furguin Roberto [tł.] 126
 Furiere R. (komiks) 121
 Furtak Janusz 579
 Fusca Maria 268, 526

 -g- [tł.] zob. Langner Jan J. 171
 G. zob. Gawalewicz Marian
 G. zob. Grodzicki August
 G. zob. Grudziński Stanisław
 G. zob. Świętochowski Aleksander
 G.B. zob. Banaszkiwicz Grażyna
 G.Ju.G. 259
 G.K. [tł.] 120
 G.M-i zob. Miaszwili G.
 G.N. [tł.] 163
 G.P. 33
 G.R. [tł.] 172, 187
 Gabe-Peneva Dora [tł.] 84, 121, 122
 Gábor Antal 405
 Gabrusewicz Aleksander (Gab) 569
 Gabryl Franciszek J. 138
 Gabrys Monika 118, 134, 303, 545
 Gacki Stefan von 302, 368
 Gadomski Jan (J.G., □) 332, 336, 349, 31, 32, 105, 154, 278, 363
 Gaeta zob. Elena (Gaeta) M. di
 Gagern Maximilian 562
 Gagner Marie Louise [tł.] 394
 Gaj Sagajdacznaja [tł.] 141 zob. Szebalina Je-
 katierina A.
 Gajak-Toczek Małgorzata 94a, 237
 Gajecka Elżbieta 65, 236
 Gajewski Mieczysław 445
 Gajewski Mirosław Ostoja (Mir, M.O.G.) 37, 445, 576, 577, 613
 Gajkowski Jan, ks. 530
 Gajos Janusz 134
 Gaković [Gahović] V. [tł.] 171
 gal zob. Gzella Alojzy
 Galasiewicz Jan Kanty 46, 81/X, 112, 489, 527, 1043, 465
 Galdemar Ange (Ferd Lodovic) 253, 527, 554, 1044, 267, 269, 439
 Galea Alf M. [tł.] 187
 Galeviuss A. [il.] 153
 Galewicz Janusz 477

 Gáliczky Eva 29
 Galiniak Bożena 599
 Galiński Franciszek 1044a
 Gall Anonim 275
 Galland A. [il.] 187
 Galle Henryk (H., H.G., hg) 125, 128, 135, 154, 170, 206, 232, 291, 302, 332-334, 431, 526
 Galle Leon (lg) 107
 Galleni Carlo [il.] 187
 Galska Hanna 495
 Galster Bohdan 364, 386
 Galts A. [tł.] 121
 Galus Władysław, ks. 527
 Gałązka Wojciech 273
 Gałczyńska Elżbieta 593
 Gałczyński Bronisław 82/1, 373
 Gałczyński Konstanty Ildefons 42, 579
 Galecka S. [il.] 121
 Gałkin I. S. 521
 Gałuszka Józef Aleksander 578
 Gałuszka Mieczysław 275
 Gałuszka Władysław 175
 Gałyga Mieczysław 563
 Gama zob. Sygietyński Antoni?
 Gambi Valentino [tł.] 126, 134, 289
 Gamkrelidze A. [tł.] 187
 Gamska Łempicka Jadwiga 534, 556
 Ganczarski Artur 197
 Ganczewska Zografowa Anastazja [tł.] 163, 187
 Gans Juliusz 270
 Gapowa Walentyna [tł.] 209
 Garajn Julian 386
 Garbacz Małgorzata (MG) 593
 Garbień Krystyna 420
 Garborg Arne 148
 Garçao Mayer [tł.] 187
 Garcarz Michał 277
 García Bravo Joaquin [tł.] 187
 García Elena [tł.] 187
 Garcia Rodriguez Juan [tł.] 187
 Garcia Sala Ivan 393
 Garczyński Krzysztof 134
 Gardner Monica Maria [tł.] 97, 187, 632, 35, 374, 376-378, 382
 Gárdonyi Géza 108, 130
 Gardziński (Gardzieński) Marian 583, 611
 Gargas Zygmunt 142
 Garibdzanian Geworg 274
 Garlicki Bolesław 292
 Garlińska Halina 539
 Garliński Józef 81
 Garmano Syly H. [tł.] 351
 Garnault E. [Emile?] [tł.] 171
 Garnett Richard [tł.] 121, 126, 187
 Garosci Cristina zob. Agosti Garosci Cristina [tł.]
 Garrett Edmund H. 187, 622, 623, 612

- Garus Ryszard 588
Gasparini Evelina 38, 269
Gasparri Pietro J., kardynał 450, 605, 1045, 81
Gassner, muzeum Gassnera (Gessnera?) 28/X
Gasztowtt Jean Venceslas (J.V.G.) [tł.] 187, 363
Gasztowtt Waclaw /Venceslas (S.E., V.G.) [tł.] 71, 79, 126, 187, 209, 265, 363, 364, 509
Gatto Ettore Lo zob. Lo Gatto Ettore
Gaudyn Janusz 111
Gauthier-Villars Henry 445
Gautier Brigitte 228
Gavalda Cunillerá Antonio [tł.] 187
Gawalewicz Marian (G., M.G., Quis) 81/IX, 82/2,3, 1046, 31, 148, 169, 191, 201, 211, 220, 264, 278, 312-314, 330, 368, 439, 465, 504, 505-508, 511, 515, 526
Gawarecka Krystyna 588
Gawarecki Henryk 544
Gawaszelma Natela [tł.] 394
Gawin Dariusz 49
Gawin Tadeusz 81
Gawlik Józef 136
Gawlikowska Zofia 577
Gawlikowski Józef F. 23
Gawliński Stanisław 1325, 320
Gawor Stanisław 541
Gawrońska Antonina z Miłkowskich 53
Gawroński Franciszek Rawita- 112, 220
Gayet G. Lacour zob. Lacour-Gayet G.
Gazaliszwili S. 388
Gazda Janusz 422, 480
Gaziew [tł.] 72
Gąsiorowska Natalia (N.G.) 602
Gąsiorowska Xenia 174, 389
Gąsiorowski Waclaw (W.G.) 126, 488, 125, 368, 445, 527, 535
Gąssowski Czesław 602
Geambaşu Constantin 90, 393
Geberts Johann 187
Gebethner i Wolff (firma) s. 11; 111, 113
Geest Klass van der 187 [tł.] 187
Gehrts Johann [il.] 187
Geisler Edward 1047
Gej-Sahajdaczna zob. Szebalina Jekatierina A.
Gelb Henriko 379, 557
Gelbert Natana [tł.] 97
Gelfroy Gustave 439
Gella Jan 136, 576
Gelles Romuald 565, 606
Gelsei Gyula [tł.] 141
Gembicki Feliks (F.G.) 548
Gemrot Barbara 587
Geniusz Mieczysław 314, 532, 569
Georgiev T. [tł.] 32
Geratke Paul [tł.] 187
Gerber Krystyna 138
Gerdin W.R. [tł.] 372
Gerlecka Regina 130, 539
German Franciszek 250
Germano Sylt Herald [tł.] 351
Germuška Andrej (A.G.) [tł.] 121, 126, 134, 209
Geschwend Erich [tł.] 70
Gessner Edward (muzeum) zob. Gassner
Gestrin Fran [tł.] 88, 887
Geszwind Jakub (J.G.) 22
Geyden T. 244
Gębica J. 40
Gębska St. 40
Gęsiarz S. 234
Ghéon Henri 75, 267, 397, 573
Ghica Constantin A. I. [tł.] 46, 187
Ghül Willy [tł.] 33, 46, 71, 141, 870
Gibson Wilfrid 172
Giejta-Ollisiewicz R.I. [tł.] 172
Gielata Ireneusz 575
Giendiger I. K. [tł.] 200
Gierbanowski M. [tł.] 79
Gierco-Winogradskij Pieter (Loengrin) 264, 527
Gierczew Christo [tł.] 166
Giergielewicz Mieczysław 348, 9, 27, 45, 57, 143, 174, 234, 235, 245, 272, 274, 318, 348, 385-388, 538, 540
Gierszewska Barbara 75, 397, 573
Giertych Jędrzej (J.G.) 247, 540
Giertych Roman 429
Gierulska Stanisława 150
Gieryski Aleksander? Maksymilian? 540
Gieysztor (Gieysztor) Stanisław 82/3
Gilboa Amir [tł.] 121
Gilder Jeanette Leonard zob. Brunswick
Gillon A. [tł.] 97
Gillot Hubert 376
Gimes Romana 391
Ginter Anna 104
Ginter Zofia 402
Giobbe Mario [tł.] 187, 365
Giolason Pýddi [tł.] 187
Giovanetti Gustavo 187
Girej (Gerej) III, chan 225
Girault Y. [tł.] 187
Giron Aime 267
Girona Joseph M. [tł.] 84
Giuntini (Grzymalanka) [tł.] 97
Giurati Domenico 268
Giussani Mario [tł.] 187
Giusti Ugo [tł.] 84, 97, 176
Gjurin V. [tł.] 172, 177
Glass Grzegorz (Avanti) 110, 135, 141, 206
Glejzer Agnieszka 598
Glemp Józef, prymas 81
Glensk Czesława zob. Mykita Glensk Czesława
Glensk Joachim 72, 104, 136, 399, 539

- Gleyden T. 377
 Glinka Rodolphe zob. Czernski Jan Rudolf
 Glinka X. 536
 Gliński Henryk (Z., Zoil) 94, 265, 417
 Gliński Kazimierz 511, 526
 Gliszczyński Artur 526
 Gliwiński E 582
 Globisz Krzysztof 121
 Gloger Maciej 30, 102e, 118, 134, 545, 575
 Gloger Zygmunt 80/5, 515, 543
 Glonar Joža [tł.] 187, 341
 Glosator 541
 Glossy Karl 1048
 Gluk L. 38
 Glużyński Władysław Antoni 1049
 Głębocki Jerzy (J.G.) 538
 Głębski B. 148
 Głodek Paweł 187
 Głogowska Barbara 419
 Głogowska Monika 620
 Głogowski Krzysztof 461
 Głowacka Ludwika zob. Gröpplerowa Ludwika
 Głowacki Aleksander (nazw.) zob. Prus Bolesław (pseud.)
 Głowala Wojciech 134
 Głódź Sławoj Leszek, ks. 81
 Głuchowska Krzysztof 545a
 Gnatowski Jan, ks. (Łada) 32, 105, 115, 145, 148, 256, 264, 364
 Gnot Małgorzata 543, 571
 Goa zob. Gołubiew Antoni
 Gobniec Alma [tł.] 394
 Goławska Ewa 566
 Godebski Cyprian 28/XL, 82/1,3, 225, 489, 527, 562a, 1050, 319
 Godebski Jan Godziemba 1050
 Godet Philippe 267
 Godlewska Helena 609
 Godlewska Kalina (kg) 425, 470
 Godlewska Maria z Popielów 609
 Godlewski Franciszek 40
 Godlewski Marian 126
 Godlewski Mściśław s. 10, 11; 248, 562a, 1051, 314-316, 319, 511, 609, s. 636
 Godlewski Rafał 457
 Godlewski Stefan Józef 221
 Godziejewska Zofia 538
 Goemans P. 1052
 Goetel Ferdynand 71, 402
 Goethe Johann Wolfgang 82/2,3,8, 26, 88, 129, 134
 Gofszetter Ippolit A. 364
 Gogol Mikołaj W. 95, 128, 134, 223
 Gohier Urbain 266
 Golcew Wiktor A. (Aw-w) [tł.] 813, 819, 231, 363
 Goldberg Mieczysław (Nemo) 266, 368
 Goldenring Stephanie [tł.] 32-34, 43, 58, 70, 71, 79, 84, 89, 97, 105, 110, 120, 141, 148, 162, 163, 171-173, 176, 179, 187, 200, 209, 230, 766, 784, 785, 791, 793, 1053
 Goldring Aleksander (P) 417
 Goldschlag Fryderyk 247, 539
 Goldszmit Jakub 94
 Golicyn Nikołaj N., książę-redaktor 80/7
 Goliński Leszek (g.) 246, 587
 Gołębek Józef 376, 380, 595
 Gołębiowska Zofia (zet) 540
 Gołębiowski Artur [il.] 126, 578, 583a
 Gołębiowski Kazimierz (kg) 419
 Gołubiew Antoni (ag, Goa) 42, 116, 131, 233, 246, 247, 249, 292, 406, 513, 560
 Gombrowicz Jerzy - zob. Szymkowicz-Gombrowicz Jerzy
 Gombrowicz Witold 187, 44, 46, 47, 49, 65, 81, 108, 130, 132, 133, 134, 390, 598, 599
 Gomes Alfredo [tł.] 187
 Gomolicki Leon 384
 Gomółka Anna 87, 89, 90, 92, 296, 311, 393
 Gomulicki Juliusz Wiktor 275
 Gomulicki Wiktor (Vigilax?) 384, 489, 527, 19, 20, 103, 124, 329, 431
 Gonçalves Daniel Augusto [tł.] 187
 Gondek Elżbieta 134
 Gondowicz Jan 392, 544
 Gönensin Okay [tł.] 121
 Gonski Kazimierz 1053a
 González Alfons 64
 González Presa Fernando [tł.] 71, 72, 79, 84, 97, 105, 110, 743, 392
 Gonzalez Servando [tł.] 71
 Goński Casimir [tł.] 45
 Gorbatowskaja A. [tł.] 172
 Gordon zob. Krzywoszewski Stefan
 Gordon Charles, generał 45/XIV, 195
 Gordzewicz Emanuel Emil (Em. Nelin, Nelin) 526
 Gorecka Wencel Krystyna [il.] 46, 504, 584, 596
 Gorecka-Mickiewicz Marie [tł.] 172, 284, 1054
 Gorecki Avronsart Jerzy 1054
 Gorecki Leon 107
 Gorecki Wiesław (W.G.) 524, 526
 Goriew W.A. [tł.] 209
 Goriszowski Włodzimierz 236
 Gorki Maksym (właśc. A. Pieszkow) [tł.] 153, 128, 131, 143, 149, 381, 602
 Gorlenko Wasilij P. (W.G.) 125, 203
 Gornfeld Arkadij G. 20
 Gorordo Laurrauri Tomàs [tł.] 187
 Gorostiza Magdalena 150
 Gorskaja Je. zob. Iličenko Gorskaja Je.
 Gorski (Górski) Konstanty [il.], malarz 84, 209, 230, 408, 610

- Gorskij A.A. [tł.] 187, 448
Gorskij Iwan K. [tł.] 209, 860, 866, 5, 108, 132, 247, 251, 272, 274, 384, 385, 391
Gorzelał Małgorzata 82, 87, 90-92, 100-102, 104, 106, 134, 237, 277, 545, 545a, 575, 588, 589, 591
Gosse Edmund 32, 364
Gossmann G. [tł.] 209
Gostiša Ivan (I.G.) [tł.] 32, 46, 71, 120, 141, 163, 168, 171, 172, 176, 192, 659, 661, 365
Gostomski Walery 53, 170, 174, 176, 279, 418
Gostyński Tadeusz 380
Goszcz Katarzyna [il.] 394
Goszczyński Seweryn 243
Gotkiewicz Marian 233
Gottlieb Maurycy 80/3,6,7, 81/1
Gourmont Remy de 268
Go-wskaja Zoja [tł.] 172
Gozaliszwili Sz. 386, 388
Gozdawa J. [właśc. Jan P. Dekowski?] 404
Goździejewska Teresa 599
Góral Józef Joachim, Kurytyba 394
Górecka Ewa E. 106, 111
Górecki Piotr 35, 523
Górka Olgierd 49, 81, 107, 222, 223, 225, 226, 228, 233, 347, 250, 251, 535, 574, 578
Górniak Danuta 111
Górnicki Gerard 589
Górnicki Jarosław 176
Górnoślązak M. K. zob. Koraszewski Bronisław
Górnoślązak X. zob. Koraszewski Bronisław
Górska Antonina z Chłapowskich 1056
Górska Julia z Golicynów 504
Górska Maria z Łubieńskich 1055
Górska Morstin M. zob. Morstin-Górska Maria
Górska Pia 535, 538
Górski Jan 16, 108, 247, 563
Górski Jan zob. Falkowski Zygmunt
Górski Konrad 42, 46, 47, 58, 113, 170, 173, 234, 540
Górski Konstanty 31, 504
Górski Konstanty Maria 1056, 148, 155, 169, 174, 176, 193, 315, 329
Górski Ludwik 273, 363, 527, 1057, 515, 536
Grabiec zob. Dąbrowski Józef
Grabikowski Tadeusz (TG) 570
Grabieński Krzysztof s. 9
Grabowska Marcelina 40
Grabowska Maria [1] 22, 476, 527
Grabowska Maria [2] 84, 97, 151, 533, 534
Grabowski Antoni [tł.] 71, 141, 162, 349, 351, 167
Grabowski Bronisław (B.G.) 491, 1058, 363, 526
Grabowski Ignacy 1059, 334, 526
Grabowski Ludwik 82/2ś
Grabowski Tadeusz (t. gr.) 22, 38, 136, 250, 268-270, 370, 560
Grabowski Tadeusz Stanisław (s.t.g., T.S.G., W.D.) 17, 171, 173, 175, 217, 374, 376
Grabowski Zbigniew (Z. Grab.) 377
Grabska Stanisława 81
Grabski Andrzej F. 174
Grabski Ignacy 547
Grabski Stanisław 314
Graca Zbigniew 187
Graciotti Mário [tł.] 70
Graciotti Sante 81
Graczyk Joanna 237
Gradzik-Jedynak Barbara (B.G.J.) 139, 542, 565, 575, 591, 606
Graels Tomás M. de [tł.] 72, 79, 88, 110, 168, 171, 172, 724
Graf Bengalskij zob. Szebujew Nikołaj G.
Grafczyński Przemko M. 394
Grajnert Józef 82/5, 101, 111a, 527
Gralewski Jan, ks. 528
Gralińska Mirosława (grl) 591
Granch H. C. [tł.] 187
Grandchamps Jacques 232, 266, 267, 279, 289
Grandfort Manoel de 267
Granlund J. [tł.] 8, 141
Granlund Sten [tł.] 70, 187
Granzow Kazimierz 82/1
Grassi M. zob. Czubek Grassi Maria [tł.]
Graszewicz Marek 111, 226
Grądzielski Kazimierz zob. Wasilewski Leon
Gregorowicz Jan Kanty 82/2
Greim Michał 90
Grelich K. [tł.] 141
Gremisławow N. N. 362
Grendyszyński Ludomir (lg) 289
Greń Zygmunt 6, 45
Grétry Félicien 268
Grey Edward 1060
Gręplowska Maria (Rena Marwicz) 558
Gribojedowa P. W. [tł.] 11, 820, 163
Gricak Jarosław 109, 227
Griekow Mikołaj P. 146
grl zob. Gralińska Mirosława
Grim Emanuel, ks. 577
Grimm Thomas 267
Griniewskij Aleksandr 364
Griń E. [il.] 71
Grlović Milan [tł.] 171
Grnczarow K. [tł.] 394
Grobelał Anita 573
Grobewska Irena 121
Grochowa Agnieszka 134
Grochowiak Stanisław 225
Grochowski Wiesław Maria 397
Grochulska Anna 235, 236, 597

- Grodecki Józef 595
 Grodzicka-Czechowska Wacława 576
 Grodzicki August (G., A.Gr., g., gr) 1, 123, 316, 487, 558, 560
 Grodzicki Łada Kazimierz [il.] 610
 Groër Alessandrina [tł.] 33, 71, 79, 171, 200, 921, 927
 Grolleau Charles [tł.] 134
 Gromadzińska Małgorzata 415
 Gromska Giannina [tł.] 394, 946, 948
 Gronczewski Andrzej 44, 51, 56a, 59, 226, 573
 Groniek Barbara 598
 Gronkiewicz-Waltz Hanna 81
 Groniowski Krzysztof 249a
 Groński Ryszard Marek (F.Z.K.) 413
 Gropetti Francesco [tł.] 187
 Groppler Henryk Anastazy 1061, 313
 Gropplerowa Ludwika z Głowackich 1061, 313
 Gros Bernard 445
 Gros zob. Kosiakiewicz Wincenty
 Gross N.G. [tł.] 71
 Groszyński K.H. 40, 137, 245
 Grot Juliusz 578
 Grot Zdzisław 189, 538
 Groten-Sonecka (Grotenówna) Erwina 25, 40, 149, 150, 564
 Grotowska Helena 173
 Grotowska Stanisława 45, 594
 Grotowski Zbigniew 244
 Grottger Artur 12/III
 Grove Johann [tł.] 58, 71, 72, 97, 141, 689
 Grubert Halina 588
 Grubiński Florian (rusznikarz?) 511
 Grubiński Wacław (W.G.) 424
 Gruca Jerzy 565
 Gruchalski Adam 244
 Grudziński Kazimierz (K.Gr) 578
 Grudziński Stanisław (G.) 81/1, 94, 220, 324
 Gruszczyńska Ewa 94, 114, 392, 568
 Gruszecka Grażyna [tł.] 121
 Gruszecki Artur 105
 Gruszkin A. 172
 Grützmacher Łukasz 109
 Gruzewska Anna 415
 Grużewski Tadeusz 523
 Grychowski August 28
 Grycová Otká [tł.] 394
 Grycz Józef (J.G.) 1086, 534
 Grydzewski Mieczysław (jam, M.J.G.) 27, 107, 137, 149, 173, 177, 243, 260, 182, 431, 534, 536, 558
 Gryf Felicjan zob. Gumplowiczowa Maria
 Gryf Kleszczyński Tadeusz 39, 558
 Gryff L. 412
 Grygiel Jan 318
 Gryko Juchniewicz Franciszka (FGJ) 46, 543
 Grzegorzczuk Lesław 247
 Grzegorzczuk Piotr (P.G.) 364, 15, 39, 224, 247, 378-380, 608
 Grzegorzewicz Elżbieta 540
 Grzegorzewski Mieczysław 511
 Grzegorzewski Stanisław 42
 Grzelecki Stanisław 174, 405
 Grzełoński Bogdan 540
 Grzeszczuk Stanisław 178, 234, 236, 249, 275
 Grześczak Marian 404
 Grześkowiak Andrzej (ag) 564
 Grzęda Ewa 134
 Grzędzińska Maria 63, 206
 Grzybowiecka Anna 247, 481, 589
 Grzymalanka zob. Giuntini Grzymalanka [tł.]
 Grzymała-Siedlecki A. zob. Siedlecki Adam Grzymała-
 Grzymałowski Walery Władysław? 121, 126, 134, 102, 394, 411, 418, 424
 Grzywacz Beata 599
 Gualteri Gualtero [tł.] 69, 97, 171, 230, 933
 Guarino Vittorio I. 526
 Guazzoni Enrico 187, 452, 453
 Gubernatis Angelo de 512
 Gubrynowicz Bronisław 1062, 22, 33, 37, 53, 124, 221, 509
 Gubrynowicz Kazimierz 600
 Gubrynowicz i Schmidt (firma) 296
 Guerreiro Ana C. [tł.] 46, 806
 Gugulski Marcin 459, 484
 Guis Christophe 132
 Guilién Juan [tł.] 187
 Guimaraes Luiz 268
 Guirand Aleksandre G. 272
 Guldenstern 470a, 162a, 298, 374
 Gumińska Jadwiga 1
 Gumiński Al. 530
 Gumiński Tadeusz (tig) 562
 Gumowski Bohdan 87, 176, 280, 405
 Gumplowiczowa Maria (Felicjan Gryf) 16, 475, 527
 Gumuła Urszula 495, 496, 543
 Gundrum Oriovčanin Fran [tł.] 230
 Guntakczjan A. [tł.] 121, 126, 134
 Günther Władysław 45, 57, 106, 538, 539, 563
 Guranowski Jerzy 526
 Guriewicz Aron 858, 106
 Gürtler Antoni 610
 Gutkowska Jadwiga 1183
 Gutman Antoni, ks. 512
 Gutowski W. 206
 Gutschmidt Richard [il.] 141
 Guttry Aleksander [tł.] 33, 43, 420, 1063, 379
 Guyot A. L., wydawca 288, 369
 Guzik Barbara 167
 Guzik Kazimierz 249a, 563

- Guzowska Marzenna 588, 589
 Guzowska Zofia 244, 548, 555, 558
 Guzowski Stefan 533, 548
 gw. 169
 Gwiźdź Feliks 548
 Gyula Dér [tł.] 187
 Gzella Alojzy (gal) 583, 586, 596
 Gzowska Dominika 394

 H. 381
 H. zob. Galle Henryk
 H. zob. Haecker Emil
 H. zob. Jellenta Cezary
 H. zob. Romer Ochenkowska Helena
 H.B. zob. Biegeleisen Henryk
 H.C. zob. Cenglowa Halina
 H.C. zob. Ceysinger Helena
 H.G. zob. Galle Henryk
 H.K. zob. Korotyński Henryk
 H.L. zob. Łubieński Henryk
 H.O. zob. Opieński Henryk
 H.O. zob. Radlińska Helena
 H.S., (H.S.) zob. Sienkiewicz Henryk
 H.S-cz zob. Sienkiewicz Henryk
 H.St. (Helena Sługocka?, Helena Sienkiewiczów-
 na?) 134, 187, 431
 H.W. 536
 H.W. zob. Wierzyński Hieronim
 H.Z. zob. Zahorska Elzenberg Hanna
 (h) zob. Ankiewicz Henryk
 Habdas Franciszek 611
 Habryn Anna 174, 396, 405
 Hadzi Sewer 166/IX
 Haecker Emil (H., Pokrzywa) 35, 210, 302, 404
 Hadaczek Bolesław 228
 Hager, dr (z Pszczyzny) 526
 Hahn Josef [tł.] 97, 795
 Hahn Reynaldo 445
 Hahn Wiktor (w.h.) 154, 182b, 369, 1064, 1218,
 35, 103, 115, 119, 127, 129, 150, 157, 171, 177,
 203, 205, 213a, 219, 221, 271, 315, 336, 337,
 533, 534, 536, 537, 585
 Hähnel Hans [tł.] 187
 Haiman Mieczysław 526, 536
 Hajduk F.H. 527
 Hajduk Ryszard 175
 Hajduk-Gawron Wioletta 71, 617a
 Hajdukiewicz Leszek 319
 Hajdukowa Anna 596
 Hajdukowski Stefan 527
 Hajota zob. Pajzderska Helena Janina
 Hak Hamidi-bej Abdul [tł.] 187, 268
 Haka, ha-ka zob. Kozicka Helena
 Halaša Ondrej Pavol [tł.] 33, 43, 71, 84, 110,
 187, 884
 Halban Blumenstock Alfred 512
 Halbert Barbara 542
 Halecki Oskar 108, 272
 Halicki Zygmunt 417
 Halina 577
 Haliński Andrzej 415
 Halle Lionel 172
 Hallonloff Axel [tł.] 71
 Halpérine-Kaminsky Elias (Ely Ilia Daniłowicz)
 [tł.] 46, 70, 110, 120, 162, 171, 187, 706, 711,
 1084, 256, 267
 Halpérine-Kaminsky Genia [tł., il.] 711, 256
 Hamerliński Andrzej 46, 234, 247
 Hamerliński I. 217, 527, 1421
 Hamilo Ludovic 266
 Hamilton zob. Słowewski Jan Zbigniew
 Hamm Josip [tł.] 71, 88
 Han Min-sok [tł.] 187
 Han Rong Yuan (Yuan Hanrong?) 121, 657a
 Hanan P. 388
 Hanappier L. B. 266
 Handke Kwiryna 97, 134, 574
 Handke Mirosław 81
 Handke Ryszard 97, 134, 574
 Hang Zhenhui (Hang Zen Hui?) [tł.] 45
 Hanssen Reb. 217
 Hanuš Václav [tł.] 141, 200 667, 668
 Hanysova Maryka [tł.] 110
 Hańcza Władysław 565
 Haral Baruk (Baruch?) [tł.] 134
 Harambašić August (Hrvoj Hrvatić) [tł.] 83, 97,
 121, 126, 134, 187, 209, 660, 663
 Harasimiuk Krzysztof 586
 Harder Karl 12/XXXII
 Hareven Szulamit [tł.] 121, 394
 Harhala Jan 128
 Harla Stanisław 579
 Harnisz-Śmiechowski Janusz (Jah) 548
 Harrer Kurt [tł.] 11, 97, 187, 412, 796
 Harsdorfowa Maria (M.Rawicz) 200
 Harutiunian A.H. [tł.] 70, 72, 84, 97, 120, 209,
 802
 Harylenko H. [il.] 71
 Haskell Dole Nathan 264, 278
 Hassewicz Stanisław 1065, 610
 Hauff L.A. [tł.] 8
 Haupt Edward 611
 Hauptmann Gerhart 125, 369
 Haur Jakub K. 108
 Hauser Fernand 266
 Hausmann Wolfgang 187
 Hausner Artur W. 137, 522
 Hausnerowa (Grekowicz) Michalina (M.H.) 137,
 548
 Havas Josef 268
 Havlašek Jiří [tł.] 134, 419
 Havlíček Karel [il.] 126

- Havranek Marian 1066
 Hawthorne J. [tł.] 187
 hb. zob. Bormanowa Halina
 He Lu-bo [tł.] 141
 Hebanowski Stanisław (S.H.) 280, 584
 Heck Dorota 13
 Hecl A. (il.) 209
 Hedberg Franc [tł.] 187, 446
 Hedberg Valborg [tł.] 121
 Hedegus G. [tł.] 209
 Heidenstam Werner von 125, 232, 368, 374
 Heidrich Andrzej [il.] 187
 Heimann Henry A. [tł.] 187
 Hein Waldemar [tł.] 796
 Heine Heinrich 80/1, 81/III, 161, 527, 125, 609,
 s. 637
 Heine Stefan 123
 Heinrich Władysław 1067
 Hejnowicz Ludwik Cezary 536
 Helbich Jerzy W. 559
 Helbrecht B. 178
 Helena C. ....r zob. Ceysinger Helena
 Heller Géza [il.] 809
 Heller Henryk (hel) 560
 Helman Alicja 235, 236, 394, 396, 428, 460
 Helsztyński Stanisław 1111, 128, 314, 561, 578,
 602
 Helvetius zob. Karczewski Wacław
 Hemar Marian 172
 Hemingway Ernest 573
 Hen Józef 43, 367, 1390, 1, 194, 401, 403
 hen zob. Wiśniewski Józef Henryk
 Hendrichowa Podolska Jadwiga z Hoesicków 40,
 260, 317, 564
 Hendrykowska Małgorzata 452
 Hendzel Władysław 48, 72, 83, 101, 106, 111,
 114, 133, 134, 151, 176, 237, 276, 393, 545a,
 567, 573, 598
 Henel Stefan 542, 606
 Henisz Krzysztof [il.] 84, 126, 187
 Henkiel Dionizy (-X-, hl-) 1068, 155, 209, 308,
 533
 Hennel Teresa zob. Chynczewska Hennel Teresa
 Henriksen Nic 121
 Heras Eusebio [tł.] 8
 Herbert Zbigniew 47
 Herites Franciszek 81/IX
 Herlaine Janusz 582
 Hermann Alois 58, 276, 387
 Hermann Christian B. [tł.] 46, 467
 Hermant Abel 569
 Hernasowa Maria 293
 HERNICZ Emanuel E. 81/XVII, 94
 HERNICZEK Jerzy 533, 548
 Heropolitański Stanisław 209
 Herron George Davis 99, 365, 393
 Hertz Aleksander 247
 Hertz Benedykt (B.H.) 411, 417
 Hertz [Herz] Herman [tł.] 187
 Hertz Michał 110, 399
 Hertz Mieczysław 268
 Hertz Paweł (P.H., ph) 1, 42, 46, 81, 246, 247,
 249, 249a
 Hervas Santos J. [tł.] 134
 Herzberg J.V.T. [tł.] 71
 Heska-Kwaśniewicz Krystyna 394, 48, 134, 293,
 294
 Hess Adolf [tł.] 200, 372, 302, 600
 Hessel Maria A. 250
 Heuman Konstanty 1069
 Heurich Jan 22, 476, 527
 Heuriksen Nic [tł.] 121, 126, 134
 Hevesi József [tł.] 97
 Heydel Adam 610
 Heydenkorn Benedykt (B.H.) 57
 Heyduk Bronisław 234
 Heyman Stanisław 82/6
 Heyman J. A. [tł.] 187
 Heyse Paweł 81/XVI, 94
 hg zob. Galle Henryk
 Hierowski Zdzisław (Bakalarz) 246, 402, 538
 Hilborn Ronald [tł.] 187
 Hillebrand Clara [tł.] 72, 79, 121, 126, 168, 171,
 176, 178, 187, 209, 363-365
 Hinton, autor wiersza 55
 Hippeau Célestin 12/XXVIII
 Hirkowska Dorota 92, 568, 592, 593
 Hirsch Piotr 1208
 Hirschfeld Ludwig 206
 Hirszbant Benedykt 1070
 Hirszbant Napoleon zob. Jellenta Cezary
 Hisashi Homma 187
 Hiz Tadeusz (T.H.) 103, 535, 536, 554, 555
 hl- zob. Henkiel Dionizy
 Hlasko Vatslaf A. [tł.] 32, 72, 84, 105, 145, 163,
 171, 172, 625, 350
 Hlavka O. [tł.] 172
 Hlebowicz Bożena 178, 461, 462
 Hložnik Vincent [il.] 187
 Hlasko Józef (J.Hl.) 555
 Hlasko Stanisław 116, 316, 526
 Hlasko W.A. zob. Hlasko Vatslaf A.
 Hnatiuk Ola 109, 227
 Hodek Josef [tł.] 187
 Hodi J.T. zob. Tokarzewicz Józef
 Hodun Zofia 249
 Hoeningsfeld Ruth [tł.] 33, 43, 70, 71, 97, 110,
 187, 736, 738
 Hoesick Ferdynand 2, 3, 12, 27, 28, 34, 81, 99,
 100, 103, 106-109, 111-113, 116, 133, 478,
 1071, 1097, 19, 22, 23, 36, 49, 81, 103, 126,
 221, 224, 242, 259, 286, 373, 375, 488, 506,

- 507, 509-511, 513, 515, 518, 532, 535, 537, 545, 564, 611
Hoesick-Hendrichowa Jadwiga zob. Hendrichowa Podolska Jadwiga z Hoesicków
Hofer André [il.] 187
Hoff Bogdan 610
Hoffman Antoni 187, 440
Hoffman Jerzy 121, 126, 134, 63, 395-397, 415, 420, 427, 298, 565, 597
Hoffman Karol 82/2, 169, 206, 510, 511, 513
Hoffmann Ernest T.A. 396
Hoffmann Nina 239
Hoffmanowa Anna 396
Hoffmanowa Klementyna 12/III, 82/3
Hofman Iwona 77, 111, 176, 241
Hofman W. 530
Hogarth C. J. [t.] 187
Hohenlohe Carl, książę 62/II
Hohenzollern W. zob. Wilhelm II Hohenzollern
Hoidre Alo 394
Holak Leonid 249
Holban T. [t.] 46, 71, 79, 84, 88, 97, 874, 875, 877
Holewiński Józef [il.] 351, 610
Hollender Barbara 415, 459
Holly Jan [t.] 121, 126, 134
Holoubek Gustaw 187
Holubek J. zob. Cholubek Josef
Holzwarth Franz Joseph 82/3
Hołod Emil 278
Hołowacz Aleksander 564
Hołownia Szymon 415
Hołówko Tadeusz 137
Hołyński A. (H. Sienkiewicz?) 122a, 102
Homan Władysław (Wł.H.) 530
Homer 82/5,8, 57, 120, 121, 139, 227
Homma Hisaki [t.] 78, 187
Homolač O. [il.] 178, 679
Homolicki Jan 137
Homotarič V. (V.H.) [t.] 79
Hood Gavin 394, 484
Hora František Alois [t.] 88, 1072, 315
Horacy (Horatius Quintus Flaccus) s. 12; 60, 355, 376, 422, 427, 476, 489, 527, 120
Horain Julian Florian 45/VII, 1073, 194, 312, 320
Horain Witold 1073
Horák Jiří 245
Horak V. [t.] 168
Horal (właśc. Peter Bella) [t.] 97, 209
Horánszky Károly [t.] 351
Horatius Flaccus Quintus zob. Horacy
Horno Popławski Stanisław 563, 564, 611
Horoch Władysław 595
Horod Władysław 244
Horodyska Maria 117
Horoszczak Adam (A.H.) 462
Horowitz G. [Gustav?] [t.] 197
Horowitz Leopold 99/IV
Horowitz S. [Siegmond?, Stanisław?] [t.] 47, 72, 84, 97, 110, 121, 126, 134, 200, 209, 289, 361, 372, 394, 783, 787, 206, 374
Horten Sophie [t.] 187
Horzica Ignacy 33, 369
Horzyca Wilam 548
Hosepjan A. [t.] 171
Hoser Tadeusz 588
Hovorka František Ladislav 82/2
Howannisjan Tigran O. [t.] 120, 153
Hr. 222
Hrabal Barbara 226, 391
Hrabec Stefan 247
Hrabovszky Julia M. [t.] 178
Hrabyk Klaudiusz (Kl.Hr.) 39, 127
Hranilović J. 368
Hromádko J. 591
Hrusz'iwśkyj Mychajlo 363
Hrviatić Hrvoj zob. Harambašić August [t.]
Hryniewicki Eugeniusz 583
Hryniewicz Marek 249
Hsii Czong-Nien 379
Hubert Wolfgang (właśc. Kurt Schnöring) 174
Hubickova G. 235
Hudales Oskar [t.] 126
Hudec Jan [t.] 33, 43, 47, 83, 151, 168, 172, 664
Hudzik St. 564
Hugo Wiktor 20, 99/IX, 125
Huldberg Peer 130
Hulewicz Jan 1233a, 319
Hulewicz Kazimierz (Un Polonais) 511, 513, 600
Humel Aleksandra 419
Humnicki P 540
Humphreyes H.E. [t.] 172
Hupka Jan 512
Hussar [?] t.] 46
Huszcza Jan 167
Hutnikiewicz Artur 23, 106, 129, 564
Huysmans Joris Karl 80, 150, 573
Huzarski Jerzy 608a
Hvišč Josef 126, 108, 131, 234, 540
Hvizdoš K.L. 173
Hyart Charles [t.] 71, 45
Hyde Georg Merriam 162
Hyong-min Shim [t.] 187
Hysek Miloslav 548
-i. zob. Obogi Oswald
I.A.P. [t.] 172
I.B. 444
I.B. zob. Broz Ivan B.
I. Ch. zob. Chrzanowski Ignacy
I.C.W. 437
I. Cz. Zob. Czaplarska Izabela

- I.F.O. zob. Ostrowskij I.F.
 I.G. 340
 I.G. zob. Gostiša Ivan [tł.]
 Ig.B. zob. Baliński Ignacy
 I.G.Z. [Zys Ignacy?, tł.] 71
 I.I. zob. Ignatow Ilia N.
 I.Je. [tł.] 71
 I.K. zob. Kuncewicz Izydor
 i.m. zob. Moszczeńska Iza
 I.R. zob. Rutkiewicz Ignacy
 I.S. 264, 557
 I-t zob. Ignatow Ilia N.
 I-tis [tł.] 46
 I.V. zob. Velikanović Iso [tł.]
 Iw.P. zob. Pieczokas Iwan
 I.Z. 309
 Iacobescu Al. [tł.] 121, 126, 134, 178, 176, 209
 Ibek-Mocniak Małgorzata 599
 Idzikowska Anna 563
 Idzikowski J. S. 538
 Idzikowski Leon 89, 245
 ifj zob. Podradzky György
 Igareski Jin [tł.] 187
 Ign. Chrz. zob. Chrzanowski Ignacy
 Ignatiew Jemilian I. 517
 Ignatow Ilia N. (I.I., I-t) 148, 169, 366, 527, 547
 Ignotus 312
 Ignotus zob. Dmowski Roman
 Ignotus zob. Pšorn Viktorin [tł.]
 Igrek 110
 Ihnatowicz Ewa 48, 80, 134, 195, 288, 572, 573
 Ik 375
 Ikonowom Dimitár [tł.] 33, 43, 46, 121, 126, 134, 650
 Ikonowom Pet' r [tł.] 171
 Iks 404
 Ilari Nino 526
 Ilčev [Ilczew] Stefan [tł.] 70, 71, 79, 84, 88, 97, 110, 120, 209, 647, 648, 649, 651
 Ilešić F. 376
 Ilich Iztok [tł.] 394
 Ilczenko-Gorskaja Je. 121, 412
 Ilić Arsa Z.I [tł.] 172
 Iličenko Gorskaja Je.
 Ilinicz Zajdel Ludomir 610
 Ilke Lennart [tł.] 71
 Illosway (Illosvay?) Hugo [tł.] 11, 46, 141, 908
 Iłowski Stanisław 97, 349, 177, 400, 406, 469
 Immendorf J. von (właśc. Phillipine von Castell-Rüdenhausen) [tł.] 45, 166
 Inglot Jacek 597
 Inlender Adolf (Leszek, Figaro) 410
 Ionescu Adrian [il.] 187
 Ionescu Atanasie [tł.] 79
 Ionescu Paul [tł.] 162
 Iorga Nicolae 380
 Iran [tł.] 351
 Irok Tara [tł.] 110
 Irzykowski Karol 135, 394
 Isahakian Awetikh [tł.] 172
 Iskander N. St. [tł.] 187
 Iskierko Alicja 481
 Iskrzycka Irena 586
 Ist. 599
 Isz. 557
 Item zob. Czernicki Gustaw
 Ivančić Mate [tł.] 32
 Ivaničkova Helena [tł.] 121
 Ivanišević Mate [tł.] 71
 Ivanova O. I. [tł.] 166
 Iversen Frithjov [tł.] 187
 Iwan Groźny 15, 527
 Iwaniak Stefan 588
 Iwanicka Zofia 577, 579
 Iwanow Iwan I. 278
 Iwanow Wiczo 386
 Iwanowa Malina [tł.] 187
 Iwanowicz K. 148
 Iwanowska Danuta 461
 Iwanów Małgorzata zob. Tomikowska-Iwanów Małgorzata
 Iwaszkiewicz Jarosław (Kazimierz Bazar, Eleuter) 71, 1, 5-8, 28, 37, 38, 49, 81, 108, 134, 186, 234, 246, 247, 292, 316, 422, 489, 495, 536, 563
 Iwaszkiewicz Natalia (N.I.) 586
 Izet 291
 Izmailow Aleksandr A. (A. Izm., Smolenskij) 125, 302, 441, 516
 Izwienskij A. 564
 Iżycki Józef 587
 J. zob. Jankowski Czesław
 J. zob. Lorentowicz Jan
 J.A. zob. Andrić Josip
 Jan B. 259
 Jan B. zob. Barszczewski Jan
 Jan L. zob. Lorentowicz Jan
 J.A.S. zob. Wróblewski Kazimierz
 J.B. i B. [tł.] 120
 J.B. zob. Babiński Jan
 J.B. zob. Benešić Julije [tł.]
 J.B. de C. zob. Baudouin de Courtenay Jan
 J.C. 292
 J.C. zob. Cieszkowski Jerzy
 J.C. zob. Cieślukowski Jerzy
 J.Cz. zob. Czempiński Jan
 J.D. 37
 J.D.-M. zob. Michałowski Jan Dunin-Je. 33
 Je. [tł.] 342
 Je.G. [tł.] 253

- Je.L. [tł.] 88
 Je.M.W. 170
 Je.P. [tł.] 230
 J.F. zob. Feldhorn Juliusz
 J.F. Jordan Feliks
 J.G. 578
 J.G. zob. Geszwind Jakub
 J.G. zob. Giertych Jędrzej
 J.G. zob. Głębocki Jerzy
 J.G. Grycz Józef
 J.H. 522
 J.Hł zob. Hłasko Józef
 J.Hr. 266
 J.Jastrz. zob. Jastrzębski Józef
 J.Jur. zob. Jurczyński Jerzy
 J.K. 38, 103, 197, 137, 319, 548
 J.K. 565
 JK 381
 J.K. zob. Kallenbach Józef
 J.K. zob. Kądziała Jerzy
 J.K. zob. Kieniewicz Jadwiga
 J.K. zob. Kieniewicz Jan
 J.K. zob. Kołtuniak Janina
 J.K. zob. Krzyżanowski Julian
 J.K.K. zob. Kotarbiński Józef Karol
 J.K.N. zob. Kłosowski Józef Nikodem
 J.K.S. zob. Kulczycka-Saloni Janina
 J.L. zob. Lemański Jan
 J.L. zob. Lis Jerzy
 J.L. zob. Litwinek Jan
 J.L. zob. Lorentowicz Jan
 J.Ł. zob. Łętowski Julian
 J.Łoz. zob. Łoziński Józef
 J.M. 220, 224
 J.M. zob. Mikołajczak Julian
 J.M. zob. Mioduszewski Jan
 J.M.P. zob. Piechocki Jan
 J.M.R. 172
 J. M.R. y E.B. J.P. [tł.] 84
 J.M.S. zob. Święcicki Józef Marian
 J.P. 536
 J.P. zob. Peleńska Janina
 J.p. zob. Pietrzycki Jan
 J.P. zob. Piwowarczyk Jan
 J.P. zob. Popowska Jadwiga
 J.P. zob. Porazińska Janina
 J.Pd. 137
 J.Rz. zob. Rzepecka Iwanowska Jadwiga
 J.S. 453, 582
 J.S. zob. Szuster Józef
 J.S...ska zob. Sawczyńska Jadwiga
 j.s.p. zob. Petry Julian Stefan
 J.St. zob. Dąbrowska Maria
 J.St. zob. Staszewski Janusz
 J.St. zob. Tokarzewicz Józef
 J. Stycz zob. Naglerowa Herminia
 J.T. zob. Tomić Josip Eugen
 J.T.H. zob. Tokarzewicz Józef
 J.Uk. 363
 J.V.G. zob. Gasztowt Jean Vaclav [tł.]
 J.W. zob. Waksmański Jerzy
 J.W. zob. Winger Jurij
 J.Z. zob. Zamorski J.
 J. z Kowalskich zob. Kowalska J. [tł.]
 Ja.A. 145
 Ju.P. 20
 Jabczyński Mieczysław 118, 537
 Jabłkowska-Jaskólska Anna 11
 Jabłonkówna Leonia M. (l.j.) 414
 Jabłonowski Aleksander 1074
 Jabłonowski Władysław (W.J.) 562a, 1075, 19,
 35, 81, 148, 314, 319, 366, 518, 526, 527, 535
 Jabłońska Anna 589
 Jabłońska Krystyna 35, 45, 415, 541, 563
 Jabłoński H. 12/III
 Jabłoński Henryk 566
 Jabłoński Marian (mar) 606
 Jabłoński Władysław 548
 Jachimecki Zdzisław 445
 Jachimek Józef 563
 Jachimowski Tadeusz 576
 Jachowicz Eryk 99/IV
 Jackiewicz Aleksander 395, 396, 420, 452, 470,
 479, 569
 Jackowski Stanisław S. 583, 611
 Jacoby George 187, 453
 Jacquinet G. 206
 Jacymirskij Aleksandr I. 20, 370, 372
 Jaczewski Cezary F. 242
 Jadacka Hanna 113
 Jadwiga S. zob. Strokowa Jadwiga
 Jagiełło Michał 81
 Jagorskij Je. 302
 Jagoszewski Mieczysław 310
 Jah zob. Harnisz-Śmiechowski Janusz
 Jakowenko Natalia 95, 109, 134, 255
 Jakowicka Teodozja 82/3
 Jakóbczyk Jan 132, 134
 Jakóbiec Marian 381, 388
 Jakubas W. 544
 Jakubiak Robert 71, 254, 573
 Jakubowska Bożena 598
 Jakubowska Jadwiga 130
 Jakubowski Jan Zygmunt 25, 56, 59, 108, 118,
 130, 137, 224, 233, 247, 537, 539, 563, 595
 Jakubowski Zbigniew 542
 Jakubowski, ks 82/3
 Jalakas E. [tł.] 121
 Jałoszyński Jan 583
 Jałowiecka Aniela 110
 jam zob. Grydzewski Mieczysław
 Jambor Sz. [tł.] 58

- Jamroz (Jamrosz) Michał *143, 153*
 Jan de Torres *221*
 Jan III Sobieski *80/1, 251, 571*
 Jan Paweł II [Karol Wojtyła] *171*
 Janasz Joseph L. de [tł.] *171, 187, 366*
 Janczewska Jadwiga z Szetkiewiczów (S.J.) *126, 593a, 1076, 48, 67, 72, 88, 316, 319, 320, 424, 425, 540, 541, 573, 609, s. 640*
 Janczewski Edward *259, 593a, 1076, 320, 540*
 Janczewski Stanisław *315*
 Janczykowski Kazimierz *610*
 Janečkova J. [tł.] *187*
 Janiak-Staszek Agnieszka *237, 280*
 Janicka Bożena *415, 462*
 Janicki Klemens *395*
 Janicki Marian *562*
 Janicki Stanisław *75, 176, 397, 405, 422*
 Janicki Wojciech *131, 180, 234, 251*
 Janik Michał *522, 527*
 Janikowski Przemysław *277*
 Janina S. zob. Sedlaczkówna Janina
 Janina z Podola (Henryka J. Strawińska?) *527a*
 Janisławska Mazurkiewicz Elżbieta *588*
 Janisławski Maciej A. *235, 250*
 Janisławski Roman *104, 249, 316*
 Janko *366*
 Janković Milorad St. [tł.] *153*
 Janković Milorad I. [tł.] *394*
 Jankowiak Christa [tł.] *45, 153*
 Jankowiak Johannes [tł.] *45, 153*
 Jankowiak Mieczysław *63, 67, 106, 111, 133, 150, 275, 293, 572*
 Jankowska Hilda *131*
 Jankowski Teodor zob. Janowski Teodor, ks.
 Jankowski [Janowski?] S. *149*
 Jankowski Czesław (cj., Cz.J., Cz.J-ski, Czesław, Cześniak, J., Skierka) *94, 258, 339, 32, 33, 37, 38, 53, 112, 148, 186, 189, 193, 196, 238, 278, 305, 313, 365, 372, 411, 417, 445, 465, 514, 516, 532, 534, 554*
 Jankowski Czesław Borys *126, 612*
 Jankowski Edmund *52, 53*
 Jankowski Edmund Jerzy *188a, 1389, 47, 108, 129, 318, 319, 548*
 Jankowski Józef *615a, 1077, 121, 321, 457, 534, 578*
 Jankowski Stanisław *149*
 Jankowski Władysław *239*
 Jankūnas Kazys [tł.] *209*
 Janouch Jaroslav [tł.] *209, 685, 173*
 Janovic Tomáš [tł.] *206*
 Janowicz Leon (LJ) *195, 226, 233*
 Janowska Katarzyna *568*
 Janowska z Korwin Piotrowskich Gabriela zob. Zapolska Gabriela
 Janowski Jarosław (j., jj) *223, 270, 402, 431*
 Janowski Teodor, ks. *313, 1078*
 Janów Jan *281*
 Janta-Pończyński Aleksander *46, 194, 272*
 Jantzenowa J. *527*
 Janudi Maryla *588*
 Janus Edward zob. Stawar Andrzej
 Januszewska Hanna *72, 120, 394*
 Januszkiewicz J. [Janusz?] *418*
 Japoł Asanka Michał zob. Asanka-Japoł Michał
 Jarczewska Stefania (?) *415*
 Jardeski [Jardetski?] B. [tł.] *70, 72, 84, 705, 716*
 Jarecka Renata *599*
 Jarecki Henryk *80/4*
 Jaremowa Zofia *71, 402*
 Jarkowski Leopold *610*
 Jarnuszkiewicz Czesław *249*
 Jarocki Władysław *1339*
 Jaroński Andrzej *1061*
 Jaroński Jacek *1061*
 Jaroszewski, ks. *121*
 Jaroszyński Andrzej *234*
 Jaroszyński Piotr *255*
 Jaroszyński Tadeusz (T.J) *401*
 Jaroszyński Wacław *540, 542*
 Jarska Barbara *90, 255*
 Jarukowa Mara [tł.] *153*
 Jarzębowski Józef, ks. *1185*
 Jarzębski Adam *244*
 jas. zob. Jasiński Tadeusz
 Jasek Ludvik *37*
 Jasienica Paweł (właśc. Leon Lech Beynar, pseud. Pej) *1, 133, 158, 224, 246, 247, 487, 564, 574*
 Jasińczyk-Szlesieński Bogdan *560*
 Jasiński Aleksander Marian *437*
 Jasiński Jerzy *402*
 Jasinskij E. [tł.] *71, 755*
 Jasińska Alina (A.J.) *222*
 Jasińska Maria *111*
 Jasiński Janusz *45*
 Jasiński Mih. [tł.] *372*
 Jasiński Tadeusz (jas) *570*
 Jasiński Włodzimierz *528*
 Jaskółowa Ewa *90, 176*
 Jasnowski Janusz *57, 121, 272*
 Jasnowski Józef *187, 57, 121, 272*
 Jastrząb Marek *50*
 Jastrzembiec Kozłowski Czesław *36*
 Jastrzębiec zob. Kliszewski Ignacy
 Jastrzębowska Elżbieta *201, 276*
 Jastrzębski Józef (J.Jastrz.) *423*
 Jastrzębski Zdzisław (zj) *96*
 Jaszcz Zbigniew *110*
 Jaszcz zob. Szczepański Jan Alfred
 Jaszczur *362*
 Jaworowski J. [il.] *121, 126, 134*
 Jaworowski W. [il.] *45*

- Jaworski Franciszek 409, 1406
 Jaworski Kazimierz A. (-kaj-) 560
 Jaworski Marek (Emjot) 563
 Jaworski Tadeusz 548
 Jaworski Władysław Leopold 251, 1079
 Jaxa-Chamiec Józef Szczepan 1080
 Jazew W. 125
 Jazykowa Gilda Władimirowna zob. Azykowa
   Gilda Władimirowna
 Jaźwicki K., ks. (Ks. K. Jaźw.) 169
 Jaźwiecki Adam 588
 jb. 580
 jbn (JBN) zob. Nycek Jan B.
 Je Linf feng [tł.] 200
 Jeanroy Félix V. 370
 Jechiel [tł.] 160
 Jechová Hana [tł.] 209, 685
 Jeden z żołnierzy Polaków 531
 Jedliczko-Malik Marta 598
 Jedna z uczestniczek 565, 575, 606
 Jedynak Barbara zob. Gradzik-Jedynak Barbara
 Jefimow Nikołaj D. [tł.] 179, 187, 516
 Jégé (właśc. Ladislav Nádaši) 108, 131
 Jegorowa Jelizawieta Michajłowna [tł.] 126, 209,
   863
 Jehanne Wielopolska M. zob. Wielopolska Maria
   Jehanne
 Jehuda Warszawiak zob. Warszawiak Jehuda [tł.]
 Jeleński Jan (Kamienny) 28/XXXVI, 37, 42/I,
   82/3, 517
 Jelicz Antonina 7
 Jelinek Edward 82/3, 1081, 362
 Jellenta Cezary [pierw. Hirszbant Napoleon] 32,
   124, 148, 242, 278, 527
 Jemiółowski Mikołaj 244
 Je-na [tł.] 168
 Jeniec z Dänholmu zob. Rybacki Karol
 Jenike Ludwik 515
 Jenney, geolog 45/XIV
 Jensen Alfred (A.J.) [tł.] 47, 83, 151, 1082, 94,
   99, 128, 131, 370-372, 375, 381, 518, 526, 527,
   541, 568, 576, 579
 Jensen Karin [tł.] 394
 Jer. 222
 Jercha Jerzy 574
 Jerschina Stanisław 560
 Jerszyńska Justyna 227
 Jertzmanowski Erazm 525
 Jerzy V, król s. 12; 527
 Jertzyna E. zob. Czernicki Gustaw
 Jesionowska Wanda 46
 Jeske August Adam 42/1
 Jeske-Choiński Teodor (A.Z., T. Orlicz, Polikra-
   tes) 32, 110, 125, 135, 145, 148, 193, 206, 309,
   220, 231, 238, 242, 264, 328, 329, 506, 511
 Jawszel Witold 209
 Jezierski Feliks 82/8
 Jezierski Henryk 319, 563, 563
 Jezierski de Leval Bronisław 384
 Jeziorański Józef 510
 Jeziorański Zdzisław zob. Nowak Jeziorański Jan
 Jeziorkowska Krystyna 238
 Jeziorkowska W. 251
 Jeziorowski Jerzy R. 589
 Jez Teodor Tomasz (właśc. Zygmunt Miłkowski)
   435, 489, 527, 40, 56, 128, 220, 247, 265, 362
 Jeżewicz Maria (M. Norbert) 372
 Jeżewski Kazimierz 356, s. 803
 Jeżowski Stanisław 279
 Jędrych Marek 102
 Jędrzejak Marek 542
 Jędrzejczyk Olgierd 269, 47, 199, 495, 541, 566
 Jędrzejewicz Janusz 595
 Jędrzejewski Klemens 548
 Jętkiewiczowa Zofia 595
 Jim zob. Maśliński Józef
 Jim Bong Cheon [tł.] 187
 Jiménez Romeo P. [tł.] 209
 Jinga Cristina [tł.] 187
 Jirášek Alois 83, 108, 130, 134, 378, 582
 Jirašková-Pešková Anna 578, 579
 jj. zob. Janowski Jarosław
 jk zob. Korzenny Jan
 jk zob. Kurek Franciszek
 jk zob. Kuryluk Jerzy
 jl. zob. Lechoń Jan
 Joannesjan zob. Howannisjan Tigran O. [tł.]
 Jodelka-Burzecki Tomasz 46, 47, 71, 84, 97, 121,
   126, 134, 141, 151, 187, 209, 394, 538, 539,
   550, 551, 553, 557, 561, 565, 567, 568, 572a,
   578, 887, 7, 39, 59, 64, 67, 102, 104, 106, 118,
   132, 138, 174, 186, 247, 249, 249a, 250, 273,
   489, 563, 566, 571, 572
 Jodko-Narkiewicz Witold 314
 Joffre Joseph Jacques C. 126, 525
 Johannesen G. [tł.] 134, 178
 Johansson Arni [tł.] 171
 Johnson Stanley E. 32, 365
 Johnston M. Ch. 625, 270
 Joncew W. [tł.] 187, 209
 Jönköping R.F. [tł.] 171
 Jönsson Folke [tł.] 58, 120, 141, 171, 176, 394,
   900, 901
 Jończyk Adolf 565
 Jończyk Stefan 106
 jop zob. Opolski Jerzy
 Jopek Antoni 130, 131
 Jopkiewicz Andrzej 234, 248
 Jopson M.P. [tł.] 71
 Jopson N.B. [tł.] 71
 Jordan zob. Wieniawski Julian

- Jordan Wierusz Leokadia zob. Wierusz Kowalska Leokadia
 Jordan Feliks (J.F.) 476
 José Victor zob. Dobrski Józef
 Josifow Aleksandr 209, 404
 Jost Izabela 44
 Jot zob. Obst Jan
 Joteyko Tadeusz 176, 416
 Jotka zob. Korpała Józef
 Joto 194
 jotpe, JOTPE zob. Piechocki Jan
 Jouanneaux Helmut Pablo [tł.] 120
 Joas Carlo [il., tł.] 187
 Jovanović Violeta 394
 Jovanović Ž.P. 384
 Józef z Mazowsza zob. Wojciechowski Józef
 Józefowicz Karol 578
 Józefowicz Stanisław 223, 250
 Józwiak Mieczysław 540
 Józwik Jadwiga 599
 jrn 384
 Judycki K. 107
 Juengst (Jüngst) Antonina 187, 443
 Juhnievičs Evalds [tł.] 72
 Juin L. de 267, 439
 Jukoska Maria zob. Capranica Jukoska Maria
 Jullien Adolphe 445
 Junek Václav [il.] 394
 Jung V. A. [tł.] 84
 Jungiewicz Roman (R.J-cz) 221, 417, 526
 Jungst Antonina zob. Juengst Antonina
 Jungowski Leon, ks. 265
 Junius zob. Feldman Wilhelm
 Jur 290
 Juran Jolanta 227, 415
 Juraszek J. z Istebnej 512
 Jurczyński Jerzy (J.Jur) 405
 Jurdanow W. [tł.] 187
 Jurek Stanisław (stj, Stj) 305, 1029, 1031, 1190, 1192, 42, 118, 141, 537, 560
 Jurgens P. (właśc. Paul Melnais) [tł.] 43
 Jurgielewiczowa Irena zob. Drozdowicz-Jurgielewiczowa Irena
 Jurginis Juozas [tł.] 209, 174
 Juriew R. 359
 Juriew Siergiej S. [tł.] 33
 Juriew (Wasilij P., z Dorpatu?) 249
 Jurjewa A. 110
 Jurkiewicz Jerzy S. 286
 Jurkiewicz Wł. 121
 Jurowskij W.M. [tł.] 71
 Jusufzade A. [tł.] 71
 Juszcak Albert 121
 Juszczyk Józef 392
 Juśkiewicz Zofia 586
 Juzwenko Adolf 81
 Juźnyj Mirosława 278
 K. [tł.] 171, 349
 K. 339
 K. zob. Kaszper Kazimierz
 K.A. 145
 K.A. [tł.] 197
 -kaj- zob. Jaworski Kazimierz A.
 k.b. 222
 K.B. [tł.] 200
 K.B. zob. Bandrowski Juliusz Kaden-
 K.B. zob. Barnaś Kazimierz
 K.B. zob. Bartoszewicz Kazimierz
 K.B. zob. Bartoszewski Konrad
 K.C. 265
 K.Gr. zob. Grudziński Kazimierz
 KISZ zob. Kiszkievicz Zygmunt
 K.K. [tł.] 79
 K.K. zob. Koźniewski Kazimierz
 K.K-skij [tł.] 266
 K.L. Krz. zob. Lilienfeld Karol
 K.L. zob. Łaganowski Karol
 K.Kł. 343
 Kl. zob. Łozińska Konstancja
 Kl. Hr. zob. Hrabek Kladiusz
 Kl.K. 571
 Kl.K. zob. Kołakowski Klemens
 K-lecki J. 595
 K.M. zob. Młynarz Kazimierz
 K.Mar. zob. Marszałek-Młynarczyk Krystyna
 K.Miecz zob. Rettinger Mieczysław Karol
 K.N. 264
 K.N. zob. Nastulanka Krystyna
 K.N. zob. Nitsch Kazimierz
 K.Nast. zob. Nastulanka Krystyna
 K.P. 172
 K.-P. 145
 Kr. 379
 K.R. zob. Rakowski Konrad
 K.R. zob. Rogulski Krzysztof
 K.S. zob. Szyndzielorz Karol
 Ks.A.K. zob. Karwacki Alojzy
 Ks.K.Jaźw. zob. Jaźwicki K., ks.
 Ks.P. zob. Pawelski Jan, ks.
 Ks.T.R. zob. Radkowski Tadeusz
 K.Soch. zob. Kolińska Krystyna
 K.S-w zob. Sarachanow Konstantin K.
 K.Tet. zob. Tetmajer Kazimierz Przerwa-
 K.Tetm. zob. Tetmajer Kazimierz Przerwa-
 K. W., (K.W.) zob. Wyhowska Krystyna
 K.Z. zob. Zalewski Kazimierz
 K.Ż. [tł.] 33
 K.Ż. zob. Żarnowiecki Kazimierz
 Ka-es 291
 Kaalep A. [tł.] 330
 Kabata Michał 28, 60, 497

- Kabe zob. Bein (Bain) Kazimierz [tł.]
Kabe zob. Kubicki Franciszek
Kabziński B. 229
Kaczaznuni Og. 308
Kaczakzew A. [tł.] 187
Kaczkowski Zygmunt 56, 121, 19, 56, 124-127, 130, 247
Kaczmarczyk Janusz 228, 574
Kaczmarek A. W. 583
Kaczmarek Antoni 144, 316, 317, 538, 539, 541, 542, 562, 563, 565
Kaczmarek J. 459
Kaczmarek Marian 248, 259
Kaczmarowski Jacek 575
Kaczorowska Teresa 579, 586
Kaczorowski Bronisław 533
Kaczorowski Ryszard 81
Kaczorowski Włodzimierz 111
Kaczyński Zenon 542
Kaczyński Zygmunt, ks. 115
Kaden Juliusz zob. Bandrowski Juliusz Kaden-
Kaden-Bandrowski Juliusz zob. Bandrowski Ju-
liusz Kaden-
Kadziński Roman 174
Kagiermanowa M. [tł.] 71
Kagovere Kelli [il.] 71
Kahlík Fr. [tł.] 151, 665
Kahn (Kahnen?) Gustave [tł.] 46, 206, 242, 366, 369, 467, 589
Kajewski P. 567
Kajtoch Jacek 174
Kakowski Aleksander, kardynał 529
Kalcsék Leó [tł.] 172
Kaleta Roman 526
Kałęba Beata 95, 393
Kalfow Damian (Omega) [tł.] 71, 171, 197, 284, 646
Kalina Antoni 82/1
Kalinowska Anna 574
Kalinowski Daniel 73, 141, 293, 573
Kalinowski Kazimierz 38, 40, 1, 244, 555, 582
Kalinskij A. [tł.] 230
Kaliński Zygmunt 1194
Kalisch Johannes [tł.] 209, 175
Kaliszewski Julian (Klin) 99/V, VI, 48, 134, 544
Kaliszewski Wojciech 321, 322
Kallas Korngutówna Aniela 105
Kallenbach Józef (J.K.) 1083, 22, 37, 53, 107, 376, 488, 533, 548
Kallenbach Pittet Françoise Joseph, M-me [tł.] 58, 122
Kałużyński Zygmunt 139, 227, 405, 415, 459
Kamienny zob. Jeleński Jan
Kamieński Antoni [il.] 79, 359, 472, 610, 612
Kamieński Henryk (właśc. Henryk Stein) 15, 527, 528
Kamilow Kiro [tł.] 72
Kaminskaja N. [il.] 209
Kaminsky Ely Halpérine zob. Halpérine Kamin-
sky Elias
Kamiński J. L. 530
Kamiński Jan Maurycy 12/V, 1085, 314
Kamiński Mieczysław W. 102, 605
Kamiński Rajmund Stanisław 169
Kamiński Zdzisław (Kazet) 423
Kamionkova Straszak Janina 364
Kamir Leon zob. Kaufmann Leon
Kamlak Krzysztof 565
Kamolowa Danuta 608
Kamza Henryk 589
Kandziora Jerzy 610
Kania Jakub 537
Kaniewska Bogumiła 499
Kanold Barbara 404, 413
Kantak Kamil 339
Kantecki Klemens 40/1, 82/6, 94
Kański Józef 451
Kapałka Kazimierz 1086
Kapeluś Helena 58, 247
Kapliński Jerzy 209, 380
Kaprys zob. Rabski Władysław
Kapuścik Janusz 7
Kapuściński Ryszard 81
Karabella zob. Piotrowski Kazimierz Korwin-
Karabelowa Panowa Maria 67, 391, 392
Karajordanov E. 548
Karasek I.I. 372
Karasowski Maurycy 80/6, 113, 489, 527
Karaś Halina 114, 236
Karaś Romuald 538, 586, 587
Karbowski Małgorzata 481
Karbowski Bogdan 586
Karchowski Dionizy? [tł.] 187
Karcz Andrzej [tł.] 187
Karczewscy 305
Karczewska Maria 141
Karczewska Markiewicz Zofia (Z.K.M.) 1229, 317, 560
Karczewski Józef [il.] 419
Karczewski Wacław (Helveticus, M.J., -w-ski, Wasz) 32, 124, 211, 267, 329, 365, 371, 506, 600
Kardyni-Pelikanová Krystyna 386
Karelin K. [tł.] 200
Karemäe Ruth [tł.] 209, 174
Karenin Władimir zob. Komarowa Warwara D.
Karklina Maria [tł.] 46, 58, 97, 120, 141, 163, 176, 939
Karkoszka Janusz 108
Karkowski Czesław 252
Karłowa Jelena Ł. [tł.] 33, 43, 45, 46, 58, 57, 71, 76, 77, 177, 827, 828, 831, 844

- Karłowicz Jan Aleksander 94, 1087
 Karmiński W. 548
 Karnickij M.I. 126
 Karník-Svitlil Josef zob. Svitlil-Karník Josef
 Karol zob. Kotarbiński Józef Karol
 Karolczak Kazimierz 50, 97, 574
 Karol XII, król Szwecji 232
 Karoli Aleksander 610
 Karoli Władysław 526, 610
 Karonin C. (właśc. Nikołaj E.Pietropawłowski) 148
 Karpeles Gustaw [tł.] 190, 314, 363, 371
 Karpiński Maciej 481
 Karpiński Rafał 126, 425
 Karpiński Stanisław 534
 Karpowicz Adam 372
 Kars Theo [tł.] 187
 Karski Stefan 509
 Karzowski Preslaw [il.] 647
 Karśnicki Wojciech (W.Kar) 417, 527
 Karulak Krzysztof 567, 591, 593
 Karwacka Helena 395
 Karwacka Teresa 537
 Karwacki Alojzy, ks. (Ks.A.K.) 506
 Karwatowska Małgorzata 114, 236
 Karwowski Stanisław 186a
 Karyłowski Tadeusz, ks. 576, 577
 Kasel (Kassel) Dawid [tł.] 153
 Kasjakow Ch. 301
 Kasner Małgorzata 102c, 294, 393
 Kasperek Grzegorz 404
 Kasperowicz Marta 109, 573
 Kasproicz Jan s.5; 126, 129, 130, 147, 382, 526, 528, 548, 563, 576
 Kasprowska Marta 94a, 277
 Kasprzak Feliks 225
 Kasterska Maria 57, 111, 116, 128-130, 149, 224, 233, 272, 386, 539, 561, 562, 606
 Kastner Willy A. [tł.] 187
 Kastor [tł.] 712
 Kaszani Abbas Arianpur (Kaszanis Abbas Arian Pur) [tł.] 187
 Kaszewski Kazimierz 39, 80/1, 82/6, 527, 31, 155, 202, 465
 Kasznica Józef 99/IX,X, 161
 Kaszper Kazimierz (K.) 404, 419
 Kaszuba Krystyna 589
 Kaszycki Jan [tł.] 133
 Kaszyński Teodor 576
 Kata Zdzisław 566
 Kaufman Leon (Kamir) 533, 610
 Kaufman P. [tł.] 70, 712
 Kaupo Antano [tł.] 126
 Kaupuż Anna 310
 Kawa Marek 100, 599
 Kawalerowicz Jerzy 187, 87, 276, 459, 460
 Kawalek Józef 596
 Kawecki Janusz 209
 Kawenczyński Eugeniusz 227
 Kawski Jan [Kultuniak Jerzy?] 104
 Kawyn Stefan 535, 536
 Kazecka Maria 548
 Kazet zob. Kamiński Zdzisław
 Kazmierczak Jan 136, 404
 Kaznowski Adam H. 221, 595
 Kaźmierczak Barbara (bk) 403, 481
 Kaźmierczak Jan 582
 Kaźmierczyk Zbigniew 94a, 255
 Kądziała Jerzy (J.K.) 1, 44, 246
 Kądziała Paweł 50
 kcz. zob. Czachowski Kazimierz
 Keenan Henry F. 169, 368
 Kegno Ignaco [tł.] 280
 Keller (Queller) Maria, aktorka francuska 28/XVIII
 Kellerówna Maria s. 10; 1088, 100, 313, 539, 540, 542
 Kelles-Krauz Kazimierz (E.E.?, Luśnia) 117, 265
 Keményfi Hartman János 267
 Kempa Andrzej 565, 567
 Kempner Stanisław Aleksander (S.K., Alf, Alfa?, Beta?) 135, 155, 211
 Kenig Józef 148, 169
 Kennedy H. E. [tł.] 33, 43, 58, 632
 Kenneth Eggars Gelasio Pablo [tł.] 171
 Keńka Michaś P. 209
 Keorgakopoylos Anast Kim [tł.] 43, 801
 Kerekes György [tł.] 46, 71, 84, 88, 97, 911
 Kerényi Grácia [tł.] 187
 Kerst Leon 439
 Kersten Adam 126, 234, 240, 249a, 326, 420, 422, 427
 Kertész János 128, 382, 536
 Keryks zob. Noskowski Witold
 Kesjakow Chr. [tł.] 71, 88, 110, 127, 144
 Kesselbauer Emma [tł.] 33
 Keturakis Saulius [tł.] 399
 Keyser Edward de [tł.] 163
 Kęcińska Jowita 73, 589
 Kędzierski Czesław (Cz.K.) 39, 103, 556
 Kędzior Michał 595
 Kęszycka Schnaydrowa Felicja 567
 kg zob. Godlewska Kalina
 Khant Aung [tł.] 187
 Kibowicz Jean [tł.] 121
 Kicki Kajetan 99/VI
 Kida Jan 114
 Kielak Dorota 80, 294, 573
 Kielak Mirosław 235
 Kielland Alexander Lange 128, 308
 Kiełpiński Tadeusz 524
 Kiełpisz K.Je. [tł.] 121

- Kieniewicz Jadwiga (J.K.) 526
Kieniewicz Jan (J.K.) 102c, 140, 482, 526
Kiernicki Edward 562a, 985, 1023, 1051, 1178, 1252, 1254, 1256, 1278, 1308, 1381, 1383, 1391, 10, 315-318, 607
Kierski Feliks 1196, 531
Kierst Władysław 372
Kieszkowska Wanda 116, 560, 591
Kijas Juliusz 25, 26, 56, 127, 136, 174, 206, 221, 232, 233, 240, 246, 576
Kijewskaja R. [t.] 209
Kijowski Andrzej 45, 247, 539, 575
Kilar Wojciech 81
Kilkowska Barbara 141, 474
Kim Song-il [t.] 187
Kim Un Yong [t.] 97
Kimball Tuel A. 36, 374
Kimont 265
Kimura Akira [t.] 187
Kimura Ki [t.] 71, 97, 163, 172, 187, 744
Kimura Shōichi [t.] 187
Kimura Takeshi [t.] 187
Kimura Tujoski [t.] 187, 744
Kindelmann Győző [t.] 171
Kinder-Kiss Hanna 84, 120, 618
Kiniorski Marian 534
Kipling Rudyard 128
Kipszidze Grigol [t.] 121
Kirchner Hanna 968
Kirilenko Jarosław [il.] 45
Kirło-Nowaczyk Franciszek 496
Kirszrot-Prawnicki Józef (Bogumił Prawdzicki) 161
Kiryła Ewa 598
Kisiel Adam 95, 220, 221, 255
Kisiel Marian 111, 233
Kisiel zob. Kisielewski Stefan
Kisielevska Alicja 1317, 1350, 544
Kisielevska Julia z Krzymuskich (Julia Oksza) 110, 119, 148, 279, 302
Kisielevska Zofia 536
Kisielewski Jan August 312
Kisielewski Stefan (Kisiel) 43, 234
Kisielewski Zygmunt 523, 548
Kisil Włodzimierz (WUKIS) 565
Kisson Jaszczyński Jerzy 541
Kisz zob. Kiszkiś Andrzej
Kiszkiś Andrzej (Laik) 413
Kiszkiś Zygmunt (KISZ) 480
Kitowicz Jędrzej 221
Kitrasiewicz P. 133
Kiwilszo Waldemar 495, 543
Kiwzenko Je. [t.] 289
Kiyoshi Obayashi [t.] 187
Klaczko Julian 94, 49, 81, 221, 247
Klaczynski Zbigniew 405, 481
Klaessig Emil 142
Klata Jan 429
Klecel Marek 320
Klecki J. zob. K-lecki J. 595
Kleczkowski Paul 336, 548
Kleczkowski Stefan 377
Kledzik Maciej 134, 542
Kleiner Juliusz 1291, 23, 25, 37, 42, 49, 53, 81, 134, 150, 206, 221, 224, 233, 246, 247, 316, 377, 527, 529, 560
Klem Katarzyna 419, 494
Klemensiewicz Zenon 113
Klemm Waldemar 132
Kleszczyński Zdzisław 223
Klicki von 1089
Klima Fr. [t.] 84
Klima Han. [t.] 79
Klimczak Lidia 396, 462
Klimowicz Adam 6, 7, 118, 174, 489
Klimowicz Paweł 1090
Klin zob. Kaliszewski Julian
Klintberg G. 446
Klis Józef 481
Kliszewski Ignacy (Jastrzębiec) 155
Kliza Marek (bmk) 571
Kloch Zbigniew 95, 140
Klominek Andrzej 47, 224, 292, 293, 542
Kloska Jan 37
Klots Allen Jr. 187
k-ls zob. Czekalski Eustachy
Klubówna Anna 234
Klukowski Bogdan 108, 566
Kłak Czesław 7, 8, 255, 320, 489, 545a
Kłak Tadeusz 47
Kłoniecki Edward 577, 578
Kłopotowski Ignacy 136
Kłos Józef, ks. 74, 528, 529
Kłos Krzysztof 610
Kłos Monika 277
Kłosińska Krystyna 62, 150, 178
Kłosiński Andrzej 480
Kłosowski Józef Nikodem (J.N.K.) 25, 118, 537
Kłys Tomasz 415
km 384
Kmiećnik Zenon 104
Kmita Piorunowa Aniela (A.Km.) 58, 571, 591
Knap Marta 490
Kncev St. [t., wyd.] 187, 209
Knežević [Kneżewicz] Lazar R. (L.K.) [t.] 70, 88, 97, 110, 121, 126, 134, 153, 187, 200, 209, 265, 284, 663, 880a, 224
Kniaziołucki Zbigniew 404
Kniznik 364
Knorr Mirosława 585
Knot Antoni 537
Knothe Paweł 588

- Knutow N. [tł.] 230
 Knysz Tomaszewska Danuta 48, 80, 192
 Kobiela Ludwik 136
 Kobilanski K. [tł.] 187
 Koblewska Janina 249a, 396, 406, 422, 483
 Kobryner Mathilde 1091, 267, 368
 Kobus Janina 459, 460, 484
 Kobyłański Józef 1154, 129, 562
 Kobyłański Józef Władysław 1085, 314, 316, 535, 537
 Kobyliński Stanisław 536, 605
 Kobyliński Szymon 245, 394, 580, 48, 69, 119, 254, 293, 294, 405, 481
 Koc (Kocówna) Barbara 320, 586, 608
 Koc Krzysztof 599
 Koch J. [tł.] 394
 Koch Jerzy 102c
 Kochanowska Eugenia (E.K.) 224
 Kochanowski Jan 81/X, 587
 Kochanowski Jan Karol 1092
 Kochanowski Marek 574
 Kochańska Marzena 590
 Kochańska-Sembrich Marcelina 80/6,7, 82/II, 82/1-4, 1093, 1333, 81
 Kochman (Koman) Franciszek s. 11; 504, 509
 Kochman Stanisław 151
 Kociemski Leonard 42, 229, 270, 383
 Kocik Stanisław 187, 272, 539
 Kock Paul de 28/XXVII
 Kocyán Ludovít 543
 Kocyba Kamińska Wiesława 46, 563, 601
 Koczanowicz Zbigniew 121, 126
 Koehlerówna Aniela 289
 Kogut Bogusław 386
 Kohl Helmut 81
 Kohut (Kohout) Pavel 254
 Kojalowicz Aleksander 148
 Kolankiewicz Leon 1163
 Kolankowski Ludwik 209
 Kolář Radomir [il.] 394
 Kolasa Władysław Marek 575
 Kolasiński Alf [tł.] 141
 Kolbaja Dawid s. 9
 Kolbuszewski Jacek 49, 72, 83, 106, 111, 134, 226, 236, 254, 256, 323, 323a, 572
 Kolbuszewski Stanisław 269
 Kolendo Jerzy 276
 Kolin M. I. 121, 126
 Kolińska (-Sochaczewska) Krystyna (K.Kol., K. Soch., Kol.) 1218, 292, 317-319, 494, 539-542, 563-565, 589, 606
 Koliczer Emil [tł.] 265
 Koller Jerzy 119, 417
 Koloschinsky E. Th. [tł.] 187
 Kołaczowski Stefan 40, 42
 Kołakowska Urszula 571
 Kołakowski Klemens (Kl.K.) 202, 404, 417
 Kołbasiuk Krzysztof 187
 Kołodyński Andrzej 396
 Kołodziej Daniela 541
 Kołodziejczyk Kazimierz 540
 Kołodziejczyk Marcin 405, 591
 Kołodziejczyk Ryszard 405, 504
 Kołtoński Aleksander 374
 Kołtuniak Janina (J.K.) 138, 143, 538
 Koman zob. Kochman Franciszek
 Komar Marian 412
 Komarowa G. [il.] 187
 Komarowa Wanda 577
 Komarowa Warwara D. (Władimir Karenin) 148, 577
 Komaczyński Michał 77, 133
 Komenda Józef 527
 Komendova N. 388
 Komierowski Jan Waclaw (Pomian) 518
 Komierowski Stanisław 510
 Komornicka Anna M. 376
 Komornicka Maria (Mar. K-a) 126
 Komornicki Stefan 576
 Komoroska Maria 134
 Komorowska Maria 419
 Komorowski Krzysztof 81
 Komorowski Paweł 134, 421, 427
 Komuda Jacek 228
 Kon Feliks 379
 Kon Ł. 167
 Konarska Rosa 23
 Konarski Lucjan 108, 135
 Konarzewska ze Stamirowskich Paulina 534
 Konarzewski Zbigniew 536
 Kondor Lajos [il.] 394
 Kondratowicz Ludwik zob. Syrokomla Władysław
 Kondy Walter 130
 Koneczny Feliks 123, 310, 411
 Koni Eugeniusz 99/VIII
 Konieczna Teresa 83, 118, 175, 176
 Konieczny Jerzy 1294, 67, 77, 106, 133, 138, 544, 582
 Konik Eugeniusz 274
 Koniuszko Waclaw 99/V
 Kono Yoichi [tł.] 171, 187
 Konopacki Jerzy 222, 232
 Konopczak Marek 121, 134
 Kopczewski Władysław (Wł.K.) 548
 Konopczyński Władysław 222, 232
 Konopelska W. 443
 Konopińska Wanda (W.K.) 564, 589, 606
 Konopka Kazimierz 510
 Konopnicka Maria (Zero) 45/VII, 81/IV,XV, 82/5, 94, 99/VIII, 258, 265, 266, 269, 270, 336, 393, 471, 484, 522, 839, 1094, 33, 35, 49, 53, 60,

- 81, 97, 100, 106, 118, 125, 130, 134, 143, 167, 169, 174-176, 189, 197, 206, 220, 238, 247, 292, 318, 504, 526, 557, 587, 593a, 673, 674
- Konowski Bernard 249
- Konrad B. [il.] 289
- Kończak Stanisław 495
- Kończyc Tadeusz zob. Bęczkowski Alfred Grot-
- Kopalko Zbigniew 97, 126, 209
- Kopaneva Galina 427
- Kopczewski Władysław (Wł.K.) 548
- Kopeć Andrzej 87, 176, 280, 405
- Kopernik Mikołaj 12/5, 28/XX
- Kopia Henryk 172, 1095
- Kopiński Mikołaj 71
- Koplatadze T. [tł.] 187
- Koppens Romuald 23, 115, 424
- Koprowski Jan 586
- Kopyczlak Paweł 509
- Kor. zob. Woźniakowski Jacek
- Kor-Mar 543
- Korallias Makre [tł.] 153
- Koranyi Karol 171
- Koraszewski Bronisław (Br.K., Górnosłazak M.K.?, Górnosłazak X.) 232, 511, 521
- Koraszewski Jacek 1195
- Korbut Gabriel 15, 127
- Korbut Płonka Krystyna 597
- Korcelli Kazimierz 537, 561
- Korc Włodzimierz 249a
- Korczak F. (F.K.) 368
- Korczak Jan 425
- Korczakowska Jadwiga 71, 402
- Korcowski Jan 251
- Korczyńska Eileen 1112
- Kord J. zob. Pragier Adam
- Kardaszewicz Kazimierz 314
- Kordecki Augustyn, przeor 91
- Kordela Andrzej I. 176, 460
- Korduba Miron 222
- Kordula František 134, 419
- Korkozowicz Jerzy 132, 139, 319, 542, 543, 567
- Körmöczy Ernő [tł.] 88
- Korn Erich Victor [tł.] 230
- Kornacka Anna 318
- Kornacki Wojciech 396
- Kornatowska Maria 395
- Korneluk Wiera 478
- Körner Veronika [tł.] 11, 46, 71, 79, 97, 110, 122, 141, 168, 171, 172, 176, 319, 388, 412, 436, 468, 797
- Korngold Natan zob. Złotnicki Natan
- Korngutówna Aniela zob. Kallas Aniela
- Korniłowicz Jan 81
- Korniłowiczowa Jadwiga z Sienkiewiczów s. 11; 180, 401, 402, 527, 1255, 526, 538, 542, 606, 609, 610, 644
- Korniłowiczówna (Korniłowicz) Maria 3, 127, 133, 180, 190, 315, 364, 376, 416, 454, 593a, 613, 615a, 634, 1069, 1201, 1255, 1423, 45, 59, 81, 318, 319, 494, 502, 532, 536, 540-542, 564, 594, 605, 606
- Korolenko Władimir G. [tł.] 71, 167, 279, 383, 385, 602
- Korolkiewicz Stanisław 81
- Korosadowicz Edmund Feliks 610
- Korotyńska Joanna 588
- Korotyński Bruno Wincenty 537
- Korotyński Henryk (H.K.) 24, 379
- Korotyński Ludwik Stanisław (L.) 1096, 510, 590
- Korotyński Wincenty (Borzywoj, W.K.) 202, 220, 231, 238, 504
- Korotyński Władysław Rajnold 1097, 220, 231
- Korpala Tadeusz 610
- Korpała Józef (Jotka) 128, 136, 203
- Korpikiewicz Władysław 530
- Korupczyńska Alicja 480, 565
- Korus Kazimierz 276
- Korwin (Korwin) Piotrowskij L.W. [tł.] 134
- Korwin Kuczinskij Iosif 33
- Korwin Mikke Janusz 333
- Korwin-Milewski Hipolit zob. Milewski Hipolit Korwin-
- Korwin-Piotrowska Gabriela zob. Zapolska Gabriela
- Korwin-Piotrowski Rudolf zob. Piotrowski Rudolf Korwin-
- Korwin-Szymanowska Natalia zob. Szymanowska Natalia Korwin-
- Korycki Władysław 37, 136, 526, 557, 559, 584
- Korzeliak Marian 38
- Korzeniewska Ewa 43
- Korzeniowski Józef 23, 38, 476, 527, 1098
- Korzeniowski Józef (Conrad) 102c, 130, 133, 134
- Korzenny Jan (jk) 385, 388, 565, 566
- Korzińska Anna 97, 162, 207, 574
- Korzon Tadeusz 10, 476, 527, 40, 222, 504, s. 803
- Korzycki R. 278
- Korzyński Andrzej 481
- Kos Jerzy 390
- Kos T. 565
- Kos. zob. Kosińska Maria
- Koschowa Janina 133, 409
- Kosek Karol 62, 132, 249, 249a
- Kosew Iwan [il.] 187
- Kosętka Halina 134, 394, 411, 612, 62, 63, 65, 67, 68, 70, 74, 77, 83, 94a, 106, 111, 123, 175, 176, 187, 226, 228, 250, 251, 397, 398, 418, 422, 443, 451, 571, 572, 573, 597, 598
- Kosiakiewicz Wincenty (Gros, Vars) 32, 35, 37, 302, 328, 329, 364, 520, 532
- Kosidowski Zenon (zk) 382
- Kosińska Maria (m.k., M.Kos.) 402, 404, 587

- Kosiński A. 82/3
 Kosiński Ludwik 223
 Kosiński Ryszard 395, 457
 Kosiński Wacław, ks. 115, 554
 Kosiński Waldemar 589
 Kosko Maria 253, 254, 403, 1034, 1044, 1102, 1170, 138, 270-273, 379, 562
 Koskowski Bolesław 1099, 103
 Koskowski Józef T. 316
 Kosman Marceli 209, 48, 49, 50, 65, 66, 68, 70, 71, 72, 74, 75, 77, 78, 83, 89, 91, 93, 95, 97, 100, 101, 102, 102c, 104, 108, 109, 111, 116, 121, 139, 140, 174-176, 225-228, 234, 237, 238, 240, 241, 247-249, 251-555, 275, 276, 320, 540, 567, 572-575, 579, 589
 Kosmanowa Bogumiła 72, 75, 77, 83, 111, 133, 134, 140, 320, 574
 Kosmowska Irena W. 548
 Kosowska Ewa 30, 50, 63, 77, 87, 89, 90, 92, 94a, 95, 102c, 104, 106, 109, 111, 118, 136, 140, 177, 211, 229, 236, 237, 261, 262, 293, 575
 Kossak Juliusz 80/5, 82/3, 121, 510, 612
 Kossak [-Szczycka, Kossak-Szatkowska] Zofia 64, 128, 134, 578
 Kosiłowski Ildefons 220
 Kossowska Stefania (Big Ben) 172, 405
 Kossowski Adam 270, 384
 Kossowski Stanisław 384
 Kostecka Alicja 566, 606
 Kostecki Janusz 548, 575
 Kostka J., fotograf 610
 Kostołowski Erazm 39, 556
 Kostov S. [tł.] 71
 Kostrowiccy 122
 Kostrzevska Stefania 39
 Kostrzewski Franciszek 98
 Kőszeghy Mihály [tł.] 171, 268
 Koszyła Zygmunt 318
 Koś Barbara (bk) 566
 Kościalkowska Zyndram Wilhelmina 105, 220, 326
 Kościński Witold 589
 Kościelak Zbigniew (kos) 589
 Kościelecki Łucjan (Ł.K., Łuc. Kośc.) 202, 268, 401, 417, 431, 438
 Kościelniak Mieczysław 209, 429
 Kościelska Maria z Blochów 1100
 Kościelski Józef 1100
 Kościeszka Zbigniew 513, 611
 Kościewicz Katarzyna 50
 Kościuszko Tadeusz 388, 479, 527, 1412, 303, 316, 547, 552, 570
 Košnař Jul. [tł.] 171
 Košutić Radovan [tł.] 176
 Kot Wiesław 109, 405, 415, 484
 Kotarbińska Lucyna 396, 1101, 125, 137, 245, 314, 580, 584
 Kotarbiński Józef Karol (J.K.K., Karol) s.10; 415, 527, 1101, 52, 123, 124, 148, 179, 203, 211, 220, 238, 291, 299, 309, 334, 518, 527, 532-534, 604
 Kotarbiński Tadeusz 53
 Kotarbiński Wilhelm 80/1, 99/IV
 Kotłowski Aleksander 530
 Kotowski Maciej 71, 109, 254, 573
 Kotsiskas Giannes [tł.] 46
 Kott Jan 543, 553
 Kotula Adam 46, 1293, 288, 246, 315, 537, 608
 Kotulski Adam [tł.] 153, 187, 209
 Kotzebue August von 24, 476, 527
 Kouble Josef 362
 Kovačs Endre 121, 126, 134, 209, 910, 29
 Kovas S. 234
 Kowaczew-Brill Georgi [tł.] 187
 Kowal Wiesława [il.] 187
 Kowalczuk Urszula 134, 573, 574
 Kowalczyk Stanley Anthony 224
 Kowalewski Janusz 562
 Kowalik Antoni 175
 Kowalik Helena 459
 Kowalik Małgorzata 586
 Kowalik Tomasz 545
 Kowalikowa Jadwiga 597
 Kowalkiewicz Agnieszka 97, 116, 277, 574
 Kowalkowski Alfred 42
 Kowalkowski Jerzy 292
 Kowalska Danuta 104
 Kowalska J. [J. z Kowalskich ?] [tł.] 33
 Kowalska Halina 64
 Kowalska Urszula 178
 Kowalska Lasek Agnieszka 255, 588
 Kowalski Adam 548, 577
 Kowalski Leon 39, 213, 600, 610
 Kowalski Marek Arpad 226, 457
 Kowalski Marian 461, 566, 600, 610, 611
 Kowalski Piotr 47, 542
 Kowalski Teofil 229
 Kowalski Władysław 7, 111, 489
 Kowalski Z. [Zbigniew?] 544
 Kowerska Zofia (Z.K.) 30, 99/VIII
 Kowerski Jan (Kwr) 511
 Kowhanjuk Stepan [tł.] 46, 71, 72, 79, 84, 97, 105, 110, 120, 209, 903
 Kownacka-Machnicka Olimpia 292
 Kownacki Piotr 578
 K-owska Je. [tł.] 200
 Kowzan Tadeusz 272
 Kozakiewicz Bronisław [tł.] 46, 121, 126, 134, 187, 209, 254, 284, 289, 296, 331, 348, 349, 351, 527, 1011, 1102, 206, 221, 267, 312, 366, 368, 373, 404, 467, 511, 610, s. 648

- Kozal Michał 582
Kozarynowa Zofia 47, 384, 494, 537, 542, 606
Koziaara Andrzej (ank) 583
Kozic A. [il.] 394
Kozicka Helena (ha-ka, Haka) 7, 110, 789
Kozicki Stanisław 172
Kozicki Władysław 110, 548
Koziebrodzki Władysław 82/4
Kozielewski Ignacy 533
Kozielska Bożena 598
Koziełło Danuta 589
Kozikowski Edward 22, 53, 141
Kozikowski-Conti Witold 402
Koziołek Ryszard 30, 88, 97, 98, 102c, 106, 111, 254, 255, 277, 574, 575
Kozłowski J.S. 220
Kozłowska Henryka 539
Kozłowska Krystyna 563
Kozłowski Władysław Mieczysław (Jan Zamorski) 35, 148, 149, 532
Kozłowski Gracjan 587
Kozłowski Janusz 543
Kozłowski Leon 127, 155, 541
Kozłowski Mieczysław 577
Kozłowski Stanisław 107, 125, 242, 264, 517
Kozłowski Stanisław Aleksander Boleścic 603
Kozłowski Zygmunt (Zygmunt Ludomir) 526
Kozłowski Lew S. [tł.] 420, 20, 35, 180, 302, 372, 524
Kozłowski L. 848
Kozocsa Sándor 384
Kozub Kazimierz 569
Kozubowski Feliks (Z.G) 32
Kož. zob. Koźniewski Kazimierz
Koźliński Jerzy 246
Koźmian Stanisław 504
Koźniewska Leonia 141, 472
Koźniewski Kazimierz (K.K., A.Weber, Koż.) 305, 1, 7, 141, 234, 247, 292, 339, 428, 489
Kožuchowska Elżbieta 96, 599
Kožuchowski Aleksander 137
K'pšovski Preslav [il.] 71
Krag Erig 383
Kragen Wanda 173
Krajewska Anna M. 294
Krajewski Stefan 128, 223, 245
Krakowiak Zbigniew Wiktor 608, 85
Krakowski Stefan 104
Kral Andrzej W. (awk) 413
Kralj Marijana Pavlin [tł.] 84, 121, 126, 178
Kram Jerzy 596
Kramer Jan 171, 232, 279
Kramer Vera v. [tł.] 187
Krasicka Sabina 577
Krasicki Ignacy 80/6
Krasicki Ksawery 302
Kraśńska Anna 588
Kraśńska Franciszka z Woronieckich 155, 1104, 1312, 317
Kraśńska Helena ze Stadnickich 1103, 319, 535, 542
Kraśńska Izabela 1104
Kraśński Adam 270, 306, 489, 517, 519
Kraśński Andrzej 108
Kraśński Edward 1103, 535, 538, 544
Kraśński Józef 1103
Kraśński Ludwik 82/3
Kraśński Zygmunt 80/3, 82/7, 103/II, 404, 148, 241, 274, 595
Kraszkowski I. [tł.] 171, 187
Krasnický Roman [tł.] 121, 67, 392, 566
Krasnodębski Zdzisław 195
Krasnohorska Eliška [tł.] 684
Krasnow Platon N. 278
Krassowski Maciej 64, 104, 139, 457, 567
Krasuski Florian 136
Krasz. Tad. zob. Kraszewski Tadeusz
Kraszewicz M. 555
Kraszewski Józef Ignacy s.5; 38, 80/1,3,5-7, 81/IX,XIII, 82/1,2,3,5,7,8, 94, 111, 121, 122a, 126, 476, 527, 549, 1105, 49, 62, 63, 65, 77, 81, 83, 91, 102, 108, 109, 111, 127, 128, 130-134, 174-176, 203, 220, 221, 247, 249a, 170, 275, 391, 571-573
Kraszewski Piotr 38, 47
Kraszewski Tadeusz (Tad.Krasz., t.kr., tk.) 38, 223, 412, 417, 535
Kraško Ryszard 234
Kraśny Jan 562, 585
Kratte Fryderyk von 1106
Kraucou Makar [tł.] 110
Kraushar Aleksander (Autor Wspomnień Trybunałskich) 81/III, 82/2, 94, 506, 534
Kraushar Tadeusz 1107, 136, 548
Krausowa Janina 537
Krauz K. zob. Kelles-Krauz Kazimierz
Krauz Maria 111, 227
Krawczak Tadeusz 81
Krawczenko Włodimir 95, 109, 134, 255
Krawczuk Aleksander 87, 274, 276, 457
Krawczyk Agnieszka 121
Krawczyk Barbara 273
Krawczyk Jerzy W. 248
Krawczyk Jarosław 49, 140, 276, 393, 459
Krawczyk Tadeusz 81
Krawczyński Jerzy 171, 221
Krawczyński St. 279
Krawczyński Świętosław 272, 292, 564, 565, 589
Krawiecki Henryk 588
Kray (Krey) Christoph 108
Krček Franciszek (fk) 365, 368

- Krechowiecki Adam (xxx, ***) 154, 294, 336, 361, 605, 1108, 1134, 1418, 33, 34, 81, 131, 155, 202, 264, 371, 411, 430, 511, 512, 518, 524, 527, 610
- Kredba Vaclav [tł.] 11, 32, 33, 43, 45-47, 58, 70-72, 76, 77, 79, 83, 84, 88, 89, 97, 105, 110, 115, 120, 121, 122, 126, 134, 141, 148, 153, 162, 163, 166, 168, 171, 172, 176, 178, 179, 187, 209, 230, 284, 289, 330, 331, 341, 342, 350, 351, 372, 394, 667, 668, 679, 680, 681, 53, 149, 232, 356, 377, 378, 610
- Krejčí Karel [tł.] 33, 187, 209, 685, 58, 108, 149, 302, 383, 385, 387
- Kremer Józef 42/1, 82/7
- Kresowiec 531
- Kretowicz Bronisław 530
- Kretz Józef zob. Miński Józef
- Kreuter Victoria de [tł.] 172
- Krickmeyer E. von [tł.] 43
- Kridl Manfred [tł.] 97, 15, 23, 53, 336, 379, 595
- Krim N. [tł.] 71
- Kriwoszejew Matwiej [tł.] 178, 278
- Krobicki Kazimierz 40
- Kroczek Theophil [tł.] 8, 33, 43, 46, 70, 71, 72, 84, 88, 97, 120, 141, 153, 171, 176, 178, 179, 187, 200, 209, 230, 289, 394, 774, 775, 777, 778, 786
- Kroders Roberts [tł.] 153, 752
- Krog Helga [tł.] 8
- Krogulec zob. Orłowski Antoni
- Krogulski Seweryn 524
- Krohn Paul Gunther [tł.] 97
- Krokozowa Zofia 224
- Kroll Piotr 228
- Kronenberg Leopold Julian 42/VI, 82/3, 1109, 1169, 554
- Kronenbergowie 187, 608
- Kronoff Frieda von [tł.] 163
- Kropf Julian J. 364
- Kropiewnicki Tadeusz 75, 397
- Kropiwnicka Eleonora (E. Oleska) 40
- Kropiwnicki Maciej 277
- Kropotow N. [tł.] 394, 848
- Krotowskaja Ja. [tł.] 33
- Król Jan Aleksander 43
- Król Joanna s. 8
- Król Kazimierz 521
- Król Marcin 226
- Król Stanisław 563
- Królikowski Jan 12/VII
- Królikowski Bohdan 133, 225, 247, 249
- Królińska Janina 548
- Króliński Kazimierz zob. Denes Jan Kazimierz
- Krótki Karol 316
- Kruczkowski Leon 547, 39, 44, 138
- Krudowski 81/12, 82/VI, Kruk Jakub 213, 1110
- Kruk Stefan 106, 123
- Krūka Aleksandrs [tł.] 121, 187, 289, 394, 752
- Krukowska Halina 134
- Krukowski S. [tł.] 97, 122
- Krukowskij Michaił A. [tł.] 166, 193
- Krum Gustaw 209, 173
- Krumłowski Konstanty (Kr.) 404, 411, 417, 433
- Krupiński Franciszek (F.K.) 99/VII
- Krupska Konstancja 577
- Kruszelnyčkyj A. [tł.] 33
- Kruszka Waclaw, ks. 286, 321, 1111, 312, 314, s. 803
- Kruszyński Józef 530
- Krut Sofron [tł.] zob. Wasylewskij Teofan [tł.]
- Kryczyński Bronisław 242
- Krygowski Zdzisław 1112
- Krynicka Małgorzata 492
- Kryńska Barbara 235
- Kryński Adam Antoni 52, 53, 112, 528
- Krysiak Franciszek Salezy 1113, 524
- Kryspel Andrzej 1428
- Krywoszejew Maciej 536
- Krywult Aleksander 82/3, 8, 94, 99/V, 511, 613
- Krzemicka Zofia 222
- Krzemień (Rejcher Krzemień) Teresa 402
- Krzemińska Janina 249a, 250
- Krzemińska Wanda 111
- Krzemiński Adam 415
- Krzemiński Stanisław (S.K.) 31, 34, 47, 56, 105, 155, 202, 209, 220, 247, 324, 465, 504
- Krzemiński Włodzimierz 143, 186, 543
- Krzysz Józef Męcina 99/V
- Krzewski Karol zob. Lilienfeld Krzewski Karol
- Krzowska-Ważna Dorota 81, 579
- Krzowski Paweł 244
- Krzymuska Julia zob. Kisielewska z Krzymuskich Julia
- Krzywicki Ludwik 132, 137, 537
- Krzywoblocka Bożena 565
- Krzywoszewski Stefan (Gordon, St.Krz.) 239, 266, 268, 291, 365, 366, 368, 536, 537, 559
- Krzyżagórski Ludwik s. 803
- Krzyżagórski Stefan 316
- Krzyżanowska Ewa 138
- Krzyżanowska Natalia zob. Szymanowska Natalia Korwin-
- Krzyżanowska Zofia (Zet) 472
- Krzyżanowski Anatol zob. Szymanowska Natalia Korwin-
- Krzyżanowski Jerzy R. s. 9; 121, 466, 1000, 1040, 1163, 1187, 1266, 1289, 1354, 57, 77, 87, 92, 99, 100, 101, 102, 104, 195, 227, 247, 252, 253-255, 276, 318-322, 393, 544, 567, 572
- Krzyżanowski Julian (J. Bukowiecki, J.K.) s. 8; 18, 53, 110, 121, 126, 128, 133, 134, 147, 153,

- 155, 164-166, 185, 187, 190, 191, 209, 230, 236, 298, 331, 333, 341, 343, 345, 359, 372, 387, 392, 394, 402, 419, 525-527, 562, 904, 954, 955, 959, 963, 959, 985, 989, 991, 992, 999, 1000, 1003, 1006, 1009, 1011, 1012, 1015, 1018, 1019, 1024, 1026, 1029, 1030, 1031, 1038, 1047, 1050, 1052, 1054, 1057, 1061, 1066, 1073, 1076, 1079, 1081, 1088, 1091, 1201, 1112, 1116, 1120, 1121, 1123, 1128, 1132, 1138, 1142, 1146-1152, 1158-1163, 1173, 1174, 1185, 1188, 1190, 1192, 1195, 1196, 1198-1200, 1204, 1205, 1217-1219, 1221, 1228, 1232, 1239, 1246, 1254, 1255, 1258, 1260-1262, 1270, 1277, 1978, 1286, 1289, 1299, 1302, 1304, 1308, 1310, 1311, 1324, 1325, 1343, 1347, 1349, 1354, 1370, 1373, 1391, 1399, 1400, 1407, 1427, 1-4, 7, 8, 10, 27, 28, 29, 42-49, 54-60, 64, 66, 81, 104, 106, 108, 113, 121, 128, 130, 131, 133, 138, 146, 150, 162, 163, 167, 168, 173-177, 192, 193, 195, 204, 221, 223, 225, 233, 234, 243, 244, 247, 248, 249a, 251, 271, 273-275, 280-282, 288, 289, 292, 303, 304, 307-309, 315-320, 339, 361, 376, 377, 383-385, 388, 395, 487, 489, 490, 526, 527, 537-542, 545, 560, 562-564, 586, 595, 600, 602, 607- 611
- Krzyżanowski Konrad 535
Krzyżanowski Ludwik [t.] 97
Krzyżanowski Stanisław 170
Krzyżanowski Wojciech 208, 319
Křemenák Bořivoj 209, 394, 5, 129, 384, 562
Křivánková Alena [il.] 394
Książczak Zbigniew 597
Książek Władysław zob. Łętowski Julian
Książek-Bryłowa Władysława 114
Księżki Jerzy (j.ks.) 563
Kubacki Waław 561
Kubala Ludwik 81/XI,XII, 82/6, 423, 489, 527, 109, 222, 254, 506, 572, 602
Kubary Jan Stanisław 82/2
Kubatbekow Bołotbek [t.] 71, 110, 120, 749
Kubiak Jacek 501
Kubiak Zygmunt 81, 114, 563
Kubica Tadeusz (Kub) 541
Kubicka Irena 541
Kubicka P. 596
Kubicka-Czekaj Barbara 48, 236, 573
Kubicki Franciszek (Kabe) 23
Kubik Monika 1330
Kubilius Vytautas 388
Kubisz Władysław 584
Kucharczyk Małgorzata 118
Kucharska Beata 118
Kucharska Irena 224, 233
Kucharski Jan 175, 565
Kucharski St. 135
Kucharski Władysław (W.K.) 493, 495, 23, 141, 548
Kucharzewski Jan 81, 528, 548
Kucianka Jadwiga 317
Kuczawa Jan 536
Kuczborska Irena [il.] 547
Kuczyński Antoni 134
Kuczyński Janusz 415, 588
Kuczyński Józef 137
Kuczyński Stefan M. 56, 58, 108, 173, 174, 176, 222, 225, 563
Kućinić Fran [t.] 110, 145
Kudła Elżbieta M. 542
Kuduk Alicja 175
Kugiel Aleksander R. (Kwidam) 441
Kuhl Bronisław [t.] 85, 171
Kujawska Iza 496, 606
Kujo Kujew Marko [t.] 187, 209, 58, 174, 386, 387
Kukiel A. [t.] 372, 302
Kukiel Marian 221, 222, 240, 247
Kukla Stanisław 492
Kukulski Leszek 527, 3, 101, 240, 242, 361, 586, 606
Kukuła Janusz 126, 187, 426
Kukurs Jānis Alfreds (Paschwaldis) 72
Kula Michał 394
Kulakowski Edmund 384
Kulański Franciszek 1078, 535
Kulawik Adam 174
Kulczycka Maria 557
Kulczycka-Saloni Janina (J.K.S.) 71, 95-97, 146, 253, 282, 390, 436, 554, 1, 19, 27, 28, 40, 45-48, 54, 56, 58, 59, 66, 104, 106, 108, 111, 124, 126, 129, 130, 132, 133, 135, 148, 203, 209, 211, 220, 222, 225, 226, 275, 278, 280, 391, 540, 543, 566, 572, 573
Kulerski Wiktor 121
Kulesza Jan 136, 376
Kulesza Marek 70, 543
Kulicz Krzysztof 539
Kuliczowska Krystyna 394, 130, 292, 472, 481, 539
Kuliczowski Adam 595
Kulik Henryk 101, 593
Kulisz Pantelejmon O. 134
Kulka Bronisława 71, 571, 597
Kuławowska Barbara 394
Kuławow Aleksander A. 343
Kuławowska Danuta 139
Kuławowski Edmund 384
Kuławowski Sergiusz 378
Kumaniecki Kazimierz 121
Kunce Aleksandra 90, 195
Kuncewicz Izidor (I.K.) 417
Kuncewicz Piotr 7, 489, 540

- Kunciewiczowa Maria *41, 136*
 Kunda Bogusław S. *391, 565*
 Kuniczak Wiesław Stanisław [tł.] *121, 126, 134, 187, 252, 253*
 Kuniczuk-Trzciniowicz Agnieszka *13, 50, 106, 134, 162, 176, 203, 256, 284, 323a, 545, 575*
 Kunigas zob. Bolcewicz Henryk
 Kunstman Zdzisław *578, 579*
 Kunze Olga *591*
 Kupisz Kazimierz *132, 206, 305*
 Kupka, Kupka et Lionel [il.] *187*
 Kuprin Aleksandr I. *129*
 Kurant Bohdan *81*
 Kurant Izalina L. *12*
 Kurczak Jerzy [il.] *153, 187, 578*
 Kurek Franciszek (Jalu, jk) *536, 577*
 Kurkowa Eugenia *1207, 1380, 314*
 Kurkowska Halina *54, 113*
 Kurnatowski Jerzy *382*
 Kuropatwa Zenon *611*
 Kuropka Dorota *545, 567*
 Kurowicki J. *139*
 Kurowska Barbara (B.K.) *398, 413, 415, 460*
 Kurowski Waław, ks. *87, 92, 540, 590*
 Kurpiel Antoni (A.K.) *220*
 Kürschner Joseph [tł.] *153*
 Kurtyś Ewa *495*
 Kuryluk Jerzy (jk) *425*
 Kurz Iwona *228*
 Kurzowa Zofia *247*
 Kurzydłowa E. *174*
 Kurzyna Mieczysław *249*
 Kustanowicz Weronika *251*
 Kusza Marian *40*
 Kuszewski Stanisław (St.K.) *246*
 Kuztelski Błażej *606*
 Kuśnierczyk Andrzej *89, 151*
 Kuśniewicz Andrzej *134*
 Kutny Paweł *616*
 Kutta Janusz *575*
 Kuziak Michał *255*
 Kuzmickas Vincas *389*
 Kuzyk M. W. *388*
 Kuźmicki Mieczysław *398, 415, 460*
 Kuźmin W. W. *289*
 Kuźmińska Maria *577*
 Kuźmiński Kazimierz *47*
 Kvápil František *362*
 Kwacz Mieczysław [il.] *71, 84*
 Kwaskowska Wanda *595*
 Kwaskowski M. *548*
 Kwast Wiktor *28, 60, 195, 249, 319, 360, 427, 540, 541*
 Kwaśniewski Feliks (F.Kw.) *513*
 Kwaśniewski Tadeusz *425, 476*
 Kwi-Kwa Kim [tł.] *126*
 Kwiatkowska Danuta *405*
 Kwiatkowska Maria *540*
 Kwiatkowski Jan *209, 6, 47, 106, 137*
 Kwiatkowski Marek *81, 584*
 Kwiatkowski Remigiusz *419, 1114, 40, 314, 548, 577*
 Kwiatkowski Tadeusz *122*
 Kwiatkowski Walery, ks. *137*
 Kwiatkowski Władysław *389*
 Kwiatkowski Zbigniew *118, 537*
 Kwidam zob. Kugiel Aleksander R.
 Kwiecińska Zofia (ZK) *402, 463, 476, 563*
 Kwieciński Antoni *270*
 Kwieciński Jerzy *400, 463, 478*
 Kwieciński Rafał *249*
 Kwiek Andrzej *396*
 Kwieciński Zdzisław *469*
 Kwon zob. Chcong Byung Kwon
 Kwr zob. Kowerski Jan
 Kydryński Juliusz *64, 414, 457*
 Kydryński Lucjan (Aleksandra) *462, 481*
 Kydryński Marcin *134*
 Kyntherland Anna *266*

 L. *137*
 L. zob. Dawid Jan Władysław
 L. zob. Korotyński Ludwik Stanisław
 L. zob. Lazer Dawid
 L. zob. Lorentowicz Jan
 L. zob. Sienkiewicz Henryk *75*
 L.A. zob. André Lucjan
 L.A. zob. Abramowicz Ludwik
 L.A. i T. [tł.] zob. Lorthipandze A. i T. [tł.]
 L.B. zob. Brunn Leon
 L.B. zob. Bugajski Leszek
 L.Br. [tł.] *394*
 L.Br (L.B-r) [Lars Berger?] [tł.] *8, 46, 71*
 L.Br. zob. Brunn Leon
 L.Ch. zob. Choromański Leon
 L.Ch. zob. Chrzanowski Leon
 L.Cz. *40*
 Lit. zob. Sienkiewicz Henryk *102, 104*
 l.j. zob. Jabłonkówna Leonia
 LJ zob. Janowicz Leon
 L.K. [tł.] zob. Knežević Lazar R.
 L.L. zob. Ludorowski Lech
 L.L. zob. Ludorowski Leszek
 L.L.L. *399*
 L.M. *138*
 L.M. zob. Makowiecki Leon
 L.M. zob. Masłowski Ludwik
 L.P. *511*
 L.R. *378*
 L.R. zob. Radziejowski Leon
 L.R. zob. Reinschmidt Leon
 L.R., l.r. zob. Rybarski Leopold

- L.R-ski zob. Radziejowski Leon
 L.S. zob. Straszewicz Ludwik
 L.Str. zob. Straszewicz Ludwik
 L.Sz. zob. Szczepański Ludwik
 L.U. zob. Uzdowski Ludwik
 L.W. zob. Wasilewski Leon
 L.Z.W. 1107
 Labuda Aleksander W. *III*, 167, 226
 Lacek Marianna 178
 Lach Z. 611
 Lachnik Kornelia 566
 Lachowicz Tadeusz 563
 Lack Stanisław 505
 Lacour-Gayet G. 376
 Lacroix Claude [il.] 187
 Lafciew S. [tł.] zob. Lavciew Stefan [tł.]
 Laganovskis Jezups [tł.] 153, 209
 Lagerlöf Selma 522
 Laik zob. Kiszkiś Andrzej
 Laker J.H. 172
 Lalickaja S. [tł.] 71
 Lalin Viera [il.] 394
 Lalo Pierre 445
 Lam Jan 19, 28/XXXIV, 476, 527, 549
 Lam Stanisław 23, 35, 119, 120
 Lamb Harald [tł.] 187
 Lambach Bogusław 481
 Lambert Lucien 121
 Lamy-Grum Y. [tł.] 134
 Lanckorońska Karoliona 1115
 Lanckoroński Karol 1115
 Landau Saul Raphael [tł.] 192, 197, 200, 1116, 32, 364, 509
 Landy Teresa Zofia (Silvester) 115
 Lang Andrew 265
 Lange Andrzej 292
 Lange Antoni (A.L., Don Kichot) 37, 127, 135, 136, 171, 180, 292, 578
 Lange E. 149
 Lange Friedrich A. 82/8, 94
 Lange Wilhelm [tł.] 72
 Langer Antoni 107, 526
 Langie [Lange?] St. A. 548
 Langlet Valdemar [tł.] 141
 Langman B. Władysław, rzeźbiarz 583, 611
 Langman Jerzy, ks. 187, 273, 274
 Langner Jan Józef (-g-) [tł.] 11, 33, 45-47, 58, 71, 79, 88, 89, 97, 105, 110, 120-122, 126, 134, 153, 171, 176, 183, 187, 209, 670, 671
 Langner Marian 413, 591
 Langowski Ryszard (Er.El.) 457
 Lanson Gustave 269
 Lanza Alvares Francisco [tł.] 187
 Lapalme Pierre [tł.] 187
 Lapinš Ivars [tł.] 126, 209
 Lapouzade E. Bonfils zob. Bonfils-Lapouzade E.
 Lapsaus Vaikas (właśc. Petras Tumasonis) [tł.] 58
 Larin S. I. 47
 Larroumet Gustave 439
 Larsson Mika 94
 Láscaris C. C. [tł.] zob. Conmeno C.
 Laskowski Janusz 481
 Laskowski Kazimierz (El., Łowczy) 177, 187, 385a, 1117, 145, 221, 511, 526
 Laskowski Otton 232
 Lasocka Janina 249, 543, 565
 Lasocki Henryk 411
 Lasocki Zygmunt 107, 222, 223, 578
 Laskij M. 417
 Laszczka Konstanty 554, 582, 611
 Latacz Eugeniusz 222, 223
 Latkóczy Mihály [tł.] 33, 46, 71, 362
 Latos-Paryska Anna 588
 Latoszewski Zygmunt 404
 LaTour César de [tł.] 11, 97, 141, 172, 200, 707
 Latour Ryszard de 82, 545, 588
 Latva Miko (M.L.) [tł.] 171
 Laudyn Władysław 107, 222, 577
 Lauer Bernard 117, 522-524
 Lauer Edward 532
 Launay Guy 412
 Launoy A. P. de 267, 439
 Laurent Ch. [tł.] 134
 Laurin C. G. 446
 Laurantin Palle 187
 Laut Ernest 376
 Lauzanne Stephane 267
 Laval P. de 41, 536
 Lavciew (Lafcief, Ławciew) Stefan (S.L., S.N.L.) [tł.] 110, 171, 209
 Lavigerié Karol (Charles), kardynał 602
 Lavinc Marta E. de [tł.] 187
 Lavrov V. M. zob. Ławrow Wukół M. [tł.]
 Lawina Gustaw (właśc. Józef Szelhaus) 577
 Lawnik Eszter 46
 Lăzărescu Oscar zob. Pitești Lăzărescu Oscar
 Lazarewiczowie 166/VII
 Lazarkevic V. [il.] 394
 Lázaro Ros Amando [tł.] 33, 58, 70, 110, 141, 171, 736, 739
 Lazer Dawid (I., L.) [tł.] 110, 353, 357, 215, 314, 535
 Ldow K. 517, 600
 Le Ba Thu [tł.] 58, 87, 141
 Le Roy Aleksander, ks. 166/IX,X, 1123
 Le Roy Mervyn 187
 Le Sene Camille 439
 Lebecka Hanna 412
 Lebenstein F. zob. Löbenstein Ph. [tł.]
 Lecaux Cécile G. [tł.] 121
 Lecca Haralamb G. [tł.] 187
 Lech 591

- Lechoń Jan (właśc. Leszek Serafinowicz) (jl) 41, 49, 53, 81, 101, 134, 138, 180, 527, 529, 545a, 560
 Lecomte Georges 376
 Ledbetter Eleanor Edwards 378
 Lednicki Aleksander 1118, 527, 546
 Lednicki Waław [tł.] 756, 25-27, 127-129, 143, 382
 Ledóchowska Julia M., błogost. Urszula 436, 452, 527, 1119, 260
 Ledóchowski Włodzimierz 1120
 Lee Ellen K. 634
 Lee Mahin John [tł.] 187
 Lee Sichcol [tł.] 209
 Lefèvre Gaston (pseud.?) zob. Wyżewski Theodore [tł.]
 Léger L. 268
 Legeżyński Stefan (ABC, S.L.) 57, 247, 310, 563, 564
 Legowicz Helena 252
 Legras Jules 207
 Lehr Spławiński Piotr 28
 Leiblinger-Rothenburg Sidonie [tł.] 187
 Leitgeber Zdzisław 302
 Lejtes Józef 43
 Lekhethoa Herbert H. [tł.] 187
 Lektor 461
 Lektor zob. Rabski Władysław
 Lelewel Joachim 517
 Lelewelowie, rodzina s. 10
 Lelewelówna Wiesława 91, 94, 527
 Leligdowicz Leon 246
 Leliwa Władysław (pseud.?) 523
 Lem Stanisław 140, 253
 Lemaigre Edmond 266
 Lemański Jan (J.L.) 193
 Lementowicz Urszula 176
 Lemoine G. [il.] 187
 Len Antoni 154
 Lenard Leopold [tł.] 394
 Lenartowicz Teofil 126
 Lenartowicz Zbigniew 600
 Lenartowski, fotograf 610
 Lenc (Lentz) Stanisław [il.] 527/16, 49, 54, 563, 587, 610, 611, s. 646, 647
 Lenik Olga Tichoniwna [tł.] 153
 Lenin Włodzimierz I. 587
 Lenskij W. 527
 Lentz Stanisław zob. Lenc Stanisław
 Leo Anna 150, 163, 527, 521, 534, 559
 Leo Edward s. 10; 12, 182, 1121
 Leo Juliusz 347, 391, 527, 1122, 1223, 532
 Leo Justyna 1223, 318, 540
 Leo Stefania z Zielińskich 489, 1121
 Leon [tł.] 349
 Leon O. 110
 Leon XIII, papież 270
 Leonard Sebastian [tł.] 43
 Leonowicz Jan 563
 Leontiew I., Leontiew Je. [tł.] 33, 43, 121, 126, 134, 209, 840, 845, 170
 Lepangnez Claudia 391
 Lepecki Teofil Bohdan 558
 Lepelletier E. 267
 Leroux Gaston 439
 Lesage Alan R. 28/VIII, IX
 Lesca Giuseppe 266
 Lesisz Ewelina 574
 Leska Hanna T. 47
 Leskovec L. [tł.] 110
 Leszczyńska M. [tł.] 176
 Leszczyński Grzegorz 80, 106, 133, 573
 Leszczyński Rafał 132, 391
 Leszek zob. Inlender Adolf
 Leszkiewicz Bartosz 140
 Leśniakiewicz Ignacy 564
 Leśniakowski W. 538
 Leśniewska Maria 318
 Leśniewski Michał 102c
 Leśniewski Władysław 405
 Leśnodorski Zygmunt 39, 222
 Leutz Ilse [tł.] 187
 Leval Bronisław de zob. Jezierski de Leval Bronisław
 Levander Lars [tł.] 33
 Levien Sonya [tł.] 187
 Levina E. [tł.] 8, 694
 Levittoux Henryk 61/II, 82/3
 Lewakow Radosław G. [tł.] 153
 Lewandowicz Władysław 548
 Lewandowski Franciszek 235, 252, 543
 Lewandowski Jan F. 396, 415, 457, 458
 Lewandowski Krzysztof 95
 Lewandowski Leopold 28/V, 134
 Lewandowski Stanisław 319
 Lewandowski Stanisław Roman (medalier) 527, 610
 Lewandowski Tomasz 94
 Lewandowski Wincenty 245
 Lewandowski Władysław 548
 Lewanowski Jan F. 415, 457, 458
 Lewczuk Jadwiga 132
 Lewental 80/4
 Lewestam Henryk 524, 527
 Lewicka Anna 37
 Lewicki Bolesław W. (bwl) 58, 378, 395, 412
 Lewik Włodzimierz 557, 578
 Lewin A. [il.] 771
 Lewinska S.J. 319
 Lewinson Abraham [tł.] 126
 Lewińska Anna 606
 Lewitskij M.M. [tł.] 341

- Lewitter R.L. 26, 27, 129
 Lewkowski Kazimierz A. 400, 463
 Leyzam Bruno zob. Mayzel Bronisław
 lg. zob. Galle Leon
 lg zob. Grendyszyński Ludomir
 Li Barbara 393
 Libelt Karol 42/I
 Liberatore Ugo 121
 Libicki Stanisław (St., St.L.) 293a, 516, 547, 554
 Librowicz Zygmunt 373
 Lichański Stefan 6, 108, 116, 247
 Lichniak Zygmunt 405, 456, 481
 Lichtenbaum Josef [tł.] 71, 84, 97 105 394, 720, 384, 563
 Lietz Zygmunt 538
 Ligęza Wojciech 1325, 320
 Ligocki Edward (E.L.) 530, 533, 538, 540, 548, 462
 Lijun Yi [tł.] 121
 Like 404
 Liks 125
 Lilien Henryk 152, 243
 Lilienfeld Karol (K.L. Krz., K. Krzewski.) 24, 38, 40, 103, 107, 222, 223, 243
 Lilpop Franciszek 1124
 Lima Henrique de Campos Ferreira 379
 Limonow Jurij A. [tł.] 126
 Lin Hong-liang yi (Lin Hongliang) [tł.] 141, 187, 209, 657a, 274, 393
 Linda Bogusław 209
 Lindenberg z Wysokińskich Krystyna 1318
 Lindgren Hellen 369
 Lindley William 80/6
 Linek Piotr 186
 Lința Elena [tł.] 153, 187
 Liobytė Aldona [tł.] 153
 Lionnet Jean 267
 Lip. Miecz. zob. Lipowski Mieczysław
 Lipanský Fr. S. [tł.] 58
 Lipatow Aleksandr 372
 Lipenský Jaroslav [tł.] 200
 Lipinski [Lipiński] Mirosław [tł.] 33, 43, 47, 163, 209, 289, 394, 637
 Lipiński Eryk 565, 600
 Lipiński Józef 40
 Lipiński Stefan 1125
 Lipiński Tymoteusz 40
 Lipka Jan Tadeusz (Tadeusz Nałęcz) 127, 269
 Lipkowski Józef 436, 1126
 Lipkówna Bogumiła 526
 Lipmann M. de [il.] 187
 Lipoński Wojciech 104, 540, 543
 Lipowska J. [il.] 570
 Lipowski Mieczysław (Miecz.Lip.) 421, 417
 Lipski Jan Józef 12
 Lipski Jan Tomasz 121
 Lipużić M. [tł.] 71
 Lis Jerzy (J.L.) 60, 64, 118, 143, 174, 186, 240, 319, 493, 538, 539, 543, 562, 564, 565, 589
 Lis Kozłowski Stanisław 539
 Lis Romańczukowa Barbara 209
 Lisičar Mate [tł.] 289
 Lisicjan (Lisycjan) Stephan [tł.] 79, 187, 274
 Lisicjan Nazella 274
 Lisicka Teresa 493
 Lisicka z Mycielskich Anna (A.M.L.) 506
 Lisicki Krzysztof 413 ??
 Lisiecka-Sławińska Halina 404
 Lisiewicz Piotr 589
 Lisiewicz Teodozja 57
 Lisik J. 597 ??
 Lisowska Niepokólczycka Anna 70, 71, 75, 84, 110, 594
 Lisowski S. 376, 533
 Lisowski Zbigniew 76, 150
 Lišnevič (Liszniewicz) Teofil 577
 Little, Brown and Co (firma) 1368
 Litwinek Jan (J.L.) 124, 569
 Litwos zob. Sienkiewicz Henryk
 Lityński Stanisław Sas- 38
 Liwiusz (Livius Titus) 121
 Ljajakewicz M. [il.] 394
 Lladó José [tł.] 187
 Llanas Manuel 393
 Lo Gatto Ettore 376
 Lobato Monteiro I. 527
 Löbenstein Philipp [tł.] 8, 33, 46, 71, 758, 759, 789
 Lockert Lucy 36
 Lockhardt F. zob. Bruce Lockhardt Freda
 Loebel Czesław 577
 Loengrin zob. Gierco Winogradskij Pieter
 Loepfe Alfred [tł.] 187
 Loévy Maria zob. Czarnowska z Mireckich Maria
 Loew Ryszard zob. Löw Ryszard
 Loewenfeld R. [tł.] zob. Löwenfeld Rafael [tł.]
 Loewenthal Herman Ol. [tł.] 121, 31, 362
 Loik Helga [tł.] 71
 Lolo Radosław 598
 London D. (Jack) 529
 Lontkijevičeva Jovanka L. [tł.] 70, 121, 126, 134, 141, 765
 Looten M. C. 370
 Loppe Hedwige [tł.] 79, 97, 796
 Lorenc Jan 249
 Lorentowicz Jan (J.,J.L., Jan L., L.) [tł.] 15, 1128, 139, 41, 53, 81, 191, 291, 366, 368, 373, 376, 379, 411, 527-529, 542, 548, 584
 Lorentz Halina s. 9
 Lorenz (Lorens?) Herta [tł.] 187
 Loret Sydon Maciej 1129
 Lorrain Jean (Raitif de La Bretonne) 266

- Lortkipanidze A. i T. [tł.] 71, 110
 Löschinger Hugo [tł.] 187
 Loth Roman s. 9; 50, 323
 Loureiro José [tł.] 209
 Lovel Jerzy (l) 317, 564
 Lövenstein H. [tł.] 110
 Lovrenčević M. [tł.] 163
 Löw [Loew] Ryszard 110, 391, 392, 393
 Löwenfeld (Loewenfeld) Raphael [tł.] 70, 121, 126, 134, 141, 765, 1127, 362
 Lozo [tł.] zob. Zamenhof Lidia [tł.]
 López Romero Tony [tł.] 71
 Lu Xun (Zhou Shu-ren) [tł.] 71, 97, 120, 652, 393
 Lubasiow Anna 402
 Lubczyński Krzysztof 176
 Lubelski Tadeusz 460
 Lubertowicz Zygmunt 136, 577, 579
 Lubicz Majewski T. zob. Majewski Tadeusz Lubicz-
 Lubicz Zaleski zob. Zaleski Lubicz Zygmunt
 Lubomirski Jan Tadeusz 221
 Lubomirski Zdzisław 528, 529
 Luboński J. 548
 Lubosz Bolesław (Janusz Porębski) 235, 461, 537, 539, 563, 565, 566
 Lubowicz N. 80/5
 Lubowski Edward 36, 81/VII, 119, 121, 476, 489, 527, 549, 1130, 155, 202, 314, 363, 366, 465, 471, 509
 Luca Pascuale de [tł.] 187
 Luca Remus [tł.] 187
 Lucens 266
 Lück Kurt 381
 Lüde Aleksandra 82/4
 Ludlow James L. 107, 220
 Ludomir Zygmunt zob. Kozłowski Zygmunt
 Ludomirski Lech 249
 Luderowska Halina 77, 84, 86, 87, 89-92, 100, 102, 102a, 104, 134, 178, 255, 276, 397, 422, 483, 491, 568, 574, 575, 592, 599
 Luderowski Lech (L.L.) 75-77, 115, 121, 126, 145, 148, 171, 173, 187, 190, 209, 211, 227, 237, 258, 264, 265, 267, 271, 289, 313, 335, 348, 372, 373, 394, 586, 593, 607, 49, 62, 63, 65-70, 72-75, 77, 79, 81, 82, 83, 86, 87, 89, 90-92, 98-102a, 104, 106, 109, 111, 113, 114, 116, 132, 133, 143, 141, 162a, 175, 176, 189, 192, 206, 225-228, 236, 237, 239-241, 248-257, 260, 276, 293, 294, 296, 298, 303, 309, 339, 392, 393, 397, 398, 422, 424, 443, 483, 491, 495, 528, 544, 545, 545a, 566-568, 570, 572-575, 580, 583, 585, 588, 589, 590, 592, 594, 597, 599, 606, 610
 Luderowski Leszek (L.L.) 87, 90, 92, 101, 102, 590, 592
 Luginskaja Rita 565
 Luguët Pierre [tł.] 58, 70, 71, 88, 97, 110, 120, 148, 699, 701, 708, 369
 Lukomska Natalia 46, 209
 Lundin Harry [tł.] 187
 Lupati Cesarina 221, 267
 Lusława 82/7, 94
 Luśnia Michał zob. Kelles-Krauz K.
 Luter Stanley [tł.] 151
 Lutogniewski Tadeusz (t.lut.) 233
 Lutomski Bolesław (B.Lut., Modestus) 32, 33, 135, 148, 149, 312, 532
 Lutosławska Zofia zob. Casanova Pérez-Lutosławska Sofia
 Lutosławski Aleksander 394
 Lutosławski Wincenty 615a, 53, 105, 124, 291, 321
 Lutowski Jerzy 134, 248, 420, 427
 Luty A. 35
 Luty (Lutówna) Maria 539, 542, 543
 Lutyka Leon 425
 Lütken André [tł.] 121, 153, 187
 Lwowski Z. [tł.] 120
 Lytton-Bulwer E. zob. Bulwer-Lytton Eduard G.
 Ł. zob. Dawid Jan Władysław
 Ł. K. zob. Kościelecki Łucjan
 Ł.M. [tł.] 179
 Ł.N. [tł.] 351
 Łabędzka Anna 393
 Łabonarska Halina 71
 Łabudzki Józef 462
 Łada zob. Gnatowski Jan
 Łada Adam zob. Cybulski Adam Łada-
 Łada Bieńkowski zob. Bieńkowski Adam Łada
 Ładnowski Bolesław 527, 615a, 1131, 201, 314, 318, 321
 Ładoń Feliks, ks. 121
 Ładyka A. zob. Nofer Ładyka Alina
 Łaganowski Karol (K.Ł.) 411
 Łagiewski Cezary 128
 Łagodnawskij M. (M.Ł.) [tł.] 187
 Łagowski Bronisław 140
 Łagowski F. 82/2
 Łapanówna Maria 527
 Łapczyński Kazimierz 532
 Łapicka Zofia z Chrzęszczewskich 175
 Łapicki Andrzej 175
 Łapicki Julian 220
 Łapiński Wojciech 575
 Łapot M. 537
 Łaptos Grażyna 399, 1227
 Łaski Olbracht 94
 Łaskij M. (M.Ł-j) 291, 521, 526, 527
 Łatka St. zob. J. Wyszomirski
 Ławciew (Łafcief) Stefan N. [tł.] zob. Lavciew Stefan

- Lawecki Tomasz 588
 Ławrow B. [il.] 121, 126, 134, 866
 Ławrow Wukół Michajłowicz (W.M.L., W.L., W.M.) [tł.] 32, 33, 45-47, 58, 70-72, 76, 77, 79, 84, 89, 97, 105, 110, 120, 121, 126, 134, 141, 145, 153, 163, 166, 168, 171-173, 176, 178, 187, 190, 197, 200, 209, 221, 230, 233, 238, 266, 284, 285, 289, 300, 304, 314, 330, 331, 333, 335, 341-343, 345, 348-351, 372, 811-813, 815, 819, 823, 830, 834, 835, 837, 839, 842, 844, 846, 847, 148, 150, 167, 169, 194, 220, 231, 256, 264, 278, 312, 344, 346, 363, 366, 372, 387, 389
 Ławski Jarosław 134
 Łącki Władysław 182b
 Łącki Zbigniew 35
 Łączkowski Zdzisław 481
 Łąpiński St. (St.Łp.) 411, 511
 Lebińska Maria Helena 291
 Łempicka Gamska Jadwiga 534, 556
 Łempicki Jan 245
 Łempicki Stanisław 136
 Łempicki Zygmunt 34
 Łepkowski Jan i Łucja z Sieńkiewiczów s. 803
 Łepkowski Karol 1218, 314
 Łęgowski Józef 532
 Łętowska Ewa 140
 Łętowski Julian (właśc. Książek Władysław) (J.Ł.) 110, 1132, 193, 208, 211, 363, 399
 Ćło 124
 Łobodowski Józef [tł.] 736, 49, 57, 81, 225, 247, 249, 251, 387
 Łoch Eugenia 97, 106, 133, 134, 251, 574
 Łodzianin 516
 Łojek Mieczysław 67, 73, 77, 133, 141, 241, 544, 570, 572, 597
 Łojko Edward 99/VI
 Łopaciński Hieronim 170
 Łopalewski Tadeusz 127
 Łopatkiewicz Zdzisław 90, 100, 134, 567, 573
 Łopieńscy, Bracia (firma) 610
 Łoposzko Tadeusz 67, 109, 121, 275
 Łopuszański Jerzy 1198
 Łoskaczyński Józef 610
 Łossowski Piotr 47, 57
 Łoś Jan 112, 511
 Łowczy zob. Laskowski Kazimierz
 Łozińska Konstancja (K.Ł.) 441
 Łoziński Bronisław 32
 Łoziński Józef (J.Łoz.) 1133, 404, 411, 511
 Łoziński Walery 134
 Łoziński Władysław 1134, 62, 70, 132, 241, 249, 313, 511, 572
 Łozowska Katarzyna R. 228
 Łuba Jan 242
 Łubieńska Adelajda z Łempickich 1135
 Łubieńska Maria ze Szlubowskich s. 803
 Łubieński Henryk (H.Ł.) 123, 417, 600
 Łubieński Henryk J. (rylski) 222
 Łubieński Ludwik 606
 Łubieński Roger 548
 Łubieński, hr. 42/V
 Łuc. Kość. zob. Kościelecki Łucjan
 Łuczak Beata 71, 97, 617b
 Łukasian A. [tł.] 43
 Łukasiewicz Jacek 121, 126, 134, 111
 Łukasik Stanisław 377, 379-381
 Łukasiewicz Józef 42/1
 Łukasiewicz Katarzyna 397
 Łuniewski Kazimierz 82/1
 Łuniński Ernest 367, 369
 Łuskina Wanda 231
 Łuszczewscy, rodzina s. 10
 Łuszczewska Jadwiga (Deotyma) 101, 517, 534, 537
 Łuszczewska Krystyna 1136
 Łuszczewski Feliks 1136
 Łuszczkiewicz Józef (Eł.J.) 327
 Łużny Ryszard 272, 318, 385
 Łykycz Wasyl [tł.] 71
 Łysenko Jewgienija M. [tł.] 11, 70, 187, 862
 Łysiak Tomasz 228, 255, 568
 M. 369, 516
 M. zob. Moszczeńska Iza
 M.zob. Prém Jozsef
 M. zob. Rzętkowski Stanisław Maria
 M.A. [tł.] 134
 M.A. Styks zob. Maśliński Józef
 M.Al. 38
 M.B. [tł.] 163, 35
 M.B. zob. Basaj Mieczysław
 M.B. zob. Brahmer Mieczysław
 M.B.B. zob. Bersana Begey Marina
 M.C. y G. [tł.] 209
 M.C.G. (Miquel Casals i Gambüs?) [tł.] 43, 71, 79, 84, 97, 110, 171, 176, 726, 728
 M.Ch. [tł.] zob. Chyżyńska M?
 M.D. zob. Diedow Michał W.
 M.D. zob. Dobrzański Mirosław
 M.D.Ch. zob. Dzikowski Mieczysław
 M.G. 137, 224
 M.G. zob. Gawalewicz Marian
 M.G. zob. Godlewski Mścisław
 M.H. zob. Hausnerowa Michalina
 M.H. zob. Lebińska Maria Helena
 M.H-n [tł.] 121
 M.J. [Malach Józef?] 610
 M.J. zob. Karczewski Wacław
 M.J.G. zob. Grydzewski Mieczysław
 M.L. [tł.] zob. Latva Miko [tł.]
 M.Ł. [tł.] zob. Łagodnawskij M. [tł.]

- M.L., M. L.-j zob. Łaskij M.
 M.L-y [Luty Mieczysław?] 557
 M.M. 149, 203, 548
 M.M. [tł.] zob. Mrače Matija
 M.M.B. 146
 m-n 264
 M.N. [tł.] 83, 84, 265
 M.N. zob. Borowy Waclaw
 M.Norbert zob. Jeżewicz Maria
 M.O.G. zob. Gajewski Mirosław Ostoja
 M.Os. zob. Ostowski Mieczysław
 M.P. [tł.] 122, 548
 M.P. 222
 M.R. 548
 M.R. zob. Rettinger Mieczysław Karol
 M.S. 137
 M.S. zob. Sienkiewicz Marian
 M.S. [tł.] zob. Steinsvik Marta [tł.]
 M.Skr. zob. Skrudlik Mieczysław
 M.S-aja [tł.], [Swistunowaja M.P.?] 197
 M.Stan. 558
 M.Syn. zob. Synoradzki Michał
 M.Sz. zob. Szykowski Marian
 M.T. [tł.] 105
 M.U. zob. Urbanowicz Mieczysław
 M.V. [tł.] 73, 134
 M.W. 558
 M.W. zob. Warneńska Monika
 M.W. zob. Wierzbński Maciej R.
 Macchio Achille [tł.] 187, 269
 Mach Dorota 256, 591
 Mach Wilhelm 25
 Machado José Antonio [tł.] 134
 Machalski Franciszek 167, 271, 383
 Macherzyński Władysław 543
 Machnicka Kownacka O. 292
 Machnicki Mieczysław 588
 Machwitz Zygmunt 75, 397, 573
 Maciak Magdalena 599
 Maciąg Kazimierz 255, 320, 545a, 136, 255, 320, 545a
 Maciąg Włodzimierz 6, 140, 174, 247, 596
 Maciejewska Irena 5
 Maciejewska Maria Krystyna 17
 Maciejewska Wanda 121, 126, 134, 413, 419, 425, 594
 Maciejewska Marcinkowska Hanna 591
 Maciejewski Bogdan (BoM) 28, 235, 389
 Maciejewski Janusz 81, 114, 255
 Maciejewski Jarosław s. 5; 26, 146, 308, 309
 Maciejewski Michał 79, 621a
 Maciejewski Witold 59, 94
 Maciejewski Wojciech 43, 126, 134, 245
 Maciejkianiec Ryszard 81
 Maciejowski Adam 528
 Maciejowski Ignacy Sewer 81/IV, 94
 Maciejowski Józef 22, 171, 232, 239, 269, 279
 Macios Tomasz K. 121, 126, 209
 Maciszewska Joanna 65, 111, 572
 Maciszewski Jarema 108, 228, 234, 247
 Maciuszko Jerzy J. [tł.] 134
 Mackiewicz Antoni 106, 597
 Mackiewicz (Maćkiewicz) Cat- Stanisław 1, 21, 36, 45, 49, 81, 108, 129, 130, 143, 174, 222, 271, 276, 301, 339, 456, 487, 534, 538
 Mackiewicz Je. D. [tł.] 179, 190, 192, 197, 221, 230, 233, 237, 284, 285, 331, 335, 341, 342, 345, 350, 351, 372, 838, 302
 Mackiewicz Józef 22, 246, 252
 Mackiewicz Kamil [il.] 394
 Macon Louis 203
 Maczawarini I. [tł.] 284
 Maczkowska Teodora 217
 Maczulonis-Kalińczyk Alicja 251
 Maćkowska Marzena 82, 588
 Madej Antoni 394
 Madejski Waclaw 433
 Madeyska K. 537
 Madeyska Maria z Sienkiewiczów 81
 Madeyska Zuzanna z Sienkiewiczów 81
 Maele Martin van [tł.] 134
 Magala Sławomir 461
 Magalhaes R. [tł.] 121
 Magiera Jan (mg) 291, 302, 378
 Magnone Piątkowska Lena 97, 134, 197, 574
 Magrel Agnieszka 228
 Magrini Adolfo [il.] 394
 Mahin Lea J. [tł.] 187
 Mahmud el Tayeb 102c, 294, 393
 Maicki A 540
 Maigron Louis 33, 513
 Majjer W.A. [tł.] 33
 Mainardi Riccardo [tł.] 187
 Mairani Alvaro [il.] 187
 Maisaar E. [il.] 694
 Majchrowski Jacek M 139
 Majchrowski Stefan 209, 493, 497, 500, 542
 Majchrzak Joanna 575
 Majdanska Helena [tł.] 141, 162, 163, 761, 762, 788
 Majer Józef 160
 Majewska Barbara 319
 Majewski Jan Stanisław 605
 Majewski Jerzy S. 545a
 Majewski Konstanty, ks. 115
 Majewski Ryszard 225
 Majewski Tadeusz Lubicz- 97, 110
 Majewski Wiesław 26, 2228, 234, 235, 574
 Majkowski Hilary 122
 Majkut Józef 585
 Major Anna 596
 Mak Antoni 241

- Makart Hans 94
Makova O. [tł.] 84
Makowiecka Gabriela 36, 296, 387
Makowiecka Zofia 596
Makowiecki Andrzej Z. 8, 106, 111, 132, 241, 569
Makowiecki Leon (L.M.) 556
Makowski Czesław [il.] 610
Makowski Janusz 38
Makowski Stanisław 56a
Makowski Waclaw 260, 302, 522
Maksimow W.A. [tł.] 148
Makuszkowa Zofia 596
Makuszyński Kornel 374, 377, 526, 533, 537, 376, 577
Malajan P. [il.] 71
Malatyńska Maria 57, 397, 459
Malczewski Jacek 1137, 315, 610, 646
Maldzis Adam 386
Malék Karél [tł.] 11, 47, 71, 84, 97, 115, 394, 684-686, 173
Maleszewski Władysław (B.L., Sep, Sasiad) 268, 1138, 103, 125, 135, 137, 167, 170, 220, 231, 256, 269, 289, 308, 310, 410, 412, 417, 439, 471, 504, 506, 508, 510, 511, 513, 516, 601, s. 646
Malevsky S.A. [tł.] 187
Malewicz Henryk 560
Malewska Hanna 97, 134
Malewska [tł.] 394
Malić Zdrawko [tł.] 187, 108, 390
Malik Jakub A. 608, 85, 574
Malik Jedliczko M. 598
Malik Wincenty 512
Malinin A. M. [tł.] 71
Malinowska S. [tł.] 84
Malinowska Elżbieta 104, 133
Malinowski Jan 1294, 138
Malinowski Jan Marian (M. Boruta) 35
Malinowski Lucjan 29
Malinowski Władysław 539
Malinowski Władysław Pobóg 535
Maliszewski Edward 1139
Malkow Maksim zob. Małkow Maksim P.
Malm J. [tł.] 172
Maluszkiewicz Jacek 71
Małwicki Ludwik 564
Małachowska Mira 570
Małgorzewski Józef 414
Małgowska Hanna M. 234
Małkow Maksim P. [tł.] 71, 97, 120, 351
Małkowska Anna 974
Mam S.N. [tł.] 187
Mambetaliewa K.G. [tł.] 33, 71, 72, 120, 748
Man A.F. de [tł.] 187
Mandelbaum B. zob. Drzewiecki Bernard Stefan
Mandalian Andrzej 126, 394, 426
Manelón Antonio [tł.] 134
Maniński M. 610
Mann Maurycy 22
Manning Clarence August 375
Mannsåker Kari zob. Borg Kari Mannsåker [tł.]
Manojlović-Rajko Nikola [tł.] 33, 43, 46, 79, 84, 134, 879
Manson J. [tł.] 209
Mansuy Abel 376
Mantorini D. 367
Mantovani Dino 370
Manuel Eugeniusz 26, 476, 527
Manzoni 312, 372, 436
Mańczka-Wohlfeld Elżbieta 1325
Mańkowska Bożena 76, 139
Mańkowska Zofia 1140, 316
Mańkowski Aleksander 151
Mańkowski Alfons 171
Mańkowski Jerzy [1] 121
Mańkowski Jerzy [2] 174
Mao Dun 375
Mao Yinhui 293
Mar. zob. Sadzewicz Marek
Mar. K-a zob. Komornicka Maria? Feldmanowa Maria?
Maraja [il.] 394
Maranda Maria 543
Marangoni Cesare 366
Marcewicz Witold 583
Marchesani Pietro 176
Marchi G. [il.] 187
Marchwiński Grzegorz 575
Marcillat Paul [tł.] 187
Marcinkowska Elżbieta 45
Marcjan Maria 63, 65, 67, 396, 397, 428, 461
Marcoff Alexis [tł.] 43, 72, 168, 734, 736, 739
Marconi Władysław 1141
Marczak Michał 548, 581
Marczak Oborski Stanisław 402
Marczewski (Marczyński?), ks. 506, 533
Marczewski J. 570
Marczyk Mirosław 134
Marczyński A. [il.] 547
Marek Edmond 273
Marek H. 598
Marek Małgorzata 81
Marek P. 288
Marek Tadeusz 402
Mareković Milan [tł.] 33, 141
Mareş Nicolae [tł.] 187
Margevičius J. [tł.] 97, 750
Maria Leo de 221
Mariak Leonarda 114, 176, 241
Marianowicz Antoni 197
Marinelli Luigi s. 9; 274-277, 392, 612
Marinelli Silvano [il.] 126, 134, 209, 394

- Marinković-Pentin Ljubomir [il.] 72
 Mario Aldo [t.] 8
 Marioni Mario [il.] 187
 Mariukovik L. [il.] 72
 Marius zob. Smólski Grzegorz
 Mariusz zob. Rabski Władysław
 Marivaux Pierre de 132, 305
 Markić Milica [t.] 394
 Markiewicz Andrzej 538
 Markiewicz Henryk 1, 8, 25, 26, 43, 48, 55, 57, 108, 131, 138, 140, 150, 220, 224, 248, 253, 276, 282, 490
 Markiewicz Józef N. 611
 Markiewicz Piotr 566
 Markiewicz Zygmunt 57, 105, 272
 Markolt Zygmunt 40
 Marković Zdenka [t.] 122, 230
 Markowa Dita 389
 Markowski Andrzej 113, 134
 Markowski Józef 610
 Markowski Mieczysław 561
 Markowski Tadeusz 555
 Markwitz Aleksandre (Amar) 417
 Marques Dias Beck Suzana [t.] 187
 Marques Gentil [t.] 187
 Marques Pereira J. [t.] 187
 Marrama D.O. 266
 Marrené-Morzkowska Waleria 80/6, 94, 33, 110, 148, 324, 366
 Marscha K.L. 588
 Marszałek Tomasz, ks. 39
 Marszałek-Młyńczyk Krystyna (K.Mar.) 564
 Martel Charles zob. Demestre Charles
 Marten Klaus 390
 Marth A. 570
 Martinelli Nizzardi Marianna 370
 Martinez Sierra G. [t.] 84
 Martini M. [t.] 187, 275
 Martinsch Paegli [t.] 121
 Martiukówna Izabela 595
 Martos Jiméns [t.] 187
 Martuszevska Anna 80, 111, 121, 136, 253, 573
 Martynenka Witawt [t.] 187, 276
 Marucchi Matylda 1142
 Marucchi Orazio [t.] 187, 266, 267
 Marucelli Arturo 187
 Maruśiak J. [t.] 209
 Marut Ryszard 240
 Marwicki Edward 291
 Marwicz Rena zob. Greplowska Maria 558
 Marx Jan 226, 250, 274
 Marzec Piotr 565
 Marzetti Noventa Gina [t.] 43, 187
 Mas Jaime [t.] 187
 Mas Raoul [t.] 187
 Masaryk Tomeš Garrigue 559, 575
 Masautow Rafał 902
 Maskiewicz Bogusław 248
 Masłocha Dorota 255
 Masłoń Krzysztof 459, 490, 597
 Masłowska Dorota 460
 Masłowski Ludwik (L.M.) 1143, 220
 Masoch (Sacher-Masoch Leopold von) 28/XXXVI, 80/1
 Masoviensis 172
 Massányi Edmund [il.] 885
 Massey Bernard Wilfrid Arbuthnot (Alicja Tyszkiewicz) [t.] 209, 172
 Massonius Marian 20, 404, 511, 526
 Maszara Michas [t.] 46, 58, 71, 72, 79, 84, 97, 120, 639
 Maszyński J. [il.] 134, 171
 Maszyński Piotr 134, 338, 1144, 526
 Maślanka Julian 180
 Maśliński Józef (jim, M.A. Styks) 39, 457
 Mat zob. Matynia Bonik Alicja
 Matar Ibrahim J.[t.] 187
 Matecka L. [t.] 126
 Matejko Jan 12/III, 62/II, 82/1,2,3, 103/1, 106-108, 476, 527, 40, 109, 125, 317, 534, 540, 573
 Mateo A. [t.] 187
 Materić Tomo [t.] 79
 Maternová Pavla [t.] 266
 Mathiesen (Mathisen) Marie [t.] 121, 187
 Matić (Matatić) Milan [t.] 88
 Matignon Renaud 272
 Matkowski R. 138
 Matlakowski Władysław 539
 Matsumoto Kyuu [t.] 187
 Matsumoto Unshun (Unshun) Shiego [t.] 187, 209
 Matulewicz Łucja 403
 Matura Ryszard J. 319
 Matusiak Gabriela 111, 241
 Matuszczak Bernadetta 187, 451
 Matuszek Olena 94a, 228
 Matuszewicz 81/XVII
 Matuszewska Hanna 394
 Matuszewski Ignacy (ut, y.) 32, 53, 56, 124, 264, 266, 278, 329, 332, 362, 366, 509, 511, 526
 Matuszewski Ryszard (r.m.) 43, 564
 Matyjaszczyk Grenda Agnieszka [t.] 71, 97, 120, 741
 Matynia Bonik Alicja (Mat) 494
 Matysiak L 425
 Maucci T. [t.] 187
 Mauclair Camille 368
 Maurer J. 27
 Maurin Zofia 81, 545
 Maurras Charles 267
 Maver Giovanni [t.] 76, 187, 946, 106, 243, 246, 248, 252, 385, 391
 Mawrodiew St. [t.] 187

- Maxera Dorota 542
Mayer Józef 157, 314
Maykowski Stanisław 595
Mayo Margarita de [tł.] 187
Mayzel Bronisław (Bruno Leyzam) 516, 532, 533
Mayzel Waclaw 80/5
Mazan Bogdan s 9; 11, 46, 121, 126, 134, 275, 278a, 291, 593, 71, 80, 95, 97, 98, 102c, 104, 109, 114, 133, 134, 136, 140, 253-255, 393, 398, 405, 415, 541, 565, 573-575
Mazan Leszek 390
Mazanek Janusz 478
Mazanowa Danuta 121, 126, 134, 209, 175, 253
Mazanowski Antoni (Antoni M.) 20, 103, 107, 211, 220, 231, 242, 243, 267, 302, 465
Mazoyer Ch., ks. 267
Mazur Aneta 72, 83, 121, 151, 275, 280, 303, 572, 573
Mazur Władysław 548
Mazurek Dorota 104
Mazzucchetti Angelo 265
Mączewski Jerzy 523
Mączka Bogusław 141
McCollum J.I. 635
McDermot George 32, 365
McSpaddon Walker J. [tł.] 187
McWilliams Carcy [tł.] 72, 171
Meander 172
Mecherzyński Karol 82/5
Mečiar Stanislav [tł.] 187
Medecka Małgorzata 574
Mehmet Senai Hadzi 225
Mehoffer Józef 1145
Mei Ru Koi (Mei Rukoi, Ru Ke) [tł.] 121, 126, 187, 391
Meisels Wojciech (W.M.) 269, 377
Meissnerówna Zofia 1146
Meixner [tł.] 84
Melandri L. [il.] 187
Melanowicz Mikołaj 274
Melcer Wanda 292
Meliński (Menkes) Stanisław 418
Melkowski Stefan 248, 482
Mellerowa Zofia 21, 46, 82/2,5, 465
Melnais Paul (pseud. P. Jurgens) [tł.] 43
Mem S.N. [tł.] 187
Mencwel Andrzej 33, 50, 95, 133, 135, 140, 236, 575
Mendelson Stanisław (Meta?) 142, 412
Mendelssohn E.C. [Benecke] 632
Mendès Catulie 439
Mendrys Tadeusz 137, 548
Mendykowa Irena 146
Menjünk Hozzá [tł.] 187
Menkes Baruch (Bertold Merwin, b.m.) 417, 511
Menkes Hermann 363, 364
Menotti Buja Antonio [tł.] 8
Menszikow Michail 526
Menzel Józef 595
Mercatali Enrico [tł.] 32, 110, 162, 936
Mérci Adolf [tł.] 187
Mercik Wiesław 272, 274
Méré Charles 266
Méré E. (właśc. Elizabeth Guenard, baronne de Méré) 166/VIII
Meresiński Sławomir 30, 106, 108, 250
Mereżkowskij Dmitrij S. 125
Mergel Władysław 561
Merlay M 373
Merleski Ivan [tł.] 126
Merwin Bertold zob. Menkes Baruch
Merzbach Henryk (Agricola) 133, 1147, 506, 526
Mesana Serra [il.] 187
Mesquita Marcelino [tł.] 187
Mészáros Ignac [tł.] 351
Mészáros Istvan [tł.] 11, 33, 46, 58, 71, 72, 79, 84, 88, 97, 110, 121, 126, 134, 141, 187, 192, 209, 351, 361, 394, 910, 913
Meta zob. Mendelson Stanisław ?
Meyer Benedictsen Åge [tł.] 121
Meyer Józef 381
Méyet Leopold 111, 527, 610
Mětsk Frido 588
Męclewski Edmund 143, 186
Męczkowska Teodora (T.M.) 186, 217
Mędrzak Tomasz 481
Mędrzecki Włodzimierz 140
Mędykowski Grzegorz 80, 150, 573
Mękarski Stefan 35
Mętrak Krzysztof (km) 64, 138, 395, 564
mg zob. Magiera Jan
Mgr 377
mi. ko. 259
Mianowska Zofia 558
Miarka Karol 80/5, 187, 137
Miaskowski Kasper 7, 476, 477, 494, 527
Miaszwili G. (G.M-i) 148
Miazgowski Bronisław 138
Micewiczowa M. 40, 558
Michajłow G. 384
Michajłow Oleg [tł.] 126, 153, 234
Michajłowa-Sztern S. [tł.] 110, 120, 35
Michajłowskij Nikołaj. K. 362
Michal E. 446
Michalak Bartosz 415
Michalakowa M. 130
Michalik Jan 1325, 106, 320
Michalska Lucyna 126, 134, 572a, 54
Michalska Monika 569
Michalska Olena 166
Michalski A. L. 220
Michalski Czesław 111, 403, 405, 481

- Michalski Henryk 538, 80, 106, 573
 Michalski Marian 587
 Michałek Bolesław 405, 470
 Michałowska Danuta 121, 414
 Michałowska Mira zob. Zientarowa Maria
 Michałowski Jakub 228, 574
 Michałowski Jerzy J. 314
 Michałowski Jan Dunin- (J.D.-M.) 560
 Michałowski N. M. 362
 Michejda W. z Cieszyna 203
 Michel E. L. [tł.] 187
 Michelotti Angelo [tł.] 187
 Michener James A. [tł.] 121, 253
 Michniak Czesław 587
 Michowicz Janina 47
 Miciak Jerzy [il.] 187
 Micinskij T. 35, 527
 Mickevičius Kapsukas Vincas 385
 Mickiewicz Adam 28/V, 80/4, 82/1,3,7, 105, 158, 172, 174, 188, 190, 207, 210, 211, 212, 217, 221-225, 227, 228, 235, 279, 293, 330, 358, 422, 471, 484, 527, 505, 838, 839, 1028, 1054, 1124, 1141, 1165, 1248, 1273, 1315, 1346, 1347, 1357, 1396, 1421, 1427, 26, 27, 40, 73, 81, 86, 87, 98, 100, 102, 124, 128, 129, 134, 178, 247, 316, 365, 380-382, 390, 395, 400, 460, 507, 509, 534-536, 540, 545, 545a, 552, 574, 575, 591, 600, 609, s. 635
 Mickiewicz Władysław [tł.] 58, 68, 362
 Mickiewiczowa Maria z Malewskich 1148
 Mieczwian [tł.] 71
 Miechanowicz Stanisław 563
 Miecz. Ka. 561
 Miecz. Lip. zob. Lipowski Mieczysław
 Mieczkowski Jan 19, 610
 Miecznik Antoni 137, 206, 516
 Mieczysławska Makryna 125
 Miedwiediewa Aleksandra 150
 Miedziński Bogusław 550
 Miedziński Florian 146
 Mielcarzewicz Tadeusz 291, 302, 334
 Mielcarzowa T. 371
 Mien Juliusz Jules [tł.] 71, 80/4, 122b, 527, 1149, 166, 167, 362, 610
 Miendielewicz G. 509
 Mientkiewicz Adam 224
 Mieński Michaił 373, 527
 Mierzwiński 80/5, 82/4
 Mieszki Feliks, ks. 372
 Mieszko Stary 94
 Mieszkowski Antoni 411
 Międzyrzecki Artur 6
 Migdał Jolanta 104
 Migliarini A. B. [tł.] 187
 Migowa Jadwiga 600
 Mihajluk R. 394
 Mihălcescu Joan [tł.] 171
 Mihr-i Ispend [tł.] 71
 Mijas Stanisław (stam) 422, 540, 566, 571, 573, 587, 588
 Mik-Sok-Han [tł.] 187
 Mika Viktor [tł.] 209
 Mikiciuk Anna 96, 599
 Mikiciuk Mirosława 599
 Miklaszewska Maryna? 589
 Miklaszewski Gwidon 578
 Miklaszewski Jan Stanisław 46, 539, 1130
 Miklavec Petar (Podravsky, Podrawski) [tł.] 46, 58, 84, 121, 126, 134, 138, 141, 153, 178, 187, 209, 289, 372, 888, 1150, 368, 369, 372
 Mikola M. [tł.] zob. Talvio Maila [tł.]
 Mikołaj II, car 535
 Mikołajczak Julian (J.M.) 224
 Mikołajczak Stanisław 113, 114, 273
 Mikołajczakowa Bożena 114
 Mikołajewski Andrzej W. 594
 Mikołajtis Józef 569
 Mikoś Michał Jacek 277, 392, 543, 544, 602
 Mikucka Aniela 136, 138, 292
 Mikulska Maria 65
 Mikulska Zofia 543
 Mikulski Józef 43, 1151, 401
 Mikulski Leopold s. 10; 20, 1152, 1198
 Mikulski Tadeusz (E.P., T.M.) 115, 118, 128, 221, 222, 246, 269, 537, 560
 Mikułowski Andrzej 591, 611
 Mikusiński Ludwik 1218, 189, 538, 539, 560
 Mikuszowska I. [tł.] 187
 Mil zob. Milewska Wróbel Helena
 Milcarz Andrzej 565
 Milczyński Krzysztof 233
 Milčiaukas Pranas [tł.] 84
 Mileski Waław (Bojomir) 125
 Milewska Wróbel Helena (Mil) 564
 Milewski Edgar 563
 Milewski Hipolit Korwin- 1153, 314, 534
 Milewski Jan J. 102c
 Milewski Zygmunt (Z.Mil.) 566
 Milhau Pierre de 266
 Milieski Ksawery 128
 Milik Jan T. 113, 271
 Miliszkievicz Janusz 589
 Milker Alexander 117
 Mille Cecile zob. DeMille Cecile B.
 Miller Antoni 135
 Miller Ilia Solomonowicz [tł.] 126, 209, 385
 Miller Jan Nepomucen 476, 548
 Miller Karol 82/2
 Milski Bernard 209, 512
 Miluko A. M. [tł.] 126
 Milutina Tamara 94a, 277
 Miłaszewska Wanda 557, 585

- Miłaszewski Stanisław 1130, 232, 314, 374
Miłkowski Emil 526
Miłkowski Tomasz (tm) 589, 598, 138, 566
Miłkowski Zygmunt zob. Jeż Teodor Tomasz
Miłosz Czesław 47, 57, 102, 134, 140, 240, 274
Minar Octav 187
Minardi Adriano M. [il.] 187
Mincer Franciszek 77, 254
Minejko J. [Józef?] 538
Minkiewicz Józef 221, 595
Minkowiecki Edward 82/4
Minskij N. 365
Min-Sok Han [tł.] 187
Minutius (Minucjusz) Felix 268
Miodońska Brookes Ewa 106
Miodoński Adam 268
Mioduszewski Jan (J.M.) 370
Mir zob. Gajewski Mirosław I.
Mireo Parrasio (pseud. org. H. Sienkiewicza) 34, 35, 371, 518, 525
Miriam zob. Przesmycki Zenon
Mirković L. [tł.] 71
Mirończuk Justyna 996, 599
Miroś 412
Mirosavlević V. 187
Mirski (Kretz) Józef 36, 547
Mirzekelan [tł.] 71
Misicki Tomasz (Thomas Prevorsciensis) 22, 530
Misiulek Edmund 271, 402
Misiur Paweł 588
Miszalski Marian 429
Miszczak Zbigniew 100, 101, 102, 102a, 134, 237, 238, 241, 296, 491, 545a, 580, 599, 603, 605
Miszczenko (Miščenko) F. 120
Miszew D. [tł.] 71
Miś Engelbert 563
Miśkiewicz Dorota 394
Miśniakowa Jadwiga 40
Mit zob. Tomaszewski Mieczysław
Mitana Tadeusz 378
Mirkowski Stanisław 396
Mitros Zofia 113, 224
Mittelstaedt Edward 1154
Mitty Jean de 242
Mituricz Pietier W. [il.] 71
Mitzner Zbigniew zob. Szelaż Jan
Mizera Michał 429
Mizerski Stefan 415, 483
Miziolek Władysław, ks. 81
Mladenović Tanasije [tł.] 187
Mladenow St. 171
Mleczak Zdzisław T. 589
Młodziejowski Witold 457
Młudzik Grzegorz 187
Młudzik Mieczysław 225
Młynarski Emil 187
Młynarski Teodor L. 45, 579
Młynarz Kazimierz (K.M.) 399, 481
Mniszek Albert 526
Mniszek Tchórznicki Mieczysław zob. Tchórznicki Mieczysław Mniszek-
Mocarska Tycowa Zofia 48, 71, 106, 573
Mocha Frank 570
Moczulski Leszek 587
Moczulski Marcin 108
Modek M. 415
Moder Janko [tł.] 11, 33, 43, 46, 47, 58, 71, 72, 79, 84, 88, 89, 97, 105, 110, 120, 121, 141, 153, 187, 890-893
Modestus zob. Lutomski Bolesław
Modjeska Helena zob. Modrzejewska Helena
Modjeska Pattison Maria 1157
Modrzejewska (Modjeska) Chłapowska z Bendów Helena) s. 10; 40, 52, 53-56, 80/1,4,6,7, 81/1,II,IV, 82/1-3,5,6, 99/III,IX, 102, 377, 476, 489, 527, 548, 562, 1156, 32, 47, 130, 132, 134, 316, 319, 372, 435, 506, 520, 521, 537, 538, 543, 590
Modrzejewska Ewa 458
Modrzejewska (Modjeska) Felicja 1155
Modrzejewski Józef 538, 578
Modrzejewski Rudolf (Modjeski Ralf) 1157, 316
Modzelewska Natalia 384
Moe Władimir [tł.] 171
Moers z Poradowa Julian zob. Bośniacka-Tuszcowska z Rulikowskich Eliza
Moga Vasili s. 9
Mogilnicki Aleksander 526
Moguczaja R. [tł.] 331
Mohieddin Nsouli [tł.] 99
Mohort Michel [tł.] 121
Mohuczy-Wachowski Juliusz s. 803
Moisy Pierre 25
Mokranowska Zdzisława 47, 62, 63, 77, 84, 87, 89-92, 94a, 100-102, 113, 118, 134, 176, 178, 188, 226, 228, 229, 237, 255, 277, 398, 428, 575, 592, 594
Mokrzycka Małgorzata 401, 457
Moldanová Dobrava 83, 134
Mole Rudolf [tł.] 70, 121, 126, 134, 209, 889-891
Molière (właśc. Jean Baptiste Poquelin) 82/1
Molina E. [tł.] 33
Molino Roberto [il.] 187
Mołodcowa M. [tł.] 71
Momidowski Stefan, ks. 36, 137, 528
Monachow S. [il.] 71
Monar St. [Arct Michał?] 548
Monat Henryk 278, 509
Mondalski Wiktor 523
Mondrone D. 560
Mongredien Georges 380

- Moniuszko Jan 82/1
 Moniuszko Stanisław 82/1, 28/XXXV
 Monkiewicz Mieczysław, ks. 1158
 Monleón Antonio [tł.] 134
 Monnier Henri 125, 232, 266, 368
 Monsieur de l'Orchestre zob. Zamaçois Miguel
 Mont L. 270
 Monteiro Olýmpio [tł.] 121
 Montenegro de [tł.] 187, 209
 Montesi H. Festa zob. Festa Montesi H.
 Montfort Eugene 368
 Montfort Henri de 207, 377
 Montherlant Henri de 187, 56, 57, 128-131, 149, 272, 273, 386
 Montvila Jonas [tł.] 230
 Moore Coleman M. zob. Coleman Moore Marion
 Mor-Win zob. Tichonow Władimir A.
 Moraes Alfredo de [il.] 180, 187
 Morawiec Elżbieta 402, 429
 Morawska Konstancja (N.) 1159, 265
 Morawska Maria 489
 Morawska Zuzanna 82/8
 Morawska, studentka 529
 Morawski Franciszek 99/VI
 Morawski Henryk 566
 Morawski Kajetan 57, 247
 Morawski Kazimierz 527, 1160, 313, 314, 524, 535, 536, 548
 Morawski Kazimierz Marian 244, 530, 535, 536
 Morawski Marian 148
 Morawski Teodor 80/1
 Morawski Zdzisław 434a, 1161, 609, s. 640
 Morąg Eulalia 579
 Morcinek Gustaw 41, 536, 557
 Mordasewicz Kazimierz 563, 610
 Moreau Emile 187, 439, 441, 446
 Morelowski Jan 538
 Moreno Cesar [tł.] 187
 Morera Antonio Salazar [tł.] 70, 187
 Morera Jaime Uya 187
 Moretto zob. Vico S. di El Morretto
 Morfill William Richard 1162, 540
 Morita Sohei [tł.] 209
 Morkunas E. [tł.] 187
 Morley Charles [tł.] 45, 195
 Moroz Namysłowska Danuta 496
 Morozowa D. Ja. [tł.] 412
 Morska Irena 71, 97
 Morski J 369
 Morstin C. [tł.] 187, 780
 Morstin E. [tł.] 43
 Morstin Górská Maria 539, 563
 Morstin Ludwik Hieronim 230, 239, 523, 537, 557
 Morstinowa Zofia zob. Starowieyska-Morstinowa Zofia
 Mortier Daniel A. [tł.] 209
 Mortier Richard 386
 Morton Payne William 278, 347
 Morzkowska Kamila 82/1,2,3
 Morzkowska Waleria zob. Marrené-Morzkowska Waleria
 Morzycka Faustyna 137
 Morzkowski Maciej 396
 Moscardo Imerio [tł.] 187
 Moschzisker Anna i Robert 1163
 Moskow M. [tł.] 84
 Mossert (Mostert?) H. [tł.] 171
 Mostowicz Tadeusz Dołęga 239
 Mostowski Adolf 82/7, 549
 Moszczeńska Iza (i.m., M..) 125, 137, 212, 510
 Moszyn (Moszin) Aleksiej Nikołajewicz 290, 1164, 521
 Moś Ignacy 81, 90, 539, 564, 580, 589, 591, 608, 611, 613
 Mościcki Henryk 223, 537, 582
 Mościcki Tomasz 429
 Motas Maciej 303
 Motty Władysław 289
 Motvila Jonas [tł.] 230
 Motyka Krzysztof [il.] 121, 126, 134
 Motyka Mieczysław 104, 118, 538
 Moudry Cyril S. [tł.] 8, 46
 Moździerz Andrzej 598
 Mól 181
 Mól zob. Rajska Irena
 mp. 370, 412
 Mparla Taki [tł.] 187
 Mrače Matija (M.M.) [tł.] 121
 Mrozek Zdzisław 582
 Mrozewski Stefan [il.] 714
 Mrozek Sławomir 47, 84
 Mruklik Barbara (bam) 395
 Mucha Bogusław 134
 Muchorowska Bryk Beata 97, 134, 574
 Muczkowski Jan 366, 510
 Muennich (Münnich) Adam 38, 417, 533, 535, 548
 Mühlmeister Karl [il.] 187
 Mühlbek Karály [il.] 394
 Muhlfield Lucien 267, 439
 Mularczyk Andrzej 178, 461, 462
 Müldner H. 80/4
 Müller N. 267
 Mullert, fotograf 610
 Müncher Adam 1165
 Munda Jože [tł.] 893, 389
 Mura Alfred 118, 539, 563
 Murakami Keifu [tł.] 71, 84
 Murányi Beatrix [tł.] 187
 Murawicz Jolanta 543, 566, 588, 606
 Murawiewa A. 441

- Murawski Marian [il.] 557
 Muret Maurice 125, 368, 369, 527
 Musagetes zob. Sienkiewicz Henryk 80
 Musialik Roman G. 576
 Musiał Jan 102, 134
 Musienka Swatłana P. 134, 393
 Mussolini Benito 551
 Muster Miki [il.] 394
 Muszkowski Jan 121, 1352, 379, 536
 Muszyńska Anna 393
 Muszyńska Hanna 591
 Muszyński Jan 20
 Mutermilch Michel 170, 291
 Muth Karl [tł.] 178, 209, 169, 267
 Muyden Evert van [il.] 187, 612
 Mycielska A. zob. Lisicka z Mycielskich Anna
 Mycielski Józef Z. [tł.] 267
 Mycielski Kazimierz 195, 316
 Myjak Józef 572, 592
 Myjak-Myjkowski Jan 526
 Mykita Głensk Czesława 595, 71, 72, 141, 397, 573
 Mysyrowicz Jadwiga, Feliks, Władysław 1166, 314, 319
 Myszka Tadeusz („Myszka”) 40, 246, 558
 Mysłkowski Krzysztof 253
 Myśliwiec Karol (Górnoślązak M.K.?) 511

 -n- 269
 N. [tł.] 230
 N. 137, 223, 602
 N. zob. Morawska Konstancja
 N.A. zob. Archangielskij Nikołaj Michajłowicz
 N.C. L. [tł.] 153
 N.B. [tł.] 163
 N.B. 548
 N.B-w 309
 N.D. [tł.] 122
 N.D.B. [tł.] 200
 N.D.B-n [tł.] 176
 N.G. zob. Gąsiorowska Natalia
 N.I. zob. Iwaskiewiczowa Natalia
 NIX zob. Bogdanowicz Edmund
 N.J. 561
 N.L-ew 20
 N.N. [tł.] 71, 187, 439
 N.N.N. zob. Nowikow N. N.
 N.P. zob. Poznjakow Nikołaj
 N.R. [tł.] 172, 184
 N.R. zob. Rouba Napoleon
 N.S. 38
 N.T. [tł.] zob. Tasin Nicolas ?
 N.T. [tł.] 163
 N.V. (Nils Vogt?) [tł.] 690
 N.W. [tł.] 331
 N.Ž. 191

 Nabor Felix [tł.] 187
 Nacwałdze Nata [tł.] 46, 58
 Nādejde Josif [tł.] 110
 Nādejde Sofia (S.N.) [tł.] 33, 46, 121, 141, 153, 163, 868
 Nadolski Andrzej 405
 Nadolski Bronisław 965, 128, 143, 314
 Nadolski Edmund 573
 Nadolski Tadeusz 82, 582
 Nadrowski Ryszard 84, 621
 Nagajowa Maria 51
 Naganowski Edmund Sas 271, 272, 527, 1167, 364, 435, 437
 Nagel Ketty [tł.] 187
 Nagielski Mirosław 227, 228, 574
 Naglerowa Herminia (J.Stycz) 548
 Nagórzański Franciszek 268
 Nagy László Kalman 67, 275
 Nahu (Nanu?) A. [tł.] 230, 284, 871
 Najder Zdzisław 9, 12, 45, 146, 166, 548, 549, 1, 129, 130, 133, 193, 195, 224, 539
 Nakonieczny Helena 62, 132
 Nakulski S. (puszkarz) 252, s. 803
 Nalborczyk Jan Juliusz 527, 610
 Nalepiński Tadeusz 1170, 576
 Nalewajko zob. Ramułt Stefan
 Naliwajek Zbigniew 1229, 56a, 130, 319, 539
 Nałęcz Józef zob. Dylkiewicz Józef
 Nałęcz Tadeusz zob. Lipka Jan Tadeusz
 Nałęcz-Dobrowolski Marceli zob. Dobrowolski Marceli Nałęcz-
 Nałkowska Zofia 132
 Nałkowski Waław s. 12; 20, 33, 44, 49, 56, 71, 81, 125, 133-135, 142, 191, 214, 247, 279, 587
 Nam (Naum?) Young-u [tł.] 187
 Nani Gerolamo Enrico [tł.] 69
 Nanu A. zob. Nahu A.
 Napierkowski Thomas J.[tł.] 126, 360
 Nápoles Lemos de [tł.] 153, 178, 187
 Narbutt Jerzy 111, 234, 248, 251, 252
 Narkiewicz Jodko W. zob. Jodko-Narkiewicz Witold
 Nartamjanc (Nartunjanc) Kh. [tł.] 71, 79, 717
 Narutowicz Gabriel 1168, 81, 544
 Narutowicz Krzysztof 111, 195, 494
 Nasiukiewicz Cieślak Krystyna 588
 Nastopka Kjustutis 388
 Nastulanka Krystyna (KN, K.Nast.) 316, 405
 Natali G. 265
 Natanson Kazimierz 1169
 Natanson Tadeusz 1170
 Natanson Władysław 132
 Natanson Wojciech 45, 132, 224, 273, 402, 437, 439, 537, 539, 541, 565
 Naudeau Ludwik 264
 Navarra Grzegorz de 554

- Nawka Anton [tł.] 46, 70, 71, 84, 753
 Nawrocka Dońska Barbara 461
 Nawrocki Witold 46, 542
 Nawrocki Władysław 576
 Nawroczyński Bogdan 35, 395
 Nazarian Tieran [tł.] 79
 Nażywin (Nażyvin) Iwan 270
 Nebireidze G. [tł.] 284
 Necel Augustyn 539
 Negri Gaetano 265
 Negru Mihail [tł.] 200
 Nehrebecka Anna 178
 Nehring Sylvia 540
 Nekanda-Trepka M. E. zob. Trepka Mścisław
 Edgar Nekanda-
 Nelin, Em. Nelin zob. Gordzewicz Emanuel
 Emil
 Nemi 513
 Nemo zob. Darowski Weryha Adam
 Nemo zob. Goldberg Mieczysław
 Nemo zob. Waliszewski Kazimierz
 Nemtšinskij [tł.] zob. Niemczyński Józef
 Nentwig Wojciech 413
 Neon 559
 Netz Feliks 138, 461
 Neufeld Bronisława [tł.] 172
 Neufeld Ignacy (uczeń) 82/1
 Neuger Leonard 393
 Neuhauser F. 418
 Neumann Mihkel [tł.] 187
 Neumann Władysław 539
 Neumanowa Anna (A.N.) 1171, 110, 193, 510,
 526, 532
 Neveux Jean B. 45, 58, 130, 387, 569
 Newton Izaak 90a
 Neyroud K. [tł.] 71, 79, 88, 97, 110, 697, 145
 Ng 155
 Nguyen Chi Thnat [tł.] 284
 Nguyen Huu Dung [tł.] 43, 163, 187, 200, 331,
 394
 Nicaise Victor 142
 Nicieja Stanisław Sławomir 251
 Nicolau Maria del Carmel [tł.] 187
 Nics Peter 544, 392
 Nidjol Stanisław 1172
 Nie-Benedyktyn 511
 Nie-muzyk 418
 Niec Grzegorz 575
 Niechcay Nowicka Elżbieta 256
 Niecikowski Jerzy 481
 Niekuła Franciszek (Rohatyna Albin) 597
 Nieczuj Ja. [tł.] 121
 Niedzielska Felicja 577
 Niedzielski Czesław J. (C.J.N.) 56, 234
 Niedźwiecki Mieczysław A. 558, 578
 Niedźwiecki Zygmun 105
 Niejaki X zob. Surówka Bolesław
 Niemcewicz Julian Ursyn 47
 Niemczyński (Nemčinskij, Nemtšinskij) Józef (J.
 Jakov?) [tł.] 8, 70, 72, 84, 97, 125, 694, 802,
 853, 885, 384
 Niemczyński Leonard 610
 Niemiec Józef 548
 Nieminuszczyj Arkadij N. 134
 Niemirow Maria 240, 579
 Niemojewski Andrzej (A.N.) 32, 36, 110, 518,
 526
 Niemojewski Ludwik 82/7
 Nie-muzyk 418
 Nienacki Zbigniew 175
 Niepokólczycka A. zob. Lisowska Niepokólczy-
 ka Anna
 Niesporek Bernadeta 113, 251
 Niessen, dr 514
 Nietzsche Friedrich 367
 Nieuważny Florian 388
 Niewęglowski H. 82/3
 Niewęglowski Wiesław, ks. 81
 Niewiadomska Cecylia 136, 291
 Niewiadomski Teodor 563
 Niewiadomski W. 82/3
 Niewiarowicz Roman 141
 Niewiński J. 425
 Niewodniczański Tadeusz 1206, 1298, 1367,
 s. 803
 Niewolak Krzywda Anna 178, 236, 275
 Niezabitowski Stanisław 1173
 Niezgoda Adam 221
 Nieznanowski Stefan 45, 198
 Nikiel Wroczyńska Danuta 79, 97, 120
 Nikitin Aleksandr [tł.] 97, 171, 172
 Niklewiczowa Maria 539
 Nikolaszwili N. 386
 Nikolowski T. [tł.] 394
 Nikolajew Aleksandr A. 167
 Nikolaiewa M. 363
 Nikolaiewa A. [tł.] 187
 Nikolaiewczew J. [il.] 209
 Nilsson Nils Åke 1082, 58, 387, 389
 Nion François de 266
 Nißenau A.I. [tł.] 187
 Nitowski Jan 148, 264
 Nitram 368
 Nitsch Kazimierz (K.N.) 112, 113, 145, 173
 Nitschmann Heinrich 362
 Nittman Jean [tł.] 209, 174
 Nizzardi Marinelli Marianna 370
 Nobel Alfred 99, 276, 385, 393, 518, 538, 568
 Nobilis M. S. 382
 Nocoń H. 405
 Nocznicki Tomasz 526, 527
 Noetzel Olga Bożena 114

- Nofer Ładyka Alina 11, 46, 84, 126, 552, 560, 5, 7, 11, 28, 29, 45, 58, 106, 138, 150, 163, 280, 288, 489, 563
- Noguès Jean 187
- Nohain Maurice Franc 375
- Noiret B., M-Ile [tł.] 46, 79, 84, 200, 702
- Nolli Guido 267
- Nonin S.M. (S. No-n) 167
- Nonina A. (No-na) [tł.] 71
- Norblin Stefan [il.] 394
- Noreros Ruth 302
- Noriega M.R. [tł.] zob. Rogelio M. Noriega
- Norman Louis Edwin van 33, 242, 368, 372, 515, 600
- Normandy G. 368
- Noronha Eduardo de [tł.] 43, 70 71, 97, 126, 153, 171, 187, 803-805
- Norsa Umberto [tł.] 70, 71, 84, 200, 919, 925, 937
- Norwid Cyprian Kamil 389
- Nosal Mariusz 116
- Nosal Zbigniew (no, zbn, zn) 587, 588, 591
- Noskowska Karolina 1174
- Noskowski Witold (Keryks, Pertinax, rz, W.N.) 20, 120, 202, 245, 513, 523
- Noskowski Zygmunt 46, 121, 466
- Noskowski, drukarz 126
- Nosovsky Karel 377
- Nossig Alfred (A. Witski, Puk) 443, 465
- Nossol Alfons, ks. 81, 276
- Nougues Jean 187, 445
- Noussane H. de 600
- Novák Miloš [il.] 209
- Noventa Marzetti Gina [tł.] zob. Marzetti Noventa Gina
- Nowacka Beata 134
- Nowacki Jan 406
- Nowacki Tadeusz 248
- Nowaczewski Artur 255
- Nowaczyński Aldolf 34, 40, 222, 245, 378, 535, 548, 561
- Nowak Alicja 255, 480, 572
- Nowak Andrzej 255
- Nowak Jerzy 318, 565
- Nowak Jerzy R. 390
- Nowak Jeziorański Jan (właśc. Zdzisław Jeziorański) 47, 81
- Nowak Krzysztof 235
- Nowak Ludwik 232
- Nowak Maciej [1] 276
- Nowak Maciej [2] (...ski) 579
- Nowak Stanisław 539
- Nowak Stanley J.G. [tł.] 187
- Nowak Tadeusz 247
- Nowak Tadeusz Henryk (t.h.n.) 560, 562, 613
- Nowak Dłużewski Juliusz 43, 248, 292
- Nowakowska Alicja 94a, 113, 134, 151, 572
- Nowakowska Anna 187, 394, 68, 70, 74, 116, 275, 276, 572
- Nowakowska Irena 496
- Nowakowska Wacława 130
- Nowakowski Bohdan 611
- Nowakowski Jan 191
- Nowakowski Marceli, ks. 528, 529
- Nowakowski Przemysław 542
- Nowakowski Ryszard 272
- Nowakowski Stanisław 136, 138, 548, 577
- Nowakowski Tadeusz 47, 282, 413, 417, 543
- Nowakowski Wiesław (now) 588
- Nowakowski Zygmunt Tempka 38, 172, 173, 223, 316, 456, 561, 573, 587
- Nowicka Jeżowa Alina 40, 80, 95, 254, 255, 573
- Nowicka Julitta (jn) 401, 457
- Nowicka Zofia 584
- Nowicki Adam (A.N., P.A.Rys, W.Z.) 141, 148, 231, 238, 471
- Nowicki Władysław 80/7, 151
- Nowicki 82/4
- Nowik Henryk, ks. 91
- Nowikow N. N. (N.N.N.) 181
- Nowiński Jozafat 20, 33, 35, 135, 148, 169, 264, 526
- Nowiska Iwona [tł.] 71
- Nowodworski Franciszek 1175
- Nowodworski Michał (X**) 256
- Nowosad Andrzej 277
- Nowowiejski Feliks 187, 68, 443, 573,
- Nowowiejski Rudolf, ks. 577
- Noyszewski Stanisław Piolun 22, 136, 471, 457, 529, 530, 534
- Nripenda Krishna Chatterji [tł.] 187
- Nucci Nelly 378
- Nurczyńska Fidelska Ewelina 75, 397, 481, 573
- Nusbaum Henryk 52, 126
- Nüzhet-bej [tł.] 187, 268
- Nycek Jan B. (jbn) 419, 541
- Nyczek Mieczysław (mn) 569
- Nyczek Tadeusz 429
- O.B. zob. Bielski Olgierd
- O.H.D. (Dumrath O.H.?) [tł.] 178
- O.L. (O. Lazarescu?) 43, 70
- O.L. di Varsavia (Loevental O.?) 71, 168
- O.P.L. [tł.] 88
- O.W. [tł.] 176
- O'Ceileachair Aindrias [tł.] 187
- O'Connor T. 364
- O'Connor Charlotte, Ecclesiaste [tł.] 71, 84
- Obarski Jan 71
- Oberosler Giuseppe [tł.] 187
- Obiols Luis F. [tł.] 43, 178
- Obniska Wanda 404
- Obogi Oswald (-i) 217

- Obolenskij Leonid Jegorowicz (Sozercatel) 148, 264, 278
 Obolewicz Wiaczesław B. [tł.] 209, 174
 Oborkiewicz Władysław 127
 Oborny Alojzy 566, 588
 Obrączka Piotr 111, 151, 176, 237, 276, 393, 598
 Obrąpalska z Siemieradzkich Maria 103/III
 Obrochta Bartuś 534, 579
 Obrusznik Partyka Maria 48, 72, 79, 111
 Obserwator 244, 481
 Obserwator zob. Bartoszewicz Kazimierz
 Obserwator zob. Szczyпка Józef
 Obserwator zob. Wiśniewski Józef Henryk
 Obst Jan (jot) 36, 245, 558
 Obsulewicz Beata K. 97, 116, 574
 Obuchowa E. M. 319
 Obuchowicz Anna 151
 Occhini Pier Lodovico 149, 366
 Occhiali Wiera I. 388
 Ochęduszek Jaromir 1010
 Ochmann Staniszevska Stefania 228, 574
 Ochnio Irena 317, 588
 Ochorowicz Julian, s. 10; 12/XXXII, 80/7, 1176, 35, 52
 Ocieczek Renarda 91
 Odenthal J. 240
 Odojewski Włodzimierz 81, 97, 574, 584, 586
 Odrowąż Pieniążek Janusz 81, 102, 318, 456, 564, 565
 Odrowąż zob. Szukiewicz Maciej
 Odyniec Antoni E. 80/6, 82/3, 565
 Offenbach Jacques 28/XXVII
 Ogiński, właściciel stadniny koni 82/3
 Ogórek-Pankowa Flora Mira 519
 Ogrodziński Wincenty 45, 174, 222, 535, 557
 Ohr (Ohrenstein) Jerzy 278
 Okay A. [tł.] 121
 Okęcki Władysław 1177
 Okołowicz Józef 183
 Okołów Joanna zob. Podhorska-Okołów Joanna
 Okołów Stefania zob. Podhorska-Okołów Stefania
 Okoń Longin Jan 101
 Okoń Waldemar 134, 275, 276
 Okońska Alicja 563
 Okoński Wł. zob. Świętochowski Aleksander
 Okopiński Marek 560
 Oksza Jan zob. Orzechowska Aniela
 Oksza Julia zob. Kisielewska Julia
 Okulski Bogdan 396
 Okupniak Danuta 394
 Olaya Marta [tł.] 187
 Olbromski Mariusz 102
 Olbrys Wanda 565
 Old Gentleman zob. Amfitiatrow Aleksandr W.
 Olechowski Gustaw Erazm (Dr G.OI.) 546, 559
 Oleksiewicz Maria 396, 428, 470
 Olendzki (Ołędzki) Władysław (Jacek Soplica) 1178, 103, 220, 221
 Olenska Maria [tł.] 394
 Oleska E. zob. Kropiwnicka Eleonora
 Oleśnycki F.I. [tł.] 230
 Olgierd Stella (Łazarska Emma, St.O.) 356, 380
 Oliva Victor [il.] 121
 Olivotti Maritza [tł.] 85
 Olkusz Wiesław 72, 195, 573
 Olschovsky Heinz [tł.] 45
 Olsson Maggie [tł.] 187
 Olszak J. 419
 Olszer Krystyna 570
 Olszewicz Bolesław 177, 601
 Olszewicz Waclaw (W.O.) 141
 Olszewska Halina 384
 Olszewska Maria Jolanta 80, 97, 111, 298, 573
 Olszewska Michelina [tł.] 33, 46, 70
 Olszewski Alfred von 382, 527, 1108, 1427, 104, 521, 539, 541, 548, 556, 557, 562-565, 573, 574, 594
 Olszewski Franciszek 315
 Olszewski Henryk 104, 111, 413
 Olszewski Wojciech 245, 373, 527
 Olszewski Zygmunt 302
 Olszówka Piotr 209
 Oltolini Genovense Juan Pedro [tł.] 105
 Omega [tł.] zob. Kalfow Damian [tł.]
 Omega 264
 Omersa Nikołaż [il.] 394
 Ondreichek Karl [il.] 394
 Ontoveros (Ontiveros?) F. [tł.] 187
 Onyszkiewicz Janusz 81
 Opaliński Krzysztof 234
 Opalek (Opalko) Mieczysław 527
 Opara Elżbieta 588
 Opieński Henryk (H.O.) 162, 549
 Opieński Józef 538
 Opolski Jerzy (jop) 564
 Oppman Artur (Or-Ot, Szpilka) 187, 1179, 81, 513, 526, 576, 578
 Oprawska Stanisława 597
 Oracki Tadeusz 59, 118, 138, 538, 539, 565
 Orazi [il.] 187
 Orbing L. [tł.] 162
 Orda Napoleon 28/X, 80,I, 81/XVII, 94
 Ordega (Ordęga) N., M-Ile [tł.] 33, 79, 89, 105, 122, 141, 162, 163, 168, 230, 700, 703, 710
 Ordega Różnicki S. 97
 Ordon [Edmund?] 134, 488
 Ordyniec Leon 245
 Ordyński Ryszard 71, 402, 452
 Orgelbrandt (firma) 80/7
 Oriovčanin Fran zob. Gundrum Oriovčanin Fran.

- Orkan Władysław (właśc. Smreczyński, Smaciarz) 221, 534
Orkiszewski Tomasz 398
Or-Lew Uri [t.] zob. Orłowski Jerzy [t.]
Orlicz T. zob. Jeske-Choiński Teodor
Orliński Bogusław 591
Orliński Stanisław 291
Orliński Wojciech 485
Orlovsky, dr [t.] 200
Orłow M. 167
Orłowska Jolanta 565
Orłowski Antoni (Krogulec) 513, 526
Orłowski Bolesław 390
Orłowski Hipolit, ks. 327, 615a, 1180
Orłowski Jan 63, 67, 68, 77, 100, 101, 134, 167, 250, 251, 275, 277, 390, 392, 397, 565
Orłowski Jerzy (Or-Lew, Or-Lew Uri) [t.] 187, 394
Orłowski Władysław 310, 461, 478, 594
Orobkiewicz Władysław 127
Or-Ot zob. Oppman Artur
Orpizewska Maria 153
Orpizewski Stanisław G. 513
Orrego Luco Augusto [t.] 187
Orsini Luigi [t.] 187
Orsza H. zob. Radlińska Helena
Orszulska Zofia 126, 209, 245, 319, 426, 594
Orts-Ramos Ramón [t.] 8, 43, 70
Orurk M. 106
Orvieto Angelo 265
Orwicz J. zob. Dzierżek (Dzierżkówna) Natalia
Orwid-Bulicz Roman 131
Orzechowska Aniela (Jan Oksza) 526
Orzechowska Hanna 388
Orzeszkowa Eliza s. 5; 9, 19, 67, 80/2,3, 81/II,VII,VIII,XV,XVII,XVIII, 82/6-8, 94, 96/I,II, 103/I, 111, 179, 188a, 341, 476, 494, 527, 549, 1181, 1389, 43, 44, 49, 56, 62, 81, III, 124, 127-129, 132, 134, 150, 224, 247, 280, 318, 371, 388, 392, 572
Orzoł Stanisław 573
Os... zob. Sienkiewicz Henryk 27
Osada Stanisław 437, 446, 449, 465, 527, 549, 605, 1182, 39, 81, 183, 521
Osana Prof. [t.] 134
Osbergerowa Zofia 215, 489, 527, 1183
Osica Roman 415
Osiński Ludwik 155, 201
Osiński Zbigniew (Z.O.) 404
Osipow Andriej A. 264
Oskar, brat 166/XI,XII
Oslawska Anna 187, 451
Osmanis Jāzeps [t.] 72
Osmoła Józef 236, 241
Osovska Danuta 71, 120
Ossendowski Antoni Ferdynand 80, 133, 254, 377, 573
Ossowski Jerzy 574
Ostafin Peter A. [t.] 71
Ostaszewski Jan 247
Ostaszewski Spirydion 223
Ostoja zob. Sawicka Józefa
Ostoja Gajewski M. zob. Gajewski Mirosław Ostoja
Ostoja-Sulnicki J. zob. Sulnicki J. Ostoja-
Ostowski Mieczysław (M.Os.) 269
Ostromęcki Bogdan 565
Ostroumowa Nadieżda W. 148
Ostrow S. [il.] 209
Ostrowska Bronisława 578
Ostrowska Ewa 470
Ostrowska Maria 1184
Ostrowski Jan 10, 310, 534
Ostrowski Kazimierz 82/3,4
Ostrowskij I. F. (I.F.O.) 163, 203
Osuchowska Wanda (W.O.) 110, 135
Osuchowski Antoni s. 12; 352, 446, 455, 456, 1185, 1361, 34, 38, 40, 81, 132, 522, 523, 527, 531, 532, 534, 600, 609, 610
Otałęga Zdzisława 543, 588
Otlewski Sławomir 97, 277, 574
Otrębski Jan 291
Ottino Foglino Lina [t.] 187
Ottman Rudolf 220
Otto Mieczysław (m.o.) 496
Otto Roman 541
Otton, cesarz 607
Ouki Atsuto[t.] 187
Oumachi Keigetsu T. [t.] 187
Ovannisjan [t.] zob. Howannisjan
Owczarek Aneta 573, 577
Owczarek Teresa 428
Owczarz Ewa 80, 102b, 134, 150, 206, 573
Owidzki Jan 80/7, 99/IV
P. zob. Piltz Erazm
P. zob. Pollak Roman
P. zob. Prokesch Władysław
P.A.R. [t.] 187
P.A.Rys zob. Nowicki Adam
P.Ch. zob. Chmielowski Piotr
P.G. 33, 560
P.G. zob. Grzegorzczak Piotr
P.J. 524
P.M. 249, 443
P.R. 557
P.W. zob. Wężyk Paula
Pabisz Jerzy 565
Pachucka Romana 221
Paciorkiewicz Maurycy Michał 530

- Paclawski Jan 49, 67, 72, 77, 83, 87, 89, 104, 195, 255, 572, 573, 575
 Pacułt Ryszard 565, 570
 Paczkowska Klara 1186
 Paczosa M. 558
 Paczoska Ewa 80, 104, 106, 134, 573
 Paderewska Helena z Rosenów 1187
 Paderewski Ignacy J. s. 12; 229, 455, 527, 605, 1187, 35, 36, 39, 40, 47, 81, 128, 217, 318, 382, 522, 523, 528, 531, 532, 536, 540, 542, 549, 551, 554, 559, 561, 565, 579, s. 650
 Paegļu Martiņš [tł.] 121
 Pagaczewski Stanisław 557
 Pajda Tadeusz 402
 Pajewski Janusz 190, 1916, 1917, 208, 252, 538, 589
 Pajzderska Helena Janina (Hajota) 82/7
 Paklosz Jan 388
 Pakosta Vojtech [tł.] 46
 Paliński Władysław (Wł.P.) 46, 366, 468
 Palka M. 276
 Palm Johan M. [tł.] 187
 Palma Pedro del [tł.] 141
 Palmin L. I. [tł.] 45, 812
 Paluchowski Andrzej 7
 Paluszkiewicz M 415
 Pályi András 47
 Pałczyński Edward 594
 Pałysiewicz J. 588
 Pan Joto 194
 Pananti Carla [tł.] 187
 Panas Henryk 541
 Panasewicz Jerzy 310, 404
 Panasiewicz A. 412
 Panasiuk Joanna 574
 Pancerzynskij A. 511
 Pandora zob. Pragier Adam, Zahorska Stefania
 Panfil M. 415
 Pankowa F. M. zob. Ogórek-Pankowa Flora Mira
 Pankowska Dorota 30, 566
 Pannenkowa Irena 127, 222, 232, 244, 524, 527
 Panṭu I. C. [tł.] 33, 46, 71, 867
 Paňýrek Duchoslav [tł.] 178
 Panzacchi Enrico 265
 Pańczak Władysław 222
 Pańkowska Dobrosława 615a
 Papadinec Ganna O. 393
 Papée Stefan (Stef.) 1, 25, 38, 39, 43, 49, 53, 81, 103, 107, 115, 118, 119, 123, 126, 127, 129, 138, 149, 173, 221, 223, 224, 233, 243, 271, 292, 308, 310, 339, 537, 554, 556, 558, 560
 Papiescy M. i L. 263, 566
 Papież zob. Benedykt XV, Leon XIII
 Papp Zbigniew 244
 Paprocka Iwona 70, 240, 241, 572
 Parać Dalibor [il.] 394
 Parafianowicz Halina 195, 572
 Parandowski Jan 22, 59, 270, 386
 Parasiewicz Szczęsny 126, 32, 231, 595
 Parašičiakas Antanas [tł.] 153
 Parczewski Alfons 82/2
 Parnicki Teodor (T.P.) 40, 46, 47, 67, 107, 108, 115, 127, 128, 131, 133, 270, 382, 541, 574
 Parol Danuta 543, 588
 Parowski Maciej 483
 Partyka Beata 485, 598
 Paruszevska Maria 524, 576
 Parvi Zenon (Z.Par.) 125, 221, 515
 Parylewicz Euzebiusz 82/3
 Paryski Antoni A. 121, 126, 134, 488
 Pasarić J. 365
 Paschkis Maurycy (Moritz) [tł.] 89, 768
 Paschwaldis (właśc. Jānis Alfreds Kukurs) [tł.] 72
 Pascoli Giovanni 268, 270, 526
 Pasek Jan Chryzostom 55, 60, 129, 130, 248, 319
 Pasich Lidia 144
 Pasierbek Jan (jp) 566
 Pasierbiński Tadeusz 555, 556
 Pasiut Waldemar 457
 Paskal W. (Pascal Blaise?) 166
 Pasławska Ewa K. 589
 Pasquetti Guido [tł.] 172
 Pastusiak Longin 541
 Pastuszewski Karol 316
 Pastuszka Stefan 565
 Paszczela Marek 542
 Paszek Jerzy 30, 62, 113, 118, 132, 178
 Paszkiewicz Mieczysław 57, 138, 247
 Paszkow B. [il.] 121, 126, 178, 861
 Paszkowska Janina 422
 Paszkowska Małgorzata 96, 599
 Paszkowski Edward (Ed.P.) 34, 291
 Paszkowski Kazimierz 492
 Páta Josef [tł.] 209, 375
 Pataky Laszló [tł.] 187
 Pataraja T. [tł.] 97
 Pathory E. A. [tł.] 187
 Patkowski Aleksander 53, 528
 Patrzalek Anna 597
 Patrzalek Tadeusz (J. Żernicki) 597
 Pauksza Eugeniusz 58
 Paulawec W. [il.] 209
 Pauli Bronisława z Wolkiewiczów 1188
 Paulik Josef [tł.] 71, 121, 166
 Pauluzzi D. [il.] 209
 Pauszer Klonowska Gabriela 586
 Pavčo Andrej 187
 Paviciević L. [il.] 394
 Pavissich Antonio SJ 266, 366
 Pavlin Marijana [tł.] zob. Kralj Marijana
 Pavlović Milorad [tł.] 187
 Pawelski Jan, ks. (Ks.P.) 115, 170, 232, 302, 518

- Pawiński Adolf 94
 Pawlicka Elżbieta 567
 Pawlicka Zuzanna 611
 Pawlicki Stefan, ks. 1189, 314
 Pawlik Małgorzata 47
 Pawlikowscy (zbiory) 170
 Pawlikowski Michał 1190, 172, 565
 Pawlikowski Michał K. 57, 195, 542
 Pawłow Iwan 389
 Pawłowa Silwanskaja Z. 355
 Pawłowicz Wł. [tł.] 852, 383
 Pawłowski Eugeniusz 113, 173
 Pawłowski Marek [il.] 590
 Pawłowski Roman 568
 Pawłowski Stefan 594
 Payne William Morton 169, 206, 231, 278, 302, 347
 Pazurkiewicz Stanisław 38, 115, 377
 Paździerski Lech 319
 Pażniewski Włodzimierz (W.P.) 111, 234, 543
 Pączek Antoni 222
 Pąkcińska Maria 457
 Pąkciński Marek 50, 98, 104, 320, 573, 575
 Pczilka Ołena 388
 Pearet James [tł.] 187, 442
 Pecci Joachim zob. Leon XIII, papież
 Pechnik Aleksander, ks. (X.A.P.) 527
 Pečkauskaitė Marija [tł.] 394
 Pedraza y Páez Pedro [tł.] 8, 46, 70, 120, 121, 126, 134, 148, 153, 178, 729, 736
 Pej zob. Jasienica Paweł
 Peeselowiec z Sokala 137
 Peiper Tadeusz 36
 Peisert Maria 94a, 237
 Pelc Jerzy 56, 247
 Peleńska Janina (J.P., jp) 37, 378, 549
 Pelikán Járnil 386
 Peliński Stanisław 595
 Pellegrini Maurizio 177, 526
 Pełtyn Andrzej [tł.] 692
 Peltz Jerzy 403
 Penev Bojan 47, 376, 390, 549
 Penížek Josef [tł.] 97
 Pentz C.A. v [tł.] 71
 Peplowski Bohdan 43
 Peplowski Stanisław Schnür- zob. Schnür Peplowski Stanisław
 Perc M. [tł.] 172, 843
 Pereira Eduardo C. [il.] 187
 Pereira José Marques [tł.] 187
 Pérez Pájaro Angel Alberto [tł.] 298
 Pérez Sofia [tł.] zob. Casanova Pérez-Lutosławska Zofia [tł.]
 Pérez Zuniga Ernesto [tł.] 110
 Perkowski Waclaw 368-370
 Perl Feliks 148
 Perłowski Jan 528
 Pernot B. [tł.] 209
 Perosi Lorenzo Carlo 366
 Perović Sreten 174
 Pertek Jerzy 563
 Pertinax zob. Noskowski Witold
 Perzyński Henryk 203
 Peszke Józef 1191
 Peszkowski Zdzisław J., ks. 100, 393, 540
 Pešková Anna zob. Jirásková-Pešková Anna
 Peters Stanisław 110
 Peterson Richard [tł.] 126
 Peterson Virgilia [tł.] 88
 Petrarca Francesco 82/8, 295, 527
 Petre Angelike [tł.] 187
 Petrescu Cezar C. [tł.] 46, 71, 79, 84, 88, 97, 874, 875, 877
 Petrescu Vavi Mărgărita [tł.] 394
 Petronis J. [Jozuas?] 388
 Petronius Arbitr 80, 87, 95, 102c, 111, 121, 129, 264, 268-272, 276, 526, 573, 574
 Petrova Rada [tł.] 394
 Petrović Čed [tł.] 178
 Petrović L. [il.] 394
 Petrović P.M. [tł.] 71, 79, 97, 110, 171, 880, 887
 Petrovski K. [tł.] 126
 Petry Julian Stefan (j.s.p) 222
 Petinato Concetto 439, 524, 260, 372, 522
 Pettyn Andrzej [tł.] 692
 Peçherski Z. 144
 Pędziński Zbigniew 247, 404
 Pędziwiatr Izabela 599
 Pełkala Bolesław 65, 597
 ph zob. Hertz Paweł
 Phaedrus zob. Fedrus
 Phelps William Lyon 372
 Phorsteinsson Phorsteinn [tł.] 121
 Pianko Gabriela [tł.] 162, 381
 Piasecki Stanisław 81, 136
 Piasecki Zdzisław 48, 72, 77, 81, 83, 87, 90, 92, 94a, 99, 102, 106, 114, 133, 134, 151, 180, 199, 237, 276, 319, 320, 393, 516, 568, 573, 575, 579, 598, 602
 Piast 246
 Piast zob. Bełza Władysław
 Piast Rafał 235
 Piątek Andrzej 252, 541
 Piątkiewicz Marian 43, 339
 Piątkowska Magnone L. zob. Magnone Lena
 Piątkowski Henryk 1192
 Piątkowski J. 271, 579
 Piątkowski Romuald 388
 Piątkowski Stanisław M. 240
 Picard P. [tł.] 187
 Picasso Pablo 187
 Pidperigora Zenowij Stefanowicz [il.] 121

- Piechal Marian 103, 106, 560
 Piechocki Jan (J.M.P., jotpe, JOTPE) 5, 42, 113, 246, 339, 540, 562, 563, 584
 Piechota Marek 255
 Pieczara Marek 275
 Pieczara Stefan 388
 Pieczokas Iwan (Iw.P.) [tł.] 822
 Pieczonka Ewa 597
 Piekarska Wiesława 63, 67, 195, 571
 Piekarski Teodozy Justyn (Rola T.J.) 42/1
 Pieniążek Czesław Odrowąż 1193
 Pieniążek Janusz Odrowąż 81, 102, 318, 546, 565, 567, 591
 Pieniążek Przemysław 1194
 Pieniew B. zob. Penev Bojan
 Pieńkowski A. 534
 Pieńkowski Stanisław 40, 288
 Piercow P. 527
 Piereliygin Nikołaj Iwanowicz [tł.] 79, 126, 171, 209, 1195
 Piermiak L.I. [tł.] 71, 88
 Pierowski S. 316
 Piersiak Rajmund 571, 588
 Piersciński Paweł 588
 Pierzchała Jan 538
 Pietkowskij [Pestkowskij?] Stanisław S. 145
 Pieszczachowicz Jan 247, 252, 280, 402
 Pieszko Michał 126, 107
 Pieścikowski Edward 96/I,II, 269, 270, 106, 124, 125, 129, 144-146, 229, 316, 566, 602, 608
 Pietaris Vincas 134
 Pietkiewicz Antoni zob. Pług Adam
 Pietkiewicz Zenon (Zn, Z.P.) 278, 511
 Pietras Henryk, SJ 116, 276
 Pietras Sławomir 294
 Pietrasik Zdzisław 415, 459, 484, 599
 Pietrkiewicz Jerzy 1094, 136, 223, 272, 314, 384
 Pietrow Z. zob. Popetrow Zinowij P. [tł.] 171
 Pietruszewska Ludmiła [tł.] 126
 Pietrzak Henryk 38
 Pietrzak Magdalena 104, 111, 114, 237
 Pietrzak Ryszard 28, 498
 Pietrzak S. 47
 Pietrzycki Jan (J.P., jp.) 269, 557
 Pietrzyk Zdzisław 1214, 608
 Pigoń Stanisław 209, 394, 1328, 39, 130, 137, 138, 173, 246, 409, 556, 562
 Pijanowski Lechosław 470
 Pijttersen (Pÿttersen) Henri [tł.] 187
 Pikulski Tadeusz 126
 Pilat Roman 1197
 Pilch Stanisław 120, 180, 270, 536, 556, 558
 Pilchowa z Madeyskich Anna 81
 Pilecki Antoni 80/6,7, 82/2,7, 576
 Pillati Henryk [il.] 8
 Pillet A. 142
 Pilon Edmond 375
 Piltz Erazm (P., Sw., Swojak) s. 12; 1152, 1198, 1325, 181, 223, 289, 366, 435, 437, 510, 601
 Piłsudski Bronisław 536
 Pimienowa E [tł.] 187
 Pini Tadeusz 20, 33, 53, 285
 Piniński Leon 1026, 1199, 1201, 81, 314, 512, 536, 557, 609
 Pinkwart Maciej 542
 Pinna Giovanni B. 8
 Pinson R.W. [tł.] 187
 Pinyol Ramon 393
 Piołun-Noyszewski Stanisław 22, 136, 527
 Piotrowiak Jan 576
 Piotrowicz Wiktor 186
 Piotrowska Agnieszka 459
 Piotrowska Agnieszka K. 114
 Piotrowska Czesława 611
 Piotrowska Jasińska Zdzisława 102
 Piotrowska Wojaczek Agnieszka 104
 Piotrowski Włodzimierz 272, 536, 549
 Piotrowski Wojciech 73, 292
 Piotrowski Andrzej (A.P., AP) 1, 587
 Piotrowski Antoni [il.] 121, 126, 134, 209, 476
 Piotrowski Kazimierz Korwin- (Karabella) 202, 366, 471, 511,
 Piotrowski Rudolf Korwin- 77, 111, 133, 609
 Piotrowski Stanisław 46
 Piotrowskij L.W. [tł.] 134
 Pióro Szymon, ks. 530
 Pipała Franciszek 248, 251
 Piro Gervasio 173
 Pirożyński Marian, ks (J. Zdrój) 116
 Pisani Bianca 365
 Pisanjuk Michajło [il.] 394
 Pisarkowa Krystyna 564
 Piskorski Paweł 81, 256
 Piskorz Leszek 97
 Piszczatowski Andrzej 209
 Piszczek Waclaw, ks. [il.] 121, 126, 134, 171, 209, 394, 612, 90, 96, 591
 Piszczkowski Mieczysław 222, 378, 560
 Piszczkowski Tadeusz 224
 Piszek Edward J. 253
 Pitera Zbigniew 470
 Pitești Oscar Lăzărescu [tł.] 43
 Pitta Alfredo [tł.] 187
 Pitula Roźniatowska Irena 473
 Pivoda Ludvik [tł.] 110
 Piwiński Leon 37
 Piwkowska Anna 499
 Piwkowski T. 587
 Piwnicki Witold 99/IV
 Piwowarczyk Jan (J.P.) 40
 Piwowarowa L. [tł.] 405
 Pizzirani Luigi 526

- Placzek Sonja [tł.] 8, 43, 45, 71, 89, 121, 126, 134, 163, 166, 168, 171, 176, 178, 187, 209, 284, 289, 372, 781, 794
Plaskota Maria Gabriela 394, 476
Plater Maria [tł.] zob. Broel-Plater Maria [tł.]
Plebański Józef Kazimierz 211, 542
Pleszczyński Adolf 1200, 506
Pluciński Tadeusz 187
Pluta Agnieszka 545
Plachecki Marian 80, 106, 573, 574, 575
Płaczek Edward 121, 126, 134, 419
Płaszczewska Olga 134
Płażewski Ignacy 405, 549
Płażyński Maciej 81
Płomieńczyk Henryk 560
Płomieński Jerzy Eugeniusz 1, 44, 53
Płonka Jan 470a, 90, 162a, 298
Płoszewski Leon 15, 221, 377
Płotnikow Michaił A. 200
Płowecki Janusz 565
Pług Adam (właśc. Antoni Pietkiewicz) 222, 527, 1196, 526
Pług Mateusz 513
Plygawko Danuta 128, 348, 354, 448, 450, 456, 459, 460, 1102, 1245, 1314, 67, 93, 102c, 104, 118, 140, 143, 181, 186, 189, 208, 295, 319, 543-545a, 575, 589, 591, 610
Pniewski Władysław 112
Pobóg Benedykt zob. Filipowicz Benedykt
Pobóg I. 576
Pochettino G. [tł.] 394
Pochmarski Bolesław (Bol.P.) 37, 376
Pochroń Edward I
Pochwalska Józefina 139, 1201, 249, 319, 541
Pochwalska Zofia z Szarskich 139, 1201, 314
Pochwalski Kazimierz 169, 527, 1201, 319, 515, 541, 565, 609, 610
Pochwalski Krzysztof 610
Podbięta Jerzy 223
Poderznik Bruno [tł.] 394
Podgórecka Krystyna 593a, 615a
Podgóreczny Józef 138, 174, 563, 564, 582-584
Podgórski Jerzy Wojciech 309
Podhorska-Okołów Joanna (Bożymir) 577
Podhorska-Okołów Stefania 37, 115, 128, 556
Podlewski Stanisław 565
Podniesiński Paweł 575
Podobiński Stanisław 114, 573
Podolska Hoesick Jadwiga zob. Hendrichowa
Podolska Jadwiga z Hoesicków
Podolska Maria 402
Podolskaja Natalia Ja. [tł.] 45, 88, 153, 178, 861
Podoski Julian 37
Podradszky György (ifj, P., PGy) [tł.] 88, 284
Podravski [tł.] zob. Miklavec Petar
Podraza Antoni 108
Podsiadły Adam 543
Podwańczova Anna [tł.] 166, 394
Podwysocki W. 82/1
Pogoda Kołodziejak Adriana 176
Pogodin Aleksandr Lwowicz 371
Pogonowska Ewa 228
Pogonowski Jerzy 222
Pogorzelski Walery 137
Pohl Emil [tł.] 187
Pohorecki Feliks 222, 223, 558
Poinot M. C. 368
Poirier Eduardo [tł.] 187, 267
Pok (Pok-Podebranský) Vaclav [tł.] 71, 110
Poklewska Krystyna 97, 187
Pokrowskaja M. I. 279
Pokrzywa T. zob. Haecker Emil
Pol John de 45
Pol Wincenty 21/XVII
Polabský Arnošt [tł.] zob. Schwab-Polabský Arnošt
Polak zob. Sienkiewicz Henryk 296
Polanicki Jerzy 97, 584
Polanowski Edward 47, 66, 541, 543, 544
Polańczyk Danuta 106, 276
Polański Edward 596
Polański Karol 415
Polański Tadeusz 276
Poletur Bronisław 411, 560
Poliak (Leon? Wasilewski) 135
Polikrates zob. Jeske Choinński Teodor
Poliński Aleksander (A. Pol.) 443, 445
Poliński Roman (R.P.) 155
Poliszuk Jarosław O. 134
Poliwanow S. [tł.] 153
Poliwanowa Je. M. [tł.] 187
Polkowski Ignacy, ks. 82/5
Polkowski Juliusz zob. Sienkiewicz Henryk 18
Poll N.M. [tł.] 120, 121
Pollak Roman (P.) 243, 248, 377, 378
Pollak Seweryn 560
Polledo Alfredo [tł.] 939, 229, 255, 378
Polonus J. 255, 568
Polus Z. (ZP) 589
Połaniecki [pseud.?] 549
Połczyński Aleksander zob. Janta-Połczyński Aleksander
Połonskij Jakub P. 125, 312
Połonskij Ł. 34
Połoński Leon (L.?) 206
Połowcow Anatolij W. (Rjazaniec) 220
Połtawskij M. 264
Pomian zob. Komierowski Jan Wacław
Pomian Alf [tł.] 110, 527
Pomian Andrzej 250 526, 566, 567, 579
Pomirowski Leon 128, 149, 554, 555
Pomorski Edward 384

- Poniatowska Izabela 575
 Poniatowski Stanisław 82/6
 Ponomariew Siergiej 611
 Pontcray J. du 371
 Poor Yorick zob. Długoszowski Wieniawa Tadeusz?
 Popetrow Zinowij P. [tł.] 171
 Popiel Jacek 106
 Popiel Jan 247
 Popiel Paweł 82/5,8, 33, 125, 267
 Popiel (Popielówna) Romana 82/4, 94
 Popielowa Anna 1202
 Popkowicz Tajchert Renata 565, 566
 Popławska Anna 121, 126, 134
 Popławska Krystyna 413
 Popławski Adam 1203
 Popławski Jacek 1203
 Popławski Jan Ludwik 34, 112, 220, 526
 Popławski Jan Nepomucen 121, 126, 134, 412, 417, 423, 424
 Popov Krum 166
 Popović Daničar Djorđe [tł.] 88
 Popović Milan Z. [tł.] 88, 172
 Popović Vojislav [tł.] 134
 Popow Sztark Z. 601
 Popowa Olga N. [tł.] 187, 431
 Popowska Jadwiga (J.P.) 223
 Popowski S. 234
 Popp Z. 556
 Popper (Promiński) Marian 39
 Porada Stanisław [il.] 584a
 Poradowska Gachet Margerita [tł.] 32, 71, 79, 615a, 696, 1204, 321, 386
 Poraj Robert 330
 Poraj St. Zob. Bojarska Stefania
 Porazińska Janina (J.P.) 549
 Poraziński 42/VI
 Porczyńska Janina 81, 584
 Porczyński Zbigniew Carroll- 81, 584
 Porębowicz Edward 510
 Porębski Eudeniusz 7, 234, 247, 489
 Porębski Janusz zob. Lubosz Bolesław
 Porozyn Iwan A. 267
 Porteret Leo 128, 207
 Portugalowa S. [tł.] 163
 Porwit Marian 107, 549, 557
 Poseł Prawdy zob. Świętochowski Aleksander
 Posel z Prahy [tł.] 46
 Posjelski Jakow M. 43
 Posłuszyński Paweł 530
 Posner Stanisław (S.P.) 511
 Postoła Elżbieta 82, 588
 Poszałka B. 565
 Pośnik Małgorzata 494
 Potęga Józef 250
 Potkański Karol 615a, 1205, 99, 313, 320, 321, 610, s. 646
 Potocka Selda [tł.] 43, 126, 148, 171 805
 Potocki Antoni (A.P., Ant.P.) 15, 19, 33, 34, 53, 56, 204, 243, 247, 368, 370, 526, 549
 Potocki Jose [tł.] 187
 Potocki Mikołaj Szczęsny 1206
 Potocki Waclaw 82/7, 97, 255
 Potulicki Karol s. 803
 Potworowska Dmochowska Maria 595
 Považan F. 173
 Powell Witold (W.P.) 560
 Poznański Karol 247
 Poznjakow Nikołaj (N.P.) 167
 Pozyr, dr 272
 Półrola Danuta 588
 Prac D. [il.] 394
 Prado Eduardo [tł.] 187
 Pragier Adam (J. Kord, Pandora) 130, 186, 271
 Prałat Marek 71
 Prasek Cezary 462
 Praun Johann [tł.] 33, 43, 58, 70-72, 84, 97, 110, 134, 141, 163, 171, 177, 759, 768, 790, 1207, 314
 Prauss Tadeusz 172
 Prauss Teo 121, 126, 134, 209
 Prawdomir 209
 Precht Karol [il.] 578, 583
 Preisner Walerian 378, 383
 Prém Jozsef (M) 148
 Premoli Palmiro [tł.] 187
 Prennushi (Prendushi) Vinçenc P., OFM [tł.] 187
 Presa González F. zob. González Presa Fernando
 Prevorscensis Thoma zob. Misicki T.
 Pridmore Sheila 172
 Prihara (Prigara) Maria [tł.] 71, 72, 79, 902
 Prim J.N. [il.] 71
 Privat Edmond 1208, 317, 600
 Prokesch Władysław (P, W.P., W.Pr.) 35, 202, 264, 291, 334, 404, 423, 511, 527
 Prokofiewa Dina S. 1033, 26, 67, 167, 384, 385, 392, 571, 572
 Prokop Jan 47
 Promyk zob. Prószyński Konrad
 Prónai Antal 206
 Pronisti M. [tł.] 187
 Prosiński Alojzy 20/5
 Prosnak Tyszkowa Maria 469, 567
 Prost. 439
 Proteusz 526
 Protopopescu Dimitrie T. [tł.] 171
 Protopopow Michaił A. 148, 278, 364
 Prowincyał 264
 Prożogo Konstanty 566
 Próchnicki Zdzisław 142
 Prószyński Konrad (Promyk) 80/1, 82/VIII

- Prus Bolesław (właśc. Aleksander Głowacki) s. 5, s. 10; 9, 12, 19, 28/XVII, 67, 80, 81/VII, VIII, XVIII, 82/6, 7, 94, 96/I, II, 99/I, 121, 197, 230, 299, 408, 527, 554, 1209, 1387, 31-33, 43, 44, 48, 49, 56, 58, 64, 81, 103, 104, 106, 111, 118, 124-133, 137, 174, 220, 222-226, 246, 247, 249, 288, 369, 378, 388, 391, 392, 506, 512, 534, 535, 560, 561, 572, 591, 596, 600, 609, s. 635
- Prusik Bořivoj [tł.] 32, 33, 84, 88, 97, 105, 120, 122, 162, 289, 394, 667, 135, 365, 366, 511, 602, 609
- Pruski A. [il.] 69
- Pruski Michał 457
- Pruski Zdzisław 38
- Pruszkowa Maria 92
- Pruszyński Ksawery 136
- Pruszyński Mieczysław 223
- Pruszyński Stanisław 97
- Prytułło Walenty 588
- Prymak Lewtak Agnieszka 97, 160, 574
- Prządka-Giluń Bogumiła 153
- Przechodzień 549
- Przeczek Gustaw 588
- Przedborska Halina 569
- Przedpeński Franciszek (F.P.) 45, 539, 563-566, 569
- Przedpeński Marian 175
- Przemieniecka Danuta 566
- Przeradzka-Radyx Wiktoria? 595
- Przerwa-Tetmajer K. zob. Tetmajer Kazimierz Przerwa-
- Przesmycki Zenon (Miriam) 1210
- Przewoński Edward (E.P.) 362
- Przeddziecki Aleksander 29
- Przeddziecki Konstanty 1211
- Przeździecka Zofia 457
- Przeździecki Henryk 1211
- Przyborowski Józef s. 10; 99/X
- Przyborowski Walery (Sigma, Waligóra) 80/I, 81/II, 82/1, 94, 47, 48, 103, 134, 161, 201, 329, 544
- Przyboś Kazimierz 480
- Przyboś Stefan 595
- Przybylski Zygmunt (Z.P.) 171, 401, 430
- Przybył Jan 254
- Przybyła Zbigniew 71, 80, 104, 106, 109, 114, 133, 178, 567, 573, 588
- Przybysz Piotr Jan 228
- Przybyszewski Stanisław s. 12; 1328, 40, 125, 126, 128, 130, 135, 319, 373, 377, 527, 534, 561, 562, 575, 602
- Przygodny 520
- Przyjemski Ksawery 601
- Pstrokońska Zofia z Abakanowiczów 1212, 538, s. 803
- Pšorn Victorin (Ignotus) [tł.] 172
- Ptaszycki (Ptaszickij) Stanisław 110, 268
- Puch Stanisław 240
- Puchalska Iwona 134
- Puchalski Edward 110, 126, 200, 399
- Ptak Barbara 276
- Pudło Franciszek 268
- Puget J., L. zob. Puszet Jacek, Puszet Ludwik
- Puida Kazas [tł.] 187
- Puk zob. Nossig Alfred
- Pułaski Franciszek (F.P.) 206
- Pulnar Janusz 121
- Pułaski Kazimierz 388, 479, 527, 1412
- Purtak T. 587
- Push Maurycy 610
- Paskar E. [tł.] 134
- Pusłowski Franciszek Ksawery 1213, 576
- Pusłowski Zygmunt 1214
- Puszczynskaja E. W. [tł.] 32, 45, 46, 70, 72, 79, 84, 88, 89, 97, 105, 120, 163, 168, 172, 176, 179, 192, 284, 289, 330, 394, 848
- Puszet Jan 1215, 611
- Puszet Julia 1215
- Puszet (Puget) Jacek 583, 611
- Puszet (Puget) Ludwik 1215
- Puszkin Aleksandr Siergiejewicz 231, 527, 26, 127-129, 509, 608
- Putiatycka Zofia 576
- Putowska Lidia 77, 82, 87, 90, 91, 99, 101, 192, 255, 320, 393, 542, 544, 567, 568, 573, 575, 588
- Putrament Jerzy 462
- Puttkamer Wawrzyniec 82/7, 297
- Puzyna Józef 524
- Pykosz Wojciech 480
- Pyle Howard [il.] 187, 612
- Pypin Aleksandr Nikołajewicz 220, 265, 362
- Pyrek Wiesław 40
- Pysiak Krzysztof 187
- Pytasz Marek 111
- Pýttersen H. zob. Pijttersen Henrik
- Q. 549
- Q.F. 173, 384
- Quennel Peter 172
- Quidam 339
- Quidam zob. Weintraub Wiktor
- Quis 516
- Quis zob. Gawalewicz Marian
- Quis zob. Siedlecki Adam Grzymała-
- r. zob. Ruszczyńska Maria
- R [tł.] 230
- R. 208, 368
- R. zob. Baudouin de Courtenay Romualda
- R. zob. Rosner Edmund

- R.Ch. zob. Chojnacki Roman
 R.F. [tł.] 172
 R.J-cz zob. Jungiewicz Roman
 r.k., R.K. 244, 595
 r.m. zob. Matuszewski Ryszard
 R.M. emeryt 546
 R.P. zob. Poliński Roman
 R.S. zob. Szydłowski Roman
 R.S.T. [tł.] 171
 Rzs. zob. Rzętkowski Stanisław Maria
 R. Z. zob. Zrębowski Roman
 r zob. Reszczyńska Maria
 Rabenius O. [tł.] 187
 Rabij B. [tł.] 209
 Rabikowska Marta 71, 150, 573
 Rabska Zuzanna 526
 Rabski Lucjan 404
 Rabski Władysław (Kaprys, Lektor, Mariusz, W.R.) 474, 485, 1216, 20, 135, 141, 142, 148, 186, 202, 257, 313, 370, 371, 434, 471, 511, 533, 550
 Rachilde zob. Vallette Eymery Marguerite
 Rachuba Andrzej 228, 574
 Raclavska Jana 94a, 151
 Racowska M. zob. Rakowska Maria [tł.]
 Raczek Tomasz 415, 459
 Raczkowski Władysław 565
 Raczkowski Zygmunt 39, 244
 Raczyńska Róża 536
 Raczyński Edward 536
 Radecka Helena 565
 Radewski Chr. [tł.] 71
 Radinović Jovo [tł.] 467
 Radkowski Agenor 246
 Radkowski Tadeusz, ks. (Ks.T.R.) 239, 269
 Radlińska Helena (H.O., H.Orsza) 180
 Radliński Ignacy? 82/5
 Radłowska Martyna 542
 Radomyślanin L.W. zob. Szaramonowicz Sawicki L.
 Radost zob. Sarnecki Zygmunt
 Radowska Lisak Mirosława 102b, 255
 Radó György 384
 Rădulescu-Niger N. [tł.] 46, 71, 79, 162, 200, 872, 873
 Radwański Wiktor 1217
 Radyszewskij R.P. [tł.] 121
 Radyx Wiktoria zob. Przeradzka-Radyx Wiktoria
 Radziejewska Maria 1218, 60, 314, 315, 317-319, 496, 537-539, 542, 543, 562, 578
 Radziejewski Stanisław 1219
 Radziejowski Janusz 226
 Radziejowski Leon (L.R., L.R-ski) 291, 556
 Radzikowska Helena 40, 128
 Radziszewski K. [Henryk?] 1220
 Radziwiłł Bogusław 109, 111, 235
 Radziwiłł Janusz 95, 111
 Radziwiłł Michał 1221
 Radziwiłłowa Katarzyna 186, 412
 Radziwiłłowa Maria 186
 Radziwinowicz Waclaw (WR) 139
 Rafałowska Barbara 194
 Rafałowski (Blumski) Tadeusz 413, 420, 540
 Raffo Anton Maria 176, 277
 Rafiński Marian 173
 Ragnar Roed [tł.] 171
 Raitif de la Bretonne zob. Lorrain Jean
 Rajchman Aleksander (A.R., -a.r.-) 80/4, 1043, 404, 433, 445, 465
 Rajchman (Rejchman) Bronisław 80/4, 94
 Rajewska Iwona 506
 Rajko Nikola [tł.] zob. Manojlović Rajko Nikola
 Rajksa Irena (Mól) 496
 rajstyn [tł.] 33, 46
 Rakoš M. [tł.] 88, 330
 Rakowski Vik. W. [tł.] 209
 Rakowska (Racowska) Maria [tł.] 121, 187
 Rakowski Konrad (K.R.) 33, 203
 Rambaud H. 375
 Rameau Jean 368
 Ramorino Felice 267
 Ramón Cruz Vedado Waldo [tł.] 230
 Ramón Orts-Ramos T., de [tł.] 8, 43
 Ramón Slaby Juan J. [tł.] 121
 Ramułt Stefan (Nalewajko, Rewera) 220, 504
 Ranftl Johann [tł.] 187, 209, 370, 371
 Rappaport Wilhelm J. (W. Raort) 577
 Rareș George E. (Bottez G.E.) [tł.] 187, 209
 Rasch Isabelle [tł.] 394, 781
 Rasim Ahmet [tł.] 71, 163
 Rastro 135, 141
 Rataj Andrzej 575
 Ratajczyk Wiesław 94a, 277
 Ratajek Zdzisław 541, 570
 Rath Ludwik 223
 Ratner W.S. [tł.] 79, 858
 Rau Wilhelm 99/I
 Rauk Beata 83, 176
 Rauluszkiewicz Zofia 7
 Ravaglia Emilio 266
 Rawicz M. zob. Harsdorffowa Maria
 Rawicz S. [tł.] 97, 563
 Rawita Franciszek zob. Gawroński Franciszek
 Rawita-
 Rawita-Witanowski M. zob. Witanowski Michał Rawita-
 Rączkowski Józef 530
 Redko A. Je. 35
 Redlich Henryk 80/5
 Reggio Albert 268, 370
 Regulski Aleksander 610
 Rehorowski Marian 587

- Reibetanz Curt [tł.] 187
Reichenbach Hugo [tł.] 187
Reicher-Thonowa Gizela 595
Reichman W. i Sp. 1222
Reigh (Reig) Henri [tł.] 601
Reiman E. zob. Rejman Euzebiusz
Reinschmidt Leon (L.R.) 401, 557
Reinstein Franciszek 511
Reinthal E. [tł.] 134
Reis P. [tł.] 187
Reiss Józef 128, 308
Reiter Marian 151
Rej Mikołaj 521
Rejchman Bronisław zob. Rajchman Bronisław
Rejchman (Reychman) Jan 379, 540
Rejman (Reiman) Euzebiusz, przeor 1223, 318, 512, 543, 602
Rejment-Zawadzka Elżbieta [il.] 141
Rejzek Josef Fr. [tł.] 110
Reklam Karol 80/5
Reklewska Zofia 478
Rembacz Jan 148
Rembek Stanisław 563
Rembieliński Antoni 1224
Rembieliński Jan 1224, 245, 302, 314
Rembowski Aleksander (A.R.) 1225, 238
Remus O. zob. Świętochowski Aleksander
Renan Ernest 62/II, 86, 87, 89, 134, 256, 267, 276, 574
Renard Ryszard 549
Renaud J. Joseph 266
René Henry 189, 514
Reniewiecka Irena 149, 269, 595
Reniger Szymon 186
Renzi [adapt. tł.] 121, 412
Reńca Sebastian 276
Repollés José [tł.] 394
Reporter 580
Reszczyńska Maria (r) 180
Reszke, Reszkowie 82/3
Retelski Włodzimierz 81
Rettinger Mieczysław Karol (K.Miecz., M.R.) 22, 302, 527
Rewa I. [tł.] 171
Rewera zob. Ramułt Stefan
Rewieński Stanisław 82/3
Rey (Rej) Mieczysław, hr 521
Reychman zob. Rejchman Jan
Reykowska Anna 46
Reymont Władysław Stanisław 81, 91, 106, 120, 125, 127, 129, 134, 243, 247, 317, 376, 380, 381, 389, 526, 532, 545, 564, 591
Reznik M. 427
Rezső Sillei 379
Rębosz Ireneusz 390, 570, 573, 588
Rekas Konrad 48
Riba Carles [tł.] 58, 88, 110, 162, 176, 746, 747
Ricci Giona 265
Rice Gordon M. 206
Rich Amy C. 206
Richter Franciszek 82/3
Rien Fabien 267
Riera Augusto [tł.] 43, 84, 121, 187, 200, 209
Rieuf Stanisław W. 405
Riftina Je. M. [tł.] 33, 43, 46, 47, 71, 72, 79, 84, 97, 110, 120, 187, 851, 852, 854-856, 862, 865
Righetti Josef [tł.] 187, 442
Rink Hans [tł.] 171
Rios Irma [tł.] 70, 126, 134, 209, 372
Riss Barbara 460
Ritig Josip [tł.] 209
Ritsu Sakai 187
Rjazaniec zob. Połowcow Anatolij W.
Roan Uchida ? Uchida Roan ? [tł.] 171
Robakowski Kazimierz 236
Robert Louis 266
Robiczek Maurycy 82/5
Rochefort Henri 266
Rod Edouard 267
Rodakowska Kamila 1226
Rodakowski Henryk 1226, 315
Rodakowski M. [tł.] 126
Rode Walter 519
Rodkowski Bohdan 141
Rodolphe [tł.] 209
Rodowicz Iwanicka Zofia 577
Rodriguez Juan Garcia [tł.] 8, 72, 723
Rodziewicz Bogdan 539, 586, 588
Rodziewicz Stefan 312, 527
Rodziewiczówna Maria 399, 527, 1227, III, 367
Rodziński Adam 578
Roeckl G., lekarka 1228
Rogalski Aleksander I, 128, 316, 536
Rogalski Jan 1262
Rogalski Karol, ks. 344, 315
Rogelio Martinez Noriega M. [tł.] 247
Roghetti (Righetti?) Josef [tł.] 187
Rogowicz Waław 232, 374
Rogowska Maria [tł.] 420
Rogowska Z. 554
Rogowski Roman 539
Rogowski Zbigniew K. (rog.) 541, 566
Rogozieński Stefan Szolc 99/II, IV, V, IX, 527
Rogoż Stanisław (St.R.) 222
Rogoż Michał 102c, 485, 487
Rogulski Krzysztof (K.R.) 563
Rogulski Stefek 402
Rohatyna Albin zob. Nieckuła Franciszek
Rokicki Czesław 112
Rokoszny Józef, ks. 530
Rokyta Jan zob. Černý Adolf
Rola M. 588

- Rola Roman zob. Wierziński Maciej R.
 Rola T.J. zob. Piekarski Teodozy Justyn
 Rolland Romain 401, 1229, 56a, 129, 130, 131, 317, 319, 537, 539
 Rolle Antoni Józef (Dr Antoni J.) 82/5, 109, 527, 220, 238
 Rolle Karol 246
 Rolle Michał 239, 533
 Rollina [François?], aktorka 12/XXXIII
 Rolska Alwida (właśc. Bajor Alwida) 234, 310, 541
 Rom. 530
 Rom. zob. Darowski Weryha Adam
 Romankówna Mieczysława 113, 207
 Romanow Nikołaj Aleksandrowicz zob. Mikołaj II, car
 Romanowicz Adam 425
 Romanowiczowa Zofia 1054
 Romanowska M. zob. Sienkiewiczowa Maria z Romanowskich-Wołodkowiczów
 Romanowski Andrzej 95, 109, 140, 393
 Romanowsky Nina [tł.] 8, 72, 84, 97, 168, 176, 209, 920, 925, 937, 169
 Romańska z Kossaków Zofia 124
 Romek Andrzej 574
 Romek Zbigniew 226
 Romer Alfred Izydor 610
 Romer Bronisław 1230
 Römer Heinrich [tł.] 121
 Romer Ochenkowska Helena (H.) 39, 475
 Róna Bela [tł.] 84
 Roncey P. A. de [tł.] 187
 Roncolle Delle E. [tł.] 151, 1231
 Roosendaal K. van [tł.] 187
 Roosevelt Franklin Delano 558
 Roosevelt Theodore 325, 1232, 81, 102c, 545, 602
 Roppel Leon (P.T.) 246
 Ros A. [tł.] zob. Lázaro Ros Amando
 Rosa Alicja 282
 Rose Anna z Leów [tł.] zob. Leo Anna
 Rose Karol 267, 527, 586, 1233, 184, 412, 314, 315
 Rosemnau Leon 308
 Rosen Jan 82/2, 220, 610, 612
 Rosenberg Aleksander 1131, 201, 314
 Rosenblatt Józef 357, 314, 535
 Rosenzweig Józef 148
 Rosiak Roman 44, 405
 Rosner Edmund (er. R.) 118, 176, 538, 564
 Rosny J. H. zob. Boës Joseph H.
 Rossi Andreini [tł.] 209
 Rossi Anita [tł.] 187
 Rossi Franco 187, 475
 Rossi G. B. zob. De Rossi G. B.
 Rossi Giulio [tł.] 79
 Rossi Giuseppe [tł.] 162, 171, 187
 Rossi Paolo de [tł.] 187
 Rossowski Stanisław 513, 526, 577
 Rostafińska-Choynowska Helena 580
 Rostafiński Jan 192
 Rostropowicz Joanna 81
 Rostworowski Karol Hubert 37, 404, 549
 Rostworowski Michał 1233a, 319
 Roszczewskij S. [tł.] 97
 Roszewski Wojciech 461
 Roszko Janusz 250, 292, 481, 542, 563, 587, 588
 Roszkowska Anna 38
 Roszkowski Gustaw 12/III
 Rosznecki St. [tł.] 88, 110, 688
 Roth A. 566
 Rothaug Alexander [tł.] 187
 Rothfuchs R. [il.] 187
 Rotkiewicz Maria 48
 Rottermund Andrzej 81
 Rouba Napoleon (N.R.) 471
 Rougier Paul [tł.] 349
 Roullard Henriette [tł.] 187
 Rousseau Waław 129, 315, 538, 587
 Rovinelli Atilia [tł.] 187
 Rowid Henryk 527
 Rowiński Aleksander J. (A.Row.) 121, 591
 Rowiakowa L.I. 387
 Roy Le zob. Le Roy
 Royce Woods Miquel [tł.] 148
 Rozalon-Soszalskaja A. K. [tł.] 134
 Rozanow Paweł P. 517
 Rozen H. 209
 Rozenberg Szlojme [tł.] 394
 Rozewa Newen [tł.] 187
 Rozpłochowska Agnieszka 89, 92, 151
 Rozsa M. 187
 Rozsa Nuklos 187
 Rozvoda Jaroslav [tł.] 8, 11, 45, 58, 67, 76, 77, 115, 120, 145, 148, 163, 166, 173, 179, 187, 192, 284, 341, 342, 349, 350, 372, 394, 666-669, 674, 677, 373
 Rozwadowski Stanisław [il.] 121, 126
 Rózdzestwienskij W. [tł.] 172
 Rożek Lucyna 573
 Rożek Wit 118, 538
 Róg Michał 549
 Rólkowska Maria 50, 134, 195, 320
 Rózewicz Emil 134
 Rózewicz Tadeusz 391, 446
 Różycka Helena 248
 Różycki Marek (m.r.) 589
 Ruback L. 388
 Rubczyński Witold 1234
 Rubini Filippo 266
 Rubinstein Antoni 121, 210
 Rubinstein Artur 82/1, 410

- Ruby, ks. 166/X
Ruczyński Teofil 539
Ručinskiene Aneta [tł.] 121
Ruda Małgorzata 429
Rudin I. 202
Rudkowska Magdalena 104
Rudnicka Emilia (E.R.) zob. Sienkiewicz Henryk 407
Rudnicki Bohdan 539
Rudnicki Henryk J. (Hendryk) 319
Rudnicki Michał [il.] 394, 547, 136, 589
Rudnicki Tadeusz 240
Rudnicki Zygmunt 129, 240
Rudolf Alfred [tł.] 171
Rudziński Witold 71, 402
Rudziński Władysław 1315
Rudzki Jerzy 410, 563
Rufieux Jean Marié [il.] 187
Rufus Quintus Curtius 154
Rukai (Ru Kai Mei?) [tł.] 121, 391
Rulikowski Mieczysław 137, 155, 201, 535
Rumer I.B. [tł.] 166, 848
Rumińska Magdalena 97, 104, 574
Rumler Josef [tł.] 46, 71, 110, 683, 685, 686, 384
Rumu A. [tł.] 72
Rupieta M. 228
Rurawski Józef 5
Rusakow W. 366
Rusanowa K. [tł.] 83
Rusin Joanna 134, 255, 420, 545a, 574
Rusinowa Izabella 47
Ruskin John 102e, 156
Ruskowski C. 384
Ruslan 278
Russkich Nikołaj A. 193, 278, 290
Rustaweli Szota 388
Ruszała (Szymkowska Ruszała) Jadwiga 48, 67, 70, 73, 79, 87, 90, 92, 101, 114, 140, 251, 292-294, 483, 485, 572, 592
Ruszczyc Ferdynad [il.] 341, 81
Ruszczyc Marek 540, 541
Ruszczynska Maria (r.) 35, 107, 126, 524, 527, 530
Rutkiewicz Ignacy (I.R.) 565
Ruszkiewicz Kazimierz, bp 509, 512
Rutkowscy Ewa i Krzysztof 391
Rutkowska Jadwiga 480
Rutkowski Clifford 384
Rutkowski Michał 431
Rutkowski Stanisław 247
Rutowicz Jerzy 480
Ruzmarin T. [il.] 394
Ružica [tł.] 83
Ryba Janusz 255
Ryba L. [tł.] 187, 275
Rybacki Karol (Jeniec z Dänholmu) 533
Rybak Natan 70, 133
Rybarski Leopold (l.r., L.R.) 404, 569
Rybarski Mieczysław 595
Rybicka Halina 113
Rybicki Jan 102c, 134, 193, 294, 393
Rybicki Witold 419
Rybicki Zygmunt 1235
Rybkowski Jan 97, 153, 178, 67, 461, 462
Rycerski Tadeusz (tar) 586
Rychliński J. B. 67, 133,
Rychliński Karol 37
Rydel Jan 1236
Rydel Józef 1236, 1297, 318
Rydel Lucjan 1237, 264
Rydłowa Maria 15
Rydzik Tadeusz 95, 140
Rydzikowski Władysław 513
Rygier Leon 537
Rygier Maria [tł.] 45, 58, 76, 77, 163, 513, 600
Rygier Teodor 1238, 600
rykowski zob. Łubieński Henryk J.
Rykowski Marcin (mr) 543, 582
Ryl Henryk 162, 349, 400, 463
Rylski Alfons R. [tł.] 58, 85, 906
Rylski Ścibor A. zob. Ścibor Rylski Aleksander
Rylski W. 267
Rymsza Zalewska Danuta 12, 133
Rypińska K. 589
Ryszkiewicz Andrzej 1137, 1226, 315
Rytel Piotr 445
Ryx Marian Józef 1239, s. 803
Rzegociński Witold 610
Rzepecka A. 274
Rzepecka Iwanowska Jadwiga (J.Rz.) 424
Rzepko Władysław 172, 209
Rzewuski Henryk 97, 134, 255
Rzewuski Stanisław (St. Stanisławski) 94, 32, 33, 266, 302, 364, 367, 370, 372, 511
Rzewuski Walery 225
Rzętkowski Stanisław Maria (M., St.M.Rz., Rz.) 31, 148, 202, 231, 238, 288, 329, 465, 471, 604
Rzymowski Wincenty 34, 36, 39, 136, 177, 302, 526, 560
S. [tł.] 162, 192, 266
S. 35, 337
S. zob. Sienkiewicz Henryk 24, 82, 109
S-aja M. [tł.] 197
S...ska J. zob. Sawczyńska Jadwiga
S.B. 170, 171, 221, 232
S.C. 577
S.E. zob. Gasztowtt Waclaw
S. E-n 367
S.H. zob. Hebanowski Stanisław
S.H. zob. Sienkiewicz Henryk 22
S.J. [tł.] 126

- S.J. zob. Janczewska Jadwiga z Szetkiewiczów
 S.Ja. 527
 S.K. 557
 S.K. zob. Kempner Stanisław Aleksander
 S.K. zob. Krzemiński Stanisław
 S-k-a 332
 S.L. [tł.] zob. Lavcziev S? 110
 S.L. zob. Legeżyński Stefan
 S.M. 64
 S.N. [tł.] 187
 S.N. zob. Nädejde Sofia
 S.N.L. zob. Lavcziev S.N.? [tł.] 171
 S.No-n zob. Nonin S.M.
 S.P. 181, 363
 S.P. zob. Posner Stanisław
 S.P. zob. Schnür Peplowski Stanisław
 S.R. [tł.] 162
 S.R. [tł.] 172, 176
 S.S. zob. Sempołowska Stefania
 S.S. (Sopicki Stanisław?) 107
 S.S. 137
 S.Ś. [tł.] 162
 S.T. zob. Tarnowski Stanisław
 St. 136, 200, 222
 St. zob. Libicki Stanisław
 St.Br. zob. Brandowski Stanisław
 St.Dz. zob. Dzikowski Stanisław
 s.t.g. zob. Grabowski Tadeusz Stanisław
 St.J. 438
 St.K. zob. Kuszewski Stanisław
 St.Krz. zob. Krzywoszewski Stefan
 St.L. zob. Libicki Stanisław
 St.Łp. zob. Łapiński Stanisław
 St.M.Rz. zob. Rzętkowski Stanisław M.
 St.O. zob. Olgierd Stella
 St.R. zob. Rogoż Stanisław
 St.St. zob. Stroński Stanisław
 St-St 363
 St.W. zob. Wędkiewicz Stanisław
 S.T-w zob. Toropow S.A.
 S.W. 32
 S.Z. [tł.] 330
 Sz. [tł.] 172, 197
 Sz.B. 559
 Sz.W-e [tł.] 372
 Ś. [tł.] 71
 Sabak Agnieszka 187, 209
 Sabała (właśc. Jan Krzeptowski) 281, 314, 538
 Sabater Fernando [tł.] 394
 Sabatier A. 267
 Sabatini F. 526
 Sabłowski T. 576
 Sabowski Władysław (Wołody Skiba) III
 Sac Ilia A. [tł.] 858, 384
 Sacewicz Alina 175
 Sacharowa Anna G. (A.S.) [tł.] 8, 32, 71, 72, 120, 148, 178, 866, 148, 362
 Sacher-Masoch Leopold von zob. Masoch
 Sacré Theodoricus [tł.] 171
 Sadkowski Waław (Sad.) 116, 129, 276, 563
 Sadlik Magdalena 77, 151, 280, 574
 Sadło Krystyna Maria 100, 599
 Sadłowski Ryszard 587
 Sadowska Elżbieta 540, 588
 Sadowska Ida 97, 134, 574
 Sadowska Stefania 270
 Sadowski Marek 462
 Sadowski Sergiusz 233
 Sadzewicz Marek (Mar., S.) 44, 538
 Sagajdacznaja (Gaj Sahajdacznaja) Je. [tł.] zob. Szebalina Jekatierina A.
 Sagaras V. J. [tł.] zob. Šlekys Vincas J.
 Sagarra Josep M. de [tł.] 187
 Sainte-Croix Camille de 412
 Saint Paul Alfred 121
 Sajko I. 209
 Sajkowski Alojzy 224, 240
 Sajnowicz I. [tł.] 172
 Sakač Miroslav [tł.] 122, 342, 349
 Sakai Ritsu [tł.] 187
 Sakkar A. [tł.] 97
 Sakmarow A. 367
 Sakowski Juliusz (Collector) 195, 272
 Salamoński 28/XII, XV, XVI, XVIII, XX, 80/5
 Sala-Spada Agostino della 1143, 266, 270
 Salazar Morera Antonio [tł.] 70, 187
 Sallustius Crispus, Gaius 152
 Salnikow Aleksandr N. 265
 Salska Kaca Mirosława 63, 396, 428
 Salvadori Enrico 171, 187, 266
 Salvatori Carlo [tł.] 71
 Sałtykowa Szczedrin M. E. 126, 385
 Sambor M. zob. Chmielowiec Michał
 Samborska Donata 591
 Samborska-Kukuć Dorota 102e, 166, 255
 Sambory Wojciech (pseud.) 394
 Samgul Musa [tł.] 390
 Samolewicz Zygmunt 264
 Sanchez Armando [il.] 187
 Sand George 28/XL, 81/II
 Sandagaa Zagdanin [tł.] 71, 79, 120, 755a
 Sander Jerzy 976, 412
 Sandler Samuel 121, 126, 47, 56, 124, 233, 246, 247, 264, 278, 282, 316, 575a
 Sandomirskij S. M [tł.] 71
 Sanecki Waław 107
 Sang-il Kim [tł.] zob. Kim Song-il
 Sanguszko Eustachy St. 1240, 319
 Sanguszko Roman Damian 1241
 Sanguszkowa Izabela 1242
 Saniawski, ks. kanon. 327

- Santis Nino de [tł.] 209
 Santoro di Vita Vincenzo 268
 Santucci Luigi 187
 Sanz Roig Diana 393
 Sapięha Stefan Adam, bp 455, 1243, 81, 320, 523, s. 650
 Sapoźnikow G. [tł.] 284
 Sappok Christian 113
 Sarachanow Konstantin K. (K.S-w) 256, 278, 282, 434
 Sarasate Pablo M. 80/3
 Sard. 367, 436
 Sardou Victorien [Wiktoryn] 5, 81/VI, 82/3
 Särman Marianne [tł.] 187
 Sarnecka Klara 417
 Sarnecki Tadeusz 292
 Sarnecki Zygmunt (Nie-Apelles?, Radost, Z.S., z.s.) 42/IV, 81/X, 1244, 105, 125, 202, 242, 292, 334, 417, 471, 511, 613
 Sarnowska Gieffing Irena 273
 Sarnowska-Temierusz Elżbieta 81
 Saropow Odil R. [tł.] 33, 43, 905
 Sarski Jan 1274
 Sartorio Giovanni [tł.] 84
 Sarzyńska A. 415
 Sas J. [tł.] 163
 Sasaki Takamaru [tł.] 126
 Sas-Lityński S. zob. Lityński Stanisław Sas-
 Sass-Dowiatt Helena Aldona 1245
 Sauer Hubert [tł.] 394
 Saunders William 172
 Savine (Savigne) Albert [tł.] 72, 84, 705, 716, 368
 Savitri zob. Zahorska Elzenberg Hanna
 Sawczuk Maria 96, 599
 Sawczyńska Jadwiga (J. S...ska) 110, 231
 Sawicka Józefa (Ostoja) 110, 231
 Sawicki Piotr 148, 192, 296
 Sawicki Stefan 293
 Sawiczewski Stanisław [il.] 289
 Sawymowicz Eugeniusz 565, 569
 Şasıad zob. Maleszewski Władysław
 Scardamaglia F. 457
 Scarpelle Tancredo [il.] 187
 Schafer Joseph 41
 Schall Jakub 222
 Schahadat Schamma [tł.] 187
 Scharlit Bernard [tł.] 348
 Schenbergs J. [il.] 121
 Schiller (Szyller) Friedrich 40, 476, 527, 534
 Schinz Albert 265
 Schlaf Johann 265, 368
 Schleicher Joachim 490
 Schliemann Heinrich 166/I
 Schmidt Al. [Alfonso?] [tł.] 43, 807, 808
 Schmidt G. [tł.] 84
 Schnaydrowa Kęszycza Felicja 567
 Schneider Danuta 178
 Schneider Louis 439
 Schnöring Kurt zob. Hubert Wolfgang
 Schnür-Peplowski Stanisław (S.P.) 19, 155
 Schoell Franck L. 270, 378, 379, 382, 534
 Scholz August 220
 Schöning E. Th. [tł.] 209
 Schöpflin Aldar 527
 Schroeder Artur (as-) 24, 53
 Schrötter A. von [il.] 8
 Schubert-Consbuch Christa [tł.] 45
 Schulbaumówna Zofia (Z.S.) 39, 120, 244, 556
 Schulz Barbara [tł.] 187
 Schummer Eugeniusz zob. Szermentowski Eugeniusz
 Schurlejówna Stefania zob. Szurlejówna Stefania
 Schuster Hans Jörg [il.] 394
 Schuyler Remington [il.] 394
 Schwab-Polabský Arnošt [tł.] 33, 70-72, 79, 85, 201, 362
 Schwermstadt M. [il.] 134
 Schwormstadt Felix M. [il.] 121, 126, 134, 209, 394
 Scjafer Josepg 41
 Scodel Ruth 460
 Scott Walter 128, 131, 244
 Scotto I. (fotograf) 610
 Scribe Eugène 82/1
 Sedlaczkówna Janina (Janina S.) 121, 126, 134, 100, 424
 Sedlaček Hanuš [tł.] 72, 105, 676
 Sedlák Ján [tł.] 126, 134, 187, 209, 235, 273
 Sedláková Božena 493
 Seefeld C. 221
 Segel B.[Barbara?] W. [tł.] 58, 88, 120, 162, 163, 168, 171, 176, 767, 769, 779
 Segel Harold B. [tł.] 94, 45, 58, 385, 387
 Segiet Janusz 413, 478
 Seib Tadeusz 549
 Seidler S. 222
 Seiers Helmut [tł.] 209
 Seiffert Irena 94a, 193
 Sekanina František [tł.] 879, 368, 371, 602
 Selaňskýj L. [tł.] 84
 Selbach F. W. [tł.] 172
 Seliga Stanisław 269
 Seliger (Selizger?) Paul [tł.] 178, 187, 375
 Seliwanow A. [tł.] 134, 141
 Sembrich-Kochańska M. zob. Kochańska-Sembrich Marcelina
 Semczuk Antoni 1252, 317, 602
 Semerád Čeněk [tł.] 141
 Semerád J. [tł.] 141
 Semeria Giovanni 265-267, 269, 374
 Şemesettin Yapar [tł.] 187
 Semik Teresa 606

- Sempau Ramón [tł.] 187
 Sempołowska Stefania (S.S.) 534
 Seneka (Seneca) Lucius A. 87, 121, 276
 Seniuk Bronisław 225
 Senne Camille Le zob. Le Sene Camille
 Sennerav Roger de zob. Varennes Roger
 Serafinowicz Leszek 527 zob. Lechoń Jan
 Serafińska Jurata Bogna 50
 Serczyk Jerzy 248
 Serczyk Władysław Andrzej 48, 108, 118, 228, 254, 355, 392, 415, 574
 Seredin Palo César Daniek [tł.] 163
 Sergines 518
 Serocki Kazimierz 126, 209
 Serrano Javier [il.] 187
 Serwicka Kapala Anna 111, 114
 Sewer zob. Maciejowski Ignacy
 Seweryn Stanisław 221
 Seyda Marian 1246, 443
 Sękowska Elżbieta 280
 Sęp zob. Maleszewski Władysław
 Sęp-Szarzyński Mikołaj 6, 476, 477, 494, 527, 221
 Sęp-Szarzyński Stanisław 233
 Sgarbossa Eliseo [tł.] 394
 Sgarbossa Mario [tł.] 187
 Shakespeare William zob. Szekspir
 Shandy Tristram 365
 Shanks Edward 172
 Shaw George Bernard 318, 319
 Shi Cun-zhe [tł.] 110
 Shibata Renzaburo [tł.] 209
 Shim Hyong-mil [tł.] 187
 Shōzō Yoshigami [tł.] zob. Yoshigami Shōzō [tł.]
 Sibiga Zygmunt 596, 597
 Sichulski Kazimierz 611
 Sidorczyk Jan 245
 Sidorski Dionizy 47, 225, 252, 254, 279
 Siebecker Edward 135, 130
 Sieber Maurycy 510, 511
 Sieciński Józef 554
 Siedlecki Adam Grzymała- (Quis) 36, 37, 39, 40, 49, 53, 81, 106, 112, 128, 136, 137, 180, 203, 222, 288, 291, 302, 314, 524, 535, 536, 538, 539, 545, 547, 548, 556, 560, 561, 580
 Siedlecki Czesław 563
 Siedlecki Józef 1247
 Siedlecki Michał 106, 109, 236
 Siedlecki Stanisław 137
 Siehm Peter 384
 Sieka Jan 611
 Siekierska Anna (a, An) 589
 Siekierska Krystyna 252
 Siekierski Albin 247
 Siekierski Stanisław 56a, 59, 97, 138-140, 574
 Sielicki Franciszek 131
 Siemaszko Antoni 134, 417
 Siemek Urszula 274, 457
 Siemianowski Roch 46, 89, 134, 621a
 Siemiatycka Krystyna 543, 566, 586, 588, 589
 Siemiec Jan, ks. 1248
 Siemieniec Gołas E. 114
 Siemienowa O. [tł.] 162
 Siemientkowski Rościsław I. [tł.] 46, 70, 71, 84, 110, 810, 125, 126, 167, 288, 362, 367, 369
 Siemiński Lucjan 82/5, 94
 Siemińska St. 577
 Siemiradzki Henryk 80/1,5,6, 81/II, 82/2,4, 94, 1249, 125, 132, 314, 610, 612
 Sieniawski Krzysztof M. 226, 250, 396, 457
 Sienkiewicz Anna s. 9; 615a
 Sienkiewicz Artur 1250, 321
 Sienkiewicz Bartłomiej 81
 Sienkiewicz Henryk, passim; pseud.: Al., -Al., Dziennikarz polski, Emilia Rudnicka, H.S., (H.S.), H. S-cz, Henryk Stankiewicz, Hołyński A.?, Juliusz Polkowski, K. Dobrzyński, L., Lit., Litwos, Musagetes, Os..., Polak, S., S.H., Un Polonais, XXX, §, -§-, *
 Sienkiewicz Henryk [2] 428
 Sienkiewicz Henryk Józef (syn) s. 11; 522, 605, 609, 610, s. 644
 Sienkiewicz Ignacy 102
 Sienkiewicz Jadwiga II 81
 Sienkiewicz Jakub 541
 Sienkiewicz Jerzy 81
 Sienkiewicz Józef, dziad 603
 Sienkiewicz Józef, ojciec s. 10; 603
 Sienkiewicz Juliusz 40, 73, 81, 193, 606
 Sienkiewicz Katarzyna 81
 Sienkiewicz (Sienkiewiczówna) Maria 81
 Sienkiewicz Marian (M.S.) 123
 Sienkiewicz Władysław 313
 Sienkiewiczowa Maria z Babskich s. 10; 92, 1253, 313, 516, 527, 531, 539, 540, 604, 609
 Sienkiewiczowa Maria z Szetkiewiczów s. 11; 125, 143, 144, 256, 1251, 1278, 77, 319, 320, 505, 542, 544, 562, 567, 602, 604, 606, 609, s. 644
 Sienkiewiczowa Maria z Wołodkowiczów (Romanowskich) s. 11; 1252, 506, 539
 Sienkiewiczowa Stefania z Cieciszowskich s. 10; 47, 101, 102, 539, 580, 603
 Sienkiewiczowa Zuzanna z Cieleckich 540, 588, 602, 605
 Sienkiewiczówna Helena 1256, 1414, 603
 Sienkiewiczówna Jadwiga zob. Kornilowiczowa Jadwiga
 Sienko Maria 575
 Sienkiewicz Lucjan 1257
 Sienkiewiczowa Zofia z Sienkiewiczów 102, 603, 606

- Sieradzka Zofia 563
Sieradzki Jacek 429
Sieradzki Józef 173
Sierakowski A. 222
Sierankiewicz Henryka [t.] 330
Sierocka Krystyna 364
Sierocki Kazimierz 126
Sierosławski Stanisław 35, 37
Sieroszewski Wacław 97, 126, 128, 129, 134, 137, 207, 210, 378, 526, 529, 559, 574
Sieroszewski Władysław 129
Sierotwiński Stanisław 563
Sierpowski Stanisław 189
Sierra Martinez G. [t.] 84
Siewierny I. [t.] 172
Sigismondi Enrico 266
Sigma zob. Przyborowski Wakery
Sigrides Albert 256
Sik Sándor [t.] 126, 383
Sikorski Antoni 476
Sikorski Franciszek 565
Sikorski Józef, redaktor s. 10
Sikorski Władysław 81, 545, 558
Silva Orlando F. Da [t.] 187
Silvano d'Arborio [t.] zob. D'Arborio Silvano
Silvanto Reino (Silvander) [t.] 43, 126, 141, 163, 172, 176, 179, 209, 394, 380
Silvester zob. Landy Teresa Zofia
Simcik A. zob. Šimčik Antun (Ante) [t.]
Simond Charles [t.] 46, 698, 362
Sinko Tadeusz (A.O., T.S.) 22, 36, 49, 56, 81, 107, 119, 120, 127, 192, 243, 306, 337, 554, 557
Siretean Paul 268
Sirvent José [t.] 126, 187
Sitnicki Zygmunt 1, 129
Siudut Andrzej 224
Siuta Tadeusz 271
Sivert Tadeusz 123, 274, 370, 391, 412, 439
Siwiec Barbara 592
Siwiński Edward 231
Skakač Miroslav [t.] 349
Skalbe Lizete [t.] 32, 46, 70, 72, 88, 89, 97, 105, 120, 176, 192, 752
Skalpel 365
Skalska Maria 126, 134, 394, 572a
Skalska Zofia (ZS) 425
Skalska-Kaca Maria 428
Skalski Maurice R. [t.] 209, 170
Skalkowski Adam Mieczysław 615a, 1258, 323
Skalkowski Tadeusz 1259
Skalkowskij Konstantin A. 362
Skarabeusz 271
Skarbek-Thuchowski Oskar 373
Skarga Piotr 80/6
Skarszewska Kate Żuk- 243
Skarszewski Tadeusz Żuk- 1260
Skarzyński Zygmunt 266
Skarzyński Bogumił 1261
Skarzyński Jerzy 587
Skarzyński Mirosław 250
Skarzyński Stanisław 527, 532, 539, 564
Skawarczyński Zdzisław 315, 316
Skąpski Bohdan (b.si.) 449
ski.... zob. Nowak Maciej [2]
Skiba Anna 87, 241
Skiba Wołody zob. Sabowski Władysław
Skierka zob. Jankowski Czesław
Skirmunt Zygmunt 510
Skirmuntt Jerzy 134, 65, 316, 418
Skirmunttówna Jadwiga 399, 1227
Skiwski Jan Emil 53, 222
Skiwski Jan Kazimierz 1262, 610
Skiwski Włodzimierz 527
Składkowski Felicjan zob. Sławoj Składkowski Felicjan
Skoczek Tadeusz 394
Skoczylas Ludwik 136, 595
Skokowski Stanisław 577
Skomorowska Lydia [t.] 134, 187, 209
Skonieczny Zygmunt 97, 406
Skopowski Czesław 1294
Skorczewski B 82/3
Skorska Kornelia 1263
Skotnicka Gertruda 597
Skotnicka Jadwiga 209, 405
Skowron M. 405
Skórska S. 171
Skriba zob. Sołowiew Jewgienij A.
Skrobek Henryk 81
Skrochowski Ignacy 220
Skrudlik Mieczysław (M.Sk.) 549
Skrz. 412, 439
Skrzetuski Bolesław 110
Skrzetuski Jan 97, 111, 574
Skrzetuski Tadeusz 222
Skrzycki W. zob. Dmowski Roman
Skrzynecki Antoni (as, Skrz., Wer, Vester) 135, 291, 439, 600
Skrzypczak Piotr 102b, 255, 397, 459
Skrzypczyk W. 36
Skrzypek Elżbieta 545a
Skrzypietz Aleksandra 77, 133
Skubaczewska Pniewska Anna 178
Skuban M. [t.] 394
Skulichówna Eliza 39
Skulimowski Mieczysław 1194
Skulski Ryszard 39, 595
Skuszanka Krystyna 349
Skwarczyńska Stefania (Eska) 1157, 171, 315, 316, 439, 554, 578
Skwarczyński Zdzisław 315, 316

- Skwarek Irena 178
 Sl. 560
 Slabý Ramón Joan [tł.] 84, 121, 732
 Slabý Rudolf S.T. [tł.] 121, 171
 Slavik Eugen [il.] 209
 Slawsky Romain [tł.] 187
 Sleszyńska Jolanta 102e
 Slizeń D.D. Boxan [tł.] 284, 289
 Slovak Boris 209, 404
 Slukan Sonja 392
 Slupski Sigmund C. [tł.] 84, 171
 Słapek Dariusz 67, 109, 121, 274, 275
 Sławoj-Składkowski (Składkowski Sławoj) Felicjan 1, 538
 Słodkowski Władysław 173, 174, 563, 596
 Słodowski Jan 75, 397, 458, 573
 Słojewski Jan Zbigniew (Hamilton) 47, 225, 235, 240, 248, 297, 316, 396
 Słomczewska Józefa 42
 Słomczyńska Jadwiga 526
 Słomczyńska Teresa 1032, 1365
 Słomczyński Maciej 1032
 Słomianowska Kamińska Emilia s. 9
 Słomkowski Franciszek 187
 Słonczyńska Anna 244, 528, 558, 576, 578
 Słonimski Antoni 222
 Słonina A. Stanisław 583, 611
 Słoński Edward 526, 577
 Słowacki Juliusz s. 5; 12/VII, XIII, 13, 82/7, 233, 293, 298, 359, 369, 476, 489, 527, 605, 1100, 1103, 1332, 81, 88, 101, 102, 124, 129, 134, 508, 536, 549, 591, 595
 Słowikowski Bogdan 461
 Słuckij (Słucki) Borys 167, 385
 Sługocka Helena 134, 187, 540
 Słupek Stanisław 541, 588
 Sm. 274
 Sm. zob. Smaczniński Aleksander
 Smaczniński Aleksander (A.S., Sm.) 110, 256
 Smarr James G. 384
 Smarzewski Tadeusz 148, 181
 Smaszcz Waldemar 49, 86, 574
 Smelsteris Jonas B. [tł.] 209
 Smerad Ján [tł.] 120
 Smirnowa Wiera 389
 Smith Alan D. [tł.] 187
 Smith Phillip G. 226
 Smith William E. [tł.] 187, 265
 Smolarski Bohdan 579
 Smolarski Mieczysław 1221, 271, 315, 549, 562, 563, 576
 Smolarz Jan 586
 Smolenskij zob. Izmailow Aleksandr A.
 Smoleń Weronika 591
 Smoleński Kolec J. 587
 Smoleński Stanisław (St.S.) 559
 Smoler J. E. [tł.] 97
 Smolińska Lucyna 503a, 564
 Smoliński Aleksander 102b, 241, 255
 Smolka Stanisław 94, 123, 1264, 243, 313
 Smoraczewski Mirosław 583, 611
 Smólski Grzegorz (Marius) 544, 600
 Smółko Ewa 564, 589
 Smrčka Josef [tł.] 394
 Smulski 209
 Snopek Jerzy 263, 319
 Sobanskij O. 405, 482
 Sobańska Teresa 539
 Sobczak Ewa 394
 Sobczak Gołda M. 599
 Sobczak Violetta 589
 Sobieniowski S. 558
 Sobieraj Tomasz 97, 100a, 122, 134, 151, 156, 574, 575
 Sobierajska Dominika 50
 Sobierajski Leonard 569
 Sobieski Jan zob. Jan III Sobieski
 Sobieska Marié „Marysieńska” 77, 233
 Sobieski Karol 310
 Sobiński Stanisław 23
 Sobociński Mieczysław 221
 Sobolewski Kazimierz 459, 489, 589, 591
 Sobolewski Tadeusz 415, 428, 459, 481
 Sobolewskij S. I. [tł.] 187
 Sobolszczykow Samarin Nikołaj I. [tł.] 187, 441, 445, 447
 Sobotkiewicz Stanisław 130, 174, 225, 246, 247, 494, 542
 Sobotkiewiczówna Maria zob. Dembowska Maria z Sobotkiewiczów
 Sobotková Marie 67, 77, 87, 241, 276, 392
 Soch. K. zob. Kolińska Krystyna
 Socha Irena 134
 Socha Ryszarda 606
 Sochacka Danuta 480
 Sochanik Jerzy 415, 457
 Söderhjelm Werner 36, 149
 Soderman Sven 38
 Sofokles 120
 Soissons [...] Guy Jean Raoul Eugène Charles Emmanuel de Savoie Carignan, Count de [tł.] 69, 71, 72, 84, 85, 141, 162, 171, 172, 176, 177, 200, 209, 628, 629, 632, 33, 365, 369, 370
 Sojanović D. [il.] 394
 Sojecki Stanisław 84
 Sojka Erich [tł.] 187, 685
 Sojowa Stanisława 310
 Sokalskij Władimir I. (Don Diez) 445
 Sokolnicki Michał 527
 Sokołow Skala P. [il.] 209
 Sokołowska Hurnowicz Barbara 187, 93, 276, 392, 544, 566, 567, 575

- Sokołowska Zofia 367, 373, 510, 533, 583
Sokołowski Alfred 1265
Sokołowski August 583, 611
Sokołowski Jerzy 588
Sokołowski Marian 1266
Sokołowski Tadeusz 271
Sokół Stary 36
Solański, Dr 519
Solecka Błotnicka Waleria 159, 489, 527, 260
Solecki Wiesław 106, 597
Solicka Hanna 589
Soliński Bolesław (AMI) 413
Solymossy Sándor [tł.] 71
Solow A. (A.S.) [tł.] 284, 361
Sołowiew (Soloviev) A.W. 563
Sołowiew Jewgienij A. (Skriba) 264, 364
Sołtanówna Anna? 425, 489, 527
Sołtys Wiesława zob. Bednarczyk Sołtys Wiesława
Sołtysik Marek [il.] 121, 126, 134, 209, 394
Sonecka Erwina zob. Groten-Sonecka Erwina
Songulaszwili I. [tł.] 46
Sontag Susan 100, 393
Sopena Ramón [tł.] 178, 187, 740
Soplica Jacek zob. Dukszta Mieczysław
Soplica Jacek zob. Olendzki Władysław
Sosnowska Krystyna 234
Sosnowski Jerzy J. 466, 104
Sosnowski Józef 580, 37, 555
Sosnowski Tytus 140
Sośnierz Barbara 566
Sotillos Torrent Eugenio [tł.] 187
Sowińska Beata (b, be) 28, 282, 494, 496, 563, 591
Sozański Józef 38
Sozierkatel zob. Obolenskij Leonid Jegorowicz
Spáčil Augustin [tł.] 121, 126, 134, 209, 420
Spada Sala A. zob. Sala-Spada Agostino della
Spasowicz Włodzimierz 81/XIV, XVII, 82/8, 549, 53, 100a, 134, 148, 278
Spasskij I.N. [il.] 126
Spausta Bolesław 202
Spaventa S. 374
Spectator 202, 206, 231, 417, 453
Spectator zob. Wende Karol
Speina Jerzy 5
Spinola, kardynał 187
Spoczyńska Helena 595
Sprawka Jerzy B. 101, 146
Sprawka Sotirow Anna 65, 68, 70, III, 133, 226, 227, 275, 276, 392, 393, 572
Spring Howard 172
Springer Georg 384
Sprzętczak Marcin 96, 599
Spytkowski Józef 26
Sroka Jerzy 187, 386
Sroka Mieczysław 33, 564
Srokowski Jerzy [il.] 394, 386
Srokowski Scholze W. 145
Stablewska Irena (Iry) 377
Stachiejew Borys Fiedorowicz [tł.] 121, 134, 178, 187, 209, 860, 861, 863, 866, 12
Stachiewicz Piotr [il.] 88, 105, 121, 126, 134, 151, 187, 230, 268, 526, 608, 612
Stachová Helena 391
Stachowski Tadeusz 251
Stachówna Grażyna 415
Stachura Renata 94a, 134
Stadnicki Aleksander, hr 22
Staff Leopold 275, 551, 553
Stafiej T. (T.St.) 38
Stagaras V. J. [tł.] zob. Šlekys Vincas J.
Stajić Nikola [tł.] 230
Stala Teresa 48
Stala Zbigniew 574
Stalla O. 559
stam zob. Mijas Stanisław
Stamir zob. Starzyński Ludomir M.
Stamirowska Paulina zob. Konarzewska ze Stamirowskich Paulina
Stamirski Henryk 541
Stanczukowski Walenty 28/XIII
Stanek Michał 87, 276, 460
Stange Stanisław [tł.] 187, 435, 437
Stanić Nada [tł.] 394
Stanecki Jan 316
Stanik Stanisław 225
Stanisławski Antoni 82/XVV
Stanisławski St. zob. Rzewuski Stanisław
Stanisławskij A. [tł.] 163
Stanisz Marek 136
Staniszewska Elżbieta 594
Staniszewska Ochmann Stefania 574
Staniszewski Andrzej 565, 591
Staniszewski Roger 601
Staniszewski Stanisław 516
Staniszewski Teodor Maria (T.M.S.) 411
Stankiewicz Akejsabder 99/IV
Stankiewicz Henryk zob. Sienkiewicz Henryk
Stankiewicz Lech 310
Stankiewicz Władysław J. 1267, 174
Stankiewiczowa Janina 535
Stankowska Halina 118, 569
Stanley A. zob. Kowalczyk Stanley Anthony
Stano Mikulaš [tł.] 46, 71, 79, 84, 88, 97, 110, 121, 126, 134, 176, 187, 209, 394, 886, 174, 174
Stańczewski Józef (J.St.) 38, 369, 377, 378
Stańczyk Tomasz 415
Stańczykowski Ludwik 225
Stapiński Jan (Stap) 602
Star J. 394

- Starcew Grigorij S. 278
 Starachowicz Z. 136
 Starczikow S. 187
 Starickij Michaił 134
 Stark Crandal Y. [tł.] 187
 Stark Tadeusz 383
 Starkman Adolf (A.St.) 417, 438, 510
 Starnawski Jerzy 100, 291, 404, 1041, 1220, 1281, 1306, 1-3, 66, 121, 133, 134, 138, 247, 275, 315, 318, 319, 339, 538, 545
 Starosielskaja Ksenia Jakowlewna [tł.] 46, 121, 126, 134, 866
 Starotorzskij W. 385
 Starowieyska-Morstinowa Zofia 25, 42, 116, 150, 272, 273, 431
 Starowieyski Marek, ks. 276, 457
 Starzyński Ludomir M. (Stamir) 115
 Stasiński Józef 611
 Staszczuk Adam 579
 Staszewski Janusz (J.St.) 232
 Staszewski Wojciech 565, 587
 Staszic Stanisław 28/I, 42/I
 Staw 469
 Stawar Andrzej (Janus Edward) 46, 6, 25, 43, 106, 130, 138, 150, 174, 246, 271, 272, 280, 303, 575
 Stawiński Jerzy S. 209
 Stawiński Julian 134
 Stawr. [Wiszniakow Nikołaj P.?] 256
 Stead W. T. 264
 Stebich Max [tł.] 187
 Stec Elżbieta 544, 545, 568, 579
 Stec Wincenty 513
 Stecki Tadeusz J. 220
 Steczowicz Romana 10, 607
 Stef. zob. Papée Stefan
 Stefanowicz P. 563
 Stefanowicz Janusz 565
 Stefańska Barbara 543, 589
 Stefański Alfred (al.) 563
 Stefański K. zob. Dąbrowski Józef
 Stefko Jerzy (jot) 470
 Stefulescu Aleksander [tł.] 172
 Steglaws (Steglavs) Jāna 43
 Stein Henryk zob. Kamiński Henryk
 Stein L. 121
 Steiner Józef 455
 Steinsvik Marta (M.S.) [tł.] 187
 Stempowski Jerzy 47
 Sten Jan zob. Bruner Ludwik
 Stephan Brigitte 130
 Stern Anatol 579
 Stern Jonasz 272
 Sternal Tadeusz 238
 Sternklar L. zob. Zaturski Zbigniew
 Stevenson Burton 382
 Stępień Józef 397
 Stępień Marian 135
 Stępień Paweł 288
 Stęplewska Marta 187
 Stępniewski Tadeusz 560
 Stępniewska Alicja 48
 Stępnia Kazimierz 138, 606
 Stępniewska Danuta 166
 Stępnik Krzysztof 80, 97, 102c, 104, 118, 134, 180, 303, 545, 567, 573, 575, 579
 Stępowski Janusz 577
 Sticzinski S. [il.] 648
 Stieber Zdzisław 113
 Stiefanowicz W.N. 1
 Stiegel Ruth [tł.] 71
 Stieklowa Faina I. 106
 Still Bayard 195
 Stj., stj. zob. Jurek Stanisław
 Stk 582
 Stoberski Zygmunt 390
 Stocka Kalinowska Ewa 594
 Stodor zob. Cehak Stodor Adam
 Stoff Andrzej 63, 67, 95, 102, 102b, 109, 111, 133, 178, 228, 235, 237, 241, 251, 252, 254, 255, 574
 Stoica D. [tł.] 187
 Stojanow Ludomir [tł.] 187
 Stojowski Andrzej 97, 134, 415, 579
 Stokalska Jitka 187, 451
 Stolarow Anatolij F. [tł.] 187, 862
 Stolarska Bronisława 396, 428
 Stoljapow A 187
 Stomma Stanisław 563
 Stopa Roman 292
 Storczyk Wojciech 609
 Storni O. [il.] 187
 Stoullig Edmond 439
 str. 368
 Strachanowski Kazimierz 542, 543
 Strachow N. N. 367
 Straszewicz Ludwik (L.S., L.Str., ls.) 33, 149, 181, 196, 242, 268, 302, 510
 Straszewska Maria 565
 Strawińska Henryka J. zob. Janina z Podola
 Strelecyn Stefan 384
 Striekałowa M. [tł.] 192
 Stroka Aleksander 513
 Stroka Wincenty 526
 Strokowa Jadwiga (Jadwiga S.) 110
 Strom Ronard [tł.] 45
 Stroński Stanisław (St.St.) 107, 142, 223, 549, 555, 558
 Struczyński Michał 275, 539
 Strukowska Dorota 602
 Strutyński Juliusz zob. Berlicz Sas
 Strutyński Władysław 310

- Struve Henryk 1268
Strycharczyk Barbara 95, 599
Strycharski Ignacy 243
Stryjeński Kazimierz 221, 266, 368
Strzałecki Antoni (malarz) 108
Strzelbicki K. zob. Daniłowicz Strzelbicki Kazimierz
Strzelecka Bożenna 65
Strzelecka Natalia 277
Strzelecki Adolf 20, 49, 53, 81, 112, 170, 302, 334
Strzelecki Paweł E. 45/IV
Strzem. zob. Strzembosz Władysław
Strzembosz Adam 81
Strzembosz Władysław (Strzem.) 445
Strzetelski Stanisław 549
Strzyżewski Mirosław 109, 228
Stuart Rober [tł.] 187
Studencki Władysław 248, 317, 539
Studnicki Władysław 36, 522, 533, 602
Stukalicz Władimir K. (Wieniewicz) 230, 255, 289
Stulgińska Maria 1229, 537
Sturzo Luigi 221
Stycz Jan zob. Naglerowa Hermina
Styczek Urszula s. 9
Styczyński Stefan [il.] 532, 545
Styka Adam [tł.] 394
Styka Jan [il.] 171, 187, 403, 169, 267, 268, 275, 527, 576, 591, 613
Styka Tadeusz 187
Stypiński St. 38
Stypułkowska Aleksandra 562
Stypułkowski Bogdan (B.St.) 235, 542, 588
Subotin Stojan [tł.] 46, 79, 84, 126, 394, 882, 224, 385
Suchodolska Jadwiga 556
Sudakiewicz Lidia B. 106, 597
Sudlitz A. 178
Sulikowski Andrzej 251
Sulima Roch 58
Sulimezyk-Świeżawski E. zob. Świeżawski Ernest Sulimezyk-
Sulnicki Józef Ostoja- 110, 399
Sumierkin N. 524
Sun Tieng Sin [tł.] 187
Sundheim Adolfo [tł.] 200
Supranowicz Maria 460
Surchatian H. [tł.] 97
Surdej Beata 598
Sureda André [il.] 200
Surówka Bolesław (Niejaki X) 246
Surwiłło Jerzy 234, 566
Surynowa Wyczółkowska Janina 562
Surzycki Jan Alfons 1269
Surzyńska-Błaszak Anna 187, 81, 93, 276, 392, 544, 567, 573, 575, 589
Susgab [tł.] 187
Susłowski Rafał 565
Susuł Jacek 26, 608
Suszczyńska Aleksandra (S.) 200, 242, 278
Suszko Jerzy 470
Suša Franjo [tł.] 341
Sušnik Stevo [tł.] 72, 168, 176
Suttner Berta von 237, 471, 484, 527, 586, 838, 839, 1270, 102c, 104, 181, 526, 602
Suzin Adam 80/5
Sužiedelis Juozas [tł.] 121, 126
Svitil-Karnik Josef 377
Sw. zob. Piltz Erazm
Swajak Janka [tł.] 71
Swastek Joseph 130
Sweft Franz, dr [tł.] 187
Swell Fred 266
Swiętożekij S. [tł.] 163, 168, 173, 177
Swierżynskij S. 209
Swietla Karolina 80/1
Swinarski Artur Maria 402
Switalski J. 360
Swoboda Mieczysław 417
Swojak zob. Piltz Erazm
Sydor Jerzy 252
Syga Teofil Bernard (b.s., T.S., T.B.S., Best) 7, 28, 46, 59, 118, 234, 244, 249, 319, 395, 489, 494, 537, 539, 540, 560, 562, 563
Sygietyński Antoni (Gama) 1271, 202, 310, 394, 417, 435, 437, 438, 471, 511, 512, 513
Syznarski Mieczysław [tł.] 394
Sykucka Danuta 579
Sykułski K., ks. 530
Sylva Carmen (właśc. Elżbieta, królowa Rumunii) 32
Synoradzki Michał (M.Syn.) 133, 33, 35, 291, 302, 372, 465, 522, 524, 527
Sypniewski 82/3
Syrokomla Władysław (właśc. Ludwik Kondratowicz) 81/XVII, 126
Syryczyńska Grażyna 593a, 615a, 601
Syska Henryk 115, 587
Syski Aleksander 558
Sysyn Frank E. 109, 227
Syta Andrzej 209
Szabad Je.Ju. [tł.] 71, 167
Szablowska Monika 574
Szablowski Teodor 576
Szaflik Józef Ryszard 1168, 544
Szafranek Zdzisław 269
Szafranski Włodzimierz 108
Szahbaz Hasan [tł.] 187
Szajnocha Karol 77, 176, 572
Szajnocha Władysław 527
Szajnowa (Szaynowa) Maria 984, 314, 535
Szal Bożena 543, 589

- Szalamun (Šalamun) Biedrzycka Katirina 46
 Szalánczy József [tł.] 120
 Szalikuszwili W. 187
 Szaliński Antoni 209
 Szaltenis Jerzy (Jerzy Sz.) 381
 Szamowski Ryszard 1272
 Szancer Jan Maria [il.] 121, 126, 134, 209, 394, 547
 Szaniawski Józef 176
 Szaniawski Witold 82/1
 Szanior Franciszek 235, 1273
 Szappanos Balázs [tł.] 187
 Szaramowicz Sawicki L. (Radomyślanin L.W.) 526
 Szarapow Siergiej F. 124, 125, 214, 259
 Szarek Waldemar 503a
 Szareyko Henryk 541
 Szargot Barbara 90, 206, 241, 255, 280, 575, 602, 604
 Szarlitt Bernard (B.S.) [tł.] 354, 143, 549
 Szarlonas F. 535
 Szarski Henryk 1274
 Szarski Jan 1274
 Szary zob. Chołoniewski Antoni
 Szatałowicz Danuta (D.S.) 586
 Szawerna-Dyrzka Anna 134
 Szawiec Józef 583
 Szczaus Agnieszka 195
 Szczawiński Józef 495, 540
 Szczeblewski Jan Karol 576
 Szczepanowski Stanisław 236, 60, 131, 540
 Szczepański Alfred (Alfa) 148
 Szczepański Jan Alfred (Jaszcz) 53/7, 42, 194, 271, 403, 461, 561
 Szczepański Jan Józef 405, 481
 Szczepański Ludwik (L.Sz., Liks, xy) 1275, 32, 35, 37, 125, 135, 364, 404, 526
 Szczepański Maciej 138, 543
 Szczepański (Szczepanski) Stanislaus [tł.] 187
 Szczepański Tadeusz 72, 120
 Szczepkowska Ewa 94a, 97, 176, 255, 574
 Szczepkowska Stella 595
 Szczepkowski B. 554
 Szczepkowski Jan 137, 549
 Szczerba Jacek 415, 459, 484
 Szczerba Antoni (właśc. Antoni Ferski) 394, 475
 Szczerbowski Adam 173, 595
 Szcześniak Bolesław 384
 Szcześniak Janina 67, 203
 Szcześniak Krzysztof 599
 Szczęsna Joanna 294
 Szczęsna zob. Bąkowska Józefa
 Szczęsny Tadeusz 562
 Szczęotka Stanisław 232
 Szczublewski Józef 316, 498, 503
 Szczucka Zofia zob. Kossak Szczucka Zofia
 Szczunowski St. 549
 Szczutowski Stanisław 222
 Szczygielska Irena 379, 558
 Szczyпка Józef (Observator) 386, 479, 565
 Szebalina Jekatierina A. z d. Kowalewa (Gaj Sagajdacznaja) 141
 Szebeko Ignacy 531
 Szebujew Nikołaj G. (Graf Bengalski) 445, 526
 Szejnoch Jerzy 225, 234, 247
 Székrenyi Lajos [tł.] 134, 176, 187
 Szekspir (Shakespeare) William 12/XXXIII, 62/II, 80/1, 82/1,8, 459, 489, 527, 28, 128, 129, 134, 150
 Szeląg Jan (właśc. Zbigniew Mitzner) 194, 536
 Szeliga Maria zob. Czarnowska z Mireckich Maria
 Szełgunow [tł.] 187
 Szémán István [tł.] 331
 Szembek Zygmunt 195, 1277
 Szembekowa Klementyna z Dzieduszyckich 1277
 Szembekowa Maria z Fredrów 121, 126, 134, 195, 1276
 Szembekowie 195
 Szepielewicz Lew Ju. 105, 107, 148, 242, 364, 365
 Szermentowski (Schummer) Eugeniusz 292, 317, 492, 538, 539, 540, 562, 584, 587, 604
 Szerszeń zob. Walczak Bronisław
 Szeski Jerzy 209
 Szetkiewicz Jadwiga zob. Janczewska Jadwiga z Szetkiewiczów
 Szetkiewicz Maria zob. Sienkiewiczowa Maria z Szetkiewiczów
 Szetkiewiczowie Wanda z Mineyków i Kazimierz s. 11; 1278, 1381, 1414, 248, 318, 603, 609
 Szewczenko Taras 426
 Szewczenko Teresa (TES) 572
 Szewczyk Wilhelm (W.Sz., Wisz, WISZ) 108, 146, 539
 Szewielew Aleksander A. 278
 Szi Hrng Ji [tł.] 187
 Szjártó Imre 574
 Sziklay János 267
 Szikaly László 108, 130
 Szklarski Alfred 102c, 134, 293, 294
 Szkłowski Isak W. 278
 Szkunca S. [tł.] 209
 Szlagowski Antoni, ks. 547, 549
 Szleszyński Bartłomiej 97, 102e, 134, 192, 225, 255, 323
 Szmagier Krzysztof 562, 568
 Szmurło Jan 1279
 Szmydt (Szmyt) Kazimierz 610
 Szmydtowa Zofia 121, 307
 Szmyt Józef 1280

- Sznarbachowski Feliks, ks. 528, 531, 534
Szniako Adam 1281
Szober Stanisław 595
Szocki Józef 573, 597
Szoł Hanna 187, 594
Szokalski Jan 390
Szolc-Rogoziński Stefan zob. Rogoziński Stefan
Szolc-
Szonert Ewa (E.S.) 427a, 1075, 1177, 1202, 1320, 1397, 5, 7, 8, 26, 27, 47, 56, 58, 63, 64, 67, 106, 198, 119, 131, 132, 200, 230, 247, 249, 256, 263, 272, 274, 282, 289, 304, 316-319, 489, 587
Szopow T. Żeko [tł.] 79
Szor G. [il.] 394
Szostakowski Józef 391
Szpadkowski Ludomir L. 187, 432
Szper Jojne [tł.] 178
Szperacz zob. Danilewicz Zielińska Maria
Szperkowicz Jerzy (Szp.) 316
Szpilka zob. Oppman Artur
Szpor Marek i Romuald 1202
Szpotkański Stanisław 244
Szpotkański Zenon 247, 251
Szreniawa zob. Czerniewski Ludomir Szreniawa Szreniawa St. 610
Sztachelska Jolanta 48, 50, 71, 80, 88, 95, 97, 102c, 102e, 106, 111, 114, 116, 134, 185, 206, 320, 573-575
Sztudynger Jan 221, 534
Sztiern Michajłowa S. [tł.] 110
Szyrmer Ludwik 134
Szuba Adela 570
Szubert Henryk 542
Szubińska Maria 90, 598
Szudek Przemysław A. 249
Szujski Józef 82/6
Szukiewicz Maciej 242
Szukiewicz Wojciech 438
Szukstowa Jadwiga 596
Szulc Golska Bożena 378
Szulc Walle Elżbieta s. 9
Szulska Inesa 7, 134, 373, 393, 574
Szuman Henryk 250, 527, 615a, 1344
Szuman Stefan 222, 595
Szumlańska Teofila 1282
Szumowska Maria [tł.] 394
Szuperski Zbigniew 388
Szurlejówna (Schurlejówna) Stefania 580
Szuster Józef (J.S.) 511
Szuskiewicz M. [tł.] 372
Szwankowska Hanna 608, 81, 85, 584
Szwarcenberg Czerny Michał 576
Szwej Mieczysław 541
Szweykowski Zygmunt 101, 1209, 15, 45, 47, 49, 56, 61, 66, 81, 106, 127, 133, 134, 173, 174, 176, 201, 224, 225, 234, 240, 246-249, 273, 535, 560, 607
Szwoynicki Roman 82/3, 1283
Szy Czy Sun (Shi Chi Cun) [tł.] 654
Szychowski Konstanty 431
Szyćówna Aniela 404, 411, 418, 424
Szydłowska Natalia 594
Szydłowski Marian 527
Szydłowski Roman (R.S.) 474
Szyjkowski Marian (Emski, M.Sz.) 15, 377, 378, 404, 314, 549, 595
Szyller Friedrich zob. Schiller Friedrich
Szymanis Eligiusz 80, 111, 573
Szymanowska Natalia Korwin- (Anatol Krzyżanowski) 193, 489, 527, 193, 260, 262, 364, 411
Szymanowska W. zob. Weychert Szymanowska Władysława
Szymanowski Waclaw 26, 81/XIV, 102, 527/46
Szymanowski W. (W.Sz.) [tł.] 163, 168, 179
Szymańska Ewa 483, 485
Szymańska Kazimiera Z. 134
Szymański Andrzej (ARSZ) 274
Szymański Glanc Janusz 121, 425, 587
Szymański Mikołaj 276
Szyborska Wisława 282, 495
Szymkiewicz Jarosław 404
Szymkowiak Edward 543
Szymkowicz-Gombrowicz Jerzy 603
Szymonik K. 106
Szymonowicz Szymon 81/X
Szymutko Stefan 140, 276
Szyndzielorz Karol (K.S.) 563
Szyperski Alfons 1100, 536
Szypowska Maria 565
Szyszko Marek [il.] 126, 134, 394, 385
Szyszko Tadeusz 385
Szyszkowski Władysław 595
Ścibor Rylski Aleksander [tł.] 394, 481
Ściegienny Andrzej 26
Ściślak Roman 35
Śladkowski Wiesław 67, 104, 490, 572
Ślaski Jerzy 606
Śledzińska Maria 461, 565
Śledziowski Marian 247
Ślesicki Władysław 394, 480-483
Śliwicki Daniel (Dašli) 526
Śliwińska Joanna 322, 545a
Śliwiński Leon 536
Śliwka Zdzisław 248
Śliwowski Józef 465
Ślizieniówna (Czarnocka) Maria 1284, 317
Ślizień Władysław 417, 518
Śliziński Jerzy 56, 67, 174, 315, 384, 386, 392, 582, 584, 602
Ślósarska Zofia 595

- Śmiechowski Romuald, ks. 530
 Śmieja Florian 46, 427
 Śmieliński T. 97, 406
 Śmiełowski Teodor (T.S-ki, T.ski) 560
 Śmigiełski W. K. 234, 247
 Śmigus 142, 526
 Śniadecka Krystyna 209, 404
 Śniadecki W. 480
 Śniadowski Władysław 37, 222
 Śniedziewska Magdalena 166
 Śnieżko-Błocka Gabriela zob. Zapolska Gabriela
 Śnieżyk Richard 384
 Średnicki Stanisław 46, 469
 Śrutowski Tomasz 405
 Świacki Karol 1285
 Świadek zob. Baudouin de Courtenay Romualda
 Świąder Janusz 234, 542, 565
 Świdarska Alina 121, 411, 538
 Świdarski Ludwik B. 128
 Świdarski W. 537
 Świdwiński Stanisław 243, 595
 Świdzińska Agnieszka (Ag) 476, 495, 606
 Świdziński F. 173
 Świdziński Jerzy 241, 589
 Świdziński Piotr 242
 Świeboda Kazimierz 247
 Świechowska Adrianna zob. Adamek Świechow-
 ska Adrianna
 Świegocki Kazimierz 76, 178
 Świerad Stanisław 234, 565
 Świerc Piotr 182, 316, 318, 541
 Świerczyńska Aniela 177
 Świerczyńska Dobrosława s. 8; 130, 608, 963,
 1131, 48, 50, 85, 93, 104, 118, 134, 141, 164,
 318, 193, 250, 544, 574, 575, 608
 Świerzbiński Romuald 82/8
 Świerzewski Stefan 104, 122
 Świerzynski Michał 209, 277
 Świetochowski R [il.] 134
 Świeżawski Ernest Sulimczyk- 80/5, 121, 231,
 410, 412
 Świeżawska Joanna 583
 Świeżawski Ludwik 173
 Świeży Janusz 393
 Świąch Jerzy 277
 Świąch Zbigniew 413
 Świącicki Bolesław Wit (Bolwit) 538, 577
 Świącicki Józef Marian (J.M.S.) 44, 102, 104,
 116, 121, 134, 135, 138, 150, 174, 181, 246,
 271, 561
 Świącicki Julian Adolf 336, 1286, 549, 576, 578
 Świącicki Marek 223
 Świetochowski Aleksander (A.H., A.Ś., Poseł
 Prawdy, G., O.Remus, W., Wł.Okoński) s. 10;
 18, 28/XXXII, XXXVIII, 99/8, 116, 118, 489,
 527, 19, 32, 34, 37, 38, 47, 49, 56, 81, 104,
 109, 129, 134-136, 142, 146, 148, 186, 202,
 214, 220, 231, 242, 247, 266, 290, 308, 328,
 363, 410, 504-506, 509, 535, 545
 Świętosławska Teresa 65, 68, 69, 74, 77, 94a, 95,
 97, 114, 116, 256, 275, 305, 572, 574
 Świętosławski Wojciech 145
 Świtalski Zbigniew 224
 Świtycz B. 578
 Šali Severin [tl.] 134
 Šarapov zob. Szarapow Siergiej F.
 Šatović Anton [tl.] 187
 Šestak F. [il.] 209
 Šimčik Antun (Ante) [tl.] 187, 663
 Škaba Karel [tl.] 71
 Šlekys Vincas J. (Stagaras V.J.) [tl.] 84, 126, 187,
 230
 Špela Mihelač [tl.] 134
 Štastný J. 273
 Šumiec A. 173
 t. zob. Tomanek Ludwik
 T. 524, 526
 T. zob. Czapelski Tadeusz
 t.b. zob. Bujnicki Teodor
 T.B.S. zob. Syga Teofil Bernard
 T.Bol. zob. Bolduan Tadeusz
 T.C. zob. Czapelski Tadeusz
 T.Ch. zob. Jeske Choiński Tadeusz
 T.D. 562
 TES zob. Szewczenko Teresa
 TFB zob. Fredro Boniecki Tadeusz
 T.G. zob. Grabikowski Tadeusz
 T.H. zob. Hiż Tadeusz
 T.J. zob. Jaroszyński Tadeusz
 t.kr. zob. Kraszewski Tadeusz
 t.lut. zob. Lutogniewski Tadeusz
 T.Ł. 135
 T.M. 149, 370
 T.M. zob. Mikulski Tadeusz
 T.M.S. zob. Staniszewski Teodor Maria
 TMT 560
 T.P. 41
 T.P. zob. Parnicki Teodor
 t.s. 223, 245
 T.S. 222
 T.S. zob. Sinko Tadeusz
 T.S. zob. Syga Teofil Bernard
 T.S.G. zob. Grabowski Tadeusz Stanisław
 T.ski zob. Śmiełowski Teodor
 T.St. zob. Stafiej T.
 T.U. 38
 T.W. 222
 T.W. zob. Wodzicka Teresa
 tab zob. Bartkowiak Tadeusz
 Tabakow I. [il.] 71

- Taborski Roman 135, 319, 544
Tacyt (Tacitus Cornelius Publius) 1177, 121, 268, 270, 272
Tad. B. zob. Bielecki Tadeusz
Tad. Krasz. zob. Kraszewski Tadeusz
Tadema L. zob. Alma-Tadema Laurence
Tadeusiewicz Hanna 275
Tadeusz Bezimienny zob. Feldman Wilhelm
Tadus Andrzej 226
Taedling Ryszard 594
Taine Hippolite 99/IV, 245
Tajchner Henryk 38, 136
Takáts Iphigenia [tł.] 58
Takeshi Ki Kimura [tł.] zob. Kimura Takesi
Talayero José [tł.] 187
Talcott William 32, 265
Talero Eduardo 267
Talko Leszek 81
Taller Niepricew A. (A.T.N.) 367
Talvio (Mikkola Talvio) Maila [tł.] 46, 84, 97, 110, 121, 153, 171, 187, 289, 695, 368
Tamorit Patrocinio [tł.] 187
Tang Zeng 141
Taniew R.St. [tł.] 33, 43, 643
Taniguchi Takeshi [tł.] 187
Taras Katarzyna 415
Tarasiewiczowa Janina 422
Taraszkiewicz A. 480
Tarczyńska Szymańska Danuta 406, 483
Targoń Joanna 429
Targoński Mieczysław 538
Targowska R. 126
Tarnawska Romualda 126, 1287
Tarnawski Wit 57
Tarnawski Władysław (W.T.) 128, 379, 549
Tarnowska (Szmurfo) Maria 1279
Tarnowska Róża 133
Tarnowska Zofia z Zamoyskich 1288
Tarnowski H. 222
Tarnowski Marceli 221
Tarnowski Stanisław s. 12; 103/II, 121, 126, 134, 374, 476, 489, 527, 1289, 19, 31, 33, 49, 53, 56, 81, 109, 148, 162, 167, 176, 196, 207, 220, 221, 229, 231, 238, 247, 256, 263, 265, 278, 285, 287, 288, 291, 308, 309, 326, 506, 509, 511-513, 527, 612
Tarnowski Stanisław [2] 560
Tarnowski Zdzisław Jan 1290
Társulat Istvan [tł.] 43, 58, 70-72, 84, 97, 141, 163, 171, 909
Tarwacki Ryszard 545
Tasin Nicolas (N.T.) [tł.] 8, 43, 46, 70, 71, 84, 97, 105, 172, 176, 179, 230, 289, 731, 735, 736
Tasso Torquato 243
Taszycki Witold 174, 234, 247, 325, 375, 378
Tatarkiewicz Anna 59, 111, 132, 235, 541
Tatarkiewicz-Małkowska Wanda 394
Tatarówna Stefania 576
Tatarynowicz Piatr [tł.] 187, 276
Tatewosjan (Ter Tatewosjan) Ewa? 415
Tatiszczew W.K. [tł.] 187, 449
Tatomir Adam 400
Taul Jan [tł.] 97
Täušan Gr. [tł.] 289
Tavaststjerna Karl A. [tł.] 110, 362
Tavaszy Noemi [il.] 209
Tawakkol Abdullah [tł.] 120
Tayeb Mahmud el 102c, 294
Tazbir Janusz 108, 227, 234, 235, 252, 254, 415, 545a
Tazbir Mieczysław (Tem) 272
Tchórznicki Mieczysław Mniszek- 558
Teengs L.J. [tł.] 43, 46, 47, 71, 72, 97, 120, 756
Tees 38
Teigová Helena [tł.] 11, 47, 71, 84, 97, 115, 129, 684, 685
Teimann G. [tł.] 110, 171, 693
Tekesitebirihi Hayilemet [tł.] 187
Telega Stanisław 579
Telemac Dan [tł.] 209
Teleszyński Leszek 121
tem 469
Tempka Zygmunt zob. Nowakowski Tempka Zygmunt
Tempłowicz Wiktor 601
Tencajoli Oreste Ferdinando [tł.] 110, 284, 34, 367, 369-371
Teneajdi M.D. 367
Tenner [tł.] 70
Teodorczyk Jerzy 75, 228, 397, 422, 574
Teodorowicz Bohun Iwan 223
Teodorowicz Józef, arcybp. 38, 74, 115, 511, 528, 531
Teresińska Izabela 13
Terlecki Brunon 549
Terlecki Olgierd 168, 562
Terlecki Tymon 174, 606
Terleckij I. 386
Termer Janusz 249
Terrade R.P. 268
Tersant Jacques de France de [tł.] 32, 79, 87, 89, 105, 209, 257, 330, 331, 341, 349, 383, 714, 715, 172
Tersytes zob. Bandrowski Jerzy
Tervooren A.J.C. [tł.] 394
Tesař Vladimir [il.] 71, 187
Teslar Joseph-André (Józef Andrzej) [tł.] 32, 79, 87, 79, 105, 209, 257, 330, 331, 341, 349, 714, 715, 172, 379, 384
Tetmajer Kazimierz Przerwa- (K.Tet., K. Tetm.) 406, 1291, 80, 103, 124, 133, 264, 316, 526, 529, 573, 577

- Tetmajer Włodzimierz *81, 126, 526, 527*
 Teule I. [tł.] 176
 Teuven Jos [tł.] 757
 Texel (Teksel) Józef 28/XV, 465
 Tezeusz (pseud.) 274
 Tęczyński Juliusz 294
 Thal Wilhelm [tł.] 8, 200, 771
 Thérivé André 154
 Thevenaz Therese [tł.] 148
 Thibault Jacques Anatole zob. France Anatole
 Thibaust Lambert 24
 Thomas Emile 187, 268
 Thomas Georges zob. Esparbès Georges d'
 Thomas Prevorsciensis zob. Misicki Tomasz
 Thomé Francis de 187, 439
 Thompson James R. 253
 Thompson Vance 518
 Thompson W. R. [tł.] 78
 Thonowa Gizela zob. Reicher-Thonowa Gizela
 Thuet O., misjonarz 1427
 Tichonow Władimir A. (Mor-win) 163
 Tichý Fran [tł.] 83
 Tieghem Paul van 376
 Tierling Ewa 228
 tig zob. Gumiński Tadeusz
 Tigran Ter Joannesjan [tł.] zob. Howannisjan Tigran O.
 Timoszewicz Jerzy 47
 Tissot Erneste 82/5, 86, 489, 527, 562, 563, 363
 Tłuchowski Oskar Skarbek 373
 Tm zob. Miłkowski Tomasz
 Tmw. zob. Wąsik Tomasz
 to zob. Tokarzewicz Józef
 Tobalina Isabel [tł.] 187
 Tobera Janina 293
 Tocqueville Alexis de 134, 575
 Todorow Ognjan [tł.] 394
 Todua L. 563
 Toepfer (Töpfer) Stanisław [il.] 209
 Toeplitz Jerzy 456
 Toeplitz Krzysztof Teodor 140, 405
 Tofani [il.] 187
 Togliatto L. [il.] 187
 Tokarczuk Ignacy, ks. 81
 Tokarczuk Olga 372
 Tokarski Jan 131, 386, 563
 Tokarz (Tokarówna) Krystyna 408, 1209, 569
 Tokarzewicz Józef (J.T.Hodi, J.St., K.d'Assez, to, Widz)) 81, 103/III, 32, 184, 209, 242, 264, 278, 511, 526
 Tołstoj Aleksy 250
 Tołstoj Lew Nikolajewicz 364, 367, 489, 527, 549, 613, 124-130, 134, 143, 172, 213, 250, 316-318, 368, 602
 Tołstoj Sofija A. 395
 Tomala Stanisław 104, 227, 236, 240
 Toman Karel 394
 Tomanek Ludwik (L.T., t., tommy) 39, 232, 595
 Tomanek Rudolf, ks. 528
 Tomasik Wojciech 574
 Tomaszewicz (panna) 82/3
 Tomaszewicz Chabriée R. 376
 Tomaszewicz z Williambridge N.Y. 121, 412
 Tomaszewska Danuta zob. Knysz Tomaszewska Danuta
 Tomaszewska Eugenia 562
 Tomaszewska Grażyna 567
 Tomaszewski Bogdan 428
 Tomaszewski Feliks 562
 Tomaszewski Jerzy Bolesław 1292
 Tomaszewski Mieczysław (mit) 560
 Tomaszewicz Jerzy 458
 Tomaszewicz Leopold 232, 384
 Tomaszewicz W. 384
 Tomaszewski Jerzy 221
 Tomcsányi János [tł.] 46
 Tomczak Błażej 394
 Tomczok Marta 134
 Tomczyk Maryon Marta 209
 Tomić Josip Eugen (J.T.) [tł.] 33, 43, 72, 658
 Tomikowska Iwanów Małgorzata 63, 67, 132, 251, 490, 571, 572
 Tomkiewicz Władysław 49, 81, 222, 247
 Tomkowicz Stanisław 1293, 315
 Tomkowski Jan 276, 321
 tommy zob. Tomanek Józef
 Tonass Jan 270
 Tonkongowa Stella Dmitriewna [tł.] 134, 364
 Tonskij S. [tł.] 120
 Topol Olga 87, 90, 195, 309
 Toporowskaja M. [tł.] 71
 Toporowski Wiesław (W.T.) 131, 132, 174, 272, 274, 318, 389, 540, 541, 542, 563, 564, 608
 Topór zob. Celichowski Zbigniew
 Topór zob. Trąmpczyński Włodzimierz
 Topór Zbigniew zob. Brzeska Wanda
 Toral y Penaranda Carolina [tł.] 187
 Torański Błażej 398, 405
 Toro y Gomez M. de [tł.] 187
 Tore Arnoldo Della 526
 Toropow S. A. (S.T-w) 511
 Torres F. [tł.] 84
 Torres Jan de 221
 Torres Joan Romano [tł.] 187
 Tôrres Mariano [tł.] 289
 Toschi Gastone [tł.] 187
 Toussaint Maurice 394
 Touška F. 405
 Tout-Paris 267
 Towpik J. [il.] 394
 Tozza Albert 267
 Tracewicz Zofia 253

- Trache R. [il.] 187
Traczewska Maria 272
Trad Gabi de [tł.] 187
Trapszo Anastazy 82/1
Trast Viktor Kustaa [tł.] 126, 134
Traven Edward [tł.] 187
Traver Carlos [il.] 187
Trawinski Feliks T. (F.T.) [tł.] 33, 162, 172
Trawiński Florentyn 412, 439
Trąpczyński Włodzimierz (W.Tr., Topór) 465, 511, 513, 549, 552
Trepiański Antoni 539
Trepka N. E. Nekanda- (E.T.) 435, 437
Tretiak Józef 16, 476, 527, 56, 203, 279, 324
Treugutt Stefan 6, 247, 249, 249a
Treves Eugenio [tł.] 187
Treves Pia 266, 268
Trębińska Zienuk Zofia 404
Triefilow N.P. [tł.] 121, 126
Trifolgi G. 201
Trillas Luis [tł.] 153
Trinko Giovanni [tł.] 71, 171, 929
Trocha Bogdan 77, 228, 241, 254
Troczyński Konstanty 222, 223, 559
Trofimow S. [tł.] 121
Trogo Augusto [il.] 187
Trojanowski Wincenty 513, 610, s. 650
Trombini Cezar 12/XXXVII
Troński Bronisław 274
Tropowskaja M. [tł.] 266
Tropowskij Jewgienij [tł.] 394
Trościanko Wiktor 540, 563
Tršar Marijan [tł.] 394
Trylski Aleksander (Faustyn Bicz) 82/3, 103
Trynieszewski Eugeniusz 132, 543
Trypućko Józef 561
Trzcianka Janusz 588
Trzciniowicz Agnieszka zob. Kuniczuk-Trzciniowicz Agnieszka
Trzcinińska Jadwiga 588
Trzcinińska-Fabiani Maria 576
Trzciniński E. 530
Trzebiński Stanisław 38
Trzeciak Mieczysław 48
Trzeciak Welterowa Krystyna 583, 611
Trzeczukowska Zofia (Adam M-ski) 526
Trześniowski Dariusz 97, 135, 574
Trziszka Zygmunt 104
Trzynadłowski Jan 58, 63, 66, 70, 106, 111, 206, 247, 249a, 250, 293, 392, 565, 572
Tsimikali Pipina [tł.] 187
Tsoukala G. [tł.] 187
Tucholska Jo 53
Tuck Ella M. [tł.] 171
Tułodziecka Aniela 615a, 1294, 323
Tułupow Mikołaj B. 167
Tumas Vaižgantas Juozas 392
Tumasonis Petras zob. Lapsaus Vaikas
Tür generał 62/II
Turaj Kalinowska Katarzyna 294
Turant Witold 589
Turčev Károly zob. Bányai Károly
Turek Teodor 549
Turey Klara 128
Turgieniew Iwan S. 26, 124, 129, 150
Turian zob. Turnau Jan
Turkawski M 80/4
Turkowski Tadeusz [tł.] 34
Turnau Jan (Turian) 427
Turnowa Barbara 149
Turowiczówna Maria 134, 557
Turwid Kaczmarek Zofia (Z.N.) 413
Turwid Marian 564
Tuszyński Bogdan 543
Tuwim Julian 129, 526
Twain Mark 130, 638
Twardowski Samuel 108, 131, 249a
Twardzicki Walery 610
T.Woj. zob. Wojciechowska Teresa
Tworkowski Waclaw, ks. 559
Tyc Reginald 389
Tyc Teodor 243
Tylec Waclaw 583
Tylicka Barbara 111, 563
Tylman Lucjan 549
Tylusiński Emil 526
Tyma Piotr 392
Tymowski Wojciech 593
Tyniecki Jerzy 111, 280
Tyszczyk Andrzej 293
Tyszecka Grygorowicz Elżbieta 101, 398
Tyszka Adam 97, 303, 574, 575
Tyszka Zygmunt (Z.T.) 583
Tyszkiewicz Adrian 1243, 320
Tyszkiewicz Aleksander 169
Tyszkiewicz Alicja zob. Massey Bernard Wilfrid Arbuthnot [tł.]
Tyszkiewicz Jan 166, 193, 313, 610
Tyszkiewicz Michał 526
Tyszkiewicz (Tyszkiewiczówna) Teresa 17, 569
Tyszkowa Maria zob. Prosnak Tyszkowa Maria
Tyszkowski Kazimierz 222
Tyszyński Aleksander s. 10; 12/V u 377
Ubaldo Abbati [tł.] 187
Ubeda Fuentes J.J. [tł.] 209
Uchida Roan [tł.] 141, 171, 745
Uchtomskij Esper 231, 489, 527, 187, 312, 509
Udzik Beata 114
Uhma Tadeusz 21, 38, 524
Ujejski Józef 530

- Ujejski Kornel *128, 143, 314*
 Ujma Magdalena *97, 255, 574*
 Ulanowska Aleksandra *527, 615a, 1295, 323*
 Ulanowska Wanda *378, 379, 405, 527, 615a, 1296, 102c, 317, 602*
 Ulanowski Bolesław *527, 615a, 1297, 530*
 Ulewicz Tadeusz *234*
 Uliasz Stanisław *95, 136, 574*
 Ulieru G.(George?) [t.] *71*
 Ułaszyn Henryk *112, 173*
 Umanskij A. *527*
 Umberto I, król *132*
 Umeda Yoshitada Ryochu [t.] *187*
 Uminska Zofia. [t.] *33, 43, 58, 632*
 Umiński Władysław *291*
 Umiński Zdzisław *263, 566*
 Un Polonais zob. Hulewicz Kazimierz
 Un Polonais zob. Sienkiewicz Henryk *296*
 Unger Fr. *549*
 Unger Józef *80/6,7, 82/1-4,6,8, 94*
 Ungerman J. *610*
 Uniechowski Antoni [il.] *126, 543, 547, 557*
 Unis *135*
 Uram Jàn [t.] *172*
 Urban Jan *107*
 Urban Tadeusz *235*
 Urbaniak Jan *193*
 Urbanik Helena *542, 587*
 Urbanowicz Mieczysław (M.U.) *205*
 Urbanowicz Stanisław *43*
 Urbanyi Zygmunt G. *549*
 Urbański Antoni *534, 556*
 Urbański Krzysztof *588*
 Uri Or-Lew zob. Orłowski Jerzy [t.]
 Ursel Marian *134, 225*
 Urso M. d' *265*
 Urzykowski Tomasz *584*
 Usenko L.W. *129*
 Uszakow I. [il.] *187*
 Uścińska-Siwczuk Sabina [il.] *71*
 ut. zob. Matuszewski Ignacy?
 Uya Morera J. [t.] *70*
 Uzdowski Ludwik (L.U.) *513*
 Uzdowski Marian *549*
 Uziębło Adam *113*
 Uziębło (Uziębło) Henryk *610*

 V. [t.] *120*
 V.B.S-y [t.] *58, 148*
 V.G. [t.] zob. Gasztowtt Waclaw [t.]
 V.H. [t.] zob. Homotarić V. [t.]
 Vacano Emilio Mario *363*
 Vagaja U. [t.] *891*
 Vajda Ernő [t.] *71*
 Vajda György M. *391*
 Vaitkevičiūtė Eugenija s. *9*
 Vajanský Svetozar Hurban [t.] *43, 187, 884*
 Valden M.L. de [t.] zob. Walden M.L. [t.]
 Valera Juan *367*
 Valera Paolo [t.] *187*
 Valle Guglielmo [t.] *187*
 Vallerey Gisele [t.] *187*
 Valles E. [t.] *187*
 Vallette Eymery Marguerite (Rachilde) *266, 368*
 Vallier Robert *439*
 Vaněk V. [t.] *33, 46*
 Vanková Františka *391*
 Vansittart Robert Gilbert [t.] *209, 172, 174, 382*
 Vardanjanč [t.] *171*
 Varennes Roger (Roger Sennerav) [t.] *187, 431*
 Varillon Pierre *375*
 Vars. zob. Kosiakiewicz Wincenty
 Vasco G. [il.] *71*
 Vavi Petrescu Mărgărita zob. Petrescu Vavi Mărgărita [t.]
 Vaziri Roušan [t.] *97*
 Vedi Giuseppe *28/XXXIX*
 Vegèlè Adolfas [t.] *71, 750*
 Vegeman Victor [il.] *394*
 Veiga Adalberto [t.] *126, 209*
 Velea Stan [t.] *11, 33, 43, 47, 72, 87, 88, 110, 120, 121, 126, 134, 141, 153, 176, 178, 187, 209, 289, 372, 394, 876-878, 28, 87, 90, 92, 255, 387, 391-393*
 Velgalaso A. zob. Benavides Velgalaso Augusto R.
 Velikanović Iso (I.V.) [t.] *153*
 Velimirović Nikolaj [t.] *163, 168, 171, 881*
 Velinkov Konstantin [t.] *187*
 Venancourt Daniel de *267*
 Venclova Antanas *379*
 Vengerova Zinaida zob. Wiengierowa Zinaida
 Vengris Antanas [t.] *110*
 Verdejo F. [t.] *126*
 Verdinois Federigo [t.] *70, 121, 153, 178, 187, 197, 209, 230, 527, 1298, 221, 223, 268, 271, 365, 369, 375*
 Verhaeren Emile *374, 525, 531*
 Verissimo Jose *369*
 Verne Jules *82/3*
 Verus L. *267*
 Vester zob. Skrzynecki Antoni
 Vetesco Krystyna *126, 591*
 Vetesco Władysław *121, 126, 209, 591, 613*
 Vetési Jozsef *267*
 Vetlesen (Vetlessen) T. [t.] *187*
 Vetulani Maria *45*
 Vico Settimio di (El Moretto) *526*
 Victor José zob. Dobrski Józef
 Victor S. *239*
 Vícáz Ota zob. Wićaz Ota
 Vidal Sales José [t.] *187*

- Vieira R.A. 273
 Vierendejski O. zob. Wierendejski O.
 Vigilax 103 zob. Gomulicki Wiktor
 Villa Carlo [tł.] 187
 Villalain G. De [tł.] 187
 Villani Carlo 266
 Villars H. Gauthier- zob. Gauthier-Villars Henry
 Villat Louis 377
 Villebonne J. Henry 372
 Vinyals Josep [il.] 187
 Vintilă Petru [tł.] 209
 Virant Fr. [tł.] 110
 Vircioroveanu Maria [tł.] 209, 58, 386
 Vis 576
 Visockas Vytautas [tł.] 71, 187
 Vita Vincenzo zob. Santoro di Vita Vincenzo
 Vizuls Adams [tł.] 187
 Vladimir [tł.] 8
 Vladimir C. [tł.] 33
 Vladimir Sonja [tł.] 71
 Vladiv S. 274
 Vodak V. 240
 Vodnik France [tł.] 394, 891
 vog zob. Vogel T.
 Vogel Nathalie 187
 Vogel T. (V., vog.) 566, 584
 Vogler Henryk 402
 Vogt Nils Collett [tł.] 71, 141, 163, 690, 691
 Voit Mieczysław 121, 126, 134
 Vojanský S.H. 268
 Vojtašek A [il.] 394
 Voltaire (Arouet Français M.) 62/II
 Vondraček František [tł.] 97, 151, 171, 176, 192,
 197, 394
 Voraček J. 392
 Vouk Ivan [tł.] 394
 Voznicki S. [tł.] zob. Woznicki Stanisław
 Vrtel-Wierczyński Stefan zob. Wierczyński Ste-
 fan Vrtel-
 Vujičić Petar [tł.] 43, 883
 Vyas Srikant [tł.] 187
 Výmazal František 82/8

 w. 37
 W. zob. Darowski Weryha Adam
 W. zob. Świętochowski Aleksander
 W. zob. Waliszewski Kazimierz
 W.A. [tł.] 122
 w.b. 194
 W.B. [tł.] 372, 394
 W.B. 38, 441
 W.B. zob. Burenin Wiktor P.
 W.Cz. zob. Czajewski Wiktor
 W.Cz. zob. Czujko Władimir Wiktorowicz
 W.D. 536, 559
 W.D. zob. Doda Wiktor
 W.D. zob. Grabowski Tadeusz Stanisław
 W.D.-ij [tł.] 265
 W.E. 402
 W.E. [tł.] 188
 W.F. 204
 W.F. zob. Filochowski Waclaw
 W.G. zob. Gąsiorowski Waclaw
 W.G. zob. Gorecki Wiesław?
 W.G. zob. Gorlenko Wasilij P.
 W.G. zob. Grubiński Waclaw
 w.h. zob. Hahn Wiktor
 W.J. 244
 W.Ju.S. [tł.] 230
 W.K. [tł.] 71
 W.K. 35
 W.K. zob. Korotyński Wincenty?
 W.K. zob. Kucharski Władysław
 W.Kar. zob. Karśnicki Wojciech
 W.K.-ij 264
 w.k.m. 260
 W.L. [tł.] zob. Ławrow Wukoł M [tł.]
 Wł.B. zob. Bukowiński Władysław
 Wł.D. zob. Dworzaczek Włodzimierz
 Wł. D. zob. Bogusławski Władysław
 Wł.Dw. zob. Dworzaczek Włodzimierz
 Wł.H. zob. Homan Władysław
 W.J. zob. Jabłonowski Władysław
 Wł.K. zob. Kopczewski Władysław
 Wł.Ł. zob. Łoziński Władysław
 Wł.P. zob. Paliński Władysław
 Wł.Z. zob. Zawadzki Władysław
 W.M. [tł.] zob. Ławrow Wukoł M. [tł.]
 W.M. zob. Meisels Wojciech
 W.M.Ł. [tł.] zob. Ławrow W.M. [tł.]
 W.N. 20
 W.N. zob. Noskowski Witold
 W.O. 492
 W.o. zob. Olszewicz Waclaw
 W.O. zob. Osuchowska Wanda
 W.P. 278
 W.P. [tł.] 71, 88
 W.P. zob. Paźniewski Włodzimierz
 W.P. zob. Prokesch Władysław
 W.Pr. zob. Prokesch Władysław
 W.R. zob. Rabski Władysław
 W.S-cza [tł.] 120
 W.St. 595
 W. Sz. zob. Szewczyk Witold
 W.Sz. [tł.] zob. Szymanowski W. [tł.]
 W.T. 595
 W.T. zob. Tarnawski Władysław
 W.T. zob. Toporowski Wiesław
 W.Tr. zob. Trąmpczyński Władysław
 W.W. 45
 W.Z. zob. Nowicki Adam
 w z, W.Z. zob. Zechenter Witold

- W.Z. 141
 W.Ż. zob. Życka Władysława
 W.Żel. zob. Żelechowski Włodzimierz
 Wabner Józef (Josephus) 576
 Wachnowska Hanna 1, 397, 398
 Wachowicz Barbara (Baś, bw) 1103, 1104, 1218, 1251, 1253, 1278, 46, 81, 99-102, 111, 150, 234, 274, 292, 319, 402, 420, 422, 495, 499, 539-545a, 564-566, 568, 573, 579, 588, 589, 591, 594, 603, 606, 611, 613
 Wachowiec Norbert 96, 599
 Wachowski J.P. [tł.] 230
 Wachtel Karol H. 189, 526
 Wadecki Zenon 391
 Wadowski Jerzy 339
 Wagner Feliks 1280
 Wagner Marek 240
 Wagner Wieniśław 562
 Wagnerówna J. 526, 595
 Waissman Julitta (wan) 571
 Wajda Andrzej 140
 Wajsbłum M 388
 Wajutyński W. 555
 Wakar Andrzej 144, 538
 Waksmański Jerzy (J.W.) 240
 Wakula Anna 608, 85
 Walas Teresa 15, 150, 459
 Walasek Mieczysław 405
 Walczak Antoni Władysław 4
 Walczak Bogdan 63, 57, 104, 113, 114, 175, 176, 251, 275, 589
 Walczak Bronisław (Szerszeń) 222
 Walczak Marek 126
 Walden (Val'den) M.L. De [tł.] 32, 69, 70, 72, 79, 84, 85, 88, 89, 97, 105, 110, 115, 120, 121, 126, 134, 141, 145, 148, 153, 162, 163, 168, 171-173, 176, 177, 200, 230, 284, 289, 824, 826-829, 864
 Waldo Artur L. 15
 Walenta Zygmunt 136
 Walentyn Antoni 496
 Walewska Colonna Cecylia (Sel) 412
 Walewski Adolf 187, 209, 404
 Walewski Bolesław 445
 Walicki Michał 250, 549
 Waligóra zob. Przybrowski Walery
 Waliński Michał 542
 Waliszewski (Waliszewskij) Kazimierz (Nemo, W, wb, Wierzbęta) 148, 181, 266, 268, 363, 367, 373, 412, 509, 527
 Walker Sidney 374
 Walkiewicz Leon T. 1182, 558
 Wallace Lewis [tł.] 121, 126, 187, 87, 134, 276
 Waltzing J. P. 267
 Walus F.J. 223
 Wałęga Stanisław 274, 292
 Wałęsa Lech 81
 wan zob. Waissman Julitta
 Wang Luyan [tł.] 653
 Wańczowski Marian 72, 178, 573
 Wańkowicz Jan Edward 1299
 Wańkowicz Melchior 133, 134, 572, 591
 Warchoł Stefan 63, 113, 226
 Warenycia Jan 178, 289
 Waretta T. [tł.] 141
 Warnecki Janusz 126, 426
 Warneńska Monika (M.W.) 44, 174, 233-235, 295, 395, 538-540, 562, 565, 587-589
 Warner Dudley Charles 265, 363
 Warnkówna Jadwiga 475
 Warońska Joanna 178
 Warowny Małgorzata 483
 Warski Adolf (właśc. Adolf Warszawski, A.W.) 368
 Warszałowicz Marian 173
 Warszawiak 527
 Warszawiak Jehuda [tł.] 71, 97, 718, 377-380
 Warszawski Adolf zob. Warski Adolf Wartanian (Vartanian) W. [tł.] 717, 385
 Warych (Warzych) Bruno E. 384
 Wasik (Wąsik, Waski) Antonio 40, 381
 Wasilewska Władysława 11, 46, 536, 26, 44, 163
 Wasilewski Leon (L.W., Kazimierz Grądzelski, Poliak) 134, 148, 363, 364, 448
 Wasilewski Tadeusz 81, 228, 233, 234, 302, 313, 574
 Wasilewski Waldemar (W.W.) 391
 Wasilewski Zbigniew 540
 Wasilewski Zygmunt (X., Z.W.) 207, 210, 211, 227, 228, 1028, 1124, 1141, 1165, 1248, 1273, 1300, 1315, 1347, 1396, 15, 37-40, 53, 222, 507, 527, 533-536, 542, 547, 554, 555, 558, 595
 Wasilewski (śpiewak?) 82/1,3
 Wasiliew P.G. 527
 Wasilkowski Leopold 581, 611
 Wasin Nikołaj A. [tł.] 71, 72, 84, 110
 Wasiutyński Wojciech 39, 557
 Wasko Andrzej 180
 Wasowski Józef 137
 Wasylewski Stanisław 39, 46, 103, 149, 221, 527, 534, 536, 556
 Wasylewskij Teofan (Krut Sofron) [tł.] 46
 Wasylenko Wołodimir 573
 Wasz. zob. Karczewski Waclaw
 Waszak Kosętko Halina 249a
 Waszczenko Jewgienij [il.] 187
 Waszyński Michał 43
 Waśkiewicz Andrzej K. 563
 Waśkowski Antoni (A.W.) 136, 535, 557, 577
 Wat 527
 Watzka Jozef [tł.] 126, 187, 209

- Waulina Swietłana *114, 176*
Wawelberg Hipolit s. 11; 84, 121, 126, 134, 473, 330
Wawszczak Zbigniew *248, 539*
Waydel Dmochowska Jadwiga zob. Dmochowska Jadwiga z Waydlów
Wazow Iwan *577*
Wągiel Piotr *458, 462, 566, 567*
Wąsik Tomasz (Tmw) *34, 520*
Wąski A. zob. Wasik A.
Wąsowicz Władysław Dunin- zob. Dunin Wąsowicz Władysław
Wąsowska Wanda *225*
Wąsowski Stanisław *516*
Wątróbska Stanisława *611*
Wb., wb *37, 232, 587*
Wb zob. Waliszewski Kazimierz wd *317*
Wdowiak Szymon *586*
Weber A. zob. Koźniewski Kazimierz
Weber Dörr Jadwiga *139*
Wechman Irena *576*
Wedda Joseph [tł.] *436*
Wedemann Marek *94, 97, 193, 228, 284, 574, 575, 589*
Wedina Waleria [tł.] *153*
Weer Ellen [tł.] zob. Wester Ellen
Wegner Jacek *47, 54, 61, 233, 563*
Wegner Stanisław *35*
Weigl Géza [tł.] *43, 110*
Weinfeld Stefan *543*
Weintraub Wiktor (Quidam) *23, 168, 380*
Weiss Albert [tł.] *84, 768*
Weiss Tomasz *106, 282*
Weiss Wojciech *541*
Weisswasser Zofia s. 9
Wejherowie s. 10; *545*
Wejnert Aleksander *80/1*
Welimirowić zob. Velimirowić Nikolaj [tł.]
Welinkow K. [tł.] *187*
Wellish (Wellisz) Leopold *1301*
Weloński Pius *99/IV, 527, 509, 513, 526, 610, 611*
Welsh David J. *106, 108, 113, 130, 150, 207, 248*
Wełna Matylda *539, 586*
Wencel T. *611*
Wende Karol (Spectator) *220*
Wengerow L.M. *388*
Wępsięć (Wępsiec Giovanni) Jan *383*
Wer. zob. Skrzynecki Antoni
Weremiej Feliks Z. (FZW) *564, 586*
Werenski Robert J. *384*
Wereszczakówna (Puttkamerowa) Maryla *534*
Weriszwili [tł.] zob. Weziriszwili W. [tł.]
Werneck de Augiar Ricardo [tł.] *121, 126, 134, 394*
Werner Hugo [tł.] *187*
Wernic Adolf *615a, 1302*
Wernic Andrzej (AWER) *28*
Wernic Wiesław *541*
Wernichowska Bogna *565*
Werpachowski Antoni *171, 232, 239, 269*
Wertenstein Wanda *420*
Werwes Hryhiryj D. *108, 224*
Weryha zob. Darowski Weryha Adam
Weryński Henryk (Wer) *136, 272*
Wesely Norbert *187*
Wesołowski K *126*
Wester Ellen Sofia (Ellen Weer) [tł.] *32, 33, 43, 46, 47, 58, 72, 79, 88, 89, 97, 110, 120, 126, 134, 141, 153, 162, 163, 168, 171, 172, 176, 179, 200, 209, 289, 372, 895, 897, 898, 365, 398, 509, 511, 518*
Weychert-Szymanowska Władysława *475*
Weyherowie zob. Wejherowie
Weysenhoff Józef *97, 124, 126, 134, 193, 316, 554, 574, 582*
Weziriszwili W. [tł.] *141*
Wędkiewicz Stanisław (St.W.) [tł.] *177, 269, 270, 274, 374, 377*
Węgliński Alfred *135*
Węgrzyn Magdalena *276*
Węsierski Bohdan *470*
Węslawska Emilia *186, 404, 417, 423, 442*
Wężyk Paula (P.W.) *576*
Wheeler Joe [tł.] *187*
White Freda *172*
Whitney and Comby (firma) *527, 615a, 1303*
Wiatr Aneta *254*
Wiatrak Antoni *137, 374, 376*
Wiącek Tadeusz (tw) *1203, 420, 499, 565, 588, 591, 592*
Wiącek Wojciech *511*
Wiblitzauser Ödön [tł.] *197*
Wichary Gertruda *597*
Wicherkiewiczowa Maria *141*
Wichniarz Kazimierz *565*
Wićaz (Vicaz) Ota *753*
Widacki Jan *95, 139, 140, 226, 254, 415*
Widmann Willy *394*
Widok zob. Wilmański Jerzy
Widz *172, 184, 439*
Widz zob. Tokarzewicz Józef
Wiechno Stanisław *235, 481*
Wieczerska Janina *111, 225, 249a, 565*
Wieczorek Jakub *617b*
Wieczorek Piotr *566*
Wieczorek Zygmunt *588*
Wiederman Krystyna *45*
Wiedtemann Herman [tł.] *187*
Wiega *264*
Wiegler Paul *375*
Wielińska Władysława *380*

- Wielopolska Maria Jehanne 222, 239, 243, 244
 Wielopolski Alfred 233
 Wielopolski Konrad 135
 Wielowieyski Andrzej 174
 Wieheda 291, 302
 Wiengierowa (Vengerova) Zinajda 20, 368
 Wieniawa Bolesław zob. Długoszewski Bolesław
     Wieniawa
 Wieniawski Adam (A.W.) 554
 Wieniawski Henryk 80/1, 82/1
 Wieniawski Julian (Jordan) 22, 476, 527, 1304,
     511
 Wieniewicz zob. Stukalicz Władimir K.
 Wieniewski Ignacy 57, 247, 271, 494, 495, 606
 Wierciński Adam 47, 48, 72, 104
 Wierczyński Stefan Vrtel- 37, 146, 379
 Wierzejskij O. 84
 Wiernik B. 97
 Wierusz-Kowalska Leokadia (Jordan-Wierusz)
     94, 77, 577
 Wierzba J. 606
 Wierzbiański Krzysztof 401
 Wierzbiński Jan 56a, 384, 386
 Wierzbiński Piotr 195
 Wierzbiana zob. Waliszewski Kazimierz
 Wierziński Maciej R. (M.W., Roman Rola) 22,
     145, 527, 533, 534, 594, 595
 Wierzbowska Brygida 527, 615a, 1305
 Wierzbowski Andrzej 588
 Wierzbowski Teodor 615a, 1306
 Wierzejewski Leszek 252
 Wierzejski Józef 110
 Wierzejski Leszek 235
 Wierzewski Wojciech 422, 428, 483
 Wierzyński (Wirstlein) Hieronim (H.W.) 334
 Wiesielowski Aleksandr 132, 251, 294, 391
 Wiesielowski W.I. [t.] 58
 Więcek Teofil 329
 Wik [t.] 46
 Wilakiewicz T 394
 Wilcz Grzędzińska Ewa 566
 Wilczak Jagienka 543
 Wilczak Sylwia 568
 Wilczek Franciszek 526
 Wilczek Piotr 102c, 294
 Wilczek Stanisław 45, 385, 538
 Wilczewski Zenon 42
 Wilczkiewicz Tomasz [il.] 394
 Wilczycka Danuta 121, 228
 Wilczyński Albert 82/2, 8, 103/1
 Wilczyński Leszek 342
 Wilde Oskar 87, 276
 Wilden Louis zob. Dumont-Wilden Louis
 Wildner Ödön 284, 267
 Wilhelm II Hohenzollern 335, 471, 484, 527, 586,
     605, 838, 839, 81, 104, 186, 313, 317, 536, 557
 Wilhelmi Janusz 247, 280, 537, 539
 Wilińska Joanna 539
 Wilkanowicz Roman 576, 578
 Wilk Henryk 235
 Wilkoń Aleksander 113, 225, 247, 249, 249a, 574
 Wilkoń Józef [il.] 557
 Wilkońska Paulina 28/XXXIV, 42/1
 Wilkoński August 81/IX, 82/3
 Wilkoński Franciszek Odrowąż 82/5
 Wilkoszewski Bronisław 610
 Willman Anna 176
 Wilmański Jerzy (Widok) 60, 174, 579
 Wilson Thomas W., prezydent 453
 Wilton Eli 55
 Wimmer Jan 228, 574
 Winczakiewicz Jan 1084
 Windakiewicz Stanisław 269
 Windle K. 167
 Windyżanka (Windyga) Romana 121, 126, 134
 Winer Ju. [t.] 126
 Winger Jurij (J.W.) [t.] 71, 84, 97, 110, 171, 176,
     209, 753, 309
 Winiarczyk Mirosław 401, 459
 Winiarski E. 371
 Winiarski Mieczysław G. 579
 Winikoff E. i S. [t.] 126, 153, 394
 Winkiel Hans Jurgen 316
 Winnicki Jerzy 606
 Winniczuk Lidia 457
 Winogradow Anatolij K. 153, 149, 379
 Winternitz Wilhelm dr 156, 527, 544
 Wipszycka Ewa 121, 140
 Wirsén Carl D. 99, 568, 569, 573, 575
 Wirstlein H. zob. Wierzyński Hieronim
 Wiskowatow P. [t.] 187
 Wiskowskij Waczesław 153
 Wiśłowska Maria 494, 495
 Wisner Henryk 248
 Wissman 166/XI, XII, XXI
 Wisz, (Wisz) zob. Szewczyk Wilhelm
 Wiszniewskaja O. [t.] 45, 330, 331, 350, 351
 Wiśniewska Halina 114, 228
 Wiśniewska Maria 132
 Wiśniewski Cezary (w.) 462
 Wiśniewski Franciszek 615a, 1307, 318
 Wiśniewski Grzegorz 276, 599
 Wiśniewski Jan, ks. 1013
 Wiśniewski Jerzy 539
 Wiśniewski Józef Henryk (Obserwator, hen) 318,
     539, 540, 564
 Wiśniewski Wincenty Stefan 611
 Wiśniowiecki Jeremi 65, 95, 111, 220-224, 226-
     228, 255, 574
 Wiśniowiecki Michał Korybut 572
 Wiśniowski Józef 105
 Wiśniowski Sygurd 82/1, 94, 134, 195

- Witalewska Henryka 481
Witam J.L. [t.] 394
Witanowski Michał Rawita- 533
Witczak Tadeusz 45, 94, 237, 255
Witek Anna 132
Witek (Witek Tylczyńska) Halina 89, 134, 193
Witek Władysław M 543, 589
Witeszczał Lesław (L. Elektorowicz) 250
Withney F.C. 187
Witkiewicz Stanisław 80/7, 82/2,3, 108, 527, 615a, 969, 1205, 1308, 1424, 47, 49, 53, 56, 60, 77, 81, 87-90, 99, 100, 130, 133, 134, 316, 317, 319, 320, 510, 545a, 575, 602, 610, s. 646
Witkiewicz Stanisław Ignacy (Witkacy) 1330, 574
Witkiewiczowa Maria 319
Witkowska Danuta 540
Witkowska Helena 196
Witkowski Witold W. 596
Witomski T. 172
Witos Wincenty 81, 522, 535, 538-540, 542, 545, 448, 559
Witski A. zob. Nossig Alfred
Witt Wiwiana Władimirowna 106
Wituska Ewa 415
Witusik Adam A. 226, 572
Witwickaja Bożena I. 527
Witwicki Tadeusz 279
Wiwatowski Tadeusz 128
Wiwulski Antoni 609
Wladimir S. [t.] zob. Vladimir Sonja [t.]
Wlekiński Marian 38
Wł. zob. Dawid Jan Władysław
Władimirow S.S. [t.] 126
Włast Jan 549
Włast Matuszak R. 459
Włoch Władysław 549
Włodarski W. 580
Włodek Adam 248, 579
Włodek Ludwik 445, 20, 53, 117, 126, 522, 533
Włoszczewska Halina i Zofia 1287, 314
Wnuk Włodzimierz 147, 151, 46, 130, 524, 539, 563
Wodecki W. 254
Wodwicz S. 272
Wodzicka Teresa (T.W.) 238, 243, 431
Wodzinowski Wincenty 612
Wodzińska Maria 417, 527, 260
Wodziński Antoni [t.] 126, 134, 153, 178, 209, 266, 289, 417, 527, 615a, 1309, 32, 107, 148, 169, 206, 220, 221, 260, 265, 315, 363, 526
Wohl Stanisław 43, 401
Wohnout Wiesław 195
Wojan Maciej 271
Wojciechowska Anna 95, 599
Wojciechowska Bogna 591
Wojciechowska Teresa (T.Woj.) 470, 563
Wojciechowski Józef (Józef z Mazowsza) 42/1
Wojciechowski Konstanty 22, 23, 53, 107, 126, 138, 174, 176, 243, 247, 291, 295
Wojciechowski Lech 594
Wojciechowski Piotr 415
Wojciechowski Roman 535
Wojciechowski Ryszard 129
Wojciechowski Stanisław 81, 316, 550, 552
Wojciechowski Stefan 1278
Wojciechowski Tadeusz 602
Wojciechowski Zygmunt 173
Wojcieszak Włodzimierz (ww) 566
Wojciewski Krzysztof 460
Wojecki Mieczysław 102
Wojna Ryszard 470
Wojnicka J. 460
Wojnow K. [t.] 265
Wojnowska Agnieszka 598
Wojtal Marianna 90, 598
Wojtasiówna D. 39
Wojtecka Krystyna 249a
Wojtecki Aleksander 549
Wojtek Teresa 588
Wojtkowski Andrzej 234
Wojtowicz Zdzisław 103
Wojtukiewicz Józef 223, 291
Wojtylak Krystyna 563
Wolak Józefa 226, 571, 572
Wolańska z Pnińskich Julia 376
Woldan Paweł 121
Woleński Jan 575
Wolff Józef 527, 615a, 1311, 314, 515, 542
Wolff Karin [t.] 120, 121, 372
Wolff Katarzyna 48
Wolff Robert August 527, 615a, 1310, 137, 314, 335, 515, 536, 542
Wolff Zienińska Halina 292, 540, 542
Woliński Janusz 240
Wölken Monika [t.] 187
Wolmar Adam 549
Wolna Henryka 564, 588
Wolniewicz Janusz 111
Wolny Helena 133, 275, 276, 544, 572, 573
Wolny Kazimierz 133, 275, 572, 573
Wolny Maja 415
Wolska Irena 234
Wolski Janusz 563
Wolski Marcin 579
Wolski Wacław 577
Wolski Zygmunt 572
Wolter zob. Voltaire
Wołkońskij Gregorij 142
Wołkow L. 302
Wołkow W. [il.] 72
Wołodkiewiczowie 170, 317, 538, 539, 601

- Wołodziejowski Jerzy 540
 Wołoszynowski Julian 128
 Wołoska Maria 187, 433
 Wolski Marcin 579
 Wolski Waław 577
 Wołoszyn Maksymilian 369
 Wołowik Barbara 94a, 176
 Wołowski Michał (eol) 211
 Wołowski S. 529
 Wołynskij A. L. 115, 148, 264, 266
 Womela Stanisław (sw) 20, 417
 Worgitzki 175
 Woronieccy, rodzina s. 10
 Woroniecka Franciszka z Krasieńskich 155, 615a, 1312, 609
 Woroniecki Adam E. 317
 Woroniecki Edward 377, 524, 569
 Woroniecki Jacek 48
 Woroniecki Lucjan 615a, 1313
 Woroniecki Michał 615a, 1312
 Woroszyński Wiktor 235, 428
 Woyciechowska Ludwika (woy) 396, 420, 539, 592
 Woyna Gwiaździski Stanisław 302, 537
 Woytowicz Stefania 81
 Woznicki Stanisław [tł.] 71, 97, 641
 Woźniak Ewa 104
 Woźniak Michał 133, 270, 393
 Woźniak Monika 393
 Woźniakowski Jacek (Kor.) 456
 Woźnicki Kazimierz 615a, 1102, 1314, 143, 319
 Wójcicka Zofia 303, 588
 Wójcicki Jacek 151, 255, 395, 569
 Wójcik Jerzy 126, 415, 427
 Wójcik Lidia? 588
 Wójcik Maria 539
 Wójcik Władysław 76
 Wójcik Włodzimierz 57, 71, 133
 Wójcik Zbigniew 81, 574
 Wójcikowska Zofia 540, 541
 Wójcikowski G. 592
 Wójcikowski Włodzimierz 586
 Wr zob. Radziwinowicz Waław
 Wrocki Edward 122
 Wrocławski Krzysztof 273, 292
 Wroczyński Kazimierz 526
 Wroczyński Ryszard 218, 560
 Wroncka Stanisława 559
 Wronkowska Maria (N.) 457
 Wrońska W. 594
 Wrotnowska Maria 615a, 1315
 Wrotnowski Antoni 504
 Wrotnowski Lucjan 210, 615a, 1315
 Wróbel Elżbieta 71, 195, 573
 Wróbel M. 588
 Wróbel Zbigniew 138, 202, 569
 Wróblewski Andrzej (A.W., ibis) 425, 472, 538, 588
 Wróblewski Jan 615a, 1316, 138, 174, 415
 Wróblewski Kazimierz (J.A.S.) 511, 513
 Wróblewski Maciej 102b, 140, 599
 Wróblewski Tadeusz Seweryn 615a, 1317, 543
 Wróblewski Zbigniew 141, 473
 Wrzeszcz Maria 568
 Wrzeński Wojciech 174
 Wrześniewski Wojciech 109
 Wrzosek Adam 287, 314
 Wrzosek Stefan 76, 109, 254
 -w-ski zob. Karczewski Waław
 Wudzi Leon 130
 Wujcicić Petar [tł.] 47, 70, 97, 120, 394
 WUKIS zob. Kisil Włodzimierz
 Wunderlich Joanna 394, 485
 Wundt Wilhelm 554
 Wutkowa Janina 137
 W-wa [tł.] 172
 Wwiedenskij Aleksandr M. (A.W.) 263, 367, 511
 Wyczański Andrzej 81
 Wyczółkowska Surynowa Janina zob. Surynowa
     Wyczółkowska Janina
 Wyczółkowski Leon 527, 610
 Wydra Wiesław 227
 Wydźga Jan Stefan 549
 Wyganowski 82/6
 Wygodskája Emma [tł.] 209
 Wygodzki Stanisław 71, 402
 Wyhowska de Andreis Wanda 119
 Wyhowska Krystyna (K.W.) 563, 569
 Wyka Kazimierz 1082, 25, 39, 42, 45, 47, 49, 54, 58, 81, 83, 111, 130, 177, 247, 255, 560, 563, 575
 Wypler Jan 379
 Wypych Elżbieta 565, 606
 Wyrwa Stefan 560
 Wyrwich Joanna 542
 Wyrzykowski Kazimierz 223
 Wyrzykowski Łukasz 175
 Wyrzykowski Zenon 138, 536
 Wysłouch Seweryna 250
 Wysocka Aneta 193
 Wysocki Alfred (Al.W.) [tł.] 172, 433, 404
 Wysocki Antoni 40, 200, 536, 537, 578
 Wysocki Jan 611
 Wysockij Władimir A. [tł.] 33, 43, 71, 97, 110, 121, 126, 134, 171, 841, 848, 849, 221
 Wysokiński Henryk 615a, 1318
 Wyspiański Stanisław 347, 489, 527, 1237, 100, 125-128, 133, 134, 221, 222, 316, 339, 377, 429, 488, 505, 511, 515, 526, 535
 Wyszacka Anna 563
 Wyszomirski Jerzy (St. Łatka) 1, 44, 129, 173, 339, 481, 537, 540, 560

- Wyszyńska A. 545, 606
 Wyszyński Stefan, prymas 567
 Wyzewski (Wyzewa, Wyzewski) Theodore de (pseud. Gaston Lefèvre?) [t.] 8, 697, 169, 203, 362, 366, 368, 373
 Wzdulski Konstanty 31
 Wzorek Anna 91, 92, 100, 102, 201, 424

 X. 138
 X. 220
 X zob. Wasilewski Zygmunt
 -X- zob. Henkiel Dionizy
 X** zob. Nowodworski Michał
 X.A.P. zob. Pechnik Aleksander, ks.
 X.Br.K. 115, 279
 Xu Bing Hang [t.] 187
 XX zob. Sienkiewicz Henryk 135
 xxx zob. Krechowicki Adam
 XXX 579
 XXX zob. Sienkiewicz Henryk 78

 ý- [t.] zob. Bohdanecký Edvard [t.] 84
 y, (y) zob. Matuszewski Ignacy
 Yamaguchi Toshiami Takeshi [t.] 187
 Yang De-You 391
 Yasminka [il.] 187
 Yeginobali Nihal [t.] 187
 Yi Lijun 121, 126, 134, 657a, 393
 Yoshigami Shōzō [t.] 97, 187
 Yuan Hanrong (Han-rong) 121, 126, 134, 567a
 Young Iza (Izabela ze Słupskich) [t.] 58, 84, 141, 163, 153, 163, 166, 626, 1368, 148
 Yung-u Nam [t.] 187

 Z. zob. Gliński Henryk
 Z.B. 224, 233, 560
 Z.B. zob. Beryt Zdzisław
 Z.D. 26, 572
 Z.D. zob. Dębicki Zdzisław
 Z.E.T. [t.] 230
 Z.F. 535
 Z.Fg. 513
 Z.Fg. zob. Freudenson Daniel
 Z.G. 36
 Z.Grab. zob. Grabowski Zbigniew
 z.i.- 143
 Zj zob. Jastrzębski Zdzisław
 Z.K. 129
 Z.K. zob. Kowerska Zofia
 Z.K. zob. Kwiecińska Zofia
 Z.Mil. zob. Miłkowski Zygmunt
 Z.M.K. zob. Karczewska Markiewicz Zofia
 Zn zob. Pietkiewicz Zenon
 Z.N. zob. Turwid Kaczmarek Zofia
 Z.O. zob. Osiński Zbigniew
 Z.P. zob. Pietkiewicz Zenon
 Z.P. zob. Przybylski Zygmunt
 Z.Par. zob. Parvi Zenon
 Z.S. Skalska Zofia
 Z.S., z.s. zob. Sarnecki Zygmunt
 Z.S. zob. Schulbaumówna Zofia
 Z.W. 549
 Z.W. zob. Wasilewski Zygmunt
 Zabiello V. A. C. De [t.] 43, 163, 172
 Zabielski Łukasz 106, 109, 236
 Zabierowski Stanisław 130, 167, 248
 Zaboklicka Bożena s. 9; 393
 Zaborska Anna 565
 Zaccardi Ugo [t.] 172
 Zach Joanna 106
 Zachariewicz Julian 534
 Zacharska Jadwiga 80, 97, 111, 116, 133, 573, 574
 Zacharski M 118
 Zacharyasiewicz (Zacharjasiewicz) Jan 81/IX, 82/4, 513, 526
 Zaczek Wienczysław 588
 Zaczyński Aleksander 565
 Zadencka Maria 97, 255
 Zádor Istvan [il.] 910
 Zadrożny Stanisław 1, 565
 Zadura Janusz 187, 187
 Zagorski J. 302
 Zagórowski Zygmunt 22
 Zagórska Bożena (bz) 402, 589
 Zagórski Adam (A.Z.) 200, 180
 Zagórski Jerzy 402
 Zagórski Włodzimierz 141
 Zagroba Bogdan 405
 Zahorska Elzenberg Hanna (Anna) (H.Z., Savitri) 23, 110, 136, 336
 Zahorska Stefania (Pandora) 271
 Zahorski Lech [il.] 422
 Zahorski Bolesław Zygmunt 265, 364, 437
 Zahradnik Franciszek 563
 Zahradnik Jan 577
 Zaicik Olga [t.] 84, 121, 126, 874, 875, 28, 388
 Zajas Krzysztof 575
 Zajas Paweł 102c
 Zajęc Grzegorz 71, 106, 573
 Zajęc Maciek z Luszowic zob. Bojko Jakub
 Zajdel Janusz A. 415
 Zajdel Ludomir zob. Ilinicz Zajdel Ludomir
 Zajkowski Tadeusz Alfred 564
 Zakheim Eda i Ruth [t.] 45
 Zakrzeńska Gabriela 615a, 1319
 Zakrzewska Dubasowa Mirosława 390
 Zakrzewskaja S. 71
 Zakrzewski Andrzej (reż.) 178, 209, 405, 594
 Zakrzewski Andrzej J. 71, 544, 567
 Zakrzewski Bogdan 58, 129, 138, 139, 206, 375, 395, 560
 Zakrzewski Jan 595

- Zakrzewski Stanisław 223
 Zakrzewski Wincenty 15, 527
 Zakrzewskij S [il.] 71
 Zalejarz Kinga 114, 228
 Zaleski Antoni (Antałek, A.Z.) 164, 306, 504, 507, 607, 609, s. 636
 Zaleski Bohdan zob. Zaleski Józef Bohdan
 Zaleski Bronisław 49
 Zaleski Dionizy 220
 Zaleski Józef Bohdan 220, 247
 Zaleski Juliusz 136
 Zaleski Leon (Bolesław z Ustronia) 82/1
 Zaleski Roman 173
 Zaleski Zygmunt Lubicz 34, 57, 171, 270, 378, 379
 Zaletnyj I. 148
 Zalewska Agata 97, 102e, 106, 192, 574
 Zalewska Grażyna 251, 252, 588
 Zalewski Cezary 97, 156, 228, 323, 574, 575
 Zalewski Kazimierz (K.Z.) 26, 44, 80/1,5, 82/1, 476, 527, 123, 161, 258, 404, 417
 Załuski (Załuski) Charles [tł.] 32
 Załęska Maria 149
 Załęski Zbigniew 41, 536
 Załubski Jan 227
 Załuski Karol Bernard 615a, 1320, 64, 319
 Załuski Mirosław [il.] 394
 Załuski Piotr 114
 Zamaçois Miguel (Monsieur de l'Orchestre) 439, 445
 Zamarajew Jan Ursyn 426, 527, 615a, 1321, 1374
 Zamenhof Lidia (Lozo) [tł.] 33, 88, 163, 172, 187, 331, 692
 Zamora Pedro [tł.] zob. Alcalá Zamora Pedro [tł.]
 Zamorano Ricardo 187
 Zamore Karl Otto [tł.] 209
 Zamorski Jan (J.Z.) 513
 Zamorski Jan zob. Kozłowski Władysław Mieczysław
 Zamoyska Maria 133, 409
 Zamoyski Andrzej [tł.] 46, 110, 200, 636, 247
 Zamoyski Marcin 572
 Zamoyski Władysław 615a, 1322
 Zan zob. Feldhorn Juliusz
 Zangwill Israel 142
 Zapła Emilia 588
 Zapła Zygmunt 549
 Zapletalová Vedulka [tł.] 121, 126, 134, 209, 685, 234, 495
 Zapolska Gabriela (właśc. Śnieżko-Błocka, Janowska z Korwin-Piotrowskich) 110, 129, 202, 239, 417, 537
 Zareckas Simas [tł.] 88, 163, 171, 176, 751
 Zaremba Felicjan 555
 Zaremba Zygmunt 89
 Zarebina M. 114
 Zarębski Stefan 560
 Zarych Elżbieta 614
 Zarzycki Jerzy 58, 403
 Zatorski Janusz 457
 Zatorski Zbigniew [właśc. L. Sternklar] 171, 220, 221, 232, 270
 Zawacka Elżbieta 81
 Zawadzka Anna 81
 Zawadzka Małgorzata 583
 Zawadzka Maria 222
 Zawadzka Zofia 43, 126
 Zawadzki Bronisław (Nie Apelles) 511
 Zawadzki Władysław (Wł.Z.) 220, 504
 Zawiliński Roman 369, 595
 Zawilska Irena 558
 Zawistowski Władysław 372, 254
 Zawisza F. 536
 Zawiśliński Stanisław 459
 Zawodziński John G. 253
 Zawodziński Karol Wiktor 40, 42, 43, 45, 129, 132, 149, 206, 247, 280, 560
 Zbierzchowski Henryk 576-578
 Zbijewska Krystyna 402, 478, 594
 Zbn (ZBN) zob. Nosal Zbigniew
 Zborowska Helena 232
 Zborowski Juliusz 1332, 112, 117, 233, 508, 534
 Zbozień Małgorzata 81
 Zbyszewski Karol 245, 247, 271, 536, 539
 Zdanowicz Aleksander 1323
 Zdanowicz Anna 573
 Zdeborský A. J. [tł.] 121, 126, 134, 187
 Zdrojewska Bielawska Urszula 405, 598
 Zdrój J. zob. Pirożyński Marian
 Zdunek Ilona 599
 Zdziarski Stanisław 20, 365, 367, 370
 Zdziechowska Małgorzata 591
 Zdziechowska Stefania 38
 Zdziechowski Marian 615a, 1324, 49, 53, 81, 125, 194
 Zdzitowiecki Stanisław Kazimierz 528
 Zebrowski W. [tł.] 71
 Zecca Ferdinand 187
 Zechenter Edmund (E.Z.) 22
 Zechenter Witold (W.Z., wz) 137, 378, 579, 534, 536, 578
 Zegadłowicz Emil 291, 535
 Zejmen Alfred 588
 Zekerija Necati [tł.] 71
 Zelczak Helen [tł.] 383
 Zelikowicz A. 45
 Zelnik Jerzy 71, 230, 330
 Zemła Gustaw 584, 611
 Zempléni Gyula [tł.] 71
 Zenobi S. 578
 Zero zob. Konopnicka Maria
 zet zob. Gołębiowska Zofia

- Zet zob. Krzyżanowska Zofia
 Zet-pe 554
 Zew. 221
 Zetowski Stanisław 222
 Zg. zob. Freudenson Daniel
 Zgliński Daniel zob. Freudenson Daniel
 Zgorzelski Czesław 45, 280, 560
 Zhang Yousong [tł.] 145
 Zhang Zheng Hui (Zhenhuei) [tł.] 187, 657, 657a, 391, 392
 Zhao Gang 393
 Zhao Weiping [tł.] 289
 Zhao Yanhong yi [tł.] 289
 Zhou Zuoren [tł.] 46, 70
 Ziarski Tadeusz 292, 480, 541, 563
 Ziegenhirte Julia 582
 Ziejka Franciszek 81, 235, 249, 275, 563
 Zieleniewski Kazimierz 377, 582
 Zielenkiewicz Mieczysław 459, 577
 Zieliński Stanisław 138
 Zielińska Krystyna 566
 Zielińska Marta 275
 Zielińska Stefania zob. Leo Stefania
 Zielińska Zofia 589
 Zieliński Gustaw 99/7
 Zieliński Andrzej [tł.] 121, 106, 252, 391
 Zieliński Frank 384
 Zieliński Stanisław 138
 Zieliński Tadeusz (Zielinskij F.) 22, 36, 49, 53, 81, 107, 108, 247
 Zieliński Władysław Kornel 46, 82/6, 549, 464
 Zielonka Zbigniew 73, 138, 562, 573
 Ziema Stanisław 560
 Ziamba Jan 578
 Ziembicki Stanisław 42, 246, 560
 Ziemięcka Eleonora 28/VI
 Ziemiński Ireneusz 277
 Ziemanowa Dmitrowskaja O. 385
 Ziemka Joanna [tł.] 156
 Zienkiewicz Tadeusz 47, 48, 597
 Zieniukowa S. 596
 Zientarowa Maria (właśc. Mira Michałowska) 104, 224, 246, 537, 561
 Zientarska Helena 539
 Zięba Irena 249
 Zięba Józef W. 104, 544
 Zięba Kwiryna 251, 274
 Ziębówic Leopold 564
 Zigány Arpád [tł.] 171, 187, 209, 170
 Zillich Emil 121
 Zimajer Adolfina 82/3
 Zimierski Jan 108
 Zimler Henryk (H.Z.) 225, 540
 Zin Wiktor 564
 Zinkow Leszek 283
 Ziobro Marian (mz) 571
 Ziółowicz Agnieszka 245, 106
 Ziółkowska Aleksandra 253
 Ziółkowska Justyna 594
 Ziółkowska Maria 248, 274
 Ziółkowski Adam 276
 Ziółkowski Bohdan 420
 Ziółkowski Mariusz 274, 457
 Ziółowicz Agnieszka 245
 Ziomek Jerzy 6, 11, 246
 Ziomek Maksymilian Józef 137
 zk zob. Kosidowski Zenon
 Zlatanow Ch. 373, 376
 Zlatoustowa Ekaterina Chr. [tł.] 209, 173, 549
 Zlinczek Kyrył P. 513
 Złotnicki N.K. (właśc. Natan Korngold) 119
 Znicz 367
 Zografon (Zohrafon) E. Diasemon [tł.] 187
 Zoil zob. Gliński Henryk
 Zoina Alberto [tł.] 46
 Zola Emile 81/V, VIII, 177, 471, 476, 527, 549, 628, 816, 818, 827, 829, 125, 191, 277, 504
 Zolkiewski M. A. [tł.] 79, 89, 163, 710
 Zoller J. 302, 373
 Zolowski Edward 341
 Zon Wigbertus van [tł.] 394
 Zozmann Richard [tł.] 187
 Zorijan Stephan [tł.] 71
 Zrębówic Roman (R.Z.) 129, 554
 Zuccoli Luciano 266
 Zucconi Tito [tł.] 8, 33, 43, 46, 70-72, 84, 141, 162, 163, 168, 172, 176, 179, 187, 916, 922, 923, 926, 930, 932, 941
 Zuk (Żuk) Skarszewska Kate 243
 Zura Anna 94a, 134, 176
 Zwiefka Agnieszka 397
 Zwierko T. 588
 Zwierowicz Stefan, bp. 615a, 1326
 Zwiedzic P. 517, 527
 Zwolińska Halina 240, 386, 539
 Zwolski Czesław T. 606
 Zwoźniakowa Renata 425
 Zych Ignacy (I.G.Z.) [tł.] 71
 Zych Jan 563
 Zyga Aleksander 71, 139, 255, 573
 Zyndram Wilhelmina zob. Kościalkowska Zyndram Wilhelmina
 Zys Henryk 221
 Zyżański Franciszek 137
 Żabicki Zbigniew 6, 26, 129, 493
 Żaboklicki Andrzej 588
 Żabotinskij Władimir Je. (Alt) 266, 310
 Żabski Tadeusz 187, 28, 46, 72, 95, 106, 118, 133, 140, 288, 318, 490, 573
 Żagiell Ignacy T. 102c
 Żak Agata 114

- Żak Stanisław *106, 570*
 Żaliński Marceli *511*
 Żamojda Jarosław *209*
 Żan B. [t.] *230*
 Żarnowiecki Kazimierz (K.Ż.) *337*
 Żbikowski Piotr *7, 234, 413, 489, 538, 563*
 Żbikowski Tadeusz *384*
 Żebrowski Teofil *82/3*
 Żebrowski Walter M. *150, 564*
 Żelaziński dr *595*
 Żelechowski Włodzimierz (W.Żel.) *118, 537*
 Żeleński Stanisław *418*
 Żeleński Tadeusz Boy- *3a, 170a, 56, 128, 232, 300, 380, 535*
 Żelska Mrozowicka Zofia *232, 271, 581*
 Żerańska Alina *252*
 Żernicki J. zob. Patrzalek Tadeusz
 Żeromska Monika *1328*
 Żeromska Oktawia *615a, 1327*
 Żeromski Stefan *615a, 1328, 40, 47, 49, 53, 56, 56a, 59, 64, 67, 72, 81, 97, 110, 120, 125-134, 137, 150, 206, 234, 247, 309, 316, 318, 388, 389, 530, 534, 545, 562, 570, 573, 574, 579, 588, 591*
 Żiwow M. *173*
 Żiżka (Žižka) Jan *382*
 żłk. zob. Żółkiewski Stefan
 Żmichowska Narcyza (Gabriela) *81/5*
 Żmigrodzka Maria *567*
 Żmigrodzki Konstanty *611*
 Żmijewska Eugenia (E.Ż., E. Żm.) *615a, 1329, 291, 511, 533, 538*
 Żmurko Franciszek *12/1,3,4,6*
 Żochowski Stanisław *249*
 Żotkiewicz Wojciech *596*
 Żółciński Tadeusz Jerzy *483, 494*
 Żółkiewski Stanisław, hetman *365, 527, 157, 314, 520*
 Żółkiewski Stefan (żłk) *20, 113, 129*
 Żółkowska Joanna zob. Podhorska-Okołów Joanna
 Żółtowska Janina *172*
 Żuk Ewa *566*
 Żukowska O.W. [t.] *200*
 Żukowski Stanisław, ks. *547*
 Żukowski Tomasz *50*
 Żukowskij A.A. [t.] *79*
 Żukrowski Wojciech *126, 28, 59, 75, 226, 247, 252, 397, 427, 495, 563, 565, 584*
 Żuliński Leszek *111, 175*
 Żurawski Bogdan *102c*
 Żurawski Mateusz *351, 597*
 Żurek Leszek *617b*
 Żurkowska Helena *46*
 Żurowska Felicja *110*
 Żurowska Halina *589*
 Żurowska M *187*
 Żurowski Andrzej *134*
 Żurowski Maciej *56a, 59, 386, 393*
 Żwania I. [t.] *71*
 Żwira Tadeusz *226*
 Żyburtowicz Zenon *397*
 Żychiewicz Tadeusz *234*
 Żychoń Józef *615a, 1330, 323*
 Życiński Józef, ks. *81*
 Życka Władysława (W.Ż.) *549*
 Życzyński Henryk *106, 223, 269, 271*
 Żyga Aleksander *248*
 Żygulski Zdzisław, jun. *574*
 Żylińska Krystyna *539*
 Żytomirski Eugeniusz *615a, 1337, 316, 536, 578, 602*
 Żywicki Zygmunt *549*
 Żywiołek Artur *136*
 Żyznowski Jan *35*
 Żyżkowski Stanisław *38*
 Żaba Zbynek [t.] *394*
 Żalov Jaro [t.] *46, 71, 79, 97, 668, 679*
 Żatko Rudolf [t.] *45, 70, 72, 84, 97, 120, 885*
 Živancević M. [Michaił?] *28*
 Živanović Djordje /Džordže [t.] *121, 134, 154, 187, 394, 8, 58, 384, 386, 387*
 Živković Joza [t.] *71*
 Županić Jadranka [t.] *394*

POKŁOSIE EPISTOLARNE 2016*

- 1. Gustaw Ador**
Autogr. w Archiwum Międzynarodowego Komitetu Czerwonego Krzyża w Genewie.
- 2. Laurence Alma Tadema**
Autogr. w zbiorach T. Niewodniczańskiego na Zamku Królewskim w Warszawie.
- 3. Dionizy Bączkowski**, ksiądz
Pierwodr. w: *Złote myśli z dzieł Henryka Sienkiewicza*. Oprac. D. Bączkowski. Kijów 1916.
- 4. Karol Benni**
Autogr. w zbiorach T. Niewodniczańskiego na Zamku Królewskim w Warszawie.
- 5. Sara Bernhardt**
Pierwodr.: *Gaz. Nar.*, Lwów 1904 nr 252.
- 6. Immanuel Bezinger**, wydawca w Einsiedeln
Autogr. w zbiorach T. Niewodniczańskiego na Zamku Królewskim w Warszawie.
- 7. Maria Curie-Skłodowska**
Autogr. w Muz. M. Curie-Skłodowskiej w Warszawie.
- 8. Józef Wiktor Dobrski**
Autogr. w zbiorach T. Niewodniczańskiego na Zamku Królewskim w Warszawie.
- 9. Mieczysław Dukszta**
Autogr. w zbiorach T. Niewodniczańskiego na Zamku Królewskim w Warszawie.
- 10. Kazimierz Antoni Jeżewski**
Pierwodr. *Wiek Nowy*, Lwów 1908 nr 2083.
- 11. Tadeusz Korzon**
Pierwodr. w: T. Korzon: *Listy otwarte, mowy, rozprawy, rozbiory*, t. I. Warsz. 1915.
- 12. Wacław Kruszka**, ksiądz
Pierwodr. *Wielkopolanin*, Pittsburg 1906 nr 16 z 19 IV.
- 13. Ludwik Krzyżagórski**
Pierwodr.: *Warmia i Mazury* 1964 nr 10.
- 14. Jan Lepkowski** i **Lucja z Sienkiewiczów**
Autogr. 2 listów w zbiorach J. Mohuczy-Wachowskiego w Rybniku.
- 15. Maria Lubieńska** ze Szlubowskich
Autogr. listu dat. Nicea, 18 marca 1898, w Bibl. Nar. w Wiedniu.

* Aneks, listy H. Sienkiewicza odnalezione w latach 2009–2016. (Uzupełnienia do numerów 949-1428, przygotowane przez M. Bokszezanin do druku w Państwowym Instytucie Wydawniczym 2016).

16. S. Nakulski, puszkarz z Gniezna
Pierwodr.: *Dz. Pozn.* 1901 nr 40 z 17 II.

17. Karol Potulicki
Autogr. depeszy i listu w zbiorach T. Niewodniczańskiego na Zamku Królewskim w Warszawie.

18. Zofia Pstrokońska z Abakanowiczów
Autogr. 2 listów w zbiorach Bibl. Nar. w Warszawie.

19. Marian Józef Ryx, ksiądz
Autogr. bez daty.

20. Redakcja „Gazety Lwowskiej”
Pierwodr.: *Gaz. Lw.* 1897 nr 179.

21. Redakcja „Gazety Polskiej”
Pierwodr. *Gaz. Pol.* 1906 nr 279 z 13 X.

22. Redakcja „Gazety Warszawskiej”
Pierwodr. List z Ragaz. *Gaz. Warsz.* 1911 nr 188 z 11 VII.

23. Redakcja „Kurier Codziennego”
Pierwodr.: *Kur. Codz.* 1904 nr 25 z 25 I.

24. Redakcja „Zgody”, Chicago
Pierwodr. *Zgoda*, Chicago 1906 nr 49.

25. Stowarzyszenie „Ognisko” w Genewie
Autogr. w zbiorach Muz. Pol. w Rapperswilu.

26. Stowarzyszenie „Sokoła Polskiego” w Ameryce
Pierwodr. *Zgoda*, Chicago 1906, *Naród. Dod. Il.*, Warsz. 1906 nr 25.

27. Adresat nieznany, list datowany Warszawa 29 III 1903
Autogr. w zbiorach Muz. Lit. im. A. Mickiewicza, Warszawa.

28. Adresat nieznany, list datowany 30 V 1903
Kopia autogr. w zbiorach Muz. Lit. im. A. Mickiewicza, Warszawa.

29. Adresat nieznany, list dat. Vevey 7 IX 1915
Autogr. w zbiorach T. Niewodniczańskiego na Zamku Królewskim w Warszawie.

SPIS TREŚCI

Wstęp	5
Zarys biograficzny	10
Ważniejsze skróty	14
Twórczość	17
Bibliografia podmiotowa	18
Wydania zbiorowe i wybory utworów	216
Zbiory i wybory przekładów	230
Listy Sienkiewicza w układzie alfabetycznym nazwisk / nazw adresatów	254
Listy do instytucji, redakcji, stowarzyszeń	275
Listy do adresatów nieustalonych	280
Opracowania twórczości. Bibliografia przedmiotowa	283
Monografie biobibliograficzne i zarysy monograficzne	284
Bibliografie cząstkowe	286
Sienkiewicz w ogólnych informatorach bibliograficznych i historycznoliterackich	287
Studia i opracowania ogólne za życia pisarza	289
Studia i opracowania ogólne po śmierci pisarza	290
Przyczynki i artykuły okolicznościowe	293
Numery czasopism poświęcone Sienkiewiczowi	306
Księgi zbiorowe i edycje studiów o Sienkiewiczzu	307
Opracowania według wybranych zagadnień	321
Sienkiewicz jako publicysta	321
Sienkiewicz jako nowelista i powieściopisarz	323
Sienkiewicz jako autor powieści historycznych	326
Postacie utworów Sienkiewicza	329
Język Sienkiewicza	331
Katolicyzm Sienkiewicza	334
Sprawy narodowościowe i społeczne w pisarstwie Sienkiewicza	335
Humor Sienkiewicza	337
Antyk u Sienkiewicza	337
Sienkiewicz i muzyka	338
Sienkiewicz i teatr	338
Sienkiewicz a inni twórcy	339
Sienkiewicz a „Młoda Polska”	348
Sienkiewicz jako „wychowawca narodu”	350
Poczytność Sienkiewicza	351
Opracowania utworów według alfabetu tytułów	355
Opracowania listów Sienkiewicza	432
Opracowania wydań zbiorowych	439
Omówienia zbiorów przekładów	442

Zagraniczna recepcja tekstów Sienkiewicza	444
Opracowania adaptacji i przeróbek, artykuły ogólne	466
Opracowania adaptacji i przeróbek wg tytułów	469
Opracowania biograficzne	491
Biografie i zarysy biograficzne.	492
Biografie fabularyzowane	493
Przyczynki biograficzne za życia pisarza	495
Teksty literackie poświęcone Sienkiewiczowi i jego utworom do 1916 r.	515
Śmierć Sienkiewicza. mowy i kazania żałobne	519
Kult pośmiertny	529
Wspomnienia i przyczynki biograficzne po śmierci pisarza	530
Rocznice Sienkiewiczowskie 1	545
Drugi pogrzeb Sienkiewicza	547
Rocznice Sienkiewiczowskie 2, 50-lecie Trylogii	555
Rok Sienkiewiczowski. 100-lecie urodzin	561
Rocznice Sienkiewiczowskie 3	563
Rocznice Sienkiewiczowskie 4	568
Rocznice Sienkiewiczowskie 5, 100-lecie nagrody Nobla.	571
Zebrania, konferencje naukowe, konkursy, spotkania Sienkiewiczowskie	572
Teksty literackie poświęcone Sienkiewiczowi i jego utworom po śmierci pisarza	581
Pomniki, tablice pamiątkowe, muzea, wystawy	586
Towarzystwo im. H. Sienkiewicza w Lublinie. Szkoły Sienkiewiczowskie.	597
Sienkiewicz mediach elektronicznych	599
Sienkiewicz w programach szkolnych	600
Materiały	607
Wywiady z Sienkiewiczem	608
Sprawy prawa autorskiego	610
Listy do Sienkiewicza	611
Rodzina Sienkiewicza	613
O rękopisach dotyczących Sienkiewicza.	616
Ikonografia	619
Rysunki Sienkiewicza	620
Podobizny Sienkiewicza w fotografii, malarstwie, rusunku i rzeźbie do roku 1916	623
Ikonografia po śmierci pisarza	629
Albumy ilustracji do utworów Sienkiewicza.	632
Wystawy Sienkiewiczowskie	633
Rysunki i fotografie	635
Rysunki wykonane przez Henryka Sienkiewicza	635
Ikonografia dotycząca Henryka Sienkiewicza	643
Alfabetyczny indeks tytułów tekstów Sienkiewicza	652
Indeks wybranych podtytułów/tematów	667
Indeks czasopism i wydawnictw zawierających autorskie pierwodruki Sienkiewicza	685
Indeks tytułów przekładów z tekstów Sienkiewicza	688
Indeks nazwisk i nazw osobowych.	705
Pokłosie pistolarne 2016	803